UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mariale eximii viri Ber/||nardini de busti ordinis se||raphici Francisci de singulis festiuitati[us] beate [vir]ginis [per] mo||dum sermonum tracta[n]s: om[n]i theologia copiosum. deniq[ue] ...

Bernhardin

Argentine, Millesimoquingentesimosecundo

VD16 VD16 B 1911

urn:nbn:de:hbz:466:1-98851

Visual Library

Th. 1371a.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ere ol loquentiu migla
maxime
er noxios intellectu.
Lim quidem etalii amenos
optima atq excellentissi
mi dehoc admirabili
uiro etsumo sacerdote io
hanne philosophantisunt
patentes existentes inope
re et sermone Dico enim.
iohannē etsophroniū di
cultores et amatores uir
tutū et pietatis ppugna
tores: Attamen quantuis
tales essent dedignitate
et merito studii uiri istius
et ipsi omiserunt Et idipsū
ppetissunt. q nonnulli stu
diosi agricole uineā ube
rem fructuosā uindemi
antes; nā relinquunt utiq;
ex fructu benedictionem
etiam nolentē retro sequen
tibus egenis eligentibus ui
neā exquibus sum. et nos
minimum Nam et omīs sci isti
quāuis omni fortitu-
fructi ipse hanc oliuam
quemodo itaut pīl quila
plurimae quemultipli
ces reuera obtinuit quae
eas sunt zelodi undem ire
ducerim Attamen latuit
eos mutuus olime fructus
dīno dispensante etnamule
er frigidi alicuiate susceptā
te unduo uidue minuta.
Non enī illius detrahentes
neq; quipossim eorū adō
donatā sapientiā imitari
iusti gesta scripture tradere
festinauim Sedprimo
quidem qtintellegim
niustū esse ea que possunt
utilitatē audientib; facere
silentio occultare Neet
nos incidam iudicii seruī
illius qui talentū merca
abscondit Sedo aut ut
in hac narratione mea cor
rectiones et delectabiles his
torie conferibunt que
scripte insunt abopti
uris inlaudib;
uera beatissimi iohannis
deinde uero qui sapien
et potentes sermone

g. XVI. 17.

Societatis Jesu

Mariale eximii viri Ber/nardini de busti ordinis se

raphici Francisci de singulis festiuitatib⁹ beate ⁊ginis p mo
dū sermonū tractās: omi theologia copiosum. ⁊ niq; vtriusq;
iuris auctoritatib⁹ applicatis: ⁊ arte humanitatis refertū: in
omnibus allegatiōibus ꝓmptissim⁹.

Liber Collegij Societatis Jesu Paderbornæ

Has tres ꝑtes bernhardini ghisii Religiosi fr Hymolog Schulte
De tremonia iste mro quentin padyborniri de speciali licentia suoꝝ
prim ꝓ ornatu libratie vt cōmunitati estimat et fres ni eisdem
legentes diuinaz clemenā pro eiq; aia mitti ellat cuiq; quidata
ꝓ di miaz requiescat in pace Obyt aut tremete anno
dñi mill° ix° altera die proxi ⁊ iaunii mrm

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

¶ Beatissimo atq; felicissimo i xpo pri ac dño. d. Alexādro sexto sedis aplice pontifici mario: frater Bernardin⁹ de busti ordinis minoꝝ mīm⁹: humilē ac debitā cōmēdatiōez.

Licet propter summi aplat⁹ monarchiā beatissime pater: roman⁹ pōtifex patet pariter merito nūcupetur: vt ināt Johes mo. i. c. si eo tpe. de elec. li. vj. & Bal. i. c. j. de his q̄ feu. da. pos. in vsi. feu. & dñs Cardinal' i. phemio sexti. & ideo nō solū inferioris dignitatis p̄incipib⁹ sz etiā regib⁹ ac imperatorib⁹ ceteris q̄z xp̄icolis oīb⁹ scribens eos filios appellat: excepto sūpiorē dignitatē pōtificib⁹ q̄ ei⁹ frēs dicunt. c. q̄z graui. de cri. fal. Ex q̄ colligit q̄ ipe est pater oīm quos filios appellat: vt i. phemio decretaliū sexti & clementinaꝝ. & in cle. p̄ma. in. §. dudū de iureiurā. & cle. secūda. §. lane. de re iudica. vbi Sicilie regē suū noīat filiū. Un & imperator ei⁹ dr filī⁹. c. si imperator. xcvj. dis. In h generalis pater oīm specialiter dicit & frātrū minoꝝ pater: vt habet in. c. Exit qui seminat. §. ad hec. de verbo. sig. li. vj. Huius aūt specialis paternitatis ratio est. Quia licet xpiani oēs romani pōtificis obedientie generaliter sint subiecti. c. nulli. di. xix. & si decreta. xxj. di. & c. si quis ex sacerdotib⁹. di. lxxix. & xcij. di. in p̄n. & iij. q. iij. c. j. & xxv. q. j. c. generali. & i extrauagāti Bonifacij octauū: q̄ incipit: Una bona. Tamen ipi frēs minores p̄cib⁹ sancte romane ecclesie vltra generalē obligationem ex regule sue p̄fessione particulariter subiciunt. cle. exiui de paradiso. §. j. de verb. sig. Quapropter cum me dei filius de terra mundiali mulcz p̄cellosis fluctibus agitata eradicatū in hortū voluptatis (quē ipe fecit) trāsplantare dignat⁹ sit. Qui hortulus est fratrū minoꝝ sancta religio: vt dr in. d. cle. exiui de paradiso. §. p̄mo. de verbo. sig. Vinc est q̄ sciens me hoc in loco spūalīū deliciaꝝ cōstitutū vt operer & custodiam illū sicut de paradiso voluptatis p̄mo hoi dixit deus Gen. ij. Simul & cōsiderās q̄ seruus negligēs & accidiosus qui acceptū talentū abscondit in terra: a suo fuit domino p̄dēnat⁹ Matth. xxv. Ne octo vacarē quo mediāte antiquus hostis miseras capit animas. c. nisi cū pudē. §. verum. de renū. Collegi in hoc amenissimo viridario diuersoꝝ florum fragrantium multitudinē copiosam: quib⁹ gloriose regine celi pulcerrima valeat corona fabricari. Qui a vero filius in patris potestate consistens quicq̄d ex paternis bonis acquirit: acquirit patri. l. cū oportet. C. de bo. que li. & isti. per quas p. no. acqui. §. p̄mo. Cuicz rez omniū que in nostra sunt religiōe dominium ad romanā spectet eccl'iam. Cui⁹ p̄petrati quicquid frater minoꝝ acquirit applicatur: sicut acquirit per filiū patri: & per seruū domino: vt dicit in. d. c. Exit qui semiat. §. ad hec. de verbo sig. lib. vj. Ideo beatitudini vestre cuius indignus sum filius & seruus) festinanda censui: que ad honorē intemerate virginis Marie in hoc rei hortulo odorifera lilia decerpsi: atq; in hoc opere collocaui. Rogans eiusdē beatitudinis vestre celsitudinē vt p̄ sua solita erga seruulos suos benivolentia libenti animo pauculi filiū sui munusculū suscipe dignet. Atq; purissime mris dei imaculatā conceptionē ab omnib⁹ christicolis inbeat inviolabiliter festiuari: vt benedictus eius filius in p̄senti seculo p̄sperit̄ & pacem. In alio vero felicitatē & gloriā illi cōferat sempiternā.

In nomie dñi nostri Jesu christi incipit regimen sermonariū de excellentijs gl'iose v̄ginis Marie: quod Mariale appellat. atq; editū fuit p̄ fratrē Bernardinū de busti ordinis minoꝝ obseruantie p̄dicatorem. Quod quidē deuotissimū opus quasi ponens in capite ipius benedicte v̄ginis coronam stellaꝝ duodecim. de qua habet Apoc. xij. in duodecim diuiditur partes p̄incipales: quarū singule particulari nomie appellantur.

¶ In p̄ma q̄ dē pte agit de purissima illibate mris dei conceptiōe: & hec noue cōtinēt sm̄ones p̄tenū silentiū nūcupat.

¶ In scda tractat de ipi⁹ sacratissime v̄ginis natiuitate sine originatiōe. & hec q̄nq; habet sm̄ones. & liber vite intitulat.

¶ In tertia de eiusdē noiatiōe: q̄ i sex diuidit sm̄ones. & mare magnū bre v̄ginis dr.

¶ In quarta de ipi⁹ vita: fructib⁹ & p̄fectiōe & ista duodecim sm̄ones cōtinēt: viridarius regine celi appellat.

¶ In q̄nta de ei⁹ annūciatiōe & incarnatiōe v̄bi ex ea. & hec silr duodecim est distincta sermonib⁹. ac gaudiū mūdi noiat.

Tabula

¶ In serta de eiusdē visitatiōe: ⁊ ista duobus pulchris decorata ſmonib⁹: canticū ꝑginale appellanda videt.

¶ In septima de sua parturitiōe: ⁊ hec q̄q̄ habet sermones. ⁊ fluuius infinite dulcedis nō imerito vocabit.

¶ In octaua de ipi⁹ purificatiōe: ⁊ filij sui in tēplo ꝓsentatiōe. ⁊ ista duob⁹ ornata ſmonibus: sanctiſcrōz dedicatio ꝑgrue dicet.

¶ In nona de ei⁹ assimilatiōe. ſ. quib⁹ reb⁹ in sacra scriptura assimilat. ⁊ hec quattuor continēs ſmōes: paradisus voluptatis: siue hortus delicia⁊ dici merebit.

¶ In decima de ei⁹ passiōe. ſ. gaudij ⁊ mꝛoꝛ⁊ hec duos deuotos cōprehendēs ſmones: a meliori ac digniori particula exultatio matris dei denoſabit

¶ In .xj. de eiusdē assumptiōe q̄ angelis gaudēnb⁹ facta est. ⁊ ista duob⁹ partita ſmonib⁹ angelica tubulatio intitulāda censet.

¶ In .xij. ꝙo ⁊ vltima de ipi⁹ coronatiōe siue glificatiōe. ⁊ hec duos ſmōnes ꝓtinēs: triūphus dñe padiſi ꝓuenienter appellabit.

¶ Sermones aūt .lxiij. in toto cōtinet ſ̄ volumen. de quib⁹ cū poterūt fieri ad min⁹ centum bone ⁊ magne ꝑdicatiōes.

¶ Ut aūt i eo ꝓtenta facili⁹ reperiant: registrū hoc atq̄ tabulā alphabetica ꝑmisi: notas prime partē principalē: in qua q̄rēda inuenientur. deinde ſmonē eiusdē ptis. ⁊ in qua ipius ſmonis ꝓte fuerint. Qz ꝙo aliq̄ ꝓtes sunt ꝓlixe ſm exigentiā rei de qua agit: ideo etiā assignaui litterā alphabeti. poſt quā cito quilibet repiet qđ querit.

Aron de stir/

pe trahit originē btā virgo maria. secūda pars principali huius operis ſmone. j. ꝓte. ij. L.

Aaron ꝑga figurabat beatā virginē. Eadē ꝓte: ſmone. iij. in exordio. k.

Abraam de semine delectabit beata ꝑgo. Eadē parte sermone. j. parte. ij. L.

Abraam quare sol⁹ inter patriarchas dicit particulariter pater xp̄i cū etiā ab alijs delectent. eadē ꝓte: ſmone. ij. par. ij. L.

Abygail figurauit beatā ꝑginē. iij. par. prīci. ſer. j. par. ij. L. ⁊ par. iij. X.

Abyſſus peccari nō retigit mariā. j. par. pn. ſer. vj. in exordio U.

Abyſach sunamitꝫ figurauit beatā virginē. iij. parte pn. ſer. j. ꝓte. ij. L.

Abſtinentiā quadruplicē habuit beata ꝑgo quarta par. prīn. ſer. iij. par. iij. P.

Abominationē oīm pcōz ſp habuit btā virgo. ſecūda par. prīn. ſer. v. par. vij. U.

Abſcondit peccatores sub alis ſue misericordie ne contra eos ira dei deſeuiat. xij. par. prīn. ſer. ij. par. j. D. el. ij.

Abſonum valde fuiſſet christū de matre corrupta per peccatū incarnari. ꝓma par. principali: ſmone. ix. par. j. k. ⁊ M. ⁊ secūda par. eiusdē ſmonis y.

Abſurda multa fuiſſent secuta ſi beata ꝑgo originali fuiſſet vicio maculata. ꝓma parte prīn. ſer. vij. ꝓte. j. y.

Accedebāt hoies ex diuſis mūdi partib⁹ ad beatā ꝑginē vt eā viderēt ⁊ ab illa instruerent. xj. par. prīn. ſer. j. par. ij. I. ⁊. k.

Acu ⁊ colo victum acquirebat. iij. par. prīn. ſmone. v. N.

Accubitꝰ quattuor habuit christ⁹. ix. p. pn. ſer. j. par. xij. Z.

Adā nō fuit pfectior beata ꝑgine: sed ecōtra ſecūda par. prīn. ſer. v. ꝓte. vj. U.

Adā ꝓsentauit deo multas mulieres vt i eis icarnaret. q̄ oēs sunt repulſe: ꝓter beatam ꝑginē. v. p. pn. ſer. j. p. ij. L. ⁊ M.

Adā ſi nō peccaſſet xp̄s ex ꝑgine incarnatus fuiſſet. Eadē par. ſer. iij. p. j. p totā. ⁊ ſer. v. par. j. Q. R ⁊ S. A ⁊ B.

Adam personam nō debuit aſſumere xp̄us. vbi supra prime. y.

Adamas lapis ꝓciosus figurat beatā virginem. iij. par. pn. ſer. j. par. ij. L.

Aduerſitates plurimas paſſa est in hac vita ⁊ tribulatiōes beata virgo. xj. par. prīnci. ſer. j. par. iij. L.

Adiutrix noſtra est beata virgo. iij. par. pn. ſer. j. par. iij. M.

Auxiliatrix noſtre redēptōis fuit q̄tū ad q̄tuor genera causaz. ibidē.

Auxiliū ordiariū appellat b. ꝑgo. ibidē Q.

Adiuuat in vita: in morte ⁊ poſt mortem: et in oīm ſtatu. ibidē P. ⁊ ix. par. pn. ſmōe ij. par. viij. T.

Adiuuat hoiem efficaciter. iij. par. prīn. ſermone ꝓmo. p. iij. O.

Adiuuare nos tenet multis de causis. ibidē Q. R ⁊ S.

Aduocata noſtra est beata ꝑgo. iij. par. prīnci. ſer. j. par. iij. X.

Aduocādo nūq̄ patit repulſam. x. par. prīnci. ſer. ij. par. vij. O.

Aduocata ē miſabiliū ꝑsonaz p iudicē ſup/nū ꝓſtituta. ix. p. pn. ſer. ij. i exordio. P.

Aer figurat beatā virginē. xj. parte. prīnci.

Alphabetica

ser.ij.par.ij.M.

Affectu maximo nutrierũt parẽtes btẽ ꝟgi/nis ipam filiã suã:ꝛ cũ maria ꝟsolatiõe cõ uersari sunt cũ ea.iiij.p.pn.ser.j.i exoꝛ.

Affrica ꝺꝛ btã ꝟgo:qz nobis affert auxilium j.par.pn.ser.ix.par.j.X.

Agnus dei quare appellat filiꝰ virginis.ix. par.pn.ser.ij.p.xv.k.

Alta est super omnes post filiũ beata virgo iij.par.prin.ser.vj.par.j.J.

Altare dei dicit beata virgo:q̃nta par.prin. ser.vj.in exordio.

Allegabat multas ratiões filio ascendẽti in celum vt eam secum duceret.xj.par.prin. ser.j.p.ij.p totã.

Allegat pro nobis tanq̃ bona aduocata.ix. par.pn.ser.iij.in exordio.

Allectoꝛius lapis figurat eam.iij.par.prin. ser.j.par.j.D.

Amigdalꝰ figurat ipam.iij.par.pn.ser.iiij. par.v.Jk ꝛ L.

Amaritudinẽ maximã habuit in passiõe fi/lij.ij.par.pn.ser.ij.p.ij.L.

Amplũ vterũ ꝛ amplũ intellectũ ac amplũ affectũ habuit.iij.par.princi.sermone.v. par.v.X y ꝛ Z.

Amare tenent omes beatã ꝟginẽ sup oẽs pu ras creaturas.xij.par.pn.ser.ij.par.j.X. vsq̃ ad B.el.ij.

Amauit beata virgo filium dulciter:fortiter ꝛ sapienter.quarta par.prin.sermone.ij. par.iij.X ꝛ Z.

Amauit creaturas dilectiõe ordinata ꝛ pul/chra.eadẽ parte pdicti sermonis A.vsq̃ i finẽ illiꝰ partis.

Amici dei ꝛ beate ꝟginis qui sint.iij.p.pn. ser.j.par.ij.G.

Amoꝛ beate ꝟginis erga filiũ.xj.par.pn.ser mone.j.par.j.L.

Amoꝛ eiꝰ erga nos supat oms alios amoꝛes xj.par.pn.ser.ij.p.j.A.el.ij.

Amoꝛe dei fuit inflamata:ꝛ plꝰ ipa sola deũ dilexit q̃ omes angeli ꝛ sancti.ij.par.pn. ser.v.par.vij.y ꝛ Z.

Amicta sole quomõ fuit.ix.p.prin.sermone secũdo:parte sexta k.ꝛ vndecima pte pnci pali sermone secũdo:parte.vj.k.ꝛ duode cima parte pn. sermõe.j.par.q.F.vbi ha berur q̃ triplici sole amicta fuit.

Amisso filio in templo quare tãtũ voluit.x. par.pn.ser.j.p.iij.Z.

Ancillas habet beata virgo ꝛ que sint.iij.p te principali:sermone primo:parte tertia: Q.Et eiusdem partis sermone q̃nto:par te.j.R.

Ancillã dei quare se appellauit:quinta par te prin.ser.xij.par.j.p totã.

Ancille bone omnes conditiones habuit: Jbidem.

Anna mater virginis qualis fuerit.ij.parte prin.ser.iij.par.j.L.

Angeloꝝ multas legiones habuit ad suam custodiam:secunda parte pn.sermone q̃n to:par.vij.S.

Angelos mittit in ministeriũ nostrũ.tertia par.pn.ser.iij.p.iiij.S.

Angelos peccãres non debuisse redimi sicut homines ostẽdit beata virgo.iiij.p prin. se.v.par.ij.A.

Angelica natura nõ debuit reparari sed hu mana.quinta parte principali:sermone q̃n to:pte secũda.

Angelus debuit mitti ad virginẽ salutandã ꝛ annunciãdam incarnationẽ dei.quinta parte pncipali:sermone.iij.par.j.a princi pio vsq̃ ad R.

Angelus iste cuius ordinis fuerit. Jbidem. R vsq̃ ad X.

Angelus vrz ei appuerit in forma corpoꝛea humana:ꝛ in qua veste. Jbidẽ X ꝛ Z.

Angeli cognouerũt filiũ dei debere incarna ri.Eadẽ parte sermone.iiij.par.j.A.ꝛ ser. q̃nto:par.j.B.

Angeli annũciauerũt beate ꝟgini trãsitum suũ felicẽ.x.par.pn.ser.j.p.v.L.

Angeloꝝ:archãgeloꝝ ꝛ oĩm aliorũ beatoꝝ. spirituũ ordinũ ꝓprietates ꝛ dignitates habuit btã ꝟgo.xj.par.prin.ser.ij.par.iij R vsq̃ in finẽ.Et ibi pulcra de angel' ꝛ be neficijs q̃ hõi pstant.

Anni eius in hac vita quot fuerũt.duodeci ma par.prin.ser.j.p.iij.L.

Annos quot habebat quãdo cõcepit filium dei.iiij.p.pn.ser.xij.par.ij.P.

Antiquitas triplex in ea fuit.ix.par.pn.ser mone.j.p.v.B.

Anima mea sola potuit ꝓprie dicere beata ꝟgo inter oẽs puras creaturas.vj.par te prin.ser.ij.par.ij.y.

Animꝰ eius fuit celestis.tertia pte pn.ser.v. parte.v.O.

Anna ꝓphetissa educauit eam in tẽplo.viij par.pn.ser.ij.par.iij.X.

Apparuit xps matri sue in eius trãsitu ꝛ ei⁹ animã in suis brachijs reccpit.xj.par.pn ci.ser.j.par.v.X.

Apparuit etiã ei post resurrectionẽ prius q̃s magdalene vel alicui alteri.x.parte pnci.

ſmone.ij.p.v.k.

Appuit beata virgo in celo multis de cauſis. xj.par.pn.ſer.ij.p.vj.H.

Appellare licet ad beatā virginē:ſiue quis grauet a diabolo:ſiue a corpore ꝓprio:vel aliquo tyrāno ſine inimico aut a diuia iuſticia.iij.p.pn.ſer.iij.p.iij.L.t U.

Apis dei dicit beata virgo.iij.par.prin.ſermone.iij.par.ij.D.

Apoſtoli interfuerūt morti eius.xj.par.pn ci.ſer.j.par.v.U.

Aqua putealis:fontalis t pluuialis dicitur ꝓcedere ab ea.iij.par.prin.ſer.ij.p.iij.B. t ſer.v.p.ij.y.

Aqua dei eſt bta ỹgo.vbi.s.prime A.

Aqueduct⁹ diuie gratie ē maria.iij.par.pn. ſer.v.p.ij.U.

Aqua figurat ipam.xj.parte prin.ſermone ſcdo:par.ij.L.

Aque beate virginis maximā t multiplices habent virtutē.ix.parte princi.ſmone.iij. par.iij.X.

Aquila figurat ipam.xj.par.prin.ſmone.ij pte.vij.O in fine.

Ara celi eſt beata virgo.ſeptima parte pn.ſermone.j.par.ij.F.

Arbor celeſtis ſiue arbor dei eſt ipſa ỹgo.iij. par.pn.ſer.iij.p.v.M.

Archa teſtamēti fuit bta ỹgo.pma pte prin. ſer.v.par.iij.L.t.xj.par.prin.ſer.j.in exordio A.t eiuſdē ſermonis parte.vj.H. t eiuſdē partis.xj.ſer.ij.parte.vj.F.t pte ſeptima A.

Archa theſaurorꝝ dei fuit beata ỹgo:t etiaꝫ fuit figuratꝫ per archā tabernaculi.tertia par.pn.ſer.iij.p.ij.L t M.

Archa noe figurauit ipam.xj.par.prin.ſermone.ij.p.vij.O.

Archam iſtā diuinā nō ſubmerſit diluuiuꝫ peccati.j.par.pn.ſer.v.par.iij.L.

Arcus celeſtis ſiue yris dicitur beata virgo. nona par.prin.ſermōe ſecūdo:parte decima per totam.

Arcus federis figurat ipam.iij.parte prin. ſer.vj.par.j.H.

Arguendo p parte affirmatiua t negatiua melius cognoſcit veritas imaculate cōceptionis matris dei:t cuiuſlibet cōcluſiōis pma pte prin.ſer.j.par.j.L.

Arida figurat beatā virginē.xj.par.princi. ſer.ij.p.ij.H.

Aſcendentē filiū in celū vidit beata virgo t ineffabiliter gauiſa eſt.decima parte princi. ſe.ij.par.v.L.

Aſcēdit in montana multiplicit bta ỹgo.vj par.pn.ſer.j.p.iij.p totā.

Aſcēdere cupiebat cum filio aſcendēte in celum multis ex cauſis.xj.par.prin.ſer.primo:par.j.p totā.

Aſcēdēs xps in celū ꝙre matrē ſuā nō aſſumſit ſecū.eodē ſer.p.ij.p totā.

Aſcendēs beata virgo in celū oīes beatos in manſiōes t angelorū choros viſitauit:t i ſingulis vt ibi maneret inuitata fuit:ſed oīes trāſcēdit.Eiuſdē partis ſermone.ij par.iij.p totā.

Aſſimilatur auroze:lune:ſoli:armate acieit ſtelle maris.tertia parte pn.ſer.v.parte pma.O.

Aſſumptio eius ſibi valde fuit gaudioſa.de cima parte prin.ſermone ſecundo: pte ſeptima.p totā.

Aſſumpta eſt in celū in anima t in corpore. vndecima par.prin.ſermone.j.parte.vj.per totam.

Aſſumpta ſi nō fuiſſet pdicto mō nō diceret totaliter beatificata.eadē pte.L.

Aſſumpta fuit cū honorabili ſocietate:ineffabili iocūditate:mirabili claritate:t cū terribili ptāte.eodē ſer.p.vij.STU t X.

Aſſumpta fuit vtiliter:ſubtiliter mirabiliter: t honorabiliter:eiuſdē partis ſermone.ij. parte.vj.B.

Aſſumi ipam in celū nobis valde pficuum fuit.eiuſdē ſer.par.vij.A.

Atrium dei fuit beata virgo.Octa par.pn. ſer.v.par.v.k.

Auctoritates generales q oīes peccauerūt in adam:t ſimiles nihil faciūt cōtra eius illibatā conceptionē.pma parte prin.ſer.iij. par.ij.Z t A.

Auctoritates particulariter dicētes xpm ſolum immunē fuiſſe a peccato:t cetere huiſmodi:nihil faciūt cōtra ipius virginis puritatē.Ibidē B.

Auctoritatib⁹ doctorum ſpecialiter dicētiū ipam cōtrariſſe peccatū originale.ibidem videt L t D.t vſqz in finē illi⁹ ptis.

Augusta gauder ꝓuilegio imperatoris.prima par.princi.ſermone quinto:par.pma U.t Z.t ſimiliter beata virgo ꝓuilegijs chriſti.Ibidem.

Auguſta dicit beata virgo:quia auxit imperium dei ſuper homines.tertia par.prin. ſer.iij.par.v.X.

Aureolam martyrum:doctorum et virginū habuit.duodecima parte prin.ſermōe.ij. par.j.L.la.ij.

Auro diuīe sapiētie nullꝰ sanctꝰ vestitꝰ fuit nisi beata ꝟgo post filiū. iij. parte p̄n. fmone. j. p. iij. Y.

Aue. i. sine aliquo ve pcti fuit beata ꝟgo. p̄ma par. p̄n. ser. v. p. j. A.

Aue Maria quare quotidie pulsat in sero z in mane. q̄nta parte p̄n. sermōe. iij. parte. j. Z.

Aue quid significet. eiusdē partis fmōe. vij parte. j. p totā.

Auroza figurat beatā virginē: prima parte p̄inc. sermone. v. parte. iij. Q. z ix. parte p̄n. ser. ij. p. iiij. p totā.

Alsamū figu/

b rat beatā ꝟginē. ix. par. p̄n. ser. j par. x. p totā.

Baptizata fuit beata ꝟgo. quarta par. p̄n. ser. xj. par. iij. E.

Beatā dicūr eam oīes generatiōes. eiusdē partis ser. vij. in exordio. z. vj. par. p̄nci. ser. ij. p. iij. k. in finevsq; ad S.

Beatā dixit deus ipsam ꝟginem. vbi supza p̄me. M.

Beatam eam dixerunt multipliciter oīes angeli. ibidē N.

Item oīes homines etiā pauci z infideles Ibidē O.

Beatificant eam maxime boni xp̄iani. Ibidē P vsq; ad S.

Beatꝰ fuit peter: z btā vbera īpsius. ij. p. p̄in. ser. v. p. vij. M z N.

Beatitudines oīes euāgelicas habuit. iiij par. p̄n. ser. vij. p totū.

Benedicta fuit inter mulieres: in mulieribꝰ z super mulieres. quinta par. p̄n. ser. viij. par. ij. D.

Bñdixit eā deus multiplicit. ibidē. F.

Bñdictiōz dei septie: z bñdictōz adā z eue z bñdictionē quā dedit isaac Jacob filio suo habuit b. ꝟgo. v. p. p̄n. f. viij. p. ij. Z.

Bñdictiōes etiā patriarchaz filiozꝫ Jacob eiusdē par. ser. ix. p. j. p totā.

Bñdictiōes q̄z q̄s dedit balaā ppl'o isrl'. Zo dē ser. p. ij. p totā.

Bñdictiōes insup q̄s dedit moyses ppl'o xi Eiusdē ptis ser. x. p. j. p totā.

Bñdicta fuit i lūbis pgenitozū suoz. j. p. p̄n. ser. ij. p. iij. T

Bñdicꝰ est multiplr fructꝰ vētris ꝟginal'. v. par. p̄n. ser. x. p. ij. p totā.

Benignissima fuit beata ꝟgo. iiij. par. p̄n. ser. viij. p. viij. p totā.

Bñdictiōes mltiplices ꝟsequunt facientes eꝰ coronā. xij. p. p̄n. ser. j. p. iij. Z.

Bersabee īperrād regnū filio figurauit beatā ꝟginē. iij. p. p̄n. ser. f. p. iij. S.

Bethleem fuit cōgruꝰ locꝰ pturitiōis eiꝰ. viij p. p̄n. ser. ij. p. ij. p totā.

Bibit deꝰ z angeli: bibūtq; q̄tidie penitētes de idria īpius ꝟginis. iij. par. p̄n. ser. iiij. par. iiij. F.

Bona q̄ttuoz facit fidelibꝰ suis i morte. ix. p te p̄n. ser. iij. p. ij. Q.

Bonos a malis z meliozes a bonis semp a p̄ncipio mūdi vsq; ad beatā ꝟginē deus sepauit: vt ex sanctiozibꝰ: dignioribꝰ et excellētioribꝰ generatiōibꝰ oziret̄ mater sua ij. par. p̄n. ser. iiij. par. iij. X.

Bonitas b. ꝟginis excessit bonitatez oīs pure creature. iij. p. p̄n. ser. vij. p. vj. p totā.

Bonꝰ filiꝰ xps nō diceret fuisse si matrē suā i oziginali pctō pmisisset cozruere. j. p. p̄n.

Bos z asin' miraculose co/ (ser. j. p. iij. Z. gnoscētes filiū ꝟginis creatozē suū illū ad oziuerūt. vij. p. p̄n. ser. j. par. ij. E.

Candelabrū dei

c dz b. ꝟgo. ix. p. p̄n. ser. j. p. xv. B.

Candele accēse qre portant in mānib' in die purificatiōis i pcessiōe. viij. par. p̄in. ser. j. par. p̄ma B. vsq; ad F. z sermone. ij. p te secūd'. N.

Candelaria dei est beata ꝟgo. xij. p. p̄in. sermone. ij. p. j. U. el. ij.

Canticū eiꝰ cōcordat cū tocē musicę melodijs vbi. s. U. el. iij.

Capacissima fuit gra pseruatōis ab oziginali pctō. j. p. p̄n. ser. j. p. iij. k.

Capellanꝰ eius fuit Lucas euāgelista. xj. p. p̄n. ser. j. p. iij. k.

Capilli eius quales fuerint. secūda par. p̄n. ser. iiij. p. iij. Q.

Caput serpētis cōtriuit. p̄ma parte p̄in. sermone. v. p. iij. k.

Charitas dei z primi excellentiꝰ fuit in ea' q̄z in aliqua alia pura creatura. iij. par. p̄n. ser. ij. p. ij. U z X.

Charitatis fructū habuit. eiusdē partis sermone. viij. p. j. p totā.

Charitatę mōtē alcēdit. vj. par. p̄n. fmōe. j. par. iij. N.

Charitate vt accēderet deꝰ incarnari voluit. vij. p. p̄n. ser. v. p. iiij. T z U.

Charitas ꝟginis figurat p ebur. ix. p. p̄n. sermone. iij. p.

Tabula

Carta fuit beata ꝟgo in qua scꝑsit dē. ix. ꝑte ꝑn. ser. ij. p. viij. y.

Charissimi beate ꝟginis q̄ sint. iij. par. ꝓn. ser. j. p. ij. B.

Caro christi ⁊ matris eadē dicit. prima parte prin. sermone. viij. par. j. S. ⁊. xj. par. ꝑn. ser. j. p. vj. J.

Caro virginis sola nō fuit mater xpi: nec aia sola: sed compositū ex vtroq3. vbi supra p tinie. k.

Caro virginis nihil habuit corruptiōis vel impuritatis aut impugnatiōis. ix. p. ꝑn. ser. ij. p. v. S.

Carbūculꝰ lapis p̄ciosus figurat ꝟginis filium. iij. par. ꝑn. ser. j. p. j. L.

Castrum dei dicitur beata virgo: ⁊ castra eiꝰ viscera. quinta parte principali: sermone iij. par. ij. M.

Castellū dicit beata virgo multis de causis. ix. p. ꝑn. ser. iij. p. viij. p totā.

Castitatis fructu in summo habuit. quarta parte principali: sermone. viij. parte. xij. per totam.

Castellum rebelle est mundus ꝓpter septem nona parte principali: sermone. iij. parte octaua O. ⁊ vndecima parte ꝑncipali: sermone. ij. par. j. F.

Castroꝝ acies dicit beata ꝟgo. ix. par. ꝑn. sermone. ij. p. viij. p totā.

Causas nras bta virgo assumēs cotā deo sapienter incipit: ⁊ multʒ allegatiōibꝰ defendit: ac ad debitū finē ꝓducit. iij. parte ꝑn. sc̄a j. p. iij. X. vsq3 in finē illiꝰ partis.

Claritas aīe eius emittebat in corpus ipsiꝰ quēdā fulgorē ⁊ speciositatem. ij. par. ꝑn. ser. iiij. p. ij. U ⁊ X.

Claudia ꝟgo romana figurauit innocētiaꝫ ꝟginis. j. p. ꝑn. ser. viij. p. j. N.

Crater toruatilis nunq3 indigēs poculis fuit beata virgo. tertia parte ꝑncipali: ꝓmone. j. par. ij. B.

Cecitas corpalis ⁊ spūalis quas malas conditiōes habeat: ⁊ quō extellant a bta ꝟgine. xij. p. ꝑn. ser. ij. p. ij. T.

Cedro assimilat beata virgo. ix. par. ꝑn. ser. j. par. ij. p totā.

Celum ydereum: cristallinū ⁊ empireum dicitur beata virgo. secūda par. prin. ser. iij. par. j. M.

Celi stellari ꝓprietates habuit. xj. pār. prin. ser. ij. par. ij. X. la. ij.

Celū empyreū qō ītranit bta ꝟgo quale sit. vbi. s. prime Z. la. ij.

Celos duodecim ascēdit be. ꝟa virgo ꝓpter duodecim sua priuilegia. Eiusdē sermonis par. iij. A.

Celo in triplici apparuit beata virgo. xij. p. ꝑn. ser. j. p. ij. E.

Cellaria dei est beata virgo. tertia par. prin. ser. j. par. ij. B.

Certificata fuit de suo filio plꝰ q3 vnq3 aliq alia mulier fuerit: maxime de duodecim. viij. par. ꝑn. ser. iij. p. ij. p totā.

Cessare nō debent predicatores a laudibus imaculate virginis eius innocētiā defendendo: licet aduersarij eiusdē cōtra eos cōcitent ⁊ scandalizent. ꝑma parte prin. sermone. ix. p. iij. M.

Clemētissima fuit beata virgo. ix. par. prin. ser. ij. p. viij. X.

Credidit beata virgo angelicis verbis. ⁊ ꝓpterea dei filiū ꝓsentiēdo cōcepit. v. p. ꝑn ci. ser. vj. par. ij. y.

Cynamomū figurat ipam. ix. ꝑte ꝑn. ser. j. p te. ix. p totā.

Cypressus figurat eam. eiusdē sermonis pte iij. p totā.

Circūdedit sola ꝟgo filium in vtero. nā alie mulieres nō dicunt ꝓpe circundare filios suos perfecto modo. vij par. princ. ser. v. parte. j. J.

Circūcisio xpi magnū dedit dolorē btē ꝟgini. x. p. ꝑn. ser. j. par. iij. in ꝑn.

Circularis figura significat beatā ꝟginē. vij par. ꝑn. ser. v. p. j. J.

Ciuitas ⁊ castellū dei dicit bta virgo. q̄nta par. prin. sermone. iij. par. j. A. ⁊. ix. p. ꝑn. ser. iij. p. vij.

De ciuitatibꝰ quattuor dicit fuisse xp̄us. q̄nta par. ꝑn. ser. iij. p. j. D.

Cristallini celi ꝓprietates habuit beata ꝟgo xj. ꝑte ꝑn. ser. ij. p. ij. y. la. ij.

Cognouit omnia creata in creatore. iij. p. ꝑn ci. ser. j. p. iij. U.

Color eius qualis fuerit. secūda parte prin. ser. iij. p. iij. P.

Collū dicit beata ꝟgo. ix. par. ꝑn. ser. ij. parte. xj. p totā.

Collocutio eius cū angelo qualis fuerit. q̄nta par. ꝑn. ser. iij. par. iij. p totā.

Collocutio dei cū gabriele qn volebat eū mittere ad ipam. eiusdē pris ser. vj. p. j. L.

Columba figurat beatā virginē. ix. par. ꝑn. ser. ij. par. xij. p totā.

Cōmunis ꝓsona cū oībus cōuenies et ad oēs pertinēs fuit beata ꝟgo. xij. par. ꝑn ci. ser. ij. p. j. B. el. ij.

Cōmunicauit beata ꝟgo cū his q̄ in celo sūt

ꝛcū his qui in terra. tertia par. prīn. ser. j par. iij. M.

Cōcepta fuit sine ꝓccato originali. j. p. prīnci. per totā.

Cōcepta si fuisset in pctō plus fuissꝫ punita a deo ꝛ ab eo odita ꝙ illo instanti cꝫ aliqs hō mūdi. Eadē parte ser. vij. p. j. L.

Cōcepta si in originali crimine fuisset: nō sp magnificasset dīm: nec semp exultassꝫ in deo salutari suo: nec semp fuisset a deo rescta ꝙ grām. vj. p. p̄n. ser. ij. p. iij. J.

Cōcipe quō potuit seruata ꝙginitate. v. pte p̄n. ser. j. p. j. D.

Cōceptionē ꝛ parturitionē filij virgīalis oī tēpore oportuit credere. septima par. p̄n. ser. v. in exordio.

Conche marine assīmilat beata virgo. q̄nta par. p̄n. ser. iiij. p. ij. k.

Cōcilij basilien'se per bullā autenticā determinauit beatā ꝙginem sine pctō originali fuisse cōceptā. ꝛ nulli licitū esse de cetero in ꝺriū p̄dicare. ꝛ festiuitatē ipi⁹ ꝺceptōis de bere celebrari in oib⁹ eccl'iis ꝛ monasteriis xp̄ianę religiōis. p̄ma parte prīn. sermōe viij. par. ij. A.

Cōcupiscētia aliqua mala nunq̄ fuit in beata ꝙgine. ij. p. p̄n. ser. v. p. vij. B.

Congruū fuit xp̄m carnē sumere de muliere q̄nta par. p̄n. ser. ij. p. ij. p totā.

Cōgruēti⁹ fuit ip̄m assūmere naturā hūanā ꝙ angelicā. giusdē ptis ser. v. p. j. L.

Confitebat beata virgo. quarta parte prīn. sermone. xj. par. tertia F. vbi etiaꝫ ponit q̄d cōfitebat: ꝛ cui.

Cōfirmata fuit in gratiā in hac vita. p̄ma par. p̄n. ser. j. par iij. D.

Cōfirmatiōis siue crīmatis sacramētū recepit. iiij. p. p̄n. ser. xj. par. ij. E.

Cōfutauit rones diaboli arguētis ꝙ filij⁹ ei⁹ erat tm̄ hō ꝛ nō ds. r. pte prīn. sermone. ij par. ij. D.

Constātie ꝛtutē habuit. quarta parte prīn. ser. iij. p. ij. L.

Cōsolatōib⁹ ispūalib⁹ repleuit eam deus. ij. par. p̄n. ser. v. par. vij. S.

Cōsolationē maximā i pturitiōe ꝙgis habuit nō tm̄ ipa ꝛ ioseph: sꝫ etiā ds ꝛ angeli ac pastores ꝛ scti pres. vij. par. p̄n. ser. j. parte. ij. p totā.

Consolata quātū fuerit in p̄sentatiōe sui filij in templo. octaua parte prīn. sermone scdo: par. iiij. A ꝛ B.

Cōsensum qualit̄ p̄stitit angelo annūcianti q̄nta pte p̄n. ser. iij. p. ij. Q.

Cōsolidauit fidē nostrā per filiū. vij. p. p̄n. ser. iij. par. ij. L.

Cōtraria fuissent in beata ꝙgine in eode īstanti si ꝓtraxisset peccatū originale. p̄ma par. p̄n. ser. vj. par. j. A.

Cōtradictio fuisset in deo si beata ꝙgo ocurrpta fuisset originali peccato. eadē par. sermone. ix. p. ij. Z.

Cōtēplationē maiorē habuit beata ꝙgo ī vtero matris cꝫ aliꝰ pueri hoies habuerint ī etate pfecta. iij. p. p̄n. ser. j. p. ij. U.

Contēplatiōis montē ascendit. vj. par. p̄n. ser. j. p. iij. M.

Continētia in summo habuit. quarta parte p̄n. ser. viij. p. xj. p totā.

Cōtriuit caput serpētis multiplicit̄. xij. par. p̄n. ser. ij. p. j. H. la. ij.

Conuenīēs fuit ꝙ xp̄s in cōceptiōe ꝛ natiuitate sua matris ꝓfuaret ꝙginitatē. v. p. p̄n. ser. ij. p. ij. P. Q. ꝛ R.

Conuersatio beate ꝙginis fuit valde sancta famosa: honesta ꝛ ordinata. iiij. parte p̄n. ser. j. p. iij. p totā.

Cōuersata fuit semp cum personis honestꝫ: vbi supra L. vsqꝫ in finē illi⁹ partis. vbi etiā ponit cū quib⁹ cōuersata est. vbi ꝓuersata est. ibidē k.

Copule vim ꝛ naturā sapit beata ꝙgo. iij. p. pte p̄n. ser. j. p. iij. J.

Corona stellaꝫ. xij. ī capite ꝙgis q̄d significꝫ ꝛ q̄lis sit. xj. p. p̄n. ser. ij. p. vj. M. ꝛ xij. p. p̄n. ser. j. p. ij. H J ꝛ k.

Coronam beate ꝙginis omnes dicere debēt prima dicti sermonis parte. iij. per totā. ꝛ ibi de ei⁹ vtilitate.

Coronam deuote dicens male non peribit. Ibidē P.

Corona p̄dicta est valde grata ꝙgini ꝛ filio eius. Ibidē Q.

Coronauit ds beatā virginē triplici corona sicut imperatricē. s. ferrea: argentea ꝛ aurea xij p. p̄n. ser. ij. in exordio. L.

Corona ꝙginis facta est ex. lxiij. lapidib⁹ p̄ciosis: q̄z ipa habz pperates. ꝛ hec sꝫ nota eoꝝ. Alabastꝫ: auripigmentum siue arsenicum: adamas: ametistus: achades: albaston: absticos. alabādina siue alabandia: agiristꝫ: astriō: alectoriꝰ asterita: amatistes berillꝰ: calculꝰ: sardonicꝰ: carbunculꝰ: crisopassus: calcedoniꝰ: crisolitꝰ: celidoniꝰ: cristallus: ceramꝰ: corallꝰ: corneolꝰ: dionisia,

diadocos:electrum:erhites: emathites:elic
tropia:endros:epistites:excoliceros:ga/
gates:galactides: heraripen:iaspis:iacin
ct⁹.iris:iena:kauma: kabiates:kalcopha
nus:liguri⁹:liparea:margarita magnes:
melectros:menophitꝫ: mirtes:medo siue
medus:melochit⁹ siue melocites:nosech:
onichin⁹:optali⁹ siue opalus:pirites:plo/
mites:pateron:saphir⁹:smaragd⁹.sardi⁹ ꝛ
solix.xij.parte prin.ser.ij.par.ij.per totā.
vbi particulariē ponunt pdictorū lapidū
ppietates.

Corpus mysticū ecclie fuisset mōstruosum si
btā ꝟgo cōtraxisset originale pctm.j.par.
p̄n.ser.ix.p.ij.F.

Corp⁹ btē ꝟginis fuit solidatū ꝛ stabile.iij
par.p̄n.ser.v.p.v.O.

Corp⁹ ei⁹ nūqz debuit corruptiōi vl incinera
tiōi subiacere.xj.p.p̄n.ser.j.p.vj.B.

Corrupta nō fuit btā ꝟgo corpe.ḡ multo mi
nus aīa.j.p.p̄n.ser.vij.par.j.S.

Coruis ꝛ sulb⁹ liles sunt adūsarij btē ꝟginis
j.par.p̄n.ser.iij.par.ij.H.

Corui⁹ qre fact⁹ niger dicat a poetis. Jbidē.

Corui⁹ nō debet indignari si colūba nō fuit
mortuor cadauerū putredine maculata.
eiusdē.par.ser.vj.p.ij.J.

Curā semp habuit xps de sua matre.iiij.pte
p̄n.ser.ij.p.iij.Z.in fine.

Crucē btā ꝟgo prima adorauit.decima par/
te p̄n.ser.j.p.iij.L.

Quid filius
qre dr pticulariē xps: cū ec
ab alijs descēderit.ij.p.p̄n.
ser.ij.par.ij.L.

Debitorē fecit nobis deū btā ꝟgo.vij.p.p̄n.
ser.iij.par.iij.M.

Debitrix est beata ꝟgo p pctoribꝰ exorare.xj
p.p̄n.ser.j.p.iij.M.

Debellauit peccatū ꝛ auctorē ac causam eius
j.p.p̄n.ser.vij.p.j.L.

Decē munera sponsalicia donauit deus sue
sponse beate ꝟginī.secūda parte prin.ser.
v.p.vij.O.vsqz ad y.

Decuit diuinā iusticia: sapientiā:bonitatē:
ꝛ potentiā beatā ꝟginēa morte suscitare
ꝛ in corpe ac aīa glificare.xj.par.p̄n.ser.j.
par.vj.B L D E ꝛ f.

Dedecus fuisset filio dei matrē habere q̄ ali/
quādo fuisset serua peccati.prima pte p̄n
ci.ser.ij.p.iij.T

Decepti esse nō p̄nt qui beatā dei matrē sine
originali pctō conceptā esse credūt.j.par.
p̄n.ser.ix.p.iij.J.

Deū fecit nrm fratrē beata virgo.vij.p.p̄n.
ser.iij.par.iij.B.

Deū semp habuit ante oculos cordis.secun
da par.p̄n.ser.v.par.vij.R.

Deo gratias quādo vocabat respondebat.
et sic hec cōsuetudo religiosor ab ea icep.ꝛ
quarta parte principali:sermone.iij.par
te prima.F.

Defectuosum fundamentū diceret xp̄us ha
buisset si mater eius corrupta fuisset origi/
nali crimine.j.p.p̄n.ser.vj.p.j.B.

Defectum triplicem ipa virgo abstulit a na
tura feminea.decima par.prin.sermōe.j.
in exordio.B.

Defect⁹ vel imp̄fectiōes nō fuerūt in ea.xj.
p.p̄n.ser.ij.p.vj.L.

Delicias spūales vel celestes habuit tam in
celo qz in mūdo.xij.par.prin.ser.ij.par.j
J.el.ij.

Deriuatio nois Marie.tertia par.prin.ser
mone scdo:pte scda B.

Despexit omes mūdiales delicias beata vir
go secūda parte principali:sermone q̄nto
parte.vij.X.

Describi an cōuenienter potuerit genealogia
christi ꝛ beate ꝟginis.secūda par.prin.ser
mone.ij.p.j.A.

Descripta fuit christi generatio nō p matrē
eius sed p sponsum Joseph.ex rationabili
causa.eiusdē ser.p.ij.B.

Desideriuz beate ꝟginis semp tendebat ad
bonū.secūda parte prin.sermone quinto
parte.vij.B.ꝛ quinta parte prin.sermōe
sexto:par.ij.X.

Desponsatio btē ꝟginis.iiij.pte p̄n.ser.xij.
p totū.ꝛ de ei⁹ vtilitate pte.j.N.

Despōsata fuit in erate magz idonea.eiusdē
ser.p.ij.p totā.

Desponsari matrē suā qre de⁹ voluit.Eodē
ser.p.ij.p totā.

Detrahi nō dr dignitati xp̄i qr ꝟgo benedi
cta pdicat sine pctō cōcepta.j.p.p̄n.ser.j.
parte secūda.E.

Dies figurat beatā virginē.prima par.prin
ci.ser.v.par.iij.R.ꝛ ix.par.prin.sermone
tertio:parte scda p totā.

Differētia maxima fuit inter conceptionem
xp̄i ꝛ btē ꝟginis:lz ipa bñdicta ꝟgo nō fu
erit peccato maculata in conceptioe.p̄ma
par.p̄n.ser.j.p.ij.E.

Dilexit matrē suā christus ab eterno:ꝛ nūqz
odiuit eam.eiusdē partis sermone septio:

par.j.Q.
Diminui nō dicunt priuilegia saluatoris p pter psernationem sue benedicte matris a peccato:sed potius augeri. Eiusdē partis sermone.j.p.ij.E.
Dimidiū regni sui dedit deus beate ẏgini. z diuisit impertū suū cum ea.tertia parte p̄n.ser.iij.p.iiij.U.
Discretionem spirituū super omnes habuit beata virgo:quarta parte prin.sermōe.ix par.vij.per totā.
Dispensatrix omniū gratiarū z donoz̄ spi rituſſancti facta est beata virgo.duodecia par.p̄n.ser.ij.par.j.I.
Disputauit cum diabolo z eum semp supe rauit.quarta parte prin.sermone quinto pte p̄ma z secūda p totā.
Diuina natura quomodo potuit vniri cum humana in vnitate suppositi in vtero vir ginis.quinta parte prin.sermone primo: par.j.B.vsqz ad D.
Diuersitas inter cōceptionē xp̄i z nostrā.v. par.p̄n.ser.ij.pte.j.
Diuersimode descēdit gratia in christo z bea ta virgine.secūda parte p̄nci.sermone.v. par.vij.D.
Diuinitas quomodo suscepit humanitatez in virgine.septima parte principi.sermone p̄mo:par.iij.R.
Docet nos filius virginis oēm scientiā.vij. par.p̄n.ser.v.p.iiij.R.
Doctores boni antiqui nō tenentes opinio nem imaculate conceptiōis virginalis.si nūc viuerēt errorē suū reuocarēt.p̄ma pte prin.ser.viij.p.j.O.
Dolosus diabolus ex malicia sua lucrum re portasset si beata virgo in peccato cōcepta fuisset.eiusdē par.ser.vj.p.j.Z.
Dolorē in partu nō habuit beata virgo.sed consolationē maximā: z quare.quita pte prin.sermone.vij.par.j.L.z septima p te p̄n.ser.v.p.j.A.
Doluit z afflicta fuit maximo cruciatu i pas sione filij.decima par.prin.sermone.j.p te p̄ma p totā.
Dolor xp̄i in passiōe fuit maxim9 oim dolor hui9 mūdi.eiusdē ser.p.ij.I.
Domus dei sancta z templū sanctū fuit btā ẏgo.p̄ma p.p̄n.ser.vj.p.j.L.
Domus fuit que cadere nō potuit.tertia p te p̄n.ser.v.p.v.P.
Domestici eius qui dicantur.Eiusdem par tis sermone primo:parte tertia Q.z sermo ne.v.p.j.R.
Dominus tecum quomodo intelligatur.q̄n ta parte prin.sermone.viij.parte prima p totam.
Domina est impatrix totius orbis z om nū creaturarū.p̄ma parte prin.semōe q̄n to:par.j.X.
Unde dicit Maria.i.dominatrix vel do mina.tertia parte p̄n.sermone secundo:p te.ij.D.vbi etiā ostēdit q̄ ipsa dominat bonis ac malis z tepidis.
Dominat in celo.inferno:purgatorio ac in mūdo.Ibidē.
Dominiū mūdi acquisiuit multis ex causis tertia par.p̄n.ser.v.p.iij.E.
Donationem ꝓpter nuptias fecit illi deus. secunda parte principali:sermone quito. parte.vij.Y.
Donum sapientie z intellectus excellentissi me habuit beata virgo.quarta parte p̄n ci.sermone q̄nto in exordio:z sermone.vj par.j.F.z B.
Donum etiam consilij habuit.Ibidem B. vsqz in finē illi9 partis.
Donum quoqz fortitudinis.eodem sermone parte.ij.
Donum etiam scientie.eodem sermone:par te tertia.
Donum insuper pietatis.eodē sermōe:par te quarta.
Donum quoqz timoris.eodem sermone par te quinta.
Dona spūſſancti claruerūt in ea.ix.pa.p̄n. ser.ij.p.vj.B.
Donauit ei deus multa munera:z misit illi sponsalicia in eius desponsatiōe.secūda p te principali:sermone quinto:parte septi ma.O.vsqz ad Y.
Dotem maximā dedit beata ẏgo suo spon so celesti.Ibidē M.
Dotauit deus beatā virginem multipliciter Ibidē U.vsqz in finē illi9 ptis.
Dotē sue sponse accreuit deus.Ibidē.T.
Duos coniuges:scilicet celestē z terrenū ha buit beata ẏgo.quarta parte prin.sermo ne.v.par.j.M.
Duo inter alia induxerunt filium dei vt fie ret hō.v.par.p̄n.ser.iiij.p.ij.J.
Duodecim domicellis sociatā inuenit beatā virginē angelus Gabriel.eiusdē ptis ser. vj.p.ij.p totā.
Dure cerutcis dici pñt q̄ imaculatā ꝯceptio nē mris dei tā patēter declaratā psequunt: z opinionē suā ex pertinatia deponere no lunt.j.p.p̄n.ser.viij.p.j.Q.

Ecce ancilla dñi
e quō exp̄ōit. v. par. p̄n. ser. vj. p/
te. ij. T. ⁊ U.
Ecclesia in missa v̄ginis dicens in persona
eius. Domin⁹ possedit me ⁊c. denotat ip/
sam sine originali peccato ꝯceptā. j. parte
p̄n. ser. v. par. j. B.
Elephas figurat beatā v̄ginē. ix. pte p̄n. ser.
ij. p. xiij. p totā.
Electa fuit beata virgo añ mūdi ꝯstitutionē
vt esset mater dei. j. p. p̄n. ser. ij. p. iij. T.
Elemosynaria dei est. tertia par. p̄nci. sermo
ne. j. p. ij. F.
Elevata fuit in presenti vita super mūdicia
virginū ⁊ angelor: ⁊ super cōuersationes
⁊ operationē martyrum ac cōfessorum: et
super cōtemplationem apostolorū ꝓphe/
tarum atq; patriarchar. xj. par. prin. ser.
ij. par. vij. O.
Elevata est in celo ad culmē dignitat⁹ altissi
me: latissime ⁊ firmissime. ibidē P. Q. ⁊ R
Eloquentie laudes: ⁊ quomodo beata v̄go
fuit eloquentissima. xij. par. p̄n. ser. ij. par
te. ij. B. el. ij.
Eucraticū. i. optime cōplexionatū fuit corp⁹
ei⁹. ij. par. p̄n. ser. iiij. p. iij. O.
Epiphanie sermone. decima parte p̄ncipali:
ser. ij. p. iij. p totā.
Equalitas ⁊ mira proportio humor⁹ fuit in
corpore beate virginis. secūda pte princi.
ser. iiij. pte. iij. O.
Errorē suū deponere debēt impugnātes cō
cep̄tionē matris dei. p̄ma parte prin. ser.
viij. par. j. S.
Essentiam diuinam vtrum beata virgo vi/
derit in hac vita. quartā parte p̄n. p̄mo. ij
par. j. P ⁊ Q.
Ether figurat ipsam. vndecima parte prin.
ser. ij. par. iij. B.
Euāgeliste q̄r⁹ diuersimode descripserūt ge
nealogiā xp̄i. ij. p. p̄n. ser. ij. p. ij. B.
Eucharistie sacramentū deuotissime recipie
bat beata virgo. quarta parte p̄nci. p̄moe
rj. par. iij. B.
Eue cōtraria fuit. tertia parte prin. p̄moe. ij
parte. j. Z. ⁊ quinta parte princi. sermōe
vij. par. j. L.
Excellētie. xxxvj. ip̄i⁹ v̄ginis pēnunc. xij. pte
p̄n. ser. ij. par. j. p totā.
Excellentie eius p̄m ordinē alphabeti. eadez
par. E. el. ij.
Exemplar omnis honestat⁹ ⁊ bene viuendi
fuit beata virgo. secunda par. prin. p̄moe
q̄nto: par. r. J.
Exemplis ⁊ similitudinibus immaculate vir/
ginis cōceptio declarat: p̄ma parte princi.
ser. vj. par. iij. M ⁊ N.
Extremā vnctionē recepit beata v̄go. quarta
par. p̄n. ser. rj. par. iij. B.
Exultatio de natiuitate v̄ginis maxima fuit
secūda pte p̄n. ser. j. par. iij. O. vsq; i finē
illi⁹ par. ⁊ p̄mone. iij. par. iij. A ⁊ B.
Exultatio de parturitione v̄ginis quanta fue
rit. vij. p. p̄n. ser. iij. par. j.

Fabricauit de/
f us matrē suam. tertia par. prin.
ser. v. par. v. O.
Fabricauit eam multis ex causis. ix. par. p̄n
ci. ser. ij. in exordio p totū.
Facta est Maria tanua celorū. sublimatio
apostolorum ⁊c. prima par. p̄nci. ser. iij. i
exordio X.
Facies eius qualis fuerit. secunda par. p̄n.
p̄mone. iiij. parte. iij. ⁊ ser. v. par. vij. P.
vsq; in finē sermonis.
Fallacias diabolicas nobis manifestat bea/
ta virgo. ix. pte p̄n. ser. ij. p. j. L.
Famosissima fuit p̄pter quattuor. iiij. parte
prin. ser. j. par. iij. H ⁊ J.
Familiarissima fuit deo. xij. parte prin. p̄mo/
ne. ij. par. ij. A.
Famulos habet: ⁊ qui sunt. tertia par. p̄n.
ser. j. pte. iij. O.
Famularū tria genera habet. eadez par. ser.
iij. pte. iij. O.
Flagella nō semp a deo mittunt⁹ hoib⁹ ꝓpter
pcā: sed aliis diuersis respectib⁹ qb⁹ p̄mi
sit beatā v̄ginē in hoc mūdo flagella su/
stinere. j. par. p̄n. ser. ij. par. ij. O.
Franciscus hortatus est fratres suos vt bea/
tam v̄ginē quantū eis possibile esset fm
deū exaltarēt. prima parte p̄ncipali: ser/
mone. ix. par. j. O.
Fecūditas magna ⁊ excellētissima fuit in ea
ij. par. p̄n. ser. v. p. vj. M.
Femineas miserias nō habuit. quarta par.
prin. ser. v. p. j. J.
Fenestra dei ⁊ paradisi est beata virgo: par.
p̄nci. ser. v. p. iiij. H. ⁊ J.
Fenestra vitrea que erat in archa Noe figu
rauit eam. quinta parte prin. sermōe. viij
in exordio.
Feria sexta concepit filium dei. cuiscdē partis
ser. iij. par. j. Z.

Ferula que diabolū ferūt dz̄ beatā ỹgo. ix. p. p̄n. ser. j. pte. xiij. B.
Festū natiuitatz̄ eius q̄ tpe cepit celebrari. ij pte p̄n. ser. j. par. iij. P.
Festū purificatiōis ei⁹ q̄ tpe inceptū est fieri viij. par. p̄n. ser. ij. par. iij. X.
Fleuit amarissime beata ỹgo mortē filij. x. par. p̄n. ser. j. p. j. E.
Fleuit lepr⁹ filiū ei⁹. vbi. s. B. circa finē.
Fidē vtrū habuerit beata virgo. iiij. par. p̄n ci. ser. ij. par. j. N.
Fides ei⁹ fuit maxia. ibidē O. vsqz̄ i finē.
Fidē viuā: pfectā: veracē firmā hūit ibidē S
Fidei fructū habuit in summo: eiusdē partz̄ ser. viij. par. ix. p totā.
Fidei grām habuit in summo. eiusdē partis ser. ix. par. iij. p totā.
Fides in passiōe xpi i ipa sola remānsit. x. parte p̄n. ser. j. in exordio. B.
Fidei virtutē habuit. quarta parte p̄in. sermone. iij. p. ij. M.
Figuris multiplicib⁹ declarat inocētia z p̄seruatio ei⁹ a pcō originali. j. par. p̄n. ser. v. pte. iij. R. vsqz̄ i finē illi⁹ pris. Philomēa figurat eā. vj. p. p̄n. ser. ij. pte. j. S.
Filius dei quare potius incarnat⁹ est qz̄ pater aut spūs scūs. quinta parte p̄incipali: ser. j. par. iij. A.
Filios z heredes dei nos fecit ppt̄ suū benedictū filiū. vij. pte p̄n. ser. iij. pte. iij. k.
Filiū dei cōcepit vt i eo beatificaremur i aīa z corpe. v. par. p̄n. ser. iiij. p. j. D.
Filij boni patris sui nō sunt illi q̄ patris sui deuotionē erga beatā ỹginē nō imitant. p ma p. p̄n. ser. ix. par. iij. k.
Filiū vnū naturalē habuit. s. xpm. Aliū ỹo legalē. s. iohānē euāgelistā: z aliū spūalez scz iohannē baptistā. vij. pte p̄n. ser. iiij. p te. iij. p totā.
Finē vltimū sup oīa adipisci cupiebat. xj. par. p̄n. ser. j. pte. j. B. ser. ij. in exordio.
Firmamentū dz̄ beata virgo. iij. par. p̄n. ser. j. par. iij. M.
Frigus figurat humilitatē eius. ix. par. p̄n. ser. ij. par. j. X.
Fons olei p. vrbem romā cucurrit in die pturitiōis ei⁹. vij. par. p̄n. ser. j. p. ij. E.
Fons dicit beatā ỹgo. x. p. iij. pte. p̄n. ser. iij. par. ij. per totam. z ibi etiā habet q̄ est puteus z flumē.
Fons iste quare dimidit in quattuor capita eiusdē ser. par. v. H.
Flos florum fuit fili⁹ eius. ij. par. p̄in. ser. j. in exordio A. vbi etiā dicit q̄ est flos campi z nō horti.
Formari fecit de⁹ corp⁹ mīis sue oi formositate ac speciositate decoratū z oīb⁹ intuētib⁹ mirabile. ij. p. p̄n. ser. iiij. par. ij. M.
Formosi oēs viri z mlieres q̄ vnqz̄ fuerūt viderēt deformes i cōpatōe mīis dei post filiū. ij. p. p̄n. ser. iij. par. ij. N.
Fortes nos facit beata ỹgo ꝯ omes tēptatiōes ix. p. p̄n. ser. ij. par. j. D.
Fortitudinē maximaz̄ habuit. iiij. p. p̄n. ser. iij. par. ij. p totā.
Fundata fuit ei⁹ cōceptio i mōtib⁹ sctis. j. p. p̄n. ser. ij. i exor. M. z ix. p. p̄n. ser. iij. p.
Fundamēta ei⁹ qualia fuerūt vij. E. iij. par. p̄n. ser. v. p. v. O.
Fugat dēmones. iij. p. p̄n. ser. v. p. vij. T.
Fuga z pegrinatio eius in egypto. x. p. p̄nci. ser. j. p. iij. Y.
Fures z latrones appellari p̄nt q̄ gl'iam innocentie z puritatis ab ipa auferre conant. p̄ma par. p̄n. ser. iiij. in exor. L.
Fuit deus in ea multz̄ modis. v. par. p̄in. sermone. viij. p. j. p totā.
Fruct⁹ ipi⁹ qualis fuerit. iij. par. p̄n. ser. iiij. par. v. L z M. z. v. parte p̄n. sermone. x par. ij. per totā.
Fructus spiritus in se habuit. quarta parte p̄n. ser. viij. p totū.

Gabriel āgelus

g annūciās xpi incarnationē vtrū sit omniū angelorz̄ supremus. v. p. p̄n. ser. iij. par. j. R.
Galbanus figurat beatā virginē. ix. p. p̄nci. ser. j. par. xiij. p totā
Gaudia oīa btē ỹginis q̄ fuerūt z vñ causata sunt. x. p. p̄n. ser. ij. p totū.
Gaudia q̄ nūc habet in clo: eiusdez fmonis par. vlti. in fine.
Gaudij fructū z iubilatiōez in sūmo habuit. iiij. par. p̄n. ser. viij. p. ij. p totā.
Gaudere debēt oēs z letari i die pturitōis ei⁹. vij. p. p̄n. ser. j. in exordio.
Gaudiū pturitōis sue fuit magnū fz q̄drupliciter dimēsiōez. vij. p. p̄n. f. v. p. iiij. B.
Gladi⁹ vulnerās dēmōes dz̄ btā ỹgo. xj. pte p̄n. ser. j. p. vij. X. in fine.
Gratia incipiēs siue preueniēs z pficiēs: ac perfecta procedit ex maria. iij. parte p̄in. ser. ij. par. ij. B.
Gratie dei oēs intrāt i ipam: zab ea nob cōicātur. iij. p. p̄n. ser. ij. p. ij. B.
Gratias gratis datas oēs habuit. iiij. par.

Tabula

p̄n.ser.ix.per totum.

Grāz plenitudinē recepit a filio rōe appꝛo/pinqtiōis: p̄ma par.p̄n.ser.viij.p.j.O. ⁊.iij.par.p̄n.ser.ij par.ij. L.⁊.v.p.p̄nci. ser.vij.p.ij.U.

Gratias oēs alijs cōcessas que ip̄i cōpetere potuerūt recepit excellēciori mō sup oēs: j.par.p̄n.ser.v.par.j.y.⁊.iij.pte p̄n.ser. ij.parte.ij.L.⁊.v. par.p̄ncī.sermōe.vij par.ij.X.

Gratie quas habuit xp̄us in eā descēderunt Ufide habuit plenitudinē gratiaz: p̄ma par.p̄nci.ser.v.par.j.Z.⁊.v.par.p̄p.ser. vij.par.ij.U.

Gratia plena fuit beata ꝙgo in facie: in ꝛe: i aurib⁹.in pectoꝛe ⁊ māmillis: atq; in ỹte ro ac manib⁹ ⁊ pedibus ac toto coꝛpe. scḋa parte p̄n.sm̄one.v.parte septima.y.⁊ D vsq; ad.T.

Gratiosa fuit.eiusdē partis sm̄one.v.parte quinta.R.

Gratiā apl'oz: euāgelistaz ⁊ pastoz habuit quarta pte p̄n.ser.ix.p.r.p totā.

Gratia plena quō intelligaī.v.pte p̄n.ser. vij.par.ij.p totam.

Gratias coꝛpales: mētales ⁊ celestes habuit eadē pte.N. Ubi ⁊ dꝛ q⁹ habuit septēpli/cem plenitudinē grāz.

Gram purā: plenā: etiam supplenā habuit: ibidē.O.⁊.P.

Gratie excellētis ⁊ effluētis plenitudinē ha/buit. Ibidē Q.

Grāz q̄druplicē mēsurā habuit. Ibidē R.

Gram tantā quō inuenit. Ibidē S.⁊ ꝓp̄ qō āuenit. Ibidē T.

Gram: maioꝛē nō potuit hꝛe btā ꝙgo: nec ali q̄ pura creaīa q̄z ipa recepit. ibidē U ⁊ X.

Gras oēs spūales ⁊ tēpales q̄s cetere mulie/res hꝛe desiderā habuit btā ꝙgo. v. parte p̄n.ser.xij.p.ij.p totā.

Generatio ipsius ⁊ parentū suoꝝ figurata fuit in creatiōe mundi. secūda parte p̄n. ser.iij.par.j.L.

Genera oia linguaz excellentissime habuit iiij.pte p̄n.ser.ix.par.viij.p totā.

Generatiões oēs btā dicūt eā: eadē pte. ser. vij.in exoꝛ.⁊.vj.par.p̄n.ser.ij.pte.iij. k.in fine vsq; ad S.

Gigātee stirpis fuit beata virgo. secūda pte p̄n ser.iij.par.iij.O.

Gloria eius quantū differt a gloria allozuz beatoꝝ.ix.parte p̄ncipali: sermone se cūdo in exoꝛ.O.⁊ duodecima pte pn.ser. secūdo: pte p̄ma S.

Glia ei⁹ in se cōtinet gliam oīum angeloꝝ ⁊ sanctoꝝ. vbi.s.p̄me.Q.

Guta species aromatica figurat beatā ꝙginē nona parte p̄ncī.sermone p̄mō.parte q̄n/tadecima L.

Habitatio do:

h mus ⁊ tabernaculū dei fuit btā ꝙgo.iij.p.p̄n.ser.v.p.v.O.

Habitare decuit deū in ꝙgine a nllo vnq; de/mone vel peccato inhabitata. p̄ma parte p̄n ser.viij par.j.N.

Habitat beata virgo cū tribus generib⁹ ꝓso naz. duodecima parte p̄n.ser.secūdo: p/te.j.B.el.ij.

Hebrea lingua in qua educata fuit btā vir/go fuit p̄ncipaz ⁊ dignioꝛ oīb⁹ alijs liguis ij.pte p̄n.ser.v.par.iij.H.

Hebreus populus a quo descēdit mater dei fuit sanctioꝛ ⁊ deo gratioꝛ ac excellēcioꝛ oi/bus mūdi populis. Ibidē.

Hereditarē celestis patrie merenī amittere qui eius dignissimā sponsam ⁊ matrē tā/q̄z peccatrice conanī ifamare: p̄ma pte p̄n ci.ser.iij.p.iij.k.

Hester regina fuit figura beate ꝙginis. secū da parte p̄n. sermone.j. parte p̄ma B. et tertia parte p̄ncī. sermo.ij.pte.iij.D.⁊ ser mone.iij. parte quarta U. ⁊ sm̄one q̄nto parte.iij.F.⁊ quinta pte p̄n.sm̄one.j. in exhoꝛ.⁊ duodecima parī. p̄n.sm̄one.ij. par.j.U. in fine.

Hominē fecit deificari beata virgo.vij.pte p̄n.ser.iij.p.iij.D.

Honoꝛauit xp̄s matrē suam in vita: in moꝛ te ⁊ post mortē. duadecima pte p̄n. sermo/ne.ij.pte.j.B.el.ij.

Honoꝛari debet a nobis beata ꝙgo sup oēs puras creaturas. Ibidē L.el.ij.

Honestate interioꝛi ⁊ exterioꝛi decoꝛata fuit beata virgo: secūda parte p̄ncipali: sm̄one quinto.par.r.B

Honestas fuit ei domicella: q̄nta parte p̄n. ser.vj.par.ij.R.

Honestatē moꝛ habuit maximā.ix.pte p̄n. ser.ij.pte.j.L.

Hoꝛa matutina li concepit dei filium.v.pte p̄n.ser.iij.pte.j.Z.

Hoꝛtus deliciaz est beata virgo.ix.par.p̄n. ser.j.pte.j.H.vsq; in finē.

Hoꝛtū habet campū ⁊ viridariū.ix.pte p̄n. ser.iij.parte.iij.R.

Hospitium quomodo quesiuit humilīe in

bthleem. septima parte principali: sermone tertio pte. j. D.

Humilitas fuit eius domicella. quinta parte pn. ser. vj. p. ij. U.

Humilis fuit in summo. quarta pte princi. sermõe. iiij. parte. ij. p totã. vbi etiã ponit de multiplici ei⁹ humilitate: maxie q eius hũilitas fuit pfunda: honorata ꝛ fructuosa.

Humilitatẽ maximã ostẽdit se habere in animo: in vbo: in facto ꝛ in signo. tertia par. prin. ser. vj. pte. ij. Z. ꝛ quarta par. prin. ser. iiij. par. ij. F.

Humilitatis montẽ ascendit. sexta par. pn. ser. j. par. iij. L. circa finẽ.

Humus figurat beatã ỹginẽ. xj. par. prin. ser. ij. p. ij. D.

Icinctus dicit beata virgo. tertia pte prin. ser. iiij. p. j. E.

Idria dei dicitur beata virgo. eiusdẽ ser. parte. iiij. F.

Jaspis lapis pciosus figurat beatã virginẽ tertia parte principali: sermone pmo parte prima E.

Janua celi dicitur beata virgo. eiusdẽ partis ser. v. p. iiij. D.

Idonea mater dei nõ fuisset si aliquãdo per peccatũ corrupta fuisset. prima pte princi pali ser. ij. p. ij. T.

Ignem spiritus sancti habuit in se excellẽtissime: ꝛ omes bonas ppietates ignis. vndecima parte pncipali: sermone secũdo: parte secũda N.

Illuminata fuit super omnes puros homines mũdi. tertia parte principali: ser. j. parte tertia U.

Illuminatrix nostra est. ibidem.

Illuminare mundũ venit filius ỹginis. septima parte principali: sermone q̃nto parte quarta A ꝛ B.

Immunis fuit ab omni peccato beata virgo q̃rta pte pn. ser. x. p. ij. p totã.

Incarnatio dei ex ỹgine vtiq; necessaria fuerit ad humane nature reparationẽ. v. pte pn. ser. j. p. ij. E.

Incarnari stati post Adę lapsum quare deꝰ noluit. eiusdẽ pris sermone secũdo pte q̃rta A vsq; ad F.

Incarnationẽ suã quare ptraxit vsq; ad finem mũdi. ibidẽ F.

Incarnationis tempus quare dicit plenitudo tẽporis. ibidẽ B.

Incarnatio quare facta est in vere potius q̃ in alio tempore. quinta parte principali: ser. ij. in exordio.

Incarnatio quare facta est vicesimaquinta die Martij. ꝛ qua feria ꝛ qua hora facta fuit. eiusdẽ ser. p. j. Z.

Incarnatio facta est rationabiliter in ciuitate. ibidẽ A. ꝛ in galilea: ibidẽ B. ꝛ in Nazareth. ibidẽ E.

Incarnatꝰ est filius dei in ỹgine vt octo magna beneficia nobis ꝓferret. eiusdẽ partis ser. iiij. p. ij. p totã.

Incarnari quare voluit deus. eiusdẽ partis ser. v. p. j.

Incarnationẽ filij ỹginalis operata est tota trinitas. eiusdẽ ser. par. iij. L. ꝛ tamẽ sola psona filij est incarnata. ibidẽ M.

Incarnatio pdicta facta est tribꝰ medijs. ibidẽ X. vsq; ad finẽ illi⁹ partis.

Incarnatio ꝛ natiuitas filij dei oĩbꝰ creaturis rationabilibꝰ est postẽsa. vij. p. prin ci. ser. v. p. iij. p totã.

Incarnatio xpi fuit maior gratia quã deus dare potuerit. duodecima parte pn. ser. ij par. j. X. la. ij.

Incarnatiõe filij dei plus meruit beata ỹgo q̃ quodlibet individuũ humane nature. duodecima parte principali: sermõe secũdo p. j. y. la. ij.

Incarnatio christi pluuie assimilata ẽ triplici de causa. quita parte prin. sermõe q̃rto: par. ij. E.

Incomphensibiles sunt perfectiões gratiarum quas in cõceptiõe xpi suscepit beata ỹgo. duodecima parte pncipali: sermone. ij parte. j. N.

Indulgentiã magnã habent facientes coronam beate ỹginis. duodecima pte prin. ser. j. par. iij. M.

Inebriant dulcedine eius dulcedine celesti. tertia pte pn. ser. j. p. ij. B.

Inflammauit ꝛ incitauit partus ỹginis charitatẽ nostrã. vij. pte prin. sermone tertio pte tertia N.

Inimicicia ꝛ dissimilitudo absoluta non fuisset inter beatã virginẽ ꝛ diabolũ fm diuinam sententiã: si aliquãdo contraxisset originalẽ culpã. prima parte pncipali: sermone ix. p. ij. A.

Iniurias beate ỹgini illatas ab impugnantibus eius puritatẽ renemur repellere. prima par. pn. ser. ij. p. ij. H.

Impatientiã nunq; habuit beata virgo. ij. pte pn. ser. v. p. vij. L.

Tabula

Impetrat celebrantib⁹ festū sue īmaculate cō/ceptiōis multas gratias: ⁊ multa bñficia eis elargit. prima pte prīn ser. viij. pte ℣. D. vsq; in finē illi⁹ sermonis.

Imperatrix celi ⁊ terre est beata virgo. tertia pte p̄ncipali ser. ij. pte. ij. D. ⁊ fm̄ōe tertio: pte tertia O. ⁊ quarta pte X.

Impeccabilis qualiter fuerit. quarta pte p̄n cipali ser. x. pte tertia p totā.

Impinguat devotos suos cōsolatiōib⁹ diui/nis. nona pte prīn. ser. ij. par. j. A.

Impollutā sponsam ⁊ incōtaminatā matrē deus habere debuit. prima pte princi. ser. scō pte tertia U. ⁊ secūda pte prīn. fm̄oe q̄nto pte prima E.

Impossibile fuit triplici ipossibilitate q⁹ de⁹ faceret beatā virginē matrē suam in con/ceptōe cōtaminari peccato originali. p̄ma pte p̄ncipali: ser. ix. pte. ij. y ⁊ Z.

Improperia humane cōditiōis que ips̄ eua sit erūbescit suā matrē ex gratia euadere voluit prima pte prīn. ser. viij. pte. j. X.

Impugnatiōes facte cōceptiōi beate virgi/nis fecerūt apparere q⁹ cum sit semp magis exaltata: fuit innocentissima ⁊ a spūsancto eius celebratio ordinata. prima pte prīn. sermone octauo pte. j. O.

Intellect⁹ beate virginis q̄s p̄clarus fuerit. se/cūda pte prīn. sermōe. v. pte. vij. U. ⁊ ter tia pre p̄n. ser. j. p. iij. U.

Intellexit omnia intelligibilia. vndecima pte prīn. ser. scō pte tertia F.

Insudebat lectioni ⁊ cōtemplationi diuina/rum scripturar. q̄nta pte prīn. ser. vj. pte secunda T.

Integerrima fuit quo ad animā ⁊ corpus. se cunda pte prīn. ser. v. p. j. E.

Interp̄tationē sermonū excellētissime habu/it. q̄rta pte p̄n. ser. ix. p. ix. p totā.

Invitata fuit cum ascenderē in celū vt ali/quantisper remaneret in singulis elemen tis ⁊ celis. vndecima parte prīn. sermone scō pte secūda p totā.

Inuentā gratiā dei reuelat nobis reddere. ter tia par. prīn. ser. j. p. iij. T.

Inuenire quis potest filiū virginis: ⁊ vbi. du odecima par. prīn. sermone. ij. par. prima N ⁊ O. el. ij.

Johānes euāgelista adoptat⁹ in filium virgi nis tria inter alia p̄milegia recepit. septi ma p. p̄n. ser. iiij. p. iij. X.

Johānes baptista in vtero matris existens virtute salutationis virginalis quattuor p̄rogatiuas accepit. y.

Johānes baptista qualiter adorauit beatā virginē in vtero matris sue. vj. pte princi. ser. j. p. j. B. ⁊ quō baptizat⁹ est: ⁊ replet⁹ spūsancto virtute verbi virginei: ⁊ habuit matrē dei in sua natiuitate sibi seruientē. eiusdē ser. p. iij. M.

Jocūdissima fuit incarnatio xp̄i deo: angelis toti generi humano: sctis p̄rib⁹: ⁊ ipi beate dicte virgini. v. p. p̄n. ser. ij. p. iij. p totā.

Jocūditas magna fuit de natiuitate virginis parentib⁹ eius: toti curie celesti: trinitati ac sanctis patrib⁹: ⁊ ipi bñdicte virgini. ij. pte prīn. ser. j. p. iij. p totā.

Jocūdari debēt omes ⁊ exultare in die nati uitatis virginalis. ij. p. prīn. ser. j. in exor. ⁊ p. ij. in fine. ⁊ ser. j. p. j. Z. in fine.

Joachim pater virginis qualis fuerit. ij. par te prīn. ser. iij. p. j. L.

Joseph volebat occulte dimittere eā. q̄ re/putabat se indignū cōuersari cum illa. q̄r ta pte prīn. ser. j. p. iij. L.

Joseph an iuuenis fuerit q̄n eā desponsauit. eodē ser. p. ij. P. vsq; in finē illi⁹ pris. vbi de eius virtutib⁹ ⁊ gratijs ac de gl'ia quā ha bet in patria celesti diffuse tractat.

Jouis bonas cōditiōes habuit beata virgo xj. p. p̄n. ser. ij. p. ij. T. el. ij.

Judith figurauit eā. iij. p. prīn. ser. j. p. ij. E ⁊ ix. p. p̄n. ser. ij. p. viij. R.

Judei citius desistēr a sua pfidia q̄s ex prima cia impugnātes puritatem virginis a sua opinione falsa. j. p. prīn. ser. 4. p. 3. R.

Judices iniqui sunt q̄ cōtra iuris ordinē in nocentissimā virginē de pcto damnāt. j. p/te p̄n. ser. 3. p. 2. H ⁊ D.

Justicie virtutem habuit beata virgo i sum/mo. iij. p. prīn. ser. 3. p. j. p totā.

Justicie beatitudinē possedit. eiusdē pt̄z ser. vij. p. iij. p totā.

Ira nunq̄s dñata est illi. secūda pte prīn. ser mone. v. p. vij. C.

Suma lapis

k pciosus figurat b. virginē. xij. p te p̄n. ser. ij. p. ij. A. el. ij.

kabiates similiter lapis pciosus figurat eā. ibidē B. el. ij.

Ac beate vir

l ginis habuit nō solū albedinē sed etiā sapozositatē ⁊ vbertatē septima parte principali: sermone quinto parte secūda L.

Lac triplex dat nobis beata ỹgo. Ibidē.
Lamētāt dicētibꝰ eā pctō fuisse maculatā j.p.ṗn.f.ij.p.ij.O.t.ser.ix.p.ij.D.
Lampas accēsa dr beata ỹgo.ij.p.ṗn.ser.4 par.iij.p totā.
Lapidibꝰ pciosis cōparat.iij.par.prin.ser. j.p.j.D.
Laus eiꝰ supat laudes oim alioꝝ sctōꝝ.xij. p.ṗn.ser.ij.p.ij.O.el.iij.
Laudare sufficient nō pnt oēs creature b. ỹginē: qr eiꝰ laudes sīt explicabiles oibꝰ puris creaturꝭ.ix.p.ṗn.ser.ij.p.j.Z.t q vide in.xij.p.ṗn.ser.ij.p.j.f.la.ij.
Laudare eā debēt oēs etiā pctōres.xj.p.ṗn. ser.j.p.vij.A.
Laudare eā debemꝰ ppt debitū: meritū t explū.xij.p.ṗn.ser.ij.p.j.E.el.ij.
Lectōes mīras legit filiꝰ ỹgis i scola diuīsoriꝭ t cathedra pīsepij.vij.p.ṗn.f.v.p.iij.S.
Legibꝰ suis nullꝰ ṗnceps ē sbiectꝰ: ṗt eas renocare ac insupēdere. qpropt dꝰ potuit supēdere i mīre sua legē de pr rahēdo origiali pctō.j.p.ṗn.ser.j.p.ij.k.
Legitimare nos volēs dꝰ i filios: hūanā natūrā sibi despōsauit mediāte ỹgie bñdicta ij.p.ṗn.ser.j.p.j.L.
Legatos viginti miserūt scī pīes ad deū p impetrāda incarnatiōe filij ỹginalis. q̄nta par.ṗn.ser.vj.p.j.
Liban⁹ figurat beatā ỹginē.ix.p.ṗn.ser.j.p te.ij.p totā.
Liber dī est btā ỹgo: in q̄ libro oēs legere dīt.ij.p.ṗn.f.ij.p.ij.DE t f.t.ix.par. ṗn.ser.ij.p.vij.Y.
Liberalitas btē ỹginis.xij.p.ṗn.ser.ij.p.j. A.el.ij.
Liberū arbitriū eiꝰ q̄le fuerit.ibidē Z.la.iij
Liberata fuit ab oī tributo diabolico.ix.pre ṗn.ser.iij.in exor.
Liberauit dꝰ mūdū ab exterminio ob amorem ỹginis.j.p.ṗn.ser.vij.p.j.B.
Libēter nob cōicat grās suas btā ỹgo.ij.p. ṗn.ser.j.p.ij.S.
Lilij figurat eā.j.p.ṗn.ser.v.p.iij.P.t.ix p.ṗn.ser.j.p.xv.f.
Leoēs t syllabe nois eiꝰ significāt excellētiā ipiꝰ.ij.p.ṗn.ser.ij.in exor.
Longanimitatis fructū habuit.iij.par.ṗn ci.ser.vij.p.v.p totā
Lucꝰ btūdinē habuit.eiusdē par.ser.vij. par.ij.p totā.
Lux figurat eā.j.p.ṗn.ser.vij.i exor.
Lucerna ardēs est beata ỹgo.ix.p.ṗn.f.iij. par.ij.p totā.
Luci comparat ppter ser causas.ij.p.ṗn.ser mone.iij.in exordio.t.ix.pte ṗn.ser.iij. par.ij.p totā.
Luna figurat eā.iij.par.ṗn.ser.j.p.iij.Z.
Lune ṗperates habet.ix.p.ṗn.ser.ij.p.v.p totā.t.xj.p.ṗn.ser.ij.p.ij.O.
Luna pulcra: plena t pfecta est btā ỹgo.ix. p.ṗn.ser.ij.p.v.S T t U.
Luna sb pedibꝰ quō habuit.vbi.s.prime f t xj.p.ṗn.ser.ij.p.vj.k.i ṗn.t Z.t.xij.p. ṗn.ser.j.p.ij.S.

Sigdalena et

m. maria figurauerīt beatā ỹginē xj.p.prin.ser.ij.par.j.f.vsq ad Z. exclusiue.
Magnanimitatꝭ ỹtutē habuit i sūmo btā ỹgo.iij.p.ṗn.ser.ij.p.ij.V. vsq ad Z.
Magna fecit dꝰ beate ỹginis: ita q nūq̄ fecit nec facier alicui pure creature talia.vj.p. ṗn.ser.ij.p.ij.S.
Maiora fm q̄d fecit btā ỹgo filio dī q̄z ipse fecerit sibi t toti mūdo. Ibidē U.
Magistrā fideliū reliq̄t xpus matrē suā in terris post suā ascensionē.xj.par.ṗn.ser.j. par.iij.k.
Magi qui fuerūt t vnde venerūt: t quō filiū ỹginis adorauerūt t munera ei obtulerūt.x.p.ṗn.ser.ij.p.iij.p totā.
Magnificat dꝰ t oēs seri beatā ỹginē.iij.p ṗn.ser.iij.p.iij.S.
Magnificat cāticū ỹgis declarat.vj.p.ṗn f.ij.p.ij.t.iij.p totā. Cui oia alia cantica veterꝭ testamēti si sbordiata. eiusdē f.p.j. O.t ꝓphēdit i se cāticū vite eterne: ubdē R.t oim alioꝝ cāticoꝝ pfectiones: ibidem S.t ꝓcordat cū ꝑ nr. ibidē T.
Magnificētia dei dr btā ỹgo.xj.p.ṗn.f.ij par.vij.P.
Magnificauit mltiplr dū. vj.p.ṗn.f.ij.p. ij.U.t.xij.p.ṗn.ser.ij.p.j.U.el.iij.
Maior fuit b. ỹgo Johe bap. nec estꝫ dictū saluatorꝭ di. Inf natos tc.j.p.ṗn.f.v.p/
Mal⁹ inconueniēs fuisset alam (te.j.H. beate ỹginis p pctm originale corrūpi q̄z eiꝰ corpus in putredinē verti.j.par.prin. ser.ix.p.iij.O.
Maiorē grāz fecit dꝰ b. ỹgini eā a pctō preseruādo q̄z si pꝰ casum illā sblenasset.j.pte ṗn.ser.ij.p.ij.R.t ser.viij.p.j.L.
Mala pueniētia ex pctō originali ponunt in.j.p.ṗn.ser.j.p.ij.L.
Māmille spūales beate ỹginis habent vim attractiuā: cōuersiuā t effusiuā.vij.p.ṗn.

Tabula

ser.v.par.ij.L.
Mane figurat eã.ix.p.p̃n.ser.iij.p.ij.O.
Man⁹ btē v̄ginis ☧tiositate sunt plene.ij.p te prin.ser.v.p.vj.R.
Man⁹ dei dr b.v̄go. Jtē man⁹ tornatil': au/rea ꝛ plena iacitꝛ.ij.p.p̃n.f.iij.p.j.p to.
Mãsuetudinẽ habuit in sũmo.iij.p.prin.ser.ij.p.ij.H.vsqꝫ ad L.
Mare dr btã v̄go multis ex causis.iij.par/te prin.ser.2.par.2.per totã.ꝛ.ix.par.p̃n.ser.2.par.3.p totã.
Mari dñaꝫ.eodē ser.p.v.A.
Maria habet miserēdi potestatē: sapiaꝫ ꝛ volũtatē p̄optã.iij.p.p̃n.ser.v.p.j.R.
Maria v̄go inꝛ crucē pingi dr ad sinistraꝫ xp̄i.iij.p.p̃n.ser.vj.par.3.O.
Maria terret dēones: fugat hereticos: cõsolaꝫ pusillanimes ꝛ excitat ãgelos ac sctos ad laudãdũ deũ.iij.p.p̃n.ser.vj.p.4.L.
Margarita lapis pciosus figurat eã.iij.p.prin.ser.j.par.j.B.
Margarita genuit btã v̄go.ibidē.
Mrimonij bona oĩa fuerũt in eius ☧iugio. quarta par.p̃n.ser.xj.p.3.B.
Mr fuit nõ solũ xpi hois sed etiã dei.ij.par.p̃n.ser.v.p.vj.M.ppe finē.
Mater nostra est ꝛ oĩm viuẽtiũ. eiusdē partis ser.ij.par.3.B.ꝛ Z.ꝛ tertia par.p̃nci.ser.iij.par.j.k.vbi etiã habet ꝙ dicit maꝫ angelos ꝛ oĩm creaturas.
Mr est mirificor dic.iij.p.p̃n.ser.v.p.j.T.
Mr nr̃a btã v̄go nob pcurat supna būdicti onẽ hereditatẽ: ꝛ semp sollicita est de nr̃a salute.vij.p.p̃n.ser.4.in exor.
Mater vera xpi fuit ꝛ xp̄s ei⁹ ver⁹ fili⁹. eo/dem ser.par.j.ꝛ ser.v.par.j.H.ꝛ fuit tota ei⁹ mater. Jbidē.
Mr valde vnita filio fuit btã v̄go. ibidē E ꝛ valde chara. ibidē F. ꝛ in maxima reue/rẽtia: ibidē.B.
Matrē dñi debẽt diligere etiã pcōres ꝛ ad eã recurrere.ix.p.p̃n.ser.ij.p.4.O.
Matrē qre nõ appellauit eã xp̄s in cruce: sz mulierē. eodē ser.p.viij.N. in fine.
Maternitas filij dei quãte sit dignitaꝫ.xij. par.p̃n.ser.ij.p.j.Z ꝛ f.
Maternitas hec est supra capacitatē totius vniuersi. Jbidē O.
Mart⁹ melius fuit ꝓuenies ꝓceptõi filij virginalis.v.p.p̃n.ser.iij.p.j.Z ꝛ E.
Martꝫ bonas ppetates hz b.v̄go.xj.p.p̃n.
Martyriũ passa (ser.ij.par.ij.S.la.ij. est.x.par.prin.ser.j.par.j.L.ꝛ par.iij.A vbi ponunt diuersa ei⁹ martyria.
Marta figurauit eã.ix.p.p̃n.f.iiij.p.ix.O ꝛ P.ꝛ xj.p.p̃n.f.ij.p.j.f B ꝛ H.
Mrimonio nõ fuisset idonea diuĩo: si origi nali pcõ captiuata fuisset ꝑiecta diabolo
Mediatrix bona nõ (j.p.p̃n.f.ix.p.j.L. fuisꝫ iter deũ ꝛ hoies si ꝛ ipa p pcm ĩmica dei fuisset. eadē par.j.ser.vj.p.j.X.
Mediũ dr ad qõ respiciũt q̃ i celo sr ꝛ q̃ in fra ꝛ q̃ i iferno.iij.p.p̃n.ser.j.par.iij.H. ꝛ stat in medio dei ꝛ hoĩm triplici ex causa ix.par.prin.ser.iij.p.4.B.
Mediatrix nr̃e saluatiõis: ꝓuctiõis: iustificatiõis: reconciliatiõis: ꝛ tercessiõis ꝛ cõicationis fuit.iij.p.p̃n.f.j.p.iij.H vsqꝫ ad N.
Jn medio aĩaliũ qre fili⁹ ei⁹ voluit reponi. ꝛ
Medic⁹ pfectus nõ (p.p̃n.ser.ij.p.3.J. fuisset xp̄s si medicinã a pcõ pseruatiua3 mr̃i sue n̄ exhibuisset. j.p.p̃n.f.vj.p.j.D.
Melãcolia q̃d sit ꝛ quo dꝛpellaꝫ ab ipa v̄gine xij.p.p̃n.ser.2.par.2.B.
Memoriã excellentissimã habuit. secũda prin.ser.v.p.vij.A.
Mẽsura ꝛ metꝫ oĩm mulierũ fuit.j.p prin. ser.vij.p.j.E.ꝛ oĩm viuentiũ.ij.p.p̃n.f.v.
Mercurij bonas ppetates ha (par.x.J. bet.xj.p.p̃n.ser.2.par.2.P.
Meritũ ei⁹ excessit i sũmo merita oĩ3 alioꝝ viatoꝝ.iiij.p.p̃n.f.x.par.v.p totã.
Meruit effici mr̃ dei ꝛ q̃lr̃.vij.p.p̃n.ser.iiij par.ij.T.
Merita ei⁹ excesserꝫ merita oĩm alioꝝ sctoꝝ xj.par.p̃n.f.2.p.vij.E.
Meruit plus in vno actu q̃ oẽs angeli ꝛ homines i cũctis suis actib⁹ ꝛ cogitatoĩb⁹.xij par.p̃n.ser.ij.p.j.E.
Meridies figurat eã.ix.p.p̃n.f.3.p.2.P.
Michol regina figurauit eã.iij.p.p̃n.f.j. par.2.E.
Millenario sexto a creatõe mdi⁹ gruũ fuit b.v̄.ꝓcipe filiũ dei.v.p.p̃n.f.iij.p.j.Z.
Ministrauit xpo.iij.p.p̃n.ser.j.p.ij.E ꝛ f ꝛ ser.v.p.v.L M ꝛ N.
Ministra oĩm grãꝝ dei est btã v̄go.iij.par. p̃n.ser.j.par.ij.F.
Miracula q̃pl'ima ꝛ pdigia ĩnũera demonstrãt toti mõdo ꝙ ipa v̄go pissima nunq̃ fuit origiali ꝓtamiata pcõ.j.p.p̃n.f.vj. p.ij.B.ꝛ f.viij.p.3.B.ꝛ f.ix.p.3.J.
Miracul' nullꝫ crederẽt ꝓtinaces adũlarij ĩmaculate ꝓceptiõis. eadē pte O. in fine.
Mirabil' ꝛ miraculosa fuit cõceptio btē virginis. scda par.p̃n.ser.iij.par.3.y.ꝛ v. par.p̃n.ser.vj.p.iij.p totã.
Mirabil' fuit ꝓceptio xpi ꝛ parturitio mr̃is

eiꝰ.v.par.p̄n.ser.ij.i exoꝛ.ꝛ par.j.L.

Mirabilia.xij.secuta sꝯ ex icarnatōe filij dei ex ꝟgine.eadē par.ser.vj.p.ij.per totā.

Myrrha figurat beataꝫ ꝟginē.j.p.p̄n.f.v.p.ij.O.ꝛ.ix.p.p̄n.f.j.par.xj.per totā.

Mirra castitatꝫ ꝛ gurta hūlitatꝫ ꝛ cassia pietatꝫ i maria fuerr.ij.p.p̄n.f.3.par.3.P.

Misericōia eiꝰ est oim alioꝝ sctōꝝ mīficoꝛdijs excellētioꝛ: generaliōꝛ: cōmunioꝛ ꝛ maioꝛ.ij.p.p̄n.ser.v.par.j.p totā.

Misericōia eiꝰ inuenīt i mūdo ꝛ i celoꝛ inuenietꝫ in iudicio.eadē par.R.

Misericoꝛdie eiꝰ longitudo: latitudo ꝛ profundū.ibidē.T.

Mīficoꝛdie brītudinē habuit in sūmo.iiij.p.p̄n.ser.vij.p.v.p totā.

Mīficoꝛdiā excellērē: ꝛgruētēr patētē: naturalē: totalē ꝛ vniuersalē habet beata virgo ix.p.p̄n.ser.j.p.vij.k.

Mysteriū icarnatiōis xp̄i alijs sctis ꝛ āgel' ignotū: sola ꝟgo pfecte itellexit.ix.p.p̄ncī.ser.ij.p.vj.M.

Mitissima fuit beata ꝟgo.iiij.par.p̄n.f.vij par.ij.p totā.

Modestiā habuit in summo in dictꝫ: in factis ꝛ in cultu vestiū.iij.p.p̄ín.ser.ij.p.ij.S.vsqꝫ in finē illiꝰ par.

Modestie fructū habuit in summo.eadem par.ser.viij.p.x.p totā.

Monile dei fuit beata virgo.ix.p.p̄ín.f.ij par.xj.L.

Mōres spūales ihabitauit.vj.p.p̄n.ser.j.p.ij.M ꝛ O.ꝛ in mōtibꝰ.i.cū deuotis: libēr moꝛat.ix.p.p̄n.f.ij.p.j.B.

Mōs ꝺ btā ꝟgo.xj.p.p̄n.f.ij.p.vij.R.

Mons synai figurat eam.ix.par.p̄ī.ser.ij par.vj.p totā.

Mozt̄uꝰ si fuisset añ filiū ad quē locū prexisset aīa eiꝰ.j.p.p̄n.ser.2.p.2.P.

Mozte q̄re voluit dꝰ pati matrē suā.xj.pte p̄n.ser.j.par.4.per totā.

Mozte nō ptulit qz pcm̄ oꝛigiale habuerit sz multꝫ alijs ex causis.j.p.p̄n.ser.ij.p.ij.M ꝛ O.

Mozte nō esse timēdā suo exēplo monstrauit.xj.p.p̄n.ser.j.p.iiij.R.

Mozt̄uoꝝ missam cantātes i die ꝛceptiōis eiꝰ illi valde iuriank.ꝛ ipa de eis cōquerit j.par.pcīn.ser.viij.in exoꝛ.

Moza etiā parula in oꝛiginali petō fuisset illi maxīmo teꝛimēto.j.par.p̄n.ser.vij.pte.j.T.ꝛ ser.ix.p.j.M.

Mulier sunamitis figurauit eam.iij.parte pcīn.ser.j.p.ij.X.

Mulieres oēs ip̄am figurātes fuerunt pulchꝛe.ij.p.p̄n.ser.4.p.2.R.

Mulier q̄ inuenit dragmā perditā fuit beata ꝟgo.v.p.p̄n.ser.xj.in exoꝛ.

Mulier q̄ oblectauit virū suū fuit ipsa dei sponsa.viij.p.pcīn.ser.v.in exoꝛ.

Mulier q̄ volauit in deserti duabꝰ alis: et ē vestita purpura ꝛ byssō: figurat eā in celū ascēdētē.xj.p.p̄n.ser.2.p.j.N.

Mulier q̄re dicaī beata virgo.eodē ser.parte.vj.J.

Multipliciter in hac vita fuit volozasa.x.p te pcīn.ser.j.p.3.per totā.

Mūdus ꝺ beata ꝟgo.xj.p.p̄n.ser.2.par.2 R.ppe finē.

Mūdiciā coꝛdis ꝛ oīm opeꝝ habuit i sūmo iiij.p.pcīn.ser.vij.p.vj.p totā.

Ardus figu-

rat.p.ꝟ.ix.p.p̄n.f.j.p.xiij.p to Natiuitate xp̄i tria gna creaturaꝝ inf cetera honozauerūt.vij.p.pcīn.ser.j.par.iij.J.

Natus dei filiꝰ ex ꝟgine signū nobis incōparabilis dilectiōis ondit.eiusdē ptis sermōe iij.p.ij.J.

Natiuitas beate ꝟginis humano generi fuit necessaria multis rōnibus.scdā par.p̄n ser.j.p.j.per totā.

Natiuitas dnī nō subiacuit quattuoꝛ calamitatibus quibꝰ alioꝝ natiuitas est subiecta iij.p.p̄n.ser.vj.in exoꝛ.

Naturas omniū creaturaꝝ pfecit: ꝛ eaꝝ pfectiones compleuit.duodecīma par.pcīn.ser.2.par.j.k.

Nauis dicīt beata ꝟgo multiplici ex cā.ix.p.p̄n.er.3.p.4.p totā.

Nebula in aliquibꝰ figurat eam.xj.par.p̄n.ser.ij.p.vij.A.

Nox figurat eā.ix.p.p̄n.ser.ij.par.j.p totā. ꝛ ibi sermo in festo niuis.

Nobilissima fuit.nam oēs p̄claritates: ingenuitates: dignitates ꝛ nobilitates q̄ p̄nt esse in aliq̄ indiuiduo pure hūano posuit deus in ea: que oēs reges ꝛ imperatoꝛes et quoscūq; viros nobilissimos ꝛ mulieres transcēdit.secūda par.p̄n.ser.j.par.ij.E. ꝛ H.ꝛ postea vsqꝫ i finē.ꝛ sermone ānto: par.3.per totā.

Nobilitas dꝰ in quo p̄ncipalit̄ ꝓsistat.eadē par.ser.j.p.ij.H.

Nobilissime aīme eius nobilissimū coꝛpus debuit deo p̄parari.Eadem pte sermone

quarto: parte tertia. Z.
Nobilē virginē debuit de⁹ eligere in matrē ⁊ nō ignobilē. scđa pte prīn. ser. j. p. 2. E.
Nomē brē ꝟginis ē excellētissimū: ⁊ ei a deo ipositū: ⁊ ꝓpteratib⁹ ei⁹ ꝓsonū. tertia pte prīn. ser. j. in exordio.
Nomē eius nō rm̄ hoies: sed etiā deus ⁊ angeli venerant. Eadē pte sermone secundo parte tertia. B ⁊ H.
Nomē ipi⁹ indicat q̄ in ea fuit virtus fidei: spei: charitatis: humilitatis ⁊ liberalitat̄ ⁊ tia pte prīn. ser. v. in exordio.
Nomē nullū est ꝓuenīēt⁹ brē ꝟgini q̄ regina ⁊ mr̄ misēdie. eodē ser. p. j. L.
Nomē Jesu. q̄nta pte prīn. ser. xj. p totū.
Nominānda vtq̄ sit noīe ꝓprio beata virgo. eadē pte ſmone septimo in exordio.
Noua multa facta sunt in cōceptiōe filij ꝟgi nalis. eadē pte ser. iij. p. j. E. ⁊ in ei⁹ pturitione silr. vij. p. p̄n. ser. v. par. j. D.
Nouū faciet dn̄s sup terrā quare sit dictū. nona pte p̄n. ser. z. pte. vij. L
Nubes dicit beata virgo. Eodē sermōe pte quinta per totā.
Nubēdo nō peccauit. quarta pte prīn. ſmone. xij. p. j. L ⁊ M.
Nutrices spūales paruuli Jesu. vij. p. p̄n. sermone q̄nto pte. v. E.

Oblatio btē vir

o gis i rēplo. viij. p. p̄n. ſ. ij. p. 4. B.
Obediētiā pfectissimā seruauit. q̄nta parte prīn. ser. vj. par. ij. T.
Obstinati ꝛra beate ꝟginis cōceptionē nec rōnib⁹ nec auctoritatibus nec reuelatiōibus nec miraculis credere volūt. p̄ma pte prīn. ser. ix. p. iij. O.
Obligatione magnā habuit xp̄us erga suā matrē: ⁊ maiorē q̄ oēs alij filij matrib⁹ suis. eadē pte ſmone. viij. p. j. L.
Obligata est beata ꝟgo peccatorib⁹. tertia p te prīn. ser. ꝟ p. z. O.
Obscurata triplicit dicit fuisse in hoc mūdo nona pte p̄n. ser. ij. p. v. y.
Octauian⁹ impator vidit in die pturitiōis eius ipam virginē in circulo aureo circa solem. vij. pte p̄n. ser. j. par. ij. F.
Octoginta dieb⁹ organizatū fuit corp⁹ ei⁹ i vtero matris: ⁊ tunc ei⁹ anima infusa fuit corpi. p̄ma pte p̄n. ser. j. p. ꝑ F.
Oculi eius quales fuerint. secūda pte prīncipali ſmone quarto pte tertia R.
Occultabat suā pulchritudinē ⁊ mēbra. nona pte p̄n. ser. ij. p. j. U.
Occultat peccata nostra. Ibidem B.
Odorifera semp fuit. Eadem pte ſmone p̄mo pte. xj. R.
Officium Marie ⁊ Marthe exercuit. Eadem pte ſmone scđo pte. vj. R.
Officiū cōceptiōis post primā partē prīncipalē imediate subiungit.
Officiū quadruplex deus dedit beate ꝟginī: vndecima pte p̄n. ser. ij. p. j. Q.
Officiū qđ celebratū ē i celo i exaltatiōe ⁊ coronatiōe ꝟginis. xij. p. p̄n. ſ. ij. i exor. S.
Officiū dispēsandi oēs gratias habet beata ꝟgo. eodē ſmone pte p̄ma T.
Olympus figurat eam. vndecima parte p̄ncipali sermone scđo pte tertia B.
Oliua figurat ipaz. nona pte p̄ncipali: ſmone. j. p. vij. p totā.
Omerus quādoq̄ bonus dormitat. prima pte p̄n. ser. iij. p. ij. B.
Omis sancti circūdāt ⁊ associāt eam sicut dōmicelli dominā suā. tertia par. p̄n. ser. j. pte. iij. y. in fine.
Oēs sensus ⁊ cogitatiōes ei⁹ sil'cum corpe ⁊ aīa ⁊ cūcti act⁹ ipi⁹ ip fuert diuis puritijs mācipati. ij. p. p̄n. ſ. 4. p. z. S.
Optimā prē elegit in mūdo ⁊ i celo. In mūdo quidē optimā prē castitat̄: hūilitatis: pfectionis q̄z vite actiue ⁊ ꝓplatiue: arq̄z grē ⁊ opatiōis bone. ⁊ silr in celo multipl'r vndecima pte p̄n. ser. ij. p. j. p totam.
Opationū nraz regulato⁊ dedit nobis beata ꝟgo. vij. pte p̄n. ser. z. p. z. N.
Opinio de imaculata ꝯceptiōe eius est cōior verior ⁊ magis pia ac fauorabilior ⁊ meliorib⁹ ac fortiorib⁹ fundata rōnib⁹. prima pte p̄n. ser. iij. p. ij. B ⁊ H. in fine.
Orbis terre dicit beata virgo. tertia par. p̄n ci. ser. vj. par. ij. P.
Orantē suspirantē ⁊ lachrymantē pro deuotione inuenit angelus ipam quādo ad eā salutandā perrexit. quinta par. p̄n. ser. iij. par. ij. p totam.
Ordines eccl'iasticos non recepit beata ꝟgo sed tamē oēm eoz virtutē in se excellentissime habuit. iij. p. p̄n. ser. xj. p. iij. H.
Orta est de patrib⁹ veter̄ testamēti: de pphetis: doctorib⁹: iudicib⁹: regib⁹. ducib⁹: pphetis: doctorib⁹: viris strenuis ⁊ fortib⁹: sacerdotib⁹ ⁊ sūmis pontificib⁹: de populi rectorib⁹: ⁊ de rei cultorib⁹ ac iustis hoibus ij. p. p̄n. ser. j. p. ij. M.
Origo fontis diuine grē quare dr beata ꝟgo tertia parte prīnci. ser. secūdo. par. ij. B.

Originale pctm ppr̃ q̃d ꝯhib̃ t q̃lib̃ .j. p. p̃n. ser. j. p. ij. F. in fine
Original' pcti ꝯhēdi mlta exēpla ꝯgruēntia. t q̃d sit ipm pctm originale. Eadē pte B
Originali iusticia fuit i sua ꝯceptōe isignita p̃ma pte p̃n. ser. v. pte. j. Y
Original' iusticia q̃d sit. eadē pte. ser. j. parte tertia L
Ostēta fuit mlt'ipl'r gl'ificatio t assumptō be ate ỹgis i corpe t aīa. x̄j. pte p̃n. ser. ij. pte serta p totā
Ouis rei dr̄ btā ỹgo. ix. pte p̃n. ser. ij. pte. xv per totā

Itiētiā mira-

p bilē habuit. scd̄a pte p̃n. ser. v. p. te. vij. L. t q̃rta pte p̃n. fmōe. iij parte scd̄a L
Patiēt'ie fructū habuit i summo. eadē parte fmone. viij. pte. iij.
Pacis beatitudinē habuit i sūmo. eadē pte. ser. vij. pte vij. p totā
Pacis fructū habuit i summo. eadē pte. ser. viij. pte. ij.
Palma figurat eā. j. p. p̃n. ser. v. par. iij M t. ix. p. p̃n. ser. j. pte. v. p totā
Platanus figurat ipam. nona par. p̃n. ser. j parte octaua
Panē celestē nob̄ prulit. ij. p. p̃n. fmone. j. parte scd̄a B
Papa t curia rōmana cū vnitāte xp̃iano rū oīm cōit'. t sūt'r oīm religiosoꝝ tenet opinionē de imaculata ei⁹ ꝯceptōe. Et ī nullus dr̄ i p̃iū affirmare. j. p. p̃n. fmōe. ij. parte tertia p totā
Pape auctas maiorꝫ ē efficacie t magꝫ in b̄ est attēdēda q̄z auctas oīm doctoꝝ t sctō/rū. t ī si aliq̄ doctores vl sctī p̃iū senser̄: nō est curādū. eadē pte J
Par turturꝫ aut duos pullos colūbarū: q̄re obtulit btā ỹgo p filio. viij. p. p̃n. fmōe. j. parte. iij. O t P
Paradisus voluptatꝫ dr̄ b. ỹgo. ix. p. p̃n. f/mone. j. p. j. B vsq̄ ad D
Part⁹ ei⁹ fuit diffusis partui aliaꝝ mulieꝝ. vij. pte p̃n. ser. v. p. j. A
Part⁹ ipi⁹ fuit mlte puritatꝫ ex pte mris et ex pte plis. Ibidē B. Itē fuit mlte paupertatꝫ. Ibidē L. t mlte nouitatꝫ. Ibidē D
Parulū ihm ī nob̄ ꝯceptū t natū quō debemus fouere t nutrire. vij. p. p̃n. ser. v. pte q̃nta E t B
Parul⁹ q̄lis fuerit dñs ihs. Ibidē F
Pasta ē btā ỹgo fauo mell' t bibit vinū cuꝫ lacte. t eodē cibo t potu nos pascit t portat iij. p. p̃n. ser. j. pte. ij. B
Pastores perrexer̄t ad videndū xp̃m ppr̃ tria q̄ q̄libet libēter videt. vij. pte p̃n. fmōe. j. parte tertia K
Psalm⁹ Fundamēta ei⁹ tē. quō tot⁹ itel liga tur de btā ỹgie t maxīe de ꝯceptōe ei⁹. ix. p te p̃n. ser. iij. p. vij.
Pr̃ filij⁹ t spūssctūs quō occurrer̄t btē ỹgini ascendenti in celū. x̄j. parte p̃n. ser. ij. par/te q̃nta p totā
Prem ij̄m fecit deū btā ỹgo. vij. pte p̃n. ser. iij. pte tertia K
Pres t filij⁹ btē ỹgis q̄ dicant. tertia pte p̃n. fmone tertio. pte tertia K
Paupertatē maximā habuit xp̃s i sua nati/uitate. vij. p. p̃n. ser. ij. pte. iij. t fmone. v. p te p̃ma L
Pauper.ula fuit btā ỹgo t excellēti⁹ oī via/tore hūit beatitudinē euāgelice paupertatis q̄rta pte p̃n. ser. vij. pte. j. p totā
Paupertatꝫ exēplū nob̄ dedit. t vbiqz paup tatē suauit. viij. p. p̃n. ser. j. p. iij. D
Pctm originale nō ē leui⁹ veniali. nec ē leue: i mo grauissimū t mortale ac volūtariū i ra/dice. j. p. p̃n. f. x. p. j. N O P t Q. t po/nit hoiem i tēmois prāte. Ibidē N
Peccāt grāt q̄ simulāt btāz ỹginē laudare: vt postea eā possint de originali pctō ifama/re. t q̄ vouēt opionē ꝯ imaculatā ꝯceptōꝫ ei⁹ tēdere. Ibidē Q t R
A plāta pedis vsqz ad verticē capitꝫ repleta fuit gr̄a btā ỹgo. scd̄a pte p̃n. ser. q̃nto. pte septima Y
Pedes ei⁹ ad tria opa egregia exercitati sūt eadē pte O P t Q
Penalitates multas quare sustinuit cū fue/rit īmunis ab oī pctō. j. p. p̃n. ser. secūdo parte scd̄a O
Perfectiōes nature t gr̄e habuit. Eadē pte ser. vij. pte p̃ma P
Perfectiōes ỹginū ꝯfessoꝝ martyꝝ aplorū pphaꝝ t p̃iarchaꝝ habuit eis excellētius vndecima pte p̃n. ser. ij. pte q̄rta a p̃inci/pio vsq̄ ad R
Preparata fuit ab eterno m̄nitati diuīe. j. pte p̃n. ser. ij. pte. iij. L
Persecutiōes t tribulatiōes mltas tolerauit q̄rta pte p̃n. ser. vij. p. vlt'. p totā
Perseueratie fructē habuit. eadē pte fmone tertio. pte scd̄a N
Presentatio ei⁹ in tēplo. eadē pte. fmōe pri/mo. pte p̃ma per totā

Tabula

Pñtarii tēplo. xl. die q̄re voluit filius eius viij. pte p̄n. ser. j. p. vj. per totā

Prefuauit dē mūdū ab exterminio ppt̄ virginē nascitura. xij. p. p̄n. f. ij. p. j. D

Prefuata si ñ fuisz ab origiali pctō: ñ habuisset sūmā grām nec sūmā gl'iam. xij. p. p̄n ci. f. ix. par. scda F

Predicatores cū hō monario poterāt per totū annū p̄dicare q̄tidie de ipa ygie z sp tractare de vtutib ac vi cius atq; de ptinētib ad salutē. ij. pte p̄n. f. v. p. vj. in fine

Pietas brē ygis extēdit sup̄ amaricatos. debiles z infirmos: renebrosos: aridos: inde uotos. ix. pte p̄n. f. ij. pte. v. T

Primū z nouissimū nobile id est nidi tā fuit filius ygis. ij. p. p̄n. f. v. p. ij. D

Primogenit⁹ ei⁹ dr xps nō respectu scdi. q̄rta pte p̄n. ser. v. p. ij. Q z P

Primilegiū dedit dē b. y. 3 legē cōem. s. ne 3 her et origiale pctm. qđ fuit ei q̄dā puata lex puās legē generalē. j. p. p̄n. f. j. p. iij. K

Primilegia. xij. recepit i ceptōe sui filij. v. p te p̄n. ser. ser. in exordio

Primilegia octo hz qđ maior ē oi creatura. ix. p. p̄n. ser. scdo. par. vj. K

Primilegia siue progatiue ei⁹ duodecim. xij. p. p̄n. ser. j. par. scda D J z K

Porta nō fuisz i ecclām clausa z nulli nisi deo puia si aliq̄n fuisz p pctm apta. z diabol⁹ trāsisset p eā. j. p. p̄n. f. vj. p. ij. D

Portanaria dei z porta celi z porta regia fulgida felix z btā dr ygo maria. iij. pte p̄n. ser. v. p. q̄rta. D vsq; ad D

Portāt xp̄m q̄tuor genera personaz. viij. p te p̄n. f. ij. p. j. X

Potuit dē b. y. ab oi macla origial' pctī pseruare q̄ ml'to maiora facere potuit z fec. j.

Potētissimā fec dē b. (p. p̄n. f. j. p. iij. K ygine. ix. p. p̄n. f. ij. pte. viij. Q z R. z hoc fecit triplici de cā. Jbiē S

Potētiā maximā hz b. ygo i celesti curia ml'tis de cauz. iij. p. p̄n. f. ij. p. scda N

Potētie aīe ei⁹ a deo mirabiliter fuerit dotate. scda p. p̄n. ser. v. par. vij. T in fine. z U vsq; in finē illi⁹ ptz

Potētiā suā infinitā oñdit dē i fabricatōne b. ygis. ix. p. p̄n. f. ij. i exor. L

Potētissima fuit tē b. ygo. xij. p. p̄n. f. ij. p. prima B

Potuit b. y. facere dr deo qđ dē facere ñ posse dr de scipo. xij. pte p̄n. ser. ij. p. j. B

Prodigia ml'ta oñdit dē i die pturitōis ygine. vij. p. p̄n. f. j. p. scda p totā

Prophetata fuit z pdicta ml'tipl'r ei⁹ pturitio. s. a pphis. sibill'. z ml'tis paganis. eadē par. ser. j. par. j. p totā

Prophetata fuit natiuitas ipi⁹ ygis. et fil'r vita ei⁹. scda par. p̄n. f. ij. p. j. p totā

Propheticū spm habuit excellētissime. q̄rta par. prin. ser. ix. par. vj. per totā

Propē insufficiētiā nram nō debem⁹ cessare a laudib ei⁹: nec tm eas fm capitz nri sensū pdicare: sz sacroz doctoz vestigijs adherere. j. par. prin. exor. primi fmōis B

Prouocat b. y. deū ad miaz. pctōres ad pnīt tiā z bonos ad bn opandū. ix. par. p̄n. f. Pudicicia integerrima fua (q̄rto p. viij O uit. v. pte. p̄n. f. vj. par. scda S

Prudētiā habuit i sūmo. q̄rta par. prin. ser. iij. par. q̄rta per totā

Pulcritudo ei⁹ ipi z nob vtil' fuit. ij. p. p̄n. f. q̄rto p. j. D z J. fuit valde cōmēdabil': tā respectu sui q̄z ppt̄ filiū. Jbidē

Pulcritudinē ei⁹ qre euāgeliste ñ retulerūt eadē parte f

Pulcritudinē corpalē quaz alij filij recipiūt ab vtrisq; parētib xps totā recepit a sua bñdicta mre. eadē par. ser. v. p. iij. D

Pulcrā mrem vtiq; debuerit eligere filius dei. eadē par ser. q̄rto. par. j. E.

Pulcerrima fuit btā ygo. z filius ei⁹ sil'r pulcerrim⁹. Jbidē. vbi describit q̄lis fuit dñs iesus fm corpus

Pulcerrimā fuisse btāz ygine. pbat rōnib: auctib z exēplis. eodē ser. par. ij. p totā

Pulcritudo ei⁹ i particul' declarat. eodez ser. parte tertia per totā

Pulcritudo ipsius a q̄tuor causis pcessit. eadem parte T

Pulcra ee b. ygine necesse fuit rōe cāe materialis: efficientis: formal' z final'. Jbidē

Pulcerrim⁹ fuit filius ei⁹. eodē p. p. iij. A

Pulcra spōsam debuit eligere dē⁹. eadē p. f. v parte quarta

Pulcritudo b. y. nullū ad cupiscētiā icitabat: sz ad castitatē. eodē p. p. vij. Y Z et A. B z L. z q̄rta p. p̄n. ser. iij. p. ij. B. z. ix. par. prin. ser. scdo. par. j. L

Pulcritudinē intrinsecā habuit. iij. p. p̄n. f. tertio. par. tertia Q

Pulcra fuit sup oēs hoies post filiū. ix. p. p̄n ser. scdo par. j. S

Purgata dr sz nūq; fuerit oramiata pctō. p ma par. prin. f. iij. par. ij. N

Purificari in templo nō indigebat multis de causis. viij. par. prin. ser. primo. par. iij. per totam.

Purificatōis legē fuauit: z filius ei⁹ filius legē

pūtatōis mlt̄z ꝺe cauſ. eoꝺē f. p. iij. p totā
Puritatē ꝟginei corpis cū elegerit ꝺe: inito magꝫ elegit puritatē aīe ei⁹ inocētz. j. pte p̄n. ſer. vij. par. j. R
Puritas tāta fuit i ea q̄ ſb ꝺo neq̄t maior i telligi. j. p. p̄n. ſer. ij. par. tertia U
Puritatē i ſumo habuit. q̄rta par. p̄n. f. x. p. q̄rta per totā. t. xij. p. p̄n. ſer. ij. p. j. Y
Puriſſima fuit ab oi pctō. Jbidē U
Puriſſimo ꝺei filio ꝟuenies hitatō ñ fuit ni ſi puriſſima. j. p. p̄n. f. v. p. j. Z. t f. viij. p.
Puriſſimū corp⁹ ac puriſſima aīam (j. Y t puriſſimū ſpm̄ hūit b. ꝟgo. iij. p. p̄n. ſer. vj. parte p̄ma W
Purpura veſtimenti regꝫ celeſtꝫ fuit b. ꝟgo. ix. p. p̄n. ſer. q̄rto. par. j. T
Pure⁹ rei plen⁹ aq̄s fuit b. ꝟgo. vij. p. p̄n. f. v. par. tertia N

Waliter ſe ha

q buit b. ꝟgo i ꝟceptiōe filij ꝺei. v. par. p̄n. ſer. iij. p. iij. Q
Qualit̄ ñ amiſſa ꝟgitate ꝟcepit. Jbidē Z
Quare ꝺ⁹ pmiſit aliq̄s titubare circa ꝟcep/tionē mris ſue. j. p. p̄n. f. iij. p. ij. B.
Quare ipugnātes ꝟceptōz ei⁹ ñ ceſſant: cuꝫ tū mō ꝟitas ſit clariſſima. eaꝺē p. f. q̄rto. par. tertia R S t T
Quare opatio icarnatiōis filij ꝺei attribuat̄ ꝑticularit̄ ſpūiſctō ꝺū ꝺr. q̄ ꝟcept⁹ ē ꝺe ſpū ſctō. cū tū ea para ſit tota trinitas. v. pte p̄ma. ſer. v. par. tertia R
Quare xp̄s naſci voluit tpe hyemali. vij. pte p̄n. f. ſcꝺo. par. j. P
Quare naſci voluit tpe octauiani. ibidē. Q
Quare naſci voluit q̄n iudei erāt ſbiecti regi extraneo. Jbidē R.
Quare apꝺ bethleē naſci voluit t ñ i roma/na ciuitate vl' alibi. eoꝺē f. p. ij. p totā
Quare i ſnocte natiuitatꝫ cātat̄ miſſa. eoꝺē f mone. pte q̄rta y
Quare tres miſſe eoꝺē ꝺie ꝺicū t. ibidē Z
Quare xp̄s naſci voluit tpe paciſ. ibidē A
Quare i ꝺie palceues oēs cāꝺele extinguūt̄ p̄ter vnā. xij. p. p̄n. f. ij. p. iij. B in fine
Quare icarnari voluit ꝺ⁹. vij. p. p̄n. f. v. pte q̄rta per totā
Quare btā ꝟgo tātū voluit i paſſiōe xp̄i. x. p re p̄n. ſer. j. p. ſcꝺa p totā.
Quare nō tmt ad ſepulcr̄ filij cū aliis muli/eribꝰ. xij. par. p̄m. ſer. ſcꝺo. par. j. O el. ij. in fine
Quattuoꝛ mirabilia facta ſt i vro ꝟgiali in inſtāti q̄n ꝺixit Ecce ḡa illa ꝺñi ꝛc. v. pāt.
Quattuoꝛ noua fctā ſt i cō (p̄n. f. j. p. iij Q ceptōe filij ꝺei. eaꝺē p. f. iij. p. j. E
Quattuoꝛ ꝺura t inflexibilia mollificauit t flexit filiꝰ ꝟ. vij. p. p̄n. f. v. p. q̄rta E
Quattuoꝛ fortia t magꝫ fec̄ ꝟgo bñdicta. ix. par. p̄m. ſer. j. par. qrta S
Quinq; ardua aggreſſa ē. q̄rta p. p̄m. f. ter tio. p. ſcꝺa D. vlq; ad L.
Quindecim ḡd⁹ tēpli aſcēdit exñs triū āno rū. q̄rta p. p̄m. f. j. par. ſcꝺa per totā
Quis poꝛtauit eā i celū. xij. p. p̄n. f. ſcꝺo i ex oꝛdio R.
Queſiuit ꝺū ſuo tpe: loco t mō. Eoꝺē f. p. j. M N O t P. el. ij.
Queſitus fuit filius ei⁹ in tribꝰ locꝫ. Jbidē N. la. ij.
Querēdi ꝺū tres ſt modi. ibidē P. el. ij.
Quieteē mēꝫ t vacatiōez ſp ꝺilexit b. ꝟgo. t voluit tumult⁹ fugere mlt̄z ꝺe cauſ. xij. p. p̄n. f. ſcꝺo. p. j. Q. el. ij.
Quō filiꝰ ei⁹ liberāuit hūanū gen⁹. v. p. p̄n. ſer. xij. in exoꝛ.
Quō ipa pꝛpit filiū ſuū. vij. p. p̄n. f. j. par. iij
Quō ipleta fuit gra. viij. p. p̄m. (W ſer. ſcꝺo. par. tertia Z
Quoꝛ mēſibꝰ xp̄m i vētre poꝛtauit. vij. p. p̄n ſer. v. par. j. D

Rachel figura

f uit b. ꝟ. iij. p. p̄n. f. j. p. ſcꝺa E
Radicꝫ iudaice ꝺ q egreſſa ē b. ꝟ. trā ſgreſſa ē naturā. ij. p. p̄n. f. j. i exoꝛ. i ſi.
Rebecca figurauit eā. iij. p. p̄n. ſmone q̄rto. parte q̄rta F
Recōciliatrix nra ē btā ꝟgo. iij. p. p̄n. f. j. p/te tertia T
Recōciliat ꝺo pctōres. Jbidē L
Recōmēdauit xp̄s mr̄em ſuā Johi i cruce tri/plici ex cā. ix. p. p̄n. f. p. viij. M. in fine.
Redēptoꝛ pfectiſſim⁹ ñ fuiſſz ſi mr̄ez ſuā ab oꝛigiali pctō ñ p̄ſualſet. j. p. p̄n. ſer. vj. p. p̄ma y.
Redēptōz hūani generꝫ ñ boño ichoaſſz p̄n/cipio ſi ſuā genitricē coꝛrūpi feciſſz oꝛigia li pctō. eaꝺē p. f. ix. p. tertia O
Redemit xp̄s mr̄em ſuā nobiliſſimo ac pfe/ctiſſimo mō. j. p. p̄m. f. j. p. ij. D
Refutaſſz ꝺ⁹ p̄r accipe b. ꝟ. i ſpoſaz t filiꝰ in mr̄em ſi aliq̄n in ſe habuiſſz oꝛiginal' pcī feroꝛē. j. p. p̄m. ſer. ix. p. j. W
Refutare nos nō p̄r btā ꝟgo ſine nr̄o cōſen/ſu: t nobis ſeruis ſuis teneꝫ eſſe fideſ. xij.

par.p̄n.ser.j.p.iij.O
Regina celi ⁊ angl'oz ⁊ toti⁹ orbis ac oiz creaturaz ē btā ỹgo.j.p.p̄n.ser.v.p̄te.j.Ꝼ.et iij.p̄te p̄n.ser.iij.par.iij.p̄r tota
Regia ag'l'oz idonea ñ fuiſſz ſi pctō origiali corrupta extitiſſz.eadē p.f.ix.p.j.R
Regina ē celoz hns ſex progatiuas .iij. p̄te p̄n ſer.iij.parte tertia p totā.
Regnū iudeoz ⁊ iperiū roti⁹ mūdi ipi btē ỹgini viuēti cōpetebat.xij.p.p̄n.ſer.primo parte.j.p̄r totā.⁊ aliq̄d in ſmone ſcō.p/te prima H
Regis boni ꝓditōes habuit btā ỹgo.xij.p̄te p̄rin.ſer.j par.j.L
Regula aliq̄ generalis eā nō ꝓphēdit a q̄ ei⁹ excellētia excipi meruit.j.p.p̄n.ſer.viij.p te prima X
Regula oim viuētiū fuit btā ỹgo.iij.p.p̄n. ſmōe q̄rta.parte tertia p tota
Religioſi honorāt eā p tria vota.ix.par.p̄n
Repatrix nra ē btā ỹgo.tertia (f.iij.i exoz. par.p̄rin.ſer.j.par.tertia T
Reqeuit i ſe ⁊ reqeſcit i nob.xij par.p̄rin.ſer. ſcō.par.j.S.la.ſcda
Reſtauratrix nra eſt.tertia par.p̄rin.ſmo.j parte tertia T
Reſperit hūilitatē ancille ſue quō intelliga tur.ſexta par.p̄rin.ſer.ſcō.par.tertia J.
Reſtrīgit i nob fluxū carnal' ꝓcupiſcētie btā ỹgo.ix.par.p̄rin.ſer.ſcō.par.j.F
Reſtituit i integz tenuit hūanū gen⁹ per ỹgi nē inocētē.qō p mlierē peccātrīcē fuerat a ſtatu ſuo rectū.ſcda p.p̄n.f.j.p.j.D
Reſurrectōis xp̄i figura.ix.par.p̄rin.ſer.ij. parte tertia L
Reſurrexit btā ỹgo a mortuis.xj.par.p̄rin. ſer.j.par.vj.A
Reſuſcitatū filiū btā ỹgo primo vidit ⁊ ief/fabilit ꝓſolata ē.x.par.p̄n.f.ij.par.v.k.
Retractauit btūs Thomaz illa q̄ dixerat ꝺ ımaculate ỹgis ꝓceptōez.⁊ ſil'r Rich. de media villa.j.p.p̄rin.f.iij.p.iij.Q.i fine ⁊ Alex.⁊ ales eadē parte P
Reuelatōes diuie q̄pl'es clariſſime demon ſtrāt btāz ỹginē ſine origiali pctō ꝓceptā prima par.p̄rin.ſer.vij.par.j.F.De q̄bus ſertā aliq̄ habent eiuſdē partz ſmōe octauo parte tertia B.in fine ⁊ L
Roma elegit filiā ỹgis ſuo principatui.vij. par.p̄rin.ſer.ſcō.par.ſcda S
Rori aſſimilat filiā ỹgis q̄nta.p̄te p̄n.ſmōe iij.parte ſcda
Ros ſignificat gram dei deſcēdentē i btām ỹginē.Eadē par.ſer.octauo i exoz.
Ros btē ỹgis ē ꝺcoratiu⁹:dulcoratiu⁹:refrigeratiu⁹ ⁊ fructificatiu⁹.ix.par.p̄rin.ſer. ſcō.parte quarta P
Roze celeſti mlt'ipl'r ē reſpſa btā ỹgo.iij.p̄te p̄rin.ſer.v.par.tertia p̄r totā
Roſa figurat eā.j.p.p̄n.ſer.v.p.iij.N.⁊.ix. par.p̄rin.ſer.j.par.vj.per totā
Rota quā vidit Ezechiel ꝓpha figurauit eā.ix.p.p̄rin.ſer.iij.p.v.⁊ xj par.p̄rin.ſer. ſcō.par.vij.O circa finē
Rubin⁹ figurat ipaz.iij.p.p̄n.ſer.j.p.j.L
Ruga aliq̄ vl' deformitas nō fuit i vultu ỹginali nec i aliq̄ mēbro ei⁹.ſcda p̄te.p̄n.f. quarto.par.tertia O

Saba regina fi

ſ gurauit b.ỹ.iij.p.p̄n.ſer.ij.p.iij. Sabbatū q̄re ad ho (H i fi. norē ei⁹ ē dedicatū.x.par.p̄n.f.j.i exoz.
Sacramēta eccl'ie an ſuſcepit b.ỹgo.et q̄d vtilitatz ex eis recepit.q̄rta par.p̄rin.f.xj par.j ſimul cū tertia
Sal figurat eā.iij.p.p̄n.f.ij.p.ij.L
Salutare ſuū ſola ỹgo potuit pticulari mō appellare deū.vj.par.p̄n.f.ij.p.iij.L
Salutatō āgl'ica i paſſiōe filij tota i amaritudinē ei ē ꝺuſa.x.par.p̄i.ſer.j.par.j.F
Salutatō ipa oñdit bñdictā ỹginē ſine pec cato ꝓceptā.j.par.p̄rin.ſer.v.par.j.A
Salutatio hec i ſecretario trinitatz fuit ſcta ⁊ digito dei deſcripta.⁊ ꝓ[illegible]et oēs ꝓmēdationes q̄bꝫ btā ỹgo p̄r laudari.v.parte p̄n. ſer.xij.parte ſcda
Salutatio angelica cū maxia deuotōne ē dicēda.eodē ſer.par.tertia
A q̄bꝫ dz dici.q̄lit⁊ ꝑ q̄d.Ibidē
Salutatio ipa ē diabolo valde odioſa.btē ỹgini valde grata.⁊ nob valde fructifera.eodē ſer.par.q̄rta p̄r totā.⁊ i ea recitat ſer p̄uilegia q̄ ipa ỹgo habuit N
Sanare infirmitates nras venit fili⁹ ei⁹.vij par.p̄rin.ſer.v.par.q̄rta L
Sanitatū gram hūit i ſūmo b.ỹgo.q̄rta p. p̄rin.ſer.ix.par.q̄rta p totā
Sācrificauit tabernaculū ſuū altiſſim⁹ quō ītelligat de btā ỹgīe.j.p.p̄n.ſer.j.p.ij.f. vſq; in finē illi⁹ ptz
Scificata fuit b.ỹgo nec tñ i pctō cōcepta. eadē pte.D vſq; i finē illi⁹ ptis
Scificari dicūt ertā in aīata.vñ corp⁹ eius añ infuſiōz aie ſcificatū fuit.Ibidē D
Sanctuariū dei dz btā ỹgo.v.p.p̄n.ſmone vj.in exoz.

Sancta fuit tripliciter. tertia ꝑncipali: ſmone q̃nto ꝑte q̃nta k.
Sctificata fuit in vtero mr̃is excellẽtiſſime ſup oẽs. iij. p. ꝑn. f. r. p. j. p totã. vbi etiaz tractaf de diuerſis ſctificatiõib⁹ ei⁹.
Scala celi dr̃ btã ỽgo. iij. p. ꝑn. ſer. v. p. iiij f r y. z. ix. p. ꝑn. ſer. ij. p. ij. p totã.
Sapiẽtiſſima fuit. ſcda ꝑte ꝑn. ſer. v. p. vij. U. z tertia ꝑte ꝑn. ſer. j. pte. z. U. z. iij. p te ꝑn. ſer. ix. pte. j. p totã. z nona ꝑte ꝑin. ſmone ſcdo pte. viij. U.
Sara figurauit eam. tertia parte ꝑncipali: ſermõe ſcdo pte. iij. D.
Saturni malas ꝯditiões nõ habuit btã virgo ſz bonas. xj. p. ꝑn. f. ij. p. ij. U. el. ij.
Statura eius qualis z quãta fuerit. ſecũda pte ꝑn. ſer. 4. par. z. D.
Securitatis virtutẽ habuit in ſũmo. quarta ꝑte ꝑin. ſer. z. p. z. M.
Sedes dei fuit. nona ꝑte ꝑncipali: ſermone q̃rto pte. vj. p totam.
De ſemie patriarchali: ducali: regali: ꝓphetali z ſacerdotali deſcendit. ſecunda parte ꝑn. ſer. j. par. ij. L z M.
Senſualitas in ea totaliter fuit ſubiecta rationi. ſcda ꝑte ꝑn. ſer. v. p. vij. P.
Sẽtiã tulit xps i ſanoẽ humani generis ad petitiõz ei⁹. iiij. p. ꝑn. ſer. v. p z. p totã.
Sepultura qualiter z vbi fuit. xj. par. ꝑn. ſer. ꝑmo ꝑte q̃nta y.
Seruos amicos filios z inimicos habet. tertia par. ꝑn. ſer. ij. p. ij. F.
Speculũ diuinũ eſt btã ỽgo in q̃ oẽs dñt ſpeculari. ix. p. ꝑn. f. ij. p. ix. p totã.
Sperare põt ꝛnot⁹ ei⁹ q̃ ſaluabit. xj. p. ꝑn. ſer. j. p. vij. Z. circa finẽ.
Spes ei⁹ excellit ſpem oĩm alioz. q̃rta parte ꝑn. ſer. ij. par. ij. p totã.
Spem ſuã totaliter poſuit in ꝛeo beata ỽgo: ſcda pte ꝑn. ſer. v. p. vij. R.
Spem noſtram cõfirmauit partus ỽginis. ſeptima pte ꝑn. ſer. iij. p. iij. M.
Ser q̃ſita circa oblatiões eius in tẽplo. viij pte ꝑn. ſer. ij. p. ij. N. vſq; in finẽ illi⁹ ꝑtis
Stella figurat eã. prima parte ꝑin. ſermõe q̃nto pte tertia T. z tertia par. ꝑin. ſer. vj pte prima per totã.
Stellla poli dicit beata virgo. eodẽ ſermõe pte ſecũda p totã.
Stella maris etiã dr̃. eodẽ ſer. p. iij. p totaz z. xj. p. ꝑin. ſer. ij. p. ij. X. la. ij.
Stella matutina etiã dicit. eodẽ ſermõe p. te quarta p totã.
Stella ſplẽdida etiã appellat. eodẽ ſermõe: parte quinta B.
Stella q̃z regia. eadẽ parte p totã.
Stella habẽs formã pueri apparuit magis in oriente in nocte ꝑturitõis eius. vij. pte ꝑin. ſmone ꝑmo pte ſcda E.
Syderi cõparat beata virgo. tertia par. ꝑn. ſermone ſexto pte ꝑma k.
Sciẽtias omnes habuit. quarta pte princi. ſer. ix. pte ſecũda p totã.
Signũ magnũ qd apparuit in celo fuit data. ỽgo. xj. p. ꝑn. ſer. ij. p. vj. B. vbi dicit q ipa eſt nobis data p ſigno directiuo diſtinctiuo z oſtẽſiuo.
Signũ fuit magne gratie: glie z intelligentie. xij. pte ꝑin. ſer. j. p. ij. D.
Symeon oĩm Jeſum accipiẽs in vlnis ſuis de multis cõmẽdat. octaua pte ꝑn. ſmone ꝑmo pte ꝑma y z Z.
Symeon quis fuerit z qualiter ꝯſolat⁹ fuit amplexãdo dñm Jeſum. eadẽ parte ſmõe ſecũdo: pte quarta L.
Symeonis ꝛeſidriũ qd p multos ãnos habuit. eodẽ ſer. p. iij. y. De iſto etiã ſymeõe vide in. x. pte ꝑn. ſer. z. p. 4. p totã.
Silentiũ perpetuũ fuare ꝛeuer q̃ hacten⁹ cõtra imaculate ỽginis puritatẽ locuti ſunt prima pte ꝑin. ſer. ix. in exor.
Similis fuit beata ỽgo ſuo filio in pulchritudine. ſcda pte ꝑn. ſer. 4. p. j. E.
Simplicitatẽ aquilinã: colũbinã z ouinam habuit. ix. pte ꝑn. ſer. ij. p. xv. J.
Sodomite oẽs mortui ſunt in hora ꝑturitionis ỽginalis. vij. p. ꝑn. ſer. j. p. ij. E.
Sol figurat beatã ỽginẽ. j. p. ꝑn. ſer. v. p. iij S. z tertia ꝑte ꝑn. ſer. j. p. ij. J. z nona p te ꝑin. ſer. ij. pte. vj. D. z J z k. z videcima pte ꝑin. ſer. ij. p. ij. R.
Soles tres appuerut in oriẽte in die ꝑturitiõis ỽginalis. vij. p. ꝑin. ſer. j. par. ij. F.
Sola beata ỽgo iter pur⁹ creaturas dicere potuit. ſinẽ pcto ſum nata: z mũda ſum ab oĩ iniq̃tate. j. p. ꝑn. ſer. vj. p. ij. J.
Solitaria clauſa ſtabat beata ỽgo. q̃nta pte ꝑin. ſer. vj. p. ij. M.
Solatia multa in morte habuit. xj. p. ꝑin. ſermõe primo pte q̃nta X.
Spũſſanct⁹ ſupueniet in te: quõ intelligaf. q̃nta pte ꝑin. ſer. v. par. z. U.
Spũſſanct⁹ in eã deſcendens ineffabili gaudio ipam replenit. x. p. ꝑin. ſer. ij. p. vj.
Spmſanctũ ſup oẽs btã ỽgo recepit: z melius oĩbus ſe ad ipm recipiẽdũ diſpoſuit: z diligentius ipm cuſtodiuit: et maiorem eius virtutem ac operationẽ in ſe habuit

vndecima p. p̄n. ser. ij. p. ij. M.
Sponsa dei fuit illi⁹ ioachim ab eterno p̄parata. ij. par. p̄n. ser. v. in exor.
Sponsa dei maria nunq̄ caruit dilectione sui sponsi. j. par. p̄n. ser. vij. par. j. O.
Sponsa celestis imperatoris maria traduxit eum ad habitandū in domo sua. secūda p te p̄n. ser. v. par. ij. F. circa fine.
Storax arbor aromatica figurat eam. ix. p. p̄n. ser. j. p. xv. E.
Submersa nō fuit beata ꝟgo in abysso originalis pcti. j. p. p̄n. ser. ij. in exor.
Subijci nō debuit diabolo p originale peccatū: qz fuisset in magnū dei pcep̄tū. eadē par. ser. v. p. j. F.
Sublimari debuit super oēs choros angelorū multis de causis z rationib⁹. vndecima par. p̄im. ser. ij. p. vij. S.
Sufficiēter non possum⁹ laudare eā. in plogo rotu⁹ opis: z in exor. p̄mi ser. z. j. parte p̄n. f. iiij. p. z. S. z in exor. q̄nti ser. z ser. vj pte scda J. z in exordio octaui ser.
Spuriꝰs z aialib⁹ bruti sē exteriores q̄ b. ꝟgini adūsanc. j. p. p̄n. f. ix. p. iij. P.
Susanna falso accusata a semib⁹ de crimīe figurauit b. ꝟ. falso iputatā q̄busdā antiq̄s doctorib⁹ de originali labe. eodē ser. p. j. k.

Tabernaculū

t spūsancti ē b. ꝟ. iij. p. p̄n. f. v. p. Thalam⁹ xpi dē ibidē. (v. S
Taciturnitate laudabili fuit decorata. v. pte p̄im. ser. vj. par. ij. P.
Trāscēdit omēs puras creaturas puritate: gr̄a z gl'ia. j. p. p̄n. ser. vij. p. j. P. z X.
Trālit⁹ ei⁹ ex h̄ mūdo. vndecima pte p̄inci. ser. j. par. v. X.
Tellus dr beata virgo. eadē parte sermōe. ij par. ij. H.
Temperātie ꝟtutē habuit. quarta parte p̄nci. ser. z. par. z. Z. per totā.
Templū dei fuit. ij. par. p̄im. ser. v. p. v. U z. viij. par. p̄n. ser. ij. in exordio.
Tēplū dee pacis Rome cecidit in hora pturitiois ei⁹. vij. p. p̄n. ser. j. p. ij. E.
Tēpus suū quo dilpēlabat brā ꝟgo. iiij. pte p̄im. ser. j. p. iij. H.
Terra bona bono semine seminata fecūda z ad germinādū apta dr beata ꝟgo. ij. parte p̄im. ser. iij. par. j. M.
Terre assilat. ix. p. p̄n. ser. scdo: p. viij. z. xj. parte p̄inci. sermone secundo p. ij. in p̄n. vsq̄ ad k. exclusiue.
Terra fuit in qua tota trinitas scripsit. ix. pte p̄im. ser. ij. par. viij. P. z Q. vsq̄ in finē illius partis.
Terremot⁹ ꝟginal' vñ pcessit. eadē p. M.
Terre huius seminator z cultinator: fuit spūsanct⁹: z quare. ibidē O.
Terribilis est demonib⁹ brā ꝟgo. ix. p. p̄n. ser. ij. par. vij. per totā. z. xj. par. p̄im. sermone. j. par. vij. X.
Thesaurū misericordie z grē sue atq̄ sapientie: pceratis z bonitatis ac potētie posuit deus in brā ꝟgine: quā fecit thesaurariam suā. iij. p. p̄n. ser. ij. p. ij. M.
Tres puellas suas spuales comites assumpsit brā ꝟgo anteq̄ angelo p̄beret assensum. v par. p̄im. ser. j. par. iij. O z P.
Timorosa fuit in bono secūda par. p̄im. sermone. v. par. viij. E. z quinta parte p̄im. ser. vj. par. ij. Q.
Timorē qualē habuit. iiij. par. p̄n. ser. vj. p. te. v. U. vsq̄ in finē illi⁹ par.
Triplici cerimonie legis se subiecit. viij. parte p̄n. ser. ij. par. ij. J.
Tribus fortissimis fortior fuit. iiij. par. p̄i. ser. vj. par. ij. k. z L.
Thronus dei dicit. tertia parte p̄n. ser. iij. p te quinta X. z septima par. p̄im. ser. iij. in exordio. z. ix. par. p̄im sermone. iij. parte septima k. z vndecima par. p̄im. ser. ij. p. te. iij. Z. z par. vij. Q.
Thron⁹ sol luna z testis fidelis q̄re dicatur ix. par. p̄n. ser. ij. p. vij. R.
Thronorū pprietates habet. Eadem parte k L z M.
Tonitruū terrēs demones dicit beata ꝟgo. xj. p. p̄n. ser. j. p. vij. X.
Turbata quare fuit in salutatiōe angelica. v. par. p̄n. ser. ij. p. ij. J.

Vallem hūilita

v tis elegit b. ꝟgo ad habitādum. iiij. p. p̄n. f. iiij. p. ij. k L. z M.
Vas pretuū fuit diuine misericordie. j. par te p̄n. ser. vij. p. j. Y.
Vas admirabile fuit qđ p vase destructo p/mor parētū de⁹ excellēti⁹ eo fabricauit. v. par. p̄n. ser. v. in exor.
Vas fuit puz: nouū: pfundū: solidū: admirandū z aromaticū ac ptinēs oia vnguenta ꝺ omēs infirmitates. ix. par. p̄inci. ser. iiij. par. iij. p totā.
Vellus gedeonis figurauit eam. q̄nta par. p̄n. sermōe. iiij. parte. ij. L. z ser. ix. ī exor.

Ue triplex ex pte corpis ⁊ ve triplex ex parte aīe ⁊ ve triplex ex pte aīe ⁊ corpis sil' habet hō ppē pctm̄. q̄b⁹ nō sbiacuit brā ỹgo. q̄n ta p. p̄n. ser. vij. par. j per totā.

Ue etiā pene nō habuit. ibidē H. nec ve alia rū mulier. ibidē J k ⁊ L.

Ueniale pctm̄ cū brā ỹgo nō habuerit: mul to min⁹ originale ꝓtraxit. prima par. prin ci ser. vij. p. j.

Uēter ei⁹ beat⁹. eadē par. ser. vj. par. vl. in fi ne. ⁊ scd̄a par. p̄n. ser. v. par. vij. M. ⁊ vij par. p̄n. ser. v. par. x. k.

Ueneris tres condiciões habet. xj. p. prin ci. ser. ij. p. ij. O.

Uerba ei⁹ fuerē pauca: sctissima ⁊ vtilissima. ij. par. p̄n. ser. v. p. vij. D ⁊ E. vsq; ad L. ⁊ iiij. p. p̄n. ser. ij. p. ij. S T U ⁊ X.

Uerba ei⁹ oīa fuerūt ỹtuosa. ix. par. p̄n. ser. j p. vij. L. ⁊ fuerūt extinguēnia nra vicia. eodē ser. p. viij. in fi. ⁊ par. ix. sil'r in fi.

Uerba cantici eius qualia fuerūt. eadē par. ser. j. par. v. A.

Uerecūda ⁊ pudorata fuit. scd̄a par. princi. ser. v. par. ix. in fine. ⁊ v. par. prin. ser. vj. parte secūda O.

Ueris tpe ꝓcipe filiū tuū ꝓgnū fuit brā vir go. v. par. p̄n. ser. z. par. j. E.

Uestimentū duplicib⁹ eius deuoti. tertia parte prin. ser. j. par. z. O.

Uestimentū triplex fecit xp̄o brā ỹgo. ix. pte p̄n. ser. 4. j. U.

Uespera figurat eā. eadē par. ser. z. par. ⁊ O

Uetule septē impugnāt eius innocentiā: q̄ a septē ỹginib⁹ confutank̄. p̄ma par. princi. ser. 4. par. z. O.

Uiderūt āgeli filiū dei dēere icarnari. ⁊ filiē patriarche: vt Abel Noe ⁊ Abraam. septi ma par. p̄n. ser. v. p. iij. M.

Uidit etiā ysaac ⁊ iacob ⁊ ioseph. ibidē N.

Uiderī ꝓphe: vt moyses ⁊ aarō. ibidē O.

Uidit gedeō ⁊ iosue dauid ⁊ daniel. ibiō P

Uiderūt etiā. xij. sibille. ibidē Q.

Uider dēū brā ỹgo clari⁹ q̄z oēs scti. xij. par. prin. ser. ij. par. j. k. el. ij.

Uigilās in deuotiōe brā ỹgo inueniet eā. se cūda par. prin. ser. ij. in exor. Z

Uigilat ꝓtinue super nos vt nos adiuuet ⁊ custodiat. iij. par. p̄n. ser. vj. p. iij. U.

Uinee engaddi i nocte pruritois ei⁹ miracu lose fecerī balsamū. vij. p. p̄n. ser. j. p. ij. E

Uinea dicit brata ỹgo. nona par. prin. ser. j. par. xij. X.

Uinū dulcissimū abūdātissime ꝓpinat an gelis ⁊ scīs i patria ⁊ deuotis i p̄nti vita. tertia par. p̄n. ser. j. p. ij. H.

Uirga aurea aromatica vigilās ⁊ deora ap pellat. ij. p. p̄n. ser. ij. in exor.

Uirga pcutiēs dmões ⁊ ỹga directois ⁊ re gni dei: ỹga q̄z recta ⁊ flexibil' ⁊ fructifera ⁊ valde vtilis dr. eadē par. ser. iij. in exor.

Uirge assil'at. nona parte prin. sermone. j. p te. vij. X.

Uirga moysi figurauit eā. xj. par. prin. ser. secūdo: par. vij. A. ⁊ virga aaron. nona p te prin. ser. ij. p. viij. R.

Uirgo vt esset simpl'r quo ad aīam ⁊ corp⁹ nō debuit per originale pctm̄ corrūpi. j. p te prin. ser. v. p. j. U.

Uirgines septē dēendūt ⁊ pbāt ei⁹ cōceptio nē. j. p. p̄n. ser. iij. p. viij. Q.

Uirginē matrē debuit habere xp̄s. v. p. p̄n. ser. ij. p. ij. P. vsq; in finē.

Uirginitas btē ỹginis excellētissima fuit su per oēs alias. quarta par. p̄n. ser. iij. p. iij p totā. ⁊ aliq̄s dē ea. ix. p. prin. sermone. ij. par. j. R.

Uirtutes oēs habuit beata ỹgo. secūda pte p̄n. ser. v. par. ij. F. ⁊ iij. pte prin. p totā. maxime in exor.. secū di monis.

Uirtutes theologicas habuit perfectissime eadē par. ser. ij. p totū.

Uirtutes etiā cardinales habuit in summo eadē par. ser. iij. p totū.

Uirtutū operationē i summo habuit. eadē par. ser. ix. p. v. p totā.

Uirtuosa fuerūt oīa ei⁹ ỹba ⁊ opera. ix. pte prin. ser. j. p. iij. S.

Uirtutes oim̄ scōz tam noui q̄z veteris te stamēti ab ea sumpserūt ꝓcenitudinē. xij. par. p̄n. ser. ij. par. j. D. el. iij.

Uisitauit elizabeth quinq; dē causis. vj. pte p̄n. ser. j. in exor.

Uisitatiōe ista nobis dedit octo documenta: eodē ser. p. ij. p totā.

Uitis figurat eā. ix. par. prin. sermone. j. pte duodecima p totā.

Ubera ei⁹ brā. vij. p. p̄n. ser. v. p. ij. L.

Ungula species aromatica figurat eā. ix. pte p̄n. ser. j. p. xv. E.

Unicornis figurat xp̄m in vtero ei⁹ descendē tē. eadē pte ser. ij. p. viij. P.

Unica magz̄ē exo b. ỹgo q̄z oēs sil' pure crea ture. xij. p. p̄n. f. ij. p. j. R. la. j. ⁊ X. la. iij.

Uolūtas ei⁹ qualiter dotata fuerit. ij. parte p̄n. ser. v. p. vij. y ⁊ Z.

Uotū eius dē ỹginitate seruanda quale fue rit. quarta pte prin. sermone duodecimo: parte. j. L.

Carmina huius operis continentia explicantia.

Usum liberi arbitrij habuit in vtero matrꝭ
tertia parte principali: sermone ꝓmo: par
te. iij. U
Uterus eius multipliciter cōmendatur. se
ptima parte principali: sermone quinto:
parte secūda K.
Utilitas magna puenit beate virgini z no
bis ppter pseruationē eius a peccato ori
ginali: prima parte principali: sermōe. vij
par. iij. L.
Utilitates que puenerūt ex eiꝰ pturitiōe. vij
par. ꝑn. ser. iij. p. iij. p tota.
Ultrus hois q̄ apparet in luna figurat con
ceptionē xp̄i in ꝯgine. ix. par. ꝑn. ser. ij. p
te. v. E.

P ūs quinqz
x possedit in hac vita. vij. parte
ꝑn. ser. v. p. j. F.

E ius quare ap
y pellat⁹ est filiꝰ ꝯginis: z de triginta
excellentijs ipiꝰ nois. v. par. ꝑn. ser.
xj. p totū.

E lū habet do
z minus noster Jesus xp̄us de pu
ritate matris sue. j. pte prin. in
officio conceptiōis: lectiōe. iij. in
octaua eiusdē festi.
Zelū magnū animarū habuit beata virgo:
duodecima parte prin. sermone secūdo: p
te. j. y. la. ij.

¶ Finit tabula alphabetica.

W ia ſm ꝓsti
q tutōes ordinis minoꝝ fratꝝ: et
marie obſuātiū nō deber aliq̄d
opus nouū imꝑmi z publicari
nisi prius p aliquē doctū z pbatū fratrē a gene
rali eiusdē ordis ꝑlato ad hoc specialit deputa
tū fuerit diligenē examinatū z approbatum
Ideo reuerēdissimꝰ pr̄ frater Angelꝰ de cla
uasio eiusdē ordinis q̄ ad frēs cismōtanos vi
cariꝰ generalis p lras suas deputauit venerā
dū patrē fratrē Dñicū de pōzono eiusdē or
dinis p̄dicatorē aplicū: ad vidēdū z diligen
ter examinādū īfrascr̄tū opꝰ. Qui eo studio
se perlecto: nō mō ipm approbauit: ꝫ erīa cō
positorē eiꝰ vt illud ipsimi faceret hortatꝰ est
infrascripta carmina illi scribēs.

Bernardine ideo bustina a gente vetusta
Te tulit oīpotēs venerāda ad septa minoꝝ
Vocopus vt strueres: nec te p munere tāto
Gloria parua manet. toto celebrabit orbe
Iste liber. clarūq; tibi sup ethera nomē
Per genitorē oro z genitū z genitricꝭ honorē
Accelerēt opꝰ: mora nulla incepta retardet.
Expetit h̄ auide clangentū turba minoꝝ
Nec dubita: ꝫ pāde sinꝰ. passimq; legendū
Deprome pectoribꝰ te te stipātibꝰ vltro.
Sed q̄ nigrāti cōceptā crimine matrē
Lōfingūt: labijs digitos imponere certēt
Te venerāde manēt sublimia tecta poloꝝ
Et tūc sudoris tanti meminisse iuuabit
Ar cū sculptꝰ erit ad me trāſmitte libellū.
Uale virginis sacrista egregie.

¶ Idem q̄ꝫ pater frater Dñicus ponzonis
theologus eximiꝰ ac poeta p̄clarus quēlibet
christicolā ad deuote legendū infrascriptuꝫ
opus hortat dicēs.
Diuine pietatis opus per tēpora summū
Arte reuelatū a ꝓma: z miro ordie ductū
Lector habes: dnaꝫ merito q̄ honore potētē
Extollit. geniti z genitoris imagine purā
Aspice: nigrāti validis sine labe columbā.
Conceptā: sanis oculis: rationibꝰ vnā.
Celestis inbatis producta ꝓspicis instar
Pernia nullis hoīm trina est ꝓclusa sigillo.
Excubat in tēplo sanctaq; ad sydera voces
Pro generꝭ pietate refert: nec angelꝰ almā
Alloquit: tumuere sinus regeq; receptū
Regia i thalāo ad mōtana cacumia portat.
Sz cū plena dies: pepit quē fudit ab alta
Mēte pr̄. cū cūcta legas: pacisus vbiq; est:
Quisq̄s es hꝫ studeas: z sit tibi lectio pernoꝝ.

Dec lege virginei quisqs zelator honoris
Nosse cupis domine gesta stupēda tue.
Dic sua sacrate resonāt pconia vite
Quāqz sit in superis glorificata chorīs.

Prologus totius operis.

A Equit beatus Hieronymꝰ: btissime atqz felicissime pr̄ ī epla ad heliodorꝝ de morte nepotiani. Grandes materias ingenia pua nō sufferūt: cū in ipo conatu vltra vires aula succūbūt. quanto qz maiꝰ fuerit qđ dicēdū est: tāto magis obrui tur ą magnitudinē rei ꝓbis explicare nō pr. Quapropꝛ cupiēs ego de miradis: ineffabilibꝫ ac stupēdis ꝑtutibꝫ atqz excellentijs beatissime ac gl̄iose genitricꝫ dei marie ptractare viribus ꝛficio: obstupescunt sensus: ac mēoria ꝛficit. qz ī mario pelago atqz mari ingētissimo lum posit⁹: cui⁹ terminū vl finē pfundūqz nō repio. vñ dicere possum cū matuano poeta. vj. en ei. pauca ꝓba imutādo. Nō mihi si lingue centū sint: oraqz centū: Ferrea vox: porro marie ꝓmere laudes. Ipsi etēm intemerate ꝓgimi nō imerito attribui pñt illa ꝓba Sedulij poete circa ꝓncipiū sui libri dicētis. Nullis abolenda ꝑ euū: Tpibus cōstant ꝑtutū signa tuaꝝ: Et quibꝫ audaci perstringere pauca relatu Utr animis cōmitto meis: filiusqz patentē Ingrediēs: aliēs nitor cōtingere ramos. Nā centū licz ora mouēs vox ferrea clamet: Lentenosqz sonos hūanū pctꝰ anheler. Cūcta q̄s expediat: q̄z nec iucida celi Sidera: nec bibule numeris equātur arene. Attn̄ qz vt scribit Exo. xx. Deut. v. ⁊ Mat. xv. ⁊ in. l. j. ff. de obse. a libe. ⁊ liber p. filiꝰ tenet̄ venerari ⁊ honorare parētes. de q̄ etiā tractat in. l. parētes. ⁊ i. l. generaliter. ff. de ī ius vo. ⁊ ī. l. filia. C. de patria po. Jō ne ꝺ mādatū faciā legī naturalis: scpture ⁊ gre: q patri ac mri reuerētiā pcipit exhiberi. potius elegi ꝑ aliquātulū verecūdie ⁊ ruboꝝ ex dicēdi ineptitu die: q magnifica p̄uilegia: excellētissima q progatiuas pīssime dei genitricꝫ mris gre ac miscōie: mris q̄z nre ⁊ advocate pcipue silētio ptrāsire. Si em impator festinat ꝺducere ad effectū ea q̄ respiciūt ornamentū reipublice. vt in auc. ꝺsti. q de dign. in pn. col. vj. nō min⁹ est festinādū celebrare ꝓgineas laudes: quas neqz mens nra pōt concipe nec lingua pferre. Siqđē ab eis mlt̄as meruim⁹ largitates: ⁊ innumera circa nos ei⁹ bñficia pfitemur. vt ait impator. i. l. j. in pn. C. de off. pre. pto. af. Ad hoc etiā op⁹ aggrediendū multū me iducit illō qō inqt text⁹ in. l. pl̄ byteri. C. de epi. ⁊ cle. s. q̄ subtrahens ⁊ celās ꝑitatē grauit̄ puniēd⁹ ē. lex em equipat ista duo: tacere ꝑitatē ⁊ exprmere falsitatē. l. ij. C. si ꝺ ius vel vti. publi. ⁊ c. sup literis. ⁊ c. postulasti. de resc̄p. Nolens igit̄ taciturnitatē ꝑitatis offendere deū ą est ꝑitas Joh. xiiij. ⁊ c. qui cōcepta. viij. di. intemeratē mris ei⁹ laudes enarrare vereni. maxime ipa me ad hoc exhortāte: q̄ Ecci. xxiiij. iquit Qui me elucidāt: vitā eternā habebūt.

In noīe dn̄i incipit ps ꝑma ꝓncipalis huius sermonarij de excellētijs beatissime ꝓgis Marie. qō mariale appellat̄. in qua tractatur de imaculata ei⁹ ꝛceptiōe. ⁊ ꝓprio ac pticulari noīe ꝓpetuū silentiū nūcupat̄.

In festo imaculate ꝛceptionis beatissime ꝓginis Marie Sermo ꝑmus.

B Qta pulchra es amica mea ⁊ macula nō est in te. Can. iiij. Incōparabilēs mihi satis: incōgruēqz valde: ac nō paz reprehensibile ꝑma facie videt̄ q ego idign⁹ insufficiēs atqz inept⁹: lingua audiū cōramiata labijsqz pollutis laudare extollere atqz mgnifica de intemeratā castissimā imaculatāqz dei sponsā gloriosam atqz beatissimā virginē Mariā Mel⁹ est em aliqđ nō facere qz inepte ⁊ male agere. iuxta notata in. l. ꝺ. ff. si quis in ius vo. nō ierit. ⁊ ff. l. qz̄uis. §. si ꝛquenerit. ff. ad vele. ⁊ in. l. j. §. penul. ff. quod cuiusqz vni. ⁊ in. l. quoties. ff. qui satisꝺ. cogā. ⁊ in. l. non putauit. §. nō quenis. ff. de bo. po. cō. tabu. immo grauit̄ q̄s punit̄ faciēdo q̄z in omittēdo vt notat glo. ī. l. si mora. ff. so. ma. Quia igit̄ mel⁹ est aliqn̄ silētio vti q̄z loqui. l. nōnūqz. ff. de colla. bo. ⁊ necāria nō sunt mōnēta verboꝝ q balbutiēs lingua pfudit. l. qm̄ idignū. C. de testa. Magnaqz culpa ē imisscre se rei ad se nō pinēti. l. culpa. ff. de re. iu. ⁊ c. nō est sine culpa. eo. ti. li. vj. vñ ꝺ. xv. q. j. §. sed obijcit̄ q peccat cecus emittēs sagittam. q̄z ad hoc nō est aptus. quia etiā magnū est peccatū pſumptiōis qđ cōmittit̄ quādo q̄s illa

Q3 pdicaren de beat arguit

a

aggredi tēptāt q̄ sunt totalit̄ sup̄ vires suas
ſm Tho.ij.ij.q.xxj. Et Seneca i li. de q̄ttu/
or ꝓtutib⁹. Idcirco timendū videt ne m⁹hi
accidat illud Hiere.xlviij.c. Quia pl⁹ fecit
q̄ potuit: ideo pūt.ſ.a gr̄a dei & btē ꝟgis. vñ
excusandus videor ſi ipotētiā & insufficiētiā
meā cōsiderās p̄dicare cessauero. Nā q̄s nō
tenet vltra vires hereditarias: vt in casu le/
gis finalis C. de inſt. & ſub. l. p hereditarijs.
C. de heredi. actio. Et alibi dr q̄ nō tenet q̄s
nisi in q̄tū facere potest: vt in l. sunt q̄ in id.
ff. de re iudi. ¶ In contrariū aūt me cogit ad
laudādū dei genitricē. ſpūſſcti ꝑceptū per os
Dauid psal. vl. di. Laudate dūm in ſanct̄
eius. Que verba exponēs diuus Hiero. in
ſmone ad Eustochiū inq̄t. Si deū ore pro/
phetico in sanct̄ eius laudare iubemur: multo
magis eū in hac celebritate btē ꝟgis mīis ei⁹
oportet cū hymnis & cāt̄ic⁹ diligēti⁹ extollere
& dignis deo laudare ꝑconijs: ac mystic⁹ ho/
norare muneribꝰ. Nō igit̄ vllate⁹ puniēd⁹
videor: ſi dei matrē ex ꝑcepto ſpūſſcti lauda/
re conabor. qz q̄ obtēpauit venia dignus est
l. liberor. ſ. fi. in fi. ff. de his q̄ notā. infa. Et
qđ fit lege ꝓmittēte pēnā nō merēt. l. grac⁹.
C. ad. l. iu. de adult. Ad hoc etiā pagēdū me
astringūt inumera ei⁹ i me bñficia. Cui⁹ me
ritis & intercessione ad hāc sanctā religionē
ſum voca⁹ a dño. Bñficio em̄ affici hoiem
decet. l. ſi ſeru⁹ ea lege. ff. de fuis et. Quia igit̄
multa valēt & tenēt ſi fiant ob remuneratōz
que alſ nō tenerēt. l. aḡli⁹ regul⁹. vbi Bar.
& ff. de dona. & l. iubem⁹ nullā. C. de ſa. ſā.
ec. vñ apud dūm valere putāde ſunt laudes
q̄ genitrici ſue p receptz ab ea bñficijs refe/
runt. nō cū bñficiat⁹ debeat eē grat⁹ erga bñfa
ctorē ſuū. l. ſz & ſi lege. ſ. ꝓſuluit. ff. de peti. he
re. & xxij. q. v. c. de forma. & c. cū i officijs. de te
ſta. Timeo ne ſi btē ꝟgīnis in hac celeberria
festiuitate tacuero laudes: merear oīb⁹ acce/
ptis bñficijs ꝓuari. Quia ꝑpē ingratitudi/
nē reuocat bñficiū. ſ. sciendū. inſti. de dona.
& l. fi. C. de reuo. dona. & l. j. ac. ij. C. de liber.
& eoz libe. & c. octaua. xij. q. ij. & in. c. fi. de do/
na. & in aur̄. vt liberti de cetero. ſ. illō. colla.
vj. Ad argumētū aūt de insufficiētia rñderi
pōt: q̄ q̄ fecit qđ potuit legē adimplenit. l. iu
re ciuili. ff. de cōdi. & demon. & notat in. l. iure
ciuili. ff. de reg. iu. & in. c. cū nō ſtat. e. ti. li. vj.
Nec videt q̄ gloriosa ac pūſſima ꝟgo in me
debeat irascī: ſi ꝑ meis viribꝰ ēius fecero īno
centiā a deuotz populis celebrari. qđ em̄ fit
gratia ꝓtutis nō punit: eo q̄ actus magz de/
notat ſm causam q̄ ſm actuz. l. j. ſ. remouet
ff. de poſthu. Jtē illa que malo gesta nō sunt
animo penā nō merent: vt notat in. l. j. ſ. fi.
ff. de abige. Voluntate em̄ ac ꝓposito malefi
cia distinguūtur. c. cū volūtate. de ſen. excō.
& l. q̄ iniurie. ff. qđ fur. Et ad hoc credēdū me
cōfortat ipa eadē virgo: que Ecci. xxiij. inq̄t
Qui opant̄ i meī peccabūt. Jn hac opinio/
nū diuſitate: p̄dicādi. ſ. aut tacēdi cōſtituꝰ
reminiſco: illi⁹ sentētie quā notant doc. in. l.
antiqui. ff. ſi pars here. pe. & in. l. ſi q̄s argen
tū. ſ. ij. C. de dona. & in. ſ. ſed cū liberetas. in/
ſti. ex quibꝰ cau. manu. nō li. ſ. q̄ i oībus me/
dia via tenēda est. iuxta illud puerbiū. Me
diū tenuere btī. vt dr glo. i aur̄. de consuli. ſ.
j. in ſ. mediū. Jdeo Quidi⁹. ij. metha. inq̄t
Inter vtrūq̄ tene medio tutissim⁹ ibis. qđ
faciebat imperator qui in. ſ. cū ex aliena. inſti.
de rerū di. dicebat. Mediā viā eligēres tē
mediū em̄ purgat vicia. l. fi. C. de na. lib. & c.
ex trāſmissa. & c. ad extirpādas. de fi. preſby.
Quapropt̄ inter opposita mediū est eligen
dum. l. ſi peculiū. ſ. fi. ff. de statu līb. via em̄
media est tutior. l. nec supina. ff. de iurꝫ & fac.
igno. & l. ſolēt. ff. de offi. pre. Jtē ad memoriā
reuoluo aliā ſniam que a doctoribꝰ notat in
l. ij. ſ. fi q̄s. ff. ſi quis cauti. & in. l. continu⁹. ſ.
itē q̄ in inſulā. ff. de ſ. ob. ſ. q̄ ex duobꝰ cōtra/
rijs fit optimū ꝛperamētū. Eapropt̄ nec pri
me adherēs opinioi tacebo. nec secūdā rota/
liter approbās de meis cōſiſus viribꝰ p̄dica/
bo. ſed ppūj ſensus intelligētiā nō sequens
sanctoz patz in uirus sentētias quibꝰ os do
mini locutū est. Jnclitā illā celoz regīnā lau
dare totis ꝑcordijs conabor: quā etiā etern⁹
ſponſus i ꝟbis ꝓpositz collaudat dicēs. To/
ta pulchra es ꝛc. Sup quibꝰ ꝟbis volēs ei⁹
imaculare cōceptōis elucidare veritatē: tres
ſubtiles ꝛsideratiões deuota mēte reuoluen
das atq̄ ſpecilādas ꝓponā.

Prima dicet oppositōis.

Secūda rēſponſiōis.

Tertia ꝟo cōfirmatiōis.

Prima ꝑs hui⁹ ſmonis in qua opponit
ꝓtra ꝓceptioz dei genitricis.

Quantū ad p̄mā ꝛsideratiōem est
q scienduꝫ ſm ſniam Arist. in primo
topicoz: q̄ arguēdo ꝑ parte affir/
matiua & negatiua melī⁹ cognoſci
tur veritas & falſitas cuiuſlibet cōcluſiōis: qz
opposita iuxta ſe posita magis elucescunt: et
melī⁹ a diuersis discernunt. ij. de celo & mūdo
& j. elenchoz. Unde inq̄t Arist. ij. de aīa: q̄ con
ſideras vnū oppoſitoz habet ꝛsiderare & re
liquū. Cognito em̄ vno ex ꝛrijs cogſcit & ali

Meditat elegit.

Contraria

Dz ꝑdi/ care tēre at ꝑbat.

Soluto

ud.l.j.ff.de his q̃ sunt sui vel alie.iu.t.§.nec manifestũ.insti.de obliga.q̃ ex delic.nascũt. t.l.pomponi⁹.§.sed his q̃.ff.de pcu.t insti. de rute.in ꝓncipio. Idcirco Aristo.in li.pre/ dicamẽtoꝝ in pdicamẽto relatõis inqt. Du bitare in singulis nõ erit inutile.quod etiaz notat p glo.in.l.iij.C.de sum.trinita.t fi.ca. sine disputatiõe etem nõ ita clare veritas in notescit.adeo q̃ in.iij. Metha.Aristo.ait. Querẽtes veritatẽ sine disputatiõe similes sunt quo ire ignorãtibꝫ. Disputãdo aũt me lius veritas inuenit̃:vt notat̃ i.l.fi.§.mixta ff.de mune.t hono.t in.l.diui fratres.ff.de iurepatro.t.l.ij.§.ex legibus.ff.de origi.iu. Quia igit̃ iudicantẽ oportet cũcta rimari:t ordinẽ rerũ plena inquisitiõe discutere.c.iu dicantẽ.xxx.q.v.t.l.iudices.C.de iudi.cum sil'ibꝫ. Lappẽ vt meli⁹ pateat btissime ꝫgis puritas cõtra eã in hac pte tribꝫ rationibus opponem⁹.

Prima dicit̃ redẽptõis.

Secũda cõparatiõis.

Tertia ꝫo sctificatiõis.

Opinio prima q̃ sit concepta i origi/ nali.

¶ Pro fundamẽto ꝑme rõis ponit̃ illa regu la iuris que ait. Quod fauoze aliq̃z est itro ductũ nõ debet i eoz odiũ retorq̃ri.l.quod fauore.C.de legi.l.nulla iuris rõ.ff.c.l.pẽes. C.de fide instru.l.iij.§.due.ff.de carbo.edic. l.generaliter.§.in his aũt.C.de secũdis nup.t notat̃ in.l.nõ eo min⁹.C.de pcu.textus est in c.q̃ ob gram.de regu.iu.li.vj. Sed btã ꝫgo sine pcõ concedẽda dicit ꝑmo vt ipa gliosoz appareat t magis laudet:qz est digna omni veneratiõe. Vñ in missa eiusdẽ canit eccl'ia. Bñdicta t venerabilis es virgo maria tẽ. Et ideo de illa dicere possim⁹ illõ Eccl'i.xliij Exaltate eã q̃tũ potest̃:quia est maior oñi laude. Secundo hoc priuilegiũ ei attribuit̃ vt p hoc ei⁹ filius magis honoret̃.qz gl'ia filio rũ parẽtes eoz. Prouerb.xvij. Facit.l.a diuo pio.t.l.milites.C.de questioni.t.l.iubemus.C.de aduo.diuer.iudi. Et sic opinio cõ ceptiõis introducta est in fauorẽ matris t filij. Cum igit̃ ex hac opinione sequatur iniuria vtriusq̃ nõ modica:cõcludẽdũ videt̃ q̃ non debet teneri. Oꝝ aũt data hac opiniõe ꝑ ve/ ra sequat̃ ꝓpositũ patet.qz si nõ cõtraxisset beata ꝫgo ꝑccatũ originale:nulla indiguis/ set redemptiõe:cũ nõ haberet aliquod pctm̃ actuale mortale aut veniale:ꝫin oñes doct̃. Nõ em̃ egent qui sani sunt medico:sed solũ male habẽtes. Mat.ix. Ergo xps nõ fuisset redemptor ꝫginis.qz redẽptio ꝑsuppoit la/ psum.sicut etiã liberatio ꝑsupponit obliga/

Libera/ tio.

tionẽ.l.decẽ.ff.de ꝫ.ob.t absolutio cõdemna tionẽ:vt notat̃ in.l.j.C.de confes.t per Bar. is.d.l.decẽ. Et sic beata ꝫgo priuata fuisset merito passionis xp̃i:t ei⁹ fili⁹ nõ fuisset mor tuus p ea.qđ esset cõtra dictuz Pauli.ij.ad Thoz.v.di.Xp̃us p oĩbus mortu⁹ est. Nec ipe saluatoz mũdi possz dici pfectissimus re demptor. Cõtrariũ aũt tenet ecclesia:que ca nit. Christe redẽptor oĩm.ergo t ipaz ꝫginẽ redemit. Et ꝓsequẽter cõcludẽdũ videtur q̃ originale pctm̃ in ꝓceptiõe ꝫrit. Fili⁹ em̃ dei venit saluũ facere qđ pierat. Luc.xix. Igit̃ beata ꝫgo p pctm̃ pierat si fuit a filio salua/ ta t redẽpta. ¶ Secũdo idẽpbat̃ rõne cõpa tiõis sic. Nõ sunt tantũ gliose ꝫginis a nob extollẽda ꝓuilegia vt detrahat̃ dignitati sal/ uatoris nostri. Iniquuz em̃ esset aliquid ab vno iniuste auferre vt det̃ alteri.c.non est.j. q.j.c.forte.xiij.q.v.t.l.assiduis.C.qui po/ ti.in pi.ha.vbi dicit Bal.q̃ vnũ altare non debet denudari vt aliud coopiat̃. Nec debet aliq̃s vt cõmodũ alicui faciat alteri ꝓiudica re.c.deniq̃.xiij.q.v.t.c. primũ.xxij.q.ij.t.l ij.§.merito.ff.ne quid in lo.pu.t.l.fi.C.si cõ tra ius vel vtili.pu. Nec alioz honores de bent aliꝫ nocere.l.fi.C.de statu.t ima. Nec aliquis dz illud appetere ꝑ qđ honor alioz minuat̃.C.si q̃s nõ obediat.xj.q.iij.Et ideo nec nos debem⁹ ita laudare virginẽ Mariã vt diminuam⁹ dñi nostri ꝓuilegia. Nec ip sa debet sibi velle vsurpare talẽ dignitatẽ q̃ fi lio dei equalis videat̃. Assumẽs em̃ dignita tem quã nõ pot̃ hõe dicit̃ fallsarius. vt ibi dicit Bar.in.l.j.ff.de publi.iudi. Iniustũ etiã est q̃ quis velit laudẽ sibi attribuere cum ꝺimi nutiõe honoris alteri⁹.c.null⁹.xcix.di. Iniustũ q̃z est aliquẽ cũ alteri⁹ detrimento fieri locupletẽ.l.nã hoc natura.ff.de cõdi.inde.et l.rez quidẽ.in fi.ff.rez amo.t.l.iij.§.si pu⁹. ff.de tribu.t de.ge.l.si pupilli.in pn.t.l.cũ hi.§.si quis de alimẽtis.ff.de transac.t.l.illi/ citas in ꝓmo rñ.de officio ꝑs.t.l iure natu/ re.de re.iu. Alteri etem̃ ꝑ alteꝫ ꝓeiudiciũ in ferri nõ debet.l.nõ debet.ff.de re.iu.cũ simi. Cum igit̃ hoc ꝑ excellentiã atqz singularẽ di gnitatẽ attribuat̃ domino nostro iesu xp̃o q̃ post Adẽ lapsum ipse sol⁹ conceptus sit sine pcõ:dicẽte Augustino in li.de baptismo p uuloz. Nõ est in filijs hoim quisq̃z sine pec/ cato excepto vno mediatore nro. Et in eodẽ li.circa fi.iterũ dicit. Teneam⁹ fidei indecli/ nabilẽ cõfessionẽ q̃ solus xp̃s sine peccato na tus est in similitudinẽ carnis pcti. Cõcludẽ dum videt̃ q̃ nec nos hanc ꝓrogatiuã de/

bemus beate ꝙginī attribuere: nec ipa i rede
ctis: z diminutionē honoris dilecti filij sui:
tantā sibi debet excellētiā appropare: q̄ sibi
cōpetere nō videt. Nā illud qđ est iductū in
fauorē z priuilegiū alicui⁹ singularꝫ plone nō
egredit illi⁹ plonā. ℔. sed qđ ꝓnci. insti. de in
re. na. gen. z ci. z. l. ius singulare. ff. de legi.
¶ Tertio idē pbat rōne sanctificatōis. Btā
etem ꝙgo fuit in vtero mris sanctificata. vñ
de ipa canit eccl'ia illd Ps. xlv. Sācrificauit
tabernaculū suū altissim⁹. Null⁹ aūt sancti/
ficatur nisi ꝑ⁹ animet. qz caro sine aīa nō ē
susceptibilis gratie. ergo āteqū sc̄ificaret ei⁹
aīa erat infusa i ei⁹ corpe. Si igit tūc fuit sc̄ti/
ficata cum nō ab actuali mortali aut venīali
petō qđ tūc nō cōmiserat: g̈ ab originali san
ctificata fuit z purgata. sc̄ificare em est de nō
sctō sanctū facere. Nam si tūc sanctitatē ha
buisset: sanctificatione non indiguisset. Nec
oportuisset q̄ deus illi sanctitatē infunderet
quā ꝑ⁹ possidebat. Et btꝫ virgo dicere po
tuisset illd vulgare ꝓuerbiū. Qđ meū ē am
plius meū fieri nō pt. l. z an eadē. ℔. actiōes
ff. de excep. z rei indi. l. iij. ℔. er pluribꝫ. ff. de ac
qui. pos. z de le. iij. l. cū qs. j. rñ. z insti. de lega
℔. sed si rem. z de act. ℔. sic itaq̄. z c. inter di/
lectos. ℔. cetez. de fide instru. z. l. cū res. z. l.
si mater. C. de ꝓtra. emp. z. l. sine rei. ff. eo. tit.
Et si ipa ꝙgo bñdicta petisset a deo sctificari
potuisset illi dicere de⁹ illud Quidū in. iij.
Metha. s. Frustra petis qđ iam⁹ hēs. quod
etiā notat i. l. si qs ex argētarijs. ℔. phibet. ff
de edēdo. Et ꝓpꝫ cludēdū videt q̄ ꝑ san
ctificationē ab originali petō fuerit emūda/
ta. Et hec sufficiāt ꝑ ꝓma ꝑte huius ꝓmonis
Sed audi aliā partē si vis recte iudicare. c. j
de cau. pos. z ppie.

Pars scda q̄ dr rnsiōis.

Js argūmētis nō obstātibꝫ in cō/
trariū est veritas: vicz q̄ btā ꝙgo
maria sine petō originali fuit con
cepta. ¶ Non obstat modo ꝓma ratio dicta
redemptōis. quia respōdeo ꝓm sniam docto
ris subtilis in. iij. di. iij. q̄ xp̄us fuit redēptor
beate ꝙginis ꝑ gratiā puenientē eā ꝑseruan
do. qz si illā nō pseruasset in originali pecca/
to incidisset. vñ in ipi⁹ plona pdixerat Dauid
ps. lvij. De⁹ me⁹ susceptor me⁹: misericordia
eius ꝓueniet me. Alioꝛ aūt hoiꝫ fuit redem
ptor ꝑ gr̄am subsequentē post lapsum. Redē
ptio itaq̄ btē ꝙginis fuit pfectior omni alia
redemptiōe. quia melius est aliquē a vulnere
defendere z pseruare q̄ post vulnerationē re
medijs adhibere. l. fi. C. in qui. cau. in inte. re

D Secun/da opio q̄ nō sit i originali cōcepta.

sti. nō est necē. z. l. j. C. quā. lice. vnicuiq̄ se
sine iudi. vindi. facit glo. in. l. iij. ℔. cum igit
ff. de vi z vi ar. que dicit q̄ qs nō debet expecta
re vt ꝓmo ꝓcuriat q̄ se defendat: sꝫ magis
ꝓuenire q̄ ꝓueniri. z notat in. l. vt vim. ff. de
iusti. z iu. z in. l. j. ꝑ Bar. C. vnō vi. Posito
igit q̄ quis videret duos debere vulnerari:
si vnū adiuuaret z defenderet ac ꝑ hoc vul
neret: aliū aūt dimitteret vulnerari: sꝫ
postea p medicinā eū sanaret: diceret pfecto
vtriusq̄ salnatoꝛ: sꝫ meli⁹ z pfecti⁹ de priori.
quia ꝓm Sco. in. iij. di. iij. q. j. excellētius be
neficiū est seruare a malo q̄ dimittere cade
re in malū: z ab eo postea liberare. vnde mul
to melius est iter amicos pacē seruare q̄ iter
ruptā reformare: z litem ꝓhibere q̄ litigātes
cōꝓmere. vt ait Francisc⁹ de mayronis i. iij
di. iij. Beata igit virgo ꝑseruata ab originā
li ꝑ gratiā filij sui fuit ab illo pfectissime re
dempta. ideo canit eccl'ia in officio cōceptio/
nis. Nullū redemit filius ex omni gente di
gnius: qui te seruauit puide mundā pater/
no scelere. Eo itaq̄ modo redemit christ⁹ su
am matrē: eam ꝑseruans ne caderet in pecca
to. quo eriā bonos angelos redemit ꝑseruā
ne simul caderēt cū lucifero. De quo Bern⁹
sup. ij. Cañ. in ąt. Christ⁹ eriā angelos rede/
mit: illos preseruādo: homines purgando.
Et tali modo loquēdi vtit psalmista dicens
deo Eruisti aīam meā ex inferno inferiori: q̄
ei ne ad infernū descenderet gr̄iliū rdit: il/
lamq̄ liberauit. Quia aūt b̄ta virgo quā/
tum ex se erat ex conditiōe nature apta erat
contrahere peccatū originale. ideo ab illo di
citur christū ea liberasse z saluasse. z hoc rese
cte dixerūt quidā ipaz originali peccato fu
isse obnoxiā. nō q̄ illud cōtraxerit: sꝫ q̄ nisi
ex speciali priuilegio fuisset preseruata cōtra
xisset. Et simili modo loquendi eriam dicit
Job. iij. Ecce qui seruiūt ei nō sunt stabiles
cum tamen boni angeli sint in gratia confir
mati: ꝓm theologos in. ij. di. vij. sed hoc tel/
ligitur quātū est ex eoꝝ natura: nisi fuissent
p diuinā gratiā stabiles facti. Et quibꝫ ptz
solutio ad primā rationē contrariā. Et hāc
responsionē approbans sanctus Anselmus
dicit in libro q. Cur deus homo. c. x. Indi/
guit beata virgo redemptiōe z christi passi/
one: nō ppter peccatū quod infuerit: sed pro
pter peccatum quod infuisset. nisi ipemet ex
speciali priuilegio eam ꝑseruasset. Nō sequit
ergo beata virgo fuit redēpta p filiū a pecca
to originali: ergo fuit illi obnoxia. Faciūt ad
pdicta notata per Barto. in. l. decem. ff. de

ꝙ.ob.ꝛ in.l.nõ vtiqꝫ.ff.de excep.vbi declarat ꝙ aliqñ quis dicit manumissus q̃ nunqꝫ fuit suus:ꝛ absolut⁹ q̃ nũqꝫ fuit excõicatus.

E ¶Ad rationẽ aũt secũda que dicit cõpatõis respondet ꝙ ppter hanc veritatẽ credita:scz ꝙ beata virgo fuit cõcepta sine peccato origi

Differẽ tia inter ꝛceptõz xpi ꝛ ma rie. nali nõ sequit ꝙ ipa in sua conceptiõe fuerit equalis conceptioi xpi.imo ipe dom⁹ habuit singulare ꝛ excellentissimũ modũ conceptionis.Nam ꝓmo fuit cõceptus absqꝫ vili semine de purissimis sanguinibꝫ btẽ virginis virtute spiritussancti:vt inquit Gregorius super Lañ.ꝛ Franciscus de mayro. super Missus ẽ.ꝛ Nicola⁹ de lyra sup Luc. j.c. Virgo aũt fuit cõcepta ex vtroqꝫ parẽte

Scdo ꝛ seminũ cõmixtiõe. ¶Secũdo christus in ꝓmo instanti siue incarnatiõis siue cõceptionis habuit corpus plene organizatũ:lz ita minutũ esset vt quasi videri nõ possent mẽbroꝝ distinctiões.ꝛ in eodẽ instãti infusa fuit anima i eius corpe:nec expectata fuit temporis dilatio ad organizationẽ corporis ſm Alexan.de ales in.iij.parte sum.in tractatu de sanctificatiõe beate virginis. Et Augustinus in li.de fide ad Petꝫ. In eodẽ q̃ꝫ instãti fuit xp̃us plenus sciẽtijs ꝛ virtutibꝫ:vt dicit Nicolaus de lyra sup illa ẽba Iere.xxxj Nouũ faciet dom⁹ sup terrã femina circudabit viꝛ. Et Franciscus de may.super illa ẽba Lu.j. Ecce ancilla dñi.ꝛ Gregor⁹ sup illud Lañ.ij. Ecce iste venit saliẽs.ꝛ Ric.in iij.di.ij.ar.ij.q.iiij.hoc aũt nõ fuit in conce/

Tertio ptione ẽginis. ¶Tertio ꝙ xp̃s nõ sit in originali cõceptus hoc fuit ei cõueniẽs iure naturę ꝛ necessario.quia nul⁹ ꝓnceps suis legibus est subiectus.l.ꝓnceps.ff.de legi.l.ex ĩ perfecto.C.de testa.ꝛ.H.fi.in auc.de ꝓsu.col. iij.ꝛ.l.ex impfecto.ff.de leg.ij.ꝛ.c cũcta.viij q.ij. Facit quod notat dñs Ant.de butrio in.c.omis.de pen.ꝛ remiss.vbi dicit ꝙ papa nõ ligat vigore illius capituli. Beata autez virgo fuit cõcepta sine peccato nõ ex natura nec ex debito:sed ex gratia ꝛ ꝓuilegio sui fiIij. Nã vt dicit in.d.l.ꝓnceps.ff.de legi.imperator cadez ꝓuilegia tribuit Auguste siue

Quarto ĩpatrici que ipe habet. Idco in sermõe ad Eustochiũ beat⁹ ingt Iero. In maria totius gre que est in xpo plenitudo venit:q̃ꝫ aliter. Aliter dixit:quia qđ xp̃us habuit ex natura:ꝫ beata ẽgo recepit ex gra. ¶Quarto in ꝓmo instanti cõceptiõis xpi anima ei⁹

Quinto ꝓiuncta fuit psone diuine:ſm Richar.vbi s quod nõ fuit in virgine. ¶Quinto xp̃us in sua conceptiõe nõ indiguit redemptiõe pal/ siua siue aliquo pseruante:nec habuit naturam ꝓnã ad recipiendã maculã pcti originalis.ꝛ sic nec radicaliter nec formaliter habuit nec hꝫe potuit pctm̃ originale. Lui⁹ rei rationes assignat Anselm⁹ in li.de cõceptu virginali:quas breuitatis causa ptranseo. Beata aũt virgo nisi pseruata fuisset peccatum originale cõtraxisset.qz radicaliter habebat vnde cõtraheret:vt dic Sco.in.iij.di.iij.

¶Sexto beata ẽgo fuit p gram dei liberata Sexto a rebellione quã habuisset caro adũsus spm Hoc aũt nõ habuit xp̃s:qz nullã rebellionẽ habere poterat in carne. ¶Septimo. Alima Septio xpi ab instãti ꝛceptiõis fuit impeccabilis et beatã:vt habet in.iij.sen.di.xij.Nõ sic autẽ fuit aĩa beate ẽginis:quia in ea fuit potẽtia ad peccandũ:vt inquit beatus Bona.in.iij di.iij. Multas alias differẽtias inter cõceptionẽ xpi ꝛ beate ẽginis causa breuitatis pertranseo. Maxime ꝙ xp̃us in sua cõceptiõe a seipo accipere iusticiã potuit.maria aũt non Christus nõ carnit originali peccato virtute siue passiõis:nec ẽrute cuiuscunqꝫ alterius Maria aũt carnit illo merito filialis passionis future. Christus ver⁹ deus ꝛ homo cõceptus est:maria autẽ pura creatura Christ⁹ de se omipotẽs:maria de se nullipotẽs. Vñ ꝛ de ipa dicere poterat illd Isa.xlj. Ecce vos ex nihilo estis:ꝛ op⁹ vr̃m ex eo quod nõ est.

¶Concludit ergo ꝙ pseruatio gliose ẽginis Conclus p filiũ facta nõ solũ nõ redũdat in dedec⁹ fisio. lij:sed in magnã cedit gliam ipius q̃ singlariꝛ excellẽtissimo modo matrẽ suã redimere voluit. Idco beate ẽgini merito dici põt illud quod ego scripsi in epla aũ sũmũ pontifice Sixtũ quartũ dicẽs ipi gloriose ẽgini. O benedicta dei genitrix te crimĩe sola Immunẽ natus cõtulit esse tuus. Ipe tuam formans animã sic ẽgo redemit: Crimina q̃ pmi nulla parẽtis habes. Nõ fuit in toto conceptus sactior orbe: Si nõ de nato sint mea ẽba tuo. Qz autẽ ad honorẽ redemptoris nostri redunder beatã virginem ab originalis peccati macula fuisse pseruatã ꝓbari põt per illud Hieron̄.in sermone ad Eustochiũ di. Nulli dubiũ q̃n totũ ad laudẽ xpi ptineat: quicq̃d digne genitrici sue impensum fuerit ac soleniter adimplerũ. Nõ solũ aũt honorat̃ xp̃us ex hoc matris sue honore:sed etiaꝫ multũ letat̃ gratissimũ habet q̃ a nobis sue genitricꝫ puritas venerat̃. Vñ Fortunatus in q̃dã omelia ingt. Grati⁹ est obsequiũ deo qđ marie impẽdit̃ qꝫ quod sanctoꝝ cuilibet dirigit̃. ¶Quo ad tertiã rationẽ que dicta ẽ F/

sctificatiõis: si dicaℓ q̄ pdicta auctas sanctificauit tabernaculũ suũ altissimꝰ. itelligitur de tabernaculo materiali terreno vel celesti. Iuxta illõ Ps. lxxxiij. Quã dilecta tabernacula tua dñe vtutũ ꝛc. nihil faceret ꝫ pclusiõnẽ nr̃am. vez qz pdicta ꝙba exponunt cõiℓ de beata ꝙgine dicere possumꝰ q̄ dicta auctoritas loquit̃ de sctificatiõe corpis ꝙginei. In q̄ dicũt q̄dã fuisse corruptiõez ꝛ feditatẽ q̄n dã ex semine ifecto ꝫcta: q̄ fm sanctũ Bo. in iij. di. xxxj. ar. ij. q. j. est in oĩby corporibꝫ de semine ꝓmoꝝ parẽtũ ꝓpagaꝛ: ꝛ est inclinatio q̄dã ad voluptates: q facit carnem rebellare spũi: ac ꝛcurrere ad malũ oĩ tpe. Bea. viij. ꝛ. c. omis etas. xij. q. j. Et ab hac fm eos purgatũ ꝛ sanctificatũ fuit corpꝰ ei⁹ aĩ infusiõꝫ aie. Sꝫ p oĩm dicẽdoꝝ ꝛclaratiõe sciendũ est fm Alex. de ales in. ij. pte sum. in tract. de sctificatõe btẽ ꝙginis. q. vj. vbi recitat aug. in. li. lxxxiij. q̄stionũ di. q̄ cõceptio hũana sic dꝫ pficisci: vt septẽ ꝓmis diebꝫ q̄si lact̃ habeat sũ̃itudinẽ: nouẽ ꝙo diebus ꝓuertat̃ in sanguinẽ: deinde in duodecim diebꝫ solidet̃: ꝛmũ decem ꝛ octo diebꝫ formet̃ vsq; ad pfectã mẽbra. deinde vsq; ad tempus partꝰ in magnitudine augeat̃. ꝛ hoc hꝫ locũ in masculis In feminis aũt ãteq; sit organizatũ corpꝰ regrunt̃. lxx. dies: vt inquit Aug. vbi supra. Phisici aũt dicũt q. xl. diebꝰ organizat̃ corpus masculinũ: femellũ autẽ. lxx. vt notat̃. ff de libe. ꝛ posthu. l. gallus. in ꝓn. in fine colũne. t. v. di. in prin. Añ aũt q̄ corpꝰ sit pfecte organizatũ nõ infundit̃ ei a ꝛo aĩa rõnalis: sed illa massa que a phisicꝫ appellat̃ embrio: ꝓmo solũ vivit vita vegetatiua. qz nutrit̃ et crescit. Deinde vivit vita sensitiua: qz sentit Vñ dr Aristo. xvj. de aialibꝫ q̄ embrio ꝓus est aĩal q̄z hõ Organizato aũt corpe ꝛ creat vnã aiam rõnalẽ sine macula: ꝛ creãdo illaꝫ infũdit. Nõ aũt añ organizationẽ ifundit: qz aĩa rõnalis est actus ꝓmus corpis phisici organici. vt ait Aristo. ij. de aĩa. Iz aũt quidã dixerit q̄ hoie sunt tres aĩe: tñ h̃ improbat Tho. j. par. sum. q. lxxvj. ꝛ. cviij. affirmãs q̄ cũ generatio vni⁹ semp sit corruptio alterius: necẽ est dicere q̄ tã i hoie q̄z in aliis aĩalibus qñ pfectior forma aduẽit fit corruptio ꝓioris. Ita tñ q̄ sequẽs forma hꝫ q̄cq̄d habeat ꝓma: ꝛadhuc amplꝰ. Quapropter cũ aĩa intellectiua creat̃ ꝛ infundit̃ a deo: sil̃ est sensitiua ꝛ vegetatiua corruptis formis peristẽtiby. Qñ aũt corpꝰ nõ est plene organizatũ pctm originale in eo esse nõ pt: qz cũ sit aĩal cũ aĩa rõnali: nõ pot hꝫe pctm cuiꝰ subiectũ est ipa aĩa. vñ dr Mgr in. ij. sniaꝝ. dis. xxxj. q. caro sola Iz sit per cõcupiscẽtiam generata nec culpã hꝫ nec actũ culpe. Nostra ania habet illud pctm ãteq; sit infusa corpi: qz a deo creatur sine macula. Lucta em̃ q̄ facit deus bona sunt. Ben. j. Istud aũt corpꝰ añ infusionẽ aie hꝫ ise corruptiõz ꝓdictã: ꝛ iclinationem ad malũ ꝛ rebelliõdũ spũi si cũ eo ꝓtinga tur: ꝛ ad ꝫhendã originalis pcti miseriã: maxime ex iustissima diuini decreti condẽnatõne. qua ordinatũ est q̄ oẽs de semie corrupto ꝓmoꝝ parentũ ꝓccãtũ ꝓpagari careãt iustitia originali: ꝛ ꝓuent̃ diuina visiõe: ꝛ eterne sint dãnatiõi subiecti. ꝓpt culpã ꝓmi parẽtꝫ Ob cuiꝰ inobediẽtiã omnes posteri ei⁹ pcto res ꝛstituti sunt: fm apl̃m ad Ro. v. Et hãc ordinationẽ appellat idẽ apl̃s cirographũ decreti: ad Col. ij. ¶ Ex q̄bꝰ ptz q̄ pctm originale nõ ex eo solũ ꝫsistit q̄ aĩa ꝛiungit̃ cũ corpore infecto. sicut dixerũt q̄dã dãres exẽplũ de hũteman⁹ pollutas q̄ in eis recipit pomũ mũdissimũ ex q̄bꝰ fedat̃. Nã hãc opinionez reprobat Scotꝰ ꝛ Pe. de candia: ꝛ Fran. de may. in. ij. sen. di. xxx. Quia qualitas corpalis de se nõ pot̃ inficere naturã spũalẽ. vt ptz exẽplo radij solarꝫ nõ infecti ꝓpt̃ feces corpales. Cũ g̃ pctm originale nõ ꝓueniat ꝓncipalit̃ a carne: q cũ illo nõ habeat in se nõ pt ipz pctm in aiam trãsmittere: fm illã sniam que ait q̄ nemo dat q̄d nõ hꝫ. c. ventũ. j. q. j. l. nemo. ff. de reg. iu. l. traditio. ff. de acq. re. do. ꝛ l si liberã. C. q̄d cũ eo. Itẽ nec ab aĩa eadẽ rõe qz cum nullũ in sua creatiõe recipiat anima pctm: ꝛ sic mũda infundat̃ corpi. nã deꝰ ipaz aiam creãdo sim̃ul corpi infundit: fm Aug. in li. de eccl̃iasticis dogmatibꝰ. ꝛ theol. in. ij. sen. di. xviij. nõ pot̃ corpꝰ aliꝙ viciare peccato in ipa infusiõe. Itẽ nec a parẽtibꝰ trãsmittit̃ ipm pctm i filios. Si em̃ hoc esset̃ sequeret̃ q̄ generati a parẽtibꝰ baptizatis ꝛ ꝫsequent̃ ab originali pcto liberatis nõ ꝓtraheret ipm originale pctm. qz parẽtes trãffundere non pñt q̄d ipi nõ hñt. Ideo est dicẽdũ q̄ h̃ ꝓncipalit̃ pcedit rõne ꝓme puaricatiõis: ꝓpter quã hũana natura in Adã deprauata: ꝛ dei inimica ꝫstituta: p diuinã sniam fuit dãnata. atq; ad h̃ debitũ in ipa ꝓma puaricatiõe factũ p tpe singulis suppositis suis ꝓtrahendũ mediãte corrupta carne ab ipo ꝓmo puaricatore ꝓpagata merito ẽ reputata. Et hoc innuit Amb. in li. de verbis apl̃i. cuiꝰ verba refert Mgr sen. in. ij. di. xxx. dicens. Corruptio p conditionẽ offensionis manet in corpore: robur tenẽs diuine sñie date in Adam

Modꝰ ꝛceptionis hois

Organizat̃ puer

Responsio vtrius originalis.

eni⁹ ꝓsortio maculaꝛ pctõ. s. aïa. hec ille. Ad puniendã ḡ hãc culpã toti⁹ humane nature in adã lapsꝫ iusto dei decreto statutũ ẽt o⁹ is aïa intrãs corp⁹ ex semine infecto taliter ppagatũ inficiaꝛ. sicut etiã Lenif. xiij. fuit decretũ vt q̃cũq; intraret domũ lepꝛosam efficeret̃ imũdus. Hoc aũt decretũ punitiuũ fecit de⁹ qñ: vt habet in Ben. ij. c. dixit primo parẽti In q̃cunq; die cõederis ex eo. s. ligno scie bo/ni ⁊ mali: morte morieris. Tũc em̃ tulit dãnatiõis sniam ꝛ cũ ⁊ posteros ei⁹ ab ipo ꝓpagandos: q̃ ꝓtualiter ilumbis ei⁹ erãt. si de li/gno vetito comederet. Et sic de⁹ nõ fuit nec est auctor peti sꝫ vltor. Quare aũt ista dãnationis sniam nõ incurrerit xps nec beata vir/go: q̃ etiã ipi erãt mõ p̃dicto in lũbis ade patuit sup̃. ⁊ etiã in sequẽtibꝫ sermonibꝫ declarabiꝫ. ¶ Qñ ḡ aïa infundiꝫ corpi ex semine infecto ꝓmoꝝ parentũ ꝓpagato tũc imediate ꝛhit pctm̃ originale. Et rõ est: qꝛ pctõ ꝓmorũ parẽtũ tota natura hũana q̃ in illis runc erat tota ꝓtualiter fuit infecta ſm Aug. de ciui. dei. ⁊ Ansel. i. li. j. de cõceptu ỹginali. ⁊ Alex. de ales in ij. pte sum. in trac. de pctõ originali. q. j. ⁊ etiã in. iij. pte sum. in trac. de incarnatioe xpi. ⁊ seraphicũ cardinalẽ sanctũ Bona. in. ij. di. xxxj. Ideo sicut si ꝓtuose vi/xissent hoies ab eis descẽdẽtes fuisset remunerati: vt declarat Alex. de ales i. ij. pte sum. i trac. de pctõ originali. ⁊ Ansel. i li. j. de cõceptu ỹginali. c. ij. ⁊ in li. cur de⁹ hõ. c. xviij. ⁊ sanctus Bona. in ser. di. xxxij. ⁊ magr Barpisanus in libro beate ỹginis: fructu. vij. et Landulphus neapolitan⁹ in ij. sen. di. xxix q. vj. ⁊ Linconien. in tractatu de cessatiõe legaliũ. ⁊ beatus Tho. in q̃stiõibꝫ disputatis de malo. q. iij. arꝛ. viij. ⁊ ꝑma pte sum. q. cj. arꝛ. j. Ita p pctm̃ fuerit merito puniti. qui ei sentit cõmodũ dꝫ ⁊ sentire incõmodũ. l. cũ q̃ ff. de iureiurã. ⁊ insti. de legiti. patro. tu. in fi. Et h̃ est qd̃ inq̃t apls ad Ro. v. di. In quo oẽs peccauerũt. Et p hui⁹ ꝓclusiõis noticia ⁊ ꝓgruẽtia inducit magr Fran. de mayro. quatuoꝛ exempla i trac. de ꝓceptõe ỹgis. Primũ est q̃ sicut ꝓtrahiꝫ irregularitas i bigamoꝝ/pter eccl'ie statutũ: quo ordinatũ fuit q̃ quicũq; ꝛheret cũ duabꝫ vxoribꝫ sit irregularis xxxij. di. c. maritũ. vel quicũq; ꝓtrahit cum vidua ab alio marito cognita ẽ etiã irregla/ris. xxxij. di. c. seriatim. ⁊. xxvj. di. c. vna. ⁊. c. altercatiõis. de biga. li. vj. vl' etiã si duxit vxorem quõcũq; corruptam. d. c. maritũ. xxxij. di. ⁊. c. q̃ in aliq̃. lj. di. Ita de⁹ instituit vt q̃cũq; spũs despõsat⁹ fuerit carni ppagate ab adã obliget̃ ad penã damni q̃ est pena originalis pcti. ¶ Scõm exẽplũ est sic irregularitas ꝓtrahiꝫ in spurio p eiusdẽ eccl'ie statutũ: q̃ ordinatũ est q̃ q̃ nasceret̃ de illegitimo coitu nõ ꝑmoueaꝛ nisi adueniat aliq̃d crimen. c. iter dilectos. de excel. pla. ⁊. c. ỹgentꝫ. de here. ⁊. c. si gens. lvj. di. ⁊. c. innotuit. de elec. et c. p venerabilẽ. ⁊multis aliꝫs caplis. et q̃ filij sint legitimi. Ita institutũ est a deo vt q̃cũq; nasceret̃ ppagat⁹ ex semine adã infecto careret originali iusticia ⁊ puaret̃ eterna beatitudine: nisi supueniat dispensatio. Et merito nã ſm Sco. in. ij. sen. dis. xxx. Adã accepit a deo iusticiã originalẽ p se ⁊ p tota sua posteritate: ⁊ fact⁹ est debitor ei⁹: ⁊ ad illã obligauit se ⁊ posteritatẽ suã q̃ in ipo erat seminaliter ⁊ radicaliter. vñ peccado puauit se ⁊ posteros suos ipa iusticia originali. Et ideo de mente Sco. vt. s. ⁊ di. xxj. ⁊. xxxij. ⁊ magr Pe. de candia in tractatu suo de ꝓceptiõe beate virginis pctm̃ originale diffinit̃ q̃ est carẽtia iusticie originalis debite: qꝛ in ꝓmo parente accepta te ⁊ ex ipi⁹ crimine depdite. cui corrñdet obligatio ad penã dãni. Vñ Ansel. in li. de ꝓceptu ỹginali ait. c. xxvij. Hoc pctm̃ originale esse aliud intelligere nequeo in eisdẽ infantibꝫ nisi ipam factã p inobedictiã adee iusticie debite nuditatẽ: per quã oẽs sũt filij ire hec ille. ¶ Tertiũ exẽplũ est q̃ nati ex parẽtibus suis serui sunt. insti. de iure pso. §. serui aũt. ⁊ h̃ ex statuto legꝫ fit ⁊ mãdato imperatoris. l. ⁊ suoꝝ. §. j. ff. de ista. ho. Cum ḡ facies peccatũ suus fiat peti: Joh. viij. potuit de⁹ statuere vt oẽs q̃ de ꝑmis parẽtibꝫ suis pcti nascerent̃ eidẽ subijcerent̃ futuri. ¶ Quartuꝫ exẽplũ est q̃ sicut ꝓtrahiꝫ quedã nota i puationibꝫ: puta in illis q̃ nascunt̃ p aliquẽ modũ ab eccl'ia phibitũ: q̃ ꝑtiunt̃ dignitate ecclesiastica: vt ptꝫ de filijs p̃byteoꝝ: ⁊ marie in spurijs. i. in sacerdotio genitꝫ: q̃ nõ ꝑtit eẽ canonici i eccl'ijs patꝫ suoꝝ: vt habet extra de filijs p̃s. c. cũ decorẽ. ⁊. c. ad abolẽdã. ⁊ si secus ꝑsumptũ fuerit nõ valet nisi cũ talibꝫ sit dispensatũ: vt habet in. c. j. extra eo. sic ex puatione hui⁹ originalis iusticie cõtrahiꝫ nota cuipe qua fit inhabilis q̃s mistrare altari eccle triũphãtis nisi fuerit dispẽsatũ secũ p lauacrum sacri baptismi. Nos aũt possum⁹ addere q̃ntũ exẽplũ. Sepe em̃ ꝓpter inobedictiã patrꝫ etiã filij⁹ ei⁹ remanet puatus hereditate ex decreto legꝫ vl' canonis: vt in. c. ỹgẽtis. ⁊. c. excõicam⁹. de here. ⁊ in. c. cũ serui. eo. ti. li. vj. Si'r ex crimine lese maiestatis puniunt̃ filij pena ꝑuatiua: vt in. l. quisq̃s. C.

Quare originale ꝓtrahaꝫ

Exẽplũ ꝑmũ

Scõm

Origia/le diffiniꝫ

Tertiũ

Quartũ

Quintũ

ad.l.iul.maie.⁊ in.c.si quis cum militibꝫ.vj q.j. Ita ergo ⁊ multo magꝭ ex diuio ꝛeuerendo potuit ordinari vt ꝓpter pcm̃ inobedientie cõtra celestẽ imperatorẽ ⁊ ꝓpter crimẽ lese maiestatꝭ eterne filij sic deliquẽtiũ puniretur pena dani.i. priuatõis diuine visiõis: respectu cui⁹ nullũ habebãt ius: ꝛz deus ex gratia sua illã eis cõcessisset si in se nõ habuissent aliq̃d pcm̃: vt declarant theologi in.ij.dist.xxxij.

Sextũ. Alia q̃z duo exẽpla ponũt quidã dicẽtes q̃ sicut qñ ꝓgenies aliqua est obligata tributꝭ ex pacto alicui⁹ parẽtis: eoꝛ filij eodẽ mõ nascunt obligati. sic q̃libet hõ peccato ꝓtoꝛparentũ diuino tributo originalis iustitie nascitur obligat⁹. ⁊ sicut puer q̃ nascit̃ mortuo patre nascit̃ heres: ⁊ paternis simul obligatur onib⁹ obligat⁹. qz hereditas trãsit cum onere suo. c. tua nos. de vsurꝭ. sic oĩs hõ ab Ada ꝓpagat⁹: ipi⁹ reatib⁹ oriũt obligat⁹. Et in hoc verificat̃ illa sꝛnia q̃ dr q̃ heres ẽ successor victoꝛ defuncti. d.c. tua nos. ⁊ l.si ego. §. part⁹ ff. de publicia. ⁊ l.ij. C. de fructi. ⁊ li. ex. ⁊ l. cũ heres. ff. de diuer. ⁊ tẽpo. p. Ideo Treñ. vlt. dicit̃. Patres nostri peccauerũt ⁊ nõ sunt: et nos iniq̃tates portauim⁹. ⁊ Ezech. xviij. Patres comederũt vuã acerbã: ⁊ dentes filioꝛ obstupuerũt. Uerũ qz ꝑ septimũ exẽplũ nõ est oĩno sile. qz filius nat⁹ p⁹ mortem ꝑis repudiãdo hereditatẽ põt declinare obligationẽ paternã. filius aũt ꝓpagat⁹ ab adã nõ poterit facere ex se q̃n ꝛhabeat hanc obligationẽ. Ideo meli⁹ ad h̃ ꝓpositũ facit exemplũ aliud. Nã videm⁹ q̃ aliq̃n q̃s furat̃ cui nõ ꝛsentit vxoꝛ aut filij: ⁊ iusta lege suspẽdit̃ ⁊ tñ vxoꝛ ⁊ filij ꝓpter tale furtũ cui⁹ nõ fuerit cõscij puniunt̃ pena ꝓpatua inq̃tũ vxoꝛ priuatur marito: ⁊ filij pze: ⁊ hñt magnũ detrimẽtũ ex ei⁹ mortꝫ. ꝓ qõ tñ nõ fit eis aliq̃ iniusticia. põt etiã dici q̃ amissõ futuri lucri. ꝓpze nõ dr dãnũ. l.fi. C. de codi. Et tõ ex delicto ꝑis pñt filij iuste ꝑuari tali lucro. s. diuine visiõis. ¶ Nõ reuertẽdo ad ꝓpositũ nostrũ dicũt q̃dã fm sꝛniam magri Pauli veneti in tractatu de cõceptiõe ẽgis marie: q̃ in coꝛpore ẽginis añ infusionẽ aie erat ꝑdicta iclinatio ad malũ: ⁊ coꝛruptio seminis infecti ⁊ dispositio radicalis ad ꝛhẽdũ pcm̃ originale si illi nõ purgato aĩa ꝛiũgeret̃. Deꝰ q̃ q̃ uerebat nasci ex ẽgine: ⁊ in tabernaculo coꝛpis ei⁹ nouẽ mẽsibꝫ habitare: noĩes matrẽ suam aliq̃ pctõ inq̃nari: añ infusionẽ aie scificauit ⁊ purgauit illud coꝛp⁹ pciosum: arq̃z oĩm infectionẽ ab eo abstulit. ⁊ sic ꝛelligit̃ Sãctificauit tabnaculũ suũ altissimus. q̃ scificato ⁊ purgato tũc aĩam illã benedictã iudicit: eã ab originali pctõ ꝑuauit. Nec ꝛconuenienẽ dicit̃ coꝛp⁹ ei⁹ scificatũ ãteq̃z esset rationali aĩa vnificatũ. nã ⁊ inaĩata ⁊ insensibilia sanctificari dicunt̃. vñ tẽplũ Salomonis scificatũ fuisse testat̃ dñs. iij. Reg. ix. dicẽs Salomoni. Sãctificaui domũ hãc quã edificasti mihi. tabernaculũ q̃z scim̃ ⁊ vasa tẽpli scificata dicunt̃. Nũe. vj. ⁊ Exo. vl. ⁊ mlte alie irrõnales creature appellant̃ scificate: vt declarat Aler. de ales in. iij. sen. di. ix. ar. j. q. j.

Correlarium. Uez qz nõnulli btẽ ẽgis ꝛuoti dicũt q̃ licz ĩpa bñdicta mr̃ dei habuerit potẽtiã ad peccãdũ. sic̃ habebãt ꝑmi parẽtes añ lapsũ: non tñ vnq̃z habuit aliquã coꝛruptionẽ ĩ aĩa nec etiã in coꝛpe: dicẽtes q̃ de q̃ ab eterno elegit dictã ẽginẽ matrẽ: cũ sit infinite potẽtie potuit ordinare ⁊ statuere vt de semie ꝑmoꝛparẽtũ anteq̃z peccaret̃ illa portio reꝛuaret̃ immaculata: ꝑ quã ꝛeberet ĩpa virgo cõcipi. ⁊ sic facere discẽdere ꝑ oĩs generatiões vsq̃z ad illã. sic̃ dixerũt q̃dã factũ fuisse de carne ẽbi: put refert Sco. in. iij. di. iij. Hoc aũt qz possibile ꝛeo ⁊ ꝓgruũ fuit: etiã ꝑ cõceptiõe btẽ ẽgis factũ fuisse ꝑbari ꝑ er rõe ponẽda in seqnti ꝑte huj⁹ ser. ⁊ ex ratiõib⁹ adducẽdis in aliis sequẽtib⁹ sermõib⁹. Itẽ posito q̃ hoc non fecerit dicũt q̃ saltẽ est credẽdũ q̃ illud semen parentũ beate virginis quo ꝛebebat̃ ĩpa concipi voluerit de ꝑ pus purgari q̃z illa cõcipet ex eo. Sꝛ qõ ẽ fortⁱ⁹ dicũt ꝓposito q̃ beata ẽgo ꝓcepta sit ex semie infecto. potuit tñ deꝰ facere vt coꝛp⁹ illõ nulla ꝛhaberet feditatẽ: sed imaculatũ esset. si em̃ vt ait Aplus ad Roix. põt figul⁹ de eodẽ luto vnũ vas facere in honorẽ ⁊ alia in cõtumeliã: q̃re hoc facere nõ potuit oĩpotẽs deꝰ. ꝓterea experiẽtia teste multa generant̃ ex coꝛruptiõe ⁊ feditate per ẽtutẽ nature. q̃ tñ nõ ꝓtrahũt illã coꝛruptiõnẽ vl feditatẽz. Ergo multo fortⁱ⁹ hoc facere potuit natura naturãs. s. deꝰ. cui dr Job. xiij Qui pores facere mũdũ de imũdo conceptu semine. Itẽ dicunt q̃ si aliq̃s sanct⁹ reperiat̃ dixisse q̃ beata ẽgo cõcepta fuit de semie coꝛrupto siue infecto: debet ꝛelligi de coꝛruptõe penalitatꝭ: q̃ nõ causat originale pcm̃. nõ aũt de coꝛruptiõe feditatis q̃ est cã originat̃ pcti. Qualiter aũt sola coꝛruptio feditatꝭ causet originalẽ culpã ⁊ nõ coꝛruptio penalitatꝭ: declarat̃ sctus Bona. ĩ. ij. sen. di. xxxj. ar. ij. q. j Jõ ad ꝓdictã auctẽ sanctificauit ⁊c. mdet q̃ sanctificatio dr multis modis. Primo scificare idẽ ẽ q̃ ĩ gra cõfirmare. Scim̃ em̃ idẽ ẽ q̃ firmũ: vt dr glo. in. §. sctẽ ansti. de re. di

Septimũ.

Octauũ

Soluto argumẽti sup̃ F.

Sãctificatio dr ẽ multiplicit.

ui. ꝛ notat in. l. sctm. ff. eo. ti. ꝛ hoc mõ bñ dicunt sancti ꝛ sctificati: qz sunt i dei gratia cõfirmati. Et ita intelligit illd Isa. xvij. q i pso na dñi dr. Mãdauit sanctificatis meis. ꝛ loq̃tur de angelis q̃ nunq̃z peccauerũt: ꝛ tñ sanctificati dicunt. Et ideo predicta auctoritas Sctificauit ꝛc. põt de hac sanctificatiõe itelligi. qz bta virgo fuit in hoc mũdo in gra cõfirmata i ꝓceptiõe filij sui: vt ait Ber. i epla ad lugdunẽses: ꝛ btus Bon. i. iij. di. iij. ar. j. q. vj. ꝛ Tho. in. iij. par. sum. q. xxvij. ar. v in rñsiõe ad scdm argumẽtũ. ꝛ Alex. de ales in. iij. par. sum. tract. j. q. lxxxviij. ꝛ Rich. in iij. di. iij. ar. j. q. iij. Hec g̃ auctas intellecta de gratie ꝓfirmatiõe nõ arguit matrẽ dei in originali pctõ fuisse cõceptã. Et hãc expositiõnẽ sequit btus frater michael de carchano i suo. j. q̃dragesimali de pctõ: smone. xiij. di. q̃ est q̃dã singularis sctificatio: q̃ aĩa sanctificat nõ purgatõe a culpa q̃ nõ est: sz collatiõe gre ꝛ ꝓfirmatõe: ita vt nõ possit peccare moraliter aut venialit. ꝛ b mõ fuit sctificata virgo maria. hec ille. ¶Alio mõ dr q̃s sanctificari q̃ ab oĩ actu carnis abstinẽs deo seruit et ministrat i sinceritate cordis ꝛ virtute. Et hoc mõ dicunt quedã mulieres sctimoniales. et sil'r religiosi ꝛ oĩs boni ecclie ministri dicunt sancti. ꝛ ideo Aug. Amb. Hiero. ꝛ Brego. in suis epl'is epos sanctissimos appellãt. Illud em̃ dr sanctũ q̃d est cultui diuio dedicatũ: vt pz p. c. q̃ samuel. ꝛ c. qm̃. xix. q. iij. ꝛ c. altare. de ꝓse. di. j. ꝛ iõ nazarei hac ratiõe dicebant sancti: vt pz Nũe. vj. Quia igit beata ẏgo plena fuit oi ꝓtute ꝛ speculũ oĩs sctitatẽ ꝛ toto tpe vite sue fuit deo absq̃z macula vt ait Amb. li. ij. de ẏginitate. eiusdẽ cultui semper fuit dedicata. Jo bñ de ea dr. Sãficauit tabernaculũ suũ altissim⁹. Jstas em̃ virtutes ꝛ sanctimonias habuit ꝑncipalit a gra dei a qua oĩ datũ optimũ ꝛ oĩ donũ pfectũ descẽdit. Jaco. j. Quia nõ sum⁹ sufficientes cogitare aliq̃d a nobis q̃si ex nob: sz oĩs sufficientia nra ex deo est. ij. Chor. iij. Quia ẏo xps erat nõ tm̃ homo sz etiã deus. iõ dicebat Jo. xvij. Ego sctifico meipm̃. Hec g̃ auctas Sãctificauit ꝛc. sic intellecta nihil derogat sctissime ẏgini cõceptõi. Alio mõ dr aliq̃d sctificari id est de nõ sctõ sctm̃ fieri. Et hoc aggregatũ nõ sanct⁹ ꝑt itelligi dupliciter: vt colligitur ab Arist. i. ij. perier. ꝛ ab Ale. de ales in. iij. sen. di. ix. arti. j. q. vj. s. negatiue tm̃ ꝛ negatiue sil' ac ꝑuatiue ꝛ ꝓtrarie. Negatiue tm̃ dicit nõ sanct⁹ ille q̃ nõ habet pfectionẽ ẏstrũ vl nõ est in gra dei ꝓfirmat⁹. vel q̃ nõ hz actu sctitatem: lz nõ habeat oppositũ sanctitatis: sicut ꝛ catulus ante noue dies dicit nõ videns qui tamẽ ꝑprie nõ potest dici cecus. Jrẽ nõ sanctus appellat ille qui nõ est magis pron⁹ ad bonũ q̃z ad malũ: nõ tamẽ semel aliquod peccatũ mortale habet. Et i hoc statu etiã hodie inueniunt multi. Et talis fuit beata virgo i cõceptiõe. que ꝛ si nõ haberet peccatũ origiale nec actuale: tm̃ ꝑpter hoc vt aliq̃ dicũt non erat sancta. ꝛ sic erat nõ sancta negatiue tm̃. Et ob hoc sanctificauit eam altissimus: non a corruptiõe peccati quod in ea nõ erat: sed gratiã sanctitatẽ in eius anima infundendo. Alio modo dicit nõ sanctus negatiue et priuatiue simul ꝛ cõtrarie qui habet oppositum sanctitatis. s. peccatũ. sicut hoc modo dicebatur nõ videns illi qui est cecus. Et talis nõ fuit gloriosa virgo Maria. Et ideo hoc modo nõ fuit sanctificata. Alio modo idem est sanctificari quod de sancto magis sanctũ fieri: vt inquit Rãh. in. iij. dist. ij. ar. ij. q. iij. Et hoc ꝓbatur ꝑ illud Apocal'. vltimo. Qui sanct⁹ est sanctificet adhuc. Et tali modo sãctificari apostolos a patre suo rogabat christus. Joh̃is. xvij. dicens. Pater sanctifica eos: cum tamen tunc essent sancti: vt ait Alexãder de ales vbi supra allegans glosam super ꝓdicta verba dicentẽ Sanctifica eos vt de sanctitate vite ꝑsentis ꝓueniant ad sanctitatẽ iustitie finalis. ꝛ simili modo sanctificauit beatã virginẽ altissimus: qui eã in sanctitate ꝛ gratia mirũ in modũ augmẽtauit. Alio modo aliquid sanctificari dicit: cum a contrarietate sanctitatis: id est: ab omni peccato elongatur. sicut ꝛ de christo ait Apostolus ad Hebreos. iij. q̃ fuit segregatus a peccatoribus: quibꝫ tamen nunq̃z fuit coniunctus. Et hoc modo beata virgo sanctificata dicitur. quia ab omni peccato fuit elongata Alio modo sanctificari idem est quod pluribus modis sanctũ fieri: vt inqt Rich. vbi supra. Et hoc modo beatã virginẽ deus sanctificauit cui multiplices sanctificatiões infudit. sicut de christo quo ad humanitatẽ dicitur Actuũ. x. Unxit eum dom̃in⁹ spiritu sancto ꝛ virtute. per quã vnctionem sanctificatio denotatur. Alio modo sanctificari accipitur pro demonstratione siue declaratiõe sanctitatis: vt ait Alexãder de ales in. iij. parte sum. q. iij. dicens q̃ potest accipi fieri sanctum ꝑ inotescere. qz tũc res dicit fieri quãdo innotescit. ꝛ idẽ dr in. iij. sen. di. ix. arti. ij. q. iij. Et b mõ etiã fili⁹ dei dicit sanctificat⁹ a ꝑre ipo attestãte: q̃ de seipo ait Joh. x. Quẽ

pater sanctificauit. Tabernaculū ḡ suū scī/ficauit altissim⁹: q̄ bre ꝑgis scitatē oīb⁹ reuela/uit. Alio mō scificare idē est qđ sanctitatē
Octauo honorare. vñ celesti pr̄i dicim⁹ illud Mat/thei. vj. Scīficet nomē tuuz. i. scītas nois/tri ab oīb⁹ celebret & honoret. & hoc mō tabna/culū suū scificauit altissim⁹: q̄ gl'iosam ꝑgi/nē sup oīm chozos ag̃elorū exaltauit atq; ei⁹ scītatē magnificauit. Et iste expositiões dn̄t ab oīb⁹ approbari. Uerba em̄ debēt exponi i nobiliozi significato. ff. sed q̄ries. instit. de iu/re na. gen. & ci. Itē in potiozi. l. j. ff. q̄ in ppe/tuū. ff. si ager vecti. vel em. pr̄. & i eo significa/to qđ magis cōuenit. l. & puto. vbi gla. ff. fa/mi. her. & l. si olei. C. locati. & l. si vno. ff. eo. & l. si ticius. ff. de vsuris. Iste aūt expositiones magis ꝓueniūt mīis dei & filij eius dignita/ti. vt patere pōt ex ꝓcedētibꝫ: & etiā in seq̄nti pte huⁱ⁹ ſmonis meli⁹ declarabit: ḡ tē. Et q̄/bus oīb⁹ ptz solutio ad oſa argumēta in con/trariū adducta.

Pars tertia h⁹ ſmōis q̄ dr ꝓfirmatiōis.

k Uia vt inq̄t glo. in rubrica. ff. qđ
q metus cā. gaudent breuitate mo/derni: & circuit⁹ plixi debēt euitari l. j. in pn̄. C. cōia de lega. q̄ etiā ait Rich. poeta in li. de nuptijs. Sermo breuis longo gratior esse solet. Jō vt breuitati intē/dā hāc verissimā ꝯclusionē de īmaculata con/ceptiōe brissime ꝑginis vnicæ tm̄ ratiōe com/probabo: q̄ dr sufficiētis diuisiōis. Ad em̄ re/golas logicales argumētū a sufficiēti diuisi/ne bonū ē. Hꝫ aūt argumētū validū i iure ap/pellant legiste argumētū a sufficiēti partiuz
Argum̄/tum a di/uisione. enumeratione. de quo p glo. in rubrica. ff. de/act. & obli. & instit. de obli. q̄ ex q̄si ex ctu nal. in pn̄. Fit aūt hꝫ argumētū qn̄ posita aliq̄ suffi/cīēti ac necaria diuisiōe postea aliq̄ ei⁹ ptes cōstituāt reliq̄ aūt inferūt: vel vna earū tm̄ alijs oīb⁹ negatis. Arguēdo igit̄ tali argumē/to dico q̄ circa ꝯceptiōz ꝑgis marie nece est tenere vnā de ānq̄z opiniōib⁹: vicz: aut q̄ ip/sa bn̄dicta ꝑgo nō fuit capax gr̄e pseruatōis a pcō originali. Et iō non dz ei talis honor attribui: cui⁹ nō fuit capax & idonea ad illū. l. vt gradati. ff. & q̄ lege. ff. de mu. & ho. Aut q̄ dn̄⁹ nescīit illā pseruare. aut q̄ nō potuit pre/seruare. aut q̄ noluit eam pseruare. aut q̄ po/tuit & etiā voluit pseruare. ¶ Prima opinio
Primū mēbꝫ est falsa. q̄z beata ꝑgo fuit capacissima gr̄e p̄ seruationis ab originali pcō. Cū em̄ fuerit capax vt cēt mr̄ dei: & ꝑgo pfecta aī partū. in ptu: & post ptū. Cūq; meruerit eleuari super oēs ag̃elicas hierarchias & effici regina celo/rū. q̄to magz fuit capax huⁱ⁹ gr̄e vt sine pcō originali ꝯcipet: certe mlto plꝰ. Qui em̄ est ca/pax maiorz dignitatz & excellēt̄e: mlto est ca/pax minorz. & cui ꝯcedit qđ est maⁱ⁹ videt etiā ꝯcessū qđ ē minⁱ⁹. l. iuris gētiū. ff. adeo. ff de pac. l. i eo. ff. de reg. iu. l. legatuz. & l. ad rem mobilē. ff. de petra. notat in. l. cui pacto. ff. de/ seruis ex. & i. c. ex pte. de dec. in. c. j. de torne. & c. cui licet. de re. iu. in. vj. ¶ Scda q̄z opi/nio est falsa: vicz q̄ dn̄⁹ nescierit pseruare bea/tā ꝑginē: cū oīs sapia ab ipo sit: Eccl. j. Ipe ei est fōs intellexit sapie. vñ ad Ro. xj. inq̄t Paul⁹ O altitudo diuitiaz sapie & scie dei tē. Ter/tia aūt opinio: vicz q̄ dn̄⁹ nō poterit eā ꝑua/re ē falsissima. q̄z est ꝯ pmū articulū fidei: q̄ dr. Credo i vnū dn̄m patrē oīpotētez. Negat em̄ ei⁹ potētiā ꝯ illd Lu. j. Apd deū nō erit impossibile oē ꝓbū. Disputare aūt de po/tētia ꝓncipis est crimē sacrilegij. l. ij. C. de cri sacri. Laz ē ḡ q̄ dn̄⁹ potuit ipaz ꝑginē ꝑua/re. Cū em̄ vt. s. patuit pcī originalī dānato sup filios ade ex decreto diuino ꝓueniat: seq̄t q̄ ipe dn̄⁹ pr̄ reuocare tale decretū. ois em̄ res p q̄scūq; causas naſcīt̄ p easdē dissoluī pt. c. omis. de regu. iu. & l. j. C. q̄n liceat ab empti. di. & ff. instit. q̄b⁹ modis tollit̄ obligatio. & l. nihil tā naturale. ff. de reg. iu. Inuno pn̄/ceps pr̄ nō solū suspēdere legē p ipm factam aut etiā totaliter reuocare: ꝫ ex ꝓuilegia ꝯ ipaz cōcedere. vt etiā tenet Lar. florētin⁹ in de. j. de testa. & Inno. in. c. que in ecclīaz. de cōstit. Nemo em̄ pōt sibi dare legē a qua recedere nō liceat. l. si quis in pn̄. ff. de leg. ij. & l. luci⁹ ff de fideicōmiss. lib. & l. qđ aūt. ff. j. ff. de do/na. inter vi. & vr. & argu. ff. de leg. j. l. cū filio. & de arbi. l. j. ꝓncipē aūt posse ānullare & sus/pēdere leges suas & circa eas dispēsare ptz p ea q̄ habent̄ p glo. & doc. in. l. fi. C. si ꝯ ius vt/ uti. pu. & ff. sed qđ ꝓncipi placuit. instit. de iure na. gen. & ci. q̄z ei⁹ est soluere cui⁹ ē ꝺ de/re. l. q̄ dānare. ff. de re iud. ¶ Qz aūt dn̄⁹ potu/erit pseruare beatā ꝑginē pbat rōe maioritā/tis sic. dn̄⁹ potuit facere maiorā q̄ fecit: ḡ po/tuit facere minorā. Añs pbat multiplicē ce/rū: pmo sic. Deus potuit materiā primā cre/are de nihilo: & naturā angelicā sine oīmi pec/cato: qđ ē maⁱ⁹. ḡ potuit facere qđ ē minⁱ⁹. s. pseruare mr̄ez suā ab originali pcō. Secōo: po/tuit dn̄⁹ facere de miozi maⁱ⁹ nihilo addito ei si/ne rarefactōe. sic fuit i multiplicatiōe q̄nq; pa/nū. io. vj. & coste ade: Beti. ij. nā de costa adā potuit facere euā: qua fec̄ matrē oīm hoīz si/ne originali macla. ḡ mr̄ez suā potuit pseruā/re ab oī macla. Tertio pōt dn̄⁹ facere formā cōl

Dē⁹ po/tuit ma/riā ꝑua/re.

cabulẽ pse stãtẽ sine materia. qõ ꝛ fecit. vt pꝫ in sacro altaris qõ est supᵉ naturã. g̃ tẽ. plura em̃ pt dᵉ facere qꝫ nr̃ intellectꝰ intelligere vt ait Ric. de sctõ vict. in. iij. de trini. Qui g̃ potuit aiam lazari educere de limbo vt iterũ corpⁱ viuificaret: ꝛ p ꝫns ipum informaret. de q̃ miraculo habet Joh. xj. potuit ꝛ matrẽ sua a morte ois pcti pseruare. Ipe etem̃ deus q̃ de potẽtia sua absoluta posset oĩa creata annihilare ꝛ iterũ creare: etiã matrẽ suã potuit pſuare. Ait em̃ Aug⁹. in li. de regimine pn̄cipũ. q̃ pnceps põt a lege sua subditos suos liberare: ꝛ circa ipam legẽ dispẽsare ꝛ eã ānichilare. qõ ꝛ fecit dᵉ in legibꝰ suis. Nã pceptũ de circũcisiõe qõ datũ fuit Gen. xvij. vt oĩe masculinũ circũcideret. fuit pmo suspẽsum i deserto ppt laborẽ itineris. Josue. v. de inde totaliᵗ annullatũ est: ꝛ datũ est sacrm̃ baptismi loco eiꝰ. vñ nũc circũcisio nihil valet: vt habet ad Gal. ij. Preceptũ q̃ꝫ qõ fecit generaliter Leuit. xxj. vicꝫ ne q̃s acciperet vxorem meretricẽ. dispẽsauit cum Osea pphera cui pcepit accipe vxorẽ fornicariaꝫ: vt habet eiusdẽ. j. c. Itẽ legẽ quã tulerat de matrimonio pcipies vt q̃ accipet vxorẽ nũq̃ dimitteret eã oĩbꝰ diebꝰ vite sue. vt hꝫ Deut. xxiij. postea suspẽdit pcedẽs q̃ si vxor non inuenerit gram̃ i oculis mariti vl̃ ppter aliquã feditatẽ possit eã repudiare. Deut. xxiiij. qõ repudiũ seu diuortiũ pmittebat i testamẽto veteri ad euitãdũ hom̃icidiũ. Quã pcessiõez pꝰ ea xps ānullauit: excepta causa fornicatiõis: Mat. xix. Si l̃r nõ spoliare primũ fuit lex a deo data Leuit. xix. imo erat lex naturalis: vt pt ꝓbari. p. c. j. pma. di. ꝛ tñ ipam legẽ generalẽ suspẽdit i casu pticulari ꝛ circa illã di spẽsauit: qndo iudei egyptios spoliauerunt Exo. xij. Dispẽsauit q̃ꝫ cũ abrahã vt hꝫet filios de ancilla: Gen. xvj. vbi dt Nico. de ly. q̃ ipe abrahã nõ peccauit: qz b̃ fecit ex diuina reuelatiõe. Itẽ lz p cursum nature dᵉ ordinauerit q̃ sol nũq̃ q̃sceret a motu suo vsq̃ ad diem iudicij: vt dt Mgr̃ sen. in. iij. di. xlviij. c. vlti. tamẽ fecit ipm̃ q̃scere p spaciũ vnius diei. Josue. x. Licꝫ q̃ꝫ sit ꝺ natura corpis solaris retrocedere cursu suo: tñ dᵉ fecẽ illũ retrocedere decẽ lineis. Isa. xxxviij. qz a decã hora retrocessit vsq̃ ad pmã. Licꝫ etiã Ezechias rex iuda cẽt i vltio termio diez suoꝝ: tñ potuit dᵉ illi supaddere q̃ndecim annos sicut ꝛ fecit. vt in eodẽ. c. habet. Legẽ q̃ꝫ quã tulerat q̃ mulier deprehẽsa in adulterio deberet lapidari Deut. xxij. suspẽdit i casu pticulari q̃n dispẽsauit cũ muliere adultera. Jo. viij

lz etiã legem tulerit in penã pcti di. Gen. iij Memẽto hõ q̃ puluis es ꝛ i pulueꝛẽ reuerteris. tñ ꝺ legẽ istã dedit pulegiũ Enoch vt adhuc nõ sit mortuus. Gen. v. ꝛ sil̃ Helye: iij. Re. ij. quia adhuc viuũt ꝛ sunt in paradiso terrestri. Et creditᵉ a ꝗbusdã idẽ de sctõ Johãne euãge. ppt illd̃ Joh. xxj. Sic eũ volo manere donec veniã. Et iõ dᵉ pulegiũ: q̃ꝫ p uat legẽ. vt inq̃t Arch. in. c. pulegia. iij. di. Uel q̃ꝫ ẽ ꝓuata lex alicui pticulariᵗ ꝓcessa vt dᵉ in. d. c. pulegia. ꝛ i. §. his ita rñdet. xxv. q. j. ꝛ i. c. abbate. §. si ꝓo. de ẏ. sig. Mõ ad ꝓpositũ dico q̃ lz deus legẽ statuerit q̃ oĩs q̃ nascerent de semie pmoꝝ parentũ damnatiõꝝ pcti originalis incurrãt: tñ pulegiũ dare potuit genitrici sue vt nasceret sine culpa ꝛ cuꝝ originali iusticia ac plena gre. Deꝰ nãq̃ nõ alligauit potẽtiã suã legi sacroꝝ: vt inq̃t sanctus Tho. i. iij. pte sum. q. xxvij. ar. j. in sol. j. argu. Et illã gram̃ quã infundit i aĩa in baptismo potuit lue ꝰnr̃i infundere in pmo illãti sue ꝓcreõis: vt ꝓbat Sco. i. iij. di. iij. q. j ꝛ ꝺnter facere eã sine pctõ. Itẽ potuit parẽti bus beate ẏgis pulegiũ dare q̃ pma proles quã generarẽt esset sine reatu culpe originaliᵗ Eius em̃ tollere cuiꝰ est dare. l. eiꝰ est. ff. de reg. iu. ꝛ oĩa q̃ vno iure ꝺ trahunt̃ ꝺ rio iure pereũt. l. oĩa. ff. eo. ti. Et iõ qõ de originali peccato p deretũ dei generale statutũ ẽ potuit p aliud ꝺ rũ tolli. Immo qõ fortiꝰ ẽ potuisset deus si voluisset etiã alios ex adã ꝓpagatos pseruare ab originali pctõ: ꝛ totaliᵗ ānullare deretũ ac legẽ ꝺhẽdi pctm̃ originale si sue altissime maiestati placuisset p rões ꝓdictas Ille igiᵗ q̃ Danielẽ in medio leonũ potuit a morsibꝰ eoꝝ defendere. Dan. vj. potuit ꝛ beatã virginẽ ab originaliᵗ pcti vulnere ꝛ morsu pſuare. ꝛ q̃ potuit gratitatẽ ferri suspẽdere ꝛ ꝺ naturã fecit illud nascare. iiij. Reg. vj potuit etiã in mre sua legẽ gratie originalis pcti suspẽdere: ꝛ ꝺ cõem alioꝝ cõceptiõꝝ ipaz ꝓcipi ꝛ pcreari facere. Ille etiã q̃ lcpsit lapideas tabl̃as sine stilo ferreo: mrem̃ q̃ꝫ suã fabricare potuit sine originali pctõ Et q̃ produxit panẽ i heremi terra sine aratri pfossione: potuit etiã beatã virginẽ in deserto hũane generatiõis sine peccati trãsfixiõe producere. Et q̃ de ẏga aaron sicca fructũ viridẽ ꝛ pulcherrimũ fecẽ exire. Nũe. xvij. potuit etiã de iudaica pgenie p pctm̃ arida spõsã suã originali iusticia decoratã ac rutilãtẽ educere. Et qui vt habet Dan. ij. precidi fecit lapidem de monte sine manibꝰ: potuit etiam genitricem suã pcreari facere firmã ꝛ solidam in gratia sine

pecc̃ati admixtiõibꝫ. Ille etiã q̃ potuit facere vt virgo cõciperet ⁊ pareret sine corruptiõe et ꝑginitatis amissione: multo magꝭ potuit cõcedere vt ipa cõciperet sine crimine. ⁊ q̃ fluxũ aque potuit retinere: ⁊ ꝓtra naturã suã fecit fluuiũ iordanis retrocedere. Josue. iij. Aqs etiã maris fecit ꝺ̃ desiari ⁊ esse quasi ꝑ muro filꝫ israh̃: ⁊ nõ fluere: ita vt siccis pedibꝫ per mare rubrũ trãsirẽt. Exo. xiiij. Potuit siliꝫ fluxũ peccati originalis i sua bñdicta matre restringere. ita vt mare corrupte generatõis ꝑmoꝝ parentũ imaculata posset aĩa ptransire. Ille q̃ꝫ q̃ rubrũ in igne positꝫ ꝑtuit ab incẽdio liberare. Exo. iij. ⁊ Danielẽ ꝙ socijs in medio ignis ne cremarent ꝺefensare. Daniel. iij. ⁊ Jonã in ventre ceti fuanit incolumẽ Jone. ij. Potuit etiã matrẽ suaꝫ ab igne pcti ⁊ a morsu diaboli atq̃ ab oĩ originali macula ꝑfuare. ¶ Quarta q̃ꝫ opinio est falsissima: vicꝫ q ꝺ potuerit quidẽ matrẽ suã ab originali macula ꝑfuare: sꝫ noluerit. hoc em̃ ꝓsupposito ꝙ vero necẽ cẽt fateri q̃ xꝑus nõ fuisset bon⁹ filiꝰ erga suã genitricẽ. Bon⁹ em̃ filiꝰ tenet ꝺiligere matrẽ. l. veluti. ff. ꝺe iusti. ⁊ iu. ⁊. l. mime. ff. ꝺe reli. ⁊ sump. fu. ꝺꝫ q̃ꝫ eã ab oĩbus piculis ⁊ dãnis ꝑm suã possibilitatẽ liberare: ꝑm Alex. ꝺe ales i. iij. par. sum. i trac. iiij. ꝓcepto ꝺecalogi. ⁊ Ri. in. iij. di. xxix ar. j. q. vj. q̃ ait q̃ filiꝰ tenet amare parentes suos fideles sup oĩs iustos ⁊ angelos ac sanctos: excepto xpo ac beata ꝑgine. Cũ igit xps ab eterno elegerit beatã ꝑginẽ i matrẽ: iuxta illud ps̃. Elegit eã ꝺ̃ ⁊ pelegit eã. cõcludẽdũ est q̃ ipe cui oĩa futura erat ꝑntia: a cũctꝭ malis ac dãnis pcti originalis eã voluit pseruare vt boni filij ꝺebitũ adimpleret. Impiũ enim eẽt si filiꝰ ꝺifferret induere matrẽ suã nudã: cũ posset illã ꝺecenter vestire: eãq̃ pmitteret cũ nuditatꝭ vituperio exire. seu alia icõmoda sustinere: a q̃bꝫ ipe eã posset liberare. Inq̃ssimũ em̃ est patrẽ vel matrẽ egere cui⁹ filiꝰ sit in facultatibꝫ. l. si q̃s a liberis. ℌ. si ipubes. ff. ꝺe li. agn. ¶ Mala aũt q̃ ex originali pctõ cõtrahũt inter cetera sunt hec. Nã q̃libet illꝺ ꝓtrahẽs ꝓmo ꝑdat remanet gr̃a spũssancti ⁊ iustitia originali: ꝑm theol. in. ij. di. xxix. q̃ iustitia originalis ꝑm Nicolaũ ꝺe ly. sup epistolã ad Ro. v. c. est quedã humane nature rectitudo ꝑm quã corꝑ anie subijcit ⁊ vires iteriores ratiõi. Jtẽ ꝑ ipm pctm̃ aĩa ꝺeturpata ⁊ maculata ꝺ̃: fꝫ Tho. j. p. sum. q. lxxxvj Jtẽ per pctm̃ ipm pdidit hõ ꝺñiũ oĩm aĩalitatũ: vt ꝺeclarat sanct⁹ Bona. i. ij. diſ. xv. Jtẽ punit mortes i pctõ originali eterna pna: q̃ in eternũ ꝑdat diuina visiõe ⁊ gl̃ia paradisi ꝑm theol. in. ij. di. xxiij. Multas alias penas ptrãseo cã brevitatꝭ q̃ incurrunt ex peccato originali. solũ illꝺ referã qꝺ inqt glo. i. c. ꝓ baptismũ. ꝺe cõse. di. iiij. di. ¶ Nota ꝙ quadruplex est pna originalis pcti. pcludit tantã celestẽ: ppetuo dãnat: cã est mortalis: ⁊ facit impotẽtẽ ad resistẽdũ vicijs. Inferẽtẽ ergo tã martimũ dãnũ ipo originali pctõ i aĩa illud ꝓtrahẽte ex q̃ efficit filia ire: vt ꝺicit ad Eph̃. ij. ⁊ ꝺsequẽter inimica dei: ⁊ ꝑua diaboli: q̃ seruitute diabolica nil turpi⁹ ⁊ vituperiosius. Vñ ꝺicit Sco. in. ij. di. xxvij. Culpa originalis macule ẽ maria pna nature itellectualis iter oẽs pnas. sequit ꝙ xꝑus si noluisꝫ pseruare matrẽ suã a tãtꝭ mal' cũ possꝫ nõ fuisset bon⁹ filiꝰ: imo cõtra pceptũ legꝭ fecisset ꝺ̃ honore parẽtũ Exodi. xx. Deut. v. ⁊ Mat. xv. Nõ em̃ honorasset eã sic potuisꝫ imo eam multũ inhonorasset ⁊ vilipẽdio habuisset. Vñ posset appellari impi⁹ filiꝰ: iuxta notata ꝑ Bal. in. l. cõgruẽti⁹. i fi. C. ꝺe patria potestate. Jtẽ potuisset nũcupari ingrat⁹ filius: iuxta notata ꝑ eũdẽ Bal. in. l. j. C. ꝺe ingra. libe. Ex cui⁹ ꝺictꝭ colligit ꝙ ille q̃ nõ honorat matrẽ suã est ipius ⁊ ingrat⁹ filiꝰ. sed ℌ est nefas ꝺicere ꝺe nostro benignissimo redẽptore: quo nũq̃ fuit melioꝝ filiꝰ erga matrẽ suã: q̃ illi fuit obediẽs ⁊ reuerẽtissim⁹ i oĩbus Luc. ij. Et nõ venit soluere legẽ: sꝫ adimplere Mat. v. Vñ Augꝭ in quodã sermõe ait Nũq̃d nõ ptinet ad benignitatẽ ꝺñi matrꝭ honorẽ seruare: q̃ legẽ soluere nõ veneratꝭ sꝫ adimplere. lex aũt sicut honorẽ mris ꝓcipit: ita ⁊ inhonorẽ ꝺãnat. Jõ incõuincibiliter ꝓcludit ꝑitas q̃nte ⁊ vlrie opiniõis. ſ. ꝙ ꝺeus nõ solũ sciuit ⁊ potuit ꝑfuare beatã virginẽ ab originali pctõ. cuius gr̃e erat ipa capacissima: sed etiã voluit ipam oĩno ꝑseruare. Cũ igit nihil possit diuie resistere volũtati Beñvlti. c. Cuiꝰ volũtas bñplaciti diuinisit irrenocabilis: ⁊ necessario executiõi ꝺemandet vt ait Alex. ꝺe ales in. iij. pte sum. in trac. de lege eẽna. q. v. ⁊ Sco. i. j. di. xlvj. ac Tho. i j. pte sum. q. xix. ar. vij. Cui insup oĩa q̃cũq̃ voluit ꝺ̃ hec ⁊ fecerit. ps̃. cxiij. Ipe em̃ ꝺixit ⁊ facta sunt. ps̃. añ penul. Sequit hec verissima ꝯclusio: q ꝺ̃ q̃ ab eẽno voluit ꝯꝺisauit beatã ꝑginẽ ab originali macla ꝑfuare: illã absq̃ ꝺubio pseruauit. Et ad ℌ adducit ptlud Augꝭ. in. iij. libꝛo ꝺe libero arbitrio ꝺicẽtis. Unicũq̃ tibi vera ratiõe faciendũ occurrit scias ꝺeũ fecisse bonoꝝ omniũ cõditorẽ. hec ille. Eaꝛopꝛ canam⁹ ꝺulciꝰ ipi gl̃iose

1 Quartũ membꝛũ

Filius

Mala originalis culpe

Pẽa originalis culpe

Filius

Quinti membꝛ

ꝑginī illā antiphonā quā ꝑ themate nostro assumpsim⁹. Sicut fecit venot⁹ doctor alexā der ⁊ ales: qui in fine vite sue ad reuerētiaz ꝓdicte ꝑginis ꝑam antiphonā decātauit dicens. Tota pulchra es maria ⁊ macula originalis aut mortalis vel venialis pcti in te nunqz fuit. Et his dictis felicit migrauit ad dñm meritis eiusdē intemerate ꝑginis. cui sit honor ⁊ glia in secula seculoz Amen.

De eadem purissima cõceptiõe Sermo secundus.

M f

Vndamēta

eius in montibꝫ sanctis. Ps lxxxvj. ꝛz ecclie catholice fidē nullius pure creature concepcio maioribꝫ extitit ꝓuilegiis decorata qz bte ꝑginis. Ideo in officio visitatiõis eiusdē dicit. Beatissima ꝑgo Maria a suis est ꝓmoꝛdijs dño ꝓsecrata. Et ꝫ ē qđ in ꝑbis ꝓpositis psalmista cecinit dicens Fundamēta eius in montibꝫ sanctis. Und

Mons dr multiplicit. sciendū est q mons in sacra scriptura multipliciter accipitur. Primo pro ꝛpoꝛ iuxta illđ Ps. Mons dei mons pinguis: mōs i quo bnplacitū est deo habitare in eo. Fundamentū igit bte ꝑginis i. cõceptio fuit in hoc monte sancto. i. in pseruatiõe filij facti sue facta fm illud Ben. j. In pncipio creauit deus celum ⁊ terrā. in pncipio. i. in filio fm glosam. Moraliter aut ꝓcelū itelligi potest anima virginis: p terrā aūt coꝛpꝰ eius. vtrūqz enim deus pater simul cū filio ⁊ spiritus sācto absqz vlla corruptiõe aut macula fabricauit. Et iō sequit in eodē capitulo. Et spiritus domini ferebat⁹ super aquas. s. peccatoꝛ ab earū submersione beatā virginē preseruās. Secūdo montiū noie intelligūtur angeli: iuxta illđ Ps. cxxiij. Mōtes in circuitu eius i. angeli: fm glo. In his montibꝫ beata ꝑgo fundata est. s. in puritate angelica. Tertio p montem intelligit gratia dei. iuxta illđ Ben. xv In monte saluū te fac. qđ moraliter exponitur. i. ad dei gratiā ascende vt saluetis. In hoc monte gratie diuine fundata est dei genitrix. Nō em ipa ꝓcepta est in aḡs peccatorū ⁊ in abysso originalis delicti sicut alij hoies In quoꝛ ꝓsona plangens Dauid exclamat ps. lxviij. di. Saluū me fac deus quoniam intrauerūt aque vsqz ad animā meā. Infixꝰ sum in limo profundi ⁊ nō ē substātia. Beatissima igit ꝑgo gratia filij sui a pelago viciozum liberata inquit illud Prouerb. viij. Necdū erant abyssi. s. peccatoꝛ: ⁊ ego iam cōcepta eram. s. in dispositione dei qui ab eterno ordinauit eam debere cōcipi in altissimo monte gratie preseruāt. Ideo bene dicitur in verbis ꝓpositis. Fundamēta eius i montibus sanctis. Et ratio assignat in eodē psalmo cū dicit. homo factus est in ea ⁊ ipe fundauit eam altissimus. Ista aūt fundamēta olim fuerūt aliqualiter mūdo ignota: sz modernis temporibꝫ p diuinas reuelatiões fuerunt mirabiliter dēmōstrata. quod puidēs in spiritu Dauid ꝓphēta dixit ps. xviij. Reuelata sunt fundamenta orbis terrarū. Immaculata em beate virginis cōceptio fundamentū extitit solidū salutis mūdi inquātuz ꝓpter ipius virginis puritatē ac sanctissimā humilitatē incarnatus est in ea saluatoꝛ orbis. De hac domo dei fundata in montibus dicitur Ezech. xliij. Ista lex est dom⁹ in summitate montis: omes fines eius sanctū sanctorū. Et in sequēti c. dicitur. Repleuit gloria domini domū dñi. i. beatā ꝑginē. De cuius illibate virginis cōceptiõe tres cõsiderationes faciem⁹.

Prima dicet argumētatiõis.
Scda satiffactiõis.
Tertia ꝓbatiõis.

Pars ꝑma in qua ponunt argumēta cōtra cōceptionē beate ꝑginis.

M f

Eptem argumentatiõibꝫ licet falsis argui potest cōtra beate ꝑgis cōceptionē. ¶ Prima quarū dicit defunctionis sic. Peccatū originale fuit causa mortis: qđ si nō fuisz homo nō fuisset mortuus: vt dicūt theologi in. ij. dis. xx. Et ꝓbatur per illud quod dixit deus primis parētibꝫ Ben. ij. Quacūqz hora comederitis ex eo morte moriemi. Sz beata virgo Maria mortua est coꝛpaliter: vt testatur Hieronymus in sermone ad Eustochiū. ergo peccatū originale incurrit. Si em peccatum originale non habuisset: videret q mori subiacere nō debuisset. Nam pena solū sit os debet tenere autoꝛes. l. sancimus. C. de pe. l. si pena. ff. eo. ti. l. ob maritozū. C. ne vroꝛ ꝓma. ⁊ c. illud. xj. q. iij. ⁊ c. romana. de senten. excom. lib. vj. ⁊ c. placuit. ⁊ c. nullius. ⁊ c. in dei. j. q. iij. ⁊ c. peruenit. de his que fi. a maioꝛi parte cap. vbi dicit. Ibi debet esse pena vbi est delictum. quia ergo res que culpa caret in damnum vocari nō debet. c. cognoscētes. de consti. Ideo si beata virgo nō habuit culpam originalis peccati videretur iniuste moꝛtē ꝓtulisse. Immo q necessario debebat

Prima ratio.

esse imunis a morte p illaz regulā que dicit. Cessante causa cessat effect⁹. c. cū cessante. de appella. c. cum infirmitas. de peni. z remiss. l Nō dictū. ff. de pac. l. adigere. §. q̄uis. ff. de iur. patro. cū sil'ib⁹. Nō etiā habet p Arist. ij. phisicoz. z. ij. de generatiōe. Cū causa mortis sit peccatū: dicente Apl'o ad Ro. v. Sti pēdia pcī mors. z. v. c. eiusdē epl'e. Per vnū hoiem peccatū intrauit in mundū: z p pcm̄ mors. z. j. ad Choz. xv. itez dicit. Stimul⁹ aūt mortis peccatū est. q2 aūt tulit penalitatem peccati original'. s. mortē corpalē: que est effectus ipius pcī: z ad positionē effectus sequit positio cause. l. si quis. ff. de manume. videtur etiā q ipa cōtraxit pcm̄ p̄moz parentum cum alijs. de quib⁹ inquit Aug. xxij. de ciui. dei. c. ij. Fatēdū est p̄mos quidē hoies ita fuisse institutos vt si nō peccassent nulluz mortis genⁿ expirent. Sed eos dē primos peccatores ita fuisse morte mulctatos vt quicq̄d ex eoz stirpe esset exortū gadē pena teneretur obnoxiū.

Secunda ratio

¶Scōa rō 0z ablatiōis: sic arguēdo. Qui dicit beatā virginē sine pcō concepta aufert ei hāc peminentiā z priuilegiū q ipa sola cepit filiū sine originali pcō. et sic magis grauat q̄ honorat. quia hoc priuilegium est magis singulare: cū ei soli cōpetat: q̄ concipi sine originali: qđ etiā xpo conuenit. Null⁹ aūt debet magis grauari q̄ honorari. l. imperator. i p̄n ff. de. l. y. z. §. hoc solū. instit. de sin. re p fideicō. re. z. l. si hereditarē. ff. māda. ergo cē.

Tertia ratio

¶Tertia ratio dicit clausiōis ianue paradisi fuit peccatum originale. vt colligit ex glo. i. c. p baptis'mū. de cōse. dist. iiij. Si ergo beata vgo non fuit cōcepta i ipo: sequit q introire debuisset in paradiso si accessisset ante incarnationis xp̄i mysteriū: cum non haberet peccatū retardans ab ingressu ianue celest'. Sed hoc est falsum z cōtra determinationē oim doctoz. z theologoz i. iij. dis. xviij. vbi dicūt q ianua paradisi nō fuit apta an passionē xp̄i. vñ in quodā sermone Hieroñ. inquit. Sanguis xp̄i est ianua paradisi. Ergo cōcludēdū videtur q fuit in originali peccato concepta.

Quarta ratio.

¶Quarta ratio 0z humiliatōis arguēdo sic. Cōditio maioris humilitaz expressiua fuit beate virgini a filio tribuēda: vt ei esset similis: q̄ exinaniuit semetipum formā serui accipiens in similitudinē carnis pcī. ad Phil'. ij. Sed maiorē exp̄mit humilitatē incarnatio de virgine peccato obnoxia q̄z de virgine sancta. Ergo decuit q mater dñi q̄nq̄z fuerit saltē originali pcō maculata. Et cōfirmari videt p illud dictū Hiero. sup. j. Matth. c. dicētis. Notandū in genealogia dñi nullā sanctaz assumi mulierē. sed eas q̄s scriptura reprehendit. vt q ppē pctōres venerat de pctōribus nascēs oim pctā deleret.

Quinta ratio

¶Quinta rō dicit falsificatiōis sic arguendo. Nullo falso honore rōnabiliter honorāda est beata vgo Maria. Peccatū em̄ est laudare aliquē de virtute aut de bono q̄ non habet: vt inquit Alexā. de ales in. ij. parte sum. in tractatu de vicio adulatiōis. Et de hoc habet. xxv. dis. §. alias. Sed dicere ipam̄ cepta sine originali est ipam falso honorare. cum hec opinio se videat fundare in hoc q in oīi possibili est beata vgo honorāda. ex quo sequeret q deus eā honorauit oīi sibi possibili. qđ falsū est quia multa potuisset de⁹ facere beate vgini que nō fecit. aliter fecisset eam imortalē z ab origine sua beatā: z q nō cōciperet ex concubitu viri z mulieris. z sic nō esset magis priuilegiatus christus q̄z beata virgo. Ergo cē.

Sexta ratio

¶Sexta rō dicit obligatōis sic. Illud est debite vgini attribuendū qđ ipam deo reddit magis debitricē ad gratiaz debitas actiōes sed habere tantā gratiā quātam nunc habet z fuisse ab originali purgatā est magz inducriuū ad maiores gratias referēdas rōe maioris obligatiōis beneficij accepti. quia tāto magis quis alicui tenet q̄to ab eo plura beneficia recipit. vt inquit Tho. ij. ij. q. xj. ar. j. ergo cē. Et hec ratio cōfirmat p parabolā saluatoris Luc. vij. de dimisso debitoribus dicentis. Cui multū dimittit multum diligit: cui aūt minus dimittit min⁹ diligit. Munera enim z honores quoscūq̄z obligant. vt inquit glo. i. l. si mulier. ff. ad velle. Et ideo quo maius est donum eo maior est obligatio. iuxta illud Gregorij in quadam omelia cum augent dona rones etiā crescūt donoz.

Septima ratio

¶Septima rō 0z filiatiōis sic. Quicūq̄z generatur ex matre subiecta alicuius dominio subiectus nascitur eiusdē domini potestati: quia partus sequit ventrē. l. cum legitime. z l. penultima. §. preterea si anculla. ff. de statu ho. et. l. partum. C. de rei ven. z. l. idem pomponius. §. idē scribit. ff. eo. ti. sed beata vgo generata est ex matre subiecta fuituti originalis peccati. immo etiā ex patre eidē seruituti obligato. ergo z ipa subijci debuit eidē originali peccato. Et ista sufficiant quantuz ad argumēta impugnatiū cōceptionem virginis gloriose.

Pars secūda huius sermonis que dicit satisfactiōis.

Et alibꝫ beatissime mris dei inno
cẽtiã ipugnãtibꝫ ipa valde ꝓgrit
dicẽs illud Job.vj.c. Quare de
traristis smonibꝫ veritatis:cũ ex
vobis nullꝰ sit q̃ possit arguere me: Ad icre
pandũ eloq̃a ꝓcinnatꝫ:t in vẽtũ ꝑbapfertis
nõ em̃ inuenietis in me iniq̃tatẽ. hec illa que
etiã ꝛe ꝑdictis cã vitupare querẽtibꝫ cũ filio
suo lamentat:dicẽs ꝑsal.xxv.p ꝓphetã. Au
diui vitupationẽ multoꝝ cõmorantiũ in cir
cũitu. In eo dũ ꝓuenirẽt sũnul adũsum me:
accipe aiam meã ꝓsiliari sunt. Ego aũt in te
sperani dñe:dixi:deꝰ meꝰ es tu:in manibꝰ tu
is sortes mee. Eripe me de manu inimicoruꝫ
meoꝝ:t a ꝑsequẽtibꝫ me. Erubescãt impĩ et
deducanť in infernũ:muta fiãt labia dolosa
que loquũtur adũsuꝫ mẽ iniq̃tatẽ in supbia
t in abusione. Psalmo q̃ꝫ.xl.itez dicit. Ad
uersum me susurrabãt omes inimici mei: ad
uersum me cogitabãt mala mihi:verbũ ini
quũ cõstituerũt aduersum me. Et infra. In
h cognoui qm̃ voluisti me:qm̃ nõ gaudebit
inimicꝰ meꝰ sup me. Me aũt ꝓpter inocen
tiã suscepisti:t cõfirmasti me in ꝓspectu tuo
in eternũ. Ipis q̃ꝫ adũsarijs suis põt dice
re ꝙgo bñdicta illud qõ in argumẽtũ iquit
iurisco̅sultꝰ in.l.domitiꝰ labeo.ff.de testa.scꝫ
aut vana est ꝓsultatio vra:aut nõ intelligitꝫ
de quo disputatis.s.cõceptiõis mee innocen
tiã t puritatẽ. Et rationẽ huiꝰ innocẽtie sue
assignat dicẽs illõ ꝑs.xvij. Deꝰ pcinxit me
ꝛtute:posuitq̃ im̃aculatã viã meã. Jõ curio
sis disputatoribꝫ volẽs satisfacere:t eiusdez
itemerate ꝙginis puritatẽ defensare:ipiꝰ ꝙgi
nis freꝰ sapia.q̃ vt ꝺr Sap̃.viij.scit versu
tias smonũ:t dissolutiões argumẽtoꝝ.

Soluto ad ꝑmũ. ¶Ad ꝑmã rõem q̃ defectiõis dicta ẽ:rñdeo
secndo doctrinã Sco.i.ij.di.xix.q̃ꝫ homo
in statu innocẽtie potuisset nõ mori:t ita de
facto fuisset.quia nũq̃ mortuus fuisset:obe
diẽdo ꝛeo t comedẽdo de ligno vite:tñ corꝑ
humanũ de se erat corruptibile t mortale:et
potuisset mori:vt dicit Magister in ꝑdicta
distinctiõe.puta Si nõ fuisset trãslatus in
paradiso terrestri.vl' etiã si ibi nõ comedisꝫ
de ligno vite:ꝑ quod fiebat restauratõ humi
di radicalis deperditi ꝑ ꝓsumptionẽ natura
lis calozis. Et q̃ hoc sit verꝫ ꝓbat̃ per dictuꝫ
Arist.in.j.li.de generatiõe.s.q̃ omẽ cõpositũ
ex q̃ttuoꝛ elemẽtis est corruptibile. Itẽ omẽ
cõpositũ ex cõtrarijs est corruptibile:ꝑm eũ
dẽ ꝓbm in.v.phisicoꝝ di. Cõtraria adinui
cem sunt corruptibilia.t.iij.phisicoꝝ iterũ
dicit. Oia que fiũt t generanť i tpe:etiã coꝛ
rumpunť in tpe.t in eodẽ li.etiã inq̃t. Oẽ
corruptibile necesse est aliq̃n corrũpi.s.nisi ꝑ
supnaturalẽ dei grã ꝓseruet. Et ob hãc cau
sam dicit Aug.in.ij.li.de baptismo puuloꝝ
q̃ etiã si xps nõ fuisset occisus:mortuꝰ tamẽ
esset t defecisset senio. Et idẽ recitat Sco.in
iij.di.xvj.q.j. Similit si deus hoiem nouit
er de terra formaret:nulli dubiũ q̃ sine natu
re defectus moreret ꝑ rationes ꝑdictas. q̃d
etiã est ꝓm sentẽtiã philosophi in.j.phisicoꝝ
t.x.ethicoꝝ. Et ideo patet solutio ad argu
mentũ de morte ꝙginis. quia licet necessitas
moriẽdi t alia multa mala t pene q̃plures a
deo ifligãtur ꝓpter originale peccatũ: nõ ta
men moꝛs absolute considerata. t possibili
tas moriẽdi:talie multe naturales passiões
vt fames:sitis somnꝰ t hmõi sunt ꝓpt̃ pecca
tũ. imo etiã esse potuissent in hoie inocẽte:t
naturaliť fuissent: vt supra est ostensum. Di
co ergo q̃ licet deus nunq̃ infligat penã ali
cui sine causa:tamẽ nõ semp eã imittit ꝓpter
peccatũ. ¶Uñ sciendũ est ꝓm Bedã t Ma
gistrũ in.iij.di.xv.c.j.q̃ multꝫ de causis fla
gella a deo mittunť hoibꝰ. Aliq̃n vt ꝑ exẽplũ
patiẽtie iustoꝝ flagellatoꝝ ceteriꝫ deť exẽplũ
patiẽter toleradi aduersa. vñ Thobie.ij.di
citur de ipo Thobia. Hanc autẽ tentationẽ
ideo ꝑmisit deus euenire illi vt posteris da
retur exẽplũ patiẽtie eius. sicut t beati Job.
Multis em̃ crassantibꝫ opus est exemplo. I
aut facta. ℌ. fi. ℰ. de pẽnis. Aliquãdo autẽ dã
tur ad custodiã virtutũ: ne supbia eos tẽptet
vt Paulo.ij.ad Choꝝ.xij.t vt ꝑmaneat in
humilitate. Job.x. Si iustꝰ fuero non leua
bo caput meũ supbiẽdo saturatꝰ afflictiõe t
miseria. Aliq̃n ad cautiẽdũ terroꝛẽ. Job.vij
Terrores dñi militãt cõtra me. Aliq̃n ad h
vt homo nõ sequatur carnales voluptates:
vel mundi vanitates. Unde Petrus riga.
in biblia verificata inquit. Uult iplere viã
balaã sed trita flagellis: Et diuina vidẽs tar
dat asella viam. Amplecti mundũ quoꝛũdã
vota laborant: Sed votis obstat verbere tri
ta caro. Nam nos a vicijs mũdanis sepe re
tardat Corꝑoris anxietas: dãna: flagella: fa
mes. Aliquãdo vero dantur flagella ad sui
cognitionẽ. Isaie.xxvj. Sola vexatio dabit
intellectũ. Aliquando ad stimulandũ ad bo
num. Michee.ij. Surgite t ite:quia non
habetis hic requiẽ. Aliquãdo ad instructio
nem t exercitiũ virtutũ. Judicum.iij. Hee
sunt gentes quas reliquit dominꝰ vt eruditꝛ
et israel. Aliquãdo ad dilectiõis diuine in
diciũ. Unde Apoc.iij. ait dñs. Ego quos

Multꝫ cauꝭ deꝰ flagellat

amo arguo ⁊ castigo. Aliqñ ad correctionē vl' purgāda pctā: vt marie lepra. Numeri. xij. Facit ad h̄ qđ dicit in aut. vt nō luxurietē ⁊na. circa mediū. s. ppter talia delicta fames: terremot⁹ ac pestilētie fiūt. Aliqñ ad initiū pene ppetue: vt herodi Act. xij. ⁊ antiocho. ij Mach. ix. quatenꝰ hic ostēdat qđ i futuro sequat. Aliqñ ad gl'iaz dei: vt ceco nato. Jo hā. ix. Aliqñ ad cumulū meritoꝝ p patiētiā vt btō Job. etꝰ. j. ⁊. ij. ac vlti. c. Illas ḡ naturales passiones q̄ in xpo fuerūt ⁊ etiā in p̄mis parētibꝫ in innocētia remanētibꝫ fuissent. et sil'r mortē deus voluit beata virginē subire nō ppter peccatū originale vl' actuale: qđ i ea nunq̄z fuit. sed ad augmētū meritoꝝ. ⁊ alijs multis ⁊ causis q̄ infra in tractatu ⁊ assumptiōe dicent: videlz in ſmone p̄mo pte q̄rta

Quare ḡginem mariam oportuit mori: cū ñ habuerit originale.

Ut enī inq̄t Sco. in. iij. dis. xij. p̄t mediatoꝝ reconciliare aliquē vt auferant ab eo pene iuriles sibi ⁊ relinquat in penis sibi vtilibꝫ. qz igit culpa original' nō fuisset vtilis bte ḡgini ō filꝰ dei mediatoꝝ ipi? nō p̄misit eā ee i sua mre. qz ḡo pene tpales ei valde vtiles ee poterāt ad acq̄sitiōz maioꝝ p̄miꝫ p patiētiā: ō eas p̄misit deꝰ esse in beata ḡgine: nō qz contraxerit pctm originale: ⁊z qđ est fortꝰ dico q etiā acceptꝰ in pctō originali pōt mori: ⁊ non ppter exoluēdā penā originalis pcti. sic ptz de Lazaroꝝ alijs resuscitatꝫ q̄ bis sunt mortui Una aūt mors tm̄ est debita ip̄i originali pec/cato: ḡ illoꝝ mors. Sed a nō p̄cessit ppter p̄uisionē ip̄i⁹ pcti originalis. Et sil'i morte nō causata ppter culpaz obijt beata virgo. Et ad h̄ adducere possum⁹ dictū m̄gri Jacobi ⁊ vo/cagine ordis p̄dicatoꝝ i ſmone ⁊ plāctu bte ḡgis: vbi ait. Si q̄s bñ cōsideret inueniet q̄ q̄ acceptioꝝ fuit deo ⁊ sanctioꝝ: ille magꝫ afflictus est in mūdo. nō q̄dē ad purgationē peccatoꝝ: cū nullū habuerit bta ḡgo: q̄ fuit immunis ab oi pctō: sed ad maiꝰ meritū ⁊ premiū ꝓsequendū. Rñdēdo ḡ ad argumētū q̄ cessāte cā cessare ꝺz effectꝰ. dico q h̄ est verꝫ q̄n affectus causat solū ab vna causa. ⁊z quādo ples cause eq̄ p̄ncipal'r cōcurrūt ad p̄ducēdū aliquē effectū: tra q̄libꝫ earꝫ est causatiua effectus. tunc posito effectu nō sequit positio cuiuslibet cause. ⁊ sil'r cessante vna cā non cessat effectꝰ: vt notat in. ℈. affinitatꝫ. insti. de nup. ⁊. l. si vētri. ℈. de bōis. ff. de p̄legijs cre. bar. in. l. ita stipulatus. ff. de ℈. gblig. Cum ergo cause hūane mortis sint plures. vt declarauī in. ij. pte rosarij ſmonū. ſmōe. xxxvj. pte. iij. Cūqz deꝰ diuersis ex causis imittat mortē ⁊ alia flagella: vt supra patuit: sequit q̄ licz in

btā ḡgine cessauerit vna mortꝫ cā: nō debuit cessare ipa mors: cōcurrētibꝫ alijs causis naturalibꝫ ⁊ diuis ⁊ q̄bꝫ in p̄dicto ſmone rosarij diffuse dictū est. ⁊ etiā infra dicā in supradicto tractatu ⁊ assumptiōe. ⁊ ideo nō tenet ista ꝺña. ḡo maria mortua est: ḡ habuit originale pctm. nā nō ꝓbat hoc ee qđ ab h̄ contingat abesse. l. nō hoc. C. vñ legi. Probatio em̄ debꝫ necessario cōcludere. l. neq̄z natales vbi Bal. C. ⁊ pba. c. in p̄ncia. ex eo. Preterea posito q̄ mors sit ppꝫ sequelā pcti: adhuc nō sequit q̄ si aliq̄s nō sit i originali pctō ꝓcept⁹ ppꝫ h̄ nō debeat mori. qz vna gra pōt cōferri sine alia. ⁊ sic ex sepatis nō infert: vt ait glo. i. l. creditori. ff. de no. opꝰ. nū. Deꝰ ḡ potuit remittere culpā pcti mri sue: ⁊ nō tollere penā: ad oñdēdū q̄ etiā ipa fuit p filiū suū redempta ab originali pctō: cui mors debebat: et q̄ erat de illa stirpe hoim q̄bꝫ statutū est sel' mori: vt ꝺz ad Heb. ix. ¶ Ad secundā rōnē q̄ dicta est ablatiōis rñdeo negando maiorē. ſ. q̄ data imaculata ḡginis cōceptiōe tollat⁹ p̄uilegiū q̄ ipa sola filiū sine peccato concepit Nā sola habuit filiū carētē oi pctō p sui naturā ⁊ essentiā. Btā aūt Anna cōcepit filiā s. gl'iosam ḡginē carētē pctō p dei gram p̄seruantē. Meli⁹ ḡ est beatā ḡginē amboꝝ p̄uilegijs gaudere ⁊ honorari. ſ. sine imaculate cōceptiōis ⁊ filij q̄uis diuīsimode: q̄z vno solū duo em̄ bona vni soli p̄ferēda sunt: vt inq̄t Aristo. iij. Topicoꝝ. qz sunt vtilioza. sicut ⁊ duo vincula fortꝰ ligat q̄ vnū. ℈. sed hodie insti. de adop. Et due rōes p̄ferunt vni. l. cū in adoptiuis. C. de adop. ¶ Ad tertiā rationē q̄z dicta est clausiōis: rñdeo q̄ licet ppꝫ peccatū originale clausa sit ianua regni celestis: tamē nō sequit necessario q̄ quicunq̄z absq̄z pctō originali moriebat an passionē xpi ⁊de ret illā intrare: ⁊ q̄ sibi esset aperiēda. Nam Jeremias ⁊ Johānes baptista i vtero matris sanctificati: mortui sunt sine pctō originali. ⁊ nō intrauerūt tūc ianuā regni celestis Sil'r sancti p̄res q̄ erāt i limbo ḡtrute p̄uise passionis xpi future. ⁊ p circūcisionē erāt liberati ab originali pctō: ⁊ tñ paradisum intrare nō poterāt. Si etiā q̄s baptizatꝰ fuisset ante mortē xpi: q̄uis p̄ virtutē baptismi purgatus esset ab oī macula pcti. c. p baptismū. ⁊ cōse. di. iij. nō tñ potuisset celestē ianuā intrare. ⁊ sil'r nō intrasset aliq̄s hō a deo nouit⁹ creatus ⁊ terra: ⁊ sine originali pctō decedēs ārē passionē xpi: qz deꝰ p̄ ob reuerētiā filij ꝺcret uit nullū hoiem celestē patriā intrare an filiū suum. Ideo Joh. iij. ꝺz. Nemo ascēdit in ce

tũ nisi q̃ ꝛ descẽdit filiꝰ hoïs. Dicũt tñ aliq̃ ꝙ sicut deꝰ pfuauit spãliter beatã ꝙginẽ ab originali pctõ: ita si mortua fuisset añ passionẽ tilij spãlẽ ei ꝛputasset locũ i q̃ gl'ificata esset. etiã añ ingressum celi empirei ſ. ex diuina visione ppẽ quã dici potuisset eẽ i padiso. Sicut fuit latro cui dixit iesus Lu.xxiij. Amen dico tibi: q̃ hodie mecũ eris in padiso. ꝛ tñ ipe latro nõ itrauit celũ empireũ añ ascẽsionẽ xpi. ſz p eo dictꝰ e fuisse i padiso: q̃ erat cũ xpo. ꝛ eiꝰ diuitatẽ cõtẽplabat. In cõi em̃ p̃o uerbio dr q̃ vbi ẽ papa ibi est roma: vt notat Jn.in.c.ego. N. ꝛ iureiu. ꝛ in.c.q̃dcũq̃. iiij q.j. ꝛ Arch. i.c. pñti. ꝛ ꝑtẽ. ꝛ digni. ꝛ vij.q.j c. scire. Possumꝰ q̃z dicere q̃ hec oppositio ẽ vana. nã deꝰ q̃ ab eterno pfuare matrẽ suaz statuit: etiã ne moreret añ filium ordinauit.

¶ Ad quartã rõem q̃ dicta est hũliatõis rñ deo q̃ si ista rõ esset bona eq̃ ꝓbaret q̃ mater xpi fuisset sub actuali pctõ. vñ procedendo ſm ipam ꝓbaret q̃ ꝙgo gl'iosa fuisset maior peccatrix q̃nq̃z fuerit i mũdo. qđ falsissimũ est ¶ sic dato p̃mo inconuenieti pla seqrent. qđ nõ debet fieri. l. ratas. ꝛ ibi glo. allegat Aristo. C. de relcin. vẽ. ꝛ ꝟ eriã hz in. ℌ. cogitatio. in auc. vt iudi. sine quoq̃ suf. col. ij. Nõ obstat ġ dictũ Piero. q̃ vt aliq̃ dicũt: nõ dr assumi ſz exp̃mi: vt. ſ. dareť spes pctõrib. nõ aũt negat q̃n in ipa genealogia fuerint multe mulieres q̃ i scꝛa nõ reph̃dunť: cũ fuerint sancte. aliť falſuz diceret. vt dr Nicolaꝰ de lyra sup Mat. j.c. vñ ipemet Piero. exp̃imit de q̃bus m̃ieribꝫ loquiť. ſ. de Raab meretrice: ꝛ de Bersabee vroze vrie: ac de Ruth moabitide. Uel põt dici q̃ Piero. loquiť de parẽtib̃ remotis nõ ꝓpinq̃s. Argumẽtatio aũt nõ dr fieri a remotis sed a primis. l. cũ de lan eonis. ℌ. asinã. ff. de fun. instruc. faẽ. l. ij. ff de sta. ho. Uel est dicẽdũ ſm Nico. de ly. vbi s. q̃ opinio btĩ Piero. in hac pte nõ est tenẽda p rões ab ipo Nicolao allegatas: q̃s breuitatis cã omitto. Preterea nõ est credẽduz btm̃ Piero. i dicta auẽte itelligere de gl'iosa ġgine Maria: quã in ſmõe ad Eustochiuz omi sanctitate ac gra repletã: atq̃z sine peccato fuisse testať. q̃ sic essz sibi cõtrariꝰ. qđ nõ p sumiť: exq̃ ꝛrietas euitãda est. ℌ. q̃b̃z i ꝓma ꝛstitutõe. Lo. ꝛ maxie in testib̃: vt in l. ij. ℌ. penul. ff. si cer. pe. faciũt notata p Panor. i. c. trãslato. de ꝛsti. ¶ Ad q̃ntã rõem q̃ dicta est falsificatiõis: rñ deo q̃ nllo falso honore laudať btã ġgo Maria: ſz dicať sine peccato cõcepta: imo verissima laude extolliť. Non obstat dũ dr q̃ deꝰ multa potuit facere ꝛc. Q̃z rñdeo q̃ iõ nõ ꝛdit illa btẽ ġgini. q̃z ipa inq̃tũ hũana creatura nõ erat capax illoꝝ. Actꝰ ei actiuoꝝ sunt i patiẽte bñ dispositꝰ. ij de ẽa. ꝛ notať in. l. j. de here. instiſ. vbi dr nõ valere relictũ ꝛportato. q̃z est icapax. ℌ. legari. ꝛ ibi glo. instiſ. de lega. Et iõ deꝰ nõ fecit btã ġginẽ imortalẽ. q̃z tũc nõ fuisset hõ. ꝛ sic xps nõ potuisset dici ver hõ ꝛ stirpe Adam Jtẽ nõ fecit eã ab origine sua beatã: q̃z sic eẽt p oĩa eccl̃is filio. Et iõ q̃uis deꝰ potuerit illã ab instãti ꝓceptois brificare. tñ q̃z non decuit ipaz equari filio: nõ brificauit eã in ipo instãti. Et idẽ põt dici de cõceptõe sine cõmixtiõe semis viri ꝛ mulierꝫ opatiõe spũssancti ꝛ de alĩs filib̃. Quia aũt q̃ mater dei ꝓcipetur sine crimine erat ꝛcẽtissimũ: vt in seq̃nti pte huiꝰ ser. ꝛclarabiť. Et ipa erat capacissima huiꝰ gre: vt ostẽsum est pcedẽti ser. p. vlť. Et vt ibidẽ patuit: potuit deꝰ illã pseruare. Absq̃ dubio ꝓcludẽdũ est q̃ illã pseruauit.

¶ Ad sertã rõem q̃ dicta ẽ obligatiõis: respõdeo q̃ si ista rõ esset bona: p ipaz ꝓcludereť q̃ btã virgo fuit in pctõ actuali mortali. q̃z si sic fuisset habuisset motiuum maiorꝫ laudis ꝛ gratitudis erga dñũ. ꝛ ei eẽt magꝫ obligata tam q̃z de maiori piculo ꝛ dãno liberata. ġ ꝛc. Dico tñ p materia argumẽti q̃ maior e st gra p fuatois ꝛ maior donatio ipiꝰ q̃z sublenatois a pctõ: vt ꝺclarat Sco. i. iij. di. iij. q. j. ꝛi. iiij di. xxij. Nã maior gra fieret hoï q̃ ꝛteret i foueã luto ꝛ putredine ac ster coribꝫ plenam cadere si pseruareť ne caderet q̃z si pmitteretur cadere ꝛ postea subleuareť ꝛ mũdareť. Parabola aũt allegata nõ ꝓcludit i casu nr̃o. q̃z ꝓpositꝛa fuit de duobꝫ debitoribꝫ q̃bꝫ vtriq̃z fuit ꝛbitũ dimissũ. ꝛ ãbo eciderãt i obligatiõe. Et iõ ibi solũ fit cõparatio rõne subleuatiõis. vñ et illatiõe ñ sequiť q̃ gra subleuatõnis sit maior gra pfuatiõis. Immo p illã parabolã ꝓbaťoppositũ. Nã ibi dr glo. Aug. q̃ cõmissa ꝛ nõ cõmissa dimittť. q̃z nullꝰ est q̃ aliq̃ cõmittat q̃n aliꝰ posset eadẽ cõmittere: nisi pfuareť. Btã ġ ġgo maria ab originali pctõ ꝛ ab oĩbꝫ actualibꝫ p gram dei pfuata sup oẽs hoïes illi fuit ꝛbitrit: ꝛ p ꝓns grata Quãto eni maiorẽ graz q̃s ab aliquo recipit tãto magꝫ ei obligať ꝛ ei gratus esse ꝛbet. l. si q̃s in graui. ff. ad sill'. ꝛ. l. si vt certo. ℌ. nũcvidẽdũ: ff. cõmo. ꝛ. l. pſbzi. C. de epi. ꝛ cle. et hãc rñsionẽ approbãs Sco. in. iij. di. xxij. ar. iij q. j. inq̃t q̃ nullꝰ est cui deꝰ pauca donet: ex ꝙ pauca cõmixtit: q̃n sit eidẽ aliud ꝓficiũ data tũ maiꝰ q̃z donare. ſ. pseruare euz ab alijs inque cadere potuisset ꝛ cedisset nisi cõseruat

Quare xps ñ fecit mariam imortalẽ

Maior est pfuatio q̃z lenatio.

Ad graz obligať.

Argumẽtatio

Contrarietas

fuisset q̄ deo: ꝛ sic fuit cū btā ꝟgine. Aug⁹. q̄z in li. ꝟfessionū: in ꝑmone de magdalena dicit. Illō dimittit q̄ deo regēte nō cōmittit.

S ¶Ad septimā ꝛ vltimā rōem q̄ dicta est fili/ atiōis: rn̄deo q̄ licz de lege cōi oēs nati ex ma tre serua nascant serui: vt in allegatis ūrib⁹ in rōne opposita. ꝛ multo magis si nascant ex ambob⁹ parētib⁹ sernis. vt patuit. ꝟ. ꝑmo ne. j. ꝑte. iij. Tū pōt dn̄s ordinare q̄ vn⁹ fi/ lius qui nasceꝛ ex ancilla sua nascat liber: ipa tn̄ mꝛe remanēte serua. Et sil⁹ q̄ oēs q̄ nascē tur ex ea sint liberi: vt habet in. l. cū inter ve/ teres. C. de fideicō. lib. qui tertus videt determinare questionē nostrā. Inter veteres em̄ dubitatio fuit vtz hoc posset fieri. Et ibi im perator determinat q̄ sic. ex qua deliciōe ostē/ dit q̄ lz beata ꝟgo ꝑgenita sit ex mꝛe sua ori/ ginalis peccati: tamen ex diuina ordinatiōe ipa libera ꝛ immunis nasci potuit a predicta culpe. Et de hoc etiā moraliter potest expo ni textus i. l. lex nature. ff. de statu ho. vbi di citur. lex nature hec est vt qui nascit matrez sequat: nisi lex specialis aliud inducat. h̄ ibi q̄ fuit i casu nr̄o.

Pars tertia huius sermonis que dicitur ꝑbatiōis.

T b Eatā ꝟginē Mariā sine origiali macula fuisse cōceptā ꝓbabimus breuitaz̄ cā solū vnica rōe. Ratō em̄ est anima legis. l. cū ratio. ff. de bonis dam. ꝛ tm̄ valet allegare rōem q̄z tū le gem. l. scire oportet. §. sufficit. vbi Bal. ff. de exqu. tu. Bar. ꝟo in. §. vltimo in ꝑhemio. ff. dicit q̄ vbi habem⁹ rationē ꝛ legē: magz̄ ihe/ rendū est ratōi. ꝛ allegat glo. in. l. adeo. ff. de acquirē. re. do. q̄ notat etiā Angel⁹ dicens q̄ allegare legē vbi habem⁹ rationē nihil aliud est q̄z mentē cōfundere. ꝛ hoc ināt in consilio xxiij. q̄ dictū allegāt nouissimi in. l. illam. C. de colla. ¶Sufficiēter ꝑ declarari ꝛ ꝓbari poterit innocētia ꝛ puritas ꝟginee cōceptionis rōe fortissima ꝛ inexpugnabili: q̄ de electiōis. Cui⁹ fundamētū ponit. b. Tho. i. iij. pte sūme. q. xxvij. ar. iiij. di. Quos de⁹ ad aliquid elegit ita ꝑparat ꝛ disponit: vt ad illd ad q̄ eliguntꝫ inueniantꝫ idonei. iuxta illud apli. ij. ad Thoꝛ. iij. Idoneos vos fecit ministros noui testamēti. Sapiēs em̄ regulatoꝛ ea q̄ sunt ad aliquē finē dz regulare ꝛ ordi/ ne ipi⁹ finis. iuxta dictū Phi. vij. Metha. ꝛ ꝓbat p. ca. ꝑdest. xxij. q. v. facit ad ꝑdicta q̄ ꝑceps assumendo aliquē ad officiū suū. di cit velle dispēlare cū eo mꝛliori mō quo pōt: l. quidē ꝟsulebat. ff. de re iudi. Item aliud dicit. s. q̄ q̄ vult ꝺn̄s: vult etiā oīe necariū antecedēs. l. ij. ff. de iur. om. iu. ꝛ. d. l. q̄dā cō/ sulebat. ff. de re iudi. Itē illd q̄ dicit in. l. ij. C. de crimi. sa. s. q̄ crimē est sacrilegij dubita/ re an is dign⁹ sit quē imperatoꝛ elegerit. Sz gloriosa ꝟgo Maria fuit electa diuinit⁹ ab eterno vt esset mater dei. ipa dicēte illd Ec/ clesiastici. xxiij. Ab initio ꝛ añ secula creata sum cē. ꝛ ꝑpetuꝛ. viij. Ab eterno ordinata. luz ꝛ ex antiq̄s añq̄z terra fieret. q̄ oīa attribuit eccl̄ia btē ꝟgini. ꝟ dē⁹ ꝑ gram suā eā ad tam mirabile op⁹ idoneā ꝑfecit. Un̄ de btā ꝟgi ne dici pōt illud Ben. xxiij. Hec est mulier quā ꝑparauit dn̄s filio dn̄i mei. i. xpo. vt expo nit Fran. de may. in ser. de cōceptōe eiusdem ꝟginis dicēs: q̄ de⁹ pz̄ eā ꝑparauit. i. añpa/ rauit q̄z sordida esset. q̄d fecit ꝑ gram singlarē Et hoc est q̄d illi dixit angelus Lu. j. Inue/ nisti gratiā apd̄ deū. sz nō fuisset idonea ma ter dei: si vnq̄z vllo tpe vel etiā in momento fuisset ꝑ peccatū ancilla diaboli. quia nō mo dica filij ignominia est si parentē habeat ser/ uū: vt dicit in. l. j. ff. de libe. cā. vñ diabol⁹ po tuisset impꝛopare xpo dicens. Benitrix tua ꝓius fuit serua mea q̄z mater tua. Ante fuit filia ire ac mortis ac maledictiōis q̄z gratie. pz⁹ filia diaboli q̄z dei. Ergo cōcludēdū est q̄ ꝑ diuinā gratiā ꝑseruata fuit ab oī cōtagi one ꝛ ifamia atq̄z fruitute pcī ꝛ a subiectiōe diaboli. vñ ipa agit de h̄ gras deo dicēs illud psal. xxx. Saluasti de necitatibꝫ animā meā nec cōclusisti me in manibꝫ ĩmici. Et hec ve/ ritas cōfirmat auctoꝛitate Ambꝛosij in ꝑmo ne de natiuitate ꝟginis dicēs. Nisi fallimur iam terra illa benedicebat: in cui⁹ medio do min⁹ saluē operarek: ꝛ ex qua veritas oꝛiret supne itaq̄z bñdictiōi ꝑparabat terra i hoiez ꝓcreata: ex q̄ nascitura esset gloriosa virgo q̄ celesti bñdictōe singulari replēda erat ꝑ legio. En noe a dn̄o bñdicit: ꝛ i filios sem et iaphet paterna eius bñdictio dirigit. sacrissi mū naq̄z dei genitricis marie coꝛp⁹ añ secula ad generādū dei filiū ꝑdestinati ꝑ finem mūdi nascituꝛ. iā i his q̄s ꝑdiximus fratri/ bus sub quadaz imagine bñdicebat. ex cui⁹ medio salus mūdi oꝛiret. Nūq̄d nō tibi bñ dicebat humanitatis caro: cum inde nascer⁹ gl'iosa virgo. Tibi ꝑfecto bñdicēda erat ca/ ro hūana in tuis ꝑgenitoꝛib⁹: q̄ ex castissimis viscerib⁹ illū eras paritura peccatoꝛib⁹: q̄ est sup oīa bñdictus. cōstantissima ꝑculdubio abꝛahe fides audire meruit q̄ in semine ei⁹ benedicerent oīa gentes. Diuine itaq̄z di/ gnatōis ꝓgatiua ꝑparabat q̄dā stirps iu/

Rō ꝛ lex idē valet

Maioꝛ ꝓpositio

Mino ꝓpositio

Conclu/ sio.

Confir/ matio

daica: ex qua celestis luis porta nascere ẏgo maria: quã erna dei dispositõe vnigeniti filij dei matre futurã certissime scim⁹ ꝓdestinata hec ille. Si ẏ beatissima ẏgo vt digna esset mr dei fuit ab eterno ꝓpata ⁊ bñdicta: pfecto valde incõgruũ ecẽt dicere q̃ aliq̃n fuerit per petm maledicta. Et ideo i ser. ad Eustochiũ Hiero. inqt. Nulli dubiũ est de matre dñi ẏn tal' debuerit eẽ q̃ nõ possẏ argui de pctõ: qz fuisset ad ipzopiũ filij. Sicẽ ei nobilitas parentũ trãsit i filios. l. liberos. ff. de sena. ⁊. l. j. C. de digni. li. xij. nã nat⁹ ex ciue ciuis ẽ. ⁊ natus ex comitatẽsi comitatẽsis ẽ. l. j. ⁊. l. assumptio. ẏ. fil⁹. ff. ad muni. ⁊. l. cũ legitime. ff. de sta. ho. ⁊. l. filios. C. de mũici. ⁊ origi. li. x. Et ꝓpagatio alicui⁹ clari semis ꝓculdubio suã nobilitat posteritatẽ. lvj. di. c. si gens. ⁊ in eẽ uagãti Joh. xvij. q̃ icipit execrabilis. Et de hẽ tractat Joh. de imo. in cle. j. de baptismo. i gl. sup ẏbo regnũ. sic ecõtrario ignominia parẽtũ trãsit ad filios. Jõ inqt sapiẽs Eccl. iij. Ne glieris in cõtumelia pris tui: nõ est tibi glia lz ꝓfusio. Glia em hois ex honore pris sui: ⁊ dedec⁹ filij parẽs sine honore. ¶ Qz ẏ si bra ẏgo originali fuisset vicio maculata ⁊ corrupta: lz postea purgata ⁊ sctificata p⁹ lapsũ in infamia pcti remãsisset. qz ꝑ de ea possẏ dici q̃ semel fuit i pctõ. pfecto nll' aren⁹ est credẽdũ q̃ de ipm ipam labi pmiserit: cũ nõ possit fieri de preterito futurũ: neq̃ ab ipo deo. vñ Hiero. ad Eustoc. inqt. Audacter loquor cũ de⁹ oia possit: suscitare ẏginẽ post ruinã ñ pt Facta em ꝑ infect⁹ hẏi nõ pñt. vt dz i. l. i bello ẏ. facte. ff. de cap. ⁊ postli. re. ⁊. l. vez ẽ. ff. de regu. iu. facit. l. j. ẏ. si vir. ff. de acq. pos. ⁊i aut. de eqli. do. ẏ. q̃ tibi. col. vij. vñ inqt Bar. in l. nõ dubiũ. C. de legi. Deo solo ꝓuat de⁹ q̃ facta ꝓ infect⁹ hẏi nõ pñt. nõ tñ ꝓ hẽ itelligit q̃ de⁹ nõ possit in hoie repare innocẽtiã exꝑdita q̃ hẽ pt. imo facta pnia peti quis habeat ac si nulla vnq̃ macula ꝓfisset. l. impialis. ẏ. in pñti. C. de nup. sed itelligit q̃ illo q̃ si factũ est deus facere nõ potest q̃ factũ nõ sit. lz facere valeat q̃ habeat ac si factũ nõ esset. Unde Hiero. vbi s. ⁊ habet in. c. si paul⁹. xxij. q. v. ait. Valet quidẽ liberare de pena: sed nõ valet coronare corruptã. ¶ Ex quibꝫ oibus seq̃tur indubitãter tenẽdũ q̃ de⁹ dilectã sponsã suã ante creationẽ mũdi electã ab omi pcti turpitudine pserauit. Quis em est hoim q̃ si possẏ sponsã suã facere illã nõ absq̃ oi macula pereare? Quis ẏo ẽ ita insan⁹ q̃ illã in fornicatiõis vicio labi pmitteret. De⁹ autẽ cui⁹ ꝓfecta sunt opa: Deut. xxxij. pfecto sanctissimũ illo tabernaculũ beate ẏginis omi puritate ⁊ innocẽtia repletissimũ formauit. in cui⁹ sacratissimo vtero fact⁹ hõ nouẽ mẽsibus habitaret. Et hoc est qđ beatus Ansel. in li. de cõceptu ẏginali. c. xviij. loquit dicẽs Decuit vt ꝓceptio illi⁹ hois de mre fieret purissima: tãta puritate q̃ sub deo nequeat maior itelligi. Cui de⁹ pr vnigenitũ suũ quẽ de corde suo genuerat eqlẽ sibi ita dare dispõebat: vt esset naturalit vn⁹ idemq̃z dei pris ⁊ ẏgis fili⁹. ⁊ quã sibi fili⁹ subalit mrez facere eligebat. ⁊ de q̃ spũssũs optabat erat vt ex ea ꝓciper ⁊ nascere ille de q̃ ipe ꝓcedebat. hec ille. Nõ fuisset aũt bta ẏgo purissima tanta puritate q̃ sub deo neq̃at maior itelligi: si originali fuisset pctõ maculata. Qđ pfecto icõgruũ indecẽsq̃z tãto filio extitisset. Jõ Cirillus pri archa alexãdrin⁹ i li. ꝯ Nestoriũ ait. Propt filiũ temerariũ ẽ i maria ẏgie ponere culpã aliquã vl' petm. Eapropt ipa gliosa dei genitrix sicut ego scripsi i epla ad summũ pontificẽ Sixtũ q̃rtũ. Laudat patrio nunq̃z fedata cruore: Cerbareo nunq̃z sbiacuisse ingo. Et Aug. i li. j. de natura ⁊ gra sup̃dictaz rõem cõfirmãs dr. Excepta sola ẏgie de qua ꝓpter honorẽ dñi nulla prorsus cuz de pctis agit hẽvolo qstionẽ. Scim⁹ em q̃ pl⁹ gre ei donatũ fuit ad vincẽdũ ex oi pte petm: q̃ cõcipe ⁊ parere meruit quẽ ꝓstat nullũ habuisse petm. Hac igit ẏgine excepta si oes scti et sctẽ dei cũ viuerẽt interrogati fuissent vtrũ sine pctõ fuissent: oes vna voce dixissent. Si dixerim⁹: quia petm nõ habemus ipi nos seducim⁹: ⁊ ẏtas in nob nõ est. hec ille. Sed rndẽt quidã nõ itelligẽtes Aug. de peccatis tm actualibꝫ loqui: quoz̃ iterptatio si esset vera. necesse esset dicere aureolũ doctorẽ augustinũ mẽdacẽ esse. Multi em sancti ⁊ sancte dei regnãt in celis: q̃ nũq̃z actualibꝫ irretiti fuere pctis: vt innocẽtes ⁊ puulis añ ãnos discretois p⁹ baptismũ mortui. Uerba igit Aug⁹. sunt generalit de oibꝫ pctis itelligeda q̃ dictũ doctoz̃ generaliter loqntis generaliter dz itelligi. ⁊ vbi lex non distinguit: nec nos distinguere debem⁹. l. de ꝑcio. ff. de publi. Si em de actualibꝫ solũ itelligere voluisset: bñ hoc exꝑmere sciuisset. vt dicit in alio ꝓposito rectus in. l. vnica. ẏ. sin aũt ad deficientz C. de cadu. tol. In his q̃ ꝓbis Aug. nob ostẽdit neminẽ esse in regno celoz̃ quẽ nõ tenuerit q̃nq̃z cathena delictoz̃. Quidã em originale solũ ꝓtraxerunt: ⁊ nunq̃z aliquo actuali pctõ mortali aut venniali maculati sunt: vt ꝑdicti inocẽtes ⁊ puuli. Alij ẏo nõ solũ origi-

nali: ꝫ etiã actuali pctõ mortali: aut saltẽ venniali sunt infecti. sola aũt genitrix dei maria nullo vnq̃ fuit vicio deturpata. qđ etiã ꝓbatur auctõe Bern̄. in omel. xiij. sup missus in cena dñi dicẽs. Nõ est in filijs hoiz magn⁹ vel paru⁹ tãta ꝑdit⁹ scritate nectãte religionis ꝓuilegiat⁹ honore: q̃ nõ i pctis fuerit cõceptus: vl i pctis fuerit p⁹ conuersat⁹ ꝑter matrẽ ũmaculati agni pctm̄ nõ faciẽs: ꝫ peccata mũdi tollẽs. de q cũ de pctis agit nulla prorsus volo habere qstionẽ. hec ille. Cõcludẽdo ꝙ missionẽ istũ dico q cũ ad positoz ꝓsequntz se quat positio sui necessarij añcedẽtis. p. j. insti. de testa. tute. cũ oẽs credãt beatã vginem mariã fuisse idoneã matrẽ dei: debẽt etiã credere ipam fuisse ĩmunẽ ab oi labe pcti. q̃ vt ꝙ. dictũ est: aliter nõ fuisset congrua mater xpi. Et q̃b⁹ oĩbus ptz itemerata vginẽ ab origitali vitupij ifamia pseruatã. Cui⁹ meritis ac precibus ab oĩby malis tpctis nos pfuet bñdict⁹ eius fili⁹ Amẽ.

De eadem ĩmaculata conceptõe
Sermo tertius.

a

Sit rem istã facere vt ponam⁹ crimẽ gl'e nre. j. Machab. ix. Aug⁹. de gl'iosa dei genitrice in ser. de ei⁹ natiuitate inq̃r. Quis laudes bñssime vgis digne decãtare valeat? facta est em̄ maria ianua celoz: sublimatio aplorum: laus martyrũ: iubilatio cõfessoz: ꝓtinctia vginũ. Facta est maria norma ꝓncipũ: iusticia regũ: sal⁹ oĩm pllorum: gl'ia viduarum: gaudiũ angelorum: reqes animarum. Facta est maria sal⁹ morum: mors criminũ: vita virtutũ: ꝙtus pugnãtiũ: palma victoz. Facta est maria excelsa sup̃ sidera: sanctior sup oĩas feminas: cuius vita inclita cũctas illustrat eccl'ias. hec ille. Et iõ ꝑdicte vgini merito attribui ꝑnt illa verba scripta Judith. xv. c. Tu gl'ia hier'lm: tu leticia isr'l: tu honorificẽtia populi nostri. Quapropter omnes denoti eiusdem ĩmaculate matris dei cum ab aliquo exhortanꝫ ad credẽdũ q̃ ipsa virgo purissima cõtaminata fuerit originali pctõ: debẽt verba thematis nr̃i dicere. Absit tẽ. Sup quibꝫ tres de eadẽ ꝓceptiõe sanctissima ꝓsideratiões faciem⁹.

Prima dicet ꝫrietatis.
Secũda veritatis.
Tertia t vltima appellabit stabilitatis.

Prima ps hui⁹ smõis in qua ponunt⁹ argumẽta ꝫria ĩmaculate ꝓceptiõi.

Uoby argumẽtis insurgunt q̃dã vltra ꝑdictaꝫ bñdicte regine celi ꝓceptioz. Quoz ꝓmũ dz generalitatis. Secũdũ ꝙo ꝑcialitatis

y

¶Quo ad ꝓmũ adducũt ꝓmo auctes sacre scripture: q̃ dicũt generalit oẽs hoies ab adã descendẽtes originali fuisse pctõ maculatos Sc̃do auctes sacroz doctoz idẽ affirmãtes In sacra etem̄ scptura h̃ expressum videt. iij Re. viij. t ij. Paral. viij. vbi dz. Nõ est ho q̃ nõ peccet. qđ nõ itelligit de actuali solũ. q̃a ĩnocẽtes t alij multi illo nõ cõmiserũt: vt patuit. s. ser. pcedẽti pte vlti. q̃ intelligit de originali. Jrẽ Eccs. vij. inq̃t Salomon. Unũ de millibus vnũ reppi. s. xp̃m ꝑm glo. Augustini Mulierẽ ꝙo ex oĩbus nõ inueni. s. bonã. et Ps. xiij. dic̃ David. Oĩes declinauerũt simul inutiles facti sunt: nõ est q̃ faciat bonũ nõ est vsq̃ ad vnũ. t ibidẽ inq̃t ꝙo. Non iustificabit in cõspectu tuo oĩs viues. t Ps. l. itez ait i ꝑsona cuiuslibet hoĩs. Ecce em̄ i iniquitatibꝫ cõcept⁹ sum: t in pctis cõcepit me mater mea. Et ps. xxj. etiaꝫ inquit in ꝑsona xp̃i. Erue a framea deus aiam meã: t de manu canis vnicã meã. Ubi glo. Aug⁹ dicit. Unica est aia christi que sola est a peccatz immunis. Et Isa. liij. dicit. Omnes nos quasi oues errauim⁹. t ad Rom. iij. dicit Apl's. Oẽs in adã peccauerũt t egent gr̃a dei. t ibidẽ. Nõ est iustus quisq̃: oẽs declinauerũt ꝛc. t. v. c. eiusdẽ epl'e etiã inq̃t Sicꝫ per vnũ hoiez peccatũ intrauit in mũdũ: et ꝑ peccatũ mors ita in omnes hoies mors intrauit in q̃ oĩes peccauerũt. t ibidẽ. Per vnius delictũ oĩes homines in condẽnationẽ cõstituti sunt. Et ij. c. ꝑdicte epl'e itez ait. Cõcluſit deus oĩa sub peccato vt omniũ misereat. Et ad Eph. ij. ait. Eramus natura filij ire sicut et ceteri. Et. ij. ad Thoi. v. dicit. Unus ꝑ oĩbus mortuus est t resurrit. s. xp̃us. Sacri q̃z doctores idẽ affirmãt. vnde Augz. li. ij. ↄ Jouinianũ ait. Propter catholicã veritatẽ sancti t beati diuinoz eloquioz ptractatores clarissimi sacerdotes Ireneus Cyprian⁹ Ambrosius: Gregoriu⁹: Innocẽti⁹: Johes: Basili⁹: quibꝫ velim nolim addo Hieronymũ. vt oẽs omittam qui nondũ dormierũt aduersus nos ꝑferũt oĩm hoĩm pctõ originali obnoxiã sententiã. Unũ nemo erubit nisi quẽ sine lege pcti repugnãtẽ legi vgo ꝓcepit. hec ille. Et idem xiij. de ci. dei. c. xiij. inq̃t. Oẽs em̄ in illo fuimus qũ vn⁹ oẽs corrupit: q̃ ꝑ feminã lapsus ẽ. t i. c. firmissime. de ꝓse. di. iij. itez ait. Firmissime tenenda est en⁹ dubites oẽz hoiez q̃ ꝑ

ꝯcubitũ viri ⁊ mulieris ꝺ̃c̃pit̃ i pctõ origia/
li nasci. Et idẽ sup ps. xij. ꝺr. Xpus oẽs pctõ/
res inuenit: ⁊ sol⁹ sine pctõ venit. ⁊ in lib. de
nuptijs ꝯcupiscẽtijs etiã inqt. Oẽs ꝑ pctõ
nascunt: ⁊ p unũ solũ q̃ sine pctõ nat⁹ est libe/
ramur. Et in li. Enchi. itez ait. Per media/
torẽ q̃ sol⁹ sine pctõ nat⁹ est reconciliari nos
oportebat. ¶ Leo ꝙ̃ papa in sermõe natui/
tatis xpi dicit. Dñs noster pctī mortisq̃ de/
structor. sicut nullũ a reatu libez recipit: sicp
liberãdis oĩb venit. Gregorius etiã i. xj. mo/
ral. c. vlt. ꝺr. Sol⁹ redẽptor in carne sua ꝑ/
mũdus extitit. q̃ nihil i eo p carnalẽ ꝺlecta/
tionẽ venit. Et idẽ sup Exo. inquit. Oĩes
in pctis nati sum⁹: ⁊ ex carnis ꝺlectatiõe cõ/
cepti: culpã originalẽ nobiscũ trahim⁹. ⁊ ite/
rũ idẽ i. xij. moral. ait. Null⁹ sine pctõ est ni/
si ille q̃ i hũc mũdũ nõ venit ex pctõ. Et Hie/
ro. sup Lu. inqt. Solus ꝺeus est i quẽ pctm̃
cadere nõ pt. Amb. ꝙ̃ sup idẽ euãgeliũ ꝺic
Solus ꝺe nat̃ ex femina ꝺñs iesus terrene
cõtagia corruptele nõ sensit: sed celesti maie/
state ꝓpulit. Hylari⁹ etiã quẽ refert Augu.
in libro cõtra Julianum: ait. In peccato est
oĩis ꝓter illũ qui venit in sĩlitudinẽ car/
nis pcti sine pctõ. Idẽ q̃ Aug. in li. ꝺe perfe
ctiõe iusticie ꝺicit. Non fuisse aliquẽ in hac
vita hoĩem puto: excepto vno mediatore ꝺei
⁊ hoĩe: cui nõ fuerit necessaria remissio pctõ
rũ. Cũ igit̃ termin⁹ vniuersalis ꝺistribuat
p singulis. ⁊ tantũ valeat in oĩbus quantũ
speciale in singulis. ff. ꝺe admi. tu. l. si duo ar/
gu. ff. ꝺe le. iij. l. si tor⁹. i ꝓn. Cũq̃ termin⁹ distri/
butiu⁹ singulos spāliter cõprehẽdat. l. ticia.
§. fi. ⁊. l. pliby. in ꝓn. ff. ꝺe ꝓ. ob. ⁊. l. ⁊ quẽad/
modũ. §. j ff. ꝺe pig. Cũq̃ tãtũ valeat aliq̃d
generaliter ꝺici sicut si singula sub eo cõtẽta
numerent. l. oẽs. ⁊ ibi glo. C. ꝺe pscp. xxx. vel
xl. an. ⁊. l. ij. C. ꝺe q̃dri. p. Sitq̃ regla ꝺices.
Qui oĩe ꝺicit nihil excludit: c. solite. ꝺe ma/
tob. ⁊. ff. ꝺe le. j. l. si cui. ⁊ ꝺe ꝺã. infec. l. dam/
ni infecti. la. j. §. emptor. ⁊. rix. ꝺi. c. si roma/
nor. ⁊ ꝺe obser. ieiu. c. ij. ⁊. xxv. ꝺi. §. j. in glo.
⁊. l. si a ꝓcuratore. C. mã. Cũq̃ in toto ps cõ
tineat. c. in toto. ꝺe re. iu. li. vj. ⁊. l. si q̃s. ff. ꝺe
excep. rei iud. ⁊. c. penale. xiij. q. v. Cũq̃ i ge
neralib⁹ spālia insint. l. sp. ff. ꝺe reg. iu. ⁊. l. si
ita. ff. ꝺe vsu ⁊ habi. ⁊. l. legatũ. ⁊. l. si totus. ff.
ꝺe le. iij. generaliꝛ ꝺictũ generaliꝛ ꝺebeat itel
ligi. l. ꝺe pcto. ff. ꝺe publi. c. q̃ circa. ꝺe ꝓui. ⁊. ff.
ꝺe ꝓui. vt. prę. l. si seruit⁹. vbi glo. ⁊i. c. ij. ꝺe cõ
au. lepro. in glo. penultima: videt cõcludẽdũ
q̃ in his generalib⁹ locutiõib⁹ cũ termis vni
uersalib⁹ factꝫ etiã btã ꝙ̃ ꝙphẽdi ꝺebeat ac
si ꝺe ea spāliꝛ fuisset ꝺictũ q̃ i pctõ sit ꝯcepta.
¶ Quo ad scm̃ argumẽtũ qđ ꝺr. specialita/
tis adducunt auctes sctõz doctoz q̃ specifi/
ce ꝺixerũt beatã ꝙ̃ginẽ in pctõ originali ꝯce
ptã fuisse. Un Anselm⁹ li. ij. Cur ꝺe homo.
c. x. inqt. Licet hois xpi ꝯceptio munda sit ⁊ Anselmus
absq̃ ꝺelectatiõis carnalis pctõ: attamẽ ꝙ̃go
maria vnde xpus ⁊ a qua assumpt⁹ est: ⁊ in
peccatis cõcepit eã mater eius: ⁊ ipa in Adã
peccauit in quo oẽs peccauerũt. hec ille. Ma/ Magr̃
gister ꝙ̃z sniaꝛ i. iij. ꝺi. ij. c. j. ait. Queriꝛ ꝺe sniarum
carne verbi an priusq̃z cõcipet obligata fue/
rit pctõ: ⁊ an talis assumpta fuerit a ꝙ̃bo: sa
ne ꝺici põt ⁊ credi oportet iuxta sanctorũ at/
testatiõis cõueniẽtia ipsam prius peccato fu
isse obnoxiã: sicut reliqua virginis caro: sed
spūssancti operatiõe mundatã: ita vt omni
ꝓtagione imunis vniret verbo. pena tamen
nõ necessitate sed voluntate assumẽtis rema/
nente. Mariã quoq̃z totam spūssanctus in
eã peruenies a peccato prius purgauit: ⁊
a fomite etiã peccti liberauit: vel fomitẽ pe/
nitus euacuãdo: vt ꝙ̃busdã placet. vel sic ex/
tenuãdo ⁊ ꝺebilitando: vt ei postmo ꝺũ occa
sio nullaten⁹ exiterit ad peccãdum. hec ille.
Hãc etiã opinionẽ tenuit beat⁹ Thomas in Tho.
pꝺicta ꝺis. q̃ beata ꝙ̃go maria sit cõcepta in
originali pctõ. Et quidã alij ꝺoctores ⁊ theol.
ibidẽ. Tenuit etiã hoc Johãnes teutonicus Glosa/
glosator ꝺecreti in. c. pnunciãdũ. ꝺe ꝺsle. ꝺi. iij tor ꝺecre
⁊ Jo. an. in. c. ꝺquelt⁹. ꝺe fer. ⁊ Archi. in. c. fir ti.
missime. ꝺe ꝓb. ꝺi. iij. ⁊ beatus Bernardus
in epistola ad canonicos lugdunẽses cũ qui
busdã aliꝭ sanctꝭ. Cum igit̃ eccl̃ia approbet
ꝺicta sanctoꝛ patrũ: vt habet̃ in c. sancta ro/
mana. xv. ꝺi. videt q̃ illi errẽt ⁊ peccẽt ꝺeni/
tes a ꝺeterminatiõe pꝺictorũ sanctoꝛ pũz
qui beatã virginẽ sine originali peccato con
ceptã fuisse ꝺixerunt.

Pars scꝺa huiꝰ ꝑmonis q̃ ꝺr veritatis.

Sta sunt argumẽta qb⁹ nonulli virginis innocẽtiã impugnantes. multos ab eiꝰ puritatꝭ veneratiõe aũtere conant. Quapꝛopt̃ gliosa ꝙ̃go rogat suũ pfuatorẽ ꝺeũ ꝺicẽs illud ps. xvij. Tu ꝺñe seruabis nos: ⁊ custodies nos a generatiõe hac in eternũ. Nos quoq̃z veri/ Z.
tatẽ ꝺefensare volentes que vincit omnia et
a nemine superat̃: vt ꝺicit. ij. Esdre. iij. ⁊ i. l.
fi. ff. ꝺe pba. simul ⁊ cõsiderates q̃ magis at/
tẽꝺi ꝺz illꝺ qꝺ est in veritate q̃z qꝺ est in falsa
opiniõe. l. si quotiẽs. ff. ꝺe manu. vinic. ⁊. §.
si q̃s rẽ suã. insti. ꝺe lega. ꝺicũt q̃ his oĩbus

auctoritatibꝫ nō obstātibꝫ tenēda est verissi/
ma opinio de imaculata ꝯceptiōe matris dei
Nō obstant mō oīa dicta generalia tā sacre
scripture qz doctoꝝ in qbꝫ affirmat q oēs ꝑba
gati ab adam sunt in originali pctō cōcepti.
vl filiꝫ ꝟbis idē in suba dr. Quia rndeo q
illa regula vniuersalis: Qui omne dicit ꝛc.
nō habet locū in his auctibꝫ nec i multꝫ aliis
sacre scripture: q regulis logicalibꝫ ꝛ gramaticalibꝫ nō est subiecta. c. indignum. xxxviij. di. Uñ in sacra scriptura termin⁹ vniūsal' frequenter accipit ꝑ maiori pte: vt declarat Nicolaus de ly. sup Matth. vt ibi. Exibat ad Johānē hierosolyma ꝛ omis iudea ꝛ oēs regio circa Jordanē. Mat. iij. ꝛ tñ mlti nō exibāt ꝫ maior ps tñ. ubi videbit oīs caro q̄d os dñi locutū ē. Isa. xl. ꝛ tñ mlti nō videbāt filiū dei i natūitate ei⁹. ꝛ sic ad tollēdā ꝟsequtiā sufficit dare iſtātiā. ℣. payonū. isti. de reg di. Et ideo inqt magr Barthol. pisan⁹ in libꝝ ꝟginis fructu. vij. Sacrā scriptura vt se pe vniūsali sm vocē q nō distribuit vniūsaliter: sz tm ꝑ illis qbus cōuenit ꝓdicatū: vt in ista. Tot⁹ mūdus vadit post ipm. ꝛ est yperbole tropus: ꝛ figura grāmaticalis. i. locutio sm modū loquēdi. faciūt notata in. l. omes. C. sine cēsu vel reliqꝫ. vbi glosa magistrat in hac materia dat exēplū dicēs: q hec vniūsal' oēs currūt itelligit de his q sunt habiles ad currēdū. Nz aūt dictio vniūsal' restrigat ad habilitatē: est tex. i. l. j. C. de sa. san. ec. vbi dr. habeat vnusqsqz licētiā i testamēto relinqre pijs locis. qđ exponit glo. vnusqsqz. s. habilis ad testādū. similē qz restrictiōez faciūt doct. marie Bal. p⁹ glo. i. l. j. C. de fi. istru. hec igit restrictio termi vlis sepe fit in sacris scripturꝫ Et ꝟ affirmat Hiero. in epla ad Damasum papā de filio pdigo. vbi exponēs illud Luce xv. Fili tu sp mecū es ꝛ oīa mea tua sunt. intelligēs ꝑ patrē deū: ꝛ ꝑ filiū pdigū ppm gētile: ꝑ seniorē ꝟo iudaicū. ait dr⁹ dixit. Fili ꝛ egit sic. Quō aūt dei oīa indeoz sunt: nunqđ angeli: thrони: dñatiōes: ceteregz virtutes? Per oīa g̃ itelligim⁹ legē: ppbas eloquiaqz diuīa. Hec em̄ eis dedit vt in lege ei⁹ meditarent die ac nocte. Sedm illū modū quē sepe exposuim⁹ scripturaz oīa nō ad rem referēda esse sz ad ptē maximā: vt ibi. Oēs declinauerūt sil' inutiles facti sunt. Et alibi. Oēs qve nerūt añ me fures fuerūt ꝛ latrones. ꝛ Paulus ad Ephoz. iiqt. Oibꝫ oīa facta sum vt oēs lucrifacerē. ꝛ ad Phil'. Oēs em̄ q sua sunt q rūr: nō q ihesu xpi. hec Hiero. Ecce g̃ q auctas ꝑdicte qztūcūqz generaliꝫ loqnt nō dñt i/
telligi de btā ꝟgine: nō obstante termino vlis
Opter em̄ ipas glosare sicut ꝛ ceteras qs refert Hiero. in ꝑdicta epla. Glosant aūt sic.
Oēs declinauerūt. s. q̄ mādata dīuina fuare noluerūt. Oēs q venerūt añ me fures fuerūt ꝛ latrones. s. q̄ a me missi nō fuerūt. Oībus oīa fact⁹ sum. s. q̄ sm deū fieri potuerūt. Oēs q̄ sua sunt q̄rūt nō que ihesu xpi. s. q̄ sūt a charitate separi. Prophetā etiā ps. cv. inquit. Dis hō mēdax. s. nisi ei⁹ eloqa a spūsctō ꝓcedāt. Ille g̃ auctes q omēs peccauerūt i adā ꝛ pctm̄ originale ꝓtulerūt: exponēde sunt. s. q̄ ñ ꝑ diuīnā grām fuere ꝑfuati. sz ab adā sm cōez cursum ꝛ legē ex ordinata cōcupiscētia ꝛ libidine parētū cū carētia diuīe gre et iusticie originalis sunt ꝓpagati. Nō aūt loquūtur de ꝓpagaz ab adā sm legē ꝑuilegiatā. nec de ꝑseruatis ab originali pctō ꝑ grām ꝓuenientē. sicut fuit btā ꝟgo maria. Et q dictas oēs auctes opteat glosare ꝑbat. Nā si sine aliq glosa ꝛ limitatiōe voluerit eas qs exponere necesse erit dicere q xp⁹ q ꝛ ipe ex adā ꝓpagatiōe descēdit pctm̄ originale ꝓtulit. qđ ēct hereticū ꝑfiteri. Si g̃ o indeuote ꝛ ipugnatoz imaculate ꝛceptōis vt in heresim nō labaz vis auctes illas glosare: equem⁹ i glosando lanceas: ꝛ de pari ꝓcedam⁹. Tu inqes. Oēs peccauerūt in adā ꝓter xp̄z ꝑ natūrā. ꝛ ego dicā: ꝛ ꝓter beatā ꝟginē ꝑ grām. ¶ Scien dū est g̃ q oīo vlis verificat etiā dato q vna ꝑsona vel due aut tres ñ ꝓhēderent sub ea vt nō. in. l. iter oēs. ff. q̄ satisdare. vbi glo. facit tex. in c. j. de ꝟsti. dicēs canonēs custodiēdos ab oībꝫ. vbi glo. excipit papā ꝛ imperatorē. facit etiā glo. in c. si ꝟo. de sen. ex. ꝛ i. l. j. C. cōia dele. Et hoc ꝑtz Eccl. xl. vbi dr. Oīa que de terra sunt in terrā ꝓuertent. ꝛ tñ beata ꝟgo ꝛ Johes euange. nō sunt in terrā ꝓuersi. Et Mat. xj. dr. Nemo nouit filiū nisi ꝑr. ꝛ tñ etiā spūssctūs eū nouit. Et sil'r dr. j. ad Lozr. xv. Oēs q̄dē resurgem⁹. ꝛ tñ beata ꝟgo ñ resurget: eū sit glificata in aīa ꝛ corpe sup choros āgeloz: vt dicet infra in tractatu assumptionis. Ire illa ꝟba. Omis vtriusqz sex⁹ te pe. ꝛ re. c. omis. verificat etiā dato q aliqs sit exempt⁹. quia papa nō ligat per illud capitulū. vt ibi dicit Anto de butrio. Similit illa vniuersalis. Quicqđ ligaueris sup terram tē. que habet Matt. xvj. ꝛ in. c. solite. de ma. ꝛ obe. limitat. s. claue nō errāte. vt in. c. litteras. de resti. spo. ꝛ ibi glo. ordinaria ꝛ doctores. facit. l. vt gradatim. ℣. sed si lege ff. de mu. ꝛ ho. vbi oīo vniūsalis restringit ad idoneos ꝛ aptos cōprehendi sub ea. ꝛ ad idē est

Quō intelligat vlis isacra scriptura.

Johis. x j. Lozr. ix Phil'. ij.

Exposi/tio auctoritatum.

De ppositiōibus vlibus.

c.dilecto.ꝛ ibi glo.ꝺe ſen.ex.li.vj.ꝛ.l.j.§.lex falcidia.ff.ad.l.fal.faciũt notata p Barꝺ.in l.j.§.nũciatio.ff.ꝺe op.no.nũ.ꝛp gl.i.l.emã cipari.ff.ꝺe ædop.ſilr absurditas facit legẽ restringi:vt inãt Bar.i.l.furti.§.pactꝰ.ff.de his q̃ no.infa.ꝛ terminus vlis nõ distribuit vniũſaliter q̃ ad illos ex q̃rũ distributiõe resultaret absonꝰ itellectꝰ.ar.i.c.ſolite.i ꝓn.de ma.ꝛ obe.hoc aũt eẽt i caſu nro.valde em absonũ eſſet ꝛ incõueniens q̃ beata ẏgo fuiſſet originali vicio maculata:vt patuit.s.ſer.ij. ꝓte vlti.Itẽ vt dicunt theologi in.j.di.xlvj termin9 vniũſalis habet q̃tz distributiõez accomodatã ſm cõmunẽ vſum loquendi.vt patet Joh.j.vbi ꝺr. Illuminat oẽm hoiem venientẽ in hunc mũdũ.i.ſm Augꝰ.nullus illuminat in mũdo niſi p ipm.multi tamen indiſpoſiti ad gratiã nõ illuminant.ꝛ ita diſtribuit terminꝰ vniũſalis in caſu nro:vt infra patebit.Dicũt etiã theologi vbi.s.q̃ terminus vniũſalis q̃tz nõ distribuit p ſingulis genez ſz p generibꝫ ſingulorũ.vt ibi:ois lapis pciosus opimẽtũ tuu.Ezech.xxviij.et ſic nõ ſp cõprehẽdit ſingulos genez vl ſpeciei cuiꝰ fit distributõ.Preꝛea dicere poſſumꝰ q̃ ois regula q̃tũcũq̃z generalꝫ pleruq̃z patit exceptiõz.l.na qꝺ liq̃de.§.fi.ff.ꝺe pœnu.le.l. cogi.§.inde querit.ff.ad trebel.ꝛ.§.vt aũt. i auf.ꝺe nõ ali.aut p re.ec.col.ij.ꝺe q̃ vide per Dynũ in.c.j.ꝺe re.iu.li.vj.ꝛ p doc.in.l.j.ꝛ in.l.omis diffinitio.ff.ꝺe eoꝺẽ ti.ad hoc etiã faciũt dicta p Tho.i.iij.pte ſum.q.xxvij.ar. j.in riſiõe ad ſcõm argumẽtũ.vbi arguit q̃ btã ẏgo nõ fuit ſctificata ãteq̃z nata:p Aug. ad Dardanũ ita dicentẽ. Sacrificatis qua efficimur templũ dei nõ niſi renatoz̃ ẽ.igit beata ẏgo nõ fuit ſanctificata ãteq̃z nata.q̃z renaſci ꝓſupponit naſci.Et rñdet Thomas q̃ Augꝰ.loquit ſm legẽ cõmunẽ:ſm quã nõ regenerant aliq̃ ꝑ ſacramẽta niſi prius nati.Cui legi ꝺeus potẽtiã ſuã nõ alligauit q̃n aliq̃bus ex ſpeciali ꝓuilegio gram ſuã ꝓferre poſſet anteq̃z naſcant. Vñ Ben.iij.ꝺixit mulieri ꝓme in ꝓſona oim. In ꝺoloze pariez filios.ꝛ tñ hec lex generalꝫ ẽ̃is nõ eſt verificata in btã ẏgine:q̃ cũ gaudio ꝛ leticia ꝺñm parturiuit.Et ideo ſilr ẽ dicẽꝺũ ꝺe lege originalis peccati.Vñ in tractatu ꝺe cõceptiõe ẏginis dicit mgr Petrus aureoli ꝺe mẽte bti Aug.q̃ excipiẽda eſt beata ẏgo a regulis generalibꝫ q̃ nõ cõueniunt ſanctitati eius et ſingularitati gre ſibi collate:matrie ꝺe maternitate ꝺei. Hoc aũt ꝓbat ꝑ dictũ eiuſdem Augꝰ.qui generaliter loquit in lib.ꝺe bap. parulozꝫ ꝺicẽs q̃ omnes quotq̃t fuerũt vel ſunt vel erunt p quotidianis ꝺefectibꝫ indigẽt ꝺicere oratiõnẽ ꝺñicã.ſ.ꝺimitte nobis ꝺebita noſtra.qꝺ tñ nõ potuit eſſe vez i beata virgine:que nunq̃z aliq̃ꝺ actuale peccatũ cõmiſit.Ꝺño ergo q̃tũcũq̃z generalis nõ ſp verificat i oibus.vñ.j.ad Thi.ij.ꝺicit. Deꝰ vult omnes hoies ſaluos fieri.ꝛ ad agnitionem veritatis venire.ꝛ tñ non oẽs ſaluant. Silr Aug.in li.ꝺe fide ad Petz ꝺicit. Firmiſſime tene ꝛ nullatenꝰ ꝺubites omibꝫ hoibus bonis ꝛ malis reſurrectionẽ carnis i aduentu ꝺñi futurã eſſe cõmunẽ.ꝛ tamẽ hec generalis locutio nõ cõprehẽdit beatã virginẽ que reſurrexit in anima ꝛ corpe.Eapropter exponit Nico.ꝺe ly.ſup ꝺicto.c.ad Thi.ij.ꝛ Tho.ꝛ alij theologi in.j.diſt.xlvj.q̃ ille terminus vniũſalis nõ diſtribuit p ſingulis genez:ſz p gnibꝫ ſingulorz̃.qꝺ etiã ſepe facẽ ſm iura:vt patz̃.in.c.ſi q̃s oẽm.j.q.vij.ꝛ.c.mulier.xv.q.j.ꝛ in.c.cũ hũilitatis.xxij.q.ij.ꝛ i c.nã cõcupiſcẽtiã.ꝺe pñi.Itẽ ꝺicũt theologi vt.s.q̃ ſicut in illis ẏbis Pauli eſt ꝺiſtributio accõmodata.ſ.q̃ nullus ſaluat niſi ꝺe volit.Ita hec vniũſalis:oẽs peccauerũt in adã exponit,i.nullꝰ ẓrit pcm originale niſi q̃ ab adã deſcẽdit.Preꝛea clauſula generalis nõ refert ad illicita.l.ſi ꝑcuratoz.ff.ꝺe cõꝺi.ide. ꝛ.l.paulꝰ.ff.ad muni.ꝛ.c.j.ꝺe iureiu.li.vj.et ibi Arch.ꝛ.xxxv.q.ix.c.qꝺ quis.ꝛ.xxij.q.iij c.ij. Illicitũ aũt fuiſſet q̃ filiꝰ btẽ ẏgis nõ ꝑſeruaſſet eã ab originalis pcti ꝺãno ac infamia:vt ꝓbatũ eſt.s.ſer.j.pte vlti.ergo illud ꝺecretũ generale ꝛ lex gnalis ꝺe ẽ̃hẽdo originali pctõ nõ ꝺz ĩcludere beatã ẏginẽ:marie q̃ in gnalitate nũq̃z cõprehẽdunt ea q̃ vtũ ſil'e eſt quẽ nõ fuiſſe ꝺ̃ceſſuz.l.obligatiõe generali.ff.ꝺe pig.ſicut eſt in caſu noſtro.Item quia vniuerſalis quãꝺo fit aliquod primoz ꝺiale ſtatutũ nõ omia comphẽdit:ſm Bal. in.l.omnes.C.ſine cen.vel re.Item q̃ ivniuerſali ſtatuto nõ cõprehẽꝺit ꝑſona loquentis:ſm Bar.in.l.j.ff.q̃ quiſq̃z iu.ꝛ probat ꝑ l.iniquiſitio.vbi glo.C.ꝺe ſolu.Cum ergo auguſta gaudeat priuilegijs imperatoꝛis.l.prin ceps.ff.ꝺe legi.ꝛ mater priuilegio filij.l.inſolidum.C.ꝺe falſis.ſequit q̃ beata virgo non itelligitur comphẽndi ſub hoc ſtatuto.Ad confirmatiõnẽ etiã predictoz̃ adduci poteſt illud quod ꝺicit Hiere.vj.ſcz Omnes auaricia ſtudẽt.ꝛ.viij.Oms auaricia ſectantur quod tamẽ ad xpum et beatã virginẽ nefas eſt referre. Itẽ Mar.ix.ꝺicit ſaluatoꝛ. Oia poſſibilia ſunt credẽti.ꝛ.xj.Omnia q̃ oran-

Argũ tũ Tho.

A Ꝺño generaꝫ nõ verificat ſp ꝺ oibꝫ

Generalis clauſula ñ refert ad illicita.

res petitis fiet vobis. quod vtrūq; reducit
glosa ad ea que expediūt saluti: z nō ad alia
Jtē Joh. xij. dixit. Omia trahā ad meipm:
z tamē nō trahit infideles z blasphemos. et
Marci vlt. inqt. Predicate euāgeliū omni
creature. quod tamē fm Bzego. ad homies
solū referr. Item ps. ait. Exaltatū est nomē
eius solius. z tamē nomē beate ꝙginis exal/
tatur per gratiā z volūtatē dei. Insup idē p
pheta canit deo dicēs. Tu solus laborē z do
lorem cōsideras. cum tamē multi misericor/
des idē ꝙsiderēt. Prime quoq; ad Thoī. vj
dicit Paulus. Omia mihi licēt. z tamē nō
licebat ei armis militare seu aliq̄d phibitū z
malū agere. Ex quibꝫ oibus patet ꝙ locutio
generalis sepe est limitanda: z tm ad licita z
cōgrua referēda ac restringēda. z sic ē in casu
nostro. Ad auctoritatē aūt Salomonis di
centis ꝙ vnū virū de mille reppit. s. sine pec
cato: mulierē ꝙo nullā. dico ꝙ loquit verita/
tē: qz sol⁹ xps fuit sine pctō po iure z pse ex
cellētiā nature. maria ꝙo p gr̄az filij sui z spe
ciale ꝓuilegiū: vt ostēsum est. s. ser. j. pte. iij.
Et ita rndet ad oēs sīles auctes dicētes solū
xpm fuisse sine pctō. nullus em alius vir nec
aliqua mulier fuit im peccabilis per naturā.
Silr si exponat dictū Salomōis ꝙ reppit
vnū virū ex mille. s. bonū. mulierē ꝙo nullā
dico ꝙ hoc dixit ideo: qz xps solus fuit hō et
deus: z cōsequēter sol⁹ dici potest bon⁹. qa ne
mo bonus. s. p essentiā nisi sol⁹ deus. Mat/
thei. xix z Lu. xviij. Maria ꝙo nō dr bona
p essentiā: sed p participationē bonitatis dei
z p ꝑseruationē singularē. Ad oēs etiā illas
auctes generales dicētes ꝙ nullus vel nemo
fuit sine pctō ꝑter xpum. rndet ꝙ termini ne
gatiui nō sp oēs negāt: nec excludūt. l. nemi/
nē. vbi glo. C. de sa. san. ec. q̄ allegat. l. fi. §. pe.
ff. de mu. z ho. In oibus em casibꝫ in qbꝫ ora
tio vniūsalis affirmatiua restringit: etiā ne/
gatiua extendit cōcurrētibꝫ eisdē rationibꝫ.
Et ideo etiā ad omes illas auctoritates dicē
tes ꝙ tm xps vel solus filiꝰ dei fuit sine pctō
rndet ꝙ iste dictiones taxatiue non excludūt
equipollēs fm Paulū de castro ꝙsilio. ccc.vj
in simili. Facit ad hoc tex. in. l. j. ff. si mes. fal.
mo. dix. vbi si ꝙueniat ne qs teneat nisi de so
lo dolo. venit tm etiā lata culpa. Ad qd etiaz
facit text⁹ in. l. fi. C. de reuo. do. z in. l. ob es.
C. de ꝑdi. mi. Item dictio taxatiua non exclu
dit aliū casum habērē sīlem rationē. l. cū pre
tor. iūcta glo. ff. de iudi. Jtē ad omes genera
les locutiones tā scripture qz doctoꝝ pōt rnde/
ri ꝙ generi p spēm derogāt. l. i toto iure. ff. de
re. iu. z c. Generi. eo. ti. li. vj. z l. soli culpa. ff.
de ꝙ. ob. Beata igit maria speciali ꝓuilegio
ꝑseruata ab illa generalitate ꝙhēdi originale
pctm fuit exempta. z idō ipi ꝙgratī gl̄iose di
xit deus illud Hester. xv. Noli meruere: nō
morieris: nō em ꝙ te sed ꝙ oibus hec lex con/
stituta est. Jpa nanqz ꝙgo exepta fuit ab illa
lege generali: ꝙ regulā illā q̄ ait. Qui a lege
ꝓuata ducit nulla rō exigit vt a lege publica
ꝑstringat. c. due sunt. xix. q. ij. Et sicꝫ solu
tio ꝓmi argumēti gñaliterꝫ. ¶Quo ad scdōz
argumētū qd dr specialiterꝫ: dico ꝙ si aliq̄d
dictū sacre scripture vl doctoꝝ repiat in quo
brā ꝙgo ab originali pctō sctificata seu purga
ta vl liberata noiet. est rndēdū vt. s. dixim⁹
sermone. j. pte. ij. in respōsiōe vltimi argu/
mēti. Uel dicas ꝙ vt ait Aug. sup Lu. tota
peccata dicit ꝙs cōmisisse a quātis ꝙ diuinā
gratiā z virtutē fuit ꝑseruatus. Quia nō so
lū atendit qd est sed etiā qd esse potest: eo ꝙ
euētus sunt in cōsideratōe. l. pē filio. ff. de he
re. instī. l. ait facta. §. euētus. ff. de ꝓmis. z. §.
posterioze. instit. qui. mo testa. infir. z tus
est in. l. generaliter. §. si libero hoī. ff. de fidei/
cō. li. Beata igit ꝙgo ideo dicit ab originali
peccato sanctificata aut purgata vl liberata
seu redempta. qz radicaliter fuit in ea habi
litas ad ꝙhēdū illud: z ꝓfisset nisi ꝙ diuinā
gram ꝓuenientē fuisset ꝑuata. Nā etiā nos
dicimur redempti a morte eterna ꝙ passiōez
xpi in qua actu nō fuim⁹. sed q̄m in ipam la
beremur si non ꝑseruaremur. aliquis etiā a
furca dicit redimi: lz adhuc nō sit apphēsus
nec iudicatus vl suspēsus. qñ ꝑseruat ne su/
spēdat: vt ait Petr⁹ de cādia in tract. de cōce/
ptione btē ꝙginis. Talibꝫ qz locutiōibꝫ sepe
utit scriptura sacra. vñ Ps. ait. Uerūtamē
deus redimet aiam meā de manu inferi. z ite
rū. Saluasti me a descēdentibꝫ i lacū. cc. xpto
uer. xviij. dicit illi q̄ corripit ꝓrimū. Anima
eius de inferno liberab. in q̄ tm nūqz fuit. Et
hoc etiā modo ꝑt solui dicta scriptoꝝ doctorū
asserētiū ipam ꝙginē in pctō originali cōce/
ptā. ¶Ad auctē ꝙo Anselmi vltra ꝓdicta rn
deo: ꝙ illa ꝙba fuerūt a quodā maligno z ꝙ/
ginee puritatiz aduersario maliciose addita
z Anselmo ascripta: fm Sco. in. iij. dist. iij.
Qd patere potest. quia Anselmus in prece/
dentibꝫ z insequētibꝫ affirmat beatā ꝙginē
sine pctō ꝓceptā. Uel potest respōderi ꝙ illa
ꝙba nō fuerūt ipius Anselmi: sed cuiusdam
eius discipuli ipm Anselmū interrogantis
Dictus em liber ꝓcedit p dialogū. Uel dicē
dū est ꝙ illa ꝙba dixit Anselm⁹ inq̄stitue et

B

Dictio taxatiua

Oōnes vles ne/ gatiue

L Ad scdū argumentū

D Solutio auctoritatis Anselmi.

disputatiue: sicut ⁊ nos facimus arguẽtes ꝺ ꝯceptionẽ. ⁊ ponẽtes ea q̃ dici possent ab impugnatoribꝫ ꝑginee puritatꝭ: quẽadmodũ etiã facit Salomõ: q̃ in li. Eccs dicit multa in ꝑsona fatui: ⁊ multa in ꝑsona sapientis: ⁊ multa falsa ꝓponit. Et ita facit Anselmꝰ nõ dicendo ꝓdicta verba affirmatiue ꝓ veritate aliꝫ ꝺicere ⁊ sibꝫ ꝑi. Nã oppositũ tenuit vt vilium est fmone pcedẽti ꝓ evlti ⁊ etiã patebit infra fmõe seqnti. Jõ ꝑ illa ẽba ñ voluit oñdere mariã i origiali pctõ ꝯceptã: ⁊ filiuꝫ ꝺei nõ. sꝫ voluit oñdere ꝺnãm iter ꝯceptiõꝫ mris ⁊ filij. s. q ꝛpus fuit ꝯceptꝰ a maria sine pctõ carnalis ꝺelectatiõis. Maria aũt nõ sic sed cũ ꝺelectatiõe ꝯcupiscẽtie parẽtũ. Nõ ꝺebemus g̃ ũherere ẽbis: sed portꝰ mẽti loqntis. vt ait glo. iij. in. c. paratus. xxij. q. j. q. si sola ẽba intueamur: nequaq̃ ꝛps ꝓceptuꝫ suũ implerit: qui nõ ꝑbuit pcutiẽti maxillã: vt ꝺicit Augꝰ. in eodẽ. c. paratus. in ꝓn. Et in. c. humane. xxij. q. v. ꝺicit q̃ nõ ꝺebet aliquis cõsiderare verba sed volũtatẽ ⁊ intẽtionem. vt etiã habet in. c. ꝓterea. ⁊ in. c. intelligentia. ꝺe ẽ. sig. ⁊ in. l. iij. C. ꝺe libe. ꝓte. vel exhe. Facit ad hoc qꝺ inq̃t Hieronymꝰ super epla ad Gal'. ⁊ ponit in. c. Marchion. j. q. j. ꝺi. Nec putemꝰ in verbis scripturarũ esse euangeliũ sed in sensu: nõ in sermonũ foliꝭs sed in radice rõnis. hec ille. Sensus g̃ magꝭ attẽdi ꝺebet q̃s verba: vt ꝑbat p. l. scire leges. cum ꝺuaby sequẽtibꝫ. ff. ꝺe legi. ⁊ notat in. l. q̃nis. ⁊ ibi glo. ff. ꝺe in ius vocã. ⁊ in. l. et si q̃s. ẽ. Idem labeo. ⁊ ibi glo. in ẽbo Imitari ff. ꝺe reli. ⁊ sump. fu. ⁊. l. nõ ꝺubiũ. ⁊ ibi gl. ij. C. ꝺe legi. ⁊ ꝑ Bar. in. l. scire opter. ẽ. oportet ff. ꝺe excu. tu. ⁊ ꝑ glosam ⁊ Lynũ i. l. j. C. q̃ sit longa cõsue. ⁊ ꝑ Dynũ in. c. fi. ꝺe re. iu. li. vj.

Soluto auctoritatꝭ Mgri.

¶Ad auctoritatẽ magistri rñdeo q̃ nõ ꝺicit beatã ẽginẽ pctm originale formaliter ꝓtractũsse: sꝫ eã a spũsctõ in illaꝫ pueniẽte ꝓrsus a peccato purgatã ⁊ a fomite pcti liberatam qꝺ exponendũ est vt supra ꝺixi i ꝓncipio responsiõis hui⁹ secũꝺi argumẽti. ¶Ad illud ẽo quod inq̃t beatus Tho. est ꝺicẽꝺũ vltra ꝓdicta q̃ ipe alibi cõtraꝺicit: vt in sermõe seqũẽti ꝺicek. q̃ aũt quis ꝺicit opposita eius ꝺictũ nõ ꝺz admitti. l. vbi repugnãtia. ff. ꝺe re. iu. Ꝺicũt tm̃ q̃ꝺã q̃ beatꝰ Tho. ꝓpus cõmẽtauit sup. iij. sniaꝝ q̃s sup. j. qꝺ cõmentũ ꝺimisit posteriꝰ ratiõe maioris subtilitatꝭ i eo ꝓtente. Nõ g̃ valet argumẽtũ si ꝺicak: positꝰ est in ordine formali ꝓmus liber: ergo illum ꝓus cõmẽtatꝰ ẽ. q; sile videmꝰ in legibꝫ vbi vna lex ꝓcedit i ordine aliã: ⁊ tñ illa que ꝓcedit est facta post illã cui ꝓponit. sic ꝓtꝫ i libro codicis: vt inq̃t glo. i. l. vnica. ẽ. ꝓmis. C. ꝺe nouo ꝯo cõfir. talis eñ ordo scripture nõ attendit. l. nec eñ. vbi Bal. ff. ꝺe solu. Simile etiã huiꝰ videmꝰ: q̃ lꝫ institutiões sint ꝓme in scolis ⁊ facte ꝑ iunioꝛibꝫ: tñ post libros. ff ⁊ Codicis edite sunt. ⁊ Accursiꝰ illas vltimo loco cõmẽtatꝰ est: fm oẽs docs. Et ideo glose ibi sunt pinguiores. Et silr fecit btus Thoñ posterius scribẽs sup ꝓmo: retractauit ⁊ emẽdauit illꝺ qꝺ ꝺixerat sup. iij. In ꝺubio eñ ꝑsumit doctoꝛ tenere illã opinionẽ quaꝫ vltimo loco ponit: vt ait glo. in. l. qui filium. ẽ. sabinus. ff. ad trebel. Nã posterioꝛa prioribus ꝛrogãt. ẽ. posterioꝛe. insti. quibꝫ mo. restã ãfir. ⁊. l. pacta nouissima. C. ꝺe pac. ⁊. l. iuꝺex. ff. ꝺe re. iu. ⁊ silr retractauit idẽ in expositiõe sup Aue maria. ꝺe qua ꝺicek in ser. seqn. pre. iij. Ꝺicũt etiã nõnulli q̃ btus Tho. sup iij. locutꝰ est vt doctoꝛ ꝯsiꝺerãꝺo cõceptionẽ fm cõmunẽ cursuꝫ nature: ⁊ ꝛecretũ ꝺei generale. In aliꝭ ẽo locꝭ in q̃bus tenuit beatã virginẽ fuisse immunẽ a peccato originali: locutus est vt ꝛuoꝛ considerãꝺo legẽ specialẽ ⁊ ꝓuilegiũ matrꝭ ꝺei ꝑ gratiã filij sui illi cõcessum. Sicut in simili ꝺicimus q̃ aliq̃n iuꝺex iuꝺicat fm allegata ⁊ ꝑbata velut iuꝺex l. illicitas. in. ẽ. ꝓitas. vbi glo. ff. ꝺe offi. ꝓsi. aliq̃n ẽo vt ꝑbata ꝑsona fm cõscictiã. l. si interruptiõe. ff. fini. regũ. ¶Ad auctes autem ẽ q̃ꝺã sanctoꝝ ẽ q̃ũ ꝺicta sunt ab ecclesia ꝓbata. qui ꝺicũt specifice q̃ beata virgo cõtraxit pctm̃ originale: rsp̃ꝺeo sq̃ quãꝺo reperiunt aliqua ꝺicta sanctoꝝ abinuicẽ ꝺiꝛcordantia ita q̃ includũt cõtraꝺictoꝛia: que simul nõ possunt esse vera. quia ꝺe ẽ liber ꝺz esse vel nõ esse: ⁊ ꝺe nullo ambo simul. vt ꝺicit Arist. in post ꝓdicamẽtꝭ. ⁊. iij. Metha. Tũc licet ꝺicta aliq̃ũ partꝭ sint ab eccl'ia authenticata vl' nõ reꝓbata: vnicui q̃ est licitũ tenere qꝺ rectꝰ esse putat. q; cũ nõ possit aliqs obligari ad ꝛfitẽꝺũ ꝺictoꝛia. ⁊ nullũ eoꝝ ꝺictũ est reꝓbatũ vtrũq̃ ꝺicit auctẽticũ in q̃ꝝũ nõ ꝓtinet aliqꝺ ꝓtra fidẽ. g̃ qꝺ magꝭ placet teneri põt. ⁊ in tali casu verificak illud quod ꝺicit ad Roma. xiij. Unusquisq̃ in sensu suo abundat. Et idẽ habek in. c. vtinã. lxxvj. ꝺist. Verificak etiã illa alia sñia. quot capita tot sñie. vt in ꝺr in. c. cũ i sacris. ꝺe cõse. ꝺi. iiij. Et hꝰ est qꝺ inq̃t Aug. in li. enchiridion. ⁊ ponit in. c. i q̃ꝺ. xxij. q. ij. ꝺi. In quibus rebꝫ nihil interest ad capescendũ regnũ ꝺei vtr̃ credank an nõ: ⁊ vtrũ vera putentur aut falsa. In hꝭ errare ⁊ aliꝰ ꝺ ꝓ alio pu-

Soluto auctũ doctoꝝ.

tare nō est arbitrandū esse peccatū: aut si est mīmū esse atq; leuissimū. Et Anselm⁹ lib. p/mo Cur deus homo. c. xv. ait. In illis rēbus de quib⁹ diuersa sine periculo sentiri possunt nullū puto anime piculū si sic exponim⁹ diuina dicta: vt diuersis sentētijs fauere videa
F mur: nec arbitror reprehēdi debere. ¶ Cū igi tur iter doctores & sctōs fuerit sepe diūsitas opinionū. nā Hieronym⁹ & Gregorius videnť tenere q̄ Salomon sit damnat⁹. c. salomon. xxxij. q. iij. & c. si em̄. ꝟsi. Salomō. de pe. di. ij. Ambrosius aūt & Augustin⁹ videntur tenere q̄ sit salu⁹. & quidā etiā alij doctores: quos in generali refert glo. in. d. c. Salomon. Sil'r sanct⁹ Augustin⁹ i epistola ad Hieronymū tenet q̄ Paul⁹ rōnabiliter Petrū reprehēdit: vt ipe ait ad Gal. ij. Hieronymus aūt sup epla ad Gal. dicē q̄ peccanit: ipm qui erat caput aplorū reprehendēdo. Itē iter Augustinū & Hieronymū fuit magna ptroversia de cessatiōe legaliū & diuerse opiniones: vno tenēte q̄ cessauerit s. hieronymo: alio vo ecōtra dicēte. s. augustino. de q̄b⁹ tractat Sco. in. iij. di. iij. q. iij. & Alexāder de ales in. iij. pte sum. in tractatu de cessatiōe legaliū. Ideo harū opinionū & similiū q̄libet sequi pōt illā q̄ sibi videť melior: vt determinat Tho. in quadā q̄stiōe de q̄libet. & Hen. de gandauo in. iij. q̄libeto. q. xxiij. Nec peccat q̄ tenēdo vnā opinionē reprobat aliam. Sil'e dicim⁹ q̄ qñ lex habet⁹ varios itellect⁹ vnusquisq; intellectus potest capi: dūmodo probet⁹ p alias rōes: vt inq̄t Bar. in. l. i ambiguo. ff. de re. du. dicāť etiā q̄ facies ꝫ decretalē aliquā habentē varios intellect⁹ nō peccāt: vt notat⁹ in. c. capellan⁹. de fer. ad pdicta facit illud quod Aug. in c. negare. ix. dis. de suis opibus ait. Negare nō possum nec debeo sicut in ipis maioribꝫ ita multa esse in tā multis opusculis meis: que possunt iusto iudicio & nulla temeritate culpari. Facit etiaz ad hoc. c. noli. & c. neq;. eadē dist. vbi idē Augustinus inq̄t. Neq; quorūlibet disputatiōnes q̄uis catholicoz laudatorū hoim velut scripturas canonicas habere debemus: vt nobis nō liceat salua honorificētia q̄ illis debēť hoibꝫ aliquid in eoz scriptis reprobare aut respuere: si forte inuenerim⁹ q̄ aliter senserit q̄z veritas habet diuino adiutorio vel ab aliis intellecta vel a nobis. Talis ergo sum in scripturis alioz q̄les volo esse intellectores meorū hec ibi. vbi glo. ait. Nō eoipso ledit fama alicuius q̄ reprobāť testimoniū suū. ēt de excep. c. neq;. Quia ḡ ꝫ dicta predictorū sanctoz tenentiū ꝫtra ꝫceptionē beate virginis sunt dicta alioz sanctoz & doctoz tenentium ꝫtrariū que fortiorib⁹ innituntť rationibus: vt patet ex dictis in ꝑmo & scdo ꝑmone in partib⁹ vltimis: & infra dicēť in sequētib⁹ sermonib⁹. Ideo ꝫuenienter possum⁹ dicta pdictorū puritatē virginis impugnātiū reprobare. Ait em̄ Aug⁹. in epla ad Uincentium de scripturis sanctoz doctoz. Tale genus scripturaz a scripturis diuis distinguēdū est. nō em̄ ita in eis testimonia pferunť vt ꝫtrariū sentire nō liceat. Et idē in. c. Ego. ix. di. ait. Ego alios ita lego vt quātalibet sanctitate quāta ve doctrina polleat nō ideo vez putē: q̄z ita senserūt. sed q̄z mihi p alios auctores vel canonicas aut pbabiles rationes. quod a vero nō abhorreat psuadere potuerūt. hec ille. Nō ḡ omnes sanctoz opiniones tenēde sunt quia aliq̄n errāt. Un vt recitat Aug. in lib. de vnico baptismo. sanctus Cyprianus doctor & martyr in hunc errorē lapsus est vt crederet baptizatū factū postea hereticū si ad fidei veritatē redeat iterū debere baptizari. quod tamē est pbibitū: vt in. c. nullus de. rebaptizare. & ꝫse. di. iij. Hieronymus q̄z dixit q̄ habens vnam vxorē ante baptismū & aliā accipiēs post: nō est bigam⁹ vt dicāť in. c. vnius vxoris. xxvj. dis. Quod improbat Aug⁹. in. c. acutius. & in. c. sequēti eadē di. Quādoq; em̄ bon⁹ dormitat homerus: vt dicāť i cōmuni proverbio. & recitat glo. in. c. si q̄s cū nouerca. xxxij. q. vij. & fuit dictū Horacij in poetria. & ad hoc etiā adduci pōt illud qđ inq̄t Plin⁹ li. vij. natural' historie c. lxiij. di. Nemo mortaliū oībus horis sapit. vñ & Nathā ꝑpha dixit ad Dauid. ij. Re. vij. Faq̄cūq; in corde tuo sunt. q̄z dñs tecū est. & putabat vez dicere. q̄z erat ꝑpha. Et cū de⁹ dixit ꝫriū. s. vt Dauid nō edificaret domū dei sicut cogitauerat. sed salomon filius eius. Sepe ḡ deus celat aliq̄d vni sancto vt postea cū tpe illud alteri mirabiliť revelet. Et ita factū est de assumptiōe bē ꝟginis marie. de qua antiquo tpe multi dubitabāt nō credētes ipam fuisse assumptā in animā & corpe. vñ & Hiero. in ꝑmone ad Eustochiū dubitatiue loquit⁹: & nō audet determinare. & tamē postea eccl'ia approbauit opinionē veram. s. q̄ in aīa & corpe assumpta sit: vt inquit Ho. & Jo. an. & Antro. de butrio in. c. fi. de fer. & Innocen. in. c. ne innitaris. de cōsti. et hāc opinionē multis argumētis pbauit Augustin⁹ in ser. de assumptōe virginis. Et ita fuit de cōceptiōe eius dē ꝟgis. quoddā em̄ do/

In opiōnib⁹ q̄libet pt seq̄ q̄ sibi videť melioz.

ctores pmisit dñs ut studiosius vacarẽt speculatiõibꝫ.c.fi.xxiij.q.vl.et etiã vt postea mirabilꝫ innotescere faceret innocentiã mãris sue p̃ supnas reuelatiões ꝛ pdigia multa. Etꝫ puidit in spũ ꝓ̃s.q̃ ait psal.xxviij. Reuelabit dñs cõdẽsa ꝛ in templo eius oes dicent gl'iam. ¶Quia igit illi opinioni stan dum est que plurimorũ testimonio comprobat.l.j.ff.de officio questo.ꝛ cõior opinio est tenẽda: vt in.l.athletas.ff.de his qui no.infa.ꝛ.l.iter oñes.ff.q̃ satisf. cogã. nisi illa cõis opinio notorie falsa esset vꝫ notabiliꝫ de falsitate ꝓincat.l.j.§.sed neq̃.C.de ve.iu.enu. ꝛ quod notat glo.in.c.iij.de ꝓsue.hoc autem esset in casu nostro si q̃s diceret ꝑsonã opinionem esse cõmuniorẽ.quia notabiliꝫ conuinci potest de falsitate. vt patꝫ ex supdictꝫ ꝛ etiã melius patebit i sequẽtibꝫ. Ideo cũ p̃ re/ veritate opinio de imaculata conceptiõe sit cõmunior: vt infra patebit in parte sequẽti: tenẽda est ꝛ ab oibus ãplectẽda ¶Preterea p/ suppositio sine p̃iudicio veri q̃ opinio ꝑsona a plibus doctoribꝫ affirmaret: nõ tñ est tenenda: ꝫ ista q̃ meliorib̃ innitit fundamẽtis. plrũq̃ em̃ euenit vt is q̃ iter ceteros ẽbiliores esse videt auctoritatis fortiore vtatur rõne: vt dr̃ in.l.j.§.sed neq̃ ex multitudine.C.de ve.iu.enu.de q̃ tertꝫ facit magnũ festũ Panor.in.c.j.de consti.addẽs q̃ parvulis et humilibꝫ deus secreta reuelat. Faciũt ad predicta ea que notat idẽ Panor.in.c.ne initaris eo.ti.ꝛ glo.ac doctores i.c. vt veterꝫ.c.ego solis.ix.di. Si quis aũt affirmaret q̃ vtraq̃ haꝫ opinionũ est dubia: dico q̃ tenẽda ẽ ps in fauorẽ beate ꝙginis.q̃ in dubijs semp ꝓ ẽm fauorabiliorẽ ptẽ accipe.l.semp in dubijs.l.i re dubia.ꝛ.l.q̃riẽs dubia.ꝛ.l i obscura.ff.de re.iur.ꝛ.l.fi.C.q̃ ꝫ.ce.pos.ꝛ.c.fi. de trãsl. Fauores em̃ sunt ãpliãdi: odia ꝓ restringẽda.c.odia.de re.iu.li.vj.ꝛ.l.cũ quidã ff.de libꝫ.ꝛ post. Itẽ fauẽdũ est illi pti q̃ magꝫ facit p religione.l.sũt psone.ff.de reli.ꝛ sum. fu.ꝛ auc.nouissima.C.ad.l.fal. Item magꝫ creditꝫ duob̃ affirmatib̃ q̃ mille negantib̃ vt ait glo.i.l.diẽ ꝓferre.§.si plures.ff.de arbi.ꝛ per cõsequẽs magis affirmatib̃ innocẽtiam ꝙginis debet credi q̃ illã negantibus ꝛ accusantib̃. Facit etiã ad hoc q̃ ad ambigua sunt semp in meliorẽ ꝛ hũaniorẽ ptẽ interpretãda. vt dr̃ in.c.estote.ꝛ ibi glo.de ꝓ.sign. Et debem̃ magis velle in dubiorũ interpretatiõe q̃ res valeat q̃ q̃ pereat.c.abbate.§.si ꝓ.de ꝛbꝫ signifi.l.diuus.in ꝓn.ff.ꝛ vsu et ha.ꝛ.l.quoties.C.de reb̃ dubijs.ꝛ.c.in his.

Eui opinioni sit stãdum.

de priui.ꝛ.c.quidã.de cõuer.cõiu. Et iudices prompciores debent esse ad absoluendũ q̃ ad condẽnandũ.c.inter.in fine.de fi.instru.ꝛ.c.ex litteris.de pba.ff.de acꝰ.ꝛ obli.l.arrianus.ꝛ.l.respiciẽdũ.ff.de penis.ꝛ.§.cõmodũ. insti.de interdic.facit.c.iudicas.iij.q.ix. Unde dicit q̃ cũ iura partiũ sunt obscura reo potius est fauẽdũ q̃ actori.l.fauorabiliores.ff.de reg.iu.ꝛ.c.cum sunt.eo.ti.li.vj. Et melꝰ est redargui de nimia misericordia q̃ de nimio rigore.xxvj.q.vltima.c.allegant.ꝛ.c.ponderet.l.di.c.nõ satis.lxxxvj.dist.ꝛ.c.nemo peritorũ.xj.q.iij.ꝛ.c.q̃.extra de sorti.ꝛ.c.veniam.xxxv.q.ix. Et quo ptꝫ crudeles esse eos qui cum possint fauere beate ꝙgini et tenere q̃ nunq̃ fuit cõtaminata originali peccatõ: pertinaciter asserũt ꝓtrariũ. Tales ꝓponũt matrẽ dei conditiõi cuiuslibet mali homis. Nam de quocũq̃ etiã sceleratissimo dubio eius malicia interpꝛtaꝫ in bonũ: cum quilibet p̃sumaꝫ bonus. nisi probetur contrariũ c.dudum.de ꝓsum.ꝛ.l.omimodo.C.de inofficio.testamẽ. Et tamen matri dei hec imponitur calumnia. Nec culpa ascribiꝫ de qua nulla habetur certitudo. imo pia ꝛ rationabilis pbatio oppositũ suadet. Et ideo de istꝫ calumniatorib̃ beate virginis verificaꝫ illa sentẽtia Prosperi in libro epigrãmatum dicentis. Culpare in quoq̃ que nõ sunt nota malignũ est. Constãtinus imperator dicebat q̃ ꝓpter sacerdotalis dignitatis reuerentiã si sacerdotẽ dei peccantẽ vidisset: illum ne videreꝫ ꝓpria clamide coopuisset. xcvj.di.c.in scripturis. Et isti genitricẽ dei vituperãtes: postposito oñi respectu pclamãt in populis rumentib̃ buccis ipam peccatricẽ fuisse. Adsonitũ campane conuocanꝫ omnes vt audiant falsum testimoniũ. s. q̃ innocẽtissima iusta fuerit. Isti ascẽdũt alta tribunalia magnos pulpitꝰ erigi faciũt: ꝛ numerositate libroꝝ se circũdãt: vt beatã ꝙginẽ multoꝝ voluminũ ostẽtatiõe condẽnẽt. quã iuste ꝛ ẽm veritatẽ pcõ obnoxiam fuisse ꝓbare nõ pñt cum tñ in criminalib̃ pbatiões esse debeant luce meridiana clariores.l.sciãt cũcti.C.de pba.ꝛ.c.xxij.q.viij.ꝛ.c.epiphanium.v.q.vj. Sed q̃ abominabiliꝰ est cum etiã ꝓtra sceleratissimos q̃q̃ nõ soleat ferri sentẽtia sanguinis nisi in ferialib̃ diebꝫ. Cõtra ipam tamen innocẽtissimã virginẽ in maioribus festis ac solennitatib̃ a talibus condẽnatiõis sentẽtia ꝓferꝛ. Et cũm ad malefactoꝝ auctiõẽ dã condẽnationẽ solum generali campanarũ signo populꝰ inuiteꝫ ad audiendã tñ iũ

Utrupe rat predicãt ẽ mariam esse ꝓceptã ẽ originali.

stissimā sanctissime virginis ꝺdēnationē vltra generalē sonitū tales crudeles iudices ꝓ tomos discurrētes vnūquēq; spāliſ imitant q̄ beata virgo coꝝ plibus diffamet. atq; audiendū iniustū iudiciū sepe etiā iuiti ptrahunt: t qñ q; fallis allegatiōibꝫ decepti coꝝ falsam sniam ꝺ beatā virginē platā verā eē arbitrant. Quibꝫ ego dicere possū illō Daniel. xiij. Sic fatui filij isrl nō iudicātes neq; q̄d verū ē cogscētes ꝺdēnastis filiā isrl. Reuertimi ad iudiciū. qz falsum testimoniū locuti sunt adūsus eā. Isti diffamatores ꝑgis vt dicebat q̄dā deuotus ꝑdicator: in h̄ faciūt eā videri peiorꝭ ꝺditōis q; diabol⁹: q̄ nūq; aliq̄ originale vicium habuit: nec ab alio contraxit ptm. Profecto tales sunt sīles coruſ q̄ etiā in rebꝫ mūdis t odoriferis imūdicicia t putredinē querit. De ipis etiā exponi moraliter posset q̄dā fabula quā ponit Ouidi⁹ in .ij. metha. dicēs: q coruus fuit in ꝓncipio auis albissima t pulcherrima t soli potissime dedicata. Quā ꝓpt quādā mala relationē sibi ab ea factā: ipe sol sine phebꝫ de albedine i nigredinē eū mutauit. t vt de cetero cēterat⁹ malꝫ rumoꝝ ipm coruū ꝑpetuo denigrauit. Tales q; sunt nō sunt dissīles qui amenissimū viridariū cōspicientes ꝓtinus hinc inde cursitāt vt in eo aliq̄d stercoꝝ reperire possint. Nec tñ impropria t alia hmōi ossa in h̄ ope posita nō ꝓferim⁹ ꝺ simplicit opinantes b. ꝑginē pctō maculatā fuisse. sz solum ꝺ maliuolos t i sua obstinatiōe ac neḡcia iduratos: q̄ vitarē inocētie ꝑginal cognscētes illā ex certa malicia psequunt. Nos aūt coꝝ pri nacia nō imitati: sz attendētes q̄d b. Amb. i. j de offi. t in. c. nō inferēda. xxiij. q. iij. inquit Qui nō repellit iniuriā a socio cū pt: tā q̄ in vicio q; ille q̄ facit. q̄ snīa etiā ꝓbat ꝑ. l. q̄d ḡ. §. j. ff. de his q̄ no. infa. t i. l. iij. ff. de nora. t in. l iubem⁹. §. iconom⁹. C. de sa. san. ec. Dāc a domina nr̄a calūniā repellam⁹. si em̄ socij ꝓpul sanda ē iniuria: multo magis dñi t dñe ē cōtumelia repellēda. l. sz si vim⁹. §. si iussu dñi. i. ff. de iniu. l. cū dñs. ff. de sen. ꝺ sul. sil. imo nō dz q; saluti coꝝ suā anponere: vt dr i. l. j. §. code aūt. ff. eo. ti. Cōsiderātes etiā q̄ vitas que diu latuit de imaculate ꝑgis ꝺceptiōe mō diuersis reuelatiōibꝫ inotuit: maxime modernis doc. illā firmit⁹ teneam⁹. sp em̄ q; vltimi sunt verioza plumūt. l. q̄ filiū. t ibi glo. ff. ad treb. Itē q̄to iuniores tāto plicaciores: vt ait glo. i. l. gall⁹. ff. de libe. t post. t vltimū ꝓbū ꝓualet. l. tutor. ff. de testa. tu. t finis derogat ꝓncipio. l. si tibi. ff. si cer. pe. Et isō vltimū est sequēdū. xiij. q. ij. c. vnāquāq; t. ff. ad mūi. l. filij. §. vidua. vltima em̄ determinat q̄stionem pcedentē. vt dicē glo. in. l. q̄ filium. ff. ad treb el. t Bal. in aut. ex testamēto. C. de colla. Maxime aūt isti opinioni vltime est fauendū. qz melioribꝫ rōnibꝫ t clarioribꝫ cōclusionibus roborat. ar. in. c. capellan⁹. de fe. Faciunt ad hoc notata p Ho. i. c. q̄sto. de trāsla. t in. c. j. de sacra vnctiōe.

Pars tertia huius sermonis que dicitur stabilitatis.

PRo expeditiōe hui⁹ ptis vt xp̄i fideles t deuoti stabiles in deuotōe ꝑgis pmaneāt: dico illō. iij. Regū. vj. c. Plēs sunt nobiscū q; ꝺ nos. Hāc em̄ opinionē tenet ꝓmo caput ecclesie summ⁹ pōtifex cū cardialibꝫ t curia romana. qui in die ꝺceptiōis deuote canūt i officio eiusdē diei. Immaculata ꝺceptio ē hodie ꝛc. Idipsum oēs ꝺfitent epi t sacerdotes catholici t fideles. id abbates t q̄cūq; ecclia stica dignitate decorati. Id ordo scti bñdicti t canonici regulares. Id ordo heremitaruꝫ scti augustini: atq; ordo carmelitaꝫ atq; seruoꝝ. Id ordo fratꝝ minoꝝ. Et vbicunq; cōcludā: id tenēt q̄si oēs cuiuscunq; alterius rei religiōis: pauci excepti: q; expmere nō ē opus. Idēq; t credit tota fideliū vnitas. Cui⁹ rei testioniū reddit capella serenissimi ipatoris atq; oīm regū: dñationū: ptātū: ciuitatū: oppidoꝝ t villaꝝ eccl'ie: i q̄bꝫ officiū ꝺceptiōis deuotissime celebrat. Cū em̄ i his rebꝫ i q̄bꝫ nil certi statuit diuina scptura: mos ppli dei t instituta maioꝝ tenēda sint. c. in his rebus. xj. di. t in re dubia ad fidē t certitudinē valeat aucēas eccl'ie catholice. c. palā. ea. di. Et vbi lex deficit ad ꝺsuetudinē loci recurrēdū est. c. de quibꝫ. iuncta glo. xx. di. Ideo oēs debēt seq̄ ꝺsuetudinē eccl'ie i veneratiōe puritatis ꝑginee. Ut em̄ inq̄t b⁹ Tho. i. q. suo q̄sti. q. vij. magis debet seruari t attēdi cōsuetudo eccl'ie q; auctas Aug. t quoꝝūcunq; scriptoꝝ. Et q̄ appareat ꝓtinacia illoꝝ q̄ nolūt discere nisi in scolis q̄rūdā ātiquoꝝ magistroꝝ ipugnātiū imaculata ꝺceptiōꝭ ꝑgis gl'iose. Et cōtinunt scolas t doctrinā summi pōtificis t sancte matris eccl'ie: que venerāda ꝑdicat cōceptionē illibate t intemerate virginis Marie. Cum em̄ papa sit xp̄i vicari⁹. c. inter corporalia. de trāsl. p. t gerat vicē dei in terris. c. q̄sto. e. ti. ex quo sequit q; habet plenitudinē potestatis: vt notatur in. c. consequēs. xj. dis. Et illud quod facit ꝓsumit facere auctoritate dei. extra de trāsla. pla. c. inter corporalia

glo. ij. Ideo ipso approbãte aliq̃d t nos approbare debem⁹. ar. in. c. si romanoz. xix. dis. Immo ipi⁹ sñie magis est standũ q̃z sñie toti⁹ mũdi. vt dicit glo. in. c. in istis. iij. di. Cum igit̃ summ⁹ põtifex approbauerit officiũ immaculate ꝯceptõis p me editũ. t illõ q̃d edidit dñs Leonard⁹ nogarol⁹ prhonotarius

Indulgẽtie cõceptiõis

In q̃o officijs sine originali pcõ ꝯcepta p̃dicãt. t non solũ approbauerit sz etiã dederit illas oẽs indulgẽtias dicẽtibꝫ vel audiẽtibꝫ celebrari officiũ ꝯceptõis. q̃ vnq̃z ab aliq̃bus sũmis põtificibꝫ sunt ꝯcesse i officio corporis xpi: vt pz p bullã aurẽticã. seq̃t̃ cõcludẽdũ q̃ oẽs fideles debẽt p dictũ festũ ꝯceptõis celebrare p. c. ꝙsit⁹. de fer. vbi enũerant dies festi celebrãdi. Et ibi dr. Festiuitatũ oim ꝑgis gl'iose tc. Hec aũt est vna de ipis festiuitatibus: quã papa colit cũ clero: vt. s. g tc. Papa em approbãdo officiũ ꝯceptõis t istitudo festũ eiusdẽ inter eꝝ determinauit ipaz ꝑginẽ sine pcõ ꝯcepta. q̃z vt ait Ber. i epla ad lugdunẽses. nõ erit festiuitas cõceptiõis nisi sanct⁹ asserat q̃ ꝯcep⁹ e. Ex quo tollunt oẽs aũctes sanctoz t doctoz q̃ dixerũt ꝑiũ vt notat dñs Anto. de bu. in. c. per venerabilem. q̃ filij sunt le. di. q̃ in opiniõibꝫ credẽdũ est magis pape q̃z dicẽt̃ sctoz. q̃z pape t non alteri data ẽ ptãs interpãdi. vt pz p dictũ eꝝ venerabilẽ. ¶ Ex q̃bus pz q̃z pceãt illi ptinaces t obstinati q̃ cõtra imaculatã ꝑgis cõceptionẽ latrãt: t p ecclias romanã approbata dspiciũt: dicẽtes q̃ hereticj sunt q̃ gl'iosam ꝑginẽ sine originali pcõ cõceptã asserunt. sed ipi ppter talia sunt oms excõicati: vt patet extrauagãtem Sixti q̃rti: que incipit. Graue nimis. de qua infra dicẽt ser. sequẽti Cum em ad papã t romanã curiã solũ pertineat diffinire atq̃z determiare ea q̃ sunt dubia i fide: vt pbari põt p. c. maiores. de bap. t. xviij. q. j. c. q̃ties. t. c. hec est fides. t. xxvij di. c. huic sedi. eiusq̃z sit emendare atq̃z corrigere errores circa fidẽ: vt i. c. q̃ alios. de here. t i. c. errat. xlij. di. cui incũbit maioz zel⁹ xpiane religiõis. c. officij. xxiij. q. j. Nõ approbasset eccl'ia romana h̃ festũ: dans insup multas idulgẽtias capellis ꝯceptõis. si aliq̃s error esse posset circa fidẽ in veneratiõe ꝑginee puritat̃: nec approbasset opinionẽ minoz̃ fratz̃ si nõ eẽt bona. De q̃ inq̃t Anto. de bu. i c. ꝙquest⁹. de fer. di. Audio eccl'iam approbasse opinionẽ minoz. s. q̃ nõ sit cõcepta in peccato originali. t ita tenẽdũ est ꝑm ipm dñm Anto. t Panoz. in. d. c. cõquestus. Ordinatio em sedis aplice ligat omes. c. fi. de consti

Opinio

Doc festũ ẽap probatũ

Cum eccl'ia apl'ica sit mr̃ oim eccl'iaz. xij. di. c. j. t. c. q̃s nesciat. in fine. t de ꝯse. di. iij. c. celebrat de. t. ix. q. iij c. cuncta p mundũ. Que nõ potest errare nec decipi. vnde in. c. a recta xxiij. q. j. dicit. Hec sancta t apl'ica mr̃ oium eccl'iaz xpi eccl'ia: que p dei omipotẽtis gratiã a tramite apl'ice traditiõis nunq̃z errasse probat. nec hereticis nouitatibus deprauata succũbit. sed vt in exordio nozmã fidei xpiane pcepit ab auctoribꝫ suis apl'oz̃ principibus illibata fideret⁹ maner. hec ibi. Licz aũt q̃dã diterint festũ cõceptiõis nõ esse celebrãdum. vt etiã ait glo. in. c. ij. t ibi Arch. de cõse. di. iij. t falsum est. Nam vt ex supdictis patet scã romana eccl'ia aliud celebrat. Vñ Bartholome⁹ epus brixiẽsis in suo reptorio pte. ij. in vbo festũ: dicit q̃ eccl'ia facit solẽne festũ i die ꝯceptõis beate ꝑgis. t q̃ ipa i tali die celebrauit solẽniter in capella sumi põtificis in ptia ei⁹ t cardinaliũ atq̃z alioz̃ prelatoz̃. ¶ Qui g̃ dicũt pctm esse hãc opinioz tenere: t p dicãt q̃ festũ ꝯceptõis nõ debet celebrari: cum debeãt romane eccl'ie illud celebrare: possunt dici de heresi suspecti: p. c. oẽs xxiij. di. vt dicit mgr̃ Paulus venetus i tractatu de conceptiõe ꝑginis. q̃si dicãt nõnullos q̃ se xpianos t deuotos appellãt nolle h̃ festuz celebrare. rñdeo q̃ ppter hos paucos nõ fit q̃ celebratio huius sacratissime festiuitatis nõ sit vniuersalis. Quia q̃ fit a maiori pte xpianoz: t ma ime a capite cũ pncipali. oribꝫ mẽbris q̃ tota eccl'ia fieri dr. argu. in. c. licet. de elec. t in. c. cũ in cũctis de his q̃ fiunt a ma. pte ca. vbi dicit. quod fit a maiori parte capituli totũ capitulũ facere videt. ad idẽ facit textus in. l. nulli. ff. quod cuiusq̃z vni. t in. l. aliud. §. refertur. ff. de reg. iu. t in. l. q̃d maior. ff. ad muni. Quia ergo nõ decet a capite mẽbra discedere: sed omia mẽbra caput sequi debẽt. c. j. xij. di. Facit. t. cum in diuersis. ff. de reli. t sum. fu. t oia accessoria suũ sequi debẽt pncipale. l. cũ pncipalis. ff. de reg. iu. t. c. accessoriũ. eo. ti. li. vj. Cũ caput eccl'ie summ⁹ põtifex celebret festũ imaculate cõceptiõis: apparet illos nõ esse mẽbra ei⁹ q̃ ex ptinacia t obstinatiõe ab eo dissentiũt t eius deuotionẽ nõ imitant. De talibꝫ dici ꝑt illõ Ecci. iij. Qui male fame est q̃ relinq̃t patrẽ t maledictus est a deo qui exasperat matrez Isti em matrẽ suã reuerẽdã. s. gl'iosam ꝑginem mariã infamãt t vilipendũt: imo virtuperãt sponsam dei t matrẽ regis celestis. et iõ merito ꝑuari merent hereditate celestꝫ patrie: iuxta notata in. §. cauſas. in auc. vt cum

R Contradicentes celebrari

de appel. co. col. viij. ⁊ p glo. i. c. ḡntaallis. ō iureiu. Tales ꝓfecto damnātes eos qui dei genitricis puritatē veneranť: atq; ignorantes seu blaſphemos appellātes: timere debēt ne discipuli magiſtri Joachim censeantur. qui appellauit magiſtrū sententiaꝫ hereticū in illo articulo in quo ipe ab eccl'ia damnať c. dāpnam⁹. de sum tri. ⁊ fi. ca. Nos aūt matri miſericordiaꝫ honorē debitū impendētes et eius innocētiā ꝑdicātes: dicam⁹ illi cū beato Augustino in quodā ſer. O mater dñi ſicut in ꝓma femina abundauit delictū: ita i te ſuperabūdauit ois plenitudo grē. ⁊ ideo ſuper oēs es ignara delicti. hec ille. Cui⁹ ⁊remerare ꝙginis intercessu nos ab oīb⁹ delictis absoluat benign⁹ ei⁹ filius. Amē.

De eadem sacratiſſima conceptione Sermo quartus.

c Ontere brachiū pctōr⁊ ⁊ maligni: ꝙretur pctm illi⁹ ⁊ nō inueniet. ps. ix.

Aper in ris.

Quia bone fidei nō congruit de apib⁹ iuris diſputare: vt dr in. l. ſi fideiſſor. §. quedā. ff. mādati. Unde ꝓpter cōmunem vtilitatē multa ꝓtra rōem diſputandi recepta ſunt. vt ait iurisc⁹ ſulp⁹ in. l. ita vulneratus. in fi. ff. ad. l. aqui. Jdeo aduersariꝫ ꝙginee puritatiꝫ ita deberēt a ſophiſticis ⁊ calumniosis argumētatiōib⁹ deſistere: q̄b⁹ ignorātium animos a deuotiōe dei genitricis auertunt. verū: q; ipi in ſua ptinacia obſtinati p ſiſtunt. vñ fures ⁊ latrones appellari pñt: q; ſi vt inq̄t Bal. i ꝓhemio feudoꝝ: occultator aliene laudis fur eſt ⁊ latro. l. hereditatē. §. fi. ff. ad. l. falci. multo magis eius impugnatoꝝ. Nos illoꝝ ꝓteruiā demōſtrare volentes ſimul ⁊ ꝑſiderātes q; ex⁹ to pluries auꝫ p ꝙginē trāſit: tāto maiorē acq̄rit claritatē. ⁊ q; veritas ſepius exagitata magꝫ ſplēdeſcit in luce: vt dicit i. c. graue. xxxv. q. ix. Deliberauimus in hoc ſermōe eriā aliqua alia dictorum aduersarioꝝ argumēta recitare ⁊ ꝓfutare: vt imaculata ꝙginis cōceptio in ardenti flāma diſputatiōis reclinata puritate ac innocētia ampli⁹ elucescat. Uerificabūť etem ꝙba thematis nr̄i quib⁹ ſpūſancto illuſtratus ps. videlꝫ me debere ꝓfitare argumēta aduersantiū cōceptōi brē ꝙginis: ait mihi. Cōtere brachium pctōris ⁊ maligni. Deinde de his beate ꝙginis ꝓpugnatoribus ⁊ crimē in ea querētib⁹ dixit. Quereť ⁊c. Sup q̄b⁹ ꝑbis tres ꝑsideratiōes faciem⁹.

Prima dicek impugnatiōis.
Scda defensionis.
Tertia ⁊ vltima appellabiť corroboratōis.

Prima pars huiꝰ ꝓmonis⁹ in qua impugnatur cōceptio dei genitricis.

Uo ad ꝓmā partē ꝑdicatōis nr̄e
q arguiť ꝓmo beatā ꝙginē in originali pctō ꝓceptā rōne ꝑdictōis sic. Omis hō q̄ p cōcubitū viri ⁊ mlier⁊ nat⁹ ē in pctis ꝓcept⁹ ē. vt ait Aug. in li. de fide ad Pe. sed beata ꝙgo ex tali ꝓcubitu ꝓcepta eſt. g; ⁊c. Et cōfirmať hec ratio p dictū ſaluator⁊ Mat. vij. vbi ait. Omis arbor bona bonos fructꝰ facit: mala aūt arbor malos fructꝰ facit. Nō em ꝑt arbor mala bonos fructꝰ facere: neq; arbor bona fructꝰ malos facere. Cū ergo parētes gl'iose ꝙginis fuerint mali p pctm: videť q; ⁊ ipa virgo ꝓducta a tali arbore mala fuerit mala. ⁊ cōſequēter q; ipm peccatū cōtraxit. Facit ad h̄ quod inquit glo. in. l. quiſq;. C. ad. l. iul'. maieſtatis dicēs. Sepe ſolet filiꝰ ſimilis eē patri.

Mi Prima

Sōlo

¶Secūdo idē pbať rōne mediatiōis. Nā vt ait Paulus. j. ad Thi. ij. Unꝰ eſt mediator dei ⁊ hoim hō ihs ieſus. ſz mediū nō ē niſi inf extrema: que diſtāt a ſeinuicē: ſm ꝑhm v. Metha. ⁊ notať p glo. Bar. ⁊ doc. in. l. j. §. is videť. ff. ſi quis iul' di. nō obtē. Si aūt beata virgo nō fuiſſet ſub pctō: nunq̄d fuiſſ⁊ diſtans a deo. quia ſolū p pctm homo elōgatur a deo. in rta illud Pſ. xxij. Ecce qui elōgant ſe a te peribūt. g; xpus nō fuiſſet mediator iter deū ⁊ ipam ꝙginē. quod eſſet falſum. Quare videť ꝓcludēdū q; ipa i originali peccato fuit ꝓcepta: ꝙ illō a deo elōgata. ¶Tertio idē pbať rōne acceptatiōis. Cū em dr⁹ nō ſit acceptator ꝑſonaꝫ: vt dr Act. x. ⁊ in. c. ſicut. xxj. q. iij. ⁊ in. c. nec quēq;. de ꝓſe. di. iij. ⁊. c. nouit. de iudi. ⁊. c. vl. iij. q. ix. ⁊. c. ij. iij. q. iiij facit ter. in aur. de mona. i fine ꝓncipij coll. j. ſi dicam⁹ q; dr⁹ in inſtāti ꝓmo ꝓceptōis ꝑſeruauit beatā ꝙginē a malo originalis pctī: cū illo tūc nō meruiſſet aliq̄d pl⁹ q; alij hoīes ab adā deſcēdētes. ſeq̄reť q; fuit acceptator ꝑſone ꝓ diuinā ſcpturā. qđ cū nō ſit verū videť dicēdū q; eā nō ꝑſeruauit. ſz cū alijs hoībus in originali pctō ꝓcipi ꝓmiſit.

Tertia

Pars ſcda huiꝰ ꝓmonis q̄ dr defensiōis.

Ro defensiōe imaculate ꝓceptōis
p miris dei rñdeo ad ꝓmū argumentū qđ dicit. ꝑducti⁹ is. q; deus qui dedit legē: de qua Aug⁹. loquit. ſ. q; oēs ḡ p ꝓcubitū naſcunť in pctō ꝓcipiantur. potuit eam circa aliquā ꝑſonā mutare

Mi Ad ꝓma rō

ꝛ dispẽsare: vt ait Pe. de candia: ꝛ Fran. de may. in. iij. di. iij. Et sup̃ pbatũ est ꝓmone. j. pte vltⁱ. Ideo dictũ ip̃i⁹ Aug⁹. intelligit nulla speciali rei gr̃a iterueniente. cui⁹ oppositũ fuit casu nr̃o. Uel dicere possum⁹ q̃ Aug⁹. loquit de his q̃ cõcipiunt interueniẽte concupiscẽtia parẽtũ. q̃ li mõ nõ fuit ꝛceptа mater dei: vt dicũt recti⁹ sentiẽtes. qđ pbat ex ꝓbis ãgeli q̃ appuit pr̃i btẽ ꝙginis: vt dicet infra pte. ij. hui⁹ opis ser. j. p. iij. nã dixit illi q̃ iõ de⁹ clauserat ad tps vtez vꝛoꝛ sue Anne vt nõ libidis foꝛe q̃ nasceret: sz diuini esse mysteris cognosceret. Ip̃a q̃z btã ꝙgo: vt infra dicet ser. vij. pte. j. reuelauit btẽ Birgitte: q̃ iõ ipa nõ fuit ꝛcepta in originali pctõ. qz ei⁹ parẽtes nõ sicut alij ꝙiuges ꝙuenerẽt sil' mrimonialit̃ ex voluptate carnali: sz ex dei obedientia ꝛ p̃cepto. Et iõ ex dicto Aug⁹. nos arguere possum⁹ p̃ imaculata ꝙginis ꝛceptõe sic. Btã dei genitrix ñ fuit p̃ ꝛcupiscẽtia peccãtũ gnata: sic alij oĩs puri hoies. g̃nõ fuit originali vicio maculata. Ad auctẽ euãge. dico q̃ de⁹ q̃ oĩm naturaꝛ ẽ auctoꝛ: ꝛ pt facere mlta q̃ hoibꝫ ipossibilia vident. vt ait Aug. xxj de ciui. dei. c. vij. pt facere q̃ arboꝛ mala fructꝫ bonos faciat. ꝛ ideo potuit facere per mirabilem potẽtiã suã. vt de infectis parẽtibꝫ mũdissima nasceret filia: nec a nobis est de ei⁹ prãte dilputãdũ: nec in talibꝫ ab eo pactis ẽ ab oĩbus rõ reqrẽda: dicẽte Aug. in epla ad Volusianũ. Jn rebꝫ a deo mirabilr factis rota rõ facti est potẽtia facẽtis. ¶ Ad secundã rõnẽ q̃ ꝺ mediatõis: rñdeo. q̃ sicut xps p̃ alijs hoibus mediatoꝛ extitit vt a ꝛcto pctõ mũdarẽtur: ita mr̃is sue mediatoꝛ fuit: vt ab eo pservaret. ꝛ ista fuit singularis mediatio. sic ecẽtia q̃s videꝫ iudicẽ debere irasci cõtra aliq̃ẽ ꝛ illũ punire: eius irã taliter p̃ueniret q̃ sua iteruẽtiõe nõ modo ip̃m nõ puniret: sed nec ad momẽtũ idignationẽ cõtra illũ vel mimã assumeret. Chriſt⁹ g̃ q̃ hoiem lapsum reparauit: ꝛ p̃ ipo ad patrẽ iterecessit: matrẽ suaz ne laberet pseruauit. Maioꝛ em̃ gr̃a fit illi qui conseruatur in innocẽtia q̃z cui remittit culpa. vt ait Aug⁹. sup Gen. ad litterã. Unde mgr̃ Leonardus ẽtino ordinis pdicatoꝛ in suo sermonario festiuo sermõe. xij. c. ij. ait Maioꝛis gratie est pseruari a lapsu q̃z post lapsum repari: vt ptz in btã ꝙgine. Nec ille Et ideo xps mr̃is sue op̃im⁹ mediatoꝛ fuit. Et hoc modo dici potest etiã mediatoꝛ ãgelorum ꝛ illoꝛ reparatoꝛ ꝛ saluatoꝛ atq̃ purgatoꝛ. Un̄ Dyo. c. ij. de angelica hierarchia inqt. Angeli purgant a ſupbia ꝛ ignorantia vbi Linconiẽsis ait Illis p̃mis substantijs diuina scia est velut purgas nõ a sorde que infuit: que apud nos solet dici vera purgatio sed ne insit obstans qđ gen⁹ purgatiõis est sm̃ ꝛitatẽ optimũ ꝛ sufficiẽtissimũ. hec ille. Et ibidẽ p. ij. etiã ꝺr. Nõ purgant angeli sicut hoies a sordibꝫ q̃ aliq̃n infuerũt: sz pseruari ne aliqđ ꝙquinent est ip̃is vera purgatio. Decibi. Nõ g̃ sequit. iste purgat⁹ fuit: ergo habebat pctm̃. Nã malach. iij. de xpo dicit in glificatõe sanctoꝛ. Purgabit filios leui quasi auꝛ. ꝛ tñ illi tũc nõ habebãt pctm̃ Silr Lu. ij. ꝺr. ipleti ẽ tps purgatiõis marie: cũ tñ maculã purgãdã nõ habet. Nam p gr̃am filij fuerat pseruata ne illã reciper. ꝛ talis fuit et ista purgatio ip̃lus ꝙginis ꝛ mediatio filij p ea. que oĩbus alijs extitit excellentioꝛ ꝛ digmoꝛ: ꝛ filio ꝙginis ꝙuenientioꝛ. laudabil⁹ em̃ est aliq̃ẽ ne peccatiã adiuuare q̃z postq̃z habuerit caput fractũ pcurare medicinã. Hoc aũt fecit dei fil⁹ matri sue. Unde canit ecclia in officio ꝛceptiõis. Nisi dñs custodisset matrẽ suã angelus tenebraꝛ denigrasset eã. ¶ Ad tertiũ argu. q̃d ꝺr acceptationis: dico sm̃ theol'. in. j. di. iij. q̃ de⁹ nõ est acceptoꝛ ꝙsonaꝛ sz meritoꝛ. Bar. aũt in. l. j ꝙn. ff. de posthu. ꝺr q̃ ihis q̃ fiũt ex mera g̃tia etiã apꝺ deũ ẽ acceptio ꝙsonaꝛ: pl⁹ ei facit vni q̃z alteri. Jn his ꝙo q̃ sunt ex mera iusticia neq̃z apud deũ neq̃z apꝺ hoies debet esse acceptõ ꝙsonaꝛ. ita em̃ iudicat magnũ sicut puũ. c. nouit. de iudi. licet aũt ꝛtutes ꝛ merita futura a deo p̃uisa nõ fuerint cã necessaria ip̃i⁹ pseruatiõis. vt põt pbari p̃ determinata a magistro sniaꝛ in pdicta distinctione p̃mi q̃z quis diuine volũtati nõ sit assignãda alia cã nisi q̃z ita sibi placuit: vt diffuse tractat̃ p theol'. in. j. di. xlv. sola em̃ eius voluntas habetur p̃ legitima causa. sicut est de voluntate impatoꝛis. sm̃ glo. in. l. relegati. ff. de penis. p̃sumit em̃ p̃ncipe q̃ iusta causa fuerit motus. ꝛ intãtũ q̃ pbario nõ admittit in cõtrariũ: vt ait Anto. de but. in. c. q̃ in ecclia. de consti. ꝛ ibi eũ refert ꝛ sequit Pa. allegans cle. litteris de pba. tamẽ dicere possum⁹ congruũ valde ꝛ decens fuisse: vt de illã quã aboterno p̃uidit matrẽ suã futurã ꝛ ꝛtutibus plenã ab omnis peccati imũdicia pseruaret Una em̃ gloria quã quis habet in mundo est q̃ habuerit parẽtes excellentes: sm̃ sniam Salomõis. xvij. Prou. c. ꝛ sapiet̃z. Eccl. iij sui libri. c. Maioꝛ autẽ excellẽtia quã parẽtes alicui⁹ hz̃e possint. ẽ serenetas cõscie: iuxta illud. ij. ad Choꝛ. j. Blia nr̃a hec ẽ testioniũ

Ad secũdam.

ꝓscientie nr̃e. vñ Chrys. dr q̃ melior ⁊ gratior est deo vn⁹ iust⁹ q̃z tot⁹ mundus pct̃oribꝫ plenus. ⁊ pōt pbari eius dictū p ea q̃ habent̃ p/ner. xvj. c. Et ppr̃ hoc regina blacha dixit filio suo Ludouico regi frācoꝝ dū esset puer Fili mi potiꝰ vellē videre temoꝛi q̃z in pct̃m mortale cadere. Ex q̃bus ꝑbis tra timuit pc catū mortale q̃ nunq̃z cōmisit illō. Fuit g̃ re cētissimū vt dei filiꝰ gl̃iari posset de hac excellētia mr̃is sue. s. q̃ nunq̃z fuerit aliq̃ pct̃o maculato: sed sibi in puritate ⁊ mūdicia simillima. Et hāc rōnem tangēs Aug. in ser. xliij. de natiuitate dn̄i ait. Quoniā pciū redēptōnis nostre imaculatū esse debuerat ꝓpterea Maria mater xpi electa est: ⁊ sup oīa creaturas ꝑlecta: oībus gratijs fecūdā. oīmbus ꝑfectibꝫ ornata: oīmi sanctitate in vtero matr̃z repleta: vt de mūdissima mr̃e mūdissim⁹ nasceret filiꝰ. q̃z sicut in celo habuit patr̃ē immortalē ⁊ eternū: sic ⁊ in terra habuit matr̃ē oīm corruptiōe carentē. igit̃ sicut i celo qualis est pater talis est filiꝰ: sic ⁊ in terra q̃lis est mater talis fm carnē est filius. In celo cū ꝑe eternus ⁊ imēsus: incorruptꝰ ⁊ sublimis est: in terra cū mr̃e imaculatꝰ ⁊ mās uetꝰ. hec ille. Eā/dē etiā sentētiā ponit Amb. in. iij. lib. de ẏgi/nibꝫ dicēs de xpo. Hodie quidem fm hoiem hō natꝰ ex ẏgine: sed ante oīa secula genera/tus ex patre qui matr̃ē corpoꝛe ẏtute referat patr̃ē. hec ille.

Pars tertia huiꝰ fmonis: q̃ dicit corrobo/rationis.

Narrat aūtoꝛes tenentes eā nō eē ꝓceptā i oꝛigiali.

Ecpia ⁊ deuota opinio corrobora/tur p auct̃e theol'. irrefragabil' ale/xādri de ales: q̃ in li. quē de btā ẏgine edidit. qui liber est Tholose ca/thenatꝰ i choꝛo eccl'ie cathedralis. ꝑbat ipaz dei genitr̃icē ab oꝛiginal' pct̃i vicio ꝑseruatā vbi etiaz retractat quicqd ꝺ̄ h̄ dixerat in. iij. sniaz. di. iij. Narrarq̃z istu pēdū miraculū p q̃d ad tenēdā istā opinionē inducꝰ est. de q̃ miraculo ptrāseo cā brcuitatis. q̃z de ipo dixi in officio ꝓceptōis q̃d q̃dē officiū i multz ad hāc materiā faciēt̃ibꝫ putile post nonū ⁊ ultī mū fmonē huiꝰ ꝑme ꝑis martal' nostri sub nectam. Hāc q̃z sniam tenuit Varro magr̃ Sco. in. iij. sen. di. iij. dicens: q̃si ꝺz errare vult potiꝰ errare i abūdātia laudis ẏginis marie q̃z in diminutiōe. Idē etiam tenuit et ml'z fundamēt̃z approbauit magr̃ Johes scotus ſeadē di. simul cū magro Frācisco de mayronis Landulpho neapolitano: Hugone de castro nouo: ⁊ Petro aureoli cardinali scē ecclie romane: q̃ de imaculata ẏginis ꝓceptō ne fec̃ ꝑticularē tractatū. Idē etiā tenuit ⁊ subtilit̃ ꝑbauit dn̄s Andreas siculꝰ dictꝰ barbaci⁹ i ꝑhemio cle. ⁊ i. c. q̃stꝰ. de feriis. vbi allegat Panoꝛ. dicēt̃ se audisse q̃ eccl'ia approbauit opinionē mioꝝ: ꝑcipuē ꝑ filio basiliē/si. Idē tenet dn̄s cardinal' i. d. c. cōq̃stꝰ. di. q̃ festū cōceptiōis cōit celebrat ab oīb ecclīastici/s: ⁊ q̃ ꝺz obseruari vt brissima ẏgo honorē q̃z pl⁹ fieri ꝑt. Idē tenuit magr̃ Petꝰ Paulus venet⁹: Petrꝰ de aq̃la dictꝰ scotel⁹: Bullicl/mus ocham. Johes vital' magr̃ theologie pre clarꝰ: ⁊ magr̃ Henricꝰ de hassia: ⁊ Robertꝰ holcot: ⁊ Armanꝰ i elegāti tractatu ꝓceptiōis ẏginal': q̃ incipit. Sapia edificauit sibi domū. Itē dn̄s Robertꝰ eps liconien̄. Petrꝰ Thomas: Johes de basilea. Alexander neḡ magnꝰ theologꝰ: Thomas de argētina: Berardus odonis ꝑiarcha ātiochenus: ⁊ q̃z plimi alij theologi i. ij. sen. di. iij. Et idē expsse dicit ⁊ affirmat pscptꝰ Sco. in. iij. dist. xvij. Idē tenuit dn̄s Petrꝰ de cādia: q̃ fuit papa Alexāder q̃ntꝰ subtilissime approbans ima/culatā ẏgis ꝓceptiōz i eadē di. iij. tertij sen. q̃ postea exn̄s i pōtificatu hāc opinionē dicitur termiasse i citate pisaz anno. Mcccxj atq̃z statuisse vt ab oībus teneri. deberet Un magr̃ Jo. varro. i. iij. sen. di. iij. inq̃t. Sacrismus dn̄s papa Alexāder q̃ntꝰ approbauit opinionē minoꝝ. Idē q̃q̃z tenuit ⁊ subtilit̃ ꝑbauit magr̃ ambroſiꝰ ordis fuoꝝ in suo q̃dragesimali de floꝛibꝫ sapie: ser. xj. ⁊ xxij. Hāc insup veritatē tenuerūt fraſcpi excellētes theologi. s. magr̃ Francie⁹ martini: magr̃ michael de bononia: et magr̃ baptista de ferraria oēs ordis carmelitaꝝ. Tenuit etiā hoc magr̃ Johes de gerson cācellariꝰ parisien̄. in. ij. pre sui fmonarij fmōe. xlvij. vbi introducit octo vetulas furibꝰ das ipugnātes festū ꝓceptionis btē ẏgis: quaꝝ ꝑma vocat̃ lra occidēs tota in vultu rugata: lcda rō litigiosa rixis cōmitata: tertia spēs sophistica fallacijs arma/ta. q̃rta superficies canonū penit⁹ niſlāmata. q̃nta appentia legſ apparēs aduocata. sexta falsa matheſis. i. doctrina ex gestꝝ diffamata septia falsa poesis apparēs ornata: octaua suspitio hereticа tremēs antiq̃ta: q̃ fm alios vocat̃ ꝑsumptio temeraria. Deinde introducit ꝑdictꝰ doctoꝛ octo ẏgies fecūdas ⁊ rimidas i ꝑspectu regis celestꝝ ⁊ totꝰ curie supne admirabiles deſcēdētes imaculatā ꝓceptiōz mr̃is dei: q̃z ꝑma ē ꝺa theologia ī vultu grīosa: sc̃da rō ꝓbabil' i gestu amoꝛosa. ꝛtia patēs auctas grata velut rosa. q̃rta lex canonica i habitu foꝛmosa. q̃nta lex ciuil' tota impiosa

Johes de gers.

serta ꝙ mathesis apd̃ multos p̃ciosa. septima dulc̃ poesis sup fauũ dulcorosa. octaua fides pia firma ⁊ radiosa. Que sapiẽtissime virgines ita subtilit̃ arguerũt i fauorẽ illibate ꝛceptõis: ⁊ vetulaꝝ argumẽta cõfutarũt. ꝙ rex celestꝭ approbauit opinionẽ de imaculata ꝛceptiõe mris sue: ⁊ statuit festũ ipi⁹ ab oĩb⁹ debere celebrari. Hãc eandẽ opinionẽ tenuit idẽ doctor in. iiij. tract. sup Magnificat: vbi ait. In maria fuit necitas originale pcm̃ ihẽdi ꝑm cãs inferiores ꝑm legẽ propagatiõis ex p̃iũctiõe viri cũ femĩa. lex autẽ iupior p̃iudicauit huic necessitati puenĩdo casum p̃ sanctificationẽ ⁊ gr̃am. sicut etiã dr in alio casu scꝰ Thomas de occurrẽtibus tẽpore iudicij obuiã xpo i aera: q̃si nõ moriantur ꝫ nõ ẽ ꝑm cãs inferiores q̃bꝫ habebãt necessitatẽ moriẽdi. nec ẽ ꝫ aplm di. Statutũ est hoĩbus semel mori. deinde iudiciũ. q̃ priuilegiũ supioris hoc suspẽdit. Nõ secus est in ꝓposito de maria a necessitate cõtrahendi originale peccatũ p̃uẽta ⁊ p̃uilegiata ⁊ excellẽtissime sic redẽpta qualiter redumi nõ egebat ihesus xp̃us. q̃ p carnalẽ ꝛcubitũ nõ formatus. Nostra ergo beata virgo sp̃ habuit gratiã gratũ faciẽtẽ: que originali supemĩet iustitie: qua p̃mit⁹ ornata fuit eua sꝫ pdidit hec ille. Eandẽ q̃ꝫ sn̄iam de innocẽtia ꝙginali tenuit idẽ doctor in ser. de natiuitate beate ꝙginis. cui⁹ dicta referã i. iiij. pte hui⁹ opis ꝛmone. xij. pte. ii. Tenuit etiã hoc Seduli⁹ poeta: qui libro .j. in carmine paschali inquit de beata ꝙgine maria. Et velut e spinis nobilis rosa surgit acutis: Nil q̃d ledit habẽs vel q̃d obscurat honorẽ tc. Itẽ Petrus crescẽsis sup Lucã canit de ipa ꝙgine. Unã nec maculã natura reliquit in ista. Idem etiã tenuit mgr̃ Bartholome⁹ pisan⁹ i suo martiali. Tenuit hoc doctissim⁹ theolog⁹ mgr̃ Franc. de sauona. q̃ fuit Sixtus papa qrt⁹: q̃ ad extirp̃adas machinatiões quorũdã ipugnantiũ ꝛceptiõꝫ brẽ ꝙginis ⁊ fideles pplos ꝛturbantiũ: edidit illã decretalẽ q̃ incipit Graue nimis. in qua sic dr. Graue nimis gerim⁹ ⁊ molestũ: cum sinistra nobis de q̃busuis eccl̃ia sticis ꝓsonis referunt̃. sꝫ in eoꝝ q̃ ad euãgelizãdũ ꝙbũ dei sunt deputati excessibꝫ p̃dicando cõmissis eo graui⁹ ꝙuocamur q̃ illi piculosi⁹ remanẽt i corrẽcti. cũ facile deleri neq̃ant q̃ multoꝝ corditꝫ sic publice p̃dicãdo diffusius ⁊ dãnabiliꝰ imp̃munt̃ errores. Sane cũ scrã romana eccl̃ia de intemerate semp q̃ ꝙginis marie ꝛceptiõe publice festũ celebret ⁊ speciale ac ꝓpriũ sup h̃ officiũ ordinauerit: Nõnulli vt accepim⁹ p̃dicatores i suis ꝛmonibꝫ ad ppl'um publice p diũsas ciuitates et terras affirmare hacten⁹ nõ erubuer̃t. ⁊ q̃tidie p̃dicare nõ cessant. oẽs illos q̃ tenent aut asserũt eandẽ gl'iosam ⁊ imaculatã dei genitricẽ absq̃ original' pcti macula fuisse concepta mortaliꝫ peccare vel' esse hereticos: eiusdẽq̃ imaculate ꝛceptiõis officiũ celebrantes: ⁊ audiẽtes ꝛmones illoꝝ q̃ eã sine hmõi macula ꝛceptã esse affirmãt peccare grauit̃. sed et ꝑfatis p̃dicatorib⁹ nõ contẽti: ꝙfectis sup his suis assertiõibꝫ libros in publicũ ediderunt ex q̃ꝫ p̃dicatõibꝫ ⁊ assertoibꝫ hmõi nõ leuia scandala in mẽtibꝫ fideliũ exorta sunt ⁊ maiora mẽrito exoriri formidanť indies. Nos igit̃ hmõi temerarijs ausis ⁊ puersis assertõnibus ac scãdalis q̃ exinde i dei eccl̃ia exoriri possent q̃tũ nobis ex alto ꝓcedit̃ obuiare volentes: motu ꝓprio nõ ad alicui⁹ nobis sup hoc oblate petitiõis instãtiã: sed de nr̃a mera deliberatiõe ⁊ certa sciẽtia: hmõi assertiões p̃dicatoꝝ eorũdẽ ⁊ aliorꝝ q̃rũcũq̃ q̃ affirmare ꝓsumerẽt eos qui crederẽt ⁊ tenerẽt eãdẽ dei genitricẽ ab originalis pcti macula i sua conceptiõe ꝓseruatã fuisse. ppr̃ea alicui⁹ hereseis labe pollutos fore vel mortaliter peccare. aut eiusdẽ ꝛceptiõis officiũ celebrãtes: seu hmõi ꝛmones audiẽtes alicui⁹ pcti reatũ incurrere vtpote falsas ⁊ erroneas ⁊ a veritate penit⁹ alienas. editosq̃ ꝙ de ceto ausu temerario ꝓsumpserĩt i eoꝝ ꝛmonib⁹ ad ppl'os: seu alias quõlibet affirmare hmõi sic p nos reprobatas ⁊ dãnatas assertiões veras eẽ: ac dictos libros p verꝫ legere tenere vel hr̃e. postq̃ de p̃mis scĩam habuerĩt: excõicatõis sn̄iam eo ipo incurrãt. a q̃ ab alio q̃ꝫ a romano põtifice nisi i mortꝫ articulo nequeãt absolutiõis bñficiũ obtinere. hec sũm⁹ põtifex. Hanc eadẽ opinionẽ tenet ⁊ mirabilit̃ ꝓbat scꝰ Bernardin⁹ in tract. de ꝛceptõe ipi⁹ bñdicte ꝙginis. quẽ ego vidi senis. ⁊ videť eẽ scpt⁹ mãu ꝓpa ipi⁹ scti. in q̃ libro cũ studerẽ ⁊ eẽm cum pre fratre bernardino de caimis i libraria p̃nula in q̃ sunt libri q̃ erãt ad vsum scti Bernardini: venit ad ostiũ q̃dã frat̃ senex i ea effigie ꝓpa q̃ depingi solet scꝰ Bernardin⁹ ⁊ dixit vultu iocũdo. Quid facitꝭ pres? ego ꝛo q̃ erã magꝭ ppe ostiũ rñdi. Nos magnã ꝛsolatiõem habemus videdo ista opa sancti

Decretalis Sixti pape d̃ ꝛceptiõe ꝙginis.

Appariti ꝛpilatori libri facta.

pris nostri bernardini. Ille ꝯo subridēs ait Vos bene facitis. ⁊statim recessit. Ego ꝛ̄ tē imediate dixi patri fratri bernardio caimo: Vere credo q̄ iste sit sanct⁹ bernardin⁹ ppt cui⁹ amoꝛē huc venim⁹: ⁊ de quo loq̄bamur. Et ipe ñdit. et ego sil'r credo. ⁊ sic valde ꝯsolati remāsim⁹. Cū aūt paulo post oēs frēs loci ad cenā venissent i refectoꝛio: nos diligenter ꝯsideraui⁹ si aliq̄s frater essꝫ silis illi q̄ nobis appuerat. ⁊ neminē vidim⁹. vñ firmiter credo q̄ ipe sctūs bernardin⁹ ad nos venerit vt oñderet q̄ sibi erat gratū q̄ nos libēter legerem⁹ opa p ipm edita: marie de ymacula/ta ꝯceptiōe btē ꝙginis. Et tūc ego veniebā de roma: ⁊ psentaueꝝ summo pōtifici nostꝛ officiū de cōceptiōe ꝙginis. Cū igit vt patet p bullā plūbatā Eugenij pape q̄rti: non tm̄ vita sed etiā doctrina sancti bernardini sit approbata p eccliam: sequit q̄ tenere debem⁹ hanc opinionē quā ipe sanct⁹ Bernardin⁹ in scriptis tenendā tradidit ⁊ publice pdicauit. Tenuit etiā hoc idē sctūs Tho. de aq̄no in j. sen. di. xvij. ar. iij. ā solu. q̄rti argumēti. Tho. Qui etiā in expositōe angelice salutatōis de btā ꝙgine inq̄t. Ipa em̄ purissima fuit q̄tuz ad omnē culpā. q̄z nec originale nec mortale nec veniale pctm̄ incurrit. Et itez i. j. sen. di. xliij. ar. iij. i ñsiōe ad. iij. arg. sic ait. Puritas intēdit p recessū a ꝯrio. ⁊ hō pt aliq̄d creatū inueniri q̄ nihil puri⁹ esse ꝯt in reb⁹ creatis sine vlla cōtagione pcti. ⁊ talis fuit puritas btē ꝙginis: q̄ a pctō originali ⁊ actuali fuit īmunis. ⁊ ista puritas fuit sub deo incztum erat in ea potētia ad pccādū. hec ille. Mgr etiā Johes vitalis excellētissim⁹ theolog⁹ in tractatu de cōceptiōe ꝙginis refert se vidisse libꝝ retractatiōis sancti Tho. de eo q̄d dixerat in. iij. sen. ꝯ cōceptionē mris dei. Sil'iter Richar. Rich. de media villa in expositōe angelice salutatiōis reuocat opinionē quā pius habuerat ꝯ ceptoꝛ ꝙginalē. Cui imaculate ꝙgini ait Hugo de scto vict. in quodā ser. O ꝙgo maria antiq̄ illa mlier eua nois tm̄ nō lepze te reliq̄t heredē q̄ nec maculā nec rugā hūisti q̄ vnguēto egerēt. sꝫ vnguēta gre accepisti vt spem tuā ⁊ formā cōmēdarēt. Brūs ꝯo Fulbert⁹ carnoten. eps sup angelica salutatiōe ī. aūt btē ꝙgini. Aue maria electa ⁊ ilignis iter filias: q̄ imaculata sp extitisti ab exoꝛdio tue creatōis. q̄z paritura eras creatoꝛē toti⁹ sctitatiꝫ hec ille. ¶ Brūs aūt Ansel. i epl'a ad ca/ R Anselm⁹ epos anglie inq̄t. Nō puto vez ee amatoꝛez ꝙgis q̄ celebrare respuit festū sue ꝯceptiōis. Idē q̄z doctoꝛ de ꝯceptu ꝙginali fecit duos libꝝos: ⁊ sp̄ꝛcludit p hac opione. vñ i. j. li. c. iij. dt. Cū ipa ꝙgo habitaculū fuerit: vt dixim⁹: sūmi boni: si pctī aliqu⁹ ex prime puaricatōnis origine maculā traxit: q̄d dicem⁹? vtiq̄z diuia voce ꝓphe. dꝛ. Priꝰ q̄z te formarē i vtero nouit te: ⁊ ateq̄z exires de vētre sctificaui te De Johāne q̄z angel⁹ q̄ eū nūciabat asseruit q̄ spūsco replebit er vtero mris sue. Sīgit Hieremias in gētib⁹ futur⁹ ꝓpha i vulua ē sanctificat⁹: ⁊ Johes i vtero mris ē spūsco replet⁹: q̄s audeat dicere singulare tot⁹ seculi ꝓpiatoriū ⁊ vnici filij dei dilectissimū reclinatoriū mox in sue ꝯceptōis exoꝛdio scispūs gra ⁊ illustratōe destitutū? attestāte vera scriptura. vbi spūs ibi libertas. A seruitute igit oīs pcti libꝝa fuit q̄ oīz pctoꝛ ꝓpiatoꝛi aula in q̄ ⁊ ex q̄ psonal' hō fieret ispūsct⁹ pnia ⁊ opatōe ostruebat. hec ille. Et itez. iij. c. ait Magnitudinē opationū diuie ꝙtutis q̄dā mēris limpitudie ꝓ posse considerās: videoꝛ mihi videre q̄ si q̄d original' pcti ī ꝓpagatōe ei⁹ ⁊ cōis vicij extitit: illud ꝓpagātiū ⁊ nōpagare ꝓlis fuit. Et infra. Si dīs castane ꝯfert vt iter spinas remota cōpunctiōe ꝯcipiat: alat ⁊ formet: nō potuit⁹ dare hūano q̄ sibi paueꝝat tēplo in quo corpalit habitaret. ⁊ de q̄ in vnitate pone pfectus fieret vt ꝛ inter spinas pctoꝛ cōciperet: ab ipis tm̄ spinaz aculeis oīmode exoꝛs redderet: plane potuit ⁊ voluit. q̄ si voluit ⁊ fecit. Et hāc eandē sniam ⁊ sil'itudinē ponit idē Anselm⁹ in li. de exoꝛdio humane salutꝫ post p:edicta aūt ꝙba subdit ipe Ansel. vbi. s. Et q̄dē quicq̄d dignū vnq̄z de aliquo extra suā pson̄ voluit ppetā est de te o beatissima femina nō voluisse. Et i eodē. c. etiā dt. Matrē te fecit suam ille rez oīm factoꝛ ⁊ gubernatoꝛ dīs oīz inq̄ intelligibiliū ⁊ intellectū trāscēdētiū ⁊ te dnām ac imperatricem celoꝝ terraꝝ et elementoꝝ ꝓstituit. ⁊ vt ita esses in vtero mris tue a ꝓmoꝛdijs ꝯceptōis opante spūsctō creaꝛis. Nunq̄d igit in tāta futura gloria summi valet dei mater vnica: ⁊ oīm que sunt fuerūt ⁊ erūt post filiū tuū imperatrix pudēs ⁊ nobilis: Nunq̄d in exoꝛdio tuo talis esse debuisti: vt omniū quoꝝ te dominū gerere certissime nouim⁹: aut paritati: aut subiectōni possis addici? hec ille. Qui etiā. v. c. eiusdem li. inq̄t. Ille assertoꝛ pure ꝙitatis ⁊ filio tuo iā cclo ꝓsidēte vas electiōis cognoiatus oēs hoies ī adā peccasse fateꝛ. vera vtiq̄z sniā ⁊ cui ꝛdicere nefas ee pnūcio. sꝫ cū eminētiū gre dei ī te cōsidero: sicut te nō itra oia que facta sunt ineztimabili mō contineoꝛ sic

nec lege alioꝝ in tua ꝓceptõe temerita fuisse opinor singulari ⁊ humano ītellectui ipene trabili diuinitaꝰ virtute ⁊ opatiõe ab omni pcõ adiuct℞e liberrima. Hec Anſel. In q̃ aucte oſtẽdit q̃ beata ꝙgo non eſt de numero oim q̃ peccauerũt in adam: ſed ſupra numeꝝ oim. licſi dicaꝫ. Oēs de regno tali ſũt tributarij regis. nõ ītelligit mater: vxor ⁊ filius: q̃ admunꝫ a numero oim. Idē quoq; Anſelmus in. d. c. infert. Pctm fuerat qđ hoies a pace dirimebat. ⁊ vt illud filij dei euacuaret ſiq; ad pacẽ genus humanũ reuocaret homo fieri voluit. ⁊ talis vt nihil in eo aliq̃ten⁹ remaneret qđ nõ ꝓcordaret ei. vñ hõ a deo diſcordabat. Ne q̃ ita fieri oportebat: matrẽ de qua talis lis tolleret mũda ab omni pcõ eſſe decebat: aliter quo pacto illi ſũme puritati tãta ꝯiunctiõe vniret℞ vt indifferẽter que ſunt hois cẽt dei: ⁊ q̃ dei hois cẽt. ⁊ i. vj. c. itez dr. Adhuc ꝓpone tibi palaciũ qđ ſpal℞ ſuis vſib⁹ aptũ exiſtat ꝙſtruere volentẽ. in q̃ ripe frequẽtiori ⁊ feſtiniori curſu conuerſet ⁊ omnib⁹ ope eius atq; auxilio indigẽtib⁹ mitiori ⁊ leniori vultu rndeat ⁊ auxiliet. patere tur neq̃ ſo i ꝓncipio palacij fundamẽtũ ina/lidũ ⁊ ſtructure q̃ foret edificãda incõgruũ ⁊ nõ coherẽs. Nõ puto ſic ſapet: ⁊ ꝓpoſitũ ſuum ad effectũ ꝓducere vellet. g̃ ſapiaꝫ añ oia ſcla ppoſuiſſe ſibi habitaculũ qđ ſpecialr̃ co habitaret ꝙſtruere ſil℞ indubitata fide tenemus. Qđ aũt habitaculũ iſtud fuerit iã dubium innotuit. Erat em habitaculũ illd̃ ſacrariũ ſpũſcti eſſe fatemur. in quo ⁊ p qđ eadẽ ſapiẽtia humane nature cõiungi voluit ⁊ incorpari. ⁊ oibus ſe pura mẽte cõfitẽtib⁹ parcere ⁊ miſereri. quod ſacrariũ aula vicꝫ vniuerſalis ppiatiõis cũ operãte ſpũſcto conſtrueret: ſi fundamẽtũ illi⁹. ſ. ſũtiũ ſiue p̃mordium ꝓceptõis beate Marie corruptũ fuit ĩpi certe ſtructure nõ congruebat nec cohere bat. Hec Anſelm⁹. Qui etiã i eodẽ. c. infert Inſcia ne fuit ⁊ imporẽs ſapiẽtia dei ⁊ p̃tus mundũ ſibi habitaculũ cõdere remota oĩ labe cõditiõis hũane. angelis alijs peccãtib⁹ bonos a pcõ ſeruauit. ⁊ feminã matrẽ ſuam mox futurã ab alioꝝ pctis exortẽ ſeruare nõ valuit. In eternitate ꝓſilij ſui firũ ſtatuit eã dñatricẽ ⁊ reginã foze angeloꝝ: ⁊ nũc iferiorem angel' natã i ꝓſortiũ acceptã eẽ credam⁹ oim pcõꝝ. exiſtimet ꝟ argumẽtꝫ ſuis ꝓbet q̃ vult. ego donec oñdat mihi deus aliq̃d diging⁹ excellẽtie dñe mee poſſe dici: q̃ dixi dico q̃ ſcpſi nõ muto: ceteꝝ me ⁊ intẽtionẽ meã filio ei⁹ ⁊ ulli cõmitto. Et. c. vij. eiuſdẽ lib. etiã dr. Nihil tibi dña eccle: nihil ꝓpabile eſt. oẽ em qđ eſt aut ſup̃ te eſt aut ſubt⁹ te eſt. qđ ſuꝑ te eſt ſol⁹ dei ẽ: qđ infra te ẽ eſt oẽ qđ dei nõ ẽ Ad tuã tãtã excellẽtiã q̃s aſpicier: quis attiger: ⁊ certe vt ad hãc excellẽtiã puenires: in hũilimo loco. i. in vtero mris tue puriſſima oziebaꝫ. q̃ ſi tali mõ ꝓcepta ⁊ ordiata nõ fuiſſes i tãta celſitudinẽ nõ ſuccreuiſſes. Et. ix. c. etiã ait de dña nra: quã i tãtũ culmẽ p̃deſtinauit ⁊ extulit diuia potẽtia. quã tot p̃rogatiuis dotauit: cũcta diſponẽs dei ſapia. quã ſibi matrẽ elegit ad mũdo ſubuenẽdũ. ipſa oiꝝ ſaluãdoꝝ ineffabil' dei miſcõia dicere mortẽ pcti q̃ p iuidiã diaboli occupauit orbẽ terraꝝ i ſuo ꝓceptu p̃grauari. vt taceã interi ipſas q̃s cõmeoꝝ anim⁹ rões: anim⁹ enitat: intẽtio abhoꝝret: ligua fateri nõ audet. Qui aliẽ ſapiũt ⁊ meli⁹ approbãt: credãt. ego p̃ſſima dña q̃liſcũq; fuul⁹ credo ⁊ fateoꝝ q̃ tu es tradice ineſſe pulcerrima. acp̃ h̃ ab oĩ qđ te decolozet pcti vulnere aliẽa: integerrima pmanẽs flozẽ pcioſiſſimũ. ptuliſti. nõ qualẽcũq; ſz ſuper quẽ ſeptiformis ſpũs reqeuit. Hec ille. Et iõ dñs Dñic⁹ wlan⁹ artiũ ⁊ phie doctoz eximi⁹ hec ꝓſideras ĩgt in phemio ſui tractatus de cõceptiõe beate ꝙgis. Nõ puto animi doloze afficioꝝ cum audio quoſdã magiſtrali infula decoratos: ptinaciter affirmare gl'oſiſſimã itemeratãq; virginẽ Mariã ab eterno ieſu xpi matrẽ electã a macula pcti original' fuiſſe deſurpatã atq; in ea ꝓceptã. Nã cũ ſacroſancta mr ecclia talia tãtaq; de gl'oſiſſima ꝙgine maria canat atq; affirmet q̃ nũlli alteri pure creature cõceſſa videnꝫ. pfecto poſſent in beatã ꝙginẽ modeſti⁹ loq̃. ⁊ ita pleno oze q̃ affirmãt affirmare nõ vererẽt. Nã ſi Aug. totius fidei nr̃e lumẽ ac ſid⁹ clariſſimũ cui datũ eſt de ſuma ⁊ incõprehenſibili trinitate dei loqui atq; determinare: ppr̃ honorẽ dñi cũ de pctis ab illo agit̃ nulla de btã virgine voluit facere q̃ſtionẽ. pfecto hi mario erroze ducunꝫ affirmãtes ꝙginẽ i pcõ originali fuiſſe cõceptã. Cur aũt hi nulla euidẽti rõne coacti neq; ab eccl'ia aſtricti h̃ tam ipie affirmare audeat: cãm aliã repire nequeo niſi q̃ aſſidua cogitatio in peſſimũ vſum cõuerſa eſt. impoſſibile potius eſt opinionẽ hãc a veritate aliena ex cordib⁹ eorũ euellere: q̃ indeoꝝ pfidiã de illoꝝ cordib⁹ eradicare. Hec ille. Qui poſt multa elegãter dicta pbat q̃tuoꝝ clariſſimis ratiõib⁹ q̃ de⁹ potuit. b̃riſſimã ꝙginẽ ab origiali pcõ p̃ſeruare. deinde demõſtrat octo excellẽtiſſimis rõnib⁹ q̃ valde fuit ꝓuenies eo ipam p̃ſeruare

Dñs mater ſup. numerũ omniũ q̃ peccauerit

Dominꝰ dñicꝰ wlanus.

re. Postea ꝙ pbat p octo alias rōnes sumptas ex pte xpi: q ꝙ ego bn̄dicta in sua ꝛcepō ne fuit sctissima. Postmodū ꝙ idē pbat q̄n decim alijs rōnib⁹ sumptis ex pte ip̄i⁹ puritate ꝙginis. Deinde auctoritatib⁹ pdicta confirmat. Cui⁹ subtilia argumēta qa mlt⁹ habent ad pñs nō refero. Btūs q̄q Bern. in ser. de assump. btē ꝙginis inq̄t. Licet de maria loqui gestiāt oēs: tn̄ q̄cq̄d ōr de indicibili eoip̄o quod dici potuerit min⁹ gratū sit: minus placeat: minus accepteť. quenā etiā poterit lingua etiā si angelica sit dignis extollere laudibus virginē matrē. matrē ☞tē nō cuiuscūq; sed dei? Quenā vel angelica puritas virgini illi audeat cōparari: que digna fuit sacrariū fieri spūssancti: t habitaculum filij dei?. Hec Bern. Et Aug. in tractatu de incarnatiōe xpi ōr. Noiem pepit ꝙgo decora: ꝙgo spōsa: tota pulcra: tota speciosa. flos florū: pulcritudo ꝙginū: celi regina: mūdi glia o digna digni o imaculatā imaculati: o sctā scti. o maria splēdor mūdi: glia celi: q̄lē filiū nobis pepisti? O felix femia iter ceteras bn̄dicta: cui⁹ vēter fuit recliatoriū dei: sacrariū spūssancti. Lect⁹ eburne⁹ xpi: thalam⁹ diuine maiestatis: quante sanctitatis putabim⁹ animā tuā fuisse: q̄ ad imaginē dei ꝛditā t facta ꝛsistit: cū caro tua tantū placuerit creatori: vt de ea sibi faceret palliū laudis t lozicaz victoriosi certaminis? Et. j. itorū ōr. Tu tota pulcra: tota formosa: tota delectabilis t tota gl'iosa. tu macula nulla fuscaris: tu oīm decore vestirz: tu oīm sctitate ditarz: tu sup oēs ꝙgines sctā in carne: tu sup oēs angelos t archangelos sctā in mente. tu cūctas feminas vincis pulchritudine carnis: t oēs āgelicos spūs excellētia sctitatis. tu plena deo: tu repleta spūsctō. Hec ille. Ad cui⁹ ꝓba q̄d rn̄dere poterit q̄ eā asserť repletā fuisse pctō? Sz forte aliq̄s eoz dicet. Cū habitū ꝙgis marie deferā: si ī pctō illā ꝛceptā fuisse nō credere: ipsam maculatā nullaten⁹ pdicare. Cui ego rn̄deo q̄ brissima ꝙgo nūq̄z tali fuit idura vestimēto. Ite q̄ habit⁹ nō facit mōachū sz deuotio t religiosa ꝓfessio ꝛc. porrectū. t. c. vt dericī. t. c. ex pte. de regu. t. c. ꝓfuit. ex q̄ de. vt vo. Si igiť vez vis habitū brē ꝙginis gestare: eius q̄z mōachi⁹ ac fu⁹ ee: studeas ei⁹ puritē atq̄z innocētiā honorare: t ampli⁹ noli eam indumēto imūdicie atq̄z putredinis horrendeq̄z macule coopire. Sz vna nobis cū cādidissimis atq̄z purissimis innocētie vestib⁹ illā circūdare satage: ita vt pariter deuote saluteml⁹ ipam beatā ꝙginē reuerēter dicētes illō q̄d habeť in missa ꝛceptōis eius dē. s. Salue spōsa deitaz maria fons pietaz angeloz domina. Aue dulcis o maria xpi mr̄. t filia vlla sine macla. tu sol refulgēs glia: celoz lustrās atria: luce reples scla. Tu pute⁹ honestaz: fanus dulcis charitaz: tu nra letitia. Rosa rubens castitatis: liliū ꝙginitatis cū oī fragrātia. Tu mgra clemētie: mr̄ misericordie nostra. Tu gra clemētie: mr̄ misericordie nostra. Tu mgra clemētie: mr̄ misericordie nostra. Tu mgra clemētie: mr̄ misericordie nostra. Tu mg

aĩa gl'iose ẏginis fuisset corrupta pctõ oriģi nali solũ ꝑm q̃d posset ẏgo noiari. qõ essz in cõuenies i mre dei q̃ fuit ẏgo ẏginũ. De q̃ ca nit eccl'ia. Sãcta z imaculata ẏginitas tẽ. z q̃dãmõ videret eẽ ꝓtra articulũ fidei de vir ginitate mris xpi. Et hac rõe i studio ꝑisien. habet opinio de imaculata ꝯceptiõe ẏgis q̃si articul⁹ fidei. vñ nõ põt q̃s ibi ad magisteri atũ vl alũ gradũ ꝓmoueri q̃ dãnare aude/ at hãc opi. verã. l. q̃ beatissima ẏgo Maria fuit ab oĩi pctõ ꝑseruata. Itẽ nul.⁹ ibi ꝑmit/ teret legere q̃ temerario ausu affirmare ꝑsu/ meret ac determinare q̃ mr̃ dei purissima fue rit: vl' p instãs originali vicio maculata. Et idẽ ꝓ oĩa fuit i studio basilien. Põt aũt ꝑdi cta rõ ꝓfirmari sic. Cũ em vnũq̃q magis de noiet a nobiliori. i. a forma: q̃z a materia: cuz ipa forma det nomẽ z dñaz: vt ꝓbat. ij. phi. z eẽ rei tribuat. l. si q̃s hoiem. §. ii exteriorẽ. ff ad exi. Absurdũ eẽt dicere q̃ mr̃ dei q̃ appel/ lat nõ solũ ẏgo sz regina ẏginũ: fuit solũ vir go q̃ ad corp⁹ z nõ q̃ ad aĩam. Nã sic aĩa est dignior corpe. l. sancim⁹. C. de sa. san. ec. c. cũ infirmitas. de pe. z re. c. pcipim⁹. xij. q. ij. c. so lite. de ma. zobe. z. c. sedulo. xxxviij. di. sic ma/ ior iuria ei fieret si pol'ueret q̃z si corp⁹ macu laret. cũ iuria extimet tanto acrior q̃to di/ gnior est res cui irrogat. §. atrox. Insti. de in iur. z iõ si viliori pti. i. corpi datum est ꝓuile giũ ẏginitatis. a fortiori dz eẽ cõcessum nobi/ liori. l. aie. ¶ Secũdo rõ dr̃ eq̃tiõis sic. vt colli/ git er dictis phi i li. de regimie ꝓncipũ. Non dz eodẽ mõ gubernari fu⁹ z regina nec eq̃lit tractari. imo melior dz esse ꝯditio regine q̃z serui. Insti. de publi. iudi. §. itẽ lex cornelia. iuncta glo. cũ impator. vt s. dixim⁹. donet im peratrici ꝓuilegia que ipe habet. d. l. ꝓnceps ff. de legi. vbi glo. ait. Augusta habet oĩa ꝓui legia q̃ hz filius. vt sic ad vectigalia nõ teneat Hoc ꝓsupposito dico q̃ beata ẏgo est dña et impatrix totius orbis z oĩm creaturaz. ¶ Prio nãq̃ est regina celi z angeloz. vñ ipa ait illõ Eccli. xxiiij. Girũ celi circuiui sola. s. tãq̃z do mina. Propter qõ inq̃t Chrys. super Lucã Mittit gabriel angelus: z egreditur de rege ad reginã: de impatore ad impatricẽ: de ciui/ bus celi ad dñaz palacij. Ingredit ad virgi nem regi pelectã. z eo forte alacri⁹: vt cũ an/ geli ꝓpius regẽ haberẽt: habituri essent z regi nam. vt ad supplẽdos numeros angelici ordi nis etiã pctores possent ingredi: z mr̃ mi/ sericordie z regina celoz porta fieret celi. hec ille. Dñat q̃z iferno. vñ Eccli. xxiiij. ipa inq̃t Profundũ abyssi penetraui q̃si dicat q̃ non solũ demonibus i aere cõmorãtibus z i superficie inferni. sed etiã illis q̃ in ꝓfundo stãt iferni ꝓsidet. Dñat etiã mũdo z hoibus habitãtibus in eo. Vñ ibidẽ subdit. Et in oi pplo z gẽte ꝓmatũ tenui. Io de ipa loquẽs Hiero. i ser. ad Eustochiũ dr̃. Regia mũdi hodie de ter/ ris z de ꝓsenti seculo nequã eripit. eap⁹ꝓ oẽs hoies q̃ sunt z fuerũt sunt serui isti⁹ dñe z iõ ipi dicere ꝓnt illõ. iij. Rex. Serui tui sum⁹. q̃cũq̃z iusseris faciemus. Cũ ẽ vt s. di ctũ est: nõ debeat ꝓuus cẽ eq̃lis dñe sue: segui tur beatã ẏginẽ nõ fuisse i originali pctõ cõce/ ptã. Idem Hieremias fuerit i vtero mris sctificat⁹: vt hz et⁹. c. j. z Johes baptista sil'iter vt ptz Lu. j. si btã ẏgo maria solũ fuisset in vtero mris sctificata z purgata ab oĩi ma/ cula vt ꝓdicti scti: nõ fuisset meli⁹ tractata q̃z ipi. imo illi serui fuissent dñe eq̃les. qõ esset incõueniẽs. Et iõ est dicẽdũ q̃ fuit ab origi/ nali vicio ꝑseruata. Et hac rõem tãgẽs bea/ tus Ansel. in omel. ꝯceptõis ait. Dignã de/ nationẽ sup ceteros oẽs sctos illa dz habere p quã oẽs scti sctificant. Ipa q̃z btã ẏgo h⁹ i/ linuãs Lu. j. canit. Fecit mihi magna q̃ po tens est. s. puritatẽ mihi sup oẽs puras crea/ turas tribuẽdo. ¶ Tertia rõ dr̃ ꝯcessiõis. cu ius fundamentũ ponit Bernh. in quodã ser mone di. Quicq̃d alijs licet paucissimis est ꝯcessum: nõ est credendũ gl'iose ẏgini fuisse negatũ. Si em̃ impator dat alicui famulo z seruo aliquã grãm: multomagis credẽdũ ẽ q̃ illã det impatrici vxori sue. ꝓ illã regulã topicã. si de quo min⁹ videt inesse z inest. q̃ z de quo magis. ij. topicoz. z notat i aut. mul/ tomagis. C. de sa. san. ec. z. l. si pign⁹. ff. q̃ po/ ti. in pigno. ha. Oĩs q̃ gr̃e q̃ alicui creature collate sunt: z btẽ ẏgini cõferre potuerũt: illi sunt ꝯcessa z excellentiori mõ. Vñ Bernh. in quodã smone inq̃t. Prerogatiua grãz btẽ vir gini ꝯcessa nõ solũ hoibus sz etiã agelis credi mus admirãda. Et Fran. de may. in. iij. sen tẽtiaz dr̃. Credim⁹ citra xpm beatã virginẽ maxime fuisse ꝓfectã vt pl⁹ habuerit de gra i mris vtero q̃z habeãt scti in celo. Et. b. Tho. in. iij. prte sum. q. xxvij. ar. j. inq̃t. Rõnabiliter credit q̃ ea q̃ genuit vnigenitũ a ꝓ plenuz gr̃e z veritatis ꝓ oĩbus alijs maiora dona gra tiaz z ꝓuilegia acceperit. Scdus q̃z Bernh. itez ait. Legim⁹ stephanũ plenũ gra: et apo stolos plenos spũsancto: sed longe dissiliter a maria. Et Hieroñ. vbi supza exponẽs il/ la verba angeli. s. Graria plena: dicit. Et be ne plena gratia. quia ceteris p partes gratia ꝓstat: marie vo tota se infudit plenitudo

Seruus dz eq̃l' esse dñe.

Rõe eq̃/ tionis. Soda

Maria est regina celi.

Rõe cõ/ cessiõis

Maria gra plẽa

gre. Et ire ibi dē ait. Et si i ceteris ptibꝫ gratia fuisse credat: nō tm eatenꝰ plena. Nec mirū si tātas gratias recepit ꝯgo Maria cū fuerit dei sponsa electa. Tm de illa inqt supnus sponsus. Sap. viij. Queslui eā mihi sponsam: et amatorē factꝰ sum formē illius. Cū ergo angelus ederit dns innocētiam in creatiōe illoꝝ: vt habet. ij. sen. di. xiij. et p Augustinū in. viij. de ciui. dei. Et silr pmi parentes fuerit originali iusticia decorati: vt habet a theologis in. ij. di. xxix. Et ab Ansel. lib. j. de cōceptu ꝯgiali sequit q si hec gratia data nō fuisset btē virgini suis seruis ipa inferior extitisset. quod eē valde absonū. Et iō ē concludēdū q etiā ipa fuit in sua cōceptiōe originali iusticia insignita. Quia nō fuit minꝰ chara filio suo qꝫ angeli vl pmi parētes.

Z Rōne fiatiōis.

¶Quarta ratio dr filiatōis. Ut em. s. diximus illā innocētiā quā habuit filiꝰ ꝯginis p naturā: recepit mater bñdicta p filij gratia. viij. Hieron. vbi s. inqt. In maria totꝰ gratie que est in xpo plenitudo venit. sed xps fuit sine originali peccato: q et mater eiꝰ. Et hac ratione tangēs Aug. in lib. cōtra q̄nqꝫ hereses ūi psona xpi loquit dicēs. Nec quā tu despicis manichee mr mea est: et de manu mea fabricata. Et quibꝰ verbis innuit Augꝰ. q xpus fabricādo gliosam matrē suam pleruauit eam ab originali peccato: et oībꝰ gratijs suis replenit. Et hoc puidere. it in spū Salomon sapientissimꝰ: qui Can. viij. cinquit de ipa imaculata matre dei. Que est ista q̄ ascēdit de deserto delicijs affluens innixa sup dilectū suum? Hoc etiā predixit Isaias ꝓpha sui li. iij. c. dū ait. Erit lux lune sic lux solis. Quod exponit Fran. de may. in ser. de conceptiōe eiusdē ꝯginis de ipa dicens. Que fuit equal' luc' cū sole iusticie xpo p gram pfuatōnis. qđ q̄dē decenies fuit. nā augusta debet gaudere pulegio pncipis. l. bñ a zenone. C. de q̄dri. pre. et mater pulegio filij. l. in sacris la. iij. C. de primis sacroꝝ scrinioꝝ. li. xij. et l. pe. C. de meratis. facit ad hec textꝰ in. l. j. C. de ppositis laboꝝ et als allegat labaꝝ sm glosā ibi. vbi dicit impator. Quos later' nostri decor illustrat. Si ergo fuitores stātes ad latꝰ pncipis illustrant ab eo. quanto magis illustrata fuit beata ꝯgo: que nō solū ad latus filij steterit: et eum in lateribꝰ suis enutriuit: sed etiā de suis visceribꝰ eum generauit. Et ideo etiā posito sine veri pudicio q̄ pseruari a pec caro et insigniri iusticia originali beate ꝯgini nō cōuenit ret. Possemus tamē arguere si fuit fecit Augꝰ. in pmone de assumptiōe eius pbans eā assumptā in anima et corpe dicēs. Si marie nō cōgruit: ꝯgruit tm filio quē genuit. ¶Quinta rō dr salutatiōis. nā vt dicitur Lu. j. angelꝰ Gabriel missus ē a deo nūcius ad beatā ꝯginē: q detulit ei ras sue ambasiate. quia nūcio sine litteris nō credit. secunda. C. de collatōe fundoꝝ fiscaliū. li. xj. et l. fi. C. de man. pn. Erat aūt summe honorādus loco illiꝰ cuius vice fungebat. c. vltimo. xciij. di. Littere aūt quas detulit archāgelꝰ gabriel fuerūt salutatiōis mirabilis. s. Aue gratia plena. In quibꝰ verbis denotauit ipsam beatā ꝯginē fuisse sine aliqua macla cōceptā: et inocētia originali decoratā. Aue em idē est quod sine ve. et ista indefinita eqpollet vniuersali. l. si necessitas. §. si annua. ff. de pigno. et ibi glo. et. l. si pluribꝰ. in pn. ff. de le. ij. Jō exponit aue. i. sine oi ve. i. aflictiōe. q̄d vez nō eēt si originaliꝫ pcī aculeo afflicta fuisset. Deinde pseqnēs addit. Gra plena. non fuisset aūt plena gra si pseruatiōis illi gra de fuisset. Dū ꝯ dr plena gra declarat q a deo fuit ois gre plenitudine et pfectiōe decorata alis dicerem' oipotentē in suis opibus fuisse diminutū. Extra. l. j. in pn. C. de emē. iusti. co. pfectū aūt illō dr cui nihil addi pt. l. cū sillani. nū. in fi. C. ad silla. l. vbi aūt nō apparet. ff de ꝛ. ob. Et silr ē dicēdū de hybo plenū. nam vbi aliq̄d deest nō dicit plenū. qđ bn notat in. c. p venerabilē. q filij sint legi. circa fi. ibi. plenā potestatē. qz intelligē quo ad tpalia et spūalia. plenitudo em est vbi nihil valet addi. xcvj. di. c. bñ q̄dē. sic et rex. i ti. de pace cōstā. in pn. et ad plenitudinē gre nre vos recipimus. et ibi Bal. et ideo ꝯbū Plena gra cōphēdit oēm gram sm capacitatē recipiētis. sic et de xpo dr Joh. j. Plenū gre et veritatis. Et hanc ratiōz approbat Alex. de ales in. j. pre sum. et sctūs Bona. l. j. di. xliij dicēs. Beata ꝯgo tantā habuit gratiā q de facto nō poterat plus recipe: et quātā pura creatura recipe potuit. ꝯ talis gra nullū psupponit defectū. Subdit qz angelus. Dns tecū. Nō exponit Augꝰ. dicēs. Tecū in mēte: tecū in corde: tecū i vtero: tecū i auxilio. hoc aūt nō fuisset vez si eā a casu originaliꝫ mali nō adiuuisset: sed diabolū cū ipa esse pmisisset. Intulit etiā angelus dicēs. Bñdicta tu iter mlieres qđ falsum fuisset si originali maledictōi subiacuisset. ¶Sexta rō dr verificatiōis. vt em verificent ꝯba que dicunt in missa btē virginis. et habent. Prouer. viij. necesse est dicere illā sine originali pcō cōceptā. Jbi enim dicitur in eius psona. Dominꝰ possedit me in

A Rōne salutatiōis

B Rōne iustificatiōis

ũitio viaꝝ suaꝝ. qđ nõ cẽt vez si in ꝛceptõe sua fuissz btã ỹgo a diabolo p pctm possessa Nihil em ꝓt p duos dños sub pfecto dño possideri. l. si vt certo. §. si duobꝫ vehiculũ. ꝛ ibi glo. ꝛ doc. ff. cõmo. Et ideo mgr Bartholomeꝰ pisan. in li. beate ỹgis: fructu. vij arguit di. Maria ab ũrio viaꝝ dei possidet gñõ habuit originale. hec ille. Jn pdicta autẽ missa in psona eiusdẽ ỹginis subdit. Cũ eo erã cũcta cõponẽs. qđ falsum cẽt si pctm originale ꝛxisset. durãte em pctõ nõ erat cũ deo sz cũ diabolo. Postmodũ sequit. Et delectabar p singulos dies. q dictio p denotat perfectionẽ ꝛ ꝓtinuatiõz tpis. l. ỹbũ pnoctare. ff. de ỹ. si. ꝛ p Bar. i. l. celsus. ff. de vsuca. sz si cõcepta fuisset i originali pctõ: nõ possz dici delectari p singlos dies: qz nõ fuisset delectatõ ꝓtinua. Deinde seqt. Ludẽs cozã eo oĩ tpe. qđ cẽt falsum: cũ pctõz lõge stare dicat a deo Proner. xv. c. ꝛ iõ p illo tpe vl momẽto q̃ fuisset in originali pctõ nõ lusisset cozã deo: cuz blasphema ꝛ inica eiꝰ dici portuisset. ꝛ iõ bñ dꝛ ibi cozã: q dictio denotat audiẽtiã eiꝰ cozã q̃ fit. l. cozã. ff. de ỹ. si. cum g̃ pctõres nõ exaudiat deus: Joh. ix. ideo btã ỹgo ludẽs cozam deo oĩ tempe nũqz fuit in originali pctõ.

L Rõe verisilatõnis.

¶Septima rõ dicit verisilatiõis. Verisile em est q dr ab originali pctõ matrẽ suã pservauerit: vt ptz ex sepe dictis. Cũ g licitũ sit sumere cõiecturam dr eo qđ est verisile. l. nõ est verisile. ff. q̃ me. cau. vbi glo. notabilis ꝛ ea q̃ veniũt ex bona cõiectura dicant cẽ vera. l. fi. ff. dr pba. cũqz nõ min⁹ attẽdat qđ est verisile qz qđ est in ỹitate: vt ait glo. in. l. tale pactũ. §. fi. ff. dr pac. ꝛ i. l. nõ pñt. ff. dr legi. ꝛ in. l. cũ acutissimi. C. dr fideico. ꝛ i. l. si vnqz C. dr reuo. dona. sequit vdere teneri opinionẽz dr imaculata ỹginis ꝛceptiõe. ¶Octaua ratio dicit approbatiõis sic arguẽdo. Inquit phs. vij. ethi. Fama quã oms tenẽt nõ oino dꝛperdit. Cũ g opinio dr imaculata ỹgis conceptiõe nunc p famã ꝛ opinionẽ cõem sit approbata: vt ptz ex dictis. ś. ser. iij. pte vlt. cõcludit ipam tanqz verã tenendã esse ab omnibus. Qñ em dr aliq̃ dubitat recurrẽdum est ad cõem opinionẽ. l. cũ delanconis. §. afinã. ff. de fun. istruc. ꝛ. l. j. ff. de flumi. vera quoqz esse illa vulgaris sniã. Vox ppli vox dei plerũqz reperit. ¶Nona ratio dicit psumptionis. Nõ em negari põt ạn ista sit psumptio violenta q filius dei voluit ex ꝓuilegio matrẽ suã foze illibatam in conceptiõe. ꝛ patere potest ex dictis supꝝ ỹmone. j. pte vlti. Cum ergo psumptio violẽta habeat p lege. c. affere. dr psum. ergo ꝛc. Si igit vt ingt Bal. in rubꝛica. C. dr ꝛtra. empt. iudex seder speculari per cõiecturas in iudicãdo: sicut medicꝰ p vrinã infirmitatẽ discernit. multomagꝫ nos iudicare debemus p ỹginis beate innocẽtia ex violẽta psumptiõe. ¶Decima ratio dicit nobilitatiõis. Propter nobilitatẽ etem immunitas cõcedit. l. nõ tm. §. aliensibꝰ. ff. dr excu. tu. Jrẽ ppter excellẽtiã psone licitũ est in ra transgredi. l. sed reprobari. §. fi. in verbo male dicẽplinatos. ꝛ ibi Bal. ff. dr excu. tu. Cum igitur beata virgo fuerit cunctis animantibꝰ creatꝫ nobilior ꝛ excellẽtior. g̃ ꝛc.

E Rõe nobilitatiõis.

¶Undecima ratio dꝛ subiectõis. fundamẽtũ cuiꝰ ponit Panor. in. c. cũ eccl̃ia sctẽ Marie. dr ꝓsti. vbi ꝛcludit q papa nõ põt se subijcere iurisditiõi impatoris. qz cederet in pre iudiciũ summi apostolatꝰ. ꝛ ignominia irrogaret deo si vicariꝰ eius esset subiectꝰ seculari multo igit magꝫ hoc cẽt si mater dei etiã vno momẽto subdita fuisset nequissimo diabolo Et cõfirmant pdicta p ea q̃ ponit beatus pater frater Johes de capistrano in ser. ꝛceptionis beate ỹginis: in quo pbat possibilitatẽ: congruitatẽ ꝛ realitatẽ pseruatõis: qui ait. Quilibet spãlis subiectꝰ pape est exemptꝰ. c. si pape. dr ꝓui. li. vj. sz btã ỹgo spãlis fuit subiecta deo. g̃ multo magis fuit erẽpta: ꝛ nõ ibiecta p pctm diabolo.

F Rõe subiectiõis.

¶Duodecima rõ dicitur parturitiõis: ꝛ cẽ pdicti pñis fratrꝫ Johis capistrani vbi. s. di. Maius est sine dolore parere q̃z sine peccato cõcipi. sed beata ỹgo sine dolore pepit: g̃ ꝛ sine peccato cõcepta fuit.

G

¶Tertiadecima rõ dꝛ liberatõnis. Dicem agit dr libertate ỹginis. ś. q nũqz fuerit serua diaboli. sed quotiẽs dubia est interpratio sp p libertate rndendũ est. l. quotiẽs dubia. ff. de reg. iu. imo ppter libertatẽ trãsgredimur regulas iuris cois. §. fi. insti. de dona. g̃ ꝛc.

¶Quartadecima ꝛ vltima rõ dꝛ supatiõis Data est em q̃ btã ỹgo supat in meritꝫ ỹtutibꝰ Johem baptista: ꝛ maiorẽ eo in gl̃ia celesti. Qꝛ scriptũ est Pś. xlviij. Astitit regina a dextris tuis ꝛc. Si aũt dicerem⁹ q btã virgo cecidit in pctõ originali: ꝛ postea surrexit p sanctificationẽ: seqret q nõ cẽt maior iohe baptista. qz dr dñs Matt. xj. Inter natos mulierz nõ surrexit maior iohanne baptista. Aut g̃ necesse est dicere q iohes est maior vl saltẽ equalis i gl̃ia ipi btẽ ỹgini. Et hꝫ est falsissimũ. vt patet ex supdictis. aut q xps non dixit verz. l. q inter natos mulierũ nõ surrexit maior iohãne baptista. Si intelligam⁹ verba xpi dr maioritate i gl̃ia paradisi. ꝛ hoc cẽt

D Rõe approbatiõis.

Rõe prelumptionis.

hereticū pfiteri.ſ.q̄ xp̄s fuerit mēdax.q̄z eſt ipa veritas.Joh.xiiij.Aut necessario cōcedēdū eſt q̄ xps i illis ẏbis tm̄ loquit̄ de his q̄ cecidere in pctō originali.iter q̄s nullus surrexit maior Johe baptista.xp̄s aūt z btā ẏgo licz nati sint ex mlierē:tm̄ iohe sunt maiores q̄z ipi nō ceciderī in pctō:z p̄ns nō surrexerunt ab eo.z ideo p̄dicta ẏba de ipis nō intelligunt:sed approbāt p̄clusionē nostrā.Et in ſili dr Mar.vl.c.q̄ xpus apparuit p̄mo marie magdalene:z tn ecc'ia tenet q̄ ꝑus apparuit mri ſue.vt ait Amb.in li.de ẏginibꝫ.sed exponit q̄ p̄mo apparuit marie magdalene q̄z alīs qui habuerūt pctm̄.Et ideo dicit de magdalena a qua ciecerat septē dēmōia.Et quibꝫ ẏbis inuit q̄ anteq̄z appuerit magdalene peccatrici appuit mri ſue:in qua nullus vnq̄z fuit pctm̄.Et ideo ita intelligit p̄dicta auctas de maioritate iohis.Quibꝫ ẏbis innuit saluator matrē ſuā illq̄ esse maiorē.quia ipa a pctō nō surrexit.

Pars secūda huiꝰ sermonis que dicitur testificatiōis.

3 q Uāplimi scti doctores testificant z affirmāt dei genitricē sine originali vicio ꝯceptā.inter q̄s est diuꝰ Amb.q̄ in quodā p̄mō exponēs illud Isa.xj. Egrediet virga de radice iesse: de beata ẏgine inq̄t. Hec est ẏga in q̄ nec nodus originalꝭ nec corter venialis culpe fuit.Et istā auctē affirmauit btūs frater Michael de ckrcano se vidisse in quodā libello sci Ambrosij antiq̄ssimo adeo q̄ nimia vetustate incipiebat ꝓlumi.z h̄ dixit mātue in p̄dicatiōe Idē q̄z sctūs Ambro.i omel'. de Layn z abel iterū ait. De hoc grege sctā z imaculata illa intacta ouis pcessit beata maria:q̄ nobis cōtra naturā purpureū illū agnū.i.regē xpm generauit.hec ille.Quō aūt fuisset ẏgo maria ouis imaculata si ꝑtisset maculā originalis culpe. Itē Hieron.sup.ix.c.Isa.inq̄t. In aula ẏginali z nulla sorde maculata despūsctō ē dei fmo cōcepꝰ q̄ velocit̄ de adúlarijs ptānby spolia detraheret:z sibi facere vnū ſa fuire.Sctūs q̄z Ildephōsus i li.ꝯ ideo eos.b.ẏgis dr. Cōstat igit̄ mariā ab ipo originali pctō fuisse imunē:p quā nō solū p̄meris soluta ē maledictio:veꝝ etiā oibꝫ est benedictio ꝓdonata.null'igit̄ postq̄z nata ē delicz i biacuit:neq̄z originale pctm̄ i vtero sctificata ꝑrit. Hec ille. Quā auctē ita ad litterā recitat Vincenti valuacēsis ordis predicatoꝝ i p̄mo volumie speculi hystorial' li.vij c.lxv.z li.viij.c.xij. Beat' etiā Dñic' i tractatu de corpe xp̄i dr:approbās immaculatā ẏginis ꝯceptōz. Sicut p̄mꝰ Adā fuit ex terra ẏgine z nūq̄z maledicta format':ita decuit i scdo adā fieri.ſ.xpo:cuꝰ era.i.mr ẏgo maria nūq̄z fuit maledicta. Btūs q̄z Aug.in q̄ dā ser.ait. Quis potuit i marie aīa sine carne locꝰ eē vicioꝝ:q ad celi vicē ꝓtinentis oſa dñi rēplū ē effecta? Rich.insup de sctō vict'.i ser.btē ẏginis q̄ incipit Necdū erāt abyssi. inq̄t. Nō decuit vt caro marie q̄licūq̄z foret obnoxia culpe. Nā dei sapia indignū crediꝫ mus vt quā ad lucē gēriū destinauit ꝑuitatibus z illecebꝝ sineret involui.nec erit inḡꝰ q̄ppe mri q̄ p̄ri mriq̄z p̄cepit honorē exhiberi Itē duor' Bern̄.in ser.de natiuitate ẏginis gl'iose qui icipit De gaudijs ad gaudia.ait. Caro marie ex adā supta maculas ade ñ admisit. Demōes etiā scissime dei genitricꝫ mū dicia negare nō audēt. Un̄ legit̄ q̄ diabolꝰ a q̄dā sctō adiurat' vt diceret ſitatē ꝯcepti one eiꝰ.ſ.q̄lit̄ fuerit ꝯcepta. Exclamauit dicens macula:sine macula:sine macla. Infideles q̄z btē ẏgis inocētiā z puritatē ꝑfitētur. vñ in alchorano machometi dr. Nullꝰ est ex adā q̄n tenuerit eū sathā:ꝑter mariā z filiuꝫ eiꝰ.ri.l.machometica etiā dr q̄ mr iesu ē amica legis.q̄z tātū ꝓpheta portauit i vtero. Jō si q̄s diceret i ea fuisse pctm̄:cuelli debēt ei lingua dētes fm ipam legē. Accēsce igit̄ xp̄iane z dei genitricis innocētiā noli ampliꝰ impugnare:ne infideli z diabolo cruciatior erga dñaz nr̄am esse cōprobaris. Exēpli.

Pars tertia huius sermonis que dicitur figuratiōis.

v Ja q̄z figuratōis marie inocētia cōprobat̄.¶ Prima aūt figura habet Ben̄.ij. vbi dꝰ pr̄i dixit. Nō ē bonū hoiem ee solū:faciamꝰ ei adiutoriuꝫ sil'e sibi.i.sine pctō:p q̄d figuratiue ondit q̄ p̄mo adā.i.xpo dedit dꝰ adiutoriuꝫ nr̄e salutꝫ beatā ẏginē similē ei sine pctō. Et hoc ē q̄d.b.Bern̄.i ser. de assumpt. btē ẏgis inq̄t. Et quidē ad restauratiōz hūani generis sufficere poterat solꝰ xp̄s. Siq̄dē ois sufficietia nr̄a ex ipo ē.sz bonū ñ erat nob hoiez ee solū:ꝑgruū magꝭ erat vt adesset nr̄e reparatiōi sexus vterq̄z q̄z corruptiōi neuter defuisset.hec ille. Si aūt h̄ factū nō eēt:figura fuisset p̄stātior figurato:q̄d valde inconueniēs extitisꝭ ¶ Scda figura h̄ Ben̄.iij.c.vbi dꝰ dixit serpēti. Inimicicias ponā iter te z mulierē:z semē tuū z semē illi':z ipa conteret caput tuū. Per caput serpēꝭ oēs sum' stragulati:q̄z i vtero materno sumus interfecti pctō

k

originali. vñ Bern. i ser. de. xij. gradib hũilitat ait. Oẽs nascimur morituri: qz p̃ morimur nascituri: z tãqz absorpti nascimur mortui. qz i vterz marz sum⁹ a serpẽte strãgulati Decille. Per hãc aũt figurã oñdit q̃ beata maria q̃ caput spentz. i. diaboli ꝛtriuit non fuit ab eo strãgulata. nã ꝛtrito capite serpẽtis nihil aliud pt. Et h̃ etiã figuratũ fuit Judith. xiij. in ipa vidua iudith: q̃ aputauit caput holofernis: p quẽ diabol⁹ figurat. de hac aũt figura ꝛtritiõis capitz spẽtini inqt August. sup Gen. Cũ subiectio original pcti caput sit diaboli: tale caput maria ꝛtriuit. qz nulla pcti subiectio igressũ habuit i aiam ỹginis: z iõ ab oi macula imunis fuit. Decille. ¶ Tertia figura fuit in archa Noe: q̃ pseruata extitit ab aqs diluuij: z ferebat sup aqs vt hz Gen. vij. c. p qõ dabat itelligi q̃ beata maria archa dei pfuata fuit a diluuio originalis pcti. Et iõ i officio ꝛceptiõis dz. Factũ est diluiũ pcti sup oẽm tra: optiqz sz mõtes excelsi scõz. Archa ỹo deifera eleuata ẽ i sublime: z ferebat sup aqs. Nõ ꝛsideras z puides i spũ sapientissim⁹ Salomon dixit Eccl. viij. Aq̃ multe nõ potuerũt extinguere charitatẽ. s. marie: nec fluia obruent illã. ¶ Quarta figura hz Exo. xxv. de archa veterz testamẽti q̃ erat de lignis setim iputribilibz. Per hanc aũt archã figurabat ỹgo maria i q̃ n fuerit recõdite tabule legz: sz ipse legislator dz. Per quã archã q̃tuor alia hẽm⁹ bñficia. Primo i pictl magnũ aureũ. qõ significatũ est Num. r. Nã cũ eleuaret archa dicebat Moyses. Surge dñe z dissipent inimici tui: z fugiãt q̃ te oderũt a facie tua. Scõdo i dubijs bonũ cõsiliũ. qõ significatũ est. j. Re. xiij. vbi cũ saul vellet ꝛsulere deũ: dixit. Applica mihi archã. Tertio in adũsitatibz magnũ solatiũ. qõ significatũ ẽ. iij. Re. ij. vbi salomon dixit abiatar sacerdoti. vir q̃ dẽ mortz es: sz hodie nolo te iterfici: qz portasti archã domini Quarto ista archa sctissima nob ipetrat diuinã bñdictiõz. qõ significatũ ẽ. ij. Reg. vj. vbi dz q̃ ad itroitũ arche federz dñi i domũ obededon de⁹ ei bñdixit. De hac archa inqt Amb. in q̃dã ser. Archa intrinsec⁹ portabat testamẽti tabulas: maria ãt testamẽti gestabat heredẽ. Illa int⁹ fozisqz auri nitore radiabat: sz sctã maria int⁹ fozis qz ỹgitatz splẽdore fulgebat. Illa ẽreno ornabat auro: ista celesti. hec Amb. Nos ãt addere possum⁹ Illa de lignis iputribilibz facta est. ista ab oi pctõrũ putredie pfuata imaculata cõcepta est. ¶ Quinta figura hz Ecci. xxiiij. vbi i psona ỹgis dz. Quasi palma exaltata sum i cades palma ei in signũ victorie portat: z singlariẽ illi ꝛuenit q̃ singularẽ victoriã habuit. Jdo Apoc. vij. de martyribz dz. z palme i mãib⁹ eoz. Et hec fuit btã ỹgo i sua ꝛceptiõe. q̃ de diabolo mirabiliẽ triũphauit z nũqz ei i bia cuit. Quapropt de ipa ỹgie dicere possum⁹ illud Amb. i lib. fmonũ. Est plane palma plana ad requiẽ: honorabil⁹ ad triumphũ. sp virens: sp vestita foliis: atqz iõ nũqz marcescit Et ita fuit ỹgo bñdicta: capropt dicam⁹ illõ Eccl. vij. s. Accẽdã i palmã z apphendã fructũ ei⁹. ¶ Sexta figura hz i eodẽ Eccl. c. vbi in psona eiusdẽ ỹginis dz. Et q̃si plãtatõ rose in hiericho. Rosa em de spinis nascit: z tñ spinã nõ habet. sic ỹgo maria q̃uis de iudea que vtiqz pctis spinosa erat nata sit: nullum tñ spine. i. peccati aculeũ sensit. Und de ipa ỹgine canit eccl'ia in officio assumpt. eiusdez Et sicut dies verni circũdabant eam flores rosaz: z lilia cõuallium. De hac rosa pulcherrima z imaculata ait Bern. in q̃dã sermõe. O virgo virga nobilis: virga Jesse: p quaz in ramo connaluit qui pierat in radice. Radix amaritudinis Eua: ramus eterne dulcedinis maria. Mirãda z pfundissima dispẽsatio diuine sapiẽtie q̃ talis virga nascit de radice tali: talis filia de tali matre: talis libertas de tali seruitute pscripta: talis impatrix de tali captiua: de tã sicca spina tam florẽs rosa. Decille. ¶ Septia figura hz Eccl. xxiiij. vbi dicit in psona ỹginis. Quasi mirrha electa dedi suauitatẽ odoz. Mirrha em a se et ab alijs vermiũ putredinẽ expellit. qõ beate ỹgini nõ cõuenit ret: si aliqñ ꝛmib⁹. i. demonibus p pctm originale subiacuisset: z ab eis corrosa esset. z ideo beata ỹgo q̃ innocẽtia et puritate sua diabolũ effugauit. dicere põt illud Cañ. v. Manus mee distillauerũt mirrha: z digiti mei pleni sunt mirrha pbatissima. ¶ Octaua figura hz Cañ. ij. c. vbi celestz sponsus inquit de sponsa sua ỹgine bñdicta Sicut liliũ inꝛ spinas: sic amica mea inꝛ filias. Licet em liliũ inꝛ spinas nascat: ramẽ sine spinis ẽ: z totũ candidũ atqz odoriferum existat sic btã ỹgo maria q̃uis a pmis parẽtib⁹ p pctm spinosis sit ppagata: tñ sine macula fuit: z p mũdiciã z puritatẽ tota candida atqz odorifera pmãsit. ¶ Nona figura habet Cañ. vj. c. vbi dz. Que ẽ ista q̃ pgredit quasi auroza ꝛsurgẽs. Auroza em a lumine incipit z sp in lumie crescit quousqz soli iũgat: et nunqz lumie pdat. Sic beata virgo a lumie diuine gratie incipiẽs: nullis vnqz est peccaMaria palma

Maria rosa

Maria mirrha.

Lilium

Auroza

ror tenebris obscurata: sz semp i ptutū oīm claritate succrescēs tandē cū sole iustic dulcissimo filio suo i celesti glia mirādis circumdata fulgoribz ē cōiūcta. Jō et claritatē intuens Isa. ppha. xviij. sui lib. cāgt. Sicē lux meridiana clara est. De hac gz ygie benedicta dici pōt illud. ij. Regū. xxiij. Sicut lux auroze oriente sole mane absqz nubibz rutilat. Que ba exponēs Fran. de may de ygine maria in simone de cōceptiōe eiusdē dicit. Ita aīa ygīnis resplēduit absqz nubibz peccatoz. De hac eria figura hz in officio conceptiōis: quo vtunt quidā religiosi in quo canit. O beata pgenies z venerāda series vñ surgit vt auroza maria ygo decora. Decima figura habet ps. xviij. vbi dicit. Dies diei eructat bū. Qd exponit Bern. i. angelus ygini annūciat archanū icarnatiōis filij dei q est bū pris. Lū g p die figuret beata ygo utqz dies semp in lumine sequit q mater dei semp fuit in lumie gre: z nunqz i tenebrz peccati. Jpa ergo purissima ygo fuit dies illa q nunqz habuit noctē delicti de qua dr Zacharie. xiij. Erit dies vna que nota est domio. Undecima figura habet in pdicto ps. xviij vbi dr. Jn sole posuit tabernaculū suū. Per solē em intelligit beata ygo. qz sic sol clarior est oīb syderib z est icorruptibil: sic beata ygo in sua ceptiōe fuit clarior z purior oīb creaturis: z fuit incorrupta ab oīb peccatis. Nō solū aūt dicit sol: sed clarior z pulcrior sole noiat. vñ Sap. vij. scriptū est. Hec est speciosior sole. et Apoc. xij. dicit. Amicta sole: qz semp fuit illustrata lumine diuie gre Jdeo dicit in officio ceptionis. Jn sole posuit tabernaculū suū dns. qz de immaculata ygine oīi puritate fulgida natus est rpus. Duodecima figura hz Nūeri. xxiij. vbi dr Orietur stella ex Jacob. Sic em stella remota est ab oīi pegrina implssione fm Phm in. j de celo z mūdo. sic beata ygo ab oīi implssione peccati fuit aliena. Singulariter aut beata ygo stelle marine cōparat: z p ipam figurat. vñ canit eccla. Aue maris stella. Et fm Hieron. ad Eustochiū. maria interpratr maris stella. Stella em marina nunqz patit occasum: sed est ab occasu distantissima. Beata aūt virgo in conceptiōe nescivit occasum peccati originalis: sed ab oīi peccatorū occasu distans fuit. Alie em stelle. i. sancti: aliqñ pdiderūt splendorē diuie gratie p peccatū. de quibz dicit potest illd Joel. ij. Stelle retraxerūt splēdorē suū. Hec aūt stella fulgentissima nunqz fuit nec erit sine splēdore. vnde ipa ait illd Eccli. xxiij. Usqz ad fumz seculū nō desinā. Jdeo de ipa virgine canit eccla in missa natiuitatis dñi di. Stella semp rutilans. sp clara. Et q clare oīdit q nūqz p peccatū fuit obscura. Rationē aūt qre beata virgo p stellā figurat assignat Fran. de mayr. in simone de cōceptiōe eiusdē dicēs. Sicut stella creata est sine macula: ita ygo maria cōcepta est sine originalis pcti plaga. Et iō ipaz benedictā virginē laudare debem z dicere O stella relucente chel sole pturisti tē. Quā ozōem vide in corona nostra quā feci in laudē pdicte ygīnis cū multis aliis deuotis laudibus: que ad ppositū hui simonis z aliorz sequēriū duci possunt. Multe alie sūt figure demōstrātes innocētiam matris dei: quas breuitatis causa hic ptrāseo. Pro cclusione aūt nostri simonis salutem z deuore ygīnē benedictā dicētes illud qd ponit in officio nro cōceptiōis. s. Gaude mater saluatoris: magni vellus gedeonis. rubi igne qui nō vris veri templū salomonis. Sponsa dei: stella maris: porta celi tu vocaris. mūdi sal: seuītis caput cedēs holofernis. Mare ficco calle transis. curr mergēs pharaonis: inqz syō dñaris pulsis inde iebuseis. Assueri regz lectrū caput tāgēs ygo tuū morī fecit laqatū aman sanctis ūmicū. Babylonis rex in predam nō abduxit te captiuā: philistei nec golye es trāfixa pugione. Sicut suū sol nitorē nunqz pdit nec decorē: pfulgai partz sic tu labē nullā sentis nec fetorē. Tu sol occasum nesciens: lunaqz semp rutilās. tu syd lucē paries delicti nubes pfugās. Null in te confidētes vnqz vidit infelices: vere tibi nā deuot ē: necesse sit beatus. Ad te ḡnos clamātes: in hac valle lachrymātes: ad nuptias eternales facvenire triūphātes. Amen.

Dies

Sol.

Stella

De eadem innocentissima conceptiōe Sermo. vj.

Ecdum erant

abyssi: et ego iam concepta eram Prouerb. viij. Scōm Archidiaconum in c. nonne. xxxvij. dist. abyssus dicit ab a quod est sine: z byssus qd est genus lini candidissimi. quasi sine byssio id est sine candore. Et ideo p abyssum recte telligi potest peccatū: quod est sine candore diuine gratie. immo esse censet cum magna nigredine. Quapropter homini per peccatū deturpato dicit Trenorū. iij. c. Denigrata est sup carbones facies tua. Qz aūt p abyssū

significet peccatũ: testat Dauid ps. xli. dum dr. Abyssus abyssum invocat. Qđ exponit Greg. dicẽs. i. vnũ peccatũ ad aliud trahit In ista maris abysso. i. in pfluuio originalis peccati submersi sunt omnes ab Adã pgeniti Deqbus spũ aliter intelligi potest illõ qđ dr Exo. xv. Submersi sunt i mari rubro: abyssi operuerũt eos. descẽderũt in pfundũ qua si lapis. Istud tamẽ pfluuiũ nemergere non potuit gliosam dei genitricẽ. Unde de eius intemerata cõceptiõe dicere possumus illud Exo. xv. Stetit vnda fluens: cõgregati sũt abyssi in medio mari. Ipa quoq beatissima virgo potest gliari dicens illud Eccli. xxiiij. Giz celi circuiui sola: t pfundũ abyssi penetraui: in fluctibꝫ marꝭ ambulaui. Dicere etiã põt ỹba thematis nri. Necdũ erãt abyssi. s. pctoꝝ: t ego iã pcepta era. s. in mẽte diuina. Sapiẽs em̃ architector volens pclare aliqđ artẽ admirabile palaciũ ꝟstruere: diu pus i mẽte sua pcõcipit illud ãteqꝫ ipm erigat t ad esse pducat. Deus g̃ qui oium artifex: oia. pspicãs. vt dr Sap. j. volẽs filio suo templũ ỹginẽũ fabricare: atq; domũ sibi dignã construere: pus i. ab eterno pordinauit illã pseruare a submersiõe originalis pcti. ne si in illo inficeret: maiestati sue incõgrua habitatõ redderet. Si em̃ pseruauit corp9 eiusdẽ ỹginis ab oicorruptiõe: vt dictũ est supra mone pcedẽti. multo magis pseruauit eius aiam. que excellẽtius dr rep. dei q̃ corp9. vñ Amb. in pmo libro de ỹginibꝫ ait. Nã si corp9 ỹginis dei templũ est: anim9 eius quid est? quasi dicat: multo dign9 templũ. Ad pdicta aũt facit illud qđ inãt seraphic9 cardinalis beat9 Bonauẽ. in pmo lniarũ. dis. j. dicẽs. Omnia que nũc sunt t quecũq; fuerũt a deo producta t pducent vsq; in finem mũdi fuerũt ab eterno in deo fm causatiuã potẽtiã: t fm sili tudinis pntiã. que tamẽ habent ex tempore actualẽ existẽtiã. Et ideo hoc respectu dei genitrix dici potest tũc cõcepta: t p consequẽs ab originali vicio liberata. Quia vt ait Aug. xiij. de ciui. dei. c. xj. homo pctõ suo nõ potuit diuinũ pturbare cõsiliũ: quo ordinatũ fuerat ab eterno beatã ỹginẽ sine macula cõcipi rebere. De cui9 sanctissima cõceptiõe tres ꝟsideratiões faciem9.

Prima dicet rõnabilitatis.
Secũda auctoritatis.
Tertia t vltima appellabit exẽplaritatꝭ.

Pars pma huius sermonis que dicitur rationabilitatis.

Ecẽ ratiõibꝫ pbari potest vltra pdicta q̃ beata virgo ab originali peccato fuit imunis. ¶ Prima q̃rũ dr mediatõis. Qñcunq; etem est inter aliquos iimicicia p recõciliatõem nõ puenit accipere tertiũ: nisi ille sit offensi amicus. multomin9 autẽ talis mediator debet eẽ particeps delicti: per quã participationẽ fit ipe dolosus Nam iimici amicus inimicus est. arg. C. de inoffi. testamen. l. liberi. de quo per Bal. t Lynũ in. l. si quis testibꝫ. C. de testi. t per Bar. in. l. sciendũ. §. si accusatio. ff. de lega. fagit tex. t quod ibi notat glo. in. l. j. §. cum patron9. ff. recte. ff. de offi. pfec. vbis Et ideo ei tanq; inimico nõ credere et. ff. de testi. l. iij. §. j. Virgo itaq; que debebat mediare inter humanã naturã t xpm venturũ: nõ debebat esse rea t conscia delicti: alioquin eẽt indigna recõciliatrix: dicente Grego. in moralibꝫ. Cum his q̃ displicet ad iter pellãdũ mitrit: irati iudicis animꝰ ad iracundiam prouocatur. Missa est ergo virgo benedicta a patribꝫ exilio dãnatis tanq; digna recõciliatrix ad deũ. que si non eẽt digna penã mereret. argu. in. c. nihil. de elec. Sz qz non est repulsa: imo iratũ deũ placauit: dignissima inuẽta est: t per consequẽs sine originali culpa. Xps ergo inter patrẽ t populũ mediauit: virgo inter filiũ t delinquẽtes. q̃ si ipsa peccasset: vbi esset spes nra? vbi redinatorũ capitis nostri? Si mater eẽt rea: qđ nob eẽt seruis inutilibꝫ? Desperare possem9 vbi ipsa singulari puilegio puritatis nõ fulgeret. Et hãc rõnẽ tũgit magr Bartholome9 pisanus in li. beate ỹgis: fructu. vij. dicẽs. Maria fuit mediatrix inter nos t filiũ. g̃ debuit carere oñi illo q̃ erat discordia: aliter nõ fuisset vna mediatrix. Hec ille. Secda rõ dicit pfectiõis. Si em̃ ỹgo bñdicta ab originali pctõ nõ fuisset pseruata: xps nõ fuisz pfectissim9 redẽptor. vt pbat Sco. in. iij. di. iij. vbi dr q̃ pfectissim9 mod9 placãdi aliquẽ p offẽsa ỹbẽda est puenire ne offendat. Ista g̃ cõsequẽtia i theologia ẽ suscipiẽda. Xps fuit humani generꝭ redẽptor pfectissim9. dei em̃ pfecta sunt opa. Deut. xxxij. g̃ aliq̃d hũanũ idiuiduũ fuit a pctõ pseruatu. tz pbat lic. Perfectissim9 redẽptor ẽ cui nõ defic aliqs mod9 redimẽdi. p ei denotat integritatẽ. l. fbũ pnocta re. ff. de ỹs. cũ igit sex mõis fiat rdẽptio. seq̃t q̃ oibꝫ his aliquẽ hũano genere xps redẽit ¶ Prim9 mod9 ẽ q̃ aliqs redimit posit lapsũ in mortali pctõ. Et hoc mõ cõtigit redimunt pctores: t redempti fuerũt primi parentes.

Rõe mediatiõis

Rõe pfectionis

Sex modi redẽptionis.

Nā eoz pctm quo ad eos fuit actuale mor/tale: vt on dit mgr in.ij.di.xxx.c.viij. Iz quo ad nos dicat originale. Secūd⁹ mod⁹ elt q̄ quis redimit post lapsum in originale. Et h̄ modo redimunt pueri z quicūq; alij q̄ ba/ptizant. si habebāt solū originale pctm. Ter tius modus est quo quis redimitur post la/psum in peccatuz veniale. z hoc modo redi/munt viri pfecti qui subleuant post venialē cōmissionē. Juxta illud puerb. xxiij. Septi es in die cadit iust⁹ z resurgit. qō notat glo. insti. de iusti. z iu. in pzin. z in auc. de nō ali. aut per. re. ec. §. vt aut. Quart⁹ mod⁹ ē quo q̄s redimit ne labat in pctm mortale. vt cre/dit de apl̄is post aduētuz spūscti. Quintus modus est quo quis redimit ne labat in pec catū veniale. vt q̄dā putāt de scto Johe bap tista: ppter illud qō canit ecclia in officio ei⁹ dices. Ne leui saltē maculare vitam famine posses. q̄uis Aug. in libro. de natura z gria oppositu renere videat. Sext⁹ modus oim aliuz pfectissim⁹ est. quo quis pseruat ne la/bat in originale peccatū. Cum ergo hoc mo/do de⁹ nullū aliū pseruauerit: igit tenem dū ē q̄ ipam benedictā matrē suā tali modo rede mit. Quia em beata virgo vt res singularis mūdo donata est fili⁹ eius dicere potuit illō quod notat in. l. ob res. ff. de pac. do. z in. l. le gē. C. de dona. s. rei quā dono legē dico quam volo. De hoc aūt pfectissimo mō redēptōis tāgit Rich. in.iij. di. xix. ar. j. q. iij. dicens q̄ gl̄iōs liberari a pena pōt tripl̄r intelligi. aut eos a pena iā habita eripuit aut a reatu illi⁹ pe ne absolui: aut ab illo reatu pseruari. Hec il le. Quo quidē mō fuit beata vgo ab originā li pctō liberata. Jō in pson vgis gl̄iose dz i officio zceptōis. Magnificat aīa mea dōm Et exultauit spūs meus in deo saluratri meo Qui me pseruauit ab origiali pctō. Et hoc fundametū ponit etiā Petr⁹ aureoli in tra ctatu de zcep. brē vgis. vbi cōcludit dicens. Apparet g̃ q̄ hoc negat. s. beatā virginez fuisse a filio pseruatā ab originali pctō: ero gat excellētie redēptoris. Hec ille. Hoc etiā argumētū facit magr Petr⁹ de candia in. iij sen. di. iij. ¶ Tertia rō dz reportatōis. null⁹ em dz ex dolo suo lucrū reptare cui pena de/betur. l. j. z. l. ne ex dolo. ff. de dolo. l. si legata rius. C. de lega. l. dubiū. C. de repudi. l. si sine. C. ad vel. l. eos. ī fi. C. de vsur. s. c. dictū est. xxx q. j. c. sedes. z. c. ex tenoze. de relcp. z. c. ex litte ris. de dolo z ctu. z. C. de vxo. mili. l. ij. Sed serpens mendacioz arriser inuidia mor⁹ sua calliditate seduxit humanū gen⁹ in mulierē vgīe Euā: p quā oēs captiui facti sum⁹. Jgi tur oportuit aliā vginem destinari sancta z purā que nō vincerēt a serpēte z ipm serpē/tē superaret. iuxta illud Job. xxvj. Prudētia ei⁹ superbū percussit. Alioqn nō punito serpē te de hoc mēdacio. is allicerēt itez ad malefa ciendū. quia facilitas venie incētiuū prebet delinquēdi. c. est iniusta. xxiij. q. iij. z ex vi ta z ho. cle. c. vt clericoz. z de trāsla. pla. c. pe nul. vbi glo. Argumētū etiā ad hoc in. l. ita vulnerat⁹. ff. ad. l. aquī. z in. l. si quis. ī fi. C. de fur. Si itaq; vgo ptraxisset originalē cul pā: z ipsa zceptra fuisset: diabol⁹ ex dolo suo lucrū reportasset. g̃z. ¶ Quarta rō dz cur sionis sic arguēdo. Duo pfecte ptraria non pñt sil̄ cōcurrere z stare in eodez subiecto: vt dicit Phs in. ij. perier. z. ij. topic. z notat in in. l. si ancillā. ff. de vsu. p suo. Nō em potest aliquid eodē tpe esse pfecte albū z nigrū vi/um z mortuū: calidum z frigidū. Sil̄r nec aliquis pōt esse eius dē rex dñs z seruus. Gz beata virgo a pncipio sue pductionis fuit do minatrix demonū. sicut pdictū fuerat p Da/uid dño iesu xpo. Ps. cix. dicente. Virgam vtutis tue emittet dñs ex syon dñare in me/dio inimicoz tuoz. Ergo nō potuit eodē tē poze vel momēto esse serua eozūdē demonū qō fuisset si p originale pctm eis subiecta fu/isset. ¶ Quinta rō dz demōstratōis sic. Qua lis ē effect⁹ talis demōstrat⁹ fuisse sua causa. sm Phm in. ij. philicoz nuctorē i libro de causis. Et ideo arguit Apl̄us ad Ro. xj. di. Si radix est sancta: z rami sunt sancti. Hec ille. Sed ram⁹ hui⁹ radicis vginalis. s. xps fuit sanctus. ergo zc. Sicut em ex vers non nisi vez: vt ait. Phs. j. priozum. sic ex ūmacula/ta vgine nō nisi ūmacula⁹ natus est. ¶ Se/xta ratio dicit figuratōis. Sicut em paruit in simone pedētri: pre vltri. gl̄iosa virgo ma/ria figurata est per domū z templū qō Sa lomon edificauit deo. de quo habet. iij. Reg. vj. Sed templū materiale dicit sanctū: Ju xta illud Ps. x. Dñs in templo scō suo. Er go z ipa mater dei fuit sancta: z nūq; macu lata. Un de ipa dz illud Aggei. ij. Magna erit gloria dom⁹ istius nouissime pl⁹ q̄ pme Et iō de ista domo divia. s. bñdicta vgine dz dauid ps. xcij. Domū tuā decet scitudo dñe in lōgitudine diez. Qō nō est vez si aliq̄n fuisset pctō infecta. Sil̄iter falsum esset illō quod dicit. iij. Regū. vj. ī figurā vginis. s. Nihil erat in templo qō nō auro regeret. i. charitate vestiret. Falsum esset etiam illud quod in eode. c. scriptū est. s. Malleus z se/

Libera/ria pena fit tripl̄r

Z Rōe re/portatio nis

A Rōe cō curriou

B Rōnes monstr tionis.

C Rōnes guratiuis.

curꝭ ꝛ oĩe ferramẽtũ nõ sunt audita ĩ domo dñi cũ edificaret. Nõ ꝯ malleo pcti originalꝭ vel securi aut alio ferramẽto pcti actualꝭ fuit bñdicta ẽgo pcussa vl vulnerata. Hec igit ẽ illa dom⁹ de qua sapiẽs Salomon loquens dicit puerb. ix. Sapia edificauit sibi domũ ꝛ excidit colũnas septẽ. qz gliosam ẽginẽ super septẽ colũnas septẽ dono⁹ spũssancti fundauit. Exponit de ipa ẽgine canit in officio ꝛceptiõis. Hec ẽ dom⁹ dñi firmit edificata bñ fundata ẽ supꝫ firmã petrã. Et iõ de hac de atissima ac sertissima dei mre dici pt illud ps. xcij. Hlia ꝛ diuitie in domo ei⁹. i. filij dei: ꝛ iustitia ei⁹ manet in seculũ seculi. Nos igit puritatis ẽginee zelatores dicam⁹ dño nostro iesu xpo illud ps. xxv. Dñe dilexi decorem domus tue: ꝛ locum habitatiõis glie tue. Et etiã illud ps. lxxiij. Replebimur in bonis domus tue: sancta est templũ tuũ mirabile in equitate. De hac ꝯqz domo purissima inquit deus pfigurã. ij. Regũ. ix. Ego elegi ꝛ scrificaui domũ istã: erunt qz oculi mei et cor mea ibi cũctis diebꝫ. ¶ Septima rõ dr medicatõis sic arguẽdo. Inquit Cõstantinus affricanus in pma practice pantegni de regimine sanitatis. c. de disputatiõe regendorũ sanorũ. Intentio medicor nõ est nisi de sanitate custodiẽda: fm Galienũ in initio sui libri de diuisa intẽtõe medicor: q̃ ait. Medicorũ intẽtio ac volũtas nõ est nisi i sanitate regẽda. Monstrauit em̃ ꝯ vltimiditas medicine nihil sit aliꝺ qz sanitatꝭ custodia. Antiqui em dixerũt ꝯ meli⁹ est custodire sanitatẽ qz morbis repugnare. qz sanitas in sanis repit ab infirmis ẽo ẽ absens. Et meli⁹ est rẽ inuẽtam custodire qz nõ inuẽtã querere. Sanitatis em custodia prior est qz infirmitatis curatio. qm̃ homo naturalit est san⁹: ꝛ sanitas est tẽperamẽtũ corpis. Hec ille. Quibꝫ psuppositis sic infert. Ex̃ps tã qz bon⁹ medic⁹ venit in mũdũ ad pcurãdũ hoim saluterẽ ꝛ ideo samaritan⁹ vulnera originalis ꝛ actualis pcti curãs appellat a magro sniaꝝ ĩ pncipio qrti li. Sz boni medici triplici vtunt medicina fm phm. iij. eth. i. pphylatina: pfuatiua ꝛ curatiua. Quaꝝ excellentior est pseruatiua. i. ipe dire ne ẽgs in infirmitatẽ labat. vt. s. patuit. ẽ debuit mri sue hãc medicinã exhibere: eam pseruãdo ne caderet in ifirmitatẽ pcti originalis. quod quidez facere potuit. qz quicqd põt deus ab aliquo remouere: põt etiã illud infundi phibere. qz faciliꝰ ꝺd suspẽdit sine p seruat qz inductũ tollat. l. patre furioso. ff. de his q̃ sũt sui vl ali. iu. tisti. de re. diui. §. apũ Sed pccatũ originale multiplicter põt remoueri: maxime per baptismũ fluminis aut flãmis vel sanguis. vt declarat mgr i. iiij. di. iiij. ꝛ p suã gram remittit. iuxta illud ad Ro. iij. Justificati gratꝭ p gratiã ipi⁹. Ergo etiã potuit phibere ne in mre sua bñdicta infunderet. qõ ꝛ fec. ꝛ sic illi digniorẽ exhibuit medicinã salutis. Octaua rõ dicit locationis. Locus em dr esse ꝓportionat⁹ locato: vt ait Phs ꝛ cõmẽtator in. ij. de aĩa. ꝛ. iiij. phisicor. facit ad hoc illud quod inqt glo. in c. dudũ. de deci. di. Qualia sunt ꝑdicata talia ꝓuenit esse subiecta. Sed ẽgo gliosa fuit habitatio filij dei. Un ipa inquit Eccli. xxiiij Et qui creauit me requieuit in tabernaculo meo. Ergo debuit esse ꝓportiõata ipsi habitatori. qui fuit sine vlla peccati macula. Purissimo ergo filio non debuit esse mater nisi purissima. dec decuit dei sapiẽtiã sordidatũ ac peccato cõtaminatũ sibi habitaculũ dputare. Quia vt dr Sap. j. In malivolã animã nõ intrabit sapietia: nec habitabit in corpore subdito peccatis. Si igit beata ẽgo fuisset originali pctõ deturpata nõ fuisset cõueniens habitaculũ filij dei. Qr vt ait Aplus ij. ad Chor. vj. Nõ est ꝓuẽtio xpi ad belial. Ergo indubitãter est tenendũ ꝯ imaculata fuit ꝛ omi puritate repletissima. ꝛ ad hoc adduci põt illud qõ dr Sop. viij. s. Generositatẽ illius glorificat cõtuberniũ omipotẽtis dei. Quod exponit Fran. de may. in fmone de cõceptiõe ẽginis dicẽs ꝯ licet eius nobilitas fuerit a regibꝫ deriuata: tamẽ ex diuinarũ personaꝝ affinitate fuit summe glorificata. Ex quo arguit consequẽs fuisse vt sine vlla peccati ꝓtagiõe ꝛcipet illa: ex q̃ oriri debebat innocentia ꝛ iusticia. ꝛ hoc est qõ p figuram dicit. Ezechielis. xliij. s. Gloria dei isrl egrediet p viã orientalẽ. i. per beatã virginẽ ꝛ terra. i. caro ipi⁹ resplendebit maiestate ei⁹ scz xpi: id est per gratiã ei⁹ ẽgo benedicta fulgebit iusticia originali. Et hoc vt digna essꝫ habitatio filij dei. Quis em sapiẽs rẽ valde pciosam in luto vel in imũdo loco collocaret Quis magnific⁹ dns leprosaꝫ sibi sponsam eligeret: aut imũdã domũ p suo habitaculo dputaret: pfecto talis dici possꝫ stultus ait em glo. i. §. certũ. insti. qõ cũ eo. nota quem esse stultũ si eligat malũ cũ posset eligere bonũ. vt i auc. qbo mo. na. ef. sui. §. j. Quis etiã rõis capaꝫ i lecto fetido i imũdicicijs pleno iacere potiꝰ asset̃ret qz i stratu mũdissimo ꝛ ab oĩb imũdicijs elõgato. nẽo ei psumit carnẽ suã odio hꝫẽ. vt inqt glo. in rubrica. ff. in

D Rõe medicatõis

E Rõne locationis

tus vo. vt eāt. Beata igit ꝟgo maria q̄ thalamus diuie fuit glie nō fuit aliqua pcī lorde polluta. ¶ Nona ratio dr̄ destinatōnis quā ponūt q̄dā diceñ. q̄ res destinata ad certū locū vel finē censet: ad eundē locū vel finē actu existere. cle. ne romāi. de elec. l. ex facto. §. rerū. ff. de here. isti. vñ dr̄ q̄ idē iurꝫ est de vestimēto q̄d ēi fieri: q̄d ē de vestimēto q̄d est i facto. l. vel vestimētū. ff. de au. ⁊ ar. le. Sz beata ꝟgo añ secula fuit destinata ⁊ deputata vt eēt mr̄ dei scrissima. ḡ ⁊c. Nec obstat si q̄s diceret q̄ p̄dicta intelligunt de his q̄ sūt i primo fieri. q̄z rñdet q̄ talis sp fuit brā ꝟgo respectu dei. cui inq̄t ppha ps. lxxix. Mille anni añ oculos tuos sicut dies hesterna q̄ pterijt. immo ei oīa futura sunt p̄nta: vt patebit. j. sermone vltr. Et facit ad p̄dicta illud quod notār dr̄ in. l. q̄stū. §. illud fortasse. ff. de le. ij. sz q̄ q̄n potētia ē de facili reducibil' ad actu: indicat de ea vt de actu. ¶ Decima rō dr̄ affirmatiōis: q̄ p̄t colligi ex dictis bti p̄is fris Joh̄is de capistrano in sermone de conceptiōe ꝟginis: vbi ꝛcludit eā fuisse p̄seruatā ab originali. Et subdit q̄ q̄dā saracen⁹ fil⁹ cuiusdā regꝫ vltramarini ⁊ nepos soldani h̄ affirmauit existēs Rome in domo dñi cardinalis p̄nestini sic arguēs. Dñe edificiū habēs fundamētuꝫ defectuosum facit defectuosum quod superedificat. facit. c. cum paul⁹. ⁊. c. p̄n cipatus. ⁊. c. ferē. cum. §. sequnti. j. q. j. ergo si mater xp̄i fuisset defectuosa: diceret xp̄us habuisse fundamentū defectuosum ⁊ incōgruū ⁊c. Jt̄ē plus dilexit dñs matrē suā ⁊ circa eaꝫ plura fecit q̄z pater me⁹ circa me. Sz p̄ me⁹ fecit me liberꝫ q̄tū potuit in d̄ie mee natiuitatis. ergo ⁊c. Hec ille.

Pars secūda huius sermonis que dicitur auctoritatis.

Auctoritatibꝫ quoq̄z p̄dicta cōclusiō roborat. et p̄mo Salomonis pueri. vlt. de muliere forti. p quā intelligit ꝟgo b̄ndicta. inq̄t. Nō extinguet lucerna eius in nocte. i. in peccato sequit. nō timebit a frigore niuis. q̄z frigus peccati eius animā nō penetrauit. Et ibidez iterꝫ ait. Byssus ⁊ purpura indumētū eius: quia habuit semp candorē puritatis ⁊ innocentie. Et iterꝫ ibidē dicit. Fortitudo ⁊ decor indumētū eius. q̄d verꝫ nō eēt si in cōceptōe sua circūdata fuisset fragilitate ⁊ turpitudine originalis peccati. Jt̄ē Ezechiel. xliij. dr̄ de porta quā vidit ppheta in spū. p quā fin omes intelligit beata virgo maria. Porta hec clausa erit ⁊ nō aperiet. quod verum nō esset si p peccatū fuisset aliquādo apta. Deinde subdit. Et vir nō trāsibit p eam. Turpius aūt fuisset si diabolus p pctm̄ transisꝫ p illā. Et ideo sanct⁹ Maxim⁹ in quodā sermone sup hac ratiōe fundit⁹ ait. Nec que fuit admirabilis dei thalam⁹: celeste templū tabernaculū glorie: de quo speciosus prodijt sponsus: lux gentiū: spes fideliū. cōdecēter ⁊ cōgrue nulla macula originali cōtaminata ē. Hz gori⁹ quoq̄z sup Beñ. inq̄t. Quāuis beata virgo fuerit cōcepta de ꝑpagatiōe carnis peccati: tamē ipa concepta fuit sine originali. Et iterū in salutatiōe ꝟginis ait. Salue sancta parens omi prorsus labe carēs ⁊c. Et Ambrosius in quodā sermone de ꝑpetua ꝟginitate matris dei dicit. Anima Marie nō fuit a casu eleuata sed p̄seruata. als nō fuisset virgo sed peccato corrupta. Et Dugenes sup Lañ. inq̄t. O vos omnes virgines ⁊ cetere sancte mulieres cōuenite vos volo a sinistris: ⁊ mariā matrē dñi mei virginē hebream a dextris meis constituo. Omes vos maculā habetis originalis culpe de sup⁹ sperſam p totū: sed nō maria. Hec ille. Jsta autē gloriosa virgo ab omni labe imaculata fuit figurata per columbā albam ⁊ mundissimā que de archa Noe egredies atq̄z nihil fedi tatis tangēs: cū ramo virētis olive est reuersa vt habet Beñ. viij. c. Nō fuit in signū victorie. Jdeo nō debet corp⁹ nr̄a eā crocitare: licz eo mortuoꝫ corpoꝫ putrediē fedato ipa purissima colūba i nullo pēnit⁹ fuerit maculata Ad cui⁹ intemerate atq̄z colūbine ꝟginis reuerendā ꝛceptiōem debet vnūquēq̄z inducere ipius ꝟginis deuotio. q̄n etiā nulla ratio esset ad pbandū eam sine macula conceptā: cum hoc ꝓuilegiū possit sibi dari sine peccato. vt dicit Petrus de candia in. iij. sniarum di. iij. Hanc q̄z sentētiā de imaculata conceptione ꝟginis pbamus per dictū beati Hieronymi in simone ad Eustochiū dicētis. Nihil est candoris: nihil est splēdorꝫ: nihil est luminis: quod nō resplēdeat in virgine gliosa Et ibidē etiā dicit. Quicq̄d in maria gestū est: totū puritas: totū veritas: totūq̄z gratia fuit. ⁊ iterꝫ. Quicquid humanis dici potest ꝟbis minus est a laude ꝟginis. que oīa falsa eēnt si in brā ꝟgine originale iustitia atq̄z innocētia nō radicassꝫ: eiq̄z hāc laudē dare nō possem⁹ q̄ ab oīs pcti macula ūmunis fuit. Jbidem etiā Hiero. addit. Quicq̄d maledictionis infusum est p euā: totū abstulit b̄ndictio marie. incōgruū ḡ fuisset vt illa q̄ a nob⁹ maledictionē originalis peccati auferre debebat ei

dem maledictiõi subiaceret. Ideo idẽ Hieronym⁹ subdit. Igit qõ natura non habuit vsus nescuit: ignorauit ratio: mẽs nõ capit humana: pauẽt celum: stupet terra: creatura oĩs etiã celestis mirat. Hoc totũ est quod p Gabrielẽ Marie diuinitus nũciatur. Et iterũ in codẽ ſmone ait. Canit in canticis de Maria. Hortus conclusus: fons signatus emissiones tue paradisus. Hortus delicia in quo sunt plita vniuersa flor genera zodo rameta virtutũ. sicq signatus vt nesciat violari neq corrumpi vllis insidijs fraudibus ve diaboli. fons itaq signatus sigillo totius trinitatis. Et in sermone annũciatiõis idez ihẽ beate ỹginj. Quid dicã paup ingenio cũ de re quicqd dixero min⁹ pfecto sit qz tua
Aug⁹. dignitas meret? Et Aug⁹. in ſmone de natiuitate ỹginis dicit. Magnifica ullũ o ỹgo beatissima q̃ te ab oĩ peccato sup oĩes homines pseruauit. Quis eĩ dicere poterit. sine peccato sum nat⁹: aut mũdus sum ab omni iniq̃tate dicere audebit? nisi illa ỹgo prudentissima animatũ templi dei excelsi: quaz deus sic elegit z pelegit ante mũdi cõstitutionem: vt sancta z imaculata dei mater esset et filia ab eterno pseruata incorrupta ab omni labe pcti. Et in alio ſmone iterz dicit. Summa xi sapiẽtia nullã in massa humani generis inuenit viã: p quã vt disposuit in mundũ veniẽs ei⁹ subueniret lucruose pditõi: donec ad illã de qua loq̃r virginẽ vẽtũ est. Sz hec mox vt in mũdũ per humani generis lineã venit: tanta oĩs boni virtute pfecte resplenduit vt eã dei sapiẽtia veridice iudicaret idoneã. vt p ipam in hoiem veniens non tñ reatũ ꝑmoz parẽtũ: sed etiã toti⁹ mundi peccata tolleret. hec ille. Ex ꝟbis possumus arguere beatã ỹginẽ sine peccato fuisse cõceptã sic inferẽdo: vt inq̃t Hugo de sancto vict⁹ in libro de sacramẽtis. quẽ refert Alexãder de ales in. iij. sen. di. ix. ar. vlti. q. j. Illa
Argumẽta cõtra. pars nature sub peccato esse nõ debuit p quã ipsa humana natura a peccato liberãda fuit. ꝟ cõ. Nz si forte aliqs dicat q Aug⁹. tenuit cõtrariũ in lib. x. sup Gen. ad litterã dicens Caro ade z abrahe habebat vulnus ꝑuaricatiõis in lege mẽbrozũ: que p omnẽ ꝓpagata carnẽ transcurrit vsq ad corpus marie. qa tipm eodẽ modo conceptũ z exortũ est. Respondet q illa dictio vsq ibi stat exclusiue. sic eĩ accipit quãdo al⁹ prauus resultat intellect⁹: vt inquit Bar. in. l. patron⁹. §. sem pronio. ff. de leg. iij. Hoc aũt esset in casu nostro. vt patere potest ex ꝓcedentib⁹. Nec obstat dũ dicit qz tipz eodẽ modo ꝓceptũ z exortũ q̃ qz p illa ꝟba nõ dicit q ꝓcepta sit in peccato originali. Nã loquit copulatiue dicens ꝓceptũ z exortũ est. Nullus aũt negat eam exortã z natã esse sanctã et sine peccato. Dicendũ est ergo q loquit solum de corpore virginis quod affirmat cõceptũ z exortũ cũ naturali inclinatione ad malũ: que dicit lex mẽbrozũ. vt patet ex dictis Apli ad Romanos. vij. z fm Aug⁹. habuisset rebellãdi ad uersus spiritũ pronitatẽ: nisi fuisset per spiritus sancti gratiã sanctificatũ. Uel respõderi potest: q quãdo dicta doctoz sunt varia: tenẽda est illa opinio que pluries repetit. quia ꝟba gemmata magis operant. l. balista. ff. ad trebel. Barto. in. l. quẽadmodũ. ff. de agri. z cen. z notat in. l. pacta nouissima. C. de pact. Dato igit sed nõ ꝓcesso q in pdicta autorita
k te Aug⁹. intelligeret illã dictionẽ vsq inclusiue. tamẽ cũ in pluribꝫ aliꝫ locis expresse reuerit ꝓtrariũ: debem⁹ illud tenere. quia qñ dictũ alicui⁹ doctoris est dubiũ in vno loco z in alio est clarũ: magis est stãdũ claro. Ad quod facit quod voluit Bar. in. l. priuilegia. C. de sa. sanc. ec. vbi ait q quãdo aliqd est dubium de iure ciuili: z clarũ de iure canonico: standũ est decisioni iurz canonici: etiã in pzto cesaris. qõ est notabile: cũ al⁹ in foro ciuili standũ sit decisiõi iuris ciuilis: z in iure pauli decisiõi iuris canonici. vt inq̃t glo. i. §. hac ten⁹. insti. de gradi. Uel pt dari rñsio quã dicit. §. ser. iij. pte. ij. in rñsione ad scõm argumẽtũ. s. specialitaz. Sancta qz mater eccl'ia in officio visitatiõis beate virginis dicit. Tante laudes virginis humana lingua exp̃mere nõ sufficit: nec etiã sancti z iusti illã in cui⁹ ille que celi capere nõ poterãt se zstulit aula virginali: dignis laudũ ꝓconijs ad plenũ efferre potuerũt. Et in missa eiusdẽ matriz dei iterũ canit. Sãcta z imaculata ỹginitas q̃bus te laudibꝫ efferã nescio. Et iterz ỏt. Felix nã qz es sacra ỹgo maria z oĩ laude dignissima. Qz aũt est oĩ laude dignissimũ nulla ignominia est afficiẽdũ. nec illi est laus innocẽtie originalis denegãda. Si ĝ iuxta eccl'ie testimoniũ tãta est intacte ỹgis puritas: vt ꝟbis exp̃mi nõ possit. vñ Petr⁹ comestoz inq̃t ipi beate ỹgini. Si fieri posset q arene pulueris z vnde: Undaz gutte: rose: gẽme: lilia: flamme. Ethera: celicole: nix: grãdo: fletus vterq
Petr⁹ comestoz Uetoz penne: volucz: pecudũ gen⁹ oĩ. Silua z rami: frõdes: auiũ q̃z pene. Ros: gmen: stelle pisces ãgues z aristę. lapides mõtes z valles: ira: ꝓpacoes. lingua cũcta fozẽt mimere

promere possent. Que sis vel quãta ẽ ego re/
gina Maria. Que tua sit pietas: nec ẽ ꝓtera
nec debit etas. Profecto nõ paꝛ errare ꝓui/
cit q illã originali macula ꝺerurpatã fuisse ar
bitrat. Ut em ꝓbat Frã. ꝺe may. i. iij. ꝺis. iij.
Si mr̃ dñi ꝓrisset pctm originale p q̃tũcũq
tps vel pnicũ instãs: peius ei fuisset q̃s si fu
isset eternaliter ꝺanata q̃tũ ad penã ꝺamni
z sensus. Cui⁹ plura argumẽta ptr̃aseo cau/
sa brevitatis. Ibiꝺẽ q̃q multiplicit ꝓbat ip
sam beatã virginẽ sine originali peccato fuis
se conceptã. Inter alia aũt sic ꝺicit. Primile
gia nouꝝ testamẽti excedũt vetustat⁹m ꝺoctri
nã Pauli ad Ro. v. c. Ibi aũt fuit vna mu
lier sine peccato in statu innocẽtie. Item sicut
xp̃us cõparat ad Adam ſm humanitatẽ. i.
ad Eboꝛ. xv. sic mr̃ dñi ad Euam in ratione
excedẽtis simpl⁹r q̃tũ ad omnẽ innocẽtiã. er
go ꝛc. Itẽ nõ ꝺecuit aliquẽ filiũ matrẽ suam
ꝺio hꝫe: cũ diuinũ ꝓceptũ sit ad oppositũ.
Si aũt virgo contraxisset peccatũ originale
tunc ita eius fil⁹ eam ꝺio habuisset: vt sen
tentẽtiã ꝺanatiõis ꝓtra eã tulisset. q̃ ꝛc. Itẽ
ꝺecet nos attribuere matri xp̃i preconia lau
ꝺis q̃ nõ sunt cõtra fidẽ: vt patet in ei⁹ sanctri
ficatiõe ꝓfirmatiõe z resurrectiõe: que non
sunt nisi pie credita. Ergo z eoꝺẽ mõ tenen
ꝺũ est ꝺe ei⁹ pseruatiõe: hꝫ nõ habeat expresse
i sacra scꝑtura. In eaꝺẽ etiã ꝺistinctiõe inq̃t
p̃ꝺict⁹ doctor. Ista pseruatiõe mater ꝺñi fuit
magis redempta q̃s aliq̃s aliꝰ. q̃a efficaci⁹
redimit z a seruitute liberat ille qui p̃uenit:
ne vnq̃s seruiat: q̃s qui post seruitutẽ eripit.
vt patet in ꝺño vnũ fuũ manumittẽte: z al/
teri anteq̃s nascat libertatẽ ꝓcedẽte. Itẽ inte
sius emit illõ q̃ ꝺ añ suũ ortũ acq̃rit ne i alie/
num ꝺominũ cadat: q̃s quod post talẽ casũ
recupat. Maioꝛ q̃q liberatio ꝺicit fieri i illi
qui min⁹ seruit: z maxima illi q̃ nunq̃s seruit
q̃ ꝛc. Nã si turci cepissent aliquã xp̃ianoꝝz
ciuitatẽ z Constãtinopolim: z oẽs puellas q
ibi nascerent venderẽt p certo precio. puta p
centũ aureis: ãtq̃ eas emẽtiũ seruas faceret
Aliquis aũt potens xp̃ian⁹ exburs̃aret mille
aureos p vna puella vendẽda vt nõ efficiat
serua sꝫ libera remaneat patri suo. Pfecto ꝺi/
ceret redemisse liberalissime ipam puellam.
Et sil⁹r ꝺici põt in ꝓposito mõ ꝺe redẽptõne
brẽ ẽgis. Sequit aũt p̃ꝺict⁹ doct⁹. vbi. s. ꝺi/
cẽs. Itẽ melioꝛ est positio gr̃e q̃s ablatõ culpe
Et q̃by oib⁹ cõcludit q ffestũ ꝓceptõis ẽ reue
rẽꝺũ z celebrãꝺũ. ¶ Mgr̃ q̃z Paul⁹ ꝺe Lu
ca in q̃ꝺã excellẽtissimo ſmone ꝓbat imacula
tã ẽginis ꝓceptõz ꝺecẽ mediis. z iter alia ꝺe

Ratões Fran. ꝺe mayro.

Paulus ꝺe Luca

Btã virgo nõ fuit resoluta in pulueꝛẽ: q̃ nec
coꝛrupta p originalẽ culpã. nã ꝓstat q̃ raber
naculo xp̃i pl⁹ ꝺerogat pcti coꝛruptio q̃s i pul
uerẽ resolutio. hec ille. Cui⁹ arg̃umẽtu meli⁹
explicabit ſmone seqnti pte. j. fundamento
iiij. Nicola⁹ q̃z ꝺe lyra sup p̃ma epl'am ad Lyra
Thes. c. iiij. ait. Omes ꝺescendẽtes ab ꝺã
pter xp̃m z matrẽ eius incurrũt originale pec Alanus
catũ. ¶ De ipa etiã ẽgine inq̃t Alan⁹ i anti/
claudiano ꝺicẽs. Hec est stella marꝭ: vitrevia
porta salutis: Regula iustitie: limes pietatꝭ
origo Virtutꝭ: venie mater: thalamus q̃z pu
doꝛis: Hoꝛt⁹ cõclusus: fons cõsignat⁹: oliua
Fructificãs: cedrus redolẽs: paraꝺisus ame
nus. Virgula pigmenti: vinaria cella: liq̃re
Preꝺita diuĩo: nectar celeste ꝓpinans. Ne
scia spineti: floꝛẽs rosa: nescia culpe. Sol ra/
diãs: expers limi: lux nubila pellens. Spes
miserꝭ: medicina reis: tutela brĩs. Proscẽptis
redit⁹. errãti semita: cecꝭ lumẽ: ꝺirectꝭ reqes
pausatio fessis. ¶ Btũs etiã Basili⁹ i ser. an Basi
nũciatõis ait. Quid ꝺulci⁹ frẽs charissimi:
q̃ ꝺ iocũꝺius: q̃ ꝺ saluba⁹: q̃ ꝺ felici⁹ q̃z ꝺe btã
ẽgine loq̃ z ꝺe ẽgie cogitare: ꝺe ẽgine pꝺicare
z ipam i oib⁹ seq̃ z imitari: Hec ẽ redẽptio
nr̃a: sal⁹: vita: spes: ꝓfiliũ: refugiũ z auxilium
nr̃m. Hec ẽ q̃ fuit i vtero mr̃is absq̃z originali
pctõ ꝓcepta z gnãta: ab oi maritali vicio se/
gregata: oi etiã veniali pctõ p̃uata: z i cũctis
actib⁹ z moꝛib⁹ suis spũssti gr̃a plena z fecũ
da. Nõ q̃ ꝺiffidas o pct̃ꝛ q̃z i cũcꝭ mariã se/
q̃re z ipaz inuoca. aspice celũ: z sic stellas nũe/
rare nõ poteris: sic nec marie ẽtutes. Aspice
tũ celũ: z videbis mariã seraphicã: sup quã
ꝺñs voluit sedere. Aspice celũ z videbis ma
riã cherubicã: quã ꝺñs voluit ẽtrib⁹ z me/
ritis sup oẽs creaturas fulgere. Aspice celũ:
z videbis mariã angelicã: quam ꝺñs volui
cũctis subuenire. Hec ille. Qui etiã inquit
O maria tu cãꝺorꝭ z ꝺecoris forma: cui i ter
ris nõ est eq̃lis nec i celi ianua. Et Ber. sup Ber
Missus ẽ oꝛ. Qꝺ p se sola trinitas i sola ei
cũ sola ẽgie voluit opari: soli ꝺatũ est nosse
cui soli ꝺatũ ẽ expiri. hec ille. Si q̃ h⁹ felici/
sime ẽginis gr̃e p̃ mlt̃itudine z magnitudie
ab hũana itelligẽtia cognosci nõ p̃t: q̃s illi
originalis iusticie gratiam putabit ꝺefuisse.
Sctũs q̃z Hylari⁹ in q̃ꝺã ſmõe ait. O ẽgo Hylari
bñꝺicta sup oẽs feminas: que angelos vinc
puritate: q̃ oẽs sctos sup̃as pietate. Et btũs Cypr
Cypria⁹ in vno ſmone ꝺic. O ẽgo iusta z
omi iusticia plenissima: cui⁹ cõceptio singla/
ris. Origenes etiã in q̃ꝺã omelia ꝺe ipa bea Orige
tissima ẽgine loquẽs ait. Que neq̃z serpẽtis

ꝓsuasiõe decepta: nec eiꝰ venenosis afflatibꝰ est infecta. Et bñs Ansel. in ser. cõcep. beate ꝟginis dr. Hodie concepta est stella celi: hodie ꝯcepta est ianua celoꝝ. Que oĩa falsa cẽnt si ꝟgo gl'iosa a vicio fuisset supata: t ꝓpter pcm̃ ei fuisset celi ianua clausa.

M Pars tertia hui⁹ ꝑmõis q̃ dr exẽplaritat̃ Ultris exẽplis t sil'itudinibꝰ maria innocẽtia declarat. de quibꝰ tractat bñs frater Michael de carchano in suo q̃dragesimali de penitẽtia ser. vij. ꝑte vlti. De quibꝰ aliq̃ referemus sequẽdo doctrinã q̃ ponit in. l. ij. §. videam⁹ ergo. ff. de col. bo. l. dicim⁹ exemplo vt res manifestior fiat. que sniã etiã habet in. § alie autẽ. inst. de act. t notat in. l. vt fñsum. C. de trãsac. dicã ĝ illud qđ habet in. l. j. i ꝑn. ff. de ꝑscrip. ꝟ. l. ne res exẽplo careat: paucis agã. Licet aũt vnũ exẽplũ sufficiat. l. ita vulnerat⁹. ad fi. ff. ad. l. aquil. tamẽ ad maiorem ꝟginal' innocẽtie declaratiõz saltem quattuor aut q̃q̃ naturalia exẽpla cũ tribꝰ miraculis subnectã. ¶ Sicut em̃ solares radij sup lutũ descẽdẽres ab illo deturpari nõ pñt: sz ipm potiꝰ illuminare nosciunt. sic t aĩa beate ꝟginis sup lutũ humane nature descẽdẽs a fece original' culpe sordidata nõ fuit: sz totã potius humanã naturã illustrauit. Jõ in officio ꝯceptiõis canit. Sicut solaris radiꝰ corruptiõis nesciꝰ intrasti matris viscera o gl'iosa dña. Sicut etiã radius ĩ visceribꝰ terre nõ corrumpit sz magꝭ pricit: sic bñdicta ꝟgo in matris visceribꝰ corrupta nõ est vlla macula sz potiꝰ a spũcto sctificata. ¶ Ramus q̃z a bona arbore ꝓueniẽs in malã arborẽ insertꝰ nõ infecit ab ea sed potiꝰ illi pfectionẽ tribuit: sic ĩa gl'iose ꝟginis a deo ꝓueniẽs inserta ĩ corpus etiã de semie infecto ꝓpagatũ maculata nõ fuit: sz ipm potiꝰ multimoda pfectiõe replevit. Nos q̃z addere possum⁹ exemplũ salamãdre: q̃ in igne pmanet t p illũ transit: t ñ nõ cõburit: nec calorẽ ardorẽ sentit. sic iterata mater dei ĩ lũbis parẽtũ igne pcti ardentiũ pmãsit t p illos trãsijt: t ñ illi⁹ pcti ardorẽ in se nõ recepit. ¶ Aliã q̃z sil'itudinẽ ponit Fran. de may. in ſmone de ꝯceptõe virginis dicẽs. Sicut aer genit⁹ in instãti quo gignit⁹ a sole illumiat: ita aĩa ꝟginis illuminata fuit a sole iusticie in instanti ꝯceptiõis. Et⁹ q̃z puritas t innocẽtia in ferculo Salomonis declarat. de q̃ Cañ. iij. dr. Ferculũ fecit sibi rex salomõ de lignis libani: colũnas eius fecit argẽteas: reclinatoriũ aureũ: ascensum purpureũ media charitate ꝛstruit. ¶ Miraculoso etiã exẽplo marie cõceptio venerat. Nã cũ in ciuitate aĝlana reuerẽd⁹ pater frater Bernardin⁹ feltrin⁹ ordis nri ꝓdicasset atq̃ ppl'm hortat⁹ fuisset: vt in oĩ tribulatiõe sua beatã ꝟginẽ ꝛpcaret vt eũ liberaret ad reuerẽtiã sue imaculate conceptiõis. q̃dã mulier finita ꝓdicatõe ad domũ reuersa iuenit puez suũ cũ gladio in manu sua. Cũ aũt mater exclamaret timens ne aliq̃d sibi mali faceret: ille cepit cũ gladio aufugere. Cum ĝ curreret: gladiũ ad pectꝰ casu posuit t super eũ cecidit. qđ videns mr̃ eiꝰ statĩ eleuauit mẽ tẽ ad btissimã ꝟginẽ mariã rogans eã vt ad reuerẽtiã sue purissime ꝯceptiõis filiũ suum a tãto piculo ꝛfensaret. Mirabile dictu: cũ gladiꝰ oĉs pãnos dicti pueri ptrãsisset: atq̃ vsq̃ ad carnẽ nudã pueniss̃et statim se reflexit ac si eĉt cera mollis: t in nullo puez lesit. Miraculum

¶ In ciuitate q̃z parisiẽsi vt refert Fran. de may. in ser. de ꝯceptõe ꝟginis: q̃dã magr̃ in theologia cũ deberet ĩ ꝯceptiõis die ſmocinari: t vellet in mane ꝓdicare q̃ ꝯcepta fuit ĩ pctõ originali: in nocte sibi studẽti appuit turba sctoꝝ doctoꝝ parisiẽ. t angeloꝝ: t sedes parata est sup quã sedit nobilis regina: que misit p illo mgro dicẽs. O mgr̃ q̃d ego vnq̃ tibi feci: q: h⁹ mane vis ꝯmeũ honorẽ ꝓdicare? t iussit eũ flagellari. Quo facto genuflexus ventã postulabat. Tũc btã ꝟgo dixit angelo Gabrieli. Vade t doce hũc sermonem quẽ mane faciat vniuersitati parienſi. Cui gabriel ait. Aperi os tuũ t ꝛplebo illũ. Statim igit̃ mgr̃ sensit in corde suo sermonẽ pulcherrimũ: in quo demõstrabat q̃ regina celi ꝯcepta fuit sine pctõ originali. t illũ ꝓdicauit pplo parisiẽsi mane sequẽti. ¶ Aliud q̃z mirabile accidit patri cuiusdã fratrꝭ nri. s. fris Clemẽtis de claris: q̃ eũdo ad festũ ꝯceptõis celebrãdũ: equo ĩ ꝯcipitiũ molẽdini cadẽte: ipe mirabiliter columis euasit cũ filio ad humen. cũ tñ ꝑ magnitudine casus sella p medium scissa eĉt in duas ptes. Et ideo oĩs laudem⁹ ipam bñdictã ꝟginẽ cũ deuota mliere dicẽte dño nro ihesu xpo illud Lu. xj. Beat⁹ venter q̃ te portauit. Vere bñs venter q̃ nescit maculã: vter⁹ puritatis: vter⁹ innocentie: hortꝰ oĩm suauitate repletissimꝰ: domus dei sctã: tẽplũ manu dei factũ: archa salutis: archa federis iter deũ t hoĩes: vbi reconditũ est mãna suauissimũ. tabernaculũ ornatissimũ: in quo oĉs mũdi thesauri. ciuitas dei celestis edificata ex margaritis. vestis cãdida tunica incõsutilis desuper ꝛtexta ꝑ totum

pellis Salomõis admirabilis. caro xpi im/maculata. mons ẽi: loc⁹ in q̃ abscõdit⁹ ẽ de⁹ habitaculũ spũsseri: hospitiũ diuitaz: viscera ẽifera: scala padiũ: sol q̃ nescit occasũz: luna pfecta: stella matutina. thron⁹ excelsus super quẽ sedet vir q̃ est de⁹ z hõ. turris fortitudinis ex qua mille clipei pendẽt. murus ierpugnabilis cũ ppugnaculis. colũba cãdidissima sine felle. hga aaron pullulãs a veneno serpẽtis pharaonis illesa. ignis dei inextinguibilis. oleũ scm̃ omni liq̃ri supeminẽs. flos cãpi z liliũ vallis. rosa rediuiua: mulier amicta sole: luna sub pedibus hns. radix ẽum germinãs. cedr⁹ alta libani. palma sup omes arbores exaltata. oliua in cãpis speciosa: cypress odorifer⁹. platan⁹ iuxta aqs exaltatus. cinamomũ z balsamũ aromatizãs. Per illam q̃ puritatẽ q̃ tu hgo innocẽtissima emicuisti: iperpetua nobis gram pueniẽdi ad gaudia paradisi. Amen.

De eadẽ excellẽtissima hginis ꝛceptione Sermo. vij.

Fiat lux: z facta ẽ lux. Genes. j. Illuminat⁹ doctor Fran. de may. in smõe de ꝛceptõe hginis marie exponit hba thematis nri de ipa matre dei: dicẽs ipam p lucẽ pmariam fuisse figuratã. quia in ꝛceptõe sua tota lucida fuit z sine vlla pcti obscuritate. Et ideo i eodẽ j. Gen. c. cũ dr: vidit de⁹ lucẽ q̃ eẽt bona z diuisit lucẽ a tenebris. exponit Fran. vbi s de hgine Maria dicẽs q̃ deus tenebras pcti cũ ea esse non pmisit. Et iõ ad hoc applicari põt illud Joh. j. Lux i tenebris lucet: z tenebre eã nõ cõprehẽderũt. Lucida em̃ hgo per innocẽtiã nõ fuit a pcti tenebris cõprehensa Uel exponaz q̃ homines ppter suã pnacitã tenebrosi nolũt ei⁹ claritatẽ cõprehẽdere: cuius tot pdigijs tori mũdo sit demõstrata. Nec q̃ gl'iosissima hgo ẽ illa lux pclarissima: de qua dicitur Deuter. vij. Noua lux oriri visa est De qua etiã dici potest illd Sap. vij. Super oem̃ stellaz dispositionẽ luci cõpata inuenit pri⁹. Ipi ãz hgini conuenire põt illa hba Isa. lvij. vbi dicit. Oriet in tenebrz lux tua Mater etem̃ redemptoris nri tota splendida z clara tanq̃ lux orta est de parẽtibz p peccatũ tenebrosis. Ideo mgr̃ Bartholome⁹ pisanus in li. brẽ hgis: volẽs incipe tractarum de ei⁹ ꝛceptõe: titulũ septimi fruct⁹ ponit diuersi. Maria vt lux edita. De cuius imaculata ꝛceptõe tres ꝛsideratiões faciem⁹.

Prima dicet fundatiõis.
Scda opatiõis.
Tertia z vltima appellabit fructificatiõis.

Pars prima huius sermonis que dicit fundationis.

v Ltra argumẽta in pcedentibus sermonibz posita multi alijs fortissimis argumẽtis corroborat hpitas hginalis inocentie z puritatis. P

¶ Primũ q̃rũ dr gratificatõnis. z accipit a Fran. de may. in ser. de cõceptõe hginis: vbi ait. Sicut ab eterno fuit hgo pordinata ad plenã gratiã: sic fuit pdestinata ad pfectã naturã. Dec ille. Cũ q̃ in ipa b. hgie fuerit plenitudo gratiaz: ita q̃ oes creaturas meritis z hrtibz z gratijs supauit: iurta illud Hiero. in ser. ad Eustochiũ dicentis. Sicitaq̃ vbiq̃ ꝛfideter sctã dei canit eccl'ia: qđ de nullo alio sctor fas est credere: vt vltra angelos z archãgelos z merita transcẽderit ẽ. Un ipsi gl'iose hgini dici potest illud puerb. vltimo Multe filie cõgregauerũt sibi diuitias: tu hpo supgressa es vniuersas. Sequit q̃ ipa dei mater etiã habuit pfectionẽ nature: z in hoc supauit oes creaturas. Hãc aũt pfectiõz nõ habuisset si originalis pcti plaga vulnerata fuisset. q̃ ẽ. ¶ Scdm fundamẽtũ dr delponsatiõis. Decẽs eteni fuit z cõsonũ rationi vt sponsa castissima dei nũq̃ careret gra sui spõsi: sed semp iũgeret illi gl'iosino charitatz: ita vt nec quidẽ p momẽtũ inter ipam z sponsũ iimicicia contraheret: nec diuortiũ fieret. q̃d licite fieri nõ põt sine cã. xxxij. q. j. c. de benedicto. z. q. vj. c. nihil. z. de frigi. z male. c. fi. Si aũt in pcõ originali fuisset bñdicta hgo cõcepta p illo tunc nõ fuisset eius amica sed inimica: z asponso suo diuertisset z separata fuisset. sed inter ipam z deũ semp fuit amicicia z dilectio. vnd ipa inqt Cañ. vj. Ego dilecto meo z dilect⁹ me⁹ mihi. s. cõiũctus est: z semper fuit vnit⁹. ergo sine peccato ꝛcepta fuit. Ab eterno em̃ semp dilexit eã vt matrẽ suaz futurã: z in tpe vt matrẽ factã: sm̃ Scotum z Hugonẽ de castro nouo in. iij. di. iij. Et iõ eã defendit a vitupio pcti originalis. fuit nãq̃ ille de q̃ dici potuit illd Ouid. in. ij. fine rñ. s. felix q̃ qđ amat defendere fortiter audet. tãs etem̃ fuit amor iter xpm z matrẽ ei⁹ q̃ de eis dici poterat illud eiusdẽ poete. iij. de tristibz sz. Hi duo corporibus: mẽtibz vnus erat. R

¶ Tertiũ fũdamẽtũ dr pfuatiõis seu defensionis sic arguendo. Si deus preseruauit

Q Rõdet ad sponsationis.

R Rõdet ad fuationis

z defendit ꝑginẽ gl̃iosam a veniali pctõ: qđ nõ ꝑuat gra dei: z ꝑ stare cũ charitate. vt dicũt theol. i. iij. di. xxj. z ibi Sco. q. j. z sanctus Tho. j. ij. q. lxxxix. ar. j. z hoc vt eẽt ido nea mater ihũ: zob amoꝛẽ quẽ ei ab eẽno poꝛtauit. Ergo inconuenies videt credere q ꝑmi serit illã labi in oꝛiginali pctõ ꝑuãte gratia diuina. Nõ em̃ essz verꝰ amoꝛ si aliqs defenderet amicũ suũ ne ad modicũ leuiter ꝓberaretur: quẽ tamẽ ꝑ gulã suspẽdi vel capite diuiteret detruncari. Talis nanqz diceret frustra defendere amicũ suum. Nam frustra fit qđ factũ nõ releuat. l. hec stipulatio. ff. diuꝰ. ff. vt lega. nomi. cauea. Cũ g̃ vt inq̃t Scotꝰ vbi. s. peccato veniali nõ coꝛrespondeat pena eterna sicut oꝛiginali cuiqz inter peccatũ mortale z veniale nõ sit ꝓpoꝛtio: quia ifinita venialia si darent vni mortali nõ equarent in grauitate offense vel pene: vt inq̃t Rich. in. iij. di. xvj. ar. ij. q. ij. q. venialí nõ datur pena infinita sicut mortali. Sequit q ridiculũ esset credere q deꝰ dilectã sponsam suã quã a veniali ꝑseruare voluit cadere ꝑmiserit in pctõ oꝛiginali: qđ auertit a summo bono z a diuino amoꝛe: z cui pena debet eterna z infinita. Nã valde maius malũ est cẽ in pctõ oꝛiginali ꝑ vnicũ instãs qz in qñtũcũqz venialibꝫ ꝑ qñtũcũqz tpis spaciũ: vt ꝓbat Frã. de may. in. iij. di. iij. Si igit̃ pctm veniale minoris grauedinis noluit deꝰ esse i anima bte ꝓginis ꝓpter eiꝰ dignitatẽ: qz eiꝰ repugnasset puritas. vñ inq̃t Tho. in. iij. parte sum. q. xxvj. ar. vj. q ipa nũqz peccauit venialiter. ergo multomin⁹ voluit deꝰ in ea esse oꝛiginale: qđ magis eiꝰ puritati repugnat. Et ideo eã liberauit z custodiuit ab eo: sicut ꝑdixerat Dauid ps. xij. dicẽs bteꝫginí. Domiꝰ custodit te ab oi malo: custodiat aiam tuã dñs. Dñs custodiat introitũ tuũ z exitum tuũ ex hoc nunc z vsqz in seculũ. Et hoc fundamẽtũ ponit magr Petrꝰ de candia in iij. sen. di. iij. vbi etiã dat exemplũ dicẽs q si cũ aliqua alkedine nõ põt stare gradꝰ nigredinis vt duo ꝓpter eius repugnãtiã: multo minus poterit stare gradꝰ vt qttuoꝛ. g̃ ꝛc.

S Rõe operationis

¶Quartũ fundamẽtũ dicit̃ operatiõis. Nã oꝓrabilꝰ est anima nõ pollui cũ coꝛpus inceneraꝛi: q anima ꝓciosioꝛ est coꝛpore. c. si habes. xxiij. q. ij. sz bta ꝓginẽ obtinuit de coꝛpore ne incineraret: vñ de illo dr̃ Ps. xv. Nõ dabis sanctũ tuũ videre coꝛruptionẽ. Et Aug. in sermone de assumptiõe ꝓginis dicit. Coꝛpꝰ sanctissimũ de quo xpus carnẽ assumpsit: vermibus traditum fuisse sentire nõ valeo: dicere erubesco. Ergo z credẽdũ est q multo magis obtinuit aiẽ ipollutionẽ z incoꝛaminationẽ Idem magr Bartho. pisanꝰ in li. bte virginis structu. vij. arguit sic ꝑ cõceptiõe ꝓginis Incineratio ẽ seqla pcti necessaria. Ben. iij. Linis es z in cinerẽ reuerteris. sz ꝓgo nõ ẽ incinerata. ergo ẽ. Et h̃ argumẽtum ponit Petrꝰ aureoli i tract. de ꝛceptiõe bte ꝓginis z subdit dicẽs q bta ꝓgo potiꝰ elegisset coꝛrosionẽ vermiũ z ꝓtuã icinerationẽ in carne: qz habere odiũ z iraꝫ atqz offensam dei per pctm oꝛiginale. ¶Quintũ fundamẽtũ dicit̃ punitiõis: z est quoꝛũdã theologoꝝ moderꝛnoꝝ in iij. sen. di. iij. Quod fundamẽtũ ponit reuerẽdus pater frater Michael de carchano in suo qdragesimali: de pnia sermone vij. Et possumꝰ arguere sic ꝛm ꝑdictos doctores. Si beata virgo maria fuit cõceptã pec cato oꝛigiali fuit magis punita ꝑ illo tempe siue in illo instãti qz oẽs creature que fuerũt in mũdo. qđ est crudele z ĩpijssimũ dicere qz aliꝗ peccauerit actualit̃ z ꝓsequẽter grauꝰ puniri debẽat. z ꝓbat ꝑdicta cõclusio arguẽdo sic. Illud qđ plus perdit ꝑ aliquo tẽpoꝛe plus punit̃. sed virgo maria si cõtraxit pctm oꝛiginale plus sola ꝑdidit ꝑ illo tempoꝛe qz omes alĩ damnati. quoniã si oẽs hoies huius mũdi fuissent ꝑdestinati nõ attigissent ad ꝓgis meritũ z ꝑmiũ. ergo cũ pctõ moꝛtali ꝓmeruerit aiã oĩbus spũalibꝫ bonis: z ꝓstituatur sub potestate diaboli. sequit q bta ꝓgo in peccato oꝛiginali siue mortali existẽs plus aliꝰ ꝑdidit. qz gram ad quã ipa sola erat ꝓpositꝰ habere nõ potuit. licet em̃ amissio futuri lucri nõ dicat̃ ꝓprie damnũ. l. nemo. ff. ꝑ socio. z. l. j. §. sicut. ff. de aqua plu. ar. Nã aliud est lucꝝ nõ capere: aliud ꝓ damnũ sentire. l. seruus. C. de pac. z. l. fi. C. de codi. tamẽ vbi spes est radicata de ꝑsenti ad lucrũ cõsequẽdũ rõe talis spei dicit̃ dãnũ amissio ipi⁹ lucri: vt inq̃t Bartho. in. l. post emãcipationem. §. illud. ff. de libe. lega. z tale fuisset dãnum ipi⁹ bte ꝓginis: que ad ipas gratias erat dispositꝰ de pñti in instãti sue ꝛceptõis imo ad illas ab eterno oꝛdiata. Proũ. viij. Itẽ cũ culpa oꝛiginalis pcti pena damni puniat. i. priuatiõe gre z visionis diuine: potiꝰ elegisset mater dñi oĩmodã penã inferni qz diuina gratia z visiõe ꝑuari ꝑ oꝛiginale peccatum. qz vt dicũt theologi i. iij. di. i. z Richar. noster ibi ar. v. q. vlti. maioꝛ pena quã habeãt damnati est ꝑuari visiõe diuina. vñ Chꝛys. sup Matth. dicit q si essent decem mille gehẽne nõ possent cum pena et dolore

T Rõe punitiõis

ꝓpatiõis visiõis diuine cõparari. Et subdit q ipe poti⁹ eligeret esse in inferno cũ visione dei q̃ extra sine ea. Beata aũt ẏgo tã acerbius fuisset punita q̃nto ad ampliorẽ gl̃iam & clariorẽ dei visionẽ erat ꝓparata. Et idoꝓbat venerãdus pater frater Ludouicus de turri in suo tract. de ꝯceptõe ẏginis q beata ẏgo poti⁹ elegisset esse in inferno q̃ in offensa dei p pcm̃ originale. Et irez poti⁹ elegisset totaliter ãnihilari q̃ esse p pcm̃ inimica dei. Quilibet em̃ vult poti⁹ velle nõ ee q̃ esse cũ dei iniuria: vt pbat Rich. in. iij. sen. di. l. ar. iij. q. ij. ¶Alio q̃z sil'i fũdamẽto ꝓbari pt q̃z eos dẽ doctores beatã ẏginẽ ab originali' peccati vicio fuisse pseruatã. qõ dr oditionis: arguẽdo sic. Si brã ẏgo fuit ꝯcepta ĩ pctõ originali: sequit q ipsa fuerit pl⁹ odita a deo ꝓ illo tpe q̃ Layn aut Judas: vel q̃cũq̃ ali⁹ dãnatus. quod est impiũ & nefariũz dicere. Et ꝓbat pdicta cõclusio sequẽdo doctrinã predictoz doctoz vbi. s. Nam quãto pena includẽs culpã est maioꝛ & grauioꝛ: tanto talis pctõr a deo magis odit. Sz pena ẏginis fuisset maioꝛ: q plura bona pdidisset. et nõ ppt aliud nisi quia deus ipam in pctõ concipi voluisset. Igit illo tpe ea deus pl⁹ q̃z alios odio habuisset. Non em̃ est aliud odiũ dei q̃z subtractio gratie. Sicut dilectio ipius dei erga creaturam nihil aliud est q̃z gr̃e cõmunicatio vt dicũt theologi in. iij. di. xxij. Si igit beata ẏgo maria in peccato originali fuit cõcepta: cõcludendũ est q pdicto modo fuit pl⁹ ceteris odita: quia in pctõ originali existens cõicationẽ gratiaz ad q̃s dispsita erat nullaten⁹ habere potuit: vt s. dictũ est. & ꝛc.

Rõe odi tionis

U Rõe me diatiõis

¶Sextũ ꝓncipale fundamẽtũ dr mediationis. Inter extrema etem̃ necessario repit medium: vt inqt Arist. viij. phisi. & vij. metha. et notat in. l. imperiũ. ff. de iurisdom. in. sed in filijs hoim̃ ex natis ex masculo & femina est reperire aliq̃s ꝯceptos & natos ĩ originali peccato: vt sunt cõiter oẽs. aliq̃s ẏo ĩ originali cõceptos & nõ natos: sed in ventre matrũ sanctificatos: vt fuerũt Johes baptista & Hieremias. ergo debuit repiri aliq̃ psona ex masculo & femina generata: q nec nata nec cõcepta fuit in originali pctõ. Hoc aũt alicui melius nõ pt ꝓuenire q̃z mr̃i dei. ergo ꝛc. Ad h̃ etiã fũdamẽtũ adduci põt argumẽtũ sil'e: qõ ponit magr̃ Petrus aureoli in tractatu de conceptõe brẽ ẏginis di. Ad Ro. ix. Aplus distinguit iter vasa ire & vasa gr̃e & miscdie dei tangz in oppsita vasa. Est autẽ regula q si ynũ oppositoꝛũ est in natura: & reliquũ maxime si excellẽtius sit. Sed inter hoies inuẽti sunt aliq̃ q fuerũt vasa ire ppetua & erunt vt ꝯcepti in originali nec baptizati addiderunt blasphemias actuales: & in illis defuncti ppetuo sunt damnati. Inuẽiunt & aliq̃ q fuerunt vasa ire: deinde miscoꝛdie: vt baptizati. Ergo repiri debet extremũ alterz excellẽtius: qõ vicz sit aliq̃d vas miscdie dei ppetuũ q̃d nũq̃ fuerit de facto vas ire: pserti cui deus ad miscoꝛdiã ꝓnioꝛ sit q̃z ad irã. Ũn si inuenitur aliq̃d vas ire ppetuũ: magis decens est & rationabile q̃ inuentũ fuerit aliq̃d miseri coꝛdie vas eternũ. Nec valet si q̃s diceret q h̃ vas fuit xp̃s: nã ipe miscdia nõ idiguit: cũ miseriã pcti nõ habuerit nec h̃e debuerit de iure nec de facto: cui optuerit misereri. Maria ẏo & si de facto nõ habuerit: tñ habuisz si nõ fuisset miscdia ꝓuẽta. Hec ille. ¶Septimũ fundamẽtũ dicit exaltatiõis sic arguẽdo Sicut mater dei exaltata est in celis sup omnẽ creaturã: iuxta illõ qõ canit eccl'ia in officio assumptõis. Exaltata est sancta dei genitrix super choꝛos angeloz ad celestia regna. Ita exaltari debuit in terris sup oms puras creaturas p gratiã: q̃ grad⁹ glozie coꝛrespõdet gradui gratie. iuxta illud Psalmiste ps lxxxiij. Gr̃am & gl̃iam dabit dns. Et h̃e qõd inqt Hiero. in ꝓmone ad Eustochiũ dicẽs. Quãta gr̃am adepta est p ceteris in terrz tã excellentioꝛẽ gl̃iam obtinet in celis. Sicut q̃ si q̃s edificare vellet domũ altissimã: ei non faceret ꝓncipia seu fundamenta debilia: sz stabilissima. Nã ꝓncipiũ est q̃si dimidiũ toti⁹: vt ait Phus. j. Eth. & v. Topic. Et cuiusq rei potissima pars est ꝓncipium. l. j. ff. de oriu. vbi glosa allegat illud Oracij in epistolis. Dimidiũ facti qui bene cepit habet. Ita deus volẽs beatã ẏginẽ ad tante sublimitatis apicem elenarenõ voluit eius ꝓncipiũ seu fundamẽtũ. s. cõceptiõis facere in debilitate pcti: sed i roboꝛe gratie sue. Et ideo magister Bartho. pisan⁹ in li. brẽ ẏginis: fructu. vij arguit sic dicẽs. Maria exaltata est sup choros angeloz. q̃ originali carnit. aliter in hoc eis essz inferioꝛ. Et irez idem dicit. Maria exaltat sup oẽs creaturas: ergo purissima fuit sup oẽs. aliter non posset gl̃iari sup nõ habentes originale. Ideo in quodã ser. Berñ dicit. Nequaq̃ sup omes choꝛos angeloꝛũ ascendisset: si eos in puritate nõ trãscẽdisset. ¶Octauũ fundamẽtũ dicit enitatiõis. Nã bonũ est argumẽtũ ab absurdo euitãdo: vt notatur in. l. Nã absurdũ. ff. de opis liber. & in. l. qui stipẽdia. C. de pcu. et. c. quiescamus

Z Rões exaltatiõis

Y Rões enitatiõis

xij. di. Sed valde absurdũ fuisset q̃ corruptrix generis nostri Eua sine corruptõe fuerit fabricata: & viuificatrix humane nature maria in morte pcti sit ꝛcepta. ergo ipi dare debem⁹ ac tribuere hãc dignitatẽ q̃ ab oĩ macula pcti fuit p̃uata. De q̃ loq̃ns Bern. sup Missus est ait. O admiranda & oĩ honore dignã ẏginẽ. o feminã singularit̃ venerãda: sup oẽs feminas admirabilẽ: pentũ reparatrice: posteroꝝ viuificatrice. hec ille. Ad q̃rũ corroborationẽ p̃t adduci illd q̃d p̃it Ubertin⁹ de casali i li. j. arbor ẋpi xpi dicẽs. Sancte ieſus bñdict⁹ licẽ oĩa mira creauit sapia: sic illã bñdictã ẏginẽ matrẽ suã talẽ ꝛdidit in tpe q̃ eã elegit i sua sacratissima eternitate & talẽ tã nobilitate nature q̃z pfectiõe gre cõdidit matrẽ q̃lẽ decebat h̃e suã infinitissimã maiestatẽ. q̃z in ea & de ea ædebat sumere q̃d in eternũ sibi esset vnitũ vnitate pſone: & de q̃ exiret pcũ totꝰ liberatiõis & iustificatiõis & brificatiõis hũane. Propt̃ q̃d ille bñdict⁹ ieſus hãc sublimissimã ẏginẽ tanta pfectiõe pdurit: vt ipius sacratissime ẏginis pfectio soli deo cognoscenda seruet. vt de illa verificet illud Eccl. j. Ipe creauit illã in spũscto: & vidit & dinumerauit & mẽsus est. hec ille. Inconuenies g̃ erit dicere q̃ ea creauerit i pcti corruptõe. Absurdissimũ q̃z fuisset q̃ origo xpi fuisset minoris pfectiõis q̃z origo ade. q̃d necesse esset fateri si mater xpi in pcto fuisset cõcepta. Ergo vt hãc absurditatẽ euitem⁹ ædemus firmit̃ credere matrẽ dei ab eo fuisse ab oĩ labe pſeruatã. Hoc ãt fundamẽtũ colligit a mgro Bartho. pisano: q̃ in li. btẽ ẏgis fructu. vij. arguit dicẽs. Nõ minoris pfectõis fuerũt nouus adam & noua eua q̃z primi: ſz ꝑmi fuerũt facti sine impfectiõe pcti. ergo &c Ideo ꝺtra eos q̃ disputãt adũlius cõceptiõz beate matris dei ꝺ dñs Petr⁹ hyspan⁹ i tractatu de cõceptiõe eiusdẽ ẏginis. Honestior disputatio eẽt excellẽtiã aliquã sacrate virginis cõceptiõi supza ꝑmoꝝ parẽtũ creatõe cõcedere q̃z ipam illi inferiore appellare ꝑsumere. hec ille. Inconuenies q̃z fuisset vt illa que totũ genꝰ hũanũ sanare venit i sue ꝛceptõis exordio vulneraret. De qua loquẽs Aug⁹. i ser. de natiuitate ei⁹ dicit de eua & de ipa. Per cuſſit illa: sanauit ista. Itẽ absurdũ fuisset q̃ illa q̃ totũ mũdũ illustrare venerat in suo ꝑmordio obscuraret. De q̃ inq̃t Bernũ. i q̃dã ser. Marie ꝑsentia totꝰ illustrat orbis: ipsa em̃ est stella illa nobil⁹ ex Jacob orta: cui⁹ radius vniũsum mũdũ illuiat: cui⁹ splẽdor in supnis fulget & inferos penetrat. Absurdus etiã fuisset vt q̃ viuificare mortuos venit ipa moreret. de q̃ inq̃t Aug. vbi. s. Eua occidendo fuit: maria viuificando fuit. Morit aũt aĩa per pcm̃: vt dicit Ezech. xviij. Item inconuenies fuisset vt illa de q̃ ait Aug. vbi s. O ẏgo bñdicta: p cui⁹ benedictionẽ benedicitur oĩs creatura: i suo exordio maledicere. Itẽ q̃ illa de q̃ inq̃t Augſ. vbi. s. Mater generis nostri pena itulit mũdo: genitrix dñi nr̃i salutẽ attulit mũdo. in sua cõceptiõe dãnare. & q̃ illa q̃ totũ mũdũ nobilitare venerat: in virtutio pcti cõcipet. & q̃ odore suauissimũ deo angelis & hoĩb⁹ fragrare venit: in xta illd Eccl. xxiij. In plateis sicut cynamomũ & balsamũ aromatizãs odorem ædi. de q̃ inq̃t Piero. in ſmone ad Eustochiũ. Et ꝙa multis ẋtutũ erat repleta odoribꝰ manans fragrabat ex ea suauissim⁹ odor: etiã spiritibus angelicis in cõceptiõe sua fetida & putrida esset. Itẽ q̃ illa q̃ cũ incorpare ædebat: p⁹ fieret de corpe diaboli & ei⁹ mẽbr̃. Ut em̃ ait Grego. in quadã ℌmelia. & Alex. de ales. i. ij pte sum. i tractatu de pcto diaboli. Qui habet pcm̃ mortale est de corpe diaboli & omes iniqui sũt mẽbra ei⁹. Et hãc rõnẽ tãgit mgr Johes gerson in sua iosephina dicẽs in pſona xpi de mre sua. Et potui & volui redimẽs pfecti⁹ ipam ꝓuenies casum q̃z sit releuare ia centẽ. Tota fuit pulchra nulli vnq̃z obnoxia culpe. Absit vt attrixꝰ ab ea serpẽs: caput ei⁹ Antea ꝺtrixꝰ pcti sub pede fedo. Absit et vt fuerit tã mẽbrũ demonis vnq̃z. Hec ille. Itẽ absurdissimũ fuisset: vt illa q̃ debebat eẽ ſpõsa dei ꝓpius esset adultera diaboli. Scõm em̃ Aug. in quodã ser. oĩs aĩa aut ſponsa xpi est aut adultera diaboli. Absonũ q̃z extremũ vt illa cui canit eccl'ia. Aue regia celoꝝ: aue domina angeloꝝ. p originale pcm̃ fieret serua & ancilla demonũ. q̃ &c. ¶ Nonũ fundamentũ ꝺ sumilatiõis: q̃d ponit dñs Joh. de agacijs doctor pgamẽis in tract. suo de ꝛceptiõe ẏginis dicẽs q̃ valde cõgruũ fuit q̃ sic eua fuit ſil'is ade ad corruptionẽ: ita beata virgo maria ſimilis esset xpo ad reparationẽ. Et sic necesse fuit vt esset a peccato ĩmunis sicut & ipse xpus. Ideo ipi ẏgini gl'iose dicit i officio ꝛceptiõis. Maria mũdi gloria: lucꝫ eterne filia: te ꝑseruauit filius ab omni labe penitus Origialis macula cũcta reſplet secula. Sola post natũ vicijs nunq̃z ꝓtacta diceris.

¶ Decimũ fundamẽtũ ꝺ actiõis. Nã oĩe agens pfectũ agit ſm suã ꝛgruẽtiã & dispositionẽ in subiectis: vt ait Arist. ij. de aĩa. & notat in. l. qui filios. C. q̃ res pigno. obli. pos. &

Z Rõne ſt milatõis

A Rõne actionis

§.at si q̃s. instī. de iuristi. Patet in sole q̃ oia illuminat ⁊ calefacit atq; vigorem omnib⁹ tribuit nisi ꝓtraria apponant. Cum igit̃ sit agens pfectissimū cui null⁹ ꝺicere potest: ⁊ q̃ pt in ista oia facere q̃ nō iplicāt ꝺictioz: vt ꝛclarat Sco. i. iij. di. x. q. ij. ⁊ in q̃li. suo q. xj. Cunq; ipa ꝟgo benedicta fuerit ãte secula dispositā ⁊ ordinata vt esset nobilioꝛ et purioꝛ creatura mũdi: vt pbatū est. s. fmõe ij. pte vlti. Cunq; ipe de⁹ in illo pmo instanti sue cõceptiõis potuerit in ei⁹ anima ifundere gratiã gratū facientẽ: ⁊ ab oĩ pcto pseruatem: vt pbat. Sco. in. iij. di. iij. ⁊ mgr̃ Bartho. pisan⁹ in li. btẽ ꝟginis fructu. vj. Cũq; valde cõgruũ fuerit ꝛto matrẽ suã originali iusticia in cõceptõe sua ꝛcoꝛare: vt patere ꝑt ex pcedẽtib⁹. Sequit q̃ illã nõ tm̃ sine originali pcto creauit: ꝓseruauit ab oĩ macula: sz etiã mirabilioꝛi mõ ⁊ nobilioꝛi cõdidit eam pluribus q̃z puilegijs ꝛcoꝛauit q̃z humanus possit pcipe intellect⁹. Ideo canit in missa cõceptiõis: ⁊ ꝺicit ꝛto. Pri. Qui dilectã sponsam tuã gl'iosaz ꝟginẽ mariã oĩb⁹ ꝟtutib⁹ ornatã fabꝛicasti: ⁊ in purissima ei⁹ cõceptiõe ab originalis pcti macula illesaz pseruasti: vt tori⁹ esset innocẽtie speculũ ⁊ exẽplar sanctitatis: dignũq; existeret habitaculũ vnigeniti filij tui. ¶ Undecimũ fundamẽtũ ꝺe liberatiõis ꝓto cui⁹ ꝛclaratõe sciẽdũ est q⁹ vt dicũt alij deuoti doctoꝛes: maxie mgr̃ Ambro. ordinis seruoꝝ in suo q̃dragesimali de floꝛib⁹ sapientie. fmone. iij. pte. ij. ꝯclusiõe. iij. ⁊ fuit dictũ sancti Bernardini in quoda sermone beate ꝟginis. sz Adam ⁊ Eua ꝓpꝛ trãsgressionẽ diuini pcepti totalẽ meruissent annihilationem ⁊ extermiãtionẽ cũ oĩ posteritate sua: tñ puidẽs diuia clemẽtia hãc purissimã ꝟginem esse ĩ lũbis ipoꝝ radicalit̃: a quib⁹ nasci debebat ipsa nobilissima sponsa dei: a q̃ filiꝰ eterni regis generari ꝛebebat: iuxta illud ps̃ De fructu vẽtꝛ tui ponã sup sedẽ meã: sul pẽ dãt ĩdignationẽ suã. ⁊ pmos parẽtes cũ oĩ natura hũana ab eẽno exterminio liberauit. Ob eiusdẽ q̃z ꝟginis amoꝛẽ pseruauit Noe ꝛe dilunio: Abꝛaã ꝺ cede regũ. Isaac ꝛe ismael. Jacob ꝛe esau: ac pp'lum iudaicũ ꝛe manu pharaonis ⁊ de captiuitate babylonica liberauit. Dauid q̃z ꝛe leõe ⁊ ꝛe golia: ꝺ Saul ⁊ bꝛeuiter oĩes indulgẽtie ⁊ liberatiões facte a ꝛco in veteri testamento fm̃ pdictos doctoꝛes ob ꝟginis dilectionẽ puenere. vñ veri ficatũ fuit illõ puer. xxv. Gratia ⁊ amicicia sz beate ꝟginis: liberãt. s. ab oĩbus malis Quo ꝑsuppoſito sic arguit. Propꝛ q̃d vnũq̃dq; tale ⁊ illõ magis: vt ait phs. ij. Meth. ⁊ notat in. l. j. ff. ꝺe ꝓtrahẽ. em. ⁊ in cle. j. ꝺe reliquijs ⁊ vene. san. in glo. iij. ⁊ p. Joh. ꝛe imola ibidẽ. Si ergo ꝺe⁹ ob causam ꝟginis alios a tãtis malis liberauit ⁊ pꝛeseruauit: nõ dubiuz eẽ ꝺz q̃ multomagis ꝟginẽ ipaz ab oĩ malo pꝛecati voluit pꝛeseruare. ¶ Duodecimũ fundamẽtũ ꝺe ꝛebellatiõis. Sicẽ em̃ q̃ est eã cause ẽ causa causati: vt ꝺz in li. ꝺe causis: ⁊ notat p. Baldũ in. l. heredes. C. ad velle. ita econtrario q̃ ꝺestructoꝛ ẽ cause: ꝺestructoꝛ etiã ẽ causati. bonum est em̃ argumẽtũ a ꝓtrario sensu. l. j. §. hui⁹ rei. ff. ꝺe offi. ei⁹ cui man. est. iu. Cũ igit̃ btã ꝟgo ꝛebellauerit diabolũ q̃ fuit autoꝛ pꝛecati: q̃ ipm̃ pcm̃ credẽdũ est eã ꝛebellasse et subiugasse. ⁊ ad hoc ꝑt allegari illõ Abacuc iij. Percussisti caput ꝺe domo ipij: denudasti fundamẽtũ ei⁹ vsq; ad collũ. ¶ Tertiũ ꝺe cimũ fundamẽtũ ꝺz cõiũctiõis. Nã vt inq̃t Boecius. iiij. ꝺe ꝑso. natura respuit vt ꝓtraria queq; iungant: vt lux ⁊ tenebꝛe. sed ⁊ de⁹ lux est: ⁊ tenebꝛe in eo nõ sunt vlle Joh. j. ergo si btata ꝟgo fuisset q̃nq; ꝑ pcm̃ tenebꝛosa ꝑ illo tũc extitisset diuia cõiunctiõe indigna: imo ineptissima. quia vt dicit. ij. ad Choꝝ. vj. Nõ est pticipatio lucis ad tenebꝛas. Cũ igit̃ semp fuerit diuie cõiũctiõi ꝑpata: vt ꝑz ex pcedẽtib⁹: q̃ ⁊c. ¶ Quartũ decimũ fundamẽtũ ꝺz ꝛeuẽtiõis. vt em̃ inq̃t phs. ij. Metha. In oĩb⁹ geneꝝ speciebꝰ ẽ ꝛeuenire ad aliq̃ ꝺ vnũ q ꝺ sit meꝝ ⁊ mẽsura oĩm q̃ sunt in eodẽ genere. pater: nam in celẽtis ignis est pfectioꝛ: in astris sol: in angelis lucifer: in mentis bꝰ: in bestijs leo: in auib⁹ aquila: in piscib⁹ sirena. In specie aũt hoĩm xp̃us ꝑmatum tener. Londecẽs q̃ altissime extitit manifestati vnã pfectissimã ⁊ sine macula cõdere mulierẽ: que mũdicia ac virtute incõpabilis inter alias velut matutina stella innocentia ac puritate radiaret. Hec aũt excellẽtia nll'i melio⁹ cõpetere potuit q̃z matri dñi nr̃i. ergo verax est opinio ꝛe imaculato ꝯceptu ꝟginali. ¶ Quintũ decimũ fundamẽtũ dicit reuelatiõis. Pro cui⁹ ꝛclaratiõe est sciẽdũ q⁹ multa fuerũt quibusdã doctoꝛib⁹ incognita: q̃ post ea alijs fuerũt reuelata. vnde Aug⁹. de igne inferni dubitauit quo ad ei⁹ qualitatẽ ⁊ localitatẽ imãtũ vt nullũ ad eius cognitionez reputet puenisse: nisi diuino spũ ei reuelatũ fuerit: vt ipe ait. xx. ꝺe ciui. ꝺei. De quo tamẽ igne Bꝛego. ꝺe terminat in. iiij. dialogoꝝ: et quo ad qualitatẽ ⁊ quo ad localitatẽ. q̃ꝺ fortẽ sciuit p diuinã reuelationẽ: vera est ei eiusdem Aug⁹ sentẽtia. xj. ꝺe ciuita. ꝺei. c. iij. di.

B Rõe libꝛatiõis

C Rõe ꝛebellatiõis

D Rõe cõiũctiõis.

E Rõe ꝛeuẽtiõis.

F Rõe ꝛeuelatiõis

Dei sapiẽtia p quã facta sunt oĩa: q̃ in aĩas sanctas se trãsfert z amicos dei z pphas constituit eis opa sua sine strepitu int9 enarrat. hec ille. Nõ solũ aũt d9 reuelat interiori inspiratiõi: lz eã vocali locutõe: vt inq̃t Scotus i plogo p̃mi sñiaz. Cum g̃ pluries reuelatũ fuerit sanctis viris q̃ beata v̄go dei genitrix fuit sine originali pctõ cõcepta. De q̃b reuelatiõib dixi sufficienter in officio cõceptionis. multas q̃rũ ponit btus Ansel. i epla ad epos anglie: sequit indubitanter tenẽdũ q̃ ipsa fuit ab originali macula pseruata. fm enim doctrinã Sco. vbi s. sicut ex veris ppositõibus sillogistice ordinat̃ z nõ pt inferri nisi verũ: ita z multomagis ab infallibili veritate nõ reuelat nisi verũ. Si q̃s aũt adeo esset ptinax q̃ negaret istas reuelatiões ab ecclia approbatas pfecto diceret dãnare ecclam: qđ maximũ ẽ p̃cñ. pbat p. c. hec est fides. xxiij. q. j. Sz dicẽt aliq̃. Quid est q̃ nob nõ reuelant talia? Quib9 rñderi pt q̃ forte h̃ pcedit vna ex duabꝫ causis inter alias. vel q̃ ipi nõ merent̃ tales habere reuelatiões: aut q̃ si eis fierent forsitã postea nõ ppalarẽt eas. Nã q̃rũdam est opinio q̃ aliq̃ ex eis habuerit aliq̃n aliquã supnã reuelatiõz vl illuminatiõz quã vel secularib9 manifestare noluerũt: vel si eã manifestauerũt ab aliis stulti vel mendaces reputati sunt: z forte postea ab eis ita libẽter visi sic a cornis pauones videri solẽt. Omissis igit̃ pdictis reuelatiõib9 referã reuelatiõz quã fecit beata v̄go maria brẽ Birgitte: sic in reuelatiõib9 ei9 habet: dicẽs. Sicut si aliqui voleti ieiunare: q̃ desideriũ comedẽdi haberet: lz volũtas resisteret desiderio: pcipe ea suspicioni cui obediẽdũ erat q̃ p obedientiã comederet: illa comestio maiori remuneratiõe digna esset q̃z ieiuniũ. sicp talẽ modũ p̃iunctio penitũ meoz fuit q̃n ego p̃cepta fui sine pctõ originali: q̃ sicut filius me9 z ego nũq̃z peccauimus. ita nullũ cõiugiũ fuit qđ honestiꝰ esset q̃z illud de quo ego p̃cepi. Et q̃n pater meus z mater p̃uenerũt mrimonialiter plus fecit hoc obedientia q̃z carnalis voluptas. q̃z alij cõiuges cõueniũt ex voluptate carnali: mei vo parẽtes cõuenerũt ex obedientia z p̃cepto dei. Sz scito q̃ mea p̃ceptio nõ oĩb9 fuit nota: q̃ placuit deo q̃ amici mei pie dubitarẽt de cõceptiõe mea vt q̃libet oĩderet zelũ suum donec veritas claresceret in tpe ordiato. hec ẽ go gliosa. Nõ quidẽ tpus ordinatũ ẽ nũc Alia q̃z reuelatiõz fecit de9 p beatũ Tho. de aquino nõ multis annis elapsis. Nã cũ dominꝰ Fantin9 epus patauij duos9 beate ẽginilegeret tertiã partẽ summe beati Tho. z mirarẽt q̃ determinasset ibi q̃ btã virgo p̃cepta fuit in originali pctõ: apparuit ei btus Thomas z dixit ei. Scias dñe episcope q̃ q̃n talem opinionẽ posui: solũ habui respectũ ad diuinũ statutũ quo btã virgo pctm originale p̃trahere debuerat: nisi p filiũ suum fuisset pseruata. lz dei filius matrẽ suam ab originali macula pseruauit. z his dictis disparuit. Ipse go eps quoad vixit cũ magna solẽnitate festum cõceptõis celebrauit: z in epatu suo celebrari p̃cepit. Et lz in ei9 vita hec ei9 visio nõ fuerit aliꝑ publicata: tñ post mortẽ suã frat̃ Nicola9 de padua nũc pfessus ordis minor tũc aũt ei9 vicarius z doctor: oĩa hec fideliss̃i me exposuit: asserẽs se a pnoiato dño episcopo hãc visionẽ nõ sine magna lachrymaꝝ effusione narrãte pp̃ijs auribꝰ audisse.

Pars secũda huius sermonis que dicitur opatiõis. s. miraculoz.

V Tinq̃t Scot9 in plogo p̃mi sententiaz̃ q. ij. miracula p̃cipue a deo facta sunt ad inducẽdũ hoies ad credẽdũ ea q̃ credere tenent̃: et ad quoz noticiã naturaliter p̃uenire nõ poterant. vt etiã dicit Aug. xxij. de ciui. dei. z in li. de vtilitate credẽdi. Ideo Grego. i quadã omelia sup Lu. de apl̃is p miracula credentib9 ait. Quia carnales adhuc discipuli nullo modo valebãt capere verba mysterij: venit ad miraculũ. Ante eoz oculos ceci lumen recipit: vt q̃ celestis mysterij verba non caperẽt: eos ad fidẽ celestia facta solidarẽt. hec ille. His p̃suppositis pbat̃ btã ẽginem sine originali p̃cato fuisse p̃ceptã arguendo sic. Cũ vera miracula solũ fieri possint a deo vl̃ virtute dei: vt ostẽdit Aug9. in li. de vtilitate credendi: ppe finẽ. g̃ubicũq̃z fiunt miracula p aliqua re: vel ad pbationẽ alicui9 rei: certũ sumũ est q̃ illꝺ est verũ. q̃z de9 nõ pt esse testis falsitatis: vt demõstrat Scot9 vbi. s. Sz ad cõfirmationẽ innocẽtie ẽginalis multa chorruscauere miracula: z quotidie fiunt magna p̃digia. ergo credẽda est ipa intemerata dei mater sine originali pctõ cõcepta. Omissis aũt multis miraculis que refert Johes vitalis in suo defensorio p̃missis etiã brevitatis causa illis p̃digijs que ad indicandã z sue matris sanctitatẽ atq̃ puritatẽ saluator noster ostendit. De q̃bus in officio cõceptionis plenius dixi: solum quedã alia stupẽda p̃digia de q̃pluribꝰ ad p̃sens referre curabo. Possum ẽm nõ imerito dicere in hac mate-

Reuelatio sãcte birgitte.

Reuelatio facta p sanctũ thomã

ria illō Quid. i. q. de reme. amo. Quid moroz exēplis ꝙrū me turba fatigat. ¶ Preter-
Primū miracl'z. mittā ḡ miraculū illi⁹ lectoris ordis cuiusdā q̄ ℑ cōceptionē ꝟginis bndicte pdicādo ⁊ medio sermonis cecidit ⁊ mut⁹ effect⁹: vsum lingue quoad vixit ampli⁹ non habuit. ¶ Per-
Scdm trāsibo etiā miraculū qđ in Anglia accidit Alexādro nequā q̄ volēs p solēnē disputatōnē ꝓfanare festū cōceptōis brē ꝟginis: nocte p̄cedēte disputatiōz doloz⁹ magnis cozreptus ad cognōscēdā suā temeritatē ꝑmonē ꝺdidit. q̄ incipit Fiat lux. in q̄ suū retractauit er-
Tertiū roꝛē. ¶ Item miraculū illō qđ in Cracouia euenit in. cxxv. vbi quidā lector noīe Paulus cū pdicare ℑ ꝺceptiōz mīs dei incepisset nōdū finito ꝑmone cecidit ⁊ expirauit: vt testat magr Henric⁹ de hassia. quod miraculū etiā legit in cronica sūmoꝛ pōtificū ⁊ impaꝛ. ¶ Iē aliud stupēdū miraculū qđ in ala-
Quartū mania accidit in. cxliij. vbi dū quidā frater ordis cuiusdā ℑ ꝺceptiōz ꝟginis post p̄andiū pdicasset: ipꝛecās deū q̄ si vez non direꝛat: affirmādo dei genitricē i pcō oꝛigiali cōceptā: faceret illū eadē die mala moꝛte piꝛe. Finito ꝑmone ad dicēdas vesꝑas cum alijs fratribꝫ choꝛ itrauit: statimq̄ lupus quidā maxim⁹ affuit: q̄ itrās eccl'iam totū choꝛ tribus vicibꝫ circūgirauit oēs illos fratres horribilib⁹ ac terribilibꝫ oculis aspicēs: ⁊ post modū facto magno impetu illū pdicatoꝛē in-
Quintū uasit: ⁊ in p̄ncia oīm suffocauit ac interfecit: ⁊ eccl'iam exiēs nūq̄ ampli⁹ ꝓuit. ¶ Per-
Sextū trāsibo etiā miraculū illi⁹ pdicatoꝛis qui in castro baculi i ꝑmo ꝑmōe quē ℑ illibate ꝟginis ꝺceptiōz faciebat: latrare cepit. quapꝛopter imago eiusdē ꝟginis sup̄ foꝛes eccl'ie posita tota ad terrā cecidit ⁊ i puluerē redacta est. ob qđ ppl's pdicatoꝛē illū lapidare ⁊ conuētū destruere voluit: nisi brachio dñi castri illi⁹ fratres se defensassent. ¶ Dimittā insup̄ de illo pdicatoꝛe q̄ demoniacū inueniēs adiuꝛauit vt diceret an brā ꝟgo in oꝛiginali pcō fuerit ꝺcepta. cui demon rndit. ve illis q̄ temerarie h̄ affirmāt. solū quedā nō ml'tū antiq̄ miracula referā. Primū accidit i ciuita-
Septimū. te mārue: in qua cū quidā frater ordis cuiusdā ordinasset facere publicā disputatōz siue pdicationē p modū disputatiōis. in qua volebat ꝓbare q̄ beata ꝟgo cōcepta fuit in oꝛiginali pcō. ⁊ hoc i p̄ncia ppli ⁊ marchionis pdicte ciuitatis: iuitatiq̄ erāt plures doctissimi viri. ille in eminēti locū ascēdēs cū multis ex fratribꝫ suis: multz circū dat⁹ libꝛis: cū vellet arguere ℑ ꝟginis ꝺceptiōez ipa bn̄dicta ꝟgo mutauit ꝟba in oꝛe ei⁹. vñ dixit ad ppl'm. ppono vobis ista verā ꝺclusionē q̄ beatissima ꝟgo Maria ꝺcepta fuit sine oꝛiginali pcō. Cū aūt fratres sui cū redarguerēt dicētes q̄ male loq̄bat: ille rn̄dit. nūc emēdabo qđ dixi. Et cū vellet dicere ℑ ꝟginis conceptiōz: ipa bn̄dicta ꝟgo itez coegit eum vt ānūciaret innocētiā ei⁹: ⁊ diceret q̄ fratres minoꝛes sunt deuoti ipi⁹ brē ꝟginis. Et sic pluribꝫ vicibꝫ cū ille incitat⁹ a fratribꝫ suis vellet attēptare loq̄ ℑ ꝟginis ꝺceptōz: nūq̄ potuit aliꝺ dicere nisi q̄ bti̇ssima ꝟgo sine oꝛiginali pcō fuit ꝺcepta. ¶ In alia q̄z ciuitate italie Octauꝰ
nō multis ānis elapsis q̄dā magn⁹ ꝑdicatoꝛ. smḡr Johes de Viterbio imaculatā virginis cōceptiōz ipugnās ifirmat⁹ ē ad moꝛtē. cūq̄z iā nulla sibi eēt spes vite recoꝛdat⁹ est miraculi qđ accidit Alexādro de ales: q̄ secularis exīs cū nollet celebꝛare festū cōceptōis ꝟginis Marie: ⁊ ipam pcō maculatā affirmaret: graui infirmitate pcussus postea fctō voto ad beatā virginē de celebrāda ei⁹ conceptiōe liberat⁹ est. Eleuauit pdict⁹ frater mētē ad beatā ꝟginē: fecitq̄z votū dicēs. O beata ꝟgo maria si vez est q̄ sine pcō macula cōcepta fuistis: rogo mihi sanitatē donare digneminī in signum vestre puritatis: et ego voueo ⁊ pmitto toto tēpe vite mee celebꝛare festū ꝺceptōis ⁊ pdicare atq̄z annūciare ppl'is innocētiā vestrā: ⁊ retractare quicq̄d al's in cōtrariū pdicaui ℍ igit facto voto liber fact⁹ est. fecitq̄z ppl'm per campanē sonitū ꝙocari Admiratibꝫ igit cūctis de tā repentina sanatiōe incurabilis infirmitatz maxie medicis. Ille enarrato miracl'o pulcerrimū sermonē fecit de imaculata ꝟginis ꝺceptiōe affirmās ⁊ appꝛobās multz rōnibꝫ ipam ab oꝛiginali pcō fuisse ꝑseruatā: q̄propter a fribꝫ suis id moleste ferētibꝫ fuit icarcerat⁹: ⁊ a multz deuotis brē ꝟginis liberat⁹ nūq̄z opinionē suā de imaculata ꝟginis ꝺceptiōe voluit retractare: ⁊ sep⁹ a fratribꝫ suis ad hoc pagēdū fuerit diuersimode ꝺcitat⁹: nō solū pcibꝫ ⁊ etiā minis ⁊ ꝓsecutiōibꝫ. Immo pulcerrimū op⁹ edidit in quo inē alia ꝓut infrascꝑta: vtz q̄ ꝟginis ꝺcep⁹ fuit sacer: ⁊ ab anie oī macula ꝛmunis: ⁊ q̄ suma spūs h̄uani est infamia cōcipi in ira dei: caligine ⁊ tenebꝛa culpe in iniq̄tatibꝫ. Iē q̄ brī Thome ac veri ordis pdicatoꝛ est ꝓpe opinio ꝓ nullo istāti ꝛpis beatā ꝟginē subiacuisse ire dei ac caligine aie. Iē q̄ cū xp̄us maluerit hoies de suo ozu dubitare q̄z de matris sue sacrosctē fama: ℑ ei⁹ tamē volūtatē: ⁊ famā ꝟginis sunt ꝓtinaces q̄ ma

culatũ dicũt fuisse eĩ celestẽ cõceptũ. Nã cõcepta fuit ⁊ creata aĩa ꝑginis in maiori: puriori ac fulgidiori iusticia ꝙ aima ade ⁊ eue: cõceptaq; fuit sine pctõ originali ⁊ cũ rutila originalitq; iusticia. Itẽ q ordiaria facti reuelatio: sine pudicio antiq; vetoꝛ euertit eoꝛũ ꝓpas opiniões de hac re. ⁊ q̃lz nõ deroget illis sanctis si q̃dã ꝑter spm̃sctm̃ sc̃pserũt: deroget nr̃i etatis eoꝛ dicta sequentib. Itẽ q cũ machumeth dãnet ab eccl'ia: qz duplici via in laudes xpi igressus est: peioꝛe duplicitate laudãtes ⁊ vitupantes ꝑginis cõceptũ magꝭ sũt dãnãdi: ⁊ pcul a xpianis repellẽdi tãq; hereticos vocet apls vitãdos: q̃z sermo dulcis serpit ⁊ finit vt cancer in infamiã sanctoꝛ. Itẽ q vitãdi sunt vt heretici vl' suspecti de heresi q̃ ab initio laudãt ꝑginẽ vt trahant ꝓpl'm ad blasphemãdũ ei' sacrosctm̃ cceptũ. Itẽ q peccãt mortaliꝛ q̃ fauẽt quouis pacto in hac re falsa his ꝯtradictoꝛib ꝑginee puritati: ⁊ impugnãtib vsum ⁊ approbatiõz tacitã ⁊ expssã sctẽ ecclie sponse xpi quã nunq; pmiliti mimo errare. ⁊ sũt ũmici eius dẽ ecclie matris q; filij dei. hec ille. Que oia ipe publicep dicat vbiq; rudes oĩb' in cõtrariũ faciẽtib: marie in extrauagãti q̃ incipit. Graue nimis ⁊c. de q̃ oñdit se habuisse noticiã. Et nãq; ꝙba solũ itelligi dñt de illis q̃ nõ ex simplici opinatiõe: sz ex malivolẽtia: obstinatõe ⁊ ꝓtinacia: purissime cceptõi imaculate virginis aduersant. ⁊ eodẽ mõ est itelligẽdũ de eoꝛ fautoꝛib. ⁊ sic mõ exponi dñt ⁊ itelligi si q̃ in toto ꝙ ope sillia repiant. ¶ Predictus igit frater Johes de tãto bñficio accepto a dcata ꝑgine nõ ingratꝰ tãto maiori reuerẽtia ⁊ deuotõe cceptõz imaculate ꝑginis statuit venerari q̃to eã magꝭ ꝑmo studuerat impugnare. Tuncq; verificatũ est de btã ꝑgie illõ qõ lcptũ est Isa. lxviij. Veniẽt ad te q̃ derra bebãt tibi: ⁊ adorabũt vestigia pedũ tuoꝝ. Nonũ ¶ Aliud ꝙ pdigiũ accidit in vrbe aq̃lana i q̃ q̃dã deuotꝰ cceptiõis btẽ ꝑginis hñs ĩmicicia capitalẽ deliberauit inimicũ suũ interficere. Cũ autẽ ad pagendũ homicidiũ iret se beate ꝑgini recõmendauit: vt in hoc facto eũ defensaret ne aliq̃d mali illi eueniret: sz ad interficiendũ hostẽ suũ ipi adiutoꝛiũ ꝓberet. Beata autẽ ꝑgo volens deuotũ suũ a tanto malo retrahere: statim cũ ille pugionẽ suum de vagina ad occidendũ inimicũ extrahere voluit: eum totũ retoꝛqueri fecit cum ipa vagina modo mirabili ⁊ impossibili ꝓ naturã: vel per artẽ humanã: ita vt nullo modo vnq; extrahi poterit. Quo viso miraculo ille de petõ quod pagere statuerat pẽnit. Et sic miraculose retoꝛꝰ ille pugio vsq; hodiernũ pmanet die: sicut mihi retulit q̃dã frater noster: qui ipsum pugionẽ propꝛijs oculis conspexit. ¶ Prope ciuitatẽ etiam Mediolani a paucis annis citra aliud miraculũ euenit Decimũ Cum em̃ quidã nobilis beataq; virginẽ sine originali peccato conceptã affirmaret: frater quidã ordinis cuiusdã illius opinionẽ valde pertinaciter impugnabat. Quapꝛopter ille nobilis virginis deuotus indignatus q ille frater cõtra puritatẽ matris dei obloquet: dixit ei. Rogo deũ vt faciat iudiciũ inter me ⁊ vos. Mirabile dictu: cum iste nobilis per multos menses febrem ethicã passus eẽt que continue eum valde affligebat. Statiq; hoc dicto perfecte liberatus est. Ipsum vero virginee puritatis aduersarium febris iuasit. que eum per multos menses afflixit. Et hoc mihi narrauit nobilis ꝓdictus: qui appellat dominꝰ Franciscus de Lozijs. ¶ Retulit quoq; mihi quidã religiosus q in quadam terra italie dũ inter duos predicatoꝛes esset contẽtio de conceptione virginis. quoꝝ vnus asserebat illã fuisse peccato maculatã: alter vero ordinis minoꝝ affirmabat ipsam im maculatã et incontaminatã. Tandem etiã inter mulieres exoꝛta est altercatio cum autẽ quedã mantellata habitu ordinis illius fratris impugnãtis cõceptionẽ Matris dei pertinaciter tenere vellet cõtra virginis conceptiõnẽ: vna deuota mulier tercij ordinis beati Francisci dixit ei. Accendatur ignis magnus: ⁊ ambe introeamus in illo: et que ex nobis cõbusta fuerit falsẽ opinionis fuisse cõprobet. Cũ ergo sermo iste alteri placuisset: vtq; ignẽ ingresse sunt. illa aũt mãtellata statim cremata est: ipa tercij ordis nr̃i mlier ei ꝓdicto igne illesa remanẽte. In alamania etiã a trib' annis citra quidã frater Undecimum noster noie Thomas de boemia cũ ita desiderata ⁊ vigoꝛe destitutã hẽret tibiã cuꝝ crure: q nullã habebat spem salutis: imo ꝓsilij erat medicoꝝ vt eã abscidi faceret a coꝛpe: ipe orare cepit beatã ꝑginẽ vt ei sanitatẽ restitueret ad laudẽ sue imaculate cõceptiõis. ad cuius honoꝛẽ celebrauit vnã missam stans super altero pede: ⁊ apodiat' sicut poterat ad altare. Iz cũ maximo cruciatu. finita ꝙ missa: perfecte sanat' ẽ. ⁊ de illa ãtiq; ⁊ icurabili infirmitate liberat'. ⁊ pdib' suis cepit ãbulare incolumis q̃ antea sine alterius adiutoꝛio ire nõ poterat. ad romanã ciuitatẽ pedester ꝓfectus est. ⁊ mihi ꝙ mane retulit miraculũ istũ

k Decimū tercium. ¶Aliud stupendū accidit hoc anno in ducatu ferrarie. nam cū ibi essz quidā homo idiota dæmoniū hñs: illustrissim⁹ dux ferrarie ipsum dæmonē adiurari fecit. interrogauit de multis q̄stionibz: z iter alias de cōceptōe bte ꝑginis. Cui dæmō mediāte lingua illi⁹ illitterati ita eloquēter rñdit latino ſmone vt alter nullus videret. z dixit q̄ est tenēdū ipam beatissimā ꝑginē fuisse a deo ꝑseruatā. z interrogat⁹ de rōne allegauit ad litterā rōes q̄s adducē Scotus ad ꝓbandū ipam dei genitricē fuisse ꝓseruatā. hoc igit videt miraculū maximū q̄ etiā dæmōes nō pñt nec audēt imaculatū purissime ꝑginis virtutē cōceptū. Ez forte aliq̄s adūsari⁹ imaculate ꝓceptiōis dicet q̄ nō est credendū diabolo: q̄ nunq̄z dicit veꝛ Cui ego rñdeo. Ergo ſm te etiā tūc dixit falsum q̄n ait Mar. j. z Luc. iij. q̄ xp̄us erat sctūs dei. z q̄n vt habet Marc. v. appellauit eū iesum filiū dei altissimi. Iz ḡ diabol⁹ sit mēdax de se: vt habet Joh. viij. c. tñ q̄n adiurat cogit p ſtutē dei dicere veritatē. que tūc magis credēda est q̄n ab eo ℨ volūtatē suā ē extorta. Pretermitto p nūc mlta alia q̄si īnūera miracula que q̄tidie deus facit ad inuocationē z ob reuerētiā cōceptōis gl̄iose ꝑginis q̄z nimis longū esset illa recensere. Pro opinione ℨo opposita nullū adhuc miraculū reperit factū. q̄ si q̄s mentiēdo z ꝓteruiēdo diceret q̄ de ꝓceptiōe nulla facta sunt mirac'a: z q̄ supꝝ narratz nullā adhibet fidē: illi rñdebo illud Aug. xxij. de ciui. dei. c. v. vbi ℨ illos q̄ i fide catholica negāt facta eē miracula: inquit. Si ista miracula facta esse nō credūt: hoc nob grande miraculū sufficit q̄ tot⁹ terraz orbis sine miraculis credidit. hec ille. H igit habeat p maxio miracō q̄ trariū tenētes z ostētatōe scie itumescētes: ſp in circulis disputatiōibz z gymnasijs florētissimis tam italie q̄z germanie z gallie: z p alias mundi partes tantā confusionē patiunt z semp succumbunt.

Pars tertia huius sermonis que dr fructificatiōis.

l p Osset fortasse aliq̄s dicere. Scire vellē q̄d vtilitatis ꝓueniat mri dei vel nobis: q̄ ipsa concepta sit absq̄z originali pcō. iam enī sūt ꝛba q̄ null⁹ sequit effectus. l. fi. C. de dona. z lex nō curat de his q̄ sunt sine vtilitate. H. cui q̄z hoc ibi mihil inutile: in phemio instituto num. Cui satisfacere volēs dico q̄ ipa virgo hñdicta ex hac ꝓseruatiōe a pcō maiorē cō secuta est gl̄iam. Ut enī inq̄t Sco. i. iij. di. xij. ar. iij. q. j. Singularis ornat⁹ z gl̄ia est aliab⁹ brōz p innocētia a macula a pcō. Ite maiorz excellentie fuit q̄ brissima dei sponsa ꝛgo maria nūq̄z a castissimis ap̄lexibz sponsi celestz sit exclusa q̄z q̄ post exclusionē p peccatū factā iterz ad ei⁹ amorē p reconciliationē fuerit admissa. gl̄iosius q̄z fuit ipam nūq̄z aliq̄ culpa inq̄natā fuisse q̄s si fuisset post octaz maculā emū data. ¶Inter alias aūt vtilitates tres maxie ppt hāc ꝑseruatiōz recepit. p ma q̄ nō subiacuit illi legi quā oīb⁹ mulieribus peccatricīb⁹ dederat dñs Ben. iij. dicēs ꝑme femie. In dolore paries filios z subviri potestate eris z ipe dñabit tui. Beata enī ꝛgo ab oi macula pcī ꝑseruata: sine vllo dolore: imo cū idicibili ꝛsolatiōe z iocunditate sctissimū filiū suū ꝑturiuit. Nō etiā fuit subviri ptāte vel dñio: q̄ ioseph dat⁹ est ei ꝑsponsus nō ad dñiuz sed ad obsequiū. Secūda vtilitas est: q̄ ipa brissima ꝛgo ab oīni pcō aliena nō subiacuit illi decreto diuino: quod peccatorib⁹ dedit de⁹ Ben. iij. dicēs. Limus es z in cinerē reuerteris. Ipa em̄ nō fuit inc̄inerata nec a ſmib⁹ corrosa. Tertia vtilitas est: q̄z ꝓpter innocētiā suā beata virgo auda cius potest p nobis deū iterpellare: z ipsum p pcōrib⁹ exorare: z efficaci⁹ omnē petitiōz suam valet impetrare. Et hoc est q̄d dr in officio cōceptiōis. Jubilem⁹ oēs z exultemus ꝓpter imaculatā dñe nostre cōceptionē. valde etem̄ nobis ꝑfuit beatissimā virginē non fuisse ꝑ originale pctm̄ diuine maiestatis inimicā. que em̄ nullo vnq̄z tēpore deū offendit: sed semp in ei⁹ gratia z dilectiōe ꝑmansit: apud ipm cōfidēter⁹ intercedēs eius benignitatē z misericordiā p nobis facil⁹ impetrabit. ¶Magister aūt Bartho. pisan⁹ in li. beate ꝑginis fructu. vij. inq̄t. Ex hac sacra opinione possunt multa ad laudē ipius ꝑginis inferri. Primū quia hec cōceptio omnibus ex cōcubitu natis fuit singularis: q̄ quod alij cōtrahūt ipa non cōtraxit. Et lex generalis singularē in ipa accepit exceptiōz. Secūdū quia deus legē nouā instituit: gratiam dando quā nulli dederat in conceptōe ante illā. Tertiū predominatio rationis ad carnem. Quartum: quia in ea est suppressa inclinatio ad malū et concessa facilitas cum potestate ad bonum. Quintum quia virgo Maria sic deo accepta fuit tūc q̄ nunq̄z odita: z sic semp grata fuit: quia stati vt fuit gratiā habuit. Sextū amotio fomitis. Septimū sanctificatio spūsctī: q̄z ei⁹ gratia affuit nō q̄z pctm̄ remouere. Octauū q̄z vsum ra

Scōus

Tertius

Quartus

Quintus

Alij sex causas.

Primus fructus.

tionis in sua ꝛceptiõe habuit. Nã si Johes baptista illuꝛ habuit in vtero mris sm Ambro. & Aug. ergo & ꝑgo in cõceptiõe. Nonũ ab instãti & si nõ in instãti sue ꝛceptiõis mereri incepit: extq̃ vsus rõis in illa fuit: & gra et alia reflita. Decimũ qz ipa ꝑgo fuit deo consecrata. Undecimũ qz ab oi pcto fuit im munis. Duodecimũ qz pcũctis fuit deo accepta quo sequit ipam ꝑuosis opib⁹ mancipataz fuisse angelox custodia custoditã. Hec ille. Possum⁹ q̃z addere q si btã ꝑgo nõ habuisset hanc gratiã pseruatõis ab originali actuali pcto resistere nõ potuisset. sz ideo ꝛtra illõ potẽtiã habuit: qz ab originali pseruata fuit Et hec phanc auctẽ Aug. ꝛ Julianũ hereticũ dicen. Profecto si xps minox exis originale pctm̃ habuisset: grandiorz etatz exis actuali nõ caruisset. sane qz maiox exis actuale nõ habuit: minox exis originale non hẽbit. hec ille. Magnificem⁹ g̃ imaculatã dñam nr̃az & illi hãc excellẽtissimã & vtilissimã progatiuã tribuam⁹: vt ipa itercedẽte ad cõtẽplãdã ei⁹ gl'iam & puritatẽ in regno celoꝝ puenire valeam⁹. Ipa est em̃ illa mulier de q̃ Salomon puer. vlti. ánũt. Oẽs amici ei⁹ vestiti sẽ duplicib⁹. s. vestimẽto gre diuie in b̃ mũdo: & glie in altero. Ad quã infinitã gl'iam meritis eiusdẽ intemerate matrz sue nos pducat dñs ihesus q̃ cũ patre & spũsancto sine fine vivit & regnat. Amẽ.

De eadẽ mũ dilcta virginis cõceptiõe Sermo. viij.

Sicut sol oriens mũdo in altissimis dei & lucerna splendẽs sup cãde labz sanctũ: & fundamenta eterna sup̃ petrã solidã: Eccl. xxvj. Volens deuotoꝝ gl'iose ꝑginis pie mozẽ gerere volũtati: q̃ sicut eiusdẽ illibate ꝛceptiõis officiuz octo diebus celebrãt sm mozẽ sancte romane ecclie. Ita in ipa octaua quotidianũ gestiunt de eius puritate atq̃ innocentia audire sermonẽ: possum nõ imerito cũ beato Hieronymo illis dicere illud qõ ip̃e barbatus scribit ad Paulã & Eustochiũ scribit in sermone de assumptiõe ꝑginis dicẽs. Timeo satis & valde primesco dũ vestris cupio parere pfectib⁹: ne forte sicut improbo ita & indignus laudatoꝛ iueniar: pfecto cũ nec sanctitas nec facundia suppetat: vt beatã & gl'iosam virginem digne laudare queã: quia diuis & ãgelicis est excellẽti⁹ pdicata & laudata pconijs. a pphetis quidẽ pnũciata: a patriarchis. figuris & enigmatib⁹ pfigurata: ab euãgelist̃ exhibit̃ & demonstrata: ab angelo venerabiliter atq̃ officiosissime salutata. Preterea q̃lis & quãta esset ab eodẽ diuinit⁹ declarat̃: cũ ait Ave gratia plena dñs tecuz benedicta tu in mulieribꝫ. Talib⁹ nanq̃ decebat ꝑginẽ oppignerari muneribꝫ vt ect gra plena q̃ dedit celis gl'iam: terris dẽ pacẽq̃ refudit: fidẽ gentib⁹: finẽ vicij: vite ordinẽ: & mozib⁹ discipli nam. hec ille. Cuius ꝑginis innocẽtiã spiritusctõ illustrat⁹ sapiens Eccl'iastic⁹ loq̃ns de muliere sancta ꝑ quã intelligit̃ sanctissima virgo maria: dixit verba thematis nostri. s. Sicut sol oriẽs mũdo in altissimis dei. s. fuit ipa virgo gl'iosa in suo ortu. qz sicut sol creatus est plenus lumie & sine vlla tenebza: ita mater dei in ꝛceptiõe sua ꝑcreata ẽ fulgida lumine diuie gre: & nũq̃ obscurata fuit vlla peccati tenebza. Dicit̃ aũt orta in altissimis dei sz ꝓuilegijs q̃b⁹ sup oẽm creaturã fuit deco rata. Subdit̃ q̃z i pcto themate: & sicut lux cerna splendẽs sup candelabzũ sanctũ. Ipa em̃ ꝑgo sup candelabzũ sanctũ original'iusticie posita: totũ mundũ inocẽtie sue radijs illustrauit. eius q̃z fundamẽta fuisse dicunt eterna. quia cõceptio ipi⁹ imaculata ab eterno fuit in mẽte diuina ꝓordinata: & supza petrã solidã cõstituta. Per petram aũt in sacra scẽptura: vt din⁹ inquit Hieronym⁹ i quadã epl'a: intelligit̃ xp̃us. Sup hãc ergo solidã & imobilẽ petram. s. filialẽ pseruationẽ collocata sunt beate virginis fundamẽta. Et ido ipsa virgo dicere poterat in cõceptiõe sua illud Ps. xxvj. In petra exaltauit me: & nũc exaltauit caput meuz super inimicos meos. Quibus cõsideratis non possum nõ mirari de quozũdam duricia: ne dicam malicia. qui in die conceptionis & pcreatõnis istius solis diuini nõ modo nõ celebrãt deputatũ per ecclesiam romanã officiuz: quinimo cantant missam mortuorũ: quasi ipsa virgo benedicta sit inter mortuos per peccatũ computanda. Ideo gloziosa genitrix dei de tali iuria potest cõqueri dicẽs illud Tren. iij. i tenebzosis collocauit me: quasi mortuos sempiternos. Nos tamẽ vidẽtes q̃ tales ꝑginis impugnatoꝛes nihil ꝓficiunt: dicere possumus cum cantoꝛe spiritussancti illud Ps. ij. Quare fremuerũt gentes & populi meditati sunt inania. Ipa ꝑo virgo purissima allo quens deum ꝓseruatoꝛẽ suũ inquit illud Ps. iij. dicens. Domine quid multiplicati sunt qui tribulãt me: multi insurgũt aduer

sum me. Multi dicũt aie mee: nõ est sal⁹ ipi in deo ei⁹. Tu aũt dñe susceptor meus es: gl'ia mea & exaltãs caput meũ. De cui⁹ ꝑfinis ex altata ꝓceptiõe tres ꝓsideratiões faciem⁹.

Prima dicet ꝓrectiõis.

Scda assertiõis.

Tertia ꝙo & vltima appellabit declaratiõis.

Pars prima huius sermõis que dicitur protectionis.

Ebeata ꝙgine maria falso de pctõ ifamata & calũniata: & de ei⁹ inocẽtiã ipugnãtibꝫ ac eã originali vicio cõtamiatã ꝓdicãtibꝫ: dici pñt illa ꝙba q̃ Ouidi⁹ i. iij. de fastis de Claudia ꝙgine: que cibeles nauẽ ꝑ tyberim fune trahit in sue innocentie defensionẽ: & turbe male opinãtẽ de ea detestatiõe cecinit dicẽs. Claudia ãnta gen⁹ clauso referebat ab alto. Nec facies impar nobilitate fuit. Casta quidẽ fz nõ est credita: rumor iniquus leserat: & falsi crimínis acta rea est. Cõscia mens recti fame mẽdacia ridet. Sed nos in viciũ credula turba sum⁹. Ipa em̃ virgo sanctissima de qua ingt beatus Bona. in. iij. di. iij. q. nũq̃ habuit remorsum alicui⁹ pcti: nec cor ei⁹ reprehendit eã de aliquo crimine in tota vita sua vt ipa cuidã suo tempore fuelauit: nõ curat de falsis calũnijs aduersarioꝝ eã vituperantiũ. s. q̃ ad se: inq̃tũ sibi nocere nõ ꝑt. Immo deridet turbe cuiusdã credulitatẽ: & quorũdã ꝑtinaciã q̃ illã originali macula deturpatã demõstrare cupiẽtes: ei⁹ famã nõ solũ reprobis sermonibꝫ sz etiã famosis libellis dilacerare nõ cessant. Nos tñ ꝺ illoꝝ insultꝰ defensiõis tela opponẽtes: sz frustra quis nitit solẽ sacculis adiuuare. c. si oia. xvj. q. j. nec oporteat aq̃s marinis fluctibꝫ cõmodare. aliter derisorie dici posset illud Ouidꝺ. in li. fine ti. In flamã flamas: in mare fundis aq̃s. Licz q̃z rei sat⁹ demonstrate frustra adijciat. l. ij. ff. de libr. lega. & i rebꝫ clar⁹ nõ sit op⁹ cõsecturis. l. cõtinu⁹. §. cũ ita q̃s. ff. de ꝙ. ob. & notoriũ nõ indigeat ꝓbatiõe. l. si fideiusso⁹. §. q̃. ꝑ rei q̃litate. vbi glo. & Bartho. ff. q̃ latis. cogan. & c. sup eo. extra ꝺ testi. cogẽ. imo etiã manifestũ qꝺ ẽ min⁹ nõ egeat ꝓbatiõe: sm̃ glo. in auth. de testi. col. iij. vñ Quintilian⁹ li. v. de oratoria institutiõe ait. In rebꝫ apt⁹ tã stultũ fit argumẽtari q̃z in clarissimũ solẽ mortale lumẽ afferre. q̃ em̃ rei alteri⁹ illustrã de gra assumitur clar⁹ esse ꝺz eo qꝺ illuminat. tñ qz etiã notoria declarant & venustant allegatiõe. l. si adulteriũ. ꝙsi. idẽ pollioni. ff. ad. l. iul. de adul. Et per Panor. in. c. litter⁹. de ꝓsump. ¶ Itẽ

Quidi⁹ in fastis

ꝓbito quo eidẽ pissime ꝙgini astrigimur sicut erga dñam serui: ipius innocẽtiã & puritatẽ nonullis aliꝭ fundamentis defensare conabimur. q̃z ꝓmũ appellabit sessiõis & rectiõis. Sic em̃ ips sedere voluit sup pullũ asine i q̃ nẽo añ sederat: vt Matt. xxj. scptũ est. & iacere ac reqescere voluit i sepulcro in q̃ nondũ quis q̃z posit⁹ fuerat: vt ꝺz Lu. xxiij. sic & carnẽ de ꝙgine sumere voluit in q̃ null⁹ demon ꝑ pctm̃ sederat. & cui⁹ aĩa nunq̃z fuerat corrupta: vl' aliq̃ pctõ ihabitata. Et hoc est qꝺ Aug⁹. sup Joh. inq̃r. Sicut in sepulcro in q̃ corp⁹ ihesu positũ fuit nec añ nec post mortu⁹ iacuit: sic ipa ꝙgo nũq̃z aliq̃d mortale cõmisit. ¶ Scõm fundamẽtũ ꝺz ipugnatiõis. Cũ em̃ immaculata ꝙginis cõceptio tãtis in disputatiõibꝫ publicis sit ipugnata: & tãtis machinatiõibꝫ fuerit exagitata: & tñ ꝑ magz sit exaltata: & ꝑ totũ orbẽ venerata: ptz q̃ fuit nõ ex hoim̃ adinuẽtiõe: sz dei volũtate ꝓdicata tãq̃z verissima. Et hoc ꝓbat ꝑ argumentũ qꝺ de fide xpi fecit sapientissim⁹ doctor iudeoꝝ Hamaliel Act. v. dicẽs. Si ex hoibus est ꝓsiliũ h̃ aut op⁹ dissoluet: si ꝙo ex deo est nõ poteritis dissoluere eos: ne forte & deo repugnare videami. hec ille. Cuius verbis apparet q̃ & opinio de illibata ꝙginis conceptiõe q̃ nullis vnq̃z ꝓsecutiõibꝫ potuit dissolui ẽ verissima. & ex deo inspirate: & q̃ illã ipugnates cũ videãt festũ cõceptiõis ꝓdicte q̃ die maiori veneratione celebrari in Gallia: Anglia: Hyspania: Scotia: Hibnia: Germania: Sclauonia: ac Panonia: atq̃z Italia: & i vniũsis mũdi ptibꝫ: dici q̃dmõ pñt ex obstinatiõe sua deo repugnare. Excusabiles tñ ih̃ sũt illi doctores antiq̃ q̃ solũ cõem modũ ꝓpagatiõis hũane cõsiderates de matre i originali pctõ ꝙceptã dixerũt. Nã credẽdũ ẽ q̃ si nũc viuerẽt: atq̃z ꝙitarẽ nũc clarã cognoscerẽt: errorẽ suũ reuocarẽt & retractarẽt. Nam diffinitio icanta laudabil⁹ ẽ soluẽda. c. diffinitio. xxij. q. iij. facẽ ad ꝓdicta illud qꝺ ꝺz in Lubem⁹. i fi. C. de testa. s. nõ em̃ peccauit ãtiq̃as q̃ iscia pñtis legz ꝑstinã secuta ẽ ꝙsuetudinẽ. & illꝺ qꝺ ꝺz i. ꝙ sancim⁹. in auth. vt nouc. ꝙsti. col'. v. s. nõ videt ꝓuaricare legẽ q̃ ignorant fecẽtz q̃ lex dudũ tenuit. q̃ ei ftractaret dicta sua pz si ꝙsideremus ꝙba sci Ber. i epla ad canonicos lugdunẽles: in q̃ postq̃z posuit opinionẽ suã ꝺ ꝓceptiõez in fine ꝙcludit di. Que ãt dixi absq̃z ꝓiudicio dicta sc̃e sam⁹lentiẽtie: romane ꝑsertim eccl'ie: cui⁹ auctari atq̃z examĩ totũ h̃ sic & cera q̃ hmõi sc̃e vniũsa reuno ips⁹ sic̃d aliter sapio paratus iudicio eccl'ie

dare. hec ille. Isti ꝙ cceptiõis adũsarij modernj q̃ reuelata ꝓtas ⁊ luce clarj⁹ ꝺeclarata inotuit: excusari non pñt si nõ ignorãtia ꝓccãt̃ obstingatiõe. Et ad h̃ adducj põt q̃d ſill' ait Rich. ſ. iiij. dist. xiij. ar. iij. q. iij. ꝺ. q ignorãtia nõ facit hereticũ ſz ſuperbia ⁊ ptinacia. sic in ſill' ꝺr q ꝑmj mor⁹ hois nõ ꝓstituũt quẽ homicidã vel reũ: ſed pseuerãtia ⁊ obstinatiõe. j. C. si q̃s ũp. ma. l. qꝺ caloze. ff. de reg. iu. Jrẽ laplus lingue nõ ẽ ꝺe facili trahẽdus ad pnã. l. famosi. §. ne lubricuz. ff. ad. l. iu ma. taliby aũt ptinacab⁹ ⁊ obstinatz: vt honestj⁹ logr: ñ dicã cũ ppha. Redite p̃uaricatores ad cor. nec cũ Dauid ps. iij. Filij hoiz vsq̃ graui corde vt quid diligitz vanitatẽ ⁊ q̃ritis mẽdaciũ? Sz exhortabꝰ illos vt errorẽ suũ ꝺeponere velit. q: vt ait Seneca li. iij ꝺe bñficijs: laudabile est a cognito ⁊ ꝺãnato errore ꝺiscedere. sup̃be ꝙ stultricie ẽ pseuerare vt q̃d sel' ꝺictũ ẽ qlecũq; sit fixũ ratũq; maneat. Ne igit ꝺe illis ꝺici possit illꝺ Exo. xxxij. ⁊ Deu. ix. ⁊ Baruch. ij. ppls ꝺure cerujcis ẽ. vel id Ezech. ij. Filij ꝺura ceruice et ꝺomabili corde. ⁊ illud Act. vij. Dura ceruice ⁊ incircũcisi corde. ⁊ ne vnicuiq; eorũ ꝺicat ꝺ⁹ illud Deut. xxxj. Ego scio contẽtionẽ tuã ⁊ ceruicẽ tuã ꝺurissimã. vt etiã ꝺe vnoq; q̃ ꝓz nõ ꝺificet illa snia Pauli ad Ro. ij. ꝺi. Scom duriciã cordis tui ⁊ cor ipenitẽs thesaurizas tibi irã in ꝺie ire. Cor em̃ duz malẽ hẽbit in nouissimo: Ecci. iij. Jrẽ ne sint ꝺe illis q̃ ait dñs Qui. xxvj. Cõterã duriciã sup̃bie vre. Jõ moneo eos vt mutẽt opinionẽ suã falsam. q: sapiẽtis est mutare ꝓpositũ imeli⁹. l. mãifestissimi. §. sed cũ. C. ꝺe fur. ⁊ cor. l. si vẽditor. §. penul. C. ꝺe ẽ. expo. ⁊ acceptent opinionẽ verissimã ꝺe imaculata ꝙgnis cceptõe: ꝺicẽs illꝺ q̃d iudeis obstiaꝫ nolentib⁹ acceptare legẽ xpi. Baruch ꝓpheta iij. sui li. c. inquit ꝺicẽs. Cõuertere iacob et apprehẽde illã. quia meli⁹ est rẽistere q̃s male inchoata pficere. l. papinian⁹. §. meminisse. ff. ꝺe inof. te. ⁊. l. hoc edito. ff. ꝺe publica.

¶ Tertiũ fundamẽtũ ꝺr interptatiõis sic arguẽdo. Bñficiũ ⁊ indultũ ꝓncipis est latissime interptandũ. ⁊ in gratijs fiẽda ẽ plenissima interpratio. l. si q̃n. C. ꝺe bonis vacan. ⁊. l bñficiũ. ff. ꝺe cõsti. ꝓn. ⁊extra ꝺe dona. c. cum dilect⁹. §. pe. ⁊ fi. ⁊. l. in testamẽtis. ff. ꝺe re iudi. ⁊. l. si furiosꝰ. C. ꝺe nup. ⁊. l. j. §. cũ vbẽ. ff. ꝺe offi. pre. vr. ⁊. l. verbũ legis. ff. ꝺe ꝙ. signi. De hmõi gra habeꝫ in. c. sedes apl'ica. ⁊ i. c. eam te. in ꝙbo gratia. ꝺe rescrip. ⁊ in. c. j. i verbo gratia. ꝺe cõmo. ⁊ i. c. gratia. j. q. j. ⁊. c. nõ nulli. ꝺe resc̃p. ⁊. l. j. §. fina. ff. ꝺe questo. i verbo gratiã. ¶ Marie aũt ꝺe bñficio fienda ẽ larga interpratio q̃n solũ respicit fauorẽ illi⁹ cui cõcessꝰ. in est: vt p doctores in c. odia ꝺe regu. iu. li. vj. Sz btẽ ꝙgini ꝺedit ꝺ⁹ ꝓuilegiũ superãdi ex omi pte pctm̃. vt inq̃t Aug⁹. in li. ꝺe natura ⁊ gra. Ergo credẽdũ est q̃ nõ soluz ꝺedit ꝺe actuali: sz etiã ꝺe originali. Hoc enim indultũ ⁊ bñficiũ solũ respicit vtilitatẽ ꝙgnis: nõ alicuj⁹ iuriã: vt ꝺeclarat magr Bartholo. pisan⁹ in li. btẽ virgis fructu. vij. ğ est largissime interpꝛandũ. ¶ Quartũ fundamẽtum ꝺr appropinquatois. q̃to em̃ aliq̃s appropinquat magz pncipio i q̃libet genere: tãto magz pricipat ꝺe effectu illi⁹ pncipij. vnꝺ Dyoni. i. iiij. c. celestis hierar. inq̃t q̃ angeli q̃ sunt ꝺo ppinq̃ores magz pticipãt diuinã bonitatẽ q̃z hoies. Cũ ergo xpus sit pncipiũ gre fm diuinitatẽ q̃ꝺẽ auctoritate fm h̃anitatẽ mysterialr. iuꝛ illꝺ Joh. j. Hra ⁊ veritas p iesum xpm facta est. Sequit q̃ btã ꝙgo q̃ fuit ꝓpinq̃ssima xpo. q: ab ea ipe xps accepit humanã naturã pre ceteris ꝺebuit plenitudinẽ gre obtinere. ⁊ ꝓsequẽter imunitatẽ ab oi pcõ. Et istꝺ argumẽtũ fuit mgri Pauli veneri in suo tract. ꝺe cõceptõe ꝙgis. ¶ Quitũ fundamẽtũ ꝺr dilectiõis. Nã vt ꝺeclarat magr Bartho. pisan⁹ vbi. s. Deus pl⁹ diligit puritatẽ mẽtis q̃z corpis: q: oẽs illã tenẽtur hic: nõ ãt corpalẽ. Et alia rõ pt assignj. q: affectõ trahit ad nobiliora ⁊ magz ꝓuatiua Jõ glo. in. l. isti q̃ꝺẽ. in fi. ff. q̃ꝺ me. cau. ꝺr q ꝙ naturale est vt res pl⁹ pseueraturas q̃s magis diligat. ⁊ sil'is glo. hz in. l. liberoz. i fi. ff. ꝺe ꝙ. si. q̃ꝺ ꝓsuppolitz ꝺico q̃ cũ ꝺ⁹ elegerit i regritatẽ ⁊ puritatẽ vteri ꝙginal' quẽ nunq̃z voluit pollui: sz sp itactũ ab oĩ pollutiõe ꝓuari: vt in spũ vidit Ezech. ppha sui li. xliij. c. Ergo a fortiori credẽdũ ẽ ipm elegisse i ꝙgie puritatẽ iternalẽ aĩe ei⁹ innocẽtis. Jõ Amb. sup Lu. ait ꝺe btã ꝙgine. ꝙgo erat ñ solũ corpoz ſz ⁊ mẽte. qꝺ falsum ẽrt si aĩa ei⁹ p pctm̃ originale ẽet formicata. ¶ Sextũ fundamẽtũ ꝺr vnionis: ⁊ est magr̃i Bartho. pisani vbi sup̃ ꝺicẽs. Caro xpi ⁊ marie eaꝺẽ fuit: vt pz in. iij. sen. ꝺi. iij. parẽtis em̃ ⁊ filij eaꝺẽ est caro. vñ ⁊ faciũt vnũ gradũ. xxxv. q. v. c. j. gradu. ⁊ eaꝺẽ cã. q. iij. §. hac auẽte. Jrẽ amboz eaꝺẽ est natura: cũ ꝺifferãt solo noĩe. l. i suis ff. ꝺe libe. ⁊ posthu. sed caro xpi nunq̃z fuit ex originali ꝓccato obnoxia. ergo ⁊c. Hec ille. Et ideo btã ꝙgo ꝺixit filio suo illꝺ Can. j. Ecce tu pulcher es ꝺilecte mi ⁊ ꝺecor⁹: lectul⁹ nr̃ floridus: tigna ꝺomoz nostraz cedrina: laqa-

Portat hãc opinionẽ suscipiẽdam.

Q Rõe ꝺe ꝓuatiõis

Q Rõe ap propinq̃ tionis.

R Rõe ꝺilectiõis.

S Rõe vnionis

ria cipressima. q̄ si caro ꝟginis nō habuit fe/ditatē corruptiōis sed fuit mūda: multoma/gis ania ei⁹ innocētiā originalē p ꝟs̄ gratiā adepta ē: ⁊ ita a diaboli fuit tute liberata. Et ħ̄ q̄ dō Dauid ps̄. lxij. in ꝑsona ipi⁹ ꝟgis dr filio dei. Adhesit aia mea post te: me suscepit dextera tua. Ipi ꝟo iuanū q̄sierūt aiam meā sc̄z dēmones volētes eā sibi subiugare. Ideo btūs Job iñt. xxxj. sui li. c. Vidi solē. s. xp̄m cū fulgeret. s. innocētia ⁊ scitate: ⁊ lunā. i. be/atā ꝟginē: incedentē clare. s. p originalē iusti/ciā. Ad ħ̄ aūt pōt adduci silitudo cuiusdā p̄/dicatoꝝ dicētis q̄ q̄dā rex fortissim⁹ habens mittere sponsam suā p quādā vīā glaciosā p quā oēs trāseūtes cadebāt: misit ad subuen/tionē ei⁹ filiū suū robustissimū: q̄ ferratis pe/dib⁹ sup glaciē pgēs ac manu sua reginā su/stētās ipam incolumē ⁊ sine casu trāsire fecit. Mozalit nāq̄ hec via glaciosa est hūana ge/neratio lubrica ad pcm: p quā oēs trāseun/tes cadūt. Rex ꝟo celestis vt sponsa sua ꝟgo maria libere trāsiret fecit eā a filio suo habere pedes ferratos diuitate sustētari: ⁊ sic liberā trāsire. Jō Lañ. viij. dr ipa dei sponsa pgre/di intra sup dilectū suū. ¶ Septimū argu/mētū dr obligatiōis: est eiusdē doctoꝝ ibidē targui p̄t sic. Filij obligant parētib⁹ in toto posse. q̄ nō p̄nt eis eq̄lēs reddere vt dicit viij. eth. nulli em̄ sunt q̄ habeāt sup aliq̄s ta/lē obligatiōz qualē hñt parētes super filios Insti. de patria po. §. ius aūt. ⁊ ibi glo. enu/merat octo casus in q̄bus filij obligant parē/bus. Cū g̃ xp̄us totā humanā substantiā coꝛ/porale accepit a btā ꝟgine: tātū fuit illi obli/gatus q̄tū alter fili⁹ vtriusq̄ parentib⁹ a q̄b⁹ essentiā accepit. ⁊ cōsequēter illi magis fuit obligat⁹ q̄ aliq̄s ali⁹ fili⁹ matri sue. Cū g̃ fi/lius teneat subuenire necessitatib⁹ parētum lxxxvj. di. c. cetez. nullaq̄ sit maioꝛ necitas q̄ vt q̄s liberet ab eterna pena: sequit q̄ xp̄us oīporens q̄ p toto posse mīris necitatib⁹ sub/uenit: illā ab originali pctō cui pena debetur eterna p̄seruauit. Nā vt ait magr Bartho. pisan⁹ vbi. §. talis p̄seruatio fuit maius bene/ficium q̄ remissio pcti. q. aliq̄n bñ esse ī pre/seruatiōe vltra id q̄ est in remissiōe: videlz volūtatez rectitudo ⁊ integritas. nā integrita/tem nō dr remissio: q. ibi fuit coꝛruptio per culpā hoc g̃ beneficiū p̄seruatōis debuit fili⁹ dare matri sue hec ille. ¶ Octauū argumen/tū dr donatiōis: ⁊ est eiusdē doct. sic arguēti vbi. §. Xp̄us dedit maioꝛa ꝟgini: q. eam suā matrē fecit: ⁊ etiā donauit minus necessaria ergo ⁊ minoꝛa ⁊ magis necessaria. s. p̄seruatione a peccato illi cōtulit. Qui em̄ ei p̄uidit de minus necessarijs: ⁊ q̄ p̄uidit minori pericu/lo: nō est credēdū q. maiori periculo ⁊ damno noluerit prouidere. Maioꝛib⁹ em̄ dāmis et piculis est cauti⁹ ⁊ citius obuiādū ⁊ puiden/dū. c. vbi periculū. de elec. li. vj. ⁊. c. ḡlescam⁹. xlij. di. ⁊. l. j. §. j. ff. d̄ carbo. edic. ¶ Nonū ar/gumētū q̄d ponit a p̄dicto doctoꝛe ibidē di/citur inchoatiōis sic arguēdo. Nō mīn⁹ de/buit stat⁹ vite incipe a gratia q̄z stat⁹ mortis q̄z si de quo min⁹ ⁊c. vt notat in. l. q̄nto ma/gis. ff. de in reiu. sz stat⁹ mortz in p̄mis parē/tib⁹ incepit a gratia saltē gratis data. g̃ ⁊c.

¶ Decimū fundamētū dr exceptōis. q̄d col/ligit ab Aug. i sermōe de assumptiōe ꝟginis dicēte q. beata ꝟgo maria ab illis generalib⁹ regulis excepta fuit a q̄b⁹ excipi. p meruit ei⁹ singularis scitas ⁊ gra q̄ ipa fuit digna. sed ipa fuit digna excipi ab illa regula generali de ꝛtrahēdo originali pctō: vt patz ex dictis in p̄mo ser. pte vlti. g̃ ab ipa fuit exceptuata.

¶ Undecimū fundamentū dicit ordinatio/nis: quod fuit aliquoꝝ doctoꝝ quos recitat archiep⁹ florentin⁹ in. j. pte sum. ti. viij. c. ij. dicēs. Ordinās vas ad sacrificiū altaris cō/seruat ipm a maculis. hoc em̄ est valde decēs Hec ille. Sed virgo fuit vas dei ratis: ergo decuit vt p̄seruaret etiaz a macula originali. Et ita sacrū fuisse credēdū est per illud dictū Aug⁹. in sermone de assumptione virginis: qui ait q. vbi scriptura diuina nihil cōme/morat de virgine maria quirēdū est quid cōueniat rationi: fiatq̄z ipa ratio auctoritas si/ne qua nec est nec valet auctoritas. Ideo ꝛz nunq̄z de hac ꝟginis p̄seruatiōe ab originali scriptura loquer et: de ipa tamen nō est dubi/tandū quin facta fuerit. q. rōnabiliter fieri debuit. Unde August. in sermone de assum/ptione ꝟginis dicit. Ab imꝛoperio huma/ne conditiōis a quo xp̄us excipitur: ratione/bile est vt maria excipiat. facit ad p̄dicta illd̄ q̄d inquit glo. in. l. rale pactū. §. patrem. ff. de pac. que dicit q. id est de iure seruandū: li/cet nō sit statutū: quod verisimile est statutū fuisse si de eo inq̄situz fuisset. ¶ Duodecimū fundamētū dicit mediatiōis sic. Ubicunq̄z extrema sunt habilia mediū p̄sumitur ta/le qualia sunt extrema: vt dicit glosa i. c. vo/lum⁹ xxv. q. viij. c. cum ad sedē. de resti. spo. et c. olim. eo. ti. ⁊. c. accedēs. de cōuer. cōiu. sed beata virgo fuit media inter creatūrā ⁊ crea/toꝛē. g̃ fuit p̄fectissima oīm p̄fectiōe q̄ in crea/tura cadere potuit: ⁊ fm capacitatem huma/ne nature diuinas p̄fectiones recepit: ⁊ con/

T Rōe ob/ligatōis

U Rōe do/natōis

sequẽter ymaculata fuit. ¶ Tertiũ decimũ fũ damẽtũ ꝺ: ꝺispositiõis. Nã ſm Phm. ij. ꝺe aĩa: actꝰ actiuoꝝ ſunt i patiẽte bñ ꝺispoſtro. c. ꝙ venerabilẽ ꝺe elec. ſed beata ẏgo ab eterno vt eẽt mater ꝛi ꝺiſpoſita fuit: ⁊ i cõceptõ neſua ad hoc ꝑpata eſt. vñ canit eccl̃ia. Deꝰ q̃ ꝑ ymaculatã ẏginis ↄceptiõez dignũ filio tuo habitaculũ ꝑparaſti. ⁊ itez. Deus q̃ gl̃oſe ẏginis marie coꝛpꝰ ⁊ aĩam vt dignũ filij tui habitaculũ effici mereret ſpũſcõ cooperãte ꝑparaſti. q̃ ꝛc. ¶ Quartũ decimũ fundamẽtuz ꝺ: ꝛelectatiõis. qz eñ ꝑpꝛiꝰ locꝰ eſt ↄſeruati uus locati: vt ꝺ: .3. phiſicoꝝ: ⁊ in li. ꝺe lõgi. ⁊ breui. vite. ⁊ extra illũ nõ bñ cõſeruat. c. placuit. xvj. q. j. Jõ vnũq̃q naturaliꝛ ꝛelectat habitare i loco ꝙuenienti nature ſue: ſm phm iij. phiſicoꝝ. Sicut talpa in terra: piſcis in aqua: auis in aere: ſalamãdra in igne. Lum ergo ꝺꝰ ſit puriſſimꝰ. vt inq̃t Ariſt. xij. Metha. ⁊ filia ſibi gaudeat: eiſ q̃z cõiungantur vt ꝺ: viij. Eth. ⁊ ij. phiſi. ⁊ notat inſti. ꝺe locatiõ. in pn. ⁊ in. l. illud. ff. ad l. aqui. ⁊ l. ſi quis ſeruo ꝑſuaſerit. C. ꝺe fur. ⁊ in habẽtibꝫ ſimbolum facilioꝛ ſit tranſitꝰ. ij. phiſicoꝝ. ⁊ notat i l. in rem. §. itẽ quecũq̃z. vii. non iꝺẽ. ff. ꝺe rei. ven. Oportet cõcludere q̃ beata ẏgo in qua ꝺeꝰ ſuũ habitaculũ elegit: iuxt illud pſ. cxxxj. Elegit eã in habitatiõez ſibi. fuit puriſſima ꝑ cuꝰ mundiciã ꝺixit ꝺeꝰ in eo pſ. Hec requies mea i ſeculũ ſeculi: hic habitabo qm̃ elegi eã. Jõ Alexã. ꝺe ales ſup Lañ. iij. ait. Neq̃z ꝑelegiſſet eã nũ. eẽt cereris creaturis ditioꝛ: ꝛeo dilectioꝛ: trinitati gratioſioꝛ ⁊ vniuerſis excellẽtioꝛ ⁊ purioꝛ. ¶ Quintũ decimũ fundamẽtũ ꝺ: ꝛemõſtratiõis. Decuit eñ ꝛi filiũ q̃ eſt ẏtus ⁊ ſapia pꝛis. j. ad Choꝛ. j. ꝺe mõſtrare ſuã ſapiam quã hz i ſũmo. Sapia aũt pfecti artificis nõ multũ cõmẽdat q̃n ꝛe bona facit aliq̃ꝺ incoꝛruptũ. vtputa ſi q̃s erlana mũdiſſima ⁊ pcioſiſſima faceret panum pcioſum. ſed ſi de lana ĩmũda ⁊ ifecta macul̃ fabꝛicare ſciret pãnũ mũdiſſimũ byſſinũ ⁊ purpureũ: matie eẽt cõmẽdabil̃. Xps g̃ q̃ oĩm ẽ pfectiſſimꝰ artifex: vt ſuã ꝛemõſtraret ſapiam: ꝛe maſſa hũani generꝫ infecta voluit tãgz ꝛe lana coꝛrupta hũc pãnũ purpureũ ac floꝛidũ ⁊ ſine vlla infectiõe. ſm̃ez ſuã fabꝛicare: vt oẽs ꝛe eiꝰ opificio miraret. Sicut ꝑdictũ fuerat Ecci. xlij. vbi ꝺ:. Vas admirabile opus excelſi.

Pars ſcꝺa huiꝰ ꝛmonis q̃ ꝺ: aſſertiõis.

Z i

Mmaculatã ẏginis ↄceptiõem licet duobꝫ vl̃ tribꝫ teſtibꝫ appꝛobare ſufficeꝛet: qꝛ in oꝛe duoꝝ vel triũ teſtiũ ſtat oĩs verbũ. Deut. xix. Mat. xviij. ij. ad Choꝛ. xiij. c. Nõ aũt. xxxv. q. vj. c. licet ꝺiuiſis. ꝺe teſti. ⁊ vbi numerꝰ teſtiũ requirit duo ſufficiũt. l. vbi numerꝰ. ff. ꝺe teſti. ⁊. §. itẽ vbi. iiij. q. iij. tñ ꝑ maiozi ꝛuoꝝ cõſolatiõe eã ꝺe opinionẽ etiã multoꝝ alioꝝ ꝛo croꝝ aſſertiõibꝫ vltra ꝑdicta cõprobam⁹.

¶ Et ꝓmo auctoꝛitate Hilberti epi in ſer. ꝺe ẏgine maria ꝺicẽtz. De regali nẽpe tribu et ſacerdotali oꝛiginẽ ꝺuxit: q̃ ſummũ regẽ atq̃z pontificẽ erat pitura. cuiꝰ aĩa ⁊ caro quam elegit ⁊ fecit habitaculũ ſibi ſapiẽtia ꝓꝛis ab oĩ malicia ⁊ ĩmũdicia puriſſima fuit affirmãte ſcẽptura. ẏ in maliuolã aĩam nõ itꝛoibit ſapiẽtia: nec habitabit in coꝛpe ſubdito pctis. hec ille. Jpa q̃z bñdicta ẏgo a filio ſuo ꝑſeruata ꝑ ꝺicere illõ Judith. xiij. Non ꝑmiſit ꝺñs me ancillã ſuã coinq̃nari. ¶ Que etiam veritas affirmaꝫ ꝺicto magꝛi Pauli veneti oꝛꝺis heremitaꝝ: qui in tract. ꝛe cõceptione ẏginis marie ꝛepꝛobãs opinionẽ ipugnantiũ puritatẽ mris ꝺei. ⁊ rñdẽs argumẽtis ꝑ ipos factis ↄ ↄceptiõz ẏgis cõcludit ꝺicens Jn ẏ errauit bñs Tho. ꝺe aq̃no credens ipsam cõceptã fuiſſe i oꝛiginali. cuiꝰ vita ⁊ ſi p eccl̃iam fuit appꝛobata: nõ tñ ꝺoctrina eius ⁊ marie in ẏ ſicut manifeſte liquet i vniũſſita re pariſiẽſi. vbi eiꝰ opinio ẽ ꝛepꝛobata: qꝛ ofſendebat pias aures. eſt eñ magꝫ piũ ⁊ ꝛoſonũ ẏritati credere aĩam illã bñdictã infuſam ẽ carni mũde: nõ infecte. Ex ꝑdictz q̃ ſequit q̃ abſolute credẽdũ ẽ beatã ẏginẽ nõ fuiſſe cõceptã in pctõ oꝛiginali. hec ille. ¶ Magꝛ q̃z Bartho. piſan⁹ ꝑdicto i li. quẽ ediꝺit ꝛe ẏgine maria: fructu. vij. ąquit. Jn oĩ mõ q̃ ſe ꝺiuina cõicat bonitas locũ q̃rit mũdũ. patz ꝛe rẽplo ⁊ ꝛe ꝓcia hois quã vult eſſe mundã ab oĩ vicio: vt cõicet ſibi gratiã ſuã. ꝙta g̃ puritate ꝛebat nitere locꝰ in q̃ ꝺeꝰ recipi ꝛebat ſingulariter certe iuxta Anſel. ⁊ tãta purita te: qua ſub ꝛeo maioꝛ neq̃t itelligi. ⁊ ſic fuiſſe factũ credim⁹. qꝛ caro a verbo aſſumpta de puriſſimis ſanguinibꝫ ẏginis marie: virtute ſpũſcẽ nunq̃z fuit obnoxia pctõ. hec ille. Et ibidẽ itez ait arguẽdo ſic. Sapiẽs ꝛebet eligere q̃ ꝑfectiꝰ ⁊ melius eſt. lz cũ meliꝰ ſit hãe matrẽ ſine macula q̃z cuz macula. g̃ xpus ſapientia increata matrẽ elegit ſine vlla macula. Et itez ibidẽ ait. Virgo ꝛebuit elegiſſe quãtãcũq̃z pnã ꝑ q̃tũcũq̃z tempꝰ q̃z eſſe in oꝛiginali ꝑ quoꝺcũq̃z inſtãs. ergo ꝛc. Et iterum ꝺicit. Maria vocat mater gratie: ergo nulla gra ſibi ꝛefuit quo ad numeꝝ: ſm Hieronymũ. Ergo nec gratia ꝑfuatiõis. Et iu-

Röe diſpoſitõil

Röne ꝛe lectatõil

Röne ꝛe mõſtratiõnis

Silberꝛtus.

Paulus venetus

Bartholomeꝰ piſanus.

mediate post subdit. Maria ex omi pte pec
catū cōrruit: g nulli pctō subiecta fuit. Nec
aliqd pctm pōt gl'iari dīnium habuisse in ea
hec ille ¶ Auctoritate q̄z pphetica pbat bea
tam ꝓginē sine originali pctō fuisse cōceptā.
Nā Job. iij. c. dr. Expectet lucē z nō videat
nec ortū surgētis auroze. Que ꝛba exponit
btūs Tho. i. iij. pte sū. q. xxij. de culpa origi
nalis pcti. z etiā ita exponit Archieps floze
tinus i. s. pte sum. ti. viij. c. ij. Qui doctores
etiā p lucē intelligūt xpm: q̄ dixit Johis. viij
Ego sum lux mūdi. z p auroꝛā intelligūt be
atā ꝓginē. q̄ auroze cōpat Lan. vi. Dicit g̃p
pheta in ꝑbis pdictis. Expecter. s. culpa ori
ginalis pcti lucē. i. xpm: z nō videat. s. ipz cō
taminatū: nec ortū surgētis auroze. i. ꝓcepti
onis ꝓginis glioſe. de qua dici pt illō Ps. j.
In via pctoꝝ nō stetit: z in cathedra pstilē
tie nō sedit. p cathedrā aūt pstilētie itelligi
pōt originale pctm. qō q̄si q̄da generalis pe
stilēcia humanū gen⁹ ifecit. A qua corrupti
one btā ꝓgo ꝓtamiata nō fuit. vñ Aug⁹. in
ser. de assumptiōe ei⁹ inq̄t. Nulla corruptio
sequi debuit mariā: quā tanta pfudit gratia
vt integraliter viuēs oim genuerit integrā
vitam. Et hanc auctoritate allegat Fran. de
may. in ꝑmone de cōceptiōe ꝓginis marie di
cens eā bene cōcludere q ipa benedicta ꝓgo
sine originali pctō fuit ꝓcepta. Cum dilecta
etem mre sua sp fuit filij dei gra: illaz ab oib⁹
malis pseruās. vñ aīe ipi⁹ sliatr̄z fuit cū i coꝛ
pore materno ꝛdderet infundi dixit ipe beni
gnus fili⁹ illud qō scptū est Isa. xlij. s. No
li timere: q̄z cū trāsieriz p aquas. i. lubricas et
peccatrices generatiōes: tecū ero. z flumia. i.
pctā nō opient te. Cū ambulaueris in igne
nō cōbureris: z flāma nō ardebit te. s. peccati
originalis vl' ꝓcupiscētie carnal'. q̄z ego dīns
saluator tu⁹. Quid. q̄z i. iij. li. de vetula: in q̄
multa pdixit de ipa ꝓgine nascitura: ait de il
la. Mūda q̄dē magnicꝛ animi magnicꝛ de
coꝛis: plurz honestatis ꝛc. ¶ Hec aut̄ mun
dicia mris dei pōt etiā pbari vltra pdicta p
dictū Arist. in li. de sensu z sensato. vbi inq̄t
q̄ saporositas fontis est fm cōditionē terre
de qua emanat. vñ aqua emanās z decurrēs
p terrā amarā z sulphureā ē naturaliꝛ amara.
sed emanās de terra pura est dulcis z sapoꝛo
sa. Cū g̃ fons diuīe sapīcie xps plen⁹ oī dul
cedine z puritate emanauerit de ꝓgine bene
dicta: apparet ipam fuisse mundissimā atq̄
oīm puritate repletā. z iō appellat loc⁹ volu
ptatis: de quo scriptū ē Gen. ij. Fons egre
diebat de loco voluptatiz ad irrigādū paradisū
i. eccīaz catholicā. De ei⁹ q̄z puritate ait sa
lomon Sap. vij. Nihil inq̄natū in illā in
currit. Et ipa virgo purissima de seipa inq̄t.
Eccī. xxiiij. Quasi balsamū nō mixtū odoꝛ
me⁹. Nō em in ea se imiscuit origiale pctm:
vel actuale. Cū em beata ꝓgo: vt dictū ē ser
mone pcedēti in pn. sit p lucē primariā figu
rata: clarū est q̄ in ea nō fuit vlla tenebza pec
cati. q̄z vt ait Aplus. ħ. ad Ephoz. vj. Nō est
pticipatio iusticie cū iniq̄tate: nec societas lu
cis ad tenebras. iō de ipa dicere possum⁹ illō
j. Joh. j. Lux est z tenebze in ea nō sunt ulle.
¶ Falsum etem dixisz Moyses Gen. j. dū
inq̄t. Vidit de⁹ lucē q ēet bona: si aliq̄ i ipa li
quitas fuisset. Quapꝛopt̄ de his q̄ affirmant
hāc lucē fuisse p pctm tenebzosam dicere pos
sum⁹ illud Isa. v. Ue q̄ dicitz bonū malū: z
lucē tenebras: z dulce amaz. Ipa em purissi
ma z dulcissima ꝓgo inq̄t Eccī. xxiiij. Ego q̄
si liban⁹ nō incisus euaporaui habitatiōem
meā. Liban⁹ aūt cādidatio ꝛterptat̄: z signi
ficat candoꝛē in ocētie origialis q̄ in illa nūq̄
fuit incisus p pctm. Hec est illa domus de q
dr Mat. vij. q̄ vir sapiēs. i. xpus edificauit
domū suā. i. matrē: sup petrā. i. ꝛtutis solidi
tatē. q̄ ꝓpter pluuiā aut ventū vel inunda
tionē. s. pcti: nō cecidit. fundata em erat sup
firmā petrā. Hec ibi. ¶ Immaculatā q̄z fuit
se matrē dei testat⁹ fuit btūs Andreas apl's:
q̄ vt legit in legēda sua dixit Egee pconsuli.
Quoniā de imaculata terra fact⁹ fuerat ho
mo ꝓmus: necessariū de imaculata virgine
natus est pfectus homo filius dei: vt hoies
pditos reparet. hec ille. Ista aūt ꝓtas sacra
rū scripturaz attestatiōib⁹ mānifestat̄: vt sup
patuit. vñ btā ꝓgo dicere pōt illō Johis. v.
Scrutamī scripturas: quoniā ille testimoni
um phibent de me. Sz quidā sunt q̄ in scri
pturis scrutant̄ si virgines in iniq̄tate fuisse
ꝓceptā repire possint. De quib⁹ dici pt illō
ps. lxiij. Scrutati sunt iniq̄tates defecerūt
scrutātes scrutinio. Et sequit infra. Sagit
te puuloꝝ facte sunt plage eoꝝ. Et ifirmate
sunt ꝛ eos lingue eoꝝ. Cōturbati sunt oīes
q̄ videbāt eos ꝛc. De talib⁹ multū studētib⁹
z veritatē scripturaz nō itelligētib⁹ vel itel
ligere nolētib⁹ fuit p̄dictū Isa. vj. vbi dicit.
Audite hec audictes: z nolite intelligere. vi
dete visionē z nolite cognoscere. Nō em itel
lexerunt illud qō figuratū est Gen. xlij. s. q
tpe magne caristie tota terra egypti fuit tri
buraria pharaoni: excepta sacerdotali. p qō
datur intelligi q̄ tpe caristie gratie ex defe
ctu ꝓmoꝝ parētū ois humana creatura fue

Fran. de mayro.

rit tributaria pctõ. btã mr̃ ꝙgo tãꝯ sacerdo/
tal' terra libera fuit. ꝛ q̃ inq̃t Dauid ps. lxxx
iiij. Benedixisti dñe trã tuã. Licet etiã aq̃ di/
luuiũ cooperuerint oẽs mõtes. vt habet Hen.
viij. nõ tn puenerit ad padilꝰ terrestrẽ. vt ait
Damas. li. ij. p qõ figuraliter dat intelligi q̃ aq̃
pcã nõ opuerũt Maria: q̃ padilus appella
tur. Un ꝛ illa dici pt illõ Ecci. xl. Sicut padi
lus in benedictõibꝫ. Figurata ẽ etiã. iij. Re. x.
vbi dr̃ q̃ Salomõ fecit sibi thronũ ꝛ ebore
grandẽ. ꝛ vestiuit eũ auro purissimo. ꝛ sub/
dit. nõ erit op̃ tale i cũctꝫ regnis. Per Sa/
lomonẽ em intelligit xps. ꝛ q̃ Math. xij. dr̃.
Ecce plꝰ q̃ salomõ h. q̃ pauit sibi thronum. i.
mirabilẽ ꝛ ebore castitatꝫ. ꝛ auro puris
simo inocẽtie ꝛ castitatꝫ. ꝛ q̃ dicit pt illõ ps.
lxxviij. Thronꝰ eiꝰ sicut sol i ꝙspectu meo. hec
aũt puritas ꝛ inocẽtia pdicte ꝛginj maxime
ꝙgruebat. q̃ ipatori celesti aula regia et tha/
lamꝰ idoneꝰ pparabat. Un Bern. i q̃dã ser
mone inq̃t. Decuit reginã ꝛginũ fine oi ma
cula esse. qꝛ genuit illũ quẽ nullũ ꝙstat pctm
hre. ¶ De hac etiã ꝛgis benedicte excellẽtia p/
dixerat ipe filꝰ ei ꝰ Isa. lx. dr̃. Domũ maie/
stat̃ mee glificabo. Hec q̃ꝛ regie celi puritas
declarat ei ꝛ vero cõcilij Basilien. ꝛ q̃ extat
rome bulla plũbata ꝛ autẽtica. atq̃ nũq̃ re/
uocata: sic ad lr̃am dr̃. Sacrosctã generalis/
nodꝰ basiliẽsis i spũsctõ legitie ꝙgregata vni
uersam ecclĩaꝫ reputãs ad ꝑpetuã rei memo
riã. Elucidãtibꝫ diuie gre mysteria mercedẽ
gl'iosam repromisit eẽna ꝑis sapiã dum ait
Qui elucidãt me eẽnã vitã habebũt. Qõ eti
am ꝛ btã ꝛginẽ q̃ ipam ꝑis sapiam dei filiuꝫ
eẽnũ i vtero ptulit: ac mũdo pepit sacrosctã
legit ecclĩa. Nã q̃cq̃d ꝛ dignitate ac sublimi
tate ꝛginis mris educit̃ i lucẽ. h nõ est dubiuꝫ
ad laudẽ ꝛ honorẽ dei filij sui ptinere. ꝛ q̃ ho/
norificãt mrem ꝛ sctitatẽ mris: honorificant
ꝛ elucidãt gl'iosum nomẽ filij ei ꝰ. q̃ ipam scti
ficauit ꝛ replenit gr̃a. vñ si i ceterꝫ reb̃ eluci/
dario ꝛitatꝫ q̃ a dño deo ẽ ꝑclara merita par
turit. i ea re spãliter fructꝰ vberrimos afferre
sperãda ẽ. q̃ sanctificatõꝫ ꝛ dedicatõꝫ tẽpli il/
liꝰ ꝙcernit in q̃ añ secla añq̃ terra fieret: ab
eterno sibi mansionẽ ordinauit ꝑma ꝛ eterna
ꝛitas. Idcirco marie ꝙgruit vt par habeat
in gstionibꝫ ꝙcernẽtibꝫ sanctificatõꝫ illiꝰ per
quã par diffusa ẽ terris. Nacteꝰ ꝙo difficil'
gstio i diuisis mũdi pribꝫ: ꝛ coram hac sctã sino
do sup ꝙceptõe ipiꝰ gl'iose ꝛginis mris dei: ꝛ ex
ordio scificatõis eiꝰ facta ẽ. q̃busdã dicẽti/
bus ipam ꝛginẽ ꝛ eiꝰ aliam p aliq̃ꝫ tps aut
utilꝫ tpis subiacuisse actualiter origiali pc
cato. Aliq̃bꝫ eoꝝuerso dicẽtibꝫ a ꝑncipio cre
atiõis ꝛue deũ ipam diligẽdo: gr̃am eidẽ ꝛtu
lisse p quã ab origiali maclã illã btissimaꝫ p/
sonã liberãs ꝛ ꝑseruãs: sublimioꝫ scificatõis
genere redemit. cũ fundaret eã ipe altissimꝰ.
ꝛ ipam fabricaret filiꝰ dei ꝑis vt esset eiꝰ mr̃
in terrꝫ. Nos aũt diligẽt aspectꝫ auctibus ꝛ
rõibꝫ q̃ iã a pribꝫ ãnis i publicꝫ relatiõibꝫ ex
pte vtriusq̃ꝫ doctrie coram sctã synodo allega/
te sunt. aliisq̃ plũmis i hac pte visis ꝛ matu
ra ꝙsideratõe pẽsatꝫ. doctrinam illã asserentẽ
gl'iosam ꝛginẽ mariã pueniẽte ꝛ opante di/
uini mũeꝫ gr̃a singl'ari: nũq̃ actualit̃ subia/
cuisse origiali pctõ. qꝛ immunẽ sp ab oi origiali
ꝛ actuali ruga sanctãq̃ꝫ ꝛ imaculatã sp tuisse
tãꝯ viã ꝙsonã cultui eccl'iastico: fidei catho/
lice: recteq̃ rõni: ꝛ sctẽ scripture. ab oibꝫ catho/
licꝫ approbãdã fore. renẽdã ꝛ amplectãdam
diffinim ꝰ ꝛ declaram ꝰ nulli de cetꝰ licitũ eẽ i
ordiũ ꝑdicare ꝛ docere. Renouãtes ꝓterea in
stituõꝫ de celebrãda di ꝰ ꝙceptõe. q̃ tã p roma
nã q̃ꝫ p alias eccias. vj. id ꝰ decẽbris antiqua ꝛ
laudabili ꝙsuetudie celebrat̃: statuim ꝰ ꝛ ordi
nam ꝰ eãdẽ celebritatẽ ꝑfata die i oibꝫ eccl'ijs
mõasterijs ꝛ quẽtibꝫ xpiane religiõis sub no
mie ꝙceptõis festiuis laudibꝫ colẽdã ec. cum
ctisq̃ fidelibꝫ ꝛe penitentibꝫ ꝛ ꝙfessis ea die
missaꝫ solẽnijs interessentibꝫ cẽtũ dies. pmis
atq̃ scdis vel pis totidẽ. pmõi ꝛo ꝛbi dñi ꝛe
ea festiuitate. xl. dies de iniũctꝫ sibi penitẽtijs
ꝙcessione ꝑpetuis tpibꝫ duratura hec sctã sy
nodꝰ elargit̃. Datũ Basilee i nra sessiõe pu
blica i eccl'ia maiori basiliẽsi solẽnit̃ celebrata
xv. kal'. octobrꝫ ãno a natiuitate dñi. 1439.
Hec ibi. ¶ Dem̃auit q̃ꝫ vniuersitas pisiẽtis
ãno dñice natiuitatꝫ. 1383. Mariã matrẽ
dñi ꝑ nullũ instãs vl' momẽtũ origiali culpe
subiectã: ꝛ spãli ꝓuilegio ab oi macl'a imu/
nẽ fuisse ꝑsuatã. De eiꝰ ꝙceptõe inq̃t Ans. in
omel'. ꝛginee ꝙceptõis. Sic frẽs charissimi
i sctã eccĩa natiuitas sctissime ꝛgis marie co/
lit̃ ꝛ venerat̃. sic dꝫ coli eiꝰ ꝙceptõ: nisi ei ꝙ
peret etiã nũq̃ nasceret̃. Sic at ad saluãduꝫ
gen ꝰ hũanũ oli necc̃aria fuit eiꝰ natiuitas. sic
necc̃ia fuit eiꝰ ꝙceptõ. nisi ei illa ꝙcipet̃ redem
ptio mũdi nũq̃ nasceret̃. In sensu q̃ dei ꝙcipi
tur ꝛ nascit̃. imo si diuina rõ ꝑfect̃ ꝑsuat̃ ꝙce/
ptõis eiꝰ dies maior fore ap̃pbat̃q̃ natiuita
tis. Erubescat q̃ illi sensati q̃ tãtũ die tãtaq̃ mi
steria ꝛ sacra tenebrꝫ ignorãtie excecati resꝑuũt
celebrare. Hec ille. Sctꝰ q̃ꝫ Bern. i q̃dã ꝑ
mõe approbãs ꝙceptõꝫ imaculate ꝛginis ait:
ꝑpriũ delictũ maria nõ hũit ꝛ ab alieno lõge i/
nocẽs fuit. Jõ illi dicere possum ꝰ illud Ecci

Lõciliũ basiliẽse.

Univer sitas pa/ risien.

rxrij. Age' ꝯceptões tuas. ⁊ nõ i delictꝫ. sed in his oĩb dñm bñdicito.

¶ Pars. iij. huiꝰ ꝑmõis q̃ dr declarãtiõis.

B Nũ stupẽdũ miraculũ a nõ ml'tis annis citra i ptib frãcie: ostendit v b. ꝟgo maria sue inocẽtie dclarationum. siẽ testimonio fidedigno ac

Primũ miraculum cepi. Dũ em vnꝰ frat' ordis cuiusdã ꝑdicatoꝛ cũ vno fratre nro ꝯrẽderet atq; conaret ostẽdere q ipa dei genetrix originali fuit vitupꝛrio dcturpata. Socioꝰ ꝑdicti fris nr̃i q̃ erat laicus: nõ valẽs sustinere iniuriã ꝟgis gl'iose eleuata manu seu pugno ꝑcussit dictũ frẽm ꝑdicatorẽ: eo q virtupauerat reginam celi ⁊ mr̃em dñi nr̃i ihesu xpi. Uerũ q; ille ꝑdicatoꝛ erat ex nobilibꝫ parẽtibꝫ ꝓgenitꝰ: dictꝰ laicꝰ timoꝛe ipoꝛ parẽtũ ⁊ ꝓsanguineoꝝ illiꝰ talit ꝑcussi aliq̃diu latuit. Querebãt em vidictã facere dr ipo fratre. Sꝫ pꝰ aliq̃t dies ille laicus nr̃ ꝓfidẽs i aditoꝛio inocentissime ꝟgis exijt ad illos cognatos ⁊ ꝓpinq̃s fris ꝑcussi: ⁊ dixit illis. Nõ mala volũtate ꝑcussi cõsanguineũ vr̃m frẽm illũ ꝑdicatoꝛẽ: sꝫ q; ifamabat purissimã ꝟginẽ mariã asserẽs ipam pꝛcato fuisse coꝛruptã. qđ vob eẽ fallissimũ dr monstrabo. Faciatꝫ g̃ ignẽ magnũ accendi: meq; ⁊ frẽm illũ imaculate ꝟgis ifamatoꝛeꝫ i eo irrare ꝓmittite. ⁊ q̃ ex nob ꝓbureꝯ: eiꝰ opinio falsa reputeꝯ. videbitis q; illum bñdicte mr̃is dei calũniatoꝛẽ: solũ vt mereꝯ ignẽ ꝓburi. Placuit ãt ꝯmo hꝰ laici oĩb. ⁊ igne magno accẽso ille laicꝰ apphẽsa manu illiꝰ ꝑdicatorꝫ volebat eũ trahere i ignẽ. at ille nũq; ĩtrare voluit: coḡscebat ei q moꝛtuꝰ eẽt ⁊ cõbustꝰ. Tũc ille laicꝰ solꝰ ĩtrauit i medio ignis i noĩe ꝟgis ĩmaculate. rogãs eã vt sic sine pecati iccdio fuerat ꝓcreata. sic ipꝫ ab illo igne illesum ꝓfuaret. Stetit igit̃ i illo igne p ml'tũ tps illesus ⁊ vocabat illũ ꝑdicatorẽ: atq; ipm inuitabat ad ĩtrãdũ ignẽ. ⁊ q; paucas litteras sciebat laicꝰ ipe: dicebat latine loq̃ndo sic melꝰ nouerat. veni veni poltrone. ⁊ videbis si btã ꝟgo fuit ꝯcepta i oꝛigiali pctõ. Ad hꝰ ãt tã grãde miraclm: vniũsi q̃ aderant ad credẽdũ b. ꝟgis inocẽtiã sr̃ iduci. ¶ Anno

Scdm etiã. iij. Bonifacij. viij. qđã monial' meditabaꝯ dr ꝯceptõe ꝟgis. ⁊ fctã ei extasim. vidit q; b. ꝟginẽ sibi dicẽtẽ. Scias filia q mee ĩmaculate ꝯceptõi ⁊ scrificatõi iterfueꝯ tria milia cherubi canẽtiũ ⁊ dicẽtiũ. Mr̃ dñi ẽ maria ⁊ tabnaclm trinitatꝫ. ⁊ subdidit btã ꝟgo certa esto ꝺ eo qđ dixi tibi. ⁊ ꝑdica hꝰ eẽ vez

L sub sacro ¶ Alia q̃z monial' dũ q̃dã nocte ad

Tertiũ miraretꝯ q ecclia dei ñ celebrarꝫ festũ ꝯceptõis b. ꝟgis visio ei ẽ oñsa hꝰ mõ. Nã dũ dormirꝫ veit vor diuia ad eã di. Quare turbata mirarꝫ q ecclia dei ñ celebrat festũ ꝯceptõis matrꝫ mee? Ueni mecũ ⁊ oñdã tibi ꝟitatẽ Et sla timẽs ait. Quis es tu q̃ mihi loq̃rꝫ? ⁊ vor rñdit. Ne dubites. q; ego sũ via ꝟitas ⁊ vita. tũc ꝯfortata ẽ ⁊ iuit pꝰ vocẽ: ⁊ duxit eam ad locũ pulcerrimũ ⁊ valde dclectabilẽ. ⁊ tũc vor ei dixit. Scias filia p certo q postq; dmões cecidert dr celo: ãgl'i ꝯfirmati i gra dei oĩ ãno festũ ꝯceptõis mr̃is mee i celesti curia solẽnit̃ celebrart q; i mẽte diuia ẽ ꝑseruata ab ev̄no. ⁊ iõ ab ãgel'ẽ ei ꝑnuatio solẽnizata. et q̃ deuote celebrabit hꝰ festũ: remissiõꝫ ꝯsequeꝯ oĩm pctõꝝ. ⁊ vita eꝛna finaliꝫ ꝑfrueꝯ. ¶ Bea Quarti tus eriã Berñ. pꝰ moꝛtẽ suã apparẽs cuidam mõacho suo dixit. q; i celo fit festũ ꝯceptõis. Multꝫ q̃z scrs fuelatũ fuit q maximũ gaudiũ fit i celo ꝺ ꝯceptõe eiꝰ. ⁊ iõ sill'r fieri dꝫ solẽnitas i ẽra. ¶ Doc ãt festũ solẽniꝫ celebrat̃ plibꝫ vicibꝫ ⁊ i pl'ibꝫ eccl'iis i cimitare luce q̃libet ãno cãtãdo missaꝫ cũ organis et pulsu cãpanaꝝ ⁊ ornatu eccl'ie. ⁊ ꝺ ꝯceptõe ipa populo ꝑdicat̃. Et ꝑꝓ talẽ celebritatẽ ml'ta ab eadem ꝟgie bñficia recipiũt̃. ⁊ miracl'a ac pdigia pl'ima fiũt. Sꝫ q̃d dicã ꝺ ill'q̃ tãnsp digꝰ nolũt ꝯtti ad ꝯfitẽdã hãc clarissimaꝫ ꝟitatẽ ãmo q̃rtidie q̃rũt i errorẽ suũ alios inducere. Profecto taliũ cauillosis locutiõibꝫ ñ est rñsio facienda. Sꝫ si fieri possꝫ sine pctõ eẽt ill'e rñdẽdũ sic rñdit q̃ frat' ꝺuetual'sis Fr̃ancisci deuotꝰ brẽ ꝟgis. forte ipa ꝟgie illuꝫ ad hꝰ facidũ iducẽte. atq; cẽsurã eccl'iasticaꝫ dr pcussiõe clerici relaxãte ad ꝯfusiõꝫ sui aduersarij. Ille eteni ꝑdicatoꝛ cũ ꝑdicassꝫ in q Quinta dã terra lõbardie dr ĩmaculata ꝟgis ꝯceptõne. frat' q̃dã ordis cuiusdã q̃ iterfuerat ꝑdicatõi. cratq; mgr̃ theologie. vl' vt ꝯplenicius dicã tenebrie. ml'tꝫ sophisticꝫ argumẽtatõibꝫ oppolsuit ẽmoni dicti fris: affirmãs gl'iosaꝫ ꝟginẽ ꝟginali vicio fuisse coꝛruptã. Uidẽs aũt ꝑdictꝰ frat' q̃ ꝑdicauerat: q̃ ille mgr̃ tẽne brie fecerat suis cauillosis ꝓbatiõibꝫ siẽ fecit q̃dã ali? i libꝛo suo infamatoꝛio btẽ ꝟginis: dr q̃ ego scripsi i epl'a ad summũ põtificẽ Si rtũ. iij. di. Uoluerat iducrũ sua ꝑ fantasmata vulgꝰ. Perfidꝰ ifipidũ q̃ tu lit auctoꝛ opꝰ. Dixit ad ꝑpl'm. O deuoti ĩmacl'ate ꝟginis audistꝫ argumẽta huiꝰ adũsarij dñe nr̃e q̃by cõcludit ipam ꝑ pctm̃ mereticarã fuisse. Sꝫ q; ꝟbis illiꝰ infamatoꝛijs ñ ẽ rñdẽdũ. faciã ei rñsionẽ quã mereꝯ Apphẽdẽs g̃ ipm revoluit eũ sup genua sua. erat em valde fortis. Eleuatꝫ ĩtraq; pãnis: q; ille mgr̃ ꝺ sanctũ ꝺ

tabernaculũ locut⁹ fuerat: cepit cũ palmis p̃cutere sup q̃drata tabernacula sua q̃ erãt nuda nõ em̃ hẽbat fenoꝛalia vel antiphonã ꝛq; ipe infamare voluerat beatã ꝑginẽ allegãdo forsitã Aristo. i li. poꝛ. iste p̃dicator cõfutauit ei⁹ argumẽta legẽdo i lib. suoꝛ posterioꝛ. De hoc aũt oẽs q̃ aderant gaudebant. Tũc exclamauit q̃dã deuota ml'ier dicẽs O dñe p̃dicator: deꝛ ei alias q̃ttuoꝛ palmatas p me. ꝛ alia postmodũ dixit. deꝛ ei etiã q̃ttuoꝛ p me. sicq; ml'te alie rogabãt: ita q̃ si illoꝛ petitiõib⁹ satisfacere voluisset p totã diẽ aliud facere nõ potuisset. Ille ꝺo mgr̃ tandẽ dimissus valdeꝛ tristis abscessit. Et tũc ꝺgo benedicta ꝑficari fecit illd̃ qd̃ sc̃ptũ est. j. Regũ ij. sc̃z. Quicũq; honoꝛificabit me glꝛificabo eũ. q̃ aũt ꝛpẽnũt me: erũt ignobiles. Permanẽt g̃ in nocẽtie ei⁹ aduersarij i ignobilitate suaꝛ i obstinatõe coꝛdis sui donec tenebꝛ ꝛ velamie cecitat̃ obscuratũ ꝛ cooptũ ẽ. Lꝛedo em̃ q̃ aliq̃n a tenebꝛ ꝛuerent̃ ad lucẽ. et verificabit̃ in eis illd̃ qd̃ in q̃t apls. ij. Lho. ij. dicẽs. Obtusi sunt sensus eoꝛ ꝛ vsq; i hodiernũ diẽ velamẽ positũ ẽ sup coꝛ eoꝛ. Cũ aũt ꝛuersi fuerint ad dñm auferet̃ velamen

D ¶ Lꝛedo etiã q̃ sc̃ta mr̃ eccia rursum p̃cipiet p generale ꝛcretũ festũ imaculate ꝺceptõis ab oĩb⁹ xp̃icolis sub p̃cepto obs̃uari. atq; officiũ qd̃ dño inspiꝛate ꝺfeci ab oĩb⁹ cito ici pient celebꝛari. Et tũc ꝑficabit̃ illud ps. cvj. Videbũt recti ⁊ lętabũt: ꝛ ois iniq̃tas oppilabit os suũ. Nec timebit summ⁹ pontifex q̃ aliq̃ pauci ꝺceptõis imaculate adũsarij comineñt q̃ eũ faciẽt ad generale ꝺcilũ si ꝑ statuerit ꝺuocari. Beata eteni ꝺgo dissipabit cõ filiũ diaboli. Nos ꝺo ꝺginei honoꝛ ꝛ zelatoꝛes reuelata facie gl'iam dñe ꝛspeculãtes. ĩterĩ magnificem⁹ ei⁹ puritatẽ atq; ẽztũ possum⁹ ei⁹ sc̃itatẽ extollam⁹. ¶ Jꝑa eteni ꝺgo benigUtilitates celebrãtis festũ hoc. nissima ꝺceptoꝛ suã celebꝛãtib⁹ ipetrat ꝑmo deletoꝛ petoꝛ Jo i officio q̃ vtunt̃ q̃dã religiosi cant̃ i festo ꝺceptiõis. Lõcept⁹ hodiern⁹

£ Marie ꝛp ꝺgis venenũ terſit ac nexũ soluit sc̃z petoꝛ. ¶ Sc̃do dat eis occasiõz gaudioꝛũ. ꝛ iõ in p̃dicto officio cant̃. Lorꝺis ac vocis iubilo laudes pãgam⁹ dño. cui⁹ mr̃is ꝺceptio mũdũ pfudit gaudio. Oẽs igit̃ deuoti diẽ ꝺceptõis reuerenter debẽt festinare. q; sic ipa ab origiali tristicia liberata occasiõz accepit gaudij. sic illis q̃ ꝑ festũ celebrant subuenit in oĩb⁹ necessitatib⁹ expellẽdo tristiciã ꝛdonãdo leticiã. Jõ i p̃dicto officio ꝺz. Lonceptꝰ beate ꝺginis mestis reddit leticiã. ꝑcipueaũt hãc leticiã dat eis imminẽte morte. q̃ maioꝛ ẽ mestitia. Unꝰ Ambro. sup Apocãit. O q̃ gaudẽs est obit⁹ ei⁹ q̃ marie dũ vi
F ueret sedul⁹ fuit ꝛ deuot⁹ ¶ Tertio dat eis in gdu suo stabilitoꝛ vt nõ deponãt. Et ꝑ hoc ꝑbat Anselm⁹ in q̃dã ẽmõe dicẽs. Quisq; p̃sul abbas ꝛ plat⁹ es: recole diligẽtia hac festiuitatẽ: ꝛ a cũctis iube eã coli. q; si eã toto coꝛde amauer̃z: nunq; de gdu tuo deposit⁹ eris. ꝛ in meipo ꝑbaui q̃d dico. Hec ille. Et idẽ ꝑbat Joꝛdan⁹ i postill' suis dicẽs. q; q; ꝺgo gl'iosa in sua ꝺceptõe ẽ singularit̃ a deo honoꝛata. iõ eiusdẽ cõceptõis sue deuotos cultoꝛes honoꝛat. ¶ Quarto dat eis parꝰ icolumitatẽ. vñ
S Oꝛosi⁹ i epl'a ad Heliodoꝛ ait. Lozã ꝺo noui ꝛ i ẽritate ꝺperi q̃ nll'a ml'ier i ptu p̃clitat̃ sup quã deuote marie gr̃a iploꝛat̃. ꝛ dies ꝺceptõis ei⁹ celebꝛat̃. Hec ille. Sic em̃ ꝺgo bñ dicta i vtero mr̃is sue ẽ nõ solũ i naturalib⁹ illesa custodita: ꝛz etiã g̃uit̃ insignita. sic oĩb⁹ ml'ieribꝰ illd̃ i ꝑ festo digne recolẽtib⁹ fet⁹ ꝺseruat penit⁹ illesos ꝛ illesas cũ filijs suis ne p̃clitẽt adiuuat. ¶ Unꝰ legit̃ i miraculꝰ ei⁹ q̃ Mira/
culum i anglia circa ciuitatẽ cãtuarien. vir q̃dã ad limina apl'oꝛ nauigare volẽs: secũ duxit vxoꝛẽ suã p̃gnãtẽ. q̃ ꝺginee ꝺceptõis erat valde deuota. Cũ aũt nauigarẽt: venit tps pariẽdi. Periclitãte aũt ml'iere seuiẽteq; tẽpestate neoẽs submergerẽt: deposita est mulier ex̃ nauẽ sup tabulã. q̃ implozãs auxiliũ btẽ ꝺginis p̃misit ei ac deuouit. q; si euaderet ꝑ periculuz magꝛ deuote eq; vnq; fecisset celebꝛaret ei⁹ cõceptoz. Statim g̃ affuit ꝺgo btissima: q̃ eaz ad litt⁹ ꝑduxit. atq; a ꝑiculo aboꝛsus liberauit. natoq; puero officiũ obstetriciz adipleuit
¶ Aliud stupẽdũ miraculũ accidit i ciuitate Scõm
pgami. vbi cũ q̃dã ml'ier sup q̃dã solario eẽt cũ puero suo q̃ttuoꝛ annoꝛ. ille puer casu cecidit de solario. qd̃ vidẽs mr̃: deuota ꝺginis: rogauit ipam vt ad reuerẽtiã sue imaculate ꝺceptõis dictũ puez sic miserabiliꝛ cadetẽ a periculo liberaret. qd̃ ꝛ factũ est. Nã cuz ipse puer sup petras de alto cecidisset: sine vlla pe/
H nit⁹ lesiõe rept⁹ est ¶ Quinto dat ꝺgo purissima suis cultoribꝰ pacẽ ꝛ requiẽ in p̃nti vita ꝛ futura. Unꝰ Anselm⁹ vbi supꝛa inquit. Hui⁹ celebratoꝛib⁹ solẽnitaz dat a filio virginis dño nr̃o iesu xpo pax ꝛ lõga sal⁹. ꝛ post trãsitũ hui⁹ vite reꝙes eterna. Hec ille. Ad quã requiẽ infinitaz nos ꝑuenire faciat ipa ꝺgo ꝛtemerata. Cui sit honoꝛ ꝛ gl'ia i secla seculoꝛ Amen.

¶ Deeadẽ ab oĩb⁹ celebrãda ꝛ a nullo ampli⁹ impugnãda purissime ꝺginis ꝺceptõe. Sermo non⁹ ꝛ vltimus.

Actū est silen-
tiū in celo.i.ī dei eccl'ia.Apoc.viij
Sic imaculate dei genitricis in-
nocentiā oēs venerant nouē or-
dines angelor. Ita nos illi⁹ puritatē ꝯgruit
nouē exaltare ꝓmonibꝫ.vt sicut nouē beator
spirituū chozis oia sanctor angelorū agmia
terminat. Ita his nouē ꝓmonibꝫ beatissime
virginis innocētia ppetuo aduersarijs eius
imposito silentio claudat. sic vt de illis dici
possit illud Neemie.v. Siluerunt nec inue
nerūt qd relpōderēt. Et de me talibꝰ silentiū
imponēte dici poterit illud Ecci.xliij. In ser
mone ei⁹ siluit vētus. De ipis aūt silentiū ꝫ
salutifer seruātibꝫ verificabit illud ps.cxj.s.
Lerati sunt qz siluerūt. Dicāt ḡ ꝑdicti illud
Diere.viij. Sileam⁹.qz dns nos silere fac.
z illud qd notat glo.in phemio cle. in fin si
lentio.que allegat Senecā.s. Nos loquen
tes fuisse qnqz pnituit: facuisse nūqz. Ego
aūt illis dicere possum illud Zach.ij. Sile
at oīs caro a facie dñi. De ipis quoqz di
ci poterit illud Isa.xxxvj. Siluerūt z nō rñ
derunt ei ꝙbum. Qd vt fieri possit rogo do
minū nrm Jesum xpm vt ipe q silentiū sapi
enter impōsuit saduceis: vt dz Matth.xxij.
etiā omnibꝫ impugnātibꝫ inocētiā ꝙginalē
silentiū imponere velit. vt fificet illud Judi
cum.xiij. Jussit fieri silētiū. Dicat igit ipe ce
lestis imperator illd qd inqt imperator terren⁹
in.l.fi.C.de fe.dicēs. Taceat apparitio. scz ꝫ
mrem meā. horrida vox silescat. s. eam prędi
cans peccatricē. Dicat etiā illud qd idē im
perator cōtra Innocētiū calūniatores digna
pena plectēdos statuit.in.l.oēs q.fi.C.de
epis.z cle.di. Nemī temeritas sua lucrativa
ꝓcedat: sz impudēs calumniātiū refrenetur
audacia. Et infra. Jamqz sopitz iurgioz cla
moribꝫ ab ipis eoz ꝓflictatoibꝫ desistāt. Ta
les nāqz iā debēt a solutz ꝓtētoibꝫ ꝫ beatam ꝙ
ginē cessare: cū videāt eas ī suā ignominiaz
z vituperatōem redūdare Sunt em de illis dꝰ
quibꝫ dz.l.si pz.in fi.ff.de iure do. Qui effu
so ꝓmone nimiū se iactāt ī ꝓmptu sui pericu
lum incidūt. De ipis aūt dici pōt illud qd
iurisco⁹ sult⁹.in.l.j.ff.de inof.testa.inquit.scz.
Meli⁹ facerēt si se sumptibꝫ inanibꝫ nō ve
xarent: cū obtinere spē nō labrēt. Qd expo
nit glo.id est: cū labrādo qd optāt obtinere
nō valeāt. Si q aūt de cetero ausi fuerint re
clamare ꝫ innocentiā ꝙginalē poterit ill'di
cī illud Job.xiij. Utinā taceretz vt putare
mini sapietes. Tacituruitas em phis ꝓdeit
vt ait Speculi de accuo. ℣. nūc de exordijs
℣. postmodū. iuuat em plurimū tacere.l.ex
pressa.ff.de reg.iu.z.l.si qs sempronū.ff.de
here.instī. Uelz qz licet vnusqsqz debeat a vi
tupatōe matris dei desistere z silentiū ꝙnare.
tū oēs debēt ī ei⁹ laudes exultare: z nunqz
cessare. Nō em suffic abstinere a pcō nisi fi
at qd bonū est.c.nō satz.lxxxvj.di.z.℣. iurū
ꝓcepta.z ibi glo.isti.de iusti.z iure. Jō ego ꝙ
uabo illud Isa.lxij. vbi dz. Qui remiscimini
deū nō taceatis. Uñ dicā cū Diere. ppheta
ibij. sui li.c. Nō tacebo qz vocē buccine audi
ui.s.spūsancti: me ad pclamandā ꝙgis purita
tē inuitātz. De q adhuc tres ꝓsideratōes ī ꝓ
senti ꝓmone faciem⁹.

Prima dicet elucidationis.
Secūda ꝓpalationis.
Tertia demonstrationis.

¶ Pars ꝑma hui⁹ ꝓmōis q dz elucidatōis

Ltra argumēta in ꝑcedētibꝫ ꝓmo
nibꝫ posita possum⁹ elucidare tra
te ꝙginis ꝓceptoz multz aliꝫs fun
damētis. ¶ Quoz ꝑmū dz ꝫsecra
tionis. sic. Quēadmodū nō ꝫuenit q illa q Nō ꝓbꝫ
nō est ꝙgo fiat ꝙginū abbatissa.c. inuēculas gratiā
xx.q.j.z ibi glo.z Lar.in cle. attendētes. de
sta.mo.z doc.in.c. indemniratibꝫ. de elec. i. vj
Immo etiā violēter corrupta: licet ꝙginita
tem nō amittat nec ꝓdat aureolā: nō debet cō
secrari ꝓm Alanū. vt dz ī summa ꝫfessoz. li.
iij.ti.iij.q.xiij.qd etiā tenet Tho.i.iij.dis.
xxxij.z.ij.q.cliij. Et ꝓbat ꝑ.c. ille familie.
xxxj.q.v.z.c.si qs nō iratus xv.q.j. Sic ū
fuisset ꝫuenies q btā ꝙgo cōsecrarēt regina
angelor ꝙginū z eis ꝑficerēt. si aliqn fuisset
pcō quouis mō ꝓtracto vel cōmisso macu
lata z corrupta Ad qd facit qd dz in.c.ꝓmū
xxv.di.s. Decet ꝑlatū aliꝫs esse irreꝓhēsibilē
z omni tpe a quocūqz crimine immunē. Ut
ḡ natura angelica non esset accephala sz ha
beret caput melius qz lucifez. z vt angel⁹ pu
rissimis nō ꝑficeret aliqua creatura minorꝫ
puritatis z ꝙginitatis inferioris: ꝫgruit ū
it q btā ꝙgo eet purissima: z nūqz aliq vicio
ꝓtaminata. Jō mirādū erit si aliq amplius
peccatū illi imponere ꝑsumpserint. Nam de
hoc etiā angeli mirari dicunt. Uñ in figura
scriptū ē Dañ.xiij. q audiētes famuli dom⁹
Susanne clamorē ī pomerio. s. senū vocife
rantiū Susannā cōmisisse adulteriū: irrue
rūt p posticū. At vbi locuti sunt senes. i. qui
dā doctores antiq. erubuerūt. s. famuli ipi' do
mus susanne. i. angeli q ī domo susanne. i. de
ate ꝙgis. s. in celo ministrant deo, quia nūqz

sermo hmõi fuerat ꝺ̄ Iusanna. i. de ipa ꝛei ma
re i toto celo empireo. Pñt etiaz ꝑ famulos
ꝺn̄i? intelligi moderni ꝛeuori bt̄e ꝟgis ipsi
mr̄i ꝛei ꝓtinuꝺ famulates. q̄ mirāt ꝺe dictz ali
quoz antiquoz ꝯ puritatē bt̄e ꝟgis. vñ ad
libꝛādā eā irruūt ꝑ posticū. i. ꝑ argumēta po
steriox doctox. ⁊ ipi iuuenes sequētes nouū
hoiem xp̄m eruberāt ꝺe seniorib⁹ sequētib⁹
veterē Zdā. ¶ Scꝺm fundamentū ꝺ̄: ꝺiun
ctionis. Et ꝑ colligi ex dictis beati Petri
rauēnensis epi sup̄ Missus est. Nos autez
possum⁹ arguere sic. De⁹ debuit assumere sibi
in ꝟiugē aliquā q̄ nō esset idigna. vl' cui? ꝟiu
giū nō esset lege ꝓhibitū. Nā licet ꝓinceps
sit solut⁹ legib⁹. l. ꝓnceps. ff. ꝺe legi. cū si. m̄ ꝺe
cet eū suis legib⁹ viuere. l. digna vox. C. e. ti.
Sz mr̄imoniū ꝓhibitū est ꝯ̄ hi a fidelib⁹ cū
aliq̄ que sit dispar is cult⁹ seu infidel'. Exo.
xxxiiij. ⁊ Deute. vij. vñ mr̄imoniū sic ꝯctum
cū infideli est nullū. xxviij. q. j. ℔. ex his. et. c.
cane. Ergo ꝺe⁹ q̄ ab eterno sibi elegit i ꝟiugē
beatā ꝟginē: nō ꝺebuit ipam ꝓmittere labi i
pct̄m quo efficere⁹ ꝺe secta diaboli. ⁊ sic ꝛepta
ei? ꝟiugio: ⁊ maternitate filij sui. q̄ ꝺē mr̄i
monial' ꝟiūctio ⁊ maternitas q̄ ad ipm ꝺeuz
ꝺ̄: fuisse ab eterno. vt euidentissime patebit
ex dicendis in parte sequēti hui? sermonis.
¶ Tertiū fundamētū ꝺ̄: reiectōis. ⁊ fuit ar
gumētū Petri aureoli i tractatu ꝺe ꝯceptōe
ꝟginis. ⁊ possum⁹ arguere sic. Sicut absurdū
esset q̄ ꝟgo ꝓcreare⁹ i corp⁹ xp̄i hostiā q̄ semel
cecidit i stercore vel in ore canis rabidi: aut
porci seu luto fetēti. licet postea sit mundata.
vñ talis hostia a q̄libet ꝛeuoto sacerdote rei
ceret. sic incōgruū fuisse q̄ ꝛe illa q̄ semel fuit
inolura stercore ⁊ putredine pct̄i: ⁊ ꝛeuozata
ore fetēris diaboli: formare⁹ corp⁹ purissimū
saluatoris nr̄i. imo credēdū ē q̄ ipe xp̄s sacer
dos purissim⁹ ea repudiasset ⁊ acceptare no
luisset i mr̄ez: nec ꝺe⁹ p̄ in ꝟiugē. Null⁹ ei ge
nerosus ac ꝛelicati stomachi ꝓnceps ꝑ pota
tiōe sua eligeret cyphū quē aliq̄n̄ vidisse ꝟ hoz
ribili sanie adipletū. Dat etiā pdict⁹ doctor
vbi. s. exemplū ꝺe pāno quo ꝛebr̄ fieri corpa
lia sup̄ q̄ corp⁹ ꝺn̄i ꝟsecrā⁹. q̄ indecēs esset si
vnq̄ fuisset stercore inolut⁹. Et ꝟfirmāt pdi
cta alio sili fundamēto. Nā si i aliq̄ calice se
mel stercorizatū fuisset: licet postea purifica
tus esset: nō tñ honestū eēt i eo ꝟsecrare san
crissimū sanguinē ꝺn̄i nr̄i iesu xp̄i. Et sic pa
ri mō in cōdecēs fuisset i mliere in q̄ sel' dia
bolus pcti stercora, p̄cipisset ꝛei filiū, p̄creari.
Preꝛea si idecēs valde fuisse ipm ꝺei filiū er
mliere ab aliq̄ hoie stupzata etiā violēr ⁊ sine
ꝟsensu suo generari. pfecto idecēti? extitisset
eū p̄ꝛeari ex muliere a diabolo stupꝛta q̄n is
pct̄o. ¶ Sz ad pdicta rñdēt q̄dā q̄s ñ expe
dit pricl'arit̄ noiare sz ira eos noiabo sēqndo
modū loq̄ndi i talib⁹ q̄ vtunt doctozes i. l. q̄
dā puella. ff. ꝺe iurisꝺom. iu. Dicūt ār q̄ inter
dicere ipaz ꝟginē i ꝯceptōe fuisse ab origiali
pct̄o ꝓseruatā. ⁊ dicere eā tramiatā: sz statim
sublenatā: nō est differētia nisi sic vni? filiol'
capilli. q̄ dicūt eā i scōo instāti ꝯceptōis fu
isse purgatā. Un̄ pdicatoz q̄dā ozdis cuiusꝺ
daz dixit q̄ hūana natura fuit sic vna ptica
plena pānis q̄ cecidit i luto. Et vn? nō fuit i
fect? q̄z nō tetigit lutū. s. xp̄s. alij ꝟo oēs pan
ni infecti sunt. q̄z tñ vn? cū cecidisset in luto
statim sublenat⁹ est ⁊ excussus. s. btā ꝟgo. O
mirabile exēplū. o sapiētia stupēda. Nōne
si q̄s cū ptica ipm pdicatoꝛē sel' in instāti ꝛbe
raret ac fortit̄ pcuteret: eēt tñ ꝛberat⁹ ⁊ pcus
sus? Nōne si q̄s in instāti vulneraret i vul
tu vl' ꝛecapitaret. aut ꝑ gulā suspēderet. vl' i
famis aut ser⁹ alteri⁹ efficeret. aut i stercoze
caderet. sp tñ ꝛe illo ꝺici posset q̄ sel' fuit vul
nerat⁹ i facie vl' ꝛecapitat⁹: aut suspēsus infa
mis q̄z vl' ser⁹ aut stercoze inolut⁹? Facit ad
ℬ q̄ ꝺ̄: i. l. fi. C. ꝺe generali aboli. vbi scp̄tū ē
Indulgētia q̄s liberat: notat. i. ꝑm glo. nota
tos relinq̄t. sequit̄. nec infamiā crimis tollit.
sz pene gram facē. ⁊ ibi glo. al legat Ouidiū. i
li. ꝺe pōto ꝺicētē pena pt̄ remi. culpa ꝛerennis
erit. Facit etiā ad ℬ lex. ij. C. ꝺe obsce. libe. pa.
pstā. vbi ꝺ̄: licz em̄ ꝟbis edicti nō habeāt̄
infames. re tñ ipa ⁊ opione hoim̄ ñ effugiūt
infamie notā. Et quib⁹ oib⁹ apparet q̄ male
loquunt illi q̄ dicūt q̄ beate ꝟginī paz nocu
isset pct̄m originale. q̄z in eo puo tpe steriss̄et
Isti em̄ cognoscēt errozē suū si ad memoriā
reducāt sniam Goffredi i poetria sua dicētz
q̄ fel modicū totū amaricat. ¶ Male faciūt N
ḡ isti ꝓinaces hāc infamie notā imaclate ꝟ
ginī ꝛeponēdo. sz qꝺ ꝛeteri? ē: tles ad ꝛefensan
dā suā obstinatoz dicūt q̄ pct̄m originale ē le
uet nō mortale. imo leui? q̄z veniale. Et duo
faciūt fundam̄ta. ꝓmū ē q̄z pct̄m originale nō
est volūtariū ꝟz eos. scōm ē: q̄z pct̄m originale
solū punit̄ pena ꝺāni. veniale ār pena ꝺāni ⁊
sensus. Sz ista coꝛ sntia ē ꝯ aplm ad Eph̄.
ij. dicēt̄. Oēs nascimur filij ire. Cū ḡ non ꝑ
ꝛer aliꝺ q̄z ꝓp̄t originale pct̄m iuꝛ sentētia
Panoz. in. c. ꝙquestus. ꝺe feri. vbi ait q̄ ꝓp̄t
tale pct̄m sum⁹ filij ire. ḡ ipm pct̄m originale
est mortale qꝺ nos i ira ꝺei ꝓstituit ⁊ ꝺei ḡtiā
hr̄e nō pmittit. Et ꝟfirmāt̄ predicta veritas
Nam vt ait Aug⁹. xiij. ꝺe ciui. ꝺei. 7. xiij. ꝛe

trini. Et sctūs Remigi⁹ sup̄ epl'am Pauli ad Eph̄. Sicut corp⁹ nō viuit sine aīa. sic aīa dr mortua sine deo: t eius gra: q̄ est vita aie. Illa g̃ aīa que ꝓpter ozigiale pctm̄ nō est in dei gra sed i indignatiōe ei⁹: pfecto ē mortua. Et ideo inq̄t Petrus aureoli i tractatu de conceptione beate ỹgis. Certū est q̄ peccatum originale est maius veniali t detestabilius deo: cū promereat eius iram t damnationem eternā quā veniale nō mereť. Nec ille

O Ozigiale est grauissimū. ¶Quomodo aut̄ originale peccatū est leue ppter quod oīa mala humano generi eueniunt. Profecto si non esset grauissimū: nō oportuisset grauissimā penā p illo pati dei filius. Nemo igit̄ dicat q̄ illud peccatū est leue propter quod dei filius sic horribiliter mortuus est i cruce. hoc aūt peccatū quod est mortale ponit hoiem i dēmonis potestatē. Si em̄ exns i originali peccato nō esset possessus a diabolo nō insufflaret baptizās i eum q̄ baptizatur dicens. Exi ab eo sathanas. Itē non faceret eū abrenunciare diabolo nisi ꝑius fuisset sub eius ditione t iperio. Item phibeť i sacro scripturi q̄ mortui originali. vt probari pōt p.c. ecclesiam. de ꝑsc. dis. j. vnde est de ill' de q̄bus dr Hiere. xxij. Sepultura asini sepelietur. t hoc vt ostendatur q̄ est mortuus inimicus christi. q̄ nō est sibi vnitus p baptismū. t in hoc sensu exponi potest illud quod ait saluator noster Luce. xj. c. t Matth̄. xij. dicens. Qui nō est mecū ꝓtra me est. qđ etiā ponit i l. celicolas C. de iudeis. ¶Ad fundamētū autem ꝓmū respondeť q̄ nō est vez q̄ originale peccatū nō sit voluntariū: imo hec eoz locutio implicat ꝑdictōem. Si nō esset voluntariū nō esset pctm̄: dicēte Aug. in li. de libero arbitrio. Pctm̄ adeo est volūtariū. q̄ si nō esset volūtariū nullū esset pctm̄. qđ dictū etiam sacri canones sepi⁹ ꝑfiteť. vt ptz. xlv. di. c. de iudeis. t xxv. q. j. c. merito. t c. illa. t. c. ñ est. t xxiij. q. iij. c. Nabuchodonosor. vbi dr Valis ire nūq̄ de⁹ redderet in teritu⁹ si non spōtaneū inueniret hō habere pctm̄. Cum g̃ de⁹ reddat iteritū aīe in pctō originali existēti vt declaratū est. s. finōe. j. pte. iij. falsum ē dicere q̄ originale pctm̄ nō ē volūtariū. Ad pdicta etiā q̄ oīe pctm̄ sit voluntariū: faciūt ea q̄ habent in. c. sicut em̄. xxiij. q. v. t c. cū volūtate. de sen. ex. t l. di. c. si qua femina. t. c. si q̄s t. c. q̄tum. t c. hi q̄. t c. sepe cōtingit. t. C. ad legē cor. de sic. l. j. t ff. de fur. l. q̄ iniurie. in ꝑn. Dico g̃ q̄ originale pctm̄ dr voluntariu⁹ in radice in q̄ omes peccauerūt ꝑm dictu⁹ apl's ad Roma. iij. Ut em̄ dictū est sup̄ finone. j. pte. ij. tota humana natura erat in Adā cū volūtarie peccauit. t ꝓsequēter hoc modo illi peccato consensit. Et ista resp̄sio colligit ex dictis mgri Petri aureoli i tractatu de cōceptione beate ỹginis. t fuit originaliter bti Augustini. q̄ vt refert mgr sen. in. ij. di. xxj. in lib. ꝓtra Julianū hereticū negāt̄ in parvulis esse pctm̄ originale. sic ait. Quer⁹ forte vez originale pctm̄ ex volūtate sit: Rñdeo prius t originale pctm̄ ex volūtate esse. q̄ hoc ex volūtate ꝑmi homis seminatū est. vt in illo esset t i oēs trāsierit. Hec ille. ¶Sed rñdent q̄dā. q̄ licet originale sit voluntariū eo mō quo supra dictū est: tm̄ peccatuz veniale habet magis de volūtario. Cū igit̄ peccatuz tāto sit grauiꝰ q̄nto magz hz de voluntario. q̄ veniale est grauiꝰ originali. ¶Sz huic pallia to argumēto rñdeť q̄ hoc est vez q̄ data paritate grauitatis duoz peccatoz in se. q̄nto aliq̄d eoz cōmittit cū volūtate magis deliberata t spōtanea. tāto est grauiꝰ. Sz data disparitate illoz nō sequit̄ generaliť q̄ illud sit grauiꝰ peccatū quod est magz volūtariū. Als sequereť q̄ vnū leuissimū peccatū veniale cōmissum spōte t volūtarie: ac data opa esset grauiꝰ vno homicidio aut furto grissimo siue alio scelere maximo qđ q̄s cōmittere tur nō libēter nec spōtanee simpl'r sed timore alicuiꝰ vel impulsu. q̄ tm̄ nō excusaret eum a mortali pctō. Et sic nō valet argumētum pdictū. q̄ vt ptz ex dictis ¶ supioribus ꝑnōibus originale pctm̄ est i se incoparabiliť grauius oīi veniali. t tō licet veniale magis habeat de volūtario. p̄ nō sequit̄ q̄ sit grauiꝰ originali pctō. ¶Ad secm̄ ꝓ fundamētū rñdet aliq̄. q̄ licet vsq̄ ad die iudicij nō puniāt̄ decedentes in originali nisi pena dāni: tm̄ dicit Hugo quē refert Archidiacon⁹ in. c. firmissime. de cons. dis. iij. q̄ tales cruciabunť sez post iudiciū diuersis tormētis. licet non ita graviter sicut illi q̄ originali addiderūt actuali. Et hāc opinionē etiā tenet Greg. ix. moral'. Et videť ꝑbare ex euāgel'. Sic em̄ patz Mat. xxv. c. oēs hoies adducent̄ ad iudicium. t vna ps. s. electoz ponetur ad dexteram iudicis partē. t omes hi ibūt post iudiciū in vitā eternā. de quoz numero nō erūt mortui in originali pctō. Alia ꝓ ps. s. reprobozz ponet̄ ad sinistrā. Et isti oēs post iudiciū ibūt in ignē eternū qui paratꝰ est diabolo t angelis eius. Et h̄ est qđ inq̄t Augꝰ. in libro de fide ad Petz. t habeť trāsumptiue in. d. firmissime. de ꝑse. di. iij. vbi ait. Firmissime tene nō solū hoies rōne vtēres: vez etiam par

Q. ozigiale grauius veniali
Ozigiale ē ꝑma do pena

nulos q̃ sine in vteris matr̃ viuere incipiũt
t ibi moriũt. sine iam de matribꝫ nati sine ba
ptismi sacramẽto qd̃ dat in noĩe patris et fi
lij t spũssancti de h̃ seculo trãseũt: sempiter
no igne puniẽdos. qr t si pctm̃ ꝓprie acrois
nullũ hñt: originalis tm̃ pcti damnatiõz car
nali ꝛceptione et naturitate traxerunt. Hec
ille. Uel qr aliq̃ exponũt. sempiterno igne.
id est sempiterna pena. q̃ tm̃ expositio nõ vi
detur conuenire textui. Quia nõ aliꝫ recedẽ
dum est a significatõne ꝟbor qz ipsa ꝟba so
nãt. l. nõ aliꝫ. ff. de le. j. t ꝟba nõ sunt ipẽdẽ
da. sz stãdũ est eis qñ sunt clara. l. ille aut
ille §. cũ i ꝟbis. ff. de le. iij. Jrẽ nõ sunt lacerã
da. sz eis ẽ inherẽdũ. l. si mihi t ticio. ff. de ꝟ.
ob. ¶ Tñ volẽs salua vtraq; opione de puni
tione taliũ rñdere ad istud vanũ fundamẽ
tum. Dico q; eriã ꝓsupposito sine veri ꝓiudi
cio q; tales cũ solo ozigiali pctõ morientes nũ
q̃ puniant aliq̃ pena sensus. tñ eoz pena q̃ ẽ
eterna t infinita ac ꝑpetua ꝓuatio diuie vi
sionis t eterne glie est ḡuior oĩ pena q̃ debeꝫ
pctõ veniali: cũ sit tpalis t cito trãsitoria Et
ꝓsequẽter maꝰ est delictũ originale q̃ venia
le. qz hõ ꝑ originale ꝑpetuo dãnat. vt ptz in
d. c. firmissime. nõ ãt ꝑ veniale. ¶ Cũ igit̃ ḡ
uitas pene demõstret atrocitatẽ delicti. l. re
spiciẽdũ. ff. de penis. t. c. ñ afferam. xxiij. q.
j. ad qd̃ etiã facẽ qd̃ habeꝫ iauꝫ. vt fratrũ filij
coll'ir. t Deutero. xxv. vbi dr. Pro mẽsura
delicti erit t plagar̃ mod⁹. Cõcludit q; orizi
nale pctm̃ est grauiꝰ veniali: cũ ei debeat ḡui
or pena. Jõ dic̃ mgr Frãcisc⁹ de mayro. in. iij
sen. dis. iij. Et Sco. i. ij. dis. xxxvj. t i. iij. di.
iij. ꝯiungẽdo eoz dicta. q; maiꝰ malũ est ozi
ginale pctm̃ qd̃ hz annexã dei inimicitiaz q̃
pena sensus t dãni sine dei inimicitia. immo
cũ ei⁹ gra. sic̃ est existẽtiũ i purgatorio ꝑ pctõ
veniali. Et ꝯfirmãt ꝓdicta ꝑ sñiam predicti
Frãcisci de mayronis vbi s. dicẽtis. q; quili
bet bonus potꝰ eligeret eẽ sine glia q̃ sine dei
gra. qr homo ꝑt esse bonꝰ sine glia. sicut sunt
illi qui sunt i purgatorio ꝓpter pctã venia
lia ꝑ quibꝫ puniunt̃. sz nemo põt esse bonus
sine dei gra. sicut sunt illi q̃ hñt ozigiale pec
catum. Preterea aliq̃ theologi negãt supra
dictũ fundamentũ aduersatiuuz ymaculate
ꝛceptioni beate ꝟgis. dicẽtes q; pctõ veniali
nõ debeꝫ pena dãni ꝓprie sumpta. q̃ sic acce
pta est ꝑpetua ꝓuatio visiõis diuie t eterne
felicitatis. Et sic eoz̃ argumentũ est vanũ t
nihil ꝛcludẽs. Et ꝛfutat eriã ex dictis mgri
Petri de candia. i tractatu de ꝛceptiõe beate
ꝟgis. vbi ait. q; Aug. in li. de natura t gratia
Jõ tenet q; beatꝰ Johes baptista venialiter
peccauit. qz nõ fuit ꝑseruatꝰ ab ozigiali. nã
si ab ipo ozigiali ꝑseruatꝰ esset: qd̃ est maio
ris grauedinis. multo magꝭ ꝑseruatꝰ fuisset
a veniali qd̃ est minꝰ graue pctm̃ p illam re
gulã. Si de q̃ minꝰ. ḡ t de q̃ magꝭ. c. cũ i cun
ctis. vbi glo. de elec. t xxxvij. dis. c. si in laicis.
t. iij. q. iij. c. de iudicijs. t. lix. di. c. si officia. et
xij. q. ij. c. nõ extimemꝰ. ¶ Sz de maiori gra
uitate pcti originalis q̃z venialis h ptrãseo. ꝗa
satis dixi. s. sermone. vij. ptc. j. Omes ḡ ar
tribuamꝰ beate ꝟgini hãc ꝓrogatiuã atq; ex
cellentiã. q; ipsa fuit filij adutorio t beniuo
lentia ab oĩ corruptiõe fuit custodita. Ut
em̃ ait san. Bonauẽtura in. iij. di. iij. Quic
qd̃ nõ est ꝫ fidẽ: attribui ꝓueniẽter pot̃ est de
ate ꝟgini. cũ sz ad suã t filij ei⁹ redũdat glo
riam. h̃ aũt est in casu nõ. qz vt. s. patuit in
ꝑcedẽtibꝫ fmonibꝫ. ad magnã dei t ꝟgis lau
dem: gl'iam t honorẽ redũdat: ipaz bñdictã
celi reginã a suo dilectissimo filio i ꝛceptiõe
sua ab oĩbꝫ pctõ vitiꝑio fuisse ꝑseruatam
Et iõ ego q̃ sum filiꝰ beati Frãcisci: pris mei
documenta suaui Ipe em̃ seraphicꝰ Frãcisc⁹
suos monuit frẽs vt oia bñdicere matri dei ꝑ
uilegia attribuerent. q̃ illi⁹ pñt excellẽtie cõ
uenire: atq; eam omnibꝫ laudibꝫ a pura hu
mana creatura decenter ꝛceptibilibus exal
tarent. Quaꝓpter officiũ cõposui de ipsi⁹
purissime ꝟgis innocentia. nõ vt hõ q̃dam
fecit de illi⁹ ꝓtaminatiõe t corruptiõe. Na
gnam em̃ infert brẽ ꝟgini ꝓtumeliã: mulrũ
q; illaz offendit. q̃ hymnos vel antiphonas
ad ei⁹ gl'iam cõponere simulat. vt eam q̃q;
pctõ maculatã atq; a diabolo possessam fuis
se demõstret. De talibꝫ em̃ sub laudis colo
re matrẽ dei vituperãtibꝫ. ipa valde ꝛqueritꝰ
dicens illud Ouidij poete. Impia sub dul
ci melle venena latẽt. Et illud qd̃ inq̃t Hie
ronymꝰ in q̃dã epl'a. Non dãt mihi venena
nisi melle abscõdita. Et illud Deute. xxxij.
Una eoz vua fell' t botr⁹ amarissimus. Fel
draconũ vinũ eoz t venenũ aspidũ insana
bile. ¶ Tales aũt faciũt sic̃ scorpio q̃ aũ lin
git t cauda pungit. Dicũt em̃ sil'em sñiam.
Laudet btã ꝟgo q̃ nõ nisi p instãs fuit ꝓta
miata pctõ. Laudata sit mr̃ dei q̃ puo tpe ste
tit serua diaboli. Cessate. cessate a talibꝫ ꝟgi
nis laudibꝫ. ꝗbꝫ vilipẽdit ipa t ei⁹ dulcꝭ filiꝰ
us. Ei nãq; talis fit iniuria sic̃ homi fidelis
simo fieret si de illo ꝗs diceret. Iste ẽ magne
fidelitatꝭ. qz nunq; nisi semel fuit pditor sui
regis. Uel si de sapientissimo viro diceret. hic ẽ
sapientissimus. qz tm̃ semel fuit stultus. Aut

Hortat veneran tes cõce ptionẽ

Q

Q

Q

de aliq̄ muliere castissima q̄s diceret. Hec est mulier purissima. q̄ nūq̄ nisi sel fuit stupta Filio aūt dei ⁊ brissime ꝟgis tal irrogat ꝟtumelia: sic si q̄s diceret. Btē ꝟgis filiꝰ valde dilexit matrē suā. q̄ semel tm mortali vulnere originalꝫ pcti pcuti passus ē ea. Ul si diceret. Christꝰ fuit magne pietatꝫ. q̄ postq̄ matrē suā i pcti sterq̄linīū cadere pmisit ad eā hē dā ea ptimꝰ auxiliū dedit. Unusq̄sq; g̃ auferat rubiginē mētꝫ sue. ⁊ egredieť vas purissimū ꝛceptōis ꝟgis gl̄iose: ita q̄ amplꝰ nō poterit eā pctō maculatā p̄dicare. imo q̄to magis illi ꝛtrariꝰ fuit: tāto amplꝰ conabiť ipꝰ innocentiā defensare. Sz heu q̄ nō sic faciūt hoies q̄dā. imo oppositū facere nituntť. Quia vt ex infra dicēdis pcipi pōt. si aliquē inuenē suo aggregare potuerint ꝓsortio: ei librū q̄ndā ꝛceptōis btē ac imaculate ꝟgis impugnatoriū legēdū tradunt. vl ab alijs exponi faciūt vt i eiꝰ corde hāc suā opionē taliť imp̄māt. q̄ vsq; ad mortē i ea pseueret. ⁊ ꝟificeť dō illo puerbiū illd. q̄d noua testa capit iueterata sapit. ⁊ illa Horacij sīa. Quo sel est ibuta recēs seruabit odorē Testa diu. ⁊ taliť vnumquēq; neophitū istruūt. q̄ etiā igrātes ꝛas ꝛ illibatā dei genitricē ꝛceptōz ptinaciť dispu tare p̄sumūt. ⁊ taliť i hac ptinacie stulticia i durantť q̄ oīa medicine remedia si eis adhiberēť: illos sanare nō possent. Un q̄dā p̄dicator dicebat q̄ de eis ꝟificatū ē illd Hiere. xliij Si mutare pt ethiops pellē suā ⁊ pdꝰ varieatu. ita ⁊ vos poteritz bn dicere cū dicicerit malū. ⁊ cāz tal stulte obstinatōi hꝰ gētz assignt deꝰ p̄dicta ꝟba dicēs. q̄ oblita es mei. ⁊ cōfisa es i mēdacio. O retractabil ⁊ maligna obstinatio. Exēplus Nā vt retulit mihi frať Thomas de morauia ⁊ frať Daniel filꝰ de morauia p̄uincie boemie atq; ordis nr̄i. Cū q̄dā nouicius i q̄dā ordie ⁊ i vna puicia alemanie vellz i mānibꝰ sui p̄orz pfessiōz facere: dixit illi p̄or p̄dictꝰ: p̄mitte etiā q̄ sp defensab opionē nrāz q̄ ꝟgo maria fuit i pctō orīgiali ꝛcepta. q̄d ille audiēs horruit talē simonē ⁊ dixit seh ne q̄q; factuz. Un cū alit eū ad pfessiōz nollet recipe. ille nouitꝰ discessit ab eis ⁊ ad ordinē nr̄m veit enarrato q̄d illi acciderat. atq; nūc est sacerdos i ordie nr̄o. ⁊ affirmat q̄ i ea puīcia oēs p̄dicti religiosi faciūt pfessiōz sua cū tali pmissiōe. dixit isup mihi p̄dictꝰ fr thōas q̄ sel ipe desideras scire an h̄ eet vez. Cū essz cū duobꝰ de p̄dictz religiosꝰ i vno nro mōasterio q̄ ad hospitādū i eo venerāt. eos cū maxima instātia rogauit vt sibi dicerēt ꝟitatē an tale facerēt pfessiōz. ipi ꝟo tādē ex mlta ꝛfidē tia: lz cū tioze frm suoz neh̄ itelligerēt: rīdērūt q̄ erat vez. ⁊ q̄ ipi tali mō sua fecerant pfessiōz. ⁊ p̄dicti fres erāt de antiq̄oribꝰ ⁊ diterūt q̄ etiā alij i ptibꝰ ill silr ꝟfitebť. Rogauerūt tn instāť: ⁊ pmissiōez ab ipo frē Thoma exegerūt: ne vnq̄z alicui frī de ordie sue irimarēt q̄ ipi h̄ ei secretū reuelassent. O diabolica pfessio. o dānata pmissio. Quid igit dicā de talibꝰ. ⁊ q̄liť peccēt: pfecto i hora mortiz itelligēt. Sz vnicuiq; eoz in q̄t b. ꝟgo illud q̄d scptū ē. ci mal. xxij. q. iij. s. In mal pmissis rescinde fidē: i turpi voto mutra decretū. Impia ei ē pmissio q̄ scelere adipleť. Fac ad hoc lex si ob turpē. ff. de ꝛdi. ob tur. cau. ⁊ l. generaliť. ff. de ẋ. ob. q̄ si taliť vouētes pꝰ hꝰ opis publicatōz ac lectiōz i sua duricia pstiterint cū suis cōplicibꝰ poterit de eis dici illd q̄d s. Johes chrys. i omel. sup Matth. inq̄t. scz. Dis malicia ꝛfūdiť alig̃nes rōe ꝟitatz. corrigiť aūt nūq̄z. maxie eoz q̄ ꝛpposito malo ⁊ ñ igrātia peccāt. Dec ille ¶ Sz tles obstiatos bñ castigabāt matrōe mātuane: cetereq; mulieres imaculate ꝛceptōis deuote: q̄ eis nolebāt ꝓpanē vl aliā el ynā dare nisi illā peterent ad reuerētiā imaculate ꝛceptiōis. ac renūciarēt opioni ꝛrie btē ꝟgis ꝛceptōi. In p̄dicta nāq; ciuitate i magna reuerētia habeť cōceptio purissime mr̄is dei. Un p̄hꝰ illustris marchionis p̄clamata fieri fecē ꝓceptū sub pena pecuniaria: vt oēs solēniť festiuarēt die sctē ꝛceptōis ꝟgis marie. Nō minorē dotionē habuerūt ⁊ de pnū hñt illustrissimi ꝓncipes mediolani. Nā deuotissimꝰ ꝓnceps dñs Azo vicecomes. dñs Mlt q̄ fuit patruus ꝑme ducisse mediolani. dñe. s. katherine: vicecomitz: eccl̄iam siue capellā pulcrā fecē pres suā curiā edificari: q̄ nūc cōiť appellatur sctūs Botardꝰ. quā eccl̄iam ꝛsecrari fecē solenniť a mlt epis sub titulo imaculate ꝛceptionis ꝟgis marie. ꝓcepitq; vt p totū dñīū suum oēs facerēt festū i die ꝛceptōis eiusdē. ordiauit etiā p̄dictꝰ ꝓnceps deuotꝰ firm minor vt certꝰ numerꝰ ex eis fribꝰ ibidē morareť. q̄ die noctuq; diuis officijs deseruiēs imaculata ꝟginē laudaret. ac ꝓp̄h̄ certa edificia erigi fecē: ⁊ vsui fratrū deputari. Post mortem ꝛo ipsiꝰ dñi Azonis iclusis dictz edificijs cū eadē eccia i curia ducali. ⁊ nō valētibꝰ p̄dictis fribꝰ ibidē cōmode pmanere: ac festū p̄dictū celebrare. ex ordinatiōe illustrissime ducisse ꝑme mediolani p̄dictū festū ꝛceptōis translatū fuit ad capellā beate ꝟgis Marie que sita est i eccl̄ia scī Francisci. ⁊ similiter constructa fuit ꝙ p̄dictū dñīm Azonē. vñ dicta

ducissa p̃cepit rectorib⁹ cõitatis mediolani vt singul'anis p cõe mediolani .ꝛ p collegia siue patica artiũ dicte ciuitat̃ fieret oblatio recõi pannia ad̃ capellã p̃dictã btẽ ỽgis sitã in ecia p̃dicta scti Frãcisci: cũ indicto cau/sar.ꝛ de rata ḡnitate: q̃. ḡnta ꝛ quemadmo dũ fit i festo scti Barnabe. Hãc etiã ordina/tionẽ fuari fecẽ tpe suo illustrissim⁹ dux Phi lipp⁹. ꝛ inclit⁹ p̃nceps Frãcisc⁹ sforcia vice/comes. vt i eoꝝ lris annuatim rectorib⁹ p̃di/ct̃ direct̃ plen⁹ ꝓsinet̃. Nec mirꝫ si oẽs xp̃i ani p̃ncipes ꝛ cũcti ỽuoti viri ac mlieres h⁹ sunt opionis pijssime ac verissime. nec alit̃ credere p̃sit. Ait em̃ mgr Petr⁹ aureoli theo log⁹ excellẽtissim⁹ i tractatu de ꝯceptõne btẽ ỽgis. Videt hoꝝ rẽdũ pijs auribꝫ ꝛ animis ỽuotis. q vnq̃ aĩma btẽ ỽgis filia ire fuerit aut i odio dei. ꝛ q fuerit dilectes ac ỽtesta/bil' oculi dixie maiestatis. Dec ille. Qui ibi dẽ ad phãdũ q btã ỽgo fuit a deo p̃uata ab originali pcõ vltra alia mlta fundamenta q̃ breuitat̃ cã h̃ ptrãseo. qꝛ d̃ ipis aliq̃lit̃ retigi in p̃cedentib⁹ p̃mõibꝫ. etiã ait sic ¶ Si q̃ratur vtꝛ de⁹ potuerit animã ỽgis ne originale ꝫhe ret i hora infusiõis de absoluta potẽtia et sui omĩpotẽtia pseruare. Indubitãter dicẽdum est q̃ sic. imo tenẽs q̃ nõ vl' de h̃ dubitãs: sci/dit i articulũ de diuia potẽtia. Maiorꝫ em̃ potẽtie est de⁹ parcẽdo ꝛ offensam p̃priã re mittẽdo q̃ sit hõ aut aliq̃ alia creatura rõna lis. Sꝫ hõ põt offensam ꝛ culpã in eũ com/missam remittere ꝛ dare liberalit̃ etiã p q̃cũ/q̃ instãti. ḡ ꝛ de⁹ dare potuit culpã quã ꝓtra xisset aĩa ỽgis i instãti vniõis cũ carne. Dec ille. Qui etiã p̃supposito sine veri p̃iudicio: q̃ petim̃ originale ꝫhak̃ solũ rõe carnis infecte vt dixerũt q̃dã: arguit sic. Preterea duoꝝ agentiũ sese excedẽtiũ i ỽtute: si ambo sil' age reincipiãt i idẽ passum. ad q̃ẽ est poti⁹ i ỽtu te vincit ꝛ trahit ad se passum. Dec ille. Ad que facit lex querit̃. ꝛ ibi Bar. ff. de sta. ho. ꝛ ter. cũ glo. in. l. j. ℌ. i ꝓpetuũ. ff. si ager vecti. vel em. pe. ꝛ. ℌ. si q̃s in aliena. insti. de rer. di. sequit̃ p̃dict⁹ doctoꝝ inferẽdo. Sꝫ ỽt⁹ diuia portioꝝ est ad ḡram infundẽdã: q̃ caro ifecta ad inficiẽdã aĩaꝫ ỽgis. ḡ si i instãti i q̃ infun debat̃ aĩa ỽgis de⁹ agebat ad ḡtificandũ. ca/ro aut̃ ad inficiẽdũ p culpã. virt⁹ diuia tãq̃ fi finita trahisset ad se aĩam ꝛ vniuisset vt esset sub gratia ꝛ nullo modo sub culpa. Et ꝓfir/mat̃ hec rõ de duob⁹ adamãtib⁹ trahẽtibus idẽ ferrũ in medio ãboꝝ eque distãter exis Tunc em̃ ille q̃ est potẽtioꝝ ỽtutis .et tra/hit ad se totaliter ferrum. ¶ Amplius de⁹ po

Petrus aureoli

Tertia

Quarta

Quinta

Sexta

Septia

Soda Ratio

T

test suspẽdere actõeꝝ cuiuscũq̃ agẽtiꝫ natura/lis. Un̄ sua potẽtia p̃t ignẽ ne stupã ꝓburat appositã impedire. Sed ỽtus formatiua a se hꝫ p modũ generãtiꝫ i generãdo carnẽ ꝛ imp̃ mendo rebelliõis maculã in carne aĩata p i/stãti p q̃ infundit̃. ḡ de⁹ p̃t p eodẽ instãti acti uitatẽ illã suspẽdere ne imp̃mat ꝓcupiscẽti/am i aĩata carne. ¶ Rursum. duoꝝ effectuuꝫ realit̃ distinctoꝝ de⁹ põt vnũ ꝛ maxime po/steriorẽ ab alio separe. Sꝫ in generatõe ꝛ ca ro gignit̃ ꝛ caro animat̃ ꝛ ꝓcupiscẽtia inserit̃ in toto animato. ḡ de⁹ p̃ma duo poterit face re. videlicet q̃ caro generet̃ ꝛ effundat̃ aĩa. ꝛ ne aliq̃ ꝓcupiscẽtia inserat̃. ¶ Adhuc. Si il lud qd̃ min⁹ videt̃ inesse inest: ꝛ illd̃ qd̃ ma gis. Sꝫ min⁹ videt̃ q agẽs naturale sua vir tute pueniat effectũ naturalẽ: ne sit i p̃mo in stãti sub p̃rietate sibi debita. ꝛ tñ h̃ facere p̃t sicp ꝫ de aq̃ q̃ cũ sit naturalit̃ frigida: põt tñ i p̃mo instãti fieri nõ frigida ꝛ calida genera ri. vt ptꝫ i naturalib⁹ balneis. Et sil'r lapis cui debet naturalit̃ locꝰ deorsũ p̃t nihilomin⁹ in p̃mo instãti ferri ꝛ generari sursum: sicut apparet in grandine. ꝛ h̃ ad oculũ videtur. Ergo licꝫ ỽgo de iure nasci debuerit i pcõ et fuisse filia ire. multo fortiꝰ p diuinã potẽtiaꝫ fieri potuit filia gre ꝛ amoris. ¶ Ire p̃ma ma teria naturalit̃ est informis sm Aug. xij. con fessionũ. ꝛ tñ p diuinã potentiã põt fieri sub actualitate formę. Ergo licet maria debuerit esse sub forma original' pcti tñ potuit do agẽte p gꝛaꝫ formari t eodẽ instãti. ¶ Preterea de⁹ p̃t dare aĩe gꝛaꝫ p q̃cũq̃ instãti ipa est ca pax. al's plꝰ possꝫ aĩa capere q̃ deus ꝓferre. nec cuilibet naturali ꝛ passiue potẽtie coꝝrespon deret potẽtia supnatural' actiua. qd̃ est abso nũ dicere Sꝫ aĩa capax est gꝛe i illo instanti quo vnit̃ cũ carne. Nã si repugnaret sibi pro illo instãti diuina gra. aut h̃ cẽt ex pre sui. qd̃ cẽ nõ p̃t. tũ qꝛ ex eo ẽ capax gre ꝛ gl'ie q̃ ẽ ima go trinitat̃ sm Aug. ẽ aut̃ imago trinitat̃ i illo instãti. tũ qꝛ p̃ma pfectio ꝛ scda p̃t cẽ p eodẽ instãti. nec optꝫ q cẽ p̃cedat tpe bñ esse tũ qꝛ nõ repugnat aeri coꝝporeo illuminari lumie coꝝporali i p̃mo instãti in q̃ est. ḡ nec aĩe illustrari splẽdore gre. Aut repugnat ratiõe carnis infecte cui vnit̃. qd̃ nec etiã stare põt. tum qꝛ manẽte infectõe carnis in tpe ꝓsequ/nti põt gratiã capere. al's nullo mõ posset iusti/ficari. cũ quia in viris sanctis stat gra etiaꝫ cũ summa rebellione ꝛ ꝓcupiscẽtia carnis. ꝛ xta illud qd̃ dixit de⁹ apostolo carnis stimu/lum patiẽti .ij. ad Coꝝ .xij. Sufficit tibi gra tia mea. nam virtus in infirmitate pficitur

g dē⁹ pōtuit i ꝑmo instāti aīe ꝟgis ꝟferre ḡri
Octaua am cui⁹ ipa naturalit capax fuit ¶ Ampli⁹ ō
rōne original' pcti nō ē nisi vl' ꝯcupiscētia in
carne seminata. vl' ꝑuitio originalis iustitie de
bite inesse. vl' offense dei sup vtrūq; fundata
Sz hec oīa potuit dē⁹ tollere a ꝟgie i instāti
sue creatōis. Nā & a carne ꝯcupiscētiā. & a ꝑ
uatōe iustitie obligatōz ipam. Et ab vtroq;
offensaz auferre potuit. g̃ potuit tollere tota
Nona lit originalē culpā. Preterea oīa q̄ ꝯcurrūt in
ꝑmo instāti q̄ alia carni infundit: ꝯcurrūt etiā
in scōo istāti & i tpe ꝟsequenti i q̄ ꝟstat q⁹ dē⁹ ꝑt
originale tollere. g̃ ꝑt eqlit & i ꝑmo. Ex qbꝫ cō
cludit q⁹ eē ō ordinaria potētia dē⁹ eā potuit ꝑ
seruare. Illa aūt dicūt fieri posse de potētia
dei ordinaria q̄ fm exigētiaz rōis & eqtatz sue
ꝯgruētie ꝯuenietie & ꝯdecētie fīēda vident.
exq̄ igit dē⁹ de potētia absoluta ꝟginē potuit
ne pctm originale ꝯhere ꝑseruare. potuit etiā
eā ꝑseruare de potētia ordinata. potētia ei dei est
ordinatissima: cū i eo nihil sit irrōnabile aut i
ordinatū. Hec ille ¶ Dimitto h̄ fundamēta q̄
fac mḡr Thomas de argētina ordis heremi
tarū s. Augu. q̄ i. iij. sen. di. iij. tenet & pbat du
as ꝯclusiones. Prima ē q⁹ potuit b. ꝟginē
mariā ꝑseruare ab originali pctō Scōa est q⁹
ꝟgrūū fuit q⁹ eā ꝑseruaret. Deinde infert hoc
corrolariū q⁹ de facto ipam ꝑseruauit. & rnd;
z argumētz i ꝟriū factz. ¶ Dimitto etiā argu
mēta venerādi pīis fris Jacobi de alba ordi
nis mioz. q̄ inf alias pbatōes p ymaculata cō
ceptōe mris dei sacras sic i sinia dicit. Sicut
gl'iosa ꝟgo supnaturalit & singularit ꝯcepit
& pepit. & p ꝟseqns facta est mr dei supnatu
rali & singularissimo mō. ita cōdecēs fuit vt
etiā in sua ꝯceptōe & creatōe h̄ret aliquā pre
rogatiuā singularē & supnaturalē q̄ nūq; ali
cui alteri pure creature ꝯcessa sit. Et quam
nemo ex adā ppagat⁹ fm ppagatiōz semialē
vnq; habuit nec hēbit. Et hec fuit ꝑseruatio
ab originali pctō. & redēptio p gram ꝑseruātē
q̄ soli mri dei ꝯcessa ē. ¶ Mḡr etiā Julian⁹ ō
ultria theologie doctor subtilit pbat hāc ꝟsita
tē de illibate ꝟgis ꝯceptōne. Cui⁹ argumēta
Primo vt cōpēdiosi⁹ loquar. pnūc ptrāseo. Ex eius
tn dictis pōt sic breuit argui. Oēs tenemur
dnm nrm Jesum xpm honorare. Et h̄ null⁹
fidelis negabit. Sz honor xpi ē nullū in vir
gine pctm asserere fm Aug. in li. de natura &
gra. g̃ omes tenemur ipsi⁹ ꝟginis innocētiā
& ab oīi pctō elōgationē affirmare. Ite om
Scōo nes tenemur a vitupio dñi nri Jesu xpi ab
stinere. Sed affirmare q⁹ beata ꝟgo aliq̄ fis
erit maculata pctō. redūdat in vituperium
xpi fm Hiero. & sanctū Cyrillū in libro tra
Tertio Nestoriū. Ergo oēs tenemur a tali asser
tione abstinere. Preterea Mat dei ē hono
rāda silētio oīis pcti fm Aug⁹. vbi sup. Er
go nō debet qs ꝑsumptuose dicere q⁹ aliquod
Quar peccatū habuit vel ꝯtraxit. Insup Mat dei
fuit a filio suo pfectissimo redemptore pfe
ctissime & nobilissime redempta vt oēs affir
māt. Sz inf oēs spēs redemptōis ꝑserua
tio ab oīi pctō ē pfectissima & nobilissima.
& pfectissim⁹ redemptor & liberator est ille q̄
ꝑseruat & eripit añ casum. vt ptz ex dictis in
supioribus fmonibus. Ergo btā ꝟgo fuit a casu
original' pcti a suo filio ꝑseruata & liberata.
Un dicere cuz ꝓpheta pōt illud ps. lxx. In
te ꝓfirmat⁹ sum ex vtero de ventre mris mee
tu es ꝓtector me⁹. In te cātatio mea sp. tāq;
pdigiū fact⁹ sum multz: & tu adiutor fortis.
Ut em dictū ē s fmōe. j. pte. ij. btē ꝟgis se
men q̄ debebat ipa ꝯcipi fuit fm deuot⁹ spec
tāres a deo i lūbis Ade ꝟtualit ꝯseruatū ab
oīi infectōe & p oēs generatōes vsq; ad il
lā sine aliq̄ labe trāsmissum. q̄ ymaculato se
mine ipa ꝯcepta ē ymaculata & purissima: q̄
fuit sedes dei. de q̄ dicit ei ꝓpheta ps. xliij.
Sedes tua dē⁹ i secl'm scl'i. s. tibi ꝓpata fuit.
& ab oī labe ꝑseruata. Et ista oīa tāgunt ps.
lxxxviij. vbi inqt dē⁹. Jurauī dauid ꝓmeo
vsq; i eternū ꝓparabo semē tuū: & edificabo i
generatōe i generationē sedē tuā. ¶ Ex pdi
ctis aūt oīb⁹ in h̄ tractatu. pbatis & etiā ex in
fra dicēdis: patet rīsio ad oīa argumenta q̄
ꝺ ymaculatā ꝟginis sanctissime ꝯceptōez
adduci possent. Grās igit ago tibi Jesu bn
dicte. q̄ me seruulū tuū elegisti vt offam pi
cerē in ore minothauri. sicq; illud ꝯcluderez
ne ampli⁹ valeat deuozare famā: honorem &
gl'iaz atq; ꝓpetuā inocētiā genitricz tue. Pos
sum nāq; dicere illō q⁹ inqt ipator i. l. j. C. de
offi. p. pto. af. post pn. vbi ait. Quo g̃ fmone
aut qbꝫ opib⁹ dignas deo grās agere debea
mus. q̄ p me vltimū fuuz eccl'ie sue iniurias
vindicare dignat⁹ est: & tātaz. puinciaz po
pulos a iugo fuitutz eripe. s. ignorātie & erro
ris ꝺ ꝯceptōem mris dei. Sequit impator.
Post tāta g̃ bficia q̄ nob diuitas ꝯtulit. h̄
de dñi dei nri miscdia postulam⁹. vt pucias
qs nobis restituere dignat⁹ ē firmas et illę
sas custodiat. Hoc etiā dēcātes erozam⁹ p
cib⁹ gl'iose sp. ꝟgis Marie vt nos vltimos
fnos suos dignos faciat suū fuitiū adipisci
Hec ille. Possum etiā dicere illō q⁹ idēipe
rator ait i. l. i nomie dñi. C. eodē ti. vbi cald
referens deo gratias inquit. Per ipm enim

scz dñm Jesum xpm acerbissimos hostes et tyrãnos fortissimos decim⁹: p ipm multas difficultates superauim⁹. p ipm t affrica defendere instituri sum⁹. Per affrica aut nos ad ppositũ nrm itelligere possum⁹ beatã ỹginez Mariã q oib⁹ auxiliũ affert. Seq̃t ipator. Ad ei⁹ igit prudentiã aim nrm referet es. omnia recto ordine t iusto moderamie succedentia speramus.

¶ Pars scda huius sermonis q ꝺ ꝓpalatõis Oletes dei genitricẽ puritatẽ omnibus ppalare. eã multoz alioz doctissimoz virozaucto͂ribus cõprobamus. Et ꝓmo aucte Aurelij aug⁹. in li. ad q̃nq; hereses. q̃ i psona xpi de ỹgine benedicta loquẽs ait. Si potuit inq̃nari manichee cũ ipaz facere: potuit t ego inquinari cum ea nascerer. Hanc aũt auctoritatẽ sic allegat magister Petr⁹ aureoli i tractatu de ꝛceptõe ỹginis Marie. licet dicat q aliqui ita dicũt. Si potuit ꝛc. Mgr etiã Petrus de candia: q fuit archieps mediolani. Et postea Alexãder papa. v. in suo tractatu de conceptione ỹgis quẽ fecit sup. iij. sniaz. se remittit ad auctoritates allegatas p ipm magistz Petrũ aureoli. t ꝓsequẽter approbat ipsam auctem bñ stare t catholicã esse. Paria em sunt aliq̃d expsse dicere p se: vl' p relatiõz ad aliud. l. si ita. ff. de ꝺdi. t demon. l. Theopompus. in pn. ff. de doñõle. t. l. quẽ heredi. vbi Bar. ff. de reb⁹ dub. Mgr quoq; Johes gerson cãcellari⁹ parisiẽsis doctissim⁹ atq; theologus famosissim⁹: eodẽ mõ allegat pdictam auctoritatẽ in sm̃one suo priculari de ꝛceptõe ỹginis Marie. pte. ij. pncipali. ã argumento. iij. virginis. Et sil'r hec auctoritas sic allegat in officio ꝛceptiõis imaculate virginis ecclesiam approbato. Un̄ est idem ac si ipse papa t ecclia ipam auctoritatem allegasset: q; oia nia merito facim⁹ q̃b⁹ auctoritatẽ nostrã impartimur. l. j. §. scz neq; §. oia. C. ꝺ vete. iure emcl. Itẽ q; q̃ ꝓfirmat ꝺat. l. lege obtenire. ff. de ꝛb⁹ sig. t. l. asse. ff. de here. instit. Ex q̃bus patet q̃tum errauerit hõ quida q̃ pdictam auctoritatẽ heretica esse temerario ausu plumpsit affirmare. Non em itellexit qꝺ dñus Aug⁹. loquit⁹ ꝑm quendã modum loquẽdi scripturaz. quo aliquid dicitur nõ posse fieri quod tuo modo nõ potest fieri. l. neps paulo. ff. de ꝛb⁹ sig. si vel quod nõ debet fieri. vel nõ est cõgruũ fieri ꝑm vbanitatem t honestatẽ. iuxta notata p glo. t Bar. in. l. creditores. C. de pigno. Dicit ergo Aug⁹. vt sup. Si potuit inquinari manichee mater mea cũ ipam facere: potui t ego inq̃nari ex ea nascerer. q̃si diceret. Ita fuit q̃ dammõ inconueniẽs q; ego facerẽ mrem meã inq̃natã sicut si meipm inq̃nassem. parẽs em t filius cẽsent quasi eadẽ psona. l. fi. C. de impube. t alij. sub. Ubi ꝺ: q; pars⁹ est ps viscez. l. j. ff. de vẽtre inspiciẽdo. Et iõ xps t beata virgo quasi vnũ idem censent quo ad humanitatem. quia quod alij filij habẽt a patre et a matre hoc totum habuit christ⁹ a sua bñdicta mre.

¶ Fuit g̃ impossibile q; xps suã mrem faceret inq̃nata triplici ipossibilitate. Primo ipossibilitate inconuenientie. licz ei ipa beata ỹgo q̃ntũ ex pte sui erat potuisset coinq̃nari. q; rel'pctu originis sue habebat vñ peccatũ originale ꝺtraherez. ñ nõ fuit ꝺueniẽs nec congruum aut decẽs: imo inconueniens valdez incõgruum q; filius dei illã in ꝛceptõe sua faceret inq̃nari. vt clarissime fuit sup. ꝓbatũ sept⁹ in pcedentib⁹ ꝑmonib⁹. Cũ g̃ ome inconueniens in deo dicat impossibile. vt ait Ansel. in li. Cur deus homo. t in iure dicat q; ome incõdecẽs est impossibile. e. §. ipossibil'. vbi glo. ãsti. de here. instit. t. l. ꝺditiões. ff. de ꝺdi. instit. apparet manifeste illã aucte Augustini esse verã. s. si potuit inq̃nari mr mea cũ ipam facere ꝛc. q̃si dicat. nõ potuit. q; indecẽs t incõgruũ fuit ne dici posset iniuriã nasci a deo vñ iura nascunt⁹. l. meminerint. C. vnde vi. t. l. oium. C. de testa. t. l. pmã. C. de his q̃ veni. eta. ampe. Et ista ỹtas cõfirmat dicto mgri sniarum i j. dis. xlij. dicẽtis. Manifestũ est deũ omnia facere posse ꝑter ea sola q̃bus ei⁹ dignitas ledetur. eiusq; excellẽtie derogaretur. Hec illeqꝺ esset in casu nostro. vt patet ex añ dictis. In sequẽti etiã distinctiõe inq̃t pdict⁹ mgr: q; deus nõ pot facere nisi ea q̃ illũ facere ꝺuenit t rõnabile est ipm facere. non fuisset aũt rõnabile vl' cõueniens deũ facere mrem suã sordidatã. immo cõueniẽs t rõnabile fuit totũ oppositũ. g̃ ꝛc. Un̄ in pdicto libro etiã dicit Aug⁹. in psona xpi. Matrez meã ego feci t locũ habitationis mee ꝓparaui. quasi dicat. Et ideo impossibile fuit eã in ipa factiõe inquinari impossibilitate. s. incõgruẽtie t incõdecẽtie. q; incõdecentia in pncipe ꝺz ipossibilis: saltẽ impossibilitate moz. vt inq̃t Heminan⁹ in. c. sup eo. de here. in. vj. t iõ argumẽtũ optime valet reducẽdo rẽ ad inconueniẽs. vt dic glo. i. l. j. C. vt q̃ desunt aduo. allegãdo l. officij⁹. ff. de le. iij. Fuisz aũt iconueniens: q; ỹgo mr dei q̃ fuit bñfactrix: eet ꝓzis ꝺditõis q; ena malefactrix. malus enim nõ debet esse melioris conditionis q̃ bonus: sed ecõtra. l.

Impossibile fuit xpo matrem inquinatã facere

nō solū .ff. de noxa. Itē icōdecēs ⁊ absonū fu/
isset q ipa eua isipiēs p petm̄ cēt melioꝛ ꝺdi
tiōis q̄s maria sapictissima. ℨ legē. qō fu⁹. ff.
qō vt aut clā. vbi ꝺr q stult⁹ ñ ꝺz eē melioꝛ
ꝺdictōis q̄s sapiēs. Itē nō solū est icōueniēs
ſz ūiquū mr̄em egere cuius fili⁹ abūd et .l. si
q̄s a liberꝛ. §. si vl' parēs .ff. de liberꝛ agno. Itē
si ꝺuenit iura trālgredi ⁊ dispēsatōes indu/
cere ꝓpr excellētē alicui⁹ ꝓture ⁊ ei⁹ nobilita
tem .c. de mi'ta. de plē. l. milites. ⁊. l. a diuo. ff.
de custo. reo. ⁊. l. fz ⁊ reprobari. §. si. ff. de excu.
tuto. Quāto magꝛ fuit ꝺueniēs ꝑ btā ꝙgine
fieri dispēsatōz q̄ ad decretū ℨhēdi infelicita
tem ⁊ miseriā petī original'. cū ipa oēm crea
turā nobilitare ac ꝙture excellat. Oppositū
aūt cū sit icōueniēs. vt .s. patuit. nō ꝺo ipossi
bile ꝺici potuit ¶ Scōa aūt ipossibilitas ꝺr
ex iniusticie. Ut ei ait Aug. ī li. de spū ⁊ littera.
Impossi bilitate i iusticie
que refert mgr̄ in. j. ꝺi. xlij. Deꝰ nō pt facere
iniusta. cū igit iniustū sit bono filio matrem
suā facere coīnq̄nari. vt patere pt ex dictꝭ in
pcedētibꝰ ſmōibꝰ. pfecto q ꝺei fili⁹ fabrican
do btā ꝙginē quaꝫ ab eterno acceptauit in
mr̄em: ꝺtamiari eā faceret ipossibile fuisse di
ci pōt. Et h̄ ꝓbat p. l. fili⁹ q̄. ff. de ꝺi. ⁊ dmō.
vbi ꝺr. Ea q̄ ledūt pietatē: extimatōem ⁊ ve
recūdiam. ⁊ vt generaliꝰ dixerim q̄ ꝺ bonos
mores sunt: nec facere nos posse credendum
est. bñ g̃ stāt illa ꝙba. Si ꝓtuit inq̄nari mr̄
mea cū ipam facerē: potui ⁊ ego inq̄nati cuꝫ
er ea nascerer. q. ad ipossibile seq̄t q̄libet. j.
posteriozꝫ. Possum⁹ etiā dicere q fuit ipossi
bile p̄suppōsita diuīa ordinatōe ⁊ p̄destina/
tiōe. siue bñplaciti diuini volūtate eā pfuā/
di ab oī macula. ¶ Tertia impossibilitas ꝺr
Impossi bilitate ꝺdictōis ꝙtradictōis iplicate. De⁹ em̄ ꝺr nō posse fa/
cere ea q̄ implicāt ꝺdictōz. vt declarat Sco.
in. iij. ꝺi. x. q. ij. ⁊ ī q̄li. suo. q. ij. Sz si de⁹ fe/
cisset btām ꝙginē inq̄nari vl' fabricādo ipaz
pmisisset eā ī pctm̄ labi. ī ipo deo fuisset q̄dā
impossibil' ꝺdictio. g̃ ꝛc. Maiozꝫ pz p supra
allegata. ⁊ ab oibꝰ theologis tenet. Mīnoꝛ
ꝺo ꝓbat. Nā licz btā ꝙgo q̄ ad nos ⁊ q̄ ad se
ipam fuerit mr̄ dei in rpe. tm̄ q̄ ad deū cui oia
futura ab eterno fuerunt ⁊ sunt p̄nt ia. vt ait
Aug⁹. super Joh. ⁊ Alex. de ales in ꝑma pte
summe. q. xxiij. ar. iij. mēbr̄ q̄rti. ꝺici pt isto
respectu ab eō fuisse mr̄ ipi⁹ dei. ⁊ ideo ipse
q̄ alijs filijs legē naturalē ⁊ scptā de diligen
dis parēt ibꝰ ꝺatur⁹ erat. pfecto legē ipsam
ab eterno erga ipam mr̄em suā fuauit. Et cō
sequēter sp ⁊ ꝛtinue eā dilexit: q̄ in mēte sua
diuīa sp ⁊ añ secula ei⁹ mr̄ fuit: cui oīa ꝑteri/
ta ⁊ futura eq̄lit p̄nt ia ꝙstat. vt ait glo. sup
scō am Petri canonicā. c. vl. Et eodē respectu
dei fili⁹ ab eterno ꝺici potuit ꝙgis fili⁹. Nā
si: vt habet Ꝫpo. xij. ꝺr occisus ab origie mū
di. pfecto etiam ꝺici pt fili⁹ ꝙgis ab origine
mūdi. Si g̃ ꝙgo gl'iosa tali rōne sp fuit dei
mr̄. g̃ ab eo sp dilecta ⁊ nūq̄ odita: ſz contri/
nuo in ei⁹ grā gratū facīēte firmata. Lex em̄
nature etiā si nulla esset lex grē nō capit iter
bonū ⁊ sanctū filiū ⁊ mr̄em suā esse vnq̄ ali/
qō odiū. Sz si p aliq̄ vl' mūdū instās tra/
ta ꝙgo subdita fuisset petō originali: p illo i
stanti: vt s. patuit: fuisset a filio suo odita et
dānata. ⁊ ꝺsequenē fuisset ī deo ꝺdictio ipoſ/
sibil'. s. q eternaliꝰ ⁊ ꝑpetuo ipam dilexerit si
cut bon⁹ fili⁹ mr̄em suā. ⁊ aliq̄ instanti eam
odiosam ⁊ inimicā habuerit. Duo ei pfecte
ꝺria nō possunt ꝺcurrere in eodem subiecto
simplicissimo p eodē istāti ⁊ respectu eiusdē
ij. perier. ⁊ no. p Bal. ⁊ glo. in auten. h̄ locū.
C. si muli. secum. nup. ⁊. l. si ita scriptuꝫ. ff. de
le. j. Ergo necesse fuit h̄ respectu btā ꝙginē
a deo īmaculatā fabricari. ⁊ nūq̄ p originale
vel aliud petm̄ ab ei⁹ grā ⁊ amore separari.
In deo em̄: vt aliq̄ theologi ꝺicūt: aliq̄d ꝺr
necessariū q̄ ꝺ est ꝺdecēs ⁊ honestū: sic incon
decens ⁊ inhonestū ꝺr ipossibile. vt dictum
est. s. ⁊ ꝺsequēter ꝺici h̄ mō pt. q impossibile
fuit ipam ꝙginē a deo factā inq̄nari. Uñ cō
dudēdū est q ipa ꝙgo bñ dicta fuit ī sua cō
ceptiōe deo dedicata ⁊ ei⁹ ꝑfa fabricata. Et ꝓ
bari pōt ꝺcto b. Petri rauenēsis epi super
missus est. fmōe. j. q̄ ait. Mittit̄ angel⁹ non
vt a Joseph ꝙginē auferat: ſz vt reddat eaꝫ
ei cui pignoꝛata est cū fieret ī vtero. ꝙpus g̃
suā recipit ſponsam: non ꝑcipit alienā. Nec
ille. Cū em̄ ꝺcat q btā ꝙgo deo pignoꝛata
est cū fieret ī vtero: ⁊ nō ꝺcat postq̄ facta est
in vtero. manifeste ꝺclarat q ī ipa ꝺceptiōe
fuit deo ꝺsecrata. Hanc quoq̄ ſniam appro
bat dñs Aug⁹. de sclaphenaris. q̄ in quadaꝫ
epl'a ad reuerendissimū dñm: dñm Johem
Jacobū de sclaphenaris epm parmēsem. san
cteq̄ romane ecclesie cardinalē. sic ait. Pre/
ſupposito q in successione cuiuslibet heredi/
tatis legitime pori⁹ artēdat interpretatio uolū
tas testāt⁹ q̄s ꝙba testamēti: si occulte ei⁹ vo/
lūtatis rōnabil' cā ꝺnudet. Dicit q licet es
sensu ꝙboꝝ diuini mādati, phibētis ligni co
mestiōnē scīe boni ⁊ mali sub pēa moꝛt⁹. nō
videat fuisse ꝑseruat⁹ expresse a culpa quā ꝑ
mus hō ꝛxit ex ꝓuaricatiōe diuini mādati.
tñ ꝙginē ab ipa culpa ī mēte dei singulari ꝓ
uilegio fuisse ꝑseruatā a dño p grām. rōna/
bilit ꝺcedendū arbitramur. Cuꝫ q̄ dicit q

diuina maiestas illã ꝑseruaret ob eiꝰ vite integerrimẽ pfulgẽs hoĩm ꝛtutes eximias. ⁊ p honore materno. vtqꝫ ꝛecoꝛ assumẽde hũani tatis fuit oĩ suspõe macule originalꝫ culpe caꝛeꝛet. Tũ qꝛ dñs futura ꝓuidẽs ꝛuata iustitia simulqꝫ munificẽtia p cautõe ꝑmi parentis a pctõ. ⁊ p honoꝛe ac bono reipublice generꝫ humani potuit tacite i mẽte sua illã ꝓseruare. licꝫ ex rõnabili cã lex mãdati sui videꝛet absoluta. attẽto qꝫ talꝫ ꝑseruatio nemini nocumẽto sꝫ mlt̃ꝫ bñficio eẽ poterat. Et attento qꝫ si dñs diꝛisꝫ ꝑmo paꝛẽti. Jn qcũqꝫ hoꝛa ꝛe ligno a me ꝓhibito comedeꝛꝫ: moꝛte moꝛieꝛꝫ tu cũ ꝓle tua. excepta ꝟgie q ꝛe femoꝛeuo egꝛedieꝛ. Profecto cãm ⁊ excusatiõem culpe ꝑstitisse videꝛet. qꝛ Adã leuioꝛẽ transgꝛessiõis sue culpã extimaꝛet facilẽ veniã rõnabiliꝫ sꝑaꝛe potuisꝫ. Silr sapiẽtẽ dñm futura ꝓuidẽte ꝛecuit hꝫ singl'aꝛe ꝟgis ꝓuilegiũ i eiꝰ mãdato tacite ꝓteꝛire vt ꝛofundeꝛet patꝛeteꝫ viꝰ callidi serpẽtis. q nec dñm in coꝛde suo veneꝛabat. ⁊ genꝰ hũanũ liuẽti oculo dam pleꝺabat. stu debatqꝫ p insidias ⁊ dolum ipedire futurã dei hũanitatẽ: indignãs hoĩs naturã i xpo: ⁊ i ꝟgie sup angl̃os oĩes exaltari ꝛebere: cũ argumẽtũ future icarnatiõis ꝛei ꝛcepisset nõ mõ rõe finis: attento qꝫ homo vltimꝰ ex oĩbꝫ a deo factꝰ atqꝫ creatꝰ est. Et attẽto qꝫ i creatõe ꝛez sp ꝛeꝰ ordinẽ circulaꝛẽ obseꝛuasseꝛ. sꝫ eriaꝫ ex causa nature hoĩs cõmunicabiliozi ꝛeꝫ natura angeli. ⁊ ex causa sil'itudis dei. cũ deꝰ fecisset hoĩem ad imaginẽ ⁊ sil'itudinẽ suã. Nouerat eñ qꝫ amoꝛ ꝓpꝛietatẽ hꝫ ꝓiũgendi amãtẽ cũ amato. ⁊ ecouerso. Et ꝓpꝛea qꝫ serpẽs iã pctm̃ ꝓꝓꝛie eiꝰ libere volũtaꝛꝫ ne quitia i mẽte sua ꝛcepat. ex lucifeꝛo factꝰ est ceꝰ. obtenebꝛatũqꝫ est lumẽ itelligẽtie sue. et sic extimauit qꝫ dolo posset dñi incarnatõem impedire. si eo ꝑcurãte Adã ꝑuaricasset a lege diuini mãdati. qꝛ fibũpsi ꝑsuadebat ꝟpẽs nequã ⁊ dolosus. qꝫ ex culpa ꝑmi paꝛẽtꝫ omnis eiꝰ ꝓles fieꝛet ꝛtamiãta. ⁊ qꝫ rõnabiliteꝛ deꝰ puꝛissime nature nũqꝫ ex coꝛrupta caꝛne posset hoĩs naturã assumeꝛe. Sꝫ qꝛ non nouerat diuie mẽtꝫ archanũ. ⁊ ꝟginem in mẽte dei fuisse ꝑseruatã ab ꝛter cominata pẽa moꝛtis illusus ꝓmansit. Sicqꝫ sapiẽtia dei recte vicit serpẽtis nequitiã. qꝛ vbi expedit sapiẽtum est absco̅deꝛe sciam. put habet ꝓuerꝛ. c. Dec ille. Adq̃ facẽ qđ dicit glo. in. ℣. ⁊ si quis. in ꝓhemio. ff. l. qꝫ expedit doctoꝛeꝫ hꝛe aliq̃ in secreto vltra ea q̃ diẽ scolaribꝰ. Seq̃tur ꝓdictꝰ auctoꝛ. Sꝫ q̃d naturalibꝰ rõnibꝰ ꝓsuadere conamur qꝫ ꝟgo fuerit ab oꝛigiali culpa i mẽte dei ꝑseruata cũ deꝰ ipe archanuꝫ mẽtis sue reuelauerit post ꝓsummatoꝫ ꝛecati ꝑmi parẽtis ⁊ Quia hmõi reuelatio tunc ꝓducebat ad maioꝛẽ doli ⁊ neq̃tie serpẽtꝫ cõfusionẽ. Nã serpẽte maledicto qꝛ irremissibili culpa doli ⁊ ꝓꝓꝛie eiꝰ neq̃tie fuerat ꝓncipalis actoꝛ culpabilis trãsgressiõis: dñs diꝛit illi. Jnimicitias ponã inꝰ te ⁊ mulieꝛẽ. Et q̃ rũ sensu ꝟboꝝ denotaꝛ ac si dñs illi diꝛisseꝛ. Tu serpẽs maledictꝰ es qꝛ fecisti hꝫ sꝫ pctm̃. ⁊ de innocẽte factꝰ es nocẽs ⁊ culpabil'. ⁊ mulieꝛ quã Mariaꝫ interꝑtamuꝛ erit dissilis tibi. l. bñdicta. ⁊ hui⁹ pcti expers ⁊ innocẽs: absq; vlla culpe macula. Et ꝓpterea ꝺꝛ dissimilis serpẽti. qꝛ absolute inimicicie ꝑsupponũt absolutas dissil'itudines. Et nisi ꝟgo in ꝓmo instãti ꝛceptõis sue fuisset etiã a deo ꝑseruata ab oĩ labe original' culpe. nõ potuisꝫ dici absolute dissilis serpẽti maledicto ⁊ culpabili. ⁊ in eo qꝫ ꝟgo ei aliq̃n macula oꝛigialis culpe pricipasset. nõ absolute inimicicie: sꝫ aliq̃n amicicie fuisse diceꝛent inꝰ serpẽtẽ ⁊ mulieꝛẽ. s. Mariã. qđ repugnaret ꝟitati diuini ꝓmonis. Et q̃ ne ꝑsupponaꝝ aliq̃le vnq̃ fuisse vestigiũ sil'itudis ⁊ amoꝛis inꝰ ꝟpentem ⁊ mulieꝛẽ Mariaꝫ. necesse est dicere qꝫ etiã in ꝓmo instãti ꝛceptõis sue fuerit ipa ꝟgo a pena original' culpe ꝑseruata singulari ꝓuilegio. Nec obstat illoꝝ auctas q̃ dicunt qꝫ oĩes peccauerũt in Adã. qꝛ excusabil' esse potest aut habẽdo relpectũ ad mãdatum dei absolutũ. nõ aũt ad archanũ diuine mẽtis. Aut si talis ꝓmo ꝛterpꝛet: sic videlicꝫ qꝫ oĩes q̃ peccauerũt: i Adã peccauerũt. ac si ꝛenoꝛet: qꝫ offensio ꝑmi parẽtꝫ fuerit fons ⁊ originalꝫ cã culpe oĩm hoĩum q̃ peccauerũt. Et qꝛ exceꝓta ꝟgie oĩes aut actualiꝫ peccauerũt: aut si viꝛissent actualiꝫ peccauisse ꝑsupponũt. iuꝛ illud. j. Joh. j. c. Si dixerim⁹ qꝛ pctm̃ nõ habem⁹: ipi nos seducim⁹ ⁊ ꝟitas i nob non est Jõ excepta ꝟgie ceteri oĩes culpe originalis pcti obnoxij eẽ dicunt. Accedit ad hꝫ auctas sacre scꝛpture canẽtꝫ .iij. Can̄. c. Tota pulcra es amica mea ⁊ macꝛa nõ ẽ in te Et hec ẽ gloria ppl'i xpiani. qꝛ ceteraꝝ nationũ matrone oĩes sorde offensionis i deũ ⁊ hoĩes ꝛenigrate fuisse dicũt. Sola aũt pulcra ꝟgo matꝛoa nostra electa fuit a dño. q nõ mõ expers fuit offensiõis: sꝫ tãto ꝛutꝫ ⁊ inocẽtie ꝛecoꝛe oꝛnata floꝛuit coꝛã deo ⁊ hoĩbꝰ. q ꝛute altissimi obũbꝛata meruit ꝛcipe mr ⁊ ꝟgo filiũ dei mũdi saluatoꝛẽ. Dec ille. Jõ q̃ dã ꝟsificatoꝛi allo quẽs beatã ꝟginẽ inq̃t.

B Falluntur nimium qui te cõtagia diri
Declinare hostis virgo nequisse volũt
Vrẽtes potuit pueris q̃ extinguere flãmas.
Cõceptum potuit purificare tuũ
Si tenuit luctus sine labe effingere matrẽ
Matrẽ leticie plus decorare decet
Si debẽt nati ꝓprios coluisse parẽtes
Debuit z ventrẽ sic coluisse deus.
Immunẽ spõsam voluit si crimine leni
Sic illi voluit maius abesse nefas
Desine turba fremẽs pconia ꝟginis alme
Turbare: z ꝟbis ipia pone modũ. Hec ille
¶Quidã etiã alĩ ꝟsificatoꝛ vulgaꝛ ẽ idigna
tus ꝫ eos q̃ malicioſe pſequũt ĩnocẽtiã btẽ ꝟ
ginis ſub ſpecie zeli fidei: exclamat dicẽs.

Qual rabia: qual furoꝛ mai vi concede
Tanto mateſchamente rar contesa
Contra la veritade che prima intesa
De che firmata fossa nostra fede:
Ben si cognoſce che questo procede
Non per voler di fedefar difesa
Ne per divino zel piliare impresa
Ma per contrasto far a chi ben crede.
Che norma: che doctrina. qual exempio
Piliar vouemo se miramo bene.
Nel spechio vostro maculato z empio:
Vedendo quelli a cui prima apertene
Firmar la fede. z dar non basso exempio
Voler prostrar de dio ũ vero tempio
Ma se i mei anni adempio
Ancho: vedro la matre benedicta
Far di questa onta contra a voy vindicta
Hec ille. ¶ Dñs aũt pl̃ꝛ Johes de biffis ĩ
L ſuo pulcro epigrãmate de annũciatõe btẽ ꝟ
ginis alloq̃ns ipaz purissimã dei mẽtem ait.
Tu q̃z ſic: q̃uis nõnullis lingua canina:
Conciperis nullo crimine virgo decens
Quis putat ethereũ tãto cũ numĩe regem
Proch facinus masculis se voluisse tegi:
Eua tulit crimẽ mũdo. tu sancta fugasti
Inq̃z tuo nulla ẽ corpe mẽda latẽs trãtes
Suscitat hos sathanas furibunda mẽte la
Qui tua diminuũt numina clara. Vale.
¶Hãc aũt opionẽ aliq̃s nõ auderet ĩ
ptibꝰ vltramõtanis ſi neq̃ter ĩpugnare. qz
a popul' nõ ſupportaret: imo ocs religioſi eã
cõiter pdicãt. Vñ dixit mihi vn' frat noſter
aleman' noĩe frat Nicola' vincẽtij d basilea
q ipe interfuit i basilea pdicatõi vn' excel
lentis pdicatoꝛ de ꝫgregatõe illoꝛ q̃ i ptibꝰ
nris impugnãt imaculatã ꝛceptõz mris dei
q̃ in pñtia pl' q̃z duoꝛ miliũ clericoꝝ. atq̃
sex miliũ secularĩũ affirmauit beatã ꝟginẽz
Mariã sine pctõ oꝛigiali fuisse ꝛceptã. ad
dens q illi errãt q̃ eam putãt oꝛiginali vicio
fuisse maculatã. ¶Sz qõ mirabili' est. etiaz
iudei dicũt q mr messie debz esse sine peccato
oꝛiginali. Vñ in crema lõbardie d̃ã iude'
diſputauit cũ q̃busdã fratribꝰ ipugnãtibus
ꝛceptõz btẽ ꝟginis. z eos ꝫfudit: pbauitq̃ si
vez est q ẽps fuerit verus messyas. mr eius
fuit imaculata ab oĩ pctõ actuali z oꝛigiali.
Hãc q̃z opionẽ vt facto ipsi meret in mẽtis
oĩm fidelĩũ Sixt' summ' pontifex rome in
eccl'ia sancti Petri pulcerrimã edificari fe
capellã sub titulo ꝛceptiõis imaculate ꝟginis
Marie. Cũ g ipe põtifex esset hõ doctissim'
appareret nõ esse verã sniam illoꝛ q̃ dicunt q
opionẽ de imaculata ꝛceptõe ꝟginis solũ te
nent aliq̃ ignoraãtes z ideote nescientes lias
zẽ. Vez qz pdicti dicũt siue extimãt q ipi so
li habeãt maioꝛẽ sciamq̃ omes alĩ xpiani. vi
deãt ne si ex ptinacia ipugnẽt inocẽtiã virgi
nalẽ. eoꝛ scia sit illa de q̃ inãt apls. j. ad Coꝛ
viij. Scia inflat. trãsumptiue i. c. nisi cũ p
dem. ℌ. p defectu. de renũ. de q̃ etiã dr Piere.
lj. Stult' fact' est ois hõ a scia sua. Non g
ampli' dicũt. Ois scia ẽ in nob: nec illis ve
rificet illa Pauli sñia ad Rom̃. j. z. xix. di.
c. hinc etenĩ. Dicẽtes se ee sapiẽtes stulti fcti
sunt. Isti solũ coꝛticẽ scie: nõ medullã apphẽ
dunt. ℨ legẽ scire leges. ff. de leg. Quia vero
sciam veritatẽ magz de fonte q̃z de riuul' opoꝛ
tet q̃rere. c. ieiunĩũ. lxxvij. di. Jõ pdicti si vo
lunt hre verã sciẽtiã: debẽt recurrere ad ẽã a
quo est ois sapia. Eccl'i. j. q̃ est caput z auctoꝛ
oĩm sciaꝝ. a q̃ ois rõ supne z terrene scie ema
nauit. c. legũ'. ℌ. ℨ ecõtra. ℟. xnicq̃. xxvij.
di. Ipe aũt dñs Jesus de' z hõi q̃ sunt oms
thesauri diuie sapie. ad Col'. ij. onder eis q
sua mr purissima cõcepta fuit sine oꝛiginali
pctõ. ¶Pro hac ꝛa opione defendẽda multi
serui dei ignẽ intrarẽt. Nã ℍ anno dũ q̃daz
in hac vrbe mediolani ipugnarẽt eã multi ex
fratribꝰ mee curie subiectz: me instãter roga
uerunt vt p defendẽda btẽ ꝟginis innocẽtia eos
in ignẽ cũ pdictis ꝛceptõis adũsariis ira
trare pmitterẽ. Ego ꝓ: licet pfatis huis dei
non obstaret pHibitio canonica taliũ expe
rimentoꝝ. de q tractat in. c. ſiluisti. ij. q. iij
z p Tho. ij. ij. q. xcv. ar. viij. Quia q̃ spiritu
dei aguntur non sunt sub lege. vt ait Apoſto
lus ad Galath. v. c. cñ sciẽs q beata ꝟgo ma
ria suam innocentiã z puritatem aliter de
fensaret cum aduersariorũ suorũ confusione
Item credẽs q ipſi impugnatores imacula
te ꝛceptionis nõ acceptaret talẽ ꝓpositõem

Judei fendẽt ꝛceptõ ꝟginis

re intrãdo ī ignē ꝑ sua ī pugnatõe affirmãda
q̃ statim rent subito comburent. imo q̃ forte
ignis nõ expectaret eos intrãtes: iz̃ ꝓueniret
nolui accẽdere ꝓ dict̃ fratribꝫ meis. Sed
ꝓlat⁹ sum eos dicẽs q̃ beatissima ẏgo nole
bat suã magnificare ꝯceptiõem talibꝫ experi
mẽtis. ¶ Ad hãc etiã opinionẽ firmiꝫ tenen
dam me inducit q̃ nunq̃z inueni aliquẽ iurĩs
consultũ modernũ q̃ ipam nõ affirmet eẽ ve
rissimã. Un cũ essem quadã die cũ peritissi
mo in vtroq̃ iure dño Laurẽtio de busti q̃n
dam premeo q̃ fuit de collegio doctoꝝ Me
diolani annis. xlij. interrogaui eũ q̃d teneꝛ
de ꝯceptiõe bẽ ẏgis. ⁊ ipe mihi rñdit q̃ indu
bitãter credebat ⁊ credendũ erat ipam sine
pcõ originali fuisse ꝯceptã. ¶ Mgr q̃z Ja
cobꝫ de voragine ordis pdicatoꝝ hãc eadem
sniam approbat ī sermone. vj. de annũciatio
ne q̃s in pncipio. vbi de bta ẏgine inqt. Pri
mo habuit pulcritudinẽ cum dr. Aue. i. sine
vepca. fuit em̃ tã pulcra q̃ fuit sine macula
Can. iiij. Tota pulcra es amica mea ⁊ ma
cula nõ est in te. Ipa eĩ fuit pulcra. q̃ sine pec
cato originali. Tota pulcra. q̃ sine pcõ mor
tali ⁊ sine macula. q̃ sine pcõ veniali. Hec
ille ad litterã. Et s. Hiero. quẽ allegat Alex.
de ales sup pũ. lxxj. ait. Uelꝫ cũ sit de corpore
nesciat corpis passiões. ⁊ silr bta ẏgo īmunis
fuit ab omi īmũditia. Hãc quoq̃z opinionem
de immaculata ẏgis ꝯceptiõe tenuit sanct⁹ Jo
hãnes Chryſ. in quadã sua epla quã de gre
co in latinum dñs Trapesunti⁹ bonomẽlis
transtulit. Ipa ẏo immaculata ẏgo ondit hãc
opinionẽ esse verissimã dũ ait illud psal. xxx
In te dñe speraui nõ cõfundar ī eternũ: in iu
stitia tua libera me. Et protuerũt eẽ verba di
cta a pphẽta in psona ipi⁹ ẏgis ihũ mun
dum introeũtis. Sequit ibidẽ. Esto mihi ī
dũ protectorẽ ⁊ in domũ refugij vt saluuz me
facias. Qm̃ fortitudo mea ⁊ refugiũ meũ es
tu. ⁊ ppter nomẽ tuũ deduces me ⁊ enutries
me. Educes me de laqueo quẽ absconderũt
mihi: qm̃ tu es protect⁹ me⁹. In manus tuas
cõmendo spm̃ meũ: redemisti me dñe de⁹ ve
ritatis. Odisti obseruãtes vanitates supua
cue. i. eos q̃ vanas sequunt expositões scpture
raz sine fructu. imo cũ suo ⁊ aliorum dãno ac
vituperio. Sequit ibidẽ. Ego aũt ī dño spe
raui: exultabo ⁊ letabor in misericordia tua.
Qm̃ respexisti humilitatem meã: saluasti de
necessitatibꝫ aiam meã. Nec conclusisti me in
manibꝫ inimici. statuisti i loco spacioso pedes
meos. Miserere mei dñe qm̃ tribulor. s. ab
illis q̃ vituperãt me: dicẽtes me fuisse in ma
nibꝫ diaboli ꝯclusam ⁊ ab eo possessam. ¶ Cõ
tra istos aũt exclamat ipsa ẏgo bñdicta di/ D
cens illud. pũ. xxxiij. Judica dñe nocentes
me: expugna impugnantes me. Apprehende
arma ⁊ scutũ: ⁊ exurge in adiutoriũ mihi.
Effunde framea tua ⁊ cõclude aduersus eos
q̃ psequunt̃ me. dic aie mee sal⁹ tua ego sum.
Confundant̃ ⁊ reuereant̃ qrẽtes aiam meã.
Auertant̃ retrorsum ⁊ ꝓfundant̃ cogitantes
mihi mala. Fiãt tãq̃z pulis añ faciẽ venti:
⁊ angel⁹ dñi coartãs eos. Fiãt vie eoꝝ tene
bre ⁊ angel⁹ dñi psequẽs eos. Qm̃ gratis ab
sconderũt mihi interitũ laquei sui. superua
cui exprobrauerũt aiam meaz. Ueniat illi
laqueus quẽ ignorat. ⁊ captio quã abscõdit
apprehẽdat eũ. Et laqueũ cadat in idipsuz
Alia aũt mea exultabit in dño. ⁊ delectabitur
super salutari suo. Hec illa. Que etiã dicere
potest illud qđ in eodẽ pũ. habet̃. s. Surgen
tes testes iniq̃: q̃ ignorabã interrogabãt me
Retribuebãt mihi mala p bonis: sterilitatẽ
aie mee. Et adũsum me letati sunt ⁊ ꝓuenerũt
tentauerũt me: subsannauerũt me subsanna
tione. frenduerũt sup me dentibꝫ suis. Dñe
qñ respicies? restitue aiam meã a maligni
tate eoꝝ. a leonibꝫ vnicã meã. Nõ supergau
deãt mihi q̃ aduersant̃ mihi inimici mei in
iuste. q̃ oderũt me gratis ⁊ annuũt oculis. Qm̃
mihi qđẽ pacifice loqbant̃. ⁊ in tracũdia ter
re loquentes dolos cogitabãt. Hoc aũt dixi
quia isti adũsarij īmaculate ẏgis conant̃ bra
chio terreno ꝓncipũ impedire veneratõez
innocẽtie matris dei sub colore ⁊ specie pieta
tis ⁊ honoris xpi. Sequit̃ beata ẏgo ibidez.
Uidisti dñe ne sileas: dñe ne discedas a me
Exurge ⁊ intende iudicio meo de⁹ me⁹ ⁊ dñs
meus in cãm meã. Judica me sm̃ iusticiam
meã dñe deus me⁹: ⁊ nõ supgaudeant mihi.
Erubescãt ⁊ reuereant̃ simul: q̃ gratulãt̃ ma
lis meis. Induant̃ cõfusione ⁊ reuerentia q̃
maligna loquunt̃ sup me. Exultẽt ⁊ letẽtur
qui volũt iusticiã meã ⁊c. ¶ Hãc quoq̃z opi
nionẽ de integerrima ẏgine ꝯceptõe subtili
ter demonstrat ⁊ pbat mgr Johes euãgelista Mgr io
d cozduba ordinis minoꝝ de obseruãtia the hãnes de
ologus doctissimus. Et cuius tractatu quin cozduba
q̃ extraxi rationes. Sed licet ipse singulas
argumentoꝝ suoꝝ ptes pbet. tamẽ ego ne
hunc sermonẽ nimis in longũ ꝓtrahã: solũ
compẽdiose aliq̃d de eis referã. ¶ Prima aũt E
ratio sumit̃ ex infallibili pdestinatõe diuine Rõe ifal
incarnationis. Pro cui⁹ fundamẽto pdict⁹ libil' pde
doctoꝝ ꝓsupponit hãc veritatem: videlicz q̃ stiatiõis
licet ꝓmus humane nature parens Adam

nō peccasset. tñ hūanā carnē ex sua gl'osa matre dei filiꝰ assumpsisset. Hoc aūt essꝫ verum ego clarissime ꝓbabo i. v. ꝓte huiꝰ opis. ſmone. iiij. ꝓte. ſ. ſeqndo doctrinā Alex. de ales in iij. ꝓte ſumme. in tractatu de incarnatiōe xpi Et Sco. i. iij. di. vij. q. iij. dubio ꝑmo. et Petri de aquila ibidē. et Rich. i. iij. di. ſ. ar. ij. q. iiij. et ſcti Bonauēture et Frācis. de mayro. et Alexandri lombardi i eadē distinctōe. q̄ dicunt q̄ etiā si Adā nō peccasset: xps icarnatꝰ fuisset. licet non moriturus nec aliq̄d passurus. Hoc aūt ſuppositū predictꝰ doctor ꝑ ꝑma ꝯclusione posuit in quadā ꝓblica disputatione. in qua post nōnullas cōclusiones ꝓpositas: quodlibet ad omnē questionē i facultate theologica et in methaphiſica obtulit Taliter ꝙ dictā ꝯclusionē formauit dicēs. Inter alias creaturas quas deꝰ omnipotens de nihilo cōdere dignatꝰ est: q̄uis eas vnica volitiōe ꝓduxerit. xpi tñ redēptorꝭ nīi hūanitatē ꝑmo et añ oīa in esse volito ꝓduxit. Quare ſaud dubiū est: q̄ ſi ꝑmꝰ hūane nature parēs Adam in originali iusticia perſtitisset: nihilominꝰ verbū caro factū essꝫ. In ꝓdicto aūt tractatu sic in ſnia inq̄t. Voluntas diuina ꝓus ꝓ aliquo signo ꝓduxit ab eterno in esse volito hūanitatē xpi tā q̄z determinatā deo infallibiliter vniri i utero sacratissimo gl'iose ꝙgis q̄z voluerit ꝑmittere adā ꝓccare. Et ſil'r eadē diuina volūtas ꝓdurit i esse volito humanitatē ꝙginis gloriose tā q̄z dei filiū ꝯcepture ꝓ aliquo signo ante ꝑmissiōnem lapſus ꝑmi parentis nostri. quia caro xpi caro ꝙginis est. Ergo nullo modo ꝓcessit ꝑm infecit puriſſimā ꝙginē. cuiꝰ esse et gra maternitatis dei ꝓcessit ꝑmissionē ipſiꝰ ꝓcti.

Decē correspondē tie gratie ad gl'iaz

¶ Scōa rō ſumit ex correſpōsione et ꝑmensuratione beatitudinis ad gratiā gratū faciē tem: ſic arguēdo ſm ꝓdictū doctorē: Omne ſumme beatificandū ꝓ meritū xpi ex ineffabili ꝓdestinatione diuina: est prius ſumme gratificandū gratia gratū faciente ꝓ idē meritū iuxta exigentiā ſumme ꝓdestinate beatitudinis: vt est cōmunis ſentētia theologoꝝ. Sed beata virgo Maria fuit ſumme beatificanda ex ineffabili ꝓdestinatōne diuina ꝑ meritū christi. quod patet: q̄z exaltata est ſuper choros angeloꝝ ꝛc. Itē quia ipſa ſola tenet ſupremū gradū latitudinis beatificādorum ex merito xpi. Ergo ꝓximꝰ fuit ſumme gratificāda ꝓ gratiā gratū faciētē iuxta exigentiā ſue ꝓdestinate būtudis Sz si fuit i originali pctō ꝯcepta. nec habuit ſūmā gr̄am nec ſummā gl'iaz. q̄ ꝛc. Q3 aūt nō habuiſſz ſummā gratiā patet. q̄z nihil q̄d ꝓ aliq̄ instāti fuit i dei odio: ira et indignatōe: ē ille vnꝯz ſūme gratū. q̄z quacūq̄z post data gratitudine: ſp manet ira odiū et indignatio illi⁹ instātis in ꝙſpectu diuino. Q3 ꝛo nō habuiſſz ſummā gl'iam ꝓbat. q̄m ſi nō habuit tantā gratiā. q̄ nec tantā gl'iam. potiſſime cū tali innocentie correſpōdeat ſingularis gloria et ornatꝰ. Relinquit q̄ gl'iosa ꝙgo fuit a pctō originali ꝑſeruata postq̄z fuit ad ſummā gl'iam ex merito passiōis xpi ineffabiliter electa. Hec ille ¶ Qui tertiā rōnē deducit ex debita diſpoſitione et ꝓportione corꝑis mystici dicēs. Ler tū est q̄ apud ſcientificos theologos q̄ xps etiam q̄tū ad naturaz hūanā est caput ecclesie triūphantis et militātis. et ꝟ marie q̄z sic in naturali corꝑe caput i cetera mēbra naturaliter influit. sic christꝰ oibꝫ vtriuſq̄z ecclie mēbris ſpūaliter influit: illis omnibꝫ gratiaz et gl'iam ꝑmerēdo. Et hac aūt catholica theologoꝝ ſnia arguo sic. In corꝑe naturali debite diſpoſito et ꝓportionato aliq̄d mēbꝫ ē capiti ꝓpinquiꝰ: ad q̄d ꝓximo et immediate naturalis influxꝰ ab ipſo capite deſcendit: et ꝑ mediū cuiꝰ cetera mēbra hmōi influentiā recipiūt. Ergo a filī ꝓportionabiliter in corꝑe mystico erit aliq̄d membꝫ xpo capiti ꝓpinquiꝰ cū ꝑmo et immediate christꝰ ieſus ſpū aliter influat gr̄am et gl'iam. ꝑ cuiꝰ mediū cetera eccl'ie mēbra hmōi influētiam recipiūt. Ut em̄ ait cōmētator Auerrois i ꝓhemio phiſic. Sic est in naturalibꝫ: ita ſuo modo i ſpūalibꝫ. Hoc aūt mēbꝫ xpo capiti ꝓpinq̄us in gra et gl'ia nō est aliud nisi ꝙgo maria: in q̄ ꝑmo et immediate totiꝰ gre que est i christo: vt ait Hieronymꝰ: ſe infudit plenitudo. ea etiā mediatrice reliqua eccl'ie mēbra xpi gratiā recipiūt. q̄z de plenitudine eiꝰ: sic ait Bern̄: capiūt vniuerſi. nec vlla etiaz gr̄a de celo ad nos deſcendit: nisi veniat ꝑ manꝰ Marie. Sz si ꝙgo Maria ē ꝯcepta in pcto originali: nullū mēbꝫ ē in corꝑe mystico eccl'ie sic capiti primū et immediatū. q̄ obrem maneret mōſtruoſum ex defectu tal'is membri. q̄d ptz. q̄z cū xps q̄ ē caput sit naturaliꝫ ſine pctō originali ꝯceptꝰ: ita q̄ nō ſolū illud nō ꝯtraxit: ſz nec cōtrahere potuit. Si oīs alia hūana creatura esset ꝯcepta i pctō originali cū inter non ꝯtrahere nec posse ꝯtrahere: et posse ꝯtrahere et de facto ꝯtrahere intermedi et posse ꝯtrahere et de facto nō ꝯtrahere. hoc mēbꝫ deficiēte nullū mēbꝫ eēt xpo capiti ꝓximū et immediatū q̄d ꝑmo ſuſciperet hac influētiā immunitatꝫ a pctō originali. et ita corꝓꝰ my-

Rōne ꝓ portiōis corꝓris mystici

sticũ si tali ꝓpinq̃ mẽbro careret eẽt mõstruosum actu naturali corpi collũ dẽficeret. Cõcludit ḡ q̃ vt corp⁹ mysticũ eẽt dẽbite dispositũ ꝛ ꝓportionatũ. Itaq̃ ẏgo q̃ sup oẽm creaturã eẽtaliter ꝓ ĩ gra ꝛ gl'ia sublimata: fuit illud medĩu qđ ponit ĩ originali petõ ꝓcipi. ꝛ tm̃ ñ fuit ꝯceptũ. Et tãro fortiꝰ hĩpsum ꝯcludit: si ad memoriã reuocet q̃ ꝓdictũ caput ecclie christ⁹ ꝓncipaliter gr̃am mũdicie dẽ directo originali petõ oppositã ipsi corpi mystico infunit. qm̃ ꝓncipalit̃ ꝓpter petm̃ originale remediũ passus est. Ergo ẏgo gl'iosa hãc influẽtiã recepit: que dẽ collũ corpis mystici. ꝛ consequenter nõ fuit ꝯcepta in peccato originali

Rationes scĩ Thome.

¶ Quarta rõ sumit̃ ex rõnibus quas addu/cit sanct⁹ Thomas in .iij. ꝑte summe q. xxvij arti. iiij in corpe questionis: ad ꝓbandũ q̃ beata ẏgo fuit a veniali petõ ꝑseruata vt eẽt ꝓparata ꝛ dispositа maternitati dei. Tres aũt adducit rõnes. Prima est: qz sic̃ honor parentũ redundat in plem: ita ꝓ oppositum ignominia matris ad filiũ redũdasset. Secũda qz singularẽ affinitatẽ habuit ad xp̃m q̃ ex ea carnẽ assumpsit: nõ est aũt ꝯuẽtio xp̃i ad belyal. Tertia: qz singulari mõ dei filius q̃ est dei sapia in ip̃a habitauit. nõ solũ ĩ aĩma: sed etiã in vtero. In malivolã aũt aiam nõ intrabit sapiẽtia. nec habitabit in corpe subdito peccatis. vt ait Salomon Sap. j. ℊ

Ꝫ Et his oẽm rõnibꝫ ꝯcludit stricti⁹ q̃ ẏgo maria fuit ab originali petõ ꝑseruata. ¶ Et primo ꝓpter ꝓmã. q. maior ignominia redundaret a ẏgine in plem suã ꝓp̃ petm̃ originale qz ꝓpter petm̃ veniale rõne maiorꝫ infecõis turpitudinis ꝛ grauedinis. vt ꝓz ex ꝓcedẽtibꝫ. Et secũda aũt rõne sic arguit. Nulla ẽ cõuentio xp̃i ad belyal. Sz si petm̃ veniale fuisset in ẏgine ꝓpter singularẽ affinitatem quã xp̃s ad ip̃m habet exq̃ ex ea carnẽ assumpsit: esset �means Thomã ꝯuẽtio xp̃i ad belyal. ℊ a fortiori non debuit originale petm̃ ĩhere. qz maior secuta fuisset ꝯuentio xp̃i ad belyal. Itẽ qz ꝑ ip̃m petm̃ originale fuisset ꝑ illo instanti diabolo incorpata. vt ꝓbatũ est in ꝓcedentibꝫ ꝛmonibꝫ ꝓ veniale autem nunqz. Itẽ qz originale est petm̃ nature: quã natura dei assumpsit ex ẏgine: veniale aũt est peccatũ ꝑsone quã deus nõ assumpsit. Ex tertia etiã rõne pariter ꝯcludit beatã ẏginẽ ab originali petõ fuisse ꝑseruatã: sic arguendo. In malivolã aniam nõ intrabit sapiẽtia nec habitabit in corpe subdito peccatis. Sz ꝑ peccatum originale aĩa ẏginis fuisset malivola hoc est in dei malivolẽtia ꝛ indignatõe ꝛ corpus eius magis subditũ peccatis qz ꝑ veniale. ℊ ꝓpter singularẽ inhabitatõem filij dei in aĩa ꝛ in corpe ipsius ẏginis: debuit omino a peccato originali ꝑseruari ꝓtiꝰ qz a venia li. Ex his igit̃ rõnibꝫ aut sanct⁹ Thomas nihil ꝯcludit. aut nos longe verius concludimus gl'iosam ẏginẽ ab originali peccato fuisse ꝑseruatã. Hec ille. ¶ Qui etiã quintã rõnem sumit ex ꝓbatiõe quã facẽ beatus Thomas in .iij. ꝑte summe. q. xxvij. ar. j. ꝓbando q̃ virgo Maria fuit sanctificata i vtero materno: vbi sic dicit. De sanctificatiõe ẏginis q̃ scz fuerit in vtero matris sanctificata nihil i sacra scriꝑtura traditũ. sicut Augustin⁹ arguit q̃ fuerit assumpta in celis. sic ꝛ nos possumus arguere in ꝓpositо Et sic arguẽs dicẽ Rationabilit̃ creditq̃ illa que genuit vnigenitum a ꝑe plenũ gr̃e ꝛ veritatis: maiora ꝓuilegia gr̃e accepit ꝓ omnibꝫ aliis. Inuenim⁹ aũt hoc sanctificatiõis ꝓuilegium i materno vtero q̃busdã aliis fuisse concessum. vt Hieremie cui dictũ est Hiere. j. Anteq̃ exires dẽ vulua sanctificaui te. Et Johi baptiste. de q̃ dictum est Luc. j. Spũsctõ replebit adhuc ex vtero matris sue. ℊ rõnabiliter creditur q̃ beata virgo sanctificata fuit anteq̃ ex vtero nasceret. Ex hac itaq̃ ꝓbatõe sic arguit. Rationabiliter credit q̃ illa q̃ genuit vnigenitũ a ꝑe plenũ gr̃e ꝛ veritatis: maiora ꝓuilegia gr̃e accepit ꝓ omnibꝫ aliis. Sed q̃busdam aliis ꝓuilegiis sanctificationis in materno vtero contra peccatũ originale legimus fuisse concessum. Ergo illa que genuit vnigenitum dei patris: ꝓtra originale peccatum maius ꝓuilegiũ debuit accipe. Sz ꝓuilegio sanctificationis i materno vtero ꝫ originale peccatum nullũ est maius qz ꝓuilegiũ ꝑseruatiõis. Ergo rõnabiliter credit q̃ fuerit ab ipso originali peccato ꝑseruata. ¶ Nec valet fuga dicẽtiũ. q̃ ẏginis sanctificatio fuit magis accelerata qz sanctificatio aliorũ. qz �means eos fuit sanctificata ꝑ mimã mozulã possibilem post ꝯceptõz. alij aũt tardius. Vel q̃ virgo Maria in sua sanctificatiõe vberiorẽ gratiam ꝓ omnibꝫ aliis accepit. Qm̃ sp maneret idẽ ꝓuilegiũ. ita q̃ ꝓuilegiũ ẏgis ꝫ originale peccatũ nõ fuisset alterius rõnis. Sed respondendo ꝑticulariter. Primo ad illud dẽ acceleratione dico: q̃ si ꝓpter ꝯceptũ ꝛ ꝑtum filij dei argumẽtatur rõnabilit̃ q̃ fuerit sanctificata in materno vtero immediate ꝑ cõceptiõem qz citius fuit possibile. a fortiori. si aliter opinantes intellexissent congruitatẽ ꝛ modũ quo nos asserimus gl'iosam ẏginem

Quinta ratio

Solutiones de sanctificatiõe ẏginis.

p̄ seruatiōem fuisse redemptā. Hipsum eā/
dē nobiscū adduxissent: ꝟginis inocētiam
pariter sublimātes. Nec adduxisset p in/
cōueniēti dicēte. q̄ si esset sine peccato ꝛcepta
fuisset x̄po equal'. vel q̄ nō indiguisset redē/
ptione ⁊ similia: que alti⁹ speculātibꝫ ridicu
losa ⁊ valde grossa vident. Sil'r si duo es/
sent incarceratip aliquo enormi crimīe: pua
esset sublenario infamie vni⁹ p eo q̄ ipe ali/
quo paruo tpe añ altiū esset de carcere libera/
tus. Cōtra illō ꝟo de vberiori gra i sanctifica
tione recepta rndet: sic arguendo. Si decuit
ꝟginē a pcō originali mūdari p maiorem
sanctificatōis mundiciāꝫ oēs alios mundati
fuerint. ⁊ p̄ ppē maternā dignitate filij dei.
ḡ decuit ppter eādem rōnem tāta eā mundi/
cia ⁊ immunitate peccati tollere quanta fuit
possibile sub x̄po ihesu. Quia etiam q̄tacūq;
mūdicia ⁊ maxima puritate data in dei geni
trice: p dignitati ꝛceptionis ⁊ maternitatis
filij dei adequate mīme potuit correspōdere
¶ Nec valet fuga dicentiū q̄ p hāc opinio/
nē derogat legi nature a sacra scriptura com/
probate ex eo q̄ finit p ꝛcubitū ꝛcepta. et iō
debuit in originali cōcipi. Quia rndet q̄ ma
ius est derogare priori lege nature q̄ ab ipsa
natura naturalit̄ est intēta ⁊ a deo instituta
de multiplicāda ple p viri ⁊ femie cōmixtio
nem. cui tñ fuit derogatū qñ brā ꝟgo suū cō
cepit filiū: quē nō de viro sz de spūsctō ꝛcepit
q̄z derogare i ꝛceptōe eiusdē ꝟginis scde legi q̄
est lex peccati q̄ a natura nō est naturalit̄ in/
tenta. Illū ḡ q̄ derogauit prime legi nature i
nocentis in ꝛceptōe filij sui. ppter maiorez
eiusdem vnigeniti sui honorē ⁊ mundiciam
ampliorē. decuit etiā derogare secūde legi na
ture peccatricis ppter ipsius filij ⁊ spōse sue
remouendā vituperationē. puritatisq; ma/
terne conseruatōem: atq; vtriusq; cōmenda
tionem.

¶ Pars tertia huius sermonis q̄ dicit de/
monstrationis

Ultis alijs miraculis ⁊ maximis si
m gnis omnipotens de⁹ genitricē sue in
nocentiā declarauit. de q̄bꝫ aliq̄ infe/
rius annotabim⁹. Licet em veritatis fides
verboꝝ adminiculis nō indigeat. l. j. C. si mi
nor ab here. se absti. tamē q̄z magis mouēt
facta q̄z verba. vt notat' in. l. de quibus. ff. de
legi. ⁊ in. l. ea q̄. ff. de ꝛtra. emp. ⁊ res magꝭ de
darat' ⁊ cognoscit occulta experiētia q̄z doctri
na. ℌ. fi. insti. de gradi. ⁊. l. ꝓtor. ℌ. emācipat⁹
ff. de col. bono. Aliqua alia miracula a deo fa
cta subnectā. Quapropter si deuoti immacu
late cōceptionis decipiunt: nō nisi a deo deci/
piuntur: cū sub titulo ꝛceptōis mris eius ta
lia fiāt ⁊ facta sunt. pdigia q̄ a solo deo fieri
potuerūt. Quia ꝟo de⁹ nullū potest decipere:
ideo null⁹ in veneratiōe ꝛceptōis brē ꝟginis
potest errare ¶ Unū añt miraculū i ciuitate Mira/
culum.j.
Mediolani anno p̄terito accidit. Nā cum
p̄dicator q̄dā ℑ immaculatā ꝟginis ꝛceptōez
p̄dicasset. ⁊ post p̄dicatōem poni fecisset tabu
lam quandā in loco in quo p̄dicauerat. in q̄
tabula scripte erant auctoritates quedā con
tra ꝟginis ꝛceptiōem. Casu interfuit vnus
ꝛceptionis brē ꝟginis deuotus qui timēs ta
li p̄dicatione ac tabelle ad murū affixiōe ml'
tos a deuotione immaculate conceptōis ma
tris dei posse auerti. recogitansq; q̄liter huic
incōueniēti valeret obuiare. Tandē pposu/
it in aīmo suo describi atq; depingi facere su/
per portā dom⁹ sue nōnullos doctores cū di/
ctis suis beate ꝟginis imaculatā ꝛceptōz cōmē
dātibꝫ. Simul cū miraculo ℑ illū p̄dicatorē
facto. q̄: vt legit': postq; ℑ beate ꝟginis ꝛceptōz
p̄dicauit: de pulpito descendens statim adue
niente lupo terribili suffocat⁹ est. Hoc añt p
positum cū p aliquod temp⁹ implere distu/
lisset: egritudine maxima infirmat⁹ est. Cuz
ꝟo nullis medicoꝝ remedijs sanitatē recupe
rare se posse ꝛspiceret. excogitare cepit q̄ fo/
te beata ꝟgo ppter ppositi sui dilatiōem idi
gnata: hāc sibi infirmitatem euenire fecisset
Ūn primo illi deuouit q̄ si ipm de predicta in
firmitate liberaret: ipsas a. Ires describi atq;
doctores q̄ illas edidere depingi cū p̄dicto lu
pi miraculo faceret. Quo emisso atq; cōple/
to voto ab ipa infirmitate sine medicinaruz
remedijs liberat⁹ est. qđ miraculū ipse mihi
ore ppio enarrauit. Cui⁹ etiā rei testimoni
um mihi phibuit aromatari⁹ q̄ illi añ emis/
sum votū i p̄dicta infirmitate medicinas ex/
hibuit ¶ Aliꝺ q̄z iudiciū sue inocētie brā ꝟgo Solū
a q̄tuordecī annis infra demōstrauit. Maz
cū reuerēdū p̄em frem Bernardinū de cay
mis ordis nri summ⁹ pōtifex Sixt⁹ quart⁹
ad hyspaniaz regē p q̄busdam reb⁹ valdei/
portātibꝫ atq; xp̄ianitatiz bonū ꝛcernētibꝫ de
stinass. ipeq; ab ipo rege q̄cq̄d predict⁹ sum
mus pontifex petebat obtinuisset. ab hyspa/
nijs romā pgere volens: cū Ml'i essz vni ex
ei⁹ socijs ad terrā sanctā superioꝝ obedētia
pfecturo qui lras regz p̄dicti summo pōtifici
directas in custodia habebat. predict⁹ frater
Bernardin⁹ imposuit vt oēs lras alteri suo
socio assignaret. Ille ꝟo cum ml'tas litteras
ab hyspaniarum partibus delatas i vno pa/

niculo ligatas hꝫet eas fidelit alꝫi socio eius ꝯsignit. oblit⁹ q lras a qbꝰ totũ negocij pon dus xpẽdebat: in qbusdã corpalibꝰ reposue rat: vñ eas hierosolymã prectur⁹ asportauit Cũ igit pꝫ frater Bernardin⁹ Romam pfe ctus esset: credẽs q illas lras soci⁹ ei⁹ haberet ꝛ ad summi põtificẽ pntiã accedere deberet: volẽs pdictas lras ꝓpare vt eas summo pon tifici posset pntare. Reuolutꝫ oĩbꝰ litteris quas ei⁹ soci⁹ habebat: inuenit illas deesse sine quibꝰ corã summo põtifice ei⁹ indignati onẽ timẽs nõ audebat ap parere: ppt quod multũ incepit affligi: nesciẽs qd de ipis lris factum esset. Ego ꝯo qui simul cũ illo romã prexerã p confirmatione nostri officij ꝯceptio nis ꝙgis gliose impetrãda. reuoui eidẽ pꝫ sime ꝙginẽ q si gratã nobis hꝫe faceret a pre dicto summo pontifice audientiã: litteras q pdictas repiri: tres ad gliam imaculate ꝯce ptionis sue fmones cõponerẽ. q emisso voto statim summ⁹ pontifex nos vocari ꝓcepit at q̃ alacri vultu ꝛ valde iocũda facie gratissi mã nob audientiã dedit. ipmq patrẽ fratrẽ Bernardinũ ne de amissione lraꝝ affligeret hortat⁹ est dicens q ita credebat ꝙbis suis si cut lris ipis credidisset. Sꝫ qõ mirabili⁹ ẽ: ꝓparãte ipa bñdicta ꝙgine soci⁹ pdicti patꝫ fratris Bernardini q abstulerat ipas lras anteq in portu venetiaꝝ nauẽ nauigaturus ascẽderet: reuoluens pdicta corpalia ipsas q lras repriens: eas statim pdicto patri fratri Bernardino Romã transmisit: q eas ad cõ firmationẽ sue fidelissime legatiõis ꝓfato sũ mo pontifici psentauit. ¶ In terra etiaꝫ mo doetie tpe pestis q dã habens vlc⁹ morbꝰ suꝫ beatã ꝙginẽ rogauit vt ad gloriã sue sanctis sime ꝯceptõis eũ liberaret. qua i sero emissa i uocatione mane sequenti se liberum reperit. ¶ In ciuitate ꝙꝫ laude dũ quedã mulier mr vni⁹ fratris nri grauissima infirmitate labo raret. sili mõ immaculate ꝯceptioni bte ꝙgi nis se reuouẽs liberata est. Ecõtra ꝯo ꝯ inno cẽtiã sua plequẽtes ipa ꝙgo bñdicta mltipli citer indignatõꝫ sua demõstrauit ¶ Mã in q dam terra italie dũ quidã religiosus contra ꝯceptiõem bte ꝙgis pdicaret: dixit. Rogo ꝙ ginẽ Mariã vt de ꝙfitate a me predicata ali quã faciat demõstratiõem. statimq h dicto: vna parte fundi pulpiti sup q erat cadente: ipse deorsum corruẽs: vsq ad cingulũ pãnis suis oĩbꝰ delup remanentibꝰ cũ esset sine fe moralibꝰ ꝛ antiphonã tori populo ludibriũ fuit. Sicq bta ꝙgo aduersariũ suũ ꝓfudit. ¶ In ciuitate ꝙꝫ Mãtue tpe illustꝫ march ionis dñi Ludouici aui pꝫ dñi marchio nis. qdã religiosus ꝓfessor pdicti marchionis rogauit pm vt festũ ꝯceptõis bte ꝙgis de li bro festorꝫ q obseruãt in illa ciuitate faceret celebri. Cui ille rñdit se h facere nolle. qꝫ h festum erat a suis pdecessoribꝰ institutũ. Tũc ille ꝓfessor rogauit eum vt ipm pmitteret di ctũ festũ cãcellare. q ex tedio pmittẽte: ille cõ fessor cãcellato ꝯceptõis festo ad suũ reũsus monasteriũ mortu⁹ est sine lingua. Meruit em illã linguã amittere q bte ꝙgis ꝯceptiõꝫ psumpsit ipugnare. p q em qs deliqt: p ea et puniri dꝫ. Sap. xj. ꝛ Exo. xxj. ꝛ notat in. l. ex facto. §. Julian⁹. ff. de vl ꝛ pu. l. heres. ff. de his qbꝰ vt idignis. ꝛ i. l. fi. C. de accu. ꝛ i. l. si cui. ff. eodẽ. ꝛ p glo. i. l. si fugitiui. C. õ ser. fu. ¶ In ciuitate eriã Mli qdã notari⁹ ꝛ ciuis mediolanẽsis dñs Petr⁹ Antoni⁹ de Ber nardis q erat ꝛri⁹ opioni de imaculata cõce ptione bte ꝙgis talit q habebat exosum offi ciũ ꝯceptõis p romanã eccliam approbatꝫ nec volebat audire pdicatões de cõceptione eiusdẽ ꝙgis. ac reprehendebat eos q tenebant hãc opinionẽ. vel ieiunabãt vigiliã ꝯceptio nis. ac festum ei⁹ celebrabãt ac obseruabãt. ꝛ in hac opinione sua ꝯceptõem pseuerauit annis. xiij. ꝛ pl⁹. Vñ cũ qdã ei⁹ fili⁹: qui po stea fact⁹ est religiosus ordis heremitarꝫ scti Augustini de obseruãtia: existẽs adhuc secu larꝫ scripsisset sup vnũ suũ librꝫ epl'aꝝ sancti Hieronymi qndã salutatiõem bte ꝙgis pdi cartã Mli a pre fratre Antonio de vercellis: ordinis minorũ. in q bñdicta ꝙgo Maria sine culpa original' peccati fuisse laudat Ipse dñs Petr⁹ pdict⁹ cãcellauit predicta ꝙba. ꝛ scripsit ibidẽ auctẽ ꝛriã scti Thome de aqno ꝛ vnã auctẽ sancti Ambrosij q videt contra ꝯceptõem bte ꝙgis. atq reprehendit filiũ suũ quia pdictã salutatiõem scripsisset. Perseue rante aũt eo in hac sua ptinacia: accidit sibi in estate prime pterita talis visio noctꝫ tpe. Nam videbat ei q esset in eccl'ia scti Angeli fratrꝫ minorꝫ de obseruãtia apud Mediola num. q̃ꝫ staret ppe vas in q est aq bñdicta iuxta portã maiorẽ eccie. in quo loco cũ ora ret apparuit beata ꝙgo Maria in ipa eccia que veniebat a manu dextra capelle scti Ber nardini site in ipa eccl'ia. et ibat versus eum ꝛ ipse notari⁹ genibꝰ flexis pstrat⁹ in terraꝫ adorauit beatã ꝙginẽ etiã inclinãdo caput cum ei appropinqsset: putãs q eum deberet respicere. Sꝫ ipa oĩdens faciẽ turbatam re uoluit caput suum: ꝛ noluit ipm respicere. sta timq dispariuit. vnd ꝛ ipe ad se reuersus in

culũ ꝛ i pugnãtes imacula tã conce ptionem

Tertiũ

Quartũ

Irrisori um satis

Mira/

magno dolore remānsit. & tot⁹ dsolat⁹. & i ipa nocte ampli⁹ nō potuit dormire: cogitando & recogitādo cām q̄re brā ẏgo ei apparuerat cū facie sic turbata. & voluerat eum respicere marie aūt mirabat: q̄ alia vice cū ipe adhuc esset etatis tredecim vel q̄ttuordecim annorum: & ieiunasset septē annis cōtinuis diem ipi⁹ dñe in pane & aqua semel in omi hebdomada. nūq̄ frāgēs ieiuniū ex infirmitate vel alia causa. sibi apparuerat ipa ẏgo bñdicta & cum ipe illi magnā fecisset reuerentiā: ipa quoq̄ iocūda & hilari facie eū respicēs: versus eum fec̄ inclinatōem capitis sui. Luz igit dict⁹ notari⁹ ex pdicta scōa visione sic ptraria pme: esset valde afflict⁹: accidit q̄ adueniu preterito cū pdicaret Mri reuerend⁹ pater frater Bernardin⁹ feltrin⁹ ordinis minoꝝ. & multa diceret in laudē ꝯceptōis beate ẏginis. & exprobraret illā ptinaciter ipugnātes ipe notari⁹ interfuit pdicatōi. Un inspiratus a deo cepit timere q̄ pdicta visio terribil ei a brā ẏgie fuisset demōstrata. q̄ suā ꝯceptionem impugnabat. Un deuote eā rogauit q̄ si vez erat q̄ ipsa esset ꝯcepta sine origīali pcō. in visione aliquā ei faceret hr̄e dsolatōnem: & ipe renūciaret opioni ꝫrie. & cācellaret illā postillā auctoritatis sancti Thome. & reaptaret i libro pdicto epl'az scti Hieronymi illā salutatōz cancellatā. Qua facta invocatione: i breui habuit de nocte hāc visiōz. Videbat em̄ sibi q̄ esset i platea sancti Ambrosij: q̄ est iuxta eccl'iam scti Frācisci. in q̄ ecclesia est capella imaculate ꝯceptōis beate ẏginis Marie. Et ecce i aere paz distante a terra apparuit dulcis Jesus filius bñdict⁹ ẏginis gliose: magna comitiua sociat⁹. eratq̄ relucētioꝝ sole: atq̄ i mānibus suis habebat magnā copiā floꝝ candidissimoꝝ. & redolētium atq̄ mirabiliter fragrantiū. multeq̄ gentes adesse videbant: ab eo petentes vt de pdictis floribus tā fragrātibus & odorifer⁹ eis porrigeret. Un & ipe notari⁹ ei dixit. O dulcissime Jesu xpe placeat vobis & mihi porrigere de dict⁹ floribus. & ipe benignissim⁹ Jesus appropīnquās ei & extēdēs brachiū suū porrexit illi de dict⁹ floribus manu sua q̄si ppe facie suaz extendēs. Quo actu ipe notari⁹ ad se reūsus gr̄as imēsas egit dño nr̄o Jesu xpo. & tot⁹ remansit ꝫsolat⁹. statimq̄ facto mane cācellauit dictas auctes septas ꝫ gliose ẏginis cōceptōem. & renouauit pdictā salutatōz in pdicto libro quā etiā ab eodē die vsq̄ nūc i sero dixit añ dormitōz: & q̄tridie dicere ꝓposuit: & in scriptis redegit pdictas visiōes & manu ꝓpa scripsit & subscripsit i testimoniū veritatis et opinioni quā pius habuerat ꝫ ꝯceptiōez immaculatā intemerate ẏginis totaliter renunciauit. cui⁹ lr̄as in. 1492. ac die p̄mo die februarij ꝓpria ei⁹ manu factas apud me habeo autenticas. q̄s ipemet mihi retulit. & iurauit ita esse veritate. ¶Aliud q̄z indiciū sue innocētie demōstratiuū brā ẏgo oñdit. Nā cum viglenani anno p̄ti deberet fieri disputatio de ꝯceptōe brē ẏginis: vn⁹ bachalari⁹ ordinis cuiusdā q̄ ibidē ꝯuenerat & tenuerat vsq̄ ad illud tps opinionē ꝫriā imaculate ꝯceptōni meritz ipsi⁹ beate ẏginis illuminat⁹ a deo coraz fratribus nostrz renūciauit opinioni sue. pmisitq̄ se de cetero creditur⁹ ipam benedictā virginem sine pcō originali fuisse conceptam. Hoc aūt ꝫfiteri nolūt quidā in opione sua indurati. Un cū in quadā ciuitate italie ordinis eoz institutoz: vt cōit ab eis tenet: sit sepult⁹. quadā die i illo monasterio fratribus ex more añ tūbā sepulture q̄ndā antiphonā canēnibus q̄ incipit. Magne pr̄ tē. Audita ē vox de tumba dicēs. Neq̄ ego pr̄: neq̄ vos filij. Que ꝺba licet a q̄buldā interptata sint q̄ hoc ideo diceret ille sanct⁹. q̄z fres q̄ habitabāt i illo ꝯuētu nō obseruabāt ordinata p ipm institutorē. alij vo dicūt q̄ i illa tumba nō ē corp⁹ ipi⁹ scti: z vni⁹ religiosi alteri⁹ ordinis. & iō vox illi⁹ dixit. Neq̄ ego pr̄ & reliqua tñ alij & forte melī opināt q̄ h iō dixit ille sctūs. q̄z cū ipe fuerit deuotissim⁹ ꝯceptōnis mris dei: ipi eā impugnare nitebantur. & ideo bñ dixit. Neq̄ ego pr̄. s. vester suz. neq̄ vos filij. s. mei est⁹. a. d. sicut iudeis dixit ipe Joh. viij. Si filij Abrae estis: opera Abrae facite. Sic & vos. si filij mei esse vultz: deuotionē meā erga immaculatā ẏginē Mariā tenere. vt nō sitis de illis de quibus sanct⁹ Ambrosi⁹ in quadā omelia inquit. Radix sterā & si rami inutiles sē. vt etiā non sitis de illis quos sanct⁹ Johānes baptista Luc. iij. appellat genimina viperaz: q̄ materna viscera crudeliter rodūt. ¶In candiana etiā insula vt mihi retulit vn⁹ frater nr̄ q̄ tūc ibi aderat cū vn⁹ deuot⁹ frāc minor de imaculata ẏginis ꝯceptiōe pdicasset: q̄dā visitator alteri⁹ ordinis post prandiū fecit pdicatōnis signū pulsari. Et congregato populo cepit pdicare cōtra beate ẏginis ꝯceptōem. qđ indigne ferēs illustrissim⁹ dux candie deuotissim⁹ brē ẏginis: q̄ sermoni pñs erat. ꝓcepit illi visitatori vt statim de pulpito descenderet & sileret sub pena indignatiōis excellētissime dñationis veneriaz. Ille igit coact⁹ descendere valde

indignat⁹: misit quasdã ꝯclusiões fratri illi nro ꝓdicatori. iactãs se eas velle contra eũ disputare Quas ille frater aspiciẽs. ũenit i tribuloꝝ fallas ĩ grãmatica. vñ illi rñdit: q ꝑ⁹ ires ad sc̃ola pueroꝝ: ⁊ postea possẽ ire ad disputatoꝝ theologoꝝ. ⁊ qõ ꝑ⁹ curaret caput ꝓciani qõ ipe fregerat: q̃ plumeret ĩ pugnare argumẽta Scoti. Beata tñ virgo temeritatẽ suã cõfundere etiã aliter voluit. Nã infra paucos dies post ipsum excessum dicẽ⁹ visitatoꝝ suis fratribꝫ oĩbꝫ ĩseditõem ꝯ eũ ꝯuersis: necesse habuit effugere latenꝫ ⁊ monasterio suo timẽs ĩcarcerari. vl̃ forte etiam peius tractari ab eis. vñ ad monasteriũ nim̃ supplex venit rogãs frẽs nr̃os vt eũ oc cultatu tenere dignarenꝫ in monasterio: do necnauigiũ secuꝝ trãsferẽdi inueniret. Cui⁹ ꝑterita nõ attẽdentes ꝓdicti frẽs: sꝫ bonũ p malo fm apl̃i ꝯsiliũ ad Rom̃. xij. reddẽtes. eũ in monasterio suo charitatiue q̃ad voluit tenuerũt. ¶ In firmana etiã ciuitate dum q dam ꝓdicatoꝝ ꝯ beate ỽgĩs ꝯceptiõem ꝓdicaret cepisset: subito sanguis eũ magno impetu de ore ei⁹ effluere cepit ita q̃ nunq̃ inceptuꝫ finire ꝑsequi potuit. Sꝫ forte aliquis ꝓtrame indignabit̃: qr talia ad immaculate ỽgĩnis reuelationem miracula facta ꝓscripsi. Cui ego rñdeo q̃ dñ beata ỽgo illa fecit: toti mũdo laudabiliter intimãda monstrauit. Ego tñ in ꝫope neminẽ specialit̃ notaui. Unde si qs mihi irasci voluerit ⁊ recalcitrare: verifi cabit̃ de eo illud q̃ dixit beat⁹ Hieronymus ad Nepotianũ dicens. Neminẽ specialiter fmo me⁹ pulsauit. generalit̃ de vicijs dispu M tatio est. Qui igitur mihi irasci voluerit: ꝓ ijs ipse de se q̃ tal̃ sit ꝓfitebit̃. Nec ille. Talis ꝫ q̃z murmuratoꝝ oñdet se esse de ill̃ aduersa rijs beẽ ỽgĩs de quoꝝ obstinatiõe ꝫ tractaꝫ. Jnq̃t em̃ moral̃ Lathꝰ in suis documentis. Loĩc⁹ ipe sibi de se putat oĩa dici. Tal̃ q̃z facer sicut equ⁹ q̃ hꝫ clauũ fixũ in carne. q̃ subito vt tãgit̃ illo recalcitrat. Ego tamẽ eoꝝ murmurationẽ puto pẽdo. Nã si oĩes ỽpugnatores brissime ỽgĩs ꝯ me ỽbis ac factꝫ i surgerẽt: ꝓsiderem in illo q̃ defensoribus sue matris ỽq̃t illud. q̃. Paralip̃. xx. Nolite timere nec paueatꝫ hac multitudinẽ. Nõ em est vestra pugna sed dei. Et ꝓpterea ipoꝝ detractionẽ arq̃s susurrationẽ nõ timeo: nec curo de eoꝝ scripꝫ me ỽpugnãtibꝫ. qr nec curabat saluatoꝝ noster de murmuratiõibꝫ aut scandalis phariseoꝝ. Et ideo aliq̃ ꝓdicatores fallunt̃ q̃ dimittũt ꝓdicare de ꝯceptione beate ỽgĩs: maxime in die sue solẽnitatis: timẽtes aliq̃s ꝓdicte ꝯceptõis adũsarios aduersum se ꝯcitari. Bon⁹ nãq̃ ac fidel's seruꝰ nõ dz a laudibꝫ dñi ac dñe sue desistere. licet aliq̃s videat de ꝓdictꝫ laudibꝫ indignatoꝝ ỽbe. Jõ vt intelleri cũ suprascript⁹ pr̃ frater Bernardin⁹ feltrin⁹ ꝓpato respectu nõ solet ꝓdicare de ꝯceptõe ỽginis bñdicte. Quadam vigilia ꝯceptõis interrogauit eũ venerãdus pater frater Sixt⁹ de Mlo ordis nr̃i: de quo vellet in crastino ꝓdicare. Cui ille rñdit. q̃ ꝓdicare nolebat de ꝯceptõe rõe ꝓdicta sed aliqua alia ad beate ỽginis gl̃iam intendebat dicere. Predict⁹ aũt pater eũ hortat⁹ est vt de imaculate ỽgĩs ꝯceptõe ꝓdicaret ⁊ mirem dei q̃ztuꝫ digne poterat laudaret. nec a laude dñe nostre ꝑpter taliũ murmurantium indignatoem desisteret. De talibꝫ enim q̃ ex malivolẽtia vel obstinatiõe scãdalizanꝫ dici potest illud qõ de phariseis q̃ de verbis xpi scãdalizabanꝫ. dixit ipe dñs discipul's suis Mat. xv. s. Sinite illos: ceci sunt et duces cecoꝝ. Quapropt̃ ꝑfat⁹ pr̃ frat̃ Bernardinus ill⁹ scti viri q̃ in vita ⁊ i mortẽ miraculis claruit ꝑsuasione ꝯfortat⁹: postea semper de ipa ꝯceptiõe ꝓdicauit: credens hãc esse beatissime ỽgĩs voluntatẽ. q̃ ad hꝫ insinuandũ sue ꝯceptõis deuotꝫ multas grãs elargit̃. Nã tempe Blãchoꝝ cuꝫ Mediolani esset maxima pestis: fecerũt mediolanẽses votuꝫ beate ỽginẽ: q̃ si eos liberaret: festũ sue immaculate ꝯceptõis celebrarẽt. Quo emisso voto a dicta peste liberati sunt. Intellexi etiam q̃ primꝰ dux mediolani tã pclaꝝ ꝓsecut⁹ est dominiũ: qr ad exhortatiõez mgr̃i Petri de candia: q̃ postea fuit summꝰ ꝓntifex: deuotionẽ pcipuã isp habuit ꝯceptõi beate ỽginis mris dei. qua deuote sepi⁹ p scissimã sua cõceptionẽ iuocabat. Credo etiã ꝓdictũ Sixtuꝫ quartũ ad summi apl̃at⁹ apicẽ puectũ. qr q̃ tidie ad vesp̃as ⁊ matutinũ de imaculata ỽginis ꝯceptõe ꝯmemoratoꝝ faciebat. quã deuotionẽ etiã in põtificatu isp vt itelleri obseruauit Nouissime vo aliõ inocẽtie sue stupẽ dũ idiciũ gl̃iosa ỽgo maria dmõstrauit Nã cũ serenissim⁹ rex hyspanieꝫ p mlt̃os annos De rege elaborasꝫ p captõe idite ⁊ inexpugnabil' vr hispanie bis granate. tãdẽ ad purissime ỽgĩs adiutoriũ ꝓfugies deuote vouit cũ serenissima ꝓsorte sua regĩa. q̃ si eis de ꝓdicta vrbe victoriã p staret: ꝑmũ ciuitatꝫ illi⁹ tẽplũ ad honorẽ sue imaculate ꝯceptõis dedicari facerẽt atq̃z ꝓsecrari. q̃ facto voto: gl̃iosam de ipa ciuitate victoriã ỽgo ill̃ itemerata ꝯcessit. vñ in ꝑsata vrbe solenit̃ intrãtes cũ magno eꝝ numine

ro. suoꝝ ꝯ ꝑceꝑ atq; milituꝫ ꝑtenti exercitu vorũ ꝑdictũ, ptinꝰ cõpleuerit. Animẽ ergo oĩs xpiani ꝓncipes ad colendã imꝫmaculatã mꝛis dei ꝛceptõz. atq; ipsiꝰ festiuitatẽ iubeãt in oĩ potẽtie sue dominio solẽniter celebrari. Si ꝙs eꝫ aliquã a ꝑdicta ꝟgie gꝛam deꝛsiderat obtinere: illã ad ꝛceptõis sue reuerentiã studeat flagitare. ¶ Hoc nãq; nouissimo mũdi tpe dignabit͛ bñ dicta ꝟgo vniũso oꝛbi puritatẽ atq; innocẽtiã suã demonstrare. rebelles suos ꝓsternẽs ⁊ sue ꝛceptionis deuotos exaltãs magnifice. Sicut fecꝫ Alexãdro nequã magno theologo. cui rebelli ⁊ ꝛtrario immaculate ꝛceptõis ipa bñdicta ꝟgo indignatõem suã demonstrauit. Sil'i mõ ꝙ etiã demonstrauit Alexandro de ales. vnde etiaꝫ ipm cõuertit. Quapropter ꝑdictꝰ doctor cõposuit pulcerrimũ ꝓmonẽ de ꝛceptõe matris dei: accipiẽdo ꝓ themate illud Cantico. iiij. Tota pulcra es ⁊c. in ꝙ sic dic. Festũ ꝛceptionis btẽ Marie ꝛsecrate ꝟgis honorat͛ ꝓpter reuelatõez ꝙ facta fuit abbati Helsino vt talẽ diem ꝙ signãter fuit sibi expꝛessa celebrari faceret ad honorẽ ꝟginis mꝛis dei sub interminatione mortꝭ sibi infligẽde. Cum ꝙ reuelatio facta illi sancto abbati non debeat discredi: sicut nec reuelatões antiq̃s patribꝫ facte: pie credendũ est ꝙ iuꝛ dictã reuelatoꝫ ꝑfata solẽnitas debeat celebrari. Ad qõ stimulamur qꝛ natiuitas btẽ ꝟgis celebrat͛ ꝓpter reuelatõem cuidã solitario factã: quare ꝙ ꝛceptio nõ debeat celebrari iuꝛ reuelatõem illi sancto abbati factã? Ego igit͛ doceo ⁊ asseꝛo ⁊ credo illos esse cõmendãdos ꝙ pie ⁊ deuote festũ ꝛceptõis celebrãdũ dixerũt. Et hꝫ ꝑcipue. Nã cũ mgr theologie exñs in scholis publice ꝛtrariũ docerẽ. ⁊ isto die sicut i aliꝭs diebꝫ officiũ doctorꝭ in schol' exercere vellem teste sole iustitie: arripuit me tã repentinus moꝛbꝰ ꝙ eodẽ die ⁊ annis singul' me exceca-uit: ita ꝙ tali die ꝛceptõis officiũ magisterũ exercere nunq; valui. vñ auditoꝛes cõsoꝛcij mei extimãteꝫ istũ moꝛbũ euenire mihi: qꝛ impugnabã festũ ꝛceptõis: me coꝛripuerũt: ⁊ sanũ ꝛsiliũ habui ab eisdem vt de illo festo crederẽ ꝟitũ. ac illud festũ celebrandũ annuatim foꝛe sentirẽ. Et hꝰ doceo faciendũ. et hoc asseꝛo. Hec ille. Ego aũt dicere possum cum btõ Augꝭ. in ꝓmõe de assumptõe ꝟgis. i quo postq; rõnibꝫ ꝑijs ⁊ catholicꝭ ꝓbauit coꝛpus btẽ ꝟgis nõ fuisse coꝛruptũ nec a vermibus coꝛrosum: ꝫ sil' cũ aĩa reuiscitatũ ⁊ gl'ificatũ ait. Tibi ago gꝛas xpe: qꝛ d̃ sctã ꝟgine matre tua nisi qd̃ piũ est ac dignũ vilum ẽ sentire nõ potui. ¶ Ut eñ dic̃ Petrꝰ aureoli vbi. s. eadẽ dicit ꝑtr in ꝑtri qstione. imo oĩa argumẽta q̃ fec̃ Augꝰ. ad ꝓbãdũ ꝙ inconueniens fuisset btẽ ꝟgis coꝛpꝰ in putredinẽ ꝛti. multo magis ꝛcludũt inconuenientissimuz fuisse ceiꝰ aniꝰ ꝓcti stercoꝛibꝫ soꝛdidari ⁊ putrefieri. Inꝛ alia aũt fundamẽta põt adduci illd̃ qd̃ idẽ Augꝰ. vbi. s. inꝛt dũ ait. De maria credendũ nõ videt nec extimabile illud cuiꝰ extimationẽ ꝓcul ꝛpellit inextimabile munus qd̃ accepit. Sup qbꝫ ꝟbis arguit Petrꝰ aureoli vbi. s. di. Sed certũ est ꝙ maternitas dei causalitas oĩs gꝛe: ꝓncipatio diuine pacis charitatꝭ ⁊ amicicie: repellit extimatõem omnis pcti. Inextimabile eñ est ꝓncipiũ amicicie esse filiã odij. ꝓncipiũ charitatꝭ ⁊ pacꝭ ee filiã ire. mꝛem dei ee fuã pcti. Ergo hꝫ omino esse nõ debuit sm ꝟba Augꝭ. Hec ille. Non eñ ꝛgruũ fuit deo redemptiõem humani generꝭ malo ichoare ꝓncipio q̃ tã bono debebat pagi eritu. Ad qd̃ fac. c. ꝓncipat. j. q. j. Et qd̃ notat glo. in auc. vt iudi. sine q̃ suff. §. cogitatio. coll. ij. ꝑ textũ ibi. Facit etiã ad ꝑdicta q̃ initiũ est ꝛspectãdum. l. iij. §. seio. ff. de mino. l. si ꝑcuratoꝛẽ. in ꝓn. ff. mã. ⁊. l. si id qd̃ §. si filiꝰ. ff. ꝑ socio. ⁊. l. pomponiꝰ. la. ij. ff. de neg. gest. Multũ eñ valet bonũ initium et bona fides in ꝓncipio. l. ad q̃. in ꝓn. ff. d̃ his qui no. infa. l. j. ⁊ q̃. C. de longi tem. ꝑscrip. ⁊ §. si ꝙs a nõ dño. inſti. de reꝛ diui. ⁊ c. fi. de ꝑscrip. Ex quibꝫ omnibꝫ patet q̃ iconueniens fuisset mꝛem dei hꝛe malẽ initiũ. ¶ In predicto etiã loco ꝑdictꝰ doctoꝛ aꝛguit sic. Si: vt ait Hieronymꝰ ad Eustochiũ: oĩs honoꝛi pensus mꝛi redundat in filiũ. q̃ similit͛ dicẽdum est de vituperio. Quia ad quez ꝛspectat cõmodũ: ꝛspectat ⁊ incõmodũ. l. fm naturaz. ff. de regu. inꝛ. ⁊. l. si nõ fuerint. §. ita choiri. ff. ꝑ socio. Cum igit͛ turpitudo oꝛiginal' peccati summe repugnet filio. nõ videt bene honoꝛare xpm i mꝛe q̃ dic̃ in ea originale pcm fuisse. Hec ille. ¶ Et maxime cũ ipa dei mat vt. s. patuit fuerit fabꝛicata a filio suo qui fabꝛicat mũdissima ⁊ purissima. Sic̃ q̃ ignis nunq; fuit sine caloꝛe. nec aq̃ aliq̃n fuit sine humoꝛe. ita ⁊ beata dei genitꝛix nũq; fuit sine innocẽtia ⁊ puritate: sutq; filij gꝛa ⁊ amore. Matrẽ igit͛ dei infamari ⁊ vituꝑari nemo dꝫ supꝑtare. nã etiã fideles acboni canes ꝫ auferẽtes bona dñoꝝ suoꝝ solẽt latrare. rabidi ꝙ canes etiã dñm ac dñam suam querũt moꝛdere. Cum ergo sm iura licitum sit defendere vasallum et seruũ. l. sed si vnꝰ §. seruus meus. ff. de iniuri. Item famu-

De Alexãdro de ales

Non de... ait co... pus ꝟgis inco... ncrari

Deum initio

Defend... relicta...

lũ ꝺuctũ l.ij.ff.ꝺe vſu ⁊ habi. Itẽ filio ſpu/rio ꝺefendere pẽm ſuũ. ſm Bal. i.l. cũ acutiſſimi. C. ꝺe fideicõ. imo etiã licitũ ẽ ꝺefendere inimicũ ſi ei vĩ inferat. ſm Bal. i.l. vt vim. ff. ꝺe iuſti. ⁊ iu. Itẽ aĩal. pp̃ríũ. iuꝛ notata i. l. j. §. vim. ff ꝺe vi ⁊ vi ar. imo etiã inſ aĩalia bruta licita ẽ ꝺefenſio. l. j. §. cũ arietes. ff. ſi q. pau. ſe. di. Erubeſcere pfecto ꝺebẽt btẽ ẏgis i pugnatores q̃ ſint ſpuriꝰ ⁊ aĩalib⁹ bꝛutꝰ ꝺeteriores. cũ nõ ſolũ eã nõ ꝺefendãt ſꝫ vitupare conent q̃ ſi eã ꝺefendere nolũt: ſaltẽ oꝛi ſuo ſilẽtiũ ꝓponãt: vt ea q̃ legũt ⁊ nõ recte intelligũt. aliꝭ ꝫ mẽtem ꝺei exponere nõ p̃ſumant. Ꝓi ei ſcẽpta tm̃ diſcurrũt. eoꝝ ãt ꝓꝺcta ppẽ frigiditatẽ ſtomachi ñ bñ digerũt. vt ꝺe q̃buſ/ꝺã ſillib⁹ inq̃t Lyn⁹ in. l. iperiũ. ff. ꝺe iuriſ. om. iuꝺi. ¶ Ego ꝓo vt p̃ntẽ ſmonẽ ꝓcluꝺã ⁊ ꝺe/trahẽtiũ machinatoꝛib⁹ obuiare queã. q̃ lau/ꝺates btẽ ẏgis ꝓceptoꝝ appellãt ſomniato/res vl ſomnia recitates. ac ꝺẽpuãtes ſcripturas diuinas ſeu falſificãtes ſcroꝝ ꝺicta. vl eo rũ auctib⁹ abutẽtes. vl mẽꝺacia fingẽtes. ꝺi co q̃ ipi aliꝭ iponũt qꝺ forte ipi facere ꝓſue uerũt. Sicẽ q̃ꝺã ſcholaꝝ ſtrabo erat tpe quo ego legali ſtuꝺio operã ꝺabã i ciuitate papi enſi. q̃ cũ videbat aliquẽ ſibi ꝓtumelias ꝺice re voleẽte: timẽs ne ei ipꝛoparet q̃ eſſꝫ ſtrabo: ſtatim ei ꝺicebat Tu es vn⁹ ſtrabo: q̃nis ille rectos ⁊ pulcros hꝫet oculos. De talib⁹ autẽ ẏficat illꝺ qꝺ ponit Salomon Eccs. x. ꝺi. Stulꝰ i via ſua ambulãs: cũ ipe ſit inſipiẽs oẽs ſtultos exiſtimat. Et Seneca i li. ꝺe mo/rib⁹ ꝺicẽ hꝫ ois affectꝰ vt i q̃ ipe inſanit ce/teros putet inſanire. Et Aug. ſup ps. cxviij. ſmone. xij. ait. Nõ malꝰ ſuſpicat i alio quod ſentit i ſeipo. Sciãt q̃ oẽs q̃ ea q̃ i h̃ ope ſcri/pſi. aut ipe ex oꝛigialib⁹ libꝛ extraxi. aut ab aliꝭ auctoꝛib⁹ ſic allegata trãſcpſi. Mira cula ẏo h̃ poſita aut ipe oculꝰ ꝓꝛius vidi. aut a fidedignis narrata vl ꝺeſcpta recitaui. q̃ q̃ ꝺem ẏa miracula nõ ꝓtuerũt p diabolicam artẽ fieri. vt patuit. s. ſmõe. vij. pte. ij. vñ ap/paret malignitas ipugnãtiũ innocentiã geni/tricis ꝺei. q̃ ꝺicũt pꝺicta miracla ⁊ pꝺigia fe ciſſe diabolũ. O inſipiẽtia maria. Quis em̃ ſapiẽs credere poterit q̃ diabol⁹ miracla face ret ad ẏgis gla ⁊ quã ſp habuit i capitalẽ i/imicã: nõ enĩ p̃ſumẽꝺũ eſt quẽ ꝺebere extolli aclaudari a capitali iimico imo poti⁹ ꝺẽpmi et vituparí. Et ꝓꝛea leges reꝓbãt teſtio/niũ ſimiliũ. l. teſtiũ. ff. ꝺe teſti. Tles obſtiari in vituparõe ẏgis: nec auctib⁹ nec rõib⁹ nec q̃buſuis miracul credũt. Uñ ꝫ ꝺ bõis xp̃ianis credẽtib⁹ miracul facꝝ ꝓ ꝓceptõe imaculate ẏgis ꝓificẽt illa ꝺba p̃s. q̃b⁹ inquit ꝺo Telliono tua credibilia ſcta ſũ nimis. ꝺ ipiſ tñ nõ ꝓificat. Sꝫ h̃ pꝺixerat idẽ p̃s. q̃ etiaꝫ ait ꝺo. Nũq̃d cognoſcẽt i tenebꝛ mirabilia tua: ⁊ iuꝺicia tua i terra obliuiõis? q. ꝺ. nõ. Iſti em̃ ſunt ſil es phariſeis q̃ ꝺe xp̃o male di cebãt: ꝫ eũ viderẽt miracla facierẽt. ⁊ ꝺemõia eijcientẽ. vñ ⁊ ꝺicebãt. In beelzebub p̃ncipe ꝺemonioꝝ eijcit ꝺemonia. Mar. xij. ⁊ Mar ci. iij. Siſ r ceco nato ꝺicẽti eis ꝺe xp̃o q̃ eũ il lumiauerat. ipi rñꝺerũt vt habẽt Jo. ix. Nos ſcim⁹ q: h̃ hõ pctõr ẽ. Et ſic ex obſtinatõe ſua nolebãt creꝺere miracul xp̃i. iſti vero neſcio vtꝝ prioꝛes ſint: nolũt credere nec xp̃i prodi/gijs nec ĩmaculate mr̃is ei⁹. imo vt obſtiatõ nem ſuã ꝺefendãt: ꝺicũt q̃ btã ẏgo nõ iꝺiget mr̃is laudib⁹. ⁊ iõ nõ curat q̃ a nob ꝺe innocẽ tia laꝺeẽ. O maligna locutio q̃ induci pñt hoies ad blaſphemandã ꝺei genitricẽ. Ex h̃ em̃ arguẽt ꝺicẽres. Si mr̃e laudes nõ ſũt ei grate. gnec blaſphemie ei ml tũ diſplicẽt: O verſuta ꝺemonis fallacia q̃ hos i tãta mentiſ obturatiõe ꝓꝺuxit vt nec hoĩum verbis: nec diuis credãt: nec iuꝺicia ꝺei formiꝺẽt. ex q̃ ꝺe mõſtrãt q̃ ſapiẽtes nõ ſr. Si em̃ ſaperẽt. ve/rificaret ꝺe ipis illꝺ poeticũ. Laſus ꝺemẽtis correctio fit ſapiẽtꝫ. Cognoſcerẽt nãq̃ q̃ ſi ñ multũ diſpliceret ꝺeo ⁊ btẽ ẏgini ipugnatio innocẽtie ſue: tã magnas vinꝺictas ⁊ vltio/nes ꝫ eã pſequẽtes nõ feciſſent. Talib⁹ ex ob ſtinatõe ignoꝛãtib⁹ ꝺr Deut. xxxij. Bẽs abſ q̃ ꝺoſilio eſt ⁊ pꝛuꝺẽtia: vtinã ſaperẽt ⁊ itelli/gerẽt ac nouiſſima pꝛiꝺerẽt. Hoꝝ ãt calami tati valde ꝓpꝛioꝝ. Dubito em̃ q̃ ſi milia mi liũ ⁊ ꝺecies cẽtena milia miracla pl⁹q̃ facta ſunt ad ꝺeclaratõꝝ inocẽtie ẏginal fierẽt: fo/te aliq⁹ eoꝝ crederẽ nollet ꝺo. Jurauí et ſta/tui cuſtoꝺire opionẽ obſtiatois mee. ¶ Et iõ ꝺe ipis tm̃mõ i oib⁹ pcedẽtib⁹ ſmõib⁹ itelleri q̃n ipugnãtes puriſſime ẏgis ꝓceptiõeꝝ: vt eos ad ſanã ſniaꝝ reuocarẽ: exꝓobꝛatõis fla gello pcuſſi. ſcies q̃ p Sal. ꝺr Pꝛouꝝ. xxix. ẏ ga atq̃ correctio tribuit itellectum ⁊ ſapiam Nõ igit ꝺico q̃ aliq⁹ hacten⁹ peccauerit. q̃ ꝫ errauerit. btãꝫ tm̃ ẏginẽ i oꝛigiali pctõ ꝓcep/tã: ñ ex ptinacia ſꝫ ex q̃ꝺã ſolũ igrãtia ⁊ falſa opiatõe putauit Jllos ẏo ꝺico peccaſſet pec care ſuiſ q̃ ex obſtiatõe ac ptiacia atꝫ maligꝫ tate puriſſime ẏgis mr̃is ꝺei couãt innocẽtia i pugre. q̃s tam̃ moneo vt a malo ꝓpoſito ſuo ceſſent. q: meli⁹ ẽ ꝺeſiſtere q̃ꝫ male cepta pfice re. l. pꝺpom⁹. §. memiſſe. ff. ꝺ iof. te. ⁊ l. q̃s ſit fugitiu⁹. ff. ꝺ edil. edic. ⁊ p Bal. ⁊ voc. i. l. ſi q̃s nõ ꝺicã. C. ꝺe epi. ⁊ cle. ⁊ per glo. i. l. qui ea

Expꝛobꝛat nõ credẽtes ima/culatam ꝓceptiõ.

mẽte. ff. ꝺ iniu. Itẽ qz licitũ est seipm corrige re: si c etiã facẽ iurẽ cõsulẽ i. l. diu⁹. ff. ꝺe iu. pa. z i. l. labeo. vbi glo. ff. ꝺe ser. rusti. pdi. Ego ãt licet: vt arbitror: nihil nisi fm catholicã fidẽ scẽ sentiam: tñ more boni z fidel' xpiani oia i hac ope posita z etiã i oĩbꝫ aliis meis scriptis p̃sentibꝫ z futurꝫ sctissime sedis aplice iudicio z determinatõi hũlit submitto. scies q fm iura: maxie vt habet i. c. hec ẽ fides. xxiij. q. j. z in. c. dãnam⁹. ꝺe sum. tri. z fi. ca. nemo iculpari ꝺz q̃ sua sẽtia subiecit sedi aplice. Quam dñs nr Jesus xps cum pastore suo pregat z glorificet meritis inocentissime mẽtis sue. Cui sit honor z sempiterna glia p infinita secla seculoꝝ Amen.

Beatissimo atqz felicissimo dño dño Sixto q̃rto sedis aplice sũmo pontifici sctissimo frater Bernardin⁹ de busti ordis mioꝝ mimus humilẽ ac debitã cõmẽdatiõz.

On fuit antistes: pr̃o sctissime q̃s q̃z
n Sz neqz vẽtur⁹ sorte diebꝫ erit
Te magꝫ itacte pconia ẽgis optãs
Et laudes ardẽs magnificare suas.

Nãqz sui sortũ exceptꝫ fama orbem
Pandit officio Sixte beate tuo
Laudat patrio nunqz sedato cruore
Lerbareo nunqz lubiacuisse iugo
Undiqz mellifluo ferit sup ethera cãtu
Lerates videas sic resonare choros
Nulla fuit tãto mulier redimita decore
Que spẽm superet ẽgo Maria tuã
Lãdidior niueo rutilas regina colore
Et radijs cedit clara diana tuis.
Luna suũ perdit recũ sociata nitorem
Atqz comes nullũ sol tibi lumẽ habet
O bñdicta dei genitrix: te crimine solã
Immunẽ natus exulit esse tuus
Ipse tuã formãs aiam sic ẽgo redemit
Crimina q̃ primi nulla parẽtis habes
Nõ fuit in toto cõceptus sanctior orbe
Si nõ de nato sint mea ẽba tuo.
Sz licet hẽ sacri monstraret pagina ẽbi
Turba tñ nup multa rebellis erat.
Leco nimis meritos tibi gẽs tollebat honores
Lõceptũ referẽs nõ sine sorde tuũ
Uoluerat idoctũ sua p phãrasmata vulgꝰ
Nesci⁹ insipidũ q̃ tulit auctor op⁹
Impia ẽgineã blasphemãs lingua nitorẽ
Laudebat dñam dilacerare suã
Nullus erat diros i te q̃ sterneret hostes
Spernẽtes laudes ẽgo benigna tuas.
Protin⁹ vt nouit sanctissim⁹ ista sacerdos
Zelator cultus Sixtus vbiqz tui
Horruit ẽmensum facin⁹ tantũqz fideles
Lõmonuit põpulos nõ tolerare nefas
Nec mo: a nogarol⁹ sapiẽs leonard⁹ ameno.
Hoc sup officiũ ꝺidit eloquio
Exultãs pulcro: mulcũqz volumine letus
Elauiger etherei maximus ipse poli
Jussit vt innocui exceptꝫ festa triũphis
Atqz p octauũ sint celebrata diem
Si ergo amissos tribuit tibi sixte honores
Nãqz tui curã ẽgo pudoris habet.
Mũdicia i cũctis colit nũc en tua templis.
Jã patet atqz ortus glia magna tui
Nũc tua deuoti referũt magnalia fratres
Estqz tuis rot⁹ laudibꝫ orbis ouãs
Hoc aũt summo relidẽs i culmine p̃sul
Quo tua peruenit fama pegit op⁹
Jlle tuos cũcto diffudit i orbe triũphos
Est q̃dꝫ imẽsa glia parta tibi
Hocigit solitas referas p munere grates
Glorificãs Sixtũ ẽgo Maria tuũ
Tã sibi longeuã tribuas pia ẽgo salutẽ
Mathusalẽ valeat vt superare dies
Deniqz felices postqz expleuerit annos
Angelicos interfac iubilare choros
Tu ẽo inocue laudes q̃ ẽginis optas
Sixte: precor nostri cerne laboris opus
Inclita ẽginei exceptus gaudia pulcro
Benedicto ac gto pãdimus officio
Hocigit supplex rogito sanctissime p̃sul
Elauibꝫ ista tuis tãgere scripta velis
Robore siste tuo: valeat q̃ dicere nostꝝ
Uirginis officiũ cui celebrare placet
Hoc tibi nõ paruas pariet p secula laudes.
Et titulis cedet glia magna tuis
Insup eterni genitrix castissima regis
Gaudia exulis hostibꝫ alta feret
Te quoqz celoꝝ resonãtes cãtica ciues
Laudabũt: dñam sic coluisse tuã
Jlle etiã casto peperit quẽ corpe: matris
Premia cultori conferet ampla sue

Finis

Beatissim⁹ i xpo pr̃ Sixt⁹ papa quart⁹: cũ sibi p̃tatũ fuisset sequẽs officiũ exceptionis btẽ ẽgis: atqz rogat⁹ esset vt p aliquẽ vl aliqs sapiẽtes theologos illud examiari faceret. dixit q̃ ipsemet volebat examinare. Postqz exo diligẽter ipm officiũ examiauit: primo illud orateen⁹ approbauit atqz vt imprimere ordiauit. Deinde p hẽ infrascriptũ breue apostolicũ corroborauit z confirmauit

¶ Dilecto filio Bernardino de busti de Mlo ordis mioꝝ de obseruãtia Sixt⁹ papa quartus salutem z apostolicã benedictiõem Dilecte fili libẽter ad ea accedẽda inducimur q̃ deuotõis respiciũt incremẽtũ Tuis igit hac

re supplicatõibꝫ iclíati. vt offm̃ ꝛceptiõis b. ℣gis Marie p te ꝛpilatũ ꝛ ordiatũ. tu ꝛ oēs q̃ id voluerit p deuotõe sua dicere ꝛ recitare libere ꝛ liate possit̃ ac valeat̃: seu possint ac valeãt aplica aucte tenore pn̄tiũ ꝛcedim⁹ patr̃ ꝛ idulgẽ⁹. Nõ obstãtibꝫ ꝟstitutõibꝫ ꝛ ordinatõibꝫ aplic̃ cetercq; ꝟrijs q̃buscũq;.

Datũ rome apõ sctm̃ Petr̃ sub annulo pscatoris die. iij. octobris. Mcccl xxx. pontificatus nr̃i anno decimo. L. Brifus.

Reuerẽd⁹ p̄ frat̃ Matthe⁹ de nouaria ordinis minoꝝ: dũ esset cõmissari⁹ i curia Romana reuerẽdissimi p̄ris frīs angeli de clauasio vicarij generalꝫ q̃ ad frēs de obseruãtia in prib⁹ cismontanis exīs coꝝ sctissimo dño nostro Sixto. iij. summo põtifice diuit. placeat scitari vie q̃ celebrãtes offm̃ ꝛceptõis b. virginis Marie edictũ p frem̃ Bernardũ de busti habeant eãdẽ idulgentiã quã scritas via ꝛcessit celebrãtibꝫ officiũ dñi leonardi nogaroli: Sum⁹ añ põtifex rñdit. Nos sum⁹ cõtenti: ꝛ dit bñdictõꝝ suã.

Incipit deuotissimũ officiũ imaculate ꝛceptõis gl'ose ℣gis marie editũ p frem̃ Bernardũ de busti ordis minoꝝ. Od q̃ dẽ officiũ approbatum ẽ ꝛ confirmatũ a scissimo dño nro Sixto. iij. põtifice mario. Qui ad maiorẽ eius dẽ illibate ℣gis gl'az oim̃q; fideliũ deuotõꝝ: aucte apl'i ca ꝛcessit q̃ h offm̃ possit i ẽi eccia sic alia diuina officia celebrari: n̄ solũ a frib⁹ ꝛ mõialibus ordie b. Fr̃acisci: sz etiã a cetercq; religiosis ꝛ clericis q̃buscũq; ¶ In p̄mis vespis añ.

d Irit dñs dne mee sede a dext̃ meis. Ps. Dixit dñs. cũ reliq̃s de scã maria. Añ. Laudate pueri dñaz sup oēs gētes i ꝛceptu gl'iosaz all'. Añ. Terat⁹ sum i his q̃ dicta sunt mihi: ꝛcepta ẽ hodie regina celi all'. Añ. Nisi dñs custodierit ciuitatẽ suã: angel⁹ tenebraz dem̃ gratiaz eã. all'. Añ. Lauda hierl'm dñz q̃ nõ fecit taliter vlli nationi sic sue dulcissime mr̃i all'. ¶ Supscripte añe dicũt solũ q̃n festũ ꝛceptõis veit in scdã feria. qz totũ officiuz in p̄mis vespis fit de ꝛceptione. Capl'm

d Omin⁹ possedit me i initio viaz suarũ añq; q̃q; faceret a principio. ab eterno ordiata sũ ꝛ ex antiq̃s añq; terra fieret: necdũ erãt abyssi ꝛ ego iã ꝛcepta erã

g Hymn⁹ Aude mr̃ saluatorꝝ: magni vell⁹ gedeonis: rubo igne q̃ non vris veri tẽpli salomõis. Spõsa dei stella maris: porta celi tu vocaris: mũdi salus. seuientis caput cedes Holofernis. Mare sicco calle trãsis: curr⁹ merges pharaonis. inq; syon dñaris: pulsis inde iebuseis. Assueri regis sceptꝛ caput tãges ℣go tuũ. mori fec̃ laqueatu aman sctis ĩimicũ. Babylonis rex i pdã nõ abduxit te captiuã. philistei nec Holye es trãsfixa pugione. Sic suũ sol nitorez: nũq; pdit nec decorẽ. p̄mi p̄ris sic tu labẽ nullam sentis nec feroꝛẽ. Tu sol occasum nescies: lunaq; sp ruitlãs. tu syd⁹ lucẽ paries. delicti nubes pfugãs. Null⁹ i te ꝛfidẽtes vnq; vidit infelices. Se tibi nã deuot⁹ ẽ necesse sit dr̃us Ad te g̃ nos clamãtes: i hac valle lachrymantes: ad nup̄tias eternales fac veire triũphãtes Amẽ. ¶ Pōt etiã dici hym⁹ Aue maris stella ℣. Lōceptõ ẽ hodie sctẽ marie ℣gis all'a. ℟. Cui⁹ inocẽtia deuotas illustrat aias all'. Ad mḡt añ. Magnificat aia mea dñz. ꝛ exultauit spũ s me⁹ i deo saluatori meo q̃ me p̄uauit ab origiali pctõ all'a all'. all'. Oõ

o Eus q̃ imaculatã ℣ginẽ Mariã vdigna filiũ tui mr̃ existerer ab oi labe pcti in ꝛceptõe sua p̄uasti: tribue q̃sum⁹ vt q̃ ei⁹ inocẽtie puritatẽ ℣acẽ credim⁹ ipaz p nob apõ te sp intercedere sentiamus Per eũdẽ. Ad matutiñ. iuitatoriũ. Deima culato ꝛceptu ℣gineo. Jubilem⁹ deo salutari nr̃o. Ps. Uenite. Hymnus

o Bñdicta femia quã celi laudant agmina te ꝛfitemur hodie ꝛceptaz sine crimine. Sic solarz radi⁹ corruptõnis nescius itrasti mr̃is viscera o gl'iosa domina Nullũ redemit fili⁹ ex oi gẽte dignu⁹. q̃ tesuauit puide mũda p̄no scelere. Sl'ia tibi deo mie q̃ nat⁹ es de ℣gie. ¶ In. j. nocturno añ. Eleuata ẽ marie puritas sup choros ãgl'oz all'. Ps. Dñe deus nr̃. Añ. In sole posuit tabernaculũ suũ dñs. qz de imaculata ℣gie oi puritate fulgida nat⁹ ẽ xp̄s all'. Ps. Celi enarrãt Añ. Ab initio ꝛ añ sec'a de⁹ ordiauit eã ꝛ filio suo p̄pauit eã all'. Ps. Dñi ẽ tra. ℣. Libasti me dne ex ore leonis all'a. ℟. Et a cornibus vnicornium hũilitatẽ meã all'a.

¶ Ex dictis scõz doctoz Lectio p̄ma.

b Eat⁹ Ambrosi⁹ i q̃dã fmõe de gl'iosa ℣gie Maria exponẽs pphetiaz illud. Egredietur ℣ga de radice ieesse. sic de ei⁹ inocẽtia ptestat̃ dicẽs. Nec est ℣ga i q̃ nec nodus original'. nec corrupter venial' culpe fuit. Hylarius. O ℣go benedicta sup oēs feminas: que angelos vincis puritate. q̃ omnes sctos supas pietate. Hieronym⁹. Quicquid i Maria gestũ est. totũ puritas. totuz ℣itas. totũq; gr̃a fuit. ℟. In me gr̃a oīs vi

te ⁊ ꝟitat⁊. In me oĩs ſpēs vite ⁊ ꝟtut⁊ al'. ℟. Trāſite ad me oēs q̄ ꝯcupiſcit⁊ me: ⁊ a gene
ratōibꝫ meis adiplemi. In me.

Lectio. ij

i Dē q̄⁊ Hieronym⁹ inq̄t. Quicquid humanis dicī pt ꝟbis: min⁹ eſt a lau de ꝟginis. Et iter. Nihil eſt cād or⁊ nihil eſt ſplendoris: nihil eſt numis q̄d nō re ſplēdeat i ꝟgine gl'iosa. Et alibi. Nulli du bium eſt de mīe dīi q̄n talis ꝺbuerit eē que nō poſſet argui ꝺ pcō q⁊ fuiſſet ad ip̄operi um filij. ℟. Ego mīr pulare dilectōis: timor⁊ ac magnitudis ⁊ ſcīe ſpei. All'a all'. ℣. Spūſ me⁹ ſup mel dulc⁊: ⁊ hereditas mea ſup mel ⁊ fauū. All'a all'.

Lectio. iij

Alſil⁹. Quid dulc⁹ frēs chariſſimi:
b q̄d iocundi⁹ ⁊ Quid ſalubrius ⁊ aut q̄d felici⁹ q̄⁊ ꝺ btā ꝟgīe loq̄. ꝺ ꝟgine cogitare. ꝺ ꝟgine pdicare. ⁊ ipa⁊ i oĩbꝫ ſeq̄ ⁊ imitari⁊ Hec ē redēptio nr̄a: sal⁹: vita: ſpes: refugiū: ꝟſiliū ⁊ auxiliū nr̄m. Hec ē q̄ fuit in vtero mr̄is abſq⁊ originali pcō ꝺcepta ⁊ ge nerata. ab oī maritali vicio ſegregata. oī etiā veniali pcō ꝑuata. ⁊ in cūctis actibꝫ ⁊ mori bus ſuis ſp̄ſſcti gr̄a plena ⁊ fecūda. Hiero nymus. Ceteris per partes gratia pꝛeſtatur Marie ꝟo tota ſe infudit grē plenitudo. ℟. Multe filie ꝟgregauerūt diuitias: tu vero Maria ſupgreſſa es vniuerſas. All'. all'. ℣. Vox em̄ tua dulc⁊ ⁊ facies tua decora nimis All'a all'a. ¶ In ſcō nocturno añ. Aſtitit regina a dextris tuis i veſtitu deaurato circū data varietate all'. Pſ. Eructauit. Añ. Flu minis ip̄et⁹ letificat ciuitatē dei ſanctificauit ta bernaculū ſuū altiſſim⁹ all'. Pſ Deꝰ nr̄. Añ. Gl'iosa dicta ſ̄t ꝺ ꝟgīe Maria. q⁊ fundauit ⁊ ꝑſeruauit eā altiſſim⁹ all'. Pſ. Fundamē ta ei⁹. ℣. Eruiſti a framea de⁹ aiaz meā all'. ℟. Et de manu canis vnicā matrē meā all'a.

Lectio quarta. Sermo.

Ntemerata mr̄is ſue ꝺceptōz ſalua
i tor noſter innumeris frequēter ꝑpa lauit indicijs. Quodā em̄ tpe religi oſi quidā in tantā ꝺceptōis altercatiōe pro ruperūt: vt ordinis minoz frēs hereticos af firmarēt. q⁊ dei genitricē ſine originali ma cula conceptā ſuis in ꝑdicationibꝫ ꝓeſtant⁊ Ea ꝺ re apoſtolico iuſſu in pariſienſi ſtudio publica diſputatio pacta eſt. Ad quaz dicti accuſatores cū innumeris pene ordinis eoz doctoribꝫ uenere Dñs ꝟo noſter Jeſus x̄ps ad pregendā dilecte mr̄is dignitatē Scotū ordinis minoz doctorē eximiū ad ciuitatez illā ꝓtinus ꝛeſtinauit: qui aduerſarioz fun damentis argumentiſq⁊ oīmbus inc̄oĩnci bili ſermone ꝑfutatis: ita ꝺceptōis dñe īno centiā clariſſime cōprobauit. q⁊ oīes illi fra tres ſubtilitatē ei⁹ plurimū admirati obmu teſcētes i diſputādo ꝛefecer⁊ Quapꝛopt opi nio minoz a pariſiēſi ſtudio illico approbat Scot⁹ ꝟo doctor ſubtilis ꝓp̄t̄ appellatus victor ad altiſſima vere ſophie ſtudia reme auit. Illi aūt tā multi accuſatores a pauciſſi mis ſupati obſtupeſcentes ⁊ceſſere. ℟. No lite timere multitudinē iſtā. ego em̄ dñs ad iutor⁊ veſter. All'a all'a. ℣. Dabo vobis os et ſapientiā cui reſiſtere nō poterūt oēs aduer ſarij veſtri. All'a.

Lectio. v.

Adē etiā in ciuitate ſacerdotes erāt
e q̄dā dñe noſtre innocentiā non cre dentes: qui vt ſuā melius opinionez populis intimarēt: quendā nobilē viz eoꝝ cōmunicantē opibꝫ obſecrarūt: vt ꝑ ꝟfirmā da ipſoz ſentētia ſe poſt⁊ aliq⁊diu ſtinuiſſet infirmū: mozi poſtremo ſimulans: ad eoꝝ ec cleſiā quaſi ꝑ ſepultura magno cū apparatu turbis comitantibꝫ faceret deportari. Depo ſito q⁊ in medio eccleſie feretro ſm̄ patrie mo rē eoz vnus ad populū pozat. Ad mediū ꝟo ſermonis veniens: ſic illi qui mortuus vide retur ex parte oīpotentis dei ꝑciperet. vt ſi beata virgo Maria originali fuerat vicio maculata: protinus a mortuis rediret ad vi tā. ℟. Alieni inſurrexerunt aduerſu⁊ me: et fortes queſierunt diffamare aiam meaz: ⁊ non propoſuerunt deū ante conſpectū ſuu⁊. Ecce em̄ deus adiuuat me: ⁊ dñs ſuſceptor ē aīe mee alleluia. ℣. Quare fremuerunt gen teo: et populi meditati ſunt inania⁊ Ecce.

Lectio ſexta.

Rebuit aſſenſuz nobilis predicus
p ſuggeſtionibꝫ iniquis oīmbuſq⁊ iur̄ qđ ordinatū fuerat pactis: inumer⁊ fere ſcolaribus ciuibuſq⁊ ac diuerſoꝝ ordi nū fratribꝫ ad ereq̄as ꝙocatis: predice⁹ ſa cerdos nobilē illū p dei virtutē ac potentiaz ꝙiurauit: ꝑcepit⁊ vt ſi gl'iosa dei genitrix ꝟ go originalē ꝛtraxerat maculā: prin⁹ eniſ laret a mortuis. Cū aūt iteratis iuſſionibꝰ ſepius ꝓcepta repeteret: nobilis ille imobi lis perſistebat. qua de re mirū in modu⁊ ad miratus ꝓfessor cū ſequacibus ſuis intre muit. Coniunx ꝟo ſimulatoris illius tā ne fandē inſcia fraudis: cū vſq⁊ ad eccl'iaz vi rū ſuū comitata dolorē lachrymis ſilans pue nilſ⁊: illū p⁹ ſacerdot⁊ iuſſa videſ inobilē: p timuit bta⁊ ꝟginē mariti ſui malignā fictōz debit⁊ mlctaſſe ſupplicijſ. illico ad feret⁊ cur rēs iuſſit viz ſuū mortuū q̄ viu⁹i eccia fuerat

De scoto doctore subtili.

Mg̃ acima dum merā

Remu iudicij ruū

ꝛpertat⁹,ppꝫ qđ magno eiulatu exclamans
ta libi sacerdotẽ ꝯuicijs ĩperijt. O scelera
tissime: vtꝫ meũ occidisti. Oibꝰ igit̃ p ordi
nẽ fraudibꝰ aũãtibꝰ enarratꝫ: mulier illa cõ
iugem orbata lachrymãs recessit. Sicꝫ gl'iosa
ꝛgo puritatẽ ꝛ integritatẽ suã ꝟ insigni mira
culo cũ maria adũsarioꝝ ꝛfusione demõstra
uit. ℟. Quicũqꝫ honorificauerit me gl'ifica
bo eũ. Qui ãt ꝛtenũt me erũt ignobiles all'.
℣. Ego diligẽtes me diligo. ꝛ q̃ mane vigila
uerit ad me inueniet me. ꝛ mecũ sunt diuitie
ꝛ gl'ia. Qui ãt. ¶ In tertio nocturno Añ.
Innocẽtia ꝛ pulcritudo ĩ ꝟspectu eiꝰ sctimo
nia ꝛ magnificẽtia ĩ scificatõe illiꝰ all'. Ps.
Lãtate. j. Añ. Qui diligitꝫ dñaꝫ ãnũciate
iusticiã eiꝰ: ꝛ ꝟfiremĩ mẽorie sctitatẽ illiꝰ all'.
Ps. Dñs regnauit exultet ẽra. Añ. Jubila
te dño oĩs ẽra: cãtate ꝛ exultate ꝛ psallite ĩ cõ
ceptõe ꝟginis bñdicte all'. Ps. Lãtate. ij. ℣.
Tu es dñs ẽ in loco isto all'. ℟. Nõ ẽ ꝯ aliud
nisi dom⁹ dei ꝛ porta celi all'.

¶ Lectio sctẽ euãgelij ꝟm Lucã.

Illo tpe. Loquente Jesu ad tur
i bas extollẽs vocẽ quedã mlier de tur
ba dixit illi. Beatus venter q̃ te por
tauit et vbera que suxisti. Et reliqua. Ome
lia. Lectio. vij.

Mãtũ mos ẽ dilectissimi vt amo
a rẽ suũ tacere nequeãt sed necessarijs
charꝫ suis efferãt ꝛ pdãt. flãmaꝫ sꝫ su
as ĩra pcer⁹ suũ cõtinere nõ possint. Enarrãt
frequẽter vt ipa assiduitate narrãdi solatiũ
amorꝫ sui captẽt ꝛ refrigeria ĩmẽse dilectõis
assumãt. Euenit sepi⁹ vt etiã clamorosas vo
ces ꝛtinere nõ possint. Eapropt̃ devota hec
mulier de q̃ euãgelista testat: gl'iose virginis
amore succẽsa: extollẽs vocẽ suã de turba: do
minũ nrm alloq̃t dicẽs. Beat⁹ vẽter q̃ te por
tauit ꝛ vbera q̃ suxisti. Recte beat⁹ vẽter qui
eterne bitudis aditũ reseruit. Beat⁹ vẽter
q̃ orẽ vniũsum bñdictõe repleuit. Btũs vẽ
ter p quẽ pctõres ventũ. iusti gr̃am. angl'i le
ticiã. filiꝰ dei hũane carnis subaꝫ totaꝫ trini
tas gl'iaꝫ pcepit. ℟. Beatã me dicẽt oẽs gene
rationes. Quia fecit mihi magna q̃ potẽs est: et
sanctũ nomẽ eiꝰ all'a. ℣. Respexit hũilitatẽ
ancille sue. ecce ei ex ꝯ brãm me dicẽt oẽs gene
rationes. Quia fecit. Lectio. viij.

Eat⁹ igit̃ vẽter marie q̃ nulli vnq̃ fu
b it obnoxi⁹ culpe. si ei recte scꝑturas
ingrim⁹: si fidelit̃ rei ꝟitatem scruta
murnõ mõ actuali sꝫ etiã originali macula in
temerata mõstrat̃. Perlege g̃ codicis huius
ꝟitatẽ q̃ noscere gestꝫ marie puritatez. Hoc
eteni ꝯ decꝫ xp̃i discipulũ: genitricꝫ ei⁹ magni
ficare ꝛceptũ. Me igit̃ zel⁹ dñeq̃ devotõ ag
nite ꝟitatꝫ amor ac defensio: pietatꝫ cult⁹ ꝛ af
fectio ad extollẽdã ꝟginis ꝛceptõz accẽdit. ℟.
Laudate dñm oẽs gẽtes. laudate eã oẽs po
puli. All'a all'. ℣. Bñdicã illã ĩ oi tpe. sp laus
ei⁹ in ore meo All'. all'. Lectio. ix.

Ui recte diligẽtẽ se nõ diligit: pfecto
q iniqu⁹ ẽ ꝛ ingrat⁹. Qui ꝟo amicum
odit ꝛ pseq̃t: immitio: tigribꝰ ferisq̃
omnibꝰ crudeliorꝝ demõstrat̃. Cur g̃ dilectaꝫ
dei genitricẽ miserorꝝ refugiũ. desolatorꝝ spez
oimq̃ nim. singlare pfidiũ ꝟginẽ psequar be
nedictã? Cur aduocatã secli nõ amem? Cur
dñam ꝛ mrem meã immaculatã nõ diligã?
Quõ illiꝰ ꝟgis reticere potero scitatẽ que
p sua innocẽtia cõcipe meruit saluatorẽ? Et
altabo g̃ cũ devota mlíere vocẽ meã. Oñdaꝫ
dño devotõem meã dicẽs. Btũs venter q̃ te
portauit. Btã ꝟgo q̃ te ꝛcepit: quã nulla vn
q̃ pcti ꝛtagio corrupit. ℟. Vidi speciosam
sicut columbã ascendẽtẽ desup riuos aquarũ
cui⁹ inestimabil'odor erat nunis ĩ vestimen
tis ei⁹. Et sicut dies verni circũdabãt eã flo
res rosaꝫ ꝛ liliũ ꝯualiũ all'a. ℣. Que est ista
q̃ ascẽdit p desertũ sicut virgula fumi ex aro
matibꝰ myrre ꝛ thuris: ꝛ vniuersi pulueris
pigmẽtarijs? Et sic. ℟. Oñes moriemĩ. q̃a
in Ada peccauistꝫ. tu ꝟo ne timeas o maria
inuenisti gr̃am apud dñm. Nõ em̃ p te sꝫ pro
oibꝰ hec lex ꝟstituta ẽ all'. ℣. Dñs custodiet ĩ
troitũ tuũ ꝛ exitũ tuũ. ex ꝯ nũc ꝛ vsq̃ ĩsecu
lum. Nõ em̃. ℟. Hec ẽ dom⁹ dñi fũmit̃ edifi
cata. Bñ fundata ẽ sup firmã petrã all'a. ℣.
Hic habitabo qm̃ elegi eã. Bñ fundata est.
℟. Scalã vidit Jacob. Lui⁹ cacumẽ celos
tãgebat all'a. ℣. Angl'os q̃z descẽdẽtes ꝛ ascẽ
dẽtes q̃ eã lumie replebãt. eiq̃z dñs ihe rebat
Lui⁹ cacumẽ. ℟. Porta hec clausa erit pctõ
ꝛ nõ apiet̃ Qm̃ dns dei⁹ ingressus ẽ p eã. eritq̃z
clausa ꝑncipi all'. ℣. Hec ẽ porta dñi et pctm
nõ trãsibit p eã. Qm̃. ℟. Hec est mlier quã
pparauit dominꝰ filio dñi mei. pulcra nimis
ꝛ decora facie. incredibilis pulcritudinis et
formosa valde: omniũq̃z oculis gr̃iosa All'a
all'. ℣. Et iõ adamauit eã rex pl⁹q̃z oĩs mu
lieres. ꝛ posuit diadema regni in capite eiꝰ.
All'. ¶ Jsta Ria distribuunt infra octauã. i.
cipiẽdo scda die a tertio Rio diei pme. ꝛ ter
tia a q̃rto. ꝛ sic successiue p ordinẽ. ¶ Ad lau
des an. Domũ tuã dne decet scitudo: i lõgi
tudie diez all'. Ps. Dñs regnauit. cũ reliquis
Añ. Introite i ꝟspectu dñi i exultatione in
conceptu dulcissime mris sue all'a. Añ. Ad

Alia rñ
sonia per
hebdo
madam.

hesit aīa mea p⁹ te. me suscepit dextra tua. ispi
ro iuuenū q̄siert aiaz meā all'. Añ. Spūs et
aie iustoz bñdicite dño ag'loz all'. An. Exul
tacões dei i gutture ei⁹: byssus z purpura in
dumētū illi⁹ all'. Lap. Dñs possedit me. vt s̄

Exultet celi ꝯcio Ma ri vs. hymn⁹
e rie dulci filio: nosq; letemur hodie
ꝯceptõe dñe. Maria mūdi gl'ia: lu
cis eterne filia te ꝑseruauit filiꝰ ab omi labe
penit⁹. Oziginal' macl'a cūcta reꝑsit sec'a
sola p⁹ natū vicijs nūq; ꝯtacta dicer̄. Ma
ria mr̄ gr̄e: exēplar inocētie. te desideramus intri
me nos a pcto ꝓteg. Pri nato p⁹ clito deus
honor z gl'ia. atq; marie ꝑgimi p ifinita sec'a
Amē. ℣. Dñe dilexi decorē dom⁹ tue all'. ℟. et
locū habitacōis gl'ie tue all'. ¶Ad bñd. añ. Be
nedict⁹ dñs d⁹ isr'l. qz ꝑfecit z redēptō
nē mr̄is sue all'. all'. all'. Oro vt. s̄. ¶Ad ꝑmā
añ. Ex oi tribulatõe eripuisti me z sup īimi
cos meos dexerit oculꝰ me⁹ all'. ¶Ad tria añ.
Rūdem exprobrātib⁹ mihi ꝑbū qz liberata
sum p filiū meū all'. Lap. Dñs possedit me.
℟. bre. Libasti me dñe ex ore leōis all'. all'. ℣.
Et a cornib⁹ vnicorniū hūilitatē meā All'a.
all'. Gl'ia ꝑri. Liberasti. ℣. Eruisti a framea
de⁹ aiaz meā al'. ℟. Et de mānu canis vnicā ma
trē meā al'. ¶Ad sextā añ. Declinate a me ma
ligni ꝑseruauit me gr̄a filij mei al'. Lapl'z

Erus hō q̄ audit me z q̄ vigilat ad
a fores meas quotidie: z obꝑuat ad
postes ostij mei. Qui me inuenerit in
uenier vitā: z hauriet salutem a dño. ℟. bre.
Eruisti a framea de⁹ aiam meā all'. all'. ℣. Et
de manu canis vnicā mr̄em meā. All'a. all'a.
Gl'ia. Eruisti. ℣. Uere dñs est loco isto all'a
℟. Nō est h aliud nisi dom⁹ dei z porta celi al'.
¶Ad nonā añ. Redime me a calūnijs hoim
vt magnificet deuoti conceptū meum all'a.

Capitulum.

Ui audit me nō cōfundet. z q̄ opant
q in me nō peccabūt: qui me elucidant
vitā eternā habebūt. ℟. bre. Uere do
minus est in loco isto all'a all'. ℣. Nō est hic
aliud nisi dom⁹ dei z porta celi. All'. all'. Gl'a
Uere dñs. ℣. Dñe dilexi decorē dom⁹ tue all'
℟. Et locum habitacionis glorie tue all'.

¶In scōis vesp̄is añ. Tota pulcra es ma
ria: z macula originalis nō est i te all'a. Añ.
Sicut lilium inter spinas. sic Maria inter
Ade filias all'. Añ. Lāda⁹ est lucis eterne et
speculū sine macula all'. Añ. Tu gl'ia hieru
salem tu letitia isr'l. tu honorificētia populi
nr̄i all'. Añ. O pulcherrima inter mulieres.
pulcre sūt gene tue collū tuū sic monilia all'.
¶Cap. Dñs possedit me. Hymn⁹. Laude
marer. vel Aue maris stella. ℣. Cōceptio est
hodie z̄. Ad magnificat Añ. Sicut cedrus
exaltata sum in libano z sic cypressus in mōte
syon. quasi mirra electa. z sicut cynamomū z
balsamū aromatizās dedi suauitatez odoris
all'a all'. all'. Oro vt s̄. ¶Scōa die et di
ctis sacroz doctoz Lectio ꝑma.

Afilius. O Maria tu cādoris z de
b coris forma: cui in terris nō est equa
lis nec in celi ianua. Cyprianus. O
virgo iusta z omni iusticia plenissima: cuius
conceptio singularis. Origenes. Que neq;
serpentis persuasione decepta nec eius vene
nolis afflatibus est infecta.

Lectio secūda. Hieronymus

Anic in cāticis de Maria. Hortꝰ ꝯclu
c sus. fons signat⁹. emissiones tue para
disus. ortꝰ deliciaz in q̄ sunt ꝯsita vni
uersa floz genera z odoramenta frutū. sicq;
signatus vt nesciat violari neq; corrūpi vl
lis insidijs fraudibusue diaboli. fons itaq;
signat⁹ sigillo tot⁹ trinitat̄. Sctūs Cyril
lus p̄riarcha alexādrin⁹. Propt̄ filiū temerarium ē in maria ponere culpā aliquā l' peccm

Anct⁹ Ildefonsus Lectio. iij.
f archiepc toletan⁹ i libro btē ꝑgis di
cit. Btā ꝑgo maria nisi i vtero mr̄is
sanctificata fuisset: mīme ei⁹ natiuitas colen
da esset. Sz q̄ auctē scōz patrū. digne vt
nouit vestra charitas vt̄. erat̄. ostat eam ab
ipso originali peccato fuisse immunē: p quā
nō solū Eue solutra est maledictio: vez etiaz
omnib⁹ est bñdictio ꝯdonata. Nullis igit̄
posteaq; nata ē delict̄ subiacuit. nec eriā origia
le pcm̄ in vtero sanctificata ꝓtraxit.

De sermone. Lectio. iiij.

Ljs eriā indicijs puritatē z inocen
g tiā suam virgo gloriosa monstrauit
De btō em̄ Huidisaluo archiepc to
losano. q̄ ꝓpter singularē erga dñam nostrā
deuotōz ei⁹ capellan⁹ nūcupat⁹ est. Legit ꝙ
q̄tiēscūq; celebrabat: aderat ei ꝑgo bñdicta.
Cū aūt i die ꝯceptōis eiusdē se ad sacrosca
missaz solēnia pararet: apparuit illi dei ge
nitrix Maria. eiq; vnā mūdissimā planetā
niueo candore radiātē tradidit dicēs. Scia
as Huidisaluo me sine originali macula fu
isse ꝯceptā. Reuerēter igit̄ festū inemerate
ꝯceptōis mee celebrare ꝓcura. Archiepc ꝙ
nō surd⁹ auditor: cōposuit pulcerrimū de cō
ceptōe ꝑgis tractatū: ordinauitq; festū ima
culate ꝯceptionis p totaz hyspaniā solēniter
celebrari. totoq; vite sue curriculo annuatim

blice de ꝯceptiõe btē dei genitricis: oi q̄ potuit eloquēcia ꝓorauit. Lectio quinta

b Erat⁹ Bern̄. abbas post mortē suaz totus lucid⁹ cuidā de suis fratribus apparuit. Cū aūt oīe ei⁹ indumentum candidū esset solo ī pectore q̄dā nigerrimi coloris macula videbat. Querēti autem frami vbi illā maculā recepisset rn̄dit. Cum tali macula voluī tibi apparere: quia dum viuerē in quadā extiti non ꝑua opinione. existimās matrē dn̄i nr̄i originalez maculā contraxisse. Dicas g̃ filii mi fidelibus ꝑopulis q̄ vidisti. Lectio sexta

i Nreuelatõibꝫ beate Birgitte habetur q⁹ quidā capellan⁹ ei⁹ sacre theologie doctor eximi⁹ Matthias noie beatā Birgitā exorauit dicēs. Te deprecor filia vt mihi reuelare digneriz si bn̄dicta virgo Maria ab originali fuit vicio deturpata. Beata aūt Birgitta dixit. Semel ꝟginem rogaui purissimā: vt modum mihi iue sanctissime ꝯceptionis aperiret. ipa ꝟo rn̄dit. Er Joachim ⁊ Anna parētibꝫ ꝓpagatā: sciās me ab oi pctō soꝛde fuisse ꝑseruatā. Protinus his auditis ꝑdict⁹ frat opinionē suā deposuit: sedulisq̄ immaculate ꝯceptōis annuatim p̄dicās deuotissime celebrauit.

De omelia Lectio septima.

v Ex qz in fidei nr̄e articul' expssa huiusce veritatis mētio nō habet: oppositā tenentes ꝑtem: hereis imponere crimen donec aliud ecclesia statuat non debemus. Ita g̃ dn̄e nr̄e innocentiā ꝯceptōis credimus q̄ tri ꝯrariū asserētes: hereticos non putam⁹. Fidelū aūt ꝯgruit pietati dei genitricem nullis pctoꝝ sordibꝫ ꝯaminatā profiteri. Audire ergo christiani omnes ⁊ credite immaculatā conceptionem virginis gloriose. Lectio octaua

f Ed fortasse aliqs dicat. Illi recte docent q̄ causas de singul' reddūt. oportet em̄ docentē nō solū vez affirmare sz etiā illi⁹ cām assignare. Idcirco disputando ꝓcedam⁹: ⁊ fidei nr̄e cām ī mediū arguendo ꝑferam⁹. Quāto em̄ magz rōe nitimur: tāto maiorē ꝟba nr̄a autoritatē sortiunt. Audi g̃ veritatē doctrine q̄ immaculate ꝯceptōis deuotus cultor effect⁹ ꝯseqūris grām miserationis diuine. Lectio nona.

d Ait beat⁹ Thomas ī. iij. ꝑte summe Quos de⁹ ad aliq̄d eligit ita ꝓparat ⁊ disponit vt ad illud ad qđ eligunt⁹ inueniatur idonei: iuxta illud apli. Idoneos nos fecit ministros noui testamēti: sz beata virgo ab eterno fuit electa diuinit⁹ vt esset mater christi. Un̄ ipa ꝑ sapientē dicit. Ab eterno ordinata sum. g̃ de⁹ ꝑ grām suā eā ad tam mirabile op⁹ idoneā ꝑseruauit. Nō fuisset aūt idonea mater dei si vllo tempe vl' etiā in mometo fuisset ꝑ peccatū ancilla diaboli. qz dedec⁹ filij parēs sine honore. g̃ mīr in tacta dn̄i nr̄i ꝑ diuinā grām fuit ꝑseruata a ꝯtagione original' ⁊ actual' peccati.

Tertia die er dict⁹ sacroꝝ doctoꝝ Lectio ꝓma.

a Augustin⁹ in li. de natura ⁊ grā de virgine bn̄dicta ꝓfitet dicens. Excepta sola ꝟgie de q̄ ꝓpter honorē dn̄i nullam ꝓsus cū de pctis agit habere volo q̄stionem. Scim⁹ em̄ q⁹ pl⁹ ei grē donatū fuit ad vincendū er oīm pte pctm q̄ ꝯcipere ⁊ parere meruit quē ꝟstat nullū habuisse pctm. Hac igit ꝟgine excepta si omnes scti ⁊ sce dei cū viuerent interrogati fuissent: vtz sine pctō fuissent: oēs vna voce dixissent Si dixerim⁹ qz pctm̄ nō habem⁹: ipi nos seducim⁹ ⁊ veritas in nobis nō est. Lectio scda.

f Ed rn̄det fortasse aliqs Augustinū de pctis tm̄ actualibꝫ loq̄. Audi rn̄sum veritatis. Angelicū doctorē mēdacem facis. Multi em̄ sancti ⁊ sancte dei regnāt in cel' q̄ nūq̄z actualibꝫ irretiti fuere peccatis. Si g̃ Augustin⁹ de actualibꝫ tm̄ loq̄tur: ei⁹ illico sentētia velut veritati ꝟria ab omnibꝫ reꝓbabit. Lectio tertia

i Nhis g̃ verbis Augustin⁹ nob intimare ꝓtendit neminē esse ī regno celoꝝ quē nō tenuerit q̄nq̄z cathena delictoꝝ. Alliq̄ em̄ originalē tm̄ maculā ꝟrere: sicut innocentes ⁊ multi infantuli q̄ post baptismū ꝑtinus recedētes ad celestem gloriaz trāsiere. Alij ꝟo nō modo originali sz actualibꝫ etiā pctis saltē venialibꝫ sunt infecti. sola dei genitrix ꝟgo oīm puritate repleta: nullo vnq̄z fuit violata peccato.

De sermone Lectio quarta

l Egit in quodā trī Dnici opusculo: q⁹ cū regularz esset canonic⁹ ī ep̄atu Tolosano ꝓtra hereticos quosdam disputādo cōtendit: qui multas ꝟitati contrarias conclusiones asserebāt. Inter alias aūt opiniones: hāc populis ꝓdicabāt. beatā sez ꝟginem nō fuisse ab originali vicio ꝑseruatā. Cū ꝟo beat⁹ Dnic⁹ se nō posse illis veritatē pluadere ꝑspiceret: taliter cū eis cōuenit vt suas pariē conclusiones in ardēti fornace ꝓponerent: que aūt ignis ardore nō deficerent veridice puraret⁹. Depsuere igit⁹

hereticí suas i medio ignis ꝯclusiões : inter alia multa dicẽtes. Originali macula cõtaminata fuit ꝙgo Maria. In ꝯtrariũ ꝙo beatus Dñic⁹ affirmauit. statim g̃ falsas hereticoꝝ ꝯclusiões vorax flãma ꝯsumpsit. Bti ꝙo Dñici verissima dicta i medio ardentis flãme sine vlla penit⁹ lesione nulloq; in eis ignis apparente indicio per tres continuos dies pstitere. Lectio quinta

i N regno vngarie quidã in theologia magister cõtra virginis intacte conceptiõem cor̃ rege pdicauit illaꝫ sanctificatã asserens: non aũt sine macula fuisse conceptã. qui talibꝫ irreuerenter dictis: audacie sue pnas perferẽs ꝓtinꝰ expirauit In Tolosana etiã ciuitate: frater quidã itidem predicare nõ timuit. finita ꝙo predicatione ad capellã q̃ndã missam celebraturus accessit. In illa aũt imago erat gloriose virginis in marmore sculpta. Cũ g̃ ad altare frat ille ascẽdere psumpsisset. btã dei genitrix virgo vultũ valde terribilẽ ei oñdit ⁊ iratũ suã q; ab illo facẽ reuoluit. ⁊ sic vsq; in hodiernũ pmanet diẽ. Lectio sexta.

i N ducatu subaudiẽsi iuxta montez sci Bernardi frater quidã videns mulieres ad cõceptionis pdicatõem pg̃entes increpauit eas: dicẽs purissimã virginem non fuisse a dilecto filio suo i ꝯceptõne pseruatã: addiditq; si nõ ita est hoc: in me obsecro a beata virgine fieri miraculũ vt añ vesperas emittã spm̃. Ita igit̃ factũ est. Hora etenim illa inuenerũt eũ alij frẽs suspẽsuꝫ per pedes ⁊ mortuum.

De omelia lectio septima

q Via forsitan aliq̃s tacit⁹ dicit. Audi aliã ptẽsi vis recte iudicare: iudicãtem em̃ oportet cũcta rimari. ⁊ ordinem rei plena inq̃sitione discutere. Ideo cauillatiões ꝯtrarias videam⁹: ⁊ aduersantia, pferam⁹ argumẽta. opposita em̃ iuxta se posita magis elucescũt. positiq; iuxta se contrarijs maiora a minoribꝫ discernunt Idcirco phs inqt potẽtes ad vtraq; partẽ dubitare: in singulis speculamur vez ⁊ falsum. ⁊ alibi: querẽtes ꝙitatẽ sine disputatõe: silẽs sũt q̃ ire ignorãtibꝫ. Jurisc̃sult⁹ etiã dicẽ disputãdo melio⁹ ꝙitas inuenit Lectio. viij

p Rima igit̃ argumẽtatio sic procedit N̄ sunt tãtũ gl'iose ꝙgis a deo illi data a nobis extollenda priuilegia: vt detrahat̃ dignitati ac gratie saluatoꝛ nostri. Sz b̃ p excellentiã dño nr̃o Jesu xpo p̃ priuilegium attribuit̃ singulare. q ipe solus de primoꝛ stirpe parentũ originali nõ fuit polut⁹ fed itate. Un̄ Aug⁹ inqt. Teneamus fidei indeclinabilẽ ꝯfessionem q sol⁹ xps sine pctõ nat⁹ est i sil'itudinem carnis pcti. g̃ nõ ita extollere debem⁹ ꝙgis ꝯceptõez: vt eaz filio suo arbitremur equalẽ. Jõ Aug. dic. nõ est in filijs hoim̃ aq̃q; sine pctõ excepto vno mediatoꝛe nostro. Lectio nona

h Ujus falsitas argumẽti lucida põrrisione dissolui. fm em̃ iurꝫ decreta de cõi lege p̃cipiũ: nemo suis ꝺ statutis alligat⁹. Augusta ꝙo ab eisdez mariti sui gra celeꝫ imunis. xps g̃ celi terreq; dñs legi q̃ omes Ade filios ꝓ origiali scelere damnauerat: nulla fuit rõne subiect⁹. Sz iure ipo ⁊ p sue excellẽtiã nature ab omi pctoꝛ sorde extitit alienus. Beata aũt virgo ꝛbis totius regina legꝫ illi⁹ maledictũ nõ p naturaz: sed p filij sui gram̃ pseruationis euasit. Nõ igit̃ ex imaculato ꝙgis ꝯceptu dñi nr̃i p̃ legium tollit̃: q̃ sol⁹ p naturã liber nat⁹ est a reatu. nec equalis filio mater veneranda mõstratur. imo ex ei⁹ pseruatiõe insignis ⁊ eximia nato ꝓgatiua ꝯfert.

¶ Quarta die ex dictꝫ sacroꝝ doctoꝝ Ugustin⁹ in li. de q̃nq; hereſibꝫ in psona xpi loquit̃ dicens. Lcõ.j.

a Si potuit in q̃nari manichee mater mea cũ ipam facere: potui ⁊ ego inq̃nari cũ ea nascerer. Et itez. Nec q̃tum respicis manichee mr̃ mea C. de manu mea fabricata. Et alibi. Charitas feciſti vt nõ solũ Maria nõ peccaret: sed nec q̃dẽ peccatum cogitare posset ⁊ sup cunctos ea reseruasti ab omi labe pcti. Lectio secũda

i N sermonibꝫ etiã dicit summa dei sapientia. nullã i massa humani generis inuenit viã per quã vt dispositi in mundũ veniẽs: eius subueniret lucrose perditioni: donec ad illã ꝺ qua loquimur virginem ventum est. Sed hec mor vt in mundũ per humani generis lineã venit: tãta omnis boni virtute perfecte resplenduit: vt eã dei sapientia veridice iudicaret idoneam: vt per ipam in hominẽ veniens: nõ tm̃ reatũ primoꝝ parentũ: sed etiã totius mundi pecata deleret. Lectio. vij.

i Dem angelicus doctoꝛ. O mater domini: sicut in prima femina abũdauit delictũ: ita ⁊ in re superabũdauit omis plenitudo gratie. ⁊ ideo sup omes eas ignara delicti. Et itez. Magnifica illũ qui a pctõ reseruauit. Quis em̃ dicere poterit sine pctõ sum̃ natus aut mund⁹ sum̃ ab omi

nigrare dicere audebit: nisi illa ꝙgo prudẽ
tissima animarũ rẽpluz dei excelsi quã de⁹ sic
elegit ⁊ pelegit añ mũdi ꝯstitutõem vt sctã
⁊ imaculata mr̃ei esset ⁊ filia ab eterno rep/
uasa nec corrupta ab oĩ labe pcĩ.

De sermone Lectio quarta

i Tolosa quidã disertissim⁹ frater
ꝯtra ꝯceptionis imaculate ꝙgis pu/
ritatẽ pdicauit. Quapropꝛ negate
testimoniũ veritaz statim finita pdicatõne
quidã ex insperato lup⁹ aduenies eũ suffo/
cando ac dilacerãdo occidit. Quidã etiã ali
us frater dñmine nostre innocentiã concepti
onis impugnãs in ipsa predicatione cecus
effect⁹ est. Quo ad sanã mentẽ conuersus mi
raculo btẽ virgini vouendo promisit si eum
illuminaret oppositũ pdicare. quod ⁊ factum
est. Lectio quinta

b Eat⁹ Anselm⁹ quadã in epistola mi
raculũ hoc ita describit. Tempe illo
quo diuine placuit pietati Anglo
gentem malis suis corrigere ⁊ sue seruitu/
tis officijs arti⁹ astrigere: gloriosissimo no/
mãdorum duci Hulielmo eãdem patriã de/
bellando subegit. Audientes autẽ hoc Da/
ci graniter indignati: se sino quasi hereditã/
rio iure priuari: arma preparant: classesq;
aptant vt normandos a data eis diuinitus
expellant patria. Hoc comperto rex pruden
tissimus Hulielm⁹. Elsinum quendã remẽ
sis cenobij abbatẽ ꝙpacia dirigit vt huius/
cerei inquirat veritatẽ. Elsin⁹ vero vir ad/
modũ sagacis ingenij: strenue regis negoci/
um exequit⁹: ad Angliã reuerti cupiẽs: mare
ingredit. Cuiz non modicã maris ptem p/
spero cursu trãsisset: subito densis vndiq; sur
gentib⁹ ventis: horrida tempestas mare cõ/
mouit ⁊ vndas. fatigatz itaq; nautis nec vl/
tra obniti valentib⁹. fractis remis: funibus
ruptis: cadentib⁹ velis: spes salutz amittit.
nihil nisi submersionis sue indicium miserabi
liter expectat. Lectio sexta

c Um igit de salute corporũ desperati
animaz solũmodo curã magnis cla
moribus domino cõmendaret: ⁊ bea
tissimã dei genitricẽ: miserorũ refugiũ: ac de/
speratorũ spem: deuote reclamarẽt. Ecce subi/
to quendã venerabilẽ viz pontificali insu/
la decoratũ inter medias vndas naui proxi/
mũ conspexere. Qui talibus abbatẽ verbis in
terpellãs. Vis inq̃t periculũ euadere? Vis
ad patriã san⁹ redire? Cuiz ipse cum fletu
ac deuotis mentis affectu appetere respondez
Scias inq̃t me ad rem a dñã nr̃ã dei genitricẽ
Mariã directũ quã vulgiter reclamasti. et
si dictis mr̃is obtemperare volueris san⁹ cũ
comitibus tuis euades seuientz periculũ ma/
ris. Promitte ergo deo ⁊ mihi ꝙ ꝯceptiõem
purissime ꝙgnis Marie solẽniter celebra/
bis ⁊ celebrãdum pdicabis. Cuiz se in omnib⁹
obtemperaturũ Elsin⁹ spopondisset: protinus
ille disparuit. statimq; sedatis rugientz pela
gi fluctib⁹: abbas cũ suis omnib⁹ incolumis
anglicis applicuit litoribus. Recepte ĝ non
immemor salutis: de conceptione immacula
te ꝙgnis annuatim predicãs: eius quoq; of
ficiuz nõ medio ipe deuoto celebrauit affectu:
sed etiã in remensi cenobio oĩb⁹ sue ditioni
subiectis indixit.

De omelia Lectio septima.

Ecunda contra virginis puritatez
f ratio sic insurgit. Si non ꝯtraxisset
mater dñi peccatũ originale: nulla
indiguisset redemptione: qz nullus cõmisit
actuale peccatũ. Non enim egent qui sani
sunt medico: sed male habentes. Ergo chri/
stus nõ fuisset brẽ ꝙgnis redemptor: qz lap
sum psupponit redemptio. Et ꝯsequẽter pfe
ctissim⁹ redẽptor nũcupari non posset. Con
trariũ aũt tenet eccl'ia que canit. rpe redem/
ptor oĩm. ĝ rẽ. Lectio octaua

Biectionẽ istã sententiaz tertõ sub
o tilis doctor eliminat dicens. ꝙ Xps
gloriose ꝙgnis redẽptor extitit per
gratiã puenientẽ eã a peccato pseruans. si ei
illã nõ pseruasset: in originalẽ maculã in cõ/
ceptu cecidisset. Alios aũt redemit hoies p
gratiã lapsum subsequentẽ. Fuit ĝ xps redẽ
ptor ꝙgnis benedicte: illã sordidari non si/
nens vlla viciorũ feditate. Et ꝫ etiã mõ bo/
ni q̃uis nõ peccauerint angelici spũs fuere
redempti. Vñ Bern⁹ super Cañ. dicit. Xps
etiã angelos redemit: illos pseruãdo: hoies
purgãdo. Lectio nona.

Edẽptio igit ꝙgis gloriose pfectior
r fuit nr̃a redemptiõe. Meli⁹ em̃ est
aliquem a vulnere defendere q̃z post
vulnerationẽ remediũ adhibere. Posito er/
go ꝙ aliquis duos de primo vulnerãdos cõ
spiciens: vnum ex illis adiuuaret ⁊ a vulne/
ratione preseruaret: aliũ vero pmitteret vul
nerari. postea aũt per medicine subsidiuz il/
lum redderet sospitati dicerẽtur pfecto vtri
usq; saluator: sed melius ac perfecti⁹ de pri.
Beata igitur virgo per filij sui gratiam ab
originali fetore preseruata ab illo extitit p/
fectissime redempta. ⁊ sic obiectio nõ obstat
in contrariũ adducta.

Quinta die et dicẽs sanctoꝝ doctoꝝ

Lectio prima

r Icardus de sancto Victore in sermone qui incipit. Necdũ erat abissi. sic integritatem virginis benedicte collaudat dicens. Non decuit vt caro Marie qualicunqꝫ foret obnoxia culpe. Nam dei sapientia indignum credimus vt quã ad lucem gentiũ destinauit: prauitatibus et illecebris sineret inuolui. Nec enim ingratus fuit matri: qui patri matriqꝫ precepti honorez exhiberi. Lectio secũda.

l Icet Bernardus quãdoqꝫ pia immaculatã beate virginis conceptiõem senserit: tamẽ suis in opusculis frequenter oppositũ affirmauit. Nec eñ est veritaꝫ natura vt celari diuti9 nõ possit. sepiusqꝫ cõtra voluntatẽ annũciet pferenꝫ. Dicit igitur deuot9 doctor quodã in sermone: q̃ incipit: de gaudijs ad gaudia quẽ in natiuitate beate virginis inscripsit. Caro Marie ex Adam assumpta maculas Ade non admisit. Lectio tertia.

i Dem quoqꝫ in sermone assumptõis inquit. Quenã poterit lingua: etiaꝫ si angelica sit dignis extollere laudibus virginẽ matrẽ? Matrẽ aũt nõ cuiuscũqꝫ sed dei Quenã vel angelica puritas virgini illi audeat comparari que digna fuit sacrarium fieri spiritussancti z habitaculuꝫ filij dei? Dec ille Si igit dei genitrix virgo i originali fuit concepta peccato: Bernardi pfecto sentẽtia nõ paruo falsitatis notaꝫ opprobrio: quia si beatã virginẽ peccatũ corrupisseꝫ angeli qui nunqꝫ peccauere: nostriqꝫ primi parentes añ lapsum in puritate illa fuissent clariores. Cum ergo dominã nostrã angelis in sanctitate creaturisqꝫ omnibꝫ Bernardus anteponat: illã procul dubio ab originali sorde asserit illibatã.

¶ De sermone Lectio quarta.

N pago gallico canonicus erat quidam ordine sacerdos beate vgis horas nocturnas nõ paruo mentis affectu solitus decantare Dic aũt in villa quadam cũ alteri9 vxore fornicario miscebat amplexu. Cum igit sacrilega satiat9 libidine semel in medio noctis silentio ad oppidum in quo morabatur redire festinaret: pelag9 qõdam trãsmeare cupiens: sol9 nauem ingressus: dominice matris horas nauigãdo canere cepit. Cũqꝫ inuitatoriũ Aue Maria gratia plena domin9 tecũ diceret. Et iã vsqꝫ ad medium fluminis pertrãsisset. Ecce demoniũ turba illũ cũ nauicula in pelagi profunduꝫ precipitẽ dedit. eiusqꝫ sicut promeruerat animã rapuit ad tormẽta. Tertio aũt die ad locum in quo maligni spirit9 satellites illũ cruciabant tormẽtis: beata dei genitrix Maria i numeruꝫ sanctoꝝ vallata fulgoribꝫ accessit. estqꝫ talibꝫ iniquos demones cõuicijs allocuta vt quid mihi famulãtis animã iniuste affligitis. Et demones. Nos inquiunt illã habere debem9 quia nostris in operibꝫ occupatam deprehendim9. Si illi9 inquit virgo piacẽ debet cui9 opera peragebat. Mea profecto esse cognoscit. quoniã maturinas meas duxvos eũ peremistis decantabat. vnde magni rei estis criminis: quia erga me inique egistis. Lectio quinta

h Js itaqꝫ dictis: demonibꝫ hue illucqꝫ fugientibꝫ sanctissima virgo animã illius ad corp9 detulit: hominez ab vtroqꝫ funere suscitatũ arripiens de profundo pelagi ad portum incolumẽ adduxit. At ipse gaudio exultatiõe perfusus ad ei9 pedes illico prostrat9. Charissima inquit domina mea z virgo gratissima: quid tibi retribuã propter tanta que mihi beneficia cõtulisti? Precor te aũt dei genitrix maria ne amplius in adultertina coruas feditate. festũqꝫ immaculate conceptiõis mee fidelibꝫ popul'annuncians annuatim soleniter celebrare procures. Dec postqꝫ beatissima virgo locuta ẽ ad ethereas poloruꝫ sedes angelis comitata perrexit. Canonic9 aũt ille heremiticam ac celibẽ vitã ducens: quod sibi acciderat cũctis audire cupientibꝫ enarrauit: totoqꝫ vite sue tẽpore intemeratũ vginis conceptũ specialibꝫ nõ destitit celebrare solennijs.

Empore quo Mar Lectio sexta

t tinus quint9 Romane vrbis pontificatum tenebat. Quidaꝫ theologie magister Tolosani studij rector determinare ausus est beatã virginem originali fuisse peccato corruptã. qua de re in furore populi de eadem expulsus ciuitate. Romã veniens apud summũ pontificẽ de illata sibi iniuria conquestus est: conclusionẽ suã asserens publica velle disputatione tutari. Audiés autem hoc memorat9 antistes diem fiende disputationis indixit. Collectoqꝫ maximo doctorum conuentu: cum frater ille nõ veniret: missus est qui eum nuncius aduocaret. Fratres igitur apud quos gloriose virginis inimicus hospitatus fuerat ad eius cellam pergentes ipm mortuũ reperiere: interiora vultris nõ habentẽ. Dicqꝫ beatissima virgo ho

stis sui argutias debita mulctatõe ꝓfudit

De omelia Lectio septima

Ulgtro pluries auꝫ p ignẽ trãsit: tãto maiorẽ acq̃rit claritatẽꝫ. Idcirco itaq; immaculatã beate virginis conceptionem in ardenti dispurationis flãma reclinem⁹ quo ei⁹ puritas amplius eluceſcat. Sicitaq; arguamus. Si ioſa ꝯgo Maria fuit i vtero mris sanctificata. Unde de illa canit eccleſia. Sanctificauit tabernaculum suũ altiſſim⁹. Cum igit ab actuali mortali: aut veniali crimine quod non cõmiſerat sanctificata non fuerit. ergo ab originali. Sanctificare em̃ eſt de non sancto sanctum facere. ergo ꝛc. Lectio octaua.

i Ntelligens vocabuli significatõem prendet de facili argumentationis hui⁹ solutionẽ. Sanctificare enim multis accipit modis. Primo sanctificare idem eſt qđ in gra cõfirmare. ꝛ hoc modo te ari dicam sanctificari: quia sunt in dñi gratia cõfirmati. Dicta g̃ auctoritas: sanctificauit tabernaculũ suũ altiſſimus: de hac poteſt sanctificatione intelligi. Beata ꝛ enim ꝯgo in sui conceptiõe filij: ita in dei fuit gratia ꝯfirmata vt ampli⁹ peccare nõ poſſet. ꝛ ſic predicta auctoritas de gratie cõfirmatiõe intellecta nõ arguit dñam nr̃am in originali peccato fuiſſe conceptã. Lectio nona.

a Lio etiã modo aliquis sanctificari dicat: qui ab omi impudico actu abſtinens: deo ſeruit ꝛ miniſtrat in omni ſinceritate cordis ꝛ virtute. Et hoc modo mulieres quedã ſanctimoniales nuncupant. Omnes etiã boni eccleſie miniſtri dicuntur ſancti. Et ideo Auguſtin⁹ Hieronymuſq; ꝛ Ambroſi⁹ epiſcopos ſuis in epiſtolis ſanctiſſimos appellãt Quia igit beata ꝯgo maria omnib⁹ extitit virtutib⁹ redimita: totiuſq; ſpeculũ ſanctitatis: omi etiã vite ſue tempore diuine dedita ſeruituti: angelicã potius vitã ducens q̃ humanã. Ideo non immerito de illa dicitur: Sanctificauit tabernaculum ſuũ altiſſim⁹. Iſtas em̃ virtutes ꝛ ſanctimonias ſibi cõtulit altiſſimus a quo omne datũ optimũ ꝛ omne donũ pfectũ deſcendit. Nihil g̃ hec auctoritas ſanctiſſime derogat virginis cõceptione.

¶ Sexta die ex dictꝫ ſacroꝝ doctoꝝ.

Lectio prima

Uguſtinus exponens illud Geñ iij. Ipſa conteret caput tuũ: ſic beatam virginẽ cõmendat dicẽs. Cũ ſubiectio originalis peccati caput ſit diaboli tale caput Maria contriuit: quia nulla peccati ſubiectio ingreſſum habuit in animã ꝯginis. ꝛ ideo ab omni macula immunis fuit Marie etiã innocentiã angelica ſalutatiõ demonſtrat dicens. Aue quaſi ſine ve: id eſt ſine peccato. deinde proſequens addit. gratia plena. Non foret autẽ plena gratia: ſi preſeruationis illi gratia defuiſſet. Auguſtinus. In celo qualis eſt pater: talis eſt filius. Sic ꝛ in terra qualis eſt mater ſm carnem: talis etiam eſt filius. Hec ille. Qui ergo matrem domini in⁹ conceptu aſſerit maculatam: eius quoq; filium originali predicat vicio ſordidatum. Lectio ſecunda

q Ernardus. Quicũq̃d alijs licet pauciſſimis eſt conceſſum: non eſt credẽdum glorioſe virgini fuiſſe denegatum Cũ igit primi parentes noſtri ſine vlla fuerint feditate procreati: aut proculdubio Bernardi fallax ſentẽtia. aut ꝯgo virginũ dei genitrix Maria originali fuit iuſticia decorata. Auguſtin⁹ Maria mater xpi electa eſt ꝛ ſup omes creaturas preelecta: omnibuſ gratijs fecundata: omnib⁹ virtutib⁹ ornata omni ſanctitate in vtero matris repleta: vt de mũdiſſima matre mũdiſſim⁹ naſceret filius. q: ſicut in celo habet patrẽ imortalẽ: ſic et in terra habuit matrem omi corruptione carentem. Lectio tertia.

o Mnimodis. Sicut primus Adam fuit ex terra virgine ꝛ nunq̃ maledicta format⁹: ita decuit in ſecũdo adã fieri. Hieronym⁹. Et ſi in ſanctis patribus ꝛ prophetis gra fuiſſe credat: nõ tñ eatenus plena. In Maria em̃ totius gratie: que ut xpo eſt venit plenitudo: q̃q̃ aliter ꝛ aliter. Hec ille. Aliter ꝛ aliter dixit: q: qđ xps habuit ex natura: hoc beatiſſima ꝯgo ex filij ſui eſt gratia conſecuta. Nõ ergo dño noſtro inferre credamus iniuriã: ſi benedictã illi⁹ matrem ab omi ſcelere fetore dicim⁹ illibatam. Diuus em̃ Hieronym⁹ inquit. Nulli dubium quin totũ ad laudẽ chriſti pertineat q̃cquid digne genitrici ſue ipenſuꝫ fuerit ac ſolenniter adimpletum.

De ſermone Lectio quarta

Empoꝛib⁹ karoli regis francoꝝ

c clericus quidaꝫ ordine leuita vngarie regis germanus beatam dei genitricẽ Mariã toto corde veneꝛabat. Hic parentũ ſuoꝝ conſilio nubere voluit adoleſcentulam quandam valde pulchram accepit in ſponſam. Facta igitur a preſbytero nu

ptiali bñdictiõe: sacrisq; missaꝝ expletis mysterijs: recordat⁹ est se eius dẽ beate ꝑgis marie horas die illa iuxta morẽ nõ cantasse. quapropter oẽs ab eccl'ia discedere mandans: sponsam ꝓ suã domũ deduci faciẽs: ipe sol⁹ iuxta dñi altare remansit. Cũq; beate ꝑginis horas decantans: antiphonaꝝ illã Pulchra es & decora filia hierusalẽ diceret: apparuit ei dei genitrix virgo pijssima: benignaq; illum facie est talibꝫ allocuta: Si ḡ pulchra sum & decora: qđ est q̃ me dimittis & aliam spõsam me derelicta ducere ꝯcupisc̃? Nõ qđ nõ ego sum pulchrior illa? nũ qđ nõ ego sum optie formosa? nũ qđ nõ ego suꝫ valde decora? vbi vidisti tã pulchrã? Lectio q̃nta

a Hec clericus ille defixis i terrã oculis. Dña inquit mea: similitudo tua omnẽ mundi pulcritudinem excedit Tu es sup choros angelorũ elenata. Tu es sup celos celoꝝ exaltata. Quid vis ḡ vt faciam? At illa. Si carnalẽ sponsam amore mei dimiseris me in celesti regno sponsaꝫ habere gaudebis. Et si ꝯceptõis mee festũ a cunctis christifidelibꝫ celebrãdũ pdicabis: mecum i filij mei palatio laureat⁹ triumphabis. Talibꝫ eroꝫsa dictis: ad celestia regna virgo se benedicta recepit. Clericus ꝓ domũ redire cõtemnẽs: ad quandã ꝓtinus extra prie sue terminos abbatiã ꝓperans: monachali habitu decoratus est. Post exiguũ aũt tps dñe nostre intercedentibꝫ meritis: ad aq̃legie patriarchatũ assumpt⁹ imaculate ꝯceptõis festum a cunctis celebrandũ pdicans. Cũ pro prijs etiã octauis solẽnibꝫ annuatim exornauit officijs. Lectio sexta

v Ja q̃z figuratiõis Marie puritas demonstrat. In Ben. em̃ sancta trinitas dixit. Nõ est bonũ hominem esse solũ. Faciam⁹ ei adiutoriũ sile fibi. id ẽ sine pctõ. Hoc aũt in redẽptõis humane figurã factũ est. Hinc Ber̃. in sm̃one assumptionis in ãt. Et quidẽ ad restaurationẽ humani generꝫ sufficere poterat sol⁹ xps. siquidem oẽs sufficiẽtia nostra ex ipo est: sed bonum nõ erat nob hoiem esse solũ: ogruũ magis erat vt adesset nostre redemptõis seruus vterq; quoꝝ corruptõi neuter ꝺfuisset. Dec ille. Sicut ḡ christ⁹ redẽptor noster sine originali extitit: ita reparatrix nr̃a Maria redemptoris mater intacta illi similis in h̃ fuisse comprobatur.

De omelia. Lectio septima.

a Lio modo significare significat idẽ quod sanctuz demõstrare. Et in hoc sensu loquit saluator noster patri suo dicẽs. sanctifica me pater. i. sanctitatẽ meã oñibꝫ demonstra. Hoc igit modo beatã ꝑginẽ sanctificauit altissim⁹: q̃ eius sanctitate ꝑ orbem vniuersum innumeris pdigijs declarauit. Potest & aliter dici: licet hoc aliqualiter domine nostre derogat puritati. sanctificauit tabernaculũ suũ altissim⁹ non ab originali ꝓcato qõ nõ ꝓtraxerat: ꝫ a fomite originalis peccati: q; corpus gloriose virginis ex semie infecto vt quidã referunt ꝓpagatũ: aliquem fm eos contraxerat feditatẽ: a qua sanctificauit illud altissimus ante benedicte eius aie infusionem. Lectio octaua.

p Otest & aliter ꝓp̃ cõtentiosos rñderi. sanctificare idẽ est qõ ꝺ nõ sanctũ facere. Hoc aũt aggregatuz nõ sanctus potest dupliciter intelligi. priuative. ſ. & negative tm̃. Primo mõ ꝺr non sanctus ꝓuative q̃ habet oppositũ sanctitatis: sicut hoc modo diceret nõ videns q̃ esset cec⁹. & talis nõ fuit ꝑgo gl'iosa: ideo hoc modo nõ fuit sanctificata. Alio modo ꝺr nõ sanct⁹ negatiue tm̃. qui nõ habet actu sanctitatem: licet non habeat oppositũ sanctitatis. & h̃ etiã modo xps quo ad humanitatẽ in sue conceptionis instanti sanctificat⁹ agnoscit quia semetipso inquit: quem pater sanctificauit. In tali ḡ sensu loquit ps. dum canit. Sanctificauit tabernaculũ suũ altissim⁹. i. ꝑginẽ immaculatã i ꝯceptõe sua ꝺi sanctitatꝫ bñdictione repleuit Lectio nona.

h Dc aũt diuine ꝺdecens extitit maiestati. De⁹ em̃ vt phor vtar sententia in oñibꝫ genez speciebꝫ aliq̃ singulare individuũ pfecit ceteꝫ excellentius: qđ alioꝫ omniũ metrũ esset & mensura. ex quo i effabilis ei⁹ sapiẽtia monstraret. In elementis ignis ꝑmatũ renet: in astris sol: in angelis lucifer: in iumẽtis bos: in bestijs leo: i auibus aquila: in piscibus syrena: in hominibꝫ christ⁹. Cõdecens ḡ altissime extitit maiestati: vnam pfectissimaꝫ & sine macula condere mulierem q̃ mũdicia ac virtute incõparabilis inter alias velut matutina stella innocentia & puritate radiaret. Hec aũt excellentia nulli melius cõpetere potuit q̃z mr̃i dñi nostri. Ergo verax est opinio ꝺ immaculato cõceptu virginali.

¶Septima die ex dictꝫ sacroꝝ vocoꝝ

Mselmus in li Lectio prima

a bro de exordio humane salutis illibate virginis conceptionem originali iustitia decoratam simili-

dine hõis incõgrua cõprobat dicẽs. Si quid originalis pcti in ppagatõe mris dei extirit: illud ppagantiũ no ppagare fuit. Deus em qui castanee ferit vt inf spinas: a spinis remota capiat alaf a formef: nõ potuit h facere matri sue. Plane potuit a voluit a fecit. Lectio secũda.

i Dem in libro de conceptu virginali sic inquit. Decuit vt ceptio illi⁹ hominis de matre fieret purissima tãta puritate qua sub deo nequeat maior itelligi cui de⁹ pater vnigenitũ suũ quẽ de corde suo genuerat equalẽ sibi ita dare disponebat. vt esset naturaliter vn⁹ idemq dei pris et ỹgis filius. a quam sibi fili⁹ ipe substantialiter matrem facere eligebat. a de q spũssanc⁹ opatus erat vt ex ea ciperet a nasceret ille de q pcedebat. Lectio tertia.

i Epistola etiã ad coepiscopos anglie pfiterur dicẽs. Nõ puto verum esse amatorẽ virginis q celebrare respuit festũ sue ceptõis. Alexãder etiam de ales quirrefragabilis theologus ñcupat: in vltimo vite sue cõstitutus translitu exponens illud Cañ. iiij. Tota pulchra es amica mea a macula nõ est in te: de virgine gloriosa cecinit dicens. Maria dña mea: tota pulcra es a formosa: a macula originalis aut actualis pcti in te ñunq fuit. a hec dicẽs deuotus doctor benedict⁹ ỹgini se cõmẽdas feliciter migrauit ad dñm.

¶ De sermone Lectio quarta.

a Lia quoq figura p sapientẽ ecclesiasticũ scripta est: q in btẽ ỹginis psona ploquit dicẽs. Ego q mirra electa dedi suauitatem odoris. Mirra a se a ab aliis vermiuz putredines expellit. Decebat ppietas dñe nre nõ bñ cõgrueret si aliqñ a vermibus. i. demonibus poriginale peccatũ corrosa fuisset. Ibidẽ etiam predict⁹ sapiens subnectit. a q si plantatõ rose in hiericho. rosa enim de spinis nascitur: a tamẽ spinã nõ habet. sic dei genitrix Maria ex iuis de iudea que vtiq peccatz spinosa erat nata sit: nullum tamen spine id est pcti aculeum sensit. Lectio quinta.

f Alomon etiam in canticis exclamat dicens. Que est ista q pgredit quasi aurora cõsurgens? Aurora a lumine incipit a semp in lumie crescit quousq solis iungat a nunq lumine priuat. sic Maria virgo purissima a lumine diuine gre cõceptionis sue incipies nullis vnq est pctõz tenebris obcurata: sz semp in frutũ omnium claritate succrescẽs: tandẽ cũ sol iusticie dulcissimo filio suo i celesti gl̃ia mirandis circũdata fulgoribus est iuncta. Ideo ei⁹ claritatem intuens Isa. dicit. Sicut lux meridiana clara est. Lectio sexta

h Ancigitur ỹginis excellẽtiã animaduertens Augustin⁹: eã collaudat dicens Quis laudes beatissime virginis digne decantare valeat? Facta est em Maria ianua celoz: sublimatio apl̃oz̃um: laus martyz: iubilatio confessoz: continẽtia ỹginum: norma pncipũ: iusticia regũ: sal⁹ oium populoz. Facta est Maria gl̃ia viduarum gaudiũ angeloz: requies aiaz. Facta ẽ maria sal⁹ moz: moꝛs criminũ: vita frutũ: virtus pugnãtiũ: palma victoz. Facta ẽ Maria excelsa sup sydera: sanctioꝛ sup oẽs femin̄as: cui⁹ vita inclina cũctas illustrat eccl̃ias Absit ergo rem istã facere vt imponam⁹ crimen glorie nostre.

¶ De omelia Lectio septima

v Trima cõtra btãm virginẽ pcellas sic fluctuare cõtendit: fm apostoli sniam oẽs peccauerũt in Adam Cũ ergo btã virgo de pmoz parẽtũm sũrpe pcesserit: pcludẽdũ videf q etiã ipa pctm originale ctraxit. Qui em totũ dicit nihil excludit. Aut g dei genitrix peccasse puinc̃t. aut apl̃i sntia falsitatis assertiua cõprobatur Lectio octaua.

e Tapostoli verax affirmatio a conclusioni nre mlme ctraria repit Aut em apl̃m vlla sine mẽtatõe intelligis. aut ecõtrario. Si generaliter apl̃i verba sine glosa exponẽda existimas: oẽs peccauerũt in Adã. g a xp̃s: q a ipe ex Adã ppagatõne descẽdit. Hoc aũt esset hereticum pfiteri Si g apl̃m glosare intẽdis. cũm⁹ in glosando laceas: a de pari pcedem⁹. Tu inqes. oẽs peccauerũt i Adã pter xp̃m p naturã. et ego: a pter btãm ỹginẽ p gram. Sciẽdũ g q reguiã vlis termi q p singul' distribuit suppolit: diuiaz scpturaz pagina nõ fuat: q logicalibꝰ nõ ẽ subiecta disciplinis. vlem itaq terminũ p maiori tm suppositoz pte non poibꝰ i sacra scpturaꝑ lerũq itelligi oꝑtet. vñ de filio pdigo ad Damasum papã Hiero. inquit. Mod⁹ ẽ scpturaz oẽ nõ ad totũ: sz ad ptẽ referre maximã: vt ibi. oẽs declinauerũt: sil' inutiles facti sunt. a alibi. oẽs q venerũt añ me fures fuerũt a latrones. a Paul⁹ ad Chor. in 2. oibꝰ oia fact⁹ sum vt omes lucrifacerẽ. a ad Phil. oẽs em q sua sunt q̃rũt: nõ q Jesu xp̃i. Lectio nona.

Ec etenim verba sic generaliter prolata cum his glosis intelligi oportet
b Omnes declinauerūt simul inutiles facti sunt: s. qui diuina mandata seruare noluerunt. omnes qui venerunt ante me: fures fuerunt et latrones. s. qui a me missi non fuerunt. omnibus omnia factus sum. s. que fm deum fieri potuerūt. omnes que sua sunt querūt: nō que Jesu christi. s. qui sunt a charitate separati Propheta etiā dicit. omnis homo mēdax. s. nisi eius a spiritu sancto eloquia procedant. Illud ergo apli: omnes peccauerūt in Adam exponendū est. s. qui nō per diuinā gratiam fuere preseruati sed ab Adam fm cōmunez et nō priuilegiatā legē propagati sunt. Talis aūt nō fuit mater domini nostri. ḡ nō infecit eam macula originalis peccati. Si q̄s autez doctorū beatā virginez ab originali peccato sanctificatā asserit: per gratiā sc̄z preuentē/tem intelligi oportet. Si vero solū christuz sine peccato tradidit extitisse exponi oportet. Opprobrium est per sui sez essentiā et naturam. Beata aūt virgo per filij gratiā preseruantē. Q, si fortasse omnino eā peccato maculatā sanctorum aliquis suis in operibus inscripsit. responderi poterit Augustini illud ad Vincentium de scripturis sanctorū doctorū. Tale inquit genus scripturarū a scripturis canonicis distinguendū est. nō enim ita in eis testimonia proferuntur vt contrariū sentire non liceat. Jubilemus ergo omnes et exultemus: propter immaculatā dñe nostre cōceptōem. Valde etenim nobis profuit beatissimā virginem non fuisse per originale peccatū dimine maiestatis inimicā. que em nullo vnq̄ tēpore vel momento deū offendit: sed semper in illi⁹ gratia et dilectione permānsit. apud ipsuz confidenti⁹ intercedens ipsi⁹ benignitatem et misericordiā pro nobis facili⁹ impetrabit ¶ In octaua omia dicantur de die pret. et ea que sequūtur. ¶ In primis vesperis Añ. Virgā virtutis sue misit dom⁹ exsyon dominare in medio inimicoz suorū alla. Añ. Sit nomen dñi benedictū propter immaculatū virginis conceptū alla. Añ. Propē domū dñi dei nostri faueam⁹ oms virginis puritati alla. Añ. Beat⁹ qui te diligit o Maria nō confundet cū loquet inimicis suis in porta alla. Añ. Qui dat niue sicut lanaz ab originali peccato preseruauit Mariā alla. ℣. Domin⁹ custodit ab omni malo alla ¶ R. Custodiuit animā ruam dom⁹ alla. ¶ Ad magnificat añ. Quā pulchra es amica mea: columba mea: immaculata mea: odor vestimentorum tuorū super omnia aromata alleluia alla alla.

¶ Et dicēs sacroz doctoz. Lectio pma
Eatus Thomas i expositione angelice salutationis immaculatā ℣ginem exaltat dicens. Maria purissima fuit q̄tū ad omnē culpam q̄ nec originale nec mortale nec veniale peccatum incurrit. Idem quoq̄ in primo sentētiarum inquit. Puritas intenditur per recessum a contrario. et ideo potest aliquod creatum inueniri quo nihil puri⁹ esse potest in rebus creatis: sine vlla contagione peccati. et talis fuit puritas beate virginis que a peccato originali et actuali fuit immunis. tamen ista puritas fuit sub deo inquantū erat in ea potentia ad peccandū ¶ R. Que est ista que processit sicut sol: et formosa ranq̄ hierusalē. Viderunt eam filie syon et immaculatā predicauerunt eam alla. ℣. Non tetigit eā Abimelech sed ipsa confregit caput eius. Viderunt. Lectio secūda
Ancta quoq̄ mater ecclia in festo visitationis beate virginis eā magnificat dicens. Beatissima virgo dei genitrix Maria a suis est primordijs dño cōsecrata. Et itez. Hec est illa de qua sacra canunt eulogia. Mulier amicta sole lunā sub pedibus habens. stellis coronata duodenis Tante laudes virginis humana lingua exprimere non sufficit. nec etiā sancti et iusti illam in cuius ille quē celi capere non poterāt se contulit aula virginali: dignis laudū preconijs ad plenū efferre potuerunt. Alibi etiam canit. Sancta et immaculata virgitas: quibus te laudibus efferaz nescio. Si ergo iuxta ecclesie testimoniū tanta est intacte ℣ginis puritas vt verbis exprimi non possit non parū profecto errare conuincitur: q̄ originali illam macula ꝺturpatā fuisse arbitratur. ¶ R. Ornatā monilibus filiā hierusalē dominus concupiuit. Qui ab originali macula eam preseruauit alla. ℣. O gloriosa domina excelsa super sydera: que nec primam similem visa est nec habere sequentē: sola sine exemplo placuit ℣go christo. Qui ab originali. Lectio tertia
Nfideles etiā beate ℣ginis excellentiā negare nō audēt. Vnī in alcorano Machometi dicit. Nullus est ex Adā q̄n tenuerit eū sathan. pter Mariā filiū ei⁹. Acq̄esce igit xpiane ne infideli crudeliozi erga dñam nostrā esse comproberis. Matris sue puritatē ita zelatus est dñs q

etiã infidelibꝫ ipsam noluit esse reconditaz Tanto vero etiã a paganis gloriosa dei genitrix veneraꝫ: q̃ illiꝰ blasphematoꝝ horribili prorũpꝰ morte pereccaꝫ. Erubesce igiꝫ christiane: qui dñi tui matrẽ tot quotidie blasphemijs ad iracundiã prouocas. tot turpibus contumelijs exagitas. tot periurijs impudenter illã nominare presumis. Deposce igiꝫ suppliciter veniã tui criminis añ vltiõem Relinque cõsuetudinis inique proteruiam q̃ nouit dña mutare sniam si tu voluerꝫ emẽdare relictũ. ¶ ℟. Quacũq̃ hora ingemuerit peccator: omniũ iniquitatũ eius quas operatꝰ fuerat nõ recordabor. Alla alla. ℣. Ma ior est em̃ misericordia mea q̃ omniũ hominum miseria. Alla alla.

De sermone Lectio quarta.

Um magister Alexander de ales adhuc secularis existẽs in vniuersitate legeret Parisiensi: nollerꝫ i maculatũ pijssime virgis celebra reconceptuz. Volens illũ gloriosa dei genitrix Maria ad sanã reuocare sententiã: dũ quadã conceptionis die predictꝰ doctor suis legere cepisset discipulis rãtis illũ percussit infirmitatibꝫ vt omnibꝫ veluti mortuꝰ videretur. Cũ aũt Alexander in sua permanẽs sententia trate virginis innocentiã adhuc ꝓfiteri despiceret: alio quoq̃ anno dũ in eodẽ cõceptionis die plegeret easdẽ ꝑtinus infirmitates incurrit: si frequentatis vicibꝫ i eodem festo in horribiles annuatim infirmitates incidebat. Quãobrem a suis monitꝰ discipulis ne gloriose virgis intemeratã conceptiõem impugnaret: ad seipm in eadẽ existens infirmitate reuersus: deuote vt potuit regine celi vouẽdo promisit: si optatã illi dignareꝫ afferre salutẽ pulcerrimũ se aliquod opꝰ ad sue gl'ie ꝺceptõis editurꝫ. Emisso igitur voto ad pristinam protinus redijt sanitatẽ. Tãti g̃ memoꝝ beneficij egregiũ q̃dã volumen melliflue ꝺceptõis iuscripsit. immaculatũq̃ benedicte ℣ginis cõceptũ multis cõprobans rationibꝫ: totũ fuisse falsum prediceat q̃quid cõtra illibate ℣ginis ꝺceptiõem suis vnq̃ in opibꝫ affirmauit. ¶ ℟. Uenite ad te qui detrahebant tibi: et adorabũt vestigia pedũ tuorũ. Alla alla. ℣. Uirga em̃ tua atq̃ correctio tribuit intellectũ et lapidem. Alla alla.

Lectio quinta.

Exemplis etiã naturalibꝫ dñe nostre puritas demonstraꝫ. Sicut em̃ solares radij super lutũ descendentes: ab illo deturpari nõ possunt: sed ipm potiꝰ illuminare noscunꝫ. Sic et alia bte ℣ginis suplutũ humane nature descẽdens a luto originalis culpe sordidata nõ fuit: sed totã potiꝰ humanã naturã illustrauit. Sicut etiã auruz in visceribꝫ terre nõ corrũpitꝫ. sed magꝭ pficitur. Sic benedicta virgo in matris visceribus corrupta nõ est vlla macula: sed potiꝰ a spũsancto sanctificata. Ramus quoq̃ a bona arbore puenies: in malã arborẽ inserꝰ nõ inficiaꝫ ab ea sed potiꝰ illi pfectionem tribuit. Sic alia gl'iose ℣gis a tro puenies inserta i corpus etiã ex semine infecto ꝓpagatũ maculata nõ fuit: sed ipsum potiꝰ multimoda pfectione repleuit. Hec aũt omia filij sui gra fuere ꝑpetrata. Nullꝰ em̃ tã crudelis tãq̃ impius reperiꝫ q̃ si matrẽ suã facere possit: ea pfectissimã facere nõ ꝺtẽdat. Dñs g̃nr oĩ pietate repleꝰ q̃ benedictã ℣ginẽ de q̃ erat nasciturus summo studio et arte fabricauit. profecto sanctissimũ illud tabernaculuz tãta claritate decorauit: vt nihil nobiliꝰ: nihil excellẽtius: nihilue puriꝰ i toto orbe terraz valeat cogitari ¶ ℟. Fac mihi sanctuariũ et habitabo in medio eoz. archã de lignis setĩ ꝓpige et deaurabis eã auro mũdo int⁹ et foris. alla alla. ℣. Elegi et sanctificaui locum istũ vt sit nomẽ meũ ibi i sempiternũ: vt permaneant oculi mei: et cor meum ibi cunctis diebꝫ. Alleluia alla.

Lectio sexta

Quis aũt impudẽtiã i xpo obijciat: audeatq̃ temerarie blasphemando asserere ipm charissimã mrem suam nõ potuisse peccato custodire: huic tãq̃ pẽitus ignaro respondẽdum nõ duximus. Cui em̃ triũ puerorũ nõ solũ corpora sed etiã vestimenta inter vehemẽtiũ flãmas ignũ seruare potuit ille sa. et Jonã in ventre ceti custodiuit incolumẽ. Danielẽ etiã horribilium i medio leonũ saluauit intactũ. Matrẽ quoq̃ suã preseruare potuit ab oĩ peccato icorruptam. Hec aũt preseruatio gloriose virgini nõ mediocriter pfuit. homi em̃ p peccatũ maculato dixerat dominꝰ. Cinis es et in cinerem reuerteriz. Beata igiꝫ ℣go a peccato preseruata: nec a vermibꝫ est corrosa nec i cinerẽ reuersa. Oĩ etiã mulieri filios procreanti propter peccatũ influxerat dicẽs in dolore paries. Dña aũt nostra nulli⁹ peccati cõscia vllo sine dolore: imo cũ infallibili gaudio dulcissimũ filiũ suũ parturiuit. O igitur Maria virgo purissima. O Maria innocentissima. O Maria oĩ sctitate replerissima: misere obsecro mihi seruo tuo q̃ tantuz anxiusum ꝺ honore tuo. Zelꝰ em̃ puritatiz tue come

dic me. obsecro te o regina celorū: dña angelorū. mater misericordie: fons indeficiēs diuine clemētie: vt nobis famulis tuis qui immaculate cōceptionis tue venerāda solēnia colim⁹: impetrare dignerȝ a dilecto filio tuo aie sanctitatē: sanitatē corpis: fructuuȝ terre vbertatē: omniūq; delectabiliū abundātiam: oēs etiā diaboli insidias ⁊ fraudes a nob expellas: ⁊ ꝓtra aduersa oīa nos custodiēs ad vitā postremo pducas eternā. ℣. Congratulamini mihi oēs qui diligitȝ dñm. ℟. Quia cū essem puula placui altissimo alla. ℣. Ego ex ore altissimi pdij ꝓmogenita. ego in altissimis habitaui: ⁊ i omi populo ⁊ gente ꝓmatū tenui. Quia.

De omelia. Lectio septima.

Si ex superioribꝫ argumētȝ glorioe virginis innocentiā: etiā non admodum subtilis percipere possit intellect⁹: tamē pro deuotarū cōsolatione mentium domine nostre puritatē adhuc aliter cō probabo. Si beata virgo Maria originali fuisset vicio maculata nō posset dici simpliciter virgo. quia sicut per luxuriosam cōmixtionem corrumpit caro: ita anima per pctm Si ergo originalis infectio gloriose dei genitricis animā sordidasset: virgo nō eēt simpliciter sed fm quid tm̄modo nuncupanda In contrariū aūt canit ecclesia. Sancta ⁊ immaculata virginitas. q̄ cōclusio nostra verissima demonstrat. ℣. Facta est diluniū pccati sup oēm terrā. O pertiȝ sunt oēs mōtes excelsi sanctoꝫ alla. ℣. Archa ꝺo vehifera eleuata est in sublime. ⁊ ferebat sup aqs. O pertiȝ sunt.

Lectio octaua

Sufficienti etiā diuisione hec veritas declarat. Circa domine nostre cōa ceptionē vnū ex tribꝫ dicere necesse est. Aut q⁹ q⁹ illā preseruare nō potuit. Aut q⁹ potuit quidē sȝ noluit. Aut q⁹ potuit ⁊ voluit preseruare. Si primā opinionē cōprobas: necessario tibi dicendū est q⁹ non est oīpotēs. hoc aūt hereticā habet pūitatem: q⁹ apud deū nō est impossibile omne verbuȝ ergo tu hereticꝰ ⁊ infidelis habend⁹ es: si beatam virginē ideo in originali peccato existimas conceptā: quia de⁹ illam preseruare non potuit. Si vero secunde adheres opinioni: q⁹ de⁹ potuit quidē sed noluit venerādā matreȝ suā immaculatā custodire: necesse habes profiteri christū erga genitricē suā: tm̄i nullatenus filij debitū peregisse. Bonus nāq; filius matrē suā debet diligere: eamq; a cunctis malis ⁊ ab oīi infamia iuxta sua potentiam liberare. Cum igitur originale pccatū celestis glorie ianuā claudat: gratiā ⁊ visionem dei eternā aufert macularis: nihilq; turpius nefanda peccati vesania excogitari valeat p quā filij diaboli nūcupamur ⁊ sumus Iniquuȝ valde ⁊ horribile videret si asserere quis presumeret q⁹ dñs noster illā quā ab eterno elegerat in matrē in tantā ignominiam dedecus ⁊ iacturā corruere pmiserit cum posset preseruare. Cū ergo domin⁹ nr̄ nō venerit soluere legem sed adimplere: profecto constat q⁹ dilectā matrē suā iuxta legis mandatū voluit honorare. ℣. Filij hominum vsqquo graui corde: vt quid diligitis vanitatem ⁊ queritis mendaciū? Scitote quoniā domin⁹ ipse est de⁹: ipse fecit eā ⁊ pseruauit eā alla alla. ℣. Ferculū fecit sibi rex Salomon de lignis libani: columnas eius fecit argenteas: reclinatorium aureum: ascensuȝ purpureum media charitate ꝓstrauit. Scitote.

Lectio nona

Igitur deus non modo potuit sed etiam voluit gloriosam virginē matrem suā ab originali vituperio preseruare. cū nihil diuine possit resistere voluntati: cuiq; diuinū beneplacitū sit inuiolabile: q⁹ preceptū posuit domin⁹ ⁊ nō pretereibit: ⁊ oīa quecūq; voluit fecit. Incōuincibili ratione concluditur q⁹ piissim⁹ saluator noster qui ab eterno matrē suā ab originali labe custodire disposuit: illā procul dubio immaculatā preseruauit. Recte ergo deuota hec mulier dominū nostrū alloquit dicens. Beat⁹ venter qui te portauit: ⁊ vbera que suxisti. Hoc etiā tiburtina Sybilla cōmemorans decātauit. O felix illa mater cui⁹ vbera christum lactabūt. Felix ergo Maria mater domini nostri benedicta. Felix Maria mūdi totius imperatrix ⁊ dña. Felix Maria ab oīi labe peccati per suū dulcissimū filiū penitus preseruata: cui sit honor ⁊ gloria in secula seculoꝫ Amen. ¶Ad laudes ⁊ p horas añ. Aq̄ multe nō potuerūt extinguere Marie charitatē alla. Añ. A custodia matutina vsq; ad noctē speranit Maria in dño alla. Añ. Apud dñm misericordia: ⁊ copiosa sup Mariā redemptio alla. Añ. Reges terre ⁊ oēs populi laudate matrē dñi dei nr̄i alla. ¶Ad benedictus añ. Que est ista que ꝓgreditur quasi aurora consurgēs: pulchra vt luna: electa vt sol: terribilis vt castroꝫ acies ordinata alla alla. ¶ In secūdis vesperis añ. Tota pulchra es ⁊c. ℣. Diffusa est gra in labijs tuis alla. ℟. Propterea benedixit te de

ys in eternũ alla. Ad magnificat Añ. Qui mundũ facere potest ꝛ immũdo ꝛceptum semine: me fabricauit filius vllo sine crimine. alleluia alla alla.

Ad missam introitus.

g Audeamus oẽs in dño diez festũ celebrãtes sub honore intemerate virginis Marie: de cuius immaculata conceptione gaudent angeli: ꝛ collaudãt filium dei alla. ℣. Celi enarrãt gl'iam dei: ꝛ opera manuũ eius annũciat firmamentum. Gl'ia patri ꝛ. Gl'ia i excelsis deo ꝛc. qm̃ tu sol⁹ sctus Maria fabricasti. Tu sol⁹ dom̃in⁹ Maria preseruasti. Tu solus altissim⁹ Maria sublimasti Jesu xpe ꝛc. Oratio

d Eus qui p immaculatã ꝟginis ꝛceptionem dignũ filio tuo habitaculum prepasti. Concede vt quisquis hui⁹ sanctissime festiuitatis solennia celebrabit i terris prosperitatẽ ꝛ pacẽ: in celis ꝟo requiẽ ꝛ gloriã obtineat sempiternã. Per eundem dominum ꝛc.

Lectio libri sapientie

Omin⁹ possedit me in initio viarum suarum. Require in natiuitate eiusdem virginis. Graduale. Quã pulchra es ꝛ q̃ decora beatissima virgo Maria templum dei sacrariũ sp̃iritusscti. Tu quẽ celi capere nõ poterãt p tua innocẽcia: gremio contulisti. ℣. O pulcherrima ꝟgo: vulnerauit formositas tua cor diuinũ. attraxit puritas tua creatorem ad vterꝫ tuũ alla. all'. ℣. Non est inuent⁹ simil' tui: pseruat⁹ a macula originalis pcti alla. Sequentia.

f Aue sponsa dei tatis: Maria fons pietatis angelor dña. Aue dulcis o Maria: christi mater ꝛ filia: vlla sine macula. Tu sol refulgens gloria: celorum lustrãs atria: luce reples secula. Tu puteus honestatis: fauus dulcis charitatis: tu nr̃a letitia. Rosa rubea castitatis: lilium virginitatis: cum omni fragrãtia. Tu magistra clementie: mater misericordie: nostra delens crimina. O norma innocẽtie: maria plena gr̃e: tu stella matutina. Tu a deo fabricata: in cõceptu preseruata: nulla trahis scelera. Tu in celis coronata: ab angelis venerata: micans super sidera. Nos famulos rege tuos: atq; tibi faciẽtes: pro tua clementia. Ab inferno liberatos: nos postremo fac beatos: in celi milicia Amen.

¶ Sequẽtia scti euãgelij fin Lucã.

i Illo tempe. loquente Jesu ad turbas: extollens vocẽ quedã mulier de turba dixit illi. Beatus venter qui te portauit ꝛ vbera que suxisti. At ille dixit. Quinimo beati qui audiũt verbũ dei et custodiunt illud ¶ Offertorium. Jubilate omnes ꝛ letamini hodie de immaculato conceptu virginis gl'iose. Angeli eteni gaudẽt: celi applaudũt: mũd⁹ exultat: infern⁹ ꝛ tremiscit: de mones cruciant: cũ de manu dei maria fabricatur alla. ¶ Oño secreta.

d Eus qui oẽs mr̃is tue cultores et altare statuisti: concede propicio: vt qui sanctissimũ eius conceptũ p hec sacra mysteria ꝟbilãdo veneramur tua semper ꝛ vbiq; illi⁹ precibꝰ misericordiã ꝟsequamur. Qui vivis ꝛ regnas ꝛc. ¶ Prefatio. Eterne de⁹. Qui dilectã sponsam tuã gloriosam virginẽ Mariã omnibꝰ ꝟturibꝰ ornatã fabricasti: ꝛ in purissima ei⁹ conceptione: ab originalis peccati macula illesam pseruasti vt tot⁹ esset innocentie speculũ ꝛ exẽplar sanctitat⁹: dignũq; existeret habitaculũ vnigeniti filij tui. Per quem. ¶ Cõmunio. Beata conceptio Marie virginis q̃ nesciuit labem criminis alla.

b Enedicte virginis Marie imaculata cõceptione gaudẽtes: resupplices ꝛprecemur omipotẽs de⁹ vt q̃ ineffabilem ei⁹ innocẽtie puritatẽ sincera deuotione cõfitemur: ad ꝛemplãda illi⁹ gloriam in celesti palatio ipsa itercedẽte subleuemur. Per dominũ nostꝝ Jesum xp̃m filiũ tuum: q̃ tecum viuit ꝛ regnat in vnitate spiritus scti deus per omnia secula seculoꝝ Amen.

¶ Iste sunt Rubrice hui⁹ officij. Si ꝟ festũ venerit in dñica fiat de festo: qz specialis dei opatio fuit i tali die q̃ gl'iose virgini singlaris progatiua collata est. ꝛ iõ officium dñice debet trãsferri ad diem sequentẽ. In die añ octaue que venit in dñica: fiat de ipsa dominica. ꝛ officium octaue trãsferatur ad diem sequentem. Et hec omnia sunt ordinata auctoritate summi pontificis qui etiã statuit q̃ octaua huius festi celebretur cum officio duplici. Si ꝟo dominica venerit infra octauã fiat de dñica cũ cõmemoratione festi. Et qñ fit officium dñice non dicãtur preces: nec dicatur ex debito officiũ de domina sicut nec dicitur in ceteris diebus infra octauam. Et in missa dñice nõ dicat Gloria in excelsis. nec Ite missa ẽ: nec Te deũ laudã⁹ ad matutinũ.

sed nonū nīsoziū dicaī sic fit i ceteīz dīnicis de aduētu. Quottidie āt infra octauā fiat cōmemoratio de aduētu. Ūn ho aliq feria infra octauā hz antiphonas laudū de ppo: tūc ad matutinū post oznē festi fiat cōmemoratio de feria. deinde dicāt laudes de feria cū ill'antiphonis ppzijs z psalmis suis absq capl'o ℣. z bñdict⁹. Iz dicto Laudate dñm de cel'cū sua antiphona terminetur. ibi. Fidelīū anime zc. sicut olim fiebat in die sctē Lucie. qñ occurrebat feria hñs laudes de ppzio. Item pdict⁹ pontifex ordinauit q ihac octaua non fiat officiū de aliquo sancto: nec etiā de sancta Lucia sz trāsferaī post octauā. licz postea ad petitionē cuiusdā religiosi ncesserit q possit fieri de sctā Lucia in die suo. z ita seruet. Ordinauit etiā q officiū psentationis gl'iose ℣ginis marie celebreī. xxj. die nouēbris z fiat duplex maius. z accipiatur officiū natiuitatis eiusdē: sed vbi est nomē natiuitatz ponatur nomen psentatōis. Facto fine pia lauda detur ℣go Maria.

¶ Pars secūda supzadicti sermonarij qđ Mariale appellaī i q tractaī ō sacratissima ℣gis Marie natiuitate. Hec aūt pars pzo pzio ac pticulari noie liber vite nūcupaī.

Sermo primus

Egredietur

A e ℣ga ex radice ieſſe: et flos de radice ei⁹ ascēdet. Isa. xj. c. Recitāt hystoriographi q antiq magnoz pncipū natalia celebrabāt. Ipsi q̄z pncipes die natal'sui cū solēnitate z iocūditate deducebāt. Ūn Marci. vj. dr q Herodes rex i die natal'sui cenā fec pncipibus z tribunis. z pmis galilee. Subditi eri am in dieby natalicijs dñoz suoz tripudia z choreas atq festiuos ludos i eoz aspectib faciebāt. Ūn Mat. xiiij. dr. Die aūt natal' Herodis saltauit filia Herodiadis in medio scz alioz chorizantiū z placuit Herodi Et talia natalicia regū appellabanī ferie solēnes. l. fi. C. de feri. Et in sil'ib dieby oē ius pioziū cessabat: vt habeī in dicta. l. fl. glo. ℣o in rubrica. C. eo. ti. appellat ferias repētinas qñ infra annū nasciī repentine filius pncipi Sancta q̄z mater eccl'ia bti Johis baptiste natiuitatē solēnizī inter celebrari. qz scīficatus fuit i mris vtero: pcursoz q fuit saluatoris. Quapzopī in die natal'eiusdē p vniuersum oztē ab oib fidelib xp̄icolis singul' annis festiua gaudia celebrāī. Quāto g maioziDies natales pncipū colebantur devotōe ac reuerētia sctissime ℣gis genitricz dei debēt sacratissima natalicia celebrari. pfecto i isto sctissimo die dz humana mens magnā in leticiā psilire. Ūn beat⁹ Aug⁹. in sermone hodierno inq Adest nob dilectissimi optat⁹ dies brē ac venerabil'sempq ℣ginis Marie. Jō cū sūma exultatōe gaudeat terra nra tāta ℣gis illustrata natali. Nec ē em flos cāpi de q ozū est pciosum liliū qualiuz p cui⁹ partū natura mutaī pthoplaustoz q deletur z culpa. Et beat⁹ Johes chrysostom⁹ etiā ipe in smone hodierno inq. Hodie fit mūdo salutz initiuz. Jubilate deo ois terra. cātate z exultate z psallite. Exaltate voce vestrā exaltate. nolite timere: edita ē nobis ilucem spōsa dei de q nascitur⁹ est agn⁹ dei q tollit pcā mūdi. Exultate mōtes z colles z sicera defluite. Letare humanuz gen⁹. Cātate celestes spūs. lapides nolite tacere: quoniā hodie nata ē illa ℣ga q ptulit miri odoz fragrātiā. Hec ille. Cui⁹ ℣gis gl'iose natiuitatē puidēs in spū. pphā descpsit eā sub noie ℣ge dicēs ℣ba themat⁹ nr̄i. Egredieī ℣ga de radice ieſſe z flos de radice ei⁹ ascēdet. Hic āt flos fuit Jesus xp̄s ei⁹ fili⁹ q de seipso inq Can. j. Ego flos cāpi. ¶ Dicī āt flos cāpi: z non hozti triplici de cā. Prio qz flos hozti vt nascaī terra apīt. flos āt cāpi sine terre aptione nascīt. sic etiā xps nat⁹ est de ℣gine sine ℣ginitatz ei⁹ violatōe. Scdo dr flos cāpi z nō hozti. qz flos hozti ē clausus. flos ℣o cāpi oīb est apert⁹. z sic etiā hortus pietatz xp̄i nulli claudīt. sz oīes ad ipm pñr accedere z misericordiā inenire. Tertio dr flos cāpi: qz i pribus vltramarinis nasciī q̄dā flos qui vocaī flos cāpi. haberq stipitē asperuz: z q̄nq folia rubea. z significat xpm q ptulit asperitatem crucis z hūlitatē q̄nq vulnera passiōis. Recte ḡ btā ℣go noie ℣ge dicīt. qz ex ea pdijt flos florū: fructus fructuū bñdict⁹ Jesus fili⁹ ei⁹ z mi Et q supdicta pphīa de nullo alio intelligaī q̄z de btā ℣gie z de xpo ei⁹ filio pz p trāslatoz caldaicā q in ℍ loco sic hz. Exurget rex de filijs isrl' z magnificabit de filijs filioz ei⁹. dr āt in pfata pphetia. Egredieī ℣ga de radice ieſſe qz licz btā ℣go orta sit de radice indeoz: nō ē egressa natura radicis. Radix em ad ima virga ad alta tendit. radix i terra. ℣ga in aere. pficit. radix terre humore. ℣ga celi roze z solis calore crescit. Judei em petebāt ima vicioz illa āt alta fructū. illi erāt fixi i terra q cupiditatem terrenoz: illa ℣o nunq icurnata ē ad trāsitoria bona. sed in celo habitabat q cupiditatē supnoz. illi pascebāt amoze car-

Xpus in campis

nali hec nutriebat amore spūali. illi frigescebant amore infidelitatis. ista ẏgo nobilissima fouebat calore charitatis. De cui⁹ ꝓcreatione tria mysteria ꝙ tēp labimur

Primū appellabit necessitatis.
Secundū nobilitatis.
Tertiū ẏo iocūditatis

¶ Prima ps hu⁹ monis q̄ ꝺr necessitatis

B n

Natiuitas Marie fuit necessaria

Atiuitatē ẏgis gl'iose hūano generi fuisse necessariā ꝓbat tribꝫ rōnibus

¶ Prima quarūz ꝺr reedificatiōis.

Fundamentū cui⁹ est ciuile. si em̄ tibi locauit aream eo pacto vt ea domū edificares in qua me recipes q̄cūq; ad te ꝺeclinarē. Tu edificasti. & in ea me recepisti: postea ẏo latē edificij vel alia culpa tua dom⁹ corruit. Cōuenio te vt iterꝫ reedifices. Quērit an possim ī hꝰ te uenire. & datꝫ est q̄ sic. l. fi. ff. loca. q̄ in hoc

De locatione

mecū conuenisti vt q̄diu locatio duraret ibi esset cōstructa dom⁹ in qua recipes locatorē.

Argumentū ad hoc in. l. eū. de here. ff. de fundo. ꝓpe. Nā nō edificatū censet q̄ ꝺ diruptū est. ff. de leg. iij. l. qui concubinaz. Et factū nō ꝺr q̄ non durat. l. si quis aliam. ff. de solu. l. item si querit. §. si gēma. & l. fi. ff. de actī. empt. facit in arg. l. si cui. §. affinitates. ff. de postu. Nō ẏ sufficiat semel recipe locatorē nili iterū ipm recipiat quousq; locatio durāt. Ar. i. l. si seruit⁹. ff. de seruit. vrba. prędi. & C. si seruus exportne. l. j. sic ẏ in nostro ꝓposito. Nā cum omipotens de⁹ locauerat paradisum Adam ꝓmo homi vt ex illi costa edificaret vna mulier in qua ipe habitaret & ex illa nasceretur hec dom⁹ suggestione diaboli & mādati p̄uaricatione p ipm Adam facta corruit. debuit ẏ ille homo ex sua stirpe ꝓducere aliā mlierē q̄ esset stabilis dom⁹ & nō corrueret durante semp locatōe dei ad humanū gen⁹. naturali igit̄ iure & ciuili necesse fuit vt illa ẏgo nasceret in qua filiꝰ dei habitaret q̄ dixerat ꝑ prophetā ps. cxxxj. hic habitabo qm̄ elegi eā. Et ꝫ figuratū fuit Hester. j. & ij. c. vbi vasti pri

Rōe successionis

or regina depellit ꝑ inobedientiā Assueri regꝭ. & Hester hebrea loco ei⁹ subrogat̄ q̄ regi placuit oculis. ¶ Scōa rō ꝺr successiōis. Fudamentū cui⁹ habet in aur. licet. C. de nat. li. vbi ꝺr q̄ filij naturales exīntibꝫ legitimis succedere non p̄nt ab intestato. potest tn̄ dari vncia naturalibꝫ & ꝓcubine. vel soli ꝓcubine

Uncia legalis

semiuncia. l. patre. C. eo. ti. Est aūt vna vncia duodecima ps hereditatis. vt habet isti. de here. insti. §. hereditas. Hoc aūt nō se extendit ad spurios. vt in dicta aur. licet. C. de natu. li. Nos ẏ q̄ nō sum⁹ legitimi ob ꝓpez fornicationē Eue qua tota humana natura corrupta est & qua nati sum⁹ que fuit ancilla nō libera. iuxta illud ps. cxv. Ego seru⁹ tuus & filiꝰ ancille tue. nō poteram⁹ succedere ī tota hereditate. Quia igit̄ votū parētū ē trāsmittere bona sua filijs. l. scripto. ff. vnde li. liberi & si pentibꝫ. ff. de inoffi. testa. l. de emācipatis. C. de legi. heredi. & l. penultima. ff. de bonis lib. Jō vt celestis p̄is nostri ꝺsiderium impleret qui sua nobis bona eterne felicitatis ꝺare affectat oportuit q̄ ꝑ sequēs mīmoniū fieremꝰ legitimi. & q̄ legitimatōe ꝓbaret in auc. quibꝫ mo. na. effi. le. coll. vj. circa ꝓncipiū. & in. c. ꝓquest⁹. & c. tāta. eē q̄ filij sint legi. Ut ẏ ꝺs pater legitimos nos faceret ꝺspon

D Rōe subuentōis.

sauit sibi ancillā. s. humanā naturā accipiendo in matrē filij sui virginē pudicā. ẏginez ẏginē omni laude dignissimā Mariam hebreā quam nasci necesse fuit vt fieret mater dei. Jō letabūdi dicere possum⁹ illud Pauli ad Gal. iiij. nō sum⁹ ancille filij sz liberę. q̄ libertate xp̄us nos liberauit. ¶ Tertia rō ꝺr subuētionis. Fundamētū cui⁹ ponit in risco sultus in. l. j. ff. de in integ. rest. & in. l. ij. §. verba. ff. ad velle. vbi inquit q̄ ꝺceptꝫ & fraudatis ꝺbet subueniri. Cū ẏ diabol⁹ ꝺceperit humanū gen⁹ mēdacijs seducēdo ꝓmā mulierem. Jō oportuit ꝺcepto homi puideri de remedio oportuno. q̄ igit̄ vt inq̄t ps. j. posteriꝰ Si vnū est causa alicu⁹ effect⁹: oppositū est causa oppositi. Ad q̄ ꝺ est tex. in. l. nihil tā naturale. ff. de reg. iur. vbi ꝺr q̄ si ꝺsensus est causa ꝺtract⁹: dissensus est cā distractus sicut ꝑ mulierē peccatricē a diabolo ꝺceptam & deiectā fuit humanū gen⁹ ꝺperditus & a statu suo ꝺiectū. ita ecōtrario ꝺbuit per mulierē innocentē & purā atq; sanctissimam diabolicq; supatricē in integꝝ restitui & reparari. aliter ipe mēdacij pater diabol⁹ de mendacio suo emolumētū ꝺsequeret. q̄ ꝺ esse non ꝺbet. null⁹ em̄ de mēdacio facto ꝺr cōmodus obtinere iuxta notata. l. j. ff. de nata. resti. et in. l. iij. §. ij. ff. si ex nora. cau. agat̄. & i. c. sedes de resc̄p. imo ꝓpē mēdaciū ꝺr puniri. l. si dubiter. §. ita ꝺcīm̄. ff. de fideiussor. & tauten. §. qui ꝓpriā. C. de nō numerata pecunia. & §. sed furti. Insti. de actio. necesse igit̄ fuit purissimā dei genitricē nasci q̄ ꝓtrita diaboli ꝺceptoris potestate hoiem de seruitute illi⁹ eriperet & quē ille ꝑ mīez culpe Euā a se fraudatam maledictiōi subiecerat ipa mater gratie suo interuētu ac patrocinio bn̄dictōibus adimpleret. q̄d factū esse testat Hiero. in fmone ad Eustochiū ꝺcēs. Quicūd maledicti/

onis infusum ē p Euā: totū abstulit būdictō Marie. Insup ꝛ grāz infudit xp̄i ort⁹ quā ꝓns nō habuerat tot⁹ mūd⁹. Hec ille.

¶ Pars secunda huius sermonis que dicitur nobilitatis.

Licet vt iūt iurisco sult⁹ in.l.j.ff. de in integ. resti. q̄ p seipm se cōmendat: nō indigeat cōmēdatōe. qō ertiā habetur in.l.ij.C. qñ ꝛ quibꝫ quar. ps. Licz etiam dicat in.l.j. in fi. ff. de vtrepleq̄ satis demonstrati frustra fit demōstratio: ꝛ qō patet exp̄sse nō est pbare necesse. c. euidētia. de accusa. ꝛ.l.ea ꝙdē. C. eo. ti. Itē q̄ exp̄ssio eoꝝ q̄ tacite insunt nihil opat. l.ij. ff. de le. j. ex q̄ videt nō esse necessariū brē ꝟginis Marie nobilitatē q̄ p seipam est euidenter ꝛ clarissime demōstrata manifestare: tn ad maiorez ipsi⁹ ꝟginis deuotoꝝ ꝙsolationē aliq̄ dubia circa nobilitatē ei⁹ declarabim⁹. ¶ Primū est vtr xp̄s debuerit de matre nobili pcreari Et ꝓmo arguit ꝓt q̄ nō. Ināt em Paul⁹. j. ad Thoꝝ. j. Nō multi sapientes ſm carnē nō multi nobiles sz ignobiliora mūdi ꝛ ꝛtemptibilia ꝛ ea q̄ nō sunt elegit de⁹. sz beatā ꝟginē elegit de⁹ ꝛ pelegit. Ergo nō debuit esse nobilis sz ignobilis ¶ Itē glo. sup p̄dicta ꝟba apli ait. venit em humilis de⁹ querēs humiles: nō altos. ꝛ ibidem ertiā dic. Nō elegit reges vel senatores vel phos vel oratores: sz plebeios pauperes indoctos q̄z piscatores. Ergo cuz beatissima ꝟgo sit p oibꝫ istis electa: p oibꝫ istis videtur debuisse esse plebeia ꝛ pauperula. Nā ꝟbum humilis ꝓprie verificat in plebeia in ancilla vel ancille filia. l. humilē. §. j. C. de inter. matri. deus āt querit hūiles vt patuit sup̄. Itez maior humiliatio videt er pte dei de ignobili q̄z de nobili incarnari. ¶ Sz his non obstātibꝫ i ꝛtrariū est ꝟitas. vt declarat Albertus magn⁹ sup missus ē. Et possum⁹ ipaz ꝟginee nobilitatē ꝙgruētia sic pbare. Quāto aliq̄s pl⁹ ē elevat⁹ i sūmū tāto magꝝ ꝓt dēpimi roꝛsum. q̄to em mons est altior: tāto ei⁹ vallis pfundior. q̄ q̄to magꝝ aliq̄s elevat⁹ ē sursuz p nobilitatē ꝛ dignitatē: tāto pl⁹ ꝓt descēdere p humilitatē. ꝛ sequēter magꝝ mereri ꝛ magis grat⁹ esse deo iux illud Ecci. iij. q̄to maior es: tāto magis te hūilia in oibꝫ ꝛ coram deo invenies grām. Un Bern. in q̄dā sermone ināt. In alto nō altū sapez hūilibꝫ ꝙsentire maxime ꝟturis est Sz beata ꝟgo fuit humilitatis pfundissime. q̄ debuit esse nobilitatis ꝛ dignitatis excellentissime. Io Aug⁹. in q̄dam ꝓmone inquit. q ipa beatissima ꝟgo nū q̄z fuisset sup omes choros angelorꝫ exaltata nisi fuisset sup omes homes hūiliata. Quia q̄to humilitas maior est ꝛ magis laudat: q̄to q̄s magis nobilis ꝛ magn⁹ ex̄is humiliatur. Io debuit dei genitrix in altū p nobilitatē ꝛ dignitatē eleuari: vt ei⁹ humilitas p fundiorꝛ gre capacior posset magꝝ ab oībꝫ laudari ꝛ a deo in celesti glia altius sublimari. ¶ Nō obstāt mō argumēta in ꝛtrarium adducta. Quia rndeo illud dictū apli loq̄ de p̄dicatoribꝫ ꝓmis p q̄s mūd⁹ erat conuertendus ad fidē: q̄s ꝙgruebat esse plebeios et indoctos ne eoꝝ sapientie potētie vel dignitati ascriberet id q̄ de⁹ p gram suā illoꝝ ministrio opabat. ꝛ sic crux xp̄i euacuaret. Un congruebat q̄ nō in doctis humane sapie ꝟbis nec in potētia dignitatis homes ad fidē dei perenk vel cogerenk: sed simplicibꝫ simpliciū ꝟbis exteri⁹ diuia ꝟtute coopante interius humiles p humiles vocarenk. ꝛ sic de⁹ humilis exaltaret. Et diabol⁹ q̄ p superbiā vicerat: p humilitatē vinceret. Un glo. sup̄ pfatū dictū apli ait. nisi fidelit̄ pcederet piscator: humilit̄ nō seq̄ret orator. Sz aliō ē in btā ꝟginē quā decebat filiū q̄tū poterat ipa capax erat exaltare nobilitare ꝛ magnificare. necnō cuit xp̄m vt maiorē sue hūilitatē indiciuz demonstraret genitricē suā ignobilitatē virtuti subdere. Ad legē aūt humilē sup̄ allegatā rndet q̄ impator ibi capit hūilē non pbatenre ꝟtutē humilitatē: sz p ignobili ac infami ꝛ vitupabili. vt ptz ibi i textu vū dicuz suū declarat i meretrice ꝛ scenica. ¶ Tertio q̄rit in q̄ ꝙsistat nobilitas ipsi⁹ ꝟginis. ꝛ cuz dicat quidā sapiēs q̄ nobilitas nihil aliud ē q̄z inueterata diuitie. ꝛ in cōi puerbio dicit̄ q̄ ille reputat nobilis q̄ ml'tas hz opes. Un Juuenalis satira ꝓma ait. Ulincant diuitie sacro nec cedat honori. Nuper i hāc vrbem pdiby q̄ venerat albis. ¶ Refert q̄z Barro in.l.ij. in. vj. columna. C. de digni. li. xij. q̄ quidam impator dicebat: q̄ nobilitas est antiq̄ eris ꝛ diuitiaz possessio cū pulcz regimiby ꝛ ꝟtutiby. Videt q̄ q̄ ista nobilitatē non habuerit beata ꝟgo q̄ fuit pauperula ꝛ cōiunx carpentarij ¶ Nō ertiā videt q̄ nobilitas ei⁹ sit attendenda circa cōplexionē corꝓis: quia i cōplexione nō extimat nobilitas: vt inquit Albertus vbi s. Nā multi reges ꝛ ꝓncipes qui nobiles appellank sunt cōplexionis melancolice ꝛ flegmatice. ꝛ econtrario q̄plures rustici ꝛ viles homes sunt sanguinei ꝛ colerici. ꝛ consequēter digniorꝭ cōplexiōis corpalis. ¶ Nō videt ertia attēdi debere nobilitas alicui⁹ q̄ ad aiam genitoꝝ suoꝝ cum ipa aia

Utrum xp̄s debuerit de matre nobili procreari

Nobilitas ꝟginis probat

Solutio Prioꝝ

Secūdo

Tertio

Quarto

nō sit et traduce. vt theologi pbāt in.ij. dis. xvij. marie scūs Bonauē. ibidē ar.ij.q.iij. ⁊ Alerā. de ales in.ij. pte summe i tractatu d aīa. ⁊ Tho. i. j. pte sūme. q. xc. ar. iij. ⁊ i sūma ꝫ gēiles. li. ij. c. lxxxvj. ℊ aīma filij nihil acci pit nobilitat ꝫ ab aīa pris vl' alioꝝ pdecesso/ Quinto rū. ¶ Nō videt ℊ ꝫ attēdēdā esse nobilitatez alicuⁱ⁹ eo q sit ex nobili ⁊ antiq atq genero sa pgenie pcreat⁹. Ait em Seneca ad Lu cillū. q nō fac nobilitatē atriū plenū fumo/ sis imaginib: qz qđ añ nos est nostz nō est Nota nō em ad nostrā vixerūt gl'iam. Et idē in li. pulcra đ tragediaz inq̄t. Qui gen⁹ laudat sūū: alie/ nobilita te na laudat. ⁊ Ouid. i. xij. metha. canit. Naz genus ⁊ panos ⁊ q nō fecim⁹ ipi. Uix ea no stra voco. Et fuerūt ꝑba Ulixis in oōne cō tra aiacē phalēdis armis Achillis. Idez ꝫz Ouid. iij. j. de ponto ait. Nō census. nec cla ruz nomē auoz. Sz pbitas magnū ingenu umq; facīglo. etiā in. l. si qđ bello. ff. de capti. ⁊ postlimer. dic magis esse meū qđ p mea pbitatē qro ℊ id qđ p anteccssores. fac. l. iij. ff. de inter. ⁊ rele. Et Licero in inuectiua ꝫ sa lustiū ait. Sancti⁹ est me meis fulgere mori qus ℊ maioꝝ opione niti vt sim meis poste/ ris nobilitatis initiū. Ad h ℊ ꝫ adduci pt il/ lud qđ inq̄t Lin⁹ in. l. q̄sq̄s. C. de postu. dicēs Sūa p/ q sūa pfert nobilitati generis. ⁊ lex. sed ⁊ re/ fert nobi probari. ℊ. ampli⁹. ff. de execu. tu. pbat q tan litati tum nō dēbet attēdi nobilitas generis q̄tuz nobilitas moz. Ideo Juuenalis ꝫ quendā qui cū esset vilis moribꝫ gloriabat de genez sui nobilitate exclamat libro. iij. satira. ij. di cens. Stēmata qd faciūt ⁊ quid pdest ponti ce longo Sanguine censeri: pictos ostēdere vul⁹. Maioꝝ ⁊ stantes in curribus emilia nos. Tota licet veteres exornēt vndiq; cere Atria: nobilitas sola est atq; vnica virtus. Usq; adeo miseruz est aliene incūbere fame. Malo pater tibi sit tersitas: dummō tu sis Eacide filius vulcaniaq; arma capessas. Quā te tersite filez pducat achilles. ¶ Nemo ℊ de sanguis sui generositate dēbet gl'iari q̄ ex luis nō puenit meritz: maxime cū oēs ab eodē pn cipio traham⁹ originē: ⁊ sit ꝑa snīa Boecij i iij. de cōsol. c. xij. dicēs. Ome hominū gen⁹ in terris sili ꝫ surgit ab ortu. Quid genus aut pauos strepitz si p̄mordia nra autorēq; deū Ꝫ specres nullus degener errat: ni vicijs prioza fones pprīū delerat ortū. Un i vulgari puer bio dr. cle vilano chi fa le vilanie. ¶ Sz qđ dicem⁹ de quibusdā q cū sint ignobilis gene ris: m de nobilitate gloriant ⁊ pfecto talium vana gl'ia posset tolli si eis diceret illud Ju uenal' vbi ē. s. maioꝝ p̄m⁹ quisq̄s fuit ille tu orum. Aut pastor fuit aut id qđ dicere nolo Quid etiā dicem⁹ de multis q̄ cum sint nobi les genere: ignobiles se reddūt vicios̄a quer satione? Quāto em maiores alicuⁱ⁹ fuerunt nobiliores tāto maius est virtuperiuz ei q̄ ab illis descēdens p vicīū se vilissimū facit. vt in quit Salustiⁱ⁹ in iugurtino. Un Claudia/ nus canit. Degenerat hoies vicijs fiūtq; mi nores. Jō cuidā romano gl'ianti de maioruz suoꝝ frutib ait qđā florētin⁹. Loteста feza non he di quelo bon vino. ¶ Expdictis ℊ vi det q beate ꝟginis nobilitas nō sit ꝓsiderā da quo ad carnalē propagationē: sed solum quo ad nobilitatē virtuole vite. Omes em Sola ꝟ homines dici pñt nobiles dūmō sint ꝟtuosi tus nobi ⁊ tāto sunt nobiliores q̄sto sunt ꝟtuosiores. litat Ait em Lassiod. in eplis. Hec ē indubitata nobilitas q moribꝫ cōprobat. Et Hiero. ad Celantiā inq̄t. Uera nobilitas est clarū esse ꝟtutib. ⁊ in. c. venerabilis. de pben. ⁊ digni. dr. Nō genez ꝫz ꝟtutū nobilitas gratū deo facit ⁊ idoneū seruitorē. Et Gualteri⁹ d La stillione. li. j. canit. Nobilitas sola est animū que moribꝫ ornat. Et Ouid. in li. de vetula dicit. Nobilitas homis mens ⁊ veritaz ima/ go. Nobilitas hois virtutū clara propago. Nobilitas homis humilē releuare iacētem. Nobilitas hois mentē refrenare furentem. Nobilitas hominis nature iura tenere No bilitas hois nisi turpia nulla timere. Nobi litas hominis terrenas tenere dores. Nobi litas homis celestia carpere regna. Et Ari/ M. sto. j. polit. c. iij. inq̄t. q nihil aliō q̄ ꝟtus et malicia determiat litez ⁊ fuū. nobilē ⁊ igno bilē. ⁊ in. c. nūq̄. lvj di. dr q ꝟt⁹ aiam nobi/ litat ⁊ decorat. Econtrario ꝟo de carentib vir tute ait q̄dam versificator. Uirtute remota Migrat in exiliū nobilitatis honor. Uici/ osi em nō debēt ad honores ⁊ dignitates pro moueri. l. ij. C. de dig. li. xij. ¶ Pro determiati Ꝫ one huⁱ⁹ dubij dico ſm Albertū vbi ē. q beа/ Maria tissima ꝟgo ſm oēm modū nobilitat ꝫ digni fuit nobi tatis esse debuit ⁊ fuit nobilissima ⁊ dignissi lissima ma in summo. Un dico q si aliq̄ nobilitas ē attēdenda in pdictis: maxime fuit in ipa dei genitrice. ¶ Si ℊ ex diuitijs aliqua reputat nobilitas ꝓtrahi: sicut videt innuere Bar. i l. capitaliū. ℊ. serui. ff. de penis dicēs q popu lares diuites ⁊ honestiores gaudēt ꝑtilegio nobiliū: pfecto ipsa beata virgo fuit nobil⁹ q̄ ex ditissimis parentib regib ⁊ ducib origi/ nē traxit: vt infra patebit. Jrē ipi⁹ pat Jo achim erat diues. ⁊ ipa vnica eius filia: sed

amore pauptat̃ oīa sua paupib⁹ erogauit vt infra xo dante declarabit̃ pte ḡrta huius opis. q̃b⁹ diuitijs suis cōpauit regnū celoz̄ dicēte dño Mat.v. Beati paupes spū q̃m ipoz̄ est regnū celoz̄ Jtē magi magna suo filio munera t valde pciosa attulerūt: q̃ oīa etiā paupib⁹ dedit. vñ in corona nostra dicit Bran thesori furno dati da li magi al suo fio: ma da lei dispensati a poueri per amore de dio. Qō quidē fecit vt tpalib⁹ diuitijs cōtemptis celestiū thesauroz̄ opes infinitas et indeficiētes cumularet. De q̃b⁹ Grego. in q̃dam omel. inquit. Si ꝑe diuites esse cupitz̄ veras diuitias amate. Et in hoc ista pruden tissima ẏgo fecit more philosophantiū q̃ virtutis amore pecuniā ꝓtemnūt. l. in honorib⁹ §. phis ff. de vaca. mune. l. j. in fi. ꝓncipiū. ff. de vari. t extra co. Egit etiā more fortz̄ athlete: q̃ pugnat etiā sine mercede. vt ait glo. i rubrica. t in. l. j. C. de athletis li. xij. Si ẏo circa cōplexionē coꝛpis attēdit nobilitas: ipsa virgo benedicta nobilissima fuit q̃ ab optīe complexionatis viris t mulieribꝫ ꝓpagata fuit Jtem ipa optime complexionis sup omnes homines t mulieres q̃ vnq̃ fuerūt vl̃ erunt extitit. excepto ei⁹ filio dño nostro Jesu xpo. vt infra declarabitur ꝑmone. iij. huiꝰ ptis.

¶ Si aūt aliq̃d nobilitatz̄ dicat contrahi ex eo q̃ ꝓdecessoꝛes alicui⁹ fuerint sapiētes vel aīe nobilissime ac prudentissime t intellect⁹ speculatiui t hmōi. vel q̃ fuerint de antiq̃ ac potenti stirpe circa q̄d nobilitas generz̄ attēdit. l. si furiosi. C. de nupti. vñ dz̄: si nobil' es lauda parētes. q̄d ꝓbat in. c. nunq̃z. lvj. dist. nā fili⁹ sequit dignitatē pris. l. senatoꝛ. C. de digni. li. xij. ꝓfecto hec oia nobilitatz̄ insignia fuerunt in beata virgine. vt infra patebit.

Nobilitas caris

¶ Un sciendū est ꝑm Albertū vbi supꝝ q̃ nobilitas ꝑm carnē est traductio carnalis oriģnis a parētib⁹ ꝑm seculū in diuitijs vl̃ potentia vel dño constituz̄. Et q̃b⁹ q̃tū ex pte nature est causat in filijs sil'itudo cōplexiōis t coꝛformitas moꝛ t imitatio opatiōis. hō enim̃z̄ paup t ignobilis si diuitijs cepit affluere: incipiet delicijs magis vacare. cibis delicatioꝛibus se nutrire. t sic complexionē nobilitare. exercitijs honestioꝛib⁹ occupari. parua damna min⁹ curare: paruis lucrz̄ min⁹ inhiare. dona min⁹ curare. alienū dñiū min⁹ timere. libertatē magz̄ appetere. maioꝛ coꝛtia ꝫhere t coꝛ opa t moꝛes imitari. t sic natura ꝓmo seruil' t ignobil' victa p coꝛsuetudinē: i cōtrariū trāsmutat̃. Et q̃nto hec a remotioꝛi t diuturnioꝛi radice ad ramos trāsmittitur. tāto magz̄ nature inclinatio indurat̃ t insepabilioꝛ efficit̃. vt in filijs q̄tū ex pte nature est ad cōsimilia patrib⁹ inueniat̃ inclinatio natural'. Un in cōmuni puerbio dz̄. Sepe solet filius filie esse pri. Et fuit originaliter dicū autoꝛis libri q̃ dz̄ Pamphil⁹. c. xix. l. q̄s. q̃s C. ad. l. iul'. maiesta. t i aut. de rese. §. j. col. ij. t notat̃ in. c. trāsmisse. et q̃ fi. sint le. t in. c. michael. de fili. pl̃ by. Et hec appellat̃ nobilitas carnis. licz aūt aia nō sit ex traduce tñ existens i carne opat̃ pl⁹ vl̃ frequenti⁹ ꝑm q̃ a carne ampli⁹ ad aliq̃d inclinat̃. Hec Albert⁹ vbi supra. Alia eīm ꝓiucta coꝛpi imitat̃ passiones coꝛporz̄. vt inq̃t autoꝛ in li. ser principioꝛum

¶ Dicūt aūt alij doctoꝛes: q̃ nobilitas ista ꝑm carnē nō solū ꝓdest q̃ ad gl'iam mūdi: sz̄ etiā multū adiuuat ad ẏtutes aī t ad bonū incitat q̄uis ipa sola non cogat ad bonū vel ad malū. Un inq̃t Albert⁹ vbi s. q̃ licet q̃n quis opet ꝓtraria nobilitati originis tanto victoliοꝛ t ꝛestabiliοꝛ sit: quāto magz̄ agit ꝓtra naturalem inclinationē oriģnis. et sic magz̄ culpabil' est nobil' vicios⁹ q̄ ignobil' Jo leges plerūq̃ magis puniūt nobiles q̃ rusticos: quia rustici parcendū est. l. j. ff. si q̄s in ius vo. nō ie. l. si q̄s id q̄d. §. dol. ff. de inꝛog. om. iu. Jtem q̄nto q̃s est dignioꝛ: tāto ei⁹ est culpa grauioꝛ. Juxta illud Juuenal' lib. iij. satira. ij. Dme aī vicijs tāto cōspect⁹ ise Crimē hz̄: q̃nto maioꝛ q̃ peccat habetur. que sīa etiā ꝓnitur in. c. q̄z ꝛua. l. di. t in. c. nulli fas. xxv. q. j. t. c. ꝓcipim⁹. xj. q. iij. Tñ vbi nobilitas oriģnis ꝑficit̃ t ornat̃ nobilitate moꝛ t operz̄ vtraq̃ alteri i pstat̃ incremētū laudis. t ambe merito laudant̃. q̃ vbi sunt eī lia merita in duob⁹ nobilitas addit gradui. l. q̄d si nolit. §. q̃ mācipia. ff. de edi. edic. t ponit Panoꝛ. in. c. cum venerabil'. de ꝓba. Silꝛ sēda t virt⁹ addit gradui intantū q̄d scolarz̄ ẏtuosius t sapiēs ꝑtur in gradu doctoꝛi ignaro. vt ait glo. in. l. j. C. de decurio. t eoꝝ fi. ¶ Est aūt sciendū q̃ licet nobilitas carnis sine nobilitate mentz̄ nō laudet̃ sz̄ vituperet̃ ecōtra ẏo nobilitas mētz̄ sine nobilitate carnis tanto ampli⁹ laudat̃. q̃nto magz̄ ꝓpriam vincens naturā laudabiliter opatur. vt inuit text⁹ in. c. nunq̃z. lvj. dis. tñ nobilitas carnis est quasi radix t innatū fundamentū ẏtuose opationis: ita vt illud hīs difficili⁹ a ẏtute moueat̃. Et si virt⁹ mentz̄ fortita ꝛpuerit ipa carnis nobilitas eā ad nobilia erigitat. ¶ Beata igit̃ ẏgo Maria fuit nobilissima nobilitate sanguinis t generis adeo q̃ ꝛcepto filio suo fm̃ nobili⁹ in diuiduū omīb⁹

Nobilitas magis punitur

Nobilitas addit gradui

Quã no indiuiduis q̃ in hũana natura fuerũt. Nam bil fuerit vt ptz Mat. j. ipa btã ꝟgo descẽdit de semie Maria patriarchali. s. a q̃tuordecim patriarchis. q̃z cipuus fuit Abraã a q̃ q̃dragesima ꝛ vna generatõe descẽdit. In q̃ Abraã de⁹ ppli'm pe culiarẽ elegit sibi ꝛ distinxit ab alijs. Cui eti am dictũ fuit Gen. xxiij. c. Princeps dei es cu apud nos. Cui facta est repromissio ỗ xpõ nascituro. Gen. xxij. c. vbi dixit ei de⁹. In se mine tuo bñdicent̃ oẽs gẽtes. Ab hoc nobi lissimo patriarcha denoiant̃ hebrei quasi ex Abraã geniti: vt dicũt q̃dã. q̃uis alij dicãt q̃ nominã̃t hebrei: q̃ ab heber descẽderunt. Dicit ꝑmus q̃ ꝓfessus est fidẽ vnius dei inter idolatras caldeos adorãtes ignẽ ꝑ deo in quẽ iecit⁹ ab eis vt experiret̃ ꝓtẽ eius illesus exiuit. ꝛ h̃ tangit̃ Neemie. ix. c. Quia ꝙ ab hoc nobili ꝑncipe descẽdit beatissima ꝟgo Maria. Ỗ illi ỗ. Can. vij. Quã pulcri gressus mi calciamẽtis filia ꝑncipis. qđ exꝓ. ponit glo. dices. Id est opa tua in exemplis sanctoꝝ ꝙs imitaris ꝛ oẽs excedis. Descẽdit ꝙ ipa mater dei bñdicta. vt ꝓz i eodẽ primo Matth. c. a q̃tuordecim ducũ ꝛ a q̃tuor decim regũ. Ỗ de illa canit eccl'ia i officio hodierne festiuitat̃. Regali ex pgenie Maria exorta refulget. ¶ Itẽ descẽdit ex semie ꝓ phetali maxime ex Dauid q̃ fuit exim⁹ ꝓpo phetaꝝ: vt dicũt theologi i. j. sniaꝝ. di. ij. Ỗ canit eccl'ia vbi s. Nativitas gl'iose ꝟginis Marie ex semie Abrae: orta de tribu Juda: clara exstirpe Dauid. Fuit etiã exorta ex se mine sacerdotali. s. de tribu leui. vt declarat Albert⁹ vbi supra. q̃ solũ tribũ regia. s. iuda ꝛ sacerdotalis. s. leuitica iungebãt simul ma trimonia. Ũn btã ꝟgo etiã descẽdit de semie Aaron summi sacerdoꝝ q̃ de stirpe eius fuit Anna mater ei⁹. vt inq̃t Joh. damascen⁹. li. iij. ꝛ Beda sup Lu. Et Brego. xxij. moral'. Beat⁹ q̃z Lucas. iij. sui euãgelij. c. describẽs nobilitatẽ origis sue: genealogiã suam vsq̃z ad Adã ꝓtrahit. ¶ Ũn vt ꝓbat mgr̃ Bar tholome⁹ pisan⁹ in suo mariali. fructu. iiij. Beata ꝟgo orta est ꝑmo de multꝝ patribꝰ ve teris testamẽti maxime a decimonono incipi endo ab Adã vsq̃z ad thare. Secũdo de ꝑncipibꝰ. Tertio de ꝑncipibꝰ. Quarto de iudicibus. Quinto de regibꝰ. Sexto de ducibus. Septio de pphis. Octauo de doctoribꝰ. Nono de virꝭ strennis ꝛ fortibꝰ. Decio de sacerdotibꝰ ꝛ sumis pontificibꝰ. Undecio ỗ ppli'res etoribꝰ. Duodecimo de cultoribꝰ dei: ꝛ iustis parentibꝰ. vt ipe ibi lati⁹ declarat. Et ỗ dicere nõ inuenito possum⁹ brẽ ꝟgini illi ỗ Virgilij

Ihesus Maria cunctis

in j. enei. Que te tã leta tulerũt Secula qui tãti talẽ genuere pentes? Ex supdictis aũt colligit̃ q̃ xpo dñs nr̃ q̃ sine mre genit⁹ est ꝼm diuinitatẽ. ꝛ sine ꝑe ꝼm humanitatẽ: totam ipam hũanitatẽ ꝛ dignitates q̃ ad ipam se quunt̃. s. cognatõis ꝛ ꝙsanguitaꝝ ab ipa ma tre sua bñdicta suscepit. Corp⁹ ei⁹ ei⁹ matrĩ fuit ex purissimis ipi⁹ ꝟgis sanguinibꝰ vir tute spũssti: vt declarãt theologi i. iij. dist. ij. Quia ꝙ oẽs nobilitates ꝓcesse hũano generi in Adã ꝑncipaliter a deo date sunt vt descen derent ꝑ multas generatiões. ꝛ ꝑ ꝟginẽ ma trem terminarent̃ in xpm q̃ esset vltim⁹ dux vltim⁹ rex: ꝛ vltim⁹ patriarcha populi dei. de q̃ Apoc. ij. ỗ. Hec dic ꝑm⁹ ꝛ nouissim⁹. pri mus quo ad diuinitatẽ ꝛ nouissim⁹ q̃ ad hu manitatẽ. iõ apparet q̃za sit ipi⁹ ꝟgis nobi litas q̃ ipm dei filiũ q̃ ad humanitatẽ nobili tauit. Et ꝙsequẽter ex ei⁹ nobilitate ois crea tura nobilitata est. Quapropt̃ ipa bñdicta ꝟgo põt dicere illud Eccl. xxiiij. Ego sic ne bula regi oẽm carnẽ. i. xpm. ꝑ quẽ ois caro. i. tota humana natura est nobilitaꝝ veste in duta. ¶ Eapropter Ambro. in li. ij. de ꝟgini tate ait. Quid nobili⁹ dei matre? q̃si dicat ni hil in reb⁹ creatꝝ. Oẽs em̃ pclaritates: inge nuitatis dignitates ꝛ nobilitates. q̃ possent esse in aliquo individuo humano posuit de⁹ in hac egregia puella q̃ oms ꝑncipes: duces reges ꝛ imꝑatores: ꝛ q̃scuq̃z nobilissimos vi ros ꝛ femias nobilitare trãscẽdit. De nobili tate aũt ꝟtutis ei⁹ infra dicet̃ ꝑte q̃rta hui⁹ opis. vbi de ꝟtuosa ei⁹ cõuersatione tractabi tur. ꝑnũc aũt sufficiat sacre scꝑture testimo niũ q̃ in ei⁹ ꝑsona Eccl. xxiiij. c. inq̃t. Jn me ois spes vite ꝛ ꝟtutꝝ. Et iõ ꝙsideras Salo mon nobilitatẽ ꝟtutũ ꝛ sanguis ꝛbere i btã ꝟgine relucere: exclamauit Sap. iij. O q̃z pulcra est casta generatio cũ claritate. Quia ꝙ btã ꝟgo de stirpe regali ꝑgenita est regiam habuit dignitatẽ ꝼm carnẽ. nã filia q̃ de regali ꝑgenie nasciꝭ regal' ỗ. l. j. C. de digni. li. xij Quia ꝙ deo despõsata fuit q̃ est rex regum ꝛ dñs dñantiũ. claꝝ ẽ q̃ omes creaturas nobi litate trãscẽdit. Nã femis clarissimã digni tatem mariti tribuũt. l. femine. ff. de sena. Fe mine em̃ coruscãt radijs maritoꝝ. ꝙ. h̃ ita q̃z in aur̃. de ꝙsu. Unigenit⁹ etiã dei fili⁹ q̃ ab eterno ꝛeuerat ex ea nasci ꝛ i ei⁹ vtero ha bitare: illã oĩ nobilitate ꝛeꝛauit ꝛ clarifica uit. nã parentes efficiunt̃ nobiliores ꝑ filios nobiles. vt ait glo. i. ꝙ. generaliꝭ. i aur̃. de di gni. ꝛ matres significãt dignitatibꝰ filiorũ: ꝼm Bar. in. l. j. ff. de sena. ꝛ pbat̃ ꝑ. ꝙ. h̃ ita q̃z

Femine nobilitãtur a maritis

in aut. de ysu. Jo de spa dñi mre dici pt istud Apoc. xxj. Claritas dei illuminauit eã. nos q3 dicere debem9 illud. ij. Esdre. viij. Bñdictus de9 parz nostroz q dedit voluntatẽ i cozregis f. filij sui clarificare domũ suã. i. matrẽ benedictam.

¶ Pars tertia huius sermonis que dicit iocunditatis.

Iocũda parẽtibz

Hystoria natiuitatis Marie

Iocundissimã fuisse virginis gl'iose natiuitatẽ manifestũ est. Si em in iudeoz gens gaudia fuit dũ p Hester liberata fuit. Hester. viij. z Thobia illumiato magnũ gaudiũ factũ est. Thob. xj. z Holoferne superato letata fuit Judith cũ populo iudaico. Judith. xiij. si Abraã gaudius est i ortu Isaac. Gen. xx. z Anna in natiuitate samuelis. j. Regũ. ij. z parẽtes Johis baptiste in eius ortu simul cũ cognatis z amicis suis sicut pdixerat angelus Luce. j. di. Et multi in natiuitate eius gaudebũt. Multo magz in natiuitate hui9 virginis cui9 part9 victoriam mũdo atqz salutẽ attulit immẽse leticie causa extitit. Jo canit eccl'ia. Natiuitas tua dei genitrix ẏgo gaudiũ annũciauit i vniuso mũdo zc. ¶ Primo igit natiuitas matris dei iocũda fuit ei9 pentibz. vt em in ei9 legenda habet: beata virgo ex parẽtibz honestissimis ac timẽtibz deũ exorta est: Joachim scz z Anna. Joachim nãqz part illi9 ex galilea de ciuitate nazareth sanctã Annã ex bethleẽ duxit vxorẽ. Amboqz iusti erãt: z sine reprehensione in mãdatis dñi incedebãt. omneqz suaz substam tripharie dividebãt: vnã partẽ templo z templi seruitoribz impẽdebãt. aliã peregrinis z paupibz erogabãt. tertiã ẏo suis vsibz z p sua familia reseruabãt. Et ita p annos viginti plem nõ habẽtes vouerũt domino q si eis sobolẽ ẏcederet eã seruitio ei9 ppetuo mãciparẽt. Cui9 rei gr'a cũ singul' annis in tribz festis pcipuis hier'm frequentarẽt: In festo encenioz cũ suis ipe Joachim alcẽdit z cũ ceterz ad altare accedẽs oblationem suã offerre voluit. quẽ videns sacerdos cũ indignatiõe nimia repulit. z q ad altare accedere psumeret increpauit: asserẽs nõ esse conueniens maledicto legz obnoxiũ oblationez dño legz offerre. nec inter fecũdos infecũdũ et q populũ dei ñ auxit astare. Joachim ẽ sic cõfusum se videns: p pudore domũ redire noluit: ne fil' a ẏtribulibz suis q3 audierãt tãtũ opprobriũ sustineret. itaqz ad suos pastores secessit. Cũqz ibi aliqz diu morã traxisset: quadam die soli angel9 cũ ingẽti claritate apparuit z re ei9 visione turbatũ ne timerz admonuit dicens. Ego sum angelus dñi missus ad te vt annunciẽ tibi pces tuas exauditas: z elemosynas tuas in ẏspectu dñi ascendisse Vidi em pudorẽ tuũ z audiui sterilitatz opprobriũ nõ recte tibi obiectũ. peccari q3 nõ nature vtoz est de9. Et tõ cũ alicui9 vterum claudit ad hoc facit vt mirabili9 tenuo aperiat. z non libidinis esse qd nascit. sz diuini foze munerz cognoscat. Prima gẽtis vestre mater Sara: nõne vsqz ad nonagesimũ annũ sterilitatz opprobriuz ptulit. z tñ Isaac cui repromissa erat oim gentiũ beatitudo genauit. Rachel etiã nõne diu sterilis fuit. et tamẽ Joseph genuit: q tori9 egypti dñiũ habuit. Quis foztioz Samsone. vel sanctioz Samuele. z tñ hi ambo matres steriles habuerunt. Rationi igit z exẽplis crede dilatos diu ẏcept9 z sterilis part9 mirabiliozes esse solere. Proinde Anna vxoz tua pariet tibi filiã z vocabis nomen ei9 Mariã. hec vt vouist erit ab infantia sua dño ẏsecrata: et adhuc exutero mris sue spũsancto plena. nec forinsecus inter populares sed i templo dñi morabit. Et sicut ex sterili mre ipa nascetur. ita mirabiliter ex ea filius altissimi generabit. Cui9 nomẽ Jesus: z p eũ oibz gẽtibz erit salus. z tibi hoc erit signũ q hec omia fient. Cum pueneris ad aureã hierosolyme portã Annã vxorẽ tuã obuiã habebis: que de tua tardatione modo sollicita tunc i tuo conspectu gaudebit. His dictis angel9 ab eo discessit: ipmqz letitia plenũ reliquit. Anna autez cum amare fleret: quia quo vir su9 esset ignorabat. idẽ angel9 sibi apparuit z eadẽ que viro suo ãnũciauerat patefecit. Et vt viro suo ad aureã portã obuiaret ispauit. Igit iuz angeli pceptũ ambo sibũnicẽ obuiates de mutua visione letati z de ple pmissa securi: adorato dño domũ redierũt: diuinũ promissuz hylariter expectantes. Anna ẽ cõcepit z suo tempe filiã pepit que vocata est Maria. cuius natiuitate nõ solũ pater eius z mater: sz etiã tota illoz cognatio fuit letabunda z miro gaudio resplsa. Sed de hac iocunditate z sequẽti itez dicẽt infra pmone. iij. hui9 ptis pte vltima. ¶ Puto aũt hãc gratiosissimaz puellã nõ fm morẽ alioz nascentiũ geminaz emisisse: sed cum maxima iocunditate inter multa agmina angeloz dulcissima cantica decantantiũ atqz p natiuitate regine sue exultantiũ de vtero matris exisse. magnãqz leticiã cũ facie ac manibz demõstrasse: in faciez his qui aderant arridẽdo: circũstantes qz angelos aspiciẽdo z mirãdo. ac cũ eis piter ex-

ultando. Accurebāt aūt vndiq; gētes vt pulchā tā pulcrā tāq; speciosam cernere possent a cui⁹ lacratissima carne miri odoris fragrātia emanabat. cuius q; formosissima facies tā lucidi splēdoris radios emittebat vt omes ī stupore conuerteret: nullus q; vultus illius eleganciā fieis valeret oculis intueri. ¶ Sco natiuitas hui⁹ sanctissime puelle fuit celesti curie iocūda. Nō solū em illo die q̄ nata est facta fuit in celo specialis supernoz ciuium exultatio. sed etiā oīm anno in hac die particulari festiuitate recolit memoria natiuitatiz eius. Un vt refert Joh. beleth. Postq; ꝑgo gliosa in celū assumpta fuit: dies natiuitatiz eius aliquāto tpe fideles latuit. Cōtigit aūt q̄ quidā vir sanct⁹ sedule ꝛ deuotiōi insistēs singulis annis sexto id⁹ septēbris i oratōe positus ioeundissimā angeloz festiuitatē audiret in celo. Qui cū deū deuotissime deprecaret vt sibi reuelaret cur q̄libet anno illa tm die ꝛ nō alia hoc audiret: diuinū accepit respon/sum q virgo gliosa dei genitrix Maria tali die mō fuisset nata. ꝛ ꝓceptū fuit illi vt hoc fidelibꝫ ꝓianis manifestaret vt cōcordes fierent in hac celebritate celesti curie. Cum ḡ hō summo pontifici ꝛ alijs intimasset: hūc diez in honorē natiuitatis ipsi⁹ ꝙginis celebrandum vniuſaliter statuere. ¶ Tertio ꝛ principalius gaudia est brissima trinitas de ꝙginis hui⁹ natiuitate. Gaudet em deus pater de nobilissime ac iocūdissime sp̄se sue ortu. Gaudet filius dei de matris sue dilectissime natiuitate. Gaudet spūssctus puellam illā modo editā q̄ dignū sibi esse habitaculū: ꝛ que sua sancta obūbratōe fecūdata illū a quo ip̄e ꝓcedit vnigenitū dei filiū pariret. ¶ Quarto gaudēt sancti patres qui erāt in limbo. q̄ vt ingt magr Bartholome⁹ pisan⁹ ī li. dē ꝙginis fructu. x. cognouerūt ab angel natiuitatē ipsi⁹ ꝙginis. cū q; descendens erat angeloz ad ip̄os deferēdo aīmas in stolis in eode loco. cū q; cū essent ī statu grē ꝛ pcium eoz futuri ad eos visitādos ꝛ ꝛsolādos descendebāt. Insup q; illā nascituraz figuris ꝛ ꝓphetijs ꝓdixerāt ipsi sancti patres ꝛ de ortu xpi in generali ꝛ speciali quo ad tēpus fuerāt certificati. vt patz de Abraā de q̄ ingt dns Joh. viij. Abraā p̄r vester exultauit vt videret diē meū: vidit ꝛ gaudens est. ꝛ Jacob Gen. xlix. de ip̄o ꝓdixit. ꝛ Daniel. ix. celui libri de tpe ei⁹ ꝓphetauit. nō est putandum tale lumē post mortē ab eis esse amotū cū aīa exuta a corpe recordē eoz que ī corpe gessit. q; in pte intellectiua est memoria. vt patz p doc. in. j. sen. di. iij. vñ diuiti dictū fuit ad Abrāā. recordare fili ꝛc. Lu. xvj. ca. Et q; recordē affirmat Aug⁹. ix. confessionum. et Grego. xiij. moral. ꝛ Theo. in. xiij. dist. xliij. ꝛ. xlv. Cognoscētes ḡ sancti ꝓres nō solū spiritu ꝓphetico ꝛ reuelatiōe: sz etiā aliq; insolita illustratōe ortū ꝙginis bñdicte. gras imensas ꝛ laudes deo rederūt cernētes adimplendas eoz ꝓphetias ꝛ figuras in pte ꝛ ī breui expectātes ī totū cōplēdas. vñ letabant⁹ et iocundabant⁹ atq; tripudiū magnū faciebant ꝛ deū de tāto bñficio bñdicētes pulchr⁹ canticum cecinerūt: sicut Zacharias fecit in ortu Johis. Luc. j. ꝛ Anna in ortu Samuel. j. Regū. ij. exultabat. Adā videdo lignū vite. scz Mariam disponi ad fructū ꝓducēdum vite eterne in medio paradisi. Gen. ij. Eua letabat⁹ erūnā suā aboleri ꝛ maledictionez a Maria remoueri. de q̄ Gen. iij. habet⁹ ꝛ loco maledictiōis bñdictōem ꝓferri. Gaudebat Noe cernēs archā cōponi ad gen⁹ humanū liberandū. Gen. vij. ꝛ arcū ī nube poni ad fedus ꝓpetuū stabiliendū. Gen. ix. Jubilabat Abraā ꝓmissum suū impleri. Gen. xxij. Jacob scalā ad celū ptingētē erigi. Gen. xxviij. Sicq; oēs alij indicibili leticia gratulabāt⁹. ¶ Quapropter ꝛ nos debem⁹ in hac die exultare ꝛ letari sīc admonet sancta mat⁹ ecclesia que in officio hui⁹ diei canit dicēs. Cū iocūditate natiuitatē ꝙginis Marie celebremus vt ipa ꝓ nobis intercedat ad dñm Jesū xpm. Et iterū. Lorde ꝛ aio xpo canam⁹ gliaz i hac sacra solēnitate ꝓcelse genitricis dei Marie Ipa em est fenestra celi p quaz de⁹ oculo suo misericordie nos respicit. Un canit⁹ i officio eiusdē ꝙginis. Intrēt vt astra flebiles celi fenestra facta es. Et Lan. ij. dr. En ip̄e stat post parietē nostrū. i. post naturā humanā. respicies ꝓ fenestrā. s. matrē suaz. Dicere aūt pōt ꝙgo bñdicta q̄ est ostiaria paradisi illud Joh. x. Ego sum ostiū. p me si q̄s introierit salua/bitur. Jō o pctōres a patria celesti exules introite p portā istā. Ite o infirmi ad medicū. Accedite o orphani ad parentē. pgite o ceci ad lumē. Propate o afflicti ad cōsolatiōem Ambulate o ꝙgines post speculū pudicicie. Festinate o matres ad matrem dei. Curite o vidue ad nutricē veri sponsi. Proficiscimini o paupes ad thesauratricē bonoz celestiū. Egredimini o incarcerati p ianuā pfecte libertatis Nosq; omes ī hac miseriaz valle lacrātes: rogem⁹ eā cū bō Augustino in sermone hodierno dicentes. Sancta Maria succurre miserz; cuna pusillanimi: refoue fle

Jocūda celesti curie

Jocūda cōterrimitati

Jocūda patribꝰ i limbo

Sanctus pōtifex, gaudabit

Jucūda ergo sit⁹ nobis

biles:ora p ppl'o: interueni p clero: intercede p deuoto femineo sexu: sentiat oēs tuū iuuamē q̄cūq; celebrāt tuā sctā natiuitatē. Assiste parata vot̄ posctū. t repēde oīb⁹ optatū effectū. Sit tibi studiū assidue orare pro ppl'o dei q̄ meruisti bñdicta pciū pferre mundi. Qui viuit t regnat i secula seculoz Amen

¶De eadem sanctissima ẏginis natiuitate Sermo secundus.

V Virgā vigilā-

Maria dr virga

tem ego video. Hiere.j. Virga dr brā ẏgo Maria. Prio aurea q̄ significat p virgaz auream. de qua dr Hester. v. extēdit rex ozra regīnam virgā aureā quā tenebāt manu. Cū em̄ rex ille nomine Assuer⁹ esset iratus: extēsio illius virge ipm placauit. t reginam Hester in palaciū introduxit t omnia ipetrauit Ipsa quippe ẏgo beata deū iratū placat. ḡa est nostra aduocata. Luz em̄ deus petit coz pcōzis. ẏga aurea. i. deuotiōe ẏginis statim placat. t illi eternā pnā remittit. t iō possumus dicere de illud Prouer. xxiij. Si percusseris eū ẏga nō morietur. Tu ẏga petis eū t animā ei⁹ ab inferno liberabis. Hec ibi. Et Isa. xj. dr de xpo petiet terrā. i. terrena coz da. virga oris sui. i. deuote ẏginis q̄ ex oze altissimi pdisse pmogenita dr. Eccl. xxiij. Sicē em̄ pozes solebāt virga pcutere seruos sup capita q̄ volebāt eis dare libertatē quando modū quē refert glo. in. ℔. multis. in ẏbo vindicta. Insti. de libertinis. p legē scdaz. C. si adu er. liber. Sic t xps cū nos petit ẏga. i. deuotione ẏginali nos facit liberos a seruitute diaboli. Dec quoq; brā ẏgo figurata p ẏgā aureā in palaciū celeste nos introducit. q; ē ianua paradisi. Unī canit ecclia i officio beate ẏginis. Tu regis alti ianua t porta luc; fulgida. Dia etiā nobis ipetrat ista ẏga aurea q; est mater dei venerāda. Dicit em̄ ei filius ei⁹ illō. iij. Re. ij. Pete mī mi: neq; em̄ fas ē vt auertā faciē meā a te. ¶Scō brā virgo

X Virga aromatica

appellat ẏga aromatica. de q̄ dr Cantic. iij. Que est ista q̄ ascēdit p deserti sicē ẏgula fumi ex aromatibꝰ mirre t thuris t vniūsi pulueris pigmētarij. Ipa q̄ppe fuit ẏgula ppē humilitatē: t fuit ẏgula fumi. q; cōcremata fuit p charitatē. t dr ex aromatibꝰ mirre. q; fugauit diabolicas tētatiōes. Et thuz. q; restringit fluidas cogitatiōes. t vniuersi pulueris pigmētarij. q; i se habuit oēs grās t ẏtutes. ¶Tertio dr ẏga deoza: de q̄ Zach. v. ait

Y

ppheta. Assumpsi mihi duas ẏgas. vnā vocauit deozā: aliā funiculū. ẏga q̄ vocat funiculus fuit Eua: q̄ nos ꝯstrinxit vinculo pcōrum. ẏga ẏo q̄ vocat deoza ē ẏgo Maria. Tūc em̄ ẏga est deoza qñ est floribꝰ: foliis et fructibꝰ bñ ornata. Brā igit virgo habuit flozes. i. redolētes cogitatiōnes q̄ ad deū. Unī Eccl. xxiij. c. ipa inq̄t. Flores mei fructꝰ honoris t honestatis. Habuit etiā folia. i. ẏba sanatiua q̄ ad primū. de q̄bꝰ Ezech. xlvij. folia ei⁹ ad medicinā. Et Apoc. xxij. Folia ligni ad sanitatē gentiū. Habuit q̄z fructꝰ. i. opa pura t mūda q̄ ad seipm. de q̄bꝰ Prou. iij. dicit. Primi t purissimi fructus eius.

Virga deoza

¶Quarto appellat brā dei genitrix ẏga vigilans a Hiere. ppha in ẏbis ppositis. Ipsa ei vigilat sup deuotos suos vt custodiat eos Unī ipa dic illud Cañ. v. Ego dormio t cor meū vigilat. Et iō etiā nos debem⁹ vigilantes esse t feruidi i deuotōe ei⁹. Nā si imperator noctes ducit insomnes t noctibꝰ vtit sub eq̄litate diez p subditoz q̄ete. vt i aur. vt iudi. sine quoq; suffra. in pn. coll. ij. t idē fac papa vt in phemio sexti. mktomagis nos vigilare oporter circa ẏgis deuotionē. Vigilātibꝰ ei t nō dormiētibꝰ iura subueniūt. l. pupillus. in fi. ff. de his q̄ in frau. cre. l. in summa. ff. de pecu. t in phemio institutionū. Item in mane t post somnū reperit pfecte meditationis studiū. vt in q̄t glosa in fi'li. t. l. vnica. C. de iusti. codi. ꝯfirmā. in verbo indefesso. t ideo ad hoc nos hortando ipa benedicta virgo quit Prou. viij. Ego diligentes me diligo t q̄ mane vigilauerint ad me inuenient me. beatus q̄ audit me t q̄ vigilat ad fores meas q̄tidie. q̄ me inuenerit inueniet vitā: t hauriet salutē a dño. t Eccl. iij. c. dr. Qui illā diligit: diligit vitā. t q̄ vigilauerint ad illā: cōplecten t placorē ei⁹. q̄ tenuerint illā: vitā hereditabūt: t q̄ seruiēt ei: obsequētes erūt sancto. t eos q̄ diligūt illā diligit de⁹. De cuius virginis natiuitate itez tres considerationes faciemus.

Prima dicet descriptionis
Secūda contrariatiōis
Tertia ẏo appellabit expositōis

¶Pars ꝑma hꝰ ꝑmonis q̄ dr descriptōis. Uia vt supdictū est Matthe⁹ ꝑmo sui euangelij. c. t Luce. iij. scripsit genealogiam xpi. t p ꝯsequēs etiā beate virginis: queri potest vtrū ꝯgrue et bene describi potuit? Et ꝑmo videt q̄ nō. q̄ Ia. liij. dicit. Generatiōem ei⁹ quis enarrabit? quasi dicat nullus. Insup vt ex Josephi di

A Utr⁹ genealogia Marie fuit bñ descripta

cris colligim⁹ in. vij. li. antiq̃tatuz. ⁊ Beda
eriã idẽ refert in sua cronica. Lũ omes gene/
rationes hebreoz i archiuis rẽpli secretioꝛi/
bus seruarent: Herodes alienigena omnes
iussit incẽdi vt sic sua ignobilitas iudeis mi
nus ꝛemptibilis esset. Quo igit Matthe
us elapsis annis iã ferme quadraginta a re/
ctione libꝛoz hmõi euãgeliũ scribẽs potuit
hãc genealogiã agnoscere. ¶ Ad pmũ obie/
cũ ridet Hiero. sup Mat. dicẽs. In Isaia
legim⁹: generationem ei⁹ q̃s enarrabit. nõ ĝ
putem⁹ euãgelistã ꝓphẽ esse ꝛrũ: vt qõ ille
impossibile dixit affatu: hic enarrare incipiat
q̃ tibi õ generatiõe diuinitatis: h re incarna
tionis est dictũ. Hec ille. Uerũtn ꝛ istã rnsi
onẽ plerig̃ inducũt sniam Leonis papẽ i ser
mone re natiuitate xpi: vbi ait. In dño nro
Jesu xpo nõ solũ ad diuinã sz etiã ad huma
nã spectat natura. qõ dictũ est ꝓ ꝓpheta: ge/
nerationẽ ei⁹ q̃s enarrabit. Igit nec generatio
xpalis xpi fm carnẽ est explicabil. Ad qõ
ridet er doctrina bri Thome i. iij. ꝓte sũ. q.
xxj. q. vba ista itelligũt de mõ incarnatiõis
q̃ ineffabilis est. qõ ex vbis seqntibus ipi⁹ Le
onis pape ꝛcludit. Jnq̃t nãq̃. Utrãq̃ em̃
natura in vnã ꝛueniisse ꝓsonã nisi fides cre/
dat fmo nõ explicat ¶ Ad aliud ꝙo qõ obie
cũ est re cõbustione libꝛoz. in q̃bꝫ rescripta
erat origo nobilis iudeoz. Rndet Nicola⁹
de lyra sup Mat. q Matthe⁹ habuit p reue
lationẽ qõ nõ habuit p scꝑturã. Un apli et
euãgeliste nõ mũ⁹ fuerũt illumiati. imo ma/
gis re mysterijs xpi q̃z patriarche ⁊ antiq̃ ꝓ/
phete. Quidã tn dicũt q nõ oes illi libri cõ/
busti fuerũt: cũ ⁊ domi ꝛseruarent a multis
Alij q̃z memorie mãdauerãt q̃ re hmõi nobi
litate didicerãt a patris. Nã Esdras scriba
vt refert Jsiõ. in li. vj. ethimol. incensam le/
ge a chaldeis: dũ iudei regressi fuissent i hie
rusalẽ diuio afflat⁹ spũsctõ repauit cũcta re/
gis ⁊ ꝓpheta volumia q̃ fuerãt a gẽtibꝫ cor
rupta correxit. Quãto magꝛ xpi generatiõz
retexere potuerũt Matt. ⁊ Luc. q̃ spm̃sctm̃
cũ aliis aplis in linguis igneis descendẽtem
acceperunt?

¶ Pars scda hꝰ ꝓmonis q̃ dz ꝓtrariatõis
B c Ontra hãc rescriptoz natiuitatz xpi
⁊ beate vgis pt opponi dupl⁹ ꝓmaz
oppositionẽ ⁊ ꝓtrariatõz refert ⁊ sol
uit Hiero. sup Mat. dicens. Querat dili/
gens lectoꝛ ⁊ dicat. cũ Joseph non sit pr dñi
saluatoris q̃d ptinet ad dñm ordo ꝛducꝰ
vsq̃ ad Joseph? Cui rndebim⁹ ꝓmũ nõ esse
ꝛsuetudinis scꝑturaz vt mulieꝛ i generati/
onibꝫ ordo teratr. Deinde ex vna tribu fuisse
Joseph⁹ ⁊ Mariam. Un ⁊ ex lege eã accipe
cogebatr vt ppinquã. Hec ille. Mulier em̃
nõ poterat nubere cũ viro alteri⁹ tribꝫ qm̃ ad
ipam ptinebat hereditas paterna. vt patet
Num. xxxvj. Btã aũt ỹgo Maria fuit vni
ca Joachim patri suo. ⁊ iõ cogebatr ex lege vi
ro sue tribꝫ nubere. Et ppr̃ hoc etiã iuit cũ Jo
seph i bethlẽ in ciuitatẽ Dauid vt pfiterer
cũ eo. vt scribit Lu. ij. c. Et iõ Hiero. vbi s.
hoc ꝛfirmãs addit. ppr̃ hoc sil' censent i bethlẽ
vt re vna videlicz stirpe generati. iõ oẽs sil'
oportebat ipiale cẽsuz pfiteri i bethlẽ ciuita
te eoꝛ. Hec ille. et idẽ Damascen⁹ inqt dicẽs
Joseph em̃ iust⁹ exns ⁊ ex Dauid stirpe de/
scẽdens nõ dispõsasset beatã ỹginẽ nisi fuissz
re tribu iuda ⁊ re familia Dauid. ¶ Si aũt Quare
q̃rat q̃re vt dicẽ Hiero. ⁊ Damas. sacra scri/ nõ ꝛgene
ptura nõ ꝛsueuit genealogizare mlieres sicẽ alogiza
viros? Rndet Albert⁹ magn⁹ i li. sup missus tur p fe/
est: q ppr̃ plures causas. Prio qz sex⁹ femine minas
us est indignioꝛ ⁊ viril' dignioꝛ. l. j. ff. de se/
nat. ⁊ hꝰ est ppr̃ pncipalitatẽ generãdi. qz vi/
rilis generat in femineo. Scõa qz sex⁹ femie
est natura posterioꝛ. pus em̃ format⁹ ẽ Adaz
postea Eua. ⁊ ipa re costa ei⁹. ⁊ iõ q̃ poꝛ ẽ tpe
pdicoꝛ est i iure. l. potioꝛ. ff. q̃ potiores i pigno
ri. habeant. l. diuꝰis tpibꝫ. C. eo. ti. ⁊. l. q̃tiens
ff. re vsufruc. Tercia causa est. qz culpa pꝛioꝛ
fuit in femina q̃z in masculo. vir em̃ cecidit p
feminã: ⁊ nõ femina p virũ. c. Adam. xxxiij.
q. v. ¶ Quarta quia mulier est infirmioꝛ: et Mlier
ad opera infirmitatis ⁊ fragilitatis pclioꝛ est rbili
Est em̃ sexus femine rbilioꝛis rõnis ⁊ ỹtu/ oꝛ viro
tis corpalis q̃z virilis. ⁊ ista notant in. l. si fu
erit. §. fi. ⁊ in. l. q̃ duos. §. si marit⁹. vbi glo.
ff. re rebus du. ⁊. l. qui testamento. §. mulier.
vbi glosa ait q mulier est fragilis ⁊ corrupti
bilis. ff. re testa. Et q mulier sit indignioꝛ et
infirmioꝛ viro est textus in. l. in multis. cum
glo. ibi. ff. re sta. ho. ⁊ in. l. femine. cum glo. ff
re reg. iur. Et propter istas causas mulier est
subdita viro ⁊ inferioꝛ eo. c. Adam. ⁊. c. mu/
lierem. ⁊. c. mulier. xxxiij. q. v. Jtez mulier nu
pta efficitur re familia ⁊ domicilio viri. l. fi.
§. item rescripserunt. ff. ad muni. Item dici
tur esse in potestate viri. vt ait glo. in. §. fi. in
sti. ad sena. cõ. tertu. Itẽ mulier rbet defen
di a viro ⁊ nõ vir a muliere. ⁊ hꝰ ppr̃ fragili/
tatẽ ⁊ rbilitatẽ. §. contra aũt. Insti. re iniu/
rijs. Ideo aplꝰ. j. ad Thim̃. ij. inqt. Muli
er cũ silentio discat cum omi subiectione. do/
cere aũt mulieri nõ pmitto neq̃z dñari in vi/
rum. sed esse in silentio. quia autẽ beata vir/

go exempta fuit ab oīi defectu ⁊ maledictione mulieb̄ri. ꝛ̄o ip̄a genealogiaꝫ. ꝓ spōsum suū ei⁹ genealogia describit: ad demōstratōz dignitat⁊ ⁊ eminēcie ei⁹: ⁊ ꝓfunde hūilitat⁊. vt ait Albert⁹ vbi sup̄. Dignitas em̄ ei⁹ declaraꝫ dū ip̄a sola inꝰ oēs femias i sacra scriptura genealogiaꝫ. dicit em̄ q ome singulare et raꝝ ꝑciosum est. ℣. q̄tacūq; vbi glo. etiā notat in auꝰ. de ꝓsu. coll. iij humilitas ꝯo eius oīdit dū p aliū ei⁹ genealogia demonstraꝫ.

Secūda ꝓtrarietas est in hac descriptione. Nam Matthe⁹ dicit q Jacob genuit Joseph viz Marie. Lucas aūt dicit Joseph fuisse filiū Heli. Dez q; ꝓmptū est iura in ribꝫ ꝯcordare. l. j. C. de inoffi. do. ⁊ ℣. fi. i aut. de exhi. re. Jrē q; in iure vna ꝯcordia at/q; ꝓsonātia ē aduersario nemīe ꝓstituto l. j. ℣. nulla itaq;. C. de vete. iu. enucle. ⁊ ℣. q̄b. i ꝑma ꝓsti. co. ⁊ nullū in iure ꝓtrariū reperiꝫ. si q̄s diuersitatis rōnes subtili aio excutiet. ſz est aliq̄d noui inuentū vl occulte positum qđ dissonātie q̄relā dissoluit ⁊ aliā naturā inducit discordie fines effugientē. l. q. ℣. ſriū. C. de vete. iu. enu. Jō huic ꝓtrarietati rn̄det Aug⁹. in li. de ꝓsensu euangelistarū dicens. Tres cause occurrūt q̄z aliquā euāgelista secut⁹ est. Un⁹ em̄ euāgelista prem Joseph a q̄ genit⁹ est noīauit Alter ꝯo vel auū maternū vel aliquē de cognatis maioribꝫ posuit. Aut vn⁹ erat Joseph natural⁹ pater. Alter ꝯo eū adoptauerat in filiū. Aut uxoꝛ iudeoꝝ cū sine filijs vn⁹ decessisset: ei⁹ vxorē ꝑpinqu⁹ accipiens filiū quē genuit ꝑpinquo mortuo deputauit. Hec ille. Et hec cā vltia est verioꝛ ſm beatū Thomam i. iij. ꝑte sum. q. xxxj. Et Hiero. sup Mat. hāc cām assignas dicē super illa ꝝba. Jacob aūt genuit Joseph. h̄ loco obijcit nobis Julian⁹ august⁹ dissonātiā euāgelistaꝝ. Cur euāgelista Matthe⁹ Joseph filiū dixerit Jacob. ⁊ Lucas eū filium appellauerit Heli: nō itelligēs ꝯsuetudinē scripturaꝝ q alter ſm naturā alter ſm legez ei pater sit. scim⁹ em̄ h̄ ꝑ Moysen dño iubēte ꝑceptū vt si frat⁊ aut ꝑpinqu⁹ absq; liber⁊ mortu⁹ fuerit ali⁹ ei⁹ accipiat vxorē ad suscitandum semē fratr⁊ vel ꝑpinq̄ sui. Sup h̄ Affrican⁹ tpm scriptor: ⁊ Eusebi⁹ cesariēsis i libris diaphoniaꝝ euāgelioꝝ pleni⁹ disputarūt. Hec ille. Dicit g̃ Affrican⁹ ⁊ Eusebius cesariēsis in ecclīastica hystoria q Mathan ⁊ Mathath descēderūt a Dauid. sed diuersimode. nā Mathan descēdit ꝑ lineā Salomonis. vt describit Matth. Mathath ꝯo ꝑ lineā Nathan q̄ fuit etiā ip̄e filⁱ Dauid. vt describit Luc. Isti aūt duo diuersis tp̄ibꝫ successiue de vna eadēq; vxoꝛe. Esta nomīe filios ꝑcrearūt. de Mathan natꝰ est Jacob vt dicit Matthe⁹. de Mathath aūt Heli. vt inq̄t Lu. Heli g̃ ⁊ Jacob fuerūt frēs vterini a diūsis patribꝫ geniti. Heli āt accepta vxoꝛe mortu⁹ est sine semine. ⁊ ꝯo Jacob frater eius accepit vxorē fratris sui vt ei⁹ suscitaret semē sicut ꝑceptū erat a dño ꝑ Moysen Deut. xxv. Ex q̄ vxoꝛe genuit Joseph. ita q Joseph fuit filⁱ⁹ naturalis ipsi⁹ Jacob. ⁊ sic accepit eū in genealogia Matthe⁹ ⁊ fuit legalis filⁱ⁹ Leui. ⁊ sic accepit eū Lucas. nā filⁱ⁹ q̄ mō ꝑdicto nascebat ſm naturā erat filⁱ⁹ us generātis. ſm aūt legē erat filⁱ⁹ defuncti. Et h̄ etiā dicē Damascen⁹ li. iij. c. vj. Quare nō est mirādū si aliē xpi genealogiam scribit Matthe⁹ q̄z Lucas cū vterq; ꝑferat veritatē. nā ⁊ si mīta noīa vl alia dicat Lucas q̄ tacet Matthe⁹. illō est ſm Aug. vbi sup̄. q; Matthe⁹ in xpo regiā instituerat insinuare psonā. Lucas aūt sacerdotalem. Quare Matt. explicat illos q̄ regia coꝛona fuerūt decorati. Lucas aūt illos q̄b dignitas sacerdotalis fuit concessa Matthe⁹ posuit carnales patres. Lucas ꝯo spūales. Matthe⁹ describit genealogiā xpi descēdendo ab Abraā ⁊ Dauid vsq; ad Joseph. Ex eo q declarare intendebat assumptionē nre humanitat⁊ a deo. Lucas aūt ꝓgressus est ascēdendo a Joseph vsq; ad deū. q; describit redemptionem nram in deū que fit ꝑ grām adoptōis. ⁊ sic distingue tpa causas ⁊ psonas. ⁊ ꝯcordabis scriptura. c. nō debet. de ꝓsan. ⁊ affi. c. fi. de trāsla. c. sup eo. de homi. ⁊ l. apō antiquos. vbi glo. C. de furtis. ¶ Si aūt querak cū omes ascendentes alicuius appellentur parentes eius. vt dicitur in. l. liberoꝝ. ff. d verb. sig. ⁊ l. q̄z litigandi. ff. de in ius vo. vt etiam inq̄t Hieronym⁹ sup Danie. multiq; fuerint patriarche ⁊ reges a q̄b descēdit xps. Quare tm̄ filius Dauid ⁊ Abraā nuncupat⁊; respondet Hiero. sup Matth. dicēs. Jdeo aūt ceteris ptermissis hoc filiū nuncupauit q; ad hos tm̄ facta est de christo repromissio. ad Abraā inquit. In semine tuo benedicentur omnes gentes ad Dauid. De fructu ventris tui ponam super sedē meaz. Hec ille. Dauid ergo fuit principalioꝛ inter reges ⁊ Abraā inter patriarchas. Et ideo q; a prioꝛi ⁊ dignioꝛi debet fieri denoiatio. ℣. si quoties. iūcto. ℣. fi. Jnsti. de iure na. gen. ⁊ ci. denoiatus fuit filius Abraā. q; prioꝛ fuit in ordine patriarcharum. facit. l. quoties. ff. de vsufruc. Jrē quia

Concordia iuriū

De genealogia Christi ⁊ Marie

Quare xps filⁱ⁹ Dauid. Abraā dicitur

erat antiq̃or. ar. in. l. semp. ff. de iure ĩmu. filiꝰ q̃z Dauid appellat. q; ceteris fuit dignior et sanctior. ar. i. d. H. sz q̃ties. pponit ergo Dauid ipi Abrae. licet fuerit tpe posterior. ppt eminentiã regie dignitatis. Nõ em̃ est absurdũ iuniores seniorib; anteferri i plulatu et dignitatib; ob eoꝝ vtutes. H. ordinatiõe. in auth. de monac. coll. j. et ibi glo. in fine tempꝰ. et glo. i l. j. C. de rcu. li. x. facit glo. in l. gallus. ff. de lib. et post in princi. ibi. quanto iuniores rãto perspicatiores.

¶ Pars tertia hꝰ simonis q̃ dr expositiõis.

Do ad tertiã prẽ hꝰ simonis q; inq̃t Matthe. j. fui euãgelij. c. j. qõ legitur in missa natiuitatis virginis. sz liber generatiõis Jesu xpi. Exponẽdũ vi/ delicet ipa dei genitrix dicatur liber. ¶ Ernã dicit lib deo q̃ triplici de cã. s. rõe materie: scripture et rõne ma clausure. Primo rõne materie. libri em̃ nota terie biles fiũt de pgameno q̃ ad materiã seu cartã. Dicit carta vt sit bona dr esse sine caritate et absq; aq̃stitate seu hũiditate. et absq; superfluitate seu pilositate. Sic itaq; fuit hec carta mtidissima btẽ v̄gis q̃ nõ hũit carnositatẽ peti originalis. nec aquositatẽ seu humiditatẽ petis actualis mortalis. nec pilositatem seu superfluitatẽ petis venialis. vt diffuse pbatũ est sup in. j. prehuius opis. Posset etiã exponere fm q̃sdã doctores q; btã v̄go non habuit carnositatẽ luxurie: nec aq̃stitatẽ superbie humiditas ei uimia facit inflare: et idropisim generat. nõ etiã habuit superfluitatẽ auaricie que superflua congregat et retinet. Antiq̃tus autẽ materia librorꝝ fiebat de cortice arboris subtilioris q̃ est medius inter corticẽ grossum exteriorẽ et lignũ. Qui cortex medius et subtilis dr liber. vñ a tali materia liber ẽ dictus. et ego oculis ppriis vidi scripturas antiq̃ssimas in tali materia factas. q̃ materia bene congruit btẽ Marie. q; facta ẽ media seu mediatrix iter deũ et homines. propter qđ canit eccl'ia. media trix hominũ. abluttrixq; criminũ pctõrũ venia. Et iõ pctores discordes et inimici dei facti. pprer offensam vt reconcilient ei: debẽt ad istũ libũ et ad mediatricẽ hãc recurrere. Nã sicut ipa mediãte sedata est lis que erat iter deũ et hoies. ita etiã p ipam terminãt q̃stiões Exẽplũ inter hoies et diabolũ. Patet exẽplo qđ legitur in miracul'beate v̄ginis de illo pctore magno q̃ in vsione ducebat est ad iudiciũ dei. vbi p multas allegatiões diabolꝰ pbabat eũ esse suũ: sz sp p btam v̄ginẽ sapienter respõdentẽ fuit superatꝰ. Nouissime aũt allegauit diabolus cõtra eũ q̃ plura erãt illius mala q̃ bõa

Cum q̃ ad pceptũ iudicis appenderent ei stateram bona et mala eiꝰ. et statera ad sinistrã ptem in qua nulla erat pponderaret: subito virgo gloriosa manũ apposuit ad partẽ stateree i q̃ erãt pauca bona et traxit eã ad terrã. et sic ptem ponderauit alteri. Tũc diabolus confusus abscessit. et ille euigilãs vitã suã in melius cõmutauit. ¶ Scdo beata Maria dr liber ratiõe scripture. In libris em̃ ptinet sapientia descripta. et ipa cõtinuit in se diuinã sapiẽtiam id est xpm qui est sapientia dei patris. Scriptura em̃ libri nihil est aliud q̃ verbũ incarnatũ: id est carta incorporatũ. et representat verbum dei incarnatũ in virgine. Unde ipsa dicere potest illud ps. xliij. Eructauit cor meũ verbũ bonum. Ideo deus pater et filius dixerunt spiritui sancto cui opere cõceptus est christus: illud Isa. viij. Sume tibi librum grandẽ et scribe in eo stilo hominis. Liber iste grandis fuit beata Maria que continuit in se xpm. in quo vt ait apls ad Coll'. ij. sunt omnes thesauri sapientie et sciẽtie dei: scriptor aũt huius libri fuit optimus. s. spiritus sanctus qui omniũ est artifex omnẽ hñs virtutẽ Sapientie. j. In hoc libro possunt et debent omnes legere et seruare in eo pcepta. Est em̃ ille liber de quo scriptũ est Isa. xxix. dabitur liber nescienti litteras. quilibet em̃ ydiota potest in eo legere. Iste est liber quem pcepit deus seruari in latere arche Deut. xxxj id est in latere mentis nostre p deuotionem et ideo de indeuotis ipis benedicte virginis potest dici illud ps. lxviij. Deleant de libro viuentiũ. O igit dulcissima virgo fac et tua solita pietate vt de nobis verificẽ illud. ps. cxxxviij. et in libro tuo omnes scribant. Dere ei dici potest illud Eccli. xxiiij. hic est liber vite Et illud Dan. xij. Saluabit omnis qui inuentus fuerit scriptus in libro vite. Omnes igitur debemus semp in mente descriptã habere vitam beate v̄ginis et illam imitari quia i ea inueniemus omnis probitatis exempla. vt ait Ambrosius in libro de virginib;. Nam de hoc libro dici potest illud Baruch. iij. Hic liber mandatoꝝ dei. ¶ Tertio dicitur beata virgo liber ratione clausure. Libri em̃ habẽt sua clausoria vel sigilla. Ipsa aũt dicit pt liber ille: de quo Apocal'. v. ait Johannes euangelista. Vidi in dextera dei sedẽtis sup thronum librum scriptũ intus et foris: signatum septem sigillis. Iste liber fuit beata Maria que fuit in dextera dei. id est: in eius predestinatione et preelectione cunctorum. Nam ipsa dei predestinatio: dicitur liber vite.

E Rõe scripture

F Ratiõe clausare

vt ait Aug⁹. xx. de ciui. dei. c. xiiij. & Alexā. de ales in. iij. pte sum. i tractatu de li. vite. & beatus Tho. i. j. pte sum. q. xxiij. ar. j. ppt̄ tales ğ singularē pelectionē ac p̄destinationes p̄t dicere ip̄a ꝟgo bñdicta illō Eccī. xxiiij. Ego ex ore altissimi pdij ꝑmogenita añ oēm creaturā. Et illud ps. xxix. In capite libri scriptum est de me vt facerē voluntatē tuā. deus me⁹ volui & legem tuā in medio cordis mei. Iste q̄z liber beate ꝟgis est script⁹ lris aureis intus & foris. qz in aia fuit plen⁹ habitibus sanctitatis: & in corpe ac exteriori conuersatione refulsit actib⁹ ꝟtuosis. signat⁹ ꝟo est septem sigillis. i. septē ꝑsancti donis Quia vero hunc librū. i. beatā ꝟginem cōposuit deus et tradidit legendū nō solū iudeis: sz omnib⁹ hoīm generib⁹ vsq̄z in finē mūdi. preandis Jō ipa dei genitrix dicere p̄t illō Eccī. xxiiij. Memoria mea i generatone seculoz. ¶ Hec aūt bñdicta ꝟgo nō tm̄ est liber generatiōis Jesu xpi filij dei. sz etiā est liber generationis oīm saluādoz. Et iō merito dicere possum⁹ oēs illud qđ scriptū est Act. xvij. s. Ipsius etenī ğen⁹ sum⁹. Btā em̄ ꝟgo Maria ē mater nra. Impator enim celestis dñs Jesus in throno crucis residēs p editū suo ore platuz matrē suā Johānī dedit in matrē. dicens illi vt habet Joh. xix. ecce mater tua. vez qz Johānes interptat in q̄ est gra. In quocū q̄z est dei gra: illi⁹ mater est ꝟgo bñdicta. Jō Anselmus in quodā ſmone in q̄r. Mater dei fetā est mater nostra. Un̄ de ipa dr Isa. vl. Parturiūt syon filios suos. Que verba exponit Albert⁹ magn⁹ vbi sup̄ de illa que nos i fide & bonis opib⁹ generauit. Jō bn dr Lu. ij. q ipa ꝑpit filiū suū ꝑmogenitū. ğ habet filios scdo genitos: qz p̄m⁹ dr respectu scdi. l. q̄ duos. in ꝑmo rñso. ff. de reb⁹ du. Cōstat aūt q nō habuit carnales. Et iō intelligit de spūalib⁹. Sicut ğ mr̄ habet magnā curā & dō filijs educādis: maxime infra triēniū q̄ tpe ad hoc necessitat. l. ij. C. de insan. exposi. l. penl't. vbi glo. C. de pa. pote. & l. fi. ff. vbi pupil. educ. dr. Jta beata ꝟgo de nobis sollicitā curam gerit Un̄ ipa dicere p̄t illud Isa. xlix. nūq̄d obliuisci pōt mater infantuli vt nō miserear filio vteri sui? Et si illa oblita fuerit: ego nō obliuiscar tui: q̄uis aūt amor patris ad filiū sit solidior. amor tn̄ matris erga illū est tenerior. tū qz mlier naturalit̄ ē magis benigna q̄z vir. vt dr. viij. de aīalib⁹. tuz qz mr̄ est magis certa ipm esse suū filiū q̄z pater. l. quia semp. ff. de ius vo. ppter maiorē ğ benignitatem matris paruul⁹ magis recurrit ad ipam ꝑ his que vult q̄z ad patrē. facit text⁹ in aut. vt sine pbi. ma. de bitri. coll. viij. §. qz ꝟo. el ꝑmo. qui dicit q amor matris erga filios naturaliter est prius. ḡnta ğ est hui⁹ matris nostre erga nos filios suos benignitas. q̄ue oēs vt ad ipsam currāt in necessitatib⁹ suis iuitat dicens illud Eccī. xxiiij. Transite ad me oēs qui ꝯcupiscitis me & a generationibus meis adimplemini. Et ibidē etiā inquit. Ego mater pulcre dilectionis: timoris & magnidinis & sancte spei. Hec est mater cunctoz viuentiū figurata p Euā Gen. ij. Jō si vis illam esse tibi bona matrē: esto illi bon⁹ filius seruās ꝓ filiū sapientis Prouerb. j. vbi ait. Ne dimittas legē matris tue: honora illam si vis ab ipsa honorari & in bonis ditari. qz vt inq̄t sapiēs Eccī. iij. Sicut q̄ thesaurizat ita q̄ honorificat matrē suā. ¶ Ecōtra ꝟo de malis q̄ inhonorāt & vilipendūt beatā virginem ea blasphemātes: dici pōt est illud Eccī iij. Maledict⁹ est a deo q̄ exasperat matrem Et Prouer. xv. scriptū est. Stult⁹ hō despicit matrem suā. O gens pdita & sceleratissima que hāc tā piā tāq̄z gratiosam matrē ꝟginē scz benedictā a qua cōtinue tot recipit beneficia maledicit & blasphemijs vituperat. profecto ip̄a de istis maledictis & iniquissimis filijs cōquerit̄ p ps. dicens. Retribuebant mihi mala p bonis & odium pro dilectiōe mea. Nos ꝟo boni filij erga ipam pissimā virginem: rogem⁹ illā cantantes dulciter illō qđ canit eccl'ia in officio eius de ꝟginis dicens. Monstra te esse matrē: sumat per te preces: qui p nobis nat⁹ tulit esse tu⁹. Virgo singularis inter oēs mitis: nos culpis solutos mites fac & castos. Vitam presta puraz: iter para tutū: vt videntes Jesum: semper colletemur. Amen.

Ipa e liber generationis saluādorum

Jmacte ꝯ ibona rātes ad

Cura filiorum

¶ De eadem celeberrima ꝟginis natiuitate Sermo tertius.

Onsurget ꝟ/ga de israel. Nume. xxiiij. In ꝟbis ppositis inspirante deo Balaā pphauit de ꝟgie bñdicta quā nasciturā viderat de semine israel. et iō subiūgit de ptāte ei⁹ & qliter destruere debat regnū diaboli dicēs. Et ꝛcurrier duces moab vastabit̄q̄z oēs filios Seth. & erit idumea possessio ei⁹. De hac etiā bte ꝟginis dñari one sup malignos spūs ꝑphetauit David ps. cix. loq̄ns filio dei & dicēs. virgam ꝟtutis tue emittet dñs ex syon dñare i medio inimicoz tuoz. Fuit q̄z bta ꝟgo figurata p virgā

Maria ẏga mo/ſi

in q̄ Moyses fec̄ ꝓdigia magna. Exo. xiij. ꝛ p q̄a demergi fecit Pharaonē cū exercitu suo in mari rubro Exo. xiij. ℔o vnicuiq; nr̄m in ḡre illud Exo. xiij. sume ẏgā in mau tua id est mortionē bt̄ ẏgis habeas sp in corde. hanc ẏga diuia. s. ẏgo b̄n dicta recta fuit p intēcōis puritatē. Vñ ps. xlviij. inḡt Dauid Sedes tua dē i sec̄m sec̄i: ẏga directionis ẏga regni tui. Ipa em̄ fuit sedes dei: q̄ i ea sp req̄uit. vñ ipa inḡt Eccī. xxiij. q̄ creauit

Virga directi onis

me req̄uit i tabernaculo meo. ¶ Fuit etiā ẏga directōis: q̄ opa sua sp i deū direxit. fuit q̄z regni dei: q̄ p ipaz dē regnū suū qđ diabol⁹ vsurpauerat acq̄siuit. ipa āt virga q̄uis fuerit rectaq̄ tū ad deū p rectā intēcōz fuit tñ ꝛ est flexibil' q̄tū ad nos p cōpassionē. Nam mō flectit ad iustos ip̄trādo eis gr̄az. modo flectit ad mortētes exp̄llēdo ab eis hostē fallaciā. Mō flectit ad iā mortuos aīas eoz de ducēdo ad gl'iam. Mō flectit ad tribulatos ẏsolatōz suā. Vñ figurata fuit p ẏgam Jonathe: in cui⁹ sūmitate gustauit mel: ꝛ illuminati sunt oculi ei⁹. j. Regū. xiij.

k Virga Aaron

¶ Dehac ẏga in figurā scriptū est Numeri xvij. Hermianit ẏga Aaron i domo Leui. ꝛ turgēbāt gēmis eruperūt flores q̄ folijs dilatat̄ in amigdalas deformati sunt. De q̄ Ambro. in simone de natiuitate ẏgis inḡt. Accepresunt a Moyse scīō singule ẏge de singul' tribub⁹ israel nom̄ eaz inscripte iuxt̄ deū nō ꝛ posite i tabernaculū ei⁹. inter q̄s vna q̄ fuerat Aaron sequēti die germinasse: floruisse: fronduisse ac peperisse amigdalas reperit. scies q̄ dominꝰ h̄ op⁹ suū esse magni mysterij iussit seruari ẏga ad monumētū. monebantur em̄ filij isrl' p̄ntia ẏge q̄rere sollicite q̄d si gnificaret tā mirabile factū. sicut em̄ illa virga sine q̄libet nature adminiculo fructificauit. ita ẏgo Maria sine ꝑiugali ope filiū p creauit. Filiū sane p florē designatū ppt̄ speciē ꝛ p fructū ppt̄ vtilitatez. est em̄ speciosus forma p filijs hoim. ꝛ vitalis refectio ñ solū hoim lz etiā angl'oz. Hec ille. Fructꝰ autem hui⁹ virge fuit amigdala q̄ sm Aug. significat tpm. q̄ sicī amigdala sunt tria. s. exterior pellis fragil⁹ ꝛ int⁹ nucle⁹ dulcis: i medio ꝙ testa fortis. Ita in xp̄o tres sunt substā. s. caro exterior que habuit infirmitatē. Diuinitas interior in sehīs oēm dulcedinē. Et aīa sc̄ta q̄ circa omes passiones habuit fortitudinem: ḡlis aūt virga hec fuerit multū gracilis: tñ fructū portauit q̄ totū genꝰ hūanū satiauit. imo q̄ totū mūdū suo robore sustētauit. In passione em̄ xp̄i fracte fuerūt columne mūdi ꝛ ista ẏgo totū sustētauit mūdū. Hec est illa ẏga hīs in summitate sua stimulū q̄ demones tāq̄z boues vrgent ꝛ effugant. Jō p̄t dicī de ipa illud Eccī. xxxviij. Stimulo boues agitat. hz q̄z hamū q̄ diabol⁹ tāq̄z piscis decepit⁹ ꝛ capt⁹ fuit ab ea. Vñ illi ꝙuenire p̄t illud qđ scriptū est Job. xlij. c. in ocul' ei⁹ q̄si homo capies eū: ꝛ extrahere poteriz leuiathā hamo. ꝛ fune ligabis linguā ei⁹. ꝛ pones circulū in mandib⁹ ei⁹. hz q̄z in sūmitate sua hec ẏga laqueū ad capiēdū demones tanq̄z anes vñ illi p̄t dici illud Job. xviij. Misit i rethe pedes suos ꝛ tenebit plāta ei⁹ laqueo. ¶ Motandū q̄z q̄ sic̄ vius ẏge est ad dominij ostensiōnē: q̄ ea vtunt reges ꝛ p̄ncipes ac plati. vñ in sacra scīptura ponit q̄nq̄z ẏga p imperio. c. in calice. de ꝙse. di. ij. Ita bt̄a ẏgo data ē nobis tāq̄z dña ꝛ regina. vñ illi canit ecclesia.

Usus virge

O gl'iosa dña ꝛc. Itē sicut ẏga vtimur ad defensionē ꝛ pussionē. c. disciplina. xlv. di. sic faciūt bellatores. Ita beata ẏgo data est nob a deo ad defensionē nostrā ꝛ pussionē dēmonū. Vñ dr Isa. xxx. A voce dñi pauebit Assur ẏga pussus. Sicut etiā vtimur ẏga ad directionē sicut faciūt pastores ad dirigēdū greges suos. Et sacerdotes ad regulandum subditos suos. cā calice. de ꝙse. di. ij. Ita data nob est bt̄a ẏgo vt nos i p̄nti vita regat ꝛ ad pascua eterna deducat Jō dē pater inquit filio illud Michee. v. Pasce pōpulū tuū ẏga tua. Et ps. ij. ire inḡt. Reges eos in virga ferrea. est em̄ ẏga ferrea demonib⁹ effugādis Jō subdit. ꝛ tanq̄z vas figuli ꝙfringes eos. Sic̄ etiā ẏga vtimur ad sustētatōem sic̄ faciūt debiles ꝛ infirmi. Ita nob data est beata ẏgo vt nostrā infirmitatē sustēter. Jō q̄libet afflict⁹ ad auxiliū ei⁹ recurrēs ꝙsolatiōz recipiēs p̄t dicere deo illō ps. xxij. ẏga tua ꝛ baculꝰ tuꝰ ipa me ꝙsolata sc̄. trāssumptiue in. c. disciplina. xlv. di. De cui⁹ dignissime ẏgis ortu tres ꝙsiderationes itez faciem⁹

Prima dicet creationis.
Secda prenunciationis.
Tertia ẏo appellabit exultatōis.

¶ Pars p̄ma hui⁹ sm̄onis q̄ dr creatiōis

i

M creatiōe mūdi ondit dē creatōez bt̄ ẏgis ac parētū ei⁹ Jō ipa dicere p̄t illud Eccī. xxiij. meoria mea in generatiōe seculoz. ꝛ illō Ben. j. Iste est generatiōes celi ꝛ terre. p̄t exponere. i. pentū meorū. Dū g̃ inḡt Moyses Ben. j. In p̄ncipio creauit dē celū ꝛ terrā. figuraliter exponendū est. id est Joachim patrē ẏginis ꝛ Annā matrē ei⁹. omia em̄ i figuram ꝙtingebāt illis. vt

Laudat parentes Marie

ait apl's.j.ad Thor.x. Sicut ḡ celū nobiliꝰ ē terra: ita pfectior est pater. qz est principium actiuū qz mater que est ꝓncipiū passiuū. Et ideo ꝛscribit priꝰ celū factuz z postea terra. celū aūt dr Joachim pater eiꝰ. qz celestē. i. virtuosam habuit ꝓuersationē. Sicut em celū est luminosum: ita z ipe fuit illuminatꝰ lumine gre: z doctrine legis diuine. Et sicut celuz est puz z libez ab omni corruptōe vt dr in ꝓmo de celo z mūdo. ita Joachim castꝰ z mundus fuit: seruās fidē vxori: ac nō miscens se cū alia muliere vt filios haberet cū vxor essz sterilis. Celū quoqz dat pluuiā abundanter tēpore suo z Joachim vt visum est ꝓmōe. j. hꝰ partz parte vltima. dabat abūdanter elemosynas pauperib. Terra aūt significat Annaz Nā sicut terra est infimū elementoꝝ z subiacet influentie celi. ita ipsa humilis erat z subiecta in gubernatione domꝰ viro suo sicut eē ꝛebebat ꝑm dispositionē iurz. vt i. mulierem xxxij. q. v. terra stabilis est in eternum: vt ait Salomon Eccs. j. Et Anna stabilis ꝓstans z fortz fuit in sua sterilitate z nō turbulenta vel murmurās ꝓtra deum eo qꝺ filios ei non daret sicut multe mulieres faciunt murmurantes qꝺ nō habeant qꝺ eis nociuū eēt. Un Ualeriꝰ maximꝰ ait. Plerūqz id votz exposcimꝰ quod nō obtinuisse meliꝰ foret. ozatur importuna a mulieribꝰ infecūdis ꝑ filijs habendis ḡ habiti aliquādo sunt cā ꝓditionis parentū. Sicut etiā terra atterit multz modis z scindit ad fructificandū. ita et Anna ieiunijs vigilijs z alijs modis castigabat corpus suū vt subdituꝝ esset rōni Terra ergo vt subditur in eodē. j. Heñ. c. erat inanis z vacua. quia Anna erat sterilis z infecūda vt maius inde appareret miraculū z magnificētia ex fecunditate ei collata. Et tenebre erāt sup faciē abyssi: id est tenebre afflictionis z cōfusionis erant sup faciē ipsi⁹ Anne z mariti sui qz tanqz maledicti reputabant steriles fructū generatiōis nō facientes. z pudor ē femis nuptiaz ꝓmiū nō habere. ppt qꝺ primo instituū est mrimoniū. ca. pudor. xxxj. q. ij. Un Juuenal' satira. iij. iñt. ꝓterea rozmentum ingēs nubentib heret. Q, nequeūt parere z partu retinere maritos. ꝓuant em steriles maxio munere mulier qꝺ est parere et partū ꝓseruare. l. qrit in ꝓn. ff. dedili. edicto Quia ḡ vt in ꝓmone ꝓdicto patuit Joachiz ad offerendū deo in templū accedēs cū magno impꝛoperio ē reiect⁹. vñ domū ꝓfusione redire noluit. ppt qꝺ Anna viri sui solatio destituta cū lachꝛymis deū exorabat ꝑ reuersione viri sui. z remotōe huiꝰ opprobrij. Jō subdit. Et spiritꝰ dñi ferebat sup aqs. s. lachꝛymaz eiꝰ ad ꝓsolādū eā z exaudiendaz votū eiꝰ. vñ seqt. Dixit ꝙ qꝰ. fiat lux. i. virgo bñdicta. cuiꝰ vita gl'iosa lucē dedit seculo. vt canit eccl'ia. Et facta ē lux. i. Maria tota lucida a cūne originali pctō. Jō subdit. z diuisit lucē a tenebrz. Et hec facta fuit ꝓma die. i. in ꝓmo gre tpe. Et sicut illiꝰ luce creatio solꝰ creationē ꝓcessit. z ꝑm sniam Petri lombardi in. ij. sniaz. di. xij. Ex ipa corpꝰ veri solis formatū est. Sic ortꝰ beate ꝙginis veri solis id est xpi formationē ꝓcessit. z ex ipa ipse sol iusticie formatꝰ est. Jō ipa inqt Eccl. xxiij. Ego feci in cel' vt orirer lumē indeficiēs. Posset etiā alir exponi qꝺ supdictū est de celo et terra creata vt p vtrūqz figurez ꝙgo maria diuersis respectib. Primo em dr celū sydereum triplici de cā. s. ppt ornatū: motū z effectum. Prio rōne ornatꝰ. Sic em celū sydereū est ornatū varietate stellaz. sic Maria diūsitate ꝛrtutū. Jō dr Eccl. xlij. species celi id est ꝙgis Marie gl'ia stellaruz. i. gloriosa varietas ꝛrtutū. Scdo dr celū sydereū rōne motꝰ. qz sicut celū sydereū omes inferiores celos secū ḡrtidie circūducit. sic Maria omnes scōs ad iterceden̄dū ꝑ nob secū adducit. motor isti⁹ celi est de ꝙ inqt Aggei. ij. Moueb celū z terrā z veniet desiderat⁹ cunctis gentib. Ipa ḡ beata virgo tali motu agitata mouet ad deū p feruentē amorez. est em rota dei de qꝺ dr Ezech. j. Quocūqz ibat spūs: illuc eūte spū z rote pariē eleuabant sequētes euz spiritꝰ em dñi erat in rotz. Mouet etiā ad nos p cōpassionē. Un canit eccl'ia. Illos tuos misericordes oculos ad nos ꝛuerte. mouetur qz ad filiū ipm ꝑ nob exorādo. mouet ad angelos ipos ad nrm misteriū dirigēdo mouet ad beatos illos vt ꝑ nob orent exhortando. Et iō de ipa dici pt illud Sap. vij. Oib em mobilib mobilior ē. Tertio dr celū sydereū rōe effectꝰ. Nā sic mediāte celo ist⁹ sydereo z suis luminarib ꝛra fecūdat. z i fructib multiplicat atqz in auro z argēto ac lapidib pciosis. Ita ꝙgo Maria tota eccl'iaz illustrat suis exēplis z fecūdat spūsci donis. z fructificare facit opib bonis z locupletat ꝛrtutib pciosis. z iō ipi tāqz sydereo celo dici pt illud Ps. lxxiij. visitasti terrā z inebriasti eā multiplicasti locupletare eā. ¶ Scdo brā ꝙgo dr celū cristallinū qꝺ factū est de aqs q sup celos ſci modū cristalli solidurate. aq ei sic cogitationes z affectōes hūane q in nobis sunt fluxibiles seu in beata ꝙgine fuerunt solide: id est

Maria celum sydereum

Maria celum cristallinum

in bono ꝓfirmate. Unꝫ Bern. i ſmõe de nati
uitate ihgis inqt. Neqꝫ em̃ feſtiuis laudib⁹
natiuitas ei⁹ celebrare ſi nõ ſancta naſceret.
id eſt in bono ꝓfirmata. Iſte etiã aque fuer
trãſparẽtes ⁊ lucide. qz p illas dei gl'iam itu
ebat ⁊ reꝓplabat. iuxta illud. j. ad Thoꝛ. iij.
Nos aũt reuelata facie gl'iam dñi ſpeculan/
tes cẽ. ¶ Tertio dꝛ celũ empyreũ triplici de
cã. Primo ppt̃ ineffabilẽ claritatẽ. ſic em̃ il/
lud celũ eſt lucidiſſimuꝫ: ita ipa tota lucet ⁊
ſplẽdoꝛib⁹ plena ẽ. Unꝫ Apoc. xij. dꝛ. Signũ
magnũ apparuit i celo mulier amicta ſole et
luna ſub pedib⁹ ei⁹ ⁊ i capite ei⁹ coꝛona ſtella
rũ duodeam Quia ḡ eſt lucida a gte inferio
ri. nõ dꝛ q luna eſt ſub pedib⁹ ei⁹. ⁊ qz eſt cla
ra a pte ſupioꝛi. nõ dꝛ q in capite ei⁹ erat coꝛo
na ſtellaꝝ duodecim. ⁊ qz erat reſplendens a
pte medij. nõ dꝛ amicta ſole. Scõo dꝛ celum
empyreũ ppt̃ capacitatẽ. ſicut em̃ nõ ꝑt exco
gitari alĩqs loc⁹ maioꝛis capacitatiſ qz celuz
empyreũ: ſic nec aliqua creatura pꝛt inueniri
maioꝛis charitatiſ qz maria. q fuit tãte capa/
citatis vt habitatio dei facta ſit ⁊ deũ in vte
ro ſuo poꝛtauerit. Unꝫ canit eccl'ia. Tu quez
celi capeñ poterat: tuo gremio ꝓtulisti. Ter/
tio dꝛ celũ empyreũ ppt̃ ſublimitatẽ. ſicut ei
illud celũ eſt ſublimiꝰ oĩb⁹ alijs: ſic ipa ẽ ſub
limioꝛ oĩb⁹ creaturiſ. Unꝫ de ipa ꝑt dici illud
ps. xviij. Eleuata ẽ magnificẽtia tua ſup celoſ
ſz nõ ſolũ materiales: ſz etiã rõnales ⁊ intel/
lectuales. ſ. ſcõs ãgẽs ⁊ angelos. Virgo igit̃
benedicta illd celũ de q̃ inqt de⁹ Iſa. lxvj. Le
lum mihi ſedes eſt. Et Job. xlj. Oĩa q̃ ſub ce
lo ſunt mea ſũt. de ꝟ celo pulcerrimo egreſſus
eſt de⁹. Unꝫ canit Dauid ps. xviij. A ſummo
celo egreſſio ei⁹ ⁊ occurſus ei⁹ vſq ad ſũmũ
ei⁹. Et ꝟ eſt q̃ inqt apl's. j. ad Thoꝛ. v. Pri
mus hõ de terra terren⁹. ſcõus hõ de celo cele
ſtis. Altitudinẽ aũt h⁹ celi ⁊ ei⁹ excellẽtiã nõ
poteſt human⁹ anim⁹ ꝓſcrutari. Unꝫ Sap.
it. ait Salomon. Que in celis ſunt q̃s inue
ſtigabit: q̃ſi dicat null⁹. ¶ Dꝛ etiã terra ipa
ẽ benedicta. Prio qz licet terra oĩm elemen
toꝝ ſit infima. eſt tñ ꝑ oĩb⁹ elemẽtiſ magiſ oꝛ/
nata. ſic etiã ẽ ꝑ oĩb⁹ ſctis fuit magis infi
ma p humilitatẽ. ſz tñ magiſ oꝛnata ꝑ ꝛutũ
varietatẽ. infimã ſe vocabat Luc. j. dicens.
Reſpexit humilitatẽ ancille ſue. ſz ꝛutibus
oꝛnatã ſe oñdebat dicẽs Eccl'i. xxiij. In me
gra oĩs vite ⁊ ꝛutiſ. Hec eſt illa terra quã
viſitauit de⁹ ⁊ oĩb⁹ ꝛutib⁹ oꝛnauit. Lui i
quit ps. Viſitaſti terrã ⁊ inebriaſti eam ⁊c.
Scõo dꝛ terra: qz licet terra videat in ſupfi
cie reſpecta intꝰ tñ ꝓtinet ꝑciosã aurꝫ ſcz ⁊ ar
gentũ ac lapides ꝑciosos Sic btã ẽgo vide
bat exteraꝰ reſpecta ⁊ tñ intꝰ ꝓtinebat celeſtez
theſauꝝ. ſ. dei filiũ. Jõ de ipa inqt Dauid ps.
xxxij. Oĩs gl'ia ei⁹ filie regiſ ab intꝰ. Tertio
dꝛ terra: qz licet terra ſit mlt'ipl'r attrita: ẽ tñ
firmiter ſtabilita. Sic btã ẽgo licz fuerit at
trita in xpi paſſione p doloꝛe: ſic ei ꝑdictum
fuerat Luc. ij. p Symeonẽ dicentẽ. Et tuaz
ipſi⁹ aiam ptrãſibit gladi⁹. tñ fuit fortis per
ꝓſtantẽ fidẽ. Jõ Eccs. j. dꝛ. Generatio ꝓte/
rit ⁊ generatio aduenit terra ẽo in eternum
ſtat. nã generatõ multoꝝ ꝑterit a fide xpi: ge
neratio aũt latronis ⁊ cẽturionis venit ad fi
dem. terra ẽo. i. ẽgo Maria in eternũ ſterit
qz fidẽ ſp ſeruauit. Ipa ḡ benedicta mat̃ dei
eſt terra bona bono ſemine ſemiata: fecũda et
ad germinandũ apta. ¶ Primo eſt terra bo
na. Bona em̃ terra cognoſcit̃ ex Virgilũ
geoꝛgicoꝝ. j. ꝑ coloꝛẽ. qz nigredo atteſtat̃ bo/
nitati terre Unꝫ cõit̃ dꝛ. La terra negra ſalo
bono ſozmẽto. ipa aũt ẽgo habuit nigredinẽ
humilitatiſ. Unꝫ ipa canit Lañ. j. Nigra ſũ
ſed formoſa. Nõ q̃ diuti⁹ ſtat ad ſeruoꝛẽ ſol'
efficit̃ niger ⁊ decoloꝛat⁹. Cũ igit̃ xps qui eſt
ver⁹ ſol nouẽ menſib⁹ in vtero ẽginis fuerit
nõ eſt miꝝ ipam nigrã ⁊ humilẽ fec̃ ⁊ ipſam
ab oĩ colore mũdano decoloꝛauit. Jõ ipſa
dicit Lañ. j. Nolite me conſiderare q̃ fuſca ſiz
qz decoloꝛauit me ſol. Scõo cognoſcit̃ bona
terra p ſapoꝛẽ. qz ſi gleba terre aqua ſpargat̃
⁊ ad guſtũ ponat̃. ſi eſt dulcis eſt bona: ſi ẽ ſal
ſa: eſt malo. Unꝫ Virgil⁹ vbi ſuꝑ ait. Sal/
ſa aũt tell⁹ ⁊ que phibent̃ amara Frugibus
infelix. Beata aũt ẽgo fuit dulcis ⁊ ſuauis
Unꝫ Lañ. vj. ait illi celeſtis ſpõſus. Pulcra
es amica mea: ſuauis ⁊ decoꝛa. Et Bern. in
quodã ſmone inquit. Quid ad Mariã ac
cedere trepidas humana fragilitas? nihil au/
ſterum i ea reperies: nihil terribile. tota ſua/
uis eſt: ⁊ oĩb⁹ oĩa fcã eſt: ⁊ oĩb⁹ miſcẽdie ſinũ
aperit: vt de pulcritudine ei⁹ accipiãt vniũ/
ſi. ¶ Secũdo ꝓpriaꝑ dico q̃ beata ẽgo
fuit terra bono ſemine ſemiata. Nã deus in
agro uteri ſui ſemiauit ſemẽ eternũ antiquũ
⁊ nouũ. i. diuinitatẽ que eſt eterna. carnez fi/
lij ſui que eſt antiqua id eſt ab Ada ꝓducta.
⁊ aiam ei⁹ q̃ de nouo fuit creata. De his tri
bus ſeminib⁹ tãq̃z ex tribꝰ farinis factus eſt
ille panis celeſtis: q̃ inquit Joh. vj. Ego ſuz
panis viuus qui de celo deſcendi. Iſtud figu
ratum eſt Ben. xviij. vbi Abraã id eſt de⁹ pꝛ
dixit Sare id eſt virgini Marie. Accelera
tria ſata farine commiſce: ⁊ fac ſubcinericios
panes. Tunc enim Sara. id ẽ virgo Ma/

Maria celũ empyreum

Maria terra

Terra bono

Terra ſeminata

ria tria sata farine cōmiscuit.qñ xp̄s existen
tem in his tribꝰ substātijs de suis viscerib⁹
generauit.¶Tertio dico q̄ ista terra fuit fe
cūda.vna ei terra generat fructū trigesimū.
melior sexagesimū optima centesimū. vt ha
beat Mat.xiij.z Mar.iiij. Istū aūt triplicē
fructū terra ꝑginal' ptulit.ipa em̄ fuit nupta
z sic ptulit fructū tricesimū.fuit vidua et sic
ptulit fructū sexagesimū.fuit q̄z ꝑgo ꝑginuz
z sic ptulit fructū centesimū.de q̄ dr. Ben̄.xx
vj. Semīauit Isaac.i.de⁹ in terra illa id est
in ꝑgine Maria z inuenit cētuplū. hec igi
tur bn̄dicta ꝑgo figurata fuit i illa terra op
tima z fructifera fluēs lacte z melle quā pmi
sit de⁹ populo suo Exo.iij. Hec ē illa terra bo
na hns irriguū supi⁹ z inferi⁹ quā Caleph:
id est de⁹ dedit filie sue.i.ecclie in dote ꝑ pecu
liari possessione. Josue xv.¶ Quarto dico
q̄ ista terra est ad germinādū apta.de q̄ Isa.
xlv.dr. Aperiat terra z germinet saluatorē. hec
est illa terra de q̄ dixit de⁹ Ben̄.j. Germinet
terra herbā virentē z facientē semē.z lignuz
pomiferū faciēs fructū iuxta gen⁹ suū. Cuius
semē in semetipo sit sup terrā. ipa em̄ beata ꝑ
go germinauit herbā virentē sanctaz cogita
tionū z meditationū z flores feruētiū deside
rioz z fructꝰ pfectaz opationū.z lignū vite
in medio padisi.ei⁹ q̄z semē remānsit sup ter
ram.l.exterioz exemploz iuxta q̄ alij possint
fructificare ꝑ imitationē. Hec est illa terra
de q̄ inq̄t Dauid ps.lxxxiij. Dns dabit be
nignitatē.z terra nostra dabit fructū suū.s.
saluatorē mūdi. Et h̄ est qđ pdictū fuit Isa.
iiij.vbi dr.fructꝰ terre sublimis. De hac eti
am terra intellexit idē ps. dū de deo ait. Or
ratus est salutē in medio terre.i.ꝑgis glorio
se. Hec est illa terra in q̄ debemꝰ opari p deuo
tionē:qz vt inq̄t sapiēs Prouer.xij.q̄ operat
terrā suā saturabit panibꝰ.i.solatijs spū
alibꝰ. Jō vnicuiq̄ nostrum inq̄t Moyses:
Deut.viij. Bn̄dicas dño deo tuo ꝑ terra op
tima quā dedit tibi. Hec inquā est illa terra
bn̄dicta quā de⁹ omniū grāz suaz ꝑfluuio ir
rigauit.de q̄ intelligi pōt illud ad Rom.vj.
Terra sepe sup se venientē bibens imbrē acci
pit bn̄dictōem a deo. Hec est illa terra quaz
de⁹ sua habitatiōe illustrauit. de q̄ Isaie.vj.
dr.z plena erat oīs terra maiestate ei⁹. Hec
est illa terra de q̄ sapiēs Prouerb.iij.inquit.
Dns sapia fundauit terrā. Hec est illa terra
que pepit eternā z ineffabilē veritatē ꝑm il
lud ps.lxxxiij. veritas de terra orta est. Hec
est illa terra quā bn̄dixit de⁹. Cui inquit Da
uid in pdicto ps. Bn̄dixisti dne terrā tuam

Q Terra fecūda

R Terra germi/nans

¶ Potest etiā exponi illud. In ꝓncipio crea S
uit de⁹ celū z trā vt p celū qđ incorruptibile
intelligat aīa ꝑginis q̄ a deo creata ab omni
petō fuit incorrupta.z p terrā intelligat ei⁹ cor
pus mortale a parētib⁹ ppagatū. z ꝑm h̄ ex
ponī pōt illud Prouer.xxv. Celū sursum:et
terra deorsum. Quia so vtrūq̄ hoz excellē
tiori mō de⁹ dedit q̄z vnēq̄ aliquā creaturā.z
q̄z ꝓmū celū z ꝓmā terrā. Jō h̄ i spū videns
Johes euāgelista inq̄t Apoc.xxj. Vidi celū
nouū z terrā nouā. Et qz brā ego nō solū in
aīa:sz etiā in corpe fuit beatificata:z gra dei
plena. Jō inq̄t de⁹ Iere.xxij. Celū z terrā
ego impleo.

¶ Pars scda hꝰ ꝑmōis q̄ dr pnunciatōis

Inquit Ben̄.in epla ad Iugdunen T
ses. Qđ paucis mortalitū est ꝓcessuz
fas nō est credere tāte ꝑginī fuisse de
negatū.quo ꝑsupposito q̄ nativitas btē ꝑgi
nis debuerit pnūciari.patz si attendaī pēmi
nentia ipsi⁹ ꝑginis ad illos q̄ fuerūt pnūcia
ti. Nam p angelū fuit nūciatꝰ mīri Ismael. Mirū debuit ꝑ nūciari
vt habet Ben̄.xvj. Et Isaac patri et matri.
Ben̄.xviij.z Samson vtriq̄ parēti. Prio
matri cui dixit angel⁹ Judicu.xiij. Sterilis
es z absq̄ liberis sz ꝓcipies z paries filiū te
Secdo fuit annūciatus patri suo Manue.
Judi.xiij. Josias quoq̄ p ppham fuit pnū
ciatꝰ.iij.Reg.xiij. Jacob q̄z z Esau fuerunt
pnunciati diuino oraculo. Ben̄.xxv. Et Joh.
patri suo Luc.j. Si g ista fuerūt pnūciati:
nō est dubitandū q̄n etiā brā ꝑgo fuerit pre
nunciata.q̄ fortior esse debebat Samsone in
pstern̄edo hostes inferioresꝫ. Sublimior isa
ac in meditatione z cōtemplatōne. Ismaele
secūdior:qz si ille duodecim ꝓncipes gene
rauit Ben̄.xvij. Maria p filiū totū mun
dū ad vitā gre pduxit. Fertilior in obnūa
tiōe mādatoz Josia.z immunior Jacob ab
omni petō.ac Johe sanctior.z oi fructe fecun
dior. Debuit g̃ vt inq̄t Anselmꝰ in li.de con
cep.ꝑgi.c.ij.pnūciari p angelū sicut z factū
fuit. Dicit in li.de infantia saluatoris. Si
em̄ de⁹ ꝓsuevit mittere angelū p minoribus
negocijs.sicut Thobie Raphaelē ad curati
onem infirmitatiꝫ. Thob.xij. Et Gabrielem
ad liberatoz captiuoz Daniel'.ix. Et Mi
chaelē ad expugnādū inimicos. Apocal'.xij.
multo magis ꝓgruū fuit pnūciari nativitatē
ꝑginis bn̄dicte.que ꝓceptura erat illū q̄ ve
niebat curare infirmitates.liberare captinos
z hostes expugnare.q̄ dixit Isa.lxj. Spūs
dñi sup me vt mederer contritos corde et ꝑ
dicarem captiuis indulgentiam z die vltio

Quis ā gel⁹ pnū ciauit

nis dño nō. ¶ Si aūt q̄rat̄ q̄s angel⁹ fuerit iste q̄ pn̄ṫ mri bn̄ ꝟgis annūciauit ei⁹ nati/ uitatē: Rūdet mḡr Bartholome⁹ pisanus in li. bn̄ ꝟgis. fructu. vj. q̄ licz sc̄ptura sacra de hoc expssam nō faciat mēriōnē. tn̄ cōiter te/ net q̄ fuit gabriel angelus vel alius ei eq̄lis q̄si ipe Habriel ortū Johānis annūciauit Luc. j. a sorticzi credēdū est eū annunciasse ortū Marie. Nō solū aūt deus fecit nūcia/

U rin natiuitatē ꝟgis patri ⁊ matri eius. sz etiā p multa tempa añ fecit illius ortū p̄dici eri/ am a gētilibꝫ. vt fuerunt Sybille ⁊ alij de q̄/ bus plene saris dixi in p̄ma pte rosarij p̄mo/ nuz. ser. xiij. pre vl. Predixit etiā de illa ma gnus inter astrologos Albumasar. li. viij. i/ troductoꝝ in astrologia. cui⁹ dicta p transeo cā brcuitat̄. Voluit q̄z de⁹ sue mris natiuita tem p suos pphas pnūciari. Si em vt scri/ ptū est Amos iij. nō faciet dñs ꝟbū nisi p⁹ revelauerit secretū suū ad suos pphas p certo credēdū est q̄ nō fecerit hāc ꝟginē na sci q̄n p⁹ excellētia ei⁹ annūciauerit pphis suis. Jō Job. xxvij. dr. In manibꝫ absco dit lucē ⁊ rea annūciauit amico suo Qua ex re ꝓsiderandū est q̄z ꝝ exn tauerint scrī pphete eā intellexerūt ꝟginē debere nasci. p cui⁹ prū erāt ab eterna damnatōe liberādi. De ipa g̃ oēs pphe p̄dixerūt. Et p̄mo q̄ deberet descēde

Quō fu it pnū ciata

re de semie Dauid. q̄z xps ab ea nat⁹ fuit de semie Dauid ſm carne. vt ait apl's ad Ro. j. Prophetauit Jsaias. xj. sui libri. c. di. Egre diet̄ virga de radice iesse ⁊c. Scdo q̄ appella/ ret̄ Maria: p̄dixit Moyses Ben. j. di. Cō gregatōes q̄z aq̄z appellauit maria. Cōgre gatis em oibꝫ gratijs scōz i vnū locū. scz in aiam ꝟginis. appellauit eā Mariā. i. mare g̃ tiaz. Oia em flumia irrāt mare: ⁊ mare non redūdat. Eccl. j. id est oēs gr̃e irrāt i Mariā ⁊ tn̄ ipa nō redūdat i superbiā. ⁊ dr maria me/ dia. pducta nō corrupta: q̄z sp aucta est in ꝟ/ turibꝫ. Et hec dixit scīs Bernardin⁹ i p̄mo ne scdo de noie ꝟginis addēs. Redūdat tn̄ in nos mare largitat̄ diuīe q̄z de plenitudie ei⁹ accepim⁹ oēs. i p̄nti gr̃am ⁊ i futuro gloriam Tertio q̄ deberet cōcipi sine originali pcō: pphetauit Dauid ps. xlv. dicēs. Adiuuabit ea de⁹ mane diluculo. i. i p̄mo instāti ꝛceptō nis: ne p pcm corrūpat̄. Quarto q̄ deberet i/ pleri spūsctō ⁊ sanctificari. pphetauit Da/ uid ps. xlv. dicēs. Flumis impetus letificat

Z ciuitatē dei: sanctificauit tabernaculū suuz al tissim⁹. Quinto q̄ de natiuitate ei⁹ letari de/ beret p̄ ei⁹ iustus ⁊ timēs deū. ⁊ alij q̄plures maxime fideles ⁊ deuoti. Prophetauit idez Dauid ps. xcvj. dr. Lux orta ē iusto: ⁊ rectis corde letitia. Sexto q̄ deberet i templo p̄tari pphetarū fuit p figurā. ij. Paral. v. vbi dr. Intulerūt archā federis dni i locū suū. i. ad oraculū templi i sctā sctōz. Septio q̄ ibi deber bat cibari habet̄ Isa. lviij. vbi dr. Sustollā te sup altitudinē terre. ⁊ cibabo te hereditate Jacob p̄ris tui. Un ipa poterat dicere illud Thob. xiij. Ego cibo ⁊ potu inuisibili q̄ ab hoibꝫ videri nō pōt vtor. Octauo q̄ deberet despōsari hō i figura Thob. viij. vbi p̄r bn̄ ꝟginis dixit angel⁹. Noli timere dare illaz isti. huic em̄. s. Joseph timēti deū deber ꝛcipe et parere filiū dei: hō Isa. vij. Ecce ꝟgo ꝛcipiet ⁊ pariet filiū: ⁊ vocabit nom̄ ei⁹ emanuel q̄d est interp̄tatū nobiscū dr. Decio q̄ deberet esse ꝟgo i eternū: pphetarū ē Eze. xliij. vbi iḡt pphā. Vidi portā i domo dni clausam. ⁊ dixit dñs ad me. porta hec clausa erit i eternū. ⁊c. Undecio q̄ de suis sanguinibꝫ vestiret deū

V hoiez factū habet Hiere. xxxj. vbi dr. Nouū faciet dñs sup terrā: femia circūdabit vi/ rū. Duodecio q̄ amari deberet a celesti spōso ppt̄ hūilitatē hō i figura Ben. xxix. vbi Lya vtor iacob dixit. vidit de⁹ hūilitatē meā. nūc amabit me vir me⁹. Ipa aūt bn̄dicta ꝟgo i/ q̄t Luc. j. Respexit hūilitatem ācille sue ⁊c. Tredecio q̄ visitaret elizabeth ⁊ zachariā vi rū ei⁹ sacerdotē i figura hr. iij. R. iij. vbi dr Mlier sunamitis, p fecta vēit ad heliseū. De cimoq̄rto q̄ cātare deberet cāticū. p figurā p pheterū ē Exo. xv. vbi maria sor or aaro cecinit dicēs. Cātem⁹ dño gl'iose ⁊c. Decioq̄nto q̄ deberet mdo edere puulū q̄ cēt ver⁹ messi/ as hō Isa. ix. vbi dr. Paruul⁹ nat⁹ ē nob: ⁊ fili⁹ dat⁹ ē nob. ⁊ vocabit nomē ei⁹ admirabil: ꝛsiliari⁹: de⁹ fortis: p futuri scli. ꝓnceps pacis ſm aūt trāslatōz chaldaicā hō. ⁊ vocabit p̄ma nēs i scla messyas. Decioseto q̄ ꝛcipiēdo ⁊ pturiēdo ipm̄ nō admitteret ꝟgitatē hō Isaie vl. vbi dr. Añcz pturiet pepit ⁊c. ⁊ Can. viij. Ort⁹ ꝛclusus fons sigil⁹ emissiones tue padi/ sus Decioseptio q̄ a magis gētilibꝫ debebat visitari ⁊ ei⁹ filij ab eis adorari hō Thob. xiij vbi dr. gaudebūt i ea oēs reges tre adorātes dñm deū isrl. Decioctauo q̄ a pastoribꝫ de/

Z bebat visitari. hō Hiere. vj. vbi dr. Ueniēt ad pastores ⁊c. Decimonono de filij sui ad tē plū deductōe. hō i figura. j. R. j. vbi dr. Ad/ duxit puerz i domū dni Uicesimo de filij a/ missiōe. Thob. x. cepit ꝛtristari valde ipe et vtor ei⁹. ⁊ ceperūt ambo sil' flere eo q̄ statuto tpe nō reūteret filij⁹. Uicesimop̄mo de ei⁹ iuē

tiõe. Thob.xj. Uidit mr a lõge z cognit filium zc. Uicesimoscõ de diaboli pstratõne Beñ.iij. ingt deus diabolo. ipa pteret caput tuũ. Uicesimoterrio de vite ꝛmedatiõe. Judith.xv. Tu gl'ia hierl'm. tu leticia isrl. tu honorificẽtia ppli nri. Uñ ipa dicere potat illõ Job.xxvij. Nõ reph̃dit me cor meũ i oi vita mea. Uigesimoqrto de ei⁹ gr̃iositate Beñ xv.c. ingt de⁹. Suspice celũ z nũera stellas si potes. Hõ exponit mgr̃ Bartholo. pisanus vbi s. fructu. ij. Suspice celũ .i. mariã. z numera stellas .i. gr̃as z dona ei⁹. Uñ ipi dici pt illud Hester.xv. Amabil' es tu. z facies tua plena gr̃a. Uigesimoqnto de ei⁹ exaltatiõe sup choros angl'oz hr̃ ps.xlviij. Astitit regina a dextr̃ tuis i vestitu deaurato circũdata varietate. Uñ ꝺ illa dici pt illꝺ. ij. pal'. xvij Facte sr̃ ei infinite diuitie z ml'ta gl'ia.

¶ Pars tertia hꝰ simonis q̃ ꝺr exultatõis

A Tra ea que dicta sunt in pmo smo v ne huiꝰ pr̃. pte tertia possumꝰ ꝺsiderare q̃ztũ gaudiũ fuerit i celo de ortu huiꝰ sanctissime puelle. Et pmo q̃ztũ gaudisus fuerit Gabriel angelus qñ de⁹ h̃ secretum ei reuelauit. z misit eũ nunciũ pri z mri ei⁹. Quis enarrare valeat q̃ntas gr̃as egit: q⁹ eũ ad tã mirabile op⁹ pelegerit: z q̃ celerit z cum q̃zta leticia ad parẽtes ꝟgis puenit q̃z iocũde fuit visus p agmia angl'oz transire: atq; alijs angel' reuelare. postea ꝺo q̃ ꝟgis ipsi⁹ natiuitatẽ nũciauit rediens ad celestia q̃z magnũ gaudiũ z tripudiũ factũ ẽ ab omnib⁹ angel'cũ itellexissent mariã nasciturazꝫ ipoz dñaz futurã. cui⁹ fructu eoz reparãda erat ruina. hostũq; capita ꝺterẽda. Sz q̃d dicem⁹ de leticia quã i die natiuitatiz̃ hꝰ puelle angli fecerit. Indubie eñ vt ingt magister Bartholome⁹ pisan⁹ vbi s. fructu. x. credendũ ẽ angl'os natiuitati btẽ ꝟgis iterfuisse. q̃z omẽ sile appetit sibi sile: z ei ꝺiugit z sociat. Eccl.xiij. Quia g̃ totũ qꝺ imaria erat ad eorũ redũdabat graz z leticiã. Jõ arbitroz de oib⁹ broz angl'oz ordib⁹ copiosaz ml'titudinẽ de celo ꝺscedisse. q̃ spõse eẽi regi nascenti ois generi musicoz dulcissimũ sonitũ faciebant. suauissimaq; carmia cũ mellifluis z ineffabilib⁹ melodijs decãtabãt. Que ipa bene dicta puella audiẽs z itelligẽs: q̃z vsuz rõis habebat: magnã dulcedinẽ z ꝺsolatõz sentie B bat. Quid dicem⁹ ãt de ꝺsolatõe quã habuerũt parẽtes ei⁹? pfecto hũanis ñ pt exprmi ꝟbis. Gaudebãt eñ pmo q̃z cernebãt adipleri qꝺ p angelũ eis fuerat nũciatũ. Secꝺo q̃z de opprobrio sterilitatiz̃ erãt liberati. Tertio q̃z accedere poterãt ad tẽplũ z sua mũera cũ alijs offerre. Quarto q̃z tã mirabili dono fuerãt ditati. Si eñ vnũ puũ munusculũ tribuit gaudiũ accipiẽti. c. j. ℌ ꝺficiũ. i quib⁹ cau. feu. amit. i vsib⁹ feu. q̃ztomagz̃ tã singlare donũ filiatõis? Nihil nãq; hñt parẽtes g̃ti⁹ filijs q̃s magz̃ diligũt q̃ seipos. l. ist q̃dẽ in fi. z ibi glo. ff. qꝺ met⁹ cã. l. liberoz ãfi. ff. ꝺ ꝟb. si. z rõ ẽ. q̃z inf pñez z filiũ nõ ẽ differẽtia nisi i solo noie. l. ãi suis. ff. de libr. z post. Q igit beata Anna q̃ hãc bñdictã puellã pepisti: dic queso q̃ztũ dulcedinis in ei⁹ parturitiõe pcepisti z sensisti. Si eñ tãta i te mre Johãnis fecit dñs: pfecto plura in mre mris sue pegit Mõne Maria plena gr̃a te ampli⁹ gr̃ificauit: sc̃ificata re sc̃tificauit. illumiata te illuminauit. in gr̃az firmata te i bono roborauit ad bonũ iclinata te ad ꝟtutes iclinauit. totam gelozz agminib⁹ vallata te ꝺlectauit. diuia dulcedine recreata te ꝺsolatõib⁹ repleuit et mẽtẽ tuã ad celestia eleuauit. si maria suo aduẽtu z filij exultare fecẽ Johez: q̃zto magz̃ tua mam aiaz gaudio repleuit? O q̃ztũ itellectus tu⁹ illumiat⁹ fuit atq; iflãmat⁹ affect⁹ ñ solũ cũ illã i vtero gestabas. z etiã post ei⁹ ortum cũ illũ i brachijs gestabas. amplexibusq; fouebas: atq; lacte tuo nutriebas. si sara de isaac: Lya de filijs. Annaq; de samuele gaudebat. pfecto excellẽtiori iubilatõe tu exultabis ꝺ filia tua meliore ac sanctiore. z inf oẽs puellas bñdicta a pñb⁹ figurat⁹. z a pphis pnũciata. q̃ spũsctõ repleta te q̃z mrez̃ suã replenit: sicut Johes suã genitricẽ Lu. j. ¶ Sz q̃d dicem⁹ de pre ei⁹ Joachim? pfecto sercogitabili gaudio letabat. atq; infinitas deo gr̃as referebat q̃ tã nobil' filia ei cẽt donata. Et q̃ qꝺ pñb⁹ antiq̃s erat pmissũ i se videbat adimplerũ. Gaude igit pr̃ Joachim cũ filiam habeas q̃ dom⁹ Dauid honorat: pficit z exaltatur. Tu g̃ cũ filia tua oĩm facta ipatrice secure ꝺuoca celũ z terrã z oẽs creaturas vt tecũ deũ laudẽt. Decãta igit spũsctõ plenus cũ eadẽ filia tua illud dulcissimũ canticum Luc. j. ꝺscriptũ dicẽs. Magnificat anima mea dñm zc. Quia fecit mihi magna q̃ potens est. Si eñ merito filij sui Zacharias repleꝰ fuit spũsctõ. vt hr̃ Luc. j. pfecto et filia tua Johãne generosior. z spũsctõ magis repleta te diuino spũ repleuit z iubilare fecẽ. Et tũc verificatũ fuit i te illꝺ Prouer. xxiij. Exultat gaudio pr̃ iusti. z q̃ sapiẽtẽ genuit letabit⁹ in eo. Brẽ q̃z ꝟgini dici poterat illꝺ qꝺ in pdicto. c. sequit. l. Gaudeat pr̃ tuus z mr̃ tua z exultet q̃ genuit te. Ad h̃ etiã applicã

Gaudium ꝺ natiuitate ꝟginis

cari pōt illud ps. xcvj. Lux orta ē iusto. s. Joachim. & recti corde letitia. s. vtriq; pentibꝫ bē ꝑgis. q̄ mixt i modū de eiꝰ natiuitate letari sunt. Que gia ꝫ sideras mgr Bartholomeus pisan⁹ inq̄t vbi. s. Et nos q̄ gaudere i tā ta solēnitate debem⁹. Ipa em̄ oriēte lux orta ē nob ecc̄i. infirmis medicina. ignorantibꝫ doctrina. aberrātibꝫ via. peccatoribꝫ venia. ppicia tio despat⁹. desolatꝫ ꝑfidētia. recti corde letitia angel'dīa. exulibꝫ patria. portꝰ naufragātibꝫ. sctis & iustis vt celū ascēdāt ianua porta & scala. Quare nos q̄s delictoꝝ cathēa constringit. terrenoꝝ obūbrat nebula. sua arte diabol⁹ illudit. mūdꝰ blādicijs allicit. & camalis sp ritillat libido ih⁹ alme exordio decet gaudere. nō solū angl'oꝝ & iustoꝝ exēplo sz tia vtilitate. vt eiꝰ cui⁹ gaudios⁹ ortuꝫ celebram⁹ itercedētibꝫ meritꝫ triplici hoste subacto a pcis purgati: gra & ꝑtutibꝫ adornati ad eiꝰ felicē gl'iam trahcam⁹.

¶ De eadē excellentissime atq; pulcerrime ꝑginis natiuitate. Sermo quartꝰ

Videis noua

L i lux oriri visa est: gaudiū bonoꝝ & tripudiū apud oēs populos vrbes atq; pucias Hester. viij Licet oēs q̄ sunt i gra dei noie lucis nuncupent: quibꝫ inq̄t dns Matth. v. Vos estis lux mūdi. Vñ Prouer. iiij. dr. Justoꝝ semita quasi lux splendēs procedit & crescit vsq; ad pfectū die. Et apl's. j. ad Thes. v. oīm̄ bonis xpianis dic. Oēs filij lucis est. Tñ beata ꝑgo Maria excellētiori mō lucis noie demonstrat: que oēs sanctos claritate pcellit. Uerba em̄ generaliter plata debent verificari in excellentiori & sublimiori significatione. l. j. q. ij in ꝑncipijs. ff. si ager vectl. vel emphi. ꝑ cū ibi no. Et ita intelligi pōt illud Eccli. xxxij. Lux lucē supat & dies die. De ipa em̄ dr Sap. vij. Candor est lucis eterne & speculū sine macula. Splēdor em̄ dr q̄tum ad puritatē meris. & speculū sine macula q̄ruꝫ ad honestatē carnis. Tāta em̄ erat honestas ist⁹ speculi lumiosi q̄ ab oīm̄bꝫ inspicientibꝫ expellebat oēs mot⁹ inhonestos. Uñ ipsa ꝑgo dicere pōt illud Job. xxix. Lux vult⁹ mei nō cadebat i terrā. ¶ Recte aūt ipa gl'iosa dei mater lux vocat multiplici ex cā. Prio q̄ sicut lux habet in substātia sua puritatem sic ipa dar⁹ sp oīmoda puritate. Unde i eodē. vij. Sap. c. subdit. Vapor est em̄ ꝑtutis dei & emanatio quedam claritatis eiꝰ sincera. Et ideo nihil inquinatū in ea incurrit.

Uerba generalia

Maria lux

Scdo q̄ sicut lux oīa corpa excellit sua dignitate. dicēte Augꝫ. in quodā smōe. q̄ iter oīa corpa lux pmū locū tenet. sic bta ꝑgo omnia creata excedit sua nobilitate. Jō Sap. vij. dr de ea. Sup oēm dispositōem stellaꝝ. id est angl'oꝝ & scōꝝ: luci cōpata inuenit pōr. Tertio. q̄ sicut lux omibꝫ se cōicat & mox vt oritur p orbem diffundit. sic beata ꝑgo omnibus beneficia sua impartit. & se ad subueniēdum eis semp exhibet paratā. Unde Sap. vj dr. Preoccupat eos qui se cōcupiscunt vt se prior illis ostendat. Et Eccli. xxj. de implorāti auxilij eiꝰ scriptū est. Obuiabit illi quasi mater honorificata Quarto q̄ sicut lux omnia clarificat sua pulcritudine dicēte ambrosio in quodā sermone: q̄ lux facit vt cetera visibilia appareāt pulcra & laude digna. Nihil em̄ videt nisi in lumine. vt dr in. ij. de aīa Sic beata ꝑgo sua illustratiōe & illuminatione facit opa nra i ꝑspectu dei esse gratiosa & gl'ia digna. Jō de ipa dici pōt illud Luc. ij. Lumē ad revelatiōz gentiū & gl'iaz plebis tue isr'l. Et ad h̄ etiā applicari pōt illud quod ait apl's ad Eph. v. s. Oīm̄e qd̄ manifestat̄ lumine ē ¶ Quinto q̄ sic mediāte luce cernim⁹ p quā viā incedere debeam⁹: sic mediāte ꝑgine bñdicta cognoscim⁹ q̄ itinere ad celestē patriam puenire valeam⁹. Jō ipi dicere ꝑ ssumus illō ps. xxxv. In lumine tuo videbim⁹ lumē. In natiuitate em̄ ipi⁹ ꝑificatū fuit illud Isa. ix. Ppls q̄ sedebat in tenebrꝫ vidit lucē magnā: habulātibꝫ i regiōe vmbre mortꝫ lux orta ē eis. Deꝰ nāq; ipi ꝑgini nascēti dixit illō Isa. xlij. dedi te i lucē gentiū vt apias oculos cecoꝝ. Sexto appellat lux. q̄ sic lux ē delectabil' ad videndū. & letū hoiez reddit. iuxt illō Proū. xv. lux oculoꝝ letificat aiaz. & Eccl vj. Dulce est lumen & delectabile oculi videre solē. Et alibi dr. q̄ lucis claritas maximā & delectabilē cōmoditatē pbet inhabitātibus domos. vt pbat p. l. pmū. in fi. ff. si vsufr. pe. & in. l. si is q̄ binas. ff. de pui. Ecōtrario ꝑo subtractio lucis maximū dat icōmodū icarceratꝫ l. j. C. d custo. re. Ista ista ꝑgo pulcerria: q̄ vt figuratiue scptū ē Sap. vij. fuit lux specios⁹ or sole formositate sua n solū hoies & angl'os sz etiā ipm deū letificauit. Et subtracto sue claritatis & gre nob i hac valle miserie icarceratꝫ maximū dispēdiū fac Jō n solū nos eiꝰ claritatē itueri desideram⁹: sz etiā celestis sponsus b affectās inq̄t illi Can. ij. c. oñde mihi faciē tuā. sonet vox tua i auribꝫ meis. vox em̄ tua dulcis & facies tua decora nimis. Et Can. iiij itez ait. Quā pulcra es amica mea q̄ pulcra

Lucis cōmoditas

es. Prio ait dicẽ pulcra. s. q̃ ad corp⁹. scdo idẽ replicat. s. q̃ ad aiaz. de q̃ luce diuia etiã expo ni pt illd Eccl. xliij. Pulcritudinẽ cãdoris ei⁹ admirabit ocul⁹. Jo bñ dr i ꝑbis ꝓpositz Judeis tc. Ipa em fec gaudiũ xo honorez generi hũano: tripudiũq; angel' in suo ortu De eni⁹ pulcritudie tres ꝓsideratões facie⁹.

Prima dicet dubitatõis
Scda ꝓfirmatiõis
Tertia ꝓ declaratõis

¶ Pars ꝑma h⁹ ſmonis q̃ dr dubitatõis

Utz fuerit corpalit pl'cra

Ro expeditõe ꝑme pt grik: Utz domina nra pulcritudine corpalẽ habuerit? Et ꝑmo vr q̃ nõ debuerit eã hre. qz Prou. vl. dr. Fallax gra z vana ẽ pulcritudo: sz i btã ꝙgie mũe fuit de vanitate. g̃ nec pulcritudo. Itẽ pulcritudo mulierum magna est occasio mali. Un Eccl. ix. dr Uirginẽ ne ꝙspiscas ne forte scãdalizetz i decore illi⁹. Et itez ibidẽ. ppt spẽm mlierz mlti perierũt. Sz btã ꝙgo oibz debuit eẽ cã saluã di. g̃ nulli cã pdẽdi. z p ꝙsequẽs nõ pulchra. Itẽ q̃to pl'es sunt cause hũilitatz z castitatz arq; charitatz i aliq; pson: tãto maior z fortior est hũilitas z castitas arq; charitas i ea. Ergo q̃ summã habuit hũilitatẽ castitatẽq; z charitatẽ. oẽs hre debuit cãs ipaz ꝙtutum. Quia igit vt inq̃t Ouid. i. j. de fast. Fast⁹ i est pulcrz seq̃turq; superbia formã. Un z pãphil⁹ poeta sui li. c. ij. inq̃t. Locipit ingentes aios fiducia forme. Inq; modũ dñam nõ sinit esse suã. Est q̃z formositas cã luxurie. iuxta illd Juuenal' li. xiij. Rara ẽ concordia forme Atq; pudicicie. Un Ouid. i epl'is ait. lis est cũ forma magna pudicicie. Itẽ ẽ cã inuidie. Un Ouid. ix. methamo. inq̃t. Cupit formosa videri. Et si q̃ ẽ illic formosior inuidet illi. Ergo arguẽdo p locũ ab oppositz oppositoz ei eadẽ ẽ disciplia. l. q̃ accusare. ff. de accu. cũ si. Cũ deformitas sit cã oppositoz. s. hũilitatis: castitatz z charitatz q̃ nõ inidet. vt dr. j. Lor. xiij. vr q̃ b. ꝙgo debuerit eẽ z fuerit dẽ formis. Itẽ dñs i icarnatõe maximã ondit hũilitatẽ. qz exinaniuit semetipz formã fui accipies: vt ait apl's Phil. ij. Sz maior ẽ hũilitas assumere carnẽ de deformi q̃z dẽ pulcra. qz q̃to remissi⁹ ẽ pdicatũ: tãto hũili⁹ ẽ suũ subiectũ. Ş. generalit. arguẽdo a ꝓrio. i auc. de dign. col. vj. g̃ dñs debuit nasci de deformi Sz his ñ obstãtibꝫ dico. q̃ sic dñs nr Ihs xps suit speciosus forma ꝑ filijs hoim: vt pdixit dr ps. xliij. Ita brissima ꝙgo fuit pulcrria inc oẽs filios z filias hoim. Et vt inq̃t Alb. magn⁹ sup missus ẽ: ipa hũit sũmũ i pulcritudine q̃ potuit eẽ i corpe mortali natura opante. Hẽ em argumẽtũ ẽ fortissimũ. Fili⁹ pulcer. g̃ mr pulcra. qz natura gignit sibi sil'e. ar. j. l. q̃s. C. ad legẽ iu. ma. vbi ait glo. sepe solz filius sil'is eẽ pri. Silr soler dici q̃ op⁹ laudat mgrm Un inq̃t Prosp i li. epigramatũ. En miris opez signis oñdit actor. Actorẽq; suũ ꝓdita q̃q; canunt. Et pbat hec snia. Ş. lanci/mus. i auc. de mo. quẽ textũ allegat glo. ad h ꝓpositũ. i. Ş. cũq; h. i phemio isti. Op⁹ g̃ qđ est xps ẽ formosuz. g̃ btã ꝙgo ẽ formosa. vt sic ab effectu cã demõstret. ar. c. estote. de reg. iur. ibi. A fructibꝫ eoz cognoscetz eos. qđ etiam habet Mat. vij. Effect⁹ em est demõstratiu⁹ sue cause: vt dr in li. de causis. ij. phisic. z. j. posterioz. Quãta aũt fuerit xpi pulcritudo apparet ex h qđ dr Mar. xiij. s. q̃ iudei velauerũt facie xpi cũ illuderẽt ei in passione. z cõspuebãt i facie ei⁹. Qđ fecerũt ꝑm Hiero. qz oculi xpi erãt tantũ attractiui tãtũq; amorosi z tantũ dulces q̃ null⁹ erat sic crudel' ipz aspiciens quin mansuesceret ex aspectu eius pulcerrimo. z tõ nolebãt ei⁹ decoꝛ faciem videre ne eoz corda crudelia mansuescerent ex elegantia z venustate ipsi⁹. Legit q̃z de pulcritudine filij btẽ ꝙgis. q̃ tpibꝫ Octauiani impator cũ ex vniuersis mũdi pribꝫ illi qui perant puicijs scribert senatoribꝫ rome no/uitates que occurrebãt p mũdi climata. qđ noie Lentul⁹ hñs officiũ i pribꝫ iudee: scripsit senatoribꝫ ihũc modũ. Apparuit tpibꝫ istis hõ magne ꝓtutz noiat⁹ Ielus xps q̃ dr a gẽtibꝫ ꝓpha ꝓtitatz. qnẽ ei⁹ discipuli vocãt filiũ dei. suscitãs mortuos z sanãs lãguidos hõ quidem statura ꝓcere. vultu venerabilis quẽ intuentes possent diligere z formidare. Capillos habẽs color nucis z auellane ꝓximatiore. z planos fere vsq; ad aures. ab auribus ꝓo circinos: crispos z aliqto ceruliores z fulgẽtiores ab hũer⁹ verilãtes. discrimẽ hñs in medio capitz iux mozẽ nazareoz. frõtem plana z serenissimã cũ facie sine ruga z macula aliq̃ quã rubor moderat⁹ venustat: nasi z oris nlla ẽ p⁹ius reprhẽsio. Barbã hñs copiosam z ipuberẽ capill' ꝓ colorẽ. nõ lõgã sz bifurcatã Aspectum hñs matuz. ocul' glauc z varijs z clarz existẽtibꝫ. In increpatõe horribil' in admonitõe blãd⁹ z amabil'. hilarz habita gutta te. nũq; visus ẽ ridere. flere aũt sic. In statura corpis ꝓpagat⁹ z erect⁹. man⁹ hñs z brachia i visu delectabilia z tot⁹ speciosus forma pre filijs hoim. Hec ibi. Ex q̃bꝫ ꝓcludit marez ipi⁹ fuisse pulcerrimã. Jo illi dicere possum⁹ illd Hester. xv. facies tua plca est graz. Q

Formaz pudicicia raro sumul

Epla de pulcritudie Jhu

Euāgeli ste ñ lau dāt mari am ꝛc et⁹ pulcritu dine

aūt euāgeliū nihil scribit sup eo: ꝑñt eē pl'es causefm Albertū vbi. ē. Una q cū dña nra nobis posita sit ī speculū ꝛ exēplū soluos fiē di: nō ea vo dñit euāgeliū laudare ꝛ talib⁹ q̄ rum appetit⁹ iordinat⁹ vl' abusus ē multis cā pdēdi. Alia cā ē scꝑture sufficit ꝫ p locum a minori inferre. q̄ q̄cūq̄ bonitatis vl' pulcri tudinis in aliquo sctō fuit: ꝫ ī ipa minime dubitem⁹ defuisse. Un scꝑtura magī laudat ea hoc tacite supponēdo q̄ ꝫ beten⁹ explican do. Tacēdo em̄ p reuerētia regulā nob⁹ tradi dit infallibilē q̄ q̄cūq̄ boni vl' laudis ī alīs fuit: ꝫ ꝛ ipa nō oporteat dubitari. nec ī q̄stio nē venire ꝛ eat q̄ nefas ē dubitare. ꝛ ꝑbat ter. in. l. domicius labeo. ff. de testa. ꝛ ibi glos. vbi em̄ nulla est dubitatio: ibi supuacua est scꝑtura. l. j. ff. ad muni. facit. ff. de capti. et postli. rel. postliminiū. ℌ. fi. ꝛ de cōdi. insti. l. hec ꝑba. ꝛ de vsur. l. si stipular⁹. ꝛ de le. j. l. si q̄s. ꝛ. l. si creditori. ꝛ de carbo. edic. l. q̄ la beo. ꝛ de mino. l. ī cause. j. rūso. ꝛ de ꝓ. ob. l. do li. ꝛ. l. si sic estipular⁹. ꝛ. l. si dari. ꝛ. C. de iur. de. l. j. ꝛ de thesau. l. j. ꝛ arbi. tu. l. cū iter dicte Jtē sicut angeli summi a donis meliorib⁹ laudā tur ꝛ denoiant ꝛ nō ab inferioribus q̄ tñ ī ipis esse nō dubitant. Jta ꝛ beata ꝫgo donis no bilissimis spūalib⁹ ꝛ gratuitis plenissima: ita occupat ꝛ implet alias laudātiū euāgelistarū q̄ obmiserunt bona corꝑalia q̄q̄ illa ꝑtere unt. Jtē euāgeliū magī respicit spūalia Lex aūt vet⁹ pl⁹ corꝑalia. ꝓpriū ē est euāgelij de gratuitis laudare. veteris aūt testamēti cor ꝓralia cōmēdare. Jōq̄ dña nra ī veteri te stamēto de pulcritudine corꝑali cōmēdat ꝑ fi guras. Jn testamēto aūt nouo de spūali pfe ctiōe ꝑ angl'os ꝛ euāgelistas. Raro enim vel nusq̄ ī nouo testamēto inuenit q̄ aliq̄s de cor ꝓrali pulcritudie ꝺmēdet. Hec Albert⁹ vbi supꝛ. ¶ Nō obstat mō q̄d obiectū fuit ꝺ vani tate pulcritudis corꝑal' q̄ ī ea aucte Salo mon nō ap̄pellauit pulcritudinē vanā q̄ sit mala de se. sz q̄ caduca ē ꝛ paz durabilis sic ꝛ alia trāsitoria. iuxta illud Salustij in cati linario. Natura diuitiaꝝ ꝛ forme gl'ie fluxa atq̄ fragil'ē. Un Señ. ī ypolito inq̄t Res ē forma fugax. ꝛ Ouiꝺ. xv. methaiñ. Nec spe cies sua cuiq̄ manet rē. ꝛ. iij. de tristib⁹. Jsta rēs facies lōgī viciabit annis. Rugasq̄ ī an tiq̄ fronte senil' erit. Lūq̄ alīq̄s dicet: fuit hec formosa volebis. Et speculū mēdax eē q̄rere tuū. Et Alphurni⁹ i bucolicī dic. Nō hec sp̄ erī ꝑdūt ꝛ gmia flores rē. Et iō Virgili⁹ in bucolicī ait. O formose puer nimium ne crede colori. Alba ligustra cadunt vaccinia

Ē Solutō argumē torum

Pulcri tudo trā sit

nigra leguī. Oia g̃ tpalia caduca sī ꝛ vana. de q̄b⁹ idē Salomon inq̄t Eccs. j. Uanitas vanitatū ꝛ oia vanitas. Jpa enī pulcritudo amittit. inf illō Ouiꝺ. ī lib. de medicamie fa ciei. formā popularit etas. Et placid⁹ rugis vult⁹ arat⁹ erit. Et idē ī. ij. de arte amādi ait. Forma bonū fragile ē: q̄ quō accedit ad an nos. Fit mīor. ꝛ placio carpit ipa suo. Nō se quit g̃ ex ꝑdict⁹ q̄n formositas corꝑal' q̄ ī sta tu vie nō erat ꝑmanēs nō debuerit esse ī bea ta ꝫgine: sic fuerūt alia bona corꝑalia. vt for titudo ꝛ hmōi. que tñ cū tpe defeciūt. iuxta illud Ouiꝺ. ij. de ponto. Oia defeciūt: an imul tñ oia vincit ¶ Nō obstat etiā q̄d obiectum fuit de mali occasione. Quia rñdet q̄ pulcri tudo corꝑal' simpl'r in suo genere est bona. et nob⁹ pōt esse vtil'. Oiā em̄ pulcra creauit ꝺ⁹ ad vtilitatē nr̄az. vñ ps̄. inq̄t. Delectasti me dñe in factura tua. hā a magnitudie spēi po terit creator cognosci vt ait Salomō Sap. xiij. Bon⁹ g̃ ꝛ pulcer ꝺ⁹ ī mō creauit bona ꝛ pulcra. Un Boeci⁹ li. iij. de ꝛsol' ait. Pulcr pulcerrim⁹ ipe mūdū mēte gerēs rē. Nihil aūt bonū ē in q̄ nō ꝛingat malos scādalizari. q̄ nō tm̄ in ꝛpo hoie scandalizabant. sicut scꝑtū est Mar. vj. Un Mat. xj. ꝛ Lu. vij. dicebat saluator. Beat⁹ q̄ nō fuerit scādalizat⁹ ī me. Immo ī ipo deo scādalizabāt. Un sup illō ps. lxxij. q̄bon⁹ isrl' ꝺ⁹ his q̄ recto sē corde. glo. inq̄t. puersis aūt puersus eē videtur. Tal' aūt occasio mali siue scādali passiui nō est viciū bona natura habētis: sz culpam patientis. Sicut ꝛ ipi dēmones ī pulcerrima dei iustitia scandalizant. Un ps̄. ait deo. Superbia eoꝝ q̄ te oderūt ascēdit sp. Nec ꝓpt̄ ꝫ in deo ꝺz esse iniusticia. q̄ mali vel dēmones scandalizēt ī e⁹ iusticia. maxie cū boni ī ea edi ficent. vñ mali scādalizant. Jō inq̄t Aug. in c. de occidēdis. xxij. q. v. Absit vt ea q̄ ꝓpter li citum ꝛ bonū facim⁹ ꝛ habem⁹ si q̄d ꝓpter ꝫ cuiq̄ mali ꝑter nostrā voluntatem acciderit nobis iputet. q̄d em̄ est ī vsu hoīm bono ꝛ li cito vñ nō possit ꝓnicies irrogari. Hec ille. Alioq̄n nō essent in tumbis fīde fenestre q̄ ꝺs posset se inde ꝓcipitare. nec plātāde arbo res. q̄ ꝺs posset se in eis suspēdere. nec ferrā di eq̄: q̄ possent alicui nocere. nec debuisz de us cornua bobꝫ facere: q̄ his possent ferire. Addūsam g̃ fortunā malos q̄ cuctus spectari neq̄ ciuile neq̄ naturale est. l. ínf stipulantē. ℌ. sacrā. ff. de ꝓ. obli. Sīl' licet in ꝺsequtiaz alīq̄d malū eueniret ex pulcritudine: illud nō ꝺz attendi: sed bonum principale ad q̄d creata est. regula em̄ est q̄ illud attendit quod

Dn̄cp̄aliter agit̄.l.si q̄s nec cām.ff.si cer.pe.t l.j.ff.de aucto.tuto. ¶ Cōgrua ḡ fuit pulcritudo beatissime ꝑgis ad sui cōmendatiōem vt naturā pficeret t gram augmētaret.q; vt iquit Virgili⁹ i.v.enyedos. Bratior t pulcrior venies in corpe ꝑtus. Adiuuat.t Ouidius. Forma pudicicie rara:sed apta comes Un̄ Frācisc⁹ petrarcha i suis triūphis ait. Et la cōcordia che si rara al mondo con summa pudicicia alma beltada. Non debuit igit̄ brissima ꝑgo illo bono ꝑuari qđ ab oīb⁹ natura aliē desiderat̄.s.q; sunt pulcri. Un̄ Qui.j. de arte amādi ait. Delectāt etiā castas pconia forme. Dī em̄ i cōe puerbio. Chi dio fece bello:nō fece pouero. Ad māz q̄z edificatiōz t deuotionē atq; dsolatōz:ꝑgruū fuit beataz ꝑginē esse pulcrā.pulcra em̄ est casta generatio cū claritate. Sap.iij. Et⁹ nāq; aspectus nulli vnq; libidinosuz desideriū ꝓcitauit: sz ad deuotoz ꝓti⁹ maximā omēs ꝺducebat.vt dicet̄ diffuse i ꝓmōe seq̄nti pte.vij.t aliq̄d dicet̄ i.iij.pte h⁹ opis ꝓmōe.x.pte.j. Item ad corpis dn̄ici cōmēdatōz ꝓuenies fuit pulcritudo in corpe ꝑgis. Nō ꝑt em̄ arbor bona et nobilis fructū malū t ignobilē facere. Matthei.vij. ¶ Nō obstat etiā dū dicebat q; pulcritudo est cā supbie luxurie t inuidie.q; verum est i malis q̄ male ipa vtunt:atq; bonuz ꝓuertūt i malū.bonis aūt est adiumetū ꝑtutis.sic t de diuitijs inq̄t Ambrosi⁹ in omelia sup Lucā. Diuitie sicut sunt impedimēta improbis:ita pbis sunt adiumēta ꝑtutis. Ad hoc facit illud qđ dr Eccl.xxxix Nec oīa sanctis in bona:impijs ꝺo t pcōtribuūtur in mala cōuertentur. Nec est vez q; deformitas sit causa humilitatis vel castitatis aut charitatis. cum multos deformes videamus supbos luxuriosos t sine charitate.imo plures q; pulcros. Nā incōpositio corpis t deformitas denotat icōpositōz t deformitatē mēt̄.xl.j.di.c. vl.i fi. Facies em̄ sepe idicat q̄le est cor.l. obuandū.ff.de of.p̄si.l.iij.ff.de testi. Nō obstāt aūt pdict̄ auctes poetaz q̄ in iure sī allegabiles.l.si p̄z.ff.de solu.l.antiq̄.ff.si ps here.pe. t. ℌ. itē pcīū.insti.de empt.t vē.t ibi glo.nōt allegādo mlt̄as ꝓcordantias.q; rndet̄ q; formositas nō ē cā prima t imediata illoz defectuū.licz possit eē cā remota q̄ nō attēdit:sed prim.t.vt ait glo.i.l.iij.ℌ.ex plibꝰ.ff.de acq. pos.t i.l.in oīb⁹ causis.ff.de reg.iu.ter. est i.l. cū delaneonis.ℌ.asinā molendinariam.ff.de fun.instruc. Q, aūt formositas nō sit cā imediata supbie t ceteroz vicioz pbat̄.nā si ira esset:cessante ipa cessarēt ipa vicia.p locum a rōe cessante.ij.phīsicoz.t.l.adigere.ℌ.q̄uis ff.de iure patro.cū silibꝰ.Ꝫ aūt est falluz. Itē si deformitas esset causa hūitatis t ceteraz ꝑtutū.cessante ipa cessarēt pdicte ꝑtutes per eandē rōnē.qđ manifeste apparet eē falsum. ḡ tē.nec etiā fuisset maioz humilitas q; deus incarnat⁹ esset de deformi q̄z de pulcra.humilitas em̄ est gre collectiua t augmentatiua t nūq̄z diminutiua Nō eēt ḡ filꝰ hūliatō maioz q hūilitatē t dignitatē mīs i sua nobilitate diminueret.t laudē sue castitat̄ auferret.nā nō miz neq; laude dignū hoim opio iudicaret. Si ꝑgo q; esset deformis t q̄si despecta vir hūilis t ꝑgo pmaneret. ecōuerso aūt q̄to ꝑgo brissima pfundioz fuit hūilitate.t q̄to ab altiori inferi⁹ i seipaz descēdit.tāto maioz fuit filij dei hūiliatio.q̄ se a sūmo celo p⁹ ipaz iclinauit. Et q̄to ipa ꝑgo bndicta fuit pulcrioz t formosioz:tāto ei⁹ ꝑpetua ꝑginitas mōdo extitit mirabilioz t maiori laude digna.q; circa difficilia ꝓsistit ꝑt⁹.ij.exh. et is grad⁹ cereros ancellit quē labor plurios fecerit anteire.l.ij.C.de of.mgri offi.

Cōueniens fuit pulcritudo mārie

Formositas nō ē causa superbie.

¶ Pars secunda huius ꝓmonis que dicit confirmationis.

Redictā ꝓclusiōz videlicz brissimā ꝑginē ℣Mariam fuisse t esse pulcerrimā ꝓfirmare possum⁹ multiplicit̄.

Primo auctē Aler.de ales in.iij.pte summe. q.ix.mēbro.iij.arti.j. vbi ait h̄ ꝓfiteri eriam ab infidelibꝰ.Et s. Bonauētura i.iij.dis.iij. ar.ij.q.iij.dicit de h̄ esse testimoniū iudeoruz qđ nec vilipendendū est. Mult̄ etiā rōibꝰ idē cōprobare valem⁹.Et ꝓmo rōe figuratonis:quā ponit Albertus vbi.s.dicens. Figura siue signū similitudinē hīe debet cū signato.sicut relatū debet esse ꝓforme cū referēte.l. asse toto.ff.de here.insti. Sz oēs mlieres beatissimā ꝑginē figurātes:teste scriptura:fuerunt pulcerrime.ḡ t btā ꝑgo. Minoz patet Quattuoz em̄ inuenīunt mlieres inē alias beatissimā ꝑginē expssissime figurātes.videlicz Hester. Judith. Rachel t Rebecca. De Hester scptū ē.j.ei⁹.ca. Erat āt Hester pulchra valde t icredibili pulcritudie. ḡtiosa omniū ocul' t amabil' videbat̄. Sil'r de Judith legitur.ei⁹.viij.c. Erat āt elegāti aspectu nimis. Et ibidē. Cōsiderabāt facie ei⁹ t erat stupor in ocul' eoz:qm̄ ei⁹ pulcritudinē mirabātur nimis. Et itez. Nō ē tal' mlier sup terraz in aspectu t pulcritudie t sensu ꝑbz. Simlimō de rebecca legit̄ Hen. xxiij.q; erat puella decora nimis. ꝑgoq; pulcerrima t incognita viro. De Rachel etiā scptum ē Hen. xxix.q;

Quattuoz mlieres figurāt Mariam.

er artecora facie: ⁊ venusta aspectu. Et sic scri
ptura oēs mlieres beatā ꝟginē figurātes lau
dat de pulcritudie. ḡ ꝺcludit beatā ꝟginē per
Secūda ipas figuratā fuisse pulcrā. ¶ Itē corp⁹ ordi
nat ad aiam: ita ꝙ aie nobiliori debet corpus
nobili⁹. Un pulcritudo corpis ꝺz cōmēde
re pulcritudini aie. qz loc⁹ ꝺz esse cōformis ⁊
ꝓportionat⁹ locato. iiij. phīcoꝝ. ⁊. ij. de aīa.
⁊ l. qm. ⁊ aut nouo iure ibi seqnti. C. de custo
reo. cij. de custo. eucha. ⁊. c. sane. de cele. missa.
Et nobilitas corpis attendit fm nobilitatez
aie ad quā ordinat. Forma em ⁊ materia de
bent esse ꝓportionabilia. Et hinc est ꝙ corp⁹
humanū est nobili⁹ oīb⁹ corpib⁹ brutoꝝ ꝓp ꝛ
vnionē ad aiam rōnalē. Un homo ꝺz res di
gnissima oīm creaturaruꝝ. l. iustissime. ⁊ ibi
glo. ff. de edil. edic. ⁊. H. si. vbi gl. allegat Oui
dium amisti. de iure natu. gē. ⁊ ci. ḡ vbi fuit ꝑ
fectissima pulcritudo aīe: ibi etiā pfectissima
pulcritudo corpis debuit esse. Sz aīma bea
tissime ꝟginis fuit nobilissima ⁊ perfectissima
atqz pulcerrima. ḡ ⁊ corp⁹ eius fuit nobilissi
Ratio mū: pfectissimū atqz pulcerrimū. ¶ Item p
Tertia pulcritudinē exteriorē ducit intellect⁹ ad in
teriorē. ḡ in beata ꝟgie debuit esse pulcritudo
exterior: vt ꝑ ipam magis duceret intellectus
eius ad alioꝝ ipam inspicientū ad ꝺcēplan
⁊ dam pulcritudinē interiorē. ¶ Preterea pul
Quarta crum ⁊ bonū additū pulcro ⁊ bono facit ma
gis pulcrū ⁊ bonū. qz tale additus tali: facit
magʒ tale. vt ait phīs. ij. metaphice. ⁊. vj. to
picoꝝ. ⁊ nota ki. l. balista. ff. ad tre. ⁊ i. l. iuris
gentiū. H. q̄nimmo. ff. de pac. vbi moderni di
cit ꝙ nudū pactū additus pacto nudo facit
oīm actionē. ⁊ sic tale additū rē. ḡ pulcritu
do ⁊ bonitas exterior addita pulcritudini ⁊
bonitati interiori facit magʒ pulcz ⁊ bonum.
Sz beatissima ꝟgo inē omēs puras creatu
ras optima ⁊ pulcerrima fuit. ḡ hūit pulcri
tudinē exteriorē ⁊ iteriorē. Jō in qdam pla
quā allegat Albert⁹ vbi s. ꝺz. Castissima coꝛ
pore. sanctissima moribꝫ oīm pulcerrima ꝟ
go ꝟginū. ¶ Itē corp⁹ vnitū diuinitati pfectis
Quinta simū ē in pulcritudie: ita vt etiā angli deside
rēt ipz plpicere. j. Pe. j. ḡ corp⁹ imediate oꝛ
dinatū ad ipm fuit scḋo loco pulcerrimum.
Sed illud fuit corp⁹ mīs ex q̄ formatū fuit
Sexta illud qḋ diuinitati vnitū est. ḡ rē. ¶ Insup
fm phm i. ij. de aīa. ⁊. j. phīc. a natura instituꝝ
est oīb⁹ aiantib⁹ sibi sile ꝓcreare mīli ipedimē
tum adueniat. Si ḡ natura nō impediatur
vel errer: filius est silis pri vel mri. ḡ q̄ nascit
de matre ⁊ non de patre: ⁊ tali opante qui nō
potest impediri vel errare: necessario erit si
milis mri ⁊ ecōuerso. Et ꝺseqnter ipe beate ꝟ
ginis fili⁹ naliter ꝓcreat⁹ fuit sil'is mri. Lū ḡ
ipe fuerit pulcerrim⁹: incōuincibilit ꝺcludi
tur mrem ei⁹ fuisse pulcerrimā. ¶ Itē ordo ē Septia
in reb⁹ naturalib⁹ ⁊ i corpib⁹ humanis: vt ait
phīs. viij. metaphice. Bonū ei vnūsi ꝺsistit
in ordie. ⁊ j. metaph. Lū ḡ natura aliq̄d fece
rit pulcrū ⁊ aliq̄d pulcri⁹. ḡ ⁊ aliq̄d debet esse
pulcerrimū fm qḋ oīa alia pulcra distinguū
tur: vt ait Diony. in li. de dinis noīb⁹. Natu
ra em habet aliquē terminū ad quē pōt ⁊ nō
vltra. Aut ergo illū terminū alicubi contin
get repire aut nusq̄. Si nusq̄. ḡ deficit respe
ctu suaꝝ opationū. Hoc aūt est falsum quia
natura nō abundat superfluis nec deficit neces
sarijs. vt dicit phīs. ij. de aīa. ⁊. ij. phisicoꝝ. Ergo natura suū summū alicubi hz in pul
critudine. Nā in vnoq̄q genere est dare su
um p̄mū. ⁊. metaph. Corp⁹ aūt naturale q̄n
q̄ formaꝝ a corpe naturali ipa natura oprā
te naturali. Aliq̄n ḋo opante spūali. ergo
alicubi ē summū pulcritudis i corpe hūano
deo opāte. ⁊ alicubi ē summū i corpe ipa na
tura opante. Et sic natura opans ē imediate
sub deo opante. Sic ḡ corp⁹ xpi qḋ deus p
seipm formauit ē pfectissimū ⁊ pulcerrimuz
in natura qḋ de⁹ potuit facere fm statuz vie
vū q̄ viderūt veronicā: dicūt ꝙ pulcerrimaz
⁊ gl'iosissimā repūtat faciez. Ita corp⁹ beate
ꝟginis ad h̄ imediate ordinatuz fuit pul
cerrimū fm statū vie qḋ natura potuit face
re seopante. Jō Damasceu⁹ in q̄t ꝙ ipa a nul
la illustriū supat. Si ḡ alie ꝟgines laudant
de pulcritudine corpali ⁊ spūali. vñ canit ec
clesia. Pulcra facies ꝺz pulcrior fide rē. ḡ bea
ta ꝟgo oi laude dignissima debuit ḋ vtraq̄z
pulcritudine laudari. ¶ Alio q̄z fundamēto
qḋ ꝺz formatōis seu opationis idem ꝓbat. M
Si em ꝺsideret fabricator ipsi⁹ ꝟginis. ei⁹ ꝙ fuerit
pfecto pulcritudo demōstrat. Pro cuius de corpore
claratiōe est p̄mittendū ꝙ ad h̄ ꝙ artifex pul pulcerri
crā faciat imaginē tria requirunt. s. scire. pos ma
se ⁊ velle. Et idē est in oīi alia opatione fm
phm. ij. ethi. Tunc sic. Deus est creator oīm
⁊ auctor p̄marius oīm generationis. Unḋ
imperator in. l. j. in p̄nci. C. de veteri iur. enuc.
dicit. Omnē spem nostrā ad solā summe pro
uidentiā trinitatis habentes. vnde ⁊ mundi
totius elementa processerunt. Et fm hoc ex
poni potest illud Johis. j. Oīa ꝑ ipsuꝝ fa
cta sunt ⁊ sine ipso factū est nihil. Pater aūt
⁊ mater cū ꝟrute solis sunt opatores secūda
rij. Et ita intelligitur illud phī. ij. de genera
tione. ⁊. ij. phīc. scz. Sol ⁊ homo generant

hoiem. Nihil em̄ põt opari sol vl'hõ sine virtute p̄mi agẽtis. s. dei. Un̄ imperat̄ i l. j C. de vete. iu. enuc. dicit. q̄ nihil põt opari sine dei adiutorio. Ait ei phs. viij. phiſ. Omne agẽs agit in ꝓtute p̄mi actiui. & itez. j. phiſi. dicit Motus p̄me cause est causa mot⁹ secunde. Et auctor in libro de causis inq̄t. Prima causa plus influit in effectū q̄z scda. Jo Piero. in c. nasci. lvij. di. inq̄t. Inter illas secreti vērtz angustias man⁹ omipotētis dei opatur idez plasmator corpis & aie. Si ḡ oim generationum & hoim eriā infideliū de⁹ est auctor & illorum p̄creationi auxiliū p̄bet. ml'to magis credendū est q̄ omi studio & ꝓtute opatus sit i generatiõe mris siue p illā reglam. q̄ topicoz Si de quo minus &c. Hic aūt artifex & plasmator ihesus de⁹ p̄mo est sapiētissim⁹. de q̄ Eccli. j. dr. Omnis sapientia a dño deo est & cū illo fuit semp & est añ euū. Secdo est omipotens. Un̄ ipe inq̄t Genē. xvij. Ego dñs omipotens. Et ista habem⁹ firmiter in c. firmiter in p̄ncipio. de sum. trin. & fide catho. Cū ḡ vnūq̄q̄z sciat se habet ad entitatē: ita se habeat ad operatiõem. vt inq̄t Cōmētator. ix. metaphice. Et notat in l. j. ff. de ven. inspi. & in. §. preterea p alluuionē. Insti. de rerū diui. & vniuscuiusq̄z natura agat quod ppriū est ei diffinire: vt ait Boecius. iij. de ꝑsol. ꝓsa. iij. Cuiq̄z vnū quodq̄z dirigat opa sua fm optimū eorūz q̄ sunt in ipso. vt dr. iij. ethicoz. & notatur i l. item queritur. §. si gemma. & l. marit⁹. vbi glo. ff. loca. & l. si seruus seruū. §. si calices. ff. ad legē aqui. Et facit ad hoc lex inter artifices. ff. de solu. Concludit̄ q̄ deus cum infinita sapientia & omnipotētia sua corpus beate ꝙginis generari pulcerrimū fecit. Et h̄s est q̄d dr. Prouer. ix. Sapientia edificauit sibi ꝙmum. & ps. lxxxvj. homo natus est i ea. & ipe fundauit eā altissimus. Q̄z aūt xps voluerit matrē suā esse formosissimā quis dubitet Si em̄ potuisset homo facere ad libitū suuz illam de qua esset nasciturus. nōne ipsaz pulcerrimam fecisset? Cū igit̄ xps ab eterno elegerit ꝙginē bñdictā vt de illa carnē assumerz sicut manifeste fuit p̄dictū in ꝑsona ꝙginis Prouer. viij. & Eccl. xxiij. Cumq̄z ipe xps esset sapientissimus & omnipotētissim⁹ nō est dubitandū q̄n etiā voluerit sacratissimum corpus mris siue omni pulcritudine decorare Vocaūt videns in spū sapiēs Ecclesiastic⁹ inq̄t sui li. xlij. c. Vas admirabile op⁹ excelsi. Quis aūt nisi stult⁹ vel infidel' aliter credat Dicite mihi o deuoti christiani. Si quis ex vobis posset formare illā quaz sibi veller eligere in spōsam: nōne ipam oī decore ac formositate relucentē facere conaret. De⁹ ḡ q̄ istam sanctissimā puellā añ secula sibi in sponsam elegit: pfecto oīm speciositatez fulgentissimam fec. Et iō illi inq̄t ipe celestis spōsus Can. j. O pulcerrima inr̄ mulieres. pulcre sūt gene tue: collū tuū sic monilia. & Can. v. iterū illi dr. Quo abiit dilect⁹ tu⁹ o pulcerrima mulierū? Et. vj. c. etiā ait idē spōsus. Pulcra es amica mea suauis & decora. ¶ Ueniāt ḡ poꝛe antiq̄ oratores: & cū multz ficti⁹ ibi atq̄z ornatu ꝓbaꝛ extollāt pulcritudinē Polydori. Hippolyti. Narcisi. Deiphobi & Paridis. Quos pulcerrimos iuuenes inr̄ omnes mūdi hoies fuisse dixer̄. Laudēt eriā decorē Europe Meduse Jole Deyanire Argie. Pētasilee Polyxene Helene Didonis Lauine Cassandre Creuse Prolerpine. cleopatre. & Lucretie inr̄ oēs romanas ml'ieres pulcerrie. Accedāt eriā hebree & laudāt suos iuuenes formosissimos q̄ i sacra scꝑtura de formositate cōmēdant. Inr̄ quos fuit Joseph. Saul & Jonathas Daniel & Absalō. Magnificēt eriā suas ml'ieres de q̄bz eadē scꝑtura inq̄t q̄ erāt formose. videlicet dña Eua. Sara Rachel Dina Thamar Noemi Hester Judith Abigail Bersabea Absalon et Susanna. Profecto i cōpatiõe mris ꝛc oēs turpissime & absq̄z vlla pulcritudie videbūt ¶ Un̄ l. legitur de l. Dionysio ariopagita pho athenien. q̄ cū esset ꝓfect⁹ ad fidē p beatum Paulū mot⁹ fama brē ꝙginis deliderio videndi ipam prerit hierlm. Cuiq̄z a bto Johe euāgeliste fuisset duct⁹ añ illā atq̄ ei⁹ vultu aspicere voluisset: statim ac si i lumibz oculoz esset positus solaribz radijs ex splēdore emanāte & pulcerrima facie brē ꝙginis remāsit attonit⁹ Postmodū ꝙ aliq̄n tulū ad se reūsus dixit. Nisi crederē in filiū tuū: de q̄ mihi p Paulū p̄dicatū est nūc plāt̄z mris puolut⁹: vnum re diuie maiestatz iſigne adorarē. Et nisi fides adesset: haud mihi psuadere possem deū ꝙbis auctorē te esse pulcritudē Sz noui q̄ is incōphensibile lumen inhabitat: a q̄ tu ad nos radi⁹ es destinat⁹ vt illumiares eos q̄s p̄ma mulier cecos pruriuit. ¶ Sil'em eriā hystoriam refert beat⁹ Epiphani⁹ de pulcritudie ꝙginis gl'iose. Legit̄ q̄z in miracul'is ꝙginis: q̄ tpe karoli magni regis francoz clericus q̄dam ordine leuita: vngarie regis germani: beatā dei genitricē Mariam toto corde diligens: ei⁹ deuotissime horas decantabat. Hic aūt consanguineoz suoz denicus impulsu et exhortatione: adolescentulā quandaz valde

De Dionysio

pulcra accepit i spōsam tē. De q̄ mirabili dē
mōstratiōe ꝗginal pulcritudis. vide in offi
cio ꝯceptōis in q̄rta lectōe sexte diei. Cuius
specialissime ꝗgis pulcritudinē truēs iupn⁹
spōsus mār Cañ. iiij. Tota pulcra es amica
mea ⁊ macla nō est i te. ¶ Ei⁹ q̄ pulcritudi
nē ꝯsiderās deuot⁹ Anselm⁹ in li. oratione
clamat dicēs. O pulcra ad videndū. o admi
rabil ad ꝛemplādū. o desiderabil ad aman
dum: quō effugies capacitatem cordis mei?
O ꝗgo mirabilit singlar ⁊ singularit mira
bilis. p te elemēta renouant. hoies saluant.
dēmones ꝛeculcant. ⁊ angli reintegrant. Dec
ille. Exālt⁹ ptz pulcritudo btē ꝗgis i genera
lia qua incipe dēbuim⁹. Nā a generalib⁹ sp
est inchoandū: vt dr. j. philicoꝝ. Uel quia
a generalib⁹ ad particularia descēdere iubet
Plato vt ait Porphirius i suis vnīsalibus
Jō adtertā ptē de ꝑticulari ei⁹ formositate
loq̄mur. Nā ad pfectā cognitiōem
nō sufficit noticia solū i generali ⁊ in ꝓfulo.
Iz requirit noticia in particulari: sm phi sen
tentiam. vij ethi.

¶ Pars tertia hui⁹ ꝑmonis q̄ dr declarati
onis. in q̄ declarat i ꝑticulari pulcritudo cor
poralis beate ꝗgis.

Ulia particularit dicta sunt maior
efficacie q̄z scripta generaliter. l. sz si
quis. §. quelitū. ff. si quis cautio. l. j.
in fi. ff. si quis in ius vo. nō ie. l. non solum. ⁊
l. pomponius. ff. de pcu. Jdeo vt ad particu
larem ꝗginis pulcritudinē descendamus est
sciēdū. q̄ vt dicit Albert⁹ vbi s. Corporalis
pulcritudo consistit in tribus. s. in debita cor
poris quātitate ⁊ qualitate. In elegāti mem
brorum dispositione ⁊ ꝓportione. ⁊ in color
venustate. In q̄bꝫ oīb⁹ beata ꝗgo maria ele
gantissima fuit. ¶ Primo cōueniens quāti
tas corporis ei⁹ potelt ꝓbari a quātitate corpo
ris filij sui quod tanq̄z pfectissimū in suis na
turalib⁹ debitā habuit quantitatē. Corpus
em filij generat a corpore generātis ita q̄ de
tali tale generat. ⁊ de tanto tantuz. nisi error
aut impotentia impediat. vel per viā accidē
tis aliter fiat. vnde naturaliter magnus ma
gnum: ac paruꝰ parū procreat. Paruꝰ em
non generat magnū naturaliter: quia nemo
dat quod nō habet. ij elenchoꝝ. ⁊. c. ventum
j. q. j. l. traditio. ff. de acquirē. rerū domi. l. ne
mo. ff. de regu. iu. l. si liberam. C. quod cum eo
Cū ḡ filius ꝗginis habuerit in summo debi
tam quātitatē: ꝯcludit q̄ etiaz beata ꝗgo mat
habuit debitā quātitatē ꝯuenientem femine
zita ꝯdim⁹. vt etiā inqt Albertus vbi sup.

Corpus aūt xp̄i fuit magne statute ⁊ lōgitudi
nis. vt patet intuēti sudariū ei⁹ in quo fuit i
uolutū post mortē. in ipo em remāsit impres
sum signū statute ⁊ lōgitudinis ei⁹. sicut ego
oculis ppriis aspexi. Corpus aūt btē ꝗgis: vt
legit in quodā li. d miraculis ei⁹: fuit lōgitudi
nis triū brachioꝝ. Jō dicē ei sponsus eius ce
lestis Cañ. vij. Statura tua assimilata ē pal
me. Qd exponit Nicolaus de lyra ibi dicens.
scz ꝓpter rectitudinē ⁊ altitudinē. Erat enim
sm quosdā de stirpe gigātea sicut eius filius
Juxta illud ps. xviij. Exultauit vt gigas ad
currēdā viā. ¶ In q̄litate etiā ꝯplexionis fu
it btā ꝗgo pulcritudine decorata. nō em fuit
nimis pinguis nec nimis macra sz habuit cō
plexionē q̄ puenit ex oīm humoꝝ equalitate
ita q̄ corpus ei⁹ erat eucraticū. i. optime ꝯple
xionatū. vt dicit Albert⁹ vbi s. ¶ Dispositio q̄
q̄z ⁊ ꝓportio mēbroꝝ ei⁹ sm Albertū ibidem
fuit ꝯgruentissima. quod probat ex parte ge
nerati. In formatiōe em corporis a generā
te sic formatū totū a toto: q̄ a qualibet pte ge
nerāt̄z sit formatio ptz generati sibi correspō
dens. Et ad h̄ applicari pt illa regla ciuil di
cens. Sic se hz totū ad totū: ita se hz ps ad
partē. l. q̄ de tota. ff. de rei vē. l. an ps. ff. p dre
lic. l. q̄ scit. i pn. ff. de vsurz. l. i rōne. §. prorsus
ff. ad legē fal. ⁊ de admi. tu. l. si duo. i fi. ⁊ d ac
qui. he. l. si seru⁹ eius. ⁊ de pac. l. iuris gentiū
§. adeo. Inter generantē ḡ ⁊ genitū natura
liter ⁊ regularitex est singuloꝝ membroꝝ ad
inuicē similatio in forma ⁊ figura nisi p viā
accidētis impediat. Cū igit in corpe dīnico
formādo nullū potuerit accidere impedimētū
cui⁹ formator extitit spūssctūs. Jsa. lxiij. vbi
dr. spūssctūs ductor ei⁹ fuit. Jdeo membra
illi⁹ corporis fuerūt elegantissime dispositio
nis ⁊ ꝯgruentissime ꝓportiōis. ita q̄ oculi nō
fuerūt nimis grādes vel pui respectu aliorū
membroꝝ. similiter aures: gene: os: brachia
man⁹: tybie: ⁊ hmōi alia. Sz singula erant
omnib⁹ alijs correspōdentia. ḡ ⁊ de dispositi
one ⁊ ꝓportione mēbroꝝ btē ꝗgis idē est di
cendū. Legit aūt in pdicto li. miraculoꝝ eius
q̄ ipsa benedicta ꝗgo erat recti aspect⁹ ⁊ deco
ra facie ac sine aliqua ruga. De formositate
etiā ei⁹ Cañ. j. loquēs ipsi⁹ spōsus ait. Ecce
tu pulchra es amica mea: ecce tu pulchra es.
¶ De ipsi⁹ quoq̄z pulchritudine dr eiusdem
lib. vj. c. Pulchra vt luna tē. Et ipsa inquit
Eccl. xxiij. Ego q̄si oliua speciosa i campis.
Qd exponens Damascen⁹ li. iij. ait. Maria
in domo dñi plātata ⁊ ipinguata spiritu
vt oliua fructifera ois ꝛrutis habitaculum

Lōgitu
do btē ꝗ
ginis

Quali
tas ꝯple
xionis ꝗ
ginis

Corpus pulcrum dicitur fuisse in tribus

facta est speciosum. De illa q3 dic Frācisc⁹ pe trarcha ī suis triumphis. poi vene coley che ha il titol dessere bella. Et itez ibidē. Li ogi dal suo bel viso io nō volgea cū homo che in fermo e di tal cossa inchordo. che dolce algu sto ala salute e rea ad ogni altro piacere ceco era sordo seguendo lei per sī dubiosī passi. Che temo ancho qual hor me ne ricordo Jp̄i q3 ꝟginī itez dic sp̄osus celestꝫ Lañ. vij. q3 pulcra es ⁊ q3 decora charissima in delicijs.

¶ De ip⁹ etiā ꝟgis pulcritudie dici p̄t illud qđ ego posui i cp̄la ad sūmū pōtificē Sixtū iij. dices ip̄i ꝟgini. Cādidior niueo rutilās regina decore Et radijs cedit clara diana tu is. Luna suū pdit tecū sociata nitorē. Atq3 comes nullū sol tibi lumē hz ¶ De colore aūt cutꝫ ei⁹ ē sciēdū sm Albertū vbi. ē. q fuit mi rt⁹ ex albo ⁊ rubeo. nā vt ait Johānici⁹. Iste color pcedit ex eq̄litate humoꝝ. alij vo omes colores pcedūt ex ineq̄litate ipoꝝ hūoꝝ. vñ pdict⁹ color ex albo ⁊ rubeo ē nobilissim⁹ ⁊ cor pori eucratico determinat⁹. ⁊ a galieno ī tēpe rata cōplexiōe posit⁹ Nā dic ī. ij. tegni. q cor pus eucraticū ē ex albo ⁊ rubeo mixtū. ⁊ Con stātin⁹ ī li. pātegni idē ait. Nō solū āt corp⁹ b. ꝟgis fuit hui⁹ coloris sz etiā corp⁹ xp̄i. Un de ipo ait ipa b. ꝟgo Lañ. iij. Dilect⁹ meus candid⁹ est ⁊ rubicūd⁹ pulcer ⁊ decor⁹ electus ex milibꝫ. Iste aūt color corpis significat ite riorē pulcritudinē aīe. nā color cādid⁹ denot at puritatē. Et iō Eccē. ix. inq̄t Sapiens. Omi tpe sint vestimēta tua cādida Et Apo ca. iij. dr. Uestimēt̄z albis iduar̄z. Color vo rube⁹ significat charitatē. Jō Lañ. iij. de fer culo Salomōis dr. Alcēsum purpureū me dia charitate ꝟstrauit. Que ꝟtutes s. puri tas ⁊ charitas fuer̄t ī b. ꝟgie i sūmo. Tanta em̄ puritate nituit q̄ sub deo neq̄t maior ītelli gi sm Ansel. i li. de ꝟcep tu ꝟgiali. De ipsius aūt charitate inq̄t Hiero. i sm̄one assūptiōis totā incāduerat diuin⁹ amor. De hꝫ g mixto colore ꝟgis dr Lañ. iij. Sic̄ vitta coccinea labia tua: ⁊ eloquiū tuū dulce. Sic̄ fragmē mali punici: sic gene tue ¶ Quāt̄ū ad colorē capilloꝝ ē sciēdū sm Cōstātinū ī li. pātegni. q capilli caput custodiūt ⁊ defendūt ac hōe stāt. qđ si careat hō maxia ē ihonestas. ⁊ pci pue ī mlieribꝫ. ⁊ iuxt̄ hꝫ fec̄ natura corpi iuua mēta ⁊ ornamēta. Dicūt aūt q̄dā b. ꝟginez habuisse capillos cādidissimos: sic̄ ⁊ capilli filij sui describūt fuisse cādidissimi: dū vidit illū Joh. euāgelista q̄ inq̄t Apoc. j. caput ei⁹ ⁊ capilli erāt cādidi tāq3 lana alba ⁊ tāq3 nix Balien⁹ aūt. ij. tegni dic q cerebꝝ eucraticū id est bñ dispōsitū dz hīe capillos rubeos. ⁊ allegat q̄sdā rōes qs breuitatꝫ cā pterseo. ⁊ tales videnť q̄busdā fuisse capilli brē ꝟginū cui dr Lañ. vij. Come capiz tui sic̄ purpu ra regꝫ nūcta canalibꝫ. Cōstātin⁹ aūt vbi. ē. dic cerebꝝ eucraticuz hīe capillos nigros. ⁊ ml'tas rōnes allegat q̄re ī capite bñ cōplexi onato sunt pulciores ⁊ meliores capilli ni gri. Et ita dicūt q̄dā fuisse capillos b. ꝟgis sicut etiā fuisse dicunť nigri capilli sui filij. ⁊ q̄ ipa inq̄t Lañ. v. Come ei⁹ sic̄ elate pal maꝝ nigre q̄si corui⁹. Un veronica prēdit ni gram barbā ⁊ nigros capillos dñm habuis se. ē. ⁊ mr̄ ei⁹ eiusdē coloris videť capillos ha buisse: maxie cū mulꝫ appareat mlier spēcio sior cū capillos hz nigros. iuxt illud Ouidij ī poetria. spectādū nigrꝫ ocul' nigroq3 capillo ¶ Opinio tñ alia mihi videť verior. s. q̄ do mina nr̄a hūit capillos aurei colorꝫ iuxt illud poeticū. Femineū caput si vis formare decorē. Crinibꝫ irrutiler: niteat aureuz ⁊c. Et iste color aucte Isaac ī libell' suis. ⁊ Bordonij in libello de vrinis ē sublimior inť alios colores q̄ sunt decē ⁊ nouē sm medicos. Non obstat mō q̄ xp̄s post resurrectōz ondit se bō Johi euāgeliste cū capite ⁊ capill' cādidis. q̄a fuit ad demōstrādā ipassibilitatē ⁊ puritatē cor poris gl'iosi. Ul' dicēdū q̄ Johi nō apparu it xp̄s: sz angel⁹ repntās xpm. Jō ī eodē capi tulo ait ipe Johes. Uidi silez filio homis. d. xp̄o. q̄ in euāgelio appell. ať filius hois. vt pa tet Matth. xvj. Quia vo: vt ait Nicola⁹ de lyra ibidē: ipe angel⁹ apparuit Johi i forma sacerdotꝫ vt onderet xpm fuisse verꝫ sacerdo tem. Jō assumpsit capilloz camicie: vt signi ficaret maturitatē ⁊ grauitatē q̄ dz esse in sa cerdotibꝫ. Nō obstat etiā qđ obijcit de nigre dine capilloz xp̄i. q. rñdet q̄ diuersitas cōple xionū facit aliū esse colorē capilloz ī mulieri bus q3 in virꝫ. q. em̄ viri sunt fortiores natu raliter q3 mulieres. iō cōiter hñt capillos ni gros: qui fortiores sunt q3 rubei vl' alij capil li. Quia etiā viri naturalit̄ magis sunt cali di q3 mulieres. magꝫ abūdāt colerico humo re incenso ⁊ sanguie aduſto q3 femine. quoz fumosa superfluitas expulsa p capillos eos de nigrat. Jō nō est mirꝫ si cōiter capilli virorū magis tendūt ad nigredinē q3 mulieruz qs capill⁹ aurei coloris atq3 aliquātulū crispi. Maxie ornat ⁊ venustat. ¶ Quidā vo dicūt q̄ xp̄s naturaliter nō habuit capillos nigros sed aurei coloris. vez cū tpe paulatim nigri facti sunt. q. ab īstāti cōceptionis vsq3 ad mortē semp habuit añ oculos mentis repre-

De colore curis Marie

D. De colore capillorū marie

sentatōnē oīm pnaz quas sustinere rebebat
Un dicit Mar. xv). Trist̄ ē aīa mea vsq̄
ad mortē. Quia ꝙo ex melācolia hois capilli
nigrescūt. vt inḡt Halien⁹ i iij. tegni. Jō
nimiz si capilli xpi nigri facti sr. Nā etiā p
ter talē ꝓtinuā repn̄tatiōz videbat factus
erat̄ qsi q̄nq̄ginta annoz. Sic ꝑz ꝙ dictuz
iudeoz Joh. viij. dicentiū. Quinq̄gita an
nos nōdū habes tc. Beatā aūt ꝟginē volu
it⁹ ornari oī pulritudie q̄ vnq̄z i aliq̄ mu
liere repta est. nec accidētaliter facti sunt nigri
ei⁹ capilli. Jō credunt fuisse tāq̄z filii aurei t
R aliqz tulūcrispi. ¶ Oculos q̄z habuit pulcer
rimos t lucidissimos. Un dr ipis dicere pos
sum⁹ illud poeticū. Radiant vtriq̄z gemelli
Luce smaragdina vl syderez instar ocelli. Di
cit aūt Albert⁹ vbi. s. ꝙ oculi ei⁹ erāt nigri tē
perate. Tales em̄ ocli ꝑm eū sunt nobiliores
t clariores ad videndū t etiā pulriores. Jō
Can. iij. ait illi spōsus ei⁹ celest̄. Oculi tui
colūbaz. vulnerasti cor meū soror mea spōsa
mea i vno ocloz tuoz. t i vno crine colli tui.
Et Can. vij. itez inḡt. Ocli tui sic̄ piscine i
ebō. Jō aūt oculi brē ꝟginis piscine cōpant̄:
q̄ sic̄ piscina hz abūdātiā aq̄z ita ei⁹ ocli pi
erate pleni i tribulatoz afflictōnib⁹ effunde
bāt lachrymas cōpassiōis. Esebō ꝟo ꝓputa
tio interptat̄ ꝙ qđ significat ꝙ oculi brē ꝟgi
nis erāt magne reputatōis ꝑꝓ eoz pulcri
tudinē. vt exponit Nic. de lyra sup ipo. vij. c.
Can. Deipsis q̄z ꝟificata est ꝓphia Jacob
Gen. xlix. dicētis de Juda a q̄ descēdit beata
ꝟgo. Pulriores sunt oculi ei⁹ vino t dentes
ei⁹ lacte candidiores. Ultra pulritudinē au
tem oculoz t oīm mēbroz ea maxime deco
rat in dumētū regale. de q̄ ps. xliij. inḡt Da
uid dño nr̄o Jesu xp̄o filio ei⁹. Astitit regina
a dextr̄z tuis i vestitu deaurato circūdata va
rietate. Hec tñ varietas circūdans ipsam ce
loz reginā: nō solū est diuersaz pulritudi
num corpis. sz etiā oīm formositatū aie san
ctissima q̄ppe ei⁹ aie oīb⁹ fuit ꝟtutib⁹ decora
ta. q̄bꝰ beatissima dei genitrix sup oēs puras
creaturas sp studuit se ornare. scīēs verū esse
illā poeticam sn̄iam q̄ ait. Corpis obūscat
mer̄z caligo nitorē. Est cū ꝟture pulrioz oīs
hō. Jō Hiero. ifm̄one ad eustochiū ait. Cir
cūdat ea flores rosaz t liliaz qualiū vt ꝟtu
tes ꝟtutib⁹ fulciāt̄ t decore formositas augea
tur. Pulcerrima ḡ fuit corpe t pulcerria mē
te. Cui⁹ nō solū formosissimū corp⁹ cū eius
ꝓciosissima aīa fuit dño ꝓsecratū sz etiā oēs
ei⁹ act⁹. sensus: cogitat⁹ t effect⁹ dei fuerūt sp
fruitiꝰ mācipati. de qbꝰ dic ꝑ illd Treñ. xiij

Candidiores nazarei ei⁹ nive. nitidiores la
cte. rubicūdiores ebore antiq̄. saphiro pulcri
ores. Assilant̄ em̄ nivi ꝑꝓ refrigeriū castita
tis. lacti ꝑꝓ mūdiciā puritat̄. ebori antiq̄
t rubicūdo ꝑꝓ feruorē charitat̄. t saphiro
ꝑꝓ pulritudinē celest̄ ꝓtēplatōis. Et ideo
huic pulcerrime ḡgini decantem⁹ illā pulcer
rimā laudē quā i corona ipi⁹ ḡgis posui. O
Maria stella diana virginella gratiosa. de
pieta tu sei fōtana e te dio cara spōsa. O ma
ria te sol vestita. t cetera vsq̄z in finē ipi⁹ ca
pituli. ¶ Sciendū est aūt ꝑm sn̄iam phi i li. T
pspectinoz q̄ q̄tuoz sunt inf alia er quibus Quartu
causat̄ pulritudo. Primū est magnitudo. oz causā
vñ ꝑm phm. viij. ethi. licz pui possint dici for tia pul
mosi. q̄n sez hñt debitā dispositōz t ꝓpoztiōz critudi
mēbroz. nō tñ ꝑñt dici pulri. q̄ pulritudo nem
req̄rit debitā pfectiōz q̄ntitat̄. Res igit̄ q̄n
to maiorē hz pfectiōz q̄ntitat̄: tāto pulri
oz reputat̄. Et iō luna pulrioz stellis appa
paret. t stelle magne puis stellis pulriores.
Rōe ḡ magnitudis pulcerrima fuit brā ꝟgo
Un ipa inḡt Eccl. xxiiij. Ego mr̄ pulcre di
lectōis: timoz̄ t magnitudis t sctē spei. De
illa q̄z dicī ꝑ illd Ezech. xxxj. Quasi cedr⁹
in libano pulcer ramis t frōdib⁹. excelsus q̄z
altitudie sup oīa ligna regiōis. t sub vmbra
culo illi⁹ habitat cet⁹ gētiū plurimarū. est q̄z
pulcerrim⁹ i magnitudie sua. Ome lignum
padisi nō ē assilanz ei t pulritudini ei⁹. t
emulata sūt eū oīa ligna voluptat̄ q̄ erāt in
padiso dei. Nec ibi. Ipa eteni brā ꝟgo d hac
pulritudie magnitudis gl'iari ꝑt dicēs ill d
Eccl. xxiiij. Quasi cedr⁹ exaltata sū i libano
Scōz aūt qd facē aliq̄d videri pulcz ē nūer⁹
Un ponit exēplū Ari. vbi. s. di. q̄ celū stella
tū ē pulcri⁹ i ea pte i q̄ sr plurime stelle q̄z i ea
in q̄ sunt pauciores. Rōe aūt nūerositat̄ fu
it pulcerrima ꝟgo bñdicta. q̄ q̄ ad coz⁹ i oī
pte t singul' membris singularē habuit pul
critudinē. t q̄ ad aīam fuit decorata oīm ꝟtu
tū varietate. unde illd ps. xliij. Astitit regina
a dextr̄z tuis tc. Un illi dici ꝑt illd Ezec. xx
viij. Dis lapis pciosus optimētū tuū. Terti U
um ꝟo qd pulritudinē generat ē color. vñ
pānī tinctī t colorati sr alijs pulriores. Et
iō de optime vestito dr Ezech. xxvij. Jacin
ct⁹ t purpura de insulis elisa facta sunt operi
mentū tuū. Et silr beatissima ꝟgo rōne colo
ris fuit pulcerrima: vt. s. xvi sum est. Fuit eti
am tincta colore nigro hūilitat̄. albo puritā
tis. t rubeo charitat̄. De q̄ Can. j. ipa inḡt.
Nigra sum sed formosa filie hierl'm sic̄ pel
les Salomonis. Un in eius figuram dicit̄

Hester.xv. Ipa aūt roseo colore vultuz pfusa z gratis acnitētibꝫ ocl'ingressā ad regē Deipa ḡz ōr Prou.xxxj. Byssus z purpura indumētū ei⁹ Est aūt purpura vestz regalis quā nulli licz portare nisi regi. vt habet. C.ō vestibꝫ oleoberz.i.purpurei.li.xj. Quartū aūt qō facē aliqd videri pulez ē lux. vt supdictū est. Multa em que videnť ī tenebris feda acnigra aduenīte luce pulcra apparēt Et hoc etiā respectu beata virgo tota lucida fuit pulcerrima. de qua dicit Cañ.vj. Que

Maria lux

est ista que pgredit quasi aurora ꝛsurgens. pulcra vt luna: electa vt sol ꝛc. Un Bern. i quodā sermone ait. Beata ẏgo Maria cui⁹ vita inclita cūctas illustrat eccl'ias: est lucerna quā ptra oēs tenebras illuminať mundi machina. Et lumē quo de⁹ mūdū illuminat z tenebras aniaz nraz fugat. z ignis corda hoim inflāmās: z suis innumeris beneficijs mūdū clarificās. Tolle hūc splendorē: quid erit mūd⁹ nisi obscuritate plen⁹? Et mundi machina ad valeret si hūc splēdorē nō hēret Tolleꝫ lumē solare: vbi dies: vbi claritas: vbi serenitas? Certe nō nisi caliga inoluens z vmbra mortz ac dēissime tenebre relinquūtur. Quicūqz ḡ semitas hui⁹ lumis insecut⁹ fuerit nō ambulabit ī tenebris sz habebit lumen vite. Dec ille. Bl'iosa ẏo sup illō Matthei.j. z nō cognouit eā: dic. Bl'iosa virgo Maria ōr auroza noctē horribil' obscuritatis z feritatz expellēs. Dicit etiā luna plēa lumie. eternicqz sol' receptiua. cui⁹ radij plenitudine tāqz lucerna lucēs z pfulgida tāta claritas de vultu ipsi⁹ chorusc̄abat q ī faciē eius Joseph spōsus illi⁹ aspicere ñ audebat. Pulcerrimā etiā fuisse ẏginē bñdictaz testať ecclā mater eccl'ia que in officio assumptōis canit Uidi speciosam sicut columbā ꝛc. Et iteruz. Que est ista que pcessit sicut sol z formosa tāqz hierl'm? Et rursum ei canit. Pulcra es z decora filia hierl'm. Et in officio quotidiano. Speciosa facta es z suauis in delicijs tuis sancta dei genitrix. Et itez. Specie tua et pulcritudie tua ꝛc. Quintā ḡz rōnem addere possum⁹: qre btā ẏgo pulcra fuit. scz ppter nouitatē. Nā oīa noua sunt pulcritudine decorata. Ḥ in cō. i. phemio. ff. de⁹ aūt spōsam suā ornauit q̄dam singulari decore. z spāli ac noua claritatz formositate. inz illud Hester viij. Judeis nona lux oriri visa ē ꝛc. q fuerť ẏba themaz nrī. ḡ pulcerrima fuit ¶ Possumus aūt ei⁹ pulcritudinē fuisse magna ꝑba reex oīi genere causaz. q fm phm. ij. phisi. sunt q̄tuoz. s. materialis. efficiēs. formalis z finalis. Prima rō sumiť a cā materiali q de rō ppagatōis p semē electū ab Adā vsqz ad illā. Solēt em nobiles genere: eo q delicate sunt geniti z nutriti: speciosi esse corpe vtez periētia docet. Un Sen. i li. tragediaz ait. Generosa i ortꝰ semia exurgūt suos. Et facit ad ḥ illō poeticū. Et placid⁹ sanguis nobile corꝰ alit Fuit aūt btissima ẏgo nobilissima genere inť oēs puras creaturas. vt pbatū est in fmōe. j. hꝰ prz. pte. ij. Nā oiporēs de⁹ fm q exponit Nico. de lyra sup Gen. ab initio mūdi ō tpe tps sepauit ī humano genere bonos a malis. z meliores a bonis: vt tandem esset ī ordine ppl's ei peculiarz z acceptissim⁹ at qz oi nobilitate pfulgēs: de q ei⁹ filiꝰ nascereť iuxta illud Deut. xxij. Un diuidebat altissimus gētes qñ sepabat filios adā. Nā ante diluuiū sepauit filios Layn a filijs Seth. ita vt filij cayn dicereť filij hoim eo q vicios erāt z carnales. Filij ẏo seth dicereť filij dei. q bonī z spūales erāt. fm illud Gen. vj. Uidētes filij dei filias hoim q ecnt pulcre ꝛc. z q generatio seth ex maria pte postea declinauit ad lasciuiā: vt pz ibidē. itez de⁹ sepauit et tinguēdo p diluuiū virū qz gen⁹. reſuarz ī paucz de genere seth. q bonī erāt. s. noe z filij ei⁹ cū vxoribꝰ Post diluuiū ẏo itez sepauit eligēdo gen⁹ sem q fuit ꝑmogenit⁹ noe. de q filij sem ex maria pte facti fuerť idolatre: itez sepauit z elegit heber. a q dicti sunt hebrei. q ppl's dei peculiarz dicebāť. vt declarat Nico. de lyra sup Gen. Deinde elegit abrā vt habeť Gen. xij. Sepando eū a cultoribus idoloz. z postea Isaac z nō Ismaelē Gen. xx. Deinde Jacob z nō Esau. Gen. xxvij. z ꝛsequēť de filijs Jacob elegit Judā z tribum ei⁹. z sic sp ḥ ordine pcessit sepando bonos a malis. z talit deduxit generatōz ẏgis bñdicte p ppagatōz nobiliorīs z dignioris z magz deo grati sanguis q nūqz fuerit ī mōdo. Et io cū ipa descenderit p tot nobilissimas z popti mas stirpes z delicatissimas generatōes: nō est dubitādū q fuit corpe speciosissima: moribꝰ vltra qz dici possit nobilissima. Nō em pauz affert ad mozꝰ pclaritatē z corpis speciositatē parētū nobilitas. Un Amb. sup Luca loquēs de pentib⁹ b. Joh. baptiste inqt. Docet ār nos scptura diuina ñ solū mores ī his q̄ dicabiles sr: sz etiā parētes optere laudari veluti trāsmissa imaculate puritatz hereditas ī his qs voluim⁹ laudare pcellat Uoluit ḡ de⁹ hre ppl'm suo cultui dedicatū: sanctiorē z nobiliorē inť oēs ppl'os mōdi: q ab alijs distinct⁹ erat distinctōe vestimētoz: circūcisionis z le

Nota q in qz ꝑ hoim

Pulcritudo marie fuit magna

gis sepe: vt ex eo nasceret mī filij sui omniū
y scissimi excellētissima ⁊ speciosissima ¶ Se
cūda rō pbās būdicte ỹgis pulcritudinē su
mīa a cā efficiēte q̄ fuit ỹr⁹ diuia. Nā vt cōi
ter tenet Joachim ⁊ Anna pcesserāt i dieb⁹
multis: ⁊ nunq̄ filios genuerāt cū esset Anna
sterilis. vt sup dictū est in .iij. pmi ſmōis hu
ius secūde pris. Miraculose ḡ sublatus est
ab ea impedimentū sterilitatis ⁊ ỹtus gene
ratiua in Joachim roborata: vt hāc gl'iosissi
mā filiā generarēt. Certū est em̄ q̄ opa pdu
cta ỹtute diuina pfectiora sunt opib⁹ q̄ sunt
pure naturalia. q̄ multo potētior est gratia
Potēcia q̄ natura. vt pbat multipliciter Ambrosi⁹ i
est gia ḡnata c. genera. de ꝛse. dis. ij. originaliter aūt in lib.
de sacramētis. ⁊ patuit etiaz in vino qđ dñs
fecit ex aq̄. vt habet Joh. ij. Un Chryſ. ibi i
quit. Nō simpliciter vinū sz vinū optimuz
fecit. Talia em̄ sunt xpi miracula: vt multo
bis que p naturā fiunt speciosiora ⁊ vtiliora
sint. Cū g̃itur ỹgis corp⁹ ỹtute diuia pnci
paliter ⁊ priulari mō ꝛceptū. sicut etiā pba
tum ⁊ declaratū est i pcedēti huj⁹ ſmonis
nō est dubitandū q̄ fuit pulcerrimū. Et pōt
cōfirmari pdicta rō sic. Beata ỹgo fuit pmū
opus mirabile pductum a deo in nouo testa
mēto: cū fuerit q̄si aurora in oriente. i. in con
finio noui ⁊ veteris testamēti. Solent autē
artifices nouiter icipientes alicubi opari egre
gium aliquod op⁹ pmo pducere. vt patz ma
xime in pictoribus. ⁊ hoc vt in arte sua cōmen
dent. ℟. sancimus. i auc. de mona. coll'. j. Te
nendū est ḡ q̄ oīpotēs deus artifex summ⁹
oīm: oēm hūs virtutē. Sap. vij. opus istud
pmū a beatā ỹginē q̄rū ad corpus ⁊ aīmaz
pductū mirabilissimū. Et hec rō confirmat
psniam venerabilis Bede: qui super Lucā
scribit. Nec miz si dñs redemptur⁹ mundū
oparionē suā inchoauit a matre: vt p quam
salus oīmb⁹ opabatur: eadē pma fructū salu
tis hauriret ex pignore. Hec ille. Tertia au
z tem rō sumit ex cā formali q̄ est aīa ipsi⁹ ỹgi
nis būdicte. de qua rō tactū est sup in pte p
cedēti huj⁹ ſmonis. Et possum⁹ arguere sic.
Nobilis Certū est q̄ aīa beatissime ỹgis post animā
sima aīa xpi fuit ⁊ est inter oēs: imo sup oēs nobilissi
Marie ma. Aīa ẏo ⁊ corp⁹ sc̄hūt vt materia et for
ma ſm phm in .ij. de aīa. qui ait. Aīa est act⁹
⁊ pfectio corpis phīci organici in potentia
vitā hūtis. Ergo sicut aīa que est forma req̄
rit corpus p materia. ita aīa dignissima req̄
rit corpus dignissimū ⁊ speciosissimum. no
bilissimo ḡ spūi oportuit nobilissimū corp⁹
pparari. ⁊ corp⁹ optime dispositū excellētissi
mo spiritui coaptari: vt ppōrio sit debita in
ter materiā ⁊ formā. Et iō corp⁹ gl'iose ỹgis
debuit esse optime cōplexionatū. ⁊ p̄ sequēs
venustissime coloratū. Itē optime organiza
tum. ⁊ p̄ sequēter ordinatissime figuratū. Et
potest hec rō cōfirmari. quia vt habet in com
pendio theologie. li. iij. dū beata ỹgo filium
gestabat in vtero: mira claritas ⁊ speciositas
in corpus eius redundabat. nō solū em̄ i ei⁹
aīa: sz etiā in corpe resplēdebat lumē diuini
tatis. Et possum⁹ exemplificare de lumine i
lucerna existēte a q̄ fulgor emanat. Et sic for
ma diuinalis taliter informauit corp⁹ ⁊ ani
mā gloriose ỹginis q̄ ex omni pte speciosissi
ma fuit. ¶ Quarta rō sumit ex cā finali. Nā A
beata ỹgo ideo venit in mundū vt ex ea na
sceret filius⁹ dei. vñ firmiter credendū est q̄ nō
solū ſm aīam sz etiā ſm corp⁹ fuit suo benedi
cto filio ſmillima. Videm⁹ em̄ q̄ sepe filij su
is parētib⁹ rāta similitudine configurant vt ex
eis videant formati tāq̄ exēplati ab exēplā
ri. Et iō dr Eccli. iij. Mortu⁹ ē p̄ ei⁹ ⁊ quasi
nō est mortu⁹. Similem em̄ sibi reliq̄t post se.
Q̄z si h̄ verificat in alijs filijs naturali mō
genitis. multo magis verificatū est i dño Jhu
xpo ⁊ mre ei⁹. que eū diuini spūs opatōe cōi
cepit. ⁊ quoz caro fuit ex Aug. etiā eadē caro fuit
⁊ ideo inter filiū ⁊ ipam fuit i pulcritudie si
militudo. vt pbatū est in pma pte huj⁹ ſmo
nis. Cū igit xps fuerit pulcerrim⁹ vt ibidez
oīs sum est. Un sup̄ ps. xliij. Em trāslationez
chaldaicā dr xpo. Pulcritudo tua rex mel
ſya maior est q̄z oīm filioz hoīm. sequitur q̄
etiā ei⁹ sanctissima genitrix fuit sup oēs hu
manas creaturas speciosissima. Hanc enim
corpalē pulcritudinē recepit xps nō a patre.
quia sicut in ḡtū deus nō habet matrē sed tm̄
patrē. sic in ḡtū homo habet matrē sz nō pa
trem. Illā ḡ corpalē pulcritudinē quam alij
filij recipiūt ab vtrisq̄z parentib⁹ totā habu
it xps a sola matre sua benedicta. que ſm Da
mascenū de suis purissimis sanguinib⁹ ipm
generauit. ⁊ iō incōmutabiliz deduxit ipsam
fuisse speciosissimā p illā regl'am phi i. ij. me
taph. quod est causa alioz vt sint talia: illud
etiā est tale. Facit ad h̄ qđ dicūt iuriste. s. q̄ Effect⁹ ꝛ
illud qđ est in effectu: est etiā in sua causa. vt in sua cā
notat in. l. iij ff. de pecu. ⁊ de peni. dis. ij. c. pōt
discursus. ⁊. ℟. his itaq̄z. ⁊. ℟. ficta. ⁊ de pſum
pti. c. ex studijs. ⁊ c. litteris. in fine. ⁊ de statu
regu. c. quod dei. ⁊ de noui ope. nun. c. ij. in fi.
causatū em̄ sequitur naturam sue cause. Et
eiusdem rationis est causa ⁊ causatum. l. ma
numissiones. vbi Baldꝰ ff. de iusticia ⁊ iure

Et qualis est causa: talis p ducit effectus. ca. ferr. t. c. vulnerato. j. q. j. t. l. de puppillo. ff. de nom' ope. nū. t. c. tue. de spon. t. c. accessit. t. c. ex lris. de despon. impu. t. c. cū clerici. cum ibi nota. extra de censib. Un dicit autor in li. de causis: q omis effect' habet silitudinem sue
B cause. ¶ Et fructu g pulcerrimo ab ipsa beatissima ꝑgine pducto. s. dño nro Jesu xpo. in quē ppter eius speciositatē desiderāt angeli pspicere. j. Per. j. cognoscit speciositas eiusdem pulcerrime ꝑginis. De cui' formositate anime t corpis loquēs beat' Epiphanius
Mores Marie i qdā epla inqt. Mores ei' erāt hmōi. Honesta erat p oia. pax loquēs. veloc' obediētie affabilis. libere fuiens oīb' sine risu. ab segz turbatione. sine ira. libēter se inclinās. honorabilis ad oīes. t admirabant' oīes in loquela ipsi'. stature erat magne. capillos hīs flauos. ac bonos oculos. t tota erat speciosita te plena. ¶ Bernard' quoqz sup Missus est omelia secda ait. Virgo regia gēmis ornata virtutū. gēmūsqz mētis pariter t corpis decore pfulgida: specie sua t pulcritudine in celesthb cognita: celi cīuum i se puocauit aspectum: ita vt celestis regz animū ad sui ꝓcupiscentiā inclinar et. t celestē nūciū ad se de supernis adduceret. ¶ Eusebi' etiā sup Lucaz exponēs illud. Discessit angel' ab illa: inquit Discessit ab illa angel' nō solū impetrās qđ optabat: sz stupens in ꝑginea forma t ꝑtutz plenitudine. Hec ille. De qua formosissima virgine loquēs Dantes in comedia paradisi. c. xxvij. ait. Soto cosi bel ciel come diuiso Uintiquarto signor adua adue. Lozonati veniano di fior daliso. Tuti cātauan benedicta tue. Nele filiol dadam. t benedicte Siben in eterno belleze tue. Quas nob cōcedere dignet' oipotēs de' in eterna felicitate posse ꝓtēplari: p infinita secla seclorz Amen.

¶ De eiusdē electissime spōse dei natiuitate.
Sermo quintus

L Beterno ordinata sum t ex antiqs añoz
a terra fieret. Prouū. viij. c. In sacra scriptura aliqn dr spōsa
Aia spō dei qlibet fidel' aia. unde illud Osee. ij. Desponsabo te mihi i fide. trāsumptiue i. c. fer. et. c. sic vnguēti. t. Ho opponit. j. q. j. t de peni. di. ij. c. si em. t di. iij. Ho. illō. t de sacra vnctione. c. vnico. Ho. qz ꝙ. Dec aūt dei spōsa. s. aia. fornicat' p petm. unde illud Hiere. iij. Tu aūt fornicata es cū amatoribus multz. Un de malis hoibz q p vicia fecerūt adulteria aias suas q ꝑus erāt dei sponse: exponi pōt spūaliter illd Osee. iij. s. Spōse vestre adultere erunt.
¶ Aliqn spōse noie intelligit' eccl'ia triūphās: Ecclesia sponsa de qua exponi pōt illud qđ dixit angel' beato Joh'i Apoc. xvj. dū ait. Veni oſtā tibi spōsam vxorē agni De hac etiā spōsa exponi pt illud Apoc. xxj. Uidi ciuitatē sanctā hieruſalē descendentē de celo sic spōsam ornatā viro suo. Aliqn ꝙ spōse noie intelligit' eccl'ia militans. vti. c. oīb. t. c. lector. xxiij. q. iij. t notat' in. c. spōsus. xlvj. di. Et de hac spōsa exponi pt illud Joh. iij. Qui hz spōsam spōsus ē xps em de' noster eā sibi despōsauit. Un oēs xpiani dicunt' filij isti' spōse t hui' spōsi. de qbz intellexit xps qn inqt Mat. ix. Numqd pnt filij spōsi lugere qzdiu cū ill'ē spōsus Et Mar. ij. Nūqd pnt filij nuptiarz qzdiu spōsus ē cū illis ieiunare. Et Lu. v. cādē sniam dixit. ¶ De hac despōsatōe eccl'ie inqt Paulus. ij. ad Ehoz. xj. Despōdi vos vni viro ꝑ ginē castā exhibere xpo. Virgo ei eccl'ia i die iudicij ē ad sui celestis spōsi nuptias pducenda: qn media nocte clamor fier. Ecce spōsus venit: exite obuiam' ei. Matthei. xxv. Ipe igit' spōsus nr ihs xps ꝓcedat nob cē de illis spōse sue eccl'ie filijs. de qbz i pdicto Mat. c. dr. q ornauer't lāpades suas t exierūt obuiā spōso. Spāliter aūt t singl'arissimo mō iscribitur' diuis noie spōse intelligit' gl'iosa virgo Maria Maria spōsa quā oipotēs de' sibi ab eterno spōsaz elegit: vt ei' vnigenit' filij' tāqz spōsus procederet de thalamo suo. ps. xviij. Un cū ipa de spōsa ꝓcepisset saluatorē mūdi: canebāt beati angeli in celo t sancti pzes i limbo desiderātes natiuitatē xpi. t dicebant illud Joh'el. ij Egrediat' spōsus de cubili suo. De hac etiaz spōsa exponi pōt illd Sap. viij. s. Hāc amaui t qsiui mihi sponsam assumere: t amator fact' sū forme illi'. De' ei rex celest' adamauit eā sup oēs puras creaturas. t iō eā elegit sibi i spōsaz. Qđ pphatū fuit Isa. lxij. vbi de leticia dei t despōsantz. b. ꝑginē inqt ppheta
D Gaudebit spōsus sup spōsaz. Nō solū aūt deus gaudebit sup spōsaz. Nō solū aūt deus gaudebit sup spōsaz. Nō solū aūt deus gaudebit

dotia largit⁹ est iuꝝ magnificentiã ꝓncipalem

Sponsa alta diligitur

Decibi. Istã aũt spõsam ꝙginẽ. s. ãmaculatam ꝗ sibi dilexerit dr⁹: oñdit ipe ꝙ Lañ. iiij. c. ea suauiter inuitat ad suũ cõnubiũ dicens Veni de libano sponsa mea. veni de libano. veni coronaberis. Et iterꝝ ibidẽ inqt. Vulnerasti cor meũ soror mea spõsa. vulnerasti cor cor meũ. ꝙ ꝙba replicat ad demõstrãdã imensitatẽ amoris. Et rursum ait. Quã pulcre sẽ mãmetue soror mea sponsa mea. pulcriora sẽ vbera tua vino. & odor vnguẽtoꝝ tuoꝝ super oia aromata. Fauꝰ distillas labia tua sponsa: mel & lac sub lingua tua. & odor vestimẽtorũ sic odor thuris. Dr⁹ ꝛclusus soror mea sponsa dr⁹ ꝛclusus. fons signat⁹. emissiões tue paradisus. Quia ꝙ electiõꝝ huiꝰ spõse fec⁹ dñ ãn seculaã ipa merito dicere ꝑt ꝙba themata nostri. s. Ab eterno ordinata sum. s. spõsa dei vni⁹ filij ei⁹. & ex antiq̃s añꝝ terra fieret. id est añ omnẽ coꝝpalẽ creaturã. necdũ erant abyssi. angeli. ꝙ abyssi nũcupari ꝑnt. ꝓpter eoꝝ intelligentiã. pfundissimã & nature lue excellentiã. & ego iam ꝛcepta eram. s. i mẽte creatoris mei. & nata ac eius conũgio ꝑparata. Sup ꝙbꝫ ꝙbis videbim⁹ decẽ ꝛditiões ꝗs habuit hec admirabil' dei spõsa. ꝗs hãe debet oẽs idonee spõse cuiuslibet magni imperatoꝝ ꝓma dicẽ. integritatꝫ. scda ꝛtuositatꝫ. tertia generositatis. qrta formositatis. ãnta gratiositatis. sexta fecũditatis siue fertilitatꝫ. septima copiositatis. octaua timoꝛositatis. nona pudoꝛositatis. decima & vltima appellabitur honestatis.

De ꝓma spõse dei ꝛditõe ꝗ dr integritatis

Diffuse ꝓbarũ est i ꝓma pte principali huiꝰ opis integerrimo ac ímaculato dei filio oportuit eligi matrem omnia integerrimã & immaculatã & purissimo deo purissimã spõsam. Et iõ dr⁹ ꝑ dixit filio suo & spiritui sancto. Ego volo mihi creare & facere vnã sponsaꝫ egregiã meo modo: ita vt sit digna maiestatꝫ meo cõnubio. Respõdit filiꝰ. Et ego volo mihi fabricare vnã virginẽ purissimã que idonea sit me ꝛcipere & portare i vtero suo. Dixit ꝙ spũssanctus. Et ego volo mihi ꝛstruere vnũ templum sanctissimũ in ꝗ facere possum meũ habitaculum Tũc igit tota trinitas hãc immaculatã ginẽ ꝛcipit & nasci fecit. quã semp ab omni macula illibatã ꝑseruauit. Nõ emꝫ fuisset beata virgo idonea dei spõsa vel mater si aliqñ fuisset ꝓpter diabolũ adultera & serua. vt clarissime ꝓbamus vbiꝫ. Beata ꝗ Maria integritatẽ semp ꝑfectissimã habuit tam mentis ꝙ corpis Uñ verificatũ fuit de ea illud. j. ad Thes. v. Integer spũs vester & aia & corpꝰ sine querela in aduentu dñi nostri Jesu xpi ꝙseruetur. Ipa nãqꝫ integerrima dei spõsa seruauit illud ad Titũ. ij. In oñibꝰ ꝑbe teipsum exemplũ bonoꝝ operꝫ in integritate. Et illõ Jacobi. j. Sitis ꝑfecti & integri: in nullo deficientes. Ut aũt esset talis fuit a deo ꝑparata p gram ꝑuenientẽ ꝗ eã ꝑseruauit ab originali pctõ & ab oñibꝰ immũdiciis. Et ꝫ ẽ ꝗ dr Gen. xxiij. Ipa est mulier quã ꝑparauit dñs filio dñi mei. Deꝫ ꝙ nullꝰ nisi vl' insipiẽs vl' obstinat⁹ dubitare modernis tpibꝰ põt. ꝗd est beate ꝙginis integritas luce clarius declarata. Quis em ciuis: ingenuꝰ ac nobil'. ꝗs strenuꝰ miles. ꝗs sapiẽs doctor. ꝗs magnificus comes. ꝗs excellẽs marchio. ꝗs ꝓceps vel dux inclit⁹. ꝗs serenissimꝰ rex vel ipator meretricẽ & ꝛaminatã mulierẽ eligeret i spõsam: valẽs sibi eligere integerrimã ꝙginẽ & ex oñi pte purissimã? Oẽs em naturalit̃ appetũt & querunt hñe vxorẽ intactã. c. si dicturi. xxij. q. vj. Quid ꝗ miꝫ si ipator celi & terre dr⁹ rex regũ & dñs dñantiũ. ꝗ electus: inocẽs & ꝛmpollutꝰ. ad Heb. vij. voluit sibi sanctuꝫ & ꝛmpollutũ habitaculũ ꝑparare. & inocẽtes ac ímaculatã atqꝫ oĩ pritate repletissimam spõsam assumere? Ipe em est ille cui dr. j. Paral. xxix. Tua ẽ dñe magnificẽtia & ptãs atqꝫ victoria & tibi laus. Cũcta em ꝗ in celo sunt & i terra tua sunt. Tuũ dñe regnũ. et tu sup oẽs ꝓncipes Tue diuitie & tua est gloria Tu dñarꝫ oĩm: & i manu tua ꝛtus & potẽtia magnitudo & ipiũ oĩm. Debuit ꝗ ista spõsa dei iclita btissima ꝙgo Maria cẽ sup oẽs mõdi creaturas integerria & mũdissima. qz ne qz hoĩ ꝑpabat habitatio sꝫ deo j. Para. xxix. Uñ s. Bonauẽtura i. iij. sen. di. iij. ar. ij. q. j. dicẽ q̃ nulla alia pura creatura rõnabiliter dici illõ Cantic. iij. Tota pulcra es amica mea: & macla nõ ẽ i te. sic de ꝙgie gl'iosa. Et i eadẽ dis. etiã inqt. q̃ ꝙgruũ fuit vt aduocata hũani generꝫ nullũ hñet pctũ qõ ei⁹ cõscientiã remorderet. & q̃ ipa bta ꝙgo p quã auferebat opprobriũ nrm vinceret diabolũ. nec ei vl' modicũ succũberet. & q̃ imaculata eẽt mẽte sic fuit ĩtemerata corpe ipa ꝙgo bñdicta ꝗ placuit altissimo vt mr ei⁹ fieret. Ibidẽ etiã ait sic ad ꝛaz ꝑdict⁹ doctor. Qm igit̃ b. virgo aduocata ẽ pctoꝝ. gl'ia & corona iustoꝝ. dei et totius trinitatꝫ triclinũ & spãlissimũ filij dei reclinatoriũ. hinc ẽ q̃ spãli gra nullũ i ea pctũ hũit locũ. Hec ille. Quia aũt res dr integra añꝝ possideat. vt in. l. p parte. ff. de fun. Jdo

Uxor intacta

Res integra

beatissima ꝙgo a nullo diabolo vnq̄ possessa sponso suo sp fuit integerrima. Vñ ipa sola inter oēs pūros hoies dicere potuit illō ꝓuer. viij. Dñs possedit me in initio viaꝝ suarum. Et illud ps. xxxo dicere valuit. s. Me ār ꝓpter innocētiā suscepisti ⁊ cōfirmasti me in ꝓspectu tuo ī eternū.

¶ De secūda ꝓditione sponse dei que dicit virtuositatis.

Olentes spōsam dignā accipe ꝑmo ⁊ añ oīa satagūt illā bonis moribus ⁊ ꝛtutib⁹ ornatā īuenire. Virtutes em̄ sunt aie tegumēta ⁊ vestimēta ei⁹. de pe. di. ij. c. sapiēs. cū duobꝫ. c. sequētibus. Itē sunt quasi picture quedā ad aīme ornamentū. q̄ illa aīa cōpingit a deo que habet ī se ꝛtutū grām renitentē. c. alla aīa. eadē dis. Item sunt ornamēta ipsi⁹ anime ꝗbus valdē decorat. vt probat p. c. princeps. de pe. dist. ij. Istis aūt ꝛtutib⁹ sup oēs creaturas renituit. ⁊ ornata fuit eterni regis sponsa gl'iosa virgo bñdicta. ī cui⁹ vtero edificauit sibi domū ips ꝙ est dei ꝛtus ⁊ sapia. c. nasci. lvj. dis. Quia ꝙ ꝛtus est vestimētū salutare faciēs aiam. ⁊ monile atq̄ decoramētū aie. Jō ipsa ornatissima dei sponsa dicere potest illō Isaie. lxj. Induit me d. spōsus meus vestimēto salutis: tūq̄ spōsam ornatā monilibus suis. De ꝛtuositate aūt ipi⁹ sacratissime ꝙginis breuit hic ptrāseo. q̄ de illa diffuse tractare intendo in q̄rta pte ꝓncip. li huj⁹ opis. ¶ Scidū ēaūt q̄ tāta fuit relucētia ⁊ fragrantia vestimēto⁊ brissime hui⁹ spōse: q̄ non posset humana itelligētia pscrutari. Vñ sctā mr ecclesia ī festo assumptōis eiusdē ꝙginis ait de illa. Cui⁹ ītimabil' odo⁊ erat nimis in vestimētis ei⁹. s. oīm ꝛtutū. Et hac de cā describit a ꝓpha Dauid ps. xliij. in vestitu deaurato circūdata varietate. Ipa em̄ brissima virgo fuauit illō Prosperi ī li. epigramatū dicēs. Ad patriā vite de nocte valle vocati. Virtutū gradibꝫ scādite luce iter. Licz aūt alie spōse traducāt ad habitādū i domo viri sui. de q̄ traductōe tractat in. c. nec vxorē. xxxij. q. iij. tñ hec delicatissima ⁊ dignissima dei sponsa: sic se ꝛtutibꝫ oīb⁹ adornauit q̄ talē suū celestē spōsuꝫ captiuauit: vt traduci se ꝑmitteret ad habitādū i domo spōse sue. Vñ ipa ināt Ecci. xxiij. Qui creauit me reqeuit i tabnaculo meo. Ꝫ ei tabnaculū tāt delicijs adipleuit vt diceret ipe supn⁹ spōsus cū sic adornatā vidisset spōsa⁊ suā. Hec reqes mea ī secl'm scli: Ꝫ hītabo qm̄ elegi eā ps. xxxj. Jō salutat b. ꝙginē scā mr ecclia di. Salue mr pietat⁊ ⁊ tori⁹ trinitat⁊ nobile triclinīū. Verbi tñ icarnati spāle maiestati ꝑpas hospiciū.

Odor vestimentorum Marie

¶ De tertia ꝓditione spōse celest⁊ q̄ de generositatis.

Ulia de nobilitate ac generositate gl'iose ꝙgis Marie sat⁊ dixi i ꝓmo ſmone h⁹ ptis. pre. ij. ō ad ꝓsens circa hāc tertiā ꝓditionem breuis⁹ insistā. Ulaꝝ est ei oīb⁹ q̄ nobilissima ⁊ generositate p̄dar. issima eē debuit illa ꝙgo q̄ ab eterno fuit ꝑparata vt eēt spōsa nō reg⁊ frācie. nō reg⁊ hyspanie. nō ipatoris terreni: sed regis angelor⁊ ⁊ impatoris vniuersoꝝ illius q̄ p antonomasiā sol⁹ dr dñs. cui oēs ꝓncipes ⁊ oēs creature elemētares ⁊ celestes subijciunt. ⁊ cui⁹ imperiū a nullo dependet cui⁹ potestas est eterna. ⁊ cui⁹ regnū stabit in eternū. Dan. ij. Fuit ḡ omniū creaturaꝝ dignissima ⁊ nobilissima. cui⁹ tāta ē dignitas q̄ a nemine cr ꝑmi potest. licet em̄ ꝗs haberz demostenis horatēsij: tullij atq̄ lactātij facundiā. deficeret ei accōmodata vocabula et appropriari termini. nec attingere possz vl'mi nimū gradū dignitat⁊ sue. aut centesimā excellētie ei⁹ ptē enarrare. Muteſcit em̄ oīs lingua. obstupescāt ois itellect⁹ ad ei⁹ ꝓsideranonē. Vñ Aug. in q̄dā ſmōe ināt. Quid nos tātilli. q̄d actōe pusilli ī laudib⁹ Marie eferem⁹. cū etiā si oīm nrm̄ membra verterent in linguas eā laudare sufficerz null⁹? Altior ei celo est de q̄ loq̄mur. abyssꝫ pfundior ē cuius laudes dicere conamur. Si o ꝙgo celū re vocem: altior es. si marē gētiū: pcedis. Si formā dei te appellē digna eristz. Si dñaz āgeloz. pulcra eē pbarz. q̄d igit digne de te dicā q. d. nescio. Pōt aūt Marie dignitas ac nobilitas pbari p ꝓba themat⁊ nri. ī q̄bus abeno dr fuisse electa ⁊ ordiata tanto mysterio. ¶ Vñ notādū q̄ vt pt trahi ex dict⁊ i. Bona uē. i. ij. sen. di. q. ⁊ b. Tho. i ꝑma pte summe q. x. ar. v. Tres sūt mensure oīm entiū sicut etiā tria sunt genera entiū. Sūt em̄ q̄dā entia q̄ nō hñt ꝓncipiū nec finē: vt entia diuina: ⁊ ei⁹ attributa seu pfectōes. ipeq̄ ꝑsone brissime trinitat⁊ q̄ mēsurant eternitate. q̄ caret ꝓncipio⁊ fine. vt ait glo. i. c. j. de sum. tri. ⁊ fide. li. vj. Quedā aūt sunt q̄ hñt ꝓncipiū sed nō finē. vt angli ⁊ aīe rōnales. quoꝝ mēsura dr euū siue euiternitas q̄ hz ꝓncipiū sz ñ finē. Sūt ꝙdā entia q̄ hñt ꝓncipiū et finem. vt aialia bruta. plāte. ⁊ hmōi trāsmutabilia ⁊ istoꝝ mēsura dr tps. quod hz ꝓncipium et finē. Tps nāq̄ incipit in ꝓmo instāti mobilis. ⁊ durabit vsq̄ ad dīe iudicij.

Traductio spōse

Trinitarium

Iurauit em̄ angel⁹ p̄ viuentē i scl̄a seculoꝝ q̄ amplius ps nō erit. Apoc. x. Tūc em̄ cessabit mor⁹ omī mobil⁹. z ꝓsequēt̄ tps habebit finem Sicut ḡres eterne digniores sūt cuiternis z cuiterne tpalibꝫ. ita z mēsura eternorum. s. eternitas dignior est euo. Euū aūt dignius est tpe. Et q̄ appareat dignitas z excellētia beate ỹg. nis q̄ nō electa fuit z ordinata diuino mubio z mrnitari dei ex tpe vl̄ euo sz eterno

Maria nobilior omnib.

Et⁹ gz nobilitas apparet rōne finis. Naz cū finis sit melior oibꝫ q̄ ordinātꝫ ad finē. ij. phlic. Et ḡro aliq̄d ē ordinatū ad nobiliorem finē tāto fit dignio⁹. ꝛcludit q̄ si oēs creature sil̄ essent ꝛgregate. z ab vno latere posite z sola gl̄iosissima ỹgo ex alio: nobilior ex cellētior ipa sola reputabit̄ q̄z oēs alie sil̄. q̄a ad nobiliorē effectu z finē a deo ē electa. nihil em̄ nobili⁹ cogitari p̄t ipa mre dei. z ppt̄ hoc vt dicit ensis Bonauē. i. j. di. xliij. Si oēs creature q̄ucūq; alcēderēt i gradibꝫ nobilitatꝫ eīr pītes oēs deberēt reuerētiā mr̄i dei. z concordat b. Tho. in. j. pte sum. q. xxv. ar. vlti. De hac etiā nobilitate gl̄iose ỹginis exponit p̄r illō Sap. viij. Generositatē ei⁹ gl̄ificat

Nobilitas vxor.

p̄uersatio dei. Nobil' em̄ vir nobilitat vxorē. l. mulieres. C. de digni. li. x. licet aūt beata ỹgo fuerit nobilis genere. z dignissima sanguine: fuit tñ dignior moribꝫ z nobilior virtutibꝫ q̄ nobilitas ē excellētior. Vñ dr̄ q̄ nobilitas mor⁹ pl⁹ ornat q̄z genitoꝝ. c. nos q̄. xl. di. Et alibi dr̄ q̄ nō loci nec generꝫ nobilitatē. sz fructe gr̄a dei acq̄rit. c. allud. xl. dis. Fuit ḡ sponsa dei nobilius in diuiduū tam quo ad corpus q̄z quo ad aīam: q̄d nūq̄z fuerit i mūdo excepto filio suo. qz vt sup̄ visum est p̄mo n. precedenti. p̄te vlti. descendit a nobiliori: digniori z sanctiori pplo mūdi. Hebraic⁹ em̄ ppls z hebraica lingua: vt inq̄t Isi. j. etimo. z Nico. de lyra sup̄ p̄logo epl̄e ad Heb. fuit p̄ z ante q̄ nō: inf̄ oēs: z deo gratior z melior. Vñ felix dei popul⁹ dicebat. iuxta illud p̄s. Bt̄a gēs cui⁹ dñs de⁹ ei⁹: ppls quē elegit in hereditatē sibi. Et p̄s. cxlvij. dic idē pphet̄a Nō fecit taliter omi nationi z iudicia sua nō manifestauit eis. Quia igit̄ fin phm. j. rethoricoꝝ

Heroicus mrie

est nobilitas z generositas a lōge facta q̄z ppe. apparet generositas dñe nr̄e q̄ ab eorio mūdi vsq; ad suos parētes sp̄ e nobilissima stirpe traxit originē. quā de⁹ sp̄ ꝓuauit ob amorē ipsi⁹ ỹgis. qđ tñ nō fecit de alijs patriarchis z genealogijs. Nā si legim⁹ cronicas z historiographos inueniem⁹ q̄ nulla fuit domus tā sublimis q̄ aliq̄n tādē nō sit finita. z ad nihilū redacta. Mutata nāq; sunt dñia ab vno sanguine i aliū. z regnū ab vna stirpe i aliā. psalmista ỹo btē ỹgis a p̄ncipio hūani generis vsq; ad suū filiū nūq̄z ē finita. ꝛz semp a deo custodita. Et si q̄n ppls ille ꝓpter aliq̄ peta electꝰ ē de regno: vt sic correct⁹ reuerteret ad dñm. tñ de⁹ sp̄ reseruabat lineā illam per quā debebat ipa ỹgo ꝛcipi. z tādē reducebat in regno ppl'm suū: z sanguinē illū sp̄ ab omnibꝫ pīculis p̄seruauit. Et ex quadā speciali appropriatiōe ipse deus appellabat se deum Abraā Isaac z Jacob. z deū David. a q̄bus descēdit ipa ỹgo bñdicta. Que q̄z generata ē ex illustrissimo sanguine. tō generauit filiū illustrissimū z nobilissimū. licz em̄ sint leges filiꝰ i nobilitate z dignitate sequat̄ p̄rem. Vñ filij ip̄ator ꝛ dicūt augusti. lxij. di. c. adrian⁹ nō aūt sequat̄ matrē. vt ait Bar. in l. filio. C. de decu. li. x. z in l. filios. C. de muni. z origina. eodē lib. tñ q̄z ip̄s inq̄tū hō nō hz patrē. totam hūanitatis nobilitatē z generositatem habuit a mre: q̄ eā i filiū suū trās mittere nō potuisset nisi nobilissima fuisset. Hic aūt filiꝰ ỹgis dr̄ p̄m⁹ z nouissim⁹. Apoc. ij. q̄z fuit p̄mū nobile in diuiduū qđ de⁹ ab eterno statuit p̄ducere. nouissim⁹ aūt dr̄: q̄z i ipm oīs nobilitas z generositas termiata ē. Ō igit̄ ỹgo btissima cū filiꝰ tuꝰ fuerit nobilissimus: illustrissim⁹: generosissim⁹: clarissim⁹. z sup̄ oēs dignissim⁹ p̄triarcha. ppha. dux z imperat̄: summusq; rex regū z dns dn̄antiū. Apocal. xix. p̄fecto tu q̄ tanta nobilitatē ei tribuisti: es nobilissima. illustrissima: generosissima z clarissima dnciss̄a: regina z ip̄atrix mūdi z domina vniūsoꝝ. q̄ toti⁹ generositatꝫ auctorez tuo nobilissimo ac sacratissimo vtero ꝓcepisti. eūq; q̄ tā hoies q̄z angelos z orbē vniūsum nobilitate sua nobilitauit pepisti. Et iō ad te oīs ꝓfugere debēt i suis necessitatibꝫ te obsecrātes z dicētes. Salue vera parēs xp̄i regina q̄z diuū. Unica sollicitꝫ sp̄s q̄z salus q̄z res. Tu miserꝫ atro iactatꝫ turbine nautꝫ. Leui⁹ aspirās aura vocata venis. Tu p̄ssos tristi pplos bellogz fameq; aspicꝫ. z pacꝫ mūera leta refers. Tu fessis trāquilla q̄es grūq; dolēti. Solamē reqz ē auspice ḡste nihil. Per sacros vteri fructꝰ castūq; cubile. Per tibi cōmissi nūcia ỹba dei. Per dulces nati vultꝰ atq; oscla. pq; Ubero q̄ sacra luxerat ille sinu. Per te q̄ solita es vota exaudire pcātū. Te rogo p natū casta puella tuū. Aspicias regina pcor. grāq; merēti Affer opē. z peibꝫ āmue diua pijs. ¶ Hui⁹ āt generose ỹgis nobilitatē integritatē z ꝛuositatē possum⁹ etiā pbare triplici rōe. Quaꝝ p̄ma dr̄ finalitatꝫ. nā oē

Nobilitas ỹgis probat

agēs sine rōne agit ppē finē. ij. phisicē. 7. ij. de aīa. Deꝰ ḡ ad hūc finē ꝺcipi fec 7 nascī brām ꝑginē vt vnigenitū filiū suū quē ēternō 7 infinito amore ꝺligit: ī vtero suo ꝑginali ꝺciperet. 7. ix. mēsib⁹ portaret, 7 de suo purissimo sanguīe carneā vestē ei fabricaret. Cū igit ꝺicat phs. xj. metaph. q̄ ordo agentiū 7 eoꝝ q̄ sunt ad finē: ꝺz esse sine ordine finis. Et. viij. ethi. q̄ ea q̄ sūt ad finē ꝺbēt esse ꝓportionata fini. icōuincibiliꝫ ꝺcludit q̄ itegerrimo: nobilissimo: ꝑtuosissimo 7 formosissimo filio suo deꝰ ipe fabricauit mrez q̄ eū carne tegeret, ite gerrimā: nobilissimā ꝑtuosissimā 7 formosissimā. Quis ei potētissimꝰ rex volēs suo vnigenito filio camisiā q̄ induat fabricare illaz nō faciat ornatissimā 7 pulcerrimā? Scḋa aūt rō huic silis ꝺz localitaꝫ. Nā locꝰ ꝺz eē ꝺsilis 7 ꝓportionatꝰ ac ꝑnaturāl locato. iiij. phicē. 7. ij. de aīa. 7. iiij. de celo 7 mḋo. Cū igit deꝰ 7 hō ihs xps tāq̄ locatū ꝺberet req̄escere 7 locari ī vtero ꝑginis q̄ ē sup oēs creatas puris/simꝰ/ctissimꝰ: nobilissimꝰ 7c. necesse fuit ipaz dei genitricē eē purissimā sctissimā ac nobilissimā: vt idoneꝰ eēt locꝰ 7 habitatio tāti locati. Tertia rō ꝺz legalitas. Sicē deꝰ primis parētib⁹ 7 pplo iudaico totā nobilitatē ꝺtulit. q̄z relcēdere ꝺebebat de eis hec nobilissima puella q̄ exhaurire ꝺebebat oēz illā nobilitatē 7 eā ī suū filiū termiare. vt s. dictū ē ꝓmone ꝓcedēti. sic ētiā ī lege sua ꝓcepit eadē rōe ipi populo tātā mūdiciā: nō tm̄ hūanis corpibus sz ētiā ī vasis: domib⁹ 7 castriꝫ 7 cibis. vñ phi buit ei comedere carnes porcinas 7 alia mlta īmūda. Leuit. xj. 7 ꝓcepit q̄ leprosi mitterēt eē castra: 7 cū eis nō ꝺuersaret. Leui. xiij. 7 q̄ null⁹ vir sub pena mortiꝫ accederet ad mlierē mēstruatā. Leui. xx. q̄ oīa 7 mlta alia silia ꝓcepit ad ꝺfuādā nobilitatē 7 mūdiciā ꝑginis q̄ ex lūbis eoꝝ ꝓcreari ꝺebebat: ne īmūdiciaz aliquā ad illā trāsmitterēt: sz oīmodā mūdiciā 7 nobilitatē 7c. vt ditit doctores. qḋ prz qz habito fine: cessauerūt ea q̄ ordiata erant ad istū finem. Nā generata ipa mūdissima nobilissima 7 dignissima puella 7 filio eius gēs iudaica q̄ ꝑus erat mūdissima 7 nobilissima: fetā est oīm gēriū vilissima 7 abiectissima. Et q̄uis sepe herbis odoriferiꝫ 7 aq̄s cuz aromatib⁹ ꝺditꝫ se balneassent iudei: tñ vt ꝓ expiētiā pz fetēt vt canes 7 abominabiles sūt Reges eoꝝ ꝺposuere diademata. duces infulas. sacerdotes pastoralia. 7 cessauere ꝓphete. cessauerūt pziarche. 7 ois eoꝝ nobilitas 7 dignitas ī hac excellētissima puella 7 filio ei⁹ finita est 7 ab eis exhausta.

¶ De quarta ꝺditione sponse dei que ꝺcitur formositatis.

Agnanimi ꝑncipes ī spōsis suis nō
m solū req̄rūt integritatē: ꝑtuositatez: 7 generositatē: sz ētiā formositatem

Speciositas eīm ꝺuenit regib⁹ 7 reginis. vñ apud grecos ꝺz. Spēs priami digna est imperio. Etem⁹ igit rex volēs sibi idoneā sponsam copulare: voluit eā esse formosissimaz et oīm pulcritudine renitentē. De q̄ formositate speciosissime ꝑginis satiꝫ ꝺcitur⁹ in ꝓmone ꝓcedēti. Tāta aūt fuit pulcritudo btissime ꝑginis. vt ei⁹ celestiꝫ spōsus de ipa mirari videret. Vñ Can. iiij. c. dicebat. Quā pulcra es amica mea: q̄z pulcra es. Sctūs ꝙ Bern. de ei⁹ formositate stupefactꝰ in q̄dā ꝓmōe iquit. Quid dicem⁹ de te o pulcerrima mulieruz? Si solē te dixerim: splēdidiorem es. Si cynamomū 7 balsamū aromatizās: oēs aromaticas species odore ꝓcedis. Hec ille. Iō de ipsa bñdicta dei matre que nō tm̄ fuit integerrima sz ētiā ꝑtuosissima. 7 nō tm̄ ꝑtuosissima: sed ētiā generosissima. 7 nō tm̄ generosissima 7 nobilissima sz ētiā formosissima. possum⁹ ꝺcere illud Ouidij. i. iij. de fastiꝫ. Nec facies ī par nobilitate fuit. Nec īmerito ꝫ esse ꝺbuit. Ut ei inḋr ídē poeta. Facies exornat amorē. Pulcritudo ētiā marie ꝺuenit cū optimis moribꝫ. sic ecōtrario vicia ꝺcōueniūt cū formositate. iuxt illā eiusdē poete sniam. Nō facit ad mores tā bona forma malos. Possumus igit ꝺcere btissime ꝑginī ei⁹ ī imperatoris spōse poeticū illd. Te clari exornant mores: te vinda ꝑtꝰ. Te decor atq̄ alte nobilitatiꝫ bonos. Et tibi frōs leta ē 7 amica virtutib⁹ annis. Ingenuusq̄ tuo splendor ī ore leꝺet. Tu nrm lyd⁹: tu gl'ia nr̄a pēnis. Qua tu nr̄e iura salutiꝫ habes. De illa ētiā ꝺcere valemus illd. ij. Re. xxj. erat ml'ier pulcra nimis. Qd ētiā hz. iij. Re. j. Illi q̄z ꝺcī spōsus sꝰ celestiꝫ illd Can. vij. Quā pulcra es 7 q̄ decora charissima ī delicijs. Qñ aūt deꝰ elegit dominā nr̄am ī suā spōsaz: ꝓficatū est illud Iudicū. v. Pulcerrima femiaꝝ eligit ei. De angelis ꝙ videntib⁹ ipaz pulcerrimā dei spōsaz ꝓficatū est illud Judith. x. c. Luz vidissent eā: stupētes mirati sunt nimis pulcritudinē eius. Et itez illud qḋ ibidem ꝺz. s. Cōsiderabāt facie ei⁹: 7 erat ī oculis eoꝝ stupoꝝ. q̄niam pulcritudinē ei⁹ mirabant nimis. Nō solum aūt habuit beatissima dei sponsa pulcritudinem naturalē: sz ētiā supnaturalē in suis animi bi supnaturaliter a suo ꝺlectissimo sponso. Vñ verificatū fuit de illa illud qḋ ī eodē ca-

legit.l. stulit illi dñs splēdorē ⁊ pulcritudinem eē ampliauit. De q̄ exponi pt illud Eccli. xliij. Pulcritudinē candoris ei⁹ admirabitur oculꝰ. vñ si q̄s eā videret: posset dicere illud Gen. xxiij. Vidi faciē tuā q̄si vultū dei Et illud Gen. xlvj. Jā lętus moriar: q̄ vidi faciē tuā. Sz heu q̄si eā rogauero dicēs illud Exo. xxxiij. Ostende mihi faciem tuam. Timeo ne mihi rndeat illud q̄d in eodez. c. habet.l. Faciē meā videre nō poterꝭ. Nō em videbit me hō ⁊ viuet. Tāta em est gl'ia vultus ei⁹ vt mortalibꝫ oculis sicuti est cerni nō possit. Sz o pulcerrima ẏgo: si nō vis mihi ostēdere faciē tuam ī ea pulcritudine q̄ sctōs in patria celesti cōsolaris: saltē ne auertas faciem tuā a puero tuo. pṡ. lxxiij. illā sez quam aliquādo i hac miseria vallę deuotis tuis demonstras. Cur em faciē tuā absconditis Job xiij? Quare faciē tuam auertis. pṡ. xliij. vsq̄ q̄ aūris faciē tuaz. pṡ. xij. Ostende ḡ nob faciem tuā ⁊ salui erim⁹. pṡ. lxxix. Illumia faciem tuā sup nꝰ tuuz. pṡ. cxviij. Ostende mihi faciē tuā: soner vor tua ī auribꝫ meis Can. ij. Q̄. si nō vis vt videā te ī hac vita: saltē dce mihi vt te i eternū ꝓtēplari possim ī alia: vt adipleat i me illud Job. xxxiij. videbis faciem ei⁹ i iubilo. Vos aūt deuoti brē ẏginis seruate illud ad q̄d nos exhortat Dauid pṡ. ciij. di. Queritę faciē ei⁹ sp. Faciē inq̄ pulcram. faciē decorā. faciem omī formositate repletissimā.

¶ De q̄nta ꝓditione sponse celestꝭ q̄ dr generositatis.

k Jomnibꝫ sponsis expedit sponsam habere gratiosam: multo magꝭ magnis ꝑncipibꝫ. nō em sufficeret q̄ eēt pulcra si nō esset gratiosa. Nā sc̄ptū est Eccī. xl. Gram ⁊ spēm residerabit oculꝰ. ⁊ sic gr̄a. i. gr̄atiositas pfert speciei ⁊ pulcritudini. Et Prouerb. xj. dr. Mulier gratiosa inuenit gl'iaz. Talis aūt fuit sponsa regis celestis. q̄ non solum ipsi: sz oim oculis fuit gratiosa. sic̄ per figuram dictū fuit de ea Hester. ij. De gratiositate aūt quā habuit erga sponsum suū expositum pōt illud Eccī. xxvj. Gra mulierꝭ sedule delectabit virꝝ suū. Ipa em pfectissime suauit illud q̄d gratiosa mlier erga virū suū facere tenet. q̄ inf alias obligatōes tenet seq̄ virꝝ suum q̄cūq̄ prexerit ꝑm Lynū in. l. liberte. C. d ope. liber. ⁊ Buliel. de cu. in. l. obseruare. ff. p ficisc. ff. de offi. pcō. ⁊ leg. ⁊ Bar. in. l. meuia ff. de annu. le. ⁊ doc. i. c. de illis. eē de spon. ⁊ glo. in. c. vnaquęq̄. xiij. q. ij. ⁊ in. c. j. de cō. in. lepzo. ⁊ xxiij. q. j. c. si q̄s necessitate Semper nāq̄ sponsum suū secuta est q̄cūq̄ pgebat q̄tū humane creature possibile erat. imo ita ei⁹ dilectōi ꝓ̄ guebat q̄ rogabat eū ne vnq̄ ipam relinq̄ret sine eo: dicēs Can. j. Trahe me post te. In odorē currem⁹ vnguētoz tuorū. Talē aūt eū amauit q̄ ei⁹ dilectōi nihil addi poterat ꝑ statu vie. Vñ dicere poterat illd Virgilij i buccol'. Me tñ vrit amor: q̄s mod⁹ adsit amori? ¶ Quia ẏo ei⁹ sponsus seruauit legē veri amoris q̄ dz esse reciprocus. ix. ethi. iō ⁊ ipe ei gratiosissim⁹ fuit. Qd ꝑ pheratū fuerat Zach. iiij. vbi de illo dr. Exequabit gr̄am gre ei⁹. Vñ talē ei⁹ gratiositati fuit attract⁹ q̄ ipaz seq̄bat q̄cūq̄ prexisset ⁊ ī domicilio ei⁹ sp manere desiderabat dicēs Can. v. Aperi mihi sozor mea. amica mea. colūba mea. immaculata mea tē. Jtē ꝓtinus ei⁹ ꝑplex⁹ desiderabat: ⁊ brachijs suis eā dulciter fouebat. Vñ ipa ingt Can. ij. Leua ei⁹ sub capite meo ⁊ dextera illi⁹ amplexabit me O gr̄iosissima sponsa: tu adeo suauit spōsum tuū amplexata es q̄ ipm creatorē ⁊ dñm tuū ad amorē tuuz talē captiuasti. q̄ licet dicat Ouidi⁹ ī. ij. metham. Nō bñ ꝓueniūt nec ī vna sede mozant Maiestas ⁊ amor: sceptri ḡuitate relicta. Ipe tno se ex dilectiōe nimia subiecit impio: ⁊ claudi sepmisit ī tuo seruitio vtero. q̄d bñ ī tui ꝑsona ꝓdixerat Salomon Can. iij. di. Quesiui illū quē diligit aīa mea. Jnueni eū ⁊ tenui: nec dimittā donec introducā illū i domū mris mee. ⁊ i cubiculum genitricꝭ mee. Dom⁹ em mris tue ⁊ cubiculū genitricꝭ tue fuit corp⁹ tuū q̄d ipa mr tua tibi de sua suba fabricauit. O ẏgo sctissima ⁊ placidissima atq̄ humanissima: ppt tuā gr̄iositatē dixit tibi spōsus tu⁹ illd Exo. xxxiij Jnuenisti gr̄az coz̄ me. Vñ ẏificatū i te fuit illd pṡ. xliij. Diffusa ē gr̄a i labijs tuis: ꝓterea bñdixit te dⁿs i eternū. Et nō soluz dedit tibi gr̄az suā sz etiā gl'iaz. sic̄ ꝓdixerat Dauid pṡ. lxxxiij. di. Gram ⁊ gl'iaz dabit dñs Ille q̄ bñ māsuetꝭ dat gr̄az ꝓuō. iij. te māsuetissimā gr̄a repleuit. Et cū sc̄ptū sit ꝓuer. xij. q̄ ille q̄ bon⁹ est hauriet sibi gr̄am. Et xxij eiusdem libri. c. q̄ sup iustos morabit gratia. Et Eccī. iij. c. q̄ qui se humiliauerit inueniet gratiam Et eiusdē libri. xxij. c. q̄ verecūdia pibit gratiā: ⁊ p reuerētia dabit bona gratia Profecto tu optima. iustissima. humillima verecundissima ⁊ reuerendissima omni gratia fuisti repletissima. ⁊ omni gratiositate ornatissima.

¶ De sexta ꝓditiōe sponse celestis q̄ dicit fecunditatis.

Melitri ꝓncipes regrũt vroꝛẽ q̃ ñ sit sterilis iꝫ fecũda. Siẽm aliquã esse sterilẽ scirẽt: cũ ea mrimoniũ nõ contraherẽt. qđ ꝓncipaliꝫ ꝓ liberꝫ ꝓcreãdis isti/tutũ est. vt ingꝛ Amb. sup Luc. trãssumpti/ue i. c. pudoꝛ. xxxij. q. ij. vbi etiã ꝺr q̃ pudoꝛ ẽ femis filios nõ ꝓcreare. Econtra ꝺo magna gra ⁊ dignissimũ mun⁹ femiaꝫ ẽ filios cõci/pre. l. querit. §. si mulier. ff. de edil. edic. ⁊. C. de indic. vidui. tol. l. ij. Silr ⁊ ꝓlibꝫ accrescit dignitas rõe filioꝝ. vñ dic glo. i. l. in albo. C. de decu. li. x. q̃ ille q̃ hꝫ filios ꝓferẽd⁹ ẽ in cõsi/lio ⁊ gregatõe ⁊ sessione illis q̃ filios ñ hñt Utile est g̃ oĩibꝫ ꝺiligatis: maxime regibꝫ magnis dñis: hre vroꝛẽ fecundã q̃ eis pariat filios q̃bꝫ dom⁹ regie ⁊ nobiles stirpes cõseruent. ⁊ ipsoꝝ parentuꝫ memoria in longa tpa ꝓducat. Un iurisco sulr⁹ in l. liberoꝝ. ff. de ver. sig. inquit. Jõ filios filiasq̃ ꝺcupim⁹ ⁊ ꝓcreamus vt ex eoꝝ ple diuturnitatis nobis memoriã in eũ relinquamus. Beatissima igit dei sponsa nõ fuit infecũda. licꝫ vnũ solũ filiũ genuerit. Dr em in. l. nõ est sine liberꝫ. ff. de ꝟbo. sig. Nõ est sine liberis q̃ vnicũ filiũ hꝫ. Immo ipa fuit fecũdissima sup oẽs mulieres que vnq̃ fuerũt aut erũt. Uirtus em fecũditatis aliaꝝ⁹ mulierꝫ non ꝺsistit in pariẽdo multos filios sꝫ i pariẽdo ꝯuosos. fortes. ingeniosos ⁊ sufficientes. Nõ em ẽ vtile reipublice nec parentibꝫ hre multos filios malos aut ad malũ inclinatos. imo est damnosum. Uñ ꝺr q̃ melꝰ est hre paucos bonos q̃ multos malos. c. cum sit. de eta. ⁊ qua. vbi glo. allegat ꝺcordãtias. Tu g̃ o ꝯgo gliosissima tuo sposo celesti fuisti fertilissima. qꝛ vni genitũ ei⁹ filiũ ꝓpisti: q̃ sol⁹ oẽs mũdi filios ⁊ filias q̃ vnq̃ fuerũt ⁊ erũt meritꝫ ⁊ ꝯtinuꝫ añ cessit. ⁊ hũane reipublice vtilioꝝ fuit. Si em oĩes mũdi hoies sil'ecnt: nõ possent vel ad mimũ gradũ excellẽtie ⁊ valoꝝ filiũ tuũ be nedicti ꝓingere. O icõpabil' fecũditas spõse celestꝫ. q̃ filiũ illũ ꝓtulit q̃ vniũsum ꝛbem redemit. qđ oẽs mũdi hoies ⁊ cũcte sil' creature facere nõ potuissent. vt pbãt docto. i. ij. sen. dis. xx. qꝛ emẽda ⁊ soluto ꝓ pcõ ꝓmi parentis debebat esse ꝓportionata pcõ ⁊ debito qđ fuit infinitũ nõ rõe act⁹ in se: sꝫ qꝛ ꝺ ꝛeuꝫ q̃ est infinit⁹ cõmissum est. Jtẽ qꝛ ꝓuauit humanũ gen⁹ felicitate infinita. ⁊ qꝛ corrupit⁹ pdidit humanã naturã q̃ multiplicabil' erat qsi in infinitũ. Cũ g̃ finiti ad infinitũ nulla sit ꝓꝛtio. §. metha. ⁊. j. de celo ⁊ mũdo. ⁊. ij. ac. viij. phiꝯ. claꝫ est q̃ oẽs hoies sil' cũ creaturꝫ vniusi q̃ sunt finite potẽtie ñ potuissent hãc vtilitatẽ hũano generi facere. s. eũ de manu diaboli liberare. ⁊ ianuã paꝺisi ꝓ pcatũ clausam illi apire: atq̃ eũ ad eternã felicitatem satisfactõe facta ꝓ ei⁹ pcõ ꝓducere. sicut fec̃ bñdict⁹ filiꝰ ꝯgis h⁹ gl'ose. De cui⁹ fecũdissimo vtero ingꝛ Bern. O vẽter capaciꝝ cel'. latioꝝ elemẽtꝫ. q̃ illũ ꝛtinere valuit quez tor⁹ mũd⁹ capẽ nõ potuit. Illũ em filiũ genuit q̃ ẽ de⁹ añ secla. q̃ ex ea carnẽ assumẽs hꝫ naturã diuinã ⁊ hũanã i vna ꝑsona. c. si q̃s eps xxiij. di. ⁊ de sũ. tri. ⁊ fi. ca. c. j. vñ hec ꝯgo fecũdissima fuit genitrix ñ solũ Jesu xpi hois sꝫ etiã dei cui⁹ ꝯtrũ asserẽs Theodoꝝ ꝺdenar⁹ fuit i ꝺcil'. Cõstãtinopolitano. vt hꝫ. xvj. dis. c sexta. §. q̃nta. Et hec sufficiãt ꝓ sexta pte hꝰ simonis. Nũc ꝯo trãseam⁹ ad septimã pteq̃ erit plixioꝝ. Quia em ꝺliberaui i nũero predicationũ huiꝰ opis nõ ꝓterire numeꝝ ãnoꝝ q̃bꝫ vixit btã ꝯgo in hac vita mortali. s. lxiij. Jõ necesse erit aliq̃n lõgos facere ꝛmones. qđ tñ erit vtile pdicatoribꝫ. qꝛ quasi de singulis ꝓtibꝫ pdicationũ istaꝝ poterũt suo modo rexere vnũ ꝛmonẽ: habẽtes motiua. facile em est inuẽtis addere. vt notãt doc. sup glo. in. l. gallus. circa ꝓn. ff. de libe. ⁊ posthu. Unde credo q̃ predicatores cũ hoc sermonario poterunt ꝓ totũ annum quottidie predicare de gloriosa virgine Maria. ⁊ semp tractare de virtutibus ac vicijs atq̃ de ꝓmentibus ad salutem.

¶ De septima ꝺditiõe ꝛponse celestis q̃ ꝺcopiositatis

Jcet vos nõ debeat ꝓncipaliꝫ attẽdi in ꝫhẽdo mrimonio. iuꝛ illõ Lathonis poete in suis documẽtꝫ. Uxorem cane ne ducas sub nomĩe dotis. Jtẽ licet vos nõ sit de essentia mrimonij q̃ sine ipa ꝫhi ꝓtc. si q̃s ꝺuis. xxx. q. v. ⁊. §. illud quoq̃. i aur. q̃bꝫ mo. na. ef. leg. coll'. vj. ⁊. c. ꝛsanguineoꝝ. z. q. iij. ⁊. l. fi. C. de dona. ante nup. ⁊ ꝓ doc. in l. q. c. de nupt. ⁊ per glo. ⁊ Arch. in. c. nullum. xxx. q. v. ⁊ Johã. an. in. c. accessoriuꝫ de regu. in libro sexto. ⁊ per glo. in. c. nostrates. xxx. q. v. ⁊ in. c. ⁊ si necessarie. de dona. inte vi. ⁊ vro. ⁊ p Inno. in. c. p vestras. eo. ti. in glo. fi. Tñ decens est in omi matrimonio votẽ dari. dc. nullum. ⁊. c. aliter. ⁊ ibi glo. xxx. q. v. q̃ vos de/bet dari ꝛm facultatẽ ⁊ dignitatẽ ꝑsonaruꝫ l. quero. ⁊. l. sine generalis. ff. de iure dotis. et auꝛ. si q̃uis. C. de rei vroꝛi. actio. ⁊. l. si quis sepulcrum. §. fi. ff. de reli. ⁊ sump. fu. ⁊. l. penultima. C. de epali audi. ⁊. c. nullum. vbi glo. xxx. q. v. ⁊ ca. primo. vbi glo. extra. de adulte. Magnis ergo ꝓncipibus magne ab vro-

riby dari debẽt dotes. Quãto aũt maiorẽ habet mulier dotẽ tãto liberi⁹ cũ ea ꝓtrahit̃ mrimonũ. Et iõ dr̃ liberter bñdictã ꝯginẽ despõsauit tã sibi ꝯpulauit. q̃ sibi maximã dotẽ portauit. Licet em̃ dicat̃ q̃ feminarũ genus auarissimũ est. l. sed si ego. in fi. ff. ad vell'. t ꝺ Femine auares' ꝺnaẽ. inter viz t vxorẽ. l. si stipulata. §. j. t noratur in. l. si a sponso. C. de dona. aĩ nupt. Ipsa aũ beatissima virgo liberalissima fuit. Mã sponso suo celesti dotẽ copiosissimã de bonis optimis dedit. Scies em̃ q̃ bonũ quãto pmanẽtius tãto est meli⁹: vt habet̃. iij. phisicor. noluit deo dare dotẽ de rebꝫ tpalibꝫ trãsitorijs: momentaneis t caducis: que diu permanerenõ pñt. Sz de thesauris oĩm ꝟtutũz q̃ stabiles diuitie sunt. Vñ in quadã epla beatus Basili⁹ ait. Sola virt⁹ t vinẽti t mor/ tis stabilis t firma possessio est. Et Tulli⁹ i paradoxis inqt. Nulla possessio. nulla vis auri vel argenti pluris q̃z ꝟtus extimãda est Nonerat em̃ verã esse illa sniam Siponij i eplã. ll. v. dicẽtz. Humana subꝫa recti⁹ mẽte q̃z mole cẽsenda ẽ. Vñ Tulli⁹ vbi. s. ait. Nihil meũ vel cuiusq̃z alteri⁹ est qd̃ auferri vel amitti potest. Et Varro in sentẽtijs suis inquit. Nemo suũ putet qd̃ extra ipz ẽ. Quare re: vt inqt Amb. in quodaz ſmone: nihil ex tpalibꝫ rebꝫ nostꝛz dici pt. sole aũt ꝟtutes nostre sunt q̃ a nobis auferri nõ possunt. qz intra nos sunt. Et iõ ꝓsper in li. epigra. dicẽ Terrenis opibꝫ cum diues gaudet iniquus Veris semisez nescit egere bonis. Cũ licet aduersis cessantibꝫ oĩa parcat. Lege tamen moꝛz sic facẽdus inops. At bona iustorum nullis obnoxia dãnis. Hostes. furta. ignes. t mare nõ metuũt. Quis ꝟtutũ semp substãtia salua ẽ. Inuitz xpi mũera nẽo rapit Dec igit̃ scies ꝙgo prudẽtissima: tã diligẽter studuit ꝟtutes oẽs acq̃rere q̃ effecta ẽ armariũ plenũ oĩm ꝟtutũ t bonoꝛ moꝛ. Vñ de illa dicit̃ dr̃ illud ꝓuer. xxxj. Multe filie ꝯgregauerũt sibi diuitias: tu ꝙ supgressa es vniuersas. Quapꝛopt̃ b. Anselm⁹ i li. de ꝯceptu ꝙginali ipam alloquẽs ait. Nulla creatura te dignioꝛ. nulla te sanctioꝛ. nulla te nobilioꝛ. nulla te sublimioꝛ in hũano genere reperit Qd̃ em̃ i alijs ptitũ ẽ. i te vnitũ totũ reperit Hec ille. Istas aũt oĩm ꝟtutũ dotes beatissima ꝙgo tradidit deo. ppt̃ q̃s ipe celest⁹ impator fec eã sposam suã. t fili⁹ mrez. t spũssanctus suũ sacrariũ. Et iõ Lañ. iij. ꝺr̃oꝛt⁹ cõ clusus. Qd̃ exponẽs beat⁹ Hiero. in ſmone de assumptione inqt. Vere ortus delicianz in quo sunt ꝙsita vniuersa floꝛ genera t odoꝛa menta ꝟtutũ. Maximã q̃ dotẽ dedit ista nobilis sponsa suo sponso celesti cũ oĩm ꝟtutuz t optimoꝛ moꝛ ornamẽtũ ei donauit. Magnum em̃ est mores cõposuisse bonos. vt ait Ouidi⁹. iij. de arte amadi. ¶ Sz est notãduz ꝙ qlicet regulariṫ mlier doter maritũ m̃ apud hyspanos fit secus. qz viri dotãt pulcras puellas. vt inquit Bartho. brixiẽsis i suo repertorio in ꝟbo dos. t pr̃eius dictuz. s. q̃ aliq̃n vir dotat vxorẽ pbari p. c. quidã. xxvij. q. ij. t p. c. t si necesse. de dona. inter vi. t vxo. licet glo. ibi exponat: dotem. i. donatiõem ppt̃ nuptias. Mulier em̃ dat viro dotẽ. t maritus vxori facit donatiõem ppt̃ nuptias. vt inqt tex. in. c. nup. in fi. extra de dona. inter virũ t vxo. de qua donatiõe etiã habet̃ in. §. est. t aliud. insti. de dona. t in. l. cum veterũ. C. de do. aĩ nup. vbi etiã tractatu de sponsalicijs q̃ donat sponsus sponse. Spõsus igit̃ bñssime ꝟginis dei nõ solũ donauit ei spõsalicia munera: t donatiõz ppt̃ nuptias illi fecit. sz etiã illi⁹ dotẽ accreuit. t noua dote ipaz ditauit. ¶ Primo nãqz voles eã sp pseuerare in suo ꝯnubio t nunq̃z ab eo separari p peccatũ: sz sp esse sibi ꝯiunctã p charitatẽ. dedit ei q̃nq̃z dispositiua interius. t q̃nq̃z pfectiua exterius q̃ si decẽ munera spõsalicia. l. q̃nq̃z intrinseca t quinq̃z extrinseca. ¶ Primũ mun⁹ intrinsecũ fuit ardoꝛ diuini amoris. Nã ip̃e spõsus celestis se ei⁹ mẽti mirabiliter intimabat. t eã igne sui amoris ita incendebat vt ipsam q̃tuz in pñti vita possibile erat amaret. Vñ dicebat cũ pͤs. Inflãmatũ est coꝛ meũ dr̃: inflammatũ ẽ coꝛ meũ tẽ. ¶ Secundũ munus fuit mortificatio sensualitatis. ꝟt⁹ em̃ altissimi que obũbrauit ipam bñdictã ꝯginẽ Luc. j. oẽm sensualitatẽ q̃ posset inclinare ad maluz in ea repssit ita vt oẽs potẽtie inferiores eẽnt semp subdite impio rõnis. t i appetitu eius sensuali eẽt pfecta modificatio ita vt caro ei⁹ cũ spũ optime cõcoꝛdaret. t ei p oĩa pareret. Vñ dicere poterat illi cũ pͤs. Ut iumẽtũ factus sum apud te: t ego sp tecũ ¶ Tertiũ munus fuit mirabil' degustatiõis. Dedit̃ nãqz ei actualẽ. t experimẽtalẽ sensuz t gustũ mãnitatz dei: vt cognosceret q̃nti filij essz mr̃. t eã i sposam. t matrẽ suã p ceterz elegissz. Vñ i cõtemplatiõe tãti mysterij intellect⁹ ei⁹ habebat actualẽ relatõz ad tantã mateſtatẽ diuinaz: t ad suã nihilitatẽ. t sic humiliat⁹ in summo cũ eodẽ pͤs. dcãtabat. Ad nihilum redactus sum. s. in tam dignissimi sponsi cõsideratiõe ¶ Quartũ munus fuit obiectum diuinitatz Eius nãqz coꝛ ita deus ad se traxit vt ipsum

Decem mũera Marie

semp p̄ oculis suis haberet. ⁊ oēs ei⁹ affectus semp ad ipm renderēt ⁊ illū dirigerēt. Un dicebat cū eodē ppha ps. xv. Prouidebā dominū in ꝓspectu meo sp: qm̄ a dextr̄ est mihi ne cōmouear. Et i eo tota spem suā ponens illi ꝓtinue adherebat: dicens cū ppha ps. lxxij Mihi aūt adherere ds bonū est: ponere i dno deo spem meā. ¶ Quintū munus fuit suauis repletiōis. Tactis em̄ spōsam suaz repleuit deus ꝓsolationibz spūalibz vt exclamaret cū eodē ppheta ps. xxx. Quā magna multitudo dulcedinis tue dne: quā abscondisti timētibz te. Et iterz ps. lxxij. Quā bn⁹ ūra el deus his qui recto sunt corde. Et ista q̄nq̄z munera fuerunt intrinseca. ¶ Alia ꝙo q̄nq̄z sunt extrinseca. Quoz ꝓmū qd est sextū i ordine fuit angelice custoditiōis. Misit nāq̄z ei spōsus eius celestis multitudinē magnam angelorz q̄ sibi tāq̄z dne deseruirēt ⁊ eam custodirent. Unde ipi attribui potest illd ps. xc, Angelis suis deus mādauit de te: vt custodiant te in oībz vijs tuis. Credendū est ei vt ait sanct⁹ Bernardin⁹ in quodā sermōe q̄ btā virgo plurimas legiones angelorū habuerit ad sui custodiā ⁊ protectionē. cū etiaz Helyseus: vt legit. iij. Reg. iiij. angelorum multitudinē habuerit ad suam defensionem

¶ Scōm munus extrinsecū ⁊ septimū in ordine fuit demonū expulsionis. dedit em̄ ei ds̄ virtutē expellēdi demones. Ita vt sicut p ds̄ virtutez ⁊ calorē magni ignis effugāt muscas. dic a sua ardētissima mētez inflāmatissima charitate demonia pellerent. ⁊ ei p tēptationē appropinquare nō auderēt ⁊ si aliq̄n voluerūt ad eaz accedere: verificatū est de illis illud Hiere. xlvj. Fugierūt cōciti nec respexerūt. Et ibidem. Fugierūt simul oēs nec stare potuerūt

¶ Tertiū mun⁹ extrinsecū qd ē octauū i ordine fuit oīm accidētiū i bonū ꝓuersio. Nam oīa q̄ ei adueniebāt in ei⁹ vtilitatē dei⁹ cōuertebat. Si em̄: vt inq̄t apls ad Ro. viij. diligētibz deū oīa cooperant i bonū. trāsumptiue in. c. talibz. de pe. di. ij. s. pspa ⁊ adūsa. multo magis ipsi ꝙgini q̄ illū sup oīa diligebat cōuertit ei⁹ spōsus celestis oīa i bonū ¶ Quartū mun⁹ extrinsecū ⁊ i ordine nonū fuit pctōrū abominatōis. Christ⁹ em̄ filij ei⁹ q̄ est sapiētia pris: q̄ nō habitat i corpe subdito peccatis. Sap. j. fecit illi ita pfecte cognoscere maligni tatē pctī quo nihil ē abominabili⁹: vt inquit Aug⁹. in li. meditatio. neq̄z pniciosi⁹. iuxt illd Gaffredi i poetria. Pessima res vicium: nihil eque pniciosum. q illud in tāta abomiatione habuit. q pfecte sp̄ fuauit illō Eccl. xxj

Quasi a facie colubri fuge peccatū. ¶ Quintum mun⁹ extrinsecū ⁊ in ordine decimū: fuit mūdialiū dispectōis. Dedit em̄ ei spōsus eius tantū affectū ad celestia bona: ⁊ tāta supnoz delectatōz q oīa mūdialia solatia ei displicebāt i cōparatione celestiū. Noverat ei verā esse sniam Salomonis dicētis de rebz mūdanis. Uanitas vanitatū ⁊ oīa vanitas Eccl. j. Et trāsumptiue in. c. fi. de pm. di. ij Et ideo dicebat cum apl'o ad Phil. iij. Omnia arbitrat⁹ sum vt stercora vt xpm lucrifacerem. Unde ⁊ de mundo dicebat illud. j. Machab. ij. Omnis gl'ia ei⁹ sterc⁹ ⁊ vermis. Et quid miz si beatissima ꝙgo mūdialia despexit cum dicat Bernard⁹. Fastato spū despicit omis caro. ⁊ affectanti celestia: terrena nō sapiūt. eternisq̄z inhiāti fastidia sunt trā sitoria. Profecto igit ipa beata ꝙgo quelspm sanctū sup omes puras creaturas degustauerat. ⁊ eternis delicijs sup omes inhiabat. trā sitorias delicias sup omes despexit que satiare appetitū nostz nō pnt. Juxt illd Bualteri poete ei alexādraide. li. viij. dicētis. Quid tibi diuitijs op⁹ est q̄ semp auar̄ Eluriē parūnt⁹ q̄to tibi plura parasti Tāto plura petis. ⁊ habēdis arti⁹ ardes. Sicq̄z famē faciens defectū cōpia nutrit. Et iō pfecte suauit illō Aratoris poete dicēs. Auri cesset amor q̄ pectora sp adurit. Quo capit mortale genus. q̄ pullulat oīe De radice malū. cuius violenti⁹ ardet Ambitio: crescēte mō. stimulāteq̄z rapinis Addita lucra famē. Jte suauit illud Carthonis ꝓsilū q̄ ait. Despice diuitias si vis aō esse beat⁹. Quas si suscipiūt mē dicāt sp auari Et hec de muneribz spōsalicijs q̄ ds̄ spōse sue donauit dicta sufficiat. ¶ Fecerūtq̄z illi donatōz ppt nuptias. q̄z repleuit eam gr̄a a plāta pedis vsq̄z ad verticē capit̄z. Et iō ei apparēs angel⁹ detulit ipaz donatiōem di. Aue gr̄a plena. Facie itaq̄z spōse sue licet naturaliter pulcrā ⁊ gratiosaz: ipe celest̄ spōsus fecit pulcriorē ⁊ oibz gr̄iosissimā. Un illi dicere poterat illud Heister. xv. Facies tua plena est gr̄az. Et notāter dr gr̄az. ad inuendum q̄ cuz hac pulcritudie corpali habebat vnā aliā singularē progatiuā p alijs ꝙgibus ⁊ sanctis. Ulte⁹ em̄ formosus mulier̄ solerti dinare ad ꝓcipiscentiā. Et iō dicit Eccl. ix. Auerte faciē tuā a multiere compta: q̄ppter faciē mulieris multi perierūt. ⁊ er h̄ ꝓcipiscētia quasi ignis exardescit. Ad hoc etiā addūci pōt illud Ouidij. ij. de reme. amo. dicētis. Non facile est visa thaurum retinere inuenta. Fortis equus vise semper adhynnit eq̄ te

Mūera extrīseca Marie

Facies mulier̄

Et ñ multi q̄ volētes videre pulcritudinem mulier ipam cōcupiscētie ceciderūt: dicere possumus illud eius dē pdete in scō ō tristibus ſcz Vanumbi dr vidi: cur noxia lumia fixi. Licet em̄ mulier sit sancta: tñ pulcritudo et formositas ei⁹ aīas inspicientiū ad libidinē inclinat. Pater de Judith: ppter cui⁹ pulcritudinē statim Holofernes capt⁹ est. Judith 8. Ubi Theodol⁹ poeta inqt. Femineas vires expauit dux holofernes. Insignis vidue vel sano capt⁹ amore. Et sil'r capti fuerūt indices senes in formositate Susanne. Daniel. xiij. Alij q̄z tyranni capti sūt pulcritudie ꝗginū licz cēt fuerint: vt ptz de sctā Agnete. Agatha. Perronella. katherina ⁊ multis alijs.

Nullus concupiscit Mariam

¶Sz ex formositate spōse celest̄ null⁹ vnq̄z occasionē ꝯcupiscētie accepit: sz potiꝰ si q̄s luxurios⁹ eā inspexiſſz remo:debat ō peccato ⁊ rēmebat ei⁹ concupiscētia sm̄ ḡſdaz theologos i. iij sen. di. iij. ⁊ ppt̄ h̄ illi canit ecclēsia. Speciosa sctā es ⁊ suauis sctā dei genitrix q̄ tāta fuit sctitas ei⁹ vt ad alios ipi⁹ fluxus cētēderet: ⁊ extingueret i eis oēm ꝯcupiscētiā carnalē. Uñ dicūt p̄dicti theologi q̄ Joseph ei⁹ spōsus q̄to ampli⁹ loḡbat ⁊ ꝯſaba batur cū ea: tāto magʒ ꝯfirmabat i pposito ꝰgnitatis quā vouerat sil'r cū ea. vt dicetur i qrta pte p̄ncipali h⁹ opis. ſmōe vl. Et ppter h̄ bta ꝰgo mirre assimilat. Eccl. xxiiij. Quia sicut mirra odore suo occidit vermes: ita sanctitas ipi⁹ alios radiabat. ⁊ eis extinguebat vermes ꝯcupiscētie carnal': ⁊ oēs inhonestos mot⁹ libidis. ¶Hoc aūt ex q̄tuor̄ causis pcedere potuit vl' aliqua earū sm̄ sanctū Bernardinū in suo quadragesimali de euāgelio eterno: in sm̄one scōe ferie post dñicam oliuarū. Et ō mo ppter impressionē: qz oīm̄ q̄ inclinati erāt ad ꝯcupiscentiā vt carnaliter cōcupiscibilis nō apparebat. Nā si mulier etiam valde pulcra ppt̄ aliq̄ facerū q̄ō viro displiceat nō pōt ei vt ꝯcupiscibil' apparere. Sicut patuit ō Thamar filia David speciosissima ⁊ de Amon fratre suo. ij. Reg. xiij. quā ex magno odio fecit postea ejici de domo multo magis ex pte gre potuit h̄ in bonū opari vt formosa ꝰgo nō ꝯcupiscerēt ab aliq̄ ea videnteZ

¶Scō aūt potuit h̄ pcedere ppt̄ ei⁹ ꝯſolationē q̄ maxima ⁊ admirabilē honestatē ⁊ modorū ⁊ gestuū gravitatē in facie ⁊ in toto corpore ea intuentib⁹ oīdebat: fuās illō. j. ad Thes. ij. vt honeste ambulet̄ ad eos q̄ foris sunt. ⁊ illud. j. ad Thoī. xiij. Dia ad edificatōem fiāt. Et iter. Dia honeste ⁊ sm̄ ordinē fiāt in vobis. Conversatio igit̄ beatissime ꝰgis fuit honestissima: intm̄ q̄ p extrinseca signa apparebat aptius q̄ nullaren⁹ posset ad fedus aliq̄ō inclinari. imo q̄ erat tota deo dedicata ⁊ singularissimū spūssancti habitaculū fetā. Sicut ꝯtingeret de sanctissima muliere que esset quasi cōtinue rapta. ¶Tertio h̄ pcessit A ppter occultatiōem sue pulcritudis. qz eam q̄tū poterat celabat. ⁊ nō ornabat se sicut faciunt multe mulieres quaz ornat⁹ magʒ incitat ad luxuriā q̄z ipsaz pulcritudo. iux illud Ouid. in p̄mo de reme. amo. Decipimur cultu: gemis: auroq̄ regunt Dia: ps minima ē ipa puella sui. Jte beatissima ꝰgo coopiebat optime mēbra sua: ⁊ sic occultabat formositatem sūā Ad h̄ aūt adduci pōt sil'itudo corporis xpi. cui⁹ claritas post resurrectiōz discipulis celabat. ⁊ sil'r ultra q̄ btā ꝰgo celabat q̄n tum poterat sua formositatē. potuit deus eaz miraculose celare ex malo aīo aspicientib⁹ vl' aspicere volentib⁹ in eā. ¶Quarto ppter radioz ex vultu suo emissionez hoc pcessit: ita B vt nullus eā facie ad faciē fixe intueri posset sm̄ q̄ supra dictū est p̄mone pcedenti ¶Quinto dicere possum⁹ q̄ hoc puenichat ex sua puritate. Ad quod melius intelligendū est notandū q̄ vt habet̄ Math. xxj. ⁊ Joh. ij. Xp̄s eiecit de tēplo oēs vendētes ⁊ emētes in eo. ⁊ nedū verbis eos redarguit sed etiā factis. qz flagello quod de funiculis fecerat eos pcutiebat. ⁊ nemo fuit q̄ ausus ei resistere. q̄uis inter iudeos nullū p̄matū generet. imo samaritanus ab eis reputabat̄ ⁊ ei in oīb⁹ contradicere nitebant̄. Causa aūt quare ei oēs obedirent recedēdo de tēplo assignat̄ a doctor⁹ ibi Nota maxime a beato Hieronymo. q̄ a facie et ore xp̄i tūc exibant quidā radij sue diuinitatis: q̄bus territi obedientes fuerūt ꝺo quē intelligebāt sub illa carne latere. Ita igit̄ dico ad propositū q̄ a facie ꝰgis exibāt radij tāte honestatis ⁊ puritatis q̄ etiā ad alios resultabāt ⁊ hoc ppter intrinsecā integritatē. Et ad h̄ ꝯfirmandū adduci potest q̄: vt dicūt sapientes ⁊ experti: si adsint due mulieres eque pulcre. quaz vna sit ꝰgo pudica: altera ꝰo corrupta maiorē dabit tentationē aspiciēti sine dei timore: ⁊ magis inclinabit ad ꝯcupiscētiam illa corrupta q̄z pudica. Et rō ē. qz corrupta habet vim inficiēdi ⁊ tētandi ex duplici corruptiōe. s. nature ⁊ psone. Nature quidē q̄ corrupta est generaliter i tota natura humana ex pcto p̄mor̄ parentū. ⁊ psone siue pticularis q̄ est corrupta. Altera ꝰo. s. ꝰgo pudica: nō habet corruptiōnem psone: sed tm̄ nature. Et ideo minus inficit. Duo enim vincula

baris paribus magis ligant q̄z vnū solū. H. penul. ⁊ in auf. de ꝓsan. ⁊ vte. fra. ℞ notatur i H. si ꝙ. instī. de adop. Lū g̃ vt ꝓbatum est in ꝑma pre ꝑncipali hui⁹ operis. beata ꝟgo fuerit ꝑseruata a cōmuni corruptiōe nature humane. ⁊ in ꝑsona sua nullā ꝑnitus vnq̄z habuerit corruptōem: nō est mirz si aspectus eius neminē vnq̄z infecit. imo rōne sue inuiolabilitatis ⁊ illibatissime atq̄z incōtamina/tissime ꝟginitatis ⁊ itegerrime puritatis: ad castitatis ⁊ honestatis amorē oēs iducebat. Quare merito dici pōt gr̄a plena ī facie ñ solū rōne formositatis sz etiā honestatis. Scdo ei⁹ spōsus repleuit eā gr̄a in ore. Ille em̄ dr

D Maria gratiosa in ore

hr̄e os gratiosum q̄ nullū cū eo pctm̄ cōmittit. De q̄ dr Jacobi. iij. Si q̄s in ꝟbo nō offenderit hic ꝑfect⁹ est vir. Sz q̄s est hic et laudabim⁹ eū. Ecci. xxj. Profecto si q̄s ℔ seruarer: beatus dici posset. Juxta illud Ecci. xliij ⁊ xxv. Beat⁹ vir q̄ nō est lapsus in ꝟbo. De hac aūt ꝟtute cōmendat dñs nr̄ Jesus christ⁹ Isa. lüj. ⁊. j. Pe. ij. vbi dr. Qui pctm̄ nō fecit nec inuentus est dol⁹ in ore ei⁹. Eius q̄z beatissima mater p̄ōt dr hac ꝟtute cōmēdari. a cuius ore nunq̄z exiuit ꝟbū incōpositū aut ociosum seu inutile. Sciebat em̄ verā esse illaz moralis Cathonis sniam q̄ ait. Virtutē prima puto cōpescere linguā. Prorim⁹ ille deo est q̄ scit rōne tacere. Et iō ipa q̄ fuit ꝓma: optime vbi opus erat silentio sciebat tacere. Nouerat nāq̄z etiā verā esse illā Ouidij sententiā in scdo d̄ arte amādi dicētz. Eximia ē ꝟtus ꝑstare silētia rebz. Et cōtra grauis est culpa tacēda loq̄. Et iō oīa ei⁹ ꝟba fuerūt bona atq̄z morigeratissima ⁊ edificatiōe plena. ⁊ cōsequenter gr̄atiosa. Juxta illud Richardi poete ī li. de nuptijs. Nil simone bono g̃ti⁹ eē solet. Un̄ de ipa bñdicta ꝟgie dici poterat illud Judith. xj. Nō ē tal⁹ mr̄ier sup terrā in aspectu ⁊ ī pulcritudie ⁊ ī sensu ꝟborum.

E Septez ꝟba marie

Hoc aūt eē vez ꝓbat. Nā ī toto textu euangelico nō ī̄uenit q̄ locuta fuerit nisi septē vicibz. ⁊ oīa ei⁹ ꝟba fuerunt scā ⁊ edificatoria. Un̄ ea loq̄ audiētes ꝓterāt ei dicere illō q̄d postea filio ei⁹ dictū est Joh. vj. ſ. Uerba vite eterne habes. Dor aūt ꝟbor̄ tria dixit d̄o duo angl'o: ⁊ duo hoī. Un̄ plura locuta ē deo q̄z angelo vel homini. ad ī̄nuendū q̄ pl⁹ d̄o loqui debem⁹ in orōne ⁊ deuotōe q̄z cuilibz creature. ¶ Primū aūt verbū q̄d deo dixit fuit gratiarū actōis. q̄d habet Lu. j. Un̄ enim se extolli audiuit ab Elizabeth dixit. Magnificat aīa mea dñm. In q̄ cārico ipa ꝟgo gl'iosa deo gratias agit p tot ⁊ tātis laudibus q̄s ei attribuebat Elizabeth. oīa ipi deo referēs. Et in H dedit nobis exemplū q̄ ḡtidie debemus deo gr̄as p receptis ab eo bñficijs referre. ¶ Scdm ꝟbū ei⁹ fuit latissimā tōis q̄n ami

F

sit filiū iā duodenarū. ⁊ tādē eo inuento dixit Luc. ij. Fili q̄d fecisti nob sic? Ecce pr̄i⁹ us ⁊ ego dolētes q̄rebam⁹ te. Et q̄d ꝟbis nobis dedit exemplū. q̄ si ꝑ pcātā nr̄a prdicti/mus xp̄m: debem⁹ eū querere cū dolore ⁊ ꝓtritione. ⁊ sic inueniem⁹. ¶ Tertiū ꝟbū fuit cō/

H

passionis: q̄n in nuptijs deficiente vino: vt habet Joh. ij. dixit. Uinū nō habent. Et cōpassione em̄ mota fuit hoc dicere: ne illi q̄ faciebant nuptias essent ꝓfusi. Hāc aūt cōpassionē eriā nūc oīdit erga nos. q̄ quotidie orat p nobis peccatoribz dicēs. Uinum nō habēt. Uinū nāq̄z q̄d humanū cor letificat: significat gr̄am dei qua orat nobis concedi a deo. ⁊ in hoc nobis dedit exēplū cauēdi ab ipudicis ꝟbis. q̄ corrūpūt bonos mores colloquia mala. j. ad Thoi. xv. Un̄ mōtana rius in luna celeri. c. xvj. in ḡr. Turpia sinceros corrūpunt famina mores. ¶ Quintū ꝟ

I

bū fuit hullitatz q̄n rñdit angl'o. Ecce ancilla dñi. Fiat mihi sm̄ ꝟbū tuū Lu. j. In q̄b ꝟbis cū se vocauerit ancillā ipa q̄ erat sponsa dei p̄ris atq̄z electa mater filij dei: ⁊ sacrarium ſpūssancti. ac reclinatoriū totius trinitatis. Et ꝙlequēter regina celoz. dña angelorū. ⁊ tot⁹ mudi imparitr. dedit nobis exēplū humiliatiōis. ¶ Sextū ꝟbū q̄d fuit ꝓmū dictum hoī: fuit ꝟbū charitatis ⁊ dilectōis. q̄n intrauit in domū Zacharie: ⁊ salutauit elizabeth Lu j. In hoc eriā dans exēplū q̄ nemini ex

K

odio verbū referare debem⁹. ¶ Septimū verbū fuit veritatz ⁊ instructōis. q̄n: vt habetur Joh. ij. dixit ministris nuptiaz. Quodcūq̄z dixerit vobis fuare ⁊ facite. O q̄z salutifera doctrina est ista. Felices nos si obseruabim⁹ eā. In q̄b ꝟbis nos instruxit q̄ ꝓmis nris debem⁹ tradere bona documēta. Lū igit̄ in oībus euāgelijs nō inueniat⁹ q̄ dixerit pla ꝟba q̄z septē edificatiua ac exēplis plena. valdeq̄z vtilia. merito dicī ꝑ plena gr̄a ī ore suo dulcissimo. Quā gratiositatē sibi infudit sponsus ei⁹ celest⁹. Juxta illud ps. xliij. Diffusa est gr̄a ī labijs tuis ⁊c. Ipa em̄ brissima ꝟgo pfectissime fuauit illud documētū Bernardi in quada epistola dicentis. Lū aliq̄d dicis: verba tua sint rara. vera. ponderosa ⁊c

ro. Quasi nobis ex hac sua mozigeratissima locutione diceret illud qđ inqt imperator i. l. fi. Cetera. s. verba supflua respuēda cē censem⁹ n̄ im. H. illud ꝙ ho. in phemio digestoꝝ. oportet pmū alias: postea linguas fieri eruditas. Et illud qđ inqt iuris cōsult⁹ i. l. labeo. H. si. ff. de supellec. le. s. nemo dicat nisi qđ pus mēte agitauerit. Qui em̄ custodit os suu: custodit aiam̄ suā. Qui aūt inconsiderate loq̄tur: sentiet mala. Prouer. xiij. z trāssumpti/

Maria gratiosa i auribꝫ

ueim. H. ꝫ aliud. v. q. v. ¶ Tertio repleuit eā sponsus ei⁹ celestis gra in auribꝫ: quādo misit ad eā Gabrielē angelū q̄ dulcissimum ac gratiosissimū cantū in suis auribꝫ ex pte sui decantauit dicens. Aue gra plena. s. nō soluz in anima: ꝫ etiā in toto corpe. plena gratia i facie in ore z in aure. dns tecū. q̄ vt inqt Augustin⁹ cesinu patris i vterꝫ descēdere digna tus est matris. hūdicta tu in mulieribꝫ. q̄ vt inquit Diogenes. sola diuini germinis parens effici meruisti. O gratiosissimū cāticū qđ eterno⁹ sponsus i gratiosissimis sponse sue auribꝫ fecit resonari. arqꝫ eā indicibili ꝫsola

M Brachio sacri ex corde

tione repleri. ¶ Quarto repleuit eā gra in pectore z in māmillis suis hūdictis. qđ ostēdit Luc. x. vbi dr q̄ loquēte Jesu ad turbas: extollens vocē quedā mulier de turba dixit illi. Beatus venter q̄ te portauit z vbera q̄ suxisti hec aūt mulier fuit marcella pdiscipula sctē Marthe q̄ spūscrō edocta z inflāmata deuotione xpi z intemerate matris ei⁹. iō appellauit bta vbera illa sanctissima: q̄z fuerūt plēa dulcissimo lacte q̄ lactat⁹ est filius dei dulcissimus. qđ quidē lac nō venit ad pectus xpi nisi pē viam z modū q̄ venit ad vbera ceteraꝝ mulieꝝ ad q̄ scēdit de sanguine mēstruo spārū mulieꝝ. z ibi generat lac fm Auicē de formatiōe embrionis. Ad vbera em̄ bte xpi nis misit ei⁹ sponsus celestis de celo lac pciosissimū in tāta q̄ntitate q̄nta potuit sufficere ad nutriendū suū hūdictū filiū. O igit̄ btissima xpo. p̄fecto tu fuisti gra plena i pectore. quia tue lactatissime māmille fuerūt plene sacratissimo lacte de celo misso. Unde canit eccl'ia

M Saluatorē seculoꝝ: ipm regē angelorū sola xpo lactabat vbere de celo pleno. ¶ Tuū q̄q̄z o bta btissima vteꝝ gra repleuit sponsus tu⁹ hūdict⁹. z iō pdicta xuota mlier eū bnīm pdicauit. Tuc em̄ vter⁹ mlieris dr beat⁹ q̄n cōcipit z parit filios notabiles. pulcros. magnos doctos z excellētes. Felix q̄ vter⁹ sactatissime xpi z gra repler⁹. q̄ tam magnū dīm concepit z pepit q̄ totꝫ mūdus capere eū excellētiam neq̄t. q̄ sol⁹ pl⁹ valet q̄ oēs q̄ vnq̄ in mundo fuerūt geniti. Un̄ canit eccl'ia. Quē terra pōtus ethera: colūt adorāt pdicāt: trinā regentem machinā claustrū. Marie baiulat. Et iterꝫ. Beata viscera Marie xpi q̄ portauerunt eterni patris filiū. ¶ Et⁹ q̄z pedes sanctissimi repleti fuer: ut gra. q̄z et eūdo z stando sp fuerūt in sponsi sui seruitio exercitati. Semp em̄ eis vsa est vtuose z sancte. Nam fm q̄ in euāgelio reperit ad tria opera pedes suos mouit: dans nobis exemplū q̄ ad hec tria curram⁹. Primo ad op⁹ obedientie z humiliatiōis. q̄n vt habet Luc. ij. iuit cum Joseph in bethleē vbi describeret fm edictū cesaris. Hoc em̄ iter tantū sponso suo celesti placuit q̄ tūc fecit ex ea nasci filiū suuz. Tu igit̄ o aīa deuota facias q̄ tibi ex obedientia iniungunt z valde mereberis. q̄z magna est vtus obedientia. vt ait glo. in. l. de sertoꝝ. H. in bello. ff. de re mili. z est maximi meriti apud deum. c. nulla. xciij. di. z. c. sciendū. xiij. q. j. Licz āt Octauian⁹ imperator esset infidelis tn̄ voluit brissima xpo illi⁹ obtempare mādatis: dans nobis exemplū q̄ etiā platis malis debemus obedire in licitis z honestis. j. Pe. ij. z. c. Julianus. z. c. q̄ resistit. z. cōsi dns. z. c. imperatores. z. c. qđ g. xj. q. iij. Ad qđ adduci potest illd qđ inquit Virgili⁹ in. iij. georgi dicēs. Est legū seruāda fides: suprema p̄testas. Quod mādat fieri q̄z iubet parere necesse est. ¶ Secundo exercuit bta xpo suos pedes sacratissimos in ope charitatis z dilectōis. q̄n vt habetur Luc. j. iuit cū festinatione in mōtana ad visitandū Elizabeth. z vt ei seruirz vt dicit Amb. sup Luc. Ad hāc etiā opus pietatis mouit pedes suos q̄n portauit filiū suuz in egyptū ne occideret ab Herode. vt habetur Matt. ij. z tūc de ipsa verificata fuit illa sententia q̄ ponit in. vj. eney. scz Vicit iter durz pietas datur ozā tueri. Mater tua. in itinere em̄ tā duro z aspero ꝫsolabat aspectu z amplexibꝫ dulcissimi filij sui. z pietate materna. Et in his moribꝫ dedit nobis exemplū exercendi libenter opa pietatis. De q̄ excellēti xpo tute inqt Pretoni⁹ poeta. O maxima rerum. Et merito pietas hoi nutrissima xpus. Qui tertio mouit pedes suos hūdictos ad op⁹ latrie z devotiōis. q̄n vt habet Luc. ij. iuit ad templū ad offerendū z psentandū filiū suuz. Jrē q̄n vt in eodē. c. habet in die festo tā filio suo facto duodenario ascendit hierusalē ad adorandū dīm in templo. in q̄ motu dedit nobis exēplū eūdi libēter ad eccl'ias z ibi adorare z dep̄cari dīm: iuxta illud ps. Jn eccl'iis benedicite deo domino. Eccl'ia em̄ est dom⁹

Ad tria currere debem⁹

D

P

l

dei ⁊ loc⁹ oōnis. dicente dño Matth.xxj. Dom⁹ mea dom⁹ oōnis vocabit. hāc capitulum oratoriū ⁊ capitulum in oratorio. xlvij dis. ¶ Man⁹ q̄z spōse sue repleuit d⁹ gra in tantū ꝙ dedit ei prātez extēdendi man⁹ suas sup quoscūq; pcōres ad se recurrētes ⁊ eorū aīas. Un̄ de illa dicere possum⁹ illō Job.xij. In manu ei⁹ est aīa omis viuētis. Et iō ipa que est gratiosissima extendit manū suā i retribuendo. s. suis seruitoribꝫ. pō. lxiij. Itē ad iuuat manu sua bñdicta suos devotos. Un̄ ipa dicit illud pō. lxxxviij. Manus mea auxiliabit ei ⁊ brachiū meū ꝛfortabit eū. s. q̄ ad me cū cōfugiet patrocinīū. Dedit q̄z sponsus celest⁹ benedicte ꝟgini virtutē extendēdi manū suā sup mare. i. sup amaricatos. ⁊ eos consolāndi. iuxta illud pō. lxxxviij. Ponā i mari manū ei⁹ dē. Et ideo o gratiosissima virgo: vnusq̄sq; tribulat⁹ dz ad te recurrere ⁊ dicere cū ppha pō. cxviij. Fiat manus tua vt saluet me. ⁊ pō. cxliij. Emitte manū tuā de alto. eripe me vt nō infigar dē. Et ꝓtin⁹ liberatus dicere pot. rit cū eodē ppha pō. cxxxviij. Posuisti sup me manū tuā: ⁊ saluū me fecit dextera tua. O man⁹ brissime sanctissime ꝟginis q̄bꝫ spero deduci ad locū eterne felicitatꝫ Un̄ de eius benignitate ꝓfisus dicā ei cū ppheta pō. cxxxviij. Illuc man⁹ tua deducet me ⁊ tenebit me dextera tua. Et iterꝫ ꝓfideter dicam Cara speranza mia tu sey pur quella per cui spero anchora esser ellecto. E andare al celo alume de tua stella. O man⁹ bñdicte spōse celestis de q̄ dicī ꝑ illud qđ inq̄t Dauid de manu dei. pō. cxliij. Aperis tu manū tuā et imples omeaīal bñdictiōe. ¶ O igit̄ pctōr bonū nouū opeccatrix. optimū nouū nō diffidas nō desperes etiā si cōmisisti oīa pcā enormia sed ꝓfideter ⁊ secure ad istā gl'iosissimā dominā recurras. Inuenies em eaz in manibꝫ plenā curialitate. pietate. misericordia. gratiositate ⁊ largitate. Pl⁹ ei desiderat ipa facere tibi bonū ⁊ largiri aliquā grazꝫ tu accipe ꝓcupiscas. Unde illi inquit Bern̄. Aue gra plena. in ventre gratia diuinitatis. In ore gra affabilitatis. In corde gratia charitatis In manibꝫ gra misericordie et largitatis. Hec ille. Propē has igit̄ ꝓgatiuas quas celestis spōsus brē ꝟgini donauit: inq̄t devotus Ansel. loquēs de. Quō venia ad te nisi p Mariā p quā venisti ad me? Qui em̄ per aliā viā vadit: potⁱ deuiat q̄z vadat. Sctūs quoq; Bern̄. ipam bñdictā ꝟgine alloquēs ait. Sancta Maria ego beata tu via es per quā homo venit ad deū. ⁊ peccator ad veniā ⁊ p quā venit ad peccatorē venia. nō em̄ venit ad veniā qui nescit amare Mariā Dec ille. Ecce g̃ quomodo sponsus celestis magnificam donationē ꝓpter nuptias fecit sponse sue: gra eā replēdo in toto corꝑe ⁊ in oibus sensibꝫ corporalibꝫ ⁊ in tota aīa. Ipsam etiam spōsam suā benedictā nō solū gratia repleuit sed sibi totaliē cōsecrauit. Iuxta illd pō. xlv. Sanctificauit tabernaculū suū altissimus.

Gratio/se man⁹

¶ Dotē q̄z spōse sue accreuit. Un̄ possum⁹ de T uote meditari ꝙ videl⁹ d⁹ sciīatē brē ꝟgini ⁊ dotē magnā quā habebat. s. oīm ꝟtutū: dicere pōtuit parētibꝫ ei⁹ illō Ben̄. xxviij. Augere dotē ⁊ munera postulate: libēs tribuā qđ petieritis tm̄ date mihi vxorē hāc puellam. Accepta igit̄ ea i spōsam: augmētauit ei⁹ dotem: q̄z de ꝟtute in ꝟtutē illa crescere mirabiliter fecit. ita vt de ipa dici posset illud qđ de filio ei⁹ postea scriptū est Luce.ij. s. crescebat sapiētia. etate: ⁊ gratia apud deū ⁊ homines Sed nō ꝓtetus rer celestiū supradictoꝫ muneribꝫ sponsalicijs ⁊ donatiōe ꝓpē nuptias atq; augmēto totis dilectissime sponse sue ei maximā dotē dedit. Nā oēs aīe eius porētias excellētissime dotauit. ¶ Primo igit̄ intellectuz T ipsi⁹ dotauit dono sapientie ⁊ intelligentie. Dotauit Tā pclaz aūt est donū scientie q̄ fm̄ phz. vij. de phīc. homo dz equiuoce de docto ⁊ indocto. Nā tāta est differētia inter virū doctū ⁊ indoctum: quanta est inter viuū ⁊ depictū Homo em̄ viuus habet oculos ⁊ cum eis videt. aures ⁊ cum eis audit. cēteraq; sensuū organa seu instrumēta. ⁊ cū eis operat operatiōes vitales. Mortu⁹ aūt seu depictus licz habeat talia instrumēta: cū eis tm̄ nihil operatur. quia cū oculis quos habet nō videt. ⁊ cū auribus non audit. ⁊ sic de singulis. quia caret anima corp⁹ viuificāte. Dicit em̄ phs. ij. de aīa. q̄ aīa est pncipiū viuēdi: sentiendi vel intelligēdi. Cū igitur pfectio intellectus sit scire: vt inquit cōmentator Auerrois in. ij de aīa. ideo doct⁹ ⁊ scientificus dz de homo tanq̄z sua pfectione dotatus ⁊ pfectus. Indoctus autē tāq̄z p̄uatus sua pfectōe non dz ppzie homo Sponsus igit̄ celestis hanc dotem intelligētie dedit sponse sue tam excellentissimo modo: q̄ licet natura humana habuerit plurimos viros doctos i diuersis scientijs. nemo tamē vnq̄z ea doctior fuit: immo ipsa fuit in Maria oium doctissima per omnes doctissima. Sciuit em̄ pl⁹q̄z omnes grāmatici. rethorici. logici. musici. geometre. arismetrici. astrologi. physici. metha/phīsici. legiste. canoniste. ⁊ theologi. ⁊ q̄cūq; alij periti in quauis arte liberali vel mecha/

nica. Que cōclusio ꝓbat̄ p illā regulā Bēr. in epla ad canonicos lugdunenses dicentis Quicq̄d alijs licet paucissimis est concessum: nō est credendū gl'iose ꝟginī fuisse negatū Si g̃ dicte scientie alicui fuerūt ꝓcesse: non est dubitandū q̄ multo excellēti ꝟ ꝓcessit illas Nomen ꝟginis celestis siue spōse būdictissime. Preterea Bēn. ij. habet q̄ Adā posuit oīb⁹ alijs nomen eis ꝓuenies ſm suas ꝓprietates. Noīa em̄ rerū ꝓprietatib⁹ rez correspōdere. ꝟ est aliud. inſti. de bona. cū si. H aūt Adam facere nescisset nisi oēs eoz ꝓprietates intrinsecas cognouisset. vt ꝓcludit Nicolaꝰ de lyra sup hoc passu. vbi etiā dicit q̄ deus formauit hoīem pfectū: nō solū q̄tum ad corꝑ vt stat̄ Adam tum posset generare: sz etiā q̄tum ad aiam scilicet in scientia ad quā pt̄ q̄s naturaliter attingere vt sic tum posset docere. De supnaturalibus aūt habuit cognitionē tantā q̄tū ptinet ad statū illū. Dicit quoq; idē Nicolaꝰ sup. v. c. eiusdē libri Ben. q̄ Adā cognouit virtutes herbaꝝ et lapidū q̄ faciūt ad ꝓseruandaz sanitatē et vitā plongandā. et iō vixit diu. scz decem̄. annis ſm cōem trāslationē biblie. sz ſm trāslationem methodij vixit. Mxxx. Cognouit g̃ Adā res et ꝓprietates earū. ita q̄ nō inconuenienter dici pōt q̄ ille vltime differentie rez seu speciez g̃ ſm phm. j. posteriozꝝ nobis sunt occulte: ei fuerūt note et clare. Et ideo optime nouit eis ímponere nomē ꝓcordans earū ꝓprietatib⁹. Un in q̄t Nicolaꝰ de lyra sup Ben. Luz oīa cognouissent: ꝓprietates rez cognoscant. et nullꝰ bñ regit ea q̄rū naturam ignorat. Sz oīa cōmissa fuerūt regimini et gubernationi Ade ſm illud ps. oīa subiecisti sub pedib⁹ eius. tc. g̃ a ꝑmaria ꝓditione habuit Adā rez oīm cognitionē. et hec nīa est sancti Bonauē. in. ij. dist. xxiij. ar. ij. q. j. quā silr tenet Hugo de setō victo. in li. de sacramētis dicēs. Rez oīm q̄ cū hoīe et ꝓpter hominē facte sunt Ade dedit deus cognitionem. Dec ille. q̄ iterꝝ ibidē ait. Cognouit hō creatorem suū nō ea cognitiōe qua mō a credētibus absens querit: sz ea qua tūc p ꝓtēplationis ꝑsentiā cernebat. Et idē ponit sctūs Bonauē. vbi. s. q. iij. Et sic nō cognouit p speculum in enigmate. qđ ſm Augꝫ. xiij. de trini. est silitudo obscura. sz p speculū daꝝ ꝓtēplationis: que cognitio in statu innocētie precipue vigebat. tū ppter aie puritatē. tum ppter carnis et viriū inferioꝝ subiectionē ipsi aie. vt ait beatꝰ Bonauē. vbi. s. Si g̃ ꝑmus homo dei ꝑfectissimus futurꝰ talē habuit cognitionem multo magꝫ est credendū dei genitricem innocentissimā et purissimā et nūq̄ ꝑccaturā. et cuiꝰ aie caro cū oīb⁹ viribꝰ suis semp fuit subiectissima: creatorē et creaturas excellentissime cognouisse. Beatꝰ etiā Tho. in. ſ. pte sum. q. xciij. ar. iij. dicit q̄ Adaz ita est a deo instructus vt haberet oīm sciam in q̄bus homo aptꝰ natus est instrui. et ꝓsequēter habuit oēm sciam possibilē in hac vita haberi. Marie doctor Adam

O gl'iosissima ꝟgo nōne tu meruisti esse pfectioz Adam? Certe sic. Quia ab eterno electa fuisti ad opꝰ excellentius q̄z ipse Adam. Adam em̄ fuit electꝰ vt esset pater oīm hoīm tu aūt vt esses mater dei. et ꝓsequēter debuisti esse in omni sciētia pfectioz ipso et cūctis eiꝰ posteris. Et hoc testat̄ beatꝰ Anselmꝰ dicens Omēs thesauri sapie et scie i Maria. Notanter aūt dixit sapie et scie. q̄z scia ē cognitio rez infimaꝝ. sapia ꝟo est rez altissimarum: ſm phm. ix. ethi. et j. metaphi. vbi ait q̄ sapiens est ille q̄ scit oīa et difficilia p certitudinem et causas altissimas. vt igitur innueret Anſel. q̄ beata ꝟgo habuit pfectā cognitōem de infimis et altissimis rebꝰ: vtrūq; terminuz posuit: et dixit thesauros scientie et sapientie eam habere. quia marimꝰ thesaurꝰ est sapientia et scientia. iuꝝ illud Sap. vij. Infinitus est thesaurꝰ hoīb⁹ qui. et Eccli. j. dr. in thesauris sapiēcie intellectus et sciētia. Un in q̄t iuriscōsultus in. l. j. ſ. pinde. ver. est em̄. ff. de vari. et extra. co. q̄ ciuilis sapiētia ē thesaurꝰ; q̄ nō pōt ꝑcio numario compari. Phs ꝟo dicit in libro de bona fortuna. c. ij. Nihil meliꝰ est sciētia et intellectu nisi deus. Et q̄b⁹ apparet q̄z ꝑciosam dotē dedit deus siue sponse q̄ ei donauit omnes thesauros sapientie et sciētie Jurꝫ scia

¶ Et notandū q̄ licet magnū sit scire creata. maius tñ est scire et intelligere creatorem. ꝓa nobiliꝰ subiectū est creatoz q̄z creatura. et pnes nobilitarē subiecti attendit nobilitas scientie: vt dicit phs et cōmentatoz in ꝓhemio libri de aīa. O igit gloriosissima virgo habuisti tu cognitiōem dei? Certe sic. et plus q̄z alia rationalis creatura. Nā licet Moyses in veteri testamēto et Paulus in nouo hanc singularē dotē habuerint q̄ ante mortē suaz viderunt diuinā essentiam nō solū in enigmate sicut ceteri viatores: sz eriā ſm modum comphensoz. vt declarat beatus Tho. ij. ij. q. clxxv. art. iij. et Rich. noster in. iij. dist. xlix. ar. ij. q. vj. et Augꝫ. in libro de videndo deum et xij. sup Ben. ad lram. et glo. ij. ad Ebꝛ. xij. Idem tamen ꝓiuilegiū ꝓcessum fuit excellētius ipsi virgini tanq̄z excellentioꝛi persone qđ testatur Bern. in quodā ſmone qui incipit et

Mag gū ē scire creatorem

pit. Signū magnū dicēs. Maria sole phi
bētur amicta. qz pfundissimā diuine sapiētie
vltra qz credi valeat penetrauit abyssum. vt
qztum sine psonali vnione create cōditio pa
titur: luci illi inaccessibili videatur immersa
Dec ille. O benedicta ꝑgo ego credo q sicut
Johānes euāgelista quādo recubuit sup sa
cratissimū pectus dñi Jesu auxit fluēta euāge
lij. c. legim. xciij. dis. q postea eructauit dicēs
sui euāgelij. j. c. In principio erat verbum ꝛc.
que phi ignorauerūt. ita ꝛ tu qñ tenebas inf
brachia tua infantē illū dulcissimū Jesuz fi
lium tuū hauriebas fontē sapientie diuine.
Jpe em dilectissimus filius tuus emittebat
radios sue diuinitatis sub illa carne innocē
tissima vsqz ad intellectū tuū Maxime aūt
hoc faciebat cū in tuo sacratissimo vtero re
cubabat. Similiter quādo in te descēdit spi
ritus sanct. ꝛ ꝑtus altissimi obumbrauit tibi
Luc. j. tātis radijs intelligētie ꝛ scie te illu
strauit q clare vidisti diuinā essentiā. ꝛ cōse
quenter de ctissima oīm effecta es: quia meli
orēs erāt scole ille qz athenienses vl' parisienses
seu bononienses ꝛ qcūqz alia mūdi gymnasia.
Et ꝑfirmatur ꝓdicta. qz vt inqt Hieronim.
in fmone de assumptione. Apli p spm scīm
oia cognouerūt ꝛ in omnē edocti fuerūt veri
tatē. ꝑ virgo gloriosissima nō minus: immo
magis qz apli fuit edocta. Nō cōfirmat Hi
eronym. vbi s. di. Beata ꝑgo inter aposto
los in trās ꝛ exies familiari. cū eis ꝓtulit de
xpi incarnatōe. trā to siquidē verius q nro ab
initio p spm scm plenius cuncta didicerat ꝛ
ꝑspexerat plenius vniuersa. Dec ille. Ex q
bus oībus patet quomodo spōsus celestis
dotauit ꝓmā potentiā beate ꝑginis. s. intelle
ctum thesauro sapie. ¶ Secūda potētia aīe
dotauit ꝺz voluntas que tunc est plena gratia qñ ꝺz
volūtatē dinate amat creatorē ꝛ creaturas. Hic aūt
Marie amor seu charitas fm Aug. xv. de trinitate.
c. xviij. est excellētissimū dei donū quod soluz
diuidit inter filios regni eterni ꝛ pditionis
Hoc aūt ordinatissimo amore repleuit deus
animā sponse sue. ꝛ ꝓsequēter dotauit scdam
eius potentiā. s. voluntatē thesauro charita
tis. Jpa etenim ꝑgo benedicta perfectissime
amauit creatorē ꝛ creaturas ea mensura qua
amare debebat. vt declarabit in qrta pte pnci
pali huius opis. ser. ij. pte. iij. Deū naqz ama
uit feruentissime ex toto corde suo. ex tota aīa
sua: ꝛ ex tota mēte sua. ꝛ oīb viribꝫ suis. fm
diuinū ꝓceptū Deut. vj. Mar. xij. Mar
ci. xij. ꝛ Luc. x. ꝛ ꝺ pe. di. ij. c. charitas. §. ergo
charitatem. ꝛ de sacra vncti. c. vnico. §. Hoc
vnguento. Unde Prosper in li. epigrama
tum inquit. Tota mente deus. tota vi cordis
ametur. Et quidem alius poeta dixit. Quo
melioz cūctis deus est: plus cūctis amet. Latho
quoqz in suis documētis ait. Si deus ē anī
mus nobis vt carmina dicūt. Dic tibi preci
pue sit pura mēte colēdus. ¶ Q, aūt beatissi
ma ꝑgo sup oīes creaturas feruenter deum
amauerit: imo q ipsa sola plus eum dilexerit:
qz oīes āgeli ꝛ sancti simul. ꝓbatur sic. Nō
est dubitandū q ꝑgo gl'iosa fuit grata ergā
deum. nā si quiliber credit gratus nisi expresse
doceatur ingratus. l. oīmodo. ꝛ. l. liberi. C. de
inoffi. te. ꝛ. l. fi. §. fi. C. de secū. nup. ꝛ i auc. vt
cū de appel. co. §. fi. ꝛ. l. seruos. ff. de manu. te
sta. multo magis hoc credendū est de matre
dei sanctissima. Jrē certū est q bñdicta ꝑgo
fecit oīa illud ad qd tenebat. Si em oppo
situ fecisset nō fuisset sancta. Iz ipa obligaba
tur plus amare deū qz oēs angeli ꝛ scti sil'. ergo
ita amauit. Et si querat quare sic erat obli
gata? Respondet q hoc ideo. quia ipsa sola
plura ꝛ maioza beneficia a deo recepit qz om
nes angeli ꝛ scti. oēsqz creature sil'. Maius
em beneficiū fuit ipsam effici mrem dei qz qc
quid collatū est oīmb creatur sil'. Nz igit
vt ait Grego. in quadā omel'. Cū augentur
dona: rōnes etiā crescūt donoz. quod etiā no
tari potest i. l. prel byreri. C. de episcopis ꝛ de
ricis. ꝛ in. l. si vt certo. §. nunc videndum. ff.
de pericu. ꝛ cōmo. rei ven. ꝛ in. l. si quis i gra
ui. ff. ad silleianū. Sequit q ipa magz obli
gata erat amare deū qz oēs angeli ꝛ sancti.
Un inqt Hiero. in fmone assumptiōis. Et
si xps ab oīmb sit amādus: ꝛ ex toto corde ꝛ
ex tota aīa ꝛ ex tota ꝛtute querēdus. maxime
tamē ab ea ardēdus cuius erat filius ꝛ iō to
tam eā incāduerat diuin. amoz: ita vt nihil
esset mundanū quod eius violaret affectuz:
sed ardoz ꝓtinuus ꝛ ebrietas pfusi amoris.
Dec ille. Aliq etiā doctores dicunt q licet de
cōmuni lege creatura viatrix nō possit ama
re deū actualiter ꝛ ꝓtinue: Iz iterrupte. qz dū
vertitur ad alia. nec de deo cogitat. nec conse
quenter ipm actualiter amat. saltem quādo
dormit. tn ipsa gloriosissima virgo ꝺ ꝑmle
gio singulari continue ꝛ semp deum amabat
actualiter. non solū dū vigilabat: sed ꝛ quan
do dormiebat semp de deo cogitabat ꝛ ipsum
amabat. qz licz eius corpus dormiret: anim
tamen ꝛ coz ipsi. vigilabat. Hieronym au
tem vbi sup addit. Nouis quotidie inflam
mabatur desiderio: tanto siqui
dem validius quanto diuinis anim illius

rabebat intus inclitamq; Aug⁹. quocq; eaz alloquēs in quodū sermone inquit. Te ipse rex regū vt matrē verā z decorā sponsam p oī bus diligens amoris amplexu sibi sociauit. quia meū pre oīb⁹ dilexisti Hec ille. Ex q̄ bus apparet qualiter a deo dotata fuit volū tas ꝑginis bñdicte. ¶ Tertia potētia anime est memoria ad quā ptinet species sensibilis ab exterioribus z interioribus sensibus perceptas ꝑseruare. Unde propter h̄ ipsa memoria in.iij. de anima: appellatur archa omniū specierū. s. omniū visibiliū: audibilium: odorabiliū: gustabiliū z tangibiliū. z etiā insensatorum que eliciunt a sensatis p virtutē estimatiuā. vt est species amicicie vel inimicicie quā elicit agnus ex visione matris vl' lupi. Hec igit memoria tūc dici potest plena gratia: quādo visa: audita z lecta salubria seu salutifera cōseruat z meminit. vtputa vel beneficia z mādata. xp̄i mysteria. z cetera huiusmodi O virgo benedicta habuisti tu memoriam gratia plenā? Certe sic. De te em̄ scptū est Luc. ij. Maria cōseruabat oīa verba hec conferēs in corde suo. Verba scz que de xp̄o dicebant: vt exponit Hiero. que omnia erāt salubria. O miseri mortales. O ceci homines: z vos quid meministis? heu q̄ potius mala q̄ bona. Juxta illud Horacij in epistolis dicētis. Discit em̄ citius meminitq; libenti⁹ illud. Nō quis rideret: q̄ quod ꝓbat z venerat. Et iō vos abutimini potentia memorativa. Nō sic aūt faciebat prudētissima virgo. Et causa quare in memoria sp̄ haberet diuina beneficia z alia salutifera: potest assignari illa que ponit in clemē. vnica. §. huius memorialis. de reli. z ve. sanctorū. vbi dicit. Memoria districte retinēs cui⁹ bonū aspicitur. Un Tulli⁹ in. j. rethori. ait. Memoria nil ꝑdit nisi id ad q̄d nō sepe respicit. Virgo em̄ beatissima ꝓtinue respiciebat toto mētis affectu diuina mādata z eius beneficia cetaraq; salubria. z iō eoz nūq; oblituiscebat. vñ in ipa verificata est illa sentētia que ponit in l.ij. §. sed quia diuīe. z al's allegatur. §. si q̄d autem. C. de veteri in. enucle. s. omniū habere memoriā z nullius oblituisci diuinitatis potius q̄ humanitatis est. quod etiā notat glo. in. c. cum adeo. de rescriptis. z in. c. porrecta. de cōstit. vti. vel inuti. z in. c. illud domin⁹. de cleri. excō. mini. licet em̄ memoria sit res infirma. l. peregre. ff. de acquirenda possessione z argumentū. ff. de admēdis lega. l. filio. z q̄uis sit res labilis. l. si arbiter. ff. de ꝓba. z. liuemus C. de testamē. Un dicit q̄ etiā papam quā doq; fallit obliuio. c. preterea. vbi glosa xxiij. dic. quod etiā notat glo. in dicto cap'lo. illud dñs. de cle. excō. mini. Tamen in beata virgine nunq; est infirmata sicut ꝓmuniter fit in sensibꝫ. sed semꝑ fuit stabilis z firmissima. Et ideo memoria naturalis Senece et sancti Anthonij paduani q̄ memoria ꝓ eodicibus vtebat. Itē memoria artificial' Tullij z cuncto; hoīm nihil erat in cōparatiōe memorie ꝑginis gloriose Unde licet dicatur q⁹ scripture sunt inuēte causa memorie. vt i auten. vt prepo. no. imper. coll'. v. z. l. contrahit. ff. de pigno. tū quo ad ipsam virginē nō erāt necessarie alique scripture ꝓ seruatiōe memorie sue. Cū igit dicat Seneca in phenio libri declamationū. Memoria est res ex omnibus animi partib⁹ marie delicata. z Boffredus anglicus in poetria sua canat. Cellula que meminit est cellula deliciaq; cē. Un Tullius in. iij. rethori. appellat memoriā thesaurariā inuentoq;. Apparet q̄ ꝓciosam dotē dedit sp̄ōsus celestis sue dilectissime sp̄ōse. q̄tā tam insigni memoria illustrauit. z cuius memoriā oīb⁹ bonoq; intelligibilū speciebus replenit. ¶ Quarta aīe potentia dr ꝓcupiscibilis. Per experiētiā nāq; videm⁹ q⁹ nos multa desideramus. ego vnū. tu aliud. ille aliud Sicut q̄ nō possem⁹ aliquid videre nisi haberemus potentiā visiuā: nec audire sine potentia auditiua. z sic de alijs. ita nō possum⁹ aliquid desidere nisi in nobis haberem⁹ aliquā potentiā qua hūc affectū desiderandi facere possumus. z ista potentia dr ꝓcupiscibil' vel desideratiua. z potest cōcupiscere bonū et malū. Unde quia caro z sensualitas desiderat carnalia z sensualia. z er peccato ꝓmorū parentū est inclinata ad appetendū nociua. Ideo dicit ad Gal'. v. q⁹ caro cōcupiscit aduersus spm̄. id est res contrarias spiritui: id est anime saluti. sm̄ vnā expositiōem. Hanc aūt potentiā ꝓcupiscibilē male possidēt q̄dā qui cū illa appetūt z desiderāt vana z nociua Juxta illud Prouer. xxj. Anima impij desiderat malū. vel tēporalia appetunt cum nimio affectu. cōtra illud documentu; Auiani poete dicentis. Nemo nimis cupide sibi rē desideret vllā. Hanc autē potentiā in beata sponsa sua deus dotauit ōsiderio ꝑpetuo eternoū. ita vt nunq; cōcupisceret nisi bonu; dicens cū prophera ps. cxviij. Concupiuit aīa mea desiderare iustificationes tuas in omni tēpore. z iterū ibidē. Et mādata tua desiderabam. Unde de hac cōcupiscentia bonoru; gratias agebat deo ps. cij. dicens. Benedic

B Dotauit cōcupiscibilē.

anima mea dño. ⁊ oīa que intra me sūt nomini sancto eius. ⁊ postea assignat rōnem dicens. Qui replet in bonis desideriū tuū. Sēper quoq; desiderabat virgo benedicta adipisci gaudia patrie celestis que sunt immutabilia. De quibus Prosper in lib. epigramarū inquit. Semp erūt quod erāt eterne gaudia vite. Gaudēdi quoniā causa erit ipe deus. Nec varias pariet motus diuersa volūtas. Unū erit in cūctis lumen ⁊ vnus amor. Jā q; bonis summis posita expientia felix. Nec volet augeri nec metuet minui. Hec ille.

Qui ibidē vnūquēq; nostrū ad ꝓcupiscēdū bona celestia cū ipsa dei matre exhortatur dicens. Delicias iam nūc ꝓmissi ꝓcipe regni
Virtute atq; fide quod cupis esse tene. Exulta agnoscens te verbi carne renatū. Cuius si pars es: pars tua christus erit. Qui ne dānandi legeres mala gaudia mūdi. Promissum ad regnū se tibi fecit iter. ¶Quinta anime potentia dicit irascibilis. Et est illa qua irascimur cōtra ırrogantes nobis vel primo iniurias ⁊ damna. Et potest bene ⁊ male exerceri. Male quādo quis ex ira mouetur ad vindictaz: appetēs vlcisci de inimico suo. Et tūc hec potētia male exercetur adeo ꝙ q̄dam sapiēs vt legitur in prouerbijs phozus dixit Homo extra corpus suū est cum irascit. Facit enim ira amittere iudiciū rationis dicente Lathone. Ira impedit animuz ne possit cernere verū. Unde Tullius in tuscul' questio. libzo. iiij. ait. Iracundia cōsilio inimica est. Perturbatio aūt animi p iram facta demonstratur p signa corporis exteriora. Nā de irato inquit Ouid. iij. de arte amādi. Ora tumēt ira: nigrescunt sanguine vene. ⁊. viij. methamī. idē ait. Sepe suū feruēs oculꝰ fert ira furorē. Et Gualtherius in alexādraide. lib. v. dicit. Comes indiuisa furoris Preceps capit ira gradus. ⁊ fellea torquet Lumina. cōtemnitq; humiles rōis habenas Et Virgilius. ij. Eney. inqt. Furor iraq; mētem Precipitat. Et talē irā nunq; habuit bta ⁊go. q̄ cū sapientissima essz ⁊ificatū fuit i ea illud quod inqt Tullius in tusc. questi. s. ꝙ sapiēs nunq; irascitur. Bn autē pōt irascibilis potētia exerceri ⁊ cū merito: quādo quis ex zelo iusticie irascitur contra pctā. Juxta illud ꝓphete ps. iiij. Irascimini ⁊ nolite peccare. ⁊ hoc modo excellētissime exercuit bta ⁊go hanc potētiam que peccata summe detestata est ⁊ odio habuit. Unde illi inquit prophete ps. xliij. Dilexisti iusticiā ⁊ odisti iniquitatē ꝛc. Bn etiam exercet hec potētia qñ quis refrenat iracundiā ꝑ patiētiam. Ouid. Quidij in epistolis. Uince animū iramq; tuā qui cetera vincis. Hoc autē perfectissime egit beatissima virgo quecuz esset oprima: nunq; in aduersis ⁊ turbata est. Sz de illa verificata est illa Senece ad Lucilium sententia: dicentis. Uir bonus quicq̄d ei acciderit: equo animo sustinebit. Scit enī id sibi accidisse lege diuina qua vniuersa procedunt. Cum igitur beatissima virgo super omnes scientifica fuerit: profecto omnia aduersa sibi a bono deo salubriter ꝓmissa cognoscens patientissime tolerauit. Et cum omes virtutes habuerit: non est dubitandū ꝙ etiam patientiā in summo possedit. De qua inquit Prudentius poeta. Omnibus vna comes virtutibus associatur. Auxiliumq; suū fortis patientia miscet. Uirtus nam vidua est quā non patiētia firmat. Non solū autē patienter tolerauit aduersa: sed in ipsa tolerantia valde gaudebat. Unde de eius patiētia dici poterat illud Lucani in. ix. Gaudet patientia duris. Et illud Prudentij in lib. de cōflictu vicioz ⁊ virtutuz. Ecce modesta graui stabat patientia vultu. Per medias i mota acies: variosq; tumultos. Spectabat defixa oculis: ⁊ leta manebat. Cum igitur dicat moralis Latho. Magna etenim mozis semp patientia virtus. Apparet q̄z excellenter dotauit sponsus celestis potentiā irascibilem sponse sue tam mirabili patientia ⁊ mā suetudine. De qua loquens Bernardꝰ in q̄dam sermone inquit. Reuolue diligentius euangelice historie seriem vniuersaz. ⁊ si qd forte increpatoriū. si quid durū. si qd demiq; signum tenuis indignationis occurrerit in Maria. de cetero suspectā habere. ⁊ ad eam accedere verearis. ꝙ si plenā magis omnis pietatis ⁊ gratie plenāq; mansuetudinis ⁊ misericordie inueneris: que ad eam pertinēt ꝭ tias age et qui talē tibi mediatricē sua benignissima miseratione pui dit: in qua nihil potest esse suspectū. Hec ille. ¶Sed vt paucis multa concludā dico ꝙ tam excellētem dotez dedit deus sponse sue conferēdo ei gratias supas. Quod inquit Hieronymꝰ in sermone assumptionis. Omnis plenitudo gratie que in christo fuit venit in Maria q̄z aliter: ⁊ bn Nam pulcritudo gratie venit in christo sic in homine psonaliter deificato. ⁊ in Maria sicut in templo dei ꝑ singulariter dedicato. In xpo vt in capite influēte. In Maria vt in collo corpi eccl'ia trāsfundēte. In xpo vt i supposito subsistēte. ac ex vnūsali fonte om-

Dotauit irascibilē

Maria patientia

Xpus et Maria differenter ipleuerūt gra.

nia tam illumẽ gratie influẽte. In Maria sic cur feliciter hec omnia tã mẽte q̃z carne recipiẽ te. Nõ solũ aũt celestis sponsus replenit sponsã suã gra sanctitatis: sz etiã ipa gra t sctitate eã firmauit t ppetuũ stabiliuit i celebratõe hax nuptiaz. s. i ꝓceptõe filij sui: vt dixi i ꝓmagine ꝓncipali huius opis ꝓmone. j. pre. iij Tam ampla aũt fuit tos ipsi⁹ benedicte ꝑgi nis vt soli deo cognoscenda seruet. Et ad hꝝ applicari potest illud Eccli. j. Ipe creauit illam in spũsancto: vidit t dinumerauit t dimensus est sz ipe sol⁹. Sz q̃d vltra me extẽdam in exprimẽda magnitudine totis ꝑgi nalis: cum ipe deus in totẽ t ꝓmiũ haruz nupriarum seipm sponse sue dederit: dicẽs ei illud Hesa. xv. Ego sum merces tua magna nimis Lucram ample totis instrumentũ tradidit angelus Gabriel dicens t scribẽs. Aue gra plena dñs tecũ tc. Quia ꝙ gl'ie pompe t solemnitates in matrimonijs illustriũ ꝓsonaz debent interuenire. vt notat in auten. quibꝫ mo. na. effi. legi. ℌ. hoc ergo. coll'. vj. ideo nõ est dubitandũ in tota celesti curia indicibi lia gaudia t exultationes ineffabiles. atq; le ticie maxime in dicia: solennitate sz magnifi cas in his sacratissimis nuptijs interuenisse

¶ De octaua ꝓditiõe sponse celestis q̃ dicit timorositatis

Agnum ornamentũ mulierum est ti
Ex m morositas. nõ quidẽ timoris qui ex causa mala veluti ex pusillanimitate procedit. de quo Lucanus libro. vj. inquit. Degeneres trepidant animi peioraq; ꝓsant t libro. vij. Multos in summa pericula mi sit Venturi timor ipse mali. Et Virgilius iij. Eneyd. inquit. Degeneres animos timor arguit. Hunc em timorem nõ appetũt viri esse in vxoribus suis: sed timorẽ qui procedit ex amore: quando sz vxor timet offendere virum suũ. Et ad hoc ꝓpositũ posset exponi illud Ouid. i epistolis. Res est solliciti plena timoris amor. licet ipse in alio sensu dixerit. De hoc ornamento loquens apostol⁹ ad Ephe. v. ait. Uxor timeat virũ suum. Iste aũt timor potest dici castus: de quo habetur xxiij. q. v. ℌ. vltimo: vbi scriptũ est. Timor castus de quo hic dicit est quo timemus ne tardet. ne discedat. ne eo careamus. Hoc autez ornamentũ timorositatis habuit sponsa regis celestis. Et ideo d̃ ipa in figura scriptum est quia timebat dñm valde Debent quoq; semper mulieres timere ne in aliquo offendant pudicicias. Et ideo euitare debent colloquia conuersationes t aspectus viroz: cũ hec occasio eis esse possint ruine. Nã ꝓuersatõ mutua prouocat luxuriã. Juxta illud Ouid. iij de arte amandi. Moza semp amantes Incitat tc. Et ꝓpter hoc dicit Bernardus sup Missus est. Virgines que vere ꝑgines sũt semper solẽt esse pauide: t nũq; secure. Et vt caueant timenda: etiã secura primescãt: sciẽtes se in vasis fictilibus thesaurum portare t nimis arduũ esset inter homines vt angelum viuere: t in terris more celestiũ ꝓuersari t celibem agere vitã. Hec ille. Cognoscẽs igit beatissima ꝑgo verã esse sententiã Hieronymi ad Eustochiũ dicentis. Raro cogitatur in mente quod exteriores sensus non nutriũt. Hec em sunt fenestre. Nec hostia q̃ si non clausa fuerint morti patet introitus et nil nisi funeste ingredit. In silẽtio aũt t claustura ac quiete cogitationes ꝓuerse vitantur Seruauit semp illud qd idẽ Hiero. eidem Eusto. scribit dicens. Caue ne domũ exeas: sz sine magna necessitate vel vtilitate: t ne velis videre filias regiõis aliene: q̃uis frẽs habeas ꝓtriarchas t israel parẽte leter. Nã Dina domũ egressa corrumpit. Nolo igit te spõsum q̃rere ꝑ plateas: nolo te circũire ãgulos ciuitatis. Spõsus em i plateis inueniri nõ põt. Hec ille. Ipa nãq; ꝑgo bñdicta a tertio anno etatis sue vsq; ad tps q̃ nupta fuit semp in tẽplo stetit. Unde nõ discedebat. vñ Amb. sup Lucã exhortat dicens. Discat ꝑgines morib. discat ꝑgines verecũdia. discat ꝑginem oraculo solã in penetralib. quam nemo viroz viderat angel⁹ reperit solã sine comite: solã sine teste tc. Que omnia faciebat inter alias causas vt sua ppetua ꝑginitas tã illibata ꝓ omnia ꝓseruaret. Q; aũt hoc timorationis ornamentũ excellẽter fuerit in bta ꝑgine patet Luc. j. vbi dicit. q; cũ esset ab angelo salutata: turbata est. turbatione quidez non furoris sed pauoris. Et ratio fuit. qz vt dicunt doctores in. iij. dis. xij. Apparuit et in specie humana. virginuz autẽ est trepidare t ad oms viri ingressus pauere. omesq; viroꝝ affat⁹ vereri. vt dicit glosa sup ꝓdicto Luc. cap'o. De hoc aũt ornamẽto sponse celestis inquit Ambrosius sup Lucã. Discite ꝑgines sacre nõ circucurrare ꝓ alienas edes non amorari in plateis. non aliquos in publico miscere sermones Maria in domo tera festinat. in publico mansit apud cognatã suam etiã tribus mẽsibus. Nõ q; domus eã delectaret aliena: sed quia frequenti⁹ videri

in publico displicebat.

¶ De nona conditione spōse celestis q̄ dz pudorositatis.

Fn Onū ornamentū quod habēre debet sponsa dicit pudorositatis. Nō em̄ debet esse de illis de quibus Juuenal' inqit. Dic nullus verbis pudor aut reuerētia mense. sed debet esse verecunda. Un̄ apostolus. j. ad Thim̄. ij. ait. Mulieres sint cū verecundia t sobrietate se ornantes. Debent em̄ verecundari facere aliquid inhonesti. tā in secreto q̄z in publico. Unde Hieronym⁹ ad Demetriadē de virginitate seruāda inqt Quicquid pudet dicere: pudeat etiā cogitare. licet aūt dicat Pamphilus poeta. Nam venit a sola rusticitate pudor. hoc est falsum de pudore verecundie que est virtus. De qua Valerius maximus libro quarto inqt. Uerecundia parens est om̄is honesti. magistra innocentie. chara proximis. accepta alienis. om̄i loco om̄i tēpore fauorabilē proferēs vultū. Hec ille. Maxime aūt hec p̄rus conuenit iuuenib⁹. Ait em̄ Seneca ad Lucillum. epistola. xj. Uerecūdia in adolescēte bonuz signū est. Et idē epistola. xxvj. dicit. Nutriendus igitur pudor: qui q̄diu in aio durauerit: aliquis bone spei locus erit. Diuus q̄z Ambrosius in. j. de officijs inquit. In adolescentib⁹ verecundia velut quedā nature dos cōmendatur: t est prima disciplina. hec i ipso corporis motu: gestu t incessu tenēda est. habitus em̄ mentis cernitur in statu corporis. t vox quedā est animi corporis gestus vl' motus. In ipso quoq; corporis decore verecundia plus eminet. Hec ille. Qui etiā ibidem ait. Uerecundia est verba feda superfluaq; reprimere. Et Quintilianus libro. viij. de oratoria insti. dicit. Nihil est ad concilian/dum animos gratius verecundia. Et ideo Seneca in. ij. declinationū inquit. Efferat matrona oculos iacentes in terrā tc. Quod quidē faciebat matrona nostra virgo benedicta om̄i verecundia t pudore sancto repleta. Unde fuit illa mulier de qua Eccli. xxvj. dicit. Gratia super gratiā mulier sancta t pudorata. Ipsa em̄ adeo pudorata t sancta fuit q̄ nunq̄z aliquid vel minimū quod sancto pudori nō cōueniret peregit. imo nec vnq̄z cogitauit aut dixit. Seruauit nāq̄z illud Ambrosij in p̄mo de officijs dicēris. Pulcra virtus est verecundia t gratia suauis: que non solū in factis sed etiā in ipsis spectat sermonibus. vt nec modū p̄grediaris in loquēdo. nec quicq̄z indecorū resonet in p̄monesp̄culū nāq̄z mēris plerūq̄z in verbis resilget. Hec ille. Igitur verecundissima dei sponsa: tu nō fecisti sicut multe nostri tēporis virgines nuncupate que in portis manentes vl' per terras vagātes vultus hoim̄ inuerecūde aspiciunt. iuuenes libēter alloquūtur. cū eis rident: truphant t ludunt ac tactib⁹ t gestis dissolutis multa inhonesta faciunt. Un̄ postea nocte cogitant que in die viderūt vl' egerunt. Sed tu virgo honestissima demissis in terrā oculis incedebas. t adeo eras verecunda vt nō solū in vīone hominū sed etiam angelo⁹ erubescens quādo tibi in humana specie apparebant. Seruasti quoq; illō Diero. ad Eustochiū dicentis ppterea charissime hoc hortor: hoc moneo: hoc mādo vobis vt que xpi desponsate estis virgio. cui omnē castitatis vestre fidē vouistis. cui nullum preter ipm̄ amatorē cognoscere sub ire urē dedo estis pollicite. Uiri cuiuscūq; status: et sexus sanctitas exornet. etiā si Johanni baptiste equarentur i meritis: queratis effugere faciem. nec liceat secū dilectione ferueri alterius. Credatis experto. Nihil om̄ino est periculosius viro q̄z mulier. t mulieri q̄z vir. Uterq; palea. uterq; ignis. Dicā audacter. prechdolor dei tēpla. spiritussancti vasa. t deo dicata edificia nisi diligentissima seruētur custodia prostibula fiunt. t auferetur tā nobile depositum. tā preciosus thesaurus. irrecupabile rerus castitatis. Om̄i igit custodia seruet⁹. Super muros hierusalē ponant custodes. tota die ac nocte non tacebūt ne fur intret: ne spolia auferat que p̄mit⁹ recupari nō p̄nt. Hec ille.

¶ De decima p̄dictiōe spōse celestis q̄ dicit honestatis.

Decimū ornamētū quod i sponsa sua Gd requirūt magni p̄incipes dicitur t honestatis. s. interioris t exterioris. Non em̄ sufficit q̄ aliqua sit honesta in alio quantū ad voluntatē: sed etiā requirit honestas quātū ad euidentiā exteriorē. Honestas aūt extrinseca hois consistit in custodia sensuū t circūspectione t grauitate gestuū t actuū exteriorū p quā exteriorē grauitatez t honestatē p̄test fieri cōiectura de honestate interiori. q̄ habitus cognoscuntur p actus. ij. de aīa. t. ij. Polit. Unde Aristo. inqt iiij. metaph. Opus bonū t malū ab extrā in dicat q̄ le sit in anima. t. j. de anima idē phs ait. Anima simpler t intellectualis cognoscit per motū ac sensum: t p operatōnem sui corpis. t ibidē. Accidētia magnā partē cons/

ferunt ad cognoscendum qđ qđ est.t .xij. metaphi. Act⁹ specificāt habit⁹. glosa quoq; in c. nec aliqua .xxvij.q.j. dicit p exteriora interiora voluntas dignoscit. Facit ad ħ illa vulgaris sentētia. Aut; que ait .p exteriora cognoscunt interiora. ℌ. certos. Insti. de rerum divi. l. naturalē. ℌ. in his. ff. de acqui. re. do. l. fulcimus. ℌ. illud sciendum. ff. ex quibus cau. in poss. e. Arist. quoq; in .ij. priorum ait .p signa corporis nobis nota syllogizamur dispositiones animi nobis ignotas. Et Amb. in li. de offi. di. habitus mentis p statum corporis cognoscit. Prosper etiam in li. epl. epigramate xxij. inquit. Et opem specie clarescūt intima cordis. De actibus em exterioribus habent homines iudicare. clemen. exiui de paradiso. ℌ sapientes. de verbo; sig. Et ideo quādo ds hinc inde respicit mulieres: t quādo mulier nutibus oculo; aliqua signa facit viris vl' eos respicit impudice: signum est q eius animus est impudicus. t ħ crimen habebat Paris q scribens Helene: vt ponit Ouidius in epl'is dicebat. Et ibi p nutū signa tegenda dabā De quo vicio Aug⁹. in. c. Nec solo. xxxij. q. v. ait. non dicatis vos animos habere pudicos si habeatis oculos impudicos. quia impudicus oculus impudici cordis est nūci⁹. Hoc aūt ornamentū honestatis habuit excellētissime virgo benedicta que in omnibus actibus t gestibus suis circūspectissima t honestissima fuit. Unde Ambrosi⁹ in .ij. de virgi. ait. Nihil tumū in oculis Marie. nihil in verbis procax. nihilq; in actu verecundū fuit. Ipa em perfectissime adimpleuit illud consiliū Boffredi in poetria dicentis. Seruem⁹ honesta t mala vitemus. Unde de ipsa dici potest illud Sap. vij. t innumerabilis honestas p manus illi⁹. Et illa de se dicere potest illud Eccl. xxiij. Fructus mei: fructus honoris t honestatis. ¶ Quia aūt ē extrinseca honestas sine intrinseca parū valet. imo seruātes honestatē exteriorē: t habētes inhonestatem tē: sunt similes sepulcris dealbatis et ab extra depictis: que intus plena sunt cadaueribus mortuorū t oi spurcicia. licet a foris appareāt hoibus speciosa. vt in ēt saluator Matthei. xxiij. de phariseis. Ideo oportet q mulier nō solū sit honesta t incōtaminata in opibus: verbis t omnibus actibus exteriorib⁹. sz etiā in cogitationibus t desideriis intrinsecus ¶ Sciendū est aūt q fm leges ciuiles maior honestas requiritur in mulieribus qm in masculis. t ideo ex inhonestate punitur quādo/qm mulier t nō vir. vt notat glosa in. l. palaz ℌ que in adulterio. ff. de ritu nupti. Hāc aūt intrinsecā t extrinsecā honestatē habuisse virginem benedictā pater per responsionem eius sactam angelo quādo ei dixit Luc. j. Quomodo fiet istud qm virum non cognosco. qđ glosa exponit .i. in virginitate manere disposui: t virū nō cognoscere ppposui. Et ibidē ait glosa. Uide quata est Marie constantia. q licet salutata. licet confortata. licet cōmendata. potius tamen videtur nolle habere prolem qm pdere virginitatē. Et ideo de modo qrit: dicentis. Quomodo fiet istud? Bern. qm in quodam sermone inquit. O virgo prudens. O virgo cauta: quis te docuit deo placere virginitate? Que lex. que iusticia. que pagina veteris testamenti hoc capit? Nos legimus aplum dicentē. De virginibus preceptū dñi non habeo. consiliū aūt do. Tu vo nec preceptum nec consiliū. nec exemplū habuisti. Nec ille. Tanta aūt fuit honestas beate virgis q nunqm motū aliquē vel rebellionē carnis habuit. nec modicā incōtinentie cogitatiōem. immo eius honestas ab oīb⁹ in ea aspicientibus extinguebat vt supra dixim⁹ omnē libidinem quia vsq; ad medullas cordis ipsorum pene trabat. ¶ Pro conclusione vo nostri sermōis dico q beata virgo in hoc seculo post christū fuit exemplū t speculū omnis honestatis et bene viuendi. Unde illud Ben. j. Fecit de⁹ duo luminaria magna. luminare maius sz solem. t luminare minus .i. lunā. exponi pōt de xpo qui est sol iusticie. t de virgine benedicta que dr luna. quia sicut luna a sole recipit lumen. ita beata virgo splendorem lucis et gratie: ac normā recte viuendi suscepit a christo Et maxime in illo tempore quo cū eo cōuersata est. Unde doctor quidam grecus sup illud Lu. ij. Mater eius seruabat oīa verba hec conferens in corde suo: ait. Cōsidera prudentissimā mulierū Mariam vere sapie mirem qualiter scolaris sit pueri. Nō em vt puero neq; vt viro. sed vt deo vacabat. t illi⁹ voces t opa reputabat. Et idcirco nihil ex dictis aut factis ab eo incassum illi parebat. sed sic ipsum verbū prius in visceribus: ita nūc eiusdem modos t dicta concipiebat t in corde suo fouebat. t hec in puri contemplabat qđ expectabat in futuro clarius reuelandum. Et hac qđē tam regula t lege p totā vitā vtebat Hec ille. Erat aūt virgo Maria exemplar oīm virtutū. Un dr in sermone oīm sanctorum Virgo maria dei populū faciendo monebat spernere pituri lux⁹ secli. a lenocinio mortalis vite declinare: carnis pudiciciam cū vir-

Inferiora cognoscunt per exteriora

Maior sit honestas mulieris qm viri.

Maria speculus omnis honestatis

ginitatꝭ honore ītra cordis hospitia obſuate eamq; oīm ſtrutū regīnā fructū ſaluris ppe/tue ſociā eſſe angelozꝫ ſuis affirmabat exem/plis. Sicut aūt ſginitatis ⁊ pudicicie: ita ⁊ omniū aliaꝝ ſtutū norma fuit. Unde Am/bro. in libro de ſgi. inquit. Talꝭ fuit Maria vt ei⁹ vni⁹ vita oīm ſit diſciplina. ⁊ Hiero. in ſmone ad Paulā ⁊ Euſto. ait. Si placet vobis charissime talis ac tāta ſgo: placeat ⁊ opus ſtutis ei⁹ cui⁹ vita oīm diſciplina eſt. cui⁹ mores inſtituta ſunt eccleſiaꝝ. que ꝓtel/lit cūctis ⁊ ſupeminet vniuerſis. ⁊ infra. Tā ta erat claritas ſtutis ei⁹ vt alioꝝ vitaꝫ qđ ammodo obſcuraret. Et ħ eſt veriſſimū. Nā ſi beat⁹ Johānes baptiſta tāte fuit ſanctitatꝭ ſicut dicit Chryſoſtom⁹ vt omniū alioꝝ vi/tam redderet culpabilē. quid ſentiendū ē de matre altiſſimi? Et ideo Hiero. inqt. Sic in compatione dei nemo bonus: ita ⁊ in com/paratione mīris dñi nulla inuenit pfecta cre atura cuius ſtutibꝫ eximia cōprobet. Un⁹ eſt em̄ pater noſter q̄ eſt in celis. ⁊ vna ē ma/ter noſtra. Una eſt ⁊ forma ſtutū Maria. Et idcirco hāc im̄ itemini moribꝫ ſequimini caſtitatē ei⁹ ⁊ implorate auxiliū. Hec ille. et merito. Nā cū Therētius dicat in adelphis Exēplū Inſpicere tanq̄ in ſpeculo vitā hoīm iubeo atq; ex alijs ſumere tibi exēplū. Et Seneca ad Lucīllū ſcribēs ꝓſulat dicens. Elige tibi cui⁹ tibi placeat vita. Op⁹ eſt em̄ aliq̄ ad quē mores noſtri ſe erigāt. Niſi em̄ alicui⁹ regu/lam p̄uiam aſpicias: mores eligere nō vale/bis. Et Catho i ſuis documētꝭ. Multoꝝ ex/emplo diſce q̄ facta ſequris. Que fugias nob vita ē aliena magiſtra. Profecto oēs xp̄iani debēt ſibi p̄ponere añ oc̄los mētꝭ vitā hui⁹ ſa cratiſſime ſpōſe celeſtꝭ. tā q̄z irrephēſibile exē plar oīs pfectiōis: qđ dē fecit i humana ſpe cie vt ipa cū filio ſuo eſſet metrū ⁊ mēſura oī um alioꝝ. ſic fecit ⁊ in oīb⁹ alijs generꝫ ſpēb⁹ ſm ſniam phi. x. metaph. Jō Amb. vbi ſ. ait Sic nobis tāq̄ in imagie deſcripta ſginitas vitaq; Marie: inq̄ velut e ſpeculo refulget ſpecies caſtitatꝭ ⁊ forma ſtutꝭ. Hinc ſumatꝭ licet exempla viuēdi: vbi tāq̄ i exēplari ma/giſteria ſunt expreſſa ꝓbitatꝭ. q̄ qđ corrigere q̄d fugere. q̄d tenere debeatꝭ oſtendunt. Hec il/le. Et iō omes debem⁹ obſuare illud qđ inqt dē⁹ Exo. xxv. dicēs. Inſpice ⁊ fac ſm exēplar qđ tibi i monte monſtratū eſt. i. in altitudie vite glorioſe ſginis quā ego ab eterno ordi/naui ⁊ ꝓparaui vt eēt mihi ſpōſa. filijq; mei mater ⁊ ſpūs vtriuſq; habitatio digna ange lozum regina atq; oīm hoīm regīna ⁊ magi/ſtra. Cui ē honor ⁊ gl'ia i ſecla ſeculoꝝ Amē.

¶ Pars tertia huius ſermonarij qđ Mari ale appellat. In q̄ tractat de gl'iose matris dei noiatione. Hec aūt ps ꝓprio ac priculari no mine mare magnū dē ſgis nuncupat

Sermo primus

Omen virgi

Nota ꝓpria

a n nis Maria. Luc. j. Licet p/pria noia ponant ⁊ mutent p libito ꝓprie volūtatꝭ. C. ō mu ta. nomi. l. j. ⁊ iō de his nō curat. l. ſi q̄s i fun do vocabulo. ff. de lega. Primo vñ dr q̄ diſ/putatio de ꝓprio noie eſt relinq̄nda principi/bus. vt inqt glo. in l. receptricia. i ſ'bo voca/bula. C. de ꝓſti. pecu. Nā de noie ꝓprio q̄ fa/cri eſt nō pt reddi rō. vt ait Bar. i. l. ſi. §. penult ff. ad muni. Tñ alibi dr q̄ exp̄ſſio ꝓprij nois multū operatur. l. ſi ſeruus cōis. ff. de ſtipu. ſer/uo. l. fi. C. p quas ꝑſonas no. acqui. ⁊. l. ſi cui balneum. ff. qui. mo. vſufruc. amit. Itez ſo/ler dici q̄ magnū eſt p̄uilegiū vocari bono nomine. l. j. iuncta glo. in ſ'bo hāc. C. de ſumma trini. ⁊ fi. ca. ⁊ nihil mali eſt honeſti homi nis nomen aſſumere. l. facta. §. ſi mandata. ff ad trebel. Dicitur etiā q̄ ex qualitate nomis ꝓprij oſtendit ⁊ arguit qualitas ꝑſone. vt ait glo. in rubrica. ff. veteris in ſ'bo inſtitia/nus. ⁊ gloſa in prohemio ſexti. vbi ex nomie Bonifacij arguit q̄ erat bona facieſ. ꝓpter ħ eriam Accurſius florentin⁹ gloſator⁹ eximius multū gloziat de nomie ſuo in. d. l. facta. §. ſi in danda. ff. ad tre. in verbo cōditio. dicens ſe habere honeſtū ⁊ pulcrū nomen ⁊ q̄ voca/tur Accurſius. quia occurrit ⁊ ſuccurrit con tra tenebras iuris ciuilis. Eapropter beatiſ/ſima ſgo Maria merito gloziari poteſt de ſuo excellentiſſimo noie. ¶ Pro cui⁹ declara/tione eſt ſciendū. q̄ vt inqt beatus Tho. i. iij pte ſum. q. xxxvij. ar. ij. noia debēt ꝓprietati/bus rerum correſpondere. vt pater in nomi/nibus generꝫ ⁊ ſpecieꝫ. iiij. metaph. Ideo dici tur cōmuniter q̄ nomina debēt eſſe rebus cō/ſona. xxj. diſt. c. cleros. xij. q. j. c. clericus. xvj. q. j. c. ſi cupis. xxiij. q. j. c. pudenda. de pben. ⁊ digni. c. cum ſm apoſtolū. ⁊ inſti. de dona. §. eſt ⁊ aliud. ⁊ in auten. de conſu. §. ſed ſi q̄s ⁊. C. de epi. ⁊ cle. l. decernimus. ⁊ de offic. pre. vr. l. j. ⁊ de defen. ciui. l. defenſores. et. ff. de tutel. l. j. ⁊ in autē. de defen. ciui. in princ. col. ij. facit c. penitentia. el ſecundo. ⁊ ibi gloſ. de pen. diſ. iij. ⁊ lex a nullo. C. de feri. ⁊. l. ita vul neratus. in ꝓncipio ff. ad legē aquil. q̄ ſi hō

Nota ſummā conſola

regula locũ habet in nominibꝫ q̃ũcũq; rerũ multo magꝭ sortiret effectũ in nominibus a deo impositis. q significãt aliqd gratuitũ donum tali nomine diuinitꝰ datũ sicut Genes. xvij. dixit deꝰ Abrahã. Vocaberis Abraã. qr patrem multarũ gentiũ constituti te. Ait q̃ppe vocabat Abram p vnum a tm. t Matth. xvj. inquit xps Simoni. Tu es petrus: t sup hãc petrã edificabo eccl'iam meã. Dixit quoq; angelus Joseph sponso v̄ginis de nomine filij dei Mat. j. Vocabis nomẽ eius Jesum: ipe em saluũ faciet populũ suũ a pctis eorũ. Jesus q̃ppe saluator interptat. Quia ḡ nomẽ mris xpi ipositũ est a deo: vt inq̃t Hiero. sup Mattheũ t Ambr. in hymne de natiuitate v̄ginis. t Ber. sup Missus est. t Anselm. in li. de ꝯceptu v̄ginali. c. ij. t Bartho. de pisis. in li. brẽ v̄ginis. fructu. viij. ita q dici poterat v̄gini nascenti illud Isa. xlij. Vocabit tibi nomẽ nouũ qd os dñi nominauit. t Isa. lxij. A seculo nomen tuũ. Dixit q; illi deꝰ illud Isa. xlv. Ego vocaui te nomine tuo. Nomẽ etiã suum expressit angelꝰ dũ dixit illi Lu. j. Ne timeas Maria ꝛc. vñ poterat dicere ipe angelꝰ illo Isa. xlij. Vocaui te nomine tuo qd os dñi nominauit. Profecto nõ est dubitãdũ maximaq; esse nominis eius excellẽtiaz t pprietatẽ: qr emanauit ab illo q opus impfectois nõ nouit. c. maiores. ver. licet adhuc. extra de bapt'. Item qr nomẽ dei excellens t elegans qñ est verificabile in quacũq; ei⁹ pte. vt dic̃ glo. in. l. aurifigẽtiũ in pn. in glo. magnã. ff. de pac. t glo. in rubrica. C. de rei vxor actõe. Nõ imerito brẽ v̄gis nomen qd in q̃libet littera verificabile est ac multas denotat prerogatiuas excellentissimuz dicendz. Vñ ipsi v̄gini dicere possum⁹ illud ps. viij. Admirabile est nomẽ tuũ in vniuersa terra. Ipsa quoq; dicere potest illud Malachie. j. Ab ortu solis vsq; ad occasũ magnum est nomẽ meum in gentibus et in omni loco Nos ḡ de nomine eius dicam⁹ illud ps. lxxj. Sit nomẽ eius bñdictũ in secula. añ solẽ permanet nomẽ eius. s. in dei pdestinatõe. Ipsi q; virgini dicere possum⁹ illud Virgilij in. j. eneyd Semp honos nomenq; tuũ laudesq; mãebũt

Diuisio

De q nomine mris dei qd vt refert euangelista in vbis ppositis dr Maria. loq volẽtes: qr diuinũ animũ icitat. mẽtẽ intelligẽtes pparat. t memoriã artificiose reformat. vt pbat. ff. de doli except. l. j. in pn. vbi Albricus de rosate. t in pthemio inst. §. igitur post anquaginta ãnos t ibi glo. t per Senecam in libro epistolarũ xvj. epla. j. que est. lxxxix. quo ad totũ librum Ideo pponendo hunc sermonẽ tres ꝯsiderationes faciemus.

Prima appellabilis appropriatiõis
Secunda figurationis
Tertia vo significatiõis

¶ Pars pma hꝰ sermõis q dr appropriatiõis.

Nomen dignans

Data dei mr appellat Maria: quia in se habet pfectiõem t proprietatẽ q̃n/ B
qz lapidũ pciosoz q̃z noia incipiunt ab vna illaz q̃nq; straz ex quibꝰ nomẽ v̄gis componit. Per M. aũt denotat q ipsa dici potest Margarita. que est lapis preciosus. Mar
pulcer: candidus t clarus. qui vt dr in li. de garita
pprietatibꝰ rer habet virtutem absterſiuam qr mẽbra a supfluis humoribꝰ abstergit. t vtutem restrictiuã. quia fluxum sanguinis et ventris restringit. t virtutem cõfortatiuam qr cor debile confortat t fortificat: marie in periculis. Beata em v̄go Maria p gratiaz quã nobis infundit habet vtutẽ absterſiuã inq̃tum abstergit pcã pterita: hz vtutẽ restrictiuam inq̃tum animũ restringit ne fluat ad peccata futura. hz q; vtutẽ confortatiuã inq̃tum confortat t fortificat cor ptra mala presentia. Ista naz tria a deo t ab ipsa petere debemus Vñ sup illud Matth. xxvj. Dixit. iij. discipulis hymnẽ dicẽs. dic glo. tribꝰ vicibꝰ orauit vt nobis t a preteritis peccatis veniã: t a psentibꝰ malis tutelã: t a futuris periculi cautelam impetraret. Nõ solũ aũt p M. denotat q brẽ v̄go fuit margarita: sz etiã q ipa pciosam generauit margaritã ¶ Vñ sciendum est q vt inq̃t Isi. in li. ethimol'. xvj. Margarita generat in cõchulis marinis. t cõ appellatur margarita a mari. Certo ei tpe anni ipe concule ad litꝰ maris se trãsferũt t ibi se aperiũt t rorẽ celestẽ interſua viscera recipiunt ex cuius coagulatõe margarita generat. Ista codea siue cõcula fuit v̄go maria q̃ se aperuit vt rorẽ celestẽ recipet. t margaritã. i. xpm interſua viscera ꝯcipet. nã se aperuit qñ angelico nũcio cõsensum pbuit: vt sup eã ros spũs sancti descenderet ac illã fecũdaret cũ dixit Luce. j. Ecce ancilla dñi ꝛc. Et tũc generata est pciosa margarita. s. filius dei. De hac aũt spũs sancti rozatõe t brẽ v̄gis aptione pdictũ fuerat Isa. xlv. vbi dr. Rorate celi desuper t nubes pluant iustũ: apiat terra t germinet saluatorez O igit denoti xpiani cũ margarita ñ sit mittenda añ porcos. i. ũmũdos. c. nolite. x. q. iij. t. c. i mãdatis. xliij. di. t. c. nõnulli. de peni. di. j. fiat pcti immũdicia t p innocentiam mundi estote. sicut ille bonus negociator de q inquit saluator Matth. xiij. dicens q inuenta vna pciosa margarita vendidit vniuersa q̃ habuit

ꝛ emit eā. Debem⁹ ḡ oīa q̄ habem⁹ ꝺo vende re vt possim⁹ istā ꝑciosam margaritā nobis emere. Uendam⁹ itaq; coꝛp⁹ nim ꝑ macerati onez: animā nostrā ꝑ purificationē: ꝛ res mū diales ꝑ elemosynaz largitionē: ꝛ tpalīū cō/ temptionē. Ipa etenī margarita inq̄t ꝓ/ uer. viij. Qui me inuenerit: inueniet vitaz ꝛ hauriet salutē a dño. ¶ Scꝺa lra hui⁹ būdi/
L Adamas cti nois Maria est A. ꝛ denotat q ipa ē ada mas: q̄ vt ꝺr in ꝑdicto libro ꝺe ꝓprietatibus rez ꝺr gēma reconciliatiōis ꝛ amoꝛis ſm Dia/ scoꝛ. qz inē alias ꝓprietates habet ſrutem re cōciliatiuā ꝛ ad amorē inductiuā. Ipa em̄ be ata ihs reconciliauit humanū gen⁹ cum ꝺeo ꝛ amicicīā inē eos induxit. Un ipa inq̄t Ec/ cl'i. xxiiij. Ego mater pulcre dilectōnis ꝛc.
Rubin⁹ Deh aūt lapide ꝑciosō q̄ adamas appellat: ꝛ de alijs lapidibꝫ ꝑciosis tractat i. l. ſi. §. spe/ cies. ff. de publica. ¶ Tertia lra est R. ꝑ quaz denotat q ipa est rubin⁹ siue carbūcul⁹ q̄ est valde splēdid⁹: ꝛ hz ſrutē letificatiuā vt ꝺr in li. de ꝓprietatibꝫ rez. Ipa em̄ ḡtiosa ihs letos facit viuere ꝺeotos suos. Un illi ꝺice re possum⁹ illud Laī. j. Exultabim⁹ ꝛ letabi mur in te. vel ꝑt ꝺici ſm quosdā ꝺoctoꝛes. q ꝑ R. denotat q ipa generauit rubinū siue car bunculum: q̄ nascit in viscerib⁹ saphiri ha/ bentis splendoꝛē ꝛ coloꝛē celestē vt ꝺr in ꝑdi/ cto li. de ꝓprie. rez. Iste em̄ saphir⁹ figurat be atā virginē cui⁹ viscerib⁹ opatione spūssctī generat⁹ est rubin⁹. s. dñs nr̄ Jesus xps. Sz forte aliq̄s ꝺicet q ego in h̄ ope pono multa q̄ alij scriptoꝛes in suis opib⁹ posuerūt. et q facile est inuētis aꝺꝺere. vt inq̄t Phil'. ij. elē/ choꝛ. Cui ḡrādeo q qz inq̄t Boeci⁹ i. ij. lib. ꝺe disciplīna scolarīū. miserrimi ingenij ē sp
Inuen tis vri. inuentis vri ꝛ munq̄z inueniendis. Ideo i h̄ opusculo multa studui nō noua ꝺicere. qz ni hil ꝺictum: q̄n ꝓus ꝺicā. Nihil em̄ ē nouū sub sole nec valet quisq̄z ꝺicere hoc est recens iam em̄ ꝑcessit in seculis que fuerunt añ nos sed ꝓoꝛ nō est memoria: vt inq̄t Salomon Eccl. j. c. sed aliteꝛ q̄z a ꝑdecessoꝛib⁹ ꝺicta sūt curam componere: seruās ꝺocumētū Sene/ ce ad Lucillū li. vj. epl'az. epl'a. vij. ꝺicentis apes ꝺebemus imitari q̄ vagāt⁹ ꝛ flozes ad mel faciēꝺū idoneos carpūt. Deinde quic quid attulere ꝺisponūt ac ꝑ fauos ꝺirigunt Debem⁹ em̄ quecūq̄z ex ꝺiuersa lectione con gessim⁹ separe. Deinde aꝺhibita ingenij no stri cura ꝛ facultate in vnū saporē varia ista libamina cōfuꝺere. Hec ille. Preterea ad obiectionē superi⁹ factā possem respoꝺere illuꝺ qꝺ ponit Helinādus in cronicis suis. li. xxvj. ꝺicens q Uirgili⁹ cū ei obiceret ab emul' ꝛ inuidis q alienos ihs suo opi inse/ rebat. mꝺit magnaz esse viriū: clauē extoꝛq̄ re ꝺe manu Herculis. Itē ad cōfirmationē ꝑ ꝺictoꝛ ꝺico q imitat⁹ sum ꝺictū Phi. ij. me tha. ꝺicētis q nō solū tenemur agere gras il lis quoꝛ opionib⁹ aliq̄s cōtraꝺicerit: sz ꝛ his q̄ aꝺhuc supficiali⁹ enūciauerūt. Qꝺ ꝺecla/ rans cōmētatoꝛ ꝺic q nō tm̄ opteꝛ reꝺꝺere ḡ tias eis q̄ ꝺocuerunt nos veras opiones: vt sunt illi q̄ ꝺuenīūt nobiscū in opionꝫ sz eti am illis cū q̄bꝫ nō ꝺuenim⁹. Isti em̄ cū h̄ qꝺ ꝺixerūt exercitauerūt nostꝛ intellectū. ꝛ fece runt nos p̄ q̄rere p h̄ ſrutē aꝺ cōphendēꝺuz ſiratē. Et qꝺ ꝺixit phs i h̄. c. manifestuz est. null⁹ em̄ pōt ꝑ se inuenire artes operatiuas aut ꝛsideratiuas i maioꝛi pte. qz nō cōplēt nisi ꝑ vnuamētū poꝛis aꝺ seq̄ntē. Et nisi poꝛ fuisset nō esset sequēs. Hec cōmētatoꝛ. Aꝺꝺ positū aūt nostꝛ reuerrēꝺo: ꝺico q ꝑ quartā virginei nois lrām. s. J. denotat q ipsa est Ja Jaspis spis. q̄ vt ꝺr in li. xviij. ꝺe ꝓprietatibꝫ rerum reꝺꝺit hoiem ipm̄ ferentē tutū sine timoꝛ. Sic brā ihs facit nos securos ab oīb⁹ mal' ꝛ picul'. Jō ille q̄ hz aꝺiutoꝛiū brē ihs ei ꝺice re pt illꝺ ps. xxij. Non timebo mala qm̄ m mecū es. ¶ Per q̄rtā ho lram. s. A. denotat q D ipa est alletoꝛi⁹. q̄ vt ꝺr vbi. ḡ. aꝺ brā foꝛtu/ nam habendā ꝛ ꝛseq̄ndos honoꝛes ꝓꝺest. Sic brā ihs ꝛtribuit nob⁹ maꝛios honoꝛes Un Bern. i. q̄ꝺā ſmonē inq̄t. Si Mariaz ꝺiligēter inſpicias: nihil est ſrutz: nihil splē doꝛis: nihil gl'ie qꝺ ex ipa nō resplēꝺeat Nō solū aūt hoꝛ q̄nq̄z lapidū ꝑcioꝛ: sz eriā oi/ um alioꝛ i se ꝛtinet ſrutē. Ipi em̄ ꝺici pōt il lud Ezech. xxviij. Nis lapis ꝑcios⁹ oꝑi/ mentū tuū. Topazi⁹. i. alꝑis. crisolitus. omix berillus. saphir⁹. carbūcul⁹ ꝛ smaragꝺ⁹. trāſ sumptiue i. c. ꝓncipiū. §. oīs pēni. ꝺi. ij. Scꝺ endū q̄z q brā ihs cōparat lapidibꝫ ꝑciosis nō aūt lapidibꝫ simplicit. qz appellatiōe la/ pidum nō cōphendit margarita seu lapidē ꝑciosi ſm Bar. in. l. ſi. §. species. ff. de publi. ꝛ faciet lex. ꝛ ſi nō sunt. §. pueniam⁹. ff. de aur/ro ꝛ argē. lega.

¶ Pars secūda huius sermonis que ꝺicit figurationis.

O men brē ihs cōponit ex q̄nq̄ lit/
n teris. quia ipa est figurata ꝑ quinq̄ E
ꝺnas veteris testamēti: quaz nomi na incipiūt ab aliqua litteraz hui⁹ nominis Per M. denotat q figurata fuit ꝑ Michol michol que fuit vxoꝛ Dauid regis ꝛ peopheze. ꝛ ita tū placuit Dauid q cum diu fuisset extra re

gnuz israel noluit cõiũgere amicicią cũ Abner pncipe militie ppli israel: nisi pri9 sibi p/sentaret eã: vt dicit̃.ij. Re.iij. Sic beata virgo intãũ placuit altissimo q̃ fili9 dei p sub/tractionẽ gre exilẽs extra regnũ mũdi noluit illud ingredi p incarnationẽ: nec amicicią conũgere cum pmo hoie z eius delicẽtibꝫ: nisi pius ipa ꝙgo nasceret i mũdo. Michol em interpretat pietas: z ipa fuit pietate plenissima. Per. A. significat̃ q̃ fuit figurata per

Abigail Abigail: q̃ etiã fuit vxor Dauid. Cũ ei Nabal carmeli9 vir ei9 esset rustic9 z male rñdisset nunciis Dauid: ppposuit dauid ipm occidere z dom ei9. Atvbi intellexit ħ Abigail obuiauit dauid cũ multis muneribus et humilibꝫ verbis ipm placauit: vt habet̃.j. Reg.xxv. Sic beata ꝙgo cognoscẽs dei esse iratũ ꝛ gen9 humanũ obuiauit ei multis ꝛ fructib9 ornata: et humilitate sua ipm placauit.

Rachel Per. R. denotat̃ q̃ ipa figurata fuit p Rachel: que fuit vxor Jacob: z genuit Joseph: qui interpretat̃ saluator: vt habet̃ Gen.xxxij. Sic beata ꝙgo genuit christũ saluatorẽ mũdi. Per

Judith J. denotat̃ q̃ ipa figurata fuit p Judith: que vrtute castitatis occidit Holofernẽ: vt habet̃ Judith.xiij. Sic btã ꝙgo merito sue humilis ꝙginitatis interfecit lucifer ꝓncipẽ demonũ ꝛterẽs ei9 ptãtem. Per. A. denotat̃ q̃ ipa

Bolach figurata fuit p Abisach sunamitez: que fuit electa sup oẽs filias israel tãq̃ pulchrior ꝛ delectabilior ad misterãdũ ꝛ seruiendũ regi dauid: vt habet̃.iij. Re.j. Sic btã ꝙgo fuit electa sup oẽs mulieres ad ministrãdũ regi celesti. vñ ipa inq̃t Eccl.xxiiij. In habitatõe sancta coꝝ ipo mistraui. Sciebat em de9 ipam futurã esse bonã ministrã. s. nõ q̃rẽtẽ gl'iam ppriã: sz ei9 cui mistraret. sic faciũt boni ministri. c. si fuerit. de ꝛse. di.iij. Ipa aũt virgo fuit mistra respectu filij dei: cui sedule mistrauit. vñ Aug. in sermone de assumptiõe inq̃t Mariã siquidẽ ꝛ opis exhibitiõe ꝛ fidei veritate ministrã xpi fuisse itelligit oĩs q̃ sane sapit. Q̃ pecerte mistrauit q̃ hũc i vtero gessit: partuq̃ pfusum aluit ꝛ fouit aci pplexio reclinauit: i egyptũ q̃z fugiens abscondit: et oẽm ei9 infantiã pscuta est p matris affectu ita vt vsq̃ ad crucẽ i qua ia viz pfectũ vidit cum pendẽtẽ: ab ei9 nõ recessit cõsectatu. hec ille. ¶ De hoc etiã inq̃t Bern. in quodã sermone. Dia opa mistrãtie erga filiũ beata ꝙgo ministrauit. nã ipm virginea carne vestiuit: eũ lacte de celo mistrato potauit ꝛ pauit. ipm nouẽ mensib9 in suo vtero hospitata fuit: eũ ꝙ infantiã infirmũ non solũ visitauit. sed etiã oĩa officia hũilitat̃ illi exhibuit. Ab ipo in crucis carcere ligato nõ recessit. eius q̃q̃ sepulture interesse voluit. Dicit̃ quoq̃z beata ꝙgo maria mistra dei respectu nr̃i ꝛ ideo honorãda est a nobis respectu ei9 q̃ illã fecit ministrã: cuius est mistra. c. baptismus. de ꝛse. di.iij. Administrator em bene admistrans habet̃ loco dñi. l. q̃ fundũ. ℌ. si tutor. ff. p empto. Sciẽdũ ĝ est q̃ de9 ipi mistre sue cõmisit officiũ mistrãdi ꝛ dispẽsandi oĩs elemosynas ꝛ gr̃as q̃s de celo in terrã ad nos mittit vñ Bern. inq̃t i quodã ser. Quia tu dign9 nõ eras cui dare filius: datus est marie: vt per eã accipias quicq̃d habes. Intantũ em eam deus dilexit vt nihil nos habere voluerit q̃ p man9 eius nõ trãsirer. Ipa aũt non est auara sz liberalis ꝛ larga. vñ Prouer. vlti. dr̃ de illa. Manũ suã aperuit inopi: ꝛ palmas suas extendit ad pauperes: dedit q̃z predã domesticis suis: ꝛ cibaria ancillis suis. Ipa em habet administrationẽ plenã ꝛ liberã q̃ idẽ importat ꝑm Bar. in. l. inter bonoꝝ. ff. de admi. tu. Et ideo scies q̃ administrato: negligẽs punit. iuxta no. p glo. ꝛ Bar. in. l. mancipia. C. de seruis fu. sollicite circa nos officium sue plenarie administratiõis exercet. ¶ Non solũ autẽ fecit eã de9 elemosynariã suã: p quã nob pauperib9 ꝛ esurientibꝫ dedit panẽ illũ celestẽ q̃ de seipo inq̃t Joh. vj. Ego sum panis viuus qui de celo descẽdi. sz etiã fecit ipam cellariã suã. Habet em de9 cellã vinariã. i. spũs sancti abundãtiã: in qua introduxit beatã ꝙginem ꝛ fecit eã suã dispẽsatricẽ. vñ ipa ait Can. ij. Introduxit me rex in cellã vinariã. De ista aũt cella ꝓpinat hec sancta mistra vinũ dulcissimũ illis qui sunt i via ad aliqualẽ satietatẽ: illis ꝙo q̃ sunt in patria ad plenã ebrietatẽ. Ideo ipa inq̃t eis illo cõmune puerbiũ Bibite leti dum vina fluũt. ꝛ illud Can. v. Bibite amici: ꝛ inebriami charissimi. Sci q̃ sunt in via sunt amici sui: sz illi q̃ sunt i patria sunt charissimi. Amici ĝ bibũt: sed ebrii/rissimi inebriant̃. qz scis q̃ i mũdo sunt dat gr̃am spũscti ad iustificationẽ: illis vero qui sunt in celo dat ad pfectã fruitionẽ. De q̃b9 inq̃t ps. Inebriabunt̃ ab vbertate dom9 rue ꝛ torr̃te voluptat̃ rue potabis eos. Vel pt dici q̃ dei amici sunt angeli q̃ sunt sibi itimo amore ꝛiuncti. sancti ꝙo q̃ sunt i patria sunt deo chari: qz etiã illi sunt ei p amorẽ ꝛiucti sicut ãgeli. ꝛ sunt chariores: qz nature ꝛformitate ꝓpinq̃. ꝛ sunt charissimi: qz charissimo ꝓcio sunt empti. Quib9 inq̃t apls. j. Chor. vj. c. Empti em estis ꝓcio magno: glorifica/

re ⁊ portate deū in corpe vestro. Angeli ergo qui sunt amici bibunt: quia ex visione diuinitat⁹ suas delectationes hauriunt. Hoies ꝙo qui sunt charissimi ebrij sunt. nam bibūt quādo suas delectatōes hauriūt ex visiōe diuinitat⁹: ⁊ rebibūt qñ delectatōes suas hauriunt ex visiōe hūanitatis. Ebrietas em̄ nō causat ex vno haustu: sz ex frequēti actu bibē di. qz igit̄ sancti bibūt ⁊ rebibūt: ideo ex cōtē platiōe diuinitat⁹ ⁊ hūanitat⁹ xpi ebrij dicū tur. btā igit̄ maria vel spiciēt̄ibꝫ amorē mūdi: ⁊ sitiēt̄ibꝫ ac vel ideranti amorē dei dat po culū. s. vinū spūsancti: qđ generat iternā locū ditatē: iuxta illud ps̄. qđ notat glo. in. l. j. ff. de pi. ⁊ co. rei ven. s. Vinū lerificat cor hois. Itē generat mūdiciā ⁊ puritatē. vñ Zacha rie. ix. 6z. Herminās ꝙgies: generat q̄z pcī amaritudinē. Jō Can̄. viij. inq̄t ipsa virgo. Dabo tibi poculū ex mirrha cōditū. Expel lit q̄z curas ⁊ afflictōes. Unū de isto vino pos sum⁹ moraliter exponere illud Tibulli poe te diceñ. Sepe ego tētaui curas expellere vi no. ⁊ illud Ouidij. j. de arte amandi. Cura fugit multo diluiturq̄ mero. ⁊ illō Horacij in odis li. j. Nūc vino pellite curas. Istud aūt vinū spūsancti hec diuina cellaria abūdā ter ⁊ copiose ꝙpinat ⁊ effundit. Jō ipi dicit Can̄. v. Umbilic⁹ tu⁹ sicut crater tornatilis nunq̄ idigēs poculis. Ipa em̄ est crater tor natilis inq̄tū circūcirca sp vadit vt inueniat cui infundat. Oz em̄ aduersari⁹ noster diabolus tanq̄ leo rugiens circūit querēs quē devorет. j. Pet. v. ⁊ c. nulli. iij. q. j. iō ipa sp circūit querēs quē saluet more bonor medi corū: q̄ circūeunt ciuitatē curādo egros. exq̄ appellant circūitores l. si duas. §. grāmati ci. cū ibi no. ff. de excu. tu. Itē est nunq̄ indi gens poculis. qz nūq̄ euacuat⁹ sz sp plena in uenit. Ista aūt cellaria eodē cibo nos pascit q̄ ⁊ se: ⁊ eodē potu nos reficit q̄ ⁊ seipam. vñ ipa inq̄t de suo cibo ⁊ potu Can̄. v. Comedi fauū cū melle meo: ⁊ bibi vinū meū cū lacte meo. Tūc em̄ fauū cū melle comedit qñ xp̄z in suo vtero gestauit: in q̄ fuit cera carnis et mel diuinitatis. Tunc etiā vinū cū lacte bibit qñ spūsctus ei⁹ animā iplenit vino celestis gre: ⁊ ei⁹ carnē pfudit lacte ꝙginalis pudici cie. Et eodem mō ipa nos pascit fauo mellis qñ facit nos delectari in xpo i cera sue hūani tatis: ⁊ i melle sue diuinitatis. Sil'r potat nos vino ⁊ lacte qñ dat nob spūalē leticiā in mē te ⁊ mūdiciā in carne.

¶ Pars tertia hui⁹ sermonis que dicitur si gnificatiōis.

Medi cidictm̄ tur circū itores

Lōum devotos doctores nomen ꝙginis componit̄ ex quinq̄ litte ris ꝓpter q̄nq̄ bñficia que ꝛtulit mdo: que icipiūt ⁊ vna ipaz fra rū. Per. M. ei significat̄ q̄ ipa ē mediatrix nr̄a. i. inter nos ⁊ deū. Quia em̄ p media se dant discordie ⁊ lites dirimunt̄. l. anticiā. ff. si pars here. pe. Jō hoies a deo discordātes de bent beatā ꝙginē mediatricē interponere vt pacē cum creatore suo possit reformare. Ipa nanq̄ nata est mūdo vt p filiū suū humanū genus recōciliaret deo. Ante em̄ q̄z ꝙgo ma ria esset in mundo tanta erat discordia inter deū ⁊ hoiem, ppt̄ pcm̄ ꝓmorū parentū q̄ nul lus q̄tūcūq̄z sanct⁹ ⁊ iustus audebat accede re ad deū p gl'ia impetrāda. Sed oēs ex hac vita decedētes ad infernū descendebāt: boni ad limbū: mali ꝙo ad eternā penā infernalē Beata aūt ꝙgo sua mediatiōe nob mirifico dia ipetrauit ⁊ grām atq̄ gl'iam: iuxta illō ps̄. lxvij. Suscepim⁹ de⁹ misericordiam tuā i medio templi tui. i. beate ꝙginis: q̄ multiplicit̄ dicit mediū siue mediatrix. vñ Bern̄. in quodā sermōe inq̄t. Mediatrix est maria inter so lem ⁊ lunā. i. xp̄m ⁊ eccl'iam. Primo q̄ est me diatrix nr̄e saluatiōis: iuxta illō ps̄. De⁹ aūt rex noster añ secula opat⁹ est salutē in medio terre. Qđ exponēs Bern̄. in ser. pēthecostes inq̄t. Operat⁹ est ihesus salutē in medio terre id est in vtero ꝙginis marie: ad quā sicut ad mediū ⁊ sicut ad causam. ꝛ ex ⁊ ad negocium singuloꝝ respiciūt ⁊ q̄ habitāt i celo ⁊ q̄ habitāt i terra ⁊ q̄ i inferno: ⁊ q̄ nos p̄cesserūt nos q̄ nō sum⁹ ⁊ q̄ nos seq̄nt̄: ⁊ nati natoꝝ ⁊ q̄ na scent̄ ab illis. Qui in celo sunt vt restaurent̄: qui sunt in inferno vt eripiant̄: qui nos p̄ce cesserūt vt ꝓphete fideles inueniant̄: qui se quent̄ vt gl'ificent̄. Idcirco beatā te dicēt oēs generatiōes genitrix dei: regina celi: domina mūdi: q̄ generatiōibꝫ cūctis vitā ⁊ gl'iam ge nuisti. In te reperiūt angeli leticiā: iusti gra tiā: pctores veniā. In te oculi tot⁹ creature merito respiciūt: qm̄ de te ⁊ i te benigna ma nus oīpotētis dei quos creauerat recreauit

¶ Scdo est mediatrix nr̄e ꝓiūctiōis ⁊ vnio nis: qz nos disiūctos ⁊ divisos a deo illi ꝓiū git ⁊ vnit. Et sic btā ꝙgo sapit vim copule: de cui⁹ natura ē ꝓiūgere ⁊ copulare diuersa. l. j vbi notat̄. ff. de iusti. ⁊ iu. l. re cōiūcti. ff. de le. iij. ⁊ ponit̄ media iter diuersa: vt notat̄ ru brica. ff. de iu. ⁊ fac. igno. vñ Bern̄. in sermone assumptiōis dr̄. Precios⁹ mun⁹ terra nr̄a direxit in celū: vt dando ⁊ accipiēdo amicici arū felici federe copulēt̄ur humana diuinis

z terrena celestibꝫ. hec ille. Et q̄ztū ad ꝫ bea/ta ẏgo appellat sol Lañ. vj. Sic em̄ sol sup̄ se hz tres planetas supiores: z infra se tres ife riores: ipe in medio est ꝫstitut⁹. sic brā ẏgo nō hz sup̄ se nisi tres i trinitate psonas. sz in fra se hz tres stat⁹ saluādoz. s. ẏgines: conti nẽs z iugatos. z ipa est i medio ꝫstituta plurimꝫ gẽs z vniẽs illos tres stat⁹ brissime tri nitati. ¶ Tertio ē mediatrix nre iustificatio nis. Demones em̄ nram iustificationē ipe/ diũt vel suis repsentatiõibꝫ nos ifestādo: vl' in bonis opibꝫ nos ipediẽdo: vl' a finali pse/ uerãtia nos retrahendo. Sed virgo maria oia ista ipedimẽta expellit: z tõ nrãz iustifica tionē pficit. De demõibꝫ aũt inqt ps. loq̄ns de. Posuisti tenebras z facta est nox: in ipa pertrãsibũt oẽs bestie silue Catuli leonũ rugiẽ tes ꝛc. Deũ subdit meditatio ẏgis. Oztus ē sol. i. ẏgo maria. cui⁹ ozt⁹ tria bona fecit. p/ mo em̄ expulit oẽm tentationẽ dæmonũ. z tõ subdit. congregati sũt. s. leones. i. dæmões ad fugiẽdũ: z in cubilibꝫ suis collocabunt. i. i ĩ/ ferno absondent. Secõ hoiem reddidit ex peditũ ad bonã opatiõz. tõ subdit. Exibit hõ ad op⁹ suũ. i. libere z expedite faciet opa me/ritoria. Tertio redit ẏrutẽ pseuerãdi vsq; in finẽ. z tõ subdit. z ad opatiõz suã vsq; ad ve sperã. ¶ Quarto est mediatrix nre reconcilia/ tiõis. Pctõz em̄ efficit inimic⁹ dei ꝓpter pec/ catũ carnalis ꝛcupie vl' suphie aut auaricie Ista aũt dei mediatrix hos ĩimicos dei sepe reconciliat dũ eos ad pniam̄ reuocat. Jõ vo/ cat luna Lañ. vj. Luna em̄ imutat aerẽ: est vicina terre z dñat sup̄ mare. sic z ẏgo ma/ ria aerẽ imutat q̄n supbos z elatos ad hũli tatẽ reuocat. Est vicina terre q; pata est aua ris extinguere auaricia. cupiditatis terrene Dñat sup̄ra mare: q; extinguit z exiccat aq̄s carnalis ꝛcupie. Alq̄ em̄ maris est lucida sz amara: sic z carnalis ꝛcupia videt hẽ iocun ditatẽ sed generat amaritudinẽ. vñ Ouidi⁹ in. ij. de arte amãdi inqt. Qõ iuuat exiguuz pl⁹ est qõ ledit amãtes. Preponãtq; aio mł ra ferẽda suo. Sed ad ꝓpositũ nr̄m meli⁹ per Salomonẽ puer. v. dr. Fau⁹ distillãs labia mere trícis: z nitidi⁹ oleo guttur ei⁹. ecce aq̄ clara. sequit. nouissima aũt ei⁹ amara q̄si ab sinthiũ: ecce aq̄ amara. Prop̄e ista tria inqt brā ẏgo Eccl. xxiiij. ꝓmo q; sup̄ mare ambu lat dũ ait. In fluctibꝫ marꝫ ambulaui. scõo q; colla supboz calcat dicẽs. Et oĩm excellen tiũ z sublimiũ colla ꝓpa ẏrute calcaui. et ter tio q; ipa ĩferiores ptes terre penetrat dicẽs. Penetrabo ĩferiores ptes terre. Tũc em̄ su/ pra mare ãbulat q̄n carnalẽ ꝛcupiam i nob⁹ sup̄peditat. tũc ẏo supbo z colla calcat et do/ mat q̄n supbos ad hũilitatẽ ĩclinat. tũc autẽ ĩferiores ptes terre penetrat q̄n ꝓfundatos ĩ amore terrenoz gra sue mutatiõis ab oĩ ter/ rena cupiditate imutat. ¶ Quinto est medi/ atrix nre intercessiõis. Jpa em̄ p nob q̄tidie intercedit. tõ Bern̄. in ler. de annũciatione ait Si ad dñũ patrẽ vereriz accedere: ad filiũ fu/ gie: q; hũc tibi fratrẽ maria dedit. sed si forte in ipo maiestatẽ vereris diuinã: ad mariã re curre ĩ qua est hũanitas pura: z ipa exaudie tur ꝓ sua fuerẽtia. ¶ Sexto ipa ē mediatrix cõiatiõis: q; cũ adhuc eet i mõdo cõiabat cũ sctis q̄ erãt i via: z cũ illis qui erãt i patria. z q̄ztũ ad ẏ ꝓt appellari firmamẽtũ qđ ēt me/ dio aq̄z que sunt sup celos z q̄ infra. Ben̄. j vbi dr. Fecit dñs firmamẽtũ i medio aq̄rũ. i. scõz q̄ sunt in via z q̄ sunt i pria. Jpa em̄ rã q̄z media cõiauit cũ vtrisq;. Nã cũ supioribus q̄ sunt in patria habuit cõmodã ẏrutuz pfectionẽ. cũ inferioribꝫ ẏo q̄ sunt in ẏ mun do habuit meredi cõditiõz: cũ supioribꝫ ha/ buit securitatẽ ꝛ calum: cũ inferioribꝫ ẏo ha buit possibilitatẽ ad meritũ. cũ supioribꝫ ex/ ultationẽ: cũ inferioribꝫ ẏo cordis cõpassio/ nẽ. ¶ Secũda ĩa noĩs brẽ ẏginis est. A. per quã ĩgnificat q; ipa est auxiliatrix nostra. tõ Aug⁹. in quodã ler. inqt. Dña nra auxilia/ trix nra tuo filio nos recõcilia: tuo nato nos recõmẽda: tuo fílo nos repzesenta. fac bñdi cta p gra quã iueniſti: p rogatiuã quã me/ ruisti: p misericordiam quã pepisti: vt sicut te me diante filiꝫ tuꝫ dignat⁹ est pticeps fieri infirmi tatiz miserie nre. sic q̄z te intercedẽte ptices nos faciat glie z btitudinis sue. hec ille. Be/ ata igit ẏgo fuit adiutrix siue auxiliatrix nre redẽptiõis: z ẽ auxiliatrix nre iustificatiõis. ꝓmo em̄ fuit auxiliatrix nre redẽptiõis q̄ztũ ad q̄ttuoz genera causaz. de q̄bꝫ tractat ꝓbs in. ij. phisi. ꝓmo q̄ztũ ad cãm efficiẽtẽ: q; illuz genuit q̄ nram salutẽ opatus fuit. Dicit em̄ iuriste q; idẽ iudicat de eo q̄ est causa alicui⁹ act⁹: sicut de ipo actu. l. qđ seru⁹. ff. de condi. cau. da. z. l. q̄ occidit. §. in hac. ff. ad. l. aqui. añ penul. §. si cõseruũ. ff. vi. bono. rap. l. si ser/ uus fuũ. §. insulã. ff. si seruꝫ. ven. z. l. videa/ mus. §. fi. ff. loca. Secõ q̄ztũ ad cãm mate/ rialẽ: q; de suis visceribꝫ nre redẽptiõis mate riã mistrauit. Nã pars dr ẽ pozcio visceruz ipi⁹ mlieris. l. j. §. ex hoc. ff. de vẽ. inspi. ideo aũt dr mater xpi: q; materiã mistrauit in ge neratiõe ei⁹. fm Jsid. ix. ethimo. z Archid. i c. inuenta. xxvij. q. ij. tertio q̄ztũ ad cãm fo/

M Media trix inter cessionis

M Maria auxilia/ trix

Media tria reco/ ciliatiõis

malē: qz p suā sanctā ꝯuersationē nobis exē/plū bene viuēdi pbuit. quarto qz tū ad cāz fi/nalē: qz ad brītudinē ꝙleqndā nob a deo da/ta fuit. vñ dr Apoc. xij. q in capite eiꝰ est co/rona duodecī stellarū: qz oēs sctī p ipam sūt coronati. ¶ Scdo ipa ē auxiliatrix nre iusti/ficatiōis. Circa cuiꝰ adiutoriū tria sūt vidē/da. s. qz efficaciē adiuuat: qliter: t ppē q nos adiuuat. Pmo qz efficaciē adiuuat. multi em sunt q̄ aduuāt sz nō efficaciē: aut qz non pūt aut qz nesciūt aut qz nolūt: t istorū vanū est auxiliū: qz nō dicit factū nisi efficaciē duret. l. si alia. ff. de sola. t alibi dr q̄ ꝺba debēt intel ligi cū effectu. l. j. ff. ne ꝙs cū q̄ in ius vo. nō ie. Ipa aūt habet adiuuandi posse: qz est mr oipotētie. Eccī. xxiiij. In hier'm ptās mea. habet adiuuādi nosse: qz est mater sapientie Pꝛouerb. xxiiij. Sapiēs mulier edificat do mū suā. habet adiuuādi velle: qz est mr miseri cordie. Jdo dr Eccī. xxiiij. Mater pulcre dilectiōis t timoꝛis t agnitiōis t sctē spei. Ip sa em est tātē potētie q̄ dēmonibꝰ est ad terro rē. iō dicit mat timoꝛis. Est tāte sapie q̄ errā/tibꝰ est ad directionē. iō dicit mater agnitio nis. Est tāte miscdie q̄ dspantibꝰ ē ad spem ideo dr mr scē spei. Itē qz auxiliū btē ꝙginis est necessariū frigidis t tepidis: ideo qz eos ad dei amoꝛē inflāmat. dr mater pulcre di/lectiōis. t qz est necessariū psumptuosis: ideo qz eos suo timoꝛe humiliat: dr mr timoꝛis. t qz est necessariū ignaris: iō qz sua sapia eos illustrat. dr mater agnitiōis. t qz est necessa riū pusillanimis: iō qz eos ad spem venie re ducit: dr mater sancte spei. ¶ Secūdo vidē/dū est qliter adiuuat. Ipa q̄dē adiuuat ho/minē in oīi statu. s. in vita: in moꝛte: t post moꝛtē. vñ canit eccīa. Maria mater gratie mater miſicoꝛdie. Adiuuat em in vita tam bonos qz malos. bonos. s. i gra cōseruādo: iō dicit Maria mr gratie. malos ꝺo ad mise/ricoꝛdiā dei p pniam reducēdo. iō dr mr mise ricoꝛdie. Adiuuat etiā in moꝛte ab oīb⁹ insi/diis diaboli pregēdo. iō subdit. Tu nos ab hoste ptege. Adiuuat post moꝛtē aīas. s. in suis manibꝰ suscipiēdo: t eas ad celū dedu/cēdo. iō subdit. t hoꝛa moꝛtis suscipe. Libera/ri aūt ab ipa regratiant ei dicētes illō Eccī. lj. vbi q̄liter eoꝛ ait. Liberasti me em multi/tudinē miscdie tue a rugiētibꝰ ꝑpatz ad escā ꝛc. ¶ Tertio vidēdū est ppter que adiuuat Circa qd notādum est q̄ plura sunt ꝑpter q̄ nos adiuuare teneī. Et pmo ppter abunda/tie sue cumulū. Si q̄s em diues fuerit t vi/derit fratrē suū necessitatē hīe: t clauserit ab eo viscera miscdie: nō est in eo charitas dei. s. Joh. iij. Quāto etiā aliās est dittioꝛ tāto ab/undātius debet bona sua indigētibꝰ cōicare. iuxta illud Tobie. iiij. Si multū tibi fuerit abundāter tribue ꝛc. Sz brē ꝙginī dr Pꝛo uerb. vlt. Multe filie ꝙgregauerūt sibi di/uitias: tu ꝺo supgressa es vniuersas. Ergo no bis indigētibꝰ pauperibus t famelicis teneī de suis abūdātijs subuenire. vñ illi dicere pos/sum⁹. Pasce fame moriētē: si nō pauerz oc/cidisti. c. pasce. lxxxvj. di. Necare em dr q̄ ali mēta ꝺnegat. l. necare. ff. de libe. ag. Et illud qd̄ ait Amb. in. c. sicut hi. xlvij. di. Nō mi/noꝛis est criminis q̄s hīnti tollere cū possis et abūdās sis indigētibꝰ ꝺnegare ꝛc. ¶ Secūdo nos adiuuare teneī ppē debitū. Ipa enim hoīb⁹ multū teneī: qz ppē eos hz q̄cq̄d hz. qz vt ipos redimeret t plene brificaret xpus de ea icarnat⁹ est. Et ido sum⁹ i casu quē ponit glo. in. l. metū. la. ij. §. sz licz. in ꝺbo ope mee ff. qd̄ me. cau. di. Equū est vt si habes bonū ꝑpter me: t ego habeā ꝑpter te. Nos igit illi tenemur: qz p ipam sum⁹ recōciliati. ipsa ꝺo nob teneī: qz ppē nos est effecta mr dei. t pr ꝺns obligatio est ad antidota vt bñ facienti bñfaciam⁹. l. aq̄lius regul⁹. ff. de dona. t. l. sz t si lege. §. cōsulunt. vbi gl. ff. de pe. her. t ob ligatio naturalis: vt inq̄t glo. in. l. ex hoc iu/re. ff. de iusti. t iu. Et nos illi tenemur sicut li/bert⁹ exēpt⁹ a fuitute teneī patrono naturali ter exhibere opas. l. si nō sortē. ff. libert⁹. ff. de cōdi. inde. Et hāc rōnē tangit Aug⁹ in q̄dā ſmone di. O maria multū gaudeo: multuz audeo: multū qz gaudiū: multaqz mihi auda/cia est. Mira loquar: sz sic ꝺe est. Nos ei ri/bi teqz nobis mira vicissitudo cōsederat. vt sqz p nob habeas id esse qd̄ es: nos ꝺo p te id esse qd̄ sum⁹. Si em nulla pcessisset nra trans/gressio nō eet secuta nra redēptio. t si necessa riū nō esset redimi pcōrē nō esset necessariū parere redēptoꝛē. Ut q̄d em fieres mr salua/toꝛis si nulla esset indigētia salutz? ¶ Tertio nos adiuuare teneī ppter cōmissum officiū Electi em ad officiū tenenī illud petētibꝰ im partiri. l. puidēdū. §. j. C. de postu. Sicut i sūl ꝺr in pꝛoꝛibꝰ. l. iij. §. Hēditū. ff. de dāno. infec. imo etiā si nō petāt tenenī defendere. l. si non defendat. ff. de penis. Sed quod maꝰ est etiā in casu quo oppꝛessus esset contēt⁹ sponte penā pati adhuc debet defendi. l. nō tm. ff. de appel. Et hoc ex quadā naturali pi/etate puenit: vt ibi in textu t glo. Possum⁹ aūt beatā ꝙginē appellare auxiliū ordinariū quo militāte cessat extraoꝛdinariū. s. aliorū

D Adiu/uat effi caciter

P Qualiē adiuuat

scõz. Facit ad hoc.l.i cause.la.ij.ff.de mio. Et ideo oñs dñt in necitatibꝫ suis ad eã recurrere tanq̃ ad matrẽ.q; sicut mr subuenit necessitatibꝫ filij ꝛ eũ alere tenek ꝛ educare si indiget.l.si qs.§.patres.ff.de libe.agno.ꝛ.l. ius naturale.ff.de iusti.ꝛ iu.ata ipa cui cõmisit⁹ officiũ maternũ erga nos tenek nobis succurrere. vñ illi dicere debem⁹ illud qđ cantic di. Mõstra te eẽ matrẽ.c. Nemo g̃ se reputet pauperẽ nec in miseria pmaneat cum sit amic⁹ ꝛ filij⁹ dñe tam diuitis ꝛ potẽtis: sed cõfidẽter ad postulandũ ipi⁹ adiutoriũ pergat. De⁹ em̃ de ea pfidẽs oes gras faciendas sibi cõmisit.ꝛ ipa officiũ suũ diligẽter facit: rabũdãter gras distribuit: sciens q̃ maledict⁹ dz dispẽsator auar⁹ cui⁹ dñs ẽ largus. Jtẽ oibus succurrit: nã adiuuat tribulatos dãs eis patrẽtiã. de q̃ Prouerb. vlc. dz Cõfidit in ea cor viri sui.ꝛ sequit. de nocte surrexit vt.s. tribulatis subueniat. Adiuuat etiã tentatos dans eis victoriã. vñ subdit ibidẽ Dedit predã domesticis suis. Adiuuat q̃q; in dei amore famelicos dãdo eis refectionez liternã. ideo subdit. ꝛ cibaria gallis suis. Et q̃bꝫ bis colligit q̃ bta ṽgo habet q̃ sdã famulos ꝛ ancillas. ꝛ isti sunt boni laici q̃ pcepta dei custodiũt. q̃bꝫ dat cibaria: q; cibo diuine gre eos pascit. Habet etiã q̃ sdã domesticos ꝛ isti sẽ boni religiosi ꝛ viri pfecti ꝛ brẽ ṽginis deuotissimi q̃ in castitate viuũt: ꝛ ist̃ domestic⁹ eis suis dat pdã: tũ q; magnis diuitijs spũa lib⁹ eos ditat: tũ q; de hostibꝫ suis victoriã eis pstat: tũ q; mũdũ carnẽ ꝛ diabolũ i pdã eis donat. De talibꝫ q̃z domesticis bte ṽginis subdit in pdicto.c. Omes domestici eius vestiti sunt duplicibꝫ. q; aias eoz vestit multiplici ſtrute: ꝛ corpa cãdore inocẽtie. ¶ Quarto ipa bñdicta ṽgo nos adiuuat ppr̃ suũ animũ viscerosum. q; em̃ fuit de regali stirpe pgenita: ideo fuit pietatis opibꝫ dedita. Nã iquit Ouid. ij. de ponto. Regia crede mihi res ẽ succurrere lapsis. Cõuenies hoi est homiñ seruare voluptas. Nõ cessat g̃ nos adiuuare hec regina pietate ꝛ amore castitatis plena: nec ñras misias fastidio hz. q; vt ait Gualther⁹ i alexãdriade. Uer⁹ amor miserꝫ nũq̃ fastidit amicũ. Qz ṽo sit pietate plena manifestũ est. nã diuina pietas noue mẽsibꝫ i ei⁹ vtero hitauit: ꝛ tõ ipam totã pietate pleuit. vñ Berñ. in quodã ser. in ãt. Quid mirũ si pietatẽ exhibet viscera pietatis? Nõne q̃ pomũ i manu sua tenuerit dimidia die re liq̃ diei pte pomi fuabit odorẽ? Quãtũ g̃ vi scera illa ſtr⁹ pietatꝫ affecit: in q̃bꝫ noue mẽsibus diuina pietas req̃euit. nã ꝛ añ mẽtẽ q̃z vẽtrẽ replenit: ꝛ cũ ex vtero pcessit ab ei⁹ animo nõ recessit. hec ille. Mozes em̃ a cõiũcto fozmanẽt. ꝛ iõ dz. Si cũ bono bon⁹ eris. l. ediles §. q̃d g̃. vbi glo. ff. de edil. edic. ꝛ §. cogitãdũ in fi. in auc. de mona. coll. j. ¶ Quito nos adiuuare tenek ppter diuine liberalitatẽz impẽsuz illi bñficiũ. Si em̃ de⁹ ĩrãtũ illi fuit liberalis nõ dz nob ipa eẽ auara: sed de plenitudie nobis effundere quã accepit. ð qua ipa inquit Eccl. xxiiij. Jn plenitudie scõz detẽtio mea Et fuare dz illd apl⁹ Petri sue. j. canõice. c. iij. Sic accepistẽz gram̃ i alteruz illã admiñistrates sic boni dispẽsatozes multiformis gre dei. Sike nãq; etiã facit imparoz in. l. qs gras. post pn̄. C. de of. pfec. pre. af. vbi desiderat impartiri subditz de illa miscõia quã sibi fecit de⁹. Jn figurã aũt q̃ beata ṽgo libenter effundit ꝛ cõicat gras qs accepit legit. iij Re. j. q̃ Bersabee filio suo Salomõ regnũ suis pcibus ipetrauit. Bersabee iterpratur pute⁹ satietatẽz. Putens aũt noster. i. anim⁹: aut est sic⁹ aut lemiplen⁹. pute⁹ ṽo bte ṽginis fuit plen⁹ ꝛ supplen⁹. Jõ de sua plenitudie nob dz effundere ꝛ nob filijs suis tanq̃ bona mr celeste regnũ suis pcibus impetrare ¶ Possum⁹ q̃z aliã rõnẽ assignare: q̃ dz inmẽtiõis. Jpa em̃ grãz dei quã humanũ genus amiserat inuenit. Un̄ illi dictũ fuit Luc. j. Jnueniſti gram̃ apd̃ deũ. ꝛ iõ tenek illã nob restituere. qz dz in. c. si qd iueniſti. xiij. q. v. Si qd iueniſti ꝛ nõ reddidiſti: rapuiſti. et i c. multi. eadẽ. q. ꝛ cã scriptũ est. Multi sine pcto esse putãt si alienũ qđ inuenerint tenẽant: ꝛ dicũt. de⁹ mihi dedit. cui habeo reddere? Diſcãt h̃ pctm̃ siłe esse rapine si qs iuẽta nõ reddit. ꝛ ad idẽ facit. l. falsus. §. q̃ alienũ ff. de fur. vbi Bar. dicit q̃ iuenies alienũ falconẽ tenek illũ portare i ppatulo ꝛ nõ sb mãtello: als reputabit fur. Et ideo bta ṽgo nõ debet gram̃ quã iuenit occultã tenere ſz nob ppalare ꝛ reddere. vñ Alex. de ales sup Lunãr ipi. Bram̃ quã pdicim⁹ iueniſti nõ tibi soli retinẽdã: ſz nobis ſtituẽdã. ¶ Tertia littera sui nois est. R. p quã significat q̃ ipa est restauratrix ꝛ reparatrix ac recõciliatrix nostra: q̃ ita repauit genus humanũ vt nũc sit fortius q̃z esſz ante: q; lapsa repata cõiter sunt fortiora. c. fideliores. l. di. ꝛ de peni. di. iij. c. rez. Repari aũt dz qđ est totaliter deperditum vel diminutũ: vt in auc. de man. pn̄. in pn̄. col. iij. De h̃ aũt bñficio a mre dei recepto loquẽs Aug. in sermone de natiuitate ṽginis inq̃t. Mater generis nr̃i penã intulit mõ

S

Jnuẽta reddere.

T Maria restauratrix

genitrix dñi nostri salutē attulit mundo. an
trix pcti Eua: auctrix meriti Maria. Eua
occidēdo obfuit: Maria vinificādo profuit
peussit illa: sanauit ista. hec ille. ⁊ Bern. i q̄
dam ser. ait. Hec est beata illa maria que to
tius orbis reparationē ⁊ liberationez obtinuit
salutēq̄ hoim ꝑtransiit. cui dictū est. Ne ti
meas maria: inuenisti em gram quā q̄rebas.

U ¶Quarta ſra nois est ꝑ quā significat
q̄ ipa est illuiatrix nra. fm em Hiero. maria
trepta illuiata vl illumiatrix. fuit em ꝑmo
ipa illumiata. vñ de ipa dici potest illd Ysaie
xviij. Sicut lux meridiana clara est. ⁊ illud
ij. Reg. xxiiij. Lux auroze oriente sole mane
absq̄ nubibꝫ rutilat. Habuit g̃ intellectū ma
gis elenatū ⁊ illuiatū q̄z aliq̄ vnq̄ habuerit
pura creatura. sup Neronē q̄ habuit peritiā
oīz artiū liberaliū ⁊ mechanicarz. sup Aristo
tilē q̄ oim elemētoz ac naturaliū rez noticiā
habuit. Quapꝛopt regula i natura nūcupa
tur. vñ cōmētator auerrois sup. iij. de aia: de
ipo inqt. Credit q̄ iste homo fuit regula i na
tura: quē natura inuenit ad demonstrādā vl
timā pfectionē i scia totꝰ nature. hec ille. Itē
illumiata fuit sup Platonē: q̄ subarū separa
rum cognitionē habuit. Sup Ptolomeū re
gem egypti: q̄ astroz oim noticiam acq̄siuit.
Sup Moysen: q̄ creaturaz nouit originē.
quā Arest. ignorauit. vt volūt theologi in ij
di. j. viditq̄z deū facie ad faciē. vt dr Nume
ri. xij. Sup Stephanū q̄ vidit celos aptos
Act. vij. sup Paulū: q̄ raptꝰ fuit vsq̄ ad ter
tiū celū ⁊ audiuit archana q̄ nō licet hoi loq̄.
ij. ad Thess. xij. sup Dauid: q̄ fuit fm theolo
gos in. j. sen. di. ij. eximiꝰ pphaz: eo q̄ altio
ra pphetauit. sup Johem baptistā: q̄ fuit plꝰ
q̄z pphā: vt ait saluator Matth. xj. sup Jo
hannē euangelistā. de quo August. inqt. Si
paulo altius intonasset totus mūdus eū ca
pere non potuisset: qñ dixit In pncipio erat
verbū. Et breuit concludēdo ꝓgo brūdicta ha
buit oēm sciam atq̄ cognitionē quā vnq̄ ali
quis hoim habuerit vl habebit. Habuit em
tātā cognitionē creatorꝭ vt i ipa cognitōe oīa
alia cognosceret: vt verificaret in illa illd ps
In lumine tuo videmꝰ lumē. Ait em Greg.
in. iij. dial. Quid est quod nesciat ille q̄ scit
scientē oīa. Facit ad hoc dictū Arist. in iij. de
aīa: in pn. vbi ait: q̄ potētia sensibilis perce
pto obiecto excellēti ipedit. postea i actu suo
circa obiectū minimū: vt ptz de his q̄ postq̄
viderūt solē nō pnt videre minima. Potentia
aūt intellectualis est econtrario: nā postq̄ intelle
xit sublimia facilꝰ intelligit ifima. Et ideo brā
ꝓgo que ad tātā cognitōz dei fuit sublimata
q̄ a nullo intellectu creato cōprehēdi pt: nō so
lū excessit i lumīe intellectꝰ oēs hoies: sed etiā
fm aliq̄s: vt refert. s. Bernardꝰ in q̄dragesimali de euāgelio eterno i ser. secūde feriePꝰ
dñicā olinaz. dū erat in vētre mris fuit i ma
iori ⁊ sublimiori statu contēplatiōis q̄z vnq̄z
aliq̄ pura creatura fuerit i erate pfecta. ⁊ licz
in vtero sicut ⁊ ceteri cōiter dormiret: attn somnus q̄ sepelit i nob liberi arbitrij vsum n̄ fuit
in ipa. vñ dicere poterat illd Can. v. Ego dormio ⁊ cor meū vigilat. s. in cōtēplatiōe. Nec
mirādū si h̄ aīa debitā erate habuit. nā beatꝰ
Nicolaꝰ in infantia lactās. ij. iiij. ⁊ vj. feria
lac sumere nolebat. sctūs ꝙo Brūdictꝰ in pu
ericia cepit miraculis choruscare. Johes q̄z
baptista: vt inqt Amb. sup Lu. ꝓ cognouit
xpm in vtero mris. nō natura sz gra: q̄ etiā i
erate q̄nq̄z annoz fugit mūdū ⁊ irauit deser
tū. Si igit illi habuerūt vsum rōis aīe debi
tā erate: q̄ est cōiter septē ānoz: vt h̄ i. c. j. de
delic. pu. ⁊ p doc. i. c. ois. de peni. ⁊ re. ⁊ in. c. in
uenis. de ꝙson. multo magz de brā ꝓgie altio
ri ⁊ excellētiori mō ista credēda sunt: p illam
suiam Bern. i epla ad lugduneñ. Qd aliꝭ
licz paucissimis ē cōcessū ꝛc. Sedo ipa est il
lumiatrix nra: q̄s in fide ⁊ in oī frute illuiat
⁊ iō nomē maria qd significat idē qd illumi
natrix nra cū sit nomē amicicie ⁊ bñficētie de
bet vnūquēq̄z ad illꝰ amoreꝫ attrahere. Si
em vt ait Quid. i li. de pōto. nomē amicicie
barbara corda mouet: q̄rū dz corda nra at
trahere hoc nomē amicabile illumiatrix nre
ꝓginis gl'iose: De ipa em dici pt illd Lu. ij.
Lumē ad revelationē gētiū ⁊ gl'iam plebis
tue Isrl. Cui nasceri dixit deus illd Isa. xlix.
Dedi te in lucē gētiū: vt sis salꝰ mea vsq̄z ad
extremū terre. Jō ipa inqt Eccli. xxiiij. Illu
miabo oēs sperātes i dño. ¶Quinta ſra nois
bre ꝓginis est A. ꝑ quā significat q̄ ipa ē ad
uocata nra. qñ aūt hō bñs aliquā cām hz sa
pientē ⁊ bonū aduocatū: pt sperare q̄ de sua cā
victoriā reportabit: ⁊ ꝙsequēter cito ius suū
obtinebit: vt innuit ter. in. l. quidēdū. in pn.
C. de post. Hanc g̃ dignissimā aduocatā bñ
tes letari debemꝰ ⁊ exultare. q̄ ipa causas no
stras coram deo assumēs ipas sapiēter incipit:
inceptasq̄z multis allegatiōibꝫ defendit: ⁊ de
fensas ad pspērū finē deducit. Primo em sa
pienter incipit captādo benivolentiā. s. in ex
ordio. qd est ꝓpriū boni aduocati: q̄ qlibet
bonus orator debet in exordio reddere audi
torem attentū ⁊ benivolū: vt ait Tullius in
rhetorica vetere. Vicioslum aūt est i aduoca

Aristo. regula nature

no sinevlla benivola pfatiõe iudici cãm erpo
nere.l. ff. de ori. iu. Scõo ilinuat nr̃am mi
seriã. vltio pcrit dei miscdiam. iõ figurata
est p illã mulierẽ sapiẽtissimã q̃ dixit ad Da
uid. j. Reg. xxiij. Sic angel⁹ dñi. sic. t dñs
mec̃ vr vr nec maledictiõe nec bñdictõe mo
ueãs. De⁹ em̃ ẽ rãte bonitat̃ q̃ nec nr̃is bñdi
ctiõib⁹ ecrollit̃: nec nr̃is pctis. t maledictõib⁹
mouet. Deiñ subdit. Oẽs morimur. t q̃si aq̃
dilabimur q̃ nõ reũrunt. Ecce ilinuatio nr̃e
miserie. hois em̃ spũs ẽ vadẽs. t ñ rediẽs: vt
inqt ps. iuxt illõ Sap. xvj. Cũ exierit spũs
nõ reuertet. Deinde subdit. Reduc abiectũ
tuũ. i. petrõẽ quẽ abiecisti p culpã; reduc per
tuã miscdiam. ecce iplorat̃io miscdie. Scõo
causas nr̃as mult̃ allegatõib⁹ defendit pmo
sapie ẽbo nõ nimis plixo. sic solẽt facere ad
uocati dicẽtes iudici. dicã vnũ ẽbũ. p causa
mea. t postea multa dicũt: vt ait glo. in. l. ãti
q̃as. in fi. C. de vsu fruc. Tales aũt nimis lõ
gi. t verbosi solẽt assessoribus esse odiosi: vt ait
Bal. in. l. prime. ff. de his q̃ in testa. delẽ. dicẽ
em Jacob bneuẽtan⁹ sui li. c. lvij. Inuidiã
generat. t lõgus tedia pmo. Bnitas ẽo est
amica iuris. ff. quib⁹ ibi. bneui pmone. t scri
ptas: in. j. ostitutiõe codic̃. t oĩs moderni
bnitate delectant̃: vt ait glo. i rubrica. ff. q
met⁹ cau. t idẽ pbat̃ p. l. fi. C. de pci. imp. off.
t in. l. ampliorẽ. ff. i refutatoribus. C. de appel.
Ipa ãt aduocata nr̃a cõpendiosis. t sensu ple
nis pmõibus animũ iudic̃ celestẽ ad suũ votũ
clinat. iõ significata est p Abigail: cui dixit
Dauid. j. Re. xxv. Bñdictũ eloquiũ tuũ: t
bñdicta tua q̃ phibuisti me ne vleiscerer me
manu mea. Ecce audiui vocẽ tuã: t honora
ui faciẽ tuam. Scõo aduocat pietat̃ signo.
vñ Bern. sup Lan̄. ait. O hõ secur accessũ
hẽs ad ẽũ vbi habes matrẽ añ filiũ: filiũ añ
patrẽ. fili⁹ oñdit patri vulnera. t lat⁹: mater
ostẽdit filio pect⁹ vbera. Nulla ãt ibi pote
rit eẽ repulsa vbi tot sunt charitatis isignia.
Tertio aduocat scirat̃ merito. Si ei merita
alior scõr. p nob apd ẽũ itercedũt: multo
forti⁹ merita illi⁹ q̃ plenitudinẽ obtinuit me
ritor. t gr̃ar: vt hz Lu. j. poterũt nob diui
tã gram impetrare. Quarto aduocat ardenti
desiderio. Desideria em̃ scõr. sẽ itercessiões
p nob ad deũ. iõ Danieli dixit angel⁹. ix. sui
li. c. Vir desiderior. es. Et ipa ẽgo dr̃ Lan̄. ij
Dũ esset rex i accubitu suo nard⁹ mea dedit
odorẽ suauitat̃. Nard⁹ ẽ herba calida. t mlt̃
odorifera: t significat ei⁹ desideria iflãma
ta q̃ ad ẽũ ascendũt: ac gratũ sibi odorẽ faci
unt. Tertio pncipal̃ ipa virgo causas nr̃as
ad pspẽrũ finẽ pducit. ¶ Tunc aũt aduocat⁹ y
cãm suã ad ẽbũ itũ finẽ pducit q̃n ẽ sollicit⁹ t
penit⁹ abs q̃ iuria gratiosus. Pmo sollicit⁹
q̃ vigilãtibus. t nõ dormiẽtib⁹ iura bueniũt:
l. si pupill⁹. ff. de his q̃ in frau. cre. vñ Lin⁹ in
l. j. C. de iu. t fac. ig. p illũ rectũ dr̃ Nota che
porcha lenta nõ mangia de pere nicie. facit. l.
bonor. C. q̃ admitti ad bo. posse. pos. Scõo
perit⁹ eẽ debet. q̃ aduocat⁹ illitteratus non ad
mittit̃ ad aduocãdũ. l. nemini. C. de aduoca.
diuer. iudi. facit. l. ij. C. de postu. Tertio req̃
ritur in eo gratiositas: q̃ reddit iudicẽ fauo
rabilẽ. quẽ bonũ ẽ hẽre. l. denũciasse. als̃ icipit
q̃ rixari. ff. ad. l. iul. de adul. iuncta. l. apertissimi. C. de iudi. Dz ãt aduocat⁹ eẽ diligens
t sollicit⁹: iuxt illõ Quidij. iij. de arte amãdi.
Is q̃ pfitebit̃ adsit facũdus. Causam sepe cli
entis agat. q̃ si ex negligẽtia sua succũbit in
cã: tenet̃ satisfacere clientulo suo dãnũ passo
fm sniam doctor: maxime Hosti. in sum. in
ti. de postu. §. q̃s postulat̃. ver. dixit ñ Azo
t §. qd̃ ptinet. ff. Itẽ ad officiũ. t in ti. de pe.
§. cui ofitẽdũ. ff. aduocat⁹. t §. quib⁹. ff. q̃d
de aduocat̃. Debet etiã eẽ sapiẽs. t prit⁹ scies
inuenire iura q̃ faciũt. p sua cã. q̃ si eã perdat
ex sua ignorãtia. t impitia ac imprudẽtia: ad
stitutionẽ tenet̃ fm sniam doctor: maxime
Host. vbi. s. facit. l. idẽ iur̃. ff. ad. l. aqui. t
c. ad aures. de eta. t quali. t. l. ij. t ibi glo. ff.
q̃d q̃s iur̃. Debet etiã eẽ gratiosus cor̃ re
ge t familia regi: q̃ si odiosus eẽt nil pficer.
Ut ei ait Breg. i pasto. c. ij. Difficile ẽ vt q̃
tulibet recta denũciãs is q̃ nõ diligit libenter
audiat. t Sene. in li. x. declamationũ iquit.
Magna debet eẽ eloquẽtia q̃ inuit̃ placeat.
Oñ aũt aduocat⁹ has habẽs cõditiões offi
ciũ suũ bene pagit: valde est cõmẽdãdus t re
muneratiõe dign⁹. vñ dr̃ in. l. laudabile. C.
de aduo. diuer. iud. Laudabile vitec̃ hoim
necariũ aduocatõis officium pmijs optet re
munerari. t sunt ẽba ipator̃. q̃ etiã in. l. ad
uocati. C. de aduo. diuer. iu. ait. Aduocari q̃
dirimũt ambigua facta causar̃. sueq̃ defensi
onis viribus in reb⁹ sepe public̃ ac p̃uatis la
psa erigũt. t fatigata reparãt: nõ min⁹ pui
dent hũano generi q̃ si pliis t vulneribus pa
triã pentes q̃ fuarẽt. Nec em̃ solos nr̃o ipio
militare credim⁹ fi los q̃ gladijs clipeis t to
racibus vtunt̃: sz etiã aduocatos. Militant
nãq̃ patroni cãr̃ q̃ gl'iose vot̃ ofisi munimi
ne labozatiũ spem vitã t posteros defendunt
hec ille. Fuit aũt t ẽ talis aduocata ẽgo ma
ria. de q̃ ps. xliij. loquẽs Dauid deo inquit
Astitit regina a dextris tuis. ecce quãte sollĩ

citudis ẽ ⁊ dilgẽtie.nõ em̃ vel ad horã recedit:sz a dextris dei sp stat ⁊ p pctõrib⁹ orat.sequit.in vestitu deaurato.ecce quãte sapie est Per auz em̃ in sacra scptura itelligit sapia diuia.de q dr Sap.vij. Infinit⁹ est thesaur⁹ hoibus. Alij em̃ scti habuer auz.i.diuinaz sapiciã.sed null⁹ fuit vestit⁹ auro:nisi beata ygo maria. Tũc em̃ diuina sapia auro ispaz vestiuit qñ nouẽ mẽlib⁹ i ei⁹ vtero habitauit Sequit.circũdata varietate.ecce q̃nte gr̃e nã cozã rege ⁊ ei⁹ familia intrãt ẽ gratiola q vões eã circũdãt associãt ⁊ honorãt. In celo ei tot sunt varietates q̃r sunt scrõz ordines:q trãq̃ domicelli ⁊ domicelle reginã suã associãt matrẽq̃z dñi sui veneranᵗ. De qua Bern̄.in q̃dã ser.inq̃t. Aduocataz pmisit pegrinatio nẽ:q tanq̃z iudicis mr supplicit ⁊ efficaciter negocia nra ptractabit.ppea canit ecclia in illa antiphona:quã dr cõposuisse Johes damascenus di.Eya g aduocata nra illos tuos misicordes oculos ad nos cõuerte.s.in pnti nobis impetrãs gratiã filij tui:⁊ futuro vitam eternã Amen.

¶ De eadẽ beatissime ygínis noiatiõe Sermo secũdus.

Oc est nomẽ

b meũ. Exod.xij. Inq̃t magister Bartholo.pisan⁹ in li.brẽ vir ginis:fructu.viij.loquẽs de nomine mris dei:nõ solũ ex noiã iterptatõe sed etiã ex cõpositiõe lrazz apper hui⁹ nois excellẽtia. Ut em̃ i noie iesu filij sui q̃nq̃z lre cõtinent:sic ih̃ noie maria totidẽ sunt lre ei⁹ pfectionẽ ostẽdẽtes. Prima lra M.misericordiam ostendit ⁊ pietatẽ ei⁹:qua plena est ois terra. A. altitudinẽ pcplatõis:q̃ ptinue i deũ fert R.religiositatẽ i cultu:hitu:⁊ in oi ei⁹ motu. I.inocẽtiã ei⁹ ⁊ puritatẽ.sz A.affluẽtiã exprimit grazz. Uel alit cõphẽdẽdo cursũ vite sue M.dr mirabilitatẽ pceptiõis ⁊ natitatz ei⁹ A.acceptionẽ eius in dei matrẽ. R.rectitudinẽ q̃ ad oẽs vite act⁹. I.imitationẽ pfectissimã ⁊ pformitatẽ ad xpm. A.altitudinẽ gradus:q̃ sup oẽs est i gl̃ia sublimata. Et n̄ solũ lre sed etiã sillabe declarãt eius magnitudinẽ Sunt em̃ due sillabe ⁊ vna lra.pma sillaba ma dicit maternũ affectũ Marie ad fideles scdq̃ ri.demonstrat rigorẽ ei⁹ ad demones. A. vo lra acceptiõz precu nrazz a deo ipl⁹ iteruẽtiõe odit.hec ille. Et tõ bta ygo merito põt dicere vba themaz nri.h̃ ẽ nomẽ meũ.s.excellẽtissimũ ⁊ iocũdissimũ atq̃z suauissimũ Nõ em̃ ẽ de ill de q̃b⁹ dr i eplis Quid. Noia sunt ispo pene timẽda sono. Nec̃ terribile sic̃ fuit nomẽ hectoris.de q̃ idem poeta vbi.s.inq̃t in psona penelope. Noie in hectoreo pallida sp erã.sed nomẽ est amoroso sum ⁊ dulcissimũ.vt Bern̄.inq̃t. O nomẽ gl̃iose ygínis suauissimũ nomẽq̃z iocũdissimũ certe nõ sum dign⁹ te noiare.sz si nõ sum dign⁹ ppt me:sum dignus ppter te.q̃ tu es digna noiari ⁊ ab oib⁹ amari ⁊ reuereri.q̃ p te gr̃az acq̃rim⁹:gl̃iaz ipetram⁹.p te maria frangunt vincula:solunnt debita:vincunt vicia:solidant cõfracta recupant pdita:renouant vetera:roborãtur infirma:magnificant mĩa:exaltant ifima icepta pmouent:ifacta pficiunt:pfecta cõseruant:dẽmões fugant:purgat cor:mens refulget:⁊ anim⁹ inflamat.liquelcit pect⁹:dulcescit gust⁹ ⁊ decorat aspect⁹. hec ille. De q̃ gl̃iose ygínis triũphãti noie adhuc tres ꝓsiderationes faciem⁹.

Prima dicet causatiõis.
Secũda dr̃iuatiõis.
Tertia vo iterptatiõis.

¶ Pars pma hui⁹ smõis q̃ dr causatõis.

Ro exceditiõe pme pris bzeuissi me q̃rit q̃re mat dei appellata sit maria:cũ potius videat q debuerit appellari Eua.q̃z Beñ.ij.dr. Et vocauit nomẽ ei⁹ eua:eo q esset mr oium viuẽtiũ.si g illa appellata est eua q̃ erat mat oim viuẽtiũ vita nature:multo fortiꝰ illa beatissima ygo debuit appellari Eua:que est mr oim viuẽtiũ vita gr̃e. Eua em̃ interpt̃at vita ¶ Rñdeo q dr voluit matrẽ suam appellari mariã nõ solũ rõnibo allegaz in pcedẽti sermone:sz etiã multz alijs assignãdis in tribꝰ sequẽtibꝰ sermõibꝰ.tetiã in scda ⁊ tertia pte hui⁹ smõis.q̃ q̃dẽ noie significat q ipa ẽ pissima mr oim fidelĩũ.vt etiã declarabili seqnti smone pte pma. Noie aũt eu evocari non debuit.cui ipa ygo bñdicta i re ⁊ effectu p̃ria fuit p oia:vt inq̃t Alber.sup Miss⁹ ẽ.c.liij.di. Eua em̃ dãnat:maria saluat.vñ ipla nomen eue mutauit. Illa em̃ oẽs homies generat in mundũ:ista in celũ. Illa mr carnalis: ista spũalis. Illa mr miserie:ista mr misedie Illa pncipiũ mortalitatz:ista pncipiũ regeneratõis. Illa gram pdidit:ista gram inuenit Illa trãsiuit ⁊ nos trãsire fecit de gr̃a i culpã: ista nos surgere fecit de culpa i gr̃am. Illa delatere viri dormiẽtz facta:ista de corde dei vigilantis. Illa viro suo occasio fuit pditiõis: hec viro suo aditus ad redemptiõis. Illa desponsat origo corruptaz:hec despõsat mãsura ygo ygínũ. Illa pma ygitatẽ pclidit:ista

Excellẽtia nois marie

Quare dicitur maria

ma ygritatẽ deo ꝺsecrauit. Illa a diabolo deceptaista ab angelo edocta. Illã diabol⁹ vicit ꝑ humilitatẽ: ista diabolũ vicit ꝑ hũilitatẽ. Et sic ꝓpꝛie mirauit nomẽ eue. hec ille. Ideo ꝙm ygitẽ erozat ecclia di. Sumens illud aue gabriel⁹ oze funda nos i pace mutãs eue nomẽ. Si ḡ vbi res pene eade est: qñqꝫ sunt dilã noia. l. diffinũ⁹. C. de agrico. z cẽsi. li. ij. multo magꝭ vbi fuit tãta diuersitas debuit eiã ẽ noim varietas.

¶ Pars scda hui⁹ ꝟmõis q ꝺ derivatõis

B Ueri nõ merito põt vñ ꝟ nomẽ

q Maria deriuet. dicit em iurisco/sultus in. l. j. ff. si cer. pe. Bonũ est pulꝫ ad interpratiõz ꝟboꝝ pueni/

Iuriscõ/sulto/ am⁹ pauca de ipi⁹ tituli significatõe tractare vbi dicit glo. ꝓma ꝙ ꝟ spectat ad bonũ doctorẽ ait oia tractare de deriuatõe z significatõe rei. ideo l. l. j. ff. de iu. z iu. legislatoꝝ inqt. Iuri operã datur ꝑus nosse oportꝫ vñ nomẽ iurꝫ descẽdat. z alibi ꝺ ꝙ bonũ est argumẽtũ a deriuatõe siue ab ethymologia z alliõe vocabuli. l. q. §. appellata. ff. si cer. pet. z. l. j. ff. de acqui. pos. z insti. de testa. i ꝓ. z glo. in. l. turgurij. ff. de ꝟ. sig. exẽplificat in multꝭ subdẽs ꝙ vocat hanc argumẽtationẽ ex denoiatione vel ex vi noĩs. ¶ Querẽdũ est igit ꝓmo de deriuatõe noĩs mris dei. Et rñdet ꝙm oĩs doctores ꝙ deriuat a mari. qꝛ sicut oĩa flumia intrãt mare z exeũt ab ipo: vt ꝺ Eccs. j. ita oĩes gratie diuĩe intrãt in btã ygine: iuꝛ illud Iero. ad Eustochiũ. Leterꝫ ꝙ ptes grã stat: marie ꝟo tota se infudit gre plenitudo ab ipa aũt ygine nob cõicant. vñ Aug⁹. i q. dã sm̃one ait. Gratia plena es o maria quã apd deũ ĩuenisti. z hãc ꝙ totũ mundũ diffundere meruisti. De hac deriuatõe loquẽs Albertus vbi sup ait. Dicit maria: qꝛ sicut i mari est oĩm aquaꝝ cõgregatio: ita in ipa est cõgregatio oĩm graꝝ. vñ ꝺ Ben. j. Cõgregatiões aquꝝ vocauit maria. loc⁹ ḡ oĩm gratiarũ vocat maria. hec ille. ¶ Sciẽdũ ḡ ꝙ i maria tria ꝑnt cõsiderari. s. ꝓmo origo fontiũ. secũdo pleitudo aquꝝ. tertio amaritudo saporũ. Primo igit mare est origo oĩm fontiũ et fluuioꝝ: z ab ipo fluũt diuerse aque. sic a maria que est principiũ omniũ gratiaꝝ fluũt et emanãt diuerse gre. A mari quidẽ fluũt aq̃ pureales z fluuiales: z sil̃iter a maria de qua Lan. iij. dicit. Fons origo puꝛ⁹ aquaꝝ vi uentiũ: q fluũt ipetu de libano. Per istas tres differẽias aquaꝝ itelligũt tres grad⁹ grarũ q̃ oẽs a maria i nos fluũt: q sunt: Gra incipiens siue pueniẽs: gratia pficiẽs: z gra pfecta

Jnmari sunt tria

Gra incipiẽs siue pueniẽs significat ꝑ aquã putealẽ. qꝛ sic puteꝰ hꝫ aquã occultã: ita gra pueniẽs pcõzi ñ dat ꝓp ꝓpria merita: sꝫ qdã occulta dei inspiratiõe infundit. z ꝺ aq̃ viua ex eo ꝙ pcõzẽ q̃ erat mortuꝰ ꝑ culpã viuificat: z oĩa eiꝰ opa q̃ erãt mortificata ꝑ pcm̃ reuiuiscere facit ꝑ gram. H aũt facit btã ygo: de q̃ ꝑt exponi illꝺ q̃d scꝝ est Ezech. xlv. vbi dixit angelꝰ. Aque iste. s. diuĩe: intrabũt mare. i. beatã ygine: z exibũt z sanabunt aque z oĩa ad q̃ venerint aque iste sanabunt z viuẽt

Gratia pficiens

Per aquã fontalẽ intelligit gra pficiẽs. de q̃ dicit in pdicta aucte Lan. Fons origo. Oꝛtus em dei sunt ipi pficientes: in quibꝫ sunt herbe z plãte diuersaꝝ ꝟtutũ. sꝫ nec ipe herbe nec plãte pnt germinare nec crescere aut proficere: nisi sint ab ipa aq̃ gre irrigate. ꝛõ dicit Ben. ij. c. Fons ascẽdebat de terra. i. de ygie maria irrigãs vniuersaz supficiẽ terre. Per aquã ꝟo fluuialẽ q̃ fluit cũ impetu intelligit gra pfecta q̃ facit fluere cum impetu: qꝛ illos ꝙs replet facẽ sollicitos z feruẽtes. ꝓpt q̃ ꝺ Ezech. j. Ubi erat ipet⁹ spũs illuc gradiebãt Jmpetꝰ em ibi accipit i bona significatiõe. s. p bono desiderio z feruoze. Talꝫ em ipetꝰ aq̃rũ. i. feruoꝝ z desideriũ a diuia gra causatũ facit magnã leticiã aiaꝝ. z ꝛõ ꝺ ps. xlv. Fluuius ipetꝰ letificat ciuitatẽ dei. ¶ Sũt aũt q̃dã aq̃ stãtiue: q̃dã lente: z q̃dã ipetuose. Aque stãtiue putrescũt: z significãt pcõzes: q̃ stant z requiescũt in fecib⁹ pcõzẽ. vñ Iere. xlviij. ꝺ Requiuit in feciby suis. z Johel. j. Cõputruerũt iumẽta i stercore suo. Aque ꝟo lẽte q̃ fluunt significãt repidos: q̃ lẽte opant. de q̃bus ꝺ Apoc. iij. Utinã frigid⁹ ẽes aut calid⁹ sꝫ qꝛ repidus es incipiã te euomere de ore meo. Aq̃ ipetuose q̃ fluũt cũ ipetu significãt viros pfectos: q̃ sunt spũ feruẽtes z solliciate opãtes illud apli ad Ro. xij. Spũ feruẽtes dño seruiẽtes. Ab isto ḡ mari. i. a virgine maria fluũt oĩa ista flumia: qꝛ ꝑ eiꝰ gratiã feruẽtes efficimur: z diuis ꝛsolatoĩbꝫ irrigamur. Et ꝛõ de ipa dicit ꝑt illud Ben. j. Fluuius egredie/bat de loco voluptatꝭ ad irrigãdũ paradisum.

¶ Scõo ꝓncipaliꝛ ꝛsideranꝺ in mari magnã plenitudo aquꝝ. z sic i btã ygine maria ẽ plenitudo graꝝ. De q̃ Ber. sup Missus ẽ: ait. Jpa q̃dẽ ẽ plena i ore gra affabilitatꝭ: in vẽtre gra diuinitatꝭ: in corde gra charitatꝭ: i manu siue i ope gra misericordie largitatꝭ. H ille. vñ ipa inqt Eccli. xxiiij. I me ois gra vite z ꝟitatꝭ: i me ois spes vite z ꝟtutꝭ. i ipa q̃ppe fuit gra vite. qꝛ illũ q̃ est ꝟa vita gestauit in vẽtre. Jn ipa q̃qꝫ fuit gra ꝟitatis. quia ꝟitatẽ z affabilitatẽ et

m ij

habuit in ore. in ipa etiã fuit gratia virtutis
q; charitatẽ ꝛ oẽs ꝟtutes habuit in corde.
¶ Tertio i mari ẽ amaritudo aq̃z ꝛ sapoz: ꝛ
sic i btã ꝟgine fuit maxima amaritudo. s. in
filij amissiõe ꝛ passiõe. vñ maria ĩterpꝛatur
amaz mare. ꝛ iõ illi dr Hiere. treñ. ij. c. Cui
cõparabo te: vl' cui assimilabo te filia hierl'm
cui adequabo te: ꝛ cõsolabor te ꝟgo filia syon
magna est em̃ velut mare cõtritio tua. Et iõ
ipa ꝟgo bñdicta ĩ passiõe filij sui porerat di-
cere illõ Ruth. j. c. Nõ vocetz me noemi. i.
pulchrã: sz vocate me maraz: hñ est amarã: q;
amaritudie valde repleuit me oipotẽs. Qz
ꝟo tãtas amaritudies ppessa ꝛ expta est: iõ
amaricatz magz cõpatit: iuxt illõ Mãtuani
poete i. j. enei. Nõ ignara mali miseris suc-
currere disco. Breuit g̃ ꝛcludẽdo hãc ptẽ di
co q; hec ꝟgo gliosa ẽ illõ mare. dr q̃ pñs. ĩq̃t
Hoc mare mag. ꝛ spa. tc. Jn ipa em̃ ꝛfluxe-
rũt ꝛ reducte sr oẽs aq̃. i. gre ꝛ carismata oĩm
angelor: archãgelor: pncipatuũ prãtũ: ꝟtu
tũ: thronor: dnationũ: cherubin ꝛ seraphin
pri archaz: pphaz: aplor: martyꝝ: cõfessor:
ꝟginũ ꝛ oĩm scõr. Et dr hñ exponi moraliꝛ pt
illõ Eccl. iiij. Aq̃ oẽs i mare ꝛũrent. hñ ẽ illõ
mare cui⁹ aq̃ ẽ p muro filijs isrl'. i. bonis de-
uotz. Exo. xiij. hñ ẽ illõ mare quod dimersit
pharaonẽ. i. diabolũ cũ exercitu ei⁹ in pfun-
dũ: vt i eo c. hr. Dui⁹ g̃ marz fluxꝰ ẽ terribil'
egyptijs. i. dẽmõibꝰ. iõ ps. xcij. ĩq̃t Dauid.
Mirabiles elatões marz. Nec miz si hñ ma
re ꝟginẽu ẽ terribile dẽmõibꝰ. nã ei⁹ filiꝰ ẽ ill'
valde terribil': iuxt illõ ps. Dicite deo: q̃ terri
bilia sr opa tua dñe. ꝛ itez. Tu terribil' es: ꝛ
q̃s resistet tibiz Jõ nõ dz imr eis cẽ placida. hñ
etiã ẽ illõ mare q̃d oĩbꝰ bonũ sal. pducit: sine q̃
oia sr insipida. Qđ sal nos hꝫe pcipit salua-
tor Mar. ix. di. Habete i vob sal. i. deuotiõz
btẽ ꝟgis. Hoc ẽ illõ mare dr q̃ dr Judith. v.
c. Deꝰ celi mare aperuit. dr q̃ etiã ps. lxxij. in-
q̃t ppha deo. Tu ꝛfirmasti i ꝟtute tua mare
De electo aũt suo dr deꝰ ps. lxxviij. Ponã i
mare viã eiꝰ. ipa ei bñdicta ꝟgo ẽ via q̃ pue-
nit ad deũ. cui ĩq̃t Dauid ps. lxxvj. Jn ma
ri via tua. Ad istõ g̃ mare dñt oẽs xpiani se
trãsferre: iuxt illõ ps. xlvij. Trãsferent mon-
tes i cor marz. hñ ẽ illõ mare q̃d totũ sp fuit di
iuxt illõ ps. xciij. Oñ ipi⁹ ẽ mare ꝛ ipse tc.
Hoc ẽ illõ mare q̃d nos a ꝛra eleuat: ꝛ paula
tim ad alta ꝟtutũ extollit. ad q̃d applicari pt
illõ Virgilij. vij. enei. Paulatim sese tollit
mare: ꝛ altiꝰ vndas erigit. ꝛ iõ rogemꝰ deũ
dicẽs. Tu dñe q̃ fecisti i mari viã. Sap. xiij
Qui viã fecisti in mari eq̃s tuis: Habacuc. iij
fac vt moueat mare ꝛ plcitudo eiꝰ. ps. cxvij
sz ad adiutoriũ nr̃z. fac vt cũ simõe ꝛ ãdrea
fre eiꝰ q̃ mittrẽbãt sua rhetia i mare: Mar. j.
ꝛ nos i illõ mari rheria nr̃e dẽmõis mittãꝰ:
ꝛ capiamꝰ pisces diuĩe dulcedis. dr eĩ reple-
uit piscib⁹ aq̃s marz Beñ. j. Hoc ẽ illõ ma
re iuxt q̃d sedet filiꝰ dei: Mar. xiij. H ẽ illõ ma
re supr̃ q̃d ãbulauit ieꝰ: Mar. xiij. ꝛ Mar.
vj. hñ ẽ illõ mare dr q̃ ĩq̃t salomõ Sap. xiij
Trãseũtes pratẽ. i. p deuotoz liberati sunt.
¶ Pars. iij huiꝰ ꝟmõis q̃ dr ĩterpꝛatiõis.

Aria ꝑm Hieron. ĩterpꝛatat dña si
m ue dñatrix. ideo illi canit ecclesia. D
O gliosa dña excelsa sup̃ sydera.

Nã si impator est dñs totiꝰ mõdi: Imperator dñs
l. dẽpcatio. ff. ad. l. ro. dr iacr. ꝛ l. bñ a zenone.
C. dr q̃. plcp. ꝛ c. adrianus. el. ij. vbi glo. lxiij.
di. ꝛ notat in. l. j. C. dr sum. trí. ꝛ fi. ca. pariꝫ
etiã impatrix est dña orbis: p. l. pnceps. ff. dr
legi. rõne. s. cõicatiõis ꝑulegior. dr q̃ hr etiã
i. l. fi. §. ij. C. dr q̃. plcp. facit. l. donatõis. C. de
dona. iter virũ ꝛ vr. Est aũt btã ꝟgo maria Maria
dña celi ꝛ mũdi ꝑmo ꝑpter dñium. dr q̃ ipa dominꝫ
inq̃t Eccl. xxiij. Ego celi circuiui sola: ꝛ pro
fundũ abyssi penetraui: ꝛ i fluctib⁹ marz am-
bulaui: ꝛ in oi terra steti: ꝛ in oĩ pplo ꝛ oĩ
gẽte ꝑmatũ tenui. Et qbz ꝟbis hr q̃ ipa do-
minat in celo. iõ dr. Girum celi circuiui sola
Jpa ei tãgz dña celũ circũiuit: ꝛ vbiqz dñiuz
accepit. Uel dicit giz celi circuire q; oẽs san
ctos girat ꝛ circũit: coscz ad itercedẽdũ. p no
bis sollicite inducit. Et dicit sola: q; ipa oãi
te oẽs oãt: ꝛ ipa silẽte oẽs silẽt. vñ Ansel. in
li. orationũ dicit. Te dña racẽte nullꝰ orabit
nullꝰ adiuuabit: te aũt orante oẽs iuuabunt
oẽs orabunt. Sedo dñat in inferno. vñ sub
dit. Et pfundũ abyssi penetraui. Nõ em̃ tm̃
dñat dẽmonib⁹ minorib⁹ q̃ sunt i supficie ter
re: nec tm̃ mediocrib⁹ q̃ sunt in medio infer-
ni: sed etiã maximis q̃ sunt i pfundo. vñ nõ
dic. penetraui supficiẽ terre vel mediũ infer-
ni: sz pfundũ abyssi. Tertio dñat in purga-
torio. iõ subdit. ꝛ in fluctib⁹ maris ambulaui
Pena em̃ purgatorij dr fluctꝰ q̃ trãsitoria
ꝛ dr maris q; est amara. Jn illis fluctib⁹ ipa
ambulat: q; meritz suis multos a penis illis
liberat. Quarto dñat mundo. iõ subdit. Jn
oĩ terra steti: ꝛ in oĩ pplo: ꝛ in oĩ gente
ꝑmatũ tenui. Jn mũdo q̃dẽ sũt tria genera
hoĩm. Quidã sunt mali: quidã boni: quidã
ꝟo tepidi. Jpa igit dñat mal' eos ad pniam
reducẽdo. Dñat bonis eos in gra ꝛseruãdo
Dominat tepidis illos feruenter pficere fa-
ciendo. Dominat quidẽ malis. i. hoĩbꝰ ter-

renis.ideo dicit. In oi terra steti.inter pctõres em̃ non sedet nec iacet:sed stat ipos adiuuandos a malo terrahẽdo. Dñak etiã bonis ideo subdit.isd omi pplo. Ppls em̃ dr a polis qđ est ciuitas:vt ait glo.in.l.j.i ꝑn.ff.de leg.ij. Ciuitas ẽo iterpretat ciuiũ vnitas:et significat bonos i quibꝫ est vnitas volũtarũ ꝙ dicat cã ppha. Unã petij a dño hãc requirã.c.ps.xxvj. In istis talibꝫ ego ꝑmatũ tenet dũ eos in gra dei fouet. Dñak etiã repidis.iõ subdit.t in oi gente ꝑmatũ tenui. Gẽtes em̃ dicunk qsi gẽtiles.qm̃ ghõ ad fidẽ xpi cõuerrẽtũc spualiꝫ generak iuxta illđ.j. Chor.iiij In xpo em̃ ihesu p euangeliũ ego vos genui. Quidã igit sunt tales qles sunt gentiles.s.per baptismũ.qz in nullũ bonũ ꝓficiũt:nullãqz virtutẽ apphẽdũt. In ꝙbꝫ ipa ꝑmatũ tenet: qz eos ad ferociter opandũ puocat t iducit.

£ ¶Scđo ꝓncipaliꝫ dr dña ꝓpt ius dñij acq̃siti. Acq̃rit em̃ ꝙs dñiũ alicui⁹ rei aut ratõe emptiõis soluto ꝓcio.l.pcuratorꝫ.§.penulꝫ. ff.de tributo.t.§.vẽdite. insti.de rer. di. aut rõne opatiõis qñ aliqs rẽ opat⁹ est t eã iesse pdurit.§.siqs a nõ dño. insti.de re.di.t.l.dñi bo:reo.§.j.ff.loca.ope em̃ dicunk qsi silles pcuniꝫ.l.a duobꝫ.ff.de opr.libr. aut rõe electionis.sicut plaꝫ acq̃rit ius rõe electiõis:iuꝛ notata p Bar.in.l.absenti. ff.de bona.t p doc. in.c.nosti.de elec. Faciũt notata p glo.i aur. de manda.p.in.§.eos.coll.iij.que tamẽ itelligunk secuta cõfirmatiõe ipi⁹ electionis:qñ ad aliqẽ supioꝛẽ ptiner cõfirmatio:iuꝛ notata p Inno.in.c.ex pte.de arbi.t in.c.cũ venissent.de resti.spol. Virgo igit beata habet ius dñandi ꝑmo rõne emptiõis.qz cũ filius suus emerit t redemerit humanũ gen⁹ ipsa ad hãc redẽptionẽ faciẽdã est multipliꝫ opata pciũ.s.redẽptiõis mistrãdo:t ipm redẽptorẽ numrẽdo. Scđo rõe opatiõis.qz ipa ẽ mater dei q̃ cũcta in esse pduxit.vñ ad Heb.iij. inquit Pau. Qui fabricauit omia de⁹ est.t impator in.l.j.in ꝑn.C.de vete.iu.enu. dicit Assume puidẽtia trinitatꝫ totꝫ mũdi elemẽta pcesserũt.oia aũt bona filij facta sunt mris cui sine liberis mori ei in oibus bonis succesSit.p.l.j.t.l.mater.C.ad senatusco.tertu.t insti.eo.§.j. Tertio rõe electiõis:qz deus ab eterno ipam elegit.vñ ppha ps.cxlvj.iquit.

f Elegit eã in habitatiõez sibi. ¶Tertio ꝓncipaliter dicit dña ppt multitudinẽ subditoꝛ ipa em̃ habz suos:amicos:filios:t inimicos Serui sunt de nouo cõuersi:amici sunt eius fideles t deuoti:filij sunt in celo beati:hostes ei⁹ sunt demões t dãnati. Istis q̃tuoꝛ generibꝫ subditoꝛ diuꝛsimode dñak.qđ ꝛnulꝫ Cañ.vj.vbi dr. Que est ista q̃ ꝓgredit quasi auroza cõsurgẽs.pulchra vt luna:electa vt sol:terribilis vt castroꝛ acies ordiata; Seruis em̃.i.dẽnouo ꝓuersis dñak tanq̃ auroza qz ab eis expellit tenebras culpe t dat lucem gre. Amicis.i.deuotis t fidelibꝫ dñak tanq̃ luna.qz dat eis lucẽ diuine sapiẽtie t rozẽ celestis gre. Filijs.i.beatꝫ dñak tanq̃ sol.qz replet eos clarissima dei visiõe t feruentissimo ei⁹ amoꝛe. Inimicis.i.dẽmonibꝫ dñak tanq̃ acies militũ ordinata.qz eos terret t expellit t in fugã ꝑuertit.vñ de ei⁹ dño exponi ꝑt illud qđ dr Ben.j. Dñami piscibꝫ marꝫ.i.de monibꝫ q̃ sunt sp in amaritu die pene:t volucribꝫ celi.i.angelis:t vniũsis animãtibꝫ que mouenk sup terrã.i.hoibꝫ. Põt etiã de hꝫ exponi illđ qđ dr Ben.xxvij. Seruiãt tibi populi:esto dns fratrũ tuoꝛ:t incurruenk ante te filij mris tue.i.oes angeli qui sunt filij ecclie triũphãtis. ¶Sciẽdũ est ꝙ ꝙ isti gliose dñe id est ꝛginí bñdicte oes creature reuerentiã exhibẽt.t faciũt illđ quod de filio suo ꝓcipit apls Phil.ij.di. In noie ihesu xpi omne genu flectak celestiũ:terrestriũ t infernoꝛ. In noie igit ꝛginis marie dicunk flectere genua agmina celestia. Angeli etem̃ nomen ei⁹ marie venerank t eã reuerenk adoraũt.t ipe filij⁹ dei matrẽ suã venerak t laudat. Et hꝫ ẽ qđ dr puer. vl. Surrexerũt filij ei⁹.i.oes angeli t btiet btissimã ꝓdicauerũt.vir ei⁹.i.xpus:et laudauit eã. Qz ꝙ xps vt scptũ ẽ Lu.ij. erat subditus btẽ ꝛginí.iõ fm ietm̃ Bernardinũ i sermone.iij.de noie ꝛginis:hec est vera locutio Btẽ ꝛginí subdita est oia creatura t dr. vñ Ber.sup Missus ẽ omel.ꝑma ait. De⁹ cui seruiũt potestates t ꝓncipat⁹ obedit:subditus erat marie:t non tm̃ marie sed ioseph ꝑpter mariã:ex quo eã venerak. ¶Scđo sibi flectũt genua:oia terrestria.i.oes generationes:t q̃ ꝑcesserũt t q̃ sunt t q̃ venture sũt eã adorabũt t ei⁹ nomẽ venerabunk.sic ipa inquit Lu.j. Ecce em̃ ex hꝫ beatã me dicẽt omes generatiões. Tertio flectũt sibi genua omia infernalia.i.demones:qui velint nolint ipsam adoraũt t ad eius noiationẽ pauent t tremũt.vñ dicit scts Gerard⁹ epus t martyr in q̃dã ser. Inuite q̃z infern⁹ beate Marie vlulat:t ꝑcacissimi dẽmões clamãt.ꝛz ei Papia dña interpretatur dans minas:et ipa inimicis humani generꝫ dominãs minas ifert Item fm Catholicon interpretat domia.i. domans manus:t ipsa domat demonũ manus t potestates.ideo eam timẽt t reuerenk

Maria habet ius dñandi.

Ꝫ Dia venerãtur Mariã

ɒ

Beate igit ẏginis optimū est dñium quod nulli⁹ platōi est obnoxiū: ⁊ nulli creature est subditū. Ut em inq̃t beat⁹ Bernardin⁹ ser. iij. de noie ẏginis. Mater dñi omis creatu re effecta est dña ois creature. quō em subij/ cerēt creature q̄ mr effecta ē creator⁹? Jō me rito dici pt ad qualibet creaturā illud Hēñ. xvj. Reuertere ad dñam tuā ⁊ hūiliare sub manu ipi⁹. Que ẏba dicta fuerūt Agar de Sara. q̄ppe ipa virgo ẏe est sara: que prin/ ceps iterpr̄at: que verū genuit Jsaac. i. filiū dei: in cui⁹ semine bñdicte sunt omes gentes p quē ois creatura pncipatū habuit. hec ille Qui etiā ibidē ait: q⁹ hec dña nulli⁹ adiuto/ rio est inira cum ab eterno rege fuerit susten tata. ⁊ figurata fuit p Hester: q̄ a regis alue ri vlnis est sustētata: Hester. xv. Hester au tē eleuata in pplis iterpr̄at. ⁊ merito signifi cat ẏginē bñdictā: dñam oim ppl'oꝝ. de qua admirant angeli di. Lañ. viij. Que est ista q̄ ascēdit de deserto delicijs affluēs inixa sup dilectū suū? Jpa g̃ habet filiū suū in quo sūt oia bona recōdita ꝑm dictū apli ad Rom. ij Et ideo quādo eū pdidit i tēplo poterat di/ cere cuꝝ Joseph illud Thob. x. Oia sūt in te vno bona habētes nō debuim⁹ dimittere te. De ipa ergo dña dicere possum⁹ illō Sap. vij. Oim bonoꝝ mater est. Oꝛ igit magne dñe magna dona largiunt. sicut de asuero re ge dicit Hester. ij. q⁹ dona largit⁹ est iuxta ma/ gnificētiā pncipalē. Jdeo hec dña nostra vt Bern. in quodā ser. ait: innocātibꝫ eā subue nit vniersis: ⁊ oibꝫ misericordie sinū aperit vt de plenitudine ei⁹ accipiāt vniersi. Ipsa em adiuuāte filio oia vasa vacua oleo leticie ⁊ misericordie implet: vt mystice fuit descꝛptū iij. Reg. iiij. Hec est regina sabba que pcio sa aromata. i. frutū munera: attulit i hieru/ salē. i. in eccl'iam sctām: ⁊ nō sunt allata tam multa ⁊ pciosa aromata sicut illa q̄ dedit regi na sabba salomōi. i. maria filio dei. vt mystice dꝛ iij. Re. x. Quoꝝ pꝛtiūculā nobiscū cōicare dignet ipa mūificētissima atq̄ liberalissima dña: cui⁹ nomē sacratissimū sit bñdictū in se cula seculoꝝ. Amen.

¶ De eiusdē illibate virginis noiatiōe Sermo tertius

J Hoc est nomē eius Luc. j. Inq̃t sanct⁹ Ber/ nardin⁹ in sermone ꝑmo de no mine ẏginis. Da mihi glozio/ sa virgo maria virtutē: ingeniū ⁊ sermonem vt fidelibus devotis tuis nūciare valeā glo/ riam nominis tui: nō quantū est aut quale: sed vt tantillū ego parvulus tu⁹ de laudib⁹ tuis imensis enunciem ad gloriā tuam ⁊ de uotionē meā ⁊ solamen omniū me audienti/ um. Quippe interpretatiōe sua Marie no men sonat illuminationē ⁊ amaricationē et dominationē. nec imerito nō vnā tm nomi/ nis habet iterpr̄ationē. nullū em nomē vnuꝝ puto virginis gloriā posse enunciare. Ma ria ergo nō vnam tm sed multiplicē interp/ rationē habet. vt sicut deū ipsuꝝ nō vno tm noie nominam⁹ sed multis. vt sic eius incō/ prehensibilitatē enunciem⁹. sic ẏgliosam vir ginē multis nominib⁹ designam⁹: ⁊ nunc lu cem: nunc solē: ⁊ huiusmodi nōiare solemus vt sic ad sublimitatē eius cognoscēdā aliq̄n/ tulum pertingam⁹. Immēsitas quippe glo/ rie eius omis humani sermonis excedit ino piam. Proinde fortē nō noiauit eā angelus volēs potius venerari silētio quod nō pote rit exprimi eloquio. hec ille. Si em terren⁹ ac tpalis impator mult⁹ nōib⁹ nūcupat vt eius magnanimitas ⁊ excellētia demōstret: vt pꝛ ꝑphemio isti. ⁊ ff. mlto magꝝ regina ⁊ impa/ trix celestis diūtis debet nūcupari nōib⁹. sed de vno tm breuitatis causa hic ꝑtractabim⁹. Sciēdū est g̃ q⁹ hui⁹ tam pclarissime ẏginis nomē qđ Maria nūcupat inter alias q̄q demōstrat ei⁹ excellētias. quaꝝ

Impato ris mira nomina

Prima dꝛ maternalis.
Secūda archadialis.
Tertia regalis.
Quarta impialis.
Quinta ⁊ vltima appellat augustalis.

¶ De ꝑma excellētia nois Marie que dicitur maternalis.

h Hoc nomē Maria q̄nq̄ alias ex/ cellentias demonstrat ipsius bea/ tissime dñe nostre: que incipiunt ab vna litteraꝝ suarū. Per M. em significat q⁹ ipa est mater vniersoꝝ: iuꝝ illō Sap. vij. Oium em bonoꝝ mr est. Nō Alber. sup Missus est. exponit de btā ẏgie dicēs q⁹ ipsa ē mater oim. qꝛ vnuꝝ hoiem ge nuit. i. xpm. ⁊ omes regenerauit. peperit em filiū suū pꝛimogenitū coꝛpaliter: alios aut ē omes sanctos spualiter. Ipe em iesus nō cō funditur electos suos vocare fratres ꝑ Psal mistā dicēs. Narrabo nomē tuū fratribus meis. quā auctoritatē allegat Pau. ad He bre. ij. nā p ꝓceptū ei⁹ ⁊ ꝑtū ex ipa ẏgine pol sumus de illo dicere illō Hēñ. xxvij. s. Caro ⁊ frater nr̄ ē: vt sit ipe ꝑmogenit⁹. s. dignita/

Mater misericordie

te ẽsitate in multis fratribꝫ.i.in oĩbꝫ sctis. vt ait Apl's Ro.viij.c. Omniũ igit̃ sancto/rũ quos p spũalẽ gratiã mediãte ꝑgine rege nerauit dr̃. dr̃ mater ipa ꝑgo:imo etiã ange lor̃ mater fz Albertũ vbi.ꝫ.qz ipa mediã te cor̃ restaurata est ruina. Sz de hac excel/lenia maternitatis h̃ ptrãseo.qz supꝫ in.ij.p/rchij opis ꝓmone.ij.pte vlc̃.latꝫ copiose de/clarauit quõ ꝑgo bñdicta est mr̃ nr̃a.q̃ ꝑitas ꝓbari pot̃ p illud Ysaie vlc̃. Numq̃d pariet terra vna die? aut pariet gens simul? Con/stat em̃ q̃ nõ q̃rit de terra fm litterã:qz stulta esset q̃stio:g̃ intelligit̃ de terra fm figurã.s.de beata ꝑgine:q̃ terra appellat̃.vt patuit supꝫ pre.ij.hui9 opis:ꝓmone.iij.pte.j. Ipa enim simul ꝑperit oẽm gẽrẽ mõ ꝓdicto:imo etiaꝫ ois creature mater dr̃.vt ꝓbat Albert9 ibidẽ q: q̃cq̃d est cã cause est cã causari:vt ait phs i li.de causis.sed ꝑgo maria fuit origo z causa ꝓducẽs filij dei:q̃ inq̃rũ dr̃ est causa z ori/go oĩm creaturaꝝ tam rõnaliũ q̃ irrõnaliũ z insensibiliũ.iuxta illud Deut̃.xxij. Ipse em̃ est pater tu9 q̃ possedit z fecit z creauit te Ergo ipa mr̃ dei est mater oĩm creaturaꝝ.et nõ solũ rõne creatõis:sed etiã rõne ĩuocatõ nis:qnã ꝑpecrãt fieri p filiũ ei9.iuxta illud ad Ro.viij.O is creatura ĩgemiscit z ptirit vsq̃ hucꝫ expectãs reuelationẽ filiorꝫ dei.qz z ipa creatura liberabit̃ a fuitute corruptõis i libertatẽ gl'ie filiorꝫ dei.O igit̃ mr̃ nr̃a venerã da:cũ maxima sit affectio matris erga filiũ.l videam9.vbi glo.ff.de in lite iuran.ꝓpterea credẽdũ est q̃ tu nos filios tuos intime dili gis.Et cũ mater nõ possit nec ꝑsit obliui/sci filij sui:vt inq̃t Seuerin9 papa i.c.ad ro manã eccl'iam.ij.q.vj.vbi dicit glo.q̃ nõ p/sumit aliqua eẽ mater nisi diligat filium.c. afferte.de psump.pfecto tu dilectorꝫ filiorꝫ tuorũ qui sum9 nos oblíuisci nõ potes:sz de nobis ꝯtinuã memoriã hĩs necessitatibꝫ no stris subuenire nõ cessas. Si em̃ vt inquit Stac9.x.thebay.ꝓlis amor crudelia vin/cit pectora.nõ ẽ dubitãdũ q̃ pect9 tuũ pũssi/mũ ad ꝓlẽ tuã diligẽdã tua viscerosa pie/tas constringit.

¶ De secunda excellentia que dicit̃ archa/dialis.

Archa thesau rorum.

Ter A.que est secũda littera nois virginei significat̃ q̃ beata virgo est archa thesauroꝝ dei que figu/rata est in archa tabernaculi.de q̃ dixit dñs ad Moysen Exo.xxv. Fac tibi ar cham ex lignis sethim:q̃ archa deaurata erat intus z foris.z erãt in ea mãna.tabule legis z ꝛga aaron q̃ fronduerat. Ligna sethim ex quibꝫ fabricata erat archa sunt ligna ĩputri bilia:z significat thesaurꝫ ꝑginitatis i sũmo qui fuit in maria.castitas est em̃ ille thesau/rus:de quo ait Apl's.ij.Chor̃.iiij. Habem9 thesaurꝫ in vasis istis fictilibꝫ.i.corꝑibꝫ.nã in angelis q̃ nõ hñt corp9 ꝑginitas nõ est p/prie virt9:qz hoc habẽt a natura nõ a pugna cũ gra. Facit ad h̃ glo.in.l.j.ff.de cap.z post li.re.dicẽs q̃ firmior ꝑtus est quevenit a pu gna. Est aũt tãti valoris iste thesaur9:vt di cat sapiẽs Eccl'i.xxvj. Non est digna ponde ratio animecontinẽtis. Tantũ aut̃ ponde rat ꝑginitas vt sola sit potẽs repsentare ani mas dco.vt inq̃t imꝑator in aut̃.de leno.ꝫ. sancim9.hic aũt ꝑginitatis thesaur9 si semel amittit̃ nũq̃ recuꝑatur quo ad ꝑmiũ aureo le.xxxij.q.v.c.si paulus.z hoc etiã inq̃t Isid. in li.de sum.bo.z btus Tho.ij.ij.q.clij.z in q̃nto suo q̃li.q.ij. Ista aut̃ archa est aurata intus z foris:quia plena est charitate.aurũ em̃ quia ꝑciosius est alijs metallis significat charitatẽ que est maxima virtutuꝫ qua erat maria circumdata in cõuersatiõe exteriori z actiõe interiori.vñ de ipa dici potest illud.iij Regũ.vj. Nihil erat in tẽplo qõ non auro tegeret̃. Ad opa aũt ipius charitatꝫ ꝑs hoꝛ tabat discipulos Matth.v.di. Thesaurisa te vobis thesauros in celis faciẽdo.s.opera charitatis. ¶ In hac archa est thesaur9 sua/uissime misc'ie assignate p mãna.quem the saurꝫ postulabat Moyses pplo suo dicens. Num̃e.xx. Aperi eis dñe thesaurꝫ tuũ fontẽ aque vive.s.misc'ie z gratie.vñ z mater mi sericordie ꝑgo maria dr̃. Est etiã i ea thesau rus sapiẽtie significat9 per legẽ in archa po/sitã.de quo dicit̃ Sap̃.viij. Infinit9 thesau/rus est hoĩbꝫ.s.sapientia.de qua etiã inq̃t ui/risc'isule9 in.l.j in pn̄.ff.de vari.z extraor.co gni.q̃ non pot̃ pcio numario extimari.cui9 verba sz referrant̃ ad sapiẽtiam iuris ciuilis tñ etiã intelligi debẽt de sapiẽtia diuinaꝝ re rũ:imo multo magꝫ. Si g̃ sciẽtia ciuilis nõ pmittit aliquẽ in pauꝑtate viuere nec in ne/cessitate mori.vt ait imꝑator in aut̃.de here. z fal.ꝫ.vlti.col.j.multo minus thesaur9 di/uine sapiẽtie.ecõtra ꝯ dr̃ nõ hñtib9 hunc te saurꝫ dr̃ Aug9.in epigrãmatibus psperi epi grãmate.lxxiij. In magna egestate fuit diui tes sapiẽtie thesauros non hñtes. His aut̃ thesaurꝫ in summo plena fuit beatissima vir go Maria. Nam nulla creatura pura ha/buit rantã cognitionẽ de diuinis reb9 z per tinentibus ad salutẽ sicut ipa que fuit magi

stra apl'oz ⁊ euangelistaz ad docēdum eos de mysteriis xpi: vt inquit Hieron. in sermone ad Eustochiū. Nec miz si thesauz īmensum sapiētie habuit cum in ea xps requieuerit: in quo sunt oēs thesauri sapiētie ⁊ scientie dei: fm apl'm ad Col. j. ⁊ qui xpum nouit thesauz sapiētie ⁊ scientie nouit. vt ait Amb. cuius sentētia ponit in. c. legim⁹. in fi. xxxvij di. Est etiā virga in archa designās ptātem ⁊ dñium ei⁹ de quo supza dixim⁹ in ser. p̄ce. pte vlti. Archa aūt ista seruabat i tabernaculo vt res p̄ciosissima. ⁊ ita btā ꝟgo i taberna culo ecclie siue cordis nri ēvenerabiliter ⁊ cū deuotiōe maria recolēda ⁊ ꝓseruāda. In ista etem archa deus nō solū posuit thesauros sapiētie sue: vt etiā scptū est puer. ix. vbi dicit. Sapiēs mulier edificat domū suā. i. gubernat sanctā ecclīam ⁊ thesauz pietatis ⁊ bonitatis. vñ ipa inqt Ecci. xxiij. Trāsite ad me oēs q̄ ꝓcupiscitis me: ⁊ a gnatiōibz meis adplemi. sz etiā in ea collocauit thesauz potentie sue. ideo ipa Ecci. xxiij. ait. In hiem salē prās mea. Et certe potētiā magnā i ciuitate supna habuit btā ꝟgo. ¶ Cōsueuit aūt q̄s pes aliquē regē habere magnū posse aut rōe parētele aut rōe gre inuente: aut rōe bnficētie ⁊ ista triplici de cā btā ꝟgo apud celestē regē obtinere magnū posse. p̄mo rōne parētele: qa scz est mater regis. vñ Bern. in quodā ser. ait. Nō deest potestas q̄ est mater oīpotentie: nec voluntas q̄ est mater miſicordie: nec industria q̄ est mater sapiētie. De hac autē cā potētie ꝟgis habet figura. iij. Reg. ij. vbi dicit Salomon Bersabee mri sue. Pete mr̄ mea. neqz em fas est vt auertā faciē meā a te Scdo hz posse rōe gre inuēte. q̄ inuenit gratiā apud deū: vt ei dixit angel⁹ Lu. j. Unde Bern. sup Missus ē ait. Maria dz gratia plena: q̄ deo ācelis ⁊ hoibz est grata. deo per humilitatē: angelis p ꝟginitatē: ⁊ hoibz p fecunditatē. Tantā aūt gratiā apud deū inuenit q̄ ipa z ab eterno amauit: ⁊a ꝓncipio mūdi p omēs etates q̄siuit ⁊ tādē sibi desponsauit. De his tribz dz Sap. viij. Hāc amaui ⁊ exq̄siui a iuuētute mea: ⁊ q̄siui eā mihi spōsam assumere. Tantā q̄z gram apd deū inuenit q̄ ipm p Eua regnare fecit. De q̄ in figura dz Hester. ij. Adamauit eā rex sup omes mulieres: habuitqz gram ⁊ miſicordiā cū rege: ⁊ iposuit dyadema regni i capte ei⁹: fecitqz eā regnare p vasti. i. p eua. Tātūqz eius amorē ꝓcepit q̄ omēs ei⁹ petitōes exaudiuit vñ vbi. s. dz. Si inueni gram in oculis tuis o rex: da mihi animā meā p qua rogo et populū meū p quo obsecro. Et rex sibi oia concessit. Tertio habet magnū posse rōe bnficētie. i. obsequioz q̄ sibi exhibuit. De qb⁹ scūs Odilio in quodā ser. inqt. Ipa dei genitrix ome ps dñice infantie puericie ⁊ adolescentie cū illo pegit: ⁊ obsequio materne dilectionis vt vera mater ꝟo filio mīstrauit. ⁊ Aug. in ser. de annūciatiōe ait. Lacta maria creatorē tuū: panē celi: pciū mdi: p̄be lambētri mā millā: vt ille p te pcurienti p̄beat maxillam. tu illi tpalē mīstra subam vt ipe nob ⁊ tibi vitā tribuat sempiternā. lacta q̄ fecit te vt ipse fieret in te. Qz g̃ btā ꝟgo talia obsequia xpo p̄stitit: ideo apud ipm potentiā magnā pmeruit. Quāobrē merito archa testamēti ꝺbuit appellari: in qua oēs thesauros suos omnipotens dei collocauit.

Maria potest

¶ De tertia excellētia nominis virgialis que dicit regalis.

Ertia littera huius nominis est R. per quā significatur q̄ ipsa est regina celoz ⁊ tor⁹ oz bis. de qua ꝓphera inqt p̄s. xliij. Astitit regina a dextris tuis ⁊c. vbi cōmēdat hāc reginam de sex prerogatiuis. Primo a prerogatiua excellētis pulchritudinis: cum in eodē psalmo inqt. Omnis gl'ia eius filie regis ab intus. Nō em multū curauit de pulchritudine faciei exteriozis. sz vt supza diximus in parte p̄cedēti huius operis sermone. iij. ⁊ etiā sermone vltimo fuerit pulcherrima. Sciebat em q̄ vt dicit Prouerb. vlti. Fallax gratia et vana est pulchritudo. sed curauit de pulchritudine faciei interiozis. Ideo dicit. Omnis gloria eius ⁊c. Pulchritudo aūt faciei sicut dicit August. in li. de trini. est quādo ipa facies est cēter colozata: hylarit effecta ⁊ bene ꝓportiōata. charitas aūt fecit animā ꝟginis colozatā: que significat per aurū quo induta est ipa regina. finalis vero pseuerātia fecit ipam bene letā: vt cum magna letitia anima eius de mūdo recederet: queī bonis operib⁹ vsqz in finē pseuerauit. Unde dz pseuerātib⁹ dici potest illud Isaie. lv. In letitia egredimini. Diuersitas aūt virtutū fecit animā eius bene ꝓportionatā. Ista ergo tria que fuerunt in beata virgine fecerūt animā eius valde pulchrā. Ideo subdit. In fimbriis aureis. Ipsa enim habuit finalem perseuerantiā: que notatur p̄o fimbria: que est finis vestimēti. Habuit etiā charitatem q̄ notat p hoc q̄ illa fimbria dz fuisse aurea. Habuit etiā ꝓportionalitatē. qd̄ significa-

Regina celorum

tur per hoc qđ dicit circũamicta varietate. i. virtutũ diuĩsitate: nã magnitudini fidei correspõdebat magnitudo spei: et magnitudini spei correspõdebat magnitudo charitatis: et magnitudini charitatis correspõdebat magnitudo opis. Habuit ergo magnã fidẽ: de qua dr illi. Beata q credidisti &c. habuit magnã spem: vñ Eccĩ. xxiiij. appellat mater sancte spei. magnã quoq; charitatez habuit intẽtũ q̃ pre nimia charitate languebat. vñ Can. v. cõdicebat. Nunciate dilecto qr amore langueo. magna quoq; & fortia opa fecit. vñde &c ipa dr puer. vlti. Manũ suã misit ad fortia. ¶ Scõo cõmendat ista regina de vestium pciositate: cum dicit. Astitit regina a dextris tuis i vestitu deaurato circũdata varietate. que vestimẽta itelligunt aut put habuit in mũdo aut put habet i celo. nã in mũdo eãs habuit vestimẽtũ deauratũ. i. corpꝰ incorruptũ & illibatũ. aiam ẽ habuit circũdatã varietate. i. oĩum fructũ diuersitate: vt ipa testat Eccĩ. xxiiij. Uel pñt etiã intelligi vestimẽta illa put nũc habet in celo. Habet em vestimẽtũ deauratũ. i. corpꝰ gl'ie imortalitatis indutũ: & circũdata varietate. i. omniũ scõz numerositate q̃ ipam circũdãt venerãtur & laudãt. ¶ Tertio cõmendat ista regina de sponsi nobilitate: cũ dr. Cõcupiscet rex decorẽ tuũ. vbi etiã oñdit q̃m magne sit excellentie ille sponsus: qr ipe est dñs dñoꝝ & rex regũ. & q̃nte sit reuerẽtie: qr oẽs adorãt eũ. Sicut ẽ regina regnũ gubernat: sic bta ẽ q̃ qñ rex xps p mortẽ se absentauit ecclĩam dei in illo triduo rexit qr fidẽ illibatã seruauit Sil'r qñ rex xps ad celũ ascẽdit ipa tanq; regina ecclĩam gubernauit: qr totiꝰ eccl'ie magistra pmãsit. Sil'r qñ rex xpus alicui faciẽ suã abscõdit: tũc ipa regia miserĩam suã marie ostẽdit: qñ hõ ad ipam cũ deuotiõe cordis recurrit. Jõ illõ qđ vane mulieres dixẽt de luna: nos exponere possum9 de ista regina. qđ habet Iere. xliij. Sacrificem9 regine celi: & libem9 ei libamina: sic fecim9 nos & pres nri: et faciam9 ei placẽtas ad colẽdã eã. Nã ex eo tẽpe q̃ cessauimus sacrificare regine celi indiguim9 oĩb9 & gladio & fame cõsumpti sum9: qñ aũt sacrificauim9 ei saturati sum9 panibꝰ & bñ nobis erat malũq; nõ vidim9. ¶ Quarto cõmendatur ista regina ab odoris suauitate: cum dr. Myrrha & gutta & cassia a vestimẽtis tuis &c vbi dr glo. His aũt aromatibꝰ odor fructũ significat: q̃ odores nuptiali gaudio adhibẽtur: vt i nuptijs fieri soler. Hñt aũt iste spẽs aromatice has ꝓperates vt dicit glosa ibidẽ qr mirrha est amara & ꝑseruat carnẽ a putredine & vermes expellit. & iõ mirrha significat carnis mortificationẽ: que cõ sit carni amara tamẽ cõseruat a putredine luxurie: & expellit vermes maledicupiscẽtie. Gutta expellit oĩa inflaturas & tumores: & iõ significat hũilitatẽ: que cordis elatiões curat & dissoluit. Cassia in aquosis locis nascit & crescit significat pietatẽ: que nascit in cordibꝰ illoꝝ q̃ sunt cõpassibiles & deuoti. De his speciebꝰ aromaticis & de alijs tractat in. l. fi. §. species. ff. de publica. Iste igit tres species aromatice. s. mirrha castitatis: gutta humilitatis. & cassia pietatis in Maria fuerũt: que magnũ odorem fecerũt deo: ãgelis & hoĩb9. Iste aũt tres species aromatice spirabãt odorẽ a vestimentis eius & domibꝰ eburneis. vestis em fuit ipsa ẽgo que xpm vteri sui vestimento vestiuit & circũdedit: iuxta illud Dan. x. Antiquus dierum sedit: vestimẽtũ eius albũ sicut nix. & illud Iere. xxxj. Nouũ faciet dñs sup terrã femina circũdabit virũ. ¶ Domꝰ quoq; ipiꝰ ẽginis fuit eburnea: quia fuit castitate decorata. In eboze em castitas designat. quia elephas est aial castũ & nature frigide: vt dicit in li. de ꝓprietatibus rerũ. ¶ Quinto cõmendat ista regina a domicellaz sive adolescentulaz famulatu. Solẽt em regie habere domicellas que sibi famulant & seruiũt. & ẽgro subdite sed nobiliores tanto ẽne eaz sunt digniores. §. generaliter. in aut. de digni. col. vj. Ista igit dña regina nostra habet tria genera famularum. Prime famule sunt filie regũ. de qb9 dr in eodẽ ps. Delectauerũt te filie regũ in honore tuo. Scde sunt filie Tyri. de qb9 subditur. Et filie tyri in muneribꝰ vultũ tuũ deprecabunt oes diuites plebis. Tertie sunt ẽgines. De qbꝰ subdit. Adducent regi ẽgines post eã. ¶ Tres em sunt statꝰ mulieꝝ que ipi virgini seruiũt. s. bone vidue: que significant p filias regũ. qr ipse corpus suũ in castitate & mũdicia bñ regũt. Alie sunt ꝓiugate q̃ significant p filias tyri. Tyrꝰ em interpretat angustia: & significat ꝓiugatas q̃ multas in mõdo ãgustias patiunt: siue in tolerãdo vigilias q̃ est nimis austerus. siue in pariẽdo filios & educãdo ac nutriẽdo eos. siue i alijs necessitatibꝰ ꝓcurãdis. iuxta illd. j. ad Thoz. vij. Tribulatiõz & dolorẽ cordis habebũt hmõi. Tertie sunt ẽgines q̃ votũ ꝓpetue castitatis post ipam emiserũt: qr ipa ꝓioz oĩb9 emisit. Filie igit regum: id est bone vidue suã reginam delectant. s. beatã virginẽ quando se ita mundicia & castitate conseruãt. Filie tyri. i.

Q

Famule Marie

bone ꝯiugate sibi munera offerūt qñ operib⁹ miſicordie intrēdūt: z i suo ꝯiugio ordinate viuūt. ꝓgines aūt post ipam adducunt qñ illā in ꝓginitate et mūdicia imitant. ¶ Sexto cōmendat ista regina a prolis fecūdita/te: cū in codē ps. dr. Pro patrib⁹ tuis nati sūt tibi filij. Et pñt ibi vocari pīes ipi patriar/che vel ꝓphete vel iudei infideles: a q̄b⁹ ipa originē duxit. Filij aūt vocari pñt vl' ꝓgies vel apli vel ꝛnoti xpiani. Est ḡ sensus. Pro patrib⁹ tuis nati sūt tibi filij. i. ꝓ patriarchis qui fuerūt ꝯiugio seruientes. nati sunt tibi filij. i. ꝓgines cōiugia cōtēnētes. Uel ꝓ pīb⁹ tuis. i. ꝓ ꝓpheris qui xp̄m venturū prędixēr nati sunt tibi filij. i. apli: q̄ xp̄m incarnatū viderūt z ei⁹ euangeliū ꝓdicauerūt. Uel ꝓ pīb⁹ tuis. i. ꝓ iudeis infidelib⁹ q̄ xp̄m persequunt. nati sunt tibi filij. i. noni xpiani: q̄ xp̄s ꝓa fide ꝓfitent. Sequit. Cōstitues eos pn/cipes sup oēm terrā. Cōstituūt ät pmi filij. i. ꝓgines: sup oēm terrā qñ sup oēs sensus sui corpis dñant. scdi filij. i. apli: sup oēm terrā ꝯstituunt qñ ꝯculcāt terrena: z se ad celestia subleuāt appetēda. Tales em̄ oīa possident vnde quida sapiēs iquit. Qui omia ptēnit oīa possidet: q̄ oīa sub pedib⁹ habet z oibus pest oibus q̄ dñat. Jō apls. ij. Cho. vj. inqt Tāq̄ nihil hñtes z oīa possidentes. Tertij aūt filij. i. noni xpiani sup oēm terrā ꝯstituūtur q̄ terrena oīa bñ. z iudabilit⁹ adminis/strāt: oīa ꝛlecramēta q̄ de terrenis pcipiūt: i dei gliam referūt. sic fecit ipator Justinian⁹ vt in. l. in noie dñi. C. de of. p. vr. af. z i. l. j. C. de ve. iu. enu. z in aur. de armis. in pn. col. vj Et sic agebat btus Fran. de q̄ canit ecclesia in officio ei⁹. Quicq̄d in reb⁹ reppit ꝛlectamēti regerit i gliam factor. Tales noni xpiani dicūt ꝛo illud ps. xvij. Sup oēm terrā glia tua.

Fecūditas mar/ie

¶ De quarta excellēcia ꝓginalis nominis que dicit ympialis.

Er quartā litterā. s. J. ꝛenotat q brā ꝓgo est impatrix celi et terre. z b pmo: q: ipa genuit celestē iperatorē. z ideo pt ab eo petere q̄cq̄d vult z obtinere. qđ figuratū fuit. iij. Reg. ij vbi mater Salomonis dixit. Ei petitionez vnā peto a te: ne ꝓfundas faciē meā. tūc enīz faciē suā ꝓfunderet qñ illō qđ peteret denegaret. Si ḡ impat filio rōne maternalis inisditiōis: q̄ fuit subdit⁹ illi: vt hr̄ Lu. ij. multomagis impat oīb⁹ creaturis filio suo subiectis. facit. l. de accessionib⁹. ff. de diuer. z tempo. prę. Est quoq̄ imperatrix: quia est filia celestis ꝓpatoris. iō illi inqt ꝓpheta psal. xliij Audi filia z vide z. Est etiā impatrix: quia eterni impatoris est sponsa: de quo dr Joh. iij Qui habet sponsam sponsus est. Qñ ꝛo dr illi tradidit imperiū orbis z omniū ꝛctor in eo dixit ei illud qđ habet in. j. Enei. His ego nec metas rer̄ nec tēpa pono. Impiū sine fine dedi. z ideo ista ꝛa excellēte impatrice debem⁹ oēs diligere z reuereri ꝓpter rōnem quā ponit Uegecius. ij. li. de rē milita. c. v. dicēs. Maiestas impatoris ꝑm deū hūana diligentia est excolenda. z ei cū Augusti nomē accepit tanq̄ ꝑnti z corpali ꝛo fidelis est prestanda ꝛuotio: impendēdus q̄ puigil famulatus. Deo em̄ vel ꝑinat⁹ vel militaris seruit cum impatori fideliter seruit: cū fideliter eū diligit qui ꝛo regnat autore. hec ille. Cuiusmodi est impatrix nostra: que a ꝛo suum recepit impiū. Qui⁹ autē impatricis dignitas ostēdit ps. xliij. dū dicit. Astitit regina a dextris tuis z. Et pmo q̄tū ad locū: q̄ sedet a dextris filij. qđ figuratū fuit. iij. Reg vbi Salomō fecit poni thronū mris ad dexterā suā: fecitq̄ eā i eo sedere. Secūdo eius dignitas ostēdit quo ad habitū: cum dr. Investitu deaurato. z de hoc hr̄ Apoc. xix. vbi dr. Uenerūt nuptie agni: z uxor ei⁹ ꝑparauit se. z datū est illi vt cooperiret se vestimēto byssino splēdēte z candido. Et puerb. vltī. dicit. Byssus z purpura indumētū eius. Tertio q̄tū ad obsequiū famulor̄: cū dicit. Circūdata varietate. s. angelor̄ z sanctor̄: qui oēs beate ꝓginitatis q̄ sue ipatrici famulant ipam q̄ ꝯtinue magnificat. De famulatu aūt angelor̄ dicit sanct⁹ Herard⁹ eps i quodā sermone. Dñs noster ielus xps matrē suā magnificat: q̄ angelicis est stipata choris: archā gelicis vallata turmis: thronor̄ hincinde possessa iubilatōib⁹: dñationū circūdata turpudūs: ꝑncipatuū circūsepta obsequijs: potestatū amplexata plausib⁹: virtutuz girata honorib⁹: cherubin circūstantiata hymnificationib⁹: seraphin vndiq̄ possessa inessabilibus cantionib⁹. Qualiter aūt ceteri sancti eidē famulent declarat predictus sanctus in eodē sermone dicens. Apostoloruz splendidissimus ordo ineffabili laude illā extollit. Martyrū exercitus supplicat dñe sue. Confessor̄ multitudo innumerabilis ꝓinuū sibi ꝑsonat canticū. Uirginū candidissima concio ingē chorea ad suaz celebrat gliam. Hec aūt serenissima impatrix mittit angelos in misteriū: z eis secreta palacij cōmittit. Un Beda i quodā ser. inqt. Persuader imo cō

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

pellit nos celsitudo tua credere q̃ i regno filij ei⁹ btã ꝟgo maria ira impiose p̃ncipaꝝ vt angelozꝝ misteria tuis sp̃ deuotis subueniam. Si em̃ angel⁹ angelũ mittit ꝟfidẽter credere xp̃iana deuotio q̃ ipatrix ãgelorũ magꝝ habet angelos ad obsequiũ q̃to differẽt⁹ p illis nomẽ hereditauit. Si ei Josue dux ppli ul'l' iussit solẽ stare: quõ ñ oia sydera ad nutũ impatricꝭ obediãt? Si cherubin ⁊ seraphin de fonte bibẽtes iferioribꝰ ãgelis q̃dã archana reuelãt: q̃to magꝝ gl'iosa virgo de oct'ꝭ filij sui amplexu ei⁹ degustata misteria angel' copiosi⁹ effundit. hec ille. ¶ Tãte ãt auctis i celesti palacio ẽ ista impatrix q̃ oibꝰ aliꝭ sctis itermedijs omissis ad ipsam licet ab oñi grauamine appellare. lꝫ em̃ ſm iura ciuilia debitũ mediũ fuerit appellatõibꝰ l. impatores. ff. de appel. reci. tñ i ipa fuat stilus iurꝭ caõnici: q̃ omisso q̃libet medio appellat ad sumũ pontificẽ. c. si duobꝰ. eẽ de appel. Quilibet g̃ põt ad eã appellare. vñ de ipa dicere possum⁹ illõ qõ scriptũ est i. c. ad romanã. q. q. vj. vbi dr. Ad eã ab oibꝰ oppressis est appellãdũ ⁊ decurrẽdũ q̃si ad matrẽ: vt eius vberibꝰ nutriant: auctre defendant: ⁊ a suis oppressoribꝰ releuent. q⁊ ñ pt nec dꝫ mr̃ obliuisci filij sui. Cõfident igit vnusq̃sq; appeller ad ipam siue gueꝛ a diabolo: siue ab aliq̃ tyrãno siue a corpe. p̃po: aut a diuĩa iustitia. Prio licet appellare a diabolo. sic fecit Theophilus q̃dã q̃ vt scribit' mirac'l' eius dẽ ꝟgis: ab epo suo a vicedñatu deposit⁹ i tãtã desperatiõz ceciditq; diaboli se seruũ fecit: ⁊ de sua puirtute cyrographũ manu p̃pa ꝟscripsit ⁊ diabolo tradidit. Postmodũ ꝟo ad cor suũ rediẽs ⁊ peniteꝫ ad ipatricẽ ista appellauit. ⁊ ipa totuꝫ irritũ fecit: ⁊ diabolo vt theophilo cyrogr̃phũ redderet p̃cepit. ⁊ sic ipm i statũ p̃stinũ restituit: ⁊ gram acveniã sibi ipetrauit. ¶ Scõdo lꝫ appellare ad ipam si q̃s guaꝛ a tyrãno. qõ ptꝫ i. b. Basilio: cui cũ Julian⁹ apostata adpliũ ꝟsas vadẽs minat⁹ fuisꝫ q̃ suo redit in ciuitatẽ suã destrueret: sctus basili⁹ ad ipatricẽ istã appellauit. q̃ militẽ q̃ndã noie mercuriũ ia defunctũ suscitauit. q̃ sup equũ ꝟscẽdẽs: atq; ad iulianũ pgẽs: ac lancea foꝛtit vibrãs ipm occidit. Jdeo dr sctus Philibert⁹ in quodã ser. Veniant ad beatã mariã iusticũ basilio effectũ celerẽ pceptuꝛi. veniant et pctoꝛes cum theophilo desideratã gram adeptuꝛi. ¶ Tertio lꝫ ad ipaꝫ appellare si q̃s g̃uaꝛ a corpe. ppꝛio. sicut patuit in maria egyptiaca: q̃ vt habet in vita sua. cũ multo tẽpe carnali ꝟcupiscẽtie deseruisset: tãdẽ ad impatricẽ istã ꝟfugiẽs ⁊ appellãs ꝟcupiscentiã vicit ⁊ castitatẽ ꝑfecit. ¶ Quarto licꝫ ad ipam appellare si q̃s a dei iusticia se grauari sentit. q̃d significatũ fuit Hester. v. vbi dr q̃ cũ rex assuer⁹ iudeis cẽt irat⁹. regina hester ad ipaꝫ placãdũ accessit. Cui rex ait. Eriã si dimidiã prẽ regni mei petieꝫ dabit tibi. Ista g̃ imperatrix figurauit impatricẽ celoꝛ: cũ q̃ de⁹ regnũ suũ diuisit. Cũ em̃ de⁹ habeat iusticiã et misericordiam: iusticiã sibi i ꝟb̃ mũdo exercẽdã retinuit: ⁊ misericordiaꝫ mr̃i ꝟcessit. Et iõ si q̃s sentit se g̃uari a foꝛo iusticie dei: appellet ad foꝛũ misericordie matris ei⁹.

¶ De quinta excellẽtia noĩs ꝟgĩalis que dicit augustalis.

Quinta ira huius sacratissimi noĩs q̃ est A. significat beatã ꝟginẽ eẽ augustã toti⁹ oꝛbis. Sicut ei imꝑatoꝛ dicit augustus ab augendo q: q̃tũ põt dꝫ suũ imꝑiũ augere: vt dic glo. sup rubꝛicã. ff. oꝛ. ⁊ institutionũ. ita ꝟgo gloriosa appellari dr augusta. Si em̃ vꝛor rẽmi ꝑatoꝛ appellat augusta. l. si filius. ĩ fi. ff. de iur. fi. ⁊ l. fi. §. ij. C. de q̃dri. p. ⁊ l. ꝑnceps. ff. de legi. mlto magꝝ desponsata ac ꝟiucta celesti imꝑatoꝛi b̃ndicta ꝟgo appellari dꝫ augusta maxime q⁊ ipa augmẽtauit imꝑiũ diuinum sup humanũ gen⁹ deꝑditũ: atq; ipa mediante auct⁹ est fidelis ppls colẽs deũ. Jdeo de ipsa dici põt illud ꝑ. ciij. xxxix. ppl'm suũ vehemẽter. Ad ista igit augustã deber oẽs tribulati recurrere: q⁊ ipa neminẽ sꝑnit: lꝫ oẽs benignissime recipit: ⁊ sp̃ residet ⁊ expectat ad se venientes. vñ thron⁹ dei appellat. Jõ apls Heb. iiij. ait. Adeam⁹ cũ fiducia ad thronũ gr̃e ei⁹ vt misericordiã ꝟsequmur ⁊ gr̃am inueniamus i tpe opportuno. Dic ẽ ille thron⁹ de q̃. iij. Re. xj. dr. Fecit rex salomon thronũ de ebore grandẽ: ⁊ vestiuit eum auro fulvo nimis. Fuit g̃ btã ꝟgo thron⁹ salomõis. i. xp̃i. q⁊ in eo nouẽ mẽsibꝰ sedit: ⁊ eũ oi pietate repleuit. De q̃ dici põt illõ ꝑ. xxv. Rotabit clemẽtia thron⁹ ei⁹. Ut em̃ inq̃t Hualther⁹ i alexãdraid de li. j. Instabile ẽ regnũ qõ nõ demẽtia firmat. Felicitas aũt regnãtis ẽ famulantes amare: vt ait Cassiodor⁹ li. iij. epl'a. epl'a. cj. Est q̃ꝫ thron⁹ terribil' ꝟ demões ei⁹ deuotos impugnãtes. De quo dr Apoc. iiij. De throno ꝓcedunt fulgura ⁊ voces ⁊ tonitrua. Rogem⁹ g̃ ista serenissimã augustã vt nos ab hostiũ insidijs ⁊ impugnatiõibꝰ ptegẽs: atq; populo dei annumerari faciẽs i bonis opibꝰ pleuerãtes. vsq; ad finẽ: ad ꝟcẽplã dã post hui⁹ vite trãsitũ ei⁹ gl'iosam maiestã

Theophilus

Basili⁹

Maria augusta

tam in celesti faciat pria sublimari. Amē.

¶ De eiusdē sacratissime ginis noiatōe Sermo quart⁹

Leū effusus

O nomē tuū. Lañ. j. Inqt gli⁹ sus sanct⁹ Bernardin⁹ i ser mone secūdo de noie ginis ¶ Nō est facultat⁹ hūane dilectissimi fratres qdiu in hoc mortali corpe viuīt: plene prin gere ad laudē gl⁹iose ginis mris ei que oīz hominū voces excellit⁹ superat intellectū. Quis em mortaliū nisi diuino illustrat⁹ ora culo de vnica dei ⁊ hominis genitrice quicq modicū vl' grande plumat edicere: imo nō ti meat hanc pollutis labijs noiare: quā pater misericordiaz ⁊ añ secula de⁹ ppetuā destia uit i ginē dignissimā: filius preelegit i ma trē: spūssanctus noue gratie domiciliū ppa rauit: quib⁹ laudib⁹ seruitus hoim regina efferret angelorū: que pconia dilatet morta lis angustia vel officia subministret: cui cele stia parēt ⁊ famulant obsequia: q dignā ho noribꝫ plausus hominū in terris accumula bit: quā spirituū agmina beatoz iugiter ve nerant in celis: Dz qz illā vt mereť nō pos sum⁹ laudare: saltē nomē eius extollere pcu remus. hec ille. De quo noie bñdicto quicq alias cōsideratiōes faciem⁹ ptēplādo eiusdē ginis ānqz progatiuas alterna liaz ipius noīs incipiētes.

¶ De pma progatiua incipiēte ab M. s. q ego maria dr man⁹ dei.

Z Maria man⁹ dei

b Eata dei genitrix ego i sacra scri ptura appellat man⁹ dei. De qua exponi pōt illud Deu. xxxij. ca. Omnes sancti in manu ei⁹ sunt. Et illud Job. xij. In cui⁹ manu est aia oīs viuentis. Per istam manū deus nobis tri buit bona paradisi: iuxta illud ps. lxxiij. Extē dit manū suā in retribuēdo. Per ipsaz etiā electo suo succurrit. vñ inquit psalmista ps. lxxxvij. Manus mea auxiliabitur ei. De qua etiā dicit ps. cvij. Sciāt quia manus tua hec. ⁊ ps. xxiij. In manu eius oēs fines terre. Et ideo rogabat idē pphera dicēs ps cxvij. Fiat man⁹ tua vt saluet me. ⁊ psalmo cxliij. iterz dicebat. Emitte manū tuā de alto ⁊c. Gratias igit tibi ago dñe iesu xpe: qa po suisti sup me manū tuā. ps. cxxxvij. De qua dicit ps. cxliij. Aperis tu manū tuam: ⁊ im ples oīe animal bñdictiōe. Spero aut q ad regnū celeste me pducer: iuxta illud psal. xxxviij. Qm illuc manus tua deducet me: ⁊ tenebit me dextera tua. Hec est illa man⁹ de qua exponi pōt illud Sap. iij. Justorū ani me i manu dei sunt. Ista est illa man⁹ dei fortissima q demones pstrauit. pptēr quod oēs angeli eā bñdixerūt: iuxta illud Sap. x. Ui ctricē manū tuā laudauerūt pariter Hec est manus dei que ptegit vnūquēqz deotū. cui inqt domin⁹ Isa. lj. Sub vmbra man⁹ mee pteri te. De qua etiā scriptū ē eiusdē libri. ca. Nō est abbreuiata man⁹ dñi. s. ad subue niendū nobis. Immo de ipsa dici potest illd Isaie. v. Et adhuc manus eius extenta. Et ideo dicitur Lañ. v. Manus eius tornati les auree plene iacinctis. ¶ Primo em beata virgo dicit man⁹. quia sicut in manu sūt ānqz distinctiōes digitoz: sic in ipa sunt quicq effect⁹ gratiaz. Prim⁹ nanqz digit⁹ manus dicit pollex a pollēdo: eo q pre ceteris pollet frute ⁊ potestate. Secūdus dr index: qz per ipm oīa indicamus. insti. de publi. iudi. ff. fi. vbi glo. Tertius dicit medi⁹: qz est medius hincinde. Quart⁹ dicit medicinalis: qz eo a medic⁹ certa colligera colligunt. Quint⁹ dr auricularis: qz p eū aures scalpim⁹: vt dicit Isidorus in lib. etym. Beata igit maria est nobis tanqz pollex: qz potēter nos in ciuita tē celestē introducit. Est tanqz index: quia sa pienť viā que ducit ad patriā supnā nobis ostēdit: ⁊ per illā nos deducit: iuxta illd puer. iij. Ducā te p semitas eqtatis ⁊c. Est tanqz digit⁹ medius: qz tanqz mediatrix nos deo reconciliat: iuxta illud Eccl. xxvj. Mulier fortis oblectat virū suū. Ipa em vitz suū ob lectat quādo ei⁹ inimicos ad pacē cū eo redu cit. Est etiā tanqz digit⁹ medicinalis: quan do vulnera pcōz nostroz sanat: iuxta illud Eccl. xlij. Medicina oīm in festinatiōe ne bule. i. in festina subuētiōe marie. que dr ne bula: qz fuit a terrenis subleuata. Est quoqz tanqz digit⁹ auricular⁹: qz aurem nri cordis apit vt verba dei audiam⁹: dicens illd Eccl xxxix. O bauditē me diuini fructus. ⁊ etiam Eccl. xlij. Qui audit me nō ꝛfūdet. ¶ Se cūdo ista man⁹ fuit tornatil⁹. Vas aūt torna tile hz rotūditatē ⁊ mobilitatē atqz velocita tē q causat ex ipa rotūditate. vas ei qdrū ad mouēdū ē tardū: sz res rotūda ad mouēdū ē apta ⁊ velox: sic ⁊ man⁹ brevirgis leui motu ad nob succurrendū se erigit. Vñ de ipa dici pōt illd Sap. vj. poccupat q se cōcupiscūt vt eis se pōz ostendat. De illa qz dici pōt illud Sap. vij. O ibꝫ mobilibꝫ mobilioz est. Ipa qz brā ego dicere pōt illud Isa. lxv. Antequ clamēt ego exaudiā: ⁊ adhuc ill' loqntibꝫ ego

Maria per digitos manus significat

Z Man⁹ tornatil.

Man⁹ aurea

Baudiã. ¶ Tertio ista man⁹ fuit aurea. Aurũ em̃ est pulcr̃ z clar̃: sic z ipa fuit pulcra i mẽte p puritatẽ: z clara i ꝓuersatiõe p honestatẽ z castitatẽ. Jõ de ipa põt dici illud Sap. iiij. O ꝑgulara ẽ casta generatio cum claritate.

L Quarto ista man⁹ fuit iacinctina. Assilat ãt bti ẏgo iacincto rõne nois: colozis z ẏrutis ꝓioꝛ rõe nois: qz iacinct⁹ dr q̃dã flos colorẽ his purpureũ. dr etiã eẽ lapis ꝑciosus. Fuit etiã nomẽ cuiusdã pueri formosi: q̃ inter illos flores mortu⁹ est inuẽt⁹. z ab ei⁹ nõie flores illi vocati sũt iacineti: fm fabulas poetar̃ marie Ouid. in li. x. Methañ. fabula. vij. vñ ꝙsus. Flos ẽ iacinct⁹: lapis ẽ iacint⁹ hõq̃ Lũ sit vter q̃ vtꝛ⁹ melioꝛ tamẽ est vir vtroq̃ Per qđ datur intelligi q̃ ipa ẏgo fuit tã q̃ flos id est florida p ẏrutũ amenitatẽ. vñ canit ecclesia. Sicut dies verni circũdabant eã flores rosar̃ z lilia ꝙalliũ. Jpa q̃z fuit sicut lapis ꝑciosus ppt̃ dei z ꝓximi charitatẽ. De q̃ Jsa. xxviij. dr. Ponã i syon. i. ecclia militãte lapidẽ ꝑciosum. i. beatã ẏginẽ. De h̃ lapide ꝑciosꝰ inq̃t Aug. in li. de doctrina xp̃ia. Si piger es ad pscrutãdũ thesaur̃ dei: nõ sis piger vnã margaritã ferre sub lingua: z q̃ vis securꝰ ambula. Jpa q̃z fuit sicut vir fortis pẽ ystãnã z magnanimitatẽ. vñ de ipa dr ꝓuer. vij. Accinxit fortitudine lũbos suos: roborauit brachiũ suũ. Sc̃do dr iacinct⁹ rõe colorꝭ Nã sicut dicit Jsidor⁹ vbi. s. iacinct⁹ nõ habet colorẽ nimis clar̃ nec nimis obscur̃: sz ex vtroq̃ tẽperatũ. Lũ igit̃ de⁹ hẽat infinitã claritatẽ: hõ ꝙ respectu dei quãdã obscuritatẽ: brã ẏgo i medio ꝙstituta nec fuit clara sicut diuina natura nec obscura sicut hũana: z fuit quidẽ minoꝛ q̃ diuina z maioꝛ q̃z angelica et hũana. iõ assimilat lune Lañ. vj. Sicut em̃ claritas lune ẽ minoꝛ q̃z claritas solis sz maioꝛ q̃ claritas stellar̃. sic claritas brẽ ẏgis est minoꝛ claritate dei z maioꝛ claritate sanctoꝛ z angeloꝛ. Tertio dr iacinct⁹ rõe ẏrutꝭ. Ut em̃ dicit in li. de ꝓprietatibꝰ rer̃: iacint⁹ habet coꝛ ꝙfortare: tristiciã expellere: z iter ĩmicos tutũ ꝙare. sic ipa ꝙfortat coꝛ dãs cibũ gre: iuxta illud Eccl. xv. Libauit illũ pane vite et intellect⁹. Expellit etiã tristiciã dãs ei letician iocũditatis interne. vñ in eodẽ. c. dr. Jocunditatẽ z exultationẽ thesaurizauit sup eum. Custodit q̃z ab insidijs fraudis diabolice. vñ Sap. x. dr. Custodiuit eũ ab inimicꝭ z a seductoribꝰ tutauit illũ.

¶ Desc̃a ꝓgatiua incipiẽte ab A. scilz q̃ beata ẏgo dicit apis dei.

D

a Pis i sacra scꝑtura dicit̃ btã virgo: qz fuit breuis p humilitatẽ: volatilis per supnoꝛ contẽplationẽ mellificãs p celestꝭ fructꝰ pductionẽ. De qua dicit Eccl. xj. Breuis in volatilibꝰ est apis: z initiũ dulcoꝛ habet fructꝰ ei⁹. De ista ape dicit Ambro. in li. de ẏginibus. Apis roꝛe pascit: cõcubit⁹ nescit: mella cõponit. Sic beata ẏgo roꝛe celesti. i. gr̃a spũssancti pasta fuit: ẏgo pmãsit: z paradisi dulcedinem generauit. ¶ Notãdũ aũt q̃ apis vt dr in li. de ꝑpe. rer̃: qttuoꝛ diligũt. Primo aerẽ serenũ: qz rũc plꝰ de roꝛe iuenit: z tpe pluuioso a volatu impediunt. Sc̃do abũdãtiã floꝛũ. Tertio suauẽ sonũ. Nã sicut dr Aris. in li. de animalibꝰ: p cantilenas z sonũ suauẽ attrahunt. Quarto dulce vinũ: qz deficiẽte melle dulci vino pascunt. Ista aũt q̃ttuoꝛ brã virgo dilexit z in se habuit. Primo serenitatez interne ꝙscientie: iuxta illd ps. xlviij. Dis gloria ei⁹ filie reg̃ ab itus. Et ideo serenissima appellari debet. sicut solẽt appellari vxores imperatoꝛ. l. j. C. nemi licere i cõpatõe especiez. li. x. Sup oẽs em̃ serenitatẽ animi dilexit que ẏbũ dei scribere in carta vteri sui: z illud suauissimũ carmẽ. s. Magnificat: dño decantare debebat. Sciebat em̃ qđ inq̃t Ouid. in. j. de tristibꝰ. Carmia puenit̃ animo deducta sereno. Jtẽ nouerat q̃ vt dicit Boecius in. j de ꝙsola. Nubibꝰ atris ꝙdita nullũ fundere pnt̃ sydera lumẽ. Quia igit̃ vt dr in. c. de apibꝰ. vij. q. j. apes habẽt vnũ regẽ cui⁹ ducatũ sequunt̃. Ideo nos debem⁹ ista apẽ diuinam tanq̃ reginã nr̃am in oibus imitari. Licz ei aliaz apũ fera natura sit. ff. apũ. insti. de rer̃ diui. z. l. naturalẽ. §. apũ. siue apiũ. ff. de acq̃ren. re. do. hec tamen apis celestis nõ est fera sed humanissima: q̃ nobis ostẽdit viam oĩm bonoꝛ moꝛ: z maxie ad serenitatẽ cõscientie z mũdiciã cordis nos hortat̃ dicẽs illd. Pro speri in li. epigrã. Coꝛ mundũ z sapiens verbo ẏrutꝭ alatur. Et xp̃i in nro pectoꝛe regnet amoꝛ. Sc̃do hec apis diuina dilexit flores ẏrutũ z ois gre. vñ sequit̃. circũdata varietate sz ẏrutũ. Tertio sonũ allocutiõis diuine. de quo dicit ibidẽ. Audi filia z vide z inclina aurẽ tuã ꝛc. z Lañ. v. Vox dilecti mei pulsãtz api mihi soꝛoꝛ mea ꝛc. Quarto vinũ iocũditatz supne: inẽ illd Lañ. vij. Buttur tuũ sic vinũ optimũ dignũ dilecto meo ad porãdũ labijsq̃ z dẽtibꝰ ei⁹ ad ruminãdũ. De his q̃ttuoꝛ dr Lañ. ij. En dilect⁹ me⁹ loquit̃ mihi: ecce diuina locutio. Surge ꝓpera amica mea z veni. Jã em̃ hyems trãsiꝛ: imber abijt z re

Apes q̃ttuoꝛ diligunt

Imperatrix serenissima

cessit.ecce serenitas ꝓcie.t subdit.flores apparuerũt i terra nr̃a.ecce diũsitas fructũ.t gre sequit.vinee florẽtes dederũt odorẽ suũ.ecce vinũ iocũditatꝫ supne.Tũc em̃ aia btẽ ꝟginis dedit odorẽ tãꝫ flores vinea qñ ipleta superna iocũditate exultauit i deo salutari suo:vt ipa inqt Lu.j.De ista igit apte diuia possumus dicere illõ qđ ait Urban⁹ papa loq̃ns deo de btã Cecilia:dicẽs. Maria famla tua dñe q̃si apis tibi argumẽtosa deseruit.

¶De tertia ꝓgatiua ꝟginis icipiẽte ab R.l.q btã ꝟgo fuit regula oĩm viuẽtiũ.

E Maria regula omniũ

Er tertiã litterã nois ꝟginei q̃ est p R.significat q ipa mr̃ dei fuit regula oĩm viuẽtiũ.t iõ sicut ihesꝰ dũ ẽ regule iurꝫ: sic bonoiẽses inherẽt carocio:ſm glo.i.l.ois bona diffinitio.ff.de re.ũ.ita t beate ꝟgini est insistẽdũ t adherẽdũ.vñ q̃libet deuot⁹ dz illi dicere illõ pslr̃ũ.Adhesit aia mea post te. Ipa ei ꝟgo sanctissima suis exẽplis totũ mũdũ ivĩa salutis illuiauit:atq; oĩb⁹ hoĩb⁹ normã viuẽdi dedit Vñ canit ecclia in officio natiuitatis eiusdẽ de ipa ꝟgine di. Cui⁹ vita indita cũctas illustrat ecclias. Et Ambro.inqt in li.de ꝟgĩb⁹. Habetꝫ in ea exẽpla pbitatis vt sciatꝫ qđ eligere t qđ repbare debeatꝫ. Cũ igit sit triplex statꝰ i ecclia militãte.s.ꝟginũ:uiugatoꝝ t viduaꝝ:ipa in oi statu se reppit vt oĩb⁹ regulã daret. Primo ꝟginib⁹ manẽs ꝟgo añ ptũ:i ptu t post ptũ:docẽs ꝟgines suo exẽplo suam dño ꝟgitatẽ dedicare. Deiñ spũsctõ edocta añ ꝛceptũ filij despõsari acq̃enit ioseph ãtiq̃ paupi t carpẽtario:ſm Chryſ. cũ ipa esset de stirpe regali iuuẽculaq; pulcerria t nobilissima nõ dedignãs illũ accipe:ſz eũ i reuerẽtia hñs.vñ cũ filiũ iuenit i rẽplo ait:vt hẽ Lu.j. Pr̃i tu⁹ t ego dolẽtes q̃rebam⁹ te.ꝓponens sponsũ sibi. In q̃ regulã dedit ꝟginatꝫ vt discãt vroꝛes subdite eẽ virꝫ:t nõ dedigñ filiũ sũe paupes t vilis ꝟditiõis. Uidua q̃z facta ex morte sponsi nõ aliũ sponsũ duxit.ſz nõ phibeat secũdũ mr̃imoniũ post mortẽ p̃mi viri c.de⁹.t.c.aperiãt.xxj.q.j.stat⁹ tñ vidualis post p̃mũ mr̃imoniũ magis collaudat t matoris est meriti.c.nuptiaꝝ.xxvij.q.j.t.ꝟ.cũ igit.in auc.de nõ eligẽ.se.nup. Exercitiũ aũt viduaꝝ ẽ ieiunijs t vigilijs acoꝛatõib⁹ intẽdere.nã vt ait apls.j.Thi.v.vidua in deliciis viuẽs mortua est. Beata aũt ꝟgo:vt ait Ambro.in li.de ꝟginib⁹:h̃ faciebat de domo nõ exiẽs nisi cũ ad rẽplũ accederet ad orãdũ vl cũ sequereꝰ ei⁹ filiũ audiẽdo ei⁹ pdicatiõꝝ t miracula intuẽdo cũ maria coꝛdis iocũditate. Et ideo illi dicere possum⁹ illõ qđ hñt coꝛõa nr̃a b.ꝟgis.s. O dolce matre q̃sto era il ꝓtẽto che tu sentiui qñ Giouãne e Pietro Euangelisti dicti del suo bel ꝓuento. Uede uí plecito andarli dreto. Cõ li qli tul seguitasti p trei ãni Per odir de sua bocha il scõ metro.

¶De q̃rta ꝓgatiua btẽ ꝟginis incipiẽte ab J.s.q btã ꝟgo dicit idria dei.

F

Maria idria dei

Icet aliqui dixerint q p quartaꝝ litterã ꝟginei nomis significat q beata virgo est iaculũ inimicoꝝ nostroꝝ.i.demonũ:tamẽ q̃sup̃ se pius declarauim⁹ t eiũ infra dicem⁹ quõ beata ꝟgo debellat demones t eoꝝ potẽtia cõterit.ad pñs dicem⁹ q p J significat q̃ẽ idria dei.q̃uis em̃ idria dicat vas aquatieũ;tamẽ ad tria officia iuenit deputatũ. Primo idria deputat ad aquã hauriẽdam.vñ Beñ.xxiij dicit q cũ nũcius Abrahe dixisset ad Rebeccam Da mihi paululũ bibere.illa festinans deposuit idriã de humero t dixit. Et tu bibe t camelis tuis potũ tribuã. Sedꝫ aũt expositionẽ Beñ.nunci⁹ ille quẽ misit abrahaꝫ vt filio suo vroꝛẽ q̃reret significat angelũ gabrielẽ:quẽ de⁹ pater misit ad mariã vt ipam filio suo in vroꝛẽ acciper. Per Rebeccã igit significat maria.cui⁹ idria.i.anima fuit plena aqua.i.gra. In hac igit idria bibit illenũ cius abrahe biberũt t cameli. In hac etiam idria bibit architriclin⁹:vt habet Johis.ij. Per nũciũ igit abrahe vt dictũ est significatur angel⁹. Angeli em̃ in idria marie bibẽt q̃ in ei⁹ ꝟginitate delectati sunt. Semp em̃ est angelis cognata ꝟgitas tẽ.vt ait Iero. in ser.assumptõis. Biberũt q̃z cameli i hac idria.i.penitentes.q̃ sicut cameli dum grauia pondera suscipiũt se hũliãdo genua flectunt:sic veri penitẽtes grauẽ pñiam humiliter t libẽter portãt. Isti ergo in idria marie bibũt cũ de ei⁹ misẽdia t pietate delectantur. vñ Beñ.in quodã ser.ait. Nos quidẽ tui seruuli tibi cõgaudemus in fructib⁹ ceteris. nã laudam⁹ virginitatẽ:miramur humilitatem:ſz misẽdia miseris sapit dulci⁹:hãc amplectimur chari⁹:recoꝛdamur sepi⁹ t crebri⁹ iuocam⁹. Bibit q̃z in hac idria architriclin⁹.i.de⁹ trin⁹ delectat⁹ in ei⁹ hũilitate.vñ Ber. in q̃dã ser.ait. Supbiam eue de⁹ despexit:ſz hũilitatẽ t despectioꝝ marie respexit:hũilẽ remuneras t hũiliatã exaltãs. in vtroq; ẽ se a deo respectã eẽ testat.qm̃ apd deũ ei⁹ hũilitas ẽ accepta:t apd hoies ei⁹ hũiliatio ẽ i gl̃ia cõmutata.ſz dz q ille idrie de qbꝫ bibit archiriclin⁹ capiebãt singule metretas binas vl ter-

nas. Idria em̃ marie capiebat binas metretas: q̃ gemina dilectionẽ. s. dei ⁊ primi cõtinebat: vl' duo testamẽta: q̃z cognitiõz ⁊ sciaz habebat. Capiebat q̃z tres metretas: q̃ i ei⁹ vero fuit xps: in q̃ fuerũt tres metrete. i. tres
B ſſc. ſcaro: aĩa ⁊ diuinitas. ¶ Scõo idria deputata est ad ꝓfuãdã farinã. vñ. iij. Reg. xvij. dixit vidua. Uiuit dñs: q̃ non habeo panẽ nisi q̃tũ pugill⁹ p̃t capere farine i idria: ⁊ paululũ olei in lechito. Cui helias ait. Fac mihi de ipa farinula subcinericiũ panẽ puulũ ⁊ affer ad me. Hec aũt dr dñs. Idria farine nõ deficiet nec lechitus olei minuet. De ista igit idria iussit helias fieri panẽ ſ bcinericiũ puulũ: q̃ de ei⁹ purissima carne ꝓcepit de⁹ gnari filiũ suũ. q̃ fuit panis ſ bcinerici⁹ ppẽ mortalitatẽ. iõ i figura dr. iiij. Re. xix. Ecce ad caput ei⁹ ſ bcinerici⁹ panis. Caput xpi est deus Tũc ãt ad caput suũ de⁹ panẽ ſ bcinericiũ posuit q̃n naturã nr̃az mortalẽ sue diuinitati vnit. Fuit etiã iste panis puul⁹ rõe maxie humilitatis. vñ Isa. ix. dr. Paruul⁹ nat⁹ est nobis. Etbñ ꝓuixit Helias oleũ cũ farina di. Idria farine ñ deficiet nec lechit⁹ olei minuetur. q̃z sicut maria habuit ꝓpetuã ꝙginitatẽ: q̃ p cadorẽ farine designat. sic ⁊ ideficietẽ pietatẽ q̃ p oleũ demonstrat. vñ ipa ingt Ecci.
b xxiij. Usq̃z ad futuz sclm nõ deſinã. ¶ Tertio idria ẽ deputata ad ꝓfuãda luminaria. vnde dr Ind. vij. Cũq̃z p giz castroz i tribu ꝓsonaret loc⁹ ⁊ idrias ꝓfregissent: tenuerũt sinistr̃ mãibꝰ lãpades: ⁊ dextr̃ sonãtes tubas. Ista idria ꝓseruãs lumiã fuit ꝙgo maria: in qua tria lumina ꝓseruata sunt. Primũ lumẽ fuit ei⁹ corp⁹ ꝙgineũ. de cui⁹ claritate dr Ecci. xliij. Uas admirabile opus excelsi: in ꝓspectu ei⁹ ds poterit sustiere: Scõm fuit ei⁹ aĩa luminosa: q̃ tota fuit diuie gre splendoribꝰ plena vñ Isa. lviij. dr beate ꝙgini. Implebit dñs splẽdoribꝰ aiam tuã. Tertiũ fuit splẽdor meritoz ei⁹ ⁊ opez. de q̃ Sap. iij. dr. Bonoz laboꝝ gliosus est fruct⁹. Ista tñ tria luia erãt i illa idria occulta: ita vt posset dici de ea illd Ezech. xvij. Solẽ nubi tegã. nã ei⁹ corp⁹ ꝙgineũ fuit tectũ nubi mortalitatis. ei⁹ aĩa luminosa fuit occultata nubi passibilitatiz. ei⁹ merita gliosa ipa occultabat nubi humilitatis. Sz q̃n ista idria fuit fracta. i. ei⁹ aĩa i morte a corpe separata: tũc appuerũt illa luia. ⁊ pr dicta de ea qd scriptũ est. ij. Machab. j. Tunc sol refulsit q̃ ꝑus erat sub nubilo. nã refulsit ei⁹ corp⁹: q̃z vestitũ fuit dote imortalitatiz, refulsit ei⁹ aĩa: q̃z fuit vestita gl'ia ipassibilitatiz refulserũt ei⁹ merita: q̃ mõ patẽt oĩbꝰ popa pietatiz. Ipa ei est illa mlier de q̃ dr Apoc. xij q̃ erat amicta sole ⁊ luna sb pedibꝰ ei⁹. Tũc em̃ ei⁹ aĩa fuit vestita sole q̃n vestita fuit impassibilitate ⁊ oĩmoda claritate. Tũc habuit luna sub pedibꝰ q̃n oẽm mutabilitatẽ ⁊ corruptibilitatẽ corpis subiugauit. Habet etiã stellas in capite: q̃z ei⁹ ꝓfectus ⁊ merita diffũdunt ⁊ chorusc̃at in vniũso orbe.

¶ De q̃nta ꝓrogatiua ꝙginei nomis inci-
J Maria amigdalus. piente ab A. s. q̃ beata ꝙgo dicit amigdal⁹ ⁊ arbor celestis.

Eata ꝙgo in sacra scꝑtura appel-
b lat amigdal⁹ rõne arboris: flor̃ et fruct⁹. Prio rõne arbor̃. Ut em̃ ingt Isidor⁹ in lib. etym. xvij. q̃n radix amigdali est amara dulcorat̃ per surculũ arboris picee. Iste surcul⁹ est dei ꝙbũ. de q̃ Jaco. j. dr. Suscipite insitũ ꝙbũ. Istũ surculũ in corde habebat beata ꝙgo. de qua dicit Luc. ij. Maria aũt ꝓseruabat oĩa ꝙba hec cõferẽs in corde suo. ⁊ ideo ipa fuit tota dulcedine replera. Si em̃ ꝙbum dei mũdat ab amaritudine pcti: in xta illud Joh. xv. Uos mũdi estis ppter sermonẽ quẽ locutus sum vobis. multo magis potuit dulcedine replere virginẽ benedictã matrẽ suam: ⁊ eã ab oi amaritudine ꝓseruare. quia magis est facile ꝓseruare ne q̃d inducat̃ q̃z inductum tollere. l. patre furtoso. ff. de his qui sunt sui vl' alieũ. ⁊. §. apũ. i. institi. si. de rerũ diui. Dicit q̃z Palladius ⁊ Aris. in li. de vege. ⁊ plantis q̃ amigdal⁹ a sua amaritudine liberat̃ p imissionẽ cunei in radicẽ. Iste cuneus est spũssanctus: qui notã oĩs ꝑccati quã ex radice amara iudeoz cõtrahere poterat: ab ea elõgauit ⁊ expulit. Phus quoq̃z vbi. s. dicit q̃ si amigdalus vetusta clauis pforet emitteret guttaz gumi ⁊ ampli⁹ fructificabit: q̃z humoz i medulla impinguat̃. Per istud fozamẽ intelligitur occulta inspiratio dei. de qua ipa virgo ingt Lañ. v. Dilect⁹ meus misit manũ suaz p fozamẽ: ⁊ vẽter me⁹ intremuit ad tactũ ei⁹. q̃z beata ꝙgo in bonis opibꝰ p cõtactũ diuie
K inspiratiõis excreuit. ¶ Scõo beata ꝙgo dicitur amigdalus rõne flor̃. Sicut em̃ amigdal⁹ ãte oĩs arbores flores ꝓducit: vt ingt Jud. vbi. s. sic ⁊ ipa ante oĩs mulieres vorũ ꝙginitatis emisit: ⁊ post eam multe alie. De quibꝰ dicit ps. xliij. Adducent̃ regi ꝙgines post eã. Et ad hoc ꝓpositũ posset moraliz exponi illud qd ingt Uirgilius in buccolicis. Et nũc oĩs ager: nũc oĩs pirit arbos. Nũc frõdet silue: nũc formosissim⁹ annus ꝛc. Ex ipa aũt ꝙginitatis ꝓmissione et vocatiõe secuta

est ꝺuersio gentiū ⁊ reprobatio iudeorū. de qua Eccs. vltī. ꝺr. Florebit amigdal⁹ ⁊ impinguabit locusta: ⁊ dessiccabit caparis. Tūc em amigdal⁹ floruit quādo ꝟgo beata vorū ꝟginitatis emisit. ⁊ tūc locusta. i. gentilitas instabilis ⁊ vaga spūssancti gr̄a impinguata fuit. Caparis aūt. i. popul⁹ in deoꝛ in dissipationē fuit. Caparis em est frutex spinosus sup terrā extensus: vt dicit in libro de ꝓpietatib⁹ rerū. ⁊ significat populū iudaicū
2 durū ⁊ rebellē ⁊ terrenis adherentē. ¶ Tertio dicit amigdalus rone fructus. nā fruct⁹ eius sunt nuces lōge. Dicit aūt Aug⁹. i sermone de natiuitate dn̄i: vbi loquitur de ꝟga Aaron que ꝓtulit nuces: ꝙ in nuce sunt tria
In nuce sunt tria scz coriū: testa ⁊ nucleus. Ut aūt supra dixi/mus pte secūda huiꝰ operis: ꝑmone. iij. in exoꝛdio: per coriū siue corticē nucis significat xpi caro: que habuit aspiratē ⁊ amaritudinē passionis. per nucleū ꝟo eius diuinitas ītelligit que habet dulcedinē ⁊ ꝺedit illuminatiōem. per testā aūt que est firma ⁊ iter nucleū ⁊ coriū siue corticē media significat ei⁹ aīa: que fuit firma cōtra oīa aduersa: ⁊ q̄ est media ītet naturā diuinā ⁊ carnē. qz mediāte aīma xpi diuinitas ei⁹ fuit carni vnita. Ipa igit ꝟgo benedicta nō solū amigdalus sed etiā arboꝛ celestis appellat: q̄ ꝓtulit folia flores ⁊ fruct⁹
3 ¶ De foliis aūt ei⁹ ꝺr Apoc. xxl. Folia ꝟginis ad sanitatē gētiū. Ista aūt folia fuerūt ei⁹ salubria eloquia. Unū foliū valet ad sanitatem carnalis ꝛcupie: cū dixit Luc. j. Quomodo fiet istud q̄m vir nō cognosco. Aliud ad sanitatē superbie: cū ait vbi s. Respexit humilitatē ancille suc. Tertiū ꝟo ad sanitatē auaritie: cū dixit ibidē. Esurientes iplenit bonis &c. Flores isti⁹ arboꝛis fuerūt ꝓtutes excellētissime q̄ fuerūt ī ea. de q̄bꝫ Can. ij. ꝺr. Flores apparuerūt ī terra nr̄a. i. ī ꝟgine maria: q̄ ꝺr terra: iuxt illō ps. Aperiat terra ⁊ germiet saluatorē. Istos flores odoꝛiferos ꝓtutū ꝺebet xpiani q̄rere ī hac humo. i. ī hūili mr̄e &c: iuxt illō Virgilij vbi. s. Qui legitis flores ⁊ humi nascētia fraga. Si moraliter exponat: ꝑnumeris etem fragrātissimis floribꝫ circūdata fuit et fulcita btā virgo: q̄ dixit Can. ij. Fulcite me floribꝫ &c. Fruct⁹ ꝟo huius arboꝛis fuerūt opa ei⁹. de q̄bꝫ Can. vij. ꝺr. Uideam⁹ si flores fructus pturiūt. Maxim⁹ aūt fruct⁹ huiꝰ arboꝛis fuit ille de q̄ dicit fuit ipi ꝟginī Lu. j. Benedict⁹ fruct⁹ vētris tui. Iste ē fruct⁹ ꝟe fuit bn̄dict⁹ ī odoꝛe: qz suauis ad odoꝛādū. vñ Ecci xxiij. ipa ꝟgo inq̄t. Ego q̄si vitis fructificaui suauitatē odoris. Fuit etiā venust⁹ ⁊ honorabil⁹ ad intuēdū. vñ seq̄t ⁊ flores mei fructus honoris ⁊ honestatis. Fuit etiā dulcis ad gustādū iō Can. ij. ꝺr. Fruct⁹ ei⁹ dulcis gutturi meo. vñ de b. ꝟgie verificata fuit illa poetica sīa. Arboꝛe de dulci dulcia poma cadūt. Et dn̄s nr̄ ihs xps fruct⁹ fuit arboris pulcerrīe Leui. xxiij. de q̄ arboꝛe ꝺr oīb⁹ deuotis xp̄ianis Ben. xxvij. Reꝛescite sub arboꝛe. O igit btā ꝟgo perfecto tu es arboꝛ illa celestis lignū q̄ vite q̄ ꝺe⁹ posuit ī medio paradisi: vt figuratū fuit Ben. ij. q̄ affert. xij. fruct⁹ p mēses singlos: vt ꝺr Apoc. vlt. Tu es illa arboꝛ de q̄ ꝺr Daniel. iiij. Ecce arboꝛ ī medio terre. i. in medio oīs creature. cui⁹ altitudo nimia: qz incōprē hēnsibil est oī pure creature. vt expōit. s. Bernardin⁹ ī q̄dā ser. Lui⁹ ꝟgis excellētiā ꝛsideras ide. s. Bernardin⁹ inq̄t ī ser. vlt. de noie ei⁹. Oꝛem igit dilectissimi frēs dn̄am nr̄am ꝟginē bn̄dictā: vt q̄ mr̄ meruit ee iudex sed oꝛi: ꝓ reatib⁹ nr̄is satisfaciat aduocata. q̄d ē ī cā pōt ee piculi vbi cās hoīm illa pozat que hz vn̄ apd ꝺm ꝓ filijs oꝛare psumat: qz mat est dei. hz ille vn̄ hoī clemēter ignoscat: qa fili⁹ hois est. Ambo certati causas miserant hūanas: mr̄ excusando mortales ne peāt: filius ignoscēdo pctoꝛib⁹ vt relurgāt. Ome ꝙ genitrici ei⁹ ꝺeotissime supplicātes vitā nr̄ā emēdem⁹: ⁊ moꝛes cōi voto: pari ꝺesiderio: ardēti affectu postulāres vt ecclīam suā exaltet: nr̄z misterū accepter: p̄ziz meā ꝓ regat: fideles mltiplicet: abigat hostes: domesticos foueat: ⁊ oēs q̄ triūphale nomē iesu ac mr̄is ei⁹ marie īuocāt ⁊ adoꝛāt: dirigat sp̄ et ꝛseruet: q̄ cū pr̄e ⁊ spūsctō in eternū bn̄dicibilis laudabilis ⁊ gl̄iosus viuit ⁊ regnat pr infinita secula seculoꝛ. Amen.

¶ De eiusdē pūssime ꝟginis noiatiōe Sermo q̄ntus.

Ur queris nomē meū q̄d ē admirabile? Ben. xxxij. ⁊ Judi. xiij Inq̄t b. Bernardi. in ser. ij. de noie ꝟgis. Telt⁹ ꝛscie ē dn̄s. ꝙ si q̄s celesti gr̄a largiēte exteriꝰ ꝓ curis exꝑt⁹: laudibꝫ ꝟginis valeo tot⁹ vel ꝓ hoꝛā occupari: tanta mēris leticia sanctioꝛ: ratāq̄ interi⁹ suauitate pfundoꝛ: vt cunctis mūdi vanitatib⁹ ⁊ concupiscētijs cōculcatis: nil malū aut appetā q̄ cum ipo leticie spū si darek statim exilire ad dn̄m anteq̄ illō gaudiū spiritalis curis itez redeuntib⁹ auferat: ⁊ stimulāte meoria delictoꝛ cithara cōuertat in luctū ⁊ iubilus ꝓdoloꝛ in lamētū. Uide igit quāte sit

felicitatis ⁊ gl'ie in illa p̃ia dei genitricẽ ꝑgi nẽ bñdicã stip atã ordinib⁹ angelo⁹: choris ꝑginũ comitatã: vultu plenissimo gratiarũ in suo dignitatis solio ꝓsidẽtẽ reuelata tã facie ⁊ exemplari. qñ quidẽ i sordib⁹ carnis ad huc ⁊ mũdi luto degẽtib⁹ tã leta cõtingit ei⁹ nois ꝓtemplatiõe sentire. Ad ipm itaq; marie nomẽ itez ꝓtẽplandũ: itez atq; itez dscẽdere libet. Hec ille. Cui⁹ gl'iosi ꝑis vestigia sequi desiderãs: sicut ⁊ nois eius appellationem recepi. Vñ ad ipm oratiõnẽ quãdã in exordio mee cõuersiõis feci dicens. Bernardine tuũ sumpsi sctissime nomẽ Fac mea sit gestꝰ ꝙsona vita tuis. Possum nõ imerito timere si scrutari velim nois ꝑginei dignitatẽ ne ipa ꝑgo mihi dicat ꝓba themaris nostri. Quid q̃ris nomẽ meũ ⁊c. tñ ⁊ si nõ possũ dellio ꝓdicare scẽ merek: aliq̃d dicere conabor ꝓ ut q̃sq; eiusdẽ ꝑginis ſnuꝰ renek. Nã bona volũtas supplebit defectũ viriũ: l. alia. C. de his q̃. vt indi. ⁊ ipa bona volũtas p facto reputabit. l. rephẽdẽda. C. de isti. ⁊ substi. sbcõdi. fac. ¶ Sciendũ est q̃ ꝑ ꝑpt multas alias progatiuas nomẽ ꝑginis ex q̃nq; lr̃is cõponit. Omittẽdo q̃ brevitatꝭ cã multa q̃ possent in hac materia dici: marie q; multitudo onerosa nihil habet honesti. ꝟ. fi. i auc. de rese. col la. j. c. l. tãta. ꝟ cõtrariũ. C. de ve. in. enu. suc cincte tangã illud quod ait mgr Ambrosius seruita in suo q̃dragesimali ſmõe. xxix. vbi inq̃t q̃ nomẽ marie compositũ ex quinq; litteris ostẽdit quinq; ꝟtutes in ea ꝑcipue fuisse. Per M. em ondit⁹ ꝟt⁹ fidei. nã hec lra ex trib⁹ J. inuicẽ colligatis cõponit: vt ostẽdatur q̃ virgo ꝑfectissimã trinitatis noticiã et fidẽ habuit. Sicut em tres J. inuicẽ colligati vnã litterã faciũt: ita tres ꝑsone diuĩe iunicem p generatiõz ⁊ ꝓcessionẽ colligate vnuz deũ ostendũt. cui⁹ veri dei beata ꝑgo ꝑfectissimã fidẽ ſuauit. Per secũdã litterã. s. A. significat ꝟtus spei. Nã sic hec lra est a sinistrꝭ apta ⁊ capite curuo: ⁊ a dextrꝭ clausa: sic scta spes est qua anim⁹ a sinistrꝭ. i. a tribulationũ ꝓcellẽs leto vultu ⁊ capite clino ac hũlitato totũ se aptũ ostẽdit ad omnia supplicia p amore dei ꝑferẽda. ⁊ a dextrꝭ claudit: qz nullꝰ dei grãz donis extollit. vñ Grego. in moral. ait. Spes in eternitate animũ erigit: ⁊ idcirco nullã mala q̃ exterius tolerat sentit. ¶ Tertia lra est R. que significat ꝟtutẽ charitatꝭ. qm̃ sicut R. duas tortiões habet: ita charitas vera ad dei ⁊ ꝓximi dilectionẽ se extẽdit. qm̃ in his duob⁹ mãdatis tota lex pẽdet ⁊ phe: vt dr Mat. xxij. Quarta lra est J. ⁊ significat vera hũilitatẽ ⁊ nõ ficta: qz humilitas rectũ homine facit: sicut superbia eũ reddit obliquũ. vñ Greg. in moral. ait. Tanto sit vnusq̃sq; vilior deo q̃nto est ꝓciosior sibi. ⁊ tãto ꝓciosior deo q̃nto vilior sibi. De marie aut hũilitate inq̃t Bern. i q̃dã ser. O vera hũilitas que deũ hoib⁹ pepit: vitã mortalib⁹ edidit: celos inouauit: mũdũ purificauit: padisũ aperuit ⁊ hoim aias libauit. Facta est marie hũilitas scala celestꝭ: p quã de⁹ descẽdit ad fras. hec ille. Quita ⁊ vltia lra est A. q̃ ꝟtutẽ largitatis ondit. qz sic A lra apta est manũ q̃si porrigẽs a sinistrꝭ: sic ⁊ ꝑgo oib⁹ volentib⁹ eam sequi ꝑbet abũdãter: vt inq̃t Bern. in q̃dã ser. Sz de his hic brevit ꝑtãsiui: qz in pte seq̃nti hui⁹ opis declarauim⁹ q̃tũ iste ꝟtutes: fides: spes charitas: hũilitas ⁊ largitas excellentissime fuerũt in btã ꝑgine. ⁊ solũ in h ſmõe de q̃nq; alijs ꝓgatiuis differem⁹.

¶ De ꝑma ꝓgatiua incipiẽte ab M. s. q̃ btã ꝑgo est mater misericordie.

Q Icut l officio ⁊ dignitate nll'a creatura est maior mre dei: sic decẽs est vt nullũ sit i creaturꝭ purꝭ excellẽtius nomẽ noie marie. Per ꝑmã aũt hui⁹ nois litterã. s. M. significat q̃ ipsa est mater misericordie. Misericordia em ei⁹ est oibus misericordijs alioz sanctoz oim excellẽtioz: generalioz: cõmunior ⁊ maior. Primo est excellẽtioz: qz oẽs alios excellit. Sicẽ em oleũ superminet oibus liquorib⁹: ita ipa superminet oibus sanctoz miserationib⁹. Et tiõ Lañ. vj. assimilat auroze: lune: soli: ⁊ armate acie. Assimilat q̃z stelle marꝭ. Auroze quidẽ assimilatur: qz ei⁹ misericordia p oib⁹ alijs est vtilior. Nã sicut auroza expellẽs noctẽ introducit diem sic ipa a nobis expellit tenebrã pcti ⁊ introducit diuĩe gr̃e lucẽ. Assimilat aũt lune qz sicut luna oib⁹ planetꝭ ẽ magꝭ terre vicina: sic eius mia p oibus alijs est nob itimior. Assimilat etiã soli. qz sicut sol oib⁹ planetꝭ copiosi⁹ ⁊ clarius lumẽ suũ diffundit: ita misericordia ꝑgis p oib⁹ alijs est cõmunior. q̃ vt inq̃t Ber. in q̃dam ſmõe: oibus se diffundit: nec est qui se abscondat a calore ei⁹. Scit em verã esse illã Ouidij sniam in libro sine titulo di. Crede mihi res est ingeniosa dare. ⁊ illã Martial⁹ poete diceñ. Quas dederis solas sp habebis opes. ⁊ illã Matthei poete ĩ li. de thobia di. Est ancilla dei simplex elemosyna: mortis
Antidotũ: venie porta: salutis iter.
Liberat a mortis laqueis elemosyna: sordes
Abluit: actori dulce perorat opus.
Vitã ꝑpetuat venturã: ꝓtestat honorem

Quinq; ꝟtutes Marie

Maria mat mie

Perpetuū pstat spuale de⁹. Et ido sp opa mīcōie voluit exercere vt sibi gl'iaz acquireret: z alios a morte eterna z pcōz sozdib⁹ merito pietatz liberaret. Assimilat etiā arma teaciei. qz ei⁹ potētia ceteris est potētioz: qa hostes cōterit z in fugā cōuertit. Nec est aliqd nomē terribili⁹ dēmōib⁹ qd̄ sit alicui⁹ pure creature q̄z nomē beate ỹginis. De quo dicere possum⁹ illud ps̄. qz. Sanctū z terribile nomen eius. Assimilat nubilomin⁹ stelle maris: quia ei⁹ mīcōia pre ceteriz ē diuturnioz. Sicut em̄ stellis ceteris occidēt⁹ ipa non occidit: sic ceteris nō eraudiētib⁹ maria nō deserit. ¶ Secūdo eius misericordia est oīm bus generalioz: quia vbiq̄ generalit̄ inuenit̄ scz in mūdo: in iudicio z in celo. Sicut autē gen⁹ pterire nō pōt. l. in ratiōe. §. iceste. ff. ad trebel. sic nec generalis mīcōia beate ỹginis vnq̄z peribit. Inuenit autē eius mīsericordia ꝓmo in mūdo: quia mīsericordia eius plena ē oīs terra. Nec miz: qz ipa habet miserēdi potētiā: sapientiā z voluntatē promptā. vñ Prouer. xxj. dicit. Thesaur⁹ desiderabilis z oleū in habitaculo iusti. Pōt ergo misereri z subuenire: qz habet oleū. i. pietatis affectū Scit aūt subuenire: qz fuit speciale habitaculū iusti. i. xpi: qui est sapiētia dei patris. Secūdo subueniet in iudicio. vñ puer. vltimo dicit. Laudet eā. s. oīs electi: in portz id est i iudicio. qz olim iudicia in portis tenebant. opa eius. s. que tūc faciet. Ipsa em̄ virgo beata cū filio ad iudiciū veniet: et ibi erit cū magno honore q̄tū ad se: z in magna vtilitate q̄tū ad nos. De honore aūt quē in iudicio habebit dicit ps̄. xliij. Astitit regina a dextris tē. Honorabit em̄ q̄tū ad locū. quia a dextris filij sedebit. Ideo dicit. Astitit regina a dextrz tuis. Honorabit q̄tū ad habitū qz corpore gl'ioso induta erit. ideo subdit. in vestitu deaurato. Honorabit q̄z q̄tū ad cōsortiū. qz oēs angeli z scti circa eā tanq̄z circa suā reginā assistēt. ideo addit. circūdata varietate. s. oīm sanctoz diuersitate. Scdo ibi erit ad magnā vtilitatē q̄ ad nos. vnde dr de ea Prouer. vl. De nocte surrexit z dedit pdā domesticis suis z cibaria ancill' suis. z ibidē Oēs domestici ei⁹ vestiti sūt duplicib⁹. Ancille ei⁹ sunt aie q̄ sibi hūlit̄ seruierūt. domestici aūt ei⁹ sunt illi q̄ ex intima deuotōe cum ipa q̄si quādā familiaritatē ꝓuerūt. Ipa igitur tūc de nocte surget. qz fm̄ q̄sdā iudiciū de nocte fiet: iuxta illd Mat. xxv. Media aūt nocte clamor fact⁹ ē tē. z tūc ancillis z domesticis suis dabit pdā. i. dem̄onū z reproborū victoriā. qz q̄libet sctus sb pedib⁹ eos tenebit: iux illd Malach. iiij. Calcabim⁹ ipios cū fuerint q̄si cinis sub plāta pedū nroz. Dabit eriā eis cibaria. qz cū filio⁹ eius sit verus de⁹ z ver⁹ hō eos cibabit z reficiet in visiōe hūanitatis z cōplatiōe diuinitatz ei⁹. Illos eriā vestiet duplicib⁹. i. duplici stola gl'ie z btūdinis. s. aie z corpis. Tertio ei⁹ mīcōia appet in celo: qz ei⁹ claritas in btis est cā gl'ie z leticie z honorificentie. Gl'ie quidē: qz ei⁹ claritas btos illustrat. vñ Bern̄. in quodā ser. inqt. Marie pūtia tor⁹ illumiat orb: adeo vt ipa supna ciuitas clari⁹ rutilet: ỹginee lāpadis illustrata fulgoribus. Est eriā ca leticie: qz scti nō sine mag̃ leticia videre pūt matrē z sororē suā sup oēs āgelos exaltatā. Est eriā cā honorificētie. qz magn⁹ honor est sctis hīe cōm fratrē suū z beatā virginē matrē z sororē suā quoz vnus est rex: altera est regina tot⁹ regni celestis. De his tribus dicit Judith. xv. Tu gloria hierusalem: tu leticia israel: tu honorificētia populi nostri. ¶ Tertio ei⁹ misericordia est alijs sanctoz misericordijs copiosioz z cōmunioz. vnde assimilat oliue campi Ecci. xxiiij. vbi ipa inqt. Quasi oliua speciosa in campis. Mīsericordie em̄ alioz scoz rū sunt sepe sicut olive oztorū. q̄ nobis clause sunt: eo q̄ digni nō sumus. Mīsericordia aut ỹginis est oliua campi: quia oīb⁹ est cōmunis. vñ Bern̄. in quodā ꝑmone ait. Virgo beata copiosissima charitate sapientib⁹ z insipientib⁹ debitrīcē se fecit: z oīmb⁹ misericordie sinū aperuit tē. Et sicut eccia nemini claudit gremiū. epl'a iter claras. C. de sum. trī. z fide ca. ita ipa que est templū dei viuū nemini claudit gremiū pietatz. ¶ Quarto ei⁹ misericordia ē oīb⁹ alijs maior q̄druplici dimēsiōe. s. lōgitudie: latitudie: sublimitate z profunditate. De q̄ loq̄ns Bern̄. in q̄dā ser. ait Quis bñdicte misēdie tue longitudinē: latitudinē z pfundū inuestigare possit? Lōgitudo em̄ ei⁹ vsq̄z in diē nouissimū subuenit vniuersis eā inuocātib⁹. Latitudo ei⁹ repletz orbē terraz: qz ei⁹ mia plena est oīs terra. Sublimitas ei⁹ ciuitatz supne ruinas instaurauit. Profunditas sedētib⁹ in tenebris z vmbra mortz se cōicauit z grām obtinuit. Sit g̃ tue pietatis ipam qua inenisti apd̄ deū graz nobis facere mūdo: pcat⁹ tuis obtinēdo reis veniā: egenis medelā: pusillis corde robur: afflictis cōsolatōz: piclitantib⁹ adiutoriū z liberationē. Hec ille. Et q̄b⁹ pater q̄ merito tota virgo mater misericordie appellat. Iz em̄ diuersis noibus nuncupet: tamen nullū est

R Miseri cordia Marie inuenit.

S

T

p̃dar⁹ nomẽ eiꝫ ꝓuenierit⁹ q̃z mater miseri/cordie.nã si illã impatricẽ nomies:hoc aliꝫ culp̃ rigoris ⁊ timoris ingerit de hac puella que mitissima est ⁊ oĩb grata. Si reginam dicas:ipa se ancillã humilẽ vocat. Si liter si dñam dñaz:hoc importat solũ quãdã excellentiã ⁊ nõ benignitatẽ. Si deam deaz eam appelles:nõ videbit esse dea vel domina peccatoz. Nõ etiã videt esse appellanda regina glorie.quia gloria est tm̃ in celo ⁊ nõ in terra nec in inferno nec in purgatorio:sed misericordia in q̃libet hoz est.ergo maximũ regnũ est misericordia:⁊ ꝓsequẽter maxia regina sez virgo Maria debet appellari regina ⁊ mater misericordie.nã a digniori debet fieri denominatio. §. sed quoties. Insti. de iure natu. gen. ⁊ ci. Insup q̃cq̃d est supius supioze est superi⁹ inferioze.p illã regulã. Si vinco vincentẽ te mlt⁹ fort⁹ vincã te. l. de accessiõib. ff. de diuer. ⁊ tẽp. pscp̃. sed misericordia est sup oĩa opa dei:vt dz ps. cxliij. q̃ regnũ misericordie ẽ sup oĩa regna. ⁊ iter ꝓprie ꝓuenit mr̃i dei:q̃ oĩm regnoz dei est regina. ¶ Preterea ipa virgo supra pimoniũ ⁊ ꝓpetarẽ filij sui est regia, sed hoc pimoniũ est misericordie:qz dei ꝓpriũ est misereri semp ⁊ pcere:vt inq̃t Hzeg. i quadã collecta. q̃ beata ẽgo ꝓprie misericordie est regina. Nã loc⁹ ꝓprius regis dz regnũ ei⁹. sicut ille dz rex Fracie cui⁹ regnũ est Fracia. sz loc⁹ dei est misericordia. vñ super illd Isa. xxiij. dz dñs. ego cõsiderabo in loco meo. inq̃t glo. Qui locus est misericordia: pfecto cõstat q̃ mr̃ ei⁹ est mie mr̃ ⁊ regina. Jõ illi canit eccl̃ia. Salue regia mie ⁊ itez. Maria mr̃ gre: mater mie. Tãte em̃ dignitatis ⁊ excellẽtie est mia ⁊ clementia q̃ ipa sola dicit nos reddere pares deo. l. fi. C. de ro. imp. vi. ⁊ vt. vñ Claudian⁹ inq̃t. Sis pius in ꝓmis:nã si vincamur iomi Munere sola deos equat clemẽtia nobis.

Maria regia misericordie.

De scd̃a ꝓgatiua ẽginei nois incipiẽte ab A. s. q̃ brã ẽgo dz aqueduct⁹.

Maria aqueduct⁹

a Queductus appellat mater dei q̃ Eccl. xxiij. inquit. Ego q̃si aqueductus exiui de paradiso. i. de deliciis misericordiaz dei. Per istum aũt aqueductũ fluunt aque gratiaz de celo i mundũ. vñ sequit. Rigabo hortũ plãtationum meaz. Sicut ergo aqueduct⁹ appellat seruus⁹. l. ⁊ in puinciali. C. de seruit. ⁊ aqua. q̃ p̃ dictis irrigãdis seruit sic ⁊ ipsa virgo nobis seruiẽdo gram̃ sui filij miſtrat. Et sicut aqueduct⁹ est indiuidu⁹ et totalis. qz non potest dividi nec ꝓstitui p̃ parte. l. vie. ff. de seruit. sic ⁊ marie deuotionẽ integre ⁊ totaliter habere oportet. Vñ qz iste aqueduct⁹ nob valde est necessarius:ideo diabol⁹ ipm̃ frãgere conat. Quod significatũ ẽ Judith. vij. vbi dicit q̃ Holofernes pcepit incidi aq̃ductũ. qz per illũ fluebat fons i ciuitatẽ. Tũc aũt diabolus istũ aq̃ductũ incidit qñ nos a deuotiõe ẽgis retrahit. Sicut em̃ ius aq̃duct⁹ spacio tpis amittit. l. si tibi seruitutẽ. C. de seruit. ⁊ aq. sic ⁊ beata ẽgo cessantib⁹ nobis a bonis opibus destituit. ¶ Iste aq̃duct⁹ cõmẽdabilis est ex pte sui: ex pte nr̃i: ex pte modi: ⁊ ex parte aque. Primo ex pte sui: qz habz effluere ⁊ refluere nã gratiaz aque p ipm̃ aqueductũ nob de celo effluũt: iuxta illud Eccl. j. Ad loca vnde exeunt flumina reuertũt vt itez fluant. Est etiã iste aqueduct⁹ ꝓmẽdabilis ex pte sui qz habet magnã longitudinẽ: latitudinẽ ⁊ sublimitatẽ. Eius aũt lõgitudo tãta est q̃ attigit a celo vsq̃z ad terrã. vñ Berñ. in quodã ser. ait. Aqueductus est maria: cui⁹ nimirũ sũmitas ũstar scale Jacob celos tangit: imo etiã trãscendit: vt illũ fontẽ aquarũ que sup celos sunt contingere possit. Latitudo aũt isti⁹ aqueduct⁹ tãta fuit q̃ totũ diuinũ fontem capere potuit. vñ Berñ. vbi supra ait. Nat⁹ est fons ⁊ vsq̃z ad nos puenit. qz descendit illa celestis vena per aqueductũ. nõ tm̃ fontis copiã nobis exhibẽs: sed stillicidia gratie cordib⁹ nr̃is arentibus infundẽs: alij quidẽ pl⁹: alij minus accipiũt. hec ille. Et ibidẽ etiã ait. Iste aqueductus est maria: q̃ plenitudinẽ fontis de corde patris accepit: ⁊ nobis illud pur cape potera/mus edidit. Altitudo ẽgo isti⁹ aq̃duct⁹ tanta fuit q̃ vsq̃z ad fontẽ tot⁹ diuinitatis se erexit ⁊ illũ tetigit. vñ Ber. vbi. s. ait. Quomõ noster hic aqueduct⁹ fontẽ illum attigit sublimẽ? Quõ pures nisi vehementia desiderij ⁊ feruore deuotõis ac puritate oris? Quõ igitur maiestatẽ attigit iaccessibilẽ nisi pulsando ⁊ querẽdo. ¶ Scdo iste aqueduct⁹ cõmẽdabilis est ex pte nostri. Nos em̃ aquas gratiaz de celo hr̃e nõ poteram⁹ ꝓpr̃ nimiã altitudinẽ suã ⁊ nr̃az nimiã dꝛssioz. ⁊ iõ optuit q̃ eẽt i medio aq̃duct⁹. vñ Berñ. vbi. s. inq̃t. Propẽa hũano generi tãto tpe fluenta gre defuerũt: qz nondũ intercesserat aqueduct⁹. ⁊ itez. Queram⁹ gram̃: sz p inuẽtricẽ gre maria. neqz em̃ omipotens dr̃ sine hoc aqueduc-

ctu gr̃az vult ī sũdere: sz tibi voluit vehiculũ
puidere: qz forte man⁹ tue plene sũt sanguie
z iõ q̃cq̃d deo offerre desideras gr̃atissimis illis
z oi acceptõe dignissimis marie manib⁹ offe
rẽdũ trade si nõ vis repulsã sustinere. ¶ Ter
tio iste aq̃duct⁹ mẽdabil' ẽ ex pte modi Iste
Y Maria diũsimo de se diffundit aũt mod⁹ ẽ triplex. Prim⁹ est: qz diũsimode
diffũdit. nã q̃busdã se diffundit ī moduz aq̃
putei. q̃busdã ī modũ aq̃ fontis: q̃busdã yo in
modũ aq̃ fluis. Pute⁹ hz aq̃s occultas q̃ cũ
labore educunt. z q̃zũ ad ꝟ ipsa se diffundit
pctõibꝫ. qz aq̃ gr̃e ẽ eis occulta: sz tñ p labore
pnie põt hauriri. Aqua yo fontis sine labore
hauriť z ꝓtinue emanat. q̃zũ ad ꝟ diffũdit
se vnis z sibi deuotis: qz ꝓtinue gr̃am suã eis
tribuit: z sine multo labore eis cõicat. Aqua
yo fluis in magna abũdãtia emanat. z q̃zũ
ad ꝟ se diffundit beatis: q̃bꝫ largiť z abũdã
ter aquã spũsci tribuit. Et ista triplex dña
aq̃z tãgiť Lañ. iiij. vbi de btã ỹgie dr. Fons
ortoz pute⁹ aq̃z viuẽtiũ q̃ fluũt ī petu de liba
no. ¶ Scõus mod⁹ ẽ: qz abũdanť z largiť se
Z Largiť se diffundit diffũdit. vñ de ipo dici pt illꝫ Nu. xx. Egre
si sť aq̃ largissime ita vt ppls biberet z iumẽ
ta. i. deuoti z indeuoti de ipo aq̃ductu bibere
pñt. Aq̃ q̃dẽ largiť se diffundere ꝓsueuit mꝫ
tis de cauť. Prio ex nimia repletiõe. siť pz ī
fluie ꝓpleto qđ p loca vicina se diffũdit. Btã
igiť ỹgo gr̃ys plena de sua plenitudie ī corda
p deuotioz sibi vicina se deffundit. vñ ipa in
ãt Ecci. xxiiij. In plenitudine sctoz detentõ
mea. Scõo ex violẽta vẽtoz ipulsiõe. siť pz
ī mari: qđ q̃n vẽtoz violẽtia ꝓpelliť i tumescit
atq̃ diffundiť. z idẽ fit in fluibꝫ. Auster aũt
spũsci sic mentẽ ỹginis afflauit q ipam ad
diffundendũ impellit. iõ Lañ. iiij. dr. Sur
ge aq̃lo z veni auster pfla ortũ meũ: z fluant
aromata illi⁹. Tertio ex nimia z vehementi
ebulitiõe. q̃n eius nimis ebulit tũc aquã ex
pũcit. Ignis q̃ dẽ spũsci sic mẽtẽ ỹgis ebulli
re facit q ad spargẽdũ nobis aquam sue gr̃e
ipam ꝓpellit: vt nõ sit q̃ a calore suo se absco
dere possit. vñ pꝰ. ait. Nõ est q̃ se absc̃odat a
calore ei⁹. Quarto ex vasis ꝓcussiõe. Si em
vas plenũ aqua cõcutiť mox aqua effundiť.
Ipa igiť ỹgo q̃ ẽ scitula gr̃a dei repleta si ab
alicq̃ cũ deuotiõe tangať mox gr̃am suã effun
dit. vñ Nũe. xxiiij. dr. Fluet aqua de scitula
ei⁹. i. de ỹgie maria mre ei⁹. Quito ex valliũ
depssiõe. nã aq̃ valde se diffũdit ī valles z in
loca depssa. vñ dr ter. in. l. j. §. penulť. z fi. ff.
de aqua plu. ar. q iõ loci inferiores sunt pin
guiores: qz ois piguedo fre ad illos p aquã
defluit. z sicb. ỹgo aquã gr̃e sue imittit in cor
da hũilia: iuxť illꝫ pꝰ. Qui emittis fontes in
ꝓuallibꝫ. ¶ Quarto ꝑncipaliť iste aq̃duct⁹ cõ A
mẽdabil' est ex pte aq̃: qz hz aq̃s purissimas.
Tũc ãt fm Arist. aq̃ ẽ purissima q̃n nullũ hz
ꝓpriũ colorẽ nullũq̃z odorẽ nec saporem. Aq̃ Aq̃ ma
igiť. b. marie ẽ purissima: qz auferta nob⁹ co rie puris
lorẽ. i. mũdana ꝓsatoz: iuxť illꝫ Ro. xj. No sima
lite ꝓformari huic seculo. tc. aufert etiã odorẽ
. i. preteritoꝝ pctoꝝ vana recordatioz: quẽ odo
rẽ hẽbãt illi q̃ dicebãt Nu. xj. Recordamur
pisciũ q̃s comedebam⁹ i egypto gratis. tc. Au
fert q̃z saporẽ. i. mũdi amore: vt amor mũdi
sibi despiat: z sol⁹ amor dei sibi sapiat. Qz sic
dicit Chrys. in q̃dã ser. Vere nõ habet sup
terrã qđ amet q̃ donũ celeste in ꝑfrate gusta
uerit. Qz yo puritati isti⁹ aq̃duct⁹ q̃dã ꝓdi
centes ipm sordidatum originali pctõ fuisse
asserũt. iõ merito dicere possum⁹ de btã ỹgi
ne illꝫ Nũe. xx. Hec est aqua ꝓdictioĩs vbi
iurgati sunt filij isrl cõtra dñm. i. xpm filiuz
ipius ỹginis: matrẽ suã maculatã pdicãtes
Quia autẽ ille cognoscit esse deuot⁹ xpi z ma
tris eius qui cauillosis argumẽtatioĩb⁹ con
tradicẽtiũ nõ mouetur venerãda conceptiõe
eius. Ideo ipe xp̃us inquit tali deuoto illud
pꝰ. lxxx. Probauit te apud aquã ꝓdictionis
Hec est illa aqua suauissima de qua figurali
ter dicit Prouerb. v. Bibe aquã de cisterna
tua z fluẽta putei tui. Hec ẽ illa aq̃ nitidissi
ma in qua resplẽdet vult⁹ pspiciẽtiũ: puerb.
xxvij. Hec est illa aqua salutaris q̃ igne extin
guit ardẽtẽ: Ecci. iij. Hec est illa aq̃ de q̃ mo
raliť exponi pt illud Ecci. xxix. Initium vite
hois aqua z panis. Per aquã em intelligiť
ỹgo maria. q panẽ yo xps. q̃ de seipo ait Jo
hã. vj. Ego sum panis viu⁹ q̃ de celo descẽdi
trãsumptiue in. c. charitas. de pe. di. ij. z de
cõsecra. di. ij. c. forte. z. c. omnia. z. c. in calice.
xxiij. q. iij. c. sciatis. Hec etiã est illa aqua
de qua exponi põt illꝫ Ezech. xxxvj. vbi ait
deus. Effundã sup vos aquã mũdã z mũda
bimi ab omnibꝫ inq̃namẽtis vestris. Deipsa
q̃z exponi potest illud Joh. iiij. Qui biberit
ex aqua quã ego dabo ei nõ sitiet ī eternũ: sz
fiet in eo fons aque saliẽtis in vitã eternã. Di
cere q̃z possum⁹ eam figurari per aquã celi
cam. de qua tractať in. l. apud trebaciũ. §. j.
ff. de aqua plu. ar. Et q est aqua ꝓfluẽs. i. de Aqua
celo cadẽs: vt exponiť insti. de rerũ diui. §. j. lica.
Itẽ q figurať per aquã viuã. de qua tractať
in. l. si is qui in puteum. in prin. ff. quod vi
aut dãm. z in. l. j. ff. de fonte. Itẽ q est aqua bi
dicta de qua in. c. aquã. de ꝓse. di. iij. Et ideo
etiã dicere valem⁹ de deuotis ipius bñdicte

ginis. Bti q̃ seminãt sup aq̃s.c.cũ Mar the.ỹ.vꝛ.ꝛ cele.mis. Sicut aũt pisces vi uere ẽ pñt sine aq̃.c.placuit.xvj.q.j.ita nos male habrem⁹ sine ꝙginis bñssime gra. Ista em aq̃ nos scificãs est nobis necaria.ꝛ q̃ ex pompꝰ illud Nũeri.xix. Peribit q̃ aq̃ ex pianois nõ fuerit aspsus. Nec miꝛ si ñ hñs hãc aquã morik. Ipa em ꝙgo dicere põt ꝛ il lis q̃ ⁹ xuotiõꝫ ꝛ relinquũt: illõ Hiere.ij. Me reliq̃rũt fontẽ aque viue. Ecõtra ꝙ do ⁹ xuoto dꝛ Eccl.xv. Aqua sapiẽtie salu tar⁹ potabit illũ: ꝛ firmabik i illo ꝛ nõ flectek Hec illa aq̃ saluberrima q̃ nos oĩb⁹ ꝛ frutib⁹ fructificare facit. iuxta illõ Eccl.l. Quasi li lia i trãsitu aque. De q̃ aqua nos bibere hor tat⁹ dñs ihesus Apoc.vl.di. Qui sitit veniat: ꝛ q̃ vult accipiat aquã vite gratis.

De tertia progatiua ꝙginei nois icipiẽte a.R.q ipa ꝙgo roꝛe spũssci mltiplicat fuit respersa.

B Maria roꝛ per fusa

Jam ẽra celesti roꝛe pfusa generat viridẽ herbã. vñ Deut.xxxij. dic Moyses. Fluat vt ros eloquiuꝫ meũ: q̃si ymber sup herbã: ꝛ qua si stille sup gmina. Sic btã ꝙgo instar terre spũssci roꝛe fecũdata genauit filiũ suũ. ꝛ q̃ canit eccl'ia. Descẽdit i vtez ꝙginis sic ros sup germẽ. Ista ġ terra roꝛe illo diuio made facta genuit liliũ padisi. vñ Ezo.xiij. inq̃t dñs. Ezo q̃si ros isrl' germiabit lilii. Isrl' em interptat vidẽs dñm: ꝛ significat btã ꝙginẽ q̃ vidẽs dñm i ꝛeplatiõe: germinauit liliũ. i. xpm candidũ p innocẽtiã: ꝛ odorifez p ꝛutũ fra grantiã. De qua germinatiõe pdictũ fuerat Isa.xlv. vbi dꝛ. Rorate celi desuper: ꝛ nubes pluãt iustũ: aprak terra ꝛ germiet saluatorẽ. Fuit etiã hec roꝛatio pmõstrata figural'r Iu di.vj.i vellere Gedeõis: q̃d roꝛe plenũ roꝛa uit areã ꝛ iplenit cõchã. Jstõ em vell⁹ figura bat vtez ꝙginis: i q̃ fuit plenitudo roꝛ. i. toti⁹ diuitaꝛ. ex q̃ pleitudie area. i. eccl'ia: ꝛ cõcha. i. oĩm fideliũ corda sic repleta. vñ Bern. in q̃dã ser. ait. Rigaturus dñs areã celesti roꝛe totũ vell⁹ pus infudit. redẽptur⁹ em genus humanũ vniũsum pciũ cõrulit i maria. hec ille. ¶ Decaũt roꝛ. diuini insusio beatã ꝙgi nẽ multiplici vtilitate repleuit. Pio em de dit ei refrigeratiõꝫ ꝫ estu carnal' ꝛcupiscẽtie iuxta illud Eccl.xlij. Ros obumbãs ardoꝛ ve niẽt humilẽ efficiet eũ. Ideo dixit illi ange lus Lu.j. Spũssc⁹ sup̃ueniet in te: ꝛ ⁹ altissimi obũbrabit tibi. i. ab oi estu cõcupie refrigerabit. Scõo dedit sibi spũalis dulce dinis pgustatiõꝫ ꝛ q̃ Nũe.xj. dꝛ. Eũ ꝛescen deret sup castra ros: descẽdebat piter ꝛ mãna Castꝛ dei fuit anim⁹ ꝙgis: q̃ sic fuit vallat⁹ ꝛ munit⁹ q nũq̃ potuit igredi iimic⁹. Cum igit sup illõ castꝛ descẽdebat ros. i. spũssci ro ratio: descẽdebat piter ꝛ mãna. i. celestiũ pgu stario. Jstã aũt pgustatoꝫ hãe meruit ppter mũdiciã ꝛ puritatẽ quã fuauit. Sic em di cit glo. sup illõ ps. Qui dat iumẽtꝫ escã ipoꝫ ꝛ pullis coꝛuoꝫ inuocantib⁹ eum. Quãdiu pulli coꝛuoꝫ habẽt pilos albos a parẽtib⁹ de seruñt: ꝛ tũc celesti roꝛe pascuñt. Qꝛ igit vir go btã fuit sp alba. i. purissima: iõ celesti refe ctione semp fuit pasta. Tertio fecit i ea spũa lẽ exultatiõꝫ. ꝛ q̃ puer.xix. dꝛ. Sicut ros su p herbã: sic ꝛ hilaritas regine. Rex em i. xps sibi arescit q̃n animũ suũ ienarrabili exulta tõe pfudit. ꝛ qua ipa inq̃t Lu.j. Exultauit spũs me⁹ i deo salutari meo. Et ista exultatio fuit sicut ros sup herbã: qꝛ magnã fecit in ea fecũdatiõꝫ opeꝫ. Quarto dedit ubi vite eter ne messionẽ. Dicit ei ad Gal'.vj. Qui semi nat i spũ de spũ metet vitã eternã. Quia igit btã ꝙgo in spũ seminauit: iõ vitã eternã mes suit. Jstã aũt messionẽ nõ habuit a se: Iꝫ a ce lesti roꝛe. vnde poterat dicere illõ Job.xxix. Ros morabit in messiõe mea.

¶ De q̃rta progatiua ꝙginis incipiẽte ab J.s.q beata ꝙgo est ianua celi.

D Maria porta celi.

Eata ꝙgo dꝛ ianua ꝛ porta padi
b si. añ em aducẽtũ suũ nõ erat in ce lo aliq̃ porta p quã possem⁹ intra re: nec aliq̃ fenestra p quã de⁹ ad nos oculo miscõie respiceret. ideo beata ꝙgo facta est i celesti palacio porta celi ꝛ portana ria dei: fenestra dei ꝛ padisi. Prio q̃ dẽ facta ẽ porta celi. Sicut em p portã int⁹ inferim⁹ ꝛ extra efferim⁹. ꝛ ppẽ hoc dꝛ porta a portãdo int⁹ ꝛ extra: vt ait Johes an. in. cã famib⁹. de reg. iu. li. vj. in mercu. sic ꝛ ipa p merita sua nos portat ad celuꝫ: ꝛ ad nos reportat dona gratiaꝫ. Vocak aũtẽ ab ecclesia porta regia: porta fulgida: felix ꝛ beata. Prio vocak porta regia respectu xpi: cũ dicak. Tu regꝫ alti ia nua. Sicut em hõ p portam exit ꝛ intrat: sic etiã ipe intrauit ꝛ exiuit p illã: ꝛ nñ ipsa por ta sp clausa pmãsit: iuxta illud Ezech.xliij. Porta hec clausa erit ꝛ nõ aperiet: ꝛ vir nõ trãsibit p eã: qm̃ dñs deus isrl' ingressus est per eã. ¶ Secũdo vocak porta fulgida respe ctu sui. vñ dicik in officio eius. Et porta luꝫ fulgida. Deus quidẽ semp stat ad ostiũ cor dis nostri: Apocal'.iij. Ego sto ad ostium et pulso: volẽs lucẽ gratie sue ifundere. sed ma li tenent ostium suũ clausum ꝛ nolũt recipe

E Porta fulgida

L Ros re plenit mariã

lumē diuinū. vñ Job. xxiiij. dicit. Ipsi fuerē rebelles lumini: maria aūt xpo pullanti ⁊ dicēti illud Can. v. Aperi mihi soror mea. apuit dicēs ibidē. Pessulū ostij mei aperui dilecto meo. ō lucē recepit: ⁊ tota lucida facta ē. vñ Apoc. xxj. dr. Ciuitas. i. ꝟgo maria: q̄ ē oīs ꝟtutū vnitas nō indiget sole. i. illumiatiōe angelica: neq; luna. i. illustratiōe hūana: qa ipam illumiat claritas diuina ⁊ xpi claritas hūana. Jō subdit. Iz claritas dei illumiabit illā: ⁊ lucerna ei⁹ erat agnus. ¶ Tertio vocat porta felix. q̄ p ipaz ad felicitatē eternā itramus. vñ Gen. xxviij. Uidēs Jacob celū aptū: ⁊ scalā sup terrā cui⁹ cacumē celos tangebat: ⁊ āgelos ascēdētes ⁊ descēdētes: ⁊ deū innixū scale: admirādo dixit. Hec ē dom⁹ dei ⁊ porta celi. Per qđ dat itelligi q ipa ē porta celestis: q; nob celū apuit. ⁊ ē scala celi p quā ad nos dr⁹ descēdit. q Iz cēt i terra corpe. nī ca tumē mēs ei⁹ tagebat celū dilectōe ⁊ feruore ac cōtēplatōe. q̄ angelos p nobis mittit ad deū: ⁊ ad nos venire facit. Cui dñs fuit innix⁹ q; i ei⁹ vtero fuit ico; pat⁹. Jstā portā celestē eua nobis clausit: sed maria aperuit. vnd canit eccl'ia. Paradisi porta p euā clausa ē: ⁊ p mariā ꝟginē itez est patefacta. Porta ei paradisi terrestris triplr erat clausa. i. āgelica custodia: flāma apposita: ⁊ romphea bisacuta: vt habet Hen. iij. p que significabat clausura paradisi celestis. p angelicā em custodiā significabat inimicicia: q̄ p pcm facta erat inr hominē ⁊ deū ac angelū. p flāmā apposita significabat obligatio ad penā eternā. p rōpheaz ꝟo bisacutaz denotabat seuera dei iusticia: q̄ co;p⁹ ⁊ aiam icidebat. Brā aūt maria inter hoiem ⁊ deū ac āgelū pacē fecē. ⁊ ō p mā clausurā remouit. vñ angeli in ei⁹ pturitiōe cātauerūt vt habet Lu. ij. Gl'ia in excelsis deo: ⁊ i terra pax hoibus ⁊c. Jpa etiā remouit penā eternā: ⁊ adduxit dei gram ⁊ gl'iaz. ⁊ sic amouit secūdā clausurā. Et ideo puer. xj. dicitur Mulier gratiosa inuenit gl'iam. Jpa etiā remouit seuerā dei iusticiā: ⁊ quertit illā in magnā clementiā. ⁊ sic remouit tertiā clausurā. Jō significata fuit p Hester. Cū ei⁹ rex assuerus ꝛ iudeos mort; sniam ptulisset: regia hester pcib⁹ suis ipetrauit inuocatiōnē tā seuere iusticie: ⁊ illā i clemētiā ꝛmutauit: vt hī Hester. viij. ¶ Sc̄do ꝓncipal'r dico q brā Maria ē portanaria dei: vt dic̄ Hugo de scō vic. i quodā ser. Jsta em portanaria thesauz dei nobis apit: ⁊ nos i celeste palaciū introducit ꝛ ꝓmo hī Zach. xj. vbi dr. Api lybane portas tuas. Lyban⁹ em interptat cādidatio: ⁊ significat ꝟginē mariā: q̄ fuit candida p mūdiciā. Jpa em aperuit portas suas eo q̄ debilibus ⁊ infirmis apit portā diuīe porēcie. quia dat eis ꝟtutē ⁊ potētiā resistēdi. Jgnozātib⁹ aūt apit portā diuine sapientie dās eis sapiētiā pcā pcauēdi. Malignātibus aūt ⁊ puersis apit portas diuīe clemētie: dās eis gram peitēdi. De scōdo ār. s. q brā ꝟgo nos i celeste palacium introducit a q̄ eua nos exclusera legit. ij. Re. iiij. q ostiaria purgās triticū ob dominū. ⁊ iō Miphibseth interfect⁹ fuit. Jsta ostiaria fuit eua: q̄ ñ sollicite vigilauit: ⁊ iō diabol⁹ introiuit ⁊ ei⁹ spm interfecit. Sz Joh. xviij. dr q ancilla ostiaria Petr̄ i atriū pncipis introduxit. q; virgo maria q̄ noīat se ancillā i celi palaciū nos introducit i ꝛspectu eterni regis. ¶ Tertio dr: fenestra dei, vñ canit eccl'ia. Intrēt vt astra fidēles celi fenestra facta es. Per illā em fenestrā dr⁹ lumē gre sue nobis effudit. Iz em dicatur in. l. si is q̄ binas. ff. de vsufruc. ⁊ in. l. j. ff. si vsusfru. pe. ⁊ in. l. q̄ties. ff. de fruitu. ⁊ in. l. binas edes. ff. de serui. vrba. p. q; sufficit quem hr̄e tantū lumē i edib⁹ suis vt videat: Iz inōmode ⁊ cū aliq̄ obscuritate: tñ dr⁹ nolēs nos esse cū puo lumie dedit nobis hāc fenestram amenissimū. pspectū cū magna claritatis copia p̄bentē. De qua Aug. in q̄dā ser. ait. Facta ē maria fenestra celi: q; p ipam dr⁹ descēdit ad terras. Per illā etiā fenestrā dr⁹ oc'o misc'die ad nos respicit. De q̄ dr. Can. ij. En ipe stat post parietē nr̄; respiciēs p fenestrā. pspiciēs p cācellos. ¶ Ubi nota q; tria sunt q xpm inducūt vt nos oc'o misericordie respiciat. Primū ē: q; habet nobiscū simile naturā. iō dr q; stat p⁹ parietē nim. Paries em noster est nr̄a natura. Sz dr: stare post parietē: q; Iz habuerit veritatē nature: tñ nō habuit vicia ip⁹ nature nre. Sc̄z ē q; hz nobiscū eandē mr̄ez. ⁊ iō sicut ex ide tate nature est ppinquus nr̄. ita ex eade mre dic̄t frater nr̄. ideo dr. respiciēs p fenestrā. i. ꝟginē mariā. Tertiū est: q; respicit in scipo vulnera p nobis ppessa: q̄b⁹ fact⁹ ē redēptor nr̄. ideo dr. pspiciēs p cācellos. ¶ Quarto dico q est fenestra paradisi. iō sibi sepe dicere dr⁹ illō Can. v. Aperi mihi soror mea: amica mea: colūba mea ⁊ imaculata mea: quia caput meū plenū ē rore: ⁊ cincini mei gutt; noctiū Ubi ponūt ānq; cāe q̄re ista fenestraria dr; deuot; suis fenestrā celi apire. Pria ē magna nr̄a ppinq̄tas: q; ē soror nr̄a. Scd̄a est ei⁹ viscerosa charitas: q; ē amica nr̄a. Tercia

F Porta felix

B Maria portanaria.

D Maria fenestra

J Fenestra paradisi

elimagna pietas: qz est sicut colũba. Quarta est⁹ generositas: qz ẽ imaculata. Quinta est nostra magna necessitas: qz nos sum⁹ pleni frigore malicie ⁊ pctĩ. ideo subdit. Caput meũ plenũ ẽ rore ⁊ cincini mei guttis noctiũ id est pcib⁹. Et p̃ dicit̃ ꝯ patet dignitas ⁊ p̃rogatiua v̄ginis q̃rta. s. q̃ ipa est non solũ fenestra ⁊ etiã ianua padisi. Xp̃s em̃ est ostiũ vt ipe testat Joh. x. In ostio aũt isto ianua ẽ v̄go maria. Est tm̃ etiã ipa ostiũ qđ in figura fuit demõstratũ in tẽplo dei: in q̃ erãt duo ostia: q̃ significat q̃ i celo sũt duo ostia. s. xp̃s ⁊ bta v̄go: vt inq̃t Alber. sup missus ẽ. c. lxxvj Sicut aũt Donat⁹ cecinit de seipo dicẽs. Ja nua sum rudib⁹ p̃mã cupiẽtib⁹ artẽ. Nec sine me q̃s rite perit⁹ erit. Ita ipa p̃t nõ ĩme rito dicere. Janua suz cũctz superã cupiẽtib⁹ vitã. Nec sine me q̃s rite beat⁹ erit.

De q̃nta p̃rogatiua v̄ginis incipiente ab A. s. q̃ beata v̄go est atriũ dei.

k Maria atrium

Er q̃ntã litterã hui⁹ v̄ginei nois notat q̃ ipa est omipotẽtis dei atriũ ⁊ habitatio. ⁊ ideo ei⁹ claritatẽ p̃tẽplãs Danid dicebat p̃s. lxxiij. Lõcupiscit ⁊ defecit ania mea in atria dñi. Necmirũ si hoc atriũ fuit splendidũ ⁊ excellẽtissimũ: cũ i eo. ix. mẽsib⁹ habitauerit d̃ns. De quo dr Isa. lxij. Habitabit iuuenis cũ v̄gine: ⁊ gaudebit sponsus sup sponsam: ⁊ gaudebit sup te de⁹ tu⁹. De hac q̃z hitatõe ipa ait Eccl. xxiiij. In habitatiõe sctã coram ipo ministraui. Jsta aũt habitatio sctã põt itelligi ſm triplicẽ significatiõz hui⁹ nois sctm̃ Nã sctm̃ idẽ est q̃ mũdũ vel firmũ. aut sanguine tinctũ. l. sanctũ. iucta. l. sacra loca. H. p̃pe. ff. de re. di. Ipa em̃ fuit sancta. i. pura ⁊ mũda: vt inq̃t Ansel. in li. de cõceptu v̄ginali tãta puritate q̃ maiꝛ sub deo neq̃t intelligi. Scdo fuit sctã. i. firma: qz sup altitudinẽ diuinatz fuit fundata. iuxt illd ps. lxxxvj. Fũdamẽta ei⁹ i mõtib⁹ sctis. Tertio fuit sctã. i. sanguĩe tincta. qz mẽoria sanguinis ⁊ passionis filij sui semp fuit in gr̃i in eius mẽte affixa: vt posset dicere illud Exo. xlj. Sponsus sanguinũ tu mihi es. ¶ Jn ista habitatõe sic sctã. i. in seipa q̃ fuit dei habitatio: beata v̄go

l Maria ministrauit coram deo

coã deo ministrauit. Nam p̃mo ministrauit sibi carni in vtero substãtiã sue carnis. vñ Lañ. iij. dr. Egredimi filie hierl'm. i. fideles aĩe: et videte regẽ Salomonẽ. i. xp̃um pacificũ: in diademate. i. in humana carne: qua coronauit cũ mr̃ sua. Et dr caro xp̃i diadema: qz cetere figure diuĩsis lineis p̃ficiunt. sola aũtẽ figura sperica vna tm̃ linea claudit. nã cetera coꝛpa alioꝛ hoĩm facta sunt saltem duab⁹ lineis. i. cõmixtiõe vtriusq̃z p̃ntis. Coꝛp⁹ aũtẽ xp̃i cõpositũ fuit tm̃ vna linea. i. carne virginea. ¶ Secũdo ministrauit sibi egresso ex vtero nutrimẽtũ lactis v̄ginei. vnd̃ canit eccl'ia Jp̃m regẽ angeloꝛ lola virgo lactabat vbere de celo pleno. Ubi tria notant. p̃mo qz lactabat ⁊ pascebat illũ q̃ pascit oĩa. ideo alibi canit. Paruoq̃z lacte past⁹ est: p̃ quez nec ales esurit. Scdo q̃ nõ dedit ipm ad nutriẽdũ sz ipa sola eũ nutriuit. ideo dr. sola virgo lactabat vti bona obseruatrix legũ. quib⁹ cauet q̃ mater debeat filiũ lactare. l. si cõpetenti. vbi glo. C. de alẽ. libe. Tertio q̃ illd lac nõ fuit a natura pductũ: sed de celo ministratũ. quia v̄gines lac naturaliter nõ habẽt. Jdeo subdit vbere de celo pleno. Tertio sibi mistrauit vinẽti in mũdo necessaria vite coꝛpalis. qz cuz xp̃s paup ecꝛ. iuxta illud ps. xxxix. Ego aũtẽ mendic⁹ sum ⁊ paup. Mater ei⁹ sicut dicit Piero. acu ⁊ colo acq̃rebat vñ sibi ⁊ filio necessaria p̃curaret. Jdeo de ipa dicit Prouer. vl. Quesiuit lanã ⁊ linũ: ⁊ opata est in eis. ⁊ infra. Manũ suam misit ad fortia: ⁊ digiti eius apprehẽderũt fusum. Licet em̃ sit officium patris postq̃z ablactatus est puer alere ipm filiũ ⁊ nõ matris. l. nec filiũ. C. de patria ptãte. tamẽ quia Joseph nõ est verus pater xp̃i: sed ipa virgo totã substantiã coꝛpoꝛalez ei ministrauerꝛat. quã alij filij recipiũta pẽ ⁊ a matre. ideo ad eã ptinebat eũ nutrire et alere. Sed lz ꝓpter inopiã excusata esset ab hoc onere. l. si q̃s a liberis. §. si vl' parẽs. ff. de libe. agno. sicut etiã eadẽ de causa excusat pater: vt inq̃t Bal. in. d. l. nec filiũ. tamẽ immẽsa pietas ipsam v̄ginẽ impellebat ad eum cum ingẽti sollicitudine alendũ. ¶ Jstã aũtẽ habitationẽ tam dignã ⁊ putilẽ ipe deus sibi edificauit. de qua dicit Prouerb. ix. Sapiẽtia edificauit sibi domũ: ⁊ edificatã ihabitauit. Un̄ ipa iquit Eccl. xxiiij. Qui creauit me requieuit in tabernaculo meo. Et de hoc etiã dicit ps. lxxxvj. Homo nat⁹ est in ea: et ipe fundauit eam altissim⁹. ¶ Circa pfectionem aũtẽ domus siue atrij tria ſm Ambroꝛ. possunt cõsiderari. Bonus em̃ artifex p̃mo fundamẽtũ bonũ ponit. quia facto malo fũdamento oĩe quod supedificat coꝛruit. c. cũ paulus. j. q. j. Secũdo posito fundamento edificij mẽbra distinguit. Tertio adiũgit ornatũ. Primo em̃ deus fundamẽta v̄ginis posuit. de quib⁹ dicit ps. lxxxvj. Fundamenta eius in montib⁹ sanctis. Per montes aũtez

Perfam atriũ habet tria

sanctos altitudo trinitatis intelligitur. Ipa em̄ fuit fundata sup̄ altitudinē potētie patris: qui eam in bono cōfirmauit. Super altitudinē sapiētie filij: qui eam oīm sapiētia illustrauit. Super altitudinem spūssancti: qui eā in gratia stabilinit. Homo em̄ de facili cadit: tum q̄ habet corp⁹ luteū: tum quia habet fundamentū terrenū. De quib⁹ dicit Job. xiij. Qui habitant domos luteas ⁊ terrenū habet fundamentū. Homo quidē habet domū luteā. i. corp⁹ quod est domus anime: ⁊ de luto est formatū. Habet etiā fundamentū terrenū quādo spem suā ponit super mundū. Talis em̄: sicut dicit Matth. vj. edificauit domū suam super harenā. Cadit etiā homo q̄ habet cor cinereū: de quo Sapiētie. xv. dicit. Cinis est cor ei⁹: ⁊ luto vilior vita illius. Nō sic autē fuit beate virginis edificatio: quia p̄mo habuit corp⁹ consolidatum. Quānis em̄ corp⁹ eius fuerit luteū: tamen fornace diuini amoris fuit sic cōcrematum ⁊ cōsolidatū q̄ nunq̄ cadere potuit. q̄ in eo nihil de carnalitate remānsit. iuxta illud Eccl. xxxviij. Vapor illi⁹ exurit carnes eius et Isa. j. Excoquā ad purū scoriā tuā. vnde Hieronymus in sermone de assumptiōe ait Puto q̄ quicq̄d cordis est: quicquid mētis humane: si totū adhibeas nō sufficeret vt cogitare valeas quanto virgo beata indesinēter cremabat ardore pij armoris. Scdo habuit animū celestē: qui tot⁹ erat in dei amore cōuersus. vnde Hiero. vbi supra ait. Totam eā repleuerat spiritussancti gratia: ⁊ totam eā incāduerat diuin⁹ amor: ita vt nihil in ea esset quod mūdanus violaret affectus sed ardor cōtinuus ⁊ sobrietas supfusi amoris. ¶ Tertio p̄ fundamēto habuit deū. vnd̄ dicit Cañ. viij. Innixa super dilectū suum. Innixa ergo fuit super montē de quo psalmo. cxxiij. dicit. Qui confidūt in domio sicut mos syon ⁊c. Innixa fuit sup̄ fortissimā turrim. de qua Prouer. xviij. dicit. Turris fortissima nomē dñi. Fuit igit̄ illa domus q̄ cadere nō potuit. quia fundata erat sup̄ firmā petrā: vt dicit Matth. vj. ¶ Secundo celestis artifex post̄q̄ stabile fundamētū posuit: edificiū pulchrū erexit: iuxta illud. j. ad Thor. iij. Si quis aūt supedificat sup̄ fundamētū hoc aurū: argentū ⁊ lapides pcciosos. Per argentū intelligit eius corpus lucidum atq̄ virgineū. Per aurū eius animus diuino amore auratus. Per lapides ꝑo pcciosos intelligunt virtutes eius quib⁹ ornata fuit. ¶ Tertio post̄q̄ celestis artifex tā stabile fundamētū posuit ⁊ tā pulchrū edificiū erexit: ip̄m edificiū ornauit atq̄ depinxit triplicē scilz colorē imponēdo. scz album colorē puritatis: nigrū humilitatis: ⁊ rubeū charitatis. Ideo ipsa inquit Cañ. j. Nigra sum. ecce color niger humilitatis. sed formosa: ecce color albus puritatis. sicut pelles Salomonis: ecce color rube⁹ charitatis. Dicit em̄ ibi glosa. q⁹ Salomon fecit sibi tabernaculū de pellibus rubricatis. Pulchra ergo est per mixtio. s. color albus: niger ⁊ rubeus q̄a pulchra cōiunctio est puritas cū hūilitate ⁊ charitate. ¶ Nō solū aūt beata virgo dicit atriū ⁊ habitatio siue domus dei: sed etiā appellatur tabernaculū spūssci oīm sctitate repletū De q̄ ps. xlv. inq̄t Dauid. Sctificauit tabernaculū suū altissim⁹. Tabernaculū em̄ dicit domus deo dedicata. c. j. ⁊ ibi Arch. de sen. ⁊ reiudi. Et ppter h̄ eccl̄ia dicit tabernaculū xp̄i ca. ne forsitā. de pe. di. j. Et ideo multo magis debet nominari beata virgo. que etiā dominat thalam⁹ xp̄i. Dicit aūt thalam⁹ a thalamone duce romanorū. qui cū quādā ꝑgine nem Sabinā nomine rapuisset: dictus fuit ei p̄ oraculū q̄ illa virgo ip̄i cōiugio tradēda esset. Et q̄m ille nuptie Thalamonis felicit̄ successerūt: ordinatū fuit vt cubiculū sponsi ⁊ sponse thalam⁹ diceret. Quia igit̄ deus i vtero ꝑginis nuptias celebrauit quādo scz naturā humanā sibi copulauit: ideo ip̄i⁹ vterus recte thalam⁹ dici p̄t. De quo ps. xviij dicit. In sole posuit tabernaculū suum: ⁊ ipe tanq̄ sponsus pcedēs de thalamo suo. ¶ Lō sueuerūt aūt thalami regis pciosis pannis adornari: ⁊ varijs coloribus depingi: ⁊ diuisis floribus aspergi. Thalam⁹ autē ꝑginis adornatus fuit pānis pciosis: purpureis: aureis ⁊ gēmatis. De quib⁹ dicit Cañ. ij. Ferculū fecit sibi rex Salomon de lignis libani. Ferculū em̄ dicit vas escarū: ⁊ significat ꝑginis vterū: in quo fuit posit⁹ ille q̄ est esca oīm angelor ⁊ sctor. Et fuit de lignis libani: q⁹ ei⁹ vter⁹ fuit odorifer⁹ ⁊ incorruptibilis: ⁊ serpētū infernaliū expulsiu⁹. Postea subdit. Reclinatoriū fecit aureū: ascensū purpureū media charitate cōstrauit. Eius em̄ vter⁹ i quo xp̄s se reclinauit fuit adornat⁹ panno aureo id est pudore ꝑgineo. Sicut em̄ aur̄ est incorruptū fulgidū ⁊ pciosū: sic ei⁹ ꝑginitas reddidit ei⁹ vterū incorruptū q̄ ad se: fulgidū per exēplū q̄ ad primū: ⁊ pciosum q̄ ad nos. ascēsum q̄q̄ ei⁹ purpureū. i. aiam inflāmatā diuino amore: ⁊ ascendentē in celū per ꝓtēplationē: media charitate cōstrauit. Charitas

In Maria ꝑfectus color

S Maria tabernaculum.

T Thalami ornatus

tiñ est gẽma lucida q̃ oẽs virtutes facit fulgi
das esse. De qua dr Eccl. ix. Hẽmula carbũ
culi in ornamẽto auri. Tũc em charitas est
pfecta qñ habẽt secũ ãnexã humilitatẽ ꝛ pu
ritatẽ. Ideo in beata ꝑgine fuit gẽmula hũi
litatis ꝛ carbũculꝰ feruẽtis charitatis: ꝛ aurũ
incorruptibilis ꝑginitatis. Ecce ergo q̃ iste
thalamꝰ xpi pannis valde pciosis fuit orna
tus. Fuit quoq; varijs coloribꝫ xpictꝰ. i. di
uersis ꝑtutibꝫ. Sicut em color niger iuxta
albũ positꝰ ipm album magis cõmẽdat: sm
sniam Phi. ij. de celo ꝛ mũdo. ꝛ. j. elenchoꝝ.
sic humilitas beate ꝑginis simul cũ ꝑginita
te ꝛ alijs virtutibꝫ cõiuncta: ipam ꝑginitatẽ
ꝛ alias ꝑtutes magis exornat. Si em beata
maria fuisset virgo sed superba: nec deo pla
cuisset: nec filiꝰ carnẽ de ea assumpsisset. ¶ Di
uersis quoq; floribꝫ fuit iste diuinus thala
mus aspsus. s. rosa pariẽtie. vñ Eccl. xxiiij.
ipa ingr. Quasi plãtatio rose i hiericho. Jrẽ
viola humilitatis pfunde: ꝛ lilio puritatis
ꝛ mũdicie. De quibus Lañ. ij. ipa ait. Ego
flos campi ꝛ liliũ cõuallũ. Est quoq; beata
virgo templũ dei: iuxta illud ps. xlvij. Su
scepim⁹ deus miſicordiã tuã in medio tẽpli
tui. De quo templo figuratiue dicit. iij. Re
gũ. vj. Nihil erat i tẽplo qđ nõ auro tegere
tur. i. charitate vestiret. Sicut ãt ad eccliaz
ꝛfugiẽtes sunt securi: ꝛ non possunt de illa p
violẽtiã extrahi. l. pñenti. C. de his qui ad ec
clesiã cõfugiũt. ꝛ. c. rerũ. xvij. q. iij. ꝛ. c. inter
alia. xim⁹. ec. Sic ad beatã virginẽ confu
gientes sunt securi a demonibꝫ: ꝛ nõ pñt ad
eoꝝ seruitia violẽter trahi: nec ab eis i pfun
dũ inferi pñci. Ecce ergo quãti ꝓuilegij est
hoc templũ ꝑginale. Forma ãũt huiꝰ templi
valde est ampla. vnđ dicit tẽplũ quasi tectũ
amplũ. Sic em interptat hoc nomẽ templũ
sm Arch. in. c. ꝛ hoc. xvj. q. vj. ꝛ sumpsit ab
Jsiđ. in. v. li. ethym. c. iij. In ipa ãũt ꝑgine
gliosa fuerit tecta valde ampla. Primo qui
dẽ habuit amplũ vtęz ad deũ suscipiendũ:
qui canit ecclia. Tu quẽ celi capere non pote
rãt tuo gremio cõtulisti. Petrꝰ q̃z raueñ. in
quodã ser. ait. Qđ erat in ꝓncipio apud de
um intra se virgo ꝑperit verbũ. ꝛ itez. Ipa
virgo fuit maioꝝ celo: fortioꝝ terra: latioꝝ oꝝ
be. Nã deũ quẽ mũdus nõ capit sola cepit ꝛ
portauit eũ q̃ portat oꝝbẽ. ꝛ itez. Quãꝰ sit de
us ignorat q̃ nõ mirat huiꝰ ꝑginis vtęz: ce
lũ pauet: tremũt angeli: creatura nõ sustiet:
natura nõ sufficit q̃ vna puella sic deũ in sui
pectoris hospitio capit: respicit ꝛ oblectat: ter
ris pacẽ: celis gliam: salutẽ pditis: vitã moꝝ
tuis dederit. Sicut em totũ mãna in vna:
ꝛ tota vna erat i archa: ꝛ tota claudebat i tẽ
plo. sic ꝛ diuitas tãtęz mãna dulcissimũ tota
erat i vna. i. in xpi aia. totaq; erat i archa. i.
in xpi carne deificata. ꝛ hec oia claudebant i
tẽplo. i. in ꝑginis vtero glioso. ¶ Scđo ha
buit ãplũ itellectũ ad diuinũ lumẽ suscipiẽ
dũ. Intellectꝰ em ꝑginis nõ indigebat radijs
q: habebat itra se pñtiã solis: iuxta illđ Eccl
xxvj. Sicut sol oriẽs mũdo in altissimis dei
tẽ. Nec indigebat lucerna. i. manuductõne
alicuꝰ hoĩs. q: in suo vtero habebat diuinã
lucernã fulgentẽ. Ideo ibidẽ subdit. Lucer
na splẽdes sup cãdelabꝫ scm. Nec indigebat
sic filij isrl' colũna ignis vel nubis. i. manu
ductiõe alicuꝰ angeli. q: habebat ignẽ diui
nitatis ꝛ nubẽ hũanitatꝭ xpi. ideo ibidẽ sub
dit. colũne auree sup bases argẽteas: ꝛ pedes
firmi sup plãtas stabil' mlieris. ¶ Tertio hꝫ
amplũ affectũ ad cõpatiẽdũ. nã intra synuz
sue miſcordiez pietatꝭ oẽs recipit. Recipit em
iustos quibꝫ ipertrat dei grãm. ideo dr. Ma
ria mr gre. Recipit pctores ipetrãdo eis mi
sericordiã diuinã. iõ dr. mr miſicordie. Reci
pit tẽratos a diabolo. ideo subdit. tu nos ab
hoste ptege. Recipit aĩas de hẽ mũdo exeun
tes. iõ dr. ꝛ hora mortis suscipe. Qđ ꝛ aniabꝰ
nñs facere digneť ipa ꝑgo pijssima p infini
ta secula seculoꝝ bñdicta. Amen.

¶ De eiusdẽ integerrime ꝑginis notatõe
Sermo sextus.

Rietur stel- a
la ex Jacob. Nume. xxiiij. In sacra scriptura oẽs an
gelici spũs stelle nũcupan
tur. vñ Apo. xij. dr. Et draco cauda sua tra
hebat magnã prẽ stellaz. Jrẽ omẽs scĩ stelle
vocanť. vñ Gen. xxij. ꝛ Exo. xxxij. dr. Mul
tiplicabo semen tuum sicut stellas celi. Et. j.
Chor. xv. ait apls. Stella a stella differt in
claritate. i. sanctitate. Jrẽ stella dicit ecclesia.
vñ Apo. ij. septũ est. Hec dicit q̃ tenet septẽ
stellas in dextera sua. i. sanctam ecclĩam septi
formis dei radijs ꝓlucentẽ. Jlli etiã hoĩes q̃
sunt in gratia dei dicunť stelle. que tũc dicũ
tur cadere quãdo a dei gratia cadũt. iuxta il
lud Apoc. viij. Cecidit de celo stella magna
ardens tanq̃z facula. ꝛ Matth. xxiiij. ait sal
uator. Stelle cadẽt de celo. Sed beata ꝑgo
maria singulari modo stella appellať. vt pꝛz
in verbis ꝓpositis. Sup quibꝫ q̃nq; ꝓsidez
ratiões faciem⁹.

Jn ꝑma videbimus quare virgo maria

dicat stella celi.
In scda ḡre appellat stella poli.
In tertia ḡre stella maris.
In ḡrta ḡre stella matutina nūcupat.
In ḡnta ẏo ḡre stella regia noīat.
¶Quare beata ẏgo dicit stella celi: consi/deratio prima.

B Maria cōparat stelle

Cōm beatū Bernardinū i ser. j. de nomie ẏginis: ipa mater dei pt stelle triplicit cōpari: vicz stelle celi: poli z maris. Stelle aūt celi cō parat multiplici de cā. Primo ppt suam de/noiationē. Stella ḡppe a stādo denoiat. qz i celo stat fixa. vñ inḡt Ptholome⁹ in suo cōsi/loquio: q stella est denior ps sui orbis. Et p/ pter hāc stellā firmitatē dr Beñ. j. q de⁹ po suit stellas i firmamēto celi. Brā aūt ẏgo i ce/lo suo: ē filio: imobilit sterit. ꝑmo i ꝛceptōe sua: qz nō cecidit p originale petm. vñ de ipa sub noie terre dr Eccs. j. Terra aūt i eternū stat. De ipa q3 pōt exponi illud Ps. dicen/do. Qui fundasti terrā sup stabilitatē suaz. nō inclinabit in seculū seculi. Scdo sterit in eo in vita p oīm virtutū irradiationē. De q statiōe dicit ps. xlviij. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circūdata varietate Tertio sterit in morte ei⁹ p mētis cōpassiōz. De qua statiōe dr Joh. xix. Stabat iux crucem ielu mr ei⁹. i. imobilit. quia alijs stellis: id est discipulis: cadētibz ḡ celo. i. a fide: ipa sola sterit. iuxta illud Abacuc. iij. Sol et lu/na steterunt in habitaculo suo. Uel fm aliā trāslatiōz: eleuat⁹ est sol. i. xps: in cruce et lu/na. i. ẏgo maria sterit in habitaculo suo Sz hec statio fuit lugubris z dolore plena. ꝑpter ea Augz. in q̄da ser. inducit hūanū gen⁹ ad xpm loqntē z dī. Mihi rides ꝛgaudet cua tibi plorās cōparit maria. Fili⁹ q3 dei inquit Isa. lxiij. Torcular calcaui sol⁹ z de gētib⁹ nō ē vir mecū. q3i dicat. solū mr mea mihi ẏe cō passa ē. ¶Scdo noīat stella z ei cōpata est p pter sua opatiōz. Stella em ꝑmo ornat celū vñ Ecci. xliij. dr. Species celi gl'ia stellarū. z Beñ. j. inḡt Moyses. Fecit de⁹ duo lumi/naria magna. lumiare maī⁹ vt pesset diei: lu minare min⁹ vt pesset nocti. z stellas q luce/ret i firmamēto celi. Brā aūt ẏgo facta est vt ornaret celū empyreū. Proinde de ipa dici pt illd Ecci. xxvj. Sic sol oriēs mūdo i altissi/mis dei. sic bone mlier ẏpes ē ornamentū do mus ei⁹. Et Isa. lx. inḡt de⁹. Bl'ia libani. i. ẏgo maria candida z lucida ad te vēiet ad or/nādū locū sctificatiōis sue. Scdo stella denor tat distinctiōz z ꝑmutatiōz tēpoꝝ: annoꝝ z mē

L Maria ornat

siū z dieꝝ: vt dr i li. de ꝑpetatib⁹ elemētoꝝ. z sil' maria ē tēpoꝝ annoꝝ dieꝝ z mēsiū relera/tiua. qz i ea icepit rps gre p filiū: an⁹ remissio nis: dies leticie: z mēsis oīs nre ꝛsolatiōis: vt ait mgr Bartholome⁹ pisan⁹ in lib. de beata ẏgine maria: fructu. viij. Et ꝑpter hanc oꝛ rationē distinctiōis tēpis dr q stella signifi/cat. Unū de stellis Beñ. j. c. inḡt de⁹. Sint in signa. Proinde albumasar in ꝑncipio sui li bri inḡt. Laus deo q creauit stellas z posuit ornamentū z lucernas in significatōe vt ꝑ/beret ductū rōnabilib⁹. Et rōne hui⁹ opatio nis ꝛuenit marie nomē stelle: qz ipa fuit ifi/gurū: iuxta illd Isaie. xj. O radix iesse q stas in signū populoꝝ. Signū ḡppe est quod se offert sensui: z aliq̄d relinḡt intellectui. c. signū de cōse. di. ij. z fuit dictū Aug. in. ij. li. de do/ctrina xpiana. Maria aūt incarnatū deum sensui ꝑsentauit: qz in terris visus est: z cum hoib⁹ ꝛuersat⁹ est: vt dicit Baruch. iij. Sz aliud intellectui derelinḡt: qz p hoc q dei filiꝰ in carne visibilē exhibuit: detatē p fidē intel lectui patefecit. Exq̄ ẏe fuit signū. ideo Isaie vij. Achaz petī signū a dño respōsum est. Propterea dabit vobis dñs signū. Ecce vir go ꝛcipiet z pariet filiū ꝛc. De hoc q3 signo Apoc. xij. dictū est. Signū magnū appuit in celo: mulier amicta sole ꝛc. z infra. Et vte/ro habens. Merito ḡppe in vtero hꝛe dicit qz ab extra in vterū virile semen nō traxit.

D Maria illumiat

¶Tertio stella illumiat noctis ꝑfunditatē: z sic beata ẏgo illumiat mentis cecitatē. Añ aduētū em iuū peccati nebula totū mūdū oc cupauerat: vt nō esset q verū lumen videre posset. Erāt em oēs gentes q3i nebule turbi/nib⁹ agitate. vñ. ij. Petri. ij. dicit. Erat3 em tenebre: nūc aūt lux in domino. Proinde in tenebris morabant. vñ de ipis dici poterat illd Naum. j. c. Inimicos ei⁹ persequent te nebre. Tandē pcessit beata ẏgo q3i fulgida stella effugās tenebras. ita vt de illa dici pos/sit illd Eccī. l. Quasi stella matutina in me/dio nebule. Unū Beñ. sup Missus est. in/quit. Ipa est nob stella er iacob orta: cui⁹ ra/dius vniūsum mūdū illustrat: cui⁹ splendoꝛ in supnis fulget z iferos penetrat. Proinde in psona ei⁹ dicit Eccī. xxiij. Penetrabo infe/riores ptes terre: z aspiciā oīs dormientes: z illumiabo oīs sperantes in dño. ¶Quarto stella noctē purificat. Siquidē p radios su os nocturni frigoris densitatē serenat: z rari ficādo purificat. z sil'iter facit maria. In ter ra em an aduentū hui⁹ stelle tenebre erant: sicut Isa. lx. scriptū est. Ecce tenebre operiēt

E Maria tenebras purificat

terrã z caligo populos. In huiꝰ ꝙꝫ mysterii dr Exo. x. Facte sunt tenebre horribiles in vniuersa terra egypti. Tandẽ orta est stella ex Jacob. s. maria: q̃ has tenebras purificauit z serenauit. Quippe ipa est emanatio q̃dã sincera oiꝑtis dei: vt habet Sap. vij. vñ Bern. sup Missus est: ait de ea. Tolle hoc corpus solare quod illuminat mũdum: vbi dies; Tolle mariã maris stellã: maris vtiq; magni z spacioſi: q̃d nisi caligo inuoluẽs et vmbra mortis atq; densissime tenebre relinquent? ¶Quito stella viuificat: sicut phus attestat. ꝓterea orbis ꝑmus ples habet stellas: q̃ ipe pcipue est cã vite in istis inferioribus. Et hac quoq; ratiõe maria stella vocat liquidez mors regnabat ab Adã (sm Aplm ad Ro. v.) adeo q̃ nõ solũ de morte corporali sed etiã de spũali verificabat illd .ij. Regũ .xiij. s. Oẽs morimur. Et illud quod dicitur in .ꝟ. cinceps in aur. de nupc. s. Mors oia solvit. z illud ps. Quis est hõ q̃ viuet et nõ videbit mortẽ? Veniente autẽ hac stella oia mortua sunt vite restituta. Quippe ipsa est lignũ vite ꝑferẽs bñdictũ fructũ: Ben. ij de quo gustãs mortẽ nõ gustabit in eternum sed eternaliter viuet: vt dr Joh. vj. ¶Sexto stella tẽperat seu modificat gelidũ frigꝰ noctis: z sic terrenã scẽtia fouet z modificat. Et ꝓter hoc maria etiã appellat stella. Malicia quippe huiꝰ mũdi frigida est. vñ Hiere. vj. ait dns Sicut frigida facit cisterna aquã suã: sic z frigidã facit malicia aiam. Tẽpore igit quo pcessit beata ꝙgo maria humani generis malicia quasi cõpleta fuit: iuxta illud Jsaie. iij. Cõpleta est malicia eoꝝ. Propꝛea in mũdo magnũ frigus erat. vñ Job. xviij dicit q̃ frigus erat z petrus calefaciebat se. Et de hoc predictus erat Zacharie. xiij. vbi dicit. In die illa nõ erit lux sed frigus z gelu Et Eccl. xliij. scriptũ est. Ventus aquilo. i. diabolꝰ flauit z cõgelauit cristallũ ab aqua Processit aũt maria quasi stella chorusc̃as calefaciẽs z prefulgẽs z per cõsequẽs fouẽs. Proinde Bern. sup Missus est: omelia. j. ait. Ipa est nobilis stella terras perlustrans z calefaciẽs magis mentes q̃ corpora. fouet frutes: excoquit vicia. Ipsa est mulier fortis de qua Prouerb. vltimo dicit. Nõ timebit sibi in die frigoris: omes em̃ domestici eius vestiti sunt duplicibꝫ. s. dei z proximi charitate. vel quia ꝓmissionẽ habet vite q̃ nũc est z future. Hec sunt vestimẽta valde bona: q̃bus Rebecca induit filiũ suum Jacob: vt patris bñdictionẽ obtinere posset: Ben. xxvij.

¶Septimo stella ordinat z cõciliat. s. orbẽ. nã orbẽ inferiorẽ sublimat: z fruti superiori ꝓsui possibilitate assimilat: z sic quodã mõ reꝯciliat. Sic etiã hec stella fulgida z mũdi dña z regina eccl'iam militãtẽ tanq̃ inferiorẽ orbẽ: eccl'ie triumphãti tanq̃ orbi superiori reꝯciliauit: nuncias pacẽ his qui ꝑe z his qui longe. i. eccl'ie militanti z triumphãti. Vñ ꝓfecto ipa est arcus federis sempiterni positus in nubibꝫ celi ne interficiat oĩs caro Ben. ix. Nam ipa nobis illũ genuit qui fecit vtraq; vnũ. faciens pacẽ vt reꝯcilier ambos in vno corpe: ad Ephes. ij. ¶Tertio ꝓcipaliter beata virgo appellat stella ꝓter suam sublimationẽ seu situationẽ. Nã stella locatiõe est alta eo q̃ in firmamẽto posita est qđ est altũ. vñ Eccl. xliij. dicit. Altitudinis firmamentũ pulchritudo eiꝰ est. Sic beata virgo altissima est: eo q̃ post filium oĩbꝫ aliis celsior sit. Profecto Luce. xviij. dicit. Qui se humiliat exaltabit. Cum ergo maria fuerit hũillima: ergo z altissima. Proinde Ecclesiastici. xiij. ipa inquit. Ego in altissimis habito. ¶Quarto dicit stella ꝓpt filij emissionẽ. Quã rationẽ tangẽs Bern. sup Missus est: ait. Loquamur pauca sup hoc nomine Maria: qđ interꝓtatũ maris stella dicit z matri ꝙgini valde cõueniẽter aptat. Ipsa nãq; syderi aptissime cõpat: q̃ sicut sine sui corruptiõe sydus emittit radiũ: sic absq; sui lesione virgo parturit filiũ: nec syderi radiꝰ suã minuit claritatẽ: nec ꝙgini filiꝰ suã integritatẽ. hec ille. vñ eccl'ia canit. Sicut sydus radiũ ꝓfert virgo filiũ pari forma: neq; sydus radio neq; mater filio fit corrupta.

¶Quinto dicit stella ppt̃ solationẽ de qua Hugo de sctõ vict. in quodã sermone inquit. Maria stella: christi ꝙ sol appellat. Jdeo peccatores velut in nocte a maria cõsolant̃ur. isti autẽ tanq̃ in die a xpo illuminant̃. ido si timescis ad xpum accedere: ad mariã respice. genus tuũ cõspicis nihil illic quod timeas inuenis. ¶Sexto ꝓpter suam puritatẽ. Sicut em̃ stella nullã habet impuritatẽ: sic z beata ꝙgo maria nullam vnq̃ in se habuit imunditiã. Sed de illa verificatũ fuit illud j. ad Thes. v. Integer spũs vester z aĩa et corpus sine querela in aduẽtu dñi nostri Jesu xpi seruet̃. Habuit em̃ corpus purissimũ sine vlla cõtagione. Vñ xps dicere potest de sua incarnatione illud Sap. viij. Veni ad corpus incoinquinatũ. Habuit etiã aiam purissimã. vnde ipa dicere potest illud Sapiẽtie. viij. Sortita sum aniam bonã. Ha-

Maria viuificat

Maria tẽperat

Maria conciliat

Maria altissima

buit quoq; spm purissimū. nā fuit semp cuz purissimo deo cōiūct⁹ p amorē. qz sicut dicit Paulus. j ad Thozin. vj. Qui adheret deo vn⁹ spūs est cū eo. ¶Septimo dr stella ppē velocitatē. Licet em (vt. s. dictū est) stella de se sit imobilis: quia est i celo fixa: tñ motu firmamēti mouet citissime: quia q̄tidie lustrat omnia in circūitu. sicut etiā lapis p̄ciosus firmus in anulo de se nō mouet: sed ad motū et reuolutionē anuli reuoluit. Sic quoq; beata virgo. licet vera sit snia Pauli. ij. Thoz. iij. scz q nō sum⁹ sufficientes cogitare aliq̄d a nobis q̄si ex nobis. vt etiā inqr impator in. l j. in p̄n. C. de vete. iu. enu. tamen spūsancto ducta in obseruādis diuinis mādatis erat velocissima. vñ ipa dicere potest illd Psal. Uiā mādatoz tuoz cucurri cū dilatasti cor meū. ¶Octauo dicit stella ppter dignitatē Stella em inter cetera corpozalia habet magnā dignitatē. qz vt ait Phs li. de celo z mūdo: in stellis nō ē corruptio neq; casus nec error. q̄ etiā numq; fuerūt in ꝑgine: que sp fuit incorrupta: nec vnq; cecidit in aliq̄ peccatū vl error. vñ dicere pōt cū Ps. suo celesti sponso. Tenuisti manū dextera meā: z in voluntate tua deduxisti me: z in gl'ia tua suscepisti me. Multas alias rōnes ppter q̄s beata ꝑgo maria stella dr hic ptāleo cā breuitatis. de q̄bz tractat mgr Bartholome⁹ pisan⁹ i li. de btā ꝑgine: fructu. viij.

¶Q; beata virgo maria dicit stella poli: Cōsideratio secūda.

Ropter tria mr dei stella poli appellat. Pzio q; ipa stella polo sue cardini est vicinissima. Ad dicēdoz aūt itelligētia est adūtēdū q; duplex est pol⁹ in h; mōdo. Un⁹ ē inuisibil' scz meridionalis. z reliqu⁹ ꝑo est visibilis. s. aq̄lonarꝭ. z teretq; imobil' est. Sup q̄z imobilitatē in tit' rot⁹ mūd⁹ i sua circulari mota Merito igit p vtrūq; polū itelligit ipe fili⁹ dei z ꝑbū pzis: q̄ est p̄ncipiū oim q̄ ad vnū: z finis oim q̄ ad reliquū. q̄ i meridie. i. in sue maiestatꝭ veritate nob oino inuisibilis est. scz i aq̄lone nre hūanitatꝭ visibilis fact⁹ est. vnd Apoc. j. ipe ait. Ego sum alpha z o: p̄ncipiū z finis. De illo q ē i meridie dr Can. j. Indica mihi vbi cubes i meridie. De aq̄lonari ꝑo Job. xxvij. scriptū est. Ab aq̄lone aurq venit qz ex xpo incarnato splendoz patrie. p̄cessit. Ipe quoq; imobilis est. Sup cuius imobilitatē innituntr omnia in suo motu. imobilisq; manens dat cuncta moueri: vt ait Boecius

tij. de ꝓsolatione. Huic siquidē polo fuit hec stella. s. ꝑgo maria vicinissima: maxime i q̄tuoz. Pzio in ī carnatōe. s. p carnis idēritatē quia eadē caro q̄ fuit ꝑginis mr̄is facta ē caro filij dei pzis: iuxta illd ad Gal. iiij. Misit deus filiū suū factū ex muliere ꝛc. Partus em est pars viscez. l. j. in p̄n. ff. de ven. inspi. Quā quidē carnē filij dei i vnitate p̄sone suscepit. Et ppter hanc vicinitatē dixit angel⁹ ipi ꝑgini Luc. j. Dñs tecū. Scdo fuit xpo vicinissima in cōuersatōe p ad̄ministratōz. vñ hoc est Ruth. c. vl. figuratū. vbi mystice dicitur de noemi: q̄ natū puerū suscepit z posuit in sinu suo: z nutricis ac gerule fungebat officio. hinc est q̄ absentiā ei⁹. s. xpi ferre nō potuit. nam dolēs eum in tēplo quesiuit: Luce ij. c. Tertio fuit sibi vicinissima in passione: quia simul cū eo dolozis gladio confossa est: sicut Lu. ij. p̄dictū fuerat ei p Symeonē dicentē. Et tuā ipius aiam pertrāsibit gladi⁹ Quarto fuit ei vicinissima in assumptōe pr gl'ie susceptōz. Q; em sit ad dextera filij sublimata p dictū Bern. in quodā ser. nephas est dubitare. Si em incorruptio deo primū facit: vt dicit Sap. vj. cū hec virgo fuerit incorruptissima: q; mater incorruptiōis. pfecto ipi polo. i. filio suo est vicinissima. Unde Aug⁹. s'mone. iij. de natiuitate virginis ait. Tu ꝑo gl'iosa ꝑgo maria beata es inter oēs mulieres. Tu plata cunctis ꝑginū caterius. Tu sequeris agnum quocūq; preierit. Tu ꝑgineos chozos z incētiue carnis illecebris alienos p lilia rosasq; vernātes ad fontē p̄rhēnis vite potādos inuitas. Tu in illa beatoz beatifica regiōe p̄mi ordinis dignitatē tenes. Nec ille. Nec imerito btā ꝑgo est filio vicinissima. Oim em quoz eadē est natura idē locus esse debet: iuxta illud Eccl. iij. z vj Oia pergūt ad locū suū. Parētis aūt z filij eadē est natura: cū nō differāt nisi solo noie. l. in suis. ff. de li. z posthu. ¶Scdo dicit stella poli: q; ipa stella est poli descriptiua: cū sit breuissimi circuli circa ipm. scz p̄siderem⁹ hoc q̄liter ee pōt. Totus siquidē mūdus describit quādā intelligibilē sperā: cui⁹ centrū ē ipe fili⁹ dei. q̄m ipe est sicut cētrū in circulo: a quo exeūt oēs linee. l. vniūse create. sicut dr Dionysius. c. iij. de diuinis noib. z Paulus trimegist⁹: que refert Alexan. de ales in. iij. parte sum. in tractatu de cōuenietia icarnatois xpi. q. ij. Sed hec spera multos circulos habet intra se inuicē ordinatos. vñ rāto circul⁹ est breuioz q̄to centro est vicinioz. Maxime ꝑo circuli circa hoc centrū itelligibile sūt ipa

Maria vicia ꝑo

Dupler polus

p

corpa celestia vel terrestria. ⁊ oĩa circulum complent ſm maiorẽ vel minorẽ diſtantiã ⁊ participationẽ primi. Cõſequẽter aliũ circulum cõplẽr vitã vegetatiuã habẽtia. ⁊ alium habẽtia vitã ſenſitiuã. aliũ ꝙ habẽtia vitam intellectiuã. Et inter hec omnia breuiſſimũ circulũ facit beata ꝟgo maria: que p materne pximitatis ꝓpinquitatẽ artius eũ cõſtrinxit: et intra beata viſcera clauſit ⁊ portauit: ita vt ipa fuit facta quaſi orbis: ꝓpheta atteſtante q̃ ait. Illuxerũt choruſcatiões tue orbi terre: id eſt ꝟgini marie: que facta eſt orbis filij dei Vñ ipa inq̃t Eccl. xxiiij. Gyrũ celi circuiui ſola. ſ. circulo ⁊ motu amoris. Dicit em Ber. q̃ qui amat vehementi⁹ currit velociꝰ: ⁊ perueniet citius. Ipa aũt pre oĩbus ſanctis dei plenius ⁊ feruẽtius dilexit: vñ mater pulcre dilectiõis appellat Eccl. xxiiij. Fuit autem amor ei⁹ p modũ cuiuſdã circulatiõis: quia mot⁹ circularis eſt ab eodem in idẽ. Ipſa vero ſic deũ filiũ ſuũ amabat q̃ oĩa alia nõ niſi ꝓpter ipm diligebat. Et ſic oĩs amor eius ab ipo inapiebat ⁊ in ipm deũ redibat. Tertio appellat ſtella poli: quia ſtella hec eſt ſtellaꝝ oĩm ꝓmaria: ſiue ſint ſtelle eterne apparitionis: vt ſunt que circũſtãt polũ aq̃lonarẽ: ſiue ſint ſempiterne occultatiõis: vt ſunt ille que ſunt circũſtãtes in iteriorib⁹ auſtri. ſiue ſint viciſſe apparitiõis ſiue viciſſe occultatiõis: vt q̃ ſunt in medio ſite. Sic beata virgo pria maria eſt quo ad gl̃ie magnitudinẽ ⁊ dignitatis celitudinẽ inter oĩa corpalia que ſunt viſibilia: ⁊ oĩa celeſtia luminaria que ſunt q̃dã media q̃ cũ ꝓmis participãt corpalitatẽ: ⁊ cũ alijs ꝓximitatẽ. Q3 aũt reſpectu priorũ ſit ꝓmitua: patet p illud Sap. vij. vbi dicit. Nec cõparaui illi lapidẽ pciosum. q̃m omne auru i cõparatiõe illi⁹ arena eſt exigua: ⁊ tanq̃ lutum eſtimabit argẽtũ in cõpatiõe illi⁹. Decaute ſunt pciosiora inter viſibilia. Eſt etiã ꝓmitua oĩm intelligibiliũ ⁊ viſibiliũ. q̃ oĩm ſpiritũ trãſcẽdit excellẽtiã. vñ ipa inq̃t Eccl. xxiiij. Oĩm excellentiũ ⁊ ſublimiũ colla ꝓpria pede calcaui. Q3 aũt oĩm celeſtiũ luminariũ ſit ꝓmitiua ptz: q̃ luci cõpata inuenit poꝛ: vt dꝛ Sap. vij. Poſſet etiã h̃ aliter diſtingui: vt ſtelle ſempiterne occultatiõis ſint ꝓ replatiui q̃ ſp deo aſſiſtũt. Stelle ſempiterne apparitionis ſint actiui: q̃ ſp actiõib⁹ intẽdũt. Viciſſim ꝙ appetes ⁊ viciſſim occultates ſint medij miſti: q̃ aliq̃n opant ⁊ aliq̃n ꝓtemplant. Reſpectu em iſtoꝝ oĩm btã ꝟgo eſt ꝓmaria. vñ Eccl. xxiiij. ipa inq̃t. In oi pplo ⁊ i oĩm gẽte ꝓmatũ tenui. Admirãda ẽ igit hec ſtella. vñ merito Sap. vij. de illa inq̃t ſpũſanctus. Eſt em hec ſpecioſior ſole: ⁊ ſup oĩm diſpoſitionẽ ſtellaꝝ inuenit puriꝰ.

Q3 beata virgo dicit ſtella maris.

Conſideratio tertia.

O Maria ſtella maris

Ertio ꝓncipaliꝰ cõparat ꝟgo maria ſtelle maris. Scõm em Hiero. maria interꝓtat maris ſtella. q̃d etiã inq̃t venerabilis Beda ſuper Luc. dicẽs. Maria hebraice ſtella marꝝ latine. ſyriace ꝙ dña vocat: ⁊ merito. q̃ hec totius mũdi dñm lucez ſecul' meruit generare phẽnẽ. iõ canit eccl'ia. Aue maris ſtella. Hec etem ſtella q̃ vulgariꝰ appellat tramontana ſiue vrſa maior: multas habet ꝓpetates q̃ brẽ ꝟgini conuenire ꝓbant. Pria dꝛ illuiatiõis eſt em nauigãtiũ in picul' directiua. p ipam q̃ppe ſciũt naute quo velificent: aut ad aq̃lonẽ vel ad meridiẽ aut ad orientẽ vel occidẽte Ipa aũt ſtella in aq̃lone ſituata eſt. Sic etiã p mariã oĩa picula ⁊ diſcrimina hui⁹ mũdi euitant: ⁊ oĩa itinera certificant. Tot autem ſunt picula hui⁹ vite q̃ nec coꝛ põt illa cogitare: nec lingua enarrare. Quia ſicut dicit. j Joh. ij. Tot⁹ mundus poſit⁹ eſt in maligno q̃ſi dicat. vbicũq; eſt homo ſemp eſt in piculo. Et ideo dicit apls. ij. ad Choꝛ. xj. Periculis fluminũ: piculis latronũ ꝛc. ⁊ ad idem eſt text⁹ in. l. ſenat⁹. ff. mortis cauſa. ff. de dona. cau. mor. vbi glo. allegat hoc dictũ Pauli. Incipit aũt a piculis fluminũ: q̃ ipa ſunt magis piculoſa. Et ꝓpter hoc dꝛ Eccl. xxiij. Qui nauigat mare enarrat picula eius. Et i vulgari puerbio dꝛ. Chi nõ va per mare ſa dio pregare. Q3 ergo nos ſum⁹ in mari magno hui⁹ mũdi. ideo inq̃t Greg. i moza. Sẽper timere debem⁹ q̃ ſp in piculo ſum⁹. Debemus q̃z ad iſtã ſtellã marinã reſpicere. vnde Ber. ſup miſſus eſt: omel'. iij. inq̃t. Iſta inquã eſt pclara ⁊ erimia ſtella ſup h̃ mare magnũ ⁊ ſpacioſum necario ſubleuata: micãs meritis ⁊ illuſtrãs exẽplis. O q̃ſq̃s te itelligis in hui⁹ ſcli pfluuio magis iter pcellas ⁊ tẽpeſtates fluctuare eq̃z p terrã ãbulare: ne auertas oculos tuos a fulgore hui⁹ ſyderis ſi nõ vis obrui pcellis. Si iſurgũt vẽti tẽptationũ: ſi icurras ſcopulos tribulationũ: reſpice ſtellã voca mariã. ſi iactaris ſuꝑbie vndis: ſi ambitiõis: ſi detractõis: ſi emulatiõis: reſpice ſtellã voca mariã ſi iracũdia ſi auaricia aut carnis illecebra nauiculã ꝓcuſſerit mẽtis: reſpice mariã. ſi criminũ imanitate turbat⁹: ꝓſcie fedita te ꝓfus⁹: iudicij horroꝛe ꝓterrit⁹: baratro ici-

pias absorberi tristicie ⁊ despatois abysso cogita maria ⁊ illa inuoca. hec ille. ¶ Louenie ter aut situs stelle maris cū sit in aq̃lone dsignat ppriatē marie. Per aquilonē em̄ tribulatio seu psecutio significari solet ppter ventoꝝ ⁊ pcellaꝝ vehemētia. ideo locus marie in aquilone esse dicit. vt p ea austeritas tribulatiois ⁊ psecutiois inflicte humani⁹ tempe retur ⁊ mitigef. maxime ex cōsideratiōe patientie ei⁹. q̃ valde in hoc mūdo afflicta omnia aduersa patientissime tolerauit. Quis em̄ fidelis de pauptate audeat cōqueri: cū videat matre dñi colo ⁊ acu victū grere? Quis de futuris aut alijs aduersitatib⁹ poterit desperare: si deuote ꝓsideret reginā celi mlto peiora atq̃ aspiora tolerasse? Solet etiā p aq̃lonez pctoꝝ significari. vñ Hiere. j. dicit. Ab aq̃lone pandet omne malū. Conuenienter ergo locus aquilonaris ei appropriat eo q̃ ipa inter pctores ⁊ filiū suum cōstituat: vt ex vna parte irā eius mitiget: ⁊ ex altera pcm̄ exterminet. Quapropt̄ m̄ Alex. de ales sup psal terij: beata virgo iuxta crucē pingi debet ad sinistrā xpi. quia stans ad crucē facie tendebat ad orientē. ⁊ sic ad sinistrā. i. ad aq̃lonez stabat vt oraret p peccatoribꝰ q̃ sunt ex parte sinistra xpi. Vñ pphēta in pſona xpi pendētis in cruce ait ps. cxlj. Cōsiderabā ad dexteram ⁊ videbā: ⁊ nō erat qui cognosceret me. quia nō erat ibi beata ꝟgo: sed in sinistra pte pfectissime cognoscēs xpm. Proinde dicit a peccatore Can. iiij. Surge aquilo ⁊ veni auster: perfla hortū meū vt fluant aromata illi⁹ Cum em̄ surgit maria per piam intercessionem tunc venit auster. i. spūssanct⁹ per gratie imissionē. ⁊ perflat hortus aīme p dulcedinis spūalis susceptionez. ⁊ fluūt aromata p multiplicē frutū operationē. De hoc aquilone ⁊ austro dicit Isa. xliij. Dicā aq̃loni da ⁊ austro noli phibere. i. rogabo Mariā vt de gratia sua tribuat: ⁊ austro. i. spūsco supplicet vt nō phibeat: q̃n potius abundāti⁹ per ipam de suis charismatib⁹ imittat. Hec est virga Moysi qua vnda maris rubri peruti tur ⁊ diuidit: vt inter fluctus dei popul⁹ trāseat q̃ ad terrā pmissiōis valeat pueire: Exodi. xiiij. ¶ Scdo dr̄ stella maris rōe introductiōis. Illa em̄ stella est i portū introductiua. ⁊ sic ꝟgo maria ad terrā pmissiōis ducatū pstat. Vñ Bern. sup Missus est: ait. Ipaz sequēs nō deuias: ipam rogās nō desperas: ipam cogitas nō erras: ipa pregēte nō metuis: ipa duce nō fatigar̄: ipa ppicia ad portū peruenis. ⁊ sic in temetipo expiris q̃ merito dictū sit Et nomē ꝟginis maria. hec ille. Qui etiā inq̃t ibidē. In periculis i angustijs: in necessitatib⁹ i rebꝰ dubijs maria semp cogita: ipam̄q̃ inuoca. nō recedat ab ore: nō discedat a corde. ⁊ vt impetres eius oratiōis suffragiū ne deseras cōuersatiōis exēplū. hec ille. Et ipsa stella fulgētissima te faciet cursum vite bn dirigere: ⁊ nō iactari vēto vane glie: ne frāgi scopulis adūsitatū: nec absorberi scille vel caribdis voragine. i. voluptatū sensualitatez pspe puenire ad eterne felicitatez portum.

Pecca/ toꝝ aq̃lo.

Loc⁹ aq̃lōis ma/ rie app/ pziatur.

3 ¶ Tertio dr̄ stella maris rōe illūmatiōis: q̃ ipa stella est marie frigoꝝ ⁊ tepatiua. respect⁹ em̄ eius semp est sup mare p radioꝝ directiōnē: ⁊ per cōsequēs p calorꝭ imissionē. Sic etiā respect⁹ beate ꝟginis marie semp est sup mūdū per eterni splēdoris. s. filij sui illustrationē: ⁊ per cōsequēs p calorꝭ spūssancti cōmunicationē. Quippe ipa est via per quam spargit lux: ⁊ diuidit estus sup terram: Job xxxviij. Lux em̄ eterna ē sup tenebrosū mūdū p ipam sparsa ⁊ manifestata. Et ad hāc applicari pōt illd̄ quod scriptū est Hester. viij. Judeis noua lux oriri visa est: gaudium: honoꝝ ⁊ nūpcialiū. ⁊ ideo est⁹ diuinus est sup terrā. i. calor charitatis spūsci parit⁹ est vt nō sit q̃ iam se abscondat a caloꝛe ei⁹. imo nō est adeo durū vel lapideū cor quod istius stelle calorem nō dissolvatur. Unde Job. xxvj. scriptum est. Lapis solutus caloꝛe in es vertit: id est q̃ dur⁹ ⁊ obstiat⁹ ātea fuit p marie dulcedinez emollit. Merito ḡ marine stelle nomine nūcupat. ¶ Quarto dicit stella maris

I Maria illūmans

4 ratōe imobilitatis ⁊ firmitatis. nā stella maris nauigātib⁹ imobilis ⁊ firma semper est: q̃m si mobilis esset: recte ad portuꝫ dirigere nō posset. vñ dicit Franciscꝰ de mayro. in sermone qui incipit Dulcis stella. q̃ hec stella dicit cardo. qz stat imobilis rota celi revoluta sicut cardo i ostio. Et sili mō beata ꝟgo tam ꝟginitate in via q̃m̄ in patria sp fuit firma. In via quidē quia nunq̃ p peccatū declinauit: nec ad occasum tēdit. Unde dicit glo. in. c. ij. de pse. di. iiij. q̃ virgo maria nō potuit peccare etiāve nialiter. Et rō est: qz semp fuit in charitate. q̃ aūt manet in charitate nō pt peccare. t. charitas. de pe. di. ij. De alijs aut̄ stellis. i. sanctis dicit Johel. ij. Stelle retrarerūt splendorē suū. Ipsa ꝟgo inq̃t Eccli. xxiiij. Usq̃ ad futurū seculū nō desinā. Quod nō solum de pmanētia in bono intelligi potest sed etiam de pmanentia ad benefaciendū nobis: quia alijs sanctis subtrahentib⁹ lumen suoꝝ beneficioꝝ ipsa nobis nunq̃ deest: sed semper

U Maria firma

2 Maria introducit.

firma ⁊ perseuerãs nos expectat ⁊ sui auxilij nobꝰ radiũ pstat. Sicut ꝯ stella maria a suo loco nũq̃ discedit. sic beata virgo a suo filio nec ad punctũ vnq̃ discessit: ⁊ continue nos custodit. Sicut em dicit de filio suo p ps̃. Ecce nõ dormitabit neq̃ dormiet qui custodit israhel. ita de ipa dicere possum⁹ q nõ dormit sed semp p nobis vigilat. vñ ipsa põt dicere illud Isa. lj. Sup speculã dñi ego sum stãs iugiter p diẽm et noctẽ. In patria quoq̃ dicit firma stare: q̃ ꝛ aiãe aliox sanctox moueãtur p appetitionẽ cõiunctiõis cũ suis corporibꝰ vt inquit Magister sñiax in. iiij. dist. xlix. ch. ipa virgo gloriosa tam mente q̃ corpore in celesti sede quiescẽs veluti fulgentissimũ syd⁹ emicat. ¶Quinto dicit stella marꝫ ratione attractiõis. Sicut em illa stellã habens virtutẽ attractiuã ferrũ ad se trahit: sic maria ferreas mentes sepe cõuertit. Ferrum ãpe est durꝫ frigidũ ⁊ põderosum. nã de terra tollit. Job. xxviij. ⁊. c. ferrũ. l. dist. Terra autẽ est dura frigida ⁊ ponderosa: ⁊ significat peccatores q̃ frigidi sunt ad amãdũ deũ: duri ad cõuertendũ: ⁊ ponderosi per amorẽ terreno: ⁊ ideo nunq̃ ad celestia eleuãtur. quos beata virgo inflamat: cõuertit ⁊ ad celestia subleuat. vt etiã ifra dicẽt. Unde quilibet attract⁹ ab ista stella diuina dicere potest illud ps̃. lxxxij. Cor meũ ⁊ caro mea exultauerũt in deũ viuũ. ¶Sexto dicit stella maris ratiõe directiõis. Sicut em stella maris ita dirigit nauẽ q̃ ipa nõ dirigitur nauis: ita beata ẏgo nauem ecclie ita dirigebat suis meritis ⁊ exẽplis q̃ ipa nõ indigebat dirigi aliquox aliox meritꝫ. q: in ipa erat plenitudo oim meritox. Apli autẽ ⁊ alij sancti ita dirigebãt ecclias suis doctrinis q̃ nihilominꝰ ipi indigebãt dirigi ab eccla sctox meritis ⁊ intercessiõibꝰ. Ut em inquit tex. in l. j. in pncipio. C. de iusti. co di. cõfir. alter alterius auxilio semp eguit. vñ et apls Paul⁹ rogabat orari p se: vt pz ad Ro. xv. ⁊. j. ad Thes. sal. vlti. ¶Septimo dicit stella maris rõne apparitiõis. Licet em hec stella sit valde magna: tñ in apparẽtia habet magnã paruitatẽ. sic ⁊ btã ẏgo lz esset maxima meritis ⁊ virtutibꝰ: tñ de se sentiebat hũillima: maxie autẽ in aio: in verbo: facto ⁊ signo. Humilia de se ostendit pmo in aio: quia nulli se pponebat iuxta dictũ Apli ad Phil. ij. facies q̃ iquit. Superiores iuicẽ arbitrãtes. Ipa em ioseph sibi pposuit Lu. ij. di. Pater tuus ⁊ ego tẽ. nũq̃ enã se ingerebat lz oibus locũ dabat q̃ ad filiũ suũ ire volebãt. qd notat Mat. xj vbi dicit. Et ait quidã: mater tua et fratres tui foris stant querẽtes te. Quod exponens Berñ. in quodã sermone ait. Ubi maria aliquãdo plumptuosa fuisse inuenit⁹? foris stabat querẽs loqui filio: nec autoritate materna aut sermonẽ interrupit aut habitationẽ in qua filiꝰ loquebat intrauit. Sed habuit hũilitatẽ in vbo q̃n se ancillã vocauit Lu. j. Tertio habuit hũilitatẽ in signo. Magnũ ãpe signũ hũilitatis sue fuit q̃n filio suo iã celũ ascẽdẽte ⁊ ipa ī hoc mõdo loco filij ⁊ema nẽte: in nouissimo tñ loco poni voluit: volẽs seruare illũ Lu. xiiij. s. Recũbe in nouissimo loco. Dicit em Act. ij. vbi enumeratis oĩbus apostolis subdit. Hi oẽs erãt vnanimiter pseuerãtes in oratiõe cũ mulieribꝰ ⁊ maria matre iesu. Sicut em absente sole inf̃ cetera sydera luna magis illumiat mundũ: et tñ infimũ tenet locũ. sic sole iustitie absente ⁊ in celo regnãte: maria inter cetera mundi luminaria mũdũ magis illuiabat. ⁊ tñ nouissimũ locũ tenebat. Quarto habuit hũilitatẽ i facto. q: postq̃ fuit mr̃ dei effecta: ancillã elyseth se fecit. vnde Berñ in quodã ser. ait. In mõtana cũ festinatiõe ẏgo abiit ⁊ Elyseth salutauit. ⁊ in ei⁹ misterio quasi tribus mẽsibꝰ hũiliter stetit. Multas alias causas ppr̃ q̃s beata ẏgo appellat̃ stella maris causa breuitatꝫ hic ptr̃aleo. q̃s ponit Alber. sup Missus ẽ. c. clxxxv. ⁊ mgr̃ Bartholomeus pisa. in libtẽ ẏginis: fructu. viij. ⁊ mgr̃ Fran̄cisc⁹ de may. vbi. s. qui inãt q̃ hec stella habꝫ decem p̃claras pprietates ẏgini matri dẽcentissime cõuenientes. ⁊ iter alia dicit q̃ ista stella habet sublimitatẽ in excessu. q: est supra omnes alias stellas. vñ ⁊ sol ẽcto magis ad ipam appropinq̃t rãro magꝫ dicit ascẽdere. Mater aũt dñi fm q̃ ait Hiero. nõ solũ est sup oẽs sctos: sed etiã sup oĩs angelos incelo sanctox. Item sicut septẽ stelle notabiles voluũtur in circũitu huiꝰ stelle. ⁊ ideo eius regio dicit septẽtrionalis. ita mater dñi habet septẽ spũs notabiles q̃ assistunt eiꝰ throno; iuxta illũ Apoc. j. Gra vobis ⁊c. sequit ⁊ a septẽ spiritibꝰ q̃ in ꝓspectu throni eiꝰ sũt. ⁊ p ꝓsequẽs in ꝓspectu throni matris: q̃ sedet a dextris eiꝰ. Itẽ sicut fm quosdã astrologos stelle sustinẽt terram in medio mũdi: vt adamãtes ipam attrahentes ne cadat ⁊ submergat̃. ita mater dñi fm Ber. sustinet suis precibꝰ mũdũ inclinatũ multis sceleribꝰ ad cadendũ in abyssum. Itẽ ista stella sicut sup oẽs alias habet pprietatẽ attrahẽdi siue sustinẽdi terrã: sic ferrũ de sui natura inclinatũ

Maria ad celũ trahit

Maria appa/rens mi/nima.

Maria stella ẽz.

ad rēdēdū vor:sū attrahit z ꝑūrit ad rēdēdū
surſū:ſīc calamita.z ſil'r mr̄ dñi corda ferrea
duroꝝ hoiz icliata ad ſternū:ꝑūrit ad padi/
ſū iſtuēdo ꝛtritiōz.hec ille. Uñ ꝛ aiab⁹ ꝛcor
poribꝫ xuo toꝝ ipi⁹ briſſime ꝟgis final'r ꝟfi
cabit illō Acc'.xj. Recepta ſc̄ oia ſurſū i celū

Q2 btā ꝟgo maria dicit ſtella matutina:
Conſideratio quarta.

A Maria ſtella matutina

Q Ueſt btā ꝟgo dicere illud Apo/
p cal'.vl. Ego ſum gen⁹ z radix da/
uid ſtella ſplēdida z matutina ꝛ
ipa q̄z dici ꝑt illō Ecc̄i.l.c. Qua/
ſi ſtella matutina i medio nebule. Jn iſto em̄
mūdo erat triplex nebula.ſ.ſupbie:auaricie
z carnalis īmūdicie.ꝟgo aūt maria fulſit in
medio nebule ſupbie ppr̄ hūilitatē:i medio
nebule auaricie ppr̄ pauꝑtatē:in medio ne/
bule carnal' īmūdicie ppr̄ ꝟginitatē. ¶Aſſil'at
autē virgo iſti ſtelle ppr̄ tria. Primo ꝑter
xenoiatiōz.hec em̄ ſtella hz multa noīa. Pri
mo em̄ dr̄:ven⁹:nō q̄ ſit dea amoris ſicut poe
taꝝ fabule fingūt.ſed q2 illos in quibꝫ dñat
diſponit ad amādū. Beata aūt ꝟgo pōt di
ci ven⁹ inq̄ztū hoies inflāmat ad dei amorē
Et ideo vocat mater pulchre dilectōis Ecc̄i
xxiiij. Scdo hec ſtella dr̄ ſtella matutina er
eo q̄ mane ſequens xnūciat z idē inchoat.z
ppr̄ h̄ etiā appellat Diana. Beata autē ꝟgo
eſt ꝓncipiū noue vite.ſ.legis x̄pi.ſicut ſtella
matutina eſt ꝓncipiū diei ſequēris.z q̄ntuz
ad hoc dicit Ecc̄i.xxiiij. Mater timoris. Ti
mor em̄ eſt ꝓncipiū gre z noue vite:iuxta il/
lud Ecc̄i.j.ac Prouerb.ix.z Ps̄.cx. Initiū
ſapie timor dñi. Tertio hec ſtella dr̄ lucifer.
quia maiorē habet vim ad illuminādum q̄z
alie ſtelle. Beata aūt ꝟgo habet maiorē vim
ad illustrādū mētes hoīm q̄z alij ſcti.z ideo
q̄ztū ad hoc appellat mr̄ agnitiōis Ecc̄i vbi
s. Quarto iſta ſtella appellat helper⁹.q2 no/
ctem ſeq̄ntē reſpicit ad illustrādū. Btā autē
ꝟgo h̄ noie appellat:q2 reſpicit z illuiat pcō
res q̄ ſunt i tenebrz culpe. z q̄ztū ad h̄ dr̄ mr̄
ſctē ſpei Ecc̄i.xxiiij. ¶Scdo btā ꝟgo appel/
lat ſtella matutina ppr̄ appꝛopriatiōz. Hec
em̄ ſtella mltas habet ꝑperates.nā cauſat ca
liditatē z refrenat martz malicia:tēperat mo
tū appetitiōis indiſcrete:atq̄ hūiditatē cau
ſat z iocūditatē. Eodē mō btā ꝟgo maria in
nob hz iſtos effect⁹. Dat em̄ calorē dilectiōis
diuie:refrenat feruorē iracūdie:dat tēpera/
mētū diſcretiōis mature. dat etiā hūidū du
ctibilitatz obedientie:q2 ver⁹ obedies nō vult
duci ſenſu ꝑpo ſz alieno. dat q̄q̄ iocūditatē
ꝓſcie. Et iſta notant Jac̄.iij. vbi dr̄. Sapia

B Propꝛietates huius ſtelle

q̄ deſurſum ē ꝓmū q̄dē pudica eſt:deīn pacifi
ca:modeſta:ſuadibil':bonis cōſentiēs:plena
miſcdia z fructib⁹ bonis. Btā em̄ ꝟgo ꝟe ſa
pies dr̄ pudica:q2 facit animū pudicū:cum
dat calorē diuini amoris. Amor em̄ dei oēm
amorē illicitū extinguit:z oēm carnalitatē re
ſtringit. Jnq̄ztū ꝟo ipa refrenat feruorē ira/
cūdie dr̄ pacifica:q2 facit animū pacificū.ſz
iq̄ztū dat ꝛpamētū diſcretōis mature dr̄ mo
deſta:q2 facit aīm modeſtū z maturū.inq̄ztū
aūt facit coꝛ hūidū ꝑ verā obedientiā dr̄ ſuadi
bil'.z bōis ꝟſentiēs.q2 ꝟi obedientes ſc̄ ſuadibi
les z bōis ꝟſentientes.c.ſciēdū. viij.q.j.inq̄ztū
ꝟo dat iocūditatē cōſcie dr̄ plena miſcdia et
fructib⁹ bonis.q2 ꝟſcia q̄ bonis opib⁹ ē bona
mltū ē iocūda:iuxt illō ps̄.cxj. Jocund⁹ hō q̄
miſeret z cōmodat. ¶Tertio dr̄ ſtella matu/
tina ppr̄ ipi⁹ ſtelle opatoz.hec ei ſtella hz fre
re fures:fugare lupos:releuare infirmos:ex/
citare ad cātandū aues:z letificare viatores.
Dilr offm ꝟgis ē frere xmōes:iuxt illō Job
xxiij.ſi ſubito appuerit auroza arbitrāb⁹
btā mozt.z ps̄.ait. Ortꝰ ē ſol.i.lux ſolar'.ſ.
ꝟgo maria:z ꝛgregati ſt xc̄. Scdo fugat he
reticos. vñ Aug⁹ i q̄dā ſer.inq̄r. Gaudema/
ria ꝟgo cūctas hereſes ſola interemiſti i vniu/
ſo mōdo. Tertio ꝟſolat puſillanies.iō ait au/
gu. vbi.s. Sctā maria ſuccurre miſer̄ iuua
puſillanies:refoue flebiles. vñ ꝑt ē vox ſua
illō q̄d dr̄ baruch.iij.ſ. Aime qores eſtote fi
lij z clamate ad xm̄. q2to excitat angelos z ſā
ctos ad xm̄ laudādū.qō ſignificatū ē Exo.xv.
vbi dr̄ q̄ maria ſūpſit tipanū xc̄.q2nto leriſi
cat oēs viatores q̄ tendūt ad patriā.qō figu
ratū ē Mat.ij. vbi dr̄ magz q̄ ibāt ad xp̄m dr̄
Uidētes āt ſtellā gauiſi ſunt xc̄. Et p̄dictis
igit oib⁹ ꝑz q̄ bn̄ xnoiata fuit btā ꝟgo ma/
ria i ꝟbis themat⁹ nr̄i. Ortꝰ ſtella ex Jacob
z ꝟſurget ꝟga ex iſrael. Fuit em̄ ſtella:q2 ſp
erat in celo mēte.ꝟga ꝟo:q2 in terra hitabat
corpe.ſtella:q2 radios ſuos dirigit in mūdū
ꝟga:q2 fructū ꝓtulit ag̃elor.ſtella:q2 emiſit
radiū i q̄ ē maieſtas diuitat⁹. ꝟga: q2 ꝓtulit
florē in q̄ ē caro hūanitat⁹.ſtella:q2 nos ſtabi
les facit i dei gra.ꝟga:q2 nos dirigit ad eter
na gaudia. Mgr aūt Frā. de may. vbi.s. ap
probans dicta in ſupioribꝫ ait. Mater dñi
ſtella matutina dr̄ ppr̄ q̄nq̄ ꝑperates iſtius
ſtelle q̄ ei ꝛueniūt. Quaꝝ ꝓma ē q̄ ſicut ort⁹
iſti⁹ ſtelle i auroza diei p̄cedit ortū ſolis:ſic or
tus ꝟgis p̄ceſſit ortū xpi in auroza noui teſta
mēti:que dr̄ fuiſſe in natiuitate brē ꝟginis.
z ſic illa hoza incipiūt timere beſtie ſilueſtres
z hoies eſſe ſecuri:ſic orta virgo.e ceperūt ho

E Quare illa ſtella

stes vincere ⁊ sancti cõfidere. Secũda: quia sicut stella ista dicit lucifer: eo q̃ excedit pulchritudinẽ oĩm aliaꝝ: sicut excedebat ille decorẽ oĩm angelorũ: ita btã virgo est pulchrior oĩum sanctorũ. Tertia: qz sicut illa stella illuminat terrã nocte: ita mater dñi in huj⁹ seculi nocte pre ceteris sanctis illuĩat ecclesiam virtutibus ⁊ sapientie. Quarta: qz sicut illa stella habet virtutẽ ⁊ influẽtiã ad generãdã benivolentiã ⁊ amicicias ſm astronomos: sic beata virgo ad cõcordiã faciẽdã inter deũ ⁊ hoiem ⁊ veram amiciciaꝝ: que est gratia. Quinta: qz sicut stella ista dicit regnare in die veneris: vñ dicit venus. ita mater dñi in illa die suũ regnũ accepit: quãdo angelo nũciãte suũ benedictũ filiũ cõcepit: ⁊ tunc facta fuit regina mũdi. Et ideo de ista ꝑgine gloriosa exponi possunt illa dñi ꝓba Apoc. ij. vbi ait. Qui vicerit ⁊ custodierit opa mea vsqz in finẽ dabo illi stellã matutinã. quia post tentationẽ victoriã ⁊ diuinorũ mandatorũ obseruantiã in celo sublimabimur ad cõemplãdã hanc stellã fulgentissimã.

Pars q̃nta hui⁹ sermonis: q̃re beata ꝑgo stella regia nominat.

D Maria stella re/gi

Ecundũ magistrũ Franciscũ de mayro. in sermone de natiuitate virginis gloriose: ipa bñdicta dei mater dicitur stella regia quadruplici ratiõe: sed nos addemꝰ quintã ⁊ sextã. Primo dicit stella regia. qz sicut stella illa de qua habetur Matthei. ij. direxit magos in sua itinerariõe ne errarẽt: ⁊ perdurit ipsos reges ad christũ. sic mater domini dirigit fideles per pẽregrinationẽ hui⁹ mundi ne errent a tramite ẽtutis. vnde ipsi virgini dici potest illõ ps. lxvj. Bentes in terra dirigis Et ipa cuilibet ẽuoto suo inquit illud Prouerb. iij. Ducã te ꝑ semitas eqtatis. Sicut eriã illa stella magos duxit ⁊ reduxit ad patriã suã incolumes: ⁊ ita beata virgo nos per viã huius seculi rectã ducit ⁊ finaliter reducit ad patriã celestẽ ad deũ q̃ creauit nos. vñ ipsa dicere potest de spiritu cuiuslibet ẽuoti sui illud Thobie. v. Ego eũ ducã sanũ ⁊ reducam. ¶ Secũdo nominat stella regia. qz sicut illa stella que apparuit magis ⁊ eos direxit erat multũ vicina hoibus: quia erat in aere: ſm q̃ dicit glo. sup Matth. ij. ita beata virgo est nobis ꝓpinquior ⁊ vicinior omnibus sanctis ad succurrendũ in oibꝰ necessitatibꝰ nostris: sicut inquit Bernard⁹. Vñ ipsa dicere potest illud Dicere. xxxij. A vicino ego sum. De illa q̃qz dici põt illud quod de deo dicit ꝓpẽ. Prope est dñs oĩbus invocantibꝰ eũ: omibꝰ invocãtibꝰ eum in veritate. Non ergo est de illis qui dicunt vicini eo q̃ sunt solũ distãtes p centũ miliaria. vt ff. de dam. infec. l. quartã. ℣. fi. ⁊ de serui. vrb. ꝓ. l. si edes. cũ l. sequenti. ⁊ ff. cõmunia prędi. l. si quis duas. Nõ etiã est de illis qui dicũtur vicini. quia nõ distant abinuicem vltra duas dietas legales. vt extra de preben. c. ij. libro. vj. de quo per Johan. an. in. c. felicis. de penis. libro. vj. in verbo: vicinarũ. sed est de illis qui dicunt vicini eo q̃ vocem clamãtis audire possunt l. j. ℣. eo autem. ⁊ ℣. potuisse ff. ad sylleianũ. ⁊ ibi Jacobꝰ de are. ⁊ Bart. in. l. si tertius. in ꝓncipio. ff. de aqua plu. ar. ⁊ in. l. si is qui vicinas. ff. de dam. infec. Ipa enim virgo benedicta ita est nobis vicina q̃ quãcunqz clamorẽ nostrũ audit ⁊ exaudit: si ad eam cordis devotiõe clamemꝰ. Est etiaꝝ de illis qui dicunt vicini: quia sunt in eodẽ territorio: vt. C. de omni agro deserto l. quicunqz. libro. xj. Licet em̃ sit in celo corpore et anima: est tamẽ nobiscũ semp per cõtinuam sui patrocinij ꝓsentiã. Jtẽ est de illis qui dicunt vicini: quia sunt cõsortes alicuius rei. vt ff. cõmuni divi. l. si meo. ⁊ de aqua plu. arcẽ. l. vicinus. Ipa em̃ est consors nature nostre ⁊ faciet nos consortes sue felicitatis. O igit vicina nostra charissima cũ vicinꝰ ꝓsumat scire facta vicini sui. l. j. vbi Bar. ff. si certe. pe. ⁊ l. si ita. in fi. ff. de fun. instruc. l. filiũ. ⁊ ibi Bar. ff. de his qui sunt sui vel alie. iu. ⁊ notatur in. c. quorũdã. de ꝓsump. ⁊ per Bar. in. l. de etate. ff. ad sylle. Profecto tu que es nobis intima ⁊ vicinissima scis optime facta nra. Vñ de te põt dici illud Sap. ix. Scit oĩa et intelligit. ⁊ ideo o ꝓgo benigna q̃ aliqs tuꝰ devotus ad te recurrit ⁊ tibi vult tribulationes suas ĩtimare. tu ei dicere potes illõ Benef. xlviij. Scio fili mi scio. ⁊ statim salutare ei auxiliuz affers. ¶ Tertio appellat stella regia: qz sicut illa stella se occultauit: vt dicit Chrys⁹ sup Mat. qñ fuit ꝓpe ciuitatẽ hierl'z qõ iter alias cãs egit qz Herodes crudelis ⁊ scribe ac pharisei q̃rentes occidere xpm̃ non merebant illã videre. sic btã ꝓgo illis solis se occultat ⁊ auxiliũ sue misericordie renegat q̃ sunt crudeles ⁊ impij. qz vt scriptũ est Jaco. ij. Judiciũ sine misericordia fiet ei q̃ nõ fecerit misericordiã. Econtra ꝓ pijs ⁊ iustis atqz eam devote querentibꝰ: sicut faciebãt magi: libẽter se ostendit. vñ de illa dicit Eccli. vj. Investiga illã et manifestabit tibi. ¶ Quarto dicit stella regia;

quia sicut illa stella orta ē in oriēte: sicut dicē Ihyp. ita beata ỹgo orta est in oriēte iusticie originalis ⁊ innocētie: ⁊ nō in occidēte originalis culpe. Et hoc spūaliter significat magi quādo Herodi crudeli ⁊ ipijs iudeis dixerūt Matth. ij. Uidim⁹ stellā ei⁹ in oriente. Et nos igit cū ijsdē deuotis magis dicam⁹ plequentib⁹ innocētiā ỹginalē: ⁊ hāc regiaz stellā obfuscare querētibꝫ. Uidimus stellam ei⁹ in oriēte gratie: ⁊ nunqz i occasu indignatiōis diuine. Et ideo Frā. de mayro. vbi. s. dicit q beata virgo appellat stella splendida Quia sicut corpus splendidū sicut aurū de se opacū est nisi illumineť a corpe luminoso: sic mater dñi de se quādo fuit creata: eius aīa obscuritatē peccati originalis cōtraxisset: nisi lumine spūssancti puenta fuisset. Itē quia sicut stelle ocito fuerūt creatę tam cito fuerūt a sole illuminate: sic anima virginis in pmo instāti sue cōceptiōis fuit illuminata ⁊ iustificata. Itē quia sicut splēdor stelle in se nūqz variat aut obscurat: sic ỹginis sanctificatio nunqz fuit obscurata aliqua macula obscuritatz. hec ille. ¶Quinto dicit stella regia qz sicut illa stella licet aliqztulum se abscōderit magis. quod inter alias causas egit: vt ipsi magi ardētiori desiderio accenderent viden di eā. nō postea cito eis apparuit: ⁊ illos vsqz ad xpm videndū perduxit. vñ dr Matth. q. Et ecce stella quā viderāt magi in oriēte antecedebat eos vsqz dū veniēs staret supra vbi puer erat. Sic beata virgo licet aliquādo se abscondat ad modicū tēpus deuotz suis subtrahēdo illis solitas ꝛsolatiōes quas de illa habēt: vt magis eos inciteť ad querēdā eam tamē postea eis se demonstrat ⁊ cōsolatiōibꝫ repleť: ac finaliter ad videndū ⁊ ppetuo cōtemplādū filiū suū in celesti palacio pducit. vñ ipa dicere pōt suo deuoto illd Isaie. liij. In modico dereliqui te: ⁊ in magnis miserationib⁹ congregabo te. Abscondi faciē meā paulisper: ⁊ in misericordia sempiterna miserti⁹ sum tui. Jōo sancta mater eccl'ia rogat hāc stellā regiā dicēs. Et Iesum bndictū fructū ventris tui nobis post hoc exiliū ostende. ¶Sexto dicit stella regia: qz sicut quādo magi viderūt stellam leticia ineffabili repleti sunt. vñ dicit Matthei. ij. Uidētes stellam gauisi sunt gaudio magno valde. Ita qñ in morte deuotoz suorū apparet eis beata virgo quā tantis desideriis affectauerāt ⁊ vita videre: illos indicibili exultatiōe pfundēs facē gaudere gaudio magno valde. i. tota aia: toto corde: tota mēte ⁊ totis viribꝫ suis spūalibꝫ ⁊ corporalibꝫ. Fac igit o stella fulgētissima vt ea que nunc legimus ⁊ audim⁹ de tua formositate ⁊ gr̄iosita te oculo ad oculū intueri valeam⁹ salrē post hāc vitā. vt cātare valeam⁹ cū Prophetа pslvij. Sicut audiuim⁹ sic vidim⁹ in ciuitate dñi ẏtutū: in ciuitate dei nr̄i: de⁹ fundauit eā in eternū. Fac vt verificet de me illd Isaie. lx. Tūc videb. s. ista stellā clarissimā: ⁊ affluens: sez ꝛsolatiōibꝫ: ⁊ mirabit ⁊ dilabit cor tuum Qd tuis meritz mihi ꝛcedere dignet pissimus filius tuus: q est bndict⁹ in secula. Amē.

¶Incipit ps q̄rta huius ꝑmonarij qd Mariale appellat: i qua tractat de vita ⁊ ꝛsatione bte ỹginis: ⁊ de ẏtutibꝫ ac gratijs eiusdē Nec aūt pars ppio ac pticulari nole virida riū regine celi nūcupat. Sermo ꝑmus

a n

On habet amaritudinē cōuersatō ei⁹: nec tediū ꝛuictus illius: sz letitia ⁊ gaudiū Sap. viij. Quāta mētis dulcedine ⁊ quāta magna spūs ꝛsolatōe quātaue teneritudie ac suauitate beata ūa lactauerit dilectissimā filiā suā ỹginē bndictam: q̄zta etiā diligētia ⁊ sollicitudine nō solū ipa mr̄ ỹgis: sz etiā pr̄ ei⁹ Joachim ipam studiose studuerit educare: hūanis nō possz eloquijs recēseri. Cū em q̄rūcūqz filioz pentes habeāt pietatz affectū erga illos. l. cū furioso. i ꝑn. C. de cura. furi. ⁊. l. cū filiū. vbi glo. ff. de here. ist. adeo q dicunt magz diligere filios q̄z seipos. l. isti q̄dē. i fi. ff. qd me. cā. iuncta. l. videam⁹. ff. de in lite iurā. ⁊ naturaliter instinctu moueant ad educatōz illoz. l. ius naturale. ff. de iustitia ⁊ iure. l. vnica. ℌ. v. C. de rei vxo. acti. l. si qs. ℌ. pzes. ff. de libe. agn. pcto credēdū ē pntes hui⁹ puelle oīz pulcerrime sctissime sapientissime hūanissime benignissime elegātissime ⁊ gr̄iosissime eā idicibili pietatz affectu dilexisse ⁊ enutrisse atqz cū illacō uersatos fuisse. Dē em agēs forte opat in patre nobiliori siue subiecto ẏtuositate. c. inuenit. de elec. c. de mlta. de pbē. ⁊. l. sz ⁊ reproba ri. ℌ. fi. vbi Bal. ff. de excu. tu. maxie aūt cū illa dulcis ꝛuersabant. qz vt dicit ẏba ppo sita. Nō habet amaritudinē ꝛsatio ei⁹ ⁊.

Sup q̄bꝫ ꝑbis tres ꝛsideratiōes facien⁹.

Prima dicet pscntatiōis.

Scda graduatiōis.

Tertia ꝑo appellabit ꝛsatiōis.

¶Pars ꝑma de ỹginis pscntatōe in rēplo

Maria in templo

Beatus dr in libro de infantia saluatoris. Erat Maria in admiratione omnium populo israel. que cū trium essz annorum tam maturo gressu ambulabat: tāq̄z perfectissime loquebat in dei laudibz: vt omnes stupore admiratione ei subiacerēt. q̄ nō infantula putabat esse: sz vt magna quasi triginta annorum ita oīm instabat. z etiā facies eius vt nix resplēdebat. sic vt vix aliq̄s in eius vultū intēdere posset. Hec ibi. Ubi etiā scriptū ē. Virgo Maria tertio anno cū ablactata esset: abierunt cū ea Joachim pr eius simul z Anna vxor eius ad tēplū dñi hostias deo oblaturi. q̄ cū ad fores tēpli posita essz: q̄ndecim gdus templi ita velociter ascēdit vt penitus retrorsuz non aspiceret: nec vt solitū est parētes reqrere. vñ eius parētes pariter ambo obstupuerunt. z tēpli pontifices mirati sunt. Cōsiderate q̄ so deuoti xpiani q̄s reuerēter. z deuote Joachim z Anna hāc vnicā filiā suā deo i tēplo psentare uerunt. q̄ntaq̄z leticia pfusi sunt dū illā tam byarie ascēdere p illos gradꝰ aspexere. z deinceps futurā se liberē mācipare. ¶ Hec aūt leticia figurata fuit. j. Re. vj. i filijs israel: q̄ videtes archā gauisi sunt. z in leticia: in dedicatiōe tēpli. j. Mach. iij. Scitote etiā q̄ ineffabili gaudio dr sponsam suā se illi offerētē implent. q̄ nullus vnq̄z deo gratior vsq̄z ad illō tempus templū ascēdit. Licet em Anna mater Samuelis ascēderit tēplū dñi vt filiū dedicaret j. Re. j. z Salomon vt hostias immolaret. iij. Re. iij. z Ezechias rex iuda: vt gratias p sanitate repēderet. iiij. Re. xx. z Judith p victoria obtenta. Judith. xvj. Maria tamē magis obtulit in tēplo q̄s oēs pdicti. q̄ se ipsam ppetuis dei obsequijs obtulit z dedicauit. Pl̄e em est dedicare se deo q̄s sua. aut. ingressi. z ibi doc. C. d sacrosan. ec. quia persona est dignior rebz. ff. i. insti. de iure natu. gen. z ciui. Q3 aūt brā ygo deberet ascēdere i templum z i illo habitare figuratū erat Genes. xxiij. vbi dr. ascēde bethel z habita ibi. Et quoq̄z collocatio i tēplo figurata fuit i archa locata i ciuitate David. ij. Re. vj. z i sancta sanctoz. iij. Reg. viij. Un. ij. Paral. v. dr. intulerūt archā federis illocū suū. i. ad oraculuz templi i sancta sanctoz. Magnā q̄z festiuitatē fecit dr cū angelis i dedicatōe sue sponse ad templū. que q̄z deducta fuit p spūssctī inspiratōem z angelor assistentiā. vñ. ij. Regum. vj. in figura dr q̄ David. i. dr cū canoribz z angelis deducebat archam federis cū iubilo.

¶ Pars scda hui⁹ pmōis q̄ dr graduatōis. s. q̄d significare voluit ygo bñdicta q̄n q̄ndecim gradꝰ tēpli ascēdit.

D

Quide/cim ptē/platiões Marie.

Inquit magr Bartholomeus pisanus in li. btē ygis. fructu. xj. q. q2 brā ygo calcabat z despiciebat terrestria et appetebat celestia. iō ascēdit q̄ndecim gradꝰ templi quos sic velociter ascēdit. ppr q̄ndecim templatōes quas faciebat. singulā. p quolibet gradu. Primo templabat deū esse admirabilē z psequēter omnipotentissimū in efficienda creatura. z maxime i pseruādo ipaz ab oīmi pctō. Scdo ipm affabilē z gratiosuz eē templabat. dona naturalia que cunctis indidit largiendo. z maxime ipam mirabiliori mō supōes redimēdo. Quinto prudentissimuz cūctaz regendo. z ritibz: moribz z legibz gubernādo. z maxime mentē suā ab oīb exterioribz curaz reuocādo. Sexto cōmendabilē in eligendo sementem Abrae ad suū cultū: z carnē de eo sumēdo: et pcipue ipam i matrē suā deputādo. Septimo terribilē dēmonū hostes ꝓpulit sui: vt pz i Pharaone z alijs. Et marie hostes suos. s. dēmones z pctā sibi subijciēdo. z pctī somitē repmēdo z extinguēdo. Octauo honorabilē z discretissimū in mādatis suis vires nob tribuendo illa obseruādi. z pcipue gram sup oēs alios plenā ipi ꝓferēdo. Nono venerabilē ob beneficia impēsa. z maxime sacrificia ad cultū sui um ordinata: sz pcipue ipam ad suū ppetuū futuriū assumēdo. Decimo exorabilē z iclinabilē ad pces nostras z maxime suas petitōes exaudiēdo. Undecimo inscrutabilē i suis iudicijs: sz illa sibi declarando z demonstrādo. Duodecimo formidabilē malignis spiritibz iustissimū in punitēdis obstinatis pctoribz sed sibi dulcissimū z amentissimū ipam spūalibz ꝓsolatiōibz replēdo. Tredecimo diligibilem sup oīa a cūctis z pcipue mentē suam igneui amoris inflāmādo. Decimoqrto veracissimū in promissis z marie qđ ppheris et patriarchis de incarnatōe sua promiserat in ea ope cōplēdo. Decimoqnto appetibilē p oīb q̄z est bonū ineffabile z optimū ac eternū: sz pcipue sibi ipsam sui regni reginā z dñaz cōstituēdo. Quia aūt brā ygo i his quindecim

Ascēsus a vicijs ad ꝓfectū

ꝓtemplatiōibꝫ erat mēte eleuata ī dēū. iō eiꝰ corꝑ sine incōmoditate celerrime ascēdit il/los q̄ndecim ḡdus. ¶ Per hūc ā ascēsuꝫ corꝑale significabat brā ꝙgo nostꝫ ascensum spūalē a mūdo ad dēū: ⁊ a vicijs ad virtutes vt inq̄t mgr Bartholomeꝰ pisan⁹ vbi supra. Primꝰ gradꝰ est lingue ordinatio ⁊ scrificatō vt diuinas laudes psoluat. Et iō dr ps. cxix. scz Ad dñm cū tribularer clamaui ⁊ exaudiuit me. Dñe libera aiam meā a labijs iniq̄s ⁊ a lingua dolosa ⁊c. Scōs gradꝰ ē oculorū internoꝝ ⁊ virīū nraꝝ ad dēū sublevatō diuinū auxiliū deposcētiū. ⁊ iō dr ps. cxx. s. Leuaui oculos meos ī mōtes: vñ veniet auxilium mihi. Auxiliū meū a dño q̄ fecit celū ⁊ terraꝫ ⁊c. Tertiꝰ gradꝰ est affectionū nostraꝝ oīum in dēū directio. ⁊ qz ille q̄ totā spem posuit in dño expectās ab eo remuneratōz suoꝝ operū gaudet ⁊ letat. iō dr ps. cxxj. s. Letatꝰ sum in his que dicta sunt mihi: in domū dñi ibimꝰ ⁊c. Quartꝰ gradꝰ est oīm pctōꝝ detestatio et purgatio. ⁊ qz ꝑ nō ꝑ hō sua ꝙtute ꝓficere. iō dr ps. cxxij. Ad te leuaui oculos meos qui habitas ī celꝭ. Ecce sicut oculi puoꝝ ī manibꝰ dñoꝝ suoꝝ ⁊c. Quintꝰ gradꝰ ē ab oī culpa dei gra ꝓseruatio. quā vt obtinere possimus: debemꝰ decātare ps. cxxiij. s. Nisi qz dñs erat in nob dicat nūc israel. nisi qz dñs erat ī nobis. Cū exurgerēt hoīes ī nos forte vīuos deglutissent nos. Cū iraſceret furoꝝ eoꝝ in nos forsitan aq̄ absorbuisset nos ⁊c. Sextꝰ ḡdꝰ est cordis nri in bono stabilitio dei gra mediante. ꝑ quo obtinēdo decantamꝰ ps. cxxiij. s. Qui confidunt in dño sicut mons syon nō cōmouebit in eternū q̄ habitat in hierusalem. Montes in circuitu eiꝰ ⁊ dñs ī circuitu populi sui ex hūc ⁊ vsq̄z ī seculū ⁊c. Septimꝰ gradꝰ est ab oīs vanitatꝫ ⁊ ruitu oculoꝝ aūsione p fenestras has ad aiam mors peti ingrediat. ⁊ ꝓpt hoc decantamꝰ ps. cxxv. s. In conuertēdo dñs captiuitatez syon facti sumꝰ sicē ꝙsolati ⁊c. Octauꝰ gradꝰ ē ꝓtinua in bonis opibꝫ exercitatio. quā qz sine dei psidio efficere nō valemꝰ. iō ps. cxxvj. decātamꝰ dicētes. Nisi dñs edificauerit domū: ī vanū laborauerunt q̄ edificāt eā. Nisi dñs custodierit ciuitatē ⁊c. Nonꝰ gradꝰ est incentiuoꝝ carnalium ⁊ oīm voluptatū suppressio ꝓ tutū apprehensio. iō decantamꝰ ps. cxxvij. dicētes Beati oēs q̄ timēt dñm q̄ ambulāt ī vijs eius. Labores manuū tuaꝝ qz māducabis: beatus es ⁊ bñ tibi erit ⁊c. Decimꝰ gradꝰ est diabolicaꝝ insidiaꝝ detectio. iō cātamꝰ ps. cxxviij. Sepe expugnauerūt me a iuuētute mea: dicat nūc israel. Sepe expugnauerūt me a iuuētute mea: etenī nō potuerūt mihi. Supra dorsum meū fabricauerūt pctōres: plōgauerunt iniq̄tatē suā. Dñs iust⁹ ꝺcidet ceruices pctōꝝ confundant⁊ conuertāt retrorsum oēs q̄ oderūt syon ⁊c. Undecimꝰ gradꝰ ē mētis a terrenis ad celestia eleuatio. iō decātamꝰ ps. cxxix. s. De pfundis clamaui ad te dñe: dñe exaudi vocē meā. Fiāt aures tue intendētes in vocē deprecatiōis mee ⁊c. Duodecimus est pprie modicitatꝫ ⁊ vilitatis cognitio: ⁊ sui ipsius vilificatio. ⁊ iō cātamꝰ ps. cxxx. scūdz Dñe nō est exaltatū cor meū neq̄z elati sūt oculi mei. Neq̄z ambulaui ī magnis neq̄z ī mirabilibꝫ supᵉ me ⁊c. Tredecimꝰ ḡdꝰ ē q̄n diabolus nos ad desperatōz inducere vult nrōz bonoꝝ opeꝝ ad mētē reductio. iō cātamus ps. cxxxj. s. Memēto dñe Dauid ⁊ oīs māsuetudinis eiꝰ ⁊c. Decimusquartꝰ ē oīs dissensionis ⁊ discordie dimissio. ⁊ iō cantamus ps. cxxxij. Ecce q̄z bonum ⁊ q̄z iocundū habitare frēs ī vnū ⁊c. Decimusq̄ntꝰ ē ī dei seruitijs ⁊ mādatis obꝑuādis nra emāciatio. iō cantamus ps. cxxxiij. Ecce nūc bñdicite dñm oēs serui dñi. Qui statꝭ ī domo dñi: ī atrijs domꝰ dei nri ⁊c. ¶ Aliter q̄z p̄nt dicti gradꝰ ꝑ nra edificatōe spūali exponi de assensu nro ad vitam pfectā: vt inq̄t mgr Bartholomeꝰ pdictus vbi s. Primꝰ eiꝰ gradꝰ est humane miserie debita inspectio ⁊ tribulationū mūdialium ꝙsideratio. q̄by diligēter inspectꝫ cogimur exclamare. Ad dñz cū tribularer clamaui ⁊c. Scōs ē diuine clemētie attētio ⁊ ꝙpiratio q̄ ꝙsurgit ex ꝑmo. ⁊ ideo dicimus. Leuaui oculos meos ī mōtes ⁊c. Tertius est re diuina bonitate ꝙfidētia ⁊ assecuratio q̄ letificati decātamꝰ. Letatꝰ sum ī his q̄ dicta sunt mihi ⁊c. Quartꝰ ē ꝙfidētie ꝑpe a se abdicatio ⁊ in dēū iactatio. iō dicimꝰ. Ad te leuaui oculos meos ⁊c. Quintꝰ ē bñficioꝝ dei recognitio ⁊ cōmēdatio q̄ nos defendit ab oī malo. iō dicimꝰ. Nisi qz dñs erat ī nob ⁊c. Sextus ē victorie ꝺ demones obtētio ex diuina gra. iō dicimꝰ. Qui confidunt in dominoꝝ Septimꝰ est plagaꝝ dei suppoꝛtatio ⁊ pctorum nroꝝ ꝑ pniam punitio. iō dicimꝰ. In conuertēdo dñs captiuitatē syon. ⁊ infra. Qui seminat ī lachrymis ī exultatōe metet. Euntes ibant ⁊ flebat mittētes semīa sua. Uenientes aūt venient cū exultatōe portātes manipulos suos. Octauꝰ gradꝰ ē huane spei totalis abiectio. ⁊ i solo deo ipsiꝰ positio. iō cātamus Nisi dñs edificauerit domū ⁊c. Nonus est suꝫpsiꝰ ad ea q̄ precipit deus implenda recol

f Quinde cim gradꝰ expositio

lectio.iō cātam⁹. Bti oēs q̄ timēt dn̄m ⁊c. Decim⁹ est diuīe precīōis ne ī pctis corrua/mus implōratio ⁊ dē p̄seruatōe ei⁹ regratia tio.iō dicim⁹. ¶Sepe expugnauerūt me a iu uētute mea ⁊c. Undecim⁹ ē p̄teritoꝝ pcōꝝ recordatōe venie cū lachrymis efflagitatō.iō dicim⁹. De pfundis clamaui ad te dñe ⁊c. Duodecim⁹ ē ex gr̄is a deo acceptꝝ maior humiliatio.iō cātam⁹. Dn̄e nō est exaltatum cor meū ⁊c. Tredecim⁹ ē eoꝝ q̄ in baptismo deo pmisim⁹ obſuatio.iō cātam⁹. Memēto dñe dauid ⁊ oīs māsuetudīs ei⁹. Sic iurauit dño votū vouit deo Jacob. Decimus/q̄rt⁹ ē xi ⁊ primi charitatiua dilectio.iō decantam⁹. Ecce q̄ bonū ⁊ q̄ iocūdū habitare frēs ī vnū.⁊ insra Qm̄ illic mādauit dn̄s bn̄dictiōem ⁊ vitā vsq̄ ī sec'm ⁊c. Decimus/q̄n tus grad⁹ est.sic de nūq̄ cessat a bn̄ficijs nobis exhibēdis:sic ī ei⁹ laudib⁹ ꝯtinua p̄sene/ratio.iō cātam⁹. Ecce nunc bn̄dicite dn̄m oēs fui dn̄i.

¶Pars tertia hui⁹ sm̄onis de brē virginis Marie ꝙuersatione.

B Maria ꝙsatio sancta. Jta ⁊ ꝙuersatio brē ꝟgis fuit valde v sancta: valde formosa ⁊ valde honesta ⁊ ordinata. ¶Primo fuit valde sancta.q̄ mēte nō habitabat ī terr̄ sz in cel'. Un̄ ipa in q̄t. Eccl'i.xxiij. Ego in altissimis habitauī ⁊ gyrꝝ celi circuiui sola.⁊ iō poterat dicere cū aplō ad Phil'.iij. Nra ꝙuersatio in cel' est. Ꝙuersatio aūt dic̄ tota vita hois.scz cogitationis cordis.locutiōis oris ⁊ effect⁹ operis Jstis em̄ tribꝰ modis cōuersabat ī cel'. iō dr de muliere forti ¶Prouer.vlti. Hustauit ⁊ vidit:q̄ bona est negociatio ei⁹. Ecce q̄ in cor de habuit desideria sapiosa sequit̄. Os suū aperuit sapie ⁊ lex clemēcie ī lingua ei⁹. Ecce q̄ in ore habuit gratiosa ꝟba.sequit̄. Accinxit fortitudine lūbos suos: ⁊ roborauit brachium suū. Ecce q̄ habuit opa ꝟtuosa. Sc̄do ei⁹ ꝙuersatio fuit famosa.s. deo p humilitatē angelis p ꝟginitatē.⁊ hoīb⁹ p fecūditatē. et iō illi dicī pōt illud Judith.xv. Tu gl'ia hierusalē.i.xpi.in q̄ est visio pacis.⁊ b̄ ppter tuā hūilitatē.seq̄t.tu letitia isr̄l.i.angloꝝ:qui facie ad faciē sp deū vidēt.⁊ b̄ ppter tuā ꝟginitatē.sequit̄. Tu iō honorificētia ppl'i nostri. id est generis hūani.⁊ b̄ ppē tuā fecūditatem quā nob⁹ ptulisti. Et iō sequit̄. q̄ fecisti viriliter.scz p tuā humilitatē ad terrā trahendo.sequit̄.⁊ fortarū est cor tuū.s.p tuā fecūditatē nīam salutē opando.sequit̄.eo q̄ castitatē amauer̄s.s.te p ꝟginitatē angel' sociādo De his tribꝰ ait Bern.sup Missus ē. Sūgularis fuit Marie ꝟginitas quā nō temerauit sz honorificauit fecūditas sz nihilominus spālis hūilitas quā nō abstulit incōparabilis p̄sus fecūditas quā ꝟginitas sil' comitat⁹ ⁊ hūilitas. Uel dici pt q̄ aliqs dr famosus q̄ttuor de causis. ¶Primo ppē magnaz sapiam.sic fuit salomō vt hr̄.iij.Reg.x. ¶Propter famā sapie ei⁹ regina saba venit ab oriente vt audiret ei⁹ doctrinā. Sc̄do q̄s est famosus ppter magnā potentiā. Un̄ Ben.vj dr. Gygātes erāt sup terrā: isti sunt potētes a seculo viri famosi. Tertio ppē magnā sanctitatē. Un̄ Judith. viij de ipa dr. Hec erat oīb⁹ famosissima.q̄m timebat deuz valde. Quarto ppter magnā pulcritudinē.vñ Hester.ij.dr de ea. Erat em̄ Hester famosa valde ⁊ incredibi pulcritudine.oīm ocul' gratiosa ⁊ amabilis videbat. Ista quattuor beata Maria excellēter habuit.⁊ iō fuit famosissima. ¶Primo em̄ habuit magnā sapiētiā. Diuina em̄ sapia nouem mēsib⁹ i ea habitauit. Quapropē ipa tota dei sapia plena fuit. iō do apl's ad ipaz rāq̄s ad archā sapie recurrebāt ⁊ ipam de oīb⁹ dubijs ī terrogabāt. Un̄ dicit Beda in quadā omel'. Oia q̄ de dño vl' a domino dicta vl' acta cognouerat mr̄ ꝟgo i corde retinebat.⁊ sollicite cūcta memorie cōmēdabat: vt cū tps p̄dicāde vl' scribēde incarnationis ei⁹ aduenire t sufficienter vnūsq̄ put essent gesta q̄rentib⁹ explicare posset. ¶Secūdo habuit magnā potētiā. Un̄ Eccl'i.xxiij ipa inq̄t. In hierl'm ptās mea. Tā potēs ei fuit q̄ diabolū ꝟtriuit. Ben.iij. Ipla ꝟteret caput tuū. Tā potēs fuit q̄ celū aperuit ⁊ deum attraxit ad terrā q̄ vicia ꝟfregit q̄ virtutes plātauit. iō in sm̄one ad Eusto. Hiero. ait. Hec est q̄ celis dedit gl'iam.terr̄ deū.gentibꝰ fidē.vicijs finē.vite ordinē.moribꝰ disciplinā. Tertio habuit magnā scītatē. Nam aī fuit sctā q̄z nata. Un̄ Ben. ī q̄dā sm̄one inq̄t. Est itaq̄ ꝟgo regia verā honor̄ titulis cumulata.q̄ pculdubio sctā fuit aīq̄z nata.⁊ q̄m sctm̄ idē est q̄d pur̄ siue mūdū.apa ī tantum sctā fuit q̄ ei⁹ puritas fuit sīlē dē sp̄ puritatē angelicā ⁊ humanā. de q̄ in li. de cōceptu ꝟginali dic̄ Ansel. Decebat siquidez vt ꝟgo brā ea puritate niteret q̄ sub deo maior neq̄t intelligi. Quarto habuit magnā pulcritudinē. De cui⁹ pulcritudine dr ī ps. xliij Dis gl'ia ei⁹ ⁊c. Sūt em̄ q̄dā q̄ nō curāt nisi de pulcritudine exteriori. Ipa aūt curabat de interiori. iō dr. Dis gl'ia ei⁹ filie regis ab intus. Alij sunt q̄ ⁊ si aliq̄n hn̄t pulcritudinem interiorē:tn̄ eam cito perdunt. Ipsa au

D Formosus dicit

I

Habēres pulcritudinem

tē eā fuauit vsq; in finē.iō dr. In fimbr⁹ ijs. Fimbria em̄ est finis vestis. Alij sunt q̄ et si diligūt deū: tñ adhuc aliq̄ inclinā t ad mundū. tales pñt dici deaurati nō aurei. Nā i re deaurata t est auz t res alia p̄ter auz. Sic t fui dei q̄uis diligāt deū: tñ adhuc oīno non abstrahunt a mūdo. Res aūt aurea i totum est auz. iō bta ỹgo Maria nō fuit fimbria deaurata sz aurea: q; ei⁹ cor totū ỹsum erat in auz. i. ī amorē diuinū. Alij sunt q̄ p̄terī sunt vna pulcritudie. i. vna ỹrute. Bta aūt ỹgo habuit varietatē oim ỹrtutū. iō dr circūamicta varietate. ¶ Tertio ei⁹ ꝓuersatio fuit valde ordinata t honesta. Primo ordinata. q; vt inq̄t Hiero. in q̄dā epla ad Aliodorum. Beata ỹgo etiā i puericia t adolescētia sua q̄ñ i tēplo morabat cū aliis puellis suis coetanis vitā suā valde ordinatā ducebat. Nā a mane vsq; ad tertiā orōnib⁹ insistebat. a tertia ỹo vsq; ad nonā opi manuū intēdebat. a nona ỹo adhuc ori⁹ suā incipiebat a q̄ nō recedebat q̄usq; illi angel⁹ appareret. De cui⁹ manu escā accipe solebat: t sic sp meli⁹ in dei amore pficiebat. post resurrectō⁹ ỹo t ascēsiōnē filij sui vitā suā dispēsabat. maxime i assidua orōne t grāz actōne: Un dr Acf. j. de apl'is. Hoēs erāt pseuerātes i orōe cū mulieribꝫ t Maria mre iesu. Glo. ỹo sup illud Luc. j. Exultauit spūs me⁹ tc. i psona ipsi⁹ ỹgis inq̄t. Totū interioris animi affectum i agēdis grāz laudib⁹ offero. Totū q̄ vito. q̄ sentio. q̄ discerno in ei⁹ magnitudie cō templāda t ei⁹ p̄ceptis fuādis impendo. In ipo tñ exulto. q; terrena non curo: psperitas nō erollit. adūsitas me nō frāgit. sz illi⁹ sola spūs me⁹ delectat memoria a q̄ sal⁹ eterna expectat. illiusq; ppetua diuinitate letatur a quo caro mea fecundat. Occupabat q̄z circa sacroz locoz visitatōz. Un̄ scūs Odilio in quodā ſmone inq̄t. Si scire volum⁹ q̄d dei genitrix post xpi rsurrectōz agebat añz ipa celos ascēderet. loca dñice natiuitat⁹: passionis: sepulture t resurrectiōis freq̄nter visitabat t in eis lachrymas fundebat: t oris sui sanctissimi oscula imp̄mebat. t idē ait Hiero. in ſmone de assumptōe ỹgis. Nō solū aūt habebat ꝓuersatōz exteriorē ordinatā sz etiā interiorē mētis regulatōz. Habebat em̄ affectiones sinceras t intēciōes in oīb⁹ rectas ſuans illud Goffredi in poetria nona. Luceris sis horis: hois memor interior⁹. Et iō de ipa Amb. ili. de ỹginitate inq̄t. Virgo erat nō solū corpe sz t mente q̄ nullo doli ambitu sincez adulteraret affectū. De ei⁹ q̄z cogitationib⁹ ibidē p̄dict⁹ scūs ait. Virgo bta ad ipos ingressus angli: inuēta est domi in penetralib⁹ sine comite ne q̄s intētionē ei⁹ rūperet: ne q̄s obstrepe ret: neq; ei⁹ comites feminas desiderabat. q̄ bonas cogitatōes comites habebat: q̄n etiā tūc sibi min⁹ sola videbatur cū sola esset. Nā quō erat sola cui tot angeli aderāt: tot archangeli: tot pphe? Dec ille. Qui etiā ibidē dic Lorde erat humil: ỹo q̄uis: aio prudēs: lo q̄ndi potior: legēdi studiosior: nō in incerto diuitiaz: sz i p̄ce pauperis spem ponēs: intēta opi verecūda ſmoni arbitrum mētis solita nō hoiem q̄rere sz deum. t ibidē. Nihil i ea torui⁹ i ocul⁹ nihil in verbis pcar: nihil in actu inuerecundū: nō gest⁹ flagitior: nō incessus solicitior: nō vox petulancior: vt ipa corpis spēs simulach⁹ fuerit mētis t figura pbitaz. Dec Amb. ¶ Lōuersatio etiā ei⁹ fuit honesta. q; sp cū psonis honestis fuit ꝓuersata. Lonuersatio em̄ bona reddit zelū ad ỹrutē: t honestaz psonaz ꝓuersatio fit iuuentutis pfecta educatio. in auc. d nup. §. cogitandū. in fi. coll'. j. t glo. in. l. ediles §. quid §. ff. de edil. edic. dicit p illū tertiū q̄ mores formant a ꝓiuncto. Lōuersatōem igitur habuit bta ỹgo. Primo cū filio: q; ipm nunq̄ deseruit sz sp ipm sociata fuit. ꝓmo in eius infantili etate. Un̄ Luc. ij. dr. Inuenerunt Mariā t ioseph t infantē positū in ꝓsepio t Mat. ij. inuenerūt puez cū Maria mre ei⁹. In egyptū q̄z ipm secuta est. Un̄ Matthei. ij. dixit angel⁹ ioseph in egypto existēti Surge t accipe puerū t mrem ei⁹ t vade in terrā iuda. Secura q̄z est i tēplo cū doctoribus disputantē. Un̄ Luc. ij. dr. Inuenerūt eū in tēplo sedentē in medio doctoz. Itez in nupt⁹ ꝓuenientez. Un̄ Joh. ij. dr. Nupcie facte sunt in chana galilee. vocat⁹ aut est Jesus t mr ei⁹ ad nuptias. Itē pp'lo p̄dicātem. Un̄ Matth. xij. dr. Adhuc eo loquente ad turbas: ecce mr ei⁹ tc. Itē in patibulo morientem. Un̄ Joh. xix. dr. q̄ stabat iuxta crucē Jesu. Itē de tumulo resurgentem. quia vt dicit Amb. in li. de ỹginib⁹ sibi p̄mo apparuit⁹ resurrectionē. Itē in celū ascendentē. Unde sanct⁹ Odilio vbi s. inq̄t. Credimus ipsam interfuisse gaudijs ascēsionis dñice: t in die sctō pentecostes cū apl'is spūsscū grām recepisse. quā ꝓstat ipam a cōceptione xpi plenissime habuisse. Lōuersata q̄z fuit cū Joseph viro suo. Uez tñ est q̄ Joseph ppf ỹginis sanctitatē nolebat cū ipa ꝓuersari. sz volebat eā occulte dimittere. Matth. j. Unde dicit Origen. in quadā omel'. Joseph ſrustrā mi-

k Marie vita ordinata

l Lōuersatio ꝓbata ꝓ Maria

Lōuersatio cū Joseph

sterijs ea cognoscebat. & io sibi appropinq̃re se indignũ estimabat: & humiliãs se an tãtã & ineffabilẽ rẽ: se lõge facere q̃rebat siẽ & beat⁹ Petrus dño ihu humiliãs dicebat. Recede a me dñe: q⁹ hõ pecõr sum. io voluit eã occulte dimittere dicẽs. maior est ei⁹ dignitas. supercellit ei⁹ scitas. nec mee ꝯgruit idignitati Ysay. q̃z sup Math. ait. O ineffabil' laus Marie. magꝫ credebat Joseph castitati ei⁹ q̃ vtero ei⁹. & pl⁹ gre q̃z nature: ꝯcepisse eam manifeste videbat & fornicatõz suspicari nõ poterat. possibili⁹ credebat mulierẽ sine viro ꝯcipe q̃z Marĩa posse peccare. vñ de ipo Joseph videre suã spõsam iuuenculã pulcerrimã esse grauidã: pauit dici illõ Quidij. iij. metham. Facies etaꝫ inuebãt Credere ad/

Conuersata cum apostolis

ulteriũ. phibebãt credere mores. Cõuersata q̃z fuit cũ cetu aplico. io i psõe de assumptõe Hiero. inqt. q⁹ post ascẽsionẽ xpi cõuersatio Marie generaliter cũ aplis fuit vsq̃z ad eorũ dispersionẽ. ipa em aplos letificabat pñtia sua. Vñ q̃libet aplis dicere poterat illõ Sapiẽtie. viij. intrãs i domũ meã ꝯuescã cũ illa Nõ em hz amaritudinẽ cõuersatio ei⁹. nec tedium unquã illi⁹: sz leticiã & gaudiũ & in amicicia illi⁹ delectatio vna. eos q̃z instruebat doctrina sua. Vñ Hiero. vbi s. ait. Inter aplos post resurrectõz xpi itrãs & exiẽs cũ eis familiarit̃ de incarnatõe xpi ac resurrectõe ꝑtulit. Et ibidẽ. ecce dño Jesu ascẽdẽte in celuz vocat aplos q̃go in scola ꝓtutũ quersak cuz senatoribꝰ celi. i curia padisi sub disciplina spirituũsancti. totiusq̃z maiestatꝫ diuine. Inuenit p̃ma inter p̃mas cohortes summi regꝫ quozũ vita iã nõ erat de terrꝫ sz de celis. De ß etiã sic dicẽ sanct⁹ Odilio vbi s. ituitu dñicoz locorũ peracto q̃go btã cũ gaudio ad apostolicũ ꝓpriũ remeabat Cõuersata q̃z fuit spãliter cũ Johe euãgelista. Vñ Hiero. vbi supꝝ ait Quãtis oẽs apli btam q̃ginẽ venerati sint. Johes nã eidẽ ampli⁹ ac speciali⁹ vsq̃z i finẽ vite deseruiuit. quaz sibi ab ipo magistro in cruce pendẽte cõmissam i suã q̃si fili⁹ matrẽ accepit qñ xps mit dixit. Mulier ecce filius tuus. vtꝫ Joh. xix. Qui em instituunt sub mõ vt cũ testatoris familia remaneãt siue vt illi⁹ fili⁹ deseruiãt: ß adimplere tenent si commodũ hereditatꝫ adipisci leant. l. illi' libertis ff. de ꝺdi. instit. & l. gaio. ff. imperat. ff. de alilega. Nũc ꝓ cum deuotis suis cõuersari delectatur p amoꝛ & intercessionẽ atq̃z bñficiorum suoz largionẽ. Unde ipsa inquit Prouerb. viij. Delicie mee esse cum filijs hoũm. Rogemus ergo ipam virginem benedictaz vt vna cum dilecto suo nobiscum morari et habitare dignetur in plenti seculo per gratiam & in futuro per gloriã Amen.

¶ De tribꝰ ꝓtribꝰ cardinalibꝰ q̃bꝰ btã ꝑgo ornata tẽplũ itrauit & vsq̃z i finẽ vite i eis dẽ ꝓtribꝰ pseuerauit Sermo. ij.

Multe filie congregauerũt sibi diuitias: tu ꝓ supgressa es vniuersas. Prouerb. vltimo.

In veteri testamẽto dꝰ specialiter dr dilexisse Abraã propter fidem Vñ Ben. xv. dr. Credidit Abraã deo & reputatum est ei ad iusticiã. Quod etiaz recitat apls ad Heb. xj. Moysen quoq̃z dilexit propter mansuetudinẽ: q⁹ fuit mitissim⁹ hoiũm qui fuerũt in terra. vñ amicus dei appellatus est. cum quo loquebat⁹ deus facie ad faciem sicut loquit̃ homo ad amicũ suũ. Exod. xxxiij. Itẽ dilexit Dauid ꝓpter humilitatẽ. Juxta illud ps. xxxj. Memento dñe Dauid & omnis mãsuetudinis eius. Unde ipse inquit. ij. Regũ. vj. Ero humilis in oculis meis. Itẽ in nouo testamento Johannẽ euangelistã ꝓpter ꝑginitatẽ amauit quẽ ꝑ specialis prerogatiua castitatis ampliori dilectõne fecerat dignum: vt canit ecclia. & fuit dictũ venerabil' Bede in quadã omel. Ideo in sacro euãgelio appellat̃ ille discipul⁹ quẽ diligebat Jesus. vt habet̃ Joh. xxj. Diligebat q̃z Jesus Mariam magdalenã & Marthã ac Lazarum fratrẽ eaꝝ. vt habetur Joh. xj. Et hoc ꝓpter hospitalitatẽ p quã ipsi & alij quidã sancti placuerũt deo. Sanctus quoq̃z Nicola⁹ ꝓpter misericordiã amicus dei appellat⁹ est. Sed hec omnia excellentissime fuerũt in btã ꝑgine. q̃ super alios a deo fuit predilecta Si em dilexit Abraã quia credidit de se antiq̃ & vxore sua verula filium nasciturũ. vel q̃ credidit filium suũ moriturũ et resurrecturum multo fortius dilexit beatã ꝑginem propter fidem qua credidit se virginẽ deũ paritura & ꝑginem permansurã Itẽ si amauit Dauid ꝓpter humilitatẽ multo magis dilexit humillimam virginẽ. Ut enim inquit Augustin⁹ in quodã sermone. Nunq̃z beata virgo exaltata sup choros angelorz fuisset nisi esset humillima omniũ hominũ. Item si Moysen amauit ꝓpter mansuetudinẽ. multo magis matrẽ suã que vt canit ecclia est virgo singularis inter omes mitis. Si aũt Martam & Martham ꝓpter hospitalitatem dilexit et Nicolaum ꝓpter misericordiã. Hec ipm in

Maria singularit̃ a deo dilecta

veri sui hospitō recepit: carne vestiuit: lacte cibauit ⁊ alia miscōdie opa ipēdit: q̄ nūq̄ alī ei fecē. Itē si Johem ppt̄ ꝟginitatez amauit multo magꝭ mrem suā: q̄ est ꝟgo ꝟginū. hoc em̄ Johes nō fuit. Jō Albert⁹ sup Missus est. clxvij. iqt. Ex his mā̄festū ē q̄ oēs spāles grē q̄s circa alioz sctōz ꝛuersatōz ē reperire in nra gl'iosissima ꝟgine supant ⁊ eminēt manifeste. Hec ille. Quapropter si de quolibet sctō fm sctm̄ Bonauē. dicere possum⁹. Nō est inuēt⁹ sil'is illi: ppt̄ aliquā excellētiā i aliq̄ ꝟtute vl' gra seu dono vl' actu ꝟtuoso. De beatissima ꝟgine possum⁹ generalit̄ dicere q̄ si est inuent⁹ sil'is illi in aliq̄ ꝟtute: q̄ vnū sl' os sctōs excessit in ꝟtutibꝫ oibꝫ ⁊ donis ⁊ charismatibꝫ ⁊ cūctis gratijs diuis. Vñ ipsi canit Seduli⁹ poeta dicēs. Que nec pmam similē visa es nec hr̄e seq̄ntē. ⁊ Frā. petrarcha ait. Virgine sola al mundo senza exēplo: cui ne ꝑma fu simil ne seōda. ⁊c. Jō de ipa possumus dicere ꝟba themat⁊ nēi. s. multe filie. i. aīe congregauerūt sibi diuitias. i. ꝟtutes ⁊ gr̄ias. tu ēo supgressa es vniūsas. De q̄bꝫ tres ꝟtutes solū in pñti fmōe ꝛsiderabim⁹. s. fidē spem ⁊ charitatē: q̄ theologice appellāt̄. de q̄bꝫ habet. j. ad Cho. xiij. ⁊ in. c. q̄ passus. de ꝛse. dist. ij.

¶ De fide btē ꝟginis. Cōsideratio ꝑma

Maria habuit fidē

Urit vtrū beatissima ꝟgo habuerit fidē? Et ꝑmo arguī pōt q̄ nō. latera em̄ ciuitatꝭ supne sunt eq̄lia: sicut dr Apoc. xxj. ⁊ ꝟtutes q̄bꝫ acquirit vident de bere esse equales. vñ vnusq̄sq̄ beat⁹ q̄ntaꝭ habuit fidē: tantā habuisse videt dilectiōem: et econuerso. ⁊ h̄ semp ⁊ vbiq̄ꝭ. auf illud ara toris pcte. li. ij. Hec est ꝛa fides quā lex comitat amoris. Sꝫ brīssima ꝟgo tantā habuit dilectiōem q̄ erat sup oēm dilectōz in via. q̄ etiā habuit cognitōz tantā q̄ erat sup omnez cognitionē quā vnq̄ habuit aliqua creatura. Et sic cognitio btē ꝟgis i via fuit excellētioꝛ cognitiōe rapt⁹ q̄ est creature existētis in via Sꝫ cognitio rapt⁹ excellit fidē ⁊ non est fm modū fidei. vt ait Albert⁹ vbi s. c. lxxvj. q̄ beata ꝟgo nō videt habuisse fidem. Itē. ij. ad Choꝛ. xij. vbi Paul⁹ se raptū refert vsq̄ ad tertiū celū. Dic Nicola⁹ de lyra q̄ p tertiū celum intelligit celū empyreū: qđ dr tertiū respectu cristallini ⁊ syderei. Et ibidez inquit glo. q̄ ipe Paul⁹ vidit in raptu sic illi q̄ sūt in tertia hierarchia. q̄ brīssima ꝟgo sil'r vidit ⁊ excellēt⁹. q̄ cui ꝛcedit qđ ē pl⁹: dr etiā ꝛcessum qđ ē mun⁹. c. ex pte. de ꝛcei. ⁊ l. nō dꝫ. ff. de reg. iur. Sꝫ illi q̄ sr̄ de tertia hierarchia nō vident p fidē. q̄ nec brīssima ꝟgo habuit fidez. Itē mūdicia cordis ē dispositio ad videndū deū. auf illd Mat. v. Brī mundo corde q̄m ipi deū videbūt. q̄ vbi maioꝛ est mūdicia: ibi maioꝛ erit visio. Sꝫ nulla creatura vnq̄ habuit puritatē tātā q̄ntaꝭ btā ꝟgo: q̄ ea puritate nituit q̄ sub deo maior neq̄t intelligi fm Anſ. in li. de ꝛceptu ꝟginali. q̄ nūq̄ creatura aliq̄ habuit tā altā cognitōz. q̄ ei⁹ cognitio fuit sup raptū: ⁊ ꝛnter sup fidē. q̄ q̄d est sup⁹ supioze: ē sup⁹ inferioze. ar. in l. d accel. ff. de diuer. ⁊ tē. pl'. Itē entis ad nō ens infinita ē distātia. vt inq̄t Albert⁹ vbi. s. ⁊ sanct⁹ Bonauen. in. iij. di. x. q̄ peccatoꝛ ⁊ non peccatiꝭ dicuntur habere infinitā distātiam. Cum q̄ fm̄ pcta nra diuidāt inf nos ⁊ deū. iuxta illd Isa. lix. Iniq̄tates vre diuiserūt inf vos ⁊ deum vestꝫ. sequit: q̄ vbi pl⁹ ē de pcto: maioꝛ ē diuisio. ⁊ econtrario vbi min⁹ ē de pcto: ibi maioꝛ est ꝛiūctio: q̄ ꝛriaꝭ causaꝭ ꝛriꝭ sunt effectus. ij. phiſ. ⁊ ij. de generatiōe. q̄ vbi omino nil est de pcto: ibi prima ē ꝛiūctio. Sꝫ nulla pura creatura est vl' fuit omo i via sine pcto: iuxta illud. j. Joh. j. Si dixerim⁹ q̄ peccatū nō habem⁹ ipi nos seducim⁹: ⁊ ꝟitas i nobis nō est. Brā aūt ꝟgo sola inf ipas puras creaturas fuit mūda ab oi pcto. de q̄ inq̄t Aug⁹. i li. de natura ⁊ gra: excepta brā ꝟgine: de q̄ az de pcīs agit nullā ꝓlus volo hr̄e q̄stionem ⁊c. Ergo nūq̄ aliqua pura creatura ita coniuncta fuit deo sic brīssima ꝟgo. Sꝫ illa ꝛiūctio est p cognitiōz ⁊ dilectōz. q̄ sup raptuꝭ ⁊ fidē. ¶ Itē tres sunt act⁹ hierarchie. s. purgari: illumiari ⁊ pfici. vt inq̄t Dionysi⁹ i lib. de angelica hierarchia. Et sr illi tres act⁹ ad inuicē ordinant: ita q̄ maioꝛē purgationē sequitur maioꝛ illuminatio ⁊ maioꝛē illuminatōz sequit maioꝛ pfectio. Sꝫ brīssima ꝟgo inter puras creaturas purgata fuit in summo. ergo ei⁹ cognitio fuit sup oēm cognitōz oīs creature i via. ⁊ ꝛsequenter sup fidē. Itē gra ⁊ gloria sic se hnt ad inuicē: vt ꝓportionabiliter habens maioꝛē gram: habeat maioꝛē gl'iam. auf illud Zach. iij. ereq̄bit gram gre. Sed iter cōphēsores nūq̄ habuit aliq̄ pura creatura tā altā cognitōz q̄ntā hz beatissima ꝟgo ipa tria. q̄ inf viatores nūq̄ habuit aliqua pura creatura tā altā cognitōz i via. ⁊ ꝛsequenter ei⁹ cognitio fuit sup raptū ⁊ fidē ¶ Preterea brīssima ꝟgo fuit sapiētioꝛ oi creatura. i cui⁹ signū liber q̄ de sapia ititulat̄ de brīssima ꝟgine specialit̄ ab eccl'ia exponit̄. in sapia aūt nihil est de ignorātia. Cū q̄ fide nō sit plena sapiētia: sz ex pte solū. iuxta illd. j. ad Cho. xiij

Expte cognoscim⁹ rē. g̃ brissima ẏgo q̃ hũit plenã sapiam nõ habuit fidẽ sz plenã cognitionẽ. ¶ Hoc etiã ꝓfirmari videt ꝑ sententiaz Bern. dicẽtẽ. ꝙ sola p se trinitas cũ sola t in sola ẏgie voluit opari: soli datũ est nosse aut soli datũ est expiri. Ex q̃ aũcte colligitur: ꝙ beata virgo de incarnatõe t de filio dei incarnato habuit tantã cognitiõz q̃ fuit supẽ fidem q̃z tñmõ notus esset sibi q̃ nor⁹ erat patri qõ nõ põt intelligi de cognitõe fidei ꝑm quã nor⁹ erat t multz. ¶ Sz his argumẽtz nõ obstantibꝫ dico ꝙ i bta ẏgine fuit virtus fidei quã cõmẽdauit Elizabeth Luc. j. di. Beata q̃ credidisti: qm̃ pficient in te ea q̃ dicta sunt tibi a dño. vbi Elizabeth attribuit fidei ei⁹: q̃ cũ ꝺcipe meruit. Et Aug⁹. in q̃dã sermone ait. Deũ ẏgo nõ libidine sz fide cõcepit. Et idẽ in lib. de ẏgibꝫ inq̃t. Beatior fuit virgo Maria ꝺcipiẽdo fidẽ xpi q̃z ꝺcipiẽdo carnẽ xpi. Nihil em̃ Marie materna ꝓpinq̃tas p fuisset nisi eũ felici⁹ corde q̃z carne gestasset. Hec ille. ¶ Preterea cũ fides sit anul⁹ q̃ aĩa deo despõsat. ut ẽ illõ Osee. ij. Desponsabo te mihi i fide sempiternũ. Nõ est dubitandũ q̃ anulũ istũ voluit hre. t habuit ipa pdilecta dei spõsa gl'iosa dei genitrix Maria. imo sup omes viatores excellẽtissimã habuit fidẽ. Cũ em̃ fides sit q̃dã lumẽ aie i tenebroso mũdo degẽti. iuxt illud Bratoris poete lib. ij. In medijs tenebris ẽ radiata fides. clarũ est q̃ bta ẏgo sup omes illumiãta: sup omes lumie fidei fuit illustrata. ¶ Jtẽ cũ fides sit ꝑma ẏrtus pugnas cũ vicijs. iuxt illõ Prudẽtij poete in libro de ꝓlicto vicioz t ẏrtutũ dicẽtis. Prima pertit campũ dubia sub sorte duelli. Pugnatura fides: aggresti turbida vultu. Prouocat insani fragẽda pida belli. Nõ est dubitãdũ q̃ brissima ẏgo oĩm vicioz sup oes ipugnatriz: excellẽtioz oĩbꝫ habuit fidẽ qõ etiã patuit ex effectu t ẏrute ei⁹. Cũ em̃ dicat apls. j. ad Cho. xiij. Charitas oia credit. t Mar. ix. scptũ sit. oia possibilia sũt credẽti: apparet i illo fuisse maximã fidẽ q̃ ẏrtute illi⁹ mirabilia opat⁹ ẽ. Jo Mat. xvij. inq̃t saluator: Si habueritis fidẽ: dixerit̃z mõti vt mittat se i mare obediet vob. Sz ad dicta cũ ẏgis cũ dixit. Ecce ãcilla dñi rē. summ⁹ mons mõtũ tulit se t misit se i mare. i. i vtero ipi⁹ marie. q̃ ei⁹ fides q̃ opata ẽ hũc effectum oĩbꝫ aliꝫs ipꝛoportionabiliter excellent maior fuit fide oĩm alioz. ¶ Ad argumenta aũt facta i ꝓrariũ rñdet ꝙ i bta ẏgie fuit vt ꝓdictum est: maior sapientia t cognitio q̃z in aliqua pura creatura in statu vie maior. i. q̃z in Adam cui⁹ aĩa in statu innocẽtie fuit elevata ad videnda celestia. de quo Ben. ij. dz. Immisit dñs sopoꝛẽ in Adã. vbi dicit glosa extasis illa ad hꝰ immissa est vt mẽs Ade intrans sanctuariũ dei nouissima intelligeret. t particeps fieret angelice curie. maioꝛ q̃z fuit q̃z i Jacob. q̃ inq̃t Ben. xxij. Vidi dñz facie ad faciẽ: t salua facta est anima mea. t q̃z in Moyse. de q̃ inq̃t de⁹ Nũc. xij. Ore ad os loq̃r ei t palã. in p enigmata t figuras videt deũ. maioꝛ etiã q̃z i Job. q̃ sui lib. xlj. c. dixit deo. Auditu auris audiui te. Nũc aũt oculꝰ me⁹ videt te. maioꝛ q̃z in Isa. q̃ sui lib. vj. c. inquit. Vidi dñm sedentẽ sup soliũ excelsum t eleuatũ: t plena erat ois terra maiestate ei⁹. maioꝛ q̃z in Paulo: q̃ raptus vsq̃z ad tertiũ celum audiuit archana que non licet homini loq̃. vt ipse. ait. ij. ad Cho. xij. maioꝛ q̃z in Johanne euangelista: qui fuit in spiritu in insula pathmos: t vidit archana dei. vt habetur Apocal. j. t requieuit in sinu Jesu. vt habetur Joh. xiij. Unde de illo ait Augustin⁹ in quodam sermone. Deitatis potentiã lũpidus contemplans ceteris cum ꝺmino ad celum volans celestis sapientie haustum de ꝺminici pectoris fonte potauit. Hec tamẽ cognitio t visio virginis Marie non fuit ita perfecta sicut est visio patrie: sed fuit media inter visionẽ vie t patrie: vt dicit beatus Thomas de visione Pauli t Moysi. i. iij. sniaz. dis. xlvij. ar. ij. q. vij. Quia deũ nemo vidit vnq̃z. Joh. j. Unde dixit deus Moysi petenti ipm̃ videre. Exod. xxxiij. Faciẽ meam videre non poteris. Non enim videbit me homo t viuet. ¶ Ad illud autem quod i quit glosa de Paulo: ꝙ vidit in raptu sicut videtur in tertia hierarchia. Respondet ꝙ l̃s sicut non ꝺnotat equalitatẽ sed similitudinem. ꝺnotat sicut in simili exponitur illud. Diliges ꝓximũ tuum sicut teipsum. in. iij. sniarum dis. xxix. Et ibi sanctus Bonauentura ar. j. q. iij. in solutõe secũdi argumẽti. Sicut etiam quãdoq̃z non ꝺnotat omnimodã similitudinem. vt notat. ff. qõ me. cau. l. si cum exceptione. §. quatenus. ver. sicut in interdicto. t de peri. t cõ. rei ven. l. custodiaz. t de recepta. l. j. ꝑm vnam lecturam. vt in diuina pagina. Matth. v. Estote perfecti sicut t pat̃ vester celestis pfectus est. t no. per glo. ff. de pigno. acti. l. si cum venderet. §. fi. Q̃z si dicatur ꝙ visio beate virginis t aliorꝫ supradictorum fuit sicut in patria: t q̃ vere vidit ipa t ceteri supẽ notati deũ sicuti est. Rñdet ꝑm doctrinam Aug. in li. de videndo deũ. t in. xij. sup

Visio Marie

Q

P Solutiones argumentoꝛ

Beñ. ad lr̃am: q̃ pro illo tpe erãt abstracti a sensib⁹ corpalib⁹ t poterãt dici huic mundo mortui: t p ꝓseqũs i statu vie p cognitiõem vel visionẽ aliquã nõ fuerũt sine fide. q̃ nil viderũt qđ pfecte fidẽ euacuaret. Q̃ si voluerim⁹ tenere opinionẽ Alberti vbi s. c. xcvj dicẽris q̃ brã ꝙgo habebat pdictas visiones cum q̃cte t sine abstractione: qlis est i raptu. t q̃ talẽ visionẽ qualẽ habuit ⁊ Paulus in raptu ad tps t postea del ijt. Ipa pfectiõi modo t ꝓtinue habuit ab eo tpe quo mater dei facta est: qui habit⁹ pseuerauit in ea vsq; dũ in gl'iosam cognitionẽ fm statũ prime perfectus fuit. Rñdeť q̃ quia talis visio non fuit ita pfecta in via propter corpulentiã mortal' carnis sicut est in patria. q̃ corp⁹ qđ corrumpit̃ aggrauat aiam t terrena inhabitatio de primit sensum multa cogitantez. vt habetur Sap. ix. Jõ cũ ipa visione stare potuit habitus fidei: cui⁹ fructus supano beata ꝙgo omes sensuales imaginatões t repsentatões: maxime mererẽť. t h̃ ꝓfirmať p Augustini sententiã in li. soliloquioz dicẽtis. Dũ in corpe est aia: etiã si plenissime videat: h̃ est intelligat deũ: q̃ tñ corpis sensus vtunť pprio operi nihil valẽt ad fallendũ: nõ tñ nihil ad ambigendũ. t p̃t adhuc dici fides ea q̃ resistitur t illud esse vez potu⁹ credit. Hec ille. ¶ Notandũ est ãt q̃ ẽ fides viua: pfecta ⁊ firma ⁊ Primo fides viua est illa q̃ bonis operibus est adornata: sine q̃b⁹ dr̃ mortua. Un̄ Jaco. ij. scriptũ est. Sicut corp⁹ sine spũ mortuus est: sic fides sine opib⁹ mortua est. trãssumptiue in. c. vnico. §. q̃ vo. de sacra. vnct. t. j. q. j. c. fertur. t. c. sicut vrgeri. t de peni. di. ij. c. si em̄ in q̃t. t dis. iij. c. querat. §. t si fides. Istaz fidẽ viuã nõ hñt xpiani mali. de q̃b⁹ dicit ad Tyt̃ũ. j. Cõfitent̃ se nosse deũ: factis autẽ negant. Scõo fides pfecta est q̃ charitati ẽ cõiuncta. q̃ ipa charitas est pfectio oĩm vtutũ Un̄ ad Coll'. iij. dr̃. q̃ est vinculũ pfectionis t ad Gal'. v. ait apl's: q̃ charitas p fidẽ opať sine charitate em̄ inutilis est fides vt ait apostolus. j. ad Cho. xiij. di. Si habuero omnẽ fidem: ita vt montes transferã: charitatem aũt nõ habuero nihil mihi pdest. trãssumptiue in. c. soler. de ꝓse. di. iij. t de peni. di. ij. §. euidenter. Istã fidem pfectã nõ halẽt demones. de quib⁹ Jaco. ij. dr̃. Demones credunt t ꝓtremiscunt. trãssumptiue in. c. si em̄ inquit de peni. di. ij. illa enim credentia demonũ nõ est eis meritoria: quia deũ nõ diligũt: ꝝ odio hñt. ps̃. dicẽte. Supbia eoz q̃ te oderũt ascẽdit semp. Tertio ẽ fides ꝑa que ꝓmit mundana t amat celestia. quam non habẽt auari. vt dicit Aug⁹ in quodã sm̃one vbi inquit. Qui verã fidem hñt de deo: terrena inordiate nõ cupiũt. Fides em̄ vincit mundũ. j. Joh̃. v. t. c. scisciatãtib⁹ xv. q. viij. Istã fidez veram habuit Moyses de q̃ Paul⁹ ait ad Hebre. xj. Fide Moyses grandis effect⁹ negauit se esse filiũ filie ⁊ Pharaonis. Maiores diuitias extimãs thesauro egyptioz impropriũ xp̃i. Ecce q̃ p fidẽ delpiciebat terrena t expectando remunerationẽ diuinã amabat celestia. Quarta fides firma est q̃ nõ frangiť t mutaťppter aliqua aduersa. De qua dicit Thob. ij. Uitã illã expectamus quã de⁹ daturus est his q̃ fidẽ suã nunq; mutant ab eo. Istã fidẽ nõ hñt instabiles t inconstantes. iuxta illud Ouid. in. ij. de ponto. Et cũ fortũa stat q; cadit q; fides. Jõ Virgil⁹ aiij. Eney. inq̃t. Nul q; tuta fides. De talib⁹ aũt instabilib⁹ dicit saluator Luc. viij. Ad temp⁹ credunt t in tpe tentatõis recedũt. Talẽ fidem fm hunc quadruplicem graduz habuit ꝙgo Maria. Primo em̄ habuit fidẽ viuaz oib⁹ opib⁹ bonis adornatã. habuit q̃dẽ opa necessitat̃ t idigẽtie. Un̄ Prouer. vlti. dr̃ de ipa Quesiuit linũ t lanã ⁊ opata est ꝓ filio manuũ suaz. vt em̄ ait Hiero. i. q̃dã epla. Brã ꝙgo acu t colo sibi t filio necessaria acquirebat t sue idigẽtie subueniebat. Habuit etiã opa pietať t misericordie. Un̄ ibidẽ dicit. Manũ suã aposuit inopi t c. Item opa magna nimitať t ꝓstãtie. Et iõ ibidẽ subdit. Accinxit fortitudine lũbos suos. Scõo hũit fidez pfectã t charitati piũctam. Ipa em̄ p nimio amore t charitate erat liquefacta t lãguida Un̄ dicebat Can̄. iij. Nũciate dilecto: quia amore lãgueo. t. v. c. eiusdẽ li. in q̃t. Alia mea liq̃facta est. Et itez vulnerata charitate ego sum. Tertio habuit fidẽ verã p quã despexit oĩa terrena. p votũ ei ꝙginitatis ꝓpsit oĩa delectabilia carnalia: p pauptatẽ quã elegit: ꝓpsit diuitias. p humilitatẽ ꝙo mũdanos honores. Quarto ꝙo habuit fidẽ firmã: ꝙa ceter̃ apl's a fide cadẽtib⁹: ipa firma pmãsit Non em̄ cadere potuit quã p̃ sanctificauit. iuxta illud ps̃. xlv. Sanctificauit tabernaculum suũ altissim⁹: quã filiꝰ inhabitauit. Eccl'. xxiij. Qui creauit me tẽ. Quã spũsscus ꝓfirmauit Luc. j. Spũssanct⁹ supueniet te tẽ. quã angel⁹ custodiuit. Un̄ ipsa dicere poterat illud Judith. xiij. Uuit dñs: q̃ custodiuit me angel⁹ ei⁹. ¶ Sciẽdũ ğ q̃ passi one xp̃i q̃dã nõ habuerũt fidẽ nec ꝓpassionẽ sicut iudei infideles christo insultates. Qui

R Fides viua: pfecta: firma

S Maria habuit fidem

dā habuerit ꝓ passionē: sz nō fidē. sic apl's a fide cadētes. Quidā fidē vl' meli⁹ cognitōem sz nō passionē: vt angeli q̄ sunt ipassibiles Sola aūt ꝟgo brā tūc habuit cōpassionez inmā z fidē firmissimā. Sz i ea fuisse ꝟtutem fidei sup oēs excellētē q̄s dubitet? Cum em̄ ola opa dei z mirabilia ei⁹ bñficia sint facta z cessla hoibꝫ ppē fidē. vt declarat multiplicit apls ad Heb. xj. Dubitare nō licet: q etiā ppē bñdicte ꝟgis fidē dꝫ ꝓcessit ei filij sui incarnatōz. Itē cuz ome qđ nō est ex fide peccm sit: ad Ro. xiiij. j. q. j. c. nō sanat. z de reli. spō. c. lras. z. xxviij. q. j. H. ex his. z de pscp: cqm ome. z de simo. c. p tuas. manifestissimū est mihil sine fide fecisse beatā ꝟginē q̄ nunq̄z peccauit. z cū iustus ex fide sua viuat. Abac. ij. z ad Heb. x. z. c. vbi sana. xxiiij. q. j. et de pe. dis. iij. c. in domo. z de sacra vnc. c. vnico. H. q: ꝟo. cūq̄z fides sit donū dei. ad Ephe. ij. z de ꝓle. dis. iij. c. gra. cū etiaz fides mūdet corda. Actuum. xv. z de ꝓse. dist. iij. c. ver⁹ z ex fide charitas pcedat. j. ad Thoī. xij. z ad Gal. v. z ad Thi. j. z Jac. j. z p fidē acquirat vita eterna. Joh. vj. z de peni. di. ij. c. charitas est a qua. z dis. iij. H. finis. z. H. silr. concludēdū est incōmutabiliter q̄ brā ꝟgo iustissima: z q̄ oia dei dona recepit. q etiā ab oī peccato mūda fuit. z charitate plena extitit. atq̄z eternā gl'iam sup oēs excellēti⁹ hūit: etiā i psenti vita ꝟtute fidei sup oēs icōpabiliter radiauit. Cū em̄ sine fide ipossibile sit placere deo: vrait apls ad Heb. xj. pfecto sup omes placuit altissimo. sup oēs ꝟtutē fidei habuit in summo.

¶ De spe brē ꝟgis. Cōsideratio scda

Uerūt. nūq̄d i brā ꝟgie fuerit spes? z ꝓmo arguī p̄ q nō: p argumēta facta ꝫ fidē. Si em̄ brā ꝟgo habuit tātam cognitōz z visionē celestiū: nō videt habuisse spem. iuxta illud ad Ro. viij. Que videtur nō est spes. Nā qđ videt q̄s: q̄d sperat In cōtrariū tm̄ est ꝟitas: qz in beatissima virgine fuit excellētissime ꝟtus spei. Cū ei spes sit certa expectatio future beatitudis: puenies ex dei gra z meritis pcedētibꝫ vt dicūt theologi in. iij. di. xxvj. Aliter nō esset spes. Juxta illud Hualthe. in alexandriade. di. Spes quā meritū nō puenit a spe Deuiat. z verūz dat ei ꝓsumptio nomē. Cūq̄z ꝟa sit sententia Ouid. in. iij. de fastis: qui ait. Cōscia mens vt cuiq̄z sua est: ita cōcipit intra Pectora p facto spemq̄z metūq̄z suo. Profecto constat q ipa q̄ fuit in dei gra ꝓfirmata z certū habebat q̄ cadere nō poterat ab ea. Sz i ꝟtutibus et meritis debebat pseuerare. z q̄ erat i celesti gloria beatificāda: habuit magnā spem: z certissime sperabat q̄ post mūdi tribulatōnes ei⁹ felicitatis esset gaudijs potitura: z sup oēs angelos chozos exaltāda. Quia em̄ ꝟa est sntia Aug. in li. de spū z aīa di. Quibusdā affectibus z quadā amicicia aīa cozpi iungit. sm quā amicicia nemo carnē suā vnq̄z odio habuit. vt etiā dicē glo. in. l. j. ff. i ius vo. vt eant z originaliꝫ fuit dictū apl's ad Eph̄. v. Subdit Aug. Socia nāq̄z ei⁹ est: licz ei⁹ societate pgraueť. Ineffabili nāq̄z ꝺditiōe diligit illud amat comitē suū. a iō libera esse non pōt doloribꝫ ei⁹ vehemēter afficit: formidat interitū: q̄ mori nō pōt. Hec ille. Jō licet aīa brē ꝟgīnis in vita ista deo sic intellecto beata dici qđammō posset. cū mlta s molestias ex corruptibilis cozpozis ꝺuctiōe sustinebat. multaq̄z z varias aduersitates tolerabat. de qbꝫ dicēť infra q̄ oīa sperabat certissime post mortē de futura z i ppetua ꝺsolatiōz ꝺuertenda. Quapropē ꝟtute spei non caruit: sz pfectissimo mō sup oēs viatores illā habuit. z sic ꝺse cura ē p aliū h̄ est p cōpunctōz cozpis qđ al's simplr pse nō ꝺsecť. vt i sili dicit text⁹ i. l. aristo. ff. q̄ po. in pig. ha. Nō ē q̄ dubitā duz q̄ ꝟtute spei excellētissime habuit cui nullum bonū defuit. spes em̄ est hoi valde vtilis. iuxta illud Ouid. in epl'is. spes bona dat vires. et Tibulli. li. ij. spes mouet in meli⁹. De vtilitate aūt spei plenā est ois scriptura diuina. Uñ Salomō Prouer. xvj. ait. Qui sperat in dño brūs est. z ps. xxxiij. ꝺr. Beat⁹ vir q̄ sperat in eo. z ps. xxxix. Beat⁹ vir cui⁹ ē nomē dñi spes ei⁹. z ps. lxxxiij. ꝺr deo. Beat⁹ hō q̄ sperat i te. z Proū. xxviij. scp tū ē Qui spat i dño saluabit. z Dan. xiij. q̄ saluat sperātes i se. ꝺr de deo. z ad Ro. viij. ait apl's. Spe em̄ salui facti sum⁹. z ps. xvj. inq̄t Dauid de deo. Qui saluos facis sperātes i se. Jō scti oēs suauerūt illud apl'i ad Ro. xij. Spe gaudētes i tribulatōibꝫ patiētes. z dicebāt cū eodē eiusdem epl'e. v. c. Gl'iamur i spe gl'ie filioz dei. Tal'em̄ spes dabat eis magnā ꝺsolationem Ad qđ applicari pt illd Ouid. i. x. metham. Spes est que capiat: spes est q̄ pascit amantem. Et ideo dicebat apl'us ad Hebreos. vj Fortissimū solatiū hois nos qui ꝺfugimus ad tenendā ppositā spem quā sicut anchoraz aie habem⁹ tutā z firmā. Que dona i beatissima ꝟgine ꝺfuisse nefas eēt dicere vl' opiari. Immo cū dr Prosper i li. epigram. Gratioz est fructus quē spes ꝓductioz edit. Dicēdum est z credendū q̄ hanc virtutem spei ha

Maria habuit spem

Utilitas spei.

buit btā ꝟgo a sue ꝯceptōis ꝓmo:dio ⁊ i ea
pseuerauit vsq; ad vltimū vite. Inq̄t enim
Quintilian⁹ in li. declamationū. declamatōe
vij. Nihil magꝭ interesse hoīum puto q̄ vt
spes i hoie tā lōga q̄ vita sit. Un ipa ꝟgo be
nedicta fuauit illo Lathonis ꝑsilū di. spez
retine spes vna hoiem nec morte relinq̄t. Si
cut aūt btissima ꝟgo q̄tūcūq; i ꝟtutib⁹ ⁊ bōis
opatōib⁹ magꝭ ꝓficit oēs sctōs meritꝭ excessit
ita q̄tūcūq; i spei ꝟtute augmētata fuit ⁊ retri
but⁹ oēm suoꝝ meritoꝝ ceterꝭ oīb⁹ certi⁹ ꝑ tā
do expectauit.

¶ De charitate btē ꝟgis. Cōsideratio tertia

U Maria habuit caritatē

Uerū q̄ charitas i btā ꝟgie fuerit: ⁊ q̄ rīdet q̄ habuit charitatē excellētem oīs pure creature. Nam Luc. vij. de duob⁹ debitoribus q̄b⁹ remissum fuit debitū: q̄z vnus debebat q̄nquaginta. alius cētum: dū q̄reret saluator q̄s illoꝝ pl⁹ diligat eum q̄ remisit: rīsum fuit q̄ is cui plus donauit. Ex q̄ colligit q̄ ille pl⁹ teneť diligere: cui pl⁹ donat. Sz btissime ꝟgini sup omes creaturas donatū fuit a do. q̄ eū pl⁹ diligere teneba tur. sz q̄tū diligere tenebat: tantū dilexit. q̄ maiorē hūit charitatē q̄ alīq̄ creatura. Itez charitas ē de corde puro ⁊ ꝓlcā bona ⁊ chari tate nō ficta. vt ait apls. j. ad Thim. j. q̄ vbi maior puritas: ibi maior ē charitas. sz btissi ma ꝟgo hūit puritatē i sūmo q̄ snb deo ma ior neq̄t intelligi. q̄ charitatē habebit i sūmo cui ꝑ creaturꝭ eq̄lis neq̄at intelligi. ¶ Preterea null⁹ rātū amat aliq̄ē q̄tū p̄ ei⁹ ⁊ mīr. li. c. de cura. fu. iūcta. l. videam⁹. ff. de ī iurē iuran. sz inter oēs creaturas sola btissima ꝟgo fuit mīr dei. q̄ nulla creatura tantū dilexit deū q̄tū ipa. Itē Prou. viij. inq̄t ipa btā ꝟgo. Ego diligētes me diligo. Ego pl⁹ diligētes pl⁹ di ligo. Sz de⁹ sup oēm creaturā marie dilexit beatā ꝟginē. q̄ ipa ad eū maxima sup omnez creaturā habuit dilectōem. Hui⁹ etiā signū est q̄ liber canticoꝝ q̄ amoris ꝓtinet pfectōez specialit exponit de beata ꝟgine. ⁊ ibi a sponso celesti amica: ⁊ charissima ꝑ excellētia noīat. Ex quib⁹ videť q̄ btā ꝟgo nō habuit chari tatē ꝑm cōem modū viatoꝝ sz pfectiorē mō excellētiorē oīb⁹ mō pfectōis pure creature. Sz ꝑ argui pt. videlicet q̄ btā ꝟgo in via habu erit minorē charitatē q̄ angeli. q̄ stat⁹ vie i ferior est statui patrie. Ergo summū vie inse rius ē infimo patrie. Un dns Mat. xj. ait Qui minor est in regno celoꝝ: maior est Jo hanne baptista. vbi g. o. dic. Omis sanctus q̄ est cū deo: maior est eo q̄ adhuc est i mundo Itē sup illud Malach. iij. Ecce ego mitto angelū meū ⁊c. dic glo. Nouissim⁹ angel⁹ ce li maior ē q̄uis hoie. ¶ Ad hec rīdeť ꝑm Al bertū sup Missus ē. c. xcvj. q̄ licet charitas btē ꝟgis i via fuerit minor charitate q̄lōz q̄ ad actū ꝑpr subiecti ꝓdituꝝ ⁊ ꝓtrarū ꝓuin ctionē. ⁊ ita itelligunť ꝺcta. tñ q̄ ad subaz su it maior charitate oīm angelōz. Un si de⁹ an gelū de nouo crearet: ⁊ ei illā charitatē in fun deret quā btā ꝟgo in via habuit: ille angel⁹ mō ꝑdicto rātū deū diligeret q̄tū btā virgo mō i patria diligit. q̄ charitas vie et patrie est eadē ꝑm subaz. Dec ille. Qui etiā subdit q̄ charitas btē ꝟgis q̄ ad effectū fuit maior i statu vie qualit̄ charitate angelica. q̄ ange lica charitas nō est in statu merēdi Quilibz aūt actus charitatꝭ btē ꝟgis fuit meritorius vite eterne ⁊ maioris glorie q̄s sit glīa ange loꝝ. Et ista charitas btē ꝟgis magꝭ ac magꝭ de die in diē vsq; ad eius felicissimū trāsitū creuit: ita vt impletū excellentissime in ea fu erit illud Prouer. iiij. Justoꝝ semita quasi lux splēdens ꝓcedit ⁊ crescit vsq; ad pfectz diē. Quia em vt ait Grego. xvij. moraliuz. Nō clarescit aīa i fulgore eterne pulcritudis nisi ꝓus hic arserit i fornace charitatꝭ. Jō ꝛ ius animam beatissime mīris sue h̄ charitatis igne totā inflāmauit. ⁊ ipleru⁹ fuit illō q̄d ipe inq̄t Luce. xij. Ignē veni mittere i terrā. i. i ꝟginē Mariam. q̄ vr̄s ꝓpatuit terra appe latur. Subdit aūt ibidē saluator Et q̄d vo lo nisi vt ardeat. Un Hiero. i ser. assumptō nis dicit q̄ torā ꝟginez incā duerat diuinus amor: ita vt nihil i ea essz nisi ardor ⁊ tinnul ⁊ ebrietas ꝓfusi amoris. Sicut aūt ignis do mū illumiat: visum delectat. mēbra calefacit ligna inflāmat: altissimas trabes i cinerez re digit ⁊ metalla liq̄facit. Sic iste ignis chari tatꝭ mētē ꝟgis gl'iose illumiauit: lenificauit: ꝓfortauit: inflāmauit ⁊ ꝓsecūm hūilitatē q̄st in cinerē redegit. ⁊ i amorez altissimi totaliť liq̄fecit. ita vt merito h⁹ ꝟtutꝭ q̄ ē forma oīm aliaꝝ ꝓmeruit ꝓncipaliť fieri mr dei. vñ Hu go de scō victo. i q̄dā ſmōe ait. Cōcepit ꝟgo Maria de spūsctō: nō q̄ d spūsceri sibi le mē p art⁹ acceperit: sz q̄ ꝑ amorem ꝛopatiōem spūsceri er carne ꝟgis diuio partui subaz mi strauit. Nā q̄ amor singlariť ardebat in cor de suo i carne ei⁹ mirabilia faciebat. Lui⁹ di lectio q̄ i corde nō suscepit sociū: opatō i car ne illa⁹ n hēbat exēplū. Hec ille. ¶ P⁹ h̄ q̄nť de charitate b. ꝟgis quā hūit ad primū: vtq̄ illā habuerit i sūmo sup oēs creatas: Ex pri mo videť q̄ ñ. q̄ inq̄t saluator Jo. xv. Ma iorē charitatem nemo h̄z vt aiam suam po

Quanta fuerit ca ritas ma rie

Maria habuit charitatē

nar dp amicꝫ suis trassumptiue i.c. q vult. de pen.di.ij. t de renū. c. nisi cū pdem. §. qp/ ꝛ. Sꝫ ꝑa aiam suā nō posuit p amicꝫ suis ḡ maiore nō habuit charitatē alīs: q aīas su as pamicꝫ poluerūt. ¶ Sꝫ ꝫriū phat p illō dicti phi. j. posteꝝ. ppter qd vnūqd qꝫ ipsum magis. t illud est summariū Baldi in auē. multo magis. C. de sacrosanc. ec. t pꝫ hec regu la. Mā ppt qd amam⁹ ipm magꝫ diligim⁹. sꝫ primū amam⁹ ppt deū. ḡ q pl⁹ amat deum pl⁹ amat primū. t cōsequēter brā ꝥgo q sup oēs creaturas pl⁹ deū amauit: sup oēs crea turas pl⁹ primū dilexit. Itē eadē charitas ē ḡ diligitur d⁹ t prim⁹: qz charitas ē dilectō qeus diligit ppter se: t prim⁹ ppt deū vel i deo. vt dz. ij. sen. di. xxvij. ḡ q hꝫ summā cha ritatē ad deū: summā charitatē hz ad primū Sꝫ brā ꝥgo summā charitatē hūt ad deum ḡ ad primū. Nō obstat mō q dz illā nō po suisse aiam p primo. qz rndet q immo ani mā filij: t ipm filiū p prio posuit: quē pl⁹ ꝫ ppriā aiam dilexit. qz parēs pl⁹ diligit fili um ꝫ seipm. di. l. isti q dē i fi. ff. qō me. cā. t p priā aiam si necesse fuit passioni obtulit p/ pria volūtate. t sic bona volūtas p facto re putat. l. reprehendēda. C. de instī. t substi. sub cōdi. fac. t. l. alia. C. de his qui. vt indig. imo ipa beata ꝥgo aiam suā in passione filij crucifixit cū filio. t sic duas aīas obtulit. sic/ qz effectū dilectionis duplicauit. Et h̄ est qd dz. Lu. ij. Et tuā ipsi⁹ aiam ptrāsibit gladi us. ¶ Sꝫ veniam⁹ ad cōsideratōem amoris Amauit brē ꝥgis in pticulari. t pmo de amore erga fi ipsum dul lium. Amabat em illū pmo dulciꝫ. i. amore p/ cordiali t intimo. qd talit oñdi pōt. In xpo em tripler erat substa. s. caro: aīa t diuinitas. Et in mre sil⁹ erat caro: aīa t spūs. Licꝫ em aīa t spūs hoīs idē sint quo ad substātiā: tn diuersis nuncupat noīb⁹ ppt diuersos effe/ ctus in corpe. vt ait Aug⁹. in li. de spū t aīma Erat igit inter mrem t filiū tripler diuīctio. licꝫ carnis ad carnē sm naturā. t aīe ad aiam sm amicitiā. t spūs ad diuinitatē sm grām. Amabit igit xpm amore nature vt mr filiū. amore amicicie vt creatura creatorez suum. amore ꝥo ḡre vt pseruata t redepta saluato/ rē suū. Ta intim⁹ ār amor fuit mris ad filiū q ipa tota erat i amorē uersa. Sic em ferꝫ missum i ignē: totū efficit ignis. sic ipa chari tate succēsa t cōbusta: facta erat charitas t to ta p amorē liquefacta erat t amore vulnera/ ta. vt ipa inqt Can. v. c. Fac ḡo dñe iesu me quoqꝫ igne tui amoris ꝫburi amore ipsi⁹ di lectissimemri⁹ tue: vt cognomē meū sit ꝫle/ quens rei. bustum enim est res exusta. vt ait glo. in. c. cōuentiōr. in ẏbo busto. xxiij. q. viij.

¶ Scdo amauit illū fortiter. i. amore sorti t Z
fermdo: qz p nullā tribulatiōz ab eo nūqꝫ po tuit separi. Nibꝫ em apl⁹is i passiōe xpi fugi entib⁹: ipa imobil' steterit: parata p ipo morte sufferre. Juxta illud Can. viij. Fortis est vt mors dilectio. Fortis etiā fuit in fide. Un Prouer. vlti. dz. Nō extinguet in nocte. lan passione filij t morte. lucerna eius id ē fides. Quap: opt de fide ei⁹ pt dici illud Aratoris pcte. li. ij. Hec est vera fides quā lex comi tat amoris. Mā vt ait Sedul⁹ po era. Dul/ cis amor xpi fortia vincla dedit. Et ppt hoc nolebat recedere a cruce desideās p filio ex/ ponere vitā gratꝫ. Jux illd Claudiani. Nō q̄rit pciū: vitā q̄ debet amori. Jo Joh. xix. dz. Stabat iux crucē iesu mr ei⁹ rē. Illū ei vsqꝫ ad mortē nūqꝫ deseruit. Un Amb. sup Luc. ait Fugientib⁹ apl⁹is Maria aīa crucē stabat t pp⁹ius ocul' vulnera filij spectabat. Tertio amauit cū sapiēter. qd pꝫ p tria sig. Primo qz licꝫ ei⁹ filiꝰ esset delicatissim⁹. in ihis que dei erāt q̄uis eēnt laboriosa ei nō pcebat. vn cū ad feltuitates ducebat. Scdo qz licet eū summe diligeret: nūqꝫ tn sibi dissuadere vo/ luit q̄n crucē ascēderet t mortē p būano ge/ nere sustinerꝫ. Tertio qz licet sciret eū i cruce maxīos cruciat⁹ pati: tn nūqꝫ illi suasit vt de cruce descēderꝫ t tāsos dolores euitarꝫ. Et q̄ instruū t parētes vt filios suos a puericia bo nis studys assuefaciāt. nec a bōis ppositis t op⁹ib⁹ pnie ipos retrahāt nec vt assumptam pniam deserat eis psuadeāt. Xps ḡ mrez su/ am summope dilexit cui⁹ curā sp habuit. fuit infantia. qz claustra pudoris ei⁹ illibata fua uit. In puericia: qz i oīb⁹ ei subdit⁹ fuit. Lu ce. ij. In iuuētute: qz i nuptijs ad ei⁹ volūta tē aquā i vinū ꝫuit. Joh. ij. In passiōe: qz ul lā Joh̄i cōmēdauit. Joh. xix. p⁹ resurrectiōz qz pmo ei apparuit resuscitat⁹. p⁹ suā ascēsio nē: qz ad ei⁹ mortē veit t ipaz iaīa t corpe as sumpsit t ad suā dexterā collocauit. ¶ Scdo A
principalit dico q ꝥgo dilexit creaturas. Maria
ei⁹ār dilectō dupl'r noīat. s. ordiata t pulcra diler it
De pma hꝫ Can. j. vbi ipa inqt. Ordinauit i me caritatē. De scda Eccl. xxiij. vbi ait Ego mr pulcre dilectōis. Hūit ār caritatē ordia/ tā. pmo ad id qd ē sup se. i. ad deū: illū pfecte amādo t ei i oīb⁹ obediēdo t nūqꝫ ab ei⁹ cor/ diali dilectōe recedēdo. iux illd Jacobi bñ uētani. c. xxxiij. sui li. di. Mutari nescit imo derat amor. Omiaqꝫ etiā valde difficilia et aspera ꝓpter eius amorem libēter tollerau creatas

do. hic est em̃ vn⁹ charitat⁊ effect⁹. vt hꝫ in. c. hec ē charitas. de pen̄i. di. ij. vñ Marcial⁹ po eta in ꝗt. Nescit amor vehemẽs ad queꝫ re/ricula rũpi. Scđo habuit charitatẽ ordina tã ad id qđ ē extra se. s. ad primũ ei⁹ patien do. sic̃ ptz in nuptijs vbi defician̄te vino spõso cõpassa fuit. vt hꝫ Joh. ij. vbi Bern̄. ait. De ficiente vino i nuptijs verecũdie ꝓuidꝫ cõpassa est pijssima ꝟgo dicẽs filio. Vinum nõ hñt. qđ em̃ de fonte pietatis pcederet nisi pietas. ꝛc. vt ꝑ. pte tertia h⁹ opis sermone. j. pte. iij. sub lr̃a R. Tertio charitatẽ ordina/ tam habuit ad id qđ̃ est infra se. s. cor⁹ suuꝫ ipm rõni subijcic̃do ꝛ i ꝟginitate ꝓseruãdo. Jõ vt dr. Apo c. xij. lunam sub pdibꝫ habu/ it: qz cor⁹ murabile sub rõe subiecit. Quar/ to ad id qđ̃ est intra. s. ad aiam suã: eã in hu/ militate ꝓseruãdo: suas illud Deut. iij. Cu stodi temetipm ꝛ aiam tuã sollicite Un̄ Ber nard⁹ sup Missus ē ait. He qđ̃ due ꝟtutes scz ꝟginitas ꝛ hũilitas mihi tu sũt deo accepte. Voluit ꝝ rps mrem suã esse ꝟginẽ: de q̃ ima/ culata imaculat⁹ pcederet oĩum macl̃as pur gatur⁹. Voluit etiã esse hũilẽ: de q̃ mirꝫ ꝛ hu mil' cor. de pdiret: hanc i se ꝟtutũ hoibꝫ exem/ plum saluberrimũ oñsur⁹. vt em̃ q̃ sctm̃ scõz erat ꝓceptura: sctã essꝫ cor. pe: mun⁹ accepit ꝟginitatꝫ sic̃ esset ꝛ mẽte: donũ accepit hũili/ tatꝫ. ¶ Scđo ei⁹ dilectio fuit pulcra. Distin guit aũt Aug⁹. quadruplicẽ dilectiõz. vna est carnalis: q̃ est inter viz ꝛ vxorẽ. ꝛ aliq̃n ē turpis quãdo se carnaliter nimis amãt. ꝛ iõ pbibetur donatio inter cos ne mutuo amore se inuicẽ spoliẽt. l. j. vbi doc. ff. de dona. inẽ vi. ꝛ vxo. Alia est naturalis que est inter patrẽ ꝛ filiũ: ꝛ aliq̃n est turpis: qñ pr̃ inordinate fi lium diligit. Tertia est socialis q̃ est inẽ ami cũ ꝛ amicũ. q̃ aliq̃n est turpis qñ in maluz se amãt. ꝛ de hac tractaꝫ in. l. late culpe. §. ami cos. ff. de ꝟ. sig. ꝛ ibi glosa ponit q̃ aliquãdo est turpis. Quarta est spualis: q̃ est inẽ aiaz ꝛ deũ. ꝛ ista ē dilectio pulcra: cui⁹ se mrem as/ serit brã ꝟgo. Ecci. xxiiij. ꝛ ꝓsistiti i qu attuor Primo i diligẽdo deũ. quã dilectiõz Aug⁹. se reprehendit nõ habuisse dicẽs. ix. ꝓfessionũ Sero te amaui pulcritudo tã antiq̃ ꝛ tã no/ ua. Sero te amaui: inmus eras ꝛ ego foris: mecũ eras ꝛ ego tecũ nõ erã. Scđo ꝓsistit in habẽdo sapiam dei. Un̄ Prouer. xxij. sẽptuz est. Appone cor tuũ ad doctrinã meã q̃ pul/ cra erit cũ eam fuaueris. Tertio ꝓsistit i ser/ uando ꝑcepta ꝛ ꝓsilia dei iuxta illđ Prouer. iij. Vie ei⁹ vie pulcre: ꝛ oñes semite illi⁹ paci fice. Quarto ꝓsistit in puritate mẽtꝫ ꝛ corꝑis ꝛ honesta ꝟsatiõe. Juxta illud Sap. iiij O qꝫ pulcra est casta generatio cũ charitate. Qua dilectõem quadruplicẽ habuit ꝟgo be nedicta pfectissime. Eteni fuauit illđ Deut. xj. s. Ama dñm deũ tuũ ꝛ obserua ꝑcepta ei⁹ ꝛ illud Joh. xv. Vos amici mei estis si feceri tis q̃ ꝑcipio vobis. Jte illud Prouerb. xxix. Qui amat sapiam lerificat patrẽ. s. celestem ꝛ illud Prouer. xxij. Qui diligit cordis mũ diciam habebit amicũ regẽ. ideo dilectõe ple na dicebat illđ Can. v. Adiuro vos filie hie rusalem si inueneritꝫ dilectũ meũ vt nũcietis ei quia amore langueo. ¶ Q, aũt brã virgo sup oñs puras creaturas habuerit amorem charitatis vltra dicta in ꝑcedẽtibꝫ etiã pba ri põt sic. Nã vt ait Aug⁹. in li. de spũ ꝛ aia. Charitas ē via q̃ ꝓuenit ad deũ. ꝛ ꝓbat ꝑ. c. hec est charitas. de pen̄i. dis. ij. Sz nulla pu/ ra creatura ita ꝑfecte ad deũ ꝓuenit sic̃ beata ꝟgo. ꝟ nulla creatura pura ita ꝑfecte charita tem habuit. Jte deus charitas est. j. Joh. iij. ꝛ. c. abijt. xj. q. iij. Sed nulla pura creatura vnq̃z ita excellẽter in se habuit deuz sicut brã ꝟgo. ꝟ ꝛc. Jte charitas est finis oĩm ꝟtutuz ꝛ ꝑceptoz. j. ad Thim̃. j. ꝛ ad Roma. xiij. et c. charitas. de pen̄i. di. ij. Sz null⁹ ita cõple/ te habuit i se oĩs ꝟtutes: neqz ita ꝑfecte ua/ nit diuĩa ꝑcepta sic̃ ipa. ꝟ ꝑtz ꝓpositũ. Pre/ terea charitas ē vinculũ animoz. vt ait apo/ stol⁹ ad Coll'. iij. Un̄ Aug⁹ in li. de spũ ꝛ aia ꝛ ꝓt Charitas est via copulãs amãtem cum amato. Sz nullus ita perfecte copulat⁹ fu it cũ deo sicut beata ꝟgo: que eũ ꝓcepit ꝛ filiũ suũ fecit. ꝟ ꝛc. Item brã ꝟgo habuit oĩa vti/ lia ꝛ cũcta ad salutẽ necessaria ꝑ illã regl̃am Bern̄. sepi⁹ allegatã. qcqd aliꝫ licz pauci/ simis est ꝓcessum ꝛ ãmo ceteris oñibꝫ excel lenti⁹ illa oĩa habuit. qz melioz deb̃et esse ꝓdi/ tio regine q̃z seruoz: sm phm in li. de regi. ꝑn ci. sed charitas ē ꝟtus a q̃ oñia bona proce/ dunt. j. ad Thim̃. j. ꝛ. c. licet. in fi. eĩ de reg. iu. Jte sine charitate oĩs opatio mã est inuti lis q̃ ad ꝓsequendã eternã retributõz. c. vide ꝛ. c. teneam⁹. j. q. j. sine charitate ei oĩs alie ꝟtutes nihil ꝓsunt ad salutẽ. c. solet queri. de ꝓse. di. iij. ꝛ. §. euidẽter. de pen̄i. di. ij. ꝛ dist. vij. c. nullus. vñ in. c. nisi cũ prudẽ. §. quippe extra. de renũ. dr. Si q̃tumcũq̃z ꝟtutũ flore refulgeas charitatẽ aũt i te nõ habeas: nihil habere cõprobaꝫ. ꝛ in. c. vbi sana. xxiij. q. j. dr. Ubi charitas nõ est: nõ potest eẽ iustitia. Justicia aũt hic accipiꝫ ꝑ oñi ꝟtute vt etiã accipiꝫ in. v. ethi. ꝛ in. c. ad aures. de tẽpo. or. scriptum est. Non in sublimitate graduum

B quadru/ plex dile ctio

Maria hñt cha ritatẽ su per oñs creatas

ſz in amplitudie charitatſ acq̃rit regnuz dei. ꝛ Aug⁹. in ſmõe ad here. inq̃t. Sine charitate nulli facile dei vnq̃ poterit ituer̃i. Ergo biſſima ꝙgo q̃ ſup omes i celesti glia ẽ ſubli mata ꝛ diuina. facie ceteꝛſ oib⁹ excellẽti⁹ intuetur: excellẽtiſſime p ceteꝛſ habuit charitatẽ. Cũm dr⁹ pcepit Leui. vj. dicẽs. Ignis ſem per ardebit i altari meo. p quẽ igne ſpũaliter intelligit charitas ꝛ ardoꝛ diuini amoꝛſ q̃ ſemper dz ardere i altari humani coꝛdis: pfecto ſic ignis pfectiſſime ſp exarſit i coꝛde b. ꝙgis qđ ipſi⁹ dei ſingulare ac pcipuum altare fuit Quo q̃dẽ amoꝛe ꝛ charitate nos repleri faciat ipa ꝙgo biſſima nos bñdicẽs: atq̃ nobis dicẽs illd. ij. ad Cho. xiij. ſ. gꝛa dñi nr̃i Jeſu xpi ꝛ charitas dei ꝛ cõicatio ſpũſci ſit ſp cuꝛ oib⁹ vobis Amẽ.

¶ De q̃tuoꝛ ꝛtutib⁹ cardinalib⁹ q̃ fuerũt i gliola ꝙgine. Sermo. iij.

Eum eſt ꝓſili

Lm um ꝛ eq̃tas. mea ẽ ꝓudentia et foꝛtitudo. Pꝛouer. viij. inquit Salomon Lañ. vl. de btã ꝙgie Que eſt iſta que aſcẽdit de deſerto: delicijs affluens: innixa ſup dilectũ ſuũ. Per iſtas autẽ delicias itelligũt ei⁹ ꝛtutes q̃b⁹ ipa ꝙgo bene dicta filij ſui gꝛa plena fuit. ꝛ iõ dr̃ innixa ſup dilectũ ſuũ. Alij em̃ filij ſunt patꝛſ ꝛ matris iſte aũt filius fuit tot⁹ mr̃is. quia nullũ habuit patrem carnalẽ. vnde merito ſibi tot⁹ attribuitur: ꝛ ipa tota ſup eius gꝛam innixa eſt: ꝛ de ꝛtute ei⁹ abũdanter aſſumpſit. ꝛ p orbem vniuerſum fragrãtia ſanctitatſ effudit. Jõ Lañ. j. ipa inq̃t. Dũ eſſet rex i accubitu ſuo: nard⁹ mea dedit odoꝛẽ ſuauitatſ. Iſte ãt rex ſz filius ſui⁹ habuit tres accubit⁹. ſ. ſinũ patꝛſ. vtez mr̃is ꝛ patibulũ cruc̃ſ. Nard⁹ ꝙo cũ ſit herba parua odoꝛifera ꝛ calida. p ꝓmã ꝓpꝛietatẽ ſignificat humilitatẽ ꝙgis. p ſecundaz ei⁹ ꝙginitatẽ. p tertiã ꝙo ei⁹ charitatẽ. Dum g̃ eſſet rex i accubitu pr̃is odoꝛez dedit marie humilitas: q̃ tantũ placuit xpo q̃ ad ipam deſcẽdit. Dũ aũt eſſet i accubitu vteri ꝙginal'. odoꝛẽ dedit deo ei⁹ ꝙginitas: qꝛ eius puritate paſcebat̃ iuxta illud Lañ. ij. Qui paſcit̃ inter lilia. ſ. puritatis. Dũ ꝙo eſſz in accubitu cruc̃is: odoꝛẽ dedit ei⁹ charitas: q̃ tanta fuit ꝓm Amb. q̃ parata erat ſimul cũ filio pati p humana ſalute. Nõ ſolũ aũt has tres virtutes poſſedit: ſz eriã oib⁹ alijs mirabiliter radiauit. Un̄ Lañ. ij. dr̃. Que eſt iſta que aſcẽdit de deſerto ſicut virgula fumi ex aromatibus mirre ꝛ thuris ꝛ vniuſi pulueris pigmẽtarij

Per aromata em̃ ꝛ vniuerſum puluerẽ pigmentariũ intelligit diuerſitas oim̃ gꝛaruz ꝛ ꝛtutũ quib⁹ ipa dei mater in vniuſis mũdi climatib⁹ odoꝛẽ dedit. De q̃b⁹ vltra ꝓdicta i alijs ꝓmonib⁹ tractare volẽtes: de q̃tuoꝛ virtutib⁹ cardinalib⁹: q̃ ipſa ꝙgo bñdicta in ꝙbis ꝓpoſitis ſe habuiſſe teſtatur. in pñti ſermone diſſeremꝰ.

¶ Pars ꝓma huiꝰ ꝓmonis in q̃ tractat̃ de ꝛtute iuſticie btẽ ꝙgis Marie.

Dí Npallegato themate nr̃o inq̃t btã ꝙgo. Mea eſt eq̃tas. i. iuſticia. plena em̃ iuſticia fuit que ſolem iuſticie nobis generauit. Sz ſ argui põt. Nã actꝰ iuſticie eſt iuſtificare mala ꝛ punire vicia. l. ſ. §. j. ff. de iuſti. ꝛ iu. ꝛ ſeipm̃ ꝓpter defectus cõmiſſos inculpare. Juxta illud Pꝛouer. xviij Juſtus in ꝓncipio accuſatoꝛ eſt ſui. Sz i beata ꝙgine nõ fuerũt vicia. q̃ nõ fuit actus iuſticie in ea. ꝛ p conſequẽs nõ fuit illa ꝛtus. ó q̃ glo. ſup illud Matth. iij. Pñiam agite inquit. Pꝛima ꝛtus eſt p pñiam veteꝛe hoiez perimere. Rñdeo q̃ actꝰ pñie fuit excellẽtiſſime i btã ꝙgine: ꝛ nobiliꝰ q̃z in alijs oim̃b⁹ viatoꝛib⁹. qđ patet ex h̃ q̃ in oim̃b⁹ alijs viatoꝛibus actus pñie oñdit pcm̃ eſſe vl' in fuiſſe. Nõ em̃ reſurgit p pñiam q̃ nõ cecidit p culpam. argumẽtũ in. l. decẽ. ff. de ꝛb⁹. ob. In ipa aũt ꝙgine fuit actus pñie ſine pñtia vel pceſſione culpe. eo mõ quo eſt in patria. ſ. pfecta deteſtatio pcti ꝛ nolle peccare. Q3 aũt pfectionem iuſticie habuerit pz ex h̃ q̃ cũ due ſint ptes iuſticie. ſ. declinare a malo ꝛ facere bonũ quia nõ ſufficit abſtinere a malo niſi fiat qđ bonũ eſt. c. nõ ſatis. lxxxvſ. diſ. ꝛ inſtituta de iuſti. ꝛ iu. §. iuris ꝓcepta. ꝛ in. l. iuſticia. §. j. ff. eo. ꝛ. c. j. de forma fidelitatis. i vſi. feu. Ipa vtrãq̃ partẽ ſup oẽs viatoꝛes habuit ꝛ cõſequẽter oim̃b⁹ iuſtioꝛ fuit. Q3 em̃ ceteꝛſ oibus a malo magꝛ declinauerit: ptz qꝛ ipa ſola viatrix fuit q̃ nũq̃ peccauit. vt inq̃t Aug. in li. de natura ꝛ gꝛa. q⁹ ꝙo oẽs viatoꝛes in boni operatiõe ſupauerit in eo mõſtrat̃ q⁹ deũ genuit q̃ bona oĩa regenerauit. Un̄ tãtum eſſe cum boni ꝓtulit de ſe q⁹ nullus pure creature effect⁹ illi in dignitate vel vtilitate poſſit coequari. Cũ g̃ res denoiet̃ ab effectu. l. ſtipulario. §. ſi op⁹. ff. de no. opeꝛ. nũ. ꝛ alibi dicat̃ q⁹ fructus edit⁹ pandit auctoꝛes. pz ꝓpoſitum Has q̃z iuſticie ptes circa ꝓmũ excellẽter exercuit. ꝓmo declinãdo a malo primi. quia nullũ vnq̃z leſit: ſed oib⁹ ſtuduit pdeſſe. Un̄ Amb. in li. de ꝙginib⁹ ait. Nullum ſollicitauit ledere. oib⁹ bñ velle. maioꝛib⁹ natu aſſur-

Pñie actus fuit i Maria

surgere: equalibꝫ nō inuidere: iactātiā fugere: rōnem seq̄: amare ꝓtutē. Qñ illa vultu lesit parētes. qñ discessit a ꝓpinq̄s. qñ fastidiuit humilē. qñ irrisit debilē. qñ vitauit inopem? Hiero. quoq; i q̄dā ꝑmōe inq̄t. Hāc iracundē nullꝰ vidit. hāc maledicētē nullꝰ audiuit. oīs ꝑmo eiꝰ ita erat grā plenꝰ vt cognosceret ei⁹ lūgua eiꝰ dꝰ. Verba em̄ sunt note eaꝝ q̄ sunt i aio passionū. vt ait phs i. j. phic. ⁊ autor i lib. ser ꝓncipioꝝ. ⁊ in. l. ij. §. idē tubero. ff. de sup pellec. le. ¶ De scd̄a aūt pre iusticie. s. faciendi bonū: ⁊ opa miscōie primo. dico q̄ illā exercuit in summo sup oēs viatores. Qꝛꝫ cū misericordie altez altero ē maiꝰ: vl' q̄ fit ex maiori charitate. Affectio em̄ opi nomē ponit. vt ait glo. in ꝑhemio instit. in. §. fi. ⁊ i. l. j. C. ad le. cor. de sic. vel quia fit magꝫ indigēti vl' magis digno. vl' q̄ fit cū maiori effectu ipenso. vel quia fit ex magis necessario ⁊ minꝰ superfluo. Hec aūt oia fuerūt i beatissima ꝝgine in summo. Charitas em̄ ex q̄ opa miscōie fecit: oēm creaturā excellit: vt⁹ patuit. Maximū etiā affectū nob miscōie impēdit. quia nob miserꝫ: captiuis ⁊ mēdicis dedit filiū suum dēū. captiuis i ꝑciū. famelicis i viaticum laboratibꝫ in ꝑmiū. infirmis i medicamētuꝫ ⁊ cū ipso dedit vobis regnū celoꝝ. ⁊ oē bonuꝫ Que em̄ ꝓpio filio suo nō ꝑpcit: quō nō cū illo oīa nobis donauit? Ite beatissima ꝝgo de nullo sibi superfluo: sꝫ oīno necessario: opus miscōie fecit filio suo pauperimo ⁊ pegrino cui de ꝓpꝛijs suis purissimis carnibꝫ ⁊ sanguinibꝫ cunicā polimitā fecit. ⁊ quē i gremio veri sui hospitata est: ⁊ de ꝓpꝛio corpe ciba-
E uit ⁊ lactauit. ¶ Sic ḡ patet q̄ beatissima ꝝgo iusticiā q̄ ad ꝓtes ⁊ effectꝰ suos habuit in summo. Ipa em̄ ab oi malo ꝓrimi etiam mi-
In summo hūit iusticiaꝫ nimo sp̄ cauit. ⁊ oīa bōficia illi possibilia ꝓtinue impēdit. seruās illō Bern̄. in lib. de improbatiōe viciorꝫ dī. Vir sapiēs prodesse cupit: nō ledere quēq̄. Proximo igit̄ primo pfuit ꝝgo q̄ socias suas sp̄ i bono ꝓfortabat Vñ in lib. de infantia saluatoris dr. Sollicita erat circa socias suas: ne aliq̄ ex eis in aliquo ꝑmone peccaret. ne aliq̄ in risu vocē exaltaret. ne aliq̄ in iniurijs aut superbia circa parē suā se erigeret. sine intermissiōe deū bēdicebat. ⁊ ne forte i salutatiōne sua a laudibꝫ dñi tolleret. si q̄s eā salutabat. illa p salutatiōne deo grās rēdebat. Vñ ꝑmū ab ea exijt vt dū salutāt: vl' vocāt hoies scti. Deo grās dicūt. Sedo pfuit obsequio. qđ ptz Luc. j. q̄ tribus mēsibꝫ i obsequio Elizabeth mānsit. Unde Ambꝝ sup̄ ait. Quā religiosa in ꝓpinq̄s fuerit: scriptura sacra cōmemorat. Nā ⁊ humilioꝝ facta est: vt a deo se cognouit electā. ⁊ statim ad cognatā suā in montana ꝓcessit. Nō vtiq; vt exēplo crederet: q̄ iā crediderat oraculo. Bt̄ inq̄t Elizabeth q̄ credidisti: ⁊ tribus cū ea mensibꝫ mānsit. Tāti aūt interuallo tpis nō fides q̄rit: sꝫ paritas exhibet. ¶ Ter-
F tio pfuit tpali subsidio. Vñ de illo dr. Prou. Maria pfuit in tpali subsidio vlti. Manū suā aperuit inopi. patet ex hoc q̄ totū aurꝫ qđ magi obtulerūt pauperibus tribuit. ita q̄ postmodū i purificatōe nō habuit vnde vnū agnum emere posset. De ipius liberalitate ad paupes dr in ꝑdicto libro de infantia saluatoris. De esca quā de manu angeli virgo accipiebat ipa reficiebat. q̄ ꝓo a pontificibꝫ accipiebat: paupibus erogabat ¶ Quarto pfuit exēplo. qz ei⁹ vita omnibus fuit exemplū sanctitatꝫ ⁊ religiōis. Vñ Ambro. vbi. s. ait. Sit nob tāq̄ in imagie descripta vita Marie. de q̄ velut ex speculo reluget spēs castitatꝫ ⁊ forma ꝓtutꝫ. Ponamus exēpla viuēdi: vbi tāq̄ i exēplari magisteria sunt expssa. ꝑbitatꝫ. q̄ qđ corrigere. qđ effugere: ⁊ q̄d tenere debeamus ostendūt. Et infra. Prodire de domo nescia nisi cuꝫ ad ecclesiam ꝓuenirēt. ⁊ ipsum cū parentibꝫ ꝓpinquis: domestico operosa silētio fortē supata comitatu. nullo tñ meliore sui custode: q̄z seipsa que in accessu aspectuq̄ venerabili: nō tā vestigiū pedis tolleret q̄z gdū ꝓtutꝫ attolleret. In eodē etiā libro de infantia saluatoris dicit. In vigilijs inueniebat ꝑo. In sapiētia legis eruditior. In puritate purior. In humilitate pfundior. In carminibꝫ David pstantior. In charitate gratiosior. ⁊i oī ꝓtute pfectior. Quia igit̄ bt̄a ꝝgo vt dictuꝫ est suis primū illumiauit exēplis. Jō de ipsa dici pōt illud Eccl. xxvj. Sicut sol oriēs mūdo in altissimis dei: sic mulierꝫ bone spēs in ornamētū dom⁹ ei⁹. lucerna splendēs sup candelabꝝ sctm̄ dē. p solē aūt in predicta auctoritate intelligit xps. p mundū ꝓo bt̄a ꝝgo Maria q̄ illuminata a deo illuminat totam eccl'iam militantē. Quare aūt bt̄a ꝝgo dicatur mūd⁹ oñdit Lyran⁹ in q̄dā ꝑmōe dicēs. Lego ⁊ intelligo q̄ Maria ꝝgo est quidaꝫ mūd⁹ intelligibil' ⁊ admirabil': cui⁹ terra est soliditas humilitatis. Cuius mare latitudo charitatis. Cui⁹ celū altitudo ꝓuersatōis ⁊ ꝓtemplatōis. Cui⁹ sol splendor intelligentie. Cui⁹ luna decor mūdicie. Cui⁹ lucifer fulgur sanctitatꝫ. Cui⁹ arcturꝰ grā septiformis Cui⁹ sydera aliaꝝ ꝓtutū ornamēta pulcerrima. Ex q̄bꝫ oībꝫ patꝫ ꝓtutē iusticie fuisse ex-

cellētissime in btā ỹgine. Et ꝑmo si accipiat iusticia large p oī ỹtute t oi bono ope: sic accipit phs. j. Pol. t. v. eth. vt etiā dic Richoster iij. dil. xxiij. t beatus Tho. ij. q. lvij. a. j. q. cxj. Dico q ỹgo btissima eam in summo habuit q̄ pfectissime obtinuit le virtutus ois pceptū. Deut. xxiij. q̄ dr. habeas iusticia i summo cor a dño deo tuo q̄ etiam cū filio suo dice habuit fortillud Mat. xiij. t Luc. iij. Decet nos implere omnē iusticiā. Si ꝙ loq̄mur de iusticia stricte sumpta q̄ i le ꝓtinet tria. s. honeste viuere. alterꝫ nō ledere. t sua cuiq; tribuere. De q̄b hr̄ in. l. iusticia. §. j. ff. de iust. t iur. t in. §. iurꝫ ꝓcepta. instit. eo. Dico q cuꝫ hec sit excellētissima oīm ỹtutū moralū. vt declarat beat⁹ Tho. ij. q. lviij. ar. vl. Un dicit phs in. v. ethi. Preclarissima oīm ỹtutū virtus est iusticia. t neq; hesperus neq; lucifer: ita admirabil. t impator i aur. vt omes obediant ei. in pn. col. v. inq̄t. vnā q̄dē esse oīm pfectissimā ỹtutē iusticiā arbitramur. t Tullius in. j. de offi. ait. iusticie splēdor ē maximus er q̄ ỹmi viri noīant. t. ij. eiusdē opis ire rū dic. Justicia est vna oīm dña regina q; ỹtutū. Profecto nefas essꝫ credere hāc i mre dei clemiā ỹtutē defuisse q̄ fuit armariū oīm ỹtutum. Cū solo eteni scelerato nō pt iusticia habere cōmercīū. c. fortus. in fi. de p. sig. Scies igit brissima ỹgo dictū ee ꝓpphaꝫ ps. xxxij Oculi dñi sup iustos: t aures ei⁹ i pces eoꝝ t ps. xcj. Just⁹ vt palma florebit. t sic cedr⁹ libani multiplicabit. t ps. cxj. In memoria eterna erit just⁹: ab auditōe mala ñ timebit. t ps. cxvij. Vox exultatōis t salutꝫ i tabernaculis iustoꝝ. t Sap. iij. Justoꝝ aie in manu dei sunt: t nō tāget illos tormētū mortꝫ. t. iij eiusdē li. c. Just⁹ si morte pōccupat⁹ fuerit: in refrigerio erit. t Prou. x. Bñdictio dñi sup caput iusti. Dñs em diligit iustos. ps. cxlv. t sacrificiū iusti acceptū est: t memoriā eius nō oblīuiscet dñs. Eccī. xvj. Scies q̄q; spū duio filiū suū dicuꝫ Mat. xiij. Fulgebūt iusti sic sol i regno p̄ris mei. t Matth. xxv. Jbūt iusti i vitā eternā. Jrē scies q̄ just⁹ ē dnō: t iusticiā dilexit. ps. vij. t q̄ iusti i ppetuū vinet: t apd dñm ē merces eoꝝ Sap. v. Jo ipa q̄ debebat sup oēs puras creaturas apd dñm mercedē hr̄e voluit iusticie ỹtutē super oēs possidere.

¶ Pars scda h⁹ ꝑmōis de ỹtute fortitudis btē ỹginis.

Data ỹgo i ꝓbis themat⁹ nr̄i inquit Mea est fortitudo. Sup oēs em puras creaturas ỹtutē habuit fortitudinis. Un Salomon admirās ei⁹ fortitudinē Prou. vlti. inq̄t. Mulierē fortē q̄s inuenietꝫ Ubi Beda dicit. Ne Salomon h̄ q̄ fisse putet dēspirādo: subdit pphetādo. Procul t de vltimis finibꝫ pciū ei⁹. h̄ est nō mitimū: nō mediocre: nō dmiq; de terra: nec etiaꝫ de celo terris. primo est pciū fortꝫ mulierꝫ h⁹ sed a summo celo egressio ei⁹. Fortitudo aūt eius in trib⁹ apparet. s. virilit aggrediendo ardua. t hec dr ỹtus magnanimitatꝫ t ꝑstāter sustinēdo aduersa. t hec est ỹtus patiētie. t pseueranter agēdo fortia. t ista est ỹtus pseuerātie. ¶ Primā g̃ spēm fortitudinis. s. magnanimitatē habuit btā ỹgo q̄ q̄nq; ardua aggressa est t audacter pegit. leiebat em scriptū esse. x. eney. Audaces fortuna iuuat timidosq; repellit. t. x. metham. Audētes deus ipe iuuat. Un nulla ꝙietate ab inceptis destitit. Jnq̄t em Gualter⁹ in alexādreide li. v Nulla rei nouitas puertere fortia dꝫ Pectora. Primū arduū fuit q̄n ỹginitatē deuouit. tūc em naturā suā vicit t se nature angelice sociauit. Jo dr Prouer. vl. Accinxit fortitudine lumbos suos. Tūc em lūbos fortitudine accinxit: q̄n pperuā ỹginitatē seruauit. Jbidē q̄ꝫ dr. Fortitudo t decor indumētum ei⁹. t itez. Manū suā misit ad fortia. Tūc em manū suā ad fortia misit: q̄n ad fuandā ỹginitatē fortit se accinxit. Scōm arduum fuit. q. p suā ỹgitatē t hūilitatē dum de celo ad terrā trahit. nō Ecci. xxvj. dr de illa. Mulier fortꝫ oblectat virū suū. Intātū enim ista mulier fortꝫ deū oblectauit sua ỹginitate et hūilitate q̄ suo odore mirifico eū de celo descēdere fecit. atq; illū in suo vētre iclusit. Jo sibi ꝙuenire pōt illud q̄d Beñ. xxxj. dr. Si ꝙ deū fortꝫ fuisti: q̄to magꝫ ꝙ hoies ꝙualebis? Si em intantū fuit fortis q̄ potuit trahere deū in suū vtez. manifestū est q̄ etiā nos poterit trahere in celū. ¶ Tertiuꝫ arduū fuit q̄ martyrium spūale viriliter sustinuit. Cū em vltimū terribiliū in hac vita sit dolor mortꝫ iij. ethi. t. l. vltimum. ff. de penis. q̄nto natura nobilior est: tāto mors est dolorosior t terribilior. Ex q̄ sequit q̄ spūs q̄ est ipproportionabilit melior corpe: p mortē spūalē passionis i proportionabili affligit dolore sup omnē dolorē mortis corpal. Cū g̃ beatissima ỹgo audacter martyriū aie ppessa sit. sic pdictū fuerat Lu. ij. Et tuā ipi⁹ aiam pertransibit gladi⁹: sequit q̄ mirabilit fortis fuit. ¶ Quartū arduū fuit: q̄ oīm sanctoꝝ merita acquisiuit. Omes em virtutes t gras t merita oīa que alij sancti habuerunt particulariter: ipa acq̄

Maria fortitudinez hūit

Maria magnanima

Omnia merita acq̃siuit

sunt ⁊ habuit vniuersalit̃. Jn̄ illō ꝓuer. vlti. Multe filie congregauerūt ⁊c. De hac fortitudine ei⁹ ꝑ dicit illō ꝓuō. x. Egestatē opata est man⁹ remissa. Manus aūt fortiū diuitias parat. Man⁹ remissa fuit manus Eue: q̃ se ⁊ nos oīb⁹ meritis spoliauit: sed man⁹ fort̃ fuit man⁹ ihū. q̃ oēs spūales diuitias congregauit. Jo ipa inq̃t Eccl. xxiiij. Jn plenitudine sctōr detentio mea. vbi Ber. dic̃. Vere i plenitudine sctōr est detētio sua. cui nō defuit fides pr̃iarchar̄: nec spes ꝓphar̄: nec zel⁹ aplor̄: nec ꝑstātia martyr̄: nec lo/ brieras confessor̄: nec mūdicia virginū: nec puri tas angelor̄. ¶ Quintū arduū fuit ꝙ ꝑcium toti⁹ mūdi ipa sola inuenit. Un̄ postq̃ Sa/ lomon dixit. Mulierē fortē q̃s inueniet? subdit. Procul ⁊ de vltimis finib⁹ ꝑciū eius. i. ō ꝓiunctione dei ⁊ hois q̃ sunt duo vltimi fines Un̄ Sap. viij. dr. Attingit a fine vsq̃ ad fi nem fortit̃. Jstud ꝑciū fuit a iudeis p ignem passionis examinatū. iux̄ illud ps̄. Igne me examinasti ⁊c. i. examinare p mūsisti. ⁊ tn̄ nullā culpā inuenerūt. vñ sequit̃. Et nō est inuen ta in me iniq̃tas. Deinde ꝑciū numerauerūt. Un̄ ps̄. xxj. idē ps̄. ait. Dinumerauerūt oīa ossa mea. ⁊ tn̄ ibi nullā diminutōz inuenerūt: q̃z vniuersalit̃ oīa ossa ei⁹ fuerūt igne passio/ nis adusta. vñ p ps̄ ape ait. Oia ossa mea si/ cut cremiū aruerūt. Postremo i statera cru/ cis ipm ꝑciū ponderauerūt. Un̄ cantatur in hymno crucis. Statera facta corpis ⁊c. Sz inuenerūt q̃ nulla cōmisit peccā ⁊ tn̄ grauissi ma fuit pena. Un̄ Job i ꝑsona xp̄i ꝙrit̃ di cens. vj. c. Utinā appenderēt peccā mea ⁊ ca lamitas quā patior i statera. q̃ arena maris hec gravior apperet. Nec ibi. Et loq̃t̃ more iu/ ris cuil'in q̃ aliq̃n aliq̃d dr: min⁹ vl' ampli⁹ respectu ei⁹ cui nihil ē. l. min⁹. ⁊. l. ꝑbū ampli us. ff. de ꝓ. sig. Et q̃uis illō ꝑciū sic fuerit ex/ aminatū: numeratū ⁊ ponderatū. ēn nihilo: min⁹ a iudeis fuit reprobatū. Un̄ p ps̄. ipe dns inq̃t. Precium meū cogitauerūt repellere ⁊c. ¶ Sc̄do ei⁹ fortitudo fuit ꝑstāter sustinē do adūsa. ⁊ in h̄ cōmēdat̃ ꝓtus patiēcie eius Quā ꝓtutē diffinit Albert⁹ sup. Missus ē. c. lxxxix. di. Patiēcia ē bon⁹ habit⁹ aie: oīes aduersitates eq̄nimit̃ portās. ⁊ subdit idem doctor. Patiēcia btissime ihū fuit inuincibil' ⁊ ab oi malo culpe ipassibil'. q̃ ipsi⁹ patientia fuit oīm alior̄ patiēcia maior ip̄roportiona/ biliter. habuit q̃z ꝓtutē ꝑstātie quā ꝑdictus doctor diffinit in. c. seq̄nti di. Cōstātia ē sta/ bilitas i ꝓposito nō vacillās. ⁊ subdit. Oīm alior̄ stabilitas fuit i aliquo mobil'. Sz brē ihū fuit stabilitas oīno immobilis. q̃ ei⁹ ꝑstantia aliq̃ ꝑstātie est imꝓportionabil'. De ꝑstantia ꝙ ⁊ stabilitate brē ihū patuit tpe passionis xp̄i. vbi apl's xp̄m reliq̃t ⁊ fidē pdiderūt Jpa aūt immobil' in oīm ad uersitate steterit: ⁊ fidem inconcussam seruauit. Un̄ in ꝑsona xp̄i dr Job. xix. Pelli mee con sumptis carnib⁹ adhesit os meū: ⁊ derelicta sunt tm̄mō labia circa dentes meos. Per os em̄ significat̃ xp̄s: q̃ intantū fuit fortis q̃ po/ tius potuit frangi p mortē q̃z inclinari per ti morē. Jstud os habuit dentes: carnes ⁊ pelle. Dentes em̄ fuerūt apli: q̃ doctrinā xp̄i rumi nabāt ⁊ populo ꝓpinabāt. iux̄ illud Can. vij. Dignū dilecto meo ad potandū: labia q̃z ei dentib⁹ illius ad ruminandū. Carnes fuer̄t sancte mulieres: que erāt molles et fragiles. Pellis ei⁹ fuit ihū Maria q̃ ipm os carne vestiuit: ⁊ q̃ multis tribulationib⁹ exposita fuit. Dic̃ g̃ xp̄s. Pelli mee ꝙsumpt̃ carnib⁹ ⁊c. Nā circa dentes. i. aplos nō remāserūt ni si labia. i. amoris ihba. q̃ em̄ ipm mortuū ad/ huc diligebāt: liberter loquebant̃ de ipsoſiant patz Luc. xxiiij. in duob⁹ discipulis eūnib⁹ i emaus. q̃ de ipo ibāt loquēdo. Et sicut dicit Grego. in omel'. pascali. Amabant ⁊ dubita bant. Carnes ihu. i. ipe mulieres fuerūt ꝑsu/ pte. i. extincte a fide. Os ihu solūmō adhesit pelli: ⁊ pellis ossi. q̃: xp̄s adhesit mri: ⁊ mri fi/ lio. Un̄ Can. j. ipa inq̃t. Dilect⁹ me⁹ mihi ⁊ ego illi. Xp̄s g̃ adhesit mri ipam de cruce co/ gnoscēdo: ⁊ ea discipulo cōmēdando. Mat ihu adhesit filio ipm amādo: illūq̃ i cruce as/ sociādo. ac ei⁹ fidē illibatā fuādo. ⁊ p ei⁹ amo re morī desirādo. ¶ Tertio eius fortitudo fuit pseuerāter agēdo fortia. Un̄ ipa habuit ꝓtutē magnificētie. quā diffinit Albert⁹ vbi sup. c. lxxxvj. di. Magnificētia ē rex bene ge stax felix ꝙsummatio. ⁊ sbdit ibidē. Cōsum matio rex bū gestax ꝑ beatā ꝓginē excellit ꝑ proportionabilit̃ oīs pure create ꝙsumatioz g̃ in actu magnificētie excellit oēm viatorez. Habuit q̃z brā ihu ꝓtutē fiducie q̃ est spes fortitudis. quā diffinit idē doctor. c. sequenti dicēs. Fiducia ē certa spes pducēdi ad finez rē q̃ cepta ē. ⁊ sbdit. Sz territudo spei brē ihu ginis fuit absoluta ⁊ infallibil'. Omniū aūt alioz fiducia ꝙditional' ē vl' fallibil'. Sz infal/ libile excellit fallibile ip̄roportionabiliter in q̃ntū tale. g̃ sic fiducia brē ihu excellit fidu/ ciā oīm viatorz. Nec ille. Habuit etiā virtu tem securitatis q̃ ē alia spes fortitudis. Quaz diffinit pdict⁹ doctor vbi s. c. lxxxviij. dicens Securitas ē habit⁹ ꝑm quē supueniētes iō/

1 Patiēs fuit

M Pelleu ratacap bat

moditates formidant. qn qđ inceptū est ad finē pducat. ꝛ ibdit. Securitas btē ꝟginis fuit sine timore supatōis. ḡ ercellit securitatē oīs viatoris. Itē ipa brissima ꝟgo fuit oīm viatoꝝ fortissima: q fuauit illō Ozacē i sermōne. Uimite fortes Fortia dūris opponite paratus reb. ꝛ illō Juuenal'li. iūj. Fortem posce animū mortis terroꝛe carentē. Et illud Lathonis moral'. Reb i adūsis aīm sbmittere noli. Et illō Matthei poete i lib. Thobie. c. xx. Lubrica fortune non te pmat alea vitas Maioꝛ i adūsis pspꝛitate minoꝛ. Et illud Henri. samariēs. li. ij. Cōtra fortunaz sis ꝑstās. sis patiēs. sis Ferreus. aduersis te neq; frāgat hyems. Uñ ipa cū vꝺeret fugere in egyptū ppꝛ Herodis metuz dicebat illō Prosperi li. epigraꝫ. Nō metuo exiliū. mūdus dom⁹ oib vna ē. Ut ei inq̄t Ouiꝺ. i. j. ꝛ fast'. Oē solū fortī pꝛia est vt piscib eq̄ꝛ Ut volucri vacuo q̄cq̄d i oꝛbe ptz. Sciebat nāq; btā ꝟgo verā eē illā Lu. xiaz li. vij. ꝺi. fortissim⁹ ille ē Qui pmpt⁹ metuenda pati si comin⁹ instēt. Et ꝺifferre pt. Et illā Marci alis poete ꝺi. Sub q̄cūq; onere strepitusq; oi ve labore. Rectū stare lica gl'ia ñ modica est. ꝛ illā Prospi i li. epigra. epigraꝫ. xxv. Reꝛoꝛ ē adūsa pati ꝛ tolerare modeste. Nec q̄ rula i quēq; voce mouere deū Et epigra. xlix Nāq; bonos nō blāda inflant nec alpa frangūt. Et illā Bernī. i li. ꝺe ꝑbatōe vicioꝝ. c. vj. Nō turbāt adūsa pios: nec pspꝛa tollūt Et illā Gualteri poete li. vj. Est aī fortē stantē ꝛenere mortē. Degeneres aī pectusq; igbile. summū. Credūt eē bonū ꝺiuturna viuere vita. Et iō i oib adūsitatib fortissima atq; patiētissima fuit. vñ ꝑficata fuit i ipa illa Bernī. sma. i li. ꝺe ꝑbatōe vicioꝝ. c. iij. ꝺi. Nullū⁹ adūsi patiens terroꝛe moueꝛ. Et sua vir patiēs vota videbit ouās. ¶ Habuit q̄z ꝟgo pseuerātieq̄ duplr ꝺiꝛz pdictū doctorem vbi s. c. rq̄. Uno mō ꝓpositū pseuerāꝺi vsq; i finē. Alio mō act⁹ pseuerāꝺi. et subdit ide Albert⁹. Uolūtas btē ꝟgis ad pseuerandū fuit inflexibil' ꝛ act⁹ icessabil'. sz oīm aliorū volūtas ē flexibilis ꝛ act⁹ cessabil'. ḡ huiꝰ pseuerātia alioꝝ pseuerātiō ē ꝓportionabilis. De pseuerātia āt btē ꝟgis hꝫ Actuū. j. vbi ꝺi. Ascēderūt vbi manebāt Petr⁹ ꝛ Johānes Jacob⁹ ꝛ Andreas ꝛc. sequit. Hi oēs erāt pseuerātes vnanimit' i oꝛōe cū mlieribꝫ ꝛ Maria mr̄e Jhu ꝛ frib⁹ ei⁹. Et q̄ꝫ ꝟbis habēt q̄ ad hñdā pseuerētiā sit q̄ttuoꝝ necessaria. Primū ē sctoꝝ viroꝝ societas. Uñ ꝺi. q ibi erāt Petr⁹ ꝛ Johes ꝛc. ꝛ iō inq̄t Seneca ad Lucillū. Cū his ꝛuersare q̄ te meliorē facturi sunt. ꝛ in. iij. li. ꝺe ira itez ait Sumūtur a ꝓfectōib⁹ mores. ꝛ i. ℌ cogitādū. in attenꝺe monā. ꝺi. Senioꝝ ꝛuersatōne fiet ut uetustis educatio pfecta. ꝛ Amb. i. ij. ꝺe offic. c. xx. ꝺic. Plurimū pdest vnicuiq; bonis iūgi. Aliter em̄ ppha ps. xvij. Sctū bono bonus eris ꝛc. ꝛ iō inq̄t Autoꝛ astrolabij. Infames fugiat tua ꝛuersatio sp. ꝛ socio gaude te meliorem frui. Ad pdicta etiā adduci pt illō qđ inq̄t Ouiꝺ. i. ij. ꝺe reme. amo. ꝺi. In loca non nūq; siccis arēria glebis. De p̄ꝓcurrēti flumine manat aq̄. Tepidis ḡ ꝛ ꝛenotōe aridis marie necessaria est bonoꝝ societas q̄ꝫ exemplo incitent ad bonū. ꝛ iō inq̄t Jacob⁹ beneuētan⁹ sui li. c. xxxvij. Srat male sol⁹ hō sol⁹ male vadit ꝛ ipe. Qui vivit solus moꝛs sibi iūcta manet. Uñ i vulgari ꝓuerbio ꝺi. Solo p via andare he folia. Multū etiā vt ē. patuit ē vtilis iuuenib societas senū. ꝺ q̄ autoꝛ libri q̄ ꝺi facet⁹. c. iij. inq̄t. Doctioꝝ efficit⁹ senioꝝ associat⁹. ꝛ ꝓpꝛ pdicta ꝺicit sapiens Ecci. xxxvij. Cū viro sctō assiduꝰ eris. Deh⁹ etiā ꝺi. Proū. xxvij. Ferrū ferro acuit⁹. ꝛ hō ex acuit faciē amici sui Tūc aūt ferrū ferro acuitur q̄n vn⁹ ab alio ad bonū faciēꝺū acutioꝝ reddit⁹. Tūc hō faciē amici sui exacuit q̄n ipꝰ in ꝺei amoꝛe feruētē facē. Jō Ecci. iij. ꝺicitur Meli⁹ ē duos esse sil' q̄z vnū. hñt ei emolimētū societatis sue. Sciēm est oꝛōnū assiduitatiō ꝺi. q erāt pseuerātes i oꝛōe. Oꝛōnū em̄ assiduitas ipetrat oīa: sic hꝫ Lu. xj. ꝺe illo q̄ sua assiduitate ꝛ pꝛēꝺi ipoꝛtunitate tres panes obtinuit. Importunitate em̄ ac pseuerātia pretentū aliq̄n ꝓcedūt q̄ alis nō ꝓcederent. c. fi. vbi glo. ꝺe relp. li. vj. ꝛ l. j. C. ꝺe pet. bo. sbla. Et alibi ꝺi. q nō suffic̄ incepisse nisi pseuerēt. l. papinian⁹. ℌ. meminisse. ff. ꝺe inoff. te. Tres aūt panes significāt refectōꝝ triū potētiarū. Nā ꝟtute oꝛōis memoꝛia reficit⁹ ꝓtinua ꝺei recoꝛꝺatōe. Intelligētia ꝓo fide ꝛ ꝺei cognitione. Uolūtas autem ꝺei amoꝛe ꝛ charitate Tertiū ē coꝛdis vnanimitas. vñ ꝺi. q erāt pseuerātes vnanimit'. Tunc aūt hō hꝫ coꝛdis vnanimitatē q̄n ē vnit⁹ cū prio: amoꝛeꝫ fraternitatis hñdo. Uñ ad Heb. iij. ait aplus. Charitas fraternitatis maneat i vob. Itē q̄n ē vnit⁹ cū ꝺeo ipm p ꝺesideria q̄ꝛēdo ꝛ ipo q̄escēdo. sic faciebat Dauid q̄ ps. iij. inq̄t. In pace i idipm ꝺormiā ꝛ requiescā. Itē q̄n ē vnit⁹ cū seipo: vnū solūmō appetēdo. s. vltimū finē ꝛ ne pꝛie felicitatē. sic faciebat Dauid. q̄ ps. xxvj. ait. Unā petij a ꝺño hāc requirā vt inhabitē i ꝺomo ꝺñi omnib⁹ ꝺieb⁹ vite meq;

finē pleuerātie

Ad pleuerantiā requruntur

Quartū est mris familiaritas. iō subdit: cū Maria mre Jesu. Qui em se illi familiare exhibēt p spūalē remotōz: ā truoz bona ab ipa recipiūt. Prio á cōicat eis diuia būficia. vñ Sap. viij. inqt Salomō. pposui hāc ducez mihi ad iuuādū: sciēs qm cōicabit mihi de bonis suis. Scō dat eis ꝙsolatōz ꝫ adūsa. vñ sbdit. Et erit allocutō cogitatiōis z tediꝫ mei. Tertio dat leticiā z gaudiū sbleuando spem ad supna. iō ibidē sbdit. introꝫ in domuz meā ꝙ delectā cū illa. nō ei hz amaritudinē conuersatio illi⁹ sz leticiā z gaudiū. Quarto p̄uenit nra desideria. iō dr Eccl. xv. obuiabit illi q̄si mr honorificata.

¶ Pars tertia huⁱ⁹ ꝼmōis de tpantia beate virginis.

Scit q̄z ꝼgo bñdicta in ꝼbis ppositis in themate nro: meū est ꝙ silliū. s. tpate z modeste viuēdi. hāc em tpantie ꝼrutem habuit beata ꝼgo excellēter sup omnes hoies. vt ait Albertus vbi s. c. xcij. Temperantiā aūt diffinit idē doctor ꝼm pōos dicens. Tēperātia ē ꝫ illicitos animi impetus firma z discreta dñatio. z fuit diffinitio tullij in. ij. retho. Aliā aūt diffinitōz ponit glosa sup illud Marc. viij. Erāt q̄ māducauerant q̄si q̄tuor milia hoim di. Tpantia ē refrenatio cupiditatiꝫ ab his q̄ tpalit delectant. Hui⁹ āt ꝼrutiꝫ ꝓma ē spēs castitas: q̄ excellētissimo mō fuit in btā ꝼgie. Nā in oibz alijs viatoribz castitas ē cū casu. vel min⁹ ꝑ pmū motū venialē. i ipa āt fuit sine casu vllo etiam inpetm venialē vl aliquē iordinatū motū. ex q̄ ei⁹ castitas fuit ip proportionabil. Jtē fuit excellētior castitate angloz q̄nqz gdibz. Prio em est multiplicior. Angli em hnt castitatem tm in spū. ꝼgo aūt in carne z spū. Scō ē nobilior. q: illa naturalis: ista gratuita. Tertio est utilior: q: illa ē ex statu merendi ista meritoria. Quarto ē gl'iosior: q: illa sine victoria. hec cū victoria. Quinto ē laudabilior: q: illa ē necessaria: btē aūt ꝼgis volūtaria. Hec Albert⁹ vbi s. c. xcij. Scō a tpantie spēs est sobrietas z abstinētia q̄ multiplicit fuit in btā ꝼgine. ¶ Est āt q̄druplex spēs abstinētie. Prima ē abstinere ab oibz nociuis. de q̄. j. ad Corinth. ix. dr. Quis q̄ in agone ꝙtēdit ab oībz se abstinet. Ista nocina sūt vicia z pcta a q̄bus sp est abstinēdū. Vñ Eccl. iij. dr. Lor sapiēt̄is z intelligibile abstinet se a pcīs. Scōa ē abstinere q̄nqz a licitis. q: sic dr. j. ad Lor. vi. oia mihi licēt sz nō oia expediūt. oia mihi licent: sz nō oia edificāt. Fac ad hoc lex sp. ff. de ritu nup. vbi dr. Semp in dubijs ibz nō soluz q̄d liceat ꝙsiderādū ē: sz q̄d honestū sit. Facit etiā. c. ꝙsuetudo. j. di. z. c. facte sūt. Hō. ꝓterea cū. c. seqn. xiij. di. De hac āt specie abstinētie Quid. i eplis ait. Est ꝼrus placitis abstinuisse bonis. Tertia est abstinētia a supfluis: sic a supfluitate curaꝝ z diuitiaꝝ. qua abstinēti am pctōres nō hnt. Vñ Eccl. xj. dr. Pctōri dedit deꝰ afflictōz z curā supflua vt addat et congreget z tradat ei q̄ placuit deo. Hec autez abstinētia a supfluis commendat in iure a q̄ dā supfluitas cuitat. Hō. sane in phemio serui z in. l. j. Hō. nulla itaqz. C. de vete. iu. enu. z. Hō. q̄ busdā. in. j. cōsti. co. z. l. obseruandū. ff. de off. p si. z. l. fi. C. de rena. Quarta est abstinere a su perfluo cibo z potu. de q̄ Eccl. xj. dr. Logitaui in cor de meo abstrahere a vino carnē meā. Talē abstinētiā hēbat Daniel. q̄ inqt sui lib. c. x. Panē delicias nō comedi. Caro z vinū nō introierūt in os meuz. Ista āt q̄druplex abstinētia inuenit fuisse i btā ꝼgie. ꝓmo ei abstinuit a nociuis. s. pcīs. z ab oi spē mali. ꝼ/uans illud ad Thes. v. Ab oi spē mali abstinete vos. Scō abstinuit a licitis. licituz em erat mrimoniū ꝙhere z ꝙsumare. sz ipa ab isto licito abstinuit z ppetuā ꝼgitatē deo vouit. Vñ dixit anglo Lu. j. Quō fiet istd q̄m virū nō cognosco. i. me nō cogniturā ꝓpono. ꝙsensit aūt i mrimoniū q̄tū ad ꝙiugalē habitatiōz simpl'r. q̄tū ꝙ ad copulā carnalez nō ꝙsensit nisi sb ꝺitōe: videlicz si deo aliter placeret q̄z ipa ꝓposuerat. Vñ Hugo ꝺ sancto vict. i li. de sacris inqt. Suscepit ꝼgo ꝙiugiū sz ñ murauit ꝼgitatē. ꝓpositū. hoc cū ꝺe fides z pietas ꝙfitet q̄ ei⁹ ꝓfessiōz nullatenus minuit ꝙiugal' ꝙsensus sic ipi⁹ castitatē non violauit ꝙcept⁹. nec integritatē abstulit pars.

¶ Tertio abstinuit a supfluis q̄z nec supflua habuit: sic paruit. vt s. dictū ē i puritatiōe vbi agnū emere ñ potuit. nec supflua dixit. q̄ nō est locuta nisi ꝼba q̄ spectarēt ad dei honorē vl primi vtilitatē vl ad sui hūilitatē. ossiū onē. Nec etiā supflua sed utilia z necessaria cogitauit. Vñ dr Lu. j. Logitabat q̄lis eet ista salutatio. nec supflua ꝙcupiuit sz mr vnū necessariū. s. adherere deo z eo frui. de q̄ dicit Lu. x. Porro vnū ē necessariū: Maria optimā ptē elegit q̄ ñ auferet ab ea. Quarto abstinuit a necessarijs. s. cibo z potu z aliis necessitatibz corpis. Vñ Amb. vbi s. inqt. Quid exeq̄r cibo parsimoniā. officioz redūdantiā altez vltra naturā supfluisse. alterū ipsi penenature defuisse. illic nulla iterminata rpa ꝼ cōgeminat⁹ ieiunio dies. Et si q̄s succedisset refi ciendi volūtas cibo plenioz obui⁹ q̄ mozem

P Speciel abstinentie

Q

R

arcēret nō delicias mīstraret. Mirare nō pul
cupidinē q̄z necessitatē fuit. ⁊ tñ cū q̄escerē
corp⁹ vigilabat animꝰ q̄ frequēt̄ somnis aut
lecta repetit aut somno interrupto cōtinuat:
aut disposita gerit: aut gerēda pnūciat. Hec
Sobrie tas ꝟgis ille. Dic aūt Albertꝰ vbi s. c. xcliij. q̄ sobrie
tas ⁊ abstinēcia i viatoribꝫ pt esse cū errore ⁊
fragilitate cadēdi saltē i pmū motuꝫ gule.
Nō sic aūt fuit sobrietas bte ꝟgis. q̄ excellēti
ore sobrietate oīm aliorꝫ viatorū. Preterea
abstinēt plerīq; aut p debito satisfactionis p
peccō pterito: aut p delectiōe pene debite in pri
mi. aut p cautela euasionis p futuro peccō. Iꝫ i
bta ꝟgine nō fuit abstinēcia p debito satisfa
ctionis nec p peccō pterito: Iꝫ p merito super
erogatiōis: nec p cautela puisiōis: Iꝫ p exem
plo edificatiōis. nec p delectiōe pene: Iꝫ p meri
to glie. q̄ fuit nobiliꝰ abstinēcia cui⁹libet vi
atoris. Hec Albertꝰ vbi s. ¶ Tertia spēs tē
perātie ē modestia. cui⁹ pres enumerat Archi
diaconꝰ i. c. j. i pn. sup ꝟbo modestos. de sta
tu regu. li. vj. Que ꝟo pncipaliꝫ ꝟsistit i tri
bus. s. i dictꝫ ⁊ i factꝫ ac in cultu vestiū. Prio
igit dico sm Alber. vbi s. c. xcv. q̄ bta virgo
habuit modestiā i summo i dictꝫ suis. Et ar
guit sic. Nemo vnq̄z linguā domare potuit
Jac. iij. q̄d itelligit cōiter d viatoribꝫ Iꝫ bti ssi
ma ꝟgo linguā i summo domauit: q̄ nunq̄z
in lingua lapsa fuit. q̄ modestia beatissime ꝟ
ginis i dictꝫ oēm creaturā excellit. Hec ille.
Verba Marie ¶ Est q̄ sciendū q̄ ꝟba bte ꝟgis habuerunt
q̄nq; laudabiles ꝓditōes. Prio em nō fuer
plura Iꝫ multum pauca ⁊ breuia. Nō enim
tota serie euāgelij inuenit fuisse locuta nisi sep
ties: ⁊ tūc breuit. pmo locuta ē bis cū angelo
vt ptz Lu. j. dicēdo. Quō fiet istd. ⁊ Ecce
ancilla dñi. Bis q̄z locuta ē elizabeth. pmo
salutādo. postea i laudē dei. prūpēdo dicens
Magnificat aīa mea dñm. vt ptz i eodē. j.
Lu. c. Bis etiā locuta ē filio. semel i templo
dicēs. Fili q̄d fecisti nob sic. Lu. ij. ⁊ sel i nu
ptijs dicēs. vinū nō hnt. Joh. ij. Et sel locu
ta est mīstris dicēs. Quecūq; dixerit vob fa
cite. Joh. ij. sp̄ breuit ē locuta nisi q̄n i lau
dē dei pupit. Et ꝫ multū ē cōmēdāda. q̄ me
lius ē pauca idonee effundere q̄z multa inutili
bus hoies p grauari. l. tāta. §. Pīncipiū. C. de vet.
iu. enuc. loq̄citas ꝟo scripture ē odiosa. c. sit re
cor. xliij. di. ꝓpterea. i. l. fi. i fi. C. de dot. Iꝫ pro
mīl. notat doc. q̄ effundēs nimiū fmonē: in
cidit in periculū. Aduocatꝰ eriā ꝟbosus aduo
care phibet. sm glo. i. l. ex ea. ff. de his q̄ no. in
fa. ⁊ Bal. i. l. prime. ff. de his q̄ in testa. delen.
Modicitas aūt colloquij ⁊ breuitas placz
turi. q̄d ꝓbat p legē si q̄s obiecerit. dic. satiz
est vnū referre. C. ad le. cor. de fal. ⁊ p legē ita
vulnerat⁹. in fi. ff. ad le. aq. dic. immo solo cō
tentus ero. Exēplo igit mris dei breuit loq̄n
tis discāt mlieres raro loq̄ ⁊ nūq̄z in verbis
pfluere nisi forte i oratiōe ⁊ laude dei. Secūdo
ei⁹ ꝟba nō fuerūt leuit̄ plata Iꝫ multū pme
ditata. Unde Lu. ij. dicit Maria aūt ꝓtuabat
oīa ꝟba hec ꝓferēs i corde suo. vbi dic Beda
virginal' pudicicie iura custodiēs secreta xp̄i
q̄ nouerat nemini diuulgare volebat. Sed
ipa q̄n ille vellet ⁊ q̄ nō vellet hec diuulga
re reuerēter expectabat. Et ipa q̄dem secreta
tacuit ore: vigili tñ meditatōe scrutabat cor
de. Et Bern. in q̄dā smone inq̄t. Ue nob q̄
spm̄ habem⁹ i lingua ⁊ totū pferim⁹ ⁊ vndi
q̄z effluim⁹. Maria ꝓtuabat oīa q̄ audierat
in corde suo. Fuit em velox ad audiendū et
tarda ad ꝓferendū. Qui em inconsiderate lo
quit̄ dei lesionē punit̄. ar. l. famosi. ff. ad l. iu.
maie. ⁊ iō ponderāda sunt ꝟba añq̄z ꝓferāt̄.
l. platā. C. de sen. ⁊ interlo. om. iu. ⁊. l. labeo. §.
fi. ff. de supp. le. vñ dicit q̄ oportet pmo alias:
postea linguas fieri eruditas. §. illud ꝟo. in
phe. ff. Beda q̄z vbi s. ait. Imitemur frēs pi
am mīrem dñi quantē oīa ꝟba ⁊ acta saluato
ris nr̄i. hoc meditatōe diurna ⁊ nocturna i
portunas cogitationū nocēciū repellam⁹ in
cursus hoc creba cōsideratōe nos ⁊ primos
a fabul' supuacuis q̄z male dictꝫ detractionuꝫ
colloquijs castigare ⁊ ad diuie laudis freq̄n
tias accedere curem⁹. ¶ Tertio ei⁹ ꝟba nō fu
erūt ꝓsumptuosa: Iꝫ ipa i loq̄ndo fuit multū T
timida ⁊ verecūda. Unde inq̄t Bern. i q̄dam
smōe. Ei⁹ q̄dē smo certissim⁹ index fuit ige
nite mānsuetudinis ac verecūdie virginalis.
Alioꝫ verecūdiā suā reputās. vbi aūt a filio
audiuit: q̄d mihi ⁊ tibi ē mlier? tāq̄z mīris ⁊
hūilis corde: nihil illi rndit: Iꝫ mīstros face
re q̄ illis diceret admonuit. Et sbdit Bern.
ibidē. Toties Maria audiuit filiū turbis i
parabil' loq̄ntē. discipul' mysteria revelātez
vidit miracula facientē. vidit i cruce pendentē
expirātē. resurgētē ⁊ ascēdētē. ⁊ i his oibꝫ vor
verecūdissime ꝟgis ñ audit. hec ille ¶ Quar
to ei⁹ ꝟba nō fuerūt vacua Iꝫ multū fructuosa U
Noluit ei incidere i. l. fi. C. de reuo. dona. vbi
dic q̄ ianta sit ꝟba q̄ null⁹ seq̄t effect⁹. Sz ser
uauit illō q̄d notat i. l. si q̄n. i pn. ff. de le. pmo
Iꝫ q̄ singla ꝟba i iure. singulare debēt parere
effectū. vl q̄ nullū ꝟbū dz poni sine mysterio
Fructuositas aūt locutōis bte ꝟginis patet
Nā locuta ē cū angelo ⁊ ad ei⁹ ꝟba de⁹ factus
est homo. locuta est cum Elizabeth et tripu

dianit Johe baptista ī vtero clausus. Locuta ē cū filio i cēplo ⁊ dē⁹ factꝰ ē hoibꝫ ſbditꝰ. Locuta ē in nuptijs ⁊ mātifestauit suā gl'az xps Et ex aq̄ facto vino honorat⁹ ē ſpōsus. Quito ei⁹ ÿba ñ fuerūt rīpouida ſz ml'tū discreta. Nā ille q̄ loq̄t dz discrete puidere Quid cui vbi qñ ⁊ quō loquat. oia ei dēt fieri suo loco mō ⁊ tpe. ⁊ iuē qlitatē rei ⁊ psone. arg. c. fi. vbi glo. ex dē trāsac. fac rex. ī. l. aut facta. ī pn. ff. dē pēis. q̄ ponit sept cē ꝯsiderāda. ÿgo at discrete ꝯsiderauit qd loq̄rek: qz oia ÿba sua fuerūt vtilia ⁊ ad nram edificatōz prinētia. Cōsiderauit etiā cui loq̄rek qz nō cuilibz viro: ſz rei angl'o. in q̄ instruū k ml'ieres vitare viroz locutōes. Cōsiderauit insup vbi loq̄rek: qz nō fuit locuta ī foro ſz ī domo. in q̄ instruū k ml'ieres ne ī plateis loquāt: ſz ī domo a virſ instruant. Cōsiderauit etiā qñ loq̄rek. scz qñ fuit magꝫ oportunū. qz sic dz Ecci. xij Oi negocio tps ē oportunitas. fac oprie ter. in. c. nō dz. dē ꝯsan. ⁊ af. ¶ De ista discretōe loq̄ndi bē ÿgis inq̄t Bern. ī q̄dā ſmōe. Oia q̄ dē dño vl' a dño dicta vl' acta cogitarat: mē ÿgo diligēt ī corde retinebat: vt cū tps p̄dictā de vl' scriptēde icarnatois ei⁹ aduenirēt: suffi/cienē vnūsq̄ put eēnt gesta q̄rētibꝫ explicare posſz. Cōsiderauit etiā quō loq̄rek: qz nō clamoroſe ſz modeste ⁊ ſbmisse loq̄bat Nūq̄z ī clamoroſe locuta ē nisi ī filij sui passiōe Tūc em ſm Augu. fortit' eiulauit. Btā igit' ÿgo sua loq̄ndi modestia ī crepauit loq̄ntē ml'ierē dē q̄ dz Prou. vij. Garrula ⁊ vaga q̄erſ ī patiēs nō valēs ī domo ꝯsistere pedibꝫ suis. nūc foris: nūc ī plateis: nūc iuē angulos insidias.

¶ Scdaz q̄z modestia. s. ī factſ hūit excellentissime btā ÿgo. vt inq̄t Alber. vbi ꝫ. sic argu/ens. Ecci. vij. dz. Nō ē iust⁹ q̄ nō peccet. Et Prou. xxiiij. Septies ī die cadit iust⁹: qō intelligit' cōit' dē viatoribꝫ ⁊ dē casu veniali. dō q̄ etiā hīt. c. septies. dē pēn. di. iij. videt nāq̄ eē res supnaturalē q̄ ds viuat sine pctō. qō pbatur p. c. pēn'. eē dō pbē. ⁊ ī. ÿ. nūc at. xxv. di. sine pctō eternī null⁹ viuit. c. licz. xlv. di. Sz brissima ÿgo nūq̄z pccauit ⁊ nūq̄z cecidit. q̄ ī modestia facti omnē creaturā excellit. ¶ Tertio modestia ꝯsistit ī cultu vestiū. qō pbat per illud. j. ad Thim. ij. sil'r aūt ⁊ ml'ieres in hītu ornato cū verecūdia ⁊ modestia ornātes se ñ in torſ crinibꝫ vl' auro vl' margaritſ aut veste pciosa: ſz qō dcet ml'ieres p̄mittētes pietatē p̄ opa bona opa. Itē. j. Pe. j. q̄rū nō sit extrinſec⁹ capillatura aut circūdatio auri aut i dumēti vestimētoz cult⁹. vbi glo ait. sic crispat⁹ habit⁹. Hiero. ꝫz ī q̄dā epl'a dic. Mulieres serico ⁊ purpura ī dute xp̄m ī duere nō p̄sūt. Auro: margaritſ ⁊ monilibꝫ adornate: ornamēta cordis p diderūt. Itē sup illō Luce. xvj. Homo q̄dā erat diues ⁊ induebatur purpura ⁊ byſſo. inq̄t glo. si ī cultu p ciosaruz vestiū culpa nō esset: p̄mo dñi nō rā vigilanter exp̄meret q̄ diues purpura ⁊ byſſo idut⁹ apō inferos irremediabiliē torq̄rek. Ex ꝯb⁹ autoritatibꝫ īuit q̄ adhibēd⁹ ē mod⁹ cū cultu ⁊ habitu vestiū. Ex habitu em ⁊ vestitu iudicat modestia vl' incōtinētia ml'ierſ. l. Item apud latronē. ¶. si q̄s ÿgies. ff. dē iniuri. ⁊ ibi Bal. sūmādo dic. Talē te iudicabo ī q̄li habitu te repiero. q̄ at vitāda sit p̄opa vestiū ⁊ curiosus ornat⁹ corpis: hīt in. c. fucare. dē cōse. di. v. ¶ Querit octauo q̄ sit ista modestia vestiū i btissima ÿgie fuerit vtr dēscendēdo ad dēspectissimū hītū: vl' ꝯsiderādo mediocritatem. ⁊ q̄ p̄mo mō vestita fuerit: videt dicendū ſm q̄ dā p ſniaz Hiero. ī q̄dā epl'a dicēſ Finis ⁊ cilicij sūt arma pēnitētiū. Itē Ysa. dē tunica icōsutili opinat: q̄ dz incōsutilis sic ml'ier dz dēcorinis. nō q̄ sit sine forma sed qz habeat malā formā. Ita tunica icōsutilis dicta est nō q̄ fuerit sine sutura ſz qz habuerit rudes ⁊ ieptas suturas ⁊ dēsup ꝑtem per totū. ī. apperiata sic vestimēta pauper. Si igit' vestit⁹ dñi adeo fuit dēspectus ⁊ vilis ac aſperrim⁹. q̄ ⁊ ī mīe: q̄ ī oibꝫ imitarit illū fuit: debuit esse habit⁹ dēspectissim⁹. Q, aūt mediocritatē ī vestitu fuauerit p̄bat p beatum Hiero. ī q̄dā epl'a q̄ inq̄t. Ornat⁹ vestiuz vt sordes pari mō fugiēdi ff. qz nec affectate sordes nec exq̄site dēlicie laudē pariūt. dj. di. ÿ. j. Itē nihil tūtū placz dco q̄tū zel⁹ aiarū. vt inq̄t Gre. sup Ezech. ad zelū aūt ordinat' cōformitas. iuē illō. j. ad Thoz. j. Oibꝫ oia factus sum vt oēs lucrifacerē. Cōformitas at ē in mediocritate. Cum g̃btissima ÿgo fuerit maria zelatrix aiaz q̄ oēs marie lucrifacere voluit. seq̄t q̄ oibꝫ hoibꝫ q̄tū potuit ſm dcz se cōparauit. Et iō ī vestitu mediocritatem habuit. Itē ꝑt⁹ ī mediocritate ꝯsistit. ij. ethi. vbi etiā dic phs. In oibꝫ medietas ē laudāda. extrema aūt vitupabilia sē. Un Goffredus ī poetria inq̄t. ī oibꝫ vna ē ſt⁹ quare modum. Et Oraci⁹ i ſmōibꝫ dic. Est mod⁹ ī rebus sē certi dcniq̄z fines. Quos vltra citraq̄z neq̄t ꝯsistere rectū. ⁊ Sene. i li. tragediaruz ait. Quisq̄s mediū dēfugit iter stabili minq̄z tramite pgit. ⁊ iō inuiste dicunt q̄ sp via media dz eligi. vt no. ī. ÿ. ſz cū liceat⁹. insti. ex q̄bus cau. ma. nō li. ⁊ in. l. antiq̄. cū si. ff. si ps here. peta. Cū g̃btissima ÿgo omibꝫ ecem

Modestia in facturis

Modestia vestium

Fuit modesta in habitu

plū dnatū erriterit etiā i mediocritate hitus explū redit. ¶ Ad hāc qstiōz rndet Albert⁹ Triplex vitiū arcvj. Dicēs q̄ tripler ē hīt⁹. s. vanitatis mediocritatis. ꝛ hūilitatis. ꝑm⁹ ē reprobād⁹. s. vanitatis. scōs ꝙo hīt⁹. s. mediocritatis p̄tinet habitus ad modestiā tpantie ꝑm cōem statū ad quez rndēdū dicōs toti xpiani q̄ dēbēt hīe hīt⁹ mediocritatē. Terti⁹ ār hīt⁹. s. hūilitatis ē pfectoz. ꝛ hz illā sua extrema ꝛ sūm mediū. ꝑt ei cē parū hūilis vl nimis hūil'. Dicim⁹ ār q̄ hīt⁹ brūssime ꝙgis fuit hīe hūilitatis. sz mediate. i. mediocriē hūil'. Et i illo sensu loḡt Hiero. cum dic. q̄ ornat⁹ vestiū ꝛc. Idē ec credim⁹ de vestitu Colowe ni dñi ꝛ alioz scōz. ¶ Si ār qrat cui⁹ colōris mantie ēēt hīt⁹ brē ꝙgis. dico q̄ sz scīptura de hac ipsam mētioz nō faciat sic nec de hītu xpi: tñ credo q̄ vestimētū ei⁹ fuerit silē vestimēto xpi q̄d suis mātb⁹ fec b. ꝙgo. Ipa ei fec filio suo paulo tunicā icōsutilē q̄ sic cōpus crescebat: pariē crescebat ꝛ illi⁹ ꝓportōi sp̄ accreuiebat. quā vsq; ad crucē portauit. Et hec tunica fuit color⁹ colūbini: sic ē hīt⁹ fratez mlozq; quā q̄ dē tunicā brūs frat baptista de lenato cū esset vicari⁹ general⁹ ordis nri sel' pdicās ml'i: dixit sibi vidisse ei q̄dā castello i q̄ cū mag̃ solēnitate ꝛ reuerētia ac ml'z accēsis lumiaribus ondit. ꝛ iurauit pdictā tunicā ee color⁹ pdicti. Lū ḡ talē colorē elegerit xps p suo vestitu credēdū ē etiā tuā ꝙginē i b̄ filio suo voluisse cē ꝑformē. ¶ Sz qrit q̄lit brūssima ꝙgo alios viatores i ista mediocritate vestit⁹ potuit excellere. cū ō q̄cūq; pāno vestes habuerit. Alij de eodē pāno vl' sil' i portuerit vestiri Ad hō rndet Alber. vbi. s. ꝙ q: ꝑm phm circa predicta i hmōi ars medū ō termiare nescit Desēdēte em ad idiuidua iuber Plato qui elegere: vt inḡr Porphi. i vlīb. Singlaria ei q̄ ad nos dicūt infinita. nec eoz ē scia. vij. eth. Jō i hmōi ḡa potētioz ē arte. Dicim⁹ ḡ q̄ brūssima ꝙgo excesserit alios viatores in cultu vestimētoz. i b̄ q̄ sup artē p vnctiōez spūsscti sciuit pase mediocritatē i hītu hūilitatis obseruare pfectissime. ḡ fuauit brūssima ꝙgo illō ad Phil'. iij. s. Modestia vra nota sit oib⁹ hominib⁹.

¶ Pars qrta de prudētia brē ꝙginis

A Nobis themat⁹ nr̄i dixit ꝙgo bndicta. Mea ē prudētia. In ipa em vt ait Alber. vbi s. c. lxxxiij. fuit prudētia excellē Tria ad prudentiam pertinent noz ḡi aliq̄ alio viatore. ō in officio assumptis illi canit eccl'ia dicēs. ꝙgo prudētissima ḡ pgrederez ꝛc. Sciēdum ē aūt q̄ vt ait Sene. in li. de. iij. fruti⁹. Tria sūt ad prudentiā p̄tinentia. s. p̄terita recogitare. p̄tia ordinare. ꝛ futura prudere. ō de ip̄rudētib⁹ dr Deut. xxxij. Oēs absq; ꝙsilio ē ꝛ sine prudētia. vtinā saperēt. s. p̄terita. ꝛ intelligerēt. scz futura: ac nouissima prudierēt. Has ec̄ pres prudētie ponit Tull⁹ i. q̄. rethō. ō illz ec̄ hī in phe. insti. ꝯ. q̄z. de q̄bus h breuit̄ ptrāseo. qz de ipis i. ij. pte rolarij ꝑmonū. ser. viij. pte vl. diffuse tractaui. Bta igit ꝙgo prudētissima fuit. qz p̄terita continue recogitauit. vñ dicere poterat illō ps. lxxvj. Cogitaui dies antiq̄s ꝛ ānos eternos i mēte habui: p̄ntia q̄q; bñ dispositi ꝛ disponit. Unde de illa dic̄ scra mat ec̄ eccl'ia i officio visitatōis sue. Disposuit nāq; inferiora ola sua sapia prudētia ꝛ industria ꝓpulsata. Fuga q̄z oportie prudit dū p humilitate sua se ab oīb⁹ generatōib⁹ beatificādam et magnificāndā ee cogn̄uit: di. Luc. j. Respexit humilitatē ancille sue: ecce ei ex hac bea. me dicēt oēs genera. Fuit ec̄ prudēs ꝙfuādo oia ꝙba hec q̄ de filio paulo dicebāt. ꝙferēs i coꝛ suo Lu. ij. s. cū his q̄ scpta erāt de eo vt dr Beda Prudēr q̄z diabolo occultauit ꝙgitatē suaz: prudēr euasit psecutōz Herodis ꝙ filiū: fugiens i egyptū cū eo. ei⁹ q̄z prudētia apparet p ea q̄ dixim⁹ i pte p̄cedēti. de modestia ꝛ pauci tate locutōis ei⁹. scp̄tū est em̄ Proū. xj. Vir prudēs tacebit. ꝛ. xxj. eiusdē li. ꝙba prudētis statera ꝓderabūt. ꝛ Proū. x. cātez dr. Qui moderat labia sua prudētissim⁹ ē. Preterea si scia scōz prudētia ē: vt dr Proū. ix. pfecto hāc scīaz hūit ipa scta scōz bta ꝙgo. Et si sācti ambulauerē p vias prudētie. iurta illud Proū. ix. Ambulate p vias prudētie. pfecto credēdū ē q̄ ipa ꝙgo ꝙginū ꝛ scōz sctissima p vias ipas ābulauit. ¶ Q; aūt bta dei genitrix prudētissima fuerit pbari ꝑt p illō Prouer. viij. Dñs sapia fūdauit trā. i. bta ꝙginē stabiliuit celos prudētia. p celos ār ei⁹ sensus intelligi p̄t: q̄s dñs prudētia repleuit. Pater q̄z prudētia ꝙgis si pscrutemur diffinitōz ip̄i⁹ prudētie quā ponit Tull⁹. ij. veterz retho. di. Prudētia ē rez bonaz ꝛ malaz scia. cū q̄ ꝯcordat ꝛ meli⁹ diffinit iurisco⁹ sult⁹ i. l. iusticia. ꝯ. iurz prudētia. ff. de iusti. ꝛ iu. ꝛ ipa toꝛ insti. eo. ti. j. di. Prudētia ē diuinaz atq; hūanaz rez noticia. iusti atq; iniusti scīētia. Bta eteni ꝙgo diuinaz ꝛ hūanaz rez atq; iusti ꝛ iniusti noticia sup oēs viatores hūit: vt patere p̄t ex dictis in pte. ij. h⁹ opis. ꝯ. j. pte. iij ꝛ patebit ex dictis. j. ser. v. ꝛ. vj. h⁹ pris. ḡ sup oēs viatores prudētissima fuit. Unde illi dixit de illō p̄ū. vij. Dic sapie: soroꝛ mea es. ꝛ prudētiā voca amicā tuā. Ut ei dr phs li. j. magnoz moraliū. c. lxxxj. prudētia ē licut ar

B Prudētissima fuit

chitector ꝓtutū. ⁊ vt ait Tullⁱ⁹ i tuscu. qsti. li. j. nihil ē hoīs prudētia dulci⁹. Et Lassio. li. vj. epl'a. x. inq̄t. Sola ē prudētia q̄ reb⁹ oīb⁹ ꝓponit q̄n i hoīe felicit inuenit. ē em mr̄ oīm ꝓtutū. c. j. de off. cu. ⁊. j. q. v. c. pūtinz. De q̄ phs dic i. j. reth. c. xij. prudētia ē ꝓt⁹ itellect⁹ sine q̄ nō ꝓsiliari pt de bonis ⁊ optimis dict⁹ ad felicitatē. ⁊ ista ñ inuenit nisi i bonis. Un Aristo. i. vj. ethi. inq̄t. ꝓssibile est aliquē prudētē ee nō bonū. ⁊ b. Tho. ij. ij. q. clvij. ar. xij. ꝓbat triplici rōe q̄ ꝓfecta prudētia i pctōribus ñ est. Cū g̃ brissima ꝙgo fuerit optia ⁊ oīb⁹ ꝓtutib⁹ ornata. claz ē q̄ fuit prudentissima Si ei prudētia nō habuiss⁹: ꝓpe hō appellari ñ potuiss⁹. qz vt ait phus. ij. de aīa. Nō ē prudētissimū aīal iū Jte dco displicuisset i oīb⁹ opib⁹ suis. qz vt inq̄t eop. Dis plicet ip̄udēs vñ placere studet. q̄ g̃ summe placuit altissimo: prudētie ꝓtutē huit i summo. Et qz i libro ꝓleumatū. ꝓte. xxx. dr phs q̄ hoies puí capiz⁹ prudētiores sr̄ eis q̄ sr̄ magni capiz⁹. Jō gl'iosa ꝙgo q̄ fuit capiz⁹ ñ magni ⁊ iflati. i. supbi: sz exigui i. hūllimi: prudētie ꝓtute meruit adipleri. Tāta aut erat btē ꝙgis prudētia vt etiā i ei⁹ facie reluceret. iur illd. Prou. xviij. In facie prudēt⁹ relucet sapia. Quia igit. Prou. xiij. septū ē. In corde prudēt⁹ requiescet sapia: ⁊ idoctos q̄sq⁹ erudiet. Jō rogem⁹ ipaz sapietissimā ꝙginē vt nos doceat pvias prudētie ambulare. ad qō hortat sapiēs Prou. ix. prudētia em pciosior est auro. vt dr Prou. xvj. Nā defendit a malo. iur illd. Prou. ij. prudētia seruabit te: vt eruar⁹ a via mala. Jtē mltiplicat i bono. vñ Prou. xix. dr. Custos prudētie iueniet bona sz i pñti vita. ⁊ futura gl'ia. Ad quā nos peuenire faciat ipa ꝙgo prudētissima Amen

¶ De tribꝰ alijs ꝓtutib⁹ btē ꝙgis. s. orōis seruēt⁹. pfunde hūliatōis ⁊ icōpabil' ꝙgitatis.

Sermo. iij.

E tribus bñ placitū est spū meo. Eccl. xxv. Tria sr̄ q̄ aiaz marie dco ꝓiungūt. Primū ē feruēs orō. de q̄ Bern. i q̄dā ser. ait. sz sp videamur a deo in orōe: tm ⁊ pñtam⁹ ⁊ oīdim⁹ nos q̄si facie ad faciē cū deo loq̄ntes. orōe ei cū deo loq̄mur vt ait Auicēna. x. sue metha. c. ij. Idē q̄z Ber. itez inq̄t. Nīo ē hoīm deo adherēt⁹ affectō ⁊ familiar⁹ q̄dā ac pia allocutio. Scōm ē pfūda hūliatio. de q̄ Eccl. xxxv. dr. Nīo hūiliātis se. p exauditōis suffragio deū adit. hūiliatas g̃ i ꝓspectu dei nos ⁊ orōes trās repñtat. adeo ei ē illi ḡta q̄ illam hñtes sp in ꝓspectu suo ee desiderat. vñ saluator Mat. xix. dicebat. Sinite puulos. i. humiles veire ad me. Tertiū ē ꝙgitas. de q̄ salomon ait Sap. vj. Incorrupto fac ee. primū deo. has at tres ꝓtutes excellētissime i se hūit b. ꝙgo. Jō dicere poterat ꝓba themat⁹ nr̄i. sup q̄bꝰ aliq̄d de his tribꝰ ꝓtutib⁹ disserem⁹.

¶ Pars ꝑma in q̄ tractat de feruēti orōis studio btē ꝙgis Marie.

Scit Albert⁹ sup missus ē. c. lxxx. q. v tus orōnis i brā ꝙgie excellētissima fuit. Orō em aliqz sctōz nō immitit aliqui iurī ex pte sui sz em miscōie ex pte dei. Orō aūt brissime ꝙgis immitit gr̄e dei. ⁊ iuri naturali ⁊ iustic̄ie euāgelij: ac decalogi. qz filius tenet nō em exaudire mr̄em. sz illi obedire Jur illd Exo. xx. ⁊ Mat. xv. Honora pr̄em tuū ⁊ mr̄em tuā. Un aplus ad Ephe. vj. ait Filij obedite parētib⁹ vr̄is. Nō ⁊ ipa videt i nuere imō orādi nō vtēs orōe simplic: sz insinuatōe di. Joh. ij. vinū nō hñt. ⁊c. Un virtus orōis ei⁹ fuit excellētissima i sūmo. ūqz habebat nobilissimū modū orādi. vt dr Hugo de sctō vic. i li. de sacris. Tū qz ei⁹ orō habebat rōz iussiōis ⁊ imperij. Tū qz erat ipossibile eā nō exaudiri. Jur illd. iij. Re. ij. Pete mr̄ mea: neqz em fas ē vt auertā faciē meā a te. Et Hester. v. Que ē petitio tua hester: p q̄ re postulas: etiā si petieriz dimidium regni mei obtinebis Si g̃ orōz iustoz exaudier deus. Prou. xv. ⁊. c. j. Iuxta. iij. q. j. mlto magis orōem mr̄is sue iustissime. Et si orō hūliaz se nubes penetrat. Eccl. xxxv. Profecto orōes humillime ꝙgis celos penetrabāt. ipa aūt ꝙgo sp orabat. Nā ⁊ q̄n labor: abat corpe p contemplatōz eleuata erat mēte. nec miruz. Si em qui ꝓseruat ꝓbū mltiplicat orōem. vt dr Eccl. xxxv. pfecto ipa q̄ ꝓseuerabat ola verba dei: ꝓferēs i corde suo. orōes mltiplicabat. nec vnq̄z a vocali vel mētali orōe cessa bat. Fuit g̃ beata ꝙgo oīm mulier⁹ deuotissima imo omnium creaturaz q̄ vnq̄z fuerūt aut erūt a pncipio mūdi vsq̄z i fine. Un Bern. sup Miss⁹ est. de illa inq̄t. Ulr̄go sancta. ꝙgo sobria. ꝙgo deuota. q̄s em castior illa: q̄s deuotior? q̄ si dicat: null⁹ vnq̄z fuit. Si em vt dr Judith viij. Judith clausa morabat in secreto cubiculo domus sue ieiunās ⁊ orās. ⁊ Anna pro phetissa non discedebat de templo ieiunijs ⁊ obsecrationibus deseruiens die ac nocte. Luce. ij. ⁊ de sancta Cecilia dicitur Ulr̄go deo deuota semper euangeliū xp̄i gerebat i pectore

D Maria femēnissi maiora tione

suorū diebꝫ neqꝫ noctibꝫ a colloquijs hominū oꝛōe cessabat. q̄d de ꝑgie būdicta credendū est q̄ in terrꝫ posita tota mēte ꝓsabat in cel̄. ꝓpter dn̄m Bern. vbi s. ait de anglo Gabriele. Quo ingressus ē ad eā: puta i secretario cubiculi cupiculi sui: vbi illa clauso sup se ostio oꝛabat ꝑem suū i absc̄dito. Solēt em̄ angeli astare oꝛātibꝫ et delectari i his q̄s vident leuare manꝰ i oꝛōe. atqꝫ holocaustū scē deuotōis gaudēt se offerre diuio ꝓspectui altissimi. Dec ille. Un̄ brā ꝑgo in h̄ ꝓformis fuit filio suo q̄ delectabatur solitarius oꝛare Matt. xiij. et Lu. vj. Jtē ipa būdicta dei mr̄ alios inducebat ad oꝛādū. et io Act. j. de apl̄is dr̄. q̄ stabāt i oꝛōe cū Maria mr̄e Jhu. Efficacia ār̄ eiꝰ oꝛōis p̄z. Nā lz moyses oꝛādo debellauerit Amalech. Exo. xvij. et ꝓpētes fugauerit. Nūc. xxj. Anna q̄z sterilꝫ filiū ipetrauerit. j. Reg. j. et Helyas pluuiā. iij. Reg. xviij. et Ezechias infirmꝰ ad mortē sanitatē recuperauerit. iij. Re. xx. et Daniel cū socijs ignis impassibilitatē. Dan. iij. et Susanna a morte liberatōz. Dan. xiij. maiꝰ tñ fuit incōparabiliter q̄ hec deuotissima ꝑgo suis pijssimis precibus ipetrauit q̄ deū de celo ad terrā descēdere fec̄. et eꝰ maꝛ effici pmeruit: atqꝫ hūani generis salutē obtinuit.

¶ Pars scā a hꝰ ꝑmonis de humilitate btē ꝑginis.

Umilitas btē ꝑginis fuit pfunda: honorata et ꝓtuosa. Primo fuit profunda. Intātū em̄ se hūiliauit q̄ ancillam se vocauit: cū esset oīm dn̄a. Un̄ dixit Luc. j. Respexit humilitatē ancille sue. sup q̄ ꝑbū dicit Bern. hūilitas sui conceptuz: ancilla vero deuotione cōmendat famulatū. Scdo se fec̄ seruā: q̄n tribꝫ mēsibꝫ Elizabeth deseruiuit. Un̄ Beda sup Luc. inq̄t. Festināter abijt et Zacharie domū intrauit vt Elizabeth visitaret. ac pregnāti grauide et grandeue iuuencula ministraret. Et Amb. sup Luc. ait Discite mlieres sedulitatē quā pgnātibꝫ detractis exhibere cognatꝫ. Mariam nempe q̄ sola ꝓpus i peneralibꝫ ꝓsabat nō a publico ꝑginitatꝫ pudoꝛ. nō a studio asperitas mōtiū. nō ab officio plixitas itinerꝫ retardauit. Tertio se fecit oīm infimā. vt patz Actuū. j. vbi recitatꝫ noibꝫ apl̄oꝝ ipa i fine oīm tanq̄ infima oīm ex hūilitate poni voluit. suas illud filij sui dictū Lu. xiij. Recūbe i nouissimo loco. io sup oēs exaltari pmeruit. vñ Bernard̄ⁱ in q̄dā ꝑmone ait. Jta exhibebat se vltimā oīm: vt oīm nouissima poneret. Infra sz vidnas et penitēres. Infra etiā illā ō qua ꝑs septē demonia ejecerat. Merito igit̄ facta ē oīm dn̄a q̄ se oīm exhibebat ancillā. Dec ille. Nihil ei est tā ꝓculiare ipiali maiestati: q̄z hūilitas: ꝑ quā sola dei fuak imitatio vt dr̄ in. l. fi. C. de dona. int̄ vi. et vx. ¶ Ut aūt melius videre possimus q̄z pfunde se hūiliauit: pulcrū erit ꝓsiderare eiꝰ vite discursum. et inueniemus q̄ i oīb⁹ opibꝫ et cogitatōibꝫ et locutiōibꝫ suis hūilitatē seruauit. Prio q̄dē in anio. Ut aūt hūilitas ai ei⁹ magz̄ eluceſcat: ꝓsideremus q̄z tu Eue elatio se extulerit. Nā dicit Johānes Damasc. in q̄dā ꝑmone. Eua se extulit sup deū q̄n scz volūtatē suam diuine volūtati ꝓposuit vsq̄z ad deū q̄n eiꝰ diuitatē appetere ausa fuit. Contra deū q̄n scz ꝺ eiꝰ ꝓceptū venire ꝓsūpsit. Bta aūt ꝑgo Maria humiliauit se infra ceteras mulieres et vsq̄z ad mlieres et ꝓpē mulieres. Prio infra mlieres. q̄libet em̄ mulier vult hre sponsuz diuitē. et i partu pulcerrimū thalamū et mollē lectū: atqꝫ obsequiū ancillarū et abundātiā pānoꝝ et cunas ad recipiēduz puerz̄. post partū ꝺo vult hre quietē et ocium. Sz ꝑgo habuit sponsuz pauperē. ꝑ thalamo stabulū. ꝑ lecto fenū. ꝑ ancillis bouē et asinū. ꝑ pānis pciosis vilitatē pānoꝝ. ꝑ cunis pciosis ꝑsepiū. ꝑ q̄etez ocio eā oportuit fugere i egyptū. Ecce quō infra mlieres se voluit humiliare cū Eua sup deū se voluerit exaltare. ¶ Secūdo se hūiliauit vsq̄z ad mlieres. cū Eua se extulit vsq̄z ad deū. Jpa ei ꝑgo nūq̄z alicui se retulit i ꝓsortio mlieꝝ. sz cōem et tā q̄z vna illaz sp se exhibuit: sic̄ ptz i circūcisiōe filij. i sui purificatōe et i festiuitatū visitatōe. Un̄ Bern. i q̄dā ꝑmōe inq̄t. Virgo būdicta ñ id igebat purificatiōe sic̄ nec filiꝰ eiꝰ circūcisiōe. Sz voluit eē inf mlieres sic̄ vna illaz: nā et filiꝰ fuit in medio puuloꝝ. Tertio hūiliauit se ꝑ mlieres. i. ꝑ illaz vtilitatē et fructū. Nam nō tm̄ voluit eē ꝑgo sz etiā hūiliari voluit et esse ꝓiugata. et postmodū vidua derelicta vt oīb⁹ mlieribꝫ spem et fiduciā daret salutis: oñdēs q̄ nō tm̄ ꝑgies saluā lz etiā ꝓiugatez vidue: vt dr̄ i. c. j. de sū. trī. et fi. ca. Quia q̄ Eua habuit elatōz. Maria ꝺo hūilitatē. io ipsa fuit gra repleta. illa ꝺo gra euacuata. Unde Bern. vbi s. inq̄t. Eua p supbiā dei creaturā se esse nō ꝓsideras deo parificari voluit. maria ꝺo factoꝛi suo se hūilit sbdēs ancillam se noiauit. Jōq̄z Eua est abiecta: ipa ꝺo electa. Seruauit nāq̄z ꝑgo illō q̄d dr̄ Judith. viij. Hūlietm̄ illi aias nras. alit̄ ei gra ipleri nō potuisset: nisi hūilitatē cordis habuisset. quia vt dr̄. j. Pe. v. Deꝰ supbis resistit: hūilibus aūt dat gram. Supbo em̄ ad fontem gratie

E Maria humilis

F Maria in oīmbꝫ hūilitatē seruauit.

G

accedit cū ore eleuato. Jō ipleri nō pt. iuxē illud Prou. xvij. Qui exaltat os suū qrit ruinam. hūilis aūt ad fontē gre accedit cū ore inclinato. t iō impleri meruit. Huat em illō Jo sue. xxiiij. Inclinate corda vra ad dñm deū isrl. qz g̃ btā ꝑgo nō habuit cor eleuatū p superbiā sz inclinatū p humilitatē verā. iō gra dei impleri meruit. Huanit em illud ps. xliij. Audi filia t vide t iclina aurē tuā. Superbo etiā accedit ad fontē gre cū corde claudo. qđ significatū ē Zach. v. vbi dr. Misit massaz plumbeā i os ei⁹. hūilis ꝑgo accedit cū ore apto: iuxē illud ps. di. Os meū aperui t attraxi
b spm̃. ¶ Btā ꝑgo accessit ad fontē gre ore apto. i. cū feruēti desiderio. Et iō impleta fuit. Unū de illa dr Prouer. vlt. Os suū aperuit sapie. Superbo etiā accedit ad font ē grecum vase pleno: qz cor hz plenū amore mundano Humil aūt accedit cū vase vacuo. t iō ipleri mereꝝ. Quapropꝛ Aug⁹ in q̃dā ꝓmōe ait. Vas es sz plen⁹ es. funde qđ habes vt recipias qđ nō habes. Funde amorē seculi vt impleaz amore dei. Btā aūt ꝑgo accessit cū vase vacuo qz omia mūdana desperxit. t iō gra i pleri pmeruit. Unū ipa inqt Luc. j. Esurientes implenit bonis t diuites dimisit ianes.
Maria humilis in verbo ¶ Scdo habuit humilitatē in ꝑbo qū dixit Respexit humilitatē ancille sue. Magnam em ondit humilitatē dicēs se respectam ac si diceret. Nō erā digna vt in me aspiceret: et tm̃ aspexit gras mihi infundēdo. t respexit i
J meū vtez descēdēdo. ¶ Magnā etiā humilitatē demōstrauit qn̄ nō mirem dei se appellauit nec reginā celi. sz ancillā xpi. Unū Petrus rauenen̄. in quodā ſmone ait. Ecce quaz vocauit angelus dñam: ipa se recognouit t vocat ancillā. qz deuot⁹ anim⁹ infusus bñficijs ad obsequiū crescit. augeꝝ ad gram nō ad superbiā prumescit: nec ad arrogantiam pslilit Maximā etiā humilitatē ondit cum dixit. Respexit humilitatē ancille sue. Nō aūt dixit nobilitatē vl sanctitatē. Illa aūt ancilla ē humillima q̃ nō reputat se dignā vt etiaz sit ancilla. ac si diceret Nō tm̃ me dico respectā nō tm̃ nie appello ancillā: sz etiā dico me vt
k sim ancilla indigna ¶ Seruauit g̃ hūillima ꝑgo illō Prudētij i li. de pflictu vicioꝝ t virtutū dicētis. Desine grāde loq̃ frāgit de⁹ ome superbū. Magna cadūt. inflata crepāt. tume facta pmunt. Discere superbiā deponere. discere cauere Ad̄ pedes soueā q̃qs sublime minaris. Peruulgata viget nri snīa xpi. Scāde recelsa hūiles. t ad ima redire feroces. Quia em̄ verā ee sciebat snīam Claudi. li. j. di. Ingnat egregios adiūcta superbia mores. Et illam autorz astrolabij. i. sua sit ꝑceps discrimina q̃qz superbo. Intolerabilis⁹ nihil ee q̃ vita superbi. Et illā Faceti poete. ij. di. Ut placeat cūctz nullū decet ee superbū Qui sic instat desinit esse bon⁹. iō voluit seruare consilium Ouid. ij. de arte man. di. Erue fast⁹ Quisqs mansura curā amoris habes. t in. iij. de tristibus. Tu q̃z formida nimiū sblimia sp. Uiue tibi t lōge nomina magna fuge. Et illud Hualt. ꝑpete li. j. Parcite mortales aīos extollere fastu: Nouerat nāqz verā ee sentētiā Marcial' dicētis. Etherea pacē vēt⁹ t superbia tollūt. Quapropt spi i aio t i locutiōe sua humilitatē suauit. Sciēs q̃z q̃licz i mente q̃s habeat hūilitatē: tn̄ etiā tenet in actibz exterioribz illā demōstrare ne ppt aliq̃s ac⁹ superbiā prēdētes prim⁹ scādalizet. Unū i. iij. de arte amādi Ouid. inqt. Nō nater in vultu dānosa superbia vestro. q̃uis ad aliud ꝑposito direxit: voluit brissima ꝑgo i oibz actibz suis hūilitatz exꝑplū demōstrare ¶ Pro cui⁹ declaratōe dico q tertio habuit humilitatez in signo. si ei est magne hūilitatis q̃n q̃s pfecte se sbiecit superiori. illicq obedit hylarit: seruās illud ad Heb. vl. Obedite ꝓpositis vris. Signū aūt est maiorz hūilitatz q̃n q̃s eq̃li obedit eicq humilit sbiecit. Sz signū marie hūilitatz ē: q̃n q̃s obedit t sbiicitur inferiori suo. vt inqt glo. i clemen. j. de reli. domi. Btā aūt ꝑgo oibz vilioꝝ se reputās nulli sepfere bat. Et nō tm̃ superiori suo. s. deo: sz etiā eq̃libz t inferioribz se postponebat. vt. s. patuit. oibusq seruiebat hūilit t se oīz vilioꝝ extimabat. Juxē illō apli ad Phil. ij. s. Superiores i nicē arbitrātes. Nūqz em̄ stare voluit i monte elatōis: sz spi i valle hūilitatz. Sciēs q̃ sic omes aq̃ naturaliter fluūt ad valles t ad loca humilia. nec illa ptrāseūt nisi ꝑus fuerint repleta. sic diuina gra illuc ingredit vbi humilitatz vallis t ꝛcauū inenit: dicēte Aug̃o li. de ꝛbis dñi. Lō fluit aq̃ ad hūilitatē vallis de supercilio montis. Quia igit brissima ꝑgo spelegit hitare i valle humilitatz. iō i tali valle fluxit fons spūssi. creuitqz lilū padisi t accēsus est calor amoris igniti. ppt ꝑmū ait dr ps. Qui emittit fontes i ꝙ uallibz inē medii mōtiū ptrāsibūt aq̃. vnā em̄ vallē circūstant duo mōtes. t hūilitatē circūstant due spēs superbie. vna q̃ nascit ex re tpali. alia ex gratijs spūalibz. Beata aūtē virgo habuit occasionem superbiēdi ex re tēporali. qz fuit ex stirpe regia progenita. Itē ex gratia spirituali. qz fuit in matrē dei assumpta Sed ꝓtinam

Maria humilis in signo.

Sermo. IIII. De virtutibus Marie

occasionē repulit cū fabro hūillimo sei mīri/
monialiauit. ppē qđ Bern. sup Missus ē
ait. Que ē hec q̄ ō go tā venerabil' vt saluteť
ab angelo. tā humilis vt despōsata fuit fabro?
Para pmixtio ō gitaťq; t hūilitaťq;. nec me/
diocriť placz deo. alia aia i q̄ t hūilitas ō men
dicitq; gnitatē t ō gitas exornat hūilitatem.
Dicille. Occasionē ō scōam repulit q̄n se
ancillā dei vocauit cū esset ē dei spōsa. et q̄a
spi valle hūilitaťq; sterit. cō aq̄ diuie gr̄e i eā
abūdantissime fluxit. Ut em in q̄t Ber. sup
Missus ē. Semp soler gr̄e diuie familiaris
esse ō rus hūilitaťq;. ¶ Et pdicťq; igiť apparet
Humili q̄a hūilitas sit maior t magq; meritoria: ac
merito maiori laude digna q̄n q̄s hūiliať hīs occa
siones supbiēdi. i. diuitias: dignitates: pul/
critudinē: nobilitatē: t hmōi. q̄z si habeat oc/
casiones se humiliādi. vt q̄ ē ignobil' miser.
t vilis. p̄fecto ostat btām ō gnise cē hūillimā
q̄ cū esset nobilissima sanguie t pulcerria cor
pore. vt patuit i sc̄a hȳ opis pre. Multas
q̄s habuerit diuitias t thesauros i magorū
oblatiōe. esseťq; olim ō tutū t gr̄aq; plenitudi
ne famosissima t dignissima ateq; mī vel ac ce
li terreq; regina. tñ tā p̄funde se vilificare vo
luit. O ō go gl'iosa. O alabastq; hūilitatis.
O unguaťq; odor. Tu ō go alta generositā/
te. altissima pulcritudine. t tñ infima es hu/
militate. Tu sublimis abundanti facultate.
Tu gl'iosa dignitate t tñ i ꝟb mūdo vilis t de
specta esse voluisti p̄funda hūilitate. Et iō
sup illa ꝟba Luc. j. Turbata est in sermone
ei⁹. dic glo. Alterata est ō go ex celsitudie in/
audite laudis. Si em vituperiū de sepa au
disset: i magnā letitiā: vt inq̄t sc̄us Bernar
dinus i fīmōe annūciatōis p̄silisz. Delectra/
baťq; em habitare i valle p̄funde hūilitaťq; i q̄
nō solū p̄fluuiū sc̄ispūs recepit: sz etiā liliuz
paduisi generauit. qđ Can. ij. inq̄t. Ego flos
campi t lilium convallium. Dī em xp̄s lilium convallium
q̄z nat⁹ est de mre hūili q̄ fuit convall'. Sz tñ i
plani pontť convallium: q̄z oēs spēs hūilitaťq; i ea
fuerūt. ¶ In hac q̄q; valle hūilitaťq; accensus
fuit calor diuini amoris. In valle em solz esse
lux celi feruētior: q̄z in mōtibꝫ: tribꝫ de causis.
Prima est q̄z ignis nō attēditť nisi i spisso t
humido aere. i montibꝫ aūt ē aer subtil'. i val
le ꝟo spissus t humidus. Alia est q̄z i monti
bus aer subtil' existens leuitate huc illuc q̄z im/
pellitť. t sic frigidꝰ inuenitť. Tertia est q̄z ra/
dij solis ad latera montiū descēdētes: sese re/
flectendo peurūt t colorē multiplicāt. In hac
igiť valle hūilitaťq; ō gincē fuit accensus ar/
dor amoris q̄ caulsabat ex humido suę pietą
tis t trāq̄llitate mētis t exagitatiōe diuerse
frutq;. ¶ Quarto habuit hūilitatē i facto q̄n Maria humilis in facto
Elizabeth cognate sue obstetricis offic. ciū ipen/
dit aptans filiū: lauās q̄z utensilia domus. ap
tans lectū: t cetera vilitatis officia exercēdo
atq; seruiens ip̄a que erat dña ancille sue. et
mater dñi matri sui famulādo. De q̄ Amb.
sup Luc. ait. Abijt Maria in mōtana. nō
quasi incredula de oraculo. nec quasi incerta
de nuncio. nec q̄si dubitās de exēplo. sz quasi
lera p voto. religiosa p officio. festina p gau/
dio. Et infra. Māsit aūt cū Elizabeth qua
si tribꝫ mēsibꝫ q̄ em ꝓpter officiū veneratiū
herebat officio. Ex q̄ demōstrabať eius p̄fun
da humiliatio. Scriptū est em in. c. si q̄s. de
pen. di. ij. exercitia hūilitaťq; sunt si se viliori
bus officijs ꝏdat t misterijs indignioribus
tradat. ¶ Sc̄o ꝓncipaliť in hac pte dico q̄ N Marie
hūilitas brē ō gnis fuit honorata. Est em hū humilitas
litas coacta: spōtanea t honorata. Hūilitas honorata
coacta t si de se sit meritoria: hz tñ meritū
q̄n ipa necessitas ōtiť in virtutē. Et hec fuit
hūilitas Joseph. de q̄ d: p p̄s. Hūiliauerūt i
cōpedibꝫ pedes ei⁹. Humilitas ꝟo spōtanea
t si de se sit meritoria: hz tñ intra se cām vnde
generet. unde illud Michee. vj. Humiliatio
tua i medio tui. Humilitas aūt honorata ē:
que nullā hz coactiōz nec hmōi occasionem.
Sz q̄ro pl⁹ tal' extolliť: tāto magq; ad humi
liora p̄uocat. t hec fuit hūilitas David: q̄ i
sublimitate regia ꝏstitut⁹ dicebat. ij. Re. vj.
Ludam t vilior fīā plus q̄z sum: t vero humi
lis in oculis meis Tal' fuit hūilitas Marie
que honorata ab angelo q̄ eā salutauit. a pa
tre celesti q̄ eā ab eterno i sponsaz elegit. a spi
ritu sc̄o q̄ in ea supuenit. a filio dei qui de illa
carnē assumpsit. a toto mūdo q̄ eā beatā pre/
stat: t dic. ipa tñ de se hūilia sentiēs: se ancil/
lam appellauit. Qđ admirās Bern. sup mis
sus est ait. Que est ista sublimis humilitas q̄
honori cedere nescit: insolescere gl'ie non nō
uit. Dei mater eligiť t ancillā se noiat. Non
magnū est humile esse in abiectiōe. Magna
ꝟo p̄sus t rara virtus humilitas honorata
¶ Tertio dico q̄ ei⁹ humilitas fuit valde vir O Marie
tuosa: quia ipsam dei sponsam fecit ac thala humilitas
mum xp̄i t habitaculū spūssancti. atq; vnū virtuosa
so mūdo salutē attulit. Et hoc est qđ Aug⁹. i
quodā sermōe ait. O vere beate Marie hu/
militas: que deum t hominē hominibus pe/
perit. vitā mortalibꝫ edidit. celos innouauit.
mundū purificauit. paradisum aperuit t ho
minum aīas ab inferis liberauit. O ve in q̄z
gl'iosa Marie hūilitas: q̄ potra celi efficitur

scala paradisi ꝯstruit. Facta ē certe Maria scala celestis p quā ipe descēdit ad fras. Bē. quoꝫ vbis ait. Si Maria humil nō fuisset: spūssctūs i ea nō reqeuisset. qz scriptū est. Sup quē requiescet spūs meꝰ nisi sup hūiles ⁊ quietū ⁊ tremētē sm̄ones meos? porro si super eā nō requieuisset: vtiqz filiū dei nō cōcepisset. Igit vt de spūsctō ꝯciperet. hūilitas fec. Nā ⁊ si ex ꝑgritate placuit. ē ex hūilitate concepit. vñ ꝯstat q vt etiā placeret ꝑgritas. proculdubio hūilitas fec. laudabil ē em ꝑtus ꝑginitas sz necessaria magꝭ hūilitas. Hec ille. Chrys. etiā in q dā sm̄one inqt. Nūqz brā ego super oēs angelos glificata ascēdisset. nisi pus infra hoies hūiliata descēdisset. Quia igit gl'iosa ego subleuāda erat ad tātā celsitudinem di gnitatis. iō fundamētū fec sibi ꝑfundissime hūilitatis. Ait em Aug. in li. de vbis dñi. Cogitas magnā ꝯstruere fabricā celsitudinis de fundamēto pus cogita hūilitatis. electa g fuit ad filij dei maternitatē: qz dignā se fecerat p eximiā hūilitatē Un grec? expositor sup illud Lu. j. Respexit hūilitatē ancille sue: ait ḡsi diceret. Ipe quidit. ego nō expectabā humilibꝰ erā ꝑtera. Nūc ego ad ineffabile ꝯsilium eligor ⁊ exaltor de terra ad sydera Hec q̄z veritas colligit ex dictis Aug. i sm̄one. ij. de nativitate ꝑgis q inqt. Dic mihi qso tā scrisctōr mr: quēadmodū mirrā odoris ⁊ nūci coloris lilij quallij. sine succo. hūane ꝓpaginis. ⁊ sine imbre carnal' semis i sinu eccie germinasti. Dic mihi q̄so vnica mr: q̄bo manibus vel q̄ veritatis articulo i vtero tuo formaꝰ est dei filiꝰ? cuiꝰ deꝰ solꝰ est pr. Dic obsecro te per eū q te fecit vt ipe fieret i te. Dic inquā mihi q̄d boni egisti: aut q̄tū pmū obtulisti: per qs protestates ambisti: q̄s patronos adhibuisti: q̄ suffragia pmisisti: q̄ spū vel qua cogitatōe ad h̄ vt accipes pueniſti: vt ꝑtus ⁊ sapīa patris. que attingit a fine vsq ad finē fortiter: ⁊ disponit oia suauit: tot? vbiqz manēs et sine vlla sui mutatōe i vteꝝ tuū veniēs. ita castellū castū tui vēteris icoleret vt ingredies ñ lederet exies incolume custodiret? Dic mihi quelo quēadmodū ad hoc pueniſti: Et illa. Quer? a me q̄d obtulerim munꝰ. ⁊ vñ mr effecta sim creatoris? oblatio mea fuit ꝑginitatis promissio: nō a me mihi data sz ab ipo auctore bonoꝝ oim mihi ꝯcessa. oblatio mea fuit hūilitas mea. ⁊ iō magnificat aīma mea dñm. qz respexit nō auro eleuata tunicā meā nō pompolo cultu radiātis auri ornamētuz cerulcis mee. aut pciosoꝝ lapidū vl margaritaꝝ dependentiū i auribꝰ meis decorē: aut gēmaꝝ rubꝝ tē attēdit: nec fuco mēdaci colorez sed respexit humilitatē ancille sue Venit em ad me māsuetꝰ reqescēs sup maternum spm humilē ⁊ māsuetū ac trementem verba sua. Hec ille.

¶ Pars tertia hꝰ sm̄onis de ꝑginitate btē ꝑginis Marie.

Icut btā ego fuit hūilis añ partuz
ſ in partu ⁊ post partū. vt pr ꝓbari ex
dictis i pcedēti pte: ita ppetuā ꝑginitatē fuauit. Un Augꝰ sup Johem ait. Sic in sepulcro in q̄ positū fuit corpꝰ Jhu nec añ nec post mortuꝰ iacuit. sic ipa nihil vnq̄ mortale excepit. De cuiꝰ inviolata ꝑgitate tres cōsideratōes faciem?. Prima dicet ꝯgruitatis. Secda ꝓbabilitatis. Tertia ꝑfo dignitatis.

Primo dico q btām Mariam esse integerrimā ꝑginē fuit ꝯgruū q̄tuoꝝ rōnibꝰ. Prima sumit ex pte filij nascētis. ⁊ ista ē quadrupler Pria est qz deꝰ cōmittebat sibi pciū redeptōnis hūane. de q̄ dr Proū. vl. Procul ⁊ de vltimis finibꝰ pciū eiꝰ. istd em pciū fuit paul. qz de celo. ⁊ fuit de vltimis finibꝰ. qz de natura diuia supma: ⁊ natura humana infima. ⁊ qz tale pciū in eiꝰ vtero ponebat. iō debuit ee vas integrū p carnis integritatē ⁊ ꝑginitatem ꝑginitas em ē integritas mētis ⁊ corpis. De incōtinētia aūt dr Eccli. xxj. Laꝝ fatui vas cō fractū oēm sapiaz ñ tenebit. Luxuriosus ā thesauz castitatis ñ tenet: tā q̄z vas fracuz. vñ ⁊ fatuꝰ appellat. Et aggei. j. dr. Qui mercedes ꝯgregauit misit eas i saccum ptusum. Secda rō ē qz cōmittebat sibi thesauz celestis sapie. Illū. s. thesauz de q̄ dr ad Coll. ij. In q̄ sunt oēs thesauri sapie ⁊ scie dei absconditi. ⁊ iō debuit ee vas nouū. i. ꝑgitatis glie d corpatū. qđ significatū ē. Exij. Re. ij. vbi Helyseus. i. de pphet sunt sal. i. diuina sapiaz i vas nouū. i. i marie vtez. De isto thesauro dicit Proū. xxj. Thesaurꝰ desiderabil ⁊ oleū habitaculo iusti. Habitaculū iusti fuit mr xpi in q̄ fuit thesaurꝰ diuie sapie ⁊ oleū misericordie

¶ Tertia rō ē: qz cōmittebat sibi balsamū diuine gre. Illud. s. balsamū de q̄ dr Eccli. xxiij Sic cinamomū ⁊ balsamū aromatizās dedi suauitatē odorꝭ. vñ debuit ee vas mūdum ꝑgitatis ät dic mūdicia mētis ⁊ corpis. Iō de mūdicia ꝑgis logns Bernꝰ. i sm̄one assumptionis eiusdē ait. Quenā vl angelica puritas ꝑgini illi audeat cōparī q̄ digna fuit sacrarium fieri spūssctī ⁊ habitaculm filij dei ¶ Quarta rō est: qz cōmittebat sibi splēdorē diuine substātie. de q̄ dr ad Heb. j. Qui cum sit splendor substantie eius ⁊c. ⁊ ideo debuit esse vas

admirãdũ. Un Eccĩ.xliij.dr. Vas admirabile opꝰ excelsi. vere admirabile: qr ĩ se habuit admirabilĕ. dr q̃ dr Isa.ix. Vocabit nomẽ eiꝰ admirabilꝫ consiliariꝰ ꝛc. Vere admirabil' fuit virꝰ ꝙgis: in q̃ fuit sil' ꝙgitas ⁊ fecũdi/tas. Unde Aug⁹. in q̃dã ꝑmone inq̃r. Oĩpotens nullo mõ mĩri siue ꝙginitatẽ abstulit nisi ꝙginã nascitur⁹ elegit. bona est fecũditas ĩ ꝓiugio: sz melior est ĩtegritas ĩ ꝙgibꝫ. hõ igit' rps q̃ vtrũq; posset ꝑstare vt dr nũq; ille/deret mĩri siue dedisse bonũ: qđ ꝓiuges diligũt vt auferret meli⁹. ppr qđ ꝙgines matres esse ꝓhibuit. Quinta rõ põt addi. s. qr decuit vt ꝑsona supnaturalis supnaturaliter ꝓciperetur: ⁊ mõ miraculoso: vt a nouitate mirac'i legis nouitas inciperet. Et iõ dr Dionysi⁹ loq̃ns de isto mysterio ĩ li. de diuis noĩbꝫ dic: q̃ ipm est oĩbꝫ nouis magis nouũ. Itẽ decuit vt filius dei nõ cõcipere ꝑm cõem modũ ꝓpagatõis humanã sine turpitudine ⁊ imũdicia fieri nõ põt. Sed a rõ ꝓncipal' sumit ex pte mris ꝓcipientis. Sic em illa terra fuit ꝙgo q̃ ꝓmus Adã produxit. sic et Maria debuit esse virgo q̃ secũdũ Adã celestẽ generauit. ⁊ sicut illa fuit ꝙgo q̃ fuit cã mortis: sic ⁊ illa debuit esse ꝙgo que fuit causa vite. ⁊ sic illa fuit ꝙgo q̃ fecit corruere vitã: sic ⁊ illa debuit esse ꝙgo q̃ fec̃ resurgere totũ genꝰ humanũ. Et ista tria tãgit Ebysio. sup Mat. dicẽs. Uide mysterium Adã ex terra ꝙgine formati. filius dei ex maria ꝙgine nascit. Illic ꝙgo mortẽ ꝓcepit. h ꝙgo vitã generauit. Illic vir p ꝙginez ruit. h vir p ꝙginẽ steterit. Illic ruina mortis. h triũphus victorie. ¶ Tertia rõ sumit ex pte hũani generis. Humanũ q̃dem genꝰ ꝓiugiis fuit/ebat ⁊ inhe/rebat: ⁊ ꝙginitatem seruare nec meritum nec honorẽ esse credebat. ⁊ ideo rps dr ꝙgine nasci voluit vt oĩ deret quãti sit meriti ꝙginitas: quãtiq; ꝑmij ⁊ honoris. quã nõ solum veneratꝰ dr. Iz etiã impator terren⁹. qui ait in. l. si q̃. C. ad senatusco. ozfi. ipsũ pudicie quã sp colẽdã cẽsem⁹. ⁊ in. ff. illõ. ĩ aur. quimo. na. ef. legi. inq̃t. Nos em castitatis sum⁹ amatores. Ipa em aias dco repũtat vt dr in ff. sanctim⁹. in aur. de leno. ⁊ p glo. ĩ aut. ꝺ monachis ff. pcul. coll. j. Et hãc rõz tãgẽs venerabilis Beda inq̃t. Nascitur⁹ in hꝫ mundo dns mirem ꝙginẽ elegit. vt ꝙginitatis dr sibi oĩderet esse gratissimũ. ⁊ Hiero. ad Eusto. ait Dei filius ingrediẽs mũdũ nouã sibi familiã instituit: vt q̃ in celis habebat angelos: hꝫet primos in terris ꝙgines. Idẽ q̃z Hiero. ad Nicolaũ scribit. ꝙgitas thesauro nobilissimo. sanctoꝝ viduitas argẽto: matrimonium ꝙo ferro cõparat. Et ad natalitũ. ꝙginitas purpura est regal' q̃ q̃sq; induitis fuerit cunctis eminẽtioꝝ erit. Et Damas. ait. Quãto angelus hoĩe supioꝝ ẽ. tãto ꝙgitas ẽ nuptijs honorabilioꝝ. Est em tãti meriti q̃ cũ castitas cõiugal' habeat fructũ trigesimũ: ⁊ vidual' sexagesimũ: ꝙginal' tm hz centesimũ. Sc̃do ostẽditur rps q̃ti sit ꝑmij ⁊ honoris ꝙginitas cuz Apoc. xij. describit mulier q̃ figurat beatã virginẽ: hns. xij. stellas ĩ capite: ⁊ lunã sb pedibus: q̃ vestita erat sole. ⁊ ĩ vero habebat. s. diuinũ splẽdoꝛẽ. vbi oñdit q̃ ꝙgies btas ozmat a supioꝛi. qđ ꝺnotat ꝑ coꝛonã. xij. stellaꝝ. ozmat etiã ab inferioꝛi: qr sub pedibꝫ suis habẽt lunã. i. mutabilẽ mũdũ. ozmat ab exteꝛioꝛi. qr habebũt coꝛp⁹ imoꝛtalitate vestitutũ. ozmat ab interioꝛi: quia habuit animã glozificataz

S ¶ Quarta rõ sumit ex pte diuini opis. opꝛa em dei dẽt eẽ pfecta. Deut. xxxij. Cũ aũt fecerit hoiez sine hoĩe ⁊ femia: sic fuit adã: ⁊ fecerit hoiez sine femia: sic Eua. ⁊ q̃ tridie faciat hoies de viro ⁊ femia. g̃ vt oĩs possibil' pfectio in eiꝰ opibꝫ repiret. ꝙgnũ fuit vt faceꝛz aliquẽ hoiez de femia sine viro. sapm de ꝙgie Maria. Alit fuisset deꝰ diminutꝰ in oĩbꝫ istis. ꝺ legẽ sc̃am. h. hz q̃ diuie. Cde vete. iure enuc. ¶ Quo ad sc̃am ꝓsideratoz q̃ dr ꝓbabilitatis. Dico q̃ beatã Mariã ꝓpriã suaſ se ꝙgitatẽ ꝓbari ꝑ. ꝓmo testimonijs. secũdo mysterijs. tertio exẽplis. qrto miracul'. q̃nto figuraz. Primo testimonio dei q̃ dixit ꝑ ꝓphetam Isa. vij. Ecce ꝙgo ꝓcipiet ⁊ pariet filiũ: et vocabit nomẽ eiꝰ emanuel. qđ est interpratũ nobiscũ dr. Itẽ testimonio angeli. Mat. j. q̃ ait Joseph dr ꝙgie Maria. Qđ ĩ ea natũ est de spũsco ẽ. Itẽ testimonio hoĩs fidedigni. due aũt erãt ꝓsone antiq̃t⁹ digne fide. sez ꝓphe ⁊ sacerdos. Oñdit ꝑ testimonio ꝓphe Hiere. xxxij. dicẽz. Nouũ faciet dns sup terrã: femia circũdabit virũ. Itẽ testimonio Zacharie sacerdotz. Nã sic dicit Origen. super Mat. In tẽplo erat q̃dã locꝰ sacratꝰ sol' ꝙginibꝫ deputatꝰ ad oraõdũ. ⁊ cũ btã Maria ꝑꝰ partũ ibidẽ cũ ceteriz ꝙgibꝫ adoꝛaret: ⁊ sacerdos tẽpli ea expelleret. Zacharias sacerdos: pr Johis baptiste ea defendebat: asserẽs eaz ꝙginẽ expisse. ppr qđ indei indignari ipsum int tẽplũ ⁊ altare occidẽt. Sc̃do oñdit eius ꝙgitas ml'z mysterijs. ꝓmo ꝙge aaron: q̃ miraculose floꝛuit ⁊ fructũ fec̃: vt hz Nũe. xvij. Un Bern. ĩ q̃dã ser. ait. Nec ꝙge viroꝝ floris lesit emissio. nec ꝙgis pudoꝛẽ sacri partꝰ editio. ⁊ ibidẽ. h ẽ ꝙga sblimis. plãta celestis sctioꝝ vniusis. q̃ ꝓtice sctm ereꝛit vsq; ad xũ

T Marie ꝙgitas ꝓbatur

maiestatis: qz multū in pfundū miserat ra/
dices humilitatz. hec est ꝑga ieſſe z flos cam
pi filij ei⁹. ad modū em campi sine oi humo
ris adminiculo ꝑginis alu⁹ floruit. Hec ille

V ¶Scdo oñdit mysterio porte q soli dño fu/
it aperta: ceteris aūt clausa. Ezech. xliij. De
qua Aug⁹ in ſmone de natiuitate dñi ait.
Quid est: porta hec erit clausa. nisi qz Ma
ria semp fuit itacta: z qđ est. vir non trāsibit
p eā: nisi q Joseph nō cognouit eā? Et qđ ē
dñs sol⁹ intrat z egredit p eā: nisi q spūssan/
ctus fecūdauit eā: z dñs angelozꝝ nascit p eā
Et quid est: clausa erit in eternum: nisi quia
Maria ꝑgo est aī partū: in partu: et post
partū? Hec ille. Tertio oñdit mysterio vel/
leris de celo pfusa. vt hz Judic. vj. de q Ber.
in qdā ſmone ait. Quid Gedeonis signifi/
cat velli⁹: qđ vtiqꝫ fuit tonsum de carne: sz si/
ne vellere carnis: nisi carnē assumptā sine de
trimēto ꝑginitatz. ¶Tertio ꝓncipalit oñdi
tur ei⁹ ꝑginitas exēplis. ponit aūt Aug⁹. in
quodā ſmōe tria exēpla dicēs. Qui lapide/
as scripsit tabulas sine stilo ferreo: ipe ingra
uidauit mariā spūsctō. z q pduxit panes in
heremo sine aratore: ipe parere fecit ꝑginez
sine corruptōe: z qui fecit ꝑgam sine pluuia
germinare: ipe fecit filiā Dauid sine semine
generare. Alia quoqꝫ sunt exēpla. Primum
est corpis glificati: qz corp⁹ xpi glioſuz clau/
so sepulcro exiuit. z ad discipulos clausis ia/
nuis intrauit: z eodē mō clauso ꝑgis vtero
exiuit. vt ait Bre. in omel. paschali. z ita tolli
tur argumētū qđ fieri possz sic ſm phm. iiij.
phiſi. Duo corpa nō pnt esse simul in eodem
loco. ḡ rps exiēs de vētre mris debuit frāgere
claustz ꝑginitatz. qz nndet q iste egressus fu
it miraculosus z nō naturalis. Et vt inqt be
tus Tho. in. iiij. dist. xxx. ar. vlc. xps nascens
habuit dotē subtilitatis. Un Aug. in qdam
ſmone ait. Sicut xps exijt de sepulcro clau/
so: ita natus est de ꝑgine clauso virginitatis
claustro. Secūdū exēplū est syderis. de quo

X Ber. in quodā ſmone ait. Nec syderi radi
us suā minuit claritatē: nec virgini filij suā
integritatē. Tertiū exemplū est apis. Nā si
apis ſm Amb. mellificat z filios generat si/
ne cōmixtione: multo forti⁹ ꝑgo Maria ge
nerare potuit sine corruptiōe. Quarto ꝓnci
paliter oñditur ei⁹ ꝑginitas miraculo radij
ꝓcedentz a facie ꝑgis. Dic em qdā glosa su/
per illud Mat. j. Nō cognoscebat eam do/
nec peperit. tc. q Joseph Mariā facie ad fa
ciem videre nō poterat: quā spūssctūs in ꝑce
ptione penitus impleuerat. Jōqꝫ quā despō/
sauerat in facie nō cognoscebat: vonec vter⁹
ei⁹ euacuaret. Si igit btā ꝑgo Maria sic
erat fulgida in facie: manifestū est q erat ful
gidior in ventre et fulgidissima in mente.
¶Quinto oñdit figura sine riguris z silitu/ Y
dinib⁹ qs ponit Origen. sup Mat. dicens Figura
Sic rub⁹ ꝑburi videbat. z ignis eū nō tan/ ꝑgitat
gebat. Exo. iij. z sic tres pueri i camino ignis Marie
ardētis nō ardebāt. Dan. iij. z qđeadmodu
Danieli intra lacū leonū incluſo: hostijs nō
apertis allatū est prandiū ab Abacuc. Da/
niel. vj. Ita z hec sancta ꝑgo genuit dum z
immaculata atqꝫ integerrima i ꝑginitate per
mansit. Alia qz figurā assignare possumus
Dan. ij. s. de lapide exciso de mōte sine mānib⁹.
¶Quo ad tertiā ꝓncipalē ꝑsideratōem de di Z
ginitate ꝑginitatz btē Marie ē sciendum q Primū
mltas hz progatiuas ei⁹ ꝑginitas. Prima ē gia vir
q fuit integra in aīa z corpe z spū. Jnō illud ginitat
j. ad Thes. v. Integer spūs vester anima z Marie
corp⁹ sine querela in aduētu dñi nri Jhu xpi
seruet. Ipa em nouerat verā esse illā Quid
sniam in. iij. sniaz dicētz. Nā bene seruet cor
pus. adultera mens est. Nec custodiri ni ve
lit ipsa potest. Nec mentē seruare potes licz
oīa claudas. Omnib⁹ exclusis intus adulter
erit. Itē ipa prudentissima atqꝫ sapientissima
ꝑgo sciebat verā esse illā Jsiō. sniam in li. de
summo bono dī. Nihil valet mundū esse cor
pore q pollut⁹ est in mēte. Et aliā Hiero. ali.
cō Jouinianū q ait Illa ꝑginitas hostia xpi
est: cui⁹ nec mentē cogitatio nec carnez libido
maculat. Et itez ad Eusto. scribit. Virgini
tatis diffinitio est scm esse corpe z spū. quia
carnē ꝑginē hre nō pficit si mēte qs nupserit
Quia etiā nouerit q vt ait Aug⁹. in lib. de
virgin. Virginitas ē in carne corruptibili:
ppetua ic corruptōis meditatio. z q gliosa est
ꝑginitas illa q est mēte z corpe. xxij. q. v. c. si
cut em. Jō mater dñi ꝑgo illibata habuit in
tegritatē corpis: qz illud semp illibatū fua/
uit. Nec huic obstat qđ dr Joh. ij. q dlc/
dit capharnauz ipe z mater eius z fratres z
discipuli ei⁹. Et q videt q btā ꝑgo habuerit
alios filios frēs xpi: qz nndet q noie fratz in
telliguntr germani. Un Paul⁹ ad Hal. j. ait
Alioz aūt ap̄lor vidi neminē nisi Jacobuz
frēm dñi: qui erat nepos virginis de sorore. z
Abrāā z Loth dicunt fratres. Ber. xvij. q.
erāt ꝓsanguinei. z ita accipit nomē fratris i
c. quedā lex. xxv. q. iij. Fraternitas em acci/
pitur multis modis: vt declarat Joh. an. i. c.
Johes. de regu. z Archi. in c. ad mēbz. xj. q.
iij. Joseph qz dr pater saluatoris. Luce ij.

nō q̄ genuerit: sz q̄ erat putatiū⁹ pater ⁊ nutricius eius. Habuit etiā btā ỹgo Maria integritatē aīe. q̄ nunq̄z vl modica cogitatio illicita ei⁹ q̄am introiuit. Integritatē q̄z spūs: q̄ nūq̄z a deo p aliq̄d pctm̄ separata fuit. nec aliq̄d vl veniale pctm̄ cōmisit. Jō dr ei Cāt. iij. Tota pulcra es amica mea ⁊ macula non est in te. ¶Secūda p̄rogatiua est q̄ eius Virgini virginitas fuit p̄ma deo dedicata. Un Bernal Ma in quodā sermone ait. Si p̄cia rez pēsam⁹: de rie nre charitate sup omēs illa fuit que p̄posuit i terris angelicā vitā ducere. Et de p̄posito ỹginitatis imobile q̄d nec aliq̄ten⁹ ritu habuit: angelo filiū p̄mittēte. Quia igit̄ q̄sto aliqs aggredit negociū difficiliūs: tanto ꝑfectior cōprobat. Nā ꝑfectus est circa bonū ⁊ difficile. ij. ethi. Jō cū vr ait Hiero. ad Eustochiū. In carne p̄ter carnē vivere: nō terrena vita sit sz celestis. Un inq̄t Amb. q̄ supgredit ỹginitas p̄ditionē humane nature p quā hoies angelis assimilant. Profecto apparet bñdicte mris dei excellētia q̄ p̄ma oīm hāc sup humanā naturam celestē vitā inchoauit ⁊ aggredi ausa est. Maior em̄ est difficultas vnā virtutez arripe vbi omēs ꝫ faciūt q̄z vbi omes eā observant. Sicut est magz difficile ieiunare in vna domo in q̄ null⁹ ieiunat: sz oīs pluribus vicibꝫ i die voluptuose ⁊ splēdide comedūt q̄z vbi oēs abstinēt. iuxt illud Ouid. ij. de remedio amo. Nō facile esuriēs posita retinebere mensa. Et multū saliens incitat vnda sitim. Jtē facile est habēti bonū ductorē p̄cedentē sequi illū p rectū iter. difficile ꝑo est iter incognitū pagere sine ductore. Et iō cū btā virgo oēs cerneret nubere. ⁊ solū ad generatōz filios intēdere. ⁊ maledictas steriles reputare atq̄z ỹginitatē in opprobriū hre: maria eius ꝑtus fuit p hāc insolitā ⁊ arduā viā incipere ambulare: ⁊ vsq̄z ad finē pseverare. ⁊ tot milia ỹginū ad ꝓtemnēdū oēs mūdanas delicias ⁊ hāc viā difficilē aggredi ⁊ducere. Un merito ỹgo ỹginū est appellata. q̄ quod est eā alioz vt sunt talia: illud ē marie tale. ij. metaph. Quia etiam maioris est meritū facere aliq̄d boni ex voto q̄z sine voto sm theolo. in iij. dis. xxxvij. marie Rich. ibidē. ar. ij. q. vj ⁊ canonistas in. c. licet. eē de voto. ⁊ Tho. ij. ij q. lxxxviij. ar. vj. Jō ỹgitas btē ỹgis quā ex voto fuauit. vt in. c. btā Maria. xxvij. q. ij. fuit excellētissimi meriti. Et q̄m ipa votum ỹginitat̄ añ omēs alios emisit: recte p amigdalum figurat̄ inter alias arbores ꝑus florigines post eā. post eā q̄dē tpe: q̄ añ ipaz nulla. post eā ỹo multe alie ỹginitatē deuouerūt. Jtē post eā exēplo: q̄ oibꝫ exēplū fuāde ỹginitat̄ exhibuit. Jtē post eā dignitate. q̄ virginitatē cū fecūditate fuauit. post eā etiā vtilitate: q̄ sua ỹginitate totū mūdū saluauit. ¶Tertia p̄rogatiua est: q̄ habuit ỹginitatem B trāsfusam: q̄ in alios trāsfundebat. Nā q̄uis pulcerrima fuerit: tñ a nullo vnq̄z potuit cōcupisci. quia eius puritas corda oīum penetrabat: ⁊ omēs mot⁹ illicitos in eis extingue bat. Unde de illa dicere possum⁹ id q̄d de filio eius dr Lu. vj. s. ꝑtus de illo exibat et sanabat oēs. ⁊ iō cōpat̄ mirre ⁊ cedro. q̄ sicut odor mirre fugat tīmes. ⁊ odor cedri expellit serpētes. sic ⁊ odor sue ỹginit̄ de alioz cordibus expellebat mot⁹ brutales. ¶Quarta p̄rogatiua est: q̄ habuit ỹginitatē secundam. Nā fuit mr̄ ⁊ ỹgo. q̄d q̄dē nulla vnq̄z hūit. Un Seduli⁹ poeta ait. Salue sct̄a parens enixa puerpera regē. Qui celū terrāq̄z regit p secula cun⁹. Numē ⁊ eterno ꝓplectēs oia gyro. Imperium sine fine manet q̄ vētre beato Gaudia mris hōis cū ỹginit̄ honore. Nec p̄ma sili'em visa es nec hr̄e seqntē. Sola sine exēplo placuisti femīa xpo. ¶Quita p̄rogatiua ē: q̄ hūit ỹginitatē ornatā. Ipa em̄ tāq̄z virgo p̄udēs lāpades suas. s. corp⁹ ⁊ aiam ornauit oleo pietat̄. lichmo puritat̄. lumie vitatis. ⁊ igne charitat̄. Jō Eccl. xxiij. ipa iquit Ego mr̄ pulcre dilectōis. ecce ignis charitatis. timoris. ecce lichmus puritatis. q̄ sic dr Eccl. j. Timor dñi expellit pctm̄. Et agnitionis. ecce lumen vitatis. ⁊ sancte spei. ecce oleum pietatis: q̄d in cordibꝫ nostris infundere dignet ipa ỹgo pissima cun⁹ pijs orationibꝫ nostra sit semp aia recōmissa Amē.

¶De donis spūsctī q̄ hūit excellētissime ipa ỹgo bñdicta. Et p̄mo de dono sapie ⁊ intellectus q̄ in dispositōe cū diabolo fctā illū p oia supauit.

Sermo.v.

Ratias ago C

G deo sup inenarrabili dono eius ij. ad Thor. ix. Inq̄t Albertus sup Missus ē. c. xcvij. q̄ septiformis plenitudo gr̄e p septiformiū donorū distributa: sup omēs excellētissime fuit i matre saluatoris nostri. hoc aūt sic ꝓbat dicens Sicut se habet virtus ad virtutē: sic se habz donum ad donū. sed ꝑtes in beatissima virgine excedunt omēs virtutes viatoz. vt sup patuit. q̄ ⁊ dona eiusdem beatissime virginis excedunt dona omniū viatorum. Hec autez

r

dono spūssĉti ꝓnumerañ. Isa.xj. vbi dicit. Requiescet sup eū spūs dñi spūs sapie ⁊ intellectus: spūs ꝓsilij ⁊ fortitudis: spūs scientie ⁊ pietatis. ⁊ replebit eū spūs timoris domini. Q, aūt donū sapiētie qđ est ꝑmū ipsoꝝ donoꝝ fuerit in beata ꝟgine: ꝓbat idē Albertus vbi. ğ. c. sequenti dicens. Ubi humilitas: ibi sapiētia: vt dr ꝓuer. xj. ⁊ ps. xviij. inquit Dauid de deo. Sapiam ꝑstans paruul'. i. humilibꝫ. ğ vbi maior humilitas: ibi maior est sapiētia. ⁊ vbi summa hūilitas: ibi sūma sapientia. Sed ī beatissima ꝟgine fuit ímpoportionabilis humilitas. ğ ⁊ incōparabilis sapiētia fuit in illa. Unde Bern. in quodā sermone ait. Quid de deo nō sapiebat: in q̄ dei sapiētia latebat? Christ⁹ vt ait apl's: est dei ꝟtus ⁊ sapiētia. ğ omes thesauri sapientie ⁊ scientie dei in Maria fuerūt. Et ideo ꝑfunda ⁊ occulta dei mysteria cognouit sup ītellectū humanū: angelicū ⁊ apostolicū. Et qua auctoritate pater q̄ beata ꝟgo nō solū habuit sapientiā incōparabilē ꝫ etiā donū intellectus sup omes creaturas excellenti⁹. ¶ Primo ei cognouit sup omnē intellectū humanum q̄ p omnibꝫ ꝓpheris maiora ⁊ meliora dei mysteria. ⁊ maiori ⁊ meliori mō sibi reuelata fuerunt. ipa em ea cognouit nō tm audiendo p inspiratōem. iuxta illud ps. Audiaꝫ quid loquat in me dñs deus. ⁊ nō tm videndo per speculationē. iuxta illud. j. ad Chor. xiij. Videmus nūc p speculū in enigmate. ꝫ etiā gustando p experientiā. iuxta illud Prouer. vl. Gustauit ⁊ vidit q̄m bona est negociatio ei⁹ Ite odorādo p deuotionē. iuxta illō Cañ. iiij Odor vnguentoꝝ tuoꝝ sup oīa aromata. Isti aūt duo modi totaliter distinguūt. q̄m deuotio que est circa xpi humanitatē cōparatur gustui. ꝑm illud Joh. vj. Qui mānducat meā carnē. Deuotio aūt que est circa diuinitatem assimilat odoratui. nā fauciby sapores corpoꝝ. naribꝫ ꝯo odores spiritūū discernuntur. ¶ Scđo cognouit diuina mysteria maxime incarnationis dñice supra intellectum angelicū. Nā istud mysteriū cognouerunt supiores angeli a deo imediate p infusam inspiratōem. Medij aūt cognouerunt a supioribꝫ p reuelatōem. ⁊ inferiores a medijs. Aliq̄ etiā ex eis cognouerūt ab apostol' p ꝓdicatōem. Unde sup illud ad Ephe. iij. vt innotescat ꝓncipibꝫ ⁊ potestatibꝫ p ecclīaꝫ mltiformis sapiētia dei. Dicit glosa q̄ angelici spiritibꝫ p ꝓdicatōem apostoloꝝ aliquid accreuit. Et Hiero. in quodam sermone ait. q̄ angelice dignitates mysteriū incarnationis plene non cognouerunt: nec fuit xpi passio ꝓsummata ⁊ p mundū predicata. Uirgo aūt Maria illud mysteriū duplicit cognouit. Primo p angelicā annunciatiōem. angelus tamē nescium sibi reuelāde modū icarnationis: ꝫ tm ānūciauit vt dicit Ber. sup missus est: ūn plona angeli dicens. Spūssanct⁹ supuenier in te. i. sup angelos ⁊ omnē creaturam: ūn te veniet. ⁊ ideo me nō interroges: q̄z sup me est. ⁊ nō potero. ad illū ascēde igitur: ⁊ ne steteris inter angelos. q̄z paululum cum transieris: cum ínuenies quē diligit aīa tua ¶ Scđo cognouit p diuinam inspiratōem f Unde Bern. sup Missus est ait. Moduꝫ q̄ de spūsctō ꝓcipies: dei ꝟtus ⁊ sapia xps i secretissimo ꝓsilio sic obumbrando ꝓteget et occultabit. vt sibi tm nor⁹ habeat ⁊ tibi. Sales vriq̄ꝫ ꝫ illo doctore q̄ ⁊ actore. Nō em doceri potest nisi a dōnāte. nec potest addisci nisi a suscipiente. ¶ Tertio cognouit p beataꝫ experientiā. Unde Bern. vbi. s. ait. Quis enim excepta fortassis illa que hec sola expiri meruit: intellectu capere possit qualis ille splēdor inaccessibilis virgineis se visceribꝫ insuderit Et forte ideo dictuꝫ est obumbrabit tibi: q̄z quod sola p se trinitas in sola ⁊ cū sola virgine voluit operari. soli datū est nosse aut soli datū est experiri: acsi dicat angelus. Quid a me requiris quod in te mox experiēs? Et idem iterū inquit. Nemo vnq̄ꝫ sic beata virgo gustauit q̄z suauis est dñs. licet de sanctis dicat p ps. Inebriabunt ab vbertate domus tue: ⁊ torrente voluptatis tue potabis eos. Nec miꝫ q̄m apud eā: immo ⁊ intra eā erat fons vite. Dicit aūt Simachus in epistola ri. Brati⁹ in ipo fonte bibunt aq. ¶ Quarto cognouit celeste mysteriū sup intellectū apostolicū. q̄z vocauit totā gregatōem aplicam. ⁊ vniūsam eccl'iam de secretis mysteriꝫ dei. ⁊ maxime icarnatōis xpi. vt inqt Hiero. in ꝑmone ad Eusto. ¶ Quinto habuit ītellectū illuminatū sup oēm itelligētiā ⁊ astutiā demonū. q̄ vt meli⁹ pateat: videbim⁹ ī ꝑmone disputatōem factā inf ipm ⁊ demonē ⁊ beatā ꝟginem. In q̄ tria ꝓsiderabim⁹. Primo secretā ꝓtētione ⁊ insidiatiōꝫ ipi⁹ demōis. Secūdo iudiciariā altercatōꝫ. Tertio ꝯo diffinitiuā sniam

¶ Pars prima h⁹ ꝑmonis de secreta ꝓtentione ⁊ insidiatione quam fecit diabol⁹ ꝟgini bn̄dicte.

h Humani generis inimicus tolēs naturam humanam ad illas beatissimas ꝯlozum mansiones vbere cra-

D Maria hūit donum itellectus

E

H Lōcitio demonis ꝯ hominē

tria q̄by ip̄e p̄ supbiā fuerat deiect⁹. Lonuocato olim maligno⁹ spiritu⁹ ꝯcilio. ꝑposuit vt mulier⁹ q̄s cogitaret quō humanum genus posset in p̄fundā redigere ruinā. vñ exurre rit quida fraudulēt⁹ machinator: atq; inter eius demones versutior: q̄ dixit. Nostis natā mulieru⁹ debiliorē existere q̄ naturā viri atq; ad recipiēdū receptōes p̄niorē. Leuiter em̄ credūt mulieres: marie puelle. iuē illud Quid. in epl̄is. Lredulitas damno sp̄ solet esse puellis. Nūt etiā cor ad mutabilitatē p̄ num. q istabiles sunt in bono ꝓposito Unde Jacob benedictan⁹ fuit. li. c. xv. dic. Mobile cor ad cetis: q mens est vana puellis. Firmum ꝓpositū femina nulla gerit. vnde q mulier a mollicie mētis appellata est. vt dr in. §. sz illud. xxij. q. vij. Jo Virgili⁹ in. iij. eney. ait. variū q mutabile sp̄ Femina. vñ dr q̄ mulier est mobilis q mōetanea in volūtate. l. fi. C. q̄ peran. tu. q l. ler que. in fi. C. de admi. tu. ex quo faciliter decipi potest qđ p̄ncipio mūdi nos expti sumus q̄ p̄mā mrem oim Euā faciliter seduxim⁹: q p ipam virū suū ad inobedientiā dei traxim⁹. vt habet Genesis. iij. Nūc g̃ h̄ est ꝓsiliū meū vt videam⁹ si possumus ad volūtatē nr̄am trahere illā iuuencam ydam ydinē in templo morantē q̄ Maria dr quā omes tanq̄ sanctā venerant. Ipa em̄ incipit cultura castitatis q̄ repler paradisuz sicut matrimoniū repler terrā. vt in. c. nuptie xxij. q. j. Quapropē nisi cito p̄uideam⁹: tota secta nraz ad nihilū rediget. q si ipam deexprimus: alios facilē bones ad voluptatē q vicia p̄rahem⁹. Ipsaq; meditate q̄ tanq̄ etiā fortissimos viros decipiem⁹. Destructo a p̄ncipali: corruit oīe accessoriū. l. si nemo. ff. de testa. cu. q l. eaz quā. C. de fideicō. ¶ Hoc igit̄ cū placuisset ꝓsiliū omnib⁹ dixerunt illi serpēti versuto Tu q̄ hoc adiuenisti ꝓsiliuz q nobis omnib⁹ sapiētior es: vade ad eam q illa machinatiōib⁹ tuis q insidijs decipe. Ille igit̄ demon pessim⁹ q coluber tortuosus: assumpta forma cuiusdā sancti heremite: perrexit ad templū atq; beatā ydinē orantē inuenit. Cui q dixit. valde cōpatior tibi o pulcerrima atq; nobilissima iuuenis. q florem tue ioeūdissime iuuētutis amittis. atq; in ꝯtinua dei offensa p̄sistis. precepit em̄ de⁹ in p̄ncipio creatiōis mūdi illud qđ habet Gen. ij. dicēs Crescite q multiplicami q replete terrā. Item Deu. vij. Nō erit apud te sterilis vtriusq; sexus nam in hominib⁹ q̄ in iumētis. Tu g̃ que vis fuare ydinitate: nolēs populū dei accrescere a deo maledicta eris. sm̄ em̄ legē maledicta ē sterilē q̄ nō relinq̄t semē sup terram. Deu. xxij. vt etiaz dr. xxxij. q. iij. §. his ita. Cōsulo g̃ tibi o dilectissima puella ne vorū istud ydinitatis fuare velis. sz mrimonium cū aliquo pulcro iuuene ꝓhere non differas. nā mrimoniū est deo gratuz: qđ introducere dr quandā imortalitatē humani generis. l. lege duodecim tabulaz. C. de legi. he. Unde hortor vt ad honorē dei ex mrimonio q̄ nihil est vtili⁹ hoib⁹. vt i aut. de restit. q ea q̄ parit. §. hec nos aliquos filios generare pcures. maximū em̄ q pcipuū mun⁹ femināz est ꝓcipere q tueri ꝓceptuz. l. q̄rit. §. si mulier. ff. de edili. edic. q mulieres sunt nate ad h̄ vt pariant. q in h̄ tota volūtas eaz ꝓsistit. l. ij. C. de indic. vidui. tol. iō dixit de⁹ Exo. xxij. Non erit sterilis i terra tua. ¶ Cognoscēs aūt bta ydo q sub agni specie rapacissim⁹ lup⁹ inserpalis latebat: elenauit mentē in ozōe ad deuz rogās eū vt qd maligno hosti rndere deberet inspirare dignaret. statimq; spūsctō i ozē ipius verba dictāte q eos q̄s repler sepe multa ꝓtra intentionē p̄priā dicere cōpellit: in hūc modū rndit. O p̄ mendacij q fabricator omnis mali recede a me: qz licet possem ad obiectionē tuā rndere q hoc tpe gre non generis successio: sed vite p̄fectio querit. c. recurrat. §. his ita. in fi. xxij. q. iij. Tu ad maiorē tuam ꝓfusionē dico tibi q talē deo dante filiuz pariam: p quē tot⁹ saluandoz numer⁹ regenerabitur: q omes ruinose sedes replebūtur. De me em̄ scriptū est illud Isa. liij. Letare sterilis que nō paris: q exulta que nō ꝑturis qm̄ multi filij deserte magis q̄ eius q̄ habet viz. Scias quoq; neq̄ssime demon q nunq̄ fuit nec erit aliqua mulier sic fertilis q fecunda sicut ego. Illū em̄ filiū generaby q̄ totum mundū saluabit q audaciā tuā ac p̄sumptiōz temerariā refrenabit. Cui demon respondit. Cū femie dicant⁹ in multis deteriozis ꝓditio/nis q̄ viri. l. in multis. ff. de sta. ho. cuq; equi parent⁹ male herbe p̄ter eaz maliciam: vt ait glo. in. l. oēs. C. de his q̄ ve. eta. ip̄e. q sint multum fragiles. vt inq̄t glo. in. l. qui duos. §. si maritus. p illū textū. ff. de re. du. q in. l. si fuerit. co. ti. Itē cū sint corruptibiles. l. q testam̄to. §. mulier. in glo. ff. de testa. Lunq; dicant⁹ male bestie. q raro inueniant⁹ bone. vt ait glo. in. l. ij. ff. de legi. Itē cū sint pclitātes i cōsilijs suis. l. si pater. C. de spō. sint q̄ labiles Nā mulier fuit p̄ma q̄ peccauit. c. Adam. de peni. di. vij. Itē cū sint inc̄ōstantes. l. filia. C. de inoffi. testa. sint q̄ min⁹ audaces q̄ viri. C. ad legem iuli maiesta. l. quisquis. ver. ad filias

Cōditio mulieris

Miror te puella sic inuēculā tāti eē aī ⁊ vtutis vt me increpare audes. Ego em̄ sum ille de q̄ scptū est. Job. xij. Nō est potās sup̄ ram q̄ cōpec ei q̄ facet ē vt nullū timerem. Tū non est aliq̄s vir adeo fort̄ q̄ potētiā meā non timeat. Tu vo me nō solū nō times sz etiā vilipēdis. Cui btā ꝙgo rndit. Tu es rex superōes filios supbie. vt dr i pallegato. c. Ego vo cū sim hūilitat̄ ancilla nō solū te non timeo sz audar ⁊ aniosa ꝫ te insurgere volo. Sum etenī illa de q̄ tibi pdixit dns Gen. iij. Inimicicia ponā int̄ te ⁊ mlierē: ⁊ semē tuū ac semē illi⁹: ⁊ ipa teret caput tuū Qua rnsione diabolus pstrat⁹ arq̄z amaritudie plen⁹ absc̄essit Tūc̄z verificatū ē illud Goffredi i poetria di. Sepe sagittātem didicit referire sagitta Inq̄z viz plage ꝓsa recurrere plaga. Btā aūt ꝙgo sup̄ ipa rnsiōe cogitās admiratione repleta est q̄ dns eā ad talia dicēda q̄ ipa nun q̄z cogitauerat ipulisset Nō em̄ vllatenus se reputabat idoneā vt esset mr dei. imo nec vt esset ancilla mris ei⁹. Tūc̄z ꝓificatū fuit i ea illd q̄d postea ipsi⁹ fili⁹ dixit aplis Mat. x. Nō em̄ vos est q̄ loq̄mini sz spūs pris vri q̄ loquit̄ in vobis.

¶ Pars secunda hui⁹ sermonis de iudiciaria altercatione facta inter diabolū ⁊ btām virginem.

k r Eersus ꝙ ille dem̄on ad socios suos infernales sic ꝓfugus ⁊ superatus dixit. Facli⁹ possent sara mollirī q̄z animus hui⁹ puelle a sanctitate sua amoueri. sz tota sagacitatis nostre versutia nobis procurandū est vt summi pontificis animū ad maritandū puellas in tēplo fuētes inducamus huicq̄z ꝙgini fm legē spōsum ex cognatione sua primiorē dari faciamus: vt senē illū Joseph accipiēs in ꝙiugē: ⁊ votuz virginitatis trāsgrediat: ⁊ adulterādi occasionē ex sponsi antiq̄tate pcipiat. Dis igit̄ illis machinātibus. q̄z vt dr Prouer. xxj. Nō est sapientia nō est prudētia ⁊ nō est ꝓsiliū ctra dominuz q̄d illi ad calūniā ⁊ dānationē ꝙgis fieri affectabāt: b dr ad illi⁹ ꝙginitatis custodiaz ⁊ testimoniū fieri fecit. Nā et diuio nutu Joseph in spōsum accepit: ⁊ ꝙgo pmanēs de spiritusctō dei filiū: q̄ p mortē suā redemit hūanū gen⁹ generauit. ꝓificatūq̄z fuit de demonibus illd ps. Parauerūt pctores foueā ⁊ ciderunt in eā. Si aūt teneam⁹ q̄ Joseph fuerit pulcerrim⁹ iuuenis q̄n accepit beatā ꝙginē. de q̄ dicem⁹ i fmōe. xij. hui⁹ ptis. pte scda. dicere possum⁹ q̄ demones pcurauerūt sibi hūc spōsum dari vt viri tā fortmosi ꝓiūctōe ⁊ uersatōe votū ꝙgitat̄z frāgeret ipa bndicta ꝙgo. i q̄ etiā fuert illusi: vt in pallegato loco videbit. pfecta igit̄ hūana rgdēptōe ipoq̄z ꝙgis filio iā in cel' regnāte ire dem̄oes adunati ꝓstituerūt suū ꝓuratorē belzebub ꝓncipē dem̄onioz eūq̄z legatū suū facietes ad allegandū ꝫ hūanū gen⁹: ad xpm miserunt vt suis argumētatōibus ablatū eis mūdi dñiuz restitui faceret. illosq̄z in antiq̄ hois possessione introduci pcuraret. ¶ Uenies igit̄ belze/ 2
bub añ tribunal xpi dixit Eqssime iudex creator celi ⁊ terre. q̄ dixisti Mat. xxij. Reddite q̄ sunt cesar̄ cesari ⁊ q̄ sunt dei deo. iube mihi reddi possessionē hūani gener̄ q̄ mihi iuste ablata est. Scis em̄ q̄ nō remittit̄ pcm̄: nisi restituat male ablatū. c. peccatū. de reg. iu. li. vj. ⁊. c. si res. xiij. q. vj. cum si. Cui rndit xps Tu nosti q̄ merita cauz ptiū assertōe pandūtur. l. ij. in fi. C. si p vim vel alio mō. ⁊. c. q̄lit ⁊ q̄n. el. ij. de ace. Et q̄ iudicant̄ oportz cicta rimari ⁊ ordinē rez plena inq̄sitōe discutere. c. iudicāt̄. xxx. di. v. ⁊ q̄ dz audire aliā p̄t q̄ vult recte iudicare. c. j. de cā poss. ⁊ p. nō g̃ iust̄ est vt hoie nō vocato nec audito illū tibi adiudicē. l. nā ita diu⁹. ff. de adop. ⁊. l. de vnoquoq̄z. ff. de re iudi. Tūc dem̄on ait. pero igit̄ o iustissime iudex vt hūanū gen⁹ pāpias tuus vocari. cū ab ea pte ius icipiat. vt inst. de pena teme. li. ij. fi. ⁊ ei de pba. c. q̄m ꝫ fallam. Cui rndit dns. de die agat̄. Rndit ät dem̄o. ad diē crastinū fiat dilatio. Cui dns dixit. Tu bñ nosti expientiā facti. vt in. l. ij. in pn. C. vt i pos. lega. ⁊ scis q̄ via lōga ē a terra vsq̄z ad celū: quā viā tu bñ expt⁹ es: dū p superbiam tuā de celo nra auēte ceciditi. q̄z ꝙ ad iudicē ptiner legitimū terminū ptibz ad cōparendū assignāre. vt. ff. q̄ satisd. cog. l. de die. in pn. ⁊ ar. ei de iure patro. c. cū ät. ⁊ de off. deleg. c. de causis. Jō nos tibi ⁊ hūano generi feriā sextā futurā assignam⁹ ad cōparendum. Et tūc pcepit archangl'o Gabrieli vt notificaz cum tuba ferrea. vt ei de appel. c. cū parati. ⁊ C. de fe. l. dies. vt ad dictū diē gen⁹ hūanum veniat rnsuz cōrā eo ⁊ allegatuz ꝛre nō debeat demonis dominio sbiugari. ¶ Aduenē M
te igit̄ die venerz pdicta: volēs adam ꝓ toto hūano genere cōrā iudice cōparere. q̄z ꝙa ē snīa poete Ouid. i epl'is dicēt. Optima nā nullo cā tuēte perit. rogauit btām ꝙginē vt p eo aduocare dignaret dicēs. O ꝙgo ꝙginum tua intercessione sel' ego cū meis posteris a diabolica fuim⁹ furute liberati Quia g̃ vt poeta inquit. Nō minor est ꝙtus q̄ ꝛre parta tueri. Ueni obsecro ⁊ nos a diabolī

Temꝰ legitimꝰ

cis insidijs ⁊ falsis cauillatõibꝫ defende. Per
rem igit aduocata humani generꝭ ad tribu
nal filij ⁊ ad dexteram eius locata. Dixitq; ad
filiũ. Audiui fili mi hũanũ genꝰ ad pntiaz
uestri fuisse vocatũ: qre si ẽ aliqs q̃ ꝺ illõ ve
lit allegare assurgat. Tũc demõ his auditꝭ
demissa facie ñ audebat respicere i reginã ce
lestẽ q̃ male agit odit lucem. vt ioh. iij. Et hz ẽ de offi. dele. c. ꝺsuluit ⁊ no.
ff. de vẽ. inspi. l. j circa medium. Virgo aũt
Maria ipm demonẽ terribili oculo inspiciẽs
tata voce dixit. O neqssime demon. mõ di
cas q̃d habes dicere ꝺ genꝰ hũanũ. licz ei
nr posstim repellere ab accusatõe cũ de teipso
dicere deberes qꝺ de alijs attestarꝭ. qꝺ ẽ ꝺ le
ge in arenã. ff. C. de inof. test. ⁊. l. qm. C. de
here. Itẽ q̃ es exc̃oicatꝰ ⁊ reprobatꝰ a sctis q̃
culu nõ potes stare i iudicio agẽdo. c. iterdicti
mus. de iudi. Itẽ q̃ es fuꝰ pene: vñ non po
tes agere i iudicio. l. vir certꝭ. ff. de iudi. et. l.
qꝺ attinet. ff. de reg. iu. Itẽ q̃ es infamis. vñ
nõ potes esse patraor in iudicio. c. infames
⁊. ꝺ. tria sunt. iij. q. vij. ⁊. c. cũ deputati. Ubi
Jnno. de iudi. maxime q̃ es factꝰ infamis ex
publico delicto ppr̃ qꝺ dãnatꝰ es: q̃ casu certã
de iure ciuili nõ potes patrare. l. j. ꝺ. ait ptor
vbi Juliel. de cuneo. ff. de postu. Itẽ q̃ es he
reticꝰ. ⁊ iõ ab oĩ actu legitimo es repellẽdus
c. exc̃oicamꝰ. ꝺ. cupientes de here. ⁊. l. manicheos. C. e. ti. Hereticꝰ ei ꝺr ille q̃ lz ñ male senti
at de articul' fidei. tñ hz puersuz dogma vl p
uas sequit seu gignit opiones. vt ait glo. pe
nul. in cle. j. de vsu. vbi Paulꝰ. ter. est in. c. he
reticꝰ. xxv. di. in. c. Hẽ aũt scripsimꝰ. ⁊. c. q̃ in ec
clesia. xxiij. q. iij. Tũ vt magꝭ appareat ini
quitas tua: sum parata oĩbꝫ tuis cauillatõibꝫ
ridere. ¶ Tũc demõ iratꝰ ꝺ btãm vginem ce
pit eã velle calũniari: ⁊ dixit. Obsecro iustis
sime dñe deꝰ q̃ est iustitia. vt i. c. oĩs. xlv. di.
vt istã malefactricẽ nõ admittatꝭ ad aduocã
dum: sz eã puniatꝭ sicut lex iubet. Mulier ei
accipies duos viros sil': puniri ꝺz. vt in. l. eũ
q̃ duas. C. ad. l. iul'. de adul. Hec aũt nõ solũ
accepit celestẽ spõsum sz eriã alteꝝ sumpsit. s.
Joseph. Rñdit aut̃ btã vgo. Ego Joseph
accepi castitatꝭ mee testẽ. deũ ꝺo virginitatis
mee ꝺseruatorẽ. Tũc demon vidẽs se ꝺfusuz
dixit. vouentibꝫ vginitatẽ nõ solũ nubere: sz
eriã velle nubere dãnabile est. c. vouẽtibꝫ. xx.
vij. dis. Tu ꝺo postq̃ vouisti virginitatem:
matrimoniũ ꝺfisti. Rñdit btã vgo. O calum
niator pessime. votũ illud ego emisi ⁊ fuare
ꝺpositũ cũ tali tñ ꝺditione sc̃z si deo placeret:
⁊ nõ aliter. ⁊ hec ꝺditio semp subintelligitur
tanq̃ apposita. ⁊ iõ cũ deꝰ voluerit me dispõ
sari cessante ꝺditõe nõ feci ꝺ votũ. ar. in. c.
sup eo. de ꝺdi. appo. Deh aũt meo voto dif
fuse tractauerũt canoniste in. c. sufficiat. ⁊ in
c. beata Maria. ꝺ. vt in q̃busdã. xxvij. q. ij.
⁊ theo. in. iij. dis. xxx. ¶ Tũc demon sic supa
tus tertiã sibi voluit calũniã iputare dicens
Tu credis o iustissime iudex q̃ mĩ ma ꝓpter
am vginitatẽ fuauerit: ⁊ q̃ tu eiꝰ filiꝰ vnige
nitus fueris. Ego aũt volo ꝓbare q̃ ipa ali
os filios post te habuit ⁊ vginitatẽ suã ami
sit. Nã Mat. j. ꝺr. Joseph nõ cognouit eã
donec pepit filiũ suũ ꝓmogenitũ. q̃si dicat q̃
postea eã cognouit. Et ibidẽ. Añq̃ ꝓuenirẽt
inuẽta est in vtero hñs de spũsctõ. g̃ postea cõ
uenerunt. Itẽ Luc. ij. ꝺr de ea. Peperit fili
um suũ ꝓmogenitũ. ꝓmꝰ aũt ꝺr respectu se
cũdi. l. q̃ duos. j. rñso. ff. de reb' du. g̃ habuit ⁊
aliũ filiũ saltẽ sc̃dm. Rñdit btã vgo q̃ illõ ꝺ
bũ donec accipiẽt in sacra scriptura dupl'r. s. i
clusiue ⁊ exclusiue. ꝓmo inclusiue inq̃ntũ in
cludit oẽ tps post rẽ factã ⁊ añ. ⁊ ita itelligit
illõ ps. xix. Dixit dñs dño meo sede a dexz
meis: donec ponã inimicos tuos scabellũ pe
dũ tuoz. Nõ em intelligit q̃ post ñ sedebit
silr Ben. viij. ꝺr. Lotꝰ nõ est ad archam re
uersus donec siccarent aq̃ sup terrã. ⁊ tñ post
q̃ exiccate sunt nõ redijt. Itẽ exponit nõ co
gnouit eã donec pepit filiũ suũ ꝓmogenituz.
q̃ eo nato dignitatẽ mris eiꝰ maxie agnouit
Uñ Chrys. dic. vere nõ cognouit eã añ cuꝰ
fuerit dignitatꝭ. sz postq̃ pepit tũc coĝuit eã
q̃ speciosior ⁊ dignior facta fuerat q̃ totus
mũdus. q̃ quẽ torꝰ mũ dꝰ cape nõ poterat: i
angusto cubiculo vteri sui sola susceptit. Hec
ille. Silr nõ valet ista ꝺsequẽtia. Añq̃ ꝺue
nirent inuẽta est hñs i vtero de spũsctõ. g̃ po
stea ꝺuenerũt. Sicut nõ valet ista ꝺsequntia
huc nõ penituit añ mortẽ. g̃ post mortẽ peni
tuit. imo potꝰ valet ecõtra. g̃ nec post mortẽ
Silr Joseph nõ coĝuit eã añ. g̃ nec post. qa
cognouit mysteriũ icarnatõis dñice. Ista g̃
ꝓpositio añ. lz sepe ꝺsequntia iducet tñ nõnun
q̃ ea tñ q̃ ꝓus cogitabãt oñdit. sic si aliquis
diceret. Añq̃ in portu pranderem nauigaui
Nõ intelligit q̃ in portu prandeat postq̃ na
uigauit sz q̃ cogitabat i portu prãsurus. ⁊ si
milr dicendũ est i ꝓposito. Exclusiue ꝺo po
nit hec dictio donec ꝓpter determiatꝰ. ⁊ sic nõ
accipitur in pdicta auẽte. Et de hac materia
tractãt canoniste in. c. incerta. xxx. dis. v. sup
ꝺbo q̃lsq̃ veniat. ⁊ in. c. j. de iudeis. ⁊ in. c. de
muliere. et de mri. ꝺ. in ecc. ꝺc. Ibi donec tam
diu sepent. ⁊ ibi p Joh. de imola. ⁊ in. c. cum

P bone. de eta. ⁊ qli. ¶Ad illud aũt qđ obiectũ fuit de ꝓmogenito. Rñdeo in ꝗt b. ẏgo. q in sacra scꝛa sepe ꝓmogenit⁹ itelligit ille añ quẽ null⁹ est genit⁹: ⁊ quẽ null⁹ añcedit: etiaz si null⁹ eũ sequat. Et ita accipit in ꝓdicta au ꝛitate: vt dꝛ in. c. Joseph. de ẏ. sig. sic etiaz fm leges exponit i. d. l. q̃ duos. ff. de reb⁹ du. ⁊ in. l. prim⁹. ⁊. l. primi appellatõe. ⁊. l. i vul gari. ff. de ẏ. sig. ⁊. l. j. §. primis ẏo. ff. vñ cog. ⁊. §. ⁊ hec q̃dẽ in phemio. ff. His igit rñsõi bus demon deuictus ad ḡrũ argumẽtũ de scendit dicens. Serenissime iudex tu nosti: q̃ mulieres p aliq̃ postulare phibent ⁊ aduo care: qz ẽ virile officiũ. vt i. l. j. §. sexũ. ff. đ po stu. nec ad defendendũ alĩũ admitti debent. l. alienã. C. de pcu. ⁊ in. l. femie. ff. de reg. iur. ⁊. §. tria. iij. q. vij. ⁊. xv. q. iij. Primo rñdit te acta ẏgo. O iniq̃ssime demon tu bñ nosti q̃ mulier põt suã ⁊ suoꝛ iniuriã pseq̃. vt i. l. se natus. ⁊. l. de crimie. C. q̃ accu. nõ pos. silr pro miserabilib⁹ psonis: pusillis ⁊ viduis bñ ad mittit. vt eẽ de pcu. c. fi. ⁊. iij. q. vj. c. sunt aũt ⁊. c. de aduo. diuer. iudi. l. peritões. §. licenti am. ⁊. ff. de pcu. l. seruũ q̃z. Ego igit tãq̃z me am iniuriã ⁊ cãm ꝓpriã ꝓsequẽs admitti de beo. vt. C. de pac. l. q̃ stipẽdia. ⁊. ff. fcias. Oẽs ei xp̃iani isẽ fui ⁊ filij mei. Debet g̃ iudex iste iustissim⁹ me audire. nã etiã si essem excõica ta defensiones mee essent audiẽde Ar. in. c. cũ inf̃ põrẽ. ⁊. c. dilect⁹ fili⁹. eẽ de except. Multo magꝭ igit debeo admitti: cum nulla infamia possim notari: ⁊ marie cuz ꝓ miserabili hoĩe aduocare velim quẽ iste negssim⁹ demon ad suã conat redigere fuiturẽ q̃ ẽ ℑ iura natura lia. vt. ff. de iust. ⁊ in. l. manumissiões. Prete rea illa phibitio facta mulieribꝫ ne aduocent est rõne suade pudicicie: vt pꝛ i dicto. §. sexũ. Ꝟ aũt piculũ in me esse nõ pt. Sum etenim illa de q̃ Prou. vl. dꝛ. Mulierẽ fortẽ q̃s inue niet? Et infra. Accinxit fortitudine lumbos suos ⁊ roborauit brachiũ suũ: manũq̃z suam misit ad fortia. Et iõ cessante causa: cessat iu ris dispositio. c. cũ cessante. de appel. ⁊. l. adi gere. §. j. ff. de iure pa. ⁊ Ꝟ argumẽtũ vẽdicat sibi locũ etiã si lex corriget: vt ait glo. in. l. j. ff. de legi. ruto. ¶Tũc demon reuoluens se ad xp̃m dixit. O dñe nõ mouebat te caro et san guis tu⁹. nec amoꝛ mris tue. Ar. eẽ. de pẽn. c. graue. ⁊. viij. q. j. c. nihil. ⁊. c. Moyses. Nec ℑ me indigneris si iurisdictionẽ tuã refutabo Scis em̃ q̃ valde piculosum est coꝛaz suspe cto iudice litigare. l. aptissimi. C. de iudi. Jõ bonũ est vt mr̃ tua nõ sit coꝛam te aduocata. ꝓpa em̃ exꝟ reddit suspecta q̃ ẽ genitrix tua

T vt extra de appel. c. postremo. ⁊. c. cum speciali ⁊. C. de assesso. ⁊ domestici. ⁊. l. domesticus. No lo g̃ eã aduocare coꝛã te: ne ad suã pt̃e re tra hat rõne affectionis. Scis eẽ. q̃ nemo debet iudicare in cã sua vel suoꝛ. vt i. l. q̃ iuris dic tionẽ. ff. de iurisd. om. iu. in. l. iuli⁹. ff. de iudi. l. pe nul. de arbi. l. vnica. C. ne q̃s in sua cã. ⁊. c. insi nuante. eẽ de offi. dele. Luz igit mr̃ tua dicat hãc cãm esse suã. iõ de iure possum iudiciũ tu um declinare. Tũc btã ẏgo cũ indignatione exclamans dixit. O sceleratissime demon iu stissimũ filiũ meũ suspectũ in iudicando alle gare pꝛsumis q̃ est d⁹ iust⁹ ⁊ iusticiã diligẽs. ps. vij. Qui nõ est acceptato: psonaꝝ Act. x. ⁊. c. sicut. xxxij. q. iij. ⁊ dicit. di. iij. c. nec quẽ q̃z. ⁊. c. vl. iij. q. ix. ⁊. c. ij. iij. q. iij. ⁊. c. nouit. de iudi. facit. c. venerabilis. de pben. ⁊ digni. Qui est fidelis ⁊ ablq̃z vlla iniquitate iustus ⁊ rectus. Deut. xxxij. q̃ nõ est vt filius hoĩs vt mutet. Num. xxiij. Nõ dꝛ igit filius me⁹ a iu dicãdo cessare ꝓpter dicta obiecta q̃ itelligũ tur de puꝛz hoĩbꝫ de q̃bus in. c. q̃ttuoꝛ. xj. q. iij. dꝛ. Quattuoꝛ ista timoꝛ odiũ dilectio eẽ sus Sepe solẽt hoĩum rectos puerrere sensus. Preterea semel eũ in iudicẽ acceptasti et ad illũ venisti ius petens: g̃ ipsum non potes re cusare. l. j. ⁊ pn. ff. de iudicijs. ¶Tũc g̃ dñs te R sus interlocutoꝛiã tulit sniam dicens se velle in causa ꝓcedere ⁊ brãm ẏginẽ tãq̃z idoneaz humani generis aduocatã admittere. Pre cepit q̃z demoni vt quecũq̃z ℑ hoies ꝓducere vellet in mediũ afferret atq̃z breuiter ꝯclude ret: quia moꝛes mulierũ leuiter offendunt: vt in. c. fœtus. de ver. sig. ⁊. C. de spon. l. iij. Di xit aũt demon. Sapietis cuiusq̃z peyratoꝛis officiũ est. ꝓmo interdictũ restituꝛoꝝ quod sibi de iure competit intẽrare. vt. ff. de rei vẽ. l. j. ⁊. l. is qui destinauit: melioꝛ est eẽ ꝓditio possidentis. ff. de rei ven. l. fi. ⁊ insti. de iterdic. §. j. ⁊ extra de fide instru. c. inter dilectos. ⁊. ff de ẏ. sig. l. si seruũ. Quare peto me restitui ad pristinã possessionẽ humani generis tormen tandã ⁊ cruciandã vt ꝓs. Nã ꝓbare para tus sum me fuisse i possessiõe pacifica ⁊ q̃eta eiusdẽ ⁊ spoliatũ fuisse de facto. q̃ duoꝛumit ꝓbare vt q̃s restituat. vt extra de resti. spol. c. olim. ⁊ de offi. dele. c. ꝛsultationib⁹. ⁊. ij. q. j. c. iij. Quia reintegranda sunt omia spoliatis añq̃z vlteri⁹ ꝓcedatur. vt. ff. de vturis. l. vide amus. Añ oia em̃ agendũ est de possessoꝛio c. ij. de oꝛdi. cogni. ⁊ spoliato fiẽda est restituõ c. ex lris. de resti. spo. l. si q̃s fundũ. C. ad legez ful'. de vi publi. Et de facto spoliat⁹: est de fa cto restituendus sine aduersaꝝ citatione et

aliā cause cognitiōe. vt inḡt glo. in l. maiores. ff. auctori. ¶ Nihi ḡ dz hō restitui quēlōgis simipis possessiōe p̄scripsi p legē cū notissimi. c. si qs. emptiōis. C. de p̄scrip. trigin. vel quadra. ¶ Rñdit btā ỹgo. O versute draco Malefici ꝛc est q illis spoliaris restitutio fienda est ei qui vi aut clam nec p̄cario: sz iusto titulo et bona fide possidebāt. vt. ff. qō vi aut clam. p totū. ⁊ extra de resti. spo. p totū. ⁊ de p̄script. c. vigilāti. Tu āt neḡssime dēmō nūq̄ hūanū gen⁹ possedisti sz solū sic simplex custos carcer custodisti. ⁊ iō ñ debes restitui. Facit. l. iū. ff. de acq̄. pos. ille em̄ possidet cui⁹ nomie possidet. l. male igit. C. de p̄scp. xxx. vl. xl. an. ⁊ insti. de iter. ff. possidere. ⁊ de resti. spo. c. cū venissent. ā fi. Cū ḡ vos fili mi creaueritꝫ humanū gen⁹ vestriqz sint homies: ñ potuit de monire aliena q̄tūcunq̄z mlto rpe dēbita hēre iustā possessionē nec bonā p̄scriptōz. qz nulla tpis p̄scriptio iuuat malefidei possessorē. dicto. c. vigilāti. de p̄scrip. ⁊ c. possessor. de regu. iu. li. vj. Iste ḡ iniustus vsurpator hūani generis nō finit bone fidei possessor sz malefidei dēbitor. Nā aliō ē possidere: aliō ỹo detinere vt. ff. de rei vē. l. officiū. in fi. ⁊ ff. de acq̄. pos. l. iū. ff. Igit nulla fuit dēmonis possessio: qō ptz p. l. fi. ff. de ỹ. sig. Nā quō rē alienā possedit cū sciret aliena esse? certissime dicendum est eū nullo mō possedisse. vt. C. vnde vi. l. cū querebat. ⁊. iij. q. vj. si res. cū si. ¶ His auditis dñs iudex de medio interlocutus ē dēmonem: nō esse restituendū. Tūc dēmō stridens dentibꝫ furore repleꝫ missa manu ad marsupiū extraxit foras libellū ⁊ cepit legere illud. Heū. iij. p̄ceptū factū p̄mis parentibus sz quacūq̄z hora comederitis ex eo morieminī. Dixitq̄z. Ecce dñe iudex instrumentuz a deo dictatū. vigore cui⁹ mihi ādaz cū oī posteritate sua est subiectus. Nā p illum omis eius posteritas est infecta. c. si homies. xxiij. q. iij. ⁊ c. placuit. de p̄se. di. iij. Et rō huiꝰ infectionis assignat in. c. cā iraq̄z. j. q. j. vbi dz traxit ḡ reatū: qz vn⁹ erat cū illo ⁊ in illo a q̄ traxit quando quod contraxit admissum est. Rñdit aūt btā ỹgo. Hoc instrumentuz nihil valet: nā tu illud falsificasti dicens Heū. iij. Nequaq̄z moriemī eūq̄z ⁊ vrozem suaz p medacia ⁊ fraudulētias tuas dēcepisti. Jura aūt volunt nō dēcipientibꝰ sed dēceptis sb uenire. ff. ad velle. l. ij. ℌ hec verba. ⁊ extra. de dona. cāter dilectos. ⁊ de rep̄. pmu. c. cū vniuersoz. vnde tanq̄z falsarius et dēceptor es repellendus. Non ḡ dēbent tibi adiudicari: nec ex ma malicia lucruz reportes ⁊ ex fraude ⁊ dolo gaudium ⁊ vtilitatē cōtra ea que determinant in. c. sedes. de rescrip. ⁊ in. c. ex litis de dolo ⁊ qtu. extra de cle. nō resi. c. fraternitati. Quia ḡ tu versutus fuisti auctor ⁊ institutor peccati. idō debes puniri: qz q̄ cām damni dat: damnū dēdisse videt. l. q occidit. ℌ. penul. ff. ad legē aquil. ⁊ c. si culpa. de iniu. ⁊ dā. dato. His aūt rñsionibꝰ supatus demon dixit. Si iure talis instrumēti mihi non debet homo: saltē me⁹ est iure emptiōis. illū em̄ emi p comestione pomi. ¶ Rñdit aduocata generaliꝫ humani. nequaq̄z tibi debet: qz decepisti eaz vltra dimidiū iusti pciꝫ ℌ legē secundā. C. de rescin. ven. ⁊ c. cū dilecti. de empti. ⁊ vendit. Et ideo seruari debet illud Isa. ix. Gratꝫ venundari estis ⁊ sine argēto redimemi. Tūc dixit demon. O iustissime iudex: tu scis q iustícia requirit ne delicta remaneāt impunita. si longi⁹. ff. de iudi. l. ita vulnerat⁹. ff. ad. l. aquil. l. stichum aut pamphilū. ff. de solut. ⁊ c. fame. de sen. excō. Ad puniendū ḡ excessus tenet quilibet bon⁹ iudex de necessitate. l. congruit. ff. de offi. p̄si. ⁊ nulli pcere dz. c. ex tuaz de p̄bile. Cū ḡ homies habeāt i se gratitateꝫ peccati qō deorsum trahit cū sit ponderosuz iuxē illud ps. q in psona oim ꝑfitet dicens. Et sicut onus graue grauate sunt sup me. debes eos sic requirente iusticia ad infernū ad centrum terre descēdere facere ⁊ nō attēdere ỹbis istis aduocatę que male facit allegādo i hac causa. Nam vt inḡt Ouidius. ij. ℌ ponto. Non est confessi causa tuenda rei. Respondit sapientissima aduocata. Vos fili mi p peccatis hominū ptulistis mortez ⁊ lauistis eos a delictis eoz in sangnie vro. Apocal. j. Et p eis plenarie satisfecistis Vñ Isa. liij. dz Vere dolores nostros ipe tulit ⁊ labores nostros ipse portauit. ipse vulneratus est ꝓpter iniq̄tates nras: attritus est ꝓpter scelera nra Et Johis. j. dixit Johannes baptista. Ecce agnus dei: ecce qui tollit peccata mūdi. Justicia ḡ nō reḡrit vt bis idē exigat. l. bona fides. ff. de reg. iu. facit. l. omnes. C. de penis. Preterea actio semel extincta nūq̄z resuscitatur. C. de remis. pign. l. cū ex causa. in fi. ff. ℌ solu. l. q̄ res alienas. ℌ. ream. Ad illud aūt quod obijcit diabolus de gravitate petī: rñdet q pena vestre passiōis grauior fuit oībꝰ petis. iuxē illud Job. vj. Quasi arena maris hec grauior apparet. ¶ Tunc iterꝫ allegauit diabolus dicens. O iudex q̄ dixisti p ꝓphaz ps. lxxxviij. Que p̄cedunt de labijs meis ñ facia irrita. Tu in euangelio tuo dixisti Joh. xij. me esse p̄ncipem hui⁹ mundi. Quo

etiã noĩe appellor. i. c. Pudor. xviij. q. ij. qđ exponũt doctores. i. malor etiã pcõrũ. Tu ẽo es ꝓnceps bonor ⁊ iustor. mõ tu scis q cũ litigãtes ad rixã veniũt: boni iudicẽ est litem dirimere. vt. ff. si cer. pe. l. q̃dã extimauerũt. ⁊ dare dz vnicuiqz ptẽ suã. ff. de vsufru. l. huĩ rei. ⁊. ff. de ꝺdi. inde. l. fi. ℌ si tñ. Naz iusticia iubet ius suũ vnicuiqz tribui. l. iusticia. ff. de iusti. ⁊ iu. ⁊ insti. eodẽ in ꝓn. ⁊. c. j. di. j. Ergo placeat vobis dare mihi gen⁹ hũanũ cũ propter pctm̃ cõmissum ego sim fact⁹ ꝓnceps huĩ⁹ mũdi. Uerba em̃ sunt intelligẽda cum effectu. fac. l. eũ q̃. ℌ. vocere. ff. ne q̃s eũ qui i ius vocẽ vi. exi. uicta. l. fi. ℌ. hec aũt ꝓba. ff. q̃ q̃s ũ. ⁊ de cleri. nõ resi. c. relatũ. circa mediũ Et dõ ℣. sig. c. pterea. ⁊ de peni. di. j. c. hec autẽ ꝓba. Si g̃ sum ꝓnceps malorũ ⁊ pcõr. si. p q̃. ⁊ genus hũanum peccauit fm aplum ad Ro. iij. vbi ait. Oẽs peccauerũt ĩ adã. g̃ debetis facere cũ effectu. vt ego sim ꝓnceps oĩm malorũ ⁊ nõ auferre mihi qđ meũ ẽ Tenete g̃ ꝓ vob dñiũ bonor ⁊ date mihi dñiũ malorum qđ si feceritz ꝓmitto vob q regnũ vestrũ nõ erit maĩ⁹ q̃z vnuz granũ milij respectu mei. Uera ẽ em̃ sꝛnia Quid. i. iij. de arte amã. di.

Z Pluraqz sc̃ sp exteriora bonis. ¶Ad hec advocata hũani generis rñdit. O ꝑsute ⁊ plene oĩ fallacia q̃ habes mille nocẽdi modos. vt i c. sciendũ. xxvj. q. iij. ⁊ iusticiaz postulare teõndis ⁊ desideras iusticiã. vnuq̃z pctis ab eẽ intus ꝺo habes ꝺrũ. vt. ff. de excep. l. generaliter. Scias q̃ ñ ignorã⁹ astutiã tuã. xvj. q ij. c. vilis lris. Et iõ malicĩã tuã tãtis coloribus palliatã: iã ꝺfundem⁹. Et tũc ꝺuersa ad filiũ dixit. O fili mi dulcissime vos scitis q ad pditionẽ huĩ⁹ maligni demonis fuistis ĩ statera crucis ponderat⁹. vt legit. xviij. q. j. c. parat⁹. ac ꝑ hũani generis redẽptiõe mortem ptulistis. vt in. c. ꝑ humani. i ꝓn. de homic. li. vj. Nõ est g̃ audicd⁹ iste ꝺsul⁹ q̃ horrẽda crudelitate ⁊ detestãda astutia mortẽ appetit aliorum. vt in. d. c. ꝑ humani. ℌ. cũ igit. de homici. li. vj. Nõ em̃ est ꝺgruũ negz iustũ sup hũani generis fuitute amplius disputare: maxime i ipi⁹ hũani generis detrimẽtuz. trãsiuit em̃ ãmõ sꝛnia i rẽ iudicatã. eẽ de re iudi. c. cum inf. ⁊ a sꝛnia nõ extitit appellarũ statuto tpe. de q̃ in. l. iudiciby. C. de appel. ⁊ meli⁹ i. l. eos. in fi. cũ aut. hodie ibi posita. eo. ti. ⁊ iõ nõ est amplius appellandũ. vt in clemẽ. ij. eẽ de appel. la. ⁊ ꝑ doctores i dicta. l. iudiciby. ⁊. l. peremptorias. ⁊ l. fi. C. sentẽ. rescin ñ pos. ¶Tũc diA bolus exclamauit ⁊ dixit. veniam⁹ ad fortiora ⁊ incõuincibilia argumẽta q̃by ꝺcludo hominẽ necessario eẽ dãnãdũ. ⁊ arguo sic. Deus viuit in veritate ⁊ iusticia vt ex de iureiu. c. ⁊ si xps. ℌ. Jacob. Et ita dz punire ꝺiuctuz sicut extraneũ. vt in l. fi. ⁊ ibi gl̃. ff. ꝺ re. ꝺiui. Quapropt dico q cũ ego q̃ sum angelus fuerim ab ipo de celo deiectus: nullo tñ precepto pcedente: vñ inobediens dici non potui. De necessitate debet damnare Adã ⁊ Euam cũ tota sua posteritate. q̃ ꝓceptũ eis factum a deo obseruare noluerũt. magz g̃ debẽt puniri q̃z ego cũ sit fortis⁹ ꝺ ꝓceptũ facere q̃z preter ꝓceptum. vt. C. de nego. ge. l. fi. vl si non magis peccauerũt q̃z ego: saltẽ eodẽ mõ debent puniri: q̃ files i culpa debẽt etiã esse files i pena. l. si quẽq̃. C. de epi. ⁊ de. Ad hec rñdit btã virgo. O miser ⁊ infelix nõ est file illud qđ posuisti de re ⁊ de alijs angelis cum pcõ homiDifferẽ peccatus angelus et homo.nũ. angel⁹ em̃ peccãs merito fuit puniendus: q̃ nihil infirmũ in se habebat qđ ꝺduceret ad peccãdũ. ⁊ nõ aliqua infirmitate sz malignitate deliberata peccauit. c. firmiter. de cõsum. tri. ⁊ fi. ca. Et nullo ꝓcepto indigebat. q̃ sine ꝓcepto aliquo a natura habuit in sua sapientia omniũ: q̃ cognoscebat certitudinez boni ⁊ mali ꝑ pfectoem nature sue. vt ꝺ pni. dis. ij. c. in pmo. Et iõ habito respectu ad talẽ certitudinẽ ꝓ tanꝺ peccauit angelus: qa scienter se ptulit ꝺ deũ: q̃z peccauerit homo q̃ habebat infirmitatẽ ⁊ fragilitatẽ carnis: q̃ ipm ad peccandũ induceret. vt in. c. illõ. xv. q. j. ⁊ de peni. di. iij. c. illerer. Et q̃ peccauit ꝑ ignorantiã deceptus dolosa ℌstutia tua. Et iõ angel⁹ de altiori statu cecidit. de pene. dis. iij. c. fi. hõ em̃ talẽ certitudinẽ nõ habuit ppẽ corp⁹ qđ aiam aggrauabat. vt ꝺr Sap. ix. Quia igit sp̃us ꝑmptus est caro aũt infirma Matth. xxvj. Jõ tali hoĩm infirmitati est compatiendũ: nõ aũt tue superbie iniquitati Exquo em̃ deo primior fuisti: culpa tua fuit grauior. c. ꝺsideret. de peni. di. v. ¶ Dis ita/B q̃z dictis reuolues se ad filiũ pissima virgo dixit. Audistis fili caullatões ⁊ falsas argumentatiões istius iniquissimi demonis: in q̃ bus nihil concludit nisi falsum. Et iõ rogo vt eius mendacijs iam finẽ imponaz: nihil enim dicturus est nisi falsum. Nã semel malus semp presumit malus in eodẽ genere delicti. l. si cui. ℌ. hisdem. ff. de accu. ⁊ l. cassius. ff. de sena. ⁊ l. iij. ℌ. idem erit. ff. de suspec. tuto. l. palam. ℌ. non solum. ff. de ritu nup. Cũ ergo sit mendax ⁊ mendacij pater vt vos dixistis Joh. viij. nõ est audiendus rõne mendacij. vt. C. de indic. vid. toll. l. ij. in fine. Respondit autem demon ⁊ dixit. Inciuile ẽ ali/

dā dicare nisi tota lege ꝓspecta. l. in ciuile. ff. ad legē. Et tō o iustissime iudex audi ꝙso allegationes meas iustissimas ⁊ pmitte me defendere cām meā ⁊ vti iuribus meis. Rndit aūt ꝙ go. O dānate ⁊ oī neqtia plenissime ne meū filiū vt iniustū accusare possis. dicas q̄quid dicere intēdis. Tūc dem̄on dixit. Nō peccauit bonitatē dei infinitā: ⁊ nō curo q̄ culpa peccauerit an sua vel aliena. q̄ posito milliesq̄ ego ipm̄ induxerim ad peccandū ſm̄ iura agentes ⁊ sentientes pari pena puniuntur. c. nuper. ⁊ c. sequenti. de sentē. excō. c. vt clericorum. de vita ⁊ hone. cle. ⁊ ꝯ. alia. de inde lex iusti. de pub. iudi. facit. c. mulieres. in fine. ⁊ ibi glo. ⁊ c. quante. de sen. excō. ⁊ xj. q. iij. ca. q̄m multos. ⁊ l. his qui opem. ff. de fur. ⁊ de hoc est glo. multū notabilis. i. l. iubemus. la. ij. ꝯ. sane. C. de sacrosan. ec. ⁊ l. si quēq̄. C. de epiſco. ⁊ de. ⁊ l. adigere. in pn̄. ff. de iure pa. iūcta. l. libroum. in fi. ff. de his q̄ no. infa. cō cordat ter. ad fram i. c. j. de offi. delega. Sufficit q̄ ꝙ homo peccauit. pena em̄ debet correspōdere culpe. Nam ſm̄ qualitatē delicti debet esse ⁊ plaga modus. Deut. xxv. ⁊ l. pedius. ff. de incē. rui. ⁊ nau. Cum igit̄ rāta sit culpa quanta est ꝑsona offensa. vt in. ꝯ. atroc. insti. de iniur. ⁊ c. cum illoz. de sentē. excō. Ideo homo q̄ offendit infinitā dei bonitatē: infinitas dz luere penas. Cōmisit em̄ homo crimen lese maiestatis. vñ ipse cuz heredibz suis est merito damnādus. Scriptū est em̄ q̄ filij paterno debent perire supplicio: i quibus hereditarij criminis exempla metuunt. l. quisqs. C. ad legē iul'. maie. ⁊ extra de homici. c. sic dignuz
L cū si. ¶Ad hec btā ꝙgo respicies in filiū suū dixit. O fili mihi charissime vos q̄ estis de⁹ ⁊ homo estis bonitas infinita. q̄ hō peccauit ꝯ vos ⁊ vobis est iniuria illata quā remittere potestis. ⁊ ad benignitatē vestrā ptinet remittere iniurias vobis illatas. vt est textus multū notabilis in. l. j. C. si quis imperr. male. Ex quibz ꝺcludit hoiem non debere puniri nec ꝺdemnari. Tūc dem̄on dixit regine celorum. Vos malefacitis. q̄ nō vultis q̄ homo puniat de pcō commisso. qđ est ꝯ. l. sancimus. C. de peni. ⁊ xxiij. q. iij. ca. simplicem. Tūc dixit Jesus. Demon sile amodo. q̄ bñ scis q̄ in cruce ꝑpendi ꝓ redemptōe generis humani qđ semel ꝓpter pcm̄ damnatū fuerat. vñ nō est iustū q̄ de eodē pcō bis ꝓtra genus human⁹ sniam pferam⁹. Ar. ff. nau. cau. stabu. licet gratis. ꝯ. fi. in fi. vbi dz q̄ nō debet sepe delicto eiusdē hois ꝛri. Expectāduz est q̄ vsq̄ ad diē iudicij. q̄ tunc malos male perdam: bonos aūt faciā in celesti gaudio ꝛrl umphare. Ad hec respondit dem̄on. Dñe Jesu xpe rex glie noli sic iterloqui. q̄ bene scis q̄ homo peccauit infinite. vñ ad oītm ⁊ ad hodie extendit pena ei⁹. Est g̃ hodie puniēdus. q̄ lex cū die loquit. vt. l. arriani. C. de here. ⁊ in oīm̄ obligatōibz i quibz dies nō est positus pñti die debit. l. in oibz. ff. de reg. iu. ⁊ de verbo ob. l. eum q̄. ꝯ. quotiēs. ⁊ de ꝺdi. et demon. l. j. in pn̄. ⁊ de le. ij. l. oīa. Rndit sapiētissima aduocata. Tu falle ꝺcludis: q̄ nō ꝓbat hoc esse qđ ab ꝟ ꝓtingit abesse. vt. l. non nudis. l. non ꝑfis. ⁊ l. neq̄ natales. C. de ꝓba. Scis em̄ q̄ si qua culpa in hoiē fuit: est pgram filij mei abolita ⁊ p ei⁹ misericordiam cancellata. Ergo cū nullaten⁹ sit i culpa: non est aliqualiter puniēdus. nō credas q̄ ꝑcibz tue calamitatis facias iudicē lachrimari. qđ esse nō debet. vt. l. obseruādū. ꝯ. i cognoscēdo. ff. de offi. ꝑſi. facit. l. quisquis. C. de postu. Tūc exclamauit dem̄on. Dñe pcto mihi iusticiam exhiberi: quā si nō fecer⁹ nō es bon⁹ iudex. c. iustum est. xxiij. q. ij. Rndit btā ꝟho. adhuc loqueris maledicte. scis em̄ q̄ de⁹ creauit hominē ad imaginē ⁊ sil'itudinē suā. Ben. ij. et C. de penis. l. si q̄s in metallū. ⁊ ipm̄ voluit eē heredē regni celestis ⁊ iplere sedes gl'iosas a quibz tu cū socijs tuis ꝓ superbiā corruisti. iuē illud ps̄. cir. Judicabit i nationibz implebit ruinas. Nō g̃ humanū genꝰ dz esse tuū. sz interbeatoz spiritū agmina felicit̄ collocari. His aūt dictis ꝓuersa ad filiū dixit. O dulcissime fili: q̄ bonū est obuiare malicijs ⁊ perturbare puersos. qđ si nō fieret: nihil eēt aliud q̄ fauorē impietati ꝓ viribz ipartiri qđ eē nō debet. xxiij. q. iij. c. q̄ pōt obuiare. cū sil'ibz. ō pcto ⁊ tot⁹ pcordijs essagito vt relict⁹ friuolis ⁊ vanis allegatōibz isti⁹ maligni dem̄onis in fauorē humani generis sniam pferat⁹ ipm̄ gen⁹ humanū a petitione hui⁹ pcuratoris nequitie infernalis penit⁹ absoluendo. lites enim nō debent esse immortales: nec̄ infinitum ptrahi. l. ꝓperandū. ⁊ l. apertissimi. C. de iudi. ⁊ l. fratris. C. de transac. ⁊ l. fi. ff. ꝓ suo. ⁊ C. de fruc. ⁊ li. ⁊ l. termiato. ⁊ C. de re iudi. l. ij.

¶Pars tertia hui⁹ ſmonis de diffinitiua sentētiatione ꝑdicte disputatōis.

D Js ergo omnibz diligenter auditis
h volēs iustus iudex celestis litigia citato ad debitum finem perduci: vt ira quidam extimauerunt. ff. si cer. pera. ⁊ in. ij. ff. de aqua pluuia. arcē. ⁊ in auten. vt cle. ap. ꝓpzi. epiſ. conue. ꝯ. fi. coll. vj. ⁊ in. l.

quisqs.H.ꝑterea.C.re pōstu.Misit Gabrie
lem archangelū q̄ tuba aurea intonans:per
emptoriū terminū ptibꝫ ad cōparendū assi
gnaret in q̄ diffinitiuā sniam pītes audirēt
q̄stionis pdicte.Statuto q̄ die cōparētibus
parētibꝫ.s.ipa aduocata hūani generꝫ cū p
mis parentibꝫ t multis alijs sanctꝫ patribꝫ:
necnō pncipe demoniorꝫ cū multꝫ alijs mali
gnis spiritibꝫ:saluator nr i suo fulgētissimo
tribunali residēs:prulit sniam i hūc modum
In eterne diuinitatis mee nomine amen.Nos
Jesus mūdi saluator audit oibꝫ allegatiōi
bus p pcuratorē neq̄tie infernalis ꝫ hūanū
genꝰ factꝫ.auditis q̄ rōnionibꝫ sapientissime
aduocate pdicte generꝫ humani t diligenter
examinatis iuribꝫ ambaꝝ partiū.oīmibusq̄
ꝑsideratꝫ q̄ circa pdicta videbā t ꝑsidera da
fuerunt:sedētes p tribunali ad nrm solitum
banchū iuris positū sup thronos angelorum
in celesti palatio nro vbi residentiā facimus
psonalē:humanū genus hac mera diffiniti
ua sententia absolui. t ab impetitione pcu
ratoris nequitie infernalis reddimus abso
lutum:cū hꝫ ꝑsonet sanctissimis scripturis t
iuridice veritati quā sp seq̄mur.Jpm q̄q̄ p
curatorē neq̄tie infernalis ex nūc pcipim ad
damnationē inferni ppetuā penir ambulare
vbi est fletꝰ t stridor dentiū infinitꝰ. vt scri
ptum ē Mat.xxij.Recessitq̄ diabolꝰ cū eiu
latu t clamore mario atq̄ i baratri pfundū
mersus est:eternis supplicijs cruciādus.La
ta t data ac i his scriptꝫ pnūciata t pmulga
ta fuit supradicta snia i oibꝫ t p oīa pur supe
rius ꝑtinēt.p supradictū dīm nrm Jesum
xpm p tribunali sedentē in suprascpto loco:
pntibꝫ supradictꝫ ptibꝫ t leta ac vulgarizata
p me Johem euangelistā:notariū dīi nostri
Jesu xpi t curie celestis scribā publicū ꝑsen
tibꝫ Johāne baptista.Francisco t Domini
co ꝑfessoribꝫ.Petro t Paulo pncipibꝫ apo
stolorꝫ t Michaele archangelo t multꝫ alijs
sanctis i multitudine copiosa testibꝫ ad hec
vocatꝫ t habitꝫ t rogatꝫ:anno dīi. M.ccc
xcij.inditiōe xcima.die pmo nouēbris.Libe
rato igit humano genere:t dño i celū ascen
dente:dīns Adā cū vxore sua t ceterꝫ sanctis
patribꝫ innumeras brissime ygini grās p se t
toto humano genere retulerūt.eo q̄ sapien
tissimis rōnibꝫ suis eos de miserabili demo
num fuiente liberasset.Cui sapientissime atq̄
pūssime ygini sit infinita gl'ia Amē.

¶De alijs q̄nq̄ donis spūssci q̄ fuerūt i btā
virgine. Sermo.vj.

Mari abūda-

a bit cogitatio eiꝰ t cōsiliū eius ab
abysso multa.Eccl.xxiij.Quat/ Quatuor calamitates
tuor calamitatibꝫ inf alias i na mirris
tiuitate sua subijcit hō. Pria dr ignorātie.
Cuilibet ei ex adā ppagato ppf ꝑtam dēz
pcti originalis dici pt illd Joh.ix.In peccatis
natus es totꝰ.Scda calamitas dr mestitatis
Nā de quolibet nrm verificarū fuit illd Sa
pientie.vij.Prima vocē sil'ez oīmibꝫ emisi plo
rans.Tertia ꝓ appellat nuditatis.Quili
bet nāq̄ hō dicere valet illud Job.j.Nudꝰ
egressus sum de vtero matris mee.homo em
nascit nudꝰ.nō tm nuditate vestiū:sed etiaz
nuditate frutū.Quarta calamitas dr tene
brositatis.s.ignorātie.iuxta illud Job.xxvij
Nos quippe obuoluimur tenebris.Nati
uitas aūt t ꝯceptio gl'iose ygis Marie non
fuit pme calamitati suppolita.q̄ sine macla
peccati.imo oīmi mūdicia plena ꝯcepta t na
ta est ipa mr dei būdicta.vt dicunt moderni
theologi i.iij.sniaꝝ.di.iij.Quo ad secūdam
ꝓ licet quidā putant beatā ygine em pmāvo
cem lachrymabilē emisisse:vt se alijs ex adā
pgenitis ꝑformaret t miserie hūani generis
se cōpati oīderet.tm alij opinant ipam i na
tiuitate sua nō fleuisse:sed iocundo achylari
vultu t cū magna exultatōe de mīs vtero p
dūsse.Nā dicere in mente sua poterat illud
Isa.lxj.Gaudēs gaudebo i dño t exultabit
aīa mea i deo meo.q̄ induit me vestimētis salu
tis:t indumēto iusticie circūdedit me quasi
sponsam ornatā monilibꝫ suis.licz etiā nudi
tatē in ortu suo habuerit corpalē: nō tm sbia
cuit nuditati spūali.Habuit em i natiuita
te sua grāz t frutū abūdantiā.vñ dicere po
terat illd Eccl.xxiij.i me ois grā vite t frū
tis.Quarte q̄z calamitati.s.ignātie ñ sbiacu
it cū adhuc i materno vtero exīs liberi arbitrij
vsum habuerit.vt s.dictū ē pte.iij.hꝰ opis
mone.j.pte vl.pdixerat em sapiēs Ecclesia
sticus i ꝓbis ppositꝫ di.A mari.s.diuine ma
iestatꝫ abūdauit cogitatio eiꝰ ꝛc.Sup q̄bꝫ
ꝓbis de alijs q̄nq̄ donis spūssci q̄ ipa habu
it differemus

¶Pars pma de dono ꝑsilij brē ygis
Etā ygine fuisse dono sapie repletā f Donum
b in pcedēti pmone declarauimꝰ.Ubi sapientie
ipa dicere poterat illd Sap.vij.ve habuit
nit in me spūs sapie.Nec mīz si ita sapiens
fuit.Nam cū ꝓa sit snia Prosperi in li.de
gram.di.Tranquillā t vacuā curis sapien
tia mētē Imbuit.t placidi pectoris hospes

erit. Nō est mirādū si mētē ipsi⁹ bñdicte virginis rāq̄ lissima ⁊ ab oīb⁹ terrenis curis remotā diuīa sapia replenit. Itē cū sapiēs dicat̄ q̄ hō plenū ai iudiciū .l. diē pferre. in fine arbi. Itē ille q̄ nō errat. vt no .l. j. ff. profi. pfecti pro. ⁊ .l. hūanum. C. de legi. pfe mystat q̄ gl'iosa dei mr̄ q̄ plenissimū animi iudiciū habuit ⁊ nūq̄ errauit sapientissima fuit. Et cū oīs sapia a dño deo sit: vt dr̄ Eccī j. q̄ dat eā pie agentib⁹. Eccī. xlij. Profecto i ipa sup oīs pīs opib⁹ repleta debuit infundi a deo sūma sapia. Fons em sapie est ꝑbus dei in excelsis. Eccī. j. Et tō q̄ vt dr̄ Prouer. xij. Qui cū sapientib⁹ gradiet̄ sapiēs erit. ipa q̄ fontē sapie xp̄m nouē mensib⁹ i suo ventre portauit ⁊ cū eo p. xxx. ⁊ tres āos ꝓsūsata est deo sapię plena fuit. ipe ei sapie dne ē. Sapiētie. vij. Quapropt̄ de illa dici pt illd ps. Domum cely sapie ei⁹ nō est numer⁹. ¶ Donū q̄z intellect⁹ rellect⁹ ipam habuisse i ꝓdicto fīnōe phanū/ consilij m⁹ ⁊ possum⁹ addere sic: cū dicat ppha ps. cxviij. q̄ de⁹ intellectum dat puul. i. hūilib⁹. seq̄t̄ q̄ bta ꝟgo inf oīs viatores hūillima: ⁊ i obſuatōe diuinoꝝ p/ ceptoꝝ feruentissima sup oēs p donū intellect⁹ fuit illumiata. Un dicere pt illd ps. xv. Benedicā dñm q̄ tribuit mihi intellectū. Qz autem i ipa fuerit donū ꝓsilij excellēti⁹ q̄z i aliq̄ alio viatore ꝑbat Albert⁹ sup Missus ē. cap. c. arquēs sic. j. Jo. ij. dr̄. Unctio ei⁹ docz vos de oīb⁹. Sz bta ꝟgo oīb⁹ alijs ip̄oportionabiliter pl⁹ habuit vnctōis. g̃ donū ꝓsilij habuit alijs excellēti⁹ ip̄oportionabilit̄. Itē Joh. xvj. ait dñs. Cū venerit ille spūs veritatis: docebit vos oēm ꝟitatē. s. de agēdis ad salutē Sz i bta ꝟgie spūsctūs venit ip̄oportionabiliter ⁊ docuit oēm veritatē. iuxt̄ illd Lu. j. Spūsctūs supueniet i te tē. Ergo pre alijs ea ip̄oportionabilit̄ oēm ꝟitatē docuit de agēdis p donū ꝓsilij. Itē dñs Joh. xv. Jam nō dicā vos seruos sz amicos: qz oīa quecūq̄z audiui a pre meo nota feci vob. g̃ reuelatio secretoꝝ est effect⁹ dilectōis. Sz in bta ꝟgine fuit ip̄oportionabilit̄ dilectio respectu oīum g̃ ip̄oportionabilit̄ reuelatō secretoꝝ respectu cunctoꝝ. Itē oīm secretissimoꝝ secretorū scz incarnatōis mysteriū ipi soli reuelauit. g̃ nullū alioꝝ mīn⁹ secretoꝝ ignorauit. Itē vt dicit ꝑbs. Cui⁹ est opari: ei⁹ est ⁊ opando cognoscere. g̃ cui⁹ p oīb⁹ ⁊ sup oēs est opari ei⁹ oīb⁹ ⁊ sup oēs est opando cognoscere. Sz bta ꝟgo fuit pfectissima obſuatrix ꝓsiliozz sup oēs viatores. g̃ cognitōz ꝓsiliozz habuit sup oēs viatores. ℔ aūt est de nū cōsilij. g̃ donū ꝓsilij hz sup oēs. ¶ Itē Exo. xij. dr̄. Nō remanebit ex eo q̄cq̄z vsq̄z mane. si q̄d residuū fuerit igni cōburetis. glo. Quod ex agno remanet igni cōburim⁹ quādo ℔ q̄d de mysterio incarnationis eius intelligere et penetrare nō possumus poreſtati spūsancti humiliter reseruamus. Ex ista autoritate videtur q̄ mysteria diuina in ſtatu vie nō possumus ad plenū rimari ⁊ penetrare: sz q̄dam spūsctō oporet refūnare. Ex alia pte videt̄ q̄ nihil de veritate mysteriorū remaneat idiscussum. ⁊ q̄ nullū ꝑbū dñi reuertat̄ ad ipm vacuū qđ a nullo fuerit intellectū. Jurta illud Isa. lv. Quō descēdit imber ⁊ nix de celo. et illuc vltra nō reuertit̄ sz inebriat terrā ⁊ infundit eam ⁊ germinare eā facit ⁊ dat semē serenti ⁊ panē comedēti. Sic erit ꝑbū meū quod egredi⁹ de ore meo. nō reuertet̄ ad me vacuum: sz faciet quecūq̄z voluit: ⁊ pisperabitur in his ad q̄ missi illud. Et ℔ videt̄ q̄ supra cōem statū viatorū sit pfecta cognitio mysteriorum oīm ⁊ diuinoꝝ eloquioꝝ. ⁊ tñ reperiat̄ i aliq̄ reuelatio oīm secretoꝝ. ℔ aūt debet maxime familiari ⁊ maxime amico ⁊ maxime sapienti. hoc aūt totū est bt̄issima ꝟgo que est familiarissima dei filio ⁊ amicissima ac prudētissima: de qua liber amoris qui est cantica canticorum: ⁊ liber sapiētie specialiter exponūtur. ita vt ea que de ipsa sapientia dicunt̄ de illa i telligant̄. In sapiētia aūt nulla est ignorantia secretoꝝ. Ergo videt̄ q̄ bt̄atissima ꝟgo p/fectā cognitōz oīm secretoꝝ habuit vniūsalem: vtpote vniūsalis ꝓsiliatrix. Turpe enim ei fuisset velle docere que nōdū didicisset. vt p glo. in aut. de sanc. epi. in pn. coll. ix. Facit ad ℔. c. misericordiā⁹. lix. di. ⁊. c. sic viue. ⁊. c. si clericat⁹. xvj. q. j. ⁊. c. cum i cunctis. de elec. Et illud qđ Quid. canit in. ij. de triſti. di. Qđ q̄z paz notū nemo docere potest Alij aūt viatores oēs cognitionē pticulare habuerūt. vtpote nūcij diuersi ad diūsa nuncianda destinati. Nec Albert⁹. Bt̄e igit̄ ꝟgini nascēti potuerūt dicere angeli illud Prouer. ij. s. Cōsiliū custodiet te: ⁊ prudēcia suabit te. Et ipa mr̄ dei sapiētissima dicere pt illud Prouer. viij. Ego sapiētia habito i cōsilio ⁊ eruditis interſum cogitatōib⁹. ⁊ illd qđ c. sequēti eiusdē li. dr̄. s. Meū est ꝓsilium ⁊c. ¶ Seruauit q̄z ipa ꝟgo bñdicta admonitionē bti Thobie dicēt̄ sui li. c. iiij. Omni tpe bñdic deū ⁊ pete ab eo vt vias tuas dirigat ⁊ omnia consilia tua in ipso permaneāt. Sciens enim mater dei illud Eccli. vj. scz. Consili/

Utz mysteria diuina possint ℔ plene sciri

V

I

ari⁹ sit tibi vn⁹ de mille. elegit dñs p suo vni/
co ꝓsiliario. de q̄ Job. xij. dr. Apud ipsum est
sapia ⁊ fortitudo. ipe hz ꝓsiliū ⁊ intelligētiam
⁊ in h̄ fuauit doctrinā Eccl. xxij. sep̄tā. s. si/
ne ꝓsilio nihil facias: ⁊ post fctm̄ n̄ pnitebis
Nihil em̄ vng̃ fecit ipa ꝙgo sapiētissima sine
ꝓsilio spūssci. nouerat nāq; q̄ ea q̄ cū ꝓsilio
fiūt fructu nō carebūt. l. hūanū. C. de legi. l.
dubiū nō ē. C. dō repu. ⁊i h̄ obſuauit p̄cepta
legꝭ q̄ mādat peritiores eē ꝓsulēdos. l. in bo/
noꝝ. in fi. ff. de bono. poſſ. l. ij. §. fi. ff. q̄s or. in
bono. poſ. sꝫ ⁊ p glo. in. l. bonoꝝ. C. q̄ admi. ad
bono. posse. poſ.

¶ Pars secunda de bono fortitudinis ipsi⁹
ꝙginis.

k f Ortitudinē fuisse in btā ꝙgie ī sum/
mo probat Albertus vbi. s. c. cū. sic.
Quicq̄d est forti⁹ fortiore: est forti⁹i
firmiore. l. de accessionibꝫ. ff. de diuer. ⁊ tē. pre.
Sicut leo q̄ est fortior eq̄: multo magis est for
tior cane q̄ min⁹ est fortꝭ q̄ equ⁹. Sꝫ btā vir
go fuit fortior tribꝫ fortioribꝫ omi viatore. q̄
tē. Isti aūt tres fortiores omi viatore fūt de⁹
mors ⁊ diabol⁹. De ꝓmo sꝫ de deo dr. Exodi
xv. Omipotēs nomē ei⁹. sꝫ ipm btā ꝙgo q̄/
ammō supauit q̄n eū humilitate sua huma/
nari faciēs charitate vinculatū pariē ⁊ hūili
atū ac vulneratū ī suo ꝙginali vtero incarce
rauit. Et sic fortitudo btē ꝙgis rigorē forti/
tudinis ⁊ seueritatꝫ dei superauit ⁊ mitigauit.
de q̄ Num. xxij. dr. Cui⁹ fortitudo sil⁹ est ri
noceront. Rinoceron em̄ ī gremio virginis
mās ſuescit ⁊ figurat dñs q̄ sci gremio ꝙginali humiliauit. ¶ Secds fortꝭ ē mors. cui nēo
mortaliū resistere pt. Vñ. ij. Regū. xxiij. dr
Omes em̄ morimur ⁊c. ⁊ps. lxxxviij. Quis
est hō q̄ viuet ⁊ nō videbit mortē. q̄si dicat:
nullus. hac aūt fortior fuit btā ꝙgo q̄ eam de
struxit. Sic em̄ mors ītrauit p feminā ⁊ vi/
tam destruxit. s. p Euā. ita p feminā Mariā
destructa ē mors. s. p fructū vētr⁹ sui. vñ dice
re poterat illd Osee. xiij. O mors ero mors
tua. ⁊ iō fortior morte fuit. Terti⁹ fortꝭ ē dia
bolus. de q̄ Job. xlj. dr. Nō est ptās sup terrā
que cōparet ei q̄ factus est vt nullū timeret
Et iste erat ille fortis armat⁹ q̄ tenebat ī pa/
ce atriū suū. Lu. xj. s. mundū: qz nulli⁹ aude/
bat eū rebellare ⁊ ꝛ ipm pugnare. Btā aūtez
ꝙgo fuit fortior illo. nā caput ei⁹ ꝛtriuit. Ge
nes. iij. Vñ de illa dicā poterat illud Sap. x.
Certamē forte dedit ei vt vinceret. Itē actus
fortitudinis essential: est firmiter adherere
rō. sꝫ brissima ꝙgo adherebat rō inſepabi/
liter. iuxē illud ps. lxij. Adhesit aīa mea post
te. g̃ tē. Itē act⁹ fortitudis ē terrenas cupidi
tates nō tm̄ rep̄mere sꝫ pnit⁹ oblīnisci. h̄ au
tē nō ꝓtingit i aliq̄ viatore sꝫ solū in ipa ꝙgi
ne ī q̄ fomes pcti penit⁹ extinct⁹ h̄it. g̃ habu
it actū fortitudis p modū patrie ⁊ sup omnē
viatorē sine pportōe. Nec Albert⁹ vbi s. De
ꝛture aūt fortitudinis ei⁹ dixi s. ꝓmone. iij.
pte. ij. iō h̄ prāseo. solū h̄ ꝛcludo q̄ cū nihil
sit forti⁹ ꝙitate q̄ est fortior oibꝫ rebꝫ. vt dr. ij
Esdre. iij. ⁊. c. ꝛsuetudo. viij. dis. ⁊ ibi glo. p/
fecto maxima est ⁊ fuit ꝙginis fortitudo q̄ pe
perit ipam veritatem. iuxta illud ps. lxxxiij.
Veritas de terra orta est. i. de ꝙgie Maria:
vt exponit glo.

Maria fortior tribus

¶ Pars tertia de bono scie ipsi⁹ ꝙgis.

Et bono scie ab oib⁹ apperēdo loquit M
de⁹ p pphām Hiere. ix. dr. Qui glo d
riat in h̄ gliet scire ⁊ nosse me. de/
ctus em̄ ei⁹ est cā multoꝝ maloꝝ ignorantia
em̄ est mr̄ cūctoꝝ erroꝝ. c. j. xxviij. dis. ⁊ iō i/
doctus nō dz effici cleric⁹ nec ꝓmoueri ad or
dines sm̄ Angelum in auct. quō opor. epis. §.
hec de eo. col. j. ⁊ pbat p. c. cū in cūctꝭ. de elec. ⁊
c. illiteratos. xxxvj. dr. Itē nō pt bnficiū re/
tinere sm̄ Inno. i. c. cū nras. de ꝛcess. pbē. de re/
fectu aūt idoctoꝝ. ⁊ illiteratoꝝ ponit⁹ p glo. i
auct. de tabelli. i fi. ꝓn. in ꝙv facit. coll. iij. De
malis ꝙo er ignorātia peedentibꝫ dr. Ja. v.
c. ꝓpterea duct⁹ est pop⁹ me⁹ captiu⁹. qz nō
habuit sciam. Et Prou. xix. Ubi nō est scia
aie nō est bonū. ⁊ Eccl. xiij. vani sunt oēs ho/
mines ī q̄bꝫ non ſbest scia dei. Hui⁹ aūt doni
ponit Albert⁹ vbi s. c. cij. tres act⁹. Prim⁹ est Tres ac
ille de q̄ Aug. in. xiij. de ciui. dei inquit. hui⁹ cus scie
scie tm̄ illō tribuēdū est in q̄ fides saluberri/
ma q̄ ad verā duc̄ beatitudinem generat. nu
trit. roborat ⁊ defendit. ⁊ infra. scire quēad/
modū h̄ ipm ⁊ pꝛs opitulet ⁊ ab ipꝛs defen/
dat: est etiā ipi⁹ scie. Hec ille. Hūc actū habuit
btā ꝙgo sup oēs viatores excellēti⁹. s. fidei ⁊
fensionē: eccl'ia attestāte q̄ illi canit. Lūctas
hereses sola in te remisti i vniuerso mundo.
¶ Secds act⁹ scie h⁹ ē abstinere a mal' scīdo
turpitudinē eoꝝ. Vñ beat⁹ Job dicebat sui
li. xxviij. c. Abstiere a malo scia cogscere etiā
ipm malū ⁊ dolere. vñ dr. Eccl. j. Qui addit
sciam addit ⁊ dolorē. Sꝫ nlla pura creatu/
ra attingēs vsuꝫ rōnis abstinuit a mal' oibꝫ
etiā venialibꝫ. nisi ipa cui Lañ. iij. dr. ⁊ ma
cula ñ est ī te Vñ dicere pt illd ps. xviij. Si
ne iniq̄tate cucurri ⁊ direxi. Oppie ei sciebat
q̄z turpe ⁊ indecēs sit peccare. g̃ tē. ¶ Tertius
act⁹ est inē hoies malos ꝓsulari ⁊ irreprehensi/
bile vitā tenere. sicut admonet apl's Petrus

suehme canonice .ij. t. di. Cōuersatiōz vram inf gēs hītes vonā: vt i eo q̄ retractāt ō vobis rāz malefactoribz p vona opa vos ꝓsi deratāz glificēt deū i die visitatōis. Hūc āt actū licet pcedētē hūit b. ꝟgo alijs excelētiꝰ vr plur Alb. vbi s. Sola ei sup oēs i medio natōis pue ꝓsari sciuit inocentissime t edifi care. nā nihil faciēdo ꝓmisit t nihil omit tendo fec. nulli i malo cōicauit t omibz vo nam suū cōicauit. Nemini malū exemplz dedit. vt ait Amb. i li. de ꝟgibz. Fuit etiā i ea donū sciē p modū pmū q̄d ē scire deū pfecte ꝑm colere: t primi gl'ie ꝓgaudere. Hoc em donū tali mō nulli ꝓcessum est viatoꝝ. Et iō rēcta ꝟgine omi sciētia diuia repletissima dici potest illud Sap. x. Dedit illi sciētiam sanctoꝝ. s. omniū. immo plus q̄ omnibus sanctis.

¶ Pars q̄rta de dono pietat̄ btē ꝟgis.

Tingt Paul⁹. j. ad Thi. iiij. Pie
v tas ad oia valet ꝓmissionē hūs vite q̄ nūc est t future. Hui⁹ aūt doni pi
O etat̄ tres sunt act⁹ ꝑm Alber. vbi .3. c. ciij. Pri
Tres ac ꝟpietat̄ mus ē mouere ad opa miscōie. Scōs ē scri pture nō ꝺicere siue itellecte siue nō intelle cte. Tert⁹ est sctā honorare. Oēs āt isti tres act⁹ pietat̄ fuer excellēti⁹ i b. ꝟgie q̄z in aliq̄ alio viatore ꝑm ꝓdictū doctorē vbi s. Mā de ꝓmo actu loq̄t Aug⁹. i. c. de ciui. dei di. Pie tas ertēdit in scripturꝰ ad opa miscōie. quia ipe dr⁹ i eis marie ꝓmendat ea sup sacrificia iur illō Osee. vj. Miscōiam volo t non sa crificiū. q̄d etiā ponit Math. ix. Sz i b est dōnia inē miscōiaz t pietatē ꝑm ꝓdictū Al ber. q̄ miscōia mouet ad ꝛbleuādū miseriaz hois ingtū ꝓxim⁹ ē. sz pietat̄ donū mouet ad ipēdas el'ynas hoi ingtū ē imago dei qua venerat i ꝓxio. Et ꝓpea legata t el'yne q̄ fiūt paupibz: marie viduis: infirmis: pu pillis: pegrinis t senibz: dicūt pia opa. scōm Spē. i ti. de instru. edi. ꝟ. nūc ꝟo aliq̄. ꝟ. lxiij. Bar. i. d. j. C. de sa. san. ec. Item el'yna data fi lio mōacho ꝺr pia ꝑm Bal. i aur. fil'. C. ad le.
P fal. ¶ Quia g̃ pietas mouebat bñ dictā ꝟgi nē ad ipēda opa mie t ad ꝓpatiēdū. ꝓmo nō solū q̄z imago dei sz q̄si dr⁹. exā dr⁹ fact⁹ est hō. seḡt q̄ ip̄ꝛoportion abilit̄ fuit excellēti⁹ in ipa q̄z i aliq̄ viatore. nō ad eā clamam⁹ i anti phona. O clemēs. o pia. o dulcis ꝟgo maria. Si em impator appellat se piū: vt i rubrica ꝓpemiū isti. q̄d dicēdū ē de b. ꝟgie q̄ fuit pieta tis mr? Preꝛea pietas t miscōia ꝟgis n̄ tm se exercuit erga ꝓmū sz etiā erga deū hoiez. qui oiby opibz mie mīstrauit. vt pleni⁹ di xi in. iij. pte h⁹ opis. ser. j. pte. ij. Et iō oīm alio rū pietate excellētioꝛ fuit. q̄z excellētissime aūt habuerit ꝟtutē miscōie pnūc ptrāseo. q̄z satis sup dixi i dicta pte. iij. h⁹ opis ser. v. pte ꝓma

¶ Scōz q̄z actū pietatis q̄ ē diuis scpturis nō ꝺicere: sz eis hūlit pie t simpl'r acq̄escere t assentire. Et q̄uis rōe mysteria eaꝝ intellige re n̄ valeam⁹: illa tn̄ sine discussiōe t hesitati one credere t ꝑplenda expectare. inē illud ad Thi. ij. Sobrie t pie t iuste viuam⁹ i ꝟb̄ secu lo expectātes brām ꝑsonā t aductū dñi nr̄i ihu xp̄i ꝛc. Brissima ꝟgo excellētissime hūit sup oēs. Nulla ei alia creata fuit ita pia ad credē dū t assentiēdū oibz scpturis sic ipa. Cū ei an gel⁹ sibi nūciasset q̄d erat sup oēm rōz. s. filiū dei de ipa icarnādū pmanēte ea i ꝟgitate. su bito arguit dī. Ecce ancilla dñi fiat mihi ꝑm ꝟbū tuū. Lu. ij. ¶ Tertio etiā act⁹ q̄ ē hono rare sctā. Un̄ glo. sup illō Mat. v. Bri mi tes ait. Qui pie q̄rūt t honorāt sctā. s. lōca: sctāq̄z tpa. t sacra ac vasa sacra. t psonas san ctas t reliq̄as achmōi: fuit sup oēs ip̄ꝛoporti onabilit̄ i ipa ꝟgie excellēti⁹. q̄ oia sctā pl⁹q̄z oēs viatores honorauit. t p quā oēs sancti t sctē in celesti gl'ia sūt coronati t coronate. q̄z p filiū ei⁹ bñdictū oēs glificāt̄ t honorāt̄. Un̄ Apoc. xxiij. ꝺr q̄ seniores t q̄tuoꝛ aialia mit tebāt coronas suas ad pedes sedētis sup thro nū: q̄z p hūanitatē xp̄i p pedes significatam: quā ptrarit de btā ꝟgie sciūt se gl'iam t hono rem recepisse.

¶ Pars q̄nta de dono timoris b. ꝟgis.

Ro expeditiōe h⁹ pt̄s q̄rit. nūq̄d timoꝛ
p fuerit i b. ꝟgie? Et ꝓmo videt q̄ nō Un̄ Alber. vbi s. c. ciij. arguit sic de timoꝛe fuit i di. Timoꝛ fuit ē cū pcto. ergo in b. ꝟgie nulla licz fieri mētionē. q̄ ꝛc. Itē ar guit de timoꝛe initiali i. c. seq̄nti di. Perfecta charitas foras mittit timoꝛē. j. Jo. iij. t. cāl nos xxiij. q. iij. Sz beatissima ꝟgo pfectissi mā ha buit charitatē. g̃ nō habuit timoꝛē ser uilē nec initialē. De timoꝛe ꝟo casto arguit in seq̄nti. c. di. Timoꝛ cast⁹ timet separi. sz be ata ꝟgo nō timuit separi. g̃ ñ habuit timoꝛē castū. Nec ille. Preꝛea nulla ip̄fectio siue de fect⁹ ꝺr poni i gl'iosa ꝟgie. sz timoꝛ ē signum imp̄fectōis t defect⁹. g̃ ꝛc. O, aūt ꝟb̄ sit verꝛ ꝑbat̄ multꝛ autoꝛitatibz q̄bz apparet diuīas i perfectōnes t defect⁹ esse i timoꝛe vel causari ab eo. Mā. j. Joh. iij. ꝺr. Timoꝛ nō est i cha ritate. t ibidē. Timoꝛ penā hꝫ. Qui aūt ti met nō est pfect⁹ in charitate. Et. iij. eneyd. dicebat Dido: vt refert Virgilius. Degene res animos timoꝛ arguit. Et. x. eiusdē libꝛi.

Scptu/ris nō ꝺ/dicere

Scā ho nozare

O Utrū ti mor fue/rit in ma ria

Audaces fortuna iuuat: timidosq repellit. Timidi aũt seu mercialoſi dicũt illi q timẽt nõ digna ſuſpitõe. l. fiã pn. ꝛ ibi Bal. C. ō ut re. vẽli. Et iõ Judith. vij. noluit dꝰ timidos ire ad pgnã di. Qui formidoloſus ẽ ꝛ timidus reũtat. Et eccl. xxij. ſcptũ ẽ. Cor timidũ in cogitatõe ſtruli ꝫ ipetũ timorꝫ nõ reſiſtit. ꝛ Apoc. xxj. Timidis aũt ꝛc ſeq. ps illorũ erit i ſtagno ardẽtꝫ ignis ꝛ ſulphure. Tior q̃ q̃ eſt ſignũ modice fidei. Unꝰ Mat. xiij. in quit dñs diſcipul' timẽtibus. Quid timidi eſtꝫ modice fidei? g̃ i b. ꝟgie nõ videt fuiſſe timor. Preſea vt ait Aug⁹ i li. lxxxiij. qõnum ſignũ pfectois nullꝰ timor ẽ. ſz i gl'oſa dr mre fuit ſũma pfectio. g̃ nullꝰ tior. ¶ Sz ꝫ argui tur q imo bñdicta ꝟgo hũit tiorẽ etiã fuilẽ. Nã i q̃dã ſmõe Aug. inãt q timor fuil' bonus ẽ ꝛ vtil'. Cũ g̃ mri dei nullũ bonũ dſuerit q oib⁹ g̃tijs plẽa fuit. g̃ ꝛc. Sil'r vt arguit al bert⁹ vbi s. c. cv. Timor initial' ſimpl'r bonꝰ ꝛ dnũ ſpũſſcti. g̃ i b. ꝟgie fuit quã ſpũſſcũs oi bus bonis ꝛ donis ſuis repleuit. De timore etiã caſto arguit ſic. c. ſeq̃nti. Iſte tior ẽ ſcrũs ꝛ i eternũ pmanẽs. iuꝝ illũ. pſ. xviij. Timor dñi ſcrũs pmanet i ſeclm ſcl'. g̃ ꝛc. Jtẽ iſte timor creſcit creſcẽte charitate. g̃ dz i ſũmo eẽ i ſũma charitate. Jtẽ ille tior naſcit ex amore g̃ ſi amor naſcit ip̃ proportionabil'. ꝛ timor ẽ i proportionabil'. Sz amor b. ꝟgis fuit ip̃ro portionabil' oi viatore. g̃ ꝛ timor. Dicitlle.

R ¶ Nos q̃z pbare poſſum⁹ mltipl'r i b. ꝟgine fuiſſe timorẽ. Nã cũ ipe timor fuerit in ſcrõ ſctõꝝ ꝛ pfectiſſimo oĩm pfectoꝝ dño ihu xpo in cuiꝰ pſona inãt Dauid pſ. lxiij. Timor et tremor venerũt ſup me. g̃ i b. ꝟgie credẽdꝰ eſt fuiſſe. Preterea i ipa fuit oĩs pfectio ꝛ oẽ bonum ꝛ oẽ inducẽs ad bonũ. ꝛ oĩs cã meriti ꝛ pmij ac maiorꝫ gl'ie. ꝛ q̃cq̃d laudabile fuit in aliq̃ alio viatore. vt pz ex ſup̃dictꝫ maxie per illã regl'am Bern. Quicq̃d aliꝫ licz pauciſſimis ẽ ꝛceſſuz ꝛc. Cũ g̃ timor dei ſit bonus ꝛ cã multoꝝ bonoꝝ ꝛ maxie vtil'. ꝛ repꝰ fuerit in hoib⁹ iuſtꝫ ꝛ deo gratꝫ. Cũ em metꝰ iuſtus dicat ille q̃ cadit i ſtantẽ vizꝫ. l. metũ. C. de his q̃ vt metꝰ ve cã fi. vl' q̃ cadit i prudentem vizꝫ. dr q̃ p Jnno. i. c. dilectꝰ. eꝛ dr eo qđ metꝰ cã. Sequit q̃ eriã i b. ꝟgie ꝟſtãtiſſima ꝛ prudentiſſima fuit. In cõmẽdationẽ em timorꝫ tota ſacra ſcptura adduci pt pbãs ſuperius dicta. Unꝰ Thob. iij. inãt beatꝰ Thobias filio ſuo. Habebim⁹ multa bona ſi timuerim⁹ dẽũ ꝛ Judith. viij. dr dr Judith. q erat i oĩ bus famoſiſſima. qm timebat deum valde. ꝛ eiuſdẽ li. xvj. c. dz dr. Qui aũt timent te ma gni erũt apud te p oĩa. Et pſ. cxiij. Bñdixit oib⁹ q̃ timẽt dñm. ꝛ Prou. xvj. Timor dñi bonꝰ eſt ꝛ q̃ timet deũ in pace ꝟſtabit. Et. xiij. eiuſdẽ li. c. Sapiẽs tiet ꝛ dꝛ Anat a malo. et xv. In timore dñi declinat oĩs hõ a malo. et idẽ ponit. xvj. eiuſdẽ li. c. ꝛ Eccl. vij. Qui timet deũ nihil negligit. ꝛ eccl. j. Plenitudo ſapie timere deũ. ꝛ Jbidẽ. Radix ſapie tiere dñm. rami em ipſi⁹ logeui. ꝛ. ij. c. Qui timẽt dñm nõ erũt icredibiles ꝟbo illi⁹ Qui timẽt dñm inquirẽt q̃ placita ſunt illi. Qui timẽt dñm pparabũt coꝛda ſua: ꝛ in ꝟſpectu illius ſctificabũt aĩas ſuas. Qui timẽt dñm cuſto dient mãdata illi⁹. ꝛ patiam habebunt vſq ad circũſpectoꝝ illi⁹. ꝛ. vj. c. Qui timẽt dñm eque habebit amicicią bonã. ꝛ. x. c. Semẽho minũ honorabit h̃ qđ timet deum. ꝛ ibidem. Qui timẽt dñm erũt in oculis illius. ꝛ iter. Nõ eſt maior illo q̃ timet deũ. ꝛ xv. c. Qui ti met deũ faciet bona. ꝛ. xxj. Qui timet deum ꝟuertet ad coꝛ ſuũ. ꝛ xxxiij. Qui timet dñm nihil trepidabit ꝛ nõ pauebitꝫ qm ipe eſt ꝛs eius. ¶ Eccõtra ꝟo dr nõ timẽtib⁹ dꝛ. iij. Re gũ. xvij. Nõ timebãt dñm. ꝛ imiſit eis dñs leones q̃ interficiebãt eos. De bro aũt Job dꝛ eiꝰ. j. c. Uir erat ille ſimpl er ꝛ rectus acti mens deũ ꝛ recedẽs a malo. ꝛ iõ dꝰ glificauit eũ (Quia vt dꝛ ps. xiij. Timẽtes aũt dñm glificat) ꝛ eũ adiuuit ac patiẽtiã illi dedit. Scriptũ ẽ ei ps. xxiij. Firmamẽtũ ẽ dñs ti mẽtib⁹ eũ ¶ Ad ꝓpoſitu q̃z nr̃m faĉ illud qđ T inãt ꝓpha ps. xxx. q̃ magna mltitudo dulce dinis tue dñe: quã abſcõdiſti timẽtib⁹ te. et pſ. xxxiij. Nõ ẽ inopia timẽtib⁹ eũ. ꝛ ps. lxxx iij. Prope timẽtes eum ſalutare ipſius. ꝛ. cr Eſca dedit timẽtib⁹ ſe. ꝛ. cxliij. Voluntatez timentiũ ſe faciet ꝛ dpcatiõem eoꝝ exaudiet ꝛ ſalũos faciet eos. ꝛ Prouer. xxj. Mlier ti mens deũ ipa laudabit. ꝛ eccl. j. Timẽti deũ bñ erit i extremis ꝛ die defunctois ſue bñdi cet. ꝛ. xxv. q̃z magnꝰ ẽ q̃ inuenit ſapiaz ꝛ ſciaz ſz ñ eſt ſup timẽtes deũ. ꝛ. xxxiij. timẽti deũ nõ occurrẽt mala: ſz i tẽtatiõe dꝰ illũ ꝟſtabit et liberabit a mal. ꝛ Mich. vj. dꝛ deo. Salus erit oĩb⁹ timẽtib⁹ nomẽ tuũ. ꝛ Malach. iij. Orieť vobis timẽtib⁹ nomẽ meũ ſol iuſticie ꝛ Luc. j. Miſcdia eiꝰ a pgente i pgenies ti mentib⁹ eũ. ꝛ Job. xxviij. Timor dñi ipe eſt ſapia. ꝛ ps. cx. Jnitiũ ſapie timor dñi. ꝛ idez habeť Prou. j. ꝛ ix. c. ꝛ eccl. j. ꝛ Prou. x. c. di. Timor dñi apponet dies. ꝛ. xiij. In timore domini fiducia fortitudinis: et filijs eius erit ſpes. Et ibidem. Timor domini fons vite vt declinet a ruina mortis. ꝛ q̃n decimo

D. in ea fuerit timor

Laus timoris

Tior dñi disciplia sapie. Et.xix. Timor dñi
ad vitā i plenitudie ꝑmorabit absq; visita
tione pessimi.⁊.xxij. Finis modestie timor dñi
diuine gl'ie ⁊ vita.⁊ Eccl.j. Tior dñi gl'ia
⁊ gliatio ⁊ leticia ⁊ corona exultatōis. ⁊ ibi
dē. Tior dñi delectabit cor:⁊ dabit leticiam⁊
gaudiū i lōgitudie dieꝝ. ⁊ itez. Corona sa
pie tior dñi replēs pacē ⁊ salutē fructū Et
ibidē Tior dñi expellit pctm:q; sine tiore ē ñ
posse iustificari.sapia ei ⁊ disciplia tior do
mini. Et.x.c. Hlia diuitū honorator⁊ pau
pe tior dei ē. ⁊.xix. Dis sapia tior dei ⁊ illa
tiere dū.⁊.xxij. Nihil melⁱ q̄s tior dei.⁊.xxv
Corona senū mlta pitia ⁊ gl'ia illoꝝ tior dei.
⁊ ibidē. Tior dei sup oīa se supponit.⁊ iterū
Bns vir cui donatū ē hīre timorē dei.q; tenet
illustri cōparabit⁊.⁊ ibidē. Timor dei initiuꝫ
dilectōis eiⁱ.⁊.xxvij. Si ñ i timore dei tenu
eris te instanter:cito sb̄uertet domⁱ tua.⁊.xxiij
Timēt⁊ dñm brā ē aīa eiⁱ.⁊.xl. Tior dñi sic
pacifius bndictōis.⁊ Isa.xxiij. Diuitie salu
tis sapia ⁊ scia.Iꝫ timor dñi ipe thesaurⁱ eiⁱ.
⁊ Ps.cxj. Beatⁱ vir q timet dñm.i mādatis
eiⁱ volet nimis.⁊ ps.cxxvij. Beati oēs q ti
mēt dñm tē. Eappt p̄cipit Deut.vj.vbi dr
Dñm deū tuū timebis ⁊ illi soli seruies. ⁊ idē
habet eiusdē li.x.c.⁊ Josue.xxiij. Timete do
minū⁊ seruite ei pfecto corde atq; verissimo.⁊
j. Re.xij. Igit timete dñm ⁊ seruite illi i veri
tate tot toto corde vro.⁊ Ps.xxxij. Timete
dñm oēs sancti eiⁱ tē.⁊ Eccl.vij. In tota
aīa tua time deū.⁊.j. Petri.ij. Deū timete.⁊
Apoc.xv.dr. Quis nō timebit te dñe.⁊ et.ij.
Paral'.xix. Sit timor dñi vobiscū. Beatus
etiā Job laudat sui li.ij.c.q̄ i suis tribulatōi
bus imobil' in dei timore pmāsit. Laudat⁊ eti
am Thobias iunior cū vxore sua. Thob.ix.
eo q cū timore dei iuuiuiū nuptiaz celebrabāt
Neemie etiā.v. reph̄ēdunt filij israel cum eis
dr. Quare nō i timore dei ambulatis? Et ps.
ij. ait David. Seruite dño i timore: ⁊ exul
tate ei cū tremore.⁊ ps.v. Adorabo ad tēplū
scīm tuū i timore tuo. De reprobis aūt dicit
ps.xiij. Nō ē timor dei añ oculos eoꝝ Jo inq̄t
sapies Eccl.xix. Da locū timori altissimi.et
deppio issⁱ ait dñs deⁱ Deut.xxiij. Discat
timere me oī tpe q̄ viuat i terra. ¶ Ex q̄bꝫ oī
bus ꝛcludit q̄ btissima vgo Maria hūit p
fectissime timorē dei sup oēs viatores:cū pfe
ctius oīby dei mādata fuauerit ⁊ oēs act⁹ vi
tuosos in se habuerit. ¶ Pro solutōe huⁱus q̄
stionis ē sciendū q̄ diūi reputāt timores ꝑz
magros ⁊ theologos i.iij. sniaz.dist. xxiij.et
Alex.de ales in.iij.pte sum.i tractatu de pe
nalitatibꝫ assūptꝫ.arti.iij.⁊ i.iij.di.v.ar.ij.q
iij. Quidā aūt eoꝝ sīt mali.⁊ de his loquūt p
me auctes.⁊ isti nō fuerūt i b.vgie. Alij vo sīt
boni.⁊ de ipis loquūt scde auctes.⁊ isti fuerī
in mīe dei. Unī p maiori declaratōe dico q re
periunt sex p̄incipales timores. Unus dr ti
mor pusillanimitatiꝫ.⁊ iste ē malⁱ q̄n quis ti
more cuiuslibet pui piculi relinq̄t faciendā⁊
nō audet aggredi opa vtuosa.⁊ iste metⁱ le
uis nō excusat fm Bal.in.l.ea q̄.C.quōr q̄n
iu. Metⁱ em dr esse rōnabilis: vt ptz i diffi
nitiōe ipsiⁱ in.l.j.ff.qō me.cū. ¶ De tali ti
mēti dr Leuit.xxvj. Terrebit eū sonitⁱ fo
lij volātis. Huc aūt timorē nō habuit beata
vgo q̄ nō fuit de illis de q̄bꝫ dr ps.xiij. Trepi
dauerunt timore vbi nō erat timor. Alius ti
mor dr vicios⁹.⁊ fm Alex.vbi s. diuidit in
duos. Unⁱ appellat mūdanⁱ. ⁊ est illⁱ q̄ eli
git pccare ne ledat in possessiōe. Altⁱ dr hūa
nus:⁊ est illⁱ q̄ eligit pccare ne ledat i corpe
Isti timores sīt vicios⁹ q̄bꝫ q̄s magꝫ vereī ho
mines q̄z deū. ō illō saluatorꝫ dictū Mat.x.
⁊ Lu.xij.s. Nolite timere eos q̄ occidūt cor
pus: aīam aūt nō pñt occidere.Iꝫ timete eū q̄
postq̄ occiderit corpⁱ hz ptātē aīam mittere
in gehennā. Deber em q̄lcq; potiⁱ omia mala
pati q̄z pcō ꝛsentire.c.ita ne.xxij.q.v.⁊ fue
runt vba Aug.in.j.de ciui.dei. Bta aūt vir
go nō habuit hos timores q̄ dicebat cū pro
pheta ps.lv. Nō timebo q̄d faciat mihi caro
⁊ ps.cxvij. Nō timebo q̄d faciat mihi homo
Altⁱ est timor q̄ dr naturalⁱ.s. illoꝝ q̄ timent
morte ⁊ alia terribilia.⁊ iste timor terret etiā
ostātissimos viros.vt ait Balā suo tractatu
salsmatⁱ. Et iste timor pt cē duplⁱ fm Alex.
vbi s. q̄ etiā allegat Damascenū videlicet p
mo vlⁱ fm modū nature q̄ aīa timet separi a
corpe cū q̄ hz amicicia naturalē. Dic ei tior
a natura est indit⁹ hoi. vlⁱ fm sensualitatez q̄
naturaliⁱ horrescit pari ⁊ dolores sustinere ⁊
timet ꝛria ⁊ nociua. Et iste timor fuit etiaz
in xpo.vt inq̄t Johes damascen⁹ ⁊ Alex.vbi
sup. Unⁱ dr Mat.xxvj.q̄ cepit pauere ⁊ te
dere. In cuⁱus ꝓsona p̄dixerat David ps.liij
Formido mortis cecidit sup me. Et tō etiaz
fuit i b.vgie. Scdo mō iste timor ē fm rōez
supiorē.⁊ talⁱ timor nō fuit i xpo q̄ spōte unit
ad passionē ⁊ sustinuit mortē.sic p̄dictū fue
rat Isa.liij.vbi dr. Oblatⁱ ē qr ipse voluit.
Et talⁱ timor nō fuit i brā vgie q̄ morte liben
ter sustinuit quā multo tpe añ optauit dicēs
cum apl'o ad Phil'.j. Cupio dissolui et esse
cum christo. Alius est timor qui dicit seruil'.
⁊ iste etiā est duplex. Primo q̄ aliquis timet

peccare solū metu pene tpal' vl' eēne. ⁊ ꝓ illud
Oza. ij epl'is. Odert peccare mali formidi
ne pene ꝛc. q̄ carmia allegat glo. ī. l. j. ff. de in
sti. ⁊ iu. ⁊ tal' tior q̄ ē sine charitate vt s. dictū
est. nō fuit i ẏgie. Alio mō ꝑm Alex. vbi sup
dr seruil' ingr̄ū qs exīs i pctō timet penā eē
nā. Sic fuit tior bri Augustini ⁊ Hieronymi. q̄ (vt ipīmet scḧ scrīt i suis opib) ppt ti
morē inferni ꝺn̄i ī sunt ad xp̄m ⁊ ad agēdam
pniam. ⁊ tal' timor licz sit vtil' q̄ sic ē sera filū
ira ipe introduxit charitatē. vt ait Aug. de pe
ni. dis. ij. §. si qs tāta charitatē. eñ q̄ ꝓncipa
liter respicit penā nō fuit i bta ẏgie q nunq̄
habuit aliq̄d petm̄ ppr̄ q̄d mereret aliquam
penā. Dici eñ pōt q̄ sic i sctis licet nō sit tior
iste q̄r̄ū ad seruiturē. q̄ ē sine gr̄a dei. eñ ē q̄r
tum ad timiditatē. Ita etiā fuit i bta ẏgine
Et hui⁹ opinionis extitit Albertus vbi sup.

y ¶Ali⁹ est timor initial' q̄ qs timet ne possit
satisfacere deo p pctis. vt ait Alex. de ales vbi
sup. ⁊ iste nō fuit i xp̄o. q̄ ꝓsupponit defectū
⁊ culpā pcessisse. Jpe aūt petm̄ nō fec: nec in
uentus est dol⁹ in ore ei⁹. vt dr Isa. liij. ⁊ j. Pe
tri. ij. ⁊ c. vtilē. xxij. q. ij. ⁊ qa. sic dns. de simo.
Iste igit timor silr nec i bta ẏgle fuit eodem
respectu: vt ait Alex. vbi s. Quidā eñ dicūt
⁊ bñ q̄ h timor hz duos actꝰ: vnū directum
amor⁊ iusticie ad declinādū malū culpe. aliū
finis⁊ ad euitandā penā ⁊ ad satisfaciendū
in hac vita ꝓ culpa cōmissa ne puentiatur ad
eternā penā. Et ꝑm h⁹ posset dici q̄ q̄ ad declinandū a malo ⁊ faciēdū bonū fuit p̄fectissime h timor: i b. ẏgie q̄ fuauit illō Eccl. xij. de
um time ⁊ mādata eius fua. ¶Ali⁹ est timor q̄

z dr castꝰ siue filial'. ⁊ iste tior ꝑm Alb. vbi s. hz
duos actꝰ. vnꝰ ē timere separari a dilecto sicut
honesta ⁊ casta mlier cauet ab offensa viri ⁊
eū timet: nō tiore flagelliz meru separatōis ab
amore eius. alius ẏo actꝰ reuereri quem diligit
Quātū igit ad ꝓmū actū bta ẏgo nō hūit ti
morē. q̄ ꝓ reuelatōz sciuit se nō posse peccare.
⁊ ꝺn̄ nō habebat cām timēdi ne a deo separe
tur: cū separatio nō fiat a deo nisi ꝑ petm̄. Isa. liv
Fuit g̃ i bñdicta ẏgie timor reuerential'. Est
aūt reuerētia ꝑm Alb. vbi s. mixta cū dilecti
one sbiectio. Et h⁹ tior ē etiā i bris. Un̄ canit
eccl'ia. Tremūt videntes angli ẏsa vice mor
taliū. ⁊ Job. xxvj. dr. Colūne celi pauēt ⁊ cō
tremiscūt ad nutū ei⁹. Et ꝑ colūnas intelligū
tur angeli. Et ad ꝓpositū ꝑt applicari illud
qd̄ inq̄t glo. singl'ar⁊ Bar. in. l. j. §. q̄ honorāde. ff. quaz re. act. nō dar. di. q̄ timor equi
parat nimie reuerētie. i. marie. Iste aūt tior
fuit in xp̄o sup oēs angl'os ⁊ sctōs. vt ꝓbat
Alex. de ales vbi s. q. vl. ⁊ silr fuit i bta ẏgie
sup oēs viatores. ⁊ h⁹ possum⁹ ꝓbare sic argu
endo ꝑm Alex. de ales vbi s. Timor reuerentialis est resilitio a magnitudie diuie maiestaz i ꝓpaz puitatē. Sz bta ẏgo sup oēs viatores resilijt ad ꝓpriā puitatez a magnitudine dei cū se sup oēs illi⁹ maiestati hūiliauit. g̃ ꝛc. Jn h⁹ aūt ē dnā ꝑm Alb. vbi s. inf timorem reuerētialē angl'oz ⁊ bte ẏgis. Quia timor angl'oz nō est meritoꝛ⁹. Bte aūt ẏgis timor fuit cū maxio merito. Pro ꝺclusōe aūt h⁹ ꝑmōis dicere possum⁹ illō qd̄ ait Alb. vbi sup dicēs. Sic g̃ māifestū ē q̄lit' b. ẏgo sepeformē gr̄am spūsscti in septē donis diuinam habuit excellentꝰ omni viatore ⁊ qdammō oi creatura. Hec ille. Quoꝛ donoꝛ nos facere dignet ee ꝓticipes ipa ẏgo pissima q̄ sit i eternum benedicta Amen.

¶De octo bt̄itudiḃ q̄ fuerūt i bta ẏgine. Sermo. vij.

A Eatam me dī-
b cent oēs mulieres. Genes. xxx.
Dixit lya vxor Jacob ꝓriarche
verba thematis nr̄i. Sz gl'iosa
dei genitrix altioꝛi mō se cōmēdare ꝓ dicēs
Lu. j. Beatā me dicēt oēs generatōes. scḧi
⁊ terre. Generatōes aūt celi ꝓsistūt inoue or Ordines
dinibꝫ angelorꝫ q̄ omes eā dicūt beatā. sc̄s se angelorū
raphin. qz fuit igne diuini amoris totalit' in
flamata. Cherubin: qz fuit splēdoꝛe diuie cognitionis totalit' illustrata. Throni: qz tota
fuit mēte trāquilla ⁊ q̄eta. Dnātiones: qz cor
poꝛi suo ⁊ oibꝫ vicijs plene dnata ē. Uirtutes. qz gl'ia miraculoꝛ illustrata extitit. Potestates: qz potētiā dēmonū refrenauit. Principat⁹. qz de oibꝫ regnis ⁊ puincijs magnam
hz puidētiā. Archangl'i: qz de oibꝫ ciuitatibꝫ
⁊ locis magnā hz diligētia. Angeli: qz de oibꝫ
hoibꝫ ⁊ singl'aribꝫ plonis magnā hz curam.

B ¶Generatōes aūt terre ꝓsistunt i ter generi Multiplices ge
bus sctōr q̄ oēs dicūt eā bteā: ex eo q̄ oēs neratōes
frutes qs ipi habuerūt ꝓticular'i ea fuerūt Maria
vniuersal'i ⁊ magis excellenti. Nā i ea fuit fi beata di
des patriarchaz. spes ꝓphetaz. zel⁹ ap'lorū. cunt
ꝓfatia martyz. confessoꝛ sobrietas. ⁊ puritas
sine castitas ẏginū. Ul'ꝑ dici q̄ tres generationes sc̄. Una ē pure spual'. s. angl'oz. Secunda est pure corpalis. Tertia ē ex vtroq̄ ꝓpositorū. s. hoim. ꝑma generatō dicē ee bteā. q̄ genuit suū rectauratorē. scḋa q̄ genuit suū redemptorē. Ul'ꝑ dici ꝑm Aug. in q̄ dā ꝑmōe q̄ qrtuoꝛ sunt ge-

nerationes hoīm. vna ē sine viro ⁊ femia sicut adā de ca re viro sine femia sic̄ eua. tertia de viro ⁊ femia: sic̄ nos oēs generamur. q̄rta ē de femia sine viro: sic̄ xps generat⁹ ē. Bñ igr ꝟ ginē mariā bta dicit oēs generatōes. qz tres ꝑme generatōes btificāt ⁊ gl̄ificāt. q̄rta generatōis ꝟgis. ex eo q ꝑ illā oēs ad celestē priaz reūant. Uñ ꝑmo parēte fuerūt expulsi. qđ significatū ē Gen. xv. vbi dixit dr̄ abrae q se⁹ filij ēbebat eē pegrinū egypto vsq ad qr̄tā generatōz. ⁊ī q̄rta generatōe reūti ī terrā promissionis. Qualit̄ ār tres ꝑme generatōnes dicere debēt bta: dic̄ Ber. ī q̄dā s. ingens Letare pr̄ adā: sz tu magz ena mr̄ exulta. qz sic oīm fuistz parētes: ita oīm fuistz pēptores. qđ ifelic⁹ ē. ꝑ⁹ pēptores q̄z pentes. ꝑpter ea curre ena ad maria. curre mr̄ ad filiaz. filia p mie rideat. illa mr̄is oppꝓbriū auferat. ipa pr̄ip mr̄e sarisfaciat: qm sic̄ vir cecidit p femi nā: ita p feminā sblenat⁹ ē. ⁊. ſ. Curnite nunc mies ⁊ filie. currite oēs q̄ p⁹ euā pturimini ⁊ pturiſ. cū tristicia adite ꝟginalē thalamum. adite sū poreſt⁹ sororz vr̄e pudicū cubiculum. Ul⁹ dici q ē vna generatio i celo. ſ. generatio āgloz. alia erat ī inferno. ſ. scōz pim. ꝯtia in purgatorio. ſ. purgādoz. q̄rta ē i mūdo. sz hoīm fideliū. Oēs g̃ iste generatōes ipaz bta ficāt. Nā āgli ꝑ ipaz i nūero reparāt. scīi patres ḋ infernali carcere liberāt. purgādi ḋ purgatorio eripiūt. fideles ꝑ ipaz saluāt. vñ bēr. ī q̄dā s. ait. Ecce ei ex hac bām me dicēt oēs generatiões. Ecce truēt⁹ ⁊ demōstrāt⁹ ē ꝟbū: ac si dicat. Ecce iā video q̄d futurz sit ḋ me. q̄s fructꝰ pcedet ex me. q̄z q̄ta bona ñ solū mihi sz oīb⁹ generatiōib⁹ pueniet ex me. Nā ⁊ angelicaz generatiōū numer⁹ p meū gentīs reuelabit. ⁊ hoīm generatiō iadā maledicta p benedictiōez vēr̄z mei fructū ad eā benedictiōez regenerabit. Hec ille. Merito g̃ bta pdicat mr̄ dei. q̄ oēs btitudies euāgelicas pfecte i se habuit q̄s ponit saluator Mat. v. ꝯ q̄bus in sermone dñi ſcēdū est

¶ Pars ꝑma huius ꝑmōis ꝯ btitudie pauptatis bte ꝟgis.

Habuit oēs btitudies

OMnes btitudies euāgelicas fuisse in mre dei excellētⁱ⁹ oī viatoze pbat Auber. sup missus ē. c. cvij. dicēs. Sic̄ sz hz btitudo pzie ad btitudinē pzie: ita btitudo vie ad btitudinē vie. sz bta ꝟgo ī btitudine pzie excellit oēs ꝓphētoz. q̄ in btitudine vie excellit oēs viatoz. Itē ois arbor ex suo fructu cognoscit. Mat. vij. g̃ si fructꝰ fructū excellit ꝓportionabiliter. ⁊ arbor arborē ꝓportionabiliter. sz fructꝰ quē adeptā ē b. ꝟgo ex btitudine vie excellit oēm fructū patrie pure create. g̃ ⁊ ei⁹ btitudo vie excellit oēm beatitudinē vie pure creature. Itē oīs pfectio spūal' ḡtuita ē a charitate. g̃ cū btissima ꝟgo excellat oēs puras creatas i charitate: oēs etiam excellit q̄libet spūali pfectōe. nā ⁊ seraphi supm⁹ ordo q excellit alios charitate: excellit etiā oīb⁹ alijs donis. Itē sic̄ se hz sba ad sbaz ⁊ potētia ad potētiā ⁊ habit⁹ ad habitū: ita p Habit⁹ ꝑfectas ad ꝑfectē. fac̄ ad ꝗd. donatōe. la. q̄ C. ꝯ dona. inf' vi. ⁊ vr. ⁊. l. cū milta. i fi. C. ḋ bo q̄ li. ibi. vt ei ipertial' fortūa oēs supemineat alias. ita optz ⁊ ei⁹ libalitates sine act⁹ culmen tenere pcipuū. seq̄t Albert⁹ arguēdo. g̃ si sba sup sbam ⁊ ꝑfectas sup ꝑfectē ⁊ potētia super potētiā ⁊ habit⁹ sup habitū. Sz sba sive psona btissime ꝟgis p⁹ deū ē altissima ⁊ dignissima excellēs oēm creaturā. g̃ ⁊ ei⁹ potētie habit⁹ ⁊ ꝑfectas erūt excellētes oēm creaturā. Hec Alb. vbi s. q̄ i. c. seq̄nti. pbat i pticla ri q btitudo pauptatz i b. ꝟgie fuit in sūmo. Btitudi nē paup tatz hūit ⁊ possum⁹ sm eum arguere sic. Dic̄ saluator Lu. vj. Btī paupes q: vr̄m ē regnū dei. Et Mat. v. oīdēs ꝯ q̄bus pauplbus ꝑncipaliter loq̄bat inq̄t. Btī paupes spū: q̄m ipoz ē regnū celoz. vbi glo. ait. Paup spū ē hūil' corde. Sz btissima ꝟgo hūit hūilitatē ipoportionabiliter maioz̄ē oī viatoze. vt s. pbatū ē. g̃ ⁊ pauptatz beatitudinē. ¶ Itē alia glo. inq̄t. D Btī paupes spū. i. volūtate. q̄s ñ necessitas: sz fides ⁊ deuotio pauptatz bt̄os fac̄. vt o⁹ temptis oīb⁹ dño viuāt. Nec ātoia. ſ. fides. deuotio. mūdi ꝓtēpt⁹ ⁊ deo viuere fuerī ī btā ꝟgine excellēti⁹ oī viatoze. g̃ ⁊c. Addit q̄z idē doctoz dicēs sm glo. vbi s. q̄ beatitudo pauptatz hz duas ptes. ſ. hūliatoz spūs. de q. s. pbatū est eā habuisse i sūmo. ⁊ abdicatoz rez. quā etiā i ipa fuisse i sūmo inf' alia argumenta sic pbat. In rez abiectōe ē oꝛdo ⁊ gradus ꝓpr̄ius ꝗd⁹ ē dare supflua nature sz nō ꝑsone. Uñ Aug. ꝯ ꝟbis dñi inq̄t. Utere supflu Gradus pauptatis. is: da paupib⁹ necessaria. Utere pciosis: da paupib⁹ vilia. Sed⁹ ē dare supflua nō solū nature sz etiā psone. De q̄ Luc. xj. dicit saluator. Qđ superest date elemosynā. vbi glosa ait. De eo qđ est sup necessaria: dandum est paupib⁹. Tertⁱ⁹ grad⁹ ē dare nō solū superflua sz etiā necessaria. Uñ glo. vbi s. ait. Nō solū exteriora ⁊ nō necessaria: sz etiā interiora ⁊ valde necessaria cum primis diuidamus. Quart⁹ est oīa supflua ⁊ necessaria simul dare sz semetipm retinere. qđ etiā aliq̄ pho:uz fecerūt: licet nō ꝑpter deū. ⁊ possum⁹ dare exemplum Socratz. ḋ quo refert Hieronym⁹

in.c.glia epi.als.c.socrates.xij.q.j. Quinto ē oia dare ⁊ seipm supaddere.iuxt illō Matt. xix. Si vis pfect⁹ eē vade ⁊ vēde oia q hēs ⁊ da paupib⁹ ⁊ seqre me.s.te dādo. Un glo.sup illa ꝟba Mat.xix. Uos q reliq̄stis oia ⁊c ait. Nō dic̄ tm̄ q reliq̄stis oia. h ei ⁊ socrates phs fec: ⁊ multi alij q diuitias ꝛempserūt. ⁊ etiā poete. vt ait glo.i.l.j.in fi.pn.ff.de mu. ⁊ tho. Iz ait. q securi est me. qđ ꝑtīū ē apl'oz Sext⁹ grad⁹ eoia dare ⁊ seipsum relinq̄re. ⁊ ꝓterea laborare manib⁹ suis: vt habeat vñ tribuat necessitatē patiēti. sic dicebat se facere apl's ad Eph.iij.⁊.j.Thoz.iij.inq̄t. Laborem⁹ opantes manib⁹ nr̄is ⁊c. Et de h suo labore etiā hz Act.xx. Idē q̄z in sili faciebat ī peratoz. q in aut. vt diuīe iussiones .in pn. inquit. Uolūtarios p subditoz q̄ete amplectimur labores. ⁊ sil'r fac̄ papa. vt ptz ī pheinio sexti. ¶ Septim⁹ gd⁹ est oia ⁊ seipl'z dare. ⁊ spū ⁊ corpe laborare vt pascat primū pane spūali. Et iste grad⁹ est maioꝛ pdicto. Quia vt dic̄ Grego. ꝛ Meli⁹ ē pascere aiam sp victurā q̄z corp⁹ q̄nq̄z moritur. Octau⁹ grad⁹ est oia ⁊ seipm relinq̄re. ⁊ de sba sui corporis accipe. ⁊ ad refectiōez aiaꝝ primis dare. In isto aūt gradu int' oēs viatores fuit sola b. ꝟgo fm Alber. vbi s. Quia de purissimis suis sanguinib⁹ viaticū nobis ꝓtulit panē ⁊ vinū q de celo descēdit. q est ꝟa vita. quē q religiose manducauerit morte nō gustabit i eternum vt dr Joh. vj. Hūc aūt toti mūdo mendico dedit beatissima ꝟgo. de qua dr in euangelio Mat.xiij. ⁊ Lu.xiij. Mulier ꝛmiscuit sata tria donec fermentaret totū. Tria sata sunt: diuinitas corpus ⁊ aīa. Fermentū aūt vt dr Bern⁹ est fides ꝟginis q deū hūane nature ꝛiunxit ⁊ hoi refectōem fecit. Non⁹ gradus q̄ est pfectissim⁹ est oia primo dare: ⁊ corp⁹ ⁊ aiam. ꝑtīā habentē diuinitatē vnitā in refectionē animaꝝ: sub specie tm̄ aliena. ⁊ h fuit opus miseric̄die ⁊ summū pauperis dñi nr̄i ie su xpi in via. Hec Albertus vbi s. Ubi etiā ꝛcludit dicēs. Ex his ptz q̄ brissima ꝟgo spi ritus pauperē q̄stū ad rez abiectionē hui⁹ excellēti⁹ oīm viatoꝛe pter dñm Jesum xpm Quia nō attendit pfectō pauperis penes ap propinquationē ad summū defectū ⁊ necessitatē: sed penes deuotiōem ⁊ voluntarē patiēdi ⁊ dignitatē pson̄e. Si em̄ eque parū haberet miles ⁊ rusticus. pauperioꝛ dicet miles q̄z rusticus. immo qđ rustico diuitie: militi pauperes. ⁊ qđ militi diuitie: ꝓncipi pauperes reputabit. ⁊ sic discēdendo q̄sto q̄s dignioꝛ est: sī sit ī eodē defectu: tanto erit inferioꝛib⁹

Maria summaz rez abiectoꝛhuit

pauperioꝛ. Cōfirmat aūt pdicta p illud qđ ꝫ quid glo. in.l.illicitas. ff. de offi. psi. s. q rusticus si hz porcellū suū ⁊ illuz sicut oculū suū. ⁊ h ꝓpter suā tenuitatē. ⁊ reputat se esse diuitē in illo. De hoc etiā q fm q̄litatē pson̄e dicat diues ⁊ paup ponit' p Bar. late in.l.si q̄stāre ī pn. ff. solu. ma. ⁊ ibi in specie explificat de rustico ⁊ milite vt h. Ar. etiam ad h in.l.nepos. pculo. ff. de ꝟ.sig. Cū g̃ brissima ꝟgo pcellat oēs in dignitate. q regia celi ⁊ mr̄ dñi oīm. ⁊ pauptatē volūtariā suauerit. ⁊ si tm̄mō eglē defectū ⁊ pauptatē ppessa esset: pfecto oms ī pauptate ip̄oportionabiliter excellissz. O igit̄ btā ꝟgo tu es illa pulcerrima ⁊ ditissima q̄ deū diuitē ⁊ hoiez pauperē ꝛiū xisti. iuxt illō ps. xlj. Simul ī vnuz diues ⁊ paup. Tu pauprima eras nihil rerum appetēdo. Iz oia mūdana ꝓtēnēdo. ditissima ꝟgo oia ī deū possidēdo. Un dicere poteras illud. ij. Cor. vj. Nihil hñtes ⁊ omia possidētes. De te q̄z pdictū fuerat Prouer. xiij. vbi dr Est q̄si diues cū nihil habeat Tu es illa ꝟgo paupcula quā de sublimib⁹ celorum respexit d⁹. Un in cantico tuo cecinisti Respexit hūilitatē ancille sue. ⁊ merito. Inquit em̄ ppha ps. r. Oculi eius ī pauperē respiciūt. Et dñs p ppham Isa. lxvj. Ad quē respiciā nisi ad pauperē: Tu es illa pauperc̄ula cui⁹ oꝛōez nūq̄z repulit de⁹. Jux illō ps. xxj. Nō respexit deprecatōz paupis. De oꝛōe em̄ tua ppheticū erat Eccl. xxj. vbi dr. Deprecatio ex oze paupis vsq̄z ad aures altissimi p ueniet. Tibi etiā ppe pauptatē tuā dedit de⁹ indicibiles ꝛsolatōes. iuxt illud ps. lxvij. Parasti ī dulcedie tua paupi de⁹. Tu es illa ꝟgo paupcula quā de⁹ i matrē suā elegit ppe ꝟtutē sc̄issime ⁊ hūillime pauptatē. Un tibi dixit Isa. xlviij. Elegi te i camīo pauptatis. Tu ꝟe pphie mgra fuisti. ꝟe ereni philosophantes pecuniā ꝓtēnūt. l. honorib⁹. ff. phis. ff. de vaca. mu. Tu ꝟo copiosos thesauros q̄s nato tuo magi obtulerūt: statim paupibus tribuisti. ⁊ sp pauprima vincere voluisti. Scebas em̄ q̄stū leges fauēat pauptati. vt i.l. illicitas. ff. ne potēciores. Ubi Bar. ff. de offi. p. ⁊ ibi glo. inq̄t. Nota q pauptas pdest. pauperes nāq̄z excusat ab oneribus. ff. item ppter pauptatē. isti. de excu. tu. Itē magis succurrit paupi q̄z diuiti. vt no. glo. i.l. cū hi. ff. si ī ambos. ff. de trās. ac. per. i.l. si q̄s ad declinādam ff. licentiā. C. de epi. ⁊ cle. Noueras quoq̄ q difficile est ꝟtutes sil'r ⁊ diuitias possidere. ꝛlocrates. xij. q. ij. ⁊ q omnis⁹ pōdere auri ip̄m pauperē nō ꝓsequ. vt i eodē. c. ꝛi. Sciebas

etiã vr inqt Latho. Pauptas si lera venit
rissima res ẽ. vñ Lucanꝰ li. v. canit. O vi
te nta facultas. Paupis angustiqz lares. o
mũra hõdi. Intellecta rei. ꝛ Fortunatꝰ ait
Paupi angusto regnat hñ do rẽũ. Et Junẽ
cus li. j. Felices hũiles paup qs spũs ãbit.
Illos nã celi regnũ sblime receptat. Voluit
ſ ipiissime hre ſtrutẽ eliã gelice pauptatis imitãdo filiũ tuũ q eã i scipo dedicauit. c.
gllã cpi. xij. q. ij. Vñ obſuasti illõ Larhonis
uxorẽ dicẽs. Despice diuitias si vis aïo
ẽ beatꝰ. Quas q̃ suscipiũt mẽdicãt sp auari.
Noueras nãqz verã cẽ illã Senece ad Lu
cilũ ĩ iam dicẽs. Nemo alicꝰ ẽ rco dignior:
qõ q̃ opes ꝛtenit.

¶ Pars. ij. de btitudie mitigatz brẽ ẽginis

f Ma ria mitis

Ldam beatitudinem ponit saluator
Mat. v. di. Bti mites: qm ipi possi
debũt terrã. trãsumptiue ĩ. Ex his
xviij. q. iij. Hãc aũt ſtrutẽ miritatz siue mã
suetudis fuisse sup oẽs viatores excellẽtꝰ in
btã ẽgine: pbat Alb. vbi. ã. c. cix. dicẽs eccle
sia ita affirmare q̃ in eiꝰ officio canit. Virgo
singlaris inf oẽs mitis. Irẽ sup illa ẽba Mat
thei. v. Bti mites. ait glo. Mites sunt q̃ ma
lis moribꝰ dñant. Sz btissima ẽgo mal'mo
ribus pfectissime dñata est. qz eiꝰ dñiuz fuit
sine pugna ĩteriozi. oĩm aũt aliozũ pugna.
ẽ habuit miritatẽ cũ excellẽtia. Sciebat em
btissima ẽgo verã esse illã Bern. sniam i li.
de ip̃obatiõe viciozũ. ca. iij. dicẽs. Mitibꝰ ꝛ
gratis nemo nocere pt. Et ire. c. iiij. Mitia
pacificã pariũt pcordia mẽtẽ. Et rõ miritatz
ſtrutẽ studuit ĩ sũmo possidere. Irẽ alia glo.
Mat. v. ait. Mãsuetꝰ nõ irritat nec irrita
tur. nec nocet nec nocere cogitat. Hec ãt oĩa
fuerũt in btã ẽgie cũ ip̃oportionabili excellẽ
tia. qz nullũ irritare ꝛ oĩa placare distãt ip̃o
portionabili distãtia. silr nulli nocere ꝛ oĩbꝰ ĩ
summo pdesse. Hoc aũt solũ fuit in beatissi
ma ẽgie. ẽ habuit miritatẽ sine pportiõe su
per oẽs alios. Vñ Bern. i q̃dã fmõe de il
la ait. Discurre p totã seriẽ euãgeliũ ꝛ nunq̃
inuenies verbũ duz vl aspez egressum d oze
eiꝰ. Irẽ arguit idẽ Alber. dicẽs. Sic pmiuz
ad pmiũ: ita meritũ ad meritũ. sz beata ẽgo
possessionẽ terre viuẽtiũ qõ ẽ pmiũ mãsuetu
dinis habuit excellẽtiꝰ. ẽ ꝛ meritũ. Irẽ eccl'ia
canit. Nos culpis solutos mites facit castos
Sz ipa oĩ viatoze magz solura fuit a culpa.
ẽ magz mitis fuit. Irẽ nullꝰ magz fuit p̃foz
mis xpo in ſtrutibꝰ q̃s mr eiꝰ. sz xps sup oẽs
fuit mitis. Vñ ipe ait Matth. xj. Discite a
me qz mitis sum ꝛ humilis corde. qõ habeꝫ
trãsumptiue ĩ. c. q̃ scit. ij. q. vj. ẽ ꝛ mr eiꝰ fuit
mitissima. ¶ Nõ obstat quod dr de Moyse
Nũe. xij. q erat vir mitissimꝰ sup oẽs hoies
q̃ morabanꝫ in terra. qz rñdet Alber. vbi ẽ.
q̃ intelligit in generatõe sua. Verba em itel
liguntꝫ de pñti: non aũt de futuro. l. si ita. ff. de
au. ꝛ ar. le. l. si a colono. ff. de ẽ. ob. Et rõ est.
qz nõ possumꝰ diuinare de futuro. l. si putatoꝛ.
ff. ad le. aq̃. Debemꝰ ẽ intelligere excellẽtiam
mãsuetudis moysi respectu coetaneoꝝ suoꝝ
vel respectu p̃cedentiũ. btissima aũt ẽgo nõ
cadit in numero alioꝝ. qz nõ est vna de oĩbꝰ:
sz est sup oẽs. Q igit virgo mitissima pfecto
tu es illa q̃ tua mãsuetudie meruisti sup oẽs
a deo amari. Cũ ei sil'itudo sit cã dilectionis.
viij. eth. ꝛ. l. cũ filiꝰ. ff. de le. ij. nõ est mi
randũ si deꝰ cui dr ps. lxxxv. Qm tu dñe sua
uis ꝛ mitis tãtũ te dilexit ꝛ exaltauit. p̃dictũ
em fuerat de xp̃sione demonum sup ꝛ de
tua exultatõe. Ecci. x. Sedes ducũ superborũ
destruxit deꝰ ꝛ sedere fecit mites p eis. Tu es
illa mlier mitissima q̃ sup oẽs viatores a spi
ritu sancto de oĩbꝰ ad salutẽ ptinẽtibus fuisti
edocta. Scriptum est em ps. xxiij. Docebit
mites vias suas. transsumptiue in. c. nos aũt
xvj. q. j.

¶ Pars. iij. de btitudine lucꝰ brẽ ẽgis.

Nãt saluator Lu. vj. Bti q̃ nũc fle
tis qz ridebitis. ꝛ Mat. v. Bti q̃ lu
gẽt qm ipi ꝛsolabũt. Hãc aũt btitu
dinẽ lucꝰ fuisse excellẽtissime ĩ btã ẽgie. pbat
Alb. vbi ã. c. xx sic. Luꝰ cã nobiliozẽ. ꝛ effectꝰ
l. donatiões qs i regina. C. de dona. inf viz ꝛ
vr. sz oẽs alios viatores instigabat pctm ad
flẽdũ. btissimã aũt ẽginẽ sola charitas. quia
nullũ ĩ se habuit pctm sz lugebat solũ ex dile
ctiõe pcã ppliozꝫ. ꝛ qñ vr ait Bre. stabat mr
dolorosa iuxta crucẽ lachrymosa dũ pẽdebat
filius. nõ minꝰ lugebat pcã crucifigentiũ fi
lium q̃s afflictoz filij. in ꝑ imitata filiũ. q̃ vt
ait apls Heb. v. In cruce orauit pfen cũ la
chrymis ꝛ clamore valido. s. vt relaxarz pcã
hũani generz. Ipa em vt ait Ansel. in q̃daz
fmõe. fontes fec lachrymaz de suis pudicissi
mis oculis. Vñ i eiꝰ psona dixerat David
ps. xlj. Fuerũt mihi lachryme mee pães die
ac nocte. Et ps. vj. Lauabo p singlas noctes
lectũ meũ lachrymis meis stratũ meũ riga
bo. Dicebat ei illõ Hiere. ix. Quis dabit ca
piti meo aquã ꝛ oculi meis fontẽ lachrymaz
ꝛ ploraby die ac nocte iterfectos populi mei.
Ergo eiꝰ lucꝰ a charitate sola p̃cedẽs excel
lẽtissime fuit sup oẽs alios. ¶ Irẽ vt ait Hie
ro. i q̃dã epla. Securitia ẽgro minꝰ debita tã

to magz grata. Un Aug̃. c. ia ꝙo. xxviij. q. j
inqt. Ea sc̃i nr̃is officijs gr̃ioza q̃ cū licerz no
bis nō ipēdere: dilectoiu cū cā ipēdim⁹: sz lu
cus brissime ꝙgis nullo mō fuit debit⁹ debi
to necessitatz. qz nulli culpe obnoxia fuit nec
alicui⁹ pene debitrix extitit. g̃ ꝛc. Jrē ei⁹ ꝙlo
lato aliꝰ ip̄oportiōabilit fuit. g̃ ꝛ ei⁹ lucrus
Dec Alb. Cōtrarioz ei eadē ē disciplina. in
sti. de tutel. ī pn. ꝛ. ff. eo. l. j. ꝛ insti. de his q̃ sē
sui vl̃ ali. iu. ī pn. Un de ipa mr̃e dei tpe passi
onis filij plorare p̄ dici illud Thob. x. Fle
bat igit mr̃ ei⁹ irremediabilibꝰ lachrymis. ꝛ
illō Thren. j. Plorās plorauit ī nocte: et la
chryme ei⁹ i maxill' ei⁹. Dicebat aūt mestissi
ma mr̃ illud Thren. ij. Defecer̄ p lachrymis
oculi mei ꝙturbata sunt viscera mea Et illō
Hiere. ix. Deducāt oculi mei lachrymas: et
palpebre mee defluāt aq̃s Et illō. xliij. eiusdē
libri sc̄ptū. Deducāt oc̄li mei lachrymas per
diē ꝛ nocte nō taceāt ꝛc. ꝛ Thren. ij. Deduc
q̃si torrentē lachrymas p diē ꝛ nocte. nō des
requiē tibi. neq; taceat pupilla oculi tui. Di
cere etiā poterat illud ps̄. cj. ꝛ poculū meū cū
fletu miscebā. trāssumptiue i. c. si q̃s diacon⁹
l. dis. Nō em̄ vnq̃ curauit de gaudijs transi
toꝛijs hui⁹ mūdi. De q̃bꝰ inqt Marcialis
poeta Gaudia nō remanēt sz fugitiua volāt
Et Bern̄. in li. de improbatōe vicioꝛ. c. ix. di
cit. Omnia q̃ cernis vanaꝛ gaudia rer̄. Um
bra velut tenuis veloci fine recedunt. Scie
bat em̄ filiū suū dicturꝫ Lu. vj. Ue vob q̃ ri
deris: qz lugebitz ꝛ flebitz. Ecōtra ꝙo de lugē
tibꝰ dicturꝫ eode. c. Bt̄i q̃ nūc fletz qz ridebi
tis. Nouerat etiā de se p̄dictū ꝓuer. xxvj.
ridebit in die nouissimo. Quia igit sicut in
quit Dauid ps̄. cxxv. Qui seminant ī lachry
mis in exultatiōe metēt. Jō bt̄a ꝙgo q̃ bt̄itu
dinē luct⁹ in hac vita habuit in sūmo: in cele
sti q̃z gl̃ia in summo habuit beatitudinē gau
dij ꝛ exultationis.

¶ Pars q̃rta de bt̄itudine esurici ꝛ sitz iu
sticie bt̄ē ꝙginis.

k d Omin⁹ noster Jesus xp̄s inqt Luc.
vj. Beati q̃ nūc esuritz: qz saturabi
mini. ꝛ Mat. v. Beati q̃ esuriūt ꝛ sti
unt iusticiā: qm̄ ipi saturabūt. trāssumpti
ue in. c. accesserūt. de ꝯse. di. ij. Hāc aūt beati
tudinē fuisse excellētissime ī bt̄issima ꝙgine:
ꝓbat Alb. vbi s. c. xxj. sic dicēs. Esurire iusti
ciam: est opa iusticie difficiliora feruēter ap
petere. Sitire aūt est opa iusticie cōmunio
ra ꝛ facilioza desiderare. sicut laboriosi⁹ ꝛ tar
dius comedit q̃z bibit. Esurire aūt ꝛ sitire p
ꝓrie est viatoꝛū. iuxta illud Ecc̄i. xxiij. Qui
edūt me adhuc esuriēt ꝛ q̃ bibūt me adhuc sꝫ
tient. Saturari aūt ꝛ iebriari ꝓpe ē ꝯpl̄eoz
iuꝰ illō ps̄. xv j. Satiabor cū apparuerit glo
ria tua. ꝛ ps̄. xxv. Inebriabūt̄ ab vbratate do
mus tue ꝛ torrēte voluptatz tue potabis eis.
Cū aūt inf extrema sit repire mediū. vt dr̄ in
vij. meth. ꝛ viij. phiꝰ. ꝛ l. si bñ. ff. de vsurz. inf
esurire ꝛ saturatū ee mediū est comedere. Et
iste stat⁹ fm Alb. vbi s. ē beatissime ꝙginis q̃
habuit ista bt̄itudinē citra ꝯpl̄eoꝛes et iup
viatoꝛes. Nulla ei pura creatura ita deside
rauit iusticiā bonoꝛ opeꝛ ī se ꝛ in toto hūano
genere sic ipa. q̃ qz magz sibi ico ꝓpauit diui
nā sapiam ꝛ gram q̃s aliꝰ aliꝰ viatoꝛ. ō ma
gis esuriuit ꝛ sitiuit iusticiā bonoꝛ opeꝛ.

¶ Pars q̃nta de beatitudine misericordie
bt̄ē ꝙginis.

Uinta bt̄itudinē ponit saluatoꝛ nr̃ Z
q Mat. v. di. Bt̄i miscoꝛdes: qm̄
ipi miscdiaz ꝯseq̃nt. Hāc aūt bt̄itu
dinē fuisse i summo ī mr̃e dei: ꝓbari pt ex his
q̃ superi⁹ dixim⁹ ī. iij. pte hui⁹ opis. fmo. v. pte
pma. Probat etiā ꝺ Albert⁹ vbi s. c. xij. di.
Bt̄a ꝙgo fm vnū salē modū eccl̃ie appellat
z est mr̃ miscdie. qđ nō ꝯuenit ppe alicui al
teri creature. Dicūt aūt alq̃ viri miscdie. i. i
clinati ad miscdiaz. ꝛ sic hñt oēs alij cōparo
nē ad miscdiaz p modū pricipatiuū. ꝛ accidē
talē. Ipa aūt sola hz cōpatioez ad miscdiam
p modū origis essential'. ꝛ p modū mr̃is. Cō
uenienter aūt essential' ip̄oportionabilit exce
dit modū inherēcie accidēral' fm sniaz phi. j
poster̄. Ergo beatissima ꝙgo ip̄oportionabi
liter excedit ī miscdia vniuſos. Jrē fm vsum
eccl̃ie dr̄ ipa brissima ꝙgo regia miscdie: eo
q̃ ab illa fluit origo regni miscdie ꝛ gr̃e. s. p ge
neratoꝛ filij sui a q̃ oīs gr̃a ꝛ miscdia pcedit.
Qđ aūt ē cā cause: ē etiā cā causati. vt dr̄ i li.
de caus. ꝛ pba. i. l. q̃ occidit. ff. ī hac. ff. ad le.
aq̃. ꝛ. l. videam⁹. ff. fi. ꝛ. l. q̃ domū. ff. loca. q̃ rē
Un Bern̄. i q̃da fmōe inqt. Quicqd miseri
cordie nob filij⁹ exhibuit: h totū nob mr̃ ꝓpe
ꝛtulit: q filiū genuit i q̃ nob oīa donauit. Un
ꝛcludit Alb. vbi. s. di. Patz g̃ q oēs aliꝰ sunt
serui miscdie: bt̄a aūt ꝙgo ē regina miscdie.
Sz ip̄oportionabilit ē maiꝰ ee regina mise
ricordie q̃z ee sui miscdie. Ergo brissima ꝙ
go ip̄oportionabilit excellēti⁹ se hz ad misc
ricordia q̃z aliꝰ. Jrē sup illa ꝙba Matth. v.
Bt̄i misericordes ait glo. Miscdia ē dare et
dimittere sz bt̄a ꝙgo ip̄oportionabilit pl⁹ de
dit ꝛ dimisit oīb viatoꝛibꝰ sup oēs creaturas.
g̃ hz bt̄itudinē mie sup oēs. Jrē Amb. Mi
sericordia ē nullū relinq̃re ī miſia. ꝛ nullum

mise facere. H ãt i sũmo fuit i b. ỹgine. g. rẽ Jrẽ hem. 2 Miscõia nõ solũ i elynis ꝓsistit sz in eipaõ corrigẽdo. imo h ẽ op⁹ magnum charitaſ. r mde. c. inf opa. de spõ. r. c. ria sunt cetera. xlv. di. H ãt fuit i sũmo i ipa ỹgine. Habuit i sũmo bitudinẽ mie. Jrẽ mia redimit ei ip⁹ proportionabiliꝛ ad oẽm miam: q ẽ pmiũ. g. r bitudo mie fuit i ea ad oẽm miseꝛicordiã q est meritũ. Hec Alb. Et tõ dicere possum⁹ brẽ ỹgi illõ ps. cij. Qui coronat te i misẽdia r miseratõibꝫ. Ipa q̃z ỹgo pissima dicere pt illõ Job. xxxj. Ab ifantia creuit me cũ miseratio: r de vtero mr̃is egressa ẽ mecuz Lũ gleriptũ sit. Proũ. xiiij. Miscõia r vitas pparãt bona. Et. xxj. eiusdẽ lib. c. Facere miscõiam r iudiciũ magꝭ placz deo q̃ victie Ertez ibidẽ. Qui seq̃t miscõiaz r iusticiaz inueniet vitã r gl'iaz. Et. xxij. Qui pn⁹ ẽ ad miam bñdicet. Nõ ẽ miꝫ si hec regina miseꝛicordie tot bona rãtãq̃z gl'iaz recepit i celesti patria. rãtũq̃z deo placuit: atq̃z sup oĩs alios fuit exaltata r bñdicta. Adeo em̃ fuit miseꝛi cors q illi dicere possum⁹ illud ps. lvj. Magnificata est vsq̃z ad celos mia tua. r etiaz illud ps. lxij. Melioꝛ est mia tua sup vitas. et lxviij. Benigna ẽ miscõia tua. r. lxxxv. multe miscõie oĩbꝫ iuocãtibꝫ te. r. c. vij. Magna ẽ sup celos miscõia tua. De ipa q̃z dici pt illõ ps. xcix. In eternũ miscõia ei⁹. Et tõ de illa in nos diffundit abunde. Vñ dicere possumus illud ps. cxvj. Cõfirmata est supꝛ nos miseꝛicordia ei⁹.

¶ De mũdicia coꝛdis brẽ ỹgis.

M Exta bitudo ẽ illa quã ponit dñs Mat. v. di. Bti mdo coꝛde q̃m ipi deũ videbũt. Hec aũt bitudo sil'r in bñdicta ỹgine fuit i sũmo. vt ꝓbat Alb. vbi s. c. iij. Ut em̃ ait Ansel. Ea puritate nitebat q̃ sb deo maioꝛ neq̃t itelligi. Jrẽ charitas est de coꝛde puro r ꝓscia bona. rc. j. ad Thi. j. Sz in bta ỹgine fuit sũma charitas. g. r sũma puritas. Jrẽ act⁹ fidei purificat. iuꝛ illõ Act. xv. Fide purificãs coꝛda coꝛ. Nõ etiaz habet de ꝓse. dis. xiij. c. ver⁹. Sz brissima virgo habuit fidẽ pfectissimã. g. r coꝛdis mũdiciam r puritate. Jrẽ fm. Dio. v. c. celest. hierarch. Tres sũ act⁹ hierarchie. s. purgare. illumiare r pficere. r sic ad seinuicẽ ordiati ita q̃ magꝭ purgat⁹: ẽ magꝭ illumiat⁹ r magꝭ p fect⁹. Sz bta ỹgo fuit in sũmo pfecta. g. i sũmo purgata r illumiata. Jrẽ visio dei q̃ est pmiũ hui⁹ mũdicie ẽ imꝓportionabil'r in beata ỹgine eꝛ i aliq̃ alia creatura. g. r ipa coꝛdis mũdicia. Jrẽ lup illõ Mat. v. Bti mũdo coꝛde ait glo. Mũdo coꝛde sc̃ꝫ ꝓscia ñ arguit pcõꝛ. r mundũ coꝛ hz q̃ sibi nihil cõscius est Hec aũt i bta ỹgine fuerũt i sũmo. g. habuit mundiciã coꝛdis i summo. Vñ ipa dicere pt illõ Thob. iij. Mũdã fnaui aiam meã. licet ꝙ multas tribulatões i hac vita pessa sit: h nõ fuit q̃ hret i se aliquã pcti imũdiciã. Et tõ dicere pt illõ Job. xvj. Hec passa sum absq̃ iniquitate manus mee cuz haberem mũdas ad deũ pces. Quia g̃ in ocens manibꝫ r mũdo coꝛde ascẽdet ad montẽ dñi: r stabit i loco sc̃to eius. vt ait ꝓpha ps. xxiij. Jõ bñdicta ỹgo oĩ mũdicia pleniss̃ima: ẽ in mõte diuine ꝓtẽplatiõis ceteꝛz altꝰ collocata. Ipa em̃ sola inꝛ oĩes simplices viatoꝛes poterat dicere illõ. Proũ. xx. 2 Mũdum est coꝛ meũ: pura sum a pcõ. Hec aũt ei⁹ puritas apparebat ex recitudine operum ei⁹. Scẽptũ est ei Proũ. xxj. Qui mũd⁹ est rectũ est op⁹ ei⁹. Apparet q̃z ei⁹ mũdicia ex mũdicia reꝛ ad dei cultũ ptinẽtiũ. Nã Exod. xxv pcepit d⁹ de archa federis q debeꝛet deaurari auro mũdissimo int⁹ r foꝛis. Hec aũt archa figurabat mũdissimã ỹginẽ Mariam. Jrẽ q̃ fieret cãdelabꝛ ductile ex auro mũdissimo ibidẽ. Et eiusdẽ li. xxxvij. dr. q Moyses fecẽ oꝛaculũ de auro mũdissimo. r mensam fecẽ ac circũdedit eã auro mũdissimo. Et sil'r lucernas septẽ de auro mũdissimo. r altare thimiamatꝭ de auro mũdissimo. r thimiamata de aromatibꝫ mũdissimis. Si g̃ hec coꝛruptibilia ad suũ cultũ deputata voluit d⁹ eẽ mundissima. r sil'r voluit xp̃s suolm̃ suũ coꝛp⁹ in sindone mũda. Mat. xxvij. multo magꝭ credẽdus est elegisse mr̃eꝛ suã oĩ mũdicia repletissimã. Quã q̃dẽ mũdiciã mr̃is dei q̃dã ipugnare studẽt: sz tñ pualere ꝛ ipaz dei mr̃em ñ pñt. q̃ nimmo oĩes cõit̃ xp̃iani dñe sue mũdiciã veneranť. Vñ ego i epla directa Sixto pontifici mario alloq̃ns ipaz ꝺi genitricẽ dixi Mũdicia i ciꝛcz colit̃ nũc en tua tẽplis. Jã patet atq̃z oꝛt⁹ gl'ia magꝭ tui. Põt ãt bta ỹgo gl'iari nõ solũ de mũdicia coꝛdis sui: sz etiã ꝺ mũdicia cuiuslibet sue opatõnis. Vñ dicere pt illõ Job. xv. Fulsẽrt velut mũdissime manus mee. Et de oĩ suo ope dicere poꝛat illud Hen. xx. In simplicitate coꝛdis mei r mũdicia manuũ meaꝛ feci h. Et q̃bꝫ oĩbꝫ ꝓcipere possum⁹ q̃z tã dei grãz habuerit sp r i pñti i sũmo sup oĩes alios btos hẽat ipa ỹgo purissima. Scẽptũ ẽ em̃ Proũ. xxij. Qui diligit coꝛdis mũdiciã. ppt grãm labioꝛ suoꝛ habebit amicum regem.

¶ De beatitudine pacis brẽ ỹginis

Arth. v. ait saluator. Bti pacifici. qm filij dei vocabunt. Qua britudi nē i sūmo fuisse i bīs dicta ꝟgie, pbat Alber. vbi s. c. cxiij. Ait em glo. sup dicta ꝟba bti pacifici. Pacifici sunt q oēs mot⁹ ani mi rōni subijciūt. qz his nihil repugnat q si miles sc̄e pri suo celesti q est sūma ḡes. Hoc ät totū ē in sūmo i b. ꝟgie. ḡ z pacifica ē i sūmo. Itē alia glo. ibidē inqt. Dū lex carnis repugnat legi mētis: nō mō alteri sz nec nob possumus ee pacifici. Un dic Bal. i. c. j. i fine ꝑn. de pace iura. firma. allegās Aug. de ciui dei q parꝟa nō ē q diu pugnat cū vicijs. ḡ sup omnes ip̄oportionabiliꝫ b. ꝟgo pacifica extitit. in q caro adūsus spm ei⁹ nō rebellauit. Itē sicut est pmiū ad pmiū: ita meritū ad meritū. sz alijs pacifics dat i pmiū q filij dei sūt p adoptionē. btissime ät ꝟgini datū ē q sit mater dei sūmi p naturā. qđ ip̄oportionabiliꝫ plus est q ē filiū dei p adoptōz. ḡ pmiū btissime ꝟgīnis est ip̄oportionabiliꝫ sup pmiū aliorū. ḡ z meritū sup meritū. Hoc ät ē pacificatio/nis brītudo. ḡ z c. Itē pacifici dicūt hi q faciunt pacē inf alios. H ät fec filij dei: pacē faciens his q ppe z his q lōge erāt. vt apl's ait Eph. ij. c. Sz mediū vn ūsale p qđ fuit fcā pax inf deū z hoīes fuit brā ꝟgo mediatrix z recōciliatrix oīm. oēs em fuerūt recōciliandi p ipam. ḡ in pacificatōe excellit oēs viatores z i sūmo fuit pacifica. Sciebat em q tū bonū est pax. dc q inqt Prudēs in li. de ꝟflictu vicioz z ꝟtutū. Pax plenū ꝟtuz op⁹: pax sūma labor. Pax belli exacti pciū: pciūq; pcli. Sydera pace vigēt: ꝟflūt terrea pace. Nil placidū sine pace deo: nec mun⁹ ad arā. Cum cupis offerre: pbat si turbida frem. Mēs impacati sb pectoz oderit antro. z ibidē. Meritoz clausula pax ē. Nō iflata tumet: nō ūnidet emula ferri. Oia ppetiꝫ patiens atq; oia credit. Nūq; lesa voler: cūcta offensacula donat. Lucan⁹ q; dc nō cognoscētibꝫ bonū pacis inqt. Impia en eterna ruperūt scla pacē z. Et Prosper i li. epigrā. ait. Moribꝫ in sceris pulcra ē ꝯcordia pacꝫ. Uincunt mundi plia pace dei. et ireꝫ. Insontē vitā pacꝫ amator agit. Hāc ät pacꝫ brītudinē fuisse i innocētissima dei mr̄e posslum⁹ etiā alio mō, pbare Nā inqt ppha ps. cxviij. Pax ml'ta diligētibus legē tuā. z Sap. iij. dr. Donū z pax ē electis dei. Et Jac. iij. scriptū est. Fruct⁹ iusticie in pace seminat. Hec aūt oia fuerūt sup oēs alios i b. ꝟgie. ḡ z c. Itē i pace vocauit nos deus. vt ait apl's. ij. Loz. vij. Ergo ml'to magz mr̄em suā voluit ee pacificā. Ipa em genuit ꝑncipē pacꝫ. Isa. ix. Et illuīn quē appellat Grego. in plogo dcrealiū regē pacificū q ē pax nra. Eph. ij. Ergo z ipa fuit valde pacifica. Un dicere poterat illud ꝺd inqt ppha dicēs. ps. cxix. Cū his q oderūt pacē eram pacific⁹. z ps. cxij. In pace in idipsum dormiam z requiescā.

¶ De brītudine pfectōis beate ꝟginis.

Icit saluator nr Luc. vj. Bti eritis cū vos oderint hoīes z cū separauerint z exprobrauerint z eiecerint nomen vestz tāq; malū ꝑpter filiū hois. Gaudete i illa die z exultate: ecce em merces vra copiosa est in celo. z Mat. v. idē inqt. z eriā ait. Beati q psecutiōz patiunt ꝑpē iusticiaz qm ipsoz est regnū celoz. Querit ḡ. Utruz beatitudo ista fuerit i brā ꝟgie? Et cōcludit Albert⁹ sup Missus est. c. cxvj. q excellētissi me fuit in illa. Ipa em multiplex martyriuz ppessa est. vt ondet dco dāte in. x. pte huius opis. mone. ij. Multas q; tribulatōes z pecutiones tolerauit (maxime a iudeis) sibi illatas vt scribit beat⁹ Ignaci⁹ in quadā sua epla. Si em vt dr in. c. nulli dubiū. ij. q. j. omi a malis sp pecutionē patiunt. Et idē habetur in. c. q fm carnē. xxij. q. iiij. Et Prosper in libro epigram. dicit. Impia ps mūdi pti est infesta ptoz. Et vt ait apl's. ij. ad Thim. iij. Oēs q pie volūt viuere in xpo Jesu ꝑsecutiones patiunt. Et vt inqt ppha ps. xxiij. Multe tribulatōes iustoz. Et p multas tribulatiōes oportet nos itrare i regnū celoz. vt scriptū est Act. xiij. Un Prosper vbi supra ait. Mūq; bella bonis: mūq; discrimia desunt. Et eū quo certet mens pia semp habet. Et hoc pmittit dc⁹ vt magz mereat p patiētiam. dc q Latho inqt. Magna eteni mozū est semp patictia ꝟtus. Et iō inqt Ouid. in iij. de tristibꝫ. Fert sapiēs oēs casus patienē amaros. Frena nec domiti more recusat eq. Scit em verā ee sniam eius dē poete i lib. de ponto dicēs. Sepe creat molles aspera spina rosas. Et illō Matth. poete i li. Thobie di. Noīe passa dei redolet tribulatio. pascit. Passio: electat lesio: pena sapit. Cū ḡ omis meriti occasio fuerit i mr̄e dei: pfecto credēdū ē ipam btissimā ꝟginē mr̄z pecutōibꝫ z diuīs tribulatōibꝫ fuisse exercitatā. z eas amore iusticie z ꝟtutz eq̄nimit tolerasse. Un dicere por at illō ps. cxviij. Multi q pequunt me z tribulāt me: a testimonijs tuis n declinaui z illō. ij. Loz. xij. cōplaceo mihi i infirmitatibꝫ meis: i necessitatibꝫ: i pſecutōibꝫ z āgustijs p xpo. Quāto em maiores pecuo

nes ⁊ tribulatiões ꝓ iustitia patiebaꝫ. tanto magis charitate dilatabaꝫ. iuꝫ illd̄ ps̄. iij. in tribulatõe dilatasti mihi. Qz igr sc̄ptū est. j. Pe. iij. Si q̄d patimi ppt̄ iusticiā bti eritis ꝺ̄ gliosa ꝺ̄go q ētū passa ē q̄ oēs puros viatores i tolerādis passiõibꝫ supauit. vt in dicta te. iij. hꝰ opis. ser. ij. dicet. Etiā in gl'ia ⁊ brīdie oēs excessit. Ad quā nos pueire faciat ipa ꝺ̄go beatissima Amē.

¶De duodecim fructibꝫ spūalibꝫ q̄ fuerūt i bta ꝺ̄gine Sermo. viij

Nquit Paulus Baꝫ. v. Fructꝰ spūs est charitas. gaudiū. paxꝫ. patia. benignitas. bonitas. lōganimitas. mansuetudo. fides. modestia. ꝓtinentia. castitas.

Maria fuit ꝺa bata

Dos ār fructꝰ excellētissime fuisse i bta ꝺ̄gine pbat Alb. sup missus ē. ca. cxix. inc̄ alia sic arguēdo. Isa. xij. scptū ē. Dicite iusto qm̄ bene qm̄ fructū aduentionū suaꝝ comedet. ⁊ ps̄. cxvij. Labores manuū tuaꝝ qz mānducab ⁊c. ꝺ̄go ibꝫ bonis ē refectō siue fructꝰ. Sz i bta ꝺ̄gine fuerūt opa ꝓportionabilit̄ bōa. ꝺ̄ refectio ac fructꝰ ꝓportiõabil'. Itē pū. xvij. ꝺ̄ Secura mēs q̄si iuge conuiuiū. Sz btissima ꝺ̄go alijs ꝓportiõabilit̄ secura fuit. ꝺ̄ alijs ꝓportiõabilit̄ conuiauit. Hec ille. Et ideo nos possum̄ dicere ꝺ̄o illd̄ ps̄. ciij. De fructu operū tuoꝝ satiabit̄ terra. i. ꝺ̄go Maria Jpi ꝺ̄ ꝺ̄gi i hūc mꝺ̄z venīēti dicere potuerīt āgeli illd̄ Job. xxij. Accipe sphēbis fructꝰ optios. De eiꝰ etiā fructibꝫ dici ꝑt illud ꝓuō. iij. Primi ⁊ purissimi fructꝰ eiꝰ. De ipa etiā gl'iosa ꝺ̄gie ꝺ̄ificaī illd̄ ꝓuō. vl. De fructu manuū suarū plātauit vineā. s. eccie catholice. Ipa q̄z ꝺ̄go spūsco repleta dicere ꝑt illd̄ Lañ. j. sb̄ vnbra illi⁹ quē desiderauerā sedi ⁊ fructꝰ eiꝰ dulcis gutturi meo. Et illd̄ eiusdē li. vij. c. Ascendā in palmā ⁊ appphēdā fructꝰ eiꝰ. Nō soluꝫ ār ipa appphēdit sz etiā toti mꝺ̄o fructꝰ bonorū oꝝ ptulit. nō ei potuit arbor bona fructꝰ malos facere. Nā ois arbor bona fructus bonos facit. Matt. vij. ⁊c q̄bꝫ fructibꝫ hꝰ fm̄oē dissereīus.

¶De fructu charitatꝭ btē ꝺ̄gis.

Da charitate b. Marie

Rimꝰ fructꝰ spūs ꝺ̄ charitas. q̄ fm̄ theologos hꝰ nō iportat ꝓtutē. ⁊c q̄ dictū ē supꝝ. Sz actū eiꝰ. Qz ār hꝰ fructus fuerit i sūmo i bta ꝺ̄gine. pbat Alb. vbi s. sic Charitas ē q̄ ꝺ̄ terra ad celū euocat. ⁊ sic duo inuūkq̄ ptinēt ad hūc fructū. s. a terrenis separatio ⁊ ad celū elevatio. Utrūq̄z ār istoꝝ i bta ꝺ̄gie fuit i sūmo. Qz cm̄ ipportionabiliter alijs a terrenis separata fuerit: pz ꝓ hoc q̄ nec pulvis venial' ꝑcti ꝑdibꝫ ei⁹ adhesit. q̄ꝺ oibꝫ alijs viatoribꝫ ieuitabile fuit. Qz ār ad celū maxie sit elevata: pbaꝫ p illd̄ Mat. vj. Ubi ē thesaurꝰ tuꝰ: ibi ⁊ coꝝ tuū erit. ꝺ̄ thesaurus tuꝰ trahit ad se fructū. Sz bta ꝺ̄go hūit thesauꝝ ipportionabilē i regno celoꝝ. ꝺ̄ imꝓportionabilit̄ elevabaꝫ ad celū i ꝓtēplatione ⁊ cognitõe ⁊ affectõe diuiꝰ. Un̄ ipsa in q̄t illd̄ Eccī. xxiiij. Quasi cedrꝰ exaltata sum in lybano. Lybanꝰ ei q̄ interptaī cādidatō sīgnificat eccl'iam militantē ⁊ triūphātē cāndidā puritate. Sic ꝺ̄ cedrꝰ i libano ē altior oī arbore. ita bta ꝺ̄go ē magꝭ elevata erga deuꝫ in eccl'ia dilectiõe. Preterea i ps̄. xiiij. ⁊. xxiiij fit triplex q̄stio. Prima ē: q̄s ascēder i mōtē dñi. Secūa q̄s stabit i loco sctō eiꝰ. Tertia ē: Dñe q̄s hītabit i tabernaculo tuo: aut q̄s requiescet i mōte sctō tuoꝝ? Difficile siq̄dē ꝓfectū est ascēdere. Difficiliꝰ ꝺ̄go ē ⁊ ꝓfectꝰ stare. Difficillimū aūt ⁊ ꝓfectissimū ē habitare ⁊ quiescere. Ascēdere ptinet ad apl̄os q̄ sunt maiores de eccl'ia: sz nō ptinuit ad eos habitare sz descēdere. Et i figurā huiꝰ angl'i ascēdebāt ⁊ descēdebāt p scalā quā vidit Jacob Gen. xxviij Un̄ ⁊ apl's Paulꝰ raptꝰ ē vsq̄z ad tertiū celū: vt ipe ait. ij. Cho. xij. Morq̄z descendit ad dispōnēdū cubilia infirmoꝝ. vt pater. j. Cho. vij. Ad ꝓfectiorē ꝺ̄ statū q̄ apl̄oꝝ ptinet ascēdere ⁊ stare ac q̄escere. Sz sup statuꝫ apl̄oꝝ nō fuit statꝰ eminētior q̄z status btē ꝺ̄ginis. ꝺ̄ ad eiꝰ st.tū ptinet ascēdere: habitare ⁊ q̄escere. Itē Lu. xiiij. ⁊. xviij. ꝺ̄. Qui se humiliat exaltabit. Sed btissima ꝺ̄go fuit in summo humiliata. ꝺ̄ i summo elevata. Un̄ ergo charitatis fructꝰ sit elevatio ad celum: manifestū est ex his q̄ btissima virgo habuit fructū charitatis in summo. Itē vt ꝺ̄ Sap. vj. Incoꝝruptio facit ꝓximū deo. qꝺ etiā ꝓbatur per. H. sancimus. in auc. de leno. coll'. ij. Sz in bta ꝺ̄gine fuit ipportionabilis incoꝝruptio. ꝺ̄ ipportionabilis vnitas de. ⁊ cōsequēter imꝓportionabil' fructꝰ charitatis Itē. j. Joh. v. ꝺ̄. Hec est charitas dei vt mādata eiꝰ custodiamus. Et ij. Joh. j. Hec est charitas dei vt ambulemus fm̄ mādata eiꝰ. Hoc aūt egit bta virgo sup oīes alios excellentius. ergo ⁊c. Sentiēs ꝺ̄ ipa ꝺ̄go benedicta se repletā isto fructu charitatis ⁊ omnibus alijs fructibus sequentibus dicebat spō so suo celesti illud Lañ. v. Ueniat dilectus meus in ortum suū ⁊ comedat fructū pomorum suorum.

¶De gaudio btē ꝺ̄ginis.

Ructū gaudiū fuisse i btā ꝟgie pbari ꝑt sic. vt ait glo. sup epl'am Pauli Gal'. v. Gaudiū est puritas ꝟscie ⁊ elevatio animi i his q̄ digna sē exaltātis. Sz hec tria: puritas ꝟscie: ⁊ elevatio animi: ⁊ dignitas tonoꝝ spūaliū fuerūt i sūmo ī ipa. vt ex p̄cedētib⁹ ptz. ḡ hūit fructum gaudiū i sūmo. Itē ps. xcviij. dz. Uident oēs fines terre salutare dei nr̄i. Jubilate deo omis terra ⁊c. vbi glo. ait q̄ visio saluatoꝝ ē cā iubilatiōis. Sz i visiōe ista brissima ꝟgo i sūmo vidit. ḡ iubilauit i summo. Itē Lu. ij. dicebāt angīi. Annūcio vob gaudiū magnuz q̄ nat⁹ ē nob saluator mūdi. Sz ip̄roportionabilit maī ē saluatorē nasci de se q̄ nasci sibi. ḡ ip̄roportionabilit oīb cām gaudiū hūit ⁊ sic ip̄roportionabilit magz oīb gaudisa fuit Itē ip̄roportionabilit maī ē saluatorē nasci sibi filiū q̄ nasci sibi dñm. Si ei btā gēs cuius ē dñs de⁹ ei⁹. ps. xxiij. ip̄roportionabilit beatior ē cui⁹ dñs filī⁹ ei⁹. ḡ ⁊c. Itē Jo. xiij. dz. Si diligeretz me gauderetz vtiq̄ ⁊c. Dilectio ḡ est ⁊ imediata cā gaudij. Sz b. ꝟgo hūit dilectōz i sūmo. igit hūit etiā gaudiū i summo. Itē Lu. x. ait dñs. Gaudete ⁊ exultate q̄ noīa vīa sc̄pta sūt in cel'. ⁊ b ē gaudiuz de p̄destinatōe ek̄na ⁊ de p̄mi iusticia. Sz b. ꝟgo hūit p̄mē iusticiā ⁊ de sua p̄destinatōe noticiā. ḡ ⁊ gauisa fuit i sūmo. ¶ Istō aūt gaudiū nō hnt mali. Un̄ Prosp̄r in li. epigrā. inq̄t. Fallaces curꝝ sp torq̄nt amarꝝ. Et mala mens nūq̄ gaudia pacꝝ habz. Felices ꝟe faciūt spūz btos. De ꝟortsūmo gaudia nata bono. Itē Lol'. iij. ait apl's. Uñtes sup oīa charitatē q̄ est vinc'm pfectōis. ⁊ pax dei exultet in cordib⁹ vr̄is. ḡ charitas ēt̄ exultationis. Sz b. ꝟgo hūit charitatē in sūmo. ḡ ⁊c. Itē Phil'. iij. dz. Gaudete i dño sp iteruz dico gaudete. dñs em ꝑpe ē. ḡ dei p̄mitas ē causa gaudij. Sz brissime ꝟgini i sūmo prim⁹ fuit. ḡ ipa sommū gaudiū hūit. Itē Ro. xiij ait Paul⁹. Regnū dei intra vos ē. pax ⁊ iustitia ⁊ gaudiū i spūsctō. Sz brissima ꝟgo i p̄roportionabilit pl⁹ habuit i corde de regno dei. ḡ ip̄roportionabilit pl⁹ dō gaudio i spūsctō Itē ps. lxxxviij. dz. Misericōdia ⁊ vitas precedent faciē tuā: beat⁹ ppl's q̄ scit iubilatōz. Sz i btā ꝟgie pcessit misericōdia i sūmo. ḡ sciuit iubilatioz i summo. Est aūt iubilatio fm Sreg. i moral'. q̄dā gaudiū ir̄esum q̄ occultari nō valet. ⁊ exp̄mi nō p̄t. Et h̄ gaudiū solum hr̄i p̄ri deo. vt Bern̄. sup Ecclesiasticū inq̄t. Itē Thob. v. ait Thobias senior. Quale gaudium mihi ē q̄ in tenebr̄is sedeo ⁊ lumē celi nō video? q̄si dicat. nullū. ad q̄d facit. l. j. C. de custo. reo. vbi dz. q̄ p̄uatio lucis inocētib⁹ est misera ⁊ noīis seuera. Ergo a ꝟrio sensu. q̄d argu. valet. l. j. §. hui⁹ rei. ff. de offi. ei⁹ cui mā. est iurisd. i luce esse ⁊ lumen celi videre est causa letitie. q̄d p̄bat p. l. quoties. ff. de serui. Hoc aūt fuit in brissima ꝟgine in summo. ḡ habuit gaudiū i summo. Itē beata ꝟgo oīb⁹ viatorib⁹ ⁊ cōprehēsorib⁹ est cā gaudij ⁊ letitie. ergo plus omnib⁹ habuit gaudij et letitie. Quia cā est nobilior ⁊ potētior suo causato. c. is q̄. de pcu. ⁊ l. digna vox. C. de legi. vñ Sara i figura ei⁹ dic̄ Ben̄. xxj. Risum mihi fecit dñs ⁊ oēs q̄ audierint corridebūt mihi. q̄si diceret. Gaudiū p̄cipaliter p̄rtinet ad me. alīs aūt in ꝟsequnti p me. vñ Judith xv. dz in figurā ipsi⁹ ꝟgis. Tu gl'ia hierlm: tu letitia isr̄l': tu honorificētia populi nostri. Et Isa. ix. Letabunt coram te sic q̄ letantur i messe: ⁊ sic exultant victores capta preda q̄n diuidūt spolia. Ubi tanguntur due cause gaudij. s. messoꝝ de fructu. ⁊ victoꝝ de spoliis Si ḡ est gaudiū de fructu: beata ꝟgo habuit fructum in summo. Un̄ dicere p̄t illud Eccli. xxiij. ⁊ flores mei fructꝰ honoris et honestatis Itē habuit victoriā ⁊ spolia in summo. q̄ exfaucib⁹ leuiathan totū mundū q̄si spoliū eripuit. ḡ gaudij fructū in sūmo possedit. Hec Alber. vbi s. Quātū em̄ gaudiū fuit brē ꝟginis etiā aliī ꝑbari ꝑt. Nā si ad partū eius gaudet choꝝ celestiū ⁊ angeli canūt deo. et si vt dz Mat. ij. magi gauisi sunt gaudio magno valde videntes stellā q̄ eos ad puerū natum ⁊ mrem ei⁹ pduxit. pfecto nulla lingua fari posset nec intellectus capere ingentissima gaudia ꝟgis gl'iose q̄ habuit ī ꝛceptu filij in partu lactādo eū. in portādo eum i vtero ⁊ i gremio. ⁊ in ꝟersando cuz eo. Jo in cantico suo Luc. j. ipa ait. Exultauit spūs me⁹ i deo salutari meo. i. extra saltauit ⁊ supra se saltauit p gaudio. Un̄ dicebat illud Abacuc vlt. Ego aūt in dño gaudebo: ⁊ exultabo in deo Jesu meo. Uerificatū etiā fuit in ea illud ps lxxxiij. Cor meū ⁊ caro mea exultauerūt i deum viuū. ⁊ illd̄ ps. cxxv. Repletū est gaudio os nr̄m ⁊ lingua nr̄a exultatōe.

¶ De pace beate ꝟginis.

Argum tū aꝑto

In precedenti sermone tractauimus de beatitudine pacis matris dei. ideo hic breuius me expediā de fructu pacis eiusdē que in summo fuisse in ea probat Albertus vbi sup̄. c. cxvij. ⁊ nos possumus arguere sic vt habetur Luc. ij. et de conse. dist. j. cap. nocte sancta. ⁊c. ⁊ hymnis. et

chiuo. ⁊ c. porro. i natiuitate xpi canebāt angli terra pax hoibꝫ bone volūtatꝭ. ſz beatiſſima ỹgo iproportiōabilit oibꝫ hūit bonā voluntatē. ğ i proportiōabilit oibꝫ hūit pacē Jrē Jſa. xxxij. dr. Opꝰ inſticie pax. ſz b. ỹgo inſticiā hūit iſumo. ğ ⁊ pacē i ſumo. Jrē ps. lxxv. ſphū ē. Factꝰ ē in pace locꝰ eiꝰ. ſz ỹgo briſſime proportionabilit fuit locꝰ dei. ğ hūit paiproportionabilē. Mūdꝰ ei eiꝰ pacē prurbare nō potuit. qz ſpū pauprima fuit. nec eī am diabolꝰ. qz hūillima fuit. nec ſilr caro eiꝰ. q nullū pcū fomitez ſenſit. Preterea vt ait Augī li. ꝯfeſſ. Jlle ſolꝰ verā pacē hz q̄ in ſolo deo q̄ſcat. ⁊ nihil aliō iordinate q̄rit. vñ malinō hūit pacē. iuxt illō Jſa. xlviij. Nō ē pax impijs dicit dns. ⁊ Hiere. xij. Nō ē pax vni uerſe carni. De tribꝰ carnalibꝰ mūdanis dr ps. xiij. viā pacꝭ nō cognouerūt. ⁊ Ezech. vij. q̄rent pacē ⁊ nō erit. ⁊c. Bīā aūt ỹgo i ſolo deo q̄ſcebat ⁊ eū ſolū ſup omēs viatores diligebat. ğ pacē iſumo hębat. Seruauit em illō pſilū pphe dicēꝭ ps. xxxiij. inq̄re pacē ⁊ pſequere ea. ⁊ illō apli Eph. iij. Sollicite ſeruare vnitatē ſpūs i vinculo pacꝭ. Nec mirū ſi bīā ỹgo hūit fructū pacꝭ iſumo. cū fructꝰ vērꝭ ſui fuerit ille quē Brego. nonꝰ i plogo decretalium appellat regē pacificū.

¶ De partūritia brē ỹginis.

U Tinqt apls Jac. j. Partūritia opꝰ p
v fectū hz. Et iō inqt ſaluator Luce. xxj. In patūritia vra poſſidebitꝭ aias vras. Per patiam nāqz i aduſitatibꝰ ocōs ſctī glificati ſt. Vñ Judith. viij. dr. Oēs q̄ deo placuerūt ab initio p multas tribulatōes trāſierūt fideles. Qui ꝯo tētatiōes nō ſuſcepērt cū timore dñi p ipatūritiā ſuam iproperiū murmuratōis ſue ꝯ dñm, ptulerūt. extermiati ſūt ab extermiatore. Virgo aūt briſſima i oibꝫ adueris patūritiſſima fuit. Quapropt ꝺ illa dr Lāt. q. Sic liliū inꝛ ſpinas ſic amica mea inꝛ filias. Nā ſic liliū vl rosa ñ amittit pulcritudinē vl odorē inꝛ ſpias: ſic nec ipa pdit odorē patie inꝛ tribulatōes. Jpaz ꝯo i ſumo habuiſſe fructuz patie: pbat Alb. vbi ſ. c. cxxiij. ſic ps. xciij. dr. Sm multitudinē doloꝝ meoꝝ i cordemeo ꝯſolatōes tue lerificauerūt aias meam. ſz briſſima ỹgo hūit doloꝝ paſſiōis poſt filiū ſuū i ſumo. ğ ⁊ ꝯſolatiuū fructū patie i ſumo. q̄ ei fuit ſocia paſſionū: debuit eriā eſſe ſocia ꝯſolatōnū c. j. ꝺ ſepl. Jrē dr. Proū. vl. Date ſicerā merētibꝰ ⁊ vinū his q̄ amaro ſūt animo. ſz briſſima ỹgo hūit amaritudinē i ſummo. ğ ⁊ ſicerā ꝯſolatōis i ſumo. Jrē Jſa. lxj. Dabit ei dns coronā p cinere. oleū gaudij p luctu. palliū laudis p ſpū meroꝝ. ſz briſſima ỹgo hūit luctū ⁊ meroꝝ i ſumo. ğ ⁊ gaudiuz ac ꝯſolatōz i ſumo p fructū patie. vñ ꝯfitatū ē in ea illꝺ apli. ij. Cho. j. Sic abūdant paſſiōes xpi i nob: ita ⁊ p xpm abūdat ꝯſolatio nra. Dēinꝰ ğ ⁊ nos imitari patiaz b. ỹgis marie expectatōe future remuneratōis. Jpa em i tribulatōibꝰ ſuis dicebat illꝺ Ro. viij. Nō ſūt condigne paſſiōes hꝰ tpis ad futurā gloriā q̄ revelabit i nob.

¶ De longanimitate brē ỹginis

Cōm glo. ſup epl'az ad Gal'. v. c. lō-
ſ ganimitas ē i expectatōe boni nō de- ✠
ficere ſz reficī. nō ſuffic em incipenti ſi duret ⁊ pſeueret. l. ſi p prē. ff. de i rē ỹſo. ⁊ p Bart. i. l. lucꝰ. ff. de le. j. ⁊. l. ſi q̄s. ff. ꝺ ſolu. Jrē alibi dr. q̄ nō q̄ incepit: ſz pſeuerauerit ⁊c. l. iij. ff. de diuor. ⁊. l. alia. C. de his qui. vt idi. cū ſi. Quādo ğ q̄s hz tolerare aliquē doloꝝ vel laboꝝ ad breue tps. vel expectare hz aliqꝺ magnū bonū ſz cito recipiendū: eū animo conat ſufferre. ppt brevitatē temporis. Sz qñ in hmōi videt ſe diu pmanſuz in labore ⁊ dolore vel conſequēdo bono: multū ſolet attediari ⁊ fatigari ⁊ aliqñ deficere ex diuturnitate ei. Sz longanimitas retinet hominē ne attedieāt. ſz pleneras pmaneat. ⁊ ſi nō ita cito finiat laboz: ied diu maneat. ⁊ in longum bonū expectatū pueniat. ⁊ ſic lōganimitas reficit mentē quadā certitudine premij. Vñ apls. ij. ad Tho. vj. ait. Exhibeam⁹ nos metipſos ſic dei miſtros i lōganimitate. Beata aūt ỹgo p multos ānos fuit in laboribus mūdi ⁊ expectatōe gl'ie. ſ. p ſexaginta et tres annos vt cōiter credit. ſemp qz erat magꝭ feruens ad oīe opꝰ bonū. ğ fructū lōganimitatis excellētiſſime habuit. Hāc aūt veritatez ſic pbat Alber. vbi ſupꝛ c. cxxiij. Bonū expectatum reficit: ſz briſſima ỹgo iproportionabile gaudiū aliꝭ expectauit. ğ fructū lōganimitatꝭ improportionabilit habuit. Item bonum expectatū nō reficit nīi in aliq̄ certum ſit hīi. ğ vbi maioꝛ ē certitudo: ibi maioꝛ refectio in expectādo. Sz briſſime ỹginis certitudo oibꝫ aliꝭ iproportionalit maioꝛ extitit. Ergo ipſiꝰ expectatio oibꝫ aliꝭ iproportionabilit fructū hūit lōganimitatꝭ. Jrē oīs alterius expectatio ē p modū eſurientis. Expectatio ỹo gl'ioſe ỹgis fuit p modū comedentis. Sz iproportionabilit magis delectat expectatio in comedēdo q̄z in eſuriēdo. ğ benedicta ỹgo fructū longanimitatis improportionabiliter habuit viatoribus vniuerſis. Hec ille. Et ſic excellit longanimitatem:

Abrae ꝛc q̄ ad Heb.vj.dr. Lōganimiter fe/rēs adepti ē repromissionē. Excellitec apostolos ⁊ alios fideles q̄bꝫ dr ad Col.j. In oi ope bono fructificātes ⁊ crescētes iscia dei in oi frute ꝓfortati. i oi patiētia ⁊ lōganimita/te cū gaudio. Un ꝛc ei⁹ expectatōe dici pōt illud Prou.xvij. Hēma gratissima expectatio pstolāt. vbi dr glo. Qui pmia futura fideliter expectat q̄si gēme splēdidissime pos/sessione lerat. ⁊ tal fuit lōganimis expectatio bte ꝑginis.

¶ De bonitate btē ꝑgis.

y v Tait glo. ad Gal.v.c. Bonitas est dulcedo animi. Scōm aūt pḥum. Dulce ē qđ est amaro impermixtuz. Dulci⁹ qđ est amaro impermixti⁹. Dulcissimū ꝙ qđ est amaro ipermixtissimū Sz animus b. ꝑgis fuit oi amaritudie ipermixtissimus. iuxt illud Sap. viij. Nō hz amaritudinem cōuersatio illi⁹. q̄ ei⁹ anim⁹ fuit dulcissim⁹ Jō canim⁹ ei. O clemēs. o pia. o dulcis ꝑgo Maria. Jtē hec dulcedo est ꝛc bonis cognitis ⁊ habitz. vt ait Alber. vbi. s. c.xxv. Sed btissima ꝑgo bona nobilissima i se habuit et cognouit. q̄ dulcissima fuit. Jtē ps.xxx. inq̄t Dauid. Quā magna mltitudo dulcedis tue dñe quā abscōdisti timētibꝫ te. Sz btissima ꝑgo nobilissimū timorē d. reuerētie habuit i summo. q̄ ⁊ dulcedinem habuit in summo.

z ¶ Jtē Judicū. vj. legit q̄ vellus dulci rore i/pletū postea tota area implenit. Per vellus aūt btissima ꝑgo itelligit q totū mūdū dulcedine replenit. q̄ plus oibꝫ dulcedis habuit Jtē vt dr ad Heb.ix. in archa fuit vna cum māna. p archā aūt bta ꝑgo. p māna ꝙ summa dulcedo designat. Ergo ipa ꝑgo i sūmo habuit dulcedinē. Jtē Ecci.xxiiij. ait ipa mr dei. Spūs me⁹ sup mel dulce. sz p mel cōiter intelligit q̄d dulcissimū. inf illō Judic.xiiij Quid dulci⁹ melle. Ergo btissima ꝑgo habuit maiorē dulcedinē q̄ oēs alij viatores. Jtē vt ait Alber. vbi. s. q̄nto arbor altior: tāto ei⁹ fruct⁹ est dulcior. sz btissima ꝑgo fuit arbor oibꝫ altissima ⁊ dignissima. vt sup̄ patuit in. iij. pte hui⁹ opis. ser. iij. pte vl. q̄ ⁊ fruct⁹ bonitatz ei⁹ fuit dulcissim⁹. Preterea ab effectu cognoscit cā. vt dr in li. de causis. ⁊ sic bonitas fruct⁹ denotat bonitatē sue arborz. q̄a qualis est causa: talis p ducit effect⁹. c. fertur. 7. c. vulnerato. j. q. j. 7. c. tue. de spō. c. accessit. ⁊ c. ex lris. de despon. impu. l. de pupillo. ff. de no. ope. nū. ⁊ notat in c. cū clerici. eē de cens. Sz fruct⁹ btē ꝑginis fuit oīm dulcedine repletissim⁹. q̄ ⁊ rami. iuxta illō Jac. iij. Nūq̄d fons de eodē foramie emanat dulcē ⁊ amarā aquā: q̄si dicat. q̄lis int⁹ talis ⁊ extra. Luz q̄ a beatissima ꝑgie summa dulcedo ꝓcesserit: patz q̄ ipa dulcedinē ⁊ bonitatē q̄si summo habuit. Et iō ipa Can. ij. inq̄t de spōso suo celesti eā dulcedine replēre. Fruct⁹ eius dulcis gutturi meo. In eodē q̄z. c. inq̄t illi sponsus ei⁹. Uox em̄ tua dulcis. ⁊ iij. c. Eloquiū mū dulce. Un ⁊ ipa dicere poterat ꝛc ꝙ dr dei illō Apoc. x. erat i ore meo tāq̄z mel dulce. Precepta q̄z dei erāt sibi dulciora sup̄ mel ⁊ fauum vt dr ps. cxviij. ⁊ iō dicebat illud Ecci. xxiij. Nihil dulci⁹ q̄z respicere i mādatz dñi. Ipa etiā fuit illa quā ꝛc ꝓuenit i bñdictiōibꝫ dulcedinis. ps. xxj. Quapropt dicere poterat illud Hiere. xxxj. Somn⁹ me⁹ dulcis mihi. et de ipa dici pt illud Ezech. xxviij. Dulci somno capit. ⁊ illud Ecci. xj. Jmitiū dulcor hz fructus ei⁹. De ipa q̄z dicere valemus illud. ij. Eldre. v. Dulcedo ei⁹ ⁊ honor i secla Non solū aūt ꝛc infundebat aie b. ꝑgis dulcedinē: sz etiā angeli suis dulcib⁹ eloquijs ⁊ cāticis i ea causabāt magnā iocūditatē. inf illud Amos. ix. Stillabūt mōtes. i. angeli dulcedine. q̄ videlicz dulcedie etiā totū corp⁹ ꝑginis replebat. Sc̄ptū est ei Prou. xvj. dulcedo aie sanitas est ossiū. Ex q̄bꝫ oibꝫ apparet quō excellētissime fuit i ꝑgie dulcedo bonitatis Un q̄z q̄tū pura creatura pt imitata est bonitatē diuina. Jō de illa affirmare possumus illud Sap. vij. s. q̄ ē imago bonitatz illius. Licet aūt bonitas rei cōit ad intrinseca referatur. l. cū q̄d. ff. si cer. pe. tm̄ bta ꝑgo hūit bonitatē nō solū intrinsecā sz etiā extrinsecā. p fectissime em̄ sp obseruauit illō Tullij in. iij de offi. dicēt. Bon⁹ vir nō mō facere: sed nec cogitare quidē audebit q̄cq̄ qđ non audeat pdicare. Et illō eiusdē auctorz q̄ in li. de amicicia inq̄t. Illos bonos viros appellādos putemus q̄ assequunt q̄tū hoies pnt naturam optimā bñ viuēdi ducē. Et illud Apuleli libro de deo socratz dicēt. Nihil est deo grat⁹ ⁊ simili⁹ q̄z vir aīo perfecte bon⁹ qui ceteros añcellit. Jpa nāq̄z ꝑgo optima i bonitate creaturas omes supauit ⁊ diuine bonitati q̄tū possibile fuit appropinquit. Nō est aūt mirum si oēs ipam ꝑginē bñdictā diligūt. Uera est em̄ illa Tullij sntia in quadā oratōe ad cesarē dicēt. Nihil est tā populare q̄z bonitas. ꝛc q̄ bonitate ipa ꝑgo diffundit i omes. Un illi dicere possum⁹ illō ps. ciij. Aperiēte manū tuā oīa implebunt bonitate. et merito. Oīe enim bonū est naturaliter sui ipsi us diffusiuum. vt ait Dionysius. iij. ca. de

diuis nobis. Quicūq; ḡ efficit deuot⁹ ip̄i⁹ ꝟ ginis illā ꝙ amore recipit i cordelu o dicere pr illd Sap. vij. Venerāt mihi oīa bona pariter cū illa.

¶ De mansuetudine ꝟginis

A Lōm glo. Hal. v. māsuetudo ē tractabil. Un in ḡt Catholicon q̄ māsuet⁹ dr: q̄si manu suet⁹. iuxta illud Sap. xvj. māsuetabat ignis. Ille igit q̄ per mitte se tractari sine ira dr māsuet⁹. Et ista est doīa inē partiaz z māsuetudinē q̄ siles vident. q: patia moderat z regl'at passionē tristicie q̄ insurgit ex aliq̄ modestia: ne nimis contristet. Sz māsuetudo refrenat passionez ire ne frāgat: z ꝫ rōz aliq̄d agat. Jō glo. sup illud Jac. j. Cū māsuetudie suscipite insitū ꝟbū: ait. q: māsuetudo ē ꝫ irā. Qui ḡ minus hz de ira magꝫ hz de māsuetudie. Sz brissima ꝟgo fuit sine aliqua ira. ḡ fuit māsuetissima. Seruauit ei illd Eccl. iij. In māsuetudine pfice opa tua z sup gl'iam hoīm dilige ris nihil nāq; ē tā peculiare ipatorie maiestati q̄ māsuetudo: vt ait ipator i. l. fi. C. de ven. inē vi. z vr. z iō ip̄e ml'tū se docet māsuetū. in l. j. Cū ḡs imp. male. z ml'tū laudat māsuetudinē. i. l. ipial'. C. de nupt. vbi dic Bal. i pn. q: in sola māsuetudie z clemētia pares dr eē possum⁹. z iō ipatrix mūdi hāc ꝟtutē sup oēs
B viatores i sūmo habuit. ¶ Hoc etiā ibidem alib pbat. Naz inē supbos sp iurgia sunt. vt dr: Prou. xiij. Ergo supbia p se ē cā iurgioz z sic vbi ē pl⁹ de supbia: ibi ē pl⁹ de iurgijs z min⁹ de māsuetudie. Ergo p oppositum: vbi est min⁹ de supbia: min⁹ est de iurgijs z pl⁹ de māsuetudie. Sz i brissima ꝟgie fuit humilitas i sūmo. ḡ z māsuetudo. Itē vt ait Alb. vbi s. c. xxvj. Tractabil' z māsuet⁹ est ille q̄ hz bonos mores z est oīb⁹ ꝙformis z ꝙformabil' in his q̄ fieri pñt hmōi fm deū. Sz brissima ꝟgo fuit hmōi: vt patuit s. Un Bern. i hmōe assumptōis in ḡt. Oīb⁹ oīa facta est z Ergo māsuetissima fuit. Illa em̄ pfecto fuit māsuetudie repleta q̄ in oīb⁹ suis a deo super oēs alios ē audita. cui hūliū z mansuetoz sp placuit ꝛpcatio. Judith. ix. Si ḡ vt dr ps. xxiij. dr⁹ dirigit māsuetos i iudicio. et ps. xxxvj. Māsueti hereditabūt terrā: z delectabunt in multitudine pacis sup eā. Et ps. xxxvij. De⁹ saluos faciet oēs māsuetos terre. Et ps. cxlix. exultabit māsuetos i salutē. Et Prouer. iij. māsueti dabit gram. Proculdu bio credendū est q̄ suscipies māsuetos dñs. vt ait ppha ps. cxlvj. hāc māsuetissimā ꝟgi tutem i celesti pria sup oēs puras creaturas exaltauit. Et iō ip̄i mr dei q̄ ppē fructū māsuetudinis ad illā mirabilē sedē puentura erat: pdixit Dauid ps. xliij. Propē veritatē z māsuetudinē z iusticiā: z deducet te mirabiliter dextera tua. Scies enim ipa ꝟgo būdicta q̄ Eccl. j. scriptū est. Būplacita est deo fides et mansuetudo. Prefecit illud qđ ꝙsiu it Sapiens eiusdē li. xj. c. s. In māsuetudie serua aiam tuā. z h̄ maxime egit vt filio suo ꝙfor maretur. de q̄ pdictū erat Zach. ix. Exulta satis filia syon z iubila filia hierl'm: ecce rex tu venit tibi iust⁹ z māsuet⁹ zc. et Isa. xj. i pſona ei⁹ dr. Ego q̄si agn⁹ māsuet⁹ q̄ portatur ad victimam.

¶ De benignitate btē ꝟginis

Nāt glo. Hal. v. q: benignitas ē largitas rei. Hūc aūt fructū fuisse i sūmo i btā ꝟgine: pbat Alber. vbi s. c. C
i cxxvij. z nos possum⁹ arguere sic. Largitas rei ꝙsistit i dādo. q: beat⁹ ē dare q̄ accipere c. pdicator. xvj. q. j. z. c. cū Marthe. i. j. colūna. de cele. mis. z h̄ etiā in ḡt glo. i mt̄h. ff. ome. z suerūt ꝟba dñi Jhu q̄ refert Paul⁹. sic describit Act. xx. Sz brissima ꝟgo ip̄oportionabilit plus alys dedit. q: sicut de⁹ pater dādo nob filiū suū q̄ ad diuinitatē nob sil' cū illo oīa donauit. vt dr Rom. viij. Ita ip̄a dando nob filiū dei q̄ ad humanitatē ab eo ministratā etiā cū illo nob oīa largita est. z sic nob ꝙtulit deū z oīa creata. z ꝙsequenter ip̄oportionabilit fuit larga z benigna. Benignitas em̄ dr: q̄si bona ignea tas. Nā sic bon⁹ ignis calefacit etiā a lōge. ita ille q̄ benignus est bñficia exhibet. nō solū amicis sz etiā inimicis. Hoc aūt egit ipsa benignissima dei genitrix. que filij sui pfectissima imitatrix fuit q̄ p crucifixoribus eoz orauit Luce. xxiij. ḡ zc. ¶ Itez D
j. ad Thoz. xiij. dr. Charitas patiens est: benigna est. Ergo vbi maior est charitas: ibi maior est benignitas. Sz btā ꝟgo i summo habuit charitatē. ḡ z benignitatē. Item benignus est spūs sapie. vt dr: Sap. j. Sz beatissima ꝟgo plena fuit spiritu sapientie. vt pbatum est supra fmone. v. huj⁹ ptis. pre prima z sermone sexto etiā parte prima in ꝓncipio Ergo benignitatis fructu fuit repleta. Seruauit nāq; illud Cassiodori in epistolis suis dicentis. Ornamentū omniū bonoz̄ est sincera benignitas. Igit sū tu gradu: dignitate: aut ꝟture supas reliq̄s. noli illos pdibus conculcare. sed sis amabilis: affabilis z vultu faciecq; placid⁹. Hec ille. Preterea cū deus sit benignus: vt dicit Johelis ij. Un ad Tyt. ij. ait Paul⁹. Apparuit benignitas z hūanitas

saluatoꝛ nr̃i dei. p̃fecto tenẽdũ ẽ mr̃es eiꝰ finiſſe benignã cũ oibꝫ ⁊ ſup oẽs puras creaturas hũiſſe fructũ benignitatiſ. p̃fectiſſime ei ſeruauit illõ Eph.iiij. Eſto te inicẽ benigni. Uñ p̃uidẽs i ſpũ p̃pha ipaz dei mr̃es p̃p̃ſ ſuã benignitatẽ eẽ coꝛonãdã pdixit illi ps.lxiij. Bñdices coꝛone ãni benignitatiſ tue.

¶De fructu fidei beate ꝟgis.

E Lõm glo.ad Hal'.v. fides ingẽtuz ẽ fructꝰ ſpũs. dr̃ inuiſibiliũ certitudo. de q̃ ia tãgit glo.ã rubꝝ. C. de ſum.tri.⁊ fi.ca. Dicãũt Alber. vbi ſ.c.cxxviij. q̃ delectatio itẽdit ex certitudie tribꝫ modis. Pño p ſcibiliũ pluralitatẽ: vt ſi delectatio ẽ i ſciendo. q̃to plura ſciunt: maioꝛ ẽ delectatio. Sz bñſſima ꝟgo plꝰ oibꝫ ſciuit. q̃ maioꝛ ẽ delectationẽ hũit. Scõo p nobilitatẽ ⁊ melioꝛitatẽ ſcitoꝛ. Maioꝛ eſt eĩ delectatio i ſciẽdo meliora ⁊ nobiliora. vt ẽ cognitio diuinoꝛ q̃ ẽ nobilioꝛ ⁊ delectabilioꝛ cognitõe inferioꝛ ꝟz phm xj.⁊.xviij. de aĩalibꝫ.ij. de celo ⁊ mũdo.xj. metha.⁊.x. eth.⁊ li. de ſecretꝫ ſecretoꝛ ad Alexandrũ. Uñ inq̃t Tho. ſup.iij. de aĩa. q̃ ille intellectꝰ ñ eſt nobilioꝛ q̃ plã itelligit ſz q̃ nobiliora cogſcit. Sz bñſſima ꝟgo ſciuit nobiliora ⁊ digniora. q̃ hũit cognitoꝛ trinitatis et eẽ ne bñtudis ſue ⁊ alioꝛ. q̃ ſcia nihil iocũdiꝰ Nulla em̃ ẽ delectabilioꝛ cognitio q̃z ſcire deum ⁊ ſe ab illo nũq̃z ſepandũ. q̃ꝛc. Tertio itẽ dr̃ delectatio p modũ ſciẽdi. Nã ſi aliq̃d ſciatur p reuelatoꝛ dei: magꝛ delectat q̃z ſi ſciaꝛ p hũanã acq̃ſitoꝛ ⁊ ſtudiũ. Sz cognitio ꝟgis bñdicte fuit p diuinã reuelatoꝛ ⁊ ſcti ſpũs iſtructioꝛ: vt patuit ſup̃ ſmõe. v.⁊.vj. Ergo ip̃oportionabilẽ hũit inuiſibiliũ certitudinẽ oibꝫ alijs excellẽtioꝛ. ⁊ ſic fructũ fidei habuit i ſummo. ¶ Põt etiã h̃ accipi fides p fidelitate. iuxꝫ illõ Juuenalis lib.j. ſatyra. iij. Quãtũ q̃ſq̃ ſua nummoꝛ ſuat i archa Tãtuz hz ⁊ fidei. Et Ecci.xxij. Fidẽ poſſide cũ amico i pauptate illiꝰ vt ⁊ i bonis eiꝰ leteꝛ. Et ita accipiť in.l.j.ff. de ofſti.pecu.⁊.ff. depo.l.j. §. merito. C. de act.⁊ obli.l. bonã fidẽ.⁊ ĩ.l.j.i p̃n.ff. de pac.⁊ i eodẽ ſenſu accipiť i.l.cũ vẽderem.ff. loca.⁊ ĩ.l. generaliť. C. nõ nume. pecu. Et ab Ouiõ. i epl'is dicẽte. Mlta fidẽ pmiſſa leuãt. Et i. iij. de faſtꝫ. Tarda venit dictis difficiliſq̃z fides. Et a Lathone dicẽte. Raro fides ſõ: q̃z mlti mlta loquũť. Et ab Eſopo fabula.xxxj. Expediti fido nõ irritare fidez. Et ab eodem Ouiõ. i. iij. de ponto. epl'a. x. Quis labꝰ eſt purã nõ temerare fidẽ? Et a Lucano i.j. li. vbi ait. Nulla fides regni ſocijs ⁊c. Et li. viij. Ardua quippe fides robuſtos exigit ãnos. Et li.x. Nulla fides pietaſ q̃z virꝫ q̃ caſta ſequũť. Et a Ricardo pcerani. de nuptijs q̃ ait. Quis bonꝰ abſq̃z fide? Et Heſter.vj. vbi inq̃t rex Aſſuerꝰ. Quid pro hac fide honorꝫ ac pmiũ mardocheꝰ ſecuꝰ eſt Et eiuſdẽ li.xvij.c.õ eodẽ mardocheo dicit. Cuiꝰ fide ⁊ bñficijſ vtimꝰ. Si q̃ h̃ accipiať fides p fidelitate: etiã i ſũmo fuit i ipa ꝟgie. Fuit em̃ fideliſſima deo. Uñ õ ea dicit pſalud Neemie.ix. Inueniſti coꝛ eiꝰ fidele coã te. De fidelitate q̃z eiuſdẽ ꝟgis pdixit ipe ꝛ us.ij. Re.vij. dices Dauid. Erit fidelꝰ domꝰ tua.⁊.iij. Reg.xj. inq̃t Salomoni. Edificabo tibi domũ fidelẽ. Ipa em̃ ꝟgo ſola cũ filio ſuo fuit domꝰ fideliſ q̃z i ſempiťnũ coã deo Uñi pa dicere p̃t illõ ps.lvj. Teſtimonium meũ fidele ipi. Fuit etiaz fideliſſima generi hũano. p̃p̃ cuiꝰ fidelitatẽ fuit recõciliatum deo. Uñ de p̃mo parẽte dicit p̃t illõ.j. Choꝛ. vij. Sctificatꝰ ẽ vir infideliſ p mliẽrẽ fidelez Fuit etiã ⁊ ẽ fideliſſima i oibꝫ pmiſſioibꝫ ſuis Uñ de ipa dici p̃t illõ Joſue.xxiij. impleuit ope q̃d pmiſit.

Fidelis Maria

Delectatio intendit

Fides ⁊ fidelitas

¶De fructu modeſtie btẽ ꝟgis

E modeſtia mr̃is dei ſup̃ terigi ſer. d iij. hꝰ p̃tis. p̃te.iij. õ h̃ nõ multuz me f extendã. Sciendũ tñ fm glo. Hal'.v q̃ modeſtia ꝟſiſtit i dictꝫ ⁊ factꝫ vt nõ fiat ceſſus vl' defectꝰ q̃ ad ꝟba vel habitũ ⁊ geſtꝰ exteꝛiores. Modꝰ em̃ i oibꝫ ẽ fuãdꝰ tã in victu q̃z veſtitu ⁊ alijs.l.ſz ⁊ ſi q̃d. §.j. ff. õ vſufruc. faẽ. l. ſolẽt. §. nõ ꝟo. ff. de offi. pcõ. ⁊ le. ⁊ l. dinoꝛtio. j. rñſo. ff. de neg. ge. Dicãt Alber. vbi. ſ.c.cxxix. q̃ i ꝟtutibꝫ politicis medietas duoꝛ extremoꝛ eſt ꝟtus. vt dr̃.ij. eth. Unde Bernñ. ait. Tene mediũ ſi nõ vis p̃deremodũ. Jn ꝟtutibꝫ ꝟo theologicꝫ tãto aliq̃d hz pfectꝰ ẽ ꝟtuſ q̃to magꝫ eleuat ⁊ extendit ad ꝓſecutiõez finis. Uñ modꝰ, ibi attẽditur fm maioꝛẽ eleuatoꝛ ꝟtuſ. fides em̃ tãto magis eſt ꝟtus q̃to magꝫ eleuat potẽtiã ad credendũ. Et ſilr ſpes tãto pfectꝰ hz eſſe ꝟtuſ q̃to magꝫ eleuat ad ſperãdũ Et ſilr eſt i amore cuiꝰ modꝰ eſt non tenere modũ. vt inquit Bernñ. Si q̃ modeſte ẽ tenere modũ. modeſtiſſimi i ſummo erit tenere modũ in ſũmo. Summꝰ aũt modꝰ i via ẽ eleuare potẽtiam ad pfectiſſimũ actũ q̃ p̃t eſſe in ſtatu vie. huiſmodi aũt elenatio fuit i b. ꝟgie. q̃ ipa habuit fructũ modeſtie in ſummo. Jtẽ glo ſup illud Ro.ij. Rationabile obſequiũ veſtruz. ait. Neq̃z nimis neq̃z miñ. Hoc aũt inter oẽs puras creaturas ſolũ conuenit beate virgini pciſe. q̃ ⁊c. Item ſpũs ſapiẽtie eſt tuo-

destus: vt dr. Sap. vij. Et sapia q̄ desursum est modesta ē & suadibil' &c. Jac. iij. Sz i bea ta ẏgie fuit ꝓpūs sapie i sūmo sup oēs via/ tores vr. s. pbatū ē. g̃ & modestia i sūmo. Itē puer. xxij. dr. Finis modestie timor dñi. sed ista ẏgine fuit timor dñi i sūmo: vt patuit g̃ & modestie fructꝰ. Ipsa eterñ pfectissime fuauit illd Phil. iiij. Modestia vra nota sit oib hoib. & illd. j. Pe. iij. Cū modestia timore sciam hītes bonā.

¶ De cōtinētia beate ẏginis.

B Ontinētia fm glo. ad Gal. v. est ab
C stinere a bonis placitis & licitis. Jn/ telligunt aūt hic placita fm sensum: nō fm intellectum: vt ait Alber. vbi. s. c. xxx. Nō em est virtus abstinere a bonis placitis fm intellectū: q̄ sunt simplr bona fm ẏtuz appetēda. A bonis aūt sensibilibꝫ & delectabi libꝫ abstinere est ẏtus ꝓtinētie. Sūme vero delectabile fm sensum est actꝰ gñatiōis. g̃ ab B abstinere est maximū ẏtutis. Et hꝫ pōt ēe triplr. Primo p abstinētiā pfectā: vt in cōiu gatis. xxj. di. c. nicena. q̄ ab alijs ꝓtinent ēe. Scdo p abstinētiā pfectiorē: vt in viduis xxvj. q. j. c. nuptiaz. Tertio p abstinētiā p/ fectissimā: vt ẏginibꝫ. q̄ tāte est excellētie q̄ pluaderi pōt sz nō impari. c. integritas. xxxij. q. j. Hec aūt in btā ẏgine fuit in sūmo. g̃ & fructū cōtinētie habuit in sūmo. Preterea ẏtꝰ ē circa arduū & difficile. ij. Eth. sz maxīe ar/ duū & difficile videt ēe abstinere ab actu ge/ nerationis nature corruptibilitate. vñ Salo mon dicebat dño Sap. viij. Nō possum esse ꝓtinēs nisi tu dederis. ergo vbi est illa absti/ nētia in sūmo: ibi est & cōtinētia in sūmo. sed hec fuit i btā ẏgine. g̃ &c. Itē augmētat ẏtu tē ꝓtinētie abstinere nō solū a delectabilibꝫ li cit, sz etiā a debit. &c. Quāto magz debit, tāto ma ioz est ꝓtinētia abstinere ab illis. Sz beatissi/ ma ẏgo abstinuit ab honoribꝫ sibi debit, su/ per omēs creaturas inq̄tū erat dei mr. cū g̃ se humiliauerit in sūmo: & reuerētia ꝓporz tionabilit sibi debita cōtinuerit: pfecto habu it fructū ꝓtinētie in sūmo. Vñ de illa dicit pt illd. ij. Mach. xiij. Cōtinētie ꝓpositū tenu it. s. in sūmo. Et quo apperet eiꝰ excellētia. Cū em nō sit cōdigna pōderatio aie cōtinēt: vt dicit Eccl. xxvj. pculdubio excellētia btē vir ginis ꝓtinētis in sūmo erit ꝓporzionabi/ lis & inestimabilis.

¶ De fructu castitatis btē ẏginis.

Q Uia sup̄ fmone. iiij. huius ptis tra ctaui de ẏtute ẏginitat, & castitatis mris dei: ideo hic breuit me expediā de fructu eiꝰ. Sciēdū g̃ fm glo. ad Gal. v. q̄ hꝫ castitas ē recte vti licit. Ille aūt recte vtit q̄ fuat dictū apli. j. Thor. x. Siue māducat siue bibit, siue aliud facit, oia i gl'iam dei fa/ cite. Sic faciebat imperator q̄ i. l. j. i pn. C. de ve. iu. enu. ait. Ita nos nros ad dei obsequiū erigim⁹ adiutoriū: vt neq̄ armis cōfidam⁹: neq̄ nris militibꝫ: neq̄ bellor ducibꝫ vl' nro ingenio: sed oēm spem ad solā referam⁹ pui/ dentiā trinitat,. Oēs g̃ actiōes hūane sunt referibiles ad deū. Ille igit pfectus in sūmo erit q̄ oēs act⁹ suos i deū refert. & hmōi sic re/ ferri est vti. vñ mgr sen. in. j. di. j. inq̄t q̄ vti est id qd in vsuz venerit referre ad id quod fruēdū est. s. dco q̄ sol⁹ est fruēd⁹. Sicut aūt ē ꝓtingit referre differenter: ita ꝓtingit vti dñe Nā aliq̄ viatores referūt i deū aliq̄ solū: alij dco oia sz habitualit. nā ipossibile est eos sp oia referre actualit: vt ꝓbat Albert⁹ vbi. s. c. xxxj. qz nō est hō q̄ nō peccet. iij. Regū. viij. Qui aūt peccat nō pōt semp oia i deū referre actualr. nā ptūc q̄n peccat nō refert in deū il lud in q̄ peccat etiā venialit. sed btā ẏgo oia semp in deū referebat actualit cū nunq̄z pec/ caret: sed sp in gra dei staret: vt. s. pbatū est ergo ipoporzionabilit sup oēs benevsa est licit, & consequēter habuit fructū castitat, in sūmo fm Albertū vbi. s. Dicit aūt Nico laus de lyra sup epl'am ad Gal. c. v. q̄ castus ppie dr ille q̄ neq̄ sentit concupiscētijs nec etiā patit earū molestias. Hec igit excellētia castitatis singularissimo mō ꝓuenit dei ge/ nitrici: q̄ nunq̄z alicui carnali cōcupiscētie cō sensum pstitit: imo nec vnq̄z aliquē motū ei⁹ sensit. & iō in sūmo castissima fuit. dr⁹ em illā in purissima ẏginitate sp ꝓseruauit. vñ ipsa dicere pōt deo illd Jere. iij. Dux ẏginitat, mee tu es. Eius q̄q̄ castitat, excellētia oñdit ex eo q̄ ipa nō fuauit eā ex timore vel verecū dia. sicut illa de qua inq̄t Ouid. Casta ē quā nemo rogauit &c. sed fuauit illd ꝓsiliū Tul lij dicēs. Nō sceno sis casta metu sed mente fideli &c. Itē ipa pfecte exultauit oēs occasio/ nes luxurie. vñ voluit esse pauperrima. qz vt ait Ouidꝰ. ij. de reme. amo. Diuitijs alitur luxuriosus amor. Et in potu parcissima fu it. quia vt ait idē poeta vbi sup̄. Vina parāt animū veneri si plurima sumas. Et luxurio sa res est vinū. puer. xx. & c. luxuriosa. xxxv. di. Itē nūq̄z ocio vacauit: scies verā ē Ouidij sen. in. j. de reme. amo. q̄ inq̄t. Ocia si tol las piere cupidinis arc⁹. sed sp diūsis opib⁹ & austeritatibꝫ oia libidis ictꝰ ꝓtinua refrenauit seruās illd Col. iij. Mortificate mēbra vra

poeta. vina parant animum veneri si plurima sumas.

t

His igit duodecī fructibꝫ spūs repleta beatissima ỹgo soluta fuit ab oīi lege hūana t carnali: iuxt illō Gal'.v. Qui spū dei agūtur nō sunt sb lege. Per hos etiā fructꝰ cū ceteris fructibꝫ diabolus pstrauit t dēpexit. Cui dr iij. Re.xvj. Sprecuit te: sbsannauit te ỹgo filia syon. Figurata q̄z fuit ipa bñdicta ỹgo in ligno vite ī medio paradisi: qđ. xij. fructꝰ p tulit: vt dr Apoc. vlt. q̄z hos. xij. fructꝰ spūs nō solū ī se habuit sz etiā ad salutē oīm gētiū mirabilr pduxit t cōicauit. Cui brissime virgini sit phēnis glia p īfinita scla sclorꝫ Amē.

De gratijs gratis datis beate ỹginis

Sermo nonus.

I

ISo de gratijs gratū faciētibꝫ q̄ūr fuerunt in beata ỹgine: ꝺsequēter vidēdū est de gratijs gratis datis. Sicut em cōtinuatio ordinata debet fieri de titulo ad titulū: vt in.l.ij.ff. de statu ho. t in. §. quibꝫ. in. j. ꝺsti. co. t in. l. cū de lanconis. §. alīa. ff. de fun. instruc. Et sīlr de libro ad libꝝ qñ cōmode fieri pōt: vt notāt insti. de acti. in pn. lz hec nō sit oīno necaria ꝺz glo. i Rica. ff. de ꝺdi. fur. Sic etiā ꝛtinuatō solet fieri de lege ad legē qñ cōmode fieri pōt vt est glo. i. l. ij. ff. de ỹ. obli. t aliqñ de pagrapho ad pagraphū: vt hz in. l. gallꝰ. vbi glo. i §. j. ff. de libe. t posthu. Pari modo etiā consentaneū videt ꝛtinuare hūc mꝰonē loqntē de gratijs gratꝭ datis ad supscptos loqntes de gratijs gētū facientibꝫ. Multe aūt sunt gre gratꝭ date. quaꝝ aliqs ponit apls. j. Chorꝝ. xij. di. Alij quidē p spm dat mo saple. alteri aūt mo scie m eundē spm. alij fides ī eodē spū. alij gratia sanitatū. alij opatio virtutum. alij pphetia. alij discretio spirituū. alij genera linguarū: alij interptatio sermonuꝫ. Quasdā ỹo alias gratias ponit idē Aplus ad Ephes. iij. dices. Ipe dedit quosdā quidē aplos: q̄sdā aūt pphetas: alios ỹo euangelistas: alios aūt pastores t doctores ad cōsummationē sanctorū in opus ministerij in edificationē corporis xpi. De quibꝫ gratijs hic ptractabim⁹ ostendētes qualr in matre dei fuerūt excellētissime.

Uxma ria vidit angelos pspecies ppzias

De sapiēria quā habuit btā virgo in cōtēplatione eternoꝝ.

P Ro expēditiōe huiꝰ ꝑme ptꝭ q̄rit vtꝝ mr dei in hac vita viderit angelos t ipā alia p species ppzias? Et videt ꝙ sic. Ipa em vt ait Alber. vbi. §. c. xxxij. videre potuit t vidit spm increatū p spēm ppriā. ergo t quēlibet aliuꝝ Jrē in. ij. ꝺyalogoꝝ inqt Greg. Quid em nō vidēt qui videntē oīa vident? Sed ipsa vidit videntē oīa. ḡ vidit oīa. Jrē phus ait: ꝙ intellectus cognoscit omnia ꝑpter seipsuꝫ agnosceo dū. q̄ cqđ aut est fm naturā cognoscitiuū alicuiꝰ: cognoscet illud nisi impediat Illa aūt impedimēta fm Augꝰ. sunt fantasmata corporaliū animē p amorē cōglutinata: quibꝫ abstractis aīa seipam videt. Sz ab his anima beate ỹginis potuit se abstrahere. ergo potuit seipam videre per speciem ppriā. Jrē fm Aug. in li. de spiritu t anima: anima a principio sue creatiōis habet in se cōcupiscibilitatē: rationabilitatē t irascibilitatem. ergo in se est naturalir cognoscitiua. vī posito per possibile ꝙ nō infunderet corpori adhuc esset cognoscitiua: t nō esset coartata per aliā naturā. ergo apta nata est cognoscere omnia. Sed inordinatū est ꝙ aliqđ fozet cognoscitiuū oīz alioꝝ t nō suiꝰ. ergo anima naturalir est cognoscitiua suiꝰ t oīum aliorū. ergo cognoscet oīa t seipam nisi impediat. hoc aūt est impedimētū qđ dictū est supra. Sz in aīa beatissime ỹginis hoc fuit sblatū. ḡ vidit seipam t oīs angelos t omnia creata. vñ Aug. in lib. de spū t aīa inqr. Animus corpis dnator: rector t habitator videt se p seipm. non qrit auxiliū corpaliū oculoꝝ imo vero ab oīibꝫ corpalibꝫ sensibꝫ tāqz cōpedibꝰ abstrahit se ad se vt videat se in se: et nouerit se apud se: t dum vult deū cognoscere eleuat super se. Item phus in. j. de aīa dicit ꝙ omino t penitus difficillimū est aliquā fidē accipere de anima fm suā substātiā operatiōes em t potētias ipsius t accidētia nō est difficillimoꝝ cognoscere. Si ergo cognoscere aīam in se p suam speciē de numero difficillimoꝝ est. ergo ē de numero cognoscibiliū. ergo fm phm ḡ nō habuit ad gratiā respectum: possibile est animā cognoscere per speciē propriā: licet difficulter. Sed ista difficultas amouet p abstractionē a fantasmatibus corpalibꝫ. que abstractio fuit cōplentissima in cōtēplatōe beate ỹginis. ergo vidit animas t spūs in sua cōtēplatōe. Si ergo vt ex pcedētibꝫ patet etiā phzice loquēdo anima in corpe citra auxiliū gratie gratū facientis in cōtēplatione spirituū t spiritualium aspectū dirigere potest t videre: pfecto multo fortiꝰ anima beate ỹginis eleuata t abstracta plenitudine gratie h facere poterat. Jrē Paulus in raptu vidit dispositionem cele-

stis hierarchie: z beato Dionysio reuelauit. Ergo multo magis beata virgo vidit statū angelorū z ordinū phātis eccl'ie. Quod em̄ est excessum seruo multo magis excessum fuit vni/uersor dñe: qz capacitas serui regulat̄ fm capacitatē dñi. l. si mihi z tibi. §. in regula. ff. de leg. j. Item Martinus vidit demones: z Jacob angelos qñ dixit Ben̄. xxvij. Castra dei sunt hec. Ergo z beata ꝑgo in sua ꝛēplatione poterat videre angelos et demones et alias ppriā: imo z ipm deū. Hac igit̄ sapientia z diuis replera magnifice locuta est ipsa ꝑgo benedicta componēs canticū illud excellentissimū. Magnificat anima mea dñm. Hac sapiētia frequenter vocauit aplos sapientissimos z multis mysterijs fidei z secretis diuinis post ascensionē filij. Et quid mirū si sapientissima oīum fuit que mater fuit xpi: qui est dei virtus z sapientia: vt dicit̄. j. Cho. j. Ipse igit̄ dei filius q̄ dixit aplis Luc. xxj. Dabo vobis os z sapiētiā cui nō poterūt resistere oēs aduersarij vestri. multo excellentius dedit eā sue charissime genitrici. Si em̄ dei sapientia prestat paruulis. i. humilibus: Ps. xviij. multo magis eā pstitit humillime ꝑgini. Ideo illi inqt Salomon Sap. vij. Dic sapiētie: soror mea es. De eius q̄z sapiētie profunditate dici pōt illud Isa. xl. Nō est inuestigatio sapiētie ei⁹. De ipi⁹ etiā fmonibus pt dici illud puer. xviij. In labijs sapientis inuenitur sapiētia. z. x. eiusdē li. c. Os iusti parturiet sapientiā. Si em̄ (vt scriptū est Eccl. xxvij) homo sanct⁹ i sapiētia manet sicut sol. pfecto oīm sanctorū sctissima ꝑgo in summa semp mansit sapiētia.

z ¶ De gratia scientie beate ꝑginis.

Multi/plicare

Ratiā scientie ad finē bene opandi
§ postulabat ꝑpha ps. cxviij. dicēs
Scientiā doce me vt disca iustificationes tuas. Multi em̄ ex causa querunt homes scire: vt ait Ber̄n. in quodā sermone dicēs. Sunt q̄ scire volunt vt sciantur: z vanitas est gl'ie. Sunt q̄ scire volūt vt sciant: z curiositas est. Sunt qui scire volūt vt lucrent: z cupiditas est. Et sunt q̄ scire volunt vt edificēt se z alios: z charitas est. De his q̄z diuisis respectibus sciēdi tractat Archi. in. c nōne. xxvij. di. z ego diffuse dixi i scōa parte rosarij fmonū: sermone. xxix. parte. iij. Decaute scientia put est gratia gratis data pstitit in hoc q̄ sciat quis eloqui de moribus z naturalibus rebus z artibus liberalibus z mechanicis: prout expedit ad salutē aīe procurandū in primis. z hoc per infusionē dei. iuxta illd

j. ad Cho. j. Hīa data est vob̄ in xp̄o Jesu: quia diuites facti estis in illo in omi verbo z in omi sciētia. Hec autē scientia infusa est Salomoni nō solū ad iudicādū populum: sed etiā ad disserendū de naturis rer̄: de volucribus: piscibus z animātibus terre: ac de plātis a cedro libani vsq̄z ad ysopū herbā minimā: vt dicit̄. iij. Reg. iij. Hic aūt nō loquimur de scientia sine charitate que inflat: vt dicitur. j. ad Cho. viij. z in. c. nisi cū pride. §. ꝓpter scientiā. de renū. quod etiā notat glosa in. l. Julian⁹. §. quod dicit̄. ff. ad maced. z in. l. vt ex pluribus. ff. de reg. iu. z in. l. licet. ff de acqui pos. sed loquimur de scientia bona. Hanc ꝑo sciam fuisse pfectissime in brā virgine ꝓbat Albert⁹ vbi supra. Et ꝓmo de mechanicq̄ scientijs. c. cxxiij. sic arguēdo. Omis scientia de numero bonorū est. sed ei nullū bonū defuit: g̃ oēs scias habuit. Itē natura nō deficit in necessarijs: vt dicit̄. iij. de aīa. ergo multo fortius gratia. Sed quedā mechanice scientie erāt beate virgini necessarie: vt mulieb̄res. Ergo illas habuit ipa que oīm gratia plena fuit. Inter mechanicas aūt mulieb̄res q̄dā sunt subtiliores z meliores: vt sunt ille que fiunt in aurificijs z sericis opibus z subtilioribus suturis z texturis z hmōi. g̃ eas scivit dei mater. q̄ (vt ait Damascen⁹) a nullo illustriū supat̄. he etem scientie z opa sunt illustriū femina. Itē sua opatio fuit laudabilissima: g̃ humillima. sed mato: humilitas est scire nobilia z subtilia z opari vilia z communia q̄z trāscire vilia z opari vilia. g̃ scientiam habuit istaz opationū mechanicaruz nobiliū z excellentiū. licet ipa nō intenderit circa eas. Et rationē assignat Albert⁹ vbi. s. dicēs q̄ ista subtilia magis ordinant̄ ad vanitatē q̄z ad vtilitatē. Et ꝓpterea dicit iurisco/sultus in. l. si fideiussor. §. quedā. ff. māda. q̄ nō est curādū de apicib̄. z sic de subtilitatib̄ iurisnimia em̄ subtilitas est pniciosa. l. lege duodecim tabularū. ff. de legi. here. z ideo debet euitari. l. sancim⁹. C. ad trebe. l. sicut. §. si debitori. ff. quib̄ mo. pign. vel hypo. sol. z. l. fi. C. de iu. do. Opatio autē beate ꝑginis trāscirat circa necessitatē z vtilitatē. g̃ nō erat circa talia. nos tamē hoc limitare possum⁹ nisi forte in his q̄ ad diuinū cultū ptinebāt. De ista autē ei⁹ opatiōe circa vilia dicit̄ puer b. vltī. Quesiuit lanā z linū z opata est ꝓsilio manuū suarū: manū suam misit ad fortia: z digiti eius apprehēderūt fusum. In legenda quoq̄z eius dicit̄ q̄ certa hora diei vacabat operi texture vt neminē grauaret: z arte

Scientia inflat

Maria hūi⁹modi nē sciam

M Maria circa vilia se exercuit

ꝛ manibꝫ victū querebat. sicut etiā faciebat Paulus apl's: vt dr Act. xx. ꝛ. x. q. iij. ca. ca/uendū. ꝛ ex de cens. c. cū apl's. Dicit nāq; au/ctor libri q̄ dicit Pamphil⁹. c. j. Nā solet ars dominū sepe iuuare suū. ꝛ iterū. iij. c. inquit Pauper sepe suo pascit officio. Licet autem mater dei habuerit noticiā ꝛ peritiā omniū artiū honestarū que exerceri possunt cū me/rito: iuxta illud Senece in libro de septē libe/ralib⁹ artibus dicētis. Meritoria artificia sunt ꝛ que valde hoibus prosunt: iuxta illd Ouidij in. iij. de arte amandi. Scilicet ige/nium placida mollit ab arte. Et studio mo/res conueniēter cūt. Et in. j. de ponto. Ar/tibus ingenuis quarū tibi maxima cura est: Pectora molescūt: asperitas q̄ fugit. Econ/tra ꝙ de ignorantibꝫ artē dicit auctor libri q̄ dicit Facetus. c. iij. Est pecus vt bautū peni/tus quis q̄s caret arte. Ars hominē formar: nec sinit esse malū. Tamē ipa dei mater volu/it cōmunit exerceri circa vilia exercitia. Qđ etiā pōt pbari ꝑm Albertū vbi. s. sic. Beata virgo pfecta fuit ꝑm actionem ꝛ cōtēplatio/nem. vñ de ipa dicit pōt illd Luc. x. Maria optimā partē elegit. Bona pars est actiuo/rum: melior ptēplatiuoꝝ. sed optima est ei⁹ que perfecta est in actiōe ꝛ cōtēplatiōe: sicut fuit beata virgo. ergo ipa debuit habere ope/ra actiōis que cōtēplatiōi minime repugna/rent. Hec autē sunt opa manualia grossa et cōmunia: que nō requirūt multā attentionē cogitationis. ergo videt ꝙ circa hmōi debe/ret esse operatio ꝟginis. Hec Albert⁹ vbi su/pra. Et idē etiā pbat ꝙ ipsa virgo benedicta

Sciuit etiam ar/tes me/chanicas.

sciuit artē mechanicā inproportionabiliter alijs ꝛ excellēter sic arguēdo. Sicut se habet effectus ad effectuz: ita causa ad causam. sed effectus causat⁹ ab arte mechanica beate vir/ginis excellit inproportionabilit effectū cau/satū ab artibꝫ mechanicis in alijs. quod ptz quia dignissimū ad qđ ordinat ars mecha/nica est vestimētū. sed dignissimū oīm vesti/mentoꝝ fuit tunica inconsutilis: quā filio suo fecit beatissima ꝟgo. ḡ si eius ars mechanica causabat dignissimū effectū: cōcludendū est ꝙ habebat ipaz artē in sūmo. ¶ Nz ꝟgo habu/erit artes liberales in sūmo pbat idē Albert⁹ vbi. s. c. xxxv. sic Prouerb. ix. dr. Sapiētia edificauit sibi domū: ꝛ excidit colūnas septē/ sed ista dom⁹ est btā ꝟgo: septē columne sunt septē artes liberales. ergo beata ꝟgo habuit septē liberaliū artiū sciētiā. Itē Exo. xj. dicit Mulier petat a vicina sua vasa argentea ꝛ aurea. qđ exponūt glose ꝛ scti de sciētijs secu/laribꝫ. ḡ scti debēt secū scīas seculares deportā/re de mōdo. ḡ ꝛ btissima ꝟgo. Itē Lañ. iij. dr de turri dauid qua significat sacra scriptura Mille clipei pendēt ex ea: omnis armatura fortiū. Sed clipei ꝑm expositores sunt phil/ce sciētie. Octauo sciētie liberales pertinent ad munitionē sacre scripture. ergo sanctoꝝ est il/las scire. ḡ ꝛ beatissime ꝟginis. Itē quidā scti laudant a talibꝫ scientijs: vt Gregor⁹: Hie/ronym⁹: Augustin⁹: Leo papa: btā katheri/na: ꝛ multi alij. Valēt em ad intellectū ꝛ cor/roborationē sacre scripture: vt hz dr. xxxvij. c. de q̄busdā. de quo p̄ Panor. in. c. de multa. p illū textū de preben. ꝛ dr. in. c. venerabilis. co dē ti. ꝛ c. inotuit. de elec. Facit. l. ij. C. de post. ḡ beate ꝟginī nō debuit deesse materia hui⁹ laudis. ¶ Qz autē grāmaticā sciuerit: pbat Albert⁹ vbi. s. c. xxxvj. Nā sup illud Lu. ij Maria cōseruabat oīa verba hec. inq̄t glo/sa ꝙ legerat de diuersis scripturis: ꝛ confere/bat lecta cū his que in facto implebant de fi/lio. Ergo sciuit legere ꝛ intelligebat quod le/gebat. Quia legere ꝛ nō intelligere neglige/re est: vt ait Latho. ergo sciuit grāmaticam. Dicit quoq; Damascen⁹ ꝙ beata virgo fuit enutrita in templo vbi ꝟgines instruebant. Itē cū grāmatica sit scientia recte loquēdi ꝛ recte scribēdi. ꝛ ipa in loquendo vel scribēdo nunq̄ peccauerit. ergo grāmaticā sciuit i sū/mo. Hoc etiā patet p litterā rel̄sōsalē sep̄z ab ipa beato Ignacio. Si em Susanna eru/dierit parētes ei⁹ ꝑm legē Moysi: Dan. xiij principiū aūt eruditiōis est a grammatica: vt colligi pōt in. l. j. C. de pfessoribꝫ liberaliū ar/tiū. lib. x. pculdubio credēdū est beatā virgi/nem iu grāmatica fuisse eruditissimā. nam grāmatica in bono vsu assūpta est vtilis ani/me. c. si quis. xxxvij. di. Et similiter sciuit rhe/toricā. Quod sic pbatur. Nam (vt inquit Augustin. in libro de doctrina xp̄iana) in sacra scriptura sunt diuersi colores rhetorici. iz sa/cram scripturā beatissima virgo pfecte sciuit ergo ꝛ rhetoricā. ¶ Jura quoq; ciuilia et ca/nonica ꝛ leges ac decreta etiā sciuisse in sum/mo pbat Albertus sup Missus est. c. xxx/viij. hoc modo. Sapientia boni aduocati ꝛ eloquentia eius manifestatur in tribus. s. p/mo ꝙ obtineat apud iustū ꝛ sapientē iudicē Secūdo cōtra aduersariū astutum ꝛ saga/cem. Tertio q̄ in causa desperata. ꝛ de his ali/quod tangit in. l. prouidendū. ꝛ in. l. quisq̄s C. de postula. Sed virgo beatissima aduoca/ta nostra obtinuit apud sapientissimū ꝛ iu/stissimū iudicē deū: ꝛ contra astutissimū ad/

Scientia valet

Jura sciuit.

ueſſariū diabolū. ⁊ in cauſa dēſpatiſſima ⁊ter deū ⁊ hominē: in qua nullꝰ hoīm loqui audebat nec Moyſes legiſ doctor: nec Salomon ſapiētiſſimus. Mā ipſa optinuit optatam ſententiā noſtre liberatōis. ergo iura ſciuit. Item aliqui aduocati poſſunt ꝓbare ſophiſtice (licet nō realiter) iniuſtū eſſe iuſtum Sed beata ꝙgo dē noſtra iniuſticia iuſticiā fecit. Ergo impꝛoportionabiliꝰ oīmodis op/time allegare ſciuit. Item ipa impatrix fuit: ergo leges cōdere potuit: ⁊ legis interpꝛetatio penes ipaꝫ fuit. fac. l. j. ⁊. ij. C. de ve. iu. enuncta. l. pꝛinceps. ff. dē legi. ⁊ omnia iura in archa ſui cordis clauſa habuit. ad quod fac̄ l. omniū. C. dē legi. ⁊. l. penulti. C. dē his qui. vt indig. iuncta. d. l. pꝛinceps. Et cōſequenter in ſummo iura ciuilia ⁊ canōica ſciuit. Nec videt incōgruū mulieres habere peritiā iuris. Legit em̄ dē vxoꝛe Johānis andree glo/ſatoris q̄ tantā peritiā in vtroq; iure habuit vt publice in ſcholis legere aulā ſit. ¶ Licet aūt dicat̄ q̄ dyaletica nō placet deo: qꝛ regnū dei eſt in ſimplicitate fidei ⁊ nō in cōtentiōe. c. omnē. xxxvij. di. vñ etiam dicit̄ q̄ dyaletici diebꝰ ac noctibꝰ toꝛquent̄: ⁊ obſcuritate mētis gradiunt̄. c. nōne. eadē diſt. ⁊ q̄ garruli/tas ranaꝝ quibꝰ pcuſſa eſt egyptus dēſignat garrulitatē dialeticoꝝ ⁊ ſophiſtica argumē/ta eoꝝ. c. legimus. ⁊. c. ſequen. xxxvij. di. ta/men dialetica poteſt addiſci ſine peccato. et ſimiliter alie ſciētie mū dane. ℣. ſed cōtra. ⁊ c. turbat. ⁊. c. ſi quis. eadē diſ. Omnia enim que in iure canonico dicunt̄ contra logicos ſiue dialeticos intelliguntur ſolū dē his qui relictis neceſſarijs ad ſalutē: vel ex curioſita/te trāſeu ex alio malo fine circa huiuſmodi occupant̄: nō autem dē illis qui addiſcūt bono fine. Et ſimiliter dicendū eſt dē alijs ſciē/tijs paganoꝝ ab eccleſia particulariter non damnatis: que cum merito poſſunt addiſci dūmodo ſeruētur debite circūſtātie. Valet etiā ad ſalutē ⁊ pꝛofectū anime ⁊ fidei defen/ſionē. ſicut dēmōſtrat magiſter Gracianꝰ in d. c. turbat. ⁊ ſeptē capitulis ſeqtibꝰ. xxxvij. di. Beatā igit̄ ꝙginē martā logicā q̄ſ ſciuiſſe ꝓbat Albertꝰ vbi ſupꝛa. c. xxxix. dicens q̄ logica eſt vtiliſſima ad ſcientiā ſacre ſcripture: ⁊ ad hereſum deſtructionē: ⁊ fidei confirma/tionē ⁊ rationis redditionē dē ea que in no/bis eſt fide. ergo iſta ſciētia maxime eſt neceſ/ſaria ſanctis: ⁊ ꝓſequēter beatiſſime virgini neceſſaria fuit: que i vniuerſo mūdo cūctas heredes interemit. Itē dicit Dieroñ. q̄ liber

Leges ꝓdere

Job cōtinet ꝓpoſitiōes: aſſumptiōes ⁊ ꝓdu/ctiōes. ⁊ idē eſt in alijs libꝛ; ſacre ſcripture in quibꝰ ſunt diffinitiōes: diuiſiōes ⁊ ꝓclusiones. ⁊ in aliq̄bꝰ ſunt verſus exametri vl' pen thametri ſm̄ hebꝛeos. ſicut in libꝛo Job: ⁊ in pſalmis ⁊ in cāticis. Ergo logicā ipa ⁊ poe/triā ſciuit. q̄ ſcripturā ſacrā in qua hec habē/tur plene nouit. ⁊ hec ita eſſe in cāt̄ico ſuo de/monſtrauit: ⁊ pcurrendo dē ſpecieb; logice: q̄ ſunt tēperatiua: ſophiſtica: dēmonſtratiua ⁊ dialetica. Dicit Albertꝰ vbi. ſ. c. cxl. q̄ tempe/ratiuā in ſūmo ſciuit: quia nunq̄ in tentati/one ſuccubuit. Sophiſticā in ſūmo habuit quia oēs aſtutias diaboli cognouit ⁊ omnia ſophiſmata ſua parefecit. Dialeticā in ſum/mo ſciuit: quia oīa pbleumata ſoluere ſci/uit. Demonſtratiuā in ſūmo ſciuit: quia no/biliſſimā ꝓpꝛiā paſſionē dē nobiliſſimo ꝓpo ſubiecto per ſemetipam concluſit. Nobiliſſi/mū ſubiectū eſt pꝛima ⁊ ſumma bonitas: no/biliſſima ⁊ ꝓpꝛia eī paſſio eſt miſericoꝛdia. vū in oꝛatiōe dicim⁹. Deus cui ꝓpꝛiū eſt miſereri. Hāc aūt ꝓpꝛiā paſſionē dē hoc ſbiecto beata ꝙgo ꝓclusit: q̄ñ per eā ranq̄ per mediū ſumme bonus deꝰ in ope noſtre redēptiōis i/ſe ſūmā miſericoꝛdiā dēmōſtrauit: quaſi tale vtere dēmōſtratiōe. Quicūq; aufert quod/cunq; malū auferibile: ⁊ cōfert oīe bonū cō/ferbile ipe eſt ſūme miſericoꝛs. ſed deꝰ homo in noſtra redēptiōe abſtulit omne malū au/ferbile: ⁊ cōtulit oīe bonuꝫ cōferbile. ergo ſumme miſericoꝛs. Et hoc factū eſt ꝓ mediū ipius beate ꝙginis de qua carnē aſſumpſit: ⁊ ex qua incarnatꝰ hoc fecit. Et quo pt; q̄ ipa habuit oēs partes logice in ſūmo. ¶ Philo/ſophiā etiā habuiſſe virginē gl'oſam mani/feſtū eſt. Nam imperatoꝛ dicit̄ philoſophia plenus. C. ad ſyll. l. penul. ergo ⁊ ipa impera/trix celeſtis. ad quod facit. l. pnceps. ff. de le/gi. Itē ad philoſophiā ptinet dētinere furo/rem amoꝛis vicioſi. ℣. illud q̄z. in aut̄. quibꝰ modis naturales efficiunt̄ legitimi. De quo ꝓ Albꝛicū dē roſate in. l. vnica. C. de ſenatuſ/coſul. clau. tol. Et pecunias cōtinere. l. in ho/noꝛibꝰ. ℣. phis. ff. dē vaca. mu. atq; in dictis tēperatuꝫ eſſe. ℣. nos ꝙo. in phemio. ff. Hec aūt oīa fuerūt in dei matre. Itē phia dicit a philos q̄ d̄ē amoꝛ: ⁊ ſophia q̄ d̄ē ſapia: q̄ſi amoꝛ ſapie: vt no. in. l. j. ff. dē iuſti. ⁊iu. dē q̄ ꝓ Arch. viij. di. in ꝓn. Sup oīes aūt̄ beata ꝙgo amauit ſapiētiā: ergo ſup oīes habuit phiam. Et ſiliter phiſicā ⁊ medicinam ꝓbat Albertꝰ in ꝓallegato loco. c. cxlj. eā habuiſſe

R Impera toꝛ plenꝰ phia.

sic: vt inq̃t Phs in .j. de aia. Cognitio aie vale
ret ad oia: maxie ad sciẽtiã naturalẽ. sz brissi
ma virgo pfectissima cognitionẽ anime ha
buit: pfectissime em̃ se cognouit. ergo ꝛc. Itẽ
per diuersas ppietates lapidũ: specierum: li
gnoꝝ ꝛ aialiũ ꝛ ceteraꝝ reꝝ naturaliũ di
uerse figurank intelligẽtie mysterioꝝ i sacra
scriptura. ergo sine noticia rerum nõ est pfe
cta noticia scripturaꝝ. sed beatissima virgo
pfecte sciuit scripturaz: ergo habuit in sũmo
naturaliũ scientiã. Itẽ nullus fuit morbꝰ qꝫ
tũcũqꝫ incurabilis q̃n sciret ꝛ posset eũ cura
re. ergo in sũmo habuit sciẽtiã medicine. Itẽ
ipa sciuit curare solo verbo. ergo sciuit medi
cinã in summo. Itẽ ipa sciuit curare corpꝰ et
aiam̃ã. ergo in summo habuit medicine co
gnitionẽ. Ideo ei canit. Lecos tu illumina:
mortuos resuscita: da mestis leticiã. Ut em̃
dicit Eccĩ. xxxviij. Altissimus de terra. i. de
virgine maria creauit medicinaz. Quapro
pter ꝛ indeuotꝰ beate ꝑgini dicere possumꝰ
illud Sap̃. j. Non est in illis medicamẽtũ.
ꝛ illud Iere. viij. Medicus nõ est ibi. Jo
cuilibet fideli dicit illud Eccĩ. xviij. Añ lan
guoꝛẽ adhibe medicinã. i. ꝑginis deuotionẽ
que te ꝑseruabit a peccatoꝝ infirmitate.

Sciuit medicinam.

Sciuit mathẽatica

¶ De sciẽtijs qꝫ mathematicis: q̃ in btã ꝑgine fuerunt, pbari potest fm Albertũ vbi. s. c. xliij. Nam ipa fuit pfectissima fm affectũ: ergo ꝛ fm intellectũ. Cũ ergo dilexerit omnia diligibilia: cõcludẽdum est q̃ etiã cognouit oĩa cognoscibilia. Item fm Hieronymũ geometria: aritmetrica ꝛ musica habẽt in sua scientia veritatẽ. c. si quis grãmaticã. xxxvij. di. ꝛ veritas perficit intellectũ: vt bonũ eius ergo ꝛc. Preterea laudatur Ubrahaz q̃ erat peritus in astris: ꝛ docuit egyptios astrono miã. ꝛ per eã ditatus est. Jdeo videt q̃ istas sciẽtias pfectissime habuerit beata ꝑgo qn tum ad id quod vtile est in eis: vt p illas de ueniat in cognitionẽ creatoris ꝛ noticiã scri pturaꝝ: ꝛquãtũ scire cõgruit. cum ipi matri dei nullũ bonũ dẽfuerit. Et quãtũ ad musicã patet q̃ tam in veteri qꝫ i noua lege erãt can tores ꝛ vsus cantus ad diuinũ cultuz. Can tus autẽ recte scitur per musicã. ergo ad cul tũ dei pertinet sciẽtia musice. ergo fuit in be ata ꝑgine. cum p instrumẽtoꝝ pulsationẽ et diuersam melodiã excitet animi affectus ad deũ. vt patet in heliseo: qui faciens psalteriũ adducere ꝛ pulsare: excitata est mens eiꝰ ad prophetiã: vt dicitur .iij. Regũ. iij. Prete rea quicquid perfectissimo auditui delecta bilissimũ fuit ad audiendum illud maxime armoniacũ fuit. qz auditus filij dei nobilissi mꝰ fuit. ergo vox matris sibi delectabilissi ma fuit ad audiendum: ꝛcõsequẽter summe armoniaca. Unde Cañ. ij. dicit ei. Sonet vox tua in auribꝰ meis. vox em̃ tua dulcis. Ergo ipsa beatissima virgo effectum musice scientie habuit in summo. Habet em̃ musi ca delectatiõem naturalẽ: ꝛ in oĩbus etatibus atqꝫ oĩbus moribꝰ vsus ipius est amicꝰ: vt ait Phus. viij. politicoꝝ. c. ij. Item musi ca letificat coꝛ: ꝛ tibie ac psalteriũ suauem fa ciunt melodiam: Eccĩ. xl. Dicit quoqꝫ Ma crobius in libꝛo de somno Scipionis. Om nis aĩma musicis sonis capitur: ꝛ musica ca pit omne quod vinit. Et Boecius in musi ca libꝛo. j. inquit. Nulla est oĩno etas que a cantilene dulcis delectatõe seiuncta sit. Isi odorꝰ etiã libꝛo. ij. epistolarũ: epistola qua drageſima ait. Musica tristiciã noxiam io cundat: rumidos furoꝛes attenuat: cruentã seuiciem efficit blandã: effugat ignauiam: so porantẽ languoꝛẽ expellit: vigilantibꝰ red dit saluberrimã quietẽ: viciatam turpi amo re ad honestũ studiũ reuocat castitatem: tol lit mentis rediũ bonis cogitatiõibꝰ semp ad uersum pniciosa cõuertit ad auxiliatricẽ gra tiã. ꝛ p dulcissimas voluptates expellit ani mi passiões. Nihilqꝫ efficaciꝰ inuentũ est ad pmouẽdũ animos qꝫ concaue cythare blan da resultatio. Hinc etiã appellatã existima mus coꝛdã: quod facile coꝛda moueat. hec il le. Si ergo musica tãtũ est vtilis etiã malis: ꝛ eos ad bonũ inducit: multo magis bonos in meliꝰ pficere faciet. ꝛ cõsequẽter in oĩm bo noꝝ optima ꝑgine excellẽtissime fuit: q̃ co dis leticiã ꝛ delectatione in summo habuit.

Sciuit musicã

¶ Quãtũ ꝙo ad astronomiã legit Ben. j. c. In principio creauit deus celũ ꝛ terrã. Ubi expositoꝛes ponũt plures celos. Itẽ ibidẽ di citur. Fecit deꝰ duo luminaria magna: solẽ ꝛ lunã ꝛ stellas: ꝛ posuit ea in signa ꝛ tẽpoꝛa dies ꝛ annos. Ex quo videt q̃ sit necessaria vel saltẽ vtilis astronomia ad intelligentiã scripturaꝝ. quam qz beata ꝑgo plene habuit ideo astronomiã excellẽtissime intellexit. De arismetrica etiã eodẽ modo pbari potest. nã cũ sit circa numeros: qui in scptur̃ᵛ diuis cõ tinent diuersa mysteria: vt pater Dañ. ix. et xij. ꝛ cõputatiões annoꝝ ꝛ vitis antiquoꝝ ibi notant: ꝛ diuersa festa diuersis tẽporibꝰ agunt ꝛ in scriptura agi describunt. ergo est necessaria vel saltẽ vtilis sciẽtia algoꝛismi.

ñ̄ sequēter sciētia de numero. sarissimetrica ergo in beata ꝑgine nō est credenda defuisse. Et sīlr pb̄re possum⁹ de geometria. nā in sacra scriptura diuerse mēsure sunt ⁊ mēsurationes: vt mēsura ephi: chori: modij: cados: cubiti: calami: rinciridis: ⁊ alie mensurationes: vt in tabernacula Exo. xxvj. c. ⁊ in templo: Ezech. xl. De hmōi autē est scientia geometrie. Unde dicunt geometri. i. calculatores C. de decurio. l. canonē. li. x. vl agri messores C. de excusati. arg. l. fina. libro. x. ⁊ ff. de excusato l. geometri. ergo cum hmōi sciētia sit necessaria ad intelligētiā sacre scripture absq; dubio fuit in beata virgine. Et de pdictis scientijs potest etiā sic pbari. Nā cū habuerit scientiā legalē in qua multū curat de sciētia arismetrice in cōputādo: prout habent in l. ij. in. §. scio. in glosa. in verbo bissexto. ff. de minori. ⁊ in l. j. in fine: in glosa. in verbo: septie indictiōis. C. de iust. cōmit. Similiter ⁊ de geometria: vt in toto titulo. ff. si mesto fal. mo. dixe. ⁊ finiū regundo. ⁊ cōmuni di. ij. ⁊ in. §. penultimo. insti. de offi. iudi. ⁊ alibi sepe: presertim in diuina ryberiadi Bartoli cōcluditur q̄ vtile fuit ipam habere has scientias. Geometria em̄ est licita et approbata. l. artem geometrie. C. de maleſi. et mathe. ¶ Q3 autē habuerit theologiā in sūmo probat. Nam cū habuerit iuris prudētiam vt supra dictū est: ⁊ iurī prudētia sit diuinarum rerū noticia: vt dicit in. l. insticia. §. iuris prudentia. ff. de iusticia ⁊ iure. ⁊ insti. eo. §. iuris prudentia. Cum3 de diuinis tractetur nō solū in iure canonico: sed etiā in ciuili: vt pater. C. de sūma trinitate ⁊ fide catholica: maxime i epistola Inter claras. ergo habuit scientiā theologie. Et potest etiā sic probari fm Albertum vbi supra. c. cxlv. Inquit Psalmista ps̄. cxviij. A mandatis tuis itelleri. Ergo implerio mandati auget itellectū operāti. Sed beata virgo mandatū in summo implenit. ergo theologiā in summo itellexit. Item ibidē inquit idē Psalmista. Lucerna pedibus meis verbū tuū. Sed beata ꝑgo sola nunq̄ pedē affectus offendit. ergo lucerna verbi illam pfectissime illuminauit Preterea Ezech. j. dicit. Cum eleuarentur animalia eleuabātur pariter ⁊ rote iuxta ea. Quod exponēs beatus Gregoriꝰ inquit q̄ cum eleuant doctores in vita. l. spirituali: honorātur ⁊ exaltatur in eis sciētia. Sed beata ꝑgo habuit eleuatissimā vitā. ergo etiam habuit eleuatissimā theologie scientiā. Itē apostoli sciuerī theologiā cū nō didicissent humanit⁹. ergo multo fortius beata virgo. Itē ipsa habet aureolā predicatoz: vt ꝓbatur infra i vltima parte hui⁹ opis. ergo sciuit theologiā. Itē de beata cecilia legit. Virgo gl'iosa semp euāgeliū xp̄i gerebat i pectore. ergo multo forti⁹ beata ꝑgo. Item. j. Johānis. ij. dicit. Unctio docet vos de omnib⁹. vbi glosa ait. s. ad salutē ptinētib⁹. Sed beata virgo sup omnes fuit vncta. ergo imꝓportionabilit sciuit omnia ad salutem ptinētia. de quib⁹ est theologia. Itē in archa erat lex dei: Exo. xxv. sed per archā figurat beata virgo. ergo ipa in se habuit totā legē dei per scientiā ipi⁹. ¶ Q3 autē sciuerit libū sententiarum probat Albertus vbi supra. c. cxlviij. Nam materia primi libri reducit ad materiam de trinitate ⁊ de predestinatiōe: de potētia ⁊ volūtate dei ac gratia ei⁹. s3 de hac materia plurimū sciuit beata virgo: que potentiam ⁊ bonitatē ac gratiā dei in summo in se experta fuit: ⁊ diuinā trinitatē ac sui pdestinationē excellētissime itellexit. Secūdus liber est de angelis ⁊ opib⁹ sex dier⁹ ⁊ statu hominis. sed hec oīa pfectissime sciuit mater dei ergo secūdū libū in sūmo intellexit. Tertiꝰ liber est de incarnatiōe verbi: ⁊ de ꝑtutib⁹ et ꝑceptis diuinis. Sed beata ꝑgo hec oīa sciuit in sūmo: que verbi incarnationē per experientiā cognouit: ⁊ ꝑtutes ac ꝑcepta pfectissime intellexit ac in se habuit. ergo ⁊ tertiū libū optime sciuit. Itē i q̄rto libro agit de sacramētis ⁊ resurrectiōe. Ipa aūt gras sacramētales in sūmo habuit: vt patebit infra sermone. xj. hui⁹ ptis. Habuit etiā corꝑ⁹ similimū corporib⁹ resurrect3. quia eius corpus fuit īmune ab omi macula culpe: ⁊ etiā a pena mort3: vt dicē infra in tractatu de assumptione eiusdē. Itē optime cognouit naturā corꝑoz resurgentiū: ⁊ resurrectiōz dñi ipa ꝑma vidit ⁊ credidit. vt ait Ambro. in lib. de ꝑginib⁹. ergo oēs libros sniaz i sūmo sciuit ¶ Q3 autē tota bibliā ⁊ omnia pure creature scibilia intellexerit: ꝓbat per illud Joh. xvj. vbi xp̄us ait aplis. Spūsctus docebit vos omne veritatē. ergo multo magis docuit ei⁹ matrē. ¶ Dicit aūt Albert⁹ vbi supra cap̄lo cxlix. q̄ beatissima virgo fuit sufficienē perfecta per habitū nature ⁊ gratie: potens i operatiōes exire: ⁊ finē consequi cuiuslibet sciētie. ⁊ hec sciētia exiuit in actū ⁊ opationē q̄ndo: vbi: qualiter ⁊ quantū ordinabatur sibi ad beatitudinē ⁊ alijs ad salutem. habuitq;

Jurisprudentia

Scinit theologiam

Scinit libros sniarum

perfectam cognitionē omniū ad suam beati/
tudinem ptinentium fm statū vie.et omnia
que fuerunt in eius anima naturalia vel ac/
quisita sic erāt gratia informata vel cū gra/
tia cōiuncta vt omia essent gratuita. Cōclu
dendo ergo hanc partē dico q̄ ꝑ beata virgi
ne dici potest illud Sap.ix. Scit illa omia
z intelligit. Et nos illi dicere possum⁹ illud
Luce.xvj. Scimus quia scis omnia. z illō
ps̄.cxxxviij. Mirabilis facta est sciētia tua
Et merito. Cum em̄ dicat.j. Regū.ij. deus
scientiaꝝ dñs est: ꝓfecto nō est dubitādū q̄
matrē suam sciētia replere voluit. Unde de
ipa inquit Sap.vj. Ponā in lucez scientiā
illius. Et ipa dicere potest illud Prouerb.
xxx. Noui scientiā sanctoꝝ. de qua per totuz
orbē diffudit. iuxta illud Eccī.xxj. Sciētia
sapiētis tanq̄ inundatio inundabit. De fmo
ne aūt scientie eius dici potest illud Prouer
bioꝝ.xv. Lerat homo in sciētia oris sui. z ser
mo oportun⁹ est optimus. Ipi q̄z virgini in
hunc mūdū venīri dicere potuit deus illud
iij. Regum.iij. Dedi tibi coꝝ sapiens z intel
ligens. De ipsa etiam dici poterat illud.iij.
Regū.iiij. Erat sapientioꝝ cunctis hoibus.
z illud Judith.xj. Mirabant om̄es sapien
tiam ei⁹. z illud Eccī.c.xxxix. Collaudabunt
multi sapientiā ei⁹. Et ipsa dicere poterat il
lud Eccī.j. Precessi sapiētia om̄es q̄ fuerūt
ante me. De illa q̄z dicere ꝑ possum⁹ illō Da
nielis.v. Scientia z sapiētia inuēta sunt in
ea. z illud Eccī.xxiij. Omnia vidit ocul⁹ ei⁹
scilz intellectualis. Ex quibꝫ om̄ibꝫ cōcludi
potest q̄ beata virgo que cognouit om̄ia cre
ata z creatorē: sciuit numeꝝ animaꝝ in infer
no existentiū cū eaꝝ penis: z earū que erant
in purgatorioꝝ: z in sinu Abrahe: z in mūdo
z pulchritudinē earū. z similiꝫ numeꝝ oīum
angeloꝝ: archangeloꝝ: z alioꝝ beatoꝝ spiri/
tuū. De quibꝫ inq̄t Dionysius: q̄ maior est
numer⁹ angeloꝝ q̄z omniū alioꝝ creatoꝝ si/
mul. z q̄ ꝑ vno angelo sunt decē archangeli
z semp multiplicanꝫ in decuplo ascendēdo de
ordine ad ordinē. Sciebat ergo beata virgo
omniū istoꝝ numeꝝ z eoꝝ distantiā z pul
chritudinē differentē z gl'iam. Itē cognouit
naturā diuinā. s. beatissimā trinitatē z distin
ctionē ꝑsonaꝝ. z ꝓprietates attributas trib⁹
personis melius q̄z vnꝫ cognouerint vel co
gnoscent om̄es pure creature sub celo exist̄/
tes. Itē omniū stellaꝝ nomina z ꝓprietates
scibat. Mā de⁹ cōicauit sibi per gratiā illud
quod ei canit Sedulius dicēs. Qui stellas
numeras quaꝝ tu nomina sol⁹ Signa: po/
testates: cursus: loca tēpora nosti.

¶ De fide beate ꝟginis.

Z v

Tinquit glosa sup illud Pauli ad Ebreoꝝ.xij. Alteri fides ꝛc.
j.

Dic accipitur fides ꝑ pro est gra/
tia gratis data: pro constantia fi/
dei vel sermone de fide. Q̄z aūt beata virgo
omnes supauerit vt in fide sic sumpta: ꝓbat
Albertus vbi supra.c.cl.sic. Nam alioꝝ con
stantia fuit deficiens z intercepta: ipius au/
tem nō. vnde de ea solet exponi illud Eccla
stes.j. Generatio preterit z generatio adue
nit: terra vero in eternū stat. Item Matth.
xvij. inquit salnatoꝝ. Si habueritis fidem
sicut granū sinapis: z dixeritis monti huic:
tolle te z mittere in mare: obediet vob. Gra
num sinapis est tenax paruū z calidum: z si/
gnificat fidē beate marie: que fuit ita cōstās
certa z humilis: q̄ ad ipius dictū quādo di
xit angelo. fiat mihi fm verbū tuū. summus
montiū tulit se de celo z misit se in mare hu⁹
mūdi per incarnationē ex ea: vel in mare sui
veteri. Certe nulli⁹ sancti vel sancte fuit vnq̄
fides tam constās z tam feruēs q̄ istud pete
re auderet vel impetrare posset. Non etiam
Abrahā: qui tamē (vt ait Apl'us ad Rom.
iij.) credidit in spem contra spem. Credidit
namq̄ in spem repromissiōis sibi facte ab an
gelo de filio nascituro cōtra spem quā natu/
raliter habebat. s. q̄ nō esset ei ām odo filius
nascitur⁹ cum esset antiqu⁹ dierū z haberet
vxorē sterilē. Sed maior fuit fides beate vir
ginis: que credidit angelo sibi dicenti: q̄ ex
virgine pmanēte nasceret de⁹ z homo. Ma
gis em̄ est cōtra naturā ꝟginē cōcipe z pare
re deū z hoiem: q̄z sterilē z vetulā ex ātiquo
viro cōcipere purū hoiem. ergo ipsa impro/
portionabiliter superauit Abrahā in fideret
consequēter om̄es alias. ꝑ illā regulā. Quic
quid est superi⁹ superiorē est etiā multo ma
gis superi⁹ inferiorē. argu. in. l. de accessioni/
bus. ff. de diuer. z tem. prescrip. z in c. ex pte
extra de decī. ¶ Itē Gregori⁹ in omel. pasca
li inq̄t. Fides nō habet meritū vbi humana
ratio prebet experimētū. Sed istud a beata
ꝟgine creditū maxime fuit sup rationē z ex
perimētū. ergo habuit maximū meritū. Ex
quibꝫ om̄ibus patet q̄ ipsa ꝟgo bn̄dicta ha
buit maximū habitū z actuz fidei sup om̄es
viatores. Hac aūt fidei sue cōstantia mater
dei diabolū supauit. vñ ipa volēs ꝫ eū ꝛcer
tare dixit deo illud Judith.ix. Da mihi in

Habuit maximā fidem

animo cōstantiā ⁊ contēnā illū ⁊ virtutē eiꝰ
reuerā illū. De timore etiā demonū ppꝫ
stantiā fidei ꝟginalis pōt dici illō Judith
xvj. Mortuerūt ꝓ se constātiā eius. Ipa q̄q
ꝟgo ꝛplurimis mysteriꝭ fidei pdocuit pri
mos pdicatores apl̄os. vnde illi dicere pote
rūt illō. ps. cxviij. Declaratio ſmonū tuoꝝ
illuminat. Et qz ꝓ ſturē ſermonū suoꝝ eccīa
fuit bñ dispolita. iō de ipa dici pōt illō Eccī
xliij. In ſmone eiꝰ cōpolita sunt oīa. ⁊ illud
Eccī. viij. Sermo illiꝰ ptāte plenꝰ est. Eius
aūt sermo ⁊ doctrina nō fuit sicut illiꝰ de quo
inq̄t Latho. Turpe ē doctori cū culpa redar
guit ipm. ⁊ Quid. in. ij. de trist. ōt de seet de
aliꝭ malis doctoribꝫ. Crede mihi mores di
stant a carmine nr̄o. sed fuauit illud Prosꝑ
in li. epigrā. diceñ. Nō satis est dnī precē
pta euoluere lingua. Is meminit legꝫ q̄ me
mor est operis.

¶ De gratia sanitatū beate ꝟginis.

B § Ratia sanitatū ē curare infirmos:
nō medicina naturali sz ꝟtute di
uina. etiā ope diabolico (vt fit i icā
tatiōibꝫ ⁊ suplstitiōibꝫ) curare infir
mos nō pertinet ad gratiā istā sed ad pecca
tum. vnde ⁊ phibitū est. xxvj. q. ij. c. illud. et
q. iij. c. igit. Hanc autē gratiā sanitatū ha
bebant apostoli. Unde etiā ad vmbrā Pe
tri transeūtis per viam infirmi tacti eiꝰ vm
bra sanabant: vt dicitur Actuū. v. ergo mul
to excellentiꝰ hec gratia fuit in ipa magistra
⁊ domina apostoloꝝ dei genitrice Maria.
Uñ de illa dicit Eccī. xliij. Medicina oīm
in festinatiōe nebule. Nebula ista ē caro xpi
de terra ꝟginali exorta: nullo peccati ponde
re pgrauata: ⁊ vltra puritatem angelicā ele
uata: ac caloꝛe spiritusl̄acti formata. Hac er
go medicina nobis a beata ꝟgine facta ⁊ pro
posita: totus mūdus virtualiter est sanatus
Uñ Bern̄. in quodā sermone inq̄r. De ple
nitudine eius oēs recipiūt gratiā: eger ra
tionē: tristis cōsolationē. Ideo eius filius
inquit Eccī. xxiiij. Ego quasi fluuiꝰ doxi: q̄
interpretat medicamentū generatōis: egre
ssus sum ⁊ paradiso dei nostri. i. de beata vir
gine: que fuit paradisus voluptatis a p̄ncī
pio: in quo posuit deꝰ hoiem. i. xp̄m: quē foꝛ
mauerat. Cū ergo illud quod est causa cau
sē sit causa causati: vt dicit in li. de causis. ⁊ no
tat in. l. domū. ⁊ in. l. videam⁹. in fi. ff. locati
⁊ in. l. qui occidit. §. i hac. ff. ad. l. aquil'. Si
beata virgo generauit medicinā ⁊ medicum
sanatoꝛē oīm: concludēdū est q̄ ⁊ ipa totum
oꝛbē sanauit. Jtē ipam habuisse gratiā sani
tatū in summo: ꝓbat Albertus vbi. §. c. dj. ⁊
possum⁹ arguere sic. Beata virgo nō solum
totū hominē sanū facit in aīma ⁊ coꝛpe. ⁊ cu
rat omnes morbos incurabiles: vt supꝛa pa
tuit. sed etiā post mortē curat ⁊ mortē fugat.
⁊ etiā quos curat sanat ad immortalitatē. er
go superat oēs in gratia sanitatū. Ideo ipsa
inq̄t Prouer. viij. Qui me inuenerit inue
niet vitā: ⁊ hauriet salutē a dño.

¶ De opatiōe ꝟtutū btē ꝟginis.

Uper illud. j. ad Choꝛ. xij. Alij £
operatio ꝟtutū. ait glo. i. miracu
loꝛ q̄ sunt cōtra naturā. i. solituꝫ
cursum nature. c. cum marthe. §.
ꝗsuisti. ſsi. miraculū. de cele. miſ. Et ista est
differētia iter istā gratiā ⁊ p̄cedētē. quia pre
cedēs videlz gratia sanitatū est circa ea ad q̄
se extendit etiā virtꝰ naturalis. sed vbi ꝓ na
turā fit sanatio infirmitatū mediātibꝫ medi
cinis ⁊ successiue ꝓ gratiā diuinā fit subito.
Sed operatio virtutū est circa ea ad q̄ non
se extēdit potētia nature create: vt est illumi
natio cecoꝝ: ⁊ resurrectio mortuoꝝ: solē in ce
lo firmū stare vel retrocedere. Oīm aūt ꝟtu
tū ⁊ miraculoꝝ maximū est deus homo: seu
verbū caro de ꝟgine factū. Uñ Diere. xxxj.
dicit. Nouū faciet dñs sup terrā: femina cir
cūdabit virū. Nouū aūt istud est sup oēs
nouitates: cuiꝰ nūq̄ fuit nec erit sile: iuxta
illud Isaie. vlt̄. Quis audiuit vnq̄ tale: aut
quis vidit huic sile? Ergo beata ꝟgo habuit
gratiā opatōis ꝟtutū in sūmo. Licet em̄ fue
rit opus magnū ⁊ mirabile qđ factū est sub
Ezechia rege iuda: qñ. s. ad petitionē eiꝰ in sī
gnū sue sanatōis ⁊ remissiōis culpe sol reuer
sus est retro p. x. lineas i horologio achaz re
gis iuda: vt habet. iij. Reg. xx. tñ qz hoc opꝰ
fuit vmbra ⁊ figura: maioꝛ fuit ipa res figu
rata. Signum etem̄ datum fuit in sanatio
nē ⁊ remissiōz pcti: nō vni hois solū sz toti
humani generi infirmi ad mortē q̄ sol iusti
cie filiꝰ dei altissimi retrocederet. x. lineis tūc
sanaret hō. Nouē lineę sūt nouē ordines āge
loꝝ recti añ deū. decima linea ē hūana natu
ra. Reūsus est ḡ ꝗsi retro qñ paulominꝰ ab
angelis minoꝛatꝰ est: qz mortal' factꝰ formā
fuit accipies: habitu inuētꝰ est vt hō: ꝺz Phi
lip. ij. ⁊ sic in decia linea. Horologiū aūt ad
cuiꝰ decimā lineā reūsus est sol: est beata ꝟgo
ex rege achaz descēdes. q̄ in se habuit pfectio
nem oīm ordinū angelorū ⁊ hoim. O quan
te ꝟtutis opus: deus factꝰ est homo vt homo
fieret deus: cecus illuminat⁹: infirmus sanat⁹

Maria cecos illuminauit

est p ꝟginē bñdictā. Cecos q̄q; corporaliter multotiēs illuminauit. vñ legit q̄ quidā clericus ei valde devotus qui arte scribēdi vitā suā sustentabat: audiēs ⁊ legens pluries de pulchritudine ⁊ excellentia ipi⁹: rogabat frequēter ipam virginē vt illi semel se dignaretur ostēdere. Cui revelatū fuit q̄ tāta est claritas ei⁹ vt si videret eam visum amitteret. Qui nimis affectuose eā videre cupiens dixit se nō curare de amissiōe oculoz: dūmodo semel mereret eā videre. Cogitauit tn sibi in hoc prudere ne amissiōe visus oporteret eū mēdicare scribere nō valēdo. vñ statuit in mēte sua vnū oculū clausum tenere cū sibi apparet: ⁊ altero ipam aspicere: vt saltē oculus clausus sibi remaneret illesus. Cū igit̄ super hoc anhelāti q̄dā vice sibi cū magna gloria apparet beata ꝟgo: ⁊ ille clausum vnū oculū tenere inciperet: tantā pulchritudinē ⁊ magnificētiā in ea cū vno oculo apto vidit: q̄ nō cōtent⁹ vidisse vno oculo nisi eā totis oculis vidisset: etiā si cētū habuisset. aperuit subito etiā aliū vt plen⁹ ꝺ ꝓplaret. Qui subito ex īmēsitate lucis vtroq; oculo orbat⁹ est. Nec tn ex hoc cōtristat⁹ est: ſz mirabiliter ꝺsolat⁹ ex ipa vīsiōe. Rogauit tn beatā mariā vt saltē vnū oculuz sibi restitueret: vt ex scriptura viuere posset. Cui pīssima ꝟgo vtrūq; oculū ptin⁹ reddidit.

¶ De spū ꝓphetico beatē ꝟginis.

D ſ Ēm glo. j. ad Ebreos. xij. ꝓphetia est p̄dicere futura vel occulta p̄sentia vl' p̄terita nūciare: que via naturali sciri nō p̄nt. Quot modis ꝟo q̄s dicat ꝓpheticare ponit Bar. in. l. j. ī p̄n. ff. de no. ope. nū. Q, autē hāc grām beata virgo habuerit in sūmo ꝓbat Albert⁹ vbi supza. c. cliij. sic. Prophetia est diuina inspiratio. ergo vbi ip̄roportionabilit̄ est spūssancti p̄sentia ⁊ grā ⁊ inhabitatio: ibi etiā ip̄roportionabilit̄ est inspiratio ⁊ ꝓphetia. Hoc autem fuit in beata virgine: iuxta illud Luc. j. Spūsctūs supueniet in te. ergo ipa in summo habuit spm̄ ꝓphetie. Itē spūsctūs i animas sanctas se trāffert: ⁊ amicos dei et ꝓphetas cōstituit: vt ꝺ: Sap. vij. Ubi ḡ ip̄roportionabilis est trāslatio: est ip̄roportionabilis ꝓphetia ⁊ amicicia. hoc autē totū fuit in sanctissima aīa dñe oīum creaturaz. ḡ habuit ꝓphetiā in sūmo. Itē Matth. xj. dicit. Lex ⁊ ꝓphete vsq; ad Johannē. ⁊ ille fuit ꝓpha ⁊ plus q̄ ꝓpha: q̄ xpm digito demōstrauit. sed ip̄roportionabilit̄ plus est xpm generare ⁊ nobis dare q̄ demōstrare. ergo si ꝓpter demonstrationē Johes dict⁹ est ꝓpheta: multo forti⁹ beata ꝟgo dicet ꝓpheti ssa. Sic em̄ seipam matrē ⁊ ꝟginē demōstrauit corpe: sic ipm filiū suum in ꝓphetis ⁊ scripturis ꝓmisit roti mūdo demōstrauit: ⁊ sic summa ꝓphetissa fuit. Unde Isa. viij. dicit. Accessi ad ꝓphetissam. vbi glo. ait. s. ꝟginē mariā. ergo ipa p excellētiā dicit ꝓphetissa. Sequitur ibidē q̄ ꝺceptū ex ea filiū iussit deus vocari. Accelera: spolia: detrahe: festina p̄dari. q̄d nomē p effectū ꝺuenit xpo filio hui⁹ excellentissime ꝓphetisse. Itez si Cayphas eo q̄ esset pōtifex anni illi⁹ ꝓphetauit: vt habet Joh. xj. ḡ imp̄roportionabilit̄ brissima virgo regina ⁊ imperatrix mūdi sup omēs grām habuit ꝓphetie. Itē q̄tū hanc grām habuerit per effectum mōstrauit: q̄n cōscia secretoz ⁊ prescia futuroz: ministris nuptiaz dixit Johis. ij. Quodcūq; vobis dixerit facite. prudens spiritu ꝓphetico q̄ filius eius volebat aquā in vinū cōuertere. Q, aūt serus nō repugnet ꝓphetie pater. q̄ in nouo ⁊ veteri testamēto ꝓphetisse fuerunt. vt patz de Maria sorore aaron Exo. xv. ⁊ Lu. ij. Anna ꝓphetissa cōmemorat. Act. ꝺz. xxj. dicit q̄ Philipp⁹ habuit q̄tuor filias q̄ ꝓphetabāt. Preterea Johānes dicit ꝓpheta ⁊ plus q̄ ꝓpha: q̄ piez ⁊ matrē q̄dāmo ꝓphetas fecit: vt habet Luce. j. multo ergo magis dici debet ꝓpheta et plus q̄ ꝓpha beata ꝟgo: q̄ Iohem ꝓphetā cōstituit. nā ad ei⁹ salutatōz exultauit in vtero matris: vt mysteriū occultū q̄ spū ꝓpheticō cognouerat: eo modo quo poterat ostēderet. Nō solū aūt ipe Johes ad vocē ꝟginis bñdicte ꝺstitut⁹ est ꝓpha: ſz etiā mater ei⁹ facta est ꝓphetissa ⁊ spūsctō repleta: vt hī Luce. j. Q, ꝟo beatissima ꝟgo spm̄ ꝓpheticū in sūmo habuerit: in suo mirabili cantico ostēdit: i quo nō solū p̄terita ⁊ p̄nīa occulta nūciauit: ſz etiā futura excellētissime p̄nūciauit Ideo illi in mūdū venīēti dicere potuit de⁹ illud Hiere. j. Prophetā in gentib⁹ dedi te. Si ḡ Petr⁹ dicebat sue. ij. canōice. j. c. Habem⁹ firmiorē ꝓpheticū sermonē. multo magis hoc dicere poterat ipa dei mr̄. De q̄ etiaz dici potest illud Eccl. xlvj. Exaltauit vocez ei⁹ in ꝓphetia.

¶ De discretione spirituū quā habuit beata virgo.

Maria p pheti ssa

E Credere facilius

p "Rime Johannis quarto dicitur "Nolite credere omni spiritui: ſz probate spiritus vtrū ex deo sint. Et propterea dicitur in. l. j. §. dolum. ff. de eo p̄r quē fac. erit q̄ facilius obtus

credis de facili recipit. & dr esse in culpa. facit l.iij.§.fz & si sic. ff.de in rem vso. Dicit etiã Eccli xix. Qui cito credit leuis est corde. Od̃ maxime intelligi debet de illo q̃ credit cito spũ sti/bi aliq̃ mõ apparenti. Angel9 em̃ tenebraz trãsfigurat se in angelũ lucis: vt ait Paul9. ij. ad Thoř. xj. Discretio ergo spirituũ ẽ cognoscere bonas inspiratões a malis suggestiõib9 mãdi carnis & diaboli. Quã gram in sũmo habuisse matrẽ dei pbat Alber. vbi s. c. cliij sic. Spũalis homo iudicat oĩa. j. Thoz. ij. id est: discernit agẽda a nõ agẽdis: & simula/ta a veris. fz beata ỹgo iproportionabiliť fuit spũalis. ergo iproportiõabiliť alijs oĩa iudicauit: & sic sup oẽs discretionẽ habuit. Itẽ ij. ad Thoř. ij. inq̃t Paul9 de diabolo. Non ignoramus astutias ei9, ergo multo min9 matri dei. Itẽ in vita spa. legiť q̃ btũs Anthoni9 videns totũ mundũ laqueis diaboli plenũ exclamauit. O q̃s euadet hos tãtos laqueos? Et vocẽ audiuit dicentẽ ũbi: q̃ sola humilitas. sed beata ỹgo improportionabiliter oĩbus alijs humilis fuit. ergo improportionabiliť sup oẽs indeceptibiliť fuit. nã fz em̃ decepta est fz deceptorẽ in oĩbus vicit. Itẽ ppriũ est spũs nequã tẽtare spũales & supbia. fz ipsa nunq̃ habuit stimulũ supbie. q̃a spũ malligno maxime fuit inuincibilis. cui9 machinatiões sup oẽs itellexit.

¶De genere linguarũ beate ỹginis

F Ratia generis linguaz ẽ scire loq̃ varijs liguis & itelligere idiomata eaz: q̃ hõ nõ didicit p suã industriã: fz p sola gram diuinã. Quã gram habuit btũs Anthoni9 de padua ordinis nri: q̃ rome pdicãs itelligebať ab oĩbus nationibus hoĩm. & cũ ibi essent prites nõ solũ latini fz etiam greci: alemani: gallici: hyspani & alij multi diuersaz linguaz: singulis videbať q̃ pdicaret in lingua sua. Hãc gratiã dedit de9 aplis in die pẽthecostes qñ in liguis igneis descẽdit sup eos spũssanct9. Actuũ. ij cum quib9 & beata virgo erat: que silr cũ eis hanc gratiã linguaz recepit: imo ipis omnibus excellenti9. vt ait Albertus vbi. s. c. clv. & potest phari q̃ ipa habuit gratiã linguaz b modo. Lingue in signuz sunt fidelib9. j. ad Thoř. xiij. Sz ipa fidelissima fuit: ergo donum lingue in summo habuit. Itẽ ipa ẽ aduocata oiz. ergo debuit scire idiomata singulorũ. Und̃ dicit idẽ Albert9 vbi supra q̃ multi er diuersis mundi partib9 audiẽtes famã sanctitatis beate ỹginis accedebãt ad eã visitandã: vt ab illa instruerent̃ in fide filij ei9 q̃bus illa loquebať liguis in q̃bus erãt edocti & enutriti: eos fz cõsolabať & confortabat. vñ ipi dicere poterãt beate ỹgini illd̃ Can. iiij. Mel & lac sub lingua tua. Sũt aũt septuaginta duo genera linguaz: sicut fuerũt discipuli xpi. c. septuaginta. el. ij. & vj. di. q̃ oĩa pfectissime habuit btã ỹgo maria.

¶De interptatiõe sermonũ btẽ ỹginis.

I Nterptatio sermonũ fm glo. j. ad Thoz. xij. est scripturas scire exponere. Q, aũt btã ỹgo hãc gram in sũmo habuerit ptz ex pdictis in q̃ bus pbatũ est q̃ oẽs scripturas intellexit. Itẽ nõ est verbũ quod dñs nõ reuelauerit suis seruis: vt dr Amos. iij. ergo multo magis matri sue interptationẽ oĩm sermonũ & scripturarũ dedit. vn in illa verificabať illd̃ Eccli. iiij. In lingua sapia agnoscẽť & sensus & scia & doctrina. verba em̃ sunt note eaz que sunt in aia passionũ: vt dr in. j. perier. & in li. sex pncipũ et notať in. l. iij. §. idẽ tubero. ff. de suppel. lega. & facit. l. non aliter. ff. de le. j. & l. is qui. §. fi. ff. de turo. & cura. da. ab his. l. quidam. ff. de condi. insti. & l. diuus pius. §. de minore. al's l. de minore. ff. de q̃stio. Beata igiť ỹgo optime scies oẽs scripturas interptari dicere poterat illud Eccli. lj. Dedit mihi dñs linguã mercedẽ meã: & ipa laudabo eũ. Appropiate ad me indocti: & cõgregate vos in domũ disciplinę: aperui em̃ os meũ cõparevob sine argẽto sapiẽtiã.

De gratia apl'at9 & euãgelistaz ac pastoz que fuit in beata ỹgine.

D Postolat9 gratiã habuisse beataz
a virginẽ probat Albertus vbi sup̃ c. clvij: Nam si Johãnes baptista dicit Johis. j. Ego vox clamãtis in deserto. quasi diceret. Nõ tm predico voce: sed totus sum vox predicãs penitẽtiã: qz oĩs vita mea: victus: vestitus & habitatio inuitant hoies ad penitentiã: ex quo habeo gratiã apostolatus. Multo magis hoc dicere poterat beatissima virgo: cui9 oĩs vita erat vox inuitans hoies ad innocentiã. Itẽ pprietas apostoloz est illa que habeť Matthei. v. vbi xps dixit illis. Vos estis lux mũdi. fz hoc conuenit beatissime ỹgini in sũmo ergo habuit gram apl'at9 in sũmo. Itẽ apls grece idẽ est quod missus latine. quia fuerũt missi apostoli ad predicandã fidẽ: vt inquit Arch. in. c. fundamenta. super ỹba apostolos. de elec. li. vj. Sed beata virgo missa fuit

in mdo ad ꝺcipiẽdũ ⁊ pariẽdũ fidei auctoꝛẽ ꝯ excellẽtiꝫ habuit gram apl'aꝝ oĩbꝫ apl'is.

J ¶ Euãgelistaꝛ q̃z gram habuit: q̃ oĩm q̃ euã geliste scpserũt magistra fuit. vñ Lu.ij. dicitur. Maria aũt cõseruabat oĩa ꝟba hec conferẽs in coꝛde suo. vbi glo. ait Ut cũ tps pdicãde vel scribẽde incarnatiõis aduenireꝫ sufficienꝫ oĩa put essent gesta posset explicare. s. fidelibꝫ: maxime apostolis ⁊ euãgelistis.

k ¶ Pastoꝛ etiã graz habuit: que totã eccl'iaz bñdicto fructu vẽtris sui pauit ⁊ cõtinue pascit. De q̃ pdictũ fuerat Isa. xl. Sicꝫ pastoꝛ gregẽ suũ pascet. Iteꝫ ipa genuit eũ q̃ solꝰ est pastoꝛ bonꝰ: Joh. x. ⁊ trãsumptiue i. ꝟ. ecce. ij. q. viij. q̃ est magnꝰ pastoꝛ ouiũ: Heb. xiij. ꝯ dignitatẽ pastoꝛ habuit: qꝛ p illũ vniũsũ oꝛbẽ edbauit. imo nõ solũ greges ſz etiã alios pastoꝛes ipa pauit. vnde ꝛ illa dicipõt illõ Hiere. vj. Ad eã veniẽt pastoꝛes. s. vt pascãtur ab ipa. ¶ Cõcludit igit Alber. sup Missus ẽ. c. clx. q oĩa ꝺona gratiz data ⁊ oẽs gras vniũsalit ⁊ oipharie habuit btã ꝟgo sup oẽs alios excellẽtiꝫ: q̃ sibi fuerũt collate. ⁊ si non ad misteriũ in eccl'ia: ad ꝛcoꝛãdã potẽtiã: ad nobilitãdã naturã ⁊ ad honoꝛãdã psonã suam: ⁊ sic ad pfectiõis ⁊ ꝛlectatiõis augmẽtũ in materiã laudis ⁊ oĩm bonoꝛ spũaliũ complemẽtũ. De quibꝫ ꝺnis nob cõicare digneꝫ tur ipa ꝟgo btissima. Amen.

¶ De eiusdẽ btẽ ꝟginis scitate ac pcti immunitate: ipeccabilitate: puritate ⁊ meritabilitate. Sermo. r.

M Templum dei

1 sanctũ est. j. ad Lhoꝛ. iij. Inq̃t beatus Augꝰ. in ser. j. de assumptiõe ꝟginis btissime. Ad tãte ꝟginis ꝓmenda laudis ꝓconia quõ tenue ingeniũ ⁊ iners lingua sufficiat: cũ ad h etiã nõ possit sufficere phoꝛ pfunda loquacitas Nec mirũ si hec virgo sanctissima suis laudibꝫ humane vocis modos erupat: qñ ipaz humani generis excellẽtibꝫ meritis trãscendit naturã. Sz nõ oĩno nobis a laudibꝫ eiꝰ est retinendũ. qꝛ ⁊ si minꝰ sufficit sensus inopia ad effectũ: sufficies tamẽ ẽ apõ deũ deuote mẽtis affectꝰ. nec ambigẽdũ est q̃n valeat hec de se loquẽti sapie ꝓbere ignicũlũ: q̃ totiꝰ sapie plenitudinẽ suo castissimo ptulit i vtero. valeꝛq̃ vult efficaciã ꝟbi tribuere: que ꝟbũ p q̃ facta sunt oĩa ꝟgineis viscerib̃ gestauit in coꝛpe. hec ille. De ista q̃ dignissima ꝟgine iteꝛ loq̃ poptãtes q̃nq̃z cõsideratio ea in pñti ſmone faciem⁹.

Prima dicet scitatis.
Scda ĩmunitatiz. s. a pctõ.
Tertia ipeccabilitatis.
Quarta puritatis.
Quinta ⁊ vltima meritabilitatis.

¶ Pare ꝑma huius ſmõis de scitate siue sanctificatiõe beate ꝟginis.

Maria in vtero sanctificata

b Eatam ꝟginẽ in vtero matris fuisse scificatã pbat Alex. de ales in iij. pte sum. in tract. de scificatiõe beate ꝟginis. ⁊ Fran. may. in tractatu de cõceptiõe ꝟginis. ⁊ sctus Bo. in. iij. di. iij. ⁊ b. Tho. i. iij. pte sum. q. xxvij. art. j. ⁊ in. iij. di. iij. ⁊ in. liij. di. vj. art. ij. q. j. Et hec veritas pbari pt hoc mõ. Eccl'ia celebrando festiuitatẽ eiꝰ natiuitatẽ. q̃ fuit sctã anteq̃z nata ex vtero. ergo fuit in vtero sanctificata. Unde Bern. in quodã ser. ait. Est itaq̃z ꝟgo regia veris bonoꝛ titulis cumulata: q̃ pculdubio sancta fuit ãteq̃z nata. neq̃z em natiuitas eiꝰ festiuis laudibꝫ honoꝛaret: si nõ sctã nascere tur. hec ille. Si em nõ fuisset sanctificata ecclesia errareꝫ celebrãdo eiꝰ natiuitatẽ. q̃a statuit in pctõ nõ ꝺberet statui gaudiũ nec lolẽnitas: sed potiꝰ ꝺoloꝛ ⁊ luctꝰ. Cũ q̃ eccl'ia non possit errare. j. q. iij. c. saluatoꝛ. xxiij. q. j. caꝑ pudẽda. ⁊ c. a recta. ⁊ glo. in. c. ita dñs. xix. di. ⁊ q̃ oppositũ teneret esse hereticꝰ. patz ꝑ positũ. Iteꝫ fm Phm in. ij. ⁊. viij. topic. Si q̃ mĩnꝰ videt inesse ⁊ inest. q̃ ⁊ id q̃ magis. Nã si rex ⁊ ꝓnceps honoꝛat clericũ: sequit q̃ magis ꝺz honoꝛare papã. Cũ ergo hieremias fuerit scificatꝰ i vtero: vt patet eiꝰ. j. c. vbi dixit illi ꝺeꝰ. Priusq̃z te foꝛmarẽ in vtero noui te: ⁊ ãteq̃z exires ꝛ vẽtre scificaui te Johes q̃z scificatꝰ fuerit in ventre mris: vt patet Luc. j. vbi ꝺr. Et spũsctõ replebit ad/huc ex vtero mris suc. Minoꝛ aũt est eiusdẽtia ꝛ scificatiõe illoꝛ q̃z de scificatiõe beate ꝟginis. q̃ multo magis ipa fuit a ꝛo sanctificata p illã regulã Bern. supꝰ allegatã. q̃d alijs licet paucissimis est ꝺcessum ⁊. lõge tñ excellẽtioꝛ fuit scificatio ꝟginis scificatiõe Hieremie ⁊ Johis. illoꝝ em scificatio ipoꝛtat emũdatiõz: btẽ aũt ꝟginis repletiõz scispũs ⁊ gre iundatiõz. De hac aũt scificatõe ꝓphetauerat Dauid ps. xlv. ꝺi. Sãctificauit tabernaculũ suũ altissimꝰ. Si em Hieremias fuit scificatꝰ vt esset dignioꝛ ꝓphaꝛi ⁊ Johes vt dignioꝛ posset xpm digito ꝺemonstrare: multo magis ꝺebuit btã ꝟgo scificari vt eẽt dignioꝛ mr ꝺei: ⁊ xpm in suis viscerib̃ posset dignioꝛ generare. Incõueniẽs em fu-

Differẽtia ꝛ scificationis

ister q̄ tā p̄ciosum thesaur̄ ſ. dei filiū p̄ eter/
nus in vtero ei⁹ poneret: niſi ſanct⁹ ⁊ mūd⁹
fuiſſet. Lui ip̄i ꝓpha p̄s. xcj. Domū tuam
dñe decet ſcritudo in longitudine dier̄. Ad
euitādū ergo illō inc̄ueniēs neceſſe eſt fate
ri ſanctā ꝙginē fuiſſe ſcificatā. q̄ argumētū
valet reducēdo rem ad inc̄ueniēs: vt inq̄t
glo. in l. j. C. vt in que ꝛ ſunt aduo. p legem
diuus. ff. de leg. iij. ¶ Quadrupliciter aūt
fuit ſanctificata briſſima ꝙgo. Prīo in mīs
vtero: vt. s. dictū eſt: ⁊ tunc collata eſt ei gra
Maria ſanctiſicata ꝙ̄ceptus ⁊ remota ꝓnitas ad p̄ccādū tam venialiter
q̄ mortaliter. ⁊ vt ait Aler. de ales vbi. s. ſcifi/
catio remouit a ꝙgine oīe quod cē poterat
inclinatiuū ad p̄ctm̄ ad q̄ſcūq̄ carnales mo
tus: q̄ velut ſerp̄tes in carne hūana ſerp̄ūt.
Et hec quidē ſcificatio tanta fuit vt etiā po
ſtea ad alios extenderet ſ̄ frutes ſuas: atq̄ ex
tingueret in aliꝫ oēm ꝛcupiſcētiā carnis. pīn
de Ecc̄i. xxiiij. ipa inq̄t. Quaſi cedr⁹ exalta/
ta ſum in libano. q̄ ſicut cedr⁹ iterficit ſerpē
tes odore ſuo: ita ei⁹ ſanctitas in alios irra/
dians: ⁊ tyno⁊ exēplo⁊ odorē ſpirans extin
guebat ꝛcupiſcētie mot⁹ in carne ſerp̄tes. ⁊
hāc frutē nō habuerūt aliꝫ in vtero ſcifica/
ti: vt ſic ad alios frutē ſuā trāſfunderēt atq̄
carnales ꝛcupiſcētias extinguerent. De hac
aūt briſſime ꝙginis ſcificatiōe alios fructificā
tes p̄dixerat Dauid in ꝓſona ei⁹ dicēs p̄s.
xxxj. Efflorebit ſcificatio mea. Sic autem
fuit p̄ſcificatō⁊ p̄mā dei gra repleta: q̄ licet
ei⁹ libez arbitriū nondū eſſet in fine vltimo
ſtabilitū: tñ nūq̄ ea inclinabat ad malū: ſed
ſemp ordinabat ad bonū: ⁊ in ſtatu innocen
tie ab oīi pctō illibata p̄tegebat. vñ Bern.
ad canōicos lugdunēſes ſcribit. Puto q̄ co/
pioſum mun⁹ gratie in ea deſcēderit que ei⁹
nō ſolū ſcificaret ortū: ſed ea ab omni pecca
to cuſtodiret immunē. Ideo ſp̄uſſanctus pote
rat dicere ꝙbo diuino incarnādo illud. j. Pa
ral. xxix. Preparaui edē ſanctā. ⁊ ipi virgi/
ni dici poterat illud Judith. viij. Tu mulier
ſancta es. De hac etiā ſanctificatione p̄dixe/
rat Dauid p̄s. xxv. dicēs. Scitimonia ⁊ ma
gnificētia in ſanctificatōe ei⁹. ¶ In ſcḋa aūt
p ſanctificatiōe q̄ facta eſt in cōceptiōe filij dei
tanta largitatē ⁊ copiam ſp̄ūſancti accepit
quātā p̄t creatura viatrix accipe. nō ꝛ ꝛo vni
ta vnitate ꝓſone: tāq̄ oīmode ad diuinos
vſus tam mēte q̄ corꝓre dedicata fuit tota
luce diuitatis reſplēduit. Et hoc ſignificare
volui angel⁹ q̄n dixit Luc. j. Sp̄uſſanct⁹
ſupueniet in te ⁊ virtus altiſſimi obumbra/
bit tbi. ⁊ tūc totaliter fuit in ꝛi gra ꝓfirmata
ita vt ampli⁹ peccare nō poſſet. Ex q̄ conclu
dit Alber. vbi. s. c. cclvj. q̄ ſanctificatio beate
ꝙginis oēs alias excedit in hoc: q̄ aliꝫ ſancti
ficati poſtea venialiter peccauerūt ſm ipm: vl
ſm alios ſaltē peccare potuerūt: ipa aūt ꝙgo
nō: vt infra ꝓbabit in. iij. ꝑte hui⁹ ſer. De hac
aūt ſcificatiōe ꝓfirmate in ſanctitate poteſt
exponi illud Judith. ix. Dom⁹ tua in ſcita/
te pmaneat. btā em̄ ꝙgo fuit dom⁹ dei pma/
nens in ſcitate. ¶ Tertia ſcificatio fuit q̄n D
de hoc mūdo btā ei⁹ aīa migrauit: ⁊ in pleni/
tudine ſctōz collocata eſt. iuxta illud Ecc̄i.
xxiiij. Et in plenitudine ſctōz detentio mea.
Quarta ꝙo cū in aīa ⁊ corꝓe reſuſcitata ſup
oīm ſctōz ⁊ ſctāz atq̄ beatoz ſpirituū altitu
dinē iuxta ſcriptūm filiū ſuū in ſacratiſſimo
celi palacio ſublimata atq̄ ĩdicibiliter glificā
ta reſedit. vñ ipa dr illud Ecc̄i. xxiiij. In ci/
uitate ſcificata ſil'r requieui.

De ĩmunitate beate ꝙginis ab oī pctō.

T ĩq̄t Aug⁹. i li. de natura ⁊ gra R
v Cum de peccat̄ agit nulla p̄oꝛ⁹
opter de matre dñi facere mētiōez
Ipa em̄ ab oīi pctō fuit ĩmunis
vñ dicere poterat illud Job. xxvij. Neq̄ em̄
reꝑhēdit me coꝛ meū in oīi vita mea. Item
ſm Anſel. in li. de ꝛceptu ꝙginali: ea puritā/
te nitebat qua ſub deo maioꝛ neq̄t intelligi:
ſz maioꝛ p̄t intelligi ſi peccauit. q̄ nunq̄ pec
cauit. ¶ Nō obſtat aūt illud Ecc̄i dictū q̄ S
refert Leo papa in ſmone natiuitatis dñi:
⁊ habet etiā in c. adhuc iſtār. §. ſcim⁹ autem.
de pe. di. iij. vbi dicit. Nemo mundus a ſoꝛ
de: neq̄ infans cui⁹ eſt vita vni⁹ diei ſup ter
rā. ⁊ Job. xv. Celi nō ſunt mūdi in cōſpectu
ei⁹. ſ. dei. ⁊ p celos q̄dā intelligūt ſanctos. q̄a
rñdet q̄ generi p ſp̄em ꝛrogat̄. vt in. c. gene/
ri. de reg. in. li. vj. ⁊ l. in toto iure. ff. eo ti. ⁊ l.
ſancim⁹. C. de penis. p ſpeciale em̄ p̄uilegiuꝫ
ꝛcessum briſſime ꝙgini ꝛrogat̄ illi regule ge
nerali q̄ oēs peccauerūt: iuxta illud Ecc̄i. vij
Nō eſt hō iuſt⁹ qui faciat bonū ⁊ nō peccet
Et idē habet. iij. Reg. viij. ⁊ ij. Paral. vij.
c. ⁊ Ero. xxiiij. vbi dicit ꝛo. Null⁹ eſt apud
te innocēs. ⁊ Iſa. lxiiij. vbi ſcriptū eſt. Facti
ſumus ĩmūdi oēs nos q̄ſi pann⁹ mēſtruate
vniuſe iuſticie nr̄e.

¶ De impeccabilitate btē ꝙginis.

T Ro expeditiōe hui⁹ p̄tis q̄rit: nū/
p q̄d btā ꝙgo potuerit peccare? Et Utrum
p̄mo videt q̄ ſic. nā Aug. i li. l. xxv/ Maria
iij. queſtionū dr q̄ ideo deus fecit poſuerit
hoiem peccabilē: q̄ gl'ioſius eſt poſſe peccare peccare

v

ꝛ nō ꝑccare: ꝙ nō ꝑccare ex ipossibilitate. ergo hoc debuit ꝓuenire mr̄i dei q̄ fuit gl'iosior oīb creatur. Jt̄ Eccl'. xxxj. in laudē scti dr. Qui potuit trās gredi ꝛ nō est trās gressus: ꝛ facere mala ꝛ nō fec. ḡ ꝫ etiā illi ꝓuenit q̄ ē oī laude dignissima. Jt̄ Damas. inq̄t q̄ omne creabile est ꝑtibile ꝑm ee ꝛ ꝑm electionē: ꝫ ee vt corpalia: ꝑm electionē vt rōnalia; Sz beata ẏgo fuit cōpolita ex vtroq; ḡ videt fuisse ꝑtibilis in vtroq; ꝛ ad ꝫ facit illud Job. xv. Ecce inf'ctōs ei⁹ nemo īmutabil'. Jnsup glorios⁹ est qđ ex victoria hz̄ ꝙ qđ sine victoria vr, pbat glo. in. l. pe. ff. de cap. ꝛ postli. reuer. coronā em̄ victoribꝫ dat: vt ait beat⁹ Maximus in ſmone pluriū martyꝝ. sed vbi nulla est pugna: nulla etiā est victoria: vt dr Bze. in moral'. ḡ cū in beatissima ẏgine maria fuerit ꝛ sit gl'ia: ꝛ ipa ꝓsecuta sit triūphātissimā coronā: sequit̄ q̄ magnā habuit victoriā: ꝛ sic ꝑus maximā habuit pugnā. ḡ potuit peccare. Sed ꝫ hoc est auctoritas Bern̄. in ser. de natiuitate ẏginis di. Ego puto q̄ copiosior gratia scificatiōis in ea ꝛsēderit ꝙ in alijs in vtero scificatis: q̄ totaꝝ vitā ei⁹ īmunē ab oīi pctō efficeret. Qđ nemini in naris mulierꝫ credim⁹ esse dn̄ natū. hec ille. Jt̄ frustra est potētia q̄ nunq̄ reducit̄ ad actū. sic dicimus q̄ ia mia sunt ẏba q̄ null⁹ sequit̄ effect⁹: l. fi. C. de reno. dō sed beata ẏgo nūq̄ fuit peccatrix. ḡ frustra in ea fuisset potētia peccādi. Cū ḡ dr̄ natura nihil agāt frustra: vt dr. j. phili. iij. de aīa. ꝛ. j. de celo ꝛ mūdo. ꝛ notāt in l. q̄ bis idē. ff. de ẏ. ob. sicut etiā dr q̄ iure nihil est supfluū: vt in. §. sane. in phemio sexti ꝛ i. l. j. §. nll'a itaq;. C. de ve. iu. enu. ꝛ in ꝑma cōsti. co. §. q̄bꝫ. ꝛ in. l. si q̄n. in ꝑn. ff. de lega. j dr q̄ nullū in iure ẏbū est positū sine mysterio. videt dicēdū q̄ de⁹ nō dedit beate ẏgini potētiā peccādi: q̄ fuisset supflua. vñ dr glo. in. c. p baptismū de ꝯse. di. iiij. q̄ beata virgo ex miraculo nō potuit peccare. Preterea peccare nō est aliq̄d posse ꝫ pot⁹ non posse: vt ait glo. in. c. j. sup ẏbo oīpotens. de sum. tri. ꝛ fi. ca. q̄ allegat Augustinū de pe. di. ij. §. charitas. ḡ ꝛc. Jt̄ phs. in. ix. metha. inq̄t q̄ potētia est ꝓncipiū trāsmutatiōis in alterꝫ. ꝫ in btā ẏgie nullū fuit ꝓncipiū trāsmutādi in pctm: ḡ nulla potētia peccādi. Jt̄ cuicūq; inconueniēs est inesse actū: ei dē inconueniēs ē inesse potētiā. ꝫ brūsiue ẏgini inconueniēs est esse actū peccādi. ḡ iconueniēs ē inesse potētiā peccādi. Jt̄ frer̄ n posse peccare nec posse mereri: mediū est nō posse peccare ꝛ posse mereri. sed ꝑmū ptinet ad statū cōprehensorꝫ simplicit'. scdm aūt ad statū viatorꝫ simpl'r. ḡ medium ptinet ad statū mediū. ꝫ ille est btē ẏgis que fuit simpl'r viatrix: ꝛ ꝑm qđ cōprehēdēs vt ait Albert⁹ vbi. s. c. clxxv. ḡ nō habuit potentiā peccādi. Et ita cōcludit Alber. ibidē di. q̄ nō posse peccare p se sequit̄ naturā īuertibilē. ꝛ ꝫ mō dr̄ trinitas dr̄ n posse peccare. Vñ ait Piero. in. c. vl. de pe. di. ij. deus solus oīpotēs dr: q̄ cū oīa possit peccare nō pt. Secūdo mō dr nō posse peccare qđ hz vnionē p sonalē cū natura īuertibili. ꝛ ꝫ mō xp̄s hō n potuit peccare. Vñ Damas. dr q̄ ipeccabilis erat dn̄s Jesus. Tertio mō dr nō posse peccare qđ habet ꝓiūctionē vl' ꝓuersionē totalem ad naturā īuertibilē p mediū qđ ē de sui natura īsepabile: vt est habit⁹ glie. ꝛ sic scti in ꝑria nō ꝑnt peccare: iuxt illd ꝓphe pē. cxlvij. Cōfortauit. i. roborauit: seras portaꝝ ꝛ uarū: scz supne hierl'm: vt null⁹ possit exire peccando. Quarto mō dr nō posse peccare qđ habet ꝓiūctionē ad naturā īuertibilē p mediū. qđ ꝛ si de sui natura in se qđē est sepabile: est tn oīno sepatū a ꝫrio repugnāte vl' resistēte vl' impedīte. ꝛ ppt̄ hoc in suo sūmo in tali subiecto est īsepabile: vt est plenitudo gr̄e in btā ẏgine. ꝛ ꝫ mō dr btā ẏgo nō potuisse peccare. vñ ꝛ Bern̄. de ioseph dr q̄ credebat pot⁹ ẏginē posse parere ꝙ mariā posse peccare. et ex his patz rīsio ad obiecta. pugna aūt habuit: nō tn ab intra. s. in carne: ꝫ ab extra. s. p tribulatiōes: vñ ꝛ victoriā. Oēs ḡ auctoritates ꝛ rōnes q̄ vident ꝓbare q̄ potuerit peccare loquunt de potētia ſm q̄ opponit̄ ad nō posse. j. vel. ij. vl'. iij. mō sumptū. Patz igit̄ q̄ nō posse peccare cōiunctū cū posse mereri est ꝑpriū ꝓuilegiū btē ẏgis: vt ait Alber. vbi. s

¶ Hoc ḡ ꝓuilegiū nō posse peccare cōtulit illi spūssctus in scā scificatiōe: cū ex ei⁹ īmaculatis sanguinibꝫ corpus filij dei formauit vt ait sctus Bo. in. iij. di. iij. ar. ij. q. iij. ꝛ beatus Tho. i. iij. pte sum. q. xxvij. ar. v. Si em̄ post ꝓceptioz filij dei potuisset peccare plura inconuenientia seqrent̄ ꝫ Bern̄. Primo redūdaret in ꝓtumeliā ꝓlis. q. ei⁹ mater eēt peccatrix ꝛ fua diaboli ꝛ iūctaꝝ. Scdo eēt i detrimētū mr̄is. q. sic dānari potuisset. Tertio eēt in dānū humani generis: ꝛ in ꝓtemptorem⁹ diuini īnēri: q. incarnatiōis op⁹ lusp ectum nō īmerito reddi posset. Vñ oīno assorendū est q̄ in ꝓceptōe filij dei tal⁹ extitit cōfirmata q̄ volūtas ei⁹ nō potuit postea ꝓuerti ad malū: nō tn p liberi arbitrij ablationem; nec p alicui⁹ potētie amissionē: sed ꝑpt̄ liberi arbitrij p gratiā cōpletionē ꝛ ꝫfortationem

Nō posse peccare dr: q̄ntū ꝑticet.

Responsio ad argumenta.

ꝛ dñi ablatiõz. ꝛ h̄ ex singulari indulto ip̄i
bt̄ę ꝟginī collato. Et ꝛfirmāt̄ ꝓdicta p sn̄iaz
scr̄i Bo. vbꝫ s. q̄ ait. Dignior fuit bt̄a virgo
et hoc q̄ mr̄ dei effecta ē q̄z sit aliq̄s angel⁹ in
cło. Si ḡ angeli in gr̄a sunt ꝛfirmati: mul/
to magis mr̄ dei. Hec ille.

De puritate in sūmo bt̄ę ꝟginis.

Latissimā ꝟginē habuisse puritatem in sūmo possibilē h̄z ab aliq̄ pura creatura ꝓbat auct̄e Anselꝫ supi⁹ allegata: q̄ habet in. li. de cō/ ceptu ꝟginali: vbi inq̄t. Decuit vt cōceptio illi⁹ hois ꝛ mr̄e fieret purissima ꝛc. Si em̄ aliquā ipuritatē pct̄i habuisset vel ꝓtraxisset nō posset dici hz̄e puritatē tātā q̄ sub deo maior nequeat itelligi. Nā si maior est puritas i filio ei⁹: ipe est de⁹. Ad ꝓbādā aūt bt̄ę ꝟginis puritatē adduci pōt illd̄ puer. xxv. Auferꝛ rubiginē de argento: ꝛ egredietꝫ vas purissimū. Argētū fuit vterq̄z parēs bt̄ę ꝟginis de cui⁹ semine ꝓpagata est bt̄a ꝟgo. ablata em̄ rubigine ꝛ infectiõe a semine illo q̄ trahebat ipa ꝟgo ꝓpi: egressa est mr̄ dei tanq̄z vas purissimū. Si em̄ ꝓtaminata esset ipa ꝟgo aliq̄ macula pct̄i: bruta ꝛ inānata maiori puritate niteret. Dicit ḡ Alber. vbi. s. c. clxxviij. q̄ maior puritas arr̄ēdit̄ p maiorē accessum ꝛ approxiationē ad sūme puz. ꝛ q̄ puritas sequit̄ naturam luminis ꝛ lumiosi: vt qđ plus pticipat de natura lucꝫ: plus habeat puritatꝫ: vt sūma lux ꝛ sūme luminosum sūme sit lucidū ꝛ purum. ꝛ vbi magis ꝑpe ꝛ ꝑfecte est ꝑpetas lucꝫ ibi ēiā magis ꝑpe ꝛ ꝑfecte sit ꝑpetas puritatis. Res em̄ capit ꝑullegiū ꝛ nomē ei⁹ rei de qua magis pticipat: vt in argu. p glo. in. l. ij. ff. de lib. leg. ꝛ insti. de adop. ℌ. femie. ꝛ ff. de sta. homi. l. querit̄. Subdit Alber. vbi s. Uñ cum sit lux corpalis ꝛ lux spūalis: vt dr̄ Aug. sup Gen. ad litterā. ꝛ magis ꝓprie dicat̄ lux spūalis q̄z corpalis: erit ꝛ puritatꝫ corpal' ꝛ spūalis: quare spūalis est dignior. Puritas aūt corpalis dr̄ maior fm maiorē ꝙuenientiā ad sūmā corpalē lucē. ꝛ fm h̄ aqua purior ē ꝛa ꝛ aer q̄z aqua: ꝛ ignis q̄z aer: ꝛ firmamētū q̄z ignis: ꝛ celū cristallinū q̄z firmamētū: ꝛ celū empyreū q̄z aqueū. Sil'r maior puritas spiritual' est q̄z maiorē ꝙuenientiā ad sūmā spūalē lucē: q̄ ē de⁹. q̄ lux est i tenebris lucēs: in q̄ tenebre nō sunt vlle: vt dr̄. j. Joh. j. Scōm h̄ q̄ aīa sensitiua purior est vegetatiua ꝛ rōnal' q̄z sensitiua: ꝛ rōnal' angelica q̄z rōnalis hūana fm naturā. fm aūt gr̄am q̄ est q̄dā lumen creatū, ꝓcedēs a luce increata: vbi est maior ptic̄patio gr̄e: ibi maior est approximatio ad ꝑmā lucē. ergo vbi gr̄a est in sūmo: ibi approximatio in sūmo: ꝛ puritas in summo. Sz i bt̄a ꝟgie respectu oīm aliaꝝ creaturaꝝ nō vnitaꝝ ꝟbo diuio fuit gr̄a in sūmo. q̄ approximatio ad sūmā lucē in sūmo: ꝛ cōsequēt puritas i sūmo. Jtē. j. ad Thim̄. j. dr̄. Charitas de corde puro. s. c̄. vbi ḡ maior est charitas ibi maior est puritas. sed charitas in beata ꝟgine fuit i sūmo: ḡ ꝛ puritas. Petr⁹ etiā dixit vt habet̄ Act. xv. Fide purificās corda eoꝝ. ꝛ loquit̄ de fide formata p charitatē. sed beata ꝟgo habuit fidē talē in sūmo: ḡ ꝛ puritatē. Jnq̄t q̄z Alber. vbi. s. q̄ nō obstat huic cōclusiōi q̄ puritas ꝟginis in statu vie non plene apphēdebat p speciē lucē increatā: vt beati. q̄ hoc ideo erat: q̄ maior lux gr̄e in sb̄iecto passibili ꝺiūcto corpi passibili ac grosso. minus imutat ꝛ mouet actualit̄ q̄z minor lux gr̄e in subiecto ipassibili ꝛ gl'oso. Et h̄ apparet p exēplū a sil'i. Uidem⁹ em̄ q̄ q̄nq̄z maior lux min⁹ illumiat p cōiūctionē cū aere obscuro: q̄z minor lux ꝺiuncta cū aere claro. vñ luna quādoq̄z in nocte magis illumiat i aere claro q̄z sol in die i aere obscuro ꝛ obnubilato. ꝛ tamē ip̄roportionabilit̄ maior ē lux sol' q̄z lune. Et sic fuit in bt̄a ꝟgine q̄ ꝛ si non ita actualit̄ ꝺtinue videret deū sūmā lucē p speciem: vt sc̄ippē distātiā corpis sui passibilis em̄ habebat maiorē gr̄e habitū ꝛ sbam q̄z ipsi. vnō ꝛ magis erat ꝓxima luci eterne: ꝛ ꝓinter magis oīb⁹ pura. hec ille. ¶ Possum⁹ aūt dicere q̄ ei⁹ puritas fuit ꝑfecta impmixta ꝛ cōtinua. Fuit em̄ ꝑfecta: quia cū triplex sit puritas. s. humana: angelica ꝛ diuina: ipa puritatē diuinā in vtero nouē mēsib⁹ portauit: ꝛ puritatē angelicā trāscēdit: ꝛ oēm puritatez humanā vniūsaliter ꝛupauit. Fuit q̄z eius puritas impmixta. Nō em̄ habuit admixtiōz original' pct̄i: q̄ fuit a filio dei ꝑseruata. nec mortal' actualis: q̄ fuit patris potētia ꝛfirmata. nec venialis: quia fuit a spū diuio cōsecrata. Uñ dicere pōt illd̄ Judith. xiij. Uixit dñs: q̄ custodiuit me angelus ei⁹: ꝛ hinc euntē ꝛ ibi cōmorantē ꝛ huc reuertentē. Custodiuit em̄ eā dñs in mūdū euntē: q̄ in originali feroze ꝛ putredine labi nō pmisit. Et in mō cōmorātē: q̄ ipam a mortali ꝺseruauit. Et ad patriā reuertētē: q̄ sine macla venialis pct̄i ipam de mundo ad celestia euocauit. Puritas insup ei⁹ fuit ꝺtinua. nūq̄z em̄ fuit interrupta. vñ ait Eccl. xxiiij. Usq̄z ad futuꝝ sc̄lm nō desinā. Ad ꝓdicta etiā de puritate brissime ꝟginis pōt adduci q̄ fm leges illd̄ dr̄ puz cui nihil est admixtū. l. in his. in

Puritas Marie

p̄n.ff.de solu.t.l.libro. §.cartis.ff.de leg.iij t no.in cle.si dignitatē.de p̄ben.t in.l.j.§.purus.ff.de relī.t sump.fu. Itē puz exponīt.i. sine dolo.iij.q.ix.c.pura.t puz p simplici accipīt.l.duos.ff.de ꝺdī.t demō.t ī auf.vt oēs obe.indi.§.hec ꝺsiderātes.ī auf.de nup.§.si ꝑo ab initio. Cū igīt b̄ndicta virgo fuerit seperata ab oi puritate t sine aliq̄ dolo:ac plena oi simplicitate scitatis:sequit inuincibiliter ꝺcludēdū q̄ fuit purissima.

¶De meritabilitate btē ꝑginis.

y Maria in oibus meruit

b Eatissimā ꝑginē in oi sua opatōe t q̄libet motu liberi arbitrij meritū acq̄sisse ꝓbari pt p̄m Alber.vbi s.c.clxxvj. Nā inq̄t Apls Lol.iij Oīme q̄dcunq̄ facitis in ꝓbo vel ope in noie dñi nr̄i ielu xpi facite.t.j.ad Thoz.x. Siue māducetis siue bibatis vl aliq̄d aliō faciatis: oīa in gl̄iam dei facite. Aut ḡ aliqs implet ℔ aut nullꝰ.si nullꝰ.ḡ frustra pcipit vl consulit vel moneat.si aliqs:ḡ btissima ꝑgo:ḡ in omni eo qō fecit merebat. Itē q̄libet motu mereri ē quoddā bonū.aut ḡ est cōmūicabile aut nō si est cōicabile:ḡ sume bonus de⁹ cōicauit illud alicui:ergo btissime sue mr̄i. Si autē dicatur q̄ nō est cōicabile:nō videt verū:quia idē de q̄libet ope ꝺtingeret dicere. Itē q̄ ipa beatissima ꝑgo trālsēderit in meritꝫ oēs puras creaturas ꝓbat sic. Diuina gr̄a siue charitas est p̄ncipiū merēdi:vꝫ dicit magr̄ in.ij. di.xxvij.t Tho.j.ij.q.vl.sed beata ꝑgo fuit pre oīb⁹ plena diuina gr̄a t charitate a p̄mo instār q̄ habuit vsum liberi arbitrij:vt ꝓbatū est in pcedētib⁹ p̄monib⁹ hui⁹ opis.ḡ ab illo istār cepit pre oīb⁹ mereri. Et cū dicat Augustin⁹ ad Bonifaciū q̄ gr̄a merek augeri:vt aucta mereak t pfici.ḡ crescēte gr̄a ī maria:crescebat ratio merēdi t meritū. Preterea si de btō Fran.dicit in legēda maiori quā cō posuit sctus Bonauētura q̄ mos erat angelico viro nūq̄ ociari a bono. Quid credēdū est de beata ꝑgine:pfecto nō est dubitā dū q̄ a p̄mo instāti vsus liberi arbitrij vsq̄ ad suū felicissimū trāsitū sp fuit in actu merēdi:t p̄bak.q̄m si aliq̄n vel ī mīmo spacio fuisset ociosa a bono ope saltē peccasset venialiter.cui⁹ oppositū tenēt oēs doctores in.ij.dist.iij. Itē vbicūq̄ nō pōt in discernēdo ratio errare:t volūtas nunq̄ pōt eligere malū:ibi sp eligit bonū t optimū. Sz vtrūq̄ horū fuit in btā ꝑgine:vt patz ex dictis.s.ḡ ipa sp elegit bonū t optimū:iuxt illud Lu.x. Maria optimā p̄tē elegit.t p̄ter in oīi ope meruak. Itē ſm ph̄m in li.de aīa:intellect⁹ semp est rect⁹:nisi q̄n se imiscet fantasticis t deducīt ab illis.sz intellect⁹ btē ꝑginis nūq̄ se imiscuit fantasticis nec deduct⁹ fuit ab illis.ḡ sp rect⁹ fuit. Sz rectū ꝺz cui⁹ medium nō extat extremis.v.ph̄ic.ḡ sp direct⁹ fuit in sūmū bonū:t p̄ñ semp merebat. Et hec oīa confirmat sctus Dilio in ſmōe ꝑginis btē dicēs Unū p certo scim⁹ q̄ ois marie actio sp intēta fuit in dño. ¶Nō solū aūt merebat oib⁹ opatiōib⁹ sz etiā in oib⁹ passionib⁹ ex libero arbitrio pcedētib⁹:vl eo ꝺcurrēte in eis:vt patebat Alber.vbi.s.c.sequēti. Magnū em̄ est meritū ex tolerātia passionū:iuxta illud.ij. ad Thim.ij. Si tolerabim⁹ t cōregnabim⁹ vñ Pau.ij.ad Thoz.j.inq̄t. Sicut abūdāt passiōes xpi ī nob:ita t p̄m abūdat ꝺsolatio nr̄a.t itez ibidē ꝺt. Scitēte q̄m sicut socij passionū estis:sic eritis t ꝺsolatiōis. Qui em̄ sentit incōmodū debet etiā sentire cōmodū.l.fm naturā.ff.de re.iu.cū si. ¶Cōducit aūt Albert⁹ vbi.s.sic.dicēs. Dicim⁹ q̄ ꝑbeatissima ꝑgo q̄libet motu liberi arbitrij ad agēdū vel patiēdū merebat.sz nō merebat motibus naturalib⁹ inq̄tū naturalib⁹:sz rōnalibus gr̄a informaris.vnde motib⁹ liberi arbitrij gratuitꝫ merebat.vbi etiā libez arbitriū t gr̄a opabant.sz libez arbitriū vt iumentū: gr̄a vt sessor:fm Anſel.iuxta illud apli.j.ad Thoz.xv. Nō aūt ego sed gr̄a dei mecū.t sic merebat q̄libet motu q̄ cōtingit mereri. Hec ille. De q̄b⁹ innūeralib⁹ meritis nos faciat ee cōsortes ipa ꝑgo benignissima q̄ dixit illō Sap.vij. Sine ficta cōico.s.deuotꝫ meis in p̄ti gram:in futuro autem gl̄iam sempiternā:mediāte dilectissimo filio meo:q̄ est benedict⁹ in secula.Amen.

Mere-bat in oibus passionib⁹

Lōdo

¶De sacramētis eccl'ie q̄ recepit btā ꝑgo:

Sermo.xj.

y

Ldm reuelationē notū factū est sacramēntum ad Eph.iij. Inq̄t Apls ad Hebreos vl. Optimū ē gr̄a stabilire coꝛ. Ido aūt dicit optimū:q: nihil ē melꝰ in vita gr̄a dei. Est em̄ ita pciosa q̄ p eā pcipitur oīme bonū.vñ Eccl.xl.ꝺz. Hra dei sic paradisus in benedictōib⁹.t.ij. Petri.j. Maxima t pciosa nob donauit de⁹.l.p gratiā suam. Inf alias āt dei gr̄a est gr̄a sacramēralis: scz sacroꝝ eccl'ie:que fm magr̄m.in.iiij.sentē. di.ij.sunt septē.s.baptismus:cōfirmatio:panis benedictōis.i.eucharistia:penitētia:vnctio extrema:oꝛdo t ꝓmoniū:

ꝛ quibꝫ tres cōsideratiōes in ꝑsenti ſmone faciamus.

Primo vtꝫ btā ỹgo illa ſuſcepit.

Scō ꝓre de hꝫ ſcꝑtura mētionē nō fecit.

Tertio q̄d vtilitatꝫ ex eis acq̄ſiuit.

Pars ꝑma huiꝰ ſmōis vtꝫ btā ỹgo ſuſcepit ſacra eccl'ie.

Maria eccl'ia ſacra ſuſcepit.

ZRo expeditiōe ꝑmeptis q̄rīt. nū p q̄d btā ỹgo ſuſcepit eccl'iaſtica ſacramēta: ꝛ rñdet Alber. ſup Miſſus ē. c. clxvij. di. q̄ btā ỹgo oīa eccl'ie ſacra ſuſcepit: q̄ tpe ſuo fuerūt oīb hoīb ſ̄gnalit̄ inſtituta: ꝛ ꝑmulgata oīb obſeruāda: nō ex necitate vt alij: ſz multiplici de cā. Primo ad ſuāpiꝰ hūiliatiōz. Scō ꝓpt̄ ſcādali euitatiōz. Tertio ꝓpt̄ ꝑcepti impletionē. Quarto ꝓpt̄ meritoꝝ ſuperogationē Quinto ꝓpter hereſum cōfutationē: maxīe illiꝰ que ipam aſſerebat nō fuiſſe hoīem: ſed de natura angelica. Sexto ad pfectoꝝ iſtructionē: vt q̄ eſt ſctūs ſāctificet adhuc. Septimo ad pctoꝝ redargutionē. Poſſunt etiam iſte cauſe reduci ad tres: ꝓpt̄ qs ſacra iſtituta ꝛ ordinata ſunt int̄ alias cauſas quas ponūt theologi i. iiij. di. ſ. ꝛ ibi Rich. nr̄ arti. ij. q. j. ꝑma cā fuit ob ſui maiorē humiliationē ſcd̄a ob alioꝝ iſtructōz: tertia ob bonoꝝ exercitatiōez. ¶ Quātū ad ꝑmā ſciēdum eſt q̄ ſicut ꝑmū documētū qđ infudit nobis ꝑima mater Eua fuit ſuꝑbia: qua voluit ſe deo eq̄ re: ita ꝑma marie ꝑtus (vt inq̄t Amb.) ē humilitas: quā ipa mr̄ nr̄a ſpūalis in oīb edocuit. vñ ſicut legalia obſeruauit inſtituta ꝓ pctōribꝫ tanq̄ pctō ſubdita foret: q̄ tñ omni carebat pctō: vt pateret in ſacrificio purificationis ꝛ filij redēptiōe. ita etiā ſacra q̄ ſunt medicine ꝑncipaliꝰ pctoꝝ voluit ex humilitate ſuſcipe. Vñ Bern. in quodā ſermōe inq̄t illi. Vere maria nō indiges purificatiōe: ſed nec filiꝰ tuus circūciſione. eſto ergo ꝛ tu ſicut vna ex mulieribꝫ: ſic ille eſt vnꝰ ex illis. ſ. peccatoribꝫ ſm appentiā. Scō ſacra ſuſcepit btā ỹgo ꝓpt̄ inſtructiōz alioꝝ: vt pfectos doceret ſui exēplo ſuare leges ſupioꝝ: etiā ſi nō tenerent̄ more imperatorꝝ in. l. digna vox. C. de legi. ꝛ in. ℌ. fi. iſti. de inoffi. teſta. vbi Dr. licet ſoluti ſim⁹ legibꝫ: tñ ſm leges viuere volumus ꝛ iſtud eſt pfectiꝰ: q̄ ea in bñficijs nr̄is ſunt gratioſiora: q̄ cū liceret nō ipēdere: dilectiōis tñ cā impedim⁹. c. iam nūc. xxviij. q. j. ꝛ ꝑ glo. in. c. j. in fi. de ſum. trī. ꝛ fi. ca. Prō mulgatū aūt fuerat edictū ꝑ apl̄os ex precepto ſpī ſcipietis Matth. vlti. Euntes docete oēs gentes baptizātes eos in noīe patris ꝛ filij ꝛ ſpūſcti: docētes eos ſuare q̄cūq̄z mādaui vob. ſ. de penitentia: euchariſtia ꝛ alijs hmōi. Voluit ḡ btā ỹgo hec obſeruare vt ūitaret nos ſuo exemplo ad ꝓfectū. peccatores etiā inſtruit vt nō erubeſcāt aſſumere remedia humilia inſtituta ad delēdū peccata. Erubeſcūt em̄ quidā pctā ſua cōfiteri: cōtra quos Bern. in quodā ſmone exclamat di. O nimia iſania hoīm puder ablui ꝛ nō puder inq̄nari: puder ſordes abſtergere ꝛ nō puder cōtrahere. Briſſima aūt ỹgo cū eſſet ſine pctō ſacra in remediū ꝓtra pctā inſtituta ſuſcepit ac ſi eēt peccatrix. Tertio hoc fecit ꝓpt̄ bonoꝝ exercitatiōz: vt ſuaret illō Apoc. vl. Qui iuſt⁹ eſt iuſtificet adhuc. volēs em̄ quotidie merita cumulare: ſacra deuota ſumebat vt magꝫ i merito ꝛ dei gra q̄tidie creſcerꝫ per effectū eoꝝ.

Pars ſecūda huiꝰ ſmonis q̄re ſacra ſcriptura nō facit mentionē de ſacramētis a beata ỹgine ſuſceptis.

Albert⁹ vbi. ſ. c. clxvij. ponit q̄ndq̄z B
a iter alias rationes quare de ſacroꝝ ſuſceptiōe a beata ỹgine nihil ſit expſſum in diuis ſcꝑturꝫ. Prima eſt vt pꝫ deuotio fideliuꝫ exaret̄: iuxta illud Eccl. xxiiij. Qui edūt me adhuc eſurīet. et. q̄ Qui elucidāt me vitā eternā habebūt. facit ad hoc illud quod ſolebat dicere Barl. ſ. q̄ Linus eiꝰ magr̄ fecit illū magiſtrū. qz ſemp relinquebat eis dubitantē. ꝛ ꝓ hoc magis excitabat poſtea ad inquirendā ỹitatē. Secūda ratio fuit vt nr̄a vana gl'iatio repmat: nr̄a bona opa ꝑ magno cōputādo. Vanitas em̄ humana cupit alijs innotescere et vana gl'ia quicq̄d bonī pegerit. quod phibet dñs Matth. vj. di. Cū facis elemoſynā noli tuba canere ante. te. Btā aūt ỹgo cū eēt excellētiſſimi meriti: ꝛ opa excellētiſſima plurima fecerit: vt ipa ſacramēta ſuſcipiēdo: ꝛ multa alia noluit tamē illa exꝑmere vel narrari facere: vt diſcam⁹ occultare bona opa nr̄a q̄ nō eſt neceſſariū. ſicut ꝛ filiꝰ eiꝰ ea q̄ egit vſq̄z ad trigeſimū vite ſue annū: q̄ vtiq̄z friuola nō fuerunt: ſed oīa magnifica ꝛ excellētiſſima. nec ipa narrauit nec ab euāgeliſtꝫ exꝑmi voluit: ꝓ hoc ſignificās nos nō debere fructes nr̄as ꝓpalare. Vera em̄ eſt ſnia Greg. in moralib⁹ dicētis. Studiū celeſtꝫ deſiderij a malignis ſpiritib⁹ cuſtodire nō ſufficit: q̄ hꝫ ab hūanis laudib⁹ nō abſcōdit. vñ expdari deſiderat q̄ theſaurꝫ publice in via portat. dñs ḡ noſter ꝛ dña ſuas excellētias ꝛ opatiōes admirabiles ſibi notas noluerūt manifestare: iuxta il/

lud ꝓuer.xxvij. Laudet te alius ⁊ nō os tuū: aliena labia ⁊ nō lingua tua. vñ Bern. inqr. Increpat xpi natiuitas se laudātes: et se ostētare cupientes. nam ꝛe nocte voluit xps nasci. vbi sunt q̄ tā ipudēter gestiūt ostētare semetipos? Denīq; tacet xps ⁊ nūciat angelus: laudat militudo celestis exercitꝰ. sileat ḡ os tuū: laudet te alienū. Hec ille. Tertia cā esse pōt q̄ dns q̄dā voluit nobis esse dubia i via: etiā circa diuinas scripturas: vt mētes nostras alliciat ad ꝛcupiscēdū pfectā cognitōz in patria. vñ sup illud Exo. xij. Nō remanebit ex eo quicq̄ vsq; mane: q̄d aūt residuum fuerit igni cōburetis: inqt Gregz. Quod ex agno remanet cōburi mādat: vt q̄d ꝛe mysterio icarnatōis ei⁹ penetrare ⁊ itelligere nō possum⁹: prāti spūscti hūilit reseruem⁹. vt nō supꝛe q̄s audeat vl' ꝛtemnere vl' negare q̄d nō itelligit sed igni tradat. i. spūscto reliquat: donec oīa in futuro q̄libet cognoscat nec tū interim nr̄a deuotio sine exercitatione torpescat. sm illd q̄d ꝓcedit ibidē. Caput cū pedib⁹ ⁊ intestinis vorabit?. Caput em̄ igni vorare est diuitatē illi⁹ fidei pcipe. pedes vorare est vestigia hūilitatis amādo ⁊ imitando tenere. Vorare intestina est ꝟbor xpi occulta ⁊ mystica mādata pḡrere: q̄ voram⁹ cū auide sumim⁹. In vorationis aūt ꝟbo pigricia nr̄a repḡdit: q̄ ꝟba ei⁹ atq; mysteria nec p nosipos reḡrim⁹: ⁊ dicta ab alijs inuiti audimus. Nō remanebit aūt ex eo quicq̄ vsq; mane. quia ei⁹ dicta magna sunt excutiēda sollicitudine: vt ārecq̄ veniat dies resurrectōnis i nocte pūct? vite oīa mādata ei⁹ itelligēda penetrem⁹. Hec ille. Quarta cā pt ee. q̄z sicut brūs Aug. i li. ꝛe natura ⁊ gr̄a vnā posit regulā ꝛe bt̄a ꝟgie. vt vbicunq; ꝛe pctis agit ꝛe ea nolit fieri qstionē. ita ⁊ p regula ⁊ p pncipio p se noto ꝛe ipa supponat in bono q̄cq̄d boni aliq̄ pura creatura fecerit vel recepit vt ei⁹ fuisse expers nullatenꝰ credat. cū (vt inqt Damas.) a nulla illustriū supet. Quinta causa est vt remoueat supfluitas a scptura. sicut em̄ nihil diminutū ita supfluuz in ipsa positum est. quia (vt ait pḥus) q̄ vnū dic̄ quod plura ꝛtinet: plura dicit. Vñ dicto ⁊ p constanti habito q̄ ꝟgo maria fuit gr̄a plena: supfluū fuit addere q̄ recepit gr̄as sacrales ḡs apl'is ⁊ alij scī receperūt. Frustra em̄ fit p pl'a q̄d satis exp̄mit ⁊ fit p paucioza. l. dns testamēto. ff. ꝛe ꝛdi. ide. Ex q̄ igit supponit tacite q̄ bt̄a ꝟgo ñ fuit expers alicui⁹ bōi ab alio habiti: sequit regula q̄ exp̄ssio eoz q̄ tacite insunt nihil op̄at. l. iij. ff. ꝛe leg. j. ⁊ q̄ rei sat? ꝛe/

Aliq̄ sūt deo ꝟuā/da

mōstrate frustra adijcit. l. j. ff. ꝛe vo. ple. ⁊ q̄ ꝛebꝰ clar? nō est opꝰ ꝛiecturꝫ. l. cōtinuꝰ. §. cū ita q̄s. ff. ꝛe ꝟbo. ob. ¶ Et ad roborādū predicta adduci pōt illud Bern. dicēs. Si enim nec foliū ꝛe arbore nec vnus ꝛe passeribꝰ cadit sup terrā sine patre celesti. i. ei⁹ ordinatione ergo ꝛe ore euangeliste supfluū ꝛstuere verbū pscrtim in sacra hystoria non puto. Vñ a q̄ ꝓpe plena sūt supnis mysterijs ac celesti singula dulcedine redūdātia. Si tñ diligēte ꝓbeat inspectionē ei⁹ q̄ nouit suggere mel ꝛe terra: oleūq; ꝛe saxo durissimo. hec ille. Dic̄ aūt Albertus vbi. s. Vis ḡrōnibꝰ brissima ꝟgo hūilē susceptiōz sacroz ⁊ in se habere voluit ⁊ tacere: vt dū se magꝫ oīb⁹ humiliaret: ⁊ ipaz sui hūilitatē q̄z tū in se erat modis oīb⁹ occultaret. sicut hūilitate pfectā eā etiā tacēdo tota scptura ꝓclamaret. Nos q̄z dicere possumus ⁊ credere q̄ ꝛe sanctis suis ꝛcoribꝰ revelauit ad ꝟginis gl'iam illō q̄d ipa ex hūilitate reticuit ⁊ occultauit. ſ. ꝛe susceptiōe eccl'ia stici sacri. ⁊ ad h̄ adduci pōt ꝟba thome sm̄ſz Scōm revelationē notū factū est sacm̄. scz a bt̄a ꝟgine susceptū. Vñ ꝛ Alber. vbi s Lōcedim⁹ ipam oīm sacroz gr̄as vl' i seipsis vel in eā pollēti excellēter susceptisse.

Pars tertia huiꝰ ꝓmonis q̄d susceptit bt̄a ꝟgo ex sacris eccl'ie.

Latissimā ꝟginē eccl'iastica susce/
b pisse sacra sat? ex supioribꝰ patuit
⁊ poterit etiā vltra ꝓdicta siccpbari
Nā sacm̄ idē est q̄d sacrū signū: vt ꝛ Aug. in. x. ꝛe ciui. ꝛei. c. v. trāssumptiue in. c. sacrificiū. ꝛe ꝓle. dist. ij. Vel ꝛ sacm̄. i. sacre rei signū: q̄d idē est. Et hāc ethymologiā ponit magꝫ in. iij. ꝛi. j. vbi etiā ait q̄ sacramētū est inuisibilis gratie visibilis forma bonū aūt est argumētū ab ethymologia vocabuli q̄n nō repugnat ei⁹ diffinitiōi. l. ij. §. appellata. vbi Bar. ff. li cer. ꝓc. ⁊. l. j. vbi moderni post Bar. ff. ꝛe acq̄. pos. ⁊ in phemio i fortiati. ⁊ insti. ꝛe testa. i pn. vbi angel⁹ arctinus. Que aūt dicat ethymologia ponit glo. q̄ allegat Arist. i. l. ruguriꝰ. ff. ꝛe ꝟ. si. Sz in bt̄a ꝟgine fuerūt oīa pdicta bona excellētissime. ḡ ꝛc. Ite ꝛ inqt Rich. nr̄i in. iij. di. j. ar. ij. q. iij. Sacramēta sunt quedam prestatio seu fidei cōfessio facta. Sed hec sup oēs fuit in ipa ꝟgine: ḡ habuit ⁊ suscepit sacra. ¶ Ite ipa ꝟgo legalia ꝛuauit sicut purificatiōz ꝛc. ḡ ⁊ euangelica. Ite ꝛ dns dixit Joh̄i vt habet Mat. iij. Sic ꝛcet nos adiplere oēm institiā. glo. i. pfectā humilitatē. ⁊ loquebat? de iu

Argūm̄ ex ethymologia

septiōe sacri baptismi. ꝙ ppē eā dē cām dēbu/ it beata virgo baptizari ⁊ alia recipere sacra De baptismo aūt in pticulari arguit Alber. Susce/ pit bap/ tismū vbi ꝫ. c. lxvij. di. Quicūq; hz oēm grām habz oēs frēs grām. lz brissima ꝟgo habuit oēm grām. ꝙ habuit oē ꝟfrēs grām. ꝙ habuit ba ptismū q̄ ꝟferēt grā. Itē pceptū de baptismo ꝑ pmulgatiōz obligat oēs ad susceptiōz sui ꝙ beata ꝟginē. Itē dns baptizat⁹ fuit q̄uis nō indigeret. ꝙ ⁊ beata ꝟgo debuit baptizari. Itē Joh. iij. ait saluator. Amē dico vobis ni ſi ꝙs renat⁹ fuerit ex aqua ⁊ spūsctō nō intra/ bit regnū dei. lz btā ꝟgo regnū dei intrauit: ꝙ baptizata fuit. Item si nō baptizata fuisset: ignaros sue sctificatiōis scādalizasset. sed ne minē scādalizaret: ꝙ baptismū recepit. Item de aplis supponit ꝙ fuerint baptizati ꝑ illō Joh. xiij. Qui lot⁹ est nō idiget nisi vt pedes lauet. Et hō tenet Aug. in c. qñ. de ꝯse. di. iiij lz nō habeat expsse in euāgelio. ꝙ mlto fortiꝰ dz illud supponi de btā ꝟginē: q̄ fuit pfectissi ma obseruatrix cōsiliōz ⁊ pceptoz dei. Itē si nō eēt baptizata nō hēret caracterē ꝑ quē di/ stingueret a gētilibz ⁊ iudeis. Dic ꝙ Alber. vbi ꝫ. c. lxij. ꝙ btā ꝟgo suscepit ꝑ baptismū caracteris impssionē: fructū exercitationē: et meritoz augmētatiōz. ¶ Q, aūt sacrm ꝯfir/ matiōis recepit ꝑbari ꝑt sic. Nā inqt Raba nus quē refert Alber. vbi ꝫ. c. lxviij. Confir matio est sacrm maiori reuerētia dignū. ꝙ si beata ꝟgo recepit baptismū: mlto magis cō firmationē. Itē ꝟgo bñdicta fuit plene ꝟpia/ na. sed hō fit ꝑ sacrm ꝯfirmatiōis. vñ dic Ra ban⁹ quē refert Alber. ibidē. Omēs fideles ꝑ manuū epoz impositiōz post baptismū de bent accipe spūm sctm vt pleni inueniant xpia/ ni. ꝙ ⁊ ipa recepit ꝯfirmatiōis sacrm. Dic au tem Alber. vbi ꝫ. c. lxij. ꝙ ꝑ illud recepit al/ teri⁹ caracterē impssionē ampliorē: meritoz augmētatiōz pfectiorē ⁊ fructū exercitationē ⁊ declarationē. Licet aūt ibi nō fuerit vnctio sensibilis: nō defuit tn vnctio inuisibilis. cū beatus Tho. dicat in. iiij. ꝙ apli fuerūt con/ firmati in die pēthecostes misso ī eis spūsctō ad robur. vbi loco vnctiōis visibilē fuit ignis in forma liguaz ꝑ quādā correspōdētiā. nā oleū est fomentū ignis: ⁊ lingua bona corre/ spondet balsami odori. Btā aūt maria fuit in receptione illa spūsctī cū aplis recipiens spūs paclyti vnctionem: ꝙ ⁊ crisma recepit. F Susce/ pit sacrz pūs. ¶ Q, vo sacrm pnie recepit ꝑbat Alber. vbi s. c. lxix. dicēs. Cōfessio fuit in lege noua ⁊ ve teri pceptra generalr oibz. ꝙ btā ꝟgo ꝯfitebat Itē sup illud Matth. iij. Pniam agite. ait glo. Pnia est ꝑma ꝟtus. lz brissima ꝟgo ha buit oēm ꝟtutē: ꝙ ⁊ pniam. Nō obstat ꝙ nō habuit pctm. q; dicit Hreg. in c. ad eius. v. diſ. Bona q̄ mētiū ē ibi culpā agnoscere vbi culpa nō est. Recognoscebat ꝙ se fuisse debi/ tricē peccati originalis cōtrahēdi: ⁊ a filio suo redemptā. cui pctō fuisset obnoxia nisi diui/ na gratia puenīēte fuisset pseruata. Dic aūt Alber. vbi ꝫ. c. lxxij. cū se. ꝙ a sacrmēto pe/ nitētie recepit in excellēti eāpollētia. nā ꝑ cō/ tritionē habuit innocētie ꝟsationē. ꝑ cōfes/ siōe gratiaz actionē. ꝑ satisfactiōe ꝟo supero gationē. Itē ibidē dt ꝙ cū sit tripler ꝟfessio scz accusatio peccatoz: recognitio incongrui tatis vel magnitudinis bñficioz: ⁊ cōfessio de infusiōe meritoz. hec fuit ꝑpie btē virgi/ nis ꝟfessio. Cōfitebat aūt ꝙ tantā grām rece pit quā nunq̄z de cōdigno meruit: nec ois crea tura mereri potuit: lz ipa de cōgruo meruc/ rit. hec ⁊ filia ꝟfessa fuit brō Johānī euange. suo ꝑpio cōfessori. Hec Albertus vbi. ꝫ.

¶ Sacrm ꝙz eucharistie eā recepisse ꝑbatur ꝑ illud Joh. vj. vbi inqt dns. Nisi manducaueritis carnē filij hois ⁊ biberitz ei⁹ sanguinē: nō habebitis vitā in vobis. ꝙ oēs fideles tenent illud recipe ꝛpe determinato ab eccl'ia ergo ⁊ beata ꝟgo illō suscepit. Itē ibidē ait saluator. Caro mea vere est cibus: ⁊ sanguis me⁹ ꝟe est potus: qui mādūcat meā carnem ⁊ bibit meū sanguinē habet vitā eternā. Et itez. Qui mādūcat hūc panē viuet in eternū ergo nō ē dubitādū btā ꝟginē deuote hūc panē māducasse. Itē hoc est sacrm amoris. ꝙ ipm maxime debuit suscipe ipsa q̄ fuit sūma in amoz. Dicit ergo Albert⁹ vbi supꝑ ꝙ beā/ ta ꝟgo ex hoc sacrmēto recepit dūice passio nis rememoratiōnē: deuotiōis actualis exer citationē: ⁊ ꝟtā corꝑalē absentiā filij cōsola tionē. ¶ Quātū ꝟo ad extremā vnctionē vtz illā suscepit dubitari nō licet. Nā Jaco. ij. scriptū est. Si ꝙs tota legē seruauerit: offen derit aūt in vno fact⁹ est oīm reus. trāssum ptinet. c. defleat. de reg. iu. ⁊ de pe. di. v. c. frēs Itē in iure solebat dici ꝙ qui cadit a syllaba cadit a toto. l. ij. §. deinde. ff. de reg. iu. Item Matth. v. dicit saluator. Unus aper nō pe ribit a lege donec oia fiāt. ꝙ qui tenet ad legē obligat ad tota legē seruādaz. Cū igit⁹ beata virgo teneret ad legē: sequit ꝙ seruauit pre/ ceptū legis de extrema vnctione: quā ecclesia instituit dño inspirāte. vñ Marci. vj. dicit ꝙ apostoli circūibant castella oleo curantes infirmos. Si ergo beatissima virgo ꝑpetuā militatē alia suscepit sacramenta hoc ꝙz su/

Susce/ pit cōfir mationē

Susce/ pit Eu/ charistiā

Susce/ pit extre mam vn ctio nem

scipere debuit: maxime quia pusillos scandalizasset si nō suscepisset eccl'ie sacramēta. Dicit ergo Albert⁹ vbi.s.c.lxxiij.q. btā ꝙgo in extrema vnctione recepit cōplete victorie p̄terite ⁊ plene gl'ie future significatiōz: ⁊ loco remissionis venialiū tot⁹ doloris mortis remissionē: p infirmitat⁊ alienatiōez tot⁹ corporis glificatiōez. Licz em̄ h̄ sacm̄ potuerit brūissima ꝙgo nō recipe: tanq̄ exēpta p puilegiū: qđ cōfert dñs his quos sine infirmitate ⁊ mortis dolore dignat⁹ euocare. q̄ (vt videt) nō tenent⁹ ad vnctionē extremā cū oleo ad infirmos p infirmitatib⁹ istituta: vt h̄i Jac. v. Vñ illi dici poterat illud Hester. xv. Nō p te sed p oīb⁹ hec lex cōstituta est. Voluit tamen ipa ꝙgo huic puilegio p se introducto ppt̄ humilitatē abd'enūciare: sicut ⁊ alia puilegia sua dū viueret occultauit. Et iō sacm̄ istud p pctōrib⁹ istituū humilit⁊ suscepit: vt humilitatē quā p totā vitā tenuerat egressura ꝙsūmaret. Et dū in extremo vite articulo ad ꝙformitatē pctōz descēderet dño exaltāte choros oēs trāscēderet angelo⁊. hec Albert⁹

¶Qui etiā vbi.s. addit ꝙ i sacro mr̄imonū cū sit triplex bonū: ome istō repit̄ in cōiugio marie. vñ Aug. xxvij. q. ij. c. ome. inq̄t. Ome nuptiaz bonū ipleū est in parētib⁹ xpi. s. fides: ples ⁊ sacm̄. plē cognoscim⁹ ipm̄ dñm filiū ꝙginis. fidē: q⁊ adulteriū nullū itercessit. sacm̄: q⁊ nullū diuorciū interuenit. Habuit aūt brūissima ꝙgo istā gr̄am excellentius q⁊ mr̄ fuit tante p̄olis ⁊ ꝙgo. Itē ppt̄ suā et cōiugis ꝙtinētia dño ꝓmissam. Cōiugia em̄ sunt sanctioza pari voto ꝙtinētiū. vñ Aug⁹. inq̄t. Tanto sanct⁹ cōiuges manebat⁊ q̄nto sanctioza ꝙcordi⁊ deo placita seruabat⁊. De hoc aūt sacro hic p̄trāseo: q⁊ in seq̄nti f̄mone clarius de eo tractabit. ¶Solū aūt sacm̄ ordinis brūissima ꝙgo nō recepit: vt inq̄t Albert⁹ vbi.s. Hoc em̄ f̄m exteriorē hoiem quandā repsentat dignitatē. interius aut̄ f̄m veritatē p̄tinet ad humilē seruitutē. vñ statui beatissime vginis opponebat⁊ que interius summā habuit corā deo dignitatē: exterius ꝙgo summā habuit corā hoīb⁹ hūilitatē. ⁊ ita hoc sacm̄ nō recepit trib⁹ de causis. Primo ppter sui stat⁹ cōtrarietatē: vt dictū ē. Secdo ppt̄ humilē aliaz mulier⁊ conformitatē. q̄ ab h̄ sacro excludunt⁊ ppter tria. s. ppter sexus indignitatē: ⁊ maiorē peccādi fragilitatē: ⁊ ppter eā que ex his sequit⁊ reginis incōgruitatem. Tertio nō recepit hoc sacramentū ad dēsiguandū status sui eleuationē. Omes em̄ dignitates eccl'ie sunt introducte in seruitiū vñ Matth. xx. inq̄t dñs. Reges gentiū dominant⁊ eaz ⁊c. vos aūt nō sic: q̄ maior est vestrū fiet sicut vester seruus. vbi inq̄t Ber. Nō est quod sibi blandiat⁊ celsitudo: vbi solicitudo maior. vñ etiā pastores nominātur plati. quib⁹ dr Iere. j. Cōstitui te sup gentes ⁊ regna: vt euellas ⁊ destruas ⁊ edifices ⁊ plātes. vbi dr Bern̄. Disce exēplo ppheico p̄sidere nō tam ad imperādū q̄ ad latigādū. disce sarculo tibi opus esse nō sceptro vt op⁹ facias ppherie. ille em̄ nō regnat⁹ ascendit sed extirpat⁹. Hec Bern̄. Quia igit̄ officium ordinū p̄cipaliter datū fuit vicario xp̄i ⁊ alijs ministris eccl'ie. Beata aūt virgo nō fuit assumpta a dño in mīsteriū sz i salutis auxiliū ⁊ regni cōsortiū ⁊ in coadiutoriū iuxta illud Ben. ij. Faciam⁹ ei adiutoriū simile sibi. iō ipa nō debuit suscipe ordinē que nō fuit vicaria sz socia ⁊ particeps in regno nā fuit etiā p̄ticeps passiōis p generē humano q̄ oīb⁹ mīstris ⁊ discipulis fugiētibus sola sub cruce pstitit: ⁊ vulnera q̄ fili⁹ corpore ipa corde suscepit. vñ ⁊ tūc gladi⁹ ipi⁹ anim̄ ꝙginis ptrāsiuit. ¶Licet aūt sacramentum pdictū nō recepit: tn̄ quicq̄d dignitat⁊ vel gratie in ipsis ordinib⁹ confertur in ipa excellētissime fuit. In ordinib⁹ em̄ confertur septiformis gratia spūssancti. hec aūt oīs arie gratia plena fuit. Itē cū tria sint in sacrāmento ordis. s. dignitas ministerialis: potestas spiritualis: ⁊ admīstratio executiōis. hec oīa beatissima ꝙgo eq̄pollēter ⁊ excellēter in se habuit. Ministri em̄ eccl'ie habēt dignitatē bñficialē p̄ caracterē excellētie. beatissima autem virgo habet coronā regni eccl'ie militantis ⁊ triūphātis. vñ ⁊ summ⁹ ministroz papa dicit⁊ seru⁹ seruoz dei. hec aūt appellat⁊ regina ⁊ dña ageloz ⁊ impatrix tot⁹ mūdi. Itē in ministris eccl'ie est ptās spūalis vel rēporalis delegata a dño: vl̄ subdelegata et vicaria: in ipa aūt est plenitudo ptātis celestis̄ perpetua ex auctoritate ordinata. Itē in mīstris est executio ligādi ⁊ soluēdi p vlum clauium in ipa aūt est dominādi legitima ptās ad ligādū ⁊ soluēdū p impiū. ⁊ sic q̄cq̄d est dignitatis ⁊ gr̄e in ordinib⁹ in genere cōstat beatissime ꝙgini mūme defuisse. Hec Albert⁹ vbi supra. Qui etiā in. c. sequenti inq̄t. Et ne videat⁊ virtutes siue dignitates generales habuisse ⁊ spūalib⁹ caruisse: dicim⁹ ipam singlozū ordinū dignitates ⁊ gr̄as p eq̄pollētiā ⁊ cū excellētia possedisse. Habuit nanq̄ eaz exorcist⁊ demonū expulsionē. nā de illa pdicta fuerat Ben. iij. Ipa ꝙteret caput tuū. Figu

Habuit gr̄as oīs ordinū

Ordies nō recepit

ratã fuit p Hester q̃ vicit Amã: ꝛ per Judith q̃ Holofernẽ interfecit: Judith. xiij. Cũ ostiarijs habuit introductiõz mũdoꝝ ꝛ imũdoꝝ exclusionẽ. vnd Ezech. xliij. dr. Porta hec clausa erit ꝛ nõ aperiet: Iz dñs ingredietꝑ eaz. q. d. porta hec ꝓncipẽ ꝛ imitatores suos includit: ꝛ indignis clausa erit. Habet etiã cũ acolitis illuminatiõez. vñ Numeri. xxiiij dr. Orietur stella ex Jacob. Habuit cũ lectoribus oim pphetiaꝝ expositiõz ad litterã in seipã, ꝛ qua scriptũ est Isa. vij. Ecce ẽgo concipiet ꝛc. Habet cũ subdiaconis doctrie apostolice ostẽsionẽ. vñ signat ꝑ archã in q̃ erat deuteronomiũ ꝛ mãna ꝛ diuina sapiẽtia. ideo ipa dicit põt illud Sap. viij. Doctrix ẽ eĩ disciplineꝛ. Habet cũ diacõibꝫ ẽbi dñi cõseruationẽ ꝛ aliꝫs ad scribẽdũ narratiõz ꝛ cõsiliorũ dñi ꝑfectã implẽtionẽ. vñ Lu. ij. dicitur. Maria autẽ cõseruabat oia ẽba hec ꝛc. Habet cũ sacerdotibꝫ dñici corꝑis ꝙ seipam formatiõz: tractatiõz ꝛ cõiunctiõz. hoc ẽ ꝙ corꝑ diuinũ mediãte eiꝰ ẽbo ꝛ ꝓsensu de carnibus ꝛ sanguibꝫ ipiꝰ formatũ fuit: ꝛ ipz familiarissime ꝛ diutissime tractauit: ꝛ in cibũ et potũ nobis cõicauit. ꝛ ꝙ ꝫ nos oẽs ad iugũ sinũ suaue ꝛ onꝰ leue charitatiꝫ. s. ligauit: ꝛ ab oibꝫ culpis ꝛ penis absoluit: ꝛ vitã nob eternã ꝓtulit: iuxꝫ illd saluatoris Joh. vj. Qui mãducat me ꝛ ipe viuet ꝓpẽ me. Habet q̃q cũ epis clericoꝝ ordinatiõz: plẽdaꝝ collatiõneꝫ ẽploꝝ ꝓsecratiõz: ac sacraꝝ ẽginũ velationẽ. Qdiat eĩ eps sacerdotes ꝙ sacri collationẽ. btissima aũt ẽgo ꝙ ꝓtinẽtie obligationẽ iuxta illud Isa. lij. Mũdami q̃ ferꝫ vasa dñi. Cõfert etiã eps ꝓbendas instituendo btissima autẽ ẽgo pbẽdas faciẽdo. Cõsecrat ẽz eps tẽpla corꝑalia dedicãdo: btissima aũt ẽgo tẽpla spũalia castimoniã inspirãdo ꝛ si bi illa specialiꝫ vẽdicãdo. Cõsecrat etiã eps ẽgines exteriꝰ bñdicẽdo: btissima aũt ẽgo ꝓsecrat ẽgines ĩterius ẽrutibꝫ adornãdo: ꝛ eas filio suo despõsando. ꝛ nõ tm̃ opprobriũ sterilitatis eis auferẽdo: Iz eas sibi spãliter ꝓfilias adoptãdo: ꝛ ad diuinũ cultũ dedicãdo: ꝛ ad statũ dignissimũ eraltãdo. iuxta illd. c. ix. Incorruptio facit eẽ primũ deo. Hz etiã cũ papa btissima ẽgo oĩm ecclĩaꝝ sollicitudinẽ: q̃ papa est pr̃ patrũ: ipa ẽo est mater oiz xpianoꝝ: imo oĩm bonoꝝ: iuxꝫ illd Sap. vij. Qm̃ oĩm bonoꝝ mr̃ ẽ. Hz etiã excellẽtiꝰ papa prãt ꝓ plenitudinẽ papa eĩ solũ hz eã in vita ista Iz nõ in celo nec in purgatorio nec in ĩferno: licẽtã ẽgo. Quãuis aũt ipa mr̃ dei bñdicta sacra ꝙ pcoꝝibꝫ istitutꝛa humiliꝫ susceperit: nõ tm̃ ꝓpꝛ hoc peccatricẽ se mẽtiẽs opẽ falsum dixit. Iz vltra debitũ in bonis se pcõzibus ꝓfomãs: ac ẽ se humilẽ eẽ ope renunciãs: ꝙ oia vez dixit. Sicqꝫ ptz ꝙ q̃cq̃d ẽ dignitatis vl̃ gre i sacris eccl̃ie. hoc totũ ẽgo bene dicta habuit plenarie. cui sit sempiꝛna gl̃ia ꝙ oia secla seclo. Amen.

¶ De bñdicte ẽginis marie despõsatiõe Sermo. xij.

Vm esset de- J

c sponsata mr̃ iesu marie Joseph: inuẽta est in vtero hñs despũsto. Matth. j. In despõsatiõe btissime ẽgis marie ipleta ẽ ppheria Isa. lxij. dr. Gaudebit sponsus sup sponsam. Magna eremꝫ ꝛ idicibilis fuit ioseph ꝓsolatio q̃ sibi diuio nutu ꝛ volũtate tã pstantissima atqꝫ dignissima ẽgo fuit cõiugio copulata. Iz ei magnã excellẽtiã ꝛ sanguinis generositatẽ recepisset a parẽtibꝫ: maiorẽ tm̃ nobilitatẽ ꝛ ꝓcio sius donũ recepit a deo sibi talẽ vxorẽ tribuẽte. iuxꝫ illd puer. xix. Dom̃ ꝛ diuitie dant a parẽtibꝫ: a dño aũt vxor ꝓpꝛudẽs. In eo etiã verificatũ fuit illud ꝓuer. xviij. Qui inuenit mulierẽ bonã inuenit bonũ ꝛ hauriet iocũditatẽ a dño. ꝛ illd Eccl̃i. xxv. Btus vir q̃ habitat cũ mliere sensata. ꝛ se. c. Mulierꝫ bone btus vir. ps ei bona mlier bona. ꝛ. xxvj. eiusdẽ li. dr. Bña sup gram mlier sctã ꝛ pudorata. ꝛ ꝑt itelligi de ista mliere hac dignissima quã sortiꝰ est ioseph in suo sacratissimo cõnubio. De quo tria mysteria cõtẽplabimur.

Primũ dicet veritatis.
Scõm tẽporalitatis.
Tertiũ ẽo causalitatis.

¶ Pars ꝓma que dicit veritatis.

Ro expeditõe huiꝰ ptis q̃rit: vtrũ k
p btã ẽgo potuerit despõsari? Et ꝓ Utꝛ potmo videt q̃ n̄. Ipa ei fecerat votũ ꝑtinẽtie. vñ Aug. i li. de sctã ẽgita- tuerit despõsari
te inq̃t. Annũciãti angelo marie rñdit: quõ fiet istd qm̃ vir nõ cogl̃sco? qd̃ ꝑfecto nõ diceret nisi se ẽginẽ deo anvouisset. Et glo. sup illd Lu. j. Vir nõ cognosco. ait. Ecce tãgit q̃ ipa vouerat castitatẽ. Nã dicũr q̃dã doctõr̃ eplatiui q̃ virgo benedicta legẽs illd Isa. vij. Ecce virgo cõcipiet ꝛ pariet filiũ: nõ existimans se esse illã: amore ipiꝰ ẽgis devouit ẽgitatẽ vt posset illiꝰ effici ancilla ꝛ pdisseq̃ puras eã nõ receptura ancillas nisi ẽgines. Lũ ergo dicat Hiero. sup ꝓmã eplam Pauli ad Thim̃. c. v. Vouẽtibꝫ ẽginitatẽ n̄ solũ nubere sed etiã velle dãnabile est. transsum-

ptitę.xxvij.di.c.vouētibꝫ. videt q cū bona ꝓscia post tale votū nō potuerit despōsari.p tale etem votū erat obligata ad continendū spōsalia aūt obligāt ad mrimoniū:t mrimoniū tpe debito ad soluēdū debitū.g si obligauit se ad spōsalia venit ꝫ votū suū. Itē si sic obligata fuisset ad opposita. Itē aut cōsensit i carnalē copulā aut nō si sic:g pmā fidē irritā fecit.si nō ꝓsensit i carnalē copulā g nullum fuit mrimoniū.quia finis mrimonij est vt soboles pcreet.l.fi.C.de indi.vid.tol.t.c. oīe.xxvij.q.ij.procreatio aūt fit p copulā.cessante g fine t his que sunt ad finē mrimonij cessabit mrimoniū.qz fini dat eē.l.ij.§.sciēdū.ff.ad exhibē.t denoiatio fit a fine.l.stipulatio.§.opt.ff.de no.ope.nū. Itē ꝺditio adiecta q est cōtra substantiam mrimonij ipedit ne matrimoniū fiat.vbi gratia. cōtrahā tecū si procures mihi venena sterilitatis.procuratio em sterilitatis est cōtra substantiam mrimonij.qz iteremit bonū plis.ergo impedit mrimoniū.c.fi. de cōd.ap.t.c.solet.t.c.aliqñ.xxxij.q.ij.Sicut ergo si diceret:cōtrahā tecū sub hac cōditione:vt nunqz me cognoscas:nō videt eē matrimoniū.d.c.fi.ita nec erit mrimoniū cū cōditio cōtinētie est adiecta.g videt q nulla fuit despōsatio ex qua nullū videt potuisse sequi mrimoniū. Itē posito q potuerit despōsari nō tm fuit ꝛgruū.scriptū est em Sap.j Spūssancti discipline effugiet fictū.ergo i ista sūma spūssancti optōe nulla debuit esse fictio.g btissima ygo p nupta se gerere non debuit:q ygo sp manere voluit. Itē mrimoniū pmo institutū fuit in officiū cā plis: t postea i remediū cā vitāde fornicatiōis:vt dr apls.j.ad Thoz.vij.vbi ait. Unusqsqz suā vxorē habeat ppr fornicatiōz vitandam sz ppr neutrā istaz cāz ꝛgruebat eē mrimoniū in btā ygine:ergo videt q inutilis fuerit ista despōsatio. ¶Sz his argumētis nō obstantibꝫ in ꝛriū est veritas. Unde Albertꝰ sup Missus est.c.xxxvij.inqt. Dicimꝰ q ista despōsatio t possibilis fuit t vtilis.possibilis: quia sz beata ygo fecisset votū t habuisset firmū ppositū cōtinētie:poterat tm ꝓsentire in mrimoniale societatē.facta tm diuinitꝰ inspiratiōe vtriqz de altero.s.ygini t ioseph q vellet ygo manere.t sic cōsensit in societatē maritalē t nō in copulā carnalē absolute. Et q videt dicere Aug.q ꝓsensit in copulā carnalē:intelligēdū est nō absolute sz sb ꝺditōe.s.si deꝰ sic vellet.hec ille. In oī em actu sp sbintelligit hec cōditio:rebus sic stātibꝫ.hoc est alie deo nō disponēte:vt dr glo.in.l.qdā fuꝰ.ff.de ꝺdi.ob cau.t bnꝰ est ter.cū rethorica Barl.itē querit.§.q iplero.ff.loca. Sz p maiori ꝺcroz declaratiōe est sciēdū sm Iniam Petri lōbardi i.iij.dis.xxx.c.ij.t Brant.i.c.btā maria alꝭ.§.sz qrit.xxvij.q.ij.q beata virgo an despōsatioz fecerat votū mētale castitatis t ꝓposuerat se illō seruare:sz nō expresserat oretiā vouerat Joseph.nō absolute tm vouerant sz sb ꝺditōe.s.nisi deus aliter veller:vt ait Augꝰ.in li.de nuptijs postea ꝛo ex diuina inspiratiōe vterqz ꝓsensit sponsalibꝫ t mrimonio. Fuit em iter eos vere mrimoniū:vt determinat canonista in.c.qdā.t.c.ex publico.de ꝓuer.cōiu. Et idē dr magister i.iij.di.xxix. t.xxx. Nō sic declarat sm Rich.i.iij.di.xxx. ar.ij.q.ij.t Tho.i.iij.pte sum.q.xxix.ar.ij. di.q mrimoniū dr esse vere qñ suā pfectioēz attigit. Duplex aūt est pfectio rei.pma qdē pfectio i ipa forma rei ꝓsistit et q spm sonat. scda aūt pfectio ꝓsistit in opatiōe rei:p quā res aliqualit suū finē attigit. Forma ait mrimonij ꝓsistit i qdā idiuisibili ꝓiunctiōe aiaz p quā vnꝰ ꝓiungū fidē alteri seruare tenet. Finis aūt mrimonij est ples generāda t educāda. Quātū g ad pmā pfectionē oīno fuit verū mrimoniū iter ygineꝫ t ioseph.qz cum nupt ias nō cōsumarit sed consensus faciat.l.nu ptias.ff.de re.iu.t.c.ex his omibꝫ.xxvij.q.ij. vterqz ꝓsensit in copulā ꝓiugalē:nō aūt in copulā carnalē:nisi vt supra dictū est sub cōditiōe si deo placeret. Nā ad pmā pfectionem mrimonij (vt inquit Rich.vbi s) non requirit ꝓsensus ad copulā carnalē nisi iplicite t sub ꝺditiōe.s.si alter ꝓiunxerit eā exegerit:t si deꝰ debitū reddēdi nō relaxauerit. t hmō brā ygo in copulā carnalē cōsensit.nec in hoc periculo se exposuit:nec suo voto in aliꝗ derogauit qz diuina inspiratiōe certificata fuit q ioseph nūqz ab ea exigeret carnalē copulā.t si exigeret deus eam a debito reddēdi absolueret:vt inqt Augꝰ.vbi s. vbi etiā inqt:q postqz beata ygo genuit filiū sil cū viro suo ygnitatis votū labijs expressit.t vterqz i ygnitate pmā sit. Que ygba recitat mgr i.iij.di.xxx.t Bracianꝰ in.c.j.§.cū igit.xxvij.q.ij. Quātū ygo ad secūdā pfectionē matrimonij s de generāda t educāda ple:dicēdū q quo ad pmū sz ad actū generatiuū plis nō fuit hoc mrimoniū ꝓsumatū.vñ Amb.sup Lu.inqt. Nonte moueat q scptura mariā ꝓiugē vocat:nō em ygnitatē ereptio sz cōiugij testificatio t nuptiaz celebratio declarat. t Aug.in lib.de nup.que refert Bracianꝰ i.c.istitutū.§.Ite aug.xxvij.q.ij.ait de maria t ioseph ꝓiuges

Quare fuit matrimoniū Marie

Marie despōsatio fuit possibil.

fuerũt mẽte: nõ carne: sic̃ t parẽtes. Et q̃ dat̃ intelligi q̃ sicut ioseph pater dñi dict⁹ ẽ nõ effectu genitur̃e sz officio t cura puidẽdi: sic t cõiugis mris ei⁹ appellat⁹ ẽ nõ ꝓiugũ effectu sed mĩstratiõe necariorũ t indiuiduo mentis affectu. Hec ille. Et in hoc sensu etiã loq̃t̃ur Hieron. sup illud Matth. j. Cũ esset desponsata mr̃ virgo ioseph antequã conuenirent inuẽta est in vtero habens de spũ sancto. Cum virũ audieris suspitionẽ nõ subeat nuptiaz. s. ꝓ sũmata z p concubitũ sz recordare ꝓiuetudis sc̃pturaz q̃ sponsi viri t sponse vocent vxores. hec ille. Trãsit̃ prime in. c. genuit. xxvij. q. ij. Aug. q̃z vbi. s. ait. Coniũx vocat̃ ex p̃ma despõsatiõis fide quã cõcubitu nec cognouerat nec cognit̃ erat. Quãtũ ꝙ ad pfectionẽ educande plis fuit verũ matrimoniũ: vt dicit Aug̃. vbi supra. t in. c. institutũ. §. iuxta hãc. xxvij. q. ij. t mgr̃ in. iij. di. xxx. vbi etiã inq̃t. Perfectũ matrimoniũ fuit nõ in significatiõe: q̃z matrimoniũ cõsumatũ pfectius vnionẽ xpi t ecclie significat. sed ex his que comitant̃ ꝓiugiũ. s. ex fide: ple t sacramẽto. que tria inter xpi parẽtes fuisse asserit Aug. in li. de nup. et in. c. oñe. xxvij. q. ij. t. d. c. institutũ. Magr̃ aũt Petrus lombard⁹ i. iij sen. di. xxix. dic matrimonio beate ỹginis. Tãto sanct⁹ t ꝑfectius fuit quãto a carnali pollutiõe immunis fuit. Nõ obstat modo dictũ Hieron. supa allegatũ de cõtrahẽte matrimoniũ post votũ cõtinẽtie: qui peccat. q̃z respondet Rich. t Tho. in. iij. di. xxx. q illud ītelligit̃ de illo q̃ absolute vouit seruare castitatẽ. quod mater dñi nõ fecit anteq̃z Joseph despõsaret: vt supa declaratũ est. nec etiã fecisse ꝑsumit̃: q̃z q̃ fecerit votũ istud est facti. facta aũt nõ ꝓtelumunt̃ nisi ꝓbent̃. l. i bello. §. facte. ff. de capti. t postli. re. ¶ Nõ obstat etiã q̃d dictuz est de cõditiõe adiecta cõtra substãtiam mr̃monij que impedit matrimoniũ. quia ītelligit̃ q̃n posita fuit absolute: nõ aũt q̃n posita est sub conditione: sicut in casu nostro. Nam virgo maria cõtrahẽs cũ Joseph intẽdebat tacite hanc cõditionẽ. s. de nõ copulãdo carnaliter nisi aliter deus disponeret. Vel dicendũ ꝑm Albertũ vbi supra: q illud dicũt iura de conditione adiecta matrimonio intelligit̃ de cõditiõe inhonesta. c. fi. de cõdi. appo. Cõditio aũt licita t honesta nõ impedit matrimoniuz. Unde nõ est simile de voto cõtinẽtie t de pcuratiõe sterilitatis t similibꝫ. cum etiã ꝓiuges post carnalem copulã possint votũ continentie emittere: t si emiserint tenent̃ obseruare: vt habetur extra de conuer. coniu. c. ad apostolicã. Et clari⁹ rñdendo dico q̃ si quis post votũ simplex ꝓtinẽtie matrimoniũ contrahat licz peccet tamẽ tenet matrimoniũ. c. meminim⁹. t. c. consuluit. t. c. rursus. extra q̃ cle. vel vo. t. xvij. di. c. si vir. t. xxvij. q. ij. c. nos nouim⁹. t. c. porrectũ de regu. Beata autem ỹgo nõ peccauit. q̃z hoc ex diuina pmissione t inspiratiõe fecit. Facit ad hoc. l. grace⁹ C. ad. l. iul. de adult. vbi habet̃ q̃ illud quod fit lege pmittẽte penã nõ meret̃. t. l. iuste possidet. ff. de acq̃. pol. vbi dicit̃. Juste possidet q̃ autore pretoris possidet. beata em̃ ỹgo que dei volũtate impellẽte nupsit. etiã eius instigatiõe ꝓius votũ ỹginitatis fecit. vñ Bernl⁹ Missus est. omel. ij. inq̃t. Deus dedit virgini partũ qui ei iam añ t ỹginitatis ingressum erat votũ: t humilitatis progauerat meritũ. Et omel. iij. iterũ dicit alloquẽs ipsam bñdictã ỹginẽ. Sermo dei vivus t efficax añ tibi factus est mgr̃ q̃z fili⁹. tuam ꝓius instruxit mentẽ q̃z indueret carnẽ. xpo ergo te reuoues exhibere virginẽ. t nescis q̃ ipi te exhiberi oporteat etiã matrẽ. Hec ille. Ex q̃bus oĩb⁹ ꝓz q̃ ista despõsatio fuit possibilis fuit etiã vtilis ad multa: vt ait Albert. ibidẽ. Primo vt matrimoniũ bonum ostendatur. Secõ vt dña oĩm bonoz nullo bono ꝑuet̃. Tertio vt hostis fallat̃. Quarto vt testis castitatis hẽat̃. Quinto vt origo dñe ꝓiugẽ suam describat̃. q̃z nõ ꝓsuenit sc̃ptura feias genealogizare. sexto vt ab ifamia fuet̃. septimo vt pena caueat̃. octauo vt a xpo ꝓsecutio tollat̃. nono vt fili⁹ dei cõprobet̃. s. ex testimonio ioseph: cui dixit ãgel⁹ Matth. j. Noli timere accipe mariã ꝓiugẽ tuã. qđ em̃ in ea natũ est de spũ sc̃to est. decio vt dño fuiat̃. vndecio vt spũale mr̃monium significet̃. duodecimo vt parẽtes spũales oĩsdãt̃. tredecio vt hũilitas ỹginitati ꝓiũgat̃. decimoq̃rto vt occasio ĩcurie de fama ỹgis tollat̃. decimoq̃nto vt hũilitas t charitas filij dei oñdat̃. q̃ post⁹ voluit filius fabri reputari q̃z matrẽ infamari. decio sexto vt mris dignitas humilitati socie⁹. vt q̃nto maior sit hũiliet se ĩ oĩb⁹: vt sit mr̃ dei t vxor fabri. hec Albe. Sz de his vtilitatib⁹ hz breui⁹ ptrãseo: q̃z de ipis tãq̃z de causis despõsatiõis btẽ ỹgis in. iij. pte hui⁹ ser. clari⁹ dicemus. Ad aliud aũt q̃d supra obiectũ est de simulatiõe ibidẽ rñdet Albert⁹ sic. Dicimus q̃ est simulatio deceptiõis: vt in hypocritis t est simulatio humiliatiõnis qua quis non vult magn⁹ vel humilis predicari sed vilis reputari. Primã sitatiõez effugit spũsscrũs ī hñte aũt scõam ihabitat: vt hz Isa. lxvj. vbi ait dñs. Sup quẽ reqescet spũs me⁹ nisi sup

M Desponsatio marie fuit vtilis

humilē ꝛc. qđ vero obijcit ꝙ cā mrimonij ds cē ꝓles: vl cā vitāde fornicatiōis: respōdet idē Alber. sic. Dicim⁹ ꝙ ꝫ itelligēdū ē de mrimonio ꝓ copulā carnalē ꝫsūmādo. isti⁹ autē mrimonij cause fuerūt q. s. dicte sunt. Hec ille. ꝛ sic nō obstāt aliq in ꝯriū adducta.

¶ Pars secunda huj⁹ sermonis que dicit tēpozalitatis.

Dui⁹ etatis fuit maria

Uerū ꝓ expeditiōe huj⁹ ptꝫ in q etate btā ꝟgo erat qn ꝯsit cū Joseph ꝛ qn ꝛcepit dūm? Et rndent quidā dock. inꝯ quos est btūs Augustin⁹ in li. de mirabilibꝫ sacre scripture: et Fran. de mayro. sup Missus est: seqns Augustinū ꝙ videt fuisse duodecim annoꝝ et hec opinio ꝑt sic ꝓbari. Omnia facta sunt rite circa hoc sctm mrimoniū aspūsetō ordinatū. ḡ etas legitima est ꝓuata: ꝛ ī ea factū fuit. Etas aut̄ legitima ad cōtrahēdū matrimoniū est duodecim annoꝝ in puella. l. qua etate. ff. de testa. ꝛ insti. de nupti. in ꝓn. vbi glo. ꝛ l. minoꝝ. ff. de ritu nupt. ꝛ c. ꝓtinebat. ꝛ c. attestatiōes. extra de testō. impu. Itē cū mirabilia sint q̄ fiunt immediate opante fiunt. qzto aliq̄d est mirabil⁹ tāto laudabilius est aliꝫ paribꝫ. sed vite pfectio ꝛ virtutū cōsummatio est nobilior ī iuuene ꝙz in sene. argu. in. ꝟ optimū. ꝛ ibi glo. in auc. de monac. col. j. ꝛ qn to laudabilior tāto mirabilior. ergo vbi erit laudabilissima erit mirabilissima. sed perfectio est mirabilior in iuuene qzto ꝑsona ē minor. ergo beatissima ꝟgo in infima etate que huj⁹ gre capax fuit deū in se suscepit: ꝛ ꝯtinuit in eadē etate desponsata fuit. nā sponsa erat qn dei filiū ꝛcepit. Itē qzto aliq̄d citius dat tanto plus dat. ꝟ. plus aut̄ insti. de act. vn dici solet ꝙ qui cito dat bis dat: vt notat glosa in. ꝟ. itē si ille. insti. de fideiuss. sed beatissime ꝟgini tantū dedit ds ꝓ incarnatiōe filij sui quantū pure creature dare potuit. ḡ tam cito dedit qzcito illa capax fuit. Nescit enim tarda molimina spūssancti gra: vt ait btūs Ambrosi⁹ sup Lu. ergo ex parte dāris nulla fuit moza dandi: imo videt affectasse dationem. Un ꝛ de filio dei dicit ps. xviij. Exultauit vt gigas ad currēdā viam. s. celeriter. ergo statī dedit qn susceptiuū capax fuit. Preterea qn aliq̄d est dubiū reducit ad intellectū iuris. vt ait glo. in. l. sed nisi. ff. de iure do. ꝛ in. l. curat. ff. de admi. tuto. ergo hec desponsatio ī dubio ꝑsumenda est fuisse facta in predicta etate duodeci annoꝝ: que a iure dr etas ad cōtrahēdū matrimoniū legitimū. ¶ Albertus aut̄ sup Missus est. c. xxxix. dicit ꝙ cū supponat ꝙ in beatissima ꝟgine fuit oīmis congruētia tā ex pte nature ꝙz ex pte gre. ad hoc vt mater dei fieret credendū est ꝙ in tali etate deū ꝛcepit qua pfecta fuit in statu corporꝫ ꝛ quātitate. ꝛ ꝙ circa eandē etatē desponsata fuit tantū ante quātū sponsalia solent precedere matrimoniū: videlꝫ circa duos menses Ad illud aut̄ quod supra dicit ꝙ mirabilior ꝛ laudabilior est ī iuuētute ista pfectio rndet Albert⁹ ibidē dicēs. Dicim⁹ ꝙ cum nihil sit laudabile nisi aliquo mō dependeat ab arbitrij libertate: ꝛ ab habitu ꝟtutis: nō statim illud fieri debuit cū beata ꝟgo libero arbitrio vti potuit. sed iteruenire debuit tpis protractio inꝫ q̄ fieret ꝛ meritoꝝ accumulatio: ꝛ purificationi quā acceperat maior in utero succederet depuratio ꝟtutū exercitatio. vt oīm virtutū apice sublimata: de ꝟgruo suo singulari merito mūdo subueniret pdito saluatore gignēdo. Et sic patet ꝙ nō statim deus hoc donū dedit: cū eius beatissima virgo capax fuit: sꝫ qz nō tm dedit sed ꝛgruentissimo modo tūc deū statim dedit quādo susceptiuū cōgruentissimo modo capax fuit: vt nō esset tm datū optimū: sꝫ donū pfectum ꝛ pfectissimo modo datū. Nec illa velocitas donum duplicat que tēporis cōgruitatē anticipat: ꝛ a dato modū dandi deformat: ꝛ a recipiente gl'iam minuit: ꝛ dignitatē recipiēdi ab ipso excludit. Dicit ille. Que cōfirmari possunt p argumētū quod idē doctor facit ibidē dicēs. Contra gravitatē morū ꝛ honestatē est acceleratio mrimonioꝝ: imo in oī re celeritas nimia nō laudat. l. j. C. de exc. rei iu. Nam nimia celeritas dicit ꝓ ignavia iuris: argu. an. c. penderet. l. diss. ꝛ. ꝟ. sed aliud. v. q. v. In isto aūt mrimonio sctissimo nihil incōgruū fuit vel inhonestū. ḡ expectatū fuit tpus opportunissimū ꝛ honestissimū. Itē a corpe btē ꝟgi nis debebat formari corpus xpi pfectissimuꝫ sm naturā. cū ḡ ex tali ꝛ ex magis tali magꝫ tale fiat: debuit eius corpus esse pfectissimū sm naturā ad generatiōez. qz nemo ꝓt aliq̄d ad aliū trāsferre nisi eo mō quo ipe illud habet. nemo pl⁹. de reg. iu. li. vj. ꝛ. l. nemo ff. eo. ti. ꝛ. c. nup. de dona. iter vi. ꝛ vx. ꝛ. c. diabertū. j q. vij. ꝛ. c. quō. de ꝫse. di. iiij. Et q̄b videt ꝙ btā ꝟgo debuit ꝛcipe filiū dei in ea etate q̄ perfectior est ad ꝯhēdū mrimoniū ꝛ generandū pfectissimū filiū. Dic ār phi. ī li. de aialibꝫ q mulier i. xvij. ano est magꝫ idonea ad ꝫsummandū matrimoniū generādū filios perfectissimo modo. ergo ꝛc. ¶ Ad hanc questionem volens respondere dico ꝙ de tempore

Respō sio ad

hui⁹ despōsatiōis ⁊ ꝯceptōis xpi nihil dēmi natiuū sacra ſcḗptura repit. vñ ⁊ difficile ē sci re. ⁊iō sup illō puer. penul. Tria sunt mihi difficilia ad cognoscēdū: ⁊ qrtū ꝑnit⁹ ignoro exponit Nico. de ly. ꝙ vnā trāslationē. i. uiā xpi in ꝙginis vtero ī sua icarnatōe. Dicitur ⁊ in legēda btē ꝙgis q cū ipa bñdicta ꝙgo eēt. xiiij. annoꝝ summ⁹ pōtifex ꝓceptū fecit: vt oēs ꝙgines ī tēplo educate q ad etatē qtuordeci annoꝝ puenerāt ad domū parentū suoꝝ reuerterent ⁊ vt legitimo mrimonio traderent. Cū aūt oēs alie ꝙgines huic ꝓcepto obedissent: sola btā ꝙgo in tēplo remāsit dicēs q nō poterat tenere viā carnalis mrimonij. quia a parētibus suis fuerat ꝓpetuis deo fuitys dedicata: ⁊ etiā ipa ꝓpetuā do ꝙginitatē ex voto mētali ꝓmiserat. Semel aūt deo dicatū nō est amplius ad hūanos vsus trāsferēdū. ſ. ſel. de reg. in. li. vj. ⁊. c. māipia. de rer. p. ⁊. c. digna. de ꝓsec. di. j. ⁊. c. q ſel. xix. q. iij. Que audiēs sūmus pōtifex ex vna pte timebat offendere deū: ſi eā ad frāgendū vo tū castitatis cōpulisset: cū p ꝓphetā dñs dicat. Vouere ⁊ reddite. ps. lv. ⁊ ire. Redde altissimo vota tua: pſ. xlix. Alia ꝙo ex parte meuebat inducere nouā ꝓsuetudinē ī ppl'o dei ꝛeruāda ꝙginitate ℨ ꝓceptū ꝓmissis parētibus datū de ml'tiplicāda ple Gen. j. Quare habito ꝓsilio cū sapiētioribꝫ ⁊ antiq̄oribus ppli oēs rñderūt in tā difficili ⁊ ſolita re ad oraculū diuinū eē recurrēdū. q̄ ꝙbuscūq; reb⁹ etiā despatꝫ modū ⁊ ordinē ponere pt l. j. §. j. C. de ve. in. enn. cui⁹ volūtatē sp debemus inḡrere ⁊ ꝓsiderare: vt ei bñplaciti esse videamur: vt ī auc. de trīē. ⁊ semiſ. in ꝓn. Cū igit oēs in oōe deuote pſisterēt rogātes deū vt q̄d i hac cā faciēdū eēt: illis reuelaret. stanti cunctis audiētibꝫ in loco ꝓciatorij facta est vox dicēs: q oēs q erāt de domo ⁊ familia dauid abiles ad cōtrahēdū mrimoniū ad templū ante altare ꝓuenirēt singuli ꝙgā in manu ferētes. ⁊ cui⁹ ꝙga fronduisset ⁊ floruisset ⁊ sup sūmitatē ei⁹ spūſſanct⁹ in columbe specie descēdisset (ꝓm Isaie vaticiniū. j. c. vbi dicit. Egrediet ꝙga de radice iesse: ⁊ flos de radice ei⁹ ascender: ⁊ requiescet sup eū spūs dñi) ille eā despōsaret tāq̄ sibi a dño deputatā. Cū q̄ oēs virgā suā portārent ordinato tpe ad templū conuenissent ⁊ coā altari se ꝓsentassent: sola virga ioseph inter oēs alios de domo Dauid statim frōduit ⁊ flores emisit: ac spiritus ſanct⁹ i ei⁹ cacumīe in specie colūbe descēdit. Quapropt acclamātibus cūctis ad tam grāde miraculū: sacratissimā ꝙginē ipsi Joseph tāq̄ digno tā egregia ꝛiuge ī sponsam dederūt. Posito g q vt in dicta legēda dr: et a multis tenet beata ꝙgo cū esset etatis āno⁹ qtuordeciꝫ desponsata fuit. Rñderi posset ad dictū pbi de idoneitate pfecte generādi filios a femia ī. xviij. āno: q loquit de cōi cursu nature: nō aūt vbi est pfectio nature ⁊ grē q pficit naturā: vt hꝫ in. ij. sen. di. xxvij. ⁊ per Alex. de ales in. iij. pte sum. in trac. de grā: sic fuit in btā ꝙgine. vñ dici pt q ipsa fuit felici duplomate vsa. vt in ſil'i dic glo. isti. de nup. in pn. ⁊ allegat. l. ptinu⁹. §. cū ita. ff. de ꝙ. ob. Ante etatē em cōem ad ꝛcipiēdū reperiuntur alique ml'ieres ꝓceptōi apte. c. puberes de despon. impu. ⁊. c. ꝓpoſuisti. de pba. Si g hoc hñt aliq̄ ex bonitate naturalis cōpletiōis: vt etiā añ duodecimū annū ꝛcipe possint: multomagis btissima ꝙgo hūs pfectiōez nature ⁊ grē potuit eē pfecte idonea ꝓceptiōi pfectissime filij dei in āno. xiiij. maioꝝ est em virtus gratie q̄z nature: vt ꝓbat brūs Amb. in li. de sacra. trāssumptiue in. c. reuera. de ꝙse. di. ij. videt g cōioꝝ opinio q gliosa ꝙgo compleuerat āno. xiij. ⁊ trauerat. xv. qñ ꝓcepit saluatoꝛē mūdi. Nā lꝫ añ illā etatē. ſ. in. xij. anno potuiſſz generare sicut ⁊ alie ml'to meli⁹: cū videt dicēdū q de⁹ voluerit hāc desponsatiōz fieri nō ita accelerate rōne maioꝝ honestatꝫ ⁊ gratuitatis mozū: vt. s. dictuz est. Et ꝓpt hāc cām ꝙgines educate in tēplo nō tradebā tur nuptui in. xij. āno: licz tūc eēnt nubiles: lꝫ in. xiij. Quā etatē nō trāsibāt ꝓpiculū inḡ illud. j. ad Thoī. vij. Propt fornicatiōz vitādā habeat vnaq̄q ml'ier viz suū ⁊c. In hac g etate voluit xpus matrē suā despōsari nō rōne alicui⁹ piculi: lꝫ qz tūc erat pfectissime apta sue ꝓceptiōi: q in despōsata ꝙgine fieri debebat: vt ſequnti pte hui⁹ ser. oñdet. Noluit aūt hāc suā icarnatiōez vlteri⁹ progari ratiōibꝫ pallegatis. ¶ Si aūt qrat cui⁹ etatꝫ erat ioseph qn beatissimā virginē desponsauit: dico q circa hoc est duplex opinio. Quidā em dicūt q erat senex: sicut legit in lib. de infantia saluatoꝛ. vñ etiam dr q qñ init ad templū cū aliꝫs de familia dauid portabat virgā suā absc̄ditā timēs forte deridēri ab aliꝫs q cū eēt vetul⁹ vellet nubere: ꝓrexit nō ad templū ne faceret ℨ mādatū sūmi sacerdotis ex pte dei factū. i. q oēs q erāt nubiles de ꝙgenie dauidica tenebant cū ꝙga ꝓdicta ad ipm templū pficisci. Qñ ꝙo sua ꝙga floruit ipse Joseph cognoscēs p hoc miraculū: maxime per reuelationē spūſſanct⁹ qui in columbe specie super ipam virgā suā apparuerat q hec de-

Ad deū ingrere.

licata puella sibi debebat in sponsam. ⁊ q̄ hec erat diuina volūtas vt eā desponsaret: licet cū rubore ipam ꝑgā sic florida in publicū vidē/dā ab oīb⁹ ꝓtulit: atq; ptin⁹ bndictā ꝑginē desponsauit. Ad argumētū aūt qđ fit ɔ hāc opinionē. s. q̄ nō videt ꝓuenies fuisse q̄ vna puella sic delicata nuptui traderet sponso an tiquo: rndēt tenētes hāc opinionē q̄ h fuisset inconueniēs si hoc mrimoniū factū esset cā p/creande plis: vel ꝓpter vitādā fornicationē ⁊ ꝓp̄ nullā harū cā cōtractū fuit: ⁊ sanctis/sima volūtate diuina ita pactū est multis de causis. quas licz nostra fragilitas intelligere ad plenū nō pōt: q̄ vera est sn̄ia Pauli ad Ro. xj. dicen. O altitudo diuitiaꝝ sapiētie ⁊ sciētie dei q̄ incōprehēsibilia sunt iudicia ei⁹ ⁊ inuestigabiles vie ei⁹. c. si ex dono. de pe. di. iij. tm̄ cū beato Augustino dicere debem⁹ Si rōe facti ꝓfunditatē iudicij dei penetra/re nō possum⁹: manifeste tm̄ scim⁹ verū esse et bonū oīe qđ facit. Quāuis aūt dicat ꝓpha pb̄. xxxv. Iudicia dei abyssus multa. tamen

Lāe hu/ius despō sationis

pdicti doctores hui⁹ desponsatiōis assignāt duas causas. s. q̄ de⁹ voluit matrē suā despō/sari seni vt apperet hāc despōsatiōez nō libi dinis cā fieri: ⁊ solū ex obediētia sui bñplaci ti ⁊ ꝑcepti. Itē ꝓp̄ ɔfuratiōez hereticoꝝ q̄s sciebat debere opinari ⁊ pdicare q̄ ioseph ha buit filios carnales ex brā maria: ⁊ cū ea ste/rit mrimonialit̄ saltē post ꝑturitionē filij dei

Opinio gersonis

Quoꝝ inię ⁊ puersa opinio potuisset coloza ri ex ioseph iuuētute. ¶ Alia est opinio q̄ Jo seph eēt iuuenis pulcher ⁊ decorus. ⁊ iter ali/os doct. hāc opinionē tenētes est mgr̄ Johā/nes gerson cancellari⁹ parisiēsis in sermone de natiuitate btē ꝑginis marie: ɔsideratiōe. iij. vbi ait. Nō oportet credere ipm̄ Joseph iu/stū viz marie senio fractū: debilitatū aut fri gidū fuisse dum nupsit marie adolescētule: ad saluandū castissimū atq; pudicissimū cū ea cōiugiū. Potuit nāq; plus opari spūssan ctus in cōseruādo castitatē ipi⁹ Ioseph ꝑ repul sionē vl' extinctiōz fomitiꝝ originalis in ipso q̄z senect⁹ vel senū opet. Item q̄s nesciat q̄ dā senes suptuagenarios aut octogenarios spurcissimis ⁊ fedissimis libidinib⁹ exarsisse euntes post delideria sua ⁊ in aduerōib⁹ suis turpissimis? quales erā v. Icogitare vel dicere pudor est fetore cōputrescētes? Sensit autē ꝑginitatiꝝ gratiā q̄ dixit: scio q̄ cōrines esse non possum nisi dederit deus. Hec ille.

Hāc ꝙo sn̄iam posuit Salomō Sap. viij. Ibidē erā probat pdict⁹ doctor Joseph nō fuisse senē sed iuuenē: ⁊ ōt. Nec vrget in op/

Q⁹ Jo seph fuit iuuenis

positū libell⁹ de infantia saluatoris: q̄z iure dā nat⁹ est. Mouet aūt ad hoc pie credēdū m' tiplex ratio. Primo ꝓp̄ mysteriū ꝓpheticū quo dr̄ in Isa. l. lxij. c. Lerabit sponsus sup sponsā: ⁊ habitabit iuuenis cū ꝑgine. vbi glo. iter linearꝝ ⁊ ordinaria dt. s. Joseph cū ma/ria. Mouet etiā ad h finis ⁊ rō desponsatōis marie cū ioseph. Que rō duplex ꝑncipaliter assignat. Una ꝓpter mysteriū ⁊ obsequiū p stādū ipi marie ⁊ puero iesu eūtibꝫ i egyptū illicq; manētibꝫ ⁊ inde remeātibꝫ ⁊ sequēt vsq; ad ꝓfectā etatē. Constat aūt q̄ ad talia nō fuisset idone⁹ hō senio ɔfract⁹ ⁊ impotēs q̄ eget ampli⁹ vt ei mīstret q̄s mīstret: q̄ one/rosior marie q̄s obsequētior extitisset. Altera rō fuit ad ꝓfūdā marie famā apud pfidos iudeos: ⁊ ad incarnatiōis mysteriū celandū dēmōibꝫ q̄ rō cessasset prius si ioseph senex frigid⁹ ⁊ maleficiat⁹ pal̄ apparuisset. talis em̄ q̄ pacto credi potuisset alicui⁹ pē infantē

Lur' ioseph ner ꝓpi ginat.

¶ Quereret igit̄ aliq̄s cur senex depingit̄? Lui rndeo q̄ depingit̄ alicubi senex ꝓpter mētis maturitatē ⁊ castitatis fructū. sic dr̄ Sapiēt q̄ eras senectus vita imaculata. s. Sap. iij. c. Quoꝝ dicit ꝓphetic⁹ fmo q̄ maledict⁹ pu er centū an noꝝ. s. Isa. lxv. Vel ideo ping/bat senex ab initio nascētis ecclie dū Marie ꝑpetua ꝑginitas nōdū (vt mō) radices fixe/rat i cordibꝫ fideliū: ne suspicar̄ carnale ali q̄d de ioseph ⁊ maria. Et hic fortassis omissa ē solēnizatio de tam venerādo ieroq; pingio

Depictū tm̄ iuenem⁹ ioseph in etate iuuenili Vel dic illū Oraciꝫ i poetria. pictoribꝫ atq; poetis Quodlibet audēdi sp fuit equa ptās Idē q̄z doctor in sua ioseph̄na metrice inqt Ergo ioseph reputasse senē fecere seniles In se ꝛtutes: vl' neu carnal' hꝛer. Sulpitio de re q̄q; carnale maria Donec ꝑginitas tua fixa fidelibꝫ eēt Lordibꝫ: ide minor ē mētio de io/seph acta. Nō sbito tota se mōstrat gra mū/do. Nūc sec⁹ eē decet dū toto credit ortꝰ Lo/pula ꝑgiea vobis sine labe fuisse Mūda: de cens: casta: celesti par ⁊ honesta. hec ille. Rō aūt ꝑncipal' q̄re eccia sic fec eū depingi senez matur̄ ⁊ grādeū fuit ad amouēdā pdictaꝝ hereticoꝝ opi. videt ꝙ ist̄ nō inconuenient̄ te nēdū q̄ ioseph erat iuuenis pulcherrim⁹ et formosissim⁹ vt ecclis sue spōse pulcherrie ⁊ formosissime. ⁊ q̄ sic excepto ipo null⁹ vir aut mlier vnq; fuit pulchrior brā ꝑginimo nec tāte formositatis: ita excepto ipo dño iesu ⁊ mr̄e ei⁹ null⁹ vir aut mlier fuit vnq; formo sior sctō Joseph: imo nec tante formositatis. Et simlit̄ est dicēdū de nobilitate: sapientia.

puritate: ꝛ nositatibꝫ ꝛ gratijs gratis datis ꝛ gratū faciētibꝫ. ¶ Et pōt hec opinio sic pbari. Nā creditū est ꝙ oia q̄ cōdecētia sunt ad honestū ꝛ cōsolatoriū mr̄imoniū dei voluerit esse in mr̄imonio ac desponsatiōe matris sue virginis. Sed vt dr in cronica de nugis philosophoꝝ: Leobol⁹ vn⁹ ex septē sapiētibꝫ dixit vxorē ee ducendā ex paribꝫ ꝛ econtra. vnde Ouid. in epl'is inqt. Si qua voles apte nubere nube pari. Talis est em illa eiusdē poetrie vbi supr̄a. Quā male iequales veniūt ad aratra iuuēci. Tam premit magno cōiugem pupta minor. q̄ videt ꝙ i hoc sacratissimo matrimonio diuina inspiratiōe facta fuerit omnis similitudo passibilis inter sponsam ꝛ sponsum suū sibi ab eterno reputatū ꝛ pparatum. Et ad h̄ applicari posset illud qd inqt glo. in c. quāto. de diuor. s. ꝙ matrimoniū nō debet claudicare. cui ad aliud d ppositum dixerit. Item illd quod dicit⁹ in ciuitate ꝙ matrimoniū debet contrahi cū eqli. l. creditor. ff. mānda. Et hanc rōnē approbās magr̄ Johes gerson vbi. s. ait. Sicut decuit mariā vt suma puritate niteret: sic decuit vt haberet suo modo sponsum purissimū: qui cū ppetua virgine virgo prius ac posteri⁹ pma neret. vterq; regali pgenie renitēs ꝛ illustris. s: vterq; sanctificationē in vtero recipiēs. he ille. Qui etiā in eiusdē sermonis cōsideratiōe secūda inquit Maria de qua nat⁹ est iesus sicut fuit in vtero sanctificata prius q̄ nasceret: ita de ioseph virginali viro suo pia credulitate credit pr̄ q̄uis nō oino silr. Pōt forsitan hec dissimilitudo notari in h̄ ꝙ Joseph p⁹ originale cōtractū sanctificat⁹ est in vtero baptismo flaminis. sicut Johānes baptista ꝛ alioꝝ plurimi. Sic em in officio hierosolymitano de Joseph cōponitur cōtinet. Maria vero ita preuenit gr̄a sanctificans vt q̄uis lege cōmuni teneret obnoxia originali iuxta causas vniuersales generationis ab Adam traducte. nō sic aūt filius eius Jesus: quia nō ex virili cōcubitu genit⁹ est. nihilominꝰ ipa ꝙgo maria lege purata ac priuilegiata sic preuēta est vt nequaq̄ illd peccm originale contraheret. cū hoc ꝛ potuit ꝛ decuit fieri. vt pfectissim⁹ saluator filius eius perfectissimū in sua matre modū saluationis impleret. taliter eam sanctificando a peccato vt in illud in qd aliq̄n casura erat ipso sanctificāte ꝛ gratia infundēte nō caderet. ꝛ ita cōtinuo caput serpentis antiq̄ nūq̄ ab eius pede cōtrita. hec ille ad l'ram. Qui etiā in sequti positione inqt. Maria sic habuit repssionē fomitis originalis ne in viciosam exardesceret concupiscentiā: sic de Joseph ꝙ tali sponso suo intelligi pie pōt: pertim dū mr̄imonialiter eidē cōiunct⁹ est. vñ sicut maria potuit ex sententia dicere illud Sare vxoris Thobie iuuenis filie Raguelis. Tu scis dñe ꝙ nunq̄ concupiui viz: ꝛ mūdā seruaui animā meā ab omni concupiscētia: virū aūt cū timore tuo non cū libidine mea cōsensi suscipe. Thobie. iij. Sic ipe ioseph potuit apud deū gl'iari dicens. Tu scis dñe ꝙ nunq̄ concupiui feminā ꝛ mūdā seruaui aiam meā ab omni cōcupiscētia: vxorē aūt cū timore tuo non cū libidine mea cōsensi suscipe. Testis ꝛ assertor huius sit nobis est Iero. in libello de pp̄etua virginitate marie cōtra Heluidiū. Similiter Hugo de scto victore in tractatu de cōiugio btē marie: ꝛ alij scti exp̄limi. Joseph igit̄ prius q̄ iungeret cū virgine maria corrupt⁹ vl' vxorat⁹ nō fuerat. Et hoc maxime concludimus ex eo ꝙ si mr̄i sue dns ia puecte neminē dare custodē voluit nisi ꝙginē. s. Johannem euāgelistā: Joh. xix. ꝙto magis existimādū est ꝙ hoc fieri voluit in adolescētioꝝ etate: hec ille. Et hec ratō fuit Nicolai de ly. sup Matheū. Dicit ei in cōi puerbio. Nō dare el bono bochono in mano del gioco. Et iō tā pulchra puella nō debuit dari custodiēda nisi purissimo ꝙgini. Hanc q̄z sniam ponit pdictus Johes gerson in sua iosephina di. Corrupto nūq̄d fuera socianda puella. Que gr̄a dei a fuit solicōmissa iohānis? q̄si dicat non. ¶ Sequit aūt idē doctor in pdicto sermone ꝛ ꝛsideratiōe dicēs. Silr filius iesus sicut nō voluit nasci: ita nec nutriri nisi in puritate virginali. Porro ioseph si ab vxore post imediatū tps nuptiaꝝ cōtinuit semetipm sicut euāgeliste testimoniū habet ꝙ non cognoscebat eā donec pepit filiū suū p̄mogenitū. Mat. j. Et h̄ pp̄ reuerētiā tāti sacramēti tāticq̄ mysterij h aptissime dat intelligi ꝙ nec post prius cōiuit eā: qm̄ vxōtio erat rō tūc q̄ pius vt ab eius cognitiōe abstineret. Et h̄ nob non vt dubiū sed vt certa fide tenendū inuigitur ꝙ maria post partū inuiolata pmāsit. Addamus ꝙ ioseph cū eēt vir inst⁹: Matth. j. cū p̄terea fomitē originalis pcti vl' repssum vl' extinctū h̄et. ita em decebat fieri marie speciositas vl' familiaritas sibi cederet in scandalū vel ruinā. ipe ex cōiuctu ꝛ cohabitatiōe familiari marie nō mouebat ad libidinem sed ad castitatē tam ex repssiōe hmōi fomitis in seipso: q̄z ex Marie virtute ꝛ merito q̄z ex disciplinato ꝙuersatiōis modo. Hic figuraliter potest intelligi de sunamite que erat puella

Probatio hui⁹ opinionis

Joseph habuit fomitis repssioꝝ.

pulchra nimis ⁊ dormiebat cū Dauid. q̄ tñ nō cognouit eā: nec in eo ꝓcupiscētiā quōlibet exarsit. iij. Re. j. Sic em̄ certissimū ē de maria ꝓiuge sua q̄ ex cōiunctu seu associatōe viri nulla causa carnis titillatio: nullus ꝓuritus: nulla illecebra ꝓueniēs rōnē vl' iobediēs sibi vexabat eā. alioq̄n peccasset saltē venialr quod Aug. negat: negant ⁊ doctores. q̄ gratie plenitudinē habuit ad vincendū ex omni parte pctm̄ plus q̄ adā ex originali iusticia.

Mariā nemo cōcupisce/bat

¶ Tradit dns Bona. hoc se habuisse a iude ozū fideli narratiōe q̄ null⁹ ex aspectu glorioſe ẽginis q̄uis essz pulchra nimis vrebatur aut inflāmabat ad fedā carnis cōcupiscētiā sed eam pot⁹ extinguebat ille diuin⁹ aspect⁹ quasi frigid⁹ quidā ex oculis ros virgineus spiraret vel effluēret a mente sua castissima. Cū maria igit gratia plena fomitē reprimēte mansit Joseph replet⁹ gra pctm̄ saltē mortale q̄dliber supante. Nouit maria mysteriū incarnatiōis a seculis absc̄ditū angelo nūciante: nouit ⁊ Joseph admonit⁹ in somnis ab angelo: ⁊ (vt existimo) pie edoct⁹ familiariter a maria. Sicut beatā cecilia legim⁹ valeriano sponso suo dixisse. Est mihi mysteriū quod tibi reuelē amantissime iuuenis: si tota illud fide custodias ⁊c. Quid ni fuerit audiētior diuis ꝓfidens auxilio: maria erga sponsum suū Joseph pudicissimū cum esset iust⁹ q̄ cecilia erga valerianū quez vrgebat iper⁹ nuptiaz? Turbata est maria i angelica salutatiōe: sz nō ꝓturbata vl' incredula. Turbat⁹ est ipe Joseph ad stupēdū tāte nouitatis miraculū: ita vt nollet mariā traducere: nō tñ ꝓturbat⁹ vel culpabilr incredul⁹. sz stupor quidā apphēderat eū. sic̄ de petro legim⁹ Lu. v. dū ait ad iesū. Exi a me dñe q̄ pct̄or sum. Joseph em̄ silr ꝓiugi ꝓiugio tā excellētissime ẽginis idignū se iudicabat. Propr̄ea nō ex credulitate suspiciosa sz expfundissima hūilitate videt mariā traducere noluisse: sz q̄si dixisse. Exi a me dña q̄ pct̄or sum.

Joseph ꝓfatio cū Maria

Hinc angel⁹ ad eū Mat. j. Joseph fili da/uid noli timere accipe mariā cōiugē tuā. nō dixit. noli incredulus esse. Visitauit maria Zachariā ⁊ elizabeth. Nō dubiū quin de licentia a ꝓsensu viri sui ioseph iā de sacro icarnatiōis instructi: visitauit ⁊ Joseph vel illo tūc: vel in solēnitate paschali que prima erat ⁊ ad quā ire iubebat lex in hierusalē. Decantauit canticū maria: cecinit ⁊ ipe Zacharias Nō dubiū q̄n particeps ⁊ cōscius canticoz istoz Joseph extiterit. Cōgratulata est maria cū ceteris parētib⁹ ⁊ cognatis ipi Elizabeth puerpe dū Johem enixa est: a qua ꝓgratulatiōe ioseph alien⁹ nō fuisse putādus est. Maria filiū suū ꝓmogenitū mor vt natus est adorauit cū gaudio ⁊ exultatione: ioseph ab hꝭ adoratiōis gaudio ⁊ exultatiōe neq̄q̄ alien⁹ fuisse credēdus est. Maria ꝓfuabat oīa q̄ dicebāt de puero iesu p pastores: p tres magos: p Simeonē: p Annā: ⁊ p ceteros conferēs i corde suo ⁊ admirās ñ ex ignorātia sz ex insolita mysterij reuerētia: ⁊ ioseph silr Mā scriptū est. l. Lu. ij. q̄ erat pr̄ iesu ⁊ maria admirātes sup his q̄ dicebant de puero. Obediuit Joseph angelo iubēti in somnis vt acciper matrē cū puero ⁊ fugeret i egyptū Mat. ij. obediuit ⁊ maria noua illa puerpera ⁊ delicata iuuencula nocte consurgēs. In q̄ peregrinatiōe laboriosissima dicere poterat vterq̄ ad dñm cū ps. Lantabiles mihi erāt iustificatiōes tue in loco pegrinatiōis mee. Quis aūt sufficiēter existimare, posit egressum: p gressum ⁊ ingressum pegrinatiōis illius septēnal? q̄nt⁹ fuerit hꝭ labor dolor et timor? ⁊ quāt⁹ inde diuior sapor ⁊ dulcor ex mutua collatiōe ⁊ allocutiōe Joseph cū maria: ⁊ amboz cū puero iesu: ex recogitatōe tā dē diuini cōsilij sup redēptiōe generis humani? Quis det interfuisse collocutiōib⁹ hmōi? Quis pegrinātib⁹ his concesserit astitisse? Quis iconomiā illā honesta pauperate gratissimā viri ⁊ vxor? cū filio vbi p famulo dabāt asin⁹ ꝓsiderare poterit? Si vet⁹ illa mr elizabeth exclamauit pphice ad vnicā marie salutatioz. Si exultauit pre gaudio Johes infans i vtero suo: q̄d ex cōtinua cohabitatōe ⁊ allocutiōe cū maria ⁊ puero iesu iustus Joseph accepit diuine ꝓsolatiōis ⁊ illuminatiōis dici neḡt. Quis det hymnū de canticis syon ex maria suauiter audisse i terra aliena? q̄s det eā bajulārē in vlnis speciosum forma p filiꝭ hoim: q̄ blādiebāt arridēti: q̄ ꝓdolebat vagiēti: q̄ freqnr tibi viro suo Joseph baiulādū: fouendū: osculādūq̄ tradebat vidisse.

Joseph fuit pater iesu

Dec Johes gerson vbi. s. ¶ Qui etiā in q̄rta ꝓsideratiōe eiusdē ꝓmonis sic ōr. Quorpus marie fuit ipi⁹ ioseph iure mrimonialiquo fit mutua trāslatio corpis viri ad mulierē ⁊ ecōtra. pinō Joseph dicr⁹ est pr̄ iesu xpi nedū a iudeis hꝭ putātib⁹: sz ab ipa etiā ẽgine maria. dū filio ait Lu. ij. Ego ⁊ pater tuus dolētes q̄rebam⁹ te. Finit trag̃ ioseph pater iesu reputatiōe: fuit pater curatōe q̄ nutricius. fuit tertio pater generatiōe: nō q̄dē ina sed marie vxoris sue: cooperāte spūsancto: et q̄dāmodo vices Joseph gerēte nō virili se/

mine ꝫ mystico spiramine. Propꝛea pr̃ q̃dē Joseph nō naturalꝫ legalis pueri ieſu dicipōt. cui ſpūſſctūs ſuſcitauit ſemē carnali vatē. Nat⁹ eſt igit̄ ieſus ī terra ſeu fundo ipſi⁹ ioſeph. De q̃ terra exclamat Iſaias. xlv. c. Rorate celi deſup ⁊ nubes pluāt iuſtū: apiat̄ terra ⁊ germiet ſaluatorē. Et ps̄. ait. Veritas de terra orta eſt hec ille. Cui⁹ argumentū conuolari pt p ea q̃ hñt in. §. ꝛex diuſo. el. ſi ille de re. di. vbi dꝛ q illud qō ſemiat̄ vl plāti fundo alicui⁹: ſtati vt fecit radices ī ipa terra efficit ei⁹ cui⁹ ē fund⁹ ſiue ipa ꝛra. De q̃ etiā hꝫ in. l. ſi frumētū. §. penul. ff. de rei vēd ⁊ in. l. ij. C. eo. ti. ⁊ i. l. q̃ domū. ff. ad. l. aq̃. vn l. ſi pario. ff. cōia pdi. ⁊ i. l. q̃d ſit. ff. de vſuris Sequit̄ pdict⁹ doctor ibidē. Cur igit̄ nō cōtrat ipi ioſeph ius aliq̃d legale vltra ceros hoies in bñdicta pueri ieſu formatione. qm̄ nat⁹ eſt ea ⁊ ex ea carne cui⁹ dñiū iure mrimoniali ꝑe tranſlatū erat in ipum. hec ille. Mulier em̄ ſui corpis ptātē nō hꝫ: ſz vir ⁊c j. ad Thoꝛ. vij. ⁊. xxvij. q. ij. c. ſunt q̃ dicūt. ⁊ §. ij q̃. ⁊. xxx. q. j. c. noſce. ⁊ de pū. pin. c. q̃dā ⁊ de plan. ⁊ affi. c. nō dꝫ. Sequit̄ Johes gerſon vbi. §. Vñ nō ꝫfundebat maria vocare ioſeph dñm ſuū: quēadmodū ⁊ ſara abrahā Gen. xviij. Nā ⁊ pponit eū ſibi dicēs filio. Pater tuus ⁊ ego. nec mirū: qꝛ maioꝛ in maria q̃m ſara humilitas: ⁊ Joſeph dignitas abrahe dignitatē ſupabat. Fuit aūt hec pro creatio pueri ieſu ī re maria p ſpm̄ſctm̄ de cōſenſu vero vl iterp̄tatiuo viri tui ioſeph. volebat em̄ q̃ fieret volūtas dñi p oīa cū eēt iuſtus. Libet igit̄ h exclamare. O mirāda proꝛ ſus ioſeph ſublimitas tua. O dignitas icōpabilis vt mr̄ dei regina celi ⁊ dña mūdi appellare te dñm nō indignū putauerit. neſcio ſane q̃d h ampli⁹ habeat mirabilis vl humilitas in maria vl in ioſeph ſublimitas: q̃uis icōpabilit̄ exuperet vtrūq; puer ieſus bñdict⁹ in ſcla. de q̃ ſeq̃tū ē q erat ſubdit⁹ illis. Subdit⁹ fabꝛo is q̃ fabꝛicauit auꝛoꝛā ⁊ ſolē. Ps̄. lxxiij. Subdit⁹ feie texꝛine cui flectit̄ oe genu celeſtiū terreſtriū ⁊ infernoꝝ: ad Phil. ij. Cuperē mihi ꝑba ſuppeterēt ad explicandū tā altū ⁊ abſcōditū a ſeculo mysteriū: tā admirādā veneradāq; trinitatē ieſu ioſeph ⁊ marie. Uelle q̃dē mihi adiacet: ſz poſſe nō inuenio: ac in ipſo conatu deficio. vñ cū gra ſiliter ⁊ gl̄ia naturā ñ tollat ſz extollat ⁊ pficiat: cogitem⁹ pia deuotiõe q̃ ſi vinclo q̃dā natura li obligatio ꝛſurgit filiū ad matrē ⁊ mr̄is ad ſponſū ſuū: ⁊ vtriuſq; ſ. filiū ⁊ mr̄is ad fideliſſimū vigilātiſſimū ⁊ ſedulū cuſtodē ⁊ nutriciū ioſeph: q̃ fuit caput marie. Caput em̄ mlier ꝛ ē vir. j. Thoꝛ. xj. c. ⁊ c. duo pueri. de ꝛ ſpon. ipu. ⁊ c. cuꝛ caput. xxxij. q. v. hñs inde auctē aliquā ī maria: ſic ⁊ maria ſuo mō ī filiū ſuū ieſum iure naturalꝫ mr̄nitatꝫ. Quāt⁹ extimād⁹ eſt iuſt⁹ ipe ioſeph tūc ī gl̄ia ⁊ in cel' q̃ tal' ⁊ tāt⁹ inuēt⁹ eſt h̄ mi ſia ⁊ ī terꝛ? Profecto ſi nō mēticbak ieſus q̃ Joh. xij. ait. Ubi ſum ego illic ⁊ miſter me⁹ erit. Iſte primoꝛ ſibi videt collocād⁹ ī celis q̃ i miſterio fuit vicinioꝛ obſequctioꝛ atq; fidelioꝛ poſt mariā i uenr⁹ ī terris. hec ille. Et q̃b⁹ ptꝫ q̃ null⁹ ſanctus ī celo ē maioꝛ ſctō ioſeph poſt ꝝginē bñdictā. nec huic obſtat dictū ſaluatoꝛ? Matthei. xj. diceñ. Inꝛ natos mulieꝝ nō ſurrexit maioꝛ Johe bap. qꝛ rñdet q̃ ñ dixit: nō ſurrexit eqlis. Nō minoꝛē igit̄ gl̄iam hꝫ ſanct⁹ ioſeph ioh̄e bap. q̃ ſaltē eſt ei eqlis. ¶ Si āt tenere velim⁹ q̃ ipe ioſeph ſit maioꝛ ī gl̄ia celeſti iohāne baptiſta: put inuere apte videt pdict⁹ doctoꝛ Johes gerſon in ꝛbis pallegatis ⁊ etiā in allegādis inferi⁹. poſſum⁹ rñdere ad obiectiõz q̃ fieri poſſꝫ de pdicta ſnia ſaluatoꝛis. Inꝛ natos mu. ⁊c. dicēdo q̃ ibi ſaluatoꝛ nō dixit nō ſurrexit maioꝛ in regno celoꝝ: dicere poſſum⁹ p regnū celoꝝ nō intelligit ꝛe celeſti p̃ia. Nā q̃n predicta ꝑba dixit dñs ieſus adhuc nō erat moꝛtuus iohes bap. ⁊ ꝛnter non erat btūs in regno celoꝝ: nec ꝛſecut⁹ fuerat eternā felicitatē: que p regnū celoꝝ p̃pe ſumptū intelligit ſz p regno celoꝝ h intellexit eccl'iam militantē: q̃ ſepe i ſacro euāgelio appellat̄ regnū celorū. Uñ in omel'. de ꝝgibꝰ ſup illa ꝑba ſaluatoꝛ? Mat. xxv. Sile ē regnū celoꝝ decē ꝝginibꝰ ⁊c. Breg. Pri⁹ q̃rēdū nob eſt q̃d ſit celoꝝ regnū: aut cur decē ꝝginibꝰ cōpet: q̃ etiā prudētes ⁊ fatue dicant. dū em̄ regnū celoꝝ ꝛſter qꝛ repꝛobꝝ null⁹ igredit̄: etiam fatuis ꝝgibꝰ cur ſil'e ē phibet? Sz ſciēdū vobis eſt q̃ ſepe i ſacro eloq̃o regnū celoꝝ p̃ntis tēpoꝛ eccl'ia dꝛ. de q̃ ⁊ī alio loco dñs dꝛ. Mittet filius hois angelos ſuos ⁊ colligēt de regno ei⁹ oīa ſcandala. Neq; em̄ i illo regno brīudis in q̃ pax ſūma ē inuenīri poterūt ſcandala q̃ colliganť. Et inde rurſum dꝛ. Qui ergo ſoluerit vnū de mādatis iſtis mīmis ⁊ docuerit ſic hoies: mīm⁹ vocabit̄ i regno celoꝝ. Mādatū q̃p̃e ſoluit ⁊ docet q̃n b q̃ſq; pdicat q̃d viuēdo nō implet: ſed ad regnū eterne beatitudinis venire nō valet q̃ nō vult ope imple

Joſeph magnus ſanctus

Johannes baptiſta quō ſit maioꝛ

Regnū celoꝝ dꝛ

Differẽtia ei⁹ ꝓpfuatiois

¶Mim⁹ in regno celoꝝm.

re qđ ꝺcet. Quō g̃ in eo mīm⁹ vocaꝯ qui ad hoc nullo modo intrare ꝑmittit. Quid itaqꝫ ꝑ hanc sn̄iam nisi ꝑsens eccl'ia regnū celoꝝ dicit: in qua ꝺctor q̄ mādatū soluerit minimus vacabit: qꝫ cuius vita ꝺspicit restat vt ei⁹ qꝫ ꝑdicatio cōtēnaꝯ. hec ille. In illis igit verbis saluatoris intelligit q̄ null⁹ inter natos mulierū surrexerat vsqꝫ tūc maior in regno celoꝝm. id est in ecclesia militante ioh̄ānē baptista. quia (vt ibidē dicit) fuit nō solū ꝓpheta sed plus qꝫ ꝓpheta. t tāte erat reputatiōis vt reputaret Messyas. sicut ptꝫ Johannis. j. Si aūt dicam⁹ q̄ saluator loq̄batur nō solū ꝑ p̄ñti tpe sed etiā ꝑ futuro: etiā eius sentētia est vera. nam vsqꝫ ad hodiernū diem null⁹ sanct⁹ est in maiori veneratiōe et gl'ia apud ecclesiam militantē Johāne baptista post beatā v̄ginē. Et q̄ saluator solū loqueret ꝺ maioritate in hoc mūdo patꝫ: nam post illa verba Inter natos mulieꝝ non surrexit maior Johanne baptista: imediate subdidit. Qui aūt minor est in regno celoꝝ maior est illo. Sed posito q̄ expresse ꝺxisset saluator. Inter natos mulieꝝ nullus surrexit vl' surget maior in gl'ia paradisi Johāne baptista. adhuc posset teneri q̄ sanct⁹ Joseph sit maior in gl'ia ipso Johāne baptista. Si tenere vellem⁹ opinionē vni⁹ ꝺcuoti ipi⁹ sancti Joseph qui opinat⁹ est q̄ sicut ꝺ⁹ voluit ꝓseruare beatam v̄ginē a peccato originali vt esset ei⁹ digna mater: ita etiā voluit ꝑseruare sanctū ioseph vt esset matris sue dign⁹ sponsus. t eius idone⁹ pater nutrici⁹: et minister puriss̄im⁹. t quātū possibile esset ꝓformaret in puritate ipi innocentissime v̄gini. t hanc suā opinionē cōfirmat dicto predicti magri Johānis gerson in exordio ꝑmonis de natiuitate beate v̄ginis: vbi ait. Sicut ꝺcuit vt maria tanta puritate niteret (sicut ꝺt Anselmus) qua sub ꝺo maior nequit intelligi: ita ꝺcuit vt Joseph tanta ꝓgatiua polleret q̄ filitudinē. t ꝓueniētia exp̄meret talis sponsi ad talē sponsā ꝺ q̄ nat⁹ est iesus q̄ vocaꝯ xp̄s. vñ sic laus marie ē laus xp̄i filij sui: ita laus ioseph in p̄conio redūdat vtriusqꝫ: iesu. s. et marie. Et sic ex adūso ꝺt sapiens Eccl'i. iij. q̄ ꝺdec⁹ filij est pz sine honore. filiter dedecus sponse esset sponsus sine honore ꝺrelict⁹. hec Gerson. ¶ Dic aūt ꝑdict⁹ ꝺcuot⁹ q̄ ꝑ hanc ꝑfuatiōez nō sequit q̄ btūs ioseph sit equal' btē v̄ginī p oīa: sz solū ꝓformis. nā excellentior fuit ꝑseruatio ipi⁹ mīris ꝺi qꝫ sponsi sui. Ipa em̄ purissima v̄go taliter fuit ꝑseruata: q̄ nullā penit⁹ infectionē sensit in aīa: sed nec etiā i corpe. Joseph ꝯo habuit corp⁹ infectū sicut alij. sed āteqū in eo ifunderet aīa purgatū fuit sctil'pūs sanctificatiōe. t tūc creata et infusa est anima. t ab originali pctō ꝑseruata. eo mō q̄ credidit mgr Paul⁹ de venetijs ꝑseruatā fuisse gl'iosam v̄ginē. Que tamen credit ab alijs fuisse excellēti⁹ ꝑseruata. Si aūt hec opinio esset vera: nō seqret ex verbis xp̄i ꝑdictis q̄ Johānes baptista esset maior Joseph: qz loquit ꝺ his qui ceciderūt i pctō originali. t surrexerūt ab eo: in q̄bꝫ nō cōprehenderet ipe Joseph. ¶ Utrū autem Joseph ab originali macula ꝑseruat⁹ fuerit ipe ꝺnouit qui talē sibi in patrē putatiuū. t gubernatoꝝ humanitatis sue. t dilectissime sponse ac matris sue purissime p̄uīgē sup omnes mūdi hoies elegit. De quo loquens Johannes gerson vbi. s. air. Solui⁹ ex his questio cur ꝺ marie. t cur ꝺ Ioseph p̄conijs digni/ Quare ſcḗptura tacet de Ioſeph
tatib⁹ t excellentijs: ꝓutib⁹ opib⁹ t gestis amplioza nō tradit scriptura. Neqꝫ tm̄ mūdus ipe capere posset q̄ sup his scribēdi cēt libros. sz ex his q̄ dixim⁹ hz ꝺuore cōtēplatis anim⁹ vñ faciliter assurgat ad laudas quas tasliber marie. t Joseph. Quō sic recte aserebat eis per sufficiētia aut virtualē cōtinētia laudes quas in alijs creaturis etiā angelicis cōsiderat. Nā habet hoc hierarchic⁹ ozdo fz Diony. vt inferioꝝ virtutes sint in supioribus pfectioꝝ mō reposite. quēadmodū sapientia pfectioꝝ est in seraphin qꝫ in cherubin. Est aūt maria sup chozos angeloꝝ ꝑ gratiā. t gl'iam sublimata. q̄d de ipso Joseph negare nō audeo: sed nec affirmare p̄sumo. Erūt igit in ambobꝫ pfectiōes ceteraꝝ creaturaꝝ irrationabiliū. t rationabiliū etiā angelicaꝝ eminēti quodā mō reparabiles. t attribuibiles. t hoc qꝫ late pateat ad cōmēdatiōz vtriusqꝫ ꝑspicuū est solerter intuēti: t ꝑ consideratiōē itrāti campos amplissimos omniū virtutū ꝺnoꝝ beatitudinū: fructuuꝫ spūs. t similiū. Hec ille. De ipo aūt sanctissimo Joseph ꝓphetauit Dauid ps. xx. dices deo Spōſali⸗ lis⸗imo ꝺ ioſeph
Preuenisti eū in benedictiōibꝫ dulcedinis: posuisti in capite eius coronā ꝺ lapide ꝑcioso. In quib⁹ verbis tria tāgit. Primo ppatione virtualē. ibi. ꝓuenisti. Scō cōsolatione diuinalē. ibi. in benedictiōibꝫ dulcedinis. Tertio sublimatione triūphalē. ibi. posuisti ꝛc. ¶ Circa p̄mū est sciēdum q̄ diuina sapiētia que ab eterno omia vidit: hunc sanctissimū v̄ginē nō solū pelegit ex omib⁹ sed etiā sup oēs pparauit. t dilposuit ad tam alta mysteria cognoscenda. t ꝑtractāda taliter q̄

De⁹ etiā ꝑfuauit Joseph ab origi/nali

nihil defuit. Vñ q̃ dã dꝛuotꝰ ꝑdicatoꝛ dicebat ꝓpꝫo de ioseph a deo electo. Sapiã chelo cano dꝛ cãna. Et dꝛ h̃ dubitare esset quasi sacrilegiũ. Crimẽ em̃ ẽ sacrilegiũ dubitare aliꝫs dignꝰ sit quẽ ꝓnceps ad aliq̃d officium elegerit. l. ij. C. de crimi. sa. Et ꝛfirmant ꝑdicta illd̃ q̃ dꝛ in q̃t btũs Tho. i. iij. pte sum. q xxj. ar. iiij. di. Quos dꝛ ad aliq̃d eligit ita ꝓparat ꝛ disponit vt ad illd̃ ad q̃d eligũtur inueniant idonei. vñ dicit apls. ij. Chor. iij Idoneos nos fecit mistros noui testamenti Cũ g̃ueret ioseph eẽ custos brissime virginis ꝛ pueri iesu: ꝛ eoꝛ socius ꝛ gubernatoꝛ: ꝛ hñe reginã celi in cõiugẽ: ꝛ esse marit⁹ illi⁹ q̃ dicit sponsa dei: credis ne q̃ errauerit dꝰ in electõe ipi⁹: aut q̃ aliq̃d ei dꝛesse ꝓmiserit: q̃n cũ pfectissimũ fecerit; ꝓfecto h̃ esset valde erronẽ ꝛ stultissimũ opinari. Deus em̃ (vt s̃ dicitꝰ) cũ aliquẽ ad aliquod opus peragendum assumit dat ei omnẽ sufficiẽciã ad perficiendũ. vt etiã inquit Petꝰ Joh. in. iij. di. iij. Et facit ad ꝑdicta. l. quidaz cõsulebat. ff. de reiudi. Vñ dꝛ isto sanctissimo viro super familiã dei cõstituto dici potest illd̃ Lu. xij. ꝛ Matth. xxiij. Quis putas est fidelis ꝙus ꝛ prudẽs quẽ ⁊stituet dñs sup familiã suã: Ego igit̃ teneo q̃ in toto mundo nunq̃z fuit vir ita sufficiẽs ad tam dignũ opus sicut beatus Joseph. vñ dꝛ ipo dicebat q̃dã dꝛuotus ꝑdicatoꝛ ꝓpꝫo. Et teso dire chel liera vna testa salda. ita q̃ fuisset sufficiẽs ad regimẽ totius mũdi. Nam q̃ erat sufficiẽs ad maius: multo magꝫ est credẽdus fuisse sufficiens ad minꝰ. Et ꝓbari põt hec sentẽtia p. l. nõ debet. l. dꝛ regã. ff. cui licet. eo. ti. li. vj. ff. l. iurisgẽtiũ. ff. adeo. ff. dꝛ pac. ff. l. legatũ. ff. l. ad rẽ mobilẽ ff. dꝛ pcura. ff p ea q̃ no. in. l. cũ pacto. ff dꝛ ser. ex. ff in. c. j. dꝛ toꝛ. ff. c. ex pte. dꝛ dei. Qui ergo fuit a deo electꝰ idoneꝰ ad regimẽ filij sui: q̃ in infinitũ est excellentioꝛ et maioꝛ mudo: ꝛ ad gubernationẽ sponse diuine: q̃ ẽ dignioꝛ vniuſo oꝛbe multo magis credẽdus est fuisse sufficiẽs ad regendũ totũ mundũ. Ertio q̃dã ꝑdicatoꝛ dicebat. Male faciunt q̃ rep̃ingũt eũ dꝛcrepitũ melãcolicũq̃z ac vilẽ cũ flascheto ad cingulũ hoiem tam ꝓudẽtẽ atq̃z sapia repletũ. Cũ em̃ brissima ꝙgo fuerit rate pfectiõis: nõ dubiũ est q̃ etiã eius cõiunx fuit pfectiõe replet⁹: vt eẽt ei⁹ coniugio idoneꝰ. Ait em̃ Amb. q̃ cõnubiũ dꝛ q̃si duo boues ꝙiugo vt ꝙueniãt i trahẽdo. q̃d si aliter facies o tu q̃ vis nubere: Se haueraí de la salza: te la mangiarai. Fuit etiã brissimus ioseph sup̃ oẽs hoies puros filios ꝙgini glio-

Sũma sanctitatis in mundo

Joseph pfectiõe replenus

se ĩ nobilitate. q̃z iter oẽs q̃ sunt egressi dꝛ stirpe Adã nõ est egressus vir dignioꝛ ac nobilioꝛ illo. q̃d ꝓtz Mat. j. ĩ genealogia eiꝰ. Nã oĩs pfectio ꝛ nobilitas generꝭ hũani: ꝛ maxime stirpis iudeoꝛ tã nobil' est collata in eo. vt dicebat q̃dã dꝛuotꝰ ꝑdicatoꝛ remanẽte sece in sacco. Sic̃ g̃ bñdicta ꝙgo fuit de stirpe regali: ita ꝛ btũs ioseph: cui dꝛ iure dꝛebatur regnũ. sic̃ Mat. j. c. patere ꝓt. ¶ Fuit etiã in eo alia nobilitas dignioꝛ: dꝛ q̃ loquẽs magꝫ Johes gerson ĩ ꝓllegato ſmõe. cõsideratõe j. ait. Nõ faciũt nobilẽ ãtiquate diuitie: vt videt Arist. dꝛscribere. neq̃z dñatio sup̃ ceros aut aliq̃d hmõi tpale dat nobilitatẽ: sed seruitus dei. cui fuire regnare ẽ: cuiꝰ agi frenis ſũma libertas ẽ. vñ agatha theologizãs gl'ia bat̃ inꝭ opꝓbria dicẽs. Sũma ĩgenuitas ista ẽ in q̃ xpi fuitꝰ cõꝓbat̃. Et q̃b elicitur mariã ꝛ ioseph ſũma nobilitate ꝑditos fuisse. q̃z supmã i dei obseq̃o etiã coꝛpali exhibuere fuitutẽ. Nobiliozes igit̃ q̃z nobilissimus regũ dauid sic̃ eo sanctioꝛes ꝛ timoꝛatioꝛes ĩ dei fuerũt fuitio. hec ille ¶ Sz hoꝛũ dubitatio: cũ maria ꝛ ioseph fuerint dꝛ stirpe regia ꝓgeniti: q̃ pacto voluit dꝰ q̃ ipe ioseph nutricius eiꝰ fuilibꝰ opibꝰ inſederet; Fuit ei fabꝛ lignariꝰ. ꝛ silr dꝛ Hiero. mariã operi textrine operã dedisse. Rñdet magꝫ Johes gerson vbi s̃. di. Mirãdũ nõ est ſi pauptatꝫ honeste ꝑdicatoꝛ ꝛ ameroꝛ iesus voluit ĩ honesta pauptate nasci: ꝛ laborioſissimꝰ cũ laboꝛãtibus educari. dãs in hoc exẽplũ oĩbꝰ etiã nobilibꝰ ne vacẽt inerti ocio: q̃d ẽ fomes fons ꝛ oꝛigo oĩm vicioꝛ. q̃m multã malicią docuit ociositas. Eccl. xxiij. ꝛ ociositas acvoluptas sunt arma diaboli. c. nili cũ ꝑdẽ. ℌ. verũ. de renũ. ꝛ ĩ dꝛsideriꝭ ẽ oĩs ociosus. c. nũq̃. dꝛ cõse. di. v. De ipo igit̃ scõ ioseph verificatũ est illd̃ ps. cxxvij. Laboꝛes manuũ tuaꝛ q̃ mãducabis: beatus es ꝛ bene tibi erit. Dic etiã ibidẽ magꝫ Johes gerson vbi s̃. Illud q̃d de forti muliere ꝑdicat sapiẽs Prouer. vl. marie cõuenit: que panẽ ociosa nõ comedit: sed quesiuit lanã ꝛ linum ꝛ opata est ꝙsilio manuũ suaꝛ. Ideo rite subinfert mystice de Joseph viro suo. Nobilis in poꝛtis vir eiꝰ. Et hec d̃ nobilitate ioseph ꝛ marie dctã sufficiãt Hec ille. Noli igit̃ mirari q̃ Joseph fuerit fabꝛ. dꝛbuit em̃ sic esse vt eẽt cõformis deo: q̃ est oĩm fabricatoꝛ. Jrẽ q̃z nullũ exercitiũ ita cõueniebat xpi nutricio: maxime quia natꝰ est in diũsoꝛio: in q̃ p q̃draginta dies ſm aliꝭs steterũt: ꝛ ipe Joseph (vt credit̃) forte aliquã cunã ꝛ aliqualẽ reductũ ibi fecit dꝛ asse-

Nobilitas Joseph

Quare dꝰ ꝓmisit Mariã et Joseph laborare

Joseph apte fuit faber

nib⁹ aut viminib⁹ p ꝓsensiõe pueri ⁊ matr̃ ei⁹ a frigore. Jr̃ cũ eẽnt i egypto nullũ aliud poterat q̃si hꝫe exercitiũ apti⁹ ad acquirẽdũ victũ q̃tidianũ. Preterea qꝫ ex ligno natura hũana est pdita: ideo ꝓuenebat vt faber lignari⁹ diceret̃ pater recuperatorꝫ ⁊ restauratoris. Fuit aũt figurat⁹ in ioseph filio iacob quẽ Pharao rex egypti fecit principẽ sup vniuersam terrã egypti: dicẽs ei vt habetur Geñ. xlj. Ad tui oris imperiũ cunct⁹ pplus obediet. Tulitq; anulũ de manu sua ⁊ dedit eũ in manu ei⁹: vestiuitq; eũ stola byssina: et collo torquẽ aureũ circũposuit fecitq; eũ ascẽdere sup currũ suũ secõm: clamante pcone vt oẽs coram eo genuflecterẽt ⁊ ꝓpositum eẽ scirẽt vniuerse terre egypti. Dixitq; ei rex. Absq; tuo imperio nõ mouebit q̃s q̃ manũ aut pedẽ i oĩi terra egypti: ⁊ vocauit saluatorẽ mundi hec ibi. Anul⁹ aũt quẽ rex etern⁹ dedit ioseph est beata ỹgo quã dedit ei sponsam. Jpa enim ỹgo bñdicta est ille anul⁹: quẽ q̃ portauerit i digito suo p deuotiõꝫ poterit ĩtrare ad celestes nuptias Induit q̃s eũ dñs veste alba: qꝫ ei⁹ ỹginitas ⁊ puritas p hãc ꝛsposatiõꝫ fuit magis dealbata. Torques aũt aurea est charitas ligãs cor ei⁹ cũ corde ỹgis. Jnt̃ mariã em̃ ⁊ ioseph fuit amor idicibilis ⁊ sanctissim⁹ nã post xpm filiũ suũ nullũ hoiem vl̃ creaturã aliã ita amauit ỹgo pũrissima sicut ioseph: ⁊ fil⁹ ioseph brissima ỹgin̄ sup omẽs puras creaturas dilexit. ¶ Nõ ẽ aũt mirꝫ si ipsvoluit q̃ oẽs creature obedirẽt ioseph: cũ ⁊ ipse illi obediẽs extiterit ⁊ sbiect⁹: vt hĩ Luce. ij. De q̃ inq̃t Johes gerson i ꝓsideratiõe. iij. p̃dicti ser. Legim⁹ puerꝫ ielum dũ. xij. annorꝫ fact⁹ esse subditũ fuisse ioseph ⁊ marie: q̃ sbiectio sicut iertimabilẽ notat hũilitatẽ i ielu: ita dignitatẽ incõpabilẽ signat in Joseph ⁊ maria. hec ille. ¶ Quo ad scõꝫ qđ tetigit pñs in ỹbis ppositis. l. de ꝓsolatõe diuiali ipius ioseph: qꝫ i supioribꝰ aliq̃ dicta sunt ideo breui⁹ hic me expediã. Dico aũt q̃ nũq̃ fuit aut erit aliq̃ mulier ita cõsolata de suo sponso sic̃ beata ỹgo de ioseph: nec aliq̃s marit⁹ ita cõsolat⁹ de sua cõiuge sicut sctũs ioseph de virgine bñdicta. ¶ Sz hic oriꝫ dubiũ q̃re ioseph voluit dimittere eã? vt hĩ Mat. j. Et rñdetur q̃ ꝫ nõ fec̃ ex suspitione: qꝫ ỹgo adeo honesta erat q̃ de ea nullã penit⁹ suspitiõez hꝫe potat. vñ Chrys. sup Mat. inq̃t. O inertimabil' ỹt⁹ marie: pl⁹ credebat ioseph sctitati marie q̃ ei⁹ vtero. Rationẽ aũt q̃re eã volebat dimittere supra tetigim⁹. de qua etiã in: ẽt glo sup Mat. q̃ ex facie ỹginis egredie/

Joseph omĩa obediebant

Joseph voluit dimittere mariã

bat quidã splẽdor tãq; si sol fuisset in laterna cristalli. Et ideo videꝫ ioseph tantã maiestatem: er humilitate volebat sepa[illegible] ab ea reputans se indignissimũ cõuersari cũ ipa. Sed ab angelo fuit cõfortat⁹: Matth. j. ⁊ cõsequenter valde cõsolat⁹ cognoscens q̃ dñus fecerat eũ dignũ habitare ⁊ conuersari cũ sponsa diuina ⁊ cũ filio ei⁹ benedicto. in qua ꝓuersatione ꝓsolatiões iertimabiles habuit. Sponsa em̃ debet cõmũicare bona sua suo sponso: ⁊ vxor suo marito. de quo p Lynũ in. l. vbi ad huc. C. de iure do. ⁊ facit̃ etiã notata ĩ. l. si cũ dotẽ. ff. soluto ma. Sunt em̃ duo i carne vna vir ⁊ vxor: Geñ. ij. ⁊ ob hanc causam vn⁹ alteri debet subuenire: vt dr̃ in. c. j. de ꝓiu. lepro. Preterea sicut femine gaudẽt priuilegijs viroꝝ ⁊ chorusc̃at radijs eoꝝ. l. femine. ff. de senat. ⁊. §. fin aũt. in aut. de cõsu. coll. iij. ⁊. l. mulieres. C. de digni. li. xij. Ita etiaꝫ equũ est viros chorusc̃ari ⁊ illustrari radijs vxorũ ⁊ pticipare de ꝓsolatiõibꝰ eaꝝ. Et do nõ est dubitãdũ q̃ beata virgo cõmunicauit suas ꝓsolatões cũ dilectissimo sponso suo ioseph: ⁊ pticipẽ fecit eũ suaꝝ diuitiaꝝ spũaliũ. Cũ etiã q̃libet filius debeat cõicare cũ pẽ suo de suis diuitijs: iiquissimũ em̃ eẽt patrẽ egere cui⁹ filius sit in facultatibꝰ. l. si q̃s. §. si impubes. ff. de libe. agno. Vñ dicit in. l. parẽtũ. C. de alen. lib. ac parẽ. Parentũ necessitatibꝰ liberos succurrere iustũ est. Jdeo credẽdũ ẽ q̃ dñs ielus abũdantissime subuenerit patri suo putatiuo ⁊ nutritiuo Joseph de suis bonis ⁊ opibꝰ celestibꝰ ⁊ cõsolatõibꝰ diuinis ipꝫ repleuerit. Vñ cũ xps hꝫer claues dauid: ⁊ vnã dederit mr̃i sue dedit ⁊ vnã suo pr̃i Joseph: vt dicebat q̃dã deuotus pdicator. Qui aũt habet clauẽ habet etiã ea q̃ cõtinent̃ sb dau. O igit̃ consolatissime ioseph quãta erat dulcedo tua quã ex societate filij dei ⁊ matr̃ ei⁹ pcipiebas: nonne vniculiqꝫ eoꝝ dicebas. In odore vnguẽtoꝝ tuoꝝ currim⁹? Can. j. Quãto em̃ societas ẽ sanctior tãto est iocundior ꝓuersatio. ⁊ qui cũ bono cõuersat bon⁹ efficiet: ps. xvij. ⁊ mlto magꝫ brũs ioseph cõuersando cũ sctissimoꝝ dei filio ⁊ matre ei⁹ gr̃ die i sctitate crescebat: ⁊ pficiebat de bono in melius: ituẽs gesta ⁊ modos sctissime viteverius q̃z. null⁹ aũt vnq̃s fuit q̃ tãta pẽ habuerit de dulci ielu ⁊ bñdicta mre eius sicut Joseph (vt credit̃) p. xxx. annos cũ eis ꝓsat̃ ẽ in hmũdo. nã pax añ baptismũ xpi mortu⁹ est: vt cõit̃ tenet̃. Si igit̃ brũs iohes euãgelista sel' dormiẽs i sinu ielu tãta ꝓsolatiõez recepit ⁊ fluẽta euãgelij de ei⁹ sacri pectoris fonte po.

Filius pñs cõmũicet

Joseph moritur.

tauit. ⁊ fr̃ ruffin⁹ soci⁹ bti Fr̃ā. semel vi/
dēs gliosam ꝯginē sibi appentē cū filio ibꝫa
chys nātā recepit suauitatē q̄ q̄si ei⁹ aīma de
corpe exiuit. q̄d ipe agere dēbat ex cōtinua
cor visione ⁊ cōsideratiõe cū illis: ⁊ suauissima
ꝯginatiõe p tot ānos ad vnā mēsā. Dic mi/
hi obsecro aīa q̄le gaudiū credis hꝫere in no
cte natiuitatis dñi. Lātabāt ⁊geli: ⁊ ipe Jo/
seph ex dulcedine flebat sollicit⁹ facere ignē
ad calefaciēdū dulcē iesum ⁊ matrē ei⁹. Quā
ta erat tenere ituido ipi⁹ Joseph q̄n audiebat
benignū dei filiū eū appellare patrē: ⁊ sibi in
mēsa fuit re volētē. O vtinā ego vl' vnū de fra
gmētis illi⁹ q̄uinq̄ hꝫe possem. Quātū pter/
ea gaudebat q̄n videbat dulcissimū dñm ie
sum i labore artificio suo eū adiuuātē: et sibi
mirifica illi⁹ art⁹ carpēntarie oñdētem. Quo
dulcedie replebat q̄n ipꝫ puerulū iesulinū tene
bat in brachijs ⁊ dulciꝫ osculabat: ⁊ stringe/
bat suauiꝫ: nō semel tm̄ sicut simeon senex sꝫ
ānidie: ⁊ adiuuabat ꝯsponsā suā ꝯginē benedi
ctā ad faciēdū ifantulū q̄etissimū ⁊ gtiosissi/
mū ⁊ lintheamīa lauāda. O bñdicte ioseph
quō poteras sufferre tantā suauitatē quam
dulcedo padisi dei filius te suis brachijs am
plectabat ⁊ dulciꝫ osculabat? pfecto credo q̄
tu illi dulciꝫ decantabas. Jesu sole sereniꝰ
tē. vide in officio nois iesu. Si sanct⁹ Fran
cis⁹ loquēs de deo cū sctā Clara rapt⁹ est i ex/
tasim cū ipa: ⁊ ita igne spūssctī inflāmat⁹ vt
videret caūstātibꝰ q̄ totū mōasteriū i q̄ erāt
arder et. q̄d agere tu debebas q̄n cū sctissima
sponsa tua ꝯgie de celestibꝰ loq̄bar? ⁊ cū ipso
deꝰ pfecto stupebas audiēs mirabilia q̄ nō
licet hoi loq̄. Chorꝫ. xij. Que cōsolatio tua
erat q̄n audiebas dñm iesum cuꝫ matre sua
colloq̄ntē? pfecto tu illi dicere poteras cū ps̄
Consolatiões tue letificauerūt aīam meam.
Quid agebas o bone ioseph q̄ndo videbas
sponsā tuā de nocte surgētē ad orōēꝫ ⁊ i orōe
a terra elevatā: ⁊ innūera angelorꝫ mlt̄itudi
ne circūdatā ⁊ magno splēdore renitentē ac
sepꝫ pcōꝫ puersiōe cū lachrymis deū dēpcā
tē. Credo q̄ tu exurgebas ⁊ cum orāte ora
bas ⁊ cū lachrymāte lachrymabar? ⁊ tot⁹ de/
uotiōe replebar? meritꝫ ei⁹ dilectissime spō/
se tue. Si em̄ sctā cecilia suo sponso feroci ⁊
idevoto tot celestes ꝯsolatiões ipetrauit: q̄d
credēdū est tibi charissimo ac sctissimo spon
so suo ipetrasse sponsā tuā pietate repletissi/
mā: q̄ etiā p inimicꝫ suis ipetrat grās? O sctis/
sime ioseph si petr⁹ sel' tm̄ vides gliam ⁊ pul
critudinē iesu trāsfigurati dixit vt hꝫ Mat
thei. xvij. Dñe bonū est nos hꝫe tē. q̄d tu di
cere debebas cui nō solū sel' sꝫ sepi⁹ (vt pie crē
dit) se bñdicet⁹ ihs trāsfiguratū i corpe gliosō
oñdit? Si mlier emorroissa tāgēs fimbriaꝫ
vestimēti ihu ab icurabili ifirmitate curata
ē: Mat. ix. ⁊ Lu. viij. Et si oēs q̄ tāgebāt vl'
fimbriā vestimēti ei⁹ saluti fiebāt a q̄ cūq̄ ꝺ
nebant ifirmitate: Mat. xiiij. ⁊ Mar. vj.
⁊ si cec⁹ nat⁹ tact⁹ digito ſsaluatorꝭ cū luto ex
saliua oris ei⁹ facto illuīat⁹ est: Joh. ix. ⁊ si ip
se bñdict⁹ ihs tangēs cecoꝝ oculos illuīabat
eos: Mat. ix. ⁊ tāgēs manū puelle mortue
resuscitauit eā: vt i eodē. c. hꝫ. ⁊ si tāgēs fere/
trū in q̄ inuenis mortu⁹ ferebat ad sepultu/
rā resuscitauit ipm: vt hꝫ Lu. vij. Quā fru/
tē ⁊ fortitudinē i bñ agēdo: ⁊ feruoꝝ ē diuīo
amoꝝe i tua ania ⁊ corpe ipmere debēbat oscu
la ⁊ āplex⁹ bñdicti saluatorꝭ? O felix ioseph
q̄n btā ꝯgo plorās q̄rebat filiū suū credo q̄
tu cū ea lachrymabarꝭ ⁊ dicebas illō Tho
bie. x. cū ipa pūssima ꝯgine. Deus me fili mi
lumē oculoꝝ nroꝝ ⁊ solatiū vite nre oia bona
sit' in te vno hñtes nō debuim⁹ te dimittere
a nob. Nec ro illi q̄ sunt socij passionū debēt
etiā ee socij ꝺsolationū. c. j. de sepl'. ⁊ ij. Coꝝ.
j. Jō ipa btissima sponsa tua voluit sp q̄ tu
pticipares de suis ꝺsolationibꝰ sic pticipasti
sp de ei⁹ tribulatōibꝰ. vñ cū dicēt ad ei⁹ reue
rētiā vl' vnū Aue maria ꝺferat ipa benigna
ꝯgo remuneratoꝝ magnā. pfecto tibi tanto
pfuiēti illiꝰ suo filio obtinuit idicibilē pre
miatioꝝ ⁊ gliaꝫ. Quā tertio tāgit ps̄. i ꝯbis
pallegatis dū dr de deo de te. Posuisti in capite
ei⁹ de. Qualē aūt sblimatiōeꝝ hēas in celesti
gl'ia declarat Joh. gerson in pdicto ser. ꝺsidē
ratōe. iij. di. Felix illa dies toto celeberrima
mūdo Sacra vocēs leta: q̄ scādit ad ethera
ꝯgo Mater: ⁊ agelicos ciues supervolat oēs
Huc tibi ꝯgo ioseph ihs ⁊ tua sponsa ꝓpin
quū. Credere fas statuūt soliū: tales ob ho/
nores Cōcinum⁹: facite nob hec gl'ia dr̄. Pro
noticia aūt maioꝝ trāslit⁹ b. ioseph ⁊ glifica/
tiōis ei⁹ ē sciēdū q̄ inq̄t pdict⁹ doctoꝝ vbi sup̄
Legim⁹ i trāsitu marie ipm ihm astitisse. hoc
em̄ Hiero. argumētat. sꝫ ⁊ in obitu felici io/
seph recte credēdū ē mariā sponsam ⁊ filiuꝫ
iesū corpalit' affuisse. Añ ei xpi passiōꝝ defun
ctus est. alioq̄n em̄ custodia mris alteri com/
missa nō fuissꝫ. hec ille. Pie igit credo q̄ dul
cis ihs ⁊ pūssima ꝯgo infirmo ioseph sollici
te fuiebāt: ⁊ ei fercula ꝓpinabāt: atq̄ ꝓpijs
manibꝰ q̄n op⁹ erat eū portabāt: circa lectū
stātes ipꝫ ꝺfortabāt. Dicebatq̄ ioseph dño
iesu. nūc let⁹ moriar sperās q̄ cito venies libe
rare nos. In trāsitu aūt ei⁹ dixit ei Jesus. Ua

Tobie. 12. Joseph

Premia tō ioseph.

Nota de transitu ioseph

de dilecte mi alacrit ab hac miseriarū valle. ⁊ porta bñ nomē nouū nouū sctis pribꝫ q̄ ifra paruū rpo veniā advos: ⁊ ad celestia regna pducā. Precepit aūt angelis ipe dñs dicēs. Subueite scti dei: occurrite āgeli dñi suscipientes aiaz ei⁹. Ad ipm ꝛo ioseph de hac vita migrātē ait. Chor⁹ āgeloꝝ te suscipiat: et cū lazaro q̄ndā paupe eternā hēas requiē. Alia igit ipi⁹ cū magꝫ honore i sinu abrahe ab āgelis delata ē. In resurrectiōe aūt xpi i q̄ ml'ti resurrexerūt ex sctis pribꝫ: vt hꝫ Mat. xxvij. Pie credit q̄ eē sctūs ioseph gl'iosus ⁊ surrexit ⁊ sil' cū xpo visitauit bñdictā ỹginē sponsā suā: ⁊ ħ sctūs Bernardin⁹ pdicās padue affirmās clamabat. In aia ⁊ corpe ē sctūs ioseph in cel' gl'iosus: ⁊ visa ē crux q̄ aurea sup caput ei⁹. ⁊ sic ego credo q̄ sit ī vita eēna i aia ⁊ corpe cū maria ⁊ indicibili gl'ia: hñs clarissimā aureolā ỹgitatꝫ ⁊ doctrie: qz pdicauit pastoribꝫ et magꝫ. Itē puto q̄ sit apud pdes btissime ỹgis: honorat⁹ ab āgel' ⁊ sctis oīb⁹: ⁊ hñs magnā iurisdictiōꝫ apd dñm iesum ⁊ spōsa suā ad impetrādā gram suis devotis. Et iō o devoti xpiani habete hūc sctm in devotōe: qz ei multū sum⁹ oēs obligati. Qui igit vult aliq̄d a deo obtinere accipiat btrū ioseph p̄ advocato suo añ ỹginē bñdictā spōsā ei⁹: ⁊ btissimā ỹginē apd filiū suū: ⁊ dñm iesum añ pzem celestē: ⁊ oia impetrabit. ¶ Prozclusione aūt huius ptis dico q̄ supdicta de gl'ia ⁊ sublimatōe ioseph cōfirmat Joh. gerson vbi supdi. Legim⁹ xpo resurgēte multa corpa sctoꝝ surrexisse ⁊ introisse i sanctā ciuitatē hierl'm et apparuisse multis. Et hic forte dr aplis. Acceperūt ml'eres de resurrectiōe mortuos suos. Recogitet ozo pi⁹ anim⁹ si iust⁹ ioseph vn⁹ ex ill' putād⁹ fuisse q̄ marie appuerit charissime sponse sue ⁊ eā solat⁹ sit. Qui tandē xpo i celū ascēdēte sil' ⁊ ascēderit gl'ificat⁹: ⁊ collocat⁹ ẽa dexterꝫ ipi⁹ iesu: ħ ē in potioribꝫ bonis suis. Ex q̄bꝫ ꝛcludit q̄rrecte ⁊ q̄gliose faciūt ⁊ fecerūt q̄ celebritatē de ỹgiali ꝛiugio marie ⁊ ioseph pagere senserūt tā ỹbis q̄ sctis suis hec ille. Qui etiā in seq̄nti ꝛsideratōe pdicti ser. alloq̄ns synodū sctē romane eccl'ie tūc congregatū ait. De celebritate ỹginal' ꝛiugū ioseph cū maria: vl' de ipi⁹ felici trāsitu fieri solenitatē exoptam⁹: q̄ten⁹ marie meritꝫ ⁊ intercessiōe rāti tāq̄ potentis ⁊ ipiosi pzoni apud sponsā suā reddat eccl'ia vnico viro ꝛo ⁊ cerro sūmo pōtifici spōso suo vice xpi: nosq̄ singuli deo renascamur felici natiuitate ħ p gratiā i futuro p gl'iam q̄ē natale sctoꝝ. incedēte: ⁊ si fas ē dicere q̄dā iure tuo iubente gl'i-

Joseph corpore et aīa btūs

osissime ioseph vir marie. de q̄ nat⁹ est ihs q̄ vocat xps. hec ille. Qui ec ibidē alloq̄ns ỹginē bñdictā merce inqt. Alma recēptoris mr cui lege supna Vir iust⁹ ỹgoꝝ ioseph cū virgie nupsit. Da celebrē dignūq̄ tuo psoluere cultū. Cōiugio. fac nos purgatꝫ sordibꝫ oēs Posse deo iūgi: fidei q̄ fidere puras Despō, sans aīas diuio germie cōplet. Portio nāke pstātioz ec maria Credit: hec ec: hec mōdo dignioz ipo. Bra nā supat naturā. gra q̄se Diuidit i reliq̄s: ista fontalit ipler Que clausit gremio: que tot⁹ nō capit orb. Olim nā celi gabriel festiu⁹ ab arce. Preradias alacer rotus iocūdi⁹ ipa Nazareth vrbē galilee mittit. Illic desponsata viro dauidis de stirpe ioseph Qui dict⁹ erat: clauso repit ỹgo maria Ostiolo: cui dixit aue: cui gra plēa: Cui tecū dñs gabriel. q̄ ỹba salutis Virgo silēs cogitat aīo turbata q̄ nā q̄sq̄ Nūci⁹ archanū diuo mōe retexit. Hoc nata stupet: stupet bōz ioseph reputās se Mysteriis rātis idignū voce modesta Clamat. id vñ mihi: q̄s tū: te decoza me Mox eri dña: nec ei mihi nubere tecū Fas video. dū milta ioseph trepid⁹ cogitaret Solui⁹ i somnū: cui iussio celica dixit. Audi clare ioseph vxori trade viz te. Q̄ nimiū dilecte deo: cui spōso freqnt Blāda ihm gremio posuit. fidenter adim⁹ Hūc thronū: residet vbi gra saluificans nos. Mira ioseph iusti ỹr⁹: laus mira. maria Cui de⁹ vxore sociat mirare sacratū Fecūdū plis cū ỹgitatis honore Cōiugiū. faber o mir⁹: cui subdit vitro. Auroꝝ ⁊ solē q̄ fabricat: hūcq̄ benigno Noīat ore patrē: tali q̄z gaudet alūno. Regia stirps ⁊ sacra Joseph te reddit ab ortu. Clarꝫ ilignē titul': te lera decēt Paupies manūq̄ labor nutriuit. obide Strenu⁹ ⁊ liber a psalmo teste btūs Nicyxor rua tecū sicꝫ virꝫ abūdās. Te dñm spōsūq̄ vocat. nos redde btōs. hec ille. ¶ Frā. ārt de may. sup missus est ait q̄ ħ nomē ioseph ſz Dier. hz q̄druplicē interptatiōꝫ huic mysterio ꝛuenīēte. Quaz p ma ē q̄ ioseph dr dñi iustus. qz ex abūdāria sue iusticie ita fuit dño approbat⁹ vt pz ei⁹ dicere. sic eū appellāre mre Lu. ij. Scd'a interptario est q̄ interpt' dño iustificat⁹. qz sic ipa ỹgo fuit sctificata vt dñm perer: ita ipe fuit iustificat⁹ vt dño alimēta nutritōis ptraret tāq̄ pz. ⁊ iō dr Lu. iij. q̄ ipe dñs putabat filiꝰ ioseph. qz. s. sedulitate pat̄na illi erhibebat. Nos ꝛo possum⁹ assignare aliaz cām hui⁹ reputatiōis: quā ponit Joh. gerson in sua ioseph ina. s. qz dño nro erat filis ioseph in facie ꝛi ceterꝫ dispositōib⁹ corpis. qđ de⁹ ei

Larmia gersonis de ioseph

Joseph qdruplex interpta.

voluit. q; nisi iter staturā ⁊ effigiē xpi ⁊ Joseph fuisset sil'itudo: nō eēt reputat⁹ a iudeis eius filius. Sēcōsequēter reputassent beatā ỹgi nem adulterā. Et quibꝫ cōcludit q; si Ioseph Joseph fuit filius xpo: pulcherrim⁹ extitit. Dic igitur Joh̄ gerson vbi. s. Personas inter silles est nemus amor. De Joseph ast rō suadet q; fa cialis Forma iesu forme sil'is reputāda fuisse. Si nō: q; pacto pr ei⁹ credit⁹ esset? Qua liter ⁊ tactare mris saluasset honorē. Dispari tas vultus plis cuꝫ pze putato Bra nature fieri vult cōsona sepe. Nōne mior iacobꝫ fra ter dñi phibet Ualde sibi sil'is: qō gra nō ca ro fecit ⁊c. ¶ Seqt Frā. de may. vbi. s. Ter tia ⁊rptatio est q; ioseph ⁊rptat augmētū q; si iceret; dispositibꝫ ỹginū de cōi lege fi ar diminutio ⁊tegritat; i pposito dū sponsa dat assensum in copulā carnalē: in ista tñ de spōsatiōe fuit appositū augmētū. q; tūc ỹgi nitat; ppositū ỹgo firmauit puritat; effectū elicicēdo: occurrēte tūc obiecto ⁊ materia casti tatis. Quarto ⁊rptat appositio. q; lz i cete ris despōsatiōibꝫ cōit auferēt a sponso ⁊tegri tatis ppositū: isti tñ sponso ex tali sacramen tali copula nō fuit ablatū sz nouit appositū: cū alter⁹ purissime ỹgis oēs ad castitat; ve stigiū inclinaret. Et multo mag; ei⁹ floridū ꝓtiū fm bm Diero. iuxt illō sapiētis. Cū pre est imitat illā. Joseph ḡ q ātea; acciperet i sponsā beatā ỹginē ꝓposuerat ⁊nare ỹgita tē ꝑpetuā: vt inq̄t Aug⁹. in li. de ctā ỹgitate. qō fm eūdē Aug⁹. factū fuit de nutu vt ipse ioseph esset dign⁹ sponsus bte ỹgis. ppt istā despōsationē n mutauit ppositū sz firmauit. vn dr Mat. j. q; cū eēt iustus nolebat eā tra ducere. i. fz Aug. carnalit cognoscere. hec Frā. vbi. s. ¶ Mgr ät ioh̄. gerson i sua iosephina loquēs de obitu ⁊ gl'ia ipius ioseph sic canit. De mor tioseph Venerat illa dies q; vitā morte parer Per petuā: tibi iuste ioseph dauid inclita proles ꝛps adest cū mre pia: qbꝫ officiose Seruie ras. vultu placido solant eunte. Oza licet la chrymis oppleuerit int aborsis Naturalis amor erei sat credere fas est Oz patrē iesus ⁊ sponsū fleuit moriēte Virgo benigna suū. fi dt custodis amato Procūbit lecto: cōplexās mēbra: pudicꝫ Oscula dat labijs: mi vir cō clamat abis re: Deserꝫ: ⁊ viduā passurā dira relinq̄s. Uelle tamē dñi fiat. dilecte valeto. Nat ieas: dñs placida te sede locabit. Pro tin⁹ ipe ioseph ꝓciosa morte quieuit. Lugu bres recipit vestes viduata maria. Exeq̄as rediūt deuotas nazareth vxe. Tota virum flet plebs q; vixerat absq; q̄rela. Oibꝫ in cōe bon⁹ sctissim⁹ heros. Certa dauid regꝫ ⁊ pze darissi ma ꝓles Lasta velut turtur si cōpare sit viduata Sola volat repetēs arētes arbo re ramos. Pro cātu resonat plāctu gemebū da pudico. Sic dolet abrupto vite socialis amore Virgo gemēs reflēsqz virum plāgore modesta. At sbito vt sensit sbrist̄ filiꝰ eius: solās alloq̄t: secretaqz pl'ima pādit. Atqz fu turoz serie bziuādo recēlz Cara mihi ī pmis mr nolito dolorꝫ Accumb'are tibi cās: sz respi ce mētꝫ Inclioze oct'o fidei cū luce: q̄les Colle gio patrꝫ bn q; vixere poꝛ. Applausus inbi losqz dedit custodis amici. Decedēs aīa dū li bū ingressa. ppiquā Sic etei nouit denūciat eē salutē. Na saluator adest ego sum saluatō certa. Pozro te solā mr custode carētē Neu repures sbeo curā iā discipuloz Pl'im⁹ asta bit nūer⁹ mihi: iā m'ieres Sctē gaudebūt sepbe mistras Audis vt affinis nr pr⁹ iste iohes Nacten⁹ hec dcta colēs mō fluie cepit Jordāis baptisma nouū: baptis mate e⁹ Ab luar: vt sic aqs recreādis spiritibꝫ vis Me ppl'o oñdet: digito mōstrabit: ⁊ agn⁹ Inq̄t ecce dei mōi q; crimia tollit. Nāqz colūbia spe supastitit alm⁹ Spūs: ⁊ māsit i eo dū tigit vndis. Uidi eḡdē ⁊ noui: celi testantur apti Uor ego clamatꝫ in dcto: per ois Diriget ⁊ calles dño pplus veniēti. Quēqz sui pigeat sceleꝫ: qz priat ecce Regnū celoz: trūco ē af fixa securꝫ. Denigz ml'ta mihi gēs associabit vltro Lōspicies ocul'tādē me scādere celos. Scādere ⁊ ipe ioseph vt mecū regnet i cuū. Regnab parit fuerit dū vita pacta. Nomē laus ⁊ honor dabit p scla nob. Procūbit mr genub⁹ qz affusa repedit Hzates ⁊ ꝛpetit. fiat tua nat volūtas. Debeo solari rursus vlsura ioseph te. Et nos xpicole talem veneremur: amē⁹. Fūdam⁹ qz pces tibi supplice carmine tes Illustrꝫ pziarcha ioseph dō altrappago Justicie cl'or: clarꝫ nūerāde ppbis Virgineo splēdore micas: custos qz marie: Testꝫ nutri tor ⁊ xpi fide mister Lōscie mysterij qō nesci uere poza Scla. tu ꝑbū vite qō erat caro fa ctū Bestasti māibꝫ: etiā tibi sbdit⁹ vltro Di gnat⁹ fieri nutu q; tēpat oze. Tu vir tu dñs mris dñi dñoz. Magne pegrie dudū terrꝫ mō regnas Felix in celi pzia securꝫ: ⁊ ois Ex pers terroꝫ: labor: ārietas. pcul absūt. Que sum⁹ intēde nob: miseros qz benign⁹ Inspice nos oculis q̄s tāta picula turbāt. Esto pegrī nis fautor: dux: auxiliator. Defessos refoue tot scādala tolle viaz. Dirige cecos: erige la psos: optia dex Bra: dux: bacul⁹ qz spei firmis sim⁹ adsit. Pax i cr̄edēdo cordis meditatio

snatis. Tetamenta sathan: mūdi: carnis superem⁹. Te duce ꝑ cumulo meritoꝝ z laude tnoꝝ. Certū q magno es venerari dign⁹ honore Jn terrꝫ: imēsa tenet quā gla celis. Est ereī xpe tecū tu⁹ iste miſter. Estz cū spōsa spōsus charissim⁹ alma Uirgineos ne tuos sedes locat eq̄ pentes? Sit tñ hac i re simplex meditatio nra: Sctis salu⁹ honoz volum⁹ aljs su⁹ esto. Quos te ꝑmatuꝝ tertio nulla fatigat Magne ioseph magno velut ipiose patrōe Lū desiderio petim⁹ fer opē nīi miſere. Celica suscipiat nos tādē pīa tecū. Dec ille.

¶ Pars tertia hui⁹ ꝓmonis q̄ dz causalitatis. s. q̄rōnabilit z qua ex causa btā ꝟgo fuit desponsata.

D Xpus de buit ma/sci de ꝟgine despō sata

Tpt colligi ex mgro sen. i. iiij. di. xxx. circa fi. z a btō Tho. z Rich. ibidē ar. ij. q. ij. i rnsiōe scdi arg. z a btō Tho. in. iij. parte summe. q xxix. ar. j. z a Rabano z Petro iohānis sup Joh. valde fuit cōuenies cōgruū z ratiōabile xpm nasci de ꝟgine despōsata. ꝑmo ratiōe sui. secūdo ratiōe matris sue. tertio rōne nīi. Primo hoc fuit ꝟuenies ppt xpm q̄drupli/ci ratiōe. Primo quidē vt mysteriū i carnatiōis sue diabolo celaret: vt dicit in. c. inuēta xxvij. q. ij. Un̄ z ait btus Ignacius: sicut refert Diero. sup Mat. hac de causa ꝟginem fuisse desponsatā. Factū est aūt hoc ad tutelā pueri: ne diabol⁹ contra eū vehemēti⁹ nocumenta pcuraret. Sciebat em̄ ipe diabol⁹ dei filium dēere incarnari ꝑ redemptiōe humani generꝫ: ſz tps ignorabat. Un̄ caute obſuabat ad sciēdū q̄n mūdū intraret: vt redēptionem nr̄am ipediret. Dec aūt desponsatio ꝟginitatē mris dei paritis ipsi diabolo occultauit: vt ait Origenes sup Matt. di. Que fuit cā vt esset desponsata maria ioseph nisi quaten⁹ hoc sacm̄ diabolo celaret: z ille malignus fraudis cōmēta aduersus desponsatā nulla penit⁹ inueniret? Dec ille. De hoc etiā Amb. sup Lu. ait. Nō mediocrꝫ q̄z cā est vt ꝟginitas marie falleret ꝓncipē mūdi: qui cū desponsatā cerneret viro: partū nō potuit dēe sui pcrū. fallēdi em̄ mōi ꝓncipis fuisse⁹ filiū. ipi⁹ dñi ꝟba declarāt cū apli iubent tacere de xpo. Dec Amb. Et hoc ptz Mat. xvj. Itē sanati iubent tacere de remedio: vt ptz de leproso Mat. viij. z de cecis Mat. ix. z de puella resuscitata Marc. v. ¶ Predictis aūt nō obstat si dicat q nō latet diabolū ea que R sunt in corpe: cuius lateāt ea q̄ sunt in corde. quia vt ait Aug. in. iij. de trini. Multa que cogōsceret diabol⁹ ꝟtute siue nature ꝓhibet cognoscere a diuīa ꝟtute. Itē dicūt doctores q̄ etiā latet diabolū ea q̄ sunt i corpe q̄n appropinq̄re nō ꝑt. Diabol⁹ aūt nō poterat approꝑinq̄re ꝟgini ꝓpt ꝟtutē scitatꝫ ipius: z etiā qz impediebat a deo z ab angel' ea custodientibꝫ: fm Fran. de may. vbi. s. rideo scire non potuit vtrꝫ ꝟgo ꝛcepisset sine viro cū ea maritū hꝫe videret. ¶ Scdo hoc fuit ꝟuenies S ppt xpm: ne ab infidelibꝫ tāqꝫ illegitime nar⁹ abijceret. vñ Amb. sup Lu. ait. Quid iudeis: q̄d herodi posset ascribi si natū ex adulterio viderent pscq̄? q̄si dicat: nihil. Ergo fuit cōuenies vt ei⁹ mr̄ despōsaret. qz aliter oēs arbitrari cēnt xpm ex stupro fuisse generatū. z sic eū tanqꝫ illegitime natū dēspernissent. Nā iura tales detestant'. z ꝑhāt successiōe paterna. aut'. ex cōplexu. C. de incest. nup. z aut'. licz. C de natu. li. Solet em̄ vtplūmū eē imitatores pat'ni sceleris. c. si q̄s cū militibꝫ. vj. q. j. z. c. si gēs. lvj. di. Et fm canones sunt irregulares. lxvj. di. cp̄lib: oz. Nec fine dispēsatione dñi ad sacros ordies pmoueri. c. ꝓcipimus. xxxij. di. Lū ḡ xps futur⁹ essꝫ sūm⁹ sacerdos z rex regū: debuit tali suspitiōe carere. ne indei dedignarent' eū habere regē z sacerdotez quia filij ex adulterio geniti abominatio sunt dño. c. dicat. xxxj. q. iij. Un̄ z fm leges nō pmouent' ad dignitates nisi i defectu legitimorum. l. generaliter. §. spurios. cū glo. ff. de re cu. Et hāc rōnē tangens Amb. sup Lu. ait. Cum partus innupte lege damnet'. cōgruū fuit vt virgo desponsaret. ne videret xps a legis iniuria cepisse. ¶ Tertio fuit hoc conue/niens ꝓpter xpm vt a Joseph nutriret. vnd̄ T z pater ei⁹ dictus est quasi nutrici⁹. Ut enim habeat Lu. ij. existēs beatissima virgo cū Joseph: z inueniens puerꝫ iesum in tēplo: dixit ei. Ego z pater tuus dolētes querebam⁹ te. Nō negauit aūt xps Joseph esse patrē suuꝫ sed rndit. Quid est q̄ me querebaris? Et in hoc verificatū est illud Ezechielis. Est pater hic cura: pī est ali⁹ genitura. Pī em̄ sepe q̄s appellat' ratiōe curatōis z gubernatiōis: vt i aut'. de armis. §. hoc aūt obseruare. z i. l. ij. C. de debito. ciui. libro. xj. z no. C. de emen. insti. co. in ꝓnci. Supradictā aūt rationē tangit Amb. sup Luc. dicēs. Desponsata est vt infantis curā gereret ei pe Joseph: siue i egyptū iens: siue inde ꝛnuo rediēs. Quarto fuit cōueniēs hec despōsatio vt cōsuero mō scꝑture genealogia xpi ꝑ virū describeret. vñ Ambro sup Lu. ait. Qui i scīm venit scīs debuit more describi. Uiri aūt ꝑsona q̄rit̄ q i senatu z reliqs curijs ciuitatū generꝫ asserit dignio/

Illegiti/mi dicūtur.

tarẽ. Cõsuetudo etiã nos instruit scẽpturaꝝ: q̃ spiritꝰ ozginẽ q̃rit. hec ille. Mulier em̃ ex fiat ex familia viri. l. fi. §. idẽ rescripserũt. ff. ad munic. & l. q̃cũq; C. de remili. lib. xij. Qz aũtbrã ẏgo fm legẽ despõsari nõ poterat ni si viro q̃ eẽt de tribu iuda & familia dauid ex genealogia sponsi. i. ioseph: ꝛephẽdit genealogia marie ꝛ xpi filij eiꝰ. Scdo ꝑncipaliter dico q̃ fuit ꝓueniẽs ipm nasci de ẏgie despõsata. ꝑpr ipam ẏginẽ: ꝛ h̃ q̃druplici rõe. Prima nec a iudeis occideret̃ q̃z adultera: vt ait Hieroñ. Nã fm leges ẏgo adultera de stirpe sacerdotali cõburebaꝝ: Leui. xxj. Ipa aũt ẏgo descẽderat ñ solũ de tribu iuda sz etiã de tribu leui. s. de stirpe aarõ: vt patuit. s. i. ij. pte hui⁹ opis: ser. j. p. ij. Lapidabaꝝ q̃z nõ soluz illa q̃ erat despõsata sz etiã illa q̃ i domo patris custodiebaꝝ vt ẏgo q̃nq; nuptura cuiusq; alteri⁹ tribꝰ esset. vñ dr Deut. xxij. Si nõ est ipuella inẽra ẏgitas lapidibꝰ obruẽt eã viri ciuitatis ꝛc. Itẽ de iure ciuili antiq̃ capite puniebaꝝ tã adultera q̃z adulter. l. q̃uis Cad. l. iul. de adul. hodie ẏo adultera retruditꝰ in monasteria ad agendã pniam: vt i aur. ibi posita. Scdo fuit cõueniẽs eã despõsari fm Hiero. & Ozigenẽ vt ei a ioseph̃ misserit̃ libellũ repudij ne fuireꝰ. vñ Chrys. sup Mat. inq̃rit illud q̃ habet̃ i. c. inuẽta. xxvij. q. ij. dicẽs. Sicut em̃ illã postea cõmẽdauit xps discipulo: sic etiã nũc angelꝰ copulat sponso: ñ in fedꝰ solẽne ꝓiugij sz i ꝓsortiũ cõis habitaculi. hec ille. Itẽ hoc ꝛogruũ fuit vt ipe ioseph̃ curaret necessaria ipsi ẏgini & filio eiꝰ de arte sua. erat aũt carpẽtariꝰ: vt ait Chrys. & vt eã associaret. sicut & fecit cũ fil' in bethleẽ prexit: vbi filiũ suũ pepit: & ad tẽplũ in purificatiõe eiꝰ: & cũ i egyptũ iuit & redijt. vñ Bern. in quodã ser. inq̃t. Qz ista delicata puella sola erat. nõ fideli socio ẽ digebat a q̃ & añ ptũ & in ptu & post ptũ associaret: & a laboribꝰ releuaret. Tertio fuit ꝓueniẽs vt p h̃ ẏgo ab infamia liberaret. Vñ Amb. sup Lu. ait. Despõsata ẽ ne temerate ẏginitatẽ aduertet̃ infamia. cuiꝰ grauis aluꝰ corruptele videret̃ insigne pferre. Maluit aũt dñs aliq̃s de suo ortu q̃z de mꝛis pudore dubitare. Sciebat em̃ tenerã esse ẏginis ꝓcunelitã & lubricã famã pudorꝫ. nec putauit ozꝰ sine fidẽ mꝛis iurgijs astruendã. Seruaꝝ itaq̃z. s. marie sic pudore integra: ita inolabili opinione ẏgitas. Hec ille. Et Ber. sup missus ẽ inq̃t. Quis em̃ eã videꝰ nõ despõsatã & tñ ꝑfidã: nõ potiꝰ dicere mereꝰ tricẽ q̃z ẏginẽ. Nõ aũt decebat h̃ dici de mre dei. tolerabiliꝰ q̃ & honestiꝰ fuit putari ihm ad tps de cõiugio natũ fuisse q̃z de fornicatiõe. hec ille. Et i h̃ appuit charitas & benignitas dñi nꝛi iesu xpi: q̃ potius voluit diminui de honore suo q̃z de honore matꝛis sue.

¶ Quarto fuit cõueniẽs: sicut dr Alber. sup missus ẽ: vt patuit. s. ad h̃ vt dignitas mris hũlitati sociaret: sic q̃ eẽt sil' mr̃i & vxor fabri. s. ioseph. Unde i vilipẽsiõez xpi dicebãt pharisei: vt h̃ Mat. xiij. & Mar. vj. Nõne h̃ est fabri filiꝰ. Cõgruũ q̃ fuit vt dei genitrix fuaret illõ Eccl. iij. Quãto maior es tãto magꝫ te hũlia i oĩbꝰ: & cozã deo ineies gratiã. Quãto ei q̃s maior ẽ tãto magꝫ hũilitas ꝓmẽdaꝝ i eo. vñ Hiero. in q̃dã epla ait. Nihil ẽ q̃d hoĩbꝰ nos ita ꝑ deꝫ faciat q̃z si vite merito magni humilitate simꝰ infimi.

¶ Tertio ꝑncipal'r fuit ꝓueniẽs b. ẏginẽ despõsari ꝓpr nos. & h̃ q̃druplici rõe. Prio vt xps natꝰ de ẏgine certiꝰ crederet̃ testimonio ioseph̃ q̃ mr̃ez eiꝰ ẏginẽ despõsauerat: & a tpe despõsatõis diligenti eã cura custodierat. Nã despõsata a tpe despõsatõis erat sb̃ custodia sposi vt ait Hugo cardinal' sup Mat. ſ. & Lu. j. c & Ber. sup Missus est: di. Nos erat inde oz vt a die despõsatõis vsq̃z ad tps nuptiaꝝ sponsi sponsas i custodia reciperẽt vt eaꝝ pudicicĩã curiosiꝰ fuarẽt: & ipi eis fideliores existerẽt. hec ille. Itẽ erãt in coꝝ ptãte q̃ ad obseq̃a & filia. c. mulierẽ. xxxij. q. v. & debãt defendi a virꝫ suis ꝛbis q̃ sibi occurrissent. isti. de inim. §. Sz aurẽ. Et hãc rõez tãgẽs Amb. sup Lu. ait. Locupletiorꝫ testꝫ pudorꝫ maritꝰ adhibeꝛet: q̃ possit delere iuriã & vindicare oprobriũ si nõ agnoscerer sacm. Greg. q̃z ũ omel. sup Mat. inq̃t. Sicut discipulꝰ dubitãs & palpãs factus est testꝫ vere resurrectionis: sic sponsus fuit custos & testis integerrime ẏginitatis. trãssumpnue in. c. sic q̃ppe xxvij. q. ij. Et quo magꝫ ꝓfirmamur in fide ꝓceptiõis xpi de spũsctõ ex ẏgine. ¶ Secundo fuit ꝓgruũ vt ẏginibꝰ cã vitã de infamie daret: & cã male excusatiõis tolleret. vñ Ambro. vbi. s. ait. Non decuit ẏginibꝰ sinistra opinione viuẽtibꝰ velamen excusatõis relinqui: q̃ infamata q̃z mater dñi videret. Tertio fuit cõueniẽs vt vniuersa ecclia deligeret: q̃ cũ sit ẏgo despõsata tamẽ est vni viro. id est xpo: iuxta illõ apli. ij. Cho. xj. Despõdi vos vni viro virginẽ castã exhibere xpo. Et hanc rõem tãgit Augꝫ. i li. de sctã ẏgitate. Chrys. q̃z sup Matth. inq̃t. Quia futurũ erat vt oes scti de eccl'ia ẏgine nascerent̃ xpo despontsata. xps de desponsata natus est ne idigni⁹ nasceret̃ dominꝰ q̃z seruꝰ. ¶ Quarto fuit con

Propter ẏginẽ fuit ꝓueniẽs.

menies: vt inqt Hugo cardinal sup Mat. j
q mr dñi erat despōsata t ygo: vt i psona ipi⁹
t ygitas t mrimoniū haberet t honorare ꝫ
hereticos alteri eoꝝ detrahētes Idcirco erul
rent ygies t ꝫiugate imitātes gl'iosā ygine
mariā despōsatā ioseph vt ipam p ygnitatē
t castitatē ꝫiugalē imitādo i pñti sclo: eā q̄q
seq̄nt p sblimē gl'iam i futuro. ¶ Nos ā tad
dere possum⁹ alias q̄nq̄ rōes. Prīa vt fide
les credētes eā despōsata t cū ꝫiuge habitātē
sine viro ꝫcepisse magꝫ mererent: t ideoti ac
obstiati mūdani i sua ptinacia sic eoꝝ exigē
tibꝫ demeritꝫ magꝫ idurarent. Et hāc rōem
tāgit Amb. sup Lu. di. q̄ sclarib⁹ vanitati
bus occupāt scire diuīa nō pñt nec merent.

¶ Scda rō ē illa quā ponit Hugo car. sup
Lu. j. c. s. vt b. ygis marie ꝟbis maior fides
hīet ꝛois mētiēdi suspitio tolleret. Ut ei ait
Amb. sup Lu. videret mētiri inupta p̄gnās
t culpā velle obūbrare mēdacio. neq̄ em cre
deret ei si diceret se ygīnē. t ideo dr Ambro.
vbi. s. Fides marie ꝟbis asserit: t mendacij
cā rmouet. cām ei mētiēdi despōsata nō hūit:
cū ꝫiugū p̄miū t gra nuptiaꝝ part⁹ sit femi
naꝝ. hec ille. trāsupti ue in. c. pudor. xxij. q
ij. t sumpta ē hec sīa ozigialit ex. l. grit. §. si
mulier. ff. de edit. edic. ¶ Tertia rō ē illa quā
ponit idē Hugo car. vbi. s. di. De feia ygi
ne despōsata nasci voluit: vt ab oi gradu mu
lieris opprobriū tolleret. s. ā ꝫiugat⁹: a vidu
is t a yginiby. hec ille. Predictaꝝ aūt rōnū
ptē ponit Bern. sup Missus est. di. Neca
rio igit ygo maria despōsat: qz p hoc t a cani
bus scm abscōdit: t a sponso ygitas cōpro
bat: t ygīnis tā pecūdie q̄ fame puidet: t a
secretis celestibꝫ hostꝫ excludit. ¶ Quarta rō
ē pōt illa quā ponit Chrys. sup Mat. Qz
em vt dr Mar. xiij. erat ioseph faber ligna
rius. Ideo ipe Chrys. inqt. Fabro lignario
maria desponsanda erat q̄n rps eccīe spon
sus oēm salutē hoīm oparur⁹ erat p lignum
crucis. hec ille. ¶ Quita rō est vt ondaret etiā
post ꝫsensum i mrimoniū p ꝟba de pñti lice
re ābob⁹ ꝫiugib⁹ vl' alteri eoꝝ etiā alio iuito
an tñ carnalē copulā transire ad vota melio
ra: vtpote p votū castitatꝫ t igressū fligiōis
mori mūdo. et de ꝫū. ꝫiu. c. ij. t ibi late doc.
t. l. xco nobis. C. de epis. t cle. Btissima igit
ygo t sctūs ioseph fil' despōsati t mrimonio
copulati t in ygitate pseuerātes dedit exem
plū aliꝫs ꝫiugatꝫ fil'r faciēdi t caste viuendi.
qđ explū imitat⁹ ē scūs Elziar⁹ tercij ordi
nis bti Francis. q̄ cum btā Delphina vxore
sua quā i iuuētute vxorem iuuēcula accepat:
pseuerauit in ygnitate vsq̄ ad morte. ¶ Et
hec q̄dē de sponso brissime ygis terreno dctā
sufficiāt. Habuit nāq̄ aliū sponsū digni
orē. s. celi terreq̄ opificē deū. de q̄ dici pt illd
Joh. iij. Qui hꝫ sponsā sponsus est. De⁹ ei
cū btā ygine spuale mrimoniū ꝫxit. qđ q̄dē
mrimoniū habuit triplicē gradū ac triplicē
ꝫsensum: t triplex bonū ac triplicē copulā si
ne cōiunctionē. Primo habuit triplicē gra
dum: quia fuit initiatū: ratificatū. t cōsum
matū. Initiatū quidē fuit per verba de futu
ro a ppheta q̄ dixit Isa. vij. Ecce ygo conci
piet t pariet filium ꝛc. Et ab angelo qui ait
Lu. j. Ecce cōcipies in vtero t paries filium
ꝛc. Deinde fuit ratificatum per ꝟba de pñti
quādo ipa cōsensit t dixit. Ecce ancilla dñi:
fiat mihi ſm ꝟbū tuū. Ultimo fuit cōsūma
tū quādo filius dei in thalamo vteri ygina
lis naturā nostrā sibi eternaliter copulauit.
Unde clamat eccīa in officio diuino. Ecce
completa sunt oia ꝛc. ¶ Secūdo in illo ma
trimonio fuit triplex ꝫsensus. s. animi: ꝟbi t
signi. Et istū triplicē cōsensum ipa postmo
dū in cantico suo expressit Luce. j. Nam cō
sensum animi expsit cū dixit. Magnificat
aīa mea dñm. s. sponsum meū celestē. Cōsen
sum aūt signi expressit cum dixit. Exultauit
spūs meus in deo salutari meo. Exultauit. i.
extra saltauit. Tantū em gaudiū habuit in
animo q̄ etiā manifestabat exteriori signo
Cōsensum ꝟo verbi expsit cū subdidit. Qz
respexit humilitatē ancille sue. t hoc fuit qn
ipa dixit. Ecce ancilla dñi ꝛc. ¶ Tertio i isto
matrimonio fuit triplex bonū. s. fidei: plis t
sacramēti. Fidei quedē: qz ygnitatis votū
deo factū semp illibatū custodiuit. Fuit etiā
ibi bonū plis: qz dei filiū de suis castis visce
ribꝫ generauit. Bonū q̄ꝫ sacri: qz nunq̄ a fi
lio suo diuisa vl' separata fuit. Quarto in hoc
mrimonio fuit triplex copula. nā in mrimo
nio carnali triplex ꝫiunctio inuenit. vna causa
tur ex ꝫsensu aioꝝ. scda ex pmixtiōe corporū
tertia ex indiuisibili habitatione amborū. t
eodē modo iter xpm t beatā virginē fuit cō
iunctio aīaꝝ p mutuā charitatē: iuxta illud
Can. vj. Ego dilecto meo t dilect⁹ me⁹ mi
hi. Fuit etiā ibi ꝫiunctio corporū p naturā
tē: qz vna caro xpi ē t mr̄is. vñ de ꝫ pt exponi
illd Gen. ij. Erūt duo i carne vna. Nā ad
formādū corp⁹ xpi fuerūt duo. s. spūsus q̄
corp⁹ ipm formauit: t beata ygo q̄ materiā
mīstrauit. Fuit etiā idiuisibil' habitatio alterū:
qz sic i vita sua dilexerūt se: ita t in morte nō
sunt separati. vñ Joh. xix. dr. Stabat iux cru

ce iesum ei⁹. Cũ q̃ & nos hic stem⁹ p amorẽ & reuerẽ: vt post hãc vitã habitare valeam⁹ cũ ipo in celesti palacio & ab illo recipe merea mur eternã felicitatẽ. Amẽ.

In noie dñi nr̃i iesu xp̃i incipit q̃nta ps huĩ⁹ tractat⁹ de annũciatiõe bt̃issime v̄ginis: et de incarnatiõe filij dei in ea. Hec aũt ps ppio ac gratiarum noie gaudiũ mũdi nũcupat.

Sermo p̃mus.

Et timeas ma

ria inueniſti gr̃am apd̃ deũ: Luce.j. Huĩ⁹ dici celeberrimã festiuitatẽ sũmis debem⁹ studijs venerari. Hec em̃ est respectu p̃cipij maior solẽnitas toti⁹ anni. Hoc nãq; festũ p̃cipiũ ẽ & fundamẽtũ oĩm aliaꝝ festiuitatũ. Cũ g̃ dicat q̃ quisq; rei potẽtissima ps est p̃cipiũ. l. j. ff. de orĩ. iu. & no. i. c. p̃cipat⁹. j. q. j. & p gl. i. c. j. de ẏtel. vñ Arel. ait. j. etĥ. c. iij. & v. pol. c. j. q. p̃cipiũ ẽ dimidiũ toti⁹. Sz in aliys festis ab hac p̃cipiũ hñtibꝫ & ab ea cãt̃ gr̃ula lamur. ml'tomagꝫ debem⁹ in ista solẽnitate iubilare & iocũdari. q; nisi h̃ redẽptõis nostre p̃cipiũ fuisset: ipi⁹ finis nõ eẽt subsecut⁹. remot⁹ em̃ p̃cipijs remouet pfectio & eẽ ab oĩbus posterioribꝫ: vt ait ꝓmẽtator. Auerrois sup. x. Meth. Merito igit̃ hec celeberrima dies est ab oĩbꝫ festiuis gaudijs recolẽda in q̃ gaudiũ fuit toti⁹ mũdi. & iõ de ipa Dauid decãtabat ps. cxvij. di. Hec ẽ dies quã fecit dñs: exultem⁹ & letemur in ea. Ista etei ẽ dies sacratissima in q̃ ẽgo ex oĩbꝫ delecta magni regis assueri ẽ cõiugio copulata. Cũ em̃ vt hz Hester. ij. pdict⁹ rex assuer⁹ decreuisset sup filios isrl capitalẽ sniam & sb pena mortis mãdasset ne i ꝑspectu ei⁹ aliqs accederet nõ vocat⁹: per suasa Hester a mardocheo ppinq̃ suo: assumptisq; duabꝫ puell' ad obsequiũ suũ. q; vna ei⁹ fimbrias vestimẽti portabat: alĩa ẽo brachijs suis eã sustentabat: accessit ad eũ. Que cũ regis magnificẽtiã & oĩnat⁹ ei⁹ pulchritudinẽ aspiceret cecidit i brachijs vni⁹ ex puellis. Ipe ẽo rex descẽdes de solio suo virgam quã manu tenebat deposuit i signũ clemẽtie: & manibꝫ ppijs sblenauit hester: & ad ei⁹ petitiõs acl illi⁹ domũ accessit: atq; pplm iudaicũ a morte libatũ exaltauit. & interfecto ei⁹ inimico amanitões illi⁹ possessiones donauit hester: atq; eã i regno suo ꝛfirmatã vxorẽ suam sup oĩa amauit. Per assuer aũt̃ q̃ & iterptat brĩtudo: intelligit̃ dei⁹. in cui⁹ cognitõe ꝛsistit brĩtudo. Qui erat irat⁹ hũano generi ppter pctm̃ p̃mo⁹ parẽtũ q̃ diaboli suggestiõi consenserat. & iõ statuerat oẽm hoiem morti debere: vt dr̃ Deb. ix. & ad iferos descẽdere: iuxt̃ illud ps. lxxxviij. Quis ẽ hõ q̃ viuet & nõ videbit mortẽ eruet aiam suã de manu iferi? Nõ erat aũt aliqs q̃ ad deũ accedere auderet p gr̃a i pterrãda: iuxt̃ illd Hiere. vij. Tu noli orare p ppl'o isto: q; non exaudiã te. Erat g̃ furor dei terribil' ꝛ ocs ita vt ad mãsuetudinẽ p̃ti nõ posset. vñ Isa. xxx. dr̃. Ardẽs furor ei⁹ & grauis ad portãdũ. Uerũ tñ Hester q̃ interptat absc̃dita. i. ẽgo maria q̃ absc̃dita & occulta erat mũdo sed multũ cognita deo. suasa a mardocheo ppinq̃ suo. i. a suo sanctissimo p posito: vl' ab angelo sibi particulariť ad custodiã reputato: vl' a gabriele archãgelo q̃ ei p pinquꝫ iõ dr̃: q; (vt ait Hiero. ad eustochiũ) Sp̃ãgel' est cogĩta ẽgr̃as. ĩtrauit ad regẽ oi potẽtẽ deũ sociata duabꝫ ancillis. i. hũilitate & puritate siue v̄gĩtate. Sicut aũt rinoceron ad aspectũ alicui⁹ sctẽ v̄gĩs oẽm reponit feritatẽ: & mãsuet⁹ ad gremiũ ipi⁹ v̄gis accedit. sic dei⁹ videns hãc scrissimã v̄ginẽ amore illius tact⁹ oi dimissa idignatiõe & aspitate descendit i vtez ei⁹: atq; ẽgã furorẽ sui reponẽs: eã sibi pretuã ꝛiugẽ & regni sui ꝛsortem reputauit. Ipa ẽo magnitudinẽ mysterij icarnatiõnis ei⁹ audiẽs: & tantũ se magnificari cognoscẽs obstupuit & turbata est turbatõe admiratõis. & sic attonita & territa cecidit i brachijs hũilitatis. q̃ ppť illi dixit angel⁹ gabriel ẽbappolita. s. ne timeas maria: iueniſti gratiã apd̃ deũ. s. p quã hũanũ gen⁹ ab eẽna dãnatiõe libasti. & pcusso ac destructo amã. i. diabolo illi⁹ possessiões acq̃sisti. s. pctõz animas per tuũ filiũ ad pniam ꝛtẽdas: atq; altissimi dei vnigenitũ de spũsctõ cõcipe meruisti.

De q̃ mysterio tres ꝛsideratiões faciem⁹

Prima dicet possibilitatis.

Scda necessitatis.

Tertia ẽo appellabit causalitatis.

¶ Pars p̃ma huĩ⁹ fmõis q̃ dr̃ possibilitatis B

Ro expeditõe huĩ⁹ ptis & ꝛsutatõe

p hereticoz duas qões examinabim⁹

Prima vtz possibile fuerit diuinã naturã cũ hũana vnirĩ vnitate suppositi. & sic deũ fieri hoiez. Scda vtz possibile fuerit q̃ ex v̄gĩe cipet & nasceret. Prima qõz examinat Alex. de ales. i. iij. pte sum. in tract. de cõuenietia icarnatõis: q. j. & Sco. i. iij. dist. j. & Petr⁹ de aq̃la ei⁹ discipul⁹ ibidẽ. q. j. & j. Bo. i. eadẽ di. & Ric. nr̃i ibidẽ ar. j. q. j. & sanctus Thomas in. iij. parte sum. q. j. ar. j. & i

Uniri naturaz diuināz ḥūanaz.

ij. sc̄pto. di. j. arc̄. j. vbi dicūt q̄ ad ḥ vt aliq̄ sint vnibilia requirit q̄ aliq̄ modo sint sil'ia Est aūt duplex sil'itudo. Una est ꝛz aliquā formā cōem pticipatā ab ipis silib⁹. Et ḥ mō nulla est sil'itudo iter deū ꝛ hoiem: creatorē ꝛ creaturā: imo iter eos est distātia penit⁹ ip̄o portionabilis. vñ dicit in. c. dānam⁹. de summa tri. ꝛ fi. ca. q̄ iter creatorē ꝛ creaturā non ꝑt tāta dissil'itudo notari q̄n iter eos sit maior dissil'itudo notāda. ꝛ ḥ respectu nō dicūtur vnibiles. nā natura diuina ꝛ ḥūana nō ꝓueniūt sil' in aliquā formā cōem iter eas in genere vl' i specie. Alia ē sil'itudo fm ꝓueniētiā ꝓportiōis vn⁹ ad alterꝫ i ordie vl' i hitudine: sicut iusticia creata ꝓuenit cū icreata n̄ i genere vl' i specie. q̄ iusticia icreata est ip̄sa diuina ēentia. iusticia ꝥo creata est q̄litas. sed ꝓueniūt in habitudine ad eūdē effectū q̄ est rēddere vnicuiq̄ qđ suū ē. ꝛ q̄ loq̄t. l. iusticia ff. de iusti. ꝛ iu. ꝛ insti. eo. i ꝑn. Sil'r bonitas icreata q̄ est de⁹: ꝛ creata q̄ est q̄litas: nō cōueniūt in aliq̄ forma cōi imo se ꝛz i ordie. q̄ bonitas creata ordinat ad bonitatē icreatā. hoc ē ordinari ad aliō facit sil'itudinē ꝓueniētiā. vñ bonitas creata dr silis bonitati icreate ꝛ nō ecōtra. q̄ nūq̄ determinat sil'itudo respectu alicui⁹ exteriozis ꝛz respectu maioꝛ. vl' eq̄lis. ꝛ tali mō creatura est sil'is creatori: et hō deo. Sil'itudo em̄ nō dr identitatē. isti. de nup. §. inf eas q̄z. imo nihil est idē cū eo: cui est sile. l. qđ neruа. ff. de pōsi. Et aliq̄d dr sil'e alicui⁹ etiā si in pl'ibus differat q̄z ꝓueniat cū illo. ff. de ānu. lega. l. i singulos. Dico igit ad ꝓpositū nr̄m q̄ iō creatura dr silis creatori: q̄ est ordinabilis ei. Solū ḡ est inter deū et hoiem sil'itudo i ordine vl' in habitudie vni⁹ ad alterꝫ. s. hois ad deū. Et ex ḥ sūt vnibiles nō eo mō fm Rich. q̄ elemēta vniunt in mixto: nec eo mō q̄ nutrimētū vnit nutrito: nec eo mō q̄ materia ꝛ forma vnit i cōpōsito: nec eo mō quo accidēs vnit subiecto. Qz ad hoc q̄ dictis modis fiat vnio requirit mutatio ꝛ opatio: necnō ꝛ possibilitas in q̄libet extremo. Persona aūt filij dei ē act⁹ pur⁹. vñ nec mutari ꝑ ullo mō. Jō dicēdū q̄ natura ḥūana fuit sibi vnita tāq̄ nature suppōsito. non in esse p̄ eā ꝓstitura sic suppositū creatū ꝓstituit in eē p̄ sui naturā ꝛz tāq̄ suppōsito cōstituto i esse p̄ naturā diuinā. plona em̄ filij dei nō ꝓstituit in eē p̄ naturā ḥūanā cui⁹ est suppositū ex tpe: ꝛz p̄ naturā diuinā cui⁹ est suppositū ab eterno. ¶ Talꝫ aūt vniōis possibilitas multiꝫ valet rōib⁹ cōprobari: inf q̄s vna dr ītimatōis: alia similatōis: tertia ꝥo attributōis. Prīa rō sic ꝛcludit fm p̄dictos doctores. Oīe q̄d ē alteri marie ītimū ꝛ amabile est ei vnibile vniōe maria. ꝛz p⁹ē aīe ītim⁹ ꝛ amabilissim⁹. ḡ ībe rōnali pfecte vniri pōt spūs icreat⁹. Ut⁹ ei amor efficit vnū ex duobus: vt inq̄t Tulli⁹ i li. de amicicia. Uñ de duob⁹ verꝫ amicꝫ inq̄t Ouid. iij. li. de tristibus. Si duo corpib⁹ mētib⁹ vn⁹ erāt. ꝛ phs ix. eth. c. iij. ꝛ. x. ꝛ in. ij. lib. magnoꝝ moraliū c. lxxxvj. ait q̄ amic⁹ est alter ipe. Qđ etiā inquit Tulli⁹ vbi. s. Diffinit aūt amicicia sic Amicicia est vni⁹ ad alterꝫ cū charitate cōiunctio: vt no. in. l. si fuerit. ff. de reꝫ di. vñ Dionysi⁹. iij. de diuis noib⁹ dr q̄ amor ē vis vnitiua amātis cū amato. ꝛ. s. Bona. in. ij. sen. di. xxxix. in questiōib⁹ circa litterā. ꝛ di. xlij. arti. ij. q. ij. inq̄t. Tāta est vis amoris vt trāsformet amantē in amatū. ꝛ ideo potuit vnire deū cū hoie. Sc̄da rō sic inferit. Ex⁹ est facilis vnio q̄ adimicē sil'itudinē hūt. q̄ hñtib⁹ simbolū. i. sil'itudinē: facilioꝛ est trans⁹ vt ait phs. ij. phi. ꝛi. ij. de generatiōe i. c. de missiōe ꝛ trāsmutatiōe elemētoꝝ. ꝛ no. i. l. iurē. §. item si. ff. de rei ven. de q̄ p Albricū de rosate i. l. j. ff. de iudi. Jrē oīa sil'ia ꝓūgunt. ij. de regi. ꝑn. Sz hō creat⁹ ē ad dei imaginē ꝛ sil'itudinē: vt dr Ben. j. ꝛi. l. si vindicari. ff. de penis. ꝛi. l. si q̄s. C. eo. ti. ꝛ xxiij. q. v. c. hec ima go. ꝛ de peni. di. ij. c. illa aia. ḡ ḥūana natura ē vnibil' diuie aliq̄ mō in plona. Tertia rō sic ꝓbat. Quicq̄d nō implicat ꝛdictionē vel impfectionē: ꝛz pfectionē ꝛ dignitatē est deo attribuēdū. ꝛz ip̄m incarnari est hmōi. ḡ ꝛc. maioꝛ ꝑt⁹ p Diony. in li. de diuinis noib⁹. minoꝛ ꝓbat. nā diuina natura vniri ḥūane in vnitate plone nō est aliud q̄z diuina plonā (q̄ ab eterno fuit hypostasis respectu diuine nature) fieri hypostasim respectu ḥūane nature i tpe. ḥ aūt nō dr aliquā ꝛdictioꝝ vel impfectionē: ꝛz pot⁹ pfectionē ꝛ dignitatem ac nobilitatē. Sic em̄ cū de⁹ sit bon⁹ ab eterno nullā tamē patit impfectionē vl' indignitatē si est cā bonitatꝫ create in tēpe. q̄uis bonitas creata longe sit inferioꝛ bonitate increata: sic cū plona filij dei sit hypostasis ītellectualis ꝛ spūalis ꝛ icreata ab eterno: i nullo erogat ei si sit hypostasis nature create ex tpe. ¶ Licet aūt nō valeam⁹ de hac vnione adducere exē pla in creatura que sint totaliter sil'ia: vt ait Aug. i epla ad Volusianū. tamē duo exēmagis ꝓueniētib⁹ allegabim⁹. Primū ē Aler. de ales. ꝛ Rich. vbi. s. ꝛ beati Tho. i. iij. pre sum. q. ij. arc̄. j. ꝛ in. iij. scripto. di. j. ar. j. s. de iiertiōe rami trūco arboꝝ. Nā sicut ibi erat

Similitudo creatoris et creature

Probat vniōis possibilitas

Exēpla illi⁹ vnionis

vñram⁹ p naturã: ⁊ ponit aliã ram⁹ p iſertõ
nãta ī eadẽ ꝑſona ī q erat naturaliṫ diuina
naſa pẏ. Nõz poſita ẽ natura hũana. ⁊ ſic nõ
ſunt ples arbozes ſz vna tm̃: ita ñ ſic ibi ples
ꝑſone ſz vna ſola. ſ. ꝑſona diuĩa xpi. Et ſicĩ
arbze iſerta ſunt ples fruct⁹ differentes ſpẽ
vnã ram⁹ vni⁹ arboꝛ ſ iſeriṫ arbozi diũſe ſpe
cie. ita in vnitate ꝑſone xpi ſunt alie ꝑpeta
ꝛ ꝯuenientes naſe diuine: ⁊ alie ꝯuenientes na
ture hũane. Et ſic in vnõe q̃ ẽ p iſertõz vnũ
nõ eſt altez: ſed fit de hypoſtaſi alteri⁹: vt qñ
pẏz iſeriṫ pomo fit vnũ ſuppoſitũ. ſ. vna ar
boꝛ: ⁊ natura pomi nõ ẽ natura piri: nec eco
tra. ſz tm̃ vterq; fruct⁹ ẽ de eẽ arboꝛ. qõ pz qz
hec ẽ ẏa. iſta arboꝛ ẽ pir⁹. ⁊ etiã hec ẽ ẏa. iſta
arboꝛ eſt pom⁹. ſic in ſili ẽ de ꝯiũctiõe ⁊ vnõe
diuine nature ⁊ hũane in xpo: eo q̃ natura di
uina nõ ẽ hũana nec eꝫ. ſz natura diuĩa ⁊ hu
mana ſ vnũ ſuppoſitũ cõe in vtraq; natura
ſbiſtẽs. ⁊ hec ẽ ẏa. h ẽ hõ demonſtrato xpo. ⁊
itez hec ẽ ẏa. h ẽ de⁹: eodẽ demõſtrato. Nam
vnio diuine nature ⁊ hũane ī ꝑſona xpi facit
eũ ẽ hoiem ⁊ deũ. Scõz exẽplũ ſiue ſiliṫudi
nẽ ponit Aug. ī li. de ſpũ ⁊ aĩa di. Sicĩ ī vni
tate ꝑſone hois aĩa vnit̃ corpi vt hõ ſit: ita in
vnitate ꝑſone xpi de⁹ vnit̃ hoi vt xps ſit. Qz
aũt iſta vnio ⁊ icarnatio filij dei potuerit fieri
ī ẏgie ſuata ei⁹ ẏgitate ꝓbari mlt̃ipl̃r pt: ſz
breuitaſ cã ſolũmõ duplici rõne ꝓbabimus
Prio rõe cauſatiõis. fundamẽtũ cui⁹ ponit
autoꝛ ī li. de cau. di. Qis ꝑma cã magſ ⁊ ꝑus
influit in ſuũ effectũ q̃z ſcõdaria. cũ igiṫ oẽ pri
us poſſit eẽ ſine ſuo poſteriozi: ⁊ de⁹ hoies p
duci faciat mediãte ſemie. q̃ etiã ſine illo pt
hoiez ꝑducere. Si ei ſol ẏrute ſua gnãri fac
rana l̃ muſca nõ ꝯcurrẽte ad gnãtoz aliq̃ ra
na vl̃ muſca: ſz ſolũ ex limo vl̃ luto. mlto ma
gis de⁹ potuit ſua ẏrute ſi nita hoiem ꝑduce
re nõ ꝯcurrẽte ſemine virili ſz ſolũ ex puriſſi
mis ſanguiby ẏgis bñdicte. Scõa rõ dr cõ
ditiõis. nã qñ legiſlatoꝛ ſtatuit aliq̃d cũ ꝯdi
tiõe ꝑ h̃ itelligiṫ q̃ pt euenire oppoſitũ illi⁹
ſine tali ꝯditiõe. vt cũ dr. Si q̃s occideriṫ p
rimũ ꝑ induſtriã. innuit q̃ aliq̃s pt occidere
ꝑrimũ nõ data opa. Silr ſi dicaṫ. Si vene
ris ad me dabo tibi ꝛenariũ. innit̃ q̃ ille pt ñ
venire: ſic nõ recipe ꝛenariũ. Cũ g̃ lex dicat
Leui. xij. Mulier ſi ſuſcepto ſemie peperit
maſculũ ĩmũda erit ꝛc. ꝑ h̃ innuit q̃ mlier ali
qñ erat ꝯceptura ⁊ ꝑitura ſine virili ſemine:
vl̃ ſaltẽ q̃ parere poterat.

¶ Pars. q̃. hui⁹ ꝓmõis q̃ dr necitaſ
Iqraṫ vtz ad repatiõz hũane naſe
lapſe fuerit necãria icarnatio filij dei

Prio melioꝛi declaratõe ꝓſupponẽdũ ẽ q̃ pec
cato ꝓmozũ parẽtũ tota naſa hũana ẽ iſecta
⁊ pctõ obligata: ⁊ ꝑñ eterne dãnatiõi: quia
tũc erat tota in ipis ꝓmis parẽtib⁹ ꝯcãtib⁹
vt declarat Alex. de ales in. ij. pte ſum. in tra
ctatu de pctõ originali. q. j. ⁊ in. iij. pte ſum. ī
tract. de incarnatiõe xpi. ⁊ ſcũs Bona. in. ij
di. xxj. Et hoc ꝓbãt aũctes apli ad Rom. v.
di. Per vnũ hoiez pcm̃ itrauit in mũdũ: ⁊
ꝑ pcm̃ mors. in q̃ oĩs peccauerũt. trãſſumpti
ue in. c. placuit vt q̃cũq; puulos de ꝯſe. di. iij
Itẽ ꝓſupponẽdũ eſt q⁹ hui⁹ caſus neceſſaria
fuit repatio ꝓm Alex. vbi. ſ. ⁊ Anſ. in li. Cur
deus hõ. ⁊ beatũ Bona. ⁊ Rich. in. iij. di. xx.
ar. j. q. j. Nõ ſicꝓbãt. De⁹ ⁊ naſa nihil agũt
fruſtra. j. phiſ. iij. de aĩa. ⁊ j. de celo ⁊ mundo
⁊ no. i. l. q̃ bis idẽ. ff. de ẏ. obli. ſed de⁹ creauit
hoiem ad cõſequẽdũ beatitudinẽ: vt ait Au
guſt. ī li. Enchi. ⁊ ponit Mgr in. ij. ſen. diſ.
j. vbi dr. Fecit de⁹ rõnalẽ creaturã vt ſũmũ
bonũ itelligeret: intelligẽdo amaret: amãdo
poſſideret: poſſidendo frueret. Cũ g̃ ꝑ pcm̃
fuerit hũana natura deuiata a deo fine ſuo: ⁊
ꝑ cõſequẽs a beatitudine: ita vt ad nihilũ rẽ
deret. ſequiṫ q̃ ſi de⁹ eã nõ repaſſet: mĩme ſuũ
finẽ ad quẽ creauit eã de⁹ cõſecuta eẽt. ⁊ ꝑ cõ
ſequẽs ſapia diuina diceret defectiua fuiſſe
creãdo hoiem ad finẽ quẽ nũq; ꝯſeq̃ deberet.
Hoc aũt ẽ incõueniẽs in deo ponere. vñ An
ſel. in li. Cur de⁹ hõ. inq̃t. Nõ decet ſũmã fir
mitatẽ ⁊ firmiſſimã ſtabilitatẽ ſuã firmũ ꝓ
poſitũ infirmari. nec decet ſummã bonitatẽ
ꝓmittere nobiliſſimas creaturas fraudari ſuo
fine. hec ille. Ergo neceſſaria fuit repatio ho
minis lapſi. Dũ aũt q̃riṫ. vtz ad hãc repari
onẽ neãria fuit incarnatio filij dei: rñdetur
ſm Alex. de ales vbi. ſ. ⁊ Tho. in. iij. pte ſũ.
q. j. arṫ. ij. q̃ aliq̃d ad finẽ aliquẽ dr eẽ neãria
riũ duobꝫ mõis. Prio ſine q̃ finis hñi nõ pt
ſicut ab⁹ eſt neãri⁹ ad cõſuatiõez vite hũa
ne. Illõ aũt dicit ꝓprie neãriũ qõ ſi nõ fie
ret res pret vel deterioꝛ fieret. l. imꝑſe. ff. de
ẏ. ſig. ⁊ ſic nõ fuit neceſſaria incarnatio filij
dei ad reſtauratiõez humani generiſ. qz deus p
ſuã omipotentẽ ẏrutẽ poterat naturã huma
nã mlt̃is alijs modis repare. Scõo mõ dr
aliq̃d neceſſariũ ad finẽ aliquẽ: ꝑ quod vicz
melius ⁊ ꝯueniẽti⁹ ꝓuenit ad ipm finẽ. ſicut
equus neãri⁹ dr ad iter. Neceſſariũ em̃ qñ
q̃ exponit. i. ꝯueniẽs. lxxvij. di. c. credo vos
frẽs. ⁊ ibi Arch. ⁊ neceſſitas. i. cõgruitas. vt
in auc. de trie. ⁊ ſemiſ. circa ꝓn. Itẽ aliq̃n ex
ponit neceſſitas. i. cõmoditas vel honeſtas.
xxj. q. iij. c. j. in vltia glo. Aliq̃n etiã exponi/

Necesse fuit xpm icarnari

Necessariũ dicit duplicit

tur necessario.i.vtilit: vt i ꝑma cōsti.codi.in ꝑn.7 necessariū.i. vtile.ff.solu.ma.l.j.7 no. instī.de acti.§.alie. Jrē q necessariū exponatur qñq.i.vtile 7 expediēs.pbat p glo.in de mē.j.de pcu.7.ff.de of.p.p.l.j.7.ff.de ope.nonū.l.de pupillo.§.memisse. Et his oīb modis fuit necariū filiū dei incarnari 7 pati ad hūane nature reparationē: qz iste modus fuit melior: vtilior: ꝓueniēcior 7 magꝭ expediens

Nō fuit ꝓueniencior via redēmēdi

q̄z aliqs alī. vñ Aug. in.xiij.li. de trini. 7 ponit Mgr in.iij.sen.di.xx.ait. Si q̄rat vtrū alio mō potuerit de⁹ repare hūanū gen⁹ q̄s p mortē filij sui? Dicim⁹ 7 aliū modū ei fuisse possibilē cui⁹ prāri cūcta sbiacēt: sed nre miserie sanāde cōueniēciorē nullū fuisse nec oportuisse. hec ille. Et hoc: quia nulli⁹ ali⁹ ita satisfaciebat diuīe iusticie. vnde vulgaris poeta florētin⁹ in.iij. comedia inq̄t. Tuti laltri modi erano scarsi a la iusticia Sel fiol de dio nō se fusse humiliato ad icarnasi. ¶ Et hoc ꝓbat sic. Deus ab eterno ordiauit hoiem ad beatitudinē: vt ptz ex p̄dictis: ꝫ etiā a theologꝭ in.iij.di.xlix.7 p Tho.j.ij.q.iij.ar.viij. sed ipse per pcm trāsgrediēdo mādatū dei eternam dānationē ꝓmeruit. aut ergo de⁹ debuit eū beatificare ītate eo in pctō 7 nō faciēte penitētiā de crimīe ꝑpetrato: aut nō. nō est dicē dū q sic. q3 tūc de⁹ fuisset iust⁹. q3 iusticia est saluare pctōrē: vt ōt Aug⁹. in li. de spū 7 aīa trāssumptiue in.j.sen.di.xlj.c.iij. Jtē iusticia req̄rit vt delicta nō remaneant ipunita. l si longi⁹. ff. de iudi. l. ita vulneratus. ff. ad. l. aq̄. l. stichū aut pāphilū ff. de solu. Deus aūt est iust⁹ 7 iusticiā diligit (ipo di.pē.vij) 7 nō pōt facere iūsta: vt ōr in pdicta di. ꝓmi sen. Si ꝯo nō saluasset eū: tūc determinatio sua q̄ ab eterno statuit ei dare beatitudinē fuisꝫ fallibilis. qđ eē nō pōt: q3 de⁹ infallibiliter scit oīa ātēq̄z fiāt. xxvj. q. v. c. vl. in fi. 7 oīa nuda 7 apta sūt oculi ei⁹: Deb. iij. 7. c. de⁹ oīpotēs. ij q. j. 7. q. v. c. ꝓbr. 7 est ifallibil' ꝓtas. c. si consuetudinē. 7. c. q ꝓcepta. viij. di. Ut g hoc incōueniens remoueret 7 ordinatio dei effectu mādaret: atq̄z diuīa iusticia q̄taret: necesse fuit satisfacere p pctō pdicto. Qua satisfactione facta posꝫ hō ꝓsequi beatitudinē: nedū fm diuīe miscōie magnitudinē: sed etiā fm diuine iusticie rectitudinē. Nō cōstat q hō

Hō purus non potuit satisfacere

pur⁹ siue aliq̄ creatura nō potuit satisfacere p hō pctō. cui⁹ rō assignat a Rich. i. iij. di. xx. ar. j. q. iij. 7. v. 7 a scrō Bona. i eadē di. 7 ab Alex. de ales vbi. §. Nō em potuit p angelū reparī: q3 de rōe iusticie est vt qui peccauit satisfaciat: iux illō Ezech. xviij. Alia q̄ peccauerit ipa morietꝫ trāssumptiue in. c. si hōes. xxiij q. iij. Quia ille q̄ obligatōz fecit debitū soluere debitū. l. crimē. ff. de penis. 7. l. sanctū. C. eoti. Cū g angel⁹ nō peccauerit: nō debuit p eū fieri satisfactio p pctō ꝓmoꝝ paretū. qđ ꝓbatur etiā p ea q̄ habent in. l. ob maritoꝝ. C. ne vxor p mari. 7 i. c. romana. de sen. ex. li. vj. 7 i l. si pena. ff. de penis. 7 in. c. illud. xj. q. iij. 7 i. c. nulli⁹. 7. c. placuit. 7. c. indei. j. q. iij. 7 i. c. ꝯsuluit. extra de his q̄ fi. a ma. pre ca. vbi glo. vbi dr q nō dz portare penā q̄ nō fecit culpā. Et idē hr in. c. cognoscētes de cōsti. Jtē reat⁹ peccati originalis obligauit tota humanā naturam: 7 singulos ei⁹ generis ab adā ꝓpagandos ad eternā dānationē. sed null⁹ angelus pt equari toti humane nature ex se. Si igit fm Anſ. in satisfactōne debet fieri restitutio de ablato: 7 emēda de iniuria: 7 sic illud p qđ fit satisfactio dz esse mai⁹ q̄z cōmissum vl saltē cēle. 7 oportet plus reddere q̄z fuerit ablatū p satisfactiōe iniurie vltra dānū: vt ptz in. §. Jtē mirta. 7 in. §. tripli. instī. de actio. vl saltē tantūdē. Ergo oportebat q ille p quem satisfactio debebat fieri de pctō originali eēt tant⁹ q posset eq̄rī toti hūane nāe. 7 q etiā pl⁹ valeret vl saltē tātū dē. q3 null⁹ angel⁹ singularis est hmōi: g 7c. Jtē in restauratiōe 7 reparatiōe ista oportebat q hō restitueret i illa dignitate in q̄ erat añ pctm 7 i q̄ remāsisset si nō peccasset. q3 illa dr ꝑfecta restitutio p quā oīa restituunt integre. l. j. cū seqn. C. de sentē. pas. q3 hō āte pctm nulli erat sbiect⁹ nec fuisset nisi deo imo oīa alia creata ad eius vtilitatē erāt sibi subiecta: iux illō ps. viij. Oīa subiecisti sb pedibꝰ ei⁹ 7c. qđ notat ibi i. l. ij. ff. de sta. ho. 7 ppt hoc dr esse dignissim⁹ inter oēs creaturas. l. iustissime. ff. de edil. edic. vbi gl. allegat Virgiliū 7 Ouidiū ad hoc. qđ etiā no. i. §. q3 ꝯo. in aur. de nup. 7 i. l. vēditor hois. ff. de euic. 7 isti. de rer di. §. prius ancillaz. 7 de iuna. gen. 7 ci. in fi. Sz si p angelū vl alia creatura redēpt⁹ fuisset: nō esset ad pstinū statuz restitut⁹. q3 sic teneret illi angelo vl alī redimēti sicut creatori. q3 vt dicūt pdicti doct. nō min⁹ est bñficiū redēptiōis q̄z creatiōis. Et ad hoc pōt applicari illd qđ inqt Claudianus in maiori volumīe dicēs. Nō minor est virt⁹ q̄z q̄rere parta tueri. Qui etiā ibidē ait Plus ē tuare q̄situm q̄z q̄sisse nouū. Ad hoc q̄z applicari posꝫ illd qđ dixit ipator. C. de ve. iu. enu. l. j. §. cūq̄z. s. q laudabilior est ille q̄ factū subtilit emēdat eo qui prius inuenit. Semp igit hō illi redimēti ipm fuisse debitor sue salutis obligatiōe natural iq̄ vult vt

bñ faciẽti bñ faciam⁹. l. ſz ꝛ ſi lege. §. ꝓſuluit. ff. ꝛeſcri. here. l. aq̃li⁹ regul⁹. ff. de dona. c. cũ i officijs. extra de teſta. ꝛ. c. de forma. ꝛxij. q. v.

Bõñ de hutredi mio ali um niſi per deũ

Jtẽ in brũdine nõ poſſet hõ ipi angelo rõ nabilit coeq̃ri. ſic nec ꝑ⁹ dño ſuo dz equari ſz Mat. xij. inq̃t ſaluator. Erũt hoies ſicut angeli dei in celo. Ergo nõ debuit hõ redimi per aliũ q̃z ꝑ deũ: vt eũ adoraret ꝛ amaret ex toto corde ſuo ꝛ ex tota aĩa ꝛ ex oĩbꝫ viribus ſuis: vt ꝓcipit Deut. vj. ꝛ Mat. xxij. trãſ ſumptiue in. c. oĩs. xlij. diſ. ꝛ in. c. vnico. §. hĩ vnguẽto. de ſacra vnc. quod quidẽ ꝓceptũ i plere nõ potuiſſet ſi ab alio q̃z ab ipo deo fuiſſet redemptus. Debuit etiã ab eo redimi vt ipm deũ ſolũ veneraret nõ tm̃ vt creatorẽ ſz etiã vt redemptorẽ: q̃ dixit Jſa. xlij. Gloriã meã alteri nõ dabo. ꝛ ideo debuit ipe icarnari ꝛ gen⁹ humanũ redimere: ne gl̃ia ſua daretur alteri rõne redẽptõis. ¶ Preꝛea q̃ nec angel⁹ nec alia pura creatura potuerit homine repare ꝑbat. Quia vt ait Aug. ſup Joh. Mai⁹ eſt de impio facere iuſtũ q̃z creare celũ ꝛ terrã. ſed ꝑ lapſum hũani generiſ oẽs ceciderũt in ipietatẽ. q̃ ad h̃ q̃ de ipijs fierent pij iuſti neceſſaria fuit maior actio q̃z fuerit creatio celi ꝛ terre. Nec aũt nõ põt inueniri niſi creatore oĩm oĩpotẽte. q̃ ꝛc. Jtẽ ꝑm Anſ. in li. Cur de hõ. c. xx. pena debuit coꝛrñdere delicto. qz ꝑ meſura delicti dz eẽ ꝛ plagarum mod⁹: Deut. xxv. ꝛ. l. reſpiciẽdũ. ff. de penis. ꝛ. l. ꝑdibꝫ. §. j. ff. de icẽ. rui. ꝛ nau. ꝛ. l. j. §. ſz q̃ porcũ. ff. de abige. ſed ꝑtm̃ hois fuit ifiniti: nõ rõne act⁹: ſz qz natura hũana ꝑ uanit bono infinito. Jtẽ qz rem in potentia infinitã coꝛrupit. qz ſi deo placeret in diuidua hũane nature multiplicari poſſent ſine fine. Jtẽ hec offenſa dz infinita rõe dei offenſi: q̃ eſt infinite ꝓtis: iuꝛ illõ ps. xlvij. Magn⁹ dñs ꝛ laudabilis nimis: ꝛ magnitudis ei⁹ nõ eſt finis. Ctra em̃ eſt iuria q̃cta ẽ ꝑſona offeſa. §. atroꝛ. inſti. de iũ. ꝛ no. i. cũ illoꝛ. de ſen. ex. Cum igit oẽs angeli ꝛ hoies ac cetere creature ſint potẽtie finite: nõ potuẽrt facere iſtam emẽdã ꝛ ſatiſfactiõz infinitã. qz vnũq̃q̃z ſicut ſe hz ad entitatẽ: ita ſe habet ad operatiõz: vt ait cõmẽtatoꝛ. ix. Metha. Jtem qz ipoſſibile eſt a potẽtia finita ifinita ꝑfici. j. poſterioꝛ. Finiti em̃ ad ifinitũ nulla eſt ꝓporatio. iij. ꝛ. viij. phiſ. j. de ce. mũ. ꝛ. j. meth. Et hõ Anſ. i li. Cur de hõ. c. vj. inq̃t. Illã emendã facere nõ potuit niſi ille q̃ eẽt de⁹ ꝛ hõ. de⁹ q̃ poſſz: hõ q̃ deberet. Et q̃d claret q̃ neẽe fuit vt vniret de⁹ ꝛ hõ vniõe ꝓſonali. q apd̃ doctoꝛes icarnatio noiat. vt ex tali vniõe ꝓſurgeret vna ꝓſona q̃ ſatiſfacere poſſz ſm̃ diuitatẽ: ꝛ i natura hũana debitrice pnas tolerare ret. ꝛ iſta fuit ꝓſona xpi. Et h̃ cõfirmat auctẽ Aug. i li. cur q̃n ꝛ quo de⁹. c. vj. di. Ad h̃ valuit naturaꝛ diuitas ꝛ ꝓſone vnitas in xpo ꝛ hũano generi neceſſaria fuit. vt q̃d nõ poſſz hũanitas: diuina faceret natura. ꝛ ſi q̃d nõ ꝓueniret nature diuie hũana exhiberet. nõ aliꝰ atq̃z alius ſz idẽ ipe eẽt q̃ ex vtroq̃z ꝓfecte exñs ꝑ hũanã q̃d ipa debebat ꝛ ꝑ diuinã poſſet q̃d expediebat. hec ille. Et hec ẽ cã q̃re hõ nũc poſſit deo ſatiſfacere ꝑ ꝑtis mortalibus q̃uis infinita dicaẽ coꝛ offenſa rõibꝫ ꝓdictz Qz hoc agit in ꝓtute paſſiõis xpi q̃ fuit meriti infiniti.

Alia ratio q̃ nulla creata potuit hoiez reparare

¶ Pars tertia huiꝰ ſmõis q̃ dꝛ cauſalitatis ꝑ Quare ſol⁹ filiꝰ ſit incarnatus

Ro expeditiõe huiꝰ partis q̃rit̃ q̃re poti⁹ ꝓſona filij q̃z ꝑtis vel ſpũſſancti fuit incarnata: cũ etiaz alie ꝓſone diuine potuerint incarnari: vt declarat mgr̃ in. iij. ſniaz. di. j. Ad quã dubitatiõz rñdet Alexan. de ales in. iij. parte ſum. in tractatu de cõueniẽtia icarnatõis. ꝛ beat⁹ Tho. in. iij ſcripto. di. j. arti. ij. ꝛ in. iij. parte ſum. q. iij. ar. viij. ꝛ ſctus Bona. in. iij. di. j. ar. ij. q. iij. ꝛ Alex. hõbar. ibidẽ. ꝛ Rich. in eadẽ di. ar. ij q. iij. dicẽtes: q̃ hoc cõueniẽs fuit multis rationibꝫ. Quarũ vnã aſſignat Hugo de ſancto victoꝛe in li. de ſpũali clamoꝛe dicẽs. Congruentiſſimũ fuit ratiõe mediatiõis vt filiꝰ ad incarnationẽ mitteret magis q̃z pater vl ſpũſſctus. Decebat em̃ vt qui erat mediꝰ eẽt etiã mediatoꝛ. Hec ille. Et ad hoc oſtendẽdũ xpus voluit in oĩbus tenere mediũ. Natus em̃ ẽ media nocte: vt ꝑdictũ fuerat Sapiẽtie. xviij. Et poſitꝰ fuit in medio aĩmaliũ Lu. ij. ſicut ꝑdictũ fuerat Abacuc. ij. Inuentus etiã fuit i medio doctoꝛ: Lu. ij. Et trãſiens ꝑ mediũ illoꝛ ibat: Luc. iiij. Et erat in medio diſcipuloꝛ ſicut miſtrat: Mat. xx. ꝛ Lu. xxij. Jn medio etiã mũdi cruciꝰ eſt: Ps. dicẽte. Operatꝰ eſt ſalutẽ in medio terre. Et i medio latronũ occiſus eſt: Joh. xix. ſicẽ ꝓdictũ fuerat Jſa. liij. Jtẽ poſt reſurrectiõez ſuã i medio diſcipuloꝛ appuit: Lu. xxiiij. et Joh. xx. Et hõ etiã in incarnatiõe ſe vez eſſe mediatorẽ oñdit. ¶ Notãdũ eſt aũt q̃ de rõne mediꝰ ſunt iſta tria. ſ. vnire: diſtare ꝛ innoteſcere. Primũ. ſ. vnire fecit xps. aſſumpſit em̃ humanã naturã in vnitate diuie ꝓſone: qua fecit vtraq̃z vnũ: ad Eph. ij. mundũ reconciliãs ſibi ꝛ deo pri. j. ad Thoꝛ. v. ꝛ h̃ inq̃tũ dedit ſemetipm̃ ꝓ oĩbꝫ in redemptionẽ:

Rõe mediatiõis

Triaſũt de ratiõe mediꝰ

Conclaꝛdit

j.ad Thi.ij.Un̄ Hzeg.i.xx.moral'.ait.Uenit mediator dei ⁊ hoim xps ihs: vt qz p ima nā distabim⁹ a sūmis:iungeret ima sūmis. atqz ex eo nobis via redeūdi fieret quo sum/mis suis ima nā copularet.Scdo de ratiōe medij est distare ab vtroqz extremo:vt ait phs.ij.etj.c.v.⁊ no.in.l.ij.ꝯ. adiectio autē ista.ff.ad.l.cor.de sic.Xpus autē incarnatus fm naturā hūanā distat a deo: ⁊ ab homib⁹ fm naturā diuinā.Tertio de rōne medij est innotescere.Clarius em̄ cognoscit mediū qz extrema in sui excellētia:vel ledūt vel soluūt sensum fm sniam phi.ij.etj.⁊.vj.pol'.Medium aūt est magꝯ adequatū potentie:⁊ iō clarius apphendit.Ad qd̄ applicare possum⁹ illud Maximiani poete dicentis.Maior em̄ medijs gratia reb⁹ iest.Quia igit xpus fm vnū extremū.i.fm naturā diuinā potentiam nostrā intellectiuaz intantū excedit vt eum cognoscere nō possimus:sed fm naturam humanā melius cognosci potuit.ideo cōgruum fuit ipm incarnari.Item vt inquit Hugo vbi supꝛ.Illū qui satisfactionē facere debebat p humano genere oportebat esse mediatorē inter deū ⁊ hoies.Fil⁹ aūt int̄ diuinas psonas tenet mediū locum.ergo ipse potius debuit incarnari.Erat em̄ questio iter deū ⁊ hoiem.Deus cōquerebat de hoie q ipsum offenderat:homo de deo q creaturā suaz reliquerat.sz xpus soluit hāc questionē:me/diatorē se faciēs.¶Ubi nr̄ādū q mediator debet habere cōmunitatē: auctoritatē ⁊ strenuitatē.Un̄ humanū genus cōquerebat̄ se nō habere cōitatē Job.ix.c.dicēs.Neqz em̄ viro qui cōmunis est mihi respōdebo.Nec auctoritatē que posset partes arguere.⁊ iō ibidē dr.Nō est q̄ neutꝛ possit arguere.Cō querebat etiā se non hz̄e strenuitatē q̄ posset diuidere.vnde ibidē subdit̄.Et ponere manū suā in ambob⁹.Xps aūt fuit ver⁹ mediator:qz habuit cōitatē cū deo inqz̄tū deus:et cū hoie inqz̄tū homo.iuxta illud ad Hat.iij Mediator vnius nō est.s.nature:sed duplicis.s.diuise ⁊ humane.Scdo habuit auctē i arguendo:iuxta illud qd̄ p̄dictū fuerat de eo Isa.xj.Arguet in equitate p mālsuetis terre Tertio habuit strenuitatē in dicēdo.vnde Matth.vij.dr.Admirabant̄ turbe sup doctrina ei⁹.Erat em̄ docēs sicut potestatē hīs Xps g̃se ponens inter deū ⁊ hoiem pacificauit oia.vñ Apl'us ad Col'.j.ait.Pacificās p sanguinē crucis q̄ in celis sunt ⁊ q̄ in terris Cōtingit aūt sepe q̄ mediator ab vtraqz̄ pte vulnerat̄.⁊ sic xpus vulnerat⁹ est a p̄re iuxta illud Isa.liij.vbi ipse pr̄ de filio ait.Propt̄ scel⁹ ppli mei percussi illū.Iter ab hoie fuit percussus:vnō Zach.xiij.ipe inqt.His plagis plagat⁹ sum in domo eorū qui me diligebāt

Media tor debet tria hz̄e.

¶Alia rō quare fili⁹ poni⁹ debuit incarnari ē. Qr pater p eū oia creauit:iuxta illud Joh.j. Oia p ipm facta sunt.⁊ Hen.j.In p̄ncipio creauit deus celū ⁊ terrā.Ubi exponit Aug. In p̄ncipio.i.i filio.Et ps.xxxij.dicit̄.Uerbo dn̄i celi firmati sunt:⁊ spū oris ei⁹ ois virtus eor.Que ꝟba exponēs Hre.in quodā ser.inqt.Uerbū dn̄i fili⁹ est p̄ris ꝛc.Iter ps. xciij.dr Dauid loquēs de⁹.Oia in sapia fecisti.i.i filio:q̄ est sapia p̄ris.Lū g̃ in creaturis videam⁹ q̄ p eandē artē reficit artifex rē artificiatā destructā:p quā p̄mo fecerat eā.de cuit deū patrē p ꝟbū ⁊ sapiam suā oia repare p qd̄ ⁊ p qua oia creauerat.Et hanc rōem tāgit mgr̄ in.iij.di.j.di.Ordine congruo atqz alto dei sapiētia fecit cōsilio:vt de⁹ q̄ in sapiētia mūdū p̄didicerat:eadē q̄ in celis sunt ⁊ in terris restauraret.hec ille.Iter filius⁹ sit imago dei:vt dr Col'.j.congruū fuit ipm incarnari: qz ex hz̄ hz̄ quenientia cū eo q̄ erat reparand⁹: seqz cū hoie ad imaginē dei facto.Hen.j.Qr em̄ per culpā fuerat deformat⁹:cōgruēti⁹ nō potuit reformari qz̄ per ipam imaginē dei:vt imago increata imaginē creatā reformaret.

¶Iter filius dei est ꝟbū patris.qd̄ sic procedit ab ipo vt pater se manifestet p ipm.vnde ipe ait Mat.xj.Nemo nouit filiū nisi pat:neqz patrē q̄s nouit nisi fil⁹:⁊ cui voluerit fil⁹ reuelare.Paruissima aūt in mūdo remānserat cognitio dei:⁊ in paucis ante incarnatōz xpi.Congruū g̃ fuit vt verbū dei in carne veniens manifestaret hoib⁹ patrē.quod etiā fecit.vñ ipe ait Joh.xvij.Pater manifestaui nomen tuū hoib⁹ quos dedisti mihi.Sicut ergo nullo medio melius pōt hō manifestare intētionē suā qz vt ꝟbū intelligētie sue voci copulet:⁊ illud pferat i publicū.Quia vt ait Aug.Inter omia signa ꝟba obtinēt p̄cipatū.⁊ colligit̄ ex sentētia Arist.in.j.per.⁊ auctoris in lib.ser p̄ncipioz.Et vt inquit Speculator in ti.de aduocato.ꝯ.vj.Uerba iō sunt instituta vt p ea q̄s in alteri⁹ noticiā suā intētiōz pferat.Sic nō potuit cōgruentius veritatis fieri reuelatio ⁊ intētiōis diuine manifestatio qz vt verbū suū copularet carni:sic nr̄m voci.p quā nob⁹ veritaſ noticia donaret̄.Sicut em̄ discipul⁹ instruit̄ p̄dicit̄ per h̄ q̄ recipit ꝟbū mgr̄i:sic humana natura perficit̄ er h̄ q̄ vnit̄ ꝟbo dei:a quo ois sapiētia ⁊ pfectio veriqat̄.vñ Eccī.j.dr. Fons sapiētie

Aliarõ

ꝑbũ dei in excelsis. ¶Aliã rõem ponit mgr in iij.dis.j. vbi recitat Aug. di. Non pater vel spũs filius carnẽ induit: ne alius esset filius i diuinitate: z alius in hũanitate. et ne idẽ eẽt pater z filius: si de⁹ pater de hoie nasceret. Dei igit filius hois filius⁹ fact⁹ est vt esset ver⁹ de⁹ z verus homo vnus filius. Hec ille. Dicit quoq idẽ Aug⁹. in li. de trini. q dei filius nõ quelibet nisi matrẽ in terris: quia iam habebat patrẽ in celis. Et in li. Cur de⁹ homo. ite rũ inq. Si qs querat de illa sũma sempiternaq trinitate: cur pon⁹ filij ꝑsona debuit incarnari q̃ patris z spũs sancti: respondebimus Quoniã si quelibet alia ꝑsona icarnaretur: essent duo filij in trinitate: filius s. dei z filius ꝑginis. z sic fieret in ꝑsonis que sp equales esse debent ꝑm dignitatẽ: inequalitas natiuitatũ digniorẽ nanq natiuitatẽ haberet nat⁹ ex deo q̃ nat⁹ ex ꝑgine. Hec ille. ¶Preterea dei sapiẽtia z ꝓtus attribuit filio: dicẽte apostolo. j. ad Thoꝛ. j. Nos autẽ ꝓdicam⁹ xpm dei ꝓtutẽ z sapiẽtiã. Et iõ sic ꝑ diabolicã malicia z versutã astutiã est seduct⁹ homo z in seruitutẽ redact⁹: ita decebat vt ꝑ dei sapiẽtiã a seductore liberaret: z in ꝑstinã libertatẽ deduceret. Peruersoꝛ em malignitatib⁹ est obuiandũ ab eo q̃ põr. c. pastoralis. §. fi. de officio ꝛdis. Ite congruũ fuit vt ꝑ ipm dei filiũ q̃ est ꝓtus z brachiũ patris: hostis ipe dei diabol⁹ ꝛbellaret z vinceret: iuxta illud Luc. j. Fecit potẽtiã in brachio suo. dispsit superbos mẽte cordis sui. Ite fuit cõueniẽs vt per obedientiã redẽptoris fieret hũana redemptio sicut ꝑ inobedientiã ꝓmi hois fuit facta preuaricatio. vnde Aplus ad Rom. v. ait. Sicut ꝑ vni⁹ hois inobedientiã peccatores cõstituti sunt multi: ita z vni⁹ obedientiã iusti cõstituunt multi. Et ratio cõgruitatis patz: qz cõtraria cõtrarijs curant. ij. eth. z. c. cũ ex iuncto. de here. z de cõse. di. ij. c. ego Berengarius. z no. in. l. j. ff. ꝑ derelicto. z p glo. in clementes. de pe. de q̃ etiã habet in. c. effectu. xxvi. q. vij. z de pe. di. ij. c. si qs semel. sz nullam ꝑsonã sic decebat exhibere obedientiã sicut filiũ patri. Obedientiã em patri seruare tenet quilibet bonus filius⁹: vt declarat Alex. de ales i. iij parte sum. in tractatu de quarto ꝓcepto decalogi. Quod qualit intelligat vide glo. in. l. liber homo. la. ij. ff. ad. l. aquil. Ergo ipe filius⁹ dei pon⁹ debuit incarnari: vt obedientiam suo patri exhiberet: per quã hoiem inobedientẽ saluaret. Ite iste mediator z redẽptor tanq̃ ver⁹ pontifex ꝑ hoib⁹ deputat⁹ debebat p humano genere supplicare z orare: vt ꝑbat per apl'm Heb. v. Sz ꝛgruenti⁹ fuit filiũ orare patrẽ q̃z ecõtra. q̃ ipm pon⁹ decuit incarnari Vñ Anſ. li. ij. Cur deus hõ. inq. Cõgruentius sonat filiũ supplicare patri q̃z aliã ꝑsonã. ¶Preterea dei incarnatio facta ẽ vt misericordia Aliarõ diuina ondere⁹. Maioꝛ aũt misericordia ondi tur q̃n ille incarnat q̃ ꝓncipaliter offensus est. qz ꝛo hõ peccãdo appetijt sapiam q̃ attribuitur filio i diuis peccauit. Sz eã. et iõ ad maiorẽ demõstratiõez diuine clemẽtie cõgruũ fuit vt ipa dei sapiẽtia offensa incarnaret. z ꝑ pctõ cõtra se cõmisso satisfaceret. Et ꝓpter h̃ sanctus Bona. in. iij. sen. di. j. introducit filiũ dei patri suo dicentẽ illud Jone. j. Propter me manet hec tempestas ꝓice me in mare. i. in vterũ ꝑginis: que (vt in tertia parte ꝓncipali huius opis dictũ est) appellat mare. Beatus q̃z frater Jacopon⁹ de tuderto ordis nostri in suis laudibꝫ dicit. Dio patre i cui helo po tere. A lo filiolo fa dolce parlamento. O fiol mio summo sapere Jn te la ceel subtiliamẽto de acquistare lhomo in piacere a tuto lo nostro conuento. Tuta la corte farai resplẽdere. Se tu vorai sonar quel ĩstrumẽto Fili⁹ aũt rñdit pri. O dolce patre de reuerentia Nel tuo pecto sempre son stato. E la virtu del obediẽtia ꝑ me sara excitata. Purche loco se troui nel qual sia albergato. Tuncrñdit spũs sct⁹. Lo albergo he paregiato Nel lo qual potrai passare. E in esse nullo peccato gia mai li trouarai Jn logio sanctificato. ¶Nos ꝛo hic possum⁹ ꝛcẽplari q̃ facta hac determinatiõe a sanctissima trinitate de icarnatiõe ꝑbi eẽt: diuia reuelatiõe siue angelica ãnũciatiõe ĩtimatũ est ꝓmo parẽti nostro dño adã: q̃ redẽptoꝛ suã z posteritatẽ siue ex culpa sua dãnate totẽ affectib⁹ expectabat. q̃ si aliquã dignã mulierẽ diuino ꝓspectu ꝑtaret: ex ea deliderat cũctis gentib⁹ carnẽ assumeret. Tũc dñs adã ꝑtauit coram deo septez mulieres vnã post aliã. q̃z ꝓma fuit Sara vxoꝛ abraã. q̃ cũ gestis honestẽ coram deo reuerẽter ꝓcedẽs ait. Per nra culpa tu ne condẽnasti no stramo dolẽti del nro delicto. De reuoca signoze el to infdicto. E fa mercede al hõ q̃l tu creasti. Cui de⁹ ꝑ rñdit. O sara nonne memisti de filiõis quã tu mihi fecisti q̃n dixit debere cõcipe filiũ tuũ Jsaac. z credere noluisti te hẽre posse filiũ: allegãs q̃ senueras: z marit⁹ tu⁹ abraã vetul⁹ erat: vt habet Beñ. xvij. nõ em digna es fieri sponsa mea. optet em sponsã meã ee mihi fidelissimã: zoẽs alios excedere i fide. cui ego dixi O sec. ij. Desponsabo te mihi i fide. Jpa q̃ sara reiecta z sicõ/

L Quomodo Adã ꝑtauit deo septẽ mulieres ex quibꝫ deberet incarnari

fusa dñs adã pñtauit deo secũdã mlierẽ: q̃ fuit Rebecca uxor Isaac: q̃ cozã deo pstrata hũilit dixit. A te misericordia ciascuno crida: o grioso idio non star si duro. Trane del nro carcer li obscuro. Ascolta i nri dolorosi cridi. Cui respõdit dñs. O rebecca nõne recordarꝫ q̃ malicia tua viz tuũ accepisti: puasticz esau pmogenitũ tuũ bñdictiõe pria: vt hz Gen. xxvij qz igit magnum est pcm fallacie: q̃ pcedit ex certa malicia. c. beatus. §. ille g̃. xxij. q. ij. Itẽ qz fallacijs est obuiãdũ. lã fundo. ff. de rei vẽdi. l. j. §. cã. ff. de edil. edi. ideo recuso te pro spõsa mea t mre filij mei. Tunc dñs adã pñtauit deo tertiã mulierẽ: q̃ fuit Rachel uxor iacob pziarche: q̃ genibꝰ flexis dixit. O dolce signore: o piera diuia: o ime sa bonta: o dio bẽigno. de lassa hormai el to grãde desdigno Receue lhomo el q̃l a te sinclina. Cui dñs rñdit. Nõne recordaris o rachel q̃ furto abstulisti idola pzis tui laban: t abscodisti ea subter stramenta cameli. Insup etiã pzi tuo illa q̃rẽti mẽdaciũ dixisti: vt hz Gen. xxxj. quia igit ome furtũ ẽ mẽ. pceptũ Exo. xx. de q̃ in. c. penale. xiij. q. v. t. c. omnis. xxxij. q. iij. Itẽ qz oẽs q̃ amãt mẽdaciũ sunt filij diaboli. xxij. q. ij. c. cauere. Ideo nolo te inobedirẽ mãdatis meis t mẽdacẽ fieri celi reginã: cuz potiꝰ merearis puniri de mẽdacio. qõ nõ dz remanere ipunitũ. l. debuit. ff. de his q̃ no. ifamia. t. l. accusatiõis. ff. de accu. t. l. fi. ff. de rei vẽ. Quarta mulier pñtata ub Adã fuit Judith vidua: q̃ deuote dixit. Adã offesse tua reuerẽtia facto a la tua sil'itudie Dhe nõ guardare a sua ingratitudie. ma mõstra a noi tua grãde clemẽtia. Cui spũsctũs rñdit. O Judith nõne recordaris q̃ Dolofernẽ pncipez militie regꝫ babilonie occidisti t mãibꝰ tuis caput eiꝰ ptasti: vt habeã tui li. c. xiij. Licz aut zelo dei hoc feceris t p liberatiõe populi tui: t cõsequẽter cũ merito: tamẽ nõ ẽ equuz q̃ mulier homicida q̃ manꝰ suas hũano polluit sanguie sit mater sanctisancto. nam si homicida efficit irregularis: t nõ potest promoueri ad sacros ordines: t eiecit iã pmorus c. si quis viduã. l. dis. t. c. aliquãtos. dist. lj. t extra de homic. c. sicut dignũ. t c. significasti multo magis homicida mulier est sacratissimo incarnatiõis diuine mysterio incõgrua t ideo nolo in te descẽdere ad opandã sanctissimi verbi celestis cõceptionẽ. Quinta mulier fuit sancta susanna: que dixit. Lon lachry me e dolie a te vegnamo. Lon gran suspiri e vergognoso faza: e cõ tuto el coze te preghiamo chel nostro erroze pdonar sepiaza Cui dixit deus. O Susanna nõne recordaris q̃ vngebas te in pomerio t ob hãc cãm induristi illos duos senes in cõcupiscẽtiã tui: vt hz Dan. xiij. t ideo nolo te fieri spolam meam. Qui em cãm dani dat dãnã dixisse videtur c. si culpa. de iniu. t dãno da. l. qui occidit. § in hac. ff. ad. l. aquil. t. l. ptoz ait. la. q̃. §. hec aũt. ff. vi. bono. rapto. Sexta mlier fuit Anna pphetissa assidue stans in rẽplo: vt habet Luc. ij. que ait. Nõ dhe perire tanta vir tus cõ fede. Quãta he hauta tra li padri sancti p tuo amoze afflicti t morti al quanti. Londha rẽde a noy tua mercede. Cui dñs respondit. O Anna tu scis q̃ vidua es t corrupta: quare nõ decet te eẽ matrẽ filij mei: t iõ nolo te. mr em filij mei debet nitere tanta purita te qua in creatura aliqua nequeat silis reperiri. Quia locus debet esse pportionat' loco to. iij. phil. Et iõ purissimo filio meo nõ cõuenit nisi purissima mr. Tũc adã anxiatus cepit cogitare si aliqua virgo esset in mundo nulliꝰ crimínis rea: q̃ repulsam hze nõ possꝫ Et tandẽ recordatꝰ est de gl'iosa t ẽmerata virgine maria: que ante deũ deducta atqz in terrã hũillime pstrata demissis illis suis pudicissimis oculis: reuerendissimis gestibꝰ et suauissima voce dixit. Nõ he humana creatura digna Dauer gratia de te o alto signore: De nõ guardare al nostro grande erroze. Ma volta a noy tua piera benigna. Tunc dñs pz̃ dixit filio t spũsctõ. Que est ista q̃ ascẽdit añ pspectũ nrm sicut virgula fumi ex aromatibꝰ myrrhe t thuris t vniuersi pulueris pigmẽtarij? Vere spes e sua t pulchritudine meũ attrahit animũ vt pcupiscã decorẽ suũ. Filiꝰ pro patri inqr. Si placet eterne maiestati vre descẽdã i ortũ vteri huiꝰ sacratissime ygis vt colligã lilia sue nitidissime puritatis. Nã ipa ẽ ortꝰ pclusus: fons signatꝰ: cuiꝰ emissiões paradisus loꝰ voluptatis in q̃ sunt cõsita vniuersa floꝝ genera t odoramẽta frutum. Spũs aũt sctũs dixit. Nõne videris q̃nto charitatis ardore mẽs huiꝰ sacratissime ygnis sit repleta: q̃ntaqz i tãta frutũ oĩm plenitudie sit humilitate decorata. Quia g̃ sic pphetatũ est Isa. lxvj. Sup humilẽ dexo qescere replebo hꝰ purissime t hũillime ygis tã carnẽ qz mẽtẽ. t erit reges mea in sctm sctiꝰ habitabo qm̃ elegi eã. Rñdit aũt pz eternꝰ illi Sap. viij. Hanc amaui t exq̃sini t pposui mihi sponsã accipe: t amator factꝰ sum forme illiꝰ: vnigenitꝰ meꝰ sit vnigeitꝰ eiꝰ: t spũsctus sit habitator in eaſecũdꝰ. pcedat g̃ nre nũciꝰ maiestatis: t robꝰet aĩm ygnis ipam sublj

Maria pñtata concep. do filiã

mãdo nouo salutatiõis mũere. Uocet ḡ gabriel ipe tãti mysteriũ nũci⁹ existat. ¶ Et dixit illi. Uides gabriel illã ẏginẽ c⁹ suauissimo odore ꝙrã nob fragrat⁹? Uides puellã illã oim ẏtutũ pulchritudine rutilantẽ: Uides padisum voluptatis quẽ plãtauimus a pncipio? vides fontẽ pietatis q̃ irrigat vniũ/ uersam terram? vides sacrariũ mẽtis sue: diuinatis ꝓhabitaculũ gratiosum? Curre igit cito t nũcia illi nr̃m placitũ: nũcia ei trinitatis cõsiliũ. Dixitq; sibi pr̃. Accipe hãc lr̃am t da illi ex pte mea. Dixitq; fili⁹. Cũ ista ẏgo sit de sua ẏginitate valde renera sum cert⁹ q̃ lectis pr̃is eradmiratiõe stupebit t turbabitur t ideo da sibi istas lras nomie meo. Dixitq; spũsetũs. Sũ cert⁹ q̃ dispositi ẏgitatẽ pretuã fuare. t cõcipi non pt naturaliẽ absq; ẏginitatis violatiõe. dubitabit ḡ sat⁹ q̃lit̃ poterit hoc fieri: t iõ da illi istã aliã lram noie meo. Missus est ḡ angel⁹ gabriel a deo i ciuitatẽ galilee ꝛc. ¶ Et nota q̃ vt dr̃ Fran. de mayr. in tract. sup Missus est sup isto verbo Gabriel. q̃ angel⁹ appuit ẏginẽ in hũana effigie t visibili. allegãs Chrys. sup Matth. Hoc idẽ dr̃ Rich. i. iij. di. iij. ar. ij. q. iij. Pergens q̃ agel⁹ gabriel inf̃ diuinũ mãdatũ i ciuitatẽ galilee ingressus ad beatã ẏginẽ mariã cũ reuerẽtia: eãq; salutãs sibi assignauit litterã dei pr̃is. quã inuenit associatã tribꝰ nobilissimis puell̃: inf̃ alias q̃z pma prudẽtia vocat̃ scda ẏginitas. tertia ẏo hũilitas. Accipiẽsq; brã ẏgo lras ex ni pr̃is cũ maxio tremore eas apuit: inuenitq; scriptũ. Aue gra plẽa ꝛc. Cũ brã ẏgo videṡ nouitatẽ hui⁹ annũciationis: cõsulut pmã puellã. s. prudẽtiã: q̃d sibi sup hoc videret. Que rñdit q̃ non ita cito t de facili suũ pberet assensum: nec isti cõdescẽderet: sz bñ cogitaret sup his. Quia scriptũ est q̃ in rebꝰ arduis mature t cũ maxia deliberatiõe est pcedẽdũ: inf̃ no. i. l. j. ff. de carbo. edic. t in. l. plata. C. de sentẽ. t iterlo. oim iud. Et b̃ est q̃d dr̃. Que cũ audisset turbata est ꝛc. Cũ gabriel videṡ eam turbatã dedit t assignauit sibi secũdã lram ex pte filij dei. quã suscipiẽs cũ reuerẽtia inuenit. Ne timeas maria inuenisti em̃ gram ꝛc. Cũ ꝛsulsit secũdã socią. s. ẏginitatẽ dicẽs sibi. O socia mea carissima: scis q̃ te id̃ sollubili dilectiõis vinclo aplexata sum: t de h̃ votũ feci ẽrno. q̃d igit̃ tibi sup h̃ agendũ videt̃: Que rñdit q̃ peteret de mo. t iõ dixit. Quõ fiet istud q̃m virũ nõ cognosco. i. nõ cogĩscere ꝓpono. ac si apte diceret. Cũ sm̃ viã nature ipossibile sit feminaz ꝛpe ab⁹q; sue integritatis violatione: ego q̃z firmit̃ ꝓposuerim mee integritat̃ ẏgitatẽ seruare illibatã: quõ ḡ fiet istd̃ quod tu dicis? Tũc rdit illi tertia littera q̃ mitrebat̃ a spũsetõ: quã apiẽs inuenit Spũsetus supueniet in te ꝛc. q. d. q̃ ẏtute spũsti supplebit̃ q̃d ẏtute semis virilis actiuã vim habetis fit in cõceptiõe plis. Tũc brã ẏgo tertiã cõsuluit domicellã. s. hũilitatẽ. Que rñdit illi Aug. in ser. de natiui. ẏginis. O brã maria seculũ oĩe captiuũ tuũ ꝛpeat̃ assensus: te dña mũdus sue fidei obsidẽ fecit. noli morari virgo: nuncio festinãter rñde ẏbũ t susciꝑe filiũ. da fidẽ t senti ẏtutẽ. rñde ẏbũ bñdicta ẏgo q̃d optat̃ supiores. i. angeli. q̃d optãt inferiores. i. pões inclusi. q̃d desiderãt posteriores: sz filij p tuũ filiũ redimẽdi. q̃d appetũt exteriores. i. apparit⁹ creature in te ꝛsumãdi. nõ tñ ꝓpt̃ hoc te extollas ẏgo gl̃iosa: q̃z h̃ poti⁹ diuie benignitat̃ ẽ q̃z tuoz meritoz ꝛ. Tũc dc ara virgo cũ pfundissima hũilitate genibus fleris: manibꝰ mẽtis piter t corpis eleuat̃ dixit. Ecce ancilla dñi fiat mihi sm̃ verbũ tuũ Morq; pfect̃ verbis t dato assensu dictis angelicis a brã virgie in ei⁹ vtero sacratissimo q̃tuor mirãda fuerunt facta: vt pot̃ trahi ex dictis Breg. sup illo Lañ. ij. Ecce iste venit saliẽs. t ex dict̃ Frã. de may. sup h̃ verbo ancilla. Primũ fuit corpis xpi de puris sanguinibus virgis ꝛceptio t formatio. Nõ em̃ successiue formatũ est corp⁹ illo sctissimũ sic̃ cetera corpa hũana: sz in instãti totũ. Secũduz fuit aie xpi de nichilo creatio in eodẽ instãti q̃ corp⁹ fuit formatũ. Tertiũ fuit aie ad corp⁹ vnio sive infusio. Non em̃ cõplet̃ .xl. diebꝰ aia xpi fuit infusa suo corpi sicut i ceter̃ fit: sz i eodẽ instãti q̃ corp⁹ fuit formatũ. Quartũ fuit hũanitat̃ nr̃e a diuinitate assumptõ. formato em̃ corpe t aiato diuinitas in eodẽ instãti assumpsit hũanã naturã. vñ Ric. nr̃. i. iij. di. ij ar. ij. q. iiij. dr̃ q̃ in eodẽ instãti fuerit corpis ꝛceptio t carnis t aie vnio t in ipoz ꝛiuctõne hũane nature ꝛstitutio: t carnis t aime t hũane nature assumptio ad vnitatẽ ꝓsone filij dei. Fuer̃t em̃ facta pdicta p ẏtutẽ spũsti q̃ ẏginitate sue ẏtut̃ potuit ea facere i instãti Sic̃ ei carnẽ potuit formare sine virili semine: q̃d n̄ potuiss̃ ẏr⁹ creata: ita potuit eã i instãti formare: eq̃uis caro pura formari n̄ posit nisi i rpe ẏtute creata: t eq̃uis inf̃ pdicta n̄ fuerit p⁹ t posteri⁹ sm̃ tps: fuit tñ ibi p⁹ ꝛposteri⁹ ordie nate. Sc̃dz ei phm i pdicamẽtis illo ẽ p⁹ nata alio q̃d ẽ ex ipi⁹ vl̃ ꝓpponit̃ ab eo. Et sic fuit: ꝓus carnis ꝛceptio q̃z aime creatio: q̃z ꝓpponit̃ ab ea. t eadẽ rõe ẽ ꝓus

In assensu virgis facta sũt q̃tuor mirãda.

aīe creatio q̄z ei⁹ ad carnē vnio: vnio carnis
z aīe q̄z nature hūane cōstitutio: z cōstitutio
hūane nature q̄z ei⁹ assūptio ad vnitatē diui
ne pſone. nec tn̄ itelligēdū est q̄ cōstitutio illi⁹
nature hūane p⁹ termiata fuerit ad aliquaz
actualē sui exīntiā in seipam q̄z in ꝟbo. q̄z nū
q̄z nec ī tpe nec ī instāti actu fuit extra ī seipsa
alīs em̄ n ꝟe posset dici filiū dei fuisse ꝯceptū
in ꝟgīe: qđ falsū ē. hec ille egregi⁹ doc. Rich.
Ptz igīt q̄nti meriti fuit hꝫ hūillimū verbū
marie ꝟginis. s. ecce ācilla dn̄i. q̄z tunc ꝟbū ca
ro factū ē z habitauit ī nob. vt dr Joh. j. De
q̄ brē virginis hūilitate Hiero. dr. O ꝟe le
ata hūilitas marie q̄ deū hoīb⁹ pepit: viram
mortalib⁹ edidit: celos inouauit: padisū ape
ruit: mūdū purgauit: z hoīm aīas ab inferꝝ
liberauit. hec ille. Cui⁹ meritis nos ab oi ma/
lo liberare dignet bn̄dict⁹ ei⁹ fili⁹. Amē.

¶ De eadē tra te virginis ānūciatiōe z xpi cō
R ceptiōe. Sermo. ij.

Ecce virgo cō

ecipiet z pariet filiū: z vocabit no
mē ei⁹ emanuel: Isa. vij. vt inqt
Ehzys. sup Matth. in dei nō di
Virgi/ cūt: ecce virgo ꝯcipiet: ſz ecce puella. ſz si puel
nē ꝯcipe la idē ē qđ ꝟgo: nihil a nobis diūsuz sentiūt
est mira/ si ꝟo intelligūt p ꝟba p̄dicta q̄ puella cōi le/
bile ge ꝯiugū eēt pitura: iā nō essz signū: q̄z signū
dz excedere oēm ordinē rez. vt em̄ ait Aug. i
q̄dā ser. Ea sunt dei mirabilia q̄ sunt hoīb⁹
ipossibilia. Qz aūt hec ꝯceptio deberet eē mi
rabil' pz ex imediate p̄cedēt⁹: vbi ait ppha
Propt̄ hoc dabit ipe dn̄s vob⁹ signum. Ecce
virgo ꝯcipiet z̄c. Fuit g̃ mirabile signum q̄
ꝟgo ꝯcepit z ꝟginitatz pudorē nō amisit. p
ter tale signū dr Eccl. xxvj. Innoua signa: i
muta mirabilia. Et Bern̄. in q̄dā ser. ait. O
noua miracula z signa mirabilia: cōcep⁹ fuit
sine pudore: pt⁹ sine dolore: puer q̄ nascit de⁹
De ē no est: mr dr q̄ nascit virgo est. hec ille. Jō bn̄ dr
bisco q̄/ in ꝟbis ꝓpositz. z vocabit nomē ei⁹ emanuel
tuor mo id ē nobiscū de⁹. qđ exponit Hug. de scō vic.
dis. di. De⁹ nobiscū ē q̄ttuor mōis. s. p pn̄tiā: per
pticipatiōz hūanitatz: p vinculū charitatz: z
p ꝓximitū ꝟitatz. In pmo mala nr̄a cōgscit
in scdo exp⁹ est. in tertio cōpatit. in q̄rto au
fert. Ber. ait dr. Triplex erat hūani gn̄is īdi
gētia. s. ꝯsilij: auxilij z ꝓsidij. nā faciles sum⁹
ad seducendū: debiles ad opandū: z fragiles
ad resistēdū. Si discernere volum⁹ iter bo/
nū z malū decipimur: si tēptam⁹ facere bonū
deficim⁹: si conamur resistere malo deicimur
Prohīn nec ia fuit saluator⁹ pn̄cia vt sit nobiſ
cū de⁹: q̄ in nob⁹ p fidē habitās cecitatē nr̄am
illuīet: z nobiscū manēs ifirmitatē adiuuet:
z p nob⁹ stās fragilitatē nr̄am ꝓtegat z ꝓpu/
gnet. De his q̄z mirabilib⁹ ꝯceptōis z nati/
uitatz xpi de virgine ait Augz. i li. de limbo vi
di. Parit mr̄ z ꝟgo est: fetat z intacta ē: factor
oīm fit infē oīa: portat manib⁹ rector totī⁹ orb⁹
labit vbera regēs sydera: tacet z ꝟbū ē. Hec
aūt ꝯceptio xpi in vtero ꝟginali facta fuit. viij
kl. aplis. z eodē die reuolutz. xxviij. ānis pal
sus fuit: sic dr Aug. Chrys. z Ber. Rō autē
Xps nō/ qre xp̄s ꝯcipi voluit in vtere ē: q̄ illo tpe ꝓmi
tuit ꝯcepi parēres ꝓcauert: ī q̄ etiā creati sr. fm sniam
in vtro Jsid. i. viij. ethy. z Aler. de al. in ij. p. sum. de
q̄ sufficienē tractat in. j. pte rolarij ꝓmonum
ser. iiij. p. j. Sic em̄ voluit pati ī vere vt oīa
deret se pati p pctō ipoz ꝓnoz pentū: ita eē
voluit illo tpe icarnari: z in ꝟginali vtero cō
cipi. De q̄ ꝯceptōe ꝟgini ānūciata q̄tuor cō
sideratiōes faciem⁹.

Prima dicet diūsitatis.
Scda cōgruitatis.
Tertia iocūditatis.
Quarta z vltima tpalitatis.

¶ Pars ꝓma hui⁹ ꝓmōis q̄ dr diūsitatis.

Agna pfecto z multiplex fuit diūsi/
m tas iter ꝯceptōz nr̄am z ꝯceptōz xpi Matie
ex ꝟgīe. Prio nāq̄ ꝯceptio nr̄a fuit differūt
imūda: ꝯceptio aūt xpi mūdissima purissima xpi z nia
z scissima. vñ dixit agel⁹ b. ꝟgini Lu. j. Qđ ꝯceptio.
ex te nascet scm̄ vocabit fili⁹ dei. nos em̄ cum
pctō ꝯcipimur: z cū pctō nascimur: xps aūt fu
it sine pctō ꝯcept⁹ z nat⁹. z q̄z ei⁹ ꝯceptō fuit
mūda: tō mūdauit nr̄am imūdā ꝯceptionē: Qualit⁹
iuxta illd Job xiij. Quis pt facere mūdū de ꝯceptio
imūdo ꝯceptū semine: nōne tu q̄ solus es? xp̄i fuit
Scdo ꝯceptio nr̄a fuit ex cōmixtiōe seminis mirabil'.
vtriusq̄z pentz: ꝯceptio aūt xpi fetā ē ex purissi
mis sanguib⁹ ꝟginis: nō ex virili semine: sed
spūscti operatiōe z ꝟtute. Jō dixit angel⁹ brē
ꝟgi vt hz Lu. j. spūsctus supuēiet ī te: spūs
em̄ scūs ī maria supuēit vt daret mr̄i scrīfica
tiōis gr̄az: z vt daret feie potētiā diuitatz re
ceptiuā: z vt daret virgini potētiā gnatiuā.
Tria ei vidēbāt ipossibilia. s. q⁹ mr̄ aliq̄ sine
pctō saltē veniali peret. z q⁹ feia deū ꝯciper. z
q⁹ virgo gn̄aret. Spūs aūt scūs in ea sup/
uenies dedit ei scitatē vt sine pctō pariet: iux
illd ps. xlv. Sctificauit tabernaculū suū al/
tissim⁹. Dedit q̄z potētiā diuitatz receptiuaz
vt deū cōcipet. vñ dr Apoc. xij. Mier amicta sole. tūc em̄ sole amicta fuit q̄n deū suo in
vtero ꝯcepit. Dedit q̄z ꝟgini potētiā gnatiuā

ũ vt manẽs ℔go gñare posset: sic dicũt ℔ba thematẽ nr̃i. vñ Hugo de. s. vict. exponẽs illud Mat. j. Qđ i ea natũ ẽ de spũsctõ ẽ. ait. Nõ q de spũsceri sba semẽ pt⁹ accepit. sz qz p amorẽ z cooperatiõz spũsceri ex carne ℔gis diuino ꝓui nature sbam mĩstrauit. Qz em in corde ℔ginis amoz ipi⁹ spũsceri singularit̃ arsbat. z cui⁹ dilectio in ei⁹ corde ñ suscepit sociũ: ei⁹ opatio in illi⁹ carne nõ habuit exẽplũ

k hec ille. Tertio nr̃a ꝛceptio nõ statim pficit: sz paulati ꝛceptũ corp⁹ organizat̃: vt declaratũ est in. j. pte hui⁹ opis: ler. j. p. ij. nõ sic aũt fuit ꝛceptio xpi. qz statim p⁹ ꝛsensum virginis corp⁹ ei⁹ organizatũ z aiatũ fuit: vt supparuit ser. ꝓcedẽti. lz ita puũ eẽt vt liniamenta ei⁹ vix discerni possent: sz postea i magnitudine creuit. vñ sup illud Joh. ij. Quadraginta z ser ãnis edificatũ est tẽplũ: ait Aug. Dic numer⁹ pfectiõi dñici corpis ꝛgruit: qz vt dicũt phisici: tot diebꝫ forma humani corpor̃ pficit. Nõ igit̃ fuit dñs in ist̃ri siue cõceptiõis pfect⁹ corpali magnitudie sz gra et

2 ℔tute. Quarto nra ꝛceptio ẽ natural̃: conceptio aũt xpi fuit mirabil̃ z inuestigabil̃. fuit em incarnatiõis hui⁹ mysteriũ oiz nouoz nouissimũ: nũc illꝫ Hiereñ. xxxj. Nouũ faciet dñs sup terrã: fẽa circũdabit vir̃. fuit ei sup facultatẽ nature: rõis z mẽtis hũane. vñ Hiero. ad ensto. inqt. Qđ natura nõ habuit: vl⁹ nescivit: ignorauit rõ: mens nõ capit hũana: panuet celũ: stupet terra: creatura oĩs etiã celestis mirat̃. ℔ totũ p gabrielẽ marie đnit⁹ nũciat̃. Qualit̃ aũt ista ꝛceptio fuit mirabil̃ oñdit Ber. in ser. de natiui. dñi di. In illa assũptõe nr̃e carnis fecit de⁹ mixturas tres mirabiles. cõiũcta q̃dẽ sũt tria admiracõe: de⁹ z hõ: mr̃ z virgo: fides z coꝛ hũanũ. In ꝑma ꝛmixtõe trinitas ẽ in sbstãtijs z vnitas in psona sic in đinitate sũma trinitas ẽ i psonis z vnitas in sba. z sic ibi psone nõ scindũt vnitatẽ: z vnitas nõ minuit trinitatez. ita in hac nec psona ꝑsidit sbas: nec ipe sbe psone dissipãt vnitatẽ. Scđa ẽ mr̃ z virgo. a scõ q̃ꝑre nõ ẽ audituꝫ q virgo ꝓpit z q mr̃ virgo ꝑmansit Tertia ẽ fides z coꝛ hũanũ. mixt̃ ẽ em q hũanũ coꝛ his duobꝫ fidẽ accõmodauit. scz q de⁹ hõ eẽt: z q virgo ꝓpisset. Sic em fert̃ z resta nõ ꝓ ꝛngũt: sic z hec duo neq̃unt misceri si nõ misceant̃ glutino spũsci. qz igit̃ ꝛceptõ xpi sic fuit mirabil̃: nõ fuit inuestigabil̃. ꝑpẽ qđ de Johes bap. vt hꝫ Joh. j. Cui⁹ nõ sum dign⁹ vt soluã coꝛrigiã calciamẽti ei⁹. Per pedẽ significat̃ đinitas: p calciamẽtũ caro p coꝛrigiã aũt aĩa. Sicut em pes mediante coꝛrigia calciamẽto iũgit̃: sic đinitas mediãte aĩa carni vnit̃. q aũt nescit mediũ ignorat extrema. Et qz Johes dixit se nõ eẽ sufficientẽ intelligere vel alij exponere xpi coꝛrigiã. i. ei⁹ aiam. p ꝙ̃ relinquit̃ q̃ ñ sit sufficies cog̃scere ei⁹ ꝓdẽ. i. đinitatẽ. nec ei⁹ calciamẽtũ. i. ei⁹ corp⁹ de spũsctõ genitũ. De q̃ in q̃dã ser. đt Petr⁹ raueñ. Hodie est ineffabile sacrm ꝛceptiõis dñice: credere magꝫ cõuenit q̃s referre. nã qđ natura ñ hꝫ: vsus nescit: ignorat rõ: mẽs nõ capit hũana: celũ panuet: terra stupet: creatura mirat̃. qlit̃ hũanus ℔mo enarrabit? Quis em attinget archanum đinitatꝫ: ptũ ℔ginis: cãm rex: sclꝰ negociũ: diuitatꝫ z carnis cõmertiũ arcꝫ hoiem deũ? Hieroñ. q̃z in ser. ad eustoc. ait. Fuit igit̃ mirabil̃. qz fuit sup̃ naturã: ex eo q manẽs ℔go cõcepit. Fuit sup̃ rõnẽ ex eo q deũ genuit. Cõtra humanã ꝛditiõz ex eo q sine doloꝛe ꝓpit. Contra ꝛsuetudinẽ ex eo q sine pctõ de spũsctõ cõcepit. Hec ille.

¶ Pars scđa huius ℑmõis q̃ dꝛ cõgruitatis.

c Ongruũ fuit xp̃m cõcipi z nasci de feia z carnẽ de mliere assumere z non de viro vl̃ alia materia ꝓbat mgr̃ in iij. dist. xij. z sacri doctores ibidẽ. z. b. Tho. in iij. pte sum. q. xxxj. ar. iiij. Et hec ꝓitas multis ꝑ rõibꝰ coꝛroborari. Prima dꝛ nobilitatis sic. Sicẽ em si rex nobilitare vellet vnam domũ totã: necariũ eẽt q z masculos z feias oẽs ꝑuilegiare: sic deus volens totã naturã humanã nobilitare voluit ipe masculꝰ eẽ et de femina nasci vt vtrũq sexum nobilitaret Et hec ratio tangit̃ a mgro: z fundat̃ i dict̃ Aug. in. li. lxxxiij. q̃stionũ diceñ. Deus cũ liberat nõ ꝑẽ aliquã tm̃ sed totuz liberat. Qđ etiã hꝫ de pẽi. di. j. c. quẽ peniter. secđ̃ Aug. Sapia aũt est ℔bũ dei: q̃ dicit̃ filius vnigenit⁹: qui hoie suscepto liberationẽ homis indicauit. Hec ille. Ex quibꝰ sic arguit mgr̃ dicẽs. Dois aũt liberatio in vtroq sexu debuit apparere. Ergo qz virũ optebat suscipe qui sexus honorabilioz est. l. j. ff. de sena. z. l. i mlr̃. ff. de sta. ho. cõsequns erat vt femine sexus liberatio apperet q̃ ille vir de femina nasceret. Hec ille. Si em ita peccauit sex⁹ masculin⁹ sicut femininꝰ. q̃ pari passu fuit ambulandũ vt in sili dꝛ in. l. maximũ vicitũ. C. de libe. pre. z in. §. masculos. instit. de exhe. libe. Preterea fuit etiã cõgruũ vt in femis spem ipe dñs ꝛfirmaret. Si em sexũ virilẽ assumẽs ab hõ mysterio femias exclusisset: quis spes mlieribꝰ in ꝓpo fuisset: Nam in penã peccati satis fuit

Xpus debuit cõcipi et nasci ex femina

Xps debuit spem ꝑtere seminis.

subiect⁹ femine⁹ sex⁹: cū eue dictū fuit. Sub viri ptāte erīs: ⁊ ipe dñabit tui: Heū. iij. Uñ vt hz ibidē: sic adā dixit xo. Mlier quā dedisti mihi dedit mihi ⁊ cōedi. sic eius posteri dicebāt illō Eccl. xv. Al mliere iūtiū factū est pcti: ⁊ p eā oēs morimur. Quocirca vt mlier q3 cōgl̄ceret se fore redēptā: ⁊ aliq3 rulū recuperaret dignitatē pdītā. ꝯgruum fuit vt hō a xo assumēd⁹ de feia ꝯciper. vñ Bern. super Lañ. inqt. O admirāda ⁊ oi laude digna cōmūnicatio ꝯginē: o femina sup oēs feias singularē venerāda: atq3 mirabilē parētū repatricē et posteroz viuificatricē. ⁊. j. Letare pz Adā: iz tu magz exulta mr̄ eua: de q ortū ē malū p⁹ cui⁹ opprobriū in oēs trāsit mlieres. Instat nāq3 tps q̄ iā tollat opprobriū. nec habet vir qđ amplius causet adūsus mlierē. q2 ecce li vir decidit p feminā: iā non exigit nisi p feminā. hec ille. Et Aug. in ser. de natiui. vir gis ait. Eua occidēdo obfuit: maria viuificādo pro/fuit. peussit illa: sanauit ista. vñ ⁊ merito maledictio eue i bñdictiōe mutat marie. hec ille Qđ bñ ipm ane significat. in q̄ qdē sūt eedē lre q̄ in h noie ena lr̄ iz ꝓpostere: vt pz ituēti. ⁊ sic ptz ꝓma rō qre fuit ꝯgruū xpm assumere carnē de feia. ¶ Scda rō dr̄ ꝟrietatis. ꝓpo

per ꝟria xps nos redemit

suit em̄ de⁹ nr̄am ifirmitatē curare ꝟrijs. Q2 vt ait Breg. i qdā omel. ꝟria ꝟrijs curātur: vt calida frigidis ⁊ frigida calidis. Nō em̄ vt ait Aug. in qđā ser. mozit frig⁹ nisi i calore: nec mozit amaritudo nisi in dulcedine: ⁊ nō est mozt̄a mors nisi i vita. Peccauit em̄ adā i dulcedie ligni vetiti. satisfec xps i amaritudie crucis ⁊ fell. vñ valde ꝯgruū fuit vt sicut p mlierē supbā factū fuit iūtiū ruine nr̄e: ita p mlierē hūlē sumeret iūtiū nr̄a redēptio vt ait Beda sup Luc. Q2 nihil tā naturale q3 vnū qđq3 dissolui eo vinculo q̄ ligatū est. l. nihil. ff. de regu. iu. ⁊. c. j. ex eo. ti. Et ad h̄ applicari posset illō Quid. i. j. de reme. amoris Una man⁹ vob vuln⁹ opēq3 ferat. Manus em̄ feie nos vulnerauit: ⁊ man⁹ feie nos sanauit. ¶ Tertia rō dr̄ oñdēde ꝟitatis. Nā si xps nat⁹ nō fuisset de feia: nulli⁹ vnq3 vez hoiem ipm fuisse credidisset: cū multi hereticī eū fuisse vez hoiem negauerit. ⁊ si de ꝯgie nat⁹ sit: qm̄ q̄ necariuz est hūanitatē xpi credere. q2 vt Leo papa inqt in ser. natiui. dñi: Pariculi res est cū in xpo dño aut pne gliene/gat eq̄litas: aut nr̄e nature ꝟitas. necariū fuit ad oñsionē isti⁹ veritatis vt xps ex feia nasceret. Hinc Amb. in li. de icarnatiōe verbi ait Multa fm naturā venies multa sup naturā fec. Scdz ꝓditoz ei nature i vtero formatū

D

ē corp⁹ sz sup naturā ꝯgo ꝯcepit virgo ꝯcepit vt crederes q2 de⁹ erat q̄ inouabat naturā: et hō erat q̄ fm naturā nascebat ex hoie. i. hūana carne. h ille. ⁊ ppt̄ pdicta inqt Sco. i. iij. di. xiij. q. b. ꝯgo pt dici mr̄ xpi natural⁹ ⁊ miraculosa. Predictā q3 rōz approbās Aug. i epl'a ad volusianū inqt. Si oipotēs de⁹ vñ/cūq3 formatū hoiem nō ex mrīno vtero sz repēte afferret as̄ pcrib⁹ hoīm: nōne opionē ꝟsi/maret errozē vt ñ vez hoiez assūpsisse crederē ⁊ dū oia mirabil⁹ faceret: destrueret qđ misc̄dit fec. nūc ꝟo ita inf̄ eū ⁊ hoiez media tor appuit: vt i vna persona copulās vtrāq3 natura: ⁊ solita sb̄liaret ī solitē ⁊ ī solita solitē tparet. hec ille. Licz ārt vt ait s. Bo. in. iij. di. xij. ar. ij. q. iij. xps potuisse assumere carnē de viro ⁊ mliere sic assūpsit de mliere tm̄ ⁊ ꝯgie q2 sicut opatiōe spūsci purificauit vtez⁹ virginis: sic purificare ⁊ scificare potuit si voluisset vim gnatiuā in viro ⁊ mliere vt ex eis sctūs nasceret absq3 vlla feditate. vñ potuit absq3 incōgruētia si voluisz carnē assumere fm legē nāe ī stitute de viro ⁊ mliere. ꝯgruēti⁹ tm̄ fuit vt carnē assumeret de muliere tm̄ ⁊ ꝯgine q đ pbat mlz rōib⁹ fm Bo. vbi. s. et Tho. in. iij. pte. sum. q. xxviij. ar. j. ij. ⁊. iij.

Xps concepit carnē assūptā de feia virgine.

P

Et ꝓmo rōe ꝟfuatōis. s. honorz p̄ni. decet em̄ filiū honorare pentes: sic ꝓceptū ē Exo. xx. ⁊. l. velut. ff. de iust. ⁊ iur. ⁊. l. liberto. ff. de op. li. xps igit̄ q̄ nō venit solue legē sz adiplere Mat. v. honorauit pez suū in vita ⁊ in morte. in vita ipe honorē q̄rēdo. vñ dicebat Jo. viij. Ego honorifico pez meū. In morte ꝟo ppt̄ obedientiā ei⁹ moriēdo: vt hz Eph. ij. Logruū itaq3 fuit vt eriā ī ceptōe sua ageret honorē patrū. qđ vtiq3 nō fecisz si alii sibi pez ab ipo deo in terra q̄sisset. ⁊ hec ē rō bti Bo. vbi. s. Qui ec ibidē arguit sic. Filius dz honorare matrē suā sic ⁊ pez iur̄ possibilitatē suā. q2 fm phm. viij. eth. Parētibus nō pt eq̄les reddi. sz xps potuit hunc honorē suare mri sue vt virgo pmaneret. q̄ congruebat vt faceret: q2 filius nō honorās matrē ipius⁹ est: vt ait Bal. in. l. ꝯgruētius. i fi. C. de pa. po. Neq3 aūt decuisset vt filius dei q̄ oia restaurare ⁊ pficere venerat: matrē peiorē nobredderet q3 accepisz. Si em̄ ioseph āplioza dona dedit beniamin: q2 frat ei⁹ vterin⁹ erat Heū. xliij. q3to magz filius dei pciosissimū donū fecūditatis ꝯginalis q̄ excedebat fecūditatē cōiugalē ⁊ otinētia vidualē debuit dare mri sue. Et hāc rōnē tāgit Aug. i sermone de natiui. xpi dices. Fas nō erat vt p ei⁹ aduētū violaret integritas qui veniebat saluare corrupta

rietz. Electa ẽ ꝑgo integra cui secũdi tas ma
ri⁹ daret. t facta ẽ fecũda mr̃ in q̃ ꝑgis integri
tas fuare. Scđa rõ dr̃ oꝛationis. ſ. ſapie
cie na Sap. vij. dr̃ q̃ ſapia ẽ candor lucis
eine ſ. ſpeculũ ſine macl'a. t Heb. xj. dr̃ q̃ eſt
ſplendor patrie gl'ie t figura ſbe ei⁹. Sz ſic dr̃
Aug'in q̃dã ſer. t Amb. in li. de ꝑgitate. Ni
hil eſt puri⁹ mr̃e intacta. g̃ decebat vt ex mr̃e
incorrupta naſceret ipa dei ſapia. Et hãc rõez
tãgit Ber. i q̃ dã ſer. di. Nõ decebat deũ alĩ
matrẽ q̃z ꝑgine: nec ꝑgine aliũ filiũ hr̃e q̃z te
um. q̃z nec maior iret mr̃es: nec maior inr̃ fi
lios naſci potuit. O igit̃ dña mr̃ p quã talẽ
habemus frem: q̃d gr̃az: q̃d laudis tibi rerri
buem⁹? hec ille. q̃ eriã ait. Deũ decebat hmõi
nativitas q̃ nõ niſi de ꝑgine naſceret. Tal' con
gruebat t ꝑgini part⁹ vt nõ pareret niſi deũ
Voluit itaq̃z de⁹ illã cẽ ꝑgine de q̃ imaculata
imacular⁹ pcederet oĩm maculas purgatur⁹
Et brũs Amb. inq̃t. Ut corp⁹ ei⁹ vez oñde
ret naſci er femia. ſed vt oñderet ei⁹ diuini
tas n̄ naſci ex ꝑgine. Tertia rõ dr̃ pfectionis
vnĩuſe nature. Scđm aũr Anſ. qttuor mo
dis põt de⁹ pducere hoiem ad eſſe. Aut ſine
viro t feia. ſicut eduxit adã: Ben. j. Aut de
viro ſine feia: ſicut Euã Ben. ij. Aut de feia
t viro: vt oẽs cõir generarẽt. Aut de feia ſine
viro: t hr̃ decuit fieri in icarnatiõe filij dei rõe
ſingulariſſime puritatis. Et hãc rõnẽ tãgit
dns Bona. vbi. ſ. t Tho. i. iij. pte ſumme.
q. xxj. ar. iij. q̃ põt ſic cõfirmari. Sicut em̃
vt dixit brũs Andreas apl's Egee pconſuli
⁹ prim⁹ adã fuit format⁹ ex terra ꝑgine q̃ añ
nõ fuerat labꝛata: ſz ſolũ padiſi flumĩbꝰ ri
gabat. Ben. ij. ſic cõgruũ fuit vt ſcđs adam
fieret ex intacta ꝑgine: q̃ labꝛata nõ eſſet viri
cõplexibꝰ: ſz ſolũ rigata celeſti gr̃a tanq̃z pa
radiſi fluĩbus. Et hec ẽ terra de q̃. ps. lxxxiij
ait ppha. Dñs dabit benignitatẽ t terra nr̃a
dabit fructũ ſuũ. ¶ Quarta rõ dr̃ cõplexiõis
ſcz gr̃e diuine i ipa ꝑgie. nã Lu. j. dicit̃ eſt ei
p angelũ Aue gr̃a plena. Nõ fuiſſz aũr ple
na gr̃a ſi ꝑgitatẽ q̃z decutẽ t aureolã n̄ habuiſſet
¶ Quãã rõnẽ põit Alex. lõbar. in. iij. di. xij.
q. vl. di. q̃ ſic lapſus hũani generẽ q̃z fact⁹ eſt in
vtroq̃z ſexu. t ichoat⁹ eſt i mliere ac ꝑſũmat⁹
i viro. ſic ẽ ꝑgruũ fuit i repatiõe q̃ vt ſer⁹ vter
q̃z inueniret. t ſicut eua ꝑgo petiũ ichoauit
ſic maria ꝑgo ſalutẽ generaret. t ſic p mliere
inchoaret repatio: t cõſũmaret p virũ. ſ. xp̃z
dñm. t hec rõ dici põt repationis. ¶ Sexta
aut dr̃ cõmẽdatiõis. ſ. ipi⁹ ꝑgitatis. nã vſq̃z
ad aduẽtũ xp̃i hec dr̃ nesciebat: cũ tñ ſit pre
cipua t ſingularẽ. Quã ſemp imparoꝛ. i. xp̃s
duxit eẽ colẽdã t veneradã. l. ſi qua. C. ad ſe
na. ꝑſul. oꝛ. Sz oẽs illi pcepto ſe obligatos
ſentiebãt Ben. j. Creſcite t multiplicamĩ rẽ
t ad h̃ intẽdebãt: hoc q̃z affectabãt. Cõgruũ
ẽ fuit vt hec ꝑtus nob oñderet: t i vtroq̃z ſe
xu vt viri haberẽt quẽ imitarenr̃. ſ. xp̃m ꝑgi
nẽ: t mlieres quã ſequerenr̃. ſ. ei⁹ matrẽ. ꝑgi
nitas em̃ ẽ illa q̃ replet padiſũ. c. nuptie. xxiij
q. j. Ipa em̃ ẽ potẽs deo cũ fiducia hoĩm ani
mas pũtare. Ꝟ. ſancim⁹. in aut. de leno. t per
glo. in. l. ij. ff. de oꝛi. iũ. t i aut. de mona. Ꝟ. pe.
coll'. j. ¶ Septima rõ dr̃ pditõis ſiue ꝓpeta
tis ipi⁹ ꝑbi generati. Verbũ em̃ abſq̃z coꝛru
ptiõe coꝛdis ꝓcipit̃. q̃nimo coꝛdis coꝛruptio
pfecti ꝑbi ꝓceptiõz nõ patit̃. qz g̃ caro xp̃i ſic
fuit a ꝑbo dei aſſumpta vt eẽt ipi⁹ caro ꝓpa:
ꝓuenies fuit q̃ eriã ipa ſine coꝛruptiõe cõci
peret. Vñ in q̃dã ſer. epheſini ꝓcilij dr̃. Ne
q̃z ꝑbũ nr̃m cũ parit̃ coꝛrũpit mẽtẽ: neq̃z de⁹
ꝑbũ ſbale ptũ eligẽs pemit ꝑgitatẽ. ¶ Octa
ua rõnẽ ponit Aug. i li. de ſcta ꝑgitate dicẽs
Optebat caput nr̃m ſigni miraculo fm coꝛ
pus naſci de ꝑgie: vt ſignificaret mẽbra ſua de
ꝑgine eccĩa fm ſpm̃ eẽ naſcitura. hec ille. Et
hec rõ pt dici ſignificatiõis. Hãc eriã ꝑgitatẽ
pbare poſſum⁹ tali rõne. Si em̃ ſũm⁹ ſacer
dos nullã coꝛruptã poterat ducere iꝛoꝛem
vt hr̃ Leui. xxj. q̃to magz̃ ſponſa dei pr̃is de
buit eẽ icoꝛrupta t oĩ mũdicia pleniſſima

¶ Pars tertia huiꝰ ꝑmonis de bñdicte an
nũciatiõis iocũditate.

Uam iocũda fuerit annũciatio hec
q hodierna die facta hũanis nõ valz
verbis enarrari. Fuit em̃ ꝑmo iocũ
diſſima deo. Sicut em̃ q̃libet rex ſolẽnizat et
leticiã facit ac ferias fieri ꝓcipit: vt in glo. ſa
i ſ. Rica. C. de ferijs: q̃n ei⁹ filiꝰ ꝓtrahit mr̃imo
niũ. ſic de⁹ pr̃ ineffabilẽ ſolẽnitatẽ fecit q̃n ei⁹
filiꝰ cũ hũana natura p icarnatiõz ſe copula
uit. Ideo dr̃ Mat. xxij. Simile eſt regnũ celo
rũ hoi regi q̃ fecit nuptias filio ſuo. Si em̃ le
tat⁹ ẽ abꝛaã i oꝛtu t ablactatõe filij Ben. xxj
q̃to magis de⁹ pr̃ de filij ſui cõceptu t icarna
tione. Scđo fuit iocundiſſima angel'oĩbus
q̃ ineffabiliꝛ letati ſunt de filij dei incarnatõe
qz a ſua creatiõe nũq̃z fuerunt ita honorati.
Sic em̃ fuit exaltat̃ q̃n ſoꝛoꝛ eoꝛ germana
ꝑhit cũ dño ſuo: vt hr̃ i li. Hester de indeoꝛ
ppl'o exaltato ex hester cũ aſſuero rege ꝑhẽte
ſic angeli q̃n aĩa xp̃i fuit vnita t deſpõſata ꝑ
bo honorati ſr̃. Eſt ei aĩa ſoꝛoꝛ germana an
geloꝛ: qz ab eodẽ pr̃e eis filiis eſt pducta t de
eadẽ matre. i. de ſpũali natura. De hac aũt̃

S Concep
tio chri
ſti fuit io
cundiſſi
ma

iocūditate ingt Aug. i ser. ānūciatiōis. Egerunt in celo festū dū gabriel redijt t ego cōcepit. agam⁹ t nos in terr̄ gaudia noua: qz ego cōcepit t pepit. ¶ Tertio iocundissima
U fuit toti hūano generi qđ cū deo pacificauit. fuerat em̄ i maria discordia cū suo creatore deo: q̄ d̄ eū irat⁹ steterat p q̄nq; milia annoz̄ sz i ista die xps se fecit mediatorē t reconciliatorē. t fuit ꝓuenientissim⁹ mediator: qz erat de ꝓgenie vtriusq; pr̄. Jō dr lapis āgularz: qz vtrūq; parietē ꝓiūxit. vñ cant ecclia. Pacē de
X us reddidit i se reconciliās ima sūmis. t h̄ in hac bñdicta annūciatōe ceptū ē: qđ p⁹ea in passiōe ꝓpletū fuit. ¶ Quarto fuit iocūdissima sctis pūbus i limbo exūtibus. fuert em̄ certificati p diuinā reuelatiōz de icarnatiōe mes/sye: quā totz desiderijs eflagitabāt t expectabāt. Jtē credēdū est q gabriel angel⁹ multis aliis āgel' sociat⁹ stati facta ānūciatōe bte ẏgini prexit ad synū abrae in q̄ erant illi scti patres. atq; cū maria exultatōe notificauerit eis ꝓceptū ee dei filiū ex ẏgie. dixitq; ill'. gaudete pzes scti qz hodie puella illa sctissima de q̄ ppheratis t in figur̄ pnūciast̄ hūilitate sua deū de celo ad frā traxit: t i suo ẏgiali vtero ꝓcepit. O igit̄ pr̄ nr̄ adā: o eua mat̄ generis humani: o abrahā: o isaac: o iacob: o isaia: o hieremia: o alij pr̄iarche t pphe dicite mihi q̄tū exultast̄ q̄tūq; gauisi est̄ hodierna die: pfecto maximā leticiā t inenarrabilē iocūditatē habuist̄. vñ t ānūciāti angelo rñdere potuist̄ illō. iij. Re. vij. h̄ dies bōi nūcij ē. Eū ei Salomō dicat puer. xiij. q desideria cū cōpleta fuerit delectatōz pariūt: nō est ābigēdū vos mirū i modū delectatos fuisse: audiēdo sūmū oim̄ desideriozvīoz ee adimpletū. Credo etiā q vos i ill' obscurissimis tenebr̄ caligātibus: q̄bus p tot milia ānoz nō viderat lumē: hodierna die ad ꝓsolatōz vr̄az t tāti gaudij certificatiōz mirāda t clarissima lux appuerit. cui⁹ visione ꝓfortati in dei laudes t graz actōes ptin⁹ psilist̄. t tūc vificatū fuit illō qđ saluator iudeis dixit Joh. viij. Abrahā pr̄ vī exultauit vt videret diem
Y meū: vidit t gauisus est. ¶ Quinto fuit hec ānūciatio t icarnatio filij dei iocūdissima ipi ẏgi: lz hāc iocunditatē ei ꝑmo facta p⁹ ponere debuiss̄. sz i fine dimisi. qz q̄ i fine dicunt melio⁹ mēorie ip̄m⁹. vt ait Bre. i q̄dā omel'. t pbat p. c. liq̄do. de ꝓse. di. ij. Cōtēplari autē possum⁹ q̄tū bta ẏgo exultauerit q fuā se facere cupiebat illi⁹ ẏgis q̄ ꝓcipe t pere debebat saluatorē: cū ei apparēs angel⁹ gabriel dixit Aue grā plena dns tecū. q. d. O maria ẏgo sup oēs pelecta tu nō eris fua: nō ācilla: n̄ pdisseq̄: lz dña dñaz t mr̄ dei ab eterno pordinata. Tu es illa ẏgo de q locuti sūt ꝓphe: tu es regia celoz t ipatrix oim̄ hoim̄ t āgeloz: t oim̄ grāz dei receptaculū. ¶ Quātā ẽo dul Z
cedinē i ꝓceptiōe sui bñdicti filij sensit cū i vētre suo ois padisi dulcedo itrauit: q̄s explicet p mōibz: q̄s h̄ excogitare potit: O maria nōne p suauitate cōmota sē oia viscera tua: nōne p mellifluitate iubilauit aia tua: nōne p altitudīe mysteriū i extasi facta est mēs tua pfecto si q̄s dixisset tibi illō Judic. xiij. q̄d dulci⁹ melle: tu rndere potuisses. est ẏbū dei icarnatū i vtero meo. si ei dulcedinē magnā pstat de⁹ timētibz se (vt ait ppha ps. xxx) pfecto sup̄ oēm intelligētiā hūanā fuit dulcedo quā dedit de⁹ sibi ꝓcipiēti se.

¶ Pars tertia huius ꝑmonis q̄ dr tpalitatis.

Jrca tpalitatē icarnatiōis filij dei et A
c ẏgie q̄ri pñt tria. ꝑmū dr expectatio nis. scōm determiatiōis. tertiū ẏo attributiōis. ¶ Quātū ad ꝑmū qđ dr expectatiōis: miranr̄ q̄dā t curiose inq̄rūt. cur de⁹ q̄ ẽ clemētissim⁹. t cui ppriū ẽ miseri sp t peretādiu ꝓtinuit i ira miscōias suas. Videt̄ ei eis q stati p⁹ lapsū hūani generis icarnari debuisset. Amor em̄ fac accelerare donū. cū ẏgie neficiū icarnatiōis fuerit puri amoris et erimie caritat̄. iux illō Joh. iij. Sic de⁹ dilexit mūdū vt filiū suū vnigenitū daret. t Eph. ij. Propr̄ nimiā charitatē suā q̄ dilexit nos de⁹ misit filiū suū in silitudinē carnis peccati. videt̄ q citi⁹ debuisset illū mittere. nā caritas nō tardat amico sbuenire: ꝑm illō puer. iij. Ne dicas amico tuo vade t cras dabo tibi: cū stati possis dare. Cōfirmat̄ q̄z hec rato qz (vt ait Lassiod. li. iij. epl'az. xl. epl'a) non possum⁹ exterare iocūdū qđ nimia fuerit dilatiōe iuspēsū. Spes ei q differt affligit aiaz puer. xiij. vñ Matthe⁹ poeta i poetria pre j. c. j. canit. Pollicitū lāguet vltioze mora. t Stati⁹ i. ij. rhebaidos inq̄t. Nō ḡuioz miseris mortalibz addita cura Spes vbi lōgauenit. Et hēric⁹ samarie. li. ij. ait. Nā mora denigrat donū meritūq; minorat Sz cita grā dificat munera pua man⁹. Jō Jacobz bñdē tan⁹ sui li. c. xx. dicit. Cū spōdes aliq̄d man⁹ illico ẏba seq̄t Auger em̄ meritū q̄ cito soluit idē. Dr ec i cōi pūbio. Qui cito dat bis dat nescit dare q̄ dare tardat. t Lassiod. lib. vj. epl'az: epl'a. ix. inq̄t. Q me siq̄dē iustū cū celerit̄ cōmodo trālit ad bñficiū. Et q̄tō oīz videt̄ q de⁹ iustissim⁹ debuerit accelerare beneficiū incarnatiōis sue. t maxīe qz vt dicit

Bdã si prius in mũdum venisset multi sorte fuissent saluti q̃ nõ sunt. ¶ Sz ad hãc curiosam dub̃ pot̃ atoz rñdet Alex. de ales. i. iij. pte sum. in tract. de cõuenientia incarnatiõis. t bernus Bona. in. iij. di. j. ar. ij. q. iiij. t Rich. ibidẽ p̃ oia. t Alex. lõbar. in eadẽ di. t Thomas i. iij. pte sum. q. j. dicẽs q̃ valde cõgruũ fuit ꝑm differre icarnatiõz suã. Prio ratõe Deus differt ad utilitatẽ punitiõis t curatiõis. Scõdo rõe cõmẽdationis. Tertio rõe cõpuatiõis. Primo nanq; fuit ꝯgruũ h̃ bñficiũ differre ꝓpt̃ puniendũ hois pcm̃. nã facilitas venie ictiuũ tribuit ꝛliquẽdi. c. q̃ sunt. xxviij. di. t. l. ita vulnerat. ff. ad. l. aq̃. vñ mot̃anari ꝑ luna celeri in q̃t. Oẽ freq̃ntari facit ꝑ punitio crimẽ. Accedit cã ꝑ facil' dimissio ꝑne. Eadẽ ẽ ĩnia h̃ in. c. Sz illõ. di. xlv. t. c. q̃ lapis. l. dis. t. di. xij. c. pnl. t ei. de vi. t ho. cle. c. vt clericoz. cũ ibi no. t. j. q. vlt. c. exigunt. xxj. q. ij. c. plauit. t. xxij. q. iij. c. est iusta. t. xxv. q. iij. c. loci. Quia igit̃ Adã putauit se pcm̃ leue et veniale cõmisisse: vt ait scũs Bo. in. ij. dist. xxj. ar. j. q. ij. vt de⁹ sibi t posteris suis oñderet q̃ gue fuit ei⁹ pcm̃: ꝛueniẽs fuit bñficiũ redẽptiõis differre. ne si stati ꝛcessum fuisset q̃dmõ ex pcto suo hõ cõmodũ reportaret t peccare in deũ pax formidaret. Sz aũt h̃ bñficiũ dici posset liberali⁹ si stati ꝛcessum fuisset nõ tñ hũano generi fuisset vtili⁹. cui ex tarditate icarnatiõis ostẽsa fuit gratias pcti. Preterea cũ extẽ hoies ꝓni facti sint ad malũ vt hĩ Ben. viij. t in. c. oĩs etas. xij. q. j. t. §. si q̃s igit̃. in auth. de mona. col'. j. t. §. sancim⁹. i auth. de leno. coll'. iij. t. §. charitas aũt. de pe. di. ij. t di. iij. c. adhuc ist̃at. §. scim⁹. t meli⁹ i c. pdiu⁹. xx. q. iij. ꝯgruũ fuit vt i ꝓmo pcto de⁹ severitatẽ onderet: vt sic timore humanã audaciã coerceret. Ostẽdit aũt diuie vltionis severitas: maxime in hoc q̃ tãtos clamores t luct⁹ ſcõz patz tãto tpe sustinuit añq; delẽdere vellet. t ipe adã cũ tota posteritate sua erã iusta exul fuit a paradiso: t dereli⁹ i libo peniturit ei eũ ih̃ mõo. 930. ãnis: t tñ optuit cũ expectare i carcere q̃si. 4000. ãnis. Et ido dicas ad argumẽtũ i ꝓrũ q̃ pcedit q̃ exhibitio voni celeriẽ dari pfice ei cui dat t ñ alii nã tpe nõ dat sbam suo filio q̃uis eũ amet: nisi q̃ scit illi posse pdesse. Medic⁹ q̃q; q̃uis egrũ diligat nõ tñ statim sz oportuno tpe illi tribuit medicinã. Vera est em̃ snia Ouidij in. j. de reme. amo. dicẽtis. Tẽporibꝰ medicina valet: data tpe plunt. Et data ñ apto tẽpore vina nocẽt. Quia igit̃ oia tps habẽt. Eccs. iij. t oi negocio est tẽpis oportunitas. vt de⁹ eius dẽli. c. viij. Vñ autor li. de moribꝰ medicoz. c. xv. inq̃t. Oia fructificãt cũ venit apta dies. t Bellin⁹ in speculo vite parte. j. ait. Tẽpore cũcta suo quisq; pit⁹ agit. Jo deus pitissim⁹ medic⁹ q̃ cũcta fec bona i tpe suo vt inq̃t Salomõ Eccs. iij. expectauit optũ tatẽ tpis ad icarnatiõz suã: t maxie cũ ipe sit iudex iust⁹: vt de ꝑs. vij. fecit q̃d ad boni iudicis officiũ spectat. De q̃ Ouid. inq̃t in. vj. de tristib⁹. Judicis officiũ ẽ vt res: ita tpa rerꝝ Quererẽ. Ipe em̃ iudex vniuersoz de⁹ nõ regit sm̃ ipetũ amoz; sz sm̃ regulã sapie t rõnis. t iõ bona eis nõ acceleranꝝ nisi ꝙuato debito ordine. ¶ Preterea sapiẽs artifex ad nihil trahit iuitũ cui dedit semel arbitriũ libratẽ. Sic q̃ debuit hũanũ genꝰ repare de⁹: vt saluẽ iuẽniret q̃ vellet: t q̃ nollet q̃rere in sua malicia dãnaret. Null⁹ q̃ q̃rit medicũ nisi se cognoscat egrotũ. Cõgruũ aũt fuit sic curare hoiez: vt suã infirmitatẽ agnosceret t medico gratus existeret: cognoscẽs se ꝑ futuꝝ nõ posse curari. vñ sup epl'az ad Gal. inq̃t glo. Aug. Magno ꝑsilio factũ est vt post hois casum nõ ilico dei filius mitteret. Reliq̃t em̃ de⁹ hoiez ꝑ⁹ in libertate arbitrij vt vires nature sue cognoscerẽt. t ita infirmitate sua cognita clamaret ad remediũ t gre iploraret auxiliũ. Ad illud etiã q̃ dr q̃ multi fuissent saluati si citi⁹ venisset: rñdet q̃ bonũ cõe ꝓponit singlari: t bonũ vniuersi bono ꝙuato. j. eth. t. iij. pol'. t. c. lz q̃busdã. de regu. ꝺ dilectissimi. viij. q. ij. t. c. bone mẽorie. el. j. ꝺ post. p. t. c. scias. vij. q. j. t c. vbi piculũ. §. ceteꝝ. de elec. i. vi. t. l. fi. C. cõmunia de le. t. l. j. ff. de solu. Et iõ cũ ꝓdicti ordinis ꝯgruẽtia reqreret q̃ icarnaret̃ i fine tẽporꝝ p cõi vniuersali vtilitate: nõ debuit ꝓpt̃ singlares ꝑsonas acceleran. Scõdo decuit h̃ bñficiũ ꝓrahi ꝓpt̃ ip⁹ bñficij cõmẽdatiõez nã tle ac tãtũ bñficiũ q̃le ẽ icarnatois filij dei merito exigebat vt crederet̃ fidei firmissima t charitate feruentissima diligeret̃ tãq; remediũ altissimũ atq; saluberrimũ. Jo ꝯgruentissimũ fuit vt añ xpi aduentũ pirẽt ml'ta testionia ꝓphaꝝ tã explicita i ꝓbis q̃s iplicita i figurꝝ: vt ml'tis firmissimis testionꝫ qõ erat secretũ t altũ certissimũ fieret t idubitabile ad credẽdũ. pirẽt ee ml'tiplicia ꝓmissa tam dẽtissima desideria: vt sic ꝓmissũ expectaret̃: expectatũq; differret̃: ac dilatũ ꝑlixi feruore desideret̃: t sic desideratũ tandẽ gratissime exhibitũ amantissime susciper̃. mariaq; sollicitudine custodiret̃. Ait em̃ Lassio ꝺ. li. ix. epl'aꝝ epl'a. xxiij. Habet h̃ hũana ꝺditio vt celeriꝰ adepta fastidio sint: ꝙm omne ꝓciosum vi/

L Sic debuit redimere vt libras arbitrijma neret

D

Ut ꝯmẽ daret̃ bñficiuz distulit incarnari

lescit oblatū. dulci⁹ aūt accipit qz̄ sb aliq̄ dilatiōe prestat. Et Prosper in li. epigrā. canit Gratior est fruct⁹ quē spes productior edit. Et quib⁹ oīb⁹ patet quāta sit ingratitudo: imo stultricia nr̄i rp̄is: qui redēptorē incarnatū t p nobis mortuū nō tātū diligimus q̄tū sctī p̄es affectabāt t amabāt p̄missum t ventur̄. vñ Bern̄. simone. ij. sup Cañ. dicit. Ardorē desideriū patrū suspirātiū xp̄i in carne p̄nti frequētissime cogitās: cōpūgor t confundor i memetipo: t vix ꝓtineo lachrymas ꝓsideratiōe miserabiliū tpm horū: q nūq̄ nobis tātū ingerat gaudiū grē huius exhibitio: q̄tū scris veteribꝫ p̄stabat desideriū p̄missorum. Hec ille. De hac aūt cā dilatiōis aduēt⁹ xp̄i loquit Aug⁹. sup ep̄lam Pauli ad Gal'. inq̄r. Multi dicēt: qre nō añ venit xp̄s? quibꝫ resp̄ōdēdū est. quia nōdū venit plenitudo tp̄is moderāte eo q̄ fecit tempa. sciebat em̄ qn̄ venire debebat: t etiā pati t cetera facere. Ante tn̄ p longa tpa series p̄conū p̄mittenda erat. diu em̄ p̄dicendus erat q̄ sp erat tenēdus. quāto qz maior inderveniebat: tanto p̄conū series longior p̄cedere debebat Hec ille. Et qō factū est ad declarandā excellētiā iudiciꝫ: etiā fieri debuit p dēmōstrāda eminētia sue mīs. ¶ Tertio decuit ħ ppt̄ ordis conf uatiōz. Req̄rebat em̄ maxia dei sapia vt oīa ordinata essent p̄m loca t tpa. faciūt ea q̄ nō tanq̄ in. c. nō debet. de ꝓsan. t aff. Inter oīa aūt opa diuīa hoc est pfectissimū p qō facta sunt oīa. Omis autē p̄cessus ab impfecto debet esse ad pfectū: t nō econtra. j. ad Thor. xij. Cū venerit qō pfectū est tunc euacuabitur q̄d ex pte est. Fuit g̃ ꝓgruū vt illō op⁹ fieret in fine rēporū: vt sicut p̄m⁹ homo factus est sexta die: sic secūd⁹ fieret in sexta etate. nā illa etas est apta ad exercitiū sapiētie: ppter scz multā experientiā. Dicit em̄ Eccl. xxxiij. Vir in multis expert⁹ multa cogitabit. Et qm̄ cōiter antiqui multor habēt experiētiā Ideo dr Job. xij. In antiquis est sapiētia. t in multo tpe p̄rudētia. t ideo p̄ferunt iunioribꝫ. l. ij. ff. de fide instru. Min⁹ q̄z ꝓcupiscētie carnalis hñt senes q̄ iuuenes. vñ Tull⁹ in li. de senectute ait. O p̄clarꝫ opus senectutis. aufert em̄ a nobis qō i adolescētia ē vicios̄issimū. s. libidinē corp̄is. Sic in sexta mūdi etate vigebat sapia ppt̄ mltas pphetias q̄ p̄cesserāt. t minor cōcupiscētia carnis ppt̄ mlta iudicia dei terribilia q̄ hoies expti fuerāt: q̄bꝫ p̄cedētes etates nō sic abundauerāt. Que oīa ꝓfirmat Aug. i li. cur qn̄ t quō dē. vij. di. Qn̄ redēptor hō fieri dignat⁹ sit: p

ut ip̄e nob⁹ p̄uenit aliq̄tulū itimem⁹.: p̄z satis tūc aliquē mlto ampliori auxilio idigere qn̄ gnior necitate vrget. t tāto ꝑgni⁹ ibi diū, p̄mereri q̄zto diuti⁹ atq̄ obn̄at⁹ id operādo q̄sierit. Diabol⁹ nāq̄ q̄ nūmū decepti⁹ hoib⁹ accōmodauerat cu maxis t intolerabilib⁹ vsurꝫ illū istant̄ exigebat. t tā diu ħ facere ꝓsueuerat q̄ iā hereditario iure se oēs carnē possidere putabat. vnd̄ b. Job dr. Absorbebit fluuiū t n̄ mirabit. t hz fiduciā q̄ influat iordānis i os ei⁹. Nic apte ilinuās q̄ hostis ātiqu⁹ oēs añ saluatorꝫ aducūt ita suos ee arbitrabat q̄ ei paꝛ de ill' erat. vñ etiā credebat se obtinere posse oēs ī xp̄o credituros. i. baptizādos: q̄ſ p iordanē itelligūt⁹: in q̄ fuerūt sacrate baptismi p̄mitie. Scim⁹ equidē q̄z dē⁹ sex diebꝫ opat⁹ ē. t. vij. requeuit. sil'r q̄z mūdū istū p sex etates distinxit quē n̄ apli⁹ fluctuare p̄sciuit: vt ī etate septia oia cessarēt t a suis actibꝫ q̄sceret. ħ vtiqz diabol⁹ sciens: cū iā p. v. etates valde effrenare sup homies dñiū suū exercuisset: tūc tāto effrenaci⁹ sead debellādos hoies ppabat q̄z̄to ītelligebat nō nisi sexta etatē sibi supesse. Qn̄ g̃ diuina pietas ꝓgruēti⁹ homib⁹ succurreret q̄z cū illoꝛ necitatē vñq̄z igemisceret ꝓspicerꝫ: t cū mūdi finē iā nūc imiere sciret? Sz nimiꝛ fortasse iō tādiu venire dīstulerat vt magnū remediū merito magnū p̄curreret desiderū. vl' ec vt hoiez quē die. vj. ꝓdiderat. vj. etate fideret. ī sup vt hūanū gen⁹ q̄d iā fere ad occasū deuenerat t p̄ pcō suo torū ad ima tēdebat. cui nēo alt⁹ succurrere pot̄at nisi desursū veniret q̄ hō fact⁹ ē illō erigerꝫ: t de se velut podium facerꝫ vt q̄cūq̄ illi podio tenacit̄ adhereret ab ūmis surgerꝫ: cū illo dñico podio celos ascēderꝫ ibiq̄ ee nal'r p illō sbsisteret. hec ille Quātū ad scām ī hac pte qō dr dēmiatōis q̄rit. q̄re nō expectauit vsq̄ ad vltimū finē tē poꝛ: ſz icarnat⁹ ē in ħ tpe dēmiato. Et rndet ēm p̄dctos doc. q̄ ħ fuit valde ꝓgruū mltipliciōe. t omissa p̄ma rōe q̄ dr capitꝫ. s. q̄ xp̄us sit caput eccie: vt dr Col'. j. Sic̄ habuit aliq̄ mēbra p̄cedentia: ita hz debuit aliq̄ seqntia: ne caput fieret ī cauda t diceret mōstr. Secūdā rōz ponē q̄ dr tepiditatꝫ. hūana ei natura p̄clina ē magꝫ ad malū q̄z ad bonū. t io si diuti⁹ p tr axiſſz icarnatōz t fidē t spez p̄diſſz. P̄z⁹ q̄ veire ip̄m ī carne n̄ decuit rōib⁹ p̄dictꝫ. Si aūt diuti⁹ tardaſſz repuiſſz feruor in corde hūano q̄tidie. Un̄ orabat ppha dicens. Exurge dñe t ne pellas ī finē. Tertio fuit ħ ꝓuenies rōe optūitatꝫ decebat ei ductorē p̄fectū tūc se viā ondere cū eēt opunitas curē

E Ut ordo temporū seruaret̄ distulit i carnari

Ue magnū remediū cōcurreret distulit i carnari

f

Nec ne uos reperiri hoies nō tenet ad vltima carnari

di ad natiũ. ℔ ẽ i fine tpm: nec tñ añ finiminũ: vr p timorẽ iudicij stimulati: ac p spem pmij attracti: tp ꝑ ꝓpli iformatiõz aiati seq̃ posse mus efficacit̃ ducẽ nrm. Blo. ℣o i cle. j. de sũ. ma. fi. ca. circa ꝑn. in ℣. ex tpe. pdicta confirmãs icarnatiõ. Dubitari posset de tpe icarnatiõis gre tũc añ ꝑ vl tardi? Canõiste dicũt sic ꝺicere cũ paulo. O altitudo diuitiaz. ℟. Ro. xj. et de pe. di. iij. c. si ex bono. nã i potãte misereꝝ ẽ qñ et qztũ miseri velit. facẽ de ꝑ. di. ij. c. si em in gt. vltra medũ. ℣. sic. q̃d no. ẽ q̃ cle. vl vo. c. ij. Dicunt tñ theol. q cer tũ est nõ fuisse ꝓuenies añ pctm̃ deũ icarnaꝛi tũ op? icarnatiõis ꝓncipal? ordiek ad abolitiõz pcti. et vt ꝺz Lu. v. Nõ sanis ꝛz infirmis op? ẽ medico. Nec venit vocare iustos: ꝛz pctores. ij. q. j. c. mlti. et de ꝑ. di. j. c. libẽter Itẽ nec fuit ꝓuenies statj p? pctm̃ deũ incarnari. Cũ em̃ ex superbia pctm̃ ꝓuenisset: sic libẽrãd? erat hõ vt hũliat? recogĩceret se libera toꝛe indigere. q̃d magno cõsilio dilatũ fuit: vt cognita sui ifirmitate hõ clamaret ad me diã et gre poscꝛet auxiliũ. Ad finẽ ℣o seculi nõ debuit differri vt de impfectiõe hũane nature p icarnatiõz ꝓuenireꝝ ꝺ ad pfectiõz glie i fine scli. ¶ Jte fuit equũ p? ꝺ datã legem molaicã et ꝓphetic̃: quã mlti spnebãt: iusticiari deo gen? hũanũ p icarnatiõz et tpe gre. Qz si dilatũ fuisset ad finẽ scli forsan reuerẽtia et noticia dei et moꝛ honestas i terꝛ fuisset abolita. Fuit etiã hoc conueniẽs ad manifestandã diuinã ꝓtutẽ saluãrẽ p fidẽ ꝓteritj: ꝓsentis et futuri: vt no. Ber. i rub. hui? tituli. hec glo. vbi s. ¶ Quantũ ad tertiũ q̃ ꝺz attributõis: q̃rit. quare tpi incarnatõis dñice attribuit plenitudo? cui? illd ad Gal. iiij. At vbi venit plenitudo tpis misit ꝺs filiũ suuz natũ ex muliere ⁊c. Ad quod rñdet sm quã dã glo. sup pdicta ℣ba apl'i: q̃ est tps vacuũ tps semiplenũ et rẽpus plenũ. Tpus vacuũ fuit ante legẽ q̃n hoies dei cognitione vacuj erãt. et iõ creaturas et muta aialia odoꝛabãt: iuꝝ illd ad Eph. iiij. c. Tenebꝛis obscuratũ hntes itellectũ: alienati p viã dei p ignãtiã q̃ est in ill'. Tps semiplenũ fuit sb lege q̃n data cognitio vni? dei, ꝛz nõ dabat gra p quaz possent pfecte iplere mãdata dei. Tpus autẽ plenũ ẽ modernũ. qz mõ ꝺat gra p quã iplere possum? diuina mãdata. et hoc p icarnatiõz ℣bi ꝺiuini su m?. ¶ Sed ꝓdicti doct. vbi s. diuisi? assignãt cãs huj? attributiõis. Pria ꝺz cõpatiõis siue respect? ad deũ et ad angelũ ac ad hoiem. Ad deũ dico: qz tũc facta est plena vnio et pricipatio deitatiz a creatura. qz dilectio unitas fuit vnita hũanitati xpi. q̃ꝺ pri? sanctũ nõ fuerat nec fieri ẽt eternũ. Ad angelum ℣o: qz ruina angelica repat̃ ex electiõe hoibꝰ p redẽptiõz: iuꝝ illꝰ ps. cix. Judicabit in natiõibꝰ: iplebit ruinas. s. angeloꝝ. Ad hoiez ãt multipl'r: tũ ꝑꝑ plenã liberatiõz a culpa: sm illud ad Col. j. In ipo cõplacuit oẽm plenitudinẽ deitatiz inhabitare: et p eũ reconciliari oia. tũ ꝑꝑ ꝓsequtiõz oim̃ bonoꝝ necessario rũ ad saluãdã qztũ ad itellectũ reuelata est veritas: qztũ ℣o ad effectũ ꝺonata est gra charitatiz: iuxta illꝰ Joh. j. Gra et ꝑitas p iesuz xpm facta est. Fuit etiã hoc cõueniens ꝺictũ p cõpatiõz ad oẽm creaturã q̃ ex icarnatõe filij dei pfecta ẽ. Cũ em̃ dis creatura ordinata sit ad hoiem: et hũana natura vnita sit diuine p icarnatiõz ℣bi cõpleta et pfecta p ℔ fuit dis creatura. Et ℔ est q̃ꝺ ait apl'us Eph. j. Secũdũ bñplacitũ eius q̃ꝺ ꝓposuit in dispositiõe tpm instaurare oia in xpo. Et hec est rõ Aler. de ales vbi s. Scꝺo ꝺz tps plenitudinis rõe pfectiõis: tũ qz oia erãt pata. qz sicut venit dare nob pacẽ pctoꝛis: ita voluit repetere pacẽ tpis. tũ qz oia ꝓmissa patribꝰ tunc sunt impleta: vt ꝺicit glo. sm scm̃ Bona. in iij. di. j. iuxta illud Ecci. iij. Da mercedẽ ꝺomine sustinẽtibꝰ te: vt ꝓphete tui fideles inueniant. Tertio ꝺz tps plenitudinis etiã fz Alerã. vbi s. rõne terminatiõis: tũ qz nullũ aliud tps exꝑectat̃ post tps xpi. qz vt ꝺicit. j. ad Thoi. v. Nos sum? i q̃s fines seculoꝝ deuenerũt. vñ ait dñs Matth. xxiij. Nõ ꝓteteribit generatio hec donec oẽia fiãt. tũ qz i isto tpe implebit numer? electoꝝ: iuxta illud Apoc. vj. Sustinete adhuc modicũ tps ꝺo nec impleat numer? fratrũ vioꝝ. tũ qz oia q̃ scꝑta sũt a ꝓphetis: sb tpe ipleri debẽbãt. nã nõ solũ de ꝓteritis ꝛz etiã de futuris ꝓphe ꝓdixerũt que oia in ista sexta etate implera erãt: cõcurrẽte septima in qua mundo terminato electi oẽs glificandi sunt: ꝑstãte ipo qui i ipa tpis plenitudine carnẽ assumpsit de intemerata virgine: vt illi p amoꝛẽ adherẽtes in hac vita: cum ipo postmodũ gaudeam? in alia per infinita secula seculoꝝ. Amẽ.

¶ De eadẽ ãnũciatiõe et icarnatõe filij dei Sermo. iij.

Z Prima ꝓpositio.

Q Uod nascet̃ ex te sctm̃ vocabitur filius dei Lu. j. Beata virgo maria in ꝓceptiõe filij sui ꝓmo fuit pfectissime sctificata. sicut ꝓdictũ fuerat ps. xlv.

Z Prima ꝓpositio. Materia ꝓcessa i ꝓceptõne filij ꝺi

D

Z Incarnatiõ ꝺi pleno tẽpo

F

Ne ser uor repo ueri hoiẽ nõ tenẽ ad vitã carnari

Scificauit tabernaculū suū altissim⁹. Secūdo gr̄a plene fecū data: Lu.j. Tertio i plenitudie ꝓsūmata: vt dr̄ Hiero. in ser. ad ep̄sto. & Ric. de scto vict. in expositiōe Ecce ego ꝓcipiet. li.ij. Tāta em̄ tūc plenitudinē gr̄e dr̄⁹ aie b. marie cr̄edit q̄ntā eā p futuro ꝓmereri & r̄bere conspexit. Quarto omnis spūssancti repleta. qz spūssctūs venit sup eā excellentiori mō q̄z vnq̄z fecerit sup aliquā purā creaturā: scz ꝓcipiēdo: Lu.j. Quito fuit i gr̄a ꝓfirmata. sic asserit Ric. vbi s. & Bcr. in epla ad lugduneñ. Nō em̄ habuit potētiā ad pccādū post ꝓceptiōz filij dei: vt ait. s. Bo. in.ij. di. iij. ar. j. q. vj. & b. Tho. in. iij. pte sum. q. xx. vj. ar. v. in rñ. ad. q. arg. & Ale. de al'. in. iij. pte sum. q. ix. mēbro. iij. ar. ij. §. ij. & Rich. de media villa i. iij. di. iij. ar. j. q. iiij. Sexto fuit & plenerātia i gr̄a & stabilitate finali certificata. nā cū sciuerit maria magdalena & pte optima electa q̄ nō auferet ab ea: Lu. x. et apl's & pmissiōe spūssancti i eis in ecc̄lā Jo. xiij & Paul⁹ & inseparatiōe sua a charitate xpi: ad Ro. viij. nō dz h̄ btissime ꝑginī & fuisse: que ola ꝑulegia alijs ꝓcessa obtinuit: ꝑm Bern̄. Et hanc certitudinē habuit vl' hr̄e potuit diuina ispiratiōe vl' reuelatiōe. Septimo fuit spū ꝓphetico radiata. sic ꝑz i suo cāt̄ico Luce. j. in q̄ triplici luie ꝓphetico se illuiatā oñdit. s. pnt̄z: ꝓteriti & futuri. Octauo sacre scripture mysteria ei fuer̄t reuelata. sic ꝑz i eodē cāt̄ico ibi: sic locut⁹ est r̄c. Nono fuit ei dei facies (vt ple credit) reuelata: vt ait mḡr̄ Bartho. pisa. in. li. b. ꝑgi. Xp̄s ꝑm q̄ possibile est in pūri vita fuit recreata. & h̄ seq̄t ad pdictū Si ei petrus visa gl'a trāsfiguratō ihu dixit Dñe bonū est r̄c. Mat. xvij. q̄d facere r̄bui ei ꝑgo btissima r̄gustata ei⁹ r̄itate. Decimo mr̄ dei ē facta & vocata. q̄ nihil ꝓt dici mai⁹ ad ei⁹ laudē. & h̄ est q̄ ꝓdixit ei angel⁹ in ꝓbis ꝓpositz. s. Nō nascet r̄c. Undecio sup oēs puras creaturas meritz & gl'ia est exaltata: atq̄z oīb⁹ bñdictiōib⁹ repleta. sic ipa in q̄t i suo cāt̄ico dī. Lu. j. Qz respexit hu. an. sue: ecce em̄ ex h̄ dr̄. me dī. o. ge. De q̄ ꝓceptiōe sacratissima tres pulchr̄as ꝓsideratiōes faciem⁹.

Prima dicet̄ missiōis.

Secūda actionis.

Tertia ꝓ collocutiōis.

¶ Pars ꝓma hui⁹ ꝑmōis q̄ dr̄ missiōis.

Mār. b. Ber. sup missus est. Hodie ego regia gēmis ornata virtutū: geminoq̄z mer̄z & corpis pulcr̄itudie celi ciuiū i se puocauit aspectū: ita vt regz aim i suā cōcupiam

k i

idinaret: & celestē ad se nūciū dr̄ supnis educeret. hec ille. Ad q̄z r̄claratiōz q̄runt pla: & ꝓmo vtz ꝓueniēs fuerit icarnatiōez filij dei annūciari. b. ꝑgini p angelū: Ad q̄d r̄ndet Ric. nr̄ i. iij. di. iij. ar. ij. q. iij. q sic. h̄ ꝓbari mltiplici rōe. ꝓmo rōe ordinatiōis: vt. s. fuaret ordo quē dr̄ statuit: q̄ mediatrīb⁹ āgel⁹ diuīa hoīb⁹ mistrāt. Ait em̄ Diony. iij. c. celestis hierar. Diuinū ihu tenignitatz mysteriū angeli ꝓmū edocti sr̄. p⁹ ea p ipos ad nos cognitiōis gr̄a trāsiuit. & in eo. lib. etiā inq̄r. Diuinas visiōes gl'iosi pr̄es nr̄i adepti sunt p medias celestes ꝓtates. hec ille. Sedz em̄ Jsid. vij. ethi. angeli grece latine nūcij interpr̄ant: ab eo q ꝓ dñi volūtatē pplis nunciarūt. Merito q̄ angel⁹ ad ānūciādā filij dei incarnatiōz missus ē: vt ātiqu⁹ ordo fuaret. q si q̄s arguat dicēs ꝑm sniam Diony. vij. c. celestis hierar. q supmis āgel' fit reuelatio imediate a deo ꝓp eoz dignitatē. sz mr̄ dei ē supoēs āgelos dignificata: q̄ imediate a deo r̄bat sibi annūciari h̄ mysteriū. R̄ndet̄ sz tho. in. iij. p. sum. q. xxx. q mr̄ dei supior erat q̄tū ad dignitatē ad quā diuinit⁹ eligebat. sz q̄tū ad statū pūtis vite iferior erat angel. q & ipe xp̄s rōe passibilis vite modico ab angel⁹ minorat⁹ ē: vt dr̄ Heb. ij. verūtn q & xps fuit sil' viator & ꝓphēlor q̄tū ad cognitiōz diuinorū nō ī digebat ab angel' instrui: sz mr̄ dei nō erat in statu ꝓphēlor: iō dr̄ diuīo ꝓceptu p āgelos instruēda erat. Et si ad h̄ obiciat q bta ꝑgo ex luie gr̄e & fidei coḡscebat dei filiū incarnādū: & credebat hoc fidelissime: q̄n vtero mr̄is fuerat sctificata. iō nō videt q tale mysteriū dr̄eret ei p āgelū reuelari. R̄ndetur q sz ꝑgo fidē h̄uit dr̄ mediatore añ annūciatiōz: tn ex hūilitate cordis sui nūq̄ cogitauit se ad tale mysteriū sblimādā. igit̄ dr̄ h̄uit p āgelū ꝓmoneri. ¶ Secda rō dr̄ modificatōis: vt. s. mod⁹ redēptōis cozrñdeat mō pditōis. vt sicut Eua a malo angelo edocta occasio fuit nr̄e pditōis: sic maria ab angelo bono instructa fieret cā nr̄e salutz. Bonus q̄ modus fuit hoiem reparandi vt annūcianto saluatoris fieret ab angelo. Sicut ꝓma suggestio fuerat a diabolo. & sic diabol⁹ hoīs procurauerat dānatiōz: ita bon⁹ angel⁹ eū adiuuare ad salutē. Et sic diabolū miserat male dicta turba infernal' ad eua vt ei iferret prauā psuasiōz & mēdacē assertiōz ac fallacē promissionē: sic angel⁹ mitteret a collegio bñdicte trinitatz offerēs ei reuerēdā salutatiōz cū dixit Aue r̄c. & verā assertiōz di. inuenisti r̄c. ac vtilē ꝓmissiōem di. cōcipies r̄c. Et hanc

Lōue
ebat
p āgel
nūciā

Maria
supiora
iferiora
rat āgel

Sermo. III. De annũciatiõe Marie

rationẽ tangẽs venerabilis Beda sup Luc̃ inq̃t ãpr̃ũ pfecto humane restauratõis ꝓn cipiũ n angel⁹ mitteret ad ꝯginẽ ptu ꝓsecrã dam diuio. qz ꝑma hũane pditionis fuit rõ cũ sepẽs mittebat a diabolo ad mulierẽ spũ suplicẽ recipiẽdã. imo ipe diabol⁹ veniebat q̃ gen humanũ decepꝛ, ꝑmis parẽtibꝫ imoꝛta litatis gl̃ia denudauit. Quia igit̃ mors itra mꝛ feminã: apte redit ⁊ vita p feminã. illa diabolo seducta viro gustum nec̃ obtulit. hec edocta p angelũ mõdo salutꝫ autoꝛem edi dit. Dec ille. Ad h̃ etiã ꝑt adduci illõ qđ dr̃ in. l. oia. ff. de reg. iu. l. oia q̃ vno iure ꝯmunitur ꝯtio iure preũt. Itẽ ad h̃ posset applicari il lud Prouer. xviij. Mors ⁊ vita i manu lin gue. In manu ei lingue serpẽꝫ fuit mors ꝑ stifere suggestionis In manu aũt lingue eue fuit mors stulte excusatiõis. Sꝫ i manu lingue bñ ꝯgis fuit vita nr̃e salutꝫ ¶ Tertia rõ dr̃ reformatõis. vt scꝫ inf̃ homes ⁊ angl̃os pax reformaret. Angel⁹ em̃ odiebat hominẽ qz ipm̃ sua restauratõe defraudauerat. Hõ mo odiebat angelũ: qz ipm̃ recepat in q̃ntum diabol⁹ est angel⁹ p naturã. ⁊ qz xps carnẽ as sumebat vt vtrosq̃ reconciliaret. iux̃ illud ad Col. j. Pacificãs p sanguinẽ crucꝫ q̃ in celis sunt ⁊q̃ in terꝛ. Jõ vtriq̃ debuerũt in h̃ ne gocio misteriũ exhibere. ¶ Quarta rõ dr̃ in flãmatiõis siue eleuatõis ipi⁹ ꝯginis in deũ: vt sic p amorẽ in ipm̃ eleuata ⁊ charitate in flãmata maioꝛi deuotiõe ad ꝯceptũ afficeret ⁊ pius eũ ꝯcipet mẽte q̃ corꝑe. de quo Aug. i li. de ꝯgitate ait. Beatioꝛ fuit Maria ꝯcipi endo fidẽ xpi q̃ ꝯcipiẽdo carnẽ xpi. ⁊ iteruꝫ idẽ inq̃t. Materna primitas nihil Marie ꝓfuisset nisi felicꝫ xpm̃ corde q̃ carne gestas set. Dec ille. ¶ Quinta rõ dr̃ certificatõis vt scꝫ tãto certioꝛ fieret de h̃ mysterio q̃nto pluri es ⁊ variis modis sup eo fuissꝫ instructa. scꝫ mẽtalit̃ ⁊ vocalit̃. ⁊ etiã vt fides nr̃a de incar natiõe h̃i pluribꝫ testimoniis muniret. vt ait Rich. vbi s. ¶ Sexta rõ dr̃ demõstratõis scꝫ vter⁹ puritas oñderet. vñ h̃ i ꝑmone ad Eusto. inq̃t. Bñ angel⁹ ad ꝯginẽ mittit: qz semp angelis est cognata ꝯginitas. ꝑfecto in carne ꝑter carnẽ viuere: nõ humana vita est q̃ celestis. vñ in carne angelicã gl̃iam acq̃re re maioris est meriti q̃ h̃re. esse q̃ppe angelũ felicitatꝫ est esse ꝯginẽ ꝯmutꝫ dũ b̃ gra obtie re nitit̃ qđ habet angelus ex natura. Hec ille ¶ Septima rõ dr̃ repatõis. Quia em̃ ꝑ in carnatõis mysteriũ ruina angelica erat repa rãda inꝛtũ alie secrẽ debẽbãt assumi ad ordies angelicos a quibꝫ mali angeli ceciderunt. iõ ꝓuenies fuit vt angelico fieret interuẽtu: fm Rich. vbi s. ¶ Octaua rõ dr̃ minoratiõis. Ꝓro minoribꝫ em̃ negocijs de⁹ angelũ mitte re ꝓsueuit. Nã misit Raphaelẽ ad curatio nẽ infirmitatũ. vt h̃ Thob. xij. ⁊ Gabrielẽ ad liberatiõnẽ captiuoꝛ. Dan. ix. Misit q̃ꝫ Michaelẽ ad expugnatõꝫ inimicoꝛ. vt h̃ Apoc. xj. Cõgruuꝫ ꝯg fuit vt angel⁹ mitteret ad annunciandũ illũ q̃ veniebat ad infirmi tatũ curatiõnẽ. ad captiuoꝛ liberatõem ⁊ ad hostiũ expugnatõꝫ. iux̃ illõ Isa. lxj. Spũs dñi sup me vt mederer ꝓtritos coꝛde. Ecce i firmoꝛ curatio. ⁊ ꝑdicarẽ captiuis indulgẽ tiam. Ecce captiuoꝛ liberatio. ⁊ die vltionis deo nr̃o. Ecce inimicoꝛ expugnatio ¶ Nona rõ dr̃ ꝓuersatiõis. qz em̃ btã ꝯgo ꝯgitatẽ de nouerat ⁊ eã pfectissime obſuare volebat. iõ hoim ꝓsortia fugiebat. q̃ ex re angelos vide re ꝓsueuerat. qz q̃ solebat sepe ab angelo visi tari ꝓuenienter debuit ab eo de tanto mysterio cõmoneri ¶ Decima rõ dr̃ ꝓtractõis. debebat em̃ ꝓtrahi spũale mr̃imoniũ inter naturam diuinã ⁊ humanã p incarnatõꝫ ꝯbi. ⁊ iõ cõ uenienter debuit interuenire aliqs idone⁹ me diatoꝛ. Sꝫ null⁹ potuit esse magꝫ idone⁹ angl̃o q̃ oñes creaturas dignitate exceꝺebat. q̃ ipe angel⁹ debuit interuenire vt eo medio ꝓtin gerẽt ꝓsensus ꝯgis cũ diuio ad pfectoꝫ mr̃i monij qđ ꝓtrahit̃ ẽt ꝓtiũ ꝓsensu. l. nuptias. ff. de reg. iu. Et sine q̃ nõ ꝑt esse mr̃imonium. c. cũ locũ. ⁊. c. tua nos. de spon. ⁊. xxvij. q. ij. c. sufficiat. ¶ Et hãc rõem tãgit beat⁹ Aug⁹. in ꝑmone de annũciatõe dñi. Secreta ꝓtugia ce lebrata sunt in Marie thalamo q̃bꝫ Gabri el paranimph⁹ iterfuit ne admiraret ꝯgo be ata dũ spũsscrũs ꝓmittebat esse maritus vt nasceret filꝫ ⁊ pudoꝛ maneret illesus. Pe titur q̃ Maria celestibꝫ regnis. Mittit an gelus. Rex ipe stellato micãs solio mãdata dirigit. Locionãte igit̃ deo miranꝫ sedes. stu pent throni. ac diuin⁹ silet exercit⁹. vade inq̃t Gabriel ⁊ ethereas sedes rũpe. ⁊ ꝓsiliũ nr̃m ꝯgni ꝺefer Marie. hec icolit pua nazareth menia sꝫ sibi patẽt regna celestia. hunc q̃ vni cum filiũ meũ donare volo vt sit illa mr̃ eius cui⁹ ego sum pater. Et subdit Aug. Statim igit̃ cuncto celi audiente senatu mãdato ga briel accepto. flãmeos oraq̃ tonantia pauẽs archano paruit tremefact⁹ imperio. mor igi tur astriferũ volatu rabido secant. aerẽ per cussit lumine nocte. ac flãmeos art⁹ vibrans velut pauo. vniuersi coloris radijs sole obre ctus. q̃ medios celi sinus ferebat donec extre

ma marie tecta chorusc̄as ingreditur dicens
Ave gr̄a plena dñs tecū. Hec ille. ¶ Et cuꝫ
verbis etiā apparet q̄ iste angel⁹ nō est mis/
sus ab alio q̄z a deo. ⁊ h̄ triplici rc̄ā fieri re/
buit. Primo rōne negocij p q̄ mittebat. qđ
tā gue erat q̄ ad illū mitti nō rebuit aliquis
subdelegat⁹: sic̄ fuisset angel⁹ q̄ fuisset missus
ab aliq̄ alio angelo Scđa cā ē rōe ꝫginis q:
fm Bern̄. nō fuisset ꝓuenies q̄ rc̄ tale secre
tum diuꝰis angel⁹ specifice revelasset p̄us q̄z
brē ꝫgini Tertia cā fuit q: rebebat mitti a pa
tre. q: h̄ erat op⁹ potētie. a filio q: erat op⁹ sa
pientie. ⁊ a spūsc̄ō q: erat op⁹ gre ⁊ mīc̄die.
O igit̄ admirāda legatio. o dignissima an/
nunciatio ⁊ ex omī pte venerāda q̄ nec p̄mā
silem visa est nec h̄re sequentē ¶ Scđo i hac
parte querit̄ de quo ordine fuerit iste angel⁹
Gabriel. rc̄ de quo loquēs Fran. de may. super
Missus est dic̄. q h̄ nomen nō est officij no
men sz pſone. ⁊ q̄ oīa nōia angelica in diuīa
scriptura expressa: ⁊ sanctis patribꝫ revelata
terminant̄ in el. sicut Michael. rc̄ q̄ habetur
Dañ. x. ⁊ Raphael: rc̄ q̄ habet Thob. xij. et
Uriel: rc̄ q̄ in iij. li. Esdre hꝫ. ⁊ Gabriel: rc̄ q̄
hꝫ Luc. j. ⁊ Dañ. viij. ac. ix. c. Rō aūt h⁹ rer/
minatiōis est fm eundē doctorē ibidē. Ut rc̄
notet̄ vltimata ꝓuectio quā sancti angli hñt
cū deo in vnione beatifica. Istud em̄ nomen
el. in hebreo idē significat q̄ rc̄ in latio ¶ Ad
questionē aūt ꝓpositā rn̄det̄. q̄ ꝙuis quidā
dixerint eū fuisse de infimo ordine sc̄. angl'ico
qz Lu. j. dz. Missus est Gabriel angelus a
deo rc̄. Itē licet alij dixerint eū fuisse archā/
gelum. sic̄ inquit Alber sup Missus est. ca.
xvij. Archangelorꝫ aūt ordo est medius infi
me hierarchie. Et h̄ videt̄ approbari p illud
qđ canit eccl'ia dicēs. Gabrielē archangelum
scimus diuinit⁹ te esse affatū. ⁊ hāc opinionem
etiā tenet beat⁹ Tho. in. iij. scpto sen. dis. iij. ⁊
in. iij. pte summe. q. xxx. tn̄ videt̄ eē tenenda
opīo eoꝝ q̄ dixerūt ipm fuisse de supmo ordi
ne spirituū beatoꝝ. q̄uis em̄ ppie dicāt an
geli illi q̄ sunt i vltimo choro: in fine vltime
hierarchie. tn̄ large omnes spūs beati rc̄ q̄/
buscunq; ordinibꝫ appellant̄ angli: fm Isi.
viij. ethim. Et sic nō obstat dictū euāgelij eū
appellāris angelū. qz etiā seraphin nuncupāt̄
angeli. Nō eē obstat q̄ eccīa eū appellat Ar
changelū. qz vt ait Diony. in li. angelice hie/
rachie. Angeli supmi ordinis in se ꝓtinēt p
fectiōes inferiorꝫ ordinū. vñ ⁊ eoꝝ noibꝫ ap/
pellari p̄ñt: sicut ⁊ sacerdos in se hꝫ pfectiōes
oīm ordinū inferiorꝫ. vñ ⁊ subdiacon⁹ ⁊ dia/
conus appellari potest. Q, autez fuerit iste
angelus rc̄ ordine seraphico: pbatur p illud
Isa. vj. vbi dic̄ pphēta. Volauit ad me vn⁹
de seraphin. Si q̄ rc̄ hoc ordinē fuit q̄ Isaiā
ad pphetandū incarnatiōem purgauit: mul/
to magis rc̄ ipso ordine esse rebuit qui ipam
incarnatiōem nūciauit. pie q̄ tenendū videt̄
q̄ iste angelus fuit vn⁹ de p̄ncipalioꝛibꝫ or/
dinis seraphici. qđ tenere videt̄ Bern̄. super
Missus est dicēs. Nō arbitror hūc angl'm
ad ꝫginē missum rc̄ minoꝛibꝫ esse: q̄ q̄libet er
cā solēt ad terras crebꝛa fungi legatiōe. qđ er
ei⁹ noīe palā intelligi dat̄: qđ interptat̄ fortī/
tudo dei. Hec ille. ¶ Dicūt q̄ q̄dā doctores q̄
iste angel⁹ Gabriel p̄ncipalioꝛ fuit omniꝫ
spirituū brōꝝ post lucifez. ⁊ h̄ videt̄ verisile
qz cū p̄nceps vult aliq̄d magni facere: p viz
apud se fidelioꝛē id agere solet. Sic rc̄ eter/
nus volēs h̄ oīm maximū opez suoꝝ facere:
scz incarnatiōē filij sui q̄ excedit oīa opa rei
fm Augustinū in. xiij. rc̄ trini. non fecit nisi
mediāte angelo fidelioꝛi ⁊ gratioꝛi. ⁊ p ꝙs
altioꝛi. qz tāto quis apud deū est altioꝛ. q̄to
ei est gratiosioꝛ. Cū q̄ iste angel⁹ fuerit lega/
tus dei ad sponsam suā nō rebuit esse legatus
minoꝛ sed legat⁹ a latere. Et hāc opinionem
tenet Fran. de may. vbi supra. Qui illa ꝛba:
Missus est Gabriel angel⁹ a deo: sic exponit
scz imediate. qz cōmuniter angeli ab archan
gelis transmittunt̄ immediate. ⁊ archangli
a superioribꝫ. s. a thronis fm beatū Grego.
in moral'. Et ista aūt immediatiōe videntur
accipi quattuoꝛ theologica argumēta. Pri/
mū est q̄ iste angel⁹ videt̄ esse deo imediat⁹.
qz talis est ordo in missionibꝫ q̄lis est ordo
in pfectionibꝫ angeloꝝ. p eo q̄ inferiores sp
mittunt̄ a superioribꝫ fm beatū Dionysiū il.
de angelica hierarchia. Cui⁹ raiō est. qz ordo
diuine sapie reḡit vt vltima disponātur pr
media. ⁊ media p supma. Et iō cū iste fuerit i
mediate a deo missus. videt̄ q̄ in ordine hie/
rarchico sit ei immediat⁹. Secūdū argumē
tum est q̄ iste angel⁹ videt̄ esse simpl'r oīum
supmus. qz cū oēs angeli sint unitē subordi/
nati vsq; ad p̄mū quē appellat bis Dionysi
us in lib. de diuis noibꝫ summū seraph. So/
lus supim⁹ deo est imediat⁹. qz a supremo vsq;
ad nouissimū subordinate extēdit claritatis
sue radiū celestis pz. Tertiū argumētū est q̄
iste angelus est hierarcha in ordine seraph.
qz cū sit in ordine illo supremus. ille est hierar
cha in vnoquoq; ordie q̄ in illo est supremus
nisi forte dicat̄ q̄ null⁹ angel⁹ in hoc ordine
seraph est hierarcha. qz null⁹ attingit ad tan
tam pfectiōz q̄tam lucifer in illo ordine ha/

Q, Ga
briel fuer
rit de or
ne Ser
phico

S

Opinio
Fran. de
may.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

busse. ꝛ iõ illa dignitas erat forsitan homi
ni reuta. Quartũ argumẽtũ est q̃ iste ãge
l⁹ videt hierarcha vnũsal⁹ rota hierarchia
celestiũsse. Quia cũ ordo supm⁹ seraphin
principatꝰ alijs frutibꝰ ꝛ pz ī li. Diony.
celesti hierarchie. ille q̃ ꝓncipat in supmo or
dine oĩũ simpl⁹ ꝓncipat. Ista tñ argumẽta
nõ xtũdũt euidẽter nisi ꝓmo suppositio. Nã
angelor merita nob sunt incognita. sz ꝓpter
meam affectiõez pure mẽt⁹ ad xpi ꝓconia.
illũ celestẽ nunciũ quantũ valem⁹ alijs non
preiudicãdo nec determinãdo efferim⁹. Hec il
le vbi supꝝ. Qui etiã rñdet q̃tuor oppositiõi
bus q̃ fieri possent ꝫ ꝓdicta. ꝛ maxime si q̃s
diceret q̃ cũ fm btm Diony. in li. de angelica
hierarchia. illi de ordine seraphico nõ mitta
tur ad exteriora. nõ videt iste angel⁹ fuisse de
illo ordine. qz rñdet ꝓdict⁹ doctor q̃ hꝫ vez ẽ
de cõi lege. nõ tñ est ꝫ eor dignitare si ex pui
legio singulari q̃dq̃ mittant sic fuit ī hac sa
cratissima annũciatiõe. cũ psona ꝑbi que ī
infinitũ est ei⁹ nobilior fuerit i hꝫ mysterio in
carnatiõis missa. Sz ꝫ ꝓdicta argui posset:
q̃ ecclia in officio angelor ꝓmo noiat sanctũ
Michaelẽ q̃z Gabrielẽ in hymno ad laudes
qui dignior ẽ. Itẽ appellat eũ ꝓpositũ paradisi
dicẽs. Michael ꝓpositꝰ paradisi quẽ hono
rificãt angelor cũtes. Itẽ appellãt eũ ꝓncipẽ
celestis exercitꝰ. vñ canit. Collaudamus
venerãtes oẽs celi milites: sz pcipue ꝓmatez
celestis exercitꝰ michaelẽ in ꝑtute ꝓrerentez
zabulon. Ipe em est q̃ supauit i bello lucifer
vt habet Apoc. xij. vñ videt esse supm⁹ Qui
bus oĩbꝰ rñderi posset q̃ sic in q̃libet regno
cõit: r est vn⁹ general capitane⁹ ꝛ ꝓnceps mi
litie q̃ ab oĩbꝰ militibꝰ regis venerat. ꝛ tñ
p hoc nõ sequit q̃ iste sit secũd⁹ a rege. vel di
gnior oĩm in regno ei⁹ qz sepe reperiunt ali
qui ipo ꝓmiores regi: ꝛ digniores apud il
lum. sic ꝛ i ꝓposito. Q3 aũt Michael lucife
rũ debellauit. hꝫ nõ egit in ꝑtute ꝓpria sz dei:
q̃ ad maiorẽ ꝫfusionẽ superbie luciferi fec eum
nõ ab excellẽtiori ãgl̃o paradisi: sz ab vno alio
nõ supmo superari. inꝫ illud. j. ad Tho. j. In
firma mũdi elegit de⁹ vt ꝫfunderet fortia. et
ꝓpter hãc victoriã forte postea eũ pfec aiaby
in celũ deferẽdis. ꝛ iõ ecclia eũ ꝓmo nomiat ꝛ
priculariꝫ venerat. Ulez qz de his nõ reperit
certa determiatio i sacra scriptura: saltẽ opor
tet ꝛcludere q̃ gabriel angel⁹ est apd̃ deum ex
celletissim⁹. ¶ Et⁹ aut ẽ magnitudo apparet
ex tribꝰ magnis officijs q̃ deus in curia sua il
li cõmisit. Primũ est reuelatio secretor. sz: vt
ait glosa sup illud Dan. viij. Gabriel fac illã
intelligere visionẽ. Scdm ẽ victoria plioz. Un dicit quedã glo. sup Dan. q̃ Gabriel p̃
positus est a deo plijs gerẽdis. Tertiũ est assi
stentia aĩ deũ. Un ipe dixit Lu. j. Ego sum
Gabriel angelus q̃ asto ante deũ. Magnũ
est igit secreta reuelare. maiꝰ est victorias p/
liorum ꝛcedere. sed maximũ est ante deũ sem
per assistere. De ipo etiã angelo inq̃t Grego.
in quadã omel. Ad hoc mysteriũ summũ an
gelum venire dignũ fuerat q̃ summũ omniũ nũciabat. Cõueniens em fuit q̃ p tãta re
singularissima: singularis nunciꝰ mitteretur
q̃ esset oĩm angelor excellentissimus. Dicit
etiã Grego. vbi s. Dictꝰ est aũt Gabriel: qz̃
nomẽ officio suo ꝛgruit. Gabriel em dei for/
titudo nominat. q dei nãq̃z fortitudinẽ nũci/
andũ erat q̃ frutũ dñs ꝛ porcẽs i plio. ad de/
bellãdas ptates aereas veniebat. ¶ Sciẽdũ
quoq̃z fm Hieronymũ q̃ hꝫ nomen Gabriel
pot multipliter interpretari. Primo vt supꝝ di
ctũ est. fortitudo dei. qz divina fortitudo ma
gis ꝛcta videt fuisse i ista incarnatiõe q̃z in
mũdi creatiõe. Plus em distat deus a quali
bet creatura q̃z creatura a nihilo. Ar. in c. dã
namus. de sum. trĩ. ꝛ fi. catho. ꝛ iõ plꝰ fuit fa/
cere hoiem deũ q̃z producere de nihilo mundũ
Scdo Gabriel interpretat̃ fortis hostra deus.
qz ꝑtute divina ꝛcepit ẽgo nõ hũana. vt de/
clarat Damas. in iij. sententiaz suaz. Tertio
Gabriel interpretat̃ ꝫfortauit me deus. Ange
lus em ex pte dei ꝫfortauit ẽginez. Quarto
gabriel interpretat̃ ꝫfirmatio dei. qz p ipsius
annunciatiõem ꝫfirmatũ est cor brissime vir
ginis. Un in officio diuino canit ecclia. Cõ
firmatũ est cor ẽginis in quo divina myste/
ria angelo nũciante suscepit. ¶ Tertio in hac
pte querit an iste angel⁹ apparuerit brẽ ẽgi
ni in visione corpali. Et rñdet Rich. hoster
vbi s. ꝛ Tho. in. iij. pte sum. q. xxx. ꝛ Albert⁹
sup Missus ẽ. c. xx. q̃ sic. Et possum⁹ hꝫ ꝓba/
re auctẽ Aug. in simone annũciatõis dicẽtis
in psona ẽgis. Uenit ad me q̃dã magn⁹ pa/
ranymphus xpi: nõ patriarcha ꝓm⁹ aut pro
pheta egregi⁹. sz Gabriel archangel⁹. facie
rutilans. veste choruscãs. incessu mirabilis.
ẽ. Que oĩa ptinere nõ possunt nisi ad corpo
reã visionẽ: hꝫ aũt ꝫueniens fuit. Primo rõe
similitudinis: qz illud qd̃ annũnciabat erat
incarnatio dei inuisibilis. vñ ꝫueniẽs fuit vt
ad hui⁹ rei declaratiõem inuisibilis creatura
formã assumeret in qua visibiliꝫ appareret.
cũ etiã oĩes apparitiões corpales veter⁹ te/
stamenti ad hac apparitionem ordinate fue
rint qua dei fili⁹ apparuit in carne. ¶ Scdo

T Magnitudo gabriel mi si apparet.

U Gabriel multiplr interpretat.

X Gabriel visibiliꝫ Marie apparuit

fuit ꝓueniēs rōne cer titudis. Ea em̄ que sūt oculis ꝓiecta certꝰ cōphendim⁹ ꝙz ea q̄ solū imaginamur. Juxta illud Horacij in poetria dicētis. Segnꝰ irritāt animos demissa p aures Quā que sunt oculis subiecta fidelibꝫ. ⁊ qđ inquit impator in. ꝟ. fi. insti. de gradibus scz ꝑfitas magꝭ occultata fide q̄z p aures animis hoim infigit. ⁊ Hoff. vbi s. Certior autē arbiter est oculꝰ. vñ dr Lhzy. sup Mat. q̄ angelꝰ nō in somnis. imo visibilit ꝙgini astitit. Nā qz magnā valde reuelatōz ab anglo accipiebat agebat tāte rei cuētus missione solenni. Tertio fuit ꝓueniēs rōne altitudinis. scz ꝓpter altitudinē ⁊ dignitatē mris dei. que nō solū in mēte sz etiā in corpoze eo vērt erat dei filiū receptura. ⁊ tō nō solū mēs eiꝰ sz etiam sensus corpozei erāt visiōe angelica delectandi. ¶ Si ꝙ obijciat q̄ ꝑm Aug. xij. sup Ben. ad lram. intellectualis visio ē portior et dignior corpali. ⁊ ꝑcipue ipi anglo magꝭ conueniens. Nā visione intellectuali videt angelus in sua sba. visione aūt corpali videt solum in figura assumpta corpozea. igit angelus annunciās magis apparere debuisset i visione intellectuali q̄z corpali. Rñdet beatus Tho. vbi s. q̄ intellectūalis visio est portior q̄z imaginaria vl corpalis si sit sola. Sz ipe met Augustinꝰ ibidē dic q̄ est excellētior ꝓphetia: q̄ habet simul itellectualē ⁊ imaginariā visionē q̄z illa q̄ hz alterā tm̄. btā aūt virgo nō solū ꝑcepit visionē corpalē: sz etiā itellectualē illuminationē. vñ eiꝰ apparitio fuit nobilissima. ¶ Dic ār Albertꝰ sup Missus est. q̄ iste angelꝰ apparuit btē ꝙgini i hūana specie pulcerruma ⁊ i forma iuueníli ⁊ i veste cādida ⁊ clara. Et facta fuit hec salutatō mane. s. in ortu diei: vt significaret veri solis cōceptū. s. xpi. Fuerūt tn̄ circa hāc varie opiones q̄s refert Fran. de may. sup Missus est. Nā aliq̄ direrūt q̄ hec annūciatio ⁊ icarnatio ꝙbi fuit circā media nocte. Jux illō Sap. xviij Dū mediū silētiū tenerēt oia: ⁊ nox i suo cursu mediū iter hret: oipotēs ſmo tuꝰ dñe a regalibꝫ sedibꝫ venit. Alij ꝙo dicūt q̄ facta est hora tertia ꝛ. qz sic ꝑmꝰ hō fuit illa hora producꝰ: ita eadē hora debuit ꝑcipi xps. ⁊ ad autoritatē allegarā de media nocte rndēt q̄ itelligit de aduētu ex mris vtero in mundū. ⁊ nō de aduentu de sinu ꝑris in vtez ꝙgis. ⁊ dicūt q̄ vterꝰ ꝙgis dr regal sedes filij dei. Alij etiā direrūt q̄ hec incarnatio facta fuit vesperina hora. s. in sero hora cōpletorij qz illa hora multis ꝓuilegijs fuit illustrata. maxie q̄ hac hora ſm eos fuit creatus. quia sicut hō trāz

Z Appuit inspē humana

excellētioz factꝰ ē post oia aialia. Ben. j. Ita sol lumiare maiꝰ post oia lumiaria. ⁊ sic i sero dicūt ĝ isti q̄ fuit ꝓueniēs vt eadē hora q̄ sol corpozeꝰ formatꝰ fuit ex luce ꝑmaria: etiā formarek sol iustic de ꝙgine itacta. Sz Fran. vbi supꝝ videt tenere q̄ mysteriū incarnatiōis fuit inceptū hora vespertina. qz in sero apparuit Habriel angelꝰ beate ꝙgini ⁊ ea salutauit ⁊ incarnatiōem filij dei ipi annunciauit. Et ppter hāc ecclia in sero facē pulsari aue maria. vt inq̄t sanctꝰ Bonauē. quem refert Fran. vbi s. Sz collocutio inter btissimā ꝙginem ⁊ angelū durauit vsq̄z ad horā matutinā in qua btā ꝙgo ꝓsensum ꝑstitit ⁊ filium dei ꝓcepit. ⁊ ppē hāc ꝑm ritū eccliē post matutinū. s. in hora incipiēt auroze sonat aue maria: vt dco ⁊ beate ꝙgini dē cōpletōe tā excellēs mysteriū grāz debite actōes referāt. ¶ Dicēz Fran. vbi s. ꝑm sniam Augustini in. iij. de trini. q̄ xps incarnatꝰ fuit ⁊ passionatus in mense marcij. s. xxv. die. Et rō dre in tali mēse voluit incarnari ⁊ pati: fuit ppē multa ꝓuilegia istiꝰ mēsis. maxime duo. Primū dr ꝑmordialis creatōis. qz isto mēse dr mūdus cū suo ornatu creatꝰ. Et iō dixit dñs Erod. xij. de hāc mēse. Mēsis iste ꝓncipiū mensium. primꝰ erit vobis in mensibꝫ anni. Secundū ꝓuilegiū fuit israelitice liberatōis: qz isto mēse fuit populꝰ israelitic liberatꝰ de egyptiorū captiuitate. ⁊ eductꝰ ꝑ moysen transito mirabiliter mari rubro. ⁊ iō ꝙgruū fuit vt deberetur tertiū ꝓuilegiū. s. renouatōis ꝑ xpi incarnatiōem. de q̄ ꝑdictū fuerat Hiere. xxxj. vbi dr. Nouū faciet dñs sup terrā: femia circūdabit virz. Jtē ⁊ quartū. s. liberatōnis hūani generis de seruitute diabolica ꝑ passionez eius dē. Q3 aūt hec annūciatio facta fuerit i marcio patz Lu. j. vbi hz q̄ facta est i mense sexto a ꝓceptione sancte Elizabeth q̄ cōcepit beatū Johem baptistā. xviij. septēbris. vt patet ex eiꝰ natiuitate: qz ꝑsupponit sterisse in vtero mris nouē mēsibꝫ. sicut fieri solet cōit. ⁊ sic est tertius mēsis a conceptione beati Johis fuit marcius. Unꝰ Beda in omel. quadā inquit. Qui xpi incarnatio sexta erate seculi fuit ura erat. recte sexto mēse ꝓcepti Johis mūsus ad Mariam angelus nascitur. nūcat saluatorē. Mensem aūt sextū marciū intelligimꝰ cuiꝰ. xxv. dies dñs noster ⁊ ꝓceptꝰ traditur ⁊ passus sicut ⁊. xxv. mensis decembris est natꝰ. Dic aūt Fran. vbi s. q̄ in tali die in quo xps incarnatus est cepit fieri mūdi creatio. Nā in illa creauit deus celū ⁊ terrā: naturam angelicā ⁊ lucem ꝓmariam: vt dicunt

Quā festiuitatē lauratio

In marcio xps incarnat⁹ fuit ⁊ passionatus

In mar cio creat⁹ mūdus

aliqui pctores. ⁊ iõ cõgruũ fuit vt i tali die
creatura xpi que celo ⁊ natura angelica est
dignior ⁊ lucẽ p maria splẽdidior: ⁊ formare
tur ex⁹ corp⁹ qđ ẽ terra icompabilit̃ pciosior
Jrchidẽ dic pdictus doctor q incarnatõ do
mini in sexta fuit in sexta feria. In qua sicut
xpus voluit pati. vt patz Joh. xix. ita etiã
voluit incarnari. ⁊ hec eius opio ꝓbari põt.
Nam sicut p̃mus hõ format⁹ fuit de terra sexta
feria. vt ptz Gen. j. ita ꝛgruũ fuit vt secũd⁹
adã eadem die formaret̃ de virgie Maria.

In sexto millenario. ¶Dicit quoq; fran. de may. in p̃mõe annũcia
tionis q sexto millenario annoꝝ a creatione
mũdi facta ẽ incarnatio filij dei. Sic̃ enim i
sexto die formauit hoiem ad imaginẽ ⁊ sili
tudinẽ suã impssam. Ita isto senario forma
uit de⁹ illũ hoiem q̃ est imago dei vel ei⁹ sil'itu
do expssa sm aplm. Et sicut die illo fuit hõ
lapsus: isto millenario fuit repatus. ⁊ sicut i
isto anno agebatur septuagesima secunda ge
neratio ab adã. sic iste hõ. lxxij. discipulos ha
buit. Hec ille. Albert⁹ aũt vbi s. c. xxx). dicit

In civitate concipi. q xps rõnabiliter in ciuitate concipi debuit:
dicẽs. Xps nõ in mari qui locus piscium.
nõ in aere q̃ est loc⁹ auiũ. nec in campo q̃ ẽ lo
tus agrestiũ aialiũ: ꝛ in ciuitate q̃ est loc⁹ p
rius hoim ꝓcipi debuit. q̃ ꝓpter nos ⁊ ppr̃
nostrã salutẽ de celo descẽdit. ⁊ ibidẽ etiã dic.
Est ⁊ alia rõ q̃re dñs voluit in ciuitate cõci
pi. Dñs em̃ qñ de celo descẽdit: nõ sine celis:
nec sine regno celoꝝ venit: sed celũ celoꝝz se
cum tulit. hoc em̃ lucifer nõ fecit. quia sic̃ ful
gur de celo cecidit. ⁊ celum ibi totũ reliquit.
ignẽ suũ modo secũ referens quocũq; vadit.
Dñs aũt id qđ fuit p̃mãsit. ⁊ ad m̃rem veni
ens de bonis paternis nõ expulsus fuit. Un̄
nũq; extra regnũ celoꝝ fuit. vñ ⁊ qñ in vtero
ꝓceptus fuit. ipa ꝙgo sũũ regnũ celorũ fuit.
De hac q̃ ciuitate gloriosa dicta sũt: qm̃ om
nia que ad pfectiõem ciuitatis ptinent in be
ntissima ꝙgine inueniri ⁊ de ipsa dici possunt.
Fuit em̃ fundata sup humilitatẽ p castitatẽ
murata. turrita p charitatẽ. ditata p pauper
tatẽ. custodita p discretionẽ. libera i munita
te petõz. pacifica supatione tentationũ. di
uino officio ornata p elegantiã morz. edifica
ta in refugiũ peccatorũ. populosa virtute et
omniũ donoꝝ gratuitoꝝ. irrigua abũdãtia

In galilea incarnatus. oim miserationũ. in altissimo sita p excellen
tiam ꝓuilegioꝝ. Hec ille ¶Qui in capitulo
sequenti querẽs quare in galilea annũciatus
sit. tandẽ ꝛcludit di. Dicim⁹ q annũciatio ꝓ
ceptio dñica fieri debuit i galilea ⁊ ppr̃ fa
ctuz qđ fiebat ⁊ ppter finẽ. ppter quẽ fiebat
Dñs em̃ incarnat⁹ fuit vt indeos ⁊ gentiles
saluaret. ppterea in regione q̃ ab vtrisq; in
habitabat annũciari ⁊ ꝓcipi voluit. Q3 aũt
ab vtrisq; inhabitaret patet. ⁊ p̃mo q a gen
tibꝰ. Isa. ix. ⁊ pẽ q d⁹ trãs iordanem galilee
gentiũ. q̃ aũt a iudeis patet p euãgelistã Lu
cam q̃ dic. ij. c. Ascẽdit aũt Joseph a galilea
ciuitate naz areth in iudeã. ⁊ sic in regiõe cõi
cõcipi voluit. qz p oibꝰ nasci voluit. nõ em̃ iu
deoꝝ deus tm̃: sz etiã est gentiũ. Itẽ regio il
la suo noie ꝓprietatẽ incarnationis ꝓpriissi
me expssit. Galilea em̃ interptat revelatio si
ue transmigratio. In hac aũt annunciatiõe
fiebat summi secretorũ revelatio qñ ꝙbũ qđ
in ꝓncipio erat apud deũ. ⁊ lucẽ inhabitat in
accessibilẽ quã nemo vnq̃z vidit: caro factuz
est. ⁊ vidit oĩs caro salutare dei nostri. quod
libꝝ aperuit ⁊ signacula oĩa soluit. ⁊ nob
oĩa quecũq; audiuit a pre nota fecit. Silꝛ
mõ fiebat hic trãsmigratio maxima de ignoꝛ
rantia in sciam. de culpa in gram. de vmbra i
veritatẽ. de seruitute in libertatẽ. de timore in
amoꝝ. de grauitate i lenitatẽ. de austeritate i
benignitatẽ. de diuinitate in humanitatem.
q̃ maxima trãsmigratio fuit. qz i ea ꝓmũ ad
vltimũ in vnã psonã trãsmigrauit. Hec Al
bertus vbi s. Fran. aũt de may. vbi supꝛ dicit.
Galilea fuit regio felicissima. vñ multitudo
aplica a dño ibidẽ incarnato fuit electa. et p
ter hoc dicebant iudei Act. ij. Nonne om
nes isti galilei sunt. ¶Scõm aũt beatũ Hie
ronymũ galilea habet quadruplicẽ interpta
tionem incarnatiõis mysterio ꝛgruentẽ. qrũ
ꝓma est q galilea dr rota. ⁊ illud ꝓuenit in
carnationis mysterio. qz ibi rota diuinitatis
fuit vnita quadrato nostre humanitat̃. Un̄
ait q̃dã q in hac ꝙbi copula in q̃ fallit oĩs
regula circul⁹ quadrat̃. Rota quippe signi
ficat diuinitatẽ. quia circularis figura nõ hz
ꝓncipium neq; finẽ. Sicut eternũ vere est si
ne ꝓncipio ⁊ sine fine. Unde quidã phs dif
finiens q̃d est deus. dixit q deus est circul⁹ cu
ius centrũ est vbiq; ⁊ circũferẽtia nusq;. hic
aũt phs fuit Paul⁹ trismegistus. cui⁹ diffini
tionem etiã refert Alex. de ales in. ij. pte sum
me in tractatu de ꝓuenientia incarnationis
xpi. q. ij. Sequit̃ Fran. vbi supꝛ. quadratus
ꝙo qui ex oĩ parte est finitus in puncto: desi
gnat naturã creatã. Et idcirco circul⁹ tũc fu
it quadratus quãdo deus creavit humanat⁹.
Secunda interpretatio est q Galilea dicit
volubilis. Et istud significatũ huic ineffabi
li mysterio congruit. quia sicut in motu quo
voluitur aliquod mobile: coniungitur finis

Galilea interpretatur quadrupliꝛ

motꝰ cū ꝓncipio. vt patet in celo. ita icarnationis mysterio ꝓma natura. ſ. diuia q̄ eſt ꝓmū ꝓncipiū oim. ⁊ hūana q̄ eſt vltima in genere intellectualiū ẽ ſibi copulata. vñ dicit beatꝰ Dionyſiꝰ in li. de diuis noib⁹: q̄ iſto miſterio deꝰ noſtrā eternitatē reduxit ad ſuū ꝓncipiū. Tertia interptatio ẽ q̄ galilea dr trāſmeans. Et iſta ſignificatio huic myſterio eſt ꝓueniēs. qz in eo natura hūana tranſmeauit ad ſuppoſitū aliene nature cū eſſet nata ſuppoſitari in ſuppoſito ꝓprio ꝺ ſuo genere. ⁊ tñ fuit ſuppoſitata in ſuppoſito diuine nature. ſm illud ad Heb. ij. Nō angelos apꝓhendit ſz ſemē Abrae. Quarta interptatio eſt q̄ galilea dr trālmigratio mea. ⁊ cōuenit iſti myſterio. qz in eo dei filius ſemetipz exināniuit dū ꝙbū caro factū fuit. Joh. j. Un̄ ſic̄ natura humana fuit eleuata p aſſumptionē. ita pſona diuina fuit inclinata p ſuſceptionem. ⁊ iō dei filiꝰ fuit dictꝰ viator ⁊ p ꝙſequēs tranſmigratio ſibi ꝓueniebat. vñ dr ei Iere. xiij Quare ſicut colonus futurus es in terra ⁊ q̄ ſi viator declinas ad manendū? Quare futurus es velut vir vagus? Et ſm hec oīa dominus Jhs xp̄s ꝓuenienter in regione galilee incarnatus fuit: ⁊ galileus appellatus eſt

¶Sz p̄dictis opponi poteſt q̄ vt hz Jo. vij iudei dixerūt Nicodemo. Scrutare ſcripturas ⁊ vide. qz a galilea ꝓpheta nō ſurgit. ſed reſpondeꝝ q̄ ipſi fuerūt excecati: exiſtimātes omnē regionē p̄ter iudeā ꝑpetuo a diuis bñficijs eſſe repellendā. Jte ſi opponaꝝ q̄ iudei dicebant Joh. vij. Numq̄d a galilea chriſtꝰ veniet? quaſi dicerent nō. ⁊ reddebāt rōnem dicētes. Nōne ſcriptura dicit: quia ex ſemīe Dauid ⁊ bethleē caſtello vbi erat Dauid venit xp̄s. Rñdeꝝ q̄ ipſi pfidi iudei in hoc deciebātur: quia putabāt xp̄m in nazareth natum vbi fuerat educatꝰ: cū tamē eſſet natus in bethleē. vt habet Luce. ij. Si tamē iudei mente fideli ⁊ nō obſtinata ſcripturas inſpexiſſent poterāt dirigi p illud vaticiniū Jſaie ix. Terra zabulon ⁊ terra neptalim via maris trans iordanē galilee gentiū. Populus q̄ ambulabat in tenebris vidit lucē magnaz ambulātibꝫ in regione vmbre mortis lux ortа eſt eis. ſic̄ inducit euāgeliſta Matth. iij. Hec Franciſcus de may. vbi ſup̄.

¶Albertus aūt vbi ſupra. c. xxxiij. probat cōgruuz fuiſſe xp̄m ꝓcipi in nazareth que flos interpretatur. Unde etiā ait. Bene ergo in nazareth concꝑtus fuit qui ſicut flos de floꝛe ſine mixtione de matre ſaluo virginitatis decore proceſſit. Unde Bern. ſup miſſus ẽ inquit. In nazareth ergo annunciaꝝ chriſtꝰ naſcitur. quia ⁊ floꝛeſperatur fructus peſſur. Nomen igit̄ ciuitatis in qua concipiꝝ exprimit ſtatū temꝑis ⁊ finē opis ad quē venit. Cum em̄ xp̄s in nazareth concipiꝝ hyems tranſijt: tempꝰ innouationis aduenit. fructus apꝓpinquit. omnib⁹ ſe exhibuit. medicinam confecit ſenſum refecit. coronādis peccatorib⁹ venit. Hec em̄ ſunt ꝓprietates floꝛis: ꝓpter quas ꝓgruit nazareth ad locū diuine cōceptiōis. Hec ille. Merito ergo nazareth vocatꝰ eſt locus in quo cōceptio floꝛis illius annunciata eſt. qui inquit Lañ. ij. Ego flos campi et lilium ꝓuallium. Ad hanc quoq; annūciatōz faciendā congrue vnus ex angelis miſſus ẽ. Angeli em̄ dicūt floꝛes paradiſi. Nazareth aūt eſt in quadam valle montib⁹ vallata firmiſſimis: vbi abundat ſaluia: ruta ⁊ ozomilia. per ſaluiā aūt ſapiētia. per rutaz iuſticia per ozomiliā ꝺo bonitas deſignatur. q̄ omnia perfecte fuerūt in filio dei rege angelorum. In illo etiā loco extant veſtigia cuiuſdam ecclēſie que fuit a primitiuis chriſtianis fabricata. ante cuius altare adhuc eſt colūna quedam que dicit mediaſſe inter virginem ⁊ angelum. que erat conſtituta in medio oratorij. Conceptus quoq; fuit xp̄s in Nazareth vt adimpleret ꝓphetia Jſa. xj. dicens. Egredietur virga de radice ieſſe. ⁊ flos de radice eius aſcendet. Ubi ſm veritatē hebraicā habetur ⁊ nazareus de radice eius aſcendet. Mater enim dicit radix filij. ⁊ filius appellatur flos matris. xxxiij q. iij. c. cum ſaluabit. vbi glo. Item hoc ideo factū eſt vt beate ꝙginis excellentia figuraretur. Ut em̄ ſupra dictum eſt: nazareth flos interpretat. Et floꝛis triplex conditio que virgini competit. ſ. pulcritudo redolentia. ⁊ fructuoſitas. quas conditiones ponit Bernardus in ſermone de aſſumptione dicens. Cōmendat floꝛes pulcritudo. ſuauis redolētia ⁊ ſpes fructus. gratia tripler. Prima igitur conditio dicitur pulcritudo. quia floꝛes ſunt pulcerrimi. Sic ⁊ beata virgo in coꝛpoꝛe ⁊ anima pulcerrima fuit. Cui dicitur a ſpōſo ſuo celeſti Lañ. iiij. Tota pulchra es amica mea ⁊ macula nō eſt in te. Sic per que verba ait Hugo de ſancto Victoꝛe. Pulcra in coꝛpoꝛe: pulcra in mente: coꝛpoꝛe decoꝛa: mente ſincera. Secunda ꝓditio floꝛis eſt redolentia ⁊ ſuauitas odoꝛis. Dinc ⁊ beatiſſima virgo ſuauiſſimū reddebat ſuaz virtutum odoꝛē. Ideo in pſona eius dicit Eccli xxiij. In blateis ſicut cinamomū ⁊ balſamū aromatizans odoꝛez tuū. quaſi mirra electa.

Fiat remiſſio ad dicta

Cōgruenter ꝓcipitur xp̄s in nazareth

ali suauitatẽ odoris. Fuit aũt hic odor tã/ te ỹginis exẽplaris ⁊ immaculata vita. Unde Amb. li. j. de ỹginitate ait. Fuit vt ỹgula fu/ mier aromatibꝫ murre. qz multis erat reple/ ta ỹrutũ odoribꝫ. mãna vero qz erat fragra/ bat suauissimus odor etiã spiritibꝫ angelicis Et Hieronym⁹ ad Paulã ⁊ Eustochiũ in ſmone de assumptõe inqt. Uere ort⁹ celiciaꝫ beata ỹgo in quo consita sunt oĩa floꝝ gene/ ra odoramẽta ỹrutũ. Tertia ꝺditio floris est fructuositas. sic ⁊ a virgine flozentissima fructus ille dulcissimus exiit Jesus bñdict⁹ qui⁹ gustũ oĩes electi salui fiũt. Unde Eccli. xxiij. dic. Ego mater pulcre dilectionis: ti/ moris ⁊ agnitiõis ⁊ sancte spei. in me omnis gra vite ⁊ veritatis. in me omnis spes vite ⁊ ỹtutis. trãsite ad me oẽs qui concupiscitis me: ⁊ a generationibꝫ meis adimplemi. spiritus ei⁹ me⁹ sup mel ꝺulcis ⁊ hereditas mea sup mel ⁊ fauũ. Ipsa quoqz virgo flos est campi ⁊ q̃ ortum est pciosum liliũ conuallium qua delec⁊ culpa fm Augustinũ in ſmone de natiuita/ te ỹginis. Ex quibꝫ omnibꝫ patet expositio euangelij Luc. j. dicens. Missus est gabri/ el angelus a deo in ciuitate galilee que vocat nazareth. ¶ Glosa ỹo super Lucam inquit Locus quo mittit angelus: nazareth vocat quia nazare⁹. i sanct⁹ sanctoꝝ nuncubat ven turus. Francisc⁹ aũt de may. vbi ſ. approbans pdicta sic dicit. Nazareth ciuitas glorioſiſſi/ ma noie suo habet ser interpratões huic my/ sterio ꝛgruẽtes. Quaꝝ ꝑma est q̃ nazareth i terpratꝫ flos. que ſignificatio cõpetit incarna/ tionis mysterio. qz sicut flos gignit ex subti/ lissimis humoribꝫ virgule ita xps dñs nõ su/ it generat⁹ ex humano semine: ſꝫ ex purissimis sanguinibꝫ ỹginis bñdicte: fm beatũ Dioni/ siũ in iij. c. de diuis noibꝫ. ⁊ iõ Isaie. xj. dicit Egredietꝫ ỹga de radice iesse. p bta virgine. ⁊ flos de radice ei⁹ ascẽdet. p ipsius felici prole. Scdo nazaret interpratꝫ lcritas. ⁊ hꝫ ꝓuenit pñti mysterio. qz licet btissima ỹgo fuerit sã/ ctificata in mris vtero: tñ illa sanctificatio nõ fuit ita plena sic ſctificatio scda q̃ xpm ꝓce/ pit. p q̃ scda sanctificatõe dixit ei angelus Lu. j. Spũsctus supueniet i te ⁊ ỹt⁹ altissi/ mi obũbrabit tibi. Tertio nazareth iterpra/ tur ꝓsecratõ. ⁊ hꝫ etiã optime ꝛgruit pñti mi/ sterio: qz res ꝺr cõsecrata q̃ p aliqꝺ sacrim est deo dicata. Idẽ em est deo dicare ⁊ cõsecrare: fm glo. ⁊ in c. j. de reli. do. ⁊ pbatur in. c. eccle sijs. ⁊ c. in sancta. de ꝓse. di. j. Seq̃t Francisc. Ista aũt ciuitas fuit deo dicata p sacramẽtũ sue incarnationis ibidẽ celebrare. Et hoc est dignissimũ sacramentũ inter oĩa pertinẽtia ad pſonã dñi nr̃i Jesu xp̃i fm tps: eo modo quo sacramentũ ꝺr sacrũ secretũ. ⁊ isto mo/ do ista ciuitas fuit sacratissima. Quarto na zareth interpratꝫ vnctio. ⁊ hoc etiã congruit huic sacro. qz tũc fuit illa vnctio celebrata de qua fuit ꝓphetia ꝓnunciata. Dañ. ix. vt qñ vngeret sanct⁹ sanctorum: induceret iustitia sempiterna Christ⁹ aũt q̃ ꝺr sanctussanctoꝝ in hac aũt ciuitate fuit vnctus. qz in ꝑmo in/ stanti sue ꝛceptionis spũsancto sine mẽsura fuit repler⁹. Sicut loquit̃ Petr⁹ apls Act. x. dicens. Unxit eũ dñs spũsancto ⁊ virtute Quinto interpratꝫ mũdicia q̃ cõpetit incar/ nationio mysterio. qz in vbi ꝛceptõe ita fuit purgata ỹgo gl'iosa more angelico vt pur/ gario dicat̃ esse q̃dã actus hierarchic⁹ q̃ ipa nituit tali puritate q̃ maior sub deo neq̃t in/ tel igi. vt dic̃ Anselm⁹ in li. de ꝛceptu ỹginal. licet sibi fuerit maior puritas xpi q̃ est de⁹. Sexto interpretatꝫ custodia. qz ibi fuit custo/ dia assignata p deũ ad custodiendã istam ỹ/ ginẽ bñdictã. Unde Origenes tractans illud euãgelicũ. Inuẽta est i vtero hñs de spũsctõ. querit a quo inuẽta ⁊ cui inuẽta. ⁊ dic̃. Ab angelis obseruãtibꝫ eã ad honorẽ ei⁹ q̃ ab ea generãdus erat ¶ Sz attẽdẽdũ est q̃ xps do/ min⁹ nr̃ in sacra scptura ꝺr fuisse de q̃druplici ciuitate aspiciẽdo ad diuersas ꝓphetias. Primo q̃dẽ de ciuitate syon p genit⁹ fuit a re/ gibꝫ de stirpe dauid ibidẽ succedẽtibꝫ. Mat thei. j. Sic̃ reges sicilie dicũt frãci. qz i fran cia pgeniti sunt ab antiq̃. Secꝺo ꝺr fuisse de ciuitate nazareth. qz ibi fuit i vtero nat⁹ p cõ ceptiõz in annũciatiõe. de q̃ natiuitate dixit angel⁹ ad ioseph Mat. j. Qꝺ i ea natũ est: de spũsctõ ẽ. Tertio ꝺr fuisse de ciuitate bethleem. qz ibi est nat⁹ ex vtero. vt habet Lu. ij. Quarto ꝺr fuisse de ciuitate hierlm. qz ibi sepult⁹ fuit. Si vt ꝺr scrũs petrus de roma. ⁊ scrũs Jacoby de galicia. ⁊ scrũs Ludouic⁹ de marsilia. ⁊ anthoni⁹ de padua. Intelligẽduz tñ q̃ in⁹ oẽs istas appellatões nazareth obti/ nuit ꝓncipatũ. tũ qz ppls dicebat i solẽnita/ te de ramis palmaꝝ. hi est ihs ꝑpha a naza/ reth galilee. Mat. xxj. tũ qz iudei volentes capere dñm dicebãt q̃rebãt Jhm nazarenũ Joh. xviij. tũ qz i titulo triũphali scripsit Py/ latus. Jesus nazaren⁹ rex iudeoꝝ. Joh. xix. vñ ⁊ credẽtes i xpo nazareni fuerũt appella/ ti. ⁊ xpicolaꝝ societas dicta est secta nazare/ noꝝ. Actuũ. xxiiij. Hec Franciscus de may. vbi. ſ. Lũ q̃ xps sit oriundus de ciuitate na/ zareth. clarum est q̃ hanc ciuitatem que est

Nazareth habet ser interpretationes.

Xps dicitur fuisse de q̃tuor ciuitatibus

Unicuiq; dulcis est natale solum

patria sua valde diligit. ꝑa est enim sñia illa Virgilij in bucolicis. s. Dulcis amor patrie q̄ probatur p. l. qui habebat. ff. de le. iij. & ibi Albu. de rosa. Un Ouidius li. j. ꝓtoto canit. Nescio qua natale solū dulcedine cūctos Ducit & immemores nec sinit esse sui. Et Bualtherus in alexā. li. j. ait. O patrie natalis amor sic allicis oīes &c. & li. vj. Dulcior est patri⁹ alieno celsp̄ite celspes. & Virgilius vbi supra Nos patriā fugimus & dulcia linquim⁹ arua. & Cassiod. ep̄la. xxj. in ꝗt. Unicuiq; patria sua charior est. Si aūt predict⁹ opponat qđ scriptū est Joh. j. q̄ cū Philippus apl's dixisset Nathanaeli. Quē scripsit Moyses in lege & in ꝓphetis inuenim⁹ Jesum a nazareth. ipe Nathanael rñdit. A nazareth ꝓt aliquid boni esse? quasi dicerz nō Et sic videt q̄ xp̄s nō debuerit esse d̄ ciuitate nazareth. Rñdet q̄ si nathanael ꝟba p̄dicta dixit dubitative vl' negative. vt expōit Chrisostom⁹ errauit. & iō Philippus eu duxit ad xp̄m vt ab eo instrueret: dicens ei. Veni & vide. Uel melius dr̄ fm Nicolaū de lyra sup h̄ passu ex mente sancti Augustini q̄ Nathanael erat doctus in lege. & ideo sciebat xp̄m debere ꝓcipi in nazareth fm vaticiniū Isa. xj. & ideo dixit p̄dicta ꝟba affirmative. s. A nazareth potest aliquid boni esse. ¶ Quarto in hac parte ad maiorē declaratiōe p̄dictorum. scz mēsis in quo facta est incarnatio ꝟbi q̄ fuit marcius. vt sup̄ dixim⁹. & ita tenet sancta mr̄ eccl'ia. ¶ Querit quare potius i isto mēse facta est q̄z in alio? Et rñdetur fm sentētiam Bernardi sup missus est. q̄ hoc tempus fuit valde cōgruū tali mysterio. Uñ breuitatis causa dico q̄ tps fuit ꝓueniēs ꝓpter tria. Primo ꝓpter nouitatē. Nā vt inqt Isid. v. li. ethymol'. Hic mensis appellat mensis nouus a romanis. Tūc em̄ oīa virent. rident terra & arbores. cessant nives & glacies. et fit aeris serenitas. Uento arbores impinguāt: & oīa florescūt. In h̄ tpe nouo: nouus homo venit in mundū. Uñ Hiero. ad Eusto. ait. Uetz nouū & oim nouitatū supemīnēs nouitas q̄n deus quē ferre nō poterat mūd⁹: neq; videre aliqs vt viuere possit. sic ingressus est hospitiū ventris vt pudoris claustra nesciz sic gestatus vt totus d̄ in eo esset. Cōuenienter ḡ in h̄ mense debuit ꝓcipi q̄ auctor ē mūdi

Quare i marcio voluit cōcipi

¶ In cui⁹ ꝓceptōe facta sunt quattuor nouatiōes. Primū fuit nouus angeli salutatio. vñ Bern. in ſmone de annūciatiōe ait. Iniungit age/lo nouā salutatio & nouā ꝟgo pfessa ꝟtutem noue salutatōis honorat obsequio. & Hiero nym⁹ vbi sup̄ inqt. Nō simplex vl' cōsueta fuit ista salutatio: sed oīm admiratōe digna Scōm nouū fuit ꝟgis sine viro conceptio. Jō Bern. in q̄dā ſmone penthecostes ait. substātialiter vtero ꝟgis elapsus & spūsctō conceptus est xp̄s. O magna miracula. ꝓceptus fuit sine pudore. part⁹ sine dolore. mr̄ sine corruptiōe. Tertiū nouū fuit tāte matestatz ab breuiatio. vñ Bern. sup missus ē ait. In ꝓceptu partuq; virginali noua ac mira pfecto i spicit q̄ diligēter inq̄rit. porro ibi agnoscitur lōgitudo breuis. latitudo angusta. altitudo sb̄lita. Quartū nouū fuit ois creature renouatio. q̄ppe ois creatura erat antiq̄ta. et a p̄cio vsu elōgata. q̄ post p̄mū pcm̄ nulla creatura habuit vsum suū debitū. facta est em̄ vt hoi fuirer existēti sine pcō & sbdito deo. qñ q̄ hō peccauit: debitū fuitiū creaturaz amisit. xp̄o aūt in carne venienti ois creatura p̄stitā exhibuit seruitutē: & tāq; renouata misteriū suū hoi impēdere ꝓsuerū. & ad h̄ exponi p̄ illud Apoc. xxj. Ecce noua facio oīa. Sc̄o fuit ꝓueniēs in h̄ tpe incarnari ppt delicios/tatē. Nā tpe verz solēt q̄dā flumina p̄cipa lia inundare. vt fison & tigris. In icarnatiōe aūt filij dei facta ē influēcia spūalis charisma/tū & donoz. iuxt illud Eccl. xxviij. Ego sapia effudi flumia. s. gre & scie. Dicit q̄z Isido. v. ethymol'. q̄ ver dict⁹ ē q: viret. & post hyemē vestit tell⁹ herbis & floribz. & phus dic q̄ ver est pictor terre. Tertio fuit h̄ ꝓueniēs ppter ꝓformitatē. Tali em̄ mēse vet⁹ Adā est de limo format⁹ & i paradiso collocatus. & indeꝑ pter p̄uaricatōz expulsus. Nā inf oēs mēses p̄m⁹ fuit marci⁹. vt sup̄ dixim⁹. licet em̄ apd iudeos a p̄lis habeat p̄mus. vt dr̄ in. ꝟ. p̄mū lxxvj. di. & p glo. in. c. celebritatē. de ꝓse. di. iij tū romani marciū p̄mū mēsem reputauerūt vt inqt Archid. in. c. ieiunū. lxxvj. di. quem mēsem p̄imū Romul⁹ q̄ romā ꝓdidit voluit appellari marciū in honorē mart⁹ p̄is sui vt historiographi tradunt & poete. q: igitur marcius erat p̄m⁹ mensiū. iō sept̄im⁹ mensis ab eo appellat septēber. & decim⁹ decēber. & sic de singul'. vt p glo. in. c. fi. q̄ incipit oblatōes. lxxv. di. & in. l. j. ff. de aqua q̄ti. & esti. vñ dicit Joh. an. in cle. j. de relīq. & venera. sanctoz q̄ iul⁹ antiq⁹ appellabat q̄nt'. & august⁹ sextilis. s. a p̄mo mēse marcio. & postea iul⁹ appellat⁹ est h̄ noīe ad honorē Julij cesar. & augustus ad honorē augusti imperatoris. & ibidem dic q̄ antiq⁹ nō erat nisi decē mēses anni apud romanos. quoz p̄m⁹ erat marcius: sed postea additus fuit Januarius & februari⁹

quis mē siuz anni fuit p̄m⁹

In cōceptōe xp̄i fuerūt q̄tuor noua.

Sermo.III.De annũciatiõe Marie

Marci ¶Iste aũt mẽsis marcij appellat mẽsis nouarum frugũ. Exo.xiij.qđ nomẽ dic̃ Fran.de mayronis sup. Missus est: esse ꝓueniẽs q̃uis nõ dum sint tũc fruges formate. q̃ eo tpe germinauit nouit ꝓpagata. t iõ vocat noue fruges. Aut iõ sic dr. q̃ mũd⁹ q̃ ꝑncipiũ habuit in hẽ mẽse fuit ꝓductꝰ i fructibꝰ suis. nã nõ ꝓduxit terra hac ꝑma vice fructꝰ vt nũc fac̃ aũ tpe. Iz i instãti ad ipẽriũ dei. de q̃ dixit in ꝑma parte rosarij ꝑmonũ. ꝑmõe. iiij. ꝑre. j. Ulsic appellat. q̃ i paradiso terrestri vbi posit⁹ fuit dñs adã. ẽ tal⁹ dispositio aer̃: vt ait Frã. vbi sup. q̃ ibꝰ mẽse sunt maturę noue fruges. Tali q̃ mẽse lapso ꝑmo adã: ꝓuenienter fieri debuit repatio ꝑ nouũ adã in eodẽ. Et iõ tũc ẽ xps incarnat⁹ t i paradiso vteri ꝙginal' collocatus vt custodiret illũ. Eodẽ insup die q̃ vert⁹ adã suos pligнũ dãnauit. nou⁹ adã eos ꝑ lignũ repauit. O igit adã gras age ꝙgini bñdicte q̃ illũ ꝓcepit q̃ oĩa mala tua t peccata venit obolere.

¶Pars secunda huiꝰ ꝑmonis que dicitur actionis.

Ueriꝝ ꝑ expeditõne huiꝰ ptꝫ. q̃d agebat bta ꝙgo q̃n ad eã intrauit angelus salutandã. Et rñdet q̃ erat i actu ꝓplationis. Dicit em Isa.xxx. In silentio t ꝙfert fortitudo vra. Sz dña nra ꝑ maxime indigebat fortitudie fidei. q̃ debuit eẽ i silentio t ꝙfert hoc ẽ in ꝓplatione. q̃ tc. ꝑm em ꝑm. vij. ꝑtis. Aia sedẽdo t q̃escendo fit prudẽs. Jtẽ Osee. ij. c. dicit dñs. Ducã te in solitudine t loquar tecũ. t ꝑ hoc tãgit status contẽplationis. Jtẽ Thren. iij. dicit. Sedebit solitari⁹ t tenabit se sup se. t hoc facit contemplatiu⁹. Lũ q̃ in hoc mysterio deberet beata ꝙgo elevari sup se t ad dei appropinquare sequitur q̃ hoc faciebat ꝑ cõtẽplationem. Jtẽ nobilissima operatio cõgruit nobilissimo statui. vt arguit ad hoc ꝓpositũ Albert⁹ vbi. ẽ. c. xxxvj. Sz hec fuit nobilissima operatio. s. ꝓceptio filij dei. q̃ debuit fieri in nobilissimo statu. s. cõtemplatiõis. Jtẽ sup illud Gen. xxviij. Scalã vidit Jacob. ait glo. Ili divina cõspiciunt q̃ ab appetitu temporalium oculos claudũt. Sed beatissima ꝙgo i ꝑ ope dei fortissimũ aspectũ habuit. q̃ maxime oculos a temporalibꝰ clausos habuit. t sic maxime cõtemplationi vacauit. Et hoc verum esse affirmat Albertus vbi sup̃a. c. sequẽti dicens ¶Concedimus q̃ beatissima ꝙgo i actu contẽplationis fuit quãdo ad eã ista annunciatio venit. Ipsa em in hac annunciatione in summo pure creature elevabat causaliter in summã potestatẽ quia sup naturam deum genuit. t ad hoc elevabat fides. Juxta illud Marci. x. Omnia sunt possibilia credenti. Item in summã dignitatẽ. quia ꝑ hoc totius creature ꝑ recreatiõem mater effecta est. t ad hoc elevabat humilitas. iuxta illud Lu. xiij Qui se humiliat exaltabit. Descensus enim eius ꝑ humilitatẽ ascendere magis ea faciebat ꝑ contemplatiõem. Juxta illud Lu. x. Revelasti ea parvulis. id est humilibꝰ. Itez elevabatur in summã charitatẽ. quia deo ꝑ hoc summa t maxima ꝓpinquitate ꝓpinq̃ssima extitit. vtpote que ipsius filia mater t soror ac sponsa fuit. t ad hoc elevabat diuinus amor. iuxta illud ꝓuer. viij. Ego diligentes me diligo. Itẽ elevabat ad summã dei familiaritatẽ: t illã faciebat castitas. Juxta illud Sap. vj. Incorruptio facit esse ꝓximũ deo. Omnes aũt iste ꝑtes ꝑparabãt ad hoc mysteriũ suas potentias elevãdo habitualiter maxime ꝑtus humilitaꝫ. De q̃ loquens Aug⁹. in quodã sermone ait. Humilitas genuit nobis deũ. i. generari fecit. Charitas tiranꝫ forma t vinculũ pfectiõis fecit cõiunctionẽ actualiter t cõplementũ. Unde de ipa dicit Hugo de sancto victore: q̃ deũ captivũ t ligatũ de celo duxit in hunc mundũ. Hec Albertus. ¶Dicũt aũt doctores q̃ angel⁹ ingressus est ad ꝙginem orantẽ: suspirantem t lachrymantẽ. Primo ingressus est ad eã orantem. q̃ illa hora oõni ardentissime inuigilabat. Unde Bern. super Missus est inquit. Quo ingressus? in secreto cubiculo vbi clauso sup se ostio orabat ꝓcem in abscõdito. Si em ꝓceptio ꝑcursoris fuit denũciata pri⁹ poc̃upato in sacro officio. multo ꝓbabilius est q̃ ꝓceptio salutatoris fuerit denũciata bate ꝙgini in oõne t deuotiõe actualiter existenti. t ꝑbatur dicto Augustini li. iij. de mirabilibus sacre scripture dicẽtis. Mater domini orans verbo angeli annũciantis sine vllo incredulitatis aut inobedięntie obiecto ꝓsensit. Ex quibꝰ verbis accipit argumentũ Frã. de may. vbi s. q̃ Gabriel angelus inuenit virginem beatissimã in deuota oõne existentẽ: q̃i eam salutauit. De cui⁹ oõne ad misereẽdum humano generi deũ inclinante verificata fuit illa Ouidij sententia in. j. de arte amandi: di. Flectit iratus voce rogãte deus. ¶Secõdo ingressus est ad eã suspirantẽ. Nã ꝑ ꝑmam sanctificatiõem beata ꝙgo inflãmata fuit ad desiderij incarnatiõis filij dei t salutiꝫ oũm electoꝝ. Und⁹ oĩs ꝑtus mẽtis siue in id q̃ ꝑ postea in ea factum est toto conatu ferebatur

Angelus Marią orantem inuenit

H Inuenit eã angel⁹ desiderio suspiran tem

Ipsa em̄ fuit felix clausicula totiꝰ expectationis ⁊ desiderij ⁊ postulatiōis aduētus boni ie su. in qua oīa desideria sanctoꝝ patrū p̄ceden tium ꝓsummari ⁊ terminari videnť. ppť qđ omīno est inexpl̄sibile nob illud feruidū desiderij ⁊ ozōnis ꝑfuose suspirij quo suspirabat ad dēū vt filiū suū mittere dignareť ad nostrā assumendā naturā. Nō credas autē q̄ ad ipm̄ recipiendū in carne sua se dignam reputaret. qz gratiā sanctificatōis eam omni ꝑfute replenit. sic a p̄ncipio ipam mentē virginis in oim ꝑtutū radice. s. sctā humilitate inabissauit: q̄ sicut nulla post filiū creatura tantū ascēdit in humilitať pfectissime recognitione ira nec alicui pure creature datum est in via tantū gustare nihilū esse. nec tātū se annihilare sb̄ volitu maiestatis diuine: p/pter qđ nō mīz si oratio talis humilitať nō solū penetrabat nubes: sz etiā oēs angl̄icas cohortes. ⁊ otinuo sistabať añ acceptabilissimū ꝓsistoriū sanctissime trinitať. In ipsa q̄ hora sue annunciatiōis cū suspirijs multz filium dei ad incarnandū depcabať. ¶ Tertio

Inuenit eam p̄ deuotōe lacrimātez

ingressus est angelus ed eā lachrymantē p̄e deuotione ⁊ p̄ dulcedine quā cōcipiebat cuz cogitabat dēū hominib adeo fore ꝓpicium: q̄ p eis carnē assumeret. lachrymantez insup p compassione totiꝰ humani generis sauciati ⁊ vulnerati ⁊ captiui sub iugo angeli tenebrarum. O si vidisses ꝑginem paulo añ aduentū angeli in hac ozōne feruida fore ⁊ cozruum mollires dulcedine deuotiōis. Erat q̄dem ipa vt puto in hac ozōne plꝰ solito feruentissima mētali elevationi intentissima et diligentissima ad pscrutāda deuote misteria incarnationis. Tunc humilť cozde deuoto plāgentibꝫ oculis ⁊ vultu ad celestia renocato dicebat deo O clementissime dñe deus rex regū: qui bonitate tua mundū creasti de nihilo ⁊ post angelos hominē ad tuā imaginem formatū dñm ꝓstituisti creaturarū vt tibi ꝑuiret ⁊ te diligeret: tibiq̄ in oīb obtemperaret. miserere ei iā pdito p petm̄ miserere bonitate tua miserere clementia ⁊ charitate tua. aperi celos ⁊ descēde. iā tot annoꝝ milia percurrerūt ⁊ sancti patres ⁊ ꝓphetez pīarche ⁊ amici tui i tenebris habitant expectātes lumen tuū. Veni obsecro pīe benignissime. v. ni ⁊ ne respicias pctā hoim. descēde de celis verꝰ deus. vez lumē. gaudiū. solatiū. dulcedo ⁊ cōsolatio afflictoꝝ. O si oculꝰ ꝓpꝛijs tā grande mysteriū aspicerē. O q̄s letarer cū deū in carne videre O q̄tū sancti pīes gaudiū susciperent. Rūpe moras creator optime ⁊ veni ad liberandū nos. Fac mihi hāc grāz vt tue matris ancilla ⁊ dedisseq̄ efficiar. O si cernere possem añq̄ moriar illā bñdictā ꝑginē q̄ paritura esb̄ meū saluatorē. pfecto illiꝰ pedibꝰ p uoluta eiꝰ me seruā facerē ⁊ illiꝰ sp mādatis obtemperē. In his deuotissimis suspirijs et lachrymosis ozōnibꝫ occupatā reperit angelus ꝑginē imaculatā. quā dulciť salutauit. et iocūdissimo vultu ac suauissima voce illi dixit O maria oī grā dei plenissima. O ꝑgo superoēs alias bñdicta. O puella dei eťni ꝓiugio deputata. si videre appetz ꝑginē dei filiū paritura aspice teipam. Si desideras creatorē incarnari: ꝑpara deuote habitaculū sanctissimi vteri tui. Si optas saluatorē de celo descēdere ꝓsensum p̄b̄ ⁊ ꝓcipieť te. Te ei in spōsam suā pꝛ eternꝰ elegit. te filiꝰ i matrem suā añ secula deputauit. Te spūssanctꝰ sup oēs ꝑgines adamauit. Gaude igiť ⁊ letare. qz rex regum ⁊ dñs dñantiū atq̄ imperator angelorū nasceť ex te.

¶ Tertia ps huiꝰ ꝓmōis q̄ dz collocutōis

Tunc euāgeliū Luce. j. beata ꝑgo audita angelica salutatōe: turbata ē in ꝓmone eiꝰ. ⁊ cogitabat q̄lis eēt salutatio ista. Ubi apparet laus ꝑginis in auditu. in affectu. ⁊ in cogitatu. In auditu em̄ laudať modestia: qz audit ⁊ tacet. In affectu verecūdia. vñ turbata est. In cogitatu vero prudentia: qz cogitabat qualis esset ista salutatio. ¶ Turbata est añ vt ait Nicolaus de lyra sup Luc. ⁊ Francisc. de may. in. iij. dist. iij. nō de visione angeli. q̄m sepe angelos videre ꝓsueuerat: sz qz nunq̄ talia loquētes audierat. ob nouitatē igiť locutōnis admirari cōpulsa fuit. Fuit ḡ turbatio nō imparitie sed admirationis pudoris ac timoris. est igitur turbata: id est verecundata. Angelꝰ em̄ vt supra dictū est ei apparuit in forma pulcerrimi iuuenis. nō in etate senili. qz illa etas dicit vetustatē ⁊ defectū in virtute ⁊ sensu: nō in etate puerili. quia licet illa etas dicat nouitatem. tn̄ etiā oñdit imperfectōem. ⁊ iō decuit ⁊ cōueniens fuit vt appareret in etate iuuenili. quia hec etas dicit nouitatē ⁊ pfectionem. ⁊ ille angelꝰ nūciare volebat eiz q̄ erat nouus quantū ad humanitatē. ⁊ perfectus quantū ad diuinitatem Beata igitur virgo Maria illū iuuenē pulcerrimū videns ⁊ nōdum eū angelū esse cognoscēs ⁊ se solā cū eo in thalamo inueniēs. fuit turbata. i. nimiuz verecunda. Unde Hieronymꝰ ad Eustoch. ait. Tante puritatis Maria erťit vt esse mater dei mereretť. Ad quam cum Gabriel

Maria ꝑe turbata

in viri specie descẽdisse ꝓsternata ac pterrita
videre nõ potuit. Nũq̃ em̃ a viro aliq̃ fue-
rat salutata. ꝛ Ambr. sup Luc. dic. Trepida
re qde ẏgis est ꝛ ad oẽs viroꝝ igressus pau
re aõs eoꝝ affar' vereri. Discãt g̃ mlieres
pudicũ pudoꝝ imitari. Maria pauet ãge-
lica salutatõe. Scõ turbata fuit. i. expaue-
facta. Angel' q̃ppe cũ lumie ꝛ cũ candida ꝛ
lumiosa veste sibi apparuit. vt sup̃ diximus
Quare ꝛ iõ ex tali fulgore expauefacta fuit. Nõ em̃
angelus venit angel' in veste nigra ſz fulgida ꝛ cãdi
da. qđ q̃dẽ q̃ueniebat multiplici rõne. vt p-
bat Alb. vbi. s. c. xxvij. Primo rõne annũci
parui. anris qꝛ cãdoꝝ vestimẽti designabat fulgorẽ
ꝛ claritatẽ atq̃ innocentiã angl'i. Secundo
rõne annũciati. qꝛ annũciabaꝝ ille q̃ est can-
dor lucis eterne ꝛ spec'lm sine macla. Sapie
vij. Et assumpsit ꝑmitiaꝝ nostre masse cũ im
munitate culpe. ꝛ sic i oĩmoda puritate ꝛ cla
ritate. Tertio rõe illi' cui fiebat annũciatio
que fuit tota cãdida. qꝛ ab oi pcõ ꝑnit' alie
na. Quarto rõne modi ꝓcedẽdi i hac incar-
natione. qꝛ fuit sine coꝛruptõe ꝛ sine diminu
tione ꝛ sine mixtiõe. sicut lux procedit de luce
Cũ g̃ ꝓcept' iste fuerit purissimus: ꝛ purissi
ma fuerint oĩa q̃ parrerũt in hac incarnatio
ne congruebat angelũ venire in clara veste.

k ¶ Beata igit ẏgo videns angelũ venire cũ
tãta claritate ꝛ cũ tã fulgida veste: fuit turba
ta. i. expauefacta. Un̄ canit eccl'ia. Et expa-
uit ẏgo de lumine. ¶ Tertio fuit turbata. i.
nimis admirata. ꝛ h̃ maxime de duobꝫ. Pri
mo de eo q̃ angelus in forma humana ostio
clauso intrauit ad eã. Un̄ Bern̄. vbi. s. ait.
Nõ est suspicandũ q̃ angel' apertũ inuenerit
ẏginis ostiũ. aĩ nimirũ erat in ꝓpositi fre-
quentias hoim fugere: ꝛ colloquia vitare ne
vel oratoris silentiũ turbaret. vel continẽtis
castitas tẽtaretur. clauserat vtiq̃ eriã illa ho
ra sup̃ se habitaculũ suũ ꝓuidentissima virgo
sed hominibꝫ nõ ãgelis. pinde ꝛ si potuit ad
eã intrare angelus nulli tñ hominũ facil' pa
tebat ingressus. Intrauit ergo angel' nec fu
it illi difficile ꝑ ostiolũ clausum abdita ẏgi-
nis penetrare. aĩ vtiq̃ ex nature sue subtili-
tate q̃libet coꝛp' q̃tũcũq̃ solidũ ꝛ spissum
penetrũ est ac facile penetrare. ¶ Secũdo ad-
mirata fuit de eo q̃ rã nouã ꝛ inauditã saluta
tiõem sibi fecit. q̃ ſz deus vellet esse secũ: nõ
tñ in mente ꝑ gratiã sed eriã in ventre ꝑ su-
scepã humanã naturã. Unde Petr' raven̄.
in quodã sermone ait. Quãuis motu blan-
do: affectu pio: ẏginem sibi in mr̃em: famulã
q̃ sibi vellet in parentẽ. viscera tñ eius tur
bata sunt. ipsa quoq̃ tremefacta hũana con
ditio. cum eius cõditoꝛ deus quẽ tota creatu-
ra non capit: totũ intra pectus virginis se re
cepit. Nã vt angelũ vidit: mens eius cõtre-
muit: cũ eius ingressu veritatis sensit ingres-
sum. Dec ille. Unde si Salomon dẽs edi
ficare deo rẽplũ dicebat. ij. Paral'. vj. Quis
ego sum vt edificẽ ei domũ dignã? Si enim
celi celoꝝ capere eũ nequeũt: q̃tus ego sum vt
edificẽ ei domũ? Multo magis debebat hoc
dicere btã ẏgo que debebat deũ nõ in templo
materiali sed i vtero suo recipe. ꝛ iõ fuit ꝛ h̃ i
magna admiratione. ¶ Fr̃alcus ãt de may.
in. ij. dis. xij. dicit q̃ virgo sanctissima i hac M
sua turbatione cogitabat mysteriũ incarna-
tionis verbi: quod sibi in salutatione extitit
reuelatũ: ſz nõ modus erat sibi expressus. ſcz
q̃ virgo pareret. ꝛ ideo timebat ne hoc esset
vel fieret cũ virginitatis diminutione. Un̄
subditur in euangelio ꝓdicto. Et cogitabat:
qualis esset ista salutatio. ¶ Circa q̃tuoꝛ au- Cogita-
rem ei' cogitatio versabaꝝ. Primo circa salu tio Ma
tantis qualitatẽ. s. vtrũ esset bonus nuncius rie erat
vel nõ. Sciebat em̃ q̃ diabol' sepe se transfi- circa q̃
gurat in angelũ luc. c. licet. de regularibus ꝛ tuoꝛ
xxvj. q. v. c. nimiꝝ. ꝛ xxix. q. j. ſ. j. ꝛ ij. ad Co
rinth. xj. Sz ꝑ dei reuelatoꝝ statim cognouit
q̃ erat bon' angel' ꝛ dei spectal' nunci'. vt ait
Bern̄. sup Missus ē. In h̃ aũt obſuauit be
ata ẏgo illud Eathonis ꝓsiliꝝ di. Qđ tibi
fuspectũ est ꝓfectim dissuade qđ sit. Nãq̃ so-
lent ꝓmo que sunt neglecta nocere. Secũdo
eius cogitatio versabaꝝ circa salutatõis no-
uitatem: qꝛ a seculo nõ est auditũ q̃ aliqua fe
mina ab angelo sit vocata gr̃a plena vel bene
dicta. ꝛ ideo talis nouitas verboꝝ qđammo
do eã turbauit ꝛ in admiratiõẽ duxit. Un̄
Petrus raven̄. vbi sup̃ ait. Uenerat ange-
lus in specie blandus. in ſmone terribil'. hu
mana ꝓferens. diuina reꝛomittẽs. vñ ꝛ vir
ginẽ quã leuiter sollicitauit visus: turbauit
auditus. Et Aug'. in ſmone de annũciatiõe
inãt. Post illi' benedictiõis ꝓlagiũ terreꝫ ẏ-
go nouitate ẏboꝝ. Tertio sua cogitatio ꝓla-
batur circa suã indignitatẽ. qꝛ indignã se re
putabat tali visione ꝛ salutatõe. Un̄ Bern̄.
vbi. s. ait. Nimiꝝ indignã se angelica salu-
tatione reputabat: ꝛ forsitan in mente talia
meditãdo reuoluebat. Un̄ h̃ mihi vt veniat
ad me sic salutandã angel' dñi? Quarto ei'
cogitatio versabaꝫ circa vi bonitatẽ q̃ tanta
erat q̃ ꝑ ipam humanũ gen' saluare ꝛ redi-
mere disponebat. Un̄ illi inquit Bern̄. vbi
supra. Inueniſti quod ante te inuenire nemo

pōuit: grām sz apud ēū: dei ⁊ hoīm pacem
mortis destructōz ⁊ vite repatiōem. Et Hie-
ronym⁹ in hmōe ad Eusto. ait. Hec ē q̄ dicit
angel' gl'iam: deū terrz: finē vicijs: vite ordinē
⁊ moribꝫ disciplinā. Ista igit q̄ttuoz ī corde
suo revolues noluit statim rndere: sz cogita-
bat q̄lis esset ista salutatio: seruās illō ꝯsili-
um poete dicētz. In rndēdo nūq̄ celer ēe me-
mēto. Unⁿ Petr⁹ raven. vbi s. inquit. Lito
nāq̄ rndere fatuitatz ē hūane. cogitatio ꝙ
poteris est maximi ⁊ iudicij pmaturi. ⁊ Ber-
nard⁹ vbi s. ait. Turbata est sz nō pturbata.
q̄ ḡ turbata est fuit verecūdie ḡginal'. q̄ nō
prurbata fortitudinis. q̄ tacuit ⁊ cogitauit
pudētie. Turbat⁹ sum inq̄t ppha ⁊ nō sum
locut⁹. Cogitaui dies antiq̄s. Sic bta ḡgo
turbata ē. ⁊ nō est locuta: sed cogitauit qual'
esset ista salutatio. Jō sequit in euāgelio pdi
cto angelica ꝙfortatio. nā dixit. Ne timeas
Maria. s. de salutatōe insolita. cui⁹ causa sb
dit. Jnuenisti em gram apd deū. s. nō soluz p
te: sz p toto humano genere. ¶ Jn hꝭ aut̄ co-
gnoscit angel⁹ bon⁹ a malo. q̄ angel⁹ bonus
qñ apparet in pncipio terret. in medio ꝙfor-
tat. in fine ꝙ letificat. Jō iste angel⁹ ḡginē
bādictā in pncipio terruit qn ipa turbata
fuit. In medio ꝙfortauit qn dixit. ne timeat
Maria ⁊c. In fine ꝙ letificauit qñ eaz dei
filio grauidā reliq̄t. Angel⁹ ꝙ mal⁹ qñ i an
gelū lucis se trāsfigurat. Primo delectat. In
medio diūsis tētationibꝫ mīrum conturbat
In fine ꝙ multū ꝛtristat. Iste ḡ angel⁹ co-
gnoscēs q̄ cogitatio ḡgis ꝙ labat circa q̄ttu-
or pdicta. at illa rndit. Prio ad q̄litatē salu-
tantis dū ait. Ne timeas Maria. sup q̄ di-
cit Bern̄. Ne timeas maria. nihil hic de lvl'
fallacie. Nullas hꝭ insidias suspicer sz. nō sum
homo sz spūs. nō angel⁹ latbane: sz dei nūci⁹
Scdo rndit ad salutatiōis nouitatē dū ait.
Jnuenisti gram apud deū. Ubi Pe. raven.
Timet siquidē nō q̄ inuenit sz q̄ pdit Quid
ḡ timet que securitatē parit. rez causam. gau-
dium seculoz? timoz nō est vbi diuinū est ne
gocium nō humanū. Quid timet maria cui
inder est cū. asserroz integritas. testꝭ mūdicia?
Tertio rndet ad repūratiōem indignitatis
sue dū ait. Ecce ꝯcipies ī vteroz paries filiū
⁊c. q̄si di. q̄ ꝯcipis dei filiū digna peul dubio
es videre angelū q̄ es electa mater dei digna
es salutari a nūcio dei. Unⁿ Bern̄. vbi s. ait
beate ḡgini in psona angeli. Ne timeas ma-
ria. O si scires q̄tū tua humilitas altissimo
placeat. q̄ntaq̄ tibi apud ipm sb̄limitas ma
neat angelico te indignā nec eloq̄o nec obse-

Differt angelus bonus a malo

describit officium angelorum

quio iudicares nō mireris Maria q̄ angelus ad te venit. nā ⁊ maioz angelo ī te venit
nō mirerꝭ angelū dñicū. nā ⁊ dñs angeloz
est tecū. postremo q̄d nisi angelū videas cui
iam angelice vinas. Cur aūt indebitaz tibi
direrꝭ gram angeloz q̄ inuenisti gram apud
deū? Quātū ꝙ ad quartā cogitatōem de tri-
nitate diuina q̄ p eā mūdū saluare disposue
rat. rndet angelus approbādo eam dicens.
Uocabis nomē ei⁹ Jesuz. vbi Bern̄. ait. Je
sus hebraice. latine saluator dr. hoc est nomen
qđ dedit cecꝭ visum. surdis auditum. claudis
gressum. mutis nomē muris. vitā mortuis. toraq̄
diabolī ptātē de obsessis corpibus effugauit.
Subdidit aūt angel⁹ ad maiorē ḡginis cō-
fortatōem. Hic erit magn⁹ ⁊ filius altissimi vo
cabit ⁊c. ¶ Ubi notādū q̄ xps dr magnus: ⁊ D
maioz angeloz respectu diuinitatis. sm illud
Heb. j. Tanto melioz angel' effect⁹: q̄nto differ
rentia p illis nomē hereditauit. dr q̄z minoz
angeloz ꝙsiderata hūanitate ei⁹ in se sine di
uinitate. Et ita intelligit illud .ps. viij. Si
referat ad xpm minuisti eū paulo minus ab
angelis. Hec aūt audiēs Maria ab angl'o
rndit vt hꝭ Luc. j. Quō fiet istud qm virū
nō cognosco. i. nō cognoscere ppono. ¶ Ubi
notādū q̄ inter angelū ⁊ ḡginē gl'iosam q̄si q̄-
dam dialog⁹ fuit fact⁹. ⁊ sm q̄sdā cepit ame
dia nocte ⁊ durauit vsq̄z ad auroz̄. sm alios
aūt icepit ab auroza ⁊ durauit vsq̄z ad ortuz
solis. Alij aūt vt sup̄ dixim⁹ dicūt q̄ incepit ī
sero ⁊ pdurauit vsq̄z ad horā matutinā. Nā
ḡgo angelū interrogauit reqrēs de modo.
angel⁹ ꝙ exposuit. Deinde ḡgo ꝙsensum p
buit: ⁊ ꝙsentiēs vt sic fieret rogauit. Primo
igit interrogauit ⁊ modū q̄siuit dicēs. Quō
fiet istō ⁊c. vbi Petr⁹ raven. ait. Interroga
uit Zacharias angelū. ⁊ punit⁹ fuit. Inter-
roganit Maria ⁊ laudata fuit. erat ei inter
rogationū diūsitas. ⁊ cā p diuersa hec cōtra
naturā credidit. Ille pro natura dubitauit.
hec integre rei ordinē q̄siuit. Ille qđ de iube
bat fieri nō posse putauit. Ille impellētibus
exēplis ad fidē nō accessit. hec ad fidē sine ex
emplo pcurrit. hec mirabat de ptu ḡginali
ille de ꝯceptu dubitabat ꝙ ingali. ⁊ sic patz q̄
ḡgo nō dubitauit de facto: sz rm q̄siuit dō mō
Unⁿ Bern̄. vbi s. ait. Nō dubitat ḡgo de fa
cto: sz modū q̄rit ordinē. nō em q̄rit an fiat
sz quō fiat. Et Amb. sup Luc. dic. Non de
effectu ḡgo dubitauit: sz accōmodauit affe-
ctū: ⁊ spondit obsequiū. Neq̄z em non cre
dere angl'o maria debuit neq̄z tā temere vsur
pare diuina. vñ dixit. Quō fiet istud? Tam-

Quare Zacharias ictus gans punit⁹ fuit ⁊ nō ma ria

generatio: est ista rñsio q̃ ꝓba sacerdotis Nec ait. quõ fiat istõ? Ille rñdit Uñ hoc sciam? Negat ille se credere. ⁊ q̃si fidei adhuc aliuz querit auctorẽ. Ista se facere ꝓfiteꝛ. nec dubitat esse faciẽdũ q̃ quõ fiat inq̃rit. legerat ei Maria. Ecce ꝯgo ꝯcipiet ⁊ pariet filiũ. iõ credidit futuꝝ. sz quõ fieret ante nõ legerat. Nõm quẽadmodũ fieret vl' ꝓphete tanto erat reuelatũ. Tãtũ em̃ mysteriuꝝ nõ hois fuerat angli ore ꝓmẽdũ. Hec ille. ¶ Sciẽdũ est aũt q̃ triby modis p̃t aliq̃ multer filiũ generare. aut spũaliṫ sicut fit i baptismo vel in uersione ad fidẽ. Jurta illud. j. Thoꝛ. iiij. In xpo Jesu p euãgeliũ ego vos genui. Aut naturaliter. s. de viro vt fit cõiter. Aut super naturaliter. s. opatione spũssancti sine viro. Dixit ĝ beata ꝯgo. Quõ fiet istud angl'e dei id est qsõ intelligis tu q̃ istũ filiũ dꝛeam generare: Si dicz q̃ spũaliṫ. qz scz erit me⁹ filius spũal. magnũ q̃dẽ erit talẽ filiũ spũalẽ habꝛe. sz m̃ nihil ad me ꝓtinebit. qz de mea substantia nihil habebit. Si ꝯo intelligis q̃ naturaliter generabꝛ: ⁊ q̃ volũtas dei sit q̃ de Joseph sponso meo ipm̃ dꝛeã generare: gaudebꝛ quidẽ de tam nobili ple. sz m̃ dolebꝛ de pdita ꝯginitate. Si aũt intelligis q̃ supnaturaliter ⁊ diuina ꝓtute generabꝛ: gaudebꝛ q̃dem de ple tam magnifica ⁊ de ꝯginitate ꝓseruata. Uñ Bern̄. sup Missus est ait i persona ꝯgis. Tu dns testis ꝓscie mee sciat votũ esse ancille sue viz nõ cognoscere: qua lege q̃ ordine sibi placebit vt illõ faciã? Si me oporteuerit frãgere votũ vt talẽ pariã filiũ ⁊ gaudebꝛ de filio: ⁊ dolebꝛ de ꝓposito. Fiat aũt voluntas ei⁹. Si aũt q̃ ꝯgo ꝯcipiã ⁊ ꝯgo pariam: q̃ vtiqz si sibi placuerit ipossibile ei non erit. tũc sciam ꝯe q̃ respexit humilitatẽ ancille sue. ¶ Scõo angel⁹ modũ sibi exposuit: q̃ scz nõ spũaliter. nõ naturaliter: sed supnaturaliter ⁊ mirabiliter filiũ generaret dicens. Spũssancꝛ⁹ supueniet in te. ℞ est nõ cõcipies de humano semine sz mystico spiramie: qz spũssanctus in te descẽdet ⁊ de tua carne ꝯgnea accipiet ⁊ corꝑ⁹ xpi sua ꝓtute ꝓficiet. Et q̃m ꝯgo possz dicere. quõ ipa cũ sit pura creatura posset diuinã lucẽ que est inaccessibilis sustinere. Angel⁹ subiũxit. Et ꝑtus altissimi obumbrabit tibi. Deꝰ quidem est ignis inextinguibilis. Heb. xij. Deꝰ noster ignis cõsumens est ⁊ lux inaccessibil'. j. Thimo. vj. Lucem habitat inaccessibilẽ. Et alibi dulcedo ineffabilis Eccli. xxiiij. Spũs me⁹ sup̃ mel dulcis ⁊c. Habẽdo ĝ beata ꝯgo deũ in vtero habuit diuinũ ignẽ: diuinã lucẽ ⁊ diuinã dulcedinẽ. Si igit caro tactũ modici carbonis nõ posset sustinere. Si oculꝰ solẽ nõ posset respicere. Si palatũ mel dulcissimũ nõ ꝑt ferre: quõ pura creatura posset pati tantũ caminũ diuinitatis: posset respicere in solẽ tã infinite claritatis. posset sustinere suauitatẽ tã infinite dulcedinis? pculdubio non potuisset nisi ꝑ⁹ altissimi sibi obũbꝛasset. Et iõ dixit angel⁹. ⁊ ꝑ⁹ altissimi obũbꝛabit tibi. ignis em̃ inextinguibil' ⁊ diuin⁹ se sibi obũbꝛauit: q̃n inꝺ se ⁊ aiam ĝis corꝑ⁹ assumptũ posuit ⁊ sic tãtũ ardoꝛẽ sustinere potuit. ¶ Tũc maria humiliṫ ꝯsensit dicẽs. Ecce ancilla domini. Nõ em̃ filiꝰ dei in ipam venisset nisi ꝯsensum pbuisset. inuito em̃ bñficiũ nõ ꝯferꝛ. l. inuito. ff. de reg. iu. Nõ est aũt credendũ q̃ verba pdicta ita nude ꝓtulerit: sz q̃ ipa genuflexa: oculꝙ ⁊ manibꝰ ad celũ leuatis ac pre nimio gaudio lachrymas ꝓtinere non valens cũ magno cordis desiderio exclamauit. Ecce ancilla dñi ⁊c. Istud aũt aduerbiũ ecce aliq̃ facit demõstratiõem ad oculũ sic. j. Jo. j. Ecce agnus dei. Aliq̃n ad intellectũ sicut ibi Isa. vij. Ecce ꝯgo ꝯcipiet ⁊c. Nõ em̃ fiebat demonstratio ad oculũ qz ꝯgo beata nõdum erat nata. sz fiebat demõstratio ad intellectũ Aliq̃n ꝯo demonstrat affectũ: sicut hz Joh. x. cũ iudei dixerũt de xpo q̃n lup Lazarũ lacrimatus est. Ecce quõ amabat eum. q̃n igitur ꝯgo dixit. Ecce ancilla dñi. põt esse demonstratio ad oculũ: vt sit sensus. Ecce ꝑsens est ꝓmpta ⁊ parata ancilla dñi ad obediẽdum. Et potest fieri demõstratio ad intellectũ tãq̃ si dicat ꝯgo ad angelũ. Quesiui a te modũ ꝯcipiẽdi ⁊ exposuisti. Et ecce ancilla dñi: modum ipm̃ intelleꝛi. q̃ scz nõ naturaliṫ sz supnaturaliter ꝯcipe dꝛeã. Potest etiã demonstrare affectũ: vt sit sensus. Ecce ancilla dñi. Offert deo suo sensus: desideriũ ⁊ affectũ. Et iõ ipe meũ affectũ cõpleat p effectuꝝ. vltimo mõ ozauit vt sibi sic ueniat vt angel⁹ dixerat cum ait. Fiat mihi fm̃ ꝑbã tuũ. Istud signatuꝝ est Josue. xv. vbi dz q̃ Axa filia Caleph sedens in asino dixit patri suo. Pater terrã arentẽ ⁊ australẽ dedisti mihi: da mihi irriguam. dediṫq̃ ei irriguũ superius ⁊ irriguũ inferius. Axa sedẽs in asino est ꝯgo Maria. que dñabaṫ corꝑi suo: q̃ habuit terrã arẽtem id est carnẽ ab oĩ humoꝛe ꝯcupiscẽtie exiccatam. terrã q̃z australẽ. i. aiam afflatu spiritꝰ sancti inflãmatã: ⁊ tm̃ petiit irriguũ supius ⁊ irriguũ inferiꝰ q̃n dixit. Fiat mihi fm̃ ꝑbã tuũ. Nihil enim̃ superius diuinitate. nihil inferius mortali carne. Tunc igitur irriguũ

Q

Ecce: q̃d demonstrat

Angelꝰ exponit modum sue ꝓpõis

supi⁹ ⁊ inferi⁹ habuit qñ in ei⁹ vtero ẏbum caro factū fuit. vt sez nobis grām suā daret ī pñti seculo ⁊ vitā eternā in futuro Amen

¶De eadē filij dei incarnatōe ex ẏgine Sermo.iiij.

RVrtus altissimi obūbrabit tibi. Lu.j. Btūs Aug⁹. in q̄dā ſmōe alloquens gl'iosaz ẏginē mariā inq̄t. Dic mihi tā q̄so scīsctōz mr ⁊c. vide supꝛ in q̄rta pte hui⁹ opis. ſmōe. iiij. pte.ij. ſi. Etiā dicit in ſmōe annūciatōis. Audite frēs mariā nobiscū loquentē carne absentē. spū pñtez. vultum auertentē a collocutōe verecūdia ẏginitatiſ ⁊ indicantē quō mr effecta sit creatoris. Inq̄t g̃ maria. In domo mea eraz puella ūdea ⁊ dauid regiſ stirpe generata. adultra sū ⁊ despōsata: despōsata sum ꝛiugi: ⁊ placui alteri. nō interuenīēte adultrerio: sz interuenīēte spūsctō. despōsata sum hoī iudeo: ⁊ placui altissimo. despōsauit me vir iude⁹: ⁊ amauit me Jhs de⁹. ignozauit ioseph spōsus me⁹ q̄ me adamasset de⁹ me⁹. ⁊ putauit q̄ de adulterio itumuisset veter me⁹. ẏt⁹ aūt altissimi obumbrauit mihi: vt dicūt ẏba ꝓposita. Sup q̄bꝫ duas tm̄ ꝛsideratōes faciem⁹

Prima dubitatiōis appellabīt.

Scda ẏo fructificatōis.

¶Pars prima hui⁹ sermonis que dicitur dubitationis

SRo expeditōe ꝑme ptis moueꝭ vna dubitatio. s. vtz si Adā nō peccasset filius dei incarnat⁹ fuisset. Ad quaz rndet btūs Tho. in. iij. scripto. di. j. ar. iij. ⁊ in. iij. pte summe. q. j. ar. iij. cū suis seqcibus dicēs q̄ nō. Et hꝫ pbaꝭ ꝑmo rōibꝫ. scdo auctoritatibꝫ. Prima rō dr diuīe sapie sic. Diuīa sapia in oibꝫ modū ẏgruū ⁊ ordinē debitum adinuenit. vnd̄ qz hō deserto deo ad corpalia reuersus lapsus fuerat. iō ꝛuenīēs fuit vt deus carne assumpta: etiā corpalia saluti⁊ remedia hoī adhiberet. Quaꝛopꝛ Augu⁹. super Johez ait. Caro te excecauerat: caro te sanat qm̄ sic venit xps vt de carne vitā carnis extingueret. Secūdo idē pbatur rōne diuine misericordie sic. Deus ex misericordia sua permittit pcā fieri vt ex eis eliciat mai⁹ bonum Nā vbi abūdauit iniq̄tas supabūdauit ⁊ gr̄ia. vt dicē apls ad Rom. v. Et qz esse potuit aliq̄d mai⁹ hūana natura: ⁊ pcipue vnio humane nature ⁊ diuīe ꝑsona xpi. iō diuīa misericordia culpā in hoīe pmisit cē: ꝓpter illud bonum maximū inde eliciendū. vl' ꝓpē vnionem diuīne nature ⁊ humane in xpo. ꝓpter qd̄ Grego. in hōdictōe cerei paschalis inq̄t. O felix culpa q̄ talē ac tantū meruit habere redemptorē. ¶Tertio idē pbaꝭ rōne diuine ꝓuidentie sic. Predestinatio ⁊ ꝓuidentia dei ⁊ q̄z tum ad factū ⁊ q̄z tū ad modū falli nō pt sicut nec ꝑscientia dei que futuroꝝ est. Et iō sicut deus ꝓdestinauit salutē alicui⁹ hominis p oꝛōnes aliquoz implendā: ita ꝓdestinauit opus incarnationis in remediū hūani pcī. Preterea auctoꝛibꝫ idē pbaꝭ. Nā hꝫ affirmat Augustin⁹ sup illud Mat. j. Ipe em̄ saluū faciet populū suū a peccatis eoz dicēs. Si homo nō peccasset: ẏgo nō peperisset. ⁊ itez exponens illud Mat. viij. Uenit filiꝰ hois q̄rere ⁊ saluū facere qd̄ perierat. Dicē ē Augustin⁹ in li. de ẏbis apli. Si hō nō peccasz filius hois nō venisset. s. in carnē. Itē sup illud. j. ad Thi. j. Xps ihs venit in hūc mundū pctoꝛes saluos facere. Ait ē idē Augustinus. Nulla cā fuit veniēdi xpo dño nisi peccatores saluos facere. tolle vlnera. tolle morbos ⁊ nulla erit cā medicine. Cum g̃ remota causa rei: ꝛoueaꝭ effect⁹. c. cū infirmitas. de pe. ni. ⁊ re. c. cum cessante. de appel. cuz silibꝫ. vt etiā ait phs. ij. phiꝭ. videꝭ dicendū q̄ si peccatum nō fuisset: filiꝰ dei carnē nō assumpsisz

¶Hoc etiā pbaꝭ auctoritate Grego. quaz in missa recitat eccl'ia dicēs. Nihil nobis nasci pfuit nisi redimi pfuisset. sed redemptio nō fuisset si ꝓuitus pcī nō extitisset. g̃ si peccatū nō fuisset: filius dei ꝛpaliter natus non esset. Augustin⁹ q̄z in q̄dā oꝛōe ad brām ẏginem ait. Ut q̄d eni nescia pcī ꝓ peccatoribꝫ pareres. si deesset q̄ peccasset⁊ aut q̄d mater fieres saluatoris si nulla esset indigentia saluti⁊ Et Leo papa in ſmone de trinitate sic dic. Si em̄ homo ad imaginē ⁊ silitudinē dei factus in suo honoze mānisset creatoꝛ mūdi creatura nō fieret. neq̄z eternus tēpoꝛalitatē ſbiz ⁊ equalis deo pri filiꝰ formā fuī nō assumeret. Ambrosiꝰ etiā sup Lucā sic inquit. Ille iustus venit ad peccatoꝛes vt ex peccatoribꝫ faceret iustos. pius venit ad impios vt nos faceret pios. humilis venit ad superbos vt ex superbis faceret humiles. Et Bern̄. ī sermone ad milites ait. Uenit medicus ad egrotos: redemptoꝛ ad venditos: ad errātes via: ad mortuos vita. Hec ille. Ex q̄bꝫ oībꝫ rōnibꝫ ⁊ autoꝛitatibꝫ videꝭ ꝓbari ⁊ ꝛducī q̄ xpus nō fuisset incarnatus si homo non peccasset.

¶Sed his argumētis nō obstantibus Lredo q̄ sit vera opinio Alexādri ⁊ ales in ter-

Si adā nō peccasset vtruz xps incarnatus fuisset

Sermo. IIII. De annũciatiõe Marie

Sihõñ ẽt aptꝰ summe. i tractatu de ĩcarnatiõe xpi. et peccasset Sco in. iij. di. vij. q. iij. dubio. j. ꝛ Petri de xpus car nẽ passi bilem nõ assumpsit/ aquila eadẽ dis. ꝛ Rich. i. iij. di. j. ar. ij. q. iiij. ꝛ alii. Bonauẽ. ac Fran. de may. ac Alexã drilombardi i eadẽ dis. s. q etiã si hõ nõ peccasset xri filiꝰ ĩcarnatꝰ fuisset: ꝯz carnẽ passibilem nõ mortalẽ nullo modo assumpsisset. et hoc probatur multis rõnibꝫ. Primo rõne similatiõnis. sic fm sanctam autoris in li. de principioꝝ. Cato vnũqꝺqꝫ pfectiꝰ est q̃nto magis assimilatur suo principio. Cũ ḡ vt habet Deut. xxxij. pfecta sunt opa: sequit q deus qui creauit mundũ: vt dr Gen. j. ꝛ Eccli. xviij. vbi sẽptũ est. Qui viuit in eternũ creauit oĩa simul. Utipas res ĩnẽtum capacitas eaꝝ attingebat pfectas facere: voluit in eis ponere simili/ tudinẽ suaꝝ. Uñ bonitas diuina in creãdo mundũ posuit sili/tudinẽ suã in eo q fecit euꝫ bonũ. ꝛ magnitudo in eo q fecit eũ magnuꝫ. ꝛ eternitas in eo q fecit eũ durabilẽ. ꝛ sic de ẽgnalis. q. fm phum. ij. phiꝯ. ꝛ. v. methaph. Oĩs effectꝰ naturaliꝫ assimilatꝫ sue causeꝫ Tũc sic arguit. Oĩe illud p qõd dignitates diuine meliꝰ ꝛ pfectiꝰ oñdũt pfectiões suas ꝛ sili/tudines. ꝛ q̃etant in mũdo rẽũ facere ꝯgruuꝫ fuit. Cũ iste sit nobiliꝛ finis p quẽz mũdus vel aliqua creatura sit creata. Ad hoc em̃ deus creauit mundũ vt i eo oñderet seipsum ꝛ operationẽ suã ĩtrinsecã. Sz si natura hũana est assumpta a diuĩa in vnione suppositi ꝛ psone. q̃ q̃dẽ psona sit verꝰ deꝰ ꝛ hõ: oĩes diuine dignitates hñt pfecte suas sili/tudines in hoc ope. q: bonitas diuĩa nõ põt meliꝰ opus facere de creatura. nec magnitudo magis bo nam. nec eternitas magꝫ durabilem. ꝛ sic de alijs dignitatibꝫ diuis. ḡ ꝛc. Nã si nõ esset assumpta a diuĩa: ipa hũana natura nulla dignitas diuĩa haberet pfectõem nec quietẽ in p̃ductione mũdi. q: potestas diuina semper posset facere maius opꝰ in mũdo: ꝛ melius q̃ cũqꝫ ope facto. Jsta ḡ fuit vna ex causis ĩcarnationis dei vt dignitates diuine oñderent pfecte sili/tudines suas in creatura ꝛ q̃etaret̃ in ea. aut in nullo alio ope extrinseco potuisset q̃etari oĩes dignitates diuine nisi i isto In isto aũt quietant oĩes diuĩe dignitates ꝛ opario totalis mũdi: tãqꝫ in ope summo et nobilissimo. ¶ Scda rõ dr dilectõis. Cum em̃ quilibet fidelis teneat deũ diligere toto corde: tota anima ꝛ tota mente. vt pcipitur Deut. vj. Matth. xxij. Luc. x. ꝛ Mar. xij. ꝛ assumptiue in. c. ois. xiij. dis. ꝛ. c. vnico. ¶ Hoc vnguento. de sacra vncti. Sequit q fuit cõgruum deũ facere oĩe illud p qõd meliꝰ flecti posset ꝛ magis moueri ad talẽ dilectiõem. si em̃ deus nõ fecisset in natura humana id per qõd ipe magis ab ea diligi posset. nollet se totaliter ꝛ intime diligi ab ea. qõd est impossibile cũ ipe sit summũ bonũ. ꝛ p ꝛns summe diligibile. Uel vellet se diligi summe ꝛ totaliter a natura humana ipo nõ facietẽ in ea totum illud p quod pꝰ eũ deberet diligere. Et sic reqreret ab ea qõd nõ deberet exigere. ꝛ vellet rõem amoris portꝰ fundari in ea q̃ in seipso. qõd ẽ impossibile. Si em̃ vt ait phs. j. methaphi. Unũqꝺqꝫ entiũ nitit natura sibi ppria. Et fm cõmentatoꝛẽ. ix. methaphi. vnũqꝺqꝫ fm q se habet ad entitatẽ: ita se hꝫ ad opatõem. Et deꝰ est infinita bonitas: deberet dilectio magis fundari in eo q̃ in natura humana q̃ est finita. ꝛ p ꝛs equẽs ꝯgruũ fuit ad mouẽdum creaturã humanã ad diligendũ eũ: q ipa natura humana assumeret a diuina. ita q deus ꝛ homo esset in vnitate suppositi ꝛ persone. Et hãc rõnem approbat Augꝰ. in li. cur q̃n ꝛ quõ deus. c. vj. di. Deus homo fieri dignatꝰ est: quatenꝰ tãto illuꝫ plenꝰ diligamus atqꝫ laudemus q̃nto clarius eius benuolentiã erga nos cognouimꝰ. ¶ Tertio rõne ordinationis sic. Finis oĩs creature est homo. Juꝫ illud phi in. ij. phiꝯ. ꝛ. ij. de aĩa di. Nos sumꝰ qõdammõ finis oĩm: ꝛ vtimur tãqꝫ ppẽ nos oĩbꝫ que sunt. Et hoc dupliciter. i. intrinsece ꝛ extrinsece. Intrinsece qꝫ oĩs creatura ad ipm ordinat tãqꝫ ad finẽ sb vltimo fine deo. fm beatũ Bonauẽ. in. ij. dis. xv. ar. ij. q. j. Et patet hoc etiã Gen. j. qñ dixit deꝰ. Faciamꝰ hoiem ad imaginẽ ꝛ similitudinẽ nostrã: vt pñt piscibꝫ maris ꝛ volatilibus celi ꝛ bestijs terre. Extrinsece ꝯo: qꝫ vltimo inter oĩa creata factus est homo. Cũ igit deus vt habetur Ap. c. j. ꝛ penul. sit alpha ꝛ o: pncipium ꝛ finis. ꝯgruũ fuit vt deus fieret homo. ꝛ sic pncipiũ ꝯiungeret cũ fine. ꝛ idem esset pncipiuꝫ ꝛ finis. Figura em̃ circularis qua finis ꝯiungitur pncipio ẽ pfectissima fm arismetricos. Finis aũt rei est pncipiũ hois. Unde ait Johãnis. viij. Ego sum pncipiũ q̃ ꝛ loqꝛ vob. ḡ ꝛc. Et iste rõnes militant etiã si Adã non peccasset. ¶ Quarta rõ dr ampliationis sic. Capacitas humane nature nõ est p pcm̃ in aliquo ampliata. Sed post peccatũ natura humana fuit capax tanti boni vt deo vniretur. ꝛ a deo assumeret in vnitate psone. Ergo ante peccatum multo magis istius boni capax fuit. Ergo deus humanã naturã assumpsisset etiã si hõ non peccasset: imo mlto magis. sz nõ fuisset passus nec moꝛtuꝰ. quia fm

Respõsio ad rõnes ꝓme opionis.

phm.ij.de generatiõe. Deficiẽte cã.s.peccato: defeciſſet etiã effectus.ſ.mortis ⁊ paſſionis filij dei. Et iſto mõ hñt intelligi omnes rõnes ⁊ autoritates alterius opinionis. quib⁹ etiã clarius ſic poteſt rñderi.ſ.q̃ quotienſcũq; ad cauſandũ vnũ effectũ plures cauſe eque ꝑncipaliter cõcurrunt. ceſſante vna rm̃ :non ceſſat effectus qui poteſt cauſari ab altera earũ cauſarũ. vt notatur in.§.affinitatis.inſti. de nup.⁊.l.ſi ventri.§.in bonis.ff.de ꝓui.credi. ⁊ in l.liberoꝝ.ff.de his qui nota.infa. Et per Bartho.in.l.ita ſtipulatus.ff.de verbo⁊ obligatione.⁊ loquit de cauſa finali duplici ad vnũ effectũ concurrente :ſicut eſt in ꝓpoſito noſtro.⁊ dicit q̃ vna ceſſante nõ ceſſet effect⁹ poſito q̃ꝑ ꝙ q̃ vna cauſa incarnationis xpi fuerit peccatũ: tamẽ cũ alie q̃ꝑplures fuerint ad hoc ſimul cõcurrentes. de quib⁹ ſupra dictum eſt ⁊ dicetur in ſequentib⁹. q̃uis ceſſaſſet ſp̃m pctm̃: non ceſſaſſet incarnatio remanentib⁹ alijs cauſis. quia ꝙ ſolum peccatum fuit cauſa paſſionis ⁊ mortis xpi. ideo ceſſante peccato: ceſſaſſet mors ⁊ paſſio ei⁹. ¶ Quinta rõ ꝺ cõmunicationis ſic. Scõm Dionyſium in.iij.c de angelica hierarchia. Bonum vt bonũ naturaliter eſt ſuiꝑſi⁹ cõmunicatiuum. ſed deus eſt ſumma bonitas ī abſtracto q̃ ſumme debuit ⁊ debet eſſe cõmunicatiua: ita vt ſi poſſibile eſſet q̃ a creatura participaret infinite deberet ei cõmunicari. Cũ igitur maior ſit cõmunicatio ꝑ cõiunctionẽ perſone diuine ipſi nature humane in vnitate perſone q̃ꝑ ſit in ꝑiunctõe gratuita ⁊ glorificata que erit in viſione ⁊ fruitione dei in patria: q̃ cuius illa erit iſta ⁊ nõ ecõtrario. q̃ vt deus ſumme cõmunicaret bonitatẽ ſuã: etiã ſi homo ñ peccaſſet: carnẽ aſſumpſiſſet. ⁊ hoc ꝑcipue vt in ipſa natura humana bonitatẽ ſuã cõicaret oĩ creature. q̃ ꝑm Brego.in omel.ſuper illud Mat.vltimo. Predicate euangeliũ omni creature. Oĩs creature nomie intelligitur homo. q̃ cõmune aliquid habet homo cum oĩ creatura. Lapides nãq̃ ſunt: ſed nõ viuunt. Arbuſta ſunt: viuunt ſed nõ ſentiunt. Bruta ꝙ ſũt: viuũt ſentiũt ⁊ nõ diſcernũt. Homines ꝙ ſunt: viuũt ſentiũt ⁊ diſcernũt: atq̃ cũ angelis intell:gũt. Ergo vt oĩs creatura bonitatẽ dei participaret in homie. debuit etiã ſi homo nõ peccaſſet carnẽ aſſumere. ¶ Sexto idẽ ꝓbatur rõne occaſionis ſic. Oĩe illud q̃ deus ꝓuidit fiendũa principio: ⁊ angeli ꝓuiderunt. ita debuit fieri nulla alia occaſione accedẽte. quia ſummũ bonum in natura humana nõ debet eſſe occaſionatũ ſed incarnatio filij dei eſt ſummũ bonũ ī humana natura quã a ꝓncipio creatiõis mũdi oñdit deus nõnullis angelis. q̃ nõ debuit eſſe occaſionata. ſ. ꝓpter peccatũ facta niſi cum ꝓciſione ſcz ad paſſionẽ ⁊ mortẽ. q̃ ꝑz ꝓpoſitum. q̃ aũt añ peccatũ ꝓuiſum ⁊ ꝓeoſtẽſum fuerit hoc myſteriũ angelis. oñdit Berñſus ꝑ illud Jone.ij. ꝓpter me venit hec tẽpeſtas. Exponens illud verbũ de ꝑſona filij dei dicens. q̃ luciſer ꝓuidit rõnalem creaturam aſſumendã in vnitatẽ ꝑſone filij dei: vidit et inuidit. Cũ inuidia fuit cauſa caſus diaboli ⁊ mouens ipm̃ ad tentandũ hominẽ: cui⁹ felicitati inuidebat ⁊ ꝑ peccatũ demereret humana natura aſſumptõem ⁊ vnibilitatẽ ad deum. Ex quo patet q̃ luciſer intellexit vnionem humane nature: ⁊ ipm̃ lapſum ꝓtellexit vt impedimentũ vnionis. ꝓpter qđ ⁊ ꝓcurauit lapſum. Ex hoc ergo relinquit q̃ circũſcripto lapſu adhuc eſt ponere ꝙuenientiam incarnationis. Hec Alexander. Et de hũ fundamento etiã tractabit in ſequẽti ſmone ꝓpoſitione ꝓma. ¶ Septimo idẽ ꝓbatur rõne ꝓſignationis ſcz ſacramẽti mrimonij. certũ eſt em̃ añ lapſum fuiſſe inſtitutũ mrimonij ſacramẽtũ dicente dño Ben̄.j. Creſcite et multiplicamini ⁊ replete terrã. Et Adam. Hoc os ẽ ex oſſibꝰ meis: ⁊ hec caro eſt ex carne mea. Hoc aũt dicit apl's eſſe ſacramentũ magnũ ī xpo ⁊ eccl'ia. ad Eph̃.v. Si igit ſacramentũ hoc inſtitutũ eſt: ⁊ mãſiſſet etiã circũſcripto lapſu: patz etiã quia ipa res ſacra futura erat.ſ. incarnatio filij dei: cuius ipſum erat ſignum. ¶ Octauo ꝓbatur rõne oñſionis ſic. Cũ multi eſſent modi redimendi genus humanum ſm Auguſtinũ.xiij.de trini. voluit tamẽ deus illud redimere iſto modo vt magis alliceret hominẽ ad amorẽ ſui. ſed magis alliciebatur ad amorẽ ſui ſi fuiſſet aſſumptus in ſtatu innocentie. q̃ etiã ſi homo non peccaſſet vt nos ad amorẽ ſuũ magis alliceret: carnẽ aſſumere debuiſſet. Et hec veritas ꝓfirmat auctoritate Auguſtini in quodã ſermone dicẽs. Que maior cauſa veniẽdi deo niſi vt oñderet nobis dilectiõem ſuã. vt ſi amare pigeat: reamare nõ pigeat. Hec ille. ¶ Nono idẽ ꝓbat rõne punitionis ſic. Nullus inde debet reportare ꝓmodum vt mereat ſupplicia. l.j.⁊.l.ne ex dolo.⁊.c.ex tenore. de reſcrip. vbi habet q̃ nemini malicia ſua ꝺz patrocinari. ⁊ null⁹ ex dolo ſuo debet lucrum ꝓſequi. ⁊ nemo ex delicto ſuo debet facere conditionẽ ſuam meliorez. l. tranſactione finita. C. de tranſac. ⁊ l. non fraudat. §. nemo. ff. de reg. iur. ⁊ qđ ibi no. ⁊ vi.

ꝓ.legi. Hꝫ em̃ esset contra iusticie ordinem Haũt deus nõ incarnarꝰ fuisset nisi peccas/ sem humanam maximũ cõmodũ ꝺ suo pcõ repor tasset. Cum em̃ nullã maiorẽ dignitatez nul lumq; maius donũ ⁊ bñficium excellentiꝰ po nere deus dare hoiq; q̃ suã naturã assume re doc aũt bñficium nõ habuisset si non pec casset. Quis nõ videt q̃tum donũ. q̃tumq; bñficiũ assecutus est ex suo peccato? Et quo sm ordinẽ diuine iusticie meruisset eternum ꝺ supplicium. ¶ Decimo idẽ ꝓbatur rõne beati/ Triplex beatitudo. ficationis. Nã triplex reperit beatitudo ho minis sm doctores. Prima est substãtialis q̃ ꝓsistit in anima. ⁊ hãc solũ in deo habet: que ꝓsistit in tribꝫ ipsiꝰ aĩme potib. videlicz frui tione. tentione. ⁊ visione. Secũda est ꝓsub/ stantialis: que ꝓsistit in beatitudine corporis videlicet claritate. agilitate. subtilitate ⁊ im passibilitate. Tertia ꝺz accidẽtalis. quia si ne ista esset quidẽ homo beatus: sed non omi no. quia ipsi sensus corporei nõ haberẽt ple nam leticiã quantũ ad pñs spectat. Presup posito em̃ saluo meliori iudicio q̃ omes sen sus hominis deberãt esse in actibꝫ suis in cõplea pfectione vt corpis beatitudo plenissima sit: qua plenior esse non possit. qz beatus non est cui boni aliq̃d deest qd̃ hñre potest sm Augu/ stinum in libro de vera innocentia. Et tũc ar guo sic sm pdictos doctores ⁊ Bonauẽ. i. iij. dis. j. ar. j. q. ij. homo totaliter deret beatifica/ riꝫ nõ beatificaꝝ nisi in deo qui solꝰ est eius merces sicut ab Abraã ait Gen. xv. Ego sũ merces tua magna nimis. nec beatificatur to taliter nisi beatificetur in aĩma ⁊ corpore to/ taliter. Sensus aũt exterior nõ potest beati/ ficari nisi in re corpali. q̃ si tota beatitudo ho minis in deo esse deret: ⁊ nõ ab alio mẽdicari congruit deũ esse corporeũ. hoc est sibi vnire corpus in quo tãq; in ꝓprio obiecto corpis sensus possint suaz beatitudinẽ inuenire. Et licet quis diceret q̃ sensus habuissent suos actus: eriã sine hoc q̃ deus esset incarnarꝰ. vt pote visus de quo ꝑncipaliter loquimur. ⁊ au/ ius appellatione omes quãdoq; sensus ho/ minis ꝓtinet. vt in l. vnica. §. videamꝰ. C. de rei vxo acti. ⁊. ff. de lega. ij. l. si mihi ⁊ Ticio in ꝑn. ⁊ de iniurijs. l. item apud. §. si q̃s. et de tri. vino oleoq; le. l. ex vsu. ⁊. C. de omni agro deser. l. q̃ agros. li. xj. Nam visus noster de lectatus fuisset absq; eo q̃ deus factus fuisset corporaliter visibilis. Vidisset em̃ pulcritu/ dinem celoz ⁊ alia corpalia oia ⁊ maxime io cũdatus fuisset videndo pulcerrima corpora sanctoz. Rñdeo q̃ verũ est: non tamen in deo solum fuisset beatificatus per hãc visionem: i quo deret totus homo beatificari Vñ hoc est singulare gaudiũ beatoz q̃ vident nostram humanitatẽ vnitã diuitati. Hinc Berñ. ait Plenum prorsus omi suauitatis dulcedine. videre hominẽ hominis ꝓditorẽ. Ecce enim dulce lumen ⁊ delectabile oculis videre solez iusticie xp̃m dominũ. de quo Malachie. iij. Vobis timentibꝫ nomẽ meũ orietꝫ sol iusti/ cie. Et hoc singulare gaudiũ Isaias exp̃sit. c. xxxv. dicens. Regez in decore suo videbũt Istã rõnem ꝓfirmat Augustinꝰ in li. de spũ ⁊ aĩma di. Propterea deus factus est homo: vt totũ in se hominẽ beatificaret: vt siue ho/ mo ingrederetur intus per intellectum siue egrederetur extra per sensum: in creatore suo pascua inueniret. Pascua intus in cognitio ne veritatis. pascua foris in carne saluatoris. Hec ille. Ex quibꝫ omibꝫ claret q̃ si ꝓsideraꝝ incarnatio sm circũstantiã: vtpote qz assum/ psit carnẽ passibilẽ ⁊ mortalẽ. sic est vera pri/ ma opinio: quia vtiq; non fuisset deus incar natus si homo non peccasset. Si aũt ꝓsidera/ retur in se simpliciter: tenendũ est q̃ si filius dei sm opinionem secundã incarnatus esset: eriã si homo non peccasset rõnibus ꝑdictis. Alijs quoq; fundamẽtis potest eadem veri/ tas declarari: que ponetur in sermone seq̃nti parte prima.

¶ Pars secunda huiꝰ sermonis que dicit fructificationis

E generatiõe ⁊ ꝓceptiõe filij dei ex ꝟ
ꝺ gine, pphetauit Isaias ꝓphetа: sui libri. c. xlv. dicẽs. Rorate celi desup ⁊ E
nubes pluant iustũ: aperiatur terra ⁊ germi net saluatorem. ¶ Unde est notandũ q̃ icar natio xp̃i pluuie assimilatur. qz pluuia tribꝫ modis generaꝝ. s. virtute caloris attrahẽtis. ⁊ vaporis ascendentis. ac venti colligentis. Uenti em̃ volantes supra mare multum hu morem sepe colligũt ⁊ secũ ad aerẽ attrahen tes in pluuiã dissoluũt. Et similiter beata ꝟgo his tribꝫ modis hãc celestẽ pluuiaz gene/ rauit. Gratia em̃ dei est amor dei. Amor autẽ est ille ignis de quo ipse saluator ait Luc. xij. Ignem veni mittere in terram. Quia igitꝫ be nedicta ꝟgo fuit plena gratia ⁊ amore dei ⁊ ꝓsequenter igne ⁊ calore. Ideo frute istius caloris diuinum fontem ad se traxit ⁊ istã ce lestem pluuiã generauit. de qua ps. lxxj. dicit Descendit sicut pluuia in vellus. Item filiꝰ dei est vapor virtutis dei. Sapientie. vij. Iste igitur vapor inter virginis viscera sine sui incisione sine apertione se occultauit ⁊ po

Incarnatio assimilatur pluuie

Filiꝰ ꝺz vapor

stea in pluuiam se diffudit quando mūdum famelicū saciauit. Iuxta illō ps. lxxvij. Pluit illis manna ad manducandū. Beata aūt virgo ait illud Ecci. xxiij. Quasi libanus nō incisus euaporaui habitatōem meā. Iтē spiritussanctus dicitur ventus. Iuxta illō Johānis. iij. Spūs vbi vult spirat. Iste autē ventus flans in Maria eius humores collegit ⁊ corpus xpi formauit ita vt salutarem pluuiā generauit que vniuersum mundum fructificare fecit. Dicitur aūt Jaco. v. Non pluit p annos tres ⁊ menses sex. Anni tres sunt tria tempa que precesserant: scz nature: culpe: et legis scripte in quib⁹ pluuia benedictionis nō venit. Quartū aūt tempus ē gratie. Et in isto etiā non venit vsq; ad menses sex. In isto aūt mense sexto missus est Gabriel angelus ā deo Luce. j. Et tūc roraueŕe celi desuper: ⁊ nubes virginalis pluit iustum atq; aperta est terra: id est ipsa ꝑgo būdicta. ⁊ genuit saluatorē. ¶ Sed p maiori declaratione ꝑdictoꝝ est sciendū q̄ filius dei icarnatus est ꝑpter multas vtilitates homini ⁊ tori mundo ꝓferendas. Primo vt mundū malignitate inflāmatū refrigeraret. ideo assimilatur rori in verbis pallegatis. Ros em̄ calorem temperat: ⁊ refrigeriuꝝ prestat. Iuxta illō Eccī. xviij. Nōne ardorē refrigerat ros Et sic iste ros temperauit estū concupiscēte. Iuxta illud Eccī. xliij. Ros obuians ardori venienti humilē faciet eum. Iтē adduxit refrigerium gratie. iuxta illud Dañ. iij. Fecit mediuꝝ fornacis quasi ventū roris flantem.

F ¶ Secūdo incarnatus est vt mūdū aridum impinguaret. Ros em̄ quosdā pisces maris impinguat: ⁊ i aliquib⁹ regionibus oues rore pascunt ⁊ impinguant. Sic iste ros mundum aridū impinguauit. Cui dici potuit illud Gen. xxvij. In pinguedine terre et rore celi desuper erit benedictio tua. Impinguat em̄ in xpo ex cōsideratione sue humanitatis que appellatur terre pinguedo. ⁊ ex consideratione sue diuinitatis que dicitur ros celi.

B ¶ Tertio incarnatus est vt mundū sterilem fecundaret. Locus em̄ vbi ros nō descēdit est sterilis. Sic mūdus erat sterilis a bona operatione. sed descēdit ros iste in ipm̄ ⁊ germinare fecit. iuxta illud Osee. xiij. Ero quasi ros ⁊ israel germinabit quasi liliū. ¶ Quarto incarnat⁹ est vt mundū famelicū saturaret. vñ Numeri. xj. 02. Cūq; descēderet nocte super castra ros: descēdebat pariter ⁊ māna. Isto tamē māna nō pascunt homines corpini. id est ꝑ peccatū denigrati. sed parvuli id est. homines māsueti ⁊ ꝑ puritatē albi. Naz pulli corvoꝝ q̄diu nūt pilos albos a parentib⁹ relinquunt. ⁊ tūc eleuantes capita ⁊ aperientes rostra celesti rore pascunt. Unde. ps. inquit de deo. Qui dat iumentis escam ipsorum: et pullis corvoꝝ inuocantib⁹ eum. Dñ aūt̄ ni grescere incipiūt a parentib⁹ suis nutriūtur. Et hec dicit glosa sup̄ ꝑdicta verba psalmiste. ¶ Quinto incarnat⁹ est vt potestatem demonū coerceret. ros em̄ nocturno tempe cadens venenosa animalia arcet. ⁊ iō venenuꝝ eoꝝ nō tantū nocet de nocte quantuꝝ de die. ꝑ m̄ phm̄. raro etiam pungūt serpentes q̄diu stant inter herbas irroratas. Sic iste ros celestis ad nos veniens malicia demonis refrenauit. Unde ipsi filio dei dicitur Isaie. xxvj. Ros lucis ros tuus: ⁊ terrā gigantū. id est. superboꝝ demonum derahes in ruinam.

¶ Notandū ꝙ o q̄ ros generatur i medio aeris interstitio: a tempate calido ⁊ temperate frigido. ¶ Tria aūt sunt interstitia. s. celum mūdus: ⁊ infernus. xpc igit̄ incarnatio non est effecta in supremo interstitio. id est i celo. q̄ angelica natura nō assumpsit. Unde ad Heb. ij. inq̄t aplus. Nusq̄ em̄ angelos apphendit. Nō etiā est facta in inferno. q̄ demones nō redemit nec eis pepercit. Iuxta illō ij. Petri. j. Deus angelis peccātib⁹ nō ꝑpercit: sed facta est i medio interstitio. i. in mūdo q̄ natura humana assumpsit. Iuxta illō apostoli ad Gal. iiij. Misit d⁹ filiū suū factū ex muliere: factū sub lege. Ista aūt rogatio. i. filij dei incarnatio facta fuit ex calido ⁊ frigido. Duo enim indurerūt deū vt homo fierꝝ scz abundātia charitatꝝ ex pte sui que fuit q̄si calor. Iuxta illud ad Roma. v. Commēdat deus charitatē suā in nobis. ⁊c. ⁊ miseria generalis ex pte nostri q̄ fuit quasi frig⁹. Unde ps. inq̄t. Propter miseriā inopū ⁊ gemitus pauperū nunc exurgā dicit dom̄⁹. In hac autem fuit dissimilitudo inter naturalē rogationem: ⁊ istā supernaturalē. scz dei incarnationem. quia in naturali est tempatus calor et temperatū frigus. In hac aūt supernaturali fuit nimius calor amoris. Iuxta illud ad Eph. ij. Deus qui dines est in misericordia ꝑpter nimiā charitatē suam qua dilexit nos cum essemus mortui peccato vivificauit nos in christo. Item fuit nimiū frigus lāguoris Iuxta illud ps. Omnes declinauerunt: simul inutiles facti sunt: non est qui faciat bonum non est vsq; ad vnum. ¶ Iste aūt ros cēlestis descendit in beata virgine: que facta est instar conche marine que ex rore celesti ge-

Spūssā⁹ dicitur vēt⁹.

Utilitates incarnationis

Ipse ros

Deitas icarnata celo nec infernoꝝ in medio

k

nat margaritã. Nã sic dicit Jsidorus i li/
bro ethimol'. Concha marina certo tempore
seperit' z rozẽ celestẽ recipit. z sic margaritã
inter sua viscera gignit. Sic ẽgo beata ani/
mi sum consentiẽdo aperui quãdo dixit.
Ecce ancilla dñi. z tunc ros spiritus sancti i
am descedit: z sic filiũ dei generauit. Et hãc
operationẽ beatissime virginis z descensum spi
ritus sancti in eã ac saluatoris incarnatiõem
et ea: perebat ppheta Jsaias in ẽbis palle/
gatis dicẽs. Rorate celi rc. Hec etiã ẽgo be/
nedicta fecundata fuit ad instar terre: q ro/
re celesti perfusa: generat viridẽ herbam. Ju
xta illud Deut'. xxxij. Fluat vt ros eloquiũ
meũ quasi stille super germen. Et ideo canit
ecclia de christo dicẽs. Descẽdit in vterũ vir/
ginis quasi ros super germen. ¶ Fuit etiã be/
ata virgo ad instar velleris gedeonis quod
roze impletũ fuit z deinde rozauit areã z im/
plenit conchã. vt habetur Judicũ. vj. Jstud
enim vellus figurauit vterum beatissime ẽ/
ginis in quo descendit plenitudo rozis: id est
totius diuinitatis Et qua plenitudine con
cha: id est oẽis ecclesia replera est. Vñ Ber
nardus in quodã sermone inquit. Rigatu/
ris areã dñi celesti roze: totũ vellus pri/
us inuadit. redemptur eñ genus humanuz
vniuersum preciũ contulit in Maria. De q
dici potest illud Prouerb. xix. Sicut ros su
per herbã: sic z hilaritas regine. Tunc enim
rex celestis isti regine arrisit quando de celo
sicut ros in eius vterũ descendit: z eaz velut
herbam bonã fructificare fecit. Unde ipa di
cere potest illud Job. xxix. Ros morabitur i
messione mea. ¶ De ipsa etiã exponi potest il
lud Exodi. xvj. Suaue quoq; ros iacuit p
circuitum castrorũ. Castrum eñ dei fuit bea
te virginis animus: qui ita vallatus fuit et
munitus q nunq; potuit ingredi inimicus.
Castra etiã dei dici possunt eiusdẽ matris dei
viscera in quibus diuina maiestas ad habi/
tandum de celo descendit. Unde canit eccl'ia.
Caste parentis viscera: celestis intrat gratia
venter puelle baiulat secreta que non nouc/
rat. Dicta sunt enim castra ab obseruatione
castitatis: quã obseruabãt milites antiqui.
vt ait ḡdam glosa in. l. qui cum vno. ff. de re
mili. Castra etiã aliquando exponũtur id est
hospitia. vt. C. de metatis. l. omnes. in prin/
cipio lib. xj. Proprie vero dicuntur loca in q̃
bus est exercitus ad pugnã. vt in. l. qui mit/
tuntur. §. fi. ff. ex quibus causis maio. Et iõ
beate virginis viscera in quibus hospitat⁹
est sterit nouẽ mẽsibus dominus exercituum

M Castruz Maria

fortis z potẽs in ꝓlio: merito castra appella/
ri possunt. In istis ergo castris: id est: castis N
visceribus intemerate virginis genitus est
ros celestis: id est dei filius. z quo pater eius
eternus iquit Job. xxxviij. Quis genuit stil
las rozis? quasi diceret nisi ego. De descensu
quoq; istius rozis celestis exponi potest illud
ps. cxxxij. Sicut ros hermon qui descendit i
montẽ syon. Ipse etiã dei filius volẽs intrare
virginis vterũ dicebat illud Canticorũ. v.
Aperi mihi amica mea: columba mea: imma
culata mea: quia caput meum plenũ est roze
Hic ḡ ros suauissimus in sacrario vteri vir
ginalis nouẽ mẽsibus requieuit: sicut ipse ꝓ
dixerat Jsa. xviij. vbi dicit. Hec dicit domi/
nus. ego quiescam in loco meo sicut nubes ro
ris in die messis. ¶ Sexto principaliter incar
natus est filius dei vt mũdum per peccatũ te
nebrosum illuminaret. Vñ verificatũ est il/
lud Jsa. ix. Populus qui sedebat in tenebris
vidit lucẽ magnã: ambulantibus in regione
vmbre mortis: lux orta est eis. Erãt enim ho
mines in tenebris ignorãtie obcecati z facti
sicut bestie. Juxta illud ps. xlviij. Homo cũ
in honore esset nõ intellexit: comparatus est
iumẽtis insipiẽtibus z similis factus est illis.
Et in signũ huius fecit deus primis parenti
bus post peccatũ tunicas pelliceas que facte
erant de pellibus animaliũ in signũ sue igno
rantie bestialis. Beata aũt virgo eis genera
uit eum qui dicit Joh. viij. Ego sum lux mũ
di. De quo Joh. j. dicitur. Erat lux vera q̃
illuminat oẽm hominẽ venientẽ in hũc mũ/
dum. ¶ Septimo incarnatus est vt mũduz
in dominio diaboli positũ a seruitute eius li O
beraret. Vñ aduẽtum nãq; saluatoris nostri
diabolus erat vt mũdi dominus z princeps
c. pudor. xxxij. q. ij. Nõ erat aũt potestas su/
per terram que comparẽ ei: qui factus est vt
nullũ timeret. Job. xlj. Uenit ergo leo de tri
bu iuda vt contra illũ dimicaret z humanũ
genus de manibus eius eriperet: z ipsum de
mũdi dominio eijceret. Unde ipse dominus
dicebat Joh. xij. Nũc princeps mũdi huius
eijcietur foras. ¶ Octauo incarnatus est vt
nos suos peccati (iuxta ea que habentur ad
Roma. viij. z ij. q. vij. c. quid ergo) ad liber/
tatẽ innocẽtie perduceret: z de vituperio z ig/
nobilitate viciorũ: virtutũ nobilitate insig/
niret: z nos iniustos z sceleratos p passionẽ
z mortẽ suam deo patri reconciliaret. Unde
Hieronymus super Amos prophetã inquit
Per filiũ virginis de seruis facti sumus libe
ri: de ignobilibus nobiles: de peccatoribus

tusti.quia satisfecit p nobis q̄ eram⁹ debito/
res mortis. Dicam⁹ g̃ oēs saluatori nostro
O dñe Jhu. O redēptor nr̄. O filii dei bñdi
cte ecce nos tuos tuos cē pfitemur cuz illa q̄
angelo rñdit q̄ ei icarnatōem tuā nūciauerat
Ecce ācilla dñi fiat mihi ſm ꝟbū tuū. Qui/
bus ꝟbis ianue celestis hierusalē aperte sunt
nobis. īquas ītroduci mereamur ipsius bñ/
dicte virgis itercessiōe: t tecum ac cum illa re
gnare i secula seculorum Amē.

¶De eadē sacratissima filij dei icarnatōe
Sermo .v.

P

Is admirabi

v

le opus excelsi. Eccl. xliij. Ille
dicit cē artifex sapiēs t bonus.
qui nō soluz scit vas de nouo fa
bricare: sz etiā scit destructū i melius reparare
Nam subtilitas artis: p opa difficiliora co/
gnoscitur. Difficilius est aūt vas cōfractuz re
parare q̄ nouū facere. t iō inquit imperator i
l. j. §. cūq;. C. de vete. iu. enuc. q̄ laudabilior ē
is qui factum subtiliꝰ emēdat eo qui ꝑius ad
inuenit. facit etiā ad predicta q̄ facilius ē ali
quid de nouo acquirere q̄ pditum recupare.
c. sunt qui arbitrātur. t ibi glo. de peni. dis. j.
t. c. reperiūtur de peni. dis. iij. ¶ Deus igit̄
est optimus artifex. nam vniuersum mūdū
ex nihilo fabricauit velut vas bonum. Ecc̄.
j. Et vas destructū. sz hoiem i melius repa/
rauit. In hoc em̄ vase depicta erat imago dei
quod vas primi parētes icautē fuātes ꝺ fre/
gerūt. quia mutauerūt gl̄iam icorruptibilis
dei tc. ad Roma. j. Igit̄ pro reparatiōe hu/
ius vasis plorauit genus hūanum q̄nq; mi/
libus ānis t vltra: dicēs cum ps. Fact⁹ sum
velut vas pditum. Tādem audiuit de⁹ pa⁹
eius clamorē: t misit sapientissimū artificez
sz spiritū sanctū. de quo dicit Sap. j. Dim
em̄ est artifex qui potest facere mundū de im/
mundo cōceptū semine. Job. xiij. Et opatōe
istius artificis filius dei icarnat⁹ istud vas
reparauit in virgine gloriosa ꝑciosius q̄ ꝑ/
ius. Quod figuratū fuit Dieremie. xviij. vbi
dictum est Diere. Descende in domū figuli
qui descendit: t vidit fieri vas quoddā lute/
um. sed vas illud totū contritū est. Deinde
de ipsa massa assumpta fecit figulus vas op/
timū quēadmodū ipse voluit. quo facto: de
dit illud Dieremie: in signū q̄ deus eque re/
pararet hierusalē ꝺstructā vt figul⁹ vas illō
Spūaliter em̄ p primū vas intelligitur pri
ma mulier quā diabolus tentās totaz ade
o contriuit q̄ nō remānsit in ea nec in suis poste
ris tantū integritatis vt posset reponi scintil
la diuine gratie in ea. Fecit g̃ deus de eadem
massa humani generis aliud vas admirabi
le si cōdicūt verba proposita. s. beatam virginē
Mariaz. p cuius conceptū vas illud huma
ni generis destructū reparauit: t supernā hie
rusalem in repletione angelice ruine p filiū
suum restaurauit. ita q̄ felicius est quod per
ipam virginē lucrati sumus q̄z qđ p Euam
pdidimus. Unde illi Chrysostomus super
Missus est inquit. Aue gratia plena: vltra
iam nō diabolus aduersum te. vbi em̄ primus
vulnerauit bellator: ibi summus medic⁹ anti
dotū p mulierē posuit. Per mulierē decurrit
fallacia. p mulierē emanāt meliora. Non ve
rearis culpatā ꝺdemnationē. Mater em̄ il
lius qui ꝺdemnauit efficieris. Aue aīmatuz
templū dei celi terreq; dña. Hec ille. Et Bre
gor⁹ nazanzen⁹ sup Luc. dic. Tabulas nr̄e
nature quas culpa ꝺfregerat denuo verus le
gislator de terra nostra sibi dolauit absq; cō
cubitu: diuinitatis sue corp⁹ sus ceptibile cre/
ans quod diuin⁹ digit⁹ sculpsit. s. spūssanct⁹
supueniet in virgine. De hac igit̄ repatione
in vtero virginis facta: tres considerationes
faciemus.
Prima dicetur assumptionis.
Secūda reparationis.
Tertia ꝺo opationis

De⁹ ho/
minē tā/
q̄z vas cō
fractū re
parauit.

¶ Pars prima hui⁹ sermonis que dicitur
assumptionis.

Q

Inquit Augustinus in libro de vera
innocētia. c. lxij. Diuinitas verbi
equalis patri facta est pticeps mor/
talitatis nostre. nō de suo: sed de nostro accipi
ens vt nos efficeremur participes diuini/
tatis ei⁹ nō de nostro: sz de ipsius dono. Dec
ille. Hoc aūt fuisset congruum. s. deū huma/
nam carnē assumere probari potest vltra di
cta in supiori sermone multis rationibus. vt
elicitur ex dictis Alexandri de ales in. iij. pte
summe in tractatu de cōuenientia incarnati/
onis. t Richar. ac beati Bonauē. in. iij. dis.
j. ar. ij. q. j. t sancti Thome in. iij. parte sum
me. q. j. ar. vj. Et primo ratione ostensionis
diuine potētie. Nunq̄z em̄ potētia pfecte on
ditur nisi effectus virtuti cause coequet. Cū
igitur potentia dei sit infinita perfecte nō on
ditur nisi in actu infinito. Omne autez qđ
creatū est finitatē habet. Ergo congruū fuit
deum incarnari vt ostenderet infinitā poten
tiam suā in coniunctione tam distantiuz. sz
creatoris t creature. Magna enim ostensa

De⁹ ho/
minē as/
sumēs re
buit

fuit eius potentia in ꝯiunctiõe dispariũ ele/
mentoꝝ vtriqꝫ cõtrariaꝝ qualitatũ i vno cor/
pore tẽperãtaꝫ cõcordia ⁊ equalitate: sicut fuit
in corpe Ade ante lapsum. Maior autẽ fuit
ostensio potentie siue in ꝯiunctione illorũ ad
spiritũ humanũ. Maxima ẽ in cõiunctio
ne vtriusqꝫ. s. corporis ⁊ anime ad spiritũ in
creatum. inter que est maxime disparitas et
distantia. De qua cõiunctione loquit Ber.
in sermone de natiuitate dñi. Talia opa fecit il
la omnipotens maiestas in assumptõne no/
stre carnis: ita mirabiliter singlaria ⁊ singu/
lariter mirabilia: vt talia nec facilẽ da ampli/
us sup terrã. verbuꝫ ꝙppe ⁊ anima ⁊ caro in
vnã conuenere psonam. ⁊ tria vnũ sunt: nõ cõ
fusione substãtie sed vnitate psone. Hec ille
Opus ergo incarnationis diuine fuit osten
siuus infinite ꝓbitatis eius ⁊ potentie ſm Da
maſcenũ li. iij. c. j. Nihil em̃ mai⁹ qꝫ creatorẽ
fieri creaturã. ¶ Scõa ratio dr declaratiõis
summe sapiẽtie diuine. Sapiẽtis enim ſm
phm. j. metaphis. est ordinare. Ordo autez
vt ait Augustin⁹. xix. de ciui. dei. est pariũ dis
pariũqꝫ rez vnicuiqꝫ locũ suũ tribuẽs dispo/
sitio. Accipit aũt hic locus nõ ꝓprie sz ꝓ con
gruentia. p dignitate. p gradu vniuscuiusqꝫ
Ergo ad manifestandã summã sapiam dei:
congruũ fuit summã fieri ordinatiõem. que
enim a deo sunt: ordinata sunt. ad Rom. xiij
Ordinatio aũt summa in creatura est dum
tuta omnẽ possibilẽ modũ reducit in suum
fontẽ quo vnitur suo ꝓncipio. Hoc autem
nõ potest fieri nisi illi vniatur persona liter.
Quacũqꝫ em̃ alia data: hec maior est ⁊ pstan
tior. In hac ẽ ostensione ostẽdit deus suaz in
finitam sapientiã. Unde Berñ. in quadam
epla inquit. Nemo nouit hominũ nec nosce
re potest ad plenũ: qd boni ad gram: quid de
cetis ad gloriã: quid cõmodi ad salutẽ pnes
sepsam cõtineat huius veneradi mysterij. s.
humane redemptõis inscrutabilis altitudo
Hec ille. ¶ Tertia ratio dr attractionis. qa
enim homo naturaliter attrahit ad visibilia
⁊ illis afficit. Ideo ꝓuenies fuit vt deus p as
sumptionẽ humane nature visibilis fierz: vt
et visibili eius humanitate ad cognitionem
⁊ amorẽ eius diuinitatz inuisibilis homies
traherent. Et iõ Aug⁹. ꝓtra eos qui querũt
verũ deus potuerit aliter humanũ genus re/
dimere qꝫ p incarnationẽ sua. dic in libro de
agone xpiano. Poterat quidẽ sz si aliter face
ret: sibi nostre stultricie dũplicaret. Si em̃ nõ
appareret oculis petõz: lumen eis vtqꝫ eter
num qd p interiozes oculos videt: inq̃natis
mentibꝫ videre nõ possent. Jõ aũt nos visi/
biliter ꝓmonere dignat⁹ est vt ad inuisibilia
ꝑpararet. Hec ille ¶ Quarta rõ dr demõstra
tionis infinite bonitati diuie. De⁹ em̃ cuz sit
summe ⁊ infinite bon⁹ q̃ nihil meli⁹ cogitari
valet ſm Anſel. in lib. monologion. debuit se
summe diffundere pñte creatura: qz sicut de
natura boni ẽ se diffundere i alios. vt dictũ ẽ
sup̃ in ſmone pcedẽti. ita de natura sũmi boni
est se sume diffundere. qz vnũqꝫ nitit na
tura sibi ꝓpria. j. metaph. sz nõ se sume diffũ
deret pñte creatura nisi hũane nature vnire
tur. q̃ tc. Licet em̃ de⁹ pr̃ se diffunderit plenis
sime i filiũ p generatiõem ⁊ pr̃ ⁊ filius in spũ
sanctũ p spiratiõz. cñ hec diffusio facta ẽ cre/
atura nõ pñte. ⁊ etiã si nũqꝫ facta fuisset aliq̃
creatura. vñ si summũ bonũ nõ se sume dif/
fundisset creatura pñte: fuisſz cogitare maio
rẽ diffusionẽ. ⁊ cũ maior diffusio maiorẽ ar/
guat bonitatẽ: fuisset etiã cogitare maius bo
nũ ipo deo qd ẽ impossibile ee. Ad demõstrã/
dã q̃ summa bonitatẽ suã ipi creature decuit
deũ incarnari. vñ Job. iij. dr. Sic de⁹ dilexit
mundũ vt filiũ suũ vnigenitũ daret. ¶ Qui
ta rõ dr cozroboratiõis. ſm em̃ Rich. vbi. s.
p incarnatiõz fit ij dei cozroborata ẽ spes nra:
vt deo possim⁹ ꝛiũgi p clarã beatã visionez ⁊
pfectã fruitiõz. Un Aug. xiij. de trini. c. xix. in
quit. q si natura filij dei miscẽda fact⁹ est filij
hois ꝓpter filios hoim. q̃to credibili⁹ est na
tura filios hoim gr̃e fieri filios dei? Et iste om
nes generatiões locũ hñt ⁊ si hõ nõ peccasſz. ⁊
pbãt q de⁹ humanã carnẽ assumpsisset. ppẽ
pctm̃ aũt carnẽ mortalẽ assumpsit vt p hoie
satisfaceret: ⁊ ꝓtra hostẽ illi⁹ diabolũ decerta
ret. Et h̃ est qd Aug⁹. in li. cur q̃n ⁊ quõ de⁹.
c. vj. ꝛcludẽdo dic. Subtiliter q̃ subtilẽ inimi
cũ de⁹ expugnare voluit: ⁊ q̃si ib esca hũa/
nitatis hamũ celauit diuinitatz. q̃ten⁹ ille q̃
oẽm carnẽ q̃si merito inuaserat: carnẽ inueni
ret q sibi. p̃prius nil deberet: quã dũ illicite con
tingeret merito eã quã qd ammõ licite possi
debat amitteret. Sic ꝙppe hostis antiquus
deludẽd⁹ erat vt q̃ hoiem deluserat p hoiez deũ
delusus ⁊ ipe fieret. ⁊ sic icautũ hoiez callide
sibi subiecerat. ita p hoiem cautũ nõ callide:
sed sapienr subijceret. Hec ille. ¶ Magz au/
tem ꝓgruũ fuit deũ assumere natura hũana
qꝫ angelica vel alterius creature. quod ꝓbat
ſm sanctũ Bonauenturã in. iij. dist. ij. ar. j.
q. ij. ⁊ beatum Thomã in eadẽ distinctione.
arti. j. Et Alexandrũ de ales vbi supra. ⁊ Ri
chardum de media villa. in iij. di. ij. arti. j. q.
iij. Et primo ratiõe psonalis distinctionis

Declara tur ꝓ la ꝓcia

Demon stra. dei bonitas.

Corrobo rat spes hominis

Nõ debuit angelicã naturaz assumere

sic ¶ Licet em̄ etiā in angelis reperiat̄ psona litas sicut in homine.quia angelus est psona vt dicitur in.ij.sniaz.dis.iij.tamē magna est differētia inter hominē ꝛ angelū in hoc q̄ in humana natura est psonalitas fm originē.ꝛ in angelica nō. Una em̄ psona humana oriģinatur ab alia:qz filius est a patre.qđ ita nō est reperire in angelis. Unus em̄ angel⁹ nō est ab alio:sed oēs simul creati sunt. Et hec habentur a magistro vbi supra:ꝛ ideo magis congruebat q̄ deus assumeret cū naturam i qua esset talis distinctio fm originē sicut est i diuinis psonis tanq̄ magis cōformē distinctioni earum. ¶ Secūda ratio dicitur exē plaris repsentationis. Homo enim magis expsse repsentat deum q̄ angelus:rōne cuius dicit microcosmus grece.id est minor mundus latine fm phm.viij.phis. Anima enim humana ꝛ rationalis nō em̄ repsentat deum prout cōsideratur in se:sed etiā inq̄tū vnit corpori ꝛ illud regit ꝛ in quo toto habitat sicut deus in maiori mūdo.est em̄ tota in toto ꝛ tota in qualibet eius pte fm Augustinū in vj.de trinitate.qđ qualiter intelligatur exposui in secūda pte rosarij fmonū.fmone.x.pte prima.Et ista ratiōe magis dicit homo factus ad imaginē dei q̄ angelus fm Alexan. de ales vbi supra.ꝛ in.ij.pte summe in tractatu de angelis.ꝛ beatū Bonauenturā in.ij.di. xvj.ar.ij.q.j.Et ratione huius maioris similitudinis fuit maior ratio vnibilitatis.quia omne simile appetit suum simile.Eccli.xiij. ¶ Tertia ratio dicit maioris compositionis homo em̄ compositū est ex natura corporali ꝛ spirituali ꝛ qđammodo cōmunicat cū oī creatura:vt dictū est supra fmone precedēti. parte pma. Hinc est q̄ cū homo assumitur ꝛ deificat:qđammodo oīs creatura in eo exaltatur dū suo simili deus vnit. Et ideo assūptio humane nature magis facit ad pfectionem vniuersi q̄ assumptio angelice:quia in homine maior est cōmunitas cū oī creatura q̄ in angelo. Longruū etiā fuit vt carnez assumeret nostri generis fm beatū Bonauē turā in.iij.dis.xij.ar.j.q.ij.ꝛ Rich. in eadez dis.ꝛ Alex.in.iij.pte summe i tractatu de cōuenietia incarnatiōis. Et pbari potest multis rationiby habēdo respectū ad peccatum. Et pma dicit cōseruatiōis diuīe iusticie.vt videlicet eiusdē generis essz puaricator ꝛ satisfactor. Nam si alteri⁹ generis esset: non attribueretur eidē generi satisfactio cui ꝛ offensio.ac p hoc nō recte seruaret iusticie rectitudo qui ab illo genere requirit emēdaz i quo reperit p̄cedentē offensam.l sancimus.C. de penis.ꝛ l.si pena.ff.co.ti.ꝛ l.ob maritozum. C.ne vxor pro mari.ꝛ c.romana.de sen.excō. lib.vj.cū si. Unde Anselm⁹ in libro cur deus homo:dicit. Si nouū hominē facit nō ex genere Ade:nō principabit ad genus humanum quare nō debuit satisfacere p eo qui nō venit de illo.sz sicut iustū est vt p culpa homis hō satisfaciat.ita iustū est vt ille qui satisfecit sit idē aut eiusdē generis cū eo q̄ fecit peccatuz aliter nec Adā nec aliqs satisfacere p se potuisset. ¶ Secunda ratio dicit indicationis diuine dulcedinis ꝛ misericordie.vt videlicet deus qui ab homine cōtemptus fuerat tā q̄ ab aduersario ꝛ inimico:ipse idem generi humano vnit̄ in christo in vnitate suppositi.in hoc em̄ manifestat̄ mira dei cōdescēsio qui voluit sibi cōiungere p indissolubile vinculum humanū genus sibi inimicuz. Iuxta illud ad Romanos.v. Cōmendat aūt deus charitatē suā in nobis:quia cum inimici essemus reconciliati sumus deo p mortez filij sui. ¶ Tertia ratio dicit diuine sapiētie extremi nationis que nullo potest infringi vicio. Decreuerat em̄ deus ꝛ ordinauerat vt totū humanū genus multiplicaret ex vno propter repzelsentatiōem illius vniuersalis principij quod est deus. Hoc aūt p peccatū infringi debuit.ꝛ ideo mediatorem dei ꝛ hominū christ⁹ homo verus nō aliūde:sed de massa totiꝰ generis humani debuit formari. Unde apostol⁹ ad Heb.ij.ait. Qui sanctificat ꝛ qui sanctificatur ex vno oēs.sz christus est qui sanctificat. Qui aūt sanctificatur est humanuz genus.ergo apparet q̄ christus debuit esse de genere humano. ¶ Notādum quoq; q̄ nō fuit cōgruum q̄ christ⁹ assumeret ipm hominez primum scz Adā:fm Alexandrū de ales vbi supra ꝛ sanctū Bonauēturā itez vbi supra. q.ij.ꝛ hoc triplici respectu. Primo enim nō conueniebat respectu oium creatoris.vt videlicet persona christi hominē assumeret peccatorem cū ipse i forma assumpta deberet peccatores iudicare:ꝛ nullaten⁹ de peccato argui posse.nec fm naturā assumētem nec fm naturaz assumptā.fm quas naturas cōperit ei iudiciaria potestas. Unde ipse dicebat Joh.viij. Quis ex vobis arguet me de peccato? Sed si christus assumpsisset Adam: sequerentur q̄ proprietates que conuenīunt Ade:conuenirent christo homini.igitur esset dicere de ipso sicut de Adam q̄ peccauit. Sed ipse est deus.ꝛ proprietates que conueniūt illi homini assumpto:conueniunt filio dei cui vnitur.ꝛ

Dō magis repñtat deum ꝙ angel⁹

Xpus debuit assumere carnem nr̄i generis

Xpus non debuit assumere primum hominem

Z godieretur filius dei peccauit.qđ est impiũ dicere impossibile esse.¶ Secdo nõ ꝓuenit ex parte respectu ꝑmi hoīs.qz nemo de sua malitia tenetur reparare cõmodũ.vt dictũ est i ser/mone precedenti.vt habetur etiã in.c.ex lris.de/ponitentu. Sed si Ada ꝑpter satisfactiõem diuina offensa cõmissa assumeret a verbo repa/ratio ineffabilẽ sublimitatẽ z vtilitatem.qđ etiã stultus dicere:vt videlicet ille qui tãtus z/ sic decerat p culpã:tantũ exaltaretur vt esset de/ sufficiebat nãqz sibi nimiũ vt saltẽ ei recõ A altaretur:nedum q ipse deus efficeret.¶ Ter/tio hoc nõ ꝓueniebat respectu humani gene/ris.quia cũ ille homo essz pene debitor:vtpo/te ille qui erat reus omniũ animarũ nostrarũ nõ esset eius passio tantũ deo grata quantũ fuisset innocens.z vix etiã sufficeret ad satisfa/ciendum ꝓ se:nedum cũ aliis satisfactiõem suã posset cõmunicare.¶ Potest quoqz ꝓbari vltra ꝓdicta conueniẽs fuisse filiũ dei assu/mere carnẽ humanã aliis rationibus.Et pri/mo ratione diuine ꝑdestinationis ſm Aler. tales in.iij.parte summe.in tractatu de pre/destinatione xpi.z Richardũ in.iij.dist.vij. ar.ij.q.ij.z Bonauẽ.in eadẽ dist.ar.vltimo. q.iij.z Aleran.lombar.eadẽ dist.vbi dicũt q filius dei hec est ꝛa propositiõ q filius dei fuit ꝑdestina/ in ꝑde/ tus esse homo.hoc est fuit ꝓuisus ab eterno q stinatus assumeret humanã naturã vel q ꝑdestinatũ sciẽs. fuit ab eterno q filius dei fieret homo.et hoc concedit magister in predicta dist.vij.tertij. Nam qui ꝓordinatur ad aliquid dicit ꝑde/stinari ad illud.sed ante qđ filius dei esset ho/mo:ꝓordinatũ est vt fieret homo.ergo ꝛc. Item hec est vera propositio:homo predesti/natus est esse filius dei:ſm Aleran.vbi supra z Rich.z Bonauẽ.vbi supra.q.iij.z Alerã/drum lombardũ eadẽ distin.exponendo sic. Homo ꝑdestinatus est esse filius dei.hoc est ante qđ esset homo:preuisus est esse filius dei. Uel sic.Homo ꝑdestinatus est esse filius dei id est predestinatũ est vt homo sit filius dei. Et ita intelligitur illud apostoli ad Rom.j dicẽtis de christo homie. Qui ꝑdestinatus est filius dei in virtute.vbi ait glo.predestinatus est Jesus vt qui futurus erat in carne filius Dauid:esset in virtute filius dei.Conuenien/B ergo fuit vt si Adam nõ peccasset:filius dei Angeli humanã carnem assumeret cũ diuina prede/ cognouerũt stinatio nõ possit falli.¶ Secundo idez pro/ carnẽ & batur rõne angelice cognitionis qui statim filij dei. ex quo creati sunt cognouerũt incarnatiõem dei futurã.Unde sanctus Maximus in quo/dam sermone ait.Utrũ angeli cognouerint futurã incarnationem ambigi non oportet. Latuit aũt eos inuestigabilis dñi cõceptio arqz modus:qualiter totus in genitore:z to/tus manabat in omnibus.necnõ z in ꝑgis cellis la clausus.Uñ z angelus Gabriel cũ virgo quesisset:quõ fieri istud:in generali tm̃ respõ/dit.Spũssanctus superueniet in te.Uñ dicit Bern̄.in quodã ſmone:q deus pater statim angelis creatis ostendit filiũ suũ incarnãdũ z eis omnibus obtulit ad honorãdum.vñ lu/cifer superbia intumescẽs z inuidia tabescens homini assumẽdo a filio dei noluit subiici sz seipsum equalẽ deo facere appetijt.z iõ meri/to corruit vt scriptũ est Isa.xiiij.Et tunc fa/ctum est pliũ magnum in celo inter luciferũ z sequaces ex vna parte:z angelos bonos ex altera.vt scriptũ est Apoc.xij.vnde proiecto dracone cũ sequacibus suis cantabant angeli dicentes.Facta est salus z virtus z regnũ dei nostri z potestas xpi eius.¶ Tertio idẽ pro/batur ratiõe demonstrationis festinate.mor/em̃ Ade formato demonstratũ est incarnatio/nis xpi mysteriũ quãdo misit deus soporẽ in eo.Ben̄.q.quẽ sopore ꝛ in eo. Et ita ꝓuisus z ꝓdestinatus fuit ab eterno q filius dei fieret homo.et hoc concedit magister in predicta dist.vij.tertij. Nam qui ꝓordinatur ad aliquid dicit ꝑde/stinari ad illud.sed ante qđ filius dei esset ho/mo:ꝓordinatũ est vt fieret homo.ergo ꝛc. Item hec est vera propositio:homo predesti/natus est esse filius dei:ſm Aleran.vbi supra z Rich.z Bonauẽ.vbi supra.q.iij.z Alerã/drum lombardũ eadẽ distin.exponendo sic. Homo ꝑdestinatus est esse filius dei.hoc est ante qđ esset homo:preuisus est esse filius dei. Uel sic.Homo ꝑdestinatus est esse filius dei id est predestinatũ est vt homo sit filius dei. Et ita intelligitur illud apostoli ad Rom.j dicẽtis de christo homie. Qui ꝑdestinatus est filius dei in virtute.vbi ait glo.predestinatus est Jesus vt qui futurus erat in carne filius Dauid:esset in virtute filius dei.Conuenien/B ergo fuit vt si Adam nõ peccasset:filius dei Angeli humanã carnem assumeret cũ diuina prede/ cognouerũt stinatio nõ possit falli.¶ Secundo idez pro/ carnẽ & batur rõne angelice cognitionis qui statim filij dei. ex quo creati sunt cognouerũt incarnatiõem dei futurã.Unde sanctus Maximus in quo/dam sermone ait.Utrũ angeli cognouerint futurã incarnationem ambigi non oportet. Latuit aũt eos inuestigabilis dñi cõceptio arqz modus:qualiter totus in genitore:z to/tus manabat in omnibus.necnõ z in ꝑgis cellis la clausus.Uñ z angelus Gabriel cũ virgo quesisset:quõ fieri istud:in generali tm̃ respõ/dit.Spũssanctus superueniet in te.Uñ dicit Bern̄.in quodã ſmone:q deus pater statim angelis creatis ostendit filiũ suũ incarnãdũ z eis omnibus obtulit ad honorãdum.vñ lu/cifer superbia intumescẽs z inuidia tabescens homini assumẽdo a filio dei noluit subiici sz seipsum equalẽ deo facere appetijt.z iõ meri/to corruit vt scriptũ est Isa.xiiij.Et tunc fa/ctum est pliũ magnum in celo inter luciferũ z sequaces ex vna parte:z angelos bonos ex altera.vt scriptũ est Apoc.xij.vnde proiecto dracone cũ sequacibus suis cantabant angeli dicentes.Facta est salus z virtus z regnũ dei nostri z potestas xpi eius.¶ Tertio idẽ pro/batur ratiõe demonstrationis festinate.mor/em̃ Ade formato demonstratũ est incarnatio/nis xpi mysteriũ quãdo misit deus soporẽ in eo.Ben̄.q.quẽ sopore magister vocat extasim.in.iij.dist.xxix. Tunc em̃ in formatione Eue ex latere ipsius Ade.intellexit z postea ꝓdixit spiritu prophetico vnionẽ dei cũ car/ne humana quãdo dixit de vxore sua: que fi/gurabat ecclam sicut ipe xpm. Hoc nunc os ex ossibus meis z caro de carne mea.Ubi dicit Aler.vbi.s.q ad hoc significandũ facta est Eua ex corpore ade:vt sicut ipsi quasi vnum corpus carnale erãt:sic xps z eccl'ia qsi vnuz corpus spũale.qz eccl'ia de ipsa formata ẽ.Uñ ad Eph.v.ait apls. Membra sumus corpis eius z de carnibus eius z de ossibus eius. Et quibus omnibus patet q etiam si adam non peccasset:dei filius humanã carnẽ assumpsis/set.Et potest alia ratio dicta nobilitatõnis z pfectionis assignari. Nam deo conueniebat nobilitare z pficere omnia ꝑ suã incarnatiõez: non obstante peccato.Uñ ꝑ eam nobilitauit z perfecit naturã humanã nobilissimo indi/uiduo.z genus corporeũ nobilissimo corpo/reo.z genus spirituale nobilissima anima.q omnia facta nõ fuissent christo nõ incarnato. Item omnia elementa per xpm dedicata sunt z sanctificata tam in vnione nature ad natu/ram qz etiã per singularẽ eius operationem. Nã terra sanctificata est in grano frumẽti i eucharistia.z vinum z aqua in eius pretioso sanguine.aqua etiam in baptismate: in quo sanctificauit omnẽ creaturam.aer in assum/ptione xpi.ignis in missione spiritussancti i

linguis igneis ⁊ sic de alijs.

¶ Pars secunda huius ꝓmonis que dicitur reparationis.

£ p Ro expeditione huius partis queritur: quare deus magis voluit humanaz naturā assumere ⁊ eam reparare: qz angelicaz. Ad quā dubitatiōem quia respōsum est in quarta ꝑte huius opis. sermone. v. ꝑte. ij. Ideo hic nō multū insudabo .tamen ad maiorē declaratiōem dictoz vbi supza dico q ꝑ put potest colligi ex dictis Alexādri de ales in .iij. ꝑte summe. in tractatu de necessitate incarnatiōis. ⁊ Rich. in .iij. dis. ij. art. j .q. iij. ⁊ beati Bon auē. in eadē dis. ar. j. q. ij . Et theologis in .ij. sen. di. xxj. Multz ex causis nō debuit reparari angelica natura. Peccatum em̄ luciferi ⁊ socioz eius fuit irremissibile. ⁊ ꝓmo respectu arbitrij. Nam liberū arbitrium angeli añ electiōem se hz mutabilit̄ post electiōem ꝙ se habet immutabiliter. Liberum ꝙ arbitriū homis se habet mutabiliter añ electiōem ⁊ post electiōem vsqz ad mortem. Un̄ phs in .ij. de regimine ꝓncipū ait. Liberi sum⁹ vsqz ad finē ad ꝟ ⁊ ad illud: ad bonum ⁊ malū. Angelus ergo sic fuit ꝺdit⁹: vt añ electiōem posset reuolui tā ad malum qz ad bonū. sed postqz elegisset aliquid horuz siue malū siue bonū nō posset amplius mutari. sed haberet liberum arbitriū cōfirmatum in illo siue bono siue malo. ⁊ nō posset illud detestari. quia angelus cū aliquid intelligit nō facit sicut homo qui cognitiōes suas accipit in ꝛpe: ⁊ nō totū simul intelligit: sed vnū p⁹ aliud: ⁊ vnuz ex alio. sicut ex ꝓmissis accipit ꝺclusionē. Angelus em̄ accipit statim totuz nō ꝓferendo sed sine ꝛpe ⁊ sine discursu ⁊ nō vnū post aliū: vel vnū ex alio. Et sic ꝑm statū sue ꝺditionis iudicat de re tota simul. ⁊ iudicando videt eā totā simul. ⁊ sic certissime iudicat ⁊ nō potest decipi sicut homo. ꝙ sequenter nec excusari. Cum ꝙ semel elegerit lucifer malum: in quo fuit ꝺfirmatū eius liberū arbitrium: vt ait sanctus Bonauē. in .ij. di. vij ⁊ habetur p glo. in .c. qui eps. xxiij. di. nō potest amplius penitere siue p pniam culpā suam delere. maxime quia voluntas nō potest detestari peccatū in se existens sine gra gratis data disponente ⁊ ꝓueniente. Uolūtas autē diaboli ꝑm sanctū Bonauē. ⁊ Rich. in pdicta dis. caret oī gra libez arbitriū disponēte. Cum igit̄ peccatū non possit remitti sine gratia gratū faciente ⁊ sanante. ⁊ ad hāc ꝓtingi non possit sine pdicta gratia ꝓueniente ⁊ disponēte: qua diabolus ꝓiuatus est. patet ꝙ eius peccatū est irremissibile. ¶ Sciendum ꝙ ꝙ angelo fuit a ꝛo ꝓfixus status merendi vsqz ad primā voluntatē bonā vel malam. Ideo sicut homo postqz temp⁹ merendi ꝑtransijt. s. tempus vite qntūcūqz solū vnū mortale peccatū fecerit non potest vltra bonā voluntatē acquirere sicut etiā fuit de angelis Unde Damascenus inquit. Hoc est in angelis casus quod in hominib⁹ mozs. Et Augustinus in libro de fide ad Petrū ait. Sic creauit angelos deus vt qui vellent: ꝓpemo boni essent: ⁊ qui nollent: nunqz eos diuino munere reparet. Propter casum igit̄ angeli ablata est ei gratia merendi. vnde quando angelus cecidit: statim extra statū merendi fuit. Homo ꝙ quando peccauit non exiuit statum merēdi. ideo se disponere potuit ad obtinendā misericordiā dei. Un̄ inqt Ric. in .ij. dis. xxj. ar. j. q. ij. ꝙ natura humana nō ꝓcipitauit se in ꝓfundum ex tanto conatu sicut angeli mali qui in malo obstinati sunt et indurati. ¶ Secūdo fuit irremissibile respectu qualitatis peccati. ⁊ hoc triplici ratione. Primo rōne generis peccati. nā tā angelus qz homo peccauit ꝓ superbiam. sz differenter. homo em̄ peccauit appetendo scientiā dei. Ben iij. vbi dixit diabolus primis parentib⁹. Eritis sicut dij scientes bonū ⁊ malū. sz angel⁹ peccauit appetēdo omnipotentiaz. vt habet Isa. xiiij. vbi dixit angelus. Ponā sedē meam ad aquilonē ⁊ ero similis altissimo. quā quidē omnipotētiam nunqz voluit deus cōmunicare alicui creature. quia ꝑm illā est omnium ꝓncipiū. qz igit̄ angelus appetijt esse ꝓncipium ⁊ esse similis deo. ꝓpter hoc appetijt illud ad qd̄ nullo modo erat ordinatus. ⁊ ꝓpter hoc nō habet excusatōem aliquam. ⁊ sic eius peccatū est inexcusabile ⁊ irremissibile. Ad sciētiam aūt est homo ordinatus in gloria: nō aūt ad omnipotētiam. Peccatuz ꝙ hominis est excusabile respectu pdicto ⁊ cōsequenter remediabile. nō sic aut̄ fuit peccatum angeli. quia illud appetijt quod ꝓpriū erat creatoris. ¶ Secundo idē ꝓbat ratione circūstātie peccati. Nam in Adā fuit aliqua ignorātia. quia mortale credidit esse veniale. sicut dicit Augustinus sup Ben. Angelus aūt nō habuit ignorantiā in peccādo: ⁊ ideo peccatū hominis fuit remissibile: no autem peccatum angeli. Possumus etiam dicere: ꝙ Adam peccauit ex quadam infirmitate humana. Ideo peccauit in patrem. Eua ex quadam ignorātia feminea. ideo peccauit in filium. Diabol⁹ aūt pecca/

Anglica natura nō debuit reparari sz humana

D Angelo fuit ꝓpri⁹ status merēdi

£ Patri angeli fuit irremissibile

nies ppria ⁊ ex certa malicia .⁊ iõ peccauit in spm̃m.qõ peccatũ vt ait saluator Matth. xij.nõ remittit in hoc seculo nec in alio.qõ et ambak de peni.dist.j.c.Deus quis simil'.

Tertio idẽ pbatur rõne occasionis peccati q; homo alio instigãte ⁊ eũ recipiẽte peccaue rit:ideo ignoscendũ fuit ei q̃ prouocat⁹ ira fert.l.qui maior.§.fi libertus.ff.de lib.liber.de aptus em̃ est inuenciendũ.l.ij.ff.ad tertu. ⁊ l.j.§.hec verba.ff.ad velle.⁊.c.inter.de dona.⁊.c.cũ vniuersor.de re.pmu.ipe ẽo sathanas nullũ instigator hẽ habuit:sed seipsũz ad peccatũ ex sua prauitate reflexit.Quapropt homo q̃ p aliũ ceciderat: etiã ab alio reparari debuit.Unde magister in.ij.dist.xxj.ait de Adã.Qui aliquã licet modicã cadendi occasionem habuit.Idcirco p dei gratiã iuuari debuit ⁊ potuit ad veniã: vt qui p aliũ ceciderat:per aliũ iuuaret.qui g̃ incitatorẽ habuit ad malum:nõ iniuste repatorem habuit ad bonum.Diabolus ẽo quoniã sine tentatiõe alicuius peccauit:per aliũ vt resurgerz iuuarinõ debuit:nec per se potuit.Ideo irremediabile eius peccatũ extitit.Peccatũ ẽo hominis sicut p aliũ habuit initiũ: ita p alium non incongrue habuit remediũ.Hoc etiam asserit apostol⁹ ad Roma.v.dicẽs.Si em̃ p vnius delictum multi mortui sunt:multo magis gratia dei ⁊ donum in gratiã vnius Jhu xpi in plures abundauit. ¶ Tertio principaliter pbatur peccatũ luciferi fuisse irremediabile ratione pprietatz diuine iustitie In pmis em̃ parẽtibz erat tota natura hũana.vt ait Augustin⁹.xiij.de ciui.c.iiij.q̃ p eos postea erat multiplicãda in alijs:sed in angelo peccante nõ erat tota natura angelica .imo iam tota erat multiplicata.⁊ ppter hoc diuine iustitie congruũ fuit vt nõ statim punirz hominẽ vel iudicaret ẽcito peccauit donec species humana multiplicaret.⁊ maxie numerus electorz.⁊ tũc iudicarẽtur ⁊ punirent qui essent puniendi.sed statim debuit puniri angelum:qz in eo nõ habuit locũ predicta dilatio Homo igit debuit iudicari in fine vite sue:⁊ in die iudicij.⁊ tũc nullũ erit remedium sic nec modo angeli. ¶ Quarto idem pbatur rõne ꝺditionis diuine misẽdie. Cum enim vt supra dictũ est:in pmo homine esset tota humana natura:ipso perdito tota fuit ser corrupta ⁊ pdita.sz ẽquis natura angelica in aliquibz cecidisset:pars tñ maior pstiterat:sm̃ magistrũ in.ij.dist.xj. sed vbi maior est indigentia:ibi maiori opus est misericordia.l.si quis ad declinandã.§.penul.C.ꝺ epis.⁊ cle.l.vnica.C.publice letitie.libro.xij. Quia igit angelica natura nõ ceciderat tota:humana aũt sic:qz in radice peccauit.iõ nõ fuit ꝺgruũ diuie misericordie ⁊ sũme pietati vt ita nobilẽ creaturaz sicut est humana natura ex toto sineret perire.Unde ad ẽppositũ adducit mgr̃ in.ij.di.xj.c.ꝑterea Aug. in lib.enchiridion.c.xxviij.dicentẽ.Placuit vniuersitatis creatori ⁊ moderatori: vt qm̃ nõ tota multitudo angelorz deũ deserendo perierat: ea que perierat in eterna damnatiõe remaneret.que aũt cũ deo illa deserẽte pstiterat:de sua certissime cognita felicitate gauderet.at ẽo creatura rõnalis que in hoib⁹ erat: qm̃ peccatis atqz supplicijs tota perierat. ex parte reparari placuit .vnde angelice societati supplereꝛur quod ruina illa minuerat.

Decille. ¶ Quinto idẽ pbatr rõe diuie sapie Nam qz angeli sunt ꝺditi i ppinq̃ dispositione ad gl'iam:tũ rõne nature qz spũales:tuz ratione loci qz in celo empyreo. Idcirco a diuina sapientia temp⁹ meriti est eis tam breue ꝑfixum in quo mererꝛ potuerunt ⁊ demereri. homini ẽo qz condit⁹ est in corpe animali.⁊ ira in dispositione remotiori ad gloriam: qz corpus qꝺ corrumpit aggrauat aiaz. Sap. ix. Et etiã datus est ei locus distans ad merendũ.s. paradisus terrestris .Ideo pfectus est et terminus longus .⁊ eius peccatũ remediabile fuit.angel⁹ aũt ẽo irremediabile et inexcusabile:qz angel⁹ est spũs:⁊ iõ debebat esse fortis ⁊ pmptus.homo ẽo habebat carnez q̃ ad bonũ sp est infirma:dicẽte dño Matth. xxvj.Spũs q̃ꝺẽ pmpt⁹ est caro aũt infirma. Infirmitas ẽo aliqualiter excusat.l. quesitũ ff.de re iudi.⁊ etiã fragilitas naturalis.l.ij.§.si q̃ aũt.C.de vete.iu.enuc.Aliã etiã rõem assignat beat⁹ Bonauẽ.in.ij.dist.xxj.ar.j.q.ij. dicens. Diuia sapia iuste voluit iusticiã suã ⁊ seueritatẽ sui iudicij in hoie exercere preter eternã dãnatiõnẽ in h̃ q̃ hoiem in carne mortalem morti tradidit ⁊ hois innocẽtz mortez p satiffactione susceꝑit.sic vt spũs inuitus deseꝛeret corpus ⁊ moꝛs erigat in pena sicut cõmissa fuerat in culpa.angelus aũt in natura i mortalis erat:⁊ iõ nõ erat via ad exercẽdum in ipo seueritatem nisi p mortẽ damnatiõis eterne. Decille. Quare aũt natura angelica post peccatũ nõ fuerit capax pnie sic hũana: diffuse tractat Alexander de ales in q̃rta pte sum.q.lv.ar.j.cui⁹ dicta breuitatis causa pertranseo.

k Breue tps meredi fuit ãgel' pfixũ iõgũ aũt homini

¶ Pars tertia huiꝰ sermonis que dicitur operationis.

Incarnatioꝝ opata ē tota trinitas.

In hac parte querit a ḡ opata sit incarnatio filij dei? Et rñdet q̄ hāc incarnationē ꝑbi tota trinitas effecē. vt habet ēt de sum. tri. ⁊ fi. ca. c. firmit. Opa em̄ trinitatis sunt indiuisa ab ē. Un̄ Aug. i. j. de trini. c. iiij. ait. q̄ sic p̄ ⁊ filius ⁊ spūssctus i separabiles sunt. ita ⁊ inseparabilit opantur. ⁊ in. xiij. li. eiusdē opis inq̄t. Qd̄ facit p̄ facit filius ⁊ spūssanctus. ac omnia simul ⁊ filius: ac amboꝝ spūs pariter ⁊ concorditer operātur Hec ille. ¶ Quānis aūt tota trinitas i incarnatione ꝑbi opata sit: tn̄ ꝑsona filij sola humanā carnē assumpsit. Unde magister i. iij. dis. j. ait. Dicim⁹ q̄ nihil opatur filius sine p̄re ⁊ spūsancto sed vna est hoꝝ opatio indiuisa ⁊ indiuisibilis. ⁊ tn̄ filius nō pater vel spiritus sanctus carnē assumpsit. ipam tamē carnis assumptionē ipsa trinitas opata est. sicut inquit Augustin⁹ de fide ad Petr. c. ix. dicens Reconciliati sumus p solū filiū ꝑm carnem: sed nō soli filio ꝑm deitatē. Trinitas em̄ nos sibi reconciliauit p hoc q̄ solū verbū carnem ipsa trinitas fecit. Sicut em̄ inseparabilis est vnitas trinitatis: ita ⁊ opatio. Nō tn̄ eādez trinitatē natā de ꝟgine: crucifixā ⁊ sepultam catholici tractatores docuerūt ꝛ tm̄mō filiū Nec eandē trinitatē in specie columbe descendisse sup xp̄m: sed tm̄ spm̄ sctm̄. Luce. iij. nec eandem dixisse de celo. Tu es filius me⁹ dilectus: sed tm̄ voce patris factā fuisse ad filium. Luce. iij. ⁊ Matth. xvij. ⁊ ij. Petri. ij. q̄uis pater ⁊ filius ⁊ spūssanctus inseparabiles sint: ⁊ ita inseparabiliter opent. hec ē mea fides: q̄m hec est fides catholica. Licet ḡ solus filius carnē assumpserit: ipsam tamen incarnatiōem cū patre ⁊ spūsancto operatus est. Hec magister vbi supra. Hec aūt fieri posse declarat Augustinus in sermone de natiuitate dñi p tria exemplā. ¶ Primū est de anima. nā in aīa est rō. ⁊ vna est aīa ⁊ rō: sed aīa aliū agit: ⁊ aliud rō. anima em̄ viuit. ratio ꝙo sapit. ad animā ptinet vita: ad rationem sapiētia. ⁊ tamē nec anima est sine rōne: nec ratio sine anima. ⁊ cū vnū sint: anima tamen sola suscipit vitā. ⁊ ratio sola suscipit sapiētiam. Sic pater ⁊ filius licet vnū sint ⁊ vnus de⁹. ad solū tamē xp̄m ptinet caro: sicut ad solam rationē ptinet sapientia. ¶ Secundū exemplum est de sole. Ex vno em̄ solis radio ꝓcedit calor ⁊ splendor. sed calor exiccat. splēdor illuminat. Aliud igit suscipit calor: aliud splēdor. licet calor ⁊ splendor ab inuicē nequeāt separari. nā splendor suscipit illuminatōem non feruorē. calor ꝙo suscipit feruorē: nō illuminationem. aliud q̄z simul aliud vero singulariter agunt ⁊ tamē ab inuicē non separantur Sic ⁊ filius suscepit carnē ⁊ nō deseruit patrem nec se diuisit ab eo. In diuinitate ergo est equalitas. in carne sola filij proprietas. ⁊ tamē ab eo patris ⁊ spiritussanctus nunq̄z recessit diuinitas. ¶ Tertiū exemplū est. Naz vt cythara musicum melos sonis dulcibꝰ reddat: tria pariter adesse videnť. s. ars. manus ⁊ corda. Ars dictat. manus tangit. corda resonat ⁊ audit. ⁊ tamē nec ars nec manus sonum reddunt: sed ea cū corda pariter opantur. Sic nec pater nec spiritussanctus carnē suscipiunt: ⁊ tamē cū filio pariter operātur. sola corda excutit: ⁊ carnem solus filius recipit. operatio tamē in tribꝰ cōsistit. quomodo ergo ptinet ad solā cordam soni redditō: sic ptinet ad solū filiū carnis ḡuane susceptio Hec ille vbi supra. Que exempla etiam ponit in libro de virginitate beate ꝟginis. Solet etiā ad hoc dari exemplū de tribus domicellis siue sororibꝰ que ex seipsis vnā induūt aliqua veste quādo nubit: omes enī tres eandem operationē faciunt: ⁊ tamē vna illaruz sola induitur ⁊ nubit. Dari quoq̄z potest exemplū de igne in quo est substātia: splendor ⁊ calor. ⁊ tamē quādoq̄z splendorē videm⁹. substantiā autē ⁊ calorē nō ꝑcipimus. Nam i candela splendorē quidē percipimus: calorē aūt minime videmus. Sic in ꝓposito filius dei solus carne vestitus apparuit: cum tamē ei⁹ opatio a patre ⁊ spiritusancto diuisa nō sit. ¶ Q, autez vna ꝑsona diuina incarnari potuerit sine alia probat Petrus de aquila in. iij. dist. j. q. ij. ⁊ sanctus Bonauentura in eadē dis. ar. j. q. ij. ⁊ Rich. ibidem ꝑ omnia ⁊ Alexander de ales in. iij. parte summe i tractatu de conuenientia incarnationis. cuiꝰ rationē causa breuitatis omitto. ¶ Sed hic q̄ritur cum incarnationē filij dei tota sit trinitas opata. quare totiens in sacra scriptura ⁊ in articulis fidei appropriet hec operatio spiritui sancto dum dicit? Qui conceptus ē de spiritusancto. Rñdet sanctus Bonauentura in. iij. disti. iij. arti. j. q. j. ⁊ Alexander de ales in tertia pte summe in tractatu de concꝑtione xp̄i. ⁊ Richardus in. iij. dist. iij. arti. j. q. j. ⁊ beatus Thomas in tertio scripto. di. viij. ar. ij. q. j. ⁊ in. iij. pte summe. q. xxxij. ar. iij. q̄ hoc fit triplici de causa. Primo ratione cause mouētis dei ad humane nature susceptionē: q̄ fuit charitas. Er amoꝛe em̄ matrio venit filius dei vt carnē sibi assumerz in vtero ꝟginali. vt habet Joh. iij. Un̄ mgr in. iij. di.

Exēplis ꝓbat solū filium icarnatū

Quare appropriatur dei spūsancto opatio i carnationis

tũ hãc rõem approbãs ait. Nõ em̃ iõ operatio incarnatiõis spiritui sancto sepi⁹ attribuitur: quia ipse eã sine patre ⁊ filio fecerit: sed ḳa spũs sanctus est charitas ⁊ donũ pris et filij ineffabilis dei charitate verbũ caro factum est: inestimabili dei bono filius vnuit sibi famulũ. Hec ille. Preterea vt ostendaṫ q̃ nõ ex aliquibꝫ meritis sz ex sola liberalitate gre dei carnẽ assumpsit: attribuiṫ xpi conceptio spiritui sancto: qui est ipa gra. ¶ Secundo idẽ pbatur rõne fructus preparãtis. Si cui em̃ charitas dei ad hominẽ mouit deũ p̃n cipaliter sic charitas ipsi⁹ ẏginis eam mari me dispositi ad hoc donũ suscipiendũ. vt dicit sanctus Bonauen. vbi sup̃. Illud autez qđ marime p̃parauit ẏginẽ fuit amor. Vñ quẽadmodũ mulier concipit p viri dilectõz ipsius adhesionẽ. que est causa desideriozũ in amore fructus generatiue. Sic beata ẏgo p̃ter amoris singularitatẽ: singulariter cõcepit deum ex deo. ⁊ iõ cõcepisse dr de spũsancto. Unde Hugo de sancto victore in q̃dam libello inquit. Cõcepit virgo Maria de spiritu sancto: nõ q⁹ de spiritu sancto semẽ patris susceperit: sed qz p amorẽ in opatione spiritus sancti ex carne ẏginis diuino partui subam ministrauit. Hec ille. ¶ Tertio idem probaṫ rõne reprimende siue excludende falsitatis. Ideo nãqz dicit cõceptus de spũsctõ. vt carnale corpus iteruenisse non credaṫ. ⁊ q⁹ omnis peccati contagio excludaṫ. ⁊ ne credatur q⁹ se immiscuerit feditas cõcupiscentie ac per hãc pcm̃ originale. vt inquit sanctus Bonauẽ. vbi supra. Paret g̃ vt inquit magister vbi sup̃ q⁹ frequens nominatio spũssancti ab illo opere p̃tim ⁊ filiũ non excludit: sed potiꝰ vno nominato tres intelligunt: sicut fit sepe i aliis opib⁹. Unde Augustin⁹ sup hoc mouens qstionẽ in libro enchiridion: in hunc modũ eã determinat dicẽs. Cũ illã creaturã quã ẏgo concepit ⁊ peperit: q̃uis ad solã p̃sonã filij ptinẽrem tota trinitas fecerit. neqz enim separabilia sunt opa trinitatis: cur in ea faciendã solus spũssanctus nominat⁹ ẽ: An ẏo qñ vnus triũ in aliquo ope noiaṫ: vniũsa opari trinitas intelligiṫ. Ita vere est ⁊ exẽplo docere potest. Audistis ꝓpositã questionẽ: eiusdẽ qz solutiõem. Hec magister vbi sup̃. ¶ Patz q̃ licet incarnatio xpi facta sit opatiõe totius trinitatis: tñ singulariter spũsancto attribuitur: qui in gliosam ẏginem supuenit: sicut ei angelus Gabriel p̃dixit Luc. j. dicẽs. Spiritus sanct⁹ supueniet in te. qđ exponit brũs Tho. in. iij. dis. iij. Primo superueniet in te. id est super possibilitatẽ ⁊ cursum nature dãdo fecũditatẽ ⁊ fuãdo ẏginitatẽ. Secõ supueniet in te. i. supra id qđ habes de plenitudine eius. qz sicut olim implebat mentẽ: ita nũc implebit ventrẽ. Tertio superueniet in te. i. super te de celis veniet: qz ome datũ optimum desursum est. Jacobi. j. quod notat glo. ī. d. iij. ff. de legi. Quarto superueniet in te. id est ꝓ merita tua ⁊ supra merita omniũ creaturarum. Quinto superueniet in te. i. sup̃ oms q̃ ante te fuerũt. Et virtus altissimi. i. dei filius qui est sapiẽtia p̃tis. vt dr. j. ad Tho. vj. obumbrabit tibi. i. sb vmbra carnis tue latebit. sub vmbra em̃ carnis latuit virtus deitatis.

S

T

U

¶ Sz hic ad maiorẽ p̃dictoz declaratõez di cere possumus q⁹ incarnatio filij dei est fẽta celesti nũcio mediãte: ⁊ spũsancto operante: ac ipsa ẏgine materiã ministrãte. Primo igiṫ dico q⁹ facta est mediante celesti nuncio: quia missus est Gabriel angelus a deo tc. De tali aũt nuncio exponi potest illud Prou. xxv. Aqua frigida est anime sitienti: ⁊ nũcius bonus de terra longinqua. Aqua frigida sitim sedat. estũ temperat: ⁊ quadã iocunditate in bibẽdo delectat. Beata aũt ẏgo Maria valde sitiebat aquã diuine gratie. habebat etiã estũ magnũ. i. magnũ desiderium de hũani generis salute. Habebat quoqz magnã iocũditatem de p̃missa deo virginitate. Et ideo Gabriel angelus fuit sibi sicut aqua frigida. ḳa plenitudinẽ gratie sibi p̃dixit dicẽs. Aue g̃ tia plena. Salutẽ quoqz humani generis p eã fiendã asseruit dicẽs. Et vocabis nomẽ eius Jesum. i. saluatorẽ. Virginitatẽ etiaz illibatã sibi fuandã p̃dixit dicẽs. q⁹ ꝛciper de spũsancto ⁊ nõ de semine humano dũ ait. Spũs sanct⁹ superueniet i te tc. ¶ Secõ facta est hec incarnatio opatione spũssancti. Vñ Beda super Lucã ait. Spiritus sanct⁹ in ẏginem superuenit qui in eius vtero redemptoris corpus opatione sua fine virili semine de ei⁹ ẏginea carne creauit. Et Augustinus i sermone de annunciatione ait. Dixit angelus. O Maria virgo dei filia dei: si a me requiris: quomõ virgo parias ⁊ post partũ virgo permaneas. vel quomõ fiat in te q̃ fecit te. audi me ⁊ nõ pturberis in te. Spũssanctus superueniet in te. ira vt nec estum patiaris libidis ⁊ mater sis creatoris. Et Bernũ sup missus ẽ inquit. Ecce concipies ⁊ paries filiũ. Concipies quod caro nescit. nõ habet conditio: natura nõ admittit. O btã ⁊ vbtã ẏgo Maria q̃ p̃ter generã di curas: p̃ter maternã fastidia: ad tantã gliam germinis puenit ¶ Ter-

X Incarnatio fẽta ẽ mediãte nuncio

Y

Z

cio dico q̄ hec incarnatio facta est ipa ɣgine
Virgo materiã ministrãte quã materiã spũssanct⁹
materiã sic sanctificauit q̄ nũq̄ vlli vsui nisi diuino
ministra apta fuit. sic dicit Hiero. in ſmone ad Eu
uit. stochiũ exemplũ lane adducẽs. vñ ait. Añ q̄
dem aduentu spũssti in vtero ɣgis vterus
eius q̄uis impollut⁹ z sanct⁹: adhuc tñ vili
tate hũanitatis erat indutus tanq̄ lana cã
didissima. ad quã cũ accessit spũssanctus ve
lut eadẽ lana cũ inficit sanguine conchili vl
muricis: vertit in purpurã. versa est z ipsa si
ne coitu in matrẽ xi vt iã nõ sit qđ fuerat:
ſz purpura mũdissima ad idumẽtuz summi
regʒ diuinit⁹ aptissime dedicata. De ꝟ etiã
sicut dicit Alchimi⁹ in li. de trinitate. Beata
Maria lana mũdissima fuit z p ɣgitatem
clarissima: q̄ sola esset in se filij xi recipere di
gnitatẽ. Sic lana conchili sanguine intrin
cta vt ex eadẽ fieret purpura: impiali maie
state tñmõ digna. quã q̄ null⁹ esset dignus
iduere nisi augusta pdit⁹ dignitate Dec ille
De cui⁹ ɣginis imaculate xi filiũ mirabili
ter ꝛcipiẽte z parturiẽte inãt Augustinus i
ſmone de natiuitate dñi. Virga aaron subi
to pduxit flores z frondes ac nuces. ɣga p:o
tulit qđ añ nõ habuit. nõ radicata plãtaõe
nõ defossa sarculo. non animata succo. non fe
cundata seminario. virga ḡ potuit ꝛtra na
turam nuces educere. z virgo nõ potuit na
ture iure xi filiũ generare ꝛ quasi dicat. ãmo
multo magʒ. ꝟ aũt oñdit exẽplo speculi et ra
dij solis dicẽs. Sol⁹ radi⁹ specula penetrat: z
soliditatẽ ei⁹ insensibili soliditate pterãsit. z ta
lis videt extrinsec⁹ qualis existit intrinsecus
Itaq̄ nec cũ ingredit violat. nec cũ egredit
dissipat. Sicut em̃ speculũ nõ rumpit radi
us solis sic integritatẽ ɣginis ingressus aut
aggressus viciare non potuit diuinitaʒ. hec
aũt incarnatio fieri nõ potuit nisi ipsa ɣgine
ꝟsentiente. Vñ Bern. sup Missus est ait.
Ad icar Da ɣgo rñsum. rñde ɣbum z suscipe ɣbum
nãdũ fili pfer tuũ z suscipe diuinũ. emitte trãsitoriuz
um opꝛ z amplectere sempiternũ Consensum igitur
tuit ɣgi ɣgo pstitit q̄ dixit. Ecce ancilla dñi ꝛc. qđ
nem con exponit Bern. vbi s. dicens. Verbuz quod
sentire erat in principio apud deũ fiat caro de carne
mea: nolo vt mihi fiat aut declamatozie pdi
catũ. aut singulariter significatũ aut imagi
narie somniatũ sed silenter inspiratũ. psona
liter incarnatũ z corporaliter inuisceratũ. Dec
Bern. in psona ɣgis. Cũ q̄ ɣbo dei incarna
to nos incoꝛporari faciat hic p amoꝛẽ ipa mr̃
eius benedicta: vt in celesti palacio postmo
dum illi vniamur p gloziam in secula seculo
rum Amen.

¶ De eadẽ mirabilissima filij dei icarnati
one ex ɣgine. Sermo .vj.

Anctificauit

s tabernaculũ suũ altissimus. ps̃. A
xlv. Preciosis reliquijs soler fie
ri pciosum tabernaculũ aureuz
vel argenteũ: qz loc⁹ debet esse ppoꝛtionat⁹ lo
cato. vt ait phs. iij. phic. z ij. de aĩa. Cũ igit
nullũ tã pciosum iocale nullãq̄ pciosiozẽ reli
quiam mũdus vnq̄ hre potuerit filio dei. id
circo decuit illã hre tabernaculũ pciosum vbi
poneret speciosus forma p filijs hoium. ꝟ
aũt tabernaculũ fuit beata ɣgo Maria spe
ciosa inter filias hierl'm: q̄ figurata fuit Exo
di. xxv. vbi dñs precepit Moysi dicẽs. Fac
mihi sanctuariũ z habitabo i medio eoꝝ ꝛc.
Per ꝟ em̃ sanctuariũ figurata fuit ɣgo bene
dicta q̄ sup omes sanctos sanctioz est. Inue
tus est aũt vn⁹ optim⁹ faber. s. spũssanctus: q̄
ipam adeo subtiliter oꝛnauit p artẽ suã vt fi
eret digna habitatio filij xi. reposita q̄ est in
hoc sanctuario archa thesauroz oim̃ scz ipse
xi filius: in quo sunt omes thesauri sapiẽtie
xi abscõditi. vt ꝺz ad Col'. ij. In eo etiã est Maria
altare vbi macrañt bestie. In ꝟ em̃ altari. s. est altare
ɣgine gl'iosa que est altare exẽplariũ si q̄s at exẽplariũ
tendat reperiet plene q̄lit̄ act⁹ brutales z bu
stiales debeat occidere: z de occisis facere sacri
ficium deo coꝛde ꝛtrito z humiliato. Nã in
hoc altari inueniet malleũ humilitaʒ ad cõ
terendũ leonẽ superbie. aculeũ charitaʒ ad fe
riendũ serpentẽ inuidie. stimulũ pauperta
ad pcutiendũ lupũ auaricie. iaculũ ɣgitatis
ad interficiendũ poꝛcũ immũdicie. ibiq̄ oia
arma parata inueniunt ad effuganda omia
pcta. ibi etiã est mensa. ppositiõis. q̄ in ipa ẽ
tam pcõz q̄ iustoz refectio. In ꝟ etiã altari
est candelabꝝ respicies ad aquilonẽ. Nã ab
aquilone pandet oẽ malũ. Hiere. j. Inde
em̃ ꝟsurgit tenebrarũ princeps q̄ insultat fi
delibꝫ: pcipue in hora mortʒ. Hoc aũt cãde
labꝝ est ipsi⁹ ɣginis adiutoziũ z subsidium
ꝛtra diabolum in exitu vite psentʒ. ¶ In isto B
igitur tabernaculo virgineo deus habitatoꝝ
suã elegit. Vñ Leo papa in ſmone de nativi
tate ɣginis inãt. Oportebat q̄ppe edificari
domũ in q̄ descendẽs celestʒ rex habere digna
retur hospiciũ. hãc igit̄ domuz dei sapientia
edificauit z in ea excidit columnas septem.
Septẽnãq̄ hec dom⁹ suffulta cõlũnis erti
tit. qz venerabil' mr̃ dñi septẽ spũssancti do
nis dotata fuit. Necesse enim fuit ꝑus erigi

thalamũ: q̃ veniẽtẽ ad nuptias suscipet spõ/sum. Ps. ille. De cui⁹ sposi aduẽtu ad nupti/as alibi ꝯgie q̃ glo. mediãte celebrat̃as tres pulcras ꝓsideratiões faciem⁹.

Pma dicit ꝛ terminabilitat̃.

Scda ꝛ societatis

Tcia ꝛ mirabilitat̃.

¶ Pars pma huius sm̃onis que dicit ꝛ terminabilitatis.

Ro expeditiõe hui⁹ ptis possum⁹ ꝛ/ p note ꝛ exemplari q̃ cũ post pcm̃ Ade clausum fuisset celũ ita vt null⁹ intra reposset. videns aũt Adã ꝛ sancti pres se a suo cons ad ꝺ/ꝑ uid̃erio fuisse ꝛ fraudatos atq; in limbo pr/ ꝯ tor mũia anno⁹ stetisse ꝛ carceratos. sup ꝟ sci/ ꝯ entes p ꝺoctrinã sacre scripture se non posse ab illo carcere liberari nisi aductu messie: ꝓsiliũz fecerũt inꝛ se q̃d agendũ foret. Inꝛ alios aũt erat Dauid rex rõue dignitatis regalis pn/cipalior: q̃ hortatus ẽ eos vt mitteret legatio/nem ad dñm p hac gr̃a impetrãda. Legat⁹ em̃ fidelis sanitas est. Pꝛou. iij. Et q; vt ait Lasso li. ij. epl'a ꝛ epl'a. vj. Vis legatio viz sapientẽ regrit ꝛ eoꝛ secura ſba est q̃ cõmitti/tur approbat̃. Jõ dixit ipe Dauid alijs san/ctis psalm̃ illud ps. xlix. Cõgregate illi sctos eius q̃ ordinauerũt testamentũ eius sup sacri/ficia. Elegerũt igit̃ viginti ꝛ seipsis sanctis psalm̃ ꝓphetis ꝛ pphetis. q̃ electi fecerũt illd̃ quod ꝺi. iij. enchydos. ocius omes Jmpio le/ti parent ac iussa faceſſãt Quoꝛ ꝑmus fuit Abel iustus: q̃ corã deo peidẽs dixit. O beni/gnissime de⁹: tu semel creasti Adã ꝑem me/um ad fidẽ ꝛ carnũdinis. vt p theologos i. ij. ꝺi. j. ſz si nõ facis misꝺiam nũq̃ pueniet ad fine ad quẽ cũ posteris eius ipm creasti. Er/go ꝺeus illi misereri ꝛ eũ cum posteritate sua ad felicitatẽ pducere. Qꝺ em̃ semel placuit: ampl⁹ ꝺisplicere nõ ꝺz. c. qꝺ scl'. de reg. iur. li. vj. si q̃s re. C. de testi. l. p fundũ. ff. ꝺ fu/ruꝛ rusti. ꝺi. ꝛ. l. pomponi⁹. ff. de negocijs gestꝺ. ep tuas. de pba. c. quẽadmodũ. de iureiurã/do. ꝛ. c. horrẽdus. xxij. q. v. Et ideo vt poeta ꝺ inq̃t. Te facere ecõtra: gl'ia nulla tibi. ¶ Se/cũdus fuit Noe q̃ ait. Dñe tuuz est miserei/ semp ꝛ pcere. Cui ꝺz ī ps. l. Coꝛ ptritũ ꝛ hu/miliatũ ⁊ nõ ꝺespicies. Hoc em̃ est ppriuz magnanimi aĩ. Jurta illud Ouiꝺ. iij. de tri/stib. Quo q̃s q̃ est maioꝛ: magꝭ est placabil'/ ꝛ tra. Et faciles mot⁹ mẽs generosa capit Coꝛ/ pora magnanimo satꝭ est pstrasse leoni. Pu/ga tuũ finẽ cũ iacet hostis habet. Cũ igitur Adã magno ꝺoloꝛe ꝺ pcõ suo penituerit et humiliatus fuiſſet ꝺeus ei clemẽter indulgere.

¶ Tertiꝰ fuit Abraã ꝺicẽs. Volo ꝓbare q̃ ti/bi ꝺebitũ est ꝓcere humano generi. qꝛ si i re/ficit miseꝺia q̃ est ꝓpꝛietas diuinitatis. c. qꝛ veritatꝭ. ꝺ peni. ꝺi. j. ꝺficeret etiã ꝺeũ esse. qꝺ est impossibile. Si g̃ vis esse ꝺ⁹ fac miseꝺiã. ¶ Quartꝰ fuit Jsaac q̃ dixit. Dñe odia sunt restringẽda. fauoꝛes ꝓ ampliãꝺi. c. odia. ꝺe reg. iu. li. vj. Licet g̃ pcm̃ Ade fuerit valꝺe odiosum: ꝛ magnã meruerit penã: tñ maioꝛ ꝺebet esse tua miseꝺia. Ut em̃ ait q̃ꝺã glo. sup illud Ben. iij. Maioꝛ est iniq̃tas mea q̃z vt/ veniã merear. Maioꝛ est dñi miseꝺia q̃ oĩ/um hoim̃ miseria. g̃ amplifica misericoꝛꝺias/ tuas q̃ saluos faciꝭ sperãtes in te. vt ꝺz ps. xvj. ¶ Quintꝰ fuit Jacob pꝛiarcha q̃ inq̃t. Scri/ptũ est ꝺe te Ecci. ij. Pius ꝛ misericoꝛs ẽ ꝺo/minus. Et iõ nõ ꝺebes hũano generi miseri/coꝛꝺiã ꝺnegare. Tu em̃ es ꝺ⁹ clemẽs ꝛ pius Exo. xxxiij. ꝛ ꝺe peni. ꝺis. j. c. quẽ peniter. Tu es ille ꝺe quo ꝺz. Magn⁹ est ꝺ⁹ ꝛ magna mi/sericoꝛꝺia ei⁹. ꝺe ꝓse. ꝺi. ij. c. accesserũt. Tu es dñs magn⁹ ꝛ saluatoꝛ nr̃i aut̃. ꝺe eccle. titul'. §. si q̃s in noie ꝺei magni. Tu es bon⁹ medi/cus aĩaꝝ. ꝺe pe. ꝺi. iij. c. adhuc instãt. xxiij. q. iij. ca. Nabuchodonosoꝛ. ꝛ. xj. q. iij. c. quõ. Tu es iuꝺex misericoꝛs. xxxij. q. j. c. apud mi/sericoꝛꝺẽ ꝛ iõ ꝺebes nr̃i misereri ꝛ aĩabꝰ nr̃is medicinã pstare. ¶ Sextꝰ fuit Moyses qui ait illud qꝺ ipe ꝺixerat Exo. iij. Obsecro ꝺo/mine mitte quẽ missur⁹ es. q̃si ꝺiceret. Adaꝝ peccauit ꝛ grauiter punit⁹ est. tps g̃ est vt on/das misericoꝛꝺiã tuã ¶ Septimꝰ fuit Josue q̃ ꝺixit. Cũ sptũ sit ps. cxliij. Suauis ꝺns/ vniuersis ꝛ miseratões ei⁹ sup oĩa opa eius. Nõ ꝺebes ꝫ humanũ genꝰ esse crudel'. ¶ Oc/tauus fuit Dauid q̃ ait illꝺ ps. lxxxiij. Oñ/ de nobis ꝺne misericoꝛꝺiã tuã: ꝛ salutare tu/um da nob. Et illud. ps. cxliij. Jnclina ꝺne/ celos tuos ꝛ ꝺescẽde. ¶ Nonꝰ fuit Salomõ: q̃ ait. Nõ ꝺz q̃s odio alteri⁹ pgrauari. c. nõ ꝺebet. ꝺe reg. iu. li. vj. ꝛ ꝺãnũ qꝺ q̃s sua culpa/ sentit: sibi ꝛ nõ alteri ꝺebet ꝛputari. c. damnũ. ꝺe reg. iu. li. vj. ꝛ. l. qꝺ q̃s ex culpa. ff. eo. ti. ꝛ c. vlti. ꝺe homicidio. ꝛ. c. sepe ꝛ hi q̃ septimo. l. ꝺis. ꝛ facit. c. nulli⁹. j. q. iij. cũ sil'ibꝰ. Cũ igit̃ tot sint ꝓziarche ꝛ ꝓphetꝭ ꝛ iusti: nõ ꝺebent/ tãto ꝛpe suppoꝛtare penã ꝑ pctõ Ade. Mi/sericoꝛꝺia em̃ ꝺigni sunt q̃ alieno labꝺrãt vi/cio. l. legẽ. C. ꝺe natu. li. ¶ Decim⁹ fuit Jsaias ꝓpha q̃ inq̃t. O ꝺne: ego libri mei. c. vij. te ī/spirãte ꝓphetauꝭ ꝺicẽs. Ecce virgo cõcipiet et pariet filiũ ꝛ vocabit̃ nomẽ eius emanuel. i. nobiscũ deus. Nõ ergo ꝺebet mentiri spiritus/ tuus. fac igit̃ impleri illud quod imꝑcatus

sum eius dē li.c.xlv.di.Rorate celi desuper:et nubes pluāt iustū:apiat̄ terra ⁊ germinet̄ salu/ atorē.⁊.lxij.c.Utinā dirūperes celos ⁊ de/ scēderes.iā ei tps instat ⁊ q̄ tu p os meū loc̄/ tus es:dicēs li.mei.c.xiij.ppe ē vt veniat tē/ pus ei⁹:⁊ dies ei⁹ nō elōgabunt.Miserebit eī ⁊c⁹ Jacob ⁊ isr̄l saluabit.¶Undecim⁹ fu it Jheremias q̄ dixit.Ego dixi ex precepto tuo:libri mei.xxx̄j.c.Nouū faciet dn̄s super terrā:femia circūdabit viz.Fac ḡ hāc puel/ lam ab ec̄no ordinatā sine vlla dilatōe filiuz tuū i sacratissimo vtero suo circūdare.¶Du odecim⁹ fuit Malachias ppha:q̄ ait.Ecce me mendacē apparere e pmittis?Nōne a te i spirat⁹ filios isr̄l ꝯsolat⁹ sum:dicēs lib.mei r.iij.Statim veniet ad templū sanctū suuz dn̄ator quē vos q̄ritis,⁊ angel⁹ testamēti quē vos vultis.Descēdat igit̄ de celo ille cui⁹ no/ men est admirabilis ꝯsiliari⁹:de⁹ fortis:pr̄ futu ri seculi ⁊ p̄nceps pacis.vt dr̄ Isa.ix.¶Trede cimus fuit Aggeus ppha q̄ inq̄t.Tu pmisisti mittere messiā ad saluandū mūdū qm̄ dixi/ sti p os meū.ij.lib.mei.c.Adhuc vnū modi/ cum:⁊ ego mouebo celū ⁊ terrā ⁊ veniet desi/ deratus cūctis gētibus.Cū ḡ nō deceat regē la/ bium mēdax.Prouer.xvij.Et cū oīe pmis sum sit debitū.l.j.ff.de pac.c.q̄lit.extra eo.ti.⁊ l.nō minorē.C.de trās.Cūq̄ sit p̄a illa sen/ entia Jacobi benedicētis dicēs suū lib.c.xx. q̄d dare noluerīs nulli spondebis amico.De decet h̄ cūctos pcipueq̄ bonos.graue est em̄ fidē fallere.l.j.ff.de ꝯsti.pecu.⁊.l.cū vēderez. ff.loca.⁊.l.generaliē.C.de nō nume.pe.Jōo nō dēres messie aduentū amplio⁹ pcrastinare ¶Decimusquart⁹ fuit Zacharias ppha qui ait.Ego te inspirāte libri mei.c.ix.pnūciauī aduētū messie dicēs.Exulta satis filia syon iubila filia hierl̄m:ecce rex tu⁹ venit tibi in/ stus ⁊ saluator.veni ḡ domie ⁊ noli tardare. ¶Decimusquint⁹ fuit Abacuc ppha q̄ inq̄t illud libri sui.j.c.Usq̄q̄ dne clamabo ⁊ non exaudies?vociferabor vim patiēs:⁊ non sal uabis.Et illē ps.lxxxiij.vt q̄d dns repulisti nos:irat⁹ es furor tu⁹ sup oues pascue tue.q̄ re faciē tuā auertis?obliuiscer inopie ⁊ tribu latiōis nr̄e.Exurge dne adiuua nos ⁊ libera nos ꝓpter nomē tuū.¶Decimussextus fuit Job q̄ dixit illē ps.lxxxiij.Nūq̄d i eternū irascer nob.aut extendes ira tuā a generatiōe in generatiōz:tu ḡ exurgēs miserebe⁹ syon: q̄ tps miserēdi ei⁹ q̄ venit tps.p̄s.cj.Quid em̄ facia tibi o custos hoim:q̄re posuisti me ꝓtrariū tibi.⁊ fact⁹ sum mihimetipsi grauis Cur nō tollis pcm̄ meū ⁊ q̄re nō auferis ini quitatē meā.Job.vij.Nōne optime nosti q̄ vniuersa vanitas ois hō viues:ps.xxxix.⁊ q̄ hō vanitati sit̄is fact⁹ ē ps.cxliij.⁊ de peni. di.ij.§.vlt.in fi.cū ḡ illū fragilē fecer̄.ḡa de limo terre eū formasti.Ben.ij.⁊ Eccl̄i.xvij.c. trāssumptiue i el.c.hi duo.de ꝓle.di.j.dēres ei⁹ fragilitati cōpati.nō est em̄ homis via eius. Diere.x.Fac ḡ vt ꝓficiet de hoīe quē ad ima ginē tuā creasti:illud Ecci.xij.vbi Salomō ait.Ibit hō in domū eternitat̄ sue in quā intro duci nō ꝑest nisi p incarnatū filiū num q̄ oīm saluādo⁹ erit via veritas ⁊ vita.Johis xiij.⁊.c.si ꝯsuetudinē.viij.di.¶Decimusse/ prim⁹ fuit Ezechiel ppha q̄ ait ps.xxxv.Do mines ⁊ in mēta saluabis dne.quēadmodu⁹ magnificasti miscōiam tuā de⁹.⁊ illē ps.xlij. Exurge q̄re obdormis dne:exurge ne repel las in finē.¶Decimusoctau⁹ fuit Daniel p pheta q̄ ait.Tu me appellasti viz desideriū rum:libri mei.c.x.Adimple ḡ desideriū meū ⁊ bōnā assume naturā:vt verificetur illud Baruch.iij.c.qđ de tua futura inc̄ hoies con uersatōe locut⁹ ē tāq̄ de ꝓterita dicēs.Die ē de⁹ nr̄ ⁊ nō extimabit̄ ali⁹ adūsus eū h adimue nit oēm viā disciplīne.⁊ tradidit eā Jacob filio suo ⁊ isr̄l dilecto suo.post hec sup terraz visus est ⁊ cū hoibꝰ cōuersat⁹ ē ¶Decimusnon⁹ fuit Ezechiel ppha q̄ ait.O fili de hōdicte tu pmisisti ecc̄le tue q̄ ad eā desponsandaz in carne venires.dicēs illē Osce.ij.Despōsabo te mihi in fide.Ecce ḡ ipa spōsa tua.s.eccle sia fideliū desiderat te videre ⁊ amplecti:di/ cens illud Can̄.j.Osculet me osculo oris sui. ⁊ iō ne mozer̄ venire.lz ira p illā sacratissi/ mā portā de q̄ ego pdixi libri mei.c.xl.q̄ tibi soli erit apta:⁊ null⁹ vnq̄ hoīm ingredie⁹ per eā ¶Vigesim⁹ fuit sapies Ecclīastic⁹ q̄ dixit Cum ꝓfatis illa sīa poetica i.ij.de ponto.vbi Ouid.ait.Regia crede mihi res ē succurre/ re lapsis.Tu q̄ es rex regū ⁊ dn̄s dn̄antium: hūano dēres lapsui subuenire ⁊ miserer̄.ma xime amore amicoz quoz p̄iarchaz ⁊ ppha rū q̄s i diuis scpturis illios tuos.imo dos ap pellare fecisti.iuxt illud ps.lxxx.Ego dixi dij estis ⁊ filij excelsi oēs.Et iō q̄libet eoz in mise/ rijs exis dicere tibi pōt illud Ouid.seplis Turpe erit i miser̄ veteri tibi rebus amico. Auxiliū nulla pte tulisse tuū.Quāto ei ma/ gis q̄s indiget.tāto ampli⁹ innotescit amici ei⁹ charitas.Jux illud vulgare puerbiū.Al/ bisogno secognosce lamico.vñ Esop⁹ fabula lxij.inq̄t.Soris aspa mōstrat amicos.Quis amet ⁊ quis non:sola procella docet.⁊ auro lib.q̄ dr̄ Facet⁹.c.vj.ait.Fid⁹ in aduersis co/

gnoscãt ois amicus. ⁊ Jacob benevẽtanus. c. xxviij. Not⁹ in adũsis ois amic⁹ erit. Amor ẽgẽ mulierẽ pribꝫ ipis afficerẽ te dꝫ iducere ad illicarrẽdũ eis gratꝫ ⁊ nõ expectare ab eis pũl mercedẽ quã reddere nõ possent. vt ẽmgt Claudian⁹ ĩ maiori volumĩe. Non ẽ ingeniũ vitã q̃ dꝫ amori. Non ẽ facias eos ample⁹ te expectare: q̃ dicere pñt illõ Quid. in eplis Auribꝫ ĩterdũ voces capiam⁹. ⁊ omne Adũctus ĩtrepitũ credim⁹ ee tui. O igit dicat⁹ pi miscẽdaꝫ ⁊ de⁹ toti⁹ solatõis q̃ cõsolar nos ĩ oĩ tribulatõe nr̃a. ij. ad Cho. j. ãlis pr̃i nr̃. Jux illõ Deut. xxvij. Ipe em est pr̃i⁹ q̃ possedit ⁊ fec ⁊ creauit te. vñ dicim⁹ ibi. Pr̃i nr̃ q̃ es in cel. Mat. vj. ⁊. c. de q̃stridi anis. de pẽi. di. iij. Si rãꝫ pr̃ oĩbꝫ pesse vis singulos put pores adiuua ⁊ singl̃os releua q̃ singulos habes sollicitudinẽ. c. clemẽs. viij q. j. pr̃ em diligit suos filios. l. ĩsti q. dez. ff. qõ me. cau. l. fi. C. de cura. fu. ⁊ thesaurizat filijs suis. cũ apostolus. ex de cens. ⁊ tõ nob debes dare thesauros eterne brĩtudis. Nõ ei debes facere ꝫ naturalẽ instinctũ oĩm bonoꝝ patꝝ qui reliquit q̃ filij sint bonoꝝ suoꝝ heredes l. scripto. ff. vñ li. ⁊. l. de emãcipatis. C. de legi. here. ⁊. l. penul. ff. de bo. libe. Hãc aũt hereditatẽ habere nõ possumus nisi p filiũ tuũ q̃ est pignus hereditatꝫ nr̃e. ad Eph. j. Quapro/pter debes eũ mittere ad incarnatoꝝ vt veri/ficẽ illud ps. cxxvj. Cuꝝ dederit dilectis suis somnũ: ecce hereditas dñi filij merces fructꝰ ventris. ¶ Factũ est aũt cuꝝ venissent filij dei añ dñm: affuit ĩter eos ⁊ sathan. Job. ij. c. q̃ est verisimꝰ hostis hñs mille nocẽdi modos quib⁹ conat humanũ gen⁹ reuertere. xvj. q. ij. c. visis lris. Qui sp bonũ vertit in malũ. ⁊ in electis macũlã ĩponit. ij. q. vij. c. j. Qui hꝫ suggestiones callidas ⁊ illaqantes. c. neruj. ⁊ ibi glo. xiij. di. Qui conat leges dei destrue re. c. ĩ exto die, xxxv. di. Qui est hostꝫ antiqꝰ elacerdotes. lxxxj di. q̃ sathanas ⁊ draco ap pellatur. Apoc. xij. ⁊. c. audi. xj. q. j. q̃ semper circũit querẽs quẽ devorer. c. nulli dubiũ. iij. q. j. ⁊. vj. q. j. ℌ. vez. Qui ẽ leo insidiãs. de pe/ni. di ij. c. si em ĩqt. p̃. liberi arbitrij. Ipse igit ꝫ surrexit ꝫ ilrl. ⁊ icitauit regẽ. i. deum. j. Para. xxj. ⁊ dixit. Absit a deo ipietas: et ab oĩpotẽte iniq̃tas. op⁹ em hoĩs reddet ei. ⁊ iuꝫ vias singulorꝫ restituet eis. Job. xxxiij. Et iterꝫ loquẽs deo ait. Dñe q̃d est hõ q̃ memor es ei⁹ aut filij⁹ hoĩs q̃ reputas eum? ps. cxiij. Ipe em dolose egit vt ĩueniat iniq̃tas ei⁹ ad odiũ. ps. xxxv. Tu aũt iust⁹ es. ⁊ oĩa iudicia tua p̃a sunt. Thob. iij. Da ẽ gẽtilibꝰ fm opa eoꝝ ⁊ fm neq̃tiã adinuẽtionũ ipoꝝ. fm opa ma/nuũ eoꝝ tribue illis. ps. xxvij. Quertant⁹ itaq̃ pcores in infernũ. ps. xvij. Tu em ō ipis di/xisti p. pphã. Deleant⁹ de libro viuẽtiũ. ⁊ cũ iustis nõ scribant⁹. ps. lxxxvj. Audites aute hũani generꝫ legati illũ ꝫ eos aduersariũ in surrexisse: de quo dꝫ Job. xlj. Nõ est ptãs su/per terrã q̃ cõpet ei q̃ fact⁹ est vt nullũ timerꝫ potentiã aduersarij phoꝝ rescẽtes. c. statuũ. ℌ. cũ ho. de resc. lib. vj. Defecerũt viribꝰ ⁊ ti/muerũt valde. dixerunt q̃ illud Isa. xxxvij. Dies angustie dies hec: potẽtioribꝰ ei pares esse nõ possum⁹. l. j. in pn. ff. de alie. iudi. mu. cau. fac. ⁊. ff. de rei vẽdi. l. officiũ. ¶ Possum⁹ aũt hic meditari q̃ auditis vtriusq̃ partis allegatiõibꝰ determiare volẽs de ĩ hac causa tã ardua: sedebat sup soliũ excellsum ⁊ eleua/tum. Isa. vj. Sedere em̃ p tribunali ĩ sentẽ/tijs. pferẽdis ml̃tũ opaꝫ. q̃ sĩia aliꝫ nõ vale/ret. ar. ĩ. l. ij. ℌ. ⁊ bonoꝝ. ff. q̃s ordo ĩ bono. pos/sꝫ ⁊ fac. C. de officio ciuilĩũ iudicũ. l. j. ⁊ iauꝫ de iudi. ℌ. sedebũt. ⁊. c. de sen. experi. recĩ. l. fi. de quo p Albricũ de rosate. in. l. fi. cũ sĩam. C. de sen. ⁊ interlo. om. iudi. Angeli aũt stabant in circuitu throni Apoc. vij. Quos eq̃ssim⁹ iudex nõ dedignabaꝫ facere suos assessores ĩ hac decisione difficillima. vt cũctis magꝫ in/notesceret iustitia sua. licet ipe nulli⁹ egeat cõ/silio: q̃ oĩa sciat añ̃q̃ fiant. c. de⁹. ij. q. j. ⁊. c. fi. in fi. xxvj. q. v. ⁊ io dꝫ theos. i. vides vel per/currẽs. nã oĩa videt ⁊ pcurrit fm Papiã. et notaꝫ p Arch. in. c. extimãt. xj. q. iij. Deus ẽ oĩpotẽs vt nos a sñie pcipitã de pl. tõe cõpe/sceret. licet oĩa nuda ⁊ apta sint oculis eius ⁊ oĩa sint ei manifesta: tñ vt nob exemplum da ret in q̃rẽde ⁊ diligẽter examinãde veritatis ⁊ nature pcedẽdi in causis decidẽdis: voluit ℌ ipse obseruare. vt dꝫ in. c. de⁹ omnipotens. ij. q. j. Ipe igit iudex discret⁹ q̃ pscrutaꝫ cordi/um secreta. c. tua nos. de sũmo. ⁊ q̃ scit corda ⁊ volũtates hoĩm. c. nouit. de iudi. ⁊. c. j. extra ne sede vacã. ⁊ q̃ est testꝫ oĩm q̃ agunt ĩ ℌ mũ/do. in auc. q̃. mo. na. effi. le. ℌ. penl. ⁊ extra de iureiu. c. ⁊ si xps. Cui⁹ ẽ thesaur⁹ ois scie. c. le/gimus. xxxvij. di. A q̃ legũ latores pferendi leges licẽtiã acceperunt. in auc. vt hi q̃ ob. se. ha. per. res mi. in pn. de quo p Albri. de ro. i. l. leges sacratissime. C. de legi. ⁊ sup rubrica. ff. eo. ti. licet nulli⁹ cõsilio regaꝫ q̃ oĩa regit sua ĩ finita sapiẽtia. Jux illud Boecij. ij. de ꝯsol. dicẽtis. O q̃ ppetua mũdũ rõe gubernas ⁊ Vñ de illo dꝫ Isa. xl. ⁊ ad Roma. xj. Quis ꝯsiliarius eius fuit? quasi dicat nullus. Ipe enim est magn⁹ consilio ⁊ irreprehensibilis.

D Diabol⁹ volũtatẽ habet nocẽdi sed nõ ꝑficiendi

J De⁹ hãc determinat determinans.

Dla enz filio sūt facienda

Piere.xxxij. Et filiuz ei⁹ in abysso magna. Eccl.xxiij.z ipe hz filiū z itelligētiā. Job. xij.cui⁹ filiū in eternū manet.ps.xxxij.z ipe est terribil' in filijs sup filios hoim.ps.lxv. De filio q̄z dr q est sapia pris dr. Prou.viij Ego sapia habito in filio:tñ vt oñderet veram esse illā sniam. Prouer.xiij. Qui agunt ola cū filio mlta regū sapia.z iō astur⁹ ola agit cū filio.vt ibidē dr. Que em cū cōsilio fiūt:fructu nō carebūt.l.hūanū.C.de legi.et l.dubiū nō est.C.de repu.z ea q̄ fiūt cū filio sapientū plumunt bū fcā.l.epale.C.de epis. au.z.d.l.humanū.C.de legi.z non solēt indu cere pniam.vt ait glo.in auf.de appel.§.j.in gbo plenissime. Voluit se hr̄ep modū cōsulentis: maxime vt eius snia ab oibz eēssima approbaret.iuxt illud ps.lxxxvij. dr⁹ q̄ glorificat in filio scrōz. Et iō licet sit solut⁹ oibz legibz:fuare tñ eas voluit.sic etiā facit terre nus imperator.l.digna vox.C.de legi Et ea q̄ leges circa assessores statuerūt obseruauit.de quibz tractat.C.de assesso.z dome.z ff.de offi. assesso.p totū.z in c.statutū.§.assessor.de re scrip.li.vj Allocutus est igit dr⁹ vniūlos ce/ loz ciues z dixit illud Job.xxxiij. Judiciuz eligam⁹ nob z inter nos videam⁹ q̄d sit melius. Et illud.ij.Re.xvj. Inite filiū z videte q̄d agere debeam⁹. Interrogauit g̃ret Assue rus.i.dr⁹ sapiēs angelos.quoz snia regina.i. humana natura subiaceret. Hester.j. Factū est aūt silentiū magnū in celo q̄si media hora. Apoc.viij. vt scz meli⁹ deliberaret q̄d dicere deberēt.qz vt dr Eccl.xxj. Labia prudētū statera ponderant.z nemo aliquid dz dicere q̄ pus mēte nō agitauerit.l.labeo.§.fi.ff.de suppelle.le.z filia nō sunt pcipitāda.scz cuz deliberatione z maturitate dāda.c. ponderet circa pn.l.dist.facit.l.humanū.C.de legi.z.c. cū in veteri.de elec. Jtē snia diffinitiua nō de bet fieri sine magna deliberatōe.xj.q.v.c.cuz apud.z.c.se.z.C.de penis.l.q̄ sententiā.et de sen.experi.re.l.ij.z.c.j.de re iudi.lib.vj.nihil etiā importās debet fieri sine deliberatiōe.c.li/ cet.el.j.xlv.di.Deliberatio em̄ est valde vtil' z necessaria.c.anteriorz.ij.q.vj.z.xj.q.iij.c. illa ppositoz.z.c.se.Seruauerūt igit scti angeli illud.ij.Re.xxiij.deliberā z vide q̄d rñ deas. Sciendū est aūt fm Dionysiū in li.de diui.no.z mgr̄m in.ij.dis.ix.tres esse hierar/ chias angloz q̄z q̄libet z tinet tres ordines spirituū btōz. Trā sacra igit media hora dixit rex celestis cuilibet hierarchie illō.iij.Re. xij.q̄ das filiū:z Rñdit aūt pncipal' angelus pme hierarchie nomīe oim alioz dicens

Ptās tua dñe ptās eterna q̄ nō auferet z regnū tuū q̄ non corrūpet.Dan.vij. Tu habes ptātem vite z mortis.Sap.xvj.Sz q̄to potentioz:tāto debes esse misericordioz. q̄a fm pphām ps.lxj.Ptās tibi est z tibi dñe misericordia.z miserer⁹ oim q̄m oia potes.Sap. xj.z natura tua clemēs est z pia. magisq̄z ad miscōdiam q̄z ad vindictā pna.c.q̄z de tritis. de peni.dis.j.vbi etiā dr nulla ten⁹ vis mortem pcōzis:sz vt magis conuertat z viuat.q̄ fuit pncipalit dictū Ezech.xviij.in q̄.c. etiā tu dixisti. In q̄cūq̄z hora ingemuerit pcōz:oīa um iniqtatū ei⁹ q̄s opat⁹ fuerat nō recordabor trāssumptiue in.c.ponderet.l.dil.z in.c.si petrus.xxij.q.j. Facias g̃ hoi ingemiscēti ppe sua pcā miscōdiam:ne dicāt adūsarij nr̄i. nō potuit eos introducere in terrā quā eis se dare pmisit.Deut.ix. Tūc surgēs ille angel⁹ q̄ erat pncipalior scde hierarchie dixit. Princeps q̄ sunt digna pncipatui cogitabit.z ipe sup duces stabit. Isa.xxxij. Scis aūt dñe qz in mlitudine populi dignitas regis.z ipa ciuitate plebis ignominia pncipis. Prouerb. xiij. Nō g̃ pmittas vt rant⁹ popul⁹ tu⁹ minuat. Dixisti em̄:vt colloces eū cū pncipibz cū pncipibz pp̄li tui.ps.cxij. Ut sedeat cum pncipibz z solijū gl'ie teneat.j.Re.ij. Tūc surrexit angelus pncipalioz tertie hierarchie z dixit. Dē⁹ dnoz z dñe dñantiū. Deut.x. Domine vniuersē creature eraudi me. Judith. ix. Regnū em̄ tuū est regnū oim seculoruz:z dñatio tua a generatiōe in generatiōez.ps.c xliij.z tu es rex oim regū z dñs oim potestatū.viij.dis.c.q̄ j.pce g̃ dñe pce pp̄lo tuo z nedes hereditatē tuā i pditioz vt dnent eis nationes.z dicāt i gentibz:vbi ē de⁹ eoz. Johel.ij sz cognoscāt qz nomē tibi dñs. Tu sol⁹ altissim⁹ sup oem̄ terrā.ps.lxxxij. Tu g̃ q̄ pasti i iudicio thronū tuū z iudicas pp̄los i equitate ps.ix.nūq̄d pdes iustū cū impio? Absit a te vt hāc rē facias:z occidas cū impio iustū:fiat q̄z iust⁹ sic impi⁹. Nō est em̄ b tuū q̄ iudicas oem̄ terrā. Neq̄q̄ g̃ facias h iudiciū. Genef.xviij. Cognoui em̄ q̄ equas iudicia tua. ps.cxviij. Cū igit irat⁹ fueris: miscōdie recordaberis .Abacuc.ij. Roborabit em̄ clemētia thron⁹ tu⁹. Prouer.xxv. Tu etiā q̄ es sciarū dñs.j.Re.ij.q̄ es sapiētissim⁹ ab eterno. Eccl. j. Scis q̄ iudex sapiēs iudicabit populū suum z pncipat⁹ sensati stabiles erūt. Eccl.x. Et rex sapiens stabilimentū est populi sui. Eccl.vj. Tuū g̃ pncipatū quē sup hominē habes stabilē te semare decet. Cum ei tu dñe sapiēs sis.ij.Regum.xiij. debes suscipe ami/

Rñsio mi cuiliarij

Sermo. VI. De annũciatiõe Marie

mapauꝑz Qui em̃ suscipit aĩas pauꝑz: sapiens est ꝓuer. xj. Nõ g̃ velit dꝰ pire animã retractet cogitãs ne peat ꝑnire q̃ abiecit. ij. Re. xiij. Deꝰ igit iudiciũ tuũ regi da iustitiã tuã filio regis. ps. lxxj. Ipe em̃ ẽ sapia tua. ad Col. ij. et sapia eos q̃ se obseruãt illustrabit. qm̃ oĩb potẽtior est sapiẽtia. Sap. vi. fac g̃ vt hoies p sapiam tuã liberati verificent fiãt illud Sap. xiij. s. Sapia tua liberati sunt oĩes q̃cũq; placuerũt tibi ab initio. Sz q̃d vltra possum vociferare ad regez. ij. Reg. xix. Nisi q dꝰ charitas est. j. Joh. iiij. et habit. xj. q. iij. Et iõ ꝑcere ꝑtes oĩbꝰ: q̃niaz oĩa tua sunt q̃ amas oĩa. Sap. xj. Nũq̃d ei obliuiscet misereri dꝰ aut ꝯtinebit ĩ ira misericordias suas? ps. lxxvij. Quis aũt est hõ vt macular? sit: et iust? appareat natꝰ de muliere? Ecce inꝑ sanctos tuos nemo ĩmutabil: et celi nõ sunt mũdi ĩ ꝓspectu tuo. q̃to magis ab ominabilis hõ et inutil? Job. xv. Recorda/re q̃ dies hoim̃ qz caro sunt: spũs vades et nõ redicꝫ. ps. lxxvij. Miscẽdia aũt tua plena ẽ terra. ps. cxviij. et iõ ꝯgruũ est re hũano generi misereri. ¶ Tũc rex celestis ralibꝫ allegationib audit sniam tulit angelo approbando ꝓsiliũ. et reprobãdo suggestiones diaboli ait illud Prouer. xj. Desideriũ iustorum omne bonũ. pstolatio ipiorũ furor. Annuente igit dño bꝛor angloz petitiõi et sanctoz pm̃ supplicatiõi dixerũt oĩes ꝓmates sctoz angeloz regi celesti. Cõsiliũ inierũt oĩes ꝓncipes regni tui vt edictũ iperatoriũ ereat Nũc ita qz rex ꝓfirma sniam et describe decretũ vt non mutet. Dan. vj. Tũc rex supnꝰ ꝓsolarꝰ ẽ sanctos pies dicẽs eis. Nolite timere: ꝓfortes mani vestre. Sic em̃ cogitaui vt affligerez vos cũ ad iracũdiã ꝓuocastis me: sic ꝓuersus sum vt bñfaciã vob. Zach. vj. Dixit quoq; Dauid regi illud ps. cxxxj. De fructu ventris tui ponã sup sedẽ meã. Tũc exaltãtes omes sci pies q de semie iudaico deberet nasci filius dei. s. debitã ẏgie q̃ fuit de stirpe Dauid. ceperũt dulciter canere illud Hester. viij. dicẽtes. Judeis noua lux oriri visa est. gaudium honor et tripudiũ apd oĩes pplos: vbes arcẽ p uincias. ¶ Dixit aũt dꝰ pr filio et spũisco. Legatũ oportet nos mittere ad illã nraz spõsaz dũ: annũciet qz sic er ea filius deberet creari q̃ ꝓsentiebꝫ vt ait Aug. i ẽmõe. j. de annũciatiõe. Veni ingt o gabriel: mister efficito terribil sacri. abscoditũ obsecũda miraculum. Ad reẽptionẽ et redẽptionẽ errãtiũ ade a meis cogor discedere sedibꝫ. illũ ei quẽ ad imaginẽ meũ creaui: pcm̃ inuoluerauit: tabefecit quẽ feci. obfuscauit quẽ plasmaui decorẽ. lupus meũ depascit pecꝰ. deserta ẽ padisi possessio. lignũ vite ab ignea rũphea tuak. clausus est voluptatiz agellꝰ. miseroz errãti et appẽdere cupio hostẽ. latere aũt volo oĩes celestes ẏtutes. tibi soli pãdo secretũ. Ad ẏginẽ mariam pge. Vade ad aiatã ciuitatẽ de qua ꝺr. Bꝛiosa dicta sũt de te ciuitas dei. vade ad rationalẽ meũ padisum. pge ad oriẽtalẽ splendidã portã. vade ad mei ẏbi dignũ habitaculũ. pge ad scõm ĩ terra celũ. vade et denuncia ei mee pñtie imbrẽ. pge ad pparatũ mihi sanctuariũ. vade ad spõlam incarnatiõis filij mei. mũdũ thalamũ natiuitatiz ei. loqre ĩ aures rõnales archana. ꝓpara mihi auriz introitũ. Sz ne ꝯturbes nec terreas ẏgis animũ delicatũ mihi sacrariũ appara. ꝑmã mei vocem gaudij pclama. tu dicito ẏgini Marie Aue gra plena. vt miserear ego malignitati eue. Audiuit angelꝰ hec et intra se cogitabat dicẽs. Stupẽdũ est bꝰ miraculũ et oĩs ꝓsciẽtie pcellit sensum. Qui ĩ cherubin terribilis est et i seraphin inuisibil. et oĩbꝰ ẏtutibꝫ angelicis incõphensibil. puelle sui habitaculi pniam repromittit. et q̃ Eua ꝺdenauit. ei? familiã glificare intãtũ cogit vt dicat ꝓpari sibi p aurẽ ingressum. et pter? cape eũ quẽ nõ capit celum? Dec et hmõi anglo cogitãte ait ad eũ dñs. Quid turbaris et miraris o Zabrihel? nũq̃d nõ ꝑus a me missus es ad Zachariam sacerdotẽ et natiuitatẽ Johis ei nũciasti Nõne p incredulitate sniam ei silẽtiũ ꝑtulisti? nũq̃d nõ ꝺdenasti senẽ sine voce eum esse facies? nũq̃d nõ dereuisti. ego aũt ꝓfirmaui nũq̃d nõ nũciatiõis tue effect? ꝑsecutus est? nũq̃d nõ effugata sterilitate ꝓcepit sterilis: et nature vacatio ausugit? nũq̃d non tũc est seges illa fertilis facta q̃ tã arebat? nũq̃d ipossibile ẽ apud me q̃cq̃ q̃ creaui oĩa ẏbꝫ? Eur g̃ ambigis? Ad hec angelũ rndẽte audiam? Dñe inqt sanare culpas nate dissoluere passionũ lag␓ decreticiũ art? ad vitalẽ reuocare ẏtutẽ. ipare natureꝑcreatõis filioz effectũ. soluere sterilitatẽ. et vetustissimoz membroz vetustã ariditatẽ i viriditatiz reformare statũ: sterilisq; aruo manipuloz repẽte oñdere ptũ: opꝰ existit tue ẏtutiz q̃ ex moze psicit. Testiz ẽ sara: et post illã rebecca. et rex Anna q̃ miserie et sterilitati sil' fuiẽtes a te libertatẽ acceperũt: ẏginẽ aũt parere q̃ de viro genitura nõ est: sup oĩem legũ naturã. Et tuam quõ puelle annũciabo ꝑtiam. Teem̃ celi et

bb, 3

k Judeoꝝ ipulit sniam

l Comitti tur legatio gabri ad mariam

terre nō capiēt fines: ⁊ quō vter⁹ capiet ꝟginalis? aut quō feret Maria ignē dicat? tue sedis? Et dñs ait. Si lesit ignis pñtia in solitudine rubū: ledet vtiqz ⁊ mariā mea pñsentia. Si ꝟo ignis ille q̄ figurauit diuini mei ignis e celo aduentum: inflāmabat quidem rubum: nō aūt comburebat. Quid vtiqz dices de veritate non in ignis flamma sz in specie pluuie descēdente? Hec Aug⁹. in persona xpi ⁊ angeli.

¶ Pars secunda huius ſmonis que dicit societatis.

M Errexit igit angelus Gabriel ad sa-
p cratissimā virginē Mariam q̄ erat sociata duodecim puellis siue domicellis: vt poterat collegi ex euangelio Luce. j. Que ꝟtuose domicelle instruebāt eā in tā alto mysterio. ¶ Prima q̄z fuit dña secreta seu clausura siue solitaria. q̄ instruebat beatā virginē vt in secreto meditaret illud ps. lxxxiij. Benedixisti dñe terrā tuā: auertisti captiuitatem Jacob. remisisti iniquitatē plebis tue. ℟ Sciebat aūt beata ꝟgo q̄ delicata est diuina visio ⁊ nō dat admittentibus alienam. vt ait Bern⁹. in q̄dā ſmone. Un̄ inq̄t Jacoponus nr̄ in suis laudibꝫ. Sola soleta che la tronai Et iō stabat solitaria ⁊ secreta: pfecte seruās illud documentū Senece ad Lucillū dicentis. Fac q̄d facere ꝟsueuisti: ⁊ a turba q̄tum potes te separa. Primū argumētū cōpositē mētis existimo posse cōsistere ⁊ morari secuz inimica aūt est multoz̄ uersatio. Recede ḡ in te q̄tū potes. Et iterum ad eundē scribit Lrede mihi. Qui nihil agere vident: maiora agūt hūana diuiaq̄z sit tractāt. Non igit inuenio cuz q̄ te malim esse q̄z tecum. fuge ḡ multitudinē. fuge paucitatē. fuge etiā vnuz Et q̄cquid facias: cito redi a corpe ad aiam. illū nocibꝫ atq̄z diebꝫ exerce. oiaq̄z impedimenta dimitte ⁊ vaca bone mēti. Nemo em̄ ad illā pueniet occupat⁹. Hec ille. Seruabat etiā btā ꝟgo illud Quintiliani lib. viij. dicētis. Etiā in turba: in itinere: in ꝟuiuio faciat tibi cogitatio ipa secretū. Nouerat nāq̄z beatissima ꝟgo verā esse illā Prosperi ſniam i libro epigrāmatū dicētis. Scrutari legē pñt vtcūq̄z quieti. Si mūdi a strepitu libera corda vacet. Et ideo faciebat illd̄ quod hortat Bern⁹. in quodā ſmone di. O anima sctā: sola esto vt soli oim dño serues teipam quez tibi et oīmbꝫ elegisti. Fuge publicū: fuge ⁊ ipsos domesticos. Secede ab amicis ⁊ intrinsecis: mētem: intentione ⁊ spū. An nescis te verecūduz hre spōsum q̄ nequaq̄z sua velit tibi idulgere pñtia pñtibꝫ ceteris? Un̄ de ipa ꝟgine sollicitaria verificabat illa ſnia Diero. ad pſidiuz dicētis. Habebis cellulā q̄ te solū capiat. immo nō eris sol⁹. Angelica tecū turba ꝟsabit Tot tibi erūt soci. q̄ re sancti. fabulabit tecū ihs. Nunq̄d poterit talē aliū tuis ſmonibꝫ hīe cōsortē? Ad hāc etiā adduci pt illd̄ q̄d inq̄t theophrast⁹ in aureolo tractatu de nuptijs dicēs Sapiēs nūq̄z sol⁹ esse pōt. hz em̄ secū oīa q̄ sunt: q̄q̄ fuerūt vnq̄z boni: ⁊ aīm libez q̄cunq̄z vult tranſfert. Que oia ꝟfirmans diuus Amb⁹. in li. de ꝟginibꝫ ait. Maria ad ipos ingressus angeli inuēta est domi in penetralibꝫ sine comite: ne q̄s intērionē obrumpet: ne q̄s obstreperet. neq̄z em̄ comites feminas deside rabat q̄ bonas comitas cogitatōes habebat. Quin etiā tūc sibi min⁹ sola videbat cum sola esset cui tot sancti aderāt. tot angeli. tot pphe Deniq̄z etiam Gabrielem ubi reuisere solebat inuenit. Hec ille. Btissima igit virgine manēte sic clausa i secretario oratorij sui: stat affinit angelus ad ostiū pulsans. Lucurritq̄z prim⁹ dña secreta: nec tñ ei subito aperuit sz aspicies p fenestras. pspicies p cancellos. atq̄z angelū dei cognoscēs domestica angelorum ait. Deo grās. ⁊ angel⁹ rñdit sp. Interroga uitq̄z dña secreta: ⁊ ait illd̄. j. Re. xvj. Pacificus ne est ingressus tu⁹? Qui rñdit pacificus. Ego em̄ sum angel⁹ a deo missus ad hāc ꝟginē vt annūciē ei ton⁹ mūdi salutē ⁊ pacē. Tūc hec sctā seruitrix b. ꝟgis annūciauit ei dicēs. Ecce ꝟgo sacratissima q̄ angelus dei stat ad ostiū pulsans ⁊ dicēs tibi illud Cant. v. Aperi mihi soror mea. s. ſm naturā. sponsa sz eterni pātis. Et nisi fallor vox ei⁹ e archangeli Gabriel. Cui purissima ꝟgo vt apiret assentiēs. rñdit illd̄ pdicti ps. lxxxiij. super q̄ tūc meditabat. s. Audiā q̄d loquat⁹ i me dñs de⁹: qm̄ loquet pacē in plebē suā ⁊ sup sanctos suos ⁊c. vsq̄z in finē. ⁊ tūc dña secreta aperuit ostium. ¶ Secūda domicella fuit dña intelligentia que instruebat beatā ꝟginē vt peretet intellectū eoz̄ que legerat in libro Isa. pphete c. vij. s. Ecce ꝟgo ꝟcipiet ⁊c. Un̄ ipa dicebat deo illud ps. cxviij. Da mihi intellectum ⁊ scrutabor legē tuam. Quoniaz declaratio sermonū tuoz̄ illuminat: ⁊ intellectū dat parulis. i. humilibus. Et subito angel⁹ ingressus ad eā dixit. Aue gratia plena domin⁹ tecum. Aue sponsa dei. Aue futura genitrix creatoris tui ⁊ mei. Aue animaruz templum dei. Aue sacrariū spūssancti. dñs tecuz p grām q̄ statim in vtero tuo erit p assūptaz humanā naturā. Possumus etiaz dicere q̄

quomō Maria hūit socias q̄ eā instruebāt

Notatu dignissimū de solitudine

Sermo. VI. De annũciatiõe Marie

hebreã da domicella appellabat̃ dña adsen/tã omnẽ ambasiatã ẏgini missam auscul/tare attẽre. Et hec est germana intelligẽtie. Quia vt inq̃t Tull⁹ in .j. art̃ veter̃. Is ma/xime docilis est q̃ attẽtissime parat⁹ ẽ audire. Dehac aũt domicella fit mẽtio Luce. j. vbi postdicta ẏba angeli dr̃ de brã ẏgine. Que cum audisset. Ecce q̃ dña audiẽtia plens est. q̃ attẽtissime audiuit sanctissima virgo nuncũ dei: ponderãs q̃d libet ẏbũ tãte salutationis nunq̃ als audite. De quo scr̃us Ber. sup Missus est inq̃t. Merito placuit rex decorẽ ẏginis. Fecit em̃ q̃cq̃d longe pmonita ante fuerat a patre suo Dauid dicente sibi. Audi filia t vide t inclina aurẽ tuam t obli/uiscere populũ tuũ t domuz pr̃is tui. Quia nec plus augere, plus successiõe: nec domum patris sui relinquere curauit heredẽ. Sz q̃c q̃d honor̃ i pplo. q̃cq̃d de paterna domo rez terrenaz hẽre potuisset oĩa arbitrata est tãq̃ stercora vt xpm lucrifaceret. Nec fefellit eaz intẽtio. qm̃ t xpm sibi filiũ vocari dicauit: nec p/positũ violauit. Hec ille. Quia ĝ brissima ẏgo intẽta erat intelligẽtia diuinoz. tõ meru/it audire dñm sibi dicẽtẽ p ps̃. Intellectuz ti/bi dabo t instruã te i via q̃ gradier̃. firmabo sup te oculos meos. i. gram meã i te solidabo. Nouerat aũt beata ẏgo verã esse sentẽtiam Isidori in libro de summo bono dicẽtis. Lũ Letiõ cõ/mutat̃ oramus: ipi cũ deo loq̃mur. Cum legim⁹. de/us nobiscũ loquit̃. Omis ĝ pfect⁹ ex lectiõe t meditatione pcedit. Que em̃ nescimus: le/ctione discimus. q̃d aũt didicim⁹: meditatione cõseruam⁹. Beminũq̃ cõfert bonuz le/ctio sacraz scripturaz. siue q̃ intellectũ mẽ/tis erudit. seu q̃ a mundi vanitatibz abstra/ctum hominẽ ad amorẽ dei pducit. Tãto ei vana spes mortalitatis huius nobis vilescit q̃nto amplius legẽdo t audiẽdo spes eterna clarueri. Hugo ẏo de sancto victore in lib. de sacra scriptura ait. Nihil in hac vita dul/cius sentitur. nihil auidi⁹ sumit̃. nihil ita mẽ/tem ab amore mũdi separat. nihil sic animuz ꝺ tentationes roborat. nihil ita hominem exci/tat t aduuat ad oĩe opus bonũ t ad omnẽ laborẽ fiẽ studiũ sacre scripture: vate ad no/stram vtilitatẽ. vt dic̃ apls ad Ro. xv. q̃ ait. Quecũq̃ scripta sunt: ad nostrã doctrinam scripta sunt: vt p ꝺsolatiõem scr̃uraz spem habeam⁹. Amb. q̃z in pmõe de quadragesima inq̃t. Quisquis ẏbo xpi pascitur: terrenũ pa/bulũ nõ reqũret. Nec em̃ potest sec̃l panez ca/pere qui pane reficit̃ saluatoris. Negligit fames corporis q̃ pabulo lectionis intendit. nec ventris curã habere poterit q̃ alimẽtum verbi celestis acq̃rit. Hec em̃ est refectio que satiat animã que impinguat viscera: cuz de oĩbz scriptur̃ cibũ eloquij phennẽ accipi/mus. Hec ille. Beatissima igit̃ ẏgo q̃ atten/tissime dei ẏbo intẽdebat adeo q̃ ipm in cor/de t corpe suo recepit. dicere poterat illõ Hie/remie. xv. Inuẽti sunt pmones tui t comedi eos. Et factũ est ẏbũ tuũ mihi i gaudiũ t le/ticiã cordis mei. ¶ Tertia domicella fuit do/mina erubescẽtia siue verecũdia: q̃ brissima ẏgo erat ornata. nã naturalit̃ inest ẏgibus. xx. q. iij. c. nec illud. ĝ multo magz inerat re/gine ẏginũ. De q̃ ẏrute inq̃t Bern. sup Cã/tica. Aliud ornamẽtũ sponse est verecundia. Nescio aũt si q̃d gratio⁹ secundia in moribz hoĩm reperiẽdi qat. Verecũdia em̃ oĩm ẽ ornatus eratũ. Sz i teneriori etate ampli⁹ pulcri⁹q̃z eni/tescit. Quid amabili⁹ verecũdo adolescẽte: q̃z pulcra hec ẽ t q̃z splẽdida gẽma mor̃ i vi/ta t in vultu adolescẽtis: q̃z vera t mime du/bia bone nũciaz: spei bone indol'iuder. t vir/ga disciplineq̃ pudẽdis affectibz imminẽs: lubrice etat̃ mot⁹ actusq̃z leues exerceat t cõ/primat insolẽtes. Quid ira stultiloquiũ t ois deinceps turpitudis fugitãs: Sor̃ p̃ rinẽ/tie est: nullũ q̃z eque manifestũ indiciũ colum/bine simplicitat̃. necnõ etiã est innocẽtie test̃ lampas ẽ pudice mẽtis ingit̃ lucẽs vt nihil i ea turpe. nihil idecor̃ residere attẽret q̃d nõ illico illa pdat. Ipa expugnatrix ẽ maloz. t ppugnatrix puritat̃ inarte. ac specialis gl'ia ꝺscie est. fame custos. vite dec⁹. ẏrtutis sedes. ẏrtutũ pmitie. nature laus. t insigne totius honesti. Rubor ip̃e genaz que forte inuexerit pudor q̃tũ gr̃e t decor̃ suffuso afferre vultui solet. Hec ille. Aristo. q̃z. iiij. eth. c. x. inquit. Laudam⁹ iuuenẽ verecũdũ. Sapiẽs etiaz Eccl'iasticus. xxij. ait. Ante grandinẽ pcedit chozuscatio t ant̃ verecũdiã pibit gr̃a. Btus aũt Bern. vbi s. inq̃t. Quid tã pprium vere/cundie est q̃z ppzias vitare laudes? Et quo apparet q̃tũ fuerit beatissima ẏgo hac ẏrute insignita. de qua dr̃ Lu. j. Turbata est in sermone eius. s. angeli. Nã mẽs eius est alte/rata ex celsitudine audite laudis sue. vñ t in facie ruborẽ verecũdie demõstrauit. q̃d etiaz euenit ppter aspectũ angeli in forma virili. De quo Ambr̃osi⁹ in .ij. li. de ẏginib⁹ dicit. Angelũ Maria quasi viri specie mota tre/pidauit vt agnoscas aures religiosas t ocu/los verecũdos. Et quo pcipere possum⁹ q̃n/tum erubescebat ꝺsortia hoĩm que turbatur t erubescit in sermonib⁹ angeloz. pfectissime

em̄ seruauit illud qđ inq̄t ip̄ator in l. vnica. C. de mania. li. xj. dicēs. verecūdia castis moribꝫ pseueret. Nec mīz si fuit verecūda cum esset nobilissima. verecūdia em̄ nobiles prodit natales. c. j. vbi Archid. de regul. lib. vj.

P ¶Quarta domicella fuit dña taciturnitas. q̄ instruebat eā vt nō statim rīderet sed pus cogitaret intra se altitudinē ꝓsilij diuini sup salute generꝫ hūani. Un Bern. inq̄t. O annūciatio mirifica. O saluatoria pegrina: plenitudis copiā portans & ꝟginei corpus illustrās. Preueniēs itaq̄ iudicē pco tā pclar⁹ & miris: festin⁹ pperat vt ī prozio ꝟginitatꝫ suscipi possit de⁹ maiestatꝫ. Cogitabat āt ꝟgo q̄lis esset ista salutatio q̄ de plenitudie ipsi⁹ debēbāt accipe vnūsi. Captiui redemptōem tristes ꝓsolatōz. pctōres venīā. iusti gratiaz. angeli letīciā. denīq̄ tota trinitas gl'iam. & ſli⁹ dei carnis hūane iubam. Sapientissima igit ꝟgo ornata erat discretissima taciturnitate: scies verā esse sniam Macrobij. lib. iij saturnaliū in exordio dicēris. Nihil tā congruū sapie q̄z locꝫ & tpibꝫ aptare ꝑmões. Un fuabat illud qđ inq̄t Amb. ī. j. de offi. c. viij. dicēs. Sapiēs vt loq̄t mlta ꝓsiderat qđ dicat. cui dicat. q̄ in loco & tpe. Et autor astrolabij canit. Prouider añ diu qđ recte dicere possit Uir sapiēs. stult⁹ imediata refert. Ob seruauit q̄z prudētissima ꝟgo illd qđ iquit Pamphil⁹ poeta sui libri. c. viij. ſ. Uerbi ꝑncipiū. finē q̄z respice ꝟbi. Ut mel⁹ possis p̄meditata loq̄. Itē fuauit documētū Senece ad Lucillū dicētꝫ. Tardi loquū esse te iubeo. Nihi em̄ vnq̄z dicebat nisi pus mature p̄meditasset. Sciebat em̄ q̄ vt ait phs. j. politic. Magnū ornamētū mulierꝫ est silentiū Un & ei⁹ taciturnitate ab alijs ꝟginibꝫ imitāda. Ait em̄ Amb. sup Lu. Discе ꝟgo ꝟborum vitare lasciuiā. Maria etiā salutatiōez angeli verebat. Cogitabat em̄ q̄lis esset ista salutio. Et iō cū verecūdia: q̄z pauebat cum prudētia. nā bñdictiōis nouā famulā mirabat. q̄ nul q̄z lecta: nul q̄z q̄z añ fuerat cōperta.

D Dec ille. ¶Quinta domicella fuit dña timorosa. Sapiētissima em̄ ꝟgo fuauit illud Eccli. xviij. Hō sapiēs ī oibꝫ timet. habebat aūt nō seruilē sz castū & reuerētialē timorē. & maxime timebat oia q̄ castitatē ei⁹ in aliq̄ posset maculare. Et ppt̄ timuit ī visione angelica. Un Bern. sup missus ē ait. Solent ꝟgies q̄ ve ꝟgies sunt sp pauere & nūq̄z esse secure. & vt caueāt timēda etiā in tuto ptime scere: scientes se ī vasis ficilibꝫ thesauz portare pciosum. ac pinde q̄cq̄d nouū: q̄cq̄d sbitū fuerit ortū: suspectas hñt insidias. & cotuz ꝑ se existimāt machinatū. & idcirco maria turbata est ī ſmōe angli. Dec ille. Quapropter necesse fuit ipam ab angl'o cōfortari. Unde Bern. vbi s. inq̄t. Angel⁹ intuit⁹ ꝟginem varias secū voluere cogitatōes facillime deprehendēs: pauidā ꝓsolat. Et familiariter vocans ex noie benigne ne timeat psuadet. De hꝫ q̄z aurel⁹ Augustin⁹ inq̄t ī ſmōe annūciatiōis. Salutat angel⁹ puellā viri saluatōil ignarā. terret ꝟgo nomitare ꝟboz. Ad quaz angel⁹. Ne timeas Maria. ne inq̄t aspectu meo mi dñi mei terreaꝫ. Ego ꝓceptiōis tue miſter aduenī: nō vt ꝟginitatē amittas iteruenī. ipe me misit ad te q̄ est nascīturus ex te Et tūc dixit dña timorosa. Hic est bon⁹ angel⁹ ꝓfortās & letificans. ¶Serta domicella R fuit dña honesta q̄ dicebat btē ꝟginī illd. j. ad Thoz. xiij. Oia honeste & ſm ordinē fiāt in vob. moz em̄ honestas ē fuāda ī oibꝫ. l. vnica. C. de mania. li. xj. honestas nāq̄z ꝟsat circa mores. l. scire oportet. §. penl. ff. de muneribꝫ & curatoribꝫ dādis ab his & vnū de iurꝫ pc. ptis est honeste viuere. l. iusticia. §. j. ff. de iusticia & iure. & iuſti. eodē. §. iuris pcepta. Et idē ponit in phemio decretalū. Habuit q̄dē ata ꝟgo honestatē in oibꝫ gestꝫ suis. & marie in oculoz regulatione. Quia em̄ vt ait Lecilius firman⁹ i li. de btā vita. c. iij. libido aspectu maxime ꝓcitat. & Quintilian⁹ in ꝓma declinatōe inq̄t. Oculi nīi sunt tota luxuria nostra q̄ nos ī oia q̄tidie pcipitat vicia. et Seneca ad Lucillū scribit. Oculi sunt irritamenta vicioz & duces sceleꝝ. Jō ipa ꝟgo benedicta fuauit illud Eccli. ij. vbi Salomon ait. Oculi sapientꝫ ī capite ei⁹. s. sunt bñ regulati. trāssumptiue i. c. accepisti. de ꝓle. di. iij. et de sacra vncī. c. vnico. §. q̄z ꝟo. Et q̄z ē duplex oculus. s. oculus mētꝫ de q̄ hz in. c. quozūdam. de elec. li. vj. vbi Jo. an. dic. q̄ dz esse pur⁹ p illud. c. & j. q. j. c. multi. Itē oculus corpis q̄ silr dz esse pur⁹. xxij. q. v. c. q̄ viderit. Impudic⁹ em̄ oculus ipudici cordis ē nunci⁹. c. nec solo. eadē. q. & causa. Jō ita puros habuit btā ꝟgo oculos nō solū mentis sz etiā corpis vt de vtrisq̄z dictū fuerit Lan. v. Oculi ei⁹ sic columbe. transsumptiue in. §. Ecce. xxv. distī. Dec em̄ purissima ei⁹ domicella dña honesta instruebat ipam vt staret cū oculo depssis ad terrā. & cū mlta molestia. Tāta āt fuit ei⁹ honestas vt nemo vnq̄z rētationē carnalē de ipsa habuerit. vt ī alijs ſmonibꝫ dixim⁹. Nihil em̄ vt ait Amb. in li. de ꝟgitate fuit ima- Nota q̄ oculi impudicis.
ria rozum in oculis. nihil in verbis pro-

vitiũ in actu inuerecundũ. nõ gest⁹ fractior. nõ incestus solutior: nõ vox petulãtior: sz omnis honestas. ¶ Septima domicella fuit domina prudẽtia q̃ instruebat beatã ꝑginez vt prudẽter de mõ incarnatõis inq̃reret. Jõ ipa ait. Quõ fiet istud qm̃ virum nõ cognosco? Quõ habebo filiũ q̃ nescio viz? Quõ porta/bo filiũ q̃ fugio partũ? Quõ vacuo vtero ge/nerabo? Un ꝓbrũ lac labijs infantꝫ suggere postulãtis? Et merito ista inq̃rebat prudẽtis/sima ꝑgo. Ut em̃ ait Boe. ij. de ꝟsol. Rex ex ictus prudẽtia metit. Ad hãc aũt inq̃sitiõ em beatissime ꝑgis rñdit angel⁹. cui⁹ ꝟba ponit Aug⁹. in quodã ꝛmone dicẽs in eius ꝓlona. Ne timeas Maria: neq; expauescas virgo partũ: neq; metuas: neq; formides multũ in exta: m̃ crede et ꝛcepisti. Ama et ꝓpitiũ. qm̃ meruisti gram apud deũ. Et quã graz: dei et hoim pacẽ: mortis destructiõz: vite repatio/nem. Concipies em̃ et paries filiũ: nõ cuiuscũ/ lber meriti hoiem: sz totiꝰ seculi saluatorẽ. Re cole Maria in libro Isa. ꝓphete ꝑginẽ quã parituã legisti et gaude ac exulta qz tu eẽ me ruisti. Tu ibi ꝓfigurata es ꝑgo. Ecce em̃ in vtero ꝛcipies non de viro: sz de spũsctõ gra uida eris et ꝛcorrupta manebis. Paries q̃dẽ filiũ: et ꝑginitatꝫ nõ patierꝫ detrimentũ. effi cieris grauida et erꝫ mr̃ sp intacta. ¶ Octaua domicella fuit dña pudicicia q̃ instruebat be atam ꝑginẽ vt votũ q̃ fecerat de ꝓpetua ꝑ/ginitate fñada inuiolabiliter custodiret: et i libate castitatis ꝓposito vsq; ad mortẽ im mobiliter pseueraret. Pudicicia em̃ est ꝟt⁹ animi q̃ violẽtiã nõ sentit. xxxij. q. v. in ꝓn. et c. de pudicicia. Qui ꝑo castitatẽ deo vouerũt tritũ faciẽdo votũ: damnationẽ incurrunt. xxij. q. j. c. j. Dicebat aũt hec domicella bea/te ꝑgini dicet sit ꝑa illa snia montanarij i lu/na celeri. Res est difficilis castam bñ ducere vitã. Nulla fere maior q̃ caste viuere pena. Sola nãq; suũ finit mortꝫ duellũ. Un dr q castitatẽ ꝑuare est ꝓ via artissimã et difficilẽ incedere. c. de his. xxviij. dis. xxxij. q. v. c. nunc saluabit. circa mediũ. Un etiã dr: ꝙ castitas nõ nisi deo ispirãte habet. dicto. c. de his. Tn q; deus hãc tibi inspirauit q̃ etiã res penitus desperatas ad optatũ finẽ pducere ꝑt. l. j. §. j C. de vere. iu. enu. Tibi diuina gra replete fa cillimũ erit eã obseruare. et posito ꝙ tibi esset difficile: debes meminisse ꝙ ꝟtus cõsistit cir/ca bonum et difficile. ij. ethicoꝝ. Et ꝙ vt inq̃t poeta. Ablq; labore graui nõ possũt magna parari Nullo igit mõ pudicicia est violãda que est mulierꝫ ornamẽtũ maximũ. §. q̃ vero eas. in auten. quõ oꝑt. epis. Licꝫ dixerit an gelus ꝙ de spũsctõ ꝛcipies et ꝑginitatẽ nom amittes. Tn difficile videtur in cõcipiẽdo filiũ nõ sentire aliq̃d libidinis et ꝛcupiscẽtie incendiũ: et nõ maculare in aliquo pudicicie pudorẽ. Et iõ eũ dicat in cõmuni puerbio. Nõ de põte cadit q̃ cũ sapia vadit. Sapien ter ꝑus inq̃re si taliter fiet hec ꝛceptio q̃ ea totaliter cessabit nõ solũ corꝑis et spũs corꝛ/ptela: sz etiã nec minim⁹ in ipa libidinis mo tus sentiet. nec aliqs indecens actus in hac generatione iteruenier. De hꝫ aũt loq̃t Am brosius in. ij. li. de ꝑgibꝰ dicẽs. Uide q̃ntam pudicicia ꝑginalẽ in aio seruat: q̃ non solum odit corꝑis et spũs corꝛuptelã: sz etiã omnez actũ libidinis quãtũ cũq; fieret sine offensa dei. et ad diuina ꝓplem esset ordinat⁹ q̃tuz ex se erat odio habuit. Un merito penlandũ ẽ q̃ fuerit hec ꝛcipua causa q̃re mod⁹ ꝛcipiẽdi filiũ dei iam a deo ꝓfixus nõ fuerit sibi diuini tus reuelat⁹ vt ꝟbo et actu hãc ꝓfectã pudici ciam demõstraret. Hec ille. Cognoscens aut̃ angelus dño reuelãte ꝑgis cogitatões: dixit ei. Noli o pudicissima ꝑgo expauescere Noli de tue ꝑginitatꝫ ꝓmanẽtia sollicitudinẽ ge rere. Intacta ꝓmanebis: et de ꝓle gaudebis. Sine ꝛiunctiõe mortalis viri efficieris mu rus altissimi. pinde nõ est quod metuas: sz inde est q̃ gaudeas Tũc em̃ dolor seq̃ret par tũ si ꝓcederet libido ꝛceptũ. Tũc ꝑo spũssan ctus supueniet in te et ꝟtus altissimi obũbra bit tibi. et refrigerabit te sb vmbraculo spiri tussĉti. Nõ ḡ calorẽ ꝛcupiscẽtie pati vereaꝝs. Nã in te erit ꝛceptio et nõ ꝛcupiscẽtie libido Nõ em̃ erit est⁹ vbi vmbrã faciet spũsctus. ¶ Nona domicella fuit sctã obediẽtia que ab Eua fuit repulsa sz a btã ꝑgie gratanꝫ acce/ꝓta. Sciebat em̃ ꝙ hec est ꝟtus oĩum ꝟtu T tum moraliũ ꝓclarissima. vt declarat beatus Tho. ij. q. clxij. ar. iij. Jteꝙ sola ẽ q̃ fidei me ritũ possidet obediẽtia: sine q̃ infidelis q̃sq; ꝛuincit: etiã si fidel esse videat. c. sciẽdũ. viij. q. j. Nouerat q̃z ꝙ obediẽtes magnã a deo re cipiũt remuneratiõz. c. nulla. xciij. dis. Unde dic glo. i. l. de sertorem. §. in bello. ff. de re mili. Magna ẽ ꝟt⁹ obediẽtia Sciebat etiã ꝙ me li⁹ esset obedire q̃ sacrificare. j. Re. xv. et. d. c. sciẽdũ. viij. q. j. et. c. illd. de maio. et obe. et q̃ Prouer. xv. scriptũ ẽ. Mes iusti meditabit obedientiã Et iõ sp meditabat brissima ꝑgo quõ meli⁹ diuie volũtati p oĩa obediret: sciẽs veram esse illã Uirgilij sniam in lib. georgi/corum dicentis. Est legum seruanda fides: supiema potestas. Quod mandat fierꝫ iu/

Difficul/ res caste viuere

ber parere necesse est. Sic aũt mũdani reputant lucr̃ qõdã qñ satisfaciũt volũtati ꝓpriel. cũ seruꝰ. ff. de ꝺi. cau. da. nõ se. ita ipa lucr̃ maximũ existimabat satisfacere volũtati ꝺivine. Quapꝛopt̃ sic pfectã obedientiã sp obseruauit q̃ p eã sumꝰ a morte liberati: sic̃ p iobedientia pmoꝛ parctũ fueramꝰ ad eternã dãnationẽ ꝺdẽnati. Unꝺ Aug. i sm̃õe de natiuitate ipi ꝰ ꝯgis ait. p inobedictia obedictia cõmutat̃. fides p pfidia cõpẽsat̃. Et ire. O felix obedictia. o insignis gra. q̃ dũ humilit̃ fidem tedit celi i se opifice incoꝛpauit. Hec fuit ꝯe obedictia oĩ sacrificio gratioꝛ: hec volũtas cũctis hostijs acceptioꝛ. hinc promeruit gl'iam quã postmodũ cecinit ꝺices. Ecce em ex hoc beatã me ꝺicẽt oĩs generatões. Et loq̃tur Aug⁹. pticularit̃ de obedientia pntis mysterij. s. in ꝺsentiẽdo ꝺiuini ꝯbi ꝯceptõi. Tã cũ aũt placuit deo ei⁹ obedictia vt mereret̃ filiũ dei sibi facere subiectũ z obediẽt̃. vñ Ber. sup missus est: exponẽs illud Lu. ij. z erat sbditus illis: inq̃t. Quis? Quib⁹? de⁹ hoibus: de⁹ in quã cui angeli subditi sunt: cui pncipatus z prates obedit̃ sbdit⁹ est Marie. z nõ tm̃ Marie sꝛ etiã Joseph ꝯꝑ mariã. Mirare ḡ vrrũlibet: z elige q̃ ampli⁹ mireris siue filij dei benignissimã dignatõez. siue mris ei⁹ excellẽtissimã dignitatẽ. Utrũq; stupoꝛ. vtrũq; miraculũ: q̃ femi⁹ de⁹ obtpet hũilitas sine exẽplo. z q̃ femia deo ꝓncipet̃ sblimitas sine ocio. In laudibꝫ ꝯgnũ singularit̃ canit̃ q̃ sequunt̃ agnũ q̃cũq; ierit. Quibꝫ ḡ laudibus iudicas dignã q̃ etiã pit: Di ceho obedire. ꝺisce puluis obtpare. ꝺisce terra subdi. Erubesce supbe cinis. de⁹ hũiliat z tu te exaltas. de⁹ se oĩbꝫ subdit z tu dñari hoibꝫ gestiens tuo te ꝓponis auctoꝛi. Quoties ei hoibꝫ pesse ꝺesideras: toties deũ pire tẽdis. Hec ille Faciebat igit̃ brã ꝯgo illꝺ qꝺ postea egit filius suꝰ: sciẽs q̃ tãta ẽ excellẽtia obedictie q̃ nihil est pctm̃ nisi qꝺ ꝺ ipam fuerit ꝓpetratuꝛ. pctm̃ em̃ est puaricatio legꝭ diuie z celestiũ i obedictia mãdatoꝛ. vt ait Amb. in li. de paradiso. Hec igit̃ sctã dmicella suadebat beate ꝯgini vt oparet̃ salutẽ mũdi arcꝛ hoꝛtabat̃ ea tã grãdi sacro ascẽsum ꝓbere. Sanctꝰ aũt Bern. sup missus ẽ in ꝑsona angeli ꝺicẽt ꝯgini exhoꝛtãdo eã ad ꝺsentiẽdũ. Audisti ꝯgo factũ: audisti z modũ. Utrũq; mirũ: vtrũq; iocũdũ. Jocũdare filia sion: exulta satis filia hierlm: z q̃m̃ auditui tuo datum est gaudiũ z letitia: audiam⁹ z nos a te rñsuꝛ letitie qꝺ ꝺesideram⁹ tẽ. Idẽ q̃z sctus ibidẽ in ꝑsona oĩm sanctoꝛ patꝛ inq̃t eidẽ beatissime ꝯgini. Expectam⁹ o dña ꝯbũ miseratõnis: q̃s misere abilit̃ ꝓmit̃ snia dãnatõis. Et certe offert̃ ribi pciũ nre salutꝭ. statim liberamur si ꝺsentis. In sempiterno dei ꝯbo facti fuimus oĩes. z ecce morimur: i tuo breui rñso sumus reficiẽdi vt ad vitã reuocemur. h supplicat a te o pia ꝯgo flebilis adã cũ misera sobole sua erui de paradiso. h Abraã. h Dauid. h ceteri flagitãt sctꝰ pꝛes tui q̃ habitãt in regiõe vmbre mortis. h tot⁹ mund⁹ tuis genibꝫ puolutus expectat. nec imerito: qꝛ ex ore tuo pendet ꝺsolatio miseroꝛ. redẽptio captiuoꝛ. liberatio dãnatoꝛ: salus ꝺnicq; totius generꝭ tui z vniuersoꝛ filioꝛ adã. Da ꝯgo rnsum. Festinãter o dña rñde ꝯbũ qꝺ terra: qꝺ inferi qꝺ expectãt z superi. Ipe q̃z rex z dns q̃tũ ꝺcupiuit decoꝛe tuũ: tantũ ꝺsiderat tue rñsionis assensum: in q̃ nimiꝛ ꝓpsuit saluare mũdũ z cui cõplacuisti i silẽtio: iã magꝭ placebis ex ꝯbo: cũ ipe tibi clamet e celo. O pulcra inter mulieres fac me audire voce tua. Si ḡ eam facies audire voce tuã: ipe te facier audire salutem nostrã: nũq̃d nõ ẽ est qꝺ q̃rebas? qꝺ gemebas? qꝺ diebꝫ ac noctibꝫ oꝛando suspirabas? Rñdeas itaq; cito angelo: imo pangelum dño. Rñde ꝯbũ: z suscipe ꝯbũ. pfer tuum z suscipe diuinũ. emitte tuũ transitoriũ: z amplecte sempiternũ Quid tardas? quid trepidas? crede ꝯfitere z suscipe. Sumat humilitas audaciã: qꝛ asi grata in silentio vere cundia: magꝭ tñ nũc in ꝯbo pietas est necessaria. aperi ꝯgo beata coꝛ fidei: labia ꝺfessiõi viscera creatoꝛi. Ecce ꝺsiderat̃ cũctis gẽtibꝫ pulsar ad ostiũ. O si te moꝛare ꝓtãsierit: et rursus incipias volens q̃rere quẽ ꝺiligit aia tua. Surge curre aperi. surge p fidẽ. curre per deuotiõem. aperi p ꝺilectõez. Hec ille. Tũc beata ꝯgo his ꝯbis ꝺfortata z de magnifica ple letificata z de suo pudoꝛe z integerrima pudicicia certificata: statim surr exit: gemma i terram fixit: terrã osculata fuit: oculos ad celum eleuauit: brachia ad celos extẽdit. Et sic cum maximo gaudio: cũ ingẽti feruoꝛe: cum indicabili deuotiõe: cũq; ineffabili charitate dixit: Ecce. In quo ꝯbo denotat̃ ꝓmptitudo obedictie z inceptio nre salutꝭ z altitudo virginalis ꝺceptionis. z demõstratio sue voluntatis. Hoc em̃ ꝯbum ecce aliq̃n ponit̃ exposit̃ demonstratiue siue demõstratiue vl' indicatiue. vt de ꝑsimodi. ni. di. j. c. ecce. z. xxxv. q. v. c. ecce. z insti. de rerũ diui. § cũ ex aliena plãta. z. §. h ampli⁹. z de peni. di. ij. c. si em̃ inq̃t. z insti. de vsufru. § j. z. xxviij. q. j. c. sic enim. §. bis de causis. et extra de baptis. c. maioꝛes. §. ad id. et. ff. qꝺ

Ecce ꝯ

cuiscz vni.l.j. Aliqñ ponit exhibitiue. vt
xxj.q.ij.c. egressus. Aliqñ ceptiue. vt est de
rem.c. nisi cũ pdẽ. ℌ. ppter malicĩa. ℣. xxx.
vj.dis.c.ecce. ℣ de maio. ℣ obe.c. solite. Aliqñ
qñ ponit ꝓ templatiue. vt ibi. Ecce qz bonũ ℣
iucũdũ habitare frẽs in vnũ. ps. cxxxij. et
celerrimis. xij.q.j. ℣.c. nulli. iij.q.j. ℣ oĩ-
bus his modis pñt exponi ꝑba bñdicte vir
ginis cũ dixit Ecce ꝛc. ¶ Decima domicella
fuit dña hũilitas siue dña ancilla q̃ erat fa
milie dom⁹ b. ꝑgis: ℣ omĩa officia dom⁹ page
bat. Decaũt bnã ꝑginẽ instruebat vt ꝺ̃ se
licet ad tãta excellẽtia exaltabat: nõ alta sed
humilia sentiret: cogitaret ac diceret dicens
illud Thob. iij. Supbiã nũqz i tuo sensu
aut in tuo ꝑbo dñari ꝑmittas. qz vt ait mar
cialis poeta. Ethereã pacẽ vetus ℣ superbia
tollit. ℣ ꝑm Claudianũ li.j. Jnq̃nat egregi
os adiuncta inpbia mores. ℣ vt ait Pruden
tius in lib. de sichomachia. c. v. frãgit de⁹ om
nes supbũ. Alta cadũt. inflata crepãt. tumefa
cta pmunt. Sz qz to maior es tãto magis te
hũlia i oĩb⁹: ℣ coram deo ĩuenies gram. Eccli.
iij. Virgitas em̃ cũ hũilitate ẽ admirabilis.
ℌ. hec scripsim⁹. xxx. di. Hãc aũt fraterne veni
et cõmẽdare filij⁹ tu⁹. c. di. splicer. ℌ. si autem.
xxij.q.iij. ℣ ipam ꝑbis ac factis oñdet. xciij.
di.c. dns. Un dicet discipul' suis Mat. xj.
Discite a me qz mitis sum ℣ humilis corde.
ℜ assumptiue in. c. q̃ se sit. el scdo. ij.q.vj. hec
etenim vr⁹ est ꝓseruatiua oĩm aliaz ꝛtutum
Un Bern. in li. de ꝛbatõe viciorz. c. ij. in
gt. Firma solet ꝛtus humiles ꝛuare ꝛheros.
nec cadit in plana q̃ reẽscit humo. Huj⁹ aũt
domicelle documenta ipa ꝛgo bñdicta pfecte
fuanit. qđ patere poterit ex rñsione quã an
gelo fecit. Dequa inqt Bern. O venerãda
ꝛginitas. o ꝑdicãda hũilitas. ab anglo mat
dni appellat ℣ se ancillã dñi ꝓfiteꝛ. Un ait.
Ecce ancilla dñi: tãqz diceret. Paratum est
cor meũ de⁹: qz intact⁹ pmanet vterus meus
Respexit ei humilitatẽ ancille sue. Uenit q̃
mãsuet⁹ implẽs celos. trãsgrediẽs p humilez
ad supbos. ℣ celos nõ relinquens vt inflatos
tumore supbie apposito hũilitatis remedio:
mitis medic⁹ ipe curaret. Uenit ei mãsuet⁹
℣ mitis sedẽs sup nubẽ leuẽ. i. sup Mariam
hũlẽ. Nec ille. ¶ Undecima domicella fuit
dña desiderosa que incitat beatã ꝛginem ad
desideriũ ꝛceptionis filij dei ℣ saluatoris mũdi.
qđ quidẽ desideriũ ipam talit̃ inflãmabat q̃
cũ ꝑpha dicebat. ps. xlij. Quemadmodũ desi
derat cerꝰ ad fontes aquaz: ita desiderat ania
mea ad te de⁹. Sitiuit aĩa mea ad te deũ fon
tem viuũ. Et iterq̃ cũ eode ꝑpha dicebat ps.
xxxvij. Dñe añ te omne desideriũ meũ. Et q̃
apparet sctitas mẽtz ꝛginal'. Nã vt ait Lai
siodor⁹ li. iij. epl'az. epl'a. v. Ex qlitate desi
derij pot mẽs honesta cognosci. Uidebat aũt
beate ꝛginis magna mora expectatio ℣ tardi
tas incarnatiõis. Jnẽ illũ Senece ĩ pũbus
Etiã celeritas i desiderio mora ẽ. Et iõ subdi
dit ℣ dixit. Fiat mihi fm ꝑbũ tuũ. Qđ expo
nens Bern. sup Missus ẽ ait. Fiat in desi
derij signũ: nõ in dubitãtis indiciũ. Nã p ℌ
q̃ dicit Fiat mihi fm ꝑbũ tuũ. magz intelligẽ
dum est affectũ exprimere desiderãtz qz effectũ
ingrere more dubitãtis: qz nihil obstat in
telligi fiat. Ecce ꝑbũ orõnis. Nemo quippe
orat nisi qđ credit ℣ sperat. vult aũt a se reqri
de⁹ qđ pollicet. Et iõ forte mlta q̃ dare dispo
suit ꝑus pollicet vt ex pmissione ℣uotio ex
citetur. Sicqz qđ gratis datur⁹ erat ℣uota
orõ pmereat. Hoc vtiqz ꝛgo pudẽs itellexit
qñ pueniẽti se muneri gratiositate pmissio
nis apposuit meritũ siue orõis dicẽs Fiat mi
hi fm ꝑbũ tuũ. Fiat mihi ℣ ꝑbo fm ꝑbũ tu
um. ꝑbũ qđ erat in ꝓncipio apud deũ fiat ca
ro ℣ carne mea fm ꝑbũ tuum. Fiat obsecro
mihi ꝑbũ nõ platũ qđ trãseat sz ꝛceptuz vt
maneat: carne videlicz indutũ nõ aere. Fiat
mihi nõ tm audibile auribus sz visibile oculis
palpabile manibus. gestabile humerisz. Non fi
at mihi ꝑbũ scriptũ ℣ mutũ: sz incarnatum ℣
viuũ. ℌ est nõ mutz figurz: mortuis i pellibus
exaratis: sz i forma humana meis castis visce
ribus viuacit̃ impssum. Et ℌ nõ mortui cala
mi ℜpictiõe: sz spũssti opatiõe. eo em̃ mõ fi
at mihi q̃ nemini añ me factũ est. nemini est
post me faciẽdũ. Porro multifarie multisqz
modis olim de⁹ locut⁹ est pribus in ꝓphetis. ℣
aliis quidẽ in aure. aliis i ore. aliis in manu
factũ esse ꝑbũ dñi memorat. Mihi aũt oro
vt in vtero fiat iuxta ꝑbũ tuuz. ꝑbũ igit̃ qđ
ab alio fieri nõ pot dignet in me ℣ mihi fieri
fm ꝑbum tuũ. s. silẽter inspiratũ. psonaliter
incarnatũ: ℣ corporalit̃ inuisceratũ. Hec ille in
psona ꝛginis. O igit̃ beatissime spõse dei ar
dentissimũ desideriũ: qđ tãte efficacie fuit vt il
lum facere mereret sibi filiũ p quẽ facta sunt
omnia. ℣ ꝓpt̃ qđ deus exaudiuit desideriũ om
niũ sctorz patrũ. ℣ tũc fificatũ fuit illũ ꝓphe
pe. ix. Desideriũ pauperz exaudiuit dom⁹.
¶ Duodecima domicella fuit dña fidel' siue
credẽtia q̃ exhortabat illã vt si qđ opta
bat cõpleri volebat in fide firmissima plisse
ret. quia omĩa possibilia sunt credẽti. Mar
ci. ix. Dicebat qz ei. Per fidem tuam facies

montẽ eleuare se ⁊ pjcere in mare. Lu.xvij. id est dei filiũ q̃ est mons dei. mons pinguis de celo veniẽte facies i mare veteri tui deiecẽdere. Dicebat etiã illud Lassio.li.iij. epl'arũ epl'a.iij. Illi firmiꝰ credere debẽt quẽ vestrẽ vrl'itatib⁹ arridere cognoscitẽ. s. angl'o ãnũciantẽ: ⁊ deo eũ mittẽti. ⁊ itez illo Dauid. in iij de tristi. epl'a.iij. Crede qđ est ⁊ ius accede sine tuta vereri. Deiz fide certa sit tibi certa fides. Cui⁹ domicelle salutaribꝫ monitꝫ pfectissime obtpauit btã ẏgo. vñ Luc. s. eã laudauit Elizabeth de credulitate dicẽs ei. Btã q̃ credidisti qm̃ pficiẽt in te q̃ dicta sunt tibi a dño. Ipa igiꝰ ẏgo ab his duodecim domicellis sic bñ psuasa: alacri aĩo ⁊ vultu iocundo inḋt fm Augꝫ. in q̃dã fmone. Cõtingat mihi o Gabriel archangele fm ẏbũ tuũ. veniat ad cubiculũ suũ q̃ in sole posuit taberna culũ suũ. oriaꝫ mihi ẏgini pmanẽti sol iustjcie in cui⁹ pẽnis eẽna pmanet scitas. Cui pertua castitate floreseẽs mea pduret itegritas Egrediaꝫ sic sponsꝰ de suus ⁊ saluator vt lampas accendaꝫ. Procedat iã spõsus de thalamo suo q; secura facta sum ⁊ proposito meo Nec moza reuertiꝫ nunci⁹: ⁊ ẏginale thalamũ ingrediꝫ xps. efficiꝫ sbito pgnãs btã dei genitrix. ⁊ cuncta p secula pdicatur hec felix Sine moza vt assensus ẏgis pandiꝫ: celestꝫ sponsus immaculatũ corp⁹ ingrediꝫ. ⁊ q̃ toro mũdo nõ capiꝫ. puelle intacte mẽbris infundiꝫ. Credit monita qđ audiuit. ⁊ meruit scificata qđ credidit. deniqz tãtũ se ad celi fastigia sublexauit vt ẏbũ apud deũ i pncipio id est dei filiũm de summa celi arce susciperet Mox nãqz vt btissima ẏgo annũciãti ãgelo assensum pbuit: spũs in eã descẽdit. de quo dei filiũ ꝛcepit. Deculle. O igiꝰ rñsio gratissima. O ẏbũ efficacissimũ. O ineffabilis ẏtus Marie ẏginis. O inercogitabilis clemẽtia creatoris. O incõphẽsibilis altitudo mysterioz dei. vna mulier hebrea fecẽ innasionẽ in domo regis eterni. vna puella sic diuinam sapiam circũuenit q̃ ipe de⁹ q̃ inḋt Lanticoz. iij. Vulneraꝰti cor meũ soror mea sponsa. vbi glo. ait. p tuo amore carnem assumpsti Et ẏgis ḡ carne de⁹ summã altitudinẽ vestiuit humilitate. summas delicias penalitate. summã opulẽtiã pauptate. summã lucẽ tenebris summũ honorẽ oppzobrijs. ⁊ p ei⁹ dilectiõe summũ amabile exposuit flagellis. Cõcepto aũt dei filio ex ẏgie angel⁹ Gabriel in celuz se recipiẽs filij dei incarnatõem supnis ciuibus nũciauit: q̃ in cãtus suauissimos ⁊ innumerabiles grazactõs pzuperũt. Plebq̃z credidiꝰ vrs. dictũ est fmõe. ij. hi⁹ ptis. pte. iij. q5 bonũ nouũ etiã scis pzibꝫ i limbo existẽtib⁹ annũciauit. Et iõ letati sunt gaudio magno valde. Surrexerũt aũt q̃tuo: pphe ꝛfortes ⁊ añ oẽs q̃ erãt i limbo. Primo surrexit Moyses ⁊ ait. Mãna de celo descẽdit. Numeri. xj. gaudeãt ḡ ⁊ reficiant oẽs esurientes Scdo surrexit Dauid ⁊ dixit. Exortũ est i tenebris lumẽ rectis corde: misericors ⁊ miserator ⁊ iust⁹ dñs. ps. cxj. Gaudeant ḡ ⁊ illuminent oẽs cecutientes. Tert⁹ ẏo q̃ surrexit fuit Salomon q̃ ait. De vinea celi bot⁹ erumpit. gaudeãt ⁊ vino pciosi repleãt cũcti sitientes. Bibite ḡ omes ⁊ iebriamini charissimi. Lañ. v. Quart⁹ fuit Daniel q̃ surrexit ⁊ dixit. Lapis sine mãibꝫ ỏ mõte pcisus est. Daniel. ij. Gaudeãt ḡ oes fideles. Miserũt ãt legatos ad bñdictã ẏginẽ q̃ gras illi egerũt: bndixerũtq; eã vna voce et pre oĩ dicẽtes. Tu glia hierl'm: tu letitia isrl': tu honorifice tia ppli nri q̃ fecisti virilit. ⁊ ꝛfortatũ est cor tuũ: eo q̃ castitatẽ amauerꝫ. eritq; bñdicta in eternũ. Judith. xv. Rñdit aũt eis btã virgo dicẽs illo Thob. xij. Bñdicite deũ celi: ⁊ coram oĩb⁹ viuẽtib⁹ ꝛfitemi ei. q: fecit nobiscum misericordiã suã.

¶ Pars tertia hui⁹ sermonis que dicitur mirabilitatis.

Ingulare diuinitatꝫ op⁹ q̃ nũq̃ simile
factũ est nec fiet: fuit incarnatio filij dei ex ẏgine. De q̃ ipe de⁹ inḋt Nemie. vj. Op⁹ grande ego facio. De b̃ etiaz inḋt illi ppha Abacuc. iij. Suscitauit. c. Dñe opus tuũ. s. magnũ est: i medio annoz vuuifica illud. Quapropꝛ Aug⁹. in fmone. vij. de natiuitate dñi ait. O mira ⁊ inexq̃sita compago. O noua ⁊ inaudita cõmixtio. de⁹ q̃ est ⁊ qui erat creatoz efficit creatura. q̃ immẽsus est capitur. diuites ꝛstituẽs paup efficiꝫ: incorporeus carne vestiꝫ. sermo carnescit: videꝫ inuisibilis. palpaꝫ inpalpabilis. cõphẽdiꝫ incõphensibilis. ĩmortalis occidiꝫ. ⁊ quẽ celum et terra nõ capit: in pscpio angusto locaꝫ. numeraꝫ in seculo q̃ est añ secula. hõ xps ihesus. De his mirabilibꝫ opatõibꝫ loq̃baꝫ Dauid ps. cxxxviij. dicẽs do. Mirabilia opa tua ⁊ aĩa mea cognoscet nimis. Sciẽdũ est autem fm Tho. iij. iij. lcpro. dis. xij. ar. ij. ⁊ in. iij. pressũme. q. xxxij. ar. iiij. ⁊ Alexandrũ de ales i iij pre summe i tractatu de ꝛceptõe xpi p spũm sanctũ. ⁊ Richardũ in. iij. di. iij. ar. ij. q. iij. et seraphicũ Bonauẽ. i eadẽ di. ar. vl. q. ij. ⁊ in questionibus circa lram. ⁊ Alexandrũ lombardũ in eadẽ dis. q̃ formatio corpis xpi de

Forma/tio corpo/ris xpi/ fuit mira/culosa

vigine fuit miraculosa. vñ Anb'. in li. de con/ceptu vginali. c. xiij. inqt. Spũsctũs & ỹt⁹ altissimi de ỹgie mliere virũ mirabiliť ppa/rauit. Rõnes aũt adductas a theol'. vbi. s. quãe formatio fuerit miraculosa cã breui/tate præsco. adeo ãt est mirabil' q a nob est incõprehẽsibil'. vñ Chrys'. in omel'. de natiui. dñi inquit. Scio qz ỹbũ caro factũ est: sz quõ factũ sit nescio. Mirarz qz ego nescio: cois creatu/ra ignorat. hoc ille. Multz ğ ex causis mirã/da est dei incarnatio. Primo qz in ea dñs fa/ctus ẽ fu⁹. de⁹ em ẽ dñs vniũsoz. ij. Mach. viij. Et certe ipe filiꝰ dei ẽ rex regũ & dñs do/minantiũ: Apoc. j. & cle. ij. §. fi. de sen. & re iu. et ñ (vt ait apls Phil'. ij) exinaniuit semet/ipm formã fui accipiẽs: & venit mĩstrare & ñ mĩstrari: Mat. xx. Scdo fuit miranda: qz sũm⁹ fact⁹ est ũm⁹. Quis em excelsioz dei fi/lio: ad vilissimũ ũmoz: & tñ tãta dignitiõe descẽdit de⁹ i ũmũ: & tãta sblimatiõe ascendit ũm⁹ i deũ vt qcqd in illo fecit de⁹ ũm⁹ fecisse dicať. & qc qd ũm⁹ ptulit deus in illo ptulisse pdicet. qz ide est de⁹ & hõ. & nõ mõ hõ sz vilissim⁹ hoim est reputat⁹ Isa. liij. imo nec vt hõ habit⁹: si cut ipe testať p pphã ps. xxj. di. Ego ãt sũ vermis & nõ ho: opprobriũ hoim & abiectio plebis. Tertio fuit mirabil': qz ei⁹ fact⁹ est tpal'. Etern⁹ ei est pz: ei⁹ fili⁹. ei⁹ spũsctus vt dr in symbolo Athanasij. & tñ nũc tpe inci pit mẽsurari: & incipit hre ꝓncipiũ q erat in ꝓncipio apd deũ pzem: Joh. j. & q in ceł nõ ẽ posterioz pze incipit ee posterioz mre in terrz vñ ei⁹ nũc dr infans octo dierz: & nũc puer xij. ãnoz: Lu. ij. & qsi icipiẽs. xxx. ãnoz: Lu ce. iij. Quarto fuit mirabil': qz imẽsus fact⁹ est ꝓpius. imẽsus em est pz: imẽsus filt⁹: imen sus spũsctus: vt i eodẽ symbolo hz. & tñ ille q ua magnitudie celũ & trã ipler: vt dr Hiere. xxiij. & q dixit Isa. lxvj. Celum sedes mea: & terra scabellũ pedũ meoz. trã pu⁹ fact⁹ ẽ vt vix hũanis oculi mẽbroz ei⁹ distinctio videri pos/set: iuxt illd Isa. ix. Parul⁹ nat⁹ ẽ nob & filiꝰ dat⁹ est nob. Quito ẽ mirabil' hec icarnatio: qz incõprehẽsibil' fact⁹ ẽ local'. Qui em oĩ rei adest p ptiã: potẽtiã & ẽntiã: vt declarat. b. Tho. i. p. sum. q. xl. in angusto vẽtris loco cõcludiť. & qz nõ est ei loc⁹ i diũsoz io: reclinať in ꝑsepio: Lu. ij. Sexto ẽ mirãda hec incar/natio: qz simplicissim⁹ p cã videť cõponi de⁹ em (vt ait phs. viij. metha.) est sũme simpler. cui⁹ nature (vt ait Leo papa in qdã ser.) nec addi pt nec minui. & tunc incipit hre corp⁹ & aiam & mẽbra diũsa. & qsi i se hzet aliqd sup/fluũ voluit circũcidi: Lu. ij. Septimo fuit mirabil'. qz sapia dei pzis qsi ignoraãs facta ẽ. vñ & ad modũ addiscẽs se hũit audiẽs & ifro gans legis doctores. & dicť est pficere etate & sapia coram deo & hoibꝰ: Lu. ij. Octauo est ad mirãda: qz fortz p eã fact⁹ est infirm⁹. Ipe ei est dei ỹt⁹ sic & dei sapia. j. Chor. j. & tñ nunc ab vna iuuẽcula vincit: cũ mẽbra pãnis iuo/luta ỹgo mr alligat: & manus pdes qz crura stricta cingit fascia. Nono ẽ mirãda: qz p eã diues fact⁹ ẽ paup. nã gl'ia & diuitie i domo ei⁹. ps. cxj. In ğ sr diuitie & gl'ia: Prou. x. et nũc ita paup fact⁹ est vt non hẽat vbi caput suũ reclinet: Mat. viij. ppr qd Treñ. iij. ip se inqt. Recordare pauptatis mee. Decimo fuit mirabil': qz panis esuriuit: panis inquã ille q de celo descendit: Joh. vj. ex q ois hõ vi uit. s. de ỹbo dei: Deut. viij. & Mat. iij. & c. inf cetera. de of. iu. oz. Ite ille q dat escã oi car ni: vt dr ps. cxxxv. esurit in infantia cũ ifan/tib⁹. & cũ virz vir pfect⁹: Matth. iiij. & xxj. Undecio fuit mirãda: qz fons sitiuit. fons iquã ille q dat aquã vitã saliẽtẽ in vitã eter/nã: Jo. iij. vñ canit eccl'ia. puoqz lacte past⁹ est: p quẽ nec ales esurit. Sitiuit fatigat⁹ ex itinere: Joh. iiij. Siti q̃z se pati ondit i cru/ce dũ dixit. Sitio Joh. xix. ¶ Scdo fuit ad mirabilis: qz de⁹ fact⁹ est hõ: iuxt illud Joh. j. Uerbũ caro factũ est & hitauit in nob. Au/dite ğ celi & obstupescat terra: qd em mirabi li⁹: qd iscrutabiliꝰ ğz q ex ỹgie fact⁹ sit de⁹ hõ O ỹgo gl'iosa: o ỹgo sciss'ima: o ỹgo incõpa bil': o ỹgo toti mõdo admirabil': q factoz ẽ tũ fecisti: q creatoz ẽ oẽb pcreasti: q genitoz ẽ vni/uersoz genuisti: q maiestatẽ diuinã i tuo vte ro recepisti: q altitudinẽ dei ad tãtã hũiliatio nẽ iclinasti: amoze illi⁹ quẽ concepisti ipetra nobis ab eo gaudia padisi.

¶ De eadẽ bñissime ỹginis annũciatiõe

Sermo. vij.

a

We gẽa plena

Lu. j. Inqt dñs Andreas sicul⁹ dict⁹ barbati⁹: sup. c. cõquest⁹. de ferijs. Pondero vnũ ex textu huius capitu li q nõ cõmemorat nomẽ ꝓpriũ: sed dic bea te ỹginis. & sic exprimit nomẽ dignitatis. nõ nomẽ ꝓprium. Et sepe mirat⁹ sum q xpiani nominẽt illã illustrissimã dominã nomie ꝓ/prio: que nominãda eẽt noie sue incõprehẽ/sibilis dignitatis. Dec ille. Et quibꝰ dixe/runt quidã q in salutatõe angelica nõ debet poni Maria. qđ nomen nõ posuit angel⁹. Ad euãgeliũ em nõ dz aliqd apponi: iuxt il/lud Apoc. vlt. Si qs apposuerit ad hec ap

cc

Quare nomē p/priū reti cet i salu tatōe an gelica

ponet dñs plagas sup illū sc̄ptas in libro iſto

¶Sz sciēdū ē fz Alb. sup Missus ē. c. lx. q angel⁹ rōnabilit reticuit nomē ppriū beatiſſi me ỹginis in salutatiōe. nā dign⁹ eā saluta uit noie noue excellētie ⁊ dignitat̄: vt p mu tatiōz nois mutatio stat⁹ denotaret. In colla tiōe em̄ magnaz dignitatū ſolet fieri muta/ tio noīs: vt pz i papa nouit creato. vñ Joh. j. dixit xps petro. Simō iohis tu vocaberis cephas. Quare aūt papa nouit electo mutet nomē ponit Joh. an. in phe. ſexti. in ỹbo bo/ nifaci⁹. Angel⁹ g̃ ppriū nomē ỹginis bn edi cte qđ est Maria mutauit dicēs: gr̄a plena. Et tūc verificatū est illud Isa. lxij. Vocabit tibi nomē nouū: qđ os dñi noiauit. Hoc au tē nomē Gr̄a plena circūlocutō est tm̄ ppriū nois brē ỹgis ⁊ psone ipi⁹. qđ nulli alij cōue nit p̄e nec dō nec creatur̄. sm̄ q plenitudo gr̄e intelligit ſuſceptiue tm̄. Deꝰ em̄ nihil ha bet gratie ſuſceptiue: ⁊ nulla alia pura creatu ra plena est gr̄a ſuſceptiue p̄ter beatā ỹginez q̄ ſola tātū recepit de gr̄a q nulla pura creatu ra pl⁹ recipe potuit. vnō h̄ illi ira ppriū fuit q ei angel⁹ illō p ppriō noīe ipoſuit. Prin/ cipes nāq ⁊ maxīmi pōtifices nō ſolēt ppriō noīe ſalutari. ⁊ iō angel⁹ ſolū expſſit nomen ei⁹ ppriē dignitat̄ ſalutādo eā. neq em̄ (vt q̄dā dicūt) credēdū est q ſcta trinitas dixerit angelo. vade ad mariā: sz vade ad illā excel/ lētiſſimā ỹginē gr̄a plenā. Licet aūt eius no men ppriū angel⁹ reticuerit p̄dicta rōne: ec/ clesia tn̄ apposuit in ſalutatiōe maria prope gr̄a plena: vt p gr̄a plena recolat brīſſime vir ginis dignitate. p maria aūt inclinet eā ad ſibi enandā nr̄am necessitatē. ⁊ iō eccl̄ia nō er rauit. Ad illd aūt qđ. s. dictū est nō tenere ad euāgeliū apponi rndet q intelligit̄ ꝛ ap positiōe falsitat̄. vñ apl's ad Gal. j. ait. Si angel⁹ de celo venerit ⁊ aliud euāgelizauerit vobis q̄ qđ euāgelizauimus vobis: anathe ma sit. De annūciatiōe aūt ipi⁹ brīſſime ỹgi nis duas tm̄ ꝯsideratiōes faciem⁹.

Prima dicēt exceptiōis: ibi. Aue.

Scda ỹo gratificatiōis: ibi. gr̄a plena.

¶Pars p̄ma huj⁹ ſermonis que dicit exem priois.

B m Os antiq̄ſſim⁹ est q cū aliq̄s ami co ſuo occurrit vel lr̄am aut amba ſiatam ei mittit: in p̄ncipio ponit ỹba ſalutatiōis. Diuersus aūt modus ſalutatōis iuenit̄ in ſacris ſcriptur̄. Nā dñs Ielus post resurrectiōem apparēs apl̄is dixit eis. Pax vob: Lu. xxiiij. ⁊ Joh.

Diuſſa lutatōes i ſcptur̄

xx. Iē occurrēs mlieribꝫ venientibꝫ a monu/ to ſuo ſalutauit eas dicēs. Auete: Mat. vl. ⁊ Joab p̄nceps militie exercitus David oc/ currens amaſevt amicū ſalutauit eum dicēs Salue mi frater. ij. Reg. xx. ⁊ iudei q̄ erant hieroſolymis mittētes lr̄as eis qui erant in egypto ami/c̄ ſuis ⁊ generis ſui ſalutauerūt eos dicētes. Salutē ⁊ pacē bonā. s. mittim⁹ vob: vt hz̄. ij. Mach. j. Angel⁹ aūt raphael ingreſſus ad Thobiā ſalutās eū dixit. Gau diū tibi semp ſit: Thobie. iij. Saluator q̄z noſter p̄cepit apl'is vt in quācūq̄z domū intra rent: ſalutarēt eos qui in ea essent: dicentes. Pax huic domui: Mat. x. ⁊ Luc. x. Sūmi aūt pōtifices p ſalutatōe dicūt Salutem et aplicā bñdictiōz: vt patz in phemio li. xcere taliū ⁊ ſexti ac clementinaz. Angel⁹ aūt ga/ briel nō ſine magna cauſa ſalutauit beatiſſi mā ỹginē: dicendo Aue. qđ fecit vt oñderet ei⁹ pte cui⁹ eam ſalutabat. s. totius trinitatis Nā hec dictio aue habet tres lr̄as inuētes p ſonas diuīe maiestat̄. s. pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpūſcti Prima em̄ lr̄a q̄ est A significat ſpūſanctū Ipe em̄ ſpūſctus (vt ait Breg. in q̄dā ome lia) amor ē. Scda lr̄a est u. ſignificās ſonā filij: q̄ est verbū patris: ⁊ medius nō ſitu ſed numero inter patrē ⁊ ſpūſanctū. Nam tres ſunt q̄ teſtimoniū dāt in celo. Pater: verbū ⁊ ſpūſanctus: ⁊ hi tres vnū ſunt. j. Joh. v. Tertia lr̄a est e. ⁊ ſignificat patrē. nā vt dicit Hylari⁹ i li. de trinit. eternitas est i patre: nō ira tamē quin filij⁹ ⁊ ſpūſanct⁹ eriā ſit eter⁹ cum eo. ſed quia ei appropriat magis. Eter nū em̄ importat quid ſine p̄ncipio. Filij⁹ aūt ⁊ ſpūſctus q̄z nō habeāt p̄ncipiū creatio nis nec factionis: habēt tamē p̄ncipiū ema natiōis. quia emanat filij⁹ a patre: ⁊ ſpiritus ſanctus ab vtroq̄z: ⁊ ſi ab eterno. Sol⁹ aūt pater est ſine aliquo p̄ncipio: q̄z a nullo ipse emanat. Dicit ergo angel⁹ Aue. quaſi dicat Tota trinitas me mittit ad te: q̄z ⁊ ipa tota opabit̄ iſtā incarnatiōnē in te. Uel poſſum⁹ dicere q p a. que est p̄ma lr̄ārū: quā greci vo/ cant alpha: ⁊ hebrei aleph: ſignificat̄ diuini/ tas. Per v. aūt q̄ sm̄ Priſcianū in p̄mo li. ē vltima kaz alphabeti sm̄ latinos: ſignifica/ tur natura humana: q̄ est vltima inter natu ras intellectuales. Per e. aūt ſignificat bea/ ta ỹgo maria. vel quia fuit hebrea: vel quia egregia ⁊ excellētiſſima est inter omēs mulie res. Apparēs g̃ angel⁹ brē ỹgini dixit. Aue quaſi diceret. Diuinitas humanitatē recipi et ex te hebrea ⁊ egregia atq̄ excellentiſſima ỹgine. ¶Norandū q̄z q vera est illa vulga/ L

risinia. Nõs dicũt vela quotãt nascuntur ab ua. s. in egressu ex vtero matris. Nascũt enim gẽdo. Qui plorat⁹ est fm Aug⁹. in lib. de trin. dei. quasi quedã ppheria nostri incolatus significãs ex hoc q in valle lachrymaz miseriaz intram⁹. Et mascul⁹ q̃dẽ i ploratu nascẽs profert E. quasi di. Sil'is suz Ade mascul⁹ peccato t miserijs ac multis calamitatibꝫ t morti ppt eum subdit⁹. Femina ꝫo nascens plorãdo profert E. quasi dicat. Femina sum Eue silis: cui⁹ miserijs t maledictis subijcior. Sed quia adã t eua cum filijs t filiabꝫ suis ab eis mortificatis vinificãtur p ꝫginẽ matrẽ. qõ significat p v. q ẽ media inr A t E. Ipa em ꝫgo fuit mediatrix t genitrix vite: tõ illi dixit angel⁹ Aue. qsi dicat. Tu es illa que vinificabis adam t euaz cũ posteris suis. Sciẽdũ etiã q ꝑ hui⁹ dictois Aue ꝛrio mõ se habẽt litterꝫ huiꝰ nois Eua. rideo dixit angelus beate ꝫgini: Aue. qsi diceret. Tu in totũ ꝛtraria es Eue. ideo salutãdo tibi dicim⁹ aue. Et hoc est qõ canit ecclia dicẽs. Sumẽs illud aue gabrielis ore funda nos i pace mutãs nomẽ eue. Ipsa em eua suos filios fecit inimicos dei. beata autẽ ꝫgo nos pacificauit deo. Eua superbiuit ꝛtra dnm voles eẽ sil'is deo: maria se p̃fundissime hũliauit vocãs se nõ matrẽ dni (sicut erat) sz ancillã ei⁹. Eua corpalis mr cũctoz viuentiũ spũal'eoz interfectrix fuit a deo ml'tipliciter maledicta: maria spũalis mater oim salvandoz ispoz vinificatrix fuit a deo benedictionibꝫ repleta. De hoc aũt inqt sctũs Maximus in quodã ser. Eua posteros ex sua carne nascẽtes transtulit ad inferos: benedicta ꝫgo ex sua prole natos dirigit ad celos. Ex carne eue nati dicunt filij hoiz: ex carne marie filij renati dicunt filij dei. Ledat g̃ nũc imprimiũ eue: qz vnũsl sum⁹ leti p partũ beate ꝫginis marie. Et vitã quã destruxerat Eua repat vir go maria. Hec ille. Et ideo dixit ei angel⁹ Aue: qõ est oppositũ de eua. Sciẽdũ q̃z q ꝛra a exꝑssa voce formaf i gutture: et in gutture cõit hebrea locutio formaf. Ul pnũciaf in labijs ea acutẽdo. t latin⁹ in labijs qõ ẽmodo loquit⁹ i palato. t in palato grec⁹ sua ꝛba pnũciat. Apte g̃ inqt angel⁹ btẽ ꝫgini. Aue. quasi di. Omis lingua tam hebrea q̃ latina t greca te laudat: hoc ois doctrina attestaf mysterijs. ¶ Sciẽdũ etiã q ꝓ ꝛbo aue oñdit singularitas marie. sibi em ꝑprie conuenit ꝓ ꝛbũ: qõ dr̃iuaf ab a qõ est sine: t ve qõ est interiectio doleris: qsi sine ve. Ue enim iportat miseriã. nulla aũt pura creatura fuit sine ve sicut btã ꝫgo. vnde inqt Albert⁹ sup Missus est. c. lix. cõcedim⁹ q beata virgo fuit diũtimode sine diuersis ve. Fuit em sine ve cõi oibꝫ hoib⁹: sine ve speciali ml'ieribꝫ: t sine ve ꝑprie matribꝫ. Ex pte em corpis ois hõ peccm incurrit triplex ve. s. ipi⁹ corpis defectionẽ: t naturaliũ appetituũ inordinationẽ. Itẽ ipius corpis ante mortẽ ad aiam repugnatoz: fm q caro ꝛcupiscit adũsus spm ad Gal'. v. Itẽ post mortem corpis incinerationẽ. de qbꝫ dr̃ Benef. iij. Maledicta terra in ope tuo. In laboribꝫ comedes ex ea cunctis diebꝫ vite tue. spinas t tribulos germinabit tibi. t cõedes herbas terre. In sudore vultꝰ tui vescerꝫ pane tuo donec reũtarꝫ in terrã de q̃ sumpt⁹ es. qz pulvis es t i pulverẽ reũterꝫ hec ibi. In maledictiõe aũt opeꝝ notaf inordinatio appetituũ naturaliũ. In spinis t tribulis ꝛcupiscẽtie ꝛ spm. In labore t sudore corpis distẽperatio: p reũsionẽ i pulverẽ inclinatio. Primo igit hoi dictũ fuit istud triplex ve. s. maledicta terra in ope tuo. i. corp⁹ de terra factũ. In sudore vultꝰ tui vescerꝫ pane tuo. Per sudores aũt significat corp⁹ distemperatũ: cui⁹ humores resolunnt in sudorẽ. Spinas t tribulos germiabit tibi. s. corporis pũctiões t pruritꝰ ꝛcupiscẽtie ꝛ spm. donec reũtaris in terrã de qua sumpt⁹ es. s. p incinerationẽ. Sed ab isto triplici ve libera fuit btã ꝫgo: q corp⁹ habuit eucraticũ t cum spũ p oia pacificũ t nũq̃ i cineres resoluẽdũ. Hec Albr. vbi. s. In ea nãq̃ nõ fuit aliqua inordinatio passionũ: nec distẽperãtia hũozũ vel inordinatio opeꝝ. qz ordinatissima fuit i oibus: t nullus etiã pmus mot⁹ ad peccãdũ seu rebellãdũ ꝛ spm fuit in ipa. vñ dictũ fuit de illa Gen. iij. Ipa cõteret caput tuum. Laput em serpẽtis antiq̃ sunt pmi mot⁹ peccati quibꝫ ipe insidiaf aie. sed ꝫgo maria illõ cõtriuit ex toto extinguẽs. Itẽ incinerata post mortẽ nõ fuit: sz glificata in corpe regnat cũ filio. vñ Aug⁹. in quodã ſmone ait. Putredo t vermis sunt opprobriũ hamane condiciois. a quo marie excipit natura: quã de ea ielus assumpsisse pbat. Sil'r ex pte aime triplex ve ois homo incurrit. s. errozis: dolorꝫ t pudoris. Error aũt est triplex. s. in eligendo in discernẽdo z i exeqndo. Errare ãt est aliud p alio putare. s. falsum p vero: vl bonũ p malo. iuxta illud Isa. lxij. Omes nos qsi oues erravim⁹. s. ppt pcm. Et Aug. in q̃dã ser. inqt. Error nõ est natura hois instituti sed pena dãnati a deo pptter pcm. In eligẽdo aũt errãt qui eligunt malũ ad operãdum sub ra

Maria fuit sine omni ve

Triplex error

tiõe boni: iuꝛ illud puer. xiiij. Errãt q̃ operã tur malũ. Tales em̃ eligũt malũ vt bonũ. sic luxuriosus eligit delectatiõz carnis ꝓ felicitate sua. Et cõtra tales electores dr Isa. v. ꝛ in c. si qs hoiem. ꝛ in c. si qs dixerit. ꝛ i. c. ve vobis. xj. q. iij. Ue q̃ dicitis malũ bonũ ꝛc. In discernẽdo ꝛo errãt q̃ ad quẽ finẽ operent ñ discernũt sz ꝓcipitanter agũt q̃ faciũt: ꝫ illud Cathonis vcumẽtũ. Quicqd agis ꝓuden ter agas ꝛ rẽspice finẽ. Qia ei ẽnoiank a fine ij. de aĩa. ꝛ. l. si is q̃ quadraginta. §. sz si opꝰ. ff. ad. l. fal. ꝛ. l. stipulatio. §. opus. ff. de no. opꝛ. nũ. ꝛ intẽtio nr̃a opi nr̃o nomẽ iponit: vt ait Amb. in li. de offi. In exequẽdo aũt errant q̃ nõ operanꝰ ꝛ exequunꝰ bonũ qđ incepẽt vel tarde ex pigricia agũt qđ ratio opandũ de crevit. Ut em̃ ait phs in ethicꝫ: optet cõsilia ta velociꝰ exequi. ¶ Ab isto triplicato ve erro ris exempta fuit beata ỹgo. qz ꝑmo nõ erra uit in eligẽdo. Nam optimã partẽ elegit: q̃ nõ auferetur ab ea: Lu. x. Itẽ nõ errauit in di scernẽdo: qz semp opata est ꝯsilio manuũ su arũ. Prouer. vlti. i. In opibus suis consiliuz habebat discernẽdo ẽbitas circumstãtias ꝛ optimũ finẽ. Nõ etiã errauit in exeq̃ndo: qz ecurgẽs abiit i mõtana cũ festinatõe ꝛc. Lu ce. j. ꝛ sic in opibus suis fuit feruẽs ꝛ velox.

E

Q, aũt nullũ ve errorꝫ fuerit i ipa ỹgine ꝓ bat Alber. vbi. s. inf alia dicẽs. Qz sine spũs sancti cõsilio nihil fecit: ideo sine ve erroꝛis fuit. Deve aũt dolorꝫ hr̃ Ecẽs. ij. vbi dr. Lũ eti dies eiꝰ pleni sunt laboꝛib ꝛ erũnis. Sz quõ dicimꝰ de ỹgine q̃ nõ habuit ve doloꝛ cum (vt dicit Damascenꝰ) doloꝛes partꝰ fue runt ei reseruati in passiõe filij? Tũc em̃ ani mã eius ptrãsiuit gladiꝰ: vt pdixerat sanctꝰ ille Simeon Lu. ij. ¶ Pro istius oppositio nis declaratiõe est sciendũ sm Alber. vbi supꝛ q̃ sapiens nõ turbat: sicut pbat Seneca ad Sapiẽs n turbat serenũ hoc modo. Ualidiꝰ est qđ ledit eo qđ ledit ꝛ fortio: nõ est nequicia ꝓ ute sed infir mioꝛ. Nõ ledit aũt quis nisi a malis. q̃ non ledit sapiẽs. Itẽ ibidẽ dicit. Quicqd fit i sa pientẽ peruẽrsiter superbe ꝛ pterne: tẽptat fru stra. Jrey. Diuinitari nõ nocet. sed omis sa piens ꝑticipatiue deꝰ est. q̃ sapiẽti nõ nocetur Item oĩs iniuria est alicuꝰ rei q̃ pdi potest. sapiẽs nihil põt ꝑdere. qz cũ oĩa in se repo suerit: nihil credidit fortune: sed omnia bona sua habet in solido. ꝛsic nihil fortuna sibi eri pere potest. Und nulla turbatio cadit in sa pientẽ. quia nõ turbat vl cõtristat quicqd ei acciderit. Si ergo nulla turbatio cadit i sa pientẽ. cum omne ve doloꝛia sit turbatio: seq̃t q̃ in sapientẽ nõ cadit ve doloris. Sed extra deũ beata virgo fuit omi sapiẽte sapiẽtioꝛ ꝛ pfecta. ergo in ea nõ fuit ve doloris. qđ itelli gitur q̃tũ ad rõnẽ. qz doloꝛ sue rõni domi nantẽ minuꝫ habuit: que in oĩb ꝛ sup omes potẽtias ordinatissima fuit: ꝛ i qua rõ semp supioꝛ ꝛ dominãs inferioꝛib viribꝰ extitit. vñ quicqd doloꝛis sustinuit in coꝛpe sm sen sualitatẽ: vt in passiõe filij: i materiã amoꝛ ꝛ gaudũ semp totũ cessit sm rõnẽ. ꝛ sic in ea doloꝛ maximꝰ in passione filij sm sensitiuaz nũq̃ ꝛrariꝰ fuit gaudio rõis qđ habebat ex cognitiõe qua nouerat q̃ ex passiõe filij seq̃ bat dei honoꝛ ex redẽptiõe humani generis. Sine ve ergo doloꝛ in rõne fuit. q̃uis aũt in ceteris sapiẽtib ꝛ pfectis viris hoc aliq̃n fuerit: vt sz sm rationẽ nõ habuerint turba tionẽ vel doloꝛẽ in adũsis. nõ mi ita vniuersa liter quin aliq̃n turbatꝰ fuerit ꝛ obfuscatus oculꝰ rõnis ꝛ si nõ excecatꝰ. qđ nõ fuit in btã ỹgine. Licz etiã i oĩb hoĩb veniat ve doloris moꝛtꝫ: iuꝛ illd pñs. exiij. Lir cũdedere me doloꝛes moꝛtꝫ. q̃ fr̃ matrimi. qz vltimũ terribi liũ est moꝛs. iij. eth. mi ab h̃ ve btã ỹgo libera fuit: q̃ in morte a filio visitata: ꝛ ad feliciter ꝛ hac vita migrãdũ iuitata cũ indicibili iocũ ditate ꝛ hac vita recessit. Et tunc verificatũ fuit illud Lan̄. v. Aia mea liq̃facta est vt di lectꝰ locutꝰ ẽ. ¶ Tertiũ ve pudoꝛ icurrit hõ ꝓ pctm̃. nã ꝛ ꝑmis parẽtib in statu inocẽtie dr Ben̄. iij. q̃ erãt nudi ambo ꝛ nõ erubesce bãt. sed post peccatũ videntes se nudos eru buerũt. vñ ꝓpter pudoꝛẽ fecerũt sibi perizo mata ad coopiendũ se. Istud aũt ve pudoꝛ trãsiuit in oĩs q̃ faciũt cõfusione digna: iuꝛ illud Pñs. Tota die verecũdia mea ꝯ me est ꝛ cõfusio faciei mee coopuit me. Sz ab hoc ve ĩmunis fuit beata ỹgo. qz nihil turpitu dinis vnq̃ gessit: nec i se habuit vl sustinuit. F

¶ Sciẽdũ q̃z q̃ ex pte cõiũcti. s. aĩe ꝛ coꝛpis repit in humano genere triplex ve. s. ve cul pe: ignoꝛãtie ꝛ pene. Ue culpe ẽ tripler. s. oꝛi ginal: actual' moꝛtalis: ꝛ venial'. De ꝑmo dr Tripl ve Hierem̃. xv. c. Ue mihi mr̃ mea: qz genuisti me virũ rixe. Ex ꝯceptu em̃ ꝓtrahit pctm̃ oꝛi giale: cũ quo nascit hõ cũ rixa carnis ꝛ spũs inuicẽ aduersantib: vt dicit ad Gal'. v. Et ab hoc ve libera fuit btã ỹgo: que (vt patuit in ꝑma pte huiꝰ opis) cõcepta fuit sine pctõ oꝛiginali. ꝛ ideo lz omis puer nascẽs ploret suum miserabile statũ dicen. Ha ha. qsi di cat. O quãte guai q̃ ex adã ꝛ eua descẽdit ex pectat. Beata tamẽ ỹgo ab hac peccati mise ria ĩmunis ꝛ matris vtero ridens exiit. ac si

dicere vellet. Sola ridere possum q̃ ab origi
nalis pcti calamitate sum pseruata. Ue aũt
culpe mortal' actualis est triplex ſm Albertũ
vnis. s. ve auaricie in ope: luxurie in corpe: t
ſupbie i corde. Et de isto dr Apoc.
viij. Ue ve ve habitãtibꝫ i terra. Licet g̃ ſa
tilla ſnia. j. Joh. ij. Ome qđ est in mudo:
aut est ꝯcupiſcẽtia carnis: aut cõcupiſcentia
oculoꝝ: aut ſupbia vite. tñ in btã ỹgine ista
nõ fuerũt. in qua fuit ſumma liberalitas cõ
tra auariciã: ſumma caſtitas ꝯtra luxuriã: t
ſumma humilitas ꝯtra ſupbiã: vt pbatũ est
in ꝑma parte hui⁹ opis. ¶ Septẽ aũtẽ ſunt
ve hui⁹ culpe actualis mortalis. de quibꝫ dr
Ja. j. Ue genti peccatrici: pplo graui iniqui
tate. semini nequã: filijs sceleratis. derelique
runt deũ: blaſphemauerũt ſanctũ iſrael: ab
alienati ſunt retrorſum. In hac aũt auctori
tate notant septẽ pcca capitalia. qbꝫ debet
ve eterne dãnatiõis. a quibꝫ omino btã vir
go immunis fuit. t ideo bñ dicit ei Aue. i. ſine
aliquo istoꝝ ve. Primũ em est viciũ gule: t
huic addita gẽs dicit peccatrix. quod impor
tat habitũ ꝑmanẽtẽ. nullũ em viciũ est i ho
bis ita ꝑmanẽs vt gula. quod viciũ est i ho
mine quaſi habituatũ t citius exerceat. De q̃
peccato dicit Ja. v. Ue qui ꝯſurgitis mane
ad ebrietatẽ ſectandã t ad potandũ vſq; ad
vesperã. Secũdũ ve est peccatũ accidie: que
aggrauat aiaꝫ vt nihil boni agere libeat: vt
inquit Damaſcen⁹. Et de hoc ve dicit Eccl.
ij. Ue diſſolutis corde. i. negligẽtibꝫ t corde
tepidis. Tertiũ ve est luxuria: que ſemen ne
ter effundit. De quo vicio dicit Amos. vj.
Ue qui opulẽti estis in ſyon: qui laſciuitiꝫ in
ſtratis veſtris. Quartũ est auaricia. cui vi
cio dediti ſunt filij sceleratꝫ. quia nihil scele
ſtius auaricia: vt dicit Eccl. x. De quo dicit
Abacuc. ij. Ue qui ꝯgregat auariciã malã
domui ſue. Quintũ est ſupbia. quo vicio ho
mines derelinquũt deũ. Et de isto dr Ja. xx
viij. Ue corone ſupbie. Sextũ est ira p quã
hoies pessimi blaſphemãt deũ. De quo vicio
dr Eccl. ij. Ue his q̃ pdiderũt ſuſtinentiã. i.
patientiã victi ab ira. Septimũ est inuidia.
cui vicio dediti dicunt alienati retrorſũ a deo
Deꝰ em bona ſua cõicat. Cõtra quod facit i
uidus qui dolet de bono ꝓximi. vñ Horacius
in epliſ ait. Inuidꝰ alteriꝰ marcescit rebus
opimis ꝛc. De hꝫ aũt vicio dr in epla Jude
Ue his q̃ abierũt i viã Chayn t choree. Hi
em ex inuidia morti ſũt. primꝰ ꝯ Abel: secun
dus ꝯ moyſen. Ab oibus aũt pdictis ve liba
ſuit totaliter btã ỹgo q̃ nullũ vnq; pctm cõmi

H Septẽ ve peccatimortal'

ſit dicẽte Aug. i li. de natu. t gra. Cũ de pctis
agit nullã ꝓlus de btã ỹgine volo hꝫ qſtio
nẽ. Scimꝰ em q̃ plꝰ gre ei donatũ fuit ad vi
cendũ ex oi pte pctm: q̃ cõcipe t pere meruit
q̃ nẽ cõſtat nullũ habuiſſe pctm. Fuit em cã
dor lucis eterne t ſpeculũ ſine macꝶa. Sap.
vij. De ve aũt pcti venialis cui debet ſiꝫ nõ
purgẽt pena purgatorij: itelligi pt illd Mi
chee. ij. Ue vobis q̃ cogitatis inutile. nã cogi
tatiões iutiles cõiter ſunt pcta venialia: a q̃
bus etiã pfecti nõ abſtinẽt: inꝺ illd Prouer
bioꝝ. xxiij. Septies in die cadit iuſtꝰ. trãſ
ſumptiue in. c. ſepties. de pe. di. iij. Hoc aũtẽ
ve nõ fuit in ſpa ỹgie: q̃ nunq; habuit aliq̃d
pctm etiã veniale: vt inq̃t ſanctꝰ Bona. i. iij.
di. iij. Ue ignorãtie etiã est in hoibꝫ. Neſcit
em homo finẽ ſuuꝫ: t ignorat vtꝝ amore an
odio dignꝰ ſit: Eccs. ix. Ignoramꝰ nãq; diẽ
mortiſ nre t quo pgemꝰ. i. ad pnã vel gloriã:
t an ſimꝰ in gra dei. Sꝫ btã ỹgo ab isto ve fu
it immunis: q̃ certa erat nõ ſolũ q̃ graꝫ dei ha
bebat: ſꝫ etiã q̃ plena erat gra: ãgelo ſibi hoc
nũciãte q̃ mẽtiri nõ pt. Jtẽ p diuinã reuela
tionẽ ſciuit diẽ obitꝰ ſui. t q̃ maximã gl'iam
ꝓſecutura erat. Ignorantiã eẽ nullã habuit
de prinentibꝫ ad ſalutẽ. p eũ em plene edocta
fuit: cuiꝰ vnctio docet de oibus: vt ait Albertꝰ
vbi. s. ¶ Inuenit etiã in hoibꝫ ve pene. t po
test esse triplex. s. ve pene pnie: q̃ conſcia re
mordet de pctõ: inꝺ illud Aug. in. j. cõfeſſio
nũ. Juſtiſti dñe t ita est: vt oꝭ animꝰ inordi
natus ſit pena ſibi ipi. Et phs in ethicis dicẽ.
Oĩs malꝰ implebit penitudie. Hoc aũtẽ nõ
fuit i btã ỹgie: q̃ nunq; habuit remorſum con
ſcie: vt ait ſctus Bona. vbi. s. Scõm ve
pene est iclinatio ad alia mala ꝑpetrãda. vñ
Greg. in moral' dicit. Pctm q̃ ꝑ pniaꝫ nõ
diluit mor ſuo põdere ad aliud trahit. Et de
hꝫ dr Osee. vij. Ue eis q̃m recesſerit a me dicẽ
dñs. s. peccãdo. Btã ãt ỹgo hꝫ nõ habuit. q̃
nulla fuit in ea indinatio ad malũ: t ſemp in
bono pmãſit. Tertiũ ve ẽ pene purgatorij. de
q̃ exponi pt illd Hiere. xlv. Ue miſero mihi
ſcz dicit ille q̃ est in purgatorio. Jtẽ ve pene
gehẽne. de q̃ exponi pt illud Job. x. Si ipi⁹
fuero ve mihi. s. q̃ ad infernũ deſcẽdã. Ab
his aũt oibꝫ ve btã ỹgo libera extitit. q̃ nul
lũ pctm purgãdũ vel ꝑpr̃ q̃ dõ infernales pe
nas timere deberet vnq; habuit. ¶ Triplex
etiã ve ꝓtigit mlieribꝫ ſpãliter. ỹginibꝫ ve ſte
rilitaſ: cõiugatis ve ſbiectiõis. ℌ. his ita. xv.
q. iij. t. c. addit. xxvij q. ij. viduis aũt ve de
ſolatiõis. quibꝫ vltimis duobꝫ ãnexũ est ve
corruptiõis. Ab isto aũt triplici ve vt dr Al

I Triplex ve pene.

J Triplex ve mulierum

ter.vbi.s.īmunis fuit btissima dei mr: q̄ fuit
ꝟgo sine sterilitate:īmo cū fertilitate ac fecū
ditate diuie ꝓlis. Fuit etiā ꝟjugata sine cor/
ruptiōe.qz cū viro suo in ꝟgitate pmānsit: vt
dictū est in ꝑcedēti ꝑte hui⁹ opis ꝑmonevlt.
Fuit etiā sine future.nō em̄ ī ea iplerū ē illō
Beñ.iij. Sub viri ptāte eris:z ipe dñabit
tui.nā ipa nō fuit subdita ioseph:sed ipe illi
cui z dei fili⁹ subdit⁹ fuit: Lu.ij. Fuit postea
vidua sz nō desolata.nā fuit filio suo diuino
associata.et post ei⁹ mortē filio adoptiuo Jo
hāni cōmēdata: Joh.xix. ¶ Matribꝫ q̄z cō/
tingit multiplex ve. Un̄ saluator ait Mat/
thei.xxiij. Ve aūt pregnātibꝫ z nutrientibus
Est nanq̄z illis triplex ve.s.damnificētie:in/
digētie z afflictiōe. Damnū autē triplex in/
currit feta cū mater efficit.s.qz in cōceptu p/
dit ꝟginitatis thesaurꝫ impciabilē:post con
ceptū corꝑis vemstatē z sanitatē. Nō enim
mulieres grauide apparēt ita pulchre sicut
ꝑus nec ita sane:qz subiacēt mltis alīatio/
nibus ꝓpter ꝓceptū. In partu aūt pdūt ho/
minū societatē. Nō em̄ pñt viri accedere ad
eas. Sed ab his oībus dānis fuit exempta
beata ꝟgo:nā in cōceptu nō amisit ꝟginitatē
sed aucta fuit ei⁹ puritas. vñ canit eccl'a. Ru
bum quē viderat Moyses incōbustū:cōser
uatā agnouim⁹ tuā laudabilē ꝟginitatē ꝛc.
Pulchritudinē etiā nō minuit ei⁹ cōceptio:
īmo ita fuit aucta ei⁹ pulchritudo vt eam to
seph inspicere nō posset fixē facie ad faciem.
Et merito:qz rex eterne gl'ie erat in ea.z hoc
dicit glo.sup illud Luce.ij. Et nō cognouit eā
donec ꝑpit filiū suū ꝑmogenitū.que ait. Jo
seph mariā facie ad faciē nō poterat videre.
quā spūssanct⁹ a cōceptiōe ꝓnit⁹ repleuerat
z ideo nō cōgscebat facie ad faciē quā despō/
sauerat donec vter⁹ ei⁹ euacuaret. Jtē ī par/
tu nō pdidit hoīm societatē:īmo tūc media/
trix dei z hoīm ꝟstituit. vñ z in puerpio a pa
storibꝫ z regibꝫ visitat. Incurrit etiā matres
ve indigētie triplicit. Nā ad cōcipiēdū indi
gent cōpare.i. viro de q̄ ꝟcipiāt. post ꝟceptū
indigēt q̄rere.in pariēdo obstetricatiōe. Hec
aūt btissima ꝟgo ī cōceptu ñ habuit cōparē.
qz ꝟcepit spūsctō copante. Qd̄ em̄ ī ea natū
est de spūsctō est: Mat.j. Jtē post ꝟceptū nō
indiguit q̄rere:qz nō debilitata fuit sz roborata
Un̄ vt hz Lu.j. Subito post ꝟceptū exur/
gens abiit in mōtana cū festinatiōe ad visitā
dū Elizabeth z fruiēdū ei. Jtē in pariēdo nō
indiguit obstetricatiōe:qz (vt inq̄t Piero.)
nulla ibi obstetrix fuit:nll'a obsequia mulie/
rū. Et tūc verificatū fuit illō Isa.xxxv. Her

k Matribus ꝟtingit multiplex ve

Triplex ve indigē tie.

minās germinabit letabūda z laudās.s.deū:
circūstātib⁹ āgel'z canētib⁹: Hīa i excelsis do
¶ Tertio ꝑncipal'r mres icurrūt ve afflictiōe
Qz afficiunt in ꝟceptu libidie z corruptiōe:
post cōceptū pudore:qz nulla mlier inuenit q̄
naturalit⁹ ꝟsumato matrimōio nō erubescat
Jtē afficit mulier grauedine i portādo ī ven
tre z in partu maxio dolore. Un̄ ad oñdēdū
grauitatē doloris mulieris parientis dic̄ ps.
xlvij. Ibi dolores vt ꝑturientis.z Beñ.iij.ꝑ
me mulieri dixit de⁹. In dolore erūna prius
tuos emittes.trāssumptiue i.e.cū enixa.di.
v.vbi etiā dr de mlliere tali. In carnis cōmi/
xtiōe voluptas est:in ꝑlis ꝟo ꝑtu dolor z ge/
mit⁹. De ipa etiā mlliere cōit dr. Un̄ partus
onerosa:in ꝑtu dolorosa:z post ꝑtū laboriosa
Beatissima aūt ꝟgo sine hmōi ve fuit.nam
ꝟcepit sine libidine z corruptiōe. vnde illi ca
nit eccl'ia. Domus pudici pectoris rēplū re/
pente fit dei:intacta nesciēs vir̄ ꝟbo cōcepit
filiū. Nō etiā habuit ve pudoris:que nō fu
it suppolita viro. vñ canit ei. Gaude virgo
mater xpi:q̄ p aurē cōcepisti gabriele nuncio
Jtē sine grauamīe filiū suū bñdictū in vētre
portauit:īmo cū maria suauitate. Debat ei
in vtero gaudia padisi. vñ Ber.in q̄dā ser.
ait. Pondus amorꝭ tollebat pond⁹ ꝑgredis.
Isa.q̄z xix.dr. Ecce dñs ascēdet sup nubē le
uem. Nubes em̄ leuis fuit ꝟgo maria:que
grauamē in portādo dei filiū in vtero nō ha
buit. Pepit q̄z sine dolore:īmo cū indicibili
iocūditate saluatorē mūdi. Et tūc impletus
fuit illud Isa.lxvj. Anteqū parturiret ꝑpit
masculū. vñ canit illi. Gaude qz deo plena
ꝑperisti sine ꝑna cum pudorꝭ lilio. De his
aūt inq̄t Ber.sup Missus est. Fuit maria
sine corruptōe fecūda:sine grauamīe grauī/
uida z sine dolore puerpa. ¶ Quare aūt non
voluerit assignare triplex rō a b. Tho.i.iij.p
te sum.q.xxxv.ar.vj.s. naturalis:legalis et
diuialis. Pria rō ē natural:qz dolor ꝑturi/
tis causat ꝑ aptōz meatuū p q̄s ꝓles egre
dit.sed xps egressus est vtero matris clauso
nullusq̄z meat⁹ est aperi⁹:z p ꝟs nō debuit
mr eius ipm pariēdo dolorē sentire. Et ad p
dicta adduci posset illud qd̄ ait Aug.in li.de
simbolo dicēs. Nascit xps ex ꝟgie sicut flos
ex virga sine semine ꝛc. Sed a rō est legalis
Nā iustus z innocēs nō dz puniri.l.grac⁹.
C.ad.l.iul'.de adul.z.c.cognoscētes.de cōsti.
Cū ergo hic dolor dat⁹ fuerit ꝓme mulieri
qz peccauit:beata ꝟgo que fuit inocētissima
debuit ab hoc dolore esse imunis. Tertia ra/
tio est diuinalis.nā vbi fuit tāta dulcedo et

Maria ꝑperisti ne dolore quare.

sumitas nõ potuit eẽ dolor. Duo em̃ ꝟia ñ pñtiñ eodẽ instãti ieſſe eidẽ ſbiecto: ꝫ pñm impedicamẽto quãtitatꝭ. ⁊ in. ij. copi. ⁊ no. i. l fiancillã. ff. de vſuca. p ſuo. ⁊ in cle. gr̃e. de re ſemp. de q̃ plene p cardi. flo. in. c. j. de cõſti. im monduſtio vm̃ ꝓtrarij eſt alteri⁹ excluſio. ij copiꝭ. ⁊. l. cũ ꝓtor. i pn̄. ff. de iudi. ⁊. l. hecver/ba. ff. de ꝟ. ſig. ⁊. c. cum renũciat. xxij. q. j. Et ita dicit q̃ cõtrario vno poſito tollitur reli quũ: vt notat in auꝛ. de ma. pn̄. §. neq; autẽ. Cum igit̃ beatiſſima ꝟgo haberet in vꝛo ſpi ritu ſenſu ſuauẽ inundãtiã: ⁊ filiũ dei q̃ ẽ dul/cedo infinita: vt ait Aug. in li. de vero cultu ꝓfecto dolere nõ potuit. Nam ſi (vt ait Au/guſtin⁹ in quoda ſer.) tã ingẽs ⁊ tã maxima eſt dulcedo dei q̃ ſi in iferno vna gutta deſcẽ deret totã dãnatoꝝ amaritudinẽ dulcoꝛaꝛz Quid iocũ ditaꝛz ſentire ꝛdebat ⁊ dulcedis ipa ꝟgo dignitſſima q̃ i ſuo ſacratiſſimo vte/ro fontẽ diuie dulcedis habꝛbat: ⁊ pariendo eiſuauiſſime effundebat. Ex ꝓdictꝭ igit̃ ptꝫ q̃ ꝟgꝫ cõcepcr̃ dixerit ãgel⁹ briſſime ꝟgini aue quaſi ſine ve. i. ſine oi ve. q; indiffinita equi poller vniuſali fm iura. l. j. §. cũ vbẽ. ff. de of fi. pfec. vr. ⁊. l. ſi pl'ib⁹. ff. de legatꝭ. ij. ⁊ ibi Al/bricus de roſate. ⁊. c. ſi romanoꝝ. xix. diſ. ⁊. c. quia circa. de pnilegijs. ⁊. c. vlti. de cõiugio le proſoꝝ. ⁊. ff. de ſeruitute vꝛbanoꝝ prediorũ l. ſi ſeruit⁹. §. j. ⁊. l. ſi domus. §. qui edificũ ⁊ ibi Jacob⁹ butri. ff. eodẽ titulo. ⁊. ff. de reb⁹ dubijs. l. ſi is qui. §. vtrũ. in fine. ⁊. c. vt cir/ca. de elect. vj. ⁊ ibi glo. ⁊. c. paſtoꝛalis. de do/na. ⁊. l. cum aurum. ff. de auro ⁊ argẽto lega/to. ⁊ per Barꝭ. in. l. ſi cũ dies. §. plenũ. ff. de arbi. ⁊ per Dynũ extra de regulis iuris in p/hemio li. vj. ⁊ per doctoꝛes in. c. ſaluatoꝛ. j. q. iij. ⁊. c. q̃ ſi dormierit. xxxj. q. j. ¶ Sicut aũt ve eſt termin⁹ cõminatiõis cõtra peccatoꝛes ſic aue eſt termin⁹ cõſolatiõis confoꝛtatiõis ⁊ benedictiõis iuſtis. Recte itaq; dicim⁹ cum angelo ipi dñe noſtre Aue. Non em̃ fuit in ipſa illud ve de quo dicitur Eccl'iaſtes. iiij. Ve ſoli: quia cũ ceciderit nõ habet ſubleuan tẽ. Ipa em̃ nũq; fuit ſola: ſed ſemp deo ⁊ an/gelis comitata. Nec etiã illõ Eccs. x. Ue ti/bi terra cui⁹ rex eſt puer. Beata etem̃ virgo que in diuis ſcripturis appellat terra: a pu/cro nõ fuit recta ſed a deo gubernata. De q̃ Danielis. vij. dicitur. Antiqu⁹ dierũ ſedit: ſcilz in beata virgine. Nõ fuit etiã in ea illõ Eccl. ij. Ve duplici coꝛde ⁊ labijs ſceleratis ⁊ manibꝫ malefacietibꝫ: ⁊ peccatoꝛi ingredi ẽ ti terrã duabus vijs. Nam fuit ſimplici coꝛ de lingua optima ac manibꝫ mundiſſimis

decoꝛata: ac ſine vlla duplicitate. Non etiaꝫ fuit in ea illud Jſa. iij. c. Ue impio in malũ. cum omni pietate fuerit repleta. Non etiaꝫ fuit in ipa illud eiuſdẽ lib. v. ca. Ue qui tra/hitis iniquitatẽ in funiculis vanitatis. In ipa nanq; nulla vnq; iniquitas vel vanitas fuit. Nec illud quod in eodẽ capitulo ſeptũ eſt. Ue qui ſapientes eſtis in oculis veſtris: cum in ſua reputatiõe eſſet viliſſima ⁊ valde abiecta. Nec etiã illõ eiuſdẽ libꝛi. c. vj. Ue mihi quia tacui. Ipa em̃ non tacuit vbi op⁹ fuit: ſed locuta eſt cum angelo: cõſenſum ſuũ cõceptiõi chriſti ꝓhibendo. Nec illud eiuſdẽ libꝛi. c. xxxij. Ue qui prædaris. Non ſolum em̃ aliena nõ abſtulit: ſed oĩa ſua pauperi bus erogauit. Nec illud eiuſdẽ libꝛi. ca. xlv. Ue qui cõtradicit factoꝛi ſuo. Nec illõ Die remie. xlv. Ue nobis quia peccauim⁹. Ipſa em̃ ſemp volũtatẽ ſuam diuine volũtati cõ/formauit. Et vt ſupꝛa dictũ eſt: nun q̃ pecca/uit. Nec etiã fuit in ea illud Amos. vj. Ue qui opulẽti eſtis. Nec illud Jſa. v. Ue qui potẽtes eſtis ad bibẽdũ vinũ. Ipa em̃ ſum/me abſtinẽtie fuit in cibo ⁊ potu. Nec illud Matth. xviij. Ue homini illi per quẽ ſcan/dalũ venit. Nõ em̃ vnq; aliquẽ ſcãdalizauit ſed oĩs bene edificauit. Nec etiã in illa fuit illõ Matth. xxiij. Ue vobis hypocrite. Ip ſa em̃ hypocriſim ſumme deteſtata eſt ⁊ euita uit. Nõ etiã fuit in ea illud Lu. vj. Ue vo/bis qui ſaturati eſtis. Ipa em̃ de ipſa cecinit Lu. j. Eſurientes ſplenit bonis. ſ. de⁹. Nec fu it in ea illud eiuſdẽ. c. Ue vobis qui ridetis Vel illud. Ue vob diuitibꝫ. Ipa nãq; nũq; diſſolutõibꝫ vacauit: nec diuitias habere vo luit: ſed ſemp oꝛõibꝫ ⁊ deuotiõibꝫ dedita fuit ⁊ diuitias cõtẽnẽs paupcula eſſe volu it. Ip ſam g̃ cõgrue ſalutam⁹ dicẽs. Aue maria: q; nullũ vnq; ve fuit i ea qõ ei nocumẽtũ ꝙuis modo afferret.

¶ Pars ſecunda huiꝰ ſermonis que dicit gratificatiõis.

g Ratia dei fuit multipliciter in ma ria. vnde Bern̄. in quoda ſermo/ne inq̃t q; habuit gratias coꝛpora les: mẽtales ⁊ celeſtes. Gras autẽ coꝛpales habuit quattuoꝛ que flnxerũt in car ne eius: quia ipa fuit ꝟginitatis p̃micria ſi ne coꝛruptõe fecunda: ſine grauedine grauida: ⁊ ſine doloꝛe puerpera: vt ſupꝛa dictũ eſt Gratie mentales ſine ſpũales fuerunt quat tuoꝛ que fluxerũt in ei⁹ mente. ſ. deuotio hu/militatis: reuerẽtia pudoꝛꝭ: magnitudo cre

dulitatē:ꝛ martyriū cordis. Ꝟre celestes sil'iē fuerē q̄tuor:q̄ fluxerē de celo.s.ei⁹ i vtero sctī/ficatio:angelica salutatio:spūsctī supuētio:
Septē/plicē gra tiā hūit. ꝛ filij dei ꝯceptio. ¶ Possum⁹ ꝺ̄ꝫ dicere q⁹ be/ata ꝟgo septēpliciē habuit grāz diuersitatez Primo gre inuētionē.vnde dixit ei angelus Luce.j. Inuenisti gratiā apud deum. Ubi Bern̄.ait. Inuenisti gratiā quā querebas: inuenisti quod añ te inuenire nemo potuit. Possunt ḡ pctōres secure sibi dicere Redde nobis gratiā quā p nobis inuenisti.quia ni/si nos peccatores fuissem⁹:tu talem ac tantā gratiā nō inuenisses.s.vt esses mater redem ptorꝭ. Scōo habuit gre in ventre repletiōez Ideo vocauit eam angelus gratia plenam.
Triplex plenitu/do gre ¶ Est autē triplex plenitudo. Quedā ē ista fluis:ꝛ ista fuit i xpo:iurta illd̄ ps̄.lxiij. Flu/mē dei repletū est aq̄s. Quedā est istar riui:ꝛ ista fuit i Stephano ꝛ ceteris ctis.vñ ps̄.p dicto ꝺr. Rinos ei⁹ inebriās. Et quedā ē me dia iter has duas:q̄ est initar fontium:ꝛ hec fuit in maria:quꝫ sp fuit plena ꝛ nūq̄ in aliq̄ diminuta.ꝛ sic ei⁹ plenitudo fuit media inꝛ plenitudinē diuinā ꝛ humanā:ita q⁹ ei⁹ ple/nitudo fuit minor q̄ diuina.sz maior q̄ omis alia plenitudo hūana. Unꝺ Bern̄.ait. Legi mus Stephanū plenū gra ꝛ apl'os plenos spūsctō:sed longe dissilr a maria.quia nec i illo habitauit corpaliter diuinitatis plenitu do:nec illi ꝯceperūt de spūsancto.hec ille. Et ideo de hac ꝟgine que a deo⁹ recepit plenitudi nē gratiarꝫ ꝛi sacra scꝑtura appellat terra:ex ponī pōt illd̄ ps̄.lxiij. Dñi ē terra ꝛ plenitu do ei⁹.qd̄ etiā hz̄.j.Thor.x.ꝛ viij.di.c.q̄ iu/re.ꝛ.xvij.q.ij.c.in ecclīastico:ꝛ extra de rect.c. tua nobis. Beatus quoq̄ Hieronym⁹ super illud Luce.j. Aue gratia plena.inqt. Tali/bus decebat ꝟginē oppignerari muneribus vt esset gratia plena:q̄ dedit celis gl'iam:ter ris deū pacēq̄ refudit:gentiby fidē:finem vi cijs:vite ordinez:moribꝰ disciplinā. Tertio habuit gratie accumulationē.q̄ ea q̄ alij sctī habuerūt particulariter:ipa habuit vniuer/saliter.vñ Hiero.in sermone assumptionis ait. Bene gra plena:q̄ ceteri q̄dē p ptes gra pstat:maria ꝟo tota se infudit gratie plenitu do. Descēdit quippe sicut pluuia in vell⁹:et stillicidia stillātia sup terrā. Plane celestis imber lapsu placido ꝟginē vell⁹ infudit:et tota diuinitatis vnda i ei⁹ carne se ꝺtulit ac de mū p crucē patibulū expssum oib⁹ terris plu uia salutꝭ infudit:ꝛ humanis mētib⁹ stillici/dia gre pstitit. Uere ḡ plena p quā largo spi ritus sancti imbre suppluta est omis caro. Qꝫ ꝟo ipa habuerit oēs gras vniūsaliter quas ceteri habuerūt pticularit:patet: quia Abra hā quidē habuit fidē:sed ipa fidelior. Moy ses mānsuetudinē:sed ipa mānsuetior. Dauid humilitatē:sed ipa humilior. Johānes ꝟgi/nitatē:sed ipa purior. Martha hospitalita tem:sz ipa liberalior:qz nouē mensibꝰ xpm in suo vtero portauit. Magdalena ꝑplatōz sz ipa in ꝑplatōe sblimior. Nicola⁹ miseri cordiā:sz ipa clemētior:qz mr̄ misericordie appel/latur. Quarto habuit gre accumulare imp/mixtiōez. Alij nanq̄ sctī habuerūt gratiā sz cū ꝑmixtione venialiū:in ipa aūt nulla fuit pcti admixtio:iuxta illd̄ Cañ.iij. Tota pul chra es amica mea ꝛ macula nō est in te. Ipa eni fuit pulchra:quia sine pctō originali. Fu/it tota pulchra:qz sine pctō actuali. Fuit etiā sine macula:qz sine pctō veniali. Quito ha/buit gre impmixte ꝓseruatiōz ꝛ cōfirmatōz Adeo nāq̄ in gra cōfirmata fuit ꝛ cōseruata q⁹ ab illa nunq̄ cadere potuit:eo q⁹ diuina sa/pientia septē eam colūnis muniuit. Sap.ix. Per septē aūt colūnas (vt.s.dictū est) intel ligi pnt̄ septē spūsancti dona:q̄bꝰ ipa plena fu/it. vel pnt̄ intelligi septē ꝟtutes.tres theolo/gice ꝛ q̄tuor cardinales siue politice:quas ipa habuit.vñ Eccl̄.xxiij.ait. In me omnis gratia vite ꝛ virtutis. Sexto habuit gratie cōseruate remunerationez. Quia cū deus dat mensurā gl'ie ꝑm quantitatē humilitatis et gre:ideo de⁹ sibi imēsitatē gl'ie ꝓtulit.qz imē/sam humilitatē ꝛ gram habuit. Qm̄ cū pro funde se humiliauit:ideo alte sblimari pme/ruit q̄tū ad locū subiectū ꝛ affectū. Nam qz ipa recubuit i nouissimo loco:iō exaltari me ruit sup chorꝰ oīm angelorū. Et qz humili tatē habuit interi⁹ in corde:ꝛ mānsuetudinez exteri⁹ in corpe:ideo exaltari pmeruit q̄tuz ad totū suū subiectū.s.corp⁹ ꝛ aīam.quia et aīa eius fuit gl'ificata:ꝛ corp⁹ fuit veste imor talitatis idutū. Et qz se humiliauit sumēdo ancille officiū:ideo cōmissum est ei officiū il/luminādi sctōs q̄ sunt i via ꝛ illos q̄ sunt in pria.vñ Bern̄.inqt. Marie pria tot⁹ illu/minat̄ oribus:adeo vt ipa celest̄ pria clari⁹ru tilet ꝟgine lāpadis illustrata fulgoribꝰ. Jte ppt̄ hꝰ q⁹ se appellauit ꝛ reputauit ācillā fcta est dei mr̄ ꝛ dna angelorꝫ.vñ poeta vulgaris inqt illi. Qñ dest̄ri posta al messo fctō. Ecco lancilla del signore dicendo leterna fata suo carnal māro fece del sāgue del suo cor.p̄decē no. Sopra di te tāta gra infondendo che ci ascun angel de la somno altura. Ti se subie/cto come ton famelio. Septimo habuit gre

remũerate emanatiõz siue diffusionẽ. qz sup nos misericordiã z gratz suã lõge late sblimit z profunde diffundit. vñ Bern. ait. Quis o bone dulcedo misericordie tue longitudinẽ latitudinẽ sblimitatẽ z pfundũ inuestigare possit. Lõgitudo eiꝰ vsqz in diẽ nouissimũ sbuenit vniuersis. Latitudo eiꝰ rplet orbẽ terrarz: vt misericordia eiꝰ plena sit oĩs tra. Sublimitas eiꝰ iustitiarz supne ruinas ũstauranit. Profunditas eiꝰ sedentibꝫ i regiõe vmbre mortz redẽptionẽ obtinuit. Tu g̃ pierata gratz quã apud ũ inuenisti nota facias mõdo: obtinẽdo reis veniã: egris medelã: pusillis corde robur: afflictis solatiõz: piclitantibꝫ adiutoriũ z liberationẽ. Hec ille. ¶ Sed p maiori pdictoz declaratiõe est sciẽdũ q bta ꝟgo hũit grãm plenã z supplenã. Habuit nãqz grãm plenã sine alicuius ꝟrij admixtiõe. habuit plenaz grãm sine aliq diminutõe. habuit grãm supplenã cũ larga diffusiõe. Pzio habuit grãm purã sine ꝟtrarij admixtiõe. Scti em alij in vita pñti z si haberẽt grãm: tñ cũ ea habebãt admixtionẽ. Primo timorz. ne cẽnt ingrati xo. Eccl. ix. Nemo scit tc. vel ne caderẽt a gra j. Thoz. x. Qui se existimat stare: videat ne cadat. Istã aũt admixtionẽ timoris beata virgo nõ habuit. qz certa erat se gratz dei habere: vt supꝰ dictũ est. cũ ei angelus ex parte dei dixisset Aue grã plena. Sciebat etiam q a gra cadere nõ poterat. vnd dicere poterat illud Eccl. xxiij. Usqz ad futurz scim nõ desinã. Sedo seruit dei hñt admixtionẽ laborz qz oporteret eos multũ laborare ad sensualitatẽ obdomandã z ratiõi sbijciẽdã: iuxta illud j. ad Thoz. ix. Castigo corpꝰ meũ z in seruitutẽ redigo tc. Istã aũt admixtiõz laborz nõ habuit virgo bñdicta. qz nullos motꝰ rõne contrarios vnqz plenit. vnd Bern. ait. Beata ꝟgo ictus impugnatiõis nũqz ptulit: z incẽtiua carnis nõ toleranit: caput serpẽtis ꝟtriuit: ita q eã fugies expauit. Tertio sanctiviri hñt admixtionẽ dolorz: ex eo q multos defectꝰ habere se vident. z si aliqs defectũ se hãre nõ crederet: tũc ipe oĩs hãret: iuxta illud Ber. in quodã sermone. Omia illi desunt q nihil sibi deesse putat. Istã aũt admixtionẽ beata virgo nõ habuit: quia nullus defectꝰ gratie vnqz in ea fuit: sed omnes gratias z virtutes semp habuit. Ex quo sequit q habuit gratiam plenã sine aliquo defectu vel diminutõe. Magnũ quippe est habere potentiã recepti ua gre quã habẽt pctores dũ sunt in mõdo sed ea carẽt dãnati in inferno. z illud est magnũ chaos qd est in inferno. impotentiã scz ad gratiã recipiendã: iuxta illud Luce. xvj. Inter nos z vos est magnũ chaos. Maꝰ autem est habere gustũ siue guttã gre quã habẽt boni dũ adhuc sũt imperfecti. z ista gutta gratie valet eis ad bonoz operz fecunditatẽ: z ad vicioz refrigerationẽ: ac ad sitz mũdane extinctionẽ. De duobꝰ primis dicit Lañ. v. Caput meũ plenũ est roze: z cincinni mei guttis noctiũ. De tertio dicit Aug. i quodã sermone. Qui biberit de fluuio paradisi cuius vna gutta maioz est oceano: restat vt in eo sitis huiꝰ mũdi penitꝰ extincta sit. Maximũ ꝟo est hãre calicẽ plenũ gre quẽ hñt viri perfecti de qbꝰ dz Act. ij. Repleti sunt omes spũsancto Et iste calix gre valet eis ad salutẽ acqrendã ad fiduciã de eo obtinẽdã z ad cõsolationez mũdanã oblitioni tradendã. De duobꝰ primis dz ps. cxv. Calicẽ salutaris accipiam: et nomen dñi inuocabo. De tertio dz ps. xxij. Calix meꝰ inebrians qz pclarꝰ e. Permaximũ aũt ẽ hãre fontẽ gre: quẽ hñt beati. z iste fons eos viuificat z satiat ac inebriat: iuxta illud ps. Inebriabũtur ab vbertate domꝰ tue: z torrente voluptatz tue potabis eos. Ideo Lañ. v. dz. Bibite amici et inebriamini charissimi. Ad istũ aũt fontẽ sitiens puenire ppha z tibi satiari petebat dicẽs ps. xlj. Sitiuit anima mea ad deũ fontẽ viuũ tc. Supmaximũ ꝟo est nõ rm habere potentiã receptiuã gre: et gustũ gratie atqz calicẽ gre: sed etiã fluuiũz omi gratiarũ. Et ista plenitudinẽ habet bta virgo maria: de qua dicit Lañ. iij. Fons ortoz puteus aquarũ viuentiũ q fluũt impetu de libano. Ipa est em puteus aquaz viuentium inquantũ peccatores mortuos viuificat a peccato. Est fons ortorũ inqntũ bonos fecundat in ope bono. Est fluuiꝰ vadens cum impetu inquantũ beatos letificat in celo: iuxta illud ps. xlv. Fluminis impetꝰ letificat ciuitatẽ dei. ¶ Tertio habuit z habet gratiã supplenam cũ larga z plena diffusiõe. vñ Bern. inquit Bta ꝟgo velut alterũ solẽ indutus. qz sicut ille sup bonos z malos indifferenter oriẽs. sic ipa qz ꝑterita merita nõ discernit: sed oibꝰ erogabiliter clementissima se exponit: omniũ qz necessitates amplissimo miserat affectu. Tam copiosa aũt est z tã plena q eiꝰ plenitudinẽ sentit infernꝰ: qz p ea expoliatꝰ fuit. sensit terra: qz mortuos reddidit. sensit celũ qd se aperuit senserũt angeli q fuerũt repati. senserũt peccatores. q fuerũt iustificati. senserunt iusti: q fuerũt beatificati. Addit etiã Bern. Virgo bta pciosũ illd ballamũ tanta copia tãqz diffudit plenitudiem vt copiosissime ifluat circũ

O Maria habuit gram̃ ũpura

Habuit gratiam plenam.

Habuit gratiam superplenam.

quaq. Et itez ait. Quãto g̃ uuotiõis affectu mariã a nobis honozari voluit dr̃ q̃ rotius tot̃i plenitudinẽ ĩ ea posuit. vt si q̃d in nob ẽ spei: si q̃d gr̃e vl' salutis ab ea nouerim⁹ redũdare q̃ ascendit affluẽs delicijs. Totis g̃ medullis cordis veneremur mariã. qz sic est voluntas ei⁹ q̃ totũ nos hz̃e voluit p illã. hec ille. Habuit igit̃ btissima ẏgo plenitudinẽ gr̃az. ¶ Sz notãdũ ẽ q̃ q̃drupler ẽ plenitudo. Prĩa dr̃ sufficiẽtie. quã hñt oẽs electi. q̃ q̃dẽ hñt oĩa q̃ sẽ eis sufficiẽtia ad salutẽ. De q̃ plenitudie dr̃ Act̃. vj. Stephan⁹ aũt plenus gr̃a ⁊c̃. Scd̃a est plenitudo abundãtie quã habuerũt apl'i: q̃ p ceteris scis spũm scm̃ in maiori abũdãtia receperũt. ⁊ ita intelligit̃ illud Act̃. j. Repleti sũt oẽs spũsct̃o. Tertia est excellẽtie. quã habuit btã ẏgo. ⁊ ita ĩtelligit̃ salutatio ãgelica dicẽs. Aue gr̃a plena. Ipa em̃ excellẽtissime sup oẽs apl̃os ⁊ scr̃os spũs scm̃ recepit: iuxta illud puerb. vlti. Multe filie cõgregauerũt sibi diuitias. tu ẽo supergressa es vniuersas. Cetere em̃ habuerũt mẽsurã gratie. maria aũt fontẽ gratiaz. Cetere habuerũt frutes ⁊ gr̃as pticulariẽ. maria vero habuit oẽs vniũsaliter. Quarta est plenitudo effluẽtie. quã habuit xp̃s. vñ de ipo dr̃ Joh. j. De plenitudine ei⁹ oẽs accepim⁹ gratiã p gr̃a. Prima ãt plenitudo q̃ ẽ in scr̃is assimilat̃ plenitudini vasis. Vas em̃ habet plenitudinẽ mẽsuratã fm suã ꝓportiõz. sic ⁊ ds̃ fm q̃ hõ disponit vas aĩe dat sibi mensurã gr̃e: iuxta illud Eph̃. iiij. Unicuiq; data est gr̃a fm mẽsurã donatiõis xp̃i. Scd̃a plenitudo que ẽ ĩ apl̃is assimilat̃ plenitudini riuuli decurrẽtis. Ipi em̃ riuos doctrinaz suaz sparserũt: ⁊ ipm mũdũ infecũdũ germinare fecerũt illud ps. lxxiij. pallegati. Riuos eius inebriãs multiplica genimina ei⁹ ⁊c̃. De istis riuis dr̃ Isa. xxxiij. Loc⁹ fluuioz rini latissimi ⁊ patẽtes. Sancti em̃ apl̃i fuerũt loc⁹ fluuioz rini plenã a ds̃ receptã sapiam: ⁊ fuerũt riui p manẽtẽ doctrinã: ⁊ fuerũt patẽtes p sanctã ꝑuersatiõz aptã. Tertia plenitudo q̃ fuit in ẏgine assimilat̃ plenitudini font̃s: vt. s. dictũ est p illd̃ Lañ. vij. Fons oztoz ⁊c̃. Hz ei fructuosam germinatiõez: ⁊ iõ dr̃ fons oztoz. Habet ꝑpetuã effusionẽ: iõ dr̃ pute⁹ aquaz vtutũ. Habet velocẽ ⁊ abundãtẽ emanationẽ: ⁊ iõ sequit̃. que fluunt impetu de libano. Quarta plenitudo q̃ in xp̃o assimilat̃ plenitudini fluminis: quia a nullo alio fluẽ incipit sed a mari ꝓcedit ⁊ sp fluit. De quo dr̃ ps. pdicto Flumẽ dei repletũ est aquis ⁊c̃. Illd̃ aũt flumen sic implerũ matrẽ suã spũsctũ sic implevit q̃ seipm̃ q̃ est cibus angeloz ĩ ea ꝓpauit in cibũ hoĩm. ideo subdit̃. Parasti cibũ illorum: qm̃ ita est ꝓpatio ei⁹. Deinde emisit riuos. i. apl̃os. q̃s sic inebriauit. i. in tãta abũdãtia implevit q̃ p eos germina fidei p totũ orbẽ multiplicauit. ideo subdit̃. Riuos eius inebriãs multiplica genimia ei⁹. Deinde illud flumẽ emisit stillicidia. i. in cordibꝫ aliorũ sanctoz misit spũsct̃i dona: p q̃ gaudent eos germinare fecit popa dona. ideo subdit̃. In stillicidijs ei⁹ letabit̃ germinãs. ¶ Istam ãt plenitudinẽ supefluẽtẽ xp̃us donauit matri sue. qz de plenitudine ei⁹ accepiũt vniũsi. nõ tñ oĩbus equalit̃ se diffundit sz fm dispositionẽ recipiẽtiũ dat mensurã gr̃az. Habet em̃ q̃druplicẽ mẽsurã. de qua dicit̃ Luc̃. vj. Mẽsura bona ⁊ ꝓfertã ⁊ coagitatã ⁊ superfluentẽ dabũt in sinũ vr̃m. Ipa nanq; q̃sdã facit bñ incipe p gr̃am icipiẽte: ⁊ istis dat mẽsurã bonã. quosdã faci medio pficere p gratiã ꝓgredientẽ. ⁊ ist̃ dat mẽsurã cõferta: quia maiorẽ gr̃am eis ꝓfert. quosdã facit sp pseuerare: ⁊ istis dat mẽsurã coagitatã: qz gra dei sic exagitat eos ⁊ ꝓfirmat q̃ ab ipa nunq; cadunt. quosdã ẽo facit superfluere p gratiã proficientẽ: p qua ipi effluũt: modo p ẏba edificatoria: modo p bona exẽpla: ⁊ modo p mirificozdie opa. ¶ Notãdũ aũt q̃ sunt q̃tuoz signa plenitudinis. Primũ est nõ resonare. sic ptz in vase pleno vino: qđ repercussum nõ resonat Jdeo dr̃ Job. vij. Nũq̃d mugiet bos cũ ante psepe plenũ fuerit? Secũdũ est nõ pl⁹ appetere. sic ptz i stomacho pleno q̃ nõ pl⁹ appetit eo q̃ saturitatẽ hz. Jdeo dr̃ puerb. ij. Alia saturata calcabit fauũ. aia ẽo esuriens etiam amaz p dulci sumet. Tertiũ est superfluere sicut ptz in fluuio inundãte. vñ Eccl̃i. xxiij. dr̃. Qui iplet q̃si phison sapiam. Phison ei ẽ fluu⁹ paradisi terrestr̃is: q̃ de paradiso egredies terrã euilath circũit ⁊ inundat. Quartũ signũ ẽ pderosũ cẽ. sic ptz ĩ vase: qđ qñ ẽ vacuũ ẽ leue: sz qñ ẽ plenũ ẽ pderosũ. Ista ãt q̃tuoz signa fuerũt i btã ẏgie: p q̃ oñdit̃ q̃ fuit gr̃a plena. Pão em̃ nũq; resonauit p patiẽtiã vl murmuratiõez. lz mltas tribulatiões ꝓpessa sit: sz sp de oĩbꝫ deo gr̃as egit. Secũdo qz adeo cor suũ fuit plenuz amore celestiũ q̃ nunq; mũdana appetijt: sed sp terrena despexit. qz celestẽ dulcedinẽ degustauit: iõ oĩs dulcedo mũdana sibi amara fuit. vñ Prou̇. vi. dr̃. Fastauit ⁊ vidit qz bona ẽ negociatio ei⁹ nã sic dr̃ Ezech̃. ẏe ñ hz q̃d sup terrã amet q̃ celestẽ dilectionẽ degustauit. Tertio p̃tinua bñficia nũq; effluere cessauit. vñ bt̃r. sup mi

D Quadrupler est plenitudo

R Maria hz q̃druplicẽ mẽsurã gratiarum.

Quarto sunt signa plenitudinis in maria

sus est ait. De plenitudie eius accipiũt vniuersi captiui: receptõres: cecus illuminationẽ: egeri curationẽ: tristis cõsolationẽ: peccatores veniã iustus gratiã: angeli leticiã: filius dei humanitatis substãtiã: tota trinitas gl'iam. ita vnũsquisq; se abscondat a caloꝛe eius. Quarto inuentũ fuit p̃ maxia gr̃e plenitudine põdero sapiẽtie ipa sola in vna statera ponere & ab vna geꝛe cereri oẽs scti tã noui q̃z veteꝛis testamẽti oẽs ãgeli i alia: ipa ampliꝰ põderaret. vñ Ber. vbi. s. exponẽs illd Eccli. xxiiij. In plenitudie sanctoꝛ detinebo mea. inq̃t. Uere in plenitudie sctoꝛ detinebo eius. cui non defuit fides patriarchaꝝ: nec spes pphaꝝ: nec zelꝰ apl'oꝝ nec constãtia martyꝝ: nec sobrietas confessoꝝ nec castitas virginũ: nec fecunditas cõiugataꝝ nec puritas ãgeloꝝ. ¶ Si aũt q̃rat̃ q̃lẽ brissima virgo gr̃am tãta inuenit? Est sciendũ q̃ eua p̃ tria gr̃am dei amisit. s. p̃ superbiã: inobedientiã & cupiditatẽ vanã. Econtra v̊o b̃ndicta virgo gr̃az dei inuenit merito hũilitatis quã habuit. s. q̃n se ancillã vocauit. Sup quẽ locũ dr̃ Ber. Solet eẽ gr̃e diuine familiaꝝ hũilitas q̃ cedere nõ nouit honoꝛibꝫ. ideo lescere gl'ia nescit mr̃ dei eligit: & ancillã se noiat. Nõ ẽ magnũ i abiectiõe eẽ hũilẽ. magna & rara ꝛ̃t ẽ humilitas honoꝛata. Scdo inuenit gr̃am merito obedientie quã deo exhibuit q̃n dixit. fiat mihi s̃m v̊bũ tuũ. vñ Aug. in q̃dã ser. ait. Eua occidẽdo obfuit: maria viuificando p̃fuit. p inobedientia enim obedientia cõmutat̃: fides p̃fidia p̃elat̃. Tertio inuenit gr̃az merito solitudinis. nõ ei fuit curiosa s̃z deo & sibi vacauit vñ ãgelꝰ nõ inuenit eã i foꝛo tã q̃z mũdanis cur̃ ibiãtẽ: s̃z in thalamo tã q̃z soli deo vacãtẽ. Dicẽ ei Amb. i li. de v̊ginib̃. Nõ dz v̊go ecce vulgar̃. i. de vulgo: nõ i foꝛo: nec in platea: voce q̃rula: gestu lubrica: facil' auditu vl' affatu. Qui cũq; igit̃ b̃ tria hz. s. hũilitatẽ: obedientie p̃fectionẽ: & mẽt̃ vacatiõz: dei gr̃az poꝛit inuenire: iux̃ illd Isa. lxvj. Sup quẽ requiescet spus meus? nisi sup hũilẽ & quietũ & trementẽ s̃mones meos & b̃ acipientẽ: ecce obedientie velocitas ¶ Si v̊go q̃rat̃ ppt̃ q̃d brã v̊go inuenit tãta gr̃am? rideat q̃n tm̃ ppt̃ se s̃z eria p̃ nob: vt de ei⁹ plenitudie acciptam⁹. vñ Ber. vbi. s. inq̃t. Lo piosissima charitate brissima v̊go sapientib⁹ & insipientib⁹ debitrice se fecit: oĩb⁹ misc̃ie se sinũ apuit: vt de plenitudie sua cũcti recipiãt. hec ille. Supdicta aũt q̃si oĩa confirmat Alb. sup Missus e. vbi iter alia dr̃: loq̃ndo de plenitudie gr̃e. q̃d est distinguere triplicẽ pleitudinẽ. Pria est effluxiua & nõ receptiua: & appellat̃ pleitudo eẽna. & b̃ ei dõ soli q̃ dat gr̃az & nõ recipit a q̃q̃: iux̃ illd ps. lxxiij. Braz et gl'iaz dabit dñs. & hec pleitudo q̃ dei est s̃b figura assueri: q̃ iterp̃tat̃ brũtudo describit̃ Hester. xij. vbi dr̃. Uidi te dñe q̃si ãgelũ dei & cõturbatũ ẽ coꝛ meum p̃ timoꝛe gl'ie tue. valde es mirabil' es dñe & facies tua plena est oĩs gr̃arũ. Hãc plenitudinẽ recepit v̊go maria in se q̃a deũ in mẽte habuit plenũ oĩm gr̃az: & i vẽtre p̃ incarnatiõz. & b̃ mõ nullꝰ alius habuit plenitudinẽ gr̃az nisi ipa: vt ait Ber. vbi sup̃. Scda plenitudo fuit i xp̃o p̃ hũanitatẽ: iux̃ illd Joh. j. Plenũ gr̃e & v̊itat̃. & Isa. xj. dr̃. Requiescet sup eũ spus dñi. ¶ Sz sciendũ q̃ oĩbus scis datũ ẽ gr̃a ad mẽsurã: s̃z nob ignotã: s̃z illi notissimã q̃ oĩa constituit i pondere nũero & mẽsura: Sap. xj. hoc aũt xp̃o. i. aie eius infusa fuit gr̃a ab initio sue creatiõis sine mẽsura: s̃m illd Joh. iij. Nõ em̃ ad mẽsurã dat deꝰ sp̃m. s. ipi xp̃o. Fuit g̃ plen⁹ gr̃a. q̃a in q̃tũ hoc habuit p̃ gr̃am q̃ deꝰ hz p̃ naturã. vnde dr̃ Isid. in li. de trinit. q̃ trinitas sibi soli nota est & hoc assumpto. vex: q̃a aia xp̃i carni fuit vnita in vẽtre v̊gis. sic etiã p̃t dici q̃ ista plenitudo sine mẽsura fuit i v̊gine vt dicat̃ gr̃a plena: & ita intelligit̃ illd Hiero. ad eustoch. In maria totꝰ gr̃e q̃ in xp̃o fuit venit plenitudo Tertia pleitudo ẽ illa q̃ dat̃ sctis ad mẽsurã vt. s. dictũ ẽ. Dicunt̃ aũt pleni s̃m capacitatẽ suã. & hec plenitudo fuit excellẽtissime in maria: q̃ sola (vt ait Alb. vbi sup̃) tãtã gr̃am habuit q̃ oĩs pura creatura maioꝛẽ recipe nõ potuit. Nã nisi ipa esset deꝰ nõ posset maioꝛ gr̃a intelligi q̃z q̃ sit mr̃ dei. hec ille. Hec g̃ mensura gr̃az tãtũ abũdãs fuit i v̊gie q̃tũ ad recipiendũ fuit lata capacitas vniuerse creature. Et merito tantã recepit gr̃am. q̃: (vt inquit Tho. in. iij. pte sum. q. xxvij.) q̃to aliq̃d magis approximat̃ principio i q̃libet genere tãto magis participat effectũ illius principij. Unde dicit Diony. iiij. c. celest̃ hierar. q̃ angeli q̃ sũt deo ppinq̃ores magis participãt de bonitatibꝫ eius. xp̃us aũt est principiũ gratie s̃m diuinitatẽ auctoritatiue. & s̃m humanitatẽ instrumẽtaliter: iux̃ illud Joh. j. Gratia & veritas p̃ iesum xp̃m facta est. trãssumptiue in. c. liberter de pẽni. di. j. & in. c. vnico. extra de purg. post par. & de cõse. di. j. in pn. & di. ij. c. i calice. Cũ igit̃ brissima v̊go maria ppinq̃ssima ei fuerit s̃m hũanitatẽ. q̃a ex ea accepit humanã naturã. ergo pre ceteris maioꝛẽ debuit a xp̃o plenitudinẽ gratie obtinere. Et ideo Alber. vbi. s. c. cxxxvij. exponẽdo illud Lu. j. Inuenisti gr̃am apud deũ. inq̃t. Inuenisti gr̃am increatã

S Qualiter maria inuenit gr̃az

T Propter nos inuenit tantã gr̃iam

U

ꝛ i illa ꝛ cū illa oīm creaturā. veneŕt em̄ tibi oīa bona pīt cū illa. Sap. vij. Hec aūt oīa ī/ uenisti apd dm̄. Apud dm̄ dico ꝓpinq̄ssima filiatudine: dignitate: familiaritate: ꝛ nature vnitate. ꝛ hoc apd dm̄ creatorē: recreatorē et glificatorē. hec ille. Qui etiā eiusdē li. c. cxxx vj: exponēs pdicta ꝫba ait. Propriū est re/ gine apud regē eē: iuxt illd ps. Astitit regina a dextris tuis. filr ꝛ matr̄ ꝓpriū eē apd filiū ij. Re. ij. vbi dr. Posit⁹ est thron⁹ matr̄ re gis apd thronū regī. Itē sicut dr fili⁹ eē apd patrē ꝓpt idēritatē nature: iuxt illd Joh. j. ꝛ ꝫbū erat apud dm̄. sic etiā dici pt matrē esse apud filiū ꝓpt idēritatē nature: in qua ēvnū cū matre: sicut ꝛ in alia natura est vnū cum pre. Hec ille. Ex qbꝫ ptz gliosam ꝫginē ꝓpt ꝓpinq̄tatē filij plenitudinē gratie ab eo ius/ cepisse. ¶ Subdit q̄z pdictus doctor eiusdē lib. cxcvij. c. Jā ergo sufficienr ostensum est qualit̄ btā ꝫgo gratia plena fuerit. qr oīes grās generales ꝛ spāles oīm creaturaꝝ in sū mo habuit. ꝛ etiā illas a qbꝫ oīs creatura va cua fuit. nā ꝛ grām increatā in se totā conti/ nuit. ꝛ sic p oīm modū grā plena fuit. vnde fuit vas dei grā plenū. de quo Eccī. xliij. dr. Vas admirabile op⁹ excelsi. Et iō illi sic re/ plere oīm grā dicere possum⁹ illud ps. xliij. Diffusa est grā in labijs tuis. ppea benedi/ xit te de⁹ in eternū. Cū em̄ de⁹ mansuetis det grām: puer. iij. ꝛ q̄ bon⁹ est hauriat sibi gra/ tiā a dño: puerb. xij. ꝛ si grātia dei ꝛ misericor/ dia est in sanctis ei⁹ Sap. iij. ꝛ si q̄zto q̄s est maior ꝛ magr̄ se humiliat: tāto maiorē apud deū inuenit gratiā: Eccī. iij. Nā de⁹ hūilib⁹ dat gratiā: Jacobi. iiij. ꝛ. j. Petri. v. pfecto beatissima virgo: mālueritissima: optima: san crissima atq̄ humillima debuit amplissimā a deo cōsequi gratiā. Et si p reuerentia acce dit nobis bona gratia: Eccī. xxxij. merito in hac ꝫgine oīm reuerēdissima supuenit indi cibilis grā dei. vñ dicit sanct⁹ Bona. i. j. dis. xliij. ar. j. q. iij. q de⁹ de potētia ordinaria ñ pt dare tātā gratiā alicui pure creature: q̄n/ tā dedit ꝫgini marie. Hanc aūt gratiam ipa sola habuit que regis regū ꝛ dñi dñantiū ꝛ dei creatoris oīm mr̄ fuit. Qr g̃ tātū deo gra tiosa est. iō pre oībꝫ sctis q̄cq̄d ab eo petierit i petrabit. Si em̄ ipetrauit nob filiū dei: q̄zto magis impetrabit remissionē pctōz. Propt tantas aūt grās quas habet ꝛ nobis obtinet appellat̄ thronus gratie dei. Jdeo apostol⁹ ad Heb. iij. inq̄t. Adeam⁹ cum fiducia ad thronū gr̄e ei⁹ vt misericordiā cōsequamur ꝛ gliam inueniam⁹ cū auxilio opportuno. Ad quā ille nos puenire faciat q̄ in secula seculō viuit ꝛ regnat. Amē.

¶ De eadē iocūdissima annūciatiōe
Sermo. viij.

Vce splēdida,

t fulgebis: Thob. xiij. Fenestra vi trea tal̄ est nature q̄ p ipam ītrat lux sed nō pulvis nec aqua. Rō est: qr virtz ē corp⁹ diaphanū: qđ aptū est ad lucē recipiē/ dū. ꝛ est cū h̄ magne soliditatis: ꝛ ideo impe netrabile. Spūaliter aūt dico q beata ꝫgo maria fuit fenestra lucidissima lucem ferēs oīm saluādorū. ꝛ tam corp⁹ eius q̄z spiritus fuerūt diuina gratia ita solidati q̄ lz p ipaz eterni solis lux nobis illuxerit: tamē in eam nec culpa nec macula vñq̄z itrare valuit. Fi/ gura aūt hui⁹ habet Gen. vij. In archa em̄ noe erat fenestra vitrea p quā lux intrabat habitātib⁹ in archa. ꝛ tñ aque diluuij per fe nestrā illā nō potuerūt intrare. Per archaz em̄ figurat̄ beata ꝫgo: in qua noe. i. vera q̄s scilz filij dei req̄euit. Eccī. xxiij. Et q̄ creauit me req̄euit in tabernaculo meo. Aures enīz beate ꝫginis fuerūt diaphane: vt p ipam in traret vera lux angelo nūciāte. ꝛ hāc lucē oī/ bus cōicauit. vñ ipa inq̄t Eccī. xxiij. Ego in celis feci vt ozirer̄ lumen indeficiēs. Sed cū fuit tāte soliditatis vt nulli⁹ pctī aqua-potu erit in ipam introire. Volēs igit̄ ad eternā patriā puenire hāc lucē tota adhesiōe debet aspicere. vñ ait Amb. i li. de ꝫginitate. Sit nobis tanq̄z in imagine delcpta ꝫgīas vita/ q̄z marie. in qua velut in speculo refulget spe cies castitatis ꝛ forma ꝫrutis. De cui⁹ ꝫgis annūciatiōe duas tm̄ ꝓsideratiōes faciem⁹.

Prima dicet habitatiōis.
Scda ꝓ benedictōis.

¶ Pars ꝓma hui⁹ ꝑmonis q̄ dr habitatōis.

Jrit angel⁹ btē ꝫgini Luce. j. Dñs tecū. In qbꝫ ꝫbis denotat̄ habitatio dei in ꝫgine. ¶ Sciēdū ergo ꝑm ma gistrū in. j. sentēciaꝝ. di. xxxv. q de⁹ dicit esse in oībus rebus creatis triplicit̄. i. per ēntiā presentiā ꝛ potentiā: ꝛ in sanctis suis quar/ to mō. s. p inhabitantē grām: vel hic inchoa/ tam vel in futuro cōsummatā. Oībus au tem his modis erat dñs de⁹ cū beata ꝫgine pfectius q̄z in ceteris oībus. Dicit em̄ de⁹ esse in creaturis p essentiā inq̄ntum per suum cō tinuū influxū ꝓseruat creata in ee. vñ Sreg. inq̄t. Omnia in nihilū redirēt nisi ea manus

Z

De ēnt rebꝰ tri/ pliciter

Dñs te/ cundū quin

oipotẽtis sustẽtaret. ꝛ sic exponit Chrys. illd̃ Joh. Sine ipo. s. gubernante: factũ est nihil. qd̃ factũ est nihil est. Quãto autẽ aliq̃ creatura vel in specie vel in indiuiduo habet plꝰ esse: tãto magꝭ põt aliq̃ mõ dici deus vel magnꝰ esse ꝑ essentiã. Unũ hoc mõ magis dicit in hoĩe q̃z in brutꝭ. Et q̃ beate marie matri nobilissimũ esse: quia oprime formata ꝛ plenionata fuit sup̃ omnes: vt dictũ est ꝛ ꝓbatũ in secũda pte huius opis: fmone. iiij. Ideo illi recte dixit angelꝰ. Dñs tecũ. Per priuilegiũ aũt dr̃ ee dꝰ in oĩbꝰ creaturꝭ. mouit oĩa intima creature. Oĩa em̃ nuda et aperta sũt oculis eiꝰ: ad Heb. iiij. De quo habet in pri mo sentẽtiaꝝ di. xxxv. Unde dicit glosa i. ꝯ. alie. insti. de actio. q̃ dꝰ scit intentionẽ ꝛ cor da omniũ. De hoc etiã habet in. c. deus omi potẽs. ij. q. j. ꝛ. c. erubescãt. xij. di. ꝛ. c. tua nos ꝛsimo. In beata autẽ virgine fuit deus per ꝑsentiã. quia nõ solũ vidit oĩa secreta eiꝰ: sꝫ affectus ꝛ cogitatus oculo cognitiõis sed etiã oculo approbatiõis. nam oĩs actus eiꝰ interiores ꝛ exteriores vt sanctissimos approbauit. Per potentiã ꝙ dicit esse in creaturꝭ quia oibus dat ꝓprietẽ operãdi. Unde Joh. xv. dicit saluator. Sine me nihil potestꝭ facere. Et quia dedit beate ꝙgini ꝓprietẽ operandi ꝑfectius q̃ alteri creature. ideo dicit ei ꝑfectius q̃ aliꝭ Dñs tecũ. Per gratiã autẽ ẽ in sanctis. vnde. j. Joh. iij. scriptũ est. Qui manet in charitate in deo manet ꝛ deus in eo Dd̃ etiã habet in. c. abbꝛt. xj. q. iij. Sed certe nulli põt equari in charitate beate ꝙgini q̃ in̊t Can. j. Introduxit me rex in cellã vinariã. i. gre sue abũdãtiã: ꝛ ordinauit in me charitatẽ. Ergo excellẽtiꝰ fuit dꝰ i illa q̃z i ceterꝭ sctis. Sꝫ vltra p̃dictos modos essendi fuit mõ iaudito a sctis ꝛ stupẽdissimo i ꝙgie sꝫ ꝑ ꝓpriã corpalẽ q̃n ꝙbũ caro factũ ẽ in ea vt in̊t Ber. sup Missus est. q̃ exponit dñs tecũ. i. cito erit ꝑ icarnatiõz. ¶ Si aũt dicat fm Phm Sermões in q̃ redi ꝛ faciẽdi sunt fm materiã de q̃ tractat: vt hz in. q. eth. vñ i materia amorꝭ nõ dz poni nomẽ timorꝭ: q̃d est b nomẽ dñs: iux illd̃ Malach. j. Si ego dñs vbi ẽ timor me⁹? Cũ g̃ tractaret h materia sumi amorꝭ. i. incarnatio filij dei: videt q̃ nõ debuerit dicere angelꝰ Dñs tecũ. sed pax vob vl pax tecũ. sicus ꝛ filꝰ dei salutabat ds̃ dilĩgebat. Rñdet Alb. vbi. s. q̃ i ista salutatiõe in eo q̃ dicit Dñs tecũ: duo intendunt. Unũ vt plona mittẽtis ꝑprie exꝑmat. Alter vt libꝝ arbitriũ brẽ ꝙginis ad credẽdũ ꝛ assentiẽdũ iclinet. Ista em̃ duo ꝑfectissime ꝛ ꝑprissime exꝑmit h nomẽ dñs. qd̃ a potẽtia ꝙponit. s. a dñando. vñ Amb. in q̃da ser. inq̃t q̃ dñs est nomẽ potentie. ꝛ q̃n absolute dicit soli deo appropriat. Alij vo dñi dicunt fuisse illi. ꝛ sunt dñi aliq̃rũ pticularit: vel alicuius loci ꝛminati. ipe aũt dr̃ absolute dr̃ dñs q̃ est dñs oĩm. cui dr̃ Hester. iij. Dñs vniuersorũ tu es. qd̃ soli deo est ꝑprium. ꝛ sic plona mittẽs ꝑpe noĩat i hac salutatiõe. Per idẽ ee libꝝ arbitriũ brẽ ꝙginis ad credẽdũ inclinat. Ad credẽdũ em̃ mirabilia ꝛ ꝙsentiẽdũ in ea maxime disponit fides ꝛ oipotẽtia: qua credit ꝛ aduertit deũ oĩa posse facere naturasq̃ mutare ꝛ eis impare. Unũ cũ hic oĩm nouoꝝ nouissimũ annũciaret brẽ ꝙgini: ad coꝛ eius inclinãdũ ad credẽdũ ꝙgruentissime ponit debuit h nomẽ dñs. qd̃ est oipotẽtie dẽmõstratiuũ. Qꝛ ꝙo liberũ arbitriũ btissime ꝙginis etiã ꝑ se facile erat ad credẽdũ patũ: nõ indiguit expssissima oipotẽtie insinuatiõe cũ terrore: vt diceret dñs oipotẽs vel dñs exercituũ sed suffecit ispi⁹ leuis annũciatio ꝛ q̃si obscura expssio potẽtie: q̃ ꝑ h nomẽ dñs impoꝛtat Dicit g̃ ei angelꝰ. dñs tecũ. q̃si aperte dicat. Nihil credas tibi ipossibile que scis te dñz in sociũ hz̃e. sed dic ꝙfidenter. Oĩa possum in eo q̃ est mecũ. Si em̃ aliq̃ duo vnũ officiũ dr̃ beãt opari: q̃d ipedit si vnꝰ est ẽbilis cũ alter adeo sit fortꝭ vt ꝑ se officiũ possit ꝑficere: isto etiã nõ inuãte: Et ex his ptz solutio ad obiectũ. q̃z hic dñs ponit ad dr̃notãdũ potẽtiam fidei: nõ timoꝛẽ vel terroꝛẽ. ¶ Possum⁹ etiã aliter exponere hoc ꝙbũ angeli fm Albertũ vbi. s. s. dñs tecũ. i. tu es regina eiusdẽ regni cuius ipe est rex. ꝛ ideo tu es secũ ꝛ ipe est tecũ. quia etiã (vt ait Athanasius in simbolo) dñs est pater ꝛ dñs filiꝰ et dñs spũssanctus ꝛ tamẽ vnꝰ est dñs. Ideo exponit fm Bernũ sup Missus est. sic dicentẽ. Pater tecũ qui filiũ suũ fecit ꝛ tuũ. Filius tecũ qui ad condẽdũ in te mirabile sacramẽtũ: miro modo sibi fecit sacrariũ: ꝛ tibi seruat genitale signaculũ. Spũssanctꝰ tecũ qui cũ patre ꝛ filio tuum sctificat vteꝝ. Et q̃ patri attribuit potẽtia: filio sapiẽtia: spiritui sctõ bonitas ꝛ beniuolẽtia. ideo exponit pater tecũ exercẽs summã potentiã: dñs filiꝰ tecũ ostendẽs eximiã sapientiã: dñs spũssanctꝰ tecũ exhibẽs nimiã beniuolẽtiã. Dñs ergo pater potentiã suã tecũ monstrauit qui facit magna ꝛ inscrutabilia ꝛ mirabilia absq̃ nũero: vt dr̃ Job. v. Iz em̃ magnũ fuerit creare celũ ꝛ terrã ex nihilo magnũ q̃z in diluuio saluare in archa hoĩes ꝛ de oĩ genere aialiũ. magnũ etiã liberare

B Dñs tecũ expo nitur

Dñs tecum duo intelligit

pplm ysrl'de egypto tāz mirabilibꝫ.magn ū
insup ꝓducere pplm illū i tāto nūero p dser
tū.xl.ānis de celo māna pstito. Magnū q̄q
oēs gētes cū regibꝫ suis de terra pmissiōis p
Josue extermiare. Magnū etiā xpm cecos
illuiare:demones effugare:infirmos sanare:t
mortuos resuscitare.tm oia ista magnalia ex
cedit mysteriū icarnatōis:qđ est infinite potē
tie.ió recte dr dns tecū.s.pz.qz fecit tibi magꝫ
q̄ potēs ē: Lu.j. Scđo dns filꝰ:q̄ ē veꝝꝰ t
sapia:vt dr.j.Lhoz.ij.tecū ē q̄ te infinita sua
sapia fabricauit:iuꝛ illđ puer.ix. Sapia edi
ficauit sibi domū. Dns q̄q spūsctūs tecū:q̄
ex dilectiōe t amore i te descēdit:t filiū dei in
carnari fec:iuꝛ illđ Isa.lxiij. Spūsctūs du
ctor ei⁹ fuit. Predicta aūt oia ꝓfirmat Ber.
vbi.s.di.iter alia. Cū dns sit cū oibꝫ scis spe
cialit' tm ē cū maria:cū q̄ vtiqz tāta ei ꝓfusio
fuit vt illi⁹ ñ solū volūtarē:sed etiā sibi carnē
ꝓiūgeret.t de sua ꝟgilsqz sbavnū xpz efficerz
vl' pot⁹ vn⁹ xps fieret.q̄ t si nec tot⁹ de deo nr̄
tot⁹ de ꝟgie:tot⁹ tm dei t tot⁹ ꝟgis eēt.nec duo
tm filij sz vn⁹ vtriusqz filꝰ. Ait itaqz angel⁹.
Dns tecū.nr̄ tm dns filꝰ tecū quē carne tua
iduis.sz etiā dns pr̄ tecū q̄ genuit quē conci
pis.t de⁹ spūsctūs tecū:cui ꝟtute generans
ꝟgo pmanebis. Bēs aūt Maxim⁹ i q̄dā
ser.ait. Dns tecū in mēte:tecū in vētre:tecū in
utero t tecū i auxilio.nos aūt dicere possum⁹
ꝟgini. Tecū dns pr̄ cui⁹ spōsa facta es:tecū
filꝰ cui⁹ venerāda mr̄ es:tecū spūsctūs cui⁹
sacrariū electa es:tecū pr̄ eēn⁹ q̄ ātеqz esses te
elegit in filij sui matrē. Ūñ tu dicere potes
illđ puer.viij. Ab eēno ordinata sum. Tecū
fili⁹ quē nouē mēsib⁹ in vtero tuo sacratissimo
portasti:tuo lacte pausti t educasti. Tecum
spūsctūs q̄ ē dator grāz t caput ifluēs i nos
t te collū fec p qđ gre descēdūt.t sic in stoma
chū cib⁹ nō nisi p collū mittit:sic nō nisi per te
nob gra destinat'. Hic spōsus celestz te alloq̄t
Can.vij.di. Collū tuū sicut turris eburnea

¶ Sic aūt angel⁹ dixit gedeoni: vt hz Judi
cū.vj. Dns tecū vir ꝟtissime.sic dixit ti
bi.dns tecū mulier ꝟtissima:purissima et
sctissima. Ille iquā dns de q̄ hz Deut.x. De
us deoz t dns dnantiū:de⁹ magn⁹ t potēs t
terribil'.t cui Judith.ix.dr. Tu es ipe de⁹ nr̄
q̄ ꝓteris bella ab initio:t dns est nomē tibi.
t.xvj.eiusdē li.c. Adonai dne de⁹ magn⁹ es
tu t pclar⁹ in ꝟtute tua:t quis nemo supare
pōt. De ipo etiā dr ps.xxj. Dñi est regnū:t
ipe dnabit gentiū.t ps.xxij. Dns fortis et
potens:dns potens in prelio.t ibidē. Dns
ꝟtutū ipe est rex glie.t.ps.cxxiiij. Dne no
mē tuū in eternū: dne mēoriale tuū in gene
ratiōe t generatiōz. Et Ecci.xliij. Terribil
dns t magn⁹ veheмēter:t mirabilis poten
tia ipi⁹. Jgit ille dns tecū quē vidit Isaias:
q̄ ingt sui li.c.vj.dicēs. Vidi dnm sedentē
sup soliū excelsuz t eleuatū:t plena erat ois
terra maiestate ei⁹. Dns ille est tecū q̄ te ad
impleuit illud Isa.xxxij. Dns iudex noster
dns legifer noster: dns rex nr̄.ipse veniet et
saluabit nos.t illud eiusdē li.c.vj. Nō erit
ampli⁹ sol ad lucendū p die:nec splendor lu
ne p noctē illuminabit te.sz erit tibi dns i lu
cem sempit'nā:t deus tu⁹ in gl'iam tuā. Tu
ꝟo virgo gl'iosa portasti dño xo dicere quē
tecū esse audiebas:illud.ij. Machab.xiij.
Tu dne vnūsitatis qui nulli⁹ indiges:t q̄
es dns oīm t diues in oēs q̄ invocant te:ad
Ro.x. Qui es rex regū t dns dnantiū:q̄ so
lus hēs īmortalitatē t lucē habitas inaccessi
bilē. quē null⁹ hoīm vidit nec videre pōt:cui
est honor t gl'ia t ipium sempit'nū.j. Thi.vj
Qui habes i vestimēto tuo in femore tuo scptū
Rex regū t dns dnantiū: Apoc.xix. Quare
cū hac paupcula cē t habitare dignar⁹.sz
em dicat poeta.ij.metham. Nō bñ ꝟuenit
nec i vna sede morant Maiestas t amor.tm
maiestas tua cū tāto amore mecū morari de
lectat.t ideo posthz tu vis cē mecū:ego q̄z sic
sp fui:ita t sp volo esse tecū. Tu em de⁹ oīpo
tēs es merces mea magna nimis: Bēi.xv.
Tu es fortissim⁹ de⁹ spirituū vniūse carnis:
Nūe.xxiij.t nō ē al⁹ de⁹ i celo vl' i terra q̄ pos
sit facere opa tua t cōparari fortitudini tue:
Deut.iij. Tu de⁹ me⁹ es spūs incorpore⁹ qui
nec mēbz distiguer⁹:nec mole cōfer⁹.xxiij.q
iij.c.q̄dā.ꝟ.antropomorphite.q̄ incremēta
das nobis ad bñ agēdū.xix.di.c.scdz.j.q.j
c.si fuerit.de ꝓse.di.iiij.c.alid est.t ē de cel.
c.cū nō sit in hoīe. Tu es de⁹ dns t mgr sine
aliq̄ pctō.c.iij.de simo.t.xxvj.q.j.c.qui sine
saluatore. Tu es de⁹ in q̄ viuim⁹.mouemur
t sum⁹.c.nō obfuer⁹.xxvj.q.vij. Tu de⁹ me⁹
es ignis ꝓsumēs t emulator: Deut.iiij. Tu
es de⁹ fidel' t absqz vlla iniq̄tate:iust⁹ t rect⁹
Deut.xxxij. Tu es de⁹ ppic⁹ t clemēs:mise
ricors t lōganimis t mlte miſatōis. Nec.ix
Tu es rex ois terre de⁹:ps.xlvj. Tu es trans
aditor:nr̄ in eternū:ps.lxj. Tu es ille de q̄ in
q̄t ppha:ps.lxxij. Quā bon⁹ isrl' de⁹ his q̄ re
cto sr cordе. Tu es deus cordis mei t pars mea
de⁹ i eternū:ibidē. Tu es de⁹ rex nr̄ an scla:q̄
mō oparis salutē in medio terre:ps.lxxij.
O de⁹ me⁹ q̄s silis erit tibi:ps.lxxxij. Tu es
de⁹ abscōdit⁹: Isa.xlv. Tu es dns ans vq⁹

Maria
exaltat
dñs deū

dñs uiuẽs ⁊ rex sempiternꝰ Hier. x. Tu es dñs deus noster tu es deus meus. Habacuc. iij. Tu es dñs deus oẽs creator terribil' ⁊ fortis: iustꝰ ⁊ misericors qui solꝰ es rex bonꝰ: solꝰ ꝓtãs: oipotẽs ⁊ eternꝰ. ij Mach. j. Tu es unꝰ deꝰ ⁊ pr̃ oim q̃ es super oẽs potia ⁊ i oibꝰ nob. Eph. iij. Tu es deꝰ q̃garis i nos velle ⁊ pficere ꝓ bona uolũtate Phil. ij. Diligã igit te dñe fortitudo mea: dñs firmamẽtũ meũ ⁊ refugiũ meũ ⁊ liberator meꝰ. ps. xvij. Q̃ aũt ãgelꝰ dixerat btẽ ꝟginidis tecũ. ipa dixit dño illõ Quid. in epl'is: epla. v. Et tua sũ: tecũ q̃z fuit puerilibꝫ annis Et tua q̃ supest tẽporis esse pcor.

¶Pars scda huiꝰ ꝑmõis q̃ dr bñdictiõis

Benedicta fuit ꝟgo maria inꝛ mulieres: in mlieribꝫ: ⁊ sup mlieres. De ꝓma bñdictiõe dr Lu. j. Bñdicta tu inꝛ mlieres. de scda ibidẽ bñdicta tu i mlieribꝫ. de tria i figurã Judith xiij. Bñdicta filia tu a dño excelso ꝓ oibꝫ mulieribꝫ sup terrã Ista aũt triplex bñdictio sic põt accipi. ꝓma ei q̃ dr bñdicta inter mlieres accipit penes statũ. q̃z ipa ꝓuenit cũ statu oĩm mulierũ. s. cũ ꝟginibꝫ: q̃z fuit ꝟgo icorrupta. cũ ꝓiugatis: q̃z fuit ꝓiugio copulata. cũ viduis: q̃z fuit vidua ⁊ relicta. Si em̃ rpe passionis ioseph sponsus eiꝰ virisset: nõ eẽ verisile q̃ ps eã recõmẽdasset alteri ut factã ãnq̃ genaret: quã illi recõmẽdauerat iuuẽcllã. ꝓpter hũc aũt triplicẽ statũ põt sibi ꝓuenire illud Eccl. xxiij. In iacob inhabita. i. i ꝓiugatis q̃ sunt i luctu mũdane tribulatõis. ⁊ isrl' hereditare. i. i viduis: q̃ dñt in oẽibꝫ deũ ꝑplã dovidere. ⁊ in electis meis mitte radices. i. in ꝟginibꝫ: q̃s deꝰ elegit ut sibi mistrẽt ꝓpꝛ suã mãdicitã: ut ille dñs. c. Ambulans i via ĩmaculata hic mihi mistrabit. In ipis ei. b. ꝟgo radices mist. q̃ ꝓma ꝟgitatis scẽ votũ emittẽs alijs ut in ꝑpetua ꝟginitate psisterẽt mgra ⁊ cã fuit. Scda bñdictio q̃ dr bñdicta in mlieribꝰ accipit penes fructũ suũ ⁊ meritũ. Ipsa em̃ habuit fructũ ⁊ meritũ oiz feiaz. habuit em̃ fructũ trigesimũ q̃ debẽt ꝓiugatis: fructũ sexagesimũ q̃ debẽt viduis: ⁊ fructũ centesimũ q̃ debẽt ꝟginibꝰ. Ipa em̃ i domo dei fuit sic lapis angularis q̃ est i uno q̃z ꝑiete: nõ tm̃ ẽ totꝰ in uno nec totꝰ i alio: iz emicti tori edificio. Ipa nãq̃ fuit i nũero matrũ q̃ ad fecũditatẽ. i numero viduarũ q̃ ad spõsi sbtractõz. ⁊ i nũero ꝟginũ q̃ ad icorruptõz. ⁊ tm̃ nec ex toto fuit in ꝑte matrũ: q̃z fuit icorrupta. nec ex toto in ꝑte viduarũ: q̃z fuit sp celesti spõso associata. nec ex toto i ꝑte ꝟginũ: q̃z fuit fecũda. q̃nis aũt sic fuerit in his ꝑtibꝰ: tm̃ eminet unusquisq; ꝓ rõ. vl. vbi ei dr. Tu aũt supgressa es uniuersas. Tertia bñdictio q̃ dr bñdicta super oẽs mlieres: accipit penes q̃ddã singulare ꝓuilegiũ q̃ ipa hz respectu oĩm mlierũ. s. ꝟginũ: viduarũ ⁊ ꝓiugatarũ. q̃z q̃cq̃d boni fuit in eis ipa hũit: q̃cq̃d vero mali ipa vitauit. In ꝟgitate em̃ est unũ bonũ. s. integritas carnis. ⁊ unũ malũ. s. sterilitas ꝑlis. Sil'r in viduitate ẽ unũ bonũ. s. libras aĩ. ⁊ unũ malũ. s. solitudo ꝓsortij. sil'r i ꝓiugio ẽ unũ bonũ. s. iocũditas ꝑlis. ⁊ unũ malũ. s. corruptio carnis Btã autẽ maria fuit ꝟgo sine sterilitate: vidua sine solitudine: ⁊ ꝓiugata sine corruptõne. Uel fuit bñdicta sup oẽs mlieres. s. super ꝟgines ꝑositate: q̃z ꝓma ꝟgitatẽ ꝑuauit. et puritate: q̃z p deũ maiorẽ puritatẽ hũit. ⁊ fecũditate: q̃z ꝟgo ⁊ mr extitit. Fuit q̃q̃z bñdicta sup viduas: q̃z fuit in oẽibꝫ feruentissima: in opibꝰ pietatis magis assidua: ⁊ i castitate magis pura. Fuit aũt bñdicta sup ꝓiugatas: q̃z in ea fuit ꝑles dignior: fides integrior: ⁊ sacrãtatio indiuisibilior. Sz re ist bñdictiõibus diffusi ⁊ claris dicemꝰ. j. ihac eadẽ pte.

Triplex bñdictio marie

¶Aliter q̃z ꝑt accipi ista triplex bñdictio q̃ dr bñdicta inꝛ mulieres: in mulieribꝫ ⁊ sup mulieres. Prima em̃ mlier supbiuit. ⁊ sq̃z ad deũ id est ⁊ q̃z ad diultatis apertitũ. cõtra deũ. i. ꝺ dei ꝑceptũ. ⁊ sup deũ: in h. s. q̃ noluit id q̃d deꝰ voluit eã velle: ⁊ iõ voluntatẽ suã sup deũ ꝑtulit. ⁊ q̃z sic supbiuit iõ maledicta fuit. Btã autẽ maria humiliauit se usq̃z ad mlieres ꝑ ꝺformitatẽ. q̃z tãq̃z una illarũ se eis ꝺformabat. sicut ptz in sui purificatõe ⁊ iõ bñdicta fuit inꝛ mlieres. hũiliauit etiãz se ꝓpꝛ mlieres. i. ꝓpter eaz salutẽ. Nam q̃d eua supbiẽdo abstulit: marie hũilitas mulieribus restituit. ⁊ iõ fuit bñdicta i mlieribꝰ Humiliauit etiã se inꝛ mlieres q̃n se ãcillaz appellauit. ⁊ iõ bñdicta fuit sup oẽs mlieres q̃z q̃ se hũiliat exaltabit. Lu. xviij. De bñdictiõe etiã eiꝰ in mlieribꝫ dr Bern. vbi supra Bñdicta tu in mlieribꝫ: q̃ generalẽ mulierẽ uasisti maledictiõez: ut nec sterilis maneas nec cũ dolore paries. Cõcipies ãpꝛ sine culpꝛ. guida eris ⁊z nõ grauata. paries ⁊z nõ cũ tristicia: nescies virum sed gignes filiũ. illiꝰ eris mater cuiꝰ deus est pr̃: paterne charitatis erit corona tue castitatis. Sapia patni cordis erit fructꝰ uteri ꝟginalis. deũ deniq̃ paries ⁊ de celo ꝓcipies. De bñdictõe inꝛ mulieres dicit Petrus rauen. super Missus est. Uere bñdicta inter mulieres q̃ celo fuit maior: terra fortior ⁊ orbe latior. deum nãq̃ quẽ mũdꝰ nõ capit sola cepit: portauit cũ q̃ porꝛ

Benedicta i mulieribꝫ ꝓponit

rat ore: suumq; genuit genitore: ⁊ nutriuit oim viuentiu nutritore. De bñdictõe sup oes mlieres ór Hiero. in ser. de assumptõe. Bñdicta inqt i mlieribꝫ i. plꝰ bñdicta q; oes mulieres. qz q̃cq̃d maledictiõis p eua diffusũ e: totũ marie bñdictio abstulit. Insup gaz refudit. Idẽ in alio ser. ait. Eua obfuit: maria pfuit. Eua luxit: maria illuxit. Cadat ipro/perĩ euc. qz lori sumꝰ vnusq; p ptũ ꝙginis marie. Uel ór fuisse bñdicta sup oes mlieres qz olim triplici maledictõi mlieres erãt sub/dite. s. opprobrĩ q̃ ad nõ ꝺcipientes. vñ dixit Rachel cuz ꝛepisset Ben. xx. Abstulit dñs opprobriũ meũ. Pcti q̃ ad cõcipientes: iuxt illud. ps. l. Ecce em in iniq̃tatibꝫ ꝺceptꝰ sum. Et supplicij q̃ ad parientes. Ben. iij. In dolore pies filios tuos. Sola igit maria sup oes mlieres est bñdicta. cuiꝰ ꝙgitati addit fecunditas: ⁊ fecũditati in ꝺceptu fecũditas ⁊ fecũdi tati in ptu iocũditas. ¶ Hia aũt supdicta ꝛfirmat Alb. in loco pallegato. ccc. inf alia di. q; quadruplex est rõ bñdictõis. ór em bñdictio qñ qz maledictõis euacuatõ: iuxt illud ps. lxxxiij. Bñdixisti dñe trã tuã aũtisti captiuitatẽ ia cob ⁊c. Scõo ór fecũdatiõis apliatio. iuxt illud Ben. j. bñdixit eis di. Crescite ⁊ mltipli cami ⁊ replete trã. Tertio ór singlaꝛ gre collatio. iuxt illõ. bñdixit dñs abrãe: Ben. xxij. Quarto ór ꝛgtulatiũ collaudatõ. vñ Mat thei. xxj. dicebat ppls xpo. Bñdictꝰ q̃ venit i noie dñi. Et fm oẽm modũ istũ ⁊ rõnẽ fuit bñdictissima ꝙgo i mlieribꝰ bñdicta. Pcio nãq; fuit bñdicta euacuatione maledictõis mlieꝝ. de qbꝰ in ꝓcedẽti ser. tractauimꝰ: pbã do q; oẽ ve mlieꝝ ablatũ fuit a gliosa ꝙgine. Inf alias aũt maledictiões est sterilitas. nã vt ait Amb. Pudor est feis nuptiaꝝ pmia ñ hze. i. filios. iõ opprobriũ videt feis nõ hzep lẽ. quibꝫ hec est cã nubẽdi. c. j. xxxij. q. ij. ppt qõ vt hz. j. Re. j. fenẽna exprobrabat ane eo q; sterilis eet. qz sterilitas lege dãnabat. Ab hac aũt maledictiõe fuit. b. ꝙgo libera: q̃ ꝙginitatẽ sterilẽ in mõo nobilitauit ⁊ exaltauit: ac in se dedicauit deo ⁊ ꝛsecrauit vt rẽ excellẽ tẽ ⁊ gtissimã deo ⁊ angel. qz replet padisũ be atis. c. nuptie. xxxij. q. j. ⁊ sic ñ solũ euacuata est hec mlieꝝ maledictiõe: imo eaꝝ maledi/ctõz i bñdictiõz mutauit. Euacuata q̃z fuit maledictõe illa de q̃ inqt Hiero. sup Mat. ⁊ hz. i. c. ꝺnubia. xxxij. q. ij. vbi ait Lõnubia legitia carẽt q̃dẽ pctõ. nõ tñ tpe illo q̃ ꝺiuga les acꝰ gerũt pntia spũssceri dat. ⁊ si ꝓpha cẽ videat q̃ officiũ gñatiõis obsequit. Hec ille ⁊ h est ꝓpt libidinẽ ⁊ delectatiõz inordinatã a q̃ fm pham rõ absorbet. Hec em maledictio nõ fuit in ꝙgie brissima q̃ sine carnali ꝺcupi/scẽtia gñauit. vñ sup illõ Lu. j. Bñdicta tu in mlieribꝫ ait glo. Que sine exẽplo mlieꝝ ꝺditiõis ꝙgo ⁊ mr deũ genuisti. In qbꝰ ꝙbus tãgit euacuatõ pdictaꝝ duaꝝ maledictionũ

¶ Scõa bñdictio ór fecũditaꝛ apliatio seu superaltatio. Nulla em mulier vnqz fuit vel erit sic excellẽtissime fecũda sic bta ꝙgo: que ꝙgo imaculata pmanẽs deũ ⁊ hoiem ꝺcepit: ⁊ pepit creatorẽ ⁊ redẽptorẽ sci: ac reconcilia torẽ ⁊ reformatorẽ pacis inf deũ ⁊ hoiem. Et h est qõ eccl'ia canit di. Uirga Jesse floxuit: ꝙgo deũ ⁊ hoiem genuit. pace dꝰ reddidit in se recõsilias ima sumis. Bñdicta g̃ inf oĩs mlieres fuit hec mlier. q̃ diuinã maiestatem veteri sui carne vestiuit. Qõ in figura pmonstratũ fuerat Jone. iij. vbi ór q; rex ninive de scẽdit de solio: ⁊ indut est sacco ad placãdaz irã dei ꝺ niniuẽ. Dei ei filiꝰ rex regũ descẽdit de celesti solio ⁊ in vro ꝙgiali indutꝰ est sacco nre mortalitatiꝛ. in q̃ erat thesaurꝰ sanguinis sui. cuiꝰ pcio pituz mũdũ recõciliauit patri.

¶ Tertia bñdictio ór singlaꝛ gre collatiõis vñ p maiozi declaratõe dicto in pn. huius ptꝛ est sciẽdũ q; triplex bonũ repit a deo collatũ ꝺiugatꝰ: viduis ⁊ ꝙginibꝫ mlieribꝫ. s. bonũ meliꝰ ⁊ optimũ. de qbꝰ Beda in q̃dã ser. ait. Bona est castitas ꝺiugalis. melioꝛ cõtinẽtia vidualis. sz optima e integritas ꝙgialis. que oĩa excellẽtissime fuerũt in ꝙgine bñdicta. in qua fuit (vt. s. dictũ est) ꝙginitas: cõiugalitas ⁊ viduitas: ⁊ q̃cq̃d pfectõis repꝛit in eis. In ꝙginitate em est triplex bonũ: sc̃z carnis icoꝛruptio. nulli viro sbiectio ⁊ angelica ꝛuersatio. De pmo ór Sap. vj. Carnis incoꝛruptio facit primũ deo. Et rõe. q̃z vt ait Greg. in quadã omel. Tãto vnusq̃q; qz a supno amoꝛe diligit q̃nto iferiꝰ delectatur. ⁊ sic p ꝛiũ tãto magis vnusq̃q; qz deo ap proximat ⁊ cõiungit q̃nto magis a delectatõi bus terrenis abstrahit. vñ qz p ꝙginitatẽ abstrahit hõ a maximis delectatiõibꝫ: ideo ma/gis approximat ⁊ cõiungit deo. ⁊ hac de cã ꝺ/bille (⁊ si gẽtiles) ppt ꝙgitatẽ credũt fecisse ipm ppheric. Sz brã ꝙgo maria in h omes ꝙgies excessit. q̃ ab oi moꝛu ⁊ cogitatiõe tur/pi incoꝛrupta fuit. ⁊ in puritate angelos supauit. Secõm bonũ ꝙginũ est. qz nulli viro sb/iecit nmt sicut ꝺiugate. de qbꝰ Augz. xxxij. q. v. in. c. doluit. inqt q; dñs statuit cõiugatas ẽ quasi famulas virozũ. s. in dispositiõe domꝰ ⁊ familie. Uirgines nanqz ab hmõi seruitu te sunt libere. j. ad Ehoz. vij. Bta aũt virgo

F quadruplex ratio benedictiõis

Benedictio secũdaria

Triplex bonũ collatũ ꝙginibus

Sermo. VIII. De annũciatiõe Marie

licaꝫ ꝯiugata: nõ fuit ſ̄b dita viro ſz ei⁹ dña vt parauit s. ſ̄mõe p̄cedẽti. Vñ Joſeph erat ſicille marie⁹ q̄ vxorẽ ſuã appellabat dñam ſuã reuerẽdiſſimã vt i auc. vt iudi. ſine q̄q̄ ſuffr. §. h oĩno. coll. ij. Tertiũ bonũ ỹginitatiſ ẽ angelica ꝯſolatio. Oĩe enĩ ſile appetit ſibi ſile Ecci. xlij Et oĩa ſilia ꝯiũgũt. ij. phyſ. c. viij. ethi. Cũ ḡ vr ait Piero. ad cuſto. angel ſit cognata ỹginitas. iõ angeli cũ ỹgĩbꝫ dr lecrãt ꝯſolari Vñ angel⁹ apparẽs Joſeh ỹgini: oĩdit ei illa mirabilia q̄ ſcẽpſit i Apocalipſi. c. gabriel danieli caſtiſſimo duplicẽ aducrũ ſaluatoris mãifeſtauit. Sz nilla vnq̄ pura creatura maiorẽ habuit ỹginitatiſ puritatẽ. nec ſimile brẽ ỹgini. ḡ ipa habuit marinã angelorũ ꝯuerſatiõz. Recte igĩt ei dr. Bñdicta tu

In mulieribꝫ. ſ. ỹgĩbꝫ. ¶ In ꝯiugatis etiã tri

Triplex bonũ cõiugatoꝝ plex repit bonũ. ſ. fides. ples. c. ſacrm. vt ait Aug. in li. de nuptijs. c. theologi. iij. diſt. xxx. Fides q̄dẽ vt alẽ alteri fuerit fidelitarẽ: nõ ꝯmiſcẽdo ſe cũ altera ꝑſona. Sz btã ỹgo nõ ſolũ cũ altero ſe nõ ꝯmiſcuit: ſz nec cũ eam cũ viro ſuo ioſeph. Vñ vt ait Aug. i li. de nuptijs. Tãco ei⁹ ꝯiugiũ fuit ſanct⁹ q̄ſto caſti⁹. Bonũ aũt ꝑlis ſeq̄t ex ꝯiugio. c. ꝑpẽ h eſt inſtitutũ mrimoniũ. Hoc aũt bonum fuit in btã ỹgine q̄ ſup oĩs ꝯiugatas: vt ait Seduli⁹ poeta. Haudĩa mris hñs cũ ỹginitatis honore. Nec ꝑmaz ſilem viſa ẽ nec hre ſeq̄ntẽ. Proles em̃ alia ꝯiugataꝫ eſt pura creatura. c. peccatrix. ſz ples ỹgĩs fuit de⁹. c. hõ ſanctiſſim⁹. Tertiũ bonũ ꝯiugij eſt ſacrũ m. de q̄ apls ad Eph. v. inq̄t. Hoc ãt dico magnũ ſacrm in xpo. c. eccliã. ſignificat em̃ ꝯiũctoꝝ xpi cũ eccliã. i. cũ bonis fidelibꝫ p dilectoꝝ. ad quo ad ꝯſenſum mutuũ voluntatiſ exꝑſſuz p ỹba. Quo aũt ad ꝯiũctiõnẽ corꝑoꝝ p copulã: ſignificat ꝯiũctoꝝ rei cũ nra humanitate i vna ꝑſona. c. ſic idiſſolubil eſt talis ꝯiũctio. Nũq̄z em̃ ſeparata eſt deitas ab hũanitate ꝓſtq̄z eã ſibi vniuit Nec eſt q̄ mrimoniũ ꝯſũmatũ p copulã nunq̄z diſſoluꝫ pot. vt corrũpeat ſignum ſignato. Hoc aũt ſacrm impletũ eſt i vtero ỹgiali: i quo facta eſt talis vnio. c. iõ pmaxie bonuz

Triplex bonũ viduarum iſtiꝰ ꝯiugatoꝝ repiꝛi i ỹgie. ¶ In viduis aũt repit triplex bonũ. ſ. libertas ꝯcẽplatõis Vñ de Anna pphetiſſa vidua dr Lu. ij. q. templũ freq̄ntabat ſuis deo i orõnibꝫ die ac nocte Scõm bonũ ẽ carnis maceratio Nã vt ait apls. j. Thi. v. Vidua i ẽlicijs viuẽs mortua ẽ. Vñ c. ſcã Judith vidua ieiunijs inſtebat ꝯtinuis. vt hr libri ſui. c. viij. Tertiũ eſt exercitiũ i opibꝫ pietatiſ c. mie: vt oſtẽdit apls i ꝓallegato. c. Vñ c. vidua illa ſarepprana Helyã cibo neceſſario pauit. vt hr. iij. regũ. c. viij. ¶ Hec aũr oĩa ſine ꝯpatõe fuerũt i K
btã ỹgie maria. nã ieiunia nõ ſolũ i lege mãdata fuabat: ſz etiã (vt ait Amb. i li. de ỹginibꝫ) alia addebat. totaq̄z dedita erat orõi c. ꝯtẽplatõi. xpmq̄z mẽdicum c. pauperẽ ſua pauptate nutriebat. Ultra ãt has gras bonis mulieribꝫ cões habuit alia ſingularẽ. qz oĩm mliez imo c. virorꝫ mr c. dña effecta eſt cũ eũ genuerit q̄ oĩa creauit c. oẽs redemit. Recte ḡ illi dr Bñdicta tu i mlieribꝫ. ſ. q̄ ad ſpalẽ gram ſup oẽs Quarta bñdictio dr cõgratulatio laudatiua. De q̄ i cãtico triũ puerorꝫ q̄ orabãt i camio ignis d: Dan. iij. Bñdicite oĩa opa dñi dño: laudate c. ſuperexaltate eũ i ſecla. Hec ãt bñdictio ẽ triplex i de Triplex bñdictõ cõgratulationis
ata ỹgie ſup oẽs mlieres. Licz ei alĩq̄ mulieres fuerit collaudate de ꝓrutibꝫ ſuis c. bñdicte ab hoibꝫ: vt Judith c. alĩq̄ alie. nulla tñ eaꝝ⁹ vt maria. Collaudata ei fuit bñdicta ỹgo ab angel⁹ vt pz ex p̄cedẽtibꝫ: cũ ei dixit ãgel⁹ gabriel. Bñdicta tu i mlieribꝫ. c. merito. qz genuit ãglorꝫ reſtauratorẽ. c. ꝯciniũ ſuorꝫ redẽptorẽ. Reſtaurauit nãq̄z filiꝰ ſuꝰ reddẽdo p eq̄pollẽtiã ꝑditum. ac mlti plicãdo nũerꝫ c. augmẽtãdo ſupadditũ. ſcz q̄rtã hierarchiã. Vñ ipe ẽ gloſus ſup oẽm hierarchiã cũ mre ſua aſſũpta i celũ de quo gaudẽres ãgli laudãt. vel bñdicũt dñz. vt canit eccia. Voĩes q̄z laudauerit btam ỹginẽ p elizabeth dicẽtes Lu. ij. Bñdicta tu i mulieribꝫ. Et rõz hꝰ bñdictõis aſſigt Aug. i q̄ dã ſmõe. d. Que vitã virz c. mlieribꝫ p̄cipi Laudata q̄z fuit c. cõtinue laudat ab oibꝫ corꝑalibꝫ rebꝫ. qz eã imurauit cauſalit inuãdo. qz filiꝰ ei⁹ ẽ ille qui inq̄t Apoc. xxj. c. Iſa. lxv. Ecce ego creo celos nouos c. terrã no. c. Jrẽ oĩa corꝑalia nobilitauit p filiuz ſuũ. cuiꝰ corꝑ⁹ aliq̄ mõ cũ oibꝫ corꝑibꝫ ꝓuenit c. excedit. c. iõ ſit dr de cauſis bñdicta ẽ: nõ ſolũ i mlieribꝫ ſz ẽ ab oibꝫ mlieribꝫ c. vniũſ creaturz bñdicit. Vñ ſic de dño dicim⁹ Bñdicite oĩa opa dñi dño. ita d ipa dicere poſſum⁹ Bñdicite oĩa opa dñe oĩm. ¶ Albert⁹ L
ỹgis ꝓphẽdere ipſe oẽm aliã bñdictiõz: facile eſt videre ſingla diſcurrẽti. Nos ỹo i hꝫ ſermone ſolũ duas bñdictiões explicabimus

dd

Benedictionis reqe cā breuitat⁊: alūs i seqnti fmōe dimissis .p dict⁹ āt doctor i.c.seqnti inqt. Pria bñdictio ē illa q̄ bñdixit dn⁹ dici septie in q̄ requit āb oī ope qđ patrarat. Heñ.j. Est autē ista bñdictio operū ⁊ sūmatio. ⁊ eterne reqei pfiguratio In brissima ẏgie fuit pfecte operū ⁊ sūmatio. q⁊ oīa creata i vno hoie vniūtur cū creatore. ⁊ pmū fit vltimū ⁊ vltimus pmū. Nō ei est pfectio mot⁹ nisi i circulo. In ea etiā fuit nō solū future reqei signū sz etiā cā. Si ġ dies septima ē bñdicta ppē sabbatū dicit. ⁊ tn excelsior ē sabbatism⁹ recreatōis q̄z creatōis. ġ ⁊ maior bñdictō. i oībus em requiē q̄siuit Ecci.xxiiij. ⁊ ipa sola inuenit. i q̄ inuenit oīa q̄cūq̄z q̄siuit. vñ ⁊ in tabernaculo ei⁹ reqeuit: vt i pallegato. ca. dr. Hec ē em̄ ẏa sion quā elegit dn⁹ i hitatōz sibi. ibi reqes sua i sed'm scm. ibi hitabit qm elegit eā. ps. cxxxj. Ex q̄bus appet quō btā ẏgo habuit septimedici bñdictōz. Seq̄t q̄z

Benedictio ade

idē doctor i.c.cciij. di. Scōa bñdictio q̄ bñdixit dn⁹ fuit illa quā dedit ade ⁊ eue dicēs. Crescite ⁊ mltiplicami ⁊ replete terā ⁊ subjcite eā ⁊ dñami piscibꝫ mar⁊ ⁊ volatilibus celi ⁊ vniūsis animātibꝫ q̄ mouēt sup terrā Heñ.ij. Hec āt bñdictio tria ꝓplecit in se scz nature fecūdatiōz: terre subiectōz ⁊ aīaliū dñatiōz. Fecūditas ē dupler. s. carnalis ⁊ spūalis. Btissima aūt ẏgo vtrāq̄z habuit in sūmo: vt pz ex pcedētibꝫ. Un dr ipa dicit Qm oīm bonoꝝ mr est. Sap. vij. Habuit etiā terre sbiectionē in summo. Terrā nāq̄z corpis sui p̄ oībꝫ habuit sibi sbiectā ⁊ in oībꝫ rōni parentē. vt s. declaratū est in pcedēti fmōe. Dominatiōz q̄z hūit ⁊ sbiectiōem oīm aialiū. Nā dominat piscibꝫ mar⁊. i. demonibꝫ i amaritudīe infernī ꝓstitut⁊. Dñatur etiā volatilibꝫ celi. i. eleuat⁊ angel' ⁊ volātibꝫ i celū. ⁊ ad altitudinē ꝓtēplatōis dr Dñat etiāp miscēdiaz vniūsis animātibꝫ q̄ mouēt sup terrā. i. oībꝫ hoībꝫ i mobili vita ꝓstitut⁊. Et sic ipa btissima ẏga hūit benedictiōz pmoz parētū. ¶Seq̄t idē doctor

Benedictio Jacob

seqnti .c. dicēs. Isaac benedixit Jacob. Benef. xxvij. di. Det tibi dn⁹ de roze celi ⁊ de pinguedie terre abūdātiā frumēti vini ⁊ olei. ⁊ ſuiāt tibi ppli. ⁊ adorēt te tribꝫ. esto dn⁹ fratꝝ tuoꝝ: ⁊ icurucāt añ te filij mris tue. q̄ maledixerit tibi sit ille maledict⁹. ⁊ q̄ bñdixerit tibi benedictōibꝫ repleat Hec q̄z benedictio i tribꝫ ꝓsistit. s. i abūdātia necessariorū: vt tibi. de tibi dn⁹ ⁊c. In dignitate honorū. ibi. esto dn⁹ fratꝝ tuoꝝ. ⁊ i amotōe icōmodoꝝ. ibi. q̄ maledixerit tibi ⁊c. Itē p ros celi ītelligit gra ꝓtēplatōis. ⁊ p pinguedinē terre gra actōis. ⁊ er his fit frumētū fidei. ⁊ vinū spei ac oleū charitat⁊. Sz ꝓstat q̄ btissima ẏgo hec oīa hūit i sūmo. s. ꝓtēplationē. actionē. fidē. spem ⁊ charitatē. q̄ ꝓncipium h⁹ bñdictōis Jacob hūit i sūmo. Secūdo i hac bñdictōe ē dignitas honoꝝ q̄ ītelligit p ẏ qđ dr: fuiāt tibi ppli ⁊ adorēt te tribꝫ. Esto dn⁹ fratꝝ tuoꝝ ⁊ icurucāt ante te filij mris tue. Populi ei fūt gētiles ad fidē ꝓsi. tribꝫ iudei. fres sui sūt xpiani filij mris sue sūt anglī. Qēs ei ist⁹ o benignissima virgo fuiāt tibi i eccīa militāre. ⁊ adorēt te ipe dulia i eccīa triūp hāte. ⁊ icuruāt āte te. q⁊ vbiq̄z ⁊ oībꝫ dn⁊. cū germana tibi pietate Tertiū qđ fuit i hac bñdictōe icōmodoꝝ amotio ⁊ laudis cōicatio. qđ itelligit p ẏ qđ dic. Qui maledixerit tibi. s. corde: ore: ope: maledictōibꝫ repleat. s. pñtis vite ⁊ future. ⁊ q̄ bñdixerit tibi: benedictōibꝫ repleatur. s. i hac vita ⁊ futura Ista aūt benedictiones hūit i sūmo brissima ẏgo q̄ nūq̄z aliq̄s incōmodū hūit q̄ carnisse fm rōz voluerit. imo oīne incōmodū suū sibi cōmodū fuit. Qui āt ipam corde ore vl ope maledixerit: eternā maledictiōz hereditabit. Qui vero ipam corde ore vl ope bñdixerit: benedictiones gre diuine i plenti obtinebit. ⁊ gliei futuro ipa dicēte Ecci.xxiiij. Qui me elucidant vitā eternā habebūt. Ad quā nos pducat oīpotēs dei fili⁹ meritꝫ sue bñdictissime mris.

¶De eiusdē btissime ẏgis annūciatōe Sermo.ix.

Wm descēderet ros: descēdebat pariē ⁊ mānā Nume.xj. Tpe veris quando philomena cātat: ros tūc incipit descendere ⁊ cāpi germinare. q⁊ imber abijt Spūaliter vo nec mūdus fuit i hyeme pcā pter pcm̄ pmoz parentū: ꝑ quē fuit roze id est gra spūsancti. Unde Aggei. j. dicit. Prohibiti sunt celi ne darēt roze. Sed cānēte philomena. i. gabriele archangelo illū dulce carmē. Aue gra plana: descēdit ros de celo. s. fili⁹ dei i vtrē ẏgis. ⁊ cuz eo dulcedo benedictōis ⁊ gre. cessauit q̄z gelu amaritudinis ⁊ doloris. Hoc aūt figuratum fuerat Judicū. vj. vbi legit dom̄in⁹ dixisse signum Gedeoni q̄ liberarēt filij israel de manu madian. ꝑ hūc modum. s. q̄ ipse Gedeon vel

lusi area pōneret: ⁊ ibi tm̃ ros dscēderz ⁊ ñ in aliq̃ pte terre. qđ ⁊ fcm̃ ē. ⁊ sic postmodũ passo madian: q̃ cuit ifil'mlto tpe. Spũa/ liter illō fuit signũ qđ gen⁹ humanũ pte/ bara dño dco. Unde ps. lxxxv. inq̃t Dauid. Fac mecũ signũ i bonũ vt videāt q̃ oderũt me ⁊ confundāt. Dñs ꝑo dedit signũ d roze ce lesti dscēderet i ꝑgie maria. Unde Isa. vij. dr Propterea ipe dñs dabit vob signũ. Ecce ꝑgo ꝓcipiet ⁊ piet filiũ ꝛc. Qđ signũ ꝓgnāt scs dauid ait ps lxxj. Descēder sicut pluuia i vel lus. ⁊ sic stillicidia stillātia sup trā. Nā ipa ꝑgo btā fuit vell⁹ q̃ celestis agn⁹ coopt⁹ est. Ipa igit sola fuit i q̃ ros dscēdit: cui canit ecclia. Sctā ⁊ imaculata ꝑgitas q̃d te laudibꝰ offerā nescio. q̃ quē celi capeñ poterāt tuo gremio ꝓtulisti. Unde Ber. sup missus ē exclamat. O vēter capacior cel: diffusior terr. latior elemēt. q̃ illū ptinere valuit qui trib digitis molē terre appēdit. hec ille. In hāc signo bñdicto pcussus ē madiā. i. diabol⁹. ⁊ libati sūt filij israel. i. fideles xpi. ⁊ lōga id est cēna reges data ē illis i gl'ia cū angel' dr. Jo Ber. brē ꝑgini vbi s. inq̃t. Ex hac tā re dicūt oēs generatōes q̃ oibꝰ generationibꝰ virā ⁊ gl'iaz in cenisti. In te ei angli letitiā iusti grāz. pctōres veniā: meruerūt in eternū. Merito igit i te respiciūt ocli totius creat. q̃ i te ⁊ ꝑpē re ⁊ dr re benigne man⁹ oīpotēt dri q̃ cq̃d creauit recreauit. hec ille. De q̃ bnigna ꝑgie duas i hac ꝑmōe ꝓsideratōes faciem⁹. Prima dicetur consecutionis. Secūda vero ꝓfirmationis

¶ Pars ꝑma huius sermonis que dicit consecutionis.

a Data ꝑgo vt etiā supra dixim⁹ sermone pcedēti cōsecuta ē oēs alias bñdictōes q̃ i sacra scptura repiūt Inf alias recepit bñdictōz oīm. xij. pfiarcharū quā dedit singul' eoz Jaacob pr ipoz. vt hi Gen. xlix. Sz q̃uis oēs dicāt bñdictiones: q̃dā tm̃ illaz sunt magis ꝑphie vel maledictōes. quib omissis illas solū que vere sunt bñdictōes q̃lit ꝑphedāt ihc bñdictiōe bñdicte ꝑgis Marie dclarabim⁹. Dic autē Albert⁹ sup missus est. c. ccv. q̃ cū filij Jacob diuisas significēt ꝑtutes. Judas significat charitatē. Et iō in ꝑsona Jude dcem ⁊ septē ibi ponunt ꝑprietates de charitate. Unde dr ei sic. Juda laudabūt te fratres tui man⁹ tua i ceruicibꝰ inimicoz tuoz. adorabūt te filij pris tui. catul⁹ leonis iuda ad prēda ascendisti fili mi. recubuisti vt leo ⁊ q̃si leena. q̃s suscitabit eū? Nō auferet sceptr̃ de iuda nec dux de femore ei⁹: donec veniat q̃ mittēd⁹ ē. ⁊ ipe erit expectatio gētiū Ligās ad vineā pullū suuz. ⁊ ad vitē o fili mi asinā suā. Lauabit i vino stolā suā ⁊ in sanguie vue palliū suū. Pulciores sūt oculi ei⁹ vino ⁊ dētes ei⁹ lacte cādidiores. Pria ꝑpetas ē q̃ charitas ē dignissima oim ꝑtutū. iuxta illō. j. Lo. xiij. Maior horz est charitas. j. q̃z Lo. xij. dr. q̃ ē via excellēcior. Qđ etiā hī dr pe. di. ij. c. charitas. Et hī intelligit p hoc qđ dr. Juda laudabūt te frēs tui. Scđa ē q̃ ipa ē expugnatrix pctōr/ iuxta illud. j. Pe. iiij. Charitas operit multitudinez pctōr. Trāssumptiue ei. c. milte. j. q. j. ⁊ xxiij q. iij. c. ipa pietas. ⁊ ij. q. vij. ca. quēadmodũ. ⁊ de pe. di. ij. c. intātũ. ⁊ extra de bap. ca. maiores. Et idē hī Prouū. x. ⁊ Jac. v. Et hī intelligit p hoc qđ dr. Manꝰ tue i ceruicibus inimicoz tuoz. Tertia ē q̃ dat ꝑtutibꝰ ēntiā ꝑtutū. Et hī intelligit cū dr. Adorabūt te filij pris tui. Quarta ē q̃ amatrix ē ardu orum. Et hī itelligit cū dr. Catul⁹ leonis iuda. Quinta ē q̃ expoliatrix ē demonū. Et hī intelligit cū dr. Ad prēda ascēdisti fili mi. Sexta ē q̃ virtutrix ē passionū. ⁊ hī itelligit cū dr. req̃escēs. Septima ē q̃ suparatrix ē tēptationū. ⁊ hī itelligit cū dr. Accubuisti vt leo Octaua est q̃ facit p dilecto alias pōnere. ⁊ hī itelligit cū dr leena. Nona ē q̃ nihil pt cā a dilecto separe. q̃ inseparabilis ē vnita deo. de pe. di. ij. c. charitas. Et iō dicebat Paul⁹ Rom. viij. Quis nos sepabit a charitate xpi? ⁊ hī itelligit cū dr. q̃s suscitabit eū? Decia ē q̃ facit i celū regnare. j. Lo. xiij. Charitas nūq̃ excidit. Trāsūptiue i. e. charitas nūq̃. de pe. di. ij. ⁊ hī itelligit cū dr. Nō auferet sceptr̃ de iu. Undecia q̃ facit filios deo generare. qđ itelligit p hoc qđ dr. ⁊ dux de femore ei⁹. Duodecima ē q̃ facit xpz de celo descēdere. ⁊ hī itelligit cū dr. donec veiat q̃ mittēd⁹ ē. Tredecia ē q̃ vnit mēbra ecclie i se. ex q̃ totū corp⁹ ē pnexum ⁊ cōpactū. ⁊ hī itelligit cū dr. ligās advineā pullū suū. Decimaquarta ē q̃ vnit ⁊ ligat mēbra cū capite. ⁊ hī eq̃ dr. ⁊ ad vitē o fili mi asinā tuā. Decia quinta ē q̃ facit xpz suo sāguie nos lauare. iuxta illō Apoc. j. Qui dilexit nos ⁊ lauit nos a pctis nr̃is i sanguie suo. ⁊ hī itelligit cū dr. lauit i vino stolā suā ⁊ i sanguie vue pallū suū. Decia sexta ē q̃ facit eū p dcām vocār. iux. illō Jo. vl. simon iohis diligis me? pasce oues me. ⁊ hī itelligit: cū dr pulciores sūt oculi ei⁹ vino Decia septia

Decez ⁊ septez ꝑprietates charitatis

est q̄ fecit xp̄m nos sibi p sacr̄a ico:pare. z h̄
est qđ đ:. Dēres ei⁹ lacte cādidiores. z sic in
vniūso sūt dec̄ z septēp̄petates charitat⁹. s.
q̄ ē dignissima fr̄tuū. expugnatrix p̄cō:
dās fr̄tuib⁹ ec̄ fr̄tuū. amatrix arduo:. spo
liatrix dēmonū. victrix passionū. triumpha
trix tēptationū. fac̄ aiaz p dilecto ponere: nū
q̄ ab eo separi. ī eternū regnare. filios đo ge
nerare. xp̄m de celo descendere. vnire mēbra
cū capite. sanguīe xp̄i lauare. p doctrinā vo
care. p sacr̄a ico:pare. qđ itelligit p h̄ qđ đ:
Dēres ei⁹ lacte cādidiores. Per lacei intel
ligit mālueturdo sacro: de carne xp̄i z passi
one fluctiū. Iste ḡ sit p̄petates caritat⁹ in q̄
bo: ꝓsistit bn̄dict̄o Jude. Sz ad nobiliore
sbam sequūt nobiliores p̄petares. ḡ q̄cūq;
h̄z charitatē ī sūmo: h̄z z has ꝓprietates ī
ū mo. z p ꝓns bn̄dict̄ones iude ī sūmo. Sz
btissima oīm dn̄az dn̄a hūit charitatē ī sū
mo. ḡ z has p̄petates hūit ī sūmo. ¶ De bn̄
dict̄one q̄z Zabulon inq̄t idē doctor. c. seq̄nti
q̄ Zabulon iterp̄tat zel⁹ aiaz ēm magist⁹
Rich. de scō Vic. q̄ ait. Iste ē Zabulō q̄ ira
scēdo irā dei placare cōsuenit. q̄ pie seuiēdo
dū hoim vicia p̄cutit: q̄si nō p̄cēdo melius
parcit. Absq; dubio nihil sic placet deo: ni
hil sic placat dēū q̄z zel⁹ aiaz. Debet aūt za
bulon nō solū delinquētes co:rigere: sz etiā
tpe p̄secutōis ꝓ p̄seq̄ntes defendere. z pmp
tior ē ad mala ferēda q̄z ifer̄da. Et q: h̄z
necesse q̄nq; p culpa eo: irascī: ampli⁹ dz
dolere cū cogit eos p culpa p̄cutere q̄z cū co
git p eo: defensiōe puniri. Libenē ḡ se occur
rēt⁹ picul obūcit. z ꝓ seuiētiū p̄cellas tēpe
statū se spōte opponit: vt tēpestatib⁹ diu fa
tigaros z tādē littor:ib⁹ ereptos blāde exci
piat z benigne foueat. Et q̄m scim⁹ fieri ve
natiōz aiaz q̄nq; p occultā suggestionē de
monū. z q̄nq; p aptā p̄secutōz hoim: vtrū
q; nouit zabulō ꝓphēdere z caute dregere
vigilatq; ꝓ seuitiā p̄seq̄ntiū z ꝓ fraudulēti
am insidiātiū. Nescio āt si p̄t hō a deo ī hac
vita aliq̄d mai⁹ accipe. Ignozo si cui pos
sit hac gr̄a maiorē aliquā de⁹ hoī ꝓferre: q̄z
vt ei⁹ misterio pūū hoies ī meli⁹ mutēt. z de
filijs diaboli filij dei efficiāt. An forte cuiq;
mai⁹ ec̄ videbit mortuos suscitare: ḡ ne ma
ius erit suscitasse carnē mortuā itez mortu
rā q̄z aiam ī eternū victurā: ḡ ne mai⁹ erit re
stituisse carni gaudia mūdi q̄z aie gaudia
celi: O q̄lis dos. q̄lis dignitas talē gr̄am a
deo accipe. Nō decuit celestē spōsū spōse sue
aliā dēē donare q̄z vt p adoptōis graz pos
sit mlt̄os filios gignere deo. z filios ire: filios
q̄z gehēne regni celest⁹ heredes ascribere. h̄
ille. ¶ Et q̄d vt ait Alb. vbi s. itelligit q̄ p
zabulon zel⁹ aiaz significat. q̄ hz dec̄ p̄pe. Zel⁹ aia
tat⁹. Prima q̄ odit p̄cm. z ō zelo iusticie rum ha
iusti p̄cōrib⁹ idignāt. c. ya. xlv. di. Secōa ter dec̄z
q̄ maxie placat dēū. Tertia q̄ nō parcendo propīc
pl⁹ p̄cit. Quarta q̄ nihil pl⁹ placz đo. Qui tates
ta q̄ pmptiōr ē ad mala ferēda q̄z inferēda
Sexta q̄ blāde recipit penitēt. Septia q̄
vigilat ꝓ p̄secutores z mālfestas insidias.
Octaua q̄ hō nō p̄t mai⁹ donū accipe. No
na est q̄ est dos quā celest⁹ spōsus dat spōse
sue. Decia q̄ filios dei generat. s. q̄n ē discre
tus sic esse đz. c. nō ī p̄petū. xviij. q. iij. In
discret⁹ ei nec correctiōz iducit nec salutē. c.
cū beat⁹. xlv. dis. Iste ḡ sūt p̄petates zeli in
q̄bo ꝓsistit bn̄dictio zabulō. Sz ad nobili
orē sbam sequūt nobiliores p̄petates. Ergo
q̄cūq; h̄z zelū aiaz ī sūmo. h̄z has p̄petita
tes in sūmo. z p ꝓseq̄ns bn̄dictōz zabulon
in summo. Sz beatissima ego habuit ze
lum aiaz ī summo. ḡ bn̄dictionē in summo
¶ De bn̄dictiōe q̄z Jsachar dic̄ idē doctor. p
c. ccvij. q̄ fuit ī btā ḡgine. Dicit em̄ Genes
xlix. Jsachar asin⁹ fort⁹ accubās inē termi
nos. vidit terrā q̄ esset bona z requiē q̄ esset
optima. z supposuit hūez suū ad portādū
factusq; est tribut⁹ seruiēs. vbi glo. inq̄t. Re
cte post natiuitatē Had z Azar Zebulon z ya talez
filiū genuit. q: nisi p abstinētiā z patiētiaz
mēs hūana ad vez gaudium nō ptingit.
Oportet em̄ nō solū delectatōz falsam: sz z
vanā ꝓturbatōz excludere q̄ vult de vītare
gaudere. Et iste filius Jsachar. i. merces đi.
q: illō gaudiū vez tāq; mercedē oīm labo
rū expectam⁹. Scim⁹ āt q̄ mare sp fluctuat
terra āt ī eternū stat. sic z cetera elemēta sp ī
motu sunt: z sola terra stāte: cetera stare ne
sciūt. Et scim⁹ q: ois q̄ p varia desideria flu
ctuat quē adhuc seclariū causaz pcella ex
agitat. ad illō eternū gaudiū nō admittit.
z illo: dēte voluptat⁹ nō potat⁹. q̄to min⁹
iebriat. Dec ē terra illa bona trāq̄llitas mē
tis q̄n mēs ī se tota colligit. z vno eunitat⁹
desiderio imobiliē figit. Dec ē tra quā pmi
sit dn̄s đ. Bri mites q̄m ipi possidebūt tra
Pro hac tra Jsachar asin⁹ fact⁹ z fort⁹ effe
ct⁹: libēter supponit hūez ad portādū z fa
ct⁹ ē tribut⁹ fuies. Multū ei sibi sbito vilue
rat si se asinū aial pene ceteris vilī reputabat
Multū ꝓcupiuit terrā quā vidit. p qua ad
oīm labo: dēē fort⁹ pdurauit. Videbat nihilo

mis q̃ sane ad pulcritudinẽ illi⁹ terre oms pulcritudies iusticie nre sunt vt pñ⁹ men/ strue. Uiderat nihilomin⁹ q̃ nõ sũt cõdi/ gne passiões h⁹ tpis ad futurã gliam. In/ uolũ sibi vil: i altero fortis effect⁹. ꝺ uno hu/ miliat⁹ 7 de alẽo roborat⁹. fortitudis sue hu/ mie ad oẽm laꝺe libẽr iclinauit. 7 i acq̃rẽ ꝺuinia ñ sua: ꝺo regi tributũ psoluit. vñ ps. Ut iumẽtũ facet⁹ sum apꝺ te. Itẽ ppt̃ te mortificamur tota ꝺie. Quia ꝺo h⁹ vite bo/ na ad necessitatẽ ñ respuebat: hãc 7 rã pẽni/ tus nõ abscrebat. Quia ꝺo futurã vitã ad/ huc capeñ porrat: inf termios hitabat. naz istã tolerabat ad necessitatẽ: 7 illã ꝺcupiuit ad iocũditatẽ. fatagebat istã pẽnit⁹ deserere 7 illã pẽnit⁹ itrare. Fec̃ g̃ qꝺ potuit. q̃tidie i illã nitebat. 7 i ista manere cogebat. 7 sic in/ ter termios morabat. hec glo. ¶ Et q̃ꝺ cõ/ cludit Alb⁹. sic dicẽs. Et his ꝺcludit q̃ per Jsachar gaudiũ ĩternũ ĩterpat. cui⁹ i his ꝺ bis. 7. ppetates exp̃mũt. Pria ẽ q̃ falsa ꝺ lectatõ⁹ excludit Scꝺa q̃ vanã pturbatõ nẽ elicdit. Tertia q̃ ẽ merces laꝺe. Quarta q̃ mẽte stabilit. iuxta illꝺ Stacũ i. j. achi/ leydos. Dant gaudia vires. q̃nta q̃ aĩum roborat. Uñ Hu. de san. vic. i ꝺidas. li. ij. ait Tertia anim⁹ repat. sexta q̃ hoiez hũiliat septia q̃ aĩm eleuat. octaua q̃ rã. s. vinẽtiũ pspicit. nona q̃ reqez sentit. decia q̃ gliã ꝺo ascribit 7 reddit. Iste g̃ ppetates sĩ interni gaudij. i q̃ꝺ ꝺsistit bñdictio Jsachar. Sz brissima ego hũit gaudiũ i sũmo. g̃ 7 ppe/ tates ei⁹ i sũmo. g̃ 7 bñdictõ⁹ Jsachar i sũ/ mo. hec ille. ¶ Qui ertã. c. seqnti inq̃t. Se/ quit bñdictio dan de q̃ ꝺ. Dan iudicabit pplm suũ sic 7 alia tribꝰ i ysrl. Glo. ꝺo ait. p officiũ dan illecebrosas cogitatões ꝺphẽ/ dim⁹: arguim⁹ 7 dãnam⁹. Recte ei dan iu/ diciũ vocat⁹ẽ. Et q̃ꝺ ait Alb. colligit restri/ ctio cogitationũ inutiliũ. iuxta illꝺ hiero. ad Eustoꝺ. Nolo sinas cogitatões malas i mare aiaz tuã. sz ꝺũ puul⁹ ẽ hostis eũ allide ad petrã. Jstã aũt restrictõ⁹ brã ego i sũ/ mo hũit. q̃ talit oẽs cogitatões ordinatas hũit q̃ null⁹ vl'pu⁹ mot⁹ illicit⁹ ꝺ ea exurge re potuit. 7 sic bñdictõ⁹ dan hũit. ¶ De bñ dictõe et gab ꝺic. c. ccix. Sequit bñdictio gad. Had accinct⁹ pliabit an eũ. 7 ipe accĩ get retrosum. Ubi glo. inq̃t. q: ad dan pti net disciplina cogitationũ. ad Had ptinet disciplia sensuũ. vn⁹ẽ sedare ciuile discordi am. ali⁹ repellere hostile pugnã. h⁹ vigilat ꝺ ciuile pditoꝺ. ille ꝺ hostiũ icursiõꝺ. Frustra

aũt i obfuanda ciuiũ ꝺcoꝺia laboꝺat nisi eodẽ studio gad ciuitatẽ nraz p sensuũ di/ sciplinã muniat 7 hostiliũ viciorꝺ agmia i/ stãte plio acrit feriat. vñ ꝺ. Had accĩct⁹ p/ liabit añ eũ. Had pculdubio tũc sic accin/ gitt: qñ sensuũ dissolutões p disciplinam re strigit. Tũc fortit dimicat qñ carnalia desi/ deria p carnis mortificatõꝺ trucidat. Dec glo. Ad q̃ hortat phs. iij. ethi. c. xj. ꝺicens. Quẽadmodũ puerꝺopter fm pceptũ pꝺa gogi viuere. sic ꝺcupiscibile resonare rõi 7c. Et. ij. pol. c. iiij. irer ꝺic. Magꝺ oportꝺ ꝺcu piscẽtias regłare q̃z sbas. Et Quidꝺ i epli inq̃t. Sperne voluptates: nocet empra ꝺ loze voluptas. Ex pꝺicta aũt bñdictõe ꝺic Alber. colligi. q̃ p Had disciplia sensuũ in telligit. cui⁹ sũt tres ppetates. Pria q̃ ci/ uitatẽ mẽtis custoꝺit. Scꝺa q̃ hostilẽ pug/ nã repellit. Tertia q̃ hostes p abstinẽtiã ꝺ uertit. Has aũt ppetates i sũmo hũit brã ꝺ go q̃ ciuitatez sui cordis talit custoꝺiuit q̃ nũq̃ aliq̃s hostiũ ipam impugnare attẽpta/ uit. g̃ bñdictõ⁹ gad i sũmo hũit. ¶ Idez q̃z Alber. i seq̃nti. c. ꝺic. Seq̃t bñdictõ neptalim. de q̃ ꝺ. Neptalim cerꝰ emissus ꝺ aos eloq̃a plcritudis. vbi glo. ait. Sic ad ꝺan ptinet p repñtatõ⁹ pene rep̃mere exurgẽtia ĩtra vicia. sic ad neptalim ptinet p ꝺsolati/ onẽ pmioꝺ inflã mare bona desidetia. q: ꝺo q̃cq̃ d sept̃ repit ad spũalẽ ĩtelligẽtiã ꝺutit ꝺuersionis nomẽ accepit. Sz notãdum q̃ nõ aui volãti sz ceruo curredi ꝺpat. nã auis q̃ꝺ volãdo lõge a tra suspẽdit. Cerꝰ aũt ad dãdos saltꝰ tre vicinat. sz nec i ipis suis sal tib⁹ sepat a tena. Sic nimiꝺ neptalim dũ p rez visibiliũ formã q̃rit iuisibiliũ naturã q̃sdã saltꝰ ꝺare. nõ aũt ad plenũ volare ꝺ/ uit. q: i eo q̃ se ad sũma erigit. rez corpaliũ secũ vmbrã trahẽs. ima oino nõ deserit. sic nouit Neptalim carnalia spũalib⁹ misce/ re. 7 p corpalia icorpalia describere. vt vtra/ q̃ hois natura i ei⁹ dict̃ inueniat vt se mira bilit reficiat. q̃ ex corpea 7 icorpea nata con stat. Illꝺ aũt i hmõi dict̃ valde mirabile ẽ: q̃ tũc fere sp blãdiũt qñ iuꝝ sensũ lre nihil sonare videt. q̃le ẽ illꝺ Capilli tui sic gregel capraꝝ. 7 illꝺ. Nasus tu⁹ sic turr̃ libani. et silia. nisi fortε i hmõi dict̃ q̃ꝺ tã libẽr am plectimur ex iocũda q̃dã vt ita ꝺicã lre fa/ tuitate ad spũalẽ ĩtelligẽtiã ꝺsurgere coar/ tamur. Hec glo. ¶ Ex q̃ꝺ ꝺic Alber⁹ vbi ẽ colligi. q̃ p Neptalim itelligit ꝺtẽplatio in uisibiliũ q̃ visibiliũ cũ doctrina. Ad quam

Gaudi/ um men/ tis pater/ tem q̃/ pnates.

Q

Restric/ tio cogi/ tationũ

R

Disciplĩ na sensu um. ha/ bet tres p petates.

S

Cõtem/ platio ĩ uisibiliũ

ꝓtemplatiõz ꝛc⁹ hoiem creauit.⁊ iõ ꝛcdit ei oculos erectos ad celũ.iuxta illõ Ouiõ.in j.metha. Pronaq; cũ spectẽt alia cetera terrã. Os hoi sblime ꝛcdit celũq; videre Jussit ⁊ erectos ad sydera tollere vult⁹ De hac etiã inq̃t Bern.silur.i microcosmo. Bruta pareter hñt tardos aimalia sensus. Cornua ꝛcecꝫ vultribꝰ ora ferũt. Sz maiestatẽ mẽtꝫ, restate figura. Tollit hõ erectũ sol⁹ ad astra caput. Ut celi leges i ꝛflexoꝰq; meat⁹ Exẽplar vite possit hre sue. Assistũt oẽs opi cũ q̃nq; mistri. Selus q̃ cernũt erreniora docẽt. Nũq⁹ igredik sensus: mẽtẽq; q̃etã Euocat: vt certa res rõe pbet ꝛc. Dem⁹ g̃ oẽs cũ Neptalim erigere aios nros ad ꝓtẽplãda celestia. Dicnãq; Sen. li. v. de naturali q̃/stione. O q̃ ꝓcepta res ẽ hõ nisi supra humana se exerenit. ¶ Inq̃t ãt Alber. vbi s.q h⁹ bñdictõis nepralim sunt sex ꝑpetates. Pria ẽ pmioꝛ ꝓsideratio. Scda ꝛsideratio/rũ inflãmatio. Tertia septuraꝛ ad spualẽ i telligẽtiã ꝓfusio. Quarta ẽ nec visibiliũ nec inuisibiliũ ꝛrelictio. Iz inter vtrũq; saltratio. Quinta ẽ p absurditatẽ lre ad spũalẽ itellectũ coartatõ Sexta ẽ spũal' doctne instructõ Hec ãt oĩa ipa ygo bñdicta hũit i sũmo. q̃ sola inf oẽs hoies viatores pfectã i via habuit ꝓtẽplatõz. ⁊ oẽs scpturas fm oẽm scti/spũs sensũ itellexit. ⁊ ꝙb icarnato ver⁹ ⁊ no uũ testamẽtũ exposse docuit. cui⁹ ⁊ ipa ore et ope disciplie ꝛi doctrix imo glosa fuit. et sic bñdictõz Neptalim i sua bñdictõe iclusit.

Ser ꝑ̃ etatel cõ tẽplatio nis.

T

hec ille ¶ Qui etiã i .c. cxl. inq̃t. Secq̃ bñdictio Aser. ꝛc q̃ dz. Azer piguis panis ei⁹: ⁊ pbebit delicias regib⁹. Ubi glo. dic. Azer q̃z uis multũ esuriat panẽ iusticie. dignat tñ eũ comedere nisi fuerit spsus oleo misericordie Ex multa ei delitiaꝛ affluẽtia q̃ sibi sp abundat ex spoliis p freq̃nti victoria multũ ẽ delicat⁹ effect⁹. nec ẽt sapit panis vil⁹ q̃ntũcũq; nitid⁹ nisi sit oleo spsus. intm vt ꝛ ipo pnũciet scptura dicẽs. Azer piguis panis ei⁹. Si ei gaudiũ ẽ sup vno pcõze pniam agẽte q̃ta tũ solẽnitas erit sup q̃libet iusto libẽ p iusticia morietẽ Vere piguis panis ei⁹ pbebit delicias regib⁹. O q̃lis panis ei⁹ o q̃les delicie ei⁹ q̃ tãtũ sapiũt regib⁹ talib⁹ Certe reges isti iã ad nuptias introierũt qui ad illõ cenũ zuiuiũ sedẽt. Jaq; illo pãe angeloꝛ delicijs cenis vescũt. iã rorẽte voluptatꝫ iebriãt. ⁊ adhuc azer dlicias insatiabiliꝫ esurit. Iz vñ ei diuitiaꝛ abũdãria nisi vt est dictũ ꝛ hostiũ spoliis i tã freq̃nti victoria? Quãto ei amplioꝛ atterũt hostes iusticie. tãto vber⁹ cumulãt gaudia spsi. Hostibꝰ g̃ fugat⁹ ⁊ oĩb⁹ pacificat⁹ nil obstat q̃n illa ciuitas nra expiat. q̃ sit illa pax ꝛi q̃ exuperat oẽm sensuz. ⁊ q̃z magna sit mlitudo dulcedinis tue dñe quã abscõdisti timẽtibꝰ te. q̃d g̃ mirũ si eã q̃libz amatoꝛ mũdi nescit quã ꝛ⁹ diligẽtibꝰ se abscõdit? Qui em̃ i bonis falsis spem figũt. bona ꝙa inuenire ñ pñt. vñ dicũt Quis oñdit nob bona? Est ei mãna abscõditũ qõ nemo nouit nisi q̃ accipit. Mes ei q̃ laudibꝰ hoiz delectat q̃d sit iternũ gaudium expiri nõ merẽt. hec glo. ¶ Ex q̃bꝰ colligit vt ait Alb. vbi s. q̃ p azer ꝛintelligit moz iustificatio. cui⁹ h nouẽ ꝑpetates ponũtur ꝑma ẽ esuries p iusticia. scda ꝛlectatio i misericordia. tertia diuitiaꝛ abũdantia. q̃rta ꝛlitiaꝛ affluẽtia. q̃nta hostiũ freq̃ns victoria. sexta celestiũ zuiuaꝛ ꝑpatio. septia scientie exaltatio. octaua supne pacis expietia. nona absõdite dulcedis pgustatio. Constat ãt q̃ ẽ btissima ẽgie ilumo fuit esuries iusticie ⁊ excellẽtia victorie: sic ⁊ diuitiaꝛ ꝛ ꝛlitiaꝛ spualiũ affluẽtia: ⁊ zuiuaꝛ ⁊ pacis ⁊ ꝛlectatõis eminẽtia. vtpote q̃ nos iustificauit ⁊ mr̃ mie extitit. serpẽte p oĩb⁹ ꝓtinuit. oẽs filias i diuitijs supgressa abũdanit. ꝛ/licijs affluẽs intra supdilectũ ascẽdit. panẽ ãgloꝛ ⁊ vinũ oĩb⁹ ꝛdit mixtũ p oĩb⁹ sortib⁹ suis oleo exultatõis vncta fuit. p quam pax ꝙa ꝺ celo ꝺscẽdit. vez mãna. ix. mẽsibꝰ i se abscõditũ hũit. ⁊ tũc oĩb⁹ i cibũ mãsestauit ⁊ donauit. ⁊ sic bñdictõ sua bñdictionẽ azer iclusit. hec ille. ¶ Bñdictio ãt Joseph hz i dicto. c. xlix. Gen. cũ alijs oĩb⁹ p/cedẽtibꝰ ⁊ seqntib⁹. vbi iacob sic ait. Filius accrescẽs ioseph. filius accrescẽs ⁊ decoꝛ⁹ aspectu. filie discurrẽt sup murꝫ. Iz exasperauerũt eũ ⁊ iurgati sũt. iuidentq; ei hñtes iacula. sedit i fortj arc⁹ ei⁹. ⁊ dissoluta sũt vincla bꝛachioꝛ ⁊ manuũ illi⁹ p man⁹ potẽtis Jacob. Jñ pastoꝛ egressus ẽ lapis isrl: de⁹ pris tui erit adiutoꝛ tu⁹. ⁊ oĩpotes bñdicet tibi bñdictiõibꝰ celi desup. ⁊ bñdictõibꝰ abyssi iacẽtis deorsũ. bñdictõibꝰ vbeꝛ ⁊ vulue. bñdictõibꝰ patris tui ꝓfortate sũt de bñdictõibꝰ montis eterni. fiãt i capite ioseph ⁊ i vertice nazarei inter fres suos. hec ibi. Dic ãt Alb. vbi s. c. seqnti. q̃ hec bñdictio ioseph fm itellectũ iste ꝓdidit i ꝛcepte septẽ pres ipaz itegrates. Pria ẽ ꝛi filiatio scda diuia imitatõ. ⁊ h itelligunt p filiũ bipositũ Tertiũ ẽ augmtũ sapie. Quartũ au

Moꝛũ iustificatio

ſtinãtũ gre. z iſte due ĩtelligũt p accreſcẽs biſ poſitũ. Quĩta ẽ bõa fama q̃tũ ad ſcipm. z ĩtelligit p illõ qđ dr recor. Sexta ẽ edificatio p exẽplũ. z h̃ ĩtelligit p illõ qđ dr. filie discurrerẽt ſup murũ. Septia ẽ patia ab ope z ĩtelligit p illõ qđ dr. ſz exaſperauerũt ai. Octaua ẽ patia ab ore. z hec ĩtelligit p illõ qđ dr. z turgati ſũt. Nona ẽ patia a cordis iuuria. z h̃ ẽ qđ dr. Inuiderũt ei hñtes ia cula. Decia ẽ liberatõ a malo culpe. z h̃ ẽ qđ dr. ſedit i fortĩ arce ei. z diſſoluta ſũt ia cula. Undecia ẽ tpal' origo. z h̃ ẽ qđ dr. Jñ egreſſus ẽ paſtor. Duodecia ẽ teratõis ſupatio. z h̃ ẽ qđ dr. De' pr̃is tui erit adiutor tuus. Decatertia ẽ collatõ boni glie. z h̃ ẽ qđ dr. bñdictõibꝫ celi dr ſup. Decia q̃rta ẽ collatio boni gre. z h̃ ẽ qđ dr. bñdictõibꝫ abyſſi iacẽ tis dr ſũ. Decia q̃nta ẽ collatio boni nate. z h̃ ẽ qđ dr. bñdictõibꝫ vbẽ z vulue. Decia ſexta ẽ collatõ boni hereditarij. z h̃ ẽ qđ dr. bñdictões pr̃is tui ꝓfortate ſẽ. dr bñdictõi bꝰ parz ei. ꝰ donec veniret dr ſideriũ collĩũ eterꝰ noz. Decia ſeptia ẽ bonitatẽ ĩ alios hereditatio. z h̃ ẽ qđ dr. Jn capite ioſeph z i vertice nazarei inr fr̃es ſuos. i his ãt ĩtegrat bñdictio ioſeph. Sz ꝓſtat q hec oĩa fuerũt i briſſima ẽgie in ſumo q̃ fuit ſũma filij dei z pfectiſſima ei' imitatrix: hñs pleĩtudinẽ ſapie gre fame: erẽpli: patie ĩmunitat': culpe. tpalis origo xp̃i. plẽa etiã bono glie: gre z nate: q̃ oĩm pgenitoꝝ ẽtutes cũ excellẽtia hũit. z ſuã gre pleĩtudinẽ ad oẽs trãſmiſit. et ſic pz qlit bñdictõ ioſeph i briſſime ẽgis bñdictione i cluſa ſit. hec ille. ¶ Bñdictõ ãt bẽiamin hec fuit. Bẽiamin lupꝰ rapax: mane comedet pdã. z veſpe diuidet ſpolia. Dic ẽo Alber. vbi s. c. cxviij. q hec bñdictio i tribꝰ ꝓſiſit. Primũ ẽ pditoꝝ oĩm ereptio a culpa. Secũ de ereptõe ꝓgulatõ i gra. Tertiũ in fulo oĩm z ſingloꝝ gliatõ i glia. z hec i briſſima ẽgie fuerũ i ſumo. q̃ ſũmã ĩ ereptõe habuit victoriã. ſũmãq de erepte ĩ pñti leticiã z ſũmã i fulo gliaz. z ſic ſua bñdictio bñdictioꝝ bẽiami includit. Si ãt ꝑm tropologi cũ ſenſũ. p ioſeph ĩtelligit gra diſcretõis in actõe. q bẽiami ẽo gra cognitõis ĩ ꝓtẽplari one. Conſtat q̃z q hec i ſumo hũit btã ẽgo. z ſic oẽs bñdictões filioꝝ iacob i bñdictione dñe ſue cũ excellẽtia ſr̃ icluſe. Hec ille.

¶ Pars ſecũda huius ſermonis que dr confirmationis.

Redicta veritas. ſ. oẽs ſacre ſeptuꝰ te bñdictões fuiſſe i Maria ẽgie bñdicta ꝓfirmat. z declarãdo bñdictões balaã datas ppl'o iſrl'. Quaz ꝑma hr̃ Nũeri xxiij. vbi ait. De ſũmis ſilicibꝰ videbo eũ. z de collibꝰ ꝓſiderabo eũ. popul' ſol' q̃ hĩtat z inr gẽtes nõ reputabit. Quis dinumerare poſſit puluerẽ iacob. z noſſe nũerũ ſtirpis iſrael: Moriat aĩa mea morte iuſtoꝝ: z fiat nouiſſima mea hoz ſilia. hec ibi. Que bñdictõ ſm Alb. vbi s. c. cxviij. hz q̃nq ꝑticulares bñdictões. Prĩa ẽ quenſarõis altitudo. z hec ẽ duplex. vl' imitatiõe angloz. z h̃ eſt qđ dic. De ſũmis ſilicibꝰ videbo eũ. vel imitatõe ſcroz z pfectoz hoim. z h̃ ẽ qđ dicit. de collibꝰ ꝓſiderabo eũ. Scda bñdictio eſt a maſſepatõ. z hec duplr. vl' a cõione de monũ. z h̃ ẽ qđ dic. ppl's ſol' q̃ hĩtat. vel a ꝓſortio maloz hoim. z h̃ eſt qđ dic. inr gẽtes nõ reputabit. Tertia bñdictio ẽ in ſe pfectio. z hec duplr. vl' in actõe. z h̃ eſt qđ dicit: Jacob. vl' in ꝓtẽplatõe. z h̃ ĩtelligit p iſrl' Quarta ẽ ſemis multiplicatio. z hec duplr. vel eſt multiplicatio ſpũs. z h̃ eſt qđ dic. numeret ſtirpis iſrl'. vl' ſm carnẽ. z h̃ eſt qđ dicit Puluerẽ Jacob. Quĩta bñdictio ẽ finis de atitudo. z hec duplr. ſ. bona mors. z h̃ ẽ qđ dic moriat ania mea morte iuſtoz. z bñdictio p' mortẽ. z h̃ eſt qđ dic. fiat nouiſſima mea hoz ſilia. z ſic hec bñdictio ꝑma cũ ſuis ſbdiuiſionibꝰ dr̃ hz bñdictões. Quaz ꝑmã tractiſſima ẽgo hũit i ſumo. cui' ꝓcreatio mitate. z i ẽgitat' dignitate Jn carne em̃ ꝓter carnẽ viuere: nõ eſt hũana vita ſz angelica. Scdam habuit filr in ſumo. q̃ oẽs pios ꝑm mores oñdit i ſe ſz exceſſit eoſdem Un z altiſſimis hĩtat hoim z angeloruz. Tertiã etiã habuit i ſumo. Sũma ei hũilitas q̃ i ipa fuit cũ ſuperbia diaboli nihil cõe hũit. Jrr̃ ab erroze vl' pctis gẽnaliũ imuniſſima fuit. z ſic q̃rtã bñdictõz hũit. Quĩtã ẽt in ſumo hũit. qz ſola pfectã ꝓtẽplatõz hũit in via. Sextã q̃z. qz qlibet actõe liberi arbitrij meruit. Septimã etiã hũit. qz fecũditatẽ carnis ſil' cũ integritate poſſidẽs: dum z hoĩez genuit. i q̃ oẽs hoĩes i filios ſpualit regeneranit. z ſic etiã octauã bñdictõz habuit. Nonaz ſibi hũit. q̃ morte glioſa z ſine dolore z cũ amore mortua fuit. Decimã ẽt hũit q̃ glioſiſſime i aĩma z corpe reſurrexit. z ſic pz qlit bñdictões ꝑmodatas oẽs ẽgo gliola cũ excellẽtia r̃cepit. hec Alb. ¶ Scda bñdictio Balaã ꝓncipalis hr̃ etiã Nũeri xxiij. vbi dicit. Non eſt idolum in Jacob.

Benedictio Balaam

Scda bñdictō Balaā

nec videt simulacr̄ in ysr̄l. dñs dr̄ ei⁹ cū eo est
7 clāgor victorie regis in illo. Deus eduxit cū de
egypto: cui⁹ fortitudo sil'is ē rinoceros. Nō
est augurū in iacob: nec diminutō in ysr̄l. Tē
pori⁹ suis dicet Jacob. 7 ysr̄l q̄d operat⁹ sit
dr̄. Ecce pplūs vt leena ꝛsurget: 7 q̄si leo eri
get. Nō accubabit donec deuoret p̄dā 7 oc
cisor sanguinē bibat. Dec ibi. Que bñdi
ctio fm Alb. vbi s. c. seq̄nti filr̄ ꝓtinet decē
pticlares bñdictōes. Pria ē imunitas pec
catoꝝ corpaliū. 7 ē q̄d dic. Nō ē idolū in ia
cob. vel imunitas pcōr spūaliū. 7 h̄ est q̄d
dic. nec videt simulacr̄ in ysr̄l. Scda ē dinuz
auxiliū. 7 h̄ ē q̄d dic. Dñs dr̄ ei⁹ cū eo. Ter
tia ē admonitio p̄dicatoꝝ. 7 h̄ ē q̄d dic. clā
gor victorie in illo ē. Quarta ē de mūdo edu
ctio. 7 h̄ ē q̄d dic. Dñs dr̄ eduxit eū de egy
pto. Quinta ē regno ꝛfirmatio 7 robꝛratio
7 h̄ est q̄d dic. cui⁹ fortitudo sil'is ē rinocero
tis. Sexta ē hūane sapie euacuatio. 7 hec
est dupler. vl' q̄tū ad aīalē intellectū. 7 h̄ est
q̄d dic. Nō est augurū in iacob. vl' q̄tū ad
carnalē effectū. 7 h̄ est q̄d dic. neq̄ diuiatō
in ysr̄l. Septia ē diuine sapie repletio. 7 hec
iterꝝ est dupler. vl' q̄tū ad tpalia. 7 h̄ est q̄d
dic. Tpibꝰ suis dicet iacob. vl' q̄tū ad spū
alia. 7 h̄ ē q̄d dic. 7 ysr̄l q̄d operat⁹ sit dr̄. Oc
taua ē ꝓfectia i fide. 7 h̄ ē q̄d dic. Ecce po
pul⁹ vt leena. Nona ē exultatio i spe. 7 h̄ est
q̄d dic. q̄si leo eriget. Decia ē refectio i cha
ritate. 7 h̄ est q̄d dic. Nō accubabit donec
deuoret p̄dā. Sūt aūt iste bñdictōes cū su
is bñdictōibꝰ tredecī: q̄s oēs bñdicta ꝑgo
excellētissime recepit. Primā em̄ 7 sc̄dam i
sūmo habuit q̄ nec venialit vnq̄ ꝑccauit.
Tertiā ēt hūit i eo q̄ gra plena fuit. Quar
tā habuit. q⁹ oium pfectissime vectrix fuit
ope Quintā habuit. q⁹ ō mūdo oino segre
gatissima fuit. Sextā habuit. q⁹ i regni so
lio iux̄ regē gl'ie ipa i reginā mīsedie sblima
ta fuit. Septimā habuit. q⁹ aīalē sensum
oino euacuauit. Octauā hūit. q⁹ sup oīs fi
dei eminētiā emīebat Nonā habuit. quia
carnalē affectū nullū habuit: i qua etiā fo
mes pcī extinct⁹ fuit Decimā hūit. q⁹ divi
na sapia plena fuit: q̄ ipaz sapiam genera
uit. Undecimā duodecimā 7 tertiādecimā
hūit i sūmo: q̄ fide spe 7 charitate oēs añcel
sit. Et sic ptz q̄lit̄ scda ꝓncipal' bñdictio ba
laā in bñdictiōe bñdictissime ꝑgis cū oīmi
ꝓo bñdictio ꝓncipal' ipi⁹ balaā hz Nūeri.
xxiij. vbi ait. q̄ pulcra tabernacula tua Ja
cob: 7 tētoria tua ysr̄l vt valles nemorose vt
orti iuxta fluuios irrigui. vt tabnacla q̄ fixit dr̄: q̄si cedri ꝓpe aq̄s: fluet aq̄ de situla ei⁹
7 semē illi⁹ erit i aq̄s multas. Tollet ꝓpter
agag rex ei⁹ 7 auferet sceptr̄ illi⁹. Deuora
būt gētes hostes illi⁹: ossaq̄ eoꝝ ꝛfringēt 7
pforabūt sagitt̄. Accubās dormiuit vt leo
7 q̄si leena quā suscitare null⁹ audebit Qui
bñdixerit tibi: erit ipe bñdict⁹. 7 q̄ malediterit
tibi: i maledictiō ē reputabit. hec ibi. Dicit
aūt Alb. vbi s. c. xxv. q⁹ i hac bñdictōe no
uē bñdictōes sūt cōphēse. Pria ē mltiplica
tio ecclīastica⁹ actionū. Et h̄ intelligit ꝑ il
lud quod dicit. q̄ pulcra tabernacula tua.
Scda ē pulcritudo religionum. 7 h̄ est q̄d
dic. tētoria tua ysr̄l. Tertia ē ordo 7 istitutō
p̄dicatoꝝ. 7 hoc est q̄d dic. Fluet aqua de si
tula ei⁹. Quarta est regni indaici trāslatio.
7 hoc est q̄d dicit. Tollet ꝓpter Agag rex
ei⁹. Quinta ē regni gētiū ecclie subiectio. et
hoc est q̄d dicit. Deuorabūt gētes hostes
illi⁹. Sexta est dmonū ꝛfractio. 7 h̄ est q̄d
dicit. ossaq̄ eoꝝ ꝛfringēt. Septia ē antixpi
interfectio. 7 h̄ est q̄d dicit. 7 pforabūt sagit
tis. Octaua ē a somno mort̄ resurrectio. et
hoc est q̄d dicit. Accubās dormiuit vt leo.
Nona ē bonoꝝ 7 maloꝝ remuneratio. 7 h̄ ē
q̄d ait. Qui bñdixerit ꝛc. ¶ Qualit̄ aūt ista
tertia ꝓncipalis bñdictio cū suis pticul' cō
ueniat btissime ꝑgini: facile ē de clarare Ipa
em̄ fuit (vt supra sepi⁹ dictū est) sūme acōil
ꝛeplaōis 7 dcrie. 7 i suo ptu abstulit re
gnū iudeoꝝ: q̄ regē genuit ꝛpianoꝝ. 7 ꝓ se
quēs destruxit regnū gentiū. 7 de mōnū tan
tich⁹ isti. quē filiū sui oze iterficiet fm sniam
Pauli. ij. ad Thessa. ij. 7 oms bonos 7 ma
los remunerabit: q̄ remuneratōe oium ge
nerauit. 7 ipm nob in pmiū donauit. Dec
Albert⁹ ¶ Quarta bñdictio ꝓncipalis Ba
laā. q̄ nō tā dr̄ bñdictio q̄ bñdictōis causa
Habet etiaz Numeri. xxiij. vbi ait. Orietur stella ex Jacob 7 ꝛsurget virga de ysrael 7 p
cutiet duces Moab. vastabit⁹q̄ oēs filios Seth. 7 erit idumea possessio eius. hereditas Seyr cedet inimicis suis. ysr̄l ꝓo fortiter aget. De Jacob erit q̄ dñet. 7 pdet reliquas ciuitatis. Dec ibi Dec aūt bñdictio fm albertū vbi s. c. sequēti. diuidit in septē pres.
Prima ē bñdictissime virginis generatio.
Scda filij dei ex ipa incarnatio. Tertia vi
cioꝝ destructio. Quarta hominū liberatio.
Quinta bonoꝝ ꝛfirmatio. Sexta tyrannū
dñatio. Septima maloꝝ damnatio. Pri

Quarta bñdictō Balaā

Tertia bñdictō Balaā

maiꝰ intelligit ꝑ hꝫ qđ dr. Orietur stella ex Jacob. Scđa ex hꝫ qđ dr. Et ꝓsurget virga ex Israꝫ. Tertia ex hꝫ qđ dr: Et pcutiet duces Moab. Quarta ꝑ hꝫ quod dr. Et erit idumea possessio. Quinta ꝑ hꝫ quod dr. Israel vero fortiter agit. Sexta ꝑ hꝫ qđ dr. De Jacob erit q̃ dñabit. Septima ꝑ hꝫ quod dr. Et pdat reliquias ciuitatis. Patz ḡ q̃lit̃ hec q̃z ptes oĩs benedictiões hꝰ vltime pcedũt et ꝓpẽdẽt a bñdicõe btissime virginis: q̃ est radix et cã oĩm bñdictionum. Quicqđ em̃ est causa cause: est causa oĩm seqntiũ causatoꝝ. Uñ cũ brissima virgo fuerit cã generatiõis corporalis filii dei: illa sit cã oĩm bñdictionũ. Patz q̃ in ipsa sua bñdictõe alie oẽs bñdictões causaliter sunt incluse. Hec Albertꝰ. Et iõ non solũ illi dicere possumꝰ cũ anglo. Bñdicta tu in mulieribꝫ. Iꝫ bñdicta tu in oĩbꝫ creaturis ꝑ quam create oẽs sit a filio eius bñdicte. cui sit honor et virtꝰ glia ꝑ infinita secla seculoꝝ. Amen.

De eadem virginis annunciatione Sermo. x.

Benedixisti domine terrã tuã aũtisti captiuitatem Jacob. Remisisti iniqtatẽ plebis tue. ps. lxxxiij. Per salutatiõz angelicam facta beate virgini ex parte dei: humana natura q̃ primo erat maledicta et ercõicata: retenedicta et absoluta ac reconciliata fuit. Dicũt ei iura q̃ si papa ex certa scia aliquẽ ercõicatũ salutauerit aio eũ absoluẽdi (q̃ vis ꝝba absolutõis nõ direrit) eoipo absolui ab ercõicatõe. c. si aliqñ. et ibi glo. de sen. ercõ. argu. in. c. cũ olim essem. de pnile. et. c. Adrianꝰ. lxiij. dis. et. ca. pacẽ. de cõse. dist. iij. Nã et pceps sola volũtate manumittit seruum. l. apud eũ. ff. de manumis. Ergo multo magis absolut salutatio dei: bñdicẽs beata virginẽ ipsa tota humane nature. De q̃ pnit ad ppositũ nostꝝ exponi ꝝba pposita. Sup qbꝰ duas tm̃ ꝓsideratões faciemꝰ

Prima appellabit adimpletiõis
Scđa ꝑo et vltima fructificatiõis

¶ Prima pars huius sermonis que dr de adimpletionis.

Et beatissima virgine adimpletas esse oĩes bñdictiões ꝑ Moysen datas filiis israel: non est difficile demonstrare. ¶ Uñ sciẽdũ est q̃ ipe Moyses bñdixit populũ israel obseruatẽ pceptoꝝ dei: vt habet Deut. xxviij. di. Bñdictꝰ eris in ciuitate. bñdictꝰ in agro. bñdictꝰ fructꝰ ventris tui: et fructꝰ terre tue. fructus seminũ tuoꝝ et greges armẽtoꝝ tuoꝝ: et caule ouiũ tuarꝝ. benedicta horrea tua: et bñdicte reliquie tue. bñdictꝰ eris ingrediẽs et egrediẽs. Dabit dñs inimicos tuos q̃ ꝓsurgent aduersum te corruẽtes in ꝓspectu tuo: ꝑ vnã viam venient ꝓra te: et ꝑ septem fugient a facie tua. Emittet dñs bñdictiõz super cellaria tua et super oĩa opa manuũ tuarꝝ. bñdicetq̃ tibi in terra quã accepis. Suscitabit te dñs in populũ suũ sicut iurauit tibi. si custodieris mãdata dñi dei tui: et ambulaueris in vijs eius. videbũtq̃ oĩes terrarꝝ populi q̃ nomẽ dñi invocatũ sit super te: et timebũt te. Abũdare te faciet dñs oĩbꝰ bonis. Fructu ventris tui: et fructu iumẽtoꝝ tuoꝝ: fructu terre tue quã iurauit dñs patribꝰ tuis vt daret tibi. Aperiet dñs thesaurꝝ suũ optimũ celuꝝ: vt pluuiã tribuat terre tue in tpe suo. Bñdicet q̃q̃ cũctꝰ opibꝰ manuũ tuarꝝ: et fenerabis gẽtibꝰ multis: et ipse a nullo fenꝰ accipies. Cõstituet te dñs in caput et nõ in caudã. et eris sp sursum et nõ subter. Hec ibi. Ubi ꝑm Albertũ supra missus est. c. ccxviij. ponũt decẽ nouem bñdictões. Prima ẽ gra ꝓplatõis. et hec significat cũ dr. Bñdictus in ciuitate. Secũda est gra actõis. Et hec notat cum dr Bñdictꝰ in agro. Uñ glo. ibidem ait. i. habes bis bñdictionẽ ꝓplatiue et actiue. Tertia est puritas vtutõis. et hec notat cũ dr. Fructus ventris tui Quarta ẽ vtilitas bone operatõis. et hec significat cũ dr. fructꝰ terre tue Quinta ẽ i alijs fructificatio. et hec ẽ triplex. scz i laicis. i clericis et religiosis. ꝑmũ significatur ꝑ iumẽta. scđm ꝑ armẽta. tertiũ ꝑ opera caulas ouiũ. Sexta ẽ ꝓtutũ frugalitas. et hec ẽ duplex. vl q̃tũ ad actũ. et hec notat cũ dr. Bñdicta horrea tua. vbi glo. ait. ꝓtutũ custodia. vl q̃tũ ad habitũ. et hꝫ est qđ dr. Bñdicte reliquie tue. Uñ glo. ibidez ait. i. bona volũtas q̃ remanet post opa. Septima est felix ꝓsummatio. et hec est duplex. s. q̃tũ ad opationẽ boni. et hꝫ est qđ dr. Bñdictus ingrediẽs. vel q̃tum ad euasionẽ mali. et hoc est qđ dr. Bñdictus egrediẽs. vbi glo. ait. Ingrediẽs in pceptiõe ꝑmij. et egrediens ab hac vita ad eternã. Octaua ẽ victoria tẽrationũ. et hoc est qđ dr. Dabit dñs inimicos tuos ꝛc. Nona est cũ tẽtatione pueros. et hoc est qđ dr. p vnã viaz venient ꝛc. Decima est spualis refectio. et hec est duplex. s. de gra cõtemplationis vl cor-

Benedictiones Moysi

tritiões. Et ppt̃ h̃ dr. Emittet dñs bñdicti
onẽ sup cellaria tua Ul'ẽ labore satisfactio
nis. Et h̃ ẽ qđ dr. z sup oĩa opa manuũ tu
arũ. Undecĩa ẽ celestiũ nonor mltiplicatõ
Et h̃ ẽ qđ dr. Bñdicet tibi ĩ terra quã acce
pr̃i. Unũ ibi glo. ait. Bra celestiũ mltiplica
tio nonõ Duodecĩa ẽ scõr associatr̃. z hec
notat cũ dr. Suscitabit te dñs ds tu⁹ tibi ĩ
pplm scm. Tredecima ẽ hostiby timor̃ in
cussio. Et ppt̃ h̃ dr. Uidebũt oẽs ppli tra
r̃ q nomẽ dñi ĩuocatũ sit sup te z timebũt te
Quartadecima ẽ spũaliũ z tpaliũ succesio
Et ppt̃ h̃ dr. Abũdare te faciet dñs oĩbus
bonis. Quintadecima ẽ in sbdit̃ pspratio
Et hec ẽ triplex. Ul'in religiosis. z hec nota
tur cũ dr. Fructu vteri tui. Ul'ĩ clerĩ. z hec
significat cũ dr. z fructu iumẽtor. Uel i lai
cis. z h̃ ẽ qđ dr. z fructu tre tue. Sextadeci
ma ẽ abũdãtia diuĩe sapĩe. Et ppter h̃ dr.
Aperiet dñs thesaur̃ suũ optimũ. Decima
septima ẽ doctrĩe pminentia. Et h̃ ẽ qđ dr.
vt pluuiã tribuat ĩ tpe suo Decimaoctaua
est bonor oper̃ frequntia. Et h̃ ẽ qđ dr. Bñ
dicet̃r cũctr̃ opibꝫ manuũ tuar̃. Decĩano
na ẽ dignitat̃r excellẽtia. Et hec ẽ triplex. s. i
dãdo z nõ accipiẽdo. qr beati⁹ ẽ dare q̃s ac
cipe. Act. xx. z xvj. q. j. c. pdicator. z de cele.
mis. c. cũ Matthe. f. sane. Et ppt̃ h̃ dr. Tu
fenerabis gẽtiby multr̃. Uel in regẽdo z nõ
subessendo. Et hoc est qđ dicit. Cõstituet
te dñs i caput z nõ i candã Uel i exaltãdo
z nõ r̃pmẽdo. Et ppt̃ hoc dr. Et eris sp su
pra z nõ subter. Ubi glo. ait. Quia eris ma
gister z nõ discipul⁹. dñs z nõ seru⁹. platus
z nõ subdit⁹. ¶ Iste aũt oĩes bñdictiões
fm Albertũ vbi s. pueniũt beatissime ẽgi
ni: vt patet singulas discurrẽti. qs declara
re pticulariter i ipa ẽgine cã breuitat̃ omit
to. manie q; patet ex dict̃ i fmõe pcedenti.
¶ Bñdictiões q̃s dare ab ipo moyse filĩs
israel singulis in pticulari eidez beatissime
ẽgini pueniunt. q habẽt Deut. xxxiij. vbi
ait ad Ruben. Uiuat ruben z nõ moriatur
z sit paru⁹ in numero. Ubi tria dicuntur d̃
Ruben. Primũ q̃ viuat p gr̃am. q; gr̃a dei
vita eterna. ad Ro. vj. Et h̃ intelligit̃ per il
lud qđ dr. viuat. Scõm est q̃ nõ moriatur
p pctm. Alia em̃ q̃ peccauerit ipa morietur
Ezech. xviij. z xxiij. q. iij. c. si habes. Et p
pter h̃ dr. nõ moriat. Tertiũ est q̃ paru⁹ sit
numero. i. paucos sibi filĩes habeat in bono
Que oĩa excellẽtissime fuerũt i ipa ẽgine
bñdicta. i q̃ oĩs gr̃a vite fuit. z q nũq̃ pcca
uit. z nullã sibi similem in ẽtutiby habuit.
Hec albert⁹ vbi s. c. ccxix. Qui etiã. c. seq̃nti
ait. Hec aũt est bñdictio Jude. Audi dñe
vocẽ Jude: z ad pr̃pulũ suũ introduc eum
Man⁹ ei⁹ pugnabit p eo z adiutor illius
ptra aduersarios ei⁹ erit. In q̃ bñdictione
q̃tuor ponunt. Primũ pcũ exauditio Se
cundũ ad populũ introductio. Tertium ẽ
suũpsi⁹ defensio. Quartũ est alior̃ ptectio.
Hec aũt oĩa excellẽtissime fuerũt i brissima
ẽgine. in q̃ fuit exauditio in summo. Nã. iij.
Re. ij. ipi dictũ fuit i psona Berlabee. Pe
te mater mi qđ vis: nõ em̃ fas est vt aũtaz
faciẽ meã a te. Et in psona Hester ei dr. He
ster. iiij. c. Et si dimidiũ regni mei petieris:
impetrabis. Jpam em̃ ẽginẽ filius ei⁹ nihil
ei negãs honorat. Jrẽ introductio pr̃puli
ei pueniť: q̃ vt colũna nubis pr̃pulũ in ter
ram pmissionis introduxit Jrẽ suũpsi⁹ defen
sio in ipa in summo fuit quã hostis nunq̃
vel leuiter ledere potuit Jrẽ alior̃ ptectio i
ipa fuit q̃ nos ab hoste maligno ptegit. hec
Alb. ¶ Bñdictio aũt Leui fuit hec. Perfe
ctio tua z doctrĩa tua a viro sctõ tuo quẽ p
basti i tẽtatõe. z iudicasti ad aq̃s pradicti
onis. Qui dixerit pr̃i suo z mr̃i sue: nescio
vos. z fr̃ibꝫ ignoro vos. z nescierit filios su
os: hi custodierũt eloquiũ tuũ: z pactũ suũ
seruauerũt. Judicia tua o Jacob z legẽ tuaz
Isr̃l: ponẽt thimiama i furore tuo z holocau
stũ sup altare tuũ. bñdic dñe fortitudinem
ei⁹ z opa manuũ illi⁹ suscipe. Percute dorsa
inimicor̃ ei⁹ z q̃ edũt illũ nõ surgãt. Hibi
Jn q̃ bñdictõe nouẽ ponũt. Primũ ẽ vite
pfectio. ibi. pfectio tua. Scõz ẽ doctrĩe alti
tudo. ibi. z doctrĩa tua. Tertiũ ẽ xpi eductõ
ibi. a viro scõ tuo Quartũ ẽ oĩm abnegatõ
ibi. q̃ dixerit pr̃i suo z mr̃i sue nescio vos: f
nãdo exhortatõz saluator̃ Mat. xix. dicẽ
tis. Omis q̃ reliq̃rit pr̃es aut mr̃es ppt̃ me cẽ
tuplũ accipiet z vitã eternã possidebit. Qui
tũ ẽ pceptor̃ z filior̃ ipletõ. ibi. q̃ custodi
unt eloq̃um tuũ. Sextũ ẽ p alĩs intercessio.
ibi. ponũt thimiama i furore suo Septim
est de passiõe gl̃iatõ. ibi. bñdic dñe fortitu
dinẽ ei⁹. Octauũ ẽ remũeratõ d̃ opibꝫ bõis
ibi. opa manuũ ei⁹ suscipe. Nonũ ẽ hostiũ
destructõ ibi. percute dorsa inimicor̃ ei⁹ Qualr
aũt i bñdicta ẽgie hec oĩa fuerit. vt ait Alb.
vbi s. c. ccxx. ẽ facile videre. Jpa ei fuit gfe
ctissima i vita. z altissima i doctria q̃ tota le
gem sciuit. Xpm q̃s de suo vtero eduxit: qui
ibi quadraginta hebdomadibꝫ legẽ dicẽ-

mis ꝙ̃ euit. Item oĩa abnegauit ꝛ pfectissi
mã pauptatẽ hũit. ac oĩa ꝓcepta acꝯsilia ĩ
sũmo iplcuit. ꝛ p alijs itercessio excellẽtissi/
mi illa fuit. ꝙ oĩbꝫ dñꝫ placauit. ꝛ adhuc
pnõ ꝯtinuo itercedit. Itẽ pꝰ filiũ summã
passionẽ hũit ꝛ sũmã hz ꝺ passiõe gl̃iatiõz
Ite; sũmas ꝛ nobilissimas actiões hũit
sũmã etiã remuneratõz accepit Itẽ qz sibi ꝛ
oĩbꝫ nob hostẽ vicit a ꝙ nũꝗ victa fuit. su
pmũ ꝛ hoste triũph hũ reportauit. ꝛ sic pz ꝙ
lit̃ tissima ꝝgo hũit benedictiõez Leui.
Dec Alber. ¶ Bñdictio ꝺo bẽiamĩ hec fuit
Bẽiamin amãtissimꝰ ꝺomi hitabit ꝺfidẽ
in eo ꝙsi i thalamo tota die cõmorabit: ꝛi
ter hũeros illiꝰ reqescet. hec ibi. Jn ꝙ̃ bene
dictõe fm Alber. vbi s. c. seq̃nti. q̃ttuoz po/
nũt. Primũ ẽ p oĩbꝫ dilectõ. ibi. Bẽiamin
amantissimꝰ ꝺomi. Scõm ẽ securа hitatio.
ibi. hitabit ꝺfidẽ. Tertiũ ẽ diuĩa ĩhabita/
tio. ibi. ꝙsi i thalamo tota die cõmorabit.
Quartũ ẽ in oĩbꝫ illiꝰ ꝛelectatio. ibi. inter
hũeros illiꝰ reqescet Hec ãt oĩa hũit ĩ sũmo
bñ ꝝgo. ꝙ sup oẽs puras creaturaſ dilecta
esta ꝺomio ꝛ securissima hitat i regali solio
ꝙ hitauit diuĩtas corꝑalit̃. ꝛ ꝙ prudẽtiſ/
sima mlier i oĩbꝫ ꝛelectabit vi; ꝛ filiũ sunz
hec Alb. ¶ Benedictio ãt ioseph hec fuit.
De benedictõe ꝺomi ẽra eiꝰ. ꝛ pomis celi ꝛ
roze atꝗ abysso ſbiacẽte. ꝛ pomis fructuũ:
solatꝗ lune: ꝛ ꝓtice ãtiq; mõtiũ. ꝺ pomiſ
collũ ẽnoz. ꝛ ꝛ frugibꝫ ẽre ꝛ ꝛ plenitudie
eiꝰ benedictõ illiꝰ. Qui appuit i rubꝫ veiat
sup capur ioseph ꝛ sup ꝓtice nazarei inter
fres suos. ℏ ibi. Que benedictõ fm Alber.
vbi s. c. ccxxiij. i octo ꝯsistit. Primũ ẽ diuĩe
dulcedis pgustatõ. ibi. ꝛ pomis celi et roze
Ros ingztũ illumiat ĩtellectũ. pomũ ingztũ
refic̃ affect̃. Scõm ẽ i hũanitate xp̃i ꝛlecta
tio. ibi. atꝗ abysso ſbiacẽte Tertiũ ẽ i opib
xp̃i refectõ. ibi. ꝛ pomis fructuũ sol. Quar/
tũ ẽ ꝛ gr̃ijs eccie io cũ datõ. ibi. ꝛ lũe. Quin
tũ ẽ ꝛ gr̃ijs ꝛ ꝓfrucibꝫ ãtiq; partz exultatio.
ibi. ꝛ ꝓtice ãtiq; mõtiũ. Sextũ est moder
noz pfectoz ꝯgulatio. ibi. ꝺ pomis ẽnoz
collũ. Septimũ ẽ ꝛ gl̃a eccie triũph hãt̃ ex
ultatio. ibi. ꝛ frucibꝫ ẽre ꝛ ꝛ plenitudie eiꝰ
benedictio illiꝰ. Ocrauũ ẽ gl̃ie xp̃i hois ptici
patio. ibi. benedictio illiꝰ ꝙ appuit in rubꝫ.
Dec ãt oĩa bñssima ꝝgo hũit ĩ sũmo. ꝙ sũ/
mã diuĩe dulcedis nõ tm̃ pgustatõz sz etiã
comestiõz ꝛ totũ i se mãna hũit. sũmã q̃z ĩ
xp̃i hũanitate dilectõz ꝛ ꝛlectatõz hũit qñ
iudebat coz̃ co i ozꝛe ẽraz ꝙ singulos dies
ꝓuõ. viij. Itẽ ꝛ pfectu eccie ꝯgtulatione
qz sũmã ad ipaz hũit caritatẽ Itẽ ꝺ pñs sc̃ã
citate exultatõz a ꝙbꝫ durit origiez. ꝛ q̃rũ
possederat pfectõz. Itẽ ꝺ pfectu moderno
rũ ꝯgtulatõez hũit. Quibꝫ oĩbꝫ ipa mgr̃a
fuit ꝛ dux ac exẽplũ. Itẽ ꝛ eccie triũph hãtis
gl̃ia sũme gaudebat: vrpote illiꝰ ipatrix ꝛ re
gia. de gl̃ia ãt hois xp̃i nõ pt̃ẽ sz totũ hẽbat
cũ q̃ vna ĩ naka familiaſ ĩ gr̃a. ĩ gl̃a ipm ꝛ
suã gliaz plꝰ ꝗ se ꝛ suã ppriã dilexit ꝛ dilli/
git. Sic igr̃ ꝯstat mãifeste bñssimã ꝝginez
oẽs benedictões ioseph ĩ sũmo hũisse Dec
Alb. ¶ Benedictio ãt gad hec fuit. Bene/
dicꝰ ĩ latitudie gad qñ leo reqeuit. cepitqz
gladiũ ꝛ ꝓtic̃: ꝛ vidit ꝓncipatũ suũ qꝭ pte
sua doctor eẽt repositꝰ ꝙ fuit cũ ꝓncipibꝫ po
puli sui. ꝛ fec iusticias dñi ꝛ iudicia suũ cũ
isrl. hec ibi. De q̃ benedictõe dic̃ Alb. vbi s̃
c. seq̃nti q sex ꝯhẽdit. Primũ ẽ regni dila
tatõ. ibi. benedictꝰ ĩ latitudie gad. Scõm
est p fortitudinẽ reqetio. ibi. qꝭ leo reqeuit
Tertiũ ẽ hostiũ ſbiectio. ibi. cepitqz gladiũ
Quartũ ẽ impũ adeptio. ibi. ꝛ ꝓtic̃. Quin
tũ ẽ sui ꝓncipat̃ cognitio. ibi. ꝛ vidit ꝓnci/
patũ suũ. Sextũ ẽ doctoꝛis apõ ipz repositõ
ibi. qꝭ pte sua doctor eẽt repositꝰ. hec ãt oĩa
in sũmo hũit bñssima ꝝgo. l. pmo regni di/
latiõz. qz a solꝛtu ꝛ occasu ꝛatã ipam di/
cũt oẽs generatões q̃ est regia celi ꝛ mũdi ꝛ
angeloz atꝗ hoiũ q̃ fortitudinẽ ꝛ requiez
atꝗ ꝛ hostibꝫ victoriã hũit ĩ sũmo: vr iaz
pluries ꝛclaratũ est: sũmaꝗ ipẽrij adeptio
nẽ hũit: suiꝗ ꝓncipatꝰ cognitõz hũit ĩ sum
mo. qz sup oẽs choꝛos ãgloz ꝛ puras crea/
turas exaltata dñã opatõz ĩse ꝛ gl̃iam ple
nius cognoscit. Itẽ doctoris repositio apõ
ipam fuit ĩ summo. qz ille mgroz optimus
nouẽ mẽsibꝫ repositꝰ reqeuit ĩ vtero eiꝰ. Et
sic pz ꝙ̃ lit̃ bñssima ꝝgo habuit bñdictõeſ
Bad ĩ sũmo. Dec Alber. ¶ Bñdictio autẽ
Dan hec fuit. Dan catulꝰ leonis fluet lar
giter ꝛ de basan. Que bñdictio fm Alber. tuz
vbi s. c. ccxxv. tria ꝯplectit. Primũ ẽ hũili/
tas. ibi. catulꝰ. Scõm fortitudo. ibi. leõis
Tertiũ ẽ largiraſ. ibi. fluet. Dec ãt bñdictõ
in ipa ꝝgie gl̃iosa excellẽtissime fuit. ꝙ vr s̃
in pte. iij. hꝰ opis. fmõe. iij. ꝛ iiij. ꝓbatũ ẽ
sup oẽz creaturã fuit humillima atꝗ fortiſ
sima: adeo ꝙ vicit mũdũ: deũ et diabolu;
Itẽ fuit largissima. nã ꝛo ꝛdit mũdũ. hoĩ
regnũ celoz ꝛ ipm ꝛũ. ¶ Bñdictio ꝺo Ne
ptalim hec fuit. Neptalim abũdantia p/
fruentur, ꝛ plenus erit ꝛ bñdictiõibus dñi.

mare ⁊ meridiē possidebit. Dicēt Albertus vbi.s.c.seqnti.q̄ bñdictō ista ꝓphēdit q̄tuor. Primū ē abūdātia bonoꝝ spūaliū. ibi abūdātia pfruet. Scōm ē plēitudo bonoꝝ celestiū. ibi. plen⁹ erit bñdictōibꝫ dñi. Tertiū ē pctoꝝ ꝓfusio. ibi. mare. Quartū ē iusto rū ꝓfusio. ibi. meridiē possidebit. Hec aūt oīa i sūmo fuerūt i btā ỹgie q̄ ⁊ gra plēa fuit ⁊ sup oēs gl̄osa. ⁊ pcōꝝ recōsiliatrix ⁊ mediatrix ac saluatrix: ⁊ iustoꝝ ꝓseruatrix. Et sic bñdictōes neptalim hūit. Hec Albert⁹

¶ Bñdictio āt azer hec fuit. Bñdict⁹ i ist' azer. sit placēs fratrib⁹ suis. tingat i oleo pedē suū. ferrū ⁊ es calcia mētū ei⁹. sic dies iuuētut' ita ⁊ senectꝰ tua. Hec ibi. Hec āt bñdictio fm Alber. vbi.s.c.ccxxvj. ꝓtinet ser. Primū ē filioꝝ mltiplicatō. ibi. bñdict⁹ in filijs azer. Scōm ē fratꝝ dilectō ibi. sit placēs fratrib⁹ suis. Tertiū ē miscdie abūdātia ibi. ringat i oleo pedē suū. Quartū ē incorruptibil' patia. ibi. ferrū. Quītū ē sonora doctrina. ibi. es calciamētū ei⁹. Sextū ē in bono ꝓtinuatio pseuerātie. ibi. sic dies iuuētutis tue. Hec aūt oīa mānifestissime fuisse i beata ỹgie: pz ex pdict': cū sit oīm bonoꝝ mr. ac plēa charitate ad trū: ⁊ dilectō ad primū reginaq̄ mie. sūmeq̄ parie ⁊ doctīe. at q̄ i bono pseuerātie. Hec Alb. ¶ Post hec aūt posuit Moyses vbi ꝙ. Deut. xxxiij. bñdictiōꝝ oīm sil' dicēs. Nō ē dē⁹ ali⁹ ⁊ dē⁹ rectissim⁹ ascēsor celi auxiliator tu⁹. Magnificētia ei⁹ discurrit nubes. habitaculū ei⁹ sursū ⁊ subter brachia tua sempiterna. eiēcit a facie tua inimicū. dicetq̄ ꝓtere. habitabit israel ꝓfidēter. ⁊ sol⁹ Jacob i terra frumēti ⁊ vini: celiq̄ caligabūt roze. btūs es tu isr'. q̄s silis tui pple q̄ saluar'? ō dño scutū auxilij tui. et gladi⁹ gl̄e tue dē⁹ tu⁹. negabūt te inimici tui ⁊ tu eoꝝ colla calcab. Hec ibi. In hac aūt bñdictōe fm Albertū vbi.s.c.seqnti nouez ꝓtinēt. Primū ē veri dei cognitio. ibi. Nō ē dē⁹ ali⁹ vt dē⁹ rectissim⁹. Scōm ipi⁹ dei auxiliatio. ibi. ascēsor celi auxiliator tu⁹. Et hec auxiliatio ē q̄drupler. Prio aplis spūscm in terrā mitrēdo. ibi. Magnificētia ei⁹ discumūt nubes. Scōdo p nob p̄rem interpellando. ibi. habitaclm ei⁹ sursum. vbi gl̄osa ait. Corp⁹a mortuis suscitauit. ⁊ cetera pñs collocauit ⁊ p nob intercedit. Tertio graz p uenientē ⁊ cooperantē prorigēdo. ibi. subter brachia tua sempiterna. Quarto hostē ipedientē repellēdo. ibi. a facie tua inimicū. iuxta illō Joh. xij. Nūc pnceps h⁹ mūdi eiciet' foras.

Tertiū pncipale i bñdictōne ista ē timoris mali ablatio. ibi. hitabit isr'l' ꝓfi. Quartū ē saturitat' boni possessio. ibi. sol⁹ oculꝰ iacob in terra frumēti ⁊ vini. Quītū ē pfecta visio dei p spēz. ibi. celiq̄ caligabūt roze. vbi gl̄oait. p sbrili ac leuissima dei cognitōe. Sextū ē sūme btitudīs ꝓphētio. ibi. btūs es tu isr'l'. Septimū ē oīb⁹ creatur' platio. ibi. q̄s silis tui pple q̄ saluar'? Octauū ē diuia sbuētio. Et hec ē duplex. s. vl' nos iuuando ꝑ malū ibi. i dño scutū auxiliū tui. vl' ad bonū opandū. ibi. gladi⁹ gl̄ie tue dē⁹ tu⁹. Nonū ē hostiū sbiectio. ⁊ h ēt ē dupler. Una q̄ nos punitēdo mō: faciūt nob coronas i futuro. Et ad h ꝓpositū exponit q̄dā gl̄o. iuxta illō ps. cxviij. Supra dorsū meū fabricauerūt pctōres. ⁊ norat ibi. negabūt te inimici tui vbi gl̄o. ait. s. i pñti vita. Alia ꝙ. q̄ dē coꝝ pena nob i futuro erit exaltatō. ibi. tu eoꝝ colla calcab. Et ita ītelligit illō ps. Letabitur iust⁹ cū viderit vindictā. Hec aūt oīa beatissima ỹgo possedit i sūmo Jpa ei sup oēm creaturā deū coḡuit. ⁊ nobilissimo auxilio i nixa. s. sup filiū suū dilectissimū corper aia gl̄iosa ascēdit. ⁊ īmunissima oīs timoꝝ mali sb vmbra illi⁹ q̄escit. ⁊ dorēte voluptatis ei⁹ sup oēs ebriata fuit. pfectissimāq̄ hūanitat' ⁊ trinitat' xpi cognitōz hūit i sūmo. ⁊ supma p filiū bñdictōz apphēdit: ac super oēs puraz creaturaz ordies vt supior exaltata fuit. diuinūq̄ auxiliū sup oēs habuit cū q̄ maria ⁊ excellētissima opa fec. Jtē inimicū nō rm̄ i celo sz etiā i tra sb pedib⁹ calcauit. Sic ḡ pz q̄lit' brissima ỹgo bñdictiones singl'oz singlariť. ⁊ vniūsoꝝ vniūsaliť: singlas ⁊ vniūsas possedit i supremo. Dec Albert⁹. Et nō solū ipa fuit bñdicta sz etiā p eā oēs hoies sūt bñdicti. Un ipi nascenti dicere poruit dē⁹ illō Hen. xij. In te bñdicēt vniūse cognatiōes tre. Jpa cm̄ fuit illud semē abrae cui dictū fuit Hen. xxij. Bñdicēt in semīe tuo oēs gētes tre. Quāra āt sup te q̄tā ỹginē venerit dei bñdictō dmōstrari pt p illō Prou. x. vbi dr. Bñdictō dñi sup caput iusti. Cū ḡ ipa fuerit oīm iustissima: vt pbatū ē s. i q̄rta pte h⁹ opis. fmōe. iij. non pt dubitari ipaz sup oēs alios fuisse a dño bñdictā. Si igit bñdixit dē⁹ Obededon q̄ archā suā recepit i domo sua. ij. Re. vj. ⁊ Paral. xvij. Quāto mag⁹ bñdixit brissimā ỹginē q̄ ipm i vtero suo recepit. Et sic dē⁹ dixit oīb⁹ q̄ timēt ipm. vt dr. ps. cxij. Et si ille q̄ pn⁹ ē ad miscdiā bñdicēt. Prouerb.

ptũ. vñ. r. ij. Re. ij. dr. Bñdicti vos q̃ fecist̃ milchiaz. ꝓfecto te ipa mĩe dei q̃ sup oĩs habuit ronũ timor̃ dei: r ĩ miscdia oẽs excessit verificatũ fuit illud Eccl. xxiij. Inf benedicas bñdicef. vñ illi dicere possum⁹ illud Judith xiij. Benedicta es tu filia a dño deo ex celo r illd. xv. eiusdẽ li. c. Bñdicta er̃ ĩ eternũ. Et nõ solũ ipa fuit bñdicta sed etiã oĩs gentiões ei⁹. vñ te ipa põt dici deo illd Job j. Opib⁹ manuũ ei⁹ bñdixisti. Jte illi dicere possum⁹ illd. ij. Re. xxviij. Bñdictũ eloquiũ tuũ. Si g̃ in die iudicij dicet dei filiꝰ electis Matth. xxv. Uenite bñdicti te. ꝓfecto suecharissime genitrici dicet. Ueni mĩ mea sup oẽs bñdictissima ad paratũ tibi regnũ a ꝓstitutiõe mũdi.

¶Pars secunda huiꝰ sermonis que dicit fructificatiõis.

M Qualiꝫ ꝑpus sit bñdict⁹

Up illa ꝥba q̃ dixit scã elizabeth ſ ꝥgini bñdicte Luc. j. ſ. Bñdict⁹ fructꝰ vẽtris tui. ait Ber. Nõ iõ ille bñdictꝰ qz tu bñdicta: ſz qz ille bñdictus iõ tu bñdicta: qm̃ ille in bñdictiõibus tepuenit. Qualiꝫ aũt sit ille fructꝰ vteri ꝥginalis benedictus ostẽdit Albert⁹ vbi. s. c. cxxx. dicẽs q te bñdictiõe istiꝰ fructꝰ possumus loqui ſm tres vias. vel q̃tũ ad significationẽ. vel q̃tũ ad suppositionẽ. vel quãtũ ad ſbam. ¶Quo ad ꝑmũ dicit q̃ista benedicto habet qttuor significata. Elt em̃ benedictio maledicti euacuatõ. r est bñdictio omnis bonipossessio. r est bñdictio fecũditatis sup exaltatio. r est bñdictio ꝯgratulantiũ collaudatio. r quolibet istoz modoz r oi alio modo fuit bñdictꝰ btẽ ꝥgis fructꝰ. Primo enim̃ q̃ ad maledicti euacuatõz: r hoc triplicit̃. Incidit em̃ hõ ꝑ pcm̃ tripler maledictũ. Primũ maledictũ est fomitis punctio. i. iclinatio ad malũ: r rebellabilia carnis: iuxta illd ad Roma. vij. Uideo aliã legẽ in mẽbris meis repugnãtẽ legi mẽtis mee: r captiuũ me ducentẽ in lege pcti. Sz beatꝰ fructꝰ vẽtris btẽ ꝥginis. ſ. ielus ab oi fomite pcti r iclinatiõe ad malũ fuit imunis. vñ. j. Pet. ij. dr. Qui pcm̃ nõ fecit: nec dol⁹ inuẽtus est in ore eius Immo ipe est agn⁹ dei q̃ mũdi pcta abstulit. Joh. j. De q̃ Aug. in. c. nemo. te ꝯse. di. iij. ait. Nemo tollit pcta mũdi nisi ꝛpus qui est agn⁹ dei tollẽs pcta mũdi. Secũdũ maledictũ inductiꝰ ꝑ pcm̃ est labor̃ inueniẽde ꝛpita r vñ Sap. xv. dr. Difficile extimam⁹ q̃ i terra sunt: r q in ꝓspectu sunt cũ labore inuenim⁹: q̃ aũt in celis sunt ꝙs inuestigabit̃? Fructus aũt btẽ ꝥgis fuit bñdictꝰ: qz nullã ignorantiã habuit ſz oẽm sciam. Dia ei q̃ fuerũt: sũt: vel erũt in actu sciuit aia xpi: iuxta illud ad Heb. iij. Dia nuda sunt r apta oculis eius Tertiũ maledictũ est nẽcitas incineratiõis. de qua habet Ben. iij. Cinis es r in cinerem reuerteris. Unde hoi dr Eccl. x. Quid superbis terra r cinis? Sz fructꝰ marie ab hoc maledicto fuit immunis. te q̃ inqt ꝓpha psal. xv. Nõ dabis sanctũ tuũ videre corruptiõem.

Xꝑus est bñdictus possessione ois bonι

¶Scda significatio bñdictõis est ois bonι possessio: ſm illd dictũ Abrae Ben. xij. Benedicã tibi r magnificabo nomẽ tuũ. ſ. q̃ ad tpalia r naturalia: eris q̃z bñdict⁹. ſ. q̃ ad ſpiritualia r ꝯruita. r ĩ te bñdicent̃ oes gẽtes. ſ. q̃ ad diuialia. qz ꝑ xpm fructũ btẽ ꝥgis q̃ descẽdit ab abrahã recipiũt hoies bñdictionẽ gl'ie. Fructꝰ aũt hic marie bñdictꝰ est ois boni possessiõe tripl'r. Primo qz habuit bonitatẽ humane nature in sũmo. vñ Damascenus dr q assumpsit dei filiꝰ ꝑmitias humane masse. i. hũanitatẽ in ea puritate q̃ fuit in Adã in statu innocẽtie. r ꝓpea dicit Isa. vij. q emanuel part⁹ ex ꝥgine butyꝝ r mel comedet: vt sciat reꝓbare malũ r eligere bonum ſz gratie. Dicit aũt comedisse. i. vnisse. sicut qd̃ comedit incorpal̃ r vnit comedẽti. Butyꝝ qd̃ est pinguedo lactis. i. innocẽtiã: r mel dulce. i. sapiam. Secdm bonũ qd̃ ĩ se habuit xpus est bonũ diuine nature in sũmo: qz fuit verus dꝰ. vñ Apl's ad Col'. ij. inqt. In q̃. ſ. xpo habitat plenitudo deitatis corpaliter. et Act. v. dr. Deꝰ erat in illo te. Tertiũ bonũ ẽ ex ꝓiunctiõe diuine nature cũ hũana. r sic omne bonũ possedit in sũmo. De hac aũt ꝓiunctiõe inqt Leo papa in quodã sermone. Salua igit̃ vtriusq; ꝓpietate nature: r in vnã coeunte ꝑsonã susceptꝰ a maiestate hũilitas: a virtute infirmitas: et ab eternitate mortalitas: vt qd̃ nñis remedijs ꝯgruebat mori posset ex vno r resurgere hret ex altero. ¶Tertia significatio benedictiõis est congratulatiũ laudatio

Qualiꝫ oia xpm laudant

De qua raphael angelꝰ ad Thobiã r filiũ ei⁹ inqt. Bñdicite deũ celi: r corã oibus viuẽtibus cõfitemi illi. qz fecit vobiscũ misericordiam suã. Et hec est triplex. ſ. angeloz: hoim: r rez corpaliũ. Angeli em̃ laudãt r bñdicunt fructũ vẽtris marie. qz ꝑ ipm restauratꝰ est numerus diminutꝰ coz Unde eccl'ia canit deo patri. Per quẽ. ſ. xpz: maiestatẽ tuã laudãt angeli adorãt dñationes: tremũt ptates. Celi celoruq; virtutes ac beata seraphin socia exultatiõe cõcelebrãt. Noies ꝛo bñdicere r laudare debẽt dñm iesum: qz factꝰ est eoz frater dulcoz ac redẽptoz in quo credentes saluant̃: vt

ait aplus Act. iiij. et io Matt. xxj. Et q̄ p̄cēdēt & seq̄bant clamabant: osanna filio David: bñdict⁹ q̄ venit in noīe dñi osanna in excelsis. Osanna aūt idē est q̄d obsecro salua nos. Vt igit q̄ p̄cēdēt significabāt p̄res veteris testamenti: q̄ ꝙ seq̄bant p̄res noui testamēti: q̄ oēs dñt gaudere & ꝓgratulari de salutatiōe nr̄a facta p xp̄m. Tertio etiā alia corpora dñt ꝓgratulari & laudare mō suo ppt̄ fructū vētris marie. qz aliq̄ mō vnita sunt cum suo creatore inq̄tū ipe fact⁹ est hō: q̄ pticipat cū oīb⁹ corp̄ib⁹ inq̄tū & ipe corp⁹ habet. & ipe oia dēmū renouabit & meliorabit. Et ido (vt habet Dañ. iij) Cantabāt tres pueri i fornace di. Bñdicite oia opa dñi dño. & vlq̄z in fi. Bñdict⁹ q̄ est fruct⁹ vētr̄ marie fm triplicē significatiōez bñdictiōis. ¶ Quātum ꝙ ad suppositiōz bñdictio ista hz tria appellata: & p oīb⁹ his reddit locutio ꝙa. Est em bñdict⁹ fructus iste triplici bñdictiōe. s. nature: grē & glie. & q̄libet haz est triplex. Bñdictio ei nature in eo fuit triplex. habuit nāq̄ corp⁹ bñdictū: aiam bñdictā & deitatē bñdictā. Corpus ei⁹ fuit bñdictū triplr. Primo quo ad materiā: qz ex materia incorrupta. s. ex purissimis sanguinib⁹ brissime virginis fuit formatum. vñ Sap. viij. inq̄t diuina sapia. Ad corpus incorrupti quātū accessi. Secdo fuit benedictū in armonia: qz optime ꝓportionatū cuz oīmoda ꝓportiōe humoz: adeo q̄ nō icurrisset aliq̄na infirmitatē si diu vixisset & morte violēta nō fuisset occisus: sed senio defecisset vt inq̄t Aug⁹. Tertio fuit bñdictū in forma & hoc triplicit. s. in cōgruētia quātitatis: in elegātia dispositōis: & in venustate coloris. & sic in statura in figura ac i colore fuit pulcerimus virginis fructus. Cui inq̄t ppha ps. xvij Speciosus forma pre filijs hoim: diffusa est gra in labijs tuis: propterea bñdixit te deus in eternū. Habuit q̄z aiam bñdictā: iuxta illd Sap. viij. Sortit⁹ sum aiam bonā. Fuit āt aia ei⁹ bñdicta triplr. Primo ratiōe mali abea elongati. s. mali pcti fomitis & ignorantie Secdo rōne boni in ipa ꝓcreati. s. intelligētie acutissime: memorie tenacissime: voluntatis ad oīe bonū sine difficultate promptissime Habuitq̄ omniū naturarū naturalē cognitionē: fruū politicaz pfectionē: & suprēmā dei dilectiōz. Habuit q̄z ad deū sūmā imaginis similitudinē: & ad corp⁹ nullā ꝓportionē. vñ de xp̄o inq̄t ppha ps. xx. deo patri. Dñe prevenisti eū in bñdictiōib⁹ dulcedis. Tertio fuit bñdicta: qz habuit bñdictaz diuinitatē. & sic habuit in se trinitatē. Vñ de xp̄o dicere possum⁹ illud q̄d canit eccl̄ia. s. Bñdicta sit scā trinitas atq̄z indiuisa vnitas. Trinitas aūt ista sancta in xp̄o est scā ei⁹ caro: sancta ania & sancta deitas. & i ea idiuisa vnitas. s. in pso na. qz vna est pson̄a deus & hō: nō due psone nec duo supposita sz vnū. Habuit q̄z fruct⁹ iste ꝙginalis bñdictiōz gr̄e triplr. s. cū patre gr̄am increatā: cū mr̄e gr̄am creatā & coiūctā p vtrūq̄z. Vñ quo ad pmū ipe dicebat Joh. viij. Ego & p̄ vnū sum⁹. Quo ad secdm ꝙ inq̄t Joh. vij. Mea doctrina nō est mea sed ei⁹ q̄ misit me p̄tis. Quo ad tertiū āt ait Leo papa in quodā ser. Verbū dei deus dei fili⁹ vt liberaret hoiem ab eterna morte fact⁹ ē homo: & tanto sedere vtrāq̄ naturā cōseruit vt nec inferiorē cōsumeret glorificatio: nec superiorē diminueret assumptio. Nec ille. Habet etiā a patre triplicem gr̄am increatā. s. q̄ est dei⁹ cū eodē p̄re coeternus: q̄ est ei⁹ fili⁹ naturalis: q̄q̄z cū eo est spirator spūs sācti: iuxta illud Joh. xvj. Mittā vobis a p̄re spm̄ veritatis. Cū mr̄e etiā triplicē gr̄am creatā hūit. Primo. s. qz oēm gr̄am & gratiz datā & gratis facientē & singulariē pulegiatā habuit. vt sit cut ipa dr̄ gra plena: ita & fructus vētris ei⁹ dicat gra plen⁹. vt hz Joh. j. excellēti⁹ trī q̄z ipa vt. s. patuit fmonc. vij. hui⁹ ptis. Secdo qz sicut ipa cōcat alijs gr̄am & de plenitudie ei⁹ oēs recipiunt: vt ait Bern. sup Missus est Sic de plenitudine fructus ei⁹ oēs accepimus Joh. j. pfecti⁹ trī de plenitudine xp̄i q̄z ꝙgis. Tertio qz dat remissionē petōrū. aliq̄ tamen fili⁹ q̄z mater: quia filius inq̄tū deus dat efficiēter: & inq̄tū homo meritorie. mater ꝙ suffragio' orōis sue impetrādo peccatoribus penitētib⁹ remissionē petōrū. ¶ Ex parte etiam coniūcti. i. ex ꝓiunctiōe deitatis cū humanitate habuit triplicē gr̄am. vna q̄ fuit fili⁹ pluriū. nā mater ei⁹ habuit patrem & matrē: nō deū sz hoiem tm̄. pater ꝙ xp̄i nō habuit patrē nec matrē nec deū nec hoiem. Ipe aūt xp̄s habuit patrē & matrē. s. deuz patrē: & hoiem matrē. Secdo ex ipa ꝓiunctiōe dei cū hoie hz q̄ sit redēptor: iuxta illd Mat. xx. Fili⁹ hominis venit dare aiam suā in redēptionē p multz. Itē p hāc ꝓiūctiōz fact⁹ est sponsus aiarū. vñ. q. Thor. xj. ait aplus. Despondi em vos vni viro virginē castā exhibere xp̄o. Itē p eandē ꝓiunctionē fact⁹ est sacerdos siue pontifex fideliū: iuxta illud ad Heb. ir. Xp̄s assistens pontifex futuroz bonoz &c. Fact⁹ q̄z est iudex viuoz & mortuoz: iuxta illud Joh. v. Pat oē iudiciū dedit filio. Tertio ex hac ꝓiūctiōe habet q̄ sit beatitudo oīm. vnde Johis

Tripler bñdictō nature xp̄o

Ala xp̄i fuit bene dicta tripliciter.

Triplex bñdictio gr̄e xp̄o

Triplex gr̄a ipso

ꝓ̃ñ ꝺr. Hec est vita eterna vt cognoscant te ꝑ ver̃ũ: ꝛ quẽ misisti ihm xp̃m. ¶ Bñdictio Tripler bñdictõ gl̃ie qua bñdict⁹ est fruct⁹ marie est multiplex. Habuit em̃ gl̃iam ꝓphẽsoꝛis dũ fuit gl̃iꝓo viatoꝛ. qõ nulla creatura habuit. Nã i mũdo gl̃iosissimꝰ sctũs est solũ viatoꝛ ꝛ post hãc vitã solũ comꝓhensoꝛ. Xp̃us ꝛo in hoc mũdo fuit viatoꝛ ingꝛẽũ mortalis: ꝛ merebat. cõꝓhẽsoꝛia etiã sil̃ fuit: qꝛ ania eius clare intuebat di uinitatẽ cui erat vnita vt nũc: ꝛ sũmã aureolã habuit sup oẽs aureolas: ꝛ ꝑmia accidẽtalia oia in sũmo: vt apte intelligat̃ de eo illud Ecc̃i. xlv. Dilect⁹ deo ꝛ hoib⁹ cui⁹ memoria in bñdictiõe est. simile illũ fecit in gl̃ia sctõrũ. s. etiã dũ hic vixit. Nõ solũ aũt fuit viatoꝛ ꝛ cõꝓhẽsoꝛ: sꝛ etiã viatoꝛũ ductoꝛ: cõꝓhensoꝛ coronatoꝛ: ꝛ viatoꝛũ ac cõꝓhẽsoꝛũ adiuuatoꝛ. Habuit etiã gl̃iam redemptoꝛ; nã fuit hoim liberatoꝛ: demonũ supatoꝛ: ꝛ naturę humane exaltatoꝛ. Jtẽ gl̃iam creatoris: ipe em̃ est miscõia in sctis: iustitia in dãnat; ꝛ gl̃iosus in seipo. Hec Albert⁹ vbi. s. Ex q̃bus appet qꝛ recte dictũ fuit btẽ ꝛginj. Bñdictus fruct⁹ vẽtris tui. Nõ solũ aũt ipe est bñdict⁹: sꝛ etiã nos bñdicit in esse nature gr̃e ꝛ gl̃ie. Jtẽ bñdicit nos bñdictiõe tpali: spũali ꝛ celesti. ꝛ ꝓpt̃ hꝫ inq̃t Dauid ps̃. lxvj. Bñdicat nos ds̃ deus ds̃ noꝛ: bñdicat nos ds̃. Ter ei ꝺr deus vt ondat hãc triplicẽ bñdictiõẽ: ꝛ nr̃ vt ꝛnoret fructũ vẽtris marie. qꝛ ꝓ hoc ẽ factus nr̃ deus singularj mõ dũ ex ea carnẽ nr̃a assumpsit. Et ideo nos debem⁹ eũ tripl̃r bñdicere. s. coꝛde. vñ ꝓpha inq̃t ps̃. cij. Bñdic aĩa mea dño: ꝛ oĩa q̃ intra me sunt noĩ sctõ ei⁹. Jtẽ oꝛe eũ bñdicere debem⁹: iuxta illũ ps̃. xxviij. Bñdicaꝫ dñm in oĩ tpe: sp laus ei⁹ in oꝛe meo. Jtẽ bñdicere eũ debem⁹ ope: sicut faciebat ps. dicẽs. Bñdicã dñm in vita mea. Quãtũ ꝛo ad sẽam est bñdict⁹ iste fruct⁹ ꝑm Berñ. sup Missus est: in odoꝛe: in saꝓoꝛe: i specie vel ꝛcoꝛe. est etiã bñdict⁹ plenitudine gr̃e. ¶ Primo igit̃ dico q ei⁹ odoꝛ tã⁹ fuit q̃ patrẽ recõciliauit. vñ in ꝓsona xi patris ꝺr. Berñ. xxvij. Ecce odoꝛ filij mei sic odoꝛ agri pleni cui bñdixit dñs. Nõ exponẽs Berñ. ait. Ager plenus dicit̃ ego maria: ꝛ cui⁹ vtero vite fruct⁹ flurit credẽtib⁹: ꝛ nos omẽs de plenitudine eius accepim⁹. Scõo tant⁹ fuit iste odoꝛ q demones cõturbauit: ideo assimilat̃ odoꝛi viris: qui hoies delectat ꝛ buffones cõturbat. vñ Ecc̃i. xxxij. ipa inq̃t. Ego q̃si vitis fructificaui suauitatẽ odoris Assimilat̃ etiã odoꝛi mirrhe. vñ ibidẽ ait. Et quasi mirrha electa dedi suauitatẽ odoris. Sicut em̃ mirrha expellit ꝛmes: sic odoꝛ isti⁹ fruct⁹ expellit ꝛ cõturbat demones. Tertio tant⁹ fuit istius fruct⁹ odoꝛ q totũ mũdũ suauitate repleuit ita vt q̃libet clamet ꝛ dicat Can̄. j. Trahe me post te: in odoꝛẽ currem⁹ vnguẽtoꝛ tuoꝛ. et illud Job. ix. dicere ꝓt xp̃s. Dies mei trãsierũt q̃si naues poma portãtes. Sicut em̃ in nauib⁹ post poma remanet odoꝛ: sic cõpleta mortali xp̃i vita: q̃ ꝓ mare hui⁹ mundi nauigauit: odoꝛ sue ꝓuersatiõis nobis cũ remãsit

R Bñdict⁹ in saꝓoꝛe

¶ Scõo iste fruct⁹ est bñdict⁹ in saꝓoꝛe. Et ꝓmo aĩam nr̃am delectat. vñ Can̄. ij. ꝺr. Fructus ei⁹ dulcis gutturi meo. Exꝓopt̃ Pet⁹ in xp̃i trãsfiguratiõe tãta istius fruct⁹ fuit repletus dulcedine q voluit ibi sp manere: vt hꝫ Matth̃. xvij. ꝛ de hoc ꝑdixerat ꝓpha ps̃. xxxiij. dicẽs. Gustate ꝛ videte q̃m suauis est dñs. ꝛ ps̃. xxx. Quã magna multitudo dulcedinis tue dñe: quã abscõdisti timentib⁹ te Scõo appetitũ ꝓuocat. vñ Berñ. sup missus est: inq̃t. Fruct⁹ iste semel gustat⁹ dulcedine sua magis excitat appetitũ: nosq̃ suitate ad se dicẽs. Qui edũt me adhuc sitient. Tertio oĩa amara dulcorat. vnd̃ Deut̃. xxiij. ꝺr. Jnundatiões maris quasi lac sugit. Jlle em̃ inundatiões maris q̃si lac sugit qui mũdanas amaritudines delectabiliꝛ recipit. Et Judith. v. scriptũ est. Fontes amari dulcorati sunt eis ad bibendũ. Vñ Paul⁹ in suo raptu de dulcedine isti⁹ fruct⁹ gustauit: ꝛ oĩa aduersa postmodũ gaudẽter sustinuit: ꝛ tõ dicebat. ij. ad Thoꝛ. xij. Gaudeo in tribulatiõib⁹ meis. Quarto oĩa alia dulcia in amaritudinẽ ꝛ insipiditatẽ cõmutat. vñ Job. xxvij. ꝺr. Aĩa saturata. i. dei amoꝛe repleta: calcabit fauũ. i. delpiciet oẽm dulcedinẽ mũdana ꝛ terrenã. ¶ Tertio iste fruct⁹ est bñdictus i ꝑsone siue decoꝛe. vñ ps̃. ait. Ex ꝑsone tue decoꝛ ei⁹. Eius aũt spes ꝓmo est tã pulchra ꝛ speciosa q reꝛit a nob magnã purificatiõem: tũẽ illõ Mat. v. Btĩ mũdo coꝛde: q̃m ipi deũ videbũt. Scõo est tã gratiosa q in ea habem⁹ nr̃am delectationẽ: iuxta illõ. j. Pe. j. Jn quẽ delideꝛãt ageli ꝑspicere. ꝛ Deuter. xv. Facies tua plena est gr̃arũ. Tertio ẽ tam gl̃iosa q in ea habemus nr̃am btĩtudinẽ iuxta illud ps̃. cxxvj. Cũ dederit dilect; suis somnũ: ecce hereditas dñi filij merces fruct⁹ ventris. Dicit̃ aũt xp̃s fruct⁹ terre ꝛginalis nõ rõne seminis: sed rõne soli. ar. in. l. q̃ scit. ff. de vsuris. ꝛ in. l. partum. C. de rei vendi.

S Xp̃s bñdict⁹ i saꝓoꝛe

T Tripler gr̃a i ꝓpo

¶ Quarto iste fruct⁹ est bñdictus ꝓpter triplicẽ gr̃e bñdictionẽ q̃ fuit in ipo. Prima est gr̃a vnionis de q̃ ꝺr Joh̃. j. Verbũ caro factũ

est ⁊ hitauit in nob. Scda est gra influxiois nā ipe est caput eccl'ie: ⁊ in illā influit sensum fidei recte: ⁊ motū opatiois bone: iuxta illud Joh.j. De plenitudine ei⁹ oēs accepim⁹ ⁊c. Tertia est gra īmēsuratiois. Ipe em̄ habuit gram sine mēsura: Joh.iiij. Ista aūt benedi/ctio triplex significata ē Deut.xxxiij. vbi dr. Bñdict⁹ in filijs: Azer sit placēs fratribꝫ suis: tingat in oleo pedē suū: ferrum ⁊ es calcia mētū ei⁹. Per azer em̄ q̄ iterp̄tat bñdict⁹: intelligit xp̄s q̄ verā ⁊ sempiternā habet brītudinē. ipe aūt q̄ est caput eccl'ie. ad Col'.j. ⁊ de sacra vncē. c. vnico. §. ad exhibēdū. hz gram influxiois in mēbra fideliū. ⁊ ideo est placēs ⁊ grat⁹. ⁊ hoc est qd dicit. sit placens fratrib⁹ suis. Habet em̄ gratiā copiosam sine mēsura. ideo dicit. tingat in oleo pedē suū. Ceteri em̄ scti vix tingūt in oleo spūssceti digitū suū. Xp̄s aūt a capite vsq; ad pedes totus in illo oleo tinctus fuit. ⁊ ideo eccl'ia gras agit deo ps. xxij. di. Impinguasti in oleo caput meū. i. xpm. Habet etiā gram vnionis. ⁊ ꝓpter hoc dr. ferꝫ ⁊ es calciamētū ei⁹. Per ferrū ei qd oia domat itelligit patiētia dei. p es ꝙ qd ē ipassibile itelligit eternitas dei. Fuit em̄ iste fruct⁹ ꝙginalis calciat⁹ ferro ⁊ ere: quia inse/pabilit fuit vnit⁹ diuinitati: q̄ habet insupa/bilē ptātē ⁊ intermiabilē eternitatē. Cū quo bñdictissimo dño nr̄o h mereamur vniri per amorē: vt in futuro scl'o illi ꝙiūgi valeam⁹ p infinitā gl'iam. Amē.

¶De Jesu benedicto fructu beate ꝙginis Sermo.xj.

Go sū lux mū

U e di: Joh.viij. Tpe noctꝫ obscura res q̄ cadit itra sordes vt plīes in ueniri nō p̄t: nisi accēso luīe diligēter q̄rat. et euertant loca vbi ē pdita. Spūal'r aūt hūana natura de manib⁹ ꝓmoꝝ pentū cecidit in ter sordes ⁊ pulueres pcti diabolo suadēte: ⁊ adeo īmersa ē vt ide reduci nō potuerit. qz ñ erat ī ea lux gre: sz caligo pcti occupauerat vniūsum mūdū. Sz venit bta ꝙgo maria q̄ accēso luīe diuino q̄siuit ipaz humanā natu/ram pditā: ⁊ inuentā associauit ⁊ copulauit celesti angeloꝝ collegio. Hoc aūt p figurā si/gnificatū est Lu.xv. vbi dr ꝙ quedā mulier hns decē dragmas: cū vna eaꝝ esset pdita: ac cendit lucernā ⁊ euertit domū ⁊ quesiuit di/ligent⁹ ⁊ inuenit eam. ⁊ ea inuenta ꝓuocauit amicas ⁊ vicinas dicēs. Cōgratulami mihi qz iueni dragmā pditā. Per decē nāqz dra/gmas denotant nouē angeloꝝ ordines ⁊ hu/mana natura: ex q̄b cōsistit celoꝝ ornatus ⁊ pulchritudo. qz denari⁹ numer⁹ est cōpletissi/mus. haꝫ aūt dragmaꝫ vna. s. hūana nat̄a de manu inocētie cecidit: ⁊ sordib⁹ est īmersa ⁊ nō erat q̄ ea inde posset eruere. Ex hoc aūt erat totū vniūsum turbatū. qz suo carebat de/core. sz tāte calamitati cōpatiēs scissima mu/lier. s. bta ꝙgo maria ꝙleuit sue mētis lucer/nā oleo scte hūilitatꝫ: in quā lumē diuīe ma/iestatꝫ descēdit. vñ ipa inqt Eccl. xxiiij. Ego feci in celis vt oriret lumē indeficiēs. Reuol/uit qz totā domū. qz. s. ipam hūanā naturam q̄si euertit ⁊ mutauit: vt ipa fieret mr ⁊ ꝙgi/nitatꝫ pudicicia ñ amitteret. Releuauit igi/tur hāc dragmā de luto infernaliū sordiū: et angeloꝝ ꝙsortio adiūxit. Quo facto vocauit amicas ⁊ vicinas. i. alias saluādorū: dicēs il/lud puer. viij. Uenite ad me oēs q̄ ꝓcupisci/tis me: ⁊ a generationib⁹ meis adimplemi/. Hec aūt oia facta sunt in incarnatiōe ꝙbi di/uini in ipa ꝙgine mediāte angelica saluratī/one. In qua in vtero ꝙginali lux vera desce/dit. q̄ illuīat oēm hoiem veniētē in hūc mun/dū: Joh.j. vñ ipa ait Joh.xij. Ego lux i mū/dū veni. qd etiā insinuāt ꝙba rhematis nr̄i. De hac aūt luce eterna ī carnata vnā tm̄ ꝙsi/derationē faciem⁹. q̄ dicēt noiatiōis.

Dz maria īuenit, dragmā decimā

Quare fruct⁹ vteri ꝙginalis noīat⁹ sit ie/sus: ⁊ de triginta excellētiꝫ isti⁹ nois consi/deratio vnica.

Ꝛ Ꝛōm sanctū Bona. in euangelio Luce. ⁊ beatū Tho. in. iij. parte sum. q. xxvij. ar. ij. fructus vteri ꝙginalis filius dei ꝓueniētissime appellat⁹ est Jesus in sua circūcisiōe. sicut hz Luc̄. ij. vbi dicit. Uocatū est nomē ei⁹ iesus qz noīa debēt ꝓprietatib⁹ rerū ee cozrndēria. §. sed si q̄s. in aur'. de ꝙsu. ⁊. §. est ⁊ aliud. in/sti. de dona. cū multis silib⁹. hoc aūt nomē cō/uenit ꝓprietati verbi incarnati. quia Jesus saluator interp̄tat. c. j. de imu. ec. lib. vj. Ipe ꝙo filius dei incarnat⁹ est vt mū dū saluaret vt dr Joh.iij. De hoc igit sacratissimo noie loqui aliq̄d volētes possum⁹ quasi innūeras eius excellētias demonstrare. quarū triginta solūmodo causa brevitatis explicabimus.

¶ Ꝓma aūt dicit pdestinatois. Ab eterno em̄ hoc nomē pdestinatū ⁊ ꝓnominatū fuit vñ Isa. lxiij. dicit. Dñe a seculo nomē tuum ⁊ ꝓpha Dauid ps. lxxj. inqt. Sit nomē ei⁹ bñdictū in secula. añ solē ꝓmanet nomen ei⁹ In li. eteī eterne pdestinatiōis quē scripsit

Excellen tie nomi nis Jhu

ris: de quo habet Exo. xxxij. q̃ dr liber vite: i quo sunt scripti oēs electi: vt habet Dañ. xij. De quo etiã facit mẽtionẽ salu ator Lu. x. discis aplis. Gaudete: qr noia vra sc̃ta sunt in celis scriptũ est in ꝓncipio ꝟ nomẽ mellifluũ Jesus: vnde ipe ait ps. xxxix. In capite libri scriptũ est de me. De hac etiã eterna nois Jesu destinatiõe et prenoiatõe inquit ꝓpheta ipi filio dei Isa. lxij. Vocabit tibi nomen ḡd os dñi noiauit: et eris corona gl̃ie et diadema regni i manu dei. ¶ Scõa excellentia dr pfiguratõis. Istõ em nomẽ pfiguratũ fuit i vet testamẽto. Triplicẽ em Jesum legimus in iudea fuisse. Prim⁹ fuit Jesus naue: q̃ fuit Josue. et hic dr saluasse ppl'm isrl'. qr introduxit eũ in terrã ꝓmissiõis. quã etiã ei diuinitus: vt hẽ Josue. xiij. et xviij. c. et fuit figura domini nr̃i Jesu xpi: qui introduxit oēs electos in gliam sempiternã. Secũd⁹ fuit Jesus filius Josadech: q̃ fuit sacerdos sanctissim⁹: qui reedificauit tẽplũ. de quo Zacharie. j. dicit. Ydidit mihi dñs sacerdotẽ magnũ Jesum Jste igit figurauit sil'r dñm nr̃m iesum xpm q̃ fuit sacerdos: et obtulit seipm patri in sacrificiũ. atq; templũ gratie et veritatis edificauit. Tert⁹ fuit iesus filius Syrach: q̃ fuit ꝓpheta et doctor sapientissim⁹. atq; renouauit sapientiã de corde suo: vt dr Ecci. l. iste simili mõ figurauit dñm nr̃m iesum xpm: q̃ fuit ꝓpheta magn⁹ in ope et ꝟmone: et sapiẽtiã noui testamẽti suo sc̃to spũ inouauit. ¶ Tertia excellẽtia hui⁹ dignissimi nois dr ꝓphetationis. De illo em ꝓphe ꝓ multa tẽpora añ icarnationẽ ipi⁹ filij dei ꝓnunciauerũt. vñ Abacuc sui libri. c. iij. dicebat. Ego autem in dño gaudebo: et exultabo in deo iesu meo. Et. iij. Esdre. vij. dicit dr pater. Et erit post annos hos: moziek filius meus Jesus: et couertet̃ secundum. ¶ Quarta excellẽtia dicit annũciatõis Fuit em hoc nomẽ mirificũ ꝓ angelũ annunciatũ benedicte ꝟgini dũ ei dixit Lu. j. Paries filium: et vocabis nomen eius Jesum.

¶ Quinta excellẽtia dr revelatõis. vt em hr Mar. j. hoc nomẽ magnificũ a deo ꝓ angelum revelatũ fuit Joseph sponso bte ꝟginis

Z Doc nomen saluat oīs

¶ Sexta excellẽtia dr salvatõis. Quilibet ei devot⁹ hui⁹ scissimi nois salutẽ ꝟsequet̃ eternam. vñ vt habet Mar. j. angel⁹ apparens Joseph in somnis et ei pcipies vt filiũ ex virgine nascitur appellari faceret Jesum. assignauit rõem dicẽs. Ipe em saluũ faciet ppl'm suũ a pctis eor. et Act. iiij. dixit Petr⁹. Nõ est aliud nomen sb celo datũ hoib⁹ in q̃ oporteat saluos fieri credentes. et ps. cv. inqt David. Saluabit eos ppt nomẽ suũ. Ipe ḡ filius dei rectissime Jesus. i. saluator dict⁹ est a saluando. c. xcer. de imu. ec. lib. vj. vbi Arch. qr est ille qui ait Isa. xliij. Nõ est absq; me saluator. et Osee. xiij. Saluator nõ est ꝓter me Ipe est ille quẽ incarnari desiderabat Isaias dicẽs sui li. c. xlv. Aperiat terra et germinet saluatorẽ. Ille ẽ de quo Zach. ix. dr. Ecce rex tuus venit tibi iust⁹ et saluator. Nomen em iesu saluatoris est nomẽ regale. vñ Pylatus scripsit sup eius crucẽ. Jesus nazarenus rex iudeorũ: vt habet Johis. xix. Ipe inquã est ille de quo dixerũt angeli pastoribꝰ Luce. ij. Annũcio vobis gaudiũ magnũ: qr nat⁹ est hodie vobis saluator. De quo etiã dicebat apl's ad Phil'. iij. Saluatorẽ expectam⁹ dominũ iesum xc̃. De quo sil'r inqt Joh. sue ꝓme canonice. iij. c. Pater misit filiũ suũ saluatorẽ mũdi. De quo etiã dr Luc. xix. Fili⁹ hois venit saluũ facere qd̃ ꝑierat. Et. j. ad Thim. j. Xpus iesus venit in hunc mundũ vt peccatores saluos faceret. De hoc quoq; ꝓdictũ fuerat Job. xxx. vbi dr. Et si corruerit ipe saluabit. ¶ Septima excellẽtia huius nominis dicit remissiõis. Undesciendũ est q̃ antiquit⁹ in veteri testamẽto erat terribile nomẽ dei: ita q̃ inqt Jsaias ꝓpheta sui libri. c. xxx. Ecce nomẽ dñi venit de longiquo ardens furor eius et grauis ad portãdũ. sed hec dei terribilitas temperata est in fonte misericordie et pietatis. i. in vtero virginali per iesum xpum dñm nostrũ. Intantũ autẽ hoc pciosum nomen iesu diuinã iram ꝓtra peccatores mitigat: et tantũ a celesti patre veneratur: q̃ nullũ est adeo graue peccatũ qd̃ abeo si ꝓ hoc nomẽ venia deuote postulet: nõ ꝓtin⁹ remittat. vñ Act. x. dicebat Petr⁹. Huic oēs ꝓphete testimoniũ ꝓhibent remissiõz peccatoꝝ accipe ꝓ nomẽ eius oēs q̃ credũt in eum. et. j. Johis. ij. ait apl's. Scribo vobis filioli mei: quia vobis remittunt peccata vestra ꝓpter nomen eius. Ea ꝓpter inqt sanctus Bernardin⁹ in quadragesimali suo de religione christiana: ꝟmone. xlix. Sicut graviter estuãti et lõgo sitiẽti ardore succenso fons frigidus salubris et grat⁹ efficit: sic mentibus iniq̃tate depressis: nomẽ iesu culpe graue dinem et peccati meroꝛe expellit. Dicitur enim Actuũ. xxij. Ablue peccata tua invocato nomine iesu. vñ Psalmista dicebat. Propt̃ nomen tuũ dñe ꝓpiaberis peccato meo: multũ est em. Hec ille. Ex q̃bus colligi potest q̃ quicũq; etiã sceleratissim⁹ in vltimo fine vite cõstitut⁹ non valens aliter de peccatis suis

A Remittit pcã

phiam agere: nisi p cordis cõtritionẽ. tunc ste ꝓe invocat corde hoc nomẽ Jesus: remissiõz cõsequit suorũ pctõz. Scriptũ est em Johelis. ij. ⁊ ad Rom. x. Omis q̃cunq; invocaverit nomẽ dñi salv⁹ erit. transsumptive in cadhuc instant. de peni. di. iij. Jdeo Psalmista dicebat ps. lxxviij. Propt gl'iaz nois tui dñe libera nos: ⁊ ppic⁹ esto pctis nr̃is ꝓpter nomẽ tuũ. Magna em mia cordia facit de⁹ ⁊ humanissime indicat ⁊ punit peccata eoz qui fuerũt amatores nois sui. Unde idẽ p̃pheta ps. cxviij. inquit. Aspice in me ⁊ miserere mei fm iudiciũ diligẽtiũ nomen tuum.

¶ Octava excellentia dicit iustificationis: et hec sequit post precedẽtẽ. De qua inqt apls j. ad Chor. vj. dicẽs. Sed abluti estis ⁊ sanctificati ⁊ iustificati in nomie dñi nostri iesu xpi. ¶ Nona excellẽtia dicit receptiõis. s. spiritussancti per hui⁹ sanctissimi nois invocationẽ. vñ. j. ad Chor. xij. dicit. Nemo potest dicere dñs iesus nisi in spũsancto. Quod exponit Alexan. de ales dicens q̃ nemo p̃t dicere corde oze ⁊ opere Dñs iesus nisi i virtute spũssancti. ⁊ nullus etiã potest p̃dicto modo pferre hoc sanctissimũ nomẽ: q̃n illa platiõe efficiat dignus vita ⁊ gloria sempiterna. nã oẽs actus qui eliciunt a spũsancto: meritorij sunt gl'ie sempiterne. vñ magni thesauri ⁊ diuitie reconduntur in hoc noie iesu. Decille. Et ideo illud devotissime adorare debem⁹ Ait em Petr⁹ raven. super Missus est. Cũ nomẽ iesu adoram⁹ tota deitatis maiestatẽ adoram⁹. Si ergo adorant reges. i. cũ reverẽtia adeunt. ij. Regũ. j. ꝓnceps terren⁹ dz adorari mõ p̃dicto. l. ij. C. de fabri. li. xj. Item adorari dicit cũ salutat. l. ij. C. de cõsu. li. xij. ⁊. l. j. C. de silẽtiarijs: eodẽ li. ⁊ similit quãdo principis nomẽ nominat detectione capitis venerat. multo magis hoc fieri debet sanctissimo imperatoris celestis nomi. quia sicut adorando imagines nõ picturã: sed picture representationẽ veneramur. c. placuit. de cõse. di. iij. vñ metrice dicit. Effigiẽ xpi cũ trãsis pnus adora. Nõ tamẽ effigiẽ: sed quid designat honora. Jta etiã debem⁹ adorare ⁊ honorare particulari aliq̃ reverẽtia nomẽ dñi nostri iesu xpi: quod tot⁹ deitatis repsentat maiestatẽ. ¶ Decima excellẽtia dicit cumulatiõis. s. gratiaz ⁊ meritoz. vñ Chrys. i quodam sermone ait. Quo nomẽ dñi diligitur pfundius ⁊ invocat frequẽtius: eo exaltat in deũ altius. s. per meritoz ⁊ gratiaz cumulationẽ. Jdeo hoc itelligẽs sapiẽs eccliasticus sui lib. li. c. inqt dño Jesu. Laudabo nomen tuũ assidue: ⁊ collaudabo illud in ꝓfessione Jdcirco etiã dicit de beatis. cxliij. milibꝫ seq̃tibꝫ agnũ vbicũq; ierit Apoc. xiij. Habẽtes nomẽ ei⁹ scriptũ in frõtibꝫ suis. ¶ Undecima excellẽtia dicit exaudiciõis. s. orõnũ nr̃az in fruite nois iesu. Jpe em inqt Johis xvj. Si q̃d petieritis patrẽ in noie meo dabit vob. Sup q̃bꝫ ꝓbis ait Aug⁹. Nõ petit in noie saluatoz q̃d petit ꝺ rõnẽ saluti. Proinde sctã eccl'ia que sp salutaria petit: in oẽibus orõibꝫ suis ⁊ petitiõibꝫ exaudit: qz i eis semp adiuvat in officijs sacris. Per dñm nostrũ iesum xpm. Un Amb. sup Joh. inquit. Nemo dicat se esse pauperẽ cum petat patrẽ in nomie filij. quia accipiet dona dei. Sicq; fiet diues i dño q̃ deuot⁹ exiterit ei⁹ noi gl'iosus. Sũt nãq; pleriq; qui in necitatibꝫ suis ꝓfidunt in tpalibꝫ bonis: sed iusti cõfidũt in invocatõe dñi nostri iesu xpi. vñ ꝓpheta ps. xix. dicẽs Hi in curribꝫ ⁊ hi in equis: nos at in noie dñi dei nr̃i invocabim⁹. trãsumptive xvij. q. iij. §. itẽ ab aliquo. ¶ Duodecima excellẽtia dicit deductiõis. Utrus em hui⁹ salubertimi nois nos deducit p viã fruris. vñ ppha ps. xvij. inquit. Deduxit me sup semitas iusticie ꝓpt nomẽ suũ. Et ideo q̃ oẽs simus vt puuli in via dei: nos exhortat idẽ ꝓpheta ad laudandũ hoc sanctissimũ nomen quo dirigimur p rectã semitã dicẽs ps. cxij. Laudate pueri dñm: laudate nomẽ domini Possum⁹ em dicere dño iesu xpo illd ps. xxx. Propt nomẽ tuũ deduces me ⁊ enutries me ¶ Tredecima excellentia dicit honoratiõis. Hoc em sctissimũ nomẽ ab angelis maxime venerat. vñ Origẽ. in q̃dã omel. inqt. Nomen iesu nomẽ est gl'iosum ⁊ oi cultu dignissimũ. Dicit aũt q̃dã devoti doctores: maxie sctus Bernardin⁹ in q̃dã ser. q̃ cũ Paulus rapt⁹ fuisset in paradisum (sicut ipe attestat. ij. ad Chor. xij) tũc didicit nomẽ dñi iesu p̃fecte ab oĩbꝫ adorãdũ. Possum⁹ em ꝓpiari q̃ in prima visiõe ipe paul⁹ vidit gloriosum iesum q̃ cõstitut⁹ erat in gl'ia dei patris in celestibꝫ sup oẽm p̃ncipatuz ⁊ potestatẽ ⁊ oẽ q̃d noiat nõ solũ in h̃ sc̃lo sz etiã i futuro. Cũ igit cerneret illũ in tãta gl'iam sblimatũ totus spũali inflamatiõe accẽsus ex amore illius magna voce exclamavit di. Jesu amor meus: iesu dilecte meus: iesu redemptor me⁹ ad cui⁹ nominatiõz oẽs cives beati adorauerũt eũ maxia reverẽtia. Quia vt dr Alexander de ales ⁊ sctus Bonauẽ. iesus est nomen deitatis relate ad humanitatẽ relatõe rõnis. Xpus aũt est nomẽ humanitatz relate ad di

Exaudimur in nie ihu.

Nomen ihu debet adorari

Honorãdũ est nomen ihu

uinitatẽ relatõe reali. In ſpa em̃ angelo3 ve
nerationẽ intellexit ſpũſcrõ edocẽte q̃ nomẽ ie
ſu ẽt ado3ãdũ ab omĩbus. Vñ poſtea e celo
egredies: ac illa q̃ viderat recolẽs ſcripſit illud
q̃d ad Phil'. ij. In noĩe ieſu oĩe genu fle
ctat celeſtiũ terreſtriũ 7 infernoz. celeſtiũ. ſ. p
gſam: terreſtriũ p gram: 7 infernozũ p iuſti
cĩa ſempiternã. Eapropt ecclĩa volẽs hoc ab
oĩb adimpleri ſtatuit in. c. decet. de imu. ec.
di. Lõuenientes in eccl'ia: nomẽ illud q̃d ẽ ſu
per oẽ nomẽ a quo aliud ſ̃b celo nõ eſt datu3
hoĩb in q̃ ſaluos fieri oporteat credẽtes no
mẽ vir3 ihu xpi q̃ ſaluũ facẽ pplm ſuũ a pcis
oz: exhibitiõe reuerẽtie ſpecialis extollãt. et
q̃d generalit̃ ſcribit̃ vt in noĩe ieſu oĩe genu
flectat: ſinguli ſingulariter in ſeipis implẽtes:
papue eũ agunt miſſaz ſacra ſolẽnia glorio
ſum illd nomẽ q̃cũq; recolit̃: flectãt genua
cordis ſui. q̃d vel capitis inclinatiõe teſtent̃.
hec ibi. Et hoc fuit ordinatũ a papa Grego
rio in palio lugdun̄. Si igit̃ nomẽ dñi ieſu
ab oĩb angel'icis venerat̃ 7 adorat̃: ptz quãta
dz ab hoĩbo reuerẽtia honorari. Quãtũcũq;
precent illi huj9 ſanctiſſimi noĩs ĩmici qui
ecclie preceptũ: imo cõtra mandatũ apl'icũ et
verius ſpũſſancti facierẽs nõ ſolũ ipi nõ ad
orant: ſz nõ adorãdũ pdicãt atq; illud adorã
tes ſequũtur. Dicit autẽ huj9 noĩs manife
ſtator gloſus ſcũs pater me9 Bernardin9
vbi. ſ. Vere venerabilis reuerẽtia 7 venera
tio reuerẽda: vt dignitas tãti noĩs haberet̃ i
terris: q̃d angelo3 hierarchie veneranter̃ cel'
Tã ſingularis em̃ reuerẽtie eſt nomẽ ieſu q̃
ab eo9 venerabili laude null9 excipitur ſtat9:
null9 excludit̃ loc9: nullũ pſcribit̃ tẽp9: nullũ
remouẽdũ eſt opus. ¶ Primo em̃ null9 excl'
pitur ſtat9. vñ pphet̃ ait ps. penul. Reges
terre 7 oẽs ppl'i pncipes 7 omes iudices ter
re: Juuenes 7 ẽgines: ſenes cum iuniozibus
laudẽt nomẽ dñi: q̃z exaltatũ ẽ nomẽ ei9 ſoli9
Cõfeſſio eius ſup celũ 7 terrã. Reges aũt ter
re dicĩ9 optime ſe regentes: 7 voluptatib9
corpoz imperantes: iuxta illud poeticũ. Tu
ſi animo regeris rex es: ſi corpe ferues. Que
ẽba dixit ſancta Katherina marẽtio impera
tori. Dicunt̃ etiã ppl'i q̃cunq; ſunt in vnum
ad honorãdũ nomẽ dñi nr̃i ieſu xpi in vnita
te fidei ẽgregati. Principes ẽo 7 iudices ſt̃
angelici ciues pncipãtes per poteñtiã: 7 iudi
cates p ſapiẽtiã. Juuenes ſunt charitate fer
uẽtes. ẽgines caſtitate fulgẽtes. ſeniozes au
tẽ a voluptate deficiẽtes: 7 a libidine frigeſcẽ
tes. iuniozes ſunt balbutiẽtes. Laudẽt ĩgr
nomen dñi: vt nullus ſtat9: nõ dignitas: nõ
ſeruus: nõ etas ab ei9 laude intelligat̃ excludi
Qz exaltatũ eſt nomẽ ei9 ſoli9. 7 cõfeſſio eius
ſup celũ 7 terrã. Hec aũt cõfeſſio laudẽ illã de
ſignat: q̃ tãto noĩ phibẽt in terris: etiã celebra
ri in celis. tñ nõ imerito ſup vtrumq; ſiſtit
qz nec celeſtia nec terreſtria pñt illis laudib9
equalia repiri. Scõo ab ei9 laude nullus ex
cludit̃ locus. vnde Iſa. xxiiij. ſcriptũ eſt. In
doctrinis glificate dñm: 7 in inſulis maris no
mẽ dñi iſrl'. Ubi ẽ em̃ loc9 vbi nõ ſit diffuſũ
nomẽ dulcis Jeſu: vt verificẽt quod ſcribit̃
Lañ. j. Oleũ effuſum nomẽ tuum. Propt̃ea
apl's preco glioſi noĩs ieſu diffundebat hoc
venerabile nomẽ vbi nõ fuerat nomiatũ: iu
xta q̃d dñs Act̃. viij. dixit ad Ananiã. Vas
electiõis eſt mihi iſte vt portet nomẽ meũ co
ram gentib9 7 regib9 7 filijs iſrael. Inde eſt
q̃ tibi dñe ihu xpe poſſum9 cũ ppheta teſtio
niũ phibere dicẽtes. Scõm nomẽ tuũ deus
ſic 7 laus tua vſq; in fines terre. Sicut em̃ i
toto orbe terraz noĩs ieſu reuerẽtia dilatat̃
ſic in eccl'ia q̃ p totũ mũdũ diſtendit̃ ipi9 deuo
tio laudis offert̃ 7 miſtrat̃. vñ ppheta inquit
Oĩes gẽtes q̃ſcunq; feciſti venĩẽt 7 adora
bunt coram te dñe: 7 glorificabũt nomẽ tuum.
Et ne locũ aliq̃ credas excluſum: audi eũ
dẽ pphetã dicentẽ ps. cxij. A ſolis ortu vſq;
ad occaſum laudabile nomẽ dñi. Tertio ab
eius laude nullũ pſcribit̃ tẽpus. Nã ſicut lo
caliter nõ circũſcribit̃: ita nec tpaliter diffinit̃
ppterea inãr pphet̃a vbi. ſ. Sit nomẽ dñi
benedictũ ex hoc nũc 7 vſq; in ſeculũ. Sicut
em̃ ipe eter9 eſt: q̃ẽ oẽs creature i vnũ lau
dant 7 cõmendãt: ita 7 laus ei9 noĩs i eternũ
pſeuerat. hoc ẽ̃ eſt nomẽ q̃d pmanet in eẽnũ
ſicut pphãr inãr dicẽs. Sit nomẽ ei9 benedi
ctũ in ſecula. Quarto ab ei9 laude nullũ re
mouendũ eſt opus. vñ apl'us ad Col'. iij. ait
Omne q̃d cunq; facitis in ẽbo aut in ope in
noĩe dñi nr̃i ihu xpi facite. Optim9 em̃ ordo
eſt vt toti9 ẽbi vel opis nr̃i a noĩe ieſu initiũ
7 origo ſumat̃: 7 in ieſu cõſummatio referat̃.
Nam 7 p dñm noſtrũ ieſum xpm orationes
eccl'ie terminant̃. Quare ſi dormitũ accedis
ſi inde reſurgis: ſi cibũ vel potũ ſumere inci
pis vl' deſinis: ſi ſcribis vel legis ſeu aliq̃d ali
ud oparis: nomẽ ieſu reuerẽtialit̃ inſponas
exẽplo pauli q̃ h̃ ſuadebat. vñ Act̃. ix. ſcptuz
eſt. Diſputabat aũt Paul9 in ſynagoga per
oĩe ſabbatũ: interponẽs nomẽ dñi ieſu. hec
ſcũs Bern̄. ¶ Decima q̃rta excellẽtia huius
dignitſſimi noĩs d̃z timoratoĩs. Demoẽs em̃
h̃ ſacratiſſimũ nomẽ valde ptimeſcũt. nã de
credẽtib9 Marci vlti. dixit dñs. In nomĩe

E Omnes stat9 dñi nomẽ ie/ſu honorare

F Demões timẽt nomen ihu

meo dēmonia eiiciēt. Hāc em̄ ptātā dedit discipulis suis Matt.x.di. Eiicite demonia. Qđ explētes.lxxij.discipuli: vt dr Lu.xij.reuersi sunt cū gaudio dicētes.dñe in noīe tuo demonia subiciunt nob. Quibꝫ xp̄us rndit Videbā sathanā sic fulgur de celo cadentem q.d.nolite mirari si nomē meū dēmōes expauescūt:qđ eos ab hoīe pellit:cū frute eius sathanas cū oībꝫ angel'is suis de celo sicut fulgur ceciderit.vñ Apoc.xij.de angel' bonis q̄ pugnauerūt cū lucifero t vicerūt cū dr. Et ipi vicerūt eū ppr̄ sanguinē agni t verbū testimonij qđ hēbāt.s.noīs ieſu.vñ exultātes canebāt. Facta est sal⁹ t virtus t prās xp̄i ei⁹. Nec mirū si p̄ nomē dēmōes effugant cū ei⁹ terrorē t fortitudinē sustinere nō possint.vñ Dicit.r dr. Magn⁹ es dñe t magnū nomē tuū i fortitudie. t.ps.inqt ps.cx. Scīm t terribile nomē ei⁹.scīm ē q̄ppe angel' bonis terribile ꝫo ē demonibꝫ t viriꝫ impijs.vñ ps.xcviij.etiā dr Cōfiteant noīe tuo magꝫ:qm̄ terribile t scīm est. Si igit volum⁹ dēmonē supare debem⁹ facere sic fec Dauid:de q̄ legit.j.Re.xvij.q in pera sua accepit q̄nq̄ lapides de torrēte:t accepto baculo suo prexit cōtra golīā philisteū:t interfecit eū.sic em̄ t nos debem⁹ in pera.i.in mēte nr̄a accipe q̄nq̄ lapides de torrēte.i.quīq̄ vulnera saluatoris meditādo deuote ei⁹ passionē:q̄ p torrētē significat:iuxta illud ps.cix De torrēte in via bibit.t cū baculo.i.in fortē crucis ire cōtra philisteū.i.diabolū:t prosternere eū in noīe dñi ieſu xp̄i. Nō pōt em̄ diabol⁹ hoc scīssimū nomē supportare.vnde legit q̄ q̄dā nocte voluit ipe malign⁹ sathanas sanctū Anthoniū de padua dormiētē suffocare: q̄ppr̄ strictura q̄ vigilās atq̄ ptin⁹ nomē dñi ihu iuocās liberat⁹ est.nā diabol⁹ statim audito hoc noīe aufugit. ¶ In ciuitate q̄dā papiēsi

Dz nomen ihu fugat dēmones

qdā nobilis matrona nomīe dña katherina vxor dñi Hieronymi de lotonibꝫ:in cui⁹ domo ego eīs scolaris morabar.dū quadā vice ad domū prexisset cuiusdā sue: habebat in domo pdissequā dēmoniacā:t loq̄ incipit ipa dña katherina cū diabolo: ipe diabolus dixit illi. Tu bonā fortunā habuisti:q̄ cum ego vellē itrare i corp⁹ tuū:fui phibit⁹. Cui illa ait. Qñ h fuit:t q̄re itrare i me nō potuisti? Rndit diabol⁹. Tali die q̄n tu eras i sup liminari ostij sale ego volui itrare in corpore tuo.sz tu inuocasti illud nomē qđ ego sustinere nō possum:t iō intrare nō valui. Tūc illa sup h cogitās recordata est.t mihi retulit q illa die sibi existēti in ipo loco tant⁹ horror in ipam venit q videbāt ei q a mille dēmonib⁹ circūdata esset.vñ t pre nimio horrore capilli eius erecti sunt.ipa ꝫo exclamauit. O ieſu q̄d est hoc? t statim fuit liberata.nā omēs dēmones ptin⁹ aufugerūt. ¶ In q̄dā etiā Italie ciuitate(vt mihi retulit q̄dā frater noster fidedign⁹)erat q̄dā monial' q̄ diu vexata fuit a diabolo:t tandē recepta fuit ab eo t iducta vt seipam suspēderet p gulā.Et cū ipa rēt disset diabolo sibi viriliter apparēti q nō habebat cordā idoneā ad suspendiū:statim diabolus dedit ei vnā cathenā ferreā.cum qua se suspēdit.Lasu ꝫo abbatissa vadens ad locū in quo erat illa monialis suspēsa.t videns eam sic suspēsam genuflexa cepit fortiter clamare t dicere. O ieſu.t stari illa cathena cōfracta est t euanuit.t illa monialis q̄ adhuc mortua nō erat liberata fuit.oiaq̄ sicut p ordinē acciderāt ipi abbatisse t pdicto fratri q̄ hec mihi retulit enarrauit. ¶ Narrauit q̄q̄ mihi quidā frater noster noīe Pacific⁹ de trī uilio:q̄ nūc morat mecū in h loco scē Marie de angelis apud mediolanū:q cū ipe eēt confessor cuiusdā ꝫgregatōis monialiū nrarum diabol⁹ assumpsit formā cuiusdaz monialis ex antiq̄oribꝫ t magꝫ reputataꝫ i mōasterio t dixit cuidā moniali inuenti. O si scires quid pr̄ nr̄ ꝫfessor dicit de te:tu nō hīes i eo cōfidētiā:nec vnq̄ ires ad cōfitēdū ei.ipe em̄ de te derisuz facit:t habet malā opinionē. Credēs aūt ipa monialis q illa psona q̄ ei loquebat esset monial' pdicta: adeo cepit diffidere de suo ꝫfessore q nunq̄ ibat ad illū:imo etiā vocata ire differebat:t oīa diuerticula q̄rebat: vt nō iret. Dubitās aūt ꝫfessor q diabolus aliq̄ fraudulenta ipam decepisset:fecit rā dē illā(sz cū magna difficultate)ad se venire. Quā interrogās de causa q̄ ad eū non veniebat sicut alie moniales ad cōfitēdū:ipa tādē cū multoz lachrymis t suspiriis rndit q talia t talia audierat de eo:nō noīando tñ psonā q̄ sibi ista dixerat. Logīcēs aūt ꝫfessor diaboli fallaciā dixit illi. Vadez dic illi psone q̄ tibi hec suggessit q mētr̄ p gulā. Tūc illa ad cellā suam ire volēs:cū iret sup quādā scalā:ecce q diabol⁹ in forma pdicte monial' sibi denuo apparuit t interrogauit eā dicēs. Quō fecisti cū cōfessore:t quid dixit tibi? Cui illa respōdit. Dixit mihi q vos mētimi p gulā. Tūc diabol⁹ rndit.ipe ē vn⁹ ribald⁹ t bn̄ mētr̄ p gulā:n āt ego. Hoc āt audiēs ipa monial' t horrēs talia audire de suo ꝫfessore exclamauit dicēs. O ihu q̄d audio hodie! Ad hāc aūt nominatiōz dñi ihu stati diabol⁹ disparuit.t illa monial' territa cucurrit ad cellā illi⁹ monia-

sis in cui⁹ forma sibi diabol⁹ appuerat: ⁊ oĩa enarrauit q̃ acciderãt p ordinẽ: ⁊ ab ea itelligens q̃ ipa nũq̃ sibi talia dixerat de ꝓfessore nec cogitauerat. Illa inuenis prexit ad ꝓfessoẽ ⁊ fallaciã diabolicam ei retexit: declarãs quõ ad noiationẽ ihu euanuit ab oculi suis ⁊ fugit. ¶Aliud q̃z mirabile accidit. nã cũ beatus Bernard⁹ papiã de mediolano preteriret. q̃dã vxor ẽ sua demoniaca ad illũ adduxit Tũc diabol⁹ per os ei⁹ dicere cepit. Nunq̃d me de hac fẽa expelles? Cui seruus dei Bernardus rñdit. Nõ bernard⁹ eijciet te: sz dñs ihesus xps. Mox aũt vt sctũs bernard⁹ orare cepit: spũs nequã dixit. Quã libẽter egrederer: sz nõ possum: qz nõ vult de⁹ magn⁹. Cui sanct⁹. Et quis est deus magn⁹? Ad quẽ ille Jhs nazaren⁹. Cui rursus ait Bernardus. Vidisti ne vnq̃z illũ? Quo rñdẽte q̃ sic: iterũ inrogauit eũ di. Ubi vidisti eũ? Et ille. In gl̃ia. Cui sctũs. Et tu i gl̃ia fuisti? Qui ait. Utiq̃. Cui berñ. Et quõ ide existi? Et ille. Cũ multi cecidim⁹. Et q̃dẽ oĩa p dictavoce lugubri p os vetule oĩb⁹ audiẽtib⁹ loq̃bat Cui etiã ait sctũs bernard⁹. Nunq̃d in illã gl̃iam redire velles? Et ille magno eiulatu exclamãs ait, Tarde est. Tũc ꝯuertãte viro de egressus est. Sed cũ btũs bernard⁹ inde abisset: eo iã elõgato itez diabol⁹ inuasit illã Uir aũt ei⁹ ad sanctũ bernardũ accurrẽs q̃d acciderat indicauit. At ille ꝓcepit collo eius alligari cartulã in qua ẏba hec scripta erant In noĩe dñi nr̃i ihesu xp̃i pcipio tibi demõ ne hanc mulierẽ ꝓtingere psumas. quod cũ factũ fuisset. postea ad eã accedere nũq̃ ausus est. Et q̃b⁹ oĩb⁹ cõcludit q̃ demones vehemẽter timẽt ẏturẽ nois ihesu. Unde exclamabãt Mat. viij. Quid nobis ⁊ tibi ihesu fili dei? cur venisti aĩ tps torq̃re nos? Fugiũt q̃ demones cũ h̃ sctissimũ nomẽ inuocari sentiũt ac si torq̃rent: ⁊ horribile tonitruũ sentirent iuxta illud ps. Vox tonitrui tui in rota. vñ mgr Johãnes alemann⁹ in suo q̃dragesimali sermone. tit. inq̃r. Cũ nomen dñi ihesu deuote inuocat: expellit statim diabol⁹. vñ ps. ait. Laudãs inuocabo dñm: ⁊ ab inimicis meis salu⁹ ero. Et hũc modũ inuocãdi nomen dñi habuit nobil⁹ hõ ille q̃ purgatoriũ sctĩ patricij ingrediẽs oẽs diabolicas illusiões euasit ut dixit. Jesu fili Dauid miserere mei. Hec ille. ¶Decima q̃nta excellẽtia hui⁹ benedicti nois dicit supatõis. s. oĩs rẽptatiõis. Cõsue tũ est q̃ꝑ q̃ q̃n q̃s cupit ⁊ q̃rit derelinquere p̃auam vitã: ⁊ i nouũ hoiem se mutare: diabolus suis insidijs ⁊ toto conamine se opponit

D Tentationes vincunt̃ per nomẽ Jesu

pinde Eccl̃i. ij. dr. Fili accedẽs ad seruitutẽ dei sta in iusticia ⁊ timore: ⁊ ꝑpara aĩam tuã ad tentatiõz. vñ ⁊ Greg. sup Lu. ait. Appropiquãte saluatore appropiinquat tentatio. lucem rectitudinis sequit̃ vmbra tentatõis. pinde si insurgit diabol⁹ noli fili timere sz sta in acie fortit̃ dimicãdo: apphẽde arma ⁊ scutũ: ⁊ erige ꝺ eũ vexillũ salutz: qđ est ihs iuocãdo illũ. Nullũ em̃ est validi⁹ remediũ cõtra diaboli tentamẽta ⁊ mũdi blãdimẽta aut q̃z ꝺ carnis spurcicias q̃z frequẽs iesu noiatio. Unde Ber. sup Can. sermõe. xv. ait. Tristat aliq̃s vestz veniat i cor̃ iesus ⁊ psallat in os: ⁊ ecce exortũ lumen nois vmbrã effugiat atq̃ serenũ reddit. labit̃ q̃s in crimen: currit insup ad laqueũ mortz dẽspando. Nõne si i uocet nomen vite ꝓfectum respirabit ad vitã Cui aliq̃n stetit aĩ faciẽ salutaris nois duricia (vt assoleꝛ) cordis: ignauie torpor: rancor animi: lãguor accidie: Cui fons forte siccat⁹ lachrymaz inuocato iesu ñ ꝓtinuo erupit vberior: fluxitq̃z suauior? Profecto nihil ita ire furorẽ cohibet: supbie tumorẽ sedat: sanat liuoris vuln⁹: restringit luxurie fluxum: extinguit libidinis flãmã: sitĩ tẽperat auaricie: actoti⁹ corpis fugat pruriginẽ. Siq̃dẽ cũ nomino iesum hoiem mihi ꝓpono mitẽ: humilẽ corde: benignũ: sobriũ: castũ: misericordẽ: oiq̃ honestate ac sctitate cõspicuũ. Cũ deniq̃z ipm dei oiporteat̃ exorare: q̃ suo me sanet ⁊ roboret adiutorio. hec oĩa mihi sil̃ sonant cũ sonuerit iesus. Hec ille. Sctũs q̃z Bernardinus vbi. s. postq̃z oñdit q̃ nomẽ ihu nos exẽdit a demõib⁹ ꝯcludit dicẽs. Igit̃ si ꝓstipent̃ acies. si ꝓsistat castra: si exurgat adũsum te pliũ: nõ formides piculũ: nomen iesu sonet in corde deuoto: nomẽ inuocã ꝑtuosum. Qz vt dr Exo. xv. Dipotẽs nomẽ ei⁹: curr⁹ pharaõis ⁊ exercitũ ei⁹ pecit i mare: ⁊ sic libat⁹ ẽ ppls dei. In huiꝰ q̃z mysteriũ ihus naue successor moysi fortz i bellum: iã nois ihu ꝑrute: nonq̃ ꝑa de hostib⁹ triũphabat. Ad h̃ etiã exhortãdũ audi prelij ducẽ cõcrepãtẽ i spũ. ij. ad Thi. ij. dicẽtẽ. Fili mi ꝓfortare i gr̃a q̃ ẽ in xp̃o ihu qsi diceret. arma tua ne reijcias ex timore: sz alacrit̃ pugnã aggrediarz inuocato nois ihu ⁊ fugiẽt ptes adũse. Nequnt em̃ adunata tartaree noctz fantasmata rãti nois lucẽ: tãtãq̃z odoris fragrantiã spurcissimi spũs illi. atq̃z tãtã ptãtẽ ihu xp̃i nois sustiere. hec ille ¶De cimasexta excellẽtia hui⁹ p̃ciosi nois dr deuitatiõis. Per illud em̃ picula ⁊ adũsa deuitant̃ Multz em̃ picul⁹ ⁊ casib⁹ fortuitz subiecti sumus. De quib⁹ loquit̃ Aug⁹. xxj. de ciuitate

J Pericla p nomen ihu deuitantur

dei.ꝛ Paul⁹.ij.ad Thoꝛ.xj.di.Periculis in mariꝛc.Lasus aũt foꝛtuiti humana neque/unt puidẽtia pcaueri.l.q foꝛtuitis.C.de pig. actꝫ.ꝛ.l.in rebus.in ꝓn.ff.cõmo.ꝛ.l.ij.§.si eo tpe.ff.de admi.re.ad ciui.p.facir.l.vezꝫ.ff.de minoꝛi.ꝛ ideo in his ꝛ silib⁹ inuocãdũ est nomen salutꝫ dñi nꝛi iesu xpi:clamãdo cũ ꝓpha ps̃.lij.ꝛ dicẽdo.Deus in noĩe tuo saluũ me fac.Iteꝝ ipe ait ps̃.xc.Clamauit ad me ꝛ ego exaudiã eũ:cũ ipo sum in tribulatiõe:eripiã eũ ꝛ glorificabo eũ.Et iterũ ibidẽ.Qm̃ in me sperauit liberabo eũ:p̃tegã eum qm̃ cognouit nomen meũ.In omib⁹ igit aduersitatibus debem⁹ recurrere ad turrim defensionis nr̃e.de qua inq̃t Salomõ puerb.xviij.Turris foꝛtissima nomẽ dñi.Et vt nr̃i actus pro spere dirigant debem⁹ frequẽtare inuocationem nois hui⁹ benedicti:vt ex frequẽtatiõe act⁹ generet habit⁹.Et ad h̃ faciẽdũ vltra cõsiliũ apli Col.iij.s̃.allegatũ inuitamur etiaꝫ in actib⁹ aplorꝫ.c.xvij.ꝛ.xxvj.q.v.c.nõ licẽt

Imperatoꝛ inuocat nom̃ iesu

Quod obꝓnabat impatoꝛ dicẽs in.l.in noĩe dñi.C.de offi.pfec.pto.affri.In noĩe dñi nr̃i iesu xpi ad oĩa cõsilia:omnesqꝫ actꝰ gerẽdos sp̃ gredimur.Per ipm em̃ iura impij suscepimus:p ipm pacẽ cũ persis in eternũ cõfirmauim⁹:p ipm acerbissimos hostes ꝛ fortissimos tyranos debecim⁹:p ipm p multas difficultates supauim⁹:p ipm ꝛ affricã defendere:ꝛ sub nr̃o impio redigere nobis cõcessum est:p ipm qꝫ vt nr̃o moderamie recte gubernet ꝛ firme custodiat cõfidim⁹.hec ille.Qui etiã in aur.de armis.in ꝓn.inq̃t.Magnũ deũ ꝛ saluatorẽ nr̃m iesum xpm ꝛ ei⁹ auxiliũ

Semp noiek nomẽ Iesu

inuocãtes studem⁹ oĩs nr̃os subiectos quoꝛ regimen ꝓcessit nob⁹ de⁹ illesos ꝛ sine calũnia custodire ꝛc.Rationẽ aũt q̃re debem⁹ freq̃nt inuocare nomẽ dñi assignat sctũs Bernardin⁹ vbi.s̃.dicẽs.Ex hoc em̃ mẽs imbuta atqꝫ habituata sancto noĩe iesu xpi i oi subitaneo casu atqꝫ instãti piculo eructabit ꝙbũ bonũ atqꝫ inuocabit nomẽ dñi nostri iesu xpi: ipo dño teste q̃ Mat.xij.ait.Bon⁹ homo de bono thesauro coꝛdis sui pfert bona.Sicut expientia docẽte videm⁹ q̃ q̃ nomen diaboli aut blasphemias ex consuetudine frequẽtat occurrẽte repẽtino ac periculoso casu idipm euomit:dicente dño vbi.s̃.Mal⁹ hõ de malo thesauro coꝛdis sui pfert mala.qꝫ ex abũdãtia coꝛdis os loquit̃.Ex habitu igit̃ abundãtꝫ thesauri nois dñi ihu mẽs i repẽtino periculo inocãs nomẽ ei⁹ i adiutoꝛiũ:sentiet si/bi statim ihm esse pñtẽ:sep̃tura teste:q Exo. xx.c.ait.In oi loco i quo fuerit mẽoꝛia nois mei veniã ad te.Vinc i ꝓsona hm̃oi ꝓpheta inq̃t.Tribulatõꝝ ꝛ doloꝛẽ inueni ꝛ nomẽ dñi inuocaui.ꝛ itez dicit.Dirupisti dñe vincula mea:tibi sacrificabo hostiã laudis:ꝛ nomẽ dñi inuocabo.Hec ille.Btus qꝫ frat Michael de carcano in suo q̃dragesimali defide in ꝛmone.viij.natiuitatꝫ inq̃t.Lege scriptuꝛã sacrã:ꝛ i tota saliua euãgelica nõ inuenies inuocãtes hoc nomẽ accepisse repulsam.Audiui etiã q̃plimos enarrãtes in multꝫ picul⁹ siue equitãdo siue itinerãdo siue p mare eũdo siue cadẽdo in hui⁹ nois inuocatõe illesos euasisse.Deficiet ei mihi tps enarrare q̃tes a magnis piculis memi me p inuocatõꝝ hui⁹ nois liberatũ.Qñ q̃ lectũ intratis in nomie iesu.qñ cõeditis aut bibitis in noĩe iesu:qñ equũ ascẽditis aut descẽditis in noĩe iesu:qñ aliq̃ op⁹ inchoatis ꝛ qñ relinq̃tis in nomie iesu:qñ loqui icipitꝫ i noĩe iesu facite.ꝛ sicut oĩbus liberi eritis.hec ille.Un̄ ps̃.inq̃t ps̃.ix Sperent in te q̃ nouerũt nomẽ tuũ:qm̃ nõ dereliquisti querẽtes te dñe.ꝛ ps̃.xliij.ateriꝰ dicit.Exurge dñe adiuua nos:ꝛ libera nos ꝓpt nomẽ tuũ.Ipm em̃ est illud nomẽ de q̃ dicit Exo.xv.Dñs potẽs nomẽ eius.Ideo idẽ ps̃.dicebat ps̃.cxxiij.Adiutoꝛiũ nr̃m in noĩe dñi:q̃ fecit celũ ꝛ terrã.¶ Decimaseptima excellẽtia dicit curatiõis.Per hoc em̃ nomen infirmitates sanant̃ ꝛ multa miracula fiũt.Un̄ Petrus rauen̄.ait.Hoc est nomẽ qõ dedit cecis visum:surdis auditũ:claudis cursum:sermonẽ mutis:vitã moꝛtuis:totãqꝫ diaboli potestatẽ de obsessis coꝛpibus effugauit.Hec ille.Proinde Albꝛi.de rosate in suo lectionario i ꝛbo Jesus:dicit.Nomẽ iesu ẽ nõ solũ miseroꝝ refugiũ:ꝛ lugẽtiũ acmestoꝝ solatiũ:sꝫ etiã infirmoꝝ remediũ.videt em̃ ee qsi tyriaca:de q̃ dic Auicẽna.ij.canõis q̃ est sblimioꝛ oĩs medicinaꝝ:ꝛ melioꝛ eaꝝ ꝓpter sui mltitudinẽ inuamẽti.ꝛ addit q̃ illi q̃ vtit tyriaca tpe sanitatꝫ nõ nocẽt venena:ꝛ fit secur⁹ ab egritudib⁹ pstilẽtie.Et reuera h̃ nomẽ ihu nõ solũ ꝛ mala pñtia expellenda valet:sꝫ etiã ꝛ futura repellẽda:ꝛ vniuſaliꝛ ꝛ oĩa.Hec Albꝛi.vbi.s̃.Et iõ si q̃ infirmitas tibi vel tuis occurrit nõ spreto remedio naturali recurre ad inocatioez iesu.Sepe q̃dẽ cõtingit q̃ nõ pñt remedia naturalia adhibeꝛi vel ꝓpt eoꝝ carẽtiã:aut ꝓpt moꝛbi et infirmitatꝫ ignoꝛantiã:seu qꝛ est qsi irremediabile malũ.ꝓpt qõ recurrẽdũ est ad remediũ qõ fidelib⁹ suis Mar.vl.relinq̃t de⁹ sup terrã di.

Signa aũt eos qui crediderit hec sequẽtur in noĩe meo demonia eiciẽt:liguis loquẽt no

k

Miracula fiũt ꝓ nomẽ iesu

ūis serpētes tollēt: ⁊ si mortiferū q̄d biberīt nōcebit: sup egros manꝰ ip̄onēt ⁊ bene habebūt. Nec recurrēdū est ad fatuas ⁊ ūsanas ⁊ oīno erroneas incātatiōes quozū dā q̄ credūt se ūocare nomē dñi: ⁊ ūocāt nomen diaboli in incantatiōibꝫ suis: eo q̄ sepe noīa ignota ibi ponunt: atq; sepe mēdacia interponunt. ꝯ sepiꝰ. Pater nr̄ ⁊ Aue maria ad oper̄ mentū malicie dicāt: ⁊ q̄ris aliq̄n liberari videant aliā hmōi incātatiōibꝫ. tñ pmittēte iudicio dei. demon ip̄e qui ex ꝓpria sua fec̄ holem vel puerū egrotari: eo inuocato p impiam incantationē auferēs ip̄am infirmitatem ⁊ languorē: infligit p infidelitatē et errorem culpā mortalē in corde. Proinde ꝑphet̄a ps. xxix. hoc ꝓuidēs ait. Beatꝰ vir cuiꝰ ē nomē dñi spes eiꝰ: ⁊ nō respexit in vanitates ⁊ insanias falsas. De pluribꝫ aūt relatiōe fidedigna testimonio nostris ip̄ibꝫ audiuimꝰ qui iuxta verbū dñi sup egrotātes manu imposita ad ūocationē hui⁹ gl̄iosi nomis liberati sunt. Nam sicut effusum vnguentū ministrat gratiā sanitatis in corporibꝫ: sic nomē Jesu dat salutis gratiā animabꝫ simul ⁊ corporibꝫ. vñ ps. cv. ꝑpheta ait. Sanauit eos ꝓpter nomē suū: vt notā faceret popul' potēt̄iam suā. Et quod mirabiliꝰ est: etiā peccatores infideles ad ūocationē nomis iesu fecisse miracula et sanasse infirmos manifeste cōprobat. Vñ de beato Dionysio ariopagita legit q̄ cū adhuc gentilis ex̄s disputaret athenis cū Paulo: quadā vice cecꝰ quidā a natiuitate trāsibat per uiā. quē vidēs Dionysius ait paulo. Si vis vt credā que predicas de iesu nazareno quē asseris esse filiū dei dic huic ceco vt in noīe eiꝰ videat. ⁊ si illuminatus fuerit ad ūocationē ip̄ius: credā illi Sed ne vtaris verbis magicis: ego ꝑscribā tibi formā verboz. dic q̄ sic. O cece: in nomine iesu xp̄i nati de virgine crucifixi ⁊ mortui q̄ resurrexit ⁊ ascendit in celū: vide. Respondit aūt paulus. Hoc est minimū ⁊ facillimū fruti noīs dñi nr̄i iesu xp̄i. sed vt oīnis suspicio mali de medio tollat: volo q̄ tu eadē verba ꝓferas. Cum ergo dionysiꝰ predicta ꝙba dixisset illi ceco: statim ꝑfectissime illuminatus est. ⁊ dionysius credidit in dñm nostrū iesum xp̄m. Multa quoq; alia exempla adducere possumꝰ: que causa breuitatis omitto Sicut est de illo claudo ex vtero matris sue qui stabat ad portā templi hierosolymitani mendicās. quē (vt habet̄ Actuū. iij.) erexit ⁊ ꝑfecte liberauit Petrus in noīe dñi nostri iesu xp̄i: dum ei dixit. In noīe iesu christi surge ⁊ ambula. ⁊ cōfestim surrexit ⁊ ābulauit.

¶ Unū mirabile exēplū referā q̄ mihi retulit pater frater Bartholomeꝰ de pozꝛ dicēs q̄ cū quadā vice esset cū beato fratre Jacobo de marchia ordinis nr̄i: ⁊ transirēt ꝑpe domū cuiusdā nobilis q̄ egrotabat ifirmitate maxima: deuicti precibꝫ cognatoz ip̄ius infirmi intrauerūt domū eiꝰ. quos cū infirmꝰ vidiss̄et rogauit ip̄m beatū fratrem iacobū: vt illi daret bñdictionē suā. Cū q̄ ip̄m bñdixisset i noīe iesu: ille infirmꝰ stari surrexit sanꝰ. ¶ De cimaoctaua excellētia huiꝰ mirabilis nomis dicit glorificatiōis. De qua inq̄t ꝑpha ps. v Gloriabunt in te oēs q̄ diligūt nomē tuū Qui vult ergo de hostibꝫ victoriā reportare ⁊ in cunctis actibꝫ suis honorabiliꝛ euadere debet deuote hoc sacratissimū nomē inuocare

¶ Decimanona excellētia dr̄ sociatiōis. Cū illis em̄ morat ⁊ familiariter stat dñs noster iesus xp̄s q̄ in deuotiōe sui nois pseuerāt. vñ Mat. xviij. ip̄e ait. Ubicūq; fuerit duo vel tres ꝯgregati in noīe meo: ibi sum ego i medio eoz. trāssumptiue in. c. cū scḗptura. j. q. j.

¶ Uicesima excellētia dicit consolatiōis. de qua inquit Hugo de sancto victore i quodā sermone. Jesus nomen dulce: nomē delectabile: nomēq; valde cōfortās peccatorē. De hac etiā dicit sanctꝰ Bernardinꝰ vbi. s. Tāta est ꝑsolatio aīe que letat̄ in xp̄o iesu: vt pauptas ꝓ diuitijs: aspꝛitas ꝓ delicijs: ⁊ vilitas pro honoribꝫ reputet̄: cunctaq; supplicia ꝓ noīe eiꝰ illi dulcia fiant. vnde plus ei cathena placet q̄ regius honor aut corona. Propter hoc em̄ vt dicit Act̄. v. Jbāt apostoli gaudētes a cōspectu cōsilij: quoniā digni habiti sunt pro noīe Jesu contumelia pati. Igit̄ si mentem tuam tristicie caligo demergit: si grauis īmineat ac procellosa tempestas: si pernicios⁹ ingesserit se turbo ventoz: si maria terrificum mugitū ⁊ horrendum depromant: si cōtrariat̄ur litora maris: ⁊ nauicula quoq; fluctibus impleatur: iesum inuoca: qui in nauibus dormire putat̄: ipsum qui nec dormit nec dormitat: ⁊ plena fide dic ei. Exurge domine iesu: quare obdormis dñe vel es similis dormienti? Exurgens em̄ ꝑculdubio iesus vento cōminabit̄: ⁊ dicet mari. Tace. et obmutesce: ventiq; confugiēt: ⁊ cōplanabūtur tumide vndefluctuū: ⁊ colles equalitaꝛ ꝓprie terminos nō excedēt: procella conuertetur in aurā: ⁊ tempestas cōmutabit̄ in serenum. Sed hi q̄ (vt dicit̄ Prouer. ij.) letant̄ cū malefecerint ⁊ exultāt i rebꝫ pessimis. hec de noīe iesu xp̄i sentire nō ꝑnt. Ratio est aūt

Z

C

M Nomen iesu cōsolatoriū

quia delectatio est p iūctio p ueniētis cū cōue
niente. Qz em̄ Jesus est par q̄ erupat omnē
sensum: non sapit supbo q̄ semp iurgia que
rit: quia est mūdicia sūma. Nō sapit luxuri
oso qui sp mēte z corpe q̄rit in luxuria dele
ctari velut sus in volutabro luti. Et quia est
sūma liberalitas nō sapit auaro: q̄ affectu tē
poraliū z insatiabili desiderio p cupiscentie fla
grat. Et qz est sūme mitis: nō sapit viro tur
bulēto z iracūdo. Et qz ē sūma letitia z hila
ritas sempit̄na: nō sapit accidioso z spiritui
tristi: q̄ deliccat oim̄ ſturū ossa. Qz ſo ē cha
ritas p sūmata: nō sapit ingluuiei dedito cui
de⁹ vēter est. Sapit em̄ aīe mūde: aīe sancte:
aīe charitate feruide: qz talis cū ppheta dice
re pōt. Ego aūt in dño gaudebo z exultabo
in deo iesu meo. Hec sanctus Bernardin⁹.

Nomen ihus illuminat intellectū

Jō Ps. inq̄t ps. ix. Letabor z exultabo in te:
psallā noī tuo altissime. z ps. cxxv. etiā ait.
Laudate dn̄m qm̄ bon⁹: psallite noī ei⁹ qm̄
suaue. ¶ Uicesima p̄ma excellentia dicit illu
minatiōis. de qua sanctus Bernardin⁹ vbi
sup̄ ait. Illuminat intellect⁹ ad deuotā inuo
catiōnē nois iesu xp̄i. qz vt scribit Zach. vi.
Oriēs nomē eius. i. veluti sol radiās huma
nā mentē. Sicut em̄ sol iste materiale diffun
dens radios suos ostēdit oīa q̄ in mundo
sunt z materialē exhibet claritatem: sic solare
nomē iesu mētes irradiat vt videāt ea q̄ sūt
in deo fm̄ p̄spicuā veritatē. Nō em̄ illumiat
hoc nomē in superficie tm̄: sed in medullis sen
suū claritateq̄z rationū z veritate sentētiaz
Un̄ i p̄ncipio apocalipsis habet. Apocalip̄
iesu xp̄i quā dedit illi dñs facere palaz seruis
suis. Apocalipsis em̄ reuelatio iterp̄tat: q̄ p
iesum xp̄m facta est. vñ Joh. ix. c. cecus illu
minat⁹ mystice ait. Ille q̄ dr iesus lutū fecit
z unxit oculos meos: z dixit mihi. Uade ad
natharozia siloe z laua. z abij et laui: et vidi.
Unctio em̄ p̄tinet ad cognitionē: unctio vero
ad delectationē. Nouim⁹ ei dici p si q̄s oleū
in ore tenuerit: z ad aq̄z p̄funda descendēs
illud exufflauerit: reddit aque superficiem cla
riorē: z absōdita p ducit in lucē. In tenebr̄
usq̄huc sum⁹: caligat noster oculus: cespitat
gressus. nō recipim⁹ visum nisi iesus sue re
fulgēte luie radioso nr̄ō faciat in cordibus
nostris lumē suū. Lumen est em̄ nomē iesu
q̄ō erhere cordis nr̄i mystica reserat. sicut lu
mē solis materiale manifestat. Un̄. Bern̄.
Nōne hui⁹ nois luce de⁹ vocauit nos in ad
mirabile lumē suū? Jn hoc siquidē libro illi
patres antiqui p meditationē z cōtēplatiōz
sic studebant q̄ diuinis mysterijs eruditi: lic

Q

teris mortuis z palpātibus nō egebāt. Tu
ſo quāto magis a terra subtraheris: z ad al
ta te subtrahis: z ad iesum conuertis intuitū
mēris: tāto magis recipis vez lumē. Nā vt
dr Matth. xvij. apli ad montis speculū iū
assumpti z in mōtis specula cōstituti leuan
tes oculos neminē viderūt nisi solū iesum. p
ter hoc em̄ erat ī gl'ia ppls iudeoz. Qz no
tus in iudea de⁹: in isrl magnū nomē ei⁹. nūc
ſo qz pdiderūt ihm: cecitas p̄uenerat in eis.
Hec ille. ¶ Uicesima scda excellētia dr inflā
matōis. quā ponit scūs pater me⁹ Bernar
din⁹. q̄ nois hui⁹ fuit singlarissim⁹ p̄dicato
Un̄ etiā ad hoc ostēdēdū de⁹ trāstulit eū de
hoc mundo ad celū. qn̄ in choro fratrū cane
batur in vigilia ascēsiōis illa antiphona ad
Magnificat. Pater manifestaui nomē tu
um hoibus. nūc ſo ad te venio. Dicit em̄ p̄di
ctus scūs vbi. s. Aliā grām sperare debet aīa
in noīe regis iesu. q̄ noīa inflāmatiōis. fm̄ ei
Bern̄. p nomē dn̄i venit ad rem nois. qz p
cognitiōz sui nois venit ad dilectiōz z frui
tionē nr̄is. Hinc p̄s. ait. Cōfitebor nomi
tuo dñe: qm̄ bonū est. Sup q̄ Aug. inquit.
Nomē dn̄i bonū est: qz ipm̄ bonū est quo bo
ni sumus vt ipm̄ diligam⁹ z totū cor ponā
mus ad eum amandū z laudandū. Hec ille

P

¶ Uicesima tertia excellentia dicit roboratiō
nis. De qua idē sanctus Bernardinus in
quit vbi. s. Aliā quoq̄ gratiā in noīe Jesu
anima sperare debet: que dicit roboratiōis.
Roborat em̄ spūs in frute hui⁹ nois ad oia
aspa p̄ferenda. Jn cui⁹ mysterū Actuū. xxj.
ppheta Agabus tulit zonam Pauli: et alli
gans sibi pedes z man⁹ dixit. Hoc dicit spi
ritus scūs. virū cui⁹ zona hec est sic alligabūt
iudei z tradunt in manus gentiū. Respon
dit aūt Paul⁹ z dixit. Nō solū alligari sz z
mori in hierl'm parat⁹ sum p nomīe dn̄i ihu
xp̄i. Ecce cohortis humane Centurio z dux
xp̄iane militie nō fract⁹ periculo: nō superā
tus p̄elio: virtute dimicās nō furore: nō ce
dit gladijs sz magis hostibus dat pauorem
sic despicit vniuersa supplicia: sicut solet her
ba putrefacta cōteni. z sicut adamas ferri de
spicit sectionē. minas z verba tyrānoz ludū
quēdā extimat pueroz: qm̄ p̄mū erat ei dis
solui z esse cū xpo. Stās igit̄ miles inuictus
depositoq̄z aie z corporis rorpore fragilitatē
nostrā consolidat z puocat p nomīe iesu ad
viriliter dimicādum: sui ducis exemplo de
victoria iam securi. qui ad Rom̄. viij. inq̄t.
Certus sum qz neq̄z mors neq̄z vita neq̄z crea
tura aliq̄ poterit nos separare a charitate dei q̄

Nomen Jesu roborat

estipo ihu dño nro. Hic est equꝰ q̃ terrã vn gula fodit: erulat audacter: in occursum pergit armatꝰ: ꝓtẽnit pauorẽ: nõ metuit vulnera nõ discrimia: neq; sanguinẽ neq; mortẽ. Alacriꝫ securo corde picula subit armatꝰ nomine Jesu xpi. Sili ardore nois Jesu flagrabim corde illiꝰ pusillꝰ grex duodenariꝰ eccleꝫ pminue. Uñ ꝓtute illiꝰ tot vicit ꝫ fregit gemora bestiaꝝ q̃t iugo nois ihu xpi sbdidit diffortias nationũ. Uere bellatores idiri: q̃ flecti nõ poterãt: sz occidi: phibẽtes testimoniũ ꝓbo rũ: testimoniũ. s. iesu xpi cũ ppha dicentes. In noie tuo sperneꝫ insurgẽtes in nob Hec ille. Debeꝫ q̃ eẽ ꝓstãtes in oĩb adũsitanbꝫ tolerãdis: dicentes cũ ppha pꝰ. xxij. In noie sctõ eiꝰ sperauiꝫ. ¶ Uicesimãquartũ excellẽtiã ponit beatꝰ frater Michael de Carchano vbi. ꝰ. que dicit refrigeratiõis: est q̃ fidẽ cũ pcedẽti. Aĩt aũt sic. Dico igit q̃ hoc nomẽ Jesu est refrigeriũ patiẽtibꝫ. q̃uis em dñs seruos suos in tentatõe succumbere nõ pmittat: nihilomiꝰ pmittit eos sustinere afflictiões: sed desperandũ nõ est: nec obliuiscendũ tũc nois dulcis Jesu: sed tũc marie inocãdũ. Proinde ꝫ solãdo patiẽtes Mat. vi. ipe dñs ait. Bti eritꝫ cũ maledixerit vobis hoies: ꝫ psecuti vos fuerint: ꝫ dixerit oẽ malũ adũsum vos mentiẽtes ꝓpter nomen meũ. Gaudete ꝫ exultate: qm̃ merces vestra copiosa est in celis. imo mẽti inflãmate amoris iesu inextimabilis leticia est ꝓ noie eiꝰ pati solũ et inebriatione sui amoris ꝫ appetitu sitimdinis cordis eius: nullo alio ꝓmio expectato. Nõne sepius est gaudiũ homini pari ꝓ amico mortali: eriã cũ nescit illo ꝓ quo talis passio sustinet: q̃to magis ꝓ dño imortali Jesu xpo: qui tanta ꝓ nobis passus est: Ideo Augꝰ. inqt. Dat magnã audaciã nomen dñi scriptũ in cordibꝫ iustoꝝ ꝫ ira ipsũ maloꝝ: vt patienter tolerẽt ꝫ prudẽter euitẽt. Uñ bta Agatha iudici sibi tormẽta aspera cominãti inuicto animo rñdit dicẽs. Si feras mihi pmittas: audito xpi nomie mãsuescunt. si ignẽ adhibueris: rozẽ salutiferũ mihi de celo ãgeli mistrabũt. Propt ꝓtutẽ em huius seculi nois martyres i tormẽtis oĩbꝫ trium phabãt: dicẽtes cũ ppha. Adiutoriũ nostrũ in noie dñi ꝛc. Nec miꝝ si cum tãto gaudio tãta martyres sustinuerũt. q; ipe erat q̃ i eis oĩa supportabat. sicut aplus ad Phil. ij. ait Opat in nob velle ꝫ pficere ꝓ bona volũtate Un ꝫ Apoc. ij. c. aĩe patiẽti ppter nomẽ suũ dño dr. Patiẽtiã habes ꝫ sustinuisti ppt nomen meũ: ꝫ nõ defecisti. Ille nẽpe ppt nomẽ dñi iesu sustinet q̃ passiõe sua glificat nomẽ xpi: ꝫ nõ ppt nepharia opa sz ppt sacra ꝓtutũ istituta xpiane religiõis psecutões sustiet patiẽter. sicut btus Petrꝰ sue. j. canõice. c. iiij inqt. Nemo vẽ patiat q̃si fur vel homicida aut maledicꝰ aut alienorũ appetitor. Si aũt vt xpian ꝰ nõ erubescat. glificet aũt nomẽ dñi iusto noie. hec ille. Nos ꝫo hnt excellẽtie possumꝰ dare exẽplũ de btõ Ignacio epo anthiocheno. q̃ ducꝰ romã ꝫ a traiano imperatore exhortatꝰ vt negaret dñm iesum xpm ñdit q; b̃ facere nõ poterat: qz hẽbat nomen eiꝰ scptũ in corde suo. Uñ cũ fuisset martyrizat ꝰ extractũ fuit cor eiꝰ a corpe: ꝫ inuẽtũ fuit nomẽ iesu scptũ i eo lris aureis ꝫ in q̃scũq; ptes dividebat sp inueniebat hoc mellifluũ nomẽ lris ipis aureis iscptũ. ¶ Uicesimaq̃nta excellẽtia dr refrenatiõis. s. malaꝝ cogitationũ. vñ sctus Bernardinꝰ vbi. ꝰ. ait. Scimꝰ q; ipossibile est mẽte diũsis cogitatiõibꝫ non pulsari: sz in nob est ꝓpt maximã cogitationũ diũsitatẽ sb disciplie regula reformari. si em mẽoriẽ nomẽ iesu tenuerimꝰ mẽte iã pene spũales effectꝰ: tã facilter noxia nõ euagabimur cogitatiõe. Sẽp est q̃ de tãti suauitate nois aliq̃d mẽorie cõmẽdandũ: qđ ruminatum iugiter pascat auidiꝰ appetitũ. Et licet ipum nomẽ iesu sub effectibꝫ varijs imꝑmere memorie valeamꝰ. scio q; multũ iuuat ꝫ expedit ipm imꝑmere sub triũ phali titulo ꝫ beneficio passiõis: vt iuxta aplm ad Heb. xij. Aspiciam ꝰ in autorẽ fidei ꝫ ꝓsummatorẽ ihm q̃ ꝓposito sibi gaudio sustinuit crucẽ ꝫ fusione ꝓtẽpta. Saltẽ igit aliq̃ die hora recogitemus dñice passiõis ĩsignia ad fruẽdũ suauit in cõscia: recolẽdũq; fideliꝫ in mẽoria: et pseq̃dũ firmiꝫ i actiõis idustria. Tãte em pietatꝫ exhibit resatꝫ ẽ ipũ oblitiscꝰ cũ pegrinãtis atq; recedẽtꝫ amici pñtia sb memoria cuiusdã teneamꝰ signi. hec ille. Ad h̃ aũt pagẽdũ nos hortat ipse dñs Lañ. viij. di. Pone me vt signaculũ sup cor tuũ. ꝫ Ber. sup can. ôt. Nomẽ iesu sp tibi in sinu sit: sp in manu h̃ tui oẽs i ihm ꝫ sensus dirigant ꝫ actꝰ. Nihil ei ita exercitatos reparat sensus: ꝓtutes roborat: vegetat bonos mores atq; honestos: castaſq; fouet affectiões. Si em ꝓ mẽtꝫ pigriciã atq; torporẽ sedes: sanat te ihs: hẽs em in noie ihu vñ actꝰ tuos vl ꝓuos corrigas vl minus pfectos adimpleas. Jtẽ vñ tuos sensus aut seruos vt nõ corrũpant: aut si corrũpant sanes. Btus q̃z frater Michael de carchano vbi. ꝰ. ait. Frequentius factis experimur dilectissimi i nobis q; subito replemur

Q Nomen iesu refrigat

R Refrenat malas cogitatiões

tedio ⁊ lāguore: mestic̃eq̄z põdere p̄mimur: ⁊ aridi reddimur. horret cela: lectio displicz vagat animꝰ: repozt rigoꝛ toto sentiunt affecta: q̄z rūcūq̄z plonget ozo: magis repidita te grauat q̄z suauitatis dulcedine cōdiat. nec regni desiderio: nec gehenne supplicio. Sōnus iste letargicꝰ aut soluit aut fugat. ⁊z ſcō modico rp̄is interuallo ex intimo cordis affectu inuocato iesu. solitariꝫ residemꝰ. subitq̄z alacritas gaudiū tam imēsi: quod nec lingua loquit: nec vocabuli oratiōe pferr. vñ Johis xj. Eū nō aderat iesus: mortuꝰ Lazarꝰ: mestitia repleꝝ domꝰ. sed ecce iesus domū ingredit. sozores plenas mestitia ex sua p̄nia cōsolat. lazarumq̄z resuscitat. Debet igit q̄cūq̄z fidelis nomē iesu sp̄ in corde gerere. Ait em Bern. sup Cañ. Qui sequunt agnū debent habere nomē eiꝰ ⁊ nome p̄is eiꝰ scp̄tū in frontibꝫ suis. Sicut em radix arborꝫ q̄zto magis figit in p̄fundo tanto eius fructꝰ amplius expanditur in excelso. sic nomen Jesu in ītimo cordis fixum arctq̄z solidius radicatū euenire facit abundātius ⁊ vberiꝰ inundātiā gratiaꝝ

S Nomen Jhu ē desiderabile

Hec beatus Michael vbi supra. ¶ Uicesima sexta excellētia dicit desideratōnis. De q̄ sanctus Bernardinꝰ vbi. s. ait. Nomen regis iesu est desiderabile. nisi em desideriuz in aniaꝫ uocaret: Isa. xxvj. c. nō affirmaret dicens. Dñe nomē tuū memoriale in desiderio aie. Hec ille. Qui etiā ibidē exponens illud Isa. xij. Hauriet aquas ī gaudio de fontibꝰ saluatoris. inquit. De tuo noie dulcissime iesu xp̄e vbertate supirrigua fundunt aque copiosissime salutares: que nō solū sitim tēperāt p̄cōꝝ sed magis p̄uocāt desideriū ⁊ estuare faciūt ad fruitionē dilecti donec iuenerit qđ req̄rit. Hec ille. Et ppt hāc cām apli baptizabāt oēs q̄ cōuertebant ad fidē in noie dñi iesu: vt habet Act. ij. ⁊. x. c. Quod pagebant ad inducēdū oēs ad amoꝛē ⁊ deuotioꝛ huiꝰ sctissimi nois. De ipo etiā vbiq̄z pdicabant. vñ beatꝰ Johes euāgelista dicebat. pconsuli Nec xp̄m dñm meū negabo: nec a pdicatiōe nois eiꝰ quiescā donec cōsumē cursum misterij quod suscepi. ¶ Uicesima septima excellētia dꝛ delectatiois.

T Est delectabile

De qua loquit sctūs Bernardinꝰ vbi. s. dicit. Nomē iesu est delectabile: q̄s em ignorat q̄ si dideriū ī noie iesu ipleat delectat aiamꝫ pp̄rea ait. Ps. Psallite nomi eiꝰ q̄m suaue. Tāta est em suauitas nois Jesu xp̄i qua p̄ interni gustꝰ expientiā palatuz cordis afficit: q̄ oris labijs nō pfertur. vnde Apoc. ij. scp̄tū est. Uincenti dabo mānā ab sconditū: ⁊ nomen nouū scp̄tū qđ nemo scit nisi q̄ accipit. Mānā q̄ppe absconditū Jesus est: q̄ penitētes ⁊ agonizātes in solitudie mūdi ⁊ ī certamine carnis suauitate sua reficit ⁊ oblectat. Nomē aut nouū scribit cū nois iesu noticia ⁊ dulcedo interioꝛa penetrās labijs cordis infundit. qđ q̄dē p̄ solā expiētiā gustꝰ spūalis agnoscit. q̄ ꝓtule huiꝰ nois nemo scit nisi q̄ accipit. hec ille. Jō Dauid pſ. lj. dicebat. Expectabo nomē tuū q̄m bonū est in ꝯspectu sctoꝝ tuoꝝ. Et de electꝫ ꝛ. pſ. xliij Memores erūt nois tui dñe ī oīm generatiōe ⁊ generatiōez. s. in vita eterna: iuxt illud pſ. lxviij. Et q̄ diligūt nomē eiꝰ hītabūt ī ea Que oīa ꝯsideras idē ppha dicebat pſ. cij. Bñdic aīa mea dño: ⁊ oīa q̄ ītra me sūt nois sctō eiꝰ. ⁊ loquēs deo iterū dicebat. Cōfitemur nomī sctō tuo: ⁊ gl̄iemur in laude tua.

U Est admirabile

¶ Uigesima octaua excellētia dꝛ admiratōis de q̄ Isa. ix. dꝛ. Et vocabit nomē eiꝰ admirabil ꝯsiliari⁹ ⁊c. Adeo ei admirabile ē h̄ nomꝝ dꝛ noluit illd ml'tz ātiās p̄ibꝰ fuelare. nā Moyst dicēt sibi Exo. iij. Si dixerit mihi filij ist'l' qđ nomē ē tuū: qđ dicā eis? rñdit deus. sic dices illis. q̄ est misit me ad vos. ppt ea Salomō dicebat puer. ij. Qđ nomē est eiꝰ: ⁊ qđ nomē filij eiꝰ si nosti? q. d. est inscrutabile. Tāta ē em claritas huiꝰ nois vt p̄scrute iuestigari nō possit. vñ. s. Bernardinus vbi s. ait. Quātucūq̄z p̄dās purissimā oculoꝝ aciē: si nō habueris p gr̄am oꝛgam sanitatē: videre nō poterꝫ excessiuā ip̄oꝛtionabilis luis claritatē. Si em in oꝛtu solis cū est fulget sup emisperiū nr̄z: claritatē radioꝝ eiꝰ neq̄s aspicere. ⁊z reuberarꝫ luce oziꝫ: quō sol iusticie sp̄lēdoꝛē vicz nois iesu p vniūla mūdi climata rutilātis q̄s poterit ꝓpehēdere? Qua ppt ī hꝰ mysteriū. Gen. xxxij. collectāti iacob dixit angel⁹ magni ꝯsilij ihs xp̄s: q̄d q̄rꝫ nomē meū qđ ē mirabile? stupet celū: remūt ag̃eli: creata nō sustiner: natura n̄ sufficrō nō ag̃scit incarnatiōis mysteriū. ⁊ nois ihu incōphēsibile sacm. qđ pace terrꝫ: gl̄iam celt salutē pdit?: vitā mortuis restimabili pietate dispēsat. Uere igit nomē mirabile qđ ꝛbū mirificat ⁊ signis: qđ sb modio latere nō potuit ſz supeffulsit. ⁊z remitēbus gentib ⁊ tudeis: q̄ ꝓtute magna reddebāt apli testimoniū resurrectiois dñi nr̄i iesu xp̄i. ⁊ gra magna erat in oīb illis: Act. iiij. Logū em est. pſequ mirabilia ⁊ miracula q̄ ī h̄ noie facta sunt te poꝛib nr̄is ⁊ q̄tidie fiunt: q̄ mēoriā fallunt ⁊ sermonē excedūt: ac in numerādis mirabilibus tāti nois oīs lingua angelica vel humana reperit penit⁹ inequalis. vñ ppheta vo-

lans nec valēs explicare mirabilia ei⁹: q̄si sb/silijs in illo nole: pdēq; retrahēs ait ps. viij. Dne dn̄s nr̄ q̄z admirabile est nomē tuū in vniuersa terra. Nam in terra viuēciū mirabilis ē hui⁹ nois gl'ia. Et i terra pegrinātiū mirabil' ē hui⁹ nois gra. z in terra morientiū mirabilis est hui⁹ nois iusticia: vt iuē apl's In nōie Jesu oīe genu flectat celestiū terrestriū z infernoz̄ z oīs lingua ꝓfiteat. quia dn̄s nr̄ ihūs xp̄s in gl'ia est dei p̄tis. Dec ille Queōia ꝓfirmat z facieda approbat ꝑphe/ta ps. cxliij. dicēs. Laudatiōe dn̄i loquet os meū: z benedicat oīs caro nois sancto eius in seculū z in seculū seculi. z ps. lxviij. iterū dicit. Laudabo nomē dei cū cantico: z magnificabo eū in laude. z ps. lxxj. ait. Benedictum nomē maiestatis ei⁹ in eternū: et replebit maiestate ei⁹ ois terra. z ps. lxxiij. etiam ait. Confitebimur tibi d⁹: cōfitebimur z invocabim⁹ nomē tuū. ¶ Uicesimanona excellētia dicit exaltatiōis: de qua Isa. xij. dr. Medietore q̄m excelsum est nomē ei⁹. Nullū em̄ nomen ita magnificauit z exaltauit d⁹ sicut nomē dn̄i nr̄i iesu xp̄i. Un ap'lus ad Phil. ij. ait. Deꝰ exaltauit illum z donauit illi nomē q̄d est sup oīe nomē. Et ideo optime faciet ecclia instituēdo p̄ticulare festū de triūphāti nois Jesu cū speciali officio ab vniūsis xp̄icolis celebrādū. q̄d dē officiū ego ipo dño iesu adiuuāte cōposui. ¶ Tricesima excellētia dicit tuitiōis. Nam nomen Jesu est dulce vnguentum ꝑ meditātib⁹: iuxta illud Cañ. j. Unguētū effusum nomē tuū. ideo adolescētule dilexēt te nimis. Qd exponēs Origenes ait. Planū est q̄ ad effusiōnē olei sequit loci ipinguatio in q̄ facta est olei effusio. sic ē necarū vt in coꝛdib⁹ fideliū in quib⁹ fuerit nomē dn̄i frequētatū pinguis tuitio subsequat. que adolescētulas. i. nouas aīas in p̄mitēte labore ad currēdū post dilectū ardentissime excitet in amoꝛē. Dec ille. Sanct⁹ q̄z Bern. sup Cañ. fmōe. xv. inquit. Jesu dulcis memoria dans vera coꝛdis gaudia: z super mel z oīa dulcis eius p̄tia. Nil canit suauius: audit nil iocūdius: nil cogitat dulcius q̄z iesus dei filius. Dec ille. Qui itez ait vbi supra. Nō tm̄ est lux nomē iesu sz cibus. Annō toties cōfortaris quoties iesu recordar̄? O leū est nomē iesu ari dulq̄z est oīs aīe cib: nisi hoc oleo condiat O quāta dulcedo stillare videt er labijs innocētis q̄n doct⁹ a tuo ore mīe nō valens adhuc dicere p̄ nr̄: nec aue maria: cū reuerētia noīat nomē iesu. Mā no men iesu mel est i oꝛe: z melos in aure. Doce em̄ nomē de q̄ inḡt dei filius Exo. vj. Nomen meū adonay nō indicaui eis. s. indeuot⁹ z p/sequētib⁹ nomē meū. Quid q̄ dicem⁹ de quib⁹ busdā religiosis de q̄b⁹ scḡlit brūs Bernardinus ep'am manu ꝓpria cuidā reuerēdissimo cardinali legato bononien. se lamētans valde z q̄rēs q̄ cū ipe multis sndoriby nomē dn̄i iesu p totā italiā discurrēs fecisset vt dignū erat ab oib⁹ venerari. ipi cōstitutōes q̄sdā fecerūt papiētes cōfessoriby suis ne aliq̄ in confessiōe audirēt q̄ h̄ gl'iosum nomē in domo sua scptū l'xpicrū teneret. z q̄d crudeli⁹ z abomīabili⁹ est: cū eoꝛ uersū ad q̄rēdū panē pgerēt: clamabāt i plateis z ad portas domoꝛ alta voce. Foꝛa iesu. Faciebāt q̄z sibi portari ab eoꝛ nō dicā deuot⁹ sz ꝓplicib⁹ oēs ihs scptos z depictos z cū mario iesu xp̄i dn̄i nr̄i virtutio cōburebāt: in murꝛ aūt depictos seu sculptos roſtrꝛ ferreis deuastabāt. O turcis z saracenis peiores: o tigrib⁹ z feris oib⁹ crudeliores: vos estis illi de q̄b⁹ inḡt Dauid loquēs ꝛco ps. lxxiij. Polluerūt tabernaculū nois tui. z ibidē. Usq̄q̄ d⁹ ꝓpobit inimicus: irritat adūsari⁹ nomē tuū in finē. z itez Memoꝛesto hui⁹ inimici⁹ ꝓpanit dño: z ppl's insipiēs incitauit nomē tuū. De gl'iosa aūt Bernardino pauptrꝛ amatoꝛe z seqcibus ei⁹ nomē dn̄i iesu magnificātib⁹ z dēnb⁹ ꝑdenb⁹ pphetauit idē ppba in p̄dicto ps. di. Paup z inops laudabūt nomē tuū. Lōtra vos ꝛo rebelles h̄nic sctō noi impcat deū z rogat vt vos puniat p̄s. lxxviij. di. Effunde irā tuā in gētes q̄ te nō nouerūt: z in regna q̄ nomen tuū nō inuocauerūt. Trāssumptiue. xxiij. q. v. §. hinc notandū. O perditi ītmici nois iesu. pfecto isti facūt ꝺ illō pceptū dei Leui. xix. Nō pollues nomē dei tui. De talib⁹ q̄ritur dei filius di. Isa. lij. Nomen meū tota die blasphemat. s. ab ip̄is. de q̄b⁹ dici pt illō Isa. lxij. Nō ē q̄ iuocet nomē tuū. Isti em̄ voluerūt facere sicut iudei dicēn. illō Hiere. xj Mittam⁹ lignū i panē ei⁹ z nomē ei⁹ ñ memoꝛet ampli⁹. De talib⁹ dici pt illō Act. iij. Ignoꝛātes ihm crucifixerūt eū. ¶ Nos ꝛo de/trem⁹ fuare illō Isa. xij. Cōfitemī dño z inuocate nomē ei⁹. Memētote q̄m excelsū est nomē ei⁹. Et tūc dicere poterim⁹ dño nr̄o iesu xp̄o illō Hiere. xliij. Nomē tuū inuocatū ē sup nos. De nobis q̄z dici poterit illud Sophonie. iij. Spabūt i nois dn̄i. z illō amos v. Strabūt i sb̄limitatē nois dn̄i dei sui. De nob⁹ eriā q̄ delectdim⁹ de ꝑplo gētili. Et honoram⁹ nomē dn̄i ihu. dicere pt ipe dns illud Mala. j. Magnū ē nomē meū in gentib⁹

Jnuehit ō inimicos nois xp̄i

Z

Et excelsum

ꝛ itez ibidē. Nomē meū ē honorabile in gē/
tibꝫ. ꝛ itez. Offerꝝ noi meo oblatio mūda. ſ.
a nob. Iſtis ꝯo q̄ nō ſolū inſurgere auſi ſunt
ꝫ pciosum ſanguinē ipi⁹ ꝛ puritatē mīis ſue
ſz etiā de nomie ſcō ſuo virtutiū facere pſum
pſerunt: dicere valet illud Malach. j. Vos
polluiſtis nomē meū. Et p̄ celeſtʒ pt dicere
filio illō Oſee. j. Voca nomē ei⁹ nō ppl's me
us. De ipo q̄z dño nro ieſu xpo dicī pt illud
j. Mach. vj. Dedit ſe vt liberaret ppl'um ꝛ
acq̄reret ſibi nomē eternū. Rogem⁹ g̃ ipſum
dñm ieſum xp̄m vt nos faciat ānumerari cū
illis de q̄bꝫ dr Apoc. xxij. Uidebūt facie ei⁹:
ꝛ nomē ei⁹ in frontibꝫ eoz. Propt̄ tātas an
tē excellētias bñdicti nois hui⁹ exclamat ſan
ctus Bernardin⁹ vbi. ſ. dicēs. O nomē dei
Ieſu exaltatū ſup oē nomē. O triūphale no
men. O gaudiū angeloz. O leticia iuſtorū
O pauor inferorū: in te oīs ſpes venie: in te
oīs ſpes gratie: in te oīs ſps gl'ie. O nomen
dulcoroſuz tu pctōribꝫ veniā pſtas: tu moz
renouas: tu mētes diuīa dulcedīe reples: tu
fantaſmata pellis. O nomē gratioſum p te
alta myſteria reuelank: per te aīe ad diuinū
amoz inflāmank: roborank in pugna: ꝛ a cū/
ctis pcul'is liberank. O nomē gl'ioſuz: nomē
veſiderabile: nomē dilectabile: nomē admira
bile: nomē venerabile. Tu dulciſſime nomē
regis Ieſu ſic paulati ad celi faſtigia p grāz
carilſimata mētes fideliū ſurſuz rapis: vt oēs
q̄ ad deuotiōz hui⁹ nois īc. ār: ꝓtute ei⁹ gl'iaz
lueniāt ꝛ ſalutē p Ieſum xp̄m dñm nr̄m. hec
ille. Ad cui⁹ amoz nos hortaꝝ ipa ꝯgo ima/
culata q̄ nobis benigne offert ad amplexādū
ꝛ oſculādū ipm bñdictū fructū vētris ſui Je
ſum dicēs. Ama ieſu tuo ſpoſo dilecto. Ama
ieſu: con tuto il tuo effecto. Ama ieſu con ve/
ro amoz pfecto. Ama ieſu o ania inamorata.
Ama ieſu che ti vol tāto bene. Ama ieſu che
fumozto p tene. Ama ieſu che pati tāte pene
Ama ieſu che tha ri cōpata. Ama ieſu che al
ſuo amoz tinuita. Ama ieſu dolceza infinita
Ama ieſu che p grā taita. Ama ieſu che teha
liberata. Ama ieſu ſenſa vlla mēſura. Ama
ieſu con lamente pura. Ama ieſu ſopza ogni
creata. Ama ieſu alqual ſei vēſpōſata. Ama
ieſu rhe tāto ben te pſta. Ama ieſu e fa de lui
gran feſta. Ama ieſu e zamay nō reſta. Ama
ieſu e ſaray ſatiata. Ama ieſu e con lui tabza
za. Ama ieſu e eſſo ſol te piaza. Ama ieſu e
col ſuo amoz talaza. Ama Ieſu ilqual te ha
creata. Ama Ieſu chi te da dolce lacte. Ama
ieſu che toi nemici abate. Ama ieſu ilqual p
te combate. Ama ieſu dalqual ſei guidata.

Bernar
dinus ex
tollit no
mē Ieſu

Ama ieſu che ſolo e tua vita. Ama ieſu eſſa
ne ipacita. Ama ieſu e ſta cō lui vnita. Ama
ieſu dalqual ſei conſolata. Ama ieſu anima
mia dilecta. Ama Ieſu dalqual ſei refecta.
Ama ieſu enel coꝛlo recepta. Ama ieſu dal/
qual ſarai ornata. Ama ieſu e in lui tuta te/
gita. Ama ieſu con carita non ficta. Ama ie/
ſu che te fara ſtar drita. Ama ieſu de eſſo ine
briata. Ama ieſu che ello tāto te ama. Ama
ieſu e damarlo ſempze brama. Ama Ieſu co
mo la tua manna. Ama ieſu con lui ſtand a
brazata. Ama ieſu cō tuto il tuo coze. Ama
ieſu con grande feruoze. Ama ieſu de dolce
amoze. Ama ieſu eſſendo abrazata. Ama ie
ſu ilqual te fa godere. Ama ieſu cō tuto il to
podere. Ama Ieſu ſenſa altro amoz volere.
Ama ieſu in lui tranſformata. Ama ieſu ab
razata con eſſo. Ama ieſu regratiādolo ſpeſ/
ſo. Ama ieſu e ſempze ſtalli apzeſſo. Ama ie
ſu con lui damoz ligata Ama ieſu che he mia
ſperanza. Ama ieſu che ogni dilecto ananza
Ama ieſu dilqual ſei lamāza. Ama ieſu che
te fara beata. Amen.

¶ De eadē beatiſſime ẏginis annūciatōe
Sermo. xij.

Wes qui libe
ras ab oī malo: Sap. xvj. Uni/
genit⁹ dei fili⁹ volēs hūanū gen⁹
de manu diaboli liberare incarnatus eſt. ꝛ li
beravit nos ſicut liberavit Lodrus rex athe
nienſiū populū ſuū. De quo narrat Augu
ſtin⁹. xviij. de ciui. dei. c. xij. q cū regio ſua et
ciuitas ingēti bello hoſtiū vexellaret: huma
ni auxilij diffidentia ad oraculū appollinis
ꝛfugit: ac ſcisci tat⁹ eſt quō tā graue bellū diſ
ſolui poſſet. Rñdit aūt appollo q̄ b fieret ſi
ipe hoſtili manu occubuiſſet. Qd cū i hoſtiū
caſtris intellectū fuiſſet: ordinauerūt q̄ nul
lo modo regē athenienſiū occiderēt. Uidens
igit Lodrus ciuitatē ſuā nullo modo pacem
habere poſſe niſi ipe ab hoſtibus interficeret
ꝛpoſuit regis inſignia: ꝛ habitū pauperis
induit: ꝛ caſtra hoſtiū eſt ingreſſus. vbi quē
dam ad pugnādū ꝓuocās: interfectus occu
buit: ſicq̄z ciuitatē ſuā liberavit. Simili ecā
mō ẏbū dei rex eccl'ie militātis videſ humā
nū gen⁹ ꝛ ciuitatē hui⁹ mūdi ab infernalibꝫ
hoſtibꝫ obſeſſam ꝛ captiuatā. cognoſcēs ea
nō poſſe alit ita cōgrue ꝛ iuſte liberari q̄z per
incarnationē ꝛ mortē ſuā. cū in forma dei cō
erinaniuit ſemetipm formā ſerui accipēs in
ſil'itudinē hoium fact⁹: ꝛ habitu inuētus vt

Sermo. XII. De annũciatiõe Marie

hõr fact⁹ est obediẽs vsq; ad mortẽ: vt dr ad Phil. ij. ⁊ sic liberauit hũanũ gen⁹: vt dr ei ī ꝓis thematis nr̃i. Hoc aũt mysteriũ incarnatiõis ⁊ passiõis sue voluit hostibꝫ nr̃is de mundo eẽ occultũ. qz (vt dr. j. Thoz. ij) si cognouissent nunq; dñm gl'ie crucifixissent vl' crucifigi fecissent. Ideo ipi dño ihesu incarnatiõi ingt Isa. ppha sui li. c. xlv. Vere tu es deus absc̃õ dit⁹ dr̃ isrl̃ salnator. De cui⁹ incarnatiõis annũciatiõe ire; quattuor consideranda faciem⁹.

Prima dicẽt appellatõis. s. ipi⁹ ꝯginis eũ cõceptꝰ.

Scda cõmẽdatõis. s. eiusdẽ ꝯginis.

Tertia dictiõis. s. salutatõis angelice.

Quarta ꝯo conditiõis. s. ipi⁹ angelice salutatiõis.

¶ Pars ꝑma hui⁹ ꝑmõis q̃ dr appellatiõis.

Osser aliq̃s q̃rere qua de cã brissima ꝯgo maria cu angelo sibi annũciãte incarnationẽ filij dei loquẽs appellauerit se ancillã dicẽs Lu. j. Ecce ancilla dñi rc̃. Cui rñdeo hoc ꝯe eã dixisse: qz ipsa erat optima dei ancilla hñs oĩa bona q̃litates bone ancille. q̃ sunt q̃tuor inter alias. Prio em cognoscit aliq̃ bona esse ancilla qñ in hũilitate ꝑ se cõseruat. ⁊ tal' ancilla fuit Hester q̃ (vt habet sui li. c. xiij) dixit de o. Tu scis dñe q⁹ abominer signũ superbie ⁊ gl'ie mee: ⁊ nõꝫ lerata sit ancilla tua nisi ī te dñe dr̃. Lõmẽdabilis eñ fuit tanta hũilitas: q̃ cũ eẽt regina: eñ sic erat humillima. Hũilitas nãq; honorata ml'tũ est deo grata. Istã aũt hũilitatẽ habuit ꝯgo maria: q̃ lz ab ãgelo reuerenter fuerit salutata: lz a ꝑe celesti ab eterno fuerit spõsa electa ⁊ delecta: lz fuerit a filio dei vt mr̃ eẽt añ sed'a deputata: lz a spũsctõ fuerit oĩa gra replera: lz a tota trinitate fuerit ī reginã celoꝝ assumpta: tñ recoglcit se mimã ancillaz dicẽs Lu. j. Respexit humilitatẽ ancille sue Nõ mediocr̃ eñ hũilitas ẽ oblata tãta gl'ia hũilitatẽ nõ obliuisci: ⁊ honoribꝫ nõ ĩsolescere nec extolli: lz q̃to pl⁹ honoraẽ magz hũiliarisic fecit btã ꝯgo: vt ingt Ber. sup missus est. ¶ Scdm signũ bone ãcille est qñ dñz ira tu placat ⁊ reconciliat. ⁊ talis ancilla fuit abygail: q̃ Dauid iratũ placauit. vñ ipa dixit. j Re. xxv. Loquat̃ obsecro ancilla tua ī auribus tuis: ⁊ audi ꝙba famule tue rc̃. Tal' q̃q; ancilla ⁊ mlto melior fuit btã ꝯgo maria: q̃ deũ ꝙ gen⁹ hũanũ iratũ sua hũilitate placauit. Eua habuit duos dños. s. maritũ ⁊ deũ filiũ. lz vnũ fecit eũci de padiso: altũ fec̃ suspẽdi i ligno. btã aũt ꝯgo habuit duos dños. s. dei filiũ ⁊ gen⁹ humanũ cui⁹ ipa fuit filia. lz vnũ. s. dei filiũ de celo ad frã deduxit: ⁊ ire. mẽsibꝫ ī vtero suo habitare fec̃. Aliũ s. gen⁹ humanũ deo recõciliauit. vñ Aug. in ser. natiuitatis ei⁹ ingt. Mr̃ generẽ nr̃i penã itulit mũdo: genitrix dñi nr̃i salutẽ attulit mũdo rc̃.

Tertiũ signũ bone ãcille est qñ ĩmicos dñi sui nõ recipit: lz ipos ꝙfutat ⁊ expellit. hoc ei facere tenet q̃libet bon⁹ ser⁹ ⁊ subdit⁹. et ꝙfacies peccat: iuxta notata p Lynũ ⁊ Bal. in. l. si q̃s testibꝫ. C. de testi. ⁊ p Bar. ī. l. si accusatio. ff. de lega. ⁊ p doc. in. l. j. §. cũ patron⁹. §. cerre. ff. de offi. pfec. vr. vbi glo. dr q⁹ vasall⁹ ꝙtra hẽs amicicia cũ inimico dñi sui amittit feudũ. ⁊ allegat. l. liberi. C. de inof. test. Talis aũt bona ancilla fuit Judith: q̃ Holofernẽ iter fecit: ⁊ dixit (vt habet sui li. c. xiij) Nõ prosperabit me dñs ancillã suã coinq̃nari: lz sine pollutione peccti reuocauit me vob gaudẽtẽ in victoria tua: in exaltatiõe mea ⁊ liberatiõe vra. Tal' q̃z ⁊ melior ancilla fuit btã ꝯgo: q̃ caput demonii. i. ipm ꝓncipẽ demoniorꝫ ꝙtriuit: vt p̃ dixerat dr̃. Ber. ibi. Que ptãtẽ eius ligauit iuxta illud Job. xl. Ligabis eũ ancillis tuis Que ī domo Nabuchodonosor. i. in tota curia infernali fecit ꝙfusionẽ magnã. Istã talẽ ancillã suã nõ prosperabit deus coinq̃nari: qz fuit ei⁹ ꝯgitatẽ. Et ipa fuit sine pollutõe peccti nã habuit pecti oriz ĩmunitatẽ. Itẽ de inimico dei magnã fecit victoriã. Itẽ exaltauit oẽm spurcitiã carnis: ⁊ opata ẽ nram liberatiõz. Qualiter aũt ptãtẽ dmõis ꝙtriuit dr̃ Ber̃. q̃ ait Multis versutijs serpẽs insidiat⁹ est calcaneo marie: sed sine cã. Qm̃ vnũsam prauitatẽ hereticã ipa sola cõtriuit. Ali⁹ siquidez illã nõ de sba carnis sue xpm edidisse dogmatizabat. Ali⁹ de spũsancto nõ cõcepisse sibi labat. Ali⁹ post partũ ꝯginem cognitã blasphemabat. Sz ptriti sunt insidiatores conculcati supplãtatiõis ꝙfugati derogatores. ⁊ beatã eã dicũt omes gnatiões. ¶ Quartũ signũ bone ãcille est qñ fidelit̃ seruit dño suo. Mã fuus dr a seruiẽdo: facit l. naturaliꝑ. ff. de ꝑscrip. ꝯ. ⁊ xxij. q. j. c. nulli. Ul' dr a seruando. l. ⁊ in seruoz. ⁊. l. libertas. §. seruit⁹. ff. de sta. ho. ⁊. §. seruꝰ. isti. de iure. per. Apparatiõe aũt serui cõprehẽdit̃ etiã ancilla. l. seruis legatz. ff. de le. iij. ⁊. l. in testamẽto. §. seruꝰ. ff. de ꝯ. si. Illa ꝯo est bona serua ⁊ ancilla dño suo q̃ ad oẽm obedientiã est pata: iuxta illud ps. cxxij. Ecce sicut oculi seruoz ĩ manibus dñoz suoz. Sicut oculi ancille ī manibus dñe sue: ita oculi nr̃i ad dñm deũ nostrum rc̃. Per oculos aut̃ intelligunt̃ affe-

Tãdirio nostre bone ancille

Seruꝰ vñ dicit

ctiões ꝛ itellect⁹. Per manū aūt dei itelligit ei⁹ potētia vl filij⁹ dei. Sicut em̄ hō p manū opat. sic p ꝟbū dei facta sunt oia: iux illud ps xxxij. Uerbo dñi celi firmati sunt ꝛc. Uel p manū dei itelligit ei⁹ volūtas. qz sic hō opat manu: sic ⁊ de⁹ opat sua volūtate. Unde dr Augu. q dei facere est a se fieri velle. Btā egit ꝟgo ācilla dei suos oculos. i. affectiões suas ꝛ itellectū sp habuit i manibꝰ dei. i. i potētia dei ꝟsiderādo i seipa opa sue potētie. vñ ipa dic Lu. j. Qz fecit mihi magna q potes est. Jte ibidē. Fec potētiā i brachio suo ꝛc. Habuit etiā itellectū ꝛ affectū i dei manu. i. in filio dei ipm sup oēm itellectū angelicū cognoscendo ꝛeū sup oia diligēdo. Habuit etiā oculos suos. i. totū affectū ꝛ itētionē suā i manu dei. i. in volūtate dei. Qz q̄cq̄d de⁹ voluit ipa sp voluit. nā cū de⁹ voluit vt votū ꝟginitaꝛ emitteret: statim emisit. Cū etiā voluit vt mrimoniū ꝟheret: statī ꝟhere ꝟsensit. Jte cū voluit vt filiū dei ꝛciper: statī desiderauit ꝛ ꝟsensuꝛ pstitit. Cū etiā voluit vt i egyptū fugeret: statim iuit. Jte cū voluit vt inde rediret: statiꝛ redijt. Et sic oculi ei⁹ sp fuerī in manu dei. Et ꝛnter merito dicere potuit. Ecce ancilla dñi Ista aūt ancilla figurata fuit. j. Regū. xxv. vbi dr q cū Dauid. i. de⁹: misisset nūcios. s. gabrielē archangelū ad abigail di. Rex dauid id est de⁹ pī rex celestꝭ misit ꝓ eā vt acciperet te i vxorē. Ipa rñdit. Ecce famula tua sit tua ancilla vt lauet pedes fuoꝝ dñi mei. ꝛ festinauit ꝛ facta est vxor ei⁹. In btā igit ꝟgine est falsificata illa sñia Gualterij de castilliōe lib. viij. di. Añ feret stellas tell⁹ septēq̄ triones. Abluet ocean⁹ ꝛ siccū piscis amabit. Quā serui ad dñm sit veri nex⁹ amoꝛꝭ. Jnē eos nulla ē ꝛcordia. nā lz extra Par ꝓtendat odio cōstigit int⁹. Pacē vult⁹ hz agitāt ꝓcordia bellū. Ipe em̄ loquit de fuis coacꝭ: qlis nō fuit beata ꝟgo. q deo fuiuit ex amoꝛe: inx illd Ouidij in li. sine titulo. Est q fuitiū ferre fateturamoꝛ. Oēs g̃ p deuotiōz debm⁹ effici filij h⁹ ancille: ꝛ vnusq̄sq nr̄m dicere possit deo cū pphēta ps. lxxxv. Saluū fac filiū ancille tue.

¶ Pars secunda huj⁹ sermonis que dicit cōmēdatiōis.

Ecce dr Bern. sup Missus est: salutatio angelica in secretario trinitatꝭ dei facta est. ꝛ digito dei scꝛpta. Et cum in cōsistorio supcelestꝭ palacij anno. xviij. de diuine maiestatis sumpsisset originē vni de fortissimis palacij. s. Gabrieli data est ad deferendū. In qua q̄dē salutatiōe dat intelligi q btā ꝟgo habuit oēs grās spūales: qs cetere mlieres hz̄e desiderant ꝛpaliē. Desiderāt em̄ hz̄e pulchritudinē: nobilitatē: diuitias ꝛ vbertatē: sponsum pulchrū ꝛ nobilē: famā celebrē ꝛ nobilē prolē. ¶ Prio nāq̄ btā ꝟgo habuit magnā pulchritudinē: pmo spūalē. qz nullā vnq̄ habuit maculā pcti: vt diffuse ꝓbaui i ꝓma ꝓte ꝓncipali huj⁹ opis. Jte habuit formositatē coꝛpalē: vt ꝓbaui in. ij. ꝓte ꝓncipali hj⁹ opis ser. iiij. Et q̄ ad oēs istas formositates dixit ei sponsus ei⁹ celestꝭ Can. iij. Tota pulchra es amica mea ꝛ macla nō ē i te. Nō em̄ fuit aliq̄ macula i ei⁹ coꝛpe. nō i sua mēte vel mēoria vel affectu. Nō inquā macla originalis pcti: nō actualis mortalis aut venialis. Et ideo ad cōmēdādū eā de hac dixit ei angel⁹ Aue. i. sine ve alicui⁹ culpe vl macle. ꝛ ꝛnter tota formosa. Unde illi dr Hugo descō vict. sup Can. Quā pulchra es ꝛ suauis: quā secuꝛ rerū ꝓbat: quā inspectoꝛ cordiū laudat quā diligit actoꝛ pulchritudis: cui restionū phibet mgr ꝟitatis. hec ille. ¶ Scdo habuit magnā nobilitatē. vt ꝓbatū est i. ij. ꝓte hui⁹ opis: ser. j. Habuit em̄ nobilitatē originis ⁊ regali stirpe: vt ibidē patuit. Jte nobilitatꝭ moꝛis: qz fuit olim honoꝛ moꝛ honestate preclara: vt ait Amb. in li. de ꝟginibꝰ. Jte nobilitatē ꝟtutis: qz oi ꝟtute fuit repleta: vt dicit Eccl. xxiiij. Et hāc triplicē nobilitatē tangit ppha ps. xliij. dices. Astitit regina a dextris tuis: ecce nobilitas originis. in vestitu deaurato: ecce nobilitas moꝛis. circūdata varietate: ecce nobilitas ꝟtutis. Jstā g̃ triplicē nobilitatē mris dei insinuam⁹ cū eā mariā in predicta salutatiōe appellam⁹. Ut em̄ dictū est in. ij. ꝓte hui⁹ opis: inter alias ꝛerpratiões maria ꝛerpratꝰ maris stella: a stando i olim virtutū firmitate. Et sic ptz nobilitas ꝟtutiꝭ Jte ꝛerpratꝰ illuīata. ꝛ p hoc dnotatꝰ nobilitas moꝛis ꝛ oīs honestatis in quib⁹ illuīata fuit. Jte ꝛerpratꝰ dña. ex q̄ dnotatꝰ nobilitas orgis. Recte g̃ ei dicim⁹ Aue maria. i. dña nobilissima. Ad pfectū aūt dñm (sicut dicit Dionysi⁹ in li. de diuis noibꝰ) rria reqrunt. s. peminētia: cōrinētia: ꝛ pmanētia. Si em̄ deber esse aliqs pfect⁹ dñs oportet q aliqbꝰ preemineat: ꝛ q aliqbꝰ possideat ꝛ sub le ꝛtineat ꝛ ab ipo dño nō cadat. Jsta vero tria hz ista dña nr̄a. vñ ipa dr Eccl. xxiiij. Ab initio ꝛ ante secula creata sum. ecce peminētia. Ipa em̄ añ oīa secula ꝓcessit: nō ꝛpore lz dignitate. Et vsq̄ ad futurū seculū nō delinq̄. ecce ꝛtinētia manētia. ꝛ in hierlm ptās mea: ecce ꝛtinētia Huic ergo regine ꝛ domine dicere possum⁹ illud ps. cxliij. Regnū tuum regnū omniū.

Maria habuit oēs grās spūales

Sermo. XII. De annũciatiõe Marie

seculoꝝ: ⁊ dñatio tua in oĩ generatõe ⁊ generatiõnẽ. Tertio habuit spũaliũ diuitiarũ virtutẽ: iuxta illud puerb. vlti. Multe filie congregauerũt sibi diuitias: tu ꝓ supgressa es: qz eas ceteris habuerũt pticulariẽ: ipsa habuit vniuersaliter: vt. s. pluries est declaratũ. Si autẽ fm Phm ea q̃ sparsa sunt in aialibꝫ gnaliṫ collecta sunt in hoĩe pr̃ncipaliṫ: vt sim plicitas in colũba: benignitas i agno: libertas i leone: ita oĩs gratie q̃ sparsim aliꝫs data sunt: in maria insimul fuerũt collecte. Et ꝓpt hoc ei dicim⁹. gr̃a plena. Quarto habuit sponsum nobilẽ. s. deũ. ideo dz ei. dñs tecũ fuit eẽ secũ dñs pater q̃ sponsam suã fecit valde potentẽ. dñs filius qui matrẽ suã fecit valde sapientẽ. dñs spũssanc⁹ qui dilectam suam fecit valde clementẽ: iuxta illd puerb. vlt. Manũ suam misit ad fortia. Ecce q̃ꝑ os tens. ꝛ os suũ aperuit sapiẽtie: ecce q̃ꝑ sapies. ⁊ lex clemẽtie in lingua eius: ecce q̃ꝑ clemẽs. Vñ Bern̄. in quodã sermone inq̃t. Tecum dñs vt te sanctificet: tecũ vt te cõseruet: tecũ vt faciat matrẽ de filia: ⁊ reginã de ancilla: ac celi ⁊ terra. Tecũ pater cũ filio: filꝰ cũ patre ⁊ spũ: tota trinitas ope indiuiso. Dec ille. Qualiṫ aũt beata ꝫgo fuerit sponsa omipotẽtis dei declaratũ fuit in ꝓcedẽti pte huius opis ℣ mone vlr̃. ideo hic ꝓtraseo. ¶ Quinto habuit famã celebrẽ. ideo dz ei Lu. j. Bñdicta tu in mulieribꝫ. i. sup omes mlieres bñdicta ⁊ laudata. Ubi Bern̄. inq̃t. Bñdicta tu i mulieribꝫ: q̃ singularẽ meriti es. bñdicta: quia mulier saluatrix es. bñdicta: q̃ ꝫgo ⁊ mr̃ es. O ꝫ feia sup oĩs feias bñdicta: o ꝫ egẽma ĉertimabilis ⁊ thesauro celestẽ sapiẽ. producta ⁊ tot⁹ trinitatẽ artificio incõparabiliṫ adornata: ꝫ e tu es benedicta in mlieribꝫ quia tu es martyr ⁊ glia: ꝫginũ decꝰ: innocentie speculũ castitatis exẽplar ⁊ integritatẽ forma. Sexto habuit nobilẽ prolẽ. ideo ei dz. Bñdict⁹ fructus vẽtris tui. De ista aũt bñdictiõe fructꝰ dz Bern̄. xxvij. in bñdictõe facta Jacob. Det tibi deus abundãtiã frumẽti vini ⁊ olei. In isto eñ fructu btẽ ꝫginis. s. dño iesu xp̃o sũt res ꝑbe. s. caro: q̃ significat ꝑ frumẽtũ: q̃ fuit mortua in passiõe: sed pullulauit in resurrectione ⁊ multũ fructuz artulit in spũssancti missiõe. iuxta illud Joh. xij. Nisi granũ frumenti cadẽs in terrã mortuũ fuerit: ipm solũ manet. si aũt mortuũ fuerit multũ fructũ affert. Per oleũ ꝫo intelligit eiꝰ aĩa. que oleo spũssancti totaliṫ fuit uncta: iuxta illd ps. xliij. Unxit te deus deꝰ tuꝰ oleo leticie. Per vinũ aũt (qd̃ fm ps. letificat cor hoĩs) intelligit eiꝰ diuitas: in cuꝰ visiõe ꝛsistit gaudiũ ⁊ iubilꝰ oĩm sctoꝝ: iuxta illd Job. xxxiij. Videbis facie eiꝰ in iubilo. De isto aũt frumẽto: oleo et vino vẽter btẽ ꝫginis ꝓfecit nob̃ vnguentũ mirabile ad curãda ⁊ pfecte sanãda oĩa vulnera nr̃a. iuxta illud Eccli. xxviij. Unguẽtarius faciet pigmẽta suauitatis ⁊ unctiões cõficiet sanitatẽ. Ex q̃bꝫ oibꝫ ptz q̃liṫ salutatio btẽ ꝫginis oĩs causas cõpetẽdit ppr̃ quas ipa merito cõmẽdari debet.

¶ Pars tertia huius sermonis que dicitur dictionis.

℣. Salutatio angelica a patre ad quem spectat auctas fuit impata: a filio q̃ est pr̃is sapia fuit dictata: ⁊ a spũsancto fuit conscripta. De quo ꝓpheta inq̃t ps xliij. Lingua mea calamꝰ scribe velocit scribẽtis. Et a tota trinitate (vt. s. dictũ est) fuit gabrieli cõmissa. Et ista salutatio talis ⁊ tanta cũ deuotiõe maxima est dicẽda. Uideamꝰ igiṫ a q̃bꝫ debeat dici: qualiṫ ⁊ ppr̃ q̃d. Prio aũt dico q̃ dz dici maxime a viris celestibꝫ ⁊ deuotis. qd̃ significat ꝑ hoc q̃ illa salutatiõz tres cõposuerũt. s. angelus: q̃ dixit. Aue gr̃a plena dñs tecũ: bñdicta tu in mulieribꝫ. Ecclesia ꝫo addidit Maria. Elizabeth aũt adiunxit. Et bñdict⁹ ꝫructꝰ vẽtris tui. Et rõnẽ assignat Nicolaꝰ de lyra sup Lu. Dz q̃n angelus salutauit beatã ꝫginẽ nondũ cõceperat dei filiũ. Et ideo nõ dixit. bñdictꝰ ꝫructꝰ vẽtris tui. Sz q̃n ipa ꝫgo salutabat elizabeth habebat in utero dei filiũ bñdictũ. Angelus aũt est celestis ⁊ purꝰ. vñ Diony. in ii. de angelica hierarchia ait. Angelꝰ est speculũ purum clarissimũ ⁊ incõtaminatũ incõinquinatũ ac imaculatũ. Eccla etiã est sine macula ⁊ ruga: vt dz ad Eph. v. ⁊ in. c. eccle. de pe. dist. j. Elizabeth ꝫo fuit iusta ⁊ sine querela: vt dz Luce. j. Ex quibꝫ dat intelligi q̃ q̃cũq; ipaz salutatiõnẽ virgineã digne ⁊ meritorie vult dicere debet habere cor pur ⁊ angelicũ q̃tũ ad deũ: ⁊ esse sine macula peccati q̃tũ ad ipm: ⁊ esse sine querela q̃tũ ad primũ. Uel potest dici q̃ per angelũ significant virgines iuxta illud Bernardi. Quid decorꝰ virginitate: que de hoĩe angelũ facit. Per ecclesiam ꝫo significant vidue. Ecclesia eñ quodãmõ vidua mansit: quãdo sponsus suus ad celũ ascendit. Per elizabeth que erat copulata cõiugio intelligunt coniugati. Illi igiṫ qui seruant ꝫginitatẽ: ⁊ qui digne custodiũt suam viduitatẽ: ⁊ qui licite vnũt copula mrimo-

Qui debent dicere Aue maria

niali hanc salutatiõz digne dicere pñt. Nihilomin⁹ ñ etiã pcõres nõ debẽt ab ei⁹ cessare laude. vñ Iero. in ser. ad Eustochiũ ait Si virgo es lauda: qz meruisti esse qõ laudas. si cõiunges es venerare z lauda: qz n aliũ/ de⁹ stat vt possis q̃ gra xpi. q̃ fuit plenissime in maria quã laudas. Oz si ꝯiugata aut certe peccatrix es nihilomin⁹ ꝓfitere z lauda: qz inde nisi cordia oĩbus pfluxit z gra vt laudent. Et q̃uis nõ sit speciosa laus i ore pcõris noli tñ cessare: qz inde tibi pmittit venia: vñ z oĩb⁹ vt laudes. hec ille. ¶ Scõo videndũ est q̃lit ista salutatio sit dicẽda? Et rñdet q̃ est dicẽda frequẽter: humiliter z deuote.

Qualit sit dicendum aue maria

Primo q̃dẽ frequnter beatã ỹginẽ salutare debem⁹: qz frequnt ab ipsa bñficia multa recipimus. Jo ad hoc pagendũ exhortamur Isa. xxiij. vbi dr. Sume cytharã. i. salutatiõz angelicã. q̃ qñ dr facit ỹgini quãdã melodiã. z circuitu ciuitatẽ. i. gliosam ỹginẽ mariã: in q̃ oẽs ciues. i. cogitatiões fuerũt vnite i vnã fidẽ. z dr circũ. qz tota z i circuitu ẽ laudãda. Nihil em̃ i ea fuit qõ nõ fuerit laude dignũ. Deinde sbdit ppha. bñ canta: frequẽta cãticũ vt mẽoriã tui sit. Ille em̃ bñ canit q̃ corde ore z ope eã laudat. Ille cãticũ frequntat q̃ ab ei⁹ laude nũq̃ cessat. z taliũ virgo brã habet mẽoriã: qz eos copiose remunerat dũ vitam eternã eis donat. iuxta illd Eccli. xxiiij. Qui me elucidãt vitã eternã habebũt. Scõo ista salutatio est dicẽda hũiliter. z illa hũilitas nõ tm dr cẽ i corde: sz etiã i corpe. s. i genuflexione. Nõ est em̃ magnũ si ad istã salutationez mortal⁹ hõ genua ponit i terrã. ad cui⁹ platiõnẽ rex glie de celo descẽdit i terrã. Nõ ẽ magnũ si ad illã salutatiõz se hũiliat ẽmicul⁹ ad cui⁹ platiõz altissim⁹ fact⁹ ẽ pu⁹. Nõ est magnũ si seru⁹ se hũiliat z genua flectat qñ regina celi z terre salutat. Cui dici põt illud Judith. xj. Hũiliũ z mansuetoz ip tibi placuit dẽpcatio. Tertio dicẽda ẽ hec salutatio deuote. Tũc aũt deuote dr qñ dr cũ cordis attẽtiõe: cũ recta intẽtiõe: z cũ fidei z spei certitudie. Dz igit dici cũ attẽtiõe cordis: ne ipsa oĩrak z dicat illd Isa. xxix. Ppls hic labijs me honorat: cor aũt eo⁹ lõge elt a me. Dz etiã dici cũ recta intẽtiõe. Multi em̃ salutãt psonas nobiles vt videanť eis familiares. z illr multi salutãt beatã ỹginẽ vt deuoti ei⁹ esse videanť z credanť. De talib⁹ pt dici illd Mat. vj. Amẽ dico vob recepẽrt mercedẽ suã. Dz etiã dici cũ fidei z spei certitudie: vt. s. ea que petim⁹ ab ipa hẽre sperem⁹. Supba est em̃ illa dña q̃ salutãtes nõ resalutat. Et qz regia nra est humillima: tõ eos q̃ deuote eã salutãt ipam digne laudando: resalutat etiã ipa ad se inuitãdo: z dicẽdo illud Eccli. xiiij. Trãsite ad me oĩes q̃ concupiscitis me zc. ¶ Tertio videndũ est i hac pte ppr q̃d ipsa salutatio sit dicẽda? Et rñdet q⁹ ppr tria. s. ppr debitum exẽplũ z fructũ. Primo ppr debitũ: qz salutatio debẽt amicis: beneficis z dnis. z ipa est amica nra: iuxta illud Eccli. xxiiij. Ego mr pulchre dilectiõis. i. q̃ pulchre diligo z pulchre amari volo. Canti. ij. Surge ppera amica mea. Est etiã bñfica nra. tõ dr Sap. vij. Propositi p luce hre illã zc. z. j. Venerũt aut mihi oĩa bona parit cum illa zc. z eius dẽ li. c. viij. Proposui hãc adducere mihi ad cõuiuãdũ scies qm̃ mecũ cõcabit de bonis suis. Debñficijs aũt que ab ea recipim⁹ dr Aug. i quadã oõe. Per te ỹgo beata hereditam⁹ misericordiã: miseri z ingrati gram: pcõres veniã sublimia infimi: celestia terreni: deũ homines mortales vitã: patriã pegrini. Ideo illi pt cõuenire illud ad Rom. vlc. Salutate mariã quia multũ laborauit in vobis. Laborauit quidẽ filiũ nutriẽdo: in egyptũ fugiẽdo: discipulos docẽdo: paupertatẽ sustinẽdo: z pro nobis orãdo. Est etiã dña nra: cui canim⁹ in officio ẽcliastico. O gloriosa domina zc. Et ideo er debito est a nobis salutãda. ¶ Secũdo debem⁹ eam salutare ppter exemplũ. Habemus de hoc exẽplũ ab angelo q̃ eam salutauit i thalamo. vñ dicit Luc. j. Ingressus angelus ad eã dixit. Aue zc. A Johãne etiam qui eam salutauit in vtero. vñ dicit Luc. j. Exultauit infans in vtero ei⁹. A xpo etiã salutata est in celo. quod in figuram habet. iij. Regũ. ij. vbi dicit. Surrexit rex in occursũ matris: adorauitq̃ eam. i. salutauit. qñ scilz ipam in celũ reduxit. Debem⁹ ergo erubescere eã nõ salutare postq̃ eã tales salutant. iuxta illud Eccli. xlj. Erubescite a salutatiõib⁹ de silẽtio. vnde Bern. inquit. Inuitat nos ad marie salutatiõe Gabrielis exemplũ: Johãnis tripudiũ z resalutatiõis lucrũ. Tertio debem⁹ eã salutare ppter fructũ. Sic enim eam salutam⁹ cũ deuotiõe: ipa nos resalutat cũ gre exhibitiõe. Specialiter aũt tres gras eã salutãtib⁹ dat. De quib⁹ habet Eccli. xv. vbi dr. Obuiabit illi quasi mater honorificata. Obuiam⁹ em̃ illi nos sanct⁹ desideriis: z laudib⁹ deuotis. Ipa nob⁹ obuiat auxilijs oportunis. z pmo dat nobis panẽ gratie. ideo sequit ibidẽ. Cibauit illũ pane vite z intellect⁹. Scõo dat fortitudinẽ pseueratie. ideo subdit. Et firmabit in illo z nõ flectet. Tertia

R Quare sit dicendum aue maria

Tres gre dãt sanctis mariã

ndat exaltationẽ gl'ie. Jdo sequit. & exalta
bit illũ apõ primos suos. Quidã aũt duos
põicatos dt q ñ ipam bñdictã ẏginẽ salura
mus: iponim⁹ man⁹ in oĩa ei⁹ merita & grã
Nã cũ de excõicato dicat. ij. Joh. canonica.
Qui dr illi aue: cõicat opib⁹ ei⁹ malignis. de
q̃tiã hz in cle. si sum⁹ põtifex. de sen. ex. & iõ
dglo. in. c. si aliqñ. eo. ti. q excõicatũ nõ de
m⁹ salutare: lz dicere sibi possum⁹. de⁹ faci
ae te emẽdare. pfecto si salutando malũ dici
mur ponere manũ i opib⁹ ei⁹ prauis: multo
magʒ salutãdo ẏginẽ optimã ei⁹ cõicam⁹ ope
ribus bonis: qz bonũ naturaliter est suũpi⁹ diffu
siuũ & cõicatiuũ: vt ait Dion. i. iij. de diui.
noib. Et iõ oẽs fuare debem⁹ istõ documẽtũ
metricũ. Virginis intacte cũ veneraʒ ãte figu
rã: Qe veneratio caue ne fileat aue. Rome
em vñ cardinal' facit reuerẽtiã alteri: et illi
obuiãs eũ salutat & ab illo resalutat. Septũ
est em Ecci. xlij. Erubesce a salutãtib⁹ & ille
tio. multo ẽ magʒ debem⁹ ẏginẽ gl'iosam sa
lutare deuote.

¶ Pars q̃rta huiⁿ sermonis que dicitur
conditiõis.

M Qui⁹ cõ
ditionis
sit Aue
maria

Jquerat q̃lis & cuiⁿ ꝺditiõis sit ãge
lica salutatio? ñdet q ẽ diabolo val
de odiosa. beatissime aũt ẏgini val
de gratiosa: & nobis valde fructuosa. Primo
dico q est diabolo valde odiosa. nec mirũ: qz
q illã fuit territ⁹. vñ dr Lañ. vj. Terribilis
vt castror⁹ acies ordinata. Per illã etiã fuit
ꝺfusus: iuxt illd Judith. xiij. Una mlier fe
cit ꝺfusionẽ in domo Nabuchodonosor regʒ
Per illã q̃ʒ fuit ꝺtrit⁹: vt ꝓdictũ fuerat Ge
nes. iij. vbi deus dixit diabolo. Jpa conteret ca
put tuũ. Per illã etiã fuit mortu⁹: vñ figura
liter dr Judic. iiij. Jnt pedes Jahel ruit: de
fecit & mortu⁹ est Zizara. i. diabol⁹. Interp
tat em Zizara exclusio gaudij: & significat di
abolũ: q a celesti gaudio est exclusus: & alios
excludere q̃rit. Nñ igit diabol⁹ salutatiõem
angelicã audit: ita est ei sicut si audiret terri
bile contruũ q̃ terret: iuxt illd ps. Vox to
nitrui tui i rota. & sicut si ebri⁹ rotaret. & sic si
videret baculũ siue clauã qua pcutiat: iuxta
illd Nume. xxiij. Cõsurget ẏga de israt & per
cutiet duces moab. i. demones. Jtẽ ita est sibi
ac si videret gladiũ q̃ vulneraret & iugularet
iuxt illud Judith. xiij. Amputauit iudith ca
put holofernis. Judith em iterpratat gl'ificas
& significat beatã ẏginẽ: q̃ sp deũ gl'ificauit.
Dolofernes aũt iterpratat infirmitas dissen
sionis: & sigficat diabolũ: q multos robustos
enerauit: & multos pacificos ad dissensionẽ p
uocat. Tũc g̃ iudith caput holofernis ãpu
tauit q̃n brã virgo diabolo dñium abstulit.
Jtẽ ita est sibi ac si videret clauũ & malleũ q̃
excerebraret. de q̃ i figurã dr Judic. iiij. Si
nistrã manũ misit iahel ad clauũ: & dextram
ad malleũ timp⁹ zizare valde pforãs. ¶ Se
cũdo dico q ista salutatio est brissime ẏgini
valde gtiosa. cũ ei ea audit valde gtiose reci
pit. qz ea recitant' ter ꝓuilegia q̃ ipa habuit
Primũ ẽ: qz ipa fuit speculu tot⁹ mdi: iuxt il
lud Sap. vij. Lador est luc⁹ eẽne & speculũ sit
ne macula. & hoc notat cũ dr. Aue. i. sine ve
alicui⁹ culpe: vt. s. dictũ ẽ. Scdz ẽ q ipa ẽ lu
cerna ciuitat⁹ supne. qd notat cũ dr maria: q̃
iterpratat illuiatrix. vñ illud qd dr de dño nro
iesu xpo Apoc. xxj. s. lucerna ei⁹ est agn⁹ põt
dici de ipa btã ẏgie. Sic em i celesti palacio
xpi ẽ sicut sol: ita. b. ẏgo ẽ sic luna. & iõ Ber.
inqt. Marie pñtia tot⁹ illuiat ordb: adeo vt
& ipa supna ciuitas clari⁹ rutilet ẏginee lãpa
dis illustrata fulgoribus. Tertiũ ẽ q ipa ẽ aq̃
duct⁹ celest⁹ gre. sicut hz Eccli. xxiiij. qd nota
tur cũ dr: gra plena. vñ Ber. h affirmãs ait.
Propter ea generi hũano fluẽta gre defuer⁹: qz
nodũ inf celler at aq̃duct⁹. Quarto est q ipa
fuit thalam⁹ regʒ glie: i q̃. ix. mẽsibꝰ reqeuit:
& de q̃ pcessit tãqʒ sponsꝰ pcedẽs de thalamo
suo. ps. xviij. & h notat cũ ei dr: dñs tecum.
Quinto ẽ q ipa ẓfacta receptaculũ bñdictiõis
eterne. qd notat cũ dr: bñdicta tu i mlieribꝰ.
Eua etem incurrit maledictiõz: ipa ẓo attulit
bñdictionẽ. vñ Aug. inqt. Maledictio eue
in benedictionẽ mutat' marie. Sextũ est q ẽ
mẽsa refectiõis supne. qd notat cũ dr. bñdi
ctus fruct⁹ ventr⁹ tui. Jstũ em bñdictũ fructũ
ventris sui dat nob ad cõedendũ & bibendũ. vñ
ait Lañ. v. Cõedite & bibite amici: & inebria
mini charissimi. Dat etiã seipaz nob ad mẽ
ducãdũ per deuotiõez. vñ inqt Eccli. xxiiij.
Qui me edũt adhuc esurient: & q̃ bibũt me ad
huc sitient. ¶ Tertio dico q salutatio ista ẽ no
bis valde fructuosa: qz liberat a ꝓfusiõe eter
na & pseruat a culpa ac dignos facit vita eter
na. vnde ipa ẏgo brissima inqt Eccli. xxiiij.
Qui audit me nõ ꝓfundet: ecce pmũ. & qui
operant in me nõ peccabũt: ecce secdm. & q̃ eluci
dant me vitã eternã hebũt: ecce tertiũ. Jsta aũt
regina lz sit tã nobilis & alta q nõ põt digne
laudari a nob ppter suã sublimitatẽ: est tñ tã
hũilis & pia q laudes nras libenter recipit ppter
suã benignitatẽ. Quapropt' eã omis salutare
& laudare debem⁹. iõ illõ qd de deo dr Eccli. xlij
possum⁹ de ipa dña nra dicere. s. Bñdicẽtes
eã exaltate quãtũ potestʒ: maior em q̃ oĩ laude.

Nullꝰ em̄ sufficienter laudare ꝑt illā quā sic hūiliter salutauit angelꝰ: quā sic singulariē elegit pz̄ eternꝰ: iuxꝝ illō ps̄. Elegit eā deꝰ ⁊ ꝑ/legit eā quā sic reuerēter honorauit filiꝰ: in xta illō Lu. ij. Et erat sbdit⁹ illis. cui sic totaliter se cōmisit spūssctūs: iuxꝝ illō Lu. j. Spiritusscūs supueniet i te. quā sic vniūsaliē ad orat ⁊ collaudat totꝰ mūdꝰ. vñ ipa ait vbi s Ecce em̄ ex hoc beatā me dicēt omēs gnatiōes. Rogemꝰ g̃ ipam ꝙginē beatā vt nob gratiā ipetrare digneť a filio suo: q̄ sic eā bn̄dicamꝰ in h̄ seculo: vt postmodū cū illa bn̄dicta esse mereamur in futuro. Amen.

Incipit sexta pars huiꝰ ꝫmonarij qđ mariale appellať: in qua tractať de bn̄dicte ꝙgis marie visitatiōe. Sermo. j.

A Quare ꝙgo abijt in mōtana,

Surgēs ma

ria abijt in mōtana: Luce. j Quisq̄ de cāis btissima ꝙgo post āgelicā salutatiōz abijt i mōtana ad salutādā Elizabeth. Pio ppť pietatē. pietas em̄ ipa z ad h̄ duxit. Qđ i spū puidit salomō Can. iij. di. Que est ista q̄ ascēdit p deserti sic ꝙgula fumi ex aromatibꝫ mirrhe ⁊ thuriz: ⁊ vniūsi pulueriz pigmētarij? Fuit nāq̄ bta ꝙgo ꝙgula. i. flexibilť ad pietatē. quā ⁊ si habuerit ad omēs vniūsaliť: pticulariť m̄ ⁊ pcipue exercuit eaz circa elizabeth. Dicit aūt ex aromatibꝫ: q̄z fuit plena odoribꝫ oiz gr̄az. nec mirū: q̄z vt ait Oracꝰ li. j. epl'a. ij. Quo semel ē ibura recēs fuabit odorē Testa diu. Uas eī qđ a ꝓncipio sue nature fuit repletū aliq̄ bono odore fuabit diu odorē illū. ⁊ sic ꝙgo ab exordio sue ꝛceptiōis plena xo: i q̄ fr̄es ꝙtutes remāsit sp oim aromatizātiū ꝙtutū odoribꝫ respersa: iuxꝝ illō puerbiū. Qđ noua vesta capit inueterata sapit. Addit aūt. vniūsi pulueris pigmētarij. q̄z oēs gr̄as q̄s alij sci habuerunt pticulariť ipa habuit vniūsaliť. Scđo eā visitauit ppť sctitatē. Maria em̄ vent ad elizabeth: ⁊ ꝙs ad iohem vt ipm̄ sctificaret: sic etiā postea venit ad baptismū iohis vt eū sctificaret: vt inq̄t Amb. sup Luc. vñ Pet. raven. in q̄dā ser. sic ait. Idcirco etiā maria pꝰ ꝛceptū ad elizabeth ꝓperat. q̄z ꝙs q̄ i vtero suo erat: iohem adhuc puulū i vētre mris positū sctificare festinat. Hec ille. Tertio eā visitauit ppť ꝙgtulatiōz ⁊ officiositatē. vnđ Amb. i occurrēs diei emel. inq̄t. Mozale ē oibꝫ vt q̄ fidē exigūt fidē astruat. ⁊ iō cū āgelus ablegādta nūciaret: vt fides astrueret exē plo seniorꝫ fe'e sterilis q̄ ꝛceptū marie ꝙgini nūciauit: vt possibile deo oē qđ ei placuerit assereret. Ubi aūt h audiuit maria nō q̄si incredula de oraculo: nec q̄si dubitās de exēplo sz q̄si leta p voto: religiosa p officio: festina p gaudio in mōtana p̄rexit. Quarto visitauit eā ppť ipsēlētē charitatē siue ppť spūsscti gratiā elenatē. vñ Amb. vbi. s. ait. Quo em̄ ista do plena nisi ad supiora ꝙgo cū festinatiōe ascēderet. nescit em̄ tarda molimina spūsscti gr̄a. Deh ec Pe. raven. vbi. s. ait. Accepto igiť ꝙsenio ꝙginis vt sine virili semie ꝛciperet dei filiū discessit angelꝰ ab ea: vilum vtiq̄ sb trahēdo ñ famulatū atq̄ celestia p̄rit. Que ꝙgo sequiť dū i mōtana ꝓgredit. Insup plane ⁊ vltra angelos gr̄a supueniente puenit. Est g̃ nimiꝝ ⁊ in angel' charitas: q̄ supenitu it i maria hec ille. Quito visitauit eā ppť hūilitatē. Eādē em̄ hūilitatē quā angelo maria exhibuerat dī. Ecce ancilla. hoibꝫ etiā exhibere curabat. ⁊ iō festināter abijt in montana ⁊ zacharie domū intrauit vt elizabeth visitaret: ac p̄gnāti vetule iuuencula mīstraret vñ Amb. vbi. s. ait. Dicit sť ꝙgines pudore marie: discite hūilitatē: venit ꝓpinq̄ ad p̄ximū: iunior ad seniorē. nec solū venit sz etiā ꝓor salutauit. Decet em̄ vt q̄to castior ꝙgo sit tanto hūlior. nouerit referre seniorib: sit mgr̄a hūilitaťz: in q̄ est pfessio castitaťz: ē ⁊ cā pietaťz: est etiā norma doctrine contēdū est em̄ q̄ supior venit ad iferiorē vt iferior adiuuet: maria ad elizabeth: xps ad iohem. Hec Amb. Hāc etiā cām visitādi affirmat Aug. in q̄dā ser. di. Deniq̄ in mōtana cū festinatiōe ꝙgo abijt: ⁊ elizabeth salutata i eꝰ miste rio q̄si mēsibꝰ tribꝰ hūilis stetit. Tertiꝰ h fuit ꝙgis ascētus vt difficile rūpeť triplex fumi culꝰ. Feruebat sic̄dē in q̄renda gr̄a charitas splēdebat in carne ꝙginitas: i obsēq̄o emine bat hūilitas. Hec ille. De q̄ visitatiōe ꝙgia li tres ꝛsideratiōes faciem⁹.

Prima dicť lr̄alis expositiōis.
Scđa mozalis instructiōis.
Tertia ꝛtualis ascēsiōis.

¶ Pars ꝓma hꝰ ꝫmōis q̄ dr̄ lr̄al' expositiōis. B

Arrat euāgeliū hodiernū Lu. j. de scriptū: q̄ maria exurgēs. l. a quiete ozōis ⁊ deuotiōis: q̄ erat breuis oīb opibꝫ suis: vt inq̄t Nico. de ly. sup hoc ꝛbo: Abijt in mōtana. ꝓpriū est nomē loci sm q̄s dā. q̄z locꝰ i q̄ manebat zacharias erat altior galilea a q̄ recessit maria: distans circa. 74. miliaria a domo zacharie: q̄ erat ꝓpe hierm̄ circa q̄tuor miliaria. Theophiꝰ aūt exposi/ Popilla euāgeliū

ret. Propꝫ hoc aũt abijt i mõtana: qz zacharias in mõtanis habitabat. cũ festinatione. qõ exponit Nico. de ly. eã fecisse vt oñdere q ꝫgo nõ dz mozari i loco publico: nec ibi ꝺ̃re colloq̃a. Origꝫ. aũt ꝺr. Jesus q̃ in vtero illi⁹ erat festinabat adhuc i vẽre mris Johã nẽ positũ scrificare. vel abijt ad visitãdũ elizabeth cũ festinatõe. qz op⁹ bonũ q̃to fit citi⁹ tito eterno regi est gratius: inꝫ illud puerb. xxij. Vidisti hoiem velocẽ i ope suo: coram regib⁹ stabit. Dicit em q̃ q̃ cito dat bis dat: vt no. in. ℌ. itẽ si ille. isti. de fide inf. ti. ℌ. pl⁹ aũt. isti. de acti. Et salutauit elizabeth. qõ fecit ꝺz Nico de ly. cũ qz erat hũillima: tũ qz erat iunior: ideo ꝑ⁹ eam salutauit. forte dicẽs illi. Par nbi: sicut dixit postea filꝰ ei⁹ discipul'. Par vob: Joh. xx. t Lu. xxiij. qz etiã ad ei⁹ obsequiũ venerat: ideo ꝑ eã salutauit. Et factũ est vt audiuit salutatiõez marie elizabeth ꝛc. qõ exponens Amb. vbi. s. ait. Cito audiẽs marie t pñtie dñice bñficia ꝛclarãtur. Nã sequit. Et factũ est vt audiuit salutatiõz marie elizabeth: exultauit infãs in vtero ei⁹. Vide distictionẽ singlozũq; ℌboꝝ ꝓpetates. vocẽ ꝑ⁹ elizabeth audiuit sz iohes ꝑ⁹ gram sensit: illa nature ordiℓ exultauit rõe mysterij: illa marie iste dñi sensit aduentũ. Brec⁹ ℌo expositor sup Luc. ꝺr. Prophetam em parẽte acuti⁹ videt t audit: salutatq; prophetarũ. sz qm ℌbis nõ poterat: saltat i vtero: qõ maximũ exist̃it i gaudio. qs vnq; nouit tripudiũ natiuitate ãriqui⁹? insinuauit gra q̃ nature ignota exiterãt. reclusus vẽre miles agnouit dñm ac regẽ ozitur: vẽtr̃ teginine nõ obstãte mystice visiõi: ilꝑxit nãq; nõ palpebris sz spũ. Origꝫ. aũt inqt. Nõ antea repleꝰ fuerat spũ donec assisteret q̃ rpm gerebat i vtero. tũc aũt t spũ erat plen⁹ t relaborabat i parẽte. vñ sequit. Et repleta spũ scõ elizabeth: t exclamauit voce magna di. Bñdicta tu inr mlieres. Cui⁹ rõnẽ assignat Origꝫ. di. Nulla ei vnq; tãte fuit gre pticeps aut eẽ potit. vni⁹ ei diui germis pares ẽ vnica. Beda ℌo ꝺr. Eadẽ ãr voce ab elizabeth q̃ a gabriele bñdicit. q̃ten⁹ t angelis t hoibꝫ venerãda monstret. Theophil⁹ ℌo addit. Oz aut alie scẽ mlieres fuerũt: q̃ tñ genuerũt filios pcõ inq̃natos. adiũgit. t bñdict⁹ fruct⁹ vẽtris tui. Origꝫ. etiã inqt. Fructũ aũt ventris dei genitricꝫ dñm dixit: qz neq; ex viro sz exsola maria pcessit. Nã q̃ semen sumpserũt a pibꝰ fruct⁹ eoꝝ existũt. Seuer⁹ ℌo ait In qa pte emergit Eutices redargutio dũ fruct⁹ ventris xpus asserit. Omis em fruct⁹ est eiusdẽ nature cũ planta. Vñ t ℌginẽ relinquit eiusdẽ fuisse nature cũ secũdo adam qui tollit pcã mũdi. Sed t qui fantastica opinionẽ ꝺ carne xpi confingũt: in vero dei genitricꝫ ptu erubescãt. nã ipse fruct⁹ ex ipsa substãtia pcedit arboris. vbi sunt etiã dicentes quasi per aqueductũ rpm trãsisse ꝑ ℌginem. Aduertãr ex dictis Elizabeth: quam repleuit spũssanct⁹ xpm fructũ vẽtris. Dec ille. Sequit. Vnꝺ mihi vt veniat mr̃ dñi mei ad me. Jsta aũt (vt ait Nico. de ly.) nõ poterat scire Elizabeth nisi ꝑ reuelatiõez spũssct̃i Sup q̃b ℌbis inqt Amb. vbi. s. Nõ quasi ignorans dixit: scit em esse sctispũs gratiã t opationẽ vt mater dñi matrẽ pphete ad pfectũ sui pignoris saluter. sz q̃si nõ humani hoc meriti sed diuĩe gratie munꝰ esse cognoscat ita dicit. Origꝫ. etiã ait. Cõuenit autẽ hoc dicẽs cum filio. nã t Johes indignũ se sentiebat aduẽtu xpi ad ipm. Diuina autez pmissio duxerat mariã ad Elizabeth: vt iohãnis testimoniũ ab vtero pueniret ad dñz Tunc em Johem dñs in ꝓpheta constituit Dec ille. Qui itez ait. Venerat aũt mr̃ dñi visura elizabeth miraculosuz cõceptũ quem retulerat angel⁹: vt ꝑ hoc sequat̃ credulitas portionis ad ℌginẽ mãnaturi. Et ad hãc fidẽ facit sermo Elizabeth dicẽtis. Et beata q̃ credidisti. qm̃ pficient in te ea q̃ dicta sunt tibi a dño. vbi Amb. inqt. Vides minime dubitasse mariã sz credidisse: t ideo fructuz fidei ꝓsecutã. Beda ℌo inqt. Nec mirũ si dñs redẽptur⁹ mũdũ opationẽ suã ichoauit a mre vt ꝑ quã sal⁹ oib⁹ pabat: eadẽ psona fructuz salutis hauriret ex pignore. Ambro. autẽ sic per Lucã dicit. Sed t vos beati q̃ audistis t credidistis. Quecũq; em̃ crediderit aĩma: t ꝯcipit t generat dei ℌbũ: t opa ei⁹ agnoscit Beda ℌo addit. Omis aũt aĩa que verbũ dei mẽte cõcipit: virtutũ statim cella cacumina gressu cõcẽdit amoris. quaten⁹ ciuitatẽ iuda. i. cõfessiõis t laudis arcẽ penetrare: et vsq; ad pfectionẽ fidei spei t charitat̃ quasi tribꝰ in ea mensibꝰ valeat cõmozari. Bregaut̃ sup Ezech. dicit. Simul t ꝺ preterito et ꝺ psenti t ꝺ futuro p̃pphetie spm elizabeth tacta est. que t eã pmissiõibus angeli credidisse cognouit. t matrẽ nominãs: qz redemptozẽ humani generis in vtero portaret intellexit. Et cũ omia pficienda pdiceret: quidã etiã ꝺ futuro sequeret̃ aspexit. Dec ille. Dicit aũt Ambros⁹ t Bern. sup Lucã q̃ cũ in primo aduẽtu ℌginis ex salutatõe eius tãta vtilitatis senserit beat⁹ Johãnes t mater ei⁹

Differūt gaudere et exultare

pfecto ꝫstat eos multū pfecisse ex diuturna ei⁹ mãsiõe. ſ. p tres mẽſes q̃by mozã traxit in tomo elizabeth. Qz ꝯo dr enãgeliũ q̃ exultauit ioh̃es i vtero mr̃is: eſt ſciẽdũ q̃ eſt dr̃nția iter gaudere ⁊ exultare. qz gaudere eſt i aĩo letari: exultare aũt eſt oñdere gaudiũ aliq̃ ſi gno extrinſeco ⁊ manifeſto. Et li q̃rat q̃d fuit h̃ ſignũ: rñdet q̃ vt dicũt phĩci: marie Aui cẽna. xxj. tertij. c. de gn̄atiõe embrionis. filius exr̃s i vtero mr̃is tenet terga ſeu ſpatulas ꝟ ſus ventrẽ mr̃is: facie ꝟo ꝟſus terga ⁊ ſpatulas mr̃is. Cum igit̃ briſſima ꝟgo ſalutaret ⁊ dulcit̃ ãplexaret ſanctã elizabeth: ſtati b. Johãnes ꝟrit facie ꝟſus vẽtrẽ mr̃is lue: ⁊ genibus flexis adorauit xp̃m exr̃tẽ in vtero ꝟgis bñdicte: q̃ſi q̃rẽs ãplexari xp̃m ſic̃ mr̃ xpi am plexata erat matrẽ ei⁹. Nõ em̃ diſtabat nec ſepabat̃a xpo niſi p tenuẽ vẽtr̃ parietẽ. Hauiſus eſt ḡ ioh̃es nõ ſolũ iteri⁹ in aĩo exr̃tia ſaluator̃ ⁊ mr̃is ei⁹: ſz etiã tali ſigno mirabili voluit idicibilẽ exultatiõz ſuã ꝛmõſtrare.

¶ Pars ſecunda hui⁹ ſermonis que dicit̃ moralis inſtructiõis.

Que erẽ plo Marie facere debemus

Occurrẽti euãgelio dicunt̃ octo debi ꝟgine: q̃ nos ei⁹ imitatiõe debemus facere. Primo q̃ exurrexit ſtatim poſt ꝯceptiõz filij ꝛi: vt nos inſtrueret q̃ ſtatim q̃n ꝯcepim⁹ ꝓpoſitũ bonũ ⁊ ſaluhze) iuxt illd Iſa. xxvj. A facie tua ꝯcepim⁹ ⁊ q̃ſi pturiuim⁹ ſpm̃ ſalutr̃) debem⁹ exurgere a ſenſualitatiby ⁊ pcĩs ⁊ a torpore accidie: iuxt ꝟſiliũ ꝓphe Iſaie. lij. di. Cõſurge ꝟſurge induere fortitudine tua ſyon. ⁊ Pau. Eph. v. exorzantis ⁊ dicẽtr̃. Surge q̃ dormis ⁊ exurge a mortuis: ⁊ illuiabit te xps. ⁊ Proũ. vj. ait Salomõ. Uſq̃q̃ piger dormis: q̃n exurges a ſomno? ¶ Scda dr q̃ abiit. ſ. a galilea: q̃ iterpta tur rota vel volubilis: vt nos inſtrueret diſcedere ab amore ⁊ affectiõe rerũ mũdanar̃ volubiliũ: ſm ꝟſiliũ ꝓphe. ij. di. Surgite ⁊ ite q̃nõ habebit̃ h̃ requiẽ. vl̃ vt inſtrueret nos ſtati ꝯcepto ꝓpoſito bono abire ad illd i opꝰ pducẽdũ: iuxt illd Joh. v. Surge tolle grabatũ tuũ ⁊ ãbula. ¶ Tertio addit̃ cũ feſtinatiõe. vt inſtrueret nos debere eẽ ſeruẽtes ⁊ veloces ad bñ opandũ: ⁊ ad currẽdã viã diuinorũ ꝯceptor̃: vt dicere ꝛo valeam⁹ cũ ꝓpha. viã mãdator̃ tuor̃ cucurri cũ dilataſti cor meũ. De q̃ viã etiã puer. iiij. inq̃t de⁹. Uiã ſapie mõſtrabo tibi: ⁊ ducam te p ſemitas eq̃tatis quas cũ igreſſus fuer̃ nõ arctabunt̃ greſſus tui: ⁊ curres nõ habebis offendiculũ. Beda ꝟo dr. Feſtinãter ire ẽ nõ pedũ greſſus accelerare: ſed in fide ſp ac ꝟtute pficere. Itẽ hoc egit vt nos inſtrueret ſine mora ⁊ feſtinãter conuerti ad pniam: iuxta illud Eccl. v. Ne tardes cõuerti ad dñm: ⁊ ne differas de die in diẽ. Sicut ergo maria feſtinauit: ita et nos debemus feſtinare ad bona opa acceleranda. ⁊ quicq̃d boni agere valem⁹ inſtãter opando iuxta illud Eccs. ix. Quodcũq̃ poteſt facere man⁹ tua inſtãter opare: qr nec op⁹ nec ratio nec ſciẽtia nec ſapiẽtia erit apud iferos q̃ tu pperas. Ait em̃ Chryſ. in quoda ſmone Nihil eſt quod vitã noſtrã ita valeat euertere vt operꝝ actionẽ diſſimulare: ſempq̃ differre. ſepe em̃ illud oĩb nos bonis fecit excidere Hec ille. Uñ dixerũt aliq̃ ſapiẽtes q̃ bonum opus nunq̃ eſt differẽdũ: ne forte aliq̃ caſu ſupueniẽte impediat: iuxta illud Lucani in ꝓmo. Tolle moras ſemp nocuit differre paratis. ⁊ ideo Catho moral⁹ in ſuis documẽtis ait. Rem tibi quã noſcis aptã dimittere noli: Ne rurſus q̃as q̃ iam neglexeras ante. ⁊ Horaci⁹ in epl̃is inq̃r. Tu quamcũq̃ re⁹ tibi fortuna uenerit horam Grata ſume manu: nec dulcia differ in horã. ⁊ Proſper in li. epigrãmatũ canit. Quid iuuat i longũ cãs pducere morbi? Cur dubiũ expectat cras hodierna ſal⁹. Marcial⁹ ꝟo ait. Uiuẽdi recte fatu⁹ p crastinat horã. ⁊ Ouid. in. j. de reme. amoris exhortat di. Sz ꝓpera nec te vẽturas differ in horas: Qui nõ ẽ hodie: cras min⁹ aptus erit. ⁊ ibidẽ. Uidi ego q̃ ꝓmo fuerat ſanabile vuln⁹: Dilatũ loge damna tuliſſe more. Dicũt etiã pdicti ſapiẽtes q̃ malũ ſp differri dz: ſi forte a liãs caſus ſupueniẽs ipediat ei⁹ ꝓpetratoz. ¶ Quarto addit̃ i mõtana: vt nos inſtrueret aſcẽdere ad vite altitudinẽ: apꝓpiãdo celeſtia ⁊ appropinq̃ndo ad ea: ſuando ꝟſiliũ ãgeli q̃ dedit loth Genẽ. xix. c. di. Ne ſtes i oi loco circa regiõz: ſz i mõte ſaluũ te fac: vt ꝟificet̃ re vne q̃q̃ nr̃m illd ps. Aſcẽſiones i corde ſuo diſpoſuit i valle lachrymar̃ i loco quẽ poſuit. Et el bñdictiõz dabit legislatoꝛ. ibũt de ꝟtute i ꝟtutẽ: videbit̃ de⁹ deoz i ſyon. Abijt q̃z i mõtana vt oñderet q̃ lz via ꝟtutũ ſit difficilis. ij. eth. tamen nõ debet homo rõe difficultatis reſiſtere. ſic nec illa ceſſauit ab aſcẽſu mõtano: incedendo p viã ſaxoſam ⁊ arduã: ⁊ pedeſter ambulãdo. Ad acq̃rendas em̃ ꝟtutes nõ ſine labore puenit̃ ſicut nec ad mõtana ſine difficultate aſcendit̃ vñ metrice dicit̃. Abſq̃ labore graui nõ pñt magna parari. In hoc etiã laboze quẽ ſuſtinuit brã ꝟgo aſcendẽdo per hãc viã difficilẽ oſtẽdit nobis verã eſſe illã Senece ſentẽtiam in ſecundo libro de ira dicentis. Nihil eſt tam

Bonum nõ eſt differẽdũ

f Celeſtia appropiãda quare

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

difficile ꝛ arduũ qđ nõ hũana mens vincat Ideo lz vez sit qđ ait imperator in .§. sancimus. in auc. de mona. .s. q nõ facil' est vite mutatio: lz cũ magno fit ai labore. Nos tñ scientes q animꝰ oĩa vincit: atq; eriã vires corpꝰ hic facit: fm ysiam Ouidij in .ij. de põto: de/bemus psiscisci p viã altã que ducit ad vitã. Matth. vij. .s. p viã frutis: que est ardua: ꝛ nõ irep viam facilẽ que descẽdit ad infernũ: vt inqt Virgilius. vj. Eney. i psona Sybilledi. Facilis descẽsus auerni ꝛc. ¶Quinto addit. in ciuitate iuda. Judas aut cõfitens interpatur vt nos instrueret ad ꝓfitẽda peccata nra ꝛ diuulgãdas diuinas laudes: maxime eũdo ad eccl'ias: ad pdicatões ꝛ missas ac alia diuina officia. Uel abijt in ciuitatez iuda vt nos instrueret ad intrandũ clausturz regularis obseruãtie: qđ est ciuitas ꝓfitẽtiũ peccata: ꝛ laudes deo canentiũ. De qua ciuitate exponi morali' potest illud Eccl. x. Laboes stultoꝝ affligit eos q̃ nescĩt i vrbẽ pgere

Peccata confiteri oportet

¶Sexto addit. in domũ Zacharie. vt nos instrueret nõ debere sequi cogitatões vanas: lz semp memores esse mãdatoꝝ dei ad faciẽdũ ea: iuxta illud Nume. xv. Memores precepto dñi faciũt ea. Zacharias em mẽoz dñi interpat. Intrauit etiã in domũ Zacharie vt fuiret elizabeth: mr regis mri militis. In quo dedit nobis exemplũ humiliatis vt seruemus illud Matth. xx. Quicũq; voluerit iter vos maior fieri erit vester seruꝰ. Qđ faciebat paulꝰ. q̃ dicebat. j. ad Thoĩ. ix. Cũ liber essem ex oibus: oĩum me feci seruũ vt plures lucrifacerẽ. Docuit psectissime adimplere magr humiliatis dñs noster ihesus xpus qui de seipo inqt Matth. xx. Nõ veni mihi strari lz mistrare. ꝛ Luce. xxij. dicebat aplis Ego aut in medio vestrũ sum tãq; qui ministrat. Ob quã cãm papa vocat se seruũ fuorum dei: vt patz i phemio decretalũ: sexti ꝛ clemẽtinaꝝ. ꝛ sil'r imperator eodẽ respectu appellat se fuũ: vt l. j. .s. circa pn. C. de p. pto. affri. Item intrauit in domũ Zacharie senis ꝛ muti: vt oñderet q fortiores debent ire ad domos infirmoꝝ: ꝛ sani frẽs vt infirmis ministrẽt: fugdo cõsiliũ Eccl. vij. diceñ. Nõ te pigeat visitare infirmũ. ex hoc em in dilectiõe firmaberis. ¶Septimo additur. .s. salutauit elizabeth. vt nos instrueret i solo deo sciitatẽ nri desiderij ꝛ spem nram collocare: vt possimus dicere cũ ꝓpha illud ps. lxij. Deꝰ cordis nostri ꝛ pars nostra deꝰ in eternũ. Elizabeth nanq; dei nostri sanctitas interpat. Itẽ salutauit Elizabeth vt nos instrueret bonũ

Nõ sequi cogitationes vanas

ppositũ ꝛ gratiã pconceptã primis cõlocare. sicut ipa fecit elizabeth ꝛ puero eiꝰ. Item salutauit elizabeth pregnantẽ: vt nos instrueret debere ꝓgaudere de bono ppositio ab altero cepto. Quia scriptũ est Eccl. xliij. Erubesce a salutãtibꝰ de silẽtia. Ue g̃ illis q̃ pregnãtes spũaliter faciunt aboztiri: ꝛ prauis consilijs suffocãt partũ in vtero. Scptũ em Amos j. Sup tribꝰ sceleribꝰ filioꝝ Amon ꝛ sup q̃ tuoz nõ cõuertã cũ: eo q dissecuerũt pregnãtes Galaad. Itẽ beata virgo intrauit domũ ꝛ salutauit elizabeth int̃ in domo vt ostẽderet q illi q̃ extravagant' indigni sunt eiꝰ salutatiõe. Qz inqt dñs Matth. x. Neminẽ in via salutaueritis. Et Amos. v. dz. In cunctis que foris sunt dicit ve. Ambitiosi nãq; amãt salutatiões foẽles. .s. salutari i foro: vt inqt dñs Mat. xxij. Esau aũt q foris erat amisit benedictionẽ paternã primogeniture Beñ. xx. Ebryꝰ autẽ sup Matth. inquit q ideo visitauit elizabeth vt archanũ dei incarnatiõis mysteriũ quod ppalare nolebat ipi elizabeth cognate sue sancte aperiret: ꝛ simul cũ ea de acceptis a deo bñficijs gras illi referret. Alijs ꝓo nõ mãifestauit rõe quã Ebryꝰ. vbi. .s. assignat dicẽs. Celabat q̃ supza dicta sunt in se ꝓgo: nec cuiq; hoĩm pdit. Nõ em credebat ab alijs posse fidẽ adhiberi miranda relatibꝰ: imo magis putabat se pati puicia si diceret. q̃ volẽs scelus ppriũ palliare. Grecꝰ ꝓo expositoꝝ sup Lu. ait. Ad solẽ aũt refugit elizabeth. sic em ꝓsueuerat ppter cognationẽ ꝛ ppr̃ certã hmõi ꝓuctõz. ¶Octauo addit q mansit in domo Zacharie q̃si tribus mẽsibꝰ: vt. .s. nos instrueret pseuerare in bonis opibꝰ ꝛ fugere hoĩm cõuersatiões. q debet euitari maxie a ꝓgibꝰ ꝛ alijs iuuẽcul' mulieribꝰ. Ait ei Piero. i suo trãsitu. Ego puto q si cũ virz fẽe hitauerit viscariũ diaboli nõ derit. ¶Vas aũt rões tãgẽs Amb. i omel. oc currẽtz dici inqt. Discite ꝛ vos scẽ mlieres sedulitatẽ quã pgnãtibꝰ debetis exhibere cognatz. Maria q aĩ sola in itimis penetralibus ꝓlabat. nõ a publico ꝓgitatz pudoꝝ: nõ a studio aspitas mõtiũ: ñ ab officio plixitas itinerz retardauit. In mõtana ꝓgo cũ festinatiõe: ꝓgo officij memoꝝ: iniurie imemoꝝ: affectu vigẽte ñ sexu relicta prexit domo. Discite sacre ꝓgies ñ circucursare p alienas edes: nõ demozari i plateis: ñ alijs i publico miscere sermões Maria i domo iera festinat i publico mansit apud cognatã suã ꝛ tribus mensibꝰ. Etem q̃ ppr̃ officiũ venerat ibẽrebat officio Mansit autẽ tribꝰ mensibꝰ: nõ q domus eã

delectaret aliena. ſz qz frequēti⁹ videri in publico diſplicebat. hec ille. Myſtice aūt p mariā (q̄ ſtella marꝛ iterp̄tat⁹) figurat plat⁹. q̄ dz cū ſbditꝛ manere tribꝰ menſibꝰ. ſ. documētis ibuēdo: exēplis ꝛforrando ⁊ tpalibꝰ fouēdo. Unde petro dictū fuit a dño Joh. vlt. ter. Pasce oues meas. Postea ꝛo dz reuerti ī domū ſuā: ne ꝓp aliena negocia negligat ſua: iuxꝝ illud Ben. xxx. Juſtū eſt vt aliq̄n ꝓuideam domui mee.

¶ Pars tertia huiꝰ ſermonis que dicitur ſpūalis aſcenſiōis.

2. Exurge/re dz q̄s triplicit.

Nſacra ſcriptura dz q̄s exurgere triplicit. Aliq̄n a ſomno culpe: vt dictū eſt ī pte pcedēti. vñ dicebat ap̄ls ad Ro. xiij. Hora eſt iā nos de ſomno ſurgere. In pcctaꝝ em̄ pmanēs dz dormire. qz ſicut in ſomno dormiēs nil meritorij opis agit: qz vſus liberi arbitrij eſt ligatus. ita pctōr in tali ſtatu ſz op⁹ agat de genere bonoꝝ: nihil merebit q̄ ad vitā eternā ꝓfequēdā. Et ſicut dormiēti in ſomnis videt ſibi aliq̄n hōe mltas diuitias ⁊ delicias ⁊ i eis gaudere: ſz euigilās ſe illis vacuū videt ⁊ q̄ſi illuſum vnde triſtat. ita pctōr videt q̄ iſta bona mūdi teneat ⁊ poſſideat: ⁊ dū ſperat ſe in eis pmanere ī morte q̄ſi euigilat: ⁊ tūc cernit illa bona fallacia fuiſſe ⁊ tranſitoria ⁊ eis carere: ſeu illa dimittere p mortē. ſicꝝ afflictꝰ ⁊ multū dolet. vñ Ps. iiij. Dormierūt ſomnū ſuū ⁊ nihil ſuenerūt oēs viri diuitiaꝝ in manibus ſuis. Aliq̄n aūt dz exurgere penitēs ī ſpe veniē. Q̄n em̄ q̄s de pctis ſuis pniaꝝ agit dz ſedere p humiliatōꝛ ſui. Nā ⁊ de morte loq̄ndi eſt: vt cū q̄s hūiliat dicat⁹ poſit⁹ ad ſedēdū Unū xp̄us p ps. cxxviij. humiliationē ſue paſſionis vocat ſeſſionē. dū patri ait. Tu cognouiſti ſeſſionē meā. i. approbaſti: ⁊ gratā habuiſti humiliatiōez meā. Tali igit̄ humiliato ⁊ ſedenti in pnīa dz. Ut exurgat. ſ. ſperando veniā pctōꝝ: ⁊ adiutoriū gre ad bene opandū. Nam vt ait Amb. de pnīa diſt. ſ. c. nemo. Nemo pōt digne agere pniaꝝ niſi q̄ ſperauerit veniā. Un ipis penitentib⁹ dz propheta ps. cxxv. Surgite poſtq̄ ſederitis q̄ māducatis panē doloꝛis. i. vos q̄ paſcimi doloꝛe ⁊ lachrymis contritiōis: poſtq̄ ſederitꝭ: id eſt humiliaueritis vos: ſurgite ad ſpem venie. ¶ Aliq̄n ꝛo dz quis ſurgere ad profectū gratie: eleuando ſe ad cōtemplandū celeſtia ⁊ ad illa feſtinādo. Et iſto modo loquit̄ ſpiritusſanct⁹ anime a deo dilecte Can. ij. c. dicens. Surge propera amica mea: columba mea: formoſa mea ⁊ veni. ſ. ad contēplatiōez ſupnoꝝ ⁊ pfectionē ſtutuꝝ. Jam em̄ hyems ſcz peccatoꝝ tranſiit: imber. ſ. paſſionū abiit ⁊ receſſit: flores. ſ. ſanctoꝝ deſiderioꝝ apparuerūt in terra noſtra. i. in anima ſancta. Et iſto tertio modo ſurrexit benedicta ꝑgo cum dicit. Exurgens maria abiit in montana cū feſtinatiōe. Unde dicere poſſumus q̄ abiit primo in mōtana diuinoꝝ. ſ. ſanctiſſime trinitatis. Nam tota trinitas in ea ſuas excellētiſſimas ꝓprietates poſuit. Secūdo abiit in montana angeloꝝ. Omes em̄ eoꝝ dignitates ⁊ omnia eoꝝ miniſteria ipa vna ⁊ ſola in ſe cōprehēdit. Tertio abiit in mōtana celoꝝ. quia recte ipa dicit celum ꝓpter ſui amplitudinē. Habuit em̄ amplū affectū ad diligendū: amplū vterū ad deū concipiēdum amplū intellectū ad cognoſcendū: ⁊ amplū ſinū ad cōpatiēdū. Quarto abiit ī mōtana patriarchaꝝ. Omes nāq̄ gras ⁊ excellētias quas habuerūt patriarche quib⁹ deo fuerūt accepti: multo excellenti⁹ habuit beata ꝑgo Quinto abiit in mōtana ꝓpheratū. Ipſi em̄ quādoq̄ ꝓpherabāt de ꝓterito: quādoq̄ de futuro ⁊ q̄nq̄ de p̄nti occulto. Beata aūt virgo oīnib⁹ his modis excellētiſſime ꝓphetauit. Serto abiit in mōtana feminarum. Oēs em̄ bñdictiōes quas habuerūt dñe veteris teſtamēti ſp̄aſim ⁊ ſingulatim: hec vna ꝑgo ſimul cōplexa eſt. Septimo abiit ī mōtana creaturarū. ſ. recipiēs in ſe oīm pfectiones eaꝝ. Que oia (qz patēt ex dictis ī aliis ſermonib⁹) breuitatiſ cā ꝓtāſeo ad piis. ſolū intendēs hic declarare quō ipa gloriosa virgo aſcēdit in mōtana vere humilitatiſ: fraterne charitatis ⁊ cōtēplatiue locūditatis. Quātū ad primū. ſ. de vera humilitate pōt exponi illud Ben. xix. In monte ſaluū te fac. nā vt ait Gracian⁹ in. ℌ. taciturnitas. de pe. di. j. Sine hūilitate nemini poteſt eſſe ſal⁹. Dicitur aūt humilitas ⁊ vallis ⁊ mōs diuerſis reſpectib⁹. Nā vallis dz que eſt in imo. Per humilitatē aūt habet vera cognitio ꝓprie vilitatis. Eſt em̄ humilitas (vt ait Bern.) virtus qua homo veriſſima ſui ꝓſp⁹ cognitione ſibi vileſcit. Et ſm hoc exponit illud ps. q̄ ait deo. Emittis fontes. ſ. graꝝ in cōuallib⁹. i. in mētib⁹ humiliū. Mons ꝛo dz hūilitas in q̄tū p eā eleuat mēs ad cognitiōz dei ⁊ aliaꝝ ꝛerū: ⁊ demū exaltat in celū. qz qui ſe humiliat exaltabit Mar. xiij. Et ſm hoc Anſe. in li. de ſil'itudinib⁹ aſſimilat eā mōti ad q̄ aſcēdit ſeptem gradib⁹. Exurgēs igit̄ maria aſcēdit hūc montē vere hūilitatis: ⁊ viſitauit elizabeth ſe hūiliando inferiorī: ꝑgens regi/

Multi/plr abiit maria in mōtana

Humilitas dicit mons ⁊ vallis

nalē vasallā: dña ad ancillā: mater dñi ad matrē seruuli. Qđ intelligēs Elizabeth visitata a spūsctō edocta: exclamauit voce magna. Qđ exponēs Bern. ait. Nō tā clamorosā q̄z deuota. Deuotō em̄ clamor est. Nam Exo xiij. moyses. ⁊ Dan. xiij. Susāna. ⁊. j. Regū. j. Anna: sine voce clamauerūt. vnde nō clamor sed amor clamat in aures dei. Exclamauit aūt. i. ex pleno clamauit. Repleta em̄ spūsancto Elizabeth tacere non potuit. Nam ex abundātia cordis os loquit̄ Matthei. xij. Dixit āt. Un̄. i. qua iusticia vel q̄b⁹ meis facꝛ vl' meritis accidit h̄ mihi sterilis seni ac maledicte vt veniat mr̄ dñi mei virgo fecunda iuuenis ac bñdicta ad me: ⁊ nō ego ad illā dñam ⁊ reginaz meā. Et ita exponit beatus Amb. in qdā omel'. ¶ Scđo bta ꝑgo ascēdit in mōtana fraterne charitatis. Charitas em̄ dr̄ mōs ille de q̄ inq̄t ꝓpha ps. xlvij Mōs ꝛi mōs pinguis: mōs i q̄ bñplacitū ē deo habitare i eo. Deꝰ nāq̄z charitas ē. j. Jo. iij. ⁊ trāssumptiue in. c. abijt. xj. q. ij. Per istū igit̄ mōtē ascēdit beatissima ꝑgo vt salutaret elizabeth: quo eā ꝓsolaret̄ de donis a deo receptis: ⁊ illā a verecūdie pena liberaret. Ut em̄ dr̄ Lu. j. Erubescat elizabeth se grauidā repiri in senectute: ⁊ carnalibꝫ actibꝫ operā dedisse: ⁊ iō occultabat se. sed ꝓfortata ex verbis beate ꝑginis que prius verecundabat̄ se esse grauidam. postea in dño gloriabat̄ se ꝓphetā ⁊ plꝰ q̄z pphetā ꝓcepisse: vt inq̄t Ambrosi⁹ vbi. s. Ascēdit ergo regia celi sup istū montē charitatis vt sua sanctissima salutatione spūsancto repleri faceret beatū Johānē ⁊ matrē eiꝰ. vñ dr̄ in euāgelio hodierno. Et factū est vt audiuit salutatiōez marie elizabeth: exultauit infans in vtero eiꝰ. Et sic spiritusc̄m recepit ꝑtute ꝑbi ꝑginei. ⁊ ꝓ ipsum spūsc̄m baptizatꝰ est: ⁊ ab origiali pctō mūdatꝰ est: vt inquit Petrꝰ damianꝰ in quodā sermone. Quā repletionē spūssancti sentiens beatꝰ Johes filiū dei venire ad se: ꝑ re gaudio i matris vtero tripudiauit ⁊ motu salutauit quē voce nō potuit. Exultauit em̄ q̄si gestiēs salutare dñm̄ suū ⁊ matrē eiꝰ: eis q̄z assurgere Jdeo Lhyr. sup Lu. ait. Jdeo xps fecit mariam salutare Elizabeth: vt sermo procedēs de vtero matris vbi habitabat dñs: per aures elizabeth ingressus descēderet ad Johānem: vt illic eū vngeret in ꝓphetā. Nec ille. De repletōe q̄z spūssancti ipius elizabeth ex virtute salutatiōis virginalis dicit̄ vbi sup̄. Et replera est spūsancto elizabeth: ⁊ ꝓphetauit beate virgini dicēs. Bñdicta tu inf̄ mulieres. i. inter oīs mulieres benedictas maiori bñdictiōi insignis: iuxta illd̄ Eccī. xxiiij In multitudine electoꝝ habebit laudē ⁊ inter benedictiōes benedicet̄. Jrē benedicta tu singulariter q̄ es ꝑgo cū fecūditate ⁊ mater cum ꝑginitate: ⁊ genuisti deū qui creauit te

Propter tria fuit Maria bñdicta.

¶ Tria ꝓ fuerūt in beata ꝑgine ꝓpter q̄ singulariter fuit bñdicta. Primū fuit hūilitas Qꝛ em̄ sevacuā ostēdit: ideo impleri meruit Un̄ ei dixit angelꝰ. Aue gratia plena. Secūdū fuit ꝑginitas: quā vt melius custodirꝫ frequētias hoīm fugiebat. ꝓpter qđ dñz comitē hꝫe meruit. vñ ei dictū est: dns tecum. Tertiū est dei ⁊ primi charitas: cuiꝰ amore hoīm maledicta ꝓtempsit. ⁊ ideo benedicta fuit ab angelo: qꝛ triūphantē eccl'iam reparauit. Benedicta q̄z fuit ab elizabeth: quia eccl'iam militantē iam q̄si mortuā suscitauit Quātū em̄ fuerit btissima ꝑgo repleta charitate: apparuit exh̄ q̄ ipsa postq̄z salutauit elizabeth mansit cū ea quasi trib⁹ mensibus Quia em̄ vt habet̄ Lu. j. qñ ipa bñdicta dei mater ꝓcepit filiū suū erat sextus mēsis ꝓceptiōis beati Johis. Jdeo ipa pūssima virgo voluit ibi circa tres mēses pmanere vt iteresset natiuitati beati Johis: ⁊ illi charitatis obsequia impēderet. O igit̄ gl'iose ꝑco q̄ regina āgeloꝝ i tuo ortu tibi mistrātē ⁊ fuietē habere meruisti. O īmēsa regine celi charitas: q̄ deū in vtero suo hꝫs cognate sue elizabeth ac puero eiꝰ vt empticia ancilla humillime seruiebat. ¶ Tertio ascēdit i mōtana ꝓtēplatiue iocūditatis. Cōtēplatio em̄ dr̄ mons iocunditatis. de quo inq̄t dꝰ Jsa. lvj. Adducā vos ad montē sanctū meū: ⁊ letificabo eos in domo oratōnis mee. holocausta eoꝝ placebunt mihi sup altari meo. qꝛ domꝰ mea domꝰ oratōnis vocabit̄ cūctis ꝑplis. hec ibi. Figurat̄ āt mons iste p montē thabor: ad cuiꝰ sūmitatē ducēs Jesus petrū iacobū ⁊ iohannē transfigurat̄ est an̄ eos: Matth. xvij. ostēdēs eis aliqua lit̄ gl'iam suā. Ex cuiꝰ visiōis suauitate inebriatꝰ Petrꝰ ait. Dñe bonū est nos hic esse. Ad huiꝰ q̄ montis ascēsum oportet ducere petrū: q̄ interpꝛat̄ discalciat̄. ⁊ iacobum q̄ interp: etat̄ supplātans. ⁊ iohem q̄ interp̄tat̄ in q̄ est grā. i. oportet mundū contēnere: diabolū ⁊ eiꝰ tēptatōes supplātare: ⁊ carnis castimoniā gratiosam habere. ⁊ ꝑ hāc ꝓtēplationē ascēdit mēs humana vsq̄z ad exercitiū patrie supne. de qua Jsaie. lj. dr̄. Gaudiū ⁊ letitia inuenit̄ in ea gratiarū actio ⁊ vox laudis Per hūc montē contēplatiōis transiuit beata virgo que mentē semper in diuinoꝝ con

N Latitas dr̄ mōs.

N Cōtēplatio dicit̄ mons

Quomō nos ascē/dere i mō tana dxr mus

cēplatōe eleuatā tenuit. qđ clarissime in suo mirabili cātico mystic⁹ sentētijs pleno oñdit dr quo in sequēti sermōe disserem⁹. Sēp q̄z dr lectata est habitare in mōtanis: q⁹ fundamēta ei⁹ fuer⁹ i mōtib⁹ sctis: vt dr ps. lxxxvj.

¶ Debem⁹ igit⁹ z nos p mōtana ista ascēdere z ibi trib⁹ mēsib⁹ morari. i. ī alto ꝓcēplatōis pseuerare q̄lsq̄z in nobis dfecerit iordinat⁹ amor mūdi: nr̄i z nr̄or. Siq̄dē mēsis a mene dr: qđ est dfect⁹. Et h̄ ē qđ dictū ē Abrāe Ben. xij. Egredere dr fra tua z dr cognatiōe tua: z dr domo p̄tis tui: z vade in terrā quā mōstrauero tibi. Ad h̄ aūt faciēdū nos hortat⁹ dr dicēs cuilibet nr̄m illd Exo. xxiij. Accede ad me in mōtem z esto ibi. Iste nāq̄z est mōs ille dr q̄ spūaliť exponi p̄t illd qđ i eodē c. dr. s. Habitauit gl'ia dñi sup montē synai. In isto mōte exaudit dr orōnes sibi factas. vñ dicebat ps. Exaudi me dr mōte sctō tuo. Optet aūt nos ec mūdos corde si cū purissima ꝑgine ad sūmitatē hui⁹ mōtis volumus puenire. Dic ēm ꝓpha ps. xiij. Dñe q̄s habitabit in tabernaculo tuo: aut q̄s requiescet in mōte sctō tuo? Et rñdit. Innocēs manib⁹ z mūdo corde. Jo dormiētes i pctis z somnolēti ac pigri nō p̄nt ascēdere mōtē istū: iux illd Exo. xix. Nō poterit vulg⁹ ascēdere i mōtē. in montē. s. ꝓcēplatōis. dr quo ps. lxxiij. dr. Mōs syon in q̄ hitasti in eo. Syon q̄ppe interpretat⁹ spec'latio. quē mōtē dr valde diligit dicēte ppha ps. lxxvij. Indurit eos i montē sctificatiōis sue: mōtē syon quē dilexit. Qui aūt sup istū montē dr uote ascēderit saluabit⁹. Scd'rū est ēm Abdie vnico. c. In mōte syon erit saluatio. Nō est ꝙ mirādū si btā ꝑgo libent⁹ mōtana ascēdit. nā z fili⁹ ei⁹ solit⁹ erat ascēdere mōtes cā orōnis. vñ Mat. xiij. dr Ascēdit i mōtē sol⁹ orare. z idē h̄r Mar. vj. Iste est mōs dr q̄ Apoc. xxj. inq̄t btūs Joh. euāg. Sustulit me in spū in mōtē magnū z altū. In ist⁹ q̄z mōtanis ꝓtemplatiōis btūsima ꝑgo bibebat aq̄s dulcissimas diuie cōsolatiōis. Prophetarū ēm fuerat Johel'. iij. et Amos. ix. Stillabūt mōtes dulcedinem. s. mr̄i dei. De istis etiā mōtib⁹ pdixerat dauid ps. ciij. Rigās. s. dr⁹: mōtes dr supiorib⁹ suis sup mōtes stabūt aq̄. s. diuie ꝙsolatōnis. In istis q̄z mōtib⁹ pascit fili⁹ ꝑgis dr uotos suos tanq̄z i pascuis. dr q̄b⁹ dici p̄t illd Job. xxxix. Circūspicit mōtes pascue sue. In ist⁹ mōtibus stāti ꝑgi bñdicte veniebat ei⁹ dulc⁹ fili⁹ ad eā recreādā. vñ ipa inq̄t Cañ. ij. Ecce iste venit saliēs in mōtib⁹. Sup istos mōtes ex charitate z cōpassiōe dflebat ipa ꝑgo pūsima pctā hoīm. sicut pphetarū fuerat Hieremie. ix. vbi dr. Sup mōtes sumā fletū. Uñ z nos dbem⁹ in istis mōtib⁹ pctā nr̄a dflere. vt sim⁹ de illis dr q̄b⁹ dr Ezech. vij. Erūt in mōtib⁹ sicut colūbe. Colūba ēm habet gemitū p cātu. In ist⁹ aūt mōtib⁹ pascent fil' cum btā ꝑgine aīe nr̄e spūalis ꝙsolatiōis refectōe sicut pdictū fuit Ezech. xxxiij. vbi dr. In pascuis pinguib⁹ pascent⁹ sup montes isr'l. Isr'l ēm vidēs dēū vel dei visio interpretat⁹. Et iō dē nos hortat⁹ ascēdere mōtes istos Josue. ij. dī. Ad mōtana ꝙscēdite. Verificabiť ēm dr nob illud Judic. j. Fuit dñs cū iuda: z mōtana possedit. Ad ista aūt mōtana nō p̄nt puenire cū btissima ꝑgine illi q̄ sunt implicati i terrenis cupiditatib⁹: qui dicere p̄nt illd Jos. xvij. Nō poterim⁹ ad mōtana ꝙscēdere. Ad ipa mōtana maxie dñi pastores z plati ꝙscēdere. Scd'rū est ēm Hiere. xxxiij. Habitacūlū pastor⁹ in ciuitatib⁹ mōnosis. In montibus ēm ui'is iueniēt beatā ꝑginē: q̄ visitabit eos sicut visitauit cognatā suam Elizabeth. A qua nos etiā facit visitari ipe bñdict⁹ ei⁹ filius. Amen.

¶ De eiusdē sctissime ꝑginis visitatiōe Sermo. ij.

Magnificat aia p

mea dñm: Lu. j. Inq̄t diu⁹ ambrosi⁹ sup Luc. Sicut peccatū a mulieribus inchoank. Uñ nō ociosum videt: q⁹ z añ Joh̄em Elizabeth ꝓphetizat: z Maria añ dñi generatiōez. Sequiť aūt: vt marie quo ꝙsona melior: eo pphetia sit plenior. Hec ille. Btūs ꝙo Basili⁹ addit di. Uirgo ēm intēctiōe sublimi ac speculatiōe ꝓfunda i mēditatē ꝓcēplās mysteri⁹: qsi ꝓfundi⁹ gradiens magnificat deū dicēs. Magnificat aia mea dñm. Hoc aūt dulcissimū canticū tympanistria nr̄a dcātauit i domo elizabeth: qn visitata ac salutata ipa cognata sua: sentiens hūillima dei mr̄ se dcatā pdicari ab elizabeth ꝓtin⁹ in laudes dei prupit ꝙba thematis nr̄i dcantās. q. d. fm Nico. de ly. sup Lu. O elizabeth tu me magnificas. sz ego totū ro attribuēs ipm magnifico in hoc cantico. Dē tres ꝙsiderationes faciem⁹.

Prima dicet sublimitat'.

Scda modalitatis.

Tertia ꝙo appellabiť causalitatis.

¶ Pars ꝓma hui⁹ sermonis que dicitur sublimitatis.

Excellentia cãtici magnificat ostenditur.

Qublimitas ⁊ excellẽtia cãtici virginal' oñdit triplicit. Primo rõne ordinatiõis. Nã vt dicũt doctores cãtica veter⁊ testamẽti sunt subordinata canticis noui testamẽti. maxime isti excellẽtissimo cantico matris dei. cui omnia illa cantica velut vmbra deseruiũt. Precessit em̃ primo canticũ Moysi Exo. xv. s. Cãtem⁹ dño ⁊c. Et fm spũalem sensum significat liberatiõem a seruitute peccatoz. Secũdo cãticũ populi ysrael. s. Ascẽdit puteus ⁊c. Num. xxj. Et notat largitatẽ gratiaz ⁊ donorum. Tertio canticum Debore. scilicet qui spõre obtulistis aias vestras ⁊c. Judicũ. v. ⁊ mũnat obedientiã subditoz. Quarto canticũ eiusdẽ Moysi. s. Audite celi que loq̃r. Deut. xxxij. ⁊ demonstrat instructionẽ diuinorum eloquioz. Quinto canticũ Anne s. Exultauit cor meũ in dño. j. Reg. ij. Et signat veritatẽ gratuitoz. Sexto cantica diuersa Dauid in psalmis. ⁊ figurãt varietatẽ dulciũ sonoz. i. gaudioz mentaliũ. Septio cãtica cãticoz Salomõis. ⁊ significãt ꝓfectionẽ amoz̃. Hec ãt oĩa cãtica deseruisse cãtico ẽginali patz. Nã ipam tympanistriã nram describit euangelista a vicijs denudatã: cum ei ꝓ angelũ dr. Aue. i. sine ve. id est sine peccato. Jtẽ gratijs fecundatã cũ sbdit. gra plẽa. ac dei solius imperio sbiugatã cũ infert: dñs te cũ benedicta tu in mulieribꝫ. q̃si diceret. Mulieres cetere sb viri ptãte sunt. Tu soli dño q̃ est recũ. Jtẽ insinuat eã diuinis eloquijs illustratam: qñ cogitabat qualis esset ista salutatio: ruminãs scripturas ⁊ iterũ qrẽs. Quõ fi erisud? Jtẽ tanti flij delicijs plenã: quia inuenta est in vtero hũs de spũ sancto. ⁊ modularis gaudijs ꝑdotatã. ac ꝑ amoz̃ totaliter deuinctã. cũ ad montẽ ꝓtemplationis ⁊ diuine laudis ascẽdes cecinit dicens. Magnificat aĩa mea dñm. Et exultauit spũs me⁹ in deo salutari meo. ¶ Et aduerte diligẽter q̃ quicq̃ in cãticis canticoz petit: aut facũ esse describit: totũ ⁊ plus hic lucide habitũ insinuatur. Nã ibi petit osculũ cuz dr. Osculet me osculo oris sui. vt habet Lañ. j. c. hic habet vnctio. s. diuine nature cũ humana. Ibi postulat tractio dũ dr in eodẽ. c. Trahe me p⁹ te. Hic discursio. nã Maria ꝑgit cum filio i vtero ad Elizabeth. Ibi q̃rit loc⁹ past⁹ ⁊ accubitus dũ dr in eodẽ. c. Jndica mihi quẽ diligit aĩa mea. vbi pascas. vbi cubes in meridie. Hic habet cubans in vtero ẽginis ⁊ pastus eius alimẽtis. Ibi videbat lõge saliens in mõtibꝫ. vt habet. ij. c. Hic festinater ducit in mõtanis. Ibi querebat in lectulo ⁊ nõ reperiebat. vt habet. iij. c. Hic claudit i corpu sculo ⁊ repit in psepio. Ibi vocat dilectus vt discedat. vt habet. vj. c. Hic humiliatur vt se ostendat. Ibi q̃uersio eius ad humanã naturam sperat. vt habet. vij. c. Hic iã fetã demõstrat. Ibi incarnandus petebat ad oscula ⁊ amplexus. vt habet. viij. ca. Hic incarnatus alitur ⁊ dat omnibꝫ eius desiderãtibꝫ amplexus. ¶ Secũdo apparet hui⁹ cantici excellẽtia rõne cõprehensionis. Hoc em̃ canticũ comprehendit in se cãticũ vite eterne sine significatione eius. De quo celesti cantico dr Apoc. xiiij. q̃ sancti cantabãt canticũ nouũ añ sedẽ dei ⁊ agm. Sciendũ ẽ q̃ ꝓmus grad⁹ ⁊ summus beatitudinis est visio diuinitatis: in q̃ ꝓsistit felicitas. c. ieiunij. de ꝓse. dis. v. Et ex hoc gradu tanq̃z ex fonte omis ali⁹ gradus beatitudinis deriuat. vt inqt brũs Thomas in. iij. dis. xlix. ⁊ omis alij theologi ibidẽ. In qua visione aĩa eleuata mor dei magnificat vt ꝓmus versus insinuat. Et quia tanti boni visio sine immẽso gaudio esse nõ potest: statim exultat spũs in deo salutari suo. vt dicit secundus ꝓsus. In h̃ aũt lumine ⁊ gaudio anima seipsam cognoscit ⁊ videt se illa tãta gl̃ia indignã. ⁊ sic fatet se humilẽ ancillã. vt tertius versus sonat. Hinc cõparat ꝓmia ad merita ⁊ ꝓmiatũ ad ꝓmiantẽ. ⁊ addit. Quia fecit mihi magna. mihi indigno magna premia tribuẽdo ꝓmians q̃ potens est. vt habetur in quarto ꝓsu. Jnde ꝯo ꝓspicit nõ ex meritis humilitatis: sed ex mera misericordia omes beatos beatitudinẽ ꝓsecutos. ⁊ dicit in quinto versu. Et misericordia ei⁹ a ꝓgenie in progenies ⁊c. Postmodũ de ipsa imꝑportionata, ꝓportiõe. s. ꝓmij ⁊ ꝓmiate anime differẽs. cũ anima habeat vltra id quod de sui natura ꝓsequi potest: fatet id euenire ex mera dei potẽtia dicẽs in sexto versu. Fecit potentiã i brachio suo. Sed ipsa potentissima manu intuetur eẽ summã iustitiã malos merito puniẽtem ⁊ dic. Dispersit superbos mẽte cordis sui. ⁊ deposuit potẽtes de sede. in septio ꝓsu. Et q̃m nõ est pua portio illi⁹ summe felicitatis societas beatoz repleta ad supabũdantiã. ⁊ iebriata ab vbertate dom⁹ dei: ipos intuet. ⁊ ait i ꝓsu octauo. Esurientes ipleuit bonis ⁊c. Qm̃ ꝯo ista esuries nõ ẽ in ꝓria sz fuit i via. ibi intuet. ꝓmissiões factas sb duplici testamento testate ps. Sic audiuim⁹ sic vidim⁹ ⁊c. exultatoz in tali ꝓspectu. Jtẽ illud Lañ. j. Exultabim⁹ ⁊ letabimur in te. memores vbez ruorũ. i. testamentoz. Et sicut sunt duo testamẽ-

R Magnificat ꝓpheđit cãticũ vite eterne

Quia cãtica nõ ꝓpria dirigẽdo dirigitur

ea. sic submittit dños ꝑsus. s. Suscepit isrl puez suū. z sicut locut⁹ est. p nouo testamento. Sic igit apparet quō istud cāticū cāticorum. s. Magnificat. oia cātica ꝯtinet padisi vbi effectualit sine cessatiōe cātat cāticum nouū Magnificat. fm illud ps. Cātate dño cāticū nouū: laus ei⁹ i eccl'ia sctoꝝ. Nō cānticū dr nouū nouitate vniuersitatis. qz fctm est a mre z dña vniuersoꝝ. Jtē nouitate potestatis. qz nūq̄ visa est tāta potestas sic illa de qua dicit. xxxj. s. Nouū faciet dñs super terram: femina circūdabit viz. Jtē nouitate iocūditatis. Nullū em cānticū cantat in ecclesia tāta iocūditate sicut magnificat. Nec Johes dñici cardinalis sup Magnificat.

Magr dr cāticū nouum.

S Gerson exponit magr

¶ Magister ꝺo Johes gerson cancellarius parisiēsis in suo tractatu ꝑmo sup Magnificat dic. quid appropriat⁹ qd ve diuinit⁹ poterim⁹ accipe qz ipmmet psalteriuz Marie dcacordū habes dcē versus quasi totidē cordulas sonoꝝissimas ꝑformit ad illud vniūsale dcacordū totius rōnalis creature qđ cōnecctitur ex nonē ordinibz angl'oꝝ qsi ix. fidibus arguns. iuncta ex hoibz decima. quam i ꝑmis parētibz ꝑ pctm ruptā summ⁹ noster citharista repauit. vt ꝯcordaret psalteriū iocūdum cū cythara. Est itaqz ꝑma huius psalterij Marie cordula sonās dei magnificētiaz qz dñs est cui⁹ eleuata est magnificētia super celos. Magnificat inqt ꝛia mea dñm. nō dicit illum vel illū. sz simplicit z anthonomatice dñm. Secdo magnificat in salutatione. ꝓpterea vocat ipm salutare. qz dñi est salus Tertio magnific⁹ est i respectiōe humiliuz z beatificatōne. qm excelsus dñs z humilia respicit. Quarto magnific⁹ i magnoꝝ opatōe z noie sui sanctificatōe. Quia inqt fec mihi magna q̄ potēs ē: z sctm nomē ei⁹. Cōsonat ps. Quia magnificasti sup omē nomē sctum tuū. Quinto magnific⁹ ē i misecdia z miseratiōe timētibz eū. Sexto magnific⁹ i suppoꝝ mēte: cordis sui directiōe siue dispersiōe Septimo magnific⁹ i humiliū exaltatōe potētibus de sede depositis. Octauo magnificus in esurientiū impletōe cū diuites dimisit ianes. Nono magnific⁹ i pditoꝝ liberatōne. qz suscepit isrl puez suū. Decio magnific⁹ i pmissoꝝ suoꝝ ꝓpletōe. Sic locut⁹ ē ad ꝓres nros Abraā z semi ei⁹ i secla. Nec ille. Lui cū rn̄ disset ei⁹ discipul⁹ sibi placere hāc expositōez Nā ille tractat⁹ ꝓcedit ꝑ dialogū. sbiunxit ꝑdixit doctor dicēs. Quid ꝺo ceseres si varios oim organoꝝ sacre scripture modulos imo voces oīs geueri musicoꝝ cordare faceremꝰ cū hoc Marie psalterio dcacordō? Et itez dicit. Scias sil'r q̄ i auribz suis nr̄a psalteria copiosissime z districtissime faciebat resonare voces oim musicoꝝ: dum mētis intuitum sil'r cū plectro meditatiōis liberrimo discursu miraqz celeritate diffundebat vbiqz. duz qsi simul in omes z singulos se diffundebat affectus. qs solet humana mens singulatim variare canēdo. Nec ille. Et iō possum⁹ dicere. q̄ btā ꝺgo figurat ꝑ philomenā. q: sicut ista auis supat omes alias aues in cāru: ita btā ꝺgo omes sctos. Et iō illi dicere possumus illud qđ canit Ouidi⁹ in li. de philomena di. Dulcis amica veni noctis solatia prestans. Jnt aues etenī nulla tui similis. Tu philomena potes vocū discrimina mille. Mille vales varios rite referre modos. Nā q̄uis alie volucres modulamie tērent. Nulla potest modulos eq̄alere tuos. Jnsup est auiū spacijs garrire diurnis. Tu cātare sil'nocte: dicęz potes. Scīā tn̄ dño deꝓmis mūera laudis zc. Et q̄b⁹ oīb⁹ pz sblimitas h⁹ cāticiōis ꝑphētiōis. qz i se ꝑphēdit oīm alioꝝ cāticoꝝ pfectōes ¶ Tertia rō oñdēs excellētiaz z sblimitatē h⁹ ꝺr ꝯcordatōis. Hoc em cāticū ꝯcordat cū ozōe dñica quā fec saluanor nr̄ et docuit: vt habet Matth. vj. s. Pr̄ noster zc. Et hāc ꝯcordantiā declarat Johes dñici vbi sup̄. cui⁹ ꝛba causa brenitatis omitto. Post ozōnem ḡ dñicam nulla est excellētior. nulla sublimior. nulla dignior. nulla vtilior ac salubrior: isto benedicto cāntico. Et iō cuilibet deuoto inqt ꝓpheta Isa. xxij. Bñ cane. frequēta cānticū. Et Ezech. vij. Lanite tuba. i. voce sonora. ꝓparent oēs. s. ad canendū deuote h̄ canticū. Hoc em est illud cāticū qđ suaui sono canit Ezech. xxxiij. Hoc etiaz est illud canticū de q̄ pdixit Danid ps. xxxix. dicens. Immisit i os meū cānticū nouū: carmen deo nro Un̄ dicebat ps. lxviij. Laudabo nomen dei cum cāntico z mugnificabo eū in laude Et ps. xcv. oēs ingrabar ad canēdū dicēs. Lātate dño cāticū nouū: cātate dño ois terra. Et Eccl. xxxix. ꝺr. Collaudate cānticū z bñdicite dñm. Et Isa. xlij. Lantate dño cāticū nouū laus eius ab extremis terre. Et Michee. ij. scriptum est. Lantabo canticū cum suauitate. Beata autē virgo dicebat cum prophetapsalmo. xij. Lantabit dño qui bona tribuit mihi z psallam nomini dei altissimi. Et. ps. lvij. Ut cantem fortitudinē tuam. qđ fecit cum dixit. Fecit potentiā in brachio suo zc. Jtez dicebat illud ps. lxxviij. Misericordias domini i eternū cātabo. Quod fecit cum dixit.

Laus Quidij de philomena

P⁹ pñs magr excellit alias oīoēs

Et misĕricordia ei⁹ a pgenie i pgenies ⁊c. Ipa ḡ seruauit pceptũ spũsci dicĕt⁊ p os dauid ps xcvij. Lãrate ⁊ exultate ⁊ psallite. Ũ ⁊ ei⁹ plonia ditet at idē ppha ps. lxx. Exultabũt labia mea cũ cantauero tibi. Dicebat ḡz ipa benedicta ẏgo illud ps. c. Misericordiam ⁊ iudiciũ cãtabo tibi dñe. Quod fecĕ quãdo ce cinit dicês. Deposuit potẽtes ꝺ sede ⁊ exaltauit humiles. In hoc autẽ cantu suo dedit de/ uota virgo exemplũ illis qui sunt diuino cul tui deputati. vt deuote cantarent cantica diui na in ordinem ecclesiasticũ. c. in die. de cõse. dist. v. Et cum ipa exultauit in deo: dedit exẽ plum cantãdi ⁊ iubilãdi magis corde ḡz ore. ficut postea ordinauit ecclia in. c. non mediocriter. de cõse. dist. v. ⁊. c. sedulo. xxxviij. dist. ⁊ cãtantes. vbi glo. xcij. dist.

¶ Pars secunda huius sermonis que dicit modalitatis.

Inquit Nicolaus de lyra sup Lucã. q̃ in cantico beate ẏginis Primo po/ nit modus cãtandi. ⁊ hec est ps prĩa. Secũdo subdit causa cantãdi. ibi. Quia re/ spexit ⁊c. ⁊ hec est pars sequens. Circa ꝑmũ declaratur laus ẏginis tãqz magna cũ dicit. Magnificat. Secũdo vt deuota. ibi. aĩma mea. nõ tm labia mea. Tertio vt debita. cuz dicit. dominũ. cui debeĕ laus ⁊ honor. Quar to vt locũda. ibi. Et exultauit spiritus meus. Quinto vt recta. ibi. in deo salutari meo Et dicit in deo ratione creatiõis. salutari rõ/ne recreatiõis. meo rõne assumpte humani/tatis. quia sic fuit ipsi⁹ ẏginis ⁊ nõ alterius Dec ille. Dicit aũt Magnificat aĩma mea dñm. nõ tm addẽdo aliq̃d ad eius maiestatẽ magnitudinẽ: qz immẽsa est. nec augeri pot nec minui. Ũ Eccĩ. xviij. ꝺ. Quis inuestigabit magnitudinẽ eius? nõ ẽ minuere nec addere nec inuenire magnalia dei. Magnificauit aũt eũ ei⁹ magnificentiã omnibꝫ nũciãdo. sicut faciebat Dauid dicês ps. xxiij. Magnificate dñm mecũ. Et hãc expositiõz approbat Johãnes gerson vbi supꝛ di. Dñs a creatura magnificaĕ. nõ in augmentũ sui i se. sed qz magn⁹ esse ꝓdicaĕ: canitur ⁊ laudaĕ. aut certe qz magnificã facit aĩam cui magna facit qui potẽs est. Nã ḡs iustificauit hos et magnificauit. Nunq̃d paruz tibi videĕ magnificata brẽ Marie ẏginis anima. q̃ opa/tioni supra modũ magnifice fuit ausa ꝓbere ꝓximum? Fiat inq̃t mihi sm verbũ tuum. i. fiã mater illi⁹ filij cui est pater ꝺ⁹. Quid excelsius. qd sublimi⁹ ⁊ magnificẽti⁹ poterit cogitari. qõ ⁊ vidit cũ ꝓphetice subiũxit. Ecce em ex hꝫ btãm me dicẽt oẽs generatiões. Nec ille. ¶ Jtẽ Maria magnificauit dñm hũliando se. iuxꝫ illꝺ pꝭ. Accedet hõ ad coꝛ altruz ⁊ exaltabit deꝰ. Magnificauit dñm: illũ oĩbus ꝓponẽdo: dicês cũ ꝓpha ps. cxliij. Exaltabo te deꝰ meꝰ rex ⁊c. Magnificauit dñm ei⁹ coꝛp⁹ mysticũ augẽdo. iuxꝫ illꝺ Isa. xxxi. q Magnificat⁹ ẽ dñs qm repleta ẽ sion iudicio ⁊ iustitia. Magnificauit dñm: ipm laudãdo ac dicẽdo cũ ꝓpha ps. lxviij. Magnificabo eũ in laude. Magnificauit dñm ipm bñdicẽdo. iuxꝫ illꝺ Eccĩ. xliij. Benedicentes dñm exultate illũ q̃tũ potestis: qz est maioꝛ oĩ laude. Magnificauit dñm: ei⁹ inimicos expugnãdo. iuxꝫ illud Exo. xv. Cantem⁹ dño gl'iole em magnificat⁹ est ⁊c. Dicebat ḡ ꝓtinue ipa btã ẏgo spõso suo celesti cum ps. Replea os meũ laude vt cãtem tota die magnitudinẽ tuã. Jtẽ dicebat cuz eodẽ ꝓpheta. Magnificabo eũ nimis in oꝛe meo. Omes quoq̃ inuitabat ad idẽ faciẽdũ dicês cum ꝓpheta ps. lxvj. Omes gẽtes magnificate eũ Dicebat aũt deo illud Exo. xv. Quis similis tui magnific⁹ i sctitate? Et illꝺ ps. viij. Eleuata ẽ magnificẽtia tua sup celos. Et hꝫ autẽ cãtico apparet excellẽtia ⁊ altitudo atq̃z audacia ist⁹ dignissime ẏgis. q̃ illũ magnificare attẽtauit. de q̃ ꝺꝛ Eccĩ. xliij. Quis magnificabit eũ sicut ẽ. q̃si dicat null⁹. Jpe nãq̃z ẽ ille de q̃ b. Job. xviij. sui lib. c. dicebat. Nolo multa fortitudine ꝺtẽdat mecũ. neq̃z magnitudinis sue mole me ꝑmat. Et rõz assigbat. xxxix. c. dicês. Est ei magn⁹ fortitudie ⁊ iudicio ⁊ iustitia. ⁊ errari nõ ꝓt. Uera ẽ em ꝓphe snia dicẽt⁊. ps. 47. Magn⁹ dñs ⁊ laudabilis nimis: ⁊ magnitudis ei⁹ nõ ẽ finis. Et tñ ista nobilissima puella eũ magnificauit. id est magnũ feĕ. Quia em deꝰ magn⁹ i ei⁹ vtero puul⁹ factꝰ ẽ. ⁊ i visceribꝫ ei⁹ creuit. ⁊ lacte ei⁹ nutrit⁹ magn⁹ factꝰ ẽ. Jõ merito inq̃t ei⁹ mr se illũ magnificare. i. maiozem facere. Sctus aũt Bernardus inq̃t. Nõ laudaĕ hic magn⁹ dñs ⁊ laudabil' nimis: ⁊z pu⁹ dñs ⁊ amabilis nimis. Dic ḡ btã virgo. Magnificat aĩa mea. qz lingua nõ suffic. Ũ glo. inquit. Quia tãto munere dñs me sblimauit vt nullo lingue officio explicare possim. Jõ tm aĩ interiorꝭ affectũ i agẽdis grazz laudibꝫ offero. Uel dic. Alia mea. q. d. nõ solũ coꝛp⁹ ⁊ lingua ⁊z ꝓncipaliꝫ aĩa mea magnificauit dñm Deus ei⁹ vt ꝑ. diximꝰ magnificat⁹ ẽ ⁊ laudãdus magꝭ mẽte q̃ voce. iuxꝫ illꝺ apli Ephes. iij. Lãtares i coꝛdibꝫ vr̃is deo. vñ dicebat. Psallam spũ psallã ⁊ mente. Ex qbꝫ patet suauĩ

Maria deũ magnificauit

Ubi Lyra exponit magnificat.

De quo magnificatur

Suauitas huius cantici.

tas cātici hꝰ ꝙginalis. Licz ei dicat Eccl.xl Tybia t psalteriū dulcē faciūt melodiā t super vtrūqz lingua suauis. tñ dulciorē cātus spūal's aubil⁹ cordis t mētal' melodia. Scriptū ē ei Eccl.xxx. Nō ē oblectatio sup̄ cordis gaudiū. Quis ḡ erit tāte sufficientie vt valeat explicare vl' peipe quāte melodie est canticū qđ instrumētalit ꝙgis sancte aīma cātat. Cōsidera si vales q̄lis sit cythareda. q̄lis cythara. q̄lis t cātici materia. Nā etiaz bonus cāror si voce rauca vtat. male cātat. t bon⁹ cythareda fracto instrumēto male cytharizat. Nec etiā sufficit vox pulcra t instrm nobile: si autor artis sit imperit⁹. Jux illd Ouid. in iij. li. de ponto. e. x. Nō bñ cātates labor ē audire puellas. Itē data peritia artꝫ t instroꝝ cōpositiōe pfecta. si materia sit displicibilis: de suauitate cytharizantiū t canentiū aliqđ sbrahit. Ad faciēdā ḡ pfectā t delectabilem melodiā requirit bon⁹ mgr. bonū instrumentū: t materia suauis t delectabil. q̄ omia erāt in eo. De quo inqt Virgi. in j. eney. cythara crinitus iopas Personat aurata docuit que maxim⁹ athlas. Jn isto aūt cātico cythareda est spūsc⁹ q̄ etiā in oīm instrūmēto iepto t vilt suauiter sonat. Ut em inqt Gregoriꝰ in simone apl'oꝝ. Tetigit puer cytharedā David t psalmistā fecit. Tetigit etiā puer iuuenem Danielē. t iudicē senū fecit. Pastorem armentariū Amos t pphetā cōstituit. Piscatorē Petrū t p̄ncipem apl'orū ordinauit. Thelonearīū t publicanū Matheū. t apostolum ac euāgelistā creauit. Persecutorē fidelīū Paulū: t p̄dicatorē gentiū fecit. Qualiter ḡ cātabit t armonizabit spūsanct⁹: vbi instrm est aīa ꝙginis sctissime? Sed adde nobilissimo cytharede: t suauissimo acoptrimo instrūmēto pciosam ac delectabilem materiam. Quia in hꝫ dignissimo cantu cantantur magnalia diuine laudis. Vñ bñ cecinit ꝙgo gliosa dicēs. Magnificat aīa mea dñz q̄si diceret cū ppha. Cōfitebor dño nimis in ore meo. t in medio multoꝝ laudabo eū. ps. cviij. Nimis inqt nō respectu magnificari: sed respectu audientiū: q̄ tam magna capere nequeūt Uel melius exponendo. Cōfitebor dño nimis i ore meo: id est si voluero magnificare dēū ore meo: nimis eēt t nimis plirum imo ipossibile. vñ t Paul⁹ q̄ in padiso vidit loq̄ nō potuit. ij. ad Cor. xij. Magnificat ḡ aīa mea dñm. q̄ rapta ē ad videndū eū magnificētiā. qz ꝙbis hꝫ bñ fieri nō posset. ¶ Et bñ

Spūsā cr⁹ cythareda

Triplex fuit ꝓfectꝰ aīam ē hō suā

Ē notandū est q̄ dic aīa mea. Nullꝰ em ꝓprie dicere potest meq: nisi q̄ totaliť hz aīam libe-

ram ab omni seruitute. vt inqt Archiepus florentin⁹ in quarta parte summe. titulo. xv c. xxviij. §. ij. vbi etiā dicit q̄ tripler est seruitus a qua oportet esse liberā t immunē vt sit aīa sua. Prima est seruꝰ criminis siue vicio rum. de qua dr Joh. viij. Qui facit pcm̄ seruus est peccati. Sz pcm̄ sicut est triplex: ita t eiꝰ seruitꝰ est triplex. Est em triplex pcm̄ scz mortale. qđ pfecte facit homiem seruū pcti t diaboli. iuxt illd. ij. Pe. ij. A q̄ qs superatꝰ est eiꝰ t seruꝰ est. Et vt dic Augꝰ. Quis ē seruꝰ tot dñoꝝ quot vicioꝝ. t hꝫ maxie ipedit aīam ne possit deo vacare. Per originale aūt pcatū sensus hois t q̄cta cogitatio eiꝰ pna est ad malū ab adolescētia sua. vt dr Gen. viij. t. c. oīs etas. xij. q. j. Nec liberatur aīa ab impedimēto talis seruitutis pugne carnis s̄ spūm. vnde nō pōt ita libere volare ad deum p̄ tēplationē t vacare diuinis. Nec aliq̄ sacramento circūcisionis vel baptismatꝫ vel alterius liberat a tali seruitute. licet subleuetur plꝰ t minus. Jz sp remanet pugna carnis q̄ aīam captiuā ducit sub lege pcti fm̄ inclinatiōem. t si nō dñet oīno. Ueniale autez tepe facit aīam t pigriorē reddit ad ascēdendum i dēū feruorē tollēs spūs. Scda fuitus est sanguinis siue ꝓpinquoꝝ: q̄ etiā animaz aliq̄liter tenet captiuā ne i dēū totaliť vadat. Sic ꝓtz de illo q̄ xp̄m seq̄ cupiebat: sz nō retinebatur ne eū sequereť dicēs. Permitte me ꝓus sepelire pr̄em meū. Mat. viij. Contra quē defectū. s. nimie affectōis ad parētes: venit dñs mittere gladiū sepatōis dicēs. Uenī separe filiū aduersus pr̄em: t filiā adūsus mr̄em suā ⁊c. vt habet Mat. x. t Lu. xij. Et hꝫ iō. qz caro t sanguis regnuz dei nō possidebunt. vt ait apl'us. j. ad Cho. xv. vñ t Amb. inqt in. c. cui poztio. xij. q. j. Nec ē ya sacerdotis fuga. abdicatio domesticoꝝ. t quedā alienatio charissimoꝝ. vt suis se abneget qui deo seruire gliscit. Nec ille. Tertia fuitꝰ est mūdialium t terrenaꝝ rez: spinis suis sollicitudinū aīam ligatā tenentiū ne libere deo seruire valeat. vt patet de illo q̄ dño seruire cupiebat pfecte. Cui interrogāti dñm d̄ via perfectionis. cū ipe dñs rndisset. Si vis pfectus esse: vade t vēde oīa que habes t da pauperibus t sequere me. t tristis recessit discedēs abeo. qz habebat multas possessiōes. vt dicitur Matth. xix. Necesse est ergo vt anima que vult intelligere magnalia dei. t in conspectu eius solius semper meditari: a iugo cuiuslibet haz seruitutum sit libera t immunis. Jn cui⁹ figurā dixit dñs Abrae Gen. xij. Egre-

dere de terra tua. i. de mũdanis cupiditatibꝫ: ⁊ de cognatiõe tua. i. de amicis ⁊ attinẽtibꝫ. ⁊ de domo patris tui. i. de vicijs ⁊ criminibꝫ p q̃ qs efficit filꝫ diaboli. ⁊ de domo ac familia eiꝰ. Juxta illud Joh. viij. Vos ex pre diabolo estis: ⁊ desideria patris vri. i. diaboli facere vultis. Sequit in dicto caplo Ecce ego venio in terrã qua mõstrauero tibi. s. ꝺ tẽplatiõis ⁊ sinanis pfectõis. Talis aũt potest dici filꝰ dei renatꝰ nõ ex sanguinibꝫ iniquitatuꝫ. neq; ex volũtate carnis necessitatũ amicoꝝ. neq; ex volũtate viri. scz mũdi vanitatũ. Et ꝺsequenter potest dicere aia mea. Cũ aũt nullꝰ creature pure aia sit que nõ fuerit subiecta pctõ. Qz si dixerimus quia peccatũ nõ habemus: ipi nos seducimꝰ ⁊ veritas in nob nõ est. vt dicit Johes in canonica sua. excepta scta ỹgie. vt dicit Augꝰ. Que etiã parentũ amoꝝ oblita est segregata ab eis i sua infantia: ⁊ deo totaliter mancipata. vt hystoria natiuitatis eiꝰ edocet. ⁊ ab omni terrena cupiditate elõgata. Restat vt talis ỹgo ab oi iugo fuiuris excussa tota aiam suam possideret ⁊ dicere sola poterit. Magnificat aia mea dñm. ⁊ ita cecinerit vsq; in finez Poterat em dicere cũ ps. Meditatio cordis mei in ꝺspectu tuo sp. Dec Archiepis florentinꝰ. Cui ỹba aũt nõ ꝺcludũt itẽtũ. aut necessario ẽ dicendũ q; bta ỹgo fuit totaliter libera ⁊ immunis a pctõ originali. aliter nõ sp potuisset dicere aia mea. vt ipe pponit. Nam p illo tũc vl instãti quo fuisset in pctõ originali: nõ fuisset libera aia eiꝰ. sz fua diaboli ⁊ pctõ vt diffuse pbauimꝰ in pte pma huꝰ operis. Sola g̃ bta virgo inter puras humanas creaturas potuit dicere illud Ezech. xiij. Anima mea nõ est polluta ab infantia mea vsq; nũc. Et illud ps. xxj. Aia mea illi viuet. s. semp. et nũq; diabolo fuiet. Et ꝺsequẽter semp magnificabit dñm. ¶ Jn q̃bꝫ ỹbis apparet ỹtꝰ ⁊ sanctitas ỹgis: q nõ egit sicut multi alij q̃ carnia vel alia opa ediderũt. i q̃bꝫ excẽsert facta egregia magnoꝝ viroꝝ. vt ab eis vl eorum posterꝫ diuitias vel honores ꝺsequerẽt. Alij ỹo laborauerũt tractare materias delectabiles ⁊ obscenas. vt poete. Alij subtilia vt phi. Alij lucratiua vt iuriste. Alij tpm successus vt hystoriogphi. Et sic vt cõit ad capessenda vl tpalẽ ꝺmoditatẽ: vl gliam ⁊ famaz vt in ppetũ duraret eoꝝ memoria. Sicut Ouidiꝰ q̃ inq̃t i vlẽ methamoꝝ. Jaq; opus exegi qd nec Jouis ira nec ignes. Nec poterit ferrũ nec edax abolere vetustas. Un de talibꝫ verificat illd Eccs vl. s. faciẽdi plures libros nullꝰ ẽ finis. Bta aũt ỹgo ꝫ cãticum edidit pcise ad decantãdas dei laudes. ⁊ ꝫ est eius ois finis ⁊ intẽtio. Et iõ dic. Magnificat aia mea dñm. ¶ Et nota q; nõ dicit dñz nõ sponsum. nõ filiũ. nõ prem. q̃uis q̃dlibet hoꝝ dicere potuerit ỹe. Sed tm dicit dñm vt omi via pprias laudes fugeret ⁊ diuinis tm intẽderet. Si em dixisset deũ: suã humiliratẽ tacuisset. qd fieri nõ poterat cũ ea vsq; ad redundantiã plena esset. ⁊ omi ỹbo: actu gestuq; se humiliẽ ⁊ vilẽ pdicaret pro posse. Qui em dicit deũ: sin dicetis nulla ꝺfirõem exprmit. cũ deus nõ dicat relatiue. Si autez dixisset sponsum: prem vel filiũ: multũ se laudasset. Et iõ dicit dñm: qd nomen est relatiuum ad serũ ⁊ ancillã. q; ꝫ nomen seruus ⁊ ancilla est nomen vilitatis. Et sic sicut respõdit angelo. Ecce ancilla dñi. ita nunc cecinit Magnificat aia mea dñm. Quia ergo bta ỹgo nõ quesiuit famã vel gliam suã sz sp diuinam. Jdeo deus reddidit eã gliosam ⁊ famosam. Jpe em inq̃t. j. Regum. ij. Qui me glificauerit glificabo eũ. Et nõ solũ ipsa est famosa: sed etiã ꝫ eius canticũ est famosiꝰ oibus alijs cãticis. vñ omi die cãtatur. ⁊ hora multũ apta. s. in vespis. ⁊ mõ multũ gratoꝝ solẽni magis q̃ omnia alia ecclesie cantica. ¶ Alia quoq; rõne dixit bñdicta ỹgo dñm: vt. s. ꝫ suũ cãticũ diuie laudis redderet magnificũ. Nã ad magnã laudẽ q̃tuoꝝ requrũtur. s. vt sit a magno laudãte. magno modo. de magnis factis. de magnis psonis. Ex q̃bus oñibꝫ ꝫ cãticũ reddit magnificũ. Naz laudãs est magna. s. aia ỹgis talis et tanta. Modꝰ est nobilissimꝰ. q; exultauit spũs eiꝰ ⁊c. Item est de magnis factis que in ipo cantico narrant. Restabat ergo vt a quarto magna laus diceret vt esset tota magna. Et hoc fit cũ ait dñm. Et prudẽter dixit absolute ꝺminũ. nõ illũ vel illũ. q; nõ loquit de aliquo dño alicuiꝰ portiõis mũdi: vt fecerũt tragici comici ⁊ hystoriogphi. sz de dño vniuersali. Cui ꝺz Dester. xiij. Dñs vniuersoꝝ tu es ⁊ in ditione tua cũcta sunt posita. De illo loq̃tur cui soli ꝺz illud Exo. xxj. Dñs bonus in nocẽs. Qui est deꝰ noꝝ ⁊ dñs dominantiuꝫ. Deut. x. Et cui ꝺz Judith. ix. Dñs nomẽ est tibi soli: qui solꝰ est dñs fortis ⁊ potẽs. dñs potens in plio. ps. xxiij. Qui solus est dñs ỹ tutum ps. xlvj Qui est domin excelsus terribilis sup omnẽ terrã. Jbidẽ. Cui inq̃t idem pphera ps. lxxxij. Nomen tibi dñs. tu solꝰ altissimus sup omnẽ terrã. Cui etiã dicitur Eccli. xlij. Terribilis dominus ⁊ magnꝰ vehementer. Et. ij. Machabe. xiij. Tu domie

Dñz dicẽ ñ deũ vel silealiq̃d

Z Cãticuz magt est magnuz

Triāpferūt scpta scriptis

vniersoz q̄ nulli⁹ indiges. Est g̃ b̃ canticuz valde magnificū. qz de tanto dño loquit Et ideo est excellentius omnib⁹ scripturis mundialib⁹ ¶ Quo ꝯo ad diuinas scripturas est sciendū ꝑm quosdam catholicos doctores. q̄ tria sunt que ꝓferunt scripta scriptis. s. tempus in quo adinuenta sunt. forma tradendi. z dignitas psone tradentis. Respectu primi istud canticū ꝓponit omnib⁹ scripturis veteris testamēti. Respectu secūdi ꝓponit oīb⁹ epistolis: actibus z ꝓpheciis noui testamenti. Respectu tertij ꝓponit omnib⁹ scriptis in euāgelijs: exceptis his q̄ de ore xpi emanauerunt. quia nulla psona post xp̄m dignior reperitur. Et ideo hoc canticū est frequētāduz ꝑm pdictos doctores. qui etiā dicūt q̄ alia q̄ qz rōne dixit btā virgo dīm. vt sz mentem ad timorē z reuerentiā dei excitaret. Quia initium sapiētie est timor dñi. Eccl. j. Iste em terminus dñs includit timorē filialē: qui ē amoris. Jux illud Malach. j. Si ego dñs vbi est amor meus? Item dixit dominuz vt ꝓprietates dei explicaret. qui nō est domin⁹ iniq̄ tyrannus tempalis: qui a ꝓpredatōe sbditorum dz dñs: quasi do minus. imo nihil sed multū z cuncta surripio. Sed a largitione beneficioz dicit dominus quasi do min⁹ Et hoc insinuauit cum eius beneficia cōmemorauit. Primo data sibi in particulari dicens. Fecit mihi magna qui potēs est. z post modum bñficia data oīb⁹ dicēs. Et misericordia eis &c. Scdo a liberatōe oppressoz dz domin⁹: quasi do manus. id est adiutoriū. Et hoc insinuauit cū eum salutarē appellauit: id est salutē dantē. Item cū dixit. Deposuit potentes de sede. s. opprimentes alios. et exaltauit humiles. s. a potentibus ꝓpressos. Tertio a rebellatione inimicoz dz dominus quasi do minas hostib⁹. Et hoc insinuauit cū dixit Fecit potentiā in brachio suo: dispersit superbos mente cordis sui. ¶ Grecus aūt expositor sup Lucā exponit hec verba virginis.

A Expositio greci z Origenis

Magnificat aīa mea dīm: dicēs q̄ b̃ iquit btā ẏgo. quasi diceret. Mirabilia que deus ꝓnunciauit: i meo corpe exercebit. Sed aīa mea infructuosa apud deū nō erit Conuenit aūt mihi z volūtatz fructū afferre. Nā q̄to amplo dei miraculo: tāto teneoz gl'ificare in me mirabilia opantē. Origenes autē sup b̃ passu in q̄r. Si aūt dñs nec augmentum: nec detrimentū recipe pt. q̄d ē q̄ Maria loquit Magnificat aīa mea dīm? Sz si ꝑsiderē dīm saluatorē imaginē esse inuisibilis dei. z aiam sanctā ad ei⁹ imaginē: vt sit imago

Dñs vñ dicatur

imagis. tūc videbo q̄m in exemplo eorū q̄ solēt imagines pingere: q̄n magnificauero aiam meā ope: cogitatiōe z ꝑmonetune imago dei grandis efficit. vt ipse dñs cui⁹ imago est in aīa mea magnificet. Nec ille. Et idē dicit diuus Ambrosi⁹ sup Lucā q̄ ait. Magnificetur dñs. nō q̄ humana vox ei aliq̄d adiūgat sz qz magnificat in nobis dū aīa nostra que ad imaginē dei est creata: p iusticiā se ipo conformat qui est imago ꝑis. Et sic dum ipsuz xp̄m imitādo magnificat. q̄dā participatiōe magnitudinis ei⁹ sublimioz fit vt illā imaginem splēdido bonoz colore factoz. z quadā emulatōe ẏrutis i se videat exꝑmere. Magnificat g̃ dñs nō in se sz in nob. sicut etiam dz sanctificari. Un ei dicimus. Sanctificet nomē tuū. Hāc aūt magnificatiōem diuinā fiendā ab aīa beate ẏginis ꝑdixerat ꝓpheta Dauid. q̄ in eiusdē ꝑsona inq̄t ps. ciij. Bñdic aīa mea dño: dñe de⁹ me⁹ magnificat⁹ es vehemēter. ¶ Sequit aūt btā ẏgo in cātico suo dicens. Et exultauit spūs meus i deo salutari meo. Quod exponens Hugo cardinalis dicit. q̄ anima z spūs idem sunt. sz anima dicit in q̄ntum animat z vificat corpus vnde hic bñ viuendo magnificat deū q̄ fecit eam. Spūs aūt dz in q̄ntum supcelestia ꝓꝑplac⁹. cui⁹ ꝓprie est exultare in deo. Et hec exultatio multū dīsplicet diabolo. Un. j. Regum. iij. Philistijm ingemuerunt dicentes Ue nobis. Nō em fuit tāta exultatio heri z nudiustercius. Ue nobis. Quis nos ꝑuabit de manib⁹ sublimiū deoz istoz. Bis aūt dz. Ue nobis q̄ duplex est exultatio q̄ dīsplicz eis. Una ꝓtra tristiciā seculi. De qua dz. ij. ad Ephez. vij. Tristicia seculi mortē operat. Alia ꝓtra tristiciā carnis que spiritū deijcit De qua ꝓuer. xvij. scriptū est. In merore animi. id est anime deijcietur spūs. Et ꝓpter hoc dz ad Phil. iiij. Gaudete in dño semper iterum dico gaudete Hec exultatio siue hoc gaudiū quod est in deo: est ꝓtra gaudiū diaboli. contra gaudiū mundi z contra gaudiuz carnis. Gaudiū ꝯo diaboli est impietas cōtra deū. ꝓuer. ij. Letantur cū malefecerit z exultant in reb⁹ pessimis. Gaudiū mundi est vanitas contra ꝓximū. Job. xxj. Gaudent ad sonitum organi: ducunt in bonis dies suos z in puncto ad inferna descendunt. Gaudiū carnis est voluptas cōtra seipsum. De quo ꝓuerb. xiiij. dz. Extrema gaudij luctus occupat. In his autē non gaudebat beata virgo sed in deo. Et ideo inquit. Exultauit spiritus meus &c. In quo nulla est

B Alius sic incipit

Quõ spi ritꝰ ma/ rie exultauit

simulatio. In deo salutari meo. i. in filio saluatore. nõ in mũdi honore. nõ in carnis voluptate. nõ in generis nobilitate. nõ in corpis pulcritudine. nõ in mũdi pspitate sz in deo salutari meo iuxta illõ ps. Cor meũ & caro mea exultauerũt in deũ viuũ. Et. j. Reg. ij. Exultauit cor meũ in deo. & exultatiõ est cornu meũ in deo meo. Dicit aũt Aug. in q̃dã smõe. Exultat in dño q̃ terrena nõ curat. quẽ psperitas nõ emollit. quẽ aduersitas tẽporalis nõ frãgit. quẽ sola dei memoria delectat. Juxta illud Treno. iij. Memoria memor ero & tabescet in me aĩma mea

L

Sic põt etiã sic exponi. Exultauit spũs meus in deo salutari meo. i. a me fm carnẽ cõcepto. Vñ ipa sola & specialiter põt dicere eũ suum. Dec Hugo pdictus. Sz licet hec expositio sit bona: tñ rectiꝰ & melius diceret exponendo in terminis in quibꝫ loquit beata ꝟgo cum appellans salutare suũ. q̃ sic fuit suum salutare: vt nũq̃ eo mõ fuerit alterius. q̃ nullũ saluauit redimẽdo a peccato originali p gratiã p̃ seruationis nisi ipam quã dignissimo mõ redemit. Sic canit ecclia in officio ꝛceptiõis: dicẽs. Nullũ redemit filiꝰ ex oĩ gẽte dignius. qui te fuauit puide mũdã paterno scelere. Et iõ xps dr̃ saluare beatissime ꝟginis particulari & singulari mõ. & ita p anthonomasiã appellat. & nullꝰ alius põt sic eũ nũcupare Vera est em illa sniã quã ego merrice scripsi dicẽs bte ꝟgini. te crimine solã Immunẽ natus ꝛrulit esse tuꝰ. Nõ potuisset aũt bta virgo dicere deũ saluatorẽ suũ specialem nisi ab originalis pcti casu & dãnatiõe preseruasset & saluasset Hãc ẽo ꝛticlarẽ ac dignissimã sanctificatiõem puidens in spũ Abacuc ppha dixit in pson ꝟginis beatissime sui libri vlt. c. Ego aũt in dño gaudebo & exultabo in deo Jesu meo. Jesus em idem est quod saluator. Dauid q̃z ps. lxij. ait i pson eiusdẽ. In velamẽto alaꝝ tuaꝝ exultabo. De em alis beni gnitatis & misericordie sue velauit aĩam virginis ne inficì posset imũdicia pcti originalis. De q̃ velatiõe ipa tũc & etiã in h̃ cãtico exultauit. & nõ solũ ipa ꝓpter h̃ exultauit sz etiaꝫ tota ciuitas celestis. ita vt possz dici illõ Hester. viij. Exultauit tota ciuitas. & de omnibꝫ sanctis angel' de saluatiõe & pseruatiõe domine sue gratulatibꝫ: dici possz illud. ij. Esdre. iiij. Exultauerũt cũ musicis & letitia dei. De ista quoq; exultatiõe ꝟginis ꝓpter pseruatiõem a culpa originalis pcti pdixit Dauid ps. xv. i pson ei' dicẽs. Prouidebã dñm in ospectu meo sp: qm a dextris est mihi ne commouear. Propter hoc letatũ est cor meum & exultauit lingua mea & cẽ. Exultare aũt debuit Maria. ad gratiarũ actiõem deo reddendã. q̃ ipe deus exultauit in utero eius vt gigas ad currẽdã viã sz sue salutis & totius mũdi. ps. xviij. Vñ dicebat illud ps. lxv. Exultaui sub lingua mea. Jn pson quoq; eius dixerat Dauid ps. lxx. Exultabũt labia mea cũ cantauero tibi & aĩa mea quã redemisti. s. ab originali pcõ pseruando. Inuitabat etiã alios ad exultãdum illud ps. 80. Exultate deo adiutori nostro. et ps. 94. dicebat. Venite exultemus dño: ũbilemus deo salutari nr̃o. Ad hãc etiã exultationẽ exhortabat beatã ꝟginẽ Johel ꝓpheta ij. c. sui libri di. Exulta & letare terra. Per terram em (vt sepe declarauim⁹) intelligit spũ aliter ꝟgo bñdicta. Nec mirũ si ipa exultauit Nã de alijs sanctis scriptũ est ps. 83. Exultauerũt in deũ viuũ. Et ps. 89. i pson eorũ dr̃. Exultauim⁹ & delectati sum⁹. Et ps. 131. etiã canit Dauid dño di. sancti tui exultẽt. Et 144. & iusti tui exultabũt. Ps. q̃z. 46. dicẽ electis. Jubilate deo i voce exultatiõis. & ps. 106. itez & ipis ait. Annũciẽt opa ei' i exultatiõe. Et ps. 116. scptũ est. Vox exultatiõis & tabernaculis iustoꝝ. Et ps. 125. i exultatiõe metẽr. Et itez. Veniẽt cũ exultatiõe portantes manipulos suos. Et ps. 131. Sancti ei' exultatione exultabunt. Quid q̃ credendũ est fecisse istã sanctissimã & sup omnes a deo electaꝫ ꝟginem? ꝓfecto ꝛredendũ est q̃ semp exultabat in dño sic & ea supradictũ fuerat Isa. 41 vbi dr̃. Exultabis i dño & in sancto israel letaberis. Vñ ipa dicebat illud Isa. 60. Exultabit aĩa mea in deo meo. Jpa q̃ faciebat in terris qđ scti faciẽt i cel'. De qbꝫ dr̃ ps. penl'. Exultabũt scti in gl̃ia. Et itez. Exultatiões dei in gutture eoꝝ. Et Isa. 65. illis inq̃t dr̃. Gaudebitis & exultabitis vsq; i sempiternũ.

D

¶ Basili⁹ ẽo exponẽs pdicta ꝟba cãtici huius Exultauit cẽ. ait. Primus fructꝰ ispius est pax & gaudiũ. Quia q̃ virgo sancta totaz si/ bi hauserat spũs grãm: merito subiugit. Et exultauit spũs meus in deo salutari meo. Et idem aĩam dicit & spũm Cõsueta aũt in scripturis exultationis platio: insinuat alacrem quendã & iocosum habitũ anime in his q̃ digni sunt. Proinde ẽo exultat in dño inestimabili cordis tripudio & exultatiõe in strepitu honesti effectus. Beda aũt exponẽs illud In deo salutari meo. & assignans cãm huius exultationis inq̃t. Quia eiusdez Jesu. i. saluatoris spũs ꝟginis eterna diuinitate letat cum⁹ caro tpali ꝛceptiõe ferat. Ambrosiꝰ vero dicit Magnificat q̃ aĩma Marie dominũ

E

Expositiõ basilij

ꝛ exultat ſpūs ei⁹ i deo.eo ꝙ aīa ꝛ ſpū patri filioꝙ deuota vnū deū p quē oīa pio veneraī affectu. Sit aūt in ſingulis Marie aīa vt magnificet dñm. Sit in ſingulis Marie ſpiritus vt exulteī dño. Theophil⁹ aūr inquit Ille deū magnificat q̄ digne ſequit chriſtū. ꝛ dū xp̄ianus vocaī chriſti nō minuit dignitatem magna ꝛ celeſtia opando. et tūc ſpūs eius .i. ſpūale chriſma exultabit. i. perficiet ꝛ non mortificabit. Origenes ꝙo ait. Pri⁹ autem aīa magnificat dñm: vt poſtea exulteī deo. niſi em̄ antea crediderim⁹: exultare non poſſum⁹. Dec ille. Exultare aūt ꝑm Papiā Huguicionē ꝛ Catholicon. eſt valde vel ex̄ ſaltare. ꝛ eſt gaudiū q̄d nō ſolū ꝙbis exp̄mit̄ ſed etiā geſtu corꝑis p nimia letitia oſtēdit̄. ꝛ talis fuit exultatio bēatiſſime ꝙginis: que exultauit. i. extra tori⁹ humane nature facultatem ſaltauit ꝛ exiliuit. ac tota in eterne maieſtatis ꝓtemplatōꝫ abſoꝛpta: gaudio acletitia inexplicabili in aīa ꝛ in coꝛpe repleta fuit.

Spūs dr̄ multiplr̄.

¶ Quia ꝙo dicit exultaſſe ſpm̄ ſuū. eſt notādum q̄ ſpūs multiplicit̄ accipit̄. ſz q̄ntū ad p̄ſens ſpectat: dico q̄ accipit̄ p̄mo p ſtatu hois Jux illud Geñ. ij. Inſpirauit i faciē eius. ſ. Ade ſpiraculū vite. i. ſpm̄ ſiue flatum. Pro aere etiā quo reſpiram⁹ ſumit̄ ſpūs. Jxta illud p̄s. Os meū aperui ꝛ attraxi ſpm̄. Iſte ꝙ ſpūs Marie. ſ. flat⁹. exultauit in deo. q̄ totus ad gl̄iam dei diffuſus pandit magnalia ſua. Spūs etiā in q̄ntum aer dr̄ ſuus. dici poteſt i q̄ntum nō ſolū aer: ſz etiā tot⁹ mūdus factus eſt ſu⁹ cū dei ſit. ꝛ p ꝓſequēs dña omniū. Aer ꝙ iſte ingrediēs p os ꝙginis ad ſuū creatorē qui eius latebat in ventre: mō ſuo exultabat q̄ magis purificat⁹: atq; radijs diuinitatis impletus dulciſſime reſonabat. ¶ Secūdus ſpūs dr̄ angelus. Jxta illud p̄s. dicētis deo. Qui facis angelos tuos ſpūs. Quelibet aūt anima a p̄ncipio creationis ſue hz angelum ad ſui cuſtodiā deputatū. vt ait Hieronym⁹ ſup Matthēū. ꝛ ponit magiſter ſentētiarū in ſecūdo. diſt. xj. Beata igit̄ virgo habuit i ter alios vnū ſpūm ſupremū. q̄ fortaſſis nec ante nec poſtea datus eſt alicui ad cuſtodiaz ſed ſoli virgini huic ab initio reſeruat⁹. Sicut em̄ ſola fuit mater vnigeniti filij dei. ꝛ ingratuitis vniuerſis mirabiliter ſingularz. ſic etiam ſane dici poteſt cuſtodiā ſibi ſingularem datā fuiſſe. Si em̄ habuit ſingulariſſimum ſpōſum ad ſeruitiū. ꝛ electiſſimū apoſtolum ad obſequiū. q̄re nō credaī habuiſſe nobiliſſimū ſpūm ad auxiliū. Dic igit̄ ſpūs angelic⁹ dat⁹ ſibi ad cuſtodiā. ꝑus exultauerat de obediētia. humilitate: ꝛ alijs ꝛtutibus ipſi⁹ ꝙginis alme. At vbi ꝙbū dei ei⁹ ē carne veſtitū. exultauit in deo ſalutari ſuo. Jhu Marie filio. q̄ deputabaī ad cuſtodiā. ſiue potius ad obſequiū dñi dei ſui. Si tenere q̄s velit. q̄ angelus mr̄is ſit etiā angel⁹ plis donec naſcaī. ꝑm q̄ ſdā dicētes. q̄ q̄n filius naſcit̄: accipit angelū ꝓpriū. q̄ tūc eſt ſicut fruct⁹ ab arbore matre pciſus. ſz donec eſt in vētre matr̄ eſt ſub cuſtodia angeli materni tāq; aliq̄ ps matris. Fructus em̄ pendens dr̄ ps fundi. l. fructus. la. ij. ff. de rei vendi. Et hec opinio fuit beati Thome in ꝑma ꝑte ſumme. q. cxiij. arti. v. Uel vt aliqui allegant ca. cxiij. q. v. Quid ꝙ explicare poterit quāto gaudio exultabat ſpūs ille q̄ ꝑmo vidit deum icarnatū Qui fuit ꝑmus ſpūſanctī miniſter ad illud ineffabile opus. Qui ꝑmus corpuſculum illud aut formauit aut formanti aſtitit. Qui ꝑmus inuiſibiles cunas deo parauit. Qui primus cibū de matre in os diuinū exp̄ſſit Qui ſicut aſſiſtit viſione in celo coꝛā p̄re. ſic aſſiſtat in terris filio incarnato. Qui ꝑm⁹ illud vidit deſideratū cōmerciū. Angelus quoq; Gabriel accepto ꝙginis riſo ꝛ ꝙbo dei incarnato: ꝓtinus ad celū totus iocūdus ac exultans celeſtē curiā lerificatur⁹ aſcēdit. Iſte aūt Marie ſpūs cert⁹ de p̄ſti. p tota hierarchia celica exultabat. Exultabat nāq; hic optim⁹ Marie ſpūs. qm̄ videbat ipaz dei matrē effectā. ꝛ rāto filio dignā. ¶ Tertio dr̄ ſpiritus aīa. Jux illd̄ Eccl̄s. ij. Quis ſcit ſi ſpiritus filioꝝ Adā aſcēdit ſurſum: Et vltimo eiusdē libri. c. dr̄. Reuertatur puluis. i. coꝛp⁹ in terram ſuā. ꝛ ſpūs. i. anima: ad deum q̄ dedit illum. Et iſte ſpūs Marie exultauit. Et eſt ſenſus. q̄ ſpūs id eſt anima: q̄ magnificauit deū quo ad alios: etiā exultat q̄ ad ſeipaz ita q̄ ſicut dilatatur deus. id eſt magnus oī̄ditur p os ꝙginis in corda audientiū ei⁹ magnificatiōem. ſic etiā creſcit in ipſo ſpiritus⁹ anima ſua p maiorē inherentia: capacitatez ꝛ dilectiōem eius. Uel eſt dicendū de mente quorundā doctoꝝ. q̄ aīa Marie coniuncta coꝛpi magnificauit dñm. ſpūs vero raptus a ꝓiunctiōe coꝛpis q̄ntum ad ſenſum actual⁹ informatiōis exultauit in dño. Unde magiſter Johānes gerſon in tractatu ſecūdo ſuper Magnificat dic̄. Beata ꝙgo fuit in exceſſu ſpūs vel in extaſi mentis reſpectu illoꝝ q̄rum nō poterant ex ſua ꝓtute vel intelligētia ꝓpriā cognitiōem accipe. vt q̄d eſſet deꝰ in ſe ꝛ in ſua magnificētia. Quid angel⁹ ip̄a oīa. Quid felicitas quā nec oculus vidit: nec auris au-

F

Angelus dat⁹ marie ad cuſtodiā exultauit

E

Aīa marie exultauit

dit nec i cor hois ascẽdit. Nec ille. Exq̃ visi one ipignaturali exultauit in dño spũs eius. Q igit beata beator ẏgo pissima. p istã inef fabilẽ exultatiõem tua ipetra t mihi a domino quẽ tãtope magnificasti: vt t ego illuz digne merear magnificare: t spũs me⁹ exultare possit deo salutari tuo t meo. O beatissime spũs ẏginis gliose: qui sempi deo exultauit Nam ut: qz in se dñũ habuit q̃ habitat i humili spũ. Isa. lvij. Ipa em̃ fuauit illũ Eccli. vij. Humilia valde spũm tuũ. Et ideo de⁹ semp habuit curã de spũ ipsi⁹ ẏgis. Un dicere poterat deo illud Job. x. Visitatio tua custodiuit spũm meũ. O benedicte spũs Marie. de qua dici potest illud ps. xxxj. Nec est i spũ eius dolus. Et ideo ꝓfideꝛ dixit i morte illud ps. xxx. In manus tuas dñe cõmendo spũm meũ. ¶ Quarto accipit spũs p feruoꝛe mentis. Iuxta illud ad Romanos. xij. Spiritu feruentes: domino seruientes. Et ad Thim. iv. Spũm. id est feruoꝛẽ nolite extinguere. Et iste feruoꝛ deuotionis ẏgis gliose exultauit in dño. id est ipsam exultare fecit. Quinto accipitur spirit⁹ p deo. quia spũs est deus. Johis. iiij. Uel particulariter accipitur p psona spũsancti. Istũ autem spm̃ suũ dicit bta ẏgo exultasse in deo. qz ipsam exultantẽ fecit in se deo salutari suo Sicut etiã dicitur ad Romanos. vij. Ipse spũs postulãt p nobis gemitibus inenarrabilibus. quia nos postulãtes facit t gemẽtes ¶ Exultauit ergo beate ẏginis spũs afflatꝰ roꝛe spũssancti. Sicut etiã dꝛ de xpo Luc. x. In illa hora exultauit Jesus in spiritu sctõ. De hac afflatione spiritussancti in ipam dei matrẽ pdixerat Dauid dicens deo patri ps. 147. Flabit spũs eius t fluent aque. s. diuina z laudũ ab oꝛe virginis p h̃ mirabile canticum. O Maria q̃s erat ille spũs q̃ tãtum exultare faciebat spũm tuũ z Profecto erat ille de quo dicit Sap. xij. O q̃z bon⁹ t suauis est dominꝰ spũs tuus. Et Eccli. 24. inquit ipse deus. Spiritus meus super mel dulcis O beatissima virgo tu semp habuisti istum spiritũ paracliti. id est consolatoꝛẽ. qui te sp in omnib suis sanctis operibus direxit Un dicere poteras deo illud ps. 142. Spũs tuus bonus deducet me in terrã rectã. De te q̃z dici poterat illd Isa. 63. Spũs domini duꝛoꝛ eius fuit. t ideo eam mirabiliter exultare fecit. Tu etiam dicere poteras illd Ezech iij. Eleuauit me spiritus inter celũ t terram Et illud Apoc. xxj. Sustulit me in spiritu. Ideo enim eleuabit mentẽ tuã spũssanctus vt de spũ tuo dici posset illud j. ad Thoꝛ. ij. Spũs oia scrutat: etiã pfunda dei. Et io ꝓtinue exultabas tu in deo salutari tuo. Sz dic mihi obsecro: o genitrix dei sanctissima. Quis est iste de⁹ in q̃ exultabas? Certe nõ dere potes. Iste ẽ ille qui inãt Ben. xvij. Ego sum de⁹ omnipotẽs. t ideo fecit mihi magna qui potens est. Ipse est ille cui dꝛ Numeri. xvj. Fortissime deus spiritũ. Et io exultauit in eo spũs meus. Iste est ille de quo dicitur Deut. iiij. t ad Hebre. xij. De⁹ noster ignis consumens est. Et ideo igne sui amoꝛis accẽdit spũm meũ ac eum exultare fecit. Ipe em̃ est deus coꝛdis mei: t pars mea deus in eternum. ps. 72. Ipse est deus saluatoꝛ me⁹ Isa. xij. Ipse est deus absco ditus. s. in vẽtre meo. Isa. 45. Ipe est deus dominꝰ fortitudo mea Abacuc. iij. Ipse est deus totius cõsolatõis. ij. ad Thoꝛin. j. Iste est ille deus qui locutus est in sancto suo. ps. cvij. id est in coꝛde meo. t fecit me exultantẽ canere laudes suas i canꝛico isto: quod vult ab omnib frequentari. ac dici cum iubilo. Unde dixit mihi Isa. lix Spiritus meus qui est in te: et verba mea que posui in oꝛe tuo non recedent de oꝛe tuo. t de oꝛe seminis tui ammodo vsq̃ i sempiternum. Sicut ergo ego exultaui i domino. ita t semen meũ seruiet ipsi. ps. xij. s. hoc canticũ deuote decantãdo. t tue de semine deuotoꝛum meoꝛ verificabit illud. ps. 36. Et semẽ illi⁹ i bñdictione erit. Quilibet g̃ deuotus meus de ber magnificare mecũ in hoc canꝛico filiũ meum: t exultare ei ac dicere cũ pphera. ps. 41 Tu es saluatare vult⁹ mei t deus me⁹. Exultent g̃ omes gentes. qz gentib missum est h̃ saluatare. Act. 28. Ipse est em̃ ille de quo dicebat Jacob deo Ben. 49. Saluatare tuũ expectabo dñe: t erit expectatio gentiũ. Ipe est ille de quo Dauid rogabat deũ ps. l. dicens. Redde mihi leticiã saluataris tui. Et ps. 85. Oñde nobis dñe miscoꝛdiam tuaz: t saluatare tuũ da nobis. Ipe est ille cui⁹ incarnatiõem videntes ppphete in spũ exultabãt. Un Isa. lij. sui libri. c. dicebat. Uidebũt oes fines terre saluatare dei nr̃i. Si g̃ sancti pꝛiarche t pphete tantũ exultauerũt ꝓpter hui⁹ saluatoꝛz expectatiõem. qre exultare nõ debet spũs me⁹ in deo saluatari meo quẽ incarnatuz habeo in vtero meo.

¶ Pars secunda huius sermonis que dꝛ causalitatis.

c Causa huius cantici virginalis vt inquit Nicola⁹ de lyra sup Lu. fuit vt dei bñficia cõnumerare t ei gras re-

ferret. Uñ ꝓmo ꝺnumerat bñficia sibi collata singulariter. ibi. Quia respexit hũilitatẽ ancille sue ꝛc. Secꝺo bñficia collata populo ideoꝛ specialiter. ibi. Suscepit isrl̃ puerũ suũ. Circa ꝓmũ dicit. Quia respexit humilitatem ancille sue. q. ꝺ. fm Nicolaum de lyra vbi s. Bñ ꝺcꝛo magnificare ꝛ laudare dñz Quia respexit humilitatẽ ancille sue. Nam licet ex omnibꝫ ꝓrutibꝫ fuerim dispositꝫ ad ꝺceptiõem filij ꝺei: specialiter tñ ꝑ fuit ex humilitate. Uñ diuꝰ Hiero. in suo trãsitu inquit. Maluit ꝺeꝰ ꝺe btã Maria incarnari ꝓpter humilitatẽ qꝫ ꝓpter aliã quãtãcunqꝫ ꝓrutem. Hugo autẽ cardinalis exponit hec ꝓba. Respexit humilitatez ancille sue. i. me humilẽ ancillã. Placuit em̃ ei humilitas ancille: cui displicebat superbia Eue. vt sicut per superbiã Eue mors intrauit in mundũ. sic per humilitatẽ ancille vite pãdatur introitus. Uñ in figuraz dixit Lya Gen. xxix. Uidit dñs humilitatẽ meã: nũc amabit me vir meus. Habuit aũt humilitatẽ btã ꝓgo a patre suo Dauid. qui dixit. ij. Re. vj. Ludã ꝛ vilioꝛ fiam plus qꝫ factus sum. ꝛ ero humilis in oculis meis. ꝛ cũ ancillis de qbꝫ locuta es gloriosioꝛ apparebꝫ. Jrẽ a filio qui dixit Mathei. xj. Discite a me quia mitis sum ꝛ humilis coꝛde. ¶ Sed hic est notãdum. q multipliciter respicit ꝺeus hoiem. Primo peccata dimittẽdo. sicut respexit Petrũ Luce. xxij. Secũdo respicit penã infligẽdo. Uñ Exo. xiiij. ꝺr. Respicies dñs sup castra egyptioꝛũ interfecit exercitũ eoꝛ. Et Abacuc. j. inquit ꝺeo ꝓpheta. Quare nõ respicis iniqua agentes. Tertio respicit occulta coꝛdiũ cõsiderãdo. Juxta illud Lañ. ij. En ipse stat post parietem nostrũ: respiciens ꝑ fenestras: prospiciens ꝑ cancellos. Et hoc modo respexit ꝺeꝰ virginem benedictã. cuiꝰ occulta coꝛdis semper tendebãt in ꝺeũ. Quarto respicit aliquẽ eius opera acceptando. Gen. iiij. Respexit ꝺeus ad Abel ꝛ ad munera eius ꝛc. Trãssum priue in. c. scriptũ. xiij. q. v. ꝛ ꝺe pe. dist. j. cap. nunquid. ꝛ dist. v. c. consideret. ꝛ iij. q. vij. c. i grauibus. Et hoc modo respexit ꝺeus opera virginis gloriose: que illi erant gratissima. Quinto respicit gram̃ inspirando. Uñ oꝛat ps. dicens. Respice in me ꝛ miserere mei. Et hoc etiã modo semper respexit eam cui plenitudinem suarũ gratiarũ infudit. Sexto respicit approbãdo. Juxta illꝺ Abacuc. j. vbi dicit ei ꝓpheta. Oculi tui mundi sunt: ꝛ nõ poteris respicere ad iniquitatẽ. id est eam approbare. aliter nõ esset summe bonus Et isto quoquo modo respexit matrẽ suã cuiꝰ omnia opera approbauit. Septimo respicit remunerando. Juxta illud Gen. xxj. Laborem manuũ meaꝛ respexit ꝺeus. Et hoc etiã modo respexit beatissimã virginẽ cuius operationes magnifice remunerauit. Octauo respicit ab inimicis ꝺefendendo: ꝛ ab oñi malo liberando. Juxta illud Exo. ij. Respexit ꝺeus filios israel ꝛ liberauit eos. Hoc quoqꝫ modo singulariter respexit ꝺeus ꝺginẽ benedictaz. quã ab oñibꝫ hostibꝫ ꝛ malis liberauit ꝛ preseruauit. Et ideo ipsa sola semp ꝺeũ magnificauit ꝛ exultauit in ꝺeo salutari suo. Jpam nãqꝫ solã saluauit ꝑseruãdo ab originali peccato. ꝛ ideo ꝺeus ita fuit hoc modo salutaris suus. q nũqꝫ fuit nec erit alteri. Rõnem autẽ huiꝰ magnificatiõis ꝛ exultationis assignat dicens. Quia respexit. i. semp oculo amoris ꝛ gre aspexit humilitatẽ ancille sue. i. me que semp fui humilis ancilla eius. Nõ em̃ vnqꝫ seruiui diabolo ꝑ peccatũ originale. sꝫ semp fui eiꝰ seruitꝫ macipata ꝛ ꝺdicata. In his ergo verbis beata ꝓgo ostendit se sine originali peccato fuisse conceptã. ꝛ de hac ꝑseruatione gras agit ꝺeo saluatori suo. Uñ notandum est. q sicut beata ꝓgo si ꝙcepta esset ĩ peccato originali nõ ꝑ magnificasset dñm: nec exultasset in ꝺeo saluatori suo. Quia ĩ illo instãti q̃ fuisset ĩ pctõ magnificasset diabolũ. ꝛ exultasset ĩ eo. sic pctores dicunt exultare ĩ rebus pessimis. Prouer. ij. Jra etiã nõ ꝑ fuisset respecta a ꝺeo. qꝛ ĩ illo instãti fuisꝫ ab ipso ꝺeo reꝓbata ꝛ ꝺespecta. nec i illo instanti potuisset se appellare ancillã ꝺei. qꝛ fuisset ancilla ac serua diabolꝰ. ¶ Digĩ gliosa ꝓgo spa ꝺeo respecta: roga eũ q̃ dixit Leui. xxvj. Respiciã vos ꝛ crescere vos faciã. vt nos respiciendo ꝑ gram̃ faciat in bonis opibꝫ ꝛ ꝓrutibus ꝑficere. Tu quoqꝫ o bñdicte ꝺeus: sic respexisti humilitatẽ ancille tue ꝛ domine mee ita nũc respice ꝺe sanctuario tuo. Deut. xxvj ꝛ respice ad oratiõẽ serui tui. ij. Regũ. viij. Respice ꝛ exaudi me ꝺomine. ps. xij. Tu qui respexisti humilem ancillam tuã virginem Mariam. respice ad humilitatẽ nostram. Judith. vj. Respice ꝺomine in seruos tuos. ps. lxxix. Non est aũt mirandũ si ꝺeus respexit virginem Mariam pauperculã. Nam oculi eius in pauperem respiciunt. ps. x. Et quid mirũ si humilitatẽ respexit ancille sue. qui humilia semper respicit? ps. cxij. ꝛ. cxxxvij. Ille ꝙ cui humiliũ ꝛ mãsuetoꝛ semp placuit ꝺecatio. Judith. ix. ꝛ qui semp respexit in oratiõem humilium. ps. cj. semper exau-

Deus respexit humilitatẽ Marie.

Deꝰ multipl̃r respicit hoiez

Deꝰ ad ꝓficiendos ꝓficiat nos

dinit & gratã habuit oõem hui⁹ humil' ancille. Unde ipa merito dici põt de illud ps. xx. Respexisti humilitatẽ meaz. Ipe em inqt Isa. lvj. Ad quẽ respiciã nisi ad humilem & Quia etiã hec humil' ancilla dei fuit in fide stabilissima. iõ eã respexit de⁹. Lui dr Diere. v. Dñe oculi tui respiciũt fidẽ. O igit ancilla dei. tu es illa q̃ dicere potes illud Hester. xiij. vbi Hester regina i figuraz tui dixit deo. Tu scis q̃ nunq̃ letata sit ancilla tua nisi in te dñe de⁹. In tui q̃z figurã dixit Abygael. j. Re. xxv. Famula tua sit i ancillã Q ancilla dignissima q̃ ppt hũilitatẽ tuam facies angl'oz regina. Tu bñ sciebas vt ait Amb. q̃ nulla maior ẽ dignitas q̃s deo fuire cui fuire regnare ẽ. Fac q̃ & nos tuos tuos. & ex benignitate tua filios tuos. vt vnusquisq̃ nim possit dicere deo illd Sap. ix. Ego sum fili⁹ ancille tue. O hũillima dei ancilla: nunc sup oẽs angl'oz choros exaltata. pfecto adi/plena est pphia tua i q̃ pnũciasti di. Ecce em ex hoc bẽdicẽt oẽs generatões. Quia ei de⁹ ab hũilibꝫ honorat. vt dr Eccli. iij. Ideo te oim hũillimã voluit ab oibꝫ merito honorari & beatificari. Itẽ qz vt inqt filii⁹ tui⁹ Luce xviij. Omis q̃ se hũiliat exaltabit. Et deus humiles ponit in sublime. Job. v. Et q̃ hũiliatus fuerit erit in gl'ia. Job. xxij. Nõ ime/rito fecit te i celesti curia sup oim sctoz gl'iaz exaltari: que humilitate tua oẽs supasti: & cunctos ad salutẽ pduxisti. Unde exclamat Aug⁹. in sermone de assumptiõe dicẽs. O fa humilitas que deũ hominibꝫ pepit. vitã mortalibꝫ edidit. celos innouauit. mundũ purificauit. paradisum aperuit: & hoim aias liberauit. Facta est marie hũilitas scala celestis q̃ qua de⁹ descẽdit ad terras. Quid em est dicere Respexit hũilitatẽ ancille sue: nisi approbauit. Multi em videt i spectu hoim hũiles esse: sz coz hũilitas a deo nõ respicit. Si em veraciter humiles essent: ab hoibꝫ nõ se laudari vellẽt. & nõ in mũdo sz i deo spũs coz exultaret. Dec ille. Beda fo sup Lu. de benedicta ginẽ loquẽs ait. Lui⁹ hũilitas a deo respicit: recte btã ab oibꝫ collaudat. Athanasius aũt dic. Si em fm ppham beati sunt qui hñt semẽ in syon. & prozios in hierlm q̃stũ de ber esse peoniũ diuine ac sacrosancte virginis Marie. q̃ fm carnẽ fbi genitrix est effecta? Bre⁹ fo ait. Nõ aũt se beatã appellat inani vexata gloria. Uñ em loq⁹ in ipla supbie q̃ se ancillã dñi nũcupauit? Sz sacro tacta spũ: que futura sunt psciuit. Hugo aũt cardinal' exponẽs illa verba Ecce em ex hoc beatã me dicent oẽs generatiões: inqt. Id est oẽs gẽtes. s. iudeoz & gentiliũ. viroz & mulierũ. diuitum & pauperz. angeloz & hoim. q̃ oẽs p ipsam salutare bñficiũ acceperũt. Hoies reconciliatioz. angeli reparatõem. xps em dei filius opatus est salutẽ in medio terre. i. i vtero Marie. que quadã mirabili pprietate terre mediũ appellatur. Ad illã em respiciunt (vt Bern. inquit) & q̃ habitãt i celo & q̃ habitãt in inferno. i. in purgatorio. & qui habitant in mũdo. Primi vt reseruent. Secũdi vt eripiant. Tertij vt reconcilient. Ex hoc q̃ betam te dicent oẽs generationes o beata ẽgo. qz oibus generatioũibꝫ vitã grãm & gl'iam genuisti. mortuis vitã. peccatoribꝫ grãm. miseris gloriam. ¶ Ideo dr Judith. xv. Tu gl'a hierusalem. tu letitia israel. tu honorificentia populi nostri. que fecisti viriliter. Primum est vox angeloz quoz ruina p ipam repata ẽ Secundũ est vox hominũ: quoz tristricia p eam letificata est. Tertiũ est vox mulierum. quaz infamia p ipam ablata est. Quartũ est vox mortuoz. quoz captiuitas p eã reducta est. Dec ille. Qui etiã vbiũ declarat: quomõ oẽs generatiões beatificãt gl'iosam ẽginẽ. scz incipietiũ. pficientiũ pfectoz & beatorum Et itez inqt q̃ mũdus illos dicẽ esse beatos q̃ diuites sunt Juxta illud ps. Beatũ dixerũt populũ cui hec sunt. Sz ppha inqt. Beat⁹ populus cui⁹ dñs deus eius. Et talis fuit beata virgo. Item ait q̃ oẽs dicunt btm illũ a quo bñficia receperũt. Et ideo nos oẽs debemus dicere beatã ẽginem Mariam. q̃ ab ea multa recepim⁹ bñficia: marie q̃ttuor. scz Preciũ nostre redemptiõis. j. ad Thoz. v. Medicamentũ nre egritudinis. Eccli. xxviij Uiaticũ nre pegrinatiõis. Joh. vj. & pmiũ nre retributiõis. Ben. xv. & Isa. lxij. ¶ Beatissima igit ẽgo ab oibꝫ generationibꝫ beatificat. Et pmo a generatione diuina. De q̃ inquit pater filio vt habet ps. cix. Ab lucifez genui te. De qua etiã Isa. liij. dicit. Generatiõem ei⁹ quis enarrabit? scz eternã. quasi dicat null⁹. Ipse igit deus pater postq̃ cuncta creauit p verbũ suũ cũ spũsancto: benedixit beate ẽgini in figurã. & beatã eam dixit q̃ benedixit diei septime. in qua requieuit ab oi ope quod patrarat. Ben. j. Est aũt ista benedictio operũ & summatio. a peccat̃ vacatio. & eterne requiei pfiguratio. que oia pfecte repiunt in bñssima ẽgine. Fuit em in ea pfecta opez & summatio q̃ oia creata i vno homine vniunt cum creatoze. & primũ fit vltimum & vltimũ primũ. non enim est perfe/

L Quõ oẽs generationes beatã dicũt Mariã

M Dina generatõ beatam dr Mariã

ctio mor⁹ vl' opis nisi i circlo. Fuit scdo i ꝟgine sctā a pctis vacatio. i q̄ nullū vnq̄ fuit pec catū originale vl' actuale mortale aut veni/ale. Tertio hec reḡes nō tm̄ fuit future reḡei signū sz etiā cā. Si g̃ septia dies ē bn̄dicta p pter sabbatū dei. i. cessatiōz ab opib⁹. z tm̄ ex/cellētior est sabbatism⁹ recreatōis. q̄. s. requi/escēs in ꝟgie mūdū recreauit sabbato recrea tionis. g̃ z bn̄dictio maior. In oib⁹ em̄ reḡz q̄siuit: z i ipa sola inuenit. i q̄ inuenit oia q̄cū/q̄ q̄siuit. vn z i tabernaculo ei⁹ reḡeuit Ecci. xxiij. Postq̄ ꝟo ipe dei fili⁹ de ꝟgie nat⁹ con uersat⁹ ē i mōdo: sel' pdicās mulieri exclamāti z dicēti. Beat⁹ uēter q̄ te portauit tē. Rn̄dit Quinimo. Bti q̄ audiūt ꝟbū dei z custodi/unt illud. q. d. Nō solū illa que me portauit beata est: sed etiā omes q̄ audiūt verbum dei z obseruāt. z cōplēt illud ope bti sunt. Et q̄ ipsa ꝟgo pfectius audiuit: z obseruauit oia mādata dn̄i z ꝟsilia. iō btissima z bn̄dicta ē sup oēs. Et sic ptz quō diuīa generatio btaz dicit ꝟginē gl'iosam. ¶ Scdo eā dic̄ beatam generatio angelica. De qua pot est exponi illud Ben̄. j. Iste sunt generationes celi z terre. z dz ibi generatio creatio a deo. z genera/tio celi ē creatio angelo⁹. Sic Aug⁹. super Ben̄ ad lram exponit illud. In pncipio crea uit deus celū z terrā. i. angelicā naturā. Dec aūt generatio celi. i. angelo⁹: beatificat: lau/dat z bn̄dicit multipliciter ꝟginē gloriosaz. Un̄ Gabriel p oib⁹ dixit illi. Aue gr̄a plēa. cū sibi nūciauit pceptū filij dei Ad partū ꝟo ei⁹ postq̄ angel⁹ cū magna luce apparēs nū ciauit pastoribꝫ cū magna iocūditate nariui tatē filij ꝟgis. facta est cū ipo mltitudo mili/tie celestis. i. angelo⁹ canentiū. Gl'ia i altis/simis deo: z in terra pax hoib⁹ bone volūtaz Luc. ij. q̄si dicerēt. Gl'ia parat in cel' ppe de um natū ex ꝟgine Maria. z pax recōciliati onis cū eo hoib⁹ habētib⁹ bona volūtatē. In assumptiōe ꝟo ei⁹ cū ascēdit i celū vt canit ec clesia. Gaudēt angeli: z laudātes bn̄dicunt dn̄m. ac admirātes de tā excellēti gl'ia dicūt. Que est ista q̄ pgredit q̄si auroza ꝟsurgēs tē Can. vj. Tempe quoq̄ magni Gregorij: cū ipe Grego:⁹ in pcessione pgrediēs p urbem Romā cū omi clero z populo ad rogandum deū p cessatiōe seuissime pestis q̄ Romanaz urbē inuaserat. ꝺferri faceret quandā tabulā vbi depicta erat imago bte ꝟginis Marie p verillo añ pcessionē. visi sunt angeli circa figurā beate ꝟgis canentes in laudem eius. Regina celi letare alleluia. Quia quē meru isti portare alleluia. Resurrexit sic dixit alle luia. Cui addidit Gregori⁹. Ora p nob deū alleluia. De hac aūt beatificatōe angelica dz Can. vj. vbi dz. Surrexerūt filie syon z bea tissima pdicauerūt eā. Filie em̄ syon dicunt angeli: nō ppter seipsū sz ppter intelligētiam z claritatē atq̄ ꝛtinuā speculatiōne diuinorum Syon nāq̄ interꝓtat speculatio. Et ad hoc creati sunt angeli Qui omes surrexerunt ad laudandā z beatificādam reginā suā benedi ctam ꝟginē. ¶ Tertio beatā dixit eā et dicit generatio humana. De qua dz Eccs. j. Ge/neratio pterit. s. p mortē. z generatio aduen. sez p natiuitatē alioz hoim. Est aūt tripler hoim generatio. s. reꝓbo⁹q̄. electorum et re/ctorum. Et he omes generatiōes beatam di cunt eā z laudāt. De generatiōe prava reꝓ borum dz Deut. xxxij. Generatio puersa est z infideles filij. Et Mat. xv. inq̄t saluator. Generatio prava z adultera signū q̄rit tē. Ista aūt generatio prava ac infidelis et ad/ultera: est gentiliū. iudeoz. saracenoz. turco rum. armenianoz. indianoz. georgianoruz nestorianoz z oim scismaticoz ac hereticoz grecoz̄ z latinoz malorūq̄ christianoruz. q̄ tm̄ omes mō suo bn̄dicūt btam ꝟginē. Sa/raceni em̄ z turci bn̄dicūt eā venerātes in tē/plis suis. z ei thurificātes: z nomē eius i tali reuerētia h̄ntes q̄ blasphemātes illā: grauī pena multant. vt patz i alchorano Mach/ometi lege eoz. In q̄ libro dz sic de ipa ꝟgine Dixerunt angeli. O Maria: de⁹ annūciat tibi ꝟbum ex ipo z erit nomē ei⁹ Jesus filius Marie. Et itez ibidē dz. Dixerūt angli O Maria: de⁹ vtiq̄ elegit te clarā sup mlieres seculoz. Et multa alia ibi dicunt ad laudez ꝟginis gloriose. De paganis ꝟo z gētilibus latinis ptz in Ouidio q̄ in li. de vetula mul ta pdixit de ꝟgine bn̄dicta ad ei⁹ ꝛmēdatōz Itē de Virgilio q̄ in lib. bucholicoz ait. Jā redit z ꝟgo: redeūt saturnia regna. Jam no ua pgenies celo dimittit alto tē. Nā q̄nis Piero. dicat Virgiliū nō hec intēdisse dice re de xpo vel mre ei⁹. tm̄ possibile est etiā q̄ sic Cayphas ppheтauit de salute mūdi p mor/tem vni⁹. s. xpi. nō h̄ intēdēs nec intelligēs. ita z Virgili⁹ de xpo z mre ei⁹ bn̄ dixerit: vt sen tit Aug⁹. Et sil'r dici pōt de Ouidio z aliis paganis. Et grecis ꝟo fuerūt mlte Sybille q̄ multa ad ꝛmendatiōem xpi z mris ei⁹ di/xerunt. de q̄bꝫ infra dicā in pte sequēti huius opis ꝓmone primo. Scismatici quoq̄ z he/retici z si in multis errent. vel ḡa dimisi sunt ab vnitate fidei. vel quia male sentiunt de aliquib⁹ articulis fidei veteranꝫ tm̄ beatam

N Genera tio ange lica braz dr Ma riam

O Genera tio hūa na Ma riam bea tam dic.

virginẽ exceptis illis q̃ asserũt ipam habuisse alios filios ex Josep. qđ blasphemũ est z iniquũ dicere de mre dei. Sz z mali xpiani modo dicũt ꝙ virginẽ gliosam. Nã z homicidã adulteri. incestuosi. blasphemi. pditores et oĩm vicioz spurcicia infecti aliqñ venerãt ipam. ieiunãtes in honorẽ ei⁹ die sabbati. vl die occurrente annũciatõis sue p totũ annũ semel hebdomada. z ieiunãtes ei⁹ vigilias in pane z aq̃. z facientes elymas amore ei⁹. imo etiã multe meretrices i die sabbati nõ peccarent ppẽ reuerẽtiã ꝙginis. z multi vident be atã ꝙginẽ in maiori veneratõe hr̃e q̃z xpm filium ei⁹. magz ex simplicitate motiq̃z scientia Sz q; honor mris redũdat in filiũ. Prouerb. xvij. patientia hz filius dei. de hac q̃ rundã viroꝝ z mulierũ simplicitate. Eccl'ie q̃q̃z pluriꝝ me p vniersum orbem structe z dedicate ad honorẽ ipsius ꝙginis plene imaginib⁹ ei⁹. ostendũt deuotiõem eximiã etiã armigeroꝝ z aliorum mundanis deditoꝝ. q̃ ad ipam piissimaz ꝙginẽ se cõmendantes cũ votis grãs ab ea in numeras recipiũt: z euasiones ex periculis maximis. Generatio ḡ etiã reprobaz bñdicit z beatificat matrẽ dei. ¶ Generatio q̃z rectorũ z electoꝝ. de qua ps̃. inquit. Generatio rectorum benedicet. Et itez. Hec est generatio q̃rentiũ dñm. Et Sap. xiij. dr. O q̃z pulchra est casta generatio cũ claritate. Que generatio cõprehendit cõgregatõem oĩm bonoruz fidelium. silr q̃z tũ põt beatificat ꝙginẽ bñdictã. z si nõ tantũ quantũ meret. Vñ statuit ecclesia officiũ priculare quod dicit singulis diebus ad honorẽ ipsius ꝙginis: sicut aliud officium ad honorẽ dei z q̃ singulis diebus terpulsent campane ad honorẽ eiusdẽ bñdicte mris dei. maxime de mane z de sero vt omnes ipam immaculatã ꝙginẽ genib⁹ flexis adorãtes venerent. ac beatificẽt: z ei se recõmendẽt z de peptis ab ea bñficijs grãs agant. Generatio ḡ electoꝝ z oĩm fideliũ beatã dicit dominã nostrã. quod patz ex multitudie eccl'iarum sub eius titulo edificataz. Nõ est enim ciuitas vel castz seu villa que nõ habeat ecclesiam vel saltẽ capellã aliquã ad honorẽ ꝙginis Marie. imo plures reperiunt eccl'ie ei unitulate q̃z in honorẽ saluatoris z aliorum sanctoꝝ oĩm. Et in ipis eccl'ijs z tumbis puatis vbiq̃z depingit eius imago. que oẽs attrahit z accẽdit ad ei⁹ amorẽ z deuotiõem. Tles mãq̃z picture sunt libri ignorãtiũ lras. in q̃bus legere possunt z incitant ad deuotoz. c. platũ de pse. dis. iij. Et vbi in eccl'ijs in pte inferiori ea q̃si in secũ ponit imago crucifixi tanq̃z candelabrũ ad illuminandũ z incitandũ ad sui imitatiõem. In pte supiori seu sacrario q̃ si in sancta sanctoꝝ z in loco ꝑpiciatoriũ. s. tabule altaris: ponit communiter figura beatissime ꝙginis cũ filio in vlnis. vt meditãte ipsa speremus ppiciatiõem a peccatis nr̃is apud filiũ suũ. Doc aũt salubriter institutũ est vt dũ sacerdos diuia sacra ptractat Mariam intuẽs: cogitet qualis fuit: cui creditum est: solo verbo verbũ carnẽ efficere. z qualis debz esse sacerdos q̃ verbo suo vel poti⁹ xpi a se plato vult corpus xpi z sanguinẽ efficere z substantia panis z vini. z exemplo sue humilitatis z puritatis discat humilẽ z purã gerere mentẽ: ac mediatricẽ ponat ipam ꝙginem pissimã ad p se interpellãdũ: ad digne et fideliter ministrandũ tantũ sacramẽtũ. Fiũt i eccl'ijs ꝓcessiones annuatim ad honorẽ saluatoris in die palmaz. z silr ad honorẽ matris sue i die purificatiõis ad corrspõdẽtiã ad ipm die palmaz. Nã sicut tũc portantur rami oliue cũ palmis i signũ victorie xpi de morte p resurrectiõem futurã. z ad significãdũ etiã nos hñtes victoriã d̃ vicijs p pniam ad vitã gr̃e resurrecturos. Ita in die purificationis candelas accẽsas gestamus i mãib⁹ lumẽ ardentissime charitatz ipi⁹ ꝙginis dẽsignãtes. z eã viuã. i. ppiciã i nr̃is opib⁹ z necessitatib⁹ hr̃e. z sp habituros ptestãtes. Ipsam quoq̃z beatã pdicãt z bñficãt oẽs finocinãtes z pdicãtes christicolis: ex ordiũ. p gr̃a ipertrãda a salutatiõe angelica facientes. Preterea cũ octo sint solẽnitates pticulares de ꝙsecrate. vt Natiuitatis dñi. Circũcisionis. Epiphanie. Resurrectiõis. Ascẽsionis. Trinitatis. Pẽthecostes: z Corp⁹ xpi. Ita octo sunt celebritates ad honorẽ ꝙginis bñdicte. s. ei⁹ imaculate atq̃z sacratissime ꝯceptiõis. Natiuitatz. Pñtatiõis ei⁹ i tẽplo. Annũciatiõis Visitatiõis. Purificatiõis. Assumptiõis. et festũ niuis. ¶ Tertio hoĩm generatio ẽ sctoz doctoz. de q̃ apl'us. ij. ad Chor. xiij. inqt. In xpo iesu p euãgeliũ ipe vos genui. Generare ḡ dicunt doctores z pdicatores z eccl'ie plati eos quos sua doctrina trahũt ad bñ opandum. Beata aũt ꝙgo a generatõe oĩm sctoz doctoz tam noui q̃z veteris testamẽti est beatificata. Nã oẽs sacre scripture testamẽti veteris. z omnes auctores qui eas ediderũt: ipsam ꝙginẽ in figurã beatã dicũt. vñ Ruth iij. dr. Ruth. ex q̃ nata est beata ꝙgo. Benedicta es tu filia a dño. z Judith q̃ caput amputauit Holofernis z figurat ipam ꝙginẽ gloriosam. Silr ab Onia pncipe populi Is-

Petrus etiã bñdicit ꝙginẽ gliosam. Nã z homicidã adulteri. incestuosi. blasphemi. pditores et oĩm vicioz spurcicia infecti aliqñ venerãt ipam. ieiunãtes in honorẽ ei⁹ die sabbati. vl die occurrente annũciatõis sue p totũ annũ semel hebdomada. z ieiunãtes ei⁹ vigilias in pane z aq̃. z facientes elymas amore ei⁹. imo etiã multe meretrices i die sabbati nõ peccarent ppẽ reuerẽtiã ꝙginis. z multi vident beatã ꝙginẽ in maiori veneratõe hr̃e q̃z xpm filium ei⁹. magz ex simplicitate motiq̃z scientia Sz q; honor mris redũdat in filiũ. Prouerb. xvij. patientia hz filius dei. de hac q̃rundã virorum z mulierũ simplicitate. Eccl'ie q̃q̃z pluriũ pvniersum orbem structe z dedicate ad honorẽ ipsius ꝙginis plene imaginib⁹ ei⁹. ostendũt deuotiõem eximiã etiã armigeroꝝ z aliorum mundanis deditoꝝ. q̃ ad ipam piissimaz ꝙginẽ se cõmendantes cũ votis grãs ab ea in numeras recipiũt: z euasiones ex periculis maximis. Generatio ḡ etiã reprobaz bñdicit z beatificat matrẽ dei. ¶ Generatio q̃z rectorũ z electoꝝ. de qua ps̃. inquit. Generatio rectorum benedicet. Et itez. Hec est generatio q̃rentiũ dñm. Et Sap. xiij. dr. O q̃z pulchra est casta generatio cũ claritate. Que generatio cõprehendit cõgregatõem oĩm bonoruz fidelium. silr q̃z tũ põt beatificat ꝙginẽ bñdictã. z si nõ tantũ quantũ meret. Vñ statuit ecclesia officiũ priculare quod dicit singulis diebus ad honorẽ ipsius ꝙginis: sicut aliud officium ad honorẽ dei z q̃ singulis diebus terpulsent campane ad honorẽ eiusdẽ bñdicte mris dei. maxime de mane z de sero vt omnes ipam immaculatã ꝙginẽ genib⁹ flexis adorãtes venerent. ac beatificẽt: z ei se recõmendẽt z de peptis ab ea bñficijs grãs agant. Generatio ḡ electoꝝ z oĩm fideliũ beatã dicit dominã nostrã. quod patz ex multitudie eccl'iarum sub eius titulo edificataz. Nõ est enim ciuitas vel castz seu villa que nõ habeat ecclesiam vel saltẽ capellã aliquã ad honorẽ ꝙginis Marie. imo plures reperiunt eccl'ie ei unitulate q̃z in honorẽ saluatoris z aliorum sanctoꝝ oĩm. Et in ipis eccl'ijs z tumbis puatis vbiq̃z depingit eius imago. que oẽs attrahit z accẽdit ad ei⁹ amorẽ z deuotiõem. Tles mãq̃z picture sunt libri ignorãtiũ lras. in q̃bus legere possunt z incitant ad deuotoz. c. platũ de pse. dis. iij. Et vbi in eccl'ijs in pte inferiori ea q̃si in secũ ponit imago crucifixi tanq̃z candelabrũ ad illuminandũ z incitandũ ad sui imitatiõem. In pte supiori seu sacrario q̃ si in sancta sanctoꝝ z in loco ꝑpiciatoriũ. s. tabule altaris: ponit communiter figura beatissime ꝙginis cũ filio in vlnis. vt meditãte ipsa speremus ppiciatiõem a peccatis nr̃is apud filiũ suũ. Doc aũt salubriter institutũ est vt dũ sacerdos diuia sacra ptractat Mariam intuẽs: cogitet qualis fuit: cui creditum est: solo verbo verbũ carnẽ efficere. z qualis debz esse sacerdos q̃ verbo suo vel poti⁹ xpi a se plato vult corpus xpi z sanguinẽ efficere z substantia panis z vini. z exemplo sue humilitatis z puritatis discat humilẽ z purã gerere mentẽ: ac mediatricẽ ponat ipam ꝙginem pissimã ad ꝑ se interpellãdũ: ad digne et fideliter ministrandũ tantũ sacramẽtũ. Fiũt i eccl'ijs ꝓcessiones annuatim ad honorẽ saluatoris in die palmaz. z silr ad honorẽ matris sue i die purificatiõis ad corrspõdẽtiã ad ipm die palmaz. Nã sicut tũc portantur rami oliue cũ palmis i signũ victorie xpi de morte p resurrectiõem futurã. z ad significãdũ etiã nos hñtes victoriã d̃ vicijs p pniam ad vitã gr̃e resurrecturos. Ita in die purificationis candelas accẽsas gestamus i mãib⁹ lumẽ ardentissime charitatz ipi⁹ ꝙginis dẽsignãtes. z eã viuã. i. ppiciã i nr̃is opib⁹ z necessitatib⁹ hr̃e. z sp habituros ptestãtes. Ipsam quoq̃z beatã pdicãt z bñficãt oẽs finocinãtes z pdicãtes christicolis: ex ordiũ. p gr̃a ipertrãda a salutatiõe angelica facientes. Preterea cũ octo sint solẽnitates pticulares de ꝙsecrate. vt Natiuitatis dñi. Circũcisionis. Epiphanie. Resurrectiõis. Ascẽsionis. Trinitatis. Pẽthecostes: z Corp⁹ xpi. Ita octo sunt celebritates ad honorẽ ꝙginis bñdicte. s. ei⁹ imaculate atq̃z sacratissime ꝯceptiõis. Natiuitatz. Pñtatiõis ei⁹ i tẽplo. Annũciatiõis Visitatiõis. Purificatiõis. Assumptiõis. et festũ niuis. ¶ Tertio hoĩm generatio ẽ sctoz doctoz. de q̃ apl'us. ij. ad Chor. xiij. inqt. In xpo iesu p euãgeliũ ipe vos genui. Generare ḡ dicunt doctores z pdicatores z eccl'ie plati eos quos sua doctrina trahũt ad bñ opandum. Beata aũt ꝙgo a generatõe oĩm sctoz doctoz tam noui q̃z veteris testamẽti est beatificata. Nã oẽs sacre scripture testamẽti veteris. z omnes auctores qui eas ediderũt: ipsam ꝙginẽ in figurã beatã dicũt. vñ Ruth iij. dr. Ruth. ex q̃ nata est beata ꝙgo. Benedicta es tu filia a dño. z Judith q̃ caput amputauit Holofernis z figurat ipam ꝙginẽ gloriosam. Silr ab Onia pncipe populi Is-

Justi erunt in memoriã beatã dicunt

Officiẽs sacrũ in spiciat Mariã

O Sã doctores beatam eaz dicunt

rael multiplicit bñdicit. Vñ ei dr vt habet Judith.xiij.c. Bñdicta es tu filia a dño deo excelso p oib mulieribus sup terrā. z bñdict dñs q te direxit i abscisione capitis pncipis inimicoz nroz. qz nomē tuū ita magnificatum est vt nō recedat laus tua de ore hoim q memores fuerint vrtutis tue. Et iterz ibidez dr. q vniuersi filij israel adorauerūt dñm dicentes ad eā. Bñdixit te de in vrute sua: qa p te ad nihilū redegit inimicos nros. Achior quoq; ex gētili fact in de ad eam dixit. Bñdicta tu a deo tuo: qm in oīi gente q audierit nomē tuū magnificabit de israel super te. Et xv. eiusdē li. c. dr. q Joachim pontifex summ de hierusalē venit Bethuliā ad videdum eā cū pbyteris suis vniuersis. z benedixerunt eā oēs vna voce dicētes. Quia fecisti viriliter z pfortatū est cor tuū. ō eris benedicta in eternū. Que oīa fuisse incōparabiliter pfectius i inclita mūdi regina per istas duas mulieres figurata aptissime ptz.

R ¶ Oēs etiā noui testamēti doctores stupētes bñdictōes gl'iose vginis z ei excellētia non cessant appellare beatā. atq; collaudare. bñdicere z pdicare hāc vginē gl'iosissimā. q vginitatz gl'ia pmanēte hinc mūdo lumē eternū effudit Jesum xpm dñm nostz. Unde canit eccl'ia. z fuit dictū beati Gregorij di. Beata es Maria q dñm portasti creatorē mundi. genuisti q te fecit z in eternū pmanes vgo. Et iterū. Benedicta z venerabilis es vgo Maria q sine tactu pudoris inuēta es mr saluatoris rē. Oēs etiā alij scti immēsis eā extollūt pconijs. Et sic patet quō ipam beatz dicūt oēs generatōes. Et si dicat q aliq; inenarrabilit sceleratq; eā nūq; bñdicūt sz male dicūt. Itē alij sunt nō solū infideles sz eriam de baptizatz q de illa noticiā nō habēt. vt sunt pauli. z iō eā actualit nō bñdicūt Dico q pōt exponi oēs generatōes. i. alij ō oīb generationib. qz de oīb generatiōib. alij qui sunt z uersi ad fidē q laudāt brissimaz vginē z eā beatificāt. z ita exponit Nicolaus de lyra. z est distributio p generib singulorz. sicut sepe distribuit termin vniuersal i sacra scptura. z etiā in iure canonico. vt in. c. nam pcupiscētia. de pstitu. z in. c. cū hūiliratz. xxij. q. ij. z in. c. si qs oēm. j. q. vij. z in. c. mlier. xv q. j. De qua distributiōe hī p theologos in tiij. di. xlvj. Dicere ēm possumus vt supe declaratum. q quasi oēs de singulis generationib beatificāt mō suo vginē bñdictā. et iō eā semp debemus benedicere. qz verificabit de ea illud Numē. xxiij. Qui benedixerit tibi ipse erit bñdictus. Maxime aūt eā collaudare z beatificare debemus de hoc stupēdo ac valde mirabili cantico ab ipa edito. z dicere ei illud. j. Re. xxv. Bñdictū eloquium tuuz Et illud quod ait magister Johes gerson in quarto tractatu super Magnificat dicens Dignare nos laudare te vgo sancta. o terq; terq; beata. Beata pmo q credidisti clamat Elizabeth. Beata scdo. qz gra plena fm Gabrielis salutatōem. Beata tertio z bñdicta: qz bñdictus fructus vteris tui. Btā qrto: qa fecit tibi magna q potēs est. Btā qnto: qz mī dñi. Beata sexto qz fecūdata vginitatz honore. Btā septimo qz nec pmā silem visa es nec hre seqntē. Hec ille. Merito g dixit de mina nra. Btām me dicēt rē. In ei ei figuram pdixerat Lya Gen. xxx. Hoc p beatitudine mea beatā me ape dicēt oēs mulieres. Mgr aūt Johes gerson in. v. tractatu suo sup Magnificat: assignat rōez qre ipa gloriosa vgo beatificet ab oib generatiōib. dicens q h iō est. qz ipa mr est illi q fecit oēs generatiōes celi z terre. z oīm que ei subsunt. Itē qz ab initio z añ secula ipa fuit pdestinata vt affinis esset oīm generationū in oīi genere affinitatis. ideo eā bñdicūt z laudant oēs generatōes. Est ēm nostra sororab humana specie. est mr ex nostra post filiū regeneratione. est cognata angelis z nobis ex similitudine intellectualis nature. est vnum cor nobiscū z vn spūs ex dilectiōis obligatiōe. Maxime aūt eā beatificāt oēs generatōes. qz cognoscūt bñficioz largitōes ex ea pcedere. Iō ipa die Eccl. xxiij. Memorialia mea i generatiōe seculoz. ¶ Sequit aūt vgo benedicta i suo cāt'co exponēs qre ab oīb sit btificāda. z dic. Quia fec mihi magna q potēs est. Qd exponēs Theophil ait. Qndit virgo nō p suā vrtutē se btām pdicā dā sz causaz assignat dicēs. Quia fec mihi magna q potens est. Que tibi fec magna? Credo vt creatura ederes creatorē. famula dñm generares. vt p te mundū de redimeret. p te illuminaret. p te ad vitā reuocaret. Dr aūt de potēs essentialit. qz p se z ex se oīa pt. Vñ ad Ro. xj. dr. Ex quo oīa. p quē oīa z in q oīa Ipe ēm est ve potens: qz de paruis z infimis facit magnos z fortes. pauperem ēm facit z ditat. humiliat z sublevat. j. Regū. ij. Beda vo dicit. Respicit aūt hoc ad inirium carminis vbi dictū est Magnificat aīa mea dñm. Sola enim aīa illa cui dñs magna facere dignat dignis eū pconijs magnificare potest. ¶ Si quis vero querat que sucrim

Q: btā iō sp bñdicēda

S Q: fecit mihi magna q̄ potēs est

Sermo. II. De visitatiõe Marie

Tista magna q̃ dñs oĩpotẽs fecit beate virgini: Dicit Hugo cardinal. q̃ inter alia pñt. xij. cam magn assignari. Primũ fuit i vtero mris sctificato fecit vul nos addere debem⁹. z ab originali pcõ pre Marie sanctio. Scõm angeli salutatio. Tertium gr̃e plenitudo. Quartũ filij ꝯceptio. Quintũ fecũda ꝑginitas. Sextũ ꝑginalis fecũditas. Septimũ honorata hũilitas. Octauũ obedientie ꝑmptitudo. Nonũ fidei deuotio. Decimũ ẽ prudẽs verecũdia. Undecimum verecũda prudẽtia. Duodecimũ dñium celi Decille. Nos aũt dicere possum⁹. q̃ dñs nũq̃ fẽ nec faciet aliq̃ tã magna z excellẽtia in aliq̃ pura creatura sicẽ fecit in ꝑgine gloriosa. Licet em̃ magnũ fuerit creare de nihilo celũ z terrã z oẽm ornatum eor: tñ hec q̃ntus sint amplañ sunt adeo magna vt sint diuie mansiones capacia. Lor⁹ ꝑo ꝑgis mirũ forma: nisi q̃ essentialiter dr⁹ ẽ de⁹ ꝑtentus: dicente apl̃o de xpo ad Col'. ij. In q̃ habitat oĩs plenitudo diuinitatis. Et ꝓpt̃ hoc canit ecclesia. Sancta z imaculata ꝑginitas: quibus te laudibus efferã nescio. Quia quẽ celi capere nõ potuerãt: tuo gremio cõtulisti. Magnũ ꝓterea fuit q̃n de⁹ populũ isrl̃ de manu Pharaonis regis egypti signis magnis z ꝓdigijs liberauit: ipo Pharaone cũ suis i mari submerso: vt habet Exo. xiiij. Sed maĩ⁹ fuit in ꝑgine q̃n nõ vnũ populũ tm̃: sed gen⁹ humanũ saluauit diabolo infernali deuicto p ei⁹ filiũ. q̃ dixit Luce. xj. Nũc ꝓnceps huius mũdi ejcietur foras. Magnũ fuit q̃n mãna de celo descendit. Numeri. xj. Sz maĩ⁹ est q̃ de⁹ in ꝑgine vterq; descẽdit. Magnũ ꝓterea fuit q̃ de⁹ pauit populũ isrl̃ in deserto quadraginta annis mãna de celo. Ire q̃ d ãnq̃ pambus xps magnã hoĩm multitudinẽ satiauit. Math. xiiij. Sz maĩ⁹ fuit q̃ i ꝑgine panẽ angelorũ sc̃z xpm formauit. q̃ totũ humanũ genus sui corpis sacramẽto pascere z satiare venit. Q̃n ipe inq̃t Joh. vj. Ego sum panis viuus qui de celo descẽdi. Si q̃s mãducauerit ex hoc pane viuet in eternũ. Magnũ fecit deus quando eduxit mel de petra: oleũq; de saxo durissimo vt habet Deut. xxxij. Sed maius fecit in ꝑgine. quia oriri fecit petrã illã a q̃ fluxerunt aque graz z oleũ pietatis z misericordie. Jxta illud. j. ad Cor. x. Bibebãt aũt de spirituali sequẽte eos petra. petra aũt erat Christus. Magnũ fecit deus q̃n Jordanis ꝓuersus ẽ in suũ fontẽ. vt habet Josue. iij. z etiã ps. cxiij. Sz maĩ⁹ fecit in ꝑgine q̃n antiqu⁹ dierũ et cani eternitate vidit ꝑgine: z retrocessit ad i fantiã diei vnius. sicut ꝓdixit Daniel. ꝓphe ta. vij. sui li. c. dicẽs. Antiquus dierũ sedit z Et vt breuib⁹ oia magna i creaturis facta ꝓpter hendã: nihil in eis tã magnificũ est: q̃n vno solo actu ꝑgo gl̃iosa oĩa exuperet. Maximũ em̃ oĩm q̃ vnq̃ facta sunt aut fiẽt: factũ ẽ in ꝑgine. q̃n de⁹ q̃ fecit oĩa: z a nullo est factus nec creatus: factus est filius ꝑginis: z exinanuit semetipm̃ formã serui accipiẽs. ad Philip. ij. O mirabilissima z stupendissima dignatio diuina: q̃ in ꝑgine creator factus sit creatura. de⁹ hõ z hõ deus. infinit⁹ fact⁹ sit finitus. eter⁹ tpalis. imortalis z ipassibil'. passibilis z morti subiect⁹. ditissim⁹ paup z egenus. imẽsus puul⁹ z abiect⁹. Quis vnq̃ audiuit talia: natura nõ capit. visus nescit. rõ humana nõ cõprehendit. caligant oculi. stupescũt aures. turbant oẽs sensus. ecce q̃ mũdus pugillo ꝓtinet. spera cẽtro claudit. in centro iacet circulus. de vase prodit figul⁹. fontes excedit riuul⁹. ps excedit totũ: lux mõstrat per ignotũ. stella gignit solẽ. z vna puella regit deũ. Dicit g̃ beata ꝑgo. Ille q̃ fac magna z inscrutabilia z mirabilia quoz nõ est numer⁹ vt dr Job. ix. z cui ingt ꝓpha ps. lxxxv. Tues de⁹ q̃ facis mirabilia. Et de quo etiã dr ps. cxxxv. Qui facit mirabilia magna: fecit mihi mirabilissima z inextimabilia. Un̄ dicere potest deo ipa ꝑgo bñdicta illd. ps. lxxxix. Misc̃ia tua magna ẽ sup me. ¶ Sz o ꝑgo gratissima nũq̃d tu aliq̃d fecisti deo? Nũq̃d vice ei reddidisti? Profecto si fas est dicere: tu fm q̃d maiora fecisti deo q̃z ipe deus tibi z vniuerso generi humano. volo g̃ ego dicere q̃ tu ex humilitate reticuisti. Tu em̃ solũ cecinisti. Quia fecit mihi magna qui potens est ego ꝑo cano z dico. Quia tu fecisti maiora ei q̃ potens est. Deus nãq; hoĩem de limo terre formauit. Tu ꝑo btissima ꝑgo deum de tuis purissimis sanguinib⁹ generasti. z illum purissima carne tua coopuisti z velasti. Un̄ dicere potes illd Ecci. xxiij. Ego feci in cel' vt oriret lumẽ indeficiẽs. z sicẽ nebula tegi omnẽ carnẽ. Purissima aũt caro tua ꝓualz oĩb⁹ reb⁹ mũdi. Ire de⁹ hoiez de fructib⁹ padisi educauit. z tu ipz deũ pauisti vbere de celo pleno. cuius lacte vna gutta ꝓualet oĩb⁹ lignis padisi. fructib⁹q̃ oĩb⁹ tot⁹ mũdi. De⁹ g̃z hoĩem pellicea induit veste. z tu ꝑgo gl̃iosa dei filiũ tuis pãniculis involuisti. z postea tunica incõsutili induisti q̃ ꝓualet oĩb⁹ tunicis mũdi. Et sic discurrẽdo ꝓbare possum: q̃ tu virgo dignissima fm quid multo amplioza beneficia ꝓtulisti xpo q̃z de⁹ hoĩ in sue creatiõis primordio. Sicut enim q̃to ꝓsona cui damnum z

U Quid Maria fecerit deo

iniuria inferꝛ ẽ maioris dignitatꝫ: tãto maꝰ censeꝛ damnũ maiorꝗz iniuria. ℌ. atror. isti. de iniu. vl. ꝓtor. ℌ. atrocẽ. ff. eo. ti. Ita beneficia alicui collata tãto reputari debẽt excellẽtiora: ꝗ̃to excellẽtior est ꝑsona cui cõferũꝛ. ↄ io tua erga dei filiũ obsequa ↄ illa q̃ ei bñficia ꝓtulisti dignissima. excellẽtissima. atꝗz qđammõ incõpabilia fuerũt. ℌ tñ vt tã magna facere posses rogo: fuit vnũ de illis magnis q̃ fecit tibi ipsi q̃ potẽs ẽ: ↄ sanctũ nomẽ eiꝰ. O igit̃ btã p oẽs generatões hebreoꝝ: grecoꝝ: latinorũ ↄ oĩm generaliꝫ nationũ ↄ linguaꝝ. O ſcta sanctaꝝ. o pulcerrima ↄ pudẽtissima femiarũ. Quid miꝝ si p nomẽ ſcm̃ suũ fecit tibi tã magna. tã stupẽda tãgz admirãda q̃ potẽs ẽ. Et ſctm̃ nomẽ eiꝰ

Nõne ipe est q̃ dixit Ben. xxij. Quid q̃ris nomẽ meũ qđ est admirabile? Nõne ipe est q̃ ait Exo. iij. Ego sum q̃ sum. ℌ nomẽ mihi in eternũ. Nõne ipe q̃ dixit Exo. vj. Nomẽ meũ adonay nõ indicaui eis? Quia g̃ ℌ nomen mellifluũ indicauit tibi. fac vt etiã nob eius ꝟtutem ostendere digneꝛ. Fac vt eiꝰ nomen benedictũ deuote frequenteꝛ a nobis: vt dicat ipse filius tuꝰ de nobis illud. ij. Paral. vj. Elegi hierusalẽ vt sit nomen meum ĩ ea. O gl̃iosum nomẽ: de quo ꝓphera inquit ps. cx. Sanctũ ↄ terribile nomẽ eius. Profecto nullus vnq̃z hoc benedictũ nomẽ tãta deuotione veneratꝰ est sicut hec sapientissima tympanistria nostra. que illud Eccl. lj. dicebat deo Laudabo nomẽ tuũ assidue: ↄ collaudabo illud in confessione. Vñ p ꝟtutẽ ipsi⁹ diuini nominis se ad tantã altitudinẽ puenisse ꝓfiteꝛ dicẽs. Fecit mihi magna q̃ potẽs est ↄ sanctũ nomẽ eiꝰ. Sup q̃bꝰ ꝟbis dicit Nicolaus de lyra. Quicq̃d sanctitatꝫ põt cogitari: totum eminẽtius est in eo. Hugo aũt cardinalis exponit dicẽs. Sanctũ dr ab effectu. q̃ participes sui facẽ sanctos. i. firmos ↄ mũdos: ac finaliter beatos. Juꝛ illud Joel. ij. Oĩs q̃ inuocauerit nomẽ dñi salꝰ erit. ¶ Sequit aũt btã ℣go in cantico suo dicẽs. Et miseri cordia eiꝰ a ꝓgenie in ꝓgenies timẽtibus eũ

℣ Et mia eiꝰ ↄc.

In quibꝰ verbis cõnumerat bñficia cõitoti humano generi collata. Dicit g̃. Et miseri cordia eius. s. in me inchoata. dilatatꝫ. ꝓtinuatur ↄ multiplicatꝫ. a ꝓgenie. s. iudeoꝝ. in ꝓgenies gentiũ. i. in oĩes ꝓgenies mũdi quas crediturꝰ puidit. Et ℌ est qđ subdit. timẽtibꝰ eũ. Nõ mundũ. nõ diabolũ ſm q̃ exhortatur dñs Matth. x. dicens. Nolite timere eos qui occidũt corꝑ ↄc. Et ita exponit Hugo cardinalis sup Lucã. vbi etiã dicit q̃ talibꝰ timẽtibꝰ deũ fit misericordia ab ipo. Juxta illud Malach. vl. Uobis timẽtibus nomen meũ orieꝛ sol iusticie: ↄ sanitas in pẽnis eiꝰ. Vñ Actꝝ. x. inq̃t beatꝰ Petꝰ. In veritate comperi q̃ nõ est acceptor ꝑsonaꝝ dꝰ: sed ĩ oĩ gẽte q̃ timet deũ acceptꝰ est illi. Nicolaꝰ ꝟo de lyra exponit. Et misericordia eiꝰ. i. bñficiuꝫ incarnationis q̃ ex misericordia dei factuꝫ est. Vñ perebat Dauid dicẽs. Oñde nobis dñe misericordiã tuã. quasi diceret. Ostẽdisti potentiã in creatõe mũdi de nihilo ↄ sapientiã tuã in mũdi gubernatõe sic ordinata ↄ iusticiã tuã in pctõꝝ punitiõe. sicut in diluuio ↄ submersione sodome ↄ gomorre. Et iõ oñde nobis dñe misericordiã tuã in filij tui incarnatiõe. a ꝓgenie. s. iudaica. Quia sic dr Joh. iij. Salus ex iudeis est. Quia incarnatio dei facta est ĩ ꝟgine iudea natiõe. Sz q̃ bñficiũ incarnatiõis ad totũ mundũ diffundit. ideo subdit. Jn ꝓgenies. s. omnium nationũ. Uerũtñ q̃ licet ℌ bñficiũ incarnationis se extẽdat ad oẽs q̃zũ ad sufficientiam nõ tñ q̃tũ ad efficaciam. Iz tñ ad iustos. Jo subdit. timentibꝰ eũ. s. timore filiali et casto. Hec ille. Beda ꝟo inq̃t. A specialibꝰ se donis ad generalia dei iudicia couertens: totꝰ humani generis statũ describit subdens. Et misericordia eius a ꝓgenie in ꝓgenies timentibꝰ eũ. quasi diceret. Nõ solũ mihi fec magna q̃ potẽs est Iz ↄ in oĩ gẽte qui timet deum acceptꝰ ẽ illi. Origẽ. autẽ ↄ Augꝰ. inquit Misericordia dei nõ i vna generatõe Iz i sempiternũ extẽdit a generatõe i generatiõꝝ. Ipse etenim dꝰ inq̃t Deut. v. Ego sum dñs faciens misericordiam ĩ multa milia diligentibꝰ me ↄ custodientibꝰ ꝓcepta mea. Et idẽ hr Exo. xx ↄ ps. cxvj. dr. Misericordia dñi manet ĩ eternũ. Grecꝰ ꝟo exponitur ait. Et misericordia eiꝰ. s. quã hz in generatiõe generationũ: nram tractas salutẽ soliꝰ in tuitu pietatꝫ. Miseret aũt nõ q̃litercũq̃z Iz bis q̃s timoꝛ eiꝰ cõpescuit in q̃libet natiõe. vñ dr. timentibꝰ eũ. q̃ scz ad fidẽ ↄ pniam ꝓuertunt. Nã q̃ obstinati sunt ĩ cordulitatꝫ vicio clauserũt sibi tanq̃ pieratis. Theophilꝰ aũt dicẽ. Ul'p ℌ inuit q̃ timẽtes deũ misericordiam ꝓsequnt̃ i generatõe ista. i. ipsi secl'o. ↄ ĩ futura. i. i secl'o futuro. i ℌ secl'o centuplũ accipiẽtes. ↄ i alio mꝛto maiora. s. vitã eternã. Illis aũt q̃ non timẽt deũ nec pniam agũt de pctis suis: Iz assidue peccãt: nõ miserebꝰ. c. diaconi. xciij. di. Quia facere misericordiã malis nõ ẽ aliud q̃z ipis fauere. xiij q. vj. c. si res aliena. Progredit aũt ℣go bñficia dicta ĩ cãtico suo dicẽs Fecit potẽtiã ĩ brachio suo ↄc. vbi ait Hugo cardinalis. q̃z vrũ

Fecit potẽtiã ↄc.

quibꝰ. Uniuerse vie dñi misericordia ⁊ veritas. Jo. Misericordia misericordie ei⁹ timentibꝰ eũ cõmẽdat ꝙ go prudẽs iustitiã inuentoribꝰ: oñdẽs quã mereant ⁊ quã fiet illis dicẽs. Fecẽ potentiã in brachio suo. i. potenter p filiũ operatus est per quẽ ea creauit ⁊ recreauit ⁊ glorificauit ⁊ potestates aereas rebellauit. Dr aũt filius brachium pris Quia sicut a corpe exit brachiũ: ita de dẽ. ⁊ a brachio manꝰ. ita a pre filius ⁊ ab eodẽ pre ⁊ filio spũsscũs. Unde Eccli. xxxvj dr. Glorifica manũ ⁊ brachiũ dextre. Itẽ qa Filꝰ dr brachium patris pr̃is operatꝰ pater. Est aũt filiꝰ vt brachiũ figuli q̃ vasa gloriosa de luto facit. Iuxta illud Eccli. 38. Figulus sedẽs ad opus suum i brachio suo formabit lutũ: ⁊ añ pedes suos curuabit fortẽ suã. Itẽ est vt brachiũ pugillis q̃ pugnãdo brachiũ regis egypti. i. diaboli cõfregit. Unde dr Ezech. xxx. Fili hois brachiũ Pharaonis regis egypti ꝓfregi ⁊c. Itẽ est vt brachiũ nutricis ad portandũ puulos Isa. xl In brachio suo congregabit agnos. Et Osee xj. dixit dẽ. Ego qsi nutrici⁹ effraim in brachijs portabã eos ⁊ nescierũt q̃ curarem eos Jo dr Isa. xxxj. Esto brachiũ eoꝝ in mane ⁊c. Itẽ fecẽ ipe filiꝰ dei potentiã i brachio suo i cruce extẽso. qz diabolũ supauit ⁊ captiuos d̃ inferno liberauit. ac electos oẽs ad supna leuauit. De pmo aũt ⁊ scdo dicẽ ps. Qui percussit egyptũ cũ pmogenitis eoꝝ: ⁊ eduxit israel de medio eoꝝ i manu potenti ⁊ brachio excelso De tertio aũt pdixit ipe dñs Joh. xij. Cum exaltatꝰ fuero a terra oia trahã ad meipsum De h̃ etiã brachio solũ electi salutifere reuelãdo dr Isa. liij. Et brachiũ dñi cui revelatũ est? Doc est illud brachiũ q̃ territi demones amittũt vires suas. iuxta illud Exo. xv. Irruat sup eos formido ⁊ pauor in magnitudine brachij tui. Fiãt immobiles q̃si lapis ⁊cẽ. De ipo etiã brachio fit mẽtio Job. xl. c. vbi dicit. Si habes brachiũ sicꝫ deꝰ. De h̃ etiã brachio inqt ppha ꝙ pri ps. lxxvj. Redemisti i brachio tuo ppl'm tuũ. Et ps. lxxxviij. In brachio seruꝫ tue dispersisti inimicos meos. Ipe ꝙ deꝰ eodẽ ps. dic de electo suo. Brachiũ meũ ꝓfortabit eũ. Salomon q̃ꝫ Sap. v. inqt de deo. Brachio sctõ suo defendet illũ. Et. xvj. eius de li. c. loqns de malis ait. p fortitudinẽ brachij tui flagellari se ⁊c. In isto igit brachio dei debẽt oẽs potentiam ⁊ fortitudinẽ atqꝫ spem suã ponere. ⁊ nõ facere sicꝫ qdã q̃ ponũt spem suã i hoibꝰ vl' rebꝰ mũdanis. Contra qꝺ scꝝ inqt Hiere. ppha. xvij. Maledictus hõ q̃ confidit i hoie ⁊ ponit carnẽ brachium suũ. ⁊a dño recedit coꝝ ei⁹. De tali cẽ dr ẽ. Paral'. xx. Cũ eo ẽ brachium carneũ. Et Ezech. xxx. ait dñs. Cõminuã brachiũ eius forte. i. qõ ipe reputat cẽ validũ. vñ ⁊ Hiere 48. de tali ꝓfidente i hũano auxilio fragili dr ⁊ brachiũ ei⁹ ꝓtritũ ẽ. Econtra ꝙ ẽ de ꝓfidente in brachio diuino. Uñ inqt Origẽ. Timẽtibus ãt se fecẽ potentiã i brachio suo. qz ex infirmus ad deũ accesserꝫ: si timuerꝫ eũ, pmissaz ẽ tutẽ ꝙ sequerꝫ. Uenerabil' ãt Beda exponẽs pdicta ꝙba cãtici ꝙgial' ait. hũani generꝫ statũ describẽs. qd supbi ⁊ qd hũiles mereaĩ ondit dñs. Fecẽ potentiã i brachio suo. i. i ipo dei filio. Sicẽ ei tuũ brachiũ est q̃ oparꝫ: sic brachium dei dictũ est ei⁹ ẽ hũ p qõ opat⁹ ẽ mdz. Theophil⁹ ꝙ dicẽ. In brachio suo. s. ei⁹ filio incarnato potentiã fecẽ. qz natura deuicta ẽ ꝙgie parcẽte ⁊ deo hũanato. ¶ Grec⁹ ãt inqt vel dicẽ. Fecẽ p faciet potentiã. nõ vt dudũ p Moysen ꝙ egyptios. nec p angelũ: vt qñ ml'ta milia rebellũ, pstrauit assirioꝝ. nec q̃q̃ alio mediãte. sꝫ i ꝙpo brachio truncũ phũ deuicit intelligibiles hostes supando. vñ seq̃. Dispsit supbos mẽte cordis sui. s. qualiber mẽte elatã nõ parcẽte ei⁹ aduersarij. q̃ etiã aperuit ⁊ vitiosas ondit supbas eoꝝ cogitatões. Cyrill⁹ ꝙ ait. Magis ꝓprie demonũ hostil' caterua intelligẽda ẽ hic. hos ei seruientes i ira dissipauit aduersãtes dñs. ⁊ ꝙperitos ab eis obedientie sue restituit Theophil⁹ ãt dicẽ. Põt etiã h̃ de iudeis intelligi q̃s i oem dispsit regiõz sicut nũc dispsit Hec ille. Uñ Nico. de ly. exponit. Dispersit supbos. i. legispitos ⁊ phariseos q̃ fuerũt supbi mẽte cordis sui spernẽtes ꝙsilium dei. vt dr Lu. vij. c. Et tõ ipi cũ ceteris iudeis. xij. anno a passiõe xpi fuerũt capti ⁊ captiuati p Titũ ⁊ vespasianũ ⁊ pozẽ dispsi. Et loq̃t h̃ ꝙgo de futuro p modũ preteriti, ppter certitudinẽ euentꝰ sue ppetie. Hugo ꝙ cardinal' exponit. dispsit supbos. i. dispgit pmisit. mẽte cordis sui. i. volũtatũ ac sensuũ dũsitate. Sicẽ ei mlt'itudinis credẽtiũ ẽ coꝝ vnũ ⁊ aĩa vna. Aug. iij. sic supboꝝ ꝙrie sũt opiones ⁊ volũtates ac sensus diuisi. Uñ Prou. xij. dr. Inter supbos spurgia sẽ. Ul' expoat. Dispsit. i. ab iuice sepauit. vl' exules a regno diuisit supbos mẽte cordis sui. q. d. ñ dico apparẽtes supbos i exteriori hitu. sꝫ supbos mẽte cordis sui. i. q̃ hñt supbiã i volũtate interiori. Sepe ei apparz supbia i lõgis ⁊ pciosis vestibꝰ ⁊ aliis actibꝰ exterioribꝰ: nec tñ ẽ i mẽte. ⁊ sepe i curta ⁊ vili tunica ẽ lõga ⁊ magna supbia. Uñ norãduz q̃ ẽ duplex supbia. s. interior ⁊ exterior. sicẽ etiam est duplex hũilitas. Iuxta illd Eccli. xxx. Est qui nequiter se hũiliat ⁊ interiora eiꝰ

Dispsit supbos

Dupler ẽ supbia

plena sunt dolo. Superbiens ãt sb hitu scrita/
tis ẽ summe detestãd⁹ .c. H scripsim⁹ .xxx. dist.
De⁹ aũt oms istos superbos dispsit. sic dispsit
edificãtes turri babel sup faciẽ vniuerse terre
Ben. xj. Itẽ dispdit luxuriosos .i. pmittit di
spgi a luxuria. nõ tm mẽte cordis sz etiã pas/
sione corpis. vñ ps. inqt. Dispierũt in endor
q interptat fons generatõis. Silr dispergit
auaros .i. dispgi pmittit ab auaricia t mẽte
t corpe. Unde Exo. v. dr. Dispsus ẽ popul⁹ p
vniũsam frã egypti ad colligendas paleas.
Recte ãt dispsus dr auar⁹ qz cuilibz rei quã
possidet dat vnã prẽ cordis sui. t iõ Eccl. x.
sptũ ẽ. Auaro nihil ẽ scelestiꝰ In vita ei sua
piecit itima sua .i. cor suũ. Unde ps. in psona
auari dic. Effusus sum sic aq t dispersa sunt
ossa mea Sic em dr aq nihil remanet cũ
effundit. ita dr corde suo nihil remanet ava/
ro: sz totũ effundit exteri⁹ sup rebz suis. Nec
ille. Ego ro dico q cũ raditrois peti sit sup/
bia. Eccl. x. p superbiã q ẽ rebellio ꝺ xũ itelligi
tur oẽ pctm. Et iõ b. ꝓgo i his ꝓbis: dispsit
superbos .tc. itellexit oẽs pctores qs dr a fa/
cie sua dispdit. t ad eẽdã dãnatoz dispergit
De qbz exponi moral⁹ pt illd Ben. vj. Dis/
perdã eos cũ tra. Et Nũe. xvj. Eos repente
dispdã. Et ps. lxxvij. dr. In malicia eoz dis/
perdet eos. Et ps. cxliij. Oes pctores dispergit
det. Et ps. lxxxviij. inqt ppha dr. Dispsisti
inimicos tuos. Et ps. xcj. dr. Dispgent oes
q opant iniqtatẽ. Hoc ãt nobis itimauit vt
hortaret nos ad pniaz. Sciebat ei q t super
bis t qbuscũqz pctoribꝰ se p pniaz hũliãti/
bus dr idulget. iuxt illd. ij. Paral. xij. vbi ipe
dns inqt. Quia hũliati sũt nõ dispdaz eos.
Unde t ppha ait ps. lxxvij. Propici⁹ fiet pec/
catz eoz t nõ dispdet eos ¶ O igit pissima ꝺ
go q nos sic benigne admonuisti: tu bñ vide
ꝓficatũ ec dr nob illd .j. Mach. xj. Dispersũ
sunt vnusq̃sqz i locũ suũ. Unde etiã dicere po/
tes illud .ij. Re. xxij. Uidi isr̃l dispsum i mõ/
tem. Et illd .j. Paral. x. Dereliqrũt vires su
as: t huc illuc qz dispsi sũt. Et illd Eccl. xlviij
Dispsi sunt i oez terrã. Uides benigna dña
q dr grege filij tui .i. dr ogregatõe xpianoruz
dici qd ammo pt illd Piere. x. Dis grex eo/
rũ dispsus est. t q mitti q dr erẽt ec sci t filio
tuo vniti p dr uotoz: ab eo recessert. t p pctm
dispsi sunt. Unde dr ill dici pot illd Tren. iij.
Dispsi sũt lapides sanctuarij: t ipe bñdictus
pastor nr dicere pt illd Ezech. xxxiij. Dispse
sunt oues mee. roga igit ipm bñdictũ filium
tuũ q nõ vult mortẽ pctoris sz vt magz ꝺuerat
t viuat. Ezech. xviij. De q sptũ est Isa. xj.

A Dño ad ꝓginẽ ne dispergamur

Dispsos iuda colliget a qtuoz plagis terre
Obsecra eũ q ogregat isr̃l. Isa. lvj. Qui er
te hũanat⁹ est vt filios dei q erãt dispsi ogre/
garet i vnũ. Joh. ij. De q etiã pdixit Dauid
pgenitor tu⁹ ps. cxlvj. di. Dispsiões isr̃l cõ/
gregabit vt nos ad se reuocare t sibi vnire dei
gnet Tu qz o dña nr̃a cui tã magna fec q po
tens es: ogrega dispsionẽ nr̃am. q. Mach.
j. vt recũ magnificare dñm valeamus t exul
tare dei o salutari nr̃o. Et nõ sum⁹ cũ illis lo/
ciati dr qbz in seqnti ꝑticulo ccciiij dicens
Deposuit potẽtes de sede. Sz dr ill hũilibus
qs exultãdos pnũciasti. ¶ Dec ãt ꝓgis bene dicte ꝓba exponẽs Hugo cardinal' dic. Deposuit potẽtes de sede. i. deponet. qz gl'ia pcõ rum sterc⁹ t ꝓmis. j. Machab. ij. Exaltauit id est exaltabit hũiles. Per potẽtes aũt hic telligi pñt superbi. Uñ glo. sup pdicta ꝓba ait qt. Potẽtes sunt superbi q sup modũ se extol/
lunt t nõ in dei ꝑtute sz in sua potẽtia confi/
dunt q deponunt. Nã vt inqt Seneca in li. tragediaz. Superbos sequit victoz a tergo dr
us. Et saluatoz ait Oẽs q se exaltat humi/
liabit tc. Mar. xxij. t Luc. xviij. Superbia
em deorsum trahit. t hũiltas sursum elevat
xcvj. dis. c. cũ ad vez. Merito aũt debet hu/
miles exaltari t potẽtes deponi q hũiles t im
potẽtes oppẽserũt. qz q i vno aggrauat⁹ in
alio ꝓbeuiari. l. eũ q ff. de iureiur. Potẽtes ei
solẽt importẽtiũ vires absorbere. l. generaliter
ff. de fideiuss. t de solu. l. si duo. t. xvij. dilli. c. si
vir. t. lxxvj. di. ieiuniũ. t. xliij. q. j. c. rogam⁹
t extra q cle. vl' voue. c. meminim⁹ t. c. ruris
t de ꝺcel. pbẽ. c. auctoritate. li. vj. Mystice ãt
exponit hm pdictũ doctoꝛẽ sic. Deposuit po/
tẽtes de sede. i. demões eiecit de celo. t exalta/
uit hũiles. i. hoies loco eoz ꝓlimauit. Und
Eccl. x. dr. Sedes ducũ superboz destruxit. et
sedere fec mites p eis. Et hoc autem ꝓcedit
q demones ita inuident homib⁹. q. homies
tenẽt p hũilitatẽ locũ eoz quẽ ipi amiserunt
p superbiã. Uel p humiles intelliguntur angeli
boni in sede felicitatis eternalis exaltari. vt
ait mgr Johes gerson in octauo tractatu su
per Magnificat i scda pticõe. ¶ Itẽ deposu
it potẽtes. i. iudeos. de sede. s. ydalis ꝺtelligẽte
in q quiescebãt: nõ inuestigãtes spuale intelli
gentiã. t qsi magistri docebãt. Uñ Math.
xxiij. inqt dñs. Sup cathedra Moysi sede
runt scribe t pharisei. t exaltauit hũiles. i. ge
tiles ob humilitatẽ ad spualem intelligẽtiaz
ad pdicandũ fidẽ euangelicam sublimauit.
Unde Eccl'i. x. predictum fuit. Radices gẽ
tium superbarum arefecit deus, et plantã/

nichũiles et gẽtiby. Et Mat.xxij.inq̃t Sal/uator iudeis. Auferet a vob regnũ dei: et da/bit gẽti facienti fructũ ei9. Et hẽ significatũ fu tũ.Re.iiij.vbi d̃r q̃ Hely sacerdos ñ pote/rat videre i cerna.i.spũalis intelligẽtie. et ce cidit de sella capta archa.i. finito sacerdotio. Un̄ Deb.vij.inq̃t Paul9. Trãslato em̃ sa/cerdotio: necesse ẽ vt et leg̃ trãslatio fiat Dec Hugo. Et ista fuit expositio Nico. de lyra. q̃ ait Deposuit potẽtes de sede.i. iudeos q̃ erãt potẽtes i lege et pphet̃, dimittẽtes eos ex suo merito i pfundo erroris. sm̃ q̃ d̃r Rom.xj Cecitas ex pte ingit i isr̃l. Et exaltauit hu miles.i. gẽtiles hũilit et deuote pdicatiõem spiritus suscipientes. Cyrill9 ẽo pdictas expositiones approbãs inq̃t. Magna sapiebãt de/mones et diabol9 gẽtilũ: sapientes pharisei et scribas ñ deposuit. et erigẽs humiliãtes se sb potenti manu dei. dãs illis pturẽ calcãdi ser pentes et scorpiones. omnẽq̃ ptãtem inimici Erãt iudei q̃nq̃ ptãte superbi. ꝛ pstrauit hos incredulitas. et gẽtiby aũt ignobiles et humiles p fidẽ ad pacẽ ꝛscenderũt. Gregor9 aũt dicit. Deiratis tribunal noster intellect9 esse cognoscit. ꝛ inique ptãtes post trãsgres/sionẽ incubuerũt pcordijs pthoplasti tãq̃ i ppo solio. Ob hoc q̃ venit dñs: ac spũs im/quos eiecit a sedib volũptatũ. et pstratus a demonijs exaltauit eoz̃ sciẽtias purgans et eoz̃ mentẽ stantes ppriã sedẽ. Hec ille. Hu go aũt cardinal' eriã exponit dicẽs. Deposu/it potẽtes de sede. sicut Paulũ supbientẽ de le gali doctrina. et exaltauit humiles.i. ipm hu milẽ iã factũ ad pdicãdũ fidẽ eñ gelũ subli/mauit. Moraliter ãt sm̃ eũdẽ: potẽtes sunt q̃ nõ in deꝰ ꝛ in sua ꝑtute ꝛfidũt. vt ꝑ. dixim9 De q̃by Isa.lx. d̃r. Cõfidũt in nihilum et lo quũtur vanitates. Humiles sunt q̃ se nihil reputãt et i solo deo ꝛfidũt. Illos igit̃ exponit id est deijcit dñs. hos ẽo exaltat. Und̃ Job xij.d̃r. Effudit oppssionẽ sup ꝓncipes et eos q̃ oppssi fuerãt releuauit. Et tũc ꝛsificat illõ Ecci.iij. De carcere catenisq̃ interdũ vnus egredit̃ ad regnũ. et ali9 nat9 i regno inopia ꝛsumit̃. ¶ Exemplũ aũt depositõis supbozũ in se ꝛsidentiũ. et exaltatõis humilũ habem9 in Saul rege supbo depositio. et Dauid hũili sublimato. j. Re.xv. et de Sobna de summo sacerdotio depositio et Eliachim exaltato. vñ Isa.xxij. inq̃t dñs ipi supbo sacerdoti se ꝛsi denti. Expellã te de statõe tua et de ministerio tuo deponã te. et vocabo fuũ meũ Eliachim et indua illũ tunica tua. et ptãtẽ tuã dabo i ma/nus ei9. Per potẽtes eriã itelligũt vane gl'io

Omnes potẽtes deponẽt

si q̃ i fama ponũt suã potẽtiã q̃ deponũt a sta tu gre. sic̃ depositi fuerũt illi de q̃by d̃r Ben.vj Isti sũt potẽtes a sec'o viri famosi ꝛc. Iterũ depo nunt illi potẽtes de q̃by inq̃t Lucan9 li.viij. Uirt9 et suma ptãs nõ cocũt. q̃. s. sunt vicio/si. Iterũ deponũt illi potẽtes de q̃by d̃r Isaie.v. Ue q̃ potẽtes est̃ ad bibẽdũ. Et p istos itelli gunt gulosi. Iterũ deponũt iracũdi q̃ sunt potẽ tes i vindicta faciẽda. Un̄ in figura d̃r Judi cũ.v. Oẽs potẽtes i Eleon pstrauert. Ele/on em̃ interp̃rat cingulũ tristicie vl' cogitatõ merorũ. et significat iracũdos: tristes et indi/gnatos et cogitãtes se vlcisci de hostiby. De/ponũt q̃s illi q̃ volũt eẽ potẽtes i hõ mõdo sup alios: vt eos ꝛculcare possint et oppmere: sic̃ Nebroth. de q̃ d̃r Ben.x. q̃ cepit eẽ potẽs in terra Et ibidẽ d̃r.j. Paral'.j. Cũ em̃ deus sit sol9 rex potẽs. vt ait apl's.j. ad Thi.vj. Nõ vult hanc suã potentiã ab aliq̃ vsurpari. Et iõ deponit eũ q̃ illã psumit vsurpare. Unde Eze.vij.dic̃. Quiescere faciã supbiã potẽtis

E Hũiles exaltant.

¶ Ecõtrario ẽo exaltãt hũiles.i. illi q̃ seipos viles reputãt, ac p oĩa diuie volũtat̃ dispositioni se sbijciũt. Fuãtes illõ. j. Pe.v. Hũilia/mini sb potẽti manu dei vt exaltet vos i die miseratõis. Septum est ei Ecci.xj. Sapia hũiliati exaltabit caput illi9. Inf oẽs ãt hũi les tu ꝓnciparũ renes o hũillima ẽgo ancil la dei. q̃ sp dicere potuisti cuz ppha. ps.cxxx. Dñe nõ est exaltatũ cor meũ neq̃ elati sunt oculi mei. Neq̃ ambulaui i magnis: neq̃ i mira/bilib sup me. Si nõ humiliter sentiebã ꝛc. et iõ sup oẽs exaltata fuisti. Quia em̃ tu fuisti vt vallis deprssa p hũilitatẽ. iõ merito sublimari debuisti. Septũ ẽ em̃ Esa.xl. Dis valis exaltabit̃. Quapropt̃ dicere potes illud Eccli.xxiiij. Quasi cedr9 exaltata suz i libano et q̃si cypssus i mõte syõ. Quasi palma exalta ta sum i cades. et q̃si platan9 exaltata sum iuxt aq̃s. ¶ Prosequit̃ aũt brissima ẽgo i cãtico suo di. Esurientes iplenit bonis: et diuites di misit ianes. Qõ exponit Nico. de lyra di. q̃ p esurientes designãt gẽtiles. q̃ cũ magno desi derio ẽbũ dei receperũt. Per diuites ẽo le/gis periti diuitijs scripturaz̃ p9 repleti. q̃s di/misit inanes p excecatõz eoz̃. et falsum itelle/ctũ scripturaz̃. Hugo ẽo cardinal' dic̃ q̃ p esu rientes itelligũt nõ solũ gẽtiles. ꝛ eriã oẽs iu/sticiã et gliaz desiderãtes. iuxt illõ Math.v. Bti q̃ esuriũt et sitiũt iusticiã qm̃ ipi saturabũt. Trãsuptiue i.c. accessert. de se. di.ij. Et de hẽ in figurã hz.xiij. Re.iiij. vbi Helyse9 re/pleri fecit vasa vacua nõ pauca Et ad hẽ adduci pt illud. j. Re.ij. Repleti pus p panibz se

F Esurientes iplenit ꝛc.

locauerūt ⁊ famelici saturati sunt. Et ꝓuō. xiij. dr. Justus comedit ⁊ replet aiam suam. vēter aūt impioꝝ insaturabil'. Un̄ sequitur Et diuites .i. supbos. vel diuites ad ram dimisit inanes. i. vacuos oīm bono ⁊ ꝑfute .iuxta illud Gualterij i alexādriade. Aufert pecunia mozes. nō auferre solet Et hec itelligūtur de acq̄rentib⁹ diuitias p fas ⁊ nefas. q̄ remanēt ꝑuati lumie diuse cognitiōis. ⁊ tenebrati i pctis. c. nōne. xxxvij. di. Ad h̄ etiā facq̄ difficile ē sil' ꝑfutes ⁊ diuitias possidere ⁊ onust⁹ pondere auri xp̄m pauperē nō ꝑt seq̄. socrates. xij. q. ij. Et ita exponi ꝑt illud. ps. xxxiij. Diuites egerūt ⁊ esurierūt. Ul' exponatur. inanes. i. fraudatos a spe sua. Scptū est em̄ Job. xx. Dives cū dormierit nihil secuꝝ asseret. apiet oculos suos ⁊ nihil inuenier. ⁊ Sapiēte. vij. spes ipiꝝ q̄si lanugo q̄ a vēto tollit. ⁊ tāq̄ spuma ḡcil' q̄ a procella dispgit. ⁊ tāq̄ fumus q̄ a vēto diffusus ē. ⁊ Apoc. iij. Tu dicis qz dives sum ⁊ locupletat⁹ ⁊ nulli⁹ egeo. ⁊ nescis qz tu es miser ⁊ miserabil' ⁊ paup: cec⁹ et nud⁹. De tali etiā diuite inq̄t Prosper i li. epigrā. Terrenis opib⁹ cū diues gaudet inqu⁹. Uerꝝ se miseꝝ nesciit egere bōis. Cū licz adūis cessantib⁹ oia parcāt. Lege tn̄ mortꝝ sit faciēd⁹ iops. Merito ḡ tales diuites dimittūt inanes. qz terreni sc̄. Terra aūt dr inanis ⁊ vacua. Gen̄. j. Un̄ Hiere. iiij. inq̄t ppha.

Esurit auarus

Aspera frā ⁊ ecce vacua erat. Itē remanent auari inanes. qz auar⁹ non iplebit pecunia. vt dr Eccl. v. Un̄ Oraci⁹ i epl'is ait. Sp auarus eget. ⁊ Hiero. i plogo ꝓncipij biblie dic̄ Auaro deest tā q̄ h̄z q̄ q̄ n̄ h̄z. Auar⁹ ḡ cū nō possit ipleri pecunia. nō ꝑt etiā i aliq̄ alia re impleri. qz nihil aliud amat. ⁊ seipm̄ ⁊ aiaꝝ suā vēdit amore pecunie: vt et ea impleat archa. Un̄ Eccl. x. dr. Nihil ē sceleti⁹ q̄ amare pecuniā. hic em̄. s. amator pecunie ex auaricia: aiam suā venalē h̄z. Et q̄b⁹ pz ꝛclaratio hui⁹ ꝓsiculi Esurientes ꝛc. Sup q̄ etiā dicit glo Quia hūana ꝓspitas ꝓpue i honoribꝰ potētatuū. ⁊ abūdātia diuitiaꝝ ꝓsistere videt. post electōꝝ potētiū ⁊ exaltatōꝝ hūiliuꝝ ꝛe dignitū exinanitiōe. ⁊ paupꝝ repletōe mētionē fac̄. Basilius ꝙo approbās pdicta ait. Dispōit q̄dē nos ꝓs ꝙbū etiā q̄ ad sensibilia: edoces reꝝ mūdanaꝝ icertitudinem. La duca siq̄dē sc̄ hec sic̄ vnda q̄ ab ipetu vētoꝝ hincinde diffundit. Intellectualit̄ aūt sumēdo esuriebat gen⁹ hūanū exceptꝝ iudeis. hos nāq̄ ditauerat legꝝ traditio ⁊ sctōꝝ dogmata ppharꝝ Quia ꝙo n̄ hūilit̄ helerī ꝙbo hūanato: dimissi sc̄ ianes nihil ꝛceperūt. nō sic̄ dē

Esuriūt mystice

nō sciam. ⁊ spe bonoꝝ ꝑuati sc̄. ⁊ frena hierusalē ⁊ a vita futura exclusi. Hs ꝙo de gētib⁹ fames ⁊ sitꝝ ꝓtriuerat: cū hēssent dn̄o repleti sc̄ spūalib⁹ bōis. Hec ille. Hlo aūt dicit. Qui ecna toto studio q̄si esurientes ꝛsiderāt saturabūt cū xp̄s appuerit i gl'ia. Iz q̄ frenis gaudēt: i fine tort⁹ brūtudis ianes dimittent.

H

Mgr ꝙo Joh⁹ gerson i tractu. ir. sup magnificat ait. Esuries nob necessaria ēst tātis qrimus ipleri bonis. Esuries aūt causat ex eua cuatōe stomachi a noxijs humoribꝰ. hāc ꝙo pauptas spūs fac̄. Exemplū habem⁹ ihu xpi crucifixi. q̄ nō vult bibere vinū secularꝝ delectatiōis. qz mirratū. qz felleū. qz aceroſuꝝ est spūi. Un̄ dic̄ cū ppha. Renuit ꝛsolari aīma mea: memor fui dei ⁊ delectat⁹ sum. Dec ille Qui itaꝝ ibidē inq̄t. Si esurientes implēt bonis. sī brī sunt q̄ esuriūt iusticiā: cuꝝ brūtudo nihil aliud sit q̄ ꝛi fruitio. q̄d ē oē bonū. cōsequēs ē q̄ esurientes de q̄b⁹ Maria loq̄t sint brī. Dicit etiā ibi pdict⁹ doctor. Sic maria p ceteraꝝ purꝝ i via esuriē iusticiā: sic p ceteris purꝝ viatoribꝰ ipleta fuit bonis ex illo. i illo. ⁊ p illū q̄ ē oīm bonū dices aīme sue. Bñdic aīa mea dn̄m: q̄ replet i bonis ꝛsideriū tuū.

Quibus bōis maria fuerit impleta hac vita

¶Quib⁹ aūt bonis repleta fuerit i hac vita: sīinfert idē doctor di. Maria sic p ceteris i via cognit: credidit ⁊ itellexit figuras legis ⁊ nature xp̄i sacerdotiū pfignātes. sic i illis aut p illas māducauit fruitiue bñdictū fructuꝝ vēterꝝ sui. ⁊ spūalit̄ ei⁹ sacrim. vñ exultauit spirit⁹ ei⁹ i deo salutari suo. et itaꝝ ait maria dū legebat dauid pfezꝝ suū dicēte xpo filio suo. Tu es sacerdos i eternū sm̄ ordinez melchisedech. q̄. s. panē ⁊ vinū obtulit. extūc itelligebat ⁊ māducabat spūalit̄ h̄ sacrim bñdictum vñ cecinit Magnificat aīa mea dn̄m. Itaꝝ psalles illō dauidicū. Meoria fec mirabilium suoꝝ mificoꝝ ⁊ mifarator dns: escā dedit timētib⁹ se. Credebat ⁊ itelligebat hāc escaꝝ sacrālē figurari ⁊ i figura cōedebat eā ⁊ testimōniabat hereditarꝝ esse. ⁊ n̄ min⁹ refecta ē ⁊ ipleta bonis h⁹ sacri q̄ pres antiq̄. de q̄bus ait apl's. q̄ eādē escā spūalē māducauer. ⁊ eādē potū spūalē bibēr. Bibēr aūt de spiritali sequēti eos petra. petra aūt erat xp̄s. q̄ ē de pais q̄ de celo descēdit. Itē maria stās vl' orans in templo. aspiciebat. credebat ⁊ itelligebat oīs oblatiōes: victimas ⁊ holocausta. Sacrificia insup matutina ⁊ vespruna māducās implebat bonis h⁹ bñdicti sacri. etiā an̄ ꝛceptuꝝ bñdicti fruct⁹ vēterꝝ sui. Et sic̄ itellexit filiuꝝ suū fuisse agnū q̄ occisus est ab origine mūdi ꝑut Johānes in Apoc. loquit̄. Sic ꝛceꝑ

lis sacrificiũ abel ⁊ eiꝰ martyriũ. fruebat xpo agno q̃ fuit figuraliꝫ occisus i eo i q̃ fuerũt p̃ mille martyꝛ. q̃q̃ fuit ꝟginitatiꝫ ꝓsecratoꝛ. ⁊ dũ celebꝛabat phase siue pascha iudeoꝝ. celebꝛabat ⁊ ipꝰ aiã cũ exultatõe spũs pascha nostriq̃ ꝛ immolatꝰ ẽ xps. quẽ epulabat azimis sinceritatiꝫ ⁊ ꝟitatiꝫ fermẽto veteꝛi relicto. ⁊ fermẽto malicie ⁊ neq̃tie. Itẽ q̃cunq̃ loco fuerit corpaliꝫ i velpe cene dñi comedit añ ⁊ post istiusmodi sacꝛi vꝛ corpꝰ ⁊ bibit spũaliꝫ vꝛum sanguinẽ filij sui plꝰ appꝛopꝛiate q̃ apli receꝛunt. Itẽ velpe dicte cene dicẽda ẽ fruitio corpꝛis ⁊ sanguis filij sui plꝰ appꝛopꝛiate q̃z ipse ꝑs dꝛe ciboꝝ ẽ ẽ pane ⁊ vino mystice cõsecꝛatiꝫ. q̃z nõ i fide ꝙ i clara visiõe. nec in augmẽtũ caritatiꝫ seipo fruitꝰ ẽ. Itẽ dicto velpe ⁊ sinõ fuit insignata charactere sacerdotalis officij nihilominꝰ tũc ⁊ antea ⁊ postmodũ fuit regale sacerdotiũ ꝑ ꝓsoꝛtib suis inuncta nõ q̃dẽ ad ꝓsecrãdũ ꝙ ad offerẽdũ hãc hostiam purã: plenã ⁊ pfectã i altaꝛe coꝛdis sui. i q̃ ꝟ ignis ardebat hole c nusti. fuit em̃ rubus ardẽs icõbustꝰ. Itẽ plꝰ ꝓplacuit deo ⁊ plꝰ humano generi ꝓfuit post xpm̃ bñdictũ fructũ suę filiũ suũ: offerẽdo ipm̃ spõtanee in holocaustũ ĩara coꝛdis sui feruentissima charitate succẽli. q̃uis h̃ ꝓmittꝰ fieret in enigmatib et figuraꝫ an cenã hãc bñdictã fructus vẽtriꝫ sui. Hec ille. Qui eriã ibidẽ alloq̃s saluatoꝛẽ inquit illi. Jhu tua fruitio eluriẽtes repleꝫ bonis ꝟtuosis affecit Marie spm̃ q̃z coꝛpaliꝫ ꝓtrectatio ⁊ lactatio suauissima tuipsi q̃ es bñdictus fructꝰ vẽtriꝫ sui. Rõ. q̃z cuꝫ maiori merito. Un exultauit spũs eiꝰ i deo saluatoꝛi suo. Et ideꝫ ait. Jhu tua fruitio seu mandu/ catio mirabiliꝛ fuit ⁊ ꝟtuosiꝛ suo mõ i maꝛia q̃z sola ꝓtrectatio vl' visio coꝛpaliꝫ dum natus es i bethleẽ Jude. dũ reclinatꝰ sup fenuꝫ iacuisti i medio duoꝝ aialiũ ipsepio q̃si pabulum iumẽtoꝝ. Et certe cõpatꝰ est hõ iumẽtis inspiciẽtib ⁊ stultis factꝰ ẽ illꝫ. q̃b ꝛedditi ei bũ. ⁊ ad q̃z vilia ⁊ sordida coꝛda sepe venis ꝛcinẽtib cũ ecclia choꝝ angl'oꝝ. Gl'ia in altissimis deo ⁊ i terra pax hoĩb bonevolũtatiꝫ Ibidẽ eriã ꝑdictꝰ doctoꝛ sbinectit dicẽs. Jhu tua refectio dũ Maria recepit eccl'ie sacrm: eriã sacramentaliꝫ. maxie post aduentũ spũs sancti qñ cepit h̃ sacrm̃ frequẽtari: fuit admirabiliꝛ suo mõ q̃z maternalis generatio ꝟbi dei. Hec em̃ fruitio sacramẽtalis ponit generatiõem ꝟbi dei ⁊ aliud multũ vltra in admiratiõem ⁊ vtilitatẽ oĩm a ꝑgenie in ꝑgenies timentib eũ. Jesu tua fruitio sacramẽtalis: q̃z Maria impleta est bonis: exẽplarat ⁊ est oĩb fidelib q̃ eluriãt h̃ sacrm̃. ⁊ impleanꝫ bonis eiꝰ cũ fidei certissime firmitate Jesu tua fruitio sacramẽtalis ipleuit Mariam ꝓius bonis q̃z obiret. i. obuiã tibi xpo iret. ⁊ assumereꝫ in celũ. Nec abhoꝛret a pietate fidei. q̃ tu bñdictꝰ fructꝰ vẽtris sui totus festiuꝰ aduenies ꝛdeꝫ sibi sicut postmodum Dionysio i carcere mysteriũ h̃ tui coꝛpis di. Accipe h̃ mr̃ mea qõ moꝛ cõpletꝫ tibi in regno meo. Hec ille. ¶ Recurramꝰ g̃ oĩs ad hãc bñdictissimã ꝟginẽ ⁊ dicam⁹ ei. O clauigeraria cellarioꝛ regiꝫ pacifici O repleta oĩbꝫ bonis filij tui. Ecce q̃ nos eluriẽtes cõuertimur ad te eluriẽtẽ olim. ad te pauperẽ spũ: ⁊ humilẽ ancillã xpi. iã bnãm: iã bñdictã per oẽs generatiões. Tu g̃ pissima ꝟgo nũc ecnis epulis sp abũdãtissime plẽa poꝛrige nobis panẽ ꝛ q̃ quottidie splẽdide epularꝫ. noli negare aliq micaꝛ fragmẽta vlceꝛosis nob ⁊ mẽdicꝫ. q̃z sunt tot lingue clamãtes ad tuam miseꝛiã iam g̃t sunt vlcera nr̃am oĩdentia miseriã. panẽ g̃ tuũ cũ eluriẽtib ⁊ egenis comede. Thob. iij. Imitare filiũ tuũ. q̃ aiam tuã eluriẽtẽ satiauit bonis .ps. cxvj. Qui dat escã eluriẽtib. ps. 145. O igit ꝟgo benignissima aiam eluriẽtẽ ne ꝛspereꝫ Eccl. iiij Sz frãge eluriẽti panẽ tuũ Isa. lviij. Anima em̃ nr̃a eluriẽs dabit tibi gl'iaz. Baruc. ij. c. si eã impleri facies bõis filij tui. O blecra g̃ illũ vt nos nõ dimittat ianes bonis moꝛibꝫ ⁊ plenos pctis: siẽ dimisit illos diuites ꝛ q̃bus ꝺr Mich. vj. Diuites ei repleti sunt i iquitate. Sz fac nos ꝓseq̃ illas veras diuitias ꝛ q̃bꝫ diẽ apls Eph. iij. vr. s. ꝛt nob diuitias gr̃e sue. Fac nos ꝓseq̃ inuestigabiles diuitias gr̃e xpi. vt i eodẽ. c. inq̃t apls. Fac nos h̃e remissionẽ pcoꝝ sm̃ diuitias gr̃e eius. ⁊ adipisci diuitias gl'ie hereditatiꝫ ei. Eph. j.

¶ Sequit aũt in cãtico ꝟginali. Suscepit ysrael puez suũ: recoꝛdatꝰ miseꝛie sue ⁊. In q̃bꝫ ꝟbis btã ꝟgo tãgit bñficiũ inestimabile exhibitũ toti hũano generi cõiter. Sz ppꝛie isralitico spãliter. Un exponit Nico. ꝛ lyra sic Suscepit isral puez suũ. q̃z ꝛ accepit carnẽ puerilẽ ꝛ populo israel. q̃ fuit bñficiuz illi populo collatũ ꝑticulariter. maxime q̃tum ad credẽtes ꝛ populo illo. Recoꝛdatꝰ misericoꝛdie sue. Ad modũ em̃ recoꝛdãtiꝫ se habuit q̃m filiũ suũ patꝛib antiq̃s ꝓmissuz i carne misit. Jo subdit. Sic locutꝰ est ad ꝓes nr̃os. i. ad ꝓphetas ⁊ ꝓphas Abꝛaã ⁊ semini eius ꝼm q̃ ꝺr Gen. xxij. In semine tuo benedicentur oẽs gẽtes terre. In secula. q̃z caro humana ꝑmanebit generaliter ꝛitati vnita. hec

Ho Dño ad vt ipleamur bõis

I Suscepit israel puez ꝛ.

ille. Hugo aũt cardinalis exponit sic. Suscepit israel. i. ppls iudaic⁹. puer suũ. nõ ỗr dñm qz venit mĩstratur⁹ nõ dñatur⁹. Math. xx. Filĩ⁹ hois nõ venit mĩstrari sz mĩstrare. vñ dicere vẽrẽdãr iudei illõ Isa. ix. Puer nat⁹ ẽ nob: z filĩ⁹ dat⁹ ẽ nob ẽ. Recordat⁹ miscõie sue. i. sibi pmisse. Jux illõ Isa. 63. Miserationũ dñi recordabor. Ul sic. Suscepit israel puer suũ. i. popolũ iudaicũ vl magz ppl'um xpianũ videtẽ rẽũ. ad sanãdũ vt medic⁹ infirmũ. iux illud ps. Qui sanat oẽs infirmitates tuas. Unde Eccli. 38. ỗr. Honora medicũ ppẽ necessitatẽ eĩ illũ creauit altissim⁹. Itẽ suscepit eũ ad vocẽdũ vt mgr discipulũ. Jo. xiij. Vos vocatz me mgr z dñe z bñ dicitis: sum etenim. Unde ps. inqt. Qui docet hoiem sciam. Et itez. Beat⁹ hõ quẽ tu erudierz domine: z de lege tua docuerz eũ. Itẽ ad regẽdũ vt gubernator regit nauẽ Unde dicebat ppha ps. xx. Dñs regit me z nihil mihi deerit Itẽ ad pascẽdũ vt pastor gregẽ suũ. vñ dicebat Joh. x. Ego sum pastor bon⁹. z Isa. xl. ỗr. sic pastor gregẽ suũ pascet ẽ. Itẽ ad lauãdum pollutũ. iux illõ Apoc. j. Ipe dilexit nos z lauit nos a pctis nr̃is i sanguie suo. Itẽ ad soluẽdũ vinctũ de carcere pcti z iferni. z illuminãdũ cecũ. iux illõ ps. Dñs soluit ꝑditos dñs illumĩat cecos. Itẽ ad ditãdũ paupẽrẽ Unde ij. Cor. viij. ait apls. Propt̃ vos egen⁹ fact⁹ ẽ cũ esset dives: vt illi⁹ inopia nos diuites essemus. De hõ etiã ỗr. j. Re. ij. Dñs pauperem facit z ditat. pauperẽ fac spũ ppzio. z ditat spũsctõ. pauperẽ fac ad modicũ z ditat in eternũ. His modis suscepit israel puerũ suũ. Unde ps. rogabat dicẽs. Suscipe dñe hũum tuũ in bonũ. Aliqñ em puer accipit pro seruiẽte vel p suo. l. pueri. in ꝑn. ff. de ꝛ. sig. z le. iij. l vxorem. §. testamẽto. z nõ. i. c. i veteri. lxxvij. di. Recordat⁹ miscõie sue. i. pmissiõis sue misericordiã facte z miscõiter adimplẽde Abacuc. iij. Cũ iratꝰ fueris miscõie recordaberis. Sequit̃. Sicẽ locut⁹ est ad pres nr̃os. quib⁹ pmisit se filiũ suũ datuz. Abraam z semini eius. i. imitatoribꝫ eius. Nã Roma. ix. inquit Paul⁹. Nõ oẽs q̃ ex israel sunt: hi sunt israelite. neq̃ q̃ ex semie sunt abrae oẽs sunt filĩ Abrae. Non em filĩ carnis hi filĩ dei sunt. sed qui sunt filĩ pmissionis extimatur in semie. Et ad Gal. iij. ỗr. Qui ex fide sunt hi sunt filĩ Abrae. Et notãter nominauit Abraaz in particulari qz ei ter fuit facta spãlis pmissio de xpo nascituro. vt ptz Gen. xvij. xxj. z. xxij. Itẽ vt hz Gen. xviij. ipe abraam tres vidit z vnũ adorauit. quẽ p spũz itel lexit gerere figurã filĩj dei incarnãdi. Itẽ specialiter exprimit̃. qz ꝑm⁹ apte ꝑdicauit fidez Unde etiã ỗr pr̃ fidei nr̃e. ad Roma. iij. In secula. Quia gl'ia beatoz nũq̃z deficiet: sz i eternum durabit. Uel in secula. i. semini duraturo in secula sec'oz. Nos aũt dicere possum⁹ q̃ in sacra scriptura aliq̃n puer accipit̃ p paruulo Jhu vt in missa natiuitatz ei⁹ dũ canit̃. Puer natus est nob ẽ. Dr̃ aũt puer q̃si pur⁹ aer a puritate. fm Arch. in. c. j. de cle. egro. lib. vj. Et fm Albricũ de rosate i suo repertorio in ꝑmo alphabeto. i ꝓbo puer. Puer p xpo sic potest ethimologizari. Per p. patris. p v. ꝓbũ. p e eternaliter. p r. regnãs significat. Uel per p. part⁹. p v. ꝓgis. p e. hereditatẽ. p r. restitues. Uel p p. pastor. p v. verus. p e. errãtes. per r. recõcilians vl reuocãs. Uel p p. panis. per v vinus. p e. eluriẽtes. p r. reficies. Ipe em ẽ ille q̃ corpe suo z ꝑcioso sanguie reficit omes fideles. Et hõ ꝑdixit ꝓphetice btã ꝙgo dũ eccinit. Eluriẽtes impleuit bonis. i. iplebit more ꝓphetico. Predicta aũt expositio Hugonis accepta est a glosa sup Magnificat In qua expositõe h⁹ penultimi ꝙsiculi ỗr. Post generalẽ diuie pietatz z iusticie ꝑmemoratiõnẽ ad singularẽ noue icarnatõis dispẽsatiõz ꝑuertit ꝓba di. Suscepit israel puerz suum. quasi medic⁹ egrũ. visibilis in hoies fact⁹ vt faceret israel. i. videntẽ puerũ suũ. Et addit Beda. Obedientẽ. s. z humilẽ. Nã q̃ cõtemnit humiliari nõ potest saluari. Basilius ꝙo dicta in ꝑcedentib⁹ approbãs ait. Israel dicit nõ materialẽ quẽ sola nobilitat appellatio: sed spiritualẽ qui nomẽ fidei retinebit: hũs oculos tendẽtes ad dũ vinendũ p fidẽ. Potest etiã ad israel carnalẽ hoc aptari: cũ ex eo quasi infuiti crediderint. Hoc aũt fecit dr̃ recordar⁹ misericordie sue. Sicut locut⁹ est ad patres nostros Abraã z semi ei⁹ in secula. Nã abrae dixit dr̃⁹. Statuã pactũ inter me z te. z semẽ tuũ post te in generatiõibus suis federe sempiterno. vt sim dr̃ tuꝰ z semis tui post te. cui⁹ pmissionis rei gentrix recordara memoriã fecit Beda ꝙo etiã inqr. Semẽ aũt ỗr nõ carne ꝑgenit⁹ q̃s fidei ei⁹ vestigia secut⁹. cui aduẽtus saluatoris in secula pmissus est. Illi em dicunt̃ filĩj Abrae q̃ ei⁹ fidez imitant̃. xxij. q. ij. §. item opponit̃. Unde saluator Joh. viij. inqt. Si filĩj abrae estis: opera abrae facite. Glosa aũt exponẽs in secula ait. Quia ipa pmissio hereditatz nullo fine claudetur: z vsq̃z in finẽ seculi credẽtes nõ rerũt z beatitudinis gl'ia erit ꝑhennis. Si aũt q̃

ratur: quare dꝰ ꝓmo ꝓmisit abrae incarnationem filij sui? Possum⁹ inf alias causas assignare vltra ꝓdicta. q. q2 ipe fuit ꝓmus q̃ ꝓsbr id est senior appellat⁹ est. vt dr i. c. vl. lxxxiij. dis. Jõ Jesus puer illi merito est ꝓmo ꝓmissus. ¶ O igit̃ sanctissima ẏgo cui⁹ meritꝫ et Dño ad interuẽtu suscepit dꝰ pueꝝ suũ israel. qui (vt mariã vr dicum est) interpraf videns deũ. fac t me vi suscipiat dre deũ filiũ tuũ. fac vt in lumine tuo videã nos ſpũ lume. Tu em̃ Maria. i. illuminãs vel illuelisrael minata vocar. fac q̃ etiã me illuminatũ t vi wpueꝝ dentem. vt mihi dici possit illud Heñ. xxij. Israel appellabit nomẽ tuũ. Deꝰ em̃ filiꝰ tuus dona ꝓmisit israeli. Numeri. x. Fac vt in me verificet illõ Deut. xxiij. Beatꝰ tu israel q̃s similis tui? Diligit em̃ dꝰ israel t vult salvare eũ in eternũ. ij. Para. ix. Eti israel magnum nomẽ eiꝰ. ps. lxxj. Un ipe inq̃t Isa. xix. Benedictus mea israel. Fac vt sim ille ꝺ̃ quo dr Isa. xlv. Israel saluatus est in dño salute eterna. Fac vt sim ille de q̃ dr Osee. xiij. Israel germinabit q̃si liliuꝫ. Et Baruch. iij. Israel dilectio sibi. Jra vt mihi dicat filiꝰ tuus dꝰ meꝰ illõ Sopho. iij. Jubila tu israel. Et illud Joh. j. Ecce ve israelita in q̃ dolꝰ nõ est. Sz nõ sufficit q̃ sim israel nisi etiã puerilis. annocẽtia humilitate t obediẽtia: qualꝫ appellat⁹ est David annosus. t Abrã centenarius. Ecce em̃ o ẏgo dignissima q̃ dꝰ meus ꝓ salute mea factꝰ ẽ puer tuꝰ. Un Mat. ij. ꝛc magꝫ dr. Invenerunt pueꝝ cũ Maria mre eius. Et in eodẽ. c. dr Joseph ab angelo Tolle pueꝝ t mrem eiꝰ: defuncti sunt em̃ q̃ q̃rebãt aiam pueri. Et Lu. ij. etiã dr. Cũ compleri essent dies octo vt circũcideret puer. et abidẽ. Cũ inducerẽt pueꝝ iesum rc̃. Et iterũ. Puer aũt Iesus crescebat t ꝓfortabat rc̃. Cũ igit̃ similitudo sit cã amoris. viij. ethicoꝝ. non est miꝫ si puer tuꝰ ita pueros diligit. Unde Lu. xij. dr q̃ iesus apprehẽdens pueꝝ: statuit illũ sec⁹ se: t ait discipul' suis. Quicũq; suscepit pueꝝ istũ in noie meo: me suscipit. et Mat. ix. etiã dr. q̃ accipies pueꝝ statuit eũ in medio discipulorꝝ. quẽ cũ cõplexꝰ esset ait. Quisq̃s vnũ ex hmõi puerꝫ recepit in nomine meo: me recipit. Itẽ Lu. xviij. scriptũ est q̃ offerebant infantes ad illũ vt eos tãgeret. Ndũ cũ viderẽt discipuli increpabant illos. Jesus aũt̃ vocans eos dixit. Sinite pueros venire ad me t nolite eos vetare. talium em̃ est regnũ dei. Et postea intulit dr. Quicũq; nõ recepit regnũ dei vt puer: nõ ĩtrabit in illud. Et iterꝫ Mat. xviij. dr q̃ querẽtibus discipulis q̃s maiꝰ esset in regno celoꝝ t Jesus aduocãs puerũ: statuit eũ i medio eorꝝ. t dixit illis. Amẽ dico vob: nisi conversi fueritis t efficiami ut cur puerꝰ: nõ intrabitꝭ i regnum celoꝝ. q̃cũq; g̃ humiliauerit se sic puerꝰ iste: hic maiꝰ est i regno celoꝝ. Quia ẏo discipulꝰ h̃ audito effecti sunt sic puerꝰ. iõ dñs meꝰ t filius tuꝰ o ẏgo b̃ndicta eos postea appellabat pueros dicẽs Joh. xxj. Pueri nũq̃d pulmẽtum habetꝭ? Marie aũt b. Johes euãgelista. t ipe filiꝰ tuꝰ adoptiuꝰ t tibi a filio tuo xpus datus vt puer effectꝰ erat. dr q̃ vt canit ecclia dixit idem filiꝰ tuꝰ. Ecce puer meus dilectus quẽ elegi. posui sup eũ spm meũ. ¶ Facergo t me esse talẽ pueꝝ. t non de illis dr q̃b dr. j. Eoꝝ. xiij. Nolite pueri effici sensibꝰ. nõ inq̃ illu pueꝝ malũ dr q̃ dr Isa. lxv. Puer centũ annoꝝ morietꝰ. Et dr q̃ dr in. c. Paulus. ij. q. vij. Maledictus puer centũ annoꝝ. Nõ de illis malis pueris q̃ fetẽt vrina. Per vrinam aũt ferentẽ que de corpe egredit̃ significat̃ exteriora opa mali exempli. Cõtrariũ aũt faciebat apls Paulꝰ rũq; bonꝰ puer dans omnib odorẽ suauẽ boni exẽpli. Un dicebat. ij. ad Choꝝ. ij. Christi bonus odor sumus i omni loco. Non etiã facias me effici de illis pueris qui sunt timidi ad bonũ aggrediendum t peragendũ. iuxta illud Judicum. viij. Timebat: quia puer adhuc erat. Non de illis de quib dr. j. Re. ij. Erat peccatũ puerorũ grande nimis coram dño. Nõ de illis q̃ sterorizant mõ in lecto. mõ in gremio matris. t significant luxuriosos t corrumpẽtes carnali delectos. iuxta illud Johel. j. Cõputruerũt iumenta in stercore suo. Et eiusdẽ libri. iij. cap. Posuerũt pueꝝ i pstibulo. Talis fuit q̃dam puer q̃ in septimo anno generauit filiũ. De q̃ p glo. xx. q. j. can summa. t p doc. in c. iij. de despon. impu. t i. c. fi. de eo q̃ cognouit. ꝓsan. vxore. t p Hosti. in summa. in ti. de peni. ẏ. cui ꝓfitẽdi. ẏ. cui pueri. Nõ de illis qui semp habent facies t manus imũdas. Per faciẽ aũt significat̃ ꝓscientia qua cognoscimur a deo cognitione approbatõis qui est bona. Per manus ẏo significant̃ actões corpales. Econtra ẏo boni pueri habẽt faciẽ id est ꝓscientiã mũdam quã sepe laudat p confessionẽ: seruantes consilium pphete dicentis Isa. j. Lauamĩ: mundi estote rc̃. Et saluatoris nostri qui ait Mat. vj. Faciẽ tuã laua. Similit̃ habent manus. i. actões corpales impolluras. custodientes illud Heñ. xxxviij. Manꝰ vias tuas te inovias. Nõ etiã facias me effici de illꝰ pueris qui stant in luro. i. rediti sunt terremis q̃ tangẽ lutũ sunt in cõparatõe celestiũ. Juxta

L Dño ad ẏginẽ ne sit vl' efficiatur de malis pueris

illud Sap.vij. Tāq̄ lutū extimabit argentū i ꝓpatōe illi⁹. Boni āt pueri rogāt ꝺeum cū ꝓpha ps.lxviij.di. Eripe me de luto vt nō infigar. Nō facias me effici de illis pueris q̄ sunt debiles ad opa ſrutū. Iuꝛ illud Isa.xl. Deficiēt pueri ⁊ laborabūt. ⁊ iuuenes infirmitate cadēt. Deb̄ etiā hī Treñ.ij. vbi dicitur. Cū ꝺeficeret puul⁹ ⁊ lactēs i plateis. nō de illis q̄ generāt ſmes. Per ſmes aūt q̄ rodunt vlcera ⁊ intestina ſignificāt ſecrete detractiōes ⁊ crudeles infamatōes impiorum Unū.ij. Mach.ix.dr. q̄ de corpe ipiꝰ Antiochi ſcaturiebāt ſmes. Nō de illis q̄ nō habēt vez iudiciū rōnis. Et ī nō accipiūt i testes l.iij.§.lex iulia.ff.de testi. ⁊ inſti.de testa.§.testes.⁊.xiij.q.iij.c.j.⁊.ij. Nō de illis q̄ dant p cioſium iocale p pomo. De q̄b dicit Treñ.j. Dederūt pciosa queq̄ p vino ꝛc. Nō de illꝰ q̄ a mane vſq̄ in ſero ſemp comedūt. ⁊ ſignificant gulosos. de q̄b dr Isa.lvj. Canes impudentiſſimi nesciērūt ſaturitatē. Nō de illis q̄ nō clare loquunt. Iuxta illud Hieremie.j. Puer ego ſum: neſcio loq̄. Trāſſumptiue in ca.in ſcripturis.viij.q.j. Itē neſciūt vocare patrē ⁊ mrem. Isa.viij.ſ.celestē in oroibꝰ ſuis ⁊ neſciūt eum laudare. ſicut eis pcepit ꝓpha ps.cxij.dicens. Laudate pueri dominū ꝛc. Nō de illis q̄ multū dormiūt. de q̄b dr Isa.lvj. Dormiētes ⁊ amātes ſomnia. Multuz eriā dormire eſt multū in peccatis iacere. arin.c.ponderet.l.dist. Non de illis qui magz diligunt nutricē etiā ſeruā q̄z mrem. id eſt q̄ magis amant laudari q̄z corrigi ⁊ reprehendi. Nihil aūt eſt miſerius illo qui vanis laudibus ⁊ adulationibus ꝺelectatur.c. Nihil. lxxxiij.dist. Non de illis de quib dr Prouer. xxij. Stultitia colligata eſt in corde pueri. Non ſicut ille cui ināt Quidius in.j.de remedio amoris. Tu quer es: nec te quicq̄ niſi ludere oporꝛet. Lude: ꝺecent animos mollia regna tuos. Nō de illis q̄ ſeipſos diſperdūt. ⁊ ad domū reuerti neſciūt. domū ſcz celeſtem errātq̄z i ꝺeſerto huiꝰ mūdi. Iuxta illud ps. cvj. Errauerūt in ſolitudine ⁊ viā ciuitatis habitaculi nō inuenerūt. Non de illis q̄ iuicem rixant. Iuxta illud Ben.xxv. Lolitebāt i vtero eiꝰ puul. Nō de illis q̄ clamoroſi ſunt. Iuxta illud Ero.ij. Lernēs puulū vagientē. Sz fac me pueroz maloz impfectiōes euitare cū Paulo.q̄.j.ad Eho.xiij. dicebat Cum eſſem puulus loquebar vt paruul⁹. ſapiebam vt puulus. cogitabam vt paruulus Cū aūt factꝰ ſum vir: euacuaui q̄ erāt puuli.

M ¶ Fac etiā me eſſe ꝺ illis pueris q̄ puero tuo Jeſu aſſimilant. q̄ ſunt innocētes. ſeruantes illud.j.ad Eboz.xiij. Malicia puuli eſtote Scriptū eſt em Job.xxij. Saluabit innocēs mūdicia manuū ſuaz. Fac vt ſim de illis de q̄b dr Dañ.j. in quib nulla ſit macula. Itē de illis qui paucis ꝓrenti ſunt. ſciētes ſcḗz eſſe Ecci.xix. Initium vite hois aqua et panis ⁊ domus ꝓtegens turpitudinē. Un apoſtol⁹ q̄ bn⁹ puer erat dicebat.j.ad Thi.vj. Habētes alimēta ⁊ q̄b tegamur his ꝓrenti ſimuſ. Et ſic fuauit ſobrietatē boni filij. Qui etiā in limo ſiue i pulnere ſedēt: fuātes illud Isa.xlviij. Deſcende: ſede in pulnere. Et ſic fuant humilitatē. qz hūlē ſpū ſuſcipiet glia. Prouerb.xxix. Fac o mr dei brīſſima vt dicere poſſim illud.iij.Re.iij. Ego ſum puer pusulus.l.humilitate. Itē vt ſim de illis bonis pueris q̄ motus carnis nō ſentiūt: ⁊ caſtitatem pfectā fuāt De q̄ dr Sap.vj. Cuſtodia legū ꝓſummatio incorruptōis. Incorruptō aūt facit eſſe primū deo. Et adimplēt ꝓfiliū apli dicētis.j.ad Thi.j. Teipm caſtū cuſtodi. Fac me eſſe de illis pueꝛſ de q̄b dr.j.Re. xij. Mūdi ſunt pueri a mulieꝛib. Itē de illꝰ q̄ largi ⁊ liberales ſunt etiā cumb. vñ Mathei.xv. dr. Larelli ecūt de micis dominoꝝ Scūt em q̄ Prouer.xxij. ſcptū ē. Victoriā ⁊ honoꝛē acq̄rit q̄ liberer dat munera. Unde ſeruāt illud ꝓfiliū dñi dicētis Lu.vj. Omni petēti te tribue. Qui obediūt parentib. Iuꝛ illud Ecci.iij. Filij ſapiētes eccleſie iuſtoꝝ ⁊ natio illoꝝ obedientia ⁊ dilectio. Jō dicit.j. Pe.j. Quaſi filij obedientie ꝛc Scptū eſt em Prou.xxj. Vir obediēs loquet victoriā. Qui amāt ſe mutuo. qz Ecci.xiij.dr. Ome animal diligit ſile ſibi. Et ſic hūt charitatē. ⁊ ſunt ſi diſcipuli ſaluatoris q̄ ait Joh.xiij. In hoc cognoſcēt omes q̄ diſcipuli mei eſtis ſi dilectionem ad inuicē habueritis. Qui nō ꝓfidūt i ſe ſed in pre ſuo. ſcelesti. Scūt em ſcriptum eſſe Hiere.xvij. Maledict⁹ q̄ ꝓfidit i hoie ⁊ ponit carnē brachiū ſuū. ⁊ b̄dictus vir qui ꝓfidit in dño. Un vnuſquiſq̄z eoz dicit cuz pphera ps.x. In dño cōfido ꝛc. Qui clamorem de iniurijs ſibi illatis referūt patri ſuo. ſcz celeſti. Iuxta illud ps.cxix. Ad dñm cum tribularer clamaui ꝛc. Qui nō ſunt ſolliciti de aliquo. ſeruantes illud quod ait ſaluator Mat.vj.ſ. Nolite ſollicīti eſſe dicentes. q̄d māducabimus ⁊ q̄d bibemus aut quo operiemur. Et illud.j. Pe.v. Omnē ſollicitudinem veſtrā p̄icientes in eum: quoniam ipſi cura eſt de vobis. Qui cito ⁊ de modico placātur. ſuantes illud Eph.iij. Sol nō occidat

Peritio vt ſit de bonis pu ers. ⁊ po nit ꝺdiri one coz

sapiẽcũdiã vrã. Et illõ Mat.vj. dimitte r dimittet vob. Et illõ Ecci.xxviij. Re linq primo tuo nocẽti tibi. Qui hoies plo/ natos expauescũt r fugiũt. Unde Seneca ad Lucillũ ait. Pueri hos amãt cũ qbꝫ ludere puerũt. r si plonatos videãt expauescunt Scptũ ẽ ei Ecci.ix. Lõge esto ab hoie ptãtẽ ocãdi hñte r nõ suscitãdi. Et eiusdẽ li.xiij. c. Advocat⁹ a potẽte discede. Qui ꝑecũdi sũt Item Seneca vbi s. Uerecũdia bonũ est i adolescẽte signũ. Unde Lomic⁹ poeta ait. erubuit. salua res ẽ. Et Ecci.vij.ỏ. Uerecũdia ẽ sup aurꝫ. Et eiusdẽ li.xxvj.c.ỏ. Bña sup gram mlier sctã r pudorata. Qui ꝑaces sũt. fuates illõ Eph.iij. Deponẽtes mẽdacium loqmi vitatẽ vnusq̃sq̃ cũ ꝓrio suo. Scptũ est ei Proũ.xij. Labiũ vitatꝫ firmũ est i ppe tuũ. Jõ dꝫ puerꝫ inocẽtibꝫ ỏ Apoc.xiij. In ore ipoꝝ nõ ẽ iuẽtũ mẽdaciũ. Qui ũ gliant de popolis r vanis vestitib: fuates illõ Ecci xj. In vestitu ne gliẽrꝫ vnq̃. Qui pmittũt se regi a sapioribꝫ suis sapiẽtibꝫ. iuxta illud Ouidij i li. d arte amãdi. In puero est etas molle r apta regi. Qui simplices sũt r sine do/ lo ac duplicitate. iuꝫ illõ. j. Pet.j. Sic mõ genite infantes sine dolo. Seruãt eĩ illõ sal/ uatorꝫ pslitũ Mat.x. Estote prudẽtes sic ꝙ/ pentes r simplices sic colũbe. Et illõ Ro.xvj. vbi apls ait. Volo vos cẽ sapiẽtes i bono: et simplices i malo. Simplicitas ei iustoꝝ di/ rigit eos. Proũ.xj. r cũ simplicibꝫ ꝓmocina/ tio ei⁹. s. dei. Proũ.iij. Jõ ỏ Sap.j. In sim plicitate cordis q̃rite illũ. Qui libenꝫ plorãt r libẽter ridẽt. iuꝫ illõ Jo.xvj. Amẽ dico vo bis: qꝫ plorabitꝫ r flebitꝫ vos: sz tristicia vra ptẽ i gaudiũ. Tps eni ẽ ridẽdi r tps flendi. Eccs.iij. Qui plorãdo nascũt. iuꝫ illõ Sap viij. Primã vocẽ sũxi oĩb emisi plorãs. Bti em q̃ luget qm ipi ꝓsolabũt. Matth.v.ca. Qui nõ verecũdat mãducare panẽ. iuꝫ illõ Tren.iij. Paruuli petierũt panẽ. i. q̃ ab oĩb addiscere nõ verecũdãt sz oĩm panẽ. i. doctri nã comedũt tãq̃ igenioſi pueri. sic fuit salo/ mõ q̃ de se ait Sap. viij. Puer erã igenioſus Qui sp̃t hilares i bono. iuꝫ illõ Ecci.xxvj. Diuitis r paupis cor bonũ. r i oi tpe vult⁹ bi laris. Hilarẽ ei datorẽ diligit dc⁹. ij. Loꝛ. ix. Qui credũt ꝓmissiõib⁹. s. diuis. r iõ ꝓsequũ tur eas. Unde Nu.xiij. inq̃t dñs. Paruulos introducã i terrã q̃ displiciũt vob. Qui amãt vestimẽta decẽtia r nitida: fuates illõ Ecci. ix Oi tpe sint vestimẽta tua cãdida. Qui deuꝫ laudãt. iuꝫ illud ps. viij. Ex ore infantiũ r la ctẽtiũ. pfe. lau. vñ q̃q̃ eis dat spũs ppheie. sz illud Lu.j. Tu puer ꝓpha altissimi vocaberis. Tal puer erat apls q̃ dicebat. j. Thes.ij Facti sum⁹ sic puuli i medio vĩm. Sciebat em q dñs vocat puulos ad regnũ celoꝝ: di. Proũ.ix. Si q̃s ẽ puul⁹ veiat ad me. Et q̃ puulos i oculis suis elegit ad regnũ. j. Reg. xv. vbi dictũ ẽ Saul. Cũ esses puul⁹ i oculis tuis vnxit te dñs in regẽ. Nouerat etiã q dñs sa pietiã pstat puul. ps. 18. vt inq̃t Salomõ p uer. viij. Intelligite puuli astutiaꝫ. Et. xiij. eiusdẽ li. c. Possidebũt puuli astutiã. Jtẽ q dñs custodit puulos. 114. r q̃ itellectũ dat p uul. ps. 118. vñ saluatoꝝ ait pri suo Mat.xj Abscõdisti hec a sapiẽtibꝫ r pru. r reue. ea. p/ uul. r idẽ hĩ Lu.x. Sciebat q̃s q̃ boni pueri hitãt cũ deo. iuꝫ illõ Lu.xj. Pueri mei mecũ sũt i cubili ¶ O igit̃ brissima btõꝫ ꝙgo pissi/ ma q̃ vides q̃ ego ñ sum puer bon⁹ sic desi/ derat videri filiꝰ tuꝰ. rogo vt ꝓpiarꝫ mihi. et dꝫ me puero tuo dicas ei illõ Mat.viij. Do mine puer me⁹ iacꝫ i domo palitic⁹ r male toꝝ quet sz tu dic ꝙbo r sanabit̃ puer me⁹ Lu.vij r tũc oscitabit puer septies. iiij. Re. iij. r ve/ rificabit̃ i me illõ. j. Para 34. Cũ puer essꝫ cepit q̃rere dñz. Dico ꝙgo sctissima filio tuo Ne aũtas faciẽ tuã a puero tuo. ps. 68. dic ei ñ illõ ps. 85. Da ipiũ puero tuo. sz vt ex/ audiet me clamãtẽ r dicẽtẽ sibi illõ Sap. ix. Noli me reprobare a puerꝫ tuis. q̃m fuꝰ tuꝰ sum ego r filiꝰ ancille tue. Et tũc ex sua beni/ gnitate dꝫ me dicꝫ tibi illõ Osꝫ. xj. Puer me us isrl⁹ r dilexi eũ. Et illõ Isa. xj. Ecce puer me⁹ exaltabit̃ r sblimis erit valde. Que ꝙba habẽt ꝑm vnã trãslatoꝝ. Tũc q̃z dicꝫ tibi be/ nignꝰ filiꝰ tuꝰ illud Gen. 43. Ego suscipio puerꝫ. r illõ Job. 42. faciẽ eiꝰ suscipiã. Ego aũt ei exultãs dicã. Exaltabo te dñe q̃m suscepisti me ps. 28. q̃z me ꝓtexisti. ps. xl. s. a mre tua ipetratã. Jtẽ q̃z me su scepit dextera tua. ps. lxij. Itẽ q̃z salꝰ tua deus suscepit me. ps. lxviij. r cũ glia suscepisti me ps. lxxij Tũc etiã dicã ei. Suscepisti me de vtero mris mee. ps. 138. Facetiã o sctãꝫ sctis sima vt puer tuꝰ oñdat se mihi. q̃z eũ ex defe/ ctu meo pdidi. Unde dicere possum illõ Gen. 38. Puer nõ cõparet: r ego q̃ ibo? Dic q̃ ei de quo ỏ ps. 106. Suscepit eos de manu inimi/ tatis: vt me quoq̃ iniquũ suscipe dignetur. Ego aũt dico tibi o puer dñe mee illud qđ i eo dẽ ps. habẽt. s. Suscipe me ꝑm eloquium tuũ. Tu em dixisti Hiere. iij. Reuertere ad me r ego suscipiã te. Ego vero toto corde re/ uertoꝝ ad te r toto dicens illud Act. vij. Dñe Jesu suscipe spũm meum: vt te cum tranquilli/

ma mr̃e tua sp magnificare possit ⁊ exultare
i te deo salutari meo. cui sit honor ⁊ gl'a Amē

¶ Incipit ps septia hr̃ opis qđ Mariale
nūcupar. in q̃ tractar de brīssime ỹgis Ma
rie parturitiōe. hec aūt ps ꝑprio ac priculari
noie fluui⁹ dulcedinis infinite appellar.

Sermo ꝓmus

Nūcio vo
bis gaudiū magnū q̃ nat⁹ est
hodie saluator mūdi. Lu. ij. ⁊ i
euāg. occurrēt solēnitat in ār
Leo papa i ſmōe natiuitat dñi Saluator
nr̃ dilectissimi hodie nat⁹ ē: gaudeam⁹. neq;
ei fas ē locū ee tristicie vbi natal ē vite. q̃ slu
pro mortalitat tioze igerit nob de ꝓmissa eter
nitate letica. nēo ab hr̃ alacritat pticipatōe
secernir. vna cūct leticie cōis ē rō. q; dns nr̃
pecī mort q; destructor sic nullū a reatu liber
repit: ita ꝓ liberādis oībz venit. erultz scūs: q;
appropinq̃t ad palmā. gaudeat pctor. q; inti
tat ad venia. aīe gēril' q; vocat ad vitā. hec
ille. Que ỹba accepit origialit ab Aug. in s.
iij hr̃ solēnitat. Oēs igr̃ i hac celebrīa festi
uitate ñ solū cord ubilare dēm⁹ sz eriā ore ⁊
ligua letica ñraz demōstrare vt possim⁹ puu
lo nato dicere cū ꝓpha ps. cxxv. Repletū est
gaudio os ñrz ⁊ li. no. exul. Lāz ār hr̃ tāti gau
dij assigt āgel⁹ i ỹbis theat nri. sup q̃bz tres
solūmō deuotas ꝓsideratōes faciem⁹.

Prima dicet ꝓphetatōis.
Scđa declaratōis
Tertia ꝓsolatōis.

¶ Pars ꝓma huj⁹ ſmōis q̃ dr ꝓphetatōis

B Recitat pphias de icarnatiōe xpi

Q Uia de ꝓpheti icarnatōis ⁊ natiui
tat xpi diffuse tractaui i. j. pte rosa
rij ſmonū. f. xiiij. pte. iij. tō h breui⁹
ptrāseo. Solū ār. v. ꝓphias referā ꝓpharū
veter testamēti. vt appeat ỹificatz ee illō
Amos. iij. Nō faciet dns ỹbū. s. icarnari et
nasci q̃n p⁹ loq̃t ad ꝓphas suos. Daz aūt p
phiaz ꝓma de natiuitate ei⁹ ex ỹgie sepi⁹ al
legata i pcedēt hr̃ ſmōibz hr̃ Isa. vij. vbi dr
Ecce ỹgo ꝯcipiet ⁊ pariet filiū: ⁊ vocabit nom
ei⁹ emanuel. i. nobiscū de⁹. Scđa q̃ debebat
nasci media nocte hr̃ Sap. xviij. vbi inqt
salomō. Dū mediū silētiū tenerēt oia. ⁊ nox
in suo cursu mediū iter hr̃et: oipotēs ſmo tu
us dñe a regalibz sedibz vēit. Tertia q̃ deb
ret nasci i via ⁊ ñ hr̃e domū. l'hr̃atōz ꝓphā:
hr̃ Hiere. xiiij. vbi illi dic ꝓpha. Quare sic
colon⁹ futur⁹ es i ſra. ⁊ q̃si viator declinās ad
manēdū. q̃re futur⁹ es velut vir vag⁹. Quar
ta q̃ debebat nasci apō bethleēm hr̃ Michee. v
q̃ ꝓphia dicit aīa Mat. ij. vbi dr. Tu beth
lee terra effrata mima es in milibz inda. ex te
ei exiet dux q̃ regat ppl'z meū isrl'. egressus
ei⁹ ab initio a diebz eternitat. Quita pphia.
q̃ filiꝰ dei q̃ i veteri testamēto dr legē fi
lijs isrl' debebat corpalit cū hoībz ꝯuersari. ⁊ ill
dare legē euāgelicā. hr̃ Baruch. iij. c. vbi dr
de eo. Hic ē de⁹ nr̃. ⁊ nō extimabit alius adūsus
illū. hic adinuenit oem viā disciplie. ⁊ tradi
dit eā Jacob filio suo. ⁊ israel dilecto suo. p⁹
hec sup terrā visus ē ⁊ cū hoībz ꝯuersat ē. Et i
c. seqnti imediate sbinfert. Hic liber mādato
rum dei. ⁊ lex q̃ i eternū manet. oēs q̃ tenēt eā
pueniēt ad vitā. q̃ aūt relīq̃t eā i mortem.
Hec ibi. ¶ Nō solū aūt ꝓphe dei de xpi nati
uitate ꝓdixer ūr: sz criaz infideles ⁊ pagani.
Inter q̃s fuit Albumasar. li. vj. introductorij
sui i astrologia. q̃ ſm trāslatōz Hermanni se
cūdi ⁊ Johis hispalēsis dixit q̃ vna ỹgo he
brea: pulcra atq; honesta ⁊ mūda. atq; a vi
ro suo intacta debebat parere ⁊ nutrire filiū
quē appellaret Jesum. Plato q̃z de hr̃ pdixit
ſm Hiero. ⁊ Aug. in. vij. li. ꝯfessionū. Unde
refert Ethicus phs in cōmētario sup illo vir
bo Boecij de disciplina scholariū. s. Platonis pbata diuinitas. q̃ i tumba Platonis i
uenta fuit lamina aurea sup pect ei⁹ in qua
scriptū erat. Credo i Jhm xpm nasciturz de
ỹgie. passurūq; p hūano genere. ⁊ terria die
resurrecturz. ⁊ merebunt iusti videri dñm de
um suū Jhm. regēq; suū ỹbū prīs atq; ꝓnci
piū cū eo cūcta ꝓponēs. Dec ille. Dic eriaz
b. Tho. ij. ij. q. ij. ar. vij. q̃ multis gētilū fa
cta fuit revelatio de xpi incarnatōe. sic pz in
Balaam q̃ pdixit de natiuitate xpi. Nume.
xxiij. di. Orietꝰ stella ex Jacob ⁊c. Et i beato
Job. q̃ cū eet de ppl'o gētili: ꝓpheranit dē es
sui li. c. xix. loquēdo more ꝓpherico de futu
ris rāq; de preteritis dū dixit. Scio q̃ redem
ptor meꝰ vivit: ⁊ i nouissimo die de terra sur
recturus sum. ⁊ rursum circūdabor pelle mea
⁊ in carne mea videbo deū saluatorē meū. ē
Recitat ꝙz idē vector vbi s. sueniri in hyste
riis Romanor. q̃ tpe Cōstātini augusti et
Helene mris ei⁹ inuentū fuit q̃dā sepulcrū
in q̃ iacebat hō laminā aureā hns in pectore
in qua scriptū erat sic. Ehrūsꝰ nascet de vir
gine ⁊ credo i eū. O sol: Helene ⁊ Cōstātini
tpibus iterū me videbis. id est videri faciet
Et quidam putāt hoc esse idem cum illo qđ
refert Ethicus phus. ꝙz fuisse corpus Pla
tonis talem laminam in pectore habēs. Le
gitur quoq; in cronicis regum Castelle. q̃

C Q̃ fide les pdixe rint icar natōem xpi

apud Toletũ sub quodã saxo inuẽr⁹ ẽ liber
uetustissimus q̃ script⁹ erat ĩra hebrea greca
z latina. z ĩ illo dicebat sic. Xp̃s fili⁹ dei nasce
tur ex ꝑgine Maria. z p salute hoĩm patiet
Virgilius quoq; in bucolicis canit. Ultima
cumei iã venit carmĩs etas. Jã redit z ꝓgo
redeũt saturnia regna. Jã noua ꝓgenies ce/
lo demittit alto. Silr Ouidi⁹ ĩ li. de mutatõ
ne vite q̃ intitulat de vetula: sic ait. Una q̃dẽ
tm felicẽ tpe nup. Cesar augusti fuit ãno bis
duodeno ã regno nouitate sui. Qui signifi/
canit post annũ sextũ nasci debere ꝓpheã abs
q; mris cogitu de ꝓgie ꝛc. ¶ Sybille q̃z. xij.
Quãlꝫ/ pdixerũt de xp̃i natiuitate. sicut declarat sctũs
bille pdi Aug⁹. xix. de trin. Et Lactanti⁹ li. j. z. iiij. di
cunt de uinaz institutionuz. quaz solũmõ q̃n q; di/
xpõ cta ad pñs recitabim⁹ q; de alijs diximus in
dicto sermone rosarij nostri. ¶ Prima ꝓphe/
tia est Sybille persice: q̃ ait. Ecce bestia ꝛcul
caueris z nascet dñs in orbẽ terraz. z gremiũ
ꝓgnis erit salus populoz. Jnuisibile ꝓbuz
palpabit. ¶ Secũda ꝓphetia est Sybille ly
bice: que ait. Ecce veniet dies z illuminabit
dñs ꝺdensa tenebraz. z soluet nec⁹ synagoge
z desinẽt labia ꝓphaz z videbũt regẽ viuen/
tium. z tenebit illũ in gremio ꝓgo dña genti
um z regnabit in misericordia: z vter⁹ mris
eius erit statera cunctoz. ¶ Tertia ꝓphetia
est Sybille Eritrehe dicẽtis. In vltima eta
te humiliabit deus. humiliabit ꝓles diuina.
uniet humanitati diuinitas. iacebit in feno
agnus. z puellari officio educabit deus z hõ
Signa aũt p̃cedẽt apd iudeos. Mulier ve
tustissima. s. Elizabeth puerꝫ ꝓcipiet. Stella
orbis mirabit. z ducatũ pstabit. s. magis. ad
ortũ. s. xp̃i. Vic hns annos. xxxij. eliget sibi
de piscatoribus z electis hoĩb numerũ duo/
denariũ. vnũq; diabolũ. s. Judã. nõ i gladio
bello ve eneadẽ vrbem. s. Romã. reges q; sub/
jiciet. sed in hamo piscatoris scz Petri. Hu
ic q̃tuor aialia. i. q̃tuor euãgeliste. surgẽt in
testimoniũ. Huic cõtradicet a bestia. s. anti/
christo. Erit aũt bestia horribilis. s. Mahu
meth. ab oriente veniẽs cui⁹ rugitus vsq; ad
gentes punicas audiet. Hec illa. ¶ Quarta
ꝓphetia est sybille Tiburtine: que ait. Na/
scetur xp̃s in bethleẽ. annunciabit in Naza/
reth regnãte thauro pacifico z fundatore q̃e
tis. O felix illa mr cui⁹ vbera xp̃m lactabunt
Hec illa. Et in hꝫ ꝓcordãt cũ deuota muliere
que vt habet Lu. xj. exclamauit dicens xp̃o.
Beatus vẽter q̃ te portauit z vbera q̃ suxisti
Per thauz aũt in pdicta ꝓphia intelligitur
ẽm glosam Ocrauian⁹ imperator q̃ appellat⁹
est thaurus. quia habebat thauz pro insigni
Pacificus q̃z dict⁹ est. qz multz annis (vt in/
fra dicet) in magna pace mũdũ rexit. cui⁹ tẽ
pore xp̃s nat⁹ est. ¶ Quinta sybilla est Chu/
mica i italia nata. q̃ fuit tpe Numa p̃pilij se
cũdi regz romanorũ: sic dicẽs. In diebꝫ illis
exurget mlier de stirpe iudeoz noĩe Maria:
z habebit spõsum noĩe Joseph. z pcreabitur
ab ea sine ꝺmixtiõe viri de spũsctõ filius dei no
mine Jhs. z ipa erit ꝓgo añ z post partũ. q̃
ꝓo ex ea nascet erit ver⁹ de⁹ z ver⁹ hõ: sic oẽs
pphe pdicauerũt. Hec illa. Et q̃bꝫ oibꝫ ap/
paret neq̃tia z dãnosa iudeoz obstinatio. q̃
nec suoz dictz ꝓphaz nec gentilũ de xp̃o sic
clare loquentiũ volũt credere in ipz. De q̃bꝫ
canit eccl'ia ĩ missa occurrẽti. Si nõ suis va
tibꝫ: credat vel gentilibꝫ: sybillinis versibus
hec pdicta.

¶ Pars secunda huius sermonis que ꝺz
declarationis.

Atinitas filij dei z parturitio mris
n ei⁹ diuersis est miraculis z pdigijs
declarata. Quoz primũ ponit Jnno
centius papa tertius dicẽs. q̃ Rome duodeci
annis pax fuit. vnde romani templuz pacis
pulcerrimũ ꝛstruxerũt: cõsiluerũtq; appol/
linẽ q̃ntum durare deberet pdictũ templum.
Qui rñdit q̃ duraret vsq; quo ꝓgo pareret.
Qõ audientes dixerũt. q̃ in eternuz durabit.
Credebãt em q̃ nũq; pareret ꝓgo. put etiaz
impossibile erat p naturã. Qua ex re ĩ foribꝫ
tẽpli scripserũt. Tẽplũ pacz in eternũ. sed in
ipa nocte in q̃ ꝓgo vndicta pepit filiũ suum
dñm Jesum xp̃m templũ illud funditus cor
ruit. z idẽmõ eccl'ia sancte Marie noue in q̃
ego sui. ¶ Secõm pdigiũ ponit Orosius et
Jnnocẽti⁹ pdict⁹ dicẽtes. q̃ i die natiuitatis
dñi fons aq̃ in liquorẽ olei ꝑfus est z erũpẽs
vsq; ad tyberim tota die illa largissime ema/
nauit. Prophetauerat em sybilla q̃ qñ nasce
ret saluator: p̃rumpet fons olei. z ibi est mo
do eccl'ia q̃ dz sctã maria trãstyberim. ¶ Ter/
tium pdigiũ ponit Ghy. sup Matth. dicẽs
q̃ magz sup quodã mõte orãtibꝫ i nocte nati
uitatz dñi: stella sup eos apparuit q̃ formaz
pueri pulcerrimi ha bebat z i ei⁹ capite crux
pendebat. q̃ magos alloquẽs dixit. Jte in iu
deam: z ibi puerꝫ natũ q̃ est dei filius inuenietz
Et ipi statim recesserũt: z in iudeã pretrerũt:
q̃rẽtes z dicẽtes. Ubi ẽ q̃ nat⁹ ẽ rex iudeoz? z
vidim⁹ em stellã ei⁹ i oriẽte z venim⁹ adorare
eũ: vt habet Mat. q̃. ¶ Quartũ miraculum
ponit mgr Bartholome⁹ pisan⁹ ĩ suo mari/
ali dicẽs q̃ vinee engaddi tracẽtes balsamũ ĩ

E Natiui/tas chri/sti mira/culis de/claratur.

nocte natiuitatꝭ dñi miraculose floruerūt:et liquorē suū dederūt. Et hoc factū fuit vt significaret impletā esse scripturā que in psona beatissime ẏginis inqt Eccl.xxiiij. Sicut cynamomū t balsamū aromatizās odorē dedi Et ibidē. Quasi balsamū nō mixtum odor meus. Et⁹ aūt ispōsus ait Cañ.ij. Vinea nostra floruit: t fructꝰ eius dulcis gutturi meo ¶Quintū pdigiū fuit de boue t asino recognoscētibꝰ xpm mō suo. Nā cū (vt j. dicet) deberet Joseph a galilea pficisci i bethleē cuz brā ẏgie pgnāte:duxit secū bouē forte vt ipz vēderet:t censum p se t vxore sua solueret.et de residuo viueret.maxime qz timebat ipam debere añ reuersionē parere. Asinū qz duxit secū forte vt sup eum ẏgo bñdicta ḡuida veheret. Cū aūt beatissima ẏgo filiū suū pepe rit:statim bos t asin⁹ genibꝰ flexis creatorez suum adorauerūt. Et ꝫ pdictum fuerat Isa.j ybi dr. Cognouit bos possessorē suū: t asin⁹ pspe dñi sui.israel aūt me nō cognouit dic̄ dñs. De quo etiā pphetauerat sybilla Samia a sama insula dicta q̄ ait. Ecce veniet dies t nascet de paupcula.t bestie terraz adorabunt eum:clamabunt t dicēt. Adorate eū in altꝛis celoz. Hec illa. De hoc etiam pdixerat ipse dñs Isa.xliij. Glorificabit me bestia agri. Quia a comestione feni sup quod puer Jesus iacebat abstinuit bos t asin⁹. ¶Secundum pdigium ponit beat⁹ Hieronym⁹ sup Isa.ix.c. dicens q in hora natiuitatis christi omnes sodomite p vniuersuz orbem mortui sunt quos fecit dei filius eradicari ne i natura quā assumpserat tanta immūdicia inueniretur. Un quidā dicunt Virgilū q illo vicio infectus erat illa hora mortuū eē. Propter hoc etiā abominabile scelus deus mittit fames:terremotus t pestilētias. vt ait imperator in auten. vt nō luxu.ꝯtra naturā .col. vj.circa medium.t glo.i.c.flagitia.xxxij.q.vij. Quod pcēm ppter sui turpitudinem appellat nephāda libido.vt i. ſ. item lex iulia. insti.de publi.iudi.t ca.in eo.xxxij.q.iij. Itē appellat fedissima nequitia.C.de adulte.l.sedissimā. Tā horrēdū etiā est vicium ꝫ natura q vt ait Aug⁹. deus videns humanā naturā eo vicio examinatā fere desisse incarnari ¶Septimū pdigium posuit Eusebi⁹ t magister hystoriaz dicētes q in die natiuitatis dñi in oriente apparuerunt tres soles. Qui paulatim ad inuicē appropinquātes i vnuz solem redacti sunt.p quod significabatur q cognitio vni⁹ dei t trium psonaz diuinarū toti mundo imminebat.t q deus verus creator t rector solis natus erat. qđ prodigium qz infideles t obstinati nō intellexerunt qđ significaret.ideo in errore suo remanserunt. Un dicere potuerūt illud Virgilij.ij.eney. Tris adeo incertos ceca caligine soles Erramus pelago. ¶Octauū pdigiū ponit Orosius. Eutropius t Innocēti⁹.iij.dicentes q Octauian⁹ imperator vniuerso orbe ditioi romano subiugato intantū senatui placuit: vt eū p deo colere vellēt. Prudēs aūt imperator se mortalē ꝓsiderās t cognoscēs:immortalitatis nomē noluit vsurpare. Ad illoz autez importunā instantiā Sybillaz pphetissam aduocauit.scire volens p ei⁹ oraculā si i mūdo aliquis eo maior aliqn nasci deberet. Luz ḡ in hac die natiuitatis dñi ꝓcliuum sup hac re ꝓuocasset.t Sybilla in camera imperatoꝛ oraculis insisteret.hora circiter tertia vel fm alios sexta.aere liquido:puro ac sereno existente:circul⁹ aure⁹ circa solē apparuit.t i medio circuli ẏgo quedā pulcerrima stās super aram puez gestās in gremio. Tūc Sybilla hoc cesari ondit.Cū aūt imperator ad pfatā visionē plurimū admiraret.audiuit vocē de celo dicentem. Hec est ara celi. Dixitqz ei sybilla. Hic puer maior te est: t ideo ipm adora. Intelligens igit imperator q hic puer maior se erat:ei thura obtulit t deum se appellari nō permisit. Ipa ẏo camera ad honorē beatissime ẏginis dedicata est.vñ vsqz hodiernum die dr sancta Maria ara celi.t ē in ordinis nostri monasterio.t ego in ipa ecclia t capella missam celebraui. Legit ꝫ q quando Hieremias pphā in egypt⁹ decedit:dedit egyptijs signū q tūc idola sua corruerēt qñ ẏgo parerz. Et ſō sacerdotes egypti imaginem ẏginis cū puero i secretario templi adorabāt.sz in nocte qua bñdicta ẏgo filiuz suum peperit omia idola corruerūt. Rome etiā erat quedā magna statua i aere diabolica arte subleuata.de q̄ risum erat ab idol⁹ q non caderet donec virgo pareret. Un in sacratissima nocte natiuitatꝭ dñi cecidit.p qđ significatū est q potestas pncipis demonū p ẏginem ꝛtrita fuit. Ad cui⁹ bñdictē ẏginis gl'iam hāc deuotā laudē dicam⁹. Saluere/gina misericordiosa ꝛc. vide in corona nostra.c.xxxviij.

De sodomitꝫ mortuis i natiuitate christi

f

¶Pars tertia huius sermonis que dr cōsolationis. 5

d Et consolationibus et hac benedicta christi natiuitate habitis nemo posset sufficienter finocinari. tamē pro consolatione vīa quinqz ad plenis

magne ḡ referamus. Prima ꝺr diuinal'. ſ. ipſius dei-
cie ꝓſtāt Solēt em̄ pres qñ eis naſcāt filij maxime ꝑ
in natiui magnit⁹ rantā in leticiā ⁊ gaudiū ꝓſilire. q
rare diti ⁊nūciāri ſibi parturitōz ipaz: aliqua in ſi
fidelib⁹ gnū uni ⁊ gratiſſimi nūcij munera largiūt
⁊ marie qñ ꝑ multa tpa i deſiderio habēdi
ipm filiū pmiſerūt. Cū igit de ꝑ multa milia
annoz ſteterit in deſiderio habēdi filiū ex im
maculata ỽgine. vt ptz Iſa. xlix. vbi ipſe ait
Aūḋ ego q̄ alios parere facio ipe nō pariā
Ego q̄ alijs generatiōz tribuo: nūq̄d ſterilis
ero. q. d. nō. ſz tpe debito ⁊ ordinato filiuz ex
purissima ỽgine habebo. Sequit q̄ in hac ſa-
cratiſſima natiuitate filij ſui dilectiſſimi ſig
maxime dilectiōnis oñdit. ⁊ donaria gre ſue
abūdātiſſime elargit⁹ ē. ⁊ annuatī in die iſta
elargit. nō ſolū aūt pr celeſtis gauiſus eſt: ſz
etiā ſpūſſctūs. q̄ h⁹ generatōis mediator fuit
Iſa. lxij. Et ipe filij⁹ in die natalis ſui ꝓuiui
um ſec⁹ ⁊ omī anno facē ꝑmatibꝫ ſuis. i. angel'
⁊ ſanctis ac deuotis ſuis. Sic ⁊ de Herode
legit Mat. xviij. ⁊ Mar. vj. q̄ i die natalis
ſui fecit cenā ꝓncipibꝫ ſuis ⁊ tribunis ac pri
mis galilee. Hēs igit in hac die ꝓfidēter po
ſtulēt a deo quaſcūq; volūt gras. ⁊ facillime
eas poterūt impetrare. Magni eteni ꝓnci-
pes in natalicijs ſuis ſe ſubditꝫ ſuis liberaliſſi
Angeli ostendūtur mos ſolēt exhibere. ¶ Scōa ꝓſolatio ꝺr ſpū-
alis. ſ. ſpiritū beatoz. oīm videlicz angelo-
rum q̄ i hac natiuitate īdicibili gaudio ubi
larūt. Ūñ vt hz Lu. ij. poſtq̄z angel⁹ nuncia-
uit paſtoribꝫ natiuitatē ſaluatoris: facta ē cū
eo multitudo celeſtis exercit⁹ laudantiū deuz
⁊ dicentiū. Glia in excelſis deo ⁊c. Hras em̄
deo referebāt ⁊ valde exultabāt. q̄z nat⁹ erat
ille q̄ eoz ruinā venerat repare. De q̄ pphe-
tauerat Dauid ps. cix. di. Iudicabit i natio
nibꝫ implebit ruinas. De ḣ aūt gaudio an-
gelorū inq̄t Aug. in ſmone. x. d̄ natiuitate do
mini dices. Hodie xps i leticia ē: ⁊ diabol⁹ i
luctu. Hodie angeli i exultatōe ⁊ demones i
J Natiuitas christi ſit a nobis ꝓfuſione. Dec ille. ¶ Tertia ꝓſolatio ꝺr pa
ſtoralis Sz añq̄z ad ei⁹ declaratōz veniam⁹
eſt sciendū q̄ natiuitas dñi fuit a trib⁹ gene
ribꝫ creaturaz inter alias venerata. q̄ aliq̄d
mozale nobis innuūt. Primo ab angelis: q̄
(vt ſup̄ dictū eſt) annūciauerūt ipam natiui
tatē dulciter decātātes. ꝑ quos ſignificāt in
nocentes ⁊ iuſti. q̄ partu ỽgis digne celebāt
⁊ decantāt in cordibꝫ ſuis deo. ſm ꝓſiliuz apli
ad Eſe. iij. Secūdo ab animalibꝫ fuit hono
rata. ſcz a boue ⁊ aſino iuxta p̄ſepe aſtātibus
⁊ circūdantibꝫ regē natū. ⁊ iſta alia ſimpli-
cia ⁊ laboriosa ſignificāt hoīes ſimplices ac
bene opantes. q̄ partum ỽgis ꝑ opa miſcōdie
veneranť. Quos ⁊ ipe dñs in celeſti patria
honorabit. Juxť illud ad Roma. ij. Glia ho-
nor ⁊ pax omī opanti bonū. Tertio fuit ho-
norata a paſtoribꝫ. ꝑ quos ſignificanť aiarū
platī: q̄ vigilāt ſup̄ gregē ſuū. Unicuiq; em̄
plato inq̄t dñs Joh. xxj. Paſce oues meas.
Prelati igit omes debēt de ſubditis ſuis dili-
genter curā hre: ſi natiuitatē xpi cū ſanctz pa
ſtoribꝫ volūt honorare. ⁊ cū ipis in hac die
ꝓſolatiōem de paruulo Jeſu recipe. Fuit em̄
hec natiuitas valde ꝓſolatoria pdictz paſto
ribus: qui cuſtodiebāt vigilias noctis ſuper
gregē ſuū. Et erat ille loc⁹ ppe ciuitatē beth-
leem ꝑ vnū miliare. q̄bꝫ (vt ꝺr Lu. ij.) appa
ruit āgelus dñi. ⁊ claritas dei circūfulsit illos
⁊ timuerūt timore magno. Videntes ei an-
gelos mouebanť. Judicū. xiij. Secōm aūt
Bedā ſup̄ Lucā apparuit angel⁹ cū claritā
te. q̄d in nulla alia apparitōe angelica factū
repiť. vt oñderet q̄ nat⁹ erat ille q̄ illumiare
venerat eos q̄ in tenebris ⁊ vmbra mortz ſe
dēt: ad dirigēdos pedes ſuos i viam pacis.
Lu. j. Dixit aūt illis angelus. Nolite time
re. Ecce em̄ euāgelizo vobis gaudiū magnū
q̄d erit omī populo. q̄z nat⁹ ē hodie ſaluator
q̄ eſt xps dñs in ciuitate Dauid. Et ḣ vobis
ſignū. ſ. vo. Inuenietz infantē pānis inuolutū
⁊ poſitū in p̄ſepio. Cōſidera ḡ o aīa deuota:
q̄ztū exultauerit ſcť paſtores meſſiā natū eſſe
ab angelo audiētes ſimul ⁊ videntes multi
tudinē maximā angeloz poſt iſtā annūciati
onem cū ipo angelo dulciter canentē ⁊ in ce-
lum ubilādo aſcendentē. Sequiť aūt i euā-
gelio. Et factū eſt vt diſceſſerit angeli ab eis
in celū: paſtores loquebanť ad inuicē dicētes
Trāſeam⁹ vſq; bethleē ⁊ videam⁹ ḣ verbuz
qd̄ fecit dñs ⁊ oñdit nobis. Et venerūt feſti
nantes ⁊ inuenerūt ꝛ Mariam ⁊ Joſeph ⁊ i
fantē poſitū in p̄ſepio. Uidētes aūt cogno-
uerunt de ỽbo qd̄ dictū erat illis de puero ḣ.
⁊ oēs q̄ audierāt mirati ſunt ꝺ his q̄ dicta
erāt a paſtoribꝫ ad illos. Et reuerſi ſunt pa-
ſtores laudātes ⁊ glorificātes deū de omnibꝫ
q̄ audierāt ⁊ viderāt. ſicut dictū eſt ad illos.
¶ Sz ꝑ maiorī declaratōe pdictoz eſt ſcien- k Tria li-
dum q̄ hō libēter videt tria. Primo rē dile- benter vi
ctam ⁊ charā. vbi em̄ eſt amor: ibi oculꝰ liben demus
ter reſpicit. Et tō paſtores affectuoſe prerert
ad videndū xpm̄ fideliſſimū amicū q̄ vene-
rat in mundū ꝓpter nimiā charitatē ſuā vt
ſaluaret eos. Ūñ apl's ait Epḣ. v. Chriſtus
dilexit nos ⁊ tradidit ſemetipſum ꝑ nob ⁊c.
¶ Secūdo libenter videt homo rem pulcrā.

Nī vt dic̄ Aug⁹. vī. musice. Nihil amam⁹ nisi pulcr̄. Un̄ etiā Diony. in li. de diui. no. ait. Bonū t pulcr̄ fm oēm rōem cūcta desi/derāt itueri. Quia igit̄ xp̄s erat speciosus for ma p̄ filijs hoim. vt dr ps. xliij. iō eū videre summope desiderabāt. ¶ Tertio videt hō li/bter rē nouā t rarā. vñ vulgo dr. q̄ oīa noua placēt. t q̄ sp̄ pulcritū die decorata. vt in. H. in scdo. i phe. ff. Perrexer̄ g̃ pastores ad viden dū oīm nouissimor̄ nouissimū. s. deū hūanā/tum. O pastores currite. currite t videbitis admirāda nouitatē videre eū q̄ ad dexteram p̄ris sedet i feno reclinatū. t illū cui celū sedes est p̄sepis angustia detineri. t q̄ vniūsus mū dū nouo vestit ornatu pānis vilib⁹ inuolui t q̄ dñs ē angl'or collocari i medio iumēror t q̄ toti mūdo dñā i alieno nasci. t cui oīs creatura fuire tenet obstetricū i sua natiuita te carere famulatu. hñtē diūsorū p palatio. p̄sepe p solio. pānos paupculos p purpureo t regali ēdumēto. ac bruta aīa lia p regia fa/milia videre puulū infinitū. Et iō dr. vidē/tes cognouerūt de ꝙ dr. s. icarnato qđ dictum erat illis de puero h̄. hoie. s. puulo nato. Co/gitate igit̄ o deuoti xp̄iani q̄le fuit gaudium ist⁹ pastor̄ q̄n domū illā plenā mīritudine angl'or t celesti claritate irradiatā ingressi sal uatorē mđi natū iuenerūt. ocul' p p̄ijs ꝓspexe/runt. t fortē (vt piū ē credere) manib⁹ contre crauerūt t dulcit osculari fuert. Possum⁹ ār deu ore ꝓtēplari q̄ statim q̄ pastores domūcu lam illā intrauerūt. videtes puerulū ipm tam pulcrū ac formosum a cui⁹ facie radij clarissi mi eribār. t quē angli adorabāt t laudabāt p̄nt in terra maria humilitate t reuerentia adorauerūt eū. Deinde brissimā ꝑginē cepe rūt magnificare hāc deuotissimā laudē dul/citer decātantes. Laudata sem p fia. Que sta ꝑgen delicata. Matre de lo gran messia. A dio eterno ꝓsecrata. Haude gaude Maria Perche hogi ride e cāta. La celeste compag nia e iubila tuta q̄nta. Gloria cātar vdimo. Guardādo nostre pcorele. E pero da te ve/nimo per saper queste nouelle. Fan aduncha o maria benedire dal to putino. Lassane per corresia abrazar el mamolimo. ¶ Uidēs aūt brā ꝑgo sc̄os illos pastores desiderātes oscu lari bñdictū filiū suū: vultu iocūdo ituebat ip̄m: scire affectās vtr esset ꝓrētus. Pr⁹ autē puer facie placida t alacri inspiciebat illos brōs pastores. atq̄ signis q̄b⁹ poterat manu um t vult⁹ demōstrabat se eē ꝓrētissimū. imo eos inuitare ad se osculādū t amplexandū vi debat. Quapropr̄ brissima ꝑgo filij sui vo/lūtatē cognoscēs: eis filiū suū osculādū t am plexādū porrexit. q̄ reuerēdissime ac deuotis/sime amplexato. atq̄ ab eo bñdictōe recepta pleni ineffabili ꝓsolatōe recesserūt. Lerenur itaq̄ pauper: qr dr. tissim⁹ oīm paup sactus omipotēs de⁹ p̄mo se pauplb⁹ manifestauit. Lerenk q̄r puuli. qr altissim⁹ t cūctor mari/m⁹ se infimū ac mimū fec̄ Un̄ b̄ festū ē maxi me fratr̄ mior̄. Et ad b̄ insinuādum voluit ip̄e puul⁹ Jh̄s locū natiuitat̄ sue cēlb cura fratr̄ ipsor̄. Tūcār de⁹ fact⁹ ē hō qñ homies volebāt dū extimari. Tūcq̄ fact⁹ ē puer par uulus: qñ hoies desiderabāt magni reputari Nō tñ p susceptōr h⁹ puitat̄ rpal' t hūanal' est i aliquo inhonorata vl' diminuta magni tudo diuinitat̄ eternal'. Sic em dic̄ Tho. i iij. pte summe. q. ij. diuinitas susepit hūani tatē q̄si p modū inserōis. put em est ram⁹ i arbore: sic q̄ dammō hō in ꝙbo. Jrē q̄si p mo dum inhabitatōis Un̄ sic inhabitatō dom⁹ nō mutat inhabitātē: sic nec hūanitas diui/tatem. Per modū q̄si induitōis. iuxta illud Phil'. ij. Habitu inuēt⁹ vt hō. Sic g̃ vestit⁹ nō mutat eā ponentē: ita nec humana paru/tas diuinā celsitudinē. Mod⁹ tñ ist⁹ vnio/nis est ineffabil'. Un̄ iohes baptista dicebat Joh. j. Cui⁹ nō sum dign⁹ corrigiā calciamē ti soluere. Per corrigiā nāq̄ q̄ adaptat calce um: intelligit el⁹ diuinitas: q̄ glorificauit et si bi ꝺiūxit humanitatē. ac si diceret b. Johes. Ego nescirē nec auderē exponere hāc inexpli cabilē vnionē. Et iō q̄dā predicator dicebat fm sctm Bonauē. Quāto piu fu la vozai ex planare: tāto piu se astringera el groppo de la corda. De hac tñ admirabili vnione habe/mus cām maxime exultatiōis t leticie. Hau deāt g̃ oīes fideles cū ipsis pastorib⁹ i tāta hui⁹ diei festiuitate. qđ fieri debere vt ostēde ret sancta mr ecclia: ordinauit q̄ q̄libet ñ ha bens votū abstinendi a carnib⁹ in sexta feria possit eas comedere in signū leticie si nativi/tas dñi venerit i dicta feria. c. fi. de obserua. ie. Et idē dicendū est de sabbato. c. q̄r dies. de ꝺse. dist. v. t ibi doc. Ad hāc autē leticiaz nos hortat Aug⁹. in quodā sermone de natiuitate dñi di. Exultate ꝑgines xpi ꝓsor vestra est mater xpi. Exultate vidue xpi: q̄r ipe fecūdā virginitatē cui vouistis ꝺtinentie castitatē. Exultate ꝺiugate fidelit viuētes: t oēs chri/stiani diuina ꝑcepta obseruantes. quia estis matres eius si facitis voluntatē patris eius Jpe enim dixit. s. Matthei. xij. Qui fecerit voluntatē patris mei qui in celis est: hic me us frater t sor̄ t mater est. Ego aūt dico.

Quomō humana nāta sit assūpta a verbo

Patres hodierā debere gaudere

Exultate ⁊ vos pcõres. qz libator vr̃ natꝰ ẽ: ecce ortꝰ i figurã Samson dictũ ẽ mr̃i eiꝰ Judic. xiij. cui angelꝰ ait. Lõcipies ⁊ paries filiũ: caput nõ rãget nouacula. erit ẽ̃ nazareꝰ dei ab infantia sua ⁊ ex mr̃is vtero. ⁊ ipe incipiet liberare isrl̃ de mãu philistinoꝝ Iste ẽ̃ filiꝰ ꝟginis p angelũ annũciat. ab vtero mr̃is nazareꝰ. i. sctũs. de mãu philistinorũ. i. demonũ. cepit pcõres liberare i natiuitate sz plenarie in sua passiõe. Figura ãt ei⁹ aduentus pt̃ illa assignari q̃ hr̃. iij. Re. vltꝰ. vbi dr̃ Porro rex isrl̃ mutauit habitũ suũ. ⁊ ingressus ẽ tẽplũ. venit ẽ̃ mutatꝫ vestibꝫ. i. assumpt̃ hũane nature q̃litatibꝫ: ne a diabolo agn̄oscer̃. ⁊ vr̃ sidente dem̃one de sua potẽtia aggrederer̃. ⁊ manu ad manũ atq; ictu ad ictuꝫ cũ eo decertaret. illũq; psternens: pcõres de mãu ipsiꝰ eripet Jubilet q̃ hodierna die oẽs tũ insti q̃ pcõres. qz ecõtrario ꝟristãꝝ maledicti dem̃oes. Un legit̃ q̃ cũ q̃dam pdicatoꝛ vellet in craſtino pdicare de natiuitate saluatorꝭ Sathanas voluit eũ strãgulare sz nõ potuit Et interrogatꝰ ab eo q̃re h̃ facere voluiſſz rndit. qz nihil pt̃ pdicari ppt̃ qđ tãtũ nos affligamur ⁊ potẽtia nr̃a diminuat̃ q̃tũ ppter filiũ dei incarnatõꝫ ⁊ natiuitatẽ. Exultẽt itaq; vniũsi fideles: ⁊ dulcia cãtica modulent̃. facta est ei pfecta ꝟsonãtia inẽ naturã acutã ⁊ gñẽ. i. inẽ factura ⁊ factorẽ. Et iõ inquit Ps. Psallite dño i cythara. i. cithara ⁊ voce psalmi: i tubis ductilibꝫ ⁊ voce tube cornee Jubilate ꝟ pctu regꝭ dñi. moueat̃ mare ⁊ plenitudo eiꝰ: orbis terraꝝ ⁊ q̃ habitant in eo ẽ.

¶ Quarta ꝟsolatio fuit sctoꝝ pr̃m i limbo existentiũ. Lõtẽplat̃ ẽ̃ q̃dã demoti dicẽtes q̃ ille angelꝰ q̃ natiuitatẽ xpi pastoribꝫ annũciauit. vl̃ alꝰ ad limbũ descẽdit cũ claritate magna. annũciauitq; eis messiã ab eis tãto tpe expectatũ ex ꝟgine natũ eẽ. Quidã aũt dicũt. q̃ illa hora q̃ xps natꝰ ẽ: nõ solũ obscuritas noctꝭ i meridianã lucẽ ꝟsa ẽ sup emisperiuz nr̃m ⁊ totꝰ orbis supficiẽ illumiauit sz etiaz vsq; ad limbũ descẽdit. de q̃ maximo splẽdore stupefacti sctꝰ pres: desiderabãt scire vñ tãta claritas pcederet. Tũc surrexit rex Dauid i medũ ⁊ dixit Nõne recordami pres ac fres q̃ hodie sunt. ix. mẽses ab illo die q̃ nob ꝟgelus filiũ dei incarnatũ eẽ annũciauit? Gaudete itaq; qz ista lux ẽ illa de q̃ ego pdixi ps. cxj Exortũ ẽ in tenebris lumẽ rectis corde: misericors ⁊ miseratoꝛ ⁊ iustꝰ. Tũc surrexit Jsaias ppha ⁊ ait. Hec lux ẽ illa de q̃ ego ꝓpheraui lxvi mei. c. ix. di. Populꝰ q̃ sedebat in tenebris vidit lucẽ magnã: ambulãtibꝫ i regione vmbre mortꝭ lux orta ẽ eis. puluꝰ natꝰ ẽ nob; ⁊ filiꝰ datꝰ ẽ nob. Setã q̃z Hester regia surgẽs inq̃t. Hec ẽ illa lux de q̃ li. mei. viij. c. fuit pdictũ. Laudeis Noua lux oriri visa ẽ. gaudiũ. honor ⁊ tripudiũ apd̃ oẽs pplos. vrbes atq; puincias. Ipis g̃ sctis pribꝫ i hac festiua collocutiõe existẽtibꝫ apparuit angelꝰ dñi: ⁊ iocũda voce ait. Annũcio vob gaudiũ magnũ ẽ. Tũc moyses canere cepit di. O ꝟgo beata nox q̃ expoliauit egyptios. ditauit hebreos. hec nox ẽ de q̃ scptũ est. Et nox sicꝫ dies illuminabit̃. ⁊ nox illuminatio mea in delicijs meis. hec nox ẽ q̃ sola meruit scire tps ⁊ horã q̃ xps de ꝟgine nasci dignatꝰ est. Tũ omnes sancti pres ceperũt beatã ꝟginẽ collaudare: dulciter decãtantes ⁊ dicẽtes.

Laudiamo tuti quanti.
El messia incarnato.
Faciamo dolce canto.
Al purino hogi nato.
O filio de Maria.
Jesu christo gratioso.
Lauene per cortesia.
Da lo limbo tenebroso.
Etu vergene cortese.
Sposa del eterno dio.
Fa che l nostre grande offese.
Ne perdoni el tuo fio.

¶ Quinta ꝟsolatio fuit btissime ꝟginis q̃ debuit poni añ pcedẽtes. sz iõ eã i fine posui. qz ea q̃ i fine dicũt melꝰ memorie ipressimũt. vt nõ. i. l. ⁊ liq̃do. ff. d̃ pdi. ⁊ dem̃. Et idẽ dr̃ Bre. in ome. pethecostes. Dico igit̃ q̃ brissima ꝟgo de pturitõe ⁊ natiuitate filij sui bñdicti idicibilẽ ꝟsolatõꝫ recepit. q̃ sine vllo dolore. imo cũ maxia iocũditate ⁊ suauitate eũ pturiuit. sic̃s. pbatũ ẽ in pre pcedẽti hꝰ opis. ser. vij. pte. j. Ethr̃ a theologꝭ i. iij. di. iiij. ⁊ ibi b. Bonauẽ. ⁊ Allexã. lombardꝰ ar. j. q. vij. Un ipsa bñdicta ꝟgo reuelauit btẽ Birgitte q̃ i pturitiõe sui filij tota repleta fuit dulcedie. nõ solum q̃ ad oia mẽbra corpis: sz etiã q̃ ad oẽs potẽtias aie. Gaudebat etiã q̃ pperat suata ꝟginitate cũ pudorꝭ lilio. Un legit̃ in cronicis ordis nr̃i q̃ dꝰ semꝫ reuelauit btõ Egidio nr̃o. q̃ ptoꝛ ibat ad eũ: vt interrogaret q̃liter virgo parturijr. Cui frater Egidiꝰ pretit obuiã cum baculo i manu. Et cũ ei apptoꝛpinquasset: dixit illi. Scio quid q̃ris. Tũc aũt leuauit baculũ terrã percutiens et dicens. ꝟgo ante partũ. Et ecce statim liliũ ortũ est. Deinde iterum dixit. virgo in partu. Et ecce aliud lilium. Percussit etiam tertio dicẽs. virgo post partum. Et statim aliud lilium

M quomõ Maria de natiuitate filij gaudebat

exortũ ẽ in signũ pudicicie ꝑginal'. Jocũdabat etiã de filio. qz sibi erat vnic⁹ z tot⁹ su⁹. in cui⁹ generatõe null⁹ pr̃ habebat pr̃ẽ. Et iõ sic ꝑm Sco. in. j. sen. Tota ꝑt⁹ eterni pr̃is est in filio ꝑm diuinitatẽ. sici ipe⁹ xpi humanitate erat tota ꝑt⁹ mris. Cõsolabat etiã summope ꝓsiderãs qztũ bonũ esset ipaz ꝓpisse talẽ filium. Un̄ nõ solũ gaudebat de se ſz etiã de oĩb⁹ saluãdis p suũ partũ. ſ. hoĩb⁹ ꝓteritz: pr̃ĩb⁹ z futurz. Jubilabat insup. qz vt inq̃t Petr⁹ Johis sup Luc̃. Nõ solũ ꝓsiderabat hũanitatẽ puulis: ſz etiã diuitatẽ ꝑbi eẽ ni. z clari⁹ qz fecerit Paul⁹ qñ rapt⁹ fuit ad celũ. ij. Cho. xij. Et qz Stephan⁹ videꝫ celos aptos. z ie sum stantẽ a dextris dei. Act̃. vij. A corpe etiã filij sui. maxime a vultu iocũdissimo exibat splẽdor mirabil' totũ illuminãs mundũ. z sapor ac ardor indicibilis maternũ letificans corp⁹ z aĩm. Possum⁹ ãt duote ꝓcplari. q bñdicta ꝑgo z Joseph sciẽtes natiuitatẽ xpi primo iminere: diligẽter se ꝑparabãt ꝑm suam pauptatẽ ad recipiendũ filiũ dei. ꝑgo parabat pãniculos. z alia necessaria: vt faciunt mlieres qñ sunt ꝓpe partũ. Joseph ꝙ emit vitulũ vt faceret festũ. Cũ aũt audisſz fieri ꝑceptũ imperatoris vt oĩes ad ciuitates a qb⁹ trahebãt originẽ pficiscerẽt. de q̃ meli⁹ dicek in sequẽti ꝑmõe. cepit flere. z sic lachrymas prexit vsq; ad mãꝫ. z cũ maria tristicia z dolore narraret ꝑconiũ qd̃ ſb pena mortz senserat fieri xpi beate ꝑgini. z dicebat. Heu mihi misero. qz cũ necesse habeã ire ad ciuitatẽ bethleẽ: nõ potero videre sanctã natiuitatẽ filij dei a sanctis pr̃ĩb⁹ ita desideratã. nec potero sponsam meã adiuuare z seruire ei sicut mereꝫ. ducere aũt illã p tã lõgã z laboriosam viã piculũ est. Pessima ãt ꝑgo ꝙsolabat eũ di. Ne ploretis. ego em̃ deo adiuuãte ꝙcolumis veniã vobiscum. z ibi pariã filiũ meũ sic̃ ꝓphe ꝓdicũt. Meli⁹ em̃ sciebat z intelligebat ꝓphetias qz ipi ꝓphe q̃ eas scripserãt. Tũc s. Joseph eã reuerẽter ponẽs sup asinã: manu ducebat vitulũ. Ecce quõ regina celi vadit comitata Et tunc verificata fuit ꝓpheria Aggei. ij. c. di. Adhuc vnũ modicũ dicit dñs z ego mouebo celũ z terrã: mare z aridã: z mouebo omnes gẽtes: z veniet desideratꝰ cũctis gẽtibus Modicũ dixit qz puũ tps trãsiuit a ꝓphia Aggei vsq; ad natiuitatẽ xpi. Tũc aũt deus mouit celũ: qz angelicos spũs totãqz celestez curiã p natiuitate filij sui gaudio z leticia ac tripudio replenit. Ire mouit terrã. i. ꝑginez Mariam. vt sic terra dat nobis fructũ corporalem, ita ipa nob⁹ fructũ vite pariẽdo ꝓduceret. Mouit qz mare z aridã. qz oẽs gẽtes tũc z p mare z p terrã pficiscebant singuli ad suas ciuitates natiuas. In ciuitate ergo bethleemitica cũ tandẽ pueniſſent ꝓpter tarditatẽ hore: verificatũ fuit ipis illõ cõe puerbiũ. Semp̃ caret bono hospitio z bona cena q̃ ad hospitãdũ vadit tarda hora. Nã licet oĩb⁹ indifferẽter debeat fieri hospitalitas. c. de cena⁹. xlij. dis. que etiã apud barbaros i uiolabiliter custodit̃. c. offerat. xxij. q. vij. tñ ipos (qz forte sine pecunijs erãt) null⁹ (licet cum magnis pcib⁹ z amore dei rogarẽt) hospitare voluit. Unus em̃ hospitalar⁹ videꝫ Joseph pauperculũ z beatã ꝑginẽ grauidaz cogitabat q ipa occuparet totã vnã camerã. vñ dixit eis. Si cit⁹ veniſſez habuiſſez hospitium: nũc ꝙ tota dom⁹ plena ẽ hospitib⁹ z iõ recedite. Alij⁹ ꝙ cogitas q paz cuz eis possit lucrari dixit. Ego expecto vnũ magnũ dñm cũ magna comitiua. z iõ nõ possuz vos hospitari. Alter aũt interrogãs sem̃ Joseph vñ veniret. Intellecto itinere qd̃ fecerãt. dixit ei. O stulte senex qz magna furit indiscretio tua ducere istã puellã sic delicatã per tam asperã z difficilẽ ac longã viã. nolo i domo mea hospitari gẽtes indiscretas. Ad aliuz ḡ cũ pueniſſet: ille cepit eũ irridere dicẽs socijs suis. Uidete istũ insipientẽ senẽ q ẽ zelotip⁹ sue vxoris. z iõ ipam vbiqz secũ duc. Uade igit̃ senex fatue: qz nolo stultos nec zelotipos tenere in domo mea. Alius aũt dixit ei. O senex demẽtate. qre circũducis p totã ciuitatẽ hãc iuuenculã grauidã? Reduc eã ad hospitale mulierũ. Cũ ḡ ad illud pueniſſet reqres hospitiũ: rñsum ei fuit q illud erat hospitale infirmoz. vñ ibi nõ poterat hospitari. Alẽ ꝙ hospes inquit. O inueterate diez malorum: crudelis z impie: quare vxorẽ tuã cum vtero tã magno z partui, ppinq̃ssimã cũ periculo aboꝛsus in tã magnũ tumultũ hoĩum adduxisti? qre nõ dimisisti eã reqescere in domo tua? ne credas q velim pmittere q pariat i domo mea: z turbet mihi totũ hospitiũ Uade ḡ z quere alibi habitaculũ. Hec aũt oĩa fiebãt diuĩa dispositõne. qz hospites illi erãt mali: z nõ merebant hãc gram: vt i eoꝝ domo xp̃s nasceret. Ab oĩb⁹ igit̃ vituperose repulsam hñs: necesse habuit ad diuersoriuz declinare. In q̃ introducta dilectissima sponsa dei z sua: nõ sine lachrymis dixit deo. O domine de⁹ pcite mihi q i tã vili loco collocauimꝰ rem vestrã. Cũ aũt preciſſet Joseph ꝑ ciuitatẽ ad pcurandũ cibaria ꝙ aĩalibus: z paleam ꝙ sternẽdis iumẽtis. z vt faceret lectum

Quõ Joseph cũ maria ꝑgnãtenõ inuenitho spiritum.

sicmeliꝰ porrat regine celi. Ipa bñdicta ꝯgo
pui vicina ꝓplabat interi humilitatẽ dei
Dño vir ginis pui vicie ad deum
ac nichilitatẽ: t dicebat O dñe dꝰ rex regũ
t imperator angelorꝝ ḝs sum ego vt habitare
dignarꝰ sis ar. mẽlibꝫ i vro meo? Que ẽ suffi
cientia ancille tue: vt parere t educare debeat
regem̃ gl̃ie? Sz postq̃ tibi placuit me eli
gere in hãc mi'em. fiat volũtas tua ſcissima t
in magno desiderio a ſcis pribꝫ expectata O
felix illa hora in q̃ videbo te deũ meum ex me
tre natũ qñ te meis brachijs dulciter astringaz
et osculabor t meo lacte pascã. In talibus
aut ꝺulcorꝫ odonibꝫ exñte ꝯgie: t deo infinitas
gras t tãto bñficio sibi collato referẽte: reꝛ
sus est Joseph. t diſsortũ illõ pur fm possibi
litatẽ ſuã valuit ordinauit. Sz cũ brissima
ꝯgo sciret p diuinã reuelatiõz se i hac nocte
sacratissima debere filiũ ſuũ pturire. tota ipa
nocte in oõne deuotissime steterit. Prima igit
vigilia noctis venit de celo lux valde splendi
da. q̃ sola ꝯginẽ cooperuit. t magna multitu
do angelorꝝ prime hierarchie pariter descendit
dulciter canentiũ illũ versiculũ ps. Egredia
tur dñs de loco scõ suo: veniet t saluet popu
lum suũ. In secũda autẽ vigilia noctis venit
lux maior de celo. q̃ nõ tm̃ mariã t ioseph coo
perit: sz etiã totã domũculã siue tugurii i q̃
erat btã ꝯgo. t cũ ea luce pariter descẽdit mag̃
multitudo angelorꝝ scõe hierarchie: dulciſsi
me canentiũ t dicẽtiũ. Ecce iã venit desidera
tus cũctis gẽtibꝫ. In hora ꝯo medie noctis ve
nit de celo maxima lux. q̃ nõ solũ domũ illã i
tra t eã cooperuit. sz etiã totã ciuitatẽ. imo etiã
totũ mũdũ illumiauit. ita vt q̃libet mirare
t q̃ media nocte dies clara videbat. t cũ ea lu
ce pariter descẽdit maxia multitudo angelorꝝ tertie
hierarchie dulciſsime canentiũ illõ Isa. xlv.
Aperiat̃ tra t germiet saluatorẽ. t illi omes
angli i hũana ſpecie pulcerria apparebant t
btam ꝯginẽ laudabãt atq̃ ei gras referebãt
q: eorꝝ restauratorẽ generaliter. O bñdicte io
seph: dic mihi q̃d tũc faciebas? pfecto lachry
mas et deuotiõe ꝺtinere nõ poteras. Ipsa ꝯo
ꝯgo brissima tota absorpta i abyſso diuine cõ
templatõis t ꝺsolatõis. sentiẽs i vro suo sa
cratissimo moueri filiũ suũ t exire velle. ele
uari deuotissime manibꝫ t oculi in celũ. atq̃
genibꝫ flexis deo gras agẽs de tãto bñficio pe
rrit dulciſsimũ filiũ suũ. q̃ ab ea tãq̃ radiꝰ
de luce pcessit. eũq̃ ptinꝰ reuerẽdissime btã ꝯ
go adorauit sil' cũ ioseph t oĩbꝫ ill' angelis q̃
dulciſsimas facietes melodias decãtabãt il
lud ps. xliij. Speciosus forma p filijs hoiz.
diffusa ẽ gra i labijs tuis. ꝓpea bñdixit te
deꝰ i eternũ. O ꝯgo bñdicta. o ꝯgo scissima. o
ꝯgo felicissima. q̃d egisti tũc de filio tuo? eũ
ne osculata t amplexata fuisti? pfecto tue in
effabili pietati ꝺgruit. vt nobis aliq̃d de tu
is ꝺsolatiõibꝫ reuelare digneꝛ. de eo tibi di
cere possim illud Jacoponi nostri i suis lau
dibus dicentis.

Di Maria dolce con quanto desio
Mirasti el to filio homo t dio
Quãdo tu partoristi sensa pena
La ꝓma cosa credo che facesti

Si lo adorasti o de grã piena t̃. vide i coro
na nra. c. viij ¶ Possumꝰ ãt ꝓplari q̃ postq̃ 11
bñdicta ꝯgo filiũ pepit t adorauit ꝺsideras
eiꝰ diuinã maiestatẽ ñ audebat eũ tangere.
Uides tñ eũ nudũ i tãti frigorꝝ algore. t cu
pies eũ pãnis ſuoluere atq̃ affectas ipz oscu
lari t amplecti: quẽ aialia suo flatu calefacie
bãt. itrebat iocũda facie filiũ suũ bñdictum
rogans eũ vt sibi oñdere dignaret q̃d agere
deberet. Ipe ꝯo amorosus Jhs i mrnis bra
chijs tre gestiẽs manibꝫ t pedibꝫ atq̃ alacri
vultu: t oculoꝝ nutibꝫ idicabat mri: t effla
gitare videbat vt eum reciperet in vlnis suis
Tũc brissima ꝯgo inquit filio. postq̃ me ita
alacriter iuitas. postq̃ in brachijs meis veni
re desideras. postq̃ meo lacte cibari affectas.
postq̃ in gremio meo reqescere appetis. q̃ in
vtero meo. ix. mẽlibꝫ habitasti. ꝺfidenter te in
brachijs meis accipiã t amplexabor. Tũcq̃
reuerẽter eũ accipies osculata est suauiter et
amplexata. Ipe ꝯo dulcis filiꝰ matrẽ suaz si
milit suis puris brachijs ad collũ eiꝰ apposi
tis amplexatꝰ ẽ t osculata illiꝰ labijs impsit
t de vberibꝫ eiꝰ lac de celo ꝓpinatũ surrit. Ipa
ꝯo ꝯgo brissima (vt dr Lu. ij.) pãnis eũ in
uoluit t reclinauit i ꝓsepio. qz nõ erat et locꝰ
in dõsorio. Et ꝺsideras ineffabilem filij dei
humilitatẽ: cepit nõ sine lachrymis eũ alloq̃
di. O fili bñdicte q̃nta ẽ tua erga hũanũ ge
nus benignitas t clemẽtia. Tu cũ q̃ es eter
nus: factꝰ es tpalis t puerulꝰ. tu imortalis t
impassibil' factꝰ es passibilis t mortal'. Tu
oĩm creatoꝛ factꝰ es creatura. tu dñs angloꝝ
ac rex regũ t dñs dñantiũ formã serui acce
pisti. tu sanctussanctoꝝ fili' tudinẽ peccatorũ
assumpsisti. tu oĩporẽs dꝰ factꝰ es hõ infirmꝰ
tu sapiẽtia t eloquẽtia pris factꝰ es infans t
qsi loqle ignarꝰ. tu oĩm; ditissimꝰ factꝰ es pau
perculus. tu panis angeloꝝ factꝰ es fameli
cus. tu qui vestis aues celi natus est nudus.
tu qui regis orbem vniuersum ab alio rege
ris t gubernaris. tu quẽ celi capere nõ possunt
in hoc vili tugurio cõtineris. O maria ma/

Maria alloq̃tur puerum natum

festatz tue hūiliatio. O idicibil' māsuetudo. O icōpabil' benignitas. O admirāda diuinitatz tue vilificatō. Alij reges nascūt de porē ti regia. tu ipator celi z rex nat⁹ es de virgine paupcla. alij reges nascūt i ciuitate metropolitana. tu nat⁹ es apd paulū opidū. alij ipatores nascūt i regali palatio. tu nat⁹ es i vilissimo diuersorio. alij reges qñ nascūt reclinātt i lecto aurato: molli plumeo. tu reclinat⁹ es in abiecto z pūgēti pscepio. alij reges tegūt pannis seric̄ z aureis. tu inuolut⁹ es vilib⁹ pānic̄l'. alij ipatores hñt ml'titudinē regū. ducū. baronū. famulox̄q; ac fnox eis astātiū z fuientiū. tu hēs bouis z asini famulatū z ministrus paupcule mris tue obsequiū. P⁹ hec āt ꝓba vides b. ꝟgo q dulcissim⁹ eius filj⁹ desidera bat itez redire i brachijs mris. rursum accepit eū i vlnas suas. z ab oscul'ei⁹ cessare ñ poterat. Et aspicies oculos ei⁹ pulcerrimos dicebat. Isti sūt oculi q̄z pcepla bonos z malos. manus āt tāgēs dicebat. Iste sūt manus q celos formauerūt. z pedes silr tāgēs aiebat. Isti sūt pedes q̄z scabellū adorat. Tu es de⁹ me⁹. tu es pūtator me⁹. tu es filj⁹ me⁹. tu es dūs meus. tu es saluator mūdi. tu es expectat⁹ z desiderat⁹ a cūctz pcul'. tu es vita mea. tu tota spes mea. tu ꝓsolatio mea. tu gaudiū angloꝝ. tu dulcedo padisi. tu gl'ia brōz. tu reges aiaz. tu fabricator celoz. Decātabat q̄z b. ꝟgo pōnes filiū suū du'cissimū i gremio z dicebat. Gremio mris residet sapla pris. filj⁹ iste meus regit vbiq; de⁹. Et in his dulcib⁹ eloquijs osculabat. nuc frōtē. nūc oculos. nunc genas. nūc ora. nūc man⁹. nūc pedes dilecti filij sui. sez ꝟgo oi ꝓsolatōe repletissima. fac obsecroz nos vl' aliq̄d mimū de istis ꝓsolatōnib⁹ tuis sentire. marie cū ipe filj⁹ tu⁹ a re suauit̄ ample ratus z osculatus ac suis collū tuuz suauiter stringēs brachijs lāctbat lac ꝟgineū de māmill'ei⁹. Porrige nob si ñ totū filiū tuū amplexādū tc̄ secūti pastoribꝫ. saltē sūmitatē pedis vl' man⁹ ei⁹ ad reuerēt̄ tāgēdū z oscul'dū. z ꝓcede nob vt sic te cū filio tuo diligā⁹ z veneremur i hac vita vt postmodū tecū et cū illo regnem⁹ i ēt̄na secula seculoz Amē.

¶ De eiusdē beatissime ꝟgis parturitione Sermo. q̄.

D Erminās ger
B minabit z exultabit letabūda z laudās Isa. xxv. Suscepit eā dē btissima ꝟgo ineffabile gaudiū. cuz vidit se pepisse sine corruptōe z dolore. Rō aūt gaudij p̄ affligri. Nā si (vt hz Jo. xvj.) mulier cū parit tristiciā hz. cū āt pepit masculū iā nō memit pssure ppt gaudiū q nat⁹ ē hō in mdm. mlto magz gaudere debuit būdicra mr dei q̄ pepit sine dolore. neq; habuit tristiciam. nec (vt q̄dā fatue arbitrāt) iacēs peperit filiū suū. neq; obstetricū habuit adiutoriū Un Piero. adūsus Pelui. diū ait. Ulla ibi obstetrix fuit. nulla mlier sedulitas interessit ipa pānis inuolut ipa mr z ꝟgo. Credo igit q̄ appropinq̄nte hora part⁹ iensit ꝟgo purissima tantā int⁹ letic̄iā q̄tā nō senserat vn q̄z omnib⁹ diebꝫ vite sue. z omes sensus spūales z corpales quadā inenarrabili suauitate replebant. z sic repleta gaudio cuz ineffabili dulcore a nulla vnq; creatura gustato pepit mellifluū filiū suū. O gaudiū ꝟe icogitabile cū ꝟgo gloriosa videbat oculis corporeis que sancti pres ceteriq; electi tantū affectauerāt videre. quem etiā nō alterius filiū ee sciebat q̄z suū pri⁹ z dei. De hoc aūt gaudio btē ꝟginis pdixit Jsaias ꝓpha in ꝟbis thematz nostri. Super quibus quattuor ꝓsideratōnes faciemus.

Prima dicet̄ tempalitatis
Secunda localitatis
Tertia paupertatis
Quarta ꝟo causalitatis.

¶ Pars pma que dr tempalitatis

Ro expeditiōe huius pt̄z ē sciēdum
p q ipse tāq; dūs z cōditor oim elegit sibi tps in q̄ nascerēt: sicut etiam elegit sibi mr̄ez de qua nascerēt. vn nolujt nasci in estate. hz i pfundo hyemis. s. viij. kal' ianuarij: qn asperitas hyemalis est maior. et sic non delectabilē estatz hz asperitatem hyemis ad natiuitatē suā elegit vt ex tūc carnis afflictiōem iā pateret̄ p salute nra. Lux tempoꝝ ꝓueniētia z cōgruitas ad natiuitatē christi assignat̄ p̄m Tho. in. iij. pte summe. q. xxxv. ar. viij. tribꝫ rōnib⁹. Et pmo rone radicationis. nā illo tpe lucis solaris claritas augmētum recipit. z iō tūc xps nasci voluit qn tal' lux augeri incipiebat. vt ostenderetur q ipse veniebat vt hoies crederent in lucē diuinaz. ac tādiu in hac luce pficerēt q̄z diu pringerēt vsq; ad pfectū die vite eterne. z vt demostraret q ipse est lux ꝑa que illuminat omnē hominē venientē in hūc mundū. Joh. j. Und Aug⁹. in ꝑmone. x. de natiuitate dni ait. No die nat⁹ ē xps. illumiat⁹ ē mūdus. exultare q̄ ꝟgines. sancta ꝟgo nob pepit cui sine corruptiōe nupsit. exultate omnes xpiani. natalis est xpi. exultate serui. natalis est dominatis.

Lōgitudo tpe. xpi nasci voluit.

exultate liberi: natal' est libertat'. exultate debiles & egroti: natalis ẽ redẽptoris. Nec ille.

Tpe pa/ q̃ voluit nasci

(Scõo ꝫgruũ fuit xp̃m tali tpe nasci. s. tpe Octauiani cesar'. nã tũc erat tot' mund' sub impio ip̃i' ipator' romani i pace. Et iõ xps voluit isto tpe nasci. q̃ pacẽ oĩb dare veniebat. Unde Hiero. sup Isa. in q̃t. vekes revoluamus hystorias & ĩueniem' vsq; ad. xxviij. ãnũ cesar' Augusti i toto orbe exar' fuisse discordiam omnẽ. orto ãt dño bella cessauerũt. unde illud Isa. Nõ leuabit gẽs ꝫ gentẽ gladiũ. ad ostẽdendũ q̃ xps iõ nasci voluit vt filios q̃ erant dispsi ꝫgregaret i vnũ. vt eẽt vnus pastor & vnũ ouile Jo. x. Nec ille. nõ tñ solũ cessauerũt tũc bella. ũmo ad xp̃i natiuitatẽ p. xij. ãnos maxia pax fuit i toto mõdo. ad oñdendũ q̃ ille nasceb'ꝰ q̃ ẽ pax nr̃a facies vtraq; vnũ vt ait apls Eph. ij. Hinc ẽ etiã q̃ auẽte isti' vnius ꝓncipis & ipator' tot' mũd' descript' est. iuxt illd Lu. ij. Exiit edictũ a cesare Augusto: vt describeret vniũsus orb Ubi Bre. ait. Quid est q̃ nascituro dño mũd' describit: nisi q̃ ille veniebat i carne q̃ electos suos ascriberet in eternitate. Qđ ꝫ de reprobis p. ꝓphaz dr. Deleant de libro viuẽtiũ & cũ iustis nõ scribãt In q̃busdã ꝯo cronic' legit' q̃ appropinq̃nte xp̃i natiuitate Octauian' p mõm vias publicas fieri ꝓcepit. & oĩa debita romanis dimisit: vt oñderet q̃ ille i mõm veniebat q̃ debita pcõrum volebat dimittere. & cui debebãt viã cordiũ ad illi' suscepcõz oẽs ꝓparet. unde illd Isa. xl. Cõsolamĩ ppl'e me' dic dñs. loq̃mini ad cor hierlim. q̃ dimissa ẽ iniq̃tas illi'. s. p incarnacõz filij dei suscepit de mãu dñi duplicia p oĩb pecc̃at suis. vox clamãt' i deserto: parate viam dñi: rectas facite semitas dei nr̃i. Predictus ãt impator Octauian' (vt scribit Suetoni' & Eutropi') nat' ẽ ex p're Octauio senatore. & matre Actia nepte Julij cesar'. genita ex Julia sorore ipius cesar'. q̃ nupserat Lucio balbo. De hꝰ Octauiano refert Plini' i. ij. li. natural' hystorie. q̃ cũ q̃dã vice vrbẽ romanã intraret: apparuerũt stelle in modũ corone posite sup caput ei'. Hic sedat' oĩb bellis orbem totũ subegit impio romano. cũct' simulacris & turbãtibꝰ ip̃erij romanũ denict'. Und canebat Ouid. i. j. de fast'. Jupiter arce sua totũ cũ spectat i orbẽ. Nil nisi romanũ qđ tu cernis. Que ꝫba dixit tpe hꝰ Octauiani ipatoris. Regnãt ãt ãnis. lvj. Duodecim cum Marco anthonio & Marco lepido. & xl'iij ple. & vt dic Solin' de mirabilibꝰ mũdi. tẽpore hꝰ Augusti plurimũ arma cessauerũt. & i genia valde floruerũt. Fuerũt ei tũc Oracula Tiburtina Sibille. Varronis. Virgilij. ouidij. macer. catullꝰ veronẽsis. theretij. varro. marc' tullij cicero. appolidorus. valerij. meslalla. valerius maxim'. salustius & alij ꝯplimi. & vt dic Horosius. Octauian' ipe rediẽs victor ab oriẽte cũ triplici triumpho vrbẽ ingressus ẽ. & tũc august' appellat' ẽ. & salutat' eo q̃ ip̃iuz romanũ auriũz. Cuz ꝫ pacificũ teneret ip̃eriũ. edictũ fec̃ (vt s. dictũ est) vt describeret vniũsus orb. vt scirent ãt p/ tincle & q̃t hoies eẽnt i toto orbe. & dicebat descriptõ. q̃ numer' eoz q̃ celum serebãt redigebat i scriptz. vt refert mgr̃ i hystoria scholastica. Dicebat etiã pfessio q̃ q̃libet offerẽs de nariũ suũ pfidi. ponebat illũ iup caput iuuz & ꝓpo orepfitebat se cẽ ꝫbditũ impio romano. Regnãte igit' isto ip̃atore pacifico xps filius dei nasci voluit rõe quã ponit venerabil' Beda sup Lu. di. Nascitur i carne dei filius de ꝫgie nat' ꝫgitat' sibi dei' oñdit eẽ ꝫtissimũ. Sic pacatissimo tpe sect'i pcreat q̃ pacẽ q̃rere docuit. & pacẽ sectatores reuisere dignat'. Nullũ ãt potuit mai' eẽ pacẽ indiciuz q̃ vna totũ orbẽ descriptõe ꝺcludi. cui' moderator Augustꝰ tãta. xij. ãnis circa xps dñice natiuitat' pace reguit. vt bellis toto orbe sopitis pphie plagiũ ad lraz videat ipleste. Hec ille. Theophilꝰ ꝯo dic. Louenies erat vt p xp̃m mlt'oz deoz cultꝰ deficeret & vnus deꝰ coleret vñ vnꝰ rex orbi ipasse describit. Nec existiare debem' regẽ regũ Jhm xp̃m sb descriptõe mũdi natũ absq; mystica & rõnabili cã. Quapro pter Origẽ. ait. Diligẽti' intuẽti mãifestũ ẽ: sacm q̃dã in de significari. q̃ i tot' orbis professiõe describi oportuerit xp̃m vt cũ oĩb scriptus oẽs sanctificaret ¶ Tertia rõ q̃re tũ tpe nasci voluit xps dr. sbiectõnis. q̃. s. tũc iudeꝰ sb iugo fuituz erãt. & iõ q̃ xps venit nos de statu fuituz i statũ libertat' reducere: sic mortalitatẽ nr̃az suscepit vt nos ad vitã reduceret. ita vt dic Beda. Seipm nascẽs fuituti sbdidit vt a fuitute liberaret. Unde Chrys. sup Mat. ait Nñ iudaica gẽs sb iudaico regibꝰ q̃uis pctoribꝰ erat. pphe mittebãt ad remediũ ei'. nũc ãt q̃n lex dei sb ptate regis inimici tenebat nasciꝫ xps. q̃ magꝫ & despabil' infirmitas medicũ artificiosiorem q̃rebat. Hec ille. Preterea voluit & xps nasci tpe regꝫ alienigene vt ipleret pphia Jacob Gen. vl. dicẽs Nõ auferet sceptꝝ de iuda nec dux de femore ei' donec veniat q̃ mittẽd' ẽ. & ipe erit expectatio gẽtiũ. Et iõ isto die debem' deo laudes reddere. & eẽ gl'iaz tota mẽte cogitare. q̃m eũ de' fec̃ singl'arit' gl'iosiuz filij sui natiuitate vñ Aug. ser. xxiiij. de natiui. dñi ait. Hodie

R Tpe re/ gꝫ alieni gene iudeoz na sci voluit christus.

ſitas de ẽra orta ē:xp̃s ð carne nat⁹ ē. gaude te itaq; ac ſolēnit⁹ hūc diē celebrare ẽ̃ naq; vona ſpe firmiſſima ꝛcupiſcite. filij xi eē accepta ptāte pſumite. ppt nos ei tpal' effect⁹ ē te/ꝓz effector. ppt nos i carne appuit mdi ꝛ dior. ppt nos creat⁹ ē creator. q̃d adhuc mor/tales rebꝫ mortalibꝫ oblectami. ⁊ fugitiuam vitā ſi fieri poſſ; tenere conami? ſpes lōge clarior effulſit i fr̃; vt frenis vita ꝑmittere⁹ i celis. Dec ille. Ex qbꝫ oibꝫ pz q̃ gruo tpe xp̃s de ꝗgie nat⁹ eſt.

¶ Pars ſecunda huius ſermonis que dicit localitatis.

S Ics dñs nr̃ elegit tps natiuitat⁹: ita etiā elegit locū. Un̄ ſciēdū ſm Thomā. iij. pte ſum. q. xxxv. q̃ xp̃s ſpāliter q̃tuor ciuitates elegit. i. nazareth ſue ꝛcepti oni. hierl'm ſue paſſioni. romā eccl'ie ꝑncipatui. ⁊ bethleē ſue natiuitati. Prio ei voluit i nazareth ꝛcipi ⁊ nutriri. ad exp̃mēdā hūiliationē ⁊ extirpādā elatiōz. nā ſupbi hoies de b̃ ꝓcipue gl'iant⁹ q̃ de ciuitatibꝫ nobilibus ducūt originē i qbꝫ volūt ꝓcipue honorari. Xp̃s āt vt ſuā hūilitatē oñderet: ⁊ iſtoz ſupbiaz ⁊ inanē gl'iaz ꝛfutaret ꝛriū fec̃. q̃ apd ciuitatē puā ⁊ igbilē voluit ꝛcipi ⁊ nutriri. vñ Jo. j. dicebat Nathanael. A nazareth ꝑt aliq̃d boni eē? q̃si admirat⁹ q̃ xp̃s de tā vili ciuitate eēt oriūd⁹. Scdo elegit hierl'm paſſiōi. tuz vt i ea ppt ſui nobilitatē ſedē regni ꝛſtruez ⁊ tēplū dei edificaret. ⁊ ſic hierl'm eſſet ſil' ciuitas regal' ⁊ ſacerdotal'. Sacerdotiū āt xp̃i ⁊ regnū ei⁹ ꝑcipue ꝛſūmatū ē i paſſiōe ei⁹. tuz ppt ſui hūiliatōz ⁊ nr̃az eruditōz vt dictū ē Ethis de cauſ noluit i hierl'm nasci ſz potiuſ oppꝛobriū parti. Tertio inſup noluit nasci in roma. q̃ ſic ðr i q̃dā fm̃oe ephesini cōcilij. ſi maxima romā elegiſſ; ciuitatē ppt potētiaz ciuiū imitatōz ozbis fraz putaret. ſi ꝑo filiꝰ fuiſſ; iparor⁹ vtilitati h⁹ mdi aſcriberēt. Sz vt hūanitas xp̃i oñderet ⁊ diuitas cogĩceret ozbē trāſformaſſe fraz paupculā elegit mrem ac paupioze ⁊ igbilioze patriā. Nā vt ðr apoſtol⁹. j. Lo. j. ifirma mdi elegit d⁹ vt ꝛfūdat fortia. Sz bñ elegit romā eccl'ie ſue ꝑncipatū: vt vic; ipa eēt caput eccl'ie. tū i ſignuz pfecte victorie. tū vt exinde fides dilataret ⁊ diffunderet ꝑ vnūſuz mdz. tū vt ſua prās magis oñderet. ⁊ ſic ipe xp̃s magꝭ agĩceret. fm illꝺ Jſa. xxvj. Ciuitate ſblīmē hūiliabit. ⁊ cōculcabit eā pes paupis: ⁊ greſſus egenorū. i. apl'oz petri ⁊ pauli. Roma enī ē caput oim ciuitatū. iſti. ð ſatisda. tu. ℈. fi. ⁊ etiā ē caput totiꝰ ozbis. l. nemi. C. ð ꝛſtu. li. xij. ⁊ ē cōis pria. l. roma. ff. ad mūi. ⁊ oim fraz achatonū ꝛtinet ꝓncipatū. ij. q. vij. c. bri. ¶ Quarto elegit bethleē ſue natiuitati. vt ſ. dictū ē. q̃ i oibus actibꝫ ſuis ſe hūilez exhibere voluit. vñ ðr in euāg̃. h⁹ feſtiuitat⁹ Lu. ij. q̃ cūp⁹ emanatū edictū iparor⁹ de deſcptōe oīboes irēt vt pſiterēt ſingli i ciuitatē ſuā. aſcēdit ⁊ Joſeph a galilea ð ciuitate nazareth i iudeā ciuitatez dauid. q̃ vocat⁹ bethleē. eo q̃ eēt ð domo ⁊ familia dauid. vt pfiteret cū Maria deſpōſata ſibi vroze ꝑgnāte. Dauid ei erat de ciuitate bethleē. vt hz. j. Re. xvj. ¶ Tres āt rōes poſſum⁹ aſſigre. q̃re apd ciuitatē iſtā voluit xp̃s nasci vltra ꝑdictas. q̃z ꝓria ðr adipletōis. ſ. ꝓphie q̃ hz Mich. v. Tu bethleē ⁊c. quā ꝑoluit i ꝓcedeti k. pte. j. Scda rō ðr iterptatōis q̃ fm Bre. i moza. bethleē iterptat⁹ dom⁹ panis. Jpe āt xp̃s ait Jo. vj. Ego sū pāis viu⁹ q̃ de celo dſcēdi. q̃d hāc iterptatōz ꝓficandā i bethleē eū nasci ꝓgruū fuit. vñ Breg. in ome. natiuitat⁹ dñi ait. Loc⁹ i q̃ dñs nasc̃ dom⁹ pāis ārea vocat⁹ ē. q̃z futuz ꝑfecto erat vt ille ibi p naturā carnis appareret q̃ electoz mētes i eēna ſatietate refic̃eret. Tertia rō ðr ſignificatōis. q̃z vt Bre. ip̃dicta ome. inquit ppt hūanitatē quā aſſūpſerat q̃ſi i alieno na iceba⁹ ñ fm ptāt⁹ ſz ꝑ naturā. ⁊ eē ðr Beda In diūſorio loco eget vt nob mlt⁹ mālioēt i domo ꝑis ſui ꝑparet. ⁊ vt dic̃ Aug. i. ij. ſer. de purificatōe ꝓgnīs. In pſepe dig⁹ ē ponit vt eſſet pioz cibaria iumtoz. q̃ etiā Aug. ppt ꝑdicta hoztat⁹ fideles ad reuerētiā h⁹ loci in q̃ xp̃s nat⁹ ē: i li. j. ꝺ Julianū di. Venerare natiuitatē q̃ a frene natiuitat⁹ vinc̃l' liberat⁹ es. honozare bethleē pusillā ⁊ mūā. ꝑ quā ri bi regreſſus ad padiſuz parefact⁹ ē.

¶ Pars tertia huius ſermonis que dicit paupertatis.

Uce. ij. ðr. Factū ē āt cū eēnt ibi. ſcz apd bethleē. ipleti ſūt dies vt pareret. ⁊ ꝑpit filiū ſuū ꝓmogenitū. h āt nō accipit ꝓmogenit⁹ reſpectu ſcdi. ſic̃ i. l. q̃ duos. j. rñſo. ff. de reb dubijs. ſz ðr ꝓmogenit⁹. q̃ eū nēo añcedit. ſic̃ i. l. prim⁹. ff. de ꝓ. fi. ⁊ eti am hz i. d. l. q̃ duos. leq̃t i euāgelio. ⁊ pannis eū inuoluit ⁊ reclinauit i ꝓſepio. q̃ñ erat ei locus i diūſorio. ⁊ tūc ꝓficatū ē illud Luce. ix. Vulpes voueas hūt ⁊ volucres celi nidoſ. filiꝰ āt hois ñ hz vbi caput ſuū reclīet. Diuſorium ꝓo q̃d ſit tractāt legiſtei. l. ſi hoz⁹ eū. q̃ ē lex. xij. ff. i qbꝫ cau. pig. vl' hypo. ℈. ⁊ canoniſte i. c. q̃m. xix. q. iij. Sz fm mgr̃m i ſcolaſtica hiſtoria ðr opiniūtū q̃d ē inē duas ꝛmos: ſ. q̃ cūtes ad colloq̃ndū. vl' ppt acrē itēperiez di-

Sēpſ ſpāliter q̃tuor ciuitates elegit

Roma caput ozbis.

Quarto bethleē voluit sci

Primogenit⁹ dr

Diuſorium cli

uerebāt. In hꝫ ḡ diuīsorio ꝑm ꝯsidā Joseph q̄ fabricerat parauit ꝓsepe bouī ⁊ asino. vel ꝑm alios ibi erat ꝓsepe ꝙ multa ꝓpa factū ad hui⁹ rei ñām euntiu. Dicūt āt q̄dā doctores q̄ ū Joseph cū btā ꝟgie veniss̄ ad ciuitatē bethleē. cu q̄ paupes erant. tū q̄ tarde venerāt plane ei prexerāt. q̄ beatissima ꝟgo erat vicina ptui. vñ fuerāt ō vltimis. Jtē quia ex ꝓpria caritate ml'ti reges ⁊ potētes ꝓsone oūgi ne fuerāt. tā ml'te gētes aduenerāt ꝙ oēs habitatōes erāt occupate cū hospitijs. vnō nō potuerūt hospitiū inuenire. ⁊ necesse habuerūt ad diuīsoriū se reducere. Nos ꝟo dicere possum⁹ ꝙ hꝫ diuia volūtate factū est vt nob daret exēplū hūilitat̄ ⁊ pauptat̄ āplectēde Jtē vt ꝟificaret ꝓphia Jsa. j. Cognouit bos possessorē suū: ⁊ asin⁹ ꝓsepe dñi sui ⁊c. ⁊ Baruch iij. c. vbi ō̄r filio dei. In medio duoꝝ aialiū cōgnosceris ꝑm vnā trāllatōē. Voluit āt dñs poni i medio ist̄oꝝ duoꝝ aialiū vt ostenderet ꝙ pplm iudaicū ⁊ gētile ꝓiūgere debebat ad suū ꝟitiū. Nā tūc arat i bouez asino qñ diūse ꝑfessiōis homines sil' ꝓiūgūt i vno officio. cānoua. xvj. q. vij. Mirare q̄so aīma deuota ꝙ extrema fuerit pauptas reg̃ celoꝝ et oīm creaturaꝝ ꝓ te nasc̄i. Audi Diero. ad marcellā dicētē. Quo ꝑmōe ꝙ voce speluncā tibi saluator̄ exponā: ⁊ illō ꝓsepe i ꝙ infantulus vagit: stilētio magis ꝙ ꝑmōe honorādū ē vbi ss̄ late patric⁹. vbi aurata laq̄aria. vbi domus dānatoꝝ penis laboreq̄ vestite. vbi instar palaciū opibus extructe basilice. vt vile corpusculū hois ꝑciosi⁹ ābulet. ⁊ q̄si mōdo q̄ ḡ n̄ posset cē ornati⁹ recta sua magt̄ velit aspicere ḡ celū? Ecce i hꝫ puo rē forāmie celoꝝ ꝓditor nat⁹ ē. hꝫ iuolut⁹ pannis. h̄ visus a pastoribꝫ. h̄ ꝺmōstrat⁹ a stella. h̄ adorat⁹ a magis. Et idē ad eustochiū inqr. Jlle cuius pugillo mōs ꝯcludit. ꝓsepis cōtinet angustia. Quid erat videre filiū dei iuolutū pānis vagīte: lacrimātē ⁊ ꝑ frigore tabescētē. Eamus oēs q̄so cū pastoribꝫ ⁊ dicam⁹ sibi. O agl'oz ter dignissime q̄ ꝓ nob ad hāc necessitatē venisti ⁊ ex pauperula mr̄e nat⁹ i tuguriolo vilissimo nō habes vbi caput reclines. quid vis a nob? q̄d tibi gratū ꝓsolnere possum⁹. vis aurum vel argentū: placēt tibi gēme vel iocalia vl' ꝑciola q̄edā delectabilia? ⁊ si forte ista spreueris ꝙ faciūt tm̄ ad ornatū nō ꝓ tua necessitate. de mū accipes ad habitādū. ligna ⁊ pānos ad calefaciendū. ⁊ mox infantul⁹ iste clamabit. O rōnales creature: nolo mūdi diuitias. nolo delicias. nolo magnificētias. ecce carnē assumpsi vt ꝓ vobis. xxxiij. annis labo-

rans affligar in desinēter. i fame ⁊ siti. i vigiliꝫ. i pegrinatōibꝫ. i angustijs. i plecutōibꝫ. in plagis. i ꝟberibꝫ. ⁊ i sanguis effusione vsq̄ ad mortē. si mihi placere cupitis ꝙ vos ira diligo. pctā vīa mihi donate. illa sup humeros meos ponite volēs i corde vīo de oibꝫ ꝓmissis vīis. ⁊ ego ꝓ vob oibꝫ satisfaciā. ego oīm pniam portabo. O humani cordis duricies: cur nō mollirīs. cur nō flecteris. cur nō moueris ad vocē saluatoris? Sz tu q̄d faciebas o virgo pissima. q̄n factorē oīm videbas i assumpta carne tā ifimo i loco natū? credo ꝙ lacrimas ꝓtinere ñ poterāt oculi tui q̄ tāto magis ꝓpatiebaris q̄nto eras certior de altitudine lacramēti. Nepe animꝰ hūan⁹ excogitare ñ sufficit qlis tu ꝟgo benignissima dilecti filij tui artissimā pauptatē detlexisti. Sz o bñdicta ꝟgo aliq̄tulū ꝓsolare: ꝓsideras ꝙ filiꝰ tuꝰ sedit more bonoꝝ ⁊ excellentiū ip̄aroꝝ. q̄ añ se deferri faciūt vexilla sua q̄ ad pugnā ꝓ hostes deferre intēdūt. Filiꝰ ei tuꝰ i hac mūdi veni ens signū ⁊ vexillū añ se portauit i q̄ picta ē hūilitas. pauptas ⁊ austeritas. q̄bꝫ maligni hostē diabolū detrellabit.

¶ Pars quarta huius sermonis que dicitur cauſalitatis.

Ro expeditōe huius ptis q̄rit q̄ de cā in
p nocte natiuitatis dñi missa celebret: ꝙ
cū i alijs festiuitatibꝫ tm̄ i die celebrare liceat? Ad q̄d rñdet Theleſtoꝰ papa. iij. vt habet de ꝯse. di. j. c. nocte sancta. q̄ nocte sancta natiuitatis dñi saluatoris missas celebrant ꝓsbyteri ⁊ hymnū angelicuz. s. Gloria in excelsis in eis solenniter decantāt. q̄m ⁊ eadē nocte ab angelo pastoribꝫ est nunciatus. ⁊ subito facta est cū angelo ml'titudo militie celestis laudantiū ⁊ dicentiū Gloria in excelsis deo. Sup quo dicit glosa ꝙ hec ꝟba tm̄ dicta sunt ab angelo. sed alia sc̄z Et in terra pax hominibꝫ bone voluntatis: addidit Hylarius. ¶ Queritꝛ secūdo q̄re tres misse celebrant? Rñdet Berñ. in glo. extra. de cele. miss. c. cōsuluisti. q̄ celebrant ꝓpter mistertium. q̄m ꝓ illas tres missas replentāt tres status. s. status ante legem. sub lege. ⁊ status gratie. Nam illa que cantat in nocte repzesentat statū illoꝝ qui fuerunt ante legē. quoniam oēs erant in tenebris. Et ideo in aliquibus eccleſijs dicit in ꝑma missa. Populus qui ambulabat in tenebris. Scda missa dr̄ in auroza. ⁊ significat tempus sub lege in quo iā incipiebant ex pte scire xpm ꝓpter dicta legis ⁊ ꝓphetaꝝ. sed non plene. Et iō cantat inter die ⁊ nocte. Et introitus dicit

Z Quare tres misse dicāt i die natalis dñi

ii Z

lux fulgebit. Tertia dz i die.p quã dñs ꝯfigẽt tps gre.s.pñs.i q̃ oꝛta ẽ lux xps dñs nr.z io i officio misse dz.Puer natꝰ ẽ nob. Alij ãt dicũt. q qz i xpo sẽt tres sbe.s.diuitas aia z coꝛpꝰ Jo i eiꝰ natiuitate tres cãtãt misse.vna i noctẽp funda.ad significãdã diuitatẽ q oino nob ẽ occulta.Alia i auꝛoꝛa:ad denotãdã eiꝰ aiam q̃ nob prim fuit occlta.z ptũ mãifesta.Tertia cãtat luce clara ad significãdã eiꝰ carnẽ q̃ no bis fuit mãifesta ¶ Tertio q̃rit q̃re xps nasci voluit tpe pacꝫ? Rñdet vltra rões s. allegatas q̃ h̃ fec vt ipleret ꝓphia Jsa.ij. Conflabũt gladios i vomeres z lãceas suas i falces. nõ leuabit gẽs ꝛ gentẽ gladiũ:nec exercebũt vltra ad plũ. Jtẽ(vt ait, Hugo carꝺ.super Lu.ij.)h̃ egit vt onderz q ipe reformaturus erat pacẽ inf deũ z hoies.inf iudeũ z gẽtilẽ.i ter hoiez z ãglm.fecerat siq̃dẽ pacem i celo.z venit facere pacẽ i terra.vñ Job.xxv.dz.q̃ facit ꝛcoꝛdiã i sblimib eiꝰ Jtẽ ad dmõstrãdũ q ipe ẽ rex pacificꝰ:vt canit eccla i solẽnitate occurrẽti.z sic appellat eũ Hre.ix.i plogo de creaturum.qz ḡ auctoꝛ pacꝫ ñ bñ colit nisi tpe pacꝫ.cle.ij.§.scimꝰ de sepl.z.c.decz.de imu.ecc. li.vj. Jo voluit vt tpe natiuitatꝭ ꝓficaret illud Jsa.xxxij. Sedebit ppls meꝰ i pulcritudie pacꝫ.i reqe opulẽta.z i tabnaculꝫ fiducie. trãsluptine i.c.fundamẽta.§.pinde officij.ꝺ elec.li.vj.q.ꝺ.nascẽdo.Pacꝫ leuitas sopiat qꝺ bꝛlli calamitas itroduxit.l.j.i ꝓn. C.de cadu.tol. Jntãtũ nãq ẽ amẽꝺꝺoꝛ pacꝫ q eã vsq ad sanguis effusiõz qsiuit.vñ vt ait pl's.lxxv. factꝰ ẽ i pace locꝰ eiꝰ Jn h̃ etiã oñdit q̃ habitabat i nob cẽ pacẽ.iuxꝝ illꝺ pñs.lxxxiij. Audiam q̃d loq̃t i me dñs deꝰ qm loq̃t pacẽ i plebẽ suã. Seruemꝰ ḡ z pacẽ z ꝛcoꝛdiã si volumꝰ ꝓnulũ ꝓgis filiũ libẽt ꝓsari nobiscũ. Unde apl's.ij.Coꝛ.xiij.inq̃t. Pacẽ hẽte z deꝰ pacis erit vobiscũ.s.h̃ p graz z i alia vita p gl'az am

A Quare tpe pacꝫ nasci voluit

¶ De eadẽ btissime ꝓgis parturitõe Sermo.iij.

Peꝛit filium

B p suũ ꝓmogenitũ Lu.ij. Decz regia maiestatẽ aliqñ visitare gẽtẽ suã.z pmittere se videri a fuis suis.z cũ illis iterũ loq̃.eisq̃z gras elargiri.pcipue qñ raro ab eis visus ẽ Cõsueꝛit ãt rex ista facies pari facere solũ vl' thꝛonũ eiꝰ ꝛcoꝛi regio cõgruẽtẽ.q̃ qꝺ thꝛonꝰ ml'tiplicꝫ sit oꝛnatꝰ apparatu.Spualiꝫ rex eñ deꝰ remotꝰ stetit a suo pplo idignatꝰ ppꝫ culpã hũani generꝫ illi a pmis parẽtib trãsfusaz.Sz tpe plenitudis aduenictẽ qñ voluit rex nr sepplo suo mãifestare z ipm psonaliꝫ visitare.fecisibi thꝛonuꝫ pulcerrimũ.s.ꝓginẽ gl'iosaz q̃ qua visus est cũ hoib ꝑsari z puelle brachijs baiulari.de q̃ thꝛono inq̃t ꝓpha ps.lxxxviij. Thꝛonꝰ eiꝰ sic dies celi. De hꝰ q̃z thꝛoni inocẽtia hz.ij. Re.xiiij.vbi dz. Rex z thꝛonꝰ eiꝰ sit inocens Nã nõ solũ xps sꝫ etiã b.ꝓgo ab ol pcõ immunis fuit. Hꝰ ãt thꝛoni admirabil' figura hz.ij. Re.x. vbi legit salomonẽ fecisse i domo libani thꝛonũ ꝺ ebore grandẽ.quez vestiuit auro mũdissimo.z hẽbat sex gꝺ. Inferioꝛitas aũt z sũmitas eiꝰ rotũda erat.z ipte posteꝛioꝛi erãt due manꝰ tenẽtes scdile hinc inde z duo leones stabãt iuxꝝ manꝰ.z.xij. leunculi stabãt sup gꝺ.z i illo solio sedẽs rex Salomõ ꝓferebat gras Spualiꝫ nãq̃ p hũc thꝛonum intelligit ꝓgo gl'iosa q̃ fuit ꝺ ebore p ꝓginitatẽ.z deaurata p pfectã charitatẽ.sex gꝺ i feꝛioꝛes sẽ sex genera sctoꝝ.sup hꝰ sublimata sedet vltra choꝛos angl'oꝝ.s.pñarchaꝝ.prophetaꝝ.apl'oꝝ.martyꝝ.ꝓfessoꝝ z ꝓginum. Sũmitas ꝓ hꝰ thꝛoni p rãto ꝺz rotunda. qz rotũditas i figura pfectoz significat.eo q̃ sit capacioꝛ oibꝫ figurꝫ. Nã sblimitas gl'iole ꝓgis genitricꝫ deꝫ oibꝫ ẽ latioꝛ z pfectioꝛ.ipaem cũ cherubin ẽ sapiẽtissima.cũ seraphin ẽ ardẽtissima.oẽsq̃z alias hꝫ pfectões angl'oꝝ z sctoꝝ ipis oibꝫ excellẽꝰ. Unꝺ Paulinꝰ diaconꝰ i ser.ꝓgis ait. Nec miꝝ frẽs charissimi si hec admirabil' ꝓgo sctoꝝ celsitudinẽ trãscẽdit mortaliũ.cũ i hac pre etiã excellat brorũ agmia angl'oꝝ. Dec ille. Due ãt manꝰ tenẽt ipam.s.due nate xpi.hũanitas z diuinitas. Duo q̃z leones iuxꝝ ipaz q̃si ad custodiã existẽtes.z ab heresibꝫ custodiẽtes:ik duo testamẽta. Duodeci ꝓ leũculi ise.xij. articli fidei h̃s hũit z sp tenuit. Jn h̃ ḡ thꝛono sedẽs xps rex pacificꝰ ꝑbet se pplo clemẽtẽ ac benignum ac ꝑsto oibꝫ ad hũc thꝛonũ accedẽtibꝫ donaclargit. Unꝺ Anselꝰ i meditatõibꝫ b.ꝓgis dicit ipi mri dei. Tu dña porta vite.tanua salutis.aditꝰ reparõis.aula vniũsal'pietatis.ac general'reconciliatõis vas z tẽplũ.z salꝰ vniuersoꝝ.tu oñdisti mꝺo dñm z deũ suũ quem nesciebat Tu visibilẽ exhibuisti mꝺo creatorem suũ quẽ ꝑus ñ videbat Tu genuisti mũdo restauratoꝛẽ q̃ ꝓdit ꝰ idigebat. Tu peperisti mꝺo reconciliatoꝛẽ quẽ reꝰ ñ hẽbat ꝑ seam ditatẽ tuã pctoꝝ imũdꝰ ẽ iustificatꝰ.exul eductus.celũ.sidera.fra.flumia.dies.noꝛ.tqcũq̃ ptãri hũane vl' vtilitati sẽ ol noꝛia i amũsis ꝺ q̃bꝫ valꝺ gnulãt sẽ ꝑ te qꝺãmõ reluscita ta.quadã ineffabili gra ꝺꝛata. Nec Anselmꝰ

Maria p thꝛonũ salomõis figuratur

exclamatio Anselmi i ꝓginem.

mō. De⁹ imaculate ꝟgis pturitōe tres ꝓsidēratōes faciē⁹. Pria dicet exaltatiōis. Scda cenificatiōis. Tertia ꝙo fructificatōis

¶ Pars ꝑma h⁹ ꝑ. q ꝺr exultatōis

Qualit⁹ q uenerit

Uātū gaudere ⁊ exultare i hac celeberrima festiuitate ꝛdeam⁹ vltra dicte dñi cailer. j. h⁹ ꝑt ꝙte vl. oñdit er ℞ q gaudiū gaudere h⁹ sacratissime natitat⁹ dñi nr̄i a stella magꝫ ioñete ⁊ a sybilla octauiano i occidēte: ⁊ ab ag̃elo pastoꝛibꝫ i iudea. q̄ ē i medio m̄ cum maria lericia ē anūciatū. si ḡ tm̄ exultat sb̄limitas ag̃loꝝ. mlto magꝫ iocūdari ⁊ gaudere ꝺz hūilitas hoiz ita ꝙ sb̄limata. qz nat⁹ ē ꝓncipalit nob. Nō ei (vt ait ap̄lus Heb. j.) ag̃elos sz semē abrae ap̄hēdit ꝛ ꝟgie nat⁹. fili⁹ eteñ dei vt hoiez liberarz ab eña moꝛte faci⁹ ē hō. vt ait Leo papa i s. natiui. ⁊ hac ꝛ ā marie ꝺz letari hūanū gen⁹. nā si i aliq̄ ciuitate obsessa a pessimis ūmiq̄ hoies illi⁹ ciuitat⁹ fame ⁊ sīti deficiētes oēs i pcinctu essent vt traderēt i oꝛe gladij ad mortē. q̄ dāq̄ aduenīs eos liberz. q̄s ibi eēt q̄ nō summe gauderz ⁊ solenia ageret. Cū igit ciuitas h⁹ mōi obsessa ēt ⁊ pessessa a diabolo ⁊ ag̃el' ei⁹ adeo q̄ deficiebāt hoies fame ſitat⁹ ⁊ liti bꝰnitat⁹. vñ hic migrātes ad mortē eñā descendebāt. venit ꝛ de celo vī ꝟginal' rex magn⁹ fact⁹ pu⁹ dñs fortz ⁊ potēs: dñs potens i pl̄lo ꝺ antiquū hostē. ⁊ nos ꝺ mānu ei⁹ eripuit ⁊ liberauit. ⁊ iō sūmope nos oꝑet ḡtulari Figura ath⁹ h̄. iij. Re. xix. vbi ꝺr q̄ tpe Ezechie regis iude obsessa fuit ciuitas regal' hierl'm ab imēsa mlt'itudie exercit⁹ sennacherib regꝫ assyrioꝝ. ⁊ ita coartata q̄ hoies ei⁹ timebāt capi. atq; i mlta amaritudie anrietatꝫ lacrimātes residebāt. sz media nocte angelus dei descēdēs ꝛ de celo liberauit eā occisis. clxxv. milib⁹ viroꝝ ꝛ exercitu sennacherib: ꝓpt̄ q̄ ꝛ nicet⁹ ꝙulsus reūsus ē i terrā suā. ꝓpul⁹ aūt liberat⁹ mlt'z dieb⁹ festinauit gr̄as agere ꝛo: replet⁹ mlt'z diuitijs ꝛ spolijs ūmicoꝝ. q̄nto ḡ magꝫ exultare ꝺz gen⁹ hūanū ꝛ aduētu regis ag̃loꝝ. q̄ in carne apparēs ꝓstrat⁹ hostibus ei⁹ ꝛ ipoꝝ supnis cubilib⁹ gl'iosiſqz sedibus. atq; celestib⁹ opib⁹ illā copiose ditauit.

quomō Maria ꝛ partu gaudeat

¶ Sup oēs āt hoies gaudere ꝛdebuit ipa q̄ illum ꝑpit ꝟgo bñdicta. Sz forte q̄s dicz: vñ gaudiū hīc potuit ꝛ ptu isto cū sola eēt cum ventlo ioseph spōso suo. nō i ꝺmo a frigoꝛe ⁊ vēt⁹ ꝓtecta sz i pādochio vndiq̄ tenebꝛoso ⁊ magꝫ aialib⁹ q̄ hoīb⁹ apto non ꝙfortata a societate mulieꝝ eā visitātiū: sz ab oīb⁹ feminis segregata. nō i lecto q̄scēs sz i fra vel lapide duro vbi nō erat ignis ꝺseruīcs sed frigus intēsum medie noctz. vbi etiā nō erāt ei/bi ꝺlicati q̄b⁹ idigēt mlieres i ptu. nō ꝙfectiones. nō vina ꝑciosa. sz austeritas ⁊ paupꝛtas immēsa. Que ḡ illi fuit cā gaudēdi? Ad hec rñderet btā ꝟgo si p̄ns adesz. Gaudiū exꝑta sum ⁊ ꝺlectatōz q̄ ꝺclarari nō ꝑt. Illō ei (vt ait ꝺuot⁹ me⁹ Bern. sup Eccl'iastic.) solum ē vez ⁊ plenū gaudiū. q̄ nō ꝛ creatura sz ꝛ creatoꝛe ꝓcipit. cui ꝓpata oīs aliunde iocūditas meroꝛ est. oīs suauitas doloꝛ est. oīe dulce amaꝝ est. oē postremo q̄ ꝺlectare pōt molestū ē. Si ei ꝑpha gaudebat i dño et exultabat i deo ih̄u suo. Habacuc. iij. q̄re ego gaudere ⁊ exultare i eo n̄ ꝺbui ex vīo meo nato? Si abraā a lōge p̄uidēs filij mei natiuitatē exultauit. vt h̄z Joh. viij. quō ego sine ingēti gaudio ⁊ exultatōe eē potui: cu ip̄m meisissimam ex me genitū vidi. certe coꝛ meum et caro mea exultauerūt i deū viuū. q̄ cum sit fons ⁊ oꝛigo oīs bōitatz. oīs dulcedis ⁊ suauitatis. cui⁹ odoꝛe reuiuiscūt mortui. cui⁹ aspectu letificāt angli. cui⁹ iussu monēt celi supabundabā gaudio ip̄m ex meis viscer̄ib⁹ generatum aspiciēdo. nec egebā ꝙsolatōe hūana cuz abundarē diuīa. nec societate mlieꝝ cū adesset exercit⁹ ag̃loꝝ canētiū. nec terrenū cibū affectabā. q̄ panē viuū ꝛ de celo missuz oēs sapoꝛē ⁊ oē ꝺlectamētū i se ꝓtinērē. ⁊ oēm appetituz satiatē hēbā. Mirabili igit mō gaudia ēbrietissima ꝟgo cū vidit eñā felicitatē ex se ꝑgenitā. nā gaudiū ēbrietatē ex bono adepto. vñ Job iij. ꝺr. q̄si effodiētes thesauꝝ gaudētq; vehemēter cū inuenerit sepulcꝝ. ⁊ h̄ qz sperat ibi inuenire thesauꝝ q̄ cupiūt. Antiq̄ ei in sepulcris dñoꝝ cū eis ponebāt thesauros. cū ḡ ꝛto mai⁹ ē bonū tāto mai⁹ gaudiū seq̄t cuz h̄z ꝑfecto ex sūmo ⁊ vnūsali bono hīto a benedicta ꝟgie ex pturitōe sui filij ieffabil' ei ꝙsolatō causata ē. Marie ꝙo gaudebat qz licet alie mres nō possent in ꝟitate dicere e filiū ex toto esse sinū cū ex ꝑte sit viri: ipa tm̄ sola ꝑpit filium ex toto sinū. ¶ Possum⁹ āt ꝛuote meditari circa pturitōz b. ꝟgis. q̄ iz ipa bñdicta vir go nō esset obligata edicto Augusti cesaꝛ ꝛ descriptōe facīēda. qz erat mr̄ regꝫ oim ꝑ ꝓceptionē ei⁹ effecta. tm̄ ad oñdēdū exēplū obediētie ⁊ reuerētie maioꝛib⁹ ⁊ pīdētib⁹. etiam secularib⁹ ⁊ discolis impēdēde voluit obedire Octauiano infideli. Juxta illd̄. j. Pet. ij. Subditi estote dñis vris. ñ tm̄ bonis ⁊ modestis sed etiā discolis ⁊ malis. ⁊ ꝓpt̄ eandē cām voluit etiā fili⁹ ei⁹ obedire ꝓceptz ꝓncipum seculariū. vt pz i solutōe cēsus. Matth. xvij. Un̄ inquid Grego. in. c. quid ergo. ꝛ.

D Quare Maria voluit obedire edicto cesaris

q.iij. Quid g̃ miꝛ si pcoꝛ hō obedictie i pñ/
tis vite breuitate se sbijcit: qñ hāc mediatoꝛ
dei ⁊ hoim tenuit? Brā igit ℣go vt dictam
obedictiā adiplerꝛ discessit a ciuitate sua na
zareth q erat i puincia galilee ⁊ prexit i beth
lee q erat i puincia iudee. cui⁹ discessio valō fu
it molesta ill'bōis m̄ieribꝫ q erāt vicine ha/
bitatōi ℣gis i nazareth. vt ꝓplaī dñs Jo.
dñici i q̃dā ser. Nā videtes brāꝛ ℣ginē gui/
dā. ꝛ crederēt eā ex ioseph ꝓcepisse. expecta/
bāt cū mag̃ desiderio pntes cē i pru ei⁹ Erat
em̄ tāta pulcritudo ⁊ honestas ⁊ sctitas affa
bilitasq; ⁊ sapia ei⁹ q videbaī q̃si vna fruitō
ꝓ̄ūsari cū ea ⁊ loq̃ secū. ppī qđ vicine ei⁹ af/
fectabāt cē cū ea. Sꝛ ipa se totā deo reſuans
amabat solitudinē: ac rarissime ad ostiū do/
mus se repiebat: minus ad fenestras aspicie
bat. sꝛ i rēplo ⁊ i domo oꝛōi vacabat hoim cō
uersatiōꝛ fugiēs. vt cū deo ⁊ angel' familiari⁹
ꝓfabular ēt. ⁊ i lege dñi meditar ēt die ac no/
cte. Uerā ei sciebat cē ꝓphetā. ꝛ li. epī g̃.
dicēt. Scrutari legem pñt vtcūq; sereni. si
mōi a strepitu liba cozda vacēt. Poterant g̃
ille vicine dicere inī se. veniet p certo dies p
tus ei⁹. ⁊ tūc idigebit nō adiutoꝛio. ac voca/
re nos faciet ad iuuādu: ītrabimusq; do/
mū ei⁹ ⁊ hēbim⁹ copiā ꝓ̄ūsandi cū ea. O q̃
erit g̃riosus fruct⁹ tā sctē tāq; honeste ac pul
cre iuuēcule. ita hūil' ē ⁊ amoꝛosa q̃ dare alī
nollet ad lactā dū filiū suū. sꝛ ipꝫ suis vberi/
bus lactabit: sꝛ cū tenebit illū i gremio l'bꝛa
chijs suis: nos aliq̃n reuerēter auferem⁹ illuꝫ
de manibꝫ suis ⁊ ducem⁹ i domos nr̄as. ⁊ ꝓso
latiōꝛ hēbim⁹ de filio suo. ⁊ ita ipa nccē habe
bit q̃nq; ꝓ̄ūsari nobiscū. sꝛ diuia dispositiōe
ꝑdicte mlieres fraudate sī a suo desiderio. nā
ipa pijssima ℣go cū spōso suo ioseph ad beth
leem mitica vzbē pfecta ē. vbi (vt ꝓplaī sctūs
Uincē. i q̃dā ser.) cū ad q̃ddā hospitiū diū/
tisset. hospes cernēs ioseph vilibꝫ vestibꝫ in
dutū ⁊ pauperē arbitrat⁹ dixit ei. Nō possuꝫ
bone senex vos hospitari. q; pl'es nobiles ex/
pecto isto sero. ⁊ tūc s. ioseph coḡuit verā cē
illā Quid. sniaꝛ i. ij. d arte ama. Ipe licꝫ ve
nias musis comitat⁹ homere. Si nihil attu
lerīs ibis homere foras. Et i. j. d fastꝫ Paup
vbiq; iacꝫ. Perrexit g̃ ad alīū hospitē q̃ iter
rogauit eū di. Dñe q̃t eq̃turas ⁊ famulos
hēris; q̃ rīdit nullas. sꝛ asellū ⁊ bouē ⁊ vxo/
rem meā tm̄. At ille inq̃t Istō hospiciū nō ē
ꝑ vob. sꝛ ꝑ hūibꝫ mlt̄a pecuniā ad expēden
dū. ire ad hospitale pauper. Juit igit ad ali
um hospitē q̃ dixit illi. O senex miser: quō n̄
erubuisti ducere i vxoꝛē tā delicatā iuuēcula/
vade ad alīū hospitiū. q; h nō ꝓterīs manē/
re. ⁊ sic pauperi⁹ ioseph nesciebat q̃ iret. ⁊ ꝑ/
cipue volebat de brā ℣gie quā sciebat matrē
dñi ab oīb hoībꝫ venerādā. ⁊ nouerat tene
rā cē ℣gis ꝑecundiā. vñ valde volebat de de
risionibꝫ q̃ eis fiebāt ppī pauptatē. iuꝛ illō
Juuenal' li. j. Nil hꝫ infelix pauptas duri⁹ in
se Quā q̃ ridiculos hoīes facit Sꝛ fortabat
eū b. ℣go di. illō Sene. ad Lucil. Placeat
nob q̃cq̃d deo placꝫ ob hoc ipm q̃d sibi placꝫ. et
etiā forte ꝓfortādo eū q̃ hec tristicia ꝑtereī i
gaudiū. dicebat illō Quid. i li. de pōto. Se
pe creat molles aspera spina rosas. Non g̃
diffidam⁹ de diuīa bonitate: sꝛ firmit' supnū
expectem⁹ adiutoꝛiū. Nam nō ē abbreuiata
man⁹ dñi. eam⁹ igit ad aliq̃ē locū remotū a
tumultu hoīm vt possim⁹ q̃eri⁹ a deo vacare
⁊ ipe cui est cura de oīb⁹ puidebit nob. Que/
rētes g̃ inuenerāt diuīoꝛiū siue crotā atq; tu
gurīū. i q̃ intrātes pepit ibi ℣go gliosa inuꝫ
bñ dictū filiū gaudiū mr̄is hīs cū ℣gitatis
honore. Ut ei inq̃t Oꝛig. sup Lu. Sīc aba
cuc ītrauit ad danielē i lacū leonū ꝺeserēs ei
prādiū bonū ⁊ exinit ñ aptꝫ ostijs sꝛ clausis.
sic b. Maria saluis clausꝫ pudoꝛ ꝓcepit ⁊
pepit filiū suū ꝑ mogenitū. cui prin⁹ genufle
ctēs ⁊ eū adoꝛās dixit. Saluemi dilecte fili
adoro te deū meū q̃ dignat⁹ ē ꝑ salute mea ⁊
oīm hoīm hāc vallē lacrimaꝛ ītrare. postmo
dū ℣o osculatata ē faciez g̃rioſi filij sui di.
O facies plēa oīm graꝛ i quā desiderāt āgeli
ꝑspicere. Deide osculās man⁹ dicebat. O
man⁹ brissime g̃t infirmos est̄ sanatrices g̃t
miracla opatē: osculabaī eriā pedes di. O
sctissimi pedes q̃tū discurrerīs ꝑ varias ciui
tates ⁊ castra ad vocādū ⁊ labōrādū. ꝑ ꝓsiōe
pctōꝛ. ⁊ i talibꝫ suauissimis eloquijs dulcit
āplexabaī sūū charissimū vnigenitū totā re/
pleta dulcedie ab eo silī suauissime āplexata
ita vt dicere possꝫ illō Lañ. ij. Leua ei⁹ sb ca
pite meo: ⁊ dextra illi⁹ āplexabit i me. ⁊ ipe ꝑ/
uul⁹ Jhs vbera mr̄is labēs ⁊ osculans dicere
poterat illō Lañ. iij. q̃ pulcre tē māme tue so/
roꝛ mea. ꝑōsa mea pulcrioza tī vbera tua vi
no: ⁊ odoꝛ vnguētoꝛ tuoꝛ sup oīa aromata
fau⁹ distillās labia tua ꝑōsa: mel ⁊ lac sb lin
gua tua. ⁊ odoꝛ vestimētoꝛ tuoꝛ sīc odoꝛ thu
ris. Gaudebat g̃ brissima ℣goꝛ fil' valde ob
stupebat de admirabili natiuitate filij sui. q̃
nat⁹ erat de ipa mr̄e sine pr̄e. mirabaī q̃ eīn/
tas facta sit noua. īmensitas pua. pulcritudo
deformis. maiestas abiecta. sapientia mura.
foꝛtitudo infirma. iustitia vt rea. ⁊ opulētia
facta sit egena.

Quō Jo
seph ho/
spitiuꝫ q̃
rens ꝺeri
detur

¶Pars scd̄a hui⁹ fmōis q̄ dr certificatōis

Ulla mulier de suo ptu vnq̄z fuit certior brā ẏgie. vt ptz. ij. discurrendo

Primo em̄ fuit certificata de materna habilitatōe. i. q̄ erat electa a deo vt eēt mr vñ illi ingr angel⁹ Lu. j. Inuenisti g̃ ad deū. ecce ꝯcipies i vtero z paries filiū sic fuit certificata q̄ erat idonea mr filij dei Scd̄o certificata fuit de future natiuitatis vaticinatōe. Si ei alij pphe ppheratēs fuerūt certificati a deo intrinsec⁹ de ẏritate quaz ꝑdicebant q̄ sic erat vez sic ipi spū ppherico videbāt z annūciabāt. sic ipa filr cogit certissime facta reuelatōe anglica spū ppherico eo q̄ erat illa ẏa futura mr filij dei quā ppha ꝑdixerāt Tertio fuit certificata de mīmi amoris duratōe. Mlte nāq̄z fē mres q̄ pariūt filios q̄ tñ i pcessu tpis pdūt graz viroz z filioū. Maria āt nō solū i suo ꝯceptu certificata fuit q̄ i suo vtero fieret id inisibil vnio diuinitatis z hūanitatis i vna psona. Iz eriā fuit in gra confirmata fm oēs theol. i. ij. sen. di. ij. ¶Quarto certificata fuit d̄ nois filij dei diuulgatōe. z h̄ qñ dixit illi angel⁹. vt hī Lu. j Hic erit magn⁹: z filius altissimi vocabit. qd̄ factū ẽ qñ dedit illi dr nomẽ qd̄ ẽ sup oē nomẽ q̄ ait apl's Phil. ij. vt. s. noiet de⁹ z filius dei. Quito certificata fuit d̄ regni filij sui ꝑpetua duratōe. z h̄ qñ dixit illi angel⁹. Et regni ei⁹ nō erit finis. In cui⁹ signū hēm⁹ q̄ oia regna z impia finē habuerūt. z ẏficata fuit sīnia Hoffredi i poetria dicēt̄. c. xxxij. Hoc vnū plcire potes: q̄ nulla ptās Esse mozosa pt. q̄ res fortuna secūdas Impat eē breues. si vis exēpla. pones Respici fortunas. emarcuit illa poz Florida plpitas. minos sbuertit athenas. Illiō attridens magne cartagis arces Scipio. Iz ml'ti romam. fuit alea fati Tpe sla breui. breuis ẽ distātia leti Nois et mesti. nox ẽ vicina diei. Nec aliena vocēt: z tetra fata docebūt. Hec ille. Nihil em̄ ẽ stabile ac ꝑpetuū i h̄ mūdo hoibz. l. ij. ẏ. Iz q̄ di uine. C. de ve. ai. enu. z. ẏ. vt āt. i auc. de ñ alie aut ꝑmu. re. eccle. z. ẏ. hanc dicētes. i auc. vt oēs obe. iudi. De dnatōibz āt ciro trāseūtibz Juꝛ illō Lucani i. j. Sūmiscz negatū stare diu. ptz discurrēdo breuit⁹ z ꝑsiderādo finiri oē triū regnoz pōtissimoz. Finitū nāq̄z ē regnū assirioz i. Mcclix. āis. Regnū medoz nō durauit nisi āis. ccxlix. Regnū romanoz sb regibz durauit. ccxliij. āis. In sīgnū vo q̄ regnū xpi ñ hēbit finē: iaz durauit Mcccccij. nec vnq̄z termiabit ¶Sexto certificata fuit i Johis exultatōe Luc. j. vbi dixit Elizabeth. Exultauit i gaudio infans in vtero meo. Hec ei exultatō fuit inistrata. z iō miracl'osa: maxie q̄ fctā fuit i vr̄o. z etiā accelerat⁹ fuit i infante vsus rōis z volūtaz. vt possz inf̄ viscera mīna agscere: credere z ꝑsentire ¶Septio certificata fuit i elizabeth testificatōe. q̄ dictū fuerat p angl'm Lu. j. Et ecce Elyza. cognata tua z ipa ꝯcepit filiū in senectute sua. Lūcz Maria iuissz i mōtana z salutassz elizabeth. ipa testificata fuit ẏba angelica fore ẏa di. Un̄ h̄ mihi vt mr dn̄i mei veniat ad me Octauo certificata fuit ioseph approbatōe: cui āgel⁹ appuit i somnis Mat j. di. Noli timere accipe mariā piugē tuam qd̄ em̄ i ea natū ẽ de spūsco ẽ. Qd̄ factuz Joseph ap ꝑbauit dū ipam i vroꝛē duxit. z sil'r cū eo ẏgitatē ꝑpetuā vouit. Nono certificata fuit pastoz veneratōe. q̄by i hac nocte apparēs angel⁹ dixit illō Lu. ij. Annūcio vob gaudiū magnū qd̄ erit oi pp'lo. q̄ natus ẽ vobis hodie saluator ꝛc. Qui pastores venēr z inuenēr iuꝛ ẏbū angl'i. p q̄z pastoz veneratione fuit certificata b. Maria. Decio certificata fuit angloz inbilatōe. Un̄ Lu. ij. c. legit q̄ facta fuit mīt'tudo celestis exercit⁹ cū angelo canētiū z dicētiū. Gl'ia i altissimis deo. Undecimo certificata fuit scti Symeonis āplexatōe. vñ legit Lu. ij. q̄ cū q̄dragesimo die a natiuitate xpi maria z ioseph portauerūt Jhm ad tēplū. tūc simeon fuit ductus spū in tēplū. Lūcz viāissz iste senex puez Jhm: eodē spūsctō inspirat⁹ cognouit eū mūdi saluatorē. Aperiēs āt brachia sua senilia ipsum amplexat⁹ ẽ di. Nūc dimittis fuū tuū dn̄e Que ẏba cū amplexu tā feruido fuerit Marie manifestatiua filij sui natiuitatis iocūde. Duodecio z vltio fuit certificata sctē Anne vaticinatōe. Nā legit Lu. ij. q̄ ipa nō recedebat de tēplo fuies deo die nocturnis ieiunijs et orōibz vacās. z spū dei mota i ipa hora q̄ puer fuit ꝑsentat⁹ sup altare: supuenit z ipsa et dn̄m laudabat: z spū ppherico plena: omnibz pn̄tibz expectātibz redēptōz isr'l loqbat. q̄. s. hic parul⁹ nup nat⁹ erat mūdi saluator. Et est aduertēdū fm Tho. pte. ij. q. xxxvj ar. v q̄ iste due manifestatiōes sunt excellentiores alijs reuelationibz.

¶Pars tertia huius sermonis que dr fructificationis.

Nquit Leo papa in quodā fmone.

Que h̄ sacm̄ mens comprehēdere?

Que hāc graz valeat lingua narrare? quasi dicat nulla. nihil em̄ vtil⁹ saluber⁹ q̄z hūano generi ꝓtingere potuit q̄z xpi ort⁹.

re cui⁹ vtilitatib⁹ aliq̄d breuit̄ i hac pte loq/
mur. obmittēdo g̃ q̄ xps p hūanitatē quam
assūpsit fact⁹ ē mediator nr̄ t satisfactor pro
pctis. atq; redēptor hūani generis. iux illud
Apoc. iij. vbi ei dr. Redemisti nos dñe de⁹ i
sanguie tuo tc. Solū referā sex fructificatōnes. Pria q̄z dr iclinatōis. s. diuie maiestatis.
Nā videm⁹ rpaliter q̄ nō pua grāz sibi dep/
tat fieri subdīti si rex aut pnceps eoz dignet
visitare sua hitacula. Quātā g̃ grāz fec nob
dñs de⁹ nr̄ creator t gubernator oim creatura
rū; Ad nos descēdit de cel. t tenebras nr̄as vi
sitauit. Et q̄ colligit Ambi. q̄dā sm̄one. cum
q̄sta sollicitudie homies se ꝑpare dñi ad xpi
natiuitatē suscipiēdā di. Ecce si q̄s nr̄m seni
orē suū i domū suā suscipe debuisset; ab oīb⁹
sordib⁹ t imūdis reb⁹ ipaz domū mūdasset t
q̄cūq; necessaria eēnt sm̄ suā possibilitatē ꝑ/
parasset. Et si ꝑ fac̄ mortal' susceptur⁹ morta
lem: q̄nto magis se mūdare dz creatura vt suo
creatori apparēti i carne ñ displiceat Hec il
le. Qui ibidē ponit dei dignatōz di. Ille iu/
stus venit ad nos petōres vt ex petōribus face
ret iustos. pt⁹ venit ad ipios vt ex ipijs facer
pios. hūilis venit ad supbos vt ex supbis fa
ceret hūiles. q̄d plura? Ille nat̄a bon⁹ venit
ad nos hoies q̄ plenieram⁹ oīb⁹ mal'. Hec
Amb. Sz si ista iclinatōz meli⁹ vis attende
re. ꝓsidera q⁹ ex hac dñi nr̄i natiuitate: ipe q̄
est creator t pr̄ nr̄. de q̄ Deut. xxxij. dr. Ipe ei
est pr̄ tu⁹ q̄ possedit t fec̄ t creauit te. digna/
tus ē fieri frat̄ nr̄. Quā iclinatōz tāgit Aug.
in. xij. de trini. Un apls Heb. ij. ait. Nō cō/
fundit̄ eos vocare frēs di. Narrabo nomen
tuū frib⁹ meis. ps. xxj. Ipe q̄z in q̄t Magda
lene vt hz Joh. xx. Vade ad fratres meos.
ascēdo ad pr̄em meū tc. Et iō ipe dñs a nob
appellat̄ frat̄ nr̄. vt i. c. olim. viij. q. j. O q̄z in
ḡes ē hec gra. O q̄z benigna diuie maiestatis
inclinatio. vt is q̄ vnic⁹ filius ē dñs fiat frat̄ mi
seri petōrz. Vic filij isrl audiētes q⁹ de⁹ visi/
tasset eos: adorauerūt pni i terrā. Exo. iij. In
cui⁹ figurā Areuna videns regē Dauid ad se
ueniētē. egressus ē obuiā illi. t adorauit p/
no vultu i terram ac dixit. Que cā ē vt dñs
me⁹ rex veniat ad seruū suū. vt hz. ij. Re. vlt. t
j. Para. xxj. Sic q̄ libet aia deuota ꝓsideras
tāta dignatōz t iclinatōz altissime maiesta/
tis dei. dicere dz illō q̄ hz Job. vij. Quid ē
hō q⁹ magnificas eum. aut q̄d apponis erga
eū cor tuū; visitas eū diluculo: t sbito ꝓbas
illū. Et ps. viij. Quid ē hō q⁹ memor es eius
aut filius hois q̄m visitas eū. Huic ād sic dño
suo obuiāri occurrere ipe rex celestis. t ample

Utilitates natiuitatis christi

Q. xps ē frat̄ nr̄.

rans illū dicet ei. Ego sum frater tu⁹ noli ti/
mere. Hester. xv. Hec igit̄ fuit ꝓma vtilitas
natiuitatis dñi nr̄i ihu xpi. q⁹ frat̄ nr̄ effect⁹ ē.
Quā q̄dē post ꝛceptōz suā desiderabat scā
mr̄ eccl'ia. di. illō Can. viij. Quis mihi det te
frēm meū sugentē vbera mris mee vt inuenā
te foras; q. d. licz p incarnatōz frat̄ me⁹ factus
sis. desidero tñ te foras videre. s. ex vtero iaz
egressus p natiuitatē vt te vbi seculer t te ado
rem. ¶ Secūda fructificatio dr sblimatiōis.

Q. hūa natura nobili rata tes altata ē.

Nō est em̄ adeo paupcla t infirmi generis
mulier q̄ nō nobilitet si a nobili ducat i mr̄i
moniū. t vtiq; iur̄ nobilitatē viri ē etiā nobi
litas vxoz; sm̄ leges. C. de legib⁹. l. mulieres
t. ff. de senatorib⁹. l. femine. Cū g̃ natura nr̄a
iūcta sit mr̄imonialit̄ ipi regi regū t dño do/
minātiū. Apoc. xix. c. t pe iūcta dei filio q̄s di
gne possit exp̄mere ipi⁹ exaltatōz De h̄ enim
mr̄imonio ait apls Eph. v. Sacm hoc ma
gnū ē i xpo t i eccl'ia. trāsūptiue i. e. abitum
ex de biga. Hāc ei sibi copulauit xps. s. natu
rā nr̄az i thalamo vteri v̄ginal'. Vic Greg.
ait. Jā itelligit charitas vīa q̄s est rex regis
filij pr̄. ille vtiq; cui pps. dr. De⁹ iudiciū tuū
regi da: t iusticiā tuā filio regis. Qui fec nu/
ptias filio suo. Tūc ei de⁹ pr̄ro filio nuptias
fec. q̄n hūc i vtero v̄ginis hūane nature ꝓiunxit
q̄n dñm an̄ secla fieri voluit hoiez i fine secu
lor. vter⁹ q̄ genitrix v̄ginis h⁹ spōsi thalam⁹
fuit. de q̄ dr ps. xviij. Tāq; spōsus ꝓcedēs de
thalamo suo. Deh t Leo papa i ser. i natali
dñi ait. In natali ei dñi frēs charissimi q̄si i
nuptijs spūalib⁹ spōse sue eccl'ie xps adūc⁹
est. Tūc ꝓitas de terra orta ē. tūc iusticia de ce
lo respexit. tūc ꝓcessit spōsus de thalamo suo
h̄ est v̄gine dñi de vtero v̄ginali. ꝓcessit em̄ de
spōsa sua eccl'ia. i. hūanā carnē suscepit. Luz
itaq; ex nobilitate spōsi spōse meriat̄ nobili/
tas. q̄nta ē nobilitas nr̄e nature q̄ dei v̄bo ē cō
iūcta; vñ tāta vnitas ē inf hoiez illū t deum
vt de⁹ dicat̄ h⁹ hō. O magna nobilitas o mi/
ra nr̄e nature sblimitas. t i tāte sublimitatis
t exaltatōis signū angeli q̄ an̄ natiuitatez se
ab hoib⁹ adorari patiebāt: vt patz Ben. xvj
t in pluribus alijs locis. h̄ est xpi incarnatiōem
t natiuitatē nō patiunt̄. vt ꝑz Apoc. vl. vbi
q̄n b. Johes euāgelista voluit angelū adora
re. ꝓhibuit angel⁹ di. Vide ne feceris. ꝓserv⁹
em̄ tu⁹ sum t fratr⁹ tuoz. Un Grego. i ome.
sup illud. Erant appropinquantes tc. Sic
ait. Timet angelus ab homine adorari qui
do naturam humanam vider in deo sic sbli/
matam vt fieret vna ꝓsona. t ideo ꝓsideran
tes p incarnatiōem filij dei humanā naturā

fūū nobilitatā ⁊ exaltatā ĩstruimur vt eā di
ligāt ꝓximꝰ ne eā ĩq̄nemꝰ ⁊ maculemus
exēplo. Un Aug. i lib. de ꝥa reli. sic ait. De
mōstrauit nob dꝰ q̄z excellsum locū inf creā
turas haberat natura hūana i ꝙ hoibꝫ i ꝯo
hoc apparuit. Et Leo papa i ſmōe de nati
uitate dñi sic dic. Agnosce o xp̄iane dignita
tem ⁊ diuie ꝓsors factꝰ nake noli i veterē vi
litē degenerꝫ ꝓſlatōne redire ⁊c. Et q̄uis
hec ꝓiūctio. inf. ſ. ꝓſonā diuinā ⁊ hūanā na
turā sit facta i ꝓceptōe. i natiuitate tñ ĩnotuit:
tāḡsli i ꝓceptōe facta fuissꝫ ꝛelpōsatio. ꝯ ꝯo
banū nupciarū ⁊ etiā traductio. Quapꝛopt
Aug magnificat istā natiuitatē i ſmone pri
mo ⁊ accedētibꝫ ad gram dī. Hec natiuitas
mira ē. q̄z qualē genuit talis ⁊ genuit. iō vir
go mr. q̄z ꝯbū caro factū ē. si em hec q̄ genuit
talis est: illō q̄ genuit q̄le est? Uis noscere
q̄lis est q̄ sic natꝰ ē? Audi q̄s ⁊ q̄tꝰ est. Uer
bum ꝑis artifex mūdi. lumē celi. par fre. ĩte
gritas ſḡis. fecūditas mr̄is. angelorum laus
hoim sal? ꝛelertor via. errāciū venia. vulne
rator medicina. bonor iocūditas. martyruꝫ
victoria. infanciū palma. Adhuc amplꝰ au
di. Qui sic natꝰ ē extinctor mortꝫ. oppꝛessor
diabli. petra fundamenti. lapis angularis
mons dei. scala celi. ianua padisi. ciuitas regꝫ
magni. agnꝰ ⁊ pascua. spōsus ⁊ spōsa. resurre
cio ⁊ eterna vita. q̄m ꝑ ipm ⁊ ex ipo ⁊ in ipo
sunt oia. hec ⁊ q̄cūq̄z dixerimꝰ de deo pua sūt.
Nō em sufficit lingua enarrare vel laudare
quā mēs pauida ⁊ infirma nō valet ꝙphēde
re. hec tñ Maria q̄ talē ꝓpit ꝯgo ⁊ mr. gra
fecūdata. spūscō impgnata. nouū germē. no
uus partꝰ agnoscit. videt oculis. mirat mēte
integra pseuerat i carne. Amplectit manib
quē portat mundū regentē. Lac infudit cele
sti potu. figit dulcissima oscula pia mr verbo
q̄ miscēdia ⁊ ꝯitas occurrerūt sibi. ⁊ quē ocu
lis carnis intuet filiū: mēte ꝙspicit deū. susce
pisse se gaudet ꝓpetuā posteritatē nō amissa
integritate. vitā fert i gremio. veritatem por
tat in corde. q̄m veritas de terra orta est: ⁊ iu
stica de celo. ꝙspexit. Maria de hoie p̄ terra
ꝯs ex maria sine hoie p̄ze. ꝯitas ex terra. hec
ille. ¶ Q̄m igit̄ ista oia ꝓuenīūt xp̄o ex m hūa
nitate: ꝓptꝫ q̄ natura hūana ex icarnatione ⁊
natiuitate filij dei mlr̄is sit ꝛblimata. ¶ Ter
tia vtilitas i hac pte dr oñsiōis. ſ. dilectionis
dei ad nos. Lū em esset ex magnitudine ꝯmi
argui soleat magnitudo amoris. Juxta illd
Greg. in omel. pēthecostes. Probatio dile
ciōis exhibitio ē opis. vñ ad ꝯ ꝓpositū dñs
approbauit sniam pharisei Lu. vij. Certe ex

Aug. ex nie na tiuitatꝫ q̄sita

xp̄i icarnatōe ⁊ natiuitate maxim̄ amor dei
ad nos oñdit. Quid em mai. ꝙd ſblim̄ no
bis dare potuit q̄z filiū suū eq̄lē sibi? Un et
ipe xps ex ꝯ argues ait Joh. ij. Sic dꝰ dile
xit mūdū vt filiū suū vnigenitū darꝫ vt oīs
q̄ credit i illū ñ peat ſz hēat vitā eñā. Hinc
bñ exclamat Bre. di. O ĩertimabil' dilectio
charitat̄ꝫ: vt ꝓuū redimeres filiūꝫ tradidisti.
Inde ē q̄d canit eccia. Propt̄ nimiā charita
tem suā q̄ dilexit nos dꝰ: misit filiū suū i sili
tudinē carnis pcī. vt p̄ Eph. ij. ⁊ Ro. viij.
Magnā em charitatē dꝰ nob oñdit in eo q̄
misit legatū ad nos. inf illō Abdie. j. Audi
tū audiuim̄ a dño ⁊ legatū ad gēes misit.
De q̄ dr Proū. xiij. legat̄ fidel' sanitas Et. j.
Joh. iiij. dr. In ꝯ appuit charitas dei i nob:
q̄m dꝰ filiū suū vnigenitū misit i mūdū vt
viuam̄ ꝑ eū. Maria ꝯo. q̄z misit eū i sili'tu
dinē carnis pcī. vt splēdor p̄ne glie nō solū
carnis nube velaret̄ ſz etiā sil'itudie pcī ꝛeni
gra ret̄. vt pcōr ei circūcisus ē ⁊ redemptus.
Lu. ij. Hinc itez. j. Jo. iiij. dr. In ꝯ ē chari
tas ñ q̄z nos dilexerim̄ deū ſz q̄m ipe ꝓr di
lexit nos. ⁊ filiū suū misit ꝓpciatōz ꝑ pctis
nr̄is. Uere nō video quō mai. signū dilecti
onis dꝰ p̄ nob oñdere potuissꝫ. Un Bern. i
li. de diligēdo deo. excellētiā hꝰ dilectōis cōsi
derās ait. Multū meruit dꝰ ⁊ nob q̄ ⁊ i me
ritis seip̄m ꝛedit nob. Quid em meli. seipso
poterat dare? ꝙ si rei meritū q̄rit: illō est pci
puū q̄m ipe ꝓr dilexit. dign̄ plane vt rea
met̄. pſertim si adūtat̄ q̄s: q̄s: q̄re ⁊ q̄tū ama
uerit: q̄s ei? nōne is cui ois spūs ꝓfiteť. ꝛus
meꝰ es tu q̄m bonor meor ñ eges? ꝑs. xv. ꝥa
hꝰ charitas maiestat̄ꝫ q̄ꝑe nō q̄rēt̄ꝫ q̄ sua sť.
j. Lor. xiij. Quibꝫ ār tāta charitas exhibet̄:
Lū adhuc inīc ūmici essem̄ ꝑ mortē filij ei
reconciliati sum̄. vt dr Ro. v. Dilexit ḡ nos
dꝰ gtis ⁊ ūmicos ſz q̄ntū dilexit? sic vt filiū
suū vnigenitū daret. Sup q̄ ait Chrys. Ne
mo amator carnaliū: etiā si sit supᵐ modū in
sanies ira exardescere ꝑt in amore dilecte sue
quēadmodū dꝰ effundit̄ i amorē aiar̄ nr̄ar̄.
⁊ certe nō puū donū. nō pua vtilitas ē ostendi
disse se tātū hoiem diligere. Quapꝛopt Au
gu. in ſer. ix. de natiuitate dñi ait. Sic ḡ pec
catū ⁊ pēa pcī q̄ ꝑ sceł corrupte mlierꝫ itra
uit i mūdū. ꝑ iuiolate ꝙgis ptū auferť. ⁊ q̄ i
ꝺitōe generꝫ hūani ꝑ mlieres q̄ ꝛe solo viro
facta ē ꝯtingit vt mortꝫ vinclo teneremur ob
structi. ꝯ i redēptōe hūani generꝫ diuia bonī
tas egit: vt ꝑ viz q̄ de sola mliere natꝰ ē vita
hoibꝫ redderet̄. Illic humanā naturā neḡssi
ma ꝛeceptione sibi diabłꝰ in peccati similitu

J Maria dilectio ad nos oñdit in natiuita te xpi

dine sociauit humanã. hic dꝰ naturã in vnitate pſone suſcepit. ibi femia recepta ẽ vt fieret filia diaboli. h ẏgo gra repleta ẽ vt fieret mr summi atq; incõmutabilis vnigeniti dei. Ibi angelus deiecꝰ p ſuphiã seducte mulieris aiam obtinuit. hic dꝰ humilitas ſe p misericordiã. vtq; icorrupte ẏgis ex ea nasciturꝰ impleuit. Dei em filiꝰ Jhs xps q̃ i forma dei erat. ipe fm apl̃m semetipm exinaniuit formã fui accipies. formã serui. i. naturã serui i suã accepit ille dꝰ pſonã. atq; hoim factor in similitudine hois factꝰ. habitu inuentus vt hõ. t hũliauit semetipm factꝰ obediẽs patri vsq; ad mortẽ crucis. Dec ille. ¶ Quarta vtilitas dr adoptiõis. Nõ ei sufficere diuine maiestati vilum est si nos visitaret. si nram sibi naturã mrimonialiꝝ copularet. si se nos diligere summe demõstraret. sz vt oẽm dilectõis gradũ expleret. Nos quoq; voluit adoptare in filios vt ꝓfiderer dicere possemꝰ. Pr nr q es in celꝭ tc. Mat. vj. c. qd añ incarnatiõ nõ poterãt dicere scti. Ob hoc em vt ait Aug. in quoda ſmone de natiuitate dñi. Unigenitus q̃ est in sinu pris dignatꝰ est nasci ex hoie verꝰ hõ: vt nos nasci faceret ex deo. Hoc añt apls oñdit dicẽs ad Gal. iiij. Cũ aũt venit plenitudo tpis: misit dꝰ filiũ suũ factum ex muliere factũ sub lege: vt eos q̃ sub lege erãt redimeret: vt adoptiõem filioꝝ reciperemus Ecce em fm Aug. vbi s. quẽadmodũ natus deus hõ fecit vt nos hoies nasceremur ex deo Od etiã oñdit b. Joh. j. c. euãgelij sui dicẽs Quotq̃t aũt receperũt eũ dedit eis pstatez filios dei fieri his q̃ credũt i noie eiꝰ. Et hanc adoptiõem recepimꝰ in hoie scõo quã pdideramꝰ in pmo. Dec ille. Per xpm g hoiem filij facti sumꝰ salrẽ meritorie. Et h ragit scꝰs Bonauẽ. t alij doctores i. j. dis. xxvj. t in. iij di. x. maxime ipe s. Bonauẽ. ar. vl. q. ij. dicẽs q si quera an simꝰ filij adoptiõis p christum. Hoc põt dupl̃r intelligi. aut fm cãm effectiuam. aut meritoriã. Si ipoztat cãm meritoriam vel dispositõem. absq; dubio vez est q simꝰ filij adoptiõis p xpm. Ipe em nob meruit gram p quã simꝰ filij adoptiui. inq̃tuz est caput eccl̃ie. vt hꝫ Col. j. t ad Eph. v. t i cle. vnica. in pn. de iureiu. t in. c. vnico. ẏ. sed vbi. de sa. vnc. t h nõ solũ respicit diuinã naturam. sz etiã naturã assumptã. Si ẏo ipoztat cãm effectiuã adhuc vez est. Deꝰ em pr nos adoptauit p filiũ t spm̃sctm q̃ ad ꝓsummationẽ. Ad nram em adoptiõem duo occurrunt. s. redẽptio q̃ facta est p filij missionem: z gratificatio que facta est p missionẽ spiritꝰ sancti. Et h est qd dicit Augꝰ. i lib. de spũ et aia. c. vj. A pre p filiũ t spm̃sctm. ad nos diuina descẽdũt. pr siquidẽ tradidit filiũ q̃ redimeret suos. misit spm̃sctm q̃ suos adoptaret in filios. filiũ dedit i pciũ redẽptiõis. spm̃sctm in pulegiũ adoptiõis. Dec ille. Dãc aũt vtilitatẽ extollit Joh. apls i. j. cano. c. iij. dicẽs. Videte q̃le charitatẽ dꝰ pr nob oñdit vt filij dei nominemur t simꝰ. Sic t apls Paulus Gal. iij. dic. Oms em filij dei estis p fidez q̃ est in xpo Jesu. Et vt oñdat q̃ta vtilitas tibi inde puenat etiã vltra dignitatẽ filiationis. Arguit sic Ro. viij. dicẽs. Nõ em accepistis spm seruitutꝭ iteꝝ in timore. sz accepistꝭ spũm adoptiõis filioꝝ dei. Ipe em spũs testimoniũ reddit spũi nostro q̃ simꝰ filij dei. Si aũt filij t heredes: heredes q̃dẽ dei: coheredes aũt xpi. Ecce q̃nta vtilitas vt heredes dei simꝰ. Dãc eandẽ sniam ꝓfirmat ad Gal. iij. c. dicẽs. Jã nõ est seruꝰ sz filiꝰ. q si filius t heres p deũ. t merito. Nã nõ solũ filiꝰ naturalis. sz etiã adoptiuꝰ est heres pris adoptãtis. l. pe. C. de adopt. t. l. si pr. ff. eo. ti. t. ẏ. itẽ adoptiuos. insti. de here. que ab intesta. desc. Ex pdictis etiã ptz q̃tũ nos diligat pr nr celestis filios suos. Nã filiꝰ dr a filos grece qd est amor latine. vt nõ. insti. q̃ dari tu. pos. ẏ. fi. Jtẽ q̃nta sit dignitas nra. Nã filiꝰ adoptatus ꝓsequit nomẽ dignitatis paternel. cũ adoptiuũ. C. de decu. li. x. vñ filiꝰ regꝭ vel comitis dr: rex vel comes. xxiij. q. j. c. vl. Et iõ nobis inãt ps. Ego dixi dij estis t filij excelsi omes. O q̃nta gra. cũ vt ait Aug. Qui sert digni nõ eramus filij efficimur. t sic patz quarta vtilitas. ¶ Quinta ẏo dr ꝓsolatiõis sz fidei nre. Cũ em vt inãt apls Ro. x. er ẏbis Isa. liij. c. Fides sit ex auditu. auditꝰ aũt p verbũ xpi. Reuera nisi xps pſonaliter vemisset: vix fuissent credita q̃ pphete pdixerũt Tã ardua em sunt credibilia nre fidei q̃ eaz homini asserẽti vix vel vnq; hõ credidisset. vñ necessariũ fuit vt ipsa veritas p se descenderet. nobisq; visibilis appareret. vt ex visibilibus ad invisibilia raperemur. t mẽs nostra tãto iam firmiꝰ audita crederet q̃nto cũ a quo audisset fallere nõ posse minime dubitaret. Hinc cãm natiuitatis sue ipe testat ẽ Joh. xviij. di. Ego ihoc natꝰ sum. t in h veni i mundũ vt testimoniũ phibeam veritati Et iõ nũc tãto infidelitatis peccatũ maius est q̃to t is q̃ hãc pdicauit veritas est. Hinc ait Joh. xv. Si nõ venissem t locutꝰ eis nõ fuissem: peccatũ non haberẽt. nunc aũt excusationem non habent de peccato suo. Sic eti

k Adoptati sumꝰ i filios per xpi natiuitatem.

Duplr sumꝰ filij adoptiui

Filij adoptiuẽ est heres

l Per ipi natiuitatẽ et fide nostra cõsolamur

em vt fidē antiquoꝝ patrꝝ ꝓfirmaret visibil' volūit apparere i specie ignis ⁊ flāme. Exod iij.xx.c. vos ipi audistis qz de celo locut⁹ sū vob. Quia igit fides nra magis certificat exhī quō angelo vel hoi: sz ipi deo loquēti credit voluit filiꝰ dei incarnari. Unde Aug. xj. de ciui tate dei ait. vt hō fideiꝰ ambularet ipa fitas ei filiꝰ hoie assumpto ꝓstituit atqz fundauit

Nselle. ⁊ sic pz. v. vtilitas. ¶ Sexta aūt dr ꝓfirmatōis .I. spei nre. Quis em nūc pt eē de spei ratōis locꝰ. vbi se videt hō effectū dei filiū illūqz fuū frēm effectū. De hac Bern. ait Mentio mihi spes magna est in xpo. puto em qd ia mesperere nō poterit os de ossibꝫ meis ⁊ caro de carne mea. Hinc admonit frēs ioseph ne eū interficerēt. Hinc .xxxvij. cū Judas dixit Ecce em frat nr ē. sic xps ihs exhī hō factꝰ est ⁊ frater nr miserē nrī: etiā ipo iure ꝓpinqtatis Nemo em carnē suā vnqz odio habuit sz nutrit ⁊ fouet eā. vt ait apls Eph. v. trāssumpti ue in. c. nō ex tim em⁹. xiij. q. j. Itē omnis hō naturaliter diligit primū sibi. Ecci. xiij. ⁊ tenet eū diligere. xxij. q. iiij. c. dz hō. ⁊ de pe. di. ij. Ḥ. primos aūt. ⁊. Ḥ. inde. Dic aūt Mōtanari⁹ in luna celeri. quisquis amat seruit. ḡ xps dz nob succurrere tāqz noster prim⁹. oēs em hoies rōne eiusdē nature dicunt primi. de pe. di. ij. c. charitas. Ḥ. item nō illi. Unde nob p trātā ḡginē factꝰ est debitor erquo factꝰ est homo. Ait em Lassiodorꝰ li. xij. epistolaruꝫ. epla. v. Gratificāte natura illis amplius debemus q̄ nobis aliqua primitate iungūt. Possumus aūt inducere dñm Jhm ad sbueniendum nob: ⁊ eū rogare ne ptmittat nos ꝑburi igne infernali. dicēdo illi illud Ysaie i. ij. li. epla. epla. xix. Nā tua res agit paries cum prim⁹ ardet. Preterea p hoc q filiꝰ dei est vnitus nob nram assumēdo carnē. maxime spes nra erigit q diligamur ab eo. Unde Aug. xiij de trin. ait. Quid est ei q tātū mēres erigat: ⁊ ab immortalitatꝫ desperatōe sbleuet q̄z q nos tāti fecit dꝰ vt ei⁹ filiꝰ immutabiliter bonꝰ in se manēs qd erat ⁊ a nob accipiēs qd non erat dignet nostra miserie ꝑsortiū mala nra mortiendo pferre. Et. x. de ciui. dei. c. xxix. ait Gratia dei nō potuit gratꝰ cōmēdari q̄z vt ipe vnicꝰ dei filius in se incōmutabiliter manēs induere hominē ⁊ spem dilectōis sue daret hoibꝰ hoie medio q̄ ad illū ab homibꝰ veniret. qui tñ lōge erat immortal' a mortalibꝰ: incōmutabilis a cōmutabilibꝰ. iust⁹ ab impijs. beat⁹ a miser. ⁊ qz naturaliter indidit nobis vt beati immortalesqz esse cupiam. manēs beatus. sapiens qz immortalitatē: vt nobis tribueret qd amam⁹ ppter hoc ꝓtēnere voluit qd timemus. Hec ille. ¶ Preterea charitas nra ad deū p incarnatōz ⁊ natiuitatē filij dei marie excitat ⁊ inflāmat. Unde Aug. in li. de catheci/zandis rudibꝰ ait. Que maior est cā adueniēdi nisi vt oñderet dilectōz suā in nob. Et pri mo subdit. Si amare pigebat: saltē non reamare pigeat. Itē p natiuitatē filij dei regulata est nra opatio. qz p ipam nob exemplū pbuit recte viuēdi ⁊ recte opandi. Unde Aug⁹. in q̄dā ser. de natiui. dñi sic ait. Hō sequēdꝰ nō erat q̄ videri nō poterat. vt ḡ exhiberetur hoi ⁊ q̄ ab hoie videret ⁊ quē hō sequeretur. deꝰ factꝰ est hō. Et in lib. de agone xpiano ait Hec medicina hoim tāta est q̄nta nō pōt cogitari maior. Nā que superbia sanari pt: si humilitate filij dei nō sanat: ⁊ q̄ auaricia sanari pōt si pauptate filij dei nō sanat. Que ira cundia sanari pt: si patiētia filij dei nō sanat q̄ ipietas sanari pt. q caritate filij dei ñ sanat Postremo que timiditas sanari pt: si resurrectione xpi nō sanat: Erigat ḡ spem suam gen⁹ humanū ⁊ recognoscat naturā suā. Ut deat q̄z locū habeat in opibꝰ dei. Hec ille. Postremo ex natiuitate filij dei ꝓducitur hō ad sui plenā fruitionē. Nā p humanitatem xpi collata est nobis ad plenū ptcipatio diuinitatis q̄ ꝑ se est btitudo hoīs. Unde Aug⁹. in quodā ſmōe de natiuitate dñi sic ait. Factus est dꝰ hō vt hō fieret deꝰ. De ista aūt ⁊ aliis pdictis vtilitatibꝰ ait idē Aug. in ſmōe. viij de natiuitate dñi. Cessat oīs sollicitudo: xps ad nos caritas venit. cessat omis infirmitas hodie saluator apparuit. c. ssent bella. desinātlites. hodie pax ꝑa de celo descēdit. cessat hominis amaritudo. hodie p totū mūdū mellifluꝰ facti sunt celi. Fugiat moꝝs. qz vita nob est data de celo hodie sup terrā. gaudēt angeli. letāt archangli. gliant pphe. iuitāt sancti. turbant mali. ḡtulant boni. In pncipi p gratiam ⁊ i futuro p gliaz i secla seclorꝝ Amē.

Caritas nostra excitat per xpi natiuitatem.

¶ De eadē btissime ꝟginis parturitōe Sermo. iiij.

Edimittas lem in ḡgem mris tue. Prou. j. Nulla res ē adeo difficil' quā nō reperet pficere mater⁹ amor. Exēplū videmus in gallina q̄ cū sit aial infirmū ⁊ debile. p libertatē ñ pullos aggredit fortiora se vt canē ⁊ hoiem. ⁊ pariter p educatōe filiorū solliciteq laborat. hoc pro tanto dictum est vt ostē/

quomō Maria se iterpo/nit p pec catore

datur: q mr̄ feruēti affectu filios diligit spū/alit̄. Pctōr i pñti vita oīm ē ꝓsilio destitutus nisi ꝯgis mr̄is (q singulari progatiua dr̄ mr̄ pctōr̄ z aduocata) adiuuet̄ iteruētu. Hec ei oīm sollicitudie se iterponit p filijs suis. etiā ꝫ fortior ē se. qz cū pctōr p culpā mereat̄ mor/tem: ipa torq virtb dei inuadit pctōr et suf/fragijs. z p pctōre itercedit. nō si qs ei⁹ ꝓsilio acq̄uerit. de filio pditiōis filiū faciet heredē glie. Cui⁹ figura hr̄ Gen. xxvij. vbi Rebec/ca dedit Jacob filio suo ꝓsiliū de hereditate ꝓmogenitur. vide ibi hystoriā. Per Rebeccā nāq q interptat̄ multū accepit. signi/ficat̄ b. ꝯgo Maria. q sup oēs alios plus gre accepit. cui dr̄ illd̄ Proū. xxxj. Tu super gressa es vniūsas. Per piem Jacob Jsaacq interptat̄ risus: intelligit̄ xps dūpōlator here/ditatq supne. Sz nota q hec hereditas detet/ scō z iusto. de q inqt d⁹ p ps̄. Et ego ꝓmoge nitū ponā illū ⁊c. Per Jacob aūt lene. i. poli/tum. intelligit̄ pctōr ꝫtumb⁹ spoliat⁹. Igitur hec pūssima mr̄ cupiēs hūc pctōrē ducere ad pniam z ad hereditatē celi obtinēdā: dicit ei Audi ꝓsiliū meū fili mi. inq̄t illd̄ ps̄. xxxiij. Ue/nite filij audite me. porta inqt duos edos. i. ꝓtritiōem z ꝓfessiōz. z ego eos igne charita/tis decoquā. dabisq eos pr̄i tuo xpo vt tibi be/nedicat añ mortē. Sz rndet pctōr. Ego suz lenis. i. sensualitatib⁹ z delicijs. z spoliat⁹ ꝫtu/tib⁹ ac meritis. Qui ꝯo hereditatē ꝓmogeni/ture vult obtinere dz esse pilosus. i. ꝫtutibus/ plen⁹. cognoscet ḡ me pctōrē z sine ꝫtutibus/ ac maledicet mihi. Sz ꝯfortat eum mr̄ sua. z sic ei⁹ ꝓsilio obedīēs: pgit ad gregē fidelium z redīēs ad pr̄em xp̄m tāgit̄ ab eo. Qui inue/niens eū vestitū ꝫtutib⁹ p hūilitatē. z hñtē manū pilosam p effectū boni opis: dic̄. Uox q̄dē vox Jacob est: sz man⁹ man⁹ sunt Esau. ac si dicat. Uox q intonuit ꝫ te ppē pctā tua erat vox peccātis. sz man⁹ tua videt man⁹ iu/sti. z sic nō cognoscit ip̄m. qz ipe ait Ezechiel' xviij. In q̄cūq hora ingemuerit pctōr: oīm i/quitatū ei⁹ qs opar⁹ fuerat non recordabor. Būdicit ḡ eū in roze celi z pinguedīe terre. tribuēs h ei gr̄am z i futuro gl'iam. Quia igi/tur bonū est ꝓsiliū mr̄is nr̄e: ad illā recurrere debem⁹. Unū Bern⁹. in q̄dā fmōe ait. O pec/cator: si ad maiestatē filij dei nō audes accede/re vt nō liquefias quasi cera a facie ignis: va/de ad mr̄em misēdie z onde illi tua vlcera. et filius ostender p̄ri lat⁹ z vulnera. P̄i nō ne/gabit filio postulāti. nec fili⁹ negabit mr̄i iter/pellāti. nec mr̄ negabit pctōri plorāti. hec ille Ipsa cm̄ sp p nobis oret suū dilectissimū fi/lium. De cuius parturitiones tres ꝓsidera/tiones faciemus.

Prima dicet̄ appellationis.
Secūda meritationis.
Tertia ꝓfiliationis.

¶ Pars ꝑma hui⁹ sermonis que dicit̄ ap/pellationis.

Ro expeditiōe hui⁹ ptis querit̄ nū/ p
p q̄d btā ꝯgo p eo q pepit dñm nim Q, ma/
Jhm xpm ꝛe appellāda sit mat̄ dei. ria ꝯgo

Et rndet Ric. mr̄ in. iij. di. iij. ar. ij. q btā ꝯ/go vere appellāda est mr̄ dei. qz oīa q req̄run/tur ad rōem maternitat̄ fuerūt ip̄a respectu Jhu xpi. vñ sic xps dr̄ ver⁹ fili⁹ ꝯgis. ita ip̄a dr̄ ei⁹ ꝯa mr̄. ꝑmū ps̄ Lu. j. cū ei dixit angel⁹ Paries filiū ⁊c. Et Lu. ij. dr̄. pepit filiū su/um ꝓmogenitū. z i eodē. c. etiā hr̄. q btā ꝯgo dixit dño Jhu xpo. Fili q̄d fecisti nob sic? Sedm ꝯo ps̄ Mat. ij. vbi angel⁹ dixit Jo/seph. Accipe puez z mrez ei⁹. z Lu. ij. dr̄. Di/xit mr̄ ei⁹ ad illū ⁊c. z Joh. ij. lcr̄ū ē. erat mr̄ Jesu ibi. Jō Joh. damascen⁹ inqt. Theoto/con ꝛe scām mariā p dicam⁹ ꝯginē. z i. c. Ly/rilli approbat̄ z i epheſina sinodo dr̄. Si qs nō ꝓfitet̄ scām ꝯginē genitricē dei: anathe/a sit. Et sancta mr̄ eccl'ia in diuis officijs illam sic crebro noiat. vñ in officio misse induc̄ p/cipium cuiusdā salutatiōis. Sedulij poete q̄ ait Salue sancta parēs enixa puerpa regē Qui celū terrāq regit p secula: cui⁹ Numen z eterno cōplectens omnia giro. Imperiū si/ne fine manet. q̄ vētrebrō Gaudia mr̄is ha/bens cū ꝯginitatis honore. Nec ꝑmā silem/ visa es nec hr̄e sequentē. Sola sine exemplo placuisti femina xpo. Et iterz. Virgo dei geni/trix quē tot⁹ nō capit orbis. In tua se clausit/ viscera factus hō. In eadē etiam missa cant/ eccl'ia. Post partū virgo inuiolata ꝑmāsisti: dei genitrix intercede p nobis. Et in vesperꝫ Aue maris stella dei mr̄ alma. Et i ꝓpletorio Sub tuū ꝓsidiū ꝓfugim⁹ sancta dei genitrix Et i letanijs. Scta dei genitrix ora p nobis. Si ei ei⁹ fili⁹ nō fuissz dr̄. z hō. quō. xl. die/bus steriliz i deſto sine corpali cibo? Mat. iij. z sup vndas maris siccis pedib⁹ ambulassz Matth. xiiij. z ppria ꝫtute reddidisse ecco/nato visum. Joh. ix. z quadriduano mortuo vitā. Joh. xj. z faciē suā in solis claritatē trās/formasse i trāfiguratōe. Mat. xvij. z furē/tes iudeos z Pylati milites vnica voce ad terrā ꝓstrasse. Joh. xviij. z quō proximus mozti tam fortiter clamasse vt petre scinde/rentur. Matth. xxvij. Et nō filio ꝯginis dr̄ Isa. xlv. Uere tu es deus absc̄ōdit⁹. Mer/

tõ igit gl'iosa dr ꝯcepisse t ꝑpisse deũ ¶ Quã Quõ il/ li sit ꝯa. Maria ꝑtur. uit. qz oẽ nomẽ significãs in cõcreto est mr dei

uẽr hec sit ꝯuenies t ꝓpa locutõ: ꝛclarat s. Bonauẽ. in. iij. di. iiij. ꝛb. Tho. i. iij. parte. q. xxv. ar. iiij. qz oẽ nomẽ significãs in cõcreto natură aliquã: põt supponere, p ꝙlibet hypostasi illi⁹ nature. Lũ aũt vnio incarnationis sit facta i hypostasi: manifestũ est q̃ h̃ nom̃ ds uspõt supponere, p hypostasi hñte humanã naturã t diuinã. t ĩõ quicq̃d ꝙuenit diuine nature t humane põt attribui illi ꝓsone siue hypostasi. ſm q̃. p ea supponit nomẽ significans humanã naturã. Locipi aũt t nasci ꝑ sone attribuit t hypostasi ſm naturã illã in q̃ ꝯcipit t nascit. Lũ g̃ in ipo ꝓncipio ꝯceptionis fuerit humana natura assumpta a diuina ꝓsona: ꝙueniens est q̃ vere possit dici deũ esse ꝯceptũ t natũ de ỹgine. Exh̃ em̃ dr aliq̃ mulier alicui⁹ mater. qz eũ ꝯcepit t genuit. Quare t brã ỹgo vere dr mater dei. nõ q̃ sit mr diuinitatis. sz qz ꝓsone hñtis diuinitatẽ t humanitatem est mater ſm humanitatẽ. t ideo dr mater dei ꝑter cõmunicationẽ idiomatũ Et ita exponi ꝛbent verba que ponit Aug⁹. in li. ꝛ ecclesiasticis ꝺogmatibꝫ di. Nat⁹ est ſm veritatẽ diuine nature ex ꝺo dei filij. natus est ſm veritatẽ hũane nature ex hoie homĩis filij. vt nõ adoptõe. nõ appellatõe. nõ nũcupatõe: sz natura i vtraq̃ natiuitate nascẽdo filij nomẽ hñet. Hec ille. ¶ Fuit g̃ ỹgo ꝛissima vera t naturalis mr xpi. qđ ꝓbat ex dictis b. Tho. in. j. pte sum. q. xxvij. t in. iij. pte. q. xxxij. ar. iij. Nã ad rõnem ỹpaternitatis vel maternitatis t filiatõis ꝯcurrũt ꝑcipue tria. Primũ ẽ generatio viuẽtiũ. vt viũ generet vinũ. t ꝑterea qz ignis generãs nõ est qđã vines. nõ dr pr aut mater ignis generati. Scõm est collatio ſbe. Naz faber ligno⁹ nõ dr pater scamni: aut cuiuslibet alteri⁹ artificij qđ ipe fabricat. qz nõ cõicat sibi ſbam suã. Tertiũ est materie ꝑparate administratio. ꝑterea terra nõ dr ꝑprie mr hois qz est materia remota. Quartũ ỹo addi põt quod est assimilatio in natura specifica. Jõ capillus ab hoie genera⁹ nõ dr filius hois. q̃ nõ assimilat hoi specifice. Lũ g̃ beata virgo vines genuerit xpm viuentẽ. cõicaueritq̃z ei cõpulentã ſbaz. administrauerit q̃z ad formationẽ cõrpis ei⁹ materiã ꝑparatã t xps ab ea genitus fuerit ei silis in specie. qz pfectus homo fuit ex aia rõnali t humana carne ſbsistens. sequit q̃ fuit ei⁹ natural' filius. t ipsa ĩius vera mater. Si aũt aliq̃s obiceret: q̃ xps ex brã ỹgine miraculose nat⁹ est. sz miraculosa generatio nõ sufficit ad rõnem materQ. ma/ria sit ꝛa natura il mr xpi

nitatis vel filiatõis. nõ em̃ dicim⁹ Enã fuisse filiã Ade. g̃ videt q̃ xps nõ ꝛbeat dici filius ỹginis. Rñdere possum⁹ ſm Damas. in iij. li. q̃ natiuitas tpalis q̃ xps nat⁹ est ꝑter nostrã salutẽ est qđ am nõ ſm nos. qm̃ natus est hõ ex muliere t tpe ꝯceptõis ꝛbito. supernos aũt: qm̃ nõ ex viri semie sz ex spũsctõ et de sctã ỹgine sup legẽ ꝯceptõis. Ex q̃ vt inq̃t b. Tho. in. iij. pte sum. q. xxxv. exptẽ mr̃is natiuitas illa fuit natural'. sz ex pte opationis spũssancti fuit miraculosa. vñ ipa ỹgo bñdicta est vera mr dei. Quis g̃ explicare valeat q̃zto affectu filiũ sũ gestauit i vtero. pepit i diuersorio. reclinauit i ꝓsepio suoq̃z lacte pauit vbere de celo pleno? Quis enarrare sufficiat quãto gaudio ei⁹ infantilia mẽbra ꝓtractabat. dũ inuoluebat pãnis t stricta cingebat fascia? Quis insup excogitare q̃at q̃z gratissima fuerit amboz ꝯuersatio amoris plenitudine plena? Cõuiuebant ꝓfecto dulciter colloq̃bant suauit. t ỹgo ore mellifluo filium sepi⁹ igemiabat. audiebatq̃z rñdentẽ filium cũ oĩ reuerẽtia. Genitrix mea colẽdissima. mr̃ mea dulcissima. parẽs mea amãtissima. suauissimaq̃z sibi inuicẽ oscula ꝓpinabãt

¶ Pars secũda huius sermonis que dicitur meritationis.

p Ro expeditiõe hui⁹ ptis queri. nũ/q̃d beata ỹgo meruerit fieri mat dei. Et rñdet ſm Ric. in. iij. dis. iiij. art. iij. q. j. q̃ incarnatio filij dei pt ꝯsiderari dupliciter. s. q̃tũ ad essentiã t q̃tũ ad circũstãriam. Primo modo null⁹ vnq̃z potuit mereri incarnatõem filij dei. qđ ꝓbari pt multipliciter. sz ad pñs solũ ꝓbabim⁹ duobus modis. Primo: qz fundamentũ meriti nõ põt cadere sub merito. sz incarnatio filij dei semp fuit fundamentũ omis meriti post lapsum hũane nature: ĩq̃z tũ sine fide ei⁹ implicita vl' explicita nunq̃z potuit q̃s mereri vitã eternaz Vñ Aug. in li. enchiridion. c. penul. di. Nec antiquoz quicũq̃z iustoz ꝑter fidẽ xpi salutẽ potuit inuenire. g̃ ꝛc. Jõ inq̃t apls ad Titũ iij. Apparuit benignitas t humanitas saluatoris nostri dei. nõ ex opibꝫ iusticie q̃ fecimus nos: sed ſm suã misericordiã saluos nos fecit. Et ꝯfirmat pdicta p illud qđ dr Roma. xj sz si gra dei iaz nõ ex opibꝫ alioq̃n iã non esset gra. Hec ibi. Que em̃ nõ dat gratis non est gra. c. gram. j. q. j. sed ſm Aug. xiij. de trini. c. xix. In rebus p temp⁹ ortis illa summa gratia fuit. q̃ homo in vnitate ꝓsone ꝯiunct⁹ est deo. g̃ nullius merito est deus incarnatus sed ex mera gratia. Cuius incarnatõem non po/

R An maria meruerit fieri mater dei

tuisse ab aliquo mereri pbaꝝ alio mō sic. Nā incarnatio filij dei fuit infinita. tum quia deus est infinite excellētie. iuxta illud ps. xlviij. Magn⁹ dñs ⁊ laudabil' nimis: ⁊ magnitudinis ei⁹ nō est finis. Tum quia fuit ad reparandā humanā naturā. q̄ q̄uis non habuerit infinitatē indiuiduoꝝ i actu. habuit tñ i potētia. vt ait Porphir⁹ in vniuersalibꝫ. qz nisi dꝫ pfixisset numeꝝ: erat apta nata ꝑmunicari in infinitū. Ergo meritū nulli⁹ hois puri: imo nec oīm hoīm simul: sufficere potuit ad impetrandā filij dei incarnatiōem. per quā humana natura erat reparanda. ¶ Si aūt loquamur de pdicta incarnatōne secūdo mō. s. q̄tū ad circūstātiā. ℔ pōt esse duplex. scz aut q̄tum ad circūstātiā ptis. aut q̄tum ad circūstantiā plone i qua debebat incarnari. Primo mō pōt dici q̄ scti pres veteris testamēti meruerūt q̄ filius dei naturā humanā assumeret eo tpe quo incarnatus est. Ipi em feruentissimis desideriis ⁊ orōnibꝫ pl̄supposita filij dei incarnatione futura meruerunt eius acceleratiōem. Nam ſm oēs theologos maxime sctm Bonauēturā in. iij. di. iij. ⁊ Richardē. ar. iij. q. ij. ⁊ in. iij. di. xv. ar. iij. q. vij. ⁊ b. Tho. ij. ij. q. lxxxiij. ar. xvj. Ille q̄ orat pie humiliter ⁊ reuerēter: fideliter ⁊ pseueranter ⁊ petit necessaria ad salutē: meretur exaudiri a deo Juxta illud Mat. vij. Oīs qui petit accipit. ⁊ q̄ querit inuenit: ⁊ pulsanti aperiet. Sz sancti pres q̄ fuerūt ante xpi aduentuz: sic petierūt filij dei incarnatiōem eis necessariam ad salutez: dicentes illud. p̄s. Isaie. xlv. Rorate celi desup ⁊ nubes pluāt iustū: aperiatur terra ⁊ germiet saluatorē. q̄ ꝛc. ¶ Si vo loquamur q̄ ad circūstantiā plone distinguēdum est de merito ſm theologos. maxie Richar. ⁊ san. Bonauē. i. iij. di. iij. ⁊ etiā i. ij. di. xxvij. ar. ij. q. ij. Unū p maiori declaratōe pter mittēdo hic q̄s dicaꝝ benemerit⁹ ſm legistas de quo late p Bald. in. l. iubemus. C. de sacrosan. eccle. vbi allegat multa iura. Et ſm canonistas. de quo p glo. in. c. si quos de fruis. xij. q. ij. sequendo solū doctrinā theologicā. dico q̄ est meritū cōdigni. meritū ꝛgrui. ⁊ meritū digni. Meritū condigni est illud in q̄ reperitur pfecta rō merendi. q̄n scz est adequatō meriti ad ꝑmiū. vtputa si quis p vnum diez seruit alicui lotꝛādo fideliter. meret de ꝺdigno certā mercedē siue premiū. vtputa grossum vel carlinū. Meritū digni ⁊ cōgrui est q̄n nō est pfecta adequatio meriti ad ꝑmiuz Sed differentia est inter meritū digni ⁊ cōgrui. quia meritū digni est cōpletuz in actu.

Incarnatio q̄tuz ad circūstātiā tēporis capit ꝺmerito

Triplex meritum scz condignum digni et ꝛgruum

Meritum ꝺo cōgrui est meritū nō omnino pfecte cōpletū. scz tri exiguū habens defectum. Uel est pfecta dispositio ⁊ ꝓpinquitas ad cōsequendā aliquā mercedē in futuro. Exemplū aūt vtriusq̄ sic dare possum⁹. Quidam rex potentissim⁹ ꝑ sua magnificētia proclamari facit. q̄ si quis p vnā diē ei seruierit dabit ei decem milia talenta auri. tūc si quis ei seruierit p illam diē: merebitur ipa decez milia talenta: non merito condigni: quia maius ē ꝑmium q̄ sit meritū laboris. ⁊ sic non est adequatio meriti ad ꝑmium. merebit tamē ipa talenta merito digni. quia cū sic placuerit regi promittere ille q̄ ei seruiuit p diem factus est dignus ipo ꝑmio ex regia liberalitate preparato. Sed posito q̄ quis seruierit p illam diē. scz ex lassitudine p aliquā horꝫ mōdulam quieuerit a seruitio siue laborꝫ. licz nec merito ꝺdigni nec merito digni mereaꝝ ipa talenta: qz nō laborauit pfecte p integrū diem. ꝑmerito ꝛgrui dicet mereri illō ꝑmiuz. qz q̄d mūmū est ꝑ nihilo reputaꝝ. l. q̄d mimū. ff. de re. iu. c. reuera. vbi glo. de ꝓse. di. ij. Et similiter si q̄s cū a principio diei ceperit feruentē laborare ⁊ pseueranerit vsq̄ ad. xvij. horā et vlterius psequaꝝ laborādo. ille q̄ videbit eius ꝑpe finē laboris dicet. Iste meretur decez milia talēta auri. Uel dicet. Ille lucraꝝ ē decez milia talenta auri. quia est ꝑpe ꝺplementum meriti. ⁊ paꝛ deficit. ⁊ est dispositiō ad pficiendum ⁊ ꝓsequendū ꝑmiuz. Uñ posito casu q̄ aliquo supueniente impedimēto sine culpa sua nō potuerit pficere. licet nec merito cōdigni nec merito digni mereaꝝ ipa talēta. tamē ipse merebit meritō ꝛgrui. ¶ Modo ad ꝓ positū nrm dico. q̄ licet bta ꝙgo Maria nō meruerit merito condigni cōcipere christuz quia beneficium incarnationis est supra merita oīmiū angelorū ⁊ cuncrarū creaturarū. vnde ⁊ supra merita ipsius virginis benedicte: tamen quia ex benignitate sua deus diffinuit ꝑ salute humani generis carnē assumere de vna muliere. ipsa beatissima ꝙgo a ꝑncipio siue vite vsq̄ ad incarnatōez fili dei merebatur esse mater dei merito congrui. qz ꝑpter excellentiā sanctitatis sue ⁊ pfectōem virtutū: ad hoc erat magis idonea. et dispositaq̄ oēs alie mulieres que vnq̄ fuissent aut future essent in mūdo. At vbi ꝙba illa sanctissima ꝓtulit. s. Ecce ancilla dñi. ⁊ suū consensum ꝙbo firmauit: illico meruit merito digni ꝺcipere xpm ⁊ effici mater dei. Tunc em inuēta est excellisse merita oīm electorum. Et maxime ꝓpter eminentiā quartuꝝ fructum.

Z quomō Maria meruit incarnationem ꝑpe.

Prima fuit obedientia dñi dixit. Ecce. exhibuit nãqz se tantũ pmptissimã ad obediẽdũ deo qzto fieri potest a pura creatura. z intentissima fuit illius voluntas quãtũ intẽdi potuit. nõ tantũ intẽsa fuit volũtas Abrae: dum voluit filiũ immolare. aut quozũcunqz ꝯ priobedientia dura z aspera queqz pati nr̃ recusarunt. Secũda virtus fuit humilitas quã demõstrauit dñi air: ancilla dñi. Tũc em̃ nihil dñi descẽdit ĩ nihilũ respectu dei q̃ nulla vnõqz creatura ita viluit sibiꝑsi p deo sicut ipa. z licet magna fuerit hũilitas Abrae cum dixit Gen. xviij. c. Loquar ad dñm meũ cuz sim pulvis z cinis. Et Job cũ dixit. xvij. c. sui li. Putredini dixi. pater meus es: mater mea z soror mea vermibꝫ. Et Dauid ps̃. xxj. dñi air. Ego ãt sum vermis z nõ hõ: opprobriũ hominũ z abiectio plebis. Tñ humilitas ꝟginis bñdicte supauit istoz z quozũcunqz alioꝝ humilitatẽ. Propterea in cantico suo cecinit Lu. j. Respexit humilitatem ancille sue. ecce em̃ ex hoc beatã me dicẽt omes generatiões. Tertia fuit eius fides: quã explicauit dñi pfecuta est. Fiat mihi. Tũc em̃ captiuauit omnẽ intellectũ in obsequiũ dei. credidit qz simpliciter z purissime quecũqz fuerãt sibi ꝑ angelũ intimata. Hinc Elizabeth cõmendans illã dixit. Beata que credidisti: q̃niam pficient ĩ te que dicta sunt tibi a dño Quarta ꝟtus fuit charitas: quã demonstrauit dñi air. fm̃ verbũ tuũ. Tũc em̃ ome cor suum z ome esse atqz ome obtulit volũtarie deo. Quapropter tantã dei grãm in hoc actu recepit q̃ sicut pfectiones diuine omni intellectui sunt incõphẽsibiles. sic pfectiones gratiaruz quas beata ꝟgo suscepit in conceptione filij dei solo diuino intellectui z anime xpi fuerũt comphensibiles. Unde credit q̃ ad illaz abyssum inscrutabilẽ oim charitatũ spũsci quei ipam dei genitricẽ descẽderũt in hoza cõceptionis filij sui: intellect⁹ hũan⁹ vel angelicus nunqz potuit attingere. Multa nãqz plura opatus est de⁹ ĩ ꝟgine. z q̃dez grandia qz ea que scripta sunt aut excogitata fm̃ sentẽtiam divini Hiero. ad Eustochiuz

Lectio

de conclusione aũt huiꝰ prius dico q̃ qz bta ꝟgo fuit purissima z nunqz aliqua peccati sorde maculata. atqz omnibꝫ ꝟtutibꝫ redimita. meruit effici mater dei merito ꝯgrui. Juxta illud Anfel. in li. de conceptu virginali. Decuit vt ꝯceptio illius hois de matre fieret purissima tãta puritate qua sub deo neqat maior intelligi zc. Unde canit ecclesia. Beata viscera Marie ꝟginis q̃ meruerũt portare eterni patris filium.

¶ Pars tertia huius sermonis que dicit filiationis.

V Tpatere põt ex p̃dictis. sicut beata ꝟgo est vera mater dei. ita z dei filiꝰ est verus filius virginis ita q̃ ipa benedicta ꝟgo hz vnũ z eundez filiũ cum deo. U

¶ Notandũ tñ p maiori declaratõe p̃dictoꝝ q̃ qzuum ad pñs spectat triplex reperit filiatio. s. naturalis. legalis. z spiritualis. licz ãqz genera filioꝝ distinguant a iuristis. vt pglo. insti. de adopt. in pzin. z in auten. quibus mo. na. efficit. sui. ꝟ. ij. ¶ Filiatio naturalis est. qua quis efficit filius p carnalẽ generatõem. Filiatio legalis est que fit p imperialem adoptiõem. Filiatio spũalis est q̃ fit p spũalez baptismi regeneratiõem. Et fm̃ hãc triplicẽ filiatiõem ꝟgo Maria habuit tres filios. Primꝰ fuit xps quẽ p naturalẽ generatiõem habuit. qz eũ de suis visceribꝫ generauit. vñ Bal. iij. dicit apl̃us. Misit deꝰ filiũ suũ natum ex muliere zc. Et Roma. j. Qui factus est ex semine Dauid fm̃ carnẽ. Ex q̃bꝫ ꝟbis habet q̃ beata ꝟgo ex pgenie dauid duxit originem. Si em̃ xps fm̃ carnẽ ex semie dauid natus est. z in carne xpi nõ fuit nisi semẽ virginis: manifestũ est ipam ex semine Dauid descẽdisse. Nõ solũ aũt hoc oñdit ex apostolica auctoritate. sz etiã ex testimonio ecclesie q̃ errare nõ potest. Ait em̃. Natiuitas gloriose ꝟginis Marie ex semine Abrae: orta de tribu Juda clara ex stirpe Dauid. Ostẽdit etiã ꝑ ex voce ipsiꝰ Dauid. pphe ipam exoratis vt Gabrieli assentiat. dicens ei ps̃. xliij. Audi filia z vide zc. Quia igit̃ beata virgo fuit mr̃ filij dei. z ipe dei filius: ex tali maternitate tria ꝯsecuta est. ¶ Primo materne auctoritatis imperiũ. Unde Lu. ij. dr. Erat subditus illis. Jo. Aug. inq̃t. Hoc singulariter illa femina habuit vt sibi habeat nascẽdi humanitate subditũ quẽ nõ solũ humana: vez etiam angelica natura veneratr̃ z adorat altissimũ. Sedo ꝯsecuta est miscdie z pietatis pfectũ affectũ. Unde Bern. in q̃dã smone inquit. Quãtũ viscera illa ꝟtus pietatẽ affecit: q̃bꝫ nouẽ mẽsibꝫ pietas reqeuit: nã z añ mẽtẽ qz ventrẽ repleuit. z cũ ex vtero pcessit ab aĩmo non recessit. Tertio ꝯsecuta est sublimatõez ad filium. Unde Damascenus inq̃t. Decuit matrẽ ad filiũ sublimari. vt ad ipm̃ ascenderet sicut ipe ad illam descenderat. ¶ Secũdus filius beate ꝟginis fuit Johes euangelista. q̃ fuit eius filius p imp̃ialẽ adoptiõem. Est autem adoptio quedam legalis filiatio:

Tripleꝫ ẽ filiatiõe

Maria huit treꝫ filios.

Maria ex filiatione sua tria cõsecuta est

X

inducta ad solatiū eoꝝ q̄ filios nō habent. l. cum eū. C. de adop. & l. adoptio. ff. eodem ti. Quia aūt brissima ꝟgo erat i morte nr̄i salvatoris ꝓuāda suo dilectissimo filio. idō ad aliqualē ꝟsolatōem eius ipe im pator celestꝫ in tribunali crucis exñs: publico edicto Johannem mr̄i sue in filium adoptauit dū ait Mulier ecce filꝰ tuꝰ. Ex illa aūt adoptiōe Johes tria ꝓuilegia habuit. Primū est q̄ factus est Gabriel archangeli socꝰ. Unū Petrus Damianꝰ inq̄t. Johes archangℓo Gabrieli ad custodiā xi mr̄is socꝰ ē datꝰ vt ille integrā ꝟginē inuisibiliter custodiret. et iste forinsecus fragilitati femie obediētie sue ministeriū exhiberet. Scōm ē. q̄ factꝰ est ꝟbo dei magꝫ itimꝰ. Unī idē doctor ait. Quarto Johes familiarior cū matre dei ꝓseruat. tanto vicinior verbo efficit. Tertiū est q̄ factus est quadā spūali gratia frater saluatoris. dicente eodē doctore. Sicut dixit dominꝰ matri. Hic est filius tuus. ita dixit discipulis. Hoc est corpus meū. & cautsatuꝫ fuit in illis verbis effectus: vt illico panis ille dñicū fieret corpus. Et quadā itaq̄ similitudine (si dicere audeamus) beatus Johes non solū filij positus est nomie: sꝫ ꝓpter ista ꝟba dominica quoddā maius necessitatꝫ sacrm apud beatā ꝟginē meruit obtinere. ¶ Tertius filꝰ fuit Johes baptista. qui fuit eius filiꝰ p spūalem baptismi regeneratōem. Ipa em̄ eū baptizauit nō baptismo fluminis: sed baptismo flamis. sicut dicit Chry. Cū em̄ beata virgo Maria salutauit Elizabeth: vox salutatōis p aures eius ingrediēs ad puer descendit. ꝟtute cuiꝰ salutatōis puer spūmsctm̄ accepit. Unī dixit Elizabeth benedicre virgini. Ecce em̄ vt facta est vox salutatōnis tue in auribꝫ meis: exultauit ī gaudio infans in vēo meo. Per illā q̄ ꝟginis salutatōem recepit Johes spūsctī infusionē. sicut p̄dixerat Gabriel angelus pr̄i suo Zacharie Lu. j. di. Spūsctō replebit adhuc ex vtero matris sue. Per illā aūt spūssancti repletōem meruit a pctō originali emūdatiōem. Si q̄ ad vocē salutatōis Marie puer spūsancto replet⁹ est ab originali pctō purgatus: aperte claret q̄ btē ꝟginis spūalis filius effectus est. qz p spiritū sanctū p eā fuit baptizatꝰ. ¶ Sciendū ē igit q̄ beatꝰ Johes ī vtero materno exñs: virtute salutatōis btē ꝟgis q̄tuor ꝓrogatiua accepit. Primo exultatōem. qz exultauit in vēo matris audiēs melliflua verba beate virginis. Secūdo a pccato originali purgatōem: vt ſup dictū est. Tertio spūssancti receptiōem. qz dēū in vtero ꝟginali esse cognouit. & illum vt potuit p illā exultatiōez i vtero adorauit. Quarto spūsctī repletiōz. qz nō solū ipse repletus est spūsctō ꝓpherico: sꝫ etiā matrez repleri fecit. Unī Luc. j. Postq̄ dictū ē q̄ exultauit infans ī vtero eiꝰ: sequit. & repleta ē spiritusctō Elizabeth. & ꝓphetauit &c. Sz his duabꝰ vltimis filiatōibꝰ dimissis ꝓcludamꝰ nostꝝ simonē ī filiatiōe naturali dñi nr̄i Jhu xpi ex ꝟgine. de q̄ & de eiꝰ effectu loq̄ns Bern̄ inq̄t. Quāuis deꝰ cū oibꝰ sit: spūalit̄ tn̄ est cuz Maria. cū q̄ tāta vtiq̄ ꝓuerio ei fuit vt illius nō solū volūtatē sz etiā carnē sibi ꝓiungeret. & de sua ꝟginea suba vnū xpm efficeret. vt portiꝰ vnꝰ xps fieret. q̄ licet nec totꝰ de toto nec totꝰ de ꝟgine. totꝰ tn̄ dei & totꝰ ꝟginis eēt nec duo essent filij sed vnus vtriusq̄ filius. qui est benedictus in secula seculoꝝ Amen.

Johes hz tria ꝓuilegia

Johes baptista q̄tuor p rogatiua accepit

¶ De eiusdē btissime ꝟgis parturitōe Sermo. v.

Gratia mulieris sedule delectat virum suum Eccl. xxvj. Multū honorꝫ cōfert viro sua vxor sollicita. si ꝓuidet pegrinos ad domū suā declinare q̄ cōmode nō possit illis mistrare nisi vxor mediāte. Quedā em̄ mulieres sunt ita prompte. & (vt vulgariꝰ dr̄) auisate q̄ dicto citiꝰ (vt ita loquar) vidēt oia ad viri nutū mistrare. Spūaliter pr̄ familias domꝰ ē deꝰ pr̄: q̄ volens mortalibus pegrinis nimio frigore fatigatꝫ ꝓuidere de cibo. voluit ꝟginē mariā suā esse ꝓsam. cuius sollicitudinē ecclie filijs ad ꝓuisiū diuinum venientibꝰ ꝓpararet necessaria. De qua spōsa dr̄ ps. cxxvij Uxor tua sicut vitꝫ abūdans in lateribꝰ domꝰ tue. Et figurat Ben. xviij. vbi dr̄. q̄ cū tres angeli i forma triū virorum venissent ad tabnaculū abrae. vocauit abraam vxorē suā Sarā & dixit ei. Accelera tria sata simile cōmisce: & fac subcinericeos pānes. Per tres aūt viros intelliguntꝫ tres potētie aīe. q̄bꝰ ipa aīa deo & angelis assilat. Uel per tres viros intelligitꝫ triplex hominū genus. seu triplex tps. s. tps legꝫ nature. scripture. & ꝟgie. In omī em̄ tpe fuerūt oēs homines cuiuscūq̄ generꝫ & ꝓditōis fuerūt pegrini. & necesse habuerunt applicare ad tabernaculū abrae. i. ad fidē eiꝰ quā habuit de Messia vēturo. Uolēs q̄ deꝰ oibꝰ hoibꝰ tam veteris q̄ noui testamēti ꝓuidere de vero pa-

ne.i.de filio suo.q̃ est panis viuus de celo descendens. Joh.vj. Elegit virginẽ bñdictam que tria sata simile cõmiscuit(vt inqt Bern) dum in vtero suo nouũ:antiquũ et eternum junxit.nouũ.s.animã xpi de nouo creatam. antiquũ.i.corpus eius de natura veteꝛ Ade productum.et eternũ.i.dei verbum.qua cõiunctõe mirifica oẽs fideles refecit.nõ solũ posteros p sacramẽti susceptõem:sed etiã pmos credulitatẽ. Unde inquit Leo papa i quodam sermone. Uerbi incarnatio hoc contulit faciendo que fecit q̃ sacramentuꝫ salutis humane in nulla vnq̃ antiquitate cessauit. Nam que pdicauerũt apostoli:hec annũciauerunt prophete.nec sero est impletũ: quod semp est creditũ.nec minꝰ adepti sunt q̃ in illum crediderũt pmissuꝫ q̃ receperũt donatum. Nec ille. Fuit ꝯ brã ꝙgo Maria mulier illa sedula:q̃ vizinũ.i.spõsum celestẽ deũ oblectauit:dum veniẽtibꝫ ad eũ pegrinis.i. hominibꝫ p fidẽ panẽ dulcissimũ.id est filiũ suũ concipiẽdo et parturiẽdo pmulit. De qua dei matre et eius partu q̃nq̃ cõsiderationes faciemus.

Prima dicẽt conditionis
Secũda cõmendationis.
Tertia ostensionis.
Quarta inductionis.
Quinta ꝙo expositionis

¶Pars pma huiꝰ pmonis que dicit cõditionis.s.partus virgũalis et ipsius ꝙginis parturientis.

A Dña pꝰ marie et aliarum mulierũ

Ro expeditiõe pme ptis pmonis nostri:est sciẽdũ pmo.q̃ partꝰ beate ꝙginis fuit dissimilis a partu aliarũ mulierũ. Cetere eñ mulieres añ partuꝫ hñt timoꝛẽ ne i partu periclitentꝰ. In partu habẽt doloꝛẽ.et post partũ icurrunt languoꝛẽ. Btã aũt ꝙgo nec añ partũ timoꝛez habuit.nec in partu doloꝛẽ.nec post partũ languoꝛẽ. Prio eñ añ partũ timere nõ potuit.q̃ scab eterno a patre celesti electã sciebat in sponsam. Juxe illud ps.cxxviij. Elegit dñs sion: elegit eaz in habitatiõnem sibi. Per sion nãq̃ intelligit beata ꝙgo.q̃ sp dei gl'iam speculabat. Syon eñ speculatio interptat. Nõ etiã debuit timere que dei filiũ in vtero habebat. Eccl. xxiij. Qui creauit me requieuit in tabernaculo meo Timere nõ potuit in quã spũsctus cũ plenitudine gre supuenit. Lu.j. Spũsctus superuenier in te.et quã dei angelꝰ custodiebat Angelus eñ eã custodiuit et mundũ veniẽtem et in mũdo existẽtẽ.et de mũdo recedẽtẽ. Un ipa dicere poterat illud Judith.xiij. Uiuit dñs qm̃ custodiuit me angelꝰ eiꝰ. et hinc euntem.et ibi cõmoꝛantẽ.et inde reuertentẽ. Secũdo in ptu nõ habuit doloꝛẽ. et hꝫ ꝓueniens fuit multꝫ rõnibꝰ. de q̃bꝰ tractaui i q̃nta pte huiꝰ opis pmone. vij. ptc. j. de q̃bꝰ vnã tãgit Hugo de sctõ vict. dicẽs. Eua postq̃ mala de lectatõem cõcepat:q̃ filios i doloꝛe paritura esset audiuit. vt apte demonstraret q̃ non id circo pariat cũ doloꝛe eo q̃ a viro:sz q̃ ex libidine ꝓcepit. Btã aũt ꝙgo nõ solũ sine libidine ꝓcepit sz nec de semine viri accepit.et iõ sine doloꝛe filiũ edidit. Aliã etiã rõnem tangit pdictus doctoꝛ dicẽs. Absit vt tristicia et gemitꝰ ibi interuenerit vbi gaudiũ oĩmode pdicat. Gaudebat eñ i immẽsum de tanta pꝫ lis maiestate. de pseruata sibi ꝙginitate. de humani generꝫ saluatõe. et de angelica iubilatione. q̃ ibi angeli aderãt q̃ epitalamũ decãtabãt. Et itez idẽ ait. Absit vt ibi tristicia interuenerit. ad cuiꝰ ptũ multitudo angeloꝝ cecinit. Tertiã rõnem assignat Damal. q̃ inqt Btã ꝙgo doloꝛes q̃s effugit pariẽs. hꝫ in xpi passione sustinuit. Tertio post partũ nullũ sensit languoꝛẽ. Nõ eñ potuit lãguere q̃ medicinã celestẽ. i. filiũ dei i vtero poꝛtauit. qui (sicut dꝰ Mat.viij.) sanat oẽs languoꝛes et oẽs infirmitates. Itẽ nõ potuit lãguere illa cũ q̃ erat gigas foꝛtissimꝰ. q̃ oẽm imbecillitatẽ sustẽtauit. de q̃ dꝰ ps.xviij. Exultauit vt gigas ad currẽdã viã ꝛc. Un Aug. in q̃daz pmone i pꝛsona ꝙgis loquit di. Qui natꝰ ẽ ex vẽtre meo exiuit vt gigas magnificꝰ. et venit meꝰ nõ est pudoꝛe euacuatꝰ. Nõ potuit etiã lãguere illa cũ q̃ erat dei ꝙtus q̃ ipam poꝛtabat et firmiter roboꝛabat. de q̃ dꝰ Isa. xl. q̃ lapsis dat ꝙtutẽ. et his q̃ nõ sunt foꝛtitudinẽ et robur multiplicat. q̃ sibi refrigeriũ pstabat et nullã pati molestiã pmittebat. Un dixit ei angelꝰ Lu.j. Uirtꝰ altissimi obũbꝛabit tibi

B Partus Marie fuit mꝛe puritatꝫ

¶Secdo pncipaliter in hac pte est sciendũ q̃ partꝰ b. ꝙginis fuit mꝛte puritatꝫ et hꝫ duplr sez ex pte mris et ex pte pris. Primo enim in mre fuit tãta puritas q̃ nec i ꝓceptu nec i partu ꝙginali sua potuit violari ꝙgitas. sz fuit ta puritate ꝙginali ipa eũ ꝓcepit et pepit. nec mirꝫ:qz ipa ẽ sydꝰ dei:nõ pepit filiũ tãq̃ diuini splẽdoꝛꝫ radiũ. Sydꝰ eñ radiũ suũ emittit sine sui coꝛruptõe. et ꝙgo pepit filiũ suũ sine violatõe. vñ canit eccl'ia. Sic̃ sydꝰ radiũ pfert: virgo filiũ pari foꝛma. neq̃ sydus radio:neq̃ mater filio fit coꝛrupta. Hinc etiã est q̃ ppꝓa oꝛtũ xpi assimilat luci: dicẽs. ps. xcvj. Lux oꝛta est iusto. Et. pꝰ. cxj. iterum ait. Exoꝛtum est in tenebꝛis lumen rectis

corde. Ite q̄ brā ꝟgo est campus dei. ideo filium suū generauit tāq̄ florē amenū. Sic em̄ flos de campo oritꝝ sine campi fossiōe. sic xps de ꝟgine natus est sine mr̄is corruptiōe. Un̄ ipe in q̄t Lan̄. ij. Ego flos campi. Quia ꝟo est lybanꝰ dei. iō generauit thus odorifer um. Sicut aūt thus qđ emanat cortice nō inciso est magis odorifex ꝙ pciosum. sic filꝰ ꝟginis q̄ egressus est nō inciso cortice .i. non violato virginali pudore totū orbē suo odore repleuit. Un̄ ipa ꝟgo in q̄t illđ Ecc̄i. xxiiij Quasi lybanus nō incisus euaporaui habitatiōem meā. Secūdo ista puritas attendit ex parte prolis. In xpo em̄ est diuinitas. aīa ꝙ corpus. Eius aūt diuitas est purissima. de qua Sap. vij. dr. Candor est lucis eterne: ꝙ speculū sine macula. Eius quoq; aīma a tro fuit purissima creata. Un̄ ipe filius ꝟginis dicere potest illud Sap. viij. Sortitus sum aīam bonā. Eius etiā caro fuit pura. qz đ purissimis sanguinib; ꝟgis assumpta. Unde Damas. ait. Tēplū ꝟstruxerat sibi xps ex castis ꝙ purissimis sanguinib; ꝟgis aīa rōnali ꝙ intellectuali animarū ꝓmixtias masse nr̄e.

¶ Tertio i hac pte dico q̄ partꝰ ꝟgis fuit mlte pauptatis. vt supꝫ dclaratū est in secundo sermone hui⁹ ptis. pte. iij. Caruit em̄ btā ꝟgo omnib; illis q̄ cetere mulieres in ptu suo dsiderāt habere. Primo nāq; caruit seruiēti um peritia qz nulla seruitricē habuit. sz ipsa (vt in q̄t Hiero. ꝫ Helui⁹) puerū pannis inuoluit ꝙ i ꝓsepio collocauit. Nulla em̄ mulier assistere voluisset paupcule pegrine i diuersorio posite ꝙ i media nocte. loco aūt domicellaꝝ habuit bouē ꝙ asinū. Scđo caruit pānoꝝ copia q̄b; se ꝙ puerꝝ tegere possz Un̄ Beda in q̄đā ꝓmone de dño nro ait. Qui totum mundū vario vestit ornatu: pānis vilibus inuoluit. Tertio caruit ignis presentia q̄ multū vtilis fuisset ꝓpter hyemē ꝙ noctē: tā ad calefactiōem pueri ꝙ mēbroꝝ ꝙsolatiōz q̄z etiā ad illuminatiōez loci tenebrosi. Quarto caruit cibꝝ abūdantia. qz cū esset paupercula parce viuebat. ꝙ puerꝝ nō nutriciby dabat lactandum sz ꝓpr̄ijs vberib; nutriebat. Un̄ canit eccl̄ia. Ipm regē angeloꝝ sola virgo lactabat vbere de celo pleno. Quinto caruit camere pulcritudine ꝙ lecti mollicie. Naz p camera habebat stabulum: qđ nō est habitaculū hoim sz iumentoꝝ. p lecti mollicie puer habuit ꝑsepe ꝙ fenū. Ista aūt tāta paupertatem xps i se ꝙ i mr̄e eligere voluit vt diuitiaz suppiā ꝙfunderet. ꝙ pauplbꝫ ꝙsolatiōz daret Un̄ Bern. in q̄t. Nimiꝝ si voluisset venire poterat mouēdo celū. ꝫcutiēdo terrā. ꝙ emittendo fulgura. nō sic aūt ꝓcessit. sz nō tm̄ homo factꝰ est: sz etiā paup. ꝙ pauperē mr̄ez elegit q̄ careret cunis q̄b; infantē reclinarz. ꝙ hē fecit humanā voles ꝫculcare supbiā. Dec. ille. ¶ Quarto ꝓncipalit̄ dico q̄ partꝰ ꝟginis fuit multe nouitatiz. accipiēdo nouū ꝓprie Nō em̄ dr nouū qđ alis est vsitatū. l. non est nouū. vbi doct. ff. de legi. nec dr nouū qđ aliquādo factū est. licet mō renouet. c. ad haciꝰ. xxiij. q. j. ꝙ c. satis. xxiij. q. j. ꝙ c. ꝑceptz. xij di. sed illud ꝓprie dr nouū qđ nūqz fuit. ca. auaricie. ꝙ ibi Archid. de elec. li. vj. Ista aūt nouitas maxime fuit triplex. Nā ꝓmo fuit nouitas generatiōis. noua em̄ ꝙ laudita generatio fuit q̄n de sola mr̄e voluit nasci. Un̄ dic̄ Aug⁹. in ꝓmone de natiuitate dn̄i. Prꝛcesserat ꝓma generatio sine viro ꝙ femia sic i Adam. Scđa de viro sine femia sicut Eua. Erat tertia de viro ꝙ femina sicut i nob. Restabat q̄ quarta sine viro de femina cuiꝛz viuentib; desiderata. q̄ tres ꝓdictas libauit. Secūdo fuit ibi nouitas vnionis. qz fm Bern. in vnā psonā vnita sunt tria. s. nouū. antiquū. ꝙ eternū. vr. s. dictū est. s. asa. caro ꝙ diuitas. Ite vnita est supma natura. s. ipa diuinitas ꝙ natura media. i. anima. ꝙ natura infima. i. caro. Tertio fuit ibi nouitas signoꝝ. de q̄ in q̄t Bern. in ꝓmone de natiui. dn̄i. Innoua domine signa. imuta mirabilia. qm̄ ipa ꝙsuetudine viluerūt ꝓra. plane sol ortꝰ ꝙ occasus. terre fecūditas. reproū vicissitudo. miracula magna sunt. sz toties visa viluerūt. Ecce in q̄t noua facio oia. ꝙ ꝟe noua miracla. ꝓceptꝰ fuit sine pudore. partus sine dolore. ꝙ mr̄ sine corruptiōe. ꝟgo ꝑpit. ꝙ pꝰ ptū ꝟgo inuiolata ꝓmāsit. fecūditate mr̄is hns cū ꝟginitatiz honore. De ista etiā mirabili nouitate dr Augustinꝰ i li. de symbolo. Parit mr̄ ꝙ ꝟgo. fera ꝙ intacta. factoz oim̄ fit creatura. portat mātibus q̄ regit oia. lābit vbera regēs sidera. tacz ꝙ ꝟbū est. nec dū qs ecē demōstrabat. ꝙ nūsa creatoꝛē suū indicabāt. Et hec sufficiāt q̄ ad ꝓditōes partꝰ ꝟginal. ¶ Quārū ꝟo ad ꝓditiones ipiꝰ ꝟgis mr̄is pruriēs est sciendū q̄ mr̄ xpi ꝓmo fuit filio valde vnita Un̄ ipa in q̄t Lan̄. ij. Dilectꝰ meus mihi ꝙ ego illi. et vij. eiusdē li. ci. ꝙ ez ait. Ego dilecto meo ꝙ ad me ꝓuersio eiꝰ. Intantū aut fuit mr̄ filio vnita. q̄ sine ea nō ꝓcipit. Nā Lu. j. dixit ei angelus. Ecce ꝓcipies i vtero ꝙ paries filium. Nec miꝝ. qz eiꝰ vterꝰ erat flos puritatiz. Iuꝛ illud Lan̄. j. Lectulꝰ nr̄ floridꝰ. sine mr̄e filius nō inuenit. Unde Matthei. ij. dicitur.

£ Partus marie fuit multe pauperta tis

D Partus marie fuit multe nouitatiz

£ Maria fuit dei sola valde vnita

Intrātes domū inuenerūt puerū cū Maria matre eius. Nec mirū quia ipa est via veritatis. que Ecci. xxiiij. inqt. In me omis gra vite et veritatis. Sine matre filius non crucifigit. Unde Joh. xix. dr. Stabat iuxta crucem Jhu mater eius ꝛc. Nec mirū quia ipsa est mater pietatis. ꝛ ex pietate materna ibi stabat. ꝛ cū filio crucifigi parata erat. Nā ei p̄dictū fuerat Luce. ij. Tuā ipsius aiam pertrāsibit gladius. Sine matre spūssanctus a filio nō destinat. Unde Act. ij. dr. Erāt omes psistētes in oratione cū mulieribus ꝛ Maria mre ieſu ꝛ lic orātes receperūt spūmsctm. Nec mirū: quia ipa est aqueductus gratie spūalis. Juxta illud Ecci. xxiiij. Ego quasi aqueductus f eruī de paradiso. ¶ Secūdo dico q mr̄ christi fuit filio valde chara. qō q̄dē ille ostendit qui in cruce exns tantā curā de ea habuit q il lam Johānī recōmendauit. Christus nāq in hac vita quinq habuit ꝛ possedit. Habuit q̄dem aliquādo quandā (licet paruam) pexpensis sibi datā pecuniā. Habuit corpus ꝛ aiam. habuit matrē ꝛ eccl'iam. Ea aut̄ q fuerunt vilissima: custodi vilissimo. ea vo q fuerunt chara ꝛ charissima: custodibus charis ꝛ charissimis cōmendauit. Nam pecuniam quā p̄emptibilē ꝛ vilissimaq reputauit: custodi vilissimo: id est Jude scarioth recōmēdauit. Corp⁹ vo suū charis custodibus dimisit. s. Joseph de arimathia ꝛ Nicodemo. Eccl'iam aūt quā habebat charioꝛē: charioꝛi custodi tradidit. s. Petro aplo: sq mr̄em quā habebat charissimā: charissimo custodi p̄mē dauit. s. Johi euāgeliste. Aiam vo quā habebat supcharissimaq: custodi supcharissimo recōmendauit. s. patri eterno: dicēs Lu. xxiij. Pater in manꝰ tuas cōmendo spūm meum Et hoc aūt q Jhesus a xpo sup omnes alios discipulos dilectus: vt Joh. xxj. habet Mariam in custodiam accepit: ostenditur q ipa benedicta Maria filio suo charissima fuit.

Z Maria fuit ima ginata fue rūt a xpo

¶ Tertio dico q fuit in maxima reuerētia filio. Qō p̄tz ex q̄nq. Primo q sibi subditꝰ esse voluit. aūt illud Luc. ij. ꝛ erat sbditꝰ illis Secūdo q eius voci p̄otinꝰ obediuit. sic̄ patet Joh. ij. Cū em̄ vinū in nuptijs defecisset. ꝛ xpo dixisset ministris. Quodcūq dixerit vobis facite: statim vt filius cognouit q mr̄ hoc dixerat: miraculū fecit: ꝛ aquā i vinū mutauit. Tertio ex eo q filius in occursuq p rexit. quando sq ipsa de hac vita transiuit. Quarto ex hoc q ipam ad suā dexterā collocauit. Quinto ex hoc q ea nr̄am petitionari am fecit. De quibus tribus vltimis hī. ij. Re. ij. sub figura bersabee matris Salomonis: vbi dicit. Surrexit rex in occursum matris: adorauitq eā. Ecce quia reuerenter sibi obuiauit. positusq est thronus matris regis: q sedet ad dexterā eius. Ecce quia eā ad suā dexterā collocauit. Deinde subdit. Dixitq ei mater. Petitionē vnā parulā ego exprecor a te: ne cōfundas faciē meam. Dixitq ei rex. Pete mater mi: neq em̄ fas est vt auertā faciem meā a te. Ecce quia nr̄am petitionariā eā fecit ¶ Quarto dico q beata vgo fuit vri filio mater vera. qō patet ex eo q sibi carnis sbam ministrauit: atq ꝓueniente locū accōueniens nutrimentū ei exhibuit. ꝛ nouē mēsibus eum in vtero portauit. ꝛ fouit. ꝛ ei nato de necessarijs ꝓuidit. Jō ipe dns noster Sapientie. vij. inqt. In vētre matris figuraūsum caro. Ecce locus ꝓueniens nouē mēsiuz tpe coagulatus sum in sanguine. Ecce quia i eius vtero nouē mensibus stetit. ita q sicut dicit Augustinꝰ ꝛ Damascenꝰ de decimo aliq̄d retigit. Potest em̄ mulier portare filiū decez mensibus in vtero ꝛ nō plus nisi p duos dies vltra decimū mēsem. l. in testamento. §. si. ff. de suis ꝛ legi. he. ꝛ §. mulier. vbi glo. in auten. de restit. ꝛ ea que pa. colū. quarta. ꝛ l. gallus. in p̄in. vbi glo. in verbo menses. ff. de lib. ꝛ posthu. ꝛ ibi p Bal. ff. de statu homi. l. septimo mense. vbi glo. Postea sequit ex semine hois. Ecce quia ei subam carnis ministrauit. ꝛ dicit hois nō hominū. Ceteri enim sunt nati ex semine hoīm. xps aūt solū ex semine hois. i. ꝛginis. vñ xps nō vocat se filiū hoīm: sq filiū hois. vt habet Mat. xvj. ꝛ xxvj. ꝛ Mar. ij. ix. ꝛ x. ꝛ Lu. v. ꝛ vj. ꝛ Jo. xiij c. ꝛ vocatur ibi semē eius sanguis virgineus a spūsancto totaliter ꝛpuratus. Deinde sbdit. Et delectamēto somnij cōueniētis. Ecce ꝓueniens nutrimentū ꝛ misteriū. Ipa enim vt vera mater eū natū pānis inuoluit ꝛ suo lacte pauit. Unde canit eccl'ia. Mēbra pānis inuoluta virgo mater alligat. ꝛ manꝰ pedesq crura stricta cingit fascia. Et iteq. Ipsum regē angeloꝝ sola vgo lactabat ꝛc. Ideo q̄ ipa vgo vult nobis filiū placare: pōt dicere illud. ij. Mach. vij. Fili miserere mei que te in vtero nouē mensibus portaui. ꝛ lac triennio dedi ꝛ alui. ꝛ in etatē istam pduxi. ¶ Quinto dico q beata vgo fuit xpi tota mr̄ q: ei totam subam corporalē ministrauit. ita q nullꝰ pater aliquid sibi dedit. Ideo dicit Hieremi. xxxj. Nouū faciet dns super terrā: femia circūdabit viz. Solet aūt homo circūdare q̄d suuz ꝓpriū est. Nulla ergo mulier inq̄q puerq̄ per

D Maria fuit vera mr̄ xpi

J Maria fuit tota mr̄ xpi.

fecte circũdedit. qz caro pueri tota sua nõ fuit. lz pr̃ ibi pr̃habuit. Virgo aũt btissima filiũ suũ i vtero circũdedit. qz ibi de alieno nihil fuit. vñ fuit sic figura circularz. Nã alie figure ẽm Aug. ex pluribꝫ lineis pficiunt. figura ẽo circularz vna tm̃ linea claudit. corpꝰ aũt xpi formatũ ẽ tm̃ vna linea. i. sola carne ẽginea. Illõ etiã qõ est circũdatũ ex oi pte est clausuz. Nã si aliq̃ aptura ibi fuerit: bene circũdatũ nõ erit. Nulla igit mr̃ier pueꝛ in vtero circũdedit. qz nulla clausa i ꝯceptõe lz ois apta fuit. sola aũt ẽgo filiũ circũdedit: qz ex oi pte clausa fuit. s. an̄ ptũ. i ptu z post ptũ Et tõ dr̃ Lañ. iiij. Orꝰ ꝯclusus. fons sigꝫtus ꝛc. Sexto fuit filio suo pia z studiosa mr̃ qz ei sollicite oia pietatz officia exhibuit. vt diffuse tractaui i. iij. pte hꝰ opis. ser. j. pte. ij. Et ideo hic pr̃aleo.

¶ Pars secunda huius ſmonis que dr̃ cõmendationis.

k i Nquit deuota q̃dã mulier dño nro Jhu xpo. vt hz Lu. xj. Beatus vẽter q̃ te portauit z vbera que suxisti. Et cõiter tenet̃ q̃ hec mulier fuit btã Marcellina pedisseq̃ sct̃e Marthe. In q̃bꝫ ꝟbis cõmẽdat ventrẽ illũ sacratissimũ q̃ dñm nostrũ Jesum xp̃m pepit. z vbera eiꝰ sctissima q̃ ipm̃ ẽgineo lacte nutrierũt. De ꝓmo autẽ. s. de vẽtre ẽginali dixit dꝰ sponse sue Lañ. vij. Vẽter tuꝰ sic̃ acerꝰ tritici vallatꝰ liliijs. Etꝰ ẽm vẽter fuit plenꝰ illo tritico de q̃ dr̃ Jo. xij. Nisi granũ frumẽti cadẽs in terra mortuuz fuerit ꝛc. Hoc aũt triticũ fuit instar acerui. Acerꝰ ẽm tritici i ꝓmo est latꝰ. i medio ptim latus z partim angustꝰ. Xp̃s aũt q̃tũ ad naturã infimã. i humanã fuit nobis mãifestꝰ: q̃tum ẽo ad naturã mediã. i. aiam. fuit partim occultus z partim manifestꝰ. sed q̃tum ad naturã summã. i. diuinã. fuit nob valde angustus. i. occultꝰ. Istud aũt triticũ fuit generatũ in vẽtre ipsiꝰ bñdicte ẽgis q̃ fuit vallatus liliijs. Et dicit lilia in plurali. qz oia q̃ in ipsa fuerunt pura z mũda fuerũt. habuit ẽm mũdas cogitatões: intẽtiones: locutões z opationes. Et dicit vallatꝰ. qz venter eius liliijs puritatis z mũdicie vndiq̃ fuit circũdatus. s. intꝰ z extra. surſum z deorſum. a dextris z a sinistris. an̄ z retro. ita q̃ hostis ei⁹ cor nunq̃ intrare potuit. nec aliquã impuritatẽ immittere valuit. Nã intꝰ inueniebat lilium puritatis. extra liliũ castitatis. surſum liliũ ꝯemplatiõis. deorſum liliũ hũilitatis. a dextris liliũ tempantie. a sinistris liliuz patientie. ante liliũ ꝓuidentie ꝛc futuris. retro liliũ ſusticie de ꝓteritis. Et q̃b ptz q̃ vere locuta sit ꝓdicta mulier dicens. Beatus vẽter q̃ te portauit. Nos ẽo dicere possumus Beatus venter Marie ẽginis q̃ fuit thalamus xpi. iuxt illd ps. xviij. Tanq̃ sponsus procedens de thalamo suo. q̃ fuit reges saluatoris sui. Vñ ipa ẽgo in̄q̃t Eccl. xxiij. Qui creauit me requeuit in tabernaculo meo. Qui fuit fons oĩm gratiarum. iuxta illud Lañ. iij. Fons ortoꝝ: putei aquaz viuentiũ ꝛc. In hꝰ aũt distat ille fons ab aliis fontibꝫ q̃ alii fontes aquã hauriũt ab inferiori. z redundant ad supius. Iste ẽo fons celestis aquas suaz grãz hũit a supiori. i. ab altitudine trinitatiz z fluit ad nos inferius per dona sue largitatis. O btissime vẽter mr̃is xi. pfecto tu fuisti apotheca oĩm charismatũ dei. Vñ Bernard̃ q̃t. Apotheca ẽ Maria oĩm grazz in q̃ celestis pigmẽtarius cũ oibꝫ suis vnguẽtis se collocauit. z cũ oĩbꝫ delicijs acubuit. Tu fuisti spũsscti habitaculũ. vñ in̄q̃t angelꝰ Lu. j. Spũsctus supueniet in te. ẽ ẽm supueniet qz sup oẽm aliã creaturã i te excedit. Tu fuisti armariũ diuie sapie. ꝓtinẽs illũ de quo dr̃ ad Col. j. In q̃ sunt oẽs thesauri sapientie z scie dei abscõditi. Tu fuisti receptaculũ lucis eterne: ꝓcipies illũ de q̃ scriptũ est Sap. vij. Candor est lucis eterne z speculũ sine macula. Et Heb. j. Qui cum sit splẽdor glie ꝛc. Tu mũdo ꝓduxisti suauitatẽ diuini odoris. Vñ dicere potes illud Eccl. xxiij. Ego q̃si vitis fructificaui suauitatẽ odoris. i. ad odorandum le. i. aie deuote. clamãt z dicunt illud Lañ. j. Trahe me post te: in odorẽ curremus vnguentoꝝ tuoꝝ. Tu pepisti paradisũ dulcoꝛẽ: illuz vicz q̃ dixit Lañ. j. Spũs meꝰ sup mel dulcis. Tu pruluisti ignẽ erũ diuini amoris. illiz q̃ de q̃ sc̃ptũ ẽ ad Heb. xij. Deus nr̃ ignis ꝯsumens est. Qui q̃dẽ ignis in te nouẽ mẽsibus habitãs: totã te charitatis ardoꝛe incendit. Vñ Piero. in ſmone ad Eustochium ait. Mariã totã impleuerat spũssanctus actoram incanduerat diuin⁹ amoꝛ: ita vt ea nihil esset qd̃ mũdanus violaret affectꝰ. Sic ẽm auxz ad ꝓsentiaz ignis liquescit. sic z eius aia ad ꝓsentiã ignis diuini tota liq̃facta fuit. Vñ ipa ẽgo beatissima dicebat illud Lañ. v. Anima mea liquefacta est. Eius q̃z vẽter dulcedine indicibili repletus est. Et ad hoc exponi potest illud quod ipsa sponsa dei in̄q̃t Lañ. v. s. venter meus intremuit ad tactum eius. scz ex nimia z insolita suauitate quam sensit in conceptiõe illius. De hꝰ sctissimo vẽtre exponi possunt illa ẽba Proverb. xviij. si

Est thalamus ꝓpõsi.

Est apotheca.

Venter Marie ꝓmẽdat.

attribuant deo.s. de fructu oris mei replebitur
uter ei⁹. Iste ē ille uēter bīssim⁹ q̄ nob pe-
perit fructū ⁊ mercedē salutis eterne Unde
Dauid ps. cxxvj. inq̄t. Cū dederit dilect⁹ su-
is somnū. ecce hereditas dñi filij merces fru-
ctus uētris. De q̄ fructu ad dei dexterā exaltā-
do potuit d⁹ dicere ipi btē ꝟgi illd .ps. cxxxj
s. De fructu uētris tui ponā super sedem meā
Delectet aūt ꝟsolatōib⁹ hui⁹ bīssimi ven-
tris ꝟginalis possumus dicere illud .Prou.
j. Quis inuestigabit oīa secreta ventris? De
isto etiā uētre pleno aq̄ dixit dulcedis p̄nci-
palit intelligi debēt ꝟba saluatoris nr̄i Joh. vij
dicētis. De uētre ei⁹ fluēt aq̄ uiue. Talē q̄ ꝟsi
deret⁹ ventrē ⁊ replebim⁹ mentē. Exclame
mus q̄s cū tuota mlt̄iere p̄dicta. ⁊ dicamus
dño nro Jesu xp̄o. Bīus uēter q̄ te portauit
uēter. simaculat⁹. uēter intact⁹. uēter sanct⁹.
puritate plen⁹. innocētia decorat⁹. uter⁹ illi-
batus. uter⁹ mūdissim⁹. uenter impollutus.
Bīus uēter q̄ eterne bītudis aditū resera-
uit. bīus uēter q̄ orbē uniūsum bñdictiōe re-
plenit. bīus uēter p quē pctōres veniaz. iusti
ciam. angeli lericiaz. filij dei humane carnis
sūam. totaq̄s trinitas gl̄iam pcepit. ¶ De hu-
militudine ꝟo uber⁹ sequit. ⁊ ubera q̄ suxisti. s.
sunt bra. ipa em̄ pauerūt pascētē oīa. Sz sci-
endū est q⁹ bra ꝟgo hz ubera spūalia. q̄ sunt
eius pietas ⁊ charitas q̄bꝫ nos ꝟsolatur ⁊ nu-
trit. Jux illud Isa. lxvj. Sat iami ab uberi
bus ꝟsolatōis uestre ¶ Habēt aūt ubera uim
attractiuā. puersiuā ⁊ effusiuā. Primo hñt
uim attractiuā: cum sint spongiosa ⁊ porosa
Eodē modo ubera ꝟgis bñdicte hñt uim
attractiuā: quia nos ad se ⁊ ad deū trahunt.
Sūt aūt quattuor que naturalit trahūt. scz
simile. calidū. ⁊ quedā ꝓprietas rei. sic patz
in adamāte. ⁊ vacuū. ⁊ sil⁹ ista q̄ttuor iducūt
bām ꝟginē: ut p ubera sue charitat⁹ ⁊ pieta
tis nos ad se trahat. Unū ꝓpt̄ ista q̄ttuor pos
sumus sibi dicere illd Can. v. Aperi mihi so-
ror mea. amica mea. columba mea. ⁊ imacl̄a
ta mea. Primū quidē qđ attrahit est simile.
⁊ ideo ipa nos debet attrahere ꝓpt̄ sil⁹tudinē
nature. vñ ei dr Soror mea. Ut em̄ scptum
est Eccl. xiij. Omne animal diligit simile sibi.
Secundū qđ attrahit ē calidū. ⁊ iō ipa nos
debet attrahere ꝓpter calidū charitat⁹ ītime.
⁊ hac cōe dr. amica mea. i. que me ītime di-
ligit. Unū ipa inq̄t Can. v. Ego dilecto meo
scz intēdo p amorem. ⁊ ad me conuersio eius
Tertiū qđ attrahit est ꝓprietas naturalis.
sicut apparet de calamita attrahente ferrum
⁊ ideo ipa virgo nos ferreos .i. in malo obsti-
natos ⁊ duros dz attrahere ꝓpter ꝓprietatē
sue misericordie. Sic em̄ deo ē ꝓpriū miser
ri sp ⁊ pcere. sic etiā mīri ei⁹. ⁊ iō subditur. Co
lumba mea. Sic em̄ colūba caret felle. sic et
ipa nō hz fel amaritudis: sz tota plena ē dul
cedine pietat⁹. Jō ei dr Can. j. Meliora sūt
ubera tua vino: fragrātia unguētis optimis
Ubera em̄ Eue fuerūt plena vino. i. sentētia
mordacis iusticie. Sz ubera beate ꝟginis fue-
runt meliora. q̄ plena sunt lacte dulcis mise-
ricordie. Quartū qđ attrahit est vacuū. nō
ipa nos dz attrahere ꝓpt̄ vacuū hūilitat⁹ ꝓ
funde. unde subdit̄. Immaculata mea. Ipa
em̄ oīno se enacuauit ab oīb⁹ macul' mundi.
maxime a macula sup̄bie. Sic em̄ superbia
cor facit inflatū. sic hūilitas cor facit vacuum.
Quia aūt illud dr vacuū in q̄ nihil est. l. fi. ff.
de in iusto. rup. irrito q̄z te. Ipsa ꝟgo bñdicta
recte vacua ab omni superbia fuit. que nihil
elationis unq̄z in se habuit. ⁊ iō a tali vacui-
tate regine nostre debemus attrahi. ut nō al-
ta sz humilia sentiam⁹. ¶ Scdo dico q⁹ ube
ra hñt vim ꝓuersiuā. sunt em̄ posita i pecto-
re ut cordi sint vicina. ut sic p calorez cordis
fiat decoctio sanguinis. ⁊ i materia lactis fa-
cilius cōuertāt. Unū lac dr sanguis bis coct⁹
semel in venis ⁊ semel in māmillis. ⁊ sm̄ Pa
piam dr lac a leucos grece qđ est albū latie.
q̄ sanguis in māmillis efficit albū. ut iquit
Archid. in. c. denicq̄z. xij. di. Istam aūtē vim
ꝓuersiuā in nobis hñt ubera virginis gl̄iose
faciūt em̄ in nobis q̄ttuor ꝓuersiones. ꝓpter
quas ipa dicit Eccl'i. xxiiij. Ego mater pul-
cre dilectōis ⁊c. Primo nāq̄z p ubera sue ca-
ritatis ⁊ pietatis ipa ꝓuertit frigus nostr̄ in
calorē. q̄n a nobis expellit torporē. ⁊ nob dat
feruentē amorē. Jō dic̄. Ego mr̄ pulcre dile-
ctiōis. i. q̄ frigus ⁊ torporē expello ad calorez
diuini amoris iduco. Scdo ꝓuertit nostrū
merorē in gaudiū ⁊ delectatōz. q̄n. s. aufert tri
sticiā seculi. ⁊ dat timorē dei. s. filialē. q̄ quidē
est delectatio cordis. Jux illd Eccl'i. j. Timor
dñi delectabit cor. ⁊ dabit leticiā ⁊ gaudiū i
longitudinē dier̄. Jō sequit. ⁊ timoris. De
ista aūt delectatōe dr Isa. xv. Delectabit in-
fans ab ubere. q̄uis si in ꝓpria significatiōe
accipiat infans. s. p eo q̄ fari nō pōt. vt in. l.
mulier. ff. de verb. ob. Unde puer statim cū
egreditur de utero matris dicit infans. l. are
trusa. ff. de sta. ho. Ista verba principal⁹ in-
telligi possint de domino nostro Jesu xp̄o in
fante qui delectabatur sugere ubera suauissi-
ma matris sue benedicte. Tertio cōuertit te-
nebras nostras in lucem quando scilicz expel-

Ubera hñt vim ꝓuersiuā

Lomen-dat vba marie: q̄ habēt.

lit a nob ignoratiã ⁊ errorẽ ⁊ dat verã dei cognitionẽ. Jõ sbdit. ⁊ agnitõis. De hac ãt ꝑtute exponi põt illud Jsa. lv. mãmilla reguꝫ lactabimi. Reges em̃ fuerũt apli ⁊ sacri expositores. Horũ ꝑo regina fuit beata virgo Maria. Tũc aũt istoꝝ regũ mãmilla lactamur qñ eoꝝ sacris doctrinis ac meritiꝭ ⁊ exẽplis ī dei erudimur cognitõe. Quarto ꝓfit rẽpestatẽ ī trãquillitatẽ. qñ. s. aufert dubietate vacillãtẽ. ⁊ dat spem aie ⁊ trãquillitatẽ. ꝺõ sbdit. ⁊ sancte spei. Spes em̃ aiam firmat et trãquillã facẽ. Jux illõ Heb. vj. Cõfugim⁹ ad tenendã ꝓpositã nobis spem. quam sicut anchoꝛa anime habem⁹ tutã ac firam. Jstam speꝫ ꝓpha ab vberibꝫ beate ꝟginis se recepisse gloriabat dicẽs ps. xxj. Spes mea ab vberibꝫ mris mee. ¶ Tertio vbera hñt vim effusiuã. qꝫ lac effundũt. est aũt lac candidũ. nitidum. frigidũ ⁊ pingue. ⁊ significat ꝗtuoꝛ bñficia ꝙ recipim⁹ ab vberibꝫ charitatiꝭ ⁊ pietatiꝭ brẽ ꝟginis Marie. de qbꝫ dr Treñ. iij. Cãdidiores nazarei ei⁹ nive. nitidiores lacte. rubicũdiores ebore antiq̃. saphiro pulceriores. Est em̃ lac candidũ. qꝫ nazarei. i. eius de uoti. ab ipa recipiũt cãdorẽ innocẽtie. iõ dr. Cãdidiores nazarei ei⁹ nive. Scõdo lac ẽ mũdum. qꝫ ei⁹ deuoti recipiũt ab ea nitorẽ mundicie. Jdeo subdit. nitidiores lacte. Tertio lac est natura frigidũ. qꝫ recipiũt ab ea refrigerium ꝺtra estũ ꝺcupiscẽtie. Jõ subdit. Rubicũdiores ebore antiq̃. Ebur em̃ est natura frigidũ. Quarto lac est pingue. qꝫ ab ei⁹ vberibꝫ recipiũt pinguedinẽ deuotiõis interne. Jõ subdit. saphiro pulceriores. Saphir⁹ em̃ hz colorẽ ethereũ. vñ significat celeste ꝺsiderium. Eapꝛoꝑter vnusq̃sq̃ deuotus ad alteꝛ dicat illud Prouerb. vij. Veni inebriemur vberibꝫ. s. bñdicte ꝟginis. Jpa em̃ dat nob triplex lac spũale. Primũ est lac celestis doctrine. sicut em̃ nutrit grossa cibaria comedit et sibi incoꝛporat. ⁊ in lac ꝺuersa puero infũdit. Sic brã ꝟgo magnas ⁊ difficiles mias memorie cõmendabat. Jurta illõ Lu. ij. Maria ꝺservabat oĩa ꝟba hec ꝺferẽs in coꝛõ suo. Et illa postmodũ sic digesta discipulis effudit: vt ait Beda sup Luca. Secũdo dat nobis lac pietatis ⁊ misericordie. sanguis em̃ ī nobis sepe accendit. ⁊ sic coꝛ ad iracundiã cõcitatur. Sꝫ in beata ꝟgine totꝰ sanguis iracundie ꝺversus fuerat ī lac dulcis misericoꝛdie. qꝫ nihil in ea seueꝛ vel austeꝛ fuit. sꝫ tota lactea ⁊ mellea. i. dulcis ⁊ pijssima extitit. Jux illud Lañ. iij. Mel ⁊ lac sb lingua ei⁹. Vñ Bern. ait. Reuolue totã scripturẽ seriẽ ⁊ si qõ in Maria austeꝛ inueneꝛis: de cetero eam suspectã habeas: ⁊ ad ipam accedere verearis. Tertio ipa dat nobis lac spũalis grẽ. Vñ dicere põt illud Jsaie. lv. Venite emite absq̃ argẽto ⁊ absq̃ vlla cõmutatõe vinũ ⁊ lac. Per q̃ intelligim⁹ gram̃ ꝛi lenificantẽ et dulcoꝛantẽ aiam. Ad pstandũ aũt istã gram̃ nõ reqꝛit beata ꝟgo a nobis magnã ꝑnꝫ sollicitudinẽ: sꝫ tm̃ mẽtis affectũ. ⁊ iõ dic. Absq̃ argẽto. Nec reqꝛit vt cũ ea ꝺmutatõem aliquã faciam⁹: sꝫ gratis ꝺnat. ⁊ iõ subdit. ⁊ absq̃ vlla ꝺmutatõe. Nec mirꝫ si de hoc vino et lacte ipa nobis abũdãter effundit: cũ coplena sit. Vñ Lañ. v. ait. Bibi vinũ meũ cum lacte meo. ¶ Sciendũ aũt q̃ sanguis q̃uertitur in lac. ex illa duplici ꝛecoctiõe de qua dictũ est: nõ solũ trahit albedinẽ: sꝫ etiã saporositatem ⁊ vbertatẽ. Lac igit brẽ ꝟgis ꝑmo habuit albedinẽ quã traxit a duplici ꝛecoctione. Prima ꝛecoctio fuit facta ab igne spiritussancti in vtero mris sue: qñ spũsctus eaꝫ sanctificauit. Scda ꝑo ī filij dei ꝛceptõe qñ in eã spũsctus supuenit. Scõdo ei⁹ lac habuit saporositatẽ quã traxit a spũsctꝰ ꝛpuratione. Nũq̃ em̃ aliqua mulier habuit lactã saporosum sicut ipa. Et rõ est: qꝫ lac aliaꝝ mulierum hz multũ impuritatiꝭ. ⁊ iõ nõ põt esse multũ magni saporiꝭ. Lac aũt brẽ ꝟgis sicut a spũsctõ ꝛpuratũ q̃ factũ est dulcissimuꝫ ⁊ nimiũ saporosum. ⁊ qꝫ fuit optimi saporis ideo fuit optimi nutrimẽti. De q̃ lacte iquit Aug⁹. in ẽmone annũciatõis. Lacta maria creatoꝛem tuũ. panẽ celi. pcum mũdi. Prebe lambẽti mãmillã vt illeꝑ re pcurẽti pꝛebeat maxillam. lacta eũ q̃ fecit te talẽ vt ipe ꝛecreet in te. Tertio eius lac habuit vbertatẽ a celesti subministratõne. nõ em̃ lac suũ fuit a natura ꝓpinatũ: sꝫ de celo largiter subministratum. Vñ canit ecclia. Jpm regẽ angelorũ solã ꝟgo lactabat vbere de celo pleno. Jpa igit ꝟgo tã dulci ac saporoso lacte mãmillas plenas hñs de filio suo nato gaudebat. dicẽs illud Lañ. j. Jnter vbera mea cõmoꝛabitur. ⁊ ipi filio suo blandiẽdo dicebat illõ Lañ. viij Dabo tibi vbera mea. De istis aũt vberibus ꝓdixerat sponsus celestis. qui in eodem. c. ꝙquit. Erunt vbera tua sicut botri vinee. Dãc aurẽ matrẽ lactantẽ filium dei ⁊ ipsum parvulum Jesum ꝺsiderabat videre synagoga que dicebat Lañ. viij. Quis det mihi te fratrem meũ sugentẽ vbera matris mee? Jpsi quoq̃ virgini dicebant patres veteris testamenti illud Lantic. j. Et trahim⁹ q̃ lera mur in te. mẽoꝛes vbeꝝ tuoꝝ. De istis etiã

Vbera hñt vim effusiuã.

Lac matre habuit tria.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

am vteribꝰ exponere possumꝰ illud Isa. lxvj. Sugetes: z ad vbera portabimi. z sup genua blãdiẽt nob sic mr blãdit filio suo.

¶ Pars tertia huius simonis que dicitur Mostentionis.

Narratio z natiuitas filij dei oibꝰ creaturꝭ rõnabilibꝰ ẽ postẽsa. Prio angel' vt inqt Aug. v. sup Gen. ad lit. z. Ber. sup Jone. j. c. di. q. Lucifer cognouit naturã hũanã debere puenire ad hãc dignitatẽ vt eẽt deꝰ. Hoc q̃z mysteriũ preconitũ fuisse angel' declarat b. Tho. ij. ij. q. ij. ar. vij. ¶ Sedo h̄ mysteriũ fuit oñsum pticularis. videlicz i abel. in q̃ fuerũt tria iustitie p̃cona. s. ỹginitas. sacerdotiũ z martyriũ. quibus ipe ꝑfectꝰ gessit figurã xpi. vt inqt Aug. i li. diuersaz q̃stionum ad Oroſiũ z etiã super Mat. Uidit etiã h̄ mysteriũ Noe in archa federꝭ. de quo Gen. ix. dixit deꝰ. Hoc erit signũ federꝭ inf me z terrã. Arcũ meũ ponã i nubibꝰ celi. Qõ exponẽs Johes euangelista Apoc. x. c. dicit. Uidi alterꝫ angelũ fortẽ descendentẽ de celo amictũ nube z iris in capite eiꝰ. Iste aũt angel' est filiꝰ dei. Nubes ꝯo legis ẽ humanitas de ỹgine sumpta. Un Isa. xix. dr. Ascẽdet dñs sup nubẽ leuẽ. Arcꝰ autẽ iste est diuina' miseratio. Nã in arcu sr̃ due ptes. ꝑma q̃ est fortꝭ est lignũ sẽda debilis est linũ. Et ñ ps debilioꝛ. s. linũ siue cozda includit pte fortioꝛẽ. s. lignũ. Et sic in xpo humanitas tãgz ps debilior inclinauit diuitatem fortioꝛẽ ad sagittãdũ diabolũ z miserẽdum hoi. Et iste arcꝰ appuit in celo. i. in vtero virginali. in signum federꝭ. i. nostre saluationis Abrãã q̃z vidit h̄ mysteriũ. de quo dr Gene. xv. Eleuãs aũt oculos suos abrãã cũ occubuisset sol: apparuit clibanus fumans. z lãpas ignis transiẽs ꝑ diuisiones illas. Per clibanum aũt fumantẽ intelligit vterꝰ virginal: spũsancto obumbratꝰ. Lu. j. Per lampadez ꝯo intelligit xps. Juxta illud Isa. vj. Saluatoꝛ eiꝰ vt lãpas accendat. Ideo gaudius ẽ Abrãã vt dr Joh. viij. videꝫ diẽ dñi incarnandi. ¶ Isaac etiã vidit h̄ mysteriũ ꝑ figuram que habet Gen. xxv. vbi dr. q. Abraam dixit ad seruũ seniorẽ domꝰ sue. Nõ accipies vxorẽ filio meo i terra quã habito. sz ad terram z cognatiõem meã ꝑficiscꝛis. z inde accipies vxorẽ filio meo Isaac. Et ista sponsa tandẽ fuit Rebecca. de qua in eodẽ. c. dicit. q. eo tpe Isaac ambulabat ꝑ viam que ducit ad puteum. cuiꝰ nomẽ est viuentis. z egressus fuerat ad meditandũ in agro inclinata iã die. Cumq; leuasset oculos: vidit camelos venientes procul. Rebecca quoq; inspecto Isaac descendit de camelo. z tollẽs cito pallioũ operuit se. Seruus aũt cuncta que gesserat narrauit Isaac. Qui introduxit eã in tabernaculũ Sare matris sue. z accepit eam in vxorez. z intantũ dilexit eam q̃ dolorẽ q̃ ex morte matris sue acciderat temperauit. Allegorice autem exponẽdo dico. q̃ ꝑ Abrãã qui interptatur pater multaq; gentiũ significat deus qui est pater oĩm ꝑ creatiõem. Seruus aũt suus fuit Gabriel. cui deus dixit cũ incipere vellz mysteriũ incarnatiõis sue. Nõ accipies vxorem filio meo in terra quã habito. i. de celo in quo principaliter habitat. vbi ẽ angelica natura. Non em fuit voluntas dei patris q̃ filius suus angelicã naturã assumeret sz humanam. Unde ad Hebre. ij. dr. Nusq̃z em angelos apprehẽdit sz semen Abrae. Igit accepit filius dei vxorem in alia terra in qua nos cognati eius. s. ꝑ animã creatã ab eodem patre habitam. Hec aũt vxor Rebecca significat humanã naturã siue eccl'iam. Rebecca ei interptatur multũ acceptꝰ. q̃ magnum fuit: immo maximũ q̃ filius dei se ei sociarz. z plꝰ q̃z si totũ mundũ z totũ celũ sibi daret. Isaac ꝯo qui interptat risus. est dei filius. qui risus est z gaudiũ oĩm electoꝛ. z q̃ in sua natiuitate totũ mundũ letificauit. Ipe ꝯo egressus est ad meditandũ in agro. i. in mũdo. qñ disposuit oĩa que ptinent ad salutẽ nostram Ambulabat autẽ ꝑ viã que ducit ad puteuz Hec ꝯo via est charitas. de q̃ Aug. de laudibus eius inquit. Uia igitur es o charitas. Qualis via: supercellẽs. Cuiꝰ via: hoĩs ad deũ: z dei ad hoies. Per istã viam venit filiꝰ dei ad puteum. Puteus aũt fuit virgo benedicta. Puteus certe plenus aquis salutaribus. Unde ipsi inquit angelus. Aue gratia plena. Puteus inquã altus cõremptatione z pfundus humilitate. puteus latus charitate. puteus irriguus sanctitate. puteꝰ apertꝰ omnibꝰ gratiositate. Puteus em est apertus l. fluminũ. ff. de dam. infec. z als allegat. l. si damni. ff. item videamus. eodẽ ti. cuz ibi nõ. Iste est puteus qui appellatus est viuentis z videntis. Gen. xvj. Hic est puteus aq̃rum viuentiũ. Can. iij. Et ideo quilibet nostrum dr Prouer. v. Bibe fluenta putei tui. Sequitur aũt in ꝑdicta hystoria. Et inclinata erat iam dies. id est vltima etas z finis tẽporum erat. Cumq; leuasset oculos suos intendens in finem mũdi. vidit camelos. id ẽ: gentiles ad fidem venientes dorso curuo. q̃z idolis erant dediti. Rebecca vero. i. ecclesia:

Marias christi oibꝰ ostensa

Figura incarnationis et natiuitatis christi

viso Ysaac.i.xpo.descendit de camelo.i.de conuersatione veteris vite.et pallio se operuit.qz pristinam conuersationem erubuit:et pallio honestatis se cooperuit.qua Ysaac.i.xps intimatus dilexit q ea sibi in sponsam copulauit.et dolorem q ex morte mris.s.Eue vel synagoge acciderat propter preuaricationem tulerauit. Hanc aut meditationem Ysaac.s.q tunc cognouerit xpm incarnandu:declarat ecclia que canit de xpo. Uergite mundi vespere vti sponsus de thalamo:egressus honestissima virginis mris clausula. Quibus obis aliqualiter tangit hac figura. ¶ Jacob etia vidit hoc mysterium.qz vt habet Gen.xxviij.inquit. Uidi dnm facie ad faciem et salua facta est aia mea. Per hac aut scalam intelligit humanitas xpi:cui iuncta est diuinitas q est leticia angeloz. Joseph qz cognouit mysteriu dnice incarnatois qui exposuit somniu pincerne Pharaonis et tribus ppaginibus in vite:di. Tres ppagines tres adhuc dies sunt:post quos recordabit Pharao misteriu tui.et tunc restituet te in gradu pristinum. Gen.xl. Tres em dies significant tria tempora.s.legis naturalis.scripte et gratie. In tertio aut tpe deus pater misertus est generi humano:et ipm restituit ad participandu gliam diuinitatis i xpo. ¶ Tertio principaliter dico q pphete viderut hoc mysterium. Moyses videlicet i rubo ardente et non combusto. Exo.iij. Per ignem em figurabat spussanctus.cuius fruite ygo decepit.q igne veliderat ecclesia aduri dices deo. Ure igne sanctispiritus renes nros et corim dne ze. Per rubum vo figurabat vter virginalis. Jux illud qd canit ecclia dices. Rubu quem viderat Moyses incombustu oseruata agnonim tua laudabile ygenitate:dei genitrix interede p nobis. Aaron aut vidit h mysteriu: qm virga sua sicca et arida floruit.frduit.et fructum amigdalinu fecit. Numeri.xvij. Per hac em virga figurabat bta ygo.de q Isa.xj. pdictu fuit. Egrediet yga de radice Jesse: et flos de radice eius ascendet.et h no naturaliter sed fruite dei. ¶ Gedeon quoq h mysteriu vidit in vellere:qm pluuia descedit in vellere terra no madefacta. Judicum.vj. Per pluuia em figurabat dei filius q descendit in vellere.i.in vtero virginis. Juxta illud.ps. lxxj. Descendit sicut pluuia in vellus terra no madefacta.i.virginitate matris incorrupta Juxta illud qd canit ecclia Qm natus es ineffabiliter ex virgine:tuc implete sunt scripture sicut pluuia in vellus descendisti vt saluu face res genus humanu ze. Josue etia vidit hoc mysterium i statione solis quado dixit. Sol ztra Gabaon ne mouearis.et stetit sol spacio vnius diei in medio celi. Josue.x. Quia sol.i.filius dei.de quo Malach.iij.dr. Uob timentibus nome meu orietur sol iusticie.et stetit i medio celi.i.in vtero virginali. Un ps.inqt Suscepimus deus misericordia tua in medio templi tui. Dauid quoq h mysteriu puidit. qm pphetauit ps.lxxxiij.di. Ueritas de terra orta est.id est filius dei:qui inqt Johis.xiij. Ego sum via veritas et vita.est ortus de terra.id est de virgine Maria. Silr hoc mysterium cognouit Daniel pphera:qui ait sui libri.c.vij. Aspiciebam in visione noctis.et ecce in nubibus celi quasi filius hominis veniebat et dedit ei dns potestate:honore et regnu. potestas eius potestas eterna q no auferet.et regnum qd no corrumpet. ¶ Quarto principaliter cognouerut hoc mysteriu duodecim sybille. Quaru prima scz pfica:depingit vestita aurea veste cu velo albo in capite. Secda vo scz lybica:depingit ornata serto viridi floz in capite:vestita pallio honesto et non multu iuuenis. Tertia aut Delphica vestita veste nigra.et capillis circuligatis capiti.in manu cornu tenens:et iuuenis. Quarta vo chimica:vestita celebina veste deaurata.capillis p scapulas sparsis:et iuuenis. Quinta autem scz Erithrea monachali veste indurata.nigro velo in capite.manu gestans gladiu nuduz non multu antiqua:mediocriter facie turbata.habens sub pectibus circulu aureu ornatum stellis ad similitudine celi. Sexta vero scz Samia iuuenis:habens fo:mosiz pectus subtili velo capite cooperto.manu ad pectus tenes :ensem nudu sub pectibus habens. Septima aut scz Cumana:vestita aurea veste: libru apertu et alteru in manu gestans.et alteruz libru in sinistra habes sup genu capite discooperto. Octaua vo.s. Helespontina vestita antiqua:veste rurali induta.ligato velo antiquo:capite sub gula circumuoluto vsq ad scapulas qsi despecto habitu. Nona aute.s. Frigia:induta veste rubea. nudis brachijs. antiqua facie saturnina.crinibus sparsis p dorsum:digito indicas. Decima.s. Tyburtina: multu senex.veste rubea induta.velup ad collu pelle hircine p scapulas hus.capillis discooptis.breue i manu tenes. Undecima.scz Europa.decora. iuuenis.facie rutilas.velo

Prophetis onsae incarnatio xpi.

Sybille etia ogitauerint incarnationem christi

subtilissimo capite ligato. induta veste aurea brene in manu tenens. Duodecima. scz Agrippa: vestita rosea veste: nõ multũ iuuenis manũ tenẽs in gremio q̃si admirãs. z sinistrã manũ tenẽs oñdens dorsum cũ breui scripto. Quaz dicta hic nõ refero. quia supflua in ꝓmo sm one huiꝰ ptis. Et in prima prosarij sermonũ. sermone. xiij. ¶ Quito ꝓcipaliter dico q̃ hoc mysteriũ fuit ostẽsum z declaratũ visibiliter patribꝰ noui testamenti quibꝰ inq̃t ipse saluator Luc. viij. Vobis datũ est nosse mysteriũ regni dei. Unde etiã apostolis dicebat Luce. x. Beati oculi q̃ vident q̃ vos videẽz. s. filiũ dei hũanatũ z natũ ex ỹgine.

¶ Pars quarta huius sm̃onis que dicit ꝓ inductionis.

Jquerak q̃d indurerit filiũ dei venire in hũc mundũ? Rñdeꝁ vltra pdicta sm̃ sanctũ Bonauẽ. in vltima q̃stione plogi sniaz q̃ ipse dñs venit vt esset magister noster. Si em̃ ipse nõ docuisset. frustra quis legendo laborasset. Legerat ipse in illo studio celesti subtilẽ theologiã. theologi casq̃ altissimas spiritibꝰ angelicis i throno diuinitatis in medio trinitatis. Et nunc venit practicare stãdo inꝛ Mariã z Joseph in medio bouis z asini. Quia em̃ hõ ꝑ ꝑccatuz factus erat vt bestia. inꝛ illud ps. Lõparatꝰ est iumẽtis insipientibꝰ z similis factꝰ est illi. Ideo in stabulo z inter bestias eum quesiuit. ubiq̃ posuit suã cathedrã ad legẽdũ oẽs sciẽtias. taliter q̃ q̃libet de quacũq̃z sciã ibi posset discere. O grãmatice veni si vis audire tuã lectõem. Dicit ille ꝑceptor interrogãs puerz. Quot sunt partes oꝛõnis? Et ipse respõdet Octo. s. Nomẽ ỹbum z. Et ego dico tibiq̃ inuenies practice oñs has pres in ꝫ puero. Primo em̃ est nomẽ. qz Jhs. Secdo ỹbũ. s. eternũ. Tertio ꝓcipiũ. qz capit nomẽ z verbum. i. hũanitatẽ z diuinitatẽ. Quarto est ꝓ nomẽ. qz appellaꝁ xps. z nos nunc dicimur xpiani a xpo. z in paradiso appellabimur ie suani a Jesu. Quinto est ꝓpositio. cui vnuz em̃ accidit. s. qz seruit casui. z tm̃ accusatiuo z ablatiuo. nõ nominatiuo. i. illis q̃ appetũt nominari z exaltari sup alios ex supbia. Nõ genitiuo. i. illis q̃ gloriant d̃ genere. vel q̃ generationi lasciue. i. luxurie deseruiunt. Non datiuo. i. his qui dant ad rodendũ ꝓximo Nec vocatiuo. i. adulatoribus z simulatoribus achypocritis q̃ dicunt domine domie z. Seruiuit tamẽ accusatiuo. qz orauit ꝓ accusatoribus z crucifixoribus. Et ablatiuo. id ẽ his qui sibi abstulerũt honorẽ. ꝑ quibꝰ apd ꝓtem intercessit. vt habetur Luc. xxiij. z pdicum fuerat Isa. liij. O rethorice z tu q̃d q̃ris? Nonne ita ornate eloq̃ vt corda flectere possis? Sz q̃d tantũ inflexit mundũ q̃tum doctrina xpi? Unde humanũ genus põt dicere de xpo illud quod dicit in. iij. eney. Solus hic inflexit sensus animũq̃z labantẽ Impulit. O dialetice quid q̃ris? Certe ỹitatẽ. Veni igit ad puez istum q̃ est ỹitas Johis xiij. z. c. qui ꝑtempta. viij. dis. O arismetrice quid queris? Nõne numez? Un incipis numerare dicẽs. Unus. duo. tres z. Ecce q̃ in hoc puero est vnus. i. vna ꝓsona. duo. i. diuinitas z humanitas. z tres. i. anima. corꝓ: z eterna maiestas. O geometra: q̃d q̃ris nisi figuras circulares z. Audi quid de deo dicit Trismegistus Deus est sicut spera intelligibilis cuius centrũ est vbiq̃: circũferentia vo nusq̃z. Sed in ipso quadrak circulus. qz ipse deus factus est homo q̃ est de quatuor elemẽtis z humoribꝰ. O musice: veni si vis audire melodiã dulcissimã Nunq̃z em̃ audisti tã suauẽ armoniã de fa nature acute. i. factoris. in fa nature grauis. i. facture. z inter has notas cantãt oñes angeli z sancti. O astronome: vis bene diuinare? veni ad ꝓsepiũ z inuenies pulcerrimũ astrolabiũ in q̃ poteꝛ videre tuã fortunã. vadeꝛ inspice z videbis solem in ỹgine inꝛ scorpionẽ z libram. i. deũ iratũ z iuste punientẽ. O nobilis intellectꝰ: vis altas res addiscere? vade ad scolã istiꝰ bambini. qz ipse est infinite sapie. Nã sapie eiꝰ non est nomerꝰ. ps. cxlvj. O phe q̃d q̃ris nisi sapientiã humanoꝛ vel celestiũ. veni g̃ ad puerulũ istũ q̃ oñdet tibi mũdanaz z tpaliũ rerum vanitatẽ. Jnꝛ illud Eccs. j. Uanitas vanitatũ z oia vanitas. ac faciet amare celestia dicẽs. Que sursum sunt querite: nõ que sup terrã. Col. iij. O iurista q̃ optas scire iusticiã bñ admistrare. i. ius suũ vnicuiq̃ tribuere z. l. iusticia. ff. de iusti. z iu. veni ad gymnasiũ huiꝰ paruuli q̃ tibi ostendet hoc facere dicens. Reddite que sunt cesaris cesari: et q̃ sunt dei deo. Mat. xxij. O medice: ecce q̃ altissimus de terra. i. de ỹgine Maria: creauit medicinã. Ecci. xxxviij. Nã puer iste factus est oim lãguẽtiũ medicina. q̃ solo ỹbo curat oim infirmitatũ genera. Un Sapie. xvj. i. q̃t Salomon illi. Tuꝰ dñe sm̃o sanat oia. O theologe: vis veram sciam de deo? Ecce q̃ puerulus iste deꝰ est: qui docet hoiem sciam. ps. xciij. Iste autem omniz doctorum optimus non in throno sedet aureo: vt faciebat

Hiarchas bragmanus sicut refert Hiero. i epla ad Paulinū. docēs de natura z de moribus ac de cursu diez ac sydez. Non in regali reqescit solio sic Salomon. j. Paral'. xxviij. disputās sup lignis. ac cedro lybani vsqz ad ysopū. z disserēs de iumētis z volucribus. reptilibusqz z piscib; cē. iij. Re. iiij. Ecce enim plꝰ qz Salomō hic Matth. xij. Sed eius schola est diuersoriū. eius cathedra pulpitum. Ipsius sedes est fenū. O dignissima schola o sacratissima cathedra. ¶ Currite omes z pgite ad audiendū istū paruulu qui multas legit lectiones. Prima est q ipse verus deus z homo est sup oīa dilīgēdus. Ratio ē: qa ipse prior dilexit nos: z tradidit semetipsum p nobis. j. Joh. iij. Scōa q ei est instanter obediendū: quia ipe p nobis factꝰ est obediēs cē. ad Phil'. ij. Tertia q p ipso z proximo ē moriendū. j. Pe. ij. Christus p nob passus est vobis relinquēs exemplū: vt sequamini vestigia eius. Quarta q oportet semp orare z nunqz deficere. Luc. xviij. Ipse em non solum i vita: sed etiaz primus morti oranit in cruce. vt dz ad Heb. v. Quinta q a pcō est abstinendū. Ipe em venit effundere sanguinem: vt nos lauaret a peccatis nostris. Apoc'. j. Sexta q mūdus est spernendus: sicut ipse postea fecit fugiens: cū iudei vellēt eum facere regē. Joh. vj. Septima q inimicꝰ est parcendū: sic ipe postea fegit suis occisoribus. Lu. xxiij. Octaua q ab incepto opere bono nō est cessandū. sicut ipse postea egit qui ab icepto humane redemptōis ope nunqz cessauit donec pfecte compleuit. Unde i cruce dixit. Cōsummatū est. Joh. xix. Item licz sibi a iudeis suggeretur vt descenderet de cruce. Matth. xxvij. Ipe tñ noluit: sz i cruce voluit mori z terminare. Nona q pene z aduersa sunt patiēter tolerāda. quod postea oñdit facto. Ipse em in tot tribulatiōib; nō aperuit os suū: vt pdictū fuerat Isa. liij. Decima: q caro est macerāda. Juxta illud ad Col'. iij. Mortificate mēbra vra cē. Ipe em vt nos ad pdicta animaret: venit ad tolerandū multa mala. z sponte subdidit corpus multis afflictiōib;. Unde in ps Isa. l. Corpꝰ meum dedi percutientib; z genas meas velentib;. Faciem meā nō auerti ab increpātib; z ispuentib; i me. Añ em qz deus incarnare dicebāt homines. Dio a ha ton tempo. Non prouo mai vno affano al mūdo. Et ideo ipse venit experiri z probare vt exēplo eiꝰ discamꝰ aspera sufferre: et sensualitatē mortificare et refrenare Et propter hoc etiam in magna siti potari voluit aceto z felle. Joh. xix. Undecima lectōfuit q pmisit debemꝰ aiam nram cōmendare. Nō ipe postea fecit q in cruce spūm suum pri cōmēdauit. Luc. xxiij. Duodecima lectō fuit de omnib; fructib;. Superbis em legebat de humilitate quā i seipso oñdebat quia exinaniuit seipm cē. ad Phil'. ij. Auarꝰ de euāgelica paupertate. qz inuolutus erat vilibus pānīculis. z sic de singulis. Strabat autē ad pedes Salomonis regina Sabba. i. virgo bñdicta. audiēs sapiam eiꝰ q factꝰ est nob sapiētia a cō. j. Cor. ij. Has aut lectiōes cepit legere mgr iste eximiꝰ i diuersoriū gymnasio. qs repetiuit postea i doctoz medio i templo. Lu. ij. Sz lectura suā ipleuit i crucis pulpito. ¶ Uenit qz filiꝰ dei i mundū vt infinitaz suā charitatē z clementiā demonstraret. Ut em dic Pe. dami. in tertio In hūpi mysterio pfundū pelagus diuine clemētie demōstrat Aperte sunt em catharacte celi. z descēdit abundātia bonitatis diuie. Un apls Eph. ij. ait. Propter nimiā charitatē suam qua dilexit nos deus: cū essemus mortui peccatis: cōuiuificauit nos xpo: cuiꝰ gra saluati sumus: vt ostenderet abundātias diuitias grē sue i bonitate sup nos i xpo iesu. Et. j. Joh. iij. dicit In hoc apparuit charitas dei in nobis qm filium suū vnigenitū misit i mūdū vt viuamꝰ p eū. O xpiane: ama benignū filiū regis quē amor trāsportauit de celo ad terrā. O charitas oīpotēs ligās oīpotentē. O dulcissime paruule. o benignissime Jhu. o clemētissime dñe celi z terre. quare in mundū venisti? Certe si digneris mihi rndere: dices. Per tarte inamozare. Fecerat nāqz dꝰ hominem ad imaginē suā. Ben. j. Sed videns q nec sic amabat eū: ait. Ego faciā me ad imaginē z silitudinē eiꝰ. vt vlsicamet me in seiplo. i. in sua imagine z silitudine. qz silitudo ē causa dilectōis. viij. eth. Ama g frēm tuū et carnem tuā. z dic paruulo Jesu illud Can. viij. Quis mihi det te frēm meū sugentem vbera matris mee vt inueniā te z deosculer. z tā me nemo despiciat? Nō prauū qs se excusare: qz factꝰ est visbil' z oib; sensib; sensibilis. vade igit z amplectere eū. ¶ Sed dicet aliquis. Si fuissem ego in bethlē qñ natus est recepissem eū cē. Sed quō recepisses nisi cognitū nō recipis? Et nō cognosceret si nūc cognitū nō recipis? Et qs eius corpus i hac festiuitate ea q conuenit deuotiōe z pparatōe recepit? Tātam ergo clementiā demonstrauit deus scies q ad faciendum se amari nulla melior ē via qz amare. Et dixit. Ex quo hō me nō amat. tanta si-

Quomō xps legit mltas lectiones

Propē caritatē venit in mundū

gna amoris ei ostendã q̃ me amabit. ligabo eñ cathena aurea dilectiõis ⁊ charitatis. Qui aũt ab oĩbꝰ dꝫ amari: iõ voluit aduen eum suum toti mũdo intimari. Vñ sicut qñ dñs papa vult egredi ꝛe palacio: tota roma/ nꝰ intelligit ad excussiõz bombarde ꝛe castel/ lo scĩ angeli. Ita egressus maximi papę .i. fi/ lij dei vtero ꝟginali irimatꝰ fuit ꝑ itonatõz implal' edicti. Vñ ôr Lu.ij. Exĩt edictuz a cesare augusto ⁊c. Et sic totꝰ orbis cognouit aduenisse suũ dñm. vñ celũ misit stellaz. aer splẽdorẽ. Sol ꝟo (vt ait Amb.) accelerauit cursũ suũ vt ad marie nuptias veniret. Per gamꝰ igit ⁊ nos ad visitãdũ puerꝫ bñdicteꝫ ginis. Et ne timeamꝰ ad illã ire q̃z aliq̃n eũ offenderimꝰ. Scimꝰ em̃ q̃ puer turbatꝰ ꝺ fa cili placat. Da ei pomũ. ⁊ pax facta erit. Va/ de q̃ ⁊ da isti puulo pomũ. i. cor tuũ inflãma tũ rubicũdũ ꝑ feruorẽ. qꝺ ipe appetit dicẽs illud Prouer. xxiij. Prebe mihi cor tuum: ⁊ oculi tui vias meas custodiant. ¶ Uenit q̃z saluator noster in mundũ vt q̃ttuor dura: er quasi inflexibilia mollificaret ⁊ flecteret: que erãt ista. s. Celũ neminẽ recipiẽs. Angelꝰ ho/ minẽ nõ diligẽs. Deꝰ hũano generi recõcili/ ari nolẽs. Et mors nemini parcẽs ⁊ oẽs ab/ sorbens. Sz ista q̃ttuor fec ꝟginis filiꝰ flex ibilia. Vñ ps. de illo ait Inclinauit celos ⁊ de scẽdit ⁊ caligo sꝫ pedibꝰ eiꝰ. Factũ est em̃ fle xibile celũ vt homines suscipiat. Angelꝰ vt hoies diligat. Ipe deꝰ descẽdit ⁊ hoies recon ciliauit. Et caligo sꝫ pedibꝰ eiꝰ fuit. q̃ mortẽ suppeditauit. ¶ Uenit insup vt pfectũ dñi/ um mũdi hñe videreꝯ. Scõm em̃ Dionysiũ ad pfectũ dominiũ tria req̃runꝯ. s. peminẽtia ꝓtinẽtia ⁊ pmanentia. Sz deus nõ videbaꝯ dñari in mũdo nec q̃stũ ad peminentiã. Ju xta illud Isa. lxvj. Facti sumus quasi in pn cipio cũ nõ dñarerꝫ nr̃i. nec q̃stũ ad ꝓtinẽtiã eius dẽli. c. xxvj. Dñe deꝰ nr̃ possederunt nos dñi absq; te. Nec q̃stũ ad pmanẽtiã. quia vi debaꝯ a dominio cecidisse ⁊ alijs renunciasse Jur illud Isa. xix. Tradã egyptũ i manu do mino crudelẽ. Sz ꝑ natiuitatẽ suã ipsum dñum recupauit. Vñ Lu.j. dictũ fuit. Hic erit magnus ⁊ filius altissimi vocabit Ecce peminentia. Et dabit illi dñs sedem Dauid patris sui ⁊c. Ecce ꝓtinentia. Et regni eius non erit finis. Ecce pmanentia. ¶ Uenit q̃z vt nos ad bñ opandũ habilitaret. Añ adue/ tum em̃ ipsi hoies nullũ bonũ ꝑ qꝺ iustifi/ carenꝯ facere poterãt. Vñ dicebat illud Isa. lxiij. Omes iustitie nr̃e q̃si pannus mẽstruate Et ideo indigebãt iustificatoze. Et ꝓpter hꝰ factus est nobis iusticia. Vñ apls ad Ro. v. ait. Justificati ex fide pacẽ habeamꝰ ad deum ꝑ Jesum xpm. ¶ Uenit etiã vt verificaret il la ppheria Isa. ix. Populꝰ q̃ sedebat i tene/ bris vidit lucẽ magnã ⁊c. Tenebre nãq; q̃t/ tuor incõmoda inducũt. s. horroꝛẽ. obscurita/ tem. tristiciã ⁊ frigiditatẽ. Ante ipsi aũt ad/ uentũ hoies erãt in tenebris. q̃ erãt i horro re ⁊ timoꝛe. ex eo q̃ erãt i potestate dẽmonuz traditi. Vñ tũc dici poterat illud Exodi. x. Facte sunt tenebre horribiles in vniũsa ter/ ra egypti. Erãt etiã i obscuritate: q̃ erãt mꝫ tiplici ignorantia inuoluti. Vñ dicere pote/ rant illud Job. xxviij. Nos q̃dẽ inuolnimur tenebris. Erãt q̃z in tristicia. q̃ dei visiõe erãt priuati. Vñ dicere poterat humanũ genꝰ il/ lud Thob. v. Quale gaudiũ mihi est q̃ in te nebris sedeo ⁊ lumẽ celi nõ video. Erãt etiã hoies i frigoze. q̃ erãt ab igne diuini amoꝛis elõgati. De q̃ dicit ipe saluatoꝛ Luc. xij. Ignẽ veni mittere i terrã. Iste aũt pplꝰ ambulãs in tenebris hodie vidit lucẽ magnã. s. dñm Jhm q̃ ait Joh. viij. Ego sum lux mundi.

A

¶ Lux aũt hꝫ assecurare. illumiare. letificare ⁊ calefacere. Primo q̃ xps assecurauit hoiez exp̃llẽdo ab eo timoꝛẽ ac refrenãdo dẽmois ptãtẽ. Vñ ps. inq̃t. Oriꝰ est sol. i. xps. ⁊ cõgre/ gati sunt. s. dẽmones. ⁊ i cubilibꝫ suis collocabunt. Scõdo nos illuminauit dans veram dei cognitõem. iuxta illud Lu. j. Illumiare his q̃ in tenebris ⁊ i vmbra moꝛtis sedẽt: ad diri/ gendos pedes nr̃os in viã pacis. Tertio nos letificauit restituẽs dei visionẽ. de q̃ exponi pt illud Prouer. xv. Lux oculoꝝ letificat aiam Quarto nos inflãmauit infundẽs diuinum amoꝛẽ. Vñ ps. inq̃t. Ignem misit vt luceret eis p noctẽ. Ista q̃z q̃ttuor hodie angelus ꝛe celo nobis attulit. Remouit em̃ obscuritatẽ ⁊ induxit illuminatõz. Vñ ꝛe pastoribus ôr Lu. ij. Claritas dei circũfulsit illos. Remo/ uit etiã timoꝛẽ ⁊ iduxit securitatẽ cũ ait Nolite timere. Remouit q̃z triſticiã ⁊ iduxit leti ciam di. Ecce euãgelizo vob gaudiũ magnũ

B

¶ Hoc aũt gaudiũ fuit magnũ q̃ttũ ad qua druplicẽ dimẽsionẽ. Nã fuit altũ taliter q̃ vsq; ad celos ascẽdit. ⁊ angl'os sic letificauit: q̃ celos reliquerũt. ⁊ ad pastoꝛes venientes suũ eis gaudiũ retulerũt. Fuit etiã pfundus. q̃ infernũ penetrauit ⁊ sctos pres q̃ erãt i lymbo letificauit. unde illud Isa. ix. Ambulãtibꝫ i regione vmbre moꝛtis lux oꝛta est eis. Fuit quoq; longũ quia iuit vsq; ad oꝛientẽ ⁊ magos sic letificauit q̃ sua regna reliquerunt ⁊ ad puerꝫ cucurrerũt. Juit etiam in occidẽtẽ;

Lux facẽ q̃ttuoꝛ

Gaudiũ magnũ i natiuitate xpi

vbi augustū letificauit.ita q ipsius xpi ima/
gine vila thura illi obtulit. Un Sap. viij.
d. Attingit a fine vsq ad finē fortiē tē. Fu
it insup latū.q psudit pteritos. Johis.viij.
Abraa pr vr exultauit vt videret diē meum
vidit t gauisus est:ait saluator. Itē psentes
Un angel⁹ dixit pastoribꝫ. Annūcio vobis
gaudiū magnū quod erit oī pplo. Luce.ij.
Itē extēdit ad futuros. Un Amb. ait. Nec
est glia natal dñi vt i futuꝝ trāseat ad prede
stinatos t i perpetuum maneat ad reuocos.
Quarto angel⁹ remouit frigiditatē: t addu
xit vex ignē cū annūciauit xpi ortū di. Na/
tus ē vob hodie saluator tē. ¶ Scdo venit
xps i mūdū vt hūani generꝭ infirmitates sa
naret. Dō em inter alias patiebaf q̄q in/
firmitates.s.tumorē supbie.cecitatē igrātie.
insipiditatē in mēte.vulneratoꝝ culpe t feto
rem ꝑsuetudis prauę. Sꝫ ab ipis infirmita
tibꝫ nos saluauit fili⁹ ꝺgis p q̄q remedia
q̄ adduxit. Portauit em carnem de qua fecit
emplastrū.sanguinem de quo fecit collirioꝫ.
spum humanū de quo fecit mel dulcissimum
Anima:que fuit vas vnguentariū. Et diui/
nitate q̄ fuit balsamū pciosum. Prima igit i
firmitas erat tumor supbie.q̄ ꝓmo ort⁹ est in
celo. Deinde i terrestri paradiso.t tandē spar/
sus ē in toto mūdo. Et iō xps de sua carne fe/
cit emplastꝫ qđ ipm tumorē maturauit t fre
git. Fit aūt emplastꝫ de herbis t floribus ab
scisis:tritis t coctis. Caro aūt xpi fuit her/
ba sicut t nostra. Juxta illud Isa.xl. Omis caro
fenum. Fuit etiā flos. t ꝓpter innocētiā et
puritatē. t fuit abscisus p mortē. Isa.liij. Ab
scisus est de terra viuentiū: t ꝓtritus p flagel
lationem. Ibidē. Attrit⁹ est ppr scelera nostra
Et coct⁹ p penaꝫ nimiā adustioꝫ. Un iquit
p ps. Ossa mea sic cremiū aruerūt. Ecce hu
militatis exemplū supbie medicamētū. Se
cunda infirmitas erat cecitas ignorātie. Et
iō xps de sanguine suo fecit collirium q̄ ceci il/
luminant. Et ppter hoc dr Apoc. iij. Collirio
vnge oculos tuos vt videas. Istud aut
collirium factū de saliua t terra Joh. ix. ad est ꝺ
deitate t humanitate. Et de melle t cera. i. de
diuinitate melliflua t carne incorrupta. Fi/
gura aūt hui⁹ collirij habef. j. Regū. xiiij. de
Jonatha. q̄ gustauit de fauo mellis. t illumi
nati sunt oculi ei⁹. Tertia infirmitas erat in
sipiditas in mente. q̄ spualia sibi dēsipiebant
Et iō xps de spu suo mel dulcissimuꝫ: fec qđ
insipiditatē hominis dulcorauit. Unde ait
Eccl. xxiij. Spiritus meus sup mel dulcis
Ei⁹ aūt dulcedo nō sentiebaf q̄n in vase cor/
poris clausa tenebaf. Sed q̄n inclinato ca/
pite tradidit spm: tunc eius dulcedo reple/
uit celū t mūdū. Unde canit eccl'ia. Hodie
p totū mūdū melliflui facti sunt celi. Quar/
ta infirmitas erat vulnus culpe. Juxta il/
lud Isa.j. Uuln⁹ t liuor t plaga tumēs tē.
Et iō xps de aīa sua fecit vas vnguentariuꝫ
in quo ꝓtinent oia vnguēta oīm vulnerum t
infirmitatū. Omia em vulnera aie causant
aut ex infirmitate. aut ex ignorantia. aut ex
malicia. Sed Joh. j. dr. Uidimus gloriam
eius. i. gl'iosam misericordiā eius. que sanat
vulnus causatuꝫ ex malicia. Sequit paulo
post. Plenū grē t veritatꝭ. Hīa aūt eius sa/
nat vulnus causatū ex infirmitate: veritas
ꝺo vulnus causatū ex ignorātia. Quinta in
firmitas erat fetor. Xps attulit diuinitatem
tāq̄ balsamū pciosum: cui⁹ odorē sensit La/
zarus quadriduan⁹ ac fetid⁹ t reuixit. Joh.
xj. Est aūt ꝓma dies mala delectatio Scda
mal⁹ ꝑsensus. Tertia malū op⁹ Quarta ma
la ꝑsuetudo. t tūc hō efficit fetid⁹ coraī deo t
mūdo. Qui q̄ ad odorē isti⁹ balsami non re
surgit: magis est insensibilis q̄ mortu⁹ feti/
dus t īmundus. Propf has aūt curatiōes in
quit ꝓpheta de xpo ps.cij. Qui sanat omes i
firmitates tuas. Et Aug⁹. ꝓdicta ꝑfirmans
inqt. Magnus de celo venit medic⁹: q; per
totū mūdū magn⁹ iacebat egrot⁹. ¶ Possu/
mus aūt dicere q̄ q̄dā infirmitas causatur i
hoie ex comestione. t tali mō infirmatus est
Adā: q̄ de pomo vetito comedit. t iō infirmi
tatē mētis t corpis incurrit. Hoc aūt vicioꝫ
gule hodie in multis dñat. t ideo sepe infir/
mant t morium. Scriptū est ei Eccl. xxxvij
In multis escis erit infirmitas. t ppter cra/
pulā multi perierūt. Hāc aūt infirmitatē ve
nit saluator noster saluare p dietā ieiunādo
quadraginta diebꝫ tē. Matth. iiij. vt etiam
nos doceret abstinere a nociuo cibo. t gulaꝫ
refrenare: si volum⁹ sani viuere. Qui em ab
stinēs est adiciet sibi vitā. Eccl. xxxvij. Se
cūdo causaf infirmitas ex nimia frigidatione
Peccatū em mortale ē notabiliter frigidū. ita
q̄ ignē diuini amoris extinguit. vñ Hiere.
vj. dr. Sicut frigidā facit cisterna aquā suā
sic frigidā facit malicia aīam. qđ frigus peri
facit aīam pigrā in bono ope. iuxta illd Pro/
uerb. ij. Propf frig⁹ piger arare noluit. i. cor
suū scindere p ꝓpositoem. t sere re p tymū op⁹
Hanc aūt infirmitatē sanauit p sudorē san/
guineum. In sudore em lachrymaruꝫ homo
frigus inflāmatur. Unde ait Bregorius de
Magdalena q̄ frigida venit ad xpm sed in

Ueit xpc vt infirmitates sanaret

Infirmitates diuersimode ozūf.

sãnata recessit p lacrimas. Ignis igr amo ris ē erat in rpo: ipm su dare fecit sanguinē Unī Lu.xxij. dr. Et fact ē sudor vult ei sic guine sanguis ꝛc. Et sic nram infirmitatem frigidarõis curauit. Tertia infirmitas causat ex nimietate ꝛ corruptõe sanguis. Sanguis ãt nimi dr abũdãtia terren oz. q̃ sepe cãpetri. Unī ps. ait. Prodũt q̃si ex adipe iniquitas eor Sanguis aũt putridus dr ipa carnalis ꝑcipiscẽtia q̃ aiam maculat. ꝛ corã deo putridã facit. De hr aũt sanguine exponi pr illud Isa. j. Cũ multiplicaueritis orõnes vestras nõ exaudiã vos. Manꝰ em vre sanguine plene sunt. Et Osee.iij. Sãguis sanguinē tetigit. Hãc aũt infirmitatẽ sanauit p minutiõem sanguis i manibꝫ ꝛ pedibꝫ et latere ꝛc. Istã aũt minutiõnem nos facim q̃ venã oris nri in ꝓfessiõe apim. Unī Prou. xx. Uena vite os iusti: os aũt impioꝝ operit iniquitatẽ. Quarta infirmitas causat ex humore. i. vicioꝝ corruptõe Unī ps. ait. Nõ est q̃ faciat bonum nõ ē vsq̃ ad vnum. Corrupti sunt ꝛ abominabiles facti sunt ꝛc. Et istã infirmitatẽ sanauit filiꝰ ḟginis p assum ptiõem amare medicine. de qua ipe ait ps. lxviij. Dederũt in escã meã fel: ꝛ in siti mea potauerũt me aceto. Et iõ ꝛ nos debem bibere amarã potiõꝝ ꝛ tritõis ꝛ doloris petrõũ nostroꝝ. Iuxta illud Hieremi xxij. Ponetibi amaritudinẽ ꝛc. Que medicina quãto erit amarior tãto erit ꝑfectior ad malos humores expellẽdos. De qua exponi pt illud Isa. xviij. Amara erit potio bibẽtibꝫ ei Alias q̃z infirmitates humanas venit rps sanare vnguentis sue gre. De quibꝫ dr Eccl. xxxviij. Unguentariꝰ conficiet vngunenta sanitatis.

D Uerit rps peccatos saluare

¶ Ueniendo in mũdũ filiꝰ dei pditas salnare Unī ps. ait. Deꝰ ãt rex nr añ secla operaꝰ ē salutẽ in medio terre. i. ĥ humana carne. Caro em xpi non dr terra sz mediũ terre. Natura q̃ppe nra habuit duplicẽ extremitatẽ. vnã q̃ fuit ĥ innocẽtia. Aliã vo q̃ mõ est ĥ miseria Rps g̃ assumpsit naturã nram cũ innocentia ꝛ q̃tũ ad hr participauit cũ ꝑma extremitate Ité assumpsit eã cum miseria. i. cũ penalitate. ꝛ q̃tũ ad hr participauit cũ secũda. Natꝰ quoqꝫ est vt reduceret exules ꝛ peregrinos ꝛ ideo venit portans secũ regnũ. Propter qõ dr Isa. ix. Et factꝰ est ꝓncipatꝰ sup humeruꝫ eius. Iste aũt ꝓncipatus est dignitas regal: quã portauit vt nos reges faceret. vl ē onus patroꝝ nroꝝ qõ portauit vt nos alleuiarꝫ. iuxta illud Isa. liij. Uere languores nros ipse tulit. Uel est crux quã ipse suis ĥumerꝫ por-

tauit. vt nos tãqz ad vexillũ colligeret. Iuxta illud Isa. xj. Leuabit dñs signũ in nationes ꝛc. Quia igit filiꝰ dei tãtũ nos honorauit q̃z fecit nos filios sibi in creatõe. ꝛ fratres suos i redemptõe. ꝛ faciet coheredes i glificatione atq̃z humanat ē p nra salute. Iõ merito debemus eum honorare. ꝛ debitas ei gras referre Mod aũt referẽdi gras aliq̃n fit p solã vocis expssionẽ. Aliq̃n p manuu elevatõꝫ. Aliq̃n p genuflexionẽ. Aliq̃n p totã corpis prostratiõez. Et hr significatũ est Gen. xvij. vbi Abraã audita futura natiuitate Isaac. cecidit in faciẽ suã. s. gras referẽdo. Oẽs g̃ nõ solũ corde ꝛ corpali veneratõne gras pueruli nato referam. ꝛ etiã p mõe: dicẽtes illd. iij. Re. vij. Dies boni nũcij ē. si tacuerimus ꝛ noluerimus nũciare sceleri arguemur. Interrã q̃z nos psternere dem saltẽ corde. vt de sua visitatõe sibi gras repẽdam. Sicut figuratũ fuit Exo. iij. vbi dr. Audierũt q̃ visitasset dñs filios Israel. ꝛ pni adorauerunt. Legit q̃z Jone. iij. q̃ rex indut ē sacco. et sedit i cinere. ꝛ oẽs sui ei idẽ fecerũt. Tũc aũt rex xps sedit i cinere: q̃n idut ē carne. Et iõ ꝛ nos debem ei ꝓfomari ĥũilitate ꝛ gras illi referre tympanũ assumẽtes ꝛ di. illd Exo. xv. Cãtem dño ꝛc. In tympano em erit forma sperica. pellis rasa ꝛ p eũ caulat melodia Et sic i rpo est diuitas crna. caro q̃ fuit crucifixa. ꝛ ala oi ĥumanitate plena. Ité tympanum fit de corio i ligno extẽso ꝛ ẏga ꝑcusso. ꝛ corium. i. corp xpi fuit extẽsum i cruce. auẽ illud ps. Extẽdes celũ sic pelle. Et ꝑcussum disciplina pris. Isa. liij. Propter scelus ppli mei percussi eũ. Istũ g̃ tympanũ dem assumere per meditatoꝝ. ꝛ tibi cantare p gratiarũꝫ. iuxta illud apli. ij. Thes. ij. dicẽs. Nos ãt gras agere debem deo sp. Ité debem dicere deo cum pphera ps. xxij. In psalterio decẽ cordaꝝ psallam tibi. Per psalteriũ em decẽ cordaꝝ intelligit xps incarnat ĥ q̃ fuerũt ĝnq̃z corde. i. ĝnq̃z vulnera q̃by oñdit ei hũanitas. ꝛ quinq̃z alie q̃by oñsa fuit sua diuia maiestas. s. naturalitas supnaturalis. gloria resurrectiõis maiestas ascensionis. missio spũssancti ꝛ iudiciaria potestas.

Gras referimus multipliciter

¶ Pars quinta huius sermonis que dicitur expositionis.

E Moralitates circa cristũ natum

Olens aliq̃d moralitatis trãgere circa expositõem euãgelij pntis solẽnitatis. dico q̃ p Mariam q̃ illumiata interpretatur significat aĩa a deo inspirata ꝛ illuminata. que tunc ꝛcipit ꝛ parit Jhm. i. saluatorem: quando bonum ꝓpositum cõci-

pit corde. ⁊ postmodū illō ꝓducit in ope
ro bni religiosi q̄ a deo inspirari & itrāda re
ligiōe pfessiōz i ea fecerit: pnt dicere do illud
Isa. xxvj. A facie tua ꝯcepim⁹ ⁊ pturiuimus
spm saluz. Istū ār puez sic ꝯceptū extrahit
de vētre mris austeritas vite cārās ⁊ iubilās
i penis ⁊ mortificatōe carnis cū pulo vagi
ente. Pauptas aūt illū pānis inuoluit. hu
militas ꝯo i psepio reclinat. Et iste tres ⁊tu
tes sunt q̄si tres optime obstetrices. Sed o
religiose: si istū puulū i te natū vis nutrire ⁊
fouere: attēde quia est inuoluēdus. reclinād⁹
custodiēdus. leuād⁹. lauād⁹. deducēdus:
⁊ cibād⁹. Et ad hec oia q̄rēde sunt nutrices
gratiose ꝯgines. q̄ est ꝯginitatis fili⁹. i. speci
ose virtutes. Excludende aūt sunt rugose ve
tule. i. inueterate malicie: q̄ malo oculo tenel
lum puulū solēt fascinare. Iste ār done nutri
ces nō debēt esse sole. q̄ ⁊tutes ꝯsociāt in cha
ritate. Ait em̄ ꝓpha ps. xliij. Adducent⁊ re
gi. s. nato. ꝯgines i plurali. vt sez fuiāt sedu
lo officio: post eā reginam que ipm de spūsctō
genuit. debēt ḡ esse gemine ad omnia officia.
Primo aūt inuoluēdus est parul⁹ sed non
nisi mūdis pānis. Ferāt igit⁊ due puelle pā
nos mūdos. Una pānos abluat: ꝓmittēs q̄
eos quotidie lauabit. Et hec est ꝯtritio que
dicit. Lauabo p singulas noctes lectū meuz
lachrimis meis stratū meū rigabo. ps. vj. Al
tera pānos extēdit vt deliccent⁊ ad solē. et hec
est ꝯfessio: q̄ absc̄dita pduc̄it in luce: dicēs.
Dixi ꝯfitebor de aduersum me iniusticiā meā do
mino ⁊c. ps. xxxj. Sc̄do ad reclinādū puez
due se offerūt. Una lectū parat. ⁊ hec est san
cta meditatio: q̄ sternit cor floribz scripturaz
⁊ cātat cū spōsa. Lectul⁹ nr̄ florid⁹. Cant. j.
Alia puez reclinat. ⁊ hec ē charitas q̄ Jesum
amplexat brachijs amoris. ⁊ inf̄ sua suauissi
ma vbera fac̄ eū dormire di. Fasciculus myrre
dilect⁹ me⁹ mihi inter vbera mea cōmorabit⁊
Cañ. j. Tertio ad puez custodiendū due se
offerūt. Una eū custodit a strepitu itrinseco.
⁊ hec est trāquillitas q̄ claudit cubiculū. ⁊ si
modicū q̄d sinistz audierit dic. Quis es tu
q̄ clamas ⁊ inq̄etas rege⁊ j. Re. xxvj. Altera
eū custodit ab icursu extrinseco. ⁊ hec ē emu
latio q̄ nihil sinistz sinit intrare i tota domo
cordis vl' corpis. q̄ si viderit oculū: aurē vl' ali
quē sensuz aliq̄d apportare nociuum: clamat
Filij mortz est⁊ vos: q̄ n̄ custodistz dñz vr̄m
regē. j. Re. xxvj. Hāc b. Petr⁹ clauiculari⁹
regz nr̄i locat ostiariā multo meliorem q̄ illa
quā inuenit i domo ꝓncipis sacerdotū. Joh̄.
xviij. Et magz sollicitā q̄ illa q̄ purgās trit
cū Jsboseth: obdormiuit. ij. R. iiij. Quis est
(inq̄t b. Petr⁹) q̄ vob noceat si bōi emulato
res fueritz. j. Pe. iij. Alia mea hāc loca ad la
nuā cordis si vis xp̄z custodire. q̄ dura sic⁊ i
fern⁹ emulatio. ⁊ lāpades eī⁹ lāpades ignis
atq̄ flāmaz Cañ. viij. Quarto ad puez leuā
dū due se offert. vna eū excitat⁊ euolut q̄ tiēl
sonuerit horologiū amoriz. ⁊ hec ē sollicita de
uotio q̄ singl'a mysteria volut⁊ rumiat. q̄d
q̄si pānis inolut⁹ ē puer nr̄ ihs q̄ amict⁹ ē lu
mine sic vestim̄to. ps. ciij. Revela (ait. ps.
deo) oc'os me. ⁊ ꝯsidē. mira. ō le. tua. Deuo
tio nāq̄ ē feruor mēt⁊ revolues aiaz i xp̄z. vñ
ꝓpha ait ps. lxij. De⁹ de⁹ me⁹ ad te de lu. vi.
Sitiuit⁊ te aīa mea q̄m k'ripl'r tibi caro mea
Alia ꝯo eū alloq̄t. sz n̄ nisi de legiīa lnia ipi⁹
⁊ hec ē attēta oro q̄ dic. Dñe labia mea apiet
⁊c. ps. l. Pmōi ār vor ē dulc⁊ puulo. ⁊ iō po
stea sil' cātāt de vuotō ⁊ oro. Exurge qre obdor
mis dñe? exurge ⁊ ne repellas i fine. ps. xliij.
Quinto ad puez balneādū due se offert. vna
balneū parat. ⁊ hec ē pietas. q̄ vidēs lachry
mā ē puez. ⁊ audiēs ei⁹ ploratū: educ aquā
calidā abūdant⁊ de fontibz cordis sui: di. Alia
mea liq̄facta ē vt dilect⁹ locut⁹ ē. Cañ. v. Et
nō solū aq̄ abluit sz vnguēto vngit ⁊ ait. Fa
ctū est cor meū tāq̄ cera liq̄scēs. ps. xxj. vñ il
li dic puul⁹. Odor vnguētoz tuorū sup oia
aromata. Cañ. iij. Alia ꝯo puez tenz. ⁊ hec
est pseuerātia. q̄ tādiu tenet done sibi placa
erit i pac lachrymaz valle in āq̄s nr̄e miserie
balneari: dicēs. Tenui illū nec dimittā Cañ.
iij. Sexto ad puez deducēdū due se offerūt.
Una eū gestat dicēs cū Paulo. s. Cho. vj.
Bl'ificate ⁊ portate deū i corpe vr̄o. ⁊ hec est
obediētia ñ coacta. q̄ a posteriori sup voluz
portat onera ꝯ cor. sz mīna ⁊ volūtaria q̄ filī
um a pte añriori portat sup pect⁹ deliciose inf̄
brachia. ⁊ sic vult portari puul⁹ nr̄. Jhs di.
Pone me vt signaculū sup cor tuū. ⁊ sic sig'
culū sup brachiū tuū. Cañ. viij. Alia pcauet
ne gerula offendat ad lapidē ipatientie. ⁊ sic
ledat puulū q̄cūq̄ occasiōe. ⁊ hec ē circūspec
tio q̄ ingit⁊ clamat obediēti iusto. Quis ex
stimat stare videat ne cadat. j. Cor. x. Cātat
ḡ he due deducēres puulū. Incipit ār obedie
tia iubilās i opibz ⁊ dr. In mādis portabunt
te. Et rnder circūspectio pcauēs ab exioribz
ne vnq̄ offendas ad lapidē pedē tuū. ps. xc.
Septimo ad puez cibādū se due offert. Una
eū pascit. ⁊ hec ē miscēdia. q̄ mēbra ei⁹ reficit.
Un ipe dñs ait Mat. xxv. Esurivi ⁊ dedi
stis mihi māducare ⁊c. ⁊ sbdit. Dō em̄ vni
stis mihi māducare de meis ꝛc. mēbz fecistz. mihi fecistis.

Pectũ nõ de fursure cibo pẽcoz ímitatrix Layn. sz ỏ símila delicatissima ímitatrix abel parat polẽtã. deinde ī manu pueri ponit pomũ cãtãs. Oia poma noua z vetera dilecte mihi auí tibi. Lañ. viij. Alka ỹo eũ lactat et potat. z hec ẽ mã luetudo: q̃ de cordis vberibꝫ dulces ſmões eliq̃t. nõne inq̃t sapiẽs. Ardorem refrigerabit ros sic z ỹbuz. Eccl. xviij. Hec dic̃ puulo. Dabo tibi vbera mea. Lañ. vij. Et itez. Dabo tibi poculũ ex vino odito. Lañ. viij. Ipe aũt puer rñdet ei. Fauꝰ distillans labia tua mel z lacte lingua tua. Lañ. iij. Istis aũt nutricibꝫ officiũ suũ dulcis ex plantibꝫ: z nũc reclinãtibꝫ: nũc excitantibus nũc pascentibꝫ. nũc reducẽtibꝫ tẽ. ī spũali tripudio enutritꝰ puer Jhs crescit etate ac sapientia z gra coram deo z hoibꝫ Lu ij. Et tũc dicere possumꝰ illõ Isa. ix. Paruulꝰ natꝰ ẽ nobꝭ z filiꝰ datꝰ est nobꝭ. ¶ Loqndo aũt de xpo ad fam dico. q̃ licet ipe dñs Jhs hodie fuerit paruulꝰ q̃tũ ad etatẽ matrẽ. staturã. familiam. pomu. lectũ. cibũ z vestimẽtũ. Potest tñ dici q̃ fuit puulꝰ triplici alia rõne. Primo: q̃ offensus de facili põt placari. vt ỹ dixim⁹. Qui em̃ añ dixerat tãq̃ ip lacabil'. Ezechiel' vij. Nõ parcz oculꝰ meꝰ sup te z ñ miserebꝭ mõ dic̃ Isa. xl. Predicate annũ placabilẽ domino. Scdo q̃ emẽdo facilic̃ recipi põt paruulus. vñ aliq̃n p vno pomo dat tota suam hereditatẽ. Olim aũt de regnũ suũ valde care vẽdebat. q̃ null⁹ ipm emere poterat. nec p aliqua grauí pnia. nec p morte aliqua sz modo dat ipm regnũ p calice aq̃ frigide. Mat thei. x. imo etiã p vna bona volũtate. Unde iquit pỹ. Desiderium pauperũ exaudiuit dñs Jõ xij qdammodo recipimus q̃ ei⁹ regnuz quasi p nihilo ab eo obtinem⁹. Unde pỹ. dicit deo. Pro nihilo saluos facies illos. Et de bꝛis in figurã itez ait. Pro nihilo habuerũt terrã desiderabilẽ. Tertio dz paruulus. q̃ ad instar paruuli debet a nobis spũaliter cõcipi p bona pposita. z postea parturi p bona opa vt pdiximus iuxta pallegatã auctoritatẽ Isa. xxvj. A facie tua concepimus tẽ. Sed multi sunt q̃ abosum faciũt. q̃ bonũ pposituz ad op⁹ nõ pducũt. iuxta illud Isa. xxxvj. Uenerunt filij vsq̃ ad partũ. z vires nõ est parientꝭ. Dz q̃z nutriri p pseuerãtiã. vt õ cuilibet fideli dic̃ de pr̃ illud Exod. ij. Accipe puerũ istũ z nutri mihi. Debet etiã portari p patiẽtiã iuxta illud Eccl. vj. Subijce humerꝫ tuum z portа illã. s. sapiam q̃ est xps. Si enim ipm saluatorẽ portauerim⁹ p deuotõem in hꝭ seculo. ipe nos ab angelis suis portari faciet in celũ: phenix regnaturos cũ eo q̃ est bñdictus in secula seculoꝝ Amen.

¶ Pars octaua huiꝰ sermonarij q̃d Mariale appellat: in q̃ tractat de bñdicte matris dei purificatõe. Hec aũt ps ppzio ac pticularí noie dedicatio sanctí sanctoz nũcupat

Sermo primus

A Wmẽ ad relationẽ gẽtiũ. Lu. ij. Hodie sacrosancta mr ecclia summa cũ veneratiõe z reuerẽtia ac honore solẽnitatẽ deuotissimã purificationis imaculate ỹgis mris dei ac redẽptoꝛ nostri festiuis laudibꝫ venerat. q̃obrẽ pgruum videt vt z nos seruuli ei⁹ deuoto mẽtis affectu de tãta festiuitate memoriã recolam⁹ Un̄ q̃ inq̃t phs. j. ethi. q̃ ſmões inq̃rẽdi sunt ſm materiã ỏ q̃ sunt. tũc em̃ sufficienꝫ dicet̃ si ſm sẽ iectã materiã dicet̃. Jõ licz de tã celeberrima solẽnitate ſmocinari me ieptũ videã: tñ pro modulo ingenij mei aliq̃d eloq̃ amore eiusdẽ pissime ỹgis de sctissima ipi⁹ purificatõe conabor. Ait em̃ leo papa i ſmone de dñica infra octauã natiuitatꝭ dñi. Rõ adest nõ tacendi vbi ozik difficultas fandi. Marie aũt ad pdicãdũ de hac festiuitate me iducit dim Ambrosiꝰ dictũ i li. de ỹgitate q̃ ait. Tal' fuit maria vt eiꝰ vita oim sit disciplina. Un̄ nõ ẽ vl laten⁹ dubitãdꝰ q̃ q̃cuq̃ pegit z marie dũ puulũ filiũ suũ i replo pntauit cũ igẽti misterio z p oim hoim eruditõe pfec. Jpa nãq̃ fuit lumẽ q̃d gẽtibꝫ i tenebrꝭ cecutientibꝫ sole iusticie dei filiũ reuelata facie pẽplãdu ondit. De cuius purificatione q̃tuoꝛ psideratiões faciemus.

Prima dicet illuminationis
Secũda caulatiõis
Tertia dubitationis
Quarta ỹo appellabilꝭ purificatõis

¶ Prima pars huius ſmonis que dicit illuminationis.

Orte itelligere desiderant multi q̃re ecclia ordinauit q̃ ī isto festo purificatiõis ỹginal' portent cãdele i manibꝫ accẽse. ppt q̃d hec festiuitas candelaria appellat. Nõ ar statuit hꝰ fieri i anniuersatiõe q̃ est tã magna festiuitas z maioꝛ ista. nec erit am i assumptõe q̃ ẽ maioꝛ oim ỹgis festiuitatum. Nõ etiã i natiuitate eiusde iz solũ i purificatõe. Uidet ei eis q̃ saltẽ i assũptõe deberẽt poꝰ portari cãdele accẽse ad significãd q̃ sic̃ i cel' illo die a tota curia celesti cũ hymnis

B Quare cãdele accense hodie portẽtur

ll v

F Quare ỹo nat⁹ fuerit paruulus

ꝛ cãticis ac laudibꝫ honorata ẽ. sic ꝛ ĩ terris honorari debeat. Vñ ꝗplꝫ mouẽt nouitate reꝫ videtes ĩ pñti solẽnitate ꝓfluere plebẽ ad eccl'ias. ꝛ cũ lumiaribꝫ ꝓcessionalit' pgẽtem Quibꝫ vt tãte admiratõis cã tollat. ꝛ deuotione potri⁹ ꝗꝫ admiratõe icitẽt: satisfacere cupiens dico ꝙ ꝙdruplici rõe hꝫ ꝓueniẽtissime eccl'ia ordinauit. ¶Prio ppt remouẽdã erroneaꝫ ꝓsuetudinẽ. scdo ppt oñdẽdã ꝟgis puritatẽ tertio ppt colẽdã hodiernã pñtaõꝫ. ꝗrto p

Utritus idoloꝝ mutaret.

ptẽ nram istrucõꝫ ¶Quo ad ꝓmã rõꝫ dico ꝙ vt refert autor rõnal' diuiꝫ. Romani qñ cultuꝫ idoloꝝ ꝛditi erãt: ō ꝙnto ĩ ꝙntũ ãnũ in kal'. febr. narij ad honorẽ februe mris martis (quẽ ꝛũ belli appellabãt) lustrabãt vrbeꝫ tota nocte cũ cereis ꝛ facibꝫ accẽsis. vt ei⁹ filius eis ꝛ hostibꝫ victoriã daret. cui⁹ genitricem tãꝫ laudũ ꝓconijs efferebãt. Et istõ spaciũ dicebat lustꝫ. Vñ canit eccl'ia. Lustrꝫ sex ꝙ tã pactꝫ. Sex em̃ lustra faciũt. xxx. annos. Nã spaciũ. v. annoꝝ appellat lustꝫ. vt in auten. hec ꝓsti. ino. ꝓsti. i fi. coll'. viij. ꝛ nõ. i. l. si ꝙs nec cãm. ff. penl'. ff. si cer. pe. ꝛ. l. itẽ queritꝫ. ff si ĩplero. ff. loca. In eo dẽ etiã mẽse sacrificabãt Plutoni ꝙ dicebat febꝛu⁹. ꝛ reputabãt ab eis ꝛ⁹ inferni: vt ipe cũ ceteꝫ dijs inferorũ ppiciaret aiabꝫ dãnatoꝝ. Lui etiã offerebãt hostias solẽnes excubãtes cũ laudibꝫ in tẽplo cũ cereis accẽsis. Arbitrabãt etiã romani seqntes ꝟgrundã poetarũ fabulas. marie Ouid. i. iij. de fastꝫ. ꝛ. v. metha. ꝙ ĩ principio h⁹ mẽsis Pluto ꝛ vrbe tulerit Proserpinã ob ei⁹ formositatẽ: quã fecit dã. vñ Ceres mr ei⁹ ꝛ cogĩti cũ facibꝫ eã ꝙsierit i nocte i mõte ethna ꝙ ẽ in sicilia. i ꝙ ōr ee porta inferni. ꝓpter qd ml'ieres romane his diebꝫ festũ luminariũ exercebãt. ꝛ istã hystoriã (vl' veri⁹ fabulã) repntates: vrbẽ romanã cũ facibꝫ ꝛ lumiaribꝫ circũibant. Quos abominabiles errores ꝓsideras Sergi⁹ papa sit' ꝛ cogĩscẽs ꝙ difficile ẽ resistere ꝓsuetudini ꝙ assit' nature. viij. eth. Vñ ꝓsuetudo ōr altera nata. vt ait glo. in. l. j. ff. ad macedo. ꝛ de postu. l. j. ꝟ. hestias. ꝛ de acq. re. do. l. naturale. ꝟ. ihis. ꝛ de libe. et post. l. si ꝙs posthumos. i ꝑn. ꝛ insti. de re. di. ꝟ. cernẽs. vbi glo. Aliaduertẽs ꝑdictas hereticas ꝛ diabolicas supstitiões adhuc esse recẽtes ĩ ppl'is xpianis rõe assuefactõis ꝙs opprebat ĩgenio sb iugo xpi flecti pia cautela statuit hũc diẽ cũ cereis bñdictꝫ ꝛ pcessiõe solẽni p orbẽ terraꝝ ad honorẽ bñssime virginis Marie mrio dñi nri ihu xpi dei nri celebrari. q nõ fuit rapta a plutone deo infernali sed suscepta i. spõlaz a deo oipotẽti ꝛ eno ꝙ fecit celum ꝛ erã. nec fuit mr martꝫ dei belli: sz illi⁹ ꝙ sol⁹ ẽ ver⁹ deꝰ ꝙ fecit pacẽ ex ni pris sui cui⁹ homie. Remãsit ꝙ ea dẽ solẽnitas pcessiõis ꝛ illuminatõis: sz alia fit intẽtiõe ꝙꝫ p⁹. Fit ea ad significandũ ꝙ pulcerrima atꝙꝫ sctissima dei genitrix fuit illõ lumẽ qd orbẽ vniũsum per filiũ suũ illustrauit ¶Scdo hꝫ fuit ordinatũ ppter oñendã ꝟgis puritatẽ. Quia em̃ beatissima ꝟgo sp fuit pura. mũda. clara. ꝛ immaculata. volẽs eccl'ia hãc suã puritatẽ ꝛ operũ claritatẽ oñdere: ne aliqs deceptꝰ vocabulo purificatõis crederꝫ eã aliqñ fuisse maculatã. statuit vt oẽs cũ cereis accẽsis ñ mortuis eã honorarẽt. volẽs p lumẽ significare: ꝙ ipa ꝟgo bñdicta fuit tota splẽdida ꝛ lumiosa int⁹ ꝛ foris. Int⁹ p purã ꝛsciam ac sinceritatẽ ꝛ seriã volũtatẽ quã ꝓcurã sp hũit cũ ꝛo. Exteri⁹ ꝟo p oimodã scitatẽ. Vñ ō ipa fulgentissima mr dei dicere possumus illud Apoc̃. j. Facies ei⁹ sic sol lucet i virtute sua. ¶Tertio hꝫ institutũ fuit ppt recolẽdã hodiernã pñtaõꝫ. Sic em̃ declarabit in pre vltima h⁹ ꝫmonis. hodie corpaliꝫ pñtat⁹ fuit dom̃⁹ Jhs ĩ tẽplo. Ubi fuerit ꝙttuor scissimi homies. ꝙ cũ laudibꝫ ꝛ ubilis ac lumiaribꝫ ipm honorabãt. s. Maria ꝛ Joseph. Simeon ꝛ Anna ꝓphetissa. ꝙ oẽs cũ aliꝫ etiã adorauerũt reuerẽter ipm dñm nr̃m Jhm xpm. qz nõ est verisile ꝙ sanct⁹ ille senex esset solus qñ beata ꝟgo in tẽplo ꝑsentãs filiũ suum ꝛ ditillũ in vlnas eius. Hoc igit ecclia repsentans facit ꝓcessionẽ cũ cereo accẽso ꝙ i manibus portat. ꝓ quẽ significat ipse dñs Jhs. ꝙ hodie ad templũ ẽ portat⁹. Tria em̃ sunt i cereo accẽso. s. cera. licinũ siue stupinũ. ꝛ ignis que significãt tria ꝙ sunt ꝛ erãt in xpo. Cera em̃ significat carnẽ xpi sine cõmixtione et corruptione viri. Licinũ ꝟo albũ i cera latens significat aiam xpi purissimã ꝛ oi sanctitate candidissimã in corpe latentẽ. Ignis ꝟo siue lumen significat diuinitatẽ xpi. qz vt ōr ad Heb. xij. Deus ignis ꝛsumẽs est. ꝛ sepe legitur apparuisse in igne. vt in rubo Exo. iij. et in columna ignis Exo. xiij. Itẽ descendit in igne sup montẽ syna. Exo. xix. Et iõ inqt ꝙdam versificator. Hãc i honore pie candelã porto Marie. Accipe p cerã carnẽ ꝛ ꝟgine veram. Bombicis puritas aiamq; poprime notat. Per summe lumẽ ꝛeitaꝫ tolle caliginẽ ¶Quarto hꝫ fuit institutũ ppt nram institucionẽ. In hꝫ em̃ instruimur ꝙ si volum⁹ aĩ deũ esse purificati ꝛ mũdi tria nob sunt necessaria. s. fides vera. actio bona. ꝛ interio recta Duo prima. scz fides vera cum operatione

D Ut recoleret hodiernap cessio

E

Sermo.I. De pūrificatiōe Marie

Te mo/ralisāt̄ur

lvna significāt̄ p cādelā i manu accēsaz. De ḡbo in q̄t Bre. i qdā ome. Ille ꝑe credit q̄ ex/cet opando qđ credit. Sz h̄ est notādū. q̄ mia sunt q̄ custodiūt cādelā ne extinguāt. i. q̄nabscōdāt a vēto. ac alijs cādel' associāt. et ei sufficiēs pabulū mīstrāt. Qui ḡ non vult extinguī: abscondat a vēto laudis hūane. ag/greget z vniat ꝓgregatōi sctē. z hēat pabulū oōnis ꝓtinue. Tria q̄z sunt q̄ impediūt ne cādela extincta reaccendāt. s. remotio. humectatio. z grossi corpis interpositio. Multi ḡ sunt q̄ nō accendunt. siue q̄z p̄dicatorib⁹ non appropinquāt nec adiungūt. Deut. xxxiij. Qui appropinquāt pedib⁹ ei⁹ accipiunt de doctrīa illi⁹. Siue q̄z aḡs deliciaz humectāt j. Loz. ij. Rialis hō nō ꝑcipit q̄ sunt spīritus dei. Siue quia amoꝛ terrenoꝛ in eis interpo/nitur. Mat. xiij. Solicitudo seculi ist⁹ et fallacia diuitiaz suffocāt ꝟbum. ¶ Sciēdū est etiā q̄ sicut candela sine lumīe dꝛ mortua z lumē p se sine cādela nō bn lucet: sz mortu/um esse videt. ita z opatio sine fide: z fides si ne ḃna opatione mortua est. Jac. ij. z. c. ferē z. c. sicut vꝛgeri. z. H. opponit j. q. j. z de pe. dist. c. si em. z di. iij. c. querat. H. illud autē. et delacra vnct. c. vnico. H. quia ꝟo. Ad qđ ap/plicari potest illud quod dicūt iuriste. s. q̄ nō sufficit fides nisi ꝓbate artis experiēcia sub/sequāt. l. j. circa p̄n. ff. de ven. inspi. z. l. j. C. de dcre. ab oꝛ. fa. z. l. j. in ꝓma columna. C. de iu sti. codi. cō. Per licinīū aūt significāt intenti/o recta que stat intus in aīa sic licinīū i can dela. Naz aliq̄n fit opus qđ ab extra videt bonū: z est de se de genere bonoꝛ: sz ꝓpter ma lam volūtatē nō est meritoriū. imo vicios um. Puta si mulier paupertate cruciaret: et tu de tua ſuba ei ꝓuideres. h̄ quidē est de se bonum z ab extra videt laudabile: meritoriū. est em op⁹ miscdie. Sz si tu h̄ faceres mala intētio ne: vt. s. p h̄ac elemosynā eā trahere possis ad ꝓsentiendū pcō. vel vt vanā gl'iam ꝓsequa/ris ab alijs. totū h̄ op⁹ esset ad demeritū. Ec ce ḡ q̄ intētio bona requirit vt. s. oīa opa tua facias amoꝛe dei z cū intētione bona. z h̄ mo do portabis candelā accēsam i mānib⁹ ¶ Pro maioꝛi etiā declaratiōe p̄dictoꝛ dicere possu/mus q̄ cādelas i purificatōe deferim⁹ rōne ꝟ ginis xpi z nr̄i. In ꝟgine em fuerꝛ quattuoꝛ progatiue q̄ candelā intelligunt. Prima ē ꝟginitas in carne. q̄ significāt p cerā: quam apes generāt sine coꝛruptōe. De ipa autē dꝛ Isa. vij. Ecce ꝟgo ꝓcipiet ꝛc. Scḋa ē puri/tas i mēte. q̄ significāt p licinīū cādictū. ītus in cera occultatuz. De ipa nāq̄ dꝛ p̄s. xliij.

Bodie triplicīd cā cande las defe/rimus

Dis glia ei⁹ filie regī ab int⁹. Tertia ē scrīfi catio i vꝛo: q̄ significāt p h̄ q̄ ille cādele scrīfi cāt z bn̄dicūt. De ipa ereni dꝛ p̄s. xlv. Scti/ficauit tabernaculm suū altissim⁹. Quarta est claritas i ꝟsatōe. q̄ significāt p lumē. De q̄ dꝛ Sap. iij. O q̄ pulcra est casta genera tio cū claritate. ¶ Scḋo cādelā deferim⁹ rōe xpi. Cādela em̄ hec significat xpm rōe ꝓpositi/ōis z ꝓsumptōis. Quo ad pmū dico q̄ in cādela accēsa sūt tria. s. cera. licinīū z lumē. vt ē. etiā dixim⁹. z i xpo ē triplex ſba. s. caro sine semie generata. Unī ps. inq̄t i ꝑsona xpi. Fa/ctū ē coꝛ meū sic cera. s. i generatiōe. sz liq̄cēs in passiōe. Scḋo ē ibi licinīū. i. aīa cādoꝛe i/nocētie decorata. iuꝛ illud Sap. vij. Landoꝛ est lucē eterne z̄c. Tertio ibi ē lux. i. diuinitas luminosa. iuꝛ illud Joh. j. Erat lux vera z̄c. Et sic ignis vnit cere mediāte licinio. sic di/uinitas vnita ē carni mediāte aīma. De his aūt tribꝰ dꝛ Can. v. Dilect⁹ me⁹ cādid⁹ ē. s. p cādoꝛē mūdicie. z rubicūd⁹. s. p fulgoꝛez di/uinitat̄. z elect⁹ ex milibꝰ. s. ꝓpter coꝛruptiōz carnis. ¶ Scḋo xps significāt p candelā rōe ꝓsumptiōis. Sic em̄ cādela accēsa se totam ꝓsumit i nostꝛ seruitiū. sic xps totū se ꝓsum/sit in nostꝛ obsequiū. Nā ꝓsumpsit carnez suā p vulneratiōz z attritiōem. Unī Isa. liij. dꝛ. Ipe vulneratꝰ est ꝓpter iniq̄tates nostras: z attritus est ꝓpter scelera nostra. Lōsumpsit etiā sanguinē q̄ totalē effusionē. Unī angeli admirātes dixerūt ei Isa. lxiij. Quare rubꝛ est indumētū tuū z vestimēta tua sic calcan/tium in toꝛcular? Lōsumpsisse q̄z dꝛ aīam p tristiciā z doloꝛē. Unī Matt. xxvj. ipe ait. Tristis ē aīa mea vsq̄ ad mortē. Jte cōsum/sit vitā coꝛpalē p abbꝛeuiatiōz. Unī i ꝑsona ei⁹ dꝛ Isa. xxxviij. Precisa ē velut a terente vita mea. Lōsumpsit etiā substā tpalē vsq̄ ad denudatōem. Unī de spoliātib⁹ eū i morte ipe ait ps. xxj. Diuiserūt sibi vestimēta mea z̄c. ¶ Tertio ꝓcipalit̄ cādelas deferim⁹ rōe nr̄i. Per cādelā em̄ accēsam significāt q̄ debemus habere vitā sanctā z famā ꝑclarā. Primo aūt vitā sanctā faciūt bona opa: fides recta z in/tentio sincera. Opatio bona significāt per ce ram. quia sicut cera mediante roꝛe celesti gi/gnitur. sic bona opatio a deo tm̄ habetur. iuꝛ illud ad Phil. ij. Deus est qui opat in nob velle z pficere p bona voluntate. Fides autē intelligitur p lumen. Ut em̄ candela sine lu/mine non lucet. sic nostra operatio sine fide deo non placet. Juxta illud ad Heb. xj. Si/ne fide impossibile est placere deo. Intentio ꝟo recta signāt p licinīū qđ est occultū z cam

Xpus si/gnificāt p cādelā

Propt̄ nos por/tamus candelā

didū ⁊ lumīs baiulū Sic em̄ intētio nr̄a dz
cē occulta. Un̄ Bre. i q̄dā ome. ait. Sic ār
sit op⁹ i publico vt tn̄ intētio maneat i occul/
to. Dz etiā cē cādida. i. pura. iux illd Mat.
vj. Si ocul⁹ tu⁹ simplex fuerit totū corp⁹ tu
um lucidū erit. dz q̄z cē lumīs baiula. q⁹ dz
opa nr̄a coꝝ deo pītare. ⁊ ab eo remūeratōz
expectare. dr q̄ Mat. vj. inq̄t saluator. et pr
tu⁹ q̄ videt i abscōdito redder tibi. Scdo p
cādelā significat fama p̄clara. Cādela em̄ ac
censa lucet. abscōdita nō emittit splēdoꝝ ⁊
extincta fetet. Sūt ār q̄dā feruētes i vita et
lucidi i doctrina. q̄ sunt sic cādela accēsa. ⁊ dr
singulo eoꝝ dici pt illd Joh. vj. Ipe erat lu
cerna ardēs ⁊ lucēs añ dn̄m. Alij vo sc̄i pr̄eti
hr̄e bonā vitā tm̄. ⁊ abscōdut suā doctrinam
⁊ isti sunt sic cādela abscōdita. facētes cōtra
dictū saluatoris q̄ ait Lu. xj. Nemo accēdit
lucernā ⁊ abscōdit eā sb modio ⁊c. Sūt etiā
alij q̄ nec ardēt nec lucēt: sz fetēt p mala opa
Et isti sunt sicut cādela extincta. q̄ quidē nō
lucet sed fetet. Et de istoꝝ fetore dr Isa. xxx
iiij. c. De cadaueribꝫ eoꝝ ascēdet fetor. Aie
em̄ pctoꝝ sunt cadauera. quia sunt mortue.
Juxta illud Ezech. xviij. Alīma q̄ peccauerit
ipa morīet. c. si habes. xxiiij. q. iij. pctm̄ em̄ est
mors aīe. Et de talibꝫ cadaueribꝫ ascendit fe
tor p malū exēplū. Nos vo illos nō imitari
debemus seruare illud q̄d admonet saluator
Mat. v. di. Sic luceat lux vr̄a coꝝ hoibus
vt videāt vr̄a bona opa ⁊ glificēt p̄rem vr̄m
q̄ in celis est Et tūc poterim⁹ digne interesse
candelarum pcessioni i hac sacratissima die.
hec ē ei illa solēnitas tār̄ dcorata mysteriis
tātis q̄z honoribꝫ sublimata. quā oēs p̄cipua
debent dcotiōe celebrare. Un̄ Aug. in q̄dam
sermone inq̄t. Celebrem⁹ g̃ die festū nō huma
ne dcotōis sz diuīe dignatōis. nō infirmita
tis sz eternitat̄. nō informatōis sz reformati
onis dn̄i nr̄i Jh̄u xp̄i. Dec ille: Ad pcessiōez
q̄z popule mi cū pfunda hūilitate ⁊ dcotis/
sima meditatōe icedere debes: recogitādo di
gnatōem altissimi dei. q̄ hodie puer⁹ ad tem/
plū portari voluit. vt nos magnos in celesti
faciat felicitate. Cōsiderādo insup q⁹ p hanc
pcessionē repītam⁹ nā salutifer magnūq̄z sa
cramentū. Sūma g̃ cū reuerētia ⁊ honestate
debes associare benedictā dei mr̄em ad tēplū in
cedentē cū illo suo pulcerrimo. xl. diez gigā/
tello in brachijs: atq̄z illū cū ea eterno pr̄i p
toti⁹ mūdi salute offerre. Cādelas etiā benedi
ctas magna cū dcotōe i domibꝫ suis debent
singuli custodire. Ad audiendā q̄z p̄dicatōz
de tā celeberrima festiuitate debēt oēs cū puri/
tate cordis ⁊ aie mūdicia accedere. ibi deuo/
tissime p manere. Predicatores etiā dēnt mū
di ⁊ puri esse ab oi pctōz imūdicia q̄tū hūa
na fragilitas patit. q̄ p̄rissime ⁊ imaculate
fgis purificatōz volūt pplis dclarare. Uide
m⁹ em̄ q⁹ si aliq̄s idign⁹ loquat de aliq̄ ex
cellēti ac nobilissima p̄iona. illi dr q⁹ pus va
dat ad laudādū os suū. Oms g̃ q̄ volūt d hac
p̄rissima fgie loq̄: pus debet mēte ⁊ labijs
esse mūdati. Un̄ q̄libet pctōr sentiēs i se ali/
cui⁹ pctī imm̄dicia dz dicere illud Isa. vj.
Uir pollut⁹ labijs ego sum ⁊ i medio popu/
li polluta labia hn̄ēz ego habito. Deinde ro/
gare dz dn̄m vt mittere dignet̄ seraphin de
cel⁹ q̄ tāges labia iniq̄tatez auferat ⁊ p̄cordia
emūdet. q̄ de tā excellēz regie purificatōe di
gne valeat p̄dicare.

¶ Pars secūda huius p̄monis que dicit
cautionis.

Ro expeditōe hui⁹ p̄is q̄r̄it q̄ de cā
p de⁹ ordinauerit p̄ceptū cerimoniale
p̄sentationis pueri in tēplo quadra
gesimo die natiuitatis eius. q̄d habet Leui.
xij. Ad q̄d rn̄dent expositores ibi. q⁹ h̄ fecit
multiplici de cā. Primo vt p̄b intelligat̄ q⁹
sicut corp⁹ pueri q̄draginta diebꝫ i materno
utero organizat̄. ⁊ q̄dragesimo die alia corpi
infundit̄ sicut in tēplū. vt inq̄t Aug. in lib.
lxxxiij. q̄stionū. ⁊ Alex. de ales in. iij. pte sum.
in tractatu de sc̄ificatōe b. fgis. q. vj. ⁊ glo.
ordinaria sup Leui. xij. c. ⁊ dr̄ etiā tractant
legiste in. l. gall⁹. in p̄n. ff. de libe. ⁊ posthu. et
canoniste. v. di. i p̄n. Ita q̄dragesimo die a
natiuitate pueri i tēplū materiale dn̄o debet
p̄itari. Scdo vt sic alia post q̄dragīta dies
corpi infusa statim p culpā pctōz maculatur.
sic puer q̄dragesimo die tēplū ingredies per
hostias ab ipa macula ampli⁹ expiet̄. Tertio
sm̄ Fran. de may. in ser. p̄ntis solēnitatis: vt
dr̄ intelligi q⁹ sic in quadraginta sūt q̄tuor
⁊ decē. ita illi q̄ volūt tēplū celeste ingredi. de
bent decē p̄cepta cū fide q̄tuor euāgeliozuz p
fecte seruare. Quia vo corp⁹ femie organiza
tur in octoginta diebꝫ. ⁊ octogesima die alia
corpi infusa sm̄ p̄dictos doctores Jdo sm̄
p̄ceptū p̄dictū legis puella debebat p̄itari i
tēplo octogesimo die. Sciendū g̃ q⁹ quādo
mulier pepererat masculū: efficiebat immun
da septē diebꝫ a sorte hominū. ⁊ ab ingres/
su templi. post septē aūt dies efficiebat̄ imm/
da quo ad consortiū hominū. sed quo ad in
gressum templi remanebat immunda vsq⁹
ad quadragesimum diem i quo presentabat
filium in templo ⁊ purificabatur. Si vero

f Quare
pueri de
berent in tēplū
xl. die

Quare cogr fe mine tur diuoz/ mizare.

ppisset femina remanebat immũda: q̃ ad ꝺ̃ũ/ sacrõz hoim. z q̃ ad ingressum tẽpli. xiij. diebꝫ. postq̃s efficiebat mũda q̃ ad hoim ꝺ̃ũsacrõz remanebat ꝫ immũda q̃ ad ingressuz tẽpli vsq; ad. lxx. dicit q̃ puerabat filiã i tẽplo z purifi/ cabat. Et hec oia habẽt Leui. xij. Lansas ꝫ q̃rer. voluit tãtã ee differẽtiã i organizatio necorpis femie z pueri z infusiõe aie eorum assignat doctores vbi s. Prima ẽ: qz xps assũ/ ptus erat carnẽ i sexu virili. nõ vt ipm hono raret z ãplioẽ sibi gram faceret: voluit vt ci tius formar. t. z mr citius mũdaret. Scda vt q̃m mlier p. peccauit q̃z vir. z fuit cã pcti vi/ ri. vt i. c. Ada. de pe. di. vij. Unꝰ Ecci. xxxvij. ꝺ. A mlibere initiũ factũ ẽ pcti. z p illã oms moriumur. z p oẽs deꝰ plꝰ fatigauit q̃ nostrꝫ malis opibꝰ fatigat. iuxt illꝰ Isa. xliij. Ser uire mihi fecisti i pcts tuis z pbuisti mihi labo rem i iniqtatibꝰ tuis. sic erũne eiꝰ ab erũnis viri duplicate sunt exteriꝰ i mundo. Unꝰ in quit glo. ordinaria sup Leui. xij. q tota ma/ ledictio Adã data ẽ sup Euã. Et vltra ei ad didit. In doloze z erumna paries zc. Ita etiã duplicarẽt eiꝰ erũne i vro. Tertia cã est vt osideret q̃ sp mlier ꝺz ee sbiecta viro. Jõ voluit eã deꝰ an viz fozmare: nec equalit: sed post in duplum.

¶ Pars tertia huius ꝑmonis que dicitur dubitationis.

Qz ꝟgo nõ idige/ bat puri ficatiõe

On imerito hic queri pt nũq̃d bẽa/ ta ꝟgo idigebat purificari? Et rñ/ deꝫ ꝑm oms doctores sup euangelio hodierno. z b. Tho. in. iij. pte summe. q. xxx/ vij. q non Unde dico q nõ indigebat nec ra tioe sui pturiẽs. nec rõne plis. nec rõne legis nec rõne mysteriꝰ siue significatõnis. Primo nõ indigebat rõne sui. nihil em purificatur nisi immũdũ: sed ipa tota erat purissima. to/ ta sanctissima z tota mũdissima. Siquidez spũsctus sanctificauerat eiꝰ mentẽ. iuxta illud Lu. j. Spũsctus supueniet i te. Filiꝰ dei scti ficauerat eiꝰ vẽtrẽ. Jo ei dictũ fuit vbi s. z ꝟ/ tus altissimi obũbrabit tibi. Pr vo celestis sanctificauerat eiꝰ vẽtrẽ z mentẽ. iuxta illud pꝫ. xlv. Sctificauit tabernaculũ suuz altissi/ mus. Scdo nõ idigebat purificatõe rõne p lis. qz filio nulla fuit ipuritas: sz oẽmimoda sctitas. In ipo nãq̃ fuit triplex natura. s. di/ uinitas vera. aia lucida. z caro immaculata Unꝰ Sap. vij. ꝺ. Lador est luc. eꝛne. q̃ ad aiam lucidã. z speculũ sine macula. q̃ ad car/ nem imaculatã. z imago bonitatꝫ dei. q̃ ad di uinitatẽ vera sm quã filiꝰ dei ẽ imago dei pa/ tris. iuxt illꝰ Col. j. Qui ẽ imago dei iuisibil'

Qz etiã nõ idiguerit purificatõe rõne plis: ptz. Nã vas plenũ flore ameno: z repletum ballamo: ac pfusum solari radio: nullã ex his immũdiciã ꝺ̃hit: sz efficit magꝫ puꝛ z magꝫ odozifeꝛ ac magꝫ lucidũ. ¶ Tertio nõ idiguit purificatõe rõe legꝫ. Lex em purificatõis po sita Leui. xij. c. tria supponebat. s. fractõz ꝟ/ ginitatꝫ. vñ dic mlier. q significat sexꝰ fracti/ onẽ in ꝺcipiẽdo z pariẽdo. Supponit etiaz seminũ ꝺmixtõz. z nõ ꝺz. si suscepto semine. Tertio supponit assil'atõz. vt. s. filiꝰ sit simil parẽtibꝰ i natura. Jo ꝺz. pepit masculũ Jsta aũt tria i ꝟgie nõ fuerr. nã i ea Nulla fuit fra/ ctio ꝟginitatꝫ: sz ꝑpetua illibatio. qz fuit virgo añ ptũ. i ptu. z pꝰ ptũ. Jbi eẽ nõ fuit seminũ ꝺmixtio. qz ñ ꝺcepit ex seminũ ꝺmixtiõe: sed ex mystico spiratõe. z iõ ad hãc legẽ nõ tene/ bat. q ipa nõ ꝺphẽdebat. Qñ ei aliq̃ lex dat sb ꝺditiõe: nõ obligat nisi illos ꝗs tagit illa ꝺditio. vt ait Franc. de may. vbi s. Lũ ꝙ lex dicat. Mulier si suscepto semie pepit mascu lum ĩmũda erit zc. ꝺcludit q̃ hãc ꝟgo q̃ non pepit suscepto semie: non fuit ĩmũda. qz obli gatio sb ꝺditione nõ ligat añ ipleta ꝺditõez Lcedere dic. ff. de ꝟ. sig. l. legata. ff. de ꝺdi. z de mon. l. j. C. de ꝺdi. inser. c. de illis. z c. vez. ex de ꝺdi. appo. z nõ. in. c. non solũ. xxxij. q. vij. Dicit ꝙ Glo. sup Leui. xij. c. q Moyses spi ritu dei cognoscẽs q hãc ꝟgo debebat ꝺcipere z parere filiũ sine semis susceptõe. z ꝺsequẽs nõ fieri immũda mysterialit addidit. Si si suscepto semie zc. qsi diceret. Nemo itelligat hãc obligatõem immũdicie ꝺhẽde comphẽ/ dere mrem filij dei. qz ipa nõ ꝺcipiet nec pa/ riet filium de semine suscepto: sed de spũscto. z idcirco imaculata pmanebit. De q̃ Bern. in quodã ꝑmõe inqt. Putas em q dicturus Moyses mulierẽ q pepisset filiũ: imundam esse: nõ rimuerit sup mrem dñi blasphemiaz irrogare? Et idcirco pmisit. Si suscepto se mine. alioqn si nõ pariturã puidisset sine semi ne ꝟginis: q necessitas erat de suscepto semie facere mẽtionẽ? Patz ꝙ q lex illa matrẽ dñi nõ includit q̃ nõ suscepto semie filiũ peperit. Hec ille. Un inqt Fran. de may. i ꝑmone oc/ currẽs solẽnitatꝫ. In institutõe huiꝰ sacrame/ ti clare pphetauit Moyses q ꝟgo erat pari tura sine virili semine Et sicutiꝰ sacramẽti i stitutio infert ꝟginis partũ cũ dic. Si suscepto semie pepit masculũ zc. Nã qñ ꝺs i aliq̃ lege vel pacto aut promissione vel iuramen to apponit conditiõem. p hoc dat intellige/ re q casus ille quandoq; eueniet. vel saltem euenire posset sine tali conditione. Allo/

Lex pu/ rificatõis nõ comp hẽdebat Mariã

quin illa ꝺdicio frustra ⁊ inuanū cēt apposita. Exēplū de lege habem⁹ Exo. xx. vbi dr⁹ dedit legē. Si ꝙs occiderit primū suū cū hac ꝺdicōe q̄ ꝺ fecerit p̄ industriā. ab altari iquit meo euelles eū. Ista aūt ꝺdicio apposita dat ītelligere q̄ aliꝙs erat occisur⁹ ⁊ nō p̄ industriā: ⁊ ille nō erat euellēd⁹ sic ab altari. vt ibi ptz. Exēplū de pacto hēm⁹. ij. Re. iij. vbi Dauid fecit pactū cū Abner p̄cipe milicie ppli ifrl cū hac ꝺdicōe q̄ redderꝫ ei vxorē suā michol Ex q̄ dicit ītelligere q̄ alir poterat eu enire factū pacꝫ. ⁊ iō dixit. Nō videb alir faciē meā. Exēplū p̄missiōis hēm⁹ Josue. xv. vbi Laleph p̄misit dare filiā suā vxorē ęi hac ꝺditione. i. si ꝙs capet ciuitatē quaz expugnabat. ꝙa notū erat q̄ poterat dare sine tali ꝺditōe. ⁊ iō apposuit ꝺditōz. Exēplū iuramēti hēmus ps. cxxxj. vbi dr⁹ q̄ dr⁹ iurauit Dauid dare regnū sempiternū filijs suis: si custodierint legē suā. dās ītelligere q̄ alir cēt si ꝺditio nō euenisset. De⁹ ğ q̄ dixit p̄ Moysen. Mulier si suscepto semie pepit masculū ⁊c. ꝺdit ītelligere q̄ q̄nqz ml'ier cēt paritura masculuz semie nō suscepto. alir frustra addidisset. si suscepto semie. cū via nakali alir parere nō posꝫ. Sic hō nō p̄t videre sine ocul' aptꝫ. nec ābulare sine motiōe pedū. Dec ille. Nos aūt dicere possum⁹ ex mēte ipi⁹ doctorꝫ q̄ hec locutō diuia de ml'iere pariēte ꝛtinet duo. s. vnū affirmatiuū ex ꝑbis cū dic. Mlier si suscepto semie pepit masculū imūda erit. Aliꝺ ꝑo negatiuū ꝑtualir ꝛtinet. s. ml'ier si nō suscepto semine peperit masculū: nō erit imūda. Quo p̄supposito dico. q̄ si ꝓdicta locutio negatiua: q̄ in affirmatiua ꝑtualir iclusa nō fuissꝫ verificabil'. dei ꝑbū qꝺ p moysen dixit fuisset ridiculosum. sic ridiculosa cēt p̄missio si ꝙs p̄nceps diceret ꝺdictꝫ suis. si ꝙs ābulauerit sine pedib⁹ vl' locut⁹ fuerit sine lingua. vl' viderit sine ocul'. dabo sibi cētū. Et iō vt sacra dei scriptura nō dicat ridiculosa posuisse. Cōcludendū ē Moysen diuio spū illumiatū ad̄ceptione ⁊ pturitōe purissime ğgis i ꝓdictꝫ ꝑbis pphasse. q̄ sine virili semie ꝺcipies imūda fieri nō debebat. Et iō venerabil' Beda sup luc̄ ait. Si legꝫ ip⁹ ꝑba diligēt⁹ ispexerꝫ: pfecto repies q̄ ipa dei genitrix sic a ꝺmixtōe virili. sic a legali iure fit imunis. Nō em̄ oēs ml'ier pariēs: ꝫ ea q̄ suscepto semie pepit dēsignat immūda. rituqz legꝫ docet eē mūdāda. ad distinctōz. s. illi⁹ q̄ ğo ꝺcepit ⁊ pepit. hec ille. Tr⁹ etiā exp̄sitor vbi s. ait. Reuera nō incūbebat necessitas ğgini sacre vt dies purgatōis ei⁹ expectaret. q̄ cū ex spūsctō ꝺcepisꝫ caruit ꝺiugio. Tertio nō fuit filius ğgis tm assil'atio nature hūane: ꝫ fuit etiā ibi sb'limitas nature diuie. Virgo em̄ ꝑpit filiū ⁊ sibi sil'em q̄tū ad naturā hūanā ⁊ sibi dissimilez q̄tū ad naturā diuinā. ⁊ iō obligatio legalis in ea locū hr̄e nō potuit. Quarto nō idiguit purificatōe rōe mysteriū siue significationis Lex ei ꝓcepit vt puer die. xl. ⁊ puella die. lxx rōne assignata ī p̄te p̄cedēti i templo p̄sentarefiꝫ qz vsq; ad illd tps organizat corpus ⁊ infundit aia. Sz istō mysteriū siue significatio nō habuit locū i xp̄o. qz i eode instāti cōceptōis sue fuit plene organizatū corp⁹ ei⁹. ⁊ aia eidē corpi infusa. ⁊ virūq;. s. aia ⁊ corpus diuinitati vnitum fuit. ⁊ statim pfect⁹ dr⁹ ⁊ pfect⁹ hō fuit sm̄ omēs doctores catholicos maxime Augꝫ. in li. de fide ad Petrū. ⁊ Brego. sup cantica. ⁊ Aler. de ales in. iij. p̄te sume. in tractatu de sanctificatione virginis. ⁊ Nicolaū de lyra sup Diere. ⁊ Fran. de mayro. super Lucam. ⁊ Rich. de media villa in iij. sententiaꝝ. dis. ij. ar. ij. q. iij. Ergo nulla indiguit purificatione ipa immaculata mater eius Maria.

¶ Pars quarta huius ꝓmonis que dicit purificationis.

Q Quare volunt purificari

Qre aliꝙs dicet Lū vr̄s. ꝓbatū est f brissima ğgo nō idiguerit purificatione: nec filu⁹ ei⁹ p̄ntatōe. qre voluit istā cerimoniā purificatōis ⁊ p̄ntatōis obseruare: Ad qꝺ rndēt doctores p̄dicti. maxime brūs Tho. ⁊ Fran. de may. vbi s. q̄ hr̄ onabiliter fecit. Nos aūt dicere possum⁹ q̄ ānde cim de causis h̄ egit. Primo rōne hūilitatis. Decebat em̄ vt ğgo q̄ ꝓpt̄ humilitatē suam electa fuerat mr̄ dei subderet se legis cerimoniis. nec p̄ aliis se oñderet singularē. qꝺ fuit ser signū supbie: ꝫ cū ceteꝫ mulierib⁹ sehumiliter ꝺformando filiū suū imitaret. Dr̄ q̄ Bern̄. ait. Qui sine pctō est nō dedignat̄ peccator⁹ reputari. Un̄ idē Bern̄. i ser. purificationis inq̄t. Putas nō poterat anim⁹ ğginis ꝺmouere ac dicere. Quid mihi op⁹ ē purificatione? Cur abstineā ab ingressu templi cuius veter⁹ nesciens viz facer⁹ est templū spūsancti? Cur nō ingrediar templū q̄ pepi templi dñm? Nihil in h̄ ꝺceptu. nihil i ptu impurū fuit. nihil illicitū. nihil purgādū. nimiz cū plena mea istā purgatōem venerit facere delectoz. Vere o beata ğgo nō habes causam. nec tibi op⁹ est purificatōe. Sz nūqd filio tuo opus erat circūcisiōe? Esto int̄ ml'ieres tanqz vna illaz. Nam ⁊ filius tu⁹ sic est in medio pueroz. Dcem̄ hūilitas nō solum ex parte ma

tris fuit: ſz etiã ex pte filij q̃ ſili legi ſe ſbĳcere voluit. In natiuitate ei hũit ſe vt paup hõ. i circũciſiõe vt paup z pcõz z hõ. ſz hodie vt paup: pcõz z fu⁹. pauperẽ eteni ſe oñdit i eo q̃ pauper oblatõz elegit. pcõze: i eo q̃ ipe cũ mie voluit expiari fuũ ꝺo in eo q̃ baptizari voluit. nõ ppt culpã purgãdã ſz ppt ei⁹ ma rimã vtilitatẽ oñdẽdã. hec ille. Sicãt mĩ ꝺi ꝺedit nob exẽplũ hũilitatiſz z cõitatiſz ꝺũ volu it aliis ml'ieribꝫ eẽ cõis. ita etiã ꝺedit exẽpluz pauptatiſz vbiq̃ ei regiã celi pauptatẽ fuamit vtpz i ſuo ꝺiugio. q̃z ñ fuit deſpolata ipatoꝛi ſz paupi fabro. Jtẽ i ſuo puerpio. in q̃ ñ hũit rex abũdãtiã ſz magnã penuriã. In ſuo q̃z nutrimẽto. q̃z ſic ꝺic Hiero. Lolo z acu vi cũ acq̃rebat: vñ ſe z ſaluatoꝛe mũdi nutrie bat In ſuo etiã offertoꝛio hodierna die pau ptatiſz exẽplũ ꝺedit. q̃z oblatõz hũiliũ ac viliũ ꝓſonaz atq̃z pauperz obtulit ¶ Secꝺo legit

Ut app bar zlegẽ

rõe approbatõis. vt. ſ. appbaret legẽ veteriſ teſtiꝫ pcipierẽ a xto eẽ datã. ꝺ hereticos q̃ ꝺi cerẽt datã fuiſſe a ꝺiabolo. z hãc rõz tãgẽs Aug. i q̃ꝺã ome. inq̃t. Ubi ſt̃ q̃ xũ legis ne gãt a xpo fuiſſe i eua. ꝓdicatũ. an putã ꝺũ eſt q̃ filiũ ſuũ bon⁹ ꝺe⁹ ſb lege ũmici fec̃ quã ipſe n ꝺerat Jn lege ei Moyſi ſcptũ ẽ q̃ꝺ ſeq̃t Quia oẽ maſculinũ adaperiẽs vuluã ſanctũ ꝺño vocabit. Hec ille ¶ Tertia rõ ꝺz obſua

Ut legẽ ſeruarer.

tiõis. Licz ei ꝓnceps ſit ſolut⁹ ſuis legibꝫ. l. ꝓnceps. ff. ꝺe legi. tñ ꝺecet eum legibꝫ viuere. l. ꝺig vor. C. e. tit. l. ex pfecto. C. ꝺ teſti. ũ. q. vij. c. nos ſi cõpetent. z. c. ꝓfidim⁹. z. c. iõ. §. his ita videt. xxv. q. j. z. c. iuſtũ c. ix. ꝺi. z. c. cũ oẽs. ꝺ ꝓſti. z. ff. q̃ꝺ q̃ſq̃z ũ. p totũ. maxie i. l. j. vbi ꝺz Quis aſpnabit ide ius ſibi ꝺici q̃ꝺ ipe alijs ꝺixit vl'fec̃. q̃ꝺ q̃s i alteri⁹ ꝓſonã equum eſſe credidit: id i ſua q̃z ꝓſona valere patiat. Jõ xps voluit ſuare legẽ quã ipe ꝺederat. licz ad eã nõ teneret̃ p naturã ſuã. nec mĩ e⁹ p ſui gr̃iã q̃ auguſta ex gr̃a ipatoris gaudet pulegibꝫ ei⁹. ꝺ. l. ꝓncipi. Femie ei chorꝛuſcãt radijs ma ritoꝛ. §. ſi ꝓ. z als allegat. §. hec itaq̃z. in au ten. ꝺe ꝓſu. z. l. ſemie. ff. ꝺ ſena. Et hãc rõem p bam⁹ dicto eiuſdẽ ſaluatoꝛiſ nr̃i q̃ inq̃t Mat

Ut ꝓꝓ/ phetie i/ pleren̄

thei. v. Nõ veni ſoluere legẽ ſed adimplere. ¶ Quarta rõ ꝺz ꝑificatiõis. vt. ſ. verificaret̃ eaq̃ pdixerãt ꝓphe ꝺe pũratiõe xpi i templo. marie aggei. ij. vbi inq̃t ꝺe⁹. Adhuc vnũ mo dicũ eſt z ego mouebo celũ z terrã. z veniet ꝺe ſiderat⁹ cũctiſz gẽtibꝫ. z ipleb̃o domũ iſtã gl'ia. ſz rẽplũ Salomõis. Jtẽ Dan. vij. inq̃t p/ pheta. Aſpiciebã ego i viſiõe noctiſz: z ecce in nubibꝫ celi q̃ſi filius hois veniebat: z vſq̃ ad antiquũ ꝺierz puenit. z i ꝓſpectu ei⁹ obtule/

runt eũ. Ps. q̃z ps. x. cecinit ꝺicẽs. Dñs i tẽ plo ſctõ ſuo. ſ. veniet. Et Malach. iij. predi/ ctũ fuerat. Statim veniet ad rẽplũ ſcm̃ ſuũ ꝺñatoꝛ quẽ vos q̃ritiſz z ãgel⁹ teſtamti quẽ vos vultiſz ¶ Quinta rõ ꝺz excuſatõis. ſ. ne tpe ſue ꝓꝺicatõis iudei ſe excuſare poſſent et ꝺicere xpo. Doctrinã tuã nolum⁹ accipe. q̃z diſſimilis es pribꝫ nr̃is z legiſz traditiões non obſeruas Ut g̃ eis oẽs cauſas ꝺubitãꝺi z reſiſtẽꝺi au ferret: voluit legiſz cerimonias obſeruare. Et hãc rõnem tãgit b. Tho. in. iij. pte ſumme. q. xxxvij. ¶ Serta rõ ꝺz liberatõis. Ut em̃ rei

Ut excu ſatõz tol ler et

ꝛ

Ut figu raceſſarz

filius nos liberaret a iugo pceptoꝛ cerimoni alium legiſz antiq̃: voluit ipe ea cũ mie ſua per fecte adimplere. Et hãc rõnem tangẽs vene/ rabilis Beda in ſer. feſtiuitatiſz hodierne iq̃t. Ut noſa legiſz vinculo ſolueremur ſic̃ xps ita z btã Maria legi eſt ſpõte ſubiecta. Intãtũ aũt eſt lex purificatõis ablataq̃ ml'ier ſi vult põt eadẽ hoꝛa q̃ filiũ pepit ĩtrare tẽplũz ꝺei vt ei gr̃as referat. c. ſi mulier. ꝺe ꝺſe. diſt. v. z c. j. ꝺe puri. poſt par. Hoc etiã eſt illõ q̃ꝺ in/ quit Paul⁹ Gal. iij. ꝺi. Miſit ꝺe⁹ filiũ ſu/ um natũ ex muliere factũ ſub legevt eos q̃ ſb lege erãt redimeret. Brũs ꝓ Tho. i. iij. pte ſum. q. xxxvij. ar. iij. addit ꝺi. Et vt iuſtificatio legiſz i ſuis mẽbris ſpũaliter impleret. Nã p pter hĩpſiuz voluit hoſtias legales p ſe offer ri qui erat vera hoſtia. vt figura veritati cõ iungeret̃. z p veritatẽ figura approbaret̃. hec ille. Ut g̃ lex purificatõis z pnitatõis termi naret̃: voluit ipe ad eã venire. Nã ſic experi entia videm⁹: aduenĩẽte luce ceſſant tenebre z aduenĩẽte ſplẽꝺoꝛe ſolis recedit vmbra. Et ita aduenĩẽte purificatõe vera q̃ eſt xps: ceſ ſauit typica. i. figuratiua purificatõ. Sicut em̃ in circũciſione xpi euacuata ẽ lex circũciſi onis. z mutata fuit circũciſio in baptiſmum ſic nũc in purificatõe inocentiſſimi xpi z puriſ ſime mr̃is ei⁹ euacuata fuit illa purificatõ an tiqua. Vñ Aug. in q̃ꝺã ꝓmone ait. Dñs q̃/ dem ſuſcepit circũciſionẽ ablatur⁹ ipaz circũ ciſionẽ. ſuſcepit vmbrã daturus lucẽ ſuſcepit figurã ipletur⁹ ꝓitatẽ. Jpe em̃ nobis legẽ ꝺe dit. Hec ille. Xps nãq̃z nob verã purificatõz attulit. i. fidẽ. Juxt illud Alex. xv. Fide purifi cans corꝺa eoꝛ. Ut g̃ xps ille vereri purifica tioni finẽ ꝓponeret. z hac noua ac nobiliorez. ſz fidẽ induceret voluit purificari. hinc ẽ q̃ ꝓres ꝺe cetero nõ tenent̃ ad ſolutiõem illaruz antiquaz ſolutionũ p filijs. nec matres ad purificatõez vl' rẽpli ingreſſionẽ. nec filij ad illam redemptiõem. ꝺe qua in ſequẽti ſmõe ꝺicem̃. quia xpus omnia abſtulit. Unꝺe me/

rito honorād⁹ ⁊ gl'ificād⁹ ē. Hic Aug. i q̄dā
ſ. arī. Quis igit frēs charissimi ñ adoret pri/
mū ⁊ nouissimū. initiū ⁊ finē. Quis inq̄ nō
adoret eū p quē aspirauit dies ⁊ fugate sūt
vmbre. nat⁹ em ē iparo⁹ vt absolueret pctō⁹
Dñs nāq̄ ihs tribuit nob magnā spē p car/
nē quā suscepit. magnā grāz. magnā solatō
nē. hec ille ¶ Septīa rō ꝺ⁹ occultatōis. ſ. dia
boli. Nā sic inq̄t Aug. xij. ꝺe trini. Diabolus
mīta pt⁹ virtute sue nate a q̄b⁹ tñ. phibet diuia
virtute. vñ virtute sue nate pcat diabol⁹ cogīsce
re mīez dei ñ fuisse corruptā. ſz ꝟginē remā
nisse. phibit⁹ tñ ea ꝺo cogīscere modū pt⁹ diui
ni. Nā i infantia xpi optebat ipedirī malici
am diaboli ne eū acri⁹ plequet. q̄n xps nec pa
ti dispsuerat ne virtutē suā ondere volebat.
ſz oīb⁹ alijs infantib⁹ se sile exhibere. Unde
Leo pp in ser. ephie ait. q magi inenerūt Je
sum q̄titate puū. aliene opis indigētē. fandi i
potētē. ⁊ nlla ab hūane ifantie generalitate
discretū. Lū g b. ꝟgo vētī hodierna die i tē/
plū vt purificaret: occultatū fuit diabolo. q
ipa eēt mr dei ¶ Octaua rō ꝺ⁹ abiectōis. ne. ſ.
xps a infidelib⁹ abijceret q̄z illegitie nat⁹.
vñ Amb. sup Lu. di. Quid iudeis. q̄d hero
di posſz ascribi si natū ex adulterio videret p/
sec. Nā de nat⁹ ex adulterio ꝺ⁹. c. si gens. lvj.
di. de tl'i ꝯmixtōe meretricū. Existimādū est
degeneres pplos ⁊ igbiles ⁊ furētes libidine
fore. preādos ⁊ ad extremū vnūſq̄ plebē ad
dētiora ⁊ igbiliora ꝟgērē. ⁊ nouissime n⁹ bel/
lo sect'ari forte. nec stabilē nec honorabilē hoi
bus. nec ꝺo amabilē eē vēturā. hec ibi. Pro/
pēa b. ꝟgo hodie offert filiū suū i tēplo: vt
approbet ex lege q ñ ē nat⁹ ex fornicatōe. No
na rō ꝺ⁹ defensiōis. vt. ſ. defenderet b. ꝟgo ne
occideret. Nā ex pte mris sue erat de stirpe
aarō. vt dictū ē i. ij. pte pncipali h⁹ opis. f. j.
pte. ij. Virgo ār de stirpe sacerdotali ppē stu
prū occidebat. sic septū ē Leui. xxj. silr fm le
gē lapidabat ñ solū illa q̄ ia erat despōsata vl'
nupta ſz eē illa q̄ i domo pris custodiebat. vt
ꝟgo q̄nq̄ nuptura. Ꝺ⁹ ei Deut. xxij. si ñ ē in
puella inuēta ꝟgitas: lapidibꝫ obruēt eā viri
ciuitatis illi⁹ ⁊ morietur. q̄m nefas fecī israel vt
fornicaret i domo pris sui. btā igr ꝟgo maria
hodie vēit i tēplū vt se reddat imunē ab hac
pēa. ne. ſ. a iudeis tāq̄z adulta occideret ¶ De
cima rō ꝺ⁹ detestatōis. detestād⁹ ei erat error
hereticoꝝ q̄ male ꝺ hūanitate xpi senserī. ma
xime Heluidij. q̄ dicere plūpsit mrem xpi a
ioseph p⁹ ptū fuisse carnalit cognitā. Ꝟ ei de/
rogat dignitati ⁊ sctitati mris dei q̄ ingtissi
ma videret si tāto filio ꝓtēta ñ eēt. ⁊ si ꝟgini
tatē q̄ i ea miraculose ꝓfuata fuerat spōte p/
dere voluisſz p carnis ꝯcubitū. Detestādus
etiā fuit error Manichei q̄ dixit xpm ñ ve/
rū ſz fantasticū corp⁹ hūisse. Doce ei derogat
dignitati psone assumētz. q̄ cū sit virtus. ñ de/
cuit vt i ope ei⁹ aliq̄ fictio eēt. Reprobād⁹ eti
am fuit error Ualetini. q̄ christum attulisse
corp⁹ celeste. qz sic ñ saluaret virtus hūane na
ture i xpo. Refutāt hi errores p ꝟ q b. vir
go fuit ꝑa mr xpi. vt hꝫ Mat. j. vñ i capl'is
cyrilli approbatz i ephelina synodo ꝺ⁹. q si q̄s
nō ꝓfitet b. ꝟginē genuisse fm carnē vez deū
anathema sit. ⁊ Ro. ix. inq̄t apls. q ex iudeis
est fm carnē xps q̄ ē sup oia de⁹ bñdict⁹ i secla
Nō ē at ex iudeis nisi mediāte b. ꝟgie. Jo
hodie ipa pntat ipm i tēplo tāq̄z ei⁹ ꝑa rna/
tural' ac dīg ⁊ imaculata mr detestās sup: radi
ctas erroneas opiones hereticoꝝ ¶ Undecīa
rō ꝺ⁹ sctificatōis. ſ. tēpli. vñ Aggei. ij. post p
pheriā supscptā ꝺ aduēm xpi tēplū: sbdit.
Et magī erit gl'ia dom⁹ istī⁹ nouissime pl⁹ q̄z
prime. ⁊ j. Ex die ista bñdicā ꝛc. Malach. q̄z
iij. p⁹ supscptā pphiaz sbdit. Ipe em quasi
ignis ꝓflās ⁊ qsi herba fullonū. ⁊ sedebit cō/
flās ⁊ emūdās argētū. ⁊ purgabit filios leui.
Sic g vt sctificaret baptismū iohis vēit ad
baptismū. vt inqt Hiero. Aug⁹. ⁊ Crisp. sup
Mat. Jta vt sctificaret tēplū voluit i eo p/
sentari. Un Grego. nisen⁹ sup Lu. ait. Qui
terrene ꝓtagia corruptele nō sensit: nō idige
bat i tēplo sctificari p quē sctificat⁹ ipz erat
tēplū sctificādū. ¶ Duodecima rō ꝺ⁹ signifi
catōis. ſ. ppē mysticā significatōz. Nā Leui
xij. c. pcipit. vt illi q̄ possent offerrēt agnū sil'
⁊ turturē siue colūbā p filio vl' filia. q̄ si nō
sufficerēt ad offerendū agnū. offerrent duos
turtures aut duos pullos colūbe. Xps g q̄ cū
diues esset: ppē nos egen⁹ fact⁹ est: vt illi⁹ in
opia diuites essem⁹. vt ꝺ⁹. ij. Cor. viij. pro se
pauperz hostiā offerre voluit: sic ⁊ i ipa nati/
uitate pānis inuolui ⁊ reclinari i psepio. Vo/
luit aūt de istis aialib⁹ p se oblatōem offerri
pter eoz significatōz. Turtur em quia est
auis loq̄x: pdicatōz ⁊ confessionē fidei signifi/
cat. qz si est aial castū: significat castitatem.
⁊ qz est solitariū aial significat ꝓplatōem
Colūba si est aial māsuetū ⁊ simplex. vñ si
gnificat mansuetudinē ⁊ simplicitatē Quia
aūt est aial gregale significat vitā actiuam.
Hmōi si hostia significabat pfectiōem xpi
⁊ membroꝝ eius. Utrūq̄z aūt istoz animali
um propter consuetudinē gemendi psentes
lanctorum luctus designat. Sed turtur qui
est solitaria: significat oratiōnum lachry/

Mea iu/
deis ab/
iceret.

Ne vt
adultera
occideret

Ut here
tici cōfu/
tarentur

Ut dia/
bolo my/
sterū ce/
laretur

Ut tem/
plū san
ctificaret

Propt
mystica
significa
tōem

mas. Colūba ꝙ q̄ est gregalis significat publicas oꝛões ecclie. Utrūq; aūt aīal duplicatū offert: vt sctitas sit nō solū i aīa sz etiā i coꝛpoꝛe. Et hec oīa ꝓbant ꝑ dicta sacroꝝ expositoꝛ pītz enāgz. sil' illa ꝛiūgēdo. Dic em̄ Beda ome. Hostia aūt hec pauꝑ erat. ꝓcepit ꝙpt dns i lege vt q̄ possent agnū p filio aut filia sil' z turturē siue columbā offerrēt. q̄ ꝙ nō sufficiebāt ad offerēdū agnū: duos turtures vel duos colūbe pullos offerrēt. g̃ dns cū diues eēt pauper fieri dignat' est: vt nos sua pauptate diuitiaꝝ suaꝝ donaret eē ptic̄ipes Cyril. ꝙ air. Uidēdū est aūt q̄d hec oblata i sinuāt. nūmꝝ loq̄cissima ē turtur in aub' at colūba est aīal māsuetū. tal' aūt fact' est erga nos saluatoꝛ māsuetudinē pfecte colēs: z vt turtur oꝛtē allexit: replēs oꝛtū suū ppꝛijs melodijs. Occidebaī g̃ turtur z colūba: vt ipse p figuras nob pādaī passur' in carne p vita mūdi. hec ille. Et Beda vbi. s. ōt. Uel colūba simplicitatē turtur idicat castitatē. q̄z colūba simplicitatz: z castitatz amatoꝛ ē turtur itavt si ꝛiugē calu pderit nō vltra aliā q̄re cauet. Merito g̃ turtur z colūba dño offerunt in hostiā: q̄z simplex z pudica fideliū ꝓfatio ē illi iusticie sacrificiū gtū. Athanasi' aūt addit. Jō ꝙ bina iussit offerri: q̄z hoīe ꝛsistēte ex aīa z coꝛpe duplū a nob posc̄at de' castitatē. s. z māsuetudinē nō solū coꝛpis sed etiā aīme. alioq̄n erit hō fictoꝛ hypocrita geēs i tegumēnū occlte malicie inocētiā appaꝛēt. Beda ꝙ vbi. s. etiā ōt. Uū aūt vtraq; auis ppꝛ suetudinē gemēdi pītes sctoꝝ lucus ꝛsignet: i h̄ tñ differt q̄ turtur soliuag' colūba aūt gregatim volare ꝛsuescit. z ob id iste secretas oꝛōnuz lachrymas: illa publicos ecclie ꝛuēt' insinuat. Uel colūba q̄ gregatiz volat actiue vite freq̄ntiā ꝛmōstrat: turtur ꝙ q̄ singlaritate gaudet speculatiue vite culmina ꝛnūciat. Et q̄z eque vtraq; ꝛditoꝛi accepta ē hostia: ꝛsulte Luc. vtrū turtures an pulli colūbaꝝ ꝙ dño sint oblati nō dixit: ne vnū alteri viuēdi oꝛdinē ꝑferret: sed vtrūq; sequndū doceret. hec ille. ¶ Per oblatiões g̃ q̄ fiebāt i tēplo in purificatiōe: significaī obla/tio quā facere dñt q̄ volūt ītrare tēplū celeste Ut ei sepe supdictū ē oēs debāt offerre aut agnuz aut duos turtures aut duos pullos colūbaꝝ. Btā aūt ꝙgo nō obtulit agnū: vl' q̄z paupcula erat: vl' q̄z vez illū agnū dei offerebat: q̄ abstulit pcā mūdi: vt ōr Joh. j. Illi g̃ offerēt res agnū igrediunt tēplū celeste q̄ deo offerūt inocētiā: iux illd ps. Ego aūt in inocētia mea igressus sum: redime me z miserere mei. Et isti dicunt diuites: vt ait Hugo cardinal' sup Lu. q̄z redēptio aīe viri diuitis ꝑ pric: Prou. xiij. Illi ꝙ offerētes turturē intrāt celeste tēplū: q̄ vitā sequūtur ꝛtēplatiuā Sz illi offert colūbā z igrediunt tēplū padisi q̄ deuote vitā ducūt actiuā. Utraq; aūt auis bina ponit: q̄z z vtraq; hz gemitū ꝑ cantu. z vitā ꝛtēplatiua dz hīe duplicē oculū: vnum ad ꝛtēplādū z desiderādū celestia: z aliū ad videndū z dspiciendū terrena. z sil' vita actiua dz hīe duplicē actū animi. s. vnū erga se ad sui gubernatoꝛ: z aliū erga primū ad illi' edificatioz. Utraq; etiā vita dz hīe duplicē gemitū sm Greg. Nā ꝛtēplatiua dz hīe gemitū amoꝛ: q̄ fit ꝑ desiderio patrie celestz: et gemitū deuotiōis: q̄ fit ꝑ ꝛsideratione dñice passiōis. Sil' z actiua vita dz hīe duplicē gemitū. vnū cōpūctōis ꝑ pctis ꝓꝛijs: z aliū cōpassionis ꝑ pctis z miseriis alienis. i tavt vnusq̄sq; actiuā vel cōtēplatiuā pagēs vitā dicere possit illd Treñ. j. Multi sūt gemit' mei. De gemitu aūt amoꝛz exponi pōt illud Eañ. ij. Fulcite me floribꝰ: stipate me malis q̄z amoꝛe lāgueo. De gemitu ꝙ deuotōis illud Ro. viij. Spūs postulat ꝑ nobis gemitibꝰ inenarrabilib'. De gemitu aūt doloꝛis ꝑ pctis ꝓꝛijs exponit illud ps. Rugiebā a gemitu coꝛdis mei. De doloꝛe ꝙ cōpassiōis ꝑ ximi illud Treñ. j. Oēs poꝛte ei'. s. hierl'm: destructe: iō sacerdotes eius gemētes. ¶ Tredecima rō dicit pītariōis: quā ponit Arthanasi' sup Lu. di. Sz q̄n a patris aspectibꝰ latuit dns: aut q̄s loc' excipit ab ei' impio vt ibi existēdo semoꝛ a ꝛze sit. nisi afferat hierosolymā z introducat in templū: Sz foꝛte cānī hmōi scpta sunt. Sicut em̄ nō gra sui hō fact' est z circūcisus i carne: sz vt nos ꝑ gram faceret deos: z vt spualiter circūdamur. sic ꝑ pter nos sistit dño: vt discamus deo ꝑsentare nosipos. Beda q̄z vbi. s. air. Post trigesimū aūt z tertiū circūcisionis die dño sistit mystice insinuās neminē nisi circūcisum vicijs dñicis dignū esse ꝛspectibꝰ: neminēq; nisi moꝛtalitatis nexibꝰ absolutū supne ciuitatis gaudia posse ꝑfecte subire. hec ille. ¶ Decima q̄rta rō ōr instructiōis: vt. s. nos instrueret q̄ si volum' tēplū ei' nū supne ꝓꝛie itroire debem' nos renouare. q̄ renouatio figurat ꝑ aīalia i tēplo deo offerēda. Unū sciēdū q̄ i veteri testamēto ꝑcipue fiebat oblatio de sex generibꝰ aīaliū: de tribꝰ volatilibꝰ: q̄ sūt passer turtur z colūba. z de tribꝰ gressibilibꝰ: q̄ sunt bos: ouis z capra: ad demōstrādū pcī reatū. Deꝰ em̄ creauit hoīem inocētē: q̄ si in inuo/

mm

Colūbe offerūt

Ut dissemus nos deo ꝑcauere

Ut nos instrueret

Q Moraliter ob/latio

cētia pstitisset: nō fuisset necesse ipm aīmaliū sanguie expiari: nec ppriā sensualitatē z carnē mactare. qđ significat in aialiū morte. sed postq̄ cecidit optuit ipm redimi p īmolatōz agni imaculati: z p pciū sanguis iesu xpi. vñ p sacrificia illoz aialiū nō auferebaf pctm: sz significabaf īmolatio iesu xpi. Et p illa sacrificia instruebaf hō īmolare suā sensualitatem seu bestialitatē sui praui desiderij: z q̄ ad pctā spūalia q̄ designant p aues: z q̄ ad pctā carnalia q̄ p bestias denotant. Nā hō in statu innocētie habuit ser. s. sagacitatē quo ad intellectū. rectitudinē quo ad iudiciū. bonitatē q̄ ad volūtatē. strenuitatē q̄ ad effectū. sobrietatē quo ad victū. z māsuetudinē q̄ ad conuersationē cū alijs. Sz p pctm oia ista pdidit. Cecidit em̄ a sagacitate i hebetudinē: a rectitudine in obliq̄tatē: a bonitate in maliciam: a strenuitate z fortitudine in segniciē z timiditatē: a sobrietate in ingluuiē: z a māsuetudine in furozē z crudelitatē. Renouari ḡ oz hō ab hebetudine in sagacitatē p sollicitudinē vigilātie. ideo offerebaf passer: vt hī Leui. xxiij. Et ppt̄ hoc pī. inq̄t. Vigilaui z factus sic passer solitari⁹ i tecto. Renouari ec oz ad rectitudinē p simplicitatē. z iō offerebaf colūba Leui. xij. Et ppt̄ h inq̄t saluator Mat. x. Estote simplices sic colūbe. Renouari etiā oz ad bonitatē p dilectōz sinceritā. z iō offerebaf turtur. qđ est aial fidele i diligēdo. z ppter h oz in euāg. hodie. Obtulerūt par turtuz. Renouari etiā oz ad strenuitatē p obedientiā. z iō offerebāf boues vituli z vacce: q̄ sf aīalia obedientia. vñ puer. xiij. oz. Ubi nō sunt boues presepe vacuū est. Renouari etiā oz ad sobrietatem p austeritatē pnie. z ideo offerebaf caprе siue hedi. que sunt aīalia hñtia pilū z cibū asperū. z ppt̄ h oz Lan. iij. Capilli tui sicut greges caprarum. Renouari etiā oz ad māsuetudinē p tolerātiā. z iō offerebaf oues siue agni: q̄ sūt aīalia mansuetissima. Et ppt̄ hoc dicebat saluator discipul⁹ suis Matth. x. Ecce ego mitto vos sic oues i medio lupoz. ¶ Deciaḡnta rō oz purgatiōis. qz em̄ (vt inq̄t apls Ro. xv.) Quecūq; scpta sunt ad nr̄am doctrinā scpta sunt. ideo dcemus scire q̄ saluator nr̄ voluit fil' cū mre sua ad purificatiōz ire: vt nob insinuarer. q̄ si ipi q̄ fuerūt sine crimine voluerf purificari. multo magf nos pctōres z maculis ac vitioz īmūdicijs inoluti debem⁹ purgari. s. int⁹ z ex. Int⁹ em̄ oz volūtas purificari ab oi mala affectiōe: iuxt illd pī. Exercitabar z scopebā spm meū. Jte intētio ab oi duplici tate: iuxt illud Jac. iij. Purificate corda vra duplices aīo. Jtē rō ab oi pturbatōe. Sicut em̄ in aq̄ turbida imago nō lucet: sic rō turbata vez nō videt. Jō puerb. xv. oz. Auferrubiginē de argēto. i. pturbationē ab aīo: z egredietur vas purissimū. i. rō erit clara et pura. Et Ezec. xij. inq̄t de⁹. Purissimas reddā aq̄s eo⁹. Tunc em̄ de⁹ aquā purissimā reddit q̄n rōez turbatā claraz pacificā fac. Sēdo debem⁹ purificari ex q̄tū ad oēs sens⁹ corpis exteriozes. nā nō int purgari oculi ab illicitaz visiōe. vñ pī. dicebat deo. Aure oculos meos ne videāt vanitatē. Jtē aures ab illicitoz auditiōe: iuxt illd Eccl. xxviij. Sepi aures tuas spinis: z noli audire liguā nequā. Jtē os a prava locutiōe: dicēte apl̄o Eph. iij. Omnis mal⁹ de ore vro nō pcedat. Jtē man⁹ ab illicita opatiōe: dicēn. cū pī. Lauabo inter innocētes man⁹ meas. Jtē odoraf⁹ a lasciua odoratiōe: iuxt illd Amos. vj. Optio vnguēto de liburi ꝛc. Jsta aūt oia purgāda sunt a negligētia z torpore: iuxt illd Eccl. vij. de negligentia purga te cū paucis. Debem⁹ q̄z purificari opibz pietatis. Misericordia em̄ z elyna purgat pctā: vt oz Thob. xij. z Proū. xv. scptū est: q̄ p misericordiā z fidē pctā purgant. z Luce. xj. ait dns. Date elymā z ecce oia munda sunt vobis. Sicut em̄ aq̄ extinguit ignē: ita elyna pctm̄: Eccl. iij. Jtē p confessiōem fit ista purgatō. vñ oz. j. Mach. iij. Templū purgatū fuit p Judā z socios ei⁹. Judas ꝯo iterpat confessio. Studeam⁹ ḡ ec talē mūdari ab oī vicio: vt de nob verificari possit illd Judicū. xvj. Purificati obtulerē sacrificia. i. fil' cū purissima ꝛgine: q̄ hodie obtulit p nobis filiū suū in tēplo. Qui est bñdict⁹ in scla seculoz. Amen.

In īnocētia sex habuimus.

Ut doceret nos debere purgare

¶ De eadē intemerate ꝛginis purificatōe Sermo. ij.

Suscepimus de⁹ misericordiā tuā i medio templi tui: pī. xlvij. In sacra scptura aliq̄n accipit tēplū p tēplo spūali: de q̄ inq̄t apls. j. Coz. iij. di. Nescitis q̄ tēplū dei estis vos. z. vj. eiusdē epl̄e. c. ite⁊ ait. Nescitis q̄ membra vra tēplū sc spūsci q̄ in vob est. Et. ij Thoz. vij. etiā dicit. Vos em̄ estis tēplū dei Sup oēs aūt electos beatissima dei genitrix ꝛgo est templū diuine maiestatis. Un de ipa merito intelligi possunt ꝓba ꝓposita. De q̄ tēplo etiā intelligi spūaliē pōt illd qđ inq̄t de⁹ iij. Re. xi. di. Templū qđ scificauī nomini

Maria templū

Sermo. II. De purificatiõe Marie

mo ꝓpiciatꝰ. Sꝫ heu qꝛ de q̃busdã hodie ꝑificatꝰ est illd̃. ij. Paral'. xxiiij. Dereliq̃rũt tẽplũ dñi dei sui. ꝛ illud. q. Esdre. j. Polluerũt tẽplũ sctm dñi. ꝛ illud ps̃. lxxviij. vbi ꝓpheta inq̃t ꝛco. Polluerũt tẽplũ sanctũ tuũ. Quidã em̃ nõ solum dereliq̃rũt deuotiõꝫ quã hõe tenẽt erga b. ꝫginẽ mariã: sꝫ etiã eã blasphemãt ꝛ ea maclarã ꝛ pollutã oñdere q̃rũt et iõ nõ est mirꝫ si ei⁹ excellẽtiã ꝛ maiestatẽ cõtẽplari arq; illi⁹ puritatẽ ꝓceptõis itelligere ñpũt ꝓpꝑ suã obstiarõꝫ. vñ de illis ꝑificat illud. q. Paral'. vij. Nõ poterãt sacerdotes ingredi tẽplũ dñi. Nꝛ ꝯo nũc coiũ ocs xpiani hui⁹ sacratissimi tẽpli ꝫginalis sctitatẽ venerañ: nõ de illis ꝑificatũ ẽ illd̃. iiij. Re. xj. Ingressus ẽ ois ppls tẽplũ dñi. Merito g̃ dꝛ brã ꝫgo tẽplũ. qõ iterꝓtañ. i. tectũ amplu ꝫ Jlld̃. xv. ethy. ꝛ Archᵹ. xvj. q. vj. c. ꝛ hoc dicimus: qꝛ fuit tã ampla charitate vt deũ i se recipe potuerit. Jn h̃ tẽplo laudabat dñm ꝓnceps ꝓphaꝝ Dauid. vñ dicebat. Adorabo ad templũ sctm tuũ ꝛ ꝯfitebor noĩ tuo. Hoc em̃ est illd̃ tẽplũ de q̃ spũaliꝫ itelligi põt illud Ezech. xlij. Ingressa est gl'ia dñi tẽplũ. illd̃ Apoc. xv. Impletũ est tẽplũ dñi maiestate ei⁹. Hoc etiã est illd̃ tẽplũ de q̃ dꝛ Apoc. xij. Aperũ ẽ tẽplũ dei i celo. Btã em̃ ꝫgo sp̃ẽ pata ſbuenire recurrẽtib⁹ ad eã arq; eos defendere ab oib⁹ malis. Quẽadmodũ etiã eccl'ia defendit ꝛ adiuuat ꝓnulos expositos añ eaz c. fi. lxxvij. di. Et sic rei ad eccl'iam ꝛfugientes nõ dñt fm̃ iura extrahi violẽter de ea: vt hñi. c. rez. xvij. q. iiij. ꝛ. c. inter alia. de imu. ec. ꝛ. l. ꝓcci. C. de his q̃ ad ec. ꝛfu. ita ad hẽa tã ꝫginẽ recursum hñtes saluañt ab hostib⁹ ꝛ liberañt. Vñ ipa figurata fuit ꝑ illd̃ tẽplũ de q̃. j. Mach. x. dꝛ. Quicũq; ꝛfugerit i templũ obnoxij regi i oi negocio dimittañt. Literaliꝫ ꝯo tẽplũ accipit ꝑ eccl'ia materiali: vt in. c. ex mltis. j. q. iij. ꝛ ita exponere possum⁹ ꝓbũ themaꝛ nr̃i: in q̃b⁹ ocs xpiani ꝓñt deo gras referre. qꝛ recepert saluatorẽ i tẽplo per matrẽ suã hodie ꝑñtatũ. Jpm nanq; recepit scũs ille senex symeon in vlnas suas de sinu gl'iose ꝫgis: cui tãq; ꝓlone coĩ ꝛ toti⁹ humane nature ꝓcuratori ipa pijssima ꝫgo filiũ suũ donauit ꝛ liberal'r obtulit. De q̃ scrisſima solẽnitate ñtatõis dñi nr̃i ielu xpi: ꝛ purificatõis mr̃is ei⁹ iteꝛ q̃tuoꝛ ꝓsideratiões facie⁹

Puma dicet expositõis.
Secũda subiectiõis.
Tertia declaratiõis.
Quarta ꝯo appellabit' ꝓsolatiõis.

¶ Pars ꝑma hui⁹ ꝑmõis q̃ dꝛ expositiõis.

Olẽs moralit' exponere euãgeliũ hodiernũ dimittã expositiõꝫ literalẽ illoꝝ ꝯboꝝ. Postq; cõpleti sunt dies purgationis marie ꝛc. T

In p̃cedẽti em̃ sermõe patuit q̃ nõ fuit purgata ab aliq̃ macula: sꝫ voluit ꝑuare cerimoniã purgatiõis ad exemplũ vere hũilitatis. Nec em̃ est vera humilitas q̃ nõ vult hũilis p̃dicari sꝫ vilis reputari: vt ait Berñ. Aliꝝ q̃ꝫ de causis hoc egit q̃s ibidẽ retulim⁹. Sed addere possum⁹ q̃ etiã voluit ad tẽplũ ire ꝑ purificatiõe ꝓpt' exemplũ ꝛ meritũ obedientie que plus facit q̃ tenẽt facere: vt inq̃t Hugo cardinalis sup Lu. vbi etiã dicit q̃ brã ꝫgo hoc etiã fecit in signũ futuri ꝛ faciẽdi. Locepꝛus em̃ marie significat ꝓceptũ fidelis aie cui⁹ ꝫponsus est xps: iux illd̃ Joh. iij. Qui hꝫ ꝫponsam sponsus ẽ. Ipse em̃ illi inq̃t Osee. ij. Desponsabo te mihi in fide. Semẽ ꝫponsi est ei⁹ gra q̃ fecũdat aiã: iux illd̃ Jsa. vj. Semẽ sctm̃ erit q̃d stererit i ea. Et h̃ aũt semie nascunt filij scti. i. sctã desideria ꝛ bona ꝓposita ac opa. Vñ suscipiẽti tale semẽ inq̃t ꝓpha ps̃ cxxvij. Et videas filios filioꝝ tuoꝝ. Sicut aũt brã ꝫgo maria voluit purgari (ꝫ nõ indigeret) ita post partũ bonoꝝ opeꝝ debet se aima reputare imũdã: iux illud Job. ix. Verebar oia opa mea sciẽs q̃ nõ ꝑceres delinq̃nti. ꝛ infra. Si lotus fuero q̃si aquis niuis: ꝛ fulserint velut mũdissime manꝰ mee: tũ sordib⁹ intinges me. Pro exẽplo, volui purgari.

¶ Moraliꝫ etiã p mariã significat vita actiua ꝛ contẽplatiua. Dicit em̃ stella maris. vñ stella ad ꝓpiationẽ ꝑtinet: mare ꝯo ad actionẽ. Purgari aũt dꝛ vita actiua a sordib⁹ opeꝝ ꝛ ab imundicia affectionũ ꝛ a turpitudie cogitationũ. q̃ria tãgunt Jsa. j. cũ dꝛ. Lauami. s. ab imudicia affectionũ: mũdi estote. s. ab oib⁹ imundis opibus: ꝛ auferte malũ cogitationũ vĩarũ q̃ ad tertiũ. Locõtẽplatiua aũt vita purgari dꝛ ab affectib⁹ ꝛ cogitatiõib⁹ tm̃. vñ ꝓpiatiuo⁹ dici põt illud Josue. xvij. Nõ habebis sortem vnã: sꝫ ascẽdes in mõtẽ. s. ꝓpiatõis: ꝛ succides tibi atq; purgabis ad habitandũ spacia sctꝫ fugiẽdo oia mũdana. Quo vitraq; vita debet purgari.

¶ Dũ aũt dꝛ i euãgelio q̃ maria ꝛ ioseph tulerũt puerũ iesum in hierl'm ꝛc. in hoc datꝝ forma parentib⁹ vt offerãt filios suos dño: eos ducẽdo ad eccl'sias ꝛ p̃dicatiões ꝛ instruẽdo i tꝛnis moꝛib⁹ ꝛ ꝛtutib⁹: fuãdo illd̃ Eccl'i. vij. Filij tibi sunt eruditi illos: ꝛ icurua cos a puericia eoꝝ. ꝛ Leui. xv. dꝛ. Docebitꝝ filios isrl' vt caueãt ĩmũdicias ꝛ ñ moriañt i sordib⁹ suis. Prou. q̃ꝫ. iiij. inq̃t Salomõ. Nã ꝛ ego filꝰ fui pa U Filios oferri deo debere dꝛ

tris mei tenell⁹ ⁊ vnigenit⁹ coꝝ mꝛe mea: et vocebat me. Sꝫ mlti offert filios suos pot⁹ diabolo q̄z deo: curiose ac viciose ornādo: ⁊ vicijs ac malis moꝛibꝫ eos ibuēdo. vñ ps. de illis inq̄t. Immolauerūt filios suos ⁊ filias suas demonijs. Est etiā hic notandū q̄ dꝛ ielus

Jhs poꝛtat⁹ ē ad diūsa loca

portari in hierl'm. nā Mat. ij. dꝛ portari in egyptū. ⁊ Mat. iiij. dꝛ duci i deserti. ⁊ portatus i mōtē excelsū ⁊ sup pinaculū tēpli. Hierusalē ei ēvita ⁊ tēplatia vbi ē ēe pacꝫ visio: sic ei iterp̄tat hierl'm. vñ canit eccla. Urbs btā hierl'ꝫ dicta pacꝫ visio. Egypt⁹ ꝛo significat vitā actiuā: vbi ē meroꝛ ⁊ turbatio. sic em inē p̄tat egypt⁹. Et iō inq̄t dñs discipul' suis Joh. xvj. In mūdo pssuꝛā hēbitꝫ. ⁊ Lu. x. dꝛ. q̄ maria sedebat sec⁹ pedes dñi. martha ꝛo sollicita erat ⁊ turbata circa pl'ima. Desertū ꝛo est claustrū vbi ieiunat ⁊ diabol⁹ superat. Mōs excelsus est fastigiū plātōis. Pinnaculū tēpli ē sedes magr̄alis. In his igit. v. locis iueniri p̄t ihs. i. sal⁹. Sꝫ tñ ꝛsiderādū ē q̄s eū ibi poꝛtauerit. nā in hierl'm ⁊ i egyptū ipm poꝛtauit maria ⁊ ioseph. i. augmentū. s. fides ⁊ charitas. Spūs aūt sctūs duxit eū i desertū. In montē ꝛo ⁊ sup pinaculū templi tulit illū diabol⁹. Ideo lꝫ etiā dē⁹ ferat aliq̄s sup montē plātōis ⁊ sup pinaculū cathedre mgr̄alis: tamē valde timēdū est tam plarꝫ q̄z mgr̄is: ne eos diabol⁹ in ipm montē plātōis ⁊ sedis mgr̄alis poꝛtauerit. Un maria flens ⁊ dolēs dicebat Joh. xx. Tulerūt dñm meū: ⁊ nescio vbi posuerūt eū. s. an sup montē an sup pinnaculū. ¶ Dicit aūt glo. su Lu. q̄ qt tuoꝝ pſone poꝛtauerī iesū in hac die. s. Maria. Joseph. Symeō ⁊ Anna. p quos signi ficat q̄ xp̄us per gratiā a q̄ttuoꝝ pſonis poꝛtatur. Primo ab illis qui habēt pniam amarā. q̄ significant p mariā: q̄ amaꝛ mare interp̄tat. ⁊ talit poꝛtabat aplus di Gal. vj. Ego em stigmata dñi iesu in coꝛpe meo poꝛto. Et Heb. xiij. Exeam⁹ ad eū extra castra ipꝛoperiū ei⁹ poꝛtātes. Secō poꝛtat ab illis q̄ hnt bonā opationē continuā. q̄ significant p Joseph. q̄ (vt dixim⁹) interp̄tat augmentū. Tales em ab adolescētia incipiūt: ⁊ vsq̄z ad moꝛtē nō deficiūt. vñ Tren. iij. dicit. Bonū erit viro cū poꝛtauerit iugū dñi ab adolescentia sua. Tertio poꝛtat ab his q̄ habet etiā in aduersis longanimitatē ⁊ pseuerātiā: seruātes illō Ecci. vj. Subijce humerū tuū et poꝛta illā. s. diuinā sapiētiā. Quidā aūt subijciūt os: quia sciūt alios iducere ad pniam. Quidam dicit os: qui aliqualē seu modicā habēt patiētiā. Quidā manū sinistrā: qui sunt patiētes in puis tribulatōibꝫ ⁊ adūsis. Quidā manū dexterā: q̄ sunt patiētes in pſpis. Quidam ꝛo subijciūt humeros: q̄ sunt patiētes i grauibꝫ tribulatiōibꝫ ⁊ pnis. Quarto poꝛtat ab illis qui habēt puritatē ⁊ mundiciā. q̄ significant p Annā. que mūdiciā ⁊ cōtinentiā seruauit. Poꝛtāt em xp̄m qui habēt mūdiciā coꝛpis. i. Thoꝛ. vj. Glorificate ⁊ poꝛtate deū i coꝛpe vestro. Itē illi q̄ habēt puritatē mētis. vñ ſponsa iuꝛat ſponsum Can. j. di. Lectul⁹ nr̄ floꝛidus. Beat⁹ igit ille de quo verificabit illud Ben. xlix. Supposuit humerū suū ad poꝛtandū. s. dñm iesum. Ipe em saluatoꝛ in moꝛte eius dicet illud Ezech. xij. In hūeris poꝛtat⁹ sum. s. a te: ⁊ ideo ego nūc poꝛtabo te in celū. ¶ Per oblatiōes aūt que fiebāt in puificatiōe moꝛaliter significabāt oblatio quā q̄libet xp̄ian⁹ redēptoꝛi suo debet offerre. De qua Bern. in quodā ſer. inquit Quis mihi tribuat vt oblationē meā digne tur maiestas tanta suscipere? Duo minuta habeo dñe: coꝛp⁹ ⁊ aīam dico. ⁊ hec tibi pfecte possum in sacrificiū laudis offerre. Bonum em mihi longeq̄z gl'iosius arq̄z vtil⁹ est: vt tibi magis offerar q̄z deferar mihijpi. nam ad meipm aīa mea cōturbat. Deille. Omēs q̄ deuote offeram⁹ nos dño nro iesu xpo: qui p nobis obtulit seipsum deo pr̄i. ⁊ q̄tidie plente mus ista duo munera. sicut faciebat quidā religiosus dicēs ei. Quid tibi p tāris reddā dulcissime grates Saluatoꝛ meritis? nil satis esse pōt. Ut tñ eriguavel saltē in pte repēdam. Que potero tota munera mente fera. Ome igit toto mihi qđ ꝛtingit i oꝛbe Atq̄z aīam ūncto coꝛpe semp habe. O igit deuoti xp̄iani vt nō ingrati sim⁹ dño nro iesu xpo de tanto nobis collato beneficio. si nō habemus res tpales quas illi offeram⁹: saltē offerre festinem⁹ sibi coꝛ nostrū imaculatū. hoc est em qđ ipe a nobis habere dēsiderat: dicēs illō p̄uer. xxj. Fili p̄be mihi coꝛ tuū. O igit fornicatoꝛ ⁊ adulter: o luxuriose ⁊ imūde. si aliō offerre nō p̄uales: saltem offer illi pcm coꝛdis tui. ⁊ tu auare insatiabilitatē tuā. ⁊ tu pessime pctoꝛ ꝛritionē oim pctoꝝ tuoꝝ. q̄ coꝛ cōtritū ⁊ humiliatū dē⁹ nō dspiciet. ps. l. Unde idē ꝓpha inq̄t ps. lxxxiij. Audiā q̄d loquat in me dñs de⁹: qm loquet pacē in plebē suā. Et sup scōs suos: ⁊ i eos q̄ cōuertunt ad coꝛ ¶ Sequit in euāgelio. Et ecce homo erat in hierl'm cui nomē Symeon ꝛc. Pro cui⁹ declaratiōe est notādū q̄ dñs scēs ml'tos sel'ha bere dēbere dictoꝛes: multos adhibuit sue incarnatiōis testes: licet magꝫ credat duobꝫ al-

Oblationes bodie mediū significant moraliter

Y xp̄us voluit habere testes sue incarnationis

Jhs a q̄tuoꝝ pſonis moraliꝫ poꝛtat

simãtibꝰ ꝯ multꝫ negãtibꝰ ⁊ ꝺicentibꝰ ꝑm Jnn.i.c.q̃d ꝓsonale.de ſ.ſi.⁊ Jo.an.i.c.j.de relig.li.vj.⁊ glo.i.l.diē.§.ſi plures.ff.de arbi. Voluit etiã hẽ teſtes digniores q̃bꝰ magis credit. etiã q̃n tot ſunt ab vna pte q̃t ab alia: ꝑm glo.i auc.de teſti.§.ſcimꝰ.coll.vij.⁊ Sper.in ti.de teſti.§.q̃m.ꝯ.porro.ꝯbat i l.ij.in ꝓn.ff.de teſti. Prio aũt adhibuit maríã ⁊ ioleph. Secũdo ãgelos. Tertio paſtores. Quarto reges. ſ. magos. Quinto Symeonẽ ⁊ Annã ſenes. qui oẽs nato dño teſtimoniũ reddiderunt. Johes ꝯo ⁊ Elizabeth nódũ nato ſz ꝯcepto teſtimoniũ ſuũ dederũt. Prophete ꝯo ⁊ pñarche ab ũtio mõi factis ⁊ dictis nec ꝯceptũ nec natũ ſz ꝯcipiendũ ⁊ naſcituꝝ ac paſſuꝝ preſagiati ſunt. Apli ꝯo natũ paſſum ⁊ gl'ificatũ vbiq̃ ꝓdicauerũt Oẽs g̃ iſti teſtes fuerunt dñice incarnatõis Quibꝰ Jſa.xliij.ipe dñs ait. Vere vos oẽs teſtes mei. De hac aũt teſtificatiõe inq̃t Ambro. ſup Lu. Nõ ſolũ ab angelis ⁊ pphetis: a paſtoribꝰ ⁊ a parẽtibꝰ: ſz etiã a ſenioribꝰ et iuſtis generatio domini accepit teſtimoniũ. ¶Sequit. Et hõ iſte iuſtꝰ ⁊ tiozatꝰ ⁊c. Jſte Symeon cõmẽdat ꝓncipaliter de tribꝰ. Prio em q̃tũ ad primũ dr iuſtꝰ. Scõo q̃tum ad dũ dr timoratꝰ. Merito aũt pꝰ iuſticiã ſubdit timor: qz ipſe timor eſt cuſtodia iuſticie. inf illud Eccl.j. Qui ſine timore eſt nõ potest iuſtificari. Tertio dr. Et ſpũſſctũs erat i eo: q̃tũ ad ſe. In iſpo aũt dat forma cuilibet bono facer doti: q̃ dz eſſe hõ p manſuetudinẽ nã Mat.v. dr. Beati mites qm ipi poſſidebũt terrã. i. eccl'iam. Scõo debet eſſe ſymeõ: id eſt audiẽs merore p cõpaſſionẽ. ſicut faciebat ꝓpheta q̃ ait Ezech.iij. Veni ad trãſmigrationẽ ⁊ ſedi vbi illi ſedebãt: ⁊ mãſi ibi ſeptẽ dieꝰ merẽs in medio eoꝝ. Tertio dz eẽ iuſtꝰ: alioq̃n mãſuetudo ⁊ compaſſio ⁊ facilitas venie occaſionẽ tribueret delinq̃ndi. c. vt clericoꝝ. extra de vi. ⁊ ho. cle. ⁊ c. penulti. vbi glo. de trãſla. pla. ⁊ in auc. vt hi q̃ obli. ſe. habẽt res mi. §. vt aũt nõ dem. ⁊. c. eſt iniuſta. xvij. q. iij. Et ꝓpter hoc dr q̃ nimia mãſuetudo crudelitas eſt. c. ipa pietas. eadẽ q̃ſtiõe ⁊ rõ. Jdeo inq̃t Salomõ Sap.j. Diligite iuſticiã q̃ iudicatis terrã. Quarto debet eſſe timoratꝰ. Scriptũ eſt em Eccl.xxvij. Si ñ in timore dñi tenueris te inſtãter: cito ſubuertetur dom⁹ tua. Quinto dz eſſe ſollicitꝰ p cõi vilitate. Unde dr hic. Expectãs cõſolationẽ iſrl. Seruabat em illud Act.xx. Attendite vobis ⁊ vniuerſo gregi. Sexto debet eẽ habitaculũ ſpũſſcti p humilitatẽ. Quia humilibus dat gratiã deus: Jaco.iiij. Unde dr. Et ſpũſſctus erat i eo. Scriptũ eſt em Jſa.vlc. Sup quẽ reſpiciã niſi ſup humilẽ ⁊ quietũ ¶ Potꝫ aliter exponi ꝑm moralitatẽ hoc q̃d dicit. Et ecce homo erat i hierl'm ⁊c. Hieruſalem em que (vt.ſ.dictũ eſt) interpꝛat viſio pacis: ſignificat eminẽtiam vite clauſtralis. Et qua videri poteſt pulchritudo pacꝫ celeſtis: in quã aſcedit ppl'us dei. Qui aũt ſunt i ymo vite ſecularꝫ nõ pñt q̃ remota ſunt videre. Symeõ ꝯo figurã tenet bonoꝝ clauſtraliũ. Unde dicunt hic ſer de eo que debet eẽ in bono clauſtrali. Primũ eſt vt ſit audiẽs triſticiã. qõ hoc nomẽ Symeon ſonat. nã ea que ad luctũ pnitẽtialẽ excitãt libẽter dz audire nõ ea q̃ cõmouẽt ad riſum. Unde em ſaluator. Beati q̃ lugẽt qm ipi cõſolabunt Mat.v. Ecõtra ꝯo de diſſolutꝫ inq̃t Lu.vj. Ue vobis qui ridetis: qz lugebitis ⁊ flebitꝫ. In hoc ergo nole Symeõ inſinuat nobis amor diſciplíne. Secũdũ eſt amor obediẽtie. q̃ debet eſſe in bono claust

A Qualit obuiare xpo debemus

Uñ spi electi talē fiduciā de salute sua habentes in hac vita dicūt cum apło illud Phil. j Cupio dissolui z esse cū xpo. ¶ Sequit euā geliū. Et venit in spū in templū. Hoc aūt factū est vt ostendat q̄ z nos debem⁹ in spūsctō obuiare xpo dño venienti in templū: vt possit de vnoq̄q nostrū dici illō Isa. lxiij. Occurristi letanti z facienti iusticiā. Propter h̄ autez ista solēnitas nō solū purificatio z cādelaria sed etiam hypopanti. i. occursus vel obuiatio appellat: vt ait Aller. de ales in. iij. sui compēdij. Debet igit̄ q̄libet intrare eccl'iam ex deuotiōe z nō ex cupiditate. sicut alīq̄ faciunt q̄ solū ppt̄ pecuniā ad eccl'ias vadūt vt cantēt. sicut dicebat quidā. Dñe miserere za candilla za dane. Nō debet etiā quis intrare in templū in spū superbie sicut ambitiosi: q̄ sibi vsurpāt dignitates eccl'iasticas. Nō in spū auaricie sicut Simon mag⁹. Nō in spū inanis glie: sicut illi q̄ se ornāt pōpatice: vt appeāt hoibus alijs maiores z digniores. Nō i spiritu simulatiōis: sic hypocrite vt videantur alijs sanctiores. Nō i spū luxurie: sic illi qui iō ad eccl'ias vadūt vt mlieres videāt: z mulieres vt videāt viros: z ꝛcupiscāt vl' ꝛcupiscant. Nō i spū vanitatis: sicut illi qui vadūt ad eccl'ias cā solatij. vel vt vana loquant siue de talibus. Nō i spū accidie: sic illi q̄ i eccl'ijs dormiūt q̄n dicunt diuina officia vel q̄n pdicat z nō orāt: nec stāt attenti. Tales em̄ nō inuenīūt xp̄m: nec illū amplexant brachijs spū alibi anie. In spū g̃sctō debet vnusq̄sq; templū intrare: vt possit puerū iesum videre z amplecti cū scō Symeone. ¶ Sequit aūt in euāgelio q̄ pdict⁹ Symeō accepit eum in vlnas suas. i. in brachia sua. ad inuēdū q̄ p opa bona venit ad salutē. Nō em̄ sufficit fides habēti tps z modū bene opandi: iux illō Jac. ij Quid pderit frēs si fidē dicat q̄s se habere: opa aut̄ non habeat: nunq̄d poterit saluare eū? quasi dicat nō. Uñ ena addit. Sic corpus sine spū mortuū est: ita fides sine opibz mortua est. Uñ. j. Thoz. iij. dr. Unusq̄sq; p̄ p̄priam mercedē accipiet sm̄ suū laborē. Bloꝛo sup hoc euāgelio dicit q̄ p hoc q̄ senex accepit infantē. instruimur q̄ deposita vetusta te vtem⁹ inducere nouitatē vite: iuxta illud Ro. xij. Renouamini spū mētis vr̄e: z induite nouū hoiem q̄ sm̄ deū creat⁹ est. Itē p hoc q̄ vlne iusti senis corpe suscepti pueri tegunt: significat q̄ lex vet⁹ opienda erat gra euāgelica. Itē p hoc notabat q̄ mūd⁹ in peccatis inueterat⁹ christiane infantie nouitate erat induēdus. Itē vt inḡt Hugo cardinal' vbi

B Xpm accipe in vlnas moraliter debemus

supr̄. Symeō q̄ iesum i vlnis portauit: tenet figurā bonoꝛ actiuoꝛ. Maria ꝺo q̄ i vtero ipm̄ vtulit: tenet figurā bonoꝛ cōtēplatiuoꝛ q̄ in coꝛde xp̄m gestāt. Joseph aūt q̄ creditur eū in humeꝛis in egyptū poꝛtasse: tenet figurā platoꝛ: q̄ magis p xpo laboꝛāt. z min⁹ eius visione pfruunt. Hec ille. Beda ꝺo sup illa ꝺba: iust⁹ z timoꝛat⁹ ait. Q̄ difficulter iusticia sine timoꝛe custodit. Nō illū dico timoꝛem q̄ talia sibi bona subtrahi phoꝛrescit: quē pfecta dilectio foras mittit: is timoꝛē domini sanctū q̄ manet i secula. quo iustus ut̄ ḡto ardēti⁹ diligit tāto solerti⁹ offendere caueꝛ. Et Amb. addit. Et bene iust⁹ q̄ nō suaz is ppli gram reḡebat. Uñ sequit. Expectās ꝺsolatiōez isrl'. Quod exponit Brego. milenus dicēs. Nō vtiq; mūdanā felicitatē i cōsolationē isrl' prudens Symeon expectabat is verā trāslationē ad ꝑfectis ut̄oꝛēp separatiōne a legis vmbra. Habuerat nāq; p oracula q̄ visurus esset xp̄m dñi p̄us q̄ ꝛeculo plenū trāsmigraret. Uñ sequit. Et spūssanctus erat i eo: a quo. s. iustificabat. Amb. aūt dic. Cupiebat ipe quidē coꝛpee vinculis fragilitatis absolui: sed expectabat videre p̄missum. Sciebat em̄ q̄ beati oculi qui viderēt dñm

L Quāto desiderio q̄sq; debeat xp̄z videre

¶ Breg. ho. xviij. moral. inḡt. In quo etiaz dilcim⁹ q̄nto desiderio ex plebe israelitica sancti viri incarnatiōis el⁹ mysteriū videre cupierūt. Beda aūt ōr. Videre aūt mortē expiari eā significat. Multiq; felix mortē videbit carnis q̄ cū q̄q; xp̄m dñi p̄us oculis carnis videre sategerit p̄uersatione hñdo in celesti hierl'm: ac templi dei limina freq̄ntādo. h̄ est sanctoꝛ (in quibz ds habitat) exēpla sectando. Eadē aūt spūs gra qua olim ventuꝛ p̄cognouerat: z nūc venientē cognouit. Unde sequit. Et venit in spū in templū. Ubi inḡt Origis. Et tu si vis tenere xp̄m z amplexari manibz: offi laboꝛe nitere vt ducem habeas spm̄: venia is ad templū dei. Brego. ho ait Quā beatus ille facer ad sacra introitus: per quē ad vite terminū maturauit. beate man⁹ que verbū vite palpauerūt: z vlne q̄q quas ad susceptionē parauit. Beda aūt inquit. Accepit aūt iustus sm̄ legem puez iesum in vlnas suas: vt significet iusticiā operū que ex lege erat p man⁹ z brachia figuratoꝛ. humili quidē: is salutari fidei euāgelice gratie imitāda. Accepit senioꝛ infantē xp̄m: vt instruet hoc seculū quasi senio iam ꝛfectū ad infantiā z innocentiā xp̄iane religiōis reditum. Hec ille. In quibz verbis cōfirmat ea que supeꝛi⁹ diximus de senectute Symeōis

Origenes ſo de eodẽ Symeone loquẽs ait Si ad tactum fimbrie veſtimenti mulier ſanata eſt: quid putandũ eſt de ſymeone qui in ſuas vlnas accepit infantem. & gaudebat videſ puellũ a ſe geſtari q̃ venerat ad vinctos ſoluẽdos: ſciens neminẽ eũ poſſe de claustro corpis emittere cũ ſpe future vite: niſi eũ quẽ in brachijs ꝓtinebat. ¶ Augſ. aũt in ſmone hodierne feſtiuitatis de tãta filij humilitate & tã grãdi myſterio exultans exclamauit di. O omipotẽtia naſcẽtis: o magnificẽtia de celo ad terrã deſcẽdẽtis. adhuc in vtero portabat: & ex vtero matris a Johãne baptiſta ſanctificabat. in templo ꝓſentabat: & a ſymeone ſenefamoſo annoſo ꝓbato coronato cognoſcebatur. Tũc cognouit: tũc adorauit: tũc dixit Et nunc dñe dimitte ſeruũ tuũ in pace. Quia viderunt oculi mei ſalutare tuũ. Differebat enim de hoc ſeculo vt videret natũ p quẽ ꝺdita eſt ſeculũ. Agnouit infantẽ ſenex: & factus eſt in puero puer. Innouat⁹ eſt i etate: q̃ plen⁹ erat pietate. Rogo frẽs chariſſimi q̃s fuit iſte ſener ſymeon: & quã magnitudinẽ ſentiebat in puero? Qd videbat mꝫ portabat: qõ ſed ligebat mũdũ regebat. Ipa ferebat & xps regebat. Symeon ſener ferebat xpm infantẽ: xps regebat ſymeonẽ i ſenectute. Quid igit dixit ſymeõ audite. Nũc dimittis dñe ſeruũ tuũ i pace. In pace iquã quã cõmẽdatur⁹ es diſcipulis tuis di. Pacẽ meã do vob: pacẽ relinq̃ vob. Dictũ em fuerat ei a dño q̃ nõ gustaret mortẽ niſi videret xpm dñi natũ. Natus eſt xps. ille veniebat & iſte ibat. ſz niſi veniret ille iſte ire nolebat. Jã ſenect⁹ matura excludebat. ſed ſincera pietas detinebat. Ar vbi nat⁹ eſt xps: ar vbi eũ a mꝫis manibꝫ portarũ vidit: & diuinã infantiã pia ſenect⁹ agnouit. Accepit eũ i mãibꝫ ſuis & dixit. Nũc dimittis dñe ſuũ tuũ i pace. Impletũ eſt de ſide ruũ ſenis in mõdi ipi⁹ ſenectute. Ipe ad ſenẽ venit q̃ mũdũ iueteratũ iuuenit. In iſto q̃dez ſcõ diu eẽ nolebat: xpm in hoc ſcõ videre expiebat: cantãs cũ ꝓpha & di. Oñde nob dñe miſericordiã tuã: & ſalutare tuũ da nob. Denicq̃ vt nouerit⁹ ita eẽ: iſti⁹ modi leticiã cõcludit di. Nũc dimittis dñe ſeruũ tuũ in pace Quia viderunt oculi mei ſalutare tuũ. Hec ſunt teſtimonia tua dñe ieſu: anteq̃ tibi ſterenẽ fluct⁹ marꝫ: cãpi ced erẽt imperãti. anteq̃ vent⁹ te iubẽte ſiluiſſet: mortui te vocãte ſurrexiſſent: ſol te moriẽte palluiſſet: terra te relurgẽte tremuiſſet: celũ te aſcendẽte parumſ ſet. adhuc em in manibꝫ mꝫis portabaris: & ſ dñs ora agnoſcebarꝫ. hec ille. ¶ Dixit q̃ ſymeon. Nũc dimittꝫ ſuũ tuũ tuũ. vbi Theophil⁹ ait. Sz ꝺr dñe ꝺmittꝫ eſt q̃ ipe mortẽ & vite dñs. & ſic puerq̃ quẽ ſuſcepit deũ ꝺmittit Origꝫ. vero addit. Quaſi diceret. Quãdiu xpm nõ tenebã clauſus erã: & de vinculis erre nõ poterã. Baſilius aũt ꝺr. Si voces iuſtorũ ingras: oẽs ſup hoc mũdo & ei⁹ flebili mora ingemiſcũt. Heu mihi (dicit Dauid) q̃a icolat⁹ me⁹ ꝓlongat⁹ eſt. Amb. ſo inq̃t. Ut de ergo iuſtũ velut corpoꝛee carcere molis iclusum velle diſſolui vt incipiat eſſe cũ xpo. Sed q̃ vult dimitti veniat in tẽplũ: veniat in hierlim: expectet xpm dñi: accipiat i manibus verbũ vite: & cõtẽplet velut q̃buſdã fidei lue brachijs: tũc dimittet vt nõ videat mortẽ q̃ viderit vitam. Grec⁹ aũt expoſitoꝛ ait. Symeõ bñdicebat deũ inter cetera q̃ promiſſa ſibi facta ſoꝛtita erãt efficacie ſitatẽ. Nã conſolatiões iſrael oculis pſpicere meruit & manibꝫ portare. hec ille. Deſideriũ em ſi cõplearur delectat aiaz. Prouer. xiij. Et hõ ſe reputat lucrari qñ qd deſiderat obtinet. l. cũ ſeru⁹ cũ ibi nõ. ff. de cõdi. cau. da. nõ ſe. Et iõ valde delectat⁹ eſt ſymeon de cõpletiõe promiſſi diuini. In pace aũt dixit ſe dimitti. quia de ſanctis ꝺr Eccl. xliij. Coꝛpa ipoꝛ in pace ſepulta ſunt. Unꝺ Dauid ps. cxij. dicebat. In pace in idipm doꝛmiã & requieſcã. Brego. ſo niſen⁹ inquit. Quia poſtq̃ xpus culpam hoſtilẽ deſtruxit: nos quoq̃ patri reconciliauit. facta eſt tranſlatio ſanctoꝛum in pace.

Origenes autẽ dicit. Quis eſt qui de ſeculo iſto recedit in pace niſi is q̃ intelligit q̃ deus erat in xpo: mundũ reconcilians ſibi: nihilq̃ habet inimicũ deo: ſed bonã pacẽ in bonis i ſe opibus aſſumpſit. Grecus ſo ait. Fuerat autẽ ſibi repromiſſum nõ viſurũ ſe mortẽ niſi prius videret xpum dñi. Et ideo impletũ oſtendẽs ſubdit. Quia viderũt oculi mei ſalutare tuũ. Quod exponẽs Hugo cardinalis ſup Lucã dicit. Oculi. ſ. exteriores & iteriores. iteriores deũ: exteriores hoiem. quia ipſum quẽ tenebat in brachijs verũ deum & verũ hoiem credidit: & tandẽ viſurũ ſe facie ad faciẽ ſperauit. Sicut etiã de Abraam dixit dominꝰ in deis. Abraã pater veſter exultauit vt videret diẽ meũ: vidit & gauiſus eſt Joh. viij. Beati ergo fuerunt oculi ſymeonis. Inq̃t em ſaluatoꝛ diſcipulis ſuis Lu. x. Beati oculi q̃ vident q̃ vos videtis. Dixit aũt Symeõ. ſalutare tuũ. i. xpm. de quo ꝺr Luc. ix. Filꝰ hois nõ venit p dere ſed ſaluare. Sequit autẽ. Quod paraſti ante faciem omniũ populoꝛũ. quia oms populi eum de

Canticũ Nũc dimittis exponitur

sideraba̅t ⁊ exp̃ctaba̅t. De iudeis ei hz̄ Isaie lxij. vbi ꝓpha in ꝑsona oi̅m dicebat. Utina̅ diſrũpes celos ⁊ descẽderes. De gẽtib⁹ aut̃ Gen. xlix. vbi d̃r. Et erit expectatio gẽtiũ. et Aggei. ij. Veniet desideratꝰ cũctis gẽtib⁹. De vtriſq; eĩ Isa. lij. d̃r. Preparauit dns brachiũ ſcm̃ ſuũ i ꝑſpectu oi̅m gẽtiũ: ⁊ videbũt oi̅nes fines terre ſalutare dei. Cyril. aũt d̃r. Fuerat xp̃i myſteriũ qd̃ patuit in vltimis tp̃ib⁹ ſcl'i ꝓpatũ añ mũdi ꝓſtitutõez. Unde ſequit. Nõ paſti añ faciẽ oi̅m ꝑpl'oz. Greg. ẽo inq̃t. Attẽdite etiã ſagacitatẽ digni ⁊ veneraׄdi ſenis añq; dign⁹ videreꝫ btẽ vilisõis ꝓſtolabaꝫ cõſolatiõez iſrl'. vt aũt qd̃ poſtulabat obtinuit exclamauit ſe vidiſſe ſalutẽ oi̅m ꝑpl'oz. Ado em̃ infantis ineffabile iubar illuſtrauit eũ vt p̃ceſſu tp̃is ſecutura mor ſibi fierẽt nota. Theophil⁹ aũt addit. Signanꝫ d̃r: añ faciẽ: vt ſ. oĩb⁹ ei⁹ icarnatio apperet. Hoc aũt ſalutare d̃r eſſe gẽtiũ lumẽ̃ gl'iam iſrl'. Unde ſeq̃t. Lumẽ ad reuelatiõz gẽtiũ ⁊ gl'iam pleb tue iſrl'. Qd̃ exponẽs Athanaſius ait. Hẽtes añ xp̃i aduẽtũ in vltimis tenebrꝫ erãt ꝓſtitute: ac cognitiõe diuĩa ꝑuate. Cyril. ẽo addit. Sed ꝑps aduenies factꝰ ẽlux renebroſis ⁊ erraticꝫ ẽs diabolica manꝰ pſſit. vocati ſunt ãt a deo ꝓie ad noticiã filij: q ẽ lux vera. hec ille. De hꝫ aũt ꝑdictũ fuerat Isa. ix. vbi d̃r. Ppl's gẽtiũ q ãbulabat in tenebrꝫ vidit lucẽ magnã: ambulãtib⁹ in regiõe vmbre mortis lux orta eſt eis. Bre. ãt niſen⁹ ait. Jõ ſignãter dixit pleb tue. q. nõ ab eis tm̃ ẽ adoratꝰ: ſz iſup ex eis ẽ ſm̃ carnẽ natꝰ. Beda ẽo ait. Et bñ reuelatõ gẽtiũ iſraelis gl'ie ꝑferꝫ. q. cũ plenitudo gẽtiũ introierit: tũc oĩs iſrl' ſaluꝰ erit. hec ille. hoc aũt inq̃t Pau. Ro. xj. Hug. aũt car. vbi. s. exponẽs hꝫ ꝓbũ Lumẽ ad reuelatiõez gẽtiũ. ait. Nõ q ab hꝫ ꝓbo habuit occasiõz eccleſia vt cũ luĩb⁹ faceret ꝓceſſionẽ. Eſt aũt cãdela ñſi q̃dã liber laicoz eis oñdẽs q̃lit' ignis charitatꝫ xp̃m in nr̃m fuitiũ expẽdit. Unde ⁊ nos debem⁹ ad hꝫ attẽdere vt ei lucẽ bonoz operũ repẽdam⁹. ¶ Cõcludẽdo aũt hãc ꝑtẽ dico q ſcrũs ſymeõ in hꝫ cãtico laudauit puerũ ieſuz q̃ drupl'r. Primo q ſit par. de q̃ Eph. ij. d̃r. Ipe em̃ ẽ pax nr̃a ⁊c. ⁊ Col'. j. Pacificãs per ſanguinẽ ſuũ ſiue q̃ in celis ſiue q̃ in terrꝫ ſũt Secdo q ſit ſal⁹. vn Mat. j. dicũ fuit Joſeph. Ipe em̃ ſaluũ faciet ppl'm ſuũ a peccatꝫ eoz. Tertio q ſit lumen. de quo Joh. j. dicit Erat lux vera q̃ illuĩat oĩem hoĩem venientez in hũc mundũ. Quartũ q ſit gl'ia. de q̃ inq̃t Dauid ps̃. xvj. Satiabor cum apparuerit gl'a tua.

¶ Pars ſecunda huiꝰ ſermonis que dicit ſubiectionis.

Hꝫ ꝑmꝰ angelꝰ ⁊ ꝑmꝰ hõ lumẽ gre amiſerꝫ ꝓpꝫ ſuperbiã ſuã: lumen rape volẽtes diuĩe gl'ie: puſſimus dꝰ hoĩem qui in tenebris ſedebat huiꝰ mũdi: ⁊ lumẽ celi videre nõ poterat: vt dixit Thobias Raphaeli angelo Thob. v. Decernes illuminare: ⁊ viã ducẽte ad lumen gl'ie ꝓbo ⁊ exẽplo ei oñdere. lumẽ. s. ꝓbũ diui nũ de luĩe patre genitũ miſit i mũdũ obumbratũ carne hũana: ſm illd̃ qd̃ ꝑmiſerat per Ezech. ꝓphetã ei⁹ lib. xxxij. c. di. Solẽ nube tegã. i. tẽtare ꝓbi nube hũanitatꝫ. Unde hũilitatẽ vocuit ꝓbo cũ dixit Matt. xj. Diſcite a me q. mitꝫ ſũ ⁊ hũilis corde. Et hodie facto ſe oñdit humilẽ qñ i tẽplo voluit p̃tari ipe q̃ ſuos electos facit ſibi templũ: ac (vt q̃dã dicũt) q̃nq; ficlis redimi tãq; fuꝰ q̃ eſt dñs vniuerſoz. ⁊ p ſe ſacrificiũ offerri tãq; ſi eẽr pecatoz expiãd⁹ oblatiõe: q̃ cũctoz pcã purgauit. a mre ꝓgie vt puul⁹ ⁊ firm⁹ ẽ exp̃tat⁹: q̃ ĩmẽſus oĩa portat ⁊ ſuſtẽtat ꝓbo ꝓtuꝫ ſue. Unde Amb. in ſer. hodierno inq̃t: Offer bta maria ꝓgo tanq; legẽ obſeruãs in tẽplo que edidiſti: vt nõ oĩbus ſz pauc⁹ reueleꝫ. Quis eſt iſte que genuiſti? o q; puus: o q; magn⁹ ẽ que ꝑpiſti. puꝰ i hũanitate: magnꝰ in diuinitate. puꝰ i regno iudeoz: magnꝰ i regno gẽtiũ Quiſputas nob⁹ poſſet idicare inter huiuſce modi obſequia animi tui ſenſum: cũ hinc cerneres ex te natũ tãrillũ infantẽ: illinc attẽdere res deũ ĩmẽſũ: hic creatũ: illic attẽdere deũ ĩfirmũ: illic fortiſſimũ. hinc alẽdũ: illinc alẽtẽ hinc nõ loq̃ntẽ: illinc ãgelos docẽtẽ: q̃s iquã pectoris tui archana reuelare valeat q̃bꝰ modis cogitatũ ad vtrãq; flectebas: cuz vnũ deũ atq; hoĩs filiũ in manib⁹ tenens hinc adorares vt dñm: illic oſcularerꝫ vt puerũ? Quis ad tam ineffabile miraculũ non obſtupeſcatꝫ Quis nõ pene elinguis fiat? Tenet puella i gremio ſuũ ⁊ oĩm creatorẽ: O admirãdũ ſpectaculũ ad q̃ nõ ſolũ hũana: verũetiã angelica ſtupeſcit natura. hec ille. Hoc etiã ẽ illd̃ lumẽ q̃d̃ ꝓpauit dꝰ ꝑ añ faciẽ oĩm ꝑpl'oz: vt p ſuũ exẽplũ oĩs pfectiõis ſemitã nob oñderet. Qis em̃ xp̃i actio nr̃a ẽ iſtructio. c. ſolennitas. el. ij. vbi glo. dꝰ ſe. di. j. ⁊. c. ſi ſolꝰ. viij di. facit. c. dñs nr̃. lvj. di. ⁊. c. ſignificaſti. de elec. ⁊. c. dꝰ oĩpotens. ij. q. j. ¶ Ipe ergo xp̃us fuit luminare maius quod dꝰ dedit nobis vt vniuerſam orbẽ illuminaret. Beata aut̃ virgo fuit luminare minꝰ: cuius vita inclita cũctas illuſtrat eccias. Et ideo hodie ſignũ

H Oblatꝰ hodie ſuo templo ſibi ſacrificiũ offerendũ

Dãchill litrate ad miratus Ambro. ſi⁹ affectu exclamas

D

Quo cā/dele sig/nant ma/riā

hui⁹ dauid cādele accēse i mālib⁹ fideliū. cāde/la em rpīstat bndictā ꝙginē. qz sic i cādela ē cera mollis z ductilis significās hūilitatē. et licinū albū significās puritatē z lumē ardēs inues charitatē. ita ipa i sūmo habuit ista p/fectissime. i qb⁹ eā debem⁹ imitari. qz ei⁹ vitā nobis dⁿ dedit in exēplū. vñ b. Tho. i. iij. pte sum. q. xxxvij. ar. iiij. ait. Sic plenitudo gre a xpo derivat i matrē. ita decuit vt mr ei⁹ hūi litati ꝛformaret. z tō sic xps lz legi nō eet ob/nox⁹. voluit tñ circūcisiōz z alia legz onera subire. ad demōstrādū hūilitatz z obedientie exēplū. eadēr̄ō voluit z mrēz suā iplere legz obnoxiās. qb⁹ tñ non erat obnoxia. hec ille.

J Qz ma/ria subie ctse tri/plici legi

¶ Un sciēdū q ipa bndicta ꝙgo se sbiecit tri plici cerimonie legz. Primo se sbdidit legi pu rificatiōis. q data erat mulieribꝫ generalib⁹ filios sm modū naturalē. vt dr i speclo hyst. Nā cōit ois mulier ꝛcipit cū libidinosa delectatione. qd̄ puenit ex corruptiōe pcti pmozū parentū. z ideo dⁿ ordiauit oēs mlieres sic cō cipientes debere purificari ab hac imundicia. Quā ordinatoz voluit imaculata ꝙgo obſ/uare. vt se ꝛformaret filio suo. q cū eet inocē tissim⁹. iter pcōres reputat⁹ est. vt pdictū fit erat Isa. liij. Et formā serui accepit in similitu dine hoiz facte. Phil. ij. O igit pfunda hūi litas atqz pfectissima obedientia gl'iose ꝙgis q meruit de diabolo pfectā victoriā reportare Sicut em diabol⁹ vicerat euā inobedientē di uino mādato. ita ipa obediens illū supauit. Scīm em puer. xxix. Vir obediēs loqt victoriā. ¶ Scdo se sbiecit legi pīnatiōis. Un sciēdū est q de ple nata dupler ꝓceptū trade/bat lege. Unū qdē generale qd̄ ad oēs. vt lz cōplerē⁹ diebz purificatōis mris i tēplo p/sentaret. z offerret p ea sacrificiū. siue eet mas cul⁹ siue fēa. vt habet Leui. xij. Et hoc qui/dē sacrificiū (vt inqt glo. sup Leuit.) fiebat ad expiationē pcti. in q̄ proles erat cōcepta z nata. qz regulariē omis q nascit in originali pcō nascit. Et lz per circūcisionē pdictū pec catū originale tolleret. tñ etiā purificatio z p sentatio erat indicta ad ꝛfirmatiōez circūci/siōis. z maiorē delectiōz fomitz ipi⁹ pcti. Sic etiā nūc lz per baptismū tollat peccatū origi nale. tñ postea suscipit sacramētū cōfirmatō nis z crismat baptizat⁹. c. j. z ibi glo. dⁿ ꝛsec. di. v. Uñ inqt glo. in. c. rñso. dⁿ sen. ex. q ꝓtē nes sacrm ꝛfermatiōis post baptismū nō est xpian⁹. facit etiā ad h glo. i. c. venies. dⁿ trā/ac. Presentabat qz ples i tēplo. nō tñ ad ex/piationē. sed etiā ad quādā ꝛsecratiōz ipius Et ideo aliqd offerebat in holocaustū. z ali/quid p pcto. Diuites em offerebāt agnū in holocaustū. z turturē aut pullū colūbe p pec cato. Pauper ꝙo par turturū vel duos pul/los colūbarū. vnū in holocaustū. z alterz pro peccato. Si aūt qrat. quare dⁿ iussit offerri pullos colūbarū et nō columbas? Respōdet Bern. z Hug. cardi. sup Lu. q h ideo fecit qz lasciuā auē in tali etate offerri decuit p sal/natore. in qua luxuri apta nō eet. ¶ Aliud ꝙo erat ꝓceptū dⁿ pmogenit⁹ tā i hoib⁹ qz i iumē tis. Sibi em dñs deputauerat ome pmoge nitū ifrl. p eo q ad liberatiōz ppli israel pcus serat pmogenita egypti ab hoie vsqz ad pec⁹ pmogenitis israel reseruatis: vt habet Exo. xiij. z Deut. xv. Priogenita aūt leuitarū nō redimebant. qz deputati erāt ad ppetuum dei cultū. alij ꝙo pmogeniti aliarū tribuū redime bant ānqz siclis argēti: vt hz Nūe. xviij. Et tō alīq dicūt beata ꝙginē redemisse filiū suū ānqz siclis. sed alij (z forte melⁱ⁹) dicūt eā nō redemisse eū: quia totalit diuinis erat man/cipat⁹ officijs: z sacerdos erat in eternū sm ordinē Melchisedech: sicut pdictum fuerat pⁱs. cir. Et hec pīnatio figurata fuit. j. Re. j. qñ Anna obtulit filiū suum Samuelē dño coz̄. Hely sūmo sacerdote. nā pari mō: imo excellētioꝛi obtulit beata virgo filiū suū dño coz̄ sctō Symeone. q fuit nō solū pmogeni tus ipi⁹ sctissimē ꝙginis: vt hz Luc. ij. lz etiā dⁿ pmogenit⁹ in mlt̄is fratribꝫ. Ro. viij. z ē sctūsctōz. Dan. ix. z ideo ipi soli ꝛuenit ꝓpe illō qd̄ lex dicebat. s. q oē pmogenitū masculinū sanctū deo vocabit. vt hz Exo. xiij. z etiā recitat in euāge. hodierno. Un Brego. nisse nus inqt. Sol⁹ aūt hic part⁹ masculin⁹ scūs esse cōspicit. q nihil de femineitate culpe por/tauit. vñ z Gabriel qsi hoc decretū ad ipz so lum prinere mēoꝛās dicebat. Qd̄ et tenasce tur sctm vocabit filiⁿ dei. z in ceteꝛ qdē pmo genitis sctōs illos vocari euāgelica solertia statuit tāqz oblatōe diuia sortitos hmōi no/mē. At i tot⁹ pmogenito creature qd̄ nascit sctm pnūciat angel⁹ qsi ꝓ esctm exns. Am/bro. qz idē affirmās ait. Sol⁹ p oīa in natis de femia sanct⁹ fuit dñs Iesus. quē per figurā futuri mysteriū legz diuīe plcripta signabāt: eo q solus sanctus ecclie ꝙginis ad generan dos aplos aperet genitale secretū. ¶ Tertio sbiecit se beata ꝙgo cerimonie oblatiōis offe/rēs p se z filio: qd̄ in lege fuerat ordiatū. De qua oblatiōe facta p xpo admirat⁹ sanct⁹ Ly/rillus exclamat dicēs. O pfunditas sapiētie z sciētie dei: offert hostias qui p singulas ho stias honorat cum patre. Figuras legis cu/

K Proles erat sub/tecta du/plici legi

Prece/ptū pmo geniture

L

M

Quid fecerit maria cum thesauro xpo a regib⁹ oblato

stodit ꝟitas q̄ legꝫ est ꝓditor. sic dr legē custodit vt hō. vñ sequit. vt darēt hostiā: ꝑm q̄ dictū ē i lege dñi: par turturū aut duos pullos colūbarū. Sꝫ hic q̄ri pōt q̄dnā fecerit beata ꝟgo dr thesauro illo quē obtulerūt magi filio suo in magna quātitate: r quō infra sic pauci dies a die epiphanie sit facta adeo paupcula q̄ nō potuit emere agnū ad offerēdū. Ad qđ rndet q̄ ipa nō fecit vt faciunt multi q̄ thesaurizāt in hoc mūdo: r paupib⁹ nihil pēdūt: sꝫ seruauit illō ps. Dispsit dedit pauperib⁹. vñ nihil sibi reſuauit. Et rō hui⁹ pt assignri. Qr (vt inq̄t Auerrois i li. dr ſba or.) Materia repleta vna forma nō suscipit diuersas formas. ꝟbi gra. Pulpitū postq̄ habuit istā formā nō pt hꝫe aliā manere ꝑma. Sil'r vana mlier hns frontē merētꝫ nō pt hꝫe frontē seu faciē honestatꝫ: r cor plenū mūdicia nō pt eē plenū puritate. Cū igit b. ꝟgo fuerit replera pietate circa ꝓximū r amore diuio: nō potuit repleri cupiditate r amore rez ꝟrenarū. Et iō dedit paupib⁹ r dispensauit thesauꝝ ꝑdictū: vt sic pietatē erga ꝓximū ꝓfuaret: et sctitatis formā nō amitteret ꝑ terreno⁹ abūdātiā. Nouerat em filiū suū amatorē eē pauperē ñ pr seq. c. Socrates. xij. q. ij. ¶ Sꝫ ꝑ moralē declaratiōe ꝑdictoꝝ possent h fieri sex q̄sita. Primū vñ mouet offerēs hāc oblationē Scōm ꝑ quē dr fert tal' oblatio. Tertiū qđ ē ista donatio. Quartū q̄ dirigit talis oblatio Quintū cui dat tal' offerēda bñdictio. Sextū q̄ fuerit hui⁹ pntatois associatio. ¶ Ad ꝓmū rndet q̄ a bethleē mouet offerēs ista oblatiōz ad significādū q̄ q̄cūq̄ vult dr se facere cū iesu sacrificiū ꝓmo recedere dꝫ a bethleē. i. a cura carnis. q̄ ait apl's Ro. viij. Si ſm carnē vixeritꝫ moriemi. l. vita spūali. r itez. Qui in carne sunt deo placere nō pnt. Licꝫ em ārigdet. dicāt q̄ bethleē interpt̄at dom⁹ panis: tn moderni interpt̄at domū carnis. Qui g̃ vult deo mūdā oblatiōz offerre dꝫ recedere dr domo carnis. i. sensualitatꝫ r sollicitudis tpalib⁹: r fuare illō Hen. xij. vbi Abraā audiuit dñm dicētē sibi. Egredere dr tra tua r de cognatiōe tua r dr domo ꝑris tui. Ad h etiā faciendū hortat̄ ꝓpha di. ps. xliij. obliuiscere ppl'z tuū r domū ꝑris tui: r ꝓcupiscet rex spēz tuā Dom⁹ aūt ꝑris nr̄i ē caro quā a ꝑre nro recepim⁹: vt in ea q̄diu h viuim⁹ habitem⁹. a q̄ domo spūali recedere debem⁹. i. ab ei⁹ cōcupiscētijs elōgari. ¶ Ad scōm dico q̄ maria r ioseph fecerūt hāc oblatiōz. r hoc ad insinuandū q̄ ad bñfaciēdū dꝫ te dirigere pura ꝟgo maria. i. pura r recta intētio. q̄ vrait Amb. in li. dr offi. Intētio tua opi tuo nomē ponit r oīa denoiant a fine. ij. dr ania. r. l. si is q̄. xl. §. Sꝫ si op⁹. ff. ad. l. fal. r. l. stipulatio. §. opus ff. dr opr. no. nū. Et iō finis marie est attēdendus. l. deniq̄. ff. dr mīo. r. l. papinian⁹. §. meminisse. ff. dr iof. testa. Debet q̄ꝫ ibi eē ioseph q̄ interpt̄at accrescēs vl' augmētū: ad denotandū q̄ q̄n q̄s aliquā deo oblatiōz facit opando aliq̄d boni ꝑ amore ei⁹: dꝫ hꝫe voluntatem crescēdi sp dr bono i meli⁹: iuꝝ illō ps Jbūt de ꝟtute in ꝟtutē. r plus faciēdi ad pñs si possꝫ Bona em volūtas ꝑ facto reputabit. q̄n pernos nō stat q̄n eā effectui macipem⁹. l. cū heres. §. stich⁹. el. ij. ff. dr sta. li. r ad idē fac ter. i. c. dixi. r multis. c. se. dr pr. di. j. ¶ Ad tertiū rndet q̄ dñm nr̄m iesum xpm tulerūt r psentauerūt deo: ad denotādū q̄ ille qui vult deo gratū sacrificiū offerre debet sibi dñm iesum pntare. i. vitā suā spiritus vite ꝓformare. Qui em (vt dr. j. Joh. ij) dicit se i xpm credere: debet sicut ille ambulauit r ipe ambulare: maxime in hūilitate: ꝓsiderando q̄ ille q̄ est via ꝟitas r vita: Joh. xiij. se duci ab alijs tanq̄ ignarū ꝓmisit. Un euāgeliū inqt. Cū iducerēt puerū iesum r. Et ille q̄ solus sctūs r bonus est tanq̄ imūd⁹ voluit cū mre expiari. r ille q̄ celo nō capit̄ r oīa regit: hodie in vlnis senis se recipi r portari ꝓmisit. ¶ Ad q̄rtum rndet q̄ ad tēplū obtulerūt: ad denotādum q̄ debem⁹ eccias frequntare: r ibi orōnes nras deo offerre: dicēte ps. In eccl'ijs bñdicite domino de fontib⁹ isrl'. ¶ Ad q̄ntū rndet q̄ ad Symeonē sacerdotē tulerūt ad significādū p cui⁹ man⁹ debeat fieri sacrificiū nrm. q̄ per man⁹ symeonis: q̄ interpt̄at obediēs. q̄re g̃ tibi i patrē spūalē aliquē timoratū: iustū r diuinis mādatꝫ obedientē. q̄ male pōt alijs parē q̄ nō didicit obedire. Assume tibi aliquē ductorē in quo sit spūs sctūs: q̄ sit antiqu⁹. i. practic⁹ r exp⁹tus: q̄ sit mūdus r liber a vicijs ne p malū exēplū vel doctrinā pestiferā ad illa te inducat. Elige g̃ virū irreprehensibilē ꝩ cui⁹ gubernatiōe regaris. q̄ stat⁹ subditorū est integritas psidentiū. c. miramur. lxj. di. Ecōtra ꝟo languescente capite cetera mēbra sub ipo dolēt. c. sunt plurimi. 7. c. ex merito. vj. q. j. Et ꝓpt̄ hoc leges ordinauerūt: vt assumendus ad docendū alios: pcellat ceōs moribus. l. magistros. C. dr profess. r medi. libro. x. Jdeo Seneca hortabat̄ Lucillum epistolarū.

Q Per quē oblatiō dr deferri

Quid dr beata⁹ offerre

R

la.iij. dicēs. Illū elige doctorē quē magis admireris cū videris q̄z cū audieris. ¶Ad sextū dicēdū q̄ par turturū aut duos pullos columbarū sit in purificatione xpi obtulerūt. Si aūt dicam⁹ q̄ etiā q̄nq̄z sicdos p redēptiōe dederūt: ꝑ fuit ad notandū q̄ q̄nq̄z sensus corporis debet offerri deo in sacrificiū: vt q̄dā deuoti docto res dicūt. Jō aūt euāgelista spūscō ductus posuit dissuccīue par turturū: aut duos pullos colūbarū. q̄ aliq̄do ꝓuenit offerre turtures: aliq̄bꝰ ꝯo colūbas: nec oēs volūt offerre turtures nec oēs colūbas. Aliq̄ eī q̄ volunt deo sacrificiū offerre z remanere in vita actiua z habitu laicali: secū debēt deferre par turturū. i. vnitatē: q̄ denotat p vnū par. z fidelitatē q̄ p turtures dēsignat Tu q̄ q̄ i laico habitu vis deo sacrificare: ꝓua vnitatē vt nō q̄ras vel segrās sectas diuisiōes: ptialitates z hmōi sz vnioz dilectiōis z caritatis dādo elymas et sbuentiōdo primis: faciēdo illō q̄d dr Tob. iiij. Si multū tibi fuerit abunda̅ter tribue si exiguū habueris ex hoc exiguo cōica. Seruā q̄z fidelitatē: faciēdo illō q̄d in eodē. c. dr: sz Attende tibi ab oī fornicatiōe: z ꝑter vxorē tuā nō patiaris crimē scire. Seruā fidē legēdo z audiēdo sacras scripturas: audiēdo diuina officia ꝑdicatiōes q̄z: z illis credēdo opib⁹ adiple. z sic offeres dño par turturū. ¶Alij ꝯo volētes se ꝑfectꝰ dño ꝓsecrare intrādo religionē dñt offerre duos pullos colūbarū. p binarū aūt numerū (q̄ ē ꝓncipiū diuisiōis) designat q̄ tales debēt ee diuisi. i. separati a mūdanis: sz iter se debēt esse q̄si vnū par. i. sil vniti z sine diuisiōe. Quia inq̄t ꝓpheta ps. cxxxij. Ecce q̄ bonū z q̄ iocūdū habitare frēs i vnū Colūbarū pulli sūt calidi sz casti: ad inuēdū q̄ religiosi debēt ee calidi. i. feruētes i diuino amore. sz puri z mūdi a carnalitate: ꝓuando illō Lu. xij. Sint lūbi vri p̄cincti: z lucerne ardētes in manibꝰ vr̄is. Colūbarū pulli non volāt discurrēdo sz clausi manēt i nidis suis sic z religiosi nō debēt discurrere vagi p ciuitates z villas nisi p magna necēitatē vel vtilitate. q̄ religiosus extra cellā suā vel mōasteriū ē sic piscis ex aquā. c. placuit. xvj. q. j. dñt q̄ remanere clausi i cellis z in claustris suis. q̄ loc⁹ ē ꝓpriꝰ locati: vt dr. iiij. phisic. Colū bꝫ gemūt loco cant⁹: z ita religiosi debēt lugere pecā sua z dārū eis elymas. ne sint de illis q̄b⁹ dr ps. cxxvj. Qui māducatis panē doloris Debēt q̄z ꝓsumare vitā suā in fletu z merore pnie. Un monach⁹ dr a monos grece q̄d latine dr vn⁹. z achos q̄d est tristis: quasi vn⁹ tristis. d. c. placuit. xvj. q. j. Debēt em lugere in hoc seculo: vt post mortē gaudeāt i celo: extra illud Hērici samariētis li. ij. Una serena dies multoz nubila pēnsat. Et luteū tergit q̄d facit vnda solū. In illa em felicissima die trāsit⁹ vni religiosi ois mestitia i sempit̄nū gaudiū ꝯuertet. Sicut etiā colūbe habitāt i cauernis petre. petra aūt erat xps: vt ait apostol⁹. j. Cor. x. sic vita religiosoz debet ee cōfixa in cruce cū xpo: vt vnusq̄sq̄z eoz dicere possit cū Paulo ad Gal. vj. Mihi aūt absit gl'iari nisi in cruce dñi nr̄i ihesu xpi. Columbe habēt collū variatū ac quasi depictū z totū fulgentē. z sic religiosi debent esse speculū alioz z lux mūdi p bonū exēplū: ꝓuādo illud q̄d dr Matth. v. dicens. Vos estis lux mūdi. Sic luceat z̄. Johes aūt andree in. c. vnico de sacra vnct. ponit septē ꝓprietates colūbe dicēs q̄ significant septē dona spūssancti cōtra septē pcā mortalia. Sz hic de ꝓprietatibꝰ alijs colūbe p̄trāseo. q̄ i secūda pte rosarij sermonū: fmōe. xxxviij. pte iij. posui sedeci eī ꝓprietates. solū dicā illō q̄d inq̄t saluator Matth. x. s. Estote simplices sicut colūbe. vt possitis cuz purissima ꝙgine Maria hodierna die oblationē mūdam offerre.

¶Pars tertia huiꝰ sermonis que dicitur declaratiōis.

Pro maiori declaratiōe predictoz sunt videda duo. Primū ē circa significatiōez sacramēti purificatiōis. Secōm circa purificatiōem beate ꝙginis. Quo ad ꝓmū dr Frā. de mayvbi. s. q̄ fm sensum mysticū mulier deubās in puerperio imunda est anima peccatrix: q̄ cōcepit pcm̄ ꝓsentiēdo z ꝑpit pficiēdo. De quo cōceptu z partu infelicissimo dicit Jacobi. j. Concupiscentia cū cōceperit parit peccatū Peccatū vero cum ꝓsumatū fuerit generat mortē. Ista aut ē mulier post talē partū immundissimū z dolorosum conuertēs se ad se ipam. z intelligēs peccatū proprium debet primo cōsummare suā imūdiciā septē diebꝰ. i. septē psalmis penitētialibꝰ quibꝰ culpa abstergit. Quoz ꝓmus est peccati recordatio assidua. sicut dicebat sanctꝰ Ezechias: vt habet Isa. xxxviij. dō ait deo. Recogitabo tibi oēs ānos meos i amaritudie aie mee. Secūdus dies ē pcti cōsideratio ꝓfunda. vt intēte ꝓsideret q̄tū malū fecit i eo q̄ dei maiestatez letaliter offendit. sic faciebat sctus David dicēs. Quoniq̄ carē mea annunciabo z cogitabo p pcto meo. Ad q̄d dr ꝓpha Hiere. ij. di.

Quid ac tiui debeāt offerre

Quia p. ficere debēt deo offerre

Mora purificatio aīe

Uide vias tuas i ꝯualli. ſ. hūilitatꝫ ꝓfunde Tertiꝰ dies eſt pctī ꝛteſtatio amara. vt tibi peccaſſe diſpliceat ⁊ pctm̄ abhoꝛreat. ſic̄ faciebat pſ. di. Iniq̄tatē odio habui ⁊ abomiatꝰ ſū. Quartꝰ dies ē pctī renūciatio pfecta: vt ꝓponat firmiť nūq̄ ad ꝓꝛrata ꝛedire nec ꝓꝛratꝫ ꝛlectari. ſic illi q̄ letanť cū malefeceꝛint: ⁊ exultāt i ꝛebꝰ peſſimis: vt inq̄t Salomon puer. ij. Quīt̄ꝰ dies pctī lamētatio: vt ploꝛet ⁊ lugeat ꝓpť pctā cōmiſſa. ſic̄ faciebat pſ. q̄ dicebat. Laboꝛaui in gemitu meo: lauabo ꝓ ſin. noc. lec. meū: la. me. ſtra. me. ri. Deꝰ em̄ ex ꝓtritiōe plāgēti pctā ſua pcit ⁊ idulgz Ad qđ applicare poſſz illđ Qui. i. j. de pōto di. Parcēdū eſt alo miſerabile vulnꝰ habēti Seduliꝰ etiā inq̄t. Culpa fugit: cedūt lachꝛimis ꝛlicta refuſis. Satꝫ aūt ē duꝛꝰ cuiꝰ mēbꝛis doloꝛē oculi carnis nequeūt ꝛclarare: vt ait Aug. de pe. di. iij. §. his auctibꝰ. ⁊ alꝫ allegať. c. ſť ꝑles. Sextꝰ dies eſt remiſſiōis exꝑꝛatio: vt ſꝛa ñ ꝛſper de miſcōia dei. q̄ ē maioꝛ oī culpa. ſic̄ deſperauit pdit̄ꝰ ille Chayn: q̄ dixit Gen. iiij. Maioꝛ ē iniq̄tas mea q̄ vt veniā merear. Septimꝰ dies ē remiſſiōis exoꝛatio vt roḡare ꝛū ñ ceſſet ꝓ ꝛmiſſiōe tātoꝝ peccaminū: dicēs cū publicano Lu. xviij. Deꝰ ꝓpiciꝰ eſto mihi pctōꝛi. ⁊ cū ceco mēdico. Jħu fili dauid miſerere mei: vt in eo. c. Lu. habeť Istꝫ ꝯo ꝯſūmatꝫ. vij. dieb. ſ. ā actibꝰ ꝓtꝛiōis q̄bꝰ īmūdicia pctī ꝯſumiť: debet iſta mlier. i. aīma ꝑccatrix octauo die circūcidere pueꝝ quē ꝑpit pollutū. i. ſoꝛdidatū actū. Iſta aūt circūciſio fit ꝓ actū ꝯfeſſiōis in q̄ pcidiť ꝑccatū: ſic̄ in circūciſione carnis ꝓputū. Deq̄ mentis circūciſiōe dꝛ Deuť. xxx. In illo die circūcidet dñs coꝛ tuū ⁊ aīaz tuā. ⁊. x. eiusdē libꝛi. c. inq̄t deus. Circūcidite ꝓputū coꝛdis vꝛi. Sꝫ post iſtā emūdatiōz. vij. dieꝝ dꝛ lex q̄ illa mulier debet manere i ſua purificatiōe xxxiij. dieb. Jſti āt. xxxij. dies ſignificāt vitā xpi: q̄ vixit triginta tribꝰ annis. ſicut docemur in euāgelio. qꝛ poſtq̄ eſt a pctō emūdata: nō pōt ꝑſeuerare in bono niſi imitādo ea q̄ xps opaꝰ eſt in ſua vita. ſicut docet Augz. i li. de vera religiōe. Et tādē i fine iſtiꝰ vite ꝑcedētis ꝓ iſtos. xxxij. dies talis aīma offert ſacerdoti nꝛo. i. xpo: q̄ eſt ſacerdos in eternum ſm̄ oꝛdinē melchiſedech. ad oſtiū tabernaculi. i. ad introitū paradiſi: duos pullos colūbarū. i. intellectū ⁊ volūtatē fertiliſſimā fructibus bonoꝝ opeꝝ. Uel ꝓ duos pullos columbaꝝ intelligit̄ aīa ⁊ caro caſtiſſima. quibus oblatiōibꝰ talis aīa intromittit̄ in tabernaculum patrie celeſtis et eterne felicitatis.

¶Quo ad ſcōz de purificatiōe ꝙgis ē ſciēdū q̄ (vt legit̄ in q̄dā hyſtoꝛia: ⁊ etiā refert mgr Albertꝰ de padua in ſer. pnūtis feſtiuitatis) feſtum purificatiōis gl'iole ꝙginis anticꝰ nō fiebat. Tēpoꝛe aūt Juſtiniani auguſti apd Cōſtātinopolim facta eſt magna hoim moꝛtalitas. Cūq̄ plaga inualeſceret nec vllū remediū poſſet reperiri: reuelatū eſt cuidā ſancto viꝛo vt quaꝛto nonas Februaꝛij purificatio beate ꝙginis celebꝛaret: ⁊ ſic oīs moꝛtalitas ceſſaret in hoibus. Quā ſolēnitatē dū fideles celebꝛārēt: oīs peſtz abſceſſit. ¶Dicit q̄z Fran. de mayro. vbi. ſ. q̄ bta ꝙgo poſt partū filij ſtetit i Bethlee vbi peꝑat vſq̄ ad die q̄drageſimū: in quo venit in hieruſalem: ⁊ obtulit deo filiū in illo tēplo i quo ipa fuerat educata. In quo templo moꝛabatur Anna ꝓphetiſſa: que diu ibi ſtetꝛat. nam vt habeť Lu. ij. hec ſanctiſſima mulier cū viꝛi ſeꝑ ānis cū viꝛo ſuo: trāſtulit ſepꝰ moꝛtem viꝛi ad templū ⁊ ibi moꝛa ꝛatꝛ vſq̄ ad annos. lxxxiiij. Scōm aūt cōem opinionez habebat annos. xx. q̄ñ ad habitandū in templo acceſſit. Exq̄ colligimꝰ q̄ i eo ſtetit ānis lxiij. Luz igiť mater dñi ibi fuerit educata. Unde dicit Aug. in quodā ſermōe q̄ Joſeph accepit eā de templo dñi. quo ꝛpe nullo dubitante erat ibi ipa Anna ꝓphetiſſa. nā adhuc nō trāſierat annꝰ a ꝛpe quo beata ꝙgo fuerat de templo aſſumpta. Cōſtat q̄ ipa ꝛci mater bñdicta fuit ſub cura iſtiꝰ ſcriſſume ꝓphetiſſe educata. Hec Frā. ¶Qui etiā ibidē inq̄t. q̄ ſeneꝛctꝰ ſancti Symeonis fuerat a deo ꝛꝛeꝛata in ꝑ ſelo: nec trāſiret donec poſſet ſcīs patribꝰ in limbo ꝛꝛeꝛz nūciare noua dñice natiuitatis. Quēadmodū aliq̄n ꝛtingit nunc̄ios retineri vt videāt rerū euentū ad cernꝰ nūciādū. Unū xpo viſo dicit. Nūc dimittis ꝛē. Et tūc implꝛa fuit ꝓpheꝛia Malach. iij. vbi deus dixit. Ecce ego mitto angelū meū: id eſt ſymeonē: q̄ ꝓparabit viam ante te. Et ibidē dicit. Et ſtatim veniet ad templū ſcm ſuū dominaꝛoꝛ quē vos quꝛitis ꝛē. Sicut em̄ beatus Johānes pnūciauit patꝛibꝰ chriſtum ad inferna ventuꝛū ſm̄ Gꝛegoꝛiū. ita ſctūs Symeon pnūciauit eum ad terꝛā veniſſe. Ipe em̄ fuit ꝓmus qui illuc ꝓuenit de ſanctis poſt xpi aduēū. Hec ille. Tempoꝛe aūt iſtius Symeonis (vt dicunt doctoꝛes) erat cōmunis opinio apud oēs intelligēs q̄ iminebat aduentꝰ chriſti ſm̄ ſigna a ꝓphetis ⁊ pꝛiaꝛchis data. Quaꝛ opꝛ Symeon

uitatis. Rñsum accepit a spūsctō. s.q̄ in ipso erat (vt ōt glo.) nō visurꝰ. i. expertuꝝ se mortē nisi videret xpm dñi. vñ dicere poterat illud Job. xix. In carne mea videbo deū salutatorē meū. Dic ār mgr Albert. de padua vbi sup. Notandū q rñsum nō dar nisi petēti et interrogāti. vñ cū ōr q iste hō recepit rñsum a spūsctō: dar intelligi q frequenter cū suspiriis lachrymis et gemitibꝫ orādo clamabat ad altissimū vt mitteret p̄solatiōꝫ isrl. et forte verba plorātis et orātis hec erāt. O dñe q̄re tardas: q̄re facie tuā auertis et obliuisceris inopie et tribulatiōis nre? Tu em distulisti xpm tuū usq; adhuc: sz instat tps opportunū: nūc e expedies. Mitte g̃ saluatorē pditis: captiuis redēptorē et p̄solatorē mestis. Veni dñe libera nos: scio aūt q nō longe est tps aduētus tui: et ideo nolo mori nisi te videam: p quem mors inimica vincet. volo viuere donec fontem vite amplectar. nolo ex hoc seculo recedere nisi tu venias p quē conditū est seculum. Quibꝫ dictis: rursus ad lachrymas et gemitꝰ puertebat deprecās deū vt h̄ suū desideriū adimpleret. Tūc rñdit ei spūsctus illō Dan. x. Noli timere vir desideriorum: cōfortare et esto robustꝰ. Dixit q̄z ei dr. Cōfide senior: vigore sume: nō te frangat etas grauior: nō te cōcutiat mors vicinior: nō morier nisi videas nisi etiā tangas: nisi vlteriꝰ amplexeris xpm Quo responso senex spūs valde p̄fortatꝰ est et q̄si iuuenis effectꝰ ex feruore. ¶ Sz dr h̄ latius dicet i seqnti pte: q̄ nullatenꝰ p̄iudicat his q̄ hic dicunt. Nā potuit esse q̄ spūs symeon multo tpe rogauit deū p missiōe messye: quē tamē nesciebat de spūsctō debere cōcipi. Et sic pseuerādo in hac sua petitiōe tādē certificatꝰ est et rñsum habuit i egypto: vt i dicta pte sequnti dicet. ¶ Pro cōclusiōe aūt huiꝰ ptis est sciendū q in̄t Fran. de mayro. vbi. s. exponens illa verba eua angelū hodierni. Postq̄ impleti sunt dies purgatōis marie: in celesti patria quattuor gradus impletiōis iuenīt tur. Quoꝝ pmꝰ e fm ptinētis exigētiā: et isto mō sunt plene aie sctoꝝ diuīa gl'ia. q: data e eis felicitas fm exigētiā suoꝝ meritoꝝ. de q plenitudie ad litterā ōr ppha ps. xv. Adimplebis me letitia cū vultu tuo: delectatiōes in dextera tua usq; in finē. Scōs gradꝰ e fm cōtinētis sufficientiā: et isto mō sunt plene gratie volūtates angeloꝝ. q: nō solū fm exigentiā meritoꝝ: sed etiā fm sufficiētiā donoꝝ naturaliū acceperūt magnā felicitatē: vt dicere possint deo illud ppheticū ps. lxxix. Repleti sum⁹ mane misericordia tua: exultauim⁹ et delectati sum⁹. Tertiꝰ gradꝰ est fm ptinentꝫ excellētiā: vltra quā nihil capi pt: et isto mō e plena bonis gr̃e aie ꝑfectis beneditc q̄tum cape pōt: q̄uis nullꝰ ang eli capacitas sit taliter sic adimpleta. De q̄ plenitudine sctissimus Gabriel Lu. j. in̄q̄t. Aue gratia plena Quartꝰ gdus est fm ptinētis redūdātiā. sic aīa xpi: a qua fluit fons gr̃e ad vniūsam ecclesiā. sic testat btus Joh. j. c. euāgelū sui dicit. De plenitudine eiꝰ nos oēs accepim⁹ gr̃am p gr̃a. quā quidē gr̃am cōicauit mr̄i sue. Oꝝ ño q̄n aliq̄d vas est totaliter plenū fm totam suā excellētiā: impossibile est illud ad aliq̄ ulterius inclinari q̄n redūdet. Ideo q: mr̄ dñi h̄ mō est gr̃a adimpleta: deuotis est pabꝫ inclinānda: vt sup nos redūdare faciat de sua gr̃a. Rogem⁹ igit̄ ipaz pūssimā ꝑginē vt sicut cōsolata e sem̄ symeonē senē dū eū tāgeret et oscularī p̄misit filiū suū. ita eē dignet nob suū ipm tiri p̄ociniū: et ipetrare a puulo suo iesu hāc p nobis gr̃am. q si eū nō possum⁹ (q: nō meremur) videre in hoc seculo: saltē feliciter videamus in futuro.

¶ Pars q̄rta huiꝰ sermonis que dicitur p̄solatiōis.

A Licet btā virgo maria in hac die habuerit aliquntulū dolorꝫ: habuit tm̄ plus p̄solatiōis. Tūc videdū est in hac pte p̄mo de eiꝰ p̄solatōe secūdo de Symeonis exultatiōe. Quo ad p̄mū, dico q q̄libet aīa fidelis debet deuote p̄tē plari quāta fuerit benignitas saluatoris nr̄i dñi iesu xpi: q̄ hodierna die ad tēpluꝫ velut pctōr voluit deportari: et puulꝰ q̄dragīta diebus in sacerdotis manibꝫ p̄sentari. Cogita g̃ o deuota aīa quō īfantulꝰ xp̄s puuloꝝ more ppr̄ frigus plāgebat: et dic ei. O iesu dulcis: O ip̄ator mūdi. O saluator nr̄. Quid plangis bone iesu? quid ploras fili dei? O pctōr ecce q plāgit impassibilis pctm̄ tuū. Cogitabat nāq; hodierna die dulcis iesus q̄ sic nūc offerebar in templo: ita alia vice offerri debebat in cruce ad colūnā: ad effusionē sanguis: ad pūcturas spineas: ad mortē in medio latronū lancea p̄forari: clauis transfigi: et vituperose occidi. Flebat igit̄ et mater eiꝰ pūssima: flebat ioseph: et se a lachrymis ptinere nō poterāt videtes dei filium lachrymari. Hec tm̄ tristicia ꝑgis et sponsi sui ptim̄ in p̄solatiōez ꝑsa e q̄n in tēplo existes audierūt symeonē et annā tanta ꝑconia de puulo iesu p̄dicātes: atq; illū tāq; verū deū adorātes. O q̄nta cōsolatio fuit tūc ipi gl'iose ꝑgis q̄n suo spon-

De ei⁹ cō solatiōe.

Quattuor grad⁹ ꝑpletiōis in patria

so celesti cū idicibili hūilitate ac reuerētia ob tulit suū filiū bñdictū: ac audiuit sponsum suū ḡtiose eū oblatiōez suscipiētē: atq; ꝟbis
B suis dulciter rñdentē. ¶ Possum⁹ em̄ tuote meditari q ipa bñdicta ꝟgo cū pueniſſet ad templū gestās reuerēter i brachijs nobilissimū illū gigātellū speciosum forma pre filijs hoim: genibꝫ flexis atq; manibꝫ iūctis cū p/fundissima cordis deuotōe oblatiōz suā fecit dicēs. Obenedicto e gratioso dio E son lancilla tua quella Maria. A cui mandasti lalta ambassaria. Che parturir douea el tuo fio Hora re offerisco el gran messia. Questo gētil putino homo e dio. Ricene adhūcha prego per cortesia. El saporito fructo del ventre mio. E se loffertamia ti he accepta. Rimete ormay al homo el gran defecto E benedire ti piaza sposo dilecto. El mūdo per lo peccato maledeto. Ad hec ārꝫba purissime ꝟginis descēdit lux magna de celis: q illā ac puerum sūū coopuit. repleturq; est tēplū glia dñi. Audiuitq; ipa bñdicta ꝟgo sponsū suū celestē in hec verba sibi rñdētē. O maria ꝟgine pura damissella gratiosa. Sopra ognaltra creatura tu sci bella e virtuosa. O cara mia e dilecta sposa: Tu ha cosi gentil figura. Tanto clara e luminosa Che lū ragi solari obscura. O Maria el tuo dono tāto me acceptato e ḡto che per tuo amore pdono al mūdo tristo e scelerato. e qualuncha dipuro core portarati deuotione. Li daro per tuo amore leterna ꝟsolatōe. Sia aduncha bona nutrice del mio fio delicato. E sarai impatrice e regina del mio stato. O quale gaudiū: o quāta suauitas: o qz imēsa dulcedo: o qz ineffabilis iocūditas tūc aiam purissime ꝟginis repleuit: cū ex vna pte audiret benignū sponsum suū hē sibi melliflua ꝟba ꝓpinātē. ex alia ꝟo videz mltitudinē āgelorꝫ copiosam filiū suū reuerenter adorātē. Ex alia aūt teneret i brachijs ipm dulcissimū filiū suū suaues amplexꝫ et collo ac melliflua oscula ozi suo dulciꝫ impzimentē. Flebat sctūs ioseph ex deuotiōe audiens z vidēs hec mirabilia: z totꝫ ꝟsolatōe replebaꝫ. ¶ Post ꝟsolatiōz ꝟo marie z ioseph
L subsecuta est ꝟsolatio sancti senis symeonis
De bibliotheca/ Tolomei.
Pro cui⁹ meliori declaratiōe est sciēdum sm magīm hystoriaz q⁹ Ptolome⁹ philadelphus rex egypti fuit valde studiosi⁹ z librorꝫ cupidus. vñ sue bibliothece pfecerat qndā sapiētē noie demetriū. a q cū qsisset nūez librorꝫ q erāt i sua bibliotheca: rñdit adesse librorꝫ. xxūij. milia volumia: z cito posse accrescere vsqz ad. l. milia volumia. Addiditq; nūciatū si bi eē iudeos hīe legē diuinā digito ipi⁹ dei vsciptā. p q sūmope erat insudādū: vt ex hebreo in grecū traducta eloquiū i archānis regalibꝫ haberet. sz multū eē q posſz hoc agere nisi natiō hebreū. Nā theopōpus cū hystorijs qs scribebat hāc voluisset interserere: inamētiā ꝟsus est. Et ob eādē cām Theotec⁹ factus est cec⁹. Quare mi domie rex Tolomee tibi supplicādū est sūmo iudeoz pōtifici vt dēstinare dignet viros greca z hebraica lingua pitos: q hanc legē de hebreo in grecuz traducāt. Hoc aūt audiēs qdā ex cōsiliarijs regis Aristi⁹ noie: ac calamitari iudeoz cōpatiēs subiūxit dicēs. Bonū est mi rex qđ Demetri⁹ insinuat. sed vt facili⁹ obtineas quod ipetrare optet: redde pōtifici captiuos qs de tribus iudeoz. Cui⁹ cōsiliū placuit regi: z iudeoz captiuos. cxx. milia liberauit. Jussitq; dari eis. cxx. marchas auri vl argenti. Quo facto Eleazar sūm⁹ sacerdos ei dēstinauit ex singulis. xij. tribub⁹ sex viros sapientissimos vtraq; ligua: q sunt numero. lxxij. vt legē diuinā iterpterent. Qui cū ad regē pueniſſent facta ꝓbus magna disputatiōe z ꝓbato in cōspectu Ptolomei q tm vn⁹ est de⁹. date sī singulis singule camere: z deputatis custodibꝫ null⁹ alteri loqui vl scribere poterat: vl quis mō aliqđ insinuare. Et diuisa biblia cōtigit Symeoni seni liber Jsaie iterprādus. Qui cū veniſſet ad illū locū Isa. vij. Ecce ꝟgo cōcipiet z pariet filiū. stupefact⁹ ac timēs ne ptolomeus diceret in diuīa scriptura esse meda ciū (qz ipossibile videbaꝫ q ꝟgo ꝛciper z pareret filiū) abrasit li ꝟgo z scripsit alma. hēm vocabulū aliqñ idē significat qđ ꝟgo absc/ dita. Aliqñ alma idē est qđ scta. z sic accipit in. c. alma. de sen. ex. li. vj. z in. c. j. de reli. z ve/ nera. sanc. eodē li. vbi dicit. Alma mater ec/clesia. z ita etiā accipit in. c. ātiquis. ix. q. iij. vbi dr. almes edis nře rē. Et almus idē ē qđ scūs. vñ sanct⁹ Bñdictus dr almificus in. c. sunt nōnulli. xvj. q. j. Aliqñ alma idē ē qđ pulchra vel excelsa: z ita accipit i. l. j. C. negociatores ne militēr. li. xij. vbi dr: in alma vbe Nō solū aūt iterpratr scta vel pulchra vel excelsa: sz etiā nutriēs: vt ait Catholicon. De q iterptatione tractat Arch. in. c. gllosus. de reli. z ve. san. li. vj. vñ etiā illa q nō est virgo dr alma. z ita appellāt poete venerē: q ꝟgo nō fuit. qđ oñdit Virgil⁹: q i. j. enei. introducit Didonē: q Ence inqt. Tu ne ille eneas que dardanio anchise: Alma ven⁹ frigij genuit si mentis ad vndā: Lū aūt Symeon lcpsisset. Ecce alma ꝛcipiet. repit postea diuinit⁹

Quō sy/meoni fa/cta sit re/uelatio

ibi scriptū Ecce ego ꝺcipiet. Ūn sc̄o abra/ hā ego ⁊ sep̄lit alma. ⁊ iterꝫ postea repit sep̄tū ecce ego cōcipiet. vn̄ rursus ⁊ tertio abra hā ego ⁊ sep̄lit alma. ⁊ filiꝝ pea repit sep̄tū ecce ego ꝺcipiet. ⁊ illa dictio virgo erat sep̄ta līs aureis. Quapꝛopt coḡscēs symeō hꝰ esse cele/ ste mysteriū: pstratꝰ i terrā oꝛauit dn̄m vt ei reuelare diḡret q̄dnā hꝰ significaret: ⁊ an mr redēptorꝭ debebat remāere ego i ꝺceptu: ptu ⁊ post partū. rogauitqꝫ deū vt sibi cōcederet videre ipam ginē cū filio ātecꝫ moꝛeret. et rūsum accepit q illa ego peret messyā filiū ei q̄ redimeret isrl. ⁊ q ipe nō moꝛeret donec ipm reciper i vlnis suis. ⁊ ppt hꝰ ꝺr i hodier no euāgl. Rūsum accepat symeon a spūsctō ñ visuꝝ se moꝛtē nisi videret xpm dn̄i. Et ve nit in spū i tēplū. vbi ꝺr gl. q cū ibi btā ego aductasset: spūsctūs reuelauit symeoni ⁊ dī/ xit. Ecce symeō q cōpletū est desideriū tuum ecce q iā videbis messiā tibi pmissum. vade igit ato ad tēplū: ⁊ ibi eū repies: ⁊ i brachijs tuis accipies: ⁊ deuote adorabis. ¶ Logita ḡ o aīa deuota quāto cū gaudio ⁊ exultatiōe ac seruoꝛe sctūs ille senex symeon ad tēplū ppe rauit: ⁊ quāta cū reuerētia saluatoꝛē mundi adoꝛauit. cōsidera etiā quāta fuerit bn̄dicte ginis clemētia ⁊ benignitas: q filiū suū ipi symeoni osculādū ⁊ amplexādū liberalit obtulit. Ūn sequit in euāgelio. Et accepit eū i vlnas suas. O symeō q̄d agis? an forte nesciꝭ q iste est q̄ terrā palmo ꝺcludit? Nōne ipe ē quē celi celoꝝ capere nequnt? vt ꝺr. ij. Para. ij Quō ḡeū capis i brachijs tuis? O bn̄dicte senex tu cōpleuisti vnū de maximis desideriꝭ q̄ hēbat btūs Augustin⁹. Tria em̄ cupiebat q hīe nō potuit. ſ. videre romā i flore. Pau/ lū pdicāt. ⁊ xpm in carne. O cū q̄nta suaui tate: cū quāta letitia: cū quāta dulcedine: et cū quāta teneritudine bn̄dictū iesum in ma nibꝰ tuis suscepisti. q̄dulcit stringebas iter brachia: q̄suauia figebas oscula. O deuoti ꝑiani rogem⁹ ⁊ nos pīssimā ginē vt etiaꝫ nobis porrigere dignet sicut obtulit symeōi puerꝫ suū bn̄dictū: vt possim⁹ eū amplecti et osculari. ¶ Arbitroꝛ aūt q sctūs ille senex sy/ meon hīs dn̄m iesuꝫ in manibꝰ exclamauit ⁊ dixit. O bn̄dicte puer tu es creatoꝛ me⁹: tu es deꝰ me⁹: tu es redēptoꝛ me⁹: tu es expecta/ tus a cūctis gētibꝰ: tu sctoꝝ glia: tu angeloꝝ dns. Iste sunt manꝰ q vniūsum oꝛbē fabrica uerūt. hi sūt pedes quoꝝ scabellū adoraḳ. isti sunt oculi bonos ⁊ malos ꝺtēplātes. nūc vi/ dent te oculi mei: nūc tractāt te manus mee. nūc ḡ dimitte me exire de hoc sc̄o vt vadam

Exultatio symeonis dū uidet puerum

ad sctōs ꝙres q̄ sunt in limbo: ⁊ poꝛtē eis hoc bonū nouū. Dimitte me ne videā te in cruce suspēsum: ne videā te iter duos latrones cru cifixū. O maria ecce q tuāipsi⁹ aīam ptrāsi/ bit gladi⁹. q̄ ꝺba lacꝛymādo dicebat sanct⁹ symeon ipi brē ginī. O q̄t gemit⁹: q̄t suspi/ ria: q̄t lacꝛyme ibi sunt effuse ab isto sctō se/ ne vna cū ipa ginē ex recoꝛdatōe passionis xpi. Sz dimissa hac lugubꝛi meditatiōe re/ uertamur ad exultationē ip⁹ symeōis. Cre/ do em̄ q tāto gestiuit gaudio vidēs saluato/ rē mūdi: ac eū in vlnis suis baiulās: vt ꝺbis exp̄mi non possit. O bn̄dicte senex quē acce pisti in vlnis tuis? nōne regē regū ⁊ dominū dn̄antiū? Quē ad tuū pect⁹ dulcit ꝺduxisti nōne filiū dei? Quē suauit aspexisti: ⁊ iocun/ do vultu tibi arridētē ⁊ blanditē ꝺtēplatus es? nōne creatoꝛē vniūsi ⁊ saluatoꝛē mōi? O felicia brachia: o btī oculi tui: o felices man⁹ tue q̄ meruerūt tāto ꝑuilegio decoꝛari. Decā tabat ḡ iste bn̄dict⁹ senex ⁊ dicebat. Nūc di/ mittis fuū tuū dne fm ꝺbū tuū in pace. Qꝛ viderūt oculi mei salutare tuū. Viderūt nō p somnū: nō p fantasmata: nō i figurā: sꝫ vi/ derūt coꝛpalit: viderūt pn̄tialit: viderūt cer titudinalit: viderūt facie ad faciē saluatoꝛeꝫ seculoꝝ ac plasmatoꝛē meū. O dulcis iesu tā ꝺrent⁹ moꝛiar: tā secur⁹ ex hac vita recedā: tā gaudēs p̄mos parētes cū p̄iarchis ⁊ ꝑphe/ tis visitabo: ⁊ annūciabo eis q te palpabilē pbuisti in manib⁹ pctoꝝ. annūciabo eis q te teti gerūt man⁹ mee: q te amplexata sūt bra/ chia mea: q viderūt te oculi mei. O si q̄s vi disset illū beatū senē: postq̄ amplexato ⁊ ad/ oꝛato dño recessit vt ad domū suaꝫ pgeret: ⁊ ibi ex hac vita migraret: nō potuisset se a la/ chꝛymis pre deuotiōe ꝺtinere. Existimo ei q ꝑ viā ibat dulcit decātādo Nūc dimittꝭ ser/ uū tuū dne ⁊c. Et cū his dulcib⁹ cāticis ad domū suā puenisset genib⁹ fleris in terrā manibusq̄ ⁊ oculis i celū elevatis gras agēs deo de tāto mysterio sibi reuelato ⁊ ostēso: feli citer migrauit ad dn̄m. Cui sit honoꝛ ⁊ glia in secula seculoꝝ. Amen.

¶ Incipit ps nona huiꝰ ſmonarij q̄d ma/ riale appellat. hec aūt ps hoꝛtus delicioꝝ siue paꝺisus voluptatis ꝑpo noīe nūcupat. ⁊ in ea tractat de btissime mris dei assimilatiōe.

Sermo. j.

Speciose ⁊ de/ licate assimilauit te filia syō Hie/ re. vj. c. Inq̄t magr Bartholo/

me⁹ pisan⁹ in suo mariali. Dim rōnabiliū ⁊ intellectualiū spiritū appetit⁹: studiū: sollicitudo ⁊ cura: ⁊ si ad summi boni plenitudinē obtinēdā veluti impfecti ad pfectū: effect⁹ ad cām: in q̄reti ad q̄rē: ⁊ q̄ sunt finis ad finē tendat incitet ⁊ pgat: put expiētia quincit phie parit attestant ⁊ scti. Ad id vtiq; bonū pcipiendū obtinēdūq; sic hūana natura īualida cernit ⁊ pbat: vt gr̄a remota nec ad ipm q̄rēdū assurgat: ⁊ intellect⁹ attingere neq; at naturalib⁹ cūctis fret⁹. Nam g̃ naturā ad rēū p̄ricipādū vt finē ab ipo actore oim deo pdita ⁊ creata: sz ad pseqndū ipotēte effecta tā peccato q̄z viribꝫ cernes ⁊ attēdes altissim⁹: licz lucē inaccessibilē habiret vt ad ipm hō hz̄et accessum tā p futuro q̄z in pñti: tenebr̄as posuit latibulū suū: vicz carne se vestiēdo hūana vt quē cernere hic in sua dēitate nō possum⁹: i nr̄a saltē mortalitate pñtē videre⁹. Sz q̄ in loco h̄ nr̄m celebr̄atū est gaudiū vt deus nob psonaliē vnirēt: fieretq; de⁹ hō: ⁊ summa imis: terrenis celestia: ⁊ diuia mortalibꝫ necrerent. nisi i horto pclusо: fonte signato: paradiſi medio: thalamo veri sponsi: salomōis lectulo: cubiculo assueri: sūmi dei tēplo celo: loco ⁊ oraculo: vētre. s. ⁊ vtero itemerate v̄ginis marie. Hoc i sole altissim⁹ tabernaculū locauit: carnēq; ex eius purissimis sanguīb⁹ assumpsit: ⁊ vt gigas porēs ex ea itegra manēte exiuit: ac se pre filijs hoiz speciosum oculo mortaliū videndū obiecit. Maria g̃ cū mediū fuerit vt lux supna in pñti pāderet hoīb⁹ idubitāter ē tenēdū ipam nūc i gl'ia eē portā viā scalā ⁊ ianuā: vt dēitas in pria cernat̄ beatifice ⁊ fidelibꝫ reseret. hec ille. Si igit beata v̄go a nob grat dicēs illō Isa. xl. c. Cui assimilastis me? nō solū ea assimilare poterim⁹ p̄dictis sz etiā vnusq̄sq; nr̄m ei rndere poterit verba thematis nr̄i. Sup q̄b⁹ videbim⁹ q̄ndecim assimilatiōes ipi⁹ bñdicte v̄ginis.

¶Mz mr̄ dei assimilat̄ paradiso voluptatꝫ et dr horti⁹ deliciarꝫ Assimilatio. j.

B Maria paradisus dicit̄ ppt quinq;

Ebndicta v̄gie dr in figura Benedo nef. ij. Plātauit de⁹ paradisum voluptatꝫ. i. mariā: a pncipio. i. i patribus orietis. s. gr̄e. In q̄ posuit hominē quē formauerat. qz de⁹ i ei⁹ vtero posuit xpm: quē opatōe spūsscti formauit. Ille at loc⁹ ē valde amen⁹. qz ibi sunt oia illa q̄ viri darij faciūt amenū. q etiā fuerūt in btā v̄gine. Et iter alia sunt q̄nq;. Primū est diuersitas arborꝫ. vñ dr Ben. ij. Produxit de⁹ ome lignū pulchꝫ visu ⁊ ad vescēdū suaue. Ista at diuīsitas arborꝫ fuit i mr̄e dei: q̄ dr Eccl. xxiij. Quasi cedr⁹ exaltata sū in libano ⁊c. vbi ponunt̄ ser differētie arborꝫ q̄ fuerūt in ea. s. cedrus pr̄eplatiōis excelse. cipressus odorifere fame. palma gl'iose victorie. rosa patiētie. oliua mīsericordie: ⁊ platan⁹ fidei pfecte. Platan⁹ em hz folia ad modū scuti. ⁊ signific at fidē. siue q̄ ad modū scuti hz tres āgulos. i. tres articlos pncipales: q̄b credit in sanctā trinitatē. siue q̄ ad modū scuti pfert ⁊ hz in leua. i. in pñti vita: ⁊ nō i dextra. i. in btitudie quia hic est fides: ibi visio ⁊ spes. siue quia fides est nob scutū ꝓtra diaboli tēptamēta. vñ apls ad Eph. vj. ait. In oib⁹ sumētes scutū fidei: vt possitis oia tela ūmici ignea extinguere. Nō tm aūt in paradiso erat diuīsitas arborum: sz maxime fuit ibi a deo positū lignū vite in medio paradisi: Ben. ij. De q̄ sic dr Aug. Virgo maria paradisus dicit̄. In cui⁹ medio positū est lignū vite: cui⁹ folijs sanant infirmi cui⁹ odor vivificat mortuos: cui⁹ sapor dulcorat amaros: cuius vmbra refrigerat miseros: cui⁹ aspectus letificat angelos. Hec ille.

¶Scdo in paradiso fuit iocunditas riuuloz. vñ Ben. ij. dr. Fluui⁹ egrediebat de loco voluptatꝫ ad irrigādū paradisum. q̄ dividit i q̄tuor capita. Iste fluui⁹ paradisi est abundātia spūsscti: q̄ fuit copiosissime in maria. ⁊ dividit in q̄tuor capita. qz vnū mittit ad ꝓtem platiuos: dans eis gr̄am ⁊ deuotiōz orandi. Aliū mittit ad actiuos dās eis gr̄am pseuerādi. Aliū mittit ad platos dans eis gratiā p̄sidendi. Aliū ꝓ mittit ad subditos dans eis gr̄am obediēdi. ¶Tertio fuit in paradiso aure tenuis gratū refrigeriū. vñ Ben. iij. dr de Adā. Cū audisset vocē dñi deambulātis i paradiso ad aurā post meridiē. Isto aūt refrigeriū fecit in btā v̄gine spūsscti gr̄a: iuxt illud Luc. j. Spūsscto⁹ supuenīet in te: ⁊ virtus altissimi obūbrabit tibi. i. ab oi estu carnalis ꝓcupie te refrigerabit. ¶Quarto i paradiso fuit cant⁹ auiū: marie spūaliū. s. angeloz. q̄ laudē dei sp cantāt: iuxt illud Job. xxxij. Cū me laudarēt astra matutina ⁊ iubilarēt oēs filij dei. Iste igit aues. i. angeli ad honorē benedicte v̄gis decāranerūt i suo ortu: iuxt illō Hester. viij. Judeis noua lux oriri visa est ⁊c. Cātauerī etiā i suo ptu diceñ. Elia i excelsis deo ⁊c. Luc. ij. Jrē in sua assumptiōe. vñ in figura p̄dictū fuera t. ij. Re. vj. Deducebāt archā dñi. i. beatā v̄gine cū iubilo ⁊ clāgore tube. Et etiā mō cantāt in sua glificatione. ⁊ filij xp̄s cū eis laudat matrē suam: iuxta illō Prouerb. vlc. Surrexerūt filij eius et bea-

tissimā p̄dicauerūt: vir eiꝰ ⁊ laudauit eam.

F ¶Quinto ī padiſo terreſtri fuit dulcedo fructuū. de q̄bꝰ licitū erat comedere: dicente dño Ben.ij. De omī ligno padiſi cōede. Unus tm̄ fructꝰ fuit p̄hibitꝰ: de q̄ ibidē ſ̄bdidit deꝰ. De lig̃ aut̄ ſcie boni ⁊ mali ne cōedas. Btā aūt ẏgo maria meliozē ⁊ dulciozē fructū p̄tulit: illū. ſ. de q̄ ipi ẏginī dictū fuit Lu.j. Bñdictꝰ fructꝰ vētris tui. Iſte etiā ē fructꝰ ille q̄ inq̄t Jo.vj. Ego ſum panis viuꝰ q̄ de celo deſcēdi. Fructꝰ q̄dē ſcie boni ⁊ mali fuit occaſionalit̄ cauſatiuꝰ mortis: dicēte dño Ben.ij. p̄mis pentib̄. Quacūq̄z hora comederitis ex eo morte moriemī. ẏ aūt fructꝰ brē ẏginis ē vnificatiuꝰ: vñ dixit. Ego ſum panis viuus. Fructꝰ etiā oīs padiſi terreſtriſ fuit de humo p̄ductꝰ iuxt̄ illd Ben.ij. Produxit āt dñs deꝰ de humo oīe lignū ⁊c. ſed fructꝰ ẏginalis fuit de celo delatꝰ. vñ ait. q̄ de celo deſcēdi. Item fructꝰ ligni vite poſitꝰ in medio padiſi ꝛſeruabat vitā corpalē. vñ pꝰ pſm̄ ade dixit de ag̃elis Ben.iij. Videte ne forte ſumat de lig̃ vite ⁊ viuat i eternū. Iſte aūt fructꝰ celeſtiſ dat nobis vitā celeſtē p̄petuā. vñ 6r Joh.vj. Si q̄s māducauerit ex ẏ pane viuet in eternū. Btā igit̄ ẏgo q̄ nobis attulit hūcibū bñdicū: facta eſt q̄ſi nauis inſtitorꝛ de longe portans panē ſuū: Prou. vlti. ¶O igit̄ dñe deꝰ q̄ formaſti adā in agro damaſceno: ⁊ poſtea eū trāſtuliſti in padiſo terreſtri: Ben.ij. Et ibi Nico. de ly. ⁊.c. illud. ⁊ ibi glo. xl. di. ⁊ p glo. in. l. aſſumptio. ff. ad muni. ⁊ p magiſtꝝ ſen. in. ij. di. xvij. ⁊ p magiſtꝝ in hyſtoria eccleſtica. Me q̄z de agro damaſceno ī quo eſt terra rubea. i. de rubedine pecī: eripe: ⁊ libera me de ſanguib̄: p̄s. l. ac trāſfer in padiſuz ẏeſtrē ad dꝛuotiōz bñdicte mīs tue: q̄ē amenior padiſo illo terreno. Fac vt ſuperē oēs in amore huiꝰ ameniſſimi padiſi: ita vt ī bono dicaī de me illud Ezech. xxxj. Cedri nō fuerūt altiores illo in padiſo dei. tranſſumptiue in. c. p̄ncipiū. de pen̄i. di. ij. Hic eſt em̄ ille paradiſus de q̄ inq̄t filius dei Ecci. xxiij. Ego ſic aq̄ducꝰ exiui de padiſo. Iſte aūt ẏginalis padiſus aliū padiſum p̄duxit. vnd̄ dixit illi eiꝰ ſponſus celeſtiſ Can. iiij. Emiſſiones tue padiſus. Et iō ipe padiſus celeſtis dñs noſter poſtea dixit latrōi ꝓuerſo. Hodie mecū eris in padiſo: Lu. xxiij. ⁊ trāſſumptiue ī. c. baptiſmi vice. de ꝓſe. di. iij. O igit̄ dñe ieſu padiſe de padiſo rogo te ne emittas me vnq̄z de ẏ padiſo voluptatis ſic eieciſti adā: Ben. iij. ⁊.c. Adam. ⁊.c. q̄libet. xl. diſ. gra em̄ hui bñdicte mīs tue q̄ eſt ſicut padiſus ī bñdicti

B Exoratio in beatam virginē

oniby Eccī. xxiiij. Fac q̄ vt dicere poſſim ꝓti nue illud Ben. iij. Vocē tuā audiui in padiſo. Fac vt nō ſolū ſemel mihi dici poſſz illud Ezech. xxvij. In ẽlicūs padiſi dei fuiſti. ſed p̄petuo dicaī illud. ij. Thoz. xij. Raptꝰ eſt in padiſum. ⁊ illd Eccī. xlviij. Trāſlatꝰ ē in paradiſum. ⁊ tūc ero ſecurꝰ ⁊ cōſolatꝰ. Cū em̄ de padiſo materiali dicaī Ben. iij. q̄ deꝰ collocauit añ padiſum voluptatꝛ cherubin ⁊ flam meū gladiū atq̄z verſatilē ad cuſtodiēdū ne q̄s introeat. multo magꝛ ad cuſtodiā iſtiꝰ celeſtis padiſi collocauit multos angelos ⁊ flāmā ignis ſpūſſcti ad ꝛefendēdū ne aliq̄s demon vnq̄z eū introiret p pcm̄. ⁊ nō ſolū ad cuſtodiēdū ipm̄ padiſum ſz etiā eos q̄ in illo p deuotionē ingrediunt. O igit̄ felix: o fortunat̄: o beat̄ ille q̄ in padiſum iſtū deuoto mētis affectu introierit. nā inquit ſaluator noſter Apoc. iij. Dabo ei edere de ligno vite q̄d eſt in padiſo dei mei. In hoc etiā padiſo iuenier oīa bona q̄ dicunt fuiſſe in padiſo materiali. de quo ait Damaſ. li. ij. Paradiſus in oriēte poſitꝰ eſt: oīm terra excelliōr: tēperato ⁊ tenuiſſimo ac puriſſimo aere fulgēs: plantis ſemp floridis comatꝰ: ac bono odore plenus: lumineq̄z repletꝰ. hec ille. Et idē dicit Aug. ſup Ben. ⁊ xij. de ciui. dei. Ber. etiā ſuper Can. inq̄t. Habitabat homo in padiſo: ⁊ in loco voluptatis cōuerſatio eiꝰ. vbi nihil doloris aut moleſtie ſentiebat. odoriferis ſtipatus malis ⁊ pomis: fulcitus floribꝰ: honorez gl'ia coꝛonatꝰ: ⁊ magna claritate ob inſigne diuine ſilitudis reſulgebat. Et erat ei ſoꝛs atq̄z ſocietas cū btā plebe angelozz: ⁊ cū militia celeſtis curie atq̄z exercit̄. hec ille. Albꝛt. aūt de roſate in ſuo dictionario in ẏbo padiſus: 6r. Iſte padiſus 6r ameniſſimꝰ ex mirificis inſertiōib̄: ex pulcherrimis plātatiōib̄: ex fragrātiſſimis aromatib̄: ex ẏnātib̄ floribꝰ ex temperatiſſimis roꝛib̄: ex moderatiſſimis vētis ⁊ flatib̄: ex ameniſſimis auiū cantib̄: ex puriſſimis fluib̄: ex validiſſimis ſepib̄ ⁊ ex oculiſſimis cuſtodib̄. Ibidē etiā inq̄t p̄dict̄ doctoꝛ ſm̄ Catholicon q̄ padiſus 6r q̄ſi parās dei viſum. Que oīa excellēriſſime fuiſſe in padiſo nr̄o virginali poſſent moraliter declarari: ſed bꝛeuitatꝛ cā p̄traſeo: relinq̄ns illa cōtēplāda ſagaciſſimo ac p̄udentiſſimo lectoꝛi: q̄ nouit ſugere mel de p̄tra: oleūq̄z de ſaxo duriſſimo: atq̄z de exiguis eximia cogitare. ¶Scdo p̄ncipaliter in hac p̄te dico q̄ beata ẏgo eſt hoꝛtꝰ deliciaꝝ. quē quidē hoꝛtū deꝰ manu ſua plantauit. vn in figura dicit Heſter. j. c. Juſſit rex. i. deus: cōuiuiū p̄para-

H Maria aſſimilat̄ horto deliciarū

un ij

ri in vestibulo hortꝰ z nemoris.i.i vtero ꝑgi
nis:quod regio cultu z manu cōsitum erat.
Tūc em̄ deus ibi parauit quinū qñ naturā
humanā sue diuitati vnīuit. De ista etiā pla
tatōe dicit Ecci.xlij. Plātauit illū dñs. Itē
de ipa bñdicta ꝑgine pōt exponi illud Ezec.
xvij. Plātabo ea z erūpet in germē:ait dñs
z illō eiusdē li.c.xlvij. Super aquas mltas
plātata est. Scōo dr istū hortū plantaꝝ cō/
seuit diuersis arboribꝫ.i.diūsis ꝑturbꝫ.vñ
in huiꝰ significatiōe pōt exponi illud qđ dr
Ecci.ij. vbi ait Salomō.i.dr. Feci hortos
z pomeria z ꝯseui ea cūcti generꝫ arboribus
Et dicit hortos in plurali.qz deus cōseuit z
hortū sui corpis ꝑginitate:z hortū sue mēꝫ
humilitate. Tertio ipm cōsertū diuersis ri/
uis gratiarū irrigauit:z ḧdāmō inebriauit.
iuxꝫ illud Ecci.xxiiij. Rigabo hortū plantati
onū mearū:z inebriabo partꝰ mei fructum.
Quarto ipm irrigatū totū amenissimū fecit
iuxta illud Ezech.xxvij. Terra illa iculta.i.
maria:que fuit integra z illibata facta est vt
hortus voluptatꝫ. Et in istū hortū sic delicio
sum dr descēdit z ibi comedit:qz carne z san
guine ꝑginis se ibi pauit z lilia collegit.qz i
eius puritate multū delectatꝰ fuit.vñ Cant.
vj.inqt ipa sponsa celestꝫ. Dilectꝰ meꝰ descē/
dit in hortū ad aureolā aromatū vt pascat i
hortis z lilia colligat. Iste aūt hortꝰ fuit clau
sus:irriguus:amenꝰ:z fructiferꝰ. Primo nā
qz fuit hortꝰ clausus:qz ita semp habuit bea
ta ꝑgo cor clausum malo q nunqꝫ in illō sub
intrauit aliq demonis suggestio vl praua de
lectatio.z hoc est qđ dr Cañ.iiij. Hortꝰ con
clusus es soror mea sponsa:fons signatꝰ.qđ
ō dr.qr nūqꝫ qꝰ cor ībintrauit aliqs prauus
ꝓsensus.deꝰ em̄ ipam signauit z clausit:z ipe
solꝰ clauē portauit.cnꝰ thesaurꝰ intꝰ latebat
Qz aūt ꝓdicta ꝑba Canticoꝝ intelligant de
beata ꝑgine ptz ꝑ glo.in.c.oībus.xxiij.q.j.
Et notādū q in pallegata auctoritate bis dr
hortꝰ cōclusus.qz ꝑgo gliosa i corpe z in aīa
sic ab oīmi infectiōe z vicio clausa fuit q nun
qꝫ aliquā maculā recepit. Scōo fuit hortus
irriguus:iuxta illud Cañ.iiij. Fons horto/
rum putꝰ aquaꝝ viuentiū q fluūt impetu de
libano. Aque em̄ gratiꝝ istiꝰ hortꝰ bonos fecū
dāt.z ō dr:fons hortoꝝ. Boni em̄ sūt hor/
tus dei q sensus suos clauserūt ꝺ delectamēta
mūdi. Iste etiā aque ꝓtōres mortuos in pec
catis viuificāt.z ideo dr:putꝰ aquaꝝ viuē/
tium. Mali em̄ q sunt ꝓfundati in peccatis
sunt puteus diaboli.z ō dr de malis dr ps.
liij. Deduces eos i puteū interitus. Vñ etiā
exorabat deū idē ꝓpheta dicēs ps.lxviij. Ne
qz vrgeat sup me puteus os suum. Aque igit
beate ꝑginis ō dicunt viue:qz ipos peccato
res ꝑ pctm̄ mortuos ad vitā gratie reuocāt.
Iste etiā aque beatos in celo letificāt.z ō dr
que fluūt impetu de libano. Vñ ꝓphera in
quit ps.xlv. Fluminis impetꝰ letificat ciuita
tē dei. Tertio iste hortꝰ fuit amenꝰ.et ō post
qꝫ ꝑponsus celestꝫ sponsā suā cōmēdās dicit.
Hortꝰ cōclusus/es ꝛc.statī amenitatē istius
horti declārāt dicēs. Emissiōes tue paradisus
malorꝝ punicorꝝ cū pomorꝝ fructibꝫ. Cipрus
cū nardo:z crocꝰ cū fistula:z cynamomū cum
vniuersis lignis libani.myrrha z aloes cum
oibꝫ ꝑmis vnguētis. Ecce qz amenꝰ z delicio
sus est hortꝰ iste.qz emissiōes sue.i.ꝑtes qs
emittebat fiūt qsi paradisus.i.deliciose ame
ne. Deinde ostēdit suā amenitatē:qz ibi fue
rūt mala punica cū pomorꝝ fructibꝫ.i.ꝑtū
odorabilitas z deuotiōis myrrha suauitatis
Nam mala punica habēt granā ordinata:
z poma sunt dulcia. Ad ista aūt poma ipsa
ꝑponsa imitat ꝑponsum suū dī. Cañ.v. Ue
niat dilectꝰ meꝰ in hortū vt comedat fructū
pomorꝝ suorꝝ. Ibi etiā fuit cipрus cū nardo:
id est fama odorifera z hūilitas pfunda:qa
cipрus est herba humillima:z nardꝰ est odo/
ris boni.vñ Tibullꝰ ait. Illiꝰ puro distillēt
tēpora nardo. Ibi ḧqz fuit nardus z crocus
id est feruens charitas z celestis contēplatio
nis sublimitas. Nardꝰ em̄ est herba calida:
z crocꝰ habet colorē aureū:vñ Virgiliꝰ.iiij.
georgi.inqt. Et glaucas salices:casiam cro/
cūqz rubētē. Et de hac herba fit optimū vn/
guentū:vt inqt Plinius.xxj.li.natu
ralis hyst. Vñ Properci canit. Et crocino
nares myrrheus vngat onix. Ibi etiā fuit fi
stula z balsamū cū vniuersis lignis libani.qz i
ea fuit puritas cōscie:odor bone fame:z icor/
ruptibilitas in carne. Fistula em̄ hz suā ꝑfu
tem in medulla:z cynamomū hz odorē suum
in cortice:lignū ꝑo libani est ipsa tribile. Ibi
ḧz fuit myrrha z aloes cū oibꝫ ꝑmis vnguē
tis.qz i ea fuit amaritudo tribulatōis ꝑ filij
sui passiōe:z amaritudo cōpassionis ꝑ mise
roꝝ cōpassiōe z afflictiōe:atqz suauitas deuo
tiōis in mēte. Myrrha em̄ est amara z sicca
aloes:vnguēta vero sunt suauia. ¶Quarto
iste hortꝰ fuit fructiferꝰ. Tūc aūt hortus fru
ctificat quādo bene irrigat:z ventus frigidꝰ
z siccus ab eo amouet:z vento calido z humi
do bene perflat. Et sic iste hortꝰ fuit fructife/
rus. Nam ꝑmo fuit bene irriguꝰ.mō lachrymis
poloris ꝑ filij passiōe:modo lachrymis

Hortus amenus

Hortus fructifer⁹

Hortus clausus

Hortus irriguus

cōpassiōis p miseroꝝ afflictione. mō lachrymis deuotiōis p desiderio celestis pātie. t mō lachrymis lamētatiōis p incolatu pātis misērie. vñ sibi pr̄ ꝓuenire illō qđ dr Isa. lvij Eris q̄si hort⁹ irriguꝰ: t sicut fons cui⁹ nō deficiēt aq. Scdō ventꝰ aq̄lonaris ab isto horto fuit exclusus. nā ab austro spūssti fuit perflatus. vñ Cañ. iiij. ait celestꝭ sponsus. Surge aq̄lo (alia aūt lra dicit. Fuge aquilo) t veni auster pfla hortū meū: t fluāt aromata illi⁹. Per aquilonē aūt itelligit suggestio diaboli Aquilo em̄ est ventꝰ frigidus t siccꝰ ac pluuie dissipatiuꝰ. Diabolꝰ em̄ infrigidat a dei amore: iuxt illud Eccli. xxiij. Frigidus ventꝰ aquilo flauit. Irē desiccat t euacuat ab oī deuotiōe: iuxta illud Job. xxvj. Qui extendit aquilonē sup vacuū. Irē dissipat celestꝭ gre pluuiā: iuxta illō puerb. xxv. Ventꝰ aquilo dissipat pluuiā: Sz iste vēt⁹ ab hortu ẏgia li remit⁹ fuit fugat⁹. non em̄ potuit aliqđ frigus imittere. qz ipa sp fuit feruētissima. nec ī aliq̄ deficcare: qz semp fuit deuotissima. nec aliquā guttā celestꝭ pluuie ab ea expellere: qz oī gratia fuit plenissima. Per austꝭ aūt itelligit afflatio spūssti. Auster em̄ ē ventꝰ caliđus t humidꝰ t fecūdatiuꝰ. q̄ q̄dē hortū virginalē pflauit: qz fecit ipaz calidā p charitatem: humidā p pietatē: t fecūdā p operū vbertatē. sic fluxerūt aromata odorifera. q̄ odorē ad instar balsami q̄dāmō deum recreauit: t ad instar cynamomi homies ꝓfortauit. qz cynamomū stomachū ꝓfortat. t ad instar myrrhe demones effugauit: qz odor myrrhe vermes expellit. Et ppt̄ ista tria dr in psona virginis Eccli. xxiiij. Sicut cynamomū t balsamū aromatizans odorē dedi: t q̄si myrrha electa dedi suauitatē odoris. ¶ Deisto autez horto ab h austro pflato inq̄t Ber. in ser. de natiuit. ẏginis. Hort⁹ plane deliciarū ē maria: quā nō solū afflauit venies: sed etiā pflauit supueniēs auster ille diuin⁹ vt vndiq; fluant aromata illi⁹. In isto etiā horto fuit viola humilitatis: lilium ẏginitatꝭ: rosa charitatꝭ t vinea florida fecūditatis. Ista autē austro spūssti pflata magnū fecerunt odorē. nā humilitas odorē fecit deo: ẏginitas odorē fecit angelo: charitas odorez fecit diabolo: q̄ odor ipm confūdit. Vñ in ẏginis figurā dicit deo Judith. ix. c. Percuties eū labijs charitatꝭ nec. Fecūditas aūt isti⁹ vince odorē fecit mūdo: iuxt illud Eccli. xxiiij. Ego q̄si vitis fructificaui suauitatē odoris. In istū hortū sic deliciosum introiuit rex celestis. vñ Hester. viij. dicit. Intrauit rex in hortū arboribꝰ cōsitus Ipe q̄z celestꝭ sponsus inq̄t Cañ. vj. Descendi in hortū meū vt videre poma cōualliū: et inspicerem si floruisset vinea t germinassent mala punica. Et ipa sponsa dei inq̄t filio suo illō Cañ. vij. Veni dilecte mi: mane surgamus ad vineas: videamus si floruit vinea: si flores fructꝰ pturiūt: si floruerūt mala punica. Ibi dabo tibi vbera mea: oia poma noua t vetera dilecte mi seruaui tibi. hec ibi Rogemus ḡ oēs vt etiā nobis dare dignet de istis pomis suis: t dicam⁹ ei singli illō Cañ. viij Tu q̄ habitas in hortis fac me audire vocez tuā. Deipa em̄ q̄ erat futura hortꝰ dei pdicta fuit Isa. lvij. Erit q̄si hortꝰ voluptatꝭ terra coram eo. Terra nāq; i. ibitā ẏgo fuit coram deo q̄si hortꝰ voluptatꝭ. Fac igit⁹ bñdicta ẏgo vt nos ꝓtinue habiremꝰ in hortis istꝭ: t veri ficet de nobis illud Amos. ix. Faciēt hortꝰ t comedēt fructus eoꝝ. Tu em̄ es ille hortꝰ in quē introiuit iesus: Joh. xvij. Fac ḡ vt mihi dicat pr̄ eternꝰ illō Joh. xvij. Ego te vidi ī horto cū eo. Btūs em̄ ille erit q̄ hortulū istū bñ coluerit: t ī eo delectationē suam posuerit Jpi⁹ nāq; dñs ihs hortulanꝰ ē: Joh. xx. Nō em̄ errauit Magdalena: q̄ (vt ibidē dr) euz hortulanū putauit. Iste est ille hortꝰ q̄ fructū vite eterne nob pdurit: t florē padisi gñauit Et iō nō īmerito dicere possum cuilibet fideli illō poetico pauca ẏba imutādo. Hortulꝰ iste parit fructū cū flore phennez. Lū fructu florē collige: cas pe duo.

¶ Q; beata virgo dicitur cedrus

Assimilatio. ij.

M Cedrus significat beatā virginem mariaz: q̄ inq̄t Eccli. xxiiij. Quasi cedrus exaltata sū ī libano. Sūt autē duo genera cedroꝝ. vnū qđ nascit in libano. Aliud ẏo cedri genꝰ qđ nascit in locis maritimis. Primū genꝰ cedri cōsiderat q̄tū ad arborē: fructū t succū. Primo eiꝰ arbor est alta: imputribilis: odorifera t semp virēs. Et sic btā virgo maria fuit alta per celestiū contēplationē. vñ ipa ait Eccli xxiiij. Ego in altissimis habitaui. t de illa pdicit illud Amos. ij. Altitudo cedroꝝ altitudo eius. Fuit etiā imputribilis per oīmodā incorruptionē. Fuit em̄ figurata p archam dei: que facta fuit de lignis sethi in imputribilibus Exo. xxv. Fuit quoq; odorifera per repletionē omniū virtutū t carismatū: iuxt illō Cañ. iiij. Odor vnguētorū tuoꝝ sup omnia aromata. vñ Hugo de scto Vict. in quodaz sermone alloq̄ns ipam beatā ẏginē ait. Nullus in gratia tibi similis esse potuit: p quā gra-

Maria caprissus

tia sup oēs hoim filios venit. Spūssctūs in tua singulariter humilitate venit: qui in tua ꝟginitate miraculū nulli cōpabile fecit. Jdcirco odor vnguētorū tuor sup oīa aromata Filij tui vnctus: tu quoq; es vncta. Jlle quidē sup te z pre cūctis pticipib⁹ suis accepit vnguēti plenitudinē: tu ꝟo post ipm pre cūctis suauitatē. Fuit etiā spūrens: q; plantata fuit sup aquas oīm gratiaꝝ: iuxta illud Piere. xvj. Erit q̄si lignū qđ trāsplātat sup aquas: qđ ad humorē mittit radices suas z nō timebit cū venerit est⁹. Et erit foliū eius viride: z in tpe siccitatis non erit solicitum: vñ Piero. in ser. de assumptiōe de hac sacratissima ꝟgine secretoꝝ contēplatrice celestiū sup illud qđ de ipa canit ecclia dicens. Vidi speciosam q̄si columbā ascēdētē desup riuos aquaꝝ. ait. Qz super aquā refectiōis educauit eam dns: et ea mlti rini deducti totā terram irrigāt deliciarū. ¶ Scđo cedr⁹ cōsideratur q̄ntū ad fructū. Nam poma illius cedri in aliqua pre sunt dulcia: in alia ꝟo acetosa: z in alia iter dulce z acetosum sunt media. Sil'r ꝟgo aliq̄do fuit plena dulcedine: aliq̄n ꝟo sil'r vtroq; Nam fuit tota plena dulcedine in xpi acceptione: iuxta illud Can. iiij. Fauus distillāt labia tua sponsa: mel z lac sub lingua tua. Que verba exponēs Hugo de sancto Uict. in pſona xpi ait. Mel erat diuitas mea: cera ꝟo humanitas tua. inde meipsum feci fauum melliſs. quod em ipsum est in re: assumptū est de re. Hec ille. Qui etiā alloquēs beatam ꝟginē inqt. O q̄s dulcis z suauis es que sola digna eras: vt supne dulcedis oscula in tuo ꝓceptu suscipes: z tot⁹ mūdi suauitatē in ptu stillares. ideo mel z lac sub lingua tua. ꝟ est ꝟbū ꝑris sb carne tua: z sub lingua tua: qz absc̄ditū mel z lac de⁹ hō. Mel diuitas z lac hūanitas. qz mel de roze celi: z lac exprimit de carne. Scđo fuit plena amaritudine in filij passiōe. sic p̄dixerat ei Symeō Luce ij. dices. Et tuam ipsi⁹ aiam ptransibit gladius. Un Bern. alloquēs beatā virginē ait Aiam xpi nō attigit crudelis lancea. quia xp̄us iam spm suum emiserat. sed tua ibi erat Nam gladi⁹ doloris aiam tuā ptransiuit vt te plus q̄ martyrē non imerito p̄dicem⁹. In qua nimiꝝ sensum corpore passiōis excessit affect⁹ cōpassiōis. Tertio fuit dulcis z amara post xpi ascensionē. Amara quidē ꝓpter filij subtractionē. vñ Hieronym⁹ vbi supra inqt. Quātis putas virgo filij doloribus affligebat quod desiderio estuabat p̄ animo revoluerat cūcta que viderat z audierat. Puto q; quicq̄d humane ꝟtutis est cogitare nō sufficiat z c̄. Fuit etiā plena cōsolatiōe ꝓpter filium: quē ad patris dexterā sublimari videbat. Et ꝓpt fideliū instructionē: quia eorum magistra remā serat. z aplos ac discipulos docebat. vñ Hieron. vbi. s. ait. Ecce domino iesu ascendente in celū virgo vacat in scola virtutū: ac meditat in lege mandatoꝝ dei: vt ipa fit forma discipline xpi z exemplū pfectionis. Cōuersat cū senatoribꝫ celi infra curiā paradisi sub disciplina spūssancti. Jnuenit prima iter p̄mas cohortes sūmi regis. quorū vita iam nō erat de terris: sed de celis

N Cedri fructus

¶ Tertio cedrus ꝓsiderat q̄ntū ad succū: qui multipliciter habet virtutē. Nam caliginē oculoꝝ detergit: tumorē dēmit: carnes a putrefactiōe custodit: z cōtra morsus serpentum nob subuenit: vt dr in li. de ꝓpte. re. Jste aūt succ⁹ est amor siue charitas brē ꝟginis: q̄ in nob multa bona facit. nam detergit caliginē ignorātie luce sue ꝟitatis. z ideo vocat Eccli xxiiij. mater agnitiōis. qz ignorātiā repellit z verā de deo nobis cognitiōz infundit. Un de ipa exponi pōt illud Prou. xiiij. Sapies mulier edificat domū suā. Secūdo dēmit tumorē supbie exēplo sue humilitat⁹. Nō est em aliq̄s ita supbus: nec ita sublimis q̄ nō debeat hūiliari ex ꝓsideratiōe tāte hūilitat⁹. et cūcta beata ꝟgo de supbis ad hūilitatē suo exēplo reuocatis dicet illud Eccli. xxiiij. Oium excellētiū z sublimiū colla ꝑpa ꝟtute calcaui Tertio custodit a putredine luxurie virtute sue ꝟginitatis z puritat⁹.. z nō assilat myrrhe Eccli. xxiiij. vbi ipa ait. Quasi myrrha electa dedi suauitatē odor⁹. Sic em myrrha ꝑseruat carnē a putrefactiōe. sic ei⁹ puritas z ꝟginitas ꝓseruat nos ab oīi feroze carnalis ꝓcupiscētie. Quarto sbuenit nob ꝑtra morsus serpentū. i. demonū impio sue ptātis. Nā Gen. iij dixit deus diabolo. Jpa ꝑteret caput tuum. Tūc em maria caput serpētis ꝑterit q̄n prauas suggestiones demonū a nobis expellit. Sicut igit cedr⁹ libani (q̄ cādidario interp̄tat) odore suo fugat serpētes z interficit ymes sic ipa brissima ꝟgo fugat serpētes. i. demones: z extinguit vermes. i. prauas cogitationes: z reddit candidas meres. ¶ Secundo dico q̄ est quedā cedrus maritima: q̄ est pua sed fructifera z odorifera. z figurat benedictā ꝟginē: q̄ fuit pua p hūilitatē: fructuosa p feditatē: z odorifera p sctitatē. Poma autez isti⁹ cedri triplicē habet sbstantia. Prima dr calida. media teperata. vltima vero est frigi

O Cedri fuce⁹ varier ad mlta

Cedrus marina

da. fructꝰ igit istius cedri significat bn̄ dictū fructū beate ꝟginis dn̄m nr̄m ihesum xp̄m: q̄ ꝓstat ex tribꝰ substātijs. s. diuinitate: aima ⁊ carne. Quaꝫ ꝓma. s. diuitas ē valde calida: quia est oīm viciorū ꝓsumptiua: ⁊ oīum corū inflāmatiua: iuꝫ illud ad Heb. xij. Deꝰ noster ignis cōsumēs est. Media aūt. s. aīa fuit valde rēperata. q̄ oēs ꝟtutes in ipa suū tenuere mediū: ⁊ nll'a vnq̄ ad aliq̄d declinauit extremū. Ultima ꝟo. s. caro fuit frigida: q̄ ab oī inordinato caloꝛe fuit remꝰ aliena. Exoratī trahā vīr ginem

O igit benedicta ꝟgo tu es illa arboꝛ diuina sup oēs fructuosa. de qua p̄ exponi illd̄ Pſ. lxxix. Arbusta eiꝰ cedros dei. ⁊ illd̄ pſ. xcj. sic cedꝰ libani multiplicabit. ⁊ illd̄ Nūe. xxiiij Quasi cedꝰ ppe aquas. s. diuinaꝫ gratiaꝫ ⁊ illd̄ pſ. ciij. Cedri libani quas plātauit. s. dextera dei. ⁊ sequit in eodē pſ. Illic passeres nidificabūt passeres. i. hūiles. Passer nāq̄ est auis pua. In tuo em̄ exēplo ⁊ patrocinio o ꝟgo hūillima oēs devoti tui faciūt suū fundamētū: ⁊ nidū sue devotiōis in te cōstituūt Tu eterū es illa de qua p̄dixit deꝰ Ezē. xvij. di. Summā de medulla cedri sublimis ⁊ plātabo sup mōtē excellum ⁊ eminētē. In monte sblimi isrl' plātabo illā ⁊ erūpet i germē: ⁊ faciet fructū: ⁊ erit in cedrū magnā: ⁊ habitabūt sb ea oēs volucres: ⁊ vniūsum volatile sb vmbra frondiū eiꝰ nidificabit. ⁊ sciēt oīa ligna regiōis q̄ ego dn̄s hūliauī lignū sublime: ⁊ exaltauī lignuꝫ hūile. hec ibi. De te q̄ꝫ exponi p̄t illd̄ Ecci. l. Quasi plantatio cedri in mōte libano. Sicut em̄ hec cedꝰ est altissima ⁊ omniū arboꝛ dña ⁊ regia. vt ait Rabanꝰ sup pſ. ita ⁊ tu es oīm sanctoꝛ altissima atq̄ regina. O igit dne deꝰ: mitte mihi obsecro ligna cedrina de libano. ij. Paral. ij. id est devotoꝛ brissime ꝟgis mr̄is tue: vt possim dicere cū alijs devotꝭ eiꝰ illud Lañ. j. Tigna domoꝛ nostraꝫ cedrina. Et vt cordi nostro (q̄d ē ostiū aie) faciam⁹ illd̄ q̄d dr Lañ. viij. s. Lōpingam⁹ illd̄ tabul' cedrinis. Fac igit o bone ihesu vt facia volūtatē tuā i lignis cedrinis. iij. Re. v. Fac vt verificet in me illud. iij. Reg. vj. Texit domū laq̄aribꝰ cedrinis ⁊ itez illud. Operuit domū lignis cedrinis: ⁊ parietes domꝰ intrinsecꝰ tribulatis cedrinis. Fac vt de porticu aie mee verificet illud q̄d in. viij. einsdē li. c. habet. s. Porticū texit lignis cedrinis a pauimēto vsq̄ ad summitatē. Facerūa vt de me dici possit illud q̄d in eodē. c. scriptū est. s. Tabulatꝭ cedrinis vestiuit totā camerā. i. aīam. ⁊ illud quod i. vj einsdē li. c. habet. s. Cedro ois domꝰ intrinsecus vestiebat. ⁊ itez ibidē. Oia cedrinis tabulis vestiebant: nec oīno lapis appere poterat i pariete. Per lapidez em̄ ꝟ moraliter itelligi p̄t pcm̄: q̄d i die iudicij nō appebit in illo q̄ fuerit vestit⁹ ꝟ cedro pciosa. i. devotōe brissime ꝟgis. Fac igit o benigne ihesu vt tibi i veritate dicere possim illd̄. q. Re. vij. Vides q̄ ego habitē i domo cedrina? ⁊ illd̄. j. Paral. xvij. Ego habito in domo cedrina.

Q̄rta ꝟgo dr libanꝰ Assilatio. iij.

Icet ſm grāmaticos libanꝰ i masculino accipiat ꝓ mōte: in femininō pro arboꝛe: ⁊ in neutro ꝓ thure. tñ scꝑtura sacra q̄ aliq̄n trāsgredit regulas Donati: vt certꝰ exꝑmat intellectū spūsci. ⁊ q̄ nō est sbiecta regul' Prisciani. vt in. c. iudignū. xxxviij. di. accipit in masculino libanū ꝓ arboꝛe. cui assilat brissima ꝟgo. Ūn ipa ait Ecci xxiiij. Ego q̄si libanꝰ nō icisus euapoꝛaui habitatiōz meā. Ab ista ei arboꝛe q̄nq̄ fit thus cortice incisō: ⁊ illd̄ nō est ita bonū. q̄nq̄ ꝟo fluit cortice nō icisō: ⁊ hꝫ ē magꝭ lucidū ⁊ magis electū. ⁊ tali libano nō icisō assilat beata ꝟgo. In quacūq̄ aūt significatiōe libanꝰ accipiat cādoꝛē sonat. In ꝟgine ꝟo fuerūt tria cādida ⁊ nō incisa. s. spūs: aīa ⁊ coꝛpꝰ. De q̄bus dr. j. ad Thes. v. Ipe aūt deꝰ pacis sctificet vos p oīa: vt integer spūs vester ⁊ ala ⁊ coꝛpꝰ in die dn̄i nr̄i ihesu xp̄i sine q̄rela seruet. Sicut aūt dr hic libanꝰ mons: hec libanꝰ arboꝛ: ⁊ hoc libanū thus. sic dr nūc ab apostolo Dicspūs: hec aīa: hoc coꝛpꝰ. Spūs ergo marie dicat mons libani: coꝛpus ꝟo ipi⁹ dicatur thus libani siue libanuꝫ. Ista em̄ tria nō solum fuerūt candida ꝓ puritatē: vnd̄ illis nomē libani optime congruit. sed etiā fuerunt nō incisa ⁊ nunq̄ divisa. ⁊ ideo bn̄ dixit brissima ꝟgo. Quasi libanꝰ nō icisus ⁊c. Spūs em̄ eiꝰ nūq̄ fuit a deo divisus. quia nūq̄ ab eo ꝓ pcm̄ aliq̄d sepatus fuit. Anima q̄ꝫ eius nunq̄ fuit divisa a ratiōe: q̄ ab eius dn̄io nūq̄ recessit. Coꝛpꝰ etiā ipi⁹ nūq̄ fuit divisum: quia sp itegrū ⁊ illibatū remansit. Talis ḡ libanꝰ euapoꝛauit habitationez suā. q̄ illos in q̄b⁹ habitat ꝓ grām euapoꝛat id est odoꝛe vno replet ꝓ odoꝛiferā cōsciētiā. vnde ibidē ipsa ait. Et sicut cynamomū ⁊ balsamū aromatizās odoꝛe dedi ⁊c. Quos dā em̄ cōfoꝛtat vt pseuerēt in domo gratie. ⁊ ist⁊ est odoꝛ cynamomi: q̄ cynamomū habet ꝓfoꝛtare. Quosdā ꝟo ꝑseruat a coꝛruptione culpe. ⁊ istis est odoꝛ balsami. q̄ balsamum a coꝛruptiōe preseruat. A quibusdā aūt fugat vermes temptatiōis diabolice. ⁊ istis est

ꝓ Maria libanus

odor myrrhe q̃ fugat ꝰmes. Beatissima igit̃ virgo suauit illud Eccl. xxxix. Quasi libanꝰ odorẽ suauitatis habete. Et ideo de ipa dicipõt illud Lañ. v. Species eiꝰ vt libani. z illud Isa. xxxv. Gloria libani data est ei. De illa q̃z exponi põt illud quod p̃dictũ fuerat Osee. xiiij. Erũpet radix eius vt libani. Aperi igit̃o libane portas tuas: Zach. xj. vt i me discurrat fons horto z putei aquaꝝ viuentiũ: q̃ fluũt impetu de libano: Lañ. iij. Et tu dñe iesu qui in hoc monte candido natꝰ es: dic mihi illud Hiere. xxij. Alcẽde libanũ. i. deuotionẽ matris mee. Felix em̃ ille qui de lignis istiꝰ libani facier sibi ferculũ. sicut Salomõ in figurã fecit Lañ. iij. Fac vt de meve rificet illud Isa. lx. Glia libani ad te veniet z illud Ezech. xvij. Aquila grãdis magnarum alarũ longo mẽbroꝝ ductu plena plumis z varietate venit ad libanũ z tulit medullã cedri z sũmitatẽ frondiũ eiꝰ: z trãsplãtauit eã in terrã p semĩe: vt firmaret radices sup aquas multas. z cũ germinasset creuit i vineam latioꝛẽ: z fructificauit in palmites: z emisit ꝓpagines.

¶Q3 beata virgo dicitur cypressus.

Assimilatio. iiij.

Cedrus arbor

Ingunt fabule poetarũ q̃ quidã puer noĩe Cyparissus in sui noĩs arborẽ ꝓuersus est. De q̃ p Ouidium tractat in. iij. li. ꝓthamm. De hac ꝛo arbore que cyparissus dicit loquit Virgilius in. iij. Enei. di. Aeree querꝰ z confere cyparissi. z Marcialis ait. Daphneas platanos z aereas ciparissos. Hanc tamẽ arborem latini cõiter appellãt cypressum. quam etiã aliqui mutato. y. greco in. u. nostrũ appellãt cupressum: iuxta illud Virgilij i ꝓmo Geoꝛg. Et tenerã a radice ferens sylua ne cupressum. de q̃ vide. C. de cypressis ex luto dãnatorũ sup rubrica li. xj. Sacra aũt scꝛiptura appellat dictã arborẽ cypressum. cui assimilat beata virgo: que inq̃t Eccl. xxiiij. Quasi cypressus in monte syon. s. exaltata sum. Est aũt cypressus arboꝛ odorifera: solida z fructuosa: vt ait Isi. xvij. ethymol. Quo ad ꝓmũ dico q̃ lignũ cypressi exiccatũ magꝝ redolet q̃z vitrole: z igni appositũ vel soli expositũ multum redolet. Huius quoq; ligni odoꝛ fugat scꝛpẽres z vermes. Et ratiõe istiꝰ odoris dicitur cypressus virgo b̃dicta. Fuit em̃ odorifera ꝓmo: q̃z fuit ab oĩ humoꝛe mũdani amoꝛis penitus exiccata. scõdo quia fuit igni spũssancti appositaꝛ imo totaꝛ fuit in ignem amoꝛis ꝓuerla. tertio quia fuit soli diuino expositaꝛ imo ipa fuit ipso sole tota vestita. vt dꝛ Apoc. xij. Et quia sic fuit tota odoꝛifera ideo odoꝛ sue scꝛitatꝝ expellit scꝛpẽtes. i. diabolicas tẽptatiões: z vermes. i. malas cogitationes conscientiã coꝛrodẽtes. ¶Secũdo cypressus est arboꝛ solida. ex qua soliditate accidit q̃ nõ põt putrefieri: nec aliã põdere fleeti: z q̃ est apta conseruatiõi: vt ait Isiõ. vbi sup̃. Et eodẽ mõ brũssima ꝑgo sic fuit in dei gra solidata q̃ eiꝰ coꝛpꝰ nũq̃z potuit putrefieri: nec i vita p aliquã coꝛruptiõz: q̃z fuit p̃dictũ ꝑginitate. nec i morte p aliquã resolutionẽ: q̃z fuit vestitũ imoꝛtalitate. Sic etiã cypressus põdere aliq̃ nõ curuat: iz sp i lua recꝛitudie pseuerat. sic brã ꝑgo intrãtũ fuit in dei gra solidata q̃ nullo põdere alic̃ tribulationis vnq̃z fuit a sua recꝛitudie ẽcuruata. Passa est em̃ magnũ põdꝰ tribulatiõis q̃ puella tenera z delicata z denouo surgẽs a ptu in egyptũ fugit: z p septẽ annos ibi pegrina remãsit. Passa est etiã magnũ pondꝰ tribulatiõis q̃ filiũ suũ vidit añ oculos suos crucifigi z vulnerari. Sz q̃m solidata erat i gra dei iõ flecti nõ potuit p aliquã ipatiẽtiã iz sp tenuit recꝛitudinẽ iusticie z fidei ac gr̃e. nec miꝝ si fuit sic firma z solida: q̃z septẽ colũnis id est septẽ donis spũsseti fuit stabilita z fundata: iuꝛ illã puer. ix. Sapia edificauit sibi domũ: z excidit colũnas septẽ. Est eẽ lignuz cypssi aptũ ꝓfuatiõi. z ꝓpr̃ h̃ de ipo fiũt capselle z alia vasa in q̃b̃ ictoꝛ reliq̃e cõseruant q̃z ꝓpter suã soliditatẽ nõ patit̃ vt res posite in eo aliquã recipiãt coꝛruptiõz. Q3 igit̃ brãtissima ꝑgo fuit valde solida in ꝓposito ꝑginitatis z i imo hũilitatis: iõ eiꝰ fꝛus fuit idonea ad recipiẽdũ ac ꝓseruãdũ z retinẽdũ dei filiũ nouẽ mẽsibꝰ in vtero eiꝰ. ¶Tertio cypssus est arboꝛ fꝛuosa. Dia em̃ q̃ in cypsso sũt medicinalia z fꝛuosa exisũt. s. folia: coꝛter z fructꝰ: vt dicit Platearius z Diascorus: puer etiã ponit in li. de ꝓpie. reꝝ. Et siliter omia que fuerũt in brata ꝑgine virtuosa exiterũt Primo folia: id est eius verba fuerũt valde virtuosa. Nam vnũ verbũ dixit. s. Ecce ancilla dñi Luc. j. q̃ fuit tãte fꝛutis q̃ deum incarnari fecit. Aliud etiã verbũ dixit. s. salutãdo Elizabeth: vt ibidẽ habet. q̃ fuit tãte fꝛutis vt ipam Elizabeth repleri spũsctõ z Johãnẽ in eiꝰ vtero exultare fecerit. Aliũ quoq; verbũ dixit. s. Fili quid fecisti nobis sic: q̃ fuit tante fꝛutis q̃ deũ hoibus subditũ fecit. vnde sequitur. Erat subditus illis: Lu. ij. Aliud in sup verbũ dixit vt habet Joh. ij. s. Vinũ nõ hñt. q̃ fuit tãte fꝛutis q̃

aquã in vinũ ꝓuerti fecit. Eius etiã cortex .i. ꝓuersatio tãte fuit ꝑfrutis ⁊ gr̃iositat̃ ꝙ faciebat ꝛo magnã gl'iam: angelĩ magnã letitiã ⁊ holy magnã honorificentiã. in illud Judith. xv. Tu gl'ia hierl'm .i. dei: in q̃ evisio pacis ñre. tu letitia isrl'. i. angeloꝝ: q̃ vident dei facie ad faciẽ. tu honorificentia ppl'i ñri. i. totius generis hũani. Et eiꝰ etiã fructꝰ. i. opa fuerunt magne ꝑfrutis. vñ de illa dr̃ Prou. vltimo. Manũ suã misit ad fortia. Ista autẽ fortia q̃ fecit notant Judith. xv. vbi post ꝓdicta ꝑba Tu gl'ia hierl'm ⁊c. sbdit. Qz fecisti viril'r ⁊ fortat̃ est cor tuũ: eo ꝙ castitatẽ amauerĩs ⁊ post viꝝ tuũ aliũ nescieris. Jõ manus dñi ꝓfortauit te: ⁊ eris bñdicta i eternũ. Et q̃by ꝑbis colligit ꝙ q̃ttuor fortia ⁊ magna opa fecit. Primũ ꝙ diabolicã ꝑfrutẽ ꝓfregit. qđ notat cũ dr̃. Qz fecisti viril'r ⁊ cõfortatũ est cor tuũ. Tũc ei viril'r egit qñ caput holofernis id est ꝑfrutẽ diaboli ꝓfregit. Scõz est qz carnalẽ ꝯcupiscẽtiã i se penit9 resecauit. qđ notatur cũ dr̃. eo ꝙ castitatẽ amaueris ⁊c. Tertiũ est qz manũ diuini auxilij ad se iclinauit. qđ notat cũ dr̃. iõ manꝰ dñi ꝓfortauit te. Quartũ est qz sibi bñdictionẽ eterne gl'ie acq̃siuit. qđ notat cũ dr̃. eris bñdicta in eternũ. Propt̃ supdictas aũt sil'itudies q̃s hz btissima ꝑgo cũ apr̃esso possumꝰ dr̃ illa dicere illõ Eccl. l. Sicut apr̃essus in altitudine se extollẽs: sic z fuit.

Qz beata ꝑgo dr̃ palma Assil'atio. v.

T Alma significat beatã ꝑginẽ. vnde ipsa inq̃t Eccl. xxiiij. Quasi palma exaltata sum in cades. vbi dic Nico. de ly. ꝙ cades est locꝰ i quo optime crescũt palme. sicut etiã liban9 est locus in quo optime crescũt cedri: ⁊ mõs syon cypressis: ⁊ hiericho rosis valde ꝓgruit. ⁊ sic de aliis locis magz aptis ad agmẽtũ certarũ arboꝝ q̃ noiant in sacra scr̃ptura: maxie in pr̃me allegato. c. est dicẽdũ. Btã etem dei mat ideo illis arboribꝫ natis i locis sibi magz cõuenientib9 assil'at. vt oñdat ꝙ ipa habuit in se pfectionẽ oẽm q̃ in talib9 arboribꝫ pt repiri.

Palma annũ ad arborem

¶Sed q̃ ad pr̃tẽ assil'ationẽ ẽ sciendũ ꝙ palma ꝓsiderari põt q̃ntũ ad arborẽ ⁊ q̃ntum ad folia ⁊ q̃ntũ ad fructꝰ. De ꝓmo inq̃t Ambro. in quodã sermone. Est plane palma vmbrosa ad requiẽ: honorabilis ad triũphũ: sp virẽs: sp vestita foliꝫs: atq; ideo nõ marcescit. Quas palme ꝑpr̃ietates etiã ponit Jsi. xvij. ecclesiastici. Beat9 ꝑo Brego. in moral'. ait ꝙ palma inferi9 est angusta: superi9 ꝑo ramoꝝ expansione est lata. Primo igit̃ palma est vmbrosa ad requiẽ. qz eiꝰ vmbra ad requiescendũ est grata. Et sil'ter vmbra brẽ ꝑginis marie (que est ꝓsideratio vite sue) refrigeriũ nobis pstat: ⁊ malũ ignẽ refrigerat. Nã cõsideratio sue pauptatis refrigeriũ dat ꝓtra estũ auaricie. cõsideratio sue humilitatis refrigeriũ dat cõtra estũ ambitiõis humane. consideratio sue castitatis dat refrigeriuꝫ contra estũ carnalis cõcupiscẽtie. Vñ q̃libet sic refrigeratꝰ potest dicere illud Can. ij. Sub vmbra illiꝰ quẽ desideraueram sedi. ¶Scõo palma est honorabilis ad triumphũ. Vñ antiquitꝰ in signũ victorie dabat palma in manibus triũphãtis: vt inq̃t Jsi. xvij. ethym. Et in huiꝰ significatiõe dicit̃ de martyrib9 q̃ mũdũ vicerũt Apoc. vij. ꝙ palme erat i manibus eoꝝ. ꝓpter hoc̃ etiã ponit̃ palma ꝑ victoria sive ꝑ fine laboris: vt C. de ꝓnci. agen. in re. l. j. li. xij. cum ibi no. Et in hoc sensu potest exponi illud Deut. xxv. Quẽ iustũ conspexerunt: illi iusticie palmã dabũt. Et illud qđ canit Prosper i lib. epigrã. epigrã. xx. di. Palmã qui capit̃ gloria finis habet. Sz no tandũ ꝙ sunt q̃da qui nõ habẽt palmã i manib9 sed habere ꝓponũt. qz modo nõ vincũt sed vincunt̃: in futuro aũt vincere intendũt. ⁊ istud est incertũ. Alij ꝑo sunt q̃ nõ habent palmã in manibꝫ sed in ore: quia multũ bñ sciũt alios docere artẽ vincẽdi: sed seipsos nõ docẽt. ⁊ istud est vanũ. Alij aũt sunt q̃ habẽt palmã in manibꝫ .i. in opib9: quia pugnãt et vincũt. ⁊ hoc est pfectũ. Duo prima Paul9 apl'us a se remouebat: ⁊ tertiũ se habere dicebat. Nõ em̃ volebat currere sive pugnare in futuro tm̃. qz hoc erat icertũ. ⁊ ideo dicebat j. Thoꝛ. ix. Ego igit̃ sic curro nõ q̃si in icertũ. Nec volebat pugnare ꝑbo alios instruẽdo ⁊ ipe succũbẽdo. qz hoc fuisset vanũ. ⁊ iõ subdit. Sic pugno nõ quasi aerẽ ꝑberans. vox em̃ nihil aliud est q̃ aer̃ tenuissimus ictus. Sed pugnabat facto hostẽ .i. corpꝰ suũ ferẽdo. ⁊ iõ sbdit. Sz castigo corpꝰ meũ ⁊ i seruitutẽ redigo ⁊c. Btã ꝑgo maria nõ in futuꝝ nec solo ꝑbo sz facto pugnabat. Et qz faciebat illõ qđ dr̃ machabeis dr̃. ij. Mach. ij. Manu qdẽ pugnates: sz deũ corde sp orates. iõ sp vincebat ⁊ palmã i manu tenebat. vñ pulsat dr̃ de illa. Manũ suã misit ad fortia. tũc ei manũ ad fortia misit q̃n mũdũ cũ suis vanitatib9 supauit. ¶Tertio palma est semper virens. ⁊ sil'iter beata virgo semp habuit virides cogitatiões: quia fuerunt sancte. virides intẽtiões: qz fuerunt recte. virides affectiões: qz fuerũt mũde. ⁊ virides operatiões: qz

U Palma datur victoribus

Æ Palma sp viret

fuerūt sollicite: que oīa valde fuerūt deo grata: iux illō Ecci.xl. Brām t spēm desiderabit oculꝰ. t sup hec virides satiōes. De hac viri ditate btē ꝟginis exponi ꝑt illō Hiere.xvij. vbi ꝑdictū fuit. Et erit foliū eiꝰ viride. De ista q̄z ꝑt exponi illō Ben̄.j. vbi dixit deus. Germinet tra.i. btā ꝟgo maria: q̄ in scꝑtura diuina appellat tra: herbā virētē. Ipa etem ꝟgo sp fuit virēs. Un̄ sicut palma habet viro/ris ꝑpetuitatē: t diuturnis vestit foliis t ea ꝓuat nō solū in estate sz etiam in hyeme. sic gl'iosa ꝟgo virozē fidei sp tenuit t nūq̄z amisit nec tpe estatis. i. pspitatis: nec tpe hyemis: id est adūsitatis. s. tpe passiōis q̄n discipuli et alij fideles ꝑdiderūt fidē. ¶ Quarto palma nō marcescit. Et sil'r ꝟgo nūq̄z fuit corrupta sz sp remānsit integra tam quo ad spm̄ q̄z ą ad aiam: q̄z etiā ą ad corpꝰ: iux ꝓsiliū apli. j. ad Thes. v. Corpꝰ em̄ eiꝰ corrūpi nō potuit: qz fuit diuinitate ibalsamatū: iuxta illud Ecci xxiiij. Sicut cynamomū t balsamū aromatizās ꝛc. Alma q̄z ipiꝰ corrūpi nō potuit: qz cum aīa filij sui fuit vnita: imo quodāmō de duabꝰ aīabus vna effecta est. qđ innuit Lu. ij dū beate ꝟginī ꝑ Symeonē dr. Tuā ipsius aīam ꝑtransibit gladiꝰ. tuā ipiꝰ aīam. i. animā tuā ą ipius est: vel aīam ipiꝰ que est tua. Spūs etiā eiꝰ nō potuit corrūpi: qz fuit totꝰ deificatꝰ. t ą dāmō totꝰ in dei amorē ꝓuersus Un̄ Hiero. in ser. ad Eusto. ait. Totā eam spūssci repleuerat gra: tot' incāduerat diuinus amor. Possumus etiā ꝟ dicere q̄ sic palma hz stipitꝫ firmitatē. Est em̄ trucꝰ eiꝰ magne t iputribilis firmitatꝫ. Sic truncꝰ ipsiꝰ btē ꝟginis habuit iputribilē ꝟginitatē: qz fuit ꝟgo nō solū añ partū sz etiā in partu t post ptū. ¶ Quito palma (vt s. dictū est) inferiꝰ est angusta: supiꝰ ꝟo est lata. ꝑ qđ significantur tria de sanctis viris: vt dicit Greg. i mor'. Primo q̄ inferi sunt arti t ā gusti ad appetendū terrena. supius ꝟo sunt lati ad amādum t appetendū spiritualia t eterna. Quo ad ꝑmū facit illud qđ dicit. j. ad Thim. vj. Habētes victū t vestitū: his cōtēti simus. ecce q̄z angusti sunt ad terrena. De scdo autē añ dicit. j. ad Thoz. v. Charitas dei diffusa est in cordibꝰ vestrꝫ ꝛc. ecce q̄z lati sunt ad spiritualia t eterna. Et de hac illitudie viri sancti cū palma habet in. c. omis. xlvij. di. Secundo dr Greg. vbi s. q̄ serui dei inferi sunt infirmi corpe: supius ꝟo sunt fortes in mente. Un̄ Paulus. ij. ad Thoz. xij. dicebat. Luz infirmoz tunc potēs sum. Tertio dic Greg. q̄ serui dei a paruis incipiūt: sed ad magna

pueniūt: iuxta illud ꝓuer. iiij. Justorum semita quasi lux splendēs procedit t crescit vsq̄z ad perfectū diē. Maria igit fuit ā gusta in infimis amoze terrenoz: sed alta in sūmis in amoze celestiū. quia semp ibi habitabat: iuxta illud Ecci. xxiiij. Ego in altissimis habitaui. Fuit etiā debilis corpe: sed fortꝫ in mente. que quidē fortitudo sponsum suū celestē multū delectabat: iuxta illud ꝓuerb. xxv. Mlier fortis oblectat virū suū. Incepit etiā ab īfimo loco hūilitatꝫ: t puenit ad summū locū brītudis. vñ inq̄t Luce. j. Respexit hūilitatē ancille sue: ecce q̄z infima. Ecce em̄ ex hoc beatā me dicēt oēs generatiōes. ecce q̄z summa. ¶ Secūdo ꝓncipaliꝫ dico q̄ palma ꝟsideratꝫ q̄ztū ad folia. cuiꝰ q̄dē folia sunt sursum elenata: in īfimo sunt pūctiōe acuta: in lateribꝰ sunt incidētia: in medio plana t suauia: in longū ptēsa: t sunt sp virētia. vt dr in li. de ꝑpe. re. Ista igit folia significāt ꝟba marie q̄ ipa dr in cantico suo. Nā ibi dixit ꝟba sursum elenata q̄n deū magnificauit t in ipo exultauit dicēs. Magnificat aīa mea dn̄m. Et exultauit ꝛc. Scdo ibi dixit ꝟba acuta: q̄b deū dēs ꝓfozauit: cū ait. Qz respexit humilitatē ancille sue. Nihil em̄ est qđ ita hoste supbū superet t ꝓsternat sicut ꝟa hūilitas. Tertio habuit verba plana t suauia: q̄b dei beneficia in se cognouit dicēs. Qz fecit mihi magna q̄ potēs est. Quarto habuit ꝟba longū ptensa. q̄b vsq̄z in finē mūdi a generatōe in generatiōz dei misericordiam oīb' afuturā esse ꝑdixit: cū ait. Et misericordia eiꝰ a ꝓgenie i ꝓgenies timēt'ib' eū. Quito habuit ꝟba incisiua. q̄b vicia īcidebat. Nā a potēt'ib' incidebat superbiā dicēs. Fecit potētiā in brachio suo: dispsit supbos ꝛc. A diuitib' incidebat auaritiā dicēs. Esurientes ipleuit bonis: t diuites dimisit inanes. Sexto habuit ꝟba virentia: q̄bus admonuit q̄ beneficiū incarnatiōis diuīe i cordib' nostrꝫ semp debet virere dicēs. Suscepit israel puez suum ꝛc. vsq̄z i finē cāntici. ¶ Tertio ꝓncipaliꝫ dico q̄ palma ꝟsideratꝫ q̄ztū ad fructꝰ q̄s ꝑducit. Sz nota q̄ palma multū fructificat q̄n est plātata in terra arida: vel q̄n radīs solis est exposita: vel quādo palme masculine est vicina. quia afflata a vētō masculine plame femīnine fructificāt. Et hec oīa ponit plinꝰ. xiij. lib. naturalis hystozie. c. v. t Arist. in li. de vegetabilibus t plā. t etiā ponūt in li. de ꝑpe. re. optime fructificat q̄n cantiq̄ta. Dei q̄ palma generosa n̄ fructificat añ cētū ānos: t tē facē fructꝰ dulcissimos. Btā igit ꝟgo fructū illū pri-

X Palma nō marcescit

Y Palma ḡztū ad folia

Z Palma est inferiꝰ angusta

A Palma ḡztū ad fructꝰ

lit. de quo dr Can. vij. Ascendā in palmā: et apphēdā fructū ei⁹. nec mīz si hec palma virginalis ita bñ fructificauit. Fuit em̄ ꝓmo ei⁹ aīa plātata in terra arida .i. in carne ab oīi humore carnalis cōcupiscētie exsiccata. Et de hoc moraliter exponi pōt illd Heñ. j. Cōgregentur aque q̄ sub celo sunt in locū vnū .i. in totū aliū mūdū: et appareat arida .i. ꝑgo maria ab oīb⁹ aḡs concupiscētie penit⁹ aliena. Secūdo fuit radijs sol' exposita. Sic ei sol magis lucē suā diffundit i lunā et postea in stellas et postea i nubes et postea i mōtes deinde i valles: sic sol iusticie xpus claritatē suā ꝓncipaliter diffūdit i lunā .i. i bñdictā ꝑginē mariā et postea i stellas .i. angelos: et p⁹ea in nubes id est in ap̄los: et postea in mōtes .i. in doctores. et vltimo in valles .i. in subditos humiles. Tertio fuit sponso suo deo nō tm̄ vicina nō tm̄ cōiuncta: ꝝ totaliter intra: iuxt illud Can. viij. Que est ista q̄ ascēdit de deserto deliciis affluēs: innixa sup̄ dilectū suū. Quarto fuit ꝑfectissimā. Est aūt q̄rtū ad p̄sens ꝓpositū spectat triplex antiq̄tas. Una est quam facit sensus maturitas: iuxta illud Sap. iiij Cani em̄ sunt sensus hoīs. Ista ꝑgo antiq̄tatem maturitat' habuit bta ꝑgo. de q̄ dr Lu. ij. Maria ꝑseruabat oīa ꝑba hec cōferēs in corde suo. Scḋa antiq̄tas est illa quā facit vite sanctitas. iuxt illud qd̄ in pallegato c. hz. ꝝ. Et etas senectut' vita īmaculata. Et ista etiā antiquitatē habuit: quia fuit sine macula. Cant. iiij. Tota pulchra es amica mea: et macula nō ē in te. Tertia est quā facit morū gnitas et honestas. vnd̄ de tali sene dr Sap. iiij. Cōsummat⁹ i breui expleuit tpa mlta. et abidē. Senect⁹ em̄ venerabilis ē nō diuturna neq; nūero ānor cōputata. Et iō de iuuene ꝑfecto sene moribꝫ dr Job. xlj. Existimabit abyssum q̄si senescētē. Diabol⁹ em̄ magꝫ timet et pl⁹ dolet cū videt iuuenē i abysso humilitat' et aliaz ꝑtutū imersum: q̄z cū aspicit senē eisdē ꝑtutibꝫ redītū. Et ideo sp̄ valde timuit beatā ꝑginē: q̄ a ꝓmeua etate fuit īmersa in abysso oīm bonoz moz et sapiētie diuie. Predictū em̄ fuerat de illa Eccl. xxiij. A mari abūdabit cogitatio ei⁹: et ꝓsilū illi⁹ in abyssо magna. Et in eodē .c. ipa inqt. Profundū abyssi penetraui. Et ꝓinter hoc tertio mō antiqua fuit: et ideo sume fructuosa. ¶ Allijs q̄z rōnibꝫ ipa beatissima ꝑgo assimilat' palme. Sicut em̄ palma habet radicis ꝑfunditatē habet em̄ radicē in terrā multū defixā. sic benedicta virgo habuit radicis ꝑfunditatem: id est cordis ꝑfundissimā humilitatē. et ideo deus respexit humilitatē ancille sue Luce. j. Ite sicut palma habet culminis sblimitatē: q̄ est arbor magne ꝑceritat' et altitudis: sed ad cedri altitudinē nō ꝑtingit: vt dr glo. sup ꝑs. Sic beata ꝑgo magnā habz altitudinē meritoz et premioz: iuxta illud qd̄ supi⁹ allegatū est. Eccl. xxiiij. vbi ipa ait. Ego in altissimis habitaui. sz tm̄ nō puenit ad altitudinē cedri .i. xpi. ꝑpt hāc aūt altitudinē de ipa virgine dicit ꝑt illd Can. vij. Statura tua assimilata ē palme. Sic etiā fruct⁹ palme .l. dactili sē suauissimi. ita etiā fruct⁹ brissime ꝑgi nis fuit suauissim⁹. de q̄ ipi ꝑgini dr Luc. j. Bñdict⁹ fruct⁹ vētr' tui. Qui etiā fruct⁹ palme tāto dulcior et saporosior est q̄to īmediatius radijs solis exponit. nō est mīz si fruct⁹ ꝑgial' fuit dulcissim⁹ et sapidissim⁹: cū radijs eterni sol'. i. diuis splēdoribꝫ īmediate sit cōiunct⁹. imo ipe est splēdor glie dīie. Heb. j. Sicut etiā palma ē arbor pulcherrima: vñ Leuit. xxiij. dixit de⁹ filijs isrl'. Die ꝓmo mēsis septimi sumet' fruct⁹ arbor' pulcerrime: ispa tulas q̄z palmaz: et letabimi coā dño deo vro Sic etiā brissima ꝑgo fuit pulcerria. cui dixit ei⁹ celest' sponsus Can. j. O pulcerrima mulier pulcre sūt gene tue etc. Sic etiā palma lōgissimo tpe ꝑdurat: iuxt illd Job. xxix. Sic palma mltiplicabo dies. ita bta ꝑgo nō solū lōgissimo tpe sed in eternū ꝑdurabit. vñ ipa inqt Eccl. xxiiij. Usq; ad futuz sc'm nō desinā. Qz aūt mr dñi nri ielu xpi dr in sacra scptura ciuitas dei. vt ps ps. lxxxvj. iō merito etiā appellat' vrbs palmaz. qz hz oēs ꝑpetes ipi⁹ palme. Felix igit' ille erit q̄ p deuotoz in ista vrbe sp̄ hītabit. Btūs ille de q̄ i morte sua poterit dici illd Judic. iij. Possedit vrbē palmaz. et illd eiusdē li. iiij. c. Sedebat sub palma .i. sb vmbra et ꝓtectōe ꝑgis gliose. et de cui⁹ aīa dici potest illd .ij. Paral. iij. sculpsit i ea palmas. O igit bone ielu q̄ dixisti Nec mie. viij. Afferte ramos palmaz. Cōcede mihi vt tibi obuiā deuote veniā cum ramis palmaz. sic dū adhuc mortal' eēs tibi obuiauerunt pueri hebreoz: Joh. xij. Fac vt deuotio mr̄is tue nūq; a me discedat vt de me dici possit illd Eccl. l. Stetit circa illū q̄si rami palmaz. et illd Ezec. xlj. Palme celatura erat i pariete tēpli. i. aī mei. Nō est aūt mirū si mr̄ tua appellat' palma. Nā et de capillis tuis dr Can. v. Come ei⁹ sicut elate palmaz. Preterea si de q̄libet scō dr ps. xc. Justus vt palma florebit. Quare mr̄ tua sctoz sanctissima et iustaz iustissima taḡ palma excellētissima florуisse nō credat.

Triplex antiq̄tas

Allijs palme assimilat'

¶Qz btā ꝯgo dicit rosa Assimilatio.vj.

Dr Osa dr btissima ꝯgo. vñ ipa inqt Ecci.xxiij. Quasi plātatio rose i hiericho. Hiericho q̄ppe iterpret luna: ꝛ significat eccl'iam militantem: q̄ ad modum lune q̄diu est in p̄tivitate mlt'os defect⁹ hz. In hac g̃ hiericho btā ꝯgo est plātata: q̄z iter nos ꝛ deū est media ꝓstituta. ¶ Rosa aūt pt ꝓsiderari q̄ztū ad sui q̄litatē: amenitatē ꝛ ꝯrutē. Prio q̄litas ei⁹ ē quadrupler. Una est q rosa est frigida in folijs: ꝛ calida in semine: ita q passiones calidas sanat frigiditate foliorꝫ: ꝛ passiões frigidas caliditate seminū. Scda ē q rosa ē aq̄sa ꝛ rozida. i. roze plena. Tertia est q rosa q̄zto pl⁹ cō tractat tāto maior ei⁹ odor sentit. Quarta ē q rosa de spinis nascit ꝛ tñ spinā nō hz nec illa imitat. Et ꝓpt hec ois btissima virgo rose assimilat. Quidā em̄ sc frigidi i amore dei: ristā frigidā passionē ipa sanat dū eorū corda ad dei amorē inflāmat. Et iō dr de illa puer. vlt. Non timebit domui sue a frigoribꝰ niuis. Oēs em̄ domestici ei⁹ vestiti sunt duplicib⁹ Frig⁹ niuis est frigiditas mētis. Cōtra qō frigus ipa suos domesticos. i. deuotos vestit duplicib⁹. i. charitate dei ꝛ prīmi. Quidā ꝯo alij sunt calidi. i. malo igne ꝛ cupie inflāmati. q̄z calidā ifirmitatē ipa sanat. q̄z icis ignē male ꝛ cupie extinguit: ꝛ roze gre refrigerāt⁊ ifundit. Et iō dr Ecci.xlij. Ros obuiās ardori veniēti humilē efficit eū. Secūdo ipa ē tota rozida. i. roze spūssancti plena. vñ angelus ei dixit. Aue gra plena: Lu.j. Istā autē roze diuie gre ab ea excutim⁹ qñ ipam p desideria feruētia exoram⁹. Ista aūt excussio alicui fit calore solis: ꝛ aliq̄n calore ignis. Sol est xps: iuē illud Malach.iij. Uob timētibus nomē meū orieť sol iusticie. Ignis ē spiritussctūs de q̄ saluator ait Lu.xij. Ignē veni mittere in terrā. Nñ g̃ ad ipam vehemēť afficimur ex eo q solē iusticie in suo vtero habuit: tūc ꝯrute sol' ab ea roze gre excutimus. qñ ꝯo ad ipam vehemenť afficimur ex eo q ignis spūssci in eā supuenit ꝛ ei⁹ ꝯrute dei filiū generauit: tūc ꝯrute ignis ab ipa roze gre ꝓpetram⁹. Ista aūt desideria feruētia ipa i nob generat: imo etiā poccupat: iuē illd Sap.vj. Preoccupat q̄ se cupiscunt vt se illis prior ondat. Tertio ipa valde fuit cōtrita. i. tribulatiōibꝰ afflicta. ꝛ quāto maiores sustinebat cōtritiones: tanto maiores reddebat odores. nā in egypto expulsa dedit odorē patiētie. in passiōe filij gladio pforata dedit odorē fidei pfecte. in tribulatiōibꝰ ꝯo quas a iudeis passa ē dedit odorē actiōis gr̃az. nā deoib⁹ suis adūsitatib⁹ gr̃as deo referebat. Possum⁹ q̄z dicere q̄ q̄zto aliq̄s magis ꝛtractat btissimā ꝯginē de ea meditādo: loq̄ndo ꝛscribēdo: tāto maiorē sentit deuotōis odorē. Quarto ipsa fuit de iudeis p pcm̄ spinosis nata: sed tñ ipa nūq̄z fuit aliq̄ pctō ifecta: nec eoz mores ē imitata. vñ canit eccl'ia i q̄dā officio q̄ vrūť aliq̄ religiosi. Sic̄ spina rosā genuit iudea mariā. Judei em̄ erāt superbi: sz maria hūillima. iudei erāt vicijs pleni: et ipa gr̃a plenissima. iudei erāt terrena appetētes: ꝛ ipsa celestiū auidissima. iudei erant luxurie dediti: ꝛ ipa castissima. Seruauit nāq̄z ꝓsiliū patris sui Dauid sibi dī. ps.xlviij. Audi filia ꝛ vide ꝛ obliuiscere ppl'm tuū ꝛ domū p̄is tui. Domū ei p̄is sui ꝛ ppl'm suū ē oblita: q̄z ei⁹ mores ñ fuit imitata. Fuit etiā ista rosa nata de Eua spinosa: sz ei⁹ naturā nō est imitata. vñ Bern̄. in quodā ser. inqt. O ꝯgo virga nobilis: ꝯga iesse p quā i ramo ꝓualuit q̄ perierat in radice. Radix amaritudis eua: ramus ergo dulcedis maria. Mirāda ꝛ pfundissima dispēsatio diuie sapie q̄ tal' ꝯga nascit de radice tali: tal' filia de tali mre: tal' libras de tali fuitrute p̄scpta: tal' ipatrix de tali caprina: de tā sicca spina tā florēs rosa. ¶ Scdo rosa pt ꝓsideriari q̄ztū ad suā amenitatē. Ipa em̄ ex sua amenitate delectat visum: olfactū: gustū: ꝛ tactū: vt dr Plin⁹ li.xx. natural' hysto. Et sil'r btā ꝯgo delectat nos q̄ztū ad spūalē visū sua pulchritudie: q̄z ei⁹ spes ē valde gratiosa vñ i ei⁹ figura dr Hester.ij. Erat pulcra valde ꝛ credibili pulcritudie ꝛ oīm ocul' gratiosa ac amabil' videbať. ꝛ.xv.c. etiā dr. Ipa aūt roseo colore vultū pfusa: ac gratis ꝛ nitētibꝰ ocul' ꝛc. Delectat etiā āgelos q̄ facies est valde gliosa. vñ ps.xlviij. dr ei. Vultū tuū deprecabunť oēs diuites ple. Diuites em̄ pleb sūt āgeli: q̄ p ceteris hñt diuitias regni celoz. Delectat q̄z ipm xpm: q̄z ei⁹ facies ē valde speciosa. vñ in pallegato ps. ei dictū fuit. Concupiscet rex decorē tuū. Ipe em̄ Laū.ij. illi inqt. Oñ de mihi facie tuā: sonet vox tua i auribꝰ meis. vox em̄ tua dulcis ꝛ facies decora nimis Et ꝓpt ista tria dr ei illd iudith.xv. Tu gla hierl'z. i. xp̄i q̄ ē pax nr̄a: ad Eph.ij. Tu letitia isrl'. i. angeloz q̄ i celo sp videt facie pat̄ Matth.xviij. Tu honorificētia populi nostri. id est generis humani. Nā ome hoium genus in terris sil' consurgit ab ortu ꝛc. vt ait Boeci⁹ in.iij. de ꝓsola.c.xij. Oēs em̄ homines trahunť origine ab ada: Ecci.xlix. et iō dicunť h̄ respectu vnus ppls. In visiōe q̄

E Rosa est amena

Rosa delectat olfactum

facei brē ꝟgis xp̄s gl̄iak: angel⁹ letak ⁊ huma nū gen⁹ honorak. Sc̄do delectat spūalē olfactum p̄ suī odoris imēsitate. de quo odore dr̄ Lañ. iiij. Odor vestimētoꝝ tuoꝝ. i. fructum sicut odor thuris. qz ⁊ deo fuit gratū sacrificiū ⁊ recreauit aīum nr̄m. De isto etiā odore dr̄ ps. xliij. Myrrha ⁊ gutta ⁊ cassia a vestimēt̄ tuis ⁊c. Myrrha em̄ q̄ ē amara significat castitatē siue carnis mortificatiōez. gutta q̄ tumores frāgit sigficat hūilitatē. cassia ꝟo q̄ in aḡs nascit̄ significat fidē: q̄ in baptismo p̄cipit̄. Iste nāqz tres fructes fuerūt i ipa valde odorifere. Nā castitas siue ꝟginitas fecit odorē āgelo: hūilitas deo: ⁊ fides ei⁹ odorē fecit toti mūdo Tertio delectat spūalē gustū sua suauitate. vñ ipa inqt Eccl̄i. xxiiij. Qui edūt me adhuc esurient: ⁊ q̄ bibūt me adhuc sitiēt. Ipa em̄ reficit mēoriā cogitatiōibꝫ sctis: intellectā intēriōibꝫ rectis: ⁊ volūtatē affectiōibus mūdis. ⁊ iō dr̄ Eccl̄i. xv. Cibabit illū pane vite ⁊ intellect⁹: ⁊ aq̄ sapie salutar̄ potabit illū. Ipa nanqz cibat memoriā panevite qñ in talibꝫ cogitatiōibꝫ eā reficit. ⁊ intelligentiā pane intellect⁹ qñ rectis intēriōibꝫ eā pascit. ⁊ volūtatē potat aqua sapie salutar̄ qñ sapidis affectiōibꝫ eā nutrit. Quarto delectat spiritualē tactū sua humānitate ⁊ lenitate. Unde. inqt. Quid ad mariā trepidat accedere humana fragilitas ⁊ nihil austez in ea: nihil terribile inuenies: tota suauis est. Qr̄ igit̄ ē ita suauis: ab oīb⁹ est q̄rēda: arripiēda ⁊ amplexāda. Querēda p̄ meditatiōez: iux̄ illud Sap. viij. Hāc amaui ⁊ exq̄siui a iuuētute mea. Arripiēda ꝟo est p̄ imitatiōnē. ⁊ āplexāda p̄ deuotiōez. ⁊ ideo dr̄ Prouer. iiij. Arripe illā ⁊ exaltabit te: ⁊ glificaberis ab ea cū eam fueris amplexat⁹. Dabit capiti tuo augmēta gratiaꝝ: ⁊ cozona iclita p̄teget te. Propt̄ ista aūt oia canit eccl̄ia. Speciosa facta es et suauis in delicijs tuis sc̄a dei genitrix. Per hoc em̄ q̄ dr̄ speciosa notat̄ q̄ ipa delectat spiritualē affectū. Per h̄ q̄ dr̄ ⁊ suauis: notat̄ q̄ ipa spūalē delectat gustū. p̄ hoc ꝟo q̄ dr̄ sc̄a dei genitrix: notat̄ q̄ ipa delectat spūalē olfactū. In h̄ em̄ q̄ dei genitrix fuit i vtero suo balsamū padisi habuit. ⁊ iō tota odorifera fuit.

Virtus Rose

¶Tertio rosa p̄ consideraī q̄ztū ad suā ꝟtutē signidē ex rosis aliqñ fit electuariū: aliqñ dolcū vel colirioū aut emplastrū: ⁊ diuerse p̄parationes ꝺ diuīsas infirmitates. Maxie aūt hz rosa ꝟtutē sup̄ q̄drup̄licē infirmitatē. Ipa ē stomachū ⁊ cor̄ confortat: fluxū vētris refrenat: oculos clarificat: ⁊ dolorē capit̄ sanat: vt dr̄ li. de p̄p̄e. re. qs ꝟtutes rose cū mlt̄ alijs ponit Plin⁹ vbi. s. ⁊ silr̄ btā ꝟgo cor̄ confortat dādo caritatē dei: q̄ ītātū cor̄ fortē facit vt ppt̄ xp̄m vitā etiā pulsēdat ⁊ mortē libēter sbeat iux̄ illd Lañ. viij. Fortis ēst mors dilectō. vñ Aug. inqt. Qia seua ⁊ imania: facilia ⁊ ppe nulla facit amor. Ipa q̄z fluxū pctōz refrenat dādo timorē: q̄ pctā vitare facit: iux̄ illud p̄uerb. xv. In timore dñi declinat oīs hō a malo. Ipa q̄z oculū itellect⁹ clarificat dādo diuinoz cognitiōez. q̄ q̄dē cognitio oculū mēt̄ illuiat: iux̄ illd ps. Declaratio sermonū tuoꝝ illuiat. ⁊ itez. Preceptū dñi lucidū illuminās oculos. Ipa etiā caput mētis (q̄ ē spes) sanat qñ spem nr̄am repidā ad celestia desideria sbleuat. Qz em̄ spes sit caput mēt̄ pbat̄ p illd j. Thes. v. Et galeam spem salut̄ assumite. Propt̄ ista ār oīa dr̄ Eccl̄i. xxiiij. Ego mater pulcre dilectiōis. Ecce q̄ cor̄ confortat p charitatē. ⁊ timor̄. Ecce q̄ fluxū virioz restringit p timorē. ⁊ agnitiōis. ecce q̄ spūalē vilium clarificat p diuinoz illuiatiōez. ⁊ sctē spei. ecce q̄ caput mētis sanat p spei sblenationē. Pro cōclusiōe aūt huiꝰ ptis dico q̄ btā ꝟgo fuit illa rosa de q̄ exponi posset illd Virgilij in eulice di. Et rosa purpureo crescit rubicūda colore Sp em̄ fuit q̄li rosaꝝ flos in diebꝰ vernis: Eccl̄i. l. Seruauit nāqz documētū qđ i eiusdē li. xxix. c. hī. vbi dr̄. Quasi rose plantate sup̄ riuos aq̄rū fructificate.

Qz btā ꝟgo dr̄ oliua. Assimilatio. vij.

Latissima virgo p oliuā figurat. E

b Oliua em̄ ꝺsideraī p̄ q̄ztū ad arborē ⁊ q̄ztū ad fructū ⁊ q̄ztū ad liq̄rem. Quātū ad p̄mū est sciēdū q̄ oliua est viriditat̄ cōtinue: ē signū recōciliatiōis facte: est signū victorie assecute: ⁊ ē fecūda i sobole. Et q̄ztū ad ista q̄ttuoꝝ oñdit̄ de beata ꝟgine q̄lis fuit q̄ztū ad sciām ⁊ q̄ztū ad deū: ⁊ q̄ztū ad dēmōes ⁊ q̄ztū ad nos. Primo igit̄ oliua est viriditatis cōtinue: qz viret in estate: i hyeme: in vere ⁊ in autūno. ⁊ q̄ztū ad h̄ oñdit̄ de btā ꝟgie q̄lis fuit q̄ztū ad le. viriditatē sue sc̄itat̄ nūqz amisit: nec i estate cōsolatiōis: nec i hyme tribulatiōis. vñ dicere potat illd Job. xxvij. Donec deficiā nō recedā ab innocētia mea. Justificatiōez meā quā cepi tenere nō deserā. Tenuit etiā viriditatē sc̄itat̄ ivere iuuētut̄ ⁊ i autūno senectut̄: qz eūdē fructū quē hūit i iuuētute fuauit in senectute. vñ p̄t sibi conuenire illd Deut. xxxij. Sic dies iuuentut̄ tue ita ⁊ senect⁹ tua. Secūdo oliua ē signū recōciliatōis facte. vñ dr̄ i hystoriis romanoꝝ q̄ qñ legati romanorum mittebant̄ p̄ pace facienda: portabant ramos

Oliua arbor

Oliua est signū recōciliatōis

olīnaꝝ: put etiā refert Jsīd. xvij. ethymō. Et q̄tū ad hoc oñ dik̄ q̄lis fuit beata ỹgo q̄tum ad xp̄m. qz ipm nob̄ recōciliauit. Un i signū huj⁹ recōciliatōis facte āgeli in ej⁹ pturitiōe cātauer̄t Glia i excelsis deo: z in terra pax hominib⁹ bone volūtatis. Lu. ij. Hec est illa mulier sapientissima q̄ recōciliauit Dauid filio suo. ij. Reg. xxiiij. z q̄ deū recōciliauit generi hūano. hec ē illa colūba innocētissima: q̄ portauit in archa Noe ramū olīe virentib⁹ foliis in ore suo: Ben. viij. trāssumptiue in. c. vnico. §. qz ỹo. de sa. vnc̄. p hoc indicās deū hoī esse recōciliatū. Tertio olīua est signum victorie assecute. Nā olim apud athenas victores ramis olīnaꝝ cōsueuerāt coronari. sic dr Plīn⁹ li. xvij. naturalis hystorie: z ponit etiā in li. de ppe. rer. Et q̄tū ad h oñdik̄ q̄lis būta ỹgo se habuit q̄tū ad dēmōes: qz eos superauit z vicit. Jpa q̄ppe. z triuit caput diabolice suggestiōis: iuxt illd Ben. iij. Jpa cōteret caput tuū. Jtē. z fudit astutiā sue receptōnis: iuxt illd Judith. xiij. Una mlier hebrea fecit z fusionē i domo nabuchodonosor. Jtē eiecit eū a dño sue ptātis: iuxt illd Judith. ix. Erit memoriale nois tui cū man⁹ feie dieceri nt eū. Quarto olīua est fecunda in sobole: qz multas nouellas plātatōes generat. z q̄tū ad h oñdik̄ q̄lis sit beata ỹgo q̄tū ad nos Jpa em̄ tāq̄ mlier fecūda mltos filios generat in fide z gra. vñ dicere p̄t cū ppha ps. lij. Ego aūt sicut olīua fructifera in domo dei. ꝛc Jtē ei dici p̄t illud ps. cxxvij. Filij tui sic̄ nouelle olīnaꝝ i circūitu mēse tue. Jpa z filios ꝙs generat postea secū i mēsa cibat: iuxt illud Ecc̄i. xv. Cibauit illū pane vite z intellect⁹. Jpa em̄ cibat intellectū dei cognitiōe z affectū dei timore: q̄ amor est vita aīme. Sc̄do olīua ꝙsideraī q̄tū ad fructū. Sc̄m aūt Jsī. vbi s. fruct⁹ olīue p̄mo rubescit: postea viresc̄it: deīnde nigresc̄it. Et silr būta ỹgo fuit rubea p charitatē: viridis p ỹginitatē: z nigra p hūilitatē. iuxt illd Can. j. Nigra sum: ecce nigredo hūilitat⁹. sz formosa: ecce viredo ỹginitatis. sicut pelles salomōis: ecce rubedo charitatis. Uel p̄t dici q̄ fruct⁹ ist⁹ olīue fuit xp̄s q̄ fuit viridis i tota sua p̄ssatiōe: iuxt illd Lu. xxiij. Si i viride ligno h̄ faciūr: in arido q̄d fiet? Fuit etiā rub⁹ in passiōe. vñ angeli dixerūt ei i ej⁹ ascēsiōe illd Jsa. lxiij. Quare rubrū est indumētū tuū? Fuit aūt niger i more: iuxt illd Apoc̄. xvj. Sol fact⁹ est niger. ꝛc. ¶ Tertio olīua ꝙsideraī q̄tū ad liq̄rē. De q̄ liquore sic dr Jsīd. xvij. li. ethy. Surgit oleum ex amaritudine radicis in pabulū luis i refectiōz eluriēt⁹ z in medicinā vulner⁹. Si igit oleū olīue ē valde vtile mortalib⁹: nā in lucernis ponit ad illuminādū z ad ignē nutriēdū: z lāguidis mēbris apponit ad medēdū: z cibis addit ad ꝙdiēdū. Sic oleū beate ỹginis. i. pietas ej⁹ illuīat tenebrosos in dei agnitōe. vñ appellat mater agnitōis Ecc̄i. xxiiij. qđ q̄ dē facit luīe sue gre. z iō ipa inq̄t i p̄dicto. c. penetrabo inferiores p̄tes terre: z inspiciā oēs dormiētes: z illuīabo oēs sperātes i dño. Jpa ꝙz curat lāguidos z sanat vulneratos medicina sue mīsericordie: iuxt illud Ecc̄i. xxiij. Medicina oīm in festinatōe nebule. i. in festina mīsatiōe marie. Possum⁹ etiā dicere q̄ eos ꝙsolidat dei timore q̄ expellit p̄tm̄ Ecc̄i. j. ꝙctm̄ aūt est lāguor aie. Et p̄p hoc ipa dr mr timoris Ecc̄i. xxiij. Jpa ꝙz cibat z nutrit suos devotos multiplici ꝙsolatiōe z satiat famelicos dulcedine gre z visitatiōis sue: iuxt illud Proū. vlc̄. De nocte surrexit z dedit predā domestic̄ suis: z cibaria ancillis suis. Immo nos oēs inuitat di. Ecc̄i. xxiij. Trāsite ad me oēs q̄ ꝙcupiscit⁹ me: z a generatiōib⁹ meis adiplemi. ¶ Nō imerito igit olīua significat misc̄diam btē ỹgis. vñ ipsa inq̄t Ecc̄i. xxiiij. Quasi olīua speciosa i campis. Et q̄b⁹ ỹbis hz q̄ ipa hz misc̄diaz excellentē cōgruētē z patētē. Primo aūt hz misericordiā excellētē. z h̄ patz p h̄ q̄ vocat olīua sicut em̄ oleū supeminet oīb⁹ liq̄rib⁹. z si ib⁹ ponat supnatat. sic misc̄dia brillsime ỹgis supeminet oīb⁹ alioz sanctoz mīsatiōib⁹. vñ de ipa exponi p̄t illd Ecc̄i. xxviij. Misericordia hoīs. s. cuiuslibet alter⁹ circa primū suū. Mīsericordia aūt ei⁹ sup oēm carnē. Sc̄do hz misc̄diam ꝙgruētē. qz tūc marie misc̄dia exhibet q̄n maior necessitas iminet. q̄d notatur p hoc q̄ dr speciosa. q. sicut dr Ecc̄i. xxv. Speciosa est misc̄dia i tpe tribulatōis. Tertio hz misc̄diam cōem z patētē. q̄d notat per hoc q̄ dr in cāpis. Ad olīuas em̄ hortoz nō p̄z oīb⁹ ingressus. ad olīuas aūt campoz oīb⁹ est accessus. Quidā em̄ scī sunt sic olīue hortoz: qz tenent misc̄dias suas clausas: eo q̄ digni nō sum⁹ eas recipe. Būta aūt ỹgo habet mīsericordias oīb⁹ cōmūes z aptas. Et ideo ipa oēs inuitat ad suā mīsericordiā di. illud Proū. ix. Uenite comedite panē meū: z bibite vinū. s. mīsericordie mee. z illud Jsa. lv. Oēs sitientes venite ad aquas. ꝛc. ¶ Potetiā dici q̄ p hoc q̄ dr: q̄si olīua speciosa in cāpis: denotat q̄ ipa habet mīsericordiā naturalem totalē z vniuersalē. Primo em̄ habet misc̄diam naturalē: q̄d notat cū dr: quasi olīua

Olīua signum victorie

Olīua ē fecunda sobole

Fructus olīue

Liquor olīue

Triplex misc̄dia marie

Maria hūit mīsericordiā naturalē totalez z vniuersalē

Sermo. I. Maria platanus ⁊ cynamomū

Sol⁹ em̄ de⁹ est p̄e oliua. i. ſpa miſcdia: qz ipi natural est ⁊ pp̄ria miſeri ſp ⁊ pcere: vt cant ecclia. btā aut ẏgo ē q̄ſi oliua. qz intātū est miſereri aſſueta ⁊ ad miſcdias ita pōpta q̄dām⁹ est dei ſimillima. Scdo hz miſericordiā totalē. qđ notat p h̄ qđ dr: ſpeciosa. qz in oi ſui pte est pulchra. ſ. i ramis i foliis ⁊ i fructu. Alīq̄ em̄ hīt miſcdiam in ramis. i. i corde p affectū cōpaſſiōis. Alīj ẏo i foliis. i. i ẏbis p effectū ẏolarōis. Alīj aūt i fructu. i. in ope p effectū exhibitōis. Virgo aūt Maria est oliua ſpeciosa: qz hz miſcdiaz in corde exhibēdo materne cōpaſſiōis affectū. ⁊ in ore p nobis aduocādo apud deū. ⁊ in ope exhibēdo nobis ſue miſeratiōis auxiliū. Tertio habet miſcdiam vniuerſalē. qđ notat p h̄ qđ dicit. in campis. Sūt em̄ q̄dā ſcti q̄ vident hīe miſericordiā ſpecialē. qz alīq̄bo ſubuenīūt: ⁊ alīq̄b⁹ nō. Alīj ẏo ꝑticularē: qz ſup alīq̄bo infirmitatib⁹ vident accepiſſe a deo prātē curandi: vel in certis gratijs ſubuenīēdi. ſic beatus Anthoni⁹ ſup aduſtiōe cuiuſdā ignis. Et ſanct⁹ Leonard⁹ ſup inclusos i cuſtodia carceris. ⁊ hmōi. Quidā ẏo ſancti videt̄ habere miſericordiā localē. qz maioza bñficia p̄eſtant in aliquibo locis. ſicut in loco ſue ſepulture: vel vbi reliquie ꝑſeruant. Quidaz aūt tēporalē: qz aliquibo tēporibo magis ſubueniūt. ſicut ptz in martyrib⁹ ⁊ i alijs ſanctis q̄ tpe ſue paſſiōis vel canonizatiōis: qñ. ſ. efficiunt nouī xp̄i milites ſunt ſe inuocātib⁹ magis liberales. Miſcdia aūt bñdicte ẏgis est ſicut oliua in campis: qz oībus est vniuſalis atq̄ cōis oībus plonis: ſup oībus mozbis curandis ⁊ gratijs cūctis ꝓcedēdis: ⁊ in oībus locis atq̄ tpib⁹. ¶ Possum⁹ etiā dicere q⁹ beatiſſima ẏgo aſſimilat oliue mīstris alijs ex cauſis. Nā oliua in arboze ſiue lig̃ hz ſoliditatē ⁊ ſilr ipa fuit valde ſolida in fide. vñ de illa dicit p̄t illud Eccl. l. Quaſi vas auri ſolidū: ⁊ ſicut lignū olive est imputribilis puritatq̄ ſic ipa fuit imputribilis ⁊ puriſſima i carne. Fuit nāq̄ illud lignū de q̄ dr Iſa. xl. Lignū imputribile ſibi elegit artifex ſapiens. Itē ſicut oliua in medulla est multe humoziſitatis. ita ipa fuit plena humoze gratie in mēte: iuxta illd Lu. j. Aue gratia plena. Itē ſicut oliua habet i fronde viriditatē (nā vt. s. dixim⁹: folia olive semp virēt) ſic folia. i. verba bē ẏgtis semp fuerūt virida. i. virtuoſa. In omi em̄ ẏbo ſuo viroz ẏtutis apparuit. Eius em̄ pudēcia apparuit in inq̄rēdo: qñ dixit ag̃elo. Quō fiet iſtud ꝛc. Lu. j. Humilitas aūt in cōſentiēdo: qñ dixit. Ecce ancilla dñi ꝛc. ibidē. Deuotio aūt in laudādo deū: cum ait Magnificat aīa mea dñm: ibidē. Dilectio charitatis in q̄rendo: qñ dixit. Fili quid fecisti nobis ſic? ego ⁊ pater tuus ꝛc. Luce. ij. Pietas in cōpatiēdo: cū dixit. Vinū nō habent: Joh. ij. ⁊ ſic de alijs eius verbis. Itē ſicut oliua habet in floze ſuauitatē. nam flozes eius ſuauiter redolēt. ita flozes beate ẏginis id est ei⁹ mozes odoze honeſtatis plurimū redolebāt. Nam tāta flozebat ipa virgo mozū honeſtate vt in eius aſpectu oīs tēptatio carnalis ab eā inſpicīēte fugaret. ſicut ait Hieronym⁹. Et ideo de illa dici pōt illd Job. xv. Ceret quaſi oliua pūcies flozē. ⁊ illud Aggei. ij. Lignū olive flozuit. Sicut etiam oliua habet in fructu vnctuoſitatē. ⁊ quāto olive sunt nigriozes exteri⁹. tāto sunt maturiores ⁊ vnctiozes interi⁹: ⁊ ad exprimēdum ex eis oleū sunt apriozes. Siliter fruct⁹. i. opatiōes btiſſime ẏgis: q̄uis exteri⁹ nigreſcerēt p humiliationē: tamē interius habebāt īmēſam gratie ⁊ deuotōis vnctionē. Et ideo oēs debem⁹ hocoleo vngi: vt de quolibet noſtr̄ verificet illud pſ. cij. Ut exhilaret faciē ei⁹ in oleo. trāſumptiue in. c. vnico. §. quia ẏo de ſacra vnc. Ue aūt illi de quo verificat illd Deut. xxiij. Oliuas habebis: ⁊ illis nō vngeris. Beati aūt illi qui dixerūt huic oliue. Impera nobis: Judicū. ix. Dec est em̄ oliua pullulās: Eccl. xxiij. Nō solū aut̄ ipa dicit oliua: ſed etiā eius filius. Vñ de ambob⁹ dici potest illud Zach. iij. ⁊ Apoc. xj. Hi sunt due olive. Quia igit dñs noſter de hac oliua nat⁹ est: potest dici de eo illd Osee. xiij. Erit quaſi oliua ram⁹ eius. Et ꝓpter ea de illo ꝓphetatū fuit Zach. xiij. vbi dr. Stabūt pedes eius sup montē oliuarū: qui est ꝓtra Hierusalē ad orientē. In ipo etem̄ monte oliueti ieſus libēter morabat: vt patz Matth. xxvj. Marci. xj. ⁊ Joh. viij. O igit amenissima oliueta. ſ. xpi ⁊ beatiſſime ẏginis. Et beati illi de quib⁹ dici poterit i eoz morte illd Neemie. ix. Possederūt oliueta ⁊ ligna pomifera. Istis autem dici potest illud Deut. vj. ⁊ Josue. xxiij. Dedit vobis deus oliueta que nō plātaſtis. O igitur domine de⁹: qui precipis nobis illud Neemie. viij. dicen. Afferte frondes oliuaz. fac vt in me verificet illd Deut. viij. vbi populo Iſrael dictū est. Introducet te domin⁹ in terrā in qua nascunt olive. Si em̄ me in hoc oliueto ſemel intraduxeris: tantū nō ſolū de frondibus: ſed etiā de oliuis colligā: q̄ tibi placitū ſacrificiuz de ipis q̄tidie offerā.

Maria oliua alijs rōib⁹

¶Q, beata virgo dicitur platan⁹

Assimilatio.viij.

M Platano assimilat ꝙgo bñdicta p/
p mo rõne adaq̃tiõis.qz sicut plata
nus optime crescit iux aquas sm
illõ Qui.i.j.de reme.amo.Quã
platan⁹ riuo gaudet:qz popul⁹ vnda.Et qz
limosa cãna palustris humo.Ita beata ꝙgo
optime crescit iux aquas diuie gre.r iõ illis
ꝙsib⁹ nos addere possum⁹ r dicere.Gratia
sic sanctã fouit diuia martã.Et ppt hoc ipa
inqt Eccl.xxiiij.Quasi platan⁹ exaltata iux
iux aquas.Scdo assimilat platano rõe eqtio/
nis.qz sicut platan⁹ lz ascẽdat in altũ:iux illõ
Virgiliꝫ i culice.Nã pmũ pna surgebãt val
le patẽtes Aere platanus.tñ ad altitudinẽ
cedri lybani nõ ascẽdit:iux illõ Ezech.xxxj.
Et platani nõ fuerũt equales frondib⁹ illi⁹
trãssumptiue in.c.pncipiũ.de pe.di.ij.Sic
btã ꝙgo lz i altũ ascenderit pturũ oĩm sybli/
mitatẽ:ñ tñ pucit vsqz ad altitudinẽ cedri.i.
filij sui.Tertio assimilat platano rõne insertio
nis.qz sicut platan⁹ lz de se sit sterilis:tñ si in
serat facit bona poma:iux illõ Virgiliꝫ in.ij.
georgꝫ.Et steriles platani malos gessere va
lẽtes.Sic brissima ꝙgo lz ppt votũ ꝙgini/
tatis esset sterilis:tñ p insertionẽ spũssti pro
duxit ex se r protulit in vtero suo pomũ dulcis
simũ padisi.Quarto assimilat platano rõe di/
latatiõis.s.foliorũ.Platan⁹ em̃ est arbor sic
dicta ppt latitudinẽ foliorũ:vt ait Jsiõ.xvij
li.ethym.eo q ei⁹ folia sunt patula r ampla.
Nã platos grece planũ dr latine.Folia aũt
ꝙginis bñdicte.i.ei⁹ ꝓtutes q̃by ornata fuit
ei⁹ vita:fuerũt patula p exẽplũ:r ampla per
meritũ:r tñ plana.i.hũilia p despectũ.qz qn
tũcũqz esset gra r ꝓtutib⁹ plena:tñ se sp hũi/
liabat r despiciebat q̃cũlla dei se vocãdo.Qui
to assimilat platano rõne cõpleriõis.qz plata/
nus est arbor frigida r sicca.dr in li.de ppte
re.r btã ꝙgo ab oĩ ardore auaricie frigida
fuit:r ab oi humore concupiscẽtie sicca.qz terre
na toto corde despexit.r nihil in se concupiscen
tie habuit.Sexto assimilat platano rõe cura/
tiõis.Nã folia platani ad curãdas passiões
calidas r hũidas ifirmitatũ sũt valde vtilia
qz hũore desiccãt r calorẽ repant:reuma istrin
gũt r ɔ tumorẽ calidũ oculoꝝ iuuãt:sm Dia
sco.put etiã ponit in li.de ppe.re.r a Plinio
in.xij.li.natural hysto.Silr etem̃ folia btẽ
ꝙginis.i.ei⁹ ꝓba qñqz ardorẽ auaricie tẽpe/
rant.sicut qñ dixit in suo cantico.Esurientes
ꝓplenit bonis rc.qñqz ꝙ humorẽ luxurie de/
siccãt:sicut qñ dixit angelo.qm̃ vix non co/
gnosco:Luc.j.Qñqz etiã fluxũ reumatũ.i.
cogitationũ:coartãt.Nã velut reuma capi/
tis ad inferioza fluẽs est cogitatio mẽtis ad
iferioza rendẽs.quã ꝙgo bñdicta suo ꝓbo et
exẽplo ad supioza revocat r restringit dicẽs.
Magnificat aĩa mea dñz.Et exultauit spi
ritus me⁹ i deo salutari meo.Dicit em̃ i deo r
nõ i mũdo.Jtẽ ɔ tumorẽ.i.superbiã iuuãt ei⁹
ꝓba cũ dr.Fecit potẽtiã in brachio suo:dissi/
pit superbos rc.r exposuit potẽtes de sede rc.
Dic qz vnicuiqz superbo illõ Job.xv.Quid
re eleuat cor tuũ r qũ magna cogitãs arroni/
tos hab es oculos?Quid tumet cõtra deum
spũs tuus.

Q, beata ꝙgo dr cynamomũ Assimilatio.ix.

Cynamomo assimilat virgo brissima
C que Eccl.xxiiij.inqt.Sicut cyna ¶
momuz r balsamũ aromatizans
odorẽ dedi.Est aũt cynamomum
spẽs sicca calida r aromatica:sm Diascoz et
Platearũ.put etiã ponit in li.de ppe.re.de
qua specie fit mẽtio i.l.ff.de publica.Et silr
ipa fuit sicca in carne p tẽperãtiã r parcitatẽ.
calida in aĩa p feruorẽ r charitatẽ.r aromati
ca i vtroqz ppt mũdiciã r puritatẽ.¶Est ãt Cinamo
sciẽdũ q cynamomũ cognoscit p ḡnqz signa mũ cog/
qñ est bonũ.ppter que virginẽ bñdictã me/ scit p.v.
rito repũtat.Primo ex colore:qz nõ debet eẽ
pallidũ nec nigrũ:sz subruffum:vt dr in lib.
de ppe.re.Et silr btã ꝙgo nõ fuit pallida per
vanã gloriã:nec nigra p aliqua⁹ peri maculã:
sed subruffa p charitatẽ succẽsam.iuxta illud
qõ inqt Dieron.in sermone assumptiõis di.
Tota ipam incãduerat diuin⁹ amor:totaqz
repleuerat spũssti gratia:vt in ea nihil esset
quod mũdan⁹ violaret affect⁹.sed ardor con
tinuus ac pfusi amorꝭ ebrietas rc.Secũdo
cognoscit ex odore.quia ex sua aromaticita/
te multũ ɔfortat cerebrũ r fluxũ restringit:vt
dr i pdicto li.de ppe.re.Et cerebro aũt fluunt
sensus r mot⁹.Odor igit sctitatis btẽ ꝙginis
ɔfortat virtutẽ motiuã:dũ ea allicit ad bene
opandũ.cõfortat etiã ꝓtutẽ affectiuã dũ illã
inflãmat ad diligendũ.Jtẽ virtutẽ itellecti/
uam dũ eam illuminat ad cognoscẽdũ.Jste
etiã odor sue sctitatis restringit fluxũ carna/
litatꝭ:r iõ assimilat odori thurꝭ cui⁹ ꝓtute restri
git fluxus reumatꝭ.vñ ei dr Can.iiij.Odor
vestimẽtoꝝ tuoꝝ sicut odor thurꝭ.Tertio cog/
scit cynamomũ ex sapore.qz appetitũ acuit.
r iõ i sallamẽtis poni ɔsuescit.r silr btã ꝙgo
inflãmat nim̃ xlideriũ r acuit appetitũ.vñ
Eccl.xxiiij.ipla inqt.Qui edunt me adhuc
esurient rc.Quarto cogscit ex subtilitate gros

sum cū cinamomū nō est bonū: sed sbtile. vt dr in. d. li. de ppe. re. Et sil'r btā ygo nō fuit grossa p supbiā: sz sbtilissima p maximā hūilitatē. vñ illi dixit dns Ezech. xvj. Indui te sbtilib⁹. Sbtilib⁹ ei cā vestiuit qñ dedit ei hūilitatē i corde: z mānsuetudinē in ɔuersatōe. Cynamomū cē in b figurat hūilitatē ipi⁹ ygis: qz situ breui nascit ramo hūili ac depsso: vt ī qt Solin⁹ i li. de mirab. mdi. Quito cognscit cynamomū ex fructe. Qñ cū est bonū ac laudabile habet mltiplicē frutē: vt dr ī pdic. li. de ppe. re. de q etiā tractat Plin⁹ li. xij. natural'hyst. z valet maxime ɔ labiorū defectū. i. pcā locutionū. Jsta aūt locutionū vulnera sanat b. ygo sua locutiōe moderata. Oia ei suauia fuerūt nrōz vulnez medicina: z nrāz locutionū exēpla. Jpa ei fuit discreta in inq rēdo: hūilis i obedīcdo z pia i cōpatiēdo: vt declarauim⁹ in. vij. pte hui⁹ ser. Jtē fuit curialis i salutādo: qñ salutauit Elizabeth Lu. j. fuit grata in regratiādo: qñ. s. xpi bñficia recognōscēs regratiata est deo dī. Magnificat tc. Jtē fuit moderata i repbēdēdo qñ (vt habet Lu. ij) dixit. Fili q̄d fecisti nob sic? Fuit q̄q sapiēs in ɔsulēdo: qñ mīstris nuptiaz dixit Odūq; dixerit vob facite Joh. ij. Propter istas aūt ppetates qs hz beatissima ygo dic de illa sponsus ei⁹ celestis. Fistula z cynamomū cū vnīūsis lignis libani tc. Jpa q̄q suo sponso dicere pt in bonū illd puer. vij. Alspsi cubile meū cynamomo.

¶Q, btā ygo dr balsamū Assil'atio. x.

Arissima ygo assil'at balsamo. Est aūt balsamū arbor siue frutex duorum cubitorū in quātitate: simulis q vitī in stipite: in foljs ro rute: vt dr Jsido. xvij. li. ethy. z sicut dr glo. sup. ij. Lan. olim balsamū nasceba t̄ i vineis engaddi: z instar vinee colebat. s. in duob⁹ hortis regijs. q̄z maior. xx. iugez erat. vt etiā inq̄t Plin⁹ lib. xij natu. hyst. Sz (sic legit i q̄dā hystoria) facta captiuitate iudeoz Cleopatra regia illas vites i egyptū trāstulit: z i q̄dā cāpo vbi fr. vij fontes ipas plātauit. Jn vno q̄rū fontiū dicta ygo dū in egyptū fugeret dr lauasse puerū ihm z fascias z alia lintheamina q̄b⁹ inuolueba t̄ ei⁹ corp⁹. Un dicunt ille vites ñ ferre fructū nisi a xpianis solū mō excolant. z si ad aliū locū portent. z ibi plātent nō appbēdūt nec radices faciūt nisi cū pdicti fontis aq̄ balneent. z solū ibi tādiu viuūt z fructificāt q̄diu cū pdicta aq̄ nutriūt. Sic aūt dr glo. super Ecci. xxiij. oia q̄ in balsamo sunt fructosa sunt. s. lignū: fructus z liq̄r. de q̄ fructib⁹ posit Plin⁹ vbi. s. z diffuse ponit in li. de p. re. sz breuitatis cā oēs eius ppetates nō refero. Sufficiat aūt in gñali dicere q vt dr Plin⁹ vbi sup: balsamū est arbor tota medicinal'. lignū q̄dē est fructosum z odorifer: fructus fructosior liquor aūt est fructosissim⁹ z suauissim⁹. Et iō bn p balsamū ygo bñdicta significat. qz oia q̄ in ipa fuerūt fructosa z odorifera extiterūt. Per lignū aūt intelligit ei⁹ corp⁹ ygineū. corter ro huius ligni fuit ei⁹ cōuersatio exterior: semē aūt huius balsami fuit ei⁹ aīa bñdicta in terra mūda. i. i carne ygīnea semiata. Dico igit primo q istud lignū i. corp⁹ ygineū in tātū fuit fructosum q deū tetigit ad suū vtez. vnde ipa ygo inq̄t Lan. j. Dum est rex i accubitu suo nardus mea dedit odorē suauitatis. Nardus em̄ est herba aromatica z nigra. de q̄ etiā pcio/sum ɔficit vnguētū. z significat beatā ygīnē cuius corp⁹ fuit aromaticū p odorē puritatis: iuxta illd Eccli. xxiij. Sic cynamomū z balsamū aromatizās odorē dedit. trāssumptiue in c. vnico. §. ad exhibēdū. de sa. vnc. Sed ipsa habuit nigredinē hūilitatis: iuxta illd Lan. j. Nigra sum sz formosa. Jtē plena fuit vngue/tis oim grazz: iuxta illd Lan. j. Trahe me p⁹te in odorē currem⁹ vnguentoz tuoz. Secūdo fructus balsami ē pciosus. est aūt i colore rubicūd⁹: i odore aromatic⁹: z in ter⁹ videt ee mel liflu⁹. z significat btē ygis fructū bñdictū. s. dñm nrm ihm xpm. in q̄ fuerūt tres sbe. s. carore: q fuit in passiōe rubicunda: iuxta Isa. lxiij. Quare rubz ē indumētū tuū tc. z aīa: q̄ fuit aromatica. i. odore oim frutū repleta: iuxta illud Lan. iij. Sic virgula fumi ex aromatibus. z diuitas q̄ est dulcedo z suauitas nra: iuxta illd Eccli. xxiij. Spūs me⁹ sup mel dulcis tc. Tertio dico q i balsamo ē liq̄r pciosissim⁹. Rami em̄ balsami rescinduntur: z in stillat liq̄r balsami miri odorif: vt ait Jsid. xvij. li. ethy. Et iste odor fuit i btā virgine: q dicit Eccli. xxiij. Quasi balsamū non mixtū odor me⁹. Et pōt intelligi iste odor vel de odore vte rivirginal: vel de odore sue sctitatis. Qñ em̄ ipa bñdicta virgo habebat in vtero xpm: tūc ibi hēbat balsamū. z ideo ibi fuit odor balsami nō mixti. Nulla em̄ fuit cōmixtio naturarū. q̄z natura diuina z hūana nō fuerūt mixte sz vnite. vñ canit eccliā. Jd q̄d fuit pmāsit z q̄d nō erat assumpsit. Nō etiā ibi fuit cōmixtio seminū. q̄z virgo nō cōcepit de humano semine: sz mystico spiramie. Nec etiā fuit in bñdicta virgie cōmixtio viciosa p aliq̄d peccatū. aliter nō posset in veritate dicere pdicta verba. q̄si balsamū nō mixtū odor me⁹. Nō

Arbor balsamū

Fructus balsami

em fuisz balsamū nō mixtū si cū ea cōmixtū fuisset originale pctm. Erubescāt g̃ et iā suis cauillatoib⁹ finē ponāt: q̃ bacten⁹ oñdere conati sunt h̄ purissimū atqz impmixtissimuz balsamū fuisse purredie atqz fetore originalē pctī ꝓtamiatū. ¶Quāuis aūt i ꝯceptiōe ꝙginali ñ fuerit aliq̃ mixtio: fuit tñ ibi triplex cōiunctio. nā (sicut ōr Bern.) ꝓiūcta sunt adinuicē dē⁹ z hō: mī z ꝙgo: fides z cor hūanū.

P

Balsami falsificatio

Si aūt p illa ꝙba: q̃si balsamū nō mixtū odorē me⁹. intelligam⁹ odorē scīritatis ꝙginalis. Est sciēdū q̃ balsamo aliq̃n admiscet oleū: aliq̃n mel: z sic sophisticat z falsificat atqz corrūpit. Sūt em q̃dā admixti melli carnal' delectationis: z aliq̃ q̃ habēt solū oleū exterior; nitor; z tō sūt balsamū sophisticatū. Bt̄ā aūt ꝙgo fuit balsamū nō mixtū: qz nunq̃ dilexit mel carnalis delectatiōis: sz fuauit sp integerrimā virginitatē. nec habuit tm̄ oleū exteriozis nitoz; sz dilexit interiorē scīritatē: inq̃ illō ps. xl. üij. Dis gl'ia ei⁹ filie reg; ab intus. Balsamū

Dez balsamū cognoscit

aūt nō mixtū z vez a balsamo mixto z sophisticato p q̃rtuor signa cognoscit. p q̃ etiā ꝙgo brissima ee balsamū vez z nō mixtū pbatur. Primū signū est: qz balsamū purz si ponat i veste vel i pāno lineo ipm nō maculat nec inficit: vt ōr Isi. li. xvij. ethy. z etiā ponit i li. de ꝓpe. re. si aūt ē mixtū statī p macias se diffundit. Pulcritudo mlier; sepe aspicitē cōmaculat q̃si balsamū mixtū: iō illō Ecci. ix. Propt̄ spēm mulier; mlti pierūt. Pulcritudo aūt b. ꝙgis q̃si balsamū purz nullū aspicitē vnq̃ maculabat: sz pot⁹ odorē sue scīritat; roꝛda penetrās maculas abstergebat: z illici ros mot⁹ extinguebat. Sc̄dz signū ē: qz si balsamū purz ponat in aq̃ statī fundū petit. z ibi q̃escit. si ꝙo est balsamū mixtū stati sup aquā natat: vt ait Isi. vbi. s. Aqua aūt est flux⁹ mūdana; deliciaz diuitiarū z honoz. In q̃ aqua cū aliq̃ ponunt mox supenatāt z extollunt. q̃qz balsamū mixtū. Brissima aūt virgo i mario honore posita se ñ extulit: sz mox tūdū hūilitat; petijt di. Ecce ancilla dñi. Tertiū signū est. qz balsamū vez si ponat i lacte statī coagulat. balsamū ꝙo mixtū in ipo lacte diffundit: vt ait Isi. vbi. s. ¶Sciēdū est aūt q̃ ē q̃ddā lac liq̃dū: z q̃ddā coagulatū z q̃dā pingue. ceteri ꝙo scī fuerūt lac liq̃dū. qz a diuīa gr̄a aut effluxerūt aut effluere potuer̄. Et ideo dicebat Apl'us Heb. ij. Oportet nos obseruare ea q̃ audiuim⁹ ne pefluam⁹. Apli aūt p⁹ aduēntū spūscī fuerūt q̃si lac coagulatū: qz fuer̄ in gr̄a dei solidati z firmati. vñ cā pat̄ de eis. Sic̄ lac coagulati sc̄. Bt̄ā aūt ꝙgo nūq̃ fuit lac liq̃dū. qz fuit in īstāti sue cōceptionis sctificata: z in ꝯceptiōe diuī ꝙbi totaliter i diuīa gr̄a ꝙfirmata z stabilita. vñ de illa exponit pt illō ps. xlvij. Mōs dei mōs pīguis: mons in q̃ bñplacitū est habitare i eo. Fuit em mōs p rtutū altitudinē: z coagulatus ppt̄ gr̄e ꝙfirmatiōz. z pīguis ppt̄ spūsāctī plenitudinē. Quartū signū ē: qz si balsamū vez i manu teneat̄ z radio solis exponat̄ statī calescit z ignescit: ita vt vix i manu teneri possit: ꝓm Isi. vbi. s. Balsamū aūt mixtū nihil hoz facit. Radi⁹ sol' est virt⁹ spūsctī q̃ istō vez balsamū. i. ꝙginis aīm ita calefecit q̃ totū igne diuī amoz; iflāmauit: z q̃dāmō in solē conuertit. Et tō Apoc. xij. describit ipsa virgo amicta sole. Recte g̃ brissima ꝙgo per balsamū designat̄: z marie: qz ipm balsamū significat odorē bone fame. c. vnico. i fine pri me colūne. de sa. vnct̄. Et ipa totū mūdū sue bone fame odore repleuit.

¶Qz bt̄ā ꝙgo de myrrha Assilatio. xj.

Q Triplex gen⁹ myrrher

Licēdū est q̃ triplex myrrha inuenit̄ sz myrrha ꝓma: electa et pbatissima. Myrrha ꝓma ē pnia z amaritudo ꝯcipiēdū sue penitēdū. de q̃ dr Can. v. ti. c. vnico. ℌ. ß vngucto. de sa. vnc. Man⁹mee distillauer̄ myrrhā. Myrrha electa ē pnia claustraliū q̃ dicūt cū ꝓpria ps. lxxxiij. Elegi abiect⁹ ee i domo dei mei magis oꝝ habitare in tabernaculis pcōꝝ. quoz. q̃libet recte viuēs dicere pōt illō Ecci. xxiij. Quasi myrrha electa dedi suauitatē odoris. Myrrha pbatissima ē pnia pfectoz. q̃z q̃libet dicere pt illō Can. v. Digiti mei pleni sē myrrha pbatissima. Isti em solo desiderio celestz prie z dei amoze affligunt. Bt̄ā aūt ꝙgo voluit hz̄e myrrhā ꝓmā cuz penitēcib⁹: cū tñ ipa esset innocētissima. Myrrha g̃ electā cū claustralib⁹: cū tñ oīm claustraliū essz mgra. Et myrrhā pbatissimā cū pfectis. quia ipsa fuit sup oēs puras creaturas pfectas pfectissima. tiō illi inq̃t Dauid ps. xliij. Myrrha z casia a vestimētis tuis ꝛc. Et ipa brissima virgo dicere pōt in bono illō puer. vij. Aspici cubile meū myrrha. Ipsa em habuit in se oēs ppietates myrrhe. de quib⁹ tractat Plinius i. xij. li. natu. hysto. z Diascor⁹ et auctori. de ppie. re. Inter alias aūt virutes myrrhe est reumata z flux⁹ inordiatos restringere: digestionē confortare: viscosos humores purgare: a putrefactiōe pseruare: feroꝛē emundare: labioꝝ vlcera curare: cerebrū cōfortare: vermes necare: carnē superfluā corrodere: ac bonā z sanā cōseruare. Bt̄ā aūt virgo nos a

Mirrhe ppietates

fium illicito restringit: ad bñ incepta dirigẽ
da ⁊ pficiẽda ⁊ fortat: malas a nob affectiões
auferẽdo cor nrm purgat: a pctis putrefactõe
nos pseruat: fetorẽ mali exẽpli a nob elõgat:
a relicto labiorꝫ sanat: intellectũ nrm cõfortat:
vermes carnalitatũ occidit: a nob curas sup
fluas tollit: ⁊ in bono pposito nos ꝯfirmat ⁊
pseuerare facit. Qꝛ igit dña nra in se hꝫ oẽs
ꝑtures myrrhe ⁊ aliorꝫ aromatũ ⁊ vnguẽto
rũ. Jõ de ipa intr ei⁹ sponsus celestꝫ Lañ. iij
Myrrha ⁊ aloes cũ oib⁹ pmis vnguẽtꝫ. ⁊p
terea cũ de ipa hũanitatẽ accepit dixit illud
Lañ. v. Messui myrrhã meã cũ aromatib⁹
meis. Recte ẽ filiꝰ ꝯgis appellat myrrhe fa
sciculꝰ. vñ ipa de illo ait Lañ. j. Fasciculꝰ myr
rhe dilectꝰ me⁹ mihi. iter vbera mea cõmora
bit. ⁊ eiusdẽ li. c. v. de ipo etiã ait. Labia ei⁹ li
lia distillãtia myrrhã ꝑmã. ¶ O igit dñe de
da mihi hãc grãm vt vadã ad mõtẽ myrrhe
⁊ ad collẽ thurꝫ: Lañ. iij. Iste em mõs myr
rhe odorifere ẽ ꝯgo btissima mr tua: q sp fuit
tota odorifera. Et qd miꝝ cũ ipa fuerit vas
plenũ balsamo tue sapie: Ecci. xxiij. Quasi
balsamũ nõ mixtũ odor me⁹: ⁊ hort⁹ plen⁹ li
lio ois mũdicie: Lañ. ij. Sic lilium int spinas
sic amica mea int filias. Alabastrũ ꝯz plenũ
vnguẽto de uotiõis ⁊ grẽ. Lañ. iij. Odor vn
guẽtoꝝ tuoꝝ sup oĩa aromata. Ipa etiã fuit
apotheca plena aromatib⁹ virtutũ. Lañ. v.
Bene tue sic areole aromatũ. vbi Bern. ait
Si vas pigmẽtarij diu seruat aromatũ fra
grãtiã: ẽto magꝫ apotheca oĩm grãz: ĩ q ce
lestꝫ pigmẽtari⁹ cũ oib⁹ suis vnguẽtꝫ se collo
cauit: ⁊ cũ oib⁹ suis delicijs accubuit. Fuit eẽ
cellarij plenũ vino celestiũ doctrinaꝝ. vñ ip
sa int Lañ. ij. Introduxit me rex in cellã vi
nariã. ⁊ Lañ. viij. ei dr. Buttur mũ sic vinũ
optimũ. ¶ Notãdũ ẽ at q odor multipl⁹ cau
sari ꝯsueuit. Prio ex ꝯcrematiõe. sic thus cõ
crematũ i igne reddit odorẽ: int illo Ecci. l.
qsi thus redolẽs i diebꝰ estatꝫ: ⁊ qsi thꝰ ardẽs
i igne. Aliqñ ꝯo causat ex ꝯtritõe. sic aroma
ta integra paꝝ redolẽt: sꝫ ꝯtrita ⁊ i puluerẽ re
dacta magnũ odorẽ faciũt. Aliqñ aũt ex ap
tõe. sic balsamũ i vase clausũ odorẽ ñ reddit
hꝫ vase fracto vel apto odorẽ diffundit. vñ de
Magdalena dr Joh. xij. q postqꝫ alabastꝝ
vnguẽti fregit: dom⁹ ipleta ẽ ex odore vnguẽ
ti. Aliqñ etiã causat ex diuersoꝝ floꝝ ⁊ herba
rũ redolẽtiũ aggregatõe. sic ptũ plenũ diuẽ
sis floribꝫ ⁊ herbis redolẽtibus magnũ facit
odorẽ. Vñ dicebat Jsaac de filio suo Jacob
Ben. xxvij. Ecce odor filij mei sic odor agri
pleni: cui bñdixit dñs. Maxime aũt tũc flo
res ⁊ herbe ꝯsueuerũt redolere qñ a vẽto au
strali fuerint pflate: inꝫ illõ Lañ. iij. Sur
ge aq̃lo ⁊ veni auster pfla hortũ meũ: ⁊ fluãt
aromata illi⁹. Istis aũt qtuor modis odor
causabat in ꝯgine gl'iosa. Primo ex ꝯcrema
tiõe. Ipa em triplici igne tota fuit ꝯcrema
ta. s. igne dolorꝫ dũ filij sui acerbã passionẽꝫ
cogitabat. Igne desiderij dũ ad filiũ suũ per
gere estuabat: ⁊ ea q̃ dixerat ⁊ fecerat mẽoria
reuoluebat. ⁊ igne amorꝫ: qꝛ tota erat ignita
⁊ in amorẽ cõuersa. De q̃ triplici igne dicit
Piero in ser. assump. Quãtis putas eadem
ꝯgo filij doloribꝰ afficiebat: q̃ amore crucia
bat: ⁊ q̃ desiderio estuabat: dũ aĩmo reuolue
bat cũcta q̃ viderat ⁊ audierat: Puto q̃ q̃c
q̃d hũane ꝑtuꝫ ẽ cogitare nõ sufficiat. Nam
⁊ si diligebat ex toto corde xp̃z: nouis tñ ista
mabat q̃ tidie pñtia ei⁹ absens affectib⁹ desi
derioꝝ. quã nimiꝝ tota spũsi cũs repleuerat
gra: ⁊ tota incãduerat diuin⁹ amorꝝ. Ex tã
ta igit isti⁹ ignis ꝯcrematõe magnũ de corde
suo holocaustũ faciebat. qđ deo magnũ odo
rẽ reddebat. Vñ in hui⁹ figura dr Ben. viij
q Noe obtulit super altare holocaustũ deo:
odora tusqꝫ est dñs odorẽ suauitatis. Dicit
aũt holocaustũ sacrificiũ qđ totũ est incẽsuꝫ
Qor igit btissime ꝯgis deo fuit odorifer ho
locaustũ: qꝛ totũ fuit incẽsum igne doloris ⁊
igne desiderij celestis et igne amoris. Sedo
causabat ea odor ex ꝯtritõe siue puluerisa
tiõe. vñ de ipa intr ei⁹ celestꝫ sponsus q̃si ad
mirãdo Lañ. iij. Que est ista q̃ ascẽdit p des
tũ q̃si ꝯgula fumi ex aromatibus myrrhe et
thurꝫ: ⁊ vniũsi puluerꝫ pigmẽtarijꝫ. Per aro
mata ei intelligunt dei bñficia: q̃ ipa pistillo de
notiõis i corde suo terebat: dũ illa mẽte sedu
la cogitabat. Per myrrhã ꝯo sigficat amari
tudies passiõis filij sui: qs ipa pistillo dolorꝫ
i corde suo terebat dũ eas freqnt mente sedu
la cogitabat ⁊ amara suspiria emittebat. per
thus aũt significant ei⁹ inflata ⁊ odorifera des
deria: q̃ ipa pistillo amorꝫ terebat dũ ea i cor
de suo nouis desideriis renouabat. Per vni
uersos ꝯo puluereꝫ pigmẽtarij intelligũt ei⁹
ꝑtutes: qs ipa pistillo laborꝫ terebat dũ ꝑtu
tes suas p opa ꝯtinua exercebat. Illi em hũt
ꝑtures integras: q̃ eas hũt ociosas: ⁊ p mul
ta bona opa exercitaras. dr ẽ. Que est ista q̃
ascẽdit ⁊c. Virgula fumi ꝓcedẽs ex aroma
tib⁹ est bñficioꝝ dei assidua recogitatio. Vir
gula ꝯo fumi ꝓcedẽs ex myrrha ẽ passiõis sui
filij amara recordatio. virgula aũt fumi ꝓce
dẽs ex thure est desideriorꝝ celestiũ ꝯtinua re
nouatio. virgula ꝯo ꝓcedẽs ex vniũsis pul

Odor multiplicatur

neribꝰ pigmētariꝰ est ꝟtutū suaꝝ assidua exercitatio. Magnū ḡ odorē deo faciebat q̄ sic terebat eiꝰ bñficia p meditatōz ⁊ filij sui lupplicia p dolorē ⁊ celestia desideria p feruorē ⁊ oēs ꝟtutes p exercitatōz. Uñ de ipa dici pōt illd̄ Nu. xj. Frāgebat mola ⁊ terebat i mortario. ſ. cordis sui omia p̄dicta. ex q̄ trītiōe emanabat fragrātissimꝰ odor. Tertio causabat odorē ei ex aptiōe. odor ei suꝰ ñ fuit clausus ſz aptꝰ ⁊ manifestꝰ itātū q̄ ascēdit in celū ⁊ penetrauit ifernū. ⁊ diffusus ē p totū mundū. nā odor sue hūilitatꝭ ⁊ ḟgitatꝭ i celū ascēdit: ⁊ dñō ac̄angelos letificauit. ⁊ ideo assil'at nardo Lañ. j. dū eēt rex i accubitu suo nardꝰ mea dedit odorē suauitatꝭ. Nardꝰ ei ē herba pua ⁊ odorifera. ⁊ inq̄tū ē pua significat eiꝰ hūilitatē. inq̄tuz ḟo est odorifera significat eiꝰ ḟgitatē. Odor aūt sue sctitatis ifernū penetrauit: ⁊ sc̄os p̄es in lymbo exñtes recreauit: ⁊ dēmões terruit ac ꝯturbauit. ⁊ iō assil'atur odori vinee Lañ. ij. vbi dr vince florētes odorē dederūt. Odor em vince hoies recreatꝭ ſz fp̄etes ꝯturbat. ⁊ sil'r odor sctitatꝭ eiꝰ sc̄os p̄es ꝯfortauit: ⁊ dēmões expulit ⁊ ꝯtristauit Odor ḟo sue fecūditatꝭ totū mūdū suauitate repleuit: ⁊ iō assil'at odori vnguēt̄oz. Intā tū em oēs hoies odore fecūditatꝭ sue sunt attracti q̄ post ipam trahi ⁊ currere sp exoptāt dicēn. Lañ. j. Trahe me post te: i odorē current̄ vnguēt̄oz tuoz. Quarto causabit̄ i ea odor ex diuſoz flor̄ ⁊ herbaz. i. ꝟtutū aggregatiōe. nā i ea fuit liliū mūdicie: rosa rubens charitatꝭ ī mēse: viola hūilitatꝭ pfūde: mirꝰ ꝛpantie: cū ceteꝝ floribꝰ ꝟtutū ⁊ gr̄e. Iste aūt ꝟtutes in ea fuerūt valde odorifere: q̄ austro ſpūſſci fuerūt pflare. Auster em est vētꝰ calidus hūidꝰ ⁊ fecūdatiuꝰ. Auster igit̄ ſpūſſci eā inflāmauit p amorē. ⁊ humectauit p deuotionē: atq̄ fecundauit p bonoz opeꝝ multiplicationē. Ita q̄ ipa sp deo obtulit holocaustū suauissimi odoris atq̄ incēſi. sic̄ p̄cipit offerri Nūe. xxviij. O igit̄ ḟgo odorifera q̄ scis q̄ vnguēto ⁊ varijs odoribꝰ delectat̄ coz: Prou. xxvij. oñde mihi cellā aromatū ⁊ odoramentoz vnguēti optimi: Isa. xxix. vt odorē suauitatꝭ suscipiā Ezech. xx. Ue etem illis q̄ nares hñt ⁊ nō odorabūt: ps. cxiij. ve illi de q̄ dicit̄ illd̄ Eccl. xxx. Nō māducat nec odorabit. ſ. odorē tue deuotiōis ⁊ sctitatis. quē p oz tē vnūſū diffudiſti: odorē. ſ. bone opinōis ⁊ fame. de q̄ tractat̄ i. c. lz. de accuſa. odorē iquā ois bonꝰ erēpli. Tu em sp dicere potuiſti illd̄ ij. Choz. ij. Xp̄i bonꝰ odor sum⁹ i oī loco. trās sumptiue i. c. nabuchodonoſoz. xxiij. q. iiij. ⁊ i. c. vnico. §. ad exhibēdū. de sa. vnct. Tu ista ab ista tue ꝯceptiōis odoribꝰ olim ḟaz repleta es q̄ sp illa fragrātia retinuiſti. iuꝝ illd̄ cōe p̄bium. Od̄ noua vesta capit inueterata sapit. ⁊ illd̄ q̄d ingt Horaciꝰ i epl̄is. Quo semel ibuta est recēs ſuabit odorē Testa diu.

¶ O beata virgo dicitur vitis.

Assimilatio. xij.

Jti assil'at brā ḟgo mlt̄is rōnibus
v Prio rone radicis. nā vt vitꝭ fructificet bonū liq̄rē dz ē plātata et radicata in loco in q̄ reuerteret calor solis: ⁊ vbi sit puritas aeris ⁊ dulcedo terre. Calor em̄ solis est viti necar̄. ⁊ quāto directiꝰ ⁊ diuturniꝰ respicit solē: tāto fructū exhibet dulciorē. Itē aer clarꝰ ⁊ purꝰ ē viti valde pficuꝰ. ⁊ eꝰrio aer nubilosus ē illi multū nociuꝰ. Itē terra dulcis ē ei valde utilis ⁊ ad bonū fructū p̄ducendū adiuuatiua. ⁊ ecōtra est de amara: ſm Uirgiliū i. ij. georgꝭ. ⁊ ppē hoc in collib⁹ bene altis ac soli expositꝭ rone dulcis humoris ⁊ puri aeris ac fortis calorꝭ vinee multū bñ fructificāt. ⁊ supdicta oia habent̄ in li. de p̄pe. re. In isto loco alto radicata fuit bīssima ḟgo. i. i altitudie p̄platōis ⁊ sctitatꝭ. vñ ps. lxxvj. dr de illa. Fundamēta eiꝰ i mōtib⁹ sctis. Itē radix sui cordis fuit optime rēūberata radijs ⁊ calore solis. i. feruore charitatꝭ ⁊ diuini amorꝭ. Habuit etiā serenitatē ⁊ claritatē aeris. i. nitorē puritatis in mente. Itē dulcedinē terre. i. dulcorē bnignitatis in ꝟsatiōe: ⁊ suauitatē ḟgitatis in carne. Scdo fuit silis viti rōne ſtipitis. Stipes em̄ siue lignum vitis inter arbores multū crescit. vñ sup̄ domos ⁊ arbores ⁊ circa fenestras domoz circūduci p̄t. Et sil'r beatissima ḟgo sup oēs sc̄os ⁊ sctas magꝭ creuit in merito ⁊ ī gr̄e cumulo: iuꝝ illd̄ Prou. vij. Multe filie congregauerūt sibi diuitias: tu ſo supgressa es vniūsas. Item ipa circuit fenestras ⁊ domos. i. animas suoz deuotoz sua ptectiōe: iuꝝ illd̄ Sap. vj. Dignos seipa circuit q̄rēs ⁊c. imo ipa circuit totū mūdū. vñ Lañ. ij. dr. Surgā ⁊ circuibo ciuitatē. O vitꝭ dignissima que nō solū circuit vniūsum orbē p regēdo: ſz eē circuit celū illustrādo. vñ ipa in ḣt Eccl. xxiij. Ego celi circuiui sola. Tertio fuit silis viti in palmite. palmes em̄ vitꝭ naturaliꝭ est flexibil'. ⁊ illd̄ q̄d apphendit q̄busdā capitcol'q̄si q̄busdā ḟrachijs ꝛstringit. q̄ rū admīculo i alta se erigit: ⁊ a vētꝭ ac pluuiis tutꝰ ꝛsistit: vt dr Jsid. xvij. ethy. Et silr̄ is tutꝰ ꝛsistit: vt dr Jsid. xvij. ethy. Et silr̄ animꝰ btē ḟginis fuit p fidē ad ꝛsentiēdum flexibilis: cū dixit angelo. Ecce āncilla dñi ⁊c.

S Maria virꝭ propter sc

Jē xp̄z filiū suū nō solū brachijs carnis dul/cē strinxit ⁊ tenuit: sz etiā brachijs aīe. s. ītel lectu p fidē ⁊ affectu p charitatē: ita q̄ ipsum nūq̄ dimisit. vñ Can. iij. inq̄t. Tenui illum nec dimittā. ⁊ cū illo ascēdēs i altū ꝛ frute i frutē sic ad alta puenit q̄ necvēto psecutōis nec pluuia tēptatiōis ab ei⁹ fide vl amore dis cessit. Quarto assīlaī viti rōne frondiū siue foliorz. Folia em̄ vitis vulnera mūdāt ⁊ mū data sanāt: vt dr i li. ꝛ pp̄. re. Et brissime virginis ꝟba sic q̄dā saluberrima folia vulnera viciorz nr̄oz mūdāt ⁊ sanāt: vt patere pōt ex dictis i. viij. ⁊. ix. pte hui⁹ ser. Quito fuit si/milis viti rōe florz. In estate em̄ vitz florez ⁊ odor florēt̄z vince expellit oē venenosū. vñ fu giūt serpētes dū vinea florez: vt dr i pdic. li. ꝛ pp̄e. re. Tāq̄ igit̄ flores vitis fuert mores brissime ꝟginis. q̄ tāti odorz. i. tāte honestatis fuert q̄ oēs serpētes. i. venenosas cogitatōes ⁊ tēptatiōes a cordib⁹ aspicientiū effugabant vt. ꝯ. sepe dixim⁹. vnde dicere possum⁹ illud Can. ij. Flores appuerūt i terra nr̄a. i. i ꝟgine maria. Secto assīlaī viti in liḡre. Ex vite em̄ pcedit pmo liquor aq̄: q̄ ab ipa vite pu/tata ⁊ incisa exit aq̄ ad modū lachryme. Nā cū vitz vulneraī tpe verz lacrimas ꝛ se emit tit. Et sil'r q̄n tpe verz fuit btā ꝟgo vulnera/ta pp̄ passiōz filij sui: iuxt illō Lu. ij. Et tuā ipi⁹ aiaz ptrāsibit gladi⁹. amarissimas lacri mas emisit. q̄ tāte fuerūt ꝟturz q̄ ad ꝓpassi/onē filiū ei⁹ iclinaueīt. vñ eā ex cōpassiōe di/scipulo cōmēdauit dicēs i cruce btō Johāni euāge. Ecce mr̄ tua. Ex vite etiā pcedit liḡr vim. q̄ moderate sumpt⁹ corpa pl⁹ q̄z oēs alij liḡres ꝓfortat: ⁊ letificat cor hois: ps. ciij. et nō. i glo. i. l. j. ff. ꝛ peri. ⁊ ꝓmo. rei vē. Jtē ml' tas infirmitates ⁊ morbos curat: atq̄z nutri/mētū bonū pstat: vt inq̄t Jsi. xxj. li. ethy. Et sil'r pdicta oia facit brissima ꝟgo ꝛuoz suis. Na deficientes ꝓfortat. ꝛ q̄b⁹ dicere pt illud Zach. x. Cōfortabo eos in dño. Letificat eē merētes. vñ ait Jsaie. lvj. Letificabo eos in dño. ⁊ Hiere. xxxj. ꝓsolabr eos ⁊ letificabr a dolore suo. Jtē curat lāguētes. vñ ꝛ ipa expo ni pōt illō Job. v. Man⁹ ei⁹ sanabūt. Et ipsa inq̄t ꝛuoto suo illō Hiere. xix. Sanabo te a vulneribꝫ tuis Suos q̄z ꝛuotos nutrit cibo ⁊ potu celesti. vñ illi dicere possum⁹ illō Sap. xvj. Angelorz esca nutriuisti populū tuū: ⁊ panē ꝛ celo prestitisti eis omne ꝺlectamētū in se hītē: ⁊ ois saporz suauitatē. Hec sūt dicta vitz inq̄t Eccl. xxiiij. Ego q̄si vitis fructificaui suauitatē odoris: ⁊ flores mei flo res honoris ⁊ honestatis. In q̄b⁹ ꝟbis ostendit q̄lis fuerit respectu filij ⁊ respectu sui. pri mo em̄ respectu filij ipa fuit vitz q̄ ptulit fru ctū pulchz suauissimū ⁊ odorifez. ⁊ iō dixit Ego q̄si vitis fructificaui. Prio autē ptulit fructū pulchz: q̄ fuit a ꝛo pz̄e sctificata ⁊ ab oī imū dicta pseruata. Si em̄ terren⁹ agricola purgās vineā facit vt fructū pl⁹ afferat: vt dr Jo. xv. q̄to magis celestz agricola sctificā do ⁊ pseruādo hāc vitē dignissimā ab oī im/pfectiōe ⁊ superfluitate fecit eā sup omēs alias vites q̄ putatiōe idigēt fructificare. Sctifi/cauit igit̄ ꝛ pz̄ hāc vitē celestē pmo in ei⁹ plā tatiōe. i. in sua ꝯceptiōe: ⁊ iō ptulit fructū ma gnū ⁊ pulcrū. Jtē eā sctificauit i spūssctō sup eā missiōe. ⁊ tūc ptulit fructū pulcriorē ⁊ ma iorē. sz cū sctificauit eā splēdorz sui. i. filij i ei⁹ vtero īcarnatiōe: tūc ptulit fructū maximū ⁊ pulcherrimū. Scdo hec vitz fecit fructū sua uissimū. q̄ fuit caloze spūssctī excocta. ⁊ iō dr in ꝟbis pallegatis: fructificaui suauitatē. Tūc em̄ vitz dulcē fructū, pducit q̄n radius solis ei⁹ vuā exurit. ⁊ iō dr Can. j. Bott⁹ cy pri dilect⁹ me⁹ mihi i vineis engaddi. oli aūt loc⁹ ille vocabaī ocul⁹ sol. q̄ sic dr. sol rctō ra dio locū illū respic. pp̄ q̄d vuas illas valde exurit. ⁊ sic vinea illa vinū suauissimū pduc iuxt illō Can. ij. Fruct⁹ ei⁹ dulcz gutturi meo Btā ät ꝟgo fuit tota ignē spūssctī calefacta vt ait Hiero. i ser. ad Eusto. ⁊ iō fructū sua uissimū tāq̄ opsia vinea pduxit. vnde Can. vij. dixit ei spōs⁹ celestz. guttur tuū sic vinū optimū dignū dilecto meo ad potādū. labijs q̄z ⁊ dētib⁹ illi⁹ ad ruminādū. Tertio ista vi tis fecit fructū odorifez. ex eo q̄ fuit a dei fi/lio iballsamata. ⁊ iō sbdit in ꝟbis pallegatis odorz. Filij⁹ ei dei q̄ ē vez ballsamū nouē men sibꝫ i ei⁹ vtero hītauit: ⁊ rādē ꝛ ipa i natiuitate exiuit. ⁊ iō ipa bn̄ tūc dicere potuit ꝟba pal/legata. s. botr⁹ cypri ⁊c. Jlle em̄ vince illo tpe ballsamū pducebāt. vñ ipa fuit vinea engad di: q̄ optimū ⁊ pfectissimū ballsamū pduxit. sz dñm nostrū iesum xp̄m: iuxta illud Eccl. xxiiij. Sic cynamomū ⁊ ballsamū ⁊c. ⁊ ibi/dē. Quasi ballsamū nō mixtū odor me⁹. Si cut igit̄ vitis aquā putrefactā ꝓuit in vinū suauissimū ⁊ odoriferū: sic btā virgo amoꝛē mūdi q̄ ē tāq̄z aq̄ putrida cōuit in nobis in amoꝛē dei q̄ ē tāq̄z vinū suauissimū ⁊ odorife rū replēs aīam suauitate ꝛuotōis: ⁊ ipaz iui tās ad odorē sue imitatōis. q̄ gustato statim exclamat dicēs illud Can. j. Trahe me post te: in odorē currem⁹ vnguentorū tuoz. Se cūdo pncipaliꝫ dico q̄ virgo bñdicta ostēn/dit qualis vitz ipa fuerit respectu sui. cū vbi

Qualis fuit ma/ria respe ctu filij

U Qualis fuit ma/ria respe ctu sui

ꝫ.ait. Et flores mei flores honorꝫ ⁊ hõestatꝫ Flores ei⁹ ei⁹.i. ꝓfectus fuert coꝝ deo ⁊ hoib⁹ valde odorifere: ita ꝫ eaꝝ odor ꝑ̃ placebat. ita vt de ipso dici possit illud Ben. viij. O dorat⁹ ẽ dñs odore suauitatꝫ. hoies q̃ꝫ recreabat. vñ Lan.ij.dr. Vinee florẽtes dederũt odorẽ suũ. demões etiã effugabat. ad qđ applicari põt illđ Lan.ij. Capite nob vulpes puulas q̃ demoliunt vineas. nã vinea nra floruit. Ire ipam in ertasim rapiebat. vñ exclamabat Lan.ij. Fulcite me floribꝰ: qz amore langueo. Istos aũt flores.i. ipas ꝓfectus habuit cũ fructib⁹.i. bonis opib⁹. ⁊ iõ inqt vbi ꝫ. Flores mei fruct⁹ honorꝫ ⁊ hõestatꝫ. Sic em flores oĩno sũt inutiles nisi fruct⁹ sequat sic ⁊ ipe ꝓfectus oĩno sunt vacue si opa bona nõ sb̃sequant cũ fieri põt. Et iõ inqt apl's.ij. Thoz.vj. Portamur ne inanẽ graz dei recipiatꝫ. De fructib⁹ aũt istoꝝ floꝝ btẽ ꝙginis dr Lan.vij. Videam⁹ si vinea floruit: si flores fruct⁹ pduxũt. Ipa em nõ habuit ꝓfectus ociosas. vñ ꝛ illa dr Proũ.vl. Panẽ ociosa nõ comedit. Quia aũt oĩa opa sua faciebat ad honorem dei: seruãs illđ apl'ũ.j. Thoz.ix. Sive comedit ꝫ sive bibitis sive aliq̃d aliđ facitis: oĩa in honorem dei facite. ideo dr ibi. fruct⁹ honoris. qz in oĩ ope suo gl'iaz ⁊ honorẽ dei intendebat. qz etiã opa sua faciebat ad vtilitatẽ ⁊ edificatoz ꝓximi. iõ sb̃dit. ⁊ honestatꝫ. Ei⁹ em opa tã hõesta erãt q̃ oẽs videntes attrahebãt. Ut em inqt Tulli⁹.j. rhetorice. hõestũ est qđ sua vi ad se nos allicit ⁊ dignitate trahit. De hac etiã vite ꝑ intelligi illud qđ dr Ben.xl. Videbã coꝝ me vitẽ in qua erãt tres ꝓpagines crescere paulati ĩ gẽmas: ⁊ post flores maturescere. Et q̃b ꝙbis habet q̃ in ista vite fuerũt tres ꝓpagines: ⁊ ĩ q̃libet ꝓpagine fuerũt tria.s. gemme: flores ⁊ vue. Per tres ꝓpagines itelligunt tres ĩ trinitate psone. p alia tria q̃ fuerũt in ꝓpagine intelligunt tres in xpo sbe. Ista igit vitis.s. virgo bñdicta habuit tres ꝓpagines in se.i. tres psonas diuinas.s. psonã pris: q̃ xpi incarnationẽ in ea fecit. psonã q̃ꝫ spũsci: q̃ silr p gram suã in tali generatiõe coopat⁹ est. Ire psonã filij dei: q̃ in ei⁹ vtero humanat⁹ ẽ. In illa aũt ꝓpagine.i. in xpo: fuit gẽma: fuerũt ⁊ flores ⁊ vua.i. natura diuina: anima ⁊ caro. Per gemmã em (que est ꝓncipiũ floꝝ ⁊ fructuũ) intelligit ei⁹ diuinitas: q̃ est eã ⁊ ꝓncipiũ oĩm rerũ. vñ interrogat⁹ xps a iudeis q̃s esset: rñdit. Principiũ q̃ ⁊ loquoꝝ vobis Joh. viij. Per flores aũt intelligit ei⁹ aĩma q̃ oĩum virtutũ odorib⁹ fuit plena. vñ ꝛ illa dici põt illđ qđ ꝓpheta pdixit ps.ij. Tanꝫ flos agri sic efflorebit. Per vuã ꝙ intelligit ei⁹ caro: q̃ fuit plena musto.i. sanguie pciosο ⁊ tandẽ fuit posita in torculari crucꝫ: ⁊ inde emanauit mustũ nostre redẽptionis. vñ q̃n angeli dixerũt xpo illđ Isa.lxij. Quare ru brũ est indumẽtũ tuũ sicut calcãtiũ in torcular i ⁊ ipe rñdit. Torcular calcaui solus ⁊c.

¶ De ista etiã vite ꝑ exponi illud qđ dr Ju dicũ.ix. vbi ĩ pabola recitat q̃ ierunt ligna vt vngerẽt sup̃ le regẽ: ⁊ dixerũt ficui olive ⁊ vi ti vt eis imparẽt. Que ꝙsentire noluerũt. rñdit em fic⁹ q̃ nolebat ꝛelinq̃re dulcedinẽ suã. O liua ꝙ q̃ nolebat ꝛelinq̃re pinguedinem suã. Uiris aũt inqt q̃ nolebat ꝛelinq̃re suã iocunditatẽ. Per ista em tria.s. ficũ: oliuã ⁊ viteꝫ intelligit beata ꝙgo. Ipa em dr fic⁹ ꝓpt dulcedinẽ sue pietatis ⁊ misericordie. Item oliua ꝓpter pinguedinẽ spũalis gratie. Uitis ꝙ ꝓpt letitiã iocũditatꝫ interne. Ligna aũt siluaꝝ fuert iudei duri ⁊ inflexibiles ac illi nestres: q̃ libẽt⁹ voluissent q̃ btã ꝙgo fuisset ꝓnceps sue synagoge q̃ꝫ xpi ecclie. ⁊ iõ dixert ei. Veni impa nob.i. veni ⁊ relinq̃s xp̃z tuũ ⁊ sis dña synagoge nre. Sz ipa dña renuit. qz si h̃ fecisset: amisisset dulcedinẽ sue pietatꝫ ⁊ pinguedinẽ gre spũalis: ⁊ letitiã interne iocunditatis. Propt q̃ pater suus Dauid per mlros annos ãteq̃ nasceret eã admonuit vt synagogam oĩno dimitteret: ⁊ xpo regi filio suo sp adheret ret: dicẽs ps. xliij. Audi filia ⁊ vide ⁊ iclina aurẽ tuã: ⁊ obliuiscere ppl'z tuũ ⁊ domũ p̃is tui. Et ꝛcupiscet rex decorẽ tuũ: qm̃ ipe ẽ dñs de⁹ tu⁹. O igit ꝙgo btissima q̃ꝫ tũ nos xpiani tibi obligati sum⁹: q̃ virtis illa fuisti q̃ illud dulcissimũ vinũ ꝓtulit qđ letificat deũ ⁊ hoies: Judicũ.ix. De q̃ vite nũq̃ verificatũ est illđ Isa.xxiij. Infirmata ẽ vitis. nec illud Hiere.viij. Nõ est vua in virtibus. Tu em nũq̃ infirmata es p petm: ⁊ sp plena vuis fuisti ꝓfectũ. Beat⁹ igit ille de q̃ dici poterit illud Ben.xlix. Ligans ad vitez asinũ suũ.i. corp⁹ suũ ad imitatiõẽ castitatis ⁊ ate ꝙginis astringẽs. Beati omes nos si de vnoquoq̃ nostrũ dici poterit illud.ij. Reij.ꝛ.j. Mach.xiij. Unusquisq̃ sedit sb̃ vite sua. O requies suauissima sub hac diuina vite reqescere: ⁊ de dulcissimo illi⁹ fructu carpere ⁊ comedere. Nõ solũ aũt hec benedicta virgo dicitur vitis: sed etiã vinea dei electa quã ipe plantauit: vt dicit Isa.v. Unde ipe ait Hiere.ij. Ego te plãtaui vineã electam Et ideo eius filius se appellat vitẽ: Joh.xv. dicẽs. Ego sum vitis vera. s. ihac vinea na/

tu Sed heu q⁊ de multis ꝓquerit dei filius di/
cēs illud Isa.v. Uos uineastari estis vineam
meā et nos dicere possum⁹ dño nr̄o iesu xpo
illud Hiere.xij. Pastores multi demoliti sūt
vineā tuā. De q̄libet etiā pfanāte ꝓceptōem
brissime ꝙgis: ⁊ ipi⁹ innocētie cultū ac vene/
rationē pternēte ꝓquerit idē saluator dicēs
illud Johel.j. Posuit vineā meā in desertū
Būs aūt ille de quo dici poterit i morte sua
illud Prou.vi. De fructu manuū suaꝝ plā/
rauit vineā. Pone igit me o dñe de⁹ custodē
hac vinea tua. Nō em̄ dicā. Uineā meā nō
custodiui: Lañ.j. sed sepe circūdabo eā: ⁊ fo
diam i ea tꝛocular: ⁊ i medio ei⁹ edificabo tur
rim: Mat.xxj. vt eā uineastare nō possint be
stie agri. Tu ḡ clementissime de⁹ q̄ dicis nobis
illud.iij. Reg.xix. Plātate vineas ⁊ come/
dite fructꝰ eaꝝ. Qui etiā diristi Ezec.xxviij
Plātabūt vineas ⁊ habitabūt ꝓfidēter. Et
Amos.ix. Plantabūt vineas ⁊ bibēt vinū
earū. ⁊ Michee.iiij. Sedebit vir subꝰ vi/
neā suā. ⁊ Zach.iij. Uocabit vir amicū suū
subter vineā suam. ⁊ eiusdē lib.c.viij. Uinea
dabit fructū suū. ⁊ Malach.iij. Nō erit ste
rilis vinea i agro. Da mihi istā vineā tuā fer
tilissimā: vt faciā eā mihi hoꝛtū electum. iij.
Reg.xxj. vt mediante tua grā p laborē ⁊ mi/
sterū meū crescat hec vinea in deuotiōe fi
delū: ita vt verificēt de illa qđ dicit Ezech.
xvij.f. Ercuit in vineā latioꝛē. Tu igit parfa
milias q̄ plātasti vineā: Lu.xx. ⁊ Mat.xxj.
qui existi ꝑmo mane ꝓducere opariꝰ in vi
neā tuā: Mat.xx. q̄ diristi eis. Ite in vineā
meā: ⁊ qđ iustū fuerit dabo vobis: vt i eodē
c.hi. Dicetiā mihi illū Mat.xxj. Fili vade
hodie opari in vineā meā. O suauis opatio
o dulcꝫ labor: o melliflua cultura huiꝰ vinee:
et qua colligit vinū illū qđ est exultatio aīe
⁊ coꝛpis: Ecci.xxj. De q̄ vino verificabit il/
lud puer.iij. ⁊ Johel.ij. Uino toꝛcularia re
dūdabūt. ⁊ illū Hiere.xiij. Omis lagūcula
iplebit vino. ⁊ illud Isa.xxiiij. verificabit de
nob.s. Cū gaudio bibēt vinū. Ipa em̄ virgo
brissima vꝛor tua: q̄ est sicut vitis abūdās in
lateribꝰ dom⁹ tue: ps. cxxvij. nob ꝓtinue pfert
vinū suū dulcissimū di. Bibite amici mei ⁊
inebriami charissimi: Lañ.v.

¶ Q, beata virgo dicitur nardus

Assimilatio.xiij.

y n Ard⁹ figurat beatā ꝙginē. in cui⁹
ꝑsona canit eccl'ia illū Lañ.j. Dū
essꝫ rex in accubitu suo nard⁹ mea
dedit odoꝛē suū. sup qđ⁹ ꝙbis tria
sunt videnda. ꝑmo q̄d sit nard⁹. scđo quis sit
iste regꝫ accubit⁹. tertio q̄s sit iste odoꝛ tā gra
tus. ¶ Circa ꝑmū notādū est q⁹ nard⁹ est her
ba pua: odoꝛifera: calida ⁊ ꝛtuosa: vt inquit
Isiđ.xvij.li.ethy. Inq̄tū aūt est pua signifi
cat gl'iose ꝙginis ꝑfundā humilitatē. que ꝫ
fꝛutib⁹ ⁊ nobilitate eēt maria: ⁊ i matrē dei
electa. sp tñ se reputauit puā ⁊ abiectā er hu
militate. ⁊ ꝓpꝛea a diuīa gratia fuit respecta:
iuxta illđ Lu.j. Respꝛit humilitatē ancille
sue ⁊c. Inq̄tū ꝛo est odoꝛifera significat ei⁹
ꝙginitatē. cui⁹ mēoꝛia deo ⁊ hoīb⁹ fecit odo/
rem: iuxta illđ Sap.iiij. O q̄pulchꝛa est ca
sta generatio cū claritate. Immoꝛtalis est ei
memoꝛia ei⁹. qm̄ apud deū nota est ⁊ apđ ho
mines. Inq̄tū aūt est calida significat brissi
me ꝙginis feruentē charitatē. q̄ tanta fuit q⁹
deū de celo ad terrā traxit. vñ Aug. exclamat
di. O charitas q̄ magnas vires habes: deū
de celo ad terrā deposuisti. Inq̄tū aūt est vir
tuosa denotat ei⁹ pietatē. Uirtus aūt nardi
sue spice eius fm Diascoꝛ ⁊ Plateariū: ⁊ si
cut dꝛ i li. de ꝑpe. her. est: q⁊ cerebꝛū ⁊ stoma/
chum aꝛgꝛ coꝛ debile cōfoꝛtat. inflaturā q̄ꝛ
stomachi deprimit: ⁊ fluxū ventris restringit.
Et similiter pietas gloriose virginis confoꝛ/
tat in tribulatiōe: deprimit coꝛ ab elatione: ⁊
restringit vētrē a carnali delectatiōe. Possu
mus q̄ꝫ dicere q⁹ q⁊ in cerebꝛo est sensus: i sto
macho appetit⁹: ⁊ i coꝛde amoꝛꝫ affect⁹. Xps
q̄si spica nardi sensum nr̄m cōfoꝛtauit p fidē
appetitū excitauit p spem: ⁊ affectū inflāma/
uit p charitatē. Docuit em̄ nos cognoscere
diuīa: appetere supna: ⁊ diligere eterna. ⁊do
cuit nos i deū credere: i ipo q̄ꝫ confidere: ⁊ eum
amare. Ite nard⁹ siue spica ei⁹ masticata hu
moꝛē ligue desiccat: ⁊ surditatē aurīū sedat. ⁊
q⁊ icisiua ⁊ diuisiua ē vsq̄ꝫ ad ītima penetrat
Un ⁊ lapidē frāgit: vt dꝛ i li. de ꝑp. re. ⁊ hec
oīa cōpetūt btē ꝙgini: q̄ suo exemplo nos do/
cuit linguā ꝓtinere: aures deo apire ⁊ gladio
dolorꝫ aīam penetrare. sic̄dē em̄ panca ⁊rō/
nalia dixit. Aures āgelo diligēter aperuit et
tpe passiōis filij sui ei⁹ aīam doloris gladi⁹
ptransiuit. In ꝑmo docuit nos humoꝛē ligue
desiccare. i. lubricitatē loq̄citatꝫ refrenare: q⁊
os lubricū opat ruinas Prouer.xxvj. In se/
cūdo ab auribꝰ coꝛdis surditatez fugare. ne
forte verificēt de nob illđ ps. cxiij. Aures hūt
⁊ nō audiēt. ⁊ illđ ps. xxxvij. Tāq̄ surd⁹ nō
audiebā. In tertio āt docuit nos gladio ꝙbi
dei vel doloris de pctō aīam pfoꝛare. ita vt la
pis. i. coꝛdis lapidei duricia: iuxta illđ Job
xli. Coꝛ eius indurabit quasi lapis. franga/
tur ⁊ dirumpat: ⁊ verificēt illud ps. cxiij. Di

Quidsit nardus

Uirtus nardi

rupit petrā ꝛ fluxerūt aq̄. ſ. lach ꝛymax ex ꝓtri
tiõe. ¶ Circa ſcõm ꝓncipale eſt ſciẽdū q̄ iſte
Z Accubi/ rex xp̃s habuit inter alias q̄ttuor accubitus
tꝰ chriſti q̄ttuor Primꝰ quẽ ſp̃ habuit ꝛ habebit ẽ in ſinu pa
tris: iux̃ illud Joh. j. Unigenit⁹ q̄ eſt in ſinu
pr̃is ipe enarrauit. Scds ẽ vterꝰ mr̃is: de q̃
ipa inq̄t Eccl. xxiiij. Qui creauit me req̃euit
in tabnaculo meo. Tertꝰ fuit lignū crucꝭ in
q̃ ipe xp̃s accubuit ꝛ obdormiuit. vñ ei dicit
Cañ. j. Indica mihi vbi cubas in meridie?
Ad litterā em̃ i meridie accubuit i cruce. ꝛ h̃
ei p̃dictū fuerat i pſona Jude Geñ. xlix. vbi
dr. Requieſcens accubuiſti vt leo. Ipe em̃ fuit
leo de tribu Juda Apoc. v. Ad pdicta etiam
applicari pt illud Mũe. xxvij. Accubãs dor/
miuit vt leo. Quartꝰ accubitꝰ ẽ cor hoĩs: in q̃
xp̃s pverã fidẽ habitat ꝛ reqeſcit: iuxta illud
Eph. iij. Habitare xp̃m p fidẽ i cordibꝰ vr̃is
¶ Circa tertiũ ꝓncipale eſt videdũ q̃s ſit iſte
A Dodor nardi q̃ tiſſimus odor tam gratꝰ. p eo q̄ dr. Nardus mea de/
dit odorẽ ſuũ. Ad qd̃ rñdeꝛ q̄ vũ eſſet rex. i.
xp̃s: in accubitu ſuo. i. in ſinu pr̃is: odorẽ de/
dit marie humilitas. que ipm̃ adeo delecta/
uit q̄ ad eiꝰ vtez deſcẽdit. Cũ em̃ ſe humilia
uit di. Ecce ancilla dñi ꝛc. ſtatim xp̃s de ſinu
patris ad eius vtez venit. Dũ aũt eſſet iſte
rex in ſcõo accubitu. i. i vtero v̄ginis: odorez
dedit marie v̄ginitas. q̄ xp̃us in vtero mr̃is
v̄ginitate ipius ꝛ puritate paſcebaꝛ: iuxta
illud Cañ. ij. Qui paſcit̃ inter lilia. i. inꝰ pu
dica ꝛ v̄ginitate fragrãtia beate v̄ginis
viſcera. Dũ ẽ iſte rex eſſet in tertio accubitu
id eſt in ligno crucis: odorẽ dedit marie cha/
ritas. que tãta fuit q̄ iuxta crucẽ filij ſtabat
pata p humano genere martyriũ ſuſtinere.
Unꝰ Ambro. ſup Lu. inq̄t. Fortaſſe quia co
gnouerat p filij mortẽ mundi redẽptionẽ fu
turã: putabat aula regalis ſe ſua morte pub
lico iuri aliq̃d additurã. Inq̄tũ aũt iſte rex
eſt in quarto accubitu. i. in corde hoĩs: odo/
rem dat marie pietas: que nunq̄ deſinit ſed
ſemp deũ ad miſericordiã ꝛ pietatẽ inducit.
Unꝰ Hugo de ſancto vict. in quodã ſermõe
ait. Maria eſt ſtella: chriſtꝰ ſol. Et ideo pec
catores velut in nocte a maria ꝓlank: iuſti
ꝓo tanq̄ in die a xp̃o illuminanꝛ. Iraq̄ ſi p
timeſcis ſupplicaturꝰ ad chriſtũ accedere: ad
mariã reſpice. genus tuum cõſpicis nihil il/
lic quod timeas inuenis. Et quibꝰ oĩbus pa
ret q̄ḡne ꝓterates nardi odoriferę fuerũt
in beata v̄gine. Si aũt Magdalena frã
gens alabaſtrũ nardi ſpicati p̃cioſi: vt habeꝭ
Mar. xiiij. replenit tota domũ ex odore ip/
ſius vnguẽti: vt dr Joh. xij. q̄ro magꝭ illa q̄
corã deo fregit alabaſtꝝ cipri cũ nardo: ꝛ nar
di cũ croco: fiſtula ꝛ cynamomo cũ oĩbꝰ pri/
mis vnguẽtꝭ. Cañ. iiij. dedit ei odorẽ ſuauiſ/
ſimũ. De ipa igit̃ btã v̄gie ſp̃ dici potuit illꝰ
Tibulli. Illꝰ puro diſtillãt rẽpora nardo.

O beata v̄go figuraꝛ per galbanũ
Aſſimilatio. xiiij.

Nãt gl̃ioſa dei geñtrix Eccl. xxiiij B
i Quaſi ſtoraꝛ ꝛ galbanꝰ ꝛ vngula
ꝛ gutta vaporaui habitationẽ me
am. Aſſiſtaꝛ aũt galbano rõe arbo
ris: liquorꝭ ꝛ virtutis. Primo rõne arboris
Arbor em̃ ſiue plãta ex qua ꝓcedit galbanꝰ Galba/
dr ferula ſm̃ Iſid. xvij. li. ethy. ꝛ dr ferula (vt nus. i. fe
idẽ dr) a feriendo. q̄ pueri ꝛ puelle ſolẽt de ra rula
mis hmõi vapulare. l. j. §. ipuberes. ff. ad syl
le. ꝛ. c. felicis. §. cũ aũt. de penis. li. vj. Btã q̃
v̄go bñdicta dr ferula: q̄ diabolũ ferꝛt. dia
bolꝰ em̃ hẽbat magnã potẽtiã: magnã auſtu
tiã ꝛ magnã malicią. Ipa ꝛo ꝓtriuit eiꝰ potẽ
tiã: ſicut pdictũ fuit Geñ. iij. dũ ipi diabolo
dñs ait. Ipa ꝓteret caput tuũ. Confudit q̃z
eiꝰ aſturiã: iux̃ illd̃ Judith. xiij. Una mlier
hebrea ꝓfuſione fecit i domo nabuchodono/
ſor ꝛc. Itẽ dereliquit eiꝰ malicią: iux̃ illd̃ q̄d i ipi
pſona dr eiuſdẽ li. c. ir. Erit memoriale nois
tui cũ manꝰ ſeie deſecerint eũ. ¶ Scdo aſſila
tur galbano rõne liquorꝭ: q̄ dr galbanꝰ a gal C Liquor
la q̄d ẽ lac. eſt eriã pigmẽtũ ex illo ſucco ꝛ di/ galbani
uerſis ſp̃bꝰ ꝓfectũ. Itẽ eſt gutta magni odo
ris. vñ Exodi. xxiij. dr Moyſi a dño. Su
me tibi galbanũ boni odorꝭ. De q̃ ſpecie fac
mẽtiõez Lucanꝰ li. ix. di. pegrinaq̄z galbana
ſudãt. Per iſtã ãt ſpẽm ſignificaꝛ v̄go btiſſi
ma: q̃ ad iſtar lactꝭ fuit alba. i. pura ꝛ müda
iuxta illud Cañ. v. Oculi ei? ſicut columbe
ſup riuos aquaꝝ q̃ lacte ſunt lote. Ipa ei fu/
it colũba ꝓpr̃ ſimplicitatẽ ꝛ ſincerã intẽtiõz
ꝛ fuit ſup riuos aquaꝝ ꝓpr̃ gr̃e plenitudinẽ
ꝛ fuit lota lacte ꝓpter maximã puritatẽ. vñ
illi dicere poſſumꝰ illd̃ Cañ. iiij. Mel ꝛ lac
ſub lingua tua. Et ipa dicere poteſt deo illd̃
Job. x. Sicut lac mulſiſti me. Inſtar quoq̄
pigmẽti fuit diuerſis virtutũ aromatibꝰ ple
na. vñ Cañ. iij. de illa dicit. Que ẽ iſta q̃ aſce
dit p deſertũ ſicut v̄gula fumi ex aromatibꝰ
ꝛc. Itẽ eſt ꝛ fuit tota odorifera. ꝛ ideo illi dr
Odor vguẽtoꝝ tuoꝝ ſup omĩa aromata. q̄z
eiꝰ odor ad iſtar cynamomi ꝓfortat cor ꝑ ici*
tribulationũ ꝛ inſtar balſami p̃ſuat a putre
dine pcrõꝝ: ꝛ ad inſtar myrrhe fugat ẽmes
temptationũ: iuxta illud Eccl. xxiiij. Sicut
cynamomũ ꝛ balſamũ aromatizãs odorẽ de
di: ꝛ q̃ſi myrrha electa ꝛc. ¶ Tertio aſſilaꝛ gal D

Virtus galbani

bano rōne ꝓtūt̄ siue efficacie ei⁹. Jsta ei spēs aromatica est tāte ꝓtutis ꝙ vulnera sanat: serpentes fugat: frigidas passiōes curat: ⁊ morbū caducū alleuiat: vt dr i li. de ꝓpe. herbar. Et sil'r brā ꝙgo sanat vulnera pctōr. Nā fugat pctm̄ superbie ex ꝓsideratiōe siue hūilitatis ⁊ pctm̄ luxurie ex ꝓsideratiōe siue ꝙginitatis acpctm̄ auaricie ex ꝓsideratiōe siue pauptatis ⁊ sic de singulis. Et ideo cuilibet pctōr ad eā recurrēti pt dicere ipa ꝙgo pijssima illō Jere. xxx. A vulneribꝫ tuis saluabo te. Scdo fugat tēratōes dēmonū. vñ Judith. vj. dicit in figurā. Tradidit eū dns i manu feie ⁊ cōcidit eū. Ipsa em̄ hz dēmonē i sua prāte ⁊ eū qñ vult pōt expellere ⁊ fugare. Tertio instā mat frigidos ad amorē celestiū. vñ dr Prouer. vl. Nō timebit domui sue a frigoribꝫ nimis. oēs em̄ domestici ei⁹ vestiti sunt duplicibus. Ipa em̄ hz duplicia vestimenta. s. vestimentū deauratū: ⁊ vestimētū varijs coloribꝫ ꝓtertū: iux illō ps. xliij. Astitit regina a dextris tuis i vestitu deaurato circūdata varietate. Et ista duplicia vestimēta induit domesticos. i. deuotos suos: dās eis vestimentū deauratū. i. aureā charitatē: ⁊ diuersis coloribꝫ cōtertū. i. virtutū varietatē. Et ideo illi q̄ sunt sic induti: nō timēt frigꝰ pctōr: qz semp calent amorē celestiū. Quarto alleuiat i anaris affectū terrenoꝝ. Auaricia em̄ est sic morbus caducꝰ. Sicut em̄ laborantes morbo caduco cadūt in terrā: sic auari semp adherent terrenis. Brā aūt ꝙgo istū morbū sanat exēplo siue pauptatis. qz oīa terrena despexit. vñ Bern. i q̄da ser. de illa inqt. Quicq̄d honoris in pplo: q̄cq̄d de paterna domo rex terrarū habere potuit: oīa arbitrata est vt sterc̄ora: vt xpm lucrifaceret. Quilibet g̃ qui isto morbo caduco infirmꝰ est: debet rogare ꝙginē gliosaz dicēs ei illō Eccl. xxiij. Ne linas me cadere in illa exprobratiōe: ⁊ omē malū desideriū auerte a me.

¶ Qz brā ꝙgo dr liliū Assilatio. xv.

Maria liliū

Jcet multis alijs arboribꝫ ⁊ plātis arḡ herbis odoriferis ⁊ rebꝰ aromatic̄ assilet ꝙgo brissima: tñ breuitatis cā ꝓnūc solū ꝑticularit̄ declarabo i hac fmōe quō ipa dr liliū. Dimitto g̃ ad plenū declarare q̄re ipa appellet stolaz: vngulaz gutta Eccl. xxiiij. Jtē q̄re ipa dicat in eo. c. Ego qsi therebinꝰ extēdi ramos meos: ⁊ rami mei honorꝭ ⁊ gr̄e. ¶ Sufficit aūt ꝑdicte dicere de ꝑdict̄ assilatoribꝫ ꝙ stolaz ꝫ Jsid. xvij. ethy. est arbor arabie: cuiꝰ fumꝰ purgat aerē corruptū: ⁊ fugat oēm vaporē ⁊ fumū pestilētē. Et sil'r brā ꝙgo q̄ est sicut ꝙgnala fumi ex aromatibꝫ Lañ. iij. purgat aerem corruptū. i. aiam nr̄am siue spm̄ hntē corruptionē pctōr. Un̄ de illa dicere possumꝰ illō Thob. xij. Jpa est q̄ purgat pctā. Fugat etiam oēm vaporē ⁊ fumū pestilētē malaz suggestionū diaboli. vñ de h̄ fumo ꝙginali dicere possumꝰ illud Thob. vj. Fumꝰ ei⁹ effugat omne genꝰ dēmoniorꝝ. ⁊ de malo vapore peccati ab eo fugato dici pōt illō Sap. ij. Nebula dissoluet̄ q̄ fugata ē a radijs sol. ¶ Ungula q̄z est spēs aromatica sic dicta fm Jsi. i li. xvij. ethym̄. ⁊ Nico. de ly. sup. xxiij. c. Ecci: qz est vngui silis. Et alio nole dicit onicha. Et hec spēs ponit̄ i ꝓfectiōe thimiamatis: vt hz Exo. xx. Et figurat beatā ꝙginē: de q̄ cōfectū ē odorifer thimiama. s. dns nr̄ ihs xpus q̄ suo p̄i oblatꝰ est sic̄ sacrificiū gratissimū super oīa alia. vñ ipe inqt de extētiōe manuū suaꝝ i cruce. ps. cxl. Elevatio manuū meaꝝ sacrificiū vesp̄tinū. Ipe etem̄ solꝰ pfecte ipleuit mādatū qd̄ hz Exo. xx. vbi dr. Ad vesperū vret thimiama sempit̄nū. Dicit aūt fm Jsid. li. iij. ethym̄. thimiama a thimo floze odorifero. qz hec ꝓfectio pciosissima q̄ appellat̄ thimiama redolet suauit̄ sicut thimus. Sola igit̄ brā ꝙgo q̄ cōposuit h̄ pciosuz thimiama ex purissimis sanguibꝫ suis tāq̄z ex spēbꝫ aromatic̄ sicut bona vnguētaria: ⁊ illō obtulit deo i ꝓpatiōe i templo. Seruauit ꝑceptū dei qd̄ hz Exo. xx. vbi dr. Facies thimiama cōpositū opꝰ vnguētarij mixtū diligēter ⁊ pure ac sctificatiōe dignissimū: ⁊ pones ex eo coram testimoniū tabernaculo. sanctūq̄z sctōrū erit vobis thimiama. ⁊ talē cōpositiōez nō facietis in vsus vr̄os: qz dño sctm̄ est. ¶ De gutta

Maria gutta

etiā q̄ ē spēs aromatica: ⁊ ē lachryma cuiusdā arboris: ⁊a medic̄ appellat̄ armoniacū: vt ait Jsid. xvij. ethy. solū h̄ dico ꝙ hz ꝓtutē dissoluēdi ⁊ relaxādi. Un̄ vt ait glo. sup illud ps. xliij. Myrrha ⁊ gutta ⁊ cassia ⁊c. oēs tumores ⁊ iflatōes sedat. Et sil'r ꝙgo brīdicta sua i tercessiōe dissoluit tumores pctōr nostrorū. vñ cuilibet ad ei⁹ pximiū recurrēti dici pōt illō eccl. iij. Sic i sereno glacies soluet̄ pcta tua. ¶ De therebinto q̄z arboze magn̄ q̄ in syria nascit̄ fm Plinīū li. xij. natural hyst. cuiꝰ folia sunt densa. nihil aliud dicaz nisi ꝙ fm Jsid. xvij. ethy. ⁊ Diasco. ⁊ auctorē li. de pprietate. re. ei⁹ folia: fructꝰ: cortices ⁊ semina sunt medicinalia. Et sil'r brā ꝙgo fuit tota die medicinal: imo ex ea generata est medicina oīm infirmitatū. s. filij dei. Ad q̄d applicari pt illō eccl. xxxviij. Altissimꝰ creauit de terra. i. de ꝙgie-

Maria therebinꝰ

Maria lingua

Maria medicinā. Radix etiā theberinti in vino decocta stomachū confortat: ⁊ ꝯ dolorē capitis iuuat: vt ait plinius. xxiij. li. ꝑdicti opis c. vj. Et sil'r bta ygo q̄ dr radix Jsa. xj. et bn̄a mr̄ ē radix filij sui. xxiij. q. iij. c. tūc salua/bit. i. fi. ⁊ ibi nō. decocta in vino spūssti stomachū nr̄m. i. aīm confortat: ⁊ dolorē capitis. i. mentis nr̄e. que dicit caput: vt in. c. vnico. § hoc vnguēto. de sacra vnct. aufert ⁊ sedat. et ideo ipa cuilibet deuoto suo inūt illud Cañ. viij. Dabo tibi poculū ex vino ꝯditū. ¶ Li/
F Maria lilium liū aūt dicī pōt ꝓpter multas causas. Prīa est: q̄ liliū ab extra est candidū: intus aureū intus q̄ ⁊ extra odoriferū: vt inūt Jsid. xvij. ethy. Licet eīn inueniant lilia alteri⁹ coloris: vt crocei ⁊ purpurei: tn̄ liliū albū est meli⁹ ⁊ efficaci⁹: vt ait Diascor⁹ ⁊ Plateari⁹: vt etiā dr in li. de ꝓprie. re. de quo lilio nūc loq̄ns dico q̄ sil'r beata ygo fuit extra in carne candida p ygnitatē: intra illud Sap. vij. Cādor est lucis eterne ⁊c. Secdo intus in mēte fuit aurea p charitatē. Sicut eīn aut nunq̄ pt cor rūpi: sic nec ei⁹ charitas vnq̄ potuit extingui iuxta illud Cañ. viij. Aque multe nō potuer extinguere charitatē. Tertio intus ⁊ extra fuit odorifera p hūilitatē. Habuit eīn humilitatē int⁹ in corde: ⁊ exteri⁹ in ꝓfessiōe. Et ista humilitas deo tātū odorifera fuit q̄ ipm ad se traxit. Un̄ illi dicere potuit ei⁹ sponsus celest̄ illud Cañ. j. Trahe me post te ⁊c. ⁊ nō tm̄ deū ad sui amorē traxit: sz etiā oēs hoies ad se trahit. Et iō de illa dici pt illd Job. xxj Ecē hoiem ad se trahit. Et ipa dicere pt illud Job. xij. Oia trahā ad me. s. nō solū deū ⁊ homines: sed etiā angelos ⁊ alias creaturas Jsta aūt sunt tria lilia q̄ beatā ygnē maxie circūdederūt. s. humilitas: ygnitas ⁊ charitas. De q̄b⁹ dicit Bern̄. in fmōe de natiuitate eiusdē. Xps q̄ nunc inter lilia pascit vriq̄ copiosi⁹ apō mariā ꝑ liliorꝫ multitudine pascebat. An nō lilia sunt dec⁹ ygnitatis in signo humilitatis cū superminētia charitatis
B ¶ Secda causa q̄re ygo bn̄dicta dicit liliū ē: q̄ liliū habet rectū hastile sursum: sz m̄ folia ei⁹ sunt pendētia deorsum. ⁊ q̄tū flos ei⁹ alti⁹ in hastili erigit: tāto caput submissi⁹ inclinat Et sil'r anim⁹ bē ygnis tāq̄ hastile fuit semper rect⁹ ad deū: sibi de bn̄ficijs ab eo receptz regratiādo: ⁊ in ipm spūaliter exultādo. Sic eīn liliū q̄d hz odoris ⁊ candoris totū mittit ad summū. sic ipa q̄d habuit scitatis ⁊ gre totū sp remisit ad deū. Folia aūt. i. verba habuit inclinata deorsum: de se humilia ꝓferēdo. vñ inūt Luc. j. Magnificat aīa mea dn̄m ⁊c. Ecce hastile rectuz. Sed audi folia deorsum pendētia. Quia resperit humilitatē ancille sue. Quāto eīn est magis exaltata: tāto est ad maiorē humilitatē inclinata. In huius aūt figurā dr Exo. xxv. Facies cādelabrū ductile de auro mūdissimo: hastile ei⁹ ⁊ lilia ex ipo ꝓcedētia. Candelabrū eīn dei facta est maria. q̄ fuit ductilis p obedientiā: ⁊ de auro purissimo p charitatē ꝓfectam. Cui⁹ hastile fuit ei⁹ intētio recta: ⁊ lilia fuerūt ei⁹ ꝑba humilia: que oia ꝓcedebāt ex ipa. Mūdani aūt hoies ecōtrario habēt hastile reflexū deorsuz p obliquā intētioz: iuxt illd Mar. xxj. Oia opa sua faciūt vt videank ab homib⁹. Folia aūt. i. ꝑba hnt elata sursum p iactantiā: superbiā ⁊ elatiōz: iuxt illd ps. Imq̄tatē in excelso locuti sunt. ⁊ itez. Posuerūt in celū os suum scz viris sctis ⁊ celestibꝫ detrahendo: ⁊ se vsq̄ ad celū magnificādo. sz tm̄ vt subinfert idē p pheta. lingua eoꝝ trāsiuit i terra. i. de rebus loq̄ndo ⁊ ea diligēdo. ¶ Tertia cā q̄re beata D ygo dr liliū ē. q̄ liliū integz redolet: sz cōfricatū postea fetet. Cui⁹ aūt brissime ygnis fuit tanq̄ liliū integrū: q̄ sp pmānsit illibatū ⁊ ideo semp fuit odorifer̄. Fuit eīn unctum vnguēto odorifero. q̄d q̄dē vnguētū fuit cōfectū de trib⁹ speciebꝫ aromatic⁹. de q̄b⁹ Eccli xxiij. dr. Sic cynamomū ⁊ balsamū aromatizās ⁊c. Fuit eīn ꝓfectū de cynamomo hūilitatis. Cynamomū eīn hz colorē cinereū. ꝓpter q̄ dr cynamomū: sm glo. sup Eccliasticū ⁊ ido ei⁹ hūilitatē repntat. Fuit ec ꝓfectū de balsamo diuinitatē. Tūc eīn de⁹ ei⁹ vrez balsamauit q̄n diuinitatē sua ibi posuit. Fuit q̄z cōfectū de myrrha castitatz. Myrrha eīn ꝓseruat corp⁹ a putredine: ⁊ significat castitatē q̄ ꝑseruat corp⁹ a corruptōe. Isto igit preciosissimo vnguēto ei⁹ corp⁹ iunctū sp remānsit integrū atq̄ odoriferꝫ. De q̄b⁹ vnguētis dicit ei Cañ. iij. Odor vnguētoꝝ tuoꝝ sup oia aromata. Nra aūt corpa cū sint corrupta sūt feteda: iuxt illd Jsa. xxxiij. De cadauerib⁹ ascendet fetor. ¶ Quarta cā quare ygo imaculata L dicit liliū est. q̄ liliū orit de spinis ⁊ tm̄ spinā nō habet. ⁊ sil'r ygo beata nata est ⁊ ꝓcepta de parentib⁹ ꝑ pctm̄ originale spinosis: ⁊ tm̄ ipsa vllā spinā nūq̄ habuit. Et ideo de illa inūt ei⁹ sponsus celestz Cañ. ij. Sicut liliū inter spinas: sic amica mea inter filias. Itē sicut liliū inter spinas natū ꝑ hb⁹ n̄ amittit suū colorē nec odorē. imo q̄to pli⁹ a spinis pungit tāto magz ei⁹ odor lentit. sic beata virgo iz inter spinas: id est in deos spinosos ⁊ malos ꝓuerata sit: ⁊ ab eis sepius ꝑ tribulatiōes pun/

ta sit: tñ nūq̄ amisit candorē sue innocentie nec odorē sue fame: imo q̄to magis pūgebatur afflictiōibꝫ tāto maiorē spirabat odorez patiēcie ⁊ sctitatē. ⁊ iō ipa fuit q̄si liliū i trāsitu aq̄ Ecci. l. Q: q̄to aqua tribulatiōis per ipam transijt tanto magis illā redolere fecit ¶Sz h̄ est ꝓsideradū q̄ qñ lilia ponunt cū lilijs maiorē reddūt odorē. qñ ꝙo sunt cū spinis nihilomin⁹ seruāt suum odorē. qñ autez spine ponunt cū spinis tūc dāt sibi mutuas puncciōes. Quādo em̄ boni sunt insil: tunc sunt lilia cum lilijs: ⁊ tot dant odores quot habēt virtutes. vnde Matth̄. xviij. dic̄ dominus. Ubicūq̄z fuerint duo vel tres cōgregati in noie meo ibi ero in medio coz. Ipe ei est liliū: q̄ ait Cañ. ij. Ego flos campi ⁊ liliū ꝓvalliū. Scti aūt viri sūt hort⁹ dei in quo crescūt lilia ꝟtutū. Et iō Cañ. vj. inq̄t beata ꝟgo. Descēdit dilect⁹ me⁹ i hortū suū ad areolā aromatū: vt pascat̄ i hortis ⁊ lilia colligat. Quādo igit̄ serui dei sunt insimul ꝙgregati tūc sūt sicut lilia cū lilijs posita i horto diuino ⁊ ipe ps̄ q̄ est amator liliorz est in medio eorum: ⁊ colligit lilia ꝟtutū. Quādo aūt boni sunt cū malis: tūc lilia sunt cum spinis: ⁊ tūc boni debēt fuare cā dorē sue innocētie: ⁊ odorē fame. Et tale liliū cū spinis erat ps̄. q̄ dicebat. Cū his q̄ oderūt pacē erā pacificus. Quādo ꝙo mali sunt cū malis: vt superbi cū superbis ⁊c. tunc spine sunt cū spinis ⁊ se mutuo pungūt. iuxta illud ꝓuer. xiij. Inter superbos sp iurgia sunt. ⁊ Matū. j. Sicut spine se inuicē rodūt. ¶Quinta cā q̄re ꝟgo gloriosa dr liliū est: q: liliū hz sex folia: ⁊ hz sex angulos in radice iuxta numerū sex foliorū. Ser aūt folia fuerūt sex ꝟba q̄ dixit btā virgo. duo angelo. s. Quō fiet istud. ⁊ Ecce ancilla dñi: Luc̄. j. Unū Elizabeth q̄n eā salutauit: ⁊ deū bñdixit: ibidē. Duo filio. s. Filiq̄d fecisti nobis sic̄ Lu. ij. ⁊ q̄n dixit. Uinū nō habēt: Joh. ij. Unū etiā cum mīstris nuptiarū: cū ait. Q̄d cūq̄z dixerit vobis facite: ibidē. Ista ꝙo sex folia sine ꝟba ꝓcesserūt ex radice charitat̄. q: oia fuerūt charitate ⁊ pietate plena. Et q̄nis sit vna radix charitatis tñ hz sex dilectiōis modos. sic̄ radix liliū q̄libet sit vna: tñ habet sex angulos. ꝓrim⁹ modus fuit quo ipa dilexit deū: illū sup omīa reuerēdo. Scōs quo dilexit aiam suā: ipaz in omī scitate custodiendo. Terti⁹ quo dilexit corp⁹ suū: ipm in ꝟgitate ꝙseruādo. Quart⁹ quo dilexit domesticos ⁊ ꝓpinq̄os: ipsos bonis moribꝫ informādo. Quint⁹ quo dilexit amicos in deū. Sext⁹ q̄ dilexit inimicos ꝓpter deū. Dicit em̄ Greḡ. in q̄dā omel. Ille ꝟaciter caritatē habet q̄ ⁊ amicū diligit i deū ⁊ inimicū diligit ꝓpter deū. ¶Serta cā q̄re dr liliū est. q: thalami ⁊ cenacula regū lilijs adornant̄ vt iocūdi⁹ quiescant ⁊ vescant̄. Et q: vter⁹ btē ꝟginis fuit thalam⁹ et cenaculū xp̄i: ideo totus fuit lilijs adornatus et circūdatus: iuxta illud Cañ. vij. Uenter tuus sicē acerui⁹ tritici vallat⁹ lilijs. Tota ei fuit lilijs vallata. nā a supiori fuit vallata lilio eminētis charitatis. ab inferiori lilio pfunde humilitatis. ab interiori lilio ppetue puritatis. a dextris lilio tēperātie in plpis. a sinistris lilio patiētie in aduersis. ab anteriori lilio puidētie i futuris. a posteriori lilio iusticie in preterit̄. q: p preteritis bñficijs deo sp gras referebat. ⁊ hoc debitū iusticie reḡrebat. Et q: fuit lilijs vallata ⁊ circūdata: ideo de ipa canit ecclesia. Sicut dies verni circūdabant eā flores rosaz ⁊ lilia ꝓvalliū. Inter ista aūt lilia xp̄s pascebat. vñ ipsa inq̄t Cañ. ij. Dilectus me⁹ mihi ⁊ ego illi q̄ pascit̄ inter lilia. Nā mō pascebat lilio superiori: q: delectabat̄ i ei⁹ charitate. Mō pascebat̄ lilio inferiori: q: delectabat in ei⁹ hūilitate. Mō lilio interiori: q: delectabat̄ in ei⁹ puritate. Mō lilio exteriori: q: delectabat̄ in eius ꝟginitate. Mō lilio a dextris: q: delectabat̄ in ei⁹ tēperātia. Mō lilio a sinistris: q: delectabat̄ in ei⁹ patientia. ⁊ sic de reliq̄s. Et q̄m sic tota fuit florida: ideo oia q̄ ipam deo offerim⁹ sunt ei accepta. vñ Bern. in ser. de natiuitate ip⁹ ꝟginis inquit. Quicq̄d illō est quod deo paras offerre: gratissimis manib⁹ marie trade. Nimirū candidissima quedā lilia sunt. nec cauſabit̄ ille liliorz amator inter lilia nō inuētū q̄cq̄d illō sit quod iter man⁹ marie inuenerit. Decille ¶Septima cā q̄re dr liliū est: q: liliū multi plices hz ꝟtutes. de quib⁹ tractat Plin⁹ in xx. li. naturalis hyſto. put etiā pon̄t in li. de ꝓpe. re. Inter alias aūt ꝟtutes est q̄ rumorē sedat: sanie purgat ⁊ morsum serpentz curat. Et sil'r btā ꝟgo sanat rumorē supbie exēplo sue humilitatis: purgat q̄z sanie luxurie exēplo sue ꝟginitatis: ⁊ curat morsum serpentz auaricie exēplo sue pauptatis. Auar⁹ em̄ est cibus serpētis. q: diligēdo terrena efficit̄ terra. que est cibus serpētis. aui inq̄t de⁹ Beñ. ij. Terrā comedes cūctis diebus vite tue. ⁊ ideo auar⁹ est datus serpēti infernali in cibū iuxta illud Isa. lxv. Serpēti panis pulueis eius. Rogem⁹ ergo dñm nostrū Jesum xp̄m vt ꝟtute hui⁹ pciosissimi liliꝫ ꝟginalis nō p̄mittat nos a serpēte maligno deuorari dicē

Uirtus liliorum

tes cū ppha ps. lxxiij. Me tradas bestijs aias confitētes tibi. ꝛ introducat in padisum suauz delicias: vt in eo pascamur ⁊ delectemur iter lilia fragrātia ꝑtutū genitricis sue bñdicte p infinita secula seculoz. Amē.

¶De alijs q̄ndecim affiliatiōibꝫ btē ꝑgis Sermo. ij.

Eus ostendet

Deus splendorē suū in te q̄ sub celo est Baruch. v. c. In creatiōe beatissime virginis deus demōstrauit suā potentiā infinitā. Tāto em̄ ꝓnceps ecclesiasticus vel secularis maiorē potentiā se habere ostēdit: quāto maiora facta pagit. Et iō romani in hoc se habere magnā potētiā ostēderunt q̄ vniuersum orbem suo ⁊ imperio sub iugarūt. Unde regnū eorum ferreū describitur Dan. ij. ad innuēdū q̄ sicut ferrū domat reliqua metalla: sic ipi sibi subdiderūt oīa mūdi regna. Potētia ergo dei infinita in hoc ostendit q̄ ipm regnū romanoz cum toto orbe nō vi armoz: sed p simplicitatē ⁊ illitteratorū apostoloz ꝓdicationē rituī ⁊ fidei xpiane subegit. Magis tamē eius potētia in mundi creatione relucet. Omes em̄ mūdi principes cū oīi sua potētia nō possent vel vnam paruulā formicā aut vermiculū vnum creare. Unde ꝯcludit beatus Thomas. j. ꝑte sūme. q. xl. arti. v. q̄ creare nō pōt esse ꝓpria actio nisi solius dei. Et Aug. in. iij. de trinit. inq̄t q̄ nec boni nec mali angeli possunt esse creatores alicui⁹ rei. Et ratio est ista. Qz vt dicit Magr̄ in. ij. dist. j. Creare est de nihilo aliq̄d facere. sed cū inter nihil ⁊ aliq̄d sit infinita distantia (vt ait sanct⁹ Bonauētura in iij. di. x. ⁊ Fran. de mayro. in quodā sermone de corpore xpi) Ad hoc vt quis de nihilo possit aliquid agere: necesse est vt habeat infinitā potentiā: quam nō habēt omnes simul creature. Et ideo solus deus potuit omnia de nihilo creare. Qui dixit ⁊ facta sunt: mandauit ⁊ creata sunt: ps. cxlvepenul. ⁊ c. reuera. de cōsecr. di. ij. ⁊ c. fraternitatis. xxv. q. x. Et q̄ patuit ei⁹ infinita potētia. Sed si magnam ostendit potentiā in creando celum ⁊ terram angelosq̄ cū alijs creaturis: multo maiorē ostendit in creatiōe gloriose ꝑginis Marie quia ipa est nobilior ⁊ excellētior oībus creaturis simul: cū ad nobiliorē ⁊ excellētiorē finē ⁊ effectū sit ordinata electa ⁊ creata. Et ideo vt inquit sanct⁹ Bonauētura in. j. di. xliij. ⁊ beatus Tho. in. iij. ꝑte sum. q. xxv. arti. vlt. Si oēs creature q̄tūcūq̄ ascēderēt in gradibus nobilitatis essent ꝓsentes: oīs deberēt reuerentiā matri dei. Et hoc itaq̄ q̄ deus eam elegit ⁊ creauit: atq̄ tam altā ⁊ magnā cōstituit summā ⁊ infinitā potentiā suam demōstrauit. ¶Secundo ostendit summā sapiētiam suā in eodē opere. Magna etēm sapiētia in bellatore esse dinoscit: quādo armis aduersarij sui eum vincit. Sicut ille disputator qui aduersariū suum supat easdē rationes ⁊ auctoritates quas ille ad defensionē suam adduxerat cōuincit: magnā sapiētiā se habere oīdit. Et idē est dicendū de pugnāte in bello militari: qui hostē suum ꝓstrus armis ipius prosternit. Et ideo in hoc ostēdit deus sapiētiam suam q̄ diabolum hostē suum (qui mediante femina genus humanū sibi subiecerat: eriam p feminā voluit debellare q̄ fuit ei⁹ benedicta mater: que caput ipi⁹ diaboli ꝯtriuit. vt ꝓdictū fuerat Gen. iij. ¶Tertio ostendit suam benignitatē: clementiā ⁊ cōdescensionē Magna em̄ benignitas est inclitī pricipis: quādo se ostēdit affabilē: benignū ⁊ domesticum suis inferioribꝫ ⁊ subditis. ⁊ quāto humiliores ⁊ viliores sunt illi quib⁹ ostendit familiaritatē ⁊ affabilitatē: tanto benignior iudicatur. Et ꝓpter hoc laudat xps de benignitate. quia etiā cum publicanis ⁊ peccatoribꝫ mādducabat: vt habet Matth. ix. Itē q̄ tam humaniter cū muliere samaritana loquebatur: vt dicit Joh. iiij. de quo discipuli ei⁹ mirabant (vt ibidē dicit) q̄ procedebat fm Augusti. ⁊ Chrys. nō ꝓpter mali suspitionē aliquā. sed stupebāt q̄ tā sapiēs ⁊ prūdens iuuenij mulierē inopem ⁊ samaritanā alloquere tur. Sed sup omnē benignitatis sue demōstratiōne hec fuit stupēda ⁊ admirabilis dementie ⁊ humilitatis ostēsio: q̄ nō solum homini voluit domesticus fieri: sed etiā illoꝝ obedientie submitti: eligēs hāc imaculatā virginē: cui vsq̄ ad mortē obediret. ⁊ nō solum ipi: sz etiā sponso eius ꝓpter ipam: vt habet Lu. ij. ¶Quarto oīdit p hāc electionē ipi⁹ benedicte ꝑginis singularē excellētiā ⁊ unicā prerogatiua. Sibi em̄ soli cōcessit maximū ꝓuilegiū oībus ꝓuilegijs excellentius que vnq̄ ipe deꝰ cōcessit vel cōcedet tam angelis q̄ etiā quibuscūq̄ puris hoibus. s. vt cēt mater dei. Ex quo apparet ipi⁹ dñe nostre sublimitas ⁊ celsitudo ineffabilis ⁊ incomprehensibilis. Cum em̄ fm logicos tria sint genera correlatiuoz. s. equipatiōis. vt amicus: filius ⁊ vicinus. suppositiōis: vt filius: seruus ⁊ discipul⁹. ⁊ suppositiōis: vt pater ⁊ mater. do-

Potētia dei oīdit in ꝑfectiōe romanoz

Potētia dei oīdit i creatiōe Marie

W Ostēdit etiā benignitatē dei

N Ostēdit excellētiā marie

minus ⁊ magister. Cum bta virgo sit mater dei: ⁊ deus filius eius: ⁊ ois filius sit naturaliter inferior mre ⁊ subditus eius: ⁊ mater plata ⁊ superior filio. sequit q ipa bndicta virgo sit superior deo: ⁊ ipe de⁹ sit subdit⁹ ei⁹ rõne humanitatis ab ea assumpte. Et tõ de hoc loquẽs Bern. in quodã sermone inqt. Ista est beate ẏginis gl'ia ⁊ excellẽs progatiua q vnũ eundẽq filiũ cum deo patre meruit habere communẽ. Et Ambro. sup Luc. ait. Bene gratia plena dr. q gram quã nulla alia habuit: a dño secuta est: q mater dei est effecta. Quare aũt ad tantã sublimitatẽ sit elevata ostendit Ansel. di. Maria ppter pectatores fcta est mater dñi: q sanctior ea: castior ⁊ humilior in genere humano nulla potuit inueniri Et Bern. in quodã sermone inqt. Non decebat deũ alia mater q virgo: nec virginẽ alius filius q deus. q nec maior inter matres nec maior iter filios nasci potuit. ¶ Quinto beatam virginẽ mũdo edidit deus vt ostẽderet se esse perfectissimũ artificẽ ⁊ magistrũ. Ad hoc em vt quis sit pfectus opifex requirit q sciat facere omia ptinẽtia ad illã artẽ. vt em ait phs. vj. ethi. ars est habit⁹ quidã cũ rõne vera faciẽdi tẽ. Quia igit quattuor modis potest homo pduci sc̃z sine viro ⁊ femina: vt Adam. vel sine femina de viro: vt Eua. vel de viro ⁊ femina: vt omnes homies cõiter generant. voluit de⁹ fabricare virginẽ benedictam vt in ea ꝺciperet ei⁹ vnigenit⁹ sine viro Et sic per istũ quartũ modũ generatõnis se summũ opificẽ humani generis declararet. ¶ Sexto eam fabricauit vt nostre indigẽtie subueniret. Quia em bni iudicis officiũ est assignare aduocatũ orphanis ⁊ miserabilibus psonis. l. ne quicq. §. aduocat⁹. ⁊. §. plrũq. ⁊. §. obseruare. ff. de offi. pcon. ⁊ le. ⁊. ff. de postu. l. j. §. ait pretor. ⁊. l. puidendũ. C. eodem titulo. ⁊. ff. ex qui. cau. maio. l. ab hostibus. §. sed qd simpliciter. ⁊ facit extra de off. iudi. c. j. vbi glosa Hostien. ⁊ alij dicẽ. ⁊. c. j. vt lite nõ contesta. Unde in constitutõibus regis sicilie continet: q aduocat⁹ fisci teneat patrocinari ⁊ aduocare pro caulis miserabilibus psonaq. Ideo de⁹ omipotẽs videns miserabilitatẽ humani generis: tanq bon⁹ iudex viuoq ⁊ mortuorũ puidit nobis de optima aduocata: fabricãdo hanc sapientissimã virginem: vt apud ipm p nobis cõtinue intercederet causas nras pozaret. ¶ Septimo ipam fabricauit vt regnũ impij sui eozmaret. Ornamentũ etem regni est habere nõ solũ regẽ sed etiã reginã. ⁊ impij nõ tm hẓe imperozẽ sed etiã impatricẽ. Un videm⁹ q de⁹ postq creauit viq dixit Ben. ij. Nõ est bonũ hoiem cẽ solũ: faciam⁹ ei adiutoriũ sile sibi. ⁊ tũc creauit mulierẽ: quã ei mrimonio associauit ⁊ cõstituit eos reges terre. Ad ornamẽtũ igit regni terreni ꝺ q habeat regẽ ⁊ reginã. Et ppt hoc qñ alicq rex nõ hz vxorẽ: ei⁹ subditi plerũq ei supplicãt vt eam accipiat. Supnũ g celoz regnũ volẽs rex etern⁹ ⁊ imperator omipotẽs decorare: fabricauit hãc brissimã virginem vt illã regni ⁊ impij sui faceret dominã ⁊ impatricẽ. vt ẏficaret pphetia Dauid psalmi. ei diceñ. Astitit regia a dextris tuis in vestitu deaurato circũdata varietate. Astitit em bta virgo a dextris dei: q in portionib⁹ bonis eius vltra oẽs scõs post filiũ exaltata resedit. Et bñ dr esse ornata vestitu deaurato quia est in celesti patria cũ corpe glificato. ex cui⁹ splendore post filiũ suũ tota lucescit ciuitas beatoz. Circũdata aũt est varietate gratiarũ. Tãtũ ẏo differt gl'ia ipius beatissime ẏginis a gl'ia aliozq beatoz quãtũ sol differt a ceteris luminaribz celi. Et ꝺdamõ sicut cetera luminaria illustrant a sole: sic tota celestis curia a gl'iosa ẏgie letificat ⁊ decorat. vñ Bern. in sermone de assumptiõe ei⁹ inqt. Gl'iosa virgo dum celos ascẽdit: etiã supnoz gaudia ciuiũ copiosis augmẽtis cumulauit. Nam si puuli necdũ nati Johannis aia liquefacta est vt maria locuta est. quenã fuit illa exultatio ciuiũ supnoz: cũ ⁊ eius audire vocẽ ⁊ videre faciẽ eiusq beata pfrui psentia meruerit: Augustin⁹ q in sermone de natiuitate ẏginis illi ait. Ipm celũ quẽ penetrasti o ẏgo btã: nec nõ cũcta q in eo sunt contẽta noua ⁊ ineffabili gl'ia decorasti: priozẽq ei⁹ gl'iam vltra q dici põt tua pntia magnificasti: noua ⁊ pcellenti ruaq ẏtutũ dignitate irradiãs: imẽsaq gratiarũ tuaq luce plustrãs. Et itez Bern. in quodã ser. inqt. Marie pntia tot⁹ illustrat orb: adeo vt ipa etiã celestis patria clarior reuelet ẏginee lãpadis illustrata fulgore. Propt q oia ipi bndicte ẏgini optime ꝛuenire possũt ẏba thematis nri: in qb⁹ ei pdixit pphe dñs. Deus ostendet tẽ. Sup quib⁹ alias quindecim assil'atiões pscrutabimur eidẽ dñe nostre cõuenientes.

Q ẓ beata virgo per niuẽ figurat

Assimilatio prima.

Olent aliqui curiose inqrere qre sancta mater ecclesia ordinauit festum pticulare ad honorẽ beatissime virginis. v. Augusti ppt vnũ

mentũ celestis ipij

R Quare sit festus nitis in stitutum

miraculū niuis ab ea factū in tali die. Cum nō ꝓtereat momētū tpis qō nō illustret multis ꝛ qsi infinitis miracl' eius dē intemerate mris dei. Causa aūt huius inq̄sitiōis original' er quadā iuristar snīa dicentiū q vbi est ea dē rō ibi debet esse eadē iuris dispositio. l. a ticio. ff. de ꝓ. ob. l. j. C. de libe. ꝓe. vel ethere. c trāsllato. de ꝓsti. ꝛ de silib⁹ idē dz esse iudicū: vt ait phs. ij. ropic. ꝛ no. in. l. seruis legatis. ff. de le. iij. ꝛ in. l. nō possunt. ff. de legib⁹. et in l. si libellū. C. de diuer. re. ꝛ in. l. loci. §. si fūd⁹. ff. si seruꝰ ven. ꝛ ij. q. j. c. mlti. in fi. ꝛ ij. q. vj. c. qui sentit. ꝛ in aut. quib⁹ mo. na. effi. legi. §. liceat igit. Quapꝛopter eis videt q eadē ratione debet ab eccl'ia festiuari oēs illi dies i quib⁹ pdicta magna ipius gl'iose ꝛginis vidēm⁹ chozuscare. Quoꝛ hesitatiōi volēs satisfacere: licz dicat in. l. nō omniū. ff. de legi. Nō oīm q̄ a maioꝛib⁹ nostris cōstituta sunt ratio reddi pōt. tamē in paruā ingenij mei cognitionē videt q benedicta dei genitrix voluit miraculū hoc niuis a nob⁹ sup alia pricu lariter festiuari ꝓpter multā sil'itudinē quā ipsa habet cū ꝓpꝛietatib⁹ niuis. ꝛ quib⁹ habe tur i diuersis sacre scꝑture capt'is: in q̄b⁹ ipsa beatissima mater dei assil'at niui. maxie autē Dañ. vij. vbi dicit. Antiquus dieꝝ sedit ve stimentū ei⁹ albū sicut nix. De⁹ eī q̄ est anti quus dieꝝ. i. ante oīs dies: quia est etern⁹ sedit in vtero gl'iose ꝛginis: ꝛ in eo requieuit nouem mensib⁹. Uestimētū aūt eius fuit al bum sicut nix. quia ipa ꝛgo purissima q̄ tan q̄ vestimēto circūdedit eu⁹ suo sacratissimo vtero. iuxta illud Hiere. xxxj. Nouū faciet dñs sup terrā: fęa circūdabit virū. que ei⁹ di uinitatē texit ꝛ induit sua carne. fuit candidis sima p innocētiā. ¶ Pro cui⁹ ꝛginitatis declara tiōe tria mysteria ꝓteplabimur de niue. Pri mū erit de ei⁹ aspectu. Scōm de ipius tactu. Tertiū ꝓo de illi⁹ effectu. Quo ad primū di co q nix est aspectu alba: pulchra ꝛ disgrega tiua. Albedo aūt (vt dr Algasel in sua phisi ca: ꝛ ponit eriā in li. de ꝓpe. re.) est color ex lu ce clara ꝛ multa in corpe pspicuo generat⁹. vñ quāto in materia pspicua est lux clarioꝛ: tan to albedo est intēsioꝛ ꝛ nigro impmixtioꝛ. Et cā huius albedinis in niue est frigidū. q̄ q̄n do materia substātialiter est humida: ꝛ i illa dominat frigiditas: generatū ex ea est albuꝫ Et vt dicit phs. xix. de aīmalib⁹. nix generat ex aere vapoꝛoso declinante ad humiditatē aquēā. ꝛ hoc ꝓ frigidi actionē. Frig⁹ eī albi ficat humidā materiā. Uirgo aūt sacratissi ma a supna luce in suo corpe albedinē ꝛginitatis habuit que aliter haberi nō potest: iuꝝ illud Sap. viij. Scio q̄ aliter ꝛptinēs cē nō possum nisi dñs dederit. Qz aūt palbedinē significet ꝛginitas ptz sacre scꝑture testimonio. nam Apoc. iij. de ꝛginib⁹ inq̄t dom⁹ ie us. Ambulabūt mecū in albis: q̄ digni sūt ꝛ eiusdē li. vj. c. dr. Date sunt eis singule sto le albe. ꝛ vij. c. Amicti stolis albis. Beatam ꝛo matrē dei sine ꝛginitatis violatōe ꝓcepiſ se ꝛ ꝓpisse filiū snū ꝓbat ꝑ illud qō de ea pre dictū fuerat Isa. vij. vbi dr. Ecce virgo cōci piet ꝛ pariet filiū ꝛc. Nec obstat hereticoꝝ siue philoꝝ oppositio dicentiuꝫ q duo corpa nō possunt esse in eodē loco. iij. phiſi. Ergo xp̄s exiens de uentre matris debuit frangere claustrū sue ꝛginitatis. Q̄rīdet q iste exit⁹ fuit miraculosus ꝛ nō naturalis. Uel sm de ratū Tho. l. iiij. di. xxx. ar. vl. rīdetur q xp̄s nascens habuit dotē subtilitatis. vñ Aug⁹. inq̄t. Sicut xp̄s exijt de sepulchro clauso: ita natus est de ꝛgine clauso ꝛginitatis claustro Beda q̄z sup Luc. ait. Sicut xp̄s in suma pace nat⁹ est vt se pacē diligere ostēderet: ita de ꝛgine nasci voluit vt ꝛginitat⁹ ꝛcus sibi gratissimū esse mōstraret. Js ergo q̄ virgini tatē in se suauit matrē ꝛginē habere voluit putatiuū patrē Joseph virginē conseruauit Johānē baptistā p cursoꝛē suuꝫ ꝛ euāgelistā sibi familiarē custodiuit ꝛgines. sepe illō ꝓ phetic⁹ in se replicās. Ambulās in via ima culata hic mihi ministrābit. Dec ille. ¶ Dī co etiā q̄ p albedinē niuis figurat innocētia ꝛ puritas ipi⁹ imaculate virginis: que nūq̄ fuit maculata vel tenigrata p aliquod pecca tum: iuꝝ illud Cañ. iij. Et macula nō est i te Erubescant ergo illi qui hanc niuē candidis simā nigram quādoq̄ fuisse ostēdere conan tur. Qui ei⁹ albissima animā nigredine pec cati deturpatā affirmare nō verent. cū ꝓphe ta in verbis ꝓallegatis dicat de xpo. Uestimenta ei⁹ alba sicut nix: ꝛ nō nigra sicut co⁹ uus. Nos ꝓo candidissimā dñam nostrā de nigrare abhoꝛrētes: eius innocentiā quantū possum⁹ venerem⁹. ꝛ i ista niue nos ab oīm criminū nigredine dealbare conem⁹: vt ve rificet de nobis illō ps. lxvij. Niue dealbabū tur in selmon. Selmon em sm Hiero. inter pretat⁹ virtut⁹ obūbraculū: ꝛ significat ipam ꝛginē benedictā. sub cui⁹ puritat⁹ ꝛ sceritatis vmbra pctōres dealbant. Recurre ḡo pecca toꝛ ad patrociniū beate virginis: reꝙesce sb vmbraculo sue pietatis: ꝛ dic ei illud ps. l. ꝛ l. dist. c. cum exaudiero. s. lauabis me ꝛ super niuē dealbabo⁹. ¶ Scdo nix est aspectu pul/

Qz ma/ria albe/dinē ꝛgi/nitat⁹ ꝓ/bauit

Nix figu/ra/ innocē/tiaz

S

Nie pulchritudi nē Marie sigē

chra.ꝛ ꝓ ppꝫ albedinē. vñ cū videm⁹ iuuenē albū dicim⁹. O q̄pulcher iuuenis. Et mlieres laudāt facie vt fiat alba: ꝛ ipe dicūtur pulchre. Sacra etiā scptura cū aliqꝺ pulchruz vult insinuare cōpat illō niui. vñ Matth. xvij. de pulchritudie vestiū xpi in trāsfiguratione ei⁹ inq̄t euāgelista. Uestimēta ei⁹ facta sunt alba sicut nix. ꝛ Marc. xj. ꝺr. Uestimēta ei⁹ cādida nimis sicut nix. ꝛ Apoc. j. Laput ei⁹ ꝛ capilli ei⁹ tāq̄ nix. Nō imerito igitur niui cōpaꝛ brissima ꝟgo ppꝫ suā pulchritudinē. de q̄ satis dixim⁹ in scḋa pte ꝑncipali hui⁹ opis: ser. iiij. Ita em̄ fuit pulchra q̄ nulla mlier q̄ntacūq̄ decorata fuerit formositate in ei⁹ compatioe videreꝫ pulchra. Nō europa: ob cui⁹ pulchritudinē (vt dicūt q̄ꝺaz) tertia ps mūdi ꝺr europa. Nō medusa: que se aspicētes reddebat imobiles: vt fabule referūt poetaꝛ. Nō Jole: cui⁹ amore insaniuit hercules. Nō dianira: ppꝫ quā bella gesserꝫ achelo⁹ ꝛ hercules. Nō argia: quā tā ardenē amauit polinic⁹ edippi rex thebaꝛ. Nō pātasilea: i cui⁹ facie tot⁹ intuebaꝫ exercit⁹ tāq̄ i speculū. nā q̄si sol videbaꝫ in terris. Nō polisena: q̄ ad suuz amoꝛē traxit achillē fortissimū. Nō helena greca: ppꝫ cui⁹ pulcritudinē origine habuerūt bella troiana. Nō dido siconia: quā tātū amauit siche⁹ herculis sacerdos. Nō lauina filia regis latini: cui⁹ amore capt⁹ est rex turn⁹: tot bella gessit cū troiano enea. Nō lucrecia romanoꝛ mlieꝛ dec⁹. Nō aliq̄ mlier hebrea: etiā ex illis q̄ in sacra pagina dicūt fuisse pulchre nimis. i. valde. Sic em̄ sepe exponit in diuinis scipturis. vt ibi Nimis honorati sūt amici tui ꝺr: nimis cōfortat⁹ est ꝑncipat⁹ eoꝛ. ps. cxxxviij. ꝛ etiam ita q̄ntacūq̄ exponit ſm leges: vt no. in. l. i. testamēto. C. de iuris ꝛ legi. xi. l. iij. C. de here. acti. Q̄s em̄ pulchritudines q̄ fuerūt tā in virꝫ q̄ in mlieribꝰ sunt nihil in cōpatiōe formositatis xpi ꝛ matris eius. q̄ ꝺe seipa inq̄t Ecci. xxiij. Ego mr pulchre dilectiōis. vbi glo. ait Pulchra mater dicta est q̄ pulchritudie ꝓcepit filiū ꝛc. Est g̃ vt nix beata ppꝫ pulchritudinē: iuꝫ illud Trenoꝛ. iij. Lādidiores nazarei ei⁹ nive: nitidiores lacte: saphyro pulchriores. Legit aūt q̄ꝺ pdicatib⁹ apl'is et aliquos nō valētib⁹ ꝓuertere: mittebāt eos ad brissimā ꝟginē. q̄ admirātes formositatē bñdicte mris dei ꝛ ei⁹ sapiētissima eloq̄a cōuertebanꝫ ad fidē: cognoscētes illū esse verꝫ deū q̄ tanta pulchritudine renitētē fecerat matrē suā. Jpam em̄ formosissimā virginē ad nos destinauit ꝺr⁹ vt cunctis ppl'is ostēderet pulchritudinē ei⁹. Dester. j. ¶ Tertio nix ē aspectu disgregatiua. s. visus: ꝛ ꝺ etiā est rōne albedis. Albedo em̄ est disgregatiua visus: vt ꝺr i li. de sensu ꝛ sensato. ꝛ iō in li. de ppꝑ. re. sic scptū est. Nix cādore suo ꝛ pulchritudie ad sui aspectū oculos intuētiū puocat. sed si nimis diu aspiciaꝫ: spem visibilem disgregat ꝛ imutat. hec ibi. Sicut igit si q̄s longo tpe fixis oculis aspiciat niuem sibi imutat spem visibilem: ꝛ ei generat vertiginē quāda: ita vt postea nō bene discernat nec capiat voluptatem ex alicui⁹ rei pulchre aspectu. Sic beate ꝟginis aspectus erat disgregatiu⁹ visus: ita q̄tūcūq̄ quis esset libidinosus si in eā aspiciebat stati ardoꝛ cōcupiscētie ꝛ libidinis abillo diuertebaꝫ: sm q̄ inq̄t Alex. de ales in. iij parte sum. in tractatu de sanctificatiōe beate ꝟginis. q. viij. ꝛ sanct⁹ Bonauen. in. iij. senten. di. iij. Hoc aūt ꝓcedebat multis ex causis. de q̄b⁹ tractauim⁹ in. ij. pte ꝑncipali hui⁹ opis: ser. v. pte. vij. Quidam em̄ radij q̄si solares ex eius vultu lucidissimo chorruscabāt: ita vt eā fixis oculis nemo posset intueri. vt ibidē dixim⁹. nec mirꝫ. Si em̄ deo apparente in nube sup mōtē synai: ꝛ loquēte cū moyse nō poterat ipe moyses intueri abyssum claritatis ei⁹. q̄z ponebat velamen sup faciē suam: Exo. xxxiij. multo minus poterāt hoīes intueri claritatē brissime virginis: in qua erat ꝺr⁹ nō vt in nube: q̄z vt in mre. q̄ erat illa stella fulgētissima de qua ort⁹ est sol eterne claritatis. Et hoc etiā ꝺr Nico. de ly. sup Marc. j. allegās sil'itudinē vult moysi: cui⁹ claritatē nō poterat intueri ppl's isrl: qñ locutus fuerat cū ꝺo. sicut recitat Paul⁹. j. Choꝛ. iij multo itaq̄ magis radiabat ꝟginis beatissime facies: que nouē mēsib⁹ ꝺeum portauit in vtero. ꝛ ideo erat cōcupiscētie disgregatiua. Possum⁹ q̄q̄ ꝺicere q̄ hoc etiā ꝓcedebat ex diuina ꝟtute. Expietia em̄ teste videm⁹ q̄ ꝺe monū fallacia ꝛ incitatiōe sepe viri quidā cōtenūt vxores suas pulcherrimas ꝛ eaꝫ pulchritudine nō mouenꝫ ad ꝓcupiscētiā: q̄z potius ex aspectu ꝓcubinaꝫ turpium. Multo igit magis potuit hoc ꝺeus in bono opari in ꝟgine: vt ei⁹ pulchritudine nemo ad cōcupiscentiā ꝓcitareꝫ q̄z poti⁹ distraheret. Dicūt ergo quidā ꝺoctores q̄ inspicientes ad beatā virginē remanebāt vt attoniti ex ei⁹ claritate. Utidem⁹ em̄ q̄q̄z aliquē ita occupatū ꝛ abstractū in aspectu alicui⁹ figure vt nō sentiat etiā si voceꝫ. Moꝛū etiā honestas ipius bñdicte ꝟginis etiā lasciuoꝛ hoīm mētes ad bñ viuēdū inducebat. Mulier em̄ facie pul-

T Nix aspectū castū ꝟgis sigē

Maria a ꝓspicē tibꝰ non potuit cōcupisci

Quō honeste mores malos alliciunt

chra:si bene morigerata fuerit bonos incitabit ad deuotionē ꝑficiendē:malos autē plerūq; ad cōpunctionē. ¶Ad qđ facit exemplū qđ retulit pater frater Ludouic⁹ de Vincentia ordinis nr̄i:dicēs q; in quadā naui ex vna pte erāt duo fratres minores:ex alia ꝙo erat quedā meretrix cum multis scolarib⁹:q; p padum ibant a ferraria paduā. In qua quidē naui dicta meretrix cū ipis scolarib⁹ dissoluciones multas faciebat. Mor aūt vt semel intuita est illos fratres honeste stātes z deuote i ipsa naui:magno ruboze demisit in ima oculos: z nūq; postea ausa ē illos leuare. Scolares ꝙo hinc inde ipam stimulātes nutib⁹ increpabant. ipa aūt eos reprehendebat z horrabat vt attenderēt z imitarent pdictoz fratrū honestatē. Postea ꝙo applicata naui ad litt⁹ hora vespertina cū hospitati fuissent apud quēdam indeuotū hospitē. et nec dū pransi fratres etiā de cena diffiderēt:meretrix illa ad se vocauit hospitē z dixit vt fratres ipos bene tractaret:qz de sua pecunia oia solueret. qđ ille ꝓtin⁹ fecit. Uidētes aūt frēs tātā abūdātiam escaz timuerūt ne hospes spe lucri ista eis tam copiose mīstraret. quib⁹ nō audentibus comedere qz nō hēbāt vñ solueret. dixit hospes predictus. Nolite timere:nā illa meretrix oia se soluturā ꝓmisit q; i naui vobiscū fuit. Tūc fratres deo gratias referentes cibū sumpserūt. Postea ꝙo cōpleto prandio siue cena predicta meretrix velut altera magdalena lachrymis madefacta venit ad eos dicēs. O patres. O āgeli dei. O serui ielu xpi fideles:bñdicti vos a dño qui me honestatem ꝛa renocastis a carnis mee putredine. vñ post fratrū monita pniam egit. O scta honestas tu es illa de qua dr Eccl. xxvij. Bta sup gratiā mulier sca z pudorata:gra. i. honestatis in se. z sup gram i alijs libidinē extinguēdo sicut fuit i ꝙgine bñdicta. Et ideo inq; Ambros⁹ in. ij. li. de ꝙginib⁹. Sit nobis tanq; i exēplari descripta ꝙginitas vitaq; Marie. de qua velut a speculo refulget species castitat; z forma ꝓfectus. hinc sumatis licet exēplaribi tanq; in exēplari magisteria sunt expressa pbitat;. Que quid corrigere:quid fugere:qđ tenere debeatis ostendūt. pm⁹ discedit ardor nobilitas est mīa. Quid nobili⁹ dei matre:Quid splēdidi⁹ ea quā splendor elegit: Quid casti⁹ ea que sine ꝓtagiōe generauit: Nā de ceteris ei⁹ ꝓfectib⁹ quid loquar:Uirgo erat nō solū corpe sed etiā mēte:que nullo dolo ambitu sincerū adulteraret affectum corde humilis. verbo gravis:aīmo prudēs:

Ambro. describit honestatē marie.

loquēdi partior:discēdi studiosior:nō in incerto diuitiaz:sed in pce paupis spem reponēs Intēta opi:verecunda ꝛmoni:arbitrū meritis solita nō hoiem qrere sed deū:nullū ledere:oib⁹ bene velle:maiorib⁹ assurgere:eq̄lib⁹ nō inuidere. fugere iactātiam:rationē sequi:amare virtutē. Quādo ista vultu lesit parētes:qñ fastidiuit humilē:qñ derisit debilē: quādo vitauit inopē:eos solos cetus viroz inuisere solita erat quos miſicordia nō erubescerent:neq; verecūdia preriret. Nihil torum erat in oculis ei⁹:nihil in ꝓbis procaz nihil in actu inuerecūdū. nō gestus fractior nō incessus solutior:ñ vox petulātior:vt ipsa corpis species simulacrū fuerit mētis z figura ꝓbitatis. Bona q̄ppe dom⁹ in ipo vestibulo dr agnosci. Ut primo ptēdat ingressu nihil int⁹ latere tenebrarū:z mens nostra nullis repagulis corporalibus impedita tāq; lucerne lux intus posita foris luceat. Quid ergo exequar caboz parsimoniā:officioz redundantiā:alterū vltra naturā supfuisse:alteq; vero ipi nature defuisse. Illic in illa pua intermissa hic cōgeminatos ieiunio dies. Et si quādo volūtas successisset:eib⁹ plerūq; erat obuius qui mortē arceret:nō delicias mīstraret. Dormire nō plus cupiditatis q; necessitatis fuit. z tamē cū quiesceret corp⁹ vigilabat anim⁹. qui frequenter in somnis aut lecta repetit:aut somno interrupta cōtinuat:aut dūposita gerit: aut gerēda disponit. Prodire domū nescia: nisi cum ad eccl̄iam ꝓueniret. Et hoc ipsam cum pentib⁹ z ꝓpinquis. Domestico opposa silentio:forensi stipata comitatu:nullo meliore tamē suo custode q; sepa. Incessu aspectuq; venerabilis:que nō tam vestigium pedis coleret q; gradū ꝓfectus attolleret ꝛc. Et infra. Sic maria intēdebat oib⁹ quasi a pluribus moneret. sic oia implebat ꝓfectus officia: vt non tam discere q; doceret. Talē euangelista mōstrauit:talē angelus reperit:talē spiritussctūs elegit. Quid in singulis morib⁹ hanc parētes dilexerūt:extranei pdicauerūt que digna fuit ex qua dei filius nasceret. Nec Amb. ¶Alia etiā ex causa nō fuit concupita quia pulchritudinē suā q; ꝓfectū poterat occultabat:et mēbra sua optime coopiebat. Nam honeste vestes q; corpus bene tegūt:plerūq; a cōcupiscētia. Econtra ꝙo vestimenta inhonesta z ornat⁹ meretricis est causa cōcupiscētie. Nam videntes iuuenes mulierē sic idutam arbitrant eam esse meretricē vel habere animū fornicandi. Talis em̄ quisq; esse presumit qualē cum vestes indicant. Ite apud

U honeste vestes ꝓseruāt a cōcupia

latōnē. §. si q̄s ꝟginē. ff. de iniurijs. exterio
ra nanq; demōstrāt interiora. l. fulcim⁹. §. illō
sciendū. ff. ex quibꝫ causis in possessionē eāt.
t. §. ceruos. instī. de rer. diuisiōe. naturalē. §
in his. ff. de acq̄. re. do. Et ideo eā ꝛcupiscūt.
quia sperant illā sue maledicte volūtari con
sensum prebiturā. O igit femīa vana: o rhe
te diaboli: o mulier lasciua: o bestia infernā
lis: o iuuēca fetida: vt quid ostendis pectus
spatulas t māmillas? quare sic infasciata in
cedis? cur sic inhoneste vestiris? quare facīē
tuā xpingis? quare ipam lixas? cur pellem
extēdis? cur mēbra tua ostēdere hoibus que
ris? nisi vt oēs ad cōcupiscentiā tuā pnoces
nisi vt illorū aīas capias: nisi vt eas tecum
ad infernales cruciatus pducas? Si em̄ nō
habres carnes venales: nō portares eas ad
macellū. Sicut ergo signū vini vl' alteri⁹ rei
venalis facit bonā psumptiōez iuris q talia
sunt venalia. l. nec emere. C. de empt. t vend.
sic tua inhonestas t expositio ac publica ostē
sio carniū tuaꝝ insinuat q in aīmo es corru
pta t carnes ipas venales habes. Absconde
igit nuditatē tuā: cela carnes tuas: t fuge vi
rorū consortia exemplo ꝟginis de qua inqt
Ambro. sup Lucā. Discite ꝟgines nō circu
cursare p alienas edes: non demorari in pla
teis: nō aliēs ī publico miscere pmōes. Ma
ria in domo sera tē. O igit femine dissolute
o pictrices faciez: o platearie: o balchonarie
o mulieres ihoneste: que totū studiū vestruz
posuistis ī demōstratiōe vestre pulchritudis
an nescitis q ille thesauꝝ sancte ꝟginitatis
amittere cupit: qui illū freq̄nter ī publico ge
rit? Capite ḡ exēplū btissime ꝟginis de qua
inqt Ambro. vbi. s. q videri frequēti⁹ in pu
blico displicebat: t ideo neminē ad cōcupiscē
tiam pvocabat. sicut tu balarina impudī
ca facis. quod est maximū peccatū t grauissi
ma pena cruciādū. Noli igit ampli⁹ tot xpi
anoꝝ animas illaqueare: t pciosum sangui
nē ihesu xpi ꝛculcare ipudicicijs tuis. sed exē
plo brissime ꝟginis idnere vestimētis albis
honestatis. t sic nō icitabis aliquē ad libidi
nem. sed vnusq̄sq; seruabit de te illud. Pro-
vj. Nō cōcupiscet pulchritudinē ei⁹ cor tuū.
t Eccli. xxv. Nō cōcupisces mulierē in specie
Noli sic frequēter morari in porta: sic liben
ter prodire ad spectacula: cōsideras q Dina
filia Jacob q ad videdū mulieres regiōis
prerit: quia in publico apparuit: q pulchri
tudinē suā ostēdit pstituta fuit: Ben. xxxiij
Et ideo te hortat pphēta Hiere. iij. c. exclā
mans t dicēs. Reuertere virgo ad ciuitates
tuas. i. ad conscientiā in camera tua. sicut fa
ciebat intemerata virgo maria. ¶ Secundū
mysteriū de niue est de ipius tactu. Pro cui⁹
declaratiōe dico q nix est tactu frigida: poro
sa t elapsiua. Quo ad pmū nō optet venire
ad pbationē. q. q̄ pars expsse nō est proba
re necesse. c. euidentia. de proba. t. l. ea quidē
C. de accu. Manifestū est em̄ niuem esse fri
gidā: que etiā frigefcere facit manū tāgētis.
vnde dicit Eccī. xliij. Uentus aquilo flauit
aquā frigidā. i. niuē. de qua dicit Prouerb.
xxv. Sicut frigus niuis tē. t eiusdē li. vlti.
c. dicit. Nō timebit domui sue a frigoribꝰ ni
uis. Beata igit virgo frigida fuit. i. humi
lis. Boies em̄ frigus habentes vadunt stri
ctis humeris: capite flexo: t humiliter in ma
nibus sufflant. vñ glosa sup illud Apoc. iij.
Utinā frigid⁹ esses tē. ait. Seruū sibi ido
neū dns frigidū optat: vt frigore nuditatez
agnoscat: t pannis indigere se sciat: humil'
reddat ad poscēda vestimēta t tegumēta nu
ditatis. Uidem⁹ em̄ q paupes humili⁹ ele
mosynā petūt tēpore frigoris q̄z in estate. di
cūt em̄ intra se tēpore estatis. Si nō inuene
ro in ciuitate panē: ibo extra t cōedā fructus
agrorū. In hyeme aūt nō sunt fruct⁹ in agrꝝ
nec audent demorari in plateis ꝓpter frigus
maxime quādo sunt male induti. t sic instā
tius t importuni⁹ petūt elemosynā tēpore fri
goris. Frigus nāq; humiliat nō tm̄ paupes
sz etiā diuites: quos aliquādo delectat apta
re ignē t apponere ligna sub fercalis. Dicī
te o femine lixate t scolate: nūq̄d in hyeme li
bēter coopitis nuditatē vestrā? t q̄d pgebatꝝ
in estate incessu maturo t grauī ac fastu ple
no? In hyeme celeriter pperatis. Frigida ḡ
fuit benedicta ꝟgo. i. caloze superbie vacua:
sed frigore humilitatꝝ plena. que tām humi
lis fuit vt nullibi legat q se matrē dei appella
uerit: nō reginā: nō dnam: sed ancillā: dicēs
Ecce ancilla dñi Lu. j. ¶ Scdō nix est poro
sa tāq; spongia susceptibilis aquaꝝ. t hinc ē
q magna niuiū quantitas si premat reducīt
ad modicā q̄ntitatē. Et sil'r porosa fuit bea
tissima ꝟgo: q tāta gratiaꝝ imbrē suscepit:
vt ex eius abundātia oīs creatura repleta
sit. Un̄ Bern̄. exponēs illa ꝟba cantici ꝟgi
nalis Ecce em̄ ex hoc beatā me dicēt oēs gene
rationes ait. Ecce intuētis est adūbiū t demō
strātis. ac si dicat. Ecce iam video q̄d futurū
sit de me. quis fruct⁹ pceder ex me. que t quā
ta bona nō mihi soli sed oīb⁹ generatiōib⁹
pueniēt ex me. nā t angelicaꝝ generationū
numerus p meū genitū reintegrabit: t hoiꝝ

Ж Frigidi/tas niuis mariehu militatē signat.

Z Porosi/tas niuis capacita/tem grāz marie si/gnat

generatio in Adā maledicta per vētris mei fructus benedictionē ad eternā generationē regenerabit. Hec ille. O igit virgo oīm gratiaz capacissima, que illū in se suscepit quez totus mūdus nō capit, que illū continuit q magnitudine sua omnē celorū capacitatē excedit, que tantā infusionē gratiarū recepit p nunc aliq pura creatura simile habuit vel hēbit. Ait em Iero. in sermone ad Eustochiū. Ceteris per partes gratia prestat: marie vero tota se infudit gr̄e plenitudo. ¶ Tertio nix est elapsiua. Si em de niue corp⁹ bene speric formaueris cito elabit e manibus vel pila diu palmis tractata liquescit. Que ēto fortius stringit tanto citius elabit vl in aquā se cōuertit. Et sil'r benedicta ꝑgo de cō trectantiū manibus elabit: quia sua magnitudine scriptores suarū laudū elaborant: et nec quidē minimā partē sufficiēter tractare seu exprimere possunt. Nam de illius gestis dici potest illa legalis sentētia q plura sunt negocia q vocabula. l. iij. §. negocia. ff. de negot. gest. z. l. hec verba. ff. de prescrip. ve. Et cō si omes oratores z poete qui fuerūt z erunt: adessent. z de ip⁹ virtutib⁹ z excellētijs scribere vellent: in elucidando vel vnā de prerogatiuis. verificaret illa Mātuani poete sententia in. j. Enei. s. Ante diē clauso cōponet vesper olimpo. Si em tota maris harena z aqua se in linguis cōuerteret: si folia arborū loquerent: si omes creature loqui possent: et laudare beatā ꝑginē vellēt: z si omes bti spiritus z sancti dei ei⁹ dignitatē z excellentiam ac gl'iam exprimere attemptarēt: nō valerent ad plenū explicare nec attingere laudes conuenientes illi que deū parere meruit. Et cō eximius ꝓpheta z Dauid licet diceret ps. xliij. Lingua mea calam⁹ scribe velociter scribentis. Tamē in laudib⁹ beatissime virginis exprimēdis se ilusficiētē ꝓfessus est dicēs psalmo. lxxxij. Deficit aīma mea in atrijs dñi. Ipsa em sacratissima virgo dicit in sacra scriptura atriū dei. vt declarauim⁹ in. iij. pte pncipali hui⁹ opis: smone. v. pre. v. Ego ꝑo in hoc opere fatigat⁹: dico cum beato Job libri eius. c. xix. Quis mihi tribuat vt scribantur smones mei. quos. s. pre nimia sublimitate z copiositate virtutū beate ꝑginis ꝓferre nō possum. De quib⁹ non imerito dicere valeo illud Joh. vlti. Nec ipum arbitror mundū capere posse eos qui scribēdi sunt libros. Ex quib⁹ oibus pater quātū ille sit deceptus q q parū de glorioso virginis excellentia: z virtutib⁹ informat⁹: qui omne q̄d de illa dici pt septē se asserit posse explicare sermonib⁹.

Z Elabilitas niuis marie inexplicabilem elucidationez signat

¶ Tertiū mysteriū est de niuis effectu. Nic em habet plures effectus: qui ponunt in libro. xj. de pprietatib⁹ rez in. c. de niue. quorū solum referā z declarabo septem: ꝓpter septem ꝑginis ipius gaudia. z erunt tanq se ptem thesauri. de quib⁹ dicitur Job. xxviij. Nūq ingressus es thesauros nivis? Quā tum ad primū effectum sic dicitur ad litterā in predicto libro de pprietatib⁹ rez. Ex mora niuis sup terrā humus impinguat. Sua em frigiditate pozos terre claudit. Unde re uocato caloze ad interioza radicū z seminuz fit humozū iterioz attractio ad radices: z ipsozū inuiscatio ex qua terra impinguat. Uīs nix herbas malas z supfluas mortificat z attenuat: bonas ꝑo nutrit z impinguat. Nec ibi. Et sil'iter beata virgo impinguat terraz id est nos terrenos: qui eram⁹ macillēti p penuria panis celestis: qui nondū erat in terrā destinatus. quē ipsa nobis oriri fecit. Unde ipe fruct⁹ vteri ꝑginalis iquit Johānis. vj. Ego sum panis viuus qui de celo descēdi. de quo benedicto pane comedim⁹ z impinguati sum⁹. sicut Psalmista p̄dixerat dicēs. Pinguescent speciosa deserti: z exultatione colles accingent. Beata igit virgo nō fuit sicut ille nives que corruperūt segetes. de quib⁹ in. l. fistulas. §. fi. ff. de ꝓtra. empt. sed fuit illa nix que a deo missa est in mūdū vt sua cooperōe vestiret z impinguaret terrā hūane generatōis. vñ de deo inqt ppha ps. cxlvij. Qui dat niuē sicut lanā. Hec est illa q̄ quēlibet sūi de uotū ipinguat ꝓsolatōnib⁹ diuinis. Ad qd applicari posset illud Eccl. xxvj. Bra mulieris sedule delectabit virz suū: z ossa illi⁹ ipinguabit. ¶ Secū dus nivis effect⁹ ponit in predicto li. de ppe. re. vbi sic dr. Nix etiā sua presentia loca fetida z simalia z sterqlinia tegit z occultat. Et sil'r btissima ꝑgo occultat turpitudinē delictorū nroz: dū ei⁹ intuētu vestimur in dumēto innocētie z sceritat. quod ipa nos assumere hortat dicēs illud Apoca. iij. Uestimētis albis induaris vt non appareat ꝓfusio nuditatis tue. Pctōr em dr deus Iere. xiij. Nudauī femora tua ꝑ tra te. Jn cui⁹ signū Adā z eua post pcm se nudos cognouerūt z erubuerūt: Gen. iij. Sicut aūt illi nudi fuerūt p culpā: ita eōtio ꝑgo bndicta vestita fuit p innocētiā. vñ de ipa inquit Dauid ps. xliij. Astitit regina a dextris tuis i vestitu deaurato cc. Et q̄ sic est bñ vestita: etiā nos vestit de sua supabūdātia. Quapropter de suis donis dr Prouer. vl. Oēs do-

A Sic nix terraz sic Maria terrenos ipinguat.

B Sic nix fetida sic Maria turpitudines vicios regit

mestici eis vestiti sunt duplicib⁹. Et spa ē in dumētū nrm. sic in ꝑbis pallegatis ostendit ps. di. Qui dat niuē sic lanā. i. beatā ꝑginez sicut nre nuditatꝫ tegumētū. ¶Terti⁹ niuis effect⁹ ponit in ꝓdicto li. de ꝓpe. re. vbi sic dr Jrēnir feris ꝛ aialib⁹ nocumētū ꝓstat: qz eo rū tegit pascua ꝛ vestigia manifestat. vñ tpe niuis fere a venatorib⁹ de facili capiunt. Et sic virgo bñdicta nobis dolos ac insidias et machinatiōes diaboli mānifestat: vt in laqueum cadat quē nris pauerat ꝓdib⁹. Et vt de q̄libet nrm reuincēte diabolū ꝑtrate ꝛ iterū tm ipi⁹ ꝑgis dici possit illud. ij. Reg. xxij. ꝛ j. Paral. ix. ¶Jnfecit leonē i medio cisterne tpe niuis. ¶Quart⁹ niuis effectus ponit in eodē li. de ꝓpe. re. vbi sic dr. Jtē nix vi calo/ris soluta terrā ibuit remollit ꝛ iebriat. quā ante resolutōz frigiditatis sue coartatiōe in sua superficie forti⁹ indurabat: vt dicit Hzeg. Decibi. Et sic beata ꝑgo suo exemplo nos duros. i. fortes ꝛ cōstātes facit ꝓtra tempta/tiones mūdi: carnis ꝛ diaboli: dicēs nobis illud quod canit eccl'ia in officio apl'oz. Esto/te fortes in bello ꝛc. ꝛ postq̄ victores euasi/mus vi sue charitatꝫ nos liq̄facit ꝛ iebriar de uotōe. vt ps. illi ꝓdixit de nob. Jnebriabunt ab vbertate dom⁹ tue: ꝛ torrente voluptatis tue potabis eos. ¶Quint⁹ niuis effect⁹ in p̄dicto li. de ꝓpe. re. ponit. vbi sic dr. Jtē nix p pter sue ſbitātie mollitiē ꝛ leuitatē in suo de/scensu strepitū vel sonū nō generat: imo ilsen sibiliter ꝛ occulto aeris descendēs ſterstitio suauiter superficiei terre se applicat ꝛ eq̄liter se coaptat. Et sic bñdicta ꝑgo ꝛ alto nos respi cit ꝛ ad nos descēdit: nō i strepitu aut furo/re magne seueritatꝫ ꝓpt⁹ petā nr̄a: sz i dulcedie ꝛ pietate hūanit⁹ ad nos venit: ꝛ eq̄lit⁹. i. tam ad iustos q̄z ad pctōres: ꝛ ꝑsto est oīb⁹ inocata. vñ ꝛ illa dicit ꝑ illd Sap. vj. Pusillū et magnū diligit ꝛ eq̄lit ē ei cura ꝛ oīb⁹. ¶Sextus niuis effect⁹ est ille q̄ ponit in p̄dic. li. de ꝓpe. re. vbi sic dr. Jtē aqua niuea porētiali ꝛ actuali frigiditate sua fluxū vēris repmit ꝛ ꝓstringit. Et sic aq̄ gre ꝑginal' repmit lubri/cos ne cadāt i fornicatiōes ꝛ adulteria Quot em ipi⁹ ꝑgis adiutorio ꝛ deuotōe ac ei⁹ puri/tatꝫ ꝛ honestatꝫ exēplo abstinēr a labe carnali tatis: quot fratꝛ obſuantiū castitatē mona steria: q̄t monialiū clausurē: q̄t in seculo di/missi ꝛ dimisse: q̄t ꝑgies vtriusq̄z sex⁹: q̄t vi due honeste: q̄t maritate fuāt ꝛ thoros illiba/tos: q̄t qui pri⁹ fuerūt pclini ad libidinē se re strinxerūt ꝛ effluere p voluptates ꝛ spurcici/as cessauerūt. Jsta em nix restrinxit venas li

L Sic nix vestigia sic maria insidias diaboli manife/stat

bidinū. vñ de q̄libet tāgēte istā niuē p deuotio nē: ꝛ bibēte aquas gre ei⁹ ꝛificabit illd Osee xiij. vbi dr. Siccabit venas eius. ¶Septi mus niuis effect⁹ ponit etiā in ꝓdicto li. de p pri. re. vbi sic dr. Jtē loca alta ꝛ mōtuosa nix frequētat. ꝛ diuti⁹ i mōtib⁹ q̄z in vallib⁹ per se uerat. q̄z vēti frigidi liberi⁹ in mōtib⁹ q̄z i val libus cōualescūt. Jnsup valles sūt mōtibus calidiores ꝑ maiorē aggregationē ꝛ ꝓfra/ctionē radioz sol: ꝛ iō niues i mōtib⁹ pl⁹ abū dāt. hᶜ ibi. Mōtes āt i sacra scꝑtura signifi cāt sctōs q̄ sūt alti ꝑ celestiū ꝓtēplatioz. ꝛ ita accipit in ps. cxxiij. vbi dr. Mōtes si circū/tu ei⁹. ꝛ ps. cxiij. Mōtes exultauerūt vt arie tes: ꝛ colles sic agni ouiū. Jn his āt mōtib⁹ descēdit libenᵗ bta ꝑgo: q̄z hoib⁹ deuotꝫ ꝛ sctis dat abū dāti ꝓsolationū: ꝛ sup eos descēde/re facᵗ gram spūsscti q̄ p niuē designatᵗ. vt ipsa ꝑgo dixit liberio pape: sic legit i officio nuis ꝛ iō de q̄libet deuoto hūte gram btē ꝑgis: pōt exponi moraliᵗ illd. j. Mach. xiij. Erat tibi nix multa valde. Nec mirᵗ si bñdicta ꝑgo li benᵗ in montib⁹ morat ꝛ gras suas effundit. Mā ꝛ dilect⁹ fili⁹ ei⁹ magnifica fecᵗ i mōtib⁹. Jn mōte em trāsfigurat⁹ ē Mat. xvij. Ora uit in mōte: L u. xv. ꝛ xxj. venit discipulos i mōte Joh. vj. ꝛ Mat. v. Jn mōte q̄z descē dit dr⁹ ad moysen Exo xix. O igit hoies fre/ni: o mortales dr̄pssi imigrate: o onusti pctōr sarcina: deponite pōd⁹ tā gue. vos em est⁹ il/li de q̄b⁹ dr Exo. xix. Nō poterit vulg⁹ ascen dere i mōtē. i. cū guamie tāgr criminū. con tēdite q̄ leuitate ꝑtutū ascēdere i mōtē dei ad illū. s. de q̄ inḡt ps. Mōs dei mons pinguis mōs in q̄ bñplacitū est deo habitare i eo. etei dns hītabit i finē. Mons. s. deuotiōis ꝛ ptē platōis. de q̄ moraliᵗ intelligit illd Hen. xix. In mōte saluū te fac. Jbi em inuenies niuē. i. ꝑginē gl'iosaz niue cādidioꝛē quā ad te mit/ter deus. de q̄ dr Job. xxxvij. Qui præcipit niui vt descēdat sup terrā. ꝛ Eccl. xliij. Impio suo acceleranit niuē. Mitte igit ad me istā niuē o dne dr⁹. btūs ei ero cū bn lot⁹ fuero q̄si aqs niuis. Job. ix. c.

¶Q3 brā ꝑgo dr scala celi Assilatio. ij.

Eata ꝑgo maria dicit scala quaz vidit Jacob ꝑtriarcha Hen. xxviij
b stantē super terrā: cui⁹ cacumē ce/lū tāgebat. Angeliq̄z ascēdebāt et descēdebāt p eā: ꝛ dns ipi scale iherebat. quā visionē exponēs Damascen⁹ in quodā ſmo ne ait. Jntellectualis scala est ꝑgo maria: ex terra enim habet natiuitatē: caput autem ad celū. Omnis quippe mulieris caput est vir

D Maria frequent i sanctos descēdit.

E

F Maria sua ḡnia lubricos ſtringit

sed hec quoniã virum non cognouit: caput habet deũ. Hec ille. Dicitur autẽ scala: qz sicut p scalã ab alto ad ima descẽdit: sic p istam scalã filiꝰ dei ad nos descendit. q̃ nunqz descendisset nisi ista scala affuisset. qua humilitate sua ac puritate deũ inclinauit vt p ipam descenderet: z ipi inhereret. vñ ipa ait Luc. j. Quia respexit humilitatẽ ꝛc. vbi Bern. ait O vera humilitas que deũ hoiboꝰ repit; vitã mortalibꝰ edidit: celos inouauit: mũdũ purgauit: z animas hoim a morte liberauit. Facta est marie humilitas scala celestis per quã deus ad terrã descẽdit. virgo quidẽ ꝟginitate placuit: sed hũilitate ꝓcepit. Hec ille. Nã humilitas ipiꝰ bñdicte ꝟginis sup omia deo placuit. vñ tũc ex hũilitate facta est mater dei cũ dixit. Ecce ancilla dñi ꝛc. Lu. j. vbi Lasiod. inqt. Erubescãt elati: vbi em̃ locum credũt hre superbiã: cũ celũ z terrã ab hũilitate vi deant occupatos? Dicit etiã scala: qz p ipaz angeli ad nostrã protectionẽ descẽdũt: z gre dine p eã nobis donant. z nõ nisi p hanc scalam celũ scãdere possumꝰ. vnde inqt Bern. O ꝟgo scala sublimis qz in sublime verticẽ sanctũ crigis vsqz ad sedentẽ in throno: z vsqz ad dñm maiestatis. o qz in altũ mittis radicẽ hũilitatis. Cui pfecto scale dñs innixꝰ est: qz nihil nos deꝰ habere voluit qõ p marie manꝰ nõ trãsiret: z nihil ex opibꝰ nris sibi cẽ gratũ nisi p manꝰ marie offerat. Jõ modicũ illõ qõ deo offerre desideras gratissimis marie manibꝰ cura tradere si repulsam nõ vis habere. hec ille. Hoc etiã patet exẽplo qõ legit in cronicis nris. s. q quadã die scũs frãcisc⁹ vidit duas scalas: vnã rubeã: cui xps innixus erat. z aliã albã: in q̃ ꝟgo erat. Et cuz admonita bti fran. fratres scalã rubeã ascendere conarent: dũ ire inciperẽt retro mlti cadebãt z ascẽdere nõ poterãt. De qua rescũs fran. flẽdo volebat. Cui xps dixit. Facite vt fratres tui ad matrẽ meã currant: z ad scalã albã atqz p eã ascẽdãt. Tũc brũs fran. exclamare cepit dicẽs. Currite frẽs ad scalã albam et ascendite p eã. Qõ facientes frẽs a btã ꝟgine leta facie suscipiebãtur: z in celũ cum facilitate ascendebãt.

¶ Nz beata ꝟgo dicit mare Assimilatio. iij.

3 Sicut declarauí in. iij. pte ꝓncipali huiꝰ operis ꝑmone. ij. pte. ij. beata ꝟgo dicit maria a mari: qz habet in se ꝓprietatis marz. Hic autem addere possumꝰ q̃ sicut in mari (vt dicit in libro de ꝓpietatibꝰ rez) sunt duo vapores scz humidus z siccus. siue subtilis z grossus z p motũ z agitationẽ vndarũ ps subtilior resoluit z remanet grossior: que ꝟ ꝛe solis calefacta fit salsa: z adusta efficit amara. Sic i beata ꝟgine fuerunt duo vapores. i. amores erga filiũ. Unus naturalis ad illuꝰ humanitatẽ: qui erat vt vapor grossior. Alius spiritualis ad ipiꝰ diuinitatẽ: qui erat vt vapor subtilior. Et ꝑm hoc habebat de deo duas cõsolationes. Unã ꝑm sensualitatẽ. Aliã ꝟo ꝑm rationẽ. In passiõe autẽ filij sui ꝓpter motũ z agitationẽ vndarũ. i. afflictione z veratione penarũ z dolorũ xpi: pars subtilior: id est cõsolatio ꝑm rationẽ videbatur resoluta. Abundabat autẽ in ea vapor grossior: id est affectio naturalis: que intantũ calefacta est et adusta calore solis: id est feruore cruciatus z mortis christi: qui est sol iusticie. quia tota facta est amara. Unde Job. xl. dicit. Feruescere facit sicut ollã profundũ maris: id est cor ꝟginis. qõ quãtũ feruebat amore tantũ vebatur dolore. Et ideo ipa ad modũ olle bullientis extra fudit aquas lachrymaz. ¶ Sz notandũ q̃ dicit in pdicto libro de ꝓpietatibꝰ rez ꝑm Phm in libro de aialibꝰ. q̃ a mari potest abstrahi salsedo. Nã si homo acceperit vas cereũ nouũ crudũ z clauserit eius orificium: z miserit ipm vacuũ in mari: aqua maris in eo intrãs efficietur dulcis. Istud vas cereũ nouũ z crudũ fuit corpus filij virginis post resurrectionẽ. Per cerã em̃ que mollis est intelligit eꝰ caro delicatissima: que noua erat inquãtũ erat nouitate incorruptibilitatis z imortalitatis induta. Dicitur autẽ eius caro cruda: quia omnis decoctio penalitatis z passionis pterite ab ea fuit ablata. Orificiũ ꝟo huius vasis clausum fuit p clausoriũ impassibilitatis: ne intrare amplius posset in eo aliqua amaritudo tribulationis. Et sic vacuũ omi amaritudine positũ est in mari. i. ostensum pissime ꝟginis: que ex amaritudine erat velut mare. z ipm vas dulcorauit eius amaritudinẽ. z in dulcem aquã conuertit. z in se hausit dũ cor eius indulcorarũ in visione et contemplatiõe sui corpis resuscitati z glorificati indicibili suauitate z gaudio eius benedicti filij letificauit. ¶ Figura aũt huiꝰ amaritudinis ꝟginalis ex passione filij sui z dulcorationis ex resuscitatiõe z apparitiõe eius: potest assignari Thob. x. vbi dr q̃ misso thobia a patre suo cũ angelo sibi comite i rages ciuitate medorũ p recuperãdis decẽ talentis ex cyrographo debitis pfixo eidẽ filio redeũdi termino. Mater eiꝰ interi valde dolebat

Duo vapores in mari duos amores maria figut

k Quõ mare dulcorat

l Figura resurrectionis christi in Thobia precessit.

pro absentia filij sui. ⁊ quotidie reditū exp̄/
cabat: ⁊ oīm die pgebat ad loca p que spera
bat filij aduētū. Quadā aūt die cū sic inspi/
ceret circūquaq; vidit filiū suū venientē: ⁊ ūte
cum magnā familiā ⁊ diuitiaꝝ multitudinē
vñ p⁹ lachrymas mīras iocūdata ē sūmope
re filij visiōe. Per thobiā em̄ pōt itelligi hu
manitas xp̄i. p angelū cui sociat⁹ est thobias
p̄ intelligi diuitas: q ipi hūanitati xp̄i vni/
ta erat. Ipe em̄ xp̄s descendit in rages ciuita
te medoꝝ. i. ad infernū habitationē dēmonū
⁊ recuperauit decem talenta. i. decimū ordi
nem humani generis in celo collocandū. cui
ex obligatiōe cyrographi diuini decreti debe
bat mors eterna ppē pcm̄. vñ ipe dñs iesus
lacerauit cyrographū obligatiōis: ⁊ ipa dece
talēta recupauit. qz sctōs p̄es de limbo ifer
nali eduxit: ⁊ humanū gen⁹ de morte perpe
tua liberauit p̄ fructē sue passiōis. vñ Apl's
ad Col'. ij. de ipo inq̄t. Delens quod aduūsus
nos erat cyrographū decreti qđ erat ꝓrium
nob: ⁊ tulit de medio affigēs illud cruci. Luz
igit filiꝰ ꝯgis absentat⁹ esset ab ea p passionē
⁊ morte ad quam missus erat a patre suo ce/
lesti q̄ ait Isa. liij. Propt scel⁹ ppli mei pcus
si illū. vñ ipe saluator ait Petro Joh. xviij.
Calicē quē dedit mihi p̄ n̄ vis vt bibā illū?
Mater ei⁹ doloꝝ plena remānsit: ⁊ lachry/
mas amaras emittēs numerabat dies ḡs p̄
eius p resuscitatiōe ipius assignauerat. ⁊ ex/
ibat ad loca sacre scr̄pture que loquebant de
ei⁹ resurrectiōe. Cum aūt hora resurrectiōis
lmineret: ⁊ an xius p ei⁹ reditu lachrymaret:
ecce q vidit magnā familiā. i. angelorū mul
titudinē suū filiū p̄cedentē: ⁊ ipm filiū totuz
gl'iosum aduētare. q ei dixit sequētia verba.
q ponit Anselm. in quodā ser. O maria virgo
virginū singularis rosa celice amenitatis: p
lucidū sydus: lucerna diuini lumīs susceptri
ua. In tuo ihu p oibꝰ gaude gaudio magno
qz quē vt hoiem p̄posti: ⁊ pp̄ris vberib⁹ la/
ctasti: ⁊ quē vidisti in cruce pendētē: nunc vi
des in celo regnātē: ⁊ oēm latitudinē celestiū
terrestriū ⁊ infernoꝝ maiestati ei⁹ iclinatā ⁊
oēm inimicoꝝ exercitū atritū. Post hec aut
ba ⁊ dulces aplex⁹ dixit btā ꝯgo. Bñdict⁹
q̄ venit i noīe dñi. ⁊ nūc fili ⁊ dñe mi suscipe
p̄es ancille ⁊ mr̄is tue: ⁊ p̄sta vt q̄sq; ad me
q̄uis petoꝝ accesserit tua idulgētia petitur⁹:
ulla abūdāter iperrare se noscat: ⁊ callidi ho/
stis insidias i hui⁹ vite trāsitu secur⁹ p̄træat
Et ait ad ipam dñs. O itemerata ⁊ in eter/
nū bñdicta mr̄ mea qz ex incōpabili charita
te tua illū p̄tristi qđ me sūmope adimplere

Dyala/
gus ma/
rie ꝑpo
liturgēte

delectat: ego te facio matrē missi dei ⁊ clemen/
tie. constituo te reginā angelorū: magistram
aplorū: gubernatricē tot⁹ ecclie mee: orbi uni
uersi dnam ⁊ impatricē: ⁊ do tibi ptātē impe
rādi q̄dcunq; volueris. ⁊ volo q̄ sis in terro
rem dēmonū. ⁊ q̄ etiā q̄cunq; sceleratī pecca/
tores habeāt spem ⁊ cōfidentiā ad te recurrē
di. facioq; te aduocatā pctoꝝ: ⁊ fontē pieta/
tis ⁊ gre. ⁊ volo q̄ tu sis adiutoriū ⁊ ptectio
iustoꝝ vt oēs gaudeāt de te: ꝓsolent̄ p te: ⁊ le/
tent̄ in te. Tu ei gl'ia hier'm: tu leticia isr'l: tu
honorificētia ppli mei. Merito igitur ego
maria dr̄ fuisse illa mar̄ aq̄ q̄ p vas cere no/
ue fuit i dulcedinē p̄ūsa. ¶ Scdo assil'at ma
ri. qz sic mare (⁊ dicit in pdicto li. de ppe. re. ⁊
fuit sīnia phi in. j. metha. ⁊ Auicēne li. ix. na
turaliū questionū) est origo ⁊ p̄ncipiū oīum
aquaꝝ: caput ⁊ hospitium fluminū: et fons
imbriū. ita ipa benedicta ego fuit p̄ncipium
diuinaꝝ gratiaꝝ inq̄tū p̄ncipali⁹ ppt̄ ipaz
filius dei incarnatus est: p quē oīs gra mū
do elapsa est. Jtē ois gre plenitudo in ipam
descendit ranq; in hospitiū idoneū: ⁊ per ei⁹
merita ⁊ intercessionē in alios diffusa ē. Jtē
licet terra: id est ecclesia militans aliquādo a
nubib⁹ qui sunt in aere. i. a sanctis qui sunt
in celo: ⁊ a fluminib⁹. i. a sanctis viris ⁊ mu
lieribꝰ qui sunt in mūdo: irrigetur. i. eorum
oratiōibus diuse gratie gratiā ⁊ adaquatio
nem recipiat. tamē abundātius ⁊ frequēti⁹
a mari: id est ab ipa gloriosa virgie attrahit
pluuiā salutis ⁊ influētiā gratiaꝝ. Nā gra
tie aliorū sanctoꝝ sunt minime respectu gra/
tiarū eius. Unde de illis dici potest illd Eccl
xvij. Quasi gutte aque maris arpurati sunt
¶ Dicit̄ quoq; in pdicto libro de ppriet. re.
q̄ mare est subsidiū in necessitatib⁹: ⁊ refugi
um in periculis: ac itineris compendiū ⁊ la/
boris lucrum. Que oīa conueniunt ipsi
beatissime virgini: que est spes ⁊ refugium
omniū periclitantiū ⁊ miserorū ac tribulato
rum. Unde illi dici potest illud Psal. Spes
omniū finiū terre ⁊ in mari longe. Jtem per
eius medium citius peruenit ad portū salutis.
Unde de eo inq̄t Psalmista. In mari via tua
Jtē sicut illi negociatores qui volunt cito di
uites fieri frequētant mare. Sic ad ipam de
ata virginē recurrentes siue contemplando
eius exempla: siue eam deuote salutādo ⁊ cō
mendādo eius preconia: vel implorando ip
sius suffragia: celestis gratie thesauros cu
mulāt. Unde in huius figuram dicit de di
scipulis christi q̄ perrexerūt ad mare: Joh.
vj. Jtem sm Isidorū. xiij. Ethymologiarū;

M Sic̄ ma
re ē origo
oīm aq̄z
sic maria
gratiaz

mare dr pelagus quasi pelles vndas. Et sil'r
brissima ẏgo repellit a nobis vndas tempta
tionũ. vñ in figurã dr Jone. j. q tulerũt Jo
nam ⁊ miserũt in mare: ⁊ cessauit tempestas
Per ionã aũt mozalit intelligit ozatio pura
⁊ deuota: que tũc in mare mittit qñ btẽ vir
gini Marie porrigit. ⁊ tũc tempestas men
N tis nostre eius interuẽtu sedatur. ¶ Multe
alie pprietates marẏ ponunt in pallegato li
bro de ppe. re. s. in ipo mari pereant diuisi la
pides ⁊ gẽme mire frutis: ⁊ vndaẏ ei⁹ attri
tu polite: p motũ ipi⁹ ad litroza iactant. Itẽ
mare oĩa cadauera ⁊ imũda a se eĩcit. Item
mare p occultas sui abyssi venas tã fontib⁹
qz fluib⁹ materiã fluẏ⁹ admistrat. vt dr Hie
ro. sup Ecclẽ. Itẽ est aĩaliũ multiplicẏ forme
pductiuũ magẏ qz terra. vt inqt Raban⁹ su
per Eccle. xliij. ibi. Illic preclara ⁊ mirabilia
opa tẽ. vñ ps ait. Illic reptilia quoz nõ est
numer⁹. Itẽ est multiplicẏ infirmitatẏ cura
tiuũ. Sanat em aqua marẏ idropicos: vlce
rosos ⁊ scabiosos ⁊ multas alias egritudies
vt dr Cõstantin⁹. Que oĩa possent brissime
ẏgini appropriari. sed breuitatis cã deuotis
mẽtib⁹ hec speculãda relinquo.

¶ O, beata ẏgo dicit auroza

O Assimilatio. iiij.

Nquit Salomon de ẏgine gl'io
i sa Lañ. vj. Que est ista que pgre
dit qsi auroza cõsurgẽs: pulchra
vt luna: electa vt sol: terribilis vt
castroz acies ordinata. Quibo verbis indi
catvirginis excellẽtiã. In die em nihil ẽ pul
chri⁹ sole. in nocte nihil pulchri⁹ luna. in cõ
finio diei ⁊ noctis nihil pulchri⁹ auroza in
certamine ẏo nihil pulchri⁹ acie castroz bñ
ordinata. Hec aũt Salomonis ẏba qñdie
recitat eccl'ia in officio pme ipi⁹ benedicte virginis. ⁊ ideo illa explanare intẽdo. Sed in
hac parte solũ declarabo quõ appellat auro
ra. Habet em ei⁹ pprietates: de qbo dr in li.
de ppe. re. Auroza est finis noctis pcedẽtis ⁊
diei sequẽtẏ pncipiũ. ⁊ dicit auroza quasi au
rea hora: eo q rutilãtẽ ad modũ auri diffun
dit colorẽ. vt dicit Jsid. Uñ ⁊ sol in auroza a
grecis crisostomos. i. auri domus appellatur
Nam radij eius splendẽtes aureas comas
demonstrãt. Et sil'iter beata virgo fuit finis
noctis culpe: ⁊ pncipiũ diei. i. gratie. quia
ipsa pma concepta fuit sine culpa originali:
⁊ cũ rutila iustitie ⁊ gratie. qđ bene Job. iij.
c. prenũciatũ fuit. vbi de peccato originali dr.
Obtenebrent stelle. i. sancti: caligine eius: ex
pectet lucem. i. chr'istũ: ⁊ nõ videat: nec ortuz
surgentis auroze. i. virginis gloriose. Et iõ
in officio pceptionis dicit. Auroza a lumine
incipit: ⁊ semp in lumine crescit quousqz soli
iungat ⁊ nunqz lumine puat. Et sil'iter ma
ria virgo purissima a lumie divine gratie in
pceptione sua incipiens nullis vnqz est pecca
rozũ tenebris obscurata: sed semp in frutuz
omniũ claritate succrescẽs: tãdẽ cum sole iu
stitie dulcissimo filio suo in celesti gloria mi
randis circũdata fulgorib⁹ est pulcra. Ideo
eius claritatẽ ituẽs Jsaias dicit. Sicut lux
meridiana clara ẽ. qđ habet ei⁹ libri. xviij. c.
Salomon qz de illa inqt Sap. vij. Lãdor
est lucis eterne: ⁊ speculum sine macula. Et
Hiero. in smone ad Eusto. dr. Nihil ẽ can
dozis: nihil est splẽdozis: nihil est numinis: qđ nõ resplẽdeat in ẏgine gl'iosa. Itẽ in pre
dicto li. de pp. re. dr q auroza dicit quasi au
ra rozans: eo q in auroza ros generat ⁊ delec
dit. ex cui⁹ humectatiõe infundit terra: ⁊ ac
ris caliditas tẽperat: ⁊ herbe i sua viriditate
pfuant. ⁊ sil'r btã ẏgo generauit rozẽ celestẽ:
id est dei filiũ: q gra sua totã terrã. i. modũ: i
fudit: ⁊ caliditatẽ pcipie tẽperauit: ⁊ matrẽ
suã i viriditate ẏginitatẏ pfuauit. vñ de illo
canit eccl'ia. Descẽdit i vtez ẏgis sic ros sup
gramẽ. Itẽ sic manna descẽdebat in auroza.
Exo. xvj. Nã qñ descẽdebat ros: descẽdebat
pir ⁊ mana Nu. xj. Ita tota dulcedo pacifi
ei⁹ vtez descẽdit: ⁊ postea i natiuitate p vni
uersum orbẽ sparsa fuit. vñ in die natiuitatẏ
dñi canit eccl'ia. Hodie p totũ mũdũ melli
fluit facti sunt celi. Itẽ sic ros descendẽs in au
roza conchas marinas fecũdauit i eis gignit
margaritas. ita spũssctũs in ea supuenies eã
fecũdauit ⁊ pciolam celi margaritã in ipa ge
nerari fecit. ¶ Possum⁹ qz dicere q ros isti⁹
auroze est decoratiu⁹: dulcoratiu⁹ ⁊ refrigera
tiu⁹ ac fructificatiu⁹. Ipa em bñssima virgo
qsi auroza diuine gre rozem nobis abundanter
infundit. de quo exponit illud qđ dr Gen.
xxvij. In roze celi desup erit bñdictio tua. et
iste ros est decoratiu⁹. quia vt dr in dicto li. de
ppe. re. In auroza conche marine se aperiũt
⁊ rozẽ suscipiẽtes margaritas ꝛcipiunt. que
postea in ornamẽtis ad decorẽ ponunt. ⁊ sil'r
aie deuote dñi isti auroze. i. ẏgini bñdictep
affectũ devotõis se apiũt: rozẽ gre supne suscĩ
piũt: p quẽ margaritas candidas. i. affectio
nes purissimas ꝛcipiũt. que sunt aime orna
mẽta. Et iõ isti auroze dr Jsa. xxvj. Ros lu
cis ros tu⁹. qz lucidas ⁊ mũdas generat affe
ctiones. Itẽ iste ros ẽ dulcoratiu⁹. qz sic mã
na dulcis ad modũ mellis descẽdebat in au

Sicut auroza finis noctis sic maria culpe est

Sicros in auroza sic maria xpm generat

Ille ros nppte aues

Sicros ẽ decoratiuus sic maria

ros: ve sup̄ dixim⁹. ita ista aurora infundit infine dulcedinis gr̄am his q̄ tribulato sunt corde. Et io qñ p̄cordia nostra sentiūt dulcedinē ab ipa ꝟgine īmissam: potest de illis dici illud Exo. xvj. Suauis ros iacuit per circuitū castroꝝ. Itē iste ros est refrigeratiuus q̄in nob refrigerat estū. z ardorē libidinis: iux illud Ecc̄. xviij. Nōne ardorē refrigerabit ros? Et eiusdē li. c. xliij. Ros obuians ardori veniēti humilē efficiet eū. Iste etiā ros ē fructificatiu⁹. q̄ nos fructificare facit in bonis opib⁹. vñ ipa ꝟgo dicere pōt illud Osee xiij. Ego q̄si ros: israel germiabit q̄si lilium. Dz q̄z in p̄allegato li. de p̄pe. re. q̄ aurora lumē a sole impetrat. Et sil'r ipa ꝟgo bñdicta velut aurora rutilās nobis impetrat lumē diuine cognitiōis z ispiratiōis. vñ de ispa dici pōt illud. ij. Reg. xxiij. Sicē lux auroꝝ mane absq̄ nubib⁹ rutilat. ¶ In p̄dicto q̄z li. de p̄pri⁹ ra. re. dr q̄ i ortu auroꝝ flores p̄mo clausi aperiunt: z herbe que estu p̄cedēte marcescūt in aurora erigunt: vires aiales in aurora cōfortant: z aīmaliū egritudies alleuiant z diminuunt. aurora imitat naturā vers̄ z in ea humor sanguineꝰ dñat. z ideo somn⁹ dulcior ē in aurora. Vñ dr aurora q̄si aurea hora. id est optima. Itē i aurora anes letificant z ad cantandū excitant. vñ dicit aurora q̄si auiū hora. Que oia possunt beatissime ꝟgini appropriari. Ipsa em̄ est que flores clausos. i. mētes humiliū aperit ad bene agēdū: vt odorem boni exempli vndiq̄ circūsundāt. Ipsa depressos z marcidos aios per merorē erigit p̄ spūs p̄solationē. p ipam q̄z infirmi recipiunt aie z corpis sanitatē. vires aīme recipiūt vigorē. sanguis dulcedinis z deuotiōis recipit augmētationē. z oēs ei⁹ deuoti capiūt illā suauē dormitionē. de qua dr ps. cxxvj. Cū dederit dilect̄s suis somnū: ecce hereditas domini filij merces fruct⁹ vētris. Ipa etiā est illa aurora que anes. i. deuotas mētes in altū p̄templationē volātes excitat ad dei laudē dicens illud ps. xcix. Jubilate deo oīs terra: seruite dño in letitia. Itē sic aurora est latronū expulsiua. Nā latrones q̄ de nocte i tenebris erāt: apparēte aurora fugiunt z se abscondūt: iux illud Job. xxiij. Si subito apparuerit aurora arbitrant vmbrā mortis sic demōes tanq̄ insani z exterriti fugiūt cū hāc auroꝝ. i. ꝟginē gl'iosam in corde alicuius p deuotionē fulgere cognōscūt. Nō solū aūt ista aurora refulgēs demōes in fugā p̄uertit: sz etiā infundū inferni demergit. vñ in huius figura dr Exo. xiij. q̄ aduenientē auroꝝ siue vigilia matutina ꝝmersus est in p̄fundū tot⁹ exercitus pharaonis. Dicit q̄z aurora ipa virgo gl'iosa. q̄ sic aurora expellit tenebras noctis z adducit lucē dici. sic ipa oia noctis vicio z tenebrosa opa z cūctas tenebras pctōrū a nob expellit: z lucē diuine gr̄e nob adducit. Vñ dicere tūc possum⁹ illud ad Ro. xiij. Nox p̄cessit: dies aūt appropinquit. abiciamus q̄ opa tenebraꝝ z induamur arma lucis sic vt in die honeste ambulem⁹. Sic etiā i aurora vocales cant⁹ resumūt: vt. s. dixim⁹ sic in ortu ist⁹ auroꝝ āgeli letificari fuerūt in tātū q̄ ipsi āgeli q̄ pus nolebāt nos illuiare: purgare: z p̄ficere: postea aduenīēte ista aurora ceperūt nos disponere ad suscipiēdū illuminationē gr̄e: purgatiōz culpe z p̄fectiōez gl'ie. Et ista tria significant Gen. xxxij. Nā cū angel⁹ dixisset iacob: dimitte me: qm̄ aurora est. ipe iacob eū dimittere noluit donec tria bñficia ab eo p̄secut⁹ ē. s. purgatiōz sue affectiue. z b̄ notat cū dr q̄ emarcuit neru⁹ femoris eius. Itē illuiationē intellectiue. q̄d notat in b̄ q̄ imposuit sibi nomē israel. i. vir videns deū. Itē p̄fectionē gl'ie. z b̄ notat p b̄ q̄ bñdictiōez ab eo obtinuit. illā. s. de qua dr Ephes. j. Bñdixit nos oī bñdictōe in celestib⁹. ¶ De aurora eē sic dicit in p̄dicto li. de p̄pe. re. Orit lucifer in aurora: z oriētis solis p̄tia nūciat cē prima z vicina. p̄cedit q̄ aurora solis ortū: z ei⁹ visiōe oēs letant. Et sil'r lucifer gr̄e diuine ortū ē in hac aurora. i. in ꝟgine maria. z ipa gemis ꝟtrum oīm adornata xp̄m solē iusticie nō solū p̄mōstrauit: q̄nimo i suū vtez traxit. z nobis p̄perit: ex q̄ letata est oīs creatura. vnde Ber. illi inq̄t. Recte o maria auroꝝ officiū impleuisti. Ipe em̄ sol iusticie dr repcessurus ortū suū q̄dā matutinali irradiatiōe p̄uenīēs in te lucis sue radios copiose trāssudit. hec ille. Merito etiā aurora ꝝsurgēs dr bta ꝟgo q̄: sic fere z bestie ad latibula ꝝfugiūt aurora ꝝsurgēte: z homines audaciores sūt i aurora q̄z noctis tpe. sic exorta z nata hac aurora virginali bestie infernales expulse sunt ad latibula sua: z homines audacia receperūt q̄ p̄us multū eoz potētia p̄timescebāt. Ad huc etū nāq̄ hui⁹ ꝟginis totū p̄cedēs tps fuit nox z obscuritas: i q̄ habitabat gen⁹ hūanū pctō p̄mōrū pentū obtenebratū: z fere infernales. i. demones audenti⁹ z ipm seuiebāt z ei dñabantur et homines timidi erant in cōspectu dei z angelorū p̄pter maculā peccati. Sed hac benedicta aurora radiāte fugit diabol⁹ ad latibulū suū: z humanū genus factū est audax z securū apparere coram deo z petere ab eo gra

Jacob ē aurora tria beneficia consecut⁹ est

Bile ro/ rapporte ates

tiã. Figura aũt hui⁹ hĩ Beñ.xxxij. vbi hĩ q̃ cũ Jacob valde timeret aduẽtũ Esau: appa/ruit ei dñs in forma angeli: cũ q̃ ipe Jacob lu/ctatus est tota nocte. adueniente aũt aurora dixit ei dñs. Dimitte me. Jã em̃ ascẽdit au/rora. Ipe ẽ Jacob rñdit. Nõ dimittã te ni/si ꝓius bñdixeris mihi. Et bñdixit eũ in eo/de loco: ⁊ dixit. Si ꝑ deũ fortis fuisti: q̃nto magis ꝑ homes ꝓualebis? Et tunc Jacob ait Uidi dñm facie ad faciẽ: ⁊ salua facta ẽ ania mea. ortus q̃z ẽ ei statĩ sol. hec ibi. Spũal'r ãt p̃ significat q̃ hõ ꝑpt̃ pcm̃ fact⁹ valde timi dus poterat dicere cũ ꝓs. Timor ⁊ tremor venerũt sup me: ⁊ ꝓtexerũt me tenebre. Uñ labor ãs cũ deo in lucta petitiõis ⁊ obsecratio nis p totã nocte culpe non potuit eũ vincere vl' inclinare ad miscdiam. Sz ꝓsurgẽte hac fulgẽtissima aurora ait dñs. Dimitte me. ec ce aurora miscdie maria ascendit. quasi dice ret. Ad illam ãmodo recurre: ab illa postula quicq̃d vis. Nõ vocaberis vltra Jacob. i. lu ctator: sz Jsrael. i. videns deũ humanatũ. ⁊ q̃ ꝓius vltrozẽ timebas cognosces redemptozẽ. Hec q̃z aurora mirabiliter ꝓfortauit homes. Uñ em̃ ei⁹ ortũ hõ ifestabat̃ multiplici tẽpta tione. Impediebat̃ a bono ope: ⁊ retrahebat̃ a finali cõsũmatiõe. Sz in aduẽtu isti⁹ auro re omia hec cessauerũt. vñ ꝓpha ait ps. ciij. Ort⁹ est sol. i. ẋps maria nr̃a ẽ in mdo: ⁊ cõ gregati sunt. s. dmões: ⁊ i cubilib⁹ suis collo cabunt̃. i. in iferno. Ecce tẽptationũ cessatio. ⁊ cribit hõ ad opus suũ. ecce ad bñ opandũ expeditio. ⁊ ad opationẽ suã vsq̃z ad vesperã ecce i bono ope pseuerãtia ⁊ final' ꝓsũmatio.

Aurora ⁊ diluculũ idẽ sũt

¶ Notandũ ꝙ sm Jsiõ. in li. ethy. q̃ idẽ est aurora ⁊ diluculũ: vt etiã dr in li. de ppe. re. ⁊ dr diluculũ: q̃ ẽ diei lucidũ ⁊ luũosum ꝓn/cipiũ. vñ aurora dr ab aere ꝓmo illuiato: di/luculũ ꝙ a luce. Q̃q̃z tñ p diluculũ intelli/git̃ ẋps: ⁊ p aurora ipa virgo bñdicta. Et ita põt exponi illud Job. xxxviij. Nũq̃d p⁹ or/tũ tuũ ꝑcepisti diluculo: ⁊ ostẽdisti auroze lo cũ suũ: Inq̃r aũt magr̃ Jacobꝫ de voragine i li. btẽ ẋpis in ẋbo aurora: allegãdo Diony. q̃ lux de se est inuisibilis oculis corpalib⁹ nisi incorpeẽ. vñ aduenientẽ ad nim emisariũ luce solari incorpaẽ grossiori aeri: ⁊ sic diluculũ ⁊ aurora efficit̃. Deus igit̃ q̃ est lux: vt dicit̃. j. Joh. j. ⁊ q̃ lucẽ hiatat̃ iaccessibilẽ. j. ad Thi. vj. de se erat inuisibilis: sed aduenies ad no/strã habitationẽ grossiori materie. i. hũane nature se vniuit. ⁊ sic diluculũ fecit: q̃n. s. ver bũ caro factũ est ⁊ hitauit i nob: Joh. j. Ipsa etiã lux in vtero ẋpis se posuit. ⁊ sic aurora z fecẽ. Deꝰ igit̃ diluculo ꝑcepit q̃n filiũ suũ q̃ ẽ vera lux icarnari ꝓstituit. aurore ꝙ locũ oñ dit q̃n in btã ẏgine maria habitatiõz elegit iuẋ illõ ps. Elegit eã in hitatiõez sibi. Dicit̃ aũt aurora. q: sic aurora est media iter noctẽ ⁊ diẽ: sic ipa ẏgo ẽ mediatrix int' dũ ⁊ hoiez Uñ legit̃ i cronic⁹ ozdinis nr̃i q̃ cũ dñs ꝑ mũ dũ ect̃ irat⁹ ꝑpt̃ pctã: ⁊ vellet ꝑ eũ vltiõz suã exercere: intꝛponẽs se ẏgo btã ei⁹ sniam reuo/cauit. Hec aurẽ aurora rutilãs dat pctõibꝰ radiũ sue miscdie. Et tõ ei canit ecclia. Ma ria mr̃ gre mr̃ miscdie. ¶ Matrẽ igit̃ dñi di ligere ⁊ q̃rere dñt etiã pctõres: ⁊ ad eã recur/rere sic ad matrẽ. nã ⁊ canũ cattuli matrẽ di ligũt: ⁊ adhuc ceci voce ⁊ odore eã agnoscũt: ac mãmas ei⁹ q̃rũt: ⁊ dẽtiũ acumie ꝓmẽtes vberi⁹ effũdere cogũt. Uñ etiã eluniũt mina vbera q̃rula voce petũt. Sũt ãt velut canũ. i. dæmonũ cattuli oẽs pctõres: q̃ filij sũt diaboli nõ natura sz imitatiõe ⁊ malicia. vñ de illis dr dñs Joh. viij. Uos ex pre diabolo est̃. hi tñ matrẽ miscdie reuerenter diligere dñt: q: ipa ñ desinit etiã pctõres adiuuare. Et sz ipi sint malicia int⁹ ceci: ita vt eiusdẽ ẏgis bonitatẽ ⁊ gl'iam nõ videãt ꝓtẽplãdo: voce tñ ⁊ odore eã cogũscere dñt: ⁊ audire vocẽ ipi⁹ vocãtis et dicẽtis illud Eccli. xxiiij. Trãsite ad me oẽs q̃ ꝓcupiscit̃ me: ⁊ a generatiõibꝰ meis adim plemi. Jrẽ dñt cognoscere ei⁹ odorẽ i exẽplis vite ipi⁹ ⁊ eã imitari studere. ⁊ q̃rere mãmas dulcoris ei⁹: ⁊ acut̃ dẽtib⁹ i. istarib⁹ ⁊ feruẽ/tib⁹ ozõib⁹ ꝓmere vbera miscdie ei⁹ vt abun/dant̃ eis ꝓpinet lacte dulcedinis ⁊ pietatis Ad cui⁹ degustatiõez dñt ꝓtinue anhelare: ⁊ q̃rula voce ⁊ affectu eã efflagitare: vt ꝓficiẽt de eis illõ Isa. lxvj. Repleami ab vberib⁹ cõ solatiõis ei⁹. Et vnũq̃q̃ pctõr dicere dr illõ ps. xxj. Spes mea ab vberib⁹ mr̃is mee.

¶ Q, btã ẏgo dr luna Assisiatio. v. |

R Lune ꝙ/prietates

b Ear. Iſſima ẏgo merito appellat̃ Lu/na: q: hz oms bonas ꝓpetates lune. de q̃b⁹ Basili⁹ in li. exameron men/tionẽ facit di. Luna ẽ occor noctis. mr̃ rorꝭ: mi/nistra hũoris: dñatrix marꝭ: mẽsura tempis emla'trix sol' ⁊ imutatrix aerꝭ. Que. vij. ꝓpe tates optime ꝓueniũt mr̃i dei. Pro igit̃ dico q̃ luna est occor noctis nõ solũ q: ipam noctẽ illuminat: sed etiã q: in nocte occor ipi⁹ lune appareat: pcipue q̃n est plena. Et sl'iter bea/ta virgo in nocte. i. in obscuritate plentis vi/te exist̃s fuit plena luce diuie gre. Uñ et an gelus dixit. Aue gra plena: Luc. j. Jrẽ luce diuine pñtie. vñ ibidẽ subiunxit angel⁹. do/minus tecũ. Jrẽ luce ẏginalis mundicie: iuẋ

illō Sap̄. vij. Lūdor ē lucis eterne. ¶Sed notādū q̄ ip̄a ꝟgo dr luna pulchra Lan. vj pulchra vt luna. Itē luna plena. vñ dr̄ illa dr aplt illud Eccl. l. Quasi luna plena in diebꝰ suis lucx. Itē luna pfecta. vñ p ps. dns inḡt Thyon ꝰ eiꝰ sicut sol ī ꝺspectu meo: r sicut luna pfecta ī eternū. ¶Prio aūt dr luna pulcra: imo pulcrior q̄z luna. Luna ei hz lucē mutuatā: eclypsatā: variatā r maculas relpsam. p mo q̄dē hz lucē mutuatā: q̄ non lucet luce p priā ꝛz a sole mutuata. Hypocrite aūt habet lucē mutuatā: nō a ꝟo sole iustitie ꝛz ab hūano fauore. vñ Joh. v. inḡt saluator hypocritis: phariseis r scribis. Quō poteſtꝭ vos credere q̄ gl'iam ab inuicē accipitꝭ: r gl'iaz q̄ a solo ꝺo est nō q̄ritꝭ. Ipa ꝟo gl'iosa ꝟgo habuit quidē lucē mutuatā: sed a sole iustitie: nō ab exteriori fauore: iuxta illō ps. Omis gloria eiꝰ filie regꝭ ab intus ꝛc. Scō luna hz lucē eclypsatā. Lux aūt brē ꝟgis in passiōe sui filij ꝓpter dolorꝭ vehemētiā ex parte corporis eclypsata visa est r obscurata p tristiciā: ꝛz tñ ex pteaie tenuit spūs fulgorē p fidei firmitatē r cōstātiā. Vñ lz alia luiaria mūdi. s. apli fuerint eclypsati tūc fidē perdēdo: ipsa tamē semp lurit fidei lumen seruādo. Et de hoc ī psona eius p̄dictū fuerat Eccl. xxiij. Usqꝫ ad futurꝫ seculū nō ꝺelinā. ¶Tertio luna habet lucē variatā. q̄ sepe in luce variat. vñ dr Eccl. xxvij. Stultꝰ vt luna mutat. Est aūt quadruplex mutabilitas. Prima in mēte: q̄ p diuīsas affectiōes sepe moueť. Scōa ī corpore. qō multiplici mutabilitati r corruptiōi subjcit. Tertia est fortune: q̄ ipa tpalia continue variant. Quarta est culpe q̄ est in peccatoribꝰ. q̄ de vicio sp fluūt in vicia. Sz istā q̄druplicē mutabilitatē sp sub pedibꝰ habuit beata ꝟgo: iuxta illō Apoc. xij. Et luna sb pedibꝰ eiꝰ. q̄ oēm animi mutabilitatē r istabilitatē sp vitauit: r gl'ia ī corruptibilitatis ī corpe induta est. terrena q̄z r tpalia cuncta conculcauit. r ab oīi culpa semp ītunis extitit. ¶Quarto luna habet lucem maculis respersam. cuiꝰ multiplex cā assignat in li. de pprie. re. Bta aūt ꝟgo nullas vnq̄z maculas habuit nec ī cogitatiōibꝰ: q̄ sp fuit recte. vñ ei dr Lan. iij. Tota pulchra es amica mea. Nec in affectibꝰ. q̄ sp fuit mūde. r iō ibidē sbdit. r macula nō est ī te. ¶Scō dico q̄ ipsa virgo benedicta fuit luna plena. Tūc aūt luna est plena q̄n hz plenitudinē ī luce: ī ſrute: ī figura. r istā triplicē plenitudinē habuit beata ꝟgo maria. Primo em̄ habuit plenitudinē lucis. i. puritatis in carne. iuxta illō Sap̄. vij. Nihil inq̄natū ī illā icurrit. cā doz est em̄ lucis eine r speculū sine macla: r imago bonitatꝭ illi ꝰ. In carne em̄ sua nihil fuit corruptōis. r iō dr. nihil inq̄natū in illā icurrit Itē nihil impuritatꝭ. r iō dr. Lā doz est ei lucis eterne: r speculū sine macla. Itē nihil impugnatiōis. q̄ ad sīlitudinē r imaginē filij sui in carne sua pacifica r q̄eta fuit. r iō subdit. r imago bonitatis illi ꝰ. ¶Scō habuit plenitudinē ſrutis. i. pietatꝭ in ope. Et ꝰ em̄ op ꝰ pietatis oñdit sup amaricatos. q̄ sic luna habet ſrutē sup mare: ita ip̄a extēdit suaz pietatē sup positos ī angustia r amaricatiōe r ppr hoc appellať etiā stella maris. Eius q̄z pietas oñdit sup ꝛbiles r ifirmos. q̄ sic crescēte luce lune meliorant oia hūida: vt dr ī li. de pp̄. re. ita apparēte ꝟgis pietate fortificāt oia ifirma. Oñdit insup tenebrosos: q̄a sic luna lucet ꝛ nocte: ita bta ꝟgo nobis dat radiū sue illustratiōis r ꝺsolatiōis ī tribulatiōe. Oñdit q̄z sup aridos r ideuotos. q̄ sic crescēte luce lune crescūt medulle: vt dr ī li. de pp̄. re. ita aduenīte ꝟginis luce crescit hō ī deuotōe. Deuotio em̄ ē medulla r irrigatio ossiū. i. ſrutū. iuxta illō Prouer. iij. Sanitas ap̄e erit vmbilico tuo: r irrigatio ossiū tuorū. Et iō q̄libet ideotꝰ r aridꝰ spū dr rogare hāc lunā plenā vt ip̄inguet ossa sua: r ip̄leat medulla ꝺeuotiōis: dicen. ei cū ps. Alia mea sicut terra sine aqua tibi. Et tūc ꝺe illo ſificabit illud Eccl. xxvj. Bta mlierꝭ sedule. i. virginis marie: ꝺelectabit vizꝫ suū. i. suū deuotū r ossa illi ꝰ ip̄inguabit. Tertio habuit plenitudinē figure. Tūc em̄ luna ē plena q̄n hz figurā pfecte sperice siue rotūde. Figura aūt sperica est mobil': capax r fine carens. Et ista ꝓpetas ꝛgruit charitati pfectissime ip̄i ꝰ gloriose ꝟgis. q̄ ad modū figure rotūde siue sperice fuit mobilissima. i. ꝓptissima ad bene opandū r oīb ꝰ sbueniēdū: latissima ad capiēdū diuinū amorē. r ad oēs ad eā recurrētes suscipiēdū: iuxta illud Eccl. xxiij. Trāsite ad me oēs ꝛc. Itē fine carēs. i. indeficientissima ad pseuerādū. vñ ꝺe charitate eiꝰ que fuit vestimētū aie: pt dici ei illō Deut. viij. Vestimētū tuū nequaꝫ vetustate ꝺefecit. Et ipsa poterat dicere illud Isa. lj. Justicia mea nō ꝺeficiet. Et ꝺe ope eiꝰ fructuoso ſificatū est illud Ezech. xlvij. Nō ꝺeficiet fructꝰ eiꝰ. Beatus aūt erit ille ꝺe quo verificabit illud Prouer. vij. In die plene lune reūtet ī terrā suā. Terra em̄ nra paradisus est. ad quam ille ingredietur qui huius plene lune pfecta deuotiōe perfruetur. De ipsa quoq̄ beata ꝟgine

Maria luna perfecta

Udici ꝓt illō Eccī.l. Quasi luna plena ī dieb⁹ suis lucet. ¶Tertio dr luna pfecta. tūc ār luna est pfecta qñ illuiat totā noctē. Sūt aūt qdā q̄ hñt lucē plenā: qz hñt vitam actiuā ⁊ ꝓplatiuā. alij ꝙ semiplenā: qz hñt tm̄ alteram illaz. sed alij vacuā: quia carēt vtraq̄. Beata autē virgo semp fuit luna pfecta: qz vtraq̄ vita refulsit. Luna etiā est pfecta qñ lucet in ꝓncipio noctis ⁊ in medio ac in fine Impfecta ꝙ qñ solū lucet i ꝓncipio vl̄ i medio aut̄ i fine. Sūt aūt qdā q̄ fulgēt in ꝓncipio noctis: sicut bñ īcipientes. alij i medio: sic bene pficientes. alij ꝙ in fine: sicut bñ pseuerātes. Bta aūt ꝙgo fulsit in suo ꝓncipio: qa in ꝙceptiōe sua fuit iustitia originali decorata ⁊ in vtero matr̄ sanctificata. In medio: qz p spm̄iscm̄ de filio dei fuit fecūdata. In fine ꝙ qz ad xpi dexterā gloriose fuit assumpta. vñ de⁹ pater p ꝙpheta ait ps̄. lxxxviij. Thron⁹ ei⁹ sic sol in cōspectu meo: ⁊ sicut luna pfecta ī eternū: ⁊ testis in celo fidelis. Ipa em̄ fuit sicut luna pfecta i sua ꝙceptiōe ⁊ scīficatiōe. et sicut sol in filij dei cōceptiōe ⁊ parturitiōe. ⁊ sicut testis in celo fidelis in nra apud dm̄ ad uocatiōe. Uel potest dici q̄ ipa est thron⁹ dei inq̄tū de⁹ in ipa sedit ⁊ requieuit. ⁊ sicut sol inq̄tū iustis dat lucem sapiētie ⁊ calorē diuine gratie. et sicut luna pfecta inq̄tuz lucet pcōrib⁹ qui sunt in nocte culpe. ⁊ sicut testis fidelis inq̄tū dicit veritatē cōra ꝛo p vtrusq̄ scilz iustis ⁊ pcōrib⁹. qz sicut dr ꝓuō. xiij. Testis fidelis nō mētiet. ¶Sciendū est q̄q̄ q̄ p nocte signific̄at tribulatio vel tēptatio iuc obscuritas pcti. Quidam aūt sancti adiuuant in ꝓncipio tēptatiōis seu tribulatiōis alij aūt in medio: ⁊ alij in fine. ipa aūt i ꝓncipio: medio ⁊ fine dat adiutoriū suū in qua cuq̄ aduersitate ⁊ tēptatiōe. Item peccatoz tenebris inuolutos nunq̄ cessat lumie sue dignitatis illustrare: vt de ipis tenebris valeāt exire. Et ideo dr Hen̄. j. Fecit de⁹ duo luminaria magna. Lumiare maius. i. xpm vt pesset diei. i. iustis. ⁊ luminare min⁹. i. beatā virginē: vt pesset nocti. i. pcōribus. Sic etiā luna ceteris planetis citius pficit suum cursum: vt dr in. dli. de ꝓpe. re. ita btissima ꝙgo maria pre ceteris sanctis suū velociꝰ pbet pcatoribus ⁊ tēptatis ⁊ tribulatis auxiliū. Et sicut luna ceteris planetis ⁊ syderib⁹ est magz terrevicina: ita ipa in oīb⁹ necessitatib⁹ est nobis pre cūctis alijs sctis ꝓpicia. Sic etiā a paganis luna dicebaī regina celi (vt patet Diere. xliij) ita btā virgo est celi dña. vñ ilg canit eccla. Aue regina celoz. De ipa etiā luna dr Eccī. xlj. sm̄ vnā lram. Uas castroz in excelsis in firmamēto celi resplēdes gl̄iose Luna em̄ dr vas castroz: qz olim mlieres caste ⁊ viri ipam colebāt: ⁊ eam Lucinā appellabāt. Un Uirgil⁹ in buccolicis ait. Lasta faue lucina: tuus iam regnat apollo. Habebant em̄ virgines pagane duas quas deas putabāt. s. Lucinā ⁊ Uestā. Dec aūt lucina ꝑ sincopā dr luna. Istud aūt vas castroz fuit ꝙgo beata: que intra uiscera sue pietatis recipit oēs q̄ habēt mūdiciā castitatis ⁊ replēdent in firmamēto celi gl̄iose. qz in eccliā militāte oībus dat exemplū ꝙginitatis ppetue Sicut etiā de nocte absente sole luna iter syderā ꝓmatū tenet: ⁊ tanq̄ absente rege. i. ipso sole ipa regnū vt regina gubernat. Sil̄r quādo rex rps ex aliqua causa facēl̄ nam alicui abscondit: tūc virgo benedicta marie miscricordiā suā ostēdit. Nec mirū si ista luna virginalis est ita pia: ita ꝓpicia: atq̄ ita tribulatis cōpassiua. Ipa em̄ in mūdo multas tribulatiōes est passa. vñ potest dicere illud qd̄ ināt Dido troianis tribulatz. pur refert Mātuan⁹ poeta. j. Enei. Nō ignara mali miseꝛ succurrere disco. ¶Quēadmodū em̄ luna tripl̄r obscurata videt. sm̄ q̄ dr Aug⁹. Aut quādo est vacua: aut q̄ndo est nube tecta: aut quādo est eclypsata. Et similiter ipsa beata virgo in hac vita tres habuit magnas afflictiōes ⁊ tribulatiōes. Una fuit quādo Herodes voluit interficere filiū suū: et ipsa in egyptū fugit. Tūc em̄ omni cōsolatiōe vacua fuit. que em̄ ꝓsolatio sibi esse poterat q̄ ipsa puella delicata: que de parru recēter surrexerat i terrā lōginquā ꝑ vias aspas fugere cogebaī? ⁊ puez sic tenellū ꝑ tam longū iter atq̄ inter rāta pricula secū ferre: ⁊ inter idolatras manere. Secūdā aūt tribulatiō em habuit q̄ filiū suū amisisse credidit. Tūc enīz fuit nube tecta. qz nubes obscura doloꝛ ⁊ tristicie el⁹ aiam occupauit. vñ ipa postmodū filio dixit Lu. ij. q̄ cum doloꝛe ipm̄ requisiuit. Tertia tribulatio beate ꝙginis fuit in filij sui passiōe. ⁊ tūc fuit eclypsata. Luna em̄ q̄ñ eclypsaī tota sanguinolēta videt. Et ipa i morte filij sui fuit doloꝛ gladio vulnerata ⁊ crūētata. vñ Johel. ij. dr. Sol. i. xps: ꝓuertī tenebras. s. ꝑ mortē. ⁊ luna. i. virgo maria ī sanguinē. s. per meroꝛē ⁊ doloꝛē. Et Apoca. vj. dr. Luna tota facta est vt sanguis. Sed de his tribulatiōib⁹ btē ꝙginis dicā in. j. principali huius opis sermone. j. ⁊ ideo hic pertrāseo. ¶Scdā ꝓpetas lune est q̄ ipa dr mater roris: vt habet in li. de ꝓpe. re. Nā humi/

Maria ip adiutoriū tribulatiōis tēptatiōis pbet

x Maria habuit tres magnas tribulationes

ditatē aeri impmit ac influit: ⁊ ip̄z aerē alterans ⁊ imutās i ipi⁹ supficie rozē gignit. Uñ manifeste videm⁹ q⁹ estiuali tpe qzto luna est clarior ⁊ pñter aer sereniozi: tato abū dātius ros sup gramia se errēdit. Rozi ār assilak filij dei: vt declarauī in .v. pte pncipali huj⁹ opis ter. iij. pte. ij. Huj⁹ ār rorꝭ ipa ꝟgo bñdicta mr fuit. Jstū nāq; rozē dñ totū posuit ī vtero ei⁹. ā postea ex eo p natiuitatē pcedēs totum mūdū irrigauit. vñ Bern. inq̄t. Rigatur⁹ area dñs celesti roze totū vellus pri⁹ infudit Redēptur⁹ em̄ gen⁹ hu manū vniūsum pciū cōtulit in maria. ¶ Tertia lune ppietas q̄ habēt in pdicto libro de ppie. re. est: qz ipsa est humorꝭ mīstra. nā ibi dz Luna est oium humoz augmētatiua. quia per occulta natu respiramina fluxus ⁊ refluxus augmētātur vñ in ei⁹ dcremēto in ossib⁹ medulle: in capitib⁹ cerebra: ⁊ humores in corpib⁹ diminuūt ⁊ in ei⁹ icremēto multiplicant. vñ ei⁹ defectu oia cōpatiunt. ⁊ ei⁹ dcremētū est inferior de trimētū. hec ibi. Et ob hāc causam meli⁹ est minnere sanguinē in lune augmēto q̄z in dcremēto. Sz ligna p edificijs īcidere ⁊ arbores inserere vel plātare est meli⁹ in dcremento q̄z in augmēto. ⁊ rō est. qz cū in augmento lune crescāt humores: si tūc arbores insererēt vel plātarēs humoz nimi⁹ q̄ in planta abundaret a natura bñ regi nō posset. vñ fructus fmiculosos faceret. Ligna em̄ tūc incisa edificijs nō sunt apta. qz ppt̄ humiditatē inclusam ad putredinē sunt pata: ⁊ a ꝟmibꝰ facilr corrodunt. Bta aūt ꝟgo nullū humorē sup fluū genuit: sed oīs humorꝭ boni mīstra fuit Tres aūt hūores iter alios mīstrauit. s. dcceptiōis: nutritiōis ⁊ duotiōis. Cōceptionis humorē admīstrauit spūisctō: qz ipsa de purissimis sanguib⁹ suis materiā mīstrauit generatiōi filij dei. Spūs aūt sctūs ipm corp⁹ organizauit ⁊ formauit. vñ ipa bñdicta ꝟgo fuit vera mr xpi: qz fm phz ℬ solū pīnet ad rōnē mātris vt materiā admīstraret cōceptiōi. ⁊ iō dz Mat. j. Cū ect desponsata mr ihesu maria xē. Secūdū humorē nutritōnis admīstrauit xpo qñ eū lactauit vbere de celo pleno. ppt̄ qd dz Lu. xj. Beatus vēter q̄ te portauit ⁊ vbera q̄ suxisti. Tertiū aūt humorē duotiōis administrat cuiliber suo filio ad optuo. Dz em̄ duo vbera q̄bus lactat filos suos adoptiuos: ex vno infundēs hūorē grē iustis: ⁊ ex alio humorē mīscdie pctōrib⁹. Et iō eccl̄ia vocat eā matrē grē ⁊ mīscdie. Btūs igit̄ ille q̄ q̄tidie pascit lacte ab istꝭ vberib⁹ ꝑpinato. tārā em̄ dulcedinē sentiet. q⁹ dicet ipi dulcissime ꝟgini illud Cañ. j. Meliora sūt vbera tua vino fragrātia vnguētis optimis

Quarta ppietas lunē q⁹ dnāt mari. Nā dz in dicto li. de ppie. re. Luna est aquaꝝ maris attractiua. Sicut em̄ adamas trahit ferrū post se: sic luna mouet ⁊ attrahit post se oceanū. vñ in suo ortu intumescit mare ⁊ crescit ex pte orietali ⁊ decrescit ex pte occidētali ⁊ ecōuerso q̄n est in occasu crescit mare ex pte occidētali atq; decrescit ex parte oriētꝭ. ⁊ fm q⁹ luna plus vel min⁹ pficit in lumine: sic pl⁹ vel min⁹ in suo fluxu se extendit vel retrahit ip̄z mare. vt dicit Marcian⁹. Macrobius ꝑo in li. Ciceronis ait. Occean⁹ in icremēto lune retinet modū istū. Primo em̄ die crescētis lune fit copiosior solito ⁊ abūdat in summo: sz scō minuit. ⁊ sic vsq; ad diē septimū Deinō itez crescit p septē dies: ita q⁹ in .xiiij die est itez plenū in sūmo. Uñ in nouilunio sp est mare plenissimū ⁊ etiā in plenilunio. hec ibi. ¶ Mare aūt mozaliť accipit tribus modis. Nā vno mō dz mare huj⁹ vite amaritudo. ⁊ sup ℬ mare btā ꝟgo habet fructē: qa ei⁹ pietas (vt. s. dixim⁹) ostēdit sup illos q̄ ī in tribulatiōis amaritudie positi. vñ de illa dicere possum⁹ illō Mat. viij. Uēti ⁊ mare obediūt ei. Per vētos aūt itelliguñ aduersitates exteriores. ⁊ p mare amaritudies interiores. Uel p vētos intelliguñ violētie tentationū. ⁊ p mare pturbatio tribulationū. Scō mare vocat pctōz inq̄etudo. vñ Isa. lvij. dz. Cor impij q̄si mare feruens qō q̄scere nō pt. Sed qñ ista luna ozit pctōrib⁹ eos luce sue mīscdie illustrādo: tunc crescit mare: id ē cor eoz ex pte orietis gre: ⁊ decrescit ex pte occidētis culpe. sz ecōtra (qō dñs auertat) si ista luna eis occideret. i. p sua mīscdiaz ipis nō adesset: tunc mare cordis eoz crescēret ex pte culpe occidētis: ⁊ decrescēret ex parte orietis gre. Tertio vocat mare mūdi vicissitudo seu mutabilitas: iuxt illō ps. xcviij. Mouetur mare ⁊ plenitudo ei⁹. ⁊ Mat. viij. Motus magn⁹ fact⁹ est in mari. Sicut aūt. s. ostensum est mare ꝟmte lune hz q̄ dupliciter mutabilitatē. Una est repletiōis: ⁊ ista est in nouilunio. Scōa est diminutōis: ⁊ ista ē vsq; ad septimū diē. Tertia est augmētatiōis: ⁊ ista est vsq; ad. xiiij. diē. Quarta est iterate repletiōis: ⁊ ista est in plenilunio. Et silr ꝟmte. i. auxilio btē ꝟginis pctōres in ira dei existentes replent aqua pnie: ⁊ decrescat in eis miseria culpe: ⁊ augeť pfect⁹ grē: ⁊ tandē pueniūt ad plenitudinē gl̄ie. ¶ Quinta ppietas lunest illa de qua inq̄t ppheta ps. ciij. Fecit lu-

A Luna dominatur mari

Mare mozaliť triplicit accipit

B

Z

Nota lignā qñ i edi debēt vel arbores plantari

Luna est mensura tempis

nam in tpe. Nam ipa est mēsura tpis. qz fm motū lune accipiunt anni lunares: q apd iudeos obseruant. vñ Eccl. xliij. dicit. Luna in otibus in tpe suo ostensio tpis z signū eui Et ptinet annꝰ lunaris. cccliiij. dies. vñ patet q annꝰ solaris supat annū lunarē in. xj. diebꝰ. Quapꝛopt iudei z arabes seruātes annum lunarē facūt suū ānū minozē qz sit nr̄. xj. diebus: pter q drātēvniꝰ diei. Itē fm lunā distinguunt mēses lunares. Un mēsis dr a mene grece qđ est luna latine. eo q hebrei ex cursu lune mēses vocabāt. Et accipit mensis lunaris apud iudeos z arabes fm cursum lune i toto zodiaco donec solē attingat. qđ facit in xxix. diebꝰ cū dimidio: vt astrologi dicūt. Et hec oia hnt in li. de ppe. re. Dies ār lunarꝫ ꝟz arabes incipit in sero ab occasu solis: eo q oztus lune fit tpe occasus solis. zsic fm eos nox pcedit diē. Sz greci z alij q nō vtunt in mesibꝰ suis visione noue lune computāt diē ab oztu solis cū nocte sua vsq; ad oztū sequētis dici. z sic fm eos dies pcedit noctē: vt dr Alphagranꝰ differētia pma. Et sil'r accipit dies ab eccl'ia q̄ ad festi celebrationēz. c. j. z. c. qm̄ de fer. ꝟz q̄ ad esum carniū z ieiunū icipit dies a media nocte. z sic seruat lex more romano ff. de ferijs. vbi dr. More romano dies a media nocte icipit. Et pdictis aūt patz q luna habet dies mēses z annos. ꝟz n̄ habet mēses z annos breuiozes qz sol. Et sil'r brissima virgo q dr luna habuit plenitudinē grāz z fructum z donoz sic z xps q dr sol: sed n̄ i minori gradu. licet excesserit omes alios electos. Et ad hoc moraliť pt exponi illd Eccl. xxxiij Dies die superat z annꝰ annū. ¶Sexta pro

L Luna emulat solem

prietas lune est q ipa dr emulatrix solis. nā aliquando ipi soli est ante: aliqn̄ retro: aliqn̄ sup z aliqn̄ subtꝰ. vñ luna aut est cū sole i cōiunctōe qn̄ accēdit: aut a latere: vt qn̄ a sole recedit vel qn̄ ad solē reuertit. aut in plena oppositiōe: qn̄. s. totalit soli opponit. Et sil'r de ata ꝟgo añ xpm ē sol iusticie. Fuit qz̄tum ad eratē carnis. z sic mr̄ ē añ filiū q̄ ad hūanitatē. ꝟz q̄ ad diuinitatē ipa ꝟgo de eo dicere poterat illd Joh. j. Añ me natꝰ est. Itē fuit post xpm qz̄tū ad mortē. qz xps mortuꝰ est pius ea Itē ipa fuit sup xpm materna auctoritate. qz ipe dns humilit ei subiectꝰ fuit z sibi obediebat: vt ptz Lu. ij. Itē fuit sub xpo nō solū ratiōe dignitatꝫ inq̄tū ipe erat dꝰ: ꝟz etiā situs localitate cū erat in cruce suspensus. Tūc enim ipa steterit inferius sub eo iuxta crucē: vt habet Joh. xix. Sz notandū q qn̄ luna est sub sole: ita q recto diamẽtro est inter nos z solem solet esse eclypsis. i. defectꝰ solis causatiua. z ꝟ fuit in passiōe xpi. qz brā mr̄ sub filio mere stetit: z eclypsis solis. i. mortis xpi p rāto causatiua fuit inq̄tū naturā q̄ pati z mori possz ex ipa xpus assumpsit. Sed nota q eclypsis solis fm naturā nō pt accidere nisi in coiunctiōe solis z lune: qn̄ sol est in capite draconis z luna in cauda: vel ecōtra: vt dr in li. de ppe ta. re. vñ dicit Albumasar in li. de motu planetaz. Si luna inter nos z solē obuiat defectū radioz nobis facit in capite vel in cauda draconis. Et sil'r ista luna ꝟginal' dupliciter solē. i. xpm dicit quodāmō obscurasse. pmo quādo ipm̄ ꝛcepit z carne vestiuit. tūc enim paulominꝰ ab angelis minoratꝰ est qn̄ exinaniuit semetipm̄ formā serui accipies: vt dicit ad Phil. ij. Un hoc fuit qđ in cauda draconis. i. in humana carne: que fuit caput z pncipiū pcti. Quando in morte xpi que fuit in cauda draconis inq̄tū draco infernalis suū dominiū terminauit: ista luna solē obscurari fecit inq̄tū tenebras sui doloris ad coz filij trāsmisit. Tūc em̄ (vt dr Matt. xxvij) facte sunt tenebre sup vniuersam terrā. qz tenebre amaricatiōis z afflictiōis replenerūt ꝟginē mariā (que terra in scriptura appellat) z ipsa cū tāta obscuritate se soli. i. xpo: sub cruce opposuit: q eum sil'r ex sui cōpassiōe obscurari fecit. Dicit q̄z in pdicto li. de ppe. re. q qn̄ luna est sub sole: q̄uis lumē pdat ex parte terre nō n̄ pdit ex pte celi. vñ quādo soli cōiungit nihil luminis ad terrā dirigit. sed tamen ex pte celi i plena illuminatiōe pstit. Et silit̄ brā ꝟgo q̄uis in passiōe filij ex parte terre. i. terrene carnis videret obscura. ex pte tamen celi. i. aie celestis z rationis erat clarissima p fidei lumē. Ipa aūt luna tunc fuit imperfecta solis ꝛiunctiōe qn̄ sup dilectū suū intra ad celum est assumpta. Nūc ꝟo a latere eius manet. qz ad filij dexterā in rhzono collocata est iuxta illud ps. xliij. Astitit regina a dextris tuis ꝛc. Qđ p figurā postēlum fuit i marre Salomonis. iij. Re. ij. Fuit aūt oppositā soli in annūciatiōe. quia tūc quāto sol. i. deus vel angelus ex parte dei eā cōmēdabat: tanto ipa ecōtrario magis sevilificabat dicens. Ecce ancilla dñi. Unde quia tūc luna bene implet luīe qn̄ est soli oppositā. ideo brā ꝟgo ex tali oppositiōe replera est diuino splēdore Et iō dixit Luc. j. Respexit hūilitatē ancille sue ꝛc. ¶Septima ppetas lune est q ipa est

D Luna ī mutatiue rem

imutatrix aeris: z mediante aere maxime immutat corpora humana. Unde Ypocras in pncipio pronostico ꝛ de luna loquēs ait. Est

quoddã celeste sydus in quo optet medicos
puidere: cui⁹ puidẽtia est mirabilis ⁊ stipen
dia. ⁊ Halien⁹ in cõmẽto de dieb⁹ creticis di
cit. Rem certã que nõ fallit intẽdat medic⁹:
quã docuerũt astrologi egyptioꝝ q̃ p ꝓiun
ctionẽ corꝑis lunarꝭ cũ stellis fortunatꝭ fiũt
egritudines terminabiles ad bonũ: ex ꝯrijs
ꝙ ⁊trarie. ſ. ad malũ. Jtẽ dr in li. de ꝑpe. re
rũ: q̃ circa hũani corꝑis mutationẽ lunaris
ꝑtus potissime operaẽ. ⁊ hoc accidit tũ ꝓpt̃
sui mot⁹ velocitatẽ: tũ etiam ꝓpt̃ ipi⁹ ad nos
vicinitatẽ: tum ꝓpt̃ occultã sibi naturaliter
insitã prãtem. ⁊ ideo morboꝝ mutatiões me
dicus pfecte nõ discernit q̃ lunares effect⁹ in
corꝑibꝫ nõ cognoscit. Sicut igiẽ luna ha
bet dominiũ sup infirmitates corꝑales: vt
etiã dicit Hypocras in li. de iudicijs ifirmi
tatis fm lunã. sic beata ẽgo habet dominiuꝫ
sup morbos tam corꝑales q̃ spũales: vt. ſ.
faciat eos sanari vel ad mortẽ termiari fm de
uotionẽ vl̃ ideuotionẽ ipoꝝ infirmoꝝ ad eã.
¶ Multi alij effect⁹ ⁊ ꝑpetates lune ponunt
in pdicto li. de ꝑpe. re. ſ. quã luna hꝫ naturã
similẽ speculo qđ lumẽ recipit ab alio ⁊ illud
postea reflectit. Jtem q̃ luna ẽ sue forme ⁊ fi
gure mutatiua. Diuersas em̃ facies sui luis
ostẽdit ad terrã: quia nũc circulariẽ: nũc arcu
alem aſpectib⁹ hoim se ostẽdit. Jtẽ q̃ ipsa lu
na est fecũditatis ministratiua terre semini
bus. ⁊ ideo a gẽtilib⁹ appellabaẽ ꝓserpina et
dea seminũ que ꝓijciunt̃ i terra. Jtẽ diceba
tur diana ⁊ dea siluaꝝ ⁊ nemoꝝ: qz ferꝭ de no
cte pascua q̃rẽtib⁹ in nemoribꝫ ⁊ in siluis lu
minis bñficiũ admiſtrat. ⁊ ideo gẽtiles eam
etiã appellabãt deã venatoꝝ: qz venatio fit i
siluis. ⁊ ꝓpter hoc diana cũ arcu ẽpingebãt
eo q̃ venatores arcubus vtebanẽ. Jtẽ (vt di
cit Albumasar vbi supra) luna est aeris mũ
dificatiua: motu ei⁹ suo ↄtinuo aerẽ rarificat
Uñ si nõ esset mot⁹ spere lune aerẽ ex noctur
na vapoꝝ exaltatiõe grossicies inficeret ⁊ nõ
modicã corruptionẽ generaret. Que oĩa de
uotus contẽplatoꝝ poterit btissime ẽgini ap
plicare: sed breuitatis causa i hijs nõ insisto.
¶ Solũ aũt aliq̃ panca p cõclusione huius
ꝑtis dicã ꝓmo q̃ luna appellaẽ beata ẽgo ꝓ,
pter suã humilitatẽ: qz luna est oĩbus p lane
tis inferioꝝ: ⁊ ipa bñdicta ẽgo oĩbus sanctis
humilioꝝ. Uñ in numeratiõe aploꝝ voluit i
fine oĩm numerari tanq̃ inferioꝝ ⁊ vilioꝝ: vt
patꝫ Act̃. j. Habet aũt luna hoc ꝓpriũ: quia
crescit vsq̃ ad diẽ decimũ q̃rtũ vel q̃ndecimũ.
q̃ vsq̃ in ipa cuius dã hois imago integra vi
deaẽ. ⁊ vltra nõ crescit ſꝫ postea decrescit. Et
eodẽ mõ btã ẽgo creuit vsq̃ ad etatis sue an
num. xliij. vel. xv. ⁊ tũc xp̃s qui est imago dei
p incarnationẽ in ei⁹ vtero apparuit vir pfe
ctus: nõ quo ad etatẽ: sed quo ad sapiam et
oĩm gr̃aꝫ plenitudinẽ: iuxt̃ illõ Hiere. xxxij
Nouũ faciet dom⁹ sup terrã: femina circũ
dabit viꝝ. Postq̃ aũt in tantũ creuit statim
in sua reputatiõe decrescere cepit. vñ nõ ma
trem dei: non reginã celi: sed ancillã se voca
uit Lu. j. Et ideo dr Eccl. xliij. de luna q̃ ẽ
luminare qđ minuit in ꝓsũmatiõe. qz virgo
btã multũ se humiliauit in filij sui cõceptiõe
Uel põt dici q̃ ista luna multũ creuit in filij
sui ↄceptiõe: ſꝫ postmodũ decreuit p̃ tristicia
⁊ dolore in ei⁹ passiõe. Luna aũt crescens hꝫ
cornua ꝙs solis ortũ: decrescẽs ꝙ versus
solis occasum: vt dr in pdicto li. de ꝑpe. re.
cui⁹ causam ꝓnũc ptranseo. Et sic̃ btã ẽgo
habuit duo q̃ ipam disposuerũt ad xp̃i ortũ
ſꝫ humilitatẽ ⁊ ẽginitatẽ: cũ quib⁹ quasi cũ
duob⁹ cornib⁹ eius ortũ respiciebat. Ei⁹ aũt
occasum. i. ei⁹ passiõnẽ respexit cũ duob⁹ aliꝭ
cornib⁹. ſ. cũ dolore quẽ habuit de ipi⁹ morte
⁊ cũ gaudio quẽ habuit de redemptiõe gene
ris humani. ¶ Sc̃do ⁊ vltimo dico q̃ ipsa
ẽgo fuit pfectior luna. qđ denotaẽ ex hoc q̃
Apoc. xij. luna sub pedib⁹ ei⁹ describiẽ. Pro
cui⁹ declaratiõe est sciẽdũ q̃ per lunã dsignatur mutabilitas quadruplex. Prima angelicoꝝ spirituũ: qui sunt mutabiles p naturã sed imutabiles facti p gr̃am. de q̃bus dr Job iij. Ecce q̃ seruijt ei nõ sunt stabiles. ⁊ in angelis suis reppit ꝓuitatẽ. Sc̃da est fortune in reb⁹ tpalib⁹: iuxta illud Eccl. j. Uanitas vanitatũ ⁊ oĩa vanitas: ⁊ nihil stabile sb̃ sole. vñ Berñ. in li. de ꝑbatiõe vicioꝝ. c. ix ait. Qia q̃ cernis vanaꝝ gaudia rerũ Umbra velut tenui veloci fine recedũt. Tertia ẽ culpẽ pctõrib⁹. ſ. de culpa i culpã: iuxta illud Osee. iij. Sanguis sanguinẽ tetigit. i. vnũ pctũ ad aliud traxit. Quarta est miserie in hũanis corꝑib⁹: iuxt̃ illud Job. xiij. Homo natus de muliere breui viuens tpe: repletur multis miserijs: qui q̃si flos egredit̃ ⁊ ꝑterit̃ ⁊ nũq̃ in eodẽ statu pmanet. ⁊ impator in. l. ij. §. ſꝫ qz diuine. C. de vete. iu. enu. ait. Humani iuris cõditio semp in infinitũ decurrit ⁊ nihil est in ea qđ stare ꝑpetuo possit. multas ereẽ formas edere natura nouas dꝛpoperat. ⁊ in aud̃. vt oẽs obe. iu. §. dicẽtes. Et iam dicit nihil pene in semetipso manet: ſꝫ currit natura semp multas euoluens mutationes quas neq̃ ꝓuidere facile est neq̃ predicere. ⁊ in aud̃. de nõ alie. aut pmu. re. eccle. §. vt q̃

Alie proprietates lune

Quadruplex mutabilitas rerũ

Sic̃ luna cõim ifima: sic ẽgo maria cõim hũillima

itez inq̃t. Quid em̃ erit stabile iter hoies: cũ ois nr̃ stat⁹ sb̃ ꝓpetuo motu ꝓsistat. ⁊ Quid. xv. methaꝫ. ait. Lũcta fluũt: oiaq̃ vagans formaꝫ imago. Ipa q̃z assiduo labũt tpa motu. Nõ sec⁹ ac flumẽ: neq̃ enĩ ꝓsistere flumen Nec leuis hora pt: sz vt vnda impellit vnda Urgeturq̃ eadẽ venientes: vrgetq̃ priorẽ. Tẽpora sic fugiũt pit: piterq̃ sequunt. Transit in estatẽ postver robustior ann⁹. Fitq̃ valẽs iuuẽis: neq̃ ei robustior etas Ulla nec vteri or: nec q̃ magz ardeat vlla ẽ. Nec spẽs sua cui q̃ mãet: rerũq̃ vocatrix Er alijs alias repa rat natura figuras. Nil eq̃dẽ durare diu sb̃ imaginẽ eadẽ Ere dideri: sic ad ferrũ venistz ab auro Tẽpora: sic toties ꝯsa est fortuna lo corũ. Nec aũt quadruplex luna. i. mutabili tas fuit sb̃ pedib⁹ bt̃ ꝯginis. Pria em̃ muta bilitas creature celestz et⁹ sbiecta ẽ impio. vñ ipa dicere pt illõ. Sen. xxxvij. Vidi solẽ ⁊ lu nã ⁊ stellas adorare me. Per solẽ em̃ intelligi tur suprema angelor hierarchia: p lunã me dia: p stellas aũt infima. Oẽs em̃ ãgeli ipaz brissimã ꝯginẽ adorãt ⁊ veneranť. Mutabi litatẽ q̃z fortune sub pedib⁹ habuit: q̃ fuauit illud apli ad Phil. iij. c. diceñ. Oia arbitra tus sum vt stercora: vt xpm lucrifacerem. Et q: p volũtariã pauptatẽ cũcta tpalia despe xit: inamissibilit ⁊ imutabilit omia possedit iuxt illud Deut. xj. Ois locus quẽ calcauerit pes vester: vester erit. Mutabilitatẽ etiã cul pe sub pedib⁹ habuit: qz ab oꝑtõ inocẽtissi ma fuit. vñ illi inquit ppha ps. cxx. Per diẽ sol nõ vret te: neq̃ luna p noctẽ. qz nec in die pspitatis cecidit in pctã p amorẽ male inflã mantẽ: neq̃ in nocte adũsitat⁹ p desperatiõz. vñ a. Ps. ipa nõ simplr dr luna: sed luna pfecta in eternũ. Luna em̃ tũc erit perfecta q̃n sine macula erit. ⁊ ꝓficabit illõ Isa. xxx. Erit lux lune sicut lux solis. qđ in btã ꝯgine impletũ fuit. Un̄ ⁊ quartã mutabilitatẽ hũane mise rie sub pedib⁹ posuit. nã impletũ est in ea il lud ps. lxxj. Oriet in diebꝰ ei⁹ iustitia ⁊ abũ dãtia pacis: donec auferat luna. i. mutabili tas fm glo. Sicut em̃ luna crescit ⁊ decrescit sic ⁊ corp⁹ humanũ multiplici mutabilitati subiacit. iuxta illud ad Roma. viij. Uanita ti creatura subiecta est rc. Et qz ipa miseria mutabilitatis tollet in resurrectiõe. iõ sbdit Et ipa creatura liberabit a seruitute corruptõ nis. Ab ista aũt seruitute beatissima ꝯgo libe rata est: q̃ pfectã sui corpis imutabilitatẽ pos sidet: ⁊ sup ocs choros angelor in aĩa ⁊ cor pore glificata est. ⁊ ideo de illa exponi põt il lud. ij. Reg. xxij. Caligo. i. humana mortali tas sb̃ pedib⁹ ei⁹: ⁊ ascẽdit sup cherubi ⁊ vola uit. volauit sup pẽnas vẽtor. Quadruplicit igit btã ꝯgo lunã posuit sb̃ pedib⁹ suis. s. cele stẽ naturã ei pdicẽdo: pspitatẽ tpalẽ eã despi ciẽdo: oẽm culpã ipaz penit⁹ euitãdo: humana miseriã imortalitatẽ induẽdo. Ipa est er go luna incedẽs clare Job. xxxj. de qua ec dr Abacuc. iij. Sol. i. xps: ⁊ luna. i. btã ꝯgo ma ria steterũt in habitaculo suo. qz sp firmi per mãserũt in oi opeꝛ tuoso.

Ois mutabilitas fuit sub pedibus marie

Q, beata virgo maria dicit sol

Assimilatio. vj.

Earissime ꝯginũ inq̃t tuo⁹ Bn̄.

b O virgo sublimis tu vestis ihm deũ sume maiestatis carnis sbstã tia: qui te ineffabili vestit gloria. 5

Tu vestis solẽ nube: ⁊ sole ipa vestiris. Dic ille. Hoc aũt esse vez testat brũs Johes euã gelista Apoc. xij. vbi ait. Signũ magnũ ap paruit in celo: mulier amicta solez. ꝑ quam itelligit ipsa ꝯgo bñdicta: q̃ dr amicta sole. i. ornata clarissimo fulgore gre spũsteri. Erb⁹ gra fuit septiformis fm. vij. dona spũsti: q̃ fulserũt in ea ⁊ repũtanť in septẽ effectib⁹ sol. Septez effectus solis

¶ Prim⁹ solis effect⁹ est calefactio: ⁊ significat donũ sapie: q̃ spũs incalescit in amorẽ dei. vñ Eccl. xlij. dr. Sol triplicit exurẽs mõtes. i. excelsas mẽtes inflãmas. Triplr aũt inflam mat. s. amore dei: sui ⁊ primi. vl in amorẽ dei inflãmat triplicit. s. ex toto corde: ex tota aĩa et ex tota mẽte. Sequit aũt in pdicto Eccl. c. ⁊ radios igneos exufflãs. i. calidas affectiões imutans. vñ. ij. Machab. j. dr. Refulsit sol q̃ prius erat in nubilo: ⁊ accẽsus ẽ ignis ma xim⁹. spũs em̃ gustãs dũ p donũ sapie inar descit amorẽ ipi⁹. vñ Aug. inq̃t xo. Gusta ui ⁊ esurio acstirio: tetigi ⁊ exarsi in ꝯcupisce tiã tuã. Btã aũt ꝯgo vt oñ dat se hẽc hũc ef fectũ inq̃t Eccl. xxiij. Qui edunt me adhuc esuriẽt: ⁊ q̃ bibũt me adhuc sitiẽt. ¶ Scds ef fect⁹ solis est illuiatio. ⁊ ptinet ad donũ intel lect⁹. vñ Eccl. xlij. dr. Sol illumiãs p oia respicere facit: in celo summa gaudia: in iferno sũma supplicia: in mũdo pressuras et an gustias: in hoie in seipo pcta ⁊ negligentias. Un̄. j. Mach. vj. dr. Refulsit sol in clipeos aureos. i. in xpm ⁊ ꝯginẽ mariã: ⁊ resplẽdue rũt mõtes ab eis. i. electorũ mẽtes. ¶ Terti⁹ effect⁹ solis est rnudatio. qz facit vestes exue re. Et ad donũ cõsilij referť. quod docet vete rem ꝓuersatiõz ⁊ secularẽ vitã rponere: unde illud Mat. xix. Si vis pfect⁹ esse vade ⁊ vẽ de oĩa que habes: ⁊ da paupib⁹: et veni se quere me. Et hunc effectũ erat habet beata

virgo. vñ qlibet aīa ei devota pōt dicere illō Can. Nolite me cōsiderare q̄ fusca sum: q̄ decoloravit me sol. i. colorē pristine cōversatiōis mutare me fecit. ¶Quart⁹ effect⁹ solis est cōsolidatio: et ad donū fortitudis ptinet. p qđ spūs cōsolidat. vñ Eccī. xvij. dr. Hō sanct⁹ id est firm⁹ i sapia manet. De bta aūt virgine dici pōt illđ. j. Pe. v. Cōfirmabit z solidabit q̄. Quint⁹ effect⁹ solis est toti⁹ hūane vite regulatio: et ad donū scie ptinet. p qđ scim⁹ bñ vsari i medio natiōis pue atq; puerse. Unđ ipa virgo bñdicta hortat devotos suos dicens illud ad Phil. ij. Oia facite sine murmuratiōe et hesitatiōib⁹: vt sitis sine querela et simplices filij dei sine reprehēsiōe in medio natiōnis prave et puerse: inter quos lucetis sic luminaria in mūdo verbū vite cōtinentes ꝛc. Sextus effect⁹ solis est liq̄factio. et ptinet ad donū pietatis: quo liquescit aīa ad cōpassionem primi. vñ Exo. xvj. dr. Cum incalesceret sol liquefiebat mana. et Sap. xvj. scriptū est. Qđ ab igne nō poterat extermiari: statiz ab exiguo radio sol' calefactū liq̄fiebat. Beata aūt virginis pietas liquefacit corda nra ad cōpassionē. vnde illi dicere possum⁹ illđ ps. cxlvij. Flabit spūs ei⁹ et fluent aq̄. Septimus effect⁹ solis est desiccatio humoz. et ptinet ad donū timoris: quo carnalis concupiscētia desiccatur. vñ Jaco. j. dr. Exort⁹ est sol cū ardore et arefecit fenū. i. carnē: q̄ omnis caro fenū: et omis gl'ia eius quasi flos feni: Isa. xlij. Propter hos aūt septē solis effect⁹ dr Isa. xxx. Lux solis septēplicit erit sicut lux septē dierū. Per hos vo septē effect⁹ solis diuini saluat homo ideo dr. j. Reg. xj. Cras erit vobis sal⁹: cū incaluerit sol qui nescit occasum. vñ Isa. lx. etiā dr. Nō occidet vltra sol tu⁹. ¶Qui sol ē beatissima virgo maria. vñ ps. xviij. dicit de deo. In sole posuit tabernaculū suū. Qđ exponēs Nico. de ly. dicit q̄ virgo maria recte nominat sol ppter plenitudinē gre. et q̄ in ea habitauit xps sicut in tabernaculo suo. et ppt̄ qđ in psona ei⁹ dr Eccī. xxiij. Qui creauit me requieuit in tabernaculo meo. Possum⁹ aūt dicere q̄ ipa bñdicta virgo assimilat soli p pter septem excellentias in ea repertas. Prima est nobilitatis. sicut em sol oritur ex alto cū splēdore multo. sic beatissima virgo maria orta est ex alta pgenie. i. ex regali stirpe: et cum sanctitatis splēdore. Nō em orta est cū originalis peccati obscuritate. et ideo eccl'ia facē festum de eius illibata et fulgētissima cōceptiōe De ipa em gl'iosa virgine dici pōt illđ Eccī xxvj. Sicut sol oriēs mūdo in altissimis dei

D

Maria sol ppter ligrē excellentias.

sic mulieris bone spes in ornamētis dom⁹ sue Sicut etiā sol est planeta nobilis cōditiōis et materie et forme. vñ materia eius ita satiat̄ sua forma q̄ ulteriorē formā nō appetit. et propter hoc est incorruptibilis: sicut et alij celi. vt trahit̄ pt ex dictis bti Tho. in. j. p. sū. q. ix. arti. ij. Ista aūt inferiora vt vegetabilia et sensibilia sunt corruptibilia. et forme eorū nō sic ita nobiles vt satient suā materiā: imo vt dr j. phīi. Materia sp appetit formā ꝛc. Ita beatissima virgo est ita nobili materia et forma decorata q̄ aliā ampli⁹ nō appetit: cū sit incorruptibilis et in aīa et corpore beatificata. Secūda solis pprietas dr formositatis. habz em pulchritudinē in aspectu. lz em ml'ti planete sint formosi: vt venus: iupiter et luna: tñ oīb⁹ formosior et ad videndū delectabilior est sol. vñ Eccī. xj. dr. Delectabile est oculis videre solē. Et sil'r bta virgo plena fuit pulchritudie sup oēs alios post filiū. vñ ei dr a deo Can. iij. Tota pulchra es amica mea ꝛc. et dicit tota. i. intus et forz ad differētiā hypocritaz: q̄ solūmō ab ex hūt apparētiā scritaris. Tertia solis pprietas est impmixtibilitaz. Videm⁹ em p experientiā q̄ sol transit suis radijs per feces et lutū et alia imūda et foedida: et tn nō inficit aliq̄ macula: q̄ natura ei⁹ est ipermixtibilis. i. nō potest pmisceri alijs reb⁹ extraneis. Et sil'r bta virgo lz fuerit in hac vita que est feceb⁹ pctōz plena: et in q̄ sine pctō null⁹ vivit. xlv. di. c. licet. tñ nulla pcti macula fuit infecta sed sp remānsit mūdissima et inocētissima. Et ideo in pdic. Eccī. c. sbinfert ei⁹ sponsus celestis. et macula nō est in te. Quarta pprietas solis est luminositatis Sicut em sol lune et oīb⁹ planetis et syderib⁹ dat lumē: vt dr in li. de pprie. re. tvniūsum orbē illuiat. ita beatissima virgo dedit lumē. s. boni exempli toti mundo. vñ Ambro. in li. ij. de virginitate ait. Talis fuit maria vt eius soli⁹ vita sit oium disciplina. Sancta q̄z mater eccl'ia de illa cantt. Cuius vita gl'iosa lucē dedit sc'o. et itez. Cuius vita iclita cūctas illustrat eccl'ias. Quinta pprietas solis dr fructuositatz. Videm⁹ em q̄ blada: legumia: aliq̄z fruct⁹ maturescūt et sapore sitarē acq̄rūt virtute solis. Si aūt nō esset influctia ei⁹ pdicta oia remanerēt acerba et insipida atq; impfecta. O igit̄ virgo lucidissima ꝛe tu es sol noster fructuosissimus q̄m oēs fruct⁹ nostri te mediāte efficiunt̄ maturi. i. oīa opa nra: vt ieiunia: orōes: elemosyne et sil'ia mediāte tua intercessiōe sunt deo grata et nobis vtilia. et sine illa sūt acerba et a deo nō acceptant̄. et ideo inqt Bern. Modicuz

illud qđ ẽo offerre desideras gratissimis illꝫ
et oi acceptatõe dignissimis marie manibus
cura tradere si nõ vis repulsam sustinere. ni-
hil em̃ nos deꝰ habere voluit qđ p manꝰ eiꝰ
nõ trãsiret. Hec ille. Sic etiã sol oĩa inferio
ra fecũdat et eorũ generatiuã potẽtiã excitat
adiuuat et cõfortat: sic ipa bñdicta virgo nos
fructificare facit opibus bonis p wnũ timo
ris dei. ꝛ quo dr Eccl. xv. Qui timet deum
faciet bõa. Ipa em̃ dr mr timoris Eccl. xxiiij
Qui aĩas sibi deuotas ad timẽdũ deũ indu
cit. Et ideo oẽs xtiãm qñtidie dẽpcari istũ so-
lẽ vt nos in vita fructuosa pseuerare et fructifi
care faciat: inr illđ Sap. xvj. Oportet pueni-
re solẽ ad bñdictionẽ. s. obtinẽdã: et ad ortuz
sol' adorare. Septa ppetas solis dr generali
tatis: qz ortꝫ generaliꝫ super bonos et malos
Mat. v. et xviij. di. c. fi. et oĩs tã iustos qꝫ
pctõres calefacit. Et sil'r beata virgo est gene
ralis et vniũsalis oĩm aduocata. vñ Bern̄.
inqr. Quẽadmodũ sol ortꝫ sup bonos et ma-
los indifferẽter: sic marie exnignitas nõ dis-
cernẽs merita sese exorabilẽ oibus et clemẽtis
simã prebet: oĩm ẽniqꝫ necessitates amplissi
mo miserẽr affectu. Et itez ipam bñdictã vi-
ginẽ idẽ doctor alloquens ait. Pctõrẽ o ma
ria quẽlibet feritũ nõ horrẽs nõ despicis si
ad te suspirauerit. Tu illũ a desperatiõis ba
ratro pia manu itrahis: spi medicamẽ aspi-
ras: ac toti mundo despectũ materno affectu
amplecters: foues nec deseris quousqz tremẽ
do iudici recõciles. Hec ille. Q igitur pecca
tor: o peccatrix etiã si fecisses oĩa pctã que cõ
mitti vel excogitari possint et que vnqꝫ oĩs
mũdi homines et mlieres commiserũt. Et si tua
scelera i numero excederẽt numez stellaz i ce
lo et arene maris: et mlto plures essent qꝫ frõ
des arborz ac folia herbarũ noli in desperatiõz
venire: sed ad istũ solẽ statim recurre: et iniq
tas tua sicut nebula dissolueꝫ que fugata est
a radiꝫs solis Sap. ij. Septima ppetas so
lis dr incõprehẽsibilitatis. Videm̃ em̃ q sol
est incõprehẽsibilis: ita q in sua rota videri nõ
potest. Tanta em̃ est sua lux: et tanta est debi
litas nostroz oculoz q nõ possum̃ oculis fi-
xis solẽ aspicere. et si oculos ad eũ figim̃ledũ
tur. qz dicit in. ij. de aĩa. Excellẽs sensibile cor
rumpit sensum. Hec aũt ppietas cõperit be
atissime ẏginis. Nã ipa pcepit et pepit filium
dei clausis suis ẏginalibꝰ sp pseruatis inte
gerrimis intactis et inuiolatis. Quõ aũt qꝫ po
tuerit esse naturali rõne et via humana cape
et intelligere nõ possum̃? nisi q nõ est impossibi-
le apud deũ oẽ eve verbũ. Luc. j. vñ Hiero. in
Fmone ad Eusto. ait. Qđ natura nõ habuit
usus nescivit: ignorauit rõ: mẽs nõ capit hu
mana: hoc totũ gestũ est in maria. ¶ Prędi-
ctis qꝫ ppetatibꝰ ad dere possum̃ q bta ẏgo
hz silitudinẽ cũ sole in situ. Nã sic sol posit
est in medio planetarũ hñs tres sub se et tres
infra se. sic beata ẏgo exaltata est et sublima-
ta i sua assumptiõe: ita q sup̃ senõ habet nisi
tres psonas diuinas: et infra se habet tres an
gelicas hierarchias: et p ẽis tota curiã ange
loz et hoim̃ q erũt ad ordines angelicos assu
mẽdi. et ideo de illa intr deꝰ ps. lxxxviij. Thro
nus eiꝰ sicut sol in cõspectu meo. Ite sicut sol
habz maximã velocitatẽ: qz qñtidie currit ab
oriente in occidẽtẽ. sic ipa ẏgo itemerata ve
locissima fuit in motu obedientie. quia diuie
volũtati p angelũ sibi exposite cito consensit
dicẽs. Ecce ancilla dñi ꝛc. Ite in motu beni
uolẽtie. quia statim ascẽdit in montana cum
festinatiõe et salutauit Elizabeth: Luc. j. In
quo dedit nobis exemplũ ascẽdẽdi ad supio-
ra p pfectũ ẏtutũ sine negligẽtie tarditate.
Ite i motu diligẽtie: qz sollicite reqsiuit filiũ
suũ: qui remãserat in rẽplo Luc. ij. Item si-
cut motu solis generat calor et inflãmatio in
corpe ei exposito. vñ vt dr i pspectiua et ex
perientiã videt: si ẽ speculũ concauũ stupa po
natr et soli exponatr a caloze generato incẽdit.
Ita beata ẏgo mentes puras et sibi deuotas
q sunt vt specula mũda: inflãmat ad ei dile-
ctionẽ. vñ ipa mr pulchre dilectiõis appella
tur Eccl. xxiiij. Ite sicut p irradiatiõez solis
oĩa nobis detegunt: et inter oẽs colores discer
nim̃: et nigrũ ab albo distinguim̃. Sic ipa
mentibꝰ nris dat lumẽ discretiõis et verã co-
gnitionẽ vicioz atqꝫ virtutũ. vñ dr mr agni
tiõis Eccl. xxiiij. Hoc aũt lucẽ carent illi mi
seri q reuerẽtiã nõ habẽt erga illã: ẽz potẽ cõ
tra eã infelices linguas suas relarãt ipaz blas
phemãtes. Ite hoc lucẽ sunt priuati illi q ei
puritatẽ psequunt. vñ dicere possunt illud
Sap. v. Justicie lumẽ nõ luxit nobis: et soli
telligẽtie nõ est ortus nobis. et illud Eccl. vj
de qlibz eoz dicit pr. Nõ vidit solẽ nec cognit
distãtiã boni et mali. De aliqbꝰ etiã istoz di
cit pr illđ ps. lvij. Supcecidit ignis. s. obstina-
tiõis vl vane gl'ie et ppe reputatiõis: et nõ vi
derr solẽ. Atqz vtinã de qbusdã dici nõ possit
illđ ps. ciij. Ortꝰ est sol. s. in mẽtibꝰ fidelium
et cõgregati sunt. s. ad obscurãdũ illũ. Spe-
ro aũt q verificabit illud Naũ. iij. Ortꝰ est
sol et auolauerunt locuste. ve tñ illi q ex mali
cia conabit obscurũ reddere seu videri facere
istũ solẽclarissimũ: ita vt de illo dici queat il-

Alle sol pperates

lud Ecci. xlvj. In tra cũdia ei⁹ ipedit⁹ est sol Nõ solũ aũt ipa bñdicta ẏgo appellat sol. vñ ꝛilla dici põt illud Judicũ. v. Sicut sol in ortu suo splendet. sed etiã ꝛea dici põt illud Sap. vij. Hec est speciosior sole. ꝛ illõ Ecci xvij. Oculi ei⁹ multo lucidiores sunt sup solem. O igit sol fulgẽtissime rogo vt sup nos lumẽ tuũ diffundas: ita vt ꝛe nobis verificet illud Malach. iiij. Vobis timẽtib⁹ nomẽ meũ oriet sol iusticie: dicit dñs. ꝛ illõ Mat thei. iij. ꝛ Mar. iiij. Ortus est sol ꝛ estuaue rũt. s. charitatis ꝛ deuotõis calore. O sol clarissime illumĩa oculos meos ne vnq̃ obdormiã in morte: ne dicat inimic⁹ meus ꝓualui aduersus eũ: ps. xv. ꝛ faciẽ tuã illumĩa super seruũ tuũ: ps. cxix. Sicut em̃ sol habet ẏrutẽ fortificatiuã. vñ in eius ascensu super nostz emisperiũ ẏrutes aialiũ robozant ꝛ fozciores efficiunt: ꝛ vsq̃ ad diẽ mediã augmẽtant: et quãdo ad occasum ꝛclinat ꝛbilitant: ꝛ ideo in somnũ aialia resoluunt. vñ ꝛ flozes i ozru solis apiunt qui in ei⁹ occasu claudunt. Sic tu o brissima ẏgo ꝛuotos tuos ꝓfozras ꝛ roboraa: ꝛ ad spem eterne vite ꝓsequẽde eos sb leuas. vñ mr scte spei appellaris Ecci. xxiij. Uelat illi in cui⁹ corde occidit lumẽ isti⁹ sol. nã ꝛ illo verificabit illud. iij. Regũ. xxviij. Mortu⁹ est occidẽre sole. Pro ꝓclusiõe autẽ hui⁹ ptis dico q⁹ sicut beata ẏgo est velut aurora pcoꝛib⁹ ꝛ tãq̃ luna tribulatz: sic ẽ tanq̃ sol iustis: q̃s duplicit illuiat. s. p exẽplũ ꝛ bñficiũ. Per exẽplũ: qz ipa est speculũ diuinũ i q̃ dñt oes speculari. ꝛe q̃ dr Sap. vij. Lãdor est lucis eterne ꝛ speculũ sine macula. Scõo lucer oib⁹ p bñficiũ. vñ in q̃t Ecci. xxiij. Ego mr pulchre dilectiõis: timoꝛz ꝛ magnitudis ꝛc. Dat em̃ nob dilectõz p quã inflãmemur timoꝛẽp quez hũiliemur: magnitudinẽ per quã ad tolerãdũ adũsa roboremur: ꝛ sanctã spem p quã ad sperandũ celestia animemur.

¶ Alexãder aũt de ales sup ps. xvij. inquit Sol dr bta ẏgo: qz sicut sol illuiat: ꝛ ipa: q̃a abstulit oẽs hereses mũdi. sicut cantat ecclia. Gaude maria ẏgo: cũctas hereses sola interemisti i vniũsa mũdo. Et qz sicut sol ferk sup lunã: sic ipa sup tẽpalia. vñ Apoc. xij. Apparuit signũ magnũ in celo. mulier amicta sole. i. maria hñs ꝓpetates sol. Itẽ qz sic lumẽ solis nũq̃ ꝛficit: sic ipa ẏgo sola sterit i fide in passiõe. vñ Lañ. vij. illi dr. Statura tua q̃. s. in fide steristi: assimilata ẽ palme: q̃ viroꝛẽ foliozũ nũq̃ amittit. sicut nec tu fidei ẏrutẽ Itẽ dr sol. qz sic sol lunã: ita ẏgo illuiat eccle/siã. vñ Bern. ait. Tolle mariã: q̃d restat nisi tenebre? Itẽ dr astronom⁹ solẽ octies cẽ maiozẽ terra. ꝛ sil'r btã ẏgo octo habet ꝓulegia q̃bus est maioz omi terra. i. omi femia vel oi rõnali creatura. Ipa em̃ nec ꝓmã simlẽ visa ẽ nec hẽ seqntẽ. Pria est noua pfessio ẏginitatis. vñ Luc. j. ipa ait. Qm̃ viz nõ cognosco. i. me nõ cognoscitura ꝓpono. Nulla aũt añ ipam pfessa fuerat ẏginitatẽ. vñ recte dr ẏgo ẏginũ q̃si significra ꝛ exẽplar ẏginitatz Scda excellẽtia est hũilitatis. vñ Lu. j. ait. Ecce ancilla dñi. ꝛ respexit humilitatẽ ancille sue. Tertia: cõceptio sine libidine. vñ Luce. j. ei dr. Et ẏrus altissimi obũbrabit tibi. ꝛ h̃ p rubz significat Exo. iij. Quarta: ptus sine dolore. vñ Lu. j. ei dr. Aue gra plena ꝛc Quinta: fecũditas sine coꝛruptiõe. vñ ei dictũ est Lu. j. Qd̃ ex te nascẽt scm̃ vocabit filius dei. Sexta: ẏginitas singularz. Multe ꝓperũt duces ꝛ reges: sola maria ꝓpit filiũ dei. vñ ipa dicere põt. Quasi cedr⁹ exaltata sum in libano: Ecci. xxiij. Septima: ministratio speciat. Multe alie ꝛ milti alij receperũt filium dei in domib⁹ suis: vt Martha Lu. x. ꝛ Zache⁹. xix. sola maria in ꝓpio vtero nõ vno die sed nouẽ mensibus. Ecci. xxiij. Qui creauit me ꝛc. Uñ in assumptiõe legit euãgelũ ꝛe Maria ꝛ Martha. qz bta ẏgo vtrũq̃ officiũ plenissime habuit. Cõtẽplatiua em̃ fuit ꝛ solitaria. Uñ ingressus est angelus ad eã Lu. j. Itẽ maria ꝓsuabat oĩa ẏba hec ꝓferẽs in corde suo: Lu. j. Sicut Magdalena sedẽs sec⁹ pedes dñi audiebat ẏbũ illi⁹: Lu. x. Itẽ martha habuit officiũ: quia xpm in hospitio vẽtris suũ recepit: ꝛ ei multz annis mistrauit. ꝛ Elizabeth cogre sue Lu. j. Octaua dignitas fuit suscitatio corpalis. ꝛe q̃ Diere. xxiij. dr ꝛo. Solij glie tue recordare: nec irritũ facias fed⁹ tuũ nobiscũ. hec ex Alexã. Bta em̃ ẏgo fuit solũ sup q̃ sedit dr⁹. qd̃ valde fuit in sblime eleuatũ: ut̃ illud Isa. vj. Uidi dñz sedẽtẽ sup soliũ excelsum ꝛ eleuatũ. Uñ dr potuit dicere illd Isa. xiij Sup astra celi exaltabo soliũ meũ.

Q3 beata virgo dicit acies castroꝛ

Assimilatio. vij.

Latissima virgo temptatz ꝛa di/
b abolo afflictis est in eozum actiu/
toꝛio velut castrorũ acies ordinata: sicut eam vidit in spiritu Salomon Lañ. vj. Dicit em̃ Bern. in quodaz sermone. Nõ sic timẽt hostes visibiles quã/libet castrozum multitudinẽ copiosam: sicut aeree potestates marie patrocinũ: vocabulum ꝛ exẽplũ. Fugiunt em̃ ꝛ pereũt sicut fugit

Maria maioꝛ oĩbus alijs feminis

Temptatz a diabolo maria est acies castrozum.

cera a facie iguis: vbicuncq; inuenerit crebrā
ipi⁹ recordationē deuotā inuocationē ⁊ sedulā
imitationē. Hec ille. Quia em̄ brā ꝟgo ꝓtri
uit caput diaboli: vt p̄dixerat de⁹ Ben. iij. et
figuratū fuit i Judith amputāte caput Ho
lofernis Judith. xiij. Jō ipe diabol⁹ eā sum/
mope timet. Quapropt sicut illi q̄ ambula/
re hñt pviam piculosam: vt p deserti ⁊ nem⁹
plenū feris crudelib⁹ vel latronib⁹ transeun
tes occidēt̄ib⁹ q̄runt fortē ⁊ bonā societatē: q̄
eos adiuuare possit. ⁊ marie q̄n nocturno et
tenebroso tpe necesse hñt tranſire p loca ipsa
horribilia. Ita nos q̄ p deserti huj⁹ mūdi ne
cesse habem⁹ traducere vitā nr̄am si volum⁹
puenire ad patriā celestē. Jn q̄ deserto sūt de/
mōie infernales ⁊ hostes terribiles q̄ nos occi
dere q̄runt: ⁊ aias nr̄as vna cū corpib⁹ rapere
ad tormēta. qđ etiā deserti plenū est tenebr⁹
pcōz ad pfundū inferni trāseūtes demergi
facientiū. debem⁹ p nostra optima socia acci
pere deuotionē ipi⁹ bñdicte ꝟginis: q̄ nobis i
tenebris ambulantib⁹ lumis sui claritatē mi
nistrabit: ⁊ ꝫ oēs bestias atq; hostes defensio
nis sue patrocinū p̄stabit: ⁊ ipsos inimicos
nr̄os in fugā conuertet. Alit em̄ Bern. Sicut
fluit cera a facie ignis: ita ad inuocationē vir
ginis totus malignoz spirituū exercit⁹ diffi
patur. ⁊ iteꝝ. Leli ridēt: angeli gaudēt: mū/
dus exultat: infern⁹ ꝫtremiscit: demones fu/
giūt cū dr Aue maria. Brūs igit ille q̄ sp est
cū ꝟgine gl'iosa p deuotiōz: ⁊ dr illi: pone me
iuxta te: ⁊ cuiuslibet man⁹ pugnet ꝫ me: Job
vij. nā ⁊ si ambulauero in medio vmbre mor
tis nō timebo mala: qm̄ tu mecū es: p̄s. xxij.
Demones em̄ eā videntes dicūt: heu heu qa
castra dei sunt hec: Ben. xxij. ve nob ve no/
bis: q⁹ archa federis dñi venit i castris. j. Re
gū. iiij. Debñt etiā adiutoriū ⁊ protectionem
ipi⁹ ꝟginis dicēt demones. Multa sunt mi/
mis castra ei⁹: Johel. ij. ⁊ castra fortia valde
j. Mach. iij. Gz heu q⁹ de multis dici p̄t il/
lud. j. Mach. ix. Multi subtraxer̄t se de ca/
stris .i. de societate ⁊ deuotiōe ipi⁹ ꝟginis. De
qua inq̄t ei⁹ sponsus celest⁹ Can. vij. Quid
videtis in sunamite nisi choros castroz .i. q̄/
bus pata est defendere ab inimicis oēm deuo/
tum suū.

¶ Qz brā ꝟgo fuit terra in qua tota trini
tas scripsit Aristarco. viij.

Mictra florez: sic Maria christum produxit

Data ꝟgo maria dicit terra rōne
b pductōis. q̄m sicut ex terra flores
pducunt ⁊ pullulāt pleni amena
fragrātia: sic ex ipa ꝟgine gloriosa
flos oī suauitate fragrātissim⁹ ihs xp̄s pductus est. q̄ de seipo dixit Can. j. Ego flos cam
pi ⁊c. Jte dr terra rōne subuentionis. q⁹ sic ter
ra cuilibet nre indigētie subuenit. nā in ea
grana frumenti hordei ⁊ alia segetū genera
prestat. oiuculas nutrit vt de vestimentis no
bis puideat. ex boum corijs calciamēta. ⁊ sic
de alijs pparat. Et similiter gloriosa virgo cibū
oia bona in se ꝓtinētē ex sua purissima carne
generauit: vicz xp̄m gl'iosum. vñ de illa dicit
repossium⁹ illō p̄s. lxxvij. Dedit illis mānā
ad māducādū: ⁊ panē celi dedit eis. Panem
angelor̄ māducauit homo: cibaria misit eis
in abūdātia. Et ipi gl'iose ꝟgini p̄t dici illud
Sap. xvj. Panē de celo p̄stitisti eis omne dele
ctamētū in se habētē ⁊ ois saporis suauitatē.
Jte dicit terra ipa ꝟgo pissima rōne reple/ n
tiōis. Terra em̄ (vt dr in li. de ppe. re. 6m q
inq̄t Aristo.) q̄n est spongiosa parū faciliter
motū ⁊ agitatioez ex vētō subintrāte poros
suos ⁊ replēte. ex cui⁹ agitatiōe generat terre
motus. Et sil'r ꝟgo bñdicta fuit spongiosa p
pietatē ⁊ compassionē vnde ventus .i. dolor
tribulatiōis ⁊ passiōis filij in eam intrās re/
plenit atq; terremotū in ipa fecit. Iz em̄ in lo
co substiterit p fidez firmā: fuit tñ anxietate
valde cōquassata. vñ dr Mat. xxvij. Et ter
ra mota est. i. ꝟgo maria tota in lachrymas
⁊ suspiria cōmota est. Et ad insinuandū suā
stationē in fide: ⁊ cōmotionē et cōpassiōe ca/
nit eccl'ia. Stabat mater dolorosa iuxt crucez
lachrymosa dū pēdebat filius. Et q̄d mirū?
vbi em̄ mr̄ stare debebat nisi iuxt locū filij sui
dilecti moriēt̄is: ⁊ cū eo trāsfigi i corde q̄ trāſ
fix⁹ erat in corpe? Tāto autē fuit cūe repleta
dolore q⁹ rp̄us in cruce cernens matrē lachry
mis rigantē vultū ⁊ anxietatib⁹ ꝟpletissimā
volēs eā aliqualiter ꝫsolari ⁊ alloq̄ dixit ei.
Mulier ecce filj⁹ tu⁹. Mā nō volunt eā nole
mis appellare: ne ex tali maternitatis voca
bulo (q̄d est nomē dulcedis ⁊ pietat⁹) ipam
vehemētius ad dolendū cōmouerer. ¶ Tri/
plici q̄ūr ex cā ipam Johāni cōmēdauit. Pri
mo rōne sui. Decebat em̄ vt ipe ꝫditor legis
legē suā obseruaret de honorādis pentibꝰ Exo
di. xx. Scdo rōe nr̄i: vt nos ist̄rueret de parē
tib⁹ nr̄is curā habere nō solū in vita: sed etiā
in morte. Tertio rōne ꝟginis cui amicitē
ri filiū p ꝫsolatiōe legauit fidelē discipulum.
De hac tamē cōmutatiōe inq̄t Bern. Q̄
lis cōmutatio Johānes ei pro iesu traditur
seruus p domino: discipulus p magistro: fi/
lius Zebedei p filio dei: purus homo p vero
deo. hec ille. Nō est ergo mirū si virginalis
terra tremuit: que talem cōmutationē sensit

Maria cōmēdat Johāni et triplici causa

Q ¶Qui⁹ aũt terre ꝟginalis ꝓpator: arator: seminator ⁊ cultinator fuit spũssanctus: vt nascerẽt in ea fructꝰ bñdictꝰ toti⁹ mũdi: iuxt illd Luc. j. Spũssctũs supueniet in te ⁊c. Longinuũ nãq erat vt amor materiã ꝓparet ⁊ disponeret: ac mediator ⁊ opator existeret illi⁹ ꝓiũctiõis ⁊ generatiõis q̃ ex maria dilectõe fiebat: cũ ꝓpter grandẽ amorẽ erga humanã naturã verbũ eternũ caro factũ sit: inuit illud Joh. iij. Sic dꝰ dilexit mũdũ vt filiũ suum vnigenitũ daret. ⁊ ad Thim. j. Appuit benignitas ⁊ humanitas saluatoris nri dei: nõ ex opib⁹ iusticie q̃ fecim⁹ nos: sz sm suã misericordiã saluos nos fecit. ¶ Ipa q̃z ꝟgo sctissima fuit illa terra dẽ q̃ exponi ꝑ illud Joh. viij. Jhs aũt inclinãs se deorsum digito scribebat in terra. Jhs em̃ ad eã p mysteriũ icarnatõis se inclinauit ⁊ in eã scribedo multipliciter bñdixit. Eo aũt mõ xps ad ꝟginẽ se iclinauit quo vnicornis venaꝝ capit. nã vt ait Jsiõ. xij. li. ethy. vnicornis est aimal ferocissimũ ita appellatũ eo q̃ habeat in fronte vnũ cornu fortissimũ ⁊ acutissimũ. qõ q̃cq̃d impetierit aut ventilat aut pforat. ⁊ idẽ etiã ponitur in li. de ꝓpie. re. vbi etiã dr. Rinoceron qui idẽ est qd monoceron. i. vnicornis: cum elephãte sepe certamẽ habet: quẽ vulneratũ in ventre pternit. Tante aũt est fortitudis vt nulla venãtiũ ꝟture capiaꝝ. Sz sicut asserũt q̃ de naturis rez scripserũt: ꝟgo puella ponit q̃ veniẽti sinũ apit. In q̃ ille oi sero ferocitate deposita caput ponit. sicq̃z sopoat⁹ vel inermis capit. Et Plini⁹ li. viij. c. xj. ait Rinoceros i media fronte hñs cornu hostis est elephãtis. Uñ suũ cornu limat ad sara ⁊ acuit. ⁊ sic ꝑpat pugne: ⁊ inclinatiõe aluũ imperit elephãtis: quẽ scit partẽ corꝑis esse mollioꝛẽ. Unicornis aũt iste figurat vnigenitũ dei filiũ: q̃ Num. xxj. fortissim⁹ de⁹ olim spirituũ vniuse carnis nũcupaꝝ. q̃ habet ũmicũ diabolũ quẽ ꝟture diuitatis ꝓstrauit. Hũc sancti patres ⁊ diuersi venatores multis animis cape conati sunt ⁊ nũq̃z potuerũt. Nam Abel: noe: abraam: isaac: iacob: moyses ⁊ alij ꝓtarche suis cũ rhetib⁹. i. suspiriis ⁊ clamorib⁹ ꝓsecuti sunt ⁊ nũq̃z eũ vincere valuerũt vñ tũc suarheria lõgissima ⁊ amplissima. sz figuratiõis circa hitatiõz ipi⁹ vnicornis extẽderũt: in q̃b⁹ tãdẽ icideret ⁊ capi posset. Post illos aũt venerũt alij venatores nõ min⁹ imo magis audaces: q̃ ipi vnicorni ꝓpius accesserũt. s. dauid: isaias: hieremias: daniel et alij ꝓphe. multũq̃z in venatiõe ei⁹ fatigati sunt. sed videres q̃ illũ cape neq̃rent rhetia iua. s. ꝓphatiõis circa ei⁹ habitaculũ erpãderũt a q̃b⁹ exire nõ posset: sz tãdẽ in eis incidẽs capꝛe ret. Hũc q̃z fortissimũ vnicornẽ btus Johãnes baptista cũ vidisset in deserto ꝓtremuit: ⁊ nõ ausus fuit illũ cape. vñ canit eccl'ia. Baptista ꝓtremuit: ⁊ nõ est ausus ꝓtingere sanctũ dei ꝟticẽ. Ipz aũt vna puella ꝟgo. s. dña nra sue fragrãt̃z hũilitat̃z: ꝟginitat̃z: caritat̃z aliarũq̃ odore ꝟtutũ ad se traxit atq̃z ei suauissimũ fidei sue sinũ apies illũ manuetissimũ fecit: adeo q̃ in ei⁹ vtero req̃uit. vñ illũ postea alij venatorib⁹ eum q̃rentib⁹. s. aplis tradidit capiẽdũ. ⁊ ideo saluator nr eis dixit Lu. x. Amẽ dico vob q̃m mlti reges ⁊ pphe voluerũt videre q̃ vos videtis ⁊ nõ viderũt Eapꝛopꝛ ipi ꝟgini inãt Aug. in smõe nativitat̃z eiusdẽ. Gratulare btã ꝟgo: xps rex ex solio suo venit i vtero tuo: ex sinu ꝑis i vteꝛq̃ dign⁹ est descẽdere mris. Q̃z aũt in sacra scriptura dei filiꝰ appellet̃ vnicornis ꝑz ps. xxviij vbi dr. Dilectꝰ quẽadmodũ filiꝰ vnicornium ⁊ ps. lxxvij. iterũ scriptũ est. Edificauit sicut vnicorniũ sanctificiũ suũ i terra quã fundauit in scla. i. dei filiꝰ ꝓpauit sibi reclinatoriũ instar vnicornis in ꝟgine maria. ¶ Hoc aũt reclinatoriũ vt tãto habitatori idoneũ eẽt tota trinitas i eo inscꝑsit; tres mirabiles ꝓpietates. nã ꝑ inscꝑsit suã potẽtiã: facies eã potẽtissimã: filiꝰ suã sapiam faciẽs illã sapientissimã: spũs aũt sctus suã clemẽtiã faciẽs eã clemẽtissimã. Pio aũt dꝰ ꝑ scꝑsit in illa suam potẽtiã faciẽs eã tã potẽtẽ q̃ valet oib⁹ sbuuere: ⁊ diabolũ tyrannũ ferocissimũ sbigare afugare. De q̃ singularissimo dono ad lauꝺẽ ipi⁹ eterni ꝑis ipa in suo cãtico cecinit dicẽs Lu. j. Qz fecit mihi magna q̃ potẽs est. Magnũ q̃ꝑe est oẽz bestiã nocliã posse fugare: sz diabolũ ferocissimũ tyrannũ posse sbigare: cui i potẽtia nõ ẽ sil'is in tra Job. xlj. est maximũ. ⁊ tanto magꝭ q̃nto ipa ꝟtute sua facit vt nõ audeat apꝛopinq̃re. Necmirũ qz si cedr⁹ naturaliter rãte est potẽtie q̃ solum ꝑ vmbrã fugat serpẽtes ⁊ oĩa venenosa: q̃nto magꝭ ipa cedr⁹ dei in celi libano exaltata per singularẽ suã ꝟtutẽ fugat serpẽtẽ antiquũ diabolũ: ita vt hoi ipam dꝛuore inuocãti appꝛopinq̃re nõ audeat vl' nocere. ⁊ iõ debem⁹ cũ Innocẽtio ꝓtere ⁊ dicere. Aue dei mr alma q̃ ex dignitate q̃ mr dei es ipare potes angel' ⁊ dmonijs. cõpescere dmões ne nobis noceãt ꝓcipe angel' vt nos custodiãt. ¶ Virgo ãt ipsa figuraꝝ ꝑ lapidẽ ꝑciosum qui vocaꝝ iaspis quẽ q̃cũq̃z sup se portauerit: vt dicit in lib. de ꝓpe. re. lecur⁹ ⁊ tutus reddit. Et silr q̃cunq̃z

Q De tria scripsit in terra maria

Natura vnicornis describitur

Unicornis figurat xpm

Exēplus quō maria suos defendit

secū habuerit deuotionē ⁊ affectuosam inuocationē beatissime ꝑginis tutus ac securus efficietur ab inimicis q̄buscūq;. Unde legit q̄ quidā monachus fuit in quadā cōgregatiōe deuotissim⁹ ac familiarissim⁹ ꝑginis gloriose: q̄ semel instigante inimico tātū bibit i cellario q̄ sine sensu oīno putabat: ⁊ cū essz seruo: ⁊ sic ebri⁹ cellariū exiēs versus eccl'iam tēderet p claustrū apparuit ei diabolus in forma cuiusdā thauri mire magnitudis demōstrans q̄ eum vellet cornib⁹ pforare. Et ecce subito vidit quandā pulcherrimā puellā veniētē celeriē sup humeros diffusam habentē ⁊ i sua manu dextera niueā ꝑgā tenētē. Que diabolū increpauit: q; talia facere famlo suo p̄sūpserat: ⁊ iussit vt cito discederet: nec ei q̄q; mali facere auderet. Quib⁹ dictis demon disparuit. Deinde cū ceptū iter monach⁹ ille pageret ⁊ eccl'ie appropinquaret: diabol⁹ q̄si canis nimis terribilis et improuiso in eū p̄siliit. Et iterꝫ p̄dicta puella affuit ⁊ demonē repulit. Demū illo intrāte eccl'iam inimicus terribilio: q; prius velut leo ūanissim⁹ aduersus eū rugiēs q̄si eū deuoraturꝰ apparuit. Sꝫ puella que p̄mo ⁊ scdo eū liberauerat: iterꝫ apparēs diabolū acriter virga quā in manu tenebat verberauit dicens. Q; mihi obedire noluisti: hec ad p̄sens habere meruisti: ⁊ statim diabol⁹ vt fum⁹ euanuit: nec vltra appuit. Postea ꝙ p̄ssima illa puella manu apprehendēs ip̄m monachū ad lectū suum reduxit. Lectūq; discooperuit ac ip̄m intra locauit: et caput eius reclinauit: ac crucis signū in eius fronte premisit. Et cū mirari cepisset dicēs. Que es tu bona puella que tāta mihi būficia p̄stitisti? Rndit. Ego sum maria mr̄ dei ⁊ statim disparuit. Que oīa ille monach⁹ postea alijs per ordinem enarrauit: ateꝫ vitā suā in meli⁹ emēdauit. Hic sane ppēdi pōt q̄ntū potēs est beatissima ꝑgo: q̄ nos exītes in medio leonū in medioq; draconū ⁊ serpentū infernaliū defendit ne ab eis deuorem⁹: occidamur: transgulem⁹ ⁊ mordeamur: ⁊ ne ab isto hoste nr̄o diabolo ad infernales pēnas deportemur. ¶Si q̄s aūt q̄rat: q̄re cū diabol⁹ tpe Thobie septē viros sare trāsgulauerit ꝓp̄ p̄cm eoꝝ (vt hī Thobie. vj.) nō etiā nūc trucidet oēs q̄s in man⁹ suas tradāt p̄cta mortalia? Rndeo q; h̄ iō ꝓcedit: q; de⁹ dedit hoib⁹ hanc ꝑginē potētissimā: q̄ hz in manu ꝑgā ferreā ad arcendas bestias infernales: ⁊ ipos dēmōes effugandos Un̄ illi inār ps. Reges eos i virga ferrea: et tāq; vas figuli ꝓfringes eos. Dec aūt p̄tās

R Maria nō sinit p̄cōres strāgulari sic̄ viros sara

ip̄i⁹ gl'iose ꝑgis figurata ē Exo. vij. i ꝑga aaron: q̄ ꝑsa ē in colubꝝ: ⁊ deuorauit ꝑgas icātatoꝝ. P̄tās ei ip̄i⁹ q̄ nob ē tāq; ꝑga gracilis ⁊ vtilis: est valde terribil' demonys deuorat potētiā spiritū tenebraꝝ. Hoc ē figuratū est in Judith: de q̄ hī sui li. xiij. c. q̄ holofernē pessimū hostē ppli dei occidit. Ipa eibtā ꝑgo a deo p̄tē accepit defendēdi suos deuotos ab insidijs ⁊ psecutōib⁹ diaboli. Et sic filij isrl' gl'ificabāt ip̄am Judith de victoria holofernē obtēta. ita ⁊ nos glorificare ⁊ magnificare debem⁹ matrē dñi nr̄i de sua potentia ac magnificētia: vt de numero illoꝝ inueniamur de q̄b⁹ pphetatū est p̄s. cxliij. Eliaz regni tui dicēt: ⁊ potentiā tuam p̄nūciabūt.

¶Cōueniēs aūt fuit q̄ de⁹ tātā potētiā gl'iose ꝑginī ꝓferret triplici rōne. Primo q; elegerat eā vt eēt regina celi. nā si Salomō (vt hī iij. Re. ij. dixit mr̄i sue Bersabee: pete mr̄ mea neq; em̄ fas ē vt aūtā faciē meā a te. q̄to magis decuit eternū patrē vt nullā sue potentie petatē oīderet ei quā elegerat vt esset celoꝝ imperatrix. Et iō illi dr̄ ps. xliij. Astitit regina a dextris tuis ⁊c. Scdo ei tātā potētiā cōtulit: q; p illā grā p p̄cm pdita inuenīri debebat. vñ Lu. j. ei dixit āgel⁹. Inuenisti grāz apd deū. pdiderat em̄ ea ipa antiq; mr̄ nostra eua. ⁊ q̄nq; milib⁹ annis ⁊ vltra in pditōne pduraverat: Iz ꝑgo gl'iosa eā adinuenit. vñ Bern. illi inār. Inuenisti grāz quā q̄rebas ⁊ quā aī te inuenire nemo potuit. Tertio ei ꝓtulit de⁹ magnā potētiā: q; ipa ei⁹ filio xpo magē ꝓferre debebat. s. cū de suis purissimis sanguib⁹ in vtero suo formare ⁊ lacte suo saccratissimo enutrire: ⁊ eū q̄ vestit oīa induere ip̄mq; toti⁹ mūdi gubnatorē regere ⁊ gubnare. ⁊ ideo ipsa in cantico suo cecinit dicēs. Q; fec̄ mihi magā q̄ potēs ē ⁊c. De hac aūt potētia trute ab ip̄o deo ip̄i ꝑginī ꝓferēda inār angelus eidē Lu. j. Et ꝑt⁹ altissimi obūbrabit tibi: q̄. s. te faciat potētissimā ⁊ ꝑtute fortitudinis plenā. ¶Tātā aūt potētiā sua exercet letata ꝑgo nos aduuādo nobisq; ꝑsueniēdo in vita: i morte ⁊ p⁹ mortē. Cōsidera ḡo deuote xpiane q; si hēs amicū q̄ oēm vire tue icidgētiā sbleuaret: tibi char⁹ eēt. Iz si nō solū i vita Iz etiā i morte tibi succurreret charior ꝓfecto existeret. si aūt in vita: ⁊ i morte ac post mortē subuenire tibi nunq; cessaret: iste p̄uldubio gratissim⁹ eēt ⁊ oēs i amicicia tua ḡecelleret. Sꝫ paulisper inspice q̄s in hac vita sit amicus tu⁹. si mūdū queris accipit. si parētes et ꝙsanguineos ip̄i te mortuū associabūt tumulo: ⁊ recedēt te solum ibi sepultū relinquētes

Debuit de⁹ dare Marie magnaz p̄tātem

Maria adiuuat in triplici statu

Btissima aũt ẏgo hoĩb⁹ duo p̃stat bñficia i vita. vnũ iustis. s. gratie diuine. aliud ẏo peccatorib⁹. s. diuie misericordie. ⁊ ideo eam appellat eccl'ia matrẽ gr̃e matrẽ miserdie. q̃si dicat. O maria que es gratiarũ diuiaz distributrix ⁊ cõseruatrix: cõserua iustos in gratia quia nihil est melius. ⁊ quã q̃ habet (vt Aug. inq̃t) oĩa alia habet. q̃ eã nõ habet frustra cetera conat̃ habere. Tu q̃z o maria que es mater ielu xp̃i qui est summa misericordia: ora p peccatorib⁹. Tu em̃ es multe misericordie oĩb⁹ inuocãtib⁹ te: Ps̃. lxxxv. Scõo in morte adiuuat: in qua diuersa prelia demones hoĩb⁹ inferũt: quãdo verificat̃ illud apl'i ad Eph. vj. Nõ est nobis colluctatio aduersus carnẽ ⁊ sanguinẽ: sed aduersus p̃ncipes ⁊ potestates: aduersus mũdi rectores tenebraz harũ. Ipsa em̃ pissima virgo suum adiutoriũ nobis prebet. Et ideo eam rogat ecclesia dicens Tu nos ab hoste protege. Tertio subuenit post mortẽ: quãdo scz aĩa transit de corpore ne demones illã rapiãt. Et ideo eam orat ecclesia dicens. Et hora mortis suscipe. Ipa autem ẏgo clemẽtissima nec in tali hora deserit suos deuotos. sed eis morientib⁹ astat amenissimo virginũ cetu comitata. ⁊ cantantib⁹ angelis animas ipsorũ deuotoz suoz ad paradisi gl'iam facit ꝛeportari. O igit̃ virgo benignissima succurre mihi in illa hora horribili Scio em̃ q omnia potes: Job. xlij. De te nanq̃ dici p illud Sap. vij. Cũ sit vna: scz dei ꝑpria: oĩa põt. Tu miserer̃is oĩm. q omnia potes: Sap. xj. ⁊ subelst tibi cũ volueris posse. Sap. xij. tu ergo si vis potes me mũdare Luc. v. ⁊ ideo sic potes adiuua nos Mar. ix. Tu em̃ faciens facies: et potẽs poteris. ij. Reg. xxvj. De te nãq̃ dici põt illud Sap. x. Omniũ potẽtior est. ⁊ ideo fac vt de te dicere possim illd. ij. Re. xxij. Liberauit me ab inimico meo potẽtissimo. Omnia em̃ possibilia sunt tibi: Mar. xiij. Et tu dicere potes illd Ben. xxxix. Nec quicq̃z est q̃d nõ i mea sit potestate. Tu etiã dñaris potestati marz motũ aũt fluctuũ ei⁹ tu mitigas: ps̃. lxxxviij Et de te possum⁹ dicere illud Ecci. xvij. Dedit illi de⁹ prãrẽ coz q̃ sũt sup terrã. Et tu dicere vales illud Ecci. xxiij. In hierm̃ prãs mea. De te q̃q̃z verificatũ est illud Dan. iij. Prãs tua in terminos vniuerse terre. ⁊ itez Prãs ei⁹ prãs eẽna in generatiõe ⁊ gñatiõz ⁊ illud Josue. ix. Audiuim⁹ famã potẽtie ei⁹ illõ Ecci. xlij. Mirabilis potentie ipius. Et iõ o potẽtissimaz creaturaz potẽtissima excita potẽtiã tuã ⁊ veni vt saluos facias nos ps̃. lxxix. ¶ Scõo p̃ncipaliter dico q filius dei scripsit in mẽte sua sapiam suã: faciendo ipaz sapiẽtissimã. Nec mirũ si gl'iosa ẏgo facta ẽ ita sapiẽs: cũ ipa in vtero suo nouẽ mẽsib⁹ teneuerit fontẽ sapie ⁊ scie dei: ⁊ in gremio suo sepius baiulauerit eũ. de q̃ dr̃ Sap. viij. Sapiẽtia edificauit sibi domũ. i. dei fili⁹ q̃ est sapiẽtia pr̃is: elegit sibi beatã ẏginẽ ad habitandũ. ⁊ iõ sapia ipam replenit. vñ dicere p̃t illud Sap. viij. O im artifex docuit me sapiẽtiã. Cõuenienter aũt sapiẽtissima fuit q̃z sicut ꝑma mlier eua p suã ilipiẽtiã maximã dedit occasionẽ nr̃e dãnatiõis. ita secũda mulier in qua imutatũ est illud nomen eua in aue: sua sapia debebat eẽ occasio nostre saluatiõis. Et sic ille maledict⁹ artifex diabol⁹ infinitos q̃ dãmõ habet occẽdi modos p malicią suã: vt dic̃ Aug⁹. in li. de natura demonũ. ⁊ facit. c. scẽdũ. xxvj. q. iij. Sic ista ẏgo bñdicta q̃st infinitos habet modos nos occẽdi ⁊ revocãdi ab errorib⁹ p sapiam suã: vt revocet aĩas singuloz a corruptiõe: Job. xxxiij. Ipa q̃z ẽ illa q̃ p sapiam suã placat irã dei ne ꝛtra mũdũ deseniat in vltionẽ. Cũ em̃ i sacra scr̃ura sepius inueniat̃ pcã acriter punita a deo fuisse vt pctm̃ inobedientie Adã q̃ eũ cũ posteritate sua eiecit de paradiso Ben. iij. Et pctm̃ luxurie ꝑ q̃ misit diluuiũ delẽtẽ oĩa aĩalia exceptis paucis i archa saluatis: Ben. vij. Jrẽ pctm̃ elatiõis in edificatiõe turris Babel ꝛpe gigãtũ ppt̃ q̃d dispsit eos pvniũsum ozbe: ⁊ misit cõfusionẽ liguaz: Ben. xj. Jrẽ pctm̃ ꝺ naturã ppt̃ qđ subũtit sodomã ⁊ gomorrã ⁊ alias ciuitates hoc vicio infectas igne et sulphure: Ben. xix. Pctm̃ q̃z murmuratiõis dathan ⁊ abyron q̃s a tra viuos deglutiri fecit: Nu. xvj. Et pctm̃ vane gl'ie Dauid in nũeratõe ppli. ppt̃ qđ. lxx. milia viroz peste mori fecit ij. Reg. xxiiij. Et pctm̃ irreuerẽtie seu irrisionis: ppt̃ qđ ignis de celo descẽdit ⁊ ꝯsumpsit duos q̃nq̃genarios cũ sociis coz missos a rege iuda ad heliã. iij. Reg. j. Jrẽ pctm̃ blasphemie sennacherib. ppt̃ qđ. clxxv. milia virorũ pugnatoz ab ãgelo dei interfecta sũt. iij. R. xix Quid est q̃ hodiernis ꝛpib⁹ i q̃b⁹ tot cõmittunt̃ inobedientie ꝺ deũ: tot fiũt fornicatões: tot sodomie: tot regnãt elatões ⁊ iupbie ac vane gl'ie: tot murmuratões ac irreuerentie dei ⁊ scrõz eius: totq̃z blasphemie: de⁹ nõ flagellat mũdũ: nõ eũ totalit̃ cõburit: cũ nũq̃z tãta fuerint ꝛipo flagella sic̃ i ist̃ miser̃ dieb⁹? pfectõ ħ iõ ꝓcedit: q hec nr̃a sapiẽtissima advocata ei⁹ irã sua mitigat prudẽtia. Et iõ cassian⁹ ħ collatõe ait. Tu ꝓna hũani gñis: tu cũctz

U De⁹ scripsit ĩ maria sapiẽtiam.

afflictꝫ medica singularꝫ. Quis tuo nō eget munere cū sit peccare cōes. Figurata aūt fuit brē ꝑgis sapia ī Hester regina sapiētissima q̄ Assueri regꝫ iram mitiganit: ꝛ pplm israel ne ꝛlereꝝ liberauit: Hester. vij. vn de ipa verificatū fuit illō Eccī. xxxix. Collaudabunt oēs sapiam ei⁹: ꝛ vsqꝫ in scl̄m nō ꝛelebīt: ꝛ nomen ei⁹ requiret in generatiōe ꝛ generatiōꝫ Oēs igīt ad istā sapiētissimā aduocatā ꝛbēt recurrere cū cū cognoscūr ꝓpr̄ sua pcā contra eos iratū esse. vñ Ber. ait. O pcōr si ad ꝓspectū ꝑis accedere ꝛmes ne liquescas q̄si cera a facie ignis. vade ad mediatricē matrē miscōie: ꝛ onde ei vuln⁹ ꝛ vlcera: ꝛ ipa pre oñdet filio pcr⁹ ꝛvbera: ꝛ filiꝰ pī lat⁹ ꝛ vulnera. Pater nō negabit filio: filius nō negabit mri: ꝛ mr̄ nō negabit tibi. hec ille. Nemo igīt ꝛsperet cū causam suā tali patrona tutari ualeat. Null⁹ in erroꝛe ꝑmaneat cum ad istā sapiētissimā magram sp recurrere et ab ea instrui possit. Illi em in mūdū uenīti dixit dō illud. iij. Reg. iij. Dedi tibi coꝛ sapiēs ꝛ intelligēs intātū ut null⁹ ante te similis fuerit: nec post te surrecturꝰ sit. De ipa q̄z exponi pōt illud ꝓuerb. xiij. Sapiēs mulier edificat domū suā. i. eccl̄iam catholicā. ꝛ illō iij. Reg. viij. Erat sapiētioꝛ cūctis hoīb⁹. ꝛ illud. ij. Paral. xj. Sapiētioꝛ ꝛ potētioꝛ fuit sup oēs. ꝛ illō Judith. xj. Mirabant oēs sapiētiā ei⁹. ꝛ Hester. xiij. Sapia ꝛ fide cetos pcellebat. ꝛ illō pō. cxlvj. Sapie ei⁹ nō ē numer⁹. Ipa q̄z dicere pt illō Eccs. j. Preceſſi sapia oēs q̄ fuerūt añ me. ꝛ trāstiui ad cōtemplādā sapiam: ꝛ sapiētia pleuerauit mecū. ꝛ illud Sap. vij. Optaui ꝛ venit in me spūs sapiētie ꝛc. ꝛ Eccī. lj. In sapiētia virit ania mea. ¶ Tertio ꝓncipalit dico q̄ spūssanctus scp̄sit in gl̄iosa ꝑgine clementiā suā: ꝛ fecit eā clemētissimā. Dignū em fuit vt ipe spūsc̄us illā roborarer clemētia que thron⁹ altissimi ꝛ clemētissimi ꝓncipis esse ꝛbebat. iuxta illud ꝓuer. xx. Roborabit clemētia thron⁹ eius Mā thron⁹ diuīe miscōie est ipa ꝑgo maria mr̄ clemētie ꝛ miscōie. Figurata aūt fuit clementia ei⁹. ij. Reg. xvij. in illa muliere q̄ Jonathā ꝛ Alchimā fugiētes a facie Absalōis q̄rētis eos occidere absc̄ōdit ex clemētia ī puteo: expādendo velū suū sup os putei. vbi latuerūt q̄usq̄z fuit ipi⁹ absolōis eos q̄rētes recesserūt. Et q̄ figura dat intelligi q̄ pcōres q̄ ꝛtum pcīs offendūt mr̄ miscōie occultat velo clemētie in ꝑfunditate būlitatꝫ suc: si ad eā ꝓfugerint q̄usq̄z ira ꝛ vindicta dei cessauerit Clemētia ꝑo ipi⁹ ꝑgis excellit oēs alias q̄ in

De⁹ scri ꝑsit ī maria clemē tiam

creaturꝫ repiri pōt. vñ sic Virgi. collaudat Dianā sup alias deas paganoꝝ: ꝛ Didonē sup alias mlieres di. in. j. Enei. Regina ad cēplū forma pulcerrima dido Incessit magꝫ iuuenū stipante caterua. Qualis in Eurore ripis: aut p iuga cynthi. Exercet diana choros quā mille secure Hinc atq̄z hinc glomerant hoꝛeades: illa pharetrā Fert humero: gradiēsq̄z deas supemier oēs. Talis erat dido: talē se leta ferebat Per medios isstās opi regnisq̄z futurꝫ. Silꝛ nos sup oēs creaturas laudare ꝛbem⁹ gl̄iosam ꝑginē ꝛ clemētia et benignitate: que sup oēs scōs instat opatōi nr̄e salutis: ꝛ regnū nobis eternū futura vita ꝓcurat ꝛ ꝑpat ex sua miscōia. Et oīb⁹ vniuersalit clementissima est ꝛ ꝓptissima ad sb uenīēdū. vñ Bern. in quodā sermone eā alloquens inqt. Ille sol⁹ o ꝑgo brā laudes tuas sileat q̄ te fidelit inuocatā senserit in suis necītatib⁹ defuisse. Et q̄d mir si inuocata adest que ertā nō vocata ꝓsto est: De illa q̄ dicere possum⁹ illō ꝓuer. xvj. Clemētia eius q̄si imber serotin⁹. ꝛ. xxxj. eiusdē li. c. Ler clemētie in lingua ei⁹. Ipius em benignitas est illa ꝛ qua dꝛ ꝓuer. xj. Clemētia ꝑpat vitam. Licet em sit alta regina: q: est celi terre q̄z dña: tn erga nos subditos suos nō vtitur impio sꝫ clemētia. vñ dicere pōt illō Hester xiij. Cū vnūsum oꝛbē mee ditioi sbiugasseꝫ volui neq̄z potētie abuti magnitudie: sꝫ clemētia ꝛ lenitate gubernare sbiectos: vt absq̄z vllo terroꝛe vitā transigēres: oprata cunctis moꝛtalib⁹ pace fruerent. O igīt clemētissima dña q̄ nūq̄z petitiōes ꝛuote tibi supplicātū repellis: oꝛo vt audias nos ꝓ tua clemētia Alc. xxiij. ¶ Possum⁹ q̄z exponere illud q̄d dꝛ Joh. viij. i. digito scribebat in terra: dicdo q̄ ad actū scribēdi q̄tuoꝛ req̄rūt. i. scīpto: ꝫ istrumētū siue res scribēda: attramētū ꝛ carta siue alia materia. ꝛ tūc talis scp̄tura ꝑ tradi ad legēdū cuilibet legere sciēti. Spūalit aūt hec oīa cōcurrerūt in liberatiōe mulierꝫ adultere. ꝛ de qua habet in pdicto euāgelio. q̄ quā figurat humana natura in pcō lapsaq̄z ibi fuit digit⁹ dei. i. spūsc̄ūs scriptoꝛ. ar- Maria carta i q̄ scp̄ta est passio cp̄isti tramentū fuit rubeus sanguis cp̄isti. Carta aūt in qua scp̄ta est fuit beata virgo Maria: que fuit liber in quo prius ꝓphete deignauerūt modū incarnatiōis ꝛ natiuitatis filij dei ex ea: ꝛ passionis eius ꝛ omne mysteriū humane redemptiōis fiende ꝑ ꝑbū dei. Fuit em brissima ꝑgo ranq̄z mūdissima carta mētalit xpi sanguie aspla: sm illud Lu. ij. Et tuam ipsius aiam ꝑtrāsibit gladius.

In ista aūt carta siue terra purissima fuerūt scpta. vij. dona spūsci. Et ibi possum⁹ legere ḡta passa sit ⁊ q̄nta nob ꝓtulerit. Figura āt hui⁹ habeť Leui. xiij. vbi moyses alspsit ꝓpciatoriū qđ erat in tabnaculo sanguine vituli digito suo. vt p̄ accedēres ad tabernaculū inuenirēt remissiōz pctoꝝ ⁊ eis ꝓpiciareť de us. Spūal⁹ em̄ p altare ad qđ sol⁹ sūm⁹ sacerdos accedebat: significať imaculata ẏgo. ad quā sol⁹ summ⁹ sacerdos filij⁹ dei descēdit vt ibi ꝛficeret hostiā quā p nobis imolaret. Ipa ẏo brissima ẏgo septies aspsa ē languie vituli. qz septies pcussa ē gladio passiōis redēptoris nostri. Primo a Symeone. Secūdo qñ tota nocte audiuit ipm flagellari. Tertio qñ mane ad domū Pylati vidit euz spinis coronari. Quarto qñ audiuit eū ad mortē ꝺdēnari: et sup hūeros ei⁹ crucē iponi Quito qñ audiuit eū cruci affigi Sexto qñ vidit ipm̄ i cruce expirare. Septio qñ vidit lat⁹ ei⁹ lācea trāffigi ⁊ apiri. Lōpatiebať em̄ et tanḡz vna caro cū dilecto filio suo. ⁊ passiones omes que fiebāt ipi filio erāt tot vulnera in corde mr̄is: vt inqt Hiero. in quodā sermone. Fuit ḡ pijssima ẏgo altare in cui⁹ coꝛ de occisus est vitul⁹ sacrificij: ⁊ illi⁹ sanguine septies aspsa est aīa ei⁹. Jtē ipa facta est liber federis in q̄ scriplit spūsscūs. vij. dona sua ceteris abūdāti⁹. Lupiētes ḡ ad vitā eternam puenire studeāt in libro isto die ac nocte. vt in eo se faciāt ascribi p deuotiōz. Hic em̄ est ille liber de q̄ ðr deo ps. cxxviij. In libro tuo oēs scribent. Hic ē liber vite ⁊ testamētū altissimi ⁊ agnitio ẏitatis: Eccl. xxiij. In ꝺ libro oēs eriā idiote legere pñt. de q̄ ðr Isa. xxix. Dabit liber nesciēti lras. Ue aūt illis idcuotis de quib ðr ꝓpha ps. lxviij. Deleanť de libro viuēciū: ⁊ cū iustis nō scribanť. Quib eriaz ait dr̄ Isa. l. Quis est hic liber repudij mr̄is vestre: quo dimisistis eā? Spero tñ q̄ de alijs verificabiť illud Isa. xxix. In modico ⁊ in breui audiēt surdi verba libri de tenebrīs ⁊ caligie: ⁊ oculi cecoꝝ videbūt: ⁊ ad dēt mites in dño letriciā: ⁊ paupes hoīes in scō isrl' exultabūt ⁊c. Hic eriā est liber mādatoꝝ dei. Baruch. v. In die aūt finali verificabiť illō Danie. vij. Judiciū sedit: ⁊ libri apti sunt. Tūc em̄ vnusq̄sq̄ iudicabiť. nūq̄d i hoc libro studuerit: ⁊ inspiciet si i eo scriptus sit. Saluabiť nāq̄ois q̄ scptus inuenieť in libro vite: Dañ. xij O vtinā ⁊ ego de illis inueniar de q̄b⁹ ðr Luc. iij. Quoꝝ noia scripta sunt i libro vite. Facobtā ẏgo vt ꝛ me ꝛificeť illud Apoc. x. Accepi librū de manu angeli: ⁊ cū deuozassem illū: factus est in ore meo tanḡz mel dulce. Scio em̄ o bñdicta dei mr̄ q̄ nō itrabit in ciuitatez supnā nisi q̄ scriptus est i libro vite agni: Apoc. xxj. De indeuoto aūt tuo aūt filio⁹ eius dēli. c. iij. Delebo nomē ei⁹ de libro vite. Qui aūt nō est scptus in libro vite mitteť i stagnū ignis: Apoc. xxj.

Z Maria speculuz ppter q̄ tuoz

Q⁊ beata virgo dicit speculū dei Assilatio. ix.

b Benedicta virgo maria ðr speculū q̄druplici de cā. Primo ppr̄ speculi cōpositiōz. Speculū ei cōponit er vitro ⁊ plūbo. Per vitz aūt q̄d ē lucidū significať ei⁹ ẏgitas: q̄ fuit lucida corā deo: iuxta illō Sap. iij. O q̄ pulchra ē casta generatio cū claritate. Per plūbū ẏo qđ ē ductile: ⁊ hz colorē cinereū significať ei⁹ hūilitas: q⁊ veri hūiles de facili ad oē bonū ducūtur ⁊ reputant se cinerē: iuxta illud Ben. xviij Loquar ad dñm meū cū sim pulvis ⁊ cinis Et sicut plūbū p se ⁊ vitrū p se nō facit speculū nisi simul iūgant̄: sic nec marie humilitas sine ẏginitate: nec ei⁹ ẏginitas sine hūilitate fecisset eā speculū dei: in q̄ ei⁹ imago refulsit. s. xp̄s. De ista ꝓiunctiōe ẏgitatz ⁊ humilitatz inqt Hugo de scto vicť. O ẏginitas ⁊ hūilitas quō ī vnū cōueniſtz? q̄d fecistis? sic sublimastis humilē: sic fecūdastz virginē: vt ẏgo pariat dei filiū ⁊ humilis habeat sponsuz deū Sicut aūt speculū recipit i se figurā ei⁹ q̄ fecit illū: ita btā ẏgo in suo vtero recepit eū q̄ creauit ipaz. vñ in ei⁹ psona ðr Eccl. xxiij. Qui creauit me reḡeuit in tabernaculo meo. Sicut ergo fabricator speculi q̄ztūcūq̄z magn⁹ sit tñ totā imaginē suā in eo cōspicit. ita lz dr̄ q̄ beatā ẏginē fecit sit imēsus: tamē totū se in ea recepit. vñ Isa. xij. ðr. Exulta ⁊ lauda habitatio syon. i. ẏgo benedicta q̄ es speculū dei. Syon em̄ speculatio siue speculū interptať qz magn⁹ in medio tui sanctus isrl'. Ps. q̄z lxxxvj. ðr. Nunq̄d syon dicet hō: ⁊hō natus est in ea: ⁊ ipe fundauit eā altissim⁹. Sic aūtē speculū nisi esset tersum ⁊ claz neq̄z quis imaginē suā i eo ꝺspiceret: sic dr̄ imaginē suā .i. filiū suū in ẏgine non posuisset nisi purissima fuisset. Et iō ðr de ea Sap. vij. Cādoz est lucis eē ne ⁊ speculū sine macula. Ozi igiť suo ꝓponat silētiū q̄ clarissimū dei speculū pdicat fuisse originali vicio maculatū. ¶ Scdo ðr speculū ppr̄ radij solaris penetratiōz. Sic em̄ radi⁹ solarz ītrat ⁊ exit speculū sine ipius speculi coꝛruptiōe: sic ⁊ xp̄s q̄ ē ver⁹ sol istud speculū ītrauit ī ꝓceptu ⁊ exiuit in ptu sine ẏginitatz ei⁹ violatōe. de q̄ inqt Aug. in ser. de

Sic radi⁹ vitrū sic xp̄us mariā n coꝛrupit

natiuitate dñi. Sol ra di⁹ speculū penetrat z solidit̄ illi⁹ insensibili sbrilitate ptrās sit: z tal' videt intrinsec⁹ quis ē extrinsec⁹. itaq; nec cū gredit nec cū egredit illō dissipat: qz i ingressu z egressu ei⁹ speculū integz pleuerat. Speculū ḡ nō rumpit radius solis. z integritatē ꝑginis ingressus aut egressus viciare potuit diuinitatis: qsi dicat nō. ¶ Tertio dz speculū ppt̄ rerū plenitū repñtationē. Dia em q ibi sunt relucēt in speculo. z sili⁹ in btā virgie tā/ q in speculo dei oēs debēt inspicere: z postea maculas suas diuere z tergere. nā superbi cognoscēt ibi suas maculas respiciēdo ad eius hūilitatē. auari respiciēdo ad illi⁹ paupratē luxuriosi respiciēdo ad ipius ꝑginitatē. Ait em Hiero. in ser. de assumptiōe. Xp̄s ꝑginē matrē elegit vt ipa oibus esset exēplū castitatis. Oēs igit pctores in hoc speculo inspicie/ res videbunt quō z qua ex parte sint infecti Et ecōtra ꝑfectiores intueri poterūt ꝑfectes et bonos mores ipi⁹ qs debēt imitari. Sic em ecīa romana eccl̄ia est speculū z exemplū oi/ bus fidelib⁹. c. em̄ vo. xix. di. ita mr xpi dz eē speculū z exēplū oib⁹ xpianis. Et iō inqt b. Amb. in ij. li. de ꝑginitate. Sit vobis tanq; in imagine excepta ꝑginitas vitaq; marie: a qua velut e speculo refulget species castitatis z forma ꝑfectis. z hꝫ figuratū fuit Exo. xxxviij vbi dz q Moyses fecit labiū eneū cum basi sua de speculis mlierū. Sacerdotes em̄ in ill' speculis maculas faciei sue respiciebāt z eas lauabāt vt sic mūdi accederēt ad sacrificādū. Sic ei z nos macl̄as mētis nr̄e i hꝫ speculo ꝑginis debem⁹ inspicere z eas lauare: vt sic possim⁹ mūdo corde z corpe deo fuire. Sic aūt speculū imagines olim tā puoz q̄ magnoz ī se recipit: z de qlibet re q̄ sit pulchra vl' deformis ꝑfectē indicat. sic z ꝑgo gl'iosa oēs ad se venientes recipit ītra viscera sue pietatis: z ad istar speculi oib⁹ sui stat⁹ qlitatē oñdit. ¶ Quarto dz speculū ppt̄ ipi⁹ speculi fulgorē. Ipa etem tota fuit fulgida. vñ Hiero. inqt. Sane credo q ꝑgo maria tota fuit fides i credēdo: tota oculus in cognoscēdo: tota charitas i diligēdo tota virtus i opando: tota cādor in ꝓficiendo tota splēdor i pfectēdo: z tota deus i ascēdēdo.

O, beata virgo dicit arc⁹ celestis sine yris Assimilatio. x.

A a Rcus celestis significat ꝑginē gl'iosam ppt̄ generationē: dispositiōis z colorationē. Primo ppt̄ generationē. nā arcus pdict⁹ (vt dz in li. de ppe. re.) generat i nubib⁹ i nube lucida cō cava z aquosa ex reflexiōe radij solaris i ea

Bta aūt ꝑgo fuit nubes inq̄tū fuit a frenis eleuata p celestiū cōtēplationē. z fuit lucida p fulgidā cōuersationē: z cōcaua p humilitatem. z aquosa p cōpassionē z pietatē. qz habet cor melleū z ductile ad compatiēdū. Radius igit solaris. i. gra dei resulsit in maria: q fuit nubes lucida: ꝓcaua z aquosa. z sic arcus celestis fuit effecta. Secdo dz arc⁹ celestis p ter dispositionē. Arc⁹ em̄ ille ita est dispositus q est sine corda z sine sagitta z ꝑfectus nos tenet cornua. Quida aūt sunt sicut arc⁹ cum corda z sagitta. qz extēdunt a nimia indignatiōe: z iaciūt sagittas. i. cōminatiōes cum nimia crudelitate: z tenēt cornua ꝑfectis se. s. indulgētiā z beneficētiā. qz inimicis suis nolūt indulgere nec amicis bñficia exhibere. Sed bñdicta ꝑgo est sine corda indignatiōis: qz ē tota mitissima: z est sine sagitta cōminatōis qz est tota dulcissima. vñ Ber. sup Missus est: ait. Quid hūana fragilitas trepidat accedere ad mariā? nihil em̄ austez in ea ē: nihil fribile: tota suauis ē. Hz ār duo cornua scz gram z misdiaz: z ista tenet ꝑfectus nos: qz iustis dat graz z pctōib⁹ idulgētiā z miseri/ cordiā. z iō appellat mr gre z misdie. Dū ḡ iste arc⁹ sine corda z sagitta idinat ad nos cornua: significat q beata virgo nō vult nos ferire: scz nob⁹ miseri z pcere. z q ꝓpter suā imē sam pietatē semp filiū suū inducit ad parcēdū z nō feriēdū: dicēs illud Joel. ij. Parce dñe parce populo tuo zc. Tertio dz arcus celestis ꝓpter colorationē. Ut em̄ dr Beda: zhī etiā in li. de ppe. re. arc⁹ ille ex q̄tuor elementis cōtrahit colores. nam ex igne cōtrahit colorē rubeū: ex aqua ceruleū: ex aere iacinctinū: z ex terra gramineū seu viridē. Et siliter isti quattuor colores fuerūt in beata virgine Habuit em̄ colorē rubeū: q; tota fuit igne diuini amoris inflāmata. z istū colorem traxit ab illo igne de quo dr Deu. xiij. Deus noster ignis ꝓsumēs est. Secdo habuit colorē ceruleū: qz tota fuit p cōpassionē liqda effecta: ultra illud ps. Factū ē cor meū tāq; cera liquescēs in medio vētris mei. Et istū colorē traxit ab aqs. i. ab oib⁹ tribulatiōib⁹ z miseriis: vl' ab aquis diuinaz graz. de quib⁹ dz Isa. lv. Omnes sitientes venite ad aqs. Tertio habuit colorē iacinctinū: qz sp fuit in celestib⁹ ꝓfata: iuxta illd Eph. iij. Nra aūt cōuersatio in celis est. z istū colorē traxit ab aere. i. a mētis sue puritate. qz in mente ei⁹ sp fuit serenitas puritatis. Quarto habuit colorē viridē: qa tota fuit in ꝓfectiōe viridis z amena. et istū colorē traxit a terra. i. a sua aīa: ex qua virtu

Maria sicut arc⁹ dz q̄tuor colores

Maria dicit col/ lū triplū/ a ratiōe.

tes gñabant p qs gtiosa deo z hoibus redde bat. Et⁹ aūt viror grutū oim alioz sctōz virtutes superabat. vñ Eccl. xl. dr. Bām z spēz desiderabit oculꝰ: z sup hec virides satiōes. i. fructes virētes ex tra gginea pcedētes. Qualiter aūt ipa fuit deo z hoibꝰ gtiosa dr Hilarius eps. Virtutes marie depromebāt i cogitatiōe z affectiōe cordis ineffabilē armoniā: quā ipa creatrix z habitatrix ei⁹ dei sapia delectabat audire. Chorus cabat q̄z foris z i spiciē finōis z intꝰ. vñ possent hoies glificare deū z exēpla salutis accipe. hec ille. Possumus q̄z dicere q p colorē igneū siue rubeū significat feruor charitatis. p iacinctinū nitor scitatis. p ceruleū reneritudo pietatis. p viride gratia ēp illū arcū de q̄ dr Ezech. ix. dixit deꝰ. Hoc est signū federis qđ do inter me z vos in gñationes sempiternas. arcū meū ponam i nubib⁹ z erit signū federis inter me z ter rā. cūq; obducto nubib⁹ celi appebit arcꝰ me⁹ i nubib⁹: z recordabor federis mei qđ pepigi vobiscū. z n erūt vltra aq̄ diluuij sup terrā ad delēdā oēm carnē. videbo em arcū meū in nubib⁹ z recordabor federis sempiterni. De ipa g būdicta gne dicere possum⁹ illd Eccl. l. Quasi arcꝰ refulgēs inter nebulas gl'ie ꝛc. z illd Ezech. j. Quasi arcꝰ cū fuerit i nube in die pluuie. z illud Abacuc. iij. expōi pt de ipa gie. vbi deo inqt ppha. Suscitās suscitab arcū tuū: iuramenta tribubꝰ q̄ locutꝰ es. Itē illd Apoc. iiij. Sedes posita est in celo: z sup sedē sedēs. s. filiꝰ dei. z yris erat i circuitu sedis ꝛc.

Q̄z beata virgo dicit collum Assitatio. rj.

B C Ollū in scptura appellat go benedicta. vñ Cañ. j. dr. Collū tuū sicut monilia. Primo aūt videbim⁹ qre dicat collū. Scdo qre dicat sic monilia. Prio g est sciēdū q ipa assimilat collo p respectum ad xp̄m: ad seipam z ad nos. Primo p respectū ad xp̄m dr collū triplici rōne. Primo rōe iunctōis. Sicut em collū iungit caput corpi: sic z ipa xp̄m q̄ est caput nr̄m ecclie q̄ est corpꝰ suū vnit. Q̄z em xps sit caput ecclie pz p Aplm Col'. j. Hec aūt iūctio z vnio i eꝰ vtero facta fuit qñ de ea xps carnē assumpsit z sibi vniuit. qñ. s. verbū caro factū est z habitauit in nob: Joh. j. Scdo dr collū rōne mediatiōis. Sicut em collū est mediū inter caput z corpꝰ: sic z ipa est mediatrix inter deū z nos. vñ dr mediuz tēpli pō. xlvij. In tēplo quidē sunt tres diuisiones. pma est sacrariuz vltima est corpꝰ ipm. media vo ē chorꝰ. Sic g chorꝰ est medius inter sacrariū z corpꝰ: sic z ipa est mediatrix inter deū z hūanū genꝰ. Tertio dr collū rōe rectitudis. Sic em collū ē rectū sic z ipa in oibꝰ q̄ agebat recta intēriōnē habebat. Un Cañ. vij. dr. Collū tuū sicut turris eburnea. Dicit em turris ppter rectitudinē: z eburnea ppter puritatē. ¶ Scdo dr collū p respectū ad seipam. z hoc ppter tria. Primo ppter eminētiā z dignitatē. Sicut em post caput collū eminet oibꝰ mēbris: sic z ipsa post xp̄m eminet oibꝰ sanctis. z ideo assimilat cedro Eccli xxiiij. Quasi cedrus exaltata sum in libano. Sicut em cedrꝰ excedit oēs arbores in altitudine: sic z ipa excedit oēs sctōs in dignitate. Scdo ppter eloq̄ntie gtiositatē. Sicut em i collo formant verba: sic z ipa in aspectu dei pro nob loquit bona. Que gba ita dꝰ libēter audit vt dicat ei Cañ. ij. Sonet vox tua in auribus meis. vox em tua dulcis. Tertio ppter cōpassiōz z pietatē. Sic em collū facili flectit: sic z ipa ad cōpassionē de facili cōmouet. Flectit aūt collū mō a dextris: mō a sinistris mō ad añ z mō ad tergū. z sic ipa mō flectit ad illos q̄ sunt in dextris. i. in prosperitate dando eis tēporaria: mō ad eos q̄ sunt a sinistrꝰ. i. in adūsitate dando eis patiētiā: mō ad illos qui sunt añ: z mō ad eos q̄ sunt a tergo. boni q̄dē hoīt facit suā añ deū: mali aūt hoīt tergū. iuxta illud Hiere. ij. Verterūt ad me tergū z non faciē. Flectit g ad illos q̄ sunt añ deū p seruando eos i gra: z ad illos q̄ sibi tergū vertūt reducendo eos ad pniam. Tertio dr collū p respectū ad nos: z hoc ppter tria nob necaria. Prio ppter sustētatiōz. Sicut em collū sustētat corpus: sic z ipa nos oēs supportat. Et ppter hoc etiā dr colūna: de qua scriptū est Eccl. xxiij. Thronꝰ me⁹ in colūna nub. Thronꝰ em dei fuit bta virgo: q̄ etiā ē colūna ingētū nos sustētat: z est nubes ingētū nos a terrenis eleuat. Scdo dr collū ppter ministrationē. Sic em a capite mediante collo descendūt in corpa oīa nutrimēta: sic a xp̄o p virginē i nos veniūt oīa bona. Ipa aūt nō est manus sed manū sp apit: z nob gras spuales tribuit. vñ Prou. vl. dr Manū suā aperuit inopi: z palmas suas extendit ad pauperē. Tertio ppter respiratiōem. Sicut em a collo interior aer emittit: sic per ipam nr̄a deuotio deo p̄sentat. et sicut exterior aer p collū ad corpꝰ trahit: sic p ipam nobis dona gra spiratꝰ. vñ Eccl. iiij. dr. Sapia filios suos vitā inspirat. ¶ Scdo videndū est qre dicat: sicut monilia. Circa qđ ē sciēdū q mo nile est ornamētū pectorale qđ fit ex auro z argēto ac lapidibꝰ pciosis. z ex his tribꝰ cō-

Maria dicit collū triplici ratiōe.

L Maria monile

fectū: ⁊ isto est monile dei. Ista aūt sē illa tria dr q̄b⁹ dr. j. Thi. v. Integer spūs vī: aīa ⁊ caro fuer̄ sine q̄rela. Ipa em̄ habuit corpus aureū. i. icorruptū: aiam argēteā. i. lucidā ⁊ purā: ⁊ spm̄ coelā dro p̄cioſū. Dr aūt monile a munere. q; spōſi talia ornamēta sponſis ſuis olī dare ꝛ ſuenerāt vt ſe ornarēt. vl dr a munēdo: q; pect⁹ ſponſe munit ne aliq̄s man⁹ impudicas apponat. vel dr ab vnēdo: q; duo ora capitū iūgit: ⁊ q̄ſi vnū dr ipis facit. ⁊ ideo dr monile a monos q̄ est vnū. vel ſic dr a monēdo: q; admonebat videres abſtinere ab illa tāq̄ a ꝛiugata. oli ei ſolūmō nupta deferebat monilia. ⁊ ſic ptz q; monile q̄ttuor hēbat facere. ſ. pect⁹ ornare: pect⁹ munire: diuiſa ꝛiūgere ⁊ oēs admonere. Et ſil'r iſta q̄ttuor fac nobis iſtō monile dei. nā nos ornat ſuis exēplis vñ Eccl. xxv. dr. Sic ſol oriēs mūdo i altiſſimis dei: ſic mlier̄z bone ſpēs i ornamētū dom⁹ ſue. Scdo munit pect⁹ nām ſuis p̄ſidijs ne demōes illud itrare poſſint. ⁊ iō dr Can. vj. Terribilis vt caſtror̄ acies ordiata. Tertio diuiſos ⁊ ſeparos a deo ꝛiūgit. pcā em̄ a deo diuidūt. vñ Iſa. lix. dr. Iniq̄tates vre diuiſerūt int' vos ⁊ deū. ſz iſtos ſic diuiſos ipa deo vnit cū veniā eis acq̄rit. Quarto aias nras ſignat. p q̄d dmōes admonent ne ipas ꝛtingāt: cum ſint ſponſe dei: iux illd Oſee. ij. Deſpōſabo te mihi i fide. Iſtō aūt ſignaculū ab oīb⁹ recipi debere admōet dn̄s. Can. viij. Pone me vt ſignaculū ſup̄ cor tuū.

Q3 beata virgo dicit colūba

Aſſimilatio. xij.

D Maria ſic colūba cōmēdabilis

Olumba ſignificat beatā v̄ginē ppt̄ c pl'a in q̄b⁹ ipa colūba cōmēdabilis ē Primo em̄ cōmēdabilis est q̄ ad nidū: q; nō nidificat in terra nec in arbore: ſed i foramine petre. ⁊ ſil'r bta v̄go nō nidificauit: nec cor ſuū poſuit in terrena cupiditate: nec in ſblimi elatiōe: ſz i filij ſui vulnerib⁹ ⁊ paſſiōe. vnd ei dr Can. ij. Surge ppera amica mea: colūba mea ⁊ veni i foramib⁹ petre. Ista igit colūba habitabat in petre foramib⁹: q; p recordatiōez ꝛtinuā ſp erat in xpi vulnerib⁹ vñ dicēti filio illō Tren. iij. Recordare pauperatis ⁊ trāſgreſſiōis mee. i. trāſgredi ⁊ ceſſare paſſiōis mee ⁊ abſinthij ac fellis. Ipa rñdit illō q̄d i eodē. c. hz. Meoria meor ero ⁊ tabeſcet in me aīa mea. Uel p̄t dici q; xp̄s i hac vita habuit pl'es nidos. ſ. pſepiū: patibulū ⁊ ſepulchrū. ⁊ in iſtis nidis hec diuina colūba freq̄ntiſſime habitabat: q; loca habitationis xpi cū deuotiōe maxime viſitabat. vñ dicit ſcūs Odilio. Si volum⁹ ſcire q̄d dei genitrix p⁹ filij reſurrectiōz agebat: ſine dubio loca dnice natiuitat⁹: paſſiōis: ſepulture ⁊ reſurrectiōis freq̄nter viſitabat: i eis lacrimas fundebat: ⁊ oris ſui ſcſſimi oſcula ip̄rimebat Piero. hz in ſer. de aſſumpc̄. ait. Fortaſſis p nimio amore in loco q̄ filij⁹ ei⁹ ſepult⁹ est eam habitaſſe credim⁹: q̄ pijs paſceret iteri⁹ amor obtutib⁹ ⁊c. ¶ Scdo cōmēdabilis est colūba quo ad cibū: q; nō cōedit cadauera: ſz electa grana. Et ſil'r bta v̄go nō afficiebat circa terrena ac mūdana: ſz circa celeſtia ⁊ eterna. Paſcebat em̄ illo g̃no frumēti de q̄ dr Johis xij. Niſi g̃nū frumēti cadēs i terra mortuū fuer̄it ⁊c. Granū nāq̄ frumēti hz reficere ⁊ ſaciare: ⁊ q̄ttū ad h̄ ſignificat xp̄i diuinitatē. ⁊ i hoc ſenſu exponi p̄t illd ps. Et adipe frumēti ſaciat te. Ite hz exteri⁹ rubore. ⁊ q̄ttū ad hoc ſignificat ei⁹ carnē ſanguie rubricatā: iux illud Iſa. lxiij. Quare rubr est in dumētū tuū ⁊c. hz q̄z iteriore candore. ⁊ q̄ttū ad h̄ ſignificat ei⁹ aiam cādore mūdicie fulgidā. Sap. vij. Cādor est lucis eēne. Et ppt̄ iſta tria dr bta v̄go Can. v. Dilect⁹ me⁹ cādid⁹: q̄ttū ad aiaz fulgidā. ⁊ rubicūd⁹ q̄ttū ad carnē cruētatā: electus ex milib⁹ q̄ttuz ad diuinitatē ſupmā. Ista igit colūba hoc g̃no delicatiſſimo veſcebat: q; circa xp̄i diuinitatē plenissime delectabatur.

¶ Tertio ꝛmēdabil' est colūba q̄ttū ad gemitū. q; nō hz q̄ttū vanitatis: ſz gemitū ꝛpaſſionis. Ipa etem̄ v̄go cū aliis ſctis mulierib⁹ in xp̄i paſſiōe gemit⁹ emittebat. vñ dicere poterat illis. Quaſi colūbe meditātes gememus Iſa. lx. De gemitu aūt ei⁹ inq̄t deuot⁹ Anſel. O dña mea miſericordiſſima q̄s fontes lacrymar dicā erupiſſe de pudicaſſimis ocul' tuis cū attēderes vnicū filiū tuū innocētē coā te flagellari: ligari: mactari ⁊ carnē de carne tua ab impijs crudelit̄ diſſecari? Quib⁹ ſingulib⁹ exiſtimabo purissimū pect⁹ tuū veraū ē cū audires: Mlier ecce fili⁹ tu⁹? ¶ Quarto cōmēdabilis est colūba q̄ttū ad volatū. q; n̄ volat ſolitaria ſz gregatī ⁊ aſſociata. Bta aūt virgo est illa mlier amica ſole. de q̄ dr Apoc. xij. q; date ſunt ei due ale ad volādū in deſertū. Iſte em̄ due ale ſunt amor ⁊ ſpes: q̄b⁹ volabat ad celū: dicēs cū ps. Quis mihi dabit pēnas ſicut colūbe: ⁊ volabo ⁊ requeſcā. Non aūt ſola volabat ſed alios ad volādū ſecū trahebat. ſ. apl'os. vñ ſanctus Odilio ait. Deinde ad motū ſibi refugiū. ſ. apoſtolicū ꝛſortiū circūitu dñicor̄ locor̄ pacto cū gaudio remeabat. Piero. hz in ſer. mone de aſſumptōe inq̄t. Poſt aſcenſionē xp̄i marie ꝛſalatio ad exēplū humane vite cū aplis vſq; ad diſper-

Sermo. II. Maria colūba ⁊ elephas

sīōez fuit. qđ Lu. ī actib⁹ apl'oz ꝺmēozat dī. Pi oēs erat pseuerātes ī oꝛōe cū maria mr̄e ihu. Quito cōmēdabilis est colūba q̄ ad simplicē ⁊ mitē. hz eī colūba magnā simplicitatē: iuxt illd Mat. x. Estote simplices sicut colūbe. Btē āt ꝟgini inqt eⁱ⁹ sponsꝰ celestis Lañ. ī Oculi tui colūbaꝝ. i. simplicēs aspiciētes. vnd Hiero. in ser. ad Eusto. de illa inqt. Erat cādida multis meritoꝝ ꝟtutib⁹: ac dealbata nīue cādidioꝝ spūsscti muneꝛib⁹. ⁊ oīb⁹ colūbe spm̄ repn̄tas. qꝛ q̄cq̄d in ea gestū ē totū puritas ⁊ simplicitas: totū ꝟitas ⁊ gr̄a fuit: totū mia ⁊ iusticia q̄ de celo ꝓspexit. Hūit igit̄ brā ꝟgo simplicitatē ī itētōe: qꝛ sp dei gl'iaz q̄siuit affectōe: qꝛ deū sine admixtōe mūdani amoꝛis sp dilexit. ī opatōe: qꝛ oīa q̄ faciebat ad honoꝛē dei ⁊ primi vtilitatē faciebat. Talis aūt simplicitas ml'tū ē deo gr̄ta. vñ illi dr. j. para. xxi. Scio dñe qꝛ simplicitatē diligis. Et iō Sap. j. inqt salomō. In simplicitate coꝛdis qrite illū. Sexto cōmēdabil' est colūba qz̄tū ad residētia: qꝛ ꝛsidet iuxt fluēta aq̄z: iuxt illd Lañ. v. Oculi tui sicut ocli colūbaꝝ sup riuos aq̄z: q̄ lacte sūt lote: ⁊ residēt iuxt fluēta plenissima. Deb. āt ꝟgīe Hiero. exponēs illd Lañ. Vidi speciosā sicut colūbā ascēdētē desup riuos aq̄z: ait. Quasi colūba speciosa fuit: qm̄ illi⁹ colūbe spēz ac simplicitatē demōstrauit q̄ supxpm venit desup riuos aq̄z: qꝛ sup aquā refectōis educauerat eā de⁹. et q̄ multi riui deducti tota rā irrigāt. Dz āt q̄ colūba iō sup riuos aq̄z mozat vt indeumbrā accipitꝛ aspiciat: vl' vt siti suā extiguat: vl' vt ꝫ estū se refrigeret. ⁊ sil' brā ꝟgo sp mozat iuxt pleitudinē spūsscti vt ilicidias diabolicas a suis fidelib⁹ paueri faciat. ⁊ iō figurata fuit p reginā hester: q̄ fraudulētiā aman recoḡuit ⁊ ppl'z suū saluauit. Sc̄do siti amoꝛ mūdani p diuinū amoꝛē pmit⁹ i se extinxit. qꝛ sicut dr Aug. q̄ biberit de fluuio paradisi (cuⁱ⁹ vna gutta maioꝛ ē occeano) restat vt ī eo sitꝛ mdi pmit⁹ extiguat. Tertio ꝫ estū oīm tribulationū se refrigeraturi: iuxt illd Hiere. vj. Inuenietꝛ refrigeriū aīab⁹ vr̄is. Ferr̄ q̄ ī ptib⁹ vltramarinis volētes reges ⁊ pncipes aliq̄ noua magn̄ significa rehnt ap̄d se colūbā cuⁱ⁹ pulli sr̄ ī regiōe illa ad quā noua trālmittere cupiūt. ⁊ ligantes lr̄as ad pedes colūbe dimittūt illā. q̄ neq̄q̄ q̄/elait q̄sq̄ ad regiōz illā puenerit in q̄ ppos filios eē nouit. ⁊ tē gētes illi⁹ regiōis coḡscūt illā eē colūbā regia ⁊ accipiētes lr̄as de pedib⁹ eⁱ⁹ coḡscūt noua q̄ mittit eis dñs suⁱ⁹. Spūa liē: eramꝰ oēs ī regiōe vmbre mortis ppr̄ culpā: ⁊ nullū bonū nouū scire poꝛam⁹ ⁊ placatiōe eīni regꝛ erga nos. ſz venies hec diuina colūba cādidissima. ſ. gl'iosa ꝟgo maria a supno rege missa poꝛtauit nob̄ priuilegiū mr̄e redemptōis ⁊ salutꝛ. Et figura huⁱ⁹ hz Ben. viij. vbi dr q̄ colūba reūsa est ad archā poꝛtās ramū olīue virēt. ⁊ tūc coḡuit Noe ⁊ q̄ inclusi erat ī archa cessasse aq̄s diluuij super terrā. Spūaliť āt significat q̄ genⁱ⁹ hūanū erat in archa originaľ pcti iclusū ⁊ detētū. cooperāt em̄ aq̄ huⁱ⁹ culpe mōtes ⁊ colles. i. sctōs ⁊ iustos ado vt nullⁱ⁹ possꝛ eē hūc carcerē appere ac exire. ſz venies hec colūba eis poꝛtauit oliuā virētē pacꝛ ⁊ recōciliatiōis. qꝛ ipa effudit ⁊ dedit saluatoꝛē: p quē carcer nr̄ ꝛfract⁹ est: ⁊ dñs nr̄ nob̄ recōciliat⁹. vñ de carcere isto educti ad celi palaciū pducimur. vñ Ber. ipi bñ dicte colūbe nr̄e inqt. Inueniſti o b. ꝟgo gratiā quā nēo an̄ te inuenire potuit. inferni. ſ. captiuatoꝛ: pctoꝝ libatoꝛ: oēm mdi restaurationē: celi repatiōz: āgeloꝝ ⁊ hoīm ꝫsolatiōez. Qz brā ꝟgo dr elephas Assiliatio. xiij.

Eata ꝟgo figurat⁹ p elephātē de q̄ ī/
b q̄t Isi. xij. ethy. q̄ dr ab elphio grece q̄d ē mōs lacte. ⁊ h ēppt maxima sui coꝛpis q̄titatē. q̄d q̄dē aīal (vt dr ī li. de ꝓpe. re. ⁊ ponit Isi. vbi. s.) ī reb⁹ bellicꝛ aptū ē. In his eī aīalib⁹ medi ⁊ plē ligneis turrib⁹ ⁊ castellis collocatꝛ tāq̄z de muro dimicāt ⁊ iacta mittūt. de q̄ pugna hz. j. Mach. vj. Subinfert q̄z ibidē Isi. q̄ cognitiōe ⁊ mēoria p ceterꝛ bruteꝛ aīalib⁹ vigēt: gregatī incedūt amotu q̄ valēt se salutāt: vt dr Solin⁹ ī lib. de mirabilib⁹ mdi. nec ap̄li⁹ q̄z semel gignūt ⁊ vnū tm̄ filiū. Itē dr Plini⁹ li. v. natu. hysto. q̄ si elephas hoiez errātē sibi obuiū viderit ī solitudie: p̄mo ne ipm̄ ſreat aliq̄tulū de via se ſbtrahit: ⁊ tūc gdū figit ⁊ paulati ipm̄ pcedēs vtā ei oñdit. ⁊ si draco illi occurrerit viril'r se ei opponit ⁊ hoiez defendit. Et li. viij. cc dic̄ q̄ elephas inť oīa aīalia ē maxie ꝟtuꝺ: ita q̄ vir ī hoīb⁹ tāta pbitas inuenit. nā certꝛ tpib⁹ sil' ꝓueniūt ad flumē: ⁊ ibi se abluūt ⁊ balneant: ⁊ postea sibīnuicē inclināt ⁊ ad locū suū redeūt. ⁊ iuuenes suos eūdo ⁊ reūtēdo an̄ se ire faciūt: q̄s diligēti cura custodiūt ⁊ instruunt ad sil'e faciēdū. Itē q̄n filij eoꝝ egrotant q̄sdā herbas salubres eis ꝛgregāt: ⁊ an̄q̄z eis vtant lupino capite eas ad celū leuāt: ⁊ q̄dā religiōe a numine supno sibi auxiliū postulāt. Que oīa p̄n̄ btē ꝟgini applicari. ſz cā breuitatis solū explicabim⁹ ⁊ declarabim⁹ q̄nq̄z elephātis ꝓperates. Quaꝝ ꝑma est q̄ inter oīa agrestia aīalia est magꝛ obedies. vt dr Arist. li. de aīalib⁹. de q̄ etiā Solin⁹ vbi. s. ait. Ele/

rr 3

£ Colūba litteras deferens

f Proprietates elephantis

Maria sicut elephas obediēs fuit

phas suum liberatorē diligit ⁊ eidē obedies mā suescit. Ista aūt obediētia fuit in b. ꝟgine q̄ nō tm̄ obediuit deo suo supiori ⁊ pseruatori ac liberatori ab originali pctō ⁊ ab oīb⁹ alijs vicijs: sed etiā sue inferiori. s. Elizabeth apd̄ quā trib⁹ mensib⁹ stetit: ⁊ sibi in ptu seruiuit Obediuit etiā suo equali. s. Joseph: q̄ inq̄n/ tū sponsus su⁹ sibi erat eqlis. nā secuta est eū pregnās in Bethleem. secuta q̄z est illū ī egy ptū euntē ⁊ inde reūtentē. Scd̄a pp̄etas ele phantū est illa quā ponit Plini⁹ li. viij. vbi ait. Boni sunt sensus. ⁊ idē dr Arist. viij. de aīalib⁹. sequit Plini⁹. Et sunt aīalia ita do/ cilia q̄ regē cogīscere ⁊ q̄si adorare instruunt ⁊ nituntr q̄si reuerētie gra genua sua flectere Jtē ad nutū mgri sui elephas aquā de fluuio vl de situla haurit ⁊ circūstātes aspgit. ⁊ hoc ego vidi oculi ppriis ī ciuitate Mli fieri ab vno elephāte. ⁊ silr b. ꝟgo sup oēs puras cre/ aturas sensu viguit ⁊ itellectū supauit. q⁹ dei pfunda mysteria ceteri sāpli⁹ cognuit. vñ Ber. sup missus ē: ait. Quis (excepta forte illa q̄ b sola expiri meruit) itellectu capere possit q̄ lit ille splēdor inaccessibil ꝟgineis viscerib⁹ se ifudit? nā q̄d sola p se trinitas ī sola ⁊ cū sola ꝟgine voluit opari: soli datū est nosse cui soli datū ē expiri. Jpa q̄z sup oēs regē celestē adorauit: ⁊ aquā de situla ei⁹. i. gram tā abū/ dant hausit q⁹ oēs nos aspsit. vñ de illa expo ni pt illd q̄d fuit Isa. lij. pdictū. s. Aspget gē tes mltas. Tertia pp̄etas elephāti ē quā po nit Ari. viij. de aīalib⁹. s. q⁹ ē maxie domestica bilis. nā de facili domesticat: ⁊ cū hoib⁹ paci/ fice cōmorat. ⁊ silr b. ꝟgo fuit domestica p cō formitatē mox. nō em̄ fuit singularis sz cōis. nā voluit ꝓuenire cū ꝟgib⁹: ⁊ iō ꝟgitatē vo/ uit. ⁊ cū ꝓiugatis: ⁊ iō mrimoniū ꝓxit. Jtē cū viduis: ⁊ iō post mortē ioseph vidualē vitā duxit. Jtē fuit plona cōis: q⁹ deo: angel' ⁊ ho mib⁹ placere studuit. vñ Ber. in q̄da ser. ait Bta ꝟgo maria dr gra plena: q⁹ deo: angelis ⁊ hoib⁹ fuit gta. deo p hūlitatē: angel' p ꝟgi/ nitatē ⁊ hoib⁹ p fecūditatē. Quarta pp̄etas elephāti ē illa de q̄ inq̄t phs. xviij. de aīalib⁹: ⁊ ponit in li. de pp̄. re. vbi dr. Sūt elephātes naturaliter benigni: q⁹ felle carēt. accidētaliter tm̄ elephas efficit seuer⁹ q̄n ad plūs ꝓcitat: aut q̄n nimis ꝓuocat. Et silr bta ꝟgo n hz fel alicui⁹ indignatiōis l' iracūdie: sz tota ē dulcz: suauis ⁊ benigna. vñ ei canit eccl'ia. Speciosa fa cta es ⁊ suauis ⁊c. ⁊ Ber. sup Missus ē. ait Quid hūana fragilitas accedere trepidas ad mariā? nihil in ea austerū: nihil terribile ꝟuenies: tota em̄ est suauis. Efficit tm̄ seuera demōib⁹ q̄n ꝫ eos p nob pliat. ⁊ iō dr Cañ. vj. Terribilis vt castrorum acies ordinata. Quita pp̄etas elephāti est q⁹ pugnat cū dra cone. est em̄ ei⁹ īmic⁹. vñ dr Plini⁹ lib. viij. Jnr elephātē ⁊ draconē ē pp̄etua dimicatio. Et silr inter beatā ꝟginē ⁊ diabolū ē ppetua īmicicia. sic dns ipi diabolo pdixit Ben. iij. di. Inimicicias ponā inr te mulierē et semē tuū ⁊ semē illi⁹. ¶ Notādū ē aūt q⁹ elephas duob⁹ mōis draconē vincit. P. io caput ei⁹ cōterēdo. ⁊ tūc draco terribilit plāgit. iuxt illud Michee. j. Faciā plāctū velut draconū Scd̄o aquā in ei⁹ facie pīciēdo. nā in fluie se pīcit q̄n draco sibi appropinqt ⁊ aquā cū rostro in ei⁹ faciez pīcit. ⁊ sic eū excecat ⁊ a se repellit. Et eodē mō bta ꝟgo diabolū supa/ uit. p̄mo em̄ p sua hūlitatē caput diaboli. i. ei⁹ superbiā contriuit. sicut ipi diabolo pdixerat dns Ben. iij. di. Jpa conteret caput tuū. Und Abacuc. iij. illi dicit. Percussisti caput de/ mo impij. Sicut em̄ diabol⁹ eua vicerat per superbiā: sic a maria vict⁹ est p hūlitatē vera. vñ Bern. inqt. Eua p superbiā dei creatura se esse nō ꝓsiderās deo parificari voluit: maria ꝟo humilit factori suo se subdēs ācillā se no/ minauit. ideoq̄z illa est abiecta: ista ꝟo electa. Secūdo diabolū vicit ipm q̄dāmō excecando: ⁊ in facie eius aquā pīciēdo. Diabol⁹ em̄ obseruabat si aliq̄n aliqua ꝟgo cōciper: vt sic mysteriū dñice incarnatiōis scire posset. sed virgo ipm excecauit ⁊ in facie ei⁹ aquā proie cit q̄n vix accepit. q⁹ tūc istud mysteriū sibi occultauit. vñ Ber. ait. Jdeo ꝟgo de ꝓnsal q⁹ p hoc a secretis celestiū hostis excluditur. et Ambro. inquit. Jdeo dns celauit nativita/ tis sue sacramētū. q⁹ si ꝓnceps hui⁹ seculi co/ gnouisset: nūq̄z p salute nra ipm crucifigi p curasset. Beate igit ꝟgini (q̄ oēs demōes su/ perauit ⁊ debellauit) dici pt illud Isa. lj. Vul nerasti draconem. ⁊ illd Apoc. xx. Apphen dit draconē serpentē antiquū.

Sic de/ phas dra conē sic maria di abolū vi cit.

Q⁹ beata virgo figurat' p gallinā Assimilatio. xiij.

g Alline habenti pullos assilat' pissima dña nostra. Nec em̄ gallina pre ceteris alijs auibus ⁊ gallinis quattuor de nouo assumit. s. com/ passionē: sollicitudinē: magnanimitatē: ⁊ in fouendo ova curā assiduā. Primo assumit cōpassionē. quia sup pullos parvulos ⁊ infir/ mos tantā cōpassionez habet q⁹ videt simul infirmari. ⁊ ipaz cōpassionē ostendit ⁊ in plu mis sine alis. quia tota efficit hispida. Et in

g

voce:qz efficit tota rauca. Scdo assumit sollicitudinē. ⁊ hoc in trib⁹. s. pascēdo:qz grana vndiqz querit:⁊ cū inuenerit pullos vocifferādo illucvenire facit. Scdo custodiēdo:qz ꝑ alis suis eos custodit:⁊ ab insidijs milui illos ꝓtegit. Un dns inqt Matth. xxiij. Hierusalē hierl'm quotiens volui ꝯgregare filios tuos:quēadmodū gallina cōgregat pullos suos sub alas ⁊ noluisti. Tertio assumit magnanimitatē:qz cū naturaliť cetere galline ⁊ aues sint pauide:ipa tñ hoies insequntes pullos suos nō solū nō fugit sz etiā in ipos insurgit eos qz rostro ⁊ alis ac clamoribꝰ inuadit. Assumit ⁊ qrto magnā curā ⁊ diligētiam in fouēdo ouа:qz seipam negligit ⁊ sup ouа sp incūbit. ¶ Propť igiť ista qttuor bta ẏgo p gallinā ipam figurať. Prio ꝓpť cōpassionē quā ipa oñdit. fecit em se hispidā. i. vilēz abiectā ꝓpť magnā sui corpis afflictiōz. ⁊ iō poterat dicere illd Lañ. j. Nolite me ꝯsiderare q fusca sim:qz decoloravit me sol. ac si diceret sol. i. xps se decoloravit sustinēdo vilissimā passiōz:⁊ ego decoravi me p maximā corpis mei afflictionē. Intātū em cōpassa est filio suo patiēti q q̄dammō facta fuit rauca. De ipsa nāqz sic inqt mgr Jacobꝰ de vorogine ordis pdicatoꝛ in li. suo btē ẏginis. Raucedo accidit vl' ex nimio clamore vl' ex nimio labore siue fatigatiōe. Ipsa igiť filio in cruce existēte tantū clamauerat eiulādo:⁊ tātū mēbra sua fatigauerat pectus contundēdo:brachia obstringēdo:manꝰ allidendo:q tota facta erat languida ⁊ tota rauca. Tantū etiaz fleuerat q oculi eius quodāmō defecerant. ⁊ ideo merito dicere potuit cū ꝓpheta Laboraui clamās:rauce facte sunt fauces mee:defecerūt oculi mei ⁊c. Hec ille. Scdo assimilať hmōi galline ꝓpť magnā sollicitudinē quā de nob habet in pascēdo ⁊ in custodiēdo. Nā dū ēet in pñti vita nos pascebat cibo doctrīe iuxť illd Prouū. xxxj. Nos suum aquit sapie:⁊ lex clemētie i lingua eiꝰ. Mō etiā nos pascit cibo gre. Un ibidē dr. De nocte surrexit:deditqz pdā domesticis suis:⁊ cibaria ancillabus suis. Habet etiā sollicitudinē i custodiēdo:qz ꝑ alis suis nos custodit:⁊ ab insidijs diaboli nos ꝓtegit. Ipa em est illa mlier cui date sūt due ale magne Apoc. xij. Una est ala mie ꝑ qua pctores ꝓfugiūt vt deo recōcilientť. Alia est ala gre:ꝑ qua iusti ꝓsistūt vt in gra cōserueńt. ꝑmi pñt illi dicere cū ps. Sub vmbra alaz tuaz ꝓtege me a facie impiozꝝ q me afflixerūt. Scdis aūt dr ⁊ cuilibet eoz ps. ⁊c. Scapulis suis obūbrabit tibi:et sub pēnis eiꝰ spabis. Quilibet em iustꝰ vitiēs sub ꝓtectiōe btē ẏginis ꝓt spare q ꝓsequeť gl'iam ei⁹ ne felicitaťz. Tertio assil'ať hmōi galline ꝓpter magnimitatē. Est em tā magnimis ⁊ tā fortis q oēs nros hostes inuadit ⁊ eos a nob ex pellit. Est em (sicut dr Lañ. vj) terribil' vt castroꝛ acies ordinata. Sic em acies bñ ordinate hostibꝰ sic in magnū terroꝛē sic q stati sepe fugiūt ⁊ frāgūť: sic demōes ipaz valde timēt ⁊ a facie eiꝰ fugiūt:⁊ oēs eoꝛ acies ꝓfringūť. vñ Lañ. vij. dr. Quid videtis in sunamite nisi choros castroꝛ. Quarto assil'ať galline: qz diligēter nos fouet donec in filios dei nos generet. vñ pōt dicere illud. j. Ihoꝛ. iiij. In xpo iesu p euāgeliū ego vos genui. Notādū est ār q gallina sepe fouet ouа ꝑpria ⁊ ouа anatū ⁊ pauonū:sz cū oēs creuerit: veri pulli eiꝰ ipi mri adherēt: pulli vo anatū in aqs se immergunt. pauones aūt de sua pulchritudine gl'iantes nutricē relinquūt. Et sil'r bta virgo multos fouet ⁊ nutrit:sz p igressu tēpis veri filij ⁊ deuoti ipam sp sequunť p deuotōz. alieni vo deserūt eā: ac se aqs delicias ꝯmergunt. alij vo de suis mūdanis honoribꝰ gl'iantes ⁊ irumescētes eiꝰ deuoti eē dedignanť ⁊ eā deseruńt. vñ ipa ꝓt qrī ⁊ dicere cū ps. Filij alieni mēriti sť mihi: filij alieni inefati sūt ⁊ claudicauerūt a semitis suis. Sepe em b. ẏgo illos q erāt a deo alieni assumit ad fouēdū ⁊ nuriendū:sz pꝰ qz eos nutriuit sibi mētiunť: qz eā dereliquerūt ⁊ ingti sibi existūt:⁊ insup in pctis iueterascūt. nōnulli vo claudicāt volētes fuire diabolo ⁊ sibi:⁊ ideo ipa nō ꝯmerito dr ꝓdicta ẏba. s. Filij alieni ⁊c.

¶ Qd ouis dei dicit beata virgo

Assimilatio. xv.

Uis dei dr gl'iosa ẏgo ppť q̄nqz.
o Prio ppť feta. Oues ei sūt multa fecūde. ⁊ sil'r ipa sic fuit fecūda: q illū fructū ꝓtulit q totū mūdū satiauit. De q ipsa inqt Eccli. xxiiij. Ego q̄si vitis fructificaui suauitatē odoris. Ubi notādū q iste fructꝰ ē suauissimꝰ i sapore:⁊ iō dicit. fructificaui suauitatē. Est amenissimꝰ i odore:⁊ iō addit. odoris. Et ē honorificꝰ et honestissimꝰ i specie siue decore. ⁊ iō sbdit. Et flores mei fructꝰ honoris ⁊ honestatis. Et dr flos ꝓpter amenitatē. ⁊ fructꝰ ꝓter satietatē. Scdo dr ouis qztū ad pastū. nā ouis nō comedit herbā putridā: sed herbā virētē. Herba putrida est amor pcti faciens aīam putrescere ⁊ fetere: iuxta illd Joel'. j. Cōputruerūt iumēta in stercore suo. Herba vo sicca et arida est amoꝛ mūdi qui cito siccať ⁊ arescit

iuꝛ illō tacē. j. Exoꝛt⁹ē sol cū ardoꝛe ⁊ aruit fenū ⁊ flos ei⁹ cecidit ⁊ decoꝛ ei⁹ depꝛ. herba aūt virēs ē amoꝛ dei q̄ aīaz facē virētē ⁊ deo gtā ac placētē. Primā g̃ herbā b. ꝯgo abhoꝛruit: secūdā ꝛeplit ⁊ ertiā germiauit: iuꝛ illō Ben. j. Germiet ⁊ra herbā virētē. Ista ei ⁊ra figurat b. ꝯginē: q herbā virētē germiauit: q deī amoꝛe sp plena fuit. Istū pastū hec ouis dei hūit ihac vita. Mō ꝯo hz alia pascua gl̃iosa. de q̄b⁹ Eze. zz. In pascuis yberrimis pascā oues vr̃as ⁊ in mōtib⁹ excelsis: ⁊ ibi reqescēt in herb⁹ virētib⁹: ⁊ pascuis piguib⁹ pascēt

Pascua Marie

tur sup mōres il'rl'. Ubi nō q ei⁹ pascua sī vberria pīguia ⁊ virētia. ꝓmo sī vberria: q⁹ pascit cognitōe sūme ꝛitat̃: siue ei igrediat ad ꝛeplā dā diuitatē: siue egrediat ad ꝓsideradā xpi hūanitatē vbiq̄ iuenit yberrimā satietatē: iuꝛ illō Joh. x. Ingrediet ⁊ egrediet et pascua iuenier. Scdo pascit delectatōe sume suauitat̃. ⁊ ista sī pascua pīguia. vñ ipa ināt cū p̃s. Sic adipe ⁊ piguedie ꝛpleat aīa mea. ⁊ illi dici p̃t illō p̃s. cxlvij. ⁊ adipe frūti satiat re. illi⁹. s. frumēti de q̄ dr Joh. xij. ni⁹ si gnū fru. ⁊c. Tertio pascit in viroꝛe sume ertitat̃. ⁊ ista sī pascua virētia q̄ nūq̄ siccari poterūt ⁊ sp virētia erūt. ⁊ iō dicere pt cū p pheta p̃s. 22. In loco pascue ibi me collocauit. ¶ Tertio dr ouis ppt simplicitatē verā.

J Maria habuit triplicez simplici/tatem

Habuit em̃ simplicitatē aq̄lināe: colūbinā et ouinā. Siplicitas aq̄lina ē q̄ simplici ītuitu respicit celū ⁊ solē: ⁊ iō pullos suos q̄s vi, derit cū vno oculo respicere ad celū ⁊ cū alio ad ⁊rā tāq̄ degeneres a se abiicit. Et sil'r btā ꝯgo simplici ītuitu coꝛdis sui sp ad deū respexit. nec ad ⁊rā oculos suos vnq̄ reflexit. ⁊ iō opa lucida sp habuit: iuꝛ illud Mat. x. Si ocul⁹ tu⁹ simplex fue. to. coꝛ. tu. luc. e. Scdo habuit simplicitatē colūbinā. Colūba ei (vt s. dictū ē in assil'atiōe. xij) caret felle: ⁊ diligit ꝓparē simplici amoꝛe. ⁊ ipa caruit felle amaritudis: ⁊ tota fuit plēa melle dulcedis ⁊ suauitat̃. vñ ipa ait Ecci. xxiiij. Spūs me⁹ sup mel dulc̃. ⁊c. Tertio hūit simplicitatē ouinā ouis em̃ nullū ledit sz oīb⁹ fuit. q̄ de lacte suo nutrit ⁊ de carne pascit ac de lana vestit. ⁊ sil'r b. ꝯgo nullū vnq̄ lesit sz nos nutrit suis doctrinis: pascit suis meritis ⁊ vestit suis exēpl'. Uel meli⁹ dicere possum⁹ q nos nutrit lacte sue doctōis: pascit carne filij sui quā ipa genauit. de q̄ ipe ei⁹ filij ināt Jo. vj. caro mea ꝛe ē cib⁹. Uestit ec nos vestimēto gr̃e in hoc sclo ⁊ gl̃ie in futuro. ⁊ ꝓpt hoc dr puer. vlti. Oēs amici ei⁹ vestiti sī duplicib⁹ De illa q̄z exponi pt illud p̃s. cxxvij. q̄ dat niuē sic lanā

¶ Quarto dr ouis ppt obedientiā spontaneā

Maria trib⁹ obediuit

Oues em̃ ml'tū sī obedientes voci pastoꝛis: iuꝛ illud Joh. x. Oues mee voce mea audiunt. Mag̃ obedientia ē audire voce dei ꝓpientis maioꝛ audire voce dei ꝓsulētis z maria est audire voce dei ispiratis. Btā aūt ꝯgo tāq̄ bōa ouis dei oīb⁹ his vocib⁹ obediuit. Precepat ei de⁹ q̄ ter i āno festa solēnia celebꝛarēt: vt pz Exo. zz. ⁊ oēs i hierl'm ascēderēt ac ꝛeplū visitarēt. s. i festo pasce: pēthecostes ⁊ scenofegie. qō q̄dē ꝓceptū ipa obꝛuauit. vñ puer suum duodenariū secū duxit: Lu. ij. Scdo obediuit deo ꝓsulēti. fuare ei ꝯgitatē nō ē ꝓcepti sz ꝓsilij. vñ dr. j. Choꝛ. vij. De ꝯginib⁹ ꝓceptū dñi n hēo: ꝓsiliū aūt do ⁊c. ⁊ ista ꝓsiliū ipa seruauit q̄ ꝯgitatē deo vouit. ⁊ iō dicit angelo. Quō fiet istō q̄m vir ñ cogsco. i. ñ cogscere ꝓpono: Lu. j. Tertio obediuit deo inspirāti. Cū ei āgel⁹ gabriel sibi aduētū filij di nūciasset illa tā grādia ⁊ tā insolita. s. q ꝯgo ꝓciper ⁊ pareret deū: credere nō potuisz nisi a⁹ sibi interi⁹ispiratz. ⁊ iō diuie inspiratōi acq̄escēs cōtinuo obediuit di. ecce ācilla dñi ⁊c. Propt hec tria ꝑdicta ꝑdixerat ei p̃ ei⁹ Dauid p̃s. 44. Audi filia ⁊ vide ⁊ inclina aurē tuā ⁊c

¶ Quinto dr ouis ppt cognitionē mutuam

ℓ Xpus agnua

Oues em̃ cogscūt pastoꝛem: ⁊ pastoꝛ cogscit oues suas. vñ saluatoꝛ nr̃ dicebat Jo. x. Ego cogsco oues meas: ⁊ cogscunt me mee. Et sil'r xp̃s (q̄ ait vbi. s. Ego sū pastoꝛ bon⁹) cognit mīez suā i vita sibi tāq̄ filij⁹ obediēdo: Lu. ij Cognit eriā in moꝛte eā discipulo cōmēdādo Joh. xix. Cognit eriā p⁹ moꝛte eā ad eternaz gl̃iam deducēdo: ⁊ ad suā dexterā collocando Btā igit ꝯgo fuit illa scā ⁊ imaculata ouis q nob ꝛepit illū imaculatū agnū de q̄ dr Joh. j Ecce agn⁹ dei q̄ tollit pcā mūdi. ⁊ Piere. xj ipe ait. Ego q̄si agn⁹ mānsuet⁹ q̄ portat ad victimā. Ut em̃ dr Aug. Xp̃s ꝓpr̃ multa dict⁹ est agn⁹: maxie ꝓpr̃ pietatē ⁊ mānsuetudinez Agn⁹ em̃ dr ab agno grece q⁹ significat pīa latie. Agn⁹ nāq̄ oculo pio ⁊ mānsueto aspicit suū occisoꝛē. ⁊ ipe pi⁹ iesus oculo pietat̃ ispiciebat suos crucifixoꝛes: q⁹ eis piem oꝛabat Lu. xxiij. Itē pio oculo respexit latronē q̄ ei⁹ pauloāte blasphemauerat: ⁊ ait ei. Amen dico tibi q̄m hodie mecū eris i paradiso: Lu. xxiij. Itē dr agn⁹ ꝓpter ml'tas alias ꝓpetates. Mā agn⁹ inf oia aīalia maxie inuenit inocēs: vt dr i li. de ꝓpe. re. ⁊ ponit Isi. xij. ethy. Nullū em̃ ledit dente nec cornu nec vngue. ⁊ q̄quid in eo reperit totū vtile est. scz caro ad cibum: pellis ad varių vsum: pil⁹ ad indumētū: fimus ad terre impinguatiōez: vngula ⁊

comu ad medicatoꝝ. Ite qñ vidit lupũ gradũ figit ⁊ sibi simplici vultu pci petit. captus ab hoste ligat⁹ a carnifice nõ se defendit. et si ue spoliet vellere siue cute sic aial inocuũ obmutescit. siue ei ducat ad pascua siue deferat ad victimã: nec gemit nec murmurat nec calcitrat ꝛ obedit. Que omia dño nro iesu xpo optie applicari pnt. Sz breuitatꝛ cã solũ explanabo dictũ Jsi. vbi. s. q̃ ait. Latini agnũ ab agnoscẽdo putãt dictũ: eo q̃ p̃ ceteris aialibus matrẽ suã noscat: adeo vt in mag̃ grege stati ad balatũ vocẽ noscat parẽtẽ. hẽ ille. Et sil̃r dñs nr̃ agn⁹ bon⁹ ⁊ pi⁹ i cruce pẽdẽs ag̃uit vocẽ mris sue balãtẽ. i. lacrimãtẽ. vñ ei rndit di. mulier ecce fili⁹ tu⁹: Joh. xix. Et iõ in miſa cãtat Agn⁹ dei ⁊c. q̃si di. eccl̃ia. Agne dei q̃ agnouisti matrẽ sibi obediẽdo miſere nobis. Agne dei q̃ agnouisti matrẽ eã recõmẽdãdo miſere nob. Agne dei q̃ ag̃uisti matrẽ ei compatiẽdo i cruce: ⁊ p⁹ morte suã illã ad pacem ecl̃ã reducẽdo dona nob pacẽ. Sil̃r miſ ag̃uit filiũ in vtero eũ nouẽ mẽsib⁹ fouẽdo. Ite ẽ vtez eũ lacte ꝟgineo nutriẽdo. Agnouit i mõo sibi tã q̃ filio fiducialit̃ ipando. vñ ait Joh. ij. Vinũ ñ hñt. q. d. miraculũ fac aquã i vinũ ꝓtẽdo: ⁊ sic eis vinũ ipẽde. Agnouit etiã eũ in patibulo ipm affociãdo. vñ Lañ. ij. inãt. Dilect⁹ me⁹ mihi. ſ. intẽdit. ⁊ ego illi Et eiusdẽ li. c. vij. itez ait. Ego dilecto meo: ⁊ ad me cõuersio ei⁹. Hec est illa ouis dei q̃ ipleuit pceptũ de duab⁹ tunicis: qõ hz Lu. iij vbi dz. Qui habet duas tunicas det vnã nõ hñti. Sicut em̃ ouis vnã supabũdãtẽ tunicã. ſ. piloz dat tõsori: ⁊ aliã suat sibi. ita ista ouis benignissima q̃ in maria abundãtia hz idumẽtũ diuie gre de illa nob oĩ anno imo oĩ die cõicat. O igit̃ ouis inocẽtissima fac etiã nos omes effici. i. fideles ⁊ innocẽtes. Omes em̃ dicunt fideles ppli inocẽtie fructꝰ dãtes vt ptz p Jnno. in. c. in scpturã. i pn. viij. q. j. Ite omes appellant oẽs boni xpiani: v ptz p glo. i epla ine claras. sup ℣. omes. C. de sũ. trĩ. ⁊ fi. ca. Fili⁹ em̃ tu⁹ missus ẽ ad omes q̃ pierãt Mat. xv. ⁊. ij. q. viij. ℣. ecce oñsum. Fac vt stmus de illis ouib⁹ de q̃bꝫ inãt pastor bon⁹ filius tu⁹ Joh. x. di. Alias omes habeo q̃ nõ sũt ex hoc ouili. ſ. iudaico. trãsumptiue i. c. hãc societatẽ. de pe. di. iij. De illis inquã de q̃bus idẽ filius tu⁹ dixit. Bon⁹ pastor aiam suam ponit p ouib⁹ suis: Joh. x. ⁊. xiij. q. iij. c. tres plonas. Fac vt filio tuo dicere valeam⁹ cum ꝓpheta ps. lxxviij. Nos autẽ populus tuus: ⁊ omes pascue tue confitebimur tibi in seculũ. Amen.

De eiusdẽ ĩtemerate ꝟginis assilatõe Ser. iij

In medio ec- 2
i clesie laudabo te: ps. xxj. Aler. de al̃. sup ps. 80. exponẽs illa ℣ba eiusd. ps. Testioniũ in Joseph posuit. ait Joseph fili⁹ accrescẽs ⁊ pri carissim⁹ fligios⁹ ẽ. i q̃ posuit de⁹ testioniũ honorz b. ꝟginis: qz p votũ castitatꝛ ei⁹ ꝟginitatẽ honorat. p votũ obediẽtie obediẽtia ãcille dñi. p votũ paupertatis illi⁹ pauptatẽ. q̃ (vt dr Hiero.) ita pauperat q̃ colo ⁊ acu acq̃rebat vñ se ⁊ saluatorez mõi pascebat. Posuit eĩ testioniũ in Joseph qz ipa b. ꝟgo ẽ testꝛ ⁊ aduocata in cã eoz q̃ eã honorãt. vñ freq̃nt̃ cãtam⁹ de ipa. Eya g̃ aduocata nr̃a ⁊c. De b̃ testionio dr de⁹ pr̃ in ps Et thron⁹ ei⁹ sic sol i ꝓspectu meo. i. b. ꝟgo q̃ ẽ thron⁹ veri salomõis xpi: ⁊ testꝛ i celo fidel Jbi em̃ testat ⁊ allegat p nob. vñ q̃dã scẽs hõ narrauit q̃ cũ q̃dã religiosi freq̃nt̃ cantantes illã ãriphonã Salue regina. dicerẽt ꝟbũ illd Eya g̃ aduocata nr̃a ⁊c. pl̃es viderãt in spũ ipam matrẽ dñi añ filiũ suũ psterni pñtã ⁊ p toti⁹ illi⁹ ordis ꝓtatõe pcari. hec ille. Et iõ ordo nr̃ sp studuit hãc benignã aduocataz magnificare. ⁊ ipa bñdicta mr̃ dei b̃ videns dedit dotẽ suã tpalẽ quã hz ib̃ scĩ. ſ. loca terre sctẽ i manu ⁊ gubnatõe ordis nr̃i. ex q̃ inuit q̃ ipa dz ab ordie isto singlariẽ magnificari ⁊ honor⁹ ipi⁹ ⁊ filij sui defendi. q̃ppt̃ ego ordinis isti⁹ fuul⁹ g̃tidie dico brẽ ꝟginis ℣ba thematis nr̃i. ſ. In medio eccl̃ie. i. oĩm xpianoꝝ laudabo te. Sup q̃b⁹ verbis solũ. vij. alias assilatiões ꝓtẽplabimur.

Qz brã ꝟgo p ebur figurata est Assilatio. j. 3
Bur hz cãdorẽ: rubꝛẽ: frigiditatẽ ⁊ m
e soliditatẽ. cãdor significat marie puritatẽ ⁊ ꝟginitatẽ. ⁊ iõ ei dr Lañ. v. vẽter tu⁹ eburne⁹ dist. nct⁹ saphiris. Qz em̃ vt dictũ ẽ: ebur hz cãdorẽ. saphir⁹ ꝟo hz colorẽ celestẽ. p hoc dat intelligi q̃ ei⁹ puritas ⁊ sanctitas cãdicioꝝ q̃z hũana ⁊ celestioꝝ q̃z angelica. vñ Berñ. in ser. assumpt̃. inãt. Si diligẽter attendas in maria singulas virtutes inuenies singlares eã q̃ videbant cõmẽs. q̃ em̃ vl̃ angelica puritas ꝟginj illi audeat cõparl̃ q̃ digñ fuit sacrariũ fieri spũsti ⁊ hiraculũ filij dei Rubor aũt significat ei⁹ caritatẽ q̃ i ipa nũq̃z extingui potuit: imõ illd Lañ. viij. Aq̃ multe nõ potuerẽt extinguere caritatẽ. Et q̃ diabolũ pcussit ⁊ pstrauit: imõ illd Judith. ix. pcutiã eũ labijs charitatis mee. Et q̃ ipam ꝟginẽ de corrauit ⁊ ornauit: imõ illud Lañ. iij. Ferculũ

fecit sibi rex salomō ꝛc. scāt. media charitate ꝓstrauit. ꝛ eiusl. i. c. ij. ipsa inqt. Ordinauit in me caritatē. dr ei⁹ ār caritate inqt Ber. Ipa ē mlier amicta sole: q̄ velut altez solē induit: qz sic̄ ille sup bonos ꝛ malos idrinc̄ oritur ita ipsa pterita merita nō discutit: sz oib⁹ exorabilē ꝛ clemētissimā se exp̄bit ꝛ oīz necitates āplissimo mīsc affectu. Frigiditas significat refrigeratōz spūssci ꝛ extinctōz fomitz. vñ dixit illi āgel⁹ Lu. j. spūscūs supueniet i te. i. te ab oīstu ocupie refrigerabit. vñ Aug. i ser. ānunciat. air. Spūscūs supueniet i te vt nec estū patiarz libidis: ꝛ mīsio creatorz. ꝛ sbdit. Idcirco q̄dē eā dr⁹ obūbrat ne poznās deū fragilitas hūana succūbat: ꝛ vt est⁹ corpis nesciat quā dr⁹ obūbrat. Soliditas ār significat ꝓstātiā siue fruz: q̄ tāta fuit q̄ lz tēpe passiōis xp̄i oēs aplī fuerīt ꝓfracti: ipa tn̄ solida ꝛ firma pmānsit. vñ figurata fuit. iiij. Re. ix. vbi dr. Fec̄ sibi salomō thronū de eboze grādē. Ipa em̄ fuit thron⁹ dr⁹: qz dr⁹ i ipa requieuit ecc̄i. 24. ꝛ fuit de ebore qz solida ꝛ firma pmānsit. ꝛ fuit grādis: qz ei⁹ dignitas oēz āgelicā dignitatē trāscēdit. De ei⁹ aūt cōstātia inquit Amb. sup Lu. Maria fugientib⁹ aplis ante crucē stabat ꝛ pīs oculis vulnera filij spectabat. Scōi q̄z paraī. ix. dr. Fec̄ salomō solīū eburneū. i. xps b. ꝛginē. q̄ fuit solīū ipi⁹ salomōis celestz. ꝛ iō illi inqt ppha ps. 44 Sedes tua dr⁹ i se. se. nc̄. ꝛ. j. a vobis⁹ eburneis. ex q̄b⁹ delectauerī te fi. re. i ho. ꝛ. Astitit regina ꝛc. Ipi q̄z ꝛgini inqt ei⁹ ispōsus celestz Cañ. vij. Collū tuū sic turrz eburnea. De illa etiā dicī pt illō Treñ. iiij. Lā dilectiones sunt nazarei ei⁹ nine: rubicūdiores eboze ātiq ꝛc. h aūt ebur pciosū dr⁹ferī de idia: vt hz Eze. xxvij. vñ Virgili⁹ cait. India mittit ebur. De pulchritudie etiā ipi⁹ ꝛginis dicere possum⁹ illud Ouid. ij. metha. Impubesq genas ꝛ eburnea colla dr⁹cul q̄s. Ebur ei significat pulcritudinē: qz res eburnee dicunt pulcre. vñ ꝛgili⁹ iij. geor. cait. hipodameq hūeroq pelops isignis eburno. ꝛ pperti⁹ inqt. Siue lyre carmē digitz pcussit eburnis. i. eburneis. Sic etiā tybull⁹ accipit dr. Dāc pmū venies plectro modular⁹ eburno. De ipa q̄z ꝛgine bñdicta expōi possz moral⁹ illō Helter. j. l. q tēroria regz assueri q̄ erāt aerei colorz ꝛ carpasinis ꝛ lacinctinis sustētabāt fumib⁹ bissinis ac purpureis: q̄ eburneis circul⁹ iserti erāt: ꝛ columnis marmoreis fulciebant. sz breuitatis cā prāsco

11 Oz brā ꝛgo dr⁹ dies Assilano. ij.

d Jes dr⁹ a dyō grece qđ ē clax latine vt dr⁹ Isid. in li. ethy. ꝛ significat b. ꝛgi

nē: q̄ tota fuit celesti claritate pfusa. Si enīz alij sc̄i dicunt dies: iux illō. j. Thi. v. Oēs vos filij lucis estis ꝛ filij diei. In q̄b⁹ ñ aliq̄n fuit aliq̄ tenebra culpe. multo fortius illa dz dici dies in q̄ sp lux diuia effulsit: ꝛ nunq̄z aliq̄ tenebra locū habuit: vt ait mgr Jaco. de voragine i li. b. ꝛgis: vbi etiā dr. Sili isto mō visibili cozp⁹ opacū. i. tra: soli se nō inp̄oneret: tūc sol sp die faceret: ꝛ nunq̄z nox ect. In maria igit̄ nihil vnq̄z fuit opacū: nihil trenū nihil rōni ꝛriū: ꝛ iō nulla nox vnq̄z ibi ēe potuit: sz sp tāq̄z dies lucida radiauit. Nec ille Et allegat illō Zach. xiiij. Erit dies vna q̄ nota ē dño. Nō dies neq̄z nox. i. nō vicissitudo dieꝝ ꝛ noctiū. Ista tal⁹ dies q̄ nūq̄z habuit noctē est brā ꝛgo maria. qz sic dr⁹ Sap. vij Hec est speciosior sole. Et q̄b⁹ ꝛbis pdict⁹ dr⁹ cor aut nō ꝛcludit intrētū aut nece ē ꝛcludere ex eis q̄ ꝛgo lucidissima nunq̄z obscurata fuit p originale pctm̄. De isto etiā die dr⁹ ps xviij. Dies diei eructat verbū: ꝛ nox nocti indicauit sciaz. ¶ Sz notādū ē q̄ dies hz tres ptes ꝑncipales. Pria mane appellat a mene qđ ē bonū: qz nihil ē luce melī⁹: vt ait Jsi. i li. ethy. ꝛ hec ps ē finis tenebrōis: iūtiū opatiōis: hora sobrietatz ꝛ celebrare digestiōis: vt dr⁹ i li. de pp̄. re. Que ora optie ꝛueniūt brē ꝛgini. nā ꝑmo fuit finis tenebrōis. Pcōres em̄ dormiūt i pctis: iux illō. j. Thes. vl. Qui dormiunt nocte dormiūt. Ipa igit̄ ꝛgo bñdicta est finis tenebrōis: qz finē fec vicys ꝛ pctis. vñ Hiero. in ser. assumpt̄. de illa inqt. Dedit celis gl̄iam: terrz deū pacēq refudit: gentib⁹ fidē: vicys finē: vite ordinē: ac mor⁹ disciplinā. Scōo est initiū opatōis. aīa aduenit em̄ suū. hoies bñ opari ñ poterāt: qz dēmōes eos ꝑpediebāt. sed ipa dēmones ꝑpedientes expulit ꝛ hoies ad bñ opandū expeditos fecit. iuxta illō ps. Ortus est sol. i. virgo maria: ꝛ cōgregati sūt. i. dēmōes: ꝛ in cubilib⁹ suis collocabūtur. s. i iferno. ꝛ exibit hō ad op⁹ suū. ꝛ ad opationē suā vsq ad vesperā. Tertio fuit mane sobrietatz. Habuit em̄ magnā sobrietatē in ꝛbo: qz rarissime repit̄ fuisse locuta. vñ glo. sup Lu. ait. Si maria inuenit̄ aīa ꝑceptū aplī tacuisse: debem⁹ post ꝑceptū aplī magis docere q̄ docere. Habuit etiā sobrietatē in cibo vñ inqt Amb. in li. de ꝛgi. Si maria eluriebat ab⁹ plerūq obui⁹ q̄ mortē arcere nō de

Dies hz tres ptes ꝑncipales

licias mīstraret. Habuit q̄z sobrietatē i actu dicto: sic ē mrimonial' copule: a q̄ volunt abstinere ⁊ ꝯtinentē fuare. sciebat em̄ verā cē sniaz Quid̄ dī. i. cepī tis. Est ꝑ placitz abstinuisse bonis. ¶ Scd̄a ps diei ē meridies. q̄ q̄dē certz horz ē magz calida: magz sicca: magz clara ⁊ magz eq̄lis siue media. q̄ tūc sol ē i medio celi ⁊ eq̄liē ab ortu ⁊ occasu vī distare: vt dr i li. x pp̄. re. vbi etiā hō q̄ meridies dr q̄si media dies: vl' q̄si mera dies: q̄ tūc clarior ⁊ purior est sol q̄n de medio celi rutilat: ⁊ totū orbē illuiat pari claritate. Brā igit ꝯgo dr meridies: q̄ ceteris scīs est magz calida. i. dr amore accēsa: imo tota fuit i ignē amorz ꝓsula vt ait Hiero. i ser. ad eusto. Itē fuit ceterz sā et magz sicca. i. ab oi humore ꝓcupīe penit⁹ alicna. vñ vocat̄ ēra sitiēs: iux illd Isa. lij. ⁊ sic radix de terra sitiēti. Fuit etiā ceterz scīs magis clara. i. luce diuīe sapīe magis plena. vñ Apoc. xij. vocat̄ mlier amicta sole. i. sapīe diuine spīedore. nā sic dr Beda: q̄n b. ꝯgo elizabeth salutauit: spūsctus ipī elizabeth sciaz pīrīū: preteritoz ⁊ futuroz vidit. Pīrīū q̄dē q̄ ipaz dei mrez cē cognouit: ⁊ fructū vētriz sui cē benedictū pdicauit. preteritoz aūt: q̄z ꝓfensum marie credētz intellexit. futuroz ꝯo: q̄z a dño pficiēda q̄ illi dicta fuerāt ānūciauit. Deinde subdit Beda. Quis ꝑ dicere vl' extimare sufficiat q̄ tūc gra spūsancti dei genitrīcē repleuerit: cui tāta in mīe pcurroz lux celestz emicuerit. Est etiā media. i. mediatrīx inf deū ⁊ nos effecta. de q̄ medio inq̄t ps. Suscepim⁹ deus misericordiaz tuā in medio tēpli tui. i. i vtero virginali. ⁊ itez. Deus aūt rex nr̄ ante scla operat⁹ est salutē in medio terre. i. in maria ꝯgie. ¶ Tertia ps diei dr vespa a q̄dā stella occideral' q̄ dr vesper siue hesper: q̄ solē occidētē sequit ⁊ tenebras seq̄ntes comitat. vt dr Isi. vbi. s. ⁊ ponit in li. de pp̄e. re. vbi etiā dicit q̄ hora illa dr sero a ianuis clauso siue seratis: quia q̄n venit vespa fores serant: vt oīa in domo maneāt tutiora. In hora aūt vesptina hō a labore req̄escit: mercedē accipit: ⁊ in domo se recolligit. Et sīl brā ꝯgo tāq̄ hesper⁹ semp solē. i. xpm comitata est. ⁊ sero. i. in fine vite q̄ttuor suis fidelib⁹ facit. Primo nanq̄z a laboribus suis eos q̄escere facit: iuxta illd Apoc. xiij. Amodo em̄ iam dicit spūs vt req̄escant a laboribus suis ꝛc. Secdo eis mercedē tribuit Illa em̄ merces est fructus vētris sui. i. eius benedictus filius: iux illud ps. cxxvij. Cū dederit dilectis suis somnū ecce hereditas dñi filij merces fructus vētris. Tertio cū dnotis suis cenā facit. in qua cena illis apponit panē vite: illū scz q̄ ait Joh. vj. Ego sum panis viuus q̄ de celo descēdi. Illū etiā panē de q̄ dr Eccī. xv. Et babit illū pane vite ⁊ intellect⁹. Apponit etiā eibū delectabilē. i. scīpam: q̄ ait Eccī. xxiiij. q̄ edūt me adhuc esurient: ⁊ q̄ bibunt me adhuc sitient. Apponit etiā diuīsa cibaria. i. diuīsas refectiones ⁊ gaudia. vñ puer. vlē. dr. Dedit cibaria ancillis suis. Quarto dnotos suos i domū celestē introducit. ⁊ io vocat porta padisi ⁊ fenestra celi. Unde canit eccl'ia. Intrent vt astra flebiles celi fenestra fcā es. De ista die exponi moralit pt illd q̄d dicūt ūriste: scz ad aliud ꝓpositū. s. q̄ dies iterpellat ꝓ hoie: ex de loca. c. vl. ⁊ C. de ꝛ. cōmit. stip. l. magnā. Dīgit xpiani memētote diei huius q̄ egressi estz de egypto. s. pcti: ⁊ de domo fuitutz. s. diaboli. Exo. xiij. Hec ei dies boni nūcij. ij. Re. iij. Dic ē scūs dies dñi Neemie. viij. ⁊. ij. Esd. ix. Hec est dies quā fecit dñs exultem⁹ ⁊ letemur i ea: ps. cxvij. O sctissima dies i q̄ fabricata fuit ꝓphetia dauid di. ps. cxxvij. Fecit solē in pātē diei. Sol em̄ iusticie xps i ptātē dat⁹ ē siue genitrīcē. scz heu q̄ multi idnoti bte ꝯginis pīt dicere illd Luc. xviij. Inclinata est iā dies. Unde aūt o dnoti dico illud Ro. xiij. Nox pcessit: dies aūt appropīnquit abiciam⁹ q̄ opa tenebraz ꝛc. Ecce nūc dies salutis. ij. Cho. vj.

Q3 brā ꝯgo dr fons Assīlatio. iij.

f Ons est brā ꝯgo maria: iux illud Cañ. ij. Fōs hortoz puteus aq̄z viuēntiū: q̄ fluūt ī petra de libano. In q̄b⁹ ꝓbis notari pt q̄ ipa hz hortū cāpū ⁊ viridariū: ita q̄ q̄ ad hortū ipa ē fons: q̄ ad cāpū est puteus aquaz viuēciū: viridariū ꝯo fluuius q̄ fluit cū ipetu. Per hortū aūt significant boni ⁊ btē ꝯgis dnoti q̄ sensus suos clauserūt. De qualibet em̄ bona aīa spōsa dei pōt dici illud Cañ. iij. Hortus conclusus fons signat⁹ ꝛc. Debet em̄ claudere os suū a vanis ꝓbis: ⁊ manus suas ab operib⁹ prauis. et sic de singulis sensib⁹ corporalib⁹. ⁊ tūc erit hortus cōclusus. Item debet sigillare cor suum a cogitatiōibus immundis. ⁊ tunc erit fons signatus. In isto aūt horto sunt herbe virētes ⁊ redolētes. i. sancte virtutes ⁊ dnote meditatiōes. Sūt etiā flores. i. mūde affectiones Ibi etiā crescūt arbores folia virētia ⁊ fructus suaues habētes. Per arbores aūt intelligunt diuīne ꝓplationes i altū se erigētes. p folia aūt scrā ꝓba. ⁊ p fructus bona opa. ⁊ ideo subdit i pdicto. c. Emissiones tue padisus. Sed notandū q̄ nec iste herbe nec flores nec arbores possunt fructificare nec crescere nisi iste fons

Maria fons hortorum.

ꝟginalis mittat eis aquã sue gr̃e. Aduenien
te aũt aq̃ isti⁹ fontꝫ herbe ꝟ fructũ ꝛ scrõꝫ deside
rioꝫ crescũt. qz bñdictõꝫ ab isto fõte accipiũt
Unde Heb.vj. dr. Terra sepe venientẽ sup se
bibẽs imbrẽ: ꝛ generãs herbã optimã illis et
q̃b⁹ colit accipit bñdictiõꝫ a deo. Flores etiã
crescũt: qz mũde affectiões magis redolẽt co
rã deo: iuxt illud Can. ij. Flores appuerũt vi
nee florẽtes odorẽ dederũt. Arbores etiã, pdu
cũt folia sctõꝫ ꝟ bonꝫ ꝛ fructũ bonoꝫ opꝫ. vñ
Diere.xvij. dr. Erit foliũ ei⁹ viride ꝛ in tpe
siccitatꝫ ñ erit sollicitũ nec aliq̃n desinit facere
fructũ. ꝛ iõ bene dr q ipa est fons ortoꝫ. Per

S cãpos aũt itelligunt mali ꝛ pcõres q̃ nõ hñt
Puteus aquarũ aliquã clausurã. nec in ore suo: qz illud laxãt
ad tractões. nec i manib⁹ suis: qz illas extẽ
dũt ad illicitas opatões. nec in corde suo: qz
ibi recipiũt imũdas cogitatões. Et de talib⁹
dr Prou. xxiij. Per agꝫ hois pigri trãsiui
ꝛ p vineã viri stulti: ꝛ maceria lapidũ erat de
structa. Unde qz nõ habet aliquã clausurã nec
maceriã: ideo male bestie. i. demones vadũt ꝛ
veniũt in coꝛ ei⁹. Ad qd exponi pt illd Job.
xx. Uadẽt ꝛ veniẽt super eũ horribiles. Et
qñ tales malebestie vadũt ꝛ veniũt: iõ her
bas cõculcãt: flores dessipãt: ac fructus deuo
rant. qz oẽs virtutes ꝛ affectiões ac desideria
ꝛ cũcta bona opera destruũt ꝛ assumũt: ita q̃
oia efficiunt arida ꝛ mortua. Unde Isa. xv. dr
Aruit herba. s. redolẽtiũ ꝟtutũ: ꝛ defecit ger
men. s. bonoꝫ opꝫ. ꝛ nitoꝛ dis interijt. s. vi
rẽtiũ affectionũ. Sed tñ istꝫ cãpis in q̃b⁹ sũt
oia arida ꝛ mortua beata ꝟgo sepe est pute⁹
aquaꝫ viuẽtiũ. Aque em ei⁹ sunt viuẽtes: qz
faciũt reuiuiscere ei corde oẽs mortuas volun
tates: ꝛ virere oẽs aridas affectiões: ꝛ ꝓinter
fructificare p bonas opatões. vñ inãt Ps.
Et campi tui replebunt̃ vbertate. ꝛ ideo bñ
dr puteus aquaꝫ viuẽtiũ. Iste sunt ille aque
viuẽtes de q̃b⁹ dr Ezech. xlvij. Oia ad q̃ ve

T nerit toꝛres viuẽt. ¶ Per viridariũ ꝓo itelli
Maria fluuius. gĩt padisus: in q̃ sunt diũsi flores. s. rose mar
tyrũ: viole cõfessoꝛ ꝛ lilia virginũ. Itẽ diũse
arbores. Quida em ibi sunt q̃ fuerunt vt ce
drus p eminẽtẽ vitã: alij vt cypssus p odoꝛi
ferã famã. ꝛ sic de singulis. Quas gras ꝓsecu
ti sunt mediãte virgine. Unde ipa dicere põt
illud Eccs. ij. Feci hoꝛtos ꝛ pomeria: ꝛ seui
ea cũctis generib⁹ arboꝛũ. In isto viridario
siue pomerio ꝟgo beata ꝓpaciat modo iter li
lia virginũ: mõ iter violas ꝓfessoꝛ: mõ inter
oliuas pẽtiarchaꝛ: q̃ fuerũt tediti opib⁹ mĩsti
cordie. mõ inter palmas apl̃oꝛ: q̃ totũ mun
dũ supauerãt. mõ inter cedros platoꝛ: q̃ fue
rũt eminẽtes dignitate. mõ iter ꝛpressos re
ligiosoꝛ: q̃ odore sue puritatis serpẽtes. i. de
mones a se fugauerunt. In istud aũt viridaꝛ
riũ siue pomeriuꝫ istẽ fons siue fluui⁹ mittit
aquas suas cũ impetu. i. largiter ꝛ abũdanꝛ
Ad hoc aũt q̃ fluãt aque cũ impetu tria reꝙ
runt̃. s. q̃ de alto veniãt: q̃ in abundãtia fluãt
ꝛq̃ nulla resistentia inueniãt. Istas igĩt aqs
iste fons siue fluui⁹ celestis effluere facit in vi
ridariũ padisi a monte altissimo trinitatis:
ꝛ facit eas effluere in abũdãtia maxima ple
nitudinis. qz nullũ pctm obstaculũ inueniũt
in beatis. Et ideo bene dr. q fluunt impetu de
libano. De istis etiã aquis exponi pt illd ps
xlv. Fluminis impet⁹ letificat ciuitatẽ dei.

U ¶ Sed p maiori declaratiõe pdictoꝛũ pulcꝛ
erit videre qualis est iste fons ꝟginalis: ꝛ q̃
les sunt aque ei⁹: ꝛ qualit̃ iste fons diuidit̃.
Circa primũ aũt est notãdũ q̃ iste fons est si
gnat⁹: ꝛ apt̃ deũ posit⁹. ac in fluuiũ puersus
Quõ mariadi fons sigñ ꝓpetuꝫ q̃ dulcꝫ ac amen⁹. Primo dico q̃ fons signat⁹: iuxta illud Can. iiij. Hoꝛt⁹ cõ
clusus soꝛoꝛ mea sponsa: hoꝛt⁹ cõclusus fons
signat⁹. Bis aũt dr hoꝛtus cõclusus ꝛ semel
signat⁹. Intellect⁹ em ꝟginis fuit hoꝛt⁹ dei: q̃a
plen⁹ erat fide ꝛ dei cognitõe. Affect⁹ ei⁹ fuit
hoꝛt⁹ dei: qz plen⁹ erat amoꝛe dei. Uter⁹ ei⁹ fu
it fons dei: qz plen⁹ erat aqua celestꝫ gr̃e. De⁹
igĩt clausit ei⁹ intellectũ: vt nihil i ipm intrare
posset ignoratie vel erroꝛis. Clausit etiã ei⁹
affectũ: vt nihil in ipm intrare posset mũdani
amoꝛis. Signauit ꝓ sigillum terũ sigillo
virginalis pudoꝛis. Scõd fuit fons apud
deũ posit⁹. vñ Ps. inãt deo. Qm̃ apud te est
fons vite: ꝛ in lumie tuo videbim⁹ lumẽ. Est
em̃ fons: qz refrigerat ab estu cõcupiscẽtie. ꝛ
est vite: qz viuificat a morte letalis culpe. ꝛ tẽ
luminosus: qz infundit nob lumen cognitio
nis diuĩe. ꝛ est apt̃ deũ posit⁹: ꝛ iõ copiose ꝑt
effluere. Tertio est fons i flumẽ ꝓlus: iuxt il
lud Hester. xj. Paru⁹ fons creuit i flumẽ ma
ximũ: ꝛ in aquas plimas redũdauit. Ipa ei⁹
fuit paru⁹ fons in sua humili puersatõe ꝛ re
puratiõe: sed creuit in flumẽ maximũ in filij
dei ꝛceptiõe: ꝛ redũdauit in aquas plimas i
sua in celũ gl'iosa assumptiõe: vbi intrãꝛ re
dũdat q̃ de sua plenitudine nõ cessat effluꝛ
re. ꝛ illis q̃ sunt foras. i. q̃ adhuc sunt i exilio
ꝛ illis qui sunt in plateis celestis Hierusalẽ
iuxta illud Prouerb. v. Deriuent̃ fontes tui
foras: ꝛ in plateis aq̃s tuas diuide. Accipit
aũt aliquãdo flumẽ p aque supabũdãtia. vt
ff. de aqua plu. ar. l. j. ꝟ. ꝛeniq̃ ait. Que qui
dẽ aque celestis supabũdãtia fuit in ipa vir/

gine.z iō eā nob cōicauit abūde. Quarto est fons perpetu⁹. Jux illud Jsaie.lvj. Erit q̄si ortus irrigu⁹.z sic fons aquaz cui⁹ nō defici ent aque. Amoz nāqz mūdi nō est perpetuus sed cito labitur.qz est sicut aqua cisterne Un qquerit deus Jhere.ij.di. Me dereliquerūt fontē aque viue:z foderūt sibi cisternas dissipatas q̄ retinere nō valēt aquas. Mūdus em est sicut cisterna pforata.qz nō hz psolati onē verā sed ficta. nec pmanentē:hz cito effluentē.nec plenā hz vacuā. Juxta illud.ij. Joh ij. Mūdus trāsit z concupiscētia ei⁹. Quinto est fons dulcis z amen⁹. Sed nota q̄ fons de mari oriē.sed p meatus subterraneos dulcorat.z sic ipa aqua dulcorata fonti immittitur:z potabil' redditē. Et sil'r ipa bn̄dicta virgo de populo iudaico amaricato p pctm̄ originale fuit orta.hz trī sine ipsi⁹ pctī originalis amaritudine fuit cepta.qz fm alios in lumbis parentū fuit semē quo ipsa debebat concipi purgatū.z sic ipa grā dei puenīte z sctificate sic totaliter fuit dulcedine repleta q̄ vndiqz emisit aquas dulcissimas grāz. Un de pgenitoribz btē ꝙginis fuit verificatū illud Judith.vij. Fontes amari dulcorati sunt ad bibendū. ¶ Scdo p̄ncipalit̄ est videndū q̄les aquas habet iste fons. Et rñdet q̄ aque ipsi⁹ sunt valde ꝓfuose. Nā multiplicē habet virtutē. Primo nāqz habet ꝓfutē refrigeratiuā Et ideo valde grate sunt anime sitiēti.i.deū desiderāti. Juxta illud Prouer.xxv. Aq̄ frigida homini sitiēti. Sz notandū q̄ aq̄ fontis in estate est frigida z in hyeme est calida. z maxime aqua putei:q̄ etiā dz fons.z sil'r beata ꝙgo i estate psperitatz dat aquā frigidā. id est gram refrigeratiuā.ne mens nimis inardelcat terrenoz affectib. In hyeme vo ad uersitatis dat aquā calidā.i.gram inflāmātem: ne mens aduersitatib pssa a dei amore tepescat. Jpa aūt in aduersitate fuit feruēti oz.qz iuxta crucē stabat. In psperitate vo humilioz.qz dei ancillā se noiabat. Scdo habet ꝓfutē eleuatiuā. Un pt dicere illud Joh.iiij Aqua quā ego dabo fiet i eo fons aque salientis in vitā eternā. Sz nota q̄ aqua q̄tū descēdit tantū etiā ascēdit. Et sil'r aqua grē tantū hoiem sleuat ad celestia q̄tū ipe descēdit despiciēdo infima z terrena. Sunt aūt q̄dā q̄ retinēt sibi necessaria z superflua z nihil pauperib largiunt. Et tal' erat ille dives q̄ induebat purpura z bysso. vt dz Luc.xvj. Quia igit̄ isti nihil descēdunt:ideo nihil ascēdunt. Alij sunt q̄ retinent necessaria z superflua. dant tn̄ grē superfluoz pauperib. de q̄bz dz Luce.xj. Qd̄ supest date elemosynā z ecce oīa mūda sunt vobis. Et isti qz paz descendunt ideo etiā paz ascendūt. Alij vo sunt q̄ dant pauperib oia superflua.z sibi retinēt necessaria De quib dz Lu.iij. Qui habet duas tunicas det vnā nō habenti. Una em est tunica necessitatis z alia superfluitatis. Tunica aūt necessitatis pt retineri superfluitatis vo dz pauperib erogari. Et isti multū ascēdunt. quia etiā multū descendūt. Alij aūt omnia relinquunt tā necessaria q̄z superflua.z se amore dei paupes faciūt. sicut fecerūt apli q̄ dixerunt xpo Matth.xix. Ecce nos reliq̄mus oia.z cē Et de his multi inueniunt viri pfecti q̄ mundo totaliter renūciantes z religionē intrātes votū pauptatis faciūt. Et isti quia marie descēdūt etiā marie ascēdūt.s.vsqz ad xpi societatē.z vsqz ad iudiciariā potestatem. Unde Mat.xix.in q̄t ipe saluator. Amē dico vob: q̄ vos q̄ reliquistis oīa z secuti estis me in regeneratione cū sederit filius hominis in sede maiestatis sue:sedebitis z vos sup sedes iudicātes duodecim tribus isrl. Tertio hz virtutem vinificatiuā.qua desiderabat humanuz genus añ hui⁹ ꝙginis aduentū.dicens i illud Nume.xx. Dne deus meus exaudi clamorez populi mei.z aperi eis thesauz fontis aque viue. Et dicit aperi.qz desup z a deo ē hmōi aque effusio z emanatio.q̄ fluxit i bātam ꝙginem a supiori.i.a spūsctō. Un Luc.j. dixit ei angel⁹. Spūs sanctus superuenier in te.cē. Jpa aūt bn̄dicta ꝙgo cōicauit eā nobis inferioribus.z nos vinificauit. Unde illi dicere possum⁹ illud Neemie.ix. Tu vinificas oia hec. Omes q̄ q̄ volūt vinificari accipiant de aqua istius bn̄dicti fluminis. Omnia em flumina de iure gentiuz sunt publica.ff.de acq̄re.do.l.adeo. §.q̄si toto alueo.de quo etiā tā gif̄.in.l.iij.ff.de re.di. Et iō in flumie publico oib nauigare licet.ff.vt i flu.pu.na.li.per totū. Quarto hz ꝓfutē irrigatiuā z germinatiuam. De irrigatōe dz Heñ.ij. Fons ascendebat de terra irrigās vniuersam supficiem terre. De germinatōe aūt dz Jsa.lv. Descendit imber de celo z vltra nō reuertit̄.hz inebriat terrā z germinare eā facit. Dicit aūt saluator Mar.iiij.q̄ terra p̄mo germinat herbam deinde spicā.z postmodū plenū frumētuz in spica. Iste em fons celestis terrā aie nre facit p̄mo germinare herbā.i.dei timorē.q̄ est p̄ncipiū noue vite. Deinde spicā.i.p̄niam asperā z postmodū plenū fructū in spica.i.charitate. Quia sicut dz ad Roma.xiij. Plenitudo legis est dilectio. Quinto habet ꝓfutē mun-

Quales aqs habet Maria

clatiuam. Nā in isto fonte mundant̄ lauā/
tur actiui ⁊ ꝓplatiui. ⁊ etiā ipi pctores im/
mūdi. Vñ Zach. xiij. dr. Erit fons patens
dom⁹ Dauid habitātibꝫ hierlm in ablutōem
pecoris ⁊ mēstruate. Per Dauid em̄ q̄ inter
prat̄ manu fortē: intelligunt̄ actiui. Per hie/
rusalē ꝙo q̄ interpꝛat̄ visio pacis intelligunt̄
ꝓplatiui. Nomīe aūt pecoris intelligūtur
illi q̄ cōmittūt pctā mortalia carnalia. No/
mine ꝙo mēstruate intelligūt illi q̄ ꝓmittūt
pctā mortalia spūalia. Omes em̄ in isto fonte
celesti debēt lauari. Nā actiui qñ cōmittūt ali
quā negligētiā. Cōtemplatiui qñ peccāt per
aliquā manē gliam siue ineptā leticiā. ⁊ pctō
res rā carnalia q̄z spūalia pctā ꝓmittētes hñt
in aīa mltiplicē maculā. ⁊ iō in isto fonte de/
bēt extergere illā. ¶ Tertio ꝑncipaliť ē viden
dum q̄liť iste fons diuidit̄. Et vñdet̄ q̄ diui/
dit̄ in q̄tuor capita. vt pz Ben. ij. Et hoc ido
q̄ de ꝙgine bñdicta egressus ē xps q̄ in nos
fluxit q̄tuor maxīa bñficia. s. creatōis. recrea
tōis. iustificatōis ⁊ glificatōis. Et ista di/
cunt̄ flumia. Quia flumē cuitati i quā fluit
q̄tuor bñficia inferre ꝙsueuit. Nā necessa/
ria apportat. supflua exportat. sordes abluit.
⁊ sitim extinguit. Bñficiū em̄ creatōis oīa
necessario generi hūano exportauit. Bñfici/
cium recreatōis oīa supflua exportauit. oīa
scz pctā ⁊ opa diaboli. Bñficiū ꝙo iustificati
onis oīa īmūda abluit. Bñficiū aūt glīfica
tionis sitim extinguit. iux illud ps. Inebria/
buńt ab vbertate dom⁹ tue ⁊ torrēte voluptā
tis tue potabis eos.

y quomō Maria fons di/ cit̄ur

¶ Q, beata virgo dicitur nauis
Assimilatio .xiij.

Z Maria ē nauis

Anis dr bñdicta mr dei mltiplici rō/
ne. Primo rōne cause efficientis. q̄a
tota trinitas eam fecit ac fabricauit
Nā dr pr in ea posuit suā potētiā inq̄ntum
potētiā diuinitat̄ receptiua illi ꝓtulit. Filius
aūt i ea posuit suā sapiam inq̄tū sigillū vir
ginitat̄ itegr̄ fuauit. Spūs ꝙo sanctus in
ipa posuit gram suā inq̄tū plenitudinē gre
sibi dedit. Et iō de qualibet ꝑsona diuina di/
ci potest illud. j. Para. xx. Particeps fuit vt
faceret nauē q̄ iret i tharsia. Secdo dr nauis
rōne cause materialis. De materia em̄ huius
nauis habet̄ Eccī. xxiiij. vbi ipsa ait. Quasi
cedr⁹ exaltata sum i libano. Est igit̄ ista na/
uis facta de cedro ꝙgitat̄ q̄ cedr⁹ facit ipsam
deo gratā ⁊ odorifera. ⁊ ei⁹ carnē fuauit i cor/
ruptā. Ite facta ē de cypsso charitat̄ q̄ cypres
sus ē tāte fortitudis ⁊ soliditat̄ q̄ nulli one/
ri cedit. Et sil⁹ charitas bte ꝙgis nulli tribu/
latiōi vnq̄z cedere potuit. Iux illd Can. viij.
Fortis est vt mors dilectō. Et ibidē. Aq̄ ml/
te nō potuerūt extinguere charitatē. Ite fera
est de oliua pietatis q̄ sp̄ viret. q⁹ eius pietas
nūq̄z alicui defuit. nec i vere iuuētut̄. nec in au
tūno senectut̄. nec i hieme tribulatiōis. nec i
estate alicui⁹ mali feruoris. Facta est etiaz de
platano hūilitat̄. Est em̄ platan⁹ arbor am
plissima. ⁊ hūilitas sic btām ꝙginē amplissi
mā fecit q̄ illū i vtero suo recepit quē celi ca/
pere nō pñt. Nā sic dic̄ Bern. Maria ex ꝙ
ginitate placuit: sz ex hūilitate ꝓcepit. Ter/
tio dr nauis rōe cause formal⁹. Forma em̄ na
uis ē. q⁹ sup⁹ ē apta. infer⁹ clausa. i ꝓncipio
stricta. i fine angusta. ⁊ i medio lata. ⁊ sil⁹ b.
ꝙgo fuit sup⁹ apta ad amorē celestiū. infer⁹
clausa ad amorē ꝛrenoz. fuit etiam i ꝓnci
pio stricta. q⁹ i initio nativitat̄ filij ⁊ ꝓturi/
tōis sue cor⁹ eius fuit strictū afflictōe. ⁊ telligēs
q⁹ Herodes volebat filiū suū occidere. vnde
necesse hūit i egyptū fugere. Fuit q̄z i fine s.
vite filij sui angusta. q⁹ gladio passiōis ei⁹ fu/
it vulnerata. Fuit eē i medio lata. q⁹ totius
trinitat̄ nobile triclinium ē. Dī nauis effecta
q̄rto rōne cause final⁹. Ē em̄ facta vt deū d celo
ad trā portaret. iux illd Proū. vl. Facta ē ve
lut nauis institor⁹ de lōge portās panē suum.
Iste ē ille panis q̄ ait Joh. vj. Ego sū panis
viu⁹ q̄ de celo descēdi. Quē panē nob b. ꝙgo
de lōge portauit. Ista ei dicto de lōge dic̄ di/
stātiā loco⁹. q⁹ de celo ad trā ē maxīa distātia
Ul' dic̄ distātiā meritor. q⁹ nulla nra meri/
ta meruerūt vt de⁹ hō fieret. Ul' dic̄ distātiā
statuū. Cū em̄ tres fuerint stat⁹ hois. vn⁹ ān
pctm sb inocētia. scds pctm sb culpa ⁊ pe/
na. tert⁹ sb gra. ⁊ q̄rt⁹ erit sb gl'ia. Xps carnē
hūanā accepit de lōge. i. d pmo statu hūane
nature. q̄. s. fuit sine pctō ⁊ sb inocētia. nihil
omin⁹ in de singul' statibꝫ xps aliq̄d accepit
Nā de pmo accepit immunitatē de scdo penali
tatē. de ter̄tio gre plenitudinē. de q̄rto ꝙo gl'io
sam fruitōz. q⁹ ei⁹ aīa brā fruebat diuinitate
Ad istū panē comedēdū ipa ꝙgo nos inuitat
dicēs illd Proū. ix. Comedite panē meū: et
bi. vi. q̄d mis. vo. Idē aūt vocat vinū ⁊ panis
scz xps. ipm aūt vinū b. ꝙgo miscuit q̄n aquā
hūanitat̄ vino diuinitat̄ vniuit cū. s. de suis
purissimis sanguīb⁹ materiā hūanitat̄ deo
mistrauit. Panē q̄z istū ipa fecē. ⁊ b significa
tū fuit p illā mlierē d q̄ inq̄t saluator Mat.
xiij. q⁹ tria sata farīe miscuit. q⁹ b. ꝙgo coope/
rāte gra spūsci corp⁹ ⁊ aīaz ac diuinitatez in
xpo vniuit. Fermētū aūt in hac ꝓmixtōe fuit
fides ipsi⁹ ꝙgis bñdicte. Quinto dicitur na

uis rōe arbor̄ q̄ i ista naui erecta fuit. dr q̄ ar
bor de Exe. xvij Ecclr de lybano tulerūt vt
facerēt malū. Ista arbor fuit xps q̄ i ista nane
ygis fuit erect⁹. q̄ assilat cedro nō solū ppt
sui sblimitatē: sz etiā ppt fruct⁹ qlitatē. Po
ma ei cedria i aliq̄ sui pte sūt dulcia i aliq̄ acer
ba. ri aliq̄ inf dulcer acerbū sūt media. p q̄ sig
nificāt tres i xpo nature. nāi xpo est diuitas
dulcissima. caro q̄ fuit amaritudie plēa r aia
q̄ fuit dolore repleta in qrtū sue nature relicta
patebat. r erat dulcedie plēa iqrtū diuitate
fruebat. Sexto de nauis rōe veli qđ ibi ap
pēdz fuit. s. xps. dr q̄ velo exponi pt illđ Eze.
xxvij. Byssus varia de egypto extenta ē tibi in
velū. Dr ait istđ velū fuisse variū. qz pictū fu
it re colore albo: rubro r aureo. Ex carne enī
xpi fluxit color albus ppt suā puritatē. ex aia
color rubr⁹ ppt sui charitatē. ex diuitate yo
ei⁹ color aure⁹ ppt suā pciositatē. Un ipa b.
ygo inqt Cañ. v. Dilect⁹ me⁹ cādid⁹ q̄ ad p̄
mū. r rubicūd⁹ q̄ ad scōz. r elect⁹ ex milibus q̄
ad vltū. Septio dr nauis rōe merciū: qbus
onerata fuit. q̄ qđ fuer et ei⁹ yrutes r gre ma
rie hūilitas: ygitas r fecūditas. Nā p mer
cē hūilitaz fuit gra dei. p mercē ygitaz ag̃lo
p mercē yo fecūditaz toti generi hūano. Et
ppt hec tria illi dr illđ Judith. xv. Tu gl'ia
hierlm. i. dei. Hierlm ei visio pacis interpratr. q̄
par ya i solo deo hz. Tu letitia isr̄h. i. angl'oz
q̄ sp deū vidēt. Israel ei dei visio sive specula
tio interpratr. Tu honorificētia ppl'i nr̄i. i. to
tī generis hūani. ¶ De ista naui exponi pt il
lud Mar. vj. Erat nauis i medio maris. In
qbus ybis tria tāgūt de ipa bñdicta ygie. Pri
mū dr fructuositatis. ibi. erat nauis. Scōm
officiositatis. ibi. i medio. Tertiū yo glosita
tis. ibi. maris. Inqrtū ei appellat nauis oñdit
ei⁹ fructuositas. Naui z ei valz ad mlta op
tunitates. qz igr̄ nos i mari tēpestuoso h⁹mōdi positi mlt̄ idigem⁹. iō de nob dr ista naui
cula puidit ¶ Un notādū q̄ b. ygo vr spūal'
nauis valz maxie ad tria. Prio ad trāsfretā
dū occursus piculosos mūdial' occupationis.
Scdo ad deferēdū puēt⁹ delicios⁹ diuinal'
psolatōis. Tertio ad debellādū icursus āgu
stios⁹ demonial' tētatōis. Primo igit nobis
valz ad trāsfretādū h mare qđ ptinue vēris
ōrijs flātibus nauigam⁹. s. mare isti⁹ mōdi. de q̄
inqt ps. Hoc mare magnū r spacios⁹ manu
bz ꝛc. In q̄ qđē mari i maximis piculis sub
mersiōis stam⁹. Un nob dicit pt illđ Eccl. xl
iij. Qui navigāt mare narrēt picla maris. In
qbus oibus picul' ipa bñdicta ygo nos adiuuat
Et iō Bern. inqt. Si incurrāt scopulos tri
bulationū. si insurgūt vēti tētationū Mari
am cogita: mariā invoca Ipa ei ē nauis de qua
spūaliter exponi pt illđ Act. xxvij. Nisi i naui
māserint: vos salvi fieri n̄ potestis. Scdo no
bis detulit thesauz maximū. s. xpm. i q̄ sunt
oēs thesauri sapie r scie dei absconditi. Col'. ij.
Tertio nob valz ad debellādū piratas istius
mar̄. s. demones. De ipa ei dr Can. vj. q̄ ē ter
ribil' vt castroz acies ordinata. Et iō dr Sa
pie. xiij. Exiguo ligno credūt homines aias su
as. r trānseuntes mare p ratē libati sē. Bñ aūt
dr exiguo ppt hūilitatē. Un etiā ipa ait (vt
recitat eccl'ia) Cū eēz puula placui altissimo
Dec ē illa nauis de q̄ dr Lu. v. Ascēdit xps i
nauim q̄ erat Simonis. q̄ interpratr obediens
¶ Scdo principaliter ondit q̄ ista nauis ē offi B
ciosa. cū dr. erat i medio. ē ei mediatrix dei et
hoim. Stat aūt i medio triplici de cā. Prio ad vas pnz
excusanda nr̄a facinora. De q̄ Bern. ait. Do Maria
mina nr̄a. media fr nr̄a. aduocata nr̄a. tuo fi stat i me
lio nos recōcilia. tuo filio nos recōmēda. ex dio
cuser ap dm̄ integritas tua cui pān̄e corrup
tiōis. r hūilitas tua deo grā nr̄e veniā impetret
vanitati. Hec ille. De ipa q̄z exponi pt illud
Isa. xix. In die illa erit altare i medio fre egi
pti. r clamabūt ad dom̄ a facie tribulātis. et
mittet eis salvatorē. Scdo stat i medio ad i
petrāda xpi charismata. de q̄ Bern. inqt. per
te accessū hēm⁹ ad filiū o bñdicta invētrix gre
ie⁹ vite. mr̄ salutis. vt p te suscipiat nos q̄
p te dat⁹ ē nob. Et idē Ber. etiā dr. Op⁹ ei
est mediatorē ad mediatorē dīz. nec alt nob
vtilior ē q̄z maria. fidel' ei ē q̄ scit⁹ amridotuz
r virz r mlieribus ppiauit. Et Eze. 37. ait do
min⁹. Daby sctificatōz i medio eoz i ppetuū
id est maria sctificatōz nob impetrātē. Ut em
inqt Ber. Nihil nos hre voluit qđ nō trāsi
ret p man⁹ marie. Et de h etiā exponi pt illđ
Ezec. 28. Posui te i mōte sctō dei i medio la
pidū ignitoz. i. oīm sctōz. tāqz. s. dñaz r re
ginā. r q̄si gl'ie datrice r baiulatrice. Et h est
qđ petebat Ber. di. Mediatrix nr̄a fac p gr̄
tiā quā invenisti. p progatiuā quā meruisti. p
misericordiaz quā pepisti vt q̄ te mediante fieri di
gnat⁹ ē principe infirmitatz r miserie nre. te
q̄z intercedēte principe nos faciat gl'ie r brūi L
dinis sue. ¶ Tertio principaliter demōstrat i hy
bis pdictz ei⁹ glosit̄as dū dr. marz. Est em i
mari nō vt vallata fluctibus sz tāqz directiua
r liberatiua a tēpestatibus. Et iō dr Maria:
q̄si marz stella. Un ea salutat eccl'ia di. Aue
marz stella. Possum⁹ ei dicere de illđ Sa
pie. xiij. Dedisti i mari viā r inf fluct⁹ semi
tā firmissimā. De ipa q̄z Bern. inqt. Tolle

corpus hoc solare qđ illuminat mundū: vbi dies? Tolle Mariam maris stellā. marꝫ vi qꝫ magni ⁊ spacioſi. q̄d erit niſi caligo inuol uens ⁊ vmbra mortꝫ. Pro ꝺcluſiõe aũt huiꝰ pris dico. q̄ tot ſunt tẽptiꝫ huiꝰ mũdi qui in ſufflant piculoſi vẽti. q̄ niſi hec nauis turiſſi ma haberet: vix vnꝰ ꝺ mille ſaluaret. Hanc igit nauẽ oẽs ꝺbẽt aſcẽdere q̄ ad portũ eterne ſalutꝫ volũt ꝓſperꝫ velis feliciter puenire. vñ Bern̄. ait. O hõ ſi ad ꝺſpectũ xi pris accede re tumes: ne liq̄ſcas q̄ſi cera a facie ignis. va de ad mediatricẽ mrẽ miſcõie ⁊ onde ei vul nus ⁊ vlcera. ⁊ ipa ꝓ te oñdet filio lac ⁊ vbera ⁊ filiꝰ oñdet pri latꝰ ⁊ vulnera. Pr̄ nõ nega bit filio. nec filiꝰ mri. nec mr̄ tibi. hec ille. Ipa aũt briſſima ẏgo eſt illa nauis ꝺ q̄ exponi po teſt illꝺ Mat. viij. vbi ꝺr. q̄ aſcẽdẽte Jhu i nauicula ſecuti ſunt eum diſcipuli eiꝰ. Si g̃ aſcẽderim? ipaꝫ nauẽ: poterim? nauigare ma re ⁊ flumia. ij. Eſdre. iiij. Hec eteni nauis eſt ꝓncipal' inf eas ꝺ q̄bꝰ ꝺr ps. cxij. Illic naues ꝓtrãſibũt. et Job. ix. Quaſi naues poma por tantes. Licet aũt ꝓpe nauis ſit marina. ⁊ tra tis fluuialis. vt nõ. ff. ꝺ leg. l. ſolet. Tñ ꝓ na uem ſepe itelligim? ſiue marina ſiue pluuia lis ſit. ff. ꝺe exerci. l. j. ℌ nauem. ⁊ ꝺ licen. rui ⁊ nau. l. j. ⁊ iij. ⁊ l. ratꝫ. ⁊ tal' eſt bñdicta ẏgo q̄ mediãte euadim? ſecuri ⁊ liberi ab oĩbꝰ peri culis maris ⁊ fluminum

¶ Q̃ beata virgo dicitur nubes

Aſſimilatio. v.

Ubes tripliciter põt ꝯſiderari. ſ. q̄ztũ ad eius generatõem. qualitatẽ ⁊ vir tutẽ. Fit aũt generatio nubis (vt ꝺr in li. ꝺe ꝓpri. rer̄) aliquãꝺo ex vaporibꝰ ma ris. aliquãꝺo ex vaporibꝰ terrenis. ⁊ aliquã ꝺo ex vaporibꝰ corruptis. Et ſm hec nubes ꝺr beata ẏgo. ⁊ etiã hoies terreni ⁊ corrupti Ipa aũt beata ẏgo ꝺr nubes ingztum ex ma ris vaporibꝰ generat. Talis em nubes gene ratur qñ ẏrute caloris ſolaris marini vapo res attrahunt ⁊ in nubẽ ꝓdenſant. ⁊ eadẽ vir tute oĩs amaritudo illoꝝ vaporꝝ in dulcedi nẽ cõmutat. Et ſil'r in beata ẏgine tãq̄ in di uina nubecula oĩs amaritudo maris. i. hu mani generis. ſ. peccati originalis i dulcedi nem ꝓuerſa eſt iuſticie originat': ẏrute radij ſolaris. i. filialis ꝑſeuatiõis. Vñ. iij. Regũ xviij. ꝺr. Ecce nubecula parua aſcendebat de mari: ⁊ tñ ipſa erat dulcis ⁊ melliflua. Poſ ſumus etiã ꝺicere q̄ i iſta ẏginea nube fuerꝫ multi amari vapores. i. multe amare tribula tiones. Unde ⁊ Maria amaꝫ mare interp tat. Que tñ tribulatões ẏrute ſol'. i. diuini amorꝫ i dulcedinẽ ſibi ꝓuertebãt. Unus va porꝰ mariꝰ fuit tribulatio quã ab Herode paſſa fuit q̄ ipam vſqꝫ i egyptũ fugauit. Sz tñ iſtud exilium leãter ⁊ patiẽter ſuſtinuit. Aliꝰ vaporꝰ marinꝰ fuit tribulatio quã hũit in paſſiõe filij. ⁊ iſte dolorꝰ tpabãt ꝺ eo q̄ p fi lij mortẽ expectabat hũani generꝫ ſalutẽ. ꝺo lor etiã ptꝰ ⁊ dolorꝰ mortꝫ ſunt q̄ꝺã vapores marini. q̄ tñ i ipa totaliſ in dulcedinẽ ſũt cõ uerſi. qz ſine ꝺolore pepit: ⁊ ſine ꝺolore ꝺ hoc mũꝺo trãſiuit. ¶ Scꝺo nubes ſignificat ho E mines terrenos. qñ. ſ. ex vaporibꝰ terrenis generat. Vapores em̄ terreſtres ſ affectiões hoĩm mũdanoꝝ ⁊ terrenis implicatoꝝ. q̄ ꝓ ſe ad celeſtia aſcẽdere nõ pñt. Sz beata ẏgo ẏrute ſui caloris. i. amoris. ab amore terreno rũ coꝛda eoꝝ eleuat. ⁊ inf vilcera ſue pietatis qꝺammodo ea in nubes ꝺẽſat. ⁊ ad amorẽ celeſtiũ ſurſum leuat. Tertio generat nubes ex humoribꝰ corrupꝫ. ⁊ tũc aeris corruptio ⁊ peſtilẽtia ſubſequit. Iſte aũt nubes ex corru ptis hũoribꝰ generate ſunt i mũꝺi pcõres. ꝺ quibꝰ ꝺr Jobel'. j. Cõpuruerũt iumenta in ſtercore ſuo. Et ideo alios inficiũt. Juꝫ illud j. Loꝛ. xv. Loꝛrumpũt bonos mores colloq̄a mala. Et. j. Loꝛ. v. Modicũ fermẽtũ totaꝫ maſſam coꝛrũpit. ¶ Scꝺo nubes ꝓſideratur F q̄ztũ ad q̄litatẽ. Eſt em̄ ꝺcaua. Jtẽ eſt a terra eleuata. ⁊ motu ꝺcinuo agitata. Primo q̄ꝺ eſt ꝺcaua ⁊ ad modũ ſpongie cauernoſa: vt ꝺr i li. ꝺe ꝓpri. re. Et iõ impreſſiões celeſtium ꝺ facili ẽ receptiua. Et ſil'r brã ẏgo fuit ꝺcaua p hũilitatẽ. Et iõ valde idonea fuit ad reci piendũ celeſtiũ grãz infuſiõz. quã recepit: in in pre ſicut alij ſcti: ſz totã eiꝰ plenitudinem. vt ait Hiero. in fmõe ad Euſto. Et q̄ ꝑ ce terꝫ ſcris habuit grãz: etiã p ceterꝫ recepit glo riam. Juꝫ illud Exo. xvj. Gl'ia dñi apparu it i nube. Ipa etiã vocat luna. ꝛe q ꝺr Eccli. xliij. Vas caſtroꝝ i firmamẽto celi reſplẽdẽ gl'ioſe. Luna em̄ ꝺr vas caſtroꝝ. qz nõ ſoluz a ſole: ſed etiã a ſtellis ⁊ planetis ꝺr recipere aliquã imutatõem. Et ſil'r b. ẏgo a ſole. id ẽ: a ꝺeo recipit oĩm grãz infuſionẽ. ⁊ a ſtellis. i. ab angelis ⁊ ſanctis recipit ꝓmue gloriaz ⁊ honorẽ. ¶ Scꝺo nubes ẽ a terra elenata: ⁊ li G cet ꝛe terra generẽt: tñ i terra nã morant. Et qztũ nubes fuerit magis eleuata: tãto videt eſſe minor. Quãto aut eſt terre vicinior: tan to videt eſſe maior. Et ſil'r brã ẏgo: licet fue rit in mũꝺo nata: tñ ꝓuerſabat in celo. ⁊ erat a terreno amore eleuata. ⁊ quãto pꝰ ad celũ eleuabat tãto magꝫ ꝛe ſe hũilia ſentiebat. vñ eleuata vſqꝫ ad maternitatẽ ꝺei ⁊ vſqꝫ ad re

D Nubiũ generatio.

n

Nubiz q̄litas

gnū celi ⁊ dñatū mūdi. tñ se vilissimā reputabat dī. Resperit hūilitatē ancille sue. Homines aūt mūdani q̄nto pl⁹ vicinant terre: tāto magʒ elonganť a celo: ⁊ de se tāto maiora sentiūt ⁊ ampli⁹ p superbiā itumescūt. Tertio nubes est motu cōtinuo agitata. q̄ agitatō sine morio ꝓcedit a sue nature leuitate. et aerʒ sbtilitate ac a vētoꝝ ipulsiōe. Nos aūtē nō sum⁹ agiles ſz pigri ⁊ desides ad bñ opandū. ⁊ habem⁹ impedimētū a corpe qđ hz corruptōem. ⁊ ab aīa q̄ hz terrenā affectionem. De q̄bꝰ dī Sap. ix. Corp⁹ qđ corrumpitur aggrauat aīaz: ⁊ deprimit terrena inhabitatio sensum mlta cogitantē. Habem⁹ etiā impedimentū a spūm nro. q̄ qñ nō hz deū est sibi pond⁹ grauissimū. Un Aug⁹. i li. ꝓfessionum inq̄t deo. Qm̄ tui plenus nō sum oneri mihi sum. Beata aūt virgo Maria ad bñ opandū fuit velocissima: ⁊ habuit corp⁹ leue ex eo q̄ fuit incorruptissima. Et habuit aīam sbtilē q̄ fuit tota purissima. ⁊ ab oī pctō penit⁹ aliena. Habuit etiā spiritū deo plenū qui eam mouebat ad oīe bonū. q̄ fuit spūsancto plenissima. ⁊ iō vocať nubes leuis. Isa. xix. vbi dicit. Ascēdet dñs sup nubē leuē. i. beatā v̄ginē: ⁊ ingrediet egyptū. i. mundū. Beata em v̄go leuis fuit: q̄ nullā pctī grauedinē habuit. Leuis fuit: q̄ virginitatis integritatē seruauit. Leuis fuit: q̄ nulli nisi deo placere stūdiuit. Leuis fuit: q̄ sine corruptōe despūsctō

Habuit effectus

ꝺcepit. ¶ Tertio nubes ꝺsiderať q̄tū ad effectum siue opatiōem ⁊ virtutē. Nubes em̄ terram fecūdat. estū mitigat. ⁊ arcū celestē generat. vt dī in li. de ppe. rer. Et sil'r beata virgo imbre suaꝝ grāꝝ totā eccl'iam irrigat ⁊ fecundat. Et em̄ fons paradisi q̄ vniūsam terraz irrigat. ⁊ in q̄tuor capita diuidit. q̄ quibusdam dat v̄tutē prudētie vt sibi prideat a pericl'is futuris. Quibusdā v̄tutē iusticie: vt deo satisfaciāt de offensis pteritʒ. Quibusdaz v̄tutē fortitudis vt sint ꝺstantes in adūsis. Quibusdā ꝙo v̄tutē tpantie vt sint abstinentes in plperʒ. Sc̄do nubes est mitigat. nā interponēdo se inť nos ⁊ solē vmbrā generat ⁊ refrigeriū pst'at. Et sil'r btā v̄go inť solem ⁊ nos se interponit dū dei iusticiā ad misēdiaz flecť. ⁊ sic nob refrigeriū magnū facē. Sūt etiā multi q̄ patiūť est⁹ tribulationū ⁊ carnaliū ꝺcupiscētiaꝝ. Sz ipa hos est⁹ rore sue g̃tie refrigerat dū eis patiam tribuit ⁊ ꝺcupiscentiā carnalē extinguit. iuxť illō Eccl. x viij. Nōne ardorē refrigerabit ros? Ipa g̃ virgo est illa nubes oīm maloꝝ nroꝝ mitigatiua. de q̄ ps. ait. Expādit nubē ī p̄tectōz eoꝝ. Tertio nubes arcū celestē in se parit. Qui q̄ dē arcus hz colorē igneū: viridē ⁊ celestē. Quia igr̄ beata v̄go erat cōcaua. i. hūlis. ⁊ rotunda. i. grā plena. dō i se genuit arcū celestē. i. xp̄m q̄ est signū federʒ inť nos ⁊ deū. p quē de⁹ ꝓmisit dare grām ⁊ gl'iam. Qui q̄ dē hz colorē igneuz: quo ad diuinitatē. Jux illud Heb. xiij. Deus nr̄ ignis ꝺsumēs ē. Itē colorē viridē q̄ a d carnē q̄ rore puritaʒ sp refloruit. ⁊ etiā morꝝ tua ferere nō potuit sz sp viroze enituit. Un ipe dñs inquit p ps. Refloruit caro mea ⁊c. Habuit etiā colorē celestē quo ad aīam: q̄ sp in celestibꝰ habitabat. Juxta illud Joha. iij Nemo ascēdit in celū nisi q̄ ⁊ descēdit filius hoīs q̄ est in celo. Merito igiť bñdicta v̄go dī nubes. maxime qz sicut nubes est solarʒ radij incorporatiua. ⁊ tñ radius q̄ in ipa nube incorporať ipam penetrās ⁊ eries nō scindit nec ipa nubes diuidit. Sic ipa dña nra filiū in se recepit ⁊ carne vestiuit: ⁊ sine sui corruptione peperit. Un de ipa loquēs celestis pater inq̄t Ezech. xxxij. Solē nubē regā. Item sicut nubes est laborantiū recreatiua. sic ⁊ ipa est oīs laboriis nr̄i ꝺsolatiua. Un Eccl. xxxv. dī. Speciosa miscēdia dñi i tpe tribulatōis. quasi nubes pluuie in tpe siccitatis. Itē ipsa est sicut nubes resoluta i pluuiā q̄ est seminū fecūdatiua. germinatiua. nutritiua. ipinguatiua. augmētatiua. ⁊ multiplicatiua. Jux illud Job. xxxvij. Frumētū desiderat nubes. Un ō ea dicit p illō Isa. xviij. Nubes rorʒ i die messis. Nā ipa infundēdo diuie gr̄e rorē facit nos multiplicare bonoꝝ operꝝ messem. Ipsa q̄q figurata fuit p illā lucē de q̄ dī Matth. xvij Nubes lucida obūbrauit eos. Et q̄ figura fuit btē v̄gis claritas innocētie dem̄ ostrata. Naturalit em̄ nubes nō ē lucida. imo ꝓpter suā densitatē ⁊ obscuritatez ꝓuat nos radijs sol'. Jōq̄ p sit lucida hz sup̄ naturā. cuius g̃ ois alia pura creatura hūana ab ada descendens fuerit nubes obscura p pctm̄ originale obfuscata. tñ hec diuia nubecula. pua. s. p humilitatē. i. q̄ rex eternꝰ trāsfigurať ē. ⁊ de terribili iudice i p̄ez pūssimū mutať ē. tota fuit lucida p supnaturalē v̄tutē ab oī tenebra p̄seruata. Et figurata fuit p nubē illā: q̄ vt hr̄ Exo. xiij. ducebat filios isr̄l p deserti. Un p̄durit eos ad p̄rā oreb vbi data ēaq̄ pplō. Que nubes i die pregebat a sole. nocte ꝙo illumiabat oīdēs ill' viā p quā ābularēt. Ipa em̄ v̄go grōsa nos pregit ab icēdijs tēratiōnū. ⁊ illumīat i nocte tenebrosa ignorātie. et oīdit nob viā celestʒ p̄ie ⁊ nos ducit ad fluenta diuie gr̄e. Hec e illa nubes de q̄ exponi

posset illō .j. Lor. x. Pres nr̄i oēs sub nube fu-
erūt. trāsiumptiue in .c. nequaq̄ de pse. dist.
iij. Sz q̄d mirꝫ si mr̄ dei nubes appellat: cuꝫ
etiā pdicatores oēs sancti tali noie nūcupen
tur. vt ptz in .c. reuertimi. xvj. q. j? Un Isa.
lx. c. de illis dr. Qui sunt isti qui vt nubes vo
lant? Tales āt nubes placēt deo. v. di. in fi. t
vj. dis. i pn. Et iō ipa gliosa ygo oim pdica-
toꝝ mgra fuit. t est supꝫ omes gratissima.
Ista est illa nubes de qua dici potest illō Nu
meri. x. Eleuata est nubes de tabernaculo fede
ris. O igit dñe de⁹ pone nubē vestimētū meū
Job. 38. Fac vt sim de illis de q̄bꝰ dr ps. 87.
Dedurit illos in nube diei. Et vt ime verifi
cetur illud ps. cxiij. Qui ponis nubē ascēsum
tuū. Et vt thron⁹ me⁹ sit in columna nubis.
Ecci. xxiij. Ut cū mediāte hac clara nubecu
la ascēdero i celū dicat de me illud Ecci. xlv.
Induxit illū in nube. Fac g̃ vt de aīa mea ve
rificetur illud Ezech. x. Dom⁹ repleta ē nu-
be. i. ygnis deuotione

¶Q, beata ygo dicitur mons synai.

Assimilatio. vj.

Mons synai vt dr in li. de ppri. reruꝫ
est in arabia. vt etiā ait apostol⁹ ad
Gal. iiij. Et est in puincia madian
De q̄ Joseph⁹ in li. ij. antiquitatū iudt. Sy-
na mons est excelsus t ad pascua egregi⁹. op
timas herbas ferens. Eratq̄ opinio habita
re ibi deum. Et ideo pr̄imitus ibi nemo pasce-
bat oues. q: pastores illuc minime ambula-
re psumebat. Huic monti appropinquans
Moyses: pdigiū vidit. s. igneū rubū nō cō
burentē. t eius viriditatē t florē nullatenus
depascentē. t ei⁹ ramos fructiferos nullo incē
dio deuastantē. q̄nis flāma velox t vehemēs
nimis esset. Un de illo igne dñs ad moysen
locut⁹ est. Idē quoq̄ Joseph⁹. iij. li. ait. Ascē
dit Moyses i syna. q̄ mons est excellētissim⁹
in illis regiōibꝰ. Et q: primo erat deū circa eū
habitare t erat terribil. ō circa radices hui⁹
montꝫ hebrei sua tabernacula locauerūt t ibi
deū videre i igne t i nube. t ipm psonaliē lo-
quentē audire meruerūt. Dr itaq̄ mons sy-
nai mōs diuīe habitatōis. āgelice frequēta-
tiōis. mōs lumis t inflāmatōis. mōs pluuie
t rorꝫ. mōs pascue t refectiōis. mōs sapie et
eruditōis. q: d illo mōte dñs moysen t pplꝫ
instruebat t ei legē pferebat. Mōs miscōie
t pmissiōis. q: ide bona laudita pplo pmit
tebat. Mōs iusticie t pmiatiōis. q: timorē
inspicientibꝰ iferebat. Mōs amicicie t pfede
ratōis. q: mediāte lege ppl'm ibidē sibi sem-
piterno federe de⁹ vniebat. Mōs mūdicie t
puritatꝫ. Mōs leticie t iocūditatꝫ. q: nulli
ad mōtē accedere poterāt nisi q̄ mēte t corpe
mūdi erāt. Ibi eē illi q̄ mūdi erāt cora dño
cū leticia comedebāt t bibebāt. Dr eē mons
clemētie t pietatꝫ siue ppiciatōis. t mons sa
crificij t orōis. nā ibi dño imolabāt. ac peibꝰ
moysi t supplicatōibꝰ deū sibi placatū t ppi
cium audiebāt. hec ibi ¶Que oia possent bndi
cte ygini optīe applicari. sz brevitatꝫ gra so-
lū referā octo silr iudies q̄s ipa dña nra hz cū
isto mōte cō. Prīa ē. q: sic mōs ille fuit mōs
misc̄die t pmissiōis. q: i eo apparēs dñs mo
ysi i rubo. t ppatiēs afflictōi ppli sui pmisit li
berare eū a futiure pharaonis t egyptiorū p
manū ipi⁹ moysi. vt hr Exo. iij. Sic b. ygo
tā q̄ misc̄die regina fuit pmissa t figurata in
illo eodē rubo. sic ecclia cātat di. Rubū quez
viderat moyses icōbustū pfuarā agnouim⁹
tuā laudabilē ygitatē dei genitrīx itercede p
nob. Itē pmissio facta moysi de liberatōe pdi
cta. q̄ figurabat liberatōz generꝫ hūani de ſui
tute diaboli. t oēs alie pmissiōes facte i vete
ri testō p dicta liberatōe i ipa ygie pplete sūt
Nā in eā descēdit filiꝰ dei t carnē hūanā assū
pſit p nra liberatōe. Et iō de illa dicī pt illud
Exo. xix. Descēdit dñs supꝫ montē Synai.
¶Scdo q: fuit mōs anglice frequētatōnis
Ibi em frequēter angel⁹ ex psona dñi appa-
rit t locut⁹ ē moysi. Un dr Act. vij. q: appuit
illi i dēsto mōtꝫ synai angel⁹ i igne flāme rubi
tē. Et i eodē c. dr de moyse. Hic ē q̄ fuit in ec-
clesia i solitudie cū anglo q̄ loq̄bat ei i mōte
syna t cū pribꝰ nr̄is. q̄ accepit ẏba vite dare
nob Et silr b. ygo fuit ab anglo visitata t sa
lutata. t de ybo vite edocta. sic patet Lu. j.
Tertio q: syna fuit mōs lumis t inflāmatōis
nā i eo appuit dñs in flāma rubi. Exod. iij.
Itē eiusdē li. c. xix. dr. q: tot⁹ mōs synai fumi
gabat eo q: ascēdisset dñs supꝫ eū i igne. t ascē
debat fum⁹ ex eo q̄si de fornace. Et h factū est
in. b. ygie q̄n spūssctūs q̄ ē ignis. i. amor di-
uin⁹ i ea supuenit. t ipaz estuāti desiderio fu-
mare fec. t mentē ei⁹ tota illumiauit ac inflā-
mauit. Lu. j. vbi ei dixit angel⁹. Spūssctus
supueniet i te tc. Quarto q: fuit mons plu-
uie t rorꝫ. Et sic fuit bta ygo i filij dei pcepti
one. Un pphā pdixerat ps. lxxj. Descendet
sicut pluuia in vellus: t sicut stillicidia stillā
tia supꝫ terrā. Hāc aūt pluuiā t irroratiōem
meruit bta virgo suscipe. q: humillima erat.
nā a supbis t elatis fugit. Un ij. Reg. j. dr.
Montes gelboe nec ros nec pluuia veniat
super vos. Quinto: quia syna fuit mons di-
uine habitationis. Et simlit bta ygo fuit

Nota de monte synai

Octo similitudines mōtis synai ad Mariā

habitaculũ dei. Unde ps. ait de ea sb noie montis. Mons dei mons pinguis: mons in q̃ bñ placuit est deo habitare in eo. Etenim dñs habitabit in finẽ. s. seculoꝝ. i. in vltima etate mũdi. Et iterꝝ idẽ ps. ait. Dñs in eis in synai in sancto. Sexto q̃ fuit mons sapie ⁊ eruditõis. Unde Leuit. xxvj. dr. Hec sunt p̃cepta atq; iudicia ⁊ leges q̃s dedit dñs inter se ⁊ inter filios israeli in monte synai p manũ moysi. Et silr bta ỹgo illũ mũdo edidit q̃ est ỹbũ ⁊ sapia p̃ris q̃ est dux ⁊ legifer nr̃. p quẽ reges regnãt. ⁊ legum pditores iussa discernũt. Septimo q̃ est mons iustitie ⁊ cõminatõis. ⁊ silr beatissima ỹgo sic sibi deuotꝝ ⁊ reuerẽtibꝫ est salutis refugiũ. ita ꝓteꝓrijs ⁊ blasphematoribus erit ad mortẽ ⁊ pditõnis iudiciũ. Unde Exo. xix. dr de mõte synai. Cauete ne ascẽdatis in montẽ: nec tãgatꝫ fines illi⁹. Quis em̃ q̃ tetigerit montẽ morte morietur. Octauo: q̃ syna erat mons pascue ⁊ refectõis. Unde dr Exo. iij q̃ dñs apparuit Moysi cũ minasset gregẽ ad interiora deserti ad mõtẽ dei Oreb. q̃ scz ibi erãt bona pascua. Oreb em̃ est ps mõtꝫ synai vt dr in li. de ppri. rer. Et silr bta ỹgo i assũ ptõe sua puenit ad pascua eẽne felicitatꝫ ad q̃ etiã gregẽ fideliũ ad se recurrẽtiũ suo exẽplo ⁊ aditorio ingirer introducit.

¶ Q, beata ỹgo dicit thronus

Assimilatiõ. vij.

k Thronus dupliciter accipit. s. p tertio ordine supreme hierarchie q̃ dicitur ordo thronoꝝ. Et p solio regali

t Et oñibꝫ istis modis bta ỹgo thron⁹ dei potest appellari. Primo em̃ dici põt thron⁹ ex eo q̃ habet ppriates illoꝝ angelorũ q̃ throni nũncupant. Que quidẽ sunt sex sm̃ Dionysium in libro de angelica hierarchia. Pria est maxima celsitudo. que beate ỹgini conuenit q̃ ait Eccli. xxiiij. Ego in altissimis habito. ⁊ thronus me⁹ in columna nubis. Ipa ei habitat in altissimis: q̃ sup oñs sanctos est exaltata ⁊ sublimata. ⁊ ad dexterã filij collocata. Unde dr in figurã. iij. Reg. ij. q̃ positus est thronus mr̃is regis ad dexterã ei⁹. ¶ Scda

z ppriates est regis circũdatio. que etiã ipi cõuenit. de qua dr Iere. xxxj. Nouũ faciet dominus sup terrã: femina circũdabit viz. In quibꝫ ỹbis tripler nouitas notat. Prima est: q̃ ipa circũdat. i. sine corruptione generat. Illud em̃ est circũdatũ q̃d est ex omni parte clausum. Scda est: q̃ circũdat viz. Unde Bern. ait. Si diuisset infantẽ vel paruulus nec nouũ videret nec miꝫ. Sz vir erat Ihs. uecdũ etiã natus: sapiẽtia nõ etate. nõ q̃ntitate corꝑis sed animi vigore. Habuit enim plenitudinẽ sapie ⁊ ỹtutꝫ ab instãti sue ꝓceptionis. Tertia ẽ: q̃ dr sup terrã. Eccl'ia quidem generat quottidie filios in celo sine corruptiõe ⁊ cũ gre plenitudine. Unde obit⁹ sctõrũ natale dr. q̃ tũc nascunt. ⁊ istud nõ est nouum. Sz q̃ ista tal' generatio fiat sup terrã: istud ẽ oim nouoꝝ nouissimũ ¶ Tertia ppriMaria stabilis filio
etas thronoꝝ ẽ stabilis collocatio. Et ista similiter bte ỹgini ꝓuenit. q̃ stabilis fuit filio in vita: i morte ⁊ post mortẽ. Nã i vita fuit sibi stabilis p amorẽ. q̃ nũq̃ ab ei⁹ amore discessit. In morte fuit ei stabilis p a ssociatiõem. q̃ iuxta crucẽ eius semp stetit. Et post mortẽ fuit stabilis p fidẽ q̃ nunq̃ eã amisit. Quidam em̃ discipuli ab eo discesserũt p fidez ⁊ societatẽ: sz nõ p amorẽ: vt apli. Alij discesserunt a fide: sz nõ ab amore nec a societate: sic̃ sancte mulieres que iuxta crucẽ xpi steterũt. Beata aũt ỹgo semp immobil' stetit ⁊ i fide ⁊ in amore ⁊ in societate. Quarta ppriates thronoꝝ est regꝫ susceptio. Et ista etiã ꝓuenit bte ỹgini: q̃ excellẽtiori mõ p ceteris xpm suscepit. Oms em̃ tã boni q̃z mali xpm suscipiunt p essentiã ⁊ pntiã. Boni ỹo ipm suscipiunt p inhabitatõem gre. Uirgo aũt bta ipm suscepit p gratie plenitudinẽ in mẽte. ⁊ p presentiã corꝑalem in vẽtre. Quinta ppriates thronoꝝ est regis delatio. Et ista similiter cõuenit beate ỹgini que xpm de celo xtulit. Et ideo vocat ferculũ a deferẽdo. Jux illõ Can. iij. Ferculũ fecit sibi rex salomon ⁊c. Uocat etiã nubes Isa. xix. vbi dr. Ascẽdet dñs sup nubẽ leuẽ ⁊c. Ipa em̃ nobis xpm tãq̃z pluuiã salutarem cõpluit. Juxta illud Isa. xlv. Nubes pluant iustũ ⁊c. Uocat etiã nauis. quia deportauit nobis panẽ angelorũ. Unde Prouerbioꝝ vlti. dr. Facta est quasi nauis institoris de longe portans panẽ suũ. ¶ Sexta ppriMaria
etas thronoꝝ est familiaris apparitio. Et ista similiter beate Marie ꝓuenit. Familiarius em̃ ⁊ apertius mysteriũ incarnationis sibi ipe manifestauit q̃z ceteris sanctis vl' angelis. Nã Salomon dixit se illd ignorare. Prouer. xxx. dicẽs Tria sunt mihi difficilia ⁊ quartũ penit⁹ ignoro. s. viaz iuuenis i adolescentia sua. i. via xpi in incarnatõe sua de ỹgine intacta sm̃ expositõem Nicolai de lyra. Johes etiã baptista dicit se nõ esse dignũ solui ere corrigiã calciamẽti xpi. Johis. j. Id est nõ esse sufficiente exponere p funditatẽ tanti mysterij. Gabriel quoq; angelus de mõ reqsitus ipsum non exposuit. sed ad spm̃ sanctũ virginem remisit dicẽs. Spũs sanct⁹ supue-

hiet in te xc. ac si diceret sm Bern. sup Missus est. Quid a me queris quod ipsa melior experiet? Scies scies z feliciter scies: sed illo tempore quo actore. Ego missus sum nuncia re virginale ꝛceptū nō creare. Virgo aūt bñ dicta illud mysteriū nō tm sciuit p insulsam sapiam: sz maxime p experientiā. Un Bern. vbi s. ait. Qualiter splēdor ille inaccessibilis virginis se infuderit viscerib: soli datū est scire cui soli datū est expiri. ¶ Scdo dico q ipsa fuit thron⁹. i. sedes z solū summi regis qui sedit in vtero suo. Et nūc thron⁹ dei in mundo z etiā erit in iudicio. Xps em fecit sibi thronū suum dū esset in vtero sue mr. Jn cui⁹ figurā dr. iij. Regū. x. z. ij. Paral. ix. Fecit rex Salomon thronū de ebore grande z vestiuit eū auro fulvo nimis. Jste em thron⁹ fuit de ebore p virginitatē. z de auro p feruētē charitatē. z grādis p maximā humilitatē. nā quāto fuit humilior: tāto corā deo facta ē sblimior. Xps g̃ recubuit in eius virginitate. qz diligit mūdiciā. z in ipsius charitate. qz amat fraternā ꝛcordiā. z in ipsius humilitate. qz diligit mentē trāquillā. Secundo ipa est thron⁹ dei peccatorib⁹ q̄ sunt in mūdo. Et ideo dr ad Heb. iiij. Adeam⁹ cum fiducia ad thronū gre vt misericordiā cōsequamur z gratiā inueniam⁹ in tempore opportuno Quida em peccāt ex timore male humiliantes sicut Petrus q̄ timore mortis xpm negauit. Et isti accedētes ad eā magnā spēm hre fiduciā. z iō dr. Adeam⁹ cū fiducia ad thronū gre. Alij vo peccāt ex amore male inflāmātes. sicut Dauid q̄ malo amore inflāmatus i adulteriū cecidit. Et sic Matthe⁹ mala cupiditate allectus illicita lucra exercuit. Et tales ad istū thronū accedētes inueniūt misericordiā. z iō dicit: vt misericordiam ꝛsequamur. Alij vo peccāt ex ignorātia excecāte. sic apls q̄ ait. j. ad Thi. j. Ignorās feci i incredulitate. Et tales ad istū thronū accedētes inueniunt grām. Et ideo addit. Et grām inueniam⁹ in tpe opportuno ¶ Tertio ipa erit thronus xpi in iudicio. z hoc tum ad illos q̄ erūt a dextris. Nam illos q̄ erūt a sinistris xps iudicabit. Un Apoc. iiij. dr. De throno procedunt fulgura z voces z tonitrua. Jpe em xps omes ad iudiciū citabit dicēs. Surgite mortui venite ad iudicium Et talis citatio dr tonitruū. Item citatos examinabit dicens. Eluriui z nō dedistis mihi manducare xc. Et iste sunt voces q̄ de throno procedunt. Ultimo ꝛtra citatos z examinatos sniam fulminabit dicēs. Discedite a me maledicti in ignē eternū xc. Et ista verba dicunt fulgura de throno procedētia Illi vo qui erūt a dextris: ad virginē gl̄iosam tanq̄ ad thronū gre z misericordie confugient. Un ps. Exterminabit inquit deus. Thron⁹ eius sicut sol cōspectu meo: z sicut testis in celo fidelis. Ipsa enim in iudicio exīs erit corā deo sicut sol. qz p̄ cetera habebit maiorē splendorē sapie z maiorē caloꝛem gre z gl̄ie. Et erit sicut testis fidelis: qz coram filio suo de nobis bonū testimoniū prohibebit. Unde in quodā officio cant⁹ ipsi virgini. Recordare virgo mater dum steteris in ꝛspectu dei sicut sol refulgēdo: vt loquaris pro nobis bonū testimoniū. z auertas indignationem suā a nobis. ¶ Alexāder aūt de ales super pdicto ps. inqr. Notandū q̄ mlta fuerē in throno Salomonis q̄ mystice in throno xpi. i. i bra virgine possum⁹ assignare. q̄ i his virtutib⁹ ꝛphēdi pōt. Ligna. sedile. manus. ebur aurz. brachia. scamnū. Argentū. leo. rer purpura. pina. gradus. Jn b. em virgie fuerunt ligna fortitudis z pseuerātie. Un Lañ. iij. dr Ferculū fecit sibi rex Salomon de lignis lybani. i. de cedris que sunt fortiores z imputribiles. Sunt z alia ligna lybani q̄ ei ꝛpetūr. Unde ipa dicit Eccl. xxiiij. Quasi cedr⁹ exaltata sum i lybano: z sicut cypressus xc. Jrē sedile z manus. ij. Re. x. Due man⁹ tenētes sedile. Sedile est charitas bte virginis: sm q̄ Lañ. iij. dr. media charitate ꝛstrauit. Manus due: opa pulegiata humilitatis z pietatis. Ebur castitas. ij. Re. x. Fecit thronū de ebore grandē. Fuit em de ebore p mūdiciam z grādis in ꝛtinētia. quia in ea extinct⁹ fuit fomes. Aurz. sapie. ij. Re. x. Uestiuit eū auro fulvo nimis. z. ij. Para. ix. auro mūdissimo. Brachia longa ad ꝛtensionem nostrā. z ad dandū adiutoriū lōge positis. i. peccatoribus. ij. Paral. ix. Brachiola duo altrinsec⁹ Forte xps puer brachiolis illis amplexat⁹ e illam. Scamnū ij. Paral. ix. Et scabellū aureum. quasi dicat. Diuitias z sapiam terrenā pedib⁹ ꝛculcauit Apoc. xij. Mulier amicta sole z luna sb pedib⁹ ei⁹. Item pedes. i. affect⁹ ei⁹ vtebāt auro rōnis. Argentū. i. eloquētia. qz ipa est aduocata nostra. Lañ. iij. Columnas eius fecit argēteas. Leo. Sicut aūt dr. iij. Re. x. z. ij. Paral. ix. quatuordecim leones erāt. Quia g̃ leo est terribile aial. qz tuordecim leones sunt septē virtutes beate virginis. z septē dona. quoꝛ odoꝛ terret serpentem veterē. i. diabolū. Un de ipa dr Lañ. vj. Terribilis vt castroꝝ acies ordinata. Rer. quia solus rex sedet in throno z sol⁹ christ⁹ in beata virgine. Ezechi. xliij. Princeps ipse sedebit in ea. Purpura. i. martyrum. Lañ. iij

M Maria solium sui regis

D Maria thronus xpi in iudicio

P Multa fuerūt trono Salomonis

Ascensum purpureū. Martyr aūt fuit bta virgo. z si non corpe: tamen mente. fm illud Luce. ij. Et tuā ipsius aiam pertransibit gladius. Plina. iij. Regum. x. Summitas throni rotunda erat. Can. iij. Reclinatorium aureū. id est pfectio firma sine angulis z scrupulis Gradus sex quibus ascendit ad eam fm q dr iij. Regum. x. z ij. Paral'. ix. Et sunt sex partes veneration's. s. reuerentia. deuotio i corde. salutatio z gratiarum actio i ore. obsequiū z pstatio in opere. Et in quolibet gradu sedet leo. i. timor dñi. Eccli. xl. Timor dñi super oia se supposuit. De hoc g throno dr Isti sic deus pater. Et thronus eius sicut sol in conspectu meo Sol splendet z calet sine ardet. in q notat gemina stola quā vtrāq pie credit habere beata vgo in conspectu dei. vt splendeat z fulgeat sicut sol fm stolā corpis. z amore feruear fm stolā alē. Et sic luna pfecta i eternuz Dicit aūt Innocētius papa q sicut rōnabiliter asserūt q de naturis rez edisserunt: luna frigiditatē causat z humiditatē. Frigiditas designat virginitatē. z humiditas humilitatem. Ignis vo de qua venit siccitas naturali ter sublimi. z petit Aqua vo a q procedit humiditas q si grauis: naturaliter petit humilia. Frigiditas igit z humiditas lune: vgitas z humilitas ē Marie. q frigida fuit z estū luxurie. z humida z fastū superbie. Quia vo sp seuerauit in vginitate z hūilitate z in gl'ia etiā apparet ei' vgitas z hūilitas. io bn dr: q est in conspectu dei sic luna pfecta in eternuz quē. s. nunq patit detrimentū. Et testis i celo fidelis. Ipa em orat ibi p peccatoribus. z testatur q filius dei p eis factus est hō. Unde dicit Bern. Mater oīa dit filio pectus et vbera. Propt qđ dr Iere. xliij. Soli gl'ie tue recordare. ne irritū facias fedus tuū nobiscuz Bta igit vgo est thron'. sol. luna. z testis. q thronus est iudicē cōtinet. q sol pducit terre nascentia. q luna noctis tenebras discutit. q testis causas absoluit. Si petōr es z times iudicē: hec tenet cū Si penitēs aspis de terrenis curaz exire. hec sol calorē pducē. Si noctē aduersitatū vl' ignorātie tempnit luna ē. Si causis veraz a spiritibus īmūdis vl' desideriis' importunis. vl' i morte ipeteraz: testis tibi erit si cū invocasti ad videdū oparura z vitā. Unde i generali pfessiōe dr. Confiteor deo z b. marie ze. q si dicat vnusq. Volo q ipa sciat penitentiā meā z sit testis pfessiōis mee ipa z oēs scī. Un Osee. xj. i fine dr. Judas aūt testis descēdit cū deo z cū scīs fidelibus. Nec tm ē testis nisi testis fidelis. Studeas g hre bonā cauſaz. q. p te nō mēticat. Prouer. xiij. Testis fidelis nō mēticat. Dec Alexander vbi supra. Unusquisq ergo deuotus beate vginis pōt dicere illud Job. xvj. Jn celo testis meus.

¶ Quā gl'iosam virginē oro vt p me testificari dignet in tpe quo dāda erit sentētia vite mee: vt ei' testimonio mēdacis aduersarij falsitatibus supatis: ab oīb' imputatiōibus absoluar: z cū ipa patrona mea ascēdere merear ad degustāda padisi gaudia: p infinita secula seculoz Amen.

¶ De eiusdē btissime vginis assil'atione. Sermo. iiij.

Iberasti me dñe fm mlt'itudinez miseratiōnū tuarū. Eccli. xlj. Signū magne libertatis z nobilitatis est alicui' ciuitatis vl' terre si ipa alijs oīb' tributū soluētibus nō sit tributaria. Et q apparet libertas z nobilitas bñdicte vginis Marie. Nam cū oīs creatura pure humana fuerit pctō subdita. z p sequēter demoni tributaria: ipsa tamē immaculata vgo ab b tributo fuit exempta. q a cuiuscūq pctī macula fuit aliēa. Dui' aūt figura hi Beñ. xlvij. Mā i illa magna egestate z caristia graui tota terra egypti fuit tributaria pharaoni: excepta terra sacerdotali q libera fuit ex pilegio regis. Qua figura denotat q tpe q fuit tāta egestas grē. Et qñ erat penuria illi' frumēti de q fact' est panis celestis. s. christus: tota humana natura fuit p peccatum tributaria peccato. solacij mater sacerdotis magni xpi fuit ab eo īmunis ex diuino pilegio illā pseruāte. De ipsa aūt dira futurte hūana dr Treñ. Quō sedet sola ciuitas plena pplo? Facta est q si vidua dña gentiū. Princeps puinciaz facta ē sub tributo. Vocat nāq hūana natura dña aliaz creaturaz inferioraz illud Quid. in j. methamor. Sacri' his aial mētisq capacius alte Deerat adhuc. z qđ dñari ceteras posset. De liberatiōe vo h' terre dixit pphapsa. 86. Gl'iosa dicta sunt de te ciuitas dei. Decigit fuit terra sacerdotalis de qua nat' est summ' sacerdos q z hostia p nob est immolat'. Un Leo papa i fmōe de natiuitate eiusdem vgis ait. Obsecro dilectissimi frēs mei hāc nre salutis hystoriā intēdite diligēter. corda vigilēt. o culinō vermiat. creator nāq omnīū de brīssima vgie carnem sumēs sine pctō nat' ē z i mūdo puersat'. Ecce sacerdos ma-

gnus nulla i se hñs pcā. Et idcirco dign⁹ z porēs fuit vt sacrificiū offerēs aliena mūda ret pcā. Quia igit i reb⁹ hūanis inueniri nō poterat pciū nre redēptōnis: redēptor nr̄ se/ metipm obtulit hostiā i odorem suauitatis. Sicq; ipe fact⁹ ē sacerdos. sacrificiū. redem ptor z pciū. Hec ille. Bñ igit dixit regina illā fecū dā q talē pduxit fructū liberā fieri ab oi tributo pcī. Un Aug⁹ li. de natura z gra ait. Excepta brā ỹgie de q ppt̄ honorem dñi nullā prsus cū de pctis agit hre volo qstionē si oēs scī z scē dei cū viuerēt iterrogati fuis sent vtq; sine pctō fuissent. oēs vna voce di/ xissent. Si dixerim⁹ qz pctm nō habem⁹ ipi nos seducim⁹ z vitas i nob nō est. Et ideo de hac imunitate z singl'ari sui liberatōe a pctō ipa bñdicta ỹgo gras agit deo i ỹbis ppositq; De q̄ innocētissima ỹgie adhuc octo alias assil'ationes pscrutabimur.

¶Q; bñdicta virgo dicitur vellus.

Assimilatio pma

R a Lexander de ales exponēs illud ps̄ lxxj. Descēdet sicut pluuia in vellus z sicut stillicidia stillātia sup terraz ait. Uellus est ỹginitas Marie. terra hu/ militas ipsi⁹. pluuia est deitas l'gratia. stilli cidia abundātia gratiaq; z donoz. Dicit g̃ p pheta. Descendet sicut pluuia in vellus. i. de us in vteq; ỹginis. Uellus em Maria fuit roze gre z diuitate plena. area. i. iudea sicca p manente. Unde Hieronym⁹ ait. Uell⁹ cuz sit de corpe nescit corpis passiones. z sil'r bea ta ỹgo imunis fuit ab oīi imūdicia. Et no ta q ppr̄etates velleꝛ q̄ brē ỹginī ꝑueniūt in his ỹbis cōtinēt. Succida vestis ouis n̄ sentit. nō sonat icta. Hirta pilo molli. bibu lo. tingitq; parato. Pectūt. nent. texunt. q frigora pellat z ozner. Succida est brā ỹgo id est succo pietatis plena. Judicū. vj. Expl so vellere cōchā roze ꝑpleuit. Nos sum⁹ cō/ che. Jrē vestis ouis ē Maria. i. ptectio sim/ plicitū z innocentiū. Prouer. vl. Oīes do/ mestici ei⁹ vestiti sunt duplicib⁹. i. stola ge/ mina. Jrē nō sentit brā ỹgo mot⁹ carnales. Nō sonat icta. Lu. ij. Et tuāipsi⁹ aniāp/ trālibit gladi⁹. Et de charitate dr. j. ad Loz. xiij. nō irritat. Jrē hirta. i. hirsuta. i. siml' se tentes. Act. j. Di erāt oīs orātes in cenaclo cū mulieribꝫ z maria mr̄e Jesu. Et ad hanc hirsuta fuit. qz nō erat compta. j. Petri. iij. Quaz nō sit exteri⁹ capillatura. aut circūda tio auri zc. Pilo molli. i. cogitatōe pia. Un bñ ꝑuenit ei illud Hiere. xvij. Ego cogito cogitatōes pacis. Jrē bibulo. supple ỹbi dei Lu. ij. Maria ꝑseruabat oīa verba hec ꝑferens in corde suo. Jrē tingitq; parato. qz fuit verecūda. Eccl. xxvj. Gratia sup gratiā mulier sancta z pudorata. Luc. j. Turbata est in ſmone eius. Jrē pectūt beatā virginez bone ancille. i. dilatant laudibus z honoribꝫ sicut lana carpinata amplius dilatat. Eccl. xxiij. In medio populi sui gl'ificabit. Item nent subtiles pdicatores de brā ỹgie. Exo. xxv. Mulieres docte dederūt q vouerāt. i. pdica tores docuerūt q̄ cogitauerūt. Jrē texūt pro/ lixas orōes. Thob. vj. Ibat Anna ad op⁹ te/ xtrinū quotidie. Jrē pellit frigora infidelita/ tis. Un cātat eccl'ia. Laude Maria ỹgo/ cūctas hereses sola ireremisti i vniuso mdo. Jrē texunt. Act. ix. Oñdebāt tunicas z ve stes qs faciebat ill' dorcas. Dorcas interpre/ catur capraea vl' damula. z significat b. ỹginē quā cōparat spōsus celestꝭ capree dices Can. iij. Duo vbera tua sicut duo hynnuli capree zc. Hec oīa Alex. vbi s. ¶ Possum⁹ aūt dicere. q brā ỹgo dr vell⁹ ppt̄ q̄nq; causas. Primo em dr vellus: qz vellus est de carne excīsum: sed sine carnis corruptōe. Et sil'r ipsa virgo bñdicta excīsa fuit de carnali iudea. z tñ non fuit pctō corrupta. Un Bed. ait. Quid Be deonis significat vellus. qō vtiq; de carne: sz sine carnis vulnere decisum i area positū. elt: nisi carnē assumptā de carne ỹgis. z sine detri mēto ỹgis? Ecce Maria velleri cōparat. q deū ita ꝑcepit vt eū toto hauriret corpe. nec eiusdē corpis scissurā pateret: sz esset mollis ad obsequiū. solida ad scrimoniaz. Quāuis igit vell⁹ sit de corpe tñ nescit corpis passiōes qz Maria licz fuerit i carne: tñ vicia carnis nescīuit. nec vnq; corruptōz sensit. sed semp i pollutra z illibata pmānsit. Scdo dr vell⁹: qz fuit roze spūssctī pfusa. Qō fuit figuratum Judicū. vj. vbi dr. q vell⁹ Gedeonis imple tum est roze: area sicca remanēte. qō gedeon expssit z cōchā impleuit. Uell⁹ q̄dē bibulus est z multū rozis recipit. z expssum leuit effū dit. Loz em beate ỹginis erat bibulū. i. valō sirbundū ad rozē spūssancti suscipiendum. Et ideo recipere meruit plenitudinē grarū. Un Petrus ranen. inqt. Ille celestis imber elapsu placido se in virgineū vellus effudit totaq; diuinitatis vnda bibulare nostre car nis i vellere se locauit. vñ patibulo crucis ex pressa terris oīb⁹ pluuiā salutz effunderz. ac viralibꝫ partita stillicidijs fidei germia irri garet. Quia igit istud vellus ỹgineū sic est plenū. ideo nō potest tam leui residere ro rāgi vl' expmi q̄n starim implear concham. i. ani/

Uellerꝭ ꝑperatet

S Maria vell⁹ ppt̄ quinq;

mā ad ipam recurrētē. Hoc aūt vell⁹ repleū fuit roze original' iusticie.area.i.iudaica gēe i siccitate pcti remanēte. Tertio dr vellus.qz fuit celesti pluuia madida. Un Beꝛ exponēs illd ps. Descēdet sic pluuia i vellus ⁊c ait. Pluuia volūtaria quā segregauit de⁹ hereditati sue: placide ꝑus ⁊ sine strepitu operationis hūane suo sacratissimo elapsu ꝓgnei se dimisit i vtez. Postmodū aūt vbiqz terraz diffusa ēp opa pdicatoꝝ nō iā sic pluuia i vell⁹ sz sic stillicidia stillātia sup terraz cū q̄dā strepitu ꝓboꝝ ac sonitu miraculoꝝ. Dieronym⁹ qz inqt. Plane celestis imber ꝙ gineū vell⁹ infudit.⁊ tota diuinitatis vnda in carne se ꝙtulit. Deinde p crucē patibuluz ei⁹ omib⁹ terraz pluuia salutz effudit. et quidis mētib⁹ stillicidia grē ꝑstitit. Quarto dr vellus.qz ad instar velleris fuit tincta.⁊ maxime colore rubeo. Et sic ei⁹ caro facta est purpura celestis imperatoꝝ. Un Alchuin⁹ i libꝝ trini. ait. Bta Maria lana mūdissima fuit ꝙ ginitate clarissima.q̄ sola digna essz inse filij dei recipe dignitatē sic lana cochilij sanguinē: vt ex ea fierz purpura impiali manestate tm̄o digna. quāqz null⁹ dign⁹ esset induere nisi augusta pdit⁹ dignitate. Quinto dr vell⁹.qz ad vestimēti xpi ꝑparatoꝝ ⁊ fabricatoꝝ fuit valde idonea. De lana quidez ouis sine ipi⁹ ouis lesiōe assumit.⁊ idumētū ꝑparat. ¶ Triplex aūt vestimētuz fecit filio suo bta ꝙgo. Primū fuit materiale. s. tunica inconsutil' quā ipa bndicta ꝙgo miro opre infanti filio suo fec̄ q̄ puero crescente crescebat. Secm̄ vestimētū fuit corpale. Nā spūscūs de ei⁹ carne assumpsit.⁊ corp⁹ xpi sine ꝙgitatis violatōe ꝑparauit ⁊ fecit. qō etiā dici potest vestis inconsutilis. Alioz em̄ corpa ex duab⁹ ptib⁹. i. ex semīe pris ⁊ mris ꝯsuunt. Corpus aūt xpi fuit inconsutile. qz factū est sancti spūs opatōe. Tertiū est vestimētū spuale qō nobis facit: quādo fide ⁊ ceteris ꝙtutib⁹ nos induit.⁊ ad diuinū amorē nos calefacit. iux illud Job. xxxj. De velleribꝫ ouiū meaz calefactus est. Ques aūt xpi sunt virgines eius Earum ꝙ vellera sunt ipsaz merita ⁊ exempla. Precipua aūt ouis dei est virgo benedicta q̄ suis meritis nos induit ⁊ calefacit. Un Prouer. vlt. dr. Nō timebit domui sue a frigoꝝ niuis. Omes em̄ domestici ei⁹ vestiti sunt duplicib⁹ Duplicia aūt vestimēta sunt fides ⁊ opa. vel dilectio dei ⁊ primi. vl' vita actiua ⁊ ꝙtemplatiua. Que duplicia idumēta deuoz suis impetrat.⁊ iō ab eis oēm frigꝰ expellit ⁊ fugat.

¶ Q, beata virgo dicitur lux

Assimilatio. ij.

Mat saluator Joh. xij. Dū lucē habetis credite in lucē vt filij lucis sitis

Sup q̄bꝫ ꝙbis ad maiorē declarationem ⁊ confirmatiōem dictoꝝ in secūda parte ꝓncipali huj⁹ operis. fmone. xij. in exhoz. dico q̄ beata ꝙgo dicit lux quia lux tenebras repellit. Juxta illud Joh. j. Et lux in tenebris lucet. De ipa aūt virgine inqt Damascenus Auser lucē: ⁊ omnia in tenebris. omnia incognita remanebūt. Sic bta Maria duz verum lumē mūdo effudit: cecitatis ⁊ infidelitatis tenebras effugauit. Un Maria interpretat illuminatrix. Ipa em̄ est illa lux aurore q̄ oriēte sole mane absqz nubib⁹ rutilat vt dr. j. Re. xxij. Ipsa nāqz peccatores purgat a tenebris peccatoꝝ lumie grē sue. Et ideo dr lux auroze. Quia ꝙ frigiditas mētes calefacit. ideo assimilat luci solis orientis. Et qz estū ꝯcupiscētie refrigerat: ⁊ a nubib⁹ carnalium passionū aīas serenat. ideo assimilat luci matutine que est cū refrigerio. ⁊ luci serene que est absqz nubib⁹. De ipa etiā exponi pōt illud Hester. viij. Judeis noua lux oriri visa est: gaudiū: honoꝝ ⁊ tripudiuz ⁊c. Est em̄ gaudiosa incipiētib⁹ q̄bꝫ spuales ꝙsolatōes impēdit. honorabil' ꝓficiētib⁹: q̄s ab oīb⁹ impugnatiōib⁹ pregit. Sz tripudiosa est perfectis q̄s ad celestia gaudia introducit. Sicut etiā lux insidias pādit. nā latebras illustrat ⁊ patefacit in q̄bꝫ insidie absc̄onduntur. Sic ipa insidias diaboli deuoz suis patefacit ne decipiant. Et iō diabolus istā lucē multū timet ⁊ fugit. iuxta illud Joh. iij. Nō venit ad lucē vt nō arguant opa ei⁹. Sic etiaz lux securitatē parit. vnde hoies q̄ de nocte paueſcūt: in die securi vadūt. ⁊ hoc iō ꝓcedit. qz nō timēt offendiculū. Juxta illd Joh. xj. Qui ambulat in die nō offendit. qz lucē huius mūdi videt. Nō aūt timēt q̄ in luce vadūt. aut pedis offendiculū. aut hostz latētis incursum. vl' fantasmatz terrētz aspectuz. Et sil'r illi q̄ brām ꝙginē sequunt. ⁊ ei adherēt ꝙ deuotiōez: illuminant. ⁊ pregunt ab ea. vt neqz cadāt peccādo: nec a demonib⁹ decipiātur nec a fantasmatib⁹ terreant. Et ideo oīb⁹ xpianis dico illud Roma. viij. Induamur arma lucis sic vt in die honeste ambulemus. Arma em̄ lucis sunt exēpla brē ꝙgis. q̄ q̄cūqz indut⁹ fuerit. s. illa sequēdo. tutus erit ab omnib⁹ pdictis. Sicut etiā lux celestiuz corpoꝝ virtutes ad nos vehit. Unde em̄ Auicenna lux ipa est vehiculū virtutū celestium

qz.ſ.celeſtia lumiaria mediãte luce agunt z mouẽt iſta inferiora. Ita mediãte btã ẏgie uenit ad nos xps q̃ eſt dei ẏtus. vt dr. j. ad Ebor. j. Mediãte g̃ iſta diuia luce celeſtj g̃tia nob infundit. z ueniunt ad nos diuine miſeratiões. Et iõ dicam⁹ deo illd Eccl. xxv. vj. Miſerere noſtri dñe oim z reſpice nos: et oſtende nobis lucẽ miſerationũ tuaz. Sicẽ etiam lux diuerſas res naſci facit. Unde dicit Diony. iij. c. de diui. no. q̃ lux oĩb corpibus gram ꝓfert. Sicb. ẏgo genuit illũ q̃ ml'tos naſci fecit dei filios p gram. z adduxit eos in gl'iam. q̃s nõ dedignat vocare frẽs. ad Heb. ij. Omes aũt q̃ xpi frẽs ſunt põt dici filij ſpirituales huiꝰ lucis. ſicut innuit ẏba i ꝓncipio huiꝰ ptis poſita. Abſit g̃ vt velim⁹ hãc clariſſimã lucẽ tenebris pctoz obſcuratã predicare. ne de nobis dicat. Qis q̃ male agit odit lucẽ z querit tenebras. ſ. i ea inuenire. xviij. q. ij. c. pnicioſũ. Ne ſim⁹ de illd q̃b dr i. c. hic etenim. xlix. diſ. Albuginẽ hz i oculo q̃ ſtratis lucẽ videre nõ ſinit. q̃ arrogãtia lue ſapientie excecat. Pupilla nãq oculi nigra vider. Albuginez ẏo toleras nihil videt. Qui em ſibi candorẽ ſapie tribuit: a luce ſnpne cognitionis ſe excludit. z eo claritatẽ veri luminis nequaq penetrat quo ſe apud ſe p arrogantiã exaltat. ſicut de q̃busdam dr in epla ad Romanos. Dicẽtes ſe eſſe ſapiẽtes ſtulti facti ſunt. Hec ibi. Nos ẏo hãc lucẽ ſereniſſimã q̃tũ poſſum⁹ extollam⁹ ẏginẽ. ſ. fulgentiſſimã. cui ꝓperũt oẽs ꝓpietates luc. quas ponit Aug. ſup Geñ. ad ſtram di. Lux ẽ ſba ſumme ſimplex. ſumme multipler i efficacia ſumme mobilis z abſolute penetratõis. z minime reſiſtẽtie z ſumme diſparia z cõtraria generãs z ꝓciliãs. ſumme ꝓuertibil'. Omis natural' motõis ꝓncipiũ z ozigo. ſume pfectibil'. ſumme iocũda. ſumme cõicabil'. Uñ luce in corpib⁹ nihil ẽ vtili⁹. nihil cõius. nihil pulcri⁹. nihil velocius. nihil ſubtili⁹. nihil ĩpaſſibili⁹. nihilq ẏtuoſi⁹ inuenit. Hec ille Et loquit de luce creata. Btã em virgo fuit ſumme ſimplex ſimplicitate colũbina. Huãs illud Mat. x. Eſtote ſimplices ſicẽ columbe. Itẽ ſumme multipler i efficacia. nã ml'tiplices filios ſpũales q̃tidie generat deo. Uñ illi ꝓdictũ fuit illud Job. v. Ml'tipler erit ſemẽ tuũ. Et h̃ eſt illd ſemẽ de q̃ dixit dñs ſpẽri antiq Geñ. iij. Inimicicias ponã int te z mulierẽ z ſemẽ tuũ ac ſemẽ illi⁹. Semẽ g̃ diabolꝰ ſunt oẽs btẽ ẏgis aduerſarij. Semẽ autez mris dei ſunt oẽs ei⁹ fideles z deuoti Multiplicit q̃z iſtruit deuotos ſuos Uñ illi dici pt illd Job. viij. Spũs ml'tipler ſmo oris tui. Itẽ ẽ ſũme mobil'. vñ p hac ei⁹ ꝓpietate ac ꝓcedẽti poſſum⁹ allegare illud Sap. vij. vbi dr. Eſt ei i illa ſpũs intelligẽtie ſcũs. ml'tipler ſbtil'. mobil'. eſt⁹. diſert⁹. mobil'. icoinq̃nat⁹. certus. ſuauis. amãs. bon⁹. acut⁹. q̃ nihil vetat. bñfacit. z hũan⁹. benign⁹. ſtabil'. ſecur⁹. oẽm hñs ẏtutẽ. oia ꝓſpicies. z q̃ capiat oẽs. ſpũs intelligibil' z mũd⁹. Oĩb ei mobilib⁹ mobilior eſt. z attigit vbiq ꝓpr ſuã mũdiciã. Hec ibi. Et q̃b etiã pz alia ei⁹ ꝓpietas. ſ. q̃ eſt ſũme penetratõis. Ipa q̃z ẽ ſumme z mũme reſiſtẽtie. Sũme diabolo quẽ ꝓtinue ipugnat z cui ꝓ nra ſalute reſiſtit. mũme aũt nob. qz nob ad eã recurrẽtib⁹ ñ reſiſtit. ſz ꝓtinue nos ſub ſua ptectõe recipit. Ipa etiã diſparia z ꝓtraria generauit z recõciliauit. Hõ ei erat ĩmi⁹ deo ꝓpr pctm̃. z maxia ẽ diſparitas inr creatorẽ z creaturã adeo q̃ nõ ꝓt tanta diſſimilitudo notari q̃n ſit etiã incõpabiliter maioz. c. dãnam⁹. de ſum. tri. z fide ca. Btã igit ẏgo deũ genẽras z hoiem: ꝓuixit diſparia i vnitate plone. z hũanã naturã diuie cõciliauit. Alie etiã ꝓpietates lucẽ ſupõ poſite aptiſſime patent cuilibet deuote ſpeculãti. q̃ sz fuerũt in ipa bñdicta ẏgine. De q̃b etiã aliq tangit Salomõ Sap. vij. vbi poſt pdicta ẏba ſtatim ſubdit. Uapor eſt em ẏtus dei. Et iõ nihil inq̃natũ in illã incurrit. Lãdor ẽ em lucis eẽne z ſpeculũ ſine macla maieſtatis dei z ĩmago bonitatis illi⁹. Et cũ ſit vna oia pt. z ꝓmanẽs i ſe oia inouat. z ĩ alias ſctãs ſe tranſfert. z amicos dei z ꝓphas ꝓſtituit. hec ẽ ſpecioſior sole: z ſup omnẽ ſtellaz diſpoſitõz luci cõparata inuenit ꝑ.

Propetates lucis Marie conueniunt

¶ O, beata ẏgo dicit lãpas accẽſa.

Aſſimilatio. iij.

f Inito cõpletorio i eccl'ia extinguũt oia luminaria excepta lampade: q̃ die ac nocte ardet corã altari maiori quia ibi corp⁹ dñi ẽ. Et qñ ſacriſta vel alius frater lumine indiget: vadit ad lampadez z inuenit. Spũaliter. tpe paſſionis xpi omne fidei lumẽ q̃dammodo fuit extinctũ. qz omnes diſcipuli eo relicto fugerũt. Mat. xxvj Sz vna lampas tñmodo accẽſa remãſit. ſ. btã ẏgo Maria: i q̃ lumẽ fidei luxit. z erat ſit ignis charitatis. z hec ſteterit iuxta altare. i. iuxta crucem in qua pendebat corp⁹ dñicum ſm illud Joh. xix. Stabat iuxta crucẽ Jeſu mr eius. In cuius ſignũ tribus noctib⁹ vltimis maioris hebdomade cum tenebre ſunt omnia luminaria extinguunt vno excepto. q̃ latz ſb altari ſm ꝓſuetudinẽ aliquarũ ec

desiaz.sz post modicū cūctz oñdit Nec enim oia significat illd qđ.s.dixim⁹. Per extincti/onē em alioz luminariū:ꝛenotat extinctō fi dei oim apl'oz ceteroz ūqz fidelīū. Per cāde/lā vo q nō extinguit sz aliquantisper celat: si gnificat b.ỹgo.q̄ sola mēte latebat i cruce cū xpo sus pēsa.licz in corpe semimoꝛtua iaceret iuꝛ crucē. Nō ē igit aliq̄ tpe extinctū lumen ei⁹.sic p̄dictū fuerat Proū.vl.vbi dr. Nō ex tinguet in nocte lucerna ei⁹. Figura āt h⁹ hz Exo.xxvij.vbi p̄cepit dr⁹ q̄ i tēplo sp lucerna arderet q̄ nūqz extingui ꝛebat Nec ei lucer na fuit brā ỹgo q̄ sp pmāsit accēsa coꝛā diui/no altari.⁊ nūqz fuit extincta:sz suauit lumē diuie gre plēdu viatoꝛibꝫ:vñ possint videre viā salutz. Nec est aliqs iā cec⁹ cui lumē istd nō possit vtilit restituere. Et iō ei⁹ cuori di cunt illi cū ps. In lumīe tuo videbim⁹ lumē Vigit dñe dr⁹ q̄ accēdisti hāc lucernā: ⁊ nō abscodisti eā sb modio:sz posuisti sup cādela brū vt luceat oib⁹ q̄ i domo sunt:sic nob face/re psuluisti. Mar.v.⁊ Mar.iiij. Nō me p mittas ee d ill' q̄ caligāt ibꝫ ocul' nō vidēt hāc lucernā fulgētissimā.sic Hely.ꝛe q̄ dr. j. Re. iij. Nō poterat videre lucernā dñi. Ipa nā/qz ỹgo a pncipio sue formatōis a te illumīa/ta nūqz fuit lumīe p̄uata. Unde ille dicebat pph̄a ps.xvij. Qm tu illumīas lucernā meā dne:deus meus illumīa tenebꝛas meas.q.d. Sic tu illumiasti mīrem tuā quam creasti lu cernā meā ⁊ oim fidelīū:ita fac vt mediante hac lucidissima lucerna illuminent tenebꝛe pctoꝛ meoꝛ Hec ē ei lucerna splēdēs sup cā/delabꝛ scrm. Eccī.xxvj. Ad cui⁹ lumē q̄cūqz bñ direxerit gressus suos:poterit cū ad sup/nā priaz puenerit dicere illd Job.29. Splē debat lucerna ei⁹ sup capūt meū ⁊ ad lumen ei⁹ ambulabā in tenebꝛis.

¶ Q, bñdicta virgo dicit⁹ vas dei

Assimilatio.xiij.

As dei appellat b.ỹgo multiplicit̄er

v Primo vas puꝛz ⁊ nouū. Juꝛ illud

z qđ i figurā dr. iij. Re. ij. Afferte mi/

Maria vas puꝛz bi vas nouū ⁊ mittite i illd sal Istd em vas nouū fuit vter⁹ ipsi⁹ ỹgis. qz vt ait mgr Ja cob ꝛ varagie i li.b.ỹgis. Jō dr nou⁹ qz ab oi vetustate culpe penit⁹ fuit mūd⁹. In istud aūt vas sal sapie missum fuit q̄n xps: q̄ ē dei sapiēcia in vteꝛ eius intrauit. Nō soluz aūt illud vas fuit nouū ⁊ puꝛ.sz etiā fuit purissi mum. Juꝛ illud Prouer.xxv. Aufer rubigi/nem ꝛ argēto ⁊ egredi⁹ vas purissimum. Deus em sm aliqs abstulit rubiginē ac infe ctiōem oēm a semie quo ꝛebat ipa ỹgo pci/pi.⁊ sic egressum est vas purissimū coꝛporis sui.vel saltē aū infusionē aie ỹginis sanctifi/cauit altissimus tabernaculū suū.i. coꝛpus ỹ gineū.ps.xlv.⁊ sic p̄ceptōem egressum est in esse vas purissimū.i.ipa ỹgo que fuit vas diuinū oīm puritate ꝛplerissimū. Possum⁹ etiā dicere q ipa ỹgo in sua imaculata cōce/ptione fuit puꝛz vas qđ ab originali pctō fu it pseruatū. In ꝛceptōe aūt ỹbi dei fuit vas puri⁹ qđ a peccabilitate fuit liberatum. Fuit em tūc ipa ỹgo in gra ꝛfirmata:ita vt nō pos/set peccare nec moꝛtaliter nec venialiter. sm theologos in.iij.dis.iij. In assumptōe aūt ei⁹ gliosa:qñ i coꝛpe ⁊ aia fuit glificata: vas istd factū est purissimū.qz imoꝛtalitate ac ipassi/bilitate atqz eterna fuit puritate ꝛcoꝛatum. Scdo fuit vas pfundū ppfundā hūilitatē ⁊ iō meruit dei gra pfunde adimpleri. Loꝛ nāqz nīm ē vas qđ tunc pfunde fodit q̄n p/funde hūiliamur. Sed sunt q̄dā q̄z coꝛ tm cauāt ⁊ fodit i superficie.qz hñt hūilitatē i oꝛe ⁊ exteriozi ꝛuersatōe. Superbi ỹo hñt i coꝛ/de.iuxta illud Eccī.xix. Est q̄ neꝛter se hūi/liat ⁊ interiora ei⁹ plena sunt dolo. Alij vero sunt q̄ hñt coꝛ fossum ⁊ ꝛcauū vsqz ad medi/um.sicut sunt fui dei.q̄ sicut humiliant⁹ exte/rius in signo ꝛuersationis:sic etiā humiliāt interius in medio coꝛdis.ꝛ qbꝫ dr Michee vj. Humiliatio tua in medio tui. Null⁹ aūt vnqz fuit q̄ habuerit coꝛ ꝛcauū vsqz ad pfun/dum.i.q̄ ita se humiliauerit sicut xps ⁊ beata virgo. Ille em pfunde se humiliat q̄ tātum descēdit q̄ntum descendere pōt. Xps aūt hoc egit quādo descēdit vsqz ad susceptōez natu/re nostre:⁊ vsqz ad toleratōem pene ⁊ moꝛtz vituperose. Unde inqt apl'us Phil.ij.q exi/nanivit semetipm foꝛmā serui accipiens ꝛc. Similiter ⁊ beata ỹgo nō potuit pfundius descēdere:nec magz se humiliare q̄z qñ ipsa q̄ erat celi terreqz dña ⁊ dei mater electa le an/cillam ⁊ pedissequā appellauit. Et qz pfun/dius se humiliauit q̄z aliqua creatura.nō tan tam gratiā recepit q̄ntā aliqua pura creatu ra recipe potuit. ¶ Tertio vas dr solidū:qz Uas so/
nunqz frāgi potuit. Unde ille dicit pōt illud lidum.
Eccī.l. Quasi vas auri solidū ornatū omni lapide pciosō. Cetere aūt mulieres frangun tur in ꝛcipiēdo p ỹginitatis violationem si ue deflꝛatiōem. In pariēdo aūt frangunt p dolorē ⁊ afflictōem. Frangunt etiā in vita p multoz pctōz ppetratōem.quia qđlibet pec catū frangit coꝛ humanū. Unde Eccī.xxj.dr. Coꝛ fatui quasi vas ꝛfractū:omnē sapienti am nō tenebit. Frangunt etiam in obitu pr̄

incineratoꝝ seu corruptoꝝ. Ipa ãt bñdicta ꝙ go fuit vas solidũ. qđ suo ꝓceptu habuit ite gritatẽ. i ptu iocũditatẽ. i vita ꝙtuꝝ stabilitatẽ. i obitu ꝙ iduit imortalitatẽ ¶Quarto fuit vas admirãdũ. iuxꝝ illud Eccĩ. 43. Vas admirabile opꝝ excelsi. Si eni eĕt aliqđ vas qđ maiꝝ ipo ꝓtieret. ita ꝙ sup capacitatem tortꝝ nate create ꝓtetũ eĕt i infinitũ maiꝝ ꝓtinẽte. ꝛ tñ ab ipo ꝓtieret. istđ eĕt vas mirabile ꝛ stupẽdũ. ꝛ3 si vas exñs clausuꝝ recipet in se aliqđ ꝛ effũderꝝ sine aliq̃ sui apróne: istud vas diceret mirabiliꝝ ꝛ stipẽdiꝝ. Si ꝙ eĕt aliqđ vas qđ vinũ ꝛ aquã siml' sine aliq̃ medio ꝓtierꝝ. ꝛ tñ nlla ꝫmixtio fierꝝ. ꝓfecto istđ vas eĕt mirabilissimũ ꝛ stupẽdissimũ. Tale ãt vas fuit b. ꝙgo. qui illđ qđ i suo vꝛo ꝓtinebat maiꝝ i infinitũ se erat. Istđ ḡ vas ꝙginem qđ ꝓtinuit deũ quẽ celi ꝛ celi celoꝝ capere nequnt. ij. Para. vj. fuit mirabile ꝛ stupẽdũ ꝛ iõ canit eccĩa ꝛ fuerũt ꝙba diui Augu. di. Scã ꝛ imaculata ꝙgitas qbꝫ te laudibꝫ efferã nescio: qꝛ quẽ celi capeñ po. tu. gre. ꝫ. Ipa eĕ exñs clausa diliũ i vꝛo suo recepit p ꝓceptoꝝ. Et sil'r itaꝝ clausꝝ ꝙgitaꝝ illũ effudit p ptuitoꝝ. Et iõ vocat Eañ. iij. ortꝝ cõclusus ꝛ fons sigꝝ. In isto eĕ vase sui uteri hũit vinũ diuitaꝝ ꝛ aquã humanitaꝝ. ꝛ tñ nlla fcã ẽ ꝫmixtio seu ꝫfusio nataꝝ. vñ cãit eccĩa. Deꝝ hõ factꝝ ẽ. id qđ fuit pmãsit ꝛ qđ ñ erat assũpsit. ñ ꝫmixtoꝝ passus neq̃ diuisioꝝ Quito fuit vas aromaticũ. In eiꝝ ei vtero ꝛ aio fuĕt spes oĩm aromatũ. i. ꝙtutũ De qbꝫ ipa inqt Eccĩ. xxiij. In me ois gra vite ꝛ veritaꝝ: i me ois spes vite ꝛ ꝙtuꝝ. Nã ipsa est spes aromatica q̃ viuificat mortuos. ꝛ iõ ait In me ois spes vite. Ipa eĕ est spes illa q̃ illumiat cecos. ꝛ iõ sbdit. ꝛ vitaꝝ. Itẽ ẽ illa species q̃ sanat infirmos ꝛ desparos. ꝛ iõ addit. i me ois spes vite. Itẽ ẽ illa spes q̃ roborat ꝛ cõfirmat debiles ꝛ lãguidos. ꝛ iõ sbiũgit. ꝛ ꝙtutis. In isto eĕ vase ꝓtinẽt vnguẽta ꝫ oes infirmitates. Nã i ea ẽ vnguẽtũ qđ ꝛpmit tumoꝛ supbie. s. ꝫsideratõ sue hũilitaꝝ. Itẽ illud qđ extinguit hydropisim auaricie. s. ꝫsideratio sue pauptaꝝ. Et illđ qđ expurgat imũdiciã luxurie. s. ꝫsideratõ sue honestaꝝ ꝛ ꝙginitaꝝ. ꝛ sic de singul'.

¶Q3 beata ꝙgo dicitur rota dei
Assimilatio. v.

A Icit Ezechiel ppha sui li. c. j. Appa
d ruit rota vna sup trã iuxꝝ qttuoꝛ animalia hñs qttuoꝛ facies. Hec ãt rota significat b. ꝙginẽ. Ipa eñ fuit rota demõibꝫ terribil'. Sic eñ leones terrenꝝ qñ audiunt strepitũ rotaꝝ. ita ipi demones fugiũt cũ audiunt suo cari ꝛ noiari hãc rotã diuinã. Unde eo inqt ps. Uox tonitrui tui i rota. Ista ãt rota sup terrã fuit a terrenis eleuata cogitatiõe: affectiõe ꝛ querelatõe. Itẽ fuit iuxta qttuoꝛ animalia. q̃ fm expositores significant euãgelistas. iuxta quos ipa fuit cũ eis querendo: atq̃ eos instruendo. Habet ḡ quattuoꝛ facies. i. quattuoꝛ ꝙtutes cardinales. s. iusticiam. prudentiã. fortitudinẽ ꝛ temperantiaꝫ Uel quattuoꝛ facies. i. qttuoꝛ aspectꝫ. quoꝝ vnũ vertit ad deũ ꝓ nobis intercedẽdo. Aliũ ad paradisum. i. ad beatos: eos letificando. Letificanť em sancti q̃ sunt i celo ñ soluꝫ respectu regis sꝫ etiã regine. q̃ mediãte salvati sunt. Tertiũ ꝙ vertit ad mundũ miserendo ꝛ protegẽdo. Quartũ ãt vertit ad dyabolum exterrendo ꝛ expellendo. Unde dicť demõibus esse terribilis vt castroꝝ acies ordinata. Eañ. vj.

¶Q3 beata ꝙgo dicť sedes dei
Assimilatio. vj.

Nqt aq̃la volans Johes euãgelista
i Apoc. iij. Uidi: ecce sedes posita erat in celo. ꝛ sup sedẽ sedes ꝛc. Nec B
ãt sedes figurat beatã ꝙginẽ que dr sedes rõe artificij. qꝛ ad modũ sedis fuit artificiata. Nã sedes est a terra eleuata. ꝛ inferiꝝ elevata ꝛ supius apta. Ipa ãt bñdicta ꝙgo fuit eleuata a mundo. clausa peccato. ꝛ apta deo. Et ideo propheta inqt deo ps. xliij. Sedes tua deus in seculũ seculi ꝛc. Ista autẽ sedes posita est in celo. s. empyreo. adhuc viuẽs posita erat affectione ꝛ ꝓtemplatiõe. Nũc ãt est ibi glorificata habitatiõe. Unde idem ꝓpheta ait ps. x. Dñs in celo sedes eiꝝ ꝛc. Uel posita est. id est ꝓ fidẽ firmiter stabilita. in celo. i. in ecclesia militante. Supra hãc autẽ sedem virgineã erat sedens scꝫ christus dei filius. qui licet sup ipsam esset dignitate. tamen in ea sedit ꝛ quieuit incarnationis humilitate. iuxta illud Ezech. xliij. Princeps ipe sedebit in ea. De hac autẽ sessione predictuꝫ fuerat Isa. xvj. vbi dicitur. Preparabitur i misericordia soliũ. ꝛ sedebit sup illud in veritate. Et ps. ix. inqt dauid. Sedisti sup thro- Sñia se
num qui iudices iusticiã. Sedere enim pro dendo se
tribunali in sententijs proferẽdis: multum ratur
operať. Et ideo vbent sedendo sentẽciare iudices. vt per glo. in. c. bone. de postula. prela. quia sentẽcia aliter nõ valeret. Arg. ff. ꝗs ordo in bo. poss. l. ij. §. et bonorum. Et facit C. de offi. ciui. iudi. l. ꝓma. ꝛ in auten. de iudi. §. sedebũt. ꝛ C. de sen. ex peri. rec. l. fi. Sup

illū igit regalē sedē oia iudicia sua dꝰ faciet. Un ps.xxviij.dr. Sedebit dñs rex i eternū Et ps.xlvj. Deꝰ sedet sup sedē sctām suam. Deq sede etia inqt Isaias ppha.c.vj. Sui libi dicēs. Uidi dñm sedentē sup soliū excelsum ⁊ eleuatū ⁊c. Ista aūt sedes excelsa ⁊ eleuata a bonis ster coze peccati fuit xo añ secla ordinata. Un ipi xo inqt ppha ps.xcij. Parata sedes tua ex tūc à seculo tu es. Et rōnez huiꝰ assignat ps. sequēti. dicens. Nūqd ad adheret tibi sedes iniqtatiſ; qsi dicat. Absit De hac etiā sede idē ppheta ait ps.ciij. Dñs in celo parauit sedē suā: ⁊ regnū ipsiꝰ oīm dñabit. Qui vult ḡ a xo obtinere aliquam gram: xeber eū rogare ⁊ dicere illud Sap.ix. Mitte illā de celis sanctis tuis: ⁊ de sede magnitudinis tue. Sic aūt deꝰ cui dr Baruch iij. Qui sedes i sempiternū. sp sedit i ꝟgine p gram. ⁊ nūqz pmūit diabolū i illa sedere p culpā. Jra etiā ipa bñdicta ꝟgo sub vmbra gratie eius semp sedit. Un inquit Cant.ij. Sub vmbra illiꝰ quē desiderauerā sedi Ipa etiā prope filiū suū sedet i celo. iuxta illud. ps. xliij. Astitit regina a dextris tuis ⁊c. Licet em aduocati non xeant sedere cū iudicibus: in aut. vt ab illustribus. ⁊ qui supra eos sunt. ℌ. Sancimus. ⁊ C. de postu. l. quisquis. Tamē hoc fallit in qbusdā aduocatis ppr eoz dignitatem C. de offi. diuer. iudi. l. fi. Et talis est de anissima virgo.

¶ Qꝰ bñdicta virgo dicitur ciuitas dei

Assimilatio. vij.

Lexander de ales sup. ps. lxxvij. exponit illū psalmū de beata ꝟgine. sic dicēs. Fundamēta eiꝰ in montibus sanctis. i. in ppheris ⁊ pīarchis ⁊ regibꝰ ex quibꝰ ipa beata ꝟgo originē traxit. sic pater in genealogia eius. Mat.j. Ipa etiā dr sion Isa.xxviij. Mitta in fundamētis syon lapidem angularē pbatū pciosum in fundamento fundamentū. Cuiꝰ syon porte fuerūt qnqz sensus q clausi fuerūt ꝺ omne noxiū ⁊ inhonestū ⁊ aperte ad bonū. Un aures eiꝰ q clause erāt extra mūdi strepituꝰ qñ ingressus est angelus ad eā: aperte sunt salutatiōi eius. Et porta eius cordis que cōtra ꝓsensum viri clausa erat aperta fuit diuine volūtati quādo dixit Fiat mihi sm ꝟbum tuū. Ezech. xliij. Porta hec clausa erit ⁊ nō aperiet: ⁊ vir nō transibit p eam. qm dñs deus isrl ingressus est per eam. Dicit aūt beata ꝟgo syon qz sicut syon erat locꝰ eminētissimꝰ ⁊ tutissimꝰ in hierusalem. sic beata ꝟgo in eccl'ia etiam triūphante Diligit ḡ deus portas syon. i. sensus btē ꝟgis sup oia tabernacula Jacob. i. plꝰ qz corpa aliarum ꝟginū. Corpa em dicunt tabernacula. ℌ. Pet. j. Uelox est xpositio tabernaculi mei ad Heb. vlc. Habemꝰ altare de q edere ñ habent potestatē q tabernacul' deseruiūt. Uirgines aūt bene dicunt Jacob. qz lucrate sunt: ⁊ supplātauerūt homitē: q in btā ꝟgine oīm extinctꝰ fuit. Sequit. Gl'iosa dicta sunt de te ciuitas dei. Btā ꝟgo est ciuitas dei de qua mlta gl'iosa dicta sē ⁊ pdicta p ppḥas. vt est illd Isa. vij. Ecce ꝟgo ꝺcipiet ⁊ piet filiū. Et Isa. xj. Egrediet ꝟga de radice Jesse ⁊c. Et Hiere. xxxi. Nouū faciet dñs sup terrā ⁊c. Et Cañ. vj. Pulcra es amica mea: suauis ⁊ decora sic hierlm. Et mlta alia gl'iosa dicta sūt de hac ciuitate. ¶ Sūt aūt mlte rōes qbꝰ beata ꝟgo dr ciuitas. qz mlta i ea fuerūt q in ciuitate ꝺtingit repire q pñt notari i his ꝟsibꝰ Rex. pīul. ppl's defensio. rēpla. domꝰ lex. Fōs scola. ludꝰ. opes. mercia. par. cibꝰ. arma. Int btā em ꝟgine fuit rex ſ. xps. de q Apocal. xix. Rex regū ⁊ dñs dñantiū. Jrē i ea fuit pīul ipe xps assistēs pōtifex futuroz bonoꝝ. ad Heb. ix. Jtē in ipa fuit ppl's. qz viscerib⁹ misericordie sue oēs ꝺtinebat ⁊ adhuc cōtinet. Un dr mī misericordie. sic Paulꝰ habebat i se populū cū dicebat ad Phil. j. Sic est mihi iustū ℌ sentire p oīmbꝰ vob: eo q habeam vos i corde meo. Et ad Gal. iiij. Filioli mei quos iteꝝ parturio ⁊c. Ergo habebat eos in vtero. Jtē defensio Cañ. viij. Ego murus et vbera mea sic turris. Jtē tēpla Apoc. xxj. Domin⁹ deꝰ oipotēs tēplū illiꝰ ē. Et ad hanc mlta tēpla ⁊ eccl'ie facte sunt ad honorē ipsius. Jtē domꝰ est i ea. ſ. ꝟginalis aula: in q xps habitauit. Prouerb. ix. Sapia edificauit sibi domū. Et lex. de q Prouer. vl. Et lex clemētie in lingua eiꝰ. Et fons. Eccl. xxiij. Quasi fluuiꝰ dozit. ⁊ qsi aq̄ductꝰ exiui de paradiso. Et scola. Lu. ij. Maria ꝓficiebat omia ꝟba hec ꝓferēs i corde suo. et Ludꝰ. Zach. viij. Platee ciuitatis implebunt infantib⁹ ⁊ puellis ludentib⁹ ij. Re. vj. Dauid saltabat totis viribus coram archa. ſ. xps añ beatā ꝟginē. qñ adduxit eā in supnā hierlm. Un canit ecclesia. Assumpta est Maria in celū: gaudēt angeli: laudates bñdicūt dñm Ecce ludꝰ. Et opes virtutis ⁊ gratie. Unde dixit ei angelꝰ Luce. j. Aue gratia plena. Prouer. vlti. Multe filie congregauerūt sibi diuitias: tu ꝟo supergressa es vniuersas. Jrē cōmercia. Prouerb. xxiij. Ueritatē eme ⁊ noli vēdere sapiaz Prouerb. vltimo. Syndonem fecit ⁊ vendidit ⁊ tradidit ⁊ cingulū dedit cananeo. Et pax. ps. 147

Maria quare dr ciuitas

L Expone ps. Fundamenta eius ⁊c.

Qui posuit fines tuos pacē. qz in brā ꝯgine nō fuit rebellio carnis ꝫ spūm. quia omnino extinctus fuit fomes i ea. Jtē cibꝫ. Lañ. vij. Uēter tuꝰ sicut aceruꝰ tritici. In eiꝰ em̄ ventre fuit granū frumēti. cibꝫ angl'oꝝ ꝛ hoīum vel vēter. i. pietas. Jtē arma. Lañ. xiij. Mille clipei pendēt ex ea. Dis armatura fortitudinis.

L ¶ Memor ero raab ꝛ babylōis scientiū me. i. gentiliū ꝛ pctoꝝ vt ad me ꝙuertant. Et postea i ꝑticulari ꝛtermiat dicens. Ecce alieni gene. i. gētiles. ꝛ tyrꝰ. i. pctōres alij q̄ sunt in angustia ꝓnie sic ꝓus erāt in angustia viciorum. Tyrus em̄ interpꝛtat angustia. Et populꝰ ethyopū. i. vicios q̄ erāt ꝛformes ꝛ nigrip pctm̄. hi oēs fuerūt illic ad me ꝛcurrētes Memor igit̄ ero. s. ad miserēdū ꝛ nō ad puniendū. Neemie. v. Memēto mei in bonū. Raab. Per Raab āt meretricē intelligitur aīa que sepstrauit vicijs. Raab em̄ latitudo interpꝛtat. ꝛ significat eos q̄ vadūt per lataꝫ viā que ducit ad pditōem. Matt. vij. Babylon ꝯo ꝯfusio interpꝛtat. ꝛ significat aīam ꝯfusam ꝓpt̄ pctā. quoꝝ oīm ego memor ero. ꝛ miserebor scientiū me. i. me laudātiū: ꝛ ad me ꝛuoto corde recurrentiū. ¶ Nūq̄d syon dicet. Hoc etiā de beata ꝥgine exponit. q̄ syon dr. eo q̄ de syon. i. de iudeis nata est. sicut ꝓpheratū est ps. cix. Uirgā ꝥtutis tue emittꝫ dñs ex syon. Jtē dr syon: quia ꝛtemplatiua erat. De hac ꝥ dicit. Nunq̄d syon. i. beata ꝥgo ꝛtemplās celestia dicet ꝛcorde vel ore de filio suo. Homo sꝫ purus est. q̄si dicat. Non Quia Osee. xj. ipe ait. Ego deus ꝛ non hō. sꝫ tm̄ i medio tui sctūs ꝛc. Quia aūt credit̄ura erat eū ee deū ꝛ hoīem. cō ꝛ vtraq̄ natura subiūgit. Hō natꝰ est i ea. Ecce hūanitas Et ipe fundauit eā altissimus. Ecce diuitas Hoc em̄ esset impossibile in puro hoie. Qui em̄ fundauit ciuitatē ꝓior est ipsa ciuitate. Qui aūt nascit̄ in ciuitate posterior est illa. Hō natus est in ea. Nō dicit puer sꝫ homo Hiere. xxxj. Nouū faciet dñs sup terrā: femina circūdabit virū. Hoc dicebat salomon se ignorare. Prouerb. xxx. Quartū penitus ignoro. Uiā viri i adolescētia. i. in ꝥgie. Et ipe nō angelꝰ: fundauit eā. s. beatam ꝥginem Hec est em̄ ciuitas fundamēta habēs: cuius artifex ꝛ pditor deus. ad Hebre. xj. Eccli. xxiij. Qui creauit me reꝙeuit i tabnaculo meo. Fundauit. s. i ꝥtutibꝫ. sic ciuitatē vl'tēpluꝫ. Ipa em̄ fuit ciuitas summi dei ꝛ templū veri Salomonis ꝛ cuiꝰ fundatōe. iij. Re. v. in fine dr. Precepit rex vt tollerēt lapides grādes. ꝛ lapides ꝑciosos i fundamentū tēpli. i. ꝥtutes eminētes i fundatōe brē marie. Nec miꝝ. qz vt dr. j. Paral'. xxix. Non hoi parat̄ habitatio sꝫ deo. Dñs narrabit. i. narrauit. In scripturꝫ ppl'oꝝ. i. p scripturas expositas ꝛ directas ad populos. i. scripturꝫ ꝑncipuꝫ hoꝝ q̄ fuerūt in ea. i. Moysi ꝛ ꝓpheraruꝫ ꝛ apl'oꝝ. In multis em̄ scripturꝫ narrat̄ de brā ꝥgine. Uel populos possum⁹ vocare pauperes ꝓphas: sicut fuit Amos. Principes ꝯo ditiores ꝛ nobiliores sic dauid ꝛ Jsaias. vl' populoꝝ. i. gētiliū. qz sybillinis ꝯsiby est ꝑdicta. ꝛ p Job q̄ gētilis fuit. Et ꝑncipū. i. ꝓpheraꝝ de iudeis. Uel ꝑncipes dicunt editores scripturaꝝ. vt ꝓphete ꝛ euāgeliste ꝛ apl'i Populi ꝯo expositores eorundē. vt Hieronym⁹. Augustin⁹. ꝛ alij. Uel populi dicunt sancti alij ab apl'is. Principes ꝯo apostoli. Ps. Constitues eos ꝑncipes sup oēm terram Et hi oēs fuerūt i ea. i. ꝛcordes fuerūt in lau de ꝥgis. nō contra eā vt hereticī ꝛ pharisei. Sicut letantiū oīm habitatio i te scrā dei genitrix. Jsa. lj. Gaudiū ꝛ letitia inueniet i ea. In fortī em̄ munitiōe habitāt hoies securi ꝛ leti. i infirma aūt sunt timidi. Jtē i magna munitōe ꝛ opulēta oīm est spes ꝛ refugiū. Et silr ad beatā ꝥginē oēs ꝛfugere debēt que est turris fortissima ꝛ iexpugnabilis. ꝛ terribilis inimicis vt castroꝝ acies ordinata. Lañ. vj Opulēta est ꝥtutū ꝛ graꝝ abūdātia. qz gra ꝛ gl'ia plena. Maxima aūt est charitatꝫ amplitudine q̄ oēs amplectit. Unde ei canit ecc'lia. Sub tuū psidiū ꝛfugim⁹ sancta dei genitrix ꝛc. Bñ em̄ ei ꝓperit qđ de filio eius dr Deut. xxxiij. Dilexit ppl'os. Oēs sancti in manu ei⁹ sunt. Propt̄ hꝰ bñ dr. Sic letantiū ꝛc. Quia ex his oīb⁹ multa est leticia his q̄ ad eā ꝛfugiūt. Jsa. vlt. Letamī cū hierl'm ꝛ exultate i ea oēs q̄ diligitis eā. Nos vero possumus ꝛ debemus ei dicere illud Judith xv. Tu gl'ia hierl'm: tu letitia isr'l. tu honorificentia ppl'i nostri. Hec Alexander vbi. ō.

E ¶ Nos ꝯo supdictū psalmū possum⁹ ad literam exponere de imaculata ꝓceptiōe beate ꝥgis. Cui⁹ ꝑseruatiōez ab originali pctō volens declarare eximi⁹ ꝓpheraꝝ Dauid dixit Fundamēta eius. s. ꝥginis. In montibꝫ sanctis. Qđ qualiter intelligat̄ exposui in ꝓma pte ꝑncipali hui⁹ opis. ꝛmone. ij. in exordio. Uolens ꝥ Dauid ostēdere q̄ beata ꝥgo que est viua ciuitas dei: munq̄ fuit a diabolo dei i imico p pctm̄ possessa: ait. Fundamēta eius in montibꝫ sctis. s. i mōte innocētie ꝛ puritatꝫ. in mōte iusticie originalꝫ. ꝛi mōte diuīe grē ꝑseruantis. quasi diceret. Quia in his mon-

Ps. Fūdamēta ꝥgis ꝓceptōe exponit

ibus fuit fundata.i. ꝺcepta. ideo nunq̃ ab hoste maligno fuit capta. Nunq̃ em̃ diabolus his mōribꝫ appꝛopinquare potuit. Rō/nē aūt quare dē voluit bām ỹgine fundare in his mōribꝫ: ꝛ ꝺsequnter ꝓseruare ab oꝛigiali peccato assignat dicēs. Diligit dñs poꝛtas syon sup oīa tabernacula Jacob. quasi dicat. Nolite mirari q̃ dē fecerit hāc sūm gl'arē gratā sue matri. Nā diligit dñs poꝛtas syon: id est ipsam bñdictā virginē: que est poꝛta celestis ciuitatis. ſ paradisi. sup oīa tabernacula Jacob. id est sup oēs angelos ꝛ sanctos. Et ideo voluit eaz maioꝛi puritate fulgere: ꝛ maioꝛibꝫ ỹuilegijs gaudere. ac magis gloꝛiosam esse. Et ꝓpter hꝰ subdit. Gloꝛiosa dicta sunt ꝺ te ciuitas dei. De nulla em̃ pura creatura vnq̃ dicta fuerunt tā gl'iosa: q̃ de ỹgine hac bñdicta. ¶Quia ỹo Dauid hic appellat ipaz ciuitatē dei. est sciēdū q̃ oīs anima pōt dici ciuitas. Sz aīa cuiuslibet reꝓbi ꝺꝛ ciuitas Babylonis. q̃ (vt ſ. dictum est) interꝓtat ꝺfusio. q̃ plena est ꝺfusione pecaroꝝ. Et in ea regnat Nabuchodonosoꝛ. i. diabolus in ſuꝑbia sua. Alia aūt cuiuslibet electi ꝺꝛ Hierusalē. que interꝓtat visio pacis. in qua regnat Salomon rex pacificꝰ. i. xps. Hierusalē aūt edificat vt ciuitas ex auro et argento ac lapidibꝫ ꝓciosis. i. exopibꝫ dilectionis dei ꝛ ꝓximi: cū meditaōibꝫ ꝛ ꝓemplationibꝫ ꝓciosis sup fundamentū fidei Jhesu christi. De quo fundamento ꝺꝛ. j. ad Choꝛ. iij. Fundamentū aliud nemo ponere poꝛest: ꝓter id quod positū est: qꝺ est christus Jhs. Nisi aūt dominꝰ custodierit aīe ciuitatē: frustra vigilat qui custodit eā. ꝑs. cxxvj. Uerū nulla anima tā ꝓprie poꝛest dici ciuitas dei: sicut beata ỹgo post filiū. Ipsa em̃ ꝓ excellentiam dicit ciuitas: maxime ꝑ tria. Primo ꝓpter plenā vnionē. Dicit em̃ ciuitas quasi ciuiū vnitas. ſm Jsidoꝛ. xv. ethimol'. Unꝺ saluatoꝛ noster cū misit duos ꝺ discipul'suis ad ciuitatē hieroſolymā: (quia plena erat sceris ꝛ diuisionibꝫ ac peccatis) nō dixit. Ite in ciuitatē: sed in castellum. vt habet Matꝫ xj. seruans illā regulā. Si re ꝓueris: nec nomen habere mereris. Nomina em̃ ꝺebent esse rebus consona. ſ. est ꝛ aliud. cum similibus. insti. ꝺ cona. In anima aūt nostra sunt quasi ciues multi ꝛ varij cogitatus ꝛ affectꝰ ac ꝺsideria quasi viri. passiones vero quasi mulieres. Qui oēs ꝺebent ꝓuenire in vnū. sez vt cōfoꝛment se diuine volūtati: querendo semꝑ gloriā dei ꝛ pfectū salutis. Unꝺ Alexander ꝺ ales sup ꝑs. xlv. ait. Tunc erit ciuitas quasi ciuiū vnitas: si oēs cogitationes affectiones ꝛ ꝺsideria vnanimiter in deum tendāt. Quod quidē excellētissime fuit i ipsa bñdicta ỹgine. De qua iquit sctus Odilio in quoꝺā ꝑmone. Omis Marie actio sp intenta fuit in dño. Et Alexander ꝺ ales vbi supꝛa: exponēs illū eiusdē ꝑs. Fluminis impetus letificat ciuitatē dei. ꝺ ipsa gloriosa ỹgine ait. Ipsa fuit ciuitas quasi ciuium vnitas. quia in ea fuit nōnis ꝛ sensualitatis plena concoꝛdia. ¶Sc̃ꝺo dicit ciuitas ꝓpter cōgruam ꝓuisionē. Oꝑtet em̃ ciuitati bene ꝓuideri ne faciliter capiat ab hostibꝫ. ꝛ iō requirit vt circūquaq̃ habeat fossata: ne possint hostes appꝛopinquare ad muros. Hoc aūt fit circa ciuitatē anime ꝑ humiliationez: qua quis seipsum ꝺijcit. ꝛ infra se statuit ꝑ suiꝑiius reputatōnem: cognoscēs se ad ima ꝺscendere ex ꝓpꝛia ꝺditōe ꝛ inclinatōne ad mala. Debet etiā ciuitas esse in poꝛtis bñ custodita: ꝛ habere bonas poꝛtas ac foꝛtes: ne faciliter possint ad terrā ꝑsterni. ꝛ sic ciuitas ipsa ab hostibꝫ ꝺpdari. Poꝛte aūt aīe sunt sensus exteriores. ſ. visus. audit⁹. gust⁹. odoratus ꝛ tactus. q̃ etiā appellant fenestre per quas intrat moꝛs peccati ad aīam. iuxt illud Hiere. ix. Moꝛs intrauit ꝑ fenestras nr̃as. Oꝑtet g̃ nos sollicite vigilare circa custodiam haꝝ poꝛtaꝝ. Non em̃ sufficit custodia angeloꝝ. De qua dicit dñs Isa. lxij. Sup muros tuos hierusalē ꝓstitui custodes. i. angelos. Tota die nō tacebunt. ſ. excitātes animā ad bonū ꝛ ad dēū laudandū. Sed necesse est q̃ quilibet ꝑ se vigilet ꝑ ꝺsideratōem et discretionē: ne ingrediat inimicus aliquis vanitatis ꝑ ipas poꝛtas. ꝛ ne tanq̃ ciuis ingrediat sb̄ specie alicuⁱ boni ꝺfectꝰ curiositatis. Unꝺ in figurā legit. ij. Reg. iiij. q̃ Hisboseth filius Saul regis Israel posuerat ancillam ad custodiā poꝛte palacij sui. que nō stertit vigilans sz ꝺormitauit. Unꝺ ingressi per poꝛtā p̄ncipes latronū Rechab ꝛ Banaa: clam occiderūt illū in lecto q̃escentē. Ex q̃ significatur q̃ quādo ꝓsideratio ꝛ discretio q̃ ꝺebet custodire poꝛtas sensuū ꝺormitat ꝛ nō vigilat ad custodiendū: ipsi ꝺmones latenter suggestionibꝫ malis subintrāt. ꝛ ablatis frugibꝫ virtutū animā occidūt. Oꝑtez etiam ciuitatē esse fulcitaz victualibꝫ ꝛ aḡs: ne fame ꝛ siti pereāt inhabitātes. Uictualia aūt aīe sunt sacramēta que ipam pascūt ꝛ reficiunt. Atque ỹo sunt ꝺoctrine sacre quibꝫ contra caloꝛ laboꝝ ꝛ tentationū refrigerantur Omnia aūt ista fuerūt pfectissime in bta ỹ/

tt

Maria sicut ciuitas fuit congrue ꝓuisa

f Maria ꝺꝛ ciuitas

gine. Et iō p excellentiā ciuitas dr. Fuit em̄ humilitate pfundissima. Unde ipa ait Luce.j. Respexit humilitatē ancille sue. Et q̄nto magis se humiliauit: ꝑtutes suas occultā/do. tanto magis deus illā manifestauit. vt i/pleretur illud quod inquit filius ei⁹ Mat. v. Non potest ciuitas abscondi supza mōtez posita: id est supza altam perfectionē ꝑtutuz Oprime etiā custodiuit sensus suos. Et iō nihil inquinatū intrauit in illā. Sapie. vij. Sacramēta quoq; suscepit tempe suo. vt dif fuse declaratū est in quarta parte principali huius opis sermōe. xj. parte prima et tertia. In ea etiā nunq̄ defecerūt aque salutarꝫ do ctrine. Unde Lu. ij. dr. Maria cōseruabat omia verba hec. s. dicta de filio et a filio. cōfe/rens in cor de suo. s. cū his que de eo pnuncia/ta erant a ꝓphetis. Et sic flumis impetus. s. feruētis sapie: letificat ciuitatē dei. i. beatam ꝑginem. ¶ Tertio dr ciuitas ꝓpter rectam gubernatiōem. Ad bonitatē em̄ ciuitatis re/quiritur q̄ habeat bonum regimē et puidaz gubernatoem. Nā Eccs. x. dr. Ue terre cui⁹ pnceps est puer. i. cuius rector sensibilibus et vanis intēdit vt puer. Ecōtra ꝓo dic̄ Bra/cianus. viij. dis. Ꝯ. j. q. ꝑm Platonem illa ci/uitas iustissime ordinat. in qua quisq; ꝓpri os nescit affectus. i. passiones et appetit⁹ su/os inordinatos. Est g̃ in ciuitate aime vt rex vel regina voluntas que habet imperare om nibꝫ potētijs. Unde Anselm⁹ in li. de concep/tu ꝑginali ait. Uolūtas est regina et domi/na in toto regno aie. Qñ aūt volūtas pecca to ꝓsentit. iā nō est dña siue regina sed serua et nō nisi male potest talis ciuitas aie guber/nari. Ne igit̄ erret regina ista: et de dña effici atur fua: debet semp hr̄e ꝓsilium cum ratiōe. Nā Prouer. xiij. dr. Qui cūcta agunt cum ꝓsilio multa gubernant sapia. Et ideo sequit sapiēs Eccl. xxxij. Fili sine ꝓsilio nihil faci/as: et post factū nō penitebis. Que em̄ cū cō/silio fiunt bñ vt plurimū fiūt. l. humanū. C. de le. l. dubiū nō est. C. de repu. Item ꝓsiliuz et deliberatio homies a malo iudicio retrahit et refrenat. vt no. Archid. in. c. anteriozum. ij. q. vj. Ratio igit̄ ꝓsiliarius sit aie si dei ci/uitas vult esse. Sinderesis aūt secretarius: q̄ numq̄ fallit: arguens illicita et approbans vtilia et salutifera. Imaginatio aūt et memo ria referendarij. Cogitatōes ꝓo desideria et passiones subditi: q̄ debent bñ gubernari. Et cū poterit de ipsa anima dici illud Isaie. j. Ciuitas fidelis: iusticia habitauit i ea Que omnia fuerunt excellentissimo modo in bea/tissima virgine. q̄e semper fuit recta a spiri tusancto. Unde de illa potest dici illud Isa. lxiij. Spiritussanctus ductor ei⁹ fuit. et omnia ꝑm dictamen rationis et bone cōscientie fecit. Et ideo fuit illa inclita ciuitas dei: de qua exponi potest illō quod inquit b. Johannes Apocal. xxj. dicēs. Uidi ciuitatem san ctam Hierusalē descendentē de celo a deo pa/ratam sicut sponsam ornatam viro suo et ha bentez claritatē dei. et lumen eius simile lapi di precioso Jaspidis et sicut cristallum. et ha/bebat murū magnū et altum. et habebat por/tas duodecim. et murus ciuitatis habens du odecim fundamenta. Et hec ciuitas in qua/dro posita est. et longitudo ac latitudo et alti tudo ei⁹ equalia. Et erat structura muri ei⁹ ex lapide iaspide. Ipsa vero ciuitas de auro mundo simile vitro mūdo. Fundamēta mu ri ciuitatis omni lapide pciosō ornata. Fun damentū primū iaspis. Secundū saphū⁹. Tertium calcedonius. Quartū smaragdus Quintū sardonius. Sextum sardius. Se ptimū crisolitus. Octauū berillus. Nonuz topasius. Decimū crisopassius. Undecimuz iacinctus. Duodecimū ametistus. Et duode cim portē: duodecim margarite sunt per sin/gulas. et singule portē erant ex singulis mar garitis. Et platee ciuitatis aurū mundū tā/q̄ vitrū plucidū. Et templū non vidi in ea. Dñs em̄ deus omipotēs templū illius est et agnus. Et hec ciuitas nō eget sole neq; luna vt luceāt in ea. nā claritas dei illuminat illā. Lucerna eius est agnus. Hec ibi. Ex quibꝫ omibꝫ patet mū dicia et claritas incōparabi/lis huius ciuitatis. Nemo igit̄ eā immūdaz fuisse aliquando affirmare ꝓsumat. ¶ Licet aūt omia ꝑdicta de ipa exponi possent: tū vi/tande plurit̄atis causa solū dico. q̄ ipa bñdi/cta virgo oprime dicit̄ ciuitas dei sancta. q̄a fuit munda. deo dicata. et firma. Unde ipsa ait Eccl. xxiij. Et sic in syon firmata suz. Fu it etiā hierusalem: que interpretat̄ visio pa/cis. Ipsa enim ait vbi supza. In omnibꝫ re/quiem quesiui. Ite dicit̄ descendisse a deo. q̄ ab eo fuit edificata: et data in ciuitatem refu gij peccatoribꝫ. Et ab ipso deo parata. s. vir/turibus. Et vt sponsa ornata omni gra. vt. s. esset sponsa ipsius dei patris. ex qua ꝑtute spi ritussancti generaret̄ redemptor: humani ge neris. De qua fulgentissima ciuitate glorio sa dicta sunt maxime tripliciter quia ipa di citur ciuitas dei. Primo quia deus ipaz fun dauit. Sicut alexandria sic est dicta q̄ Ale xander ipsam fundauit. Et vrbs Roma sic

Maria sicut ciuitas fuit recte gubernata

Maria ciuitas dei propter tria

dicta ē a Romulo eā fundāte. Un̄ de ipa bn̄
dicta dei ciuitate ait ppha ps. xlvij. Sic au
diuim⁹ .s. ex veteri testamēto figuratū .sic vi
dim⁹ implet̄ū .i ciuitate dei nr̄i .s. ꝟgine gl'io
sa. Deus fundauit eā in eternū. Un̄ ipa ait
Eccl. xxiij. Ab initio .i. a deo .q. est initiū om
nis creature. ⁊ añ secula .s. ꝛpalia creata sum.
scz p̄destinatōe ei mēte diuina. Si ergo deus
fundauit eā in eternū. g̃ in ꝛcepcōe sua non
comisit p originale peccatū. Et ꝓpter hoc ca
nitur in officio ꝛceptionis. Gloriosa dicta
sunt de ꝟgine Maria. q⁹ fundauit ⁊ pserua
uit eā altissimus alla. ¶ Scō dicit ciuitas
dei. q⁹ ꝛtinue possedit eā deus ⁊ semp posside
bit. Peccator em̄ possidet a diabolo p culpā.
Juxta illud Lu. xj. Cum fortis armatus cu
stodit atriū suū: in pace sunt oīa que possi
det. quia cū ipse diabolus possidet animam:
ita eā custodit q⁹ eius tentationib⁹ acquiescit
Boni aūt a dño possident: nō solū p guber
nationē ⁊ dominiū: sed etiā p gram. ⁊ obedi
onem. Un̄ illi dicūt cū ps. Tu possedisti re
nes meos. id est affectus. Idē quoq; ꝓpheta
inquit de electis eius. ps. lxxiij. Memor
esto ꝛgregationis tue: quā possedisti ab ini
tio. Et tali modo d⁹ aliqua ciuitas alicuius
regis. quia ab eo possidet: ⁊ sub ei⁹ dominio
est. sicut Parisius d⁹ esse ciuitas reg⁹ francie
⁊ sic de singulis. Beata igit̄ ꝟgo p hunc mo
dum d⁹ ciuitas dei. q⁹ semp fuit ab illo pos
sessa quiete ⁊ sine aliqua vl' minima rebellio
ne. Un̄ ipa ait ꝓuerb. viij. Dns possedit
me in initio viaꝝ suaꝝ. Si g̃ deus ab initio
⁊ semp possedit eā: pfecto diabolus nunq̄ p
originale peccatū habuit eam sibi subditam
¶ Tertio aliqua ciuitas d⁹ alicuius inq̄tuꝝ
est inhabitator eius. Et sic Nazareth dicta
est ciuitas xp̄i. q⁹ ibi ꝛceptus ⁊ nutritus est.
Un̄ ꝓpter hoc appellatus est Nazare⁹. vt
habet Matth. ij. Bethleē quoq; vocata est
ciuitas Dauid. quia ibi nat⁹ est. ⁊ habitauit
in puericia ⁊ adolescētia. j. Re. xvj. Et p hūc
modū beata ꝟgo d⁹ ciuitas dei. quia deus per
corporalē substantiā ab ea assumptā habita
uit in illa. Unde ꝓpheta ait ps. xlvij. Ma
gnus dom⁹ ⁊ laudabilis nimis: in ciuitate
dei nostri ⁊c. Ipse em̄ dei filius in vētre eius
habitauit p nouē menses tanq̄ ciuis ipsi⁹ ci
uitatis. ⁊ totā infantiā ⁊ puericiā trālegit cū
ea. Dec est illa ciuitas fortissima muro robo
rata inexpugnabili. De quo Isa. xxvj. dicit
Urbs fortitudinis nr̄e syon: saluator⁹ ponet̄ i
ea murus ⁊ antemurale. Requirit̄ ei ad for
titudinē bone ciuitatis q⁹ sit bn̄ murata ⁊ mu
rata. De beata aūt ꝟgine ⁊ de eo ipam fabri
cante dici potest illō. j. Mach. xiij. Edifica
uit syon. ⁊ p circūitum muros altos ⁊ turres
firmas: ne q̄n venirēt gētes ⁊ ꝓcalcarēt eam
Dicit aūt Albertus sup Missus est. q⁹ ideo
gloriosa dicta sunt de hac ciuitate. scz ꝟgine
Maria. q⁹ oīa q⁹ ad pfectiōem ciuitatis pti
nēt: i bātissima ꝟgine inueniri ⁊ de ipa dici p̄nt
Fuit em̄ fundata sup humilitate: p castitatē
murata. turrificata p charitatē. ditata p pa
pertatē. custodita p discretionē. libera īmuni
tate pcōz. pacifica sup atōe tentationū. di
uino officio ordinata p elegātiā meritoꝝ.
edificata populosa frute ⁊ mltitudie oīm do
noz gratuitoz. irrigua abundātia miserato
nū. ī altissimo sita p excellentiā p̄legiorum
Hec ille. ¶ Seq̄tur aūt Dauid i pdicto ps.
Memor ero Raab ⁊c. Ubi sciendū q⁹ ipse M
Dauid i psalmis suis sepe mutat locutoz si
am de vna psona i aliā. Et q̄nq; icipit loq̄ in
psona sua. ⁊ postea i alio ꝟsiculo loq̄t i psona
dei vel alteri⁹ sic eū spūssc⁹ ipellebat. Un̄ cc
in h̄ ps idē facit. Nā q̄tuor ꝟsiculos īmedi
ate sequētes ponit in psona ipsi⁹ ꝟgis dicēs.
Memor ero Raab ⁊ babylonis sciētiū me.
Quia em̄ Raab fuit meretrix: q̄ postea fuit
ꝛuersa. de qua d⁹ Josue. ij. Ingressi sunt do
mū meretricis nōie Raab. Jō p eā significā
tur alie oīes meretrices q̄ efficiunt postea de
uote ipsi⁹ ꝟgis. ⁊ ei⁹ meritꝝ ꝛuertunt. Et sil'r
p babylonē intelligunt pcōres. vt supē expo
situm est fm Alexādrū de ales. Quia g̃ null⁹
est adeo crudelis peccator. nec aliq̄ adeo sce
lerata meretrix q̄ vt cōiter nō habeat deuotio
nem beate ꝟgini. ⁊ eā nō appellet īmaculatā
⁊ innocentē. atq; sue illibate ꝛceptōis nō cre
dat pseruatiōem. Jdeo ipsa bn̄dicta ꝟgo con
tra impugnātes suā innocētiā ait. Memor
ero Raab ⁊ babylonis scientiū me. q̄si dicat
Meretrices ⁊ publicani p̄cedēt vos i regno
celoz. Mat. xxj. Quia etiā turci ⁊ saraceni
⁊ alij oīs infideles gl'iosam ꝟgine Mariā
venerant. ⁊ eaz credūt a pcō originali fuisse
pseruatā. Un̄ d⁹ in alchorano Machome
ti. Nullus ē ex Adā q̄n tenuerit eū sathā p
ter Mariā ⁊ filiū ei⁹. Quapropter (vt retu
lit mihi vn⁹ frater noster) cum in ciuitate ve
neriarū esset vnus theucer ibi obses. ⁊ intel
ligeret fieri questionē de ꝛceptione virginis
dixit vni nobili ciui veneto Miror q⁹ inter
vos xp̄ianos sint aliq̄ qui nō credāt matrez
xp̄i beatā virginē Mariā esse ꝛceptam sine
peccato originali: cū nos infideles hoc firmi
ter credamus. Illis g̃ q⁹ ex pinacia ⁊ obstina

tione psequunt suā imaculatā ꝯceptiōez: ait ipsa ꝥgo gloriosa. Ecce alienigene ⁊ tyrus ⁊ ppli ethyopū hi fuerūt illic. s. ad laudādam ꝯceptōem meā. quasi dicat. Amē dico vobis q tyro ⁊ sydoni remissius erit in die iudicij: ꝙ vobis. Matth. xj. ⁊ Lu. x. Quia etiā iudei dicūt q mr Messye debet ꝯcipi sine pctō originali. Ideo subdit. Nunq̄d syon. id est. iudea. dicet homo. i. q ego sum cōcepta sicut alij hoies in pctō? q̄si dicat non. Et assignat rōnē q̄re iudei dicēt eā sine pctō ꝯceptaz: dicens. Homo nat⁹ est in ea: ⁊ ipe fundauit eā altissimus. Et iō cū dei pfecta sint opa Deu. xxxij. nō fundauit eā in impfectōe pcti. Et ꝥ est fundamentū qđ faciūt iudei. Sequitur aūt btā ꝥgo in alio ꝟsiculo dicēs. Dns narrabit in scripturis ⁊c. Quia em impugnātes ꝯceptōem ipsi⁹ ꝥgis credere nolūt scripturis ppheta ⁊ sacre scripture. sacroꝝ q̄z doctorū de innocētia ꝥginali loquentiū. Ideo dr fec ⁊ itez faciet vt multi (etiā seculares) p defendenda beate ꝥgis ꝯceptione tractat⁹ facient narrātes qualiter ipa bñdicta ꝥgo cōcepta e sine peccato originali. Qui scriptores q̄z sūt ⁊ erunt plurimi. ideo eoz scripta dicunt scripture populoz. Omes em populi debēt consurgere p hac opinione. Item faciet q pncipes terrent recipiētes bñficia ⁊ grās ob reuerentiā eiusdē illibate ꝯceptōis impetratas facient de hoc fieri scripturas. statura i scriptis autēticata. faciētes vt oms eoz subditi festū purissime ꝯceptōis mris dei debeāt solēnit celebrare. sicut hodie videmus p orbē terrarū multis in regionibꝫ adimpletū. Et hoc pūdens in spū beata ꝥgo ait. Dns narrabit in scripturis populoz: ⁊ pncipū eoz q̄ fuerunt in ea. i. qui in inuocatiōe mee sacratissime cōceptionis fuerunt exauditi: ⁊ receperunt bñficia. Ultimū aūt versiculū addit Dauid pphēta in pson omniū deuotoz eiusdē ꝥgis. dicens. Sic vt letantiū ⁊c. Quasi dicat. O beatissima ꝥgo: dr filius tu⁹ facit diuulgari ⁊ cognosci innocentiā ⁊ immaculatā cōceptionem tuaz. ⁊ verificari illud qđ ego predixi ps. xxvij. dicens. Reuelabit dns pdēsa: ⁊ in templo eius oms dicēt gl'iam. ita q oēs xp̄iani de ea magnā festiuitatē faciēt ⁊ leticiam: cātantes in missa. Haudeamus oms in dño ⁊c. Et ideo dicit. Sic vt ⁊ sunt due dictiones: que tantū significāt q̄ztum ita q. In ipso em versiculo hoc concludit q tanta pdigia chorusca bāt i testimoniū innocentie sue. ⁊ ad illius defensionē fiēt tot scripture q oēs fideles exultabūt ⁊ letabunt de ipsi⁹ innocentissime ꝥginis pūritate. Et ꝥ est quod ait. Sic vt oim letantiū habitatio i te. Oēs q̄ p deuotiōem habitare debem⁹ in hac sacratissima dei ciuitate. Dui⁹ em ciuitat⁹ habitatio est optima. iij. Re. ij. Hec ē ciuitas latamimis. i. valde. Neemie. vij. Et hec ē ciuitas gl'iosa. Sopho. ij. In hac ciuitate desiderabat ipse Dauid ppheta intrare dicēs ps. lix. Quis deducet me in ciuitatē munitā? Sed heu q̄z de multis indeuotis ipi⁹ brē ꝥgis dici pōt illud ps. cvj. Viā ciuitatis habitaculi non inuenerunt.

¶ O, beata virgo dicitur Castellum.

Assimilatio. viij.

Omin⁹ noster Jesus xp̄s intrauit in duplici castello ¶ Primo in castello hierosolymitano. i. i ꝥgine bñdicta. Que multis de causis dr castellū. Primo rōne sue nitide ꝥginitatis. Nā castellus hz nomen a castitate. ⁊ dr castellū. i. castū lilij: vt dicit glo. sup illud Luce. x. Intrauit Jesus i quoddā castellū. Tale aūt castellū fuit ipa bñdicta ꝥgo. que fuit ⁊ est nitide castitatis: ⁊ purissime ꝥginitatis lilij. Cui dr Can. vij. Uēter tu⁹ sicut acerus tritici vallat⁹ lilijs. Scdo dr castellū rōne humilitatis. Nam castellū dicit diminutiue de castro. Per castellum igit significat ipsius humilitas: q̄ q̄uis maxima esset: ⁊ sup oēs alios supeminens tamē de se parua sentiebat. Sciebat nāq̄ q humilibꝫ deus dat grām: ⁊ superbis resistit. Jaco. iij. Uñ de hac humilitatis sue gratiositate ipsa ait vt canit ecclia. Cum essem parvula placui altissimo. Et Lu. j. Respexit humilitatē ancille sue. Tertio dr castellū ratiōe sublimitatis. Nā castellū dr quasi alta casa. q̄z alijs casis supeminet. Ipa ꝥo fuit alta casa tripliciter. Primo ex situ. quia ei⁹ status est sup omnē statū pure creature. quod vtiq̄z figuratū fuit per archā Noe. qua aque eleuauerunt in sublime. Gen. vij. vbi dicitur q archa eleuata est sup aquas. Ipsa em virgo super omnē purā creaturā: ⁊ sup omnes populos est sublimata. Naz creature seu populi appellātur aque ſm Alexādrum de Ales super ps. aut ꝓpter successionē ppaginis. iuxta illud Eccs. j. Generatio pterit et generatio aduenit. sicut etiā flumina exeūt a mari ⁊ ad ipsum reuertunt: ⁊ continue fluunt. Et ideo etiā dicunt aque ꝓpter motū. quia sicut aque sunt in continuo motu: ita etiā natura humana. Unde Ouid. in. xv. methamo. ait. Cūcta fluūt oms̄q̄z vagans formā fluminā go. Nō sec⁹ ac flumē. nec em ꝙ listere flumen

Maria alta casa ꝓpter tria

Nec lenis hora potest ꝛc̄. Et ideo dr Job.x ij. Homo natus de muliere breui viues tem pore: repleť multis miseriis. Qui quasi flos egrediť ꝛ pteriť: ꝛ fugit velut umbra: ꝛ nūq̄ in eodē statu pmanet. De quo etiā tangitur in.l.ij.§. sed qr diuine. C. de vete. iu. enu. ꝛ in hāut. in auten. de nō alie. aut per. re. eccle. ꝛ i ꝯ hāc dicēres. in auten. vt omnes obe. iu. De angelis quoq̄ dicit Job. xiij. Qui seruiūt ei nō sunt stabules. s. p naturā. Itē populi dicūtur aque ꝓpter vilitatē elementi. quia aqua vilis ꝛ quasi p nihilo reputať. Et sil'r creatura in cōpatione creatoris. Juxta illō Isa. xl Gētes quasi stilla situle: ꝛ quasi momētum stare reputate sunt. Uñ oīs dicere possunt illud Sap. ij. Ex nihilo nati sumus i. creati Item dicimť aque ꝓpter ꝓfunditatē. iuxta illud Hiere. xvij. Prauū est cor hominis et inscrutabile: quis cognoscet illud? quasi dicat. nullus nisi solus deus. Secūdo brā virgo dicit castellū: quasi alta casa ex alto edificio virtutū. quia in alto cacumine virtutum sublimata est. In ipsa eīm completū fuit illō Luce. xxiiij. Induamini ꝼrute ex alto. Unō dicere potest illud Eccl. ij. Manꝰ meas extendi in altū. Tertio dr castellum. i. casa alta ex dignitate fabricatoris. qr architector huius castelli fuit ipse deus qui fundauit ipam beatā virginē. vt dr̄ psalmo. xlvij. ꝛ. lxxxvj. Quia eīm ipse est altissimus voluit istud castellum altū fabricare vt in illo posset habitare. Juxta illud ps̄. cxij. Quis sicut dñs deus noster q̄ in altis habitat. Uoluit itaq̄ saluator noster ab ista casa alta ꝛ ab hoc castello altissimo trahere originē ſm carnē. iuxta illud Luce. j. Uisitauit nos oriens ex alto. Nō ei solum intelligitur de ortu eterno quo ad diuinitatē: sed etiā de temporali quo ad humanitatem. Quarto principaliter virgo gloriosa dicit castellū ratione denominationis. Nā christus nō intrauit in omne castellū. sed teꝛtus euangelicus testať ipsum intrasse i qđam speciale castellū quod denominať Bethania. de quo habetur Johā. xj. Interpꝛtatur aūt Bethania obedientia seu domꝰ obedientie. per quā virgo gloriosa significatur. Nam ipa se obtulit promptā ꝛ obtemperantem diuine voluntati in incarnatōne diuini verbi: respondens angelo. Ecce ancilla domini ꝛc̄. Quinto ꝓncipaliter dicit castellū ratione expugnatiōis. Nam filius dei venit i Mariam vt assumeret arma humanitatis quib̄ armis iudutus nouez mensib̄ in ipsa virgine occulte pmāsit. vt sic expugnaret inimicū humani generꝭ. ꝛ ex illo castello secrete amicis suis aditoriū pberet. Et in hāc ipa virgo figurata fuit. j. Regū. xiij. vbi dr q̄ philistiim. i. demōes cognoscētes q̄ archa dei id ē: Maria. de q̄ dr ps. cxxj. Surge dñe in requiē tuā tu ꝛ archa sctificatōis tue. Uenit in castra. timuerūt dicētes. Uenit deꝰ in castris ꝛ ingemuerūt. O quot liberati sunt ab ūmicis ꝛ a manib̄ demonū p̄ p̄cipuē istius castri. s. marie. Et quot amici habuerūt pfidiū in tribulatiōib̄. in infirmitatib̄. repstatib̄ psecutiōib̄. necessitatib̄ ꝛc̄. Nā Maria facta est aditoriū ꝛ refugiū pegrinatiū tanq̄ castellū in deserto. Et iō eccl'ia hoc cōsideras ei canit. Sub tuū pfidiū ꝓfugimꝰ scta dei genitrix ꝛc̄. In hoc ḡ castello castitate decorato humilitate munito. excellētia sblimato. obediētia ditato. munitō repleto. s. i. ꝟgīe bñdicta. intrauit Jhs. i. saluator noster vt oīb̄ pfidiū faceret: ꝛ nos ab inimicꝭ ꝓtegeret ac liberaret. Quia ꝼo castellū est locꝰ q̄ vice ciuitatis regit. vt notať. ff. de le. j. l. si heres. §. vicis. ꝛ de le. ij. l. tricia. §. fi. ꝛ. C. de fundis limitosis. l. ij. ꝛ de offi. p̄. p̄eto affri. l. in noīe dñi. §. interea. ꝛ p Arch. in. c. statutū. §. ij. in verbo ciuitatib̄. de rescrip. li. vj. Jō post assimilationem ciuitatꝭ posui ꝰmediate assimilatiōem castelli. Si aūt accipiať castellū p receptaculo ad aquā suscipiendā. vt. ff. de aqua quot. ꝛ esti. l. j. §. añpenul. ꝛ nō. ff. de seruit. vr. p̄e. l. fistulā. in ꝓn. ꝛ de acti. emp. l. fundi. §. fi. Etiam ipsa bñdicta ꝟgo ꝓuenientissime dr fuisse hoc castellū. qr fuit receptaculū omniū aq̄rum. i. graz diuinaz. ¶ Secdo ꝓncipaliť dico. q̄ Jesus intrauit in alio castello. s. Babylonico. i. in mūdo. Nā hic mundus recte appellať castellū babylonicū. i. ꝯfusionis: ꝯtrarium castello hierosolymitano. i. diuine visionis. Et dr castellū assassinoz ꝛ teo rebellantium. marie ꝓpť sepē pessimas ꝓditiōes q̄s habet. de quib̄ dicā in vndecima p̄te ꝓncipali huiꝰ op'is. ꝼmone secundo. p̄te p̄ma. In hāc ergo rebelle castellū. i. in mundū intrauit filius ꝟginis Joh. j. Intrauit siquidē vt ipz eterno patri suo subiugaret. ꝛ iste introit⁹ fectus est in vtero virginali. In q̄ castello ipa bñdicta ꝟgo eū recipiēs figurata ē p Martham. vt diffusiꝰ dicā loco sup̄adicto. Naz illa mulier q̄ in suo castello recepit dominū: fuit Martha. vt hī Lu. x. Que hebraice interpretať puocans q̄d optime ꝯgruit brē ꝟgini. Nulle eīm p̄ces patriarchaz. nulla q̄q̄ oracula prophetaz. nulle insuper voces seu desideria sanctoz patrū puocare vnq̄z deum

Maria p Martha figt.

valuerunt vt in castello huius mundi ira/ret pro salute humana. Sed humilis virgo cum puocauit ⁊ induxit. Et ideo angelus ei dixit. Inuenisti gratiã apud deum. Luce.j. Unde ipa recte dicere potest illud quod scr prum est.j. Regũ.j. Ego sum illa mulier q̃ steti coã te orans dominũ p puero isto. Ora ui ⁊ dedit mihi domin⁹ petitionẽ meã quaz postulaui. Ipsa quoq; benedicta virgo con tinue prouocat deũ ad misericordiã super pec catores. Unde de sermone eius cuz filio suo potest dici illud Judith. viij. Iste est sermo qui misericordiã prouocat. Prouocat ⁊ pec/catores ad penitentiã. Juxta illud Trenoz ij. vt te ad penitentiã prouocarẽt. Item bo nos prouocat ad bene operandũ. Unde de ipsa potest dici illud Deutero. xxxij. Sicut aquila prouocans ad volandũ pullos suos

¶ Secundo figurat per Martham. Quia Martha syriace interpretat dominas Ipa vero benedicta virgo facta est domina vni/uersi. Et maledictiõem mulierũ in benedi/ctionem conuertit. Unde dixit ei angel⁹ Lu ce primo. Benedicta tu in mulieribus. Item earũ subiectionẽ in dominiũ cõmutauit. qz ipsa facta est regina angelorum ⁊ hominum. Unde in ea verificatũ est illud scõi Eldre. iij. Oportet nos scire quia mulieres virz do minantur. Tertio figurat per Martham. que latine interpretat: martẽ tenens. qui di/cebatur deus belli. Ipsa enim gloriosa virgo tenuit: ligauit ⁊ cõculcauit martẽ. i. diabolũ inimicũ humani generis. sicut pdictum fue/rat Hen. iij. Item Judicũ. iij. vbi dicitur. In manu mulieris tradetur Syzara. Ipsa igit̃ bñdicta virgo sola meruit recipere dei fi liũ in vtero suo. Quia de ipa dici pt illud Ju dith. xj. Nõ est inuenta talis mulier sup ter ram i aspectu. i pulcritudine ⁊ i sensu ꝓborũ. Per ipsam igit̃ saluator noster venit i castel lum mũdi vt superbiã rebellãtiũ humiliarz. et duriciẽ obstinatorũ mollificaret. ⁊ imũdiciã ad mũdiciaz reduceret. ⁊ isti portas miscdie aperiret ac vicijs abstinere doceret ⁊ ad pri mi dilectoz inducerer. ⁊ ad diuinũ timorem ⁊ amorẽ hoies puocaret. Cui bñdicto saluato ri nr̃o sit̃cũ pissima mr̃e sua sit infinita gl'ia p eterna secla seculoz Amẽ.

¶ Incipit decima ps huiꝰ sermonarij qd Mariale appellat. in q̃ tractat de passiõe be ate ꝑginis. s. gaudij ⁊ meroris. Et priculari ac pprio nole a digniori pte exultatio matrz dei nuncupatur.

¶ De passiõe pissime ꝑginis ac de plãctu eiꝰ Sermo pmus

Jes tribula/

D tionis ⁊ angustie dies hec. Isa. xxxvij. Dñs dies heb/domade sancta mater eccla sic diſpẽsat. q̃ dñicũ diẽ san/ctissime trinitati. diem lune defunctis. diem martis martyribz ⁊ sanctz oibz. licz aliq̃ de cãt q̃ pctoribz. diẽ ꝑo mercurij angelis. diẽ ionis spũisctõ. diẽ venerz passioi xpi. diẽ aũt sabbati beate ꝑgini Marie dedicauit. Istũ aũt diẽ ipi bñdicte matri dei mr̃is ex causis Sabba tũ marie appropriauit. Primo rõne requietis. Sic em in die sabbati deus requeuit ab oĩ opere appro/priatur quod patrarat. Gen. ij. Ita xps intrans bea tissime ꝑginis vtez requeuit i ea. Nã spũs̃a/ctus in nullo sanctoz inuenit plena requiez nisi in xpo ⁊ bta ꝑgine. qz in oibz alijs san/ctis salte habuit repugnãtiã peccati originalis vel venialis. sed in xpo ⁊ matre eius nul/lam repugnantiã inuenit. ⁊ iõ in eis perfecte quieuit. Et hoc figuratũ fuit Gen. viij. vbi dr. q̃ colũba de archa emissa nõ inuenit vbi re quiescerer pes eiꝰ: sed reuersa est in archam. Et sic spũs̃anctꝰ nõ inuenit in diluuio pec/catorũ requiẽ nisi in Maria. Si ergo dies quo deus cessauit a creatiõe rerum tempora/lium sanctificatꝰ est: qz summꝰ opifex deꝰ suam opatiõem cõpleuit i eo. Cũ opꝰ recreatiõis sit maius ope creatõis. qz recreatõe deꝰ hõ factꝰ est. iuxta illud Joh.j. Uerbũ caro fa ctum est. pfecto eriã ⁊ mlto magis debuit vnꝰ dies hebdomade reputari ad recolendũ h̃ mysteriũ requietis xpi in vtero ꝑginali ad honorẽ ipiꝰ ꝑginis. Et qz sabbato iste bñdictꝰ Jesus quasi ab oĩbz opibz vacãs cõpleta humana redemptõe ⁊ recreatõe in sepulcro. vt infra dicet requeuit. Ipa (qz sabbatũ iter/pratur requies) quenienter talis dies reputa/tus ẽ ad honorẽ ipiꝰ mr̃is dei. de qua ipe inqt ps. cxxxj. Ne requies mea in seculũ seculi: hic habitabo qm̃ elegi eã Scõo hoc factũ est ra tione bñdictiõis. qz sic ipa dies sabbati fuit a deo bñdicta Gen. ij. ita ⁊ brissima ꝑgo fuit a deo ꝑ omnibz bñdicta. Unde illi dixit angel⁹ ex parte dei Lu.j. Bñdicta tu in mulieribz. Pater em̃ eternꝰ bñdixit eã accipiẽdo i sponsam. filiꝰ in mr̃em. ⁊ spũsctus in suũ sacrari/um. Angel⁹ quoq; nõ solũ in ꝑsona dei sz eri/am ex parte oĩm angloz ⁊ cũctaz creaturaz eã bñdixit. Et iõ sup illa ꝙba Lu.j. Beatam

me dicẽt oĩes generatões. dicẽ glo. Nõ soluz greatel3 ertiã increate. Tertio ꝟ factũ est qz sic ut sabbatũ est mediũ inter dicẽ gaudiosum. 3 dñicũ dicẽ. 7 dicẽ dolorosum. s. feriã sextam ita ipa ꝟgo est mediatrix inter ẽũ 7 hoiem. Quarto rõne sepelitõis: qz p totã diẽ sabbati corp9 dñi i sepulcro sepultũ iacuit. Die ei veneris in sero brissima ꝟgo suo bñdicto filio (vt infra videbit) cũ imẽso dolore 7 lacrimis sepulturã impẽdit. 7 qñ illud sacratissimũ corp9 pfecte i sepulcro recõditũ fuit: tam incepat nox sabbati. licet initiũ sepulture incepisset i fine ipi9 diei sexte. Et sic ad memoriam ut az requiaz ad ei9 honorẽ sabbatuz fuit dedicatũ. qz sic corp9 filij sui illa die fuit i tumulo clausum. ita cor ꝟgis fuit dolore con
B dusum. ¶ Quinto ꝟ fuit institutũ rõne derelictionis. Nã fides xpi ab oĩbꝫ discipulis derelicta ẽ. 7 ꝟ die i ipa sola ꝟgine pstitit q̃ tota remãsit et spectas resurrectoz filij. Sed q̃dam arguunt q ertiã alij habuerint fidẽ tali die. Nã Johes etiã ipe secut9 est xpm ad crucem. 7 ibi manebat cũ ipa ꝟgie. Joh. xix. Itẽ credit interfuisse sepelitõi xpi cũ ipa ꝟgine. Cucurrit etiã cũ Petro ad monumẽtũ dñi. vt hꝫ Joh. xx. Itẽ (vt dicit Aug9. sup Joh.) Petrus q̃ negãdo xpm fuit mozt9: plorando resurrexit 7 reuixit. Preterea Maria magdalena fecuta ẽ dñm cũ aliꝫs mulieribꝫ vsqz ad crucẽ. q̃ sancte mulieres sue sepelitioni interfuerũt. atqz postea vnguẽta parauerũt vt vngerẽt corp9 Jhu. 7 cũ ipis vnguẽtz prexerunt ad monumẽtũ. vt hꝫ Matthei. xxviij. Mar. vlc, Lu. xxiiij. 7 Joh. xx. 7 ꝓsequẽter videt habuisse fidẽ. Quibꝫ ndet q in sola ꝟgine remãsit pfecta fides i passione xpi. Unꝫ sup illa ꝟba Joh. xviij. Ut cũ factũ fuerit credatis. ait glo. In apl'is nulla fides remãsit i passione dñi. Et Augz. sup Joh. dic. q apl'i nõ solũ carnẽ xpi reliquerũt 3 etiã mẽtz fidẽ Et Nico. de lyra sup. iij. sen. inqt. q sabbato ieiũ tota fides i pectore ꝟgis remãsit. 7 ideo illi sabbatũ dedicatũ fuit. Et ꝟ oñdit ecc'ia in illis tribꝫ diebꝫ ppe pasca i matutino i. xv. candel' accẽsis. q̃ oẽs extinguunt̃ pter vnam alijs altioze. q vsqz ad finẽ remanet accensa. Ite em cãdele significãt. xj. apl'os. 7 qttuor marias. s. mariã magdalene. salome. alphei. 7 miem dñi. Oẽs em hi erant tã q̃s cãdele accense p fidẽ. Judas em añ passionem xpi obscurat9 7 extinct9 fuerat a xpi fide et amore. Omes aũt iste cãdele extincte fuerũt i passione christi pter ipsam virginẽ. in qua remãsit lumẽ fidei occultũ. qd̃ postea patefactũ est ad oĩes suo exemplo illuminandũ. Propt hoc etiã in missa sabbati pmittit tract9 cum alleluia. i. doloz est re apostoloz incredulitate 7 nihilomin9 gaudiũ re Marie fide et xpi resurrectione. ppter hoc etiã in eadem missa omittit offerẽda. qz apl'i nõ erãt ꝙuersi vt p verã fidem dño possent offerri. ¶ Ad aucẽtes aũt 7 trarias rndet. q triplex fuit grad9 infidelitatis apl'oz. Primus q oĩes fugierũt. Mat. xxvj. Scõs q vigore assumpto quidã coz secuti sunt eũ. sic petr9 7 Johes. sicut re Petro habet Matt. xxvj. et Mar. xiiij. 7 Lu. xxij. 7 re eodẽ simul cũ Johane. Joh. xviij. Tertius grad9 est. q mortuo xpo oĩes increduli effecti sunt: sola btã ꝟgie ĩmobili remanẽte 3 stãtissima i fide. In medio aũt gradu fuerũt Petr9 7 Johes 7 mulieres ꝓdicte Uel dicendũ q secuti sunt eum ꝓdicti apli 7 etiã mulieres. nõ q haberẽt veram fidẽ re ei9 diuitate 3 ex q̃dã amoz 7 dilectiõis cordialis attractõe 7 ꝓpassiõis affectione. O igit magnũ feminaz ꝑconiũ vt i solo pectore femineo tota fides recõdita fuerit Nã naturaliter natura femina ẽ fragil' ad resistẽdũ. mobilis ad pseuerãdũ. 7 parui iudicij ad ꝓsiliendũ. De ꝓmo. s. re eaz fragilitate habet insti. qbꝫ alie. li. vel nõ. ff. j. De instabilitate 7 icõstãtia hꝫ. xxxij. q. vij. c. q ꝓpo suisti. 7 in. l. filia. C. re iofficio. testa. 7 i. c. fo9. ff. j. re ꝟbo. si. 7 nõ. i. c. re clã. resꝑõ. 7 c. vlc. ff pac. li. vj. 7 xxxij. q. ij. c. mulier. 7 re frigi. 7 ma. c. vl. De ꝓsilio aũt 7 iudicio eaz inutili vl'no ciuo habet in. l. iiij. C. re ispõ. 7 i. l. filia. C. ff iof. tes. Duc aũt triplicẽ defectũ btã ꝟgo abstulit a natura femina. que i tolerãtia passiõis 7 icõstãtia fidei 7 dilectionis. 7 i pspicacia iudicij 7 actõis quoscũq viros incõparabiliter excessit. qd̃ patz ex eo q discipulis pre timore mortz fugiẽtibꝫ 7 i fide vacillãtibꝫ: ipa incõcussa stetit: 7 ꝓstãtissima pseuerauit. 7 in omni casu semp melius egit. qd̃ pater ex eo: q salutẽ humani generz magz fm rõnem voluit q̃s filij sui ab acerbissima pena liberatioz. Potuisqz voluit eũ pati asperrimã passiõez q̃z humanũ gen9 eternã dãnatoz. vt in pnti fmone videbit. Unꝫ Anselm9 in quoda fmone ait. Debet ḡ maria merito laudari. qz ipa est dom9 firma. quã nec flumia nec venti nec imbres. i. varia genera passionũ xpi que irruerunt i eã subuertere potuerũt a fide sbmersis oĩbꝫ alijs q̃ ipm puz hoiem credidert: cũ tot 7 tãta tam alacriter pateret. Et Aug9. inqt. O beata Maria quis tibi valeat iure gratiarũ 7 laudum pcconia impẽdere que

Triplex grad9 incredulitatis apl'oz.

tuo singulari merito mūdo succurristi perdito? Quas tibi laudes fragilitas humani generis psoluet: que tuo singulari cōmercio recuperādi aditū inuenit? Sexto deputatuz est ei sabbatū ratione passionis. Passio em sanctoz eoipso die cōsecrari solet quo mortem p christo suscipiūt. Et ideo equissimum est vt illa dies virgini dedicetur quo p christo eius filio dilecta est passa. Sz die veneris sancta. z die sabbato passio ipsius ꝙgis pdurauit. ergo illi duo dies deberēt eidē ꝙgini dedicari. Verū quia ecclesia diez veneris passioni filij dedicauit. saltem die sabbati sue matris martyrio z passioni debuit dedicare. in quo indicibili cruciatu afflicta fuit. z ei⁹ aiam filialis passionis gladi⁹ ptrāsiuit. vt p dixerat ei scūs Symeō Lu.ij. Un ipa dicere poterat ꝙba thematis nr̄i. Sup qbo tres ꝓsiderationes faciem⁹.

Prima dicet veritatis.
Secūda caulalitatis
Tertia ꝙo z vltima multiplicitatz

¶ Pars prima huius sermonis que dr veritatis.

L An maria tātuz doluerit z fleuerit sicut scribitur.

Uerū p expeditione hui⁹ partis. nūquid beata ꝙgo tot z tantos dolores habuerit ex passione filij: tantumqz fleuerit sicut de ea scribitur z predicat? Et respondent quidā nō bene intelligētes scripturas. nec pieratē ꝙginis cōsiderantes: sed de suo capite legē facientes. q beatissima virgo non fleuit i morte filij: nec etiā doluit. Quā erroneā opinionē suā conant palliare tribz fundamentis. Et primo dicunt q ipsa bn̄dicta virgo non erat sicut reliquę femine ad lachrymas ꝓna. sed erat sapiēs z in omnibz ꝓformis volūtati dei. Un q sciebat q deus ordinauerat filiū suū debere mori p salute generis humani: nō dolebat ꝑm eos. nec dolorē exterius oñdebat: ne a volūtate diuina discordare videret Secundo dicūt q ipsa sacratissima virgo fuit plena charitate. ꝓpter qđ comparat soli reluceri. iuxē illud ps. xviij. In sole posuit tabernaculū suū. Quapropter ex charitate liberatōem humani generis multū desiderabat. Sz nō ignorabat hāc liberationem p mortē filij sui debere fieri. q ꝑm eos nō dolebat sed de morte ipsi⁹ filij exultabat. Tertio quia sciebat mortē filij sui cito trāsituram z post triduū filiū suū de morte ad vitā gloriosum resurrectuz. z postea i celū quadragesima die ascensuz. z indicibilē gl̄iam ꝓpter toleratiōem mortis ꝓsecutuz. Un istis ꝓsideratis potius debuit ꝑm eos gaudere q̄z flere: z ad mortē incitare filiū suum sicut mater Machabeoz hortabat ad tolerandū passionem filios suos. de q dr. ij. Mach. vij. Supra modū aūt mr admirabilis z bonoz memoria digna q̄ pereūtes septē filios sub vno die tempe cōspiciens bono animo ferebat p pter spēm qua in deuz habebat. Et singulos eoz hortabat voce patria fortit repleta sapientia. z feminee cogitatōi masculinū aīm inserens. cē ¶ Sz iste rones sunt friuole. vane erronee z nulle. Immo si qs eas pinacit tenere veller (vt aliq dicūt) hereticas putaret Quia ꝑm scm Bonauē. i. ij. dis. xvij. arti. j q. j. hisdem rationibz posset probari christū veraciter nō habuisse passionis dolorē. et sic euacuatet tota nostra redemptio. Nā z ipse fuit sapientissim⁹. z pdicta omnia cognouit z cū volūtate diuina quo ad humanitatē se p omnia ꝓformare voluit. Et tamen verissime i sensualitate sua doluit. Dico igitur ꝑm sniam beati Thome vbi s. z Scoti in eadē distinctiōe. q. ij. q contingit acerbitatē doloris esse in sensualitate vel in rone. Fuerūt q̄ pdicta ꝓseruata in pte rōnali ipsi⁹ virginis. Unde gaudebat quo ad ipam rōnem: sed p hoc non tollit q̄n christus z ꝙgo sint passi in parte sensuali ꝑm pdictos dolores. Habuit q̄ ꝙgo bn̄dicta pdictas ꝓsideratōes in rone: ꝓseruātes ipam in vera patientia z ꝓformātes ea diuine volūtati ꝑm rōnem. Et inq̄tū ipa ꝓsiderauit fructū passionis filialis. i. redemptionē humani generis. cōtra erat ꝑm rōnem q potius ipse sic moreret q̄ humanū genus eternaliter periret. imo in pte superioris rationis in qua ipm fructū mortis filij summe appetebat z desiderabat. etiā summe gaudebat: qz charitate plena. Sz i pte inferiori z sensuali summe dolebat i corpe z ala er cōpassione filij sui. vt etiā dic doctoz z theologus irrefragabil' Alexāder de ales in. iij. pte summe. in tractatu de sceptōe xpi. q. xvj. i responsione secūdi argumēti. Un in⁹ Hieronymus ad Eustochiū. z Richardus de media villa. in tertio. dist. xxiij. arti. vij. q. iij. q licet ipsa benedicta virgo non fuerit corporaliter martyrizata. tamē tanta pena z anxietas eam cruciauit tempe passionis filij sui: q fuit plus q̄ martyr. Et hoc prenunciatuz fuerat Joel. ij. vbi dr. Sol vertet in tenebras z luna in sanguinē. Sol em. i. christus qui est sol iusticie: versus est i tenebras p mortem. z luna. id est virgo Maria. versa est in sanguinem per compassionem. Tanto enim

Alia opio

Acerbitas doloris est duplicitet

Maria plus q̄ martyr

grauiꝰ passa ē ipa gloriosa ꝙgo ꝙ alīꝫ martyres: quato suū martyriū fuit aie ⁊ spūs. Alioꝝ ꝙo martyꝛ fuit coꝛpale. Ipsoꝝ ei martyꝛ coꝛpa ptrāsiuit gladiꝰ materiale. beatissime ⁊ pfssime ꝙgis aiam ptrāsiuit gladius compassionis. Uñ quāto aīa est nobiliꝰ coꝛpoꝛe. c. si solite de maioꝛitate ⁊ obedientia ⁊ c. si habes. xxiij. q. iij. Tāto eius martyriū fuit acerbius. q. gladius penetrās nobiliꝰ ⁊ delicatius subiectū: maioꝛē causat dolozem ꝙ si penetraret subiectū minus nobile ⁊ delicatum. Et confirmat Nicolaus de lyra sup. iij. sententiaꝝ predictā conclusionē dicēs ꝙ btā virgo sustinuit in passione xpi maius martyriū ꝙ aliquis martyr. Et mouet hac rōne Quia doloꝛ passionis oꝛitur a lesione carnis cū perceptōe sensus ⁊ redūdat in aīa. Doloꝛ ꝙo cōpassionis oꝛitur ⁊ incipit in aīma ⁊ redundat in sensum ⁊ carnē. Quāto igit aīa ē potentioꝛ ⁊ magꝫ dominās sup carnē ⁊ caro delicatioꝛ ⁊ magis subiecta aīme: tāto fit maioꝛ redūdātia. Et maioꝛ doloꝛ est qui icipit ab anima ꝙ ille qui icipit a carne. Quia igitur ita erat in gloriosa virgine. ergo maioꝛ doloꝛ fuit compassionis in ipa ꝙ doloꝛ passionis qui est ex pre nature coꝛruptibilis Hec ille. Et Alexāder de Ales sup pā. xxxviij. eādem veritatē affirmat. allegās Hieroīc dicentem. Btā dei genitrix in ea pte passa est q̄ impassibilis habeꝝ. Et ideo (ut ita fatear): q̄ spūaliter ⁊ atrociꝰ passa ē gladio passiōis pꝰ ꝙ martyr fuit. Et Bern. brām ꝙginem alloquēs ait. Uūmpiꝰ crudeli lācea filij tui latus aperuit. ipsius aīa ibi nō erat. sed tua plane auelli nō poterat. Tuā ꝙ animā ptrāsiuit vis doloris: ut te non immeꝛito plus ꝙ martyrē pdicem⁹. ¶ Si aut̄ q̄s queraꝛ: q̄re ipsa benedicta ꝙgo in tātis doloꝛibus nō est mortua? Rñdeꝝ q̄ singulari dei ꝓuilegio fuit pservata ut fides xpiana in ea cōseruareꝝ. Itē multis alijs ex causis propter q̄s dñs noluit eā mori cū filio: nec ascendere cū eo in celum: sed dimisit eā in hoc mūdo p multos annos post ascensionē filij ad celū. De quibus dicemus in vndecima pte huius operis. sermone pmo. pre. iij. Alia quoꝫ rōne probari potest btām ꝙginē multū voluisse in passiōe filij. maxime fundamēto topico quod ponit phus. ij. topicoꝝ dicēs. Si de quo minus. ꝙ de quo magis. Sꝫ beatissima ꝙgo voluit q̄n nō habuit tātā causam doloris. l. q̄n pdidit filium suū in hieruſalē cū remāsisset in tēplo Unde cū postea reperisset eū dixit illi: ut hꝫ Luce. ij. Pater tuus ⁊ ego dolentes quere/

D Quare Maria in morie/ bat tāꝫ doloꝛibꝫ

bamus te. Et tamen (ut inquit Oꝛigenes): non credebat filiū suū esse captū aut moꝛtuum: sed dubitabat sibi factum fuisse aliquid quod ei displicuisset. ⁊ iō ipm ascēdisse ī celū Quāto igit magis credēda est voluisse tēpoꝛe passionis eius? Idē quoꝫ pbat p illā regulā quā ponit Bern. in epistola ad canonicos lugdunēses dicēs. Qd paucis moꝛtaliū est ꝓcessum: nō est credendū btē ꝙginī fuisse denegatū. Immo ipa bñdicta ꝙgo hūit oīa gras ⁊ oīa ꝓuilegia que fuerūt ī alijs sctis. Si igit alicui moꝛtaliū ꝓcessa est gra volendi de passione filij dei ⁊ ei cōpati: pfecto excellentius est collata sue mri. Sed btus Johānes de alterna ordinis nostri tantā grām habuit: q̄ dū videbat xpm in cruce: lachꝛymas ꝓtinere nō valebat. Silr btus frater Jacoponus de tuderto etiā ipe ordis nri audiens legi euāgeliū passiōis xpi: nō solū lachꝛimas emittebat: sꝫ etiam a sūl pirūs ⁊ magnis clamoꝛibꝫ nō poterat abstinere. Uñ ppe hꝫ exiens de ecclia currebat ad cellā: ut ibi amarissime defleret passionē xpi. Seraphicꝰ quoꝫ Frācisc⁹ ex abundātia lachꝛimaꝝ et doloꝛe passionis dñi emissarū: cecitatē oculoꝝ incurrit. Si igit isti solū imaginē seu similitudinē crucifixi aspicientes. vel passionē eius nominari audientes: seu eā meditātes ita ptertam tātū dolebāt ⁊ amarissime flebāt. q̄d facere dꝛebat pia mr eius ipm filiū suū in cruce positū ⁊ cruciatū: occisum ꝙ intuēdo? Nū q̄d ipa minoꝛē habuit amoꝛē ⁊ cōpassionem filio suo ꝙ extranei? O crudelitas maxima eoꝝ q̄ negāt pietatē ⁊ cōpassionē ꝙgis bñdicte ¶ Quid dicā de illo q̄ ī sermonario cuiusdā sancti qui pdicabat egregie de doloꝛibꝫ ꝙgis interseruit opinionē hāc erroneā cū allegatiombꝫ nōnullis: ⁊ eidē sancto attribuit? O obstinata malicia ⁊ durissima ceruicositas. Certe sic vere cōcludā. Impugnatoꝛ cōpassionis matris dei. Adūsariꝰ innocētie ⁊ puritatis eiꝰ Deiſoꝛ seu detestatoꝛ euāgelice pauꝑtatis. Destructoꝛ ⁊ insectatoꝛ oꝝ pietatis. Inimicꝰ gl'iosi nois Jhu. ⁊ pſecutoꝛ pciosissimi sanguis dñi nri Jhu xpi. q̄d est aliud q̄ pcusoꝛ antichꝛisti. ⁊ coꝛruptoꝛ xpiane doctionis ⁊ fidei. O puersa rabies. Nam ad huc nō sunt quinquaginta anni q̄ in q̄dam ciuitate lombardie: du quidā predicatoꝛ de plāctu virginis populo pdicasset: quidā cōpassionis ⁊ pietatis eius aduersarij: ipsum predicatoꝛē quasi hereticū demonstrare conati sunt: sed tamē in disputatione remanserunt confusi. Si quis aut̄ contra me iusur/

Inuehit ī q̄sdaꝫ.

gere temerarie ausus fuerit: qz pietatē mris dei pdicem. spero verificabit visio illi⁹ venu/ti versificatoris q̄ metrico ſmōe vulgari ait Jo vidi vn corno vlato a lo macello molto terribil. Il becho isanguinato longo e acuto a modo de coltello. Lōtrail columbo leuar i furiato. Ma di che molto fui mara veliato Da poi vidi el māsueto vcello. Da capo a pe di molto ben armato. Quello animale bru/to nigro e fello Sotto li soi pedi hauer gitato Unde il precone de le mal nouelle Da lui el sendo tuto spilizato Debe di gratia d̄ saluar la pelle. E se partite tuto vergognato. ¶ Sz reuertēdo ad ppositū nostz dic Damalcen⁹ sup Lucā. Dolores quos ꝑgo effugit paries hos in passione xpi sustinuit. Et Bern. inqt Fugientibo apostolis in faciē filij se opposue rat mater. ac gladio doloris eius anie infixo vulnerabat spū z cruciabat affectu Et qđ in carne xpi agebāt claui z lancea: hoc in ei⁹ mē te faciebat cōpassio naturalis z affectionis materne angustia. ¶ De lachrymis etiā ipsi⁹ ꝑginis loquēs Anselmus in quodā ſmone ait. O dña quos fontes lachrymarū dicam erupisse de pudicissimis oculis tuis cum at renderes vnicū tuū filiū innocentē coram te flagellari. ligari. mactari z carnē de carne tua ab impijs crudeliē dissecari? ¶ Magister q̄ qz Jacob⁹ de voragine ordinis pdicatorū in ſmone de plāctu beate virginis ait. Maria stabat iuxta crucē lachrymis plena z doloribus immersa. Et in eodē ſmone allegat pdi ctam auctoritatē bti Anselmi. Idē quoqz do ctor in ope suo de btā ꝑgine qđ incipit. Logi tauit dies antiquos. i. ꝑbo mare dicit. q̄ mar de appellat Maria a mari. q̄si amaz mare. qz sic in mari ē amaritudo aquaz. ita in ipsa fuit amaritudo doloz i passione filij. Et ibi/dem etiā dicit q̄ doloz ipsi⁹ ꝑginis causatus ex filij sui passione fuit magn⁹ triplr. s. intēsiue qz vsqz ad animā penetrauit. Luce. ij. Tuā ipsius animā tē. Fuit magn⁹ extēsiue. qz per dies q̄tuoz cōtinuos se extendit. Nā incepit eius doloz feria quarta. qz tūc mors xpi fuit tractata z firmata: z ꝯtinuatus fuit in ḡntā feri. āqz tūc in sero fuit captus: collaphizat⁹ z illusus. Lontinuat⁹ etiā fuit vsqz in feriaz tertiā. qz tunc filius eius fuit crucifix⁹. Item vsqz ad die sabbati. qz tūc i sepulcro fuit clau sus. Fuit quoqz magn⁹ oīsiue. qz doloz suū ostendebat z manifestabat singultu cordis. abundātia lachrymaz. vocis clamorose oque stione. pectoris tusione. z manuum allisione. Hec ille. Que ego fideliē extraxi ad litterā i libro antiquo z membranis scpto. Et iō nos ꝺ beata ꝑgine lachrymāte amarissime i nocte passiōis filij sui bñdicti dicere possum⁹ illō Treñ. j. Facta ē q̄si vidua dña gentiū. Plo rās plorauit i nocte z lachryme ei⁹ i maxillis eius. Nō est q̄ ꝯsoleť eā ex oīb⁹ charis eius. Jte ipsi pijssime ꝑgini dicere possum⁹ illud Treñ. ij. Lui cōparo te. vel cui assimilabo te fi lia hierlm. cui adeqbo te. z ꝯsolabo te virgo filia syon? Magna ē velut mare ꝓritō tua Quis medebit tui? Deduc q̄si torrentem la chrymas. z p die ac noctē nō des requiem tibi. neqz taceat pupilla oculi tui. Ipa ꝑgo rnde/re pōt illud Treñ. j. Submersum ē cor meū in memetipa: qm̄ amaritudine plena sum. ¶ Predicet⁹ etiā mgr Jacob⁹ de voragie i pdi cto ſmone de plāctu ꝑginis i exordio inqt. Tā ta est pietas hui⁹ ꝑginis mris nō solū erga fi liū naturalē. imō cui⁹ crucē stabat. Luce. xxiij. z erga filios suos adoptiuos tāta facultas i petrādi q̄ velit apud deū prem vt ſmocinā/tes q̄qz nutrices populoz nō aliūde cōsidāt lac doctrine p eos ppinandū nisi meriť ei⁹ z pbo pcuratū. Ad quod efficiendū cythara dulcissone salutatōis ad eā vrunt. Sz con/suetudo eccl'ie cū de passione filij eius Jhu ē ſmo: pdicāti dicere videť illud quod Dely/seus ppha ait Eyezi discipulo suo de iunami te mortē vnigeniti sui deploratiuj. Re. iiij. sz Dimitte eā: aīa eī⁹ eius in amaritudine est. q̄si diceret. Nō salutes eā. nā cythara il/la angelice salutationis in lucē versa appa ret. Nā quomodo Aue ei dices. ab a quod ē sine. z ve derivatū. que doloribo plena est. vt dicere valeat illud Michee. Ue aime mee. qz defecit timoratꝰ a terra filꝰ meus quē im pleuit spūs timoris dñi Mariā apte nūcu/pare ñ possum⁹ put dña vel illuminatrix in terpretatur: cū satis obscura quasi luna eclyp/sata inueniatur. Nolite ḡ vocare me Noe/mi. i. pulcrā. sz vocate me Mara. i. amaraz. qz amaritudine repleuit me dñs. dicere pōt cū illa Noemi q̄ de felicitate ad infortuniuz deuenerat. Ruth. j. Nā nō gra plena sed va cua indicor hodie. Flecto em genua mea ad prem dñi mei Jesu vt misereatꝰ filij cōmunis z non me audit. Deprecor ipm filiū: vt suis verbis mellifluis me consoleť. z mihi nō loq̄ tur nisi illud. Ecce filius tuus. Quod ꝺbum vt gladius pertrāsiuit animā meā: cū p ma/gistro z filio mihi datur discipulus. Judeus supplico vt ammodo cōpatiatur filio meo. z ipi ꝓtuelias z sblannatōes adhūc. Mo/rtem iuoco vt post filiū superstes non rema/

Dolor ꝑginis fuit magn⁹ triplicit.

Circūspe cte loqr.

nã. ꝛ fugit a me. Juxta crucẽ stita ad ipsam damo Flecte ramos arbor alta: tensa laxa viscera vt rescoluer filiũ meũ. ꝛ rigida ac īmobil' pseuerat. Dñs tecũ vtiq; ī me vsq; nunc dñs filius fuit mecũ: me ꝓfortans. me reficiens: ꝛ ego secũ ipm sequẽs. verba eiꝰ dulciora sup mel ꝛ fauũ audiẽs: miracula eius videns. ꝛ gl'iam dei ex eiꝰ operibꝫ magnificari ꝓpiciẽs. Nũc aũt me reliq̃t anima a corpore egredientẽ patri recõmendãs. Bñdictaq; me in mulieribꝫ angelus dixit. que nũc infelicio: cũctis mulieribꝫ inuenior. Nã q̃ maꝛ vnq; fuit que in ꝑsentia filij cõstituta angustijs ꝛ afflictionibꝫ circũdari nõ valuerunt. vel in aliquo refrigerium illi ꝑstare? Audio eũ ad mortẽ vsq; sitientẽ ex maximis pnis. ꝛ nec potũ aque frigide porrigere ei valeo: ſz video spongiã aceto plenã ꝛ felle ad os eius apponi. Et si felix fui ꝛ bñdicta in mulieribus: in partu eius nõ sentiens dolorem: nũc mihi video reseruatos ꝛ adauctos cruciatꝰ. qm̃ nulla mater tantũ dolorez vnq; sensit in partu filij sicut nunc ego in passione christi. Sz nec martyr aliq̃s vel aliqua in suis varijs cruciatibꝫ vnq; tãtã penã ꝑtulit vt nũc ego. Est ne bñdictus fructus vẽtris mei Jesus: cui oĩs maledicũt iudei ꝛ gẽtiles? Unꝰ eũ appellat malefactorẽ. alius seditiosum. alter blasphematorẽ. multi ambitiosum: et regnum vsurpare volentẽ. reliqui mendacem aut seductorẽ: vt ꝯmis ꝛ nõ hõ. opprobrium hoĩm ꝛ abiectio plebis ẽ effectꝰ. qz ꝛ ꝑm legẽ maledictꝰ oĩs q̃ pendet ī ligno. i. infamis. Ex q̃ ergo in luctũ ꝓ̃ sa apparet cythara illa angelice salutatõis: dimitte eã nec salutes: sed nihil ominꝰ cũ ea inꝑ crucẽ maneas: ipaz me ditãdo: ipam adorãdo: ipam salutãdo. ꝛ eius auxiliũ iplorãdo. Hec mgr̃ Jacobꝫ vbi supꝛ.

¶ Cuiꝰ ꝟba sꝛ ꝟissima: ꝛ ego expiẽtia reste ꝓbaui Nã cũ q̃dã die veneꝛ sci hr̃em ppl'o p dicare de passione dñi nr̃i Jhu xpi. vellẽq; ex more btẽ ꝟgis auxiliũ iplorare: appuit mihi nõ visibiliter imaginaria: sz i forma visibili corpalibꝫ oculꝫ q̃dã vestitꝰ more ppherico: indutus nigris vestibꝫ: barbã hñs canã vsq; ad cingulũ q̃ videbaꝛ Jeremias ppha. ꝛ intelligens desideriũ meum interpellãdi sacratissimã ꝟginẽ: dixit mihi hec ꝟba. O filiol mio de nõ molestare la piatosa vergene Maria: a dimãdarli adiuto ñ audare p che epiena d' melãconia. Bagnata de lacrie tu la troueraꝛ Che e ꝓpita la mia ppha. Qñ a li treni io pũcial. che suiduata lei rimã eria O gi del filio fiol sara ꝓuata. Da la maligna gente in iqua eria. Pero essendo tãto tribl'ata. Pin affanaria crudelita seria Pur se mi voi cõ lei fauelare. Jo verro ī tua ꝓpagnia. Bẽche me dubito chel mio dimãdare. Accrescimẽto de dolor si sia. Quibꝫ dictꝫ videṡ q̃ ego volebã adire ipaz btãm ꝟginẽ: apphẽdit me p manũ ꝛ duxit corã imagie ipiꝰ ꝟgis q̃ erat vidua alibꝫ vestimẽtꝫ induta ac mestitia plenissima doloribusq; q̃si deficere videbaꝛ. Ad cuiꝰ pedes ego ꝓtinꝰ ꝓstratꝰ dixi. Per che vi vedo o ꝟgene Maria. Tuta afflicta epiẽa di dolore. Sono venuto a farue ꝓpagnia E esser ptecipe del vostro grã meroꝛe. Cõ voi in sino al mõre caluario. Appareggiaro sono de venire. E iuꝛ amaramẽte lacrimare E patir sel bisogna el martirio. Ma pero che a q̃sto populo mio. Uoxebe fidelmẽte recitare la passion del vostro caro fio. E tute le force me sento mãchare Pero col coꝛ ve ꝓgo o mr̃e pia Che vnpocho me voliati adiutare. Che sensa el vostro adiuto nõ poria. De si mirabil cosa p̃ dicare. Tũc illa alta suspiria ꝛ gemitꝰ emittens. Tãdẽ visa ẽ mihi i hec ꝟba rñdisse. Ex q̃ nõ possum hodie p liberatiõe filij mei gr̃az ꝟuenire: quõ possum tibi succurrere? Ubi ẽ discretio tua? vbi ẽ prudẽtia? vbi ẽ sapia tua q̃ deberes mihi ꝓpari ꝛ dolere: p me vis gr̃iam ꝟuenire? Noli noli ī auribꝫ huiꝰ infelicissime mr̃is hodie salutatoz angelicã psonare q̃ tali die mihi in amaritudine tota est ꝓuersa. Nõ igit̃ mihi dicas aue. i. sine ve. Sum em̃ tota plena doloribꝫ ꝓpt̃ passiõz filij mei. Un̄ vere dicere possum illud Treñ. j. Posuit me. s. mos filij mei desolatã. tota die meroꝛe ꝓfectã. Et illd̃ Job. xiij. Uersa est in luctum cythara mea. ꝛ organũ meũ in vocẽ flẽtium. Ne dicas mihi Maria id est illuminata. quia hodie sum lumine priuata. ita vt dicere possim illud Treñ. v. Mestũ factuz est coꝛ meũ. ideo contenebrati sunt oculi mei Nõ dicas gratia plena. Mea em̃ gr̃a sumata fuit in duodecim stellis de q̃bꝫ Apoc. xij. dr. In capite eiꝰ corona stellaꝛ duodeciz. Hodie ꝟo possum dicere illud Trenorũ. v. Cecidit corona capitis mei. Nõ etiã dicas: dñs tecũ. quẽ tãgere non valeo. Propterea dicere possum illud q̃d in eodẽ. c. scriptũ est. Desecit gaudiũ cordis mei. Non dicas. Benedicta tu in mulieribꝫ nã hodie p omnibus mulieribꝫ maledicoꝛ. Un̄ dicere valeo illud Isa. lij. Nomẽ meũ tota die blasphẽat. Ne dicas. bñdictus fructꝰ ventris tui. q̃ ab oĩbꝫ maledicat. accusat. ꝛspuit. ꝛ flagellat. Un̄ verificat in eo illud quod Isa. j. scꝑtũ

Refert autor de se visioz quidaz q̃ nõ debeat ꝟgo saluti cum passionẽ ꝓpredicamus

est. Blasphemauerunt sanctū Jsrael. Qua propter dicere potest illud Tren. iij. Factus sum in derisum omi populo. cāticū cot tota die. Hec illa. De doloribꝫ etiā ꝑgis loquēs refert Ubertin⁹ de casali. li. iij. c. xv. inquit. Cogita qtum pores qtū fuerit in corde virginis: dolor mēsura. Nulla ei rō fuit i corde ꝑginis nō solū que minueret: sz non augmentaret huiꝰ doloris ꝑtuē. q si mens tua semper diminuēs bona: dicat q nō debuit tātum dolere cū sciret christū ista pati voluntarie. t seipsum si vellet de morte t de pena posse redimere. Sciret etiā q omēs electos de infernali gehenna sua liberaret morte. t q sicut dei filius tertia die debebat resurgere t ex ista morte a deo patre debebat accipe nomē sup omne nomē. quo in noie eius flecteret omne genu. celestiū. s. terrestriū t infernoꝝ. t nō solū ipsi Jesu: sed etiā ꝓpter ipm ipsimet virgini eiꝰ matri. Aduertas carnalis aīa q hec omnia dolorem pietatis materne multiplr augmentabant. Ex istoꝝ etiā respectu doloꝝ aculeis amplius pungebat. ¶ Ad quoꝝ euidentiam nota duplex fore genus doloꝝ. Quidaꝫ manantes ex impatiētia t desperatōe mentis a deo. t ex ꝺdescendentia odij in primum. qbꝫ aīa in abyssū in angustia q de deo vel de primo se vindicare nō pōt. t q velit nolit penas oporteat sustinere ab eisdē. Jsti sunt dolores infernales t pphani. qui solū reprobis reservantur. nec infligunt electis nisi ītēntuz ad tempus p suis peccatis illi impie cuitati iūguntur. Absit aut̄ talis dolor a xpō et a corde materno: t ab omni eius electo. nūqꝫ em de hoc dolore vel modicū tegustauit. Est aliud genus doloꝝ qō ex cōplacētia volūtatis assumit. t fm virtuales regulas ab eterna īfluentia dei in electoꝝ mentibꝰ mensuratur. Nec istiꝰ doloris posset vnā stillā habere creatura aliqua in seipsa. Est em ex spūssancti īfluxu agitātis mentē ad dolendū quātū dolere debet. Et sicut iste dolor est semp virtuosus: ita est semp voluntarius. t quāto magis est voluntarius: tanto magis est intensus. t quāto magis est gra in anima: tāto ē magis volūtaria ad augmentādū in se oēm ꝑtualem dolorē. Un t dolores ineffabiles corpis Jesu a gra vnionis sumpserūt sue immensurabilitatis augmentū. Un t ab aliquibꝰ ꝺr q illi dolores fuerūt in corde Jesu a diuina sapia dispēsati. Quod sic ego intelligo. q diuina sapia videns infinitatē culpaꝝ offensionis. vidit qtū doloꝝ reqrebat plena t abundans satisfactio cozundē. Et qz nulla creatura tantā poterat in se doloz mensurā: nisi p vnionē diuini suppositi dilatare i summo. ideo statuit hoiem assumere in vnitate psone. t ex tali vnione illā dilatare assumptam naturā ad illuꝰ inextimabilis mēsuratonis receptādā capturā. vñ oīa obiecta occurrentia aspectui mētis xpi nō debuerunt eius ꝑtuosum doloꝝ diminuere sed augmentare Tantū em doloꝝ debuit xps assumere t tantum sibi debuit diuīa sapietia infundere qntum sufficeret ad pdicta oīa bona cōquirēda ex eius passione. Et iō si iste nō fuissent subsecute gre de sua morte: nūqꝫ voluisset nō solum tantū dolere: sed etiā nihil tolerabile assumpsisset. Quāto aūt ipe videbat vicinius resurrectionē instare: tāto sciuit q tpe passionis ampliorē oportebat angustiā assumere. vt posset illoꝝ doloꝝ a diuīa sapia dispositorum exigēte iustitia immēsurabilē mēsuram adimplere. Ex qbꝫ aliqualiter potest videri quomodo dolores xpi inextimabiles fuerūt. Un t rones ꝺtradicentiū fantasmata sunt errantiū: t ignorantiū doloꝝ in Jesu radicē t causam. ¶ Sicut ꝫ fuit in xpo hoie. sic t in ipsius reuerēdissima matre. q ad illā immēsurabilē mensurā doloꝝ Jhu supra oēm creaturam spūsancto influēte accessit qntuz status materne puritatis. dignitas participij Jesu. t nature cōsortiū requirebat. Un cum isti dolores sint radix oīm ꝑtutū reducere pot derivationē peccati. nulli dubiū est q in mōtes humanas infundit sola influētia spūs sancti. Et qz fundamentū t radix omis gre t meriti est doloz cordis t corpis crucis christi iesu. nō beatā ꝑginē tantū replenit in summo de xpi doloribꝰ qntū nō potest cape omis creatura maternali statu nō eucta. Modo cogita t mensura mentē virgineā t aliqntulum nauiga in latissimo mari occeano amaritudinis doloꝝ viscez maternoꝝ. Et cū isti dolores in amoze fundent: omēs rōes intendentes amorē: intendēt nō dubiū pariter et dolorē. Et sicut nō minus dilexit xpm. quia sciuit eū esse filiū dei t se naturalis genitrum ita nō minus imo inextimabiliter plꝰ voluit qz vidit filiū dei sic horribiliter tractari. vilificari t occidi in assumpta t ꝺ suis viscerib ꝺcepta natura. Et sicut nō est minꝰ diligendus dei filius qz ista vidit. p nra redēptione esse assumēda. ita sibi magis est ꝺdolenduz: qz sic amozose tā immēsos p nobis sustinuit dolores. Et sicut ipe maiores dolores assumpsit pro redemptione humani generis: qz si nullum redemisset electuz. ita t beata virgo

Duplex genꝰ doloris

Dolores xpo fuerūt a deo dispensati

Dolor ꝫ gis posi xpi dolorem fuit maximꝰ.

Maria sibi magis ꝺdoluit: qz ipa videbat q dolores oim in se portabat. imo sicut ipse fuit omniũ redemptor: ita ipa fuit oium genitrix: mediatrix: reconciliatrix: excusatrix ⁊ aduocata oim pcõz. Et ideo cũ ipa esset aduocata mũdi tantũ dolorẽ spũssctũs suis infudit viscerib⁹ quãtũ sufficiebat oim electorum genitrici ad excusandã ingratitudinez mũdi: qz sic dura morte de sui fabrica suũ expellebat autorẽ: qui ad ipos eruẽdos de fauc̃ib⁹ mortis de sinu patris aduenerat seruilẽ assumẽdo naturã. Cũ ipa p se ⁊ p toto mũdo dignũ deo morienti ⁊ de se genito exhibebat lamẽtũ. Et quãto certius sciebat seipam per filij mortẽ redimi: tanto magis sibi grata suo ꝺiungebat dolori. Et q̃to sciebat breuius eẽ rẽpus quo mors ad solũ triduũ debebat in mẽbris xpi includi: tãto magz satagebat sibi toto corde cõmori ⁊ cõspeliri: ⁊ tãto magis vacabat doloꝛi nullo mõ volens a dolore mortis eius ⁊ pticipatiõe passiõis fraudari. Et sicut ipa sola p gram redẽptoris ipsum redemptorẽ genuit: sic p eãdẽ gram dolorẽ sue mẽtis plenissime sola pticipauit. electe em gra que ipsam ad dignitatẽ maternam elegerat: totã ad cõpassionẽ morientz filij impellebat. vñ tũc menti ꝟginee nulla ratio occurrebat de filio nisi in rõne amaritudinis ⁊ trãffigẽris dolorz. ⁊ si aliqua ratio mẽti carnali videaꝝ posse occurrisse marino aspectui: sic absoꝛbebaꝝ ab amaritudine materno rum viscerũ: sicut gutta aque dulcis ab amarissimo mari. Et sicut influxus oim fluuioꝝ in mari in amaritudinẽ cõuertunt: sic oĩes cogitatiões mare cordis ꝟginei in amaꝝ lamentũ absoꝛbebat. ⁊ ideo ipsa est speculuz et exemplũ oim lamentãriũ mortẽ xpi: et archa ⁊ armariũ doloꝝ corporis boni ielu. Hec Ubertin⁹ vbi. s. ¶ Qui etiã in capꝰ sequẽti probat dominũ nostrũ ielum xpm sepius fleuisse. Primo in natiuitate sua. vñ dicere potuit illud Sap. vij. Primã vocem similẽ oĩbus emisi ploꝛãs. Item fleuit in resuscitatiõe Lazari Joh. xj. Fleuit quoq; sup ciuitatẽ Hierusalẽ destruendã ꝓpter peccata inhabitantiũ: Lu. xix. Dicit autẽ pdict⁹ doctor ibidẽ de christo: qui dixit. Beati qui lugent: Matth. v. nõ seipz hui⁹ beatitudinis benedictiõe priuauit: maxime cũ in eius luctu tanq̃z in radice meriti omniũ electoꝝ luctus a diuina miseꝛicoꝛdia acceptet. Unde in patibulo crucis abunde fleuit. Quod declarans aplus ad Heb. v. dicit q cum clamoꝛe valido ⁊ lachrymis seipm offerens exaudit⁹ est pro sua reuerẽtia. Qz si lachrymę (sic credendũ est) respondebãt clamoꝛi vocis ⁊ affectibus meris ⁊ statui sui corpis: nõ solum fleuerunt illi pij oculi: sed fontes fuerũt irrigui lachrymaꝝ. Uñ ⁊ oĩs mẽs deuota flere cupiens hauriat sibi aquas de fontib⁹ saluatoris. Propter hec aũt nõ imerito edocta per spm̃ sctũ sancta mater ecclesia tempoꝛe xpi mortis in eius persona deploꝛat. Caligauerunt oculi mei a fletu meo. Non est ergo admirandũ si totũ maternũ cerebꝝ defluat in lachrymis: qñ et coꝛpus filij totũ fluere sanguinẽ: ⁊ oculos ei⁹ i lachrymas quasi fontes effluere suo doloroso cõtuebaꝝ aspectu. hec ille. Erubescãt ergo negãtes in beata ꝟgine fuisse cõpassionẽ de morte filij: cum pdict⁹ doctoꝛ eiusdẽ libꝛi ca. xiij. dicat. Christus matri sue dedit p̃matũ cõpassionis vt esset mare magnũ oĩs deploratiõis ⁊ lamẽtationis mortis sue. Ludolfus quoq; carthusien. in meditatiõibus vite Jesu xpi. c. lxiij. inquit. O qualiter tunc anima matris intimi doloris gladio penetrata erat: cũ sic pene filiũ suum deficere: languere: lachrymari: clamare ⁊ mori: ⁊ se in mũdo derelinq̃ in tãto doloꝛe et anxietate videbat. Et qualiꝫ clamauit (si tñ loq̃ poterat) ⁊ dixit. O fili mi dulcissime q̃d faciã ego mestissima? Cui me miserã cõmendatã dimittis? O pater oĩpotẽs in manꝰ tuas cõmẽdo filiũ meũ: imo dominũ meũ et filiũ tuum. Jam em̃ deficio: ⁊ añ filiũ meũ in eius ꝟspectu moꝛi desidero. Talia dicẽs extimo q ꝓpter angustiarũ multitudinẽ vel absoꝛpta erat ⁊ quasi insensibilis vel semimoꝛtua facta: ⁊ q̃ se sustinere nõ valẽs coꝛruit in faciẽ suã sup terrã. Nullus em̃ cogitare aut dicere posset quãta mestitia patientẽ et morientẽ filiũ suspirauerit ⁊ doluerit. Uñ ipsa sustinebat intus qõ filꝰ tulit foris. Deuotꝰ etiã sanctus Bern. in sermone de plãctu beate ꝟginis q̃ incipit. Quis dabit capiti meo aquas. sic ait de beata ꝟgine. Credo similiter q̃ ipsa erat inter illas feminas que christum sequebanꝫ ministrãtes ei. Nullꝰ autẽ debet mirari si sequebaꝫ illũ: cũ ipse esset totꝰ eius dulcoꝛ et desideriũ. Hãc arbitroꝛ fuisse inter illas dolẽtes: inter illas gemẽtes que lamẽtabanꝫ flẽtes dñm. Poterat hec etiã esse inter illas filias Hierusalẽ ad quas ielus nõ clarus impio: sꝫ plenꝰ opprobrio: sputis illitus ⁊ flagris afflictꝰ: sibiq̃ in angariam mortis baiulãs crucẽ cõuersus ait. Filie hierusalem nolite flere sup me: sꝫ sup vos flete. O vtinã o btã ꝟgo doloꝛ ille sic quotidie inhereret vi-

Tpa sepi is sequit

scerib⁹ meis vt tūc ihesit tuis. Obsecro lacrimas illas mihi ifunde q̄s habuisti i filij tui passione. Dic mihi si eras in hierl'm q̄n filius tu⁹ capt⁹ fuit z vinct⁹ z duct⁹ ad annā. At illa. In hierl'm erā q̄n hec audiui: z gressu q̄cunq; potui ad dūm meū flens pueni. Cū illū fuissem intuita pugnis pcuti: alapis cedi spinis coronari: z opprobriū hoīz fieri: commota sūt oīa viscera mea. z defecit i me spūs me⁹. z nō erat mihi fere vox neq; sensus. erāt z mecū mee sorores z alie femīe plangētes eū quasi vnigenitū. Inter quas erat maria magdalena: que sup oēs alias (excepta illa q̄ loquif tecū) dolebat. Dū xp̄s clamāte precone z mpante pylato sibi bajulās crucē traheret fact⁹ est cursus populoz. Alij aūt sup ipm plangētes sequebant: alij vo illudētes ridebant. Sequebat ipm qut poterat ei⁹ mestiſſima mater cum mulierib⁹ que fuerāt secute eum a galilea ministrātes ei. A quib⁹ velut emoztua trahebat q̄ vsq; puentū fuit ad locū vbi crucifixerūt eū. vbi āte oculos eius fuit i cruce leuat⁹ z ligno durissimo clauis affix⁹ z ipe tāq; agn⁹ coram tondēte levocē nō dabat nec apiebat os suū. Aspiciebat ancilla dūm suū in cruce pendētē mozten tēq; turpissime. Tāto dolore verabat i mēte q̄n posset explicari fmone. Manabat em tan guis ex quatuoz ptib⁹ rigantib⁹ vndis: ligno manib⁹ pedibus q; clauis cōfixi. De vultu illi⁹ pulchritudo efflu xerat oīs. z q̄ erat p filijs hoīm speciosus: videbat indecoz oīm. Videbā q̄ cōplebat pphetiū illō in eo. Vidim⁹ eū z nō erat aspect⁹ neq; decoz. qz inīq̄tat liuoz z fbera fedauerāt vultū eius. Videbā me deseri ab ipo quē genui. nec superat alius: q̄a mihi erat vnic⁹: z tōo nō poterat capi in me dolor meus. Vox mea fere pierat oīs: sed dabā gemit⁹ z suspiria. volebā loqui: sz dolor fba rūpebat. qz fbū tā mēte cōceptū dū ad formationē prenderet oris: ad se ipfectū revocabat nimi⁹ dolor cordis. Vox tristis sonabat forz vuln⁹ denūciās mētis. fba dabat amor que raucū sonabāt. Nā lingua vocis mgra pdiderat vsum loq̄ndi. Videbā mori quē diligebat aīa mea: z tota liq̄fiebā p dolorz anguſtia. Aspiciebat z ipe benignissimo vultu me matrē plorantē: z me voluit paucis fbis cōsolari. sed ipa p̄solari nō poterā: sed flebā discēdo. Fili mi: fili mi: q̄s dabit vt ego moriar p te: Morif fili⁹: cur secū nō morif misera mr; Amor vnice fili dulcissime noli me derelinq̄re post te: trahe me ad te ipm vt ipa moriar tecū. Male sol⁹ moziez: tecū morte pi-

Planct⁹ Marie ad filiū euntē ad mortē per modum dialogi

mat⁹ista tua geītrix. O moz mihi miserere noli pcere. tu mihi sola p cūctis places: ecce vires tuas: trucida matrē z cū filio perime sil'. Fili dulcor vnice singulare gaudiū: vita anie mee z oīe desideriū: fac vt moriar tecū. q̄z te ad mortē genui: sine me noli mori. Recognosce me miserā z exaudi pcē meā. exaudi me obsecro: i tuo me suscipe patibulo: vt q̄ vna carne viuim⁹ vna morte peam⁹. O iudei ipij nolite mihi pcere qz natū crucifixist; z matrē crucifigite: aut alia quacunq; morte seua me pimite: dūmō cū filio meo finiar simul: orbas orbem radio: me indea filio gaudio z dulcore. Vita mea morif: z sal⁹ pimif. ac de terra tollif oīs spes mea. Cur g̃ viuit in dolore mr p⁹ filiū: Tollite: suspēdite matrē cū suo pignore. Nō pcis pli: nō pcas z mihi. tu mihi soli moz esto seua. Tūc ei sūme gauderē si cū xp̄o meo mori possem. Meli⁹ est mihi mori q̄z vitā ducere morz. O fili care: o benignissime nate miserere emris: suscipe pces: desine nūc eē dur⁹ mri q̄ sp ei fuisti benign⁹ i cūctz: suscipe mrez i morte tecū vt viuat p⁹ mortē sp tecū. Mihil fe dulci⁹ mihi q̄z tecū mori. z fe nil amari⁹ est q̄z viuere p⁹ mortē tuā. O iesu tu mihi pater: tu mihi mat: tu mihi sponsus: tu mihi fili⁹: tu mihi oīa eras Tūc orbor pce: viduor sponso: desolor prole: oīa pdo. o fili mi q̄d vltra facā: Ue mihi ve mihi fili: quo vadā: vbi me fta dulcissime nate: qd̄ mihi erit solatiū: q̄s mihi ſbsidiū z cōsiliū vltra pstabit: Fili charissime omnia possibilia sunt tibi. sed si nō vis vt moriar te cū: relinque mihi aliqd̄ benignū p filiū. Lui dns ifā anxi⁹ in cruce oculis z vultu annuēs de Johe ait. Mulier ecce fili⁹ tuus. Et erat ipe iohes pns vultu tristis ac plorās: ac si ei dicerer. Mr dulcissima mollis ad flendum mollis ad volendū: tu scis qz ad hoc veni: et de te carnē sumpsi: vt per crucis patibulū salvarē genus humanū. Sed noli flere mulier noli flere dulcissima mater: qz tertia die resurgā: tibiq; appebo. Depone ergo dolorem: qz ad patrē vado. Nō te desero: nō te derelinq̄: tecū sum: tecū ero omni tēpore seculi. Si fm carnē subiaceo impio mortis: fm diuinitate sum: fui z ero semp imortalis z impassibilis Bñ scis vnde pcessi z veni. nō ergo trister; si illuc ascēdo vnde descēdi. tēpus est vt reuertar ad eū q̄ misit me. z quo ego vado tu non potes modo venire: venies aūt postea. Interim Johannes qui est nepos tuus tibi reputabit filius. curā habebit tui. z ipe erit tibi solatiū fidelissimū. Et tūc Johem imuit⁹

ait. Ecce mr̃ tua: ei ꝓuias: curã habe illi⁹: eam tibi cõmẽdo. suscipe matrẽ tuã: suscipe matrẽ meã. Hec pauca dñs dixit. Illi duo dilecti sp fundere lacrimas ñ cessabãt. Tacebãt isti duo martyres ꝯbo: z ꝑ dolore loq̃ nõ poterãt Isti duo ꝟgines merẽtes audiebãt xpm loqñ rẽ: z ipz videbãt paulati morientẽ: nec poterãt ꝛndere ꝟbũ: qz illũ q̃si mortuũ videbãt. erãt isti duo velut mortui: vñ spũs illoz voces ex altare nõ poterãt. Audiebãt z tacebãt: qz ꝑ dolore loq̃ ñ valebãt. ꝛdefecerãt em spũs eoz̃ z amiserãt ꝟtutẽ loqndi. sol⁹ ill' dolor lucr⁹ qz remãsit amic⁹. Amabãt flere z flebãt amare Amare flebãt: qz amare dolebant. nã gladi⁹ xpi aĩas vtrozũqz transierat: ac seue pimebat vtrũqz. q̃ magz amabat seu⁹ flebat. In mẽte mr̃ sentiebat xpi dolores vulnera xpi morientz seui fuerẽt tozmenta ĩ aĩa mr̃is. Mẽte mr̃ erat pussa cuspide rei: q̃ xpi mẽbra seue foderũt iniq̃. Ipaz circũierãt imẽsi dolores: nec potẽrãt cor refũdi int⁹ atroci⁹ seuientes. Dolorel nati mr̃is aĩam gladiabãt. ĩ carne xps soluebat debitũ mortz. qd̃ ũi⁹ erat qz mori aĩe matrz Interi ꝓmẽdata mr̃e Joh̃i dixit. sitio. z ꝛdere rũt ei illi q̃ crucifixerẽt eũ acetũ cũ felle mixtũ quẽ cũ gustasset noluit bibere: sz dixit. Cõsũmatũ est. Et exclamauit voce magna dicẽs. Pr̃ in manꝰ tuas cõmẽdo spm meũ. z sic dicẽs emisit spm̃. Tũc tremuit terra: tũc sol sua lumia clausit. Merebãt poli: merebãt sidera cũcta Ome suũ iubar amisit luna: recessitqz omnis fulgor ab ethere alto. Scidunt̃ duri lapides sanduntꝰ vestigia tẽpli. Surrexerũt mlti aptz tumul' sepulcri. Cogitare libet qntꝰ dolor fuit mr̃is: cũ sic dolebãt q̃ insensibilia erãt. nõ lingua loq̃ nec mẽs cogitare valebat qzto dolore iuxta crucẽ stabat emoz tua mr̃: q̃ ꝓcepit illuz ꝟgo ꝛ spũsctõ. Uoz ñ erat illi: dolor abstulerat vires. imo strata iacens pallebat aĩa q̃si mortua. viuẽs viuebat morieꝫ: viuẽsqz moriebãt. nec potẽrat mori: qz viuẽs mortua erat In aĩa illi⁹ dolor seue seuiebat: volebat mori poti⁹ qz post mortẽ viuere xpi. q̃ male viuẽs mortua eñ erat. stabat dolẽs ꝓfecta seuo dolore hec Bern̄. vbi. s. ¶ In supiozib⁹ aũt ꝟbis ipe Ber̄. approbat illd̃ qd̃ ego posui i breui tract. metrico passiõis xpi di. Hic cũ ꝟgineas rumoz venissz ad aures Illacrimãs magni fluis ĩstar aqs. Ut potuit charã prexit cernere plẽ: Singul⁹ toto ꝛtoze mesta trahẽs Pullabant misere celũ suspiria mr̃is: Estqz dolẽs filiũ sic lacrimata suũ. Nate mee vires mea magꝰ potẽtia sol⁹ Solamẽ vite spesqz salusqz mee. O bñdicte puer setõz gl̃ia: mũdi Plasmatoz: mr̃is vita beata tue. Agne dei spa terz hãc cur mitissime mortẽ? Quid vidua ĩ felix sola flicta gerã? Quid tã fribilitibi trãs fixere cozõa? Nate caput vita vis ne pire mea Tũc ihs eximia mestã pietate penẽ Cõspicies dulci voce benign⁹ ait. Pro me cur tantos fũdis dulcissima fletꝰ Mi genitrix: obi tu pone dolorẽ meo. Nãqz mea tor⁹ pena sat nabit̃ orb: Qua sine celoz gaudia nullꝰ hz. Desine iã tãtos ad sydera mittere planctus Jãqz ocl'i taceat fessa pupilla tui. Nãqz cito ꝑa valid⁹ ꝟtute resurgã: Et bajulãs victis hostib⁹ astra petã. Taceãt g̃ iã z ꝓfudãt illi q̃ dicũt mr̃ez dñi pissimã (eo q̃ ꝓstantie ꝟtutẽ hẽr) ñ voluisse ex ꝓpassiõe filij: cũ eẽ d̃ deo dicat Judic. x. Doluit dñs sup miserijs eoz̃. Si ãt vis o ꝑdicator ad fletũ ꝛ passiõez xpi ppl'm ĩcitare: studeas dolores mr̃is ex cõpassiõe filij sil' imiscere. Illis ei q̃ ñ cõpatiunt ꝟginis anxietatib⁹: nec eas recitãt ppl'is ꝑt dicere ipa ꝟgo illd̃. j. Re. xvij. Nõ eẽ q̃ vice mea doleat. z iõ ad fletũ z cõpassiõez ppl'm iclina. Bta igit̃ ꝟgo tota fuit doloꝛib⁹ repletissima vñ dicere tũc potat illd̃. iij. Re. iij. Caput meũ doleo. z Hiere. iij. Uterẽ meũ doleo. z illd̃ Job. xxx. Os meũ pforat doloꝛib⁹. expectabã bona z venerũt mihi mala. pstolabar lucẽ z erupẽrt tenebre. Inf̃ioza mea efferbuerũt absqz vlla reqe: puenerũt me dies afflictiõis In ipa etiã ꝟificatũ fuit illd̃ Eze. xo. Quasi pturiẽs dolebat. et ipa cũ lacrimis loqns cũ filio vt eã seeũ mori faceret: dicere potat illd̃ j. Re. j. Ex multitudie dolorz mei locuta sũ. z illd̃ Job. vj. ꝟba mea doloze sẽ plena. De alsociãtib⁹ aũt eã dici potat illd̃ Job. ij. Uidebã dolorẽ ei⁹ eẽ vehemẽtẽ. Et ipa etiã dicere poterat illd̃ ps. xvij. Circũdederũt me dolores mortz. z. ps. xo. Defecit i dolore vita mea z ps. xxxviij. doloꝛ me⁹ ꝛnouat⁹ ẽ. z ps. lxviij. Sup dolorẽ vulnez meoz addiderũt. z ps. cxliij. Tribulatõz z doloꝛe ĩueni. Et de illo dici poterat illd̃ Hiere. xlix. Tremoz apphẽdit eã. Angustie z dolores renuerũt eã q̃si pturiẽtẽ De fletu etiã ipi⁹ ꝟificatũ fuit illd̃ Thob. v. Cepit flere mr̃ ei⁹. z. x. eiusdẽ li. c. Flebat mr̃ ei⁹ irremediabilib⁹ lacrimis. Et q̃d mirũ si mr̃ pissima flebat: cũ etiã ꝛ angelis dicatur Isa. xxx. Angeli pacis amare flebãt. Si etiã lugebãt z flebãt apli ppẽ mortẽ mgri: Marci vl. qzto magis lugere debebat mr̃ ppẽ mortẽ filij. Profecto ipa tãtũ fleuit q̃ dicere poterat illd̃ Tre. ij. Defecerũt ꝑ lacrimis oculi mei: ꝛturbata sũt viscera mea. z illd̃ Hiere. xvij. dicebat. Plozãs plozabo: z ꝛducet oculi

Planctꝰ Marie metricus autoris

lus meus lacrimas. ꝛ illō ps. vj. Lacrimis meis stratū meū rigabo. Tūc q̄z ꝓficatū fuit illud Isa. xxx. Luxit ꝛ elāguit terra. i. ipa b. virgo q̄ terra appellat in sacra scꝑtura. Hoc nūt ꝓdictū fuerat Hiere. iiij. vbi dr. lugebit tra ꝛ merebūt celi dēsup. Rūdeāt igit mihi ipugnātes pietatē ꝙgruis glioſe: si ipsa ſuauit oia ꝙfilia sacre scꝑture q̄ potuit seruare. ꝛ si dicāt q̄ sic: ꝛ sup oēs pfectissime: vt oib⁹ manifestū ē. ꝙsideret qđ dr Eccl. xxxviij. de q̄libz mortuo etiā cārneo. In mortuū ꝓduc lacrias q̄si dura passus ictꝰ plozare. hꝯ ibi. Quid ꝙ fecit sup filiū mortuū q̄ etiā ex ꝓpassiōe flebat sup defunctū extrancū? Audiāt rales q̄d dicat Quid. li. j. de reme. amo. Quis matrē nisi mētis inops in funere nati Flere vetat? Quid āt flēdo diceret ponit q̄dā deuot⁹ vulgari ſmōe di. Incōmēzo afar vn gran lamēto soto la croce ī vna bruna vesta. E dixe. Fiol mio. Ecco il cōtēto cha ſpectaua hauer da te vna grā festa: hoza ti vedo i tāto tormēto. Piāge maria e ſuſpirar nō resta. poi soto la croce forte lāgue e si basaua el p̄cioso sangue. Lāgelo me dixe chera bñdeta sop̄ ogni dona che nascesse i tra. Q̄n io staua i camera soleta. Hor son abandōata i tāta guerra. Poi ī zenogi a la croce se gera. E q̄lla lāguiola abraza e serra. E staua pstrata a pieđ del fiolo Forte piāgēdo cō amaro volo. Poi dixe. Jo mel amēto amaraм̄te cū ſuſpiri lacriosi i piāto e lucto. elizabeth nie dixe hūilmēte chera bñdeto el mio fructu. Et ogi come latro ifra la gēte e stato tormētato e morto a tuto. Da q̄sti cani iudei senza rasone. E posto in croce fra doi latrone Juda che thauea facto el mio fiolo. Che lo vēdisti a quel popul īgto Tracto thauea di tāto affano e dolo haueati ogni ūuria pdōato como signoze del supno polo. E tu ingto maligno e scelerato p tāto bene mal li hai renduto. O che nō fusti al mūdo mai nasuto. Poi dixe a magdalēa. vede el signoze che creo el celo: laere e la fra. Per dare pace a ciascun pcōze. hogi ī croce ſustene tāta guerra. Vede q̄l ciodo che mi passa il coze che tanto lun pie ſualtro serra. Vide le man ꝓfiete al scrō ligno p far el pcōze di grā dignio. E tāto sangue da quel corpo vsito. Tutta la croce ha facta ꝑmilia. Poi al suo fiolo za trāſito. La ꝙgine maria alzo le calia. E dixe fiol mio a che partito Mi lassi tu che son tua mre e filia. E cō gran piāto la croce abraſaua. Del ſāgue del suo fiolo si bagnaua. poi dixe. Gio vane el tuo fratello che ſul suo pecto tadormētasti. dal capo a pđi cō duro flagello liha tute le mēbre afflicte e guaste Quel populo crudele inimq̄ e fello. anchoza par che questo nō li basti. Aime aime fiolo mio e pa tre habi pieta di me dolēte mre. Q̄n fiol nacesti pone ramēte i bethleē: il celo ti fece honore. Uenerno li trei magi da oriēte A offerir a te cō grāde amoze. Et ogi i ſula croce stai pēdēte si vergo gnato i tāto dēshonoze. Fiolo io nel rēplo te offerite. E hoza sono p te cossi afflicta io te trouai nel rēplo a disputare: hoza ti trouo i ſula croce morto. Fiol tu me voliui a cōpagnare: hoza ra ꝓpagno a si amaro porto. Sempze volesti. i. poueri adiutare. hoz porge tua mre q̄lche cōforto. Fiol tu apristi el cel al pcōze. E cō la lāza a tee apro el coze. Tu facesti fiol de laq̄ vino. A te fu dato a bere aceto e felle. Tu liberasti el grāde el picolino. E ognū te stato a spirissimo e crudelle. O creator altissimo e diuino: adiuto porge a tuo mre fidelle. Che tāto dole e si lāguisce forte che dolce a lei saria lamara morte. Nō he alcun si gramo e tribulato che nō habi risposo o q̄lche fine. Ma tu fiolo stai col capo quino icozonato de pōgēte spine. El tuo corpo e tutto ſanguinato. O ime chemozo o dolcé fiolino: chel gran dolore il coz tāto mi serra che tramoztira hoza vado per terra. Quiui corse giouanne e magdalena Jacobo e salome e marta acozta vedendola cadere i tanta pēa. E credēdo ciascuno che fusse morta. Presto adiutozno la marre serena. E melio che pono si la cōforto. Poi se drizo cū vna amara voce E si abzazo el ligno de la croce. Multos alios plāct⁹ ipi⁹ ꝙgis ad maximā deuotionē īducētes posui ī. q. p. rosarij ſmonū: ser. xv. q̄s hic breuitatis cā ptāseo. ī

¶ Pars secūda huius sermōis que dicit caulalitatis.

q Uidā deuot⁹ sacerdos q̄rit a btā ꝙgine cām sui flet⁹ in passiōe filij dicēs metrice. Quid plozas sūmi genitrix venerāda ronātis. Et gemino tristes lumie das lacrimas? An tuus atroci ſolimoz carcere vict⁹ Fili⁹ i lacrimas pcubuisse iubet? Te pietas marna mouet: te nobile coz⁹. Te q̄z pura fides: te pia cā mouz. Q̄z mozit nullo dānat⁹ crimie nat⁹ Inē latrōes (res miserāda) duos. Q̄z fluat ꝛ lacero rutilās de corpe sanguis: Et nul q̄z in toto coꝛpe corp⁹ hz. Q̄z nitidis stropheuz dolor euicit ocell. Q̄z q̄riat teneꝛ cāna scelesta caput. Fedaq̄ g̃ pulcros deturpēt vndiqꝫ vultꝰ Sputa. q̄ ſanda gēs ruit arte feroꝛ Q̄z nato raptiz certāt illudere capro. Et noua ibi

Cãmaxi mi doloꝛ ꝑmarie.

ulis ꝺcitat acta ioꝯ ꝛc. Sz vt claꝛiꝰ cãm doloꝛ ꝯ flet ꝰ ꝰginal' cogĩcam ꝰ est sciẽdũ q̃ multis reſpectiꝫ ipa b. ꝰgo habuit cãm maximi doloꝛ ꝯ ꝛ ꝑmo rõe cognitiõis. Jpa em̃ ſapiẽtiſſima ſciebat q̃ filiꝰ ei ꝰ tolerabat ineffabiles ꝺolꝛes. ꝛ q̃ nullꝰ vnq̃ fuit nec erit i mꝺo ſic crudeliť martyrizat ꝰ q̃n filiꝰ ſuꝰ acerbiꝛes penas toleraũit. Jpiꝰ ei ꝺoloꝛ fuit maximꝰ oim ꝺoloꝛ q̃ uit ꝯ vite: ſm̃ Ric. i. iij. diſ. xv. ar. iij. q. iij. ꝛ ſ. Bona. i eo. li. di. xvj. ar. j. q. ij. ꝛ b. Tho. in. iij. ꝑ. ſum. di. xlvj. ar. iij. ꝑ totũ. et h̃ multiꝫ ꝺe cauſ. Primo rõe violatõis. ꝺ qua ipe ꝺns ait ꝑ ꝑs. Et vim faciebãt q̃ q̃rebant aiaꝫ meã. i. vitã mihi auferre. Jn oĩb ꝰ em̃ illꝯ ꝯ ꝺ ꝰ extimatũ ẽ vitã hoĩs cõſiſtere fecerť maximã vim. in capite ꝑ cozonã ſpineã. i coꝛ de ꝑ aptionẽ lateꝛꝯ. i epare vl' ſanguine ꝑ flagella i toꝛſo: ꝛ clauos i manib ꝰ ꝛ pedib ꝰ vt exiret totꝰ ſanguis. vñ ipe ait Jſa. lxiij. Torcular calcaui ſol ꝰ. ꝛ ꝛ gẽtib ꝰ nõ est vir mecũ: qꝛ ſola vna mlier. i. mꝛ ſua ſecũ fuit paſſa ꝑ pfectã cõpaſſiõꝫ. ¶ Sciẽdũ ẽ ãt q̃ tãta ẽ diſtantia inť cruciatũ xpi i paſſiõe: ꝛ cruciatũ aliozꝫ ſctoꝝ q̃ꝛtũ diſtat puꝛ ꝰ hõ a xpo. qꝺ inuit ipe ꝺns: q̃ vt hꝫ Luc. xxij. in horto ozãs ꝑ calice paſſiõis trãſferẽꝺo aufeꝛꝫ ẽa diſcipul' q̃ꝛtũ tact ꝰ est lapiꝺis. ꝑtra em̃ ſeu lapis (vt ꝺicit. j Thoꝫ. x.) ẽ xps. q̃ q̃ſi i ifinitũ diſtat i ꝑfectõe ab aliꝫs. Qꝛ ꝙo coꝛꝑ ꝰ xpi erat ꝛ ſb̃a ꝰgis: iõ illa ei fuit ꝓpinq̃ſſima i ꝺoloꝛib ꝰ. Scꝺo ꝺoloꝛ xpi fuit maxim ꝰ rõe cauſatõis ſiue occaſionis. Tãto ei q̃s magꝫ affligiť patiẽꝺo q̃ꝛto ñ ꝑ ſua ſꝫ ꝑ culpa aliena patiť. qꝛ tũc ꝯ iuſticiã ꝛ eq̃tatẽ cruciaťꝫ. Uñ q̃n q̃s vider ſe pati q̃ꝺ meꝛeť mitigaťꝫ ei ꝰ pena. Jꝺeo Ouiꝺ i epl'is ait. Leuiť ex merito q̃cq̃ꝺ patiare ferẽꝺũ est Que venit iꝺigne pena ꝺolẽꝺa fuit. Sz eꝫ q̃n q̃s patiť nõ ꝑ ſua ſꝫ ꝑ aliena culpa fit ꝺoloꝛ ei ꝰ maxim ꝰ. iõ Mat. xxvij. ꝺicebat latro ꝯſus alteri. Nos q̃ꝺ ꝺigna facꝫ nr̃is reciꝑim ꝰ. h aũt q̃ꝺ. Xps igiť patiẽs ꝑ alienis ꝺelictis nõ ꝑ ſuis maximã habuit cãm ꝺoloꝛis ꝛ tãto maioꝛẽ quãto oĩs ꝑnas ꝑtulit q̃ oĩb ꝯ homiꝺ ꝰ ꝛꝺebanť ꝑ coꝛ ꝑctis. vñ Jſa. liij. ꝺ. Uere lãguoꝛes nr̃os ipe tulit ꝛ ꝺolꝛes nr̃os ipe portauit. Jpe vulneꝛat ꝰ est ꝓꝑ iniq̃tates nr̃as: attriť ꝓꝑ ſcelera nr̃a. Oẽs nos quaſi oues erraum ꝰ: vnuſq̃ſq̃ ꝛ viã ſuã ꝛclinauit ſꝫ ꝑ ꝺiñſa pctã. ꝛ ꝺns posuit i eo iniq̃tatẽ oiꝫ nrm. Lũ g̃ ꝑ q̃libeť mortali pctõ ꝛꝺeať pena infinita ꝛ infernalis. pena ipi ꝰ ꝺni ieſu ꝛi et hoĩs q̃ ſatiſfeꝯ ꝑ oim hoim pctis fuit incõparabilis. vñ in ꝑſona eiꝰ inq̃ť ps. Repleta ẽ malis aĩa mea: ꝛ vita mea in iferno appꝛopinq̃uit. i. ꝑ alienis ꝛelictꝫ penas q̃ſi ifernales tolerauit. ꝛ iõ Beꝛ. inq̃ť in ſer. paſſiõis. O bone ihu q̃ꝺ tibi ẽꝛ morti? morti nos ꝛꝺiti ſum ꝰ ꝛ tu ſoluis: nos ꝑceauim ꝰ ꝛ tu luis. ꝛ itꝯ. O hõ ꝯſiꝺera mẽtali oculo q̃ꝛto remuneratiõis ꝛbito aſtringaꝫ. reſpice ſuꝺoꝛẽ ſanguineũ: alapaꝫ ꝛ tumeliã: flagelloꝫ ꝺuriciã: cozonã ſpineã: ſputi ludibria: crucis ſuſpendiũ: oculos lãgueꝛes: oꝛis palloꝛẽ: fellica cibaria: aceꝛoſa pocula: caput inclinatũ: ꝛ ꝛnitꝫ mortis ſupplicitũ. Lũ igiť filiꝰ btẽ ꝰginis fuerit ſanctiſſim ꝰ ꝛ ſine vlla macula: q̃ pctm̃ ñ fecit nec inuẽť est ꝺol ꝰ i oꝛe ei ꝰ: Jſa. liij. Jꝺcirco ſũme ꝺolere ꝛꝺuit: qꝛ vt ſceleratiſſim ꝰ occiſ ꝰ ẽ. vñ Jſa. eo. c. ꝛ de illo ait. ꝛ cũ ſceleratꝫ reputat ꝰ est Exclamabat g̃ ꝰgo btiſſima. O fili mi btiſſime tu q̃ es oĩm ſctoꝝ ſctiſſim ꝰ pctoꝝ maxim ꝰ reputaꝛꝫ: tu ſapie ꝯꝺitoꝛ ſtulť ꝰ extimaꝛꝫ: tu q̃ ꝑ ineffabilib ꝰ ꝛutib ꝰ tuis gl'iam ꝛ laudẽ ꝑmereꝛꝫ vt malefactoꝛ crudeliſſime ꝓnecaris, ex q̃ ꝺoloꝛ tu ꝰ ꝛ me ꝰ ẽ ingẽtiſſim ꝰ? ¶ Tertio ꝺoloꝛ xpi fuit maxim ꝰ rõe cõplexõis. Dicit em̃ phs i li. ꝛ ſenſu ꝛ ſenſato q̃ nobiliꝛes potẽtie ſunt magꝫ apphẽſiue obiectoꝝ. qꝺ pꝫ. nã cũ oculꝰ ſit nobiliꝛ ꝛ ꝺelicatioꝛ manu: manꝰ ꝙo ꝺelicatioꝛ calcaneo: hinc ẽ q̃ eaꝺẽ ꝓuſſio eq̃liť facta i ꝑꝺictꝫ ꝛuioꝛẽ ꝓna exhibẽbit ocꝯlo q̃ manui vl' calcaneo. q̃ ꝓſuppoſito ꝺico q̃ cũ xps ꝺe ꝰ ꝛ hõ habuerit nobiliſſimã cõpleꝛionẽ ſup oẽs humanas creaturas. ꝑfecto i morte maximã ſup oẽs ꝺoloꝛes habuit afflictionẽ. Et ꝙformaťlic. Dixit phs in li. ꝛ ſenſu ꝛ ſenſa. q̃ oĩs ꝓna ẽ ꝓncipal'r in tactu. vñ q̃n q̃s hꝫ vnũ mẽbꝛũ freneticũ vel iꝺormitatũ ſentit q̃ſi nihil vel modicũ pũcturas in eo factas. ꝛ ꝓꝑea hñtes nobiliꝛẽ tactũ magꝫ ſunt paſſibiles. q̃ꝛto ſenſus tactꝰ ẽ viuacioꝛ tãto ꝺoloꝛ est acutioꝛ. vt ꝺ. ij. ꝛ aima. Lũ g̃ xps habuerit ſenſuꝫ tactꝰ viuaciſſimũ. qꝛ ei ꝰ nobiliſſimũ coꝛꝑ ꝰ fuit formatũ ꝛ trute ſpũſſeť ꝛ illa q̃ ꝛmediate fiunt a ꝛo ſunt nobiliꝛa et ꝑfectioꝛa: ꝺicẽꝛe autoꝛe in li. ꝛ cau. Quicq̃ꝺ facit cã ſcꝺa nobiliꝛi ꝛ altioꝛi mõ facit cã ꝑma. g̃ ꝛ. Tãto igiť btiſſima ꝰgo maioꝛi cruciabať ꝺoloꝛe ex xpi paſſione: q̃ꝛto ſciebat coꝛpus ei ꝰ nobiliſſimũ ꝛ ꝛlicatiſſime ꝓpleꝛiõis acerbioꝛẽ ꝓnã tolerare. ¶ Quarto ꝛuiſſima fuit pena xpi rõe modificatiõis. Tãto em̃ pena est acerbioꝛ q̃ꝛto velociꝰ ꝛutẽ nature ꝺeſtruit: maxime vbi mẽbꝛ aliq̃ꝺ nõ coꝛrũpit. ſꝫ xps in cruce ſuſpẽſus aꝺeo cito est moꝛtu ꝰ: vt eriã ꝑſes mirareť. ergo ꝛ. Mod ꝰ aũt patiẽꝺi fuit ꝛuiſſim ꝰ tum q̃ patiebať in locis maxime ſenſibilib ꝰ. ſ. in manib ꝰ ꝛ pedib ꝰ: in

k Nobiliꝰ oꝛ cõpleꝛio i xpo

l Modꝰ acerbiſſimus paſſionis

Diſtãtia ꝺoloꝛis xpi a ꝺoloꝛibꝰ aliozum

quib⁹ est mag̃ neruoꝝ abūdātia: in q̃b⁹ maxime viget sensus tact⁹. tū ꝓpter doloris vniuersitatē: quia passus est p totū corp⁹. vñ verificatū est illud Isa. j. A planta pedis vsq̃ ad vrticē capitis nō remāsit i eo sanitas. Caput em̃ illō sctissimū gazophilaciū sapiētie dei puncturis acutissimis corone spinee vsq̃ ad cerebrū pnetrātib⁹ pforatū est. Oculi ei⁹ pissimi in terrā versum velati sunt. facies ei⁹ plena grāz turpata est sputis z sanguine: ita vt leprosus videret. iuxta illō Isa. liij. Vidimus eū q̃si leprosum: vñ nec reputabim⁹ eū. Gene ei⁹ cādide z rubicūde alapis pcusse sūt vñ ipe ait Isa. l. Corp⁹ meū dedi pcutientib⁹ z genas meas vellentibus. Aures ille que melos audiūt angelorꝝ repletesūt blasphemijs detractionib⁹: cōtumelijs z irrisionib⁹ populorꝝ. Unde ipe ait ps. xxj. Omnes videntes me deriserūt me: locuti sunt labijs z mouerūt caput. Nares eius beatissime: ad cuius odorē reuiuiscūt mortui: fatigant fetoribꝰ cadauerꝝ cauarie loci. Capilli delicatissimi capitis eius z barbe violētia tracti aut euulsi sunt. Os ei⁹ quod tam sanā: tam sapidissimā tāq̃ vtilissimā z verissimā doctrinā ptulerat: pcussum ē z tanq̃ ouis ad occisionē ducē⁹ nō aperit os suum: Isa. liij. Collū eius suauissimū colla/phis attritū est. man⁹ eius potētissime: ex q̃rū tactu infirmi sanati sunt: z leprosi mundati sunt: clauis durissimis cruci affixe sunt. Pedes eius: quoꝝ terra scabellū ē: quiq̃ discurrentes p ciuitates: villas z castra tantū laborauerūt p hoium salute in cruce pforati sunt. Un ipe ait p ꝓphetā ps. xxj. Foderūt man⁹ meas z pedes meos: dinumerauerūt omia ossa mea. Totū corp⁹ illud dulcissimū quod in cibum saluti ferū nobis reliquit multis diris flagellis cesum dilaceratū z cruentatū ē. vñ ipe ait p ps. Ego fui flagellat⁹ tota die. Ossa ei⁹ cōquassata sunt: lingua ipi⁹ aceto z felle amaricata. vñ ipe ināt p ps. Dederunt in escā meā fel: z in siti mea potauerūt me accto. Demū eo mortuo nō satiati z cruciatib⁹ vi uentis: latus ei⁹ iam mortui lancea tranffixe rūt. vnde ipe cōquerit Job. xvj. dicens. Circūdederūt me lanceis suis: vulnerauerūt lūbos meos. Et nō solū ei ūuriati sunt sed etiā vestib⁹ ei⁹. vñ ipe cōquerit p ꝓphetā ps. xxj. dicēs. Diuiserūt sibi vestimeta mea z super vestē meā miserūt sortē. Que oia ꝓsiderans beatissima ꝙgo doloꝝ plenissima dicebat illud Treñ. ij. Oculꝰ me⁹ afflictus est: nec tacuit: eo q̃ nō esset requies donec aspiceret et videret dñs de celis. i. nō tacuit a fletu: eo q̃ nō esset requies alicui membro⁹ filij mei: donec aspiceret dñs. s. ipm resuscitādo a mortuis.

¶Quinto grauissim⁹ fuit doloꝝ ratiōe derelictionis. Diuitas em̃ lz nunq̃ dimiserit hūanitatē xpi quo ad vnionē: tn derelict eā quo ad cōsolationē tpe passiōis. Un sciēdū est q̃ (vt dicūt doctores) tāt⁹ fuit doloꝝ xpi vt valde mirū cet quare nō mozeret. nisi q̃ phisici dicūt q̃ nemo ex doloꝝe in hac vita mori pōt nisi ipe doloꝝ ꝛmunicet sensualitati. Sz diuinitas xpi ꝓmittebat sensualitatē pati vsq̃ ad ꝓpinq̃tatē mortis. Deinde virtutē nouā ei comunicabat vt magis pateret. Un nō solū semel: sed pluries doloꝝe mortis sensit. Et ideo dicūt doct. q̃ q̃n diuinitas dimisit humanitatē facere cursum suū: z nō dedit ei virtutē fortificatiuā: tūc clamauit in cruce cū lachrymis z clamoꝝe valido: vt ait apostol⁹ ad Heb. v. dicēs. Deꝰ deus me⁹ vt q̃d dereliq̃sti me: Mat. xxvij. q̃si diceret. Clamauerūt ad te z dñs exaudiuit eos: ps. xxiij. Pces veteris et noui testamēti i tribulatiōib⁹ suis: z crucijatib⁹ dñs exaudiuit. z si nō sp liberando ab illis penis: tamē semꝑ solādo mentē eorum. Ego autē clamabo per diem z nō exaudies. Fuit igit aspriꝰ doloꝝ ei⁹: q̃ diuitas nullū ei refrigeriū pstitit sicut ceteris martyribus. sed ipm q̃ ad oīe gaudiū z ꝛsolationē derelict. Derelict⁹ etiā fuit ab hoibus. vñ ipe inquit p ps. di. Qui me consolaret nō inueni. Nō em̃ ꝛsolabat sicut fieri solet morti abditis a ducētib⁹ eos. sed cōtristabat ab oīb⁹. Nā iudei illudebant ei cū pncipib⁹ sacerdotū z blasphemabāt eū. gentiles ꝙo coronam spineā capiti imponētes percutiebant illud. Dereliquerūt eum discipuli qui cū eo erant. Un ipe ꝛquerit p ps. di. Longe fecisti nos tos meos a me: posuerūt me abominationē sibi. Dereliq̃rāt eū alie marie: q̃ fidē diuitatis eius amiserāt. Sola igit pissima ꝙgo tāto acrius dolebat z ei vehemēti⁹ compatiebatur: quāto eū ab alijs oīb⁹ derelictū cognoscebat. ¶Sexto nō modica fuit causa doloris in xpo patiēte z matre compatiēte hoc q̃ cum latronib⁹ crucifix⁹ est. Et ista rō pōt dici associatiōis. Sicut em̃ pati iustū z innocētem cū alijs sanctis z probis viris z iniuste ꝛdēnari ad mortē est aliquod refrigeriū: ita ecōtra condēnari cū sceleratis est augmentū pene. cū ex hoc videtes iudicēt eū scelestū. Et ideo hoc xpus horrens ſm sensualitatem orabat p ps. di. Ne pdas cū impijs deus aiam meā: z cum viris sanguinū vitā meā. ¶Septimo erat doloꝝ xpi acerbissimus ratione

M Quō diuinitas dereliq̃t humanitatē xpi

Q

sus pssiõis. s. i cruce. Crux em illo tpe erat sup pliciũ valde abomiabile: qz sclr̃ũ erat Deut. xxj. Maledict⁹ omnis qui pendet in ligno Mors ĝ ipi⁹ fuit maxime infamie: et conse/quẽter acerbissime pene. Vñ Aug. in fmõe passiõis ait. Ipse rex regũ z dñs dominãtiũ mortẽ sustinuit ĩmaturã: qz in flore iuuẽtutz violentã: qz ab alijs z bñficiatis. z acerbissi/mã: qz crucẽ. ac vilissimã: qz i medio latronũ Et Bern. sup Cañ. ingr. O hũilẽ z sblimẽ o altissimũ z nouissimũ: o opprobriũ hoium z gloria angelor: nemo sublimior nemo de/specior. Esto vilis quãtũ potes: nunqz chri/sto vilior eris. Ipse siquidẽ rex regũ z domi nus dñantiũ fuit vilissimo pcio venalis ex/positus: a vilissimo populo vilissima passus vilissimo loco crucifixus crucis supplicio tra ditus inter latrones posit⁹: cum iniq̃ssimis z vilissimis homibus deputatus modo vilissi mo tractat⁹. Etem tanqz malefactor bonus dns capit: tanqz furiosus mansuet⁹ vinculis astringit: tanqz pestifer saluator accusat: tan qz homicida vita hoim morti damnat: tãqz lepr̃osus z ĩmũdus mũdator criminũ extra menia ejcitur: tanqz latro crucifigit. tãqz fla gitiosissim⁹ cõfurãdus ab oib⁹ z intuẽd⁹ nu/datur z tanqz vermis vilis z vilissim⁹ sũm⁹ deus cõspuit z cõculcat. Hec ille. Que omia inferi⁹ patebũt clari⁹. ppt que bñdicta vir/go ineffabiliter dolebat. ¶ Octauo dolor xpi fuit grauissim⁹ rõne conditiõis. Quãto em dignior est psona q̃ offendit: tanto maior est offensa. z p cõsequens sustinẽti z omi ei attinẽ ti atqz eũ diligenti occasio maioris doloris. Cũ igit dns ihesus esz deus z hõ dignior ps/na esse nõ poterat. Et qzuis diuitas sua pati nõ posset: tamẽ quia humanitas illa erat or ganũ quoddã z quasi vestimentũ diuinita/tis. vnde Aplus ad Phil. ij. ait. Et habitu inuẽtus vt hõ. Ideo oĩs iniuria facta illi hu/manitati z corpi põt dici facta deo. sicut qui frangeret vel spueret in vestẽ regis vl impa tor, qua indut⁹ est: diceret facere iniuriã nõ vesti sed regi vel impatori. Inq̃tum etiã ho mo erat de stirpe regali z sacer dotali genit⁹: rex z sacer dos summ⁹: innocẽtissim⁹ z sapiẽ/tissim⁹: z miraculis ac sanctitate et doctrina famosissim⁹. Cum igit ei fuerint illate tot cõ/tumelie: irrisiones: maledictiones: infamatões z afflictiões corpi: inde magnus sibi exurge bat dolor z marri ei⁹. vñ ipa exclamat dicẽs illud Bern. Deu mihi: quia captiuor liber tas capit: glia angelorũ illudit: deus oĩm fla gellat: candor lucis eterne z speculũ sine ma/cula ꝯspuit. Et cũ vita oĩz occidat: q̃d restat nobis miseris nisi vt eamus z nos z moria/mur cũ eo. Dolebat siq̃dẽ pissima virgo de iuriis tãti filij tam sancti tã inocẽtis: et ma/xime de offensa dei. ¶ Nono grauissim⁹ erat dolor xpi z matris ei⁹ rõne illatiõis. Quãto em plures cõcurrũt z diuersoz statuũ z ma/gistratuũ: z amici z valde benefici z illi q̃ re/putant iusti ad inferendã iniuriã z mortem valde ignominiosam alicui: tanto maior do lor z afflictio sequit in passo z in q̃libet attri/nẽte z amico eius. Sed ad inferẽdã passio/nẽ tã amarã z opprobriosam ꝟginis filio cõ currerũt de omi genere z statu. z etiã vn⁹ qui ꝑus erat discipul⁹ z bñficiatus. Et ideo ꝟgo mater eius dilectissima summe doluit vidẽs impletũ esse illud quod ait ꝓpha ps. ij. Asti terũt reges terre: z ꝓncipes cõuenerũt i vnũ aduersus dñm z adũsus xpm eius. s. ad mor tem ei inferendã. Reges quidẽ astiterũt. s. Herodes rex galilee: qui spreuit eũ cũ exerci tu suo: z indutũ veste alba vt fatuuz remisit illũ ad Pylatũ vt iudicaret eũ: Luce. xxiij. Rex romanor. s. imperator Tyberius: z si nõ in psona ppria: tamen p suũ locũ tenentẽ py latũ tulit sniam mortis ꝺtra eũ: Mat. xxvij Principes q̃z sacerdotũ z pharisei: q̃ erant inter alios ꝓncipaliores: z iusti hoies repu/tabant: collegerũt consiliũ vt xpm morti tra derẽt z occiderẽt: Joh. xj. Et ipm tanqz ma/lefactorẽ Pylato psentauerũt occidendum: Mat. xxvij. Ois etiã popul⁹ acclamauit co trã Pylato vt xpm crucifigeret: z barrabã sce/leratissimũ dimitteret. z sic factũ est. vt in p allegato. c. habet. Affuit quoqz passiõi xpi se xus femine. s. ancilla ostiaria vilissima. que licet nõ posset adire iesum ad eũ illudenduz ppter occupationẽ officij z ppter frequẽtiã ppli ipm dñm circũdantis z illudẽtis: tñ vi rus neĉcie siue exercuit i discipulũ ei⁹ Petrũ volens eũ facere detineri cũ xpo. vñ z mani festauit eũ dicẽs. Et tu ex discipulis es hois ipius: Joh. xviij. Jtẽ dixit. Et tu cũ Jesu na zareno eras: Matth. xxvj. z Marci. xiiij. Milites quoqz pylati (q̃ gentiles erãt) post ꝟberationes z opprobria atqz ꝺuersas affli/ctiões: deduxerunt eũ ad patibulũ crucis. z sic omes ꝺuenerũt aduersus eũ. Cõuenerũt etiã beneficiati ad eius mortẽ. Nam ipe pr⁹ domin⁹ multa beneficia fecerat populo he/breoz z patrib⁹ eoz. z ista vna erat cã marti/mi doloris in ipo. vñ in cruce dicere poterat cũ ps. Retribuebant mihi mala p bonis: et odium p dilectiõe mea. Item dicebat illud

Q Status iferentiũ passionẽ mltiplex

p Cõditio plonapa ticipis

Michee.vj. Pple meus qd feci tibi: aut in q̃ molest⁹ fui tibi? rñde mihi. Ego pz̃es tuos Jacob ⁊ filios ei⁹ rpe famis in egypto enutrivi ne pires: ⁊ postea te multiplicare feci i maximũ numer̃: ⁊ de dura egyptiorum fuitute eduxi. A flagellis qb⁹ tota egyptũ pcussi te liberaui ac mare rubrũ tibi aperui: vt p illud sicco vestigio ptrãsires: ⁊ Pharaonẽ psecutorẽ tuũ cũ exercitu suo demersi. Mãna de celo te p.xl. ãnos in deserto paui. aquãq; de petra tibi eduxi. ⁊ pseq̃ntes te hostes pstraui. Seõ. s. regẽ amorreor̃. ⁊ Og regẽ basan gigãtẽ. Terrã fluẽtẽ lac ⁊ mel donaui tibi. ⁊ in ea. xxx. reges ⁊ plũmas natiões tibi adũsantes in free i. In mõte synai tibi legẽ dedi. ⁊ de captiuitate p Esdrã Neemiaz ⁊ Zorobabel reduxi. De gui opssiõe antiochi regis te p iudã machabeũ ⁊ frẽs ei⁹ excussi. Ego de genere tuo carnẽ sumpsi. ⁊ de⁹ sum fact⁹ frater tuus Et p ciuitates ⁊ rras tuã pcurãdo salutẽ discurri cũ anieratib⁹ ⁊ laborib⁹ q̃plũmis: tibi pdicãdo regnũ dei. Cecos tuos illumiaui: le/ prosos mũdaui: claudos erexi: obsessos a demonib⁹ liberaui: surdis auditũ restitui: mutz loquelã: infirmis varijs sanitatẽ: mortuis vitã. Preceptra dei tibi declarau: errores pfuta ui: victa reprehẽdi: cõsilia dedi: ⁊ viã pfectiõis tibi ostẽdi. Quid aliud tibi facere potui ⁊ nõ feci; Decineddis dño tuo pple stulte ⁊ insipiẽs. Que oia cõsiderãs ego bñdicta sũmopere dolebat. Vñ dicebat cu pphet̃a ps. xxx. Defecit i dolore vita mea: ⁊ anni mei i gemitib⁹. ¶ Decio aggrauabat dolor xpi et mris ei⁹ rõe festiuatõis. Erat em̃ solẽnitas pasce seu azimor̃: q̃ erat pcipua sup oes alias. i qua tenebant ex lege oes iudei conuenire in Hierlm ad rẽplũ de qbuscũq; ciuitatib⁹ ⁊ locis ad sacrificandũ. Et qz p varias captiuitates eorũ erãt sparsis dispersi p orbẽ. s. in italia: asia ⁊ affrica ⁊c. vt patet Act. ij. de omi pene natiõe conuenerãt Hierusalẽ ad illud festũ. Quãto aũt qs damnat⁹ ⁊ ducit⁹ ad mortẽ ppter maleficiũ pcurrẽte maiori pcursu populi: tanto maior ei insurgit pena pfusiõis ⁊ erubescẽtie psiderat em̃ q̃libet videns narrabit alijs. Et si pegrin⁹ est reũsus ad patriã suã referet ⁊ diuulgabit ibi de ei⁹ dãnatione ⁊ vituposa morte: ⁊ sic vbiq; infamabit̃. De gui aũt crimie calũnioso. s. de blasphemia dei (q̃ erat grauissimũ pctm̃ apud iudeos) accusat⁹ fuerat: qz filiũ dei se dixerat. Frẽ de crimie lese maiestatis: qđ erat grauissimũ apd gẽtiles: q̃. s. voluisset se facere regẽ iudeor̃: ⁊ cõsequenter ex ambitiõe vsurpare imperiũ romanor̃. vnd̃ i titulo crucis scripserũt. Jhs nazarenꝰ rex iudeor̃. q̃si dicerẽt. Hec est cã passiõis ei⁹. Et vt oĩes possent legere (ex quo de omi gente ibi erãt. s. hebreor̃: grecor̃ ⁊ latinor̃) scripserũt ipm titulũ lris grecis hebraicis ⁊ latinis vt habet Johis. xix. Cõsiderãs igit̃ pissima ego tantã filij cõfusionẽ: tamq; publicandã per orbẽ eius diffamationẽ: nõ poterat non valde dolere. vñ dicebat illud Treñ. j. Audite obsecro vniũsi populi ⁊ videte dolorem meũ. ¶ Undecimo aggrauabat dolor ei⁹ ratiõe vilificatõis. s. ex loci vilitate i q̃ crucifix⁹ est. s. caluarie: in q̃ erant ossa mortuor̃ ⁊ alia cadauera: ⁊ ibi occidebãtur vilissimi hoies ⁊ sceleratissimi malefactores. ex quo ipe dñs ⁊ mater ei⁹ augmentũ habuit doloris. vñ dicebat pissima ego illd Treñ. j. Idcirco ego plorans ⁊ ocul⁹ me⁹ deducet lacrimas. qz longe fact⁹ est a me psolator. Adeo aũt amarissi me flebat vt alias oĩs mulieres suas socias ad lacrimas puocaret. ¶ Duodecimo aggrauabat dolor ei⁹ rõe pditiõis. Nã cũ copiosa fuerit apd deũ redẽptio: adeo q̃ pciũ sanguinis xpi nõ solũ mũdũ sed mille mũdos redimere potuisset. tamẽ ipe xps ⁊ mater eius videbat fructũ passiõis paucos vbere psequi ppter ignauia ⁊ ingratitudinẽ. Sicut em̃ ex magno lucro quod qs videt se psequi ex suo labore: multũ gaudet ⁊ psolat̃. ita econtra cũ aliqs maximo labore affligit̃ p acqsitiõe alicuius rei ⁊ videt se modicũ fructũ posse psequi valde cõtristat̃. Quapropter xpus videns q̃ multi sunt p passionẽ suã redẽpti quo ad ipsum: ⁊ ad celestẽ patriã vocati. pauci vo saluabunt̃ ppter eorũ malignitatẽ: dicebat illud Michee. vij. Ue mihi: qz factus sum sicut qui colligit racemũ in autumno. Nã vinde miata vinea nõ repit̃ nisi aliqs parvus racemus. Et sil'iter christ⁹ paucos colligebat racemos: id est paucos ad fidem suã cõuersos ex passione sua. Unus racem⁹ fuit latro cõuersus. alius vo cẽturio qui cũ filiũ dei est cõfessus: vt habet Mat. xxvij. Mar. xv. ⁊ Luce. xxiij. Jhs igit̃ scies oia q̃ ventura erãt Jo. xviij. videns quod priuabant merito passionis sue: ⁊ sic vita eterna: dolore tam maximo cruciabat̃ q̃ poterat dici quasi infinitus: tũ quia numer⁹ dãnandor̃ qui pduabunt̃ merito passiõis sue dicit̃ infinit⁹ quo ad nos: tuz qz priuãdi sunt vita eterna ⁊ infinita: tũ qa dolor dãnandor̃ erit infinit⁹ ⁊ eter̃n⁹. vnde Amb in q̃t de dño ihesu. Tristis erat ⁊ tristis videbat nõ p sua passiõe sed p nostra dispersione. Fuit g̃ dolor ipi⁹ ex consideratiõe ingra

R Tps scz pasce addidit dolori xpi

S Loc⁹ mr

T Frustratio passionis addidit dolorem

titudis hũane ⁊ paucitat̃ saluandoꝝ maioꝝ q̃ cruciat⁹ flagellatiõis ⁊ crucifixiõis ac moꝛtis coꝛpalis. Ut em̃ inq̃t Tho. sup. iij. phili coꝛ. ex pditõe finis magis augeꝫ doloꝛ q̃z ex pditõe eoꝝ q̃ sunt ad finẽ. Nã videm⁹ q̃ q̃n aliq̃s p totũ annũ erudauit ad laboꝛandũ agꝝ seu vineã: si postea veniat tempestas seu pruina auferẽs fructꝰ cãpi aut vinũ: tal' granius de hoc dolet q̃z de laboꝛe ⁊ sudoꝛe totius ãni. Quo ꝓsuppolito claꝝ est q̃ xps ꝟ fine volut crucifigi: ⁊ ad ꝟ elegit i cruce suspẽdi: iuꝝ illd̃ Job. vij. Suspẽdiũ elegit sibi aĩa mea: vt. s. oẽs homies grati existerẽt de tãto bñficio ⁊ saluarẽt. Et io cũ videret aĩas futuras ingẽtissimas ⁊ pmiãdas merito passiõis sue magis doluit q̃z de crucifixiõe. Uidem⁹ nã q̃z q̃ mercatoꝛ q̃ toto tẽpe vite sue insudauit ad ꝯgregãdas merces. xxv. miliũ ducatoꝝ si postea veniat in mari tempestas que nauẽ cũ mercab⁹ submergat: tãtũ in se doloꝛẽ suscipit quãtũ extimauerat valoꝛẽ ipaꝝ merciũ. Cũ igit̃ filiꝰ ꝟginis vt pmiãdes mercatoꝛ spacio ꝛꝛ. annoꝝ sp insudauerit p salute humani generꝭ. vides ꝓpt̃ ingẽtitudinẽ pdi ⁊ iumanũ effundi pciosum sanguinẽ suũ q̃ ad damnãdos: vehemẽtissime doluit. Un btũs Bona. in. iij. di. xvj. ar. vl. q. vl. introducit dictũ Philippi cãcellarij parisien. q̃ in psona xpi inq̃t. O hõ vide q̃ p te patioꝛ: nõ est doloꝛ si cut quo crucioꝛ. ad te clamo qui p te moꝛioꝛ vide penas q̃b⁹ afficioꝛ. vide clauos q̃b⁹ confodioꝛ. vide lãceã cũ qua trãffigoꝛ. Et cũ sit tantus doloꝛ exterioꝛ: extat interi⁹ planctus ꝓgrauioꝛ: te cũ ingratũ tãtũ expioꝛ. Ꝓpt̃ pdictas aũt oẽs afflictiones dicebat ipe filiꝰ ꝟginis illd̃ ps. xxvij. Afflict⁹ sum ⁊ hũliatus sum nimis. Ipa aũt mr̃ eius doloꝛatissima exclamabat dicẽs illud Treñ. j. O vos oẽs q̃ trãsitꝭ p viã attẽdite ⁊ videte si ẽ doloꝛ sicut doloꝛ me⁹. Filiꝰ em̃ cognoscebat doloꝛẽ mr̃is ex sui cõpassiõe: ⁊ magꝭ dolebat de ꝟ q̃z de sua passiõe. btã ꝟgo cognoscebat imẽsitatẽ doloꝝ q̃ patiebat filiꝰ. ⁊etiã cognoscebat q̃ ille magꝭ dolebat de mr̃is afflictioe q̃z de ꝓpa afflictiõe. ⁊ ꝓpt̃ ꝟ vnꝰ alteri cõicabat doloꝛes suũ: ⁊ magꝭ affligebat vnusq̃sq̃z coꝝ ex dolore alteriꝰ q̃z ex ꝓꝓo. ⁊ sic doloꝛ vnius gladiabat ⁊ penetrabat coꝛ alteriꝰ: vt ait Hugo pãcera i meditatiõib⁹ passiõis xpi. ¶ Scõdo ꝑn cipalit̃ dico q̃ pissima ꝟgo maxie angustiata fuit: ⁊ igẽres doloꝛes sustinuit. v. alijs rõmib⁹. Pꝛio qꝛ mulier erat. Scõdo qꝛ vnigeniti mr̃ erat. tertio qꝛ pñs erat. qrto qꝛ ipꝝ sũme diligebat. q̃nto qꝛ eũ iuuare nõ poꝛat. Pꝛimo aũt doluit qꝛ mulier erat. Natural'r em̃ mulieres magis cõpatiunt̃ tribulatꝭ q̃z viri vñ mulier dꝛ q̃ molier a mollicie sic dicta. mutata lra. vt ait Uarro: quẽ refert Lactãtius in li. de opificio dei. c. xij. Ideo fm ꝑhm i li. viij. de animalib⁹. Mulieres sũt mollioꝛes ⁊ maioꝛis pietatꝭ ⁊ compassiõis q̃z viri. vnde mater magꝭ dolet de aduersitate ⁊ moꝛte filij q̃z pr̃. Nulla autẽ mulier vnq̃z fuit sic pia ⁊ cõpassiua sicut ꝟgo pissima. ergo nulla vnq̃z sic fuit afflicta ex moꝛte filij sicut ipa Scõdo maxime doluit: qꝛ vnigeniti mr̃ erat Si em̃ alios filios habuisset sup eis cõsolata aliq̃ntulũ fuisset. ſz amissio vnigeniti est nimiũ doloꝛosa. vñ scꝛ̃ura q̃n vult exp̃mere aliq̃ẽ luctũ multũ doloꝛosum: assimilat euꝝ luctui vnigeniti. vñ Hiere. vj. dicit. Luctũ vnigeniti fac tibi plãctũ amaꝝ. vbi glo. ait. Nihil doleꝛi⁹ vnigeniti moꝛte. ⁊ io qꝛ doloꝛ dãnatoꝝ erit grauissim⁹. iõ dꝛ Amos. viij. Ponã eã q̃si luctũ vnigeniti. s. solatia mundanoꝝ. Sic igit̃ amoꝛ vnigeniti excedit alios amoꝛes. vñ marimi amoꝛes cõpanꝝ amoꝛi vnigeniti: iuꝝ illd̃. ij. R. j. Sic mr̃ vnicũ filiũ diligit sic diligebã te. Ita nõ ẽ doloꝛ maioꝛ q̃z de moꝛte ipi⁹. Quã magꝝ etiã sit pena de amissiõe vnigeniti vel oĩm filioꝝ simul: q̃d ad idẽ tẽdit: patet Job. j. vbi Iob audiẽdo q̃ oĩa bona sua ⁊palia pderat: ñ oñdit signa doloꝛꝭ: ſz audita moꝛte filioꝝ scidit vestimẽta sua ꝓpt̃ vehemẽtiã doloꝛꝭ: ⁊ tonso capite coꝛruit i terrã. Tertio maxie doluit qꝛ pñs erat ⁊ filiũ suuꝝ affligi videbat. Q̃n em̃ aliq̃ mr̃ audit filiũ suũ moꝛtuũ ml'tũ dolet. q̃n ãt audit eũ hoꝛribili moꝛte occisum magis doler. sed q̃n añ oculos suos cernit ipum crudelissime mactari: tũc maxime dolet. Uera est em̃ sñia illa Oꝛacij in poetria dicẽtis. Segni⁹ irritãt aĩos demissa p aures. Quã q̃ sũt oculis subiecta fidelib⁹. Et illud ꝑhi in. q. de anima. s. potentia ꝓpinqua melius percipit obiectũ q̃z remota. Uirgo igit̃ pissima videns suũ benedictũ filiũ pari penã ignominiosam. de qua dixerũt iudei Sap. ij. Moꝛte turpissima condẽnem⁹ eũ. Item penã diuturnã. qꝛ ab illa hoꝛa noctꝭ qua capt⁹ est vsq̃z ad hoꝛã nonã in qua expiranit in supplicijs ⁊ doloꝛib⁹ semp fuit. Itẽ penã iniusta. qꝛ sic dicit̃. j. Petri. ij. Peccatũ nõ fecit: nec inuẽtus est dolus in oꝛe eius. Tradebat aut ẽ iudicanti se iniuste. Item pena doloꝛosissima ⁊ acerbissima ineffabiliter cruciabat̃. vñ Hiero. in q̃dã ꝛmone ait. Quot leliões in coꝛpe xpi: tot vulnera in coꝛde mr̃is quot clauꝰ pfo

tātes. ḡt ict⁹ pattiēres ⁊ carnē rūpētes. tot sa/gitte p oculos ītrātes ⁊ totū cor ⁊ aīam ꝟgis vulnerātes. Quarto causabat in ea maxim⁹ dolor ppt̄ īmēsuz amorē erga eū. Scōm em̄ doct. ꝟgo bñdicta sola magis dilexit xp̄m q̄z sil'oēs create. ⁊ iō ipa dicebat Lañ. iij. Amo re langueo. Lū ḡ amor sit ꝟtus trāsformatiua amātis cū amato. vt ait Diony. in lib. de di no. Lū xp̄s voluerit sup̄ id qđ ligua hūana exp̄mere pt. ⁊ mima pcussura facta in cor pore ei⁹ excesserit passiōes q̄s passus ſ vl in futurū patient aliq̄ i hac vita. ḡ cū amās debeat pticipare ⁊ sentire ita incōmoda sic cōmoda amici: vt no. i. l. ītē ex diuſo. i fi. ff. fa. her. Lū q̄z amic⁹ se debeat hē ad amicū sic ad seipm vt ait pḥs. ix. eth. q2 amic⁹ est alter ipe: vt inquit Tulli⁹ in li. de amicicia. cōcludit ꝙ pñsti ma ꝟgo indicibili dolore afflicta fuit. Taro em̄ q̄s magis tristat de morte alicui⁹: quāto eū plus diligebat: ⁊ ei magis vtilis ⁊ fidelis erat. Un magis q̄s dolet de morte filij iuuenis prudētis pulcri sapiētz ⁊ sibi obedientis ac reuerētis: q̄z de obitu alteri⁹ hās ꝺditōes nō habentz. Quia ergo ꝟgo bñdicta amittebat filiū optimū ⁊ oēs p̄dictas ꝺditōes i sūmo habētē ⁊ se sūmopere diligentē. vñ Ecci xxiij. appellat mater pulcre dilectiōis. Itē filiū pdebat sibi iam reuerentē. vñ ibidē dr. mater timoris. Filiū q̄z eā in cruce pio affectu agnoscentē. vñ in eodē. c. appellat mater agnitōis. Item filiū ei piū ⁊ clemētē. vñ vbi supra dicit. mater sancte spei. Ideo maior fuit dolor q̄z quis exp̄mere vel cogitare valeat. vñ exclamabat dicēs illud Hiere. ix. Quis dabit capiti meo aquas: ⁊ oculis meis fontē lacrimaz: ⁊ plorabo die ac nocte filiū meum Nec mirū si ipsa bñdicta virgo pietate ⁊ caritate repletissima tantū dolorē sensit de morte dilectissimi filij: cū etiā quelibet mater cōmuniter magis diligat filiū q̄z seipam: vt inquit glo. in. l. videam⁹. ff. de iureiu. ⁊ in. l. isti q̄dē. i fi. p illū textū. ff. qđ me. cā. ⁊ ido potⁱ vellet mori ipa q̄z filiū. sicut faciebat Penolepe dicēs illud qđ ponit Ouid. in epistolis. Dū p̄cor hoc iubeāt vt eūtib⁹ ordie fatis Ille meos oculos cōpmat: ille tuos. Desiderabat em̄ ipa prius mori cū viro suo q̄z Thelemachus filiⁱ su⁹. Quid ḡ debebat facere ipsa ꝟgo sctissima? Et si filiⁱ stulti⁹ mestitia ē mris sue: Prou. x. q2 mater dolet de demētia etiam naturali filij sui. s. q patiat̄ h̄ vitupiū. q̄d debebat agere mr̄ pñsima videns sapientissimū filiū suū tanq̄z stultissimū ab oībus despici et illudi? Quinto summe dolebat: q2 ip̄z iuna/re nō poterat. Magna em̄ ꝛsolatio mr̄i q̄n filiū in sua morte osculari ⁊ amplecti accidit/ nare pōt. Hec aūt mestissima mr̄ in nullo filiū suū poterat adiuuare. Audiebat ipm dicentē Sitio: Joh. xix. ⁊ nō valebat ei potum porrigere. Uidebat eū vulneribus plenū: ⁊ nō poterat vulnera alligare. Lōspiciebat ipm sanguīe irrigatū: nec valebat linteo absterge re. Caput male tenerē: nec poterat sustētare. Ipm cernebat in cruce flētē: nec valebat ꝛsolari. Uidebat sanguinē ei⁹ in terra fluentē ⁊ ñ poterat recolligere. Lōspiciebat ipm luto ac īmūdicijs repletū: nec valebat mūdificare. Uidebat eū expirare: nec poterat oscularⁱ vl de cruce deponere. Un dicere poterat illud. j Re. j. Mulier infelix nimis ego sum. Lū em̄ discipuli fugissent: nō hēbat adiutores vl cōsiliatores in tātz anxietatib⁹. vñ dicere poterat illd Eccl. lj. Respicies erā ad auxiliū hominū ⁊ ñ erat. Nō ec hēbat ꝛsolatores. vnd dicere potat cū ps. Sustinui q sil'cōtristaretur ⁊ nō fuit ⁊c. Et iterꝫ dicebat deo cū eodē ppheta. Elōgasti a me amicū ⁊ primū: ⁊ nos meos a miseria. Et illud Job. xix. Dereliq̄runt me ppinq̄ mei: ⁊ q̄ me nouerūt obliti sunt mei. Exclamabat aūt beata ꝟgo cernēs tāta dilectissimi filij sui tormēta. ⁊ dicebat illud Bern. in ser. de passiōe dñi. Caput angelicis tremebūdū spiritib⁹ denstrate spinarū pungit. Facies pulchra pre filijs hoim spuz̄ in deoz̄ deturpat. Oculi lucidiores sole caligant in morte. Aures q̄ in celo audiūt angelicos cant⁹: audiūt pcoz insult⁹. Os qđ decet angelos felle ⁊ aceto potat. Pedes q̄z scabellū adorat cruci clauo affigunt. Man⁹ q̄ formauerūt celos sunt in cruce extense ⁊ clauis affixe. Corp⁹ liberat: lat⁹ lācea pforat. Et q̄d plura? Nō remāsit i eo nisi vt p pcōrib⁹ exoraret: Lu. xxiij. De his afflictiōib⁹ beate ꝟginis loquēs Augz. ser. viij. de passiōe dñi ait. Juxta crucē stabat maria ꝺsiderās vultū benigno xp̄m pendētē in crucis patibulo pedibus īnitēs manus leuabat: amplexās crucem: ruens in oscula ei⁹: qua pte sanguis xp̄i vnda rigabat vt xp̄m valeret amplecti cum nō potat: sursum volebat ascēdere. Sperat amor nōnūq̄z q raro fieri pñt. Sibi cedere cūcta amor ipatiēs credit Uolebat amplecti xp̄m i altū pdētē: sz man⁹ frustra i se copiose redibāt. se leuās sursum e terra erigebat ad xp̄m. ⁊ cū tāgere eū neqbat manu collidebat ad terrā. ⁊ pstrata iacebat īmēsitate dolorⁱs depssa: sz eā erigere magna vis amoris īmēsi cōpellebat: ipetu amorz surgebat īmēsi q ma

nibus cupiebat attractare xpm. Cũ ꝙvis ñ
eẽt tenuicra doloze terrã iterꝫ petere cogebat.
hec ille. Et q̃d miꝛ si pijssima ꝟgo dolebat ꝛ
flebat i vnigeniti sui morte cui cõpatiebant
oẽs creature. vñ metrice ꝺr. Li angeli delce/
lo piãgon amaramẽte. El mũdo se cõturba:
Ꝛ a fra he i tremoze. Lo sole obscurato mon
strasse dolẽte. De la crudel morte del suo crea
toze. Spezate son le petre: apte le sepulture.
Per che lhe mozto xpo in tãte pene dure.

Ꝑ Maria dolui in circũsiõe xpi

Ꝑ Paꝛs tertia huiꝰ ſmõis q̃ ꝺr multiplicitatis
Ultiplicit ꝟgo gl̃iosa in hac vita
m fuit doloꝛibꝰ plena. Prio i circũci
siõe filij. Ipe em̃ bñdictꝰ filiꝰ eius
ihs sicut pꝛudẽs mercatoꝛ volens
emere naturã hũana pcio sui sanguis: vt de
nobis posset dici illõ. j. Pe. j. Nõ coꝛrupti
bili auro vel argẽto redẽpti estis: sed pciosꝫ
sanguie ihu xpi. in circũcisiõe sua cepit effun
dere sanguinẽ suũ in arrã pcij i die palcenes
sup bachũ crucꝫ itegralit pfoluẽdi. Bonꝰ em̃
mercatoꝛ q̃ aliq̃d emit pmo dat arrã i signũ
rei empte: ꝛ postea facit plenã solutiõꝫ. ꝛ sil'r
xps i circũcisiõe effundẽs suũ sacꝫ sanguinẽ
fec pncipiũ nre redẽptiõis: ꝛ cepit apire poꝛ
tã paduã. Ut ei ait Hiero. Saguis xpi cla/
uis ẽ padisi. Detꝛt igit q̃libꝛ fidel' ei cõpati:
scies q̃ maximũ ꝺolozẽ i ipa sanguis effusiõe
sentiebat. Ut em̃ scriptũ est Leui. xvij. Alia
ois carnis i sanguie est. Cogita ꝙ o aia deuo/
ta quãto doloze debebat cruciari virgo pijssi
ma. Aliq̃ aũt dicũt q̃ ipa nõ erat pñs circũci
soi filij: sed ibi ꝑpe diuersoꝛiũ fuit circũcisus
q̃ mr nõ potuisset videre cruciari filiũ suũ ꝛ
carnẽ ei⁹ teneꝛrimã incidi. Sꝫ tñ audiebat
voce filij lacrimãtis ꝛ vagientis ex doloze. vñ
cũ lacrimis exclamat dices. O fili mi charis/
sime ꝙcito scipis pati ꝛ cruciari. Alij ꝟo di/
cũt q̃ erat pñs. vñ credẽdũ ẽ q̃ ingẽti doloze
afflicta est vides icidi carnẽ illã delicatissimã
ac passibile in sũmo rõne delicatissime cõple/
xionis ꝛ teneꝛitudis cũ eẽt solũ octo dieꝝ. Ex
stimo aũt q̃ ipe dulcꝫ puul⁹ i tãtꝫ doloꝛibꝰ et
tormẽtꝫ suis aspiciebat mrez: ꝛ lacrimosis vo
cib⁹ exclisꝫ brachijs i maꝛno sinu foueri an
helabat. Ipa ꝟo cũ flente filio amaras fun/
dẽs lacrimas: eũ q̃tũ poterat consolari sata
gebat. O maria q̃d facies in mõte calvarie:
q̃d ages cũ filiũ tuũ videbis occisum i crucꝫ
patibulo nõ parũ ex sanguine effundẽte: sed
et q̃nꝫ latis vulneribꝰ riuos sanguis emit/
tẽte; Desine tũc flere: expecta diẽ moꝛtis sue.
Isti tñ initia fuerũt tuoꝝ doloꝝ. Circũciso
aũt filio ipm i brachijs suis pia ꝟgo ꝓtinus
accepit: eũq̃ suauit amplexata est ꝛ osculata:
atq̃ lacrimis ex cõpassiõe emanãtibꝰ vultũ
eiꝰ irrigauit. ꝛ ipa siliter lacrimis filij sui ge
nas suas madefecit. eiq̃ mãmas (vt eiꝰ ꝺolo
rẽ aliq̃liter mitigaret seu alteraret) suggẽdas
ꝓpinauit. Sꝫ tñ a fletu cõtinere non valebat.
Cui benignꝰ filiꝰ vt flere desisteret annuebat
ipe tñ ex doloze inclsure lacrimas emittebat
Btã aũt ꝟgo ei dicebat. Cessa tu fili flere et
ego etiã cessabo: nõ em̃ valeo lacrias ꝛtinere
cũ video te plozare. ¶ Scõo doluit brissima
ꝟgo i egyptiaca pegriatõe: qñ. s. vt hꝫ Mat
thei. j. ꝑpꝛ herodis futurã psecutõꝫ nece ha
buit fugere i egyptũ. sic angelꝰ i sõnis admo
nuit ioseph. Possumꝰ ei ꝺeuote meditari q̃
ioseph ex sõno ꝛsurgẽs ñ sine amaritudie di
xit spõse sue ꝟgi bñdicte. O ꝟgo dulcissima
fugiamꝰ repẽte. qꝛ herodes filiũ tuũ ꝑdere q̃
rit. O q̃tꝰ timoꝛ tũc ꝟgineã mẽtẽ inualit: q̃tꝰ
ve doloꝛ coꝛ ipius benignissimũ pnetrauit.
Puto em̃ q̃ sine moꝛa filiũ i brachijs susciꝑi
ens lacrimãtibꝰ oculis ipa delicata puella cũ
ipo ioseph ad ꝺeserta iter arripuit. Cõtẽpla/
re nũc aia ꝺeuota; q̃t noctes ꝺuxerit ilsones: q̃t
viab⁹ fitꝫ estuabãt ardoze: q̃tiẽs ꝛ absq̃ cibo
nocte vigilauerit i heremo tioze latronũ ꝛ fe/
raꝝ. Cõpatere aia ꝺeuota puerulo filio ꝟgis
sic pegrinãti ꝛ exulãti. cõpatere eẽ mri eiꝰ q̃
i illa vasta solitudie nũc terreꝫ: nũc tremit nc
facie ipiꝰ lacrijs rigat: nunc eũ adoꝛat. nũc eiꝰ
ꝺeflet penalitates. o si possibile eẽt ãgustias ꝟ
gis q̃s passa ẽ i eũdo i egyptũ ꝛ manẽdo ibi
p. vij. ãnos. q̃sq̃ necitates passa fuerit inf illos
idolatras egyptiacos. q̃s eẽ afflictiões ꝑ
pessa sit in redeũdo pꝰ septẽniũ p illa ꝺeserta
ꝛ piculosa loca cũ puulo iesu septẽni. pfecto
a lacrimis nõ possemꝰ abstinere. De hac aũt
pegrinatõe loqns mgr Joh. gerson i sua Jo
sephina inq̃t. Mẽbꝛa ioseph somno recreaſ
ꝺesessa labꝛe Loꝛde vigil: iussa q̃ nũciat an
gelꝰ audit Tristia, surge ioseph fili ꝺd: acci/
pe mrez Cũ puero: fuge: neu tardes: egyptia
rura Festinꝰ pete: nã puerꝝ trux q̃rꝫ herodes
Perdere. moꝛ spõsꝰ hũili stratu exilit. atq̃
Virgineũ sponse thalamũ mestissimꝰ intrat
Fozte maria ihm quẽ cunis somnꝰ habebat.
Tũc vigili blãde cura ꝺeuota fouebat Ut vi
ꝺit spõsũ cui ñ mos nocte veire: Instãtꝫ pla
ga mali ꝛclamitat. o vir En q̃d id ẽ: q̃d hẽs
q̃ fert te soꝛs rogo pande: Deu ꝺeu: surge ci
to: puerꝝ rape: qrit infans. Per ꝺi credi mi/
hi: p reges dirus herodes. Se ꝺoler illusum
ꝓpera: modo nũcius alto Demissus celo ius
sit. nec fingo repente Sic fieri: tibi tunc an

Ꝑ Maria doluit in pegrinatione egyptiaca

Carmia ioseph̃ia gersonis

mi q̄d ꝓgo fuisse ꝛ rediderī? noua tē inuenīs
q̄ puerpa paup Simplex sueta domi regio
nū nescia. tales Tete dū voces vrgēt: sz fisa
teo. mox Loplosis manib⁹ lacrimisq̄ p ora
volutz. Tristz vtrūq̄ genu añ ipa cunabula
nati Flectēs testernis stupido fixoq̄ parūp
Neres ītuitu: quē ꝛ tēplata benigne Pluria
corde gemis. tādē prūpis amaro Suspirās
aio. q̄d amor me⁹ o tener ifans Ac vteri, tele
cte mei? q̄d tu? q̄d agem⁹? Iste tuus custos ꝛ
ego q̄ pte ferem⁹? Quale patebit iter? vbi sī
gabriel tua dudū Nūcia dicta mihi? dñs se
dē dō illi crede dabit; iacob ipe domo regēbit
ī euū. En it ī exiliū: flēdi carissima ñ ē Hora
mō: vir ptulit anxi⁹ effugiēdū: Parendūq̄
dei iussis: reduce bene spa Promisit puez et
facier: qz dux via vita ē. Exit? his ifans ocul'
q̄ seren⁹ aptz; Jocūdo visus risu cogscere ma
trē Tūc aīm strīxit tenere pietatz imago Vir
gineū gladi⁹ ptrās ūtritia cordis. Mox ruit
ī faciē pueri. suauissime fili Acri⁹ exclamitat
singultās mr abire Ac miḡre stati: notos pa
triāq̄ lares q̄ Linq̄re festini cogimur: ñ nra
volūtas Sz dñi fiat. ꝓcūr dilecta ioseph vir
Brāden⁹ replicat: iacta: cumisq̄ resolue Jn
fātē pānis inoluēs. nr asell⁹ A me sternet ge
rul⁹ pueriq̄ tuiq̄. Nec mora: nocte fugā ca
piūt clā: clāq̄ recedūt Ostiol' p⁹ se clauz: nul
lasq̄ salutes: Nulla vale tota vicinia cara re
cepit. Mirādū mar⁹ inr spectacula q̄le Con
spicies aīa? casus nūq̄d fuit alr Aspior? ium
magz magz pietate stupēd⁹. Ergo cōpatere
salte: p cui⁹ amore Oēs fit h: dr⁹ elt fugitiu⁹ ꝛ
aduena p te Virgo tenella: ioseph ḡuis euo
virq̄ bimestrz Jnfans: ūgta pagrat: ac dura
viaz Sat ꝓcul exierāt a nazareth: haud ſ
ne mlto Lōtinnoq̄ metu. neu q̄s sentiret eū
tes Sine pedū strepitu: seu flentz ad vbera
mris Vagitu pueri. vl' ab occursu vigilātū.
Aut asini ruditu: latratu ve canino. Uerti
ce mōticuli faciē ꝓssa retorsit Virgo suā: fit
ipe ioseph: devot⁹ vterq̄ Substitit: unde do
mū villā tēplūq̄ salutāt ꝛc. Dulce vale nata
le solū: valeāt ꝛ amici. Tuq̄ hierlymis ī syō
ꝓtice tēplū Dixerat. hinc cederes pīr ioseph
atq̄ maria Lōtorq̄ntz gressus: ꝛ semita cepta
tenet ꝛc. Uespa ꝛ fessos ādos asinū q̄z lassū
Sera domi locat: ī q̄ diūticula ville Lōmo
diora ioseph reputauit: ptin⁹ vlnis Excepit
puez ꝓpys terreq̄ reclinat. Ipse sinu mris
erept⁹ vagit. ꝛ ide Uir dat opa dñe satagēs
descedat asello Collapsu facili: hospes dat sta
bulū palealq̄. Augent ligna focum: gremio
mox ꝓgo receptū Falciol' euoluēs infantem
igne manuq̄ Blāda ꝛ tractās refouet ꝛc. Et
ī Lux ortī: surgūt īcedūt limite cepto Post
iter emēsū duri mīriq̄ labor? De paui spicā
q̄siti terra canopi. Hinc horor ībit⁹ ambox
corda pauorq̄ Lōcutit. ipa lz mēs incōcussa
resistat Uir ꝓr alloquit sponsā cōgsco deco
ra Oz sis o dña: gēs ista libidine feruēs Fe
dis vrgeī stimul'. si scīuerit vror Oz mea sis
mihi q̄d nisi moꝛs o virgo pat? Atq̄ pudici
cie tibi discrimē. pharaonis Ducer ad aspe
ctū mox te man⁹ improba serui Sors indi
gna nimis. nos o tibi q̄d faciem⁹? Blāde pu
er: fugimus neu te vnum perdat herodes
Deserimus dulcesq̄ lares charosq̄ ppinq̄s
Ecce q̄ irruim⁹ in tāta picula soli Ignori at
q̄ inopes: lingue ignari: dr⁹ alme Nobis q̄d
facere voluīsti? q̄so maria Filia dic mea sis.
hoc etas credere vez Suadebit: reliquū au
rilio cōmitto supno. Jure q̄d dēdilecte ioseph
nobis ira semp Sperādū: sicca lacrimas: tre
pid⁹ panor abīit Uirgo refert. nōne memo
rī nos mente tenem⁹ Etatis ꝓsce miracula?
qualiē abraam: Qualiter ꝛ sarā dñs saluauit
ꝛ aurit. Est oportuno ꝓtector tpe fūmus ꝛc.
Et ī. Plurim⁹ hinc aditu explorator quoli
bet astat Jnuigilans: gentēq̄ locūq̄ reqrere
solers Dū peuertrare suos aliēs vult aduena
fines Scire volens vbi nā ꝓgo peperisse re
ferī ꝛc. Pone merū dña: dixit cui copia fan
di Prima fuit: faciē regz visura: beatā Te re
puta: tm dic qua regiōe venistz. O bone vir
ziunx ne tua hec vel filia fare. Quis pat in
fantis: q̄ formosissim⁹ alto Sanguine se na
tū vult⁹ splendore sateī. Pauca ioseph grā
q̄z refert doctissim⁹ heros. Uobis mephitici
nullas impedere dignas Sufficim⁹ grates
quoz dignatio tantū Pandit in occursu ꝓ
mo solamē opēq̄ Jsrl'a terra nos sors ī festa
coegit Vas oras petere: infelix quā cernitis
hui⁹ Jnfantis mater mihi filia sola relicta ē
Nāq̄ pater pueri residet regiōe remota. Fa
ma loquax aulā regis cito garrula rotā Egy
pti splenit celebri venisse puellā Urbe hiero
solyma cui⁹ decor atq̄ venustas Tāta erat vt
nil vltra cer⁹ clamitat ois. Ergo stati veniat
veniat videat adoret Regē: fiteq̄ suis vrozib⁹
ānumerata. Urbis ingressu certati cura vidē
di Cōglomerat pplos. variāt bīzba vicissiz
Di nunt⁹ ad regē: alīq̄ comitant⁹ eūtes. Lora
q̄ posiri tu ꝓgo ioseph q̄ puerq̄ Poplicab⁹
fieris solidos defertis honores. Sit lz ido
latra: fit flagitiosus: in ipo Sol⁹ adorat ur⁹:
a q̄ cūcta prās. At rex cōplatus eos. inter
pzere lingua Multa petit: causasq̄ vie sor

rẽ:gen⁹:ortũ. Si q̃ p̃rea ẏgo pepissẓ hebrea: Virgo filẓ dmisso oc'o ẏbũ capit heros Bã deu⁹ scũsqz mouẓ sua spũs ora Rex i sempiẽ nũ viue:sal⁹ tibi q̃ nos Afflictos iopes oc'o spectare benig̃ Dignarẓ.tua sit q̃ cõdidit oĩa merces.Est nob o rex tell⁹ galilea,ppago. Fer tilis ꝛ diues fuit:i q̃ nobile regnũ: Reges ist gnes:sẓ nil moꝛalib⁹ vsqz Tutũ vl' stabile ẽ alienigẽo dnatu Nũc pmit.dicũt.tñ his ora cula vatũ Regẽ vẽtuꝛ pscoꝛ ex sãguie regũ Quoꝛ p̃cipui dõ ꝛ salomõ nũerant. Quos genuere pres abraã isaacqz iacobqz He cui p̃diues olĩ fuit hospita trã Ad sorẽ.sẓ rex ve nio:q̃ ꝓpulit istã.Et me cũ puero fugitare fe roẓ herodis Impiũ:q̃ cũcta timẽs dẽcuit in oẽs.Et mõ dũ regnet ꝓfundit falsqz nefasqz H⁹obide pr̃ isanẓ cedere inssit Hac misera me dãs comitẽ pere.molestũ ꝛc.Aufugi⁹ no ctu p tot discrimia reꝛ.Tot varios casus dꝰ hucnos appulit.o rex Ergo tuũ p sceptꝛ et maiestatẓ al'ỹlũ.Regia p sti iã clemẽtia cepit egenos Atqz pegrinos mitri tractare fauore Rex fer opẽ pfugẓ.perit hãc fãtul⁹ iste.Cũ gẽi tu pꝛit hãc noua nupta puerpa paup. Nll'i nos crim⁹ oneri:panẽ neqz ẽtis.Sẓ ptũ pp̃ is mãib⁹ q̃ssse volũtas.Rex iubet exẽplo dẽ dom⁹ ꝛloc⁹ apt⁹ Nil duꝛ fiat:vis n lla:ũuria nlla Poꝛro mẽoꝛ repꝛit:pt⁹ si ẏgis vll⁹ In iuda fuit.ita ẏbũ tẽpat heros Ut neqz scire neget neqz se cogsse reuelet. Nup aitvari⁹ su p̃ rũoꝛ fuit oꝛt⁹ Urbe hirlima:scribaꝛ tur ba sacroꝛ Lã fuit:rlegẽl vatũ rñsa suoꝛ Tps eis dubiũ sẓ pstolato certa Offert sceptꝛ'rex tãgẽdũ munera dõat. Impat vt surgãt dẽu cãqz domũ moꝛ. Aulica tota cohoꝛs:rsonat plaudit:bñdicit: Implet iussa libẽs:regẽ col laudat onãt Cũ fretu vario ioseph admiratt ab isto Facund⁹. laudat alt' spem ml'ierẓ. Alt' ꝓpatrĩ puero blãdoqz ꝛcoꝛo. O p̃ oipotẽs ẽs ñ spauerit i te. In cui⁹ sr coꝛda mãu regũ qz hoimqz.Quo vis iflectẽs ea:rex en lubric⁹ aip.Plebs icõposita:fugitiuos susciptũt:et Alpiciũt gtẓ ais:tractãtqz pudice Hospitiũ pbẽ q̃ tu te ẏgo receptas Cũ sponsoꝛ puero p̃ suo cedit asell⁹ Ligna cibũ mesã vir ꝑpat at pia mr̃ Infantẽ lactat:euoluẽs balneat:in de Lunis aptat⁹ doꝛmit:qs tps in illo Dãt laudes pesa:q̃ties oꝛcoꝛda leuarũt Cũ mani bus dño p⁹ tata picula turi ꝛc. Et.j.p̃dict⁹ doc'.alloquit dñm ihm:ꝛ inꝛogat ꝛ modo sue retulois ẽ egypto dꝰ. Quis tibi septẽni puero mod⁹ in gdiẽdo Tũc fuerit:dubiũ ẽ: baiulãd⁹ vtriqz pareri Tu nõ appes sat ido ne⁹ alpa ferret. Quõ lõga vie dispẽdia pes tener.at q̃ Nõ asino tua mẽbra satẓ suffulta locares? Curricul⁹ ne vehit foꝛsan te ẏgo ie sumqz.Lõsci⁹ in ẽles mõ vir fabꝛefecerat vsq An sup erat ẽ diffudit gra vires In coꝛpus vel iter pagrat bꝛeuioꝛe dieta? Uirt⁹ angeli ca nec deesse mistra putãda ẽ ꝛc. ¶ Terti⁹ do loꝛ bt̃ ẏgis fuit qñ i tẽplo fili⁹ remãsit:ꝛ ipa p triduũ eũ cũ mario cruciatu q̃siuit. vñ iuẽ to eo dixit:vt hr̃ Lu.ỹ. Fili q̃d fecisti nob sic pr̃ tuus ꝛ ego dolẽtes q̃rebam⁹ ꝛe. In q̃b⁹ ver bis ipa expssit titulũ magni honoris, ꝛ affe ctũ magni doloꝛẓ. Magn⁹ em̃ honoꝛ in hoc notat̃ q̃ vocat eũ filiũ.vñ Ber.sup missus ẽ ait. Ecce marie ꝓuilegiũ. Quis em̃ hoc au deat angeloꝛ? sufficit em̃ eis ꝛ p mag̃ hñt q̃ cũ sint spũs ex cõditiõe:ex gra facti sunt ãge li.i.nũcij dei. Maria ẏo dei maiestatẓ ꝛ dnẓ angeloꝛ suũ appellauit filiũ di. Fili q̃d feci sti nob sic? Doloꝛẽ aũt expssit cũ iubdidit.ec ce pr̃ tuus ꝛc. Iste aũt doloꝛ cauſabat̃ ex tri plici timoꝛe. Un⁹ erat ẏgẓ Oꝛigẓ.qꝛ tiebat ne iudeos tãqz idignos relig̃sset:ꝛ ad p̃dicãdũ gẽtib⁹ lõge recessisset.Scõus erat fm eũdẽ Oꝛigẓ.qꝛ timebat ne ad patrẽ q̃ miserat eũ redỹsset.ꝛ sic hũanã redẽptionẽ sic exigẽtib⁹ demeritẓ genersẓ humani non fecisset. Tertⁱ erat:qꝛ timebat ne i manib⁹ filioꝛ Herodis deuenisst. Ut em̃ ait Quid.in eplis. Res ẽ solliciti plena timorẓ amoꝛ.vñ inqt glo.sup Lu.Metuebat b.ẏgo ne qõ herodes in ei⁹ ĩfantia patrare q̃sierat.h̃ archila⁹ in ipi⁹ pue ricia inẽta optunitate pficeret. De isto aũt doloꝛe ẏgis ꝛ ioseph tractat mgr̃ Johes gerson i sua iosephina: dicẽs dño ihu i psona ẏgis ꝛ ioseph:qñ repierũt eũ in tẽplo. Fili q̃d nob feci sti pdite totũ Per triduũ? nã nos nimis an xia cura Loqbat:atqz doloꝛ valid⁹:rursus ne pdere te te Qnereret ipietas carissime se ua tyrãni. Quid ne putas agim⁹ ꝑme dum nocte diei Una dom⁹ recipit nos ãbos te si ne fili? Fit nob noꝛ vna vigil flem⁹ qz pcãtes Prio mãe cito ꝛsurgim⁹:atqz ppinq̃s Nũc hos:nũc illos inter te q̃rere cura ẽ. Teqz die tota fili nõ ĩuenictes. Qñ tertia luꝛ oꝛit repe dam⁹ ad vrbẽ. Heu numiũ tristes ẽfess⁹ an helat vteꝛqz Istũ sẓ remouet ĩuẽrio leta doꝛẽ. Oram⁹ fili ne talit̃ egersẓ vltra Nõ facã remanebo domi:parebꝛqz vob: Rñdit puer: ꝛc. Multos alios doloꝛes habuit brissima ẏgo i p̃nti vita:vt qñ nec habuit ẽms g̃ui da ꝛ vicina ptui pficisci ad ciuitatẽ bethlee mitica.ꝛ ibi cũ multẓ icõmodis ꝛ sine hospi tio ꝛdecẽti starer ꝛ filiũ suũ ibi pere.ꝛ q̃ qꝛ sa tis dixi.in.vij.gre p̃ncipali hui⁹ opis.h̃ per

E Doluit' maria in triduana pditõne filij.

A Maria hũit mlꝰ alios doloꝛes.

trāsco. Silr ñ declarabo h dolorē quē hūit de morte ioseph. de q̄ dixi ī. v. p. p̄n. huj⁹ opis in ser. despōsatōis ei⁹. Nō etiā referā dolorē quē habuit qñ filio suo alcēdēte ī celū: ipa ī mise/riis hui⁹ mōdi remāsit. de q̄ dicā ī. xj. p. p̄n. h⁹ opis ser. j. Itē pterāsibo dolores q̄s passa est ppē tribulatōes ei datas a iudeis. d̄ q̄b⁹ dixi ī. viij. p. p̄n. h⁹ opis. solū referā alias duas af flictiōes q̄s habuit ppē passiōz filij. q̄z pri ma q̄ē q̄rta ī ordie fuit ī ei⁹ passiōe. vñ Am bro. sup Lu. ait. q̄uis mlte tribulatōes trās fuderit aīaz marie: tñ illa spāliē mūna trāsfi xit viscera dño ī cruce morīēte. de q̄ pdixit sy/meon. z tuāipi⁹ aīaz pterāsibit gladi⁹. tāq̄ si di. mūnis tuis viscerib⁹ gladio tribulatōnis trāsfūber aberz. videb ī cruce pēdērē quē ange lo nūciāte ī ꝟgitate pmanēs filiū edidisti. et ibidē etiā ait ipe Amb. Deniq̄ illo pēdēte in cruce inuēi pñtes vt dēcēderet insultabāt. apli fugiētes de cruce illū dēcēdere posse ñ crede/bāt. Quevt vidit maria necē fuit mūna pia q̄z viscera ex ei⁹ passiōe gladio tribulatois trāsfigi. Sz vt intelligere valeam⁹ q̄ntū ea fu erit dolor: videam⁹ q̄ntū illa fuerit amor ad ipm filiū. Cū ei nō solū hoīes sz etiā oīa alia aīalia naturaliē diligāt filios suos. viij. etħ. p/fecto amor ipi⁹ ꝟgis erga filiū suū fuit īexpli cabilē. q̄z ipe dñs ihs erat tot⁹ ipi⁹ ꝟgis filij⁹ sine pēz carnali. vñ amor q̄ dz cē in pēz z mūe ad filiū: tot⁹ erat ī sola ꝟgie erga suū vnige/nitū. ꝟt⁹ aūt vnita fortior est diuīsa. vt dr ī li de causis. Itē cū sup omēs creaturas diligebat quē sciebat se diligere sup oēs creaturas: z esse suū creatorē. vñ raro affectu amorz ei⁹ afficie bat vt mirū sit q̄ ex tāti amorz ardore nō sit li q̄facta. vbi aūt est maior amor ibi etiā sequit ma ior dolor de malo dilecti. Cū igit inūēti fuerit aliq̄ parētes q̄ tāt⁹ doluerūt de morte filioz q̄ ipi expirauerūt: q̄d putādū ē dolorz sensis se ipam pijssimā matrē ī tā horribili sui filij occisiōez: nemo em vnq̄ carnē suā odio hūit. Eph. v. Consideratе vos pie mūres q̄ dolore angustiaremi si vnigenitū filiū vīm sanctū ītos sum iuuenēq̄ oīb⁹ ꝟtutib⁹ plenū sic cru/delit in ꝟspectu vīo mactari videretz. Ma/gne aūt ꝟpassiōis fuit mors xpi: q̄z iudei q̄ ei vino ñ pcerūt: etiā mortuo miseri noluerūt sz vn⁹ coz lācea lat⁹ ei⁹ tā mortui transfixit. De q̄ ipe ꝟqrit di. Job. xvj. Cōcidit me vul nere iuper vulnꝰ: z irruit in me qsi gigas. Et Ber. in q̄dā ser. ad matrē ei⁹ ꝟsulus ait. Ue/re brā ꝟgo aiam tuā gladi⁹ ptrāsiuit qñ cru delis lācea filio tuo tā mortuo lat⁹ aperuit. Ex q̄b⁹ oīb⁹ patz q̄ ipa bñdicta ꝟgo multiplicit passa ē martyriū. q̄z vt ait Ber. vbi. s. omnē lensum cozpee passiōis excessit effect⁹ sue cō/passiōis. Aliud q̄z martyriū gen⁹ passa est ex filij ꝟmutatōe: qñ ei dixit ihs in cruce vt hz Joh. xix. Mulier: ecce filius tu⁹. De q̄ Ber. vbi. s. ait. An nō pl⁹ q̄z gladi⁹ fuit sermo ille Reuera fuit ptrāsiēs vsq̄z ad diuisiōez aīe z spūs. O inequa cōmutatio: iohes p ihu tra dit: fu⁹ p dño: discipul⁹ p mgro: filius zebedei p filio dei: pur⁹ hō p vero deo. Quō ꝟo tuaz affectuosissimā aīam nō ptransiuit hec audi tio: qñ z nostra (lz saxea: lz ferrea) pectora so la scindit recordatio? Et Anselm. inq̄t. Domi na mūa quib⁹ singultib⁹ extimabo purissimū pect⁹ tuū vexarū esse cū audires Mulier ec ce filius tuus? Quāto q̄z dolore cruciata sit eū intāssim⁹ barrabas latro ꝓposit⁹ fuit ī libera tiōe suo filio bñdicto: q̄s enarrabit? Extimo aūt q̄ cū eiulatu maximo exclamauit sentiēs suū dulcissimū ihm ipi crudelissimo homici de postponi di. Dirrectū cambiū. o iniquū iudiciū: bon⁹ dēspicit z iniqu⁹ postulat: iust⁹ punit z pctōr liberat. agn⁹ occidit z lup⁹ acce ptat. vita dēserit z mors refuat. Martyriū etiā passa est volūtatis. quia tātum dolebat ex cōpassiōe dānatiōis hūani gener⁹ q̄ p re/dēptiōe ei⁹ parata erat z desiderabat in cruce mori cū filio si op⁹ fuisset. Vñ Amb. vbi. s. ait. Virgo maria fugientib⁹ aplis añ crucez stabat: z pijs oculis vulnera xpi spectabat.

Et quia cognouerat p ei⁹ mortē mūdi redē/ptionē futurā putabat aula regalē sua mor te publico muneri aliq̄d additurā. sz ipe xp̄s q̄ fact⁹ ē sicut hō sine adiutorio intē mortuos liber. suscepit q̄dē maternū affectū: sz nō q̄si mir aurilio. Passa q̄z fuit sacratissima virgo martyriū maceratōis. Intātū em ī filij pas/siōe cozp⁹ suū z oīa mēbra macerauit: q̄ quo dāmō martyriū sibi intulit: vt ait mgr Jaco bus de voragine in suo li. beate ꝟginis: in ꝟ. martyriū. vbi allegat Augz. sic dicēs. Ipsa q̄ppe pia mater imani dolore ciulās pectora q̄z delicata ꝓtūdēs: ita ipa viscera ceteraq̄z fa tigauerat mēbra: vt iam dēficies ad xpi fun⁹ vix potuerit pucnire. ¶ Predict⁹ etiā doctor vbi. s. dicit q̄ martyriū ipius ꝟginis habu/it q̄tuor ꝓditōes graues. q̄ ī mēte martyri zata est. vñ atrocī⁹ passa est dū passiōis xpi gladiū ī aīa sua sustinuit: q̄z si corpaliē pem, pta cēt: vt ait Piero. ad Eusto. Itē q̄z ei⁹ do lor nō fuit pticularz sed vniuersalis: q̄a tota aīam replenit: z nulla in ei⁹ corde remāsit p/ticula que dolorib⁹ nō fuerit plena. vñ Pie ro. vbi. s. ait. Costat nēpe q̄ maria intātum

Maria multiplex martyriū pertulit

Martyriū marie hūit. iiij. ꝓditiones

B Dolui mea in ppi sepultione

uoluit vt totā aīam ei⁹ ptrāsiret ac possideret vis uolorꝫ ad testionīū eximie dilectiōis. Itē qz ei⁹ uoloꝛ ñ fuit superficialꝫ sꝫ pcordial'. nā vsqz ad cordis ītima ptrāsiuit. nec mīz qz mortē xpi fecerat suā. vñ Hiero. vbi. s. inqt. Ei⁹ nimiz dilectō morte fortioꝛ extitit: qz mortē xpi suā fecit. Itē qz ei⁹ uoloꝛ nō fuit momēta neꝫ diuturn⁹. nā etiā p⁹ filij resurrectiōz t ascēsiōz ei⁹ passiōes ī meoꝛia retinebat: sine magni uolorꝫ gladio de eis recordari ñ poterat vñ dicebat illd Lañ. j. Fasciculꝰ mirre dilectꝰ meꝰ mihi: inter vbera mea pmorabit. Fasciculū ei mirre vocat collectiōz amaritudinū t passionū xpi: qs ipa inter vbera aie. i. meoꝛia referebat. Et ex his vulnerabat̄ p uoloꝛe: cruciabat̄ p amoꝛe: t estuabat p desideriō t maxima passiōe. hec ille. ¶ Ultimꝰ uoloꝛ b. ꝟgis explicad⁹ ipñti ser. dꝛ. sepulturōis filij sui. Nō aūt sine cordis teneritudie possum⁹ meoꝛie cōmendare penā t afflictionē: imo gladios t lāceas uolorꝫ cor ipi⁹ ꝟgis penetrātes in filij sui sepultura. Un pretiant̄ ꝺdā deuoti qcū b. ꝟgo staret iuxt crucē ihu filij sui iā defuncti ibiqz associata Johī euāg. t magdō. t alijs de uotis mlieribꝰ amarissime deplozaret: t iā sero appꝛopinquīte cogitaret quō filij sui coꝛpus de cruce depōeret: ecce qz vidit a lōge venire nicodemū t ioseph ab arimathia cū scalis t malleis ceteꝫsqz istris idoneis ad deponēdū coꝛp⁹. libraꝫsqz cētū mirre t aloes ad unguendū seu iuoluēdū cū eis ipm coꝛp⁹ ihu. ꝟgs illa ꝓspicēs (t qz p mlitudie lacrimaꝝ ei⁹ oculi caligabāt ñ cogōscēs) cepit valde expauescere dubitās ne eēnt scribe et pharisei venientes ut de coꝛpe filij sui sic mortui eē ditātas strages facerēt trahētes illō p totā ciuitatē. sic magnis malefactoꝛib⁹ fieri ꝓsueuit. q̄ pauoꝛe pertrita ad iohānē t socias dixit. heu mihi: qz canes rabidi iudei venīūt nōdū saturati moꝛte crudelissima filij mei: ut coꝛpi ei⁹ noua oppꝛobria iferāt. t his dictꝫ ī trā semimoꝛtua collapsa est. quā circūdātib⁹ marijs t eā (sic melꝰ poterāt) ꝓfortātib⁹: ireri b. ioh̄es (t ipe pauefactꝰ) aliqntisp obuiā ill' prexit: ut videret t intelligeret ad qd pagēdū cū illis scalis veniret. Cū ꝟo cognouisset nicodemū t ipm ioseph stare ad ipam ꝟginē cucurrit ꝓsolās eā t dī. Bono aīo estote dña t mr mea. illi em q̄ venīūt sūt discipuli filij vr̄i t mgr̄i ac dñi mei: q̄ ad auxiliū nr̄m veniūt. vn⁹ em ē nicodem⁹ amic⁹ nr̄: alt̄ ioseph ab arimathia: q̄ licētiā sepeliēdi dñm obtinuit a pylato. Ex qb⁹ ꝟbis ꝟgo dicta aliqtulū recreata surrexit. Adueniētes ꝑ dicti viri deuoti uigrꝫ (vt pie credit) vestib⁹ iduti. ꝓmo qdē filiū dei ī cruce pendētē genuflexi adoꝛauerūt cū ploratu magno. deinde eūtes vt visitarēt virginē pissimā: vidētesqz ipaz mestissimā matrē squalidā t afflictā t rotā lacrimis madefactā: cepert lacrimas emittere t gemit⁹: mihil p doloꝛe loq̄ valētes. demū aliqualit̄ spūs resumētes. postqz cū dictis ꝟgie lacrimosis ꝟbis ꝓdoluerūt de morte filij ad petitionē ꝟgis ipm coꝛp⁹ sctissimū de cruce deposuerūt. Cōsidera igit̄ anīa deuota t diligent̄ attende depositiōis modū. Ponunt̄ due scale a lateribꝰ crucꝫ opposite: Joseph ascēdit scalā lateris dextri: t Nicodemus ascēdit scalā laterꝫ sinistri. Joseph igit̄ reuerent̄ extrahit clauū manꝰ dextre: postmodū nicodemꝰ extrahit aliū manꝰ sinistre. Deide descēdit nicodemꝰ t venit ad clauū pedis. ioseph ꝟo sustētabat coꝛp⁹ dñi. Tunc pissima mr̄ q̄ stabat pedib⁹ q̄tū poterat elevata: brachijsqz extēsis: vt filiū in sinu suo recip̄et. Primo manū dexterā pdētē suscepit reuerēter poluitqz ad vultū suū intime deosculās eā cū lacrimis t validis suspirijs. dicebatqz ꝟba tāta cōpassione digna q̄ etiā sarea corda ad pietatē flectere potuissent. Euulso aūt clauo pedū paulisp descēdit ioseph. t ipsa būdicta ꝟgo accepit coꝛp⁹ filij sui is brachijs: t illō teneritie osculabat. postmodū ī trā sedēs pōit illō ī gremio: t osculat̄ nūc caput nūc manꝰ: nūc os nūc pedes nūc vulnꝰ lateris: oēsqz ei⁹ plagas amaꝝ lacrimis lauabat: plorātib⁹ oībus q̄ astabāt. Et hec ḡsi oia pōit Ber. ī ser. de plāctu ꝟgi. dī. Stabat maria leuans brachia in altū. t cū tāgere eū valuit: caput manus t brachia ei⁹ pēdētia trahebat supꝫ triste pectꝰ suū: atqz ī oscula t amplexꝰ ruēs de suo dilecto (sꝫ extincto) satiari ñ potat. sꝫ dū de cruce ī trā coꝛp⁹ depositū fuit: sup ipꝫ ruēs p icōtinētia doloꝛꝫ t imēsitate amoꝛꝫ q̄si moꝛtua stabat. Stabat ad coꝛp⁹ extincti filij sui mr̄ maria lacrimis faciē rigās: ac p diūsa toꝛ q̄bat̄ suspiria. frōtēqz t genas oculosqz ꝛoza freq̄nti⁹ osculabat̄ ipi⁹. lacrimarūqz tāta vertas efluebat vt carnē cū spū oēm in lacrias dissolui putares. h̄ ille. Mgr̄ aūt Jaco. de voza. vbi. s. ait. Uelpe aūt depositū sacratissimū coꝛp⁹ p Nicodemū t ioseph suscipiens in gremio mr̄: q̄t lacrimaꝝ fluia: qz amarissimos singultꝰ: qz alta suspiria: q̄ verba mesticie plena ex ea pcesserint q̄s posset exprimere? cum singula mēbra peraꝛeret tam dire cruciata: tā turpiter delusa: oscularet̄ t lacrimis irrigaret sociata Maria magdalena t alijs marijs t deuotꝫ mulieribꝰ. Cū aūt sero fa-

tũ eẽt: deuoti hoies pie ⁊ deuote corp⁹ illũ de brachijs nr̃is accipiẽtes posuerunt in monu mẽto mẽte ꝓsepultra cũ eo. hec ille. Quidam aũt deuot⁹ ꝓsificator vulgaris inq̃t. Lomeb/ be in elle brase el fiol sancto cõ ifinite lacrime si lo bagnaua. e nõ si vide may el magior pi/ anto. Tutte quãte le piache si le basaua. Li oga la bocha el corpo tuto quãto. e di tochar iesu nõ si satiaua. Poy dixe. fiol mio cũ quã ti affani sei morto p laltrui malicie e ingani. Sõ questi li pedi: son q̃sti le mani cherã dei mio fiol iesu dilecto. son q̃sti i mẽbri angelici e sopzani chaueua el mio fiol senza difecto che pareno stati nele mane di cani: E sono strazati tuti a dilecto. poy si calsco sulp̃cto del fiolo. Forte piãgẽdo cõ amaro dolo. Joseph e le marie e giouani magdalẽa marta e nico demo veduti hano maria ĩ tãti affani ogniũ dicena de la sua morte temo Map leuar via piu noye: pene e dãni. Jl corpo di iesu noy se peliremo. Jn vn sepulcro nouo che i q̃sto or/ to E daremo a maria alchun ꝓforto. Ego ãt arbitror q̃ aduenięte nocte ipa bñdicta ꝑgo sepi⁹ rogata fuit vt eis traderet corp⁹ filij sepe liẽdũ. ⁊ ipa dicebat. dimittite me ꝫ mori cũ filio meo. vl saltẽ pmittite me itez oscl'ari eũ ⁊ tũc osculaba ł loca clauoz: tãgebat corona spinea: mł'tos qz magne cõpassiõis act⁹ facie/ bat atqz ad filiũ dicebat. o fili dilectissime cur mihi ñ loq̃r⁊: nõne ꝫ eos illd bñdictũ qd in deis sic dulciꝫ p̃dicabat⁊: nõne iste sꝫ ille mã⁹ q̃ tãta miracła faciebat⁊: nõne isti sꝫ illi pedes q̃z scabellũ adorał. o fili dulcissime: vbi ẽ ille tã delectabil' aspect⁹⁊ vbi vult⁹ tu⁹ let⁹ ⁊ iocũ dus⁊ vbi ẽ facies illa serena⁊ vbi ẽ visus ille amabil'⁊ o fili mi speciose p̃ filijs hoiz⁊ quõ fa ct⁹ es deformis ⁊ opprobriũ hoiz⁊ vbi ẽ o fili loq̃la tua suauis ⁊ uersatio mã sueta⁊ q̃re re manet sine filio mi⁊ q̃lis erit vita mea sine te fili mi tu mihi pr̃ eras: tu mihi mr̃: tu mihi fr̃: tu mihi spõs⁹: tu mihi blãd⁹ fili⁹: tu mee de licie: tu mea gl'ia: tu mihi oĩa eras fili mi. Jn his l' fil'ib⁹ lacrimos fletib⁹ pseuerãte ipa me/ stissima ꝑgie q̃dã sctã ipoztunitate instabat magõ. ⁊ alij vt corp⁹ illd sacratissimũ tradi pmitteret sepulcꝫ ppr̃ supueniẽte nocte. q̃b⁹ tãdẽ ꝓsẽtiẽs ⁊ corp⁹ a suis brachijs abstrahi pmittẽs. p⁹ modicũ rogabat vt itez dimitte rẽt illd sel' oscl'ari ⁊ p⁹ ea illd eis tradere diffe rebat. ⁊ tãdẽ traditũ itez repetebat⁊ totiẽs p tenerit udiẽ deficiebat q̃tiẽs dabat vl' accipie bat. tãdẽ sepl'tũ fuit ⁊ mãib⁹ ppis ab ipa ꝑgi nei sepl'ro coaptatũ. qz vt inq̃t gl. i. c. vbicũ qz. xiij. q. ij. meli⁹ ossa cubãt mãib⁹ tumulata suoz. De hac ãt sepulcꝫ q̃t deuot⁹ vbtin⁹ de casali li. 4. c. 26. cogita aia deuota si corp⁹ il/ lud fuit a sanguie lotũ vt ꝓdiꝫ aromatũ eẽt idoneũ. illaqz lotura sanguis bibẽ cũ amoris dulcoze. imo reipaz tota ĩ aquã ꝑtęt mere arz illi sacro corpi applicari. cogita q̃to affcũ ille sctẽ ml'ieres sibi sedule mistrãtes dũ viue ret illd sacz corp⁹ nitebãt ꝓrigere ⁊ se mr̃nis fletib⁹ sociare. sz ⁊ ille dilect⁹ iohes expti amo rz mẽoria ⁊ corpal' aspect⁹ fixura doloz piter pfoss⁹ totũ se lamẽto sacri corpis: ⁊ q̃li porat refrigerio suspirijs mr̃nis exhibebat. vñ pu/ to q̃ istoz plõgarõe fletuũ ⁊ duotoz lucrami nũ q̃b⁹ mr̃ a filij corpe auelli ñ porat ⁊ q̃b⁹ ip sa illoz corda reliq̃bat ĩ lacrias. vsqz ad hozã ꝓpletoriũ ẽ sepulcꝫ ptracta vt hora ꝓpleroriũ ꝑ tardis accipiaꝫ vesꝑis añ sol' occasũ. vt q̃li possit dici sepult⁹ĩ vesꝑis. Piã ãt ꝓcertatoz dilatõis sepulcꝫ inf duotã ꝙginẽ aduẽtes discipl'os deuot⁹ lamẽtatoz passiõis ihu ⁊ exi mi⁹ doc. Beꝛ. in q̃dã describit tract⁹ de sacre ꝙ ginis plãctu. termiato ãt sepulcꝫ officio cogi ta cũ ejrz gestib⁹ ipz sacz sarũ sepulcri mira cõplectebãt brachia: rigabãt odi'i: osculabãt la bia: ⁊ tot⁹ gest⁹ corpis ĩtra sua ꝑcordia absoz bere videbãt sepulcꝫ ãplectere sepulchz pia mr̃: ⁊ sup ipz igemia mirata suspiria i tuo re cessu: ipmez i tuo doloze aspozta. hec ille. Lu dol. ãt cartusien. pdicta oĩa cõfirmãs ⁊ lati⁹ explicãs i li. meditat. vite ihu xpi p. q̃. c. lxv. ait. Hoza vesꝑtina meditabꝛz mẽte lugubri ⁊ lacrimabili quõ mr̃ dñi ⁊ alij ĩtroz stãt ꝑ pe crucẽ nescientes q̃d facere debẽãt. corp⁹ ei de põere ⁊ sepelire ñ pñt. qz necvires sufficientes hñt nec instra q̃b⁹ exponãt. recedere ãt eo sic manẽte ñ audẽt: ⁊ diu mãere nocte ap̃pin/ ejte ñ valẽt. vide i ejta sꝫ pplexitate ⁊ eis cor de ꝓpatere. iterũ ãt ioseph ab arimathia ciui tate iude. x. leucz ab hierlm distãte: ãtiq⁹ di/ cta ramatha vñ fuert helchana ⁊ ãna pentes samuel'. diues ⁊ nobil' gñe. ⁊ decurio. i. de oz/ die curie: ⁊ officia curie ipi romanoz admi/ strãs: vir bon⁹ ĩ se q̃ ad deũ ⁊ iust⁹ q̃ ad ꝓximũ ac discipul⁹ ihu: nõ de. xij. vl'. lxxij. sz de mł'tis alijs credẽtib⁹. qz ocs credẽtes a ꝓncipio di/ scipuli vocabant: sz occlt⁹ ppr̃ metũ iudeoz; ne de synagoga expellerẽt: q̃ nõ ꝓsenserat neci dñi ⁊ actib⁹ ⁊ ꝓsilijs alioz xpz plenitũ: q̃ et ipe sic ⁊ alij discipuli exspectabat. sc̃z ꝓ certitudie spei regnũ dei: ñ tpale ⁊ frenũ: sz celeste ꝛeñũ .i. regnũ celoz a xpo discipul' ꝓmissũ. veit ad sepeliẽdũ xpm añqz itraret sabbatũ: i q̃ talia facere ñ erat licitũ. qz ei erat discipul⁹ dñi: io curã de corpe ei⁹ habere voluit vt cum honore

Desepul/ tura xpi.

Dignita/ tis stat⁹ Joseph barbarur

Joseph abarima thia quõ petijt cor/ pus Jhu ad sepeliẽ dum

De nico demo

sepelirẽt. ꝛ nõ sicut dãnati corp⁹ pjceret. s. h fructe sanguis xpi iã fusi roborat⁹ audacter oĩ timore deposito ꝛ pfidẽter introiuit ad Pylatũ: nec indecoꝛ timẽs ĩmicicias: nec pylati potestatẽ: ꝛ petijt magno munere vt de eius licẽtia tolleret corp⁹ ielu de cruce ꝛ sepeliret illud honorifice. h pferẽs omni thesauro ꝗtũliber pciosio. Petijt aũt h sibi cõcedi: qa sm leges hũanas corpa dãnatoꝝ nõ debent sine licẽtia deponi vl sepeliri. ꝛ pmisit Pylat⁹ tũ ppter pterĩs reuerẽtiã: tũ ppr xpi innocẽtia sibi notã. ꝛ qz plura in morte ei⁹ viderat miracula. Jn qda aũt hystoria hr q Joseph seruierat qnqz annis pylato: ꝛp fuitio petijt ꝛ obtinuit corp⁹ ielu ab eo. Fit aũt hic secularis dignitatis ioseph mẽtio: nõ q euãgelista hãc cõmẽdet. sed qz ad pselidẽ nisi talis accedere nõ poterat. Noꝛ ergo diues erat valde insignis: ac pylato not⁹ et familiaris: potuit de facili ad pylatũ intrare ꝛ ab eo impetrare. Noꝛ ꝺo bonus ꝛ iust⁹: dign⁹ fuit h mysterio: ꝛ meruit corp⁹ ielu sepelire. vñ Beda. Magne quidẽ ioseph iste dignitatis apud secularis: z maioris apud deũ meriti fuisse laudat. vt ꝛ p iustitiã meritoꝝ sepeliẽdo corpe dñico dign⁹ foret: ꝛ p nobilitatẽ potentie secularis idẽ corp⁹ accipe posset. Nõ em qlibet ignot⁹ aut mediocris ad pfidez accedere ꝛ crucifixi corp⁹ poterat ipetrare. vñ ꝛ Aug. Joseph fiducia dignitatis q pdit⁹ erat familiarit introuit ad pylatũ. Jam min⁹ curãs de iudeis qbus antea in audiẽdo dño deuicaret ĩimicias eoꝝ. vñ etiã Brego. Fuerat qñqz Joseph occult⁹ xpi discipulus. ꝛ qñqz vincula timoris rumpẽs feruentioꝛ fact⁹ dnicũ corpus turpiter pendẽs a ligno deposuit: cõparãs pciosam margaritã ꝟboꝝ modestia. Consideranũc fortitudinẽ ioseph. qz nõ soluz audet corp⁹ xpi petere: sz etiã sepelire. sicut hõ ptãtẽ hns pl⁹ ex fructe qz ex adiutorib⁹. vñ Chryso. Jnspice aũt hui⁹ viri fortitudinẽ. Jn morte em piculũ se tradidit: inimicicią ad omes suos ppr benuolentiã xpi. Un ꝛ Theophilus. Audet ausũ laudabilẽ. nõ em cogitauit a iudeis decidã: ꝛ expellar a iudeis si corp⁹ pedã ei⁹ q est pdenat⁹. hec Theophi. Qui g p⁹ us impfectiõe mericulosus ꝛ occult⁹ discipulus dñi fuerat ppr metũ iudeoꝝ: vtrans tũc ĩmicicias eoꝝ: nũc exẽplo mortis xpi aiatus: ac fructe ꝛ vigore auct⁹: mãifestat se: ac palaz ꝛ facto cõfitet ac ostẽdit xpi discipulũ petendo ei⁹ sepultura: ꝛ exẽndo min⁹ curãs de illo hoc extremo officio. Cõcesso aũt sibi corpore vocauit ad se quẽdã noie Nicodemũ viz sapientẽ legisperitũ sili⁹ discipulũ xpi occultũ Joseph igit mercat⁹ sindonẽ. i. pãnũ lineuz candentẽ ꝛ mũdũ: venit ad crucifixioĩs locũ portãs secũ instrumẽta: quib⁹ clauis euellis corp⁹ de cruce deponeret. ꝛ ipam sindonẽ qua ipm inuoluer et. Iste aũt pan⁹ mũd⁹ ꝛ cãdid⁹ innocentiã dñi ꝛ liliosam significat castitatẽ. vt q rubricat⁹ fuerat sanguie passioĩs candidaret sindone innocẽtissime castitatis. vñ dz in cãtic. Dilect⁹ me⁹ cãdid⁹ ꝛ rubicũd⁹. Uenit g Nicodem⁹ cũ eo q pius timidus nocte ad ihm venerat. s. añ passionẽ: ferẽs secũ mixtrã myrrhe ꝛ aloes libras qsi centũ ad ipz cõdiendũ. qz hec sua amaritudine arcent vermes a corpib⁹ mortuoꝝ: ꝛ ꝗplurimũ ea conseruãt: nec cito corruptioni subiici pmittunt Iste ante passionẽ xpi erat ei⁹ discipul⁹ sz occult⁹. post passionẽ ꝺo manifestauit se ꝛ fact⁹ est public⁹: sz nõdũ habebat veram fidẽ de resurrectiõe. qz attulit myrrhã ꝛ aloes qsi corpus ei⁹ muniri ĩdigeret a putredie: sz ex deuotiõe istã vnctioz faceret. Corp⁹ em xpi nõ indigebat vnctiõe ꝺpuãte ꝺ putrefactioz. scriptũ nãqz est. Nõ dabis sctm tuũ videre corruptionẽ. vñ Chryso. Adhuc em vt de nudo hoie disponebãt: sed tñ multã dilectionẽ demõstrabãt. ꝛ loquit de Nicodemo ꝛ Joseph Per ioseph aũt q interpꝛtat accrescẽs: significat plona crescẽs in fructib⁹: q corp⁹ dñi postulat: qñ p digna receptiõe eucharistie deũ supplicit orat. Per nicodemũ ꝺo pitũ significat doctoꝝ bon⁹ ferẽs mixturã. i. doctrinam ex auctib⁹ sacre scripture cõfectã: ad vnguẽdũ corp⁹ xpi mysticũ ad ei⁹ salutẽ. Jn sindone eẽ munda pauptas ꝛ castitas notat. ꝛ i aromatib⁹ virtutũ varietas designat. Felix tal⁹ conscientia cui nõ deficit btitudo pauptatis ꝺtra mũdũ: mũdicia castitatis ꝺ carnẽ: ꝛ fragrantia fructũ ꝺ diabolũ. Cum aũt ioseph ꝛ nicodem⁹ fuerũt ppe crucifixioĩs locũ genua flectentes adorauerunt dñm. Quos dũ vidit mr volẽtes deponere corp⁹: qsi de morte cõsurgẽs paululũ reuixit spũs ei⁹. ꝛ applicãtes recepti fuerũt p eã reuerẽter. ꝛ pauerũt se ad deponẽdũ. cum qb⁹ ipa qd⁹ poterat mĩstrabat adiutoriũ. Corp⁹ aũt dñi i terrã deposito domia suscepit caput cũ scapulis suis i gremio Magdalena ꝺo pedes apud qs olim tantã gram inuenerat. alij aũt circũstabãt. ꝛ planctũ magnũ faciebãt. Considera quo felicissimus Joseph brachijs corp⁹ amplectit. ac brachijs stringit pectori. ꝛ dulcit qqz diligẽt btissim⁹ nicodem⁹ sacratissima mẽbra ei⁹ tractat digitis: et fouet vnguẽtis: vt ait Ansel.

Quos signẽt isti duo. s. ioseph ꝛ nicodem⁹.

Duo documenta de depositione xpi de cruce.

Venias ⁊ tu charissime deuotꝫ gressib⁹ ⁊ spū alibus accessib⁹ ad deponēdū dn̄m deū tuū de cruce: ⁊ ad plangēdū eū cum sua būdict a matre. ⁊ dicas. Deus me⁹ bone iesu concede mihi: vt q̄ cū matre tua ⁊ alijs q̄ tūc aderant corpe īteresse: ⁊ ea facere nō merui: fideli tn̄ deuotiōe hec eadē mēte ptractās: illū ad te de um meū p me crucifixū ⁊ mortuū cōpassiōis affectū expiar. quē inocēs mr̄ tua ⁊ penitens magdalena in ipa passiōis tue hora senserūt Et sciendū q̄ q̄uis ista depositio dn̄i de cruce nō fuerit sibi in pena. q: corp⁹ erat exanime Illud tn̄ factū depositōis in se valde misera bile fuit ⁊ lamētabile: q̄ vicz corp⁹ tāte nobilitatis tāq̄z cadauer tractabat. ⁊ brā ꝯgo que ibi aderat: penam i hoc facto sensit maximā. Et h̄ aūt articulo depositōis dn̄i de cruce habnt duo documēta. P̄imū est q̄ fideles cōi cātes ⁊ accipiētes corp⁹ dn̄i de altari: eq̄parant illis q̄ ipm depsuerūt de cruce. par em̄ e: imo plus xpi corp⁹ sumere de ara altarꝫ q̄z de ara crucis. Illi em̄ acceperūt eū in brachijs ⁊ manib⁹: sz isti sumūt i ore ⁊ cordib⁹. Scōm documētū est q̄ ⁊ nos debem⁹ libenter xpm cum Joseph de cruce deponere. Quādiu em̄ pctōr in pctis ē: xpm i cruce distērū q̄tum in se est vinculat ⁊ crucifigit. Pctā em̄ nra fuerūt cā q̄ xpus crucifixus est. sed mox cū p penitētiā ad deū cōuertit: ipum de cruce soluit ⁊ depo/nit ⁊ inter brachia sua ipm recipit. Ut̄ sicut q̄s cōplectēs aliquē inter sua brachia p̄ facere de eo q̄cq̄d vult: maxime si illud non repugnet. Sic pctōr 2uersus p pniam constrīgēs iā xpm brachijs amorꝫ: potēs ē de eo oīa q̄ voluerit obtinere. Neq̄z em̄ xps repugt penitēti: sꝫ paratior est ad dādū gram q̄z ille ad recipiēdū. Ad 2formādū aūt se huic articulo recogiter hō q̄z lamentabile factū fuit q̄ tale corp⁹ q̄d erat de⁹ sic tractaret ad moduz cadueris. ⁊ q̄ corona gl'ie iacuit sic supina. ⁊ pstrata in terra. quasē etiā planctū tūc beata ꝯgo fecerit sup corp⁹ dilecti. Post aliquā ꝯo morulā rogat Joseph dn̄am: vt p̄mittat corp⁹ dn̄i pungi. ac lintheamīb⁹ inuolui et sepeliri. Jpa ꝯo 2tēdebat dicēs. Nolite amici mei tā cito mihi filiū meū auferre. allum ad/huc paululū relinqre mihi vt faciē ip̄i⁹ valeā 2tēplari: ⁊ vidēdo inde aliquātulū cōsolari. Jlli volebāt eū tradere sepulture: ⁊ ipsa volebat eum retinere. ⁊ sic erat hec ptialis ⁊ miseranda cōtētio inter eos. Flebat illa lacrimis irremediabilib⁹. Rigabat lacrimis faciem ⁊ extincti filij corp⁹. ⁊ pfundebat vndiq̄z plagas eius. lapidē quoq̄z quo corp⁹ ei⁹ posituz ⁊ locatū fuerat lacrimis medebat. in quo ad huc lacrimaꝫ eius indicia apparere dicunt. q̄ nūc i ingressu ecclesie sancti sepulcri cē memorant. Lauit ⁊ tersit vulnera ei⁹ cruētata: ⁊ osculabat ea: ⁊ faciē ei⁹ sacratissimā. Aspiciebat vulnera corpis ⁊ vultū eius et caput. videbat spinaꝫ puncturas: depilatiōz barbe faciē ex iputis ⁊ sanguine deturpatā: ⁊ despiciēdo ⁊ flendo nō poterat satiari. Virginis dolores narrari nō possunt: q: male illi erat sicut esse poterat. ⁊ ideo quātas lamētatiōes vlulat⁹ plāct⁹ ⁊ flet⁹ sup idē corp⁹ vnigeniti filij sui tūc fecerit: verbis explicari nō posset Credēdū tn̄ est q̄ nullos planctus irrōnabiles fecerit. q: dolor eius ad rōnē supiorē non ptingebat. Magdalena vero pedes dn̄i q̄s alia vice lacrimis compūctiōis rigauit: tūc multo magis vndis lacrimarū compassiōis largiter lauit. Aspiciebat pedes sic vulnera/tos ⁊ perforatos: desiccatos ⁊ sanguinolēt⁹ ⁊ flebat amarissime: ⁊ pre dolore videbat deficere. sil'r flebāt vehemēter ⁊ alij. ac etiā angeli p̄sentes ibi. Unde Aug⁹. O quis angelo⁹ vel archangelo⁹ illic nō fleuisset: vbi contra naturā auctor nature īmortalis de⁹ mortu⁹ homo iacebat? Videbāt corpus xpi sic male tractatū ab impijs: sic laceratū tacere: ⁊ mariā torā suo crucētatā i cruore sic amarissime flere: ⁊ nullo modo poterāt suas lacrimas refrenare. Sicut ei possibile fuit deū passum/ptū hoiem mori: sic possibile fuit āgelos bonos i morte dn̄i sui dolere. hec Aug. Plāge ḡ ⁊ tu charissime amare: ⁊ clama cū Bernardo dicēte. O bone iesu q̄dulciter cū hoibus 2uersat⁹ es: q̄magna ⁊ abūdātissima eis largitus es: q̄dura ⁊ aspa p eis passus es: dura ꝑba: durioza ꝑbera: durissima crucis tormēta. Cōtemplare etiā bene dn̄m ⁊ saluatorez tuū: gyra ⁊ regyra: volue ⁊ revolue a latere ei latus: a planta ꝑdis vsq̄z ad ꝑticem capitis ⁊ nō inuenies in eo sanitatē: sz vndiq̄z dolorē vbiq̄z cruorē. Nō em̄ est in eo mēbrū vel sensus corpis. qui suā afflictionē ⁊ ifirmitatē vl passionē nō senserit. Vide quid i q̄libet sensu vel in q̄libet parte sustinuit. In capite spinas: in auribus opprobria: i oculis fletū: i ore fel ⁊ acetū: i facie alapas ⁊ sputa: i collo colaphos: i naribus fetorē: qz i loco ex cadaueribus corrupto fuit crucifixus: clauos in manib⁹ ⁊ pedibus: flagella in dorso: lanceā in pectore. Quia em̄ genus humanū vulneribus peccatorū fuit plenū: ꝑm illud Jsa. O me caput languidū ⁊ o me cor meꝛēs ⁊c. ideo ihs i oīm p̄te corpis sui plagas susceꝑit: vt p ei⁹ liuores

Limitat rōnabiliꝫ superius dicta.

Planct⁹ Bern. de passione domini.

in toto sanaremur. Nõ em̃ erat infirm⁹ i capite. i. in intẽtõe: q̃ caput aïe. qz ihis q̃ faciebat nõ sanã intẽtiõz hẽbat. Erat infirm⁹ in manib⁹: qz faciebat opera mala vel remissa. Erat infirm⁹ i pedib⁹: qz habebat affectionẽ imũdã aut terrenã. Pes em̃ aïme est affect⁹ zamor ei⁹. qz sicut corp⁹ vadit pedib⁹: sic aïa vadit affectib⁹. Erat infirm⁹ i corde: qz habebat cogitatiões noxias zvanas. Erat infirm⁹ i toto corpe: qz habebat totã vitã mũdanã et ꝓuersationẽ vanã. Ut igit̃ xps suis liuorib⁹ zvulnerib⁹ nos sanaret: voluit vulnerari in capite: vt sanaret oẽs nr̃as obliquas intẽtiones. Voluit vulnerari in manib⁹: vt sanarz nr̃as malas z pessimas opatões. Voluit vulnerari i pedib⁹: vt sanaret nr̃as imũdas z terrenas affectiões. Voluit vulnerari in corde vt sanaret noxias zvanas cogitatiões. Voluit flagellari z vulnerari in toto corpe vt sanaret totã nostrã vitã z ꝓuersatiõez. vñ Ber. Meditare in q̃t positõz corpis crucifixi zvide si aliq̃d est i eo qđ nõ ꝓcet ꝓ te ad patrẽ. Diuinũ illud caput multiplici spinaz densitate densatũ vsq; ad cerebri teneritudinẽ cõfixũ est. Ad q̃d hoc? Ne doleret caput tuum ne tua vulnerarek intẽtio. Caligauerũt i moz te oculi sui. z illa luminaria magna que illuminãt orbẽ ad horã extincta sunt. Nonne illis obtenebrãtib⁹ tenebre facte sunt sup vniuersam terrã. z illa duo luminaria magna cũ illis luminarib⁹ semota sunt? Hoc aũt totum factũ est vt auerterenk oculi tui ne viderẽt vanitatẽ: z si viderẽt nõ adhererẽt. Aures ille q̃ in cel' audiũt Scũs sanct⁹ sanct⁹ dñs dꝰ sabaoth: audierũt i terra demoniaco; voces dicẽtes. Crucifige: crucifige. Ut quid istud ne aures tue obsurdescerẽt ad clamoz̃ pauperz; ne recipierẽt auditũ vanũ: ne detractiõis vir⁹ aptis pozris vsq; q̃q; susciperẽt. Speciosa illa facies speciosi forma pre filijs hoim. spuris illita est: afflicta collaphis: abdictaq; illusiõib⁹. Quare hoc? Ut facies tua illuminareť: illuminata cõfirmareť: et diceret de te vult⁹ ei⁹ nõ sũt ampli⁹ in diũsa mutati. Os illud quod angelos docet: hoies instruit: qđ dicit z factũ est: fel pot⁹ est z aceto. Sed hoc factũ est vt veritatem z iudiciũ loquereť os tuũ: z ꝓfiteret dñm dꝰ suũ. Man⁹ ille q̃ fundauerũt celos extẽse sunt i cruce: clauis q; trãsuerberate durissimis: vt man⁹ tue extenderenk ad inopẽ. Pect⁹ illud in q̃ sunt oms thesauri sapie z scie dei abscõditi: lancea militari pfossum est: vt pect⁹ tuũ a prauis cogitatiõib⁹ mũdareť: mũdatũ sctificareť: z cõsecrareť sctificatũ. Pedes illi q̃z scabellũ adorare debem⁹ q̃m sctm̃ est: dura trãsfixiõe trãsfixi sunt: ne pedes tui festinarẽt ad malũ: sed currerẽt p viã mãdatoꝝ tuõ dñi. Quid plura? Pro te carnẽ z aïam posuit: vt corp⁹ z spm̃ tuũ sibi vẽdicaret. Totũ toto se te compauit. Huic igit̃ omnẽ vitã tuã o homo debes: q̃a vitã suã p tua posuit: z cruciat⁹ amaros sustinuit ne tu ꝑpetuos sustineres. Cui ꝓ iust⁹ viuã q̃z illi: qui si nõ mozereť ego nõ viuerẽ? hec Berñ. Qui etiã ait. Vide homo q̃ amore te dilexit dñs dꝰ tu⁹: vt vestigia ei⁹ seq̃ris. Pro te ligat⁹ ẽ: vt te a vinculis pcõz absolueret. p te flagellat⁹ est: vt te a flagellis eterne dãnatiõis liberaret. p te coronat⁹ ẽ spinis vt te coronaret in cel'. p te vulnerat⁹ ẽ medic⁹ vt tu sanareris egrot⁹. p te crucifix⁹ ẽ: vt tuas ꝓcupiscẽtias crucifigeret. p te mortu⁹ ẽ: vt te a mortuis suscitaret. p te sepult⁹ ẽ: vt in tevicia sepeliret. hec ille. ¶ Cui⁹ sepulture modũ ꝓdicit⁹ doctor carthusien vbi. s. c. lxvj. post di. Tardãte hora rogat Johãnes dñam vt permittat aptari z sepeliri corp⁹ dñi nr̃i anteq̃z intret sabbatũ. Item ne ꝓpter nimiã moraz possent a iudeis pati calumniã. Tandẽ dña tanq̃z grata z discreta: z cogitãs q̃ ipi Johãni esset p filiũ cõmissa: ampli⁹ ꝓcedere noluit. ac signãs z bñdicẽs corp⁹: vt volebãt aptari pmisit. Tũc vnxerũt corp⁹ z involuerũt in sindone mũda quã Joseph emerat: z ligauerũt illud lintheis etiã aliis. s. sudario qđ capiti adhibebat. z instirtis seu fascijs ãb⁹ totũ corp⁹ alligabat. q omia etiã de lino erãt. z (vt credit) nicodem⁹ attulerat. z cõdierũt corp⁹ aromatib⁹. sic ꝓsuetũ erat iudeis sepelire pios venerabiles. quẽ ritũ acceperũt a pr̃ib⁹ suis seniorib⁹. Dña tñ sp renebat caput ipi⁹ in gremio suo. qđ sibi reseruauit aptandũ: z Magdalena pedes: apud q̃s misericordiã est ꝓsecuta. Tandẽ ꝓ Magdalena pedes lacrimis rigatos deuote abstergit: amplexat: osculat z inuoluit: ac aptat fideliť q̃z melius nouit. Sic q̃ aptato reliquo corpe respiciũt ad dñam vt ipa compleat. z oms planctũ re incipiũt. Oẽs em̃ sic amarissime flebant: vt vir quis q̃z eoz loq̃ posset. videbãt em̃ matrẽ omi solatio destitutã. z sup illã dabant pot⁹ planctũ q̃z sup extinctũ dñm suũ. Reincipe etiã z tu planctũ si forte dimiseras eũ. Tũc dña vides q ampli⁹ differre nõ posset ponit vultũ sup faciẽ filij z ex inundãtia lacrimaz multo magis lauit faciem q̃z magdalena pedes. abstergit autem z osculat os eius. z in quod̃ sudario caput ipsius involuit: z dilꝛ

Mod⁹ sepulture domini narratur

genĩ aptat: ꝛ ire⁊ bñdicit eũ ꝛ signat. Et tũc
Distãtia sepulchri a monte caluarie. oĉs adorãtes flexis genib⁹ ꝛ pedes ei⁹ oscul̃ã
tes: accipiũt ꝛ portãt eũ ad monumentũ. qđ
a mõte caluarie distat passibus. l. Dña tene/
bat caput ꝛ Magdalena pedes: reliqui ꝯo
erãt ĩ medio. vñ Ansel. Seq̃re ꝛ tu pciosissi
mũ celi terreq⁊ thesaur⁊: ꝛ porta vl' pedes vl'
man⁹: brachia⁊ lustẽra. Terre defluẽtes mi
nutatim pciosissimi sanguinis guttas curio
sius collige: ꝛ puluerẽ pedũ ei⁹ lige. Dolorẽ
quẽ maria in exequijs filij sui toleravit: oliꝫ
Dauid ĩ exequijs abner pfiguravit. Abner
a Joab fraudulẽter interfect⁹ erat. Cui⁹ infe/
ctionẽ rex Dauid ferer⁊ sequẽs lugebat: sꝫ
etiã alios ad plorãdũ incitabat. ita btã ꝯgo
ꝛ alij devoti exequias xpi explanxerũt: ꝛ corda
sua intima cõpassiõe sciderunt. Erat aũt
ꝑpe locũ crucifixiõis hort⁹ ꝛ in horto monu/
mẽtũ novũ. l. ipi⁹ ioseph sumptuose factũ: ꝛ
ĩ petra excisum. i. in vno lapide ꝑm quãtitatẽ
hoĩs ꝯcavatũ. in q̃ nõdũ q̃sqũ posit⁹ fuerat. ĩ
quo sepelierũt eũ reverẽter ꝛ devote: flexꝫ ge
nib⁹. magnis singultib⁹ ꝛ suspirijs validis.
ꝛ sic dñm vite vederũt sepulture mortꝫ. Tũc
(vt ait Aug.) ad illũ exeq̃as angelorũ milia
multa dcãtabãt. q̃ oĉs ꝯvenerãt ad sepultu/
rã dñi sui. Illi cantabãt laudes: sꝫ maria da
bat gemit⁹ ꝛ suspiria cordis. Quare autẽ in
In alieno sepulcro sepeliri voluit: post Amb. q̃
ait. Salvator in aliena sepultura ponit̃ q̃p
aliena moriebat salute. vt q̃d eĩ illi ꝓpria se
pultura q̃ in se ꝓpriã morte nõ hẽbat. Theo
philus ꝯo dic. Qui domũ ĩ vita nõ habuit
p⁹ morte q̃z ĩ alieno sepulcro recõdit. ꝛ nud⁹
existẽs a Joseph opit̃: vt oñderet abũdãtiã
p nobis assumpte pauptatis. Et Anſ. inq̃t
Pauper ita fuit xps vt nõ in sua sꝫ in aliena
domo nasceret. ꝛ vivẽs in hoc mõdo nõ habe
ret vbi caput suũ reclinaret. nec morie⁹ vnd̃
nuditatẽ suã tegeret. nec mortu⁹ vnde inuol
veret: nec sepulcr⁊ aut locũ vbi corp⁹ suũ po
neret. Sepulto aũt dño mr ei⁹ oi corde am/
plexabat sepulcr⁊: ꝛ qua poterat voce bñdice
bat filiũ suũ. ad sepulcr⁊ sedens intra illi ma
nus extendebat. ꝛ sup illud oscula amaro
nimis dño singultu ꝛplorabat. Accessit Jo
hãnes: ꝛ lugẽs etiã ipse multũ levavit eã lu/
gentẽ. Et exẽtes oĉs de monumẽto posuer
lapidẽ magnũ ad ostiũ monumẽti ꝑ clausu/
ra. ¶ Appropinq̃nte aũt nocte dixit Johan
L nes dne q⁹ eis expediebat recedere. q⁹ ñ erat
ꝯvenies ibi morari. vel de nocte ad civitatez
redire. Tũc dña put põt surgit ꝛ ad monu/
mẽtũ genu flexit ꝛ ipm amplexit ꝛ bñdicit.
Mã cruciata gemitib⁹: fatigata doloꝛib⁹: af/
flicta plorat⁹ neq̃bat stare pedib⁹. tñ sicut
poterat a mlieri⁹ fletis adiuta: cũctꝫ plorant
rib⁹ sil' cũ ea cepit recedere. Cũ aũt venerunt
ad crucẽ: ibi ipa genu flexit: ꝛ crucẽ adorauit
silr ꝛ oĉs fecerũt. Cogitare itaq⁊ potes q⁹ ipa
fuit ꝓma q̃ crucẽ adorauit. sic etiaꝫ fuit ꝓma
q̃ filiũ natũ adorauit. Adorata aũt cruce ice/
debãt versum civitatẽ Hierusalẽ: sꝫ pia dña
sepe se ꝛrebat retro aspiciẽs p cõpassiõnẽ. In
trãtib⁹ aũt illis civitatẽ ml'ti videntes dñam
moti pietate sup illi⁹ dolore ad luctũ ꝯvertе/
bant amaꝫ: ꝛ ꝯcurrebãt vndiq⁊ bone matro
ne ꝛ ꝯgines ambulãtes post ipam: ꝛ associã/
tes eã p viã: ꝛ ꝯsolãtes ac etiã lamẽtantes eã
Sed ꝛ boni hoies p q̃s tranlibat cõparicbã
tur eidẽ: ꝛ movebant ad fletũ. vndiq⁊ fit plo
ratus magn⁹ ꝛ luct⁹. Nam dolor ei⁹ multos
faciebat dolẽtes. vir lacrimas cõtiner⁊ pote
rãt q̃cũq⁊ eã plorantẽ videbãt. Fiebat luctus
quocũq⁊ transibat maria. plorabat ipa: plo/
rabãt ꝛ oĉs ambulãtes cũ ea. plorabat ꝛ mul
ti venientes obviã ei. Sicq⁊ deducit a plo/
rãtib⁹ plorãs q̃libꝫ puentũ elt ad domũ Jo
hãnis. Cũ aũt venit⁹ esset ad domũ: tũc ipsa
vertẽs se versus illas dñas idinavit se gras
agẽs. Ille ꝯo inclinãtes se eidẽ valediterũt:
ꝛ cũ lacrimis recesserũt. In domũ q̃ intrans
flebat ꝛ lugebat valde cũ Johãne ꝛ magda/
lena ac sororib⁹ suis. soluebat dolor amaras
lacrimas. Deplorabar⁊ ꝯgo filij sui morte
nimis amara ĩ corde suo recolẽs: ac passio/
nis loca: ꝛ cũcta q̃ passus fuerat in aimo vol
vens. Hec oĩa ꝑdicet⁹ doctor carnusien. Ali⁹
aũt devotus ꝑdicator inq̃t: q⁹ postq⁊ pyssima
ꝯgo sepelivit filiũ suũ rogavit bm ioh̃em: q̃
fuerat pñs in oib⁹ loĉ⁊ in q̃b⁹ stetterat fili⁹ ei⁹
postq⁊ recessit ab ipa Bethania cum iret ad
passionẽ: vt eã in eis duceret. ꝛ q̃d in eis filij⁹
suus operat⁹ erat vel passus fuerat: aperiret
Sed brevitatꝫ cã ꝓhibeo quõ p viã eunte
ĩvenerũt in loco vbi xps ceciderat cum cruce
lapidẽ sanguine vulⁿ iesu crucifixi. ꝛ ibi beа
ta ꝯgo amaras effudit lacrimas. lapidem q⁊
illũ asportavit adiutorio comitũ. Ꝓcẽ mir/
tam etiã quõ cũte illa in mõte syon occurrit
ei cũ fletu ꝛ mestitia dñs tomus q̃ receperat
hospitio filiũ suũ: ꝛ ei pauerat cenã. erat eĩ
discipul⁹ iesu. ꝛ secũ condoluit de morte eius
Jrẽ q̃d audiẽs pyssima ꝯgo: q⁹ ĩ eo loco fili⁹
ei⁹ oibus aptis lavisset pedes genuflex⁹ ante
eos: ꝛ eis suũ corp⁹ in cibũ: ꝛ sanguinẽ ĩ potũ
dedisset: reꝑhẽdit ipos aplos dicẽs. O ingra/
ti de tãto bñficio: heu nõne debebatis ponus

morte subire q̄z tā piū ⁊ dulcē mg̃rm v̄m re/
linq̄re. Solū dicā q̄ cū pueniſſet brā ꝟgo
ad hoꝛtū i q̄ capt⁹ fuit ei⁹ fili⁹: ⁊ in q̄ cū pul q̄z
apphēderet fact⁹ i agonia plꝰ oꝛabat. ⁊ fa/
ct⁹ ē sudoꝛ ei⁹ sic gutte sanguis defluēt i t̄rā
vt dꝛ Lu. xxij. vidēs pissima ꝟgo terrā san
guie madefactā: ⁊ intelligēs q̄ ille sanguis de
fluxerat de facie filij sui ex repsentatiōe ⁊ mē
oria fuē passiōis: cepit alti⁹ igemiscere ⁊ plā
ci⁹ ac doloꝛes p̄teritos renouare. O miſabi/
le spectaculū. O res nō sine lacrimis mēoꝛā/
da: cū mestissima mr̄ semimoꝛtua i terrā se p
sternit: osculat sanguinē p̄ciosum dilecti filij
sui: ⁊ suis sctissimis manib⁹ illū recolligēs dꝛ
Terra ru nō es digna possidere tā nobilem
thesauꝛ. Quis possz a fletib⁹ ꝛtinere vidēs
būdictā ꝟginē hūtē man⁹ sanguie filij sui ru
bꝛicatas: ⁊ illū sanguinē cū terra illa made/
facta reuerenē poꝛtārē ad dom̄ Jobis? Oꝛ
ꝟo ex nimio plāctu desiccate erāt lacrime ab
ocul' ei⁹: ipa cū suspiriꝭ ⁊ singultib⁹ foꝛte di
cebat. O fonti: o mare: o flumi: o vui toꝛren/
ti soꝛgite p̄go laq̄ a ioci mei. Si cheꝛsolia i
piāti i sentimēti. Cum q̄ būdicta dña nr̄a ⁊
nos plāgam⁹ ex recoꝛdatiōe passiōis filij sui
vt ad ei⁹ gaudia postmodū pueniam⁹: ⁊ cū
ea leteimur in gl'ia padisi. Amē.

De passiōe gaudij ipi⁹ beatissime ꝟginis
Sermo secūdus in hac p̄te.

De gaudio e/

D i ius nō miscebit ecclē⁹: pueꝛb.
xvij. Quātū fuerit gaudiū in
mēte ꝟginis atq̄z letitia ⁊ cōso
latio ac iocūditas ⁊ exultatio etiā in hac vita
null⁹ ex p̄mere possz iz nec cogitare: ipa autē
sola nouit q̄ sola expta est. Et ad h̄ applicari
possent ꝟba chematis nr̄i. Hic aūt nō loqui
mur de gaudio mūdano: de q̄ dꝛ Eccl̄i. ij. Ri
sum reputaui merocē: ⁊ gaudio dixi. q̄d fru
stra decipis? Dic em̄ Bern̄. i q̄dā ser. de h̄va
no gaudio tpali. Extrema gaudij luct⁹ occu
pat. h est transitoꝛie leticie finis: h fruct⁹ gl'ie
tpalis. Et Job. xx. sc̄ptū ē. Gaudiū hypocri
te ad instar pūcti. Iste aūt hypocrita (vt ex/
ponit Hzeg. i moral'. est mūd⁹: q̄ hoiez fallit
p̄mittēdo ei dare verā leticiā quā dare nō p̄t
Tale gaudiū brā ꝟgo hze noluit: q̄ in vanita
te mūdi nūq̄z delectata fuit. Habuit ār gau/
dia oia q̄ p̄t habere cū merito aliqua pura
creatura. vñ de ipa exponi possz illd̄. ij. Ma
chab. ij. Gaudio ⁊ letitia replerū ē templū.
Ipa em̄ (vt alibi declarauim⁹) dꝛ templū dei

Gaudiū mundi

De illa etiā exp̄i posset illd̄ qd̄ fuit p̄dictū
Isa. lxj. s. Gaudiū ⁊ letitia inueniet in ea: gra
actio ⁊ vox laudis. Vñ ipa dicebat illd̄ Isa.
lxj. Gaudēs gaudebo i dño: ⁊ exultabit aīa
mea in deo meo. ⁊ illud Abacuc. iij. Ego aū
tē in dño gaudebo: ⁊ exultabo i deo ih̄u meo
Quis em̄ vnq̄z hoc meli⁹ dicere potuit q̄z mr̄
eius? Cū etiā dicat Prouerb. xxx. Just⁹ lau
dabit atq̄z gaudebit. quāto magis gauisa fu
it ⁊ deū semp laudauit iustissima genitrix il
lius? Et si rectis coꝛde ē leticia: p̄s. xxvj. quā
leticiā sentiebat rectissimū coꝛ inocentissime
ꝟginis? Et si oibus iustis ⁊ fidelib⁹ xp̄ianis
dꝛ Matth. v. Gaudete ⁊ exultate q̄m mer
ces vr̄a copiosa est in celis. ⁊ Lu. x. Gaudete
q̄z noia vr̄a scp̄ta sunt in celis. quātū exulta/
re debuit virgo gl'iosa: cui⁹ merces sup oēs
alias erat copiosissima: ⁊ cui⁹ nomē post no/
men filij dei erat in celis descriptū? Et si oib⁹
se disponētib⁹ ad gr̄am recipiēdū dꝛ Isa. xij.
Hauricetis aquas in gaudio de fontib⁹ sal/
uatoꝛis. quātā debuit haurire leticiā illa que
sup oēs se disponit ad gr̄az recipiēdā? Pro
fecto ipa fuit p̄miceria eoꝛ in q̄z plona dice
bat Dauid p̄s. cxxv. Repletū est gaudio os
nr̄m: ⁊ lingua nr̄a exultatiōe. vñ dixit Lu. /
Exultauit spūs me⁹ in deo salutari meo. In
ei⁹ ei plona p̄dictū fuerat p figurā illd̄. j. Re
gū. ij. Exultauit coꝛ meū in dño. Et iō dice
re potuit in ipo ingressu i mūdū illd̄ Isa. lx.
Exultabit aīa mea in deo meo. Ipi q̄z cōue/
nire p̄t illud Johel'. ij. Exulta ⁊ letare terra.
nā brā ꝟgo terra in sacra pagina appellatur
Et illud Zach. ix. Exulta sat̄ filia syō: iubila
filia hierlm. Quare aūt ipa sup alios letari
deberet manifestū est. nā p̄s. cvij. dꝛ. Leteꝛtur
coꝛ q̄rentiū dñm. ⁊. ij. Paral'. vj. Sācti tui
lerent' in bonis. dꝛ deo. Et p̄s. cij. Letabit⁹ iu
stus in opib⁹ suis. ⁊ Proū. xv. Letat̄ hō in
scia oꝛis sui. ⁊ eccl̄i. c. xxij. Qui sapiēt̄ ge/
nuit letabit⁹ i eo. Absq̄z dubio ipa q̄ sp dnm
q̄siuit: ⁊ toto coꝛde ei adhesit. q̄ eciaz iusticia
plena: sctissima: ac oib⁹ bonis opib⁹ oꝛnata
fuit: atq̄z sapiētissima exp̄s dei sapiaz genuit
sup oēs creaturas poterat dicere deo illd̄ p̄s.
xxix. Circūdedisti me leticia. ⁊ p̄s. xij. Dedi
sti leticiā i coꝛde meo. Vñ ei ꝟtinue dicebat
illud p̄s. ix. Letabo: ⁊ exultabo in te. Ad deo
aūt supueniēs i eā spūsctus letificauit ipaz
q̄ est dei ciuitas: iuxta illd̄ p̄s. xlv. Fluis im/
pet⁹ letificat ciuitatē dei. q̄ ipam leticiā oib⁹
cōicabat. ⁊ oēs cū ea cōuersantes dulcedine
⁊ iocūditate replebat. Vñ Sap. viij. dicit.
Nō habet amaritudinē cōuersatio ei⁹. Nec

rediū Iuicī illiº: sed leticiā ⁊ gaudiū. Quia etiā beata ꝑgo erat semp leta ⁊ pleno gaudio diuinoꝝ. ideo lz naturaliter essz pulchra: tñ ex hoc appebat pulchrioꝝ. Ait em Staciº li. j. achillei. O quātū gaudia forme adiciūt. et Päphilº poeta sui li. c. iij. ait. Est cū leticia pulchrioꝝ ois hō. Seruauit nanq; mīr dei illud Phil. iij. Gaudete in dño sp: iterꝝ dico gaudete. gaudiū aūt habuit mltipl'r. s. gaudiū charitatis ⁊ pacis. De q̄ ad Gal. v. dr. Fructº aūt spūs est charitas: gaudiū pax ⁊c Gaudiū em ⁊ pax sunt effectº q̄ imediate nascunt a spūsctō: vt ait beatus Tho. ij. ij. q. xxviij. Habuit etiā gaudiū in spūsctō: in q̄ cōsistit regnū dei: vt dr ad Rom. xiiij. Habuit leticiā bone ꝓscie. De qua ꝓuerb. xvij. dr Animº gaudēs etatem floridā facit: ⁊ secura mēs q̄si iuge cōuiuiū. Ecōtra ꝙo est de mala ꝓscia: iuxt illd Aug. in j. ꝓfes. diceñ. Iussisti dñe ⁊ ita est: vt ois animº iordinatº sit pena sibi ipsi. Et Isa. dr. Cor impij q̄si mare feruēs: q̄d quiescere nō pōt. Et in eodē. c. etiā scptū est. Nō est pax impijs. Ipsa ergo habuit in sūmo illud gaudiū: de quo dr Eccl. xxx. Nō est oblectamētū sup cordis gaudiū. nā iocūditas cordis est vita hois. Sctā q̄z ⁊ columbina eiº simplicitas mentē eiº letā tenebat et felicissimā reddebat. Inq̄t em Greg. xij. moral'. Nihil est simplici corde felici⁹. qz q̄ innocentiā circa alios exhibet: nihil est qđ pati ab alijs formideꝛ. Dz em q̄si arcē quādā fortitudinis simplicitatē sua: nec suspectº ē pati. qđ se fecisse nō memit. vñ ⁊ bñ p Salomonē dr. In timore dñi fiducia fortitudinis. q̄ ⁊rursus ait. Secura mens q̄si iuge cōuiuiū Quasi em ꝓtinuatio refectiōis ē ipa trāq̄llitas mētis. hec ille. Flos ecē ꝯgitatis nō parū leticie mēti eiº intulit. Ait em Iero. ī plogo sup Joh. Virgines merito in deo delicias inueniunt. qz amore eius delicias carnis relinquūt. Sctissima q̄z eiº humilitas: pia deuotio: obedictia ꝓpria: laudabilis ꝓuidentia: ceterarū q̄z ⁊rutū decoꝛ mirꝫ i modū mētē ipiº letificauit. Ait em Greg. Absit vt tāta sit delectatio in vicijs quāta est in ⁊rutib⁹. Et magister sen. ī. j. di. j. inār. Virtutes ꝓpter se prēde ⁊ amāde sunt. qz suos delectāt possessores sincera ⁊ pura ⁊ sctā delectatōe: ⁊ eis parūt gaudiū spūale. Sup ois aūt i hoc mūdo eā letificauit gr̄a diuina: ⁊ septē spūssancti charismata. Nā sup illd Prou. xiij. Lux iustoꝝ letificat. ait glo. Hr̄a c cordis delectatio. Quāta g̃ habuisse gaudia credēda est: q̄ spūssctī gr̄a fuit repleta: ⁊ q̄ in vtero suo āgelozꝝ gaudiū ꝓcepit? Et iō Ber. sup missus ē inq̄t. Necesse erat nō modico leticie ⁊ amoris pueniēte inflāmari incēdio: q̄ filiū pax ne dilectiōis cū gaudio sctis spūs mox erat cōceptura. neq; em nisi in deuotissimo atq; purissimo corde tāta se capere poterat dulcedinis ⁊ alacritaz affluētia. hec ille. Sed de his oib⁹ gaudijs ꝓnūc ptermittam⁹ loqui: ⁊ iterꝝ de gaudio eiusdē ꝯginis q̄n filiū amissum quē p triduū cū maximo dolore q̄sierat templo iuenit. Credēdū est em q̄ sūmope exultauit vñ cū maximo gaudio dicebat vicinis suis illō Luc. iij. Inueni quē diligit aīa mea: tenebo illū nec dimittā. Pertrālibo etiā gaudiū qđ habuit ipa bñdictissima ꝯgo ex eo q̄ ipa sola est electa mater filij dei. Jrē non referā eiº exultatiōnē quā ꝓtinue hēbat de ꝓsideratiōe q̄ p eiº filiū tota hūana natura liberata ē ab eterna dānatiōe. Si em gaudiū magnū est angelis sup vno pcōze epnām agēte Lu. xv. ⁊ Mat. xviij. ⁊c. qz tua. l. di. ⁊. xviij q. iij. ℌ. ex his. q̄to magꝫ ipa exultare debebat de tota hūana natura p sui vēris fructū recōciliata. Quantū etiā letari debebat cū videret se fuisse cām resturationis angelice mediāte filio suo. De quo dr Col. iij. Pacificās p sanguinē suū q̄ in celis sunt ⁊ q̄ in terꝛ ⁊c. Solū aūt in h ꝓmōe de gaudijs illis differemus de q̄bº cōit ab eccl'ia laudat. q̄ in his cāticis describunt: cū ei canit. Gaude ꝯgo mat ꝛpi q̄ p aurē ꝓcepisti gabriele nūcio. Gaude qz deo plena ꝓcepisti sine pena cū pudoꝛ lilio. Gaude qz magi dona tuo nato ferunt bona quē tenes in gremio. Gaude qz iuꝛ legē obtulisti mūdi regē i tēpli sacrario. Gaude qz tui nati quē dolebas morte pati fulget resurrectio. Gaude xpo ascēdere q̄ in celis te videt motu ferē ꝓpio. Gaude ꝯgo qz misit paraclitū quē ꝓmisit sctoꝝ collegio. Gaude q̄ post ipm scā dis. ⁊ est honoꝛ tibi grādis i celi palacio. Ubi fructº vēris tui p te nobis dest frui in phēni gaudio. Amē. Jstoꝝ aūt gaudioꝝ ꝓmū dr salutatiōis siue ꝓceptiōis. scōz pturitiōis. tertiū adoratiōis. qrtū plentatiōis. q̄ntū resurrectiōis ⁊ ascensiōis. sextū missiōis siue receptiōis. septimū ꝙo appellat assumptiōis.

Maria hūit gaudiū multipliciter

Septē gaudia virginis

¶ Pars ꝓma huiº sermonis de ꝓmo gaudio beate ꝯginis quod dicit salutatiōis siue cōceptiōis.

Jaliās magnº imperator destinaret vnū de suis ꝓncipalibº secretarijs ⁊ ambasiatoribº ad aliquā parte cuiā iuuenē ad accipiendū eam in

Gaudiū habuit maria ī salutatōe angelica

spōsam dilectā ipi⁹ impator⁊: certe idicibilit ex ℔ illa gauderet. Quātū ḡ gaudiū putandū est habuisse sacratissima ℣ginē: cū ei celestis panimph⁹ ℟ Gabriel genuflexus cozā illa tāq; dña sua reuerenī ꝛcātauit ex pte celest⁊ impatozis ꝛ dixit. Aue gr̄a plena dñs tecū. Quis enarrare sufficiat quāta suauitas ꝛ exultatio nō solū mentē sed etiā cozp⁹ ipi⁹ ℣gnis intrauerit: cum ip̄a virgo dicēs. Ecce ancilla dñi ꝛc. felicitatē eternā i vtero suo clausit ꝛ incarnari fecit; Sz ꝛ hac ꝛsolatōe dixit in q̄nta pte p̄ncipali hui⁹ opis: sermone. ij. parte. iij. Nunq̄d em̄ nō summope exultare ꝛebat que nō solū se gratia plenā sed etiaz in ea stabilitam ꝛ confirmatā cognoscebat: ꝛ securā de imarcesibili gloria sua facta erat. Atq; se nō solū matrē creatoris factā esse videbat atq; sponsam eterni patris: sed ꝛ tot⁹ mūdi dominā ꝛ angelozum reginā. Et ideo Aug⁹. in sermone natiuitatis ei⁹ inq̄t. Gratulare beata virgo xp̄us rex ex solio suo venit i vtero tuo. Ex sinu patr⁊ in vterū dignat⁹ est descēdere matris ꝛc. Ipsa quoq; b̄ndicta virgo alios ad cōgaudēdū secū inuitat dicens. Congratulamini mihi omēs q̄ diligitis dominū: q⁊ cū essem parula placui altissimo: ꝛ de meis visceribus⁹ genui deū ꝛ hominē. Unū ꝛ sancta eccl̄ia admirās ait. Genuit puerpa regē cui nomē eternū. Et gaudiū matris habens cū ℣ginitatis honore. Nec p̄mā simile nec vsa est nec habere sequentē. Hoc autem gaudiū recepit beata ℣go exist̄s in oꝛōne: vt ostendat q⁹ ꝛ mittit gratias suas oꝛōi vacātib⁹. Unū mḡr Johes gerson in sua ioseph̄ia ait. Virgo diuin⁹ intrat mētis i archanū substollit seq; sup se. Ultra sup rapit: celos super evolat omnes. Cuncta creata silent: fruitur caligine diua. Nullā interturbat tantū fantasma quietē. Excedit mēs acta ꝛo: loq̄tur q; silent. Alme pater totiēs hoīm miserator ꝛ terra saluatorē b̄ndictū. Cōcurrūt pīi sacroz carmīa vatū. O⁊ dīs p̄ces: q⁹ gēs quē desiderat oīs Aduenit: p̄cra: iā non tarda ueris ozo. Jā sceptz a iuda sublatū. iā danielis Uisio cōplēda: iā ℣go puerpa fiet. Jāq; virū mulier circūdabit emanuelem. Sic sy/meon: sic anna senes direre recenter. Dū me tificī rēpli secreta tenerēt. Mysteriū p̄gra/de nimis: q̄s nouerit illō; Quis capiet; sed certa fides pstāda pphet⁊. Tpis articulo rīi delapsus ab alto. Preradiās gabriel totus festiu⁹ eo q⁹ Mittit ad talē: talē deferre salutē. Hīa q̄ cel: q̄ par sit reddita terr⁊ Infima q̄ iūgat sumis: de⁹ achō fiat. Virgis igredit thalamū cū luce chozusca Cū pulcro nimiū vultu: cultuq; decoro ꝛc. vide ibi. q⁊ nimis est ser lōgū oīa metra recitare. Inferi⁹ aūt dicit Dū ptulit oze. Ecce ancilla dei: fiat mihi verbū. Formal subito nou⁹ atq; nouissim⁹ adā. Immēsus q; de⁹ mīmos sinuat i artus. Cōiugiū mirare nouū ꝛitas vbi nubit Et ifra. Audijt vt gabriel rīsa fidelia nouit Virginei vēris thalamo ℣trute repēti. Q⁊ ℣bū caro factū ē. illō p̄ adozat. Atq; peracta vides mādata fecisit ab illa Glozificās dīm: celest⁹ cū comitat Multa cohors iubilās: hymnisq; cozona melodis. Glia sit celis dño sit pax bona terr⁊. Mr ꝛ ipsa nouā gto nouā gaudia corde Leta canit ꝛc. ¶ Hic pertāseo alid gaudiū qđ ipa ℣go habuit dum creatoꝛē celi ꝛ terre ac dīm angeloz ꝛ indicē scloz in vtero suo hñs: gaudioq; ꝛ suauitate repleta in mōtana prexit ad visitandū elysabeth. tota spūsctō plena erat. ad salutationē suā repleta de spūsctō est ipa elyzabeth: ꝛ exclamauit di. B̄ndicta tu iter mulieres: ꝛ b̄ndict⁹ fruct⁹ vētr⁊ tui. Et vñ h̄ mihi vt veniat mr̄ dñi mei ad me⁊. Ecce em̄ vt facta est vox salutatōis tue i aurib⁹ meis: exultauit i gaudio infans i vtero meo. Et beata q̄ credidisti q̄m pficient in te q̄ dicta sūt tibi a dño. Tūc maria tāta leticia ampli⁹ occultare nō pualēs: cū iubilo ꝛ exultatiōe mētis cecinit dicēs Magnificat aia mea dīm ꝛc. Cōcludēdo ḡ p̄mā partē hui⁹ ser. dico q⁹ h̄ p̄mū gaudiū brissime ℣gis caulsabat ex q̄tuoz. Prio ex eo q⁹ effecta erat mr̄ illi⁹ cui⁹ de⁹ sol⁹ erat p⁊. de q̄ Aug. in ser. assumptiōis inq̄t i p̄sona dei angelo gabrieli. Uade ꝛ antiquū p̄silū ℣gini defer marie. huic ego vnicū filiū meū: q̄ charioz alē nemo fuit. ꝛ vt plen⁹ dicā: alter me donare volo vt illa sit ei⁹ mr̄ cui⁹ ego sum p⁊ De q̄ etiā loquēs Bern̄. inq̄t. Virgo maria re matrē pstitit gr̄a nō natura genitricē te dici voluit pietas: quā nō sinebat integritas. Scō caulsabat gaudiū h̄ ex eo q⁹ cipiebat opatiōe spūsctī ꝛ nō ex semie viri. vñ Aug. vbi. s. etiā i p̄sona dei p̄is inq̄t. Exiet de sctā sctm̄ p illibatū vter⁊. eritq; sine marito mr̄: c⁹ sū ego sine ꝛiuge p⁊. Beda ꝛo sup Luc. ait Spūsctūs in ℣gie supuenit: q̄ ꝛ mentē ipi⁹ sctificauit: ꝛ i ei⁹ vtero redēptor⁊ cozp⁹ opatione sua sine virili semie de ipius ℣ginis carne creauit. Jdeo Piero. in ser. assumptionis

Gaudiū habuit ī visitatōe elisabeth

hoc gaudiū causabat ex q̄tuoz

Merra iosephia gersonis de gaudio marie

inãt. Cũ ad mariã accessit spũs sctũs sicut lana cũ inficit sanguine cochilij vel muricꝫ vertit in purpurã. sic illa ꝑuersa est sine coitu in matrẽ. vt tã nõ sit qđ fuerat: sed purpura verissima ad indumẽtũ sũmi regis diuiñ aptissime dedicata. Tertio causabat ḣ ei⁹ gaudiũ ex eo q̃ fuit visitata ⁊ salutata a tã nobili nũcio celesti. Vñ Augꝫ. vbi. s. ait. Secreta cõiugia celebrata sunt in ꝟginali thalamo. quibus Gabriel angel⁹ paranimphus iterfuit. Vade (inãt deus) gabriel: ⁊ ether eas sedes rumpe: ⁊ bñplacitũ nrm ꝟgini annũcia marie. hec incolit pua nazareth menia: sed sibi patẽt celestia palacia. Quarto causabat gaudiũ ei⁹ ex eo q̃ p eã debebat fieri generꝫ hũani salus. vñ Aug⁹. in q̃dã ser. inãt. Maria impleta est gra: ⁊ eua euacuata est culpa. maledictio eue in bñdictiõꝫ mutat marie. Eua peccãdo obfuit: maria vnificãdo ꝓfuit. peuſit illa: sanauit ista.

¶ Pars secũda huiꝰ sermõis que dicitur parturitiõis.

F Gaudiũ q̃d hũit i pturitõe causabat ex q̃tuor

S Ecũdũ gaudiũ ipi⁹ ꝟginis fuit in pturitõe. de q̃ dixit⁹ i. vij. pte pncipali hui⁹ opis: ser. j. p. vlt. Fuit aũt causatũ ex q̃tuor. Primo ex tã nobili pgenie. vñ inãt angel⁹ Lu. j. Dicerit magn⁹: ⁊ filꝰ altissimi vocabit. Super quẽ locũ dr Bern. Altissim⁹ nanq̃ pt̃ q̃uis oipotẽs sit: nõ tñ inequalẽ sibi filiũ gignere potuit. Fecit igit angelũ magnũ sz nõ altissimũ. Solũ aũt vnigenitũ qz nõ fecit sed genuit ipm sibi p oĩa cõparẽ. nec cũuriã extimat nec iacturã. Scõo causatuz est gaudiũ ḣ ex ꝓseruato pudore. vñ Aug. in ser. de natiuitate dñi ait. Vir nõ trãsibit p portã. sicut dñs ad Ezechielẽ dixit. Nũi dns dꝰ isrl'. vbi euident ondit q̃ sctã maria semp fuit ꝟgo. s. ãte ptũ in ptu ⁊ post ptũ. Cõcipit ⁊ ꝟgo ẽ: generat ⁊ ꝟgo est: lactat ⁊ ꝟgo ẽ. Vtiq; corrũpti potuit q̃ integritatẽ generauit. Tertio eius gaudiũ causabat ex angelica iubilatiõe. Audiebat em̃ angelos iubilãtes. vñ canit eccia. Dũ parꝫ ⁊ gaudes ⁊c. Et Hugo de scto vict. inãt. Ad ei⁹ partũ multitudo cecinit angelorum. Absit igit vt inter angelorũ discursus imũda sederit. vij. dieb⁹. Et Bern. ait. Fulget in tenebris lux noua de celo: gaudiũ magnũ euãgelizat angel⁹ de excelso. laudat multitudo militie celestiꝫ. dat gl'ia do: ⁊ par hoibus bonevolũtatꝫ. Quarto causabat ḣ gaudiũ ex eo q̃ pariebat sine dolore. vñ Ber. in inãt. O brã summe inter mulieres bñdicta sola a generali maledictiõe libera: ⁊ a dolore parturitiũ aliena. nec miꝫ si dolorẽ nõ intulit matri qui tulit dolores toti⁹ mũdi. O ꝟe nouitas inaudita: ꝟgo pepit: ⁊ p⁹ ptũ inviolata pmãsit. fecũd itatẽ plis cũ carnis integritate: ⁊ gaudiũ mris habẽs cũ ꝟginitatis honore. Et Hugo de sctõ vict. ait. Btã ꝟgo maria nõ solũ sine libidine ꝛcepit: sed neq; de semine virili partũ accepit. ⁊ ob hoc sine dolore filiũ edidit. Et Aug⁹. in smone natiuitatis eiusdẽ dicit. Preciũm est i ea illud Eue infelicitatis culoliũ. s. i tristicia paries filios q̃ ista in letitia dñm pturiuit. q̃ illa peccatorẽ: ista edidit innocẽtẽ. Ipa igit ꝟgo bñdicta in pariẽdo dulcissimũ filiũ suum tãta sensit suauitatẽ. tãtoq; gaudio ac exultatiõe fuit repleta: vt nostris nequeat sermonib⁹ referari. Oẽs em̃ sui sensus corpales ⁊ spũales ineffabilẽ ꝛsolatiõꝫ ꝛcepẽrt. O ineffabile gaudiũ marie: cũ vidit se peperisse regẽ angelorꝫ. salvatorẽ mũdi: creatorẽ oĩum ⁊ deũ deor: ac dominũ dominãtiũ. radios sue diuinitatꝫ a toto corpe emittẽtẽ. Cũ oculis corporeis cernebat Messyã a sanctis patrib⁹ tam ante desideratũ. Cũq; illũ i brachijs suis suscipiẽs: dulciter ad pectus stringebat: ⁊ suauiter illi lac suũ virgineũ ꝓpinabat. Et ideo in corona nra illi dixi. De fame gustare vn pocho o maria. De quel piacere e simi surato ardore. Che de dolceza ti passana el core. Quãdo el to fiol i brazo hauesi E lui del tuo lacte sen trina. E poi con soi brazeri te stringiua. Si che di gaudio tuta te rispina. Quis cogitare sufficiat qũãtũ gaudia fuerit' qñ vidit pastores filiũ suũ reuerẽter adorãtes. q̃ dixerũt ei Baude gaude maria: p che ogi ride e canta la celeste cõpagnia: e iubila tuta quãta. O inextimabilis iocũditas. O incompabile gaudiũ. O ingẽtissima virginis iubilatio. Siem̃ natiuitas filij sui gaudiũ attulit vniverso mũdo: iuxt illud Lu. ij. Annũcio vob gaudiũ magnũ qđ erit omi pplo. quãũ iocũda fuisse putãda est eius dilectissime genitricis? Nã de btõ Jacopono de tuderto ozdis nñ legitur q̃ in solẽnitate natiuitatꝫ dñi nri Iesu xpi: cũ in choro gaudisset inonari Hlia in excelsis deo ⁊c. ex mẽoria melliflue natiuitatis xpi ex ꝟgine. ei p̃ dulcedine saltim est cor: et plen⁹ iubilo et suauitate migrauit ad dñm. Sctũs aũt Francisc⁹ cũ in nocte natiuitatꝫ dñi in loco greci post euãgeliũ pdicaret populo de pturitõe ꝟginis: vilius est a milꝫ hẽe in brachijs suis dñm ihm in forma pueruli: ex cui⁹ amplexib⁹ mirũ in modũ consolabat.

¶ Pars tertia huius sermonis q̄ dicit adorationis siue oblationis.

Tertiū gaudiū magis gl'iose fuit in magoꝝ adoratiōe. Un sciendū p maiori istius gaudij declaratione q̄ dr Isa. xlv. dño nro ihesu xpo. Uere tu es deus absc̄ondit⁹. scrūs isrl saluator. Deus em̄ pr̄ dedit eū manifestū fieri nō oi pplo: sed testib⁹ pordinatis a deo: vt ait Petr⁹ Act. x. Pertinet em̄ ad diuine sapie ordinē: vt eis⁹ dona secreta nō eq̄lit ad oēs: sed imediate ad ḡsdā pueniāt: q̄ eos ad alios deriuent. Un h̄ etiā debuit circa dñi Jesu natiuitatē obseruari. vt nō oib⁹ manifestaret: sz q̄busdā: per ḡs posset ad alios puenire. Quapropr̄ scūs Tho. in. iij. pte sum. q. xxxvj. ar. j. dic. Natiuitas xpi nō debuit oib⁹ esse manifesta. Primo q̄dē: q̄ p hoc ip̄edita fuisset hūana redēptio: q̄ p crucē pacta est. quia vt dicit. j. Thor. ij. Si cognouissent nunq̄ dñm glorie crucifixissent. Scō q̄ h̄ diminuissz meritū fidei: p quā ipe venerat hoies iustificare: fm illud Rom. iij. Justicia dei per fidē ihesu xpi. Si em̄ manifestis indicijs xpo nascēte ei⁹ natiuitas oib⁹ apperet: ia tolleret rō fidei q̄ est argumētū nō apparentiū: ad Heb. xj. Tertio q̄ p hoc veniss̄et in dubiū veritas humanitatis ipius. vñ Aug. dicit in epistola ad Volusianū. Si nullas ex puulo in uenturē mutaret etates: nullos cibos: nl̄los caperet somnos: nōne opinionē confirmaret erroris: nec holez verū vllo mō susc̄episse credere. q̄ duz oia mirabiliter facerer: auferret quod misericorditer fecit. Un dr gra dei saluatoris eruditēdi erāt oēs hoies ad salutem. nō in ꝓncipio natiuitatis eius: sed postea tē pore ꝓcedēte: postq̄ oparus est salutē in medio terre. Un de post passionē q̄ resurrectiōz suā dixit discipulis Matth. vl. Eūtes docete omes gētes. hec ille. ¶ Notādū ꝓo est q̄ natiuitas xpi quatruoz generib⁹ hoium fuit manifestata. Primo ipīs b̄ndicte virgini et Joseph sponso eius: qui instruendi erāt de natiuitate dei anteq̄z nasceret. q̄ ad eos ptinebat reuerētiā habere ꝓlis ꝓcepte ī vtero q̄ obsequi nascituro. Sz q̄ eoꝝ testimoniū ꝓpter hoc q̄ domestici fuissent habitū suspectū circa magnificationē xpi. Nam testimoniū domestici reꝓbat. q̄ non valet. l. iure ciuili. C. de testib⁹. quia familiaritatis: ꝓpinq̄tatis q̄ cōsanguinitatis affectio veritatē impedire soler. c. accusatores. iij. q. v. ideo oportuit vt alijs manifestaret extraneis. quoruz testimoniū suspectū esse nō posset. Ꝓpter ea Joseph certificat⁹ est ab angelo Mat. j. dū ei dixit. Joseph fili dauid noli timere accipere mariā coniugē tuā. quod em̄ in ea natū ē de spūsancto est. Scō manifestata fuit pastorib⁹ ab angelo Luce. ij. Tertio istis magis q̄ puenerūt ad xpm. xiij. die natiuitatis eius. quo die festū Epiphanie. i. manifestationis siue apparitiōis celebrat. quia noua stella ipsis tribus magis apparuit: vt infra videbit. Si em̄ reuoluto anno aut etiā duobus annis post xpi natiuitatē puenissent ad xpm: nō inuenissent eū in Bethleem: cū scriptū sit Lu. ij. q̄ postq̄z ꝓfecerūt oia fm legez dñi. s. puer Jhm offerētes in templū reuersi sunt in galileam in suā ciuitatē Nazareth. Quarto autē manifestata est iustis in tēplo: scz Symeoni et Anne ꝓphetis. qui de ipso ꝓphetauerūt vt habet Lu. ij. Et isti omnes poterant dicere cum magis. Uidimus stellam ei⁹. Matth. ij. ¶ De his ꝓo magis tria ad ꝓsens videbimus. Primū dicet nominatiōis. Scōm apparitiōis. Tertiū ꝓo oblatiōis. Quo ad p̄mū dico q̄ isti reges appellati sunt magi. i. malefici. vñ Exo. viij. Malefici pharaonis dicunt magi. et sil'iter omes incātatores et diuini dicunt magi. xxvj. q. v. c. nec mirū. et. l. nemo. C. de male. Dicit autē Chrys. sup Mat. istos fuisse maleficos: sed postea cōuersos. qui b⁹ voluit dñs suam natiuitatē reuelare: et eos ad se adducere: vt per hoc peccatorib⁹ spem venie preberet. et sic post conuersionē retinuerūt denominatiōz. sicut etiā Simon leprosus post curationē. Et q̄ semel fuit fugitiu⁹: semp dicit fugitiu⁹. l. qui sit fugitiuus. ff. de edili. edic. Uel dicunt magi. i. illusores: quia illuserūt Herodē: p aliā viam reuertētes ad regionē suam: Mat. ij. Uel fm Rabanū sup Matth. magi sunt q̄ singulis rebus philosophant. Magus em̄ hebraice dicit scriba: grece philosophus: latine ꝓo sapiens. Unde dicunt magi. i. sapientia magni. vt etiā dicit Archi. in. c. legimus §. sz ecōtra. xxxvij. di. et in. c. nec mirū. xxvj. q. v. in verbo Magi. De his magis sic dicit Remig⁹. Sciēdū est q̄ varia est de magis opinio. Quidā em̄ dicūt eos fuisse chaldeos. Chaldei em̄ stellā p deo colebāt. et ideo dixerūt q̄ Nunc pātius eoꝝ de⁹ ostēdit verum deū natū. Alij ꝓo dicūt q̄ fuerūt persenōnulli etiā dicūt eos ꝛc ultimis terre finib⁹ fuisse. alij aūt asserūt eos fuisse nepotes. i. de scēdentes Balaā. et magis ē credendū. Balaā em̄ inter cetera q̄ ꝓphetauit dixit Num. xxiiij. Orietur stella ex Jacob: et ꝓsurget ho de isrl. et

Tres reges dicti sūt magi

Opinio nes de stella magorum

Quare xps nat⁹ se per stellā demō strauit

Qualis fuerit stella magis visa

ligit descēdētes hñtes hāc pphetiā: mox vt viderūt stellā nouā intellexerūt natū regē zvenerūr. hec Remigi⁹. Dicit etiā Chrys. super Mat. q̄ descēdētes de gñe Balaā elegerunt de seipis. xij. z si q̄s coz mouebat: filij⁹ ei⁹ aut aliq̄s ex ppinq̄oz⁹ i ei⁹ locū sustinebat. qui singulis annis certo tpe sup mōtē victoriale ascēdebāt. z ibi trib⁹ diēb⁹ orabāt dū vt eis stellā illā de q̄ balaā pdixerat oñderet. Quadā ꝯo vice dū sic ibidē manerent tres reges stella q̄dā ad eos sup mōtē venit: q̄ habebat formā pulcerrimi pueri. sup cui⁹ caput crux splēdebat. q̄ magos allocuta est di. Ite velociter in terrā iudā: z regē quē q̄ritis inuenietis. ¶ De hac aūt stella diuīse fuerūt opiones Quidā em̄ dixerūt (vt ait Remigi⁹) q̄ spūs sctūs q̄ p⁹ea dat⁹ ē apt̄is in forma ignis: rite his magis appuit i specie stelle. Chrys. ꝯo sup Mat. videt tenere q̄ fuerit angel⁹ q̄ i tāli spē cie appuit. Doctores aūt cōiter tenent q̄ fuerit stella realit de nouo creata: vt ponit Nico. de ly. sup Mat. Uñ glo. sup illo ꝯbo Uidim⁹ stellā ei⁹: ait. s. ppriā. q̄ hāc creauit ad ostēsionē sui. ¶ Quo ad scd̄m aūt videndū de magis. s. quare p stellā facta fuerit magis dmōstratio xpi nati? Rñdet b. Tho. in. iij. pte sum. q. xxxvj. ar. v. di. Sicut manifestatio syllogistica fit p ea q̄ sunt magis nota ei cui est aliq̄d manifestandū: ita manifestatio q̄ fit p signa dz fieri p ea q̄ sunt familiaria illis q̄b⁹ fit. Manifestū est aūt q̄ viris iustis est familiare z ꝑsuerū interiori spūsscti edoceri instictu absq̄ signoz sensibiliū dmōstratiōe. s. p spm̄ pphetie. Alij ꝯo corpalib⁹ reb⁹ dediti p sensibilia ad intelligibilia dducunt Judei tñ ꝑsueti erant diuīa rūsa p angelos accipe: p quos etiā legē acceperant: ꝝm illud Act. vij. Accepistis legē in dispositiōe āgelorū. Gētiles ꝯo z maxime astrologi consueti sunt stellaz cursus respicere. z iō iust̄. i. Symeoni z Anne manifestata ē xpi natiuitas p interiorē instictū spūsscti: unde illō Lu. ij. Rūsum accepit Symeon a spūsctō ꝛc. Pastoribus aūt z magis tāq̄ reb⁹ corpalib⁹ deditis: manifestata est xpi natiuitas p apparitiones visibiles. z qz hec natiuitas nō erat pure terrena: sz q̄dāmō celest̄: ideo per signa celestia vtrūq; manifestat. Ut em̄ Aug. dr in ser. de ephia. Celos angelū habitāt z sydera oīnāt: vtriq; q̄ celi enarrāt gl̄iam dei. Rōnabilit̄ āt pastoribus tāq̄ iudeis: apd̄ q̄s freq̄nter facte sunt apparitiones āgeloz: reuelata est natiuitas xpi p āgelos. magis aūt assuetis in sideratiōe celestiū corpoz mā ifestata ē p signū stelle. qz vt dr Chrys. p cōsueta eos dūs vocare voluit eis cōdescēdēs. Greg. aūt dicit i omelia sup Mat. Judeis tanq̄ rōne vtentibus rōnale aīmal. i. angel⁹ pdicare debuit. gētiles ꝯo q̄ vti ratiōe nesciebāt: ad cognoscēdū dū nō p vocē sz p signa pducunt. Et sicut dñm iā loquentē annūciauerūt gētib⁹ pdicatores loquētes. ita cū nōdū loquentē elementa muta pdicarēt. Aug. aūt dr in ser. ephie. Abrae innumerabilis erat ꝓmissa successio: non carnis semine: sed fidei fecūditate generāda. et ideo stellaz multitudini est compata. scilicz Gen. xv. vt celestis pgenies speraret. Et iō gētiles in sydeib⁹ celignari oztu noui sydez excitant vt pueniant ad xpm p quē efficiunt semē Abrae. ¶ Nec aūt stella nō fuit vna de stellis celestib⁹ ab initio creat̄: vñ Aug. in li. 3 Faustū dr. Non ex illis erat stella que ab initio ītinerū suoz ordinē sub creatōis lege custodiūt: sz nouo ꝑgis ptu nouū sydus apparuit. Beat⁹ ꝯo Tho. in. iij. parte sum. q. xxxvj. ar. vij. ināt. Sicut Chrys. dicit super Mat. q̄ illa stella q̄ magis apparuit nō fuerit vna celestiū stellaz: multipliciter manifestū ē. Pro q̄dē. qz nulla stellaz hac via incedit. hec em̄ stella ferebat a septētrione i meridiē. Ita em̄ iacet Judea ad pstē vnd magi venerūt. Sc̄do apparet ꝫ ex tpe. Nō solū em̄ apparet in nocte: sz etiā in meridie: z sup fulgoē oñdebat. qd̄ nō est virtutis stelle: sz nec lune. Tertio qz q̄nq; appebat z quādoq; occultabat. Cū em̄ magi ītrauerūt hierlm: occultauit seipam. deinde vbi herodē reliquerūt oñdit seipm. Quarto: qz nō habebat ꝓpriū motū sic alie stelle: sz cū optebat ire magos ibat: q̄n aūt eos optebat stare stabat. sic z de colūna nubis q̄ erat i deserto dr Exo. xiij. Quito qz nō sursum manēs ꝓpriis ꝑmōstrabat: sz deorsum descēdēs hoc faciebat. vñ Mat. ij. dr q̄ stella quā viderāt magi i oriēte antecedebat eos vsq; dū veniēs staret sup vbi erat puer. Et quo patz q̄ verbū magorum dicentiū. Uidim⁹ stellā ei⁹ in oriēte. nō est sic intelligēdū quasi ipis i oriēte posite stella apparuerit eis in terra Judee: sz qz viderūt eā i oriēte existētē: z p̄cessit eos vsq; in iudeā. Nō potuisset aūt distincte domū demōstrare nisi fuisset terre vicina. erat q̄n firmamēto celi collocata: sz aere vicino tre: vt ait Fulgentiꝰ. z ꝑm volūtatē dei mouebat. vñ Leo papa dicit in ser. epiphanie. Tribus magis in regiōe oriētis stella noue claritatis apparuit. q̄ illustrioz cereꝰ: pulcrioz q̄ syderibꝰ in se intuentiū oculos aīmosq; ꝑ cere vt con-

Differẽ/tia illius stelle ab aliis

sestim aduerteret nõ eẽ ociosũ. qđ tã ĩsolitũ videbat. hec ille. ¶ Exq̃b⁹ oib⁹ patz quõ hec stella ab aliis differebat origie. qz nõ fuit creata cũ aliis a p̃ncipio mũdi: sz solũ in natiuitate xpi. Jtẽ officio: qz alie stelle facte sunt vt sint i signa ⁊ tpa: Ben. j. hec aurẽ vt duceret magos. Jtẽ duratiõe: qz alie stelle sẽ ppetue hec aũt (vt ait Nico. de lyra) finito suo miste/rio redijt in placẽtẽ materiã. Jtẽ in situ ⁊ lo/cariõe: vt ꝯ. dictũ est. Jtẽi radiatiõe. qz ceteꝛ stellis erat lucidior: ita q̃ splẽdoꝛ solis eã ob/scurare nõ poterat: ⁊ etiã i meridie splẽdidissima appebat. Jtẽ in motu: qz nõ mouebat motu circulari: sed pgressiuo. Jtẽ in sui de/monstratiõe ⁊ celatiõe ad tpus. Dicit q̃z beatus Tho. vbi. ꝯ. ar. v. Stella q̃ xpi natiuitatẽ manifestauit: oẽm occasionẽ erroꝛ subtrahit. Ut em Aug. ꝺ cõtra Faustũ. nulli astrologi ita cõstituerũt nascẽtium hoim fata sub stellis: vt aliquã stellarũ homie aliquo nato circuit⁹ sui oꝛdinẽ reliq̃sse. ⁊ ad eũ q̃ nat⁹ est perreriſſe assueꝛẽt. sicut accidit circa stellã q̃ demõstrauit natiuitatẽ xpi. Et ideo per hoc nõ cõfirmat erroꝛ eoꝝ qui sortẽ nascẽtiũ hominum astroꝝ oꝛdini colligari arbitrantur. nõ aũt credũt astroꝝ oꝛdinẽ ad hois natiuitatẽ posse mutari. Sil'r etiã vt dicit Ezechi. nõ ẽ astronomie op⁹ a stellis scire eos q̃ nascunt: sed ab hoꝛa natiuitatiſ futura p̃dicere. Magi aũt rps natiuitatis nõ cognouerũt: vt hinc sumentes initiũ a stellaꝝ motu futura cognoscerẽt: iz poti⁹ ecõuerso. Et sic Aug⁹. dr in ser. Ephie. magi ab angelis aliq̃ monitione reuelatiões audierũt: q̃ stella xpm natum significaret. ⁊ pbabile videt q̃ a bonis. qñ i rpo adorãdo sal⁹ eoꝝ tã q̃rebat. hec ille. Et idẽ Aug. in li. questionũ veteꝛ ⁊ noui testamẽti ait. Regẽ intellexerũt natũ cũ stella. Sic em talis rex soleat designari. Vi em magi nõ malivolẽtia astroꝝ cursum: sed rerũ curiositate speculabant. Leo aũt papa in p̃mõe ephie dic. Preter illã stelle speciẽ que corpoꝛeũ incitauit obtutũ: fulgẽtioꝛ ꝑtis radi⁹ eoꝝ corda pdocuit. Btus ꝙo Tho. vbi supꝛ. viij. inq̃t. Magi sunt p̃mitie gentiũ in xpo credẽtiũ: in quib⁹ appꝛuit sicut in quodã pfagio fides ⁊ deuotio gentiũ venientiũ a remotis ad xpm. Et ideo sicut deuotio et fides gentiũ est absq; erroꝛe p inspiratiõz spiritussci. ita etiã credẽdũ ẽ magos a spũsctõ inspiratos sapient' xpo reuerẽtiã exhibuisse. hec ille. ¶ Quo ad tertiũ ꝙo. s. de oblatõe magoꝝ p̃dictoꝝ inq̃t Ezechi. sup Mat. Si magi regẽ terrenũ quercẽtes venissent: fuissent ꝺfusi. qz tãt'i itineꝛ laboꝛẽ sine causa susceptisent. vn nec adoꝛassent: nec munera obtulissent. nũc aũt qz celestẽ regẽ querebãt: ⁊ si nihil regalis excellẽtie i eo viderũt: tñ solu⁹ stelle testimonio ꝺcẽti adoꝛauerũt. Uiderũt eniz hoiem ⁊ adoꝛauerũt deũ: ⁊ obtulerũt munera dignitati xpi cõgruẽtia. Aurũ quidẽ quasi regi magno. thus q̃ si in dei sacrificio ponit̃ imolãt vt deo. myrrha qua mortuoꝝ coꝛpa ꝺdiunt̃ pzebet tanq̃ p salute oĩm morituro. Breg. q̃z in omelia Ephie idẽ confirmans ait. Magi ꝙo auꝝ: thus ⁊ myrrhã deferũt. Auꝝ q̃ppe regi ꝺgruit. thus ꝙo in dei sacrificio ponebat̃. myrrha aũt mortuoꝝ coꝛpa cõdiunt̃. Eũ g̃ magi quẽ adorant etiã mysticis muneribꝰ pdicãt. auro regẽ: thure deũ: myrrha moꝛtalẽ. Alij aũt q̃dã doctoꝛes dicũt q̃ obtulerũt auꝝ in pauptatis ſbsidiũ: thus in stabularis fetoꝝ remediũ. myrrhã ꝙo i teneritudis puerilis obsequiũ: ad vnguẽda mẽbza illi⁹ debilia ⁊ tenera ac delicatissima: quinas penalitates ⁊ infirmitates assumpsit.

Magi pmẽdãt

Vos aũt beatos magos admiraꝺiles nob reddit laboꝛ itineratõis. qz longitudo viaꝝ nõ retraxit eos q̃n pgerẽt ad dñm nr̃m iesuz xpm. nõ etiam difficultas tpm: qz in hyemenõ multitudo expensarũ quas oportebat facere. nõ teneritudo cõplexionũ: qz erãt delicate psone. nõ piculũ psonaꝝ: qz eis poterãt fieri multe insidie. nõ timoꝛ vsurpationũ. s. ne sua regna ab alijs interim vsurparent. Uenerabiles etiã eos reddit audacia cõfessiõis: qz corã herode) q̃ regnũ iudaicum sibi vsurpauerat) ꝓfessi sũt xpm natũ eẽ regẽ iudeoꝝ. ¶ Sz h q̃ri p̃t: quõ ĩ. xij. dieb⁹ potuerũt magi venire de vltimis fr̃e finib⁹. vl' saltẽ de fra lõginq̃ vsq; in hierlm: q̃ est i medio fr̃e habitabil' cũ a patria eoꝝ vsq; i hierlm cẽt via vni⁹ anni: fm Ezechi. Et rñdet Remigi⁹ q̃ puer ad quẽ ppabãt. eos i tã breui spacio ꝑducere potuit Uel dicendũ fm Hiero. q̃ sup dromedarios venerũt: q̃ sunt velocissimi. ⁊ tãtũ currũt vna die q̃z tũ eq̃ in mlt̃. Et tũcipletũ est illd Isa. lx. Inundatio camelorũ opiet te. dromedariũ madian ⁊ epha. Si etiã q̃rat: q̃re potius in hierlz preterũt q̃z ad aliã ciuitatẽ ad q̃ rẽdũ xpm: Rñdet Remigi⁹ q̃ hierlm magẽ erat ciuitas ⁊ regal'. ⁊ iõ credebãt q̃ tal' puer nõ nisi i regia ciuitate nasci deberet. Uel ibi preterũt vt locũ natiuitatiſ xpi certi⁹ discere possent. qz ibi sapientes scribe ⁊ legis doctoꝛes residebãt: vt ipleret q̃d dictũ ẽ p pphaz Isa. ij. De syon exibit lex: ⁊ verbũ dñi de Hierusalem. Item vt studio magoꝝ dãnaret̃ pigri

Quare magi venerũt in Hierlm

De oblatiõe magoꝝ

cta iudeoꝝ.vt.s.essent ierecusabiles.quia po/tuissent dicere. Nos q̄dē locū natiuitatis sci mus:sz tps ignoram⁹. Et tō magi ostēderūt eis tps:z didicerūt ab ipis locū. O quanta igit fuit delidea iudeoꝝ.q̄ cū p scpturas iue/nirēt xpi aduētū esse ppinquū.viderētqz re/ges a finib⁹ terre venisse ad eū q̄rēdū.z ad/orādū.iux pphetiā Dauid ps.lxxj. Reges tharsis z insule munera offerēt:reges arabū z saba dona adducēt. Et adorabūt eū oms re ges tē.nō curauerūt ad locū natiuitatis xpi eis vicinū:z ab ipis demōstratū magis vna cū illis ppare. Sz h̄ no pmittēte factū est p pter eoꝝ maliciam. Ut em̄ dr in cōi puerbio Achio dio vol male li tolle el seno. Ut etiaz dr Greg. vbi.s. ideo stella disparuit ppe hieru salē: vt magi nec̄e haberēt pcūctari pncipes iudeoꝝ de ortu Messye:z sic duplici testimo nio firmarent in fide.s.stelle z sacre scpture.

Quare magi taz lōgā viā assumpserūt

Jpi em̄ scribe z pharisei allegauerūt pphe/tiā Michee.v. vbi dr: q̄ messyas nasci debe bat in Bethleem. ¶Sz h̄ inq̄rēdū est:q̄ cā magos ipulerit ad sumēdā tam lōgā z diffi/cilē viā? Et rñdet Aug⁹. in smone pdicto sic dicēs. Cū als multi nati essent reges iudeoꝝ nūqz quēqz illoꝝ ad adorandū quesierūt:qz nec quēqz illoꝝ de celo loquētē didicerūt. Nō itaqz regi iudeoꝝ quales illic cē solebāt hūc tam magnū honorē lōginqui alienigene ab eodē regno extranei a se deberi arbitrabant sed talē esse natū didicerāt in quo adorando se salutē q̄ fz deū ē psecuturos mīme dubita rēt. Neqz em̄ eras:cui saltē adulatio hūana seruiret:nō in mēbris purpura:nō in capite diadema fulgēs:nō pompa famulantiū:nō terroꝝ exercit⁹:nō gloriosa fama plioꝝ hos ad eū viros ex remotis terris cū tanto voto supplicatōis attraxit. Jacebat in psepio pu er ort⁹ recent exigu⁹ corpe: pcēptibilis paup tate. sed magnū aliqd latebat i puulo q̄ d il/li homines pmitie gentiū nō terrena ptāte: sed celo narrāte didicerūt. hec ille. Cognouerāt em̄ p apparitōz illi⁹ stelle:q̄ nat⁹ erat ille q̄ ait Apoc. vl. Ego sum gen⁹ z radix dauid stella splendida z matutina. Quare autē ab oriente venerint assignat Ihzym. sup Mat. rationē dicēs. Ab oriēte venerūt magi.qz vñ dies nascit:inde initiū fidei pcessit.quia fi/des lumen est aiaz. vel qz ocs q̄ ad xpm ve/nūt ab ipo z p ipm veniunt. ¶Cur aūt He rodes rex turbat⁹ sit:tres iter alias pñt cau/se assignari. Primo.s. vt celsitudo maiestatz xpi monstraret. Un Grego. vbi.s. ait. Leli regenato rex terre turbat⁹ est.qz nimirū ter/

Quare herodes turbat⁹ ē

rena altitudo ꝺ fundit:cuz celsitudo celestis apit. Scdo vt eius iudiciaria ptās cogno/sceret vel figuraret. vñ Aug. vbi supra dicit Quid erit tribunal iudicātis qñ supbos re/ges cuna terrebat infantis? Tertio vt deiectio regni diaboli oñderet. vñ Leo papa vbi.s. inqt. Nō tantū herodes in semetipo turba tur quātū diabol⁹ in herode. Herodes em̄ hoiem xpm extimabat:sed diabolus deum:z vtreqz regni sui successorē timebat:diabolus celestē:sed herodes terrenū. Supflue tamē timebat herodes.quia xpus nō venerat re/gnū terrenū in terra hze. vñ Leo papa vbi s. ait ipi herodi. Nō capit xpz regio tua.n€ mūdi dns prātis tue sceptris est ptēr⁹ angu stis. Dis etiā hierosolyma turbata est de na tiuitate xpi:cū tñ summe gaudere deberet.qz vt inqt Ihzym. de aduentu iusti non poterāt gaudere iniq̄. Uel turbatā se oñdit (licet nō esset) vt se sulpectā nō redderet tyrāno:si se le tā oñdisset de natiuitate regis iudeoꝝ. Et for/te hac de cā nemo iuit cū magis ad videndū eū. Cū aūt ipi magi discessissent ab herode maligno z fraudulento.qui q̄rebat occidere xpm.simulās tamē cū magis se velle adorare eū. Ecce q̄ (vt dr Mat.ij.) iterū eis appuit stella q̄ pmo disparuerat. Et in eodē.c. dicit Uidētes aūt stellā magi gauisi sunt gaudio magno valde. In tota aūt sacra scptura nul libi reperiunt tot verba lericie simul posita q̄ quidē verba sunt vnita ad denotādū ineffa/bile eoꝝ gaudiū. Per tria autē hba lericie.s. gauisi sūt gaudio mag̃:significat lericia oīm triū potētiaꝝ aīe.q̄ tote erāt intēte ad q̄rēdū z inuenīēdū ꝙginis filiū:que lerate sunt vehe mēter. Dū aūt addit valde: denotat gaudiū oīs sensus corpis repleti lericia ex inuentōe xpi. Uidētes em̄ stellā certificati sunt q̄ ipm indubitāter in primo inuenirēt:cū bethleem vbi nat⁹ erat ppe ad q̄nq̄ miliaria ē cogno uissent. vñ sequit in predicto euāgelio q̄ ipa stella precedēs eos duxit ad locum vbi erat puer:z ibi firma sterit indicans eis q̄ ibi in illo tugurio erat saluator mūdi cum virgine benedicta matre sua. vnde sequit. Et intrā/tes domū inuenerūt puerū cū maria matre eius. O iocunda inuētio. Desideria em̄ cuz cōpleta fuerint delectāt aiam: Prouerb. xiij. Et petentes adorauerūt eū. Ubi Bern. ex/clamat di. Quid facitis o magi q̄d facitis? Lactātē puerū adorantis in tugurio vilibus pannis. Ergo ne dē iste? Et vbi est re gis aula? vbi curie regalis frequētia? nūqd aula est stabulū? thronus psepiū? frequētia

Ioseph ⁊ maria. Isti insipientes sunt vt fierent sapientes. hec ille. Sequit aut. Et aptis thesauris suis obtulerut ei munera: aurū: thꝰ: ⁊ myrrhā. In quo actu mystice designauerūt ꝓditōes quas debet hīe bona oblatio ⁊ elyna Dum em dicit aptis: ostendit largitas eius thesaurꝰ bonitas: suis ꝓprietas. vt non solū elemosyna fiat largiter ⁊ abūdāter i magna copia ⁊ de bonis rebꝰ nō corruptis: sz etiā de ꝓpriis ⁊ nō alienis rebus. Dū aut addit obtulerūt: denotat celeritas ⁊ hilaritas: vt fiat libenter ⁊ alacri aīo ⁊ vultu: ⁊ cito p̄uenīēdo petitiōz pauptatꝰ: ⁊ nō expectādo vt pcibꝰ ertor queat. Dū ꝯo dr: ei: significat discretio elyne ⁊ sinceritas: vt s. fiat discrete paupi ⁊ nō diuiti siue nō indigēti: nec ex vana gl'ia vl' alio malo fine: sed sincere ex charitate ⁊ amore dei vt ei sit datū qđ eius cā dat paupi. Dū aut addit munera: ostēdit liberalitas elyne. vt qꝫ debito ⁊ p̄ sua mercede dz q̄s hīe: ei nō detur tāq̄ elyna. ⁊ ne deat aliq̄d alicui sb̄ p̄textu pietatis: vt postea amplꝰ habeat ab eo. Dū aut dr. aurꝫ: thus ⁊ myrrhā. q̄ tria q̄libet corꝫ obtulit: vt dicūt doct. vnde falsa est illa sentētia. Caspar fert myrrhā: thus melchior: balthasar aurꝫ. Et hac diuersoꝫ munerū oblatiōe denotat varietas elemosyne. Nō ei sufficit paupi dedisse panē si vino vel vestimento indigeat: ⁊ q̄s ei subuenire pōt. Quid aut tē mystice designarent hec tria munera circa ꝑsonā xp̄i supius dixim⁹. De quo etiā eccl'ia in officio ephie canit. Tria sunt munera pretiosa q̄ obtulerūt magi dño in die ista. ⁊ hnt in se diuina mysteria. in auro vt ostendat regis potētia. in thure sacerdotē magnū considera. ⁊ in myrrha dñicā sepulturā. ¶ Notā: dū ꝯo est qꝫ ordo rōis exigit: vt fm gradū dignitatis ⁊ excellētie ⁊ valoris alicui cultꝰ exhibeat honoris ⁊ reuerētie. c. statuim⁹. de maio. ⁊ obe. Tū cū magnꝰ cultꝰ honoris ꝑ dat̄ in munerū oblatiōe: magnis ⁊ dignis ꝑsonis nō vilia sed magna ⁊ nobilia sunt dꝫ naria facīēda ⁊ offerēda. Nā vt dicit in. c. ⁊ si questiōes. de simo. In accipiēdis vl' dādis muneribꝰ ꝑsone dantis ⁊ accipiētis est qualitas attendēda. ideo cū ipi offerētes essent sapientissimi ⁊ cognoscerēt nobilitatē rerum: ⁊ essent diuites: qꝫ reges ⁊ dīi: ⁊ offerre vellēt ei q̄ est potēs in celo ⁊ in terra. q̄ dixit Mat thei. xxviij. Data est mihi oīs ptās in celo ⁊ in terra. Cōgrue elegerūt facere ei oblatiōē trib⁹. q̄rū q̄libet in genere suo est optimū. Aurꝫ em est potiozis valorꝫ inf metalla thus potiozis odoris inf aromata: myrrha potiozis vigoris iter vnguēta. Recte q̄ dño iesu obtulerūt aurꝫ: qꝫ ipe est rex regū et dīs dīantiū: Apoc. xix. Aurꝫ nāq̄ offert regib⁹ ꝑ tributo. c. si tributū. xj. q. j. ⁊ p glo. in. c. generali. in ff. regalia. de elect. li. vj. Quia ꝯo i thure sapia designat: vt ait Salomō Sap. vij. dicēs de sapia: qꝫ infinit⁹ est thesaurꝰ hominib⁹. Ideo cōgrue illud obtulerūt ei in q̄ sunt oēs thesauri sapie dei absc̄diti. Col. ij. Et sic in auro ⁊ thure eū ꝓfessi sꝫ esse verū rege de regio genere dauidico: q̄ ꝓmissus erat in lege sup Israel regnaturꝰ. atq̄ summū sacerdotē de stirpe Aaron: q̄ debebat sacrificare suū ꝓciosissimū corꝑ sup arā crucis. ⁊ deū ac dīm suū. Per myrrhā ꝯo eū designauerūt debere p humani generis redēptiōe mori: ⁊ in sepulcro myrrha eius corꝑ cōditi. sic postea factū fuisse ptz Joh. xix. In his q̄z muneribꝰ designauerūt tria munera q̄ oēs fideles xp̄iani dīt offerre dño iesu. nā apto thesauro suo debēt de scrinio cordis sui offerre ei cordialē dilectionē ⁊ charitatē q̄ p aurū figurat. qꝫ sicut aurū est valore maximū ⁊ virtute optimū. nā cor debile restaurat ⁊ ꝙfortat. ꝙpter hoc ponit in electuariis infirmoꝝ. Item in tenore solidū multū qz durans. sic charitas inter oēs virtutes ꝓcipatū tenet. ⁊ q̄ de ea plꝰ habet plus valet. ⁊ q̄ nihil charitatis habet nihil valet. vt ptz. j. Chor. xiij. vbi apostolꝰ ait Si linguis hoīm loquar ⁊ āgeloꝝ: charitatē aūt nō habeā: nihil sum. Ite charitas supuenies restaurat oīa merita ꝙdita: ⁊ cōfortat corda debilia ad opandū instāter opera ꝙfuosa. Et ideo charitatē nō habēti dr dīs Apoc. iij. Dicis qꝫ diues sum ⁊ locuples: et nulli egeo. Et nescis qꝫ tu miser es ⁊ miserabilis: pauper: cec⁹ ⁊ nudus. Sed suadeo tibi emere a me aurū ignitū vt locuples fias: ⁊ offeras deo tuo. Charitas etiā est solida: qꝫ tenet hominē solidū ⁊ firmū in bono. vñ de ea inqt Aplus vbi. s. Charitas nūq̄z excidit trāssumptiue in. c. charitas nūq̄z. de peni. di. ij. Et ideo de habēte charitatē dici potest illd Eccl. l. Quasi vas auri solidū. Item q̄libet fidelis debet dño iesu offerre thus deuote laudatiōis ⁊ oratiōis. quia ipe ait ps. xlix. Sacrificiū laudis honorificabit me ⁊c. Et ideo vnusquisq̄z debet dicere cū eodē ꝓpheta ibidē. Dirigat dñe oratio mea sicut incēsum in ꝓspectu tuo. Elevatio manuū meaꝝ sacrificium vespertinū. Et tūc de quolibet tali dici potuerit illd Eccl. l. Quasi thus ardēs i igne positū. Itē debem⁹ illi offerre myrrhā carnalis afflictiōis ⁊ mortificatiōis: pniez ⁊ macē

Coditiones bone oblatiōis vel elyne

Magi cōgrue illa tria obtulerunt

rationis. Sic em̃ myrrha lz sit amara: habet tñ odorē bonū z vigorē ꝓ fuatiuū a putrefactiōe. sic pnia licz videat esse amara q̃ ad sensualitatē: tñ est odorifera deo z nos pleruat a putrefactiōe viciorz. z est valde utilis z frutifera: iuxt illd Jac. j. Dis disciplina i pñti q̃dē nō videt ee gaudij sz merozis. postea ꝙ fructū pacatissimū affert exercitatis per eā. Et tūc dicere poterit q̃liber nostz illud Eccl xxiij. Quasi myrrha electa dedi suauitatem odoris. z illd Cañ. v. Manus mee distillauerūt myrrhā: z digiti mei pleni sunt myrrha ꝓbatissima. Et ꝓdicta q̃si oīa ꝓfirmat Bze. in omelia Ephie. ¶ Sed iam ad contēplandū ꝙginis gaudiū veniam. Si em̃ tātū gaudet sunt magi de vna iesu xpi visione. quātū gaudere debebat ei⁹ mater de q̃tidiana eius amplexatiōe: osculatiōe: lactatiōe z dulcissima ꝙversatiōe. Cogita aliquātulū o pauperecula mulier: q̃si esses in puerpio decubās cū filio z in maxima pauptate. quātū gaudiū haberes si aliquis ꝓpotes dns coram eo genu flecteret: et ei pciosa munera offerret. Quātū ḡ gaudere debebat ꝙgo bñdicta: q̃ pauperecula existēs vidit istos tres reges sapientissimos ac potētes: q̃ cū tāta comitiua de tā lōginqs ptibus ad visitandū filiū suū venerāt: stella eos ducēte. eidē filio suo adorato tanq̃z eozū vero deo: tam pciosa munera abūdāter offerre: z suis oīb⁹ necessitatib⁹ copiosissime satisfacere. Possum⁹ autez deuote meditari q̃ exñs bñdicta ꝙgo sola in diūsorio cū puero suo atq̃z Joseph: ac bone z asino: sentiēs tot gentes: equos: pedites: cameleos: milites: baroneſq̃z cum turba magna venire: cepit time re ne illi venirēt ad pdendū filiū suum. vnd subito accipiēs eū posuit in pspio: z feno eo operuit. O iesu dulcis. O imperator mūdi. O infinita maiestas. O sūma potētia z bonitas: quō stas? vbi cubas? vbi q̃escis? Cōsidera modicū o sensualis z carnalis: q̃ gaudes mūdo z delicijs. Un Bern. inq̃t. Quid vltra gl'iaris o diues in volutabro lecti picti tē. Absconso igit dulci iesu inter bouē z asinum: ecce appropinquant scutiferi z famuli alieq̃z gētes. Stella aūt stabat supra locum vbi erat dns iesus: nec vltra ꝓgrediebatur. Arbitrātes ḡ q̃ ibi eēt: irrātes ipi reges: z neminē videtes nisi mariā pauperculā puellā z ioseph. Egrediunt z aspicietes stellam: videt eā firmā stare supra ꝓspiū. z iterū ingrediunt: z nō videtes eū iterz egrediunt z videtes stellā stare imobilē. tertio ingrediunt q̃rētes vbi erat puer qui natus erat rex iudeoz.

Quātū gaudiū Maria habuit de regū oblatione

Quib⁹ cū tiore dixit benigna ꝙgo. O reges o principes: rogo amore dei ne molesteris me pauperculā matrē. Tūc illi h audietes dixerūt O ꝙgo serā. O ꝙgo illibata. O mr dei ne timeas. vidim⁹ em̃ stellā ei⁹ in oriēte: z venim⁹ cū muneribus adorare eū. nos venim⁹ bñfacere z nō male. Ne tardes obsecram⁹ ostēdere nobis desideriū cordis nostri. O spes nostra vbi es? O gaudiū nrm. O expectatio nostra O dulcis ihu: ostēde nobis facie tuā z salui erim⁹. Videtes aūt pulsima ꝙgo eoz magnā devotionē z fidē: prexit ad pspiū. Cōsidera mō quō illi reges z barones sūma cū reuerētia ac devotōe ipam sequūt eūt ꝙsus pspiū Et sbito btā ꝙgo cū venisset vbi erat filius genu flexit: z illi silr. Et tē discoopuit benignissimū ihm: z oīdit illis. Quē illi videtes: sbito deposit coronis z sceptrs regalib⁹ adorauerūt eū: z nō potuerūt lachrymas ptinere. sz cū fletu exclamauerūt dicētes. O diuia bonitas vbi iaces? O saluator mūdi. O gaudiū angelorz quō te humiliasti? O quāt⁹ feruor O magnanima fides istoz regū: q̃ nō suspicati sic idignū regs hiraculū: nō pauptatē matrs: nō viles pānículos: nō aspitatē feni: non feditatē stabuli: nō putarē pueri: sz iabiecto loco z aspo feno mirabant filij dei hūilitatē: q̃ exinaniuit semetipm: Phil. ij. In pauptate mris stupebāt de idicibili ei⁹ pauptate. In vilib⁹ pānículis attēdebāt splēdorē virtutū In mortali carne ꝙsiderabūt ineffabilē eius dignatiōez. ¶ Possum⁹ aūt ꝙtēplari q̃ diabol⁹ conat⁹ est aūtere magos a fide xpi: z pbare q̃ nō erat deus: sed pur⁹ hō multis ratiōib⁹. Quib⁹ sapientissima virgo rñdit. Et ꝓmo sic arguit diabol⁹ di. Iste puer generād⁹ annūciat⁹ est fore. ḡ est tm̃ hō z nō deus. ꝓsequentia pz q̃ Isaac. Samson z Johes baptista annūciati sunt parentib⁹ suis: qui tñ nō fuerūt nisi homines. Rñdit btā ꝙgo. Uez ē q̃ iste puer annūciat⁹ ē mihi nascitur⁹ ex me: sz ꝙginē remanēte. qđ de alijs n̄ fuit. De me em̃ pdictū fuit Isaie. vij. Ecce ꝙgo ꝓcipiet z pariet filiū: z vocabit nomē ei⁹ emanuel. i. nobiscū deus. Et Ezech. xliij. Uidi portā in domo dñi clausā tē. z Dan. ij. Lapis abscisus est de mōte sine manib⁹. Sēdo dixit diabol⁹. Iste puer ꝓceptus est i vtero fore. ḡ est hō z nō deus ꝓz ꝙsequētia. Qz deus cū sit infinit⁹ oīa implet. Un ait Hiere. xxiij. Celū z terrā ego ipleo. ḡ nō potuit claudi ꝙgis vtero. Rñdit beata ꝙgo illud Augustini in li. cōtra Faustum manicheum di. Nō plane catholica fides q̃ xpm dei filiū natū ex carnem credit ex ꝙgie vllo

Quō diabol⁹ conabat reges aūtere a fide p decē argumēta.

mō eūdē dei filiū sicī vtero mulierʒ ī cludit. ḡsi extra nō sit: qsi celi ⁊ terre administratōz uiuerit: qsi a pze recesserit. ſz vos manichei corde illo q̄ nihil potestʒ nisi corpalia fantasmata cogitare. ista oīno nō capitʒ ⁊c. Dixit ḡz illud eiusdē Aug⁹. in epla ad Uolusianū Hoīm iste sensus est nihil nisi corpa valentiū cogitare: ḡrū nullū pōt vbiq; eē totū. qm̄ p inumerabiles pres aliud alibi habeat necesse est. longe alia est natura aiē ḡz corpis: quāto magis dei q̄ creatoz est anier corpis. q̄ nouit vbiq; totꝰ esse: ⁊ nullo cōtineri loco: nouit venire nō recedēdo vbi erat. nouit abire ñ discedēdo q̄ venerat. vñ nō est facta mutatio in deo: sed in hoīe assumpto. Tertio arguit diabol⁹ dī. Iste puer natꝰ est ex feia: ḡ est hō ⁊ nō dꝰ. Ptz ꝯsequntia. qz sicut moꝛs hoīm subsecuta est ex pcō p̄moꝛ parētū: iuꝛ illud Ben. ij. Quacūq; die comederitʒ ex eo morte moriemi. Ita etiā doloꝛ partꝰ: fm illd Ben. iij. In doloꝛe paries filios. Sz h̄ nō fuit cōuenies deo nasci cū doloꝛe matrʒ pturiētʒ. ḡ ⁊c. Rndit beata ỹgo. Ille mlieres pariūt filios cum doloꝛe q̄ ꝯtraxerūt pctm̄ originale. ego aūt sum illa de q̄ dꝛ Lan. iij. Tota pulchra es amica mea: ⁊ macula nō est in te. Et iō pe/pri filiū meū sine doloꝛe. Un de mepphetatū fuerat Isa. xxv. Germinās germinabit si cut lilium: ⁊ exultabit letabunda ⁊ laudās. Quarto arguit diabol⁹ dī. Iste puer natꝰ est apd ciuitatē puā. ḡ ē hō ⁊ nō dꝰ. ptz ꝯsequntia. qz Isa. ij. dꝛ. De lyō exibit lex: ⁊ ỹbū dñi de hierlm. Si ḡ iste puer erat dꝰ: nasci debebat in hierlm. Rndit ỹgo būdicta. Filꝰ dei debebat nasci de semine Dauid fm carnem. cui dixit dꝰ pz ps. cxxxj. De fructu vētʒ tui ponā sup sedē tuā. ⁊ iō apd Bethleem nasci debebat a q̄ dauid originē traxit: ⁊ in q̄ natꝰ ē ſ. Reg. xvj. vt impleret ꝓpheta Michee. v dī. Tu bethleem terra ephrata puula es ī milib⁹ Juda. Ex te exiet dux q̄ regat ppl̄z meū Israel. ⁊ egressus eiꝰ ab initio a diebus eternitatis. vbi trāslatio chaldaica hz. Ex te egredief messyas. Quinto arguit diabolꝰ dicēs. Iste puer natꝰ ē plorās. ḡ est hō ⁊ nō dꝰ. ārtecedēs ptz Sap. vij. Simlē vocē oīb⁹ emisi plorās. Ꝯsequntia etiā patz. qz vt ait sybilla agrippa. ē leticia sempit̄na. Rndit sapientissima ỹgo dī. Iste ploratꝰ ꝓgruꝰ fuit finī incarnatiōis. qz ad h̄ filꝰ dei carne ex me assūpta venit in mūdū vt p pcō gnis hūanā satisfaceret. De cui⁹ fletu pdixit pdicta sybilla dī. Flebit dꝰ leticia sempit̄na. Un⁹ aut ēp pcō alteri⁹ satisfacit: qñ penā pcō illi⁹ arbitā in se suscipit. ploratꝰ aūt est pena pcī q̄ est īt mūdū p adā introductū. ⁊ iō ꝓgruū fuit ad finē icarnatōis vt filꝰ me⁹ penalitatē hāc ⁊ alias susciper. sic̄ p̄dictū fuit Isa. liij. Uere languores nr̄os ipe tulit: ⁊ labores nostros ipse portauit. Sexto inq̄t diabolꝰ. Iste puer inuolutꝰ pānis. ḡ est hō ⁊ nō dꝰ. añcedēs patz Lu. ij. ibi. Inuenietis infantē pānis inuolutū. Ꝯsequntia etiā patz. qz si dꝰ celi celoꝝ capere nequeūt. ij. Para. vj. mlto minꝰ pānis pōt inuolui. Rndit brā ỹgo illud brī Maximi in ser. de natiuitate dñi. Si tibi sensuuz tuoꝝ fragilitate minꝰ dignū videt filiū dei de femina natū credere. ỹginē cogita pperisse. Si tibi pānī q̄b⁹ inuolut⁹ est fortasse vilescūt angelos collaudātes: ⁊ multitudinē celestis exercit⁹ admirare. Deꝰ ḡ oīpotēs voluit inuolui pāniculis: in rta illō quod canit eccl̄ia Mebra pānis inuoluta ỹgo mr̄ alligat: amanus pedesq; crura stricta cingit fascia. vt homine in pctis inuolutū ⁊ ligatū dissolueret. ¶Septimo arguit diabolꝰ dī. Iste puer natus ē inf aialia. ḡ ē hō ⁊ nō dꝰ. Añcedēs ptz Baruch. iij. vbi dꝛ. In medio duoꝝ aialiū cognoscēris: fm vnā trāslationē. Ꝯsequntia ptz. qz absurdū videt deū sapie ꝯditoꝛē iter bruta aialia nasci. Rndit brā ỹgo: qz hō per pctm̄ factꝰ erat vt bestia. vñ de eo ps. inq̄t. Homo cū in honoꝛe esset iumentis insipientibꝰ: ⁊ silis factꝰ est illis. Ideo dei filꝰ vt bestialitatē ei⁹ in rōnabilitatē ꝓuerteret natꝰ voluit ad h̄ insinuandū in medio bestiarū reponi. Iteē vt verificaret ꝓpheta Isa. j. Cognouit bos possessoꝛē suū: ⁊ asin⁹ plenę dñi sui. Iteē vt p h̄ designaret ꝓuersio indeoꝝ ad ei⁹ fidē. q̄ figurant p bouē. vt patuit ī pastoꝛib⁹. Et ḡtiliū q̄ figurant per asinū: vt nūc ptz ī imagʒ. Iteē p bouē designat maturitas discretōis: q̄ est ī aīa filij mei pfectissimo mō. Et pasinū austeritas oneris: q̄ erit in corpe ei⁹. Octauo arguit diabolꝰ dī. Iste puer natꝰ est in diuersoꝛio: ⁊ reclinatꝰ ī p/sepio. ḡ est hō ⁊ nō dꝰ. Añcedēs ptz Luc. ij. Reclinauit eū ī psepio. qz nō erat ei locꝰ ī diuersoꝛio. Ꝯsequntia etiā ptz. qz h̄ indecēs videt diuine maiestati. Rndit beatissima ỹgo illud sancti Maximi in sermone de natiuitate dñi. Si psepe in q̄ infans iacuit despicē erige paulisper oculos: ⁊ nouā in celo stellaz prestantē mūdo natiuitatē dñicā contuere. Si credis villia: crede mirifica. Si de his q̄ humilitatis sunt disputas: que alta sunt ꝛce lestia venerare. s. istā micantē stellā: cui⁹ ductu isti reges huc venerūt. sicut p̄dictum fuerat Isa. lx. dū dꝛ. Et ambulabūt gētes in lu/

mine tuo: ⁊ reges in splēdore ortꝰ tui. Nono dixit diabolꝰ. Iste puer vocat noie humano Jesus. g̃ē hō ⁊ nō deꝰ. ptz ꝓsequntia: qz Exo. iij. dixit dꝰ moysi. Quid queris nomē meū: qđ est mirabile: Rn̄dit bt̄a ỹgo illud quod inq̃t dꝰ Isa. lij. Propter hoc sciet ppl's me nomē meū i illa die. qz egoipse q̃ loq̃bar ecce adsum. Decimo arguit diabolꝰ dicens. Isti magi obtulerūt myrrhā huic puero. g̃ est hō ⁊ nō deꝰ. qz myrrha data ad pſuatōez a corruptōe q̃ nō ꝓuenit diuitari. Rn̄dit bt̄a virgo Qz imortal deꝰ ꝑ hoim salute factꝰ ē monstralis. ideo debuit ei myrrha offerri. p quā mortalitatis assumptio designat. Un̄ Can̄. iij. ipe ait. Uadā ad montē myrrhe ⁊ ad collem thuris. De oblatiōe aūt istoz regū ꝓpheta tū fuit Isa. lx. vbi dr. Oēs de saba venient aurū ⁊ thus deferētes: ⁊ laudē dño annūciātes Tūc diabolꝰ cōfusus recessit. Ipi ỹo magi i fide roborati feruētiores facti sunt. Et credē dū ē q ipe bn̄dictꝰ ỹgis filꝰ istos reges q̃ tāto laboze eū q̃sierāt ⁊ eū tā reuerenr adorare rāt ac tāto venerabant affectu: absq; leticia ⁊ magna cōsolatiōe abire non pmisit. Idcirco ꝑsiderem⁹ qualiter i brachijs maternis exīs aspiciebat magos hilari facie. ipīsq; gestu ac nutu blandiebat. ⁊ signis quibꝰ poterat oñ debat se lerū de illoz visitatiōe: de q̃ btissima ỹgo summope gaudebat. Joseph ỹo lachrymabat pre deuotiōe ⁊ gaudio. Nō em̄ credē dū est ipm̄ ioseph fuisse absentē qñ magi adorauerūt filium ỹginis: vt q̃dā opinant assignātes rōnē: q. s. dei nutu h̄ factū est. ne magi xp̄m putarēt de ioseph generatū. Hec em̄ opinio nō videt vera. nā ipūssūs q̃ duxerat magos: ⁊ istruxerat in via de ptinētib⁹ ad incarnatiōz filij dei: etiā eos istruxerat de misterio Joseph. ⁊ q̃ datꝰ essz ỹgini spōsus ad habendā curā pueri ⁊ ipi⁹ ỹgis. Et ideo credendū videt q̃ fuerit pns tali gaudio. Un̄ Johānes gerson i sua iosephina inq̃t. Inuenīsse ioseph pastores lr̄a tradit. Mētio nlla fit hic: ꝛ qualiter hui⁹ honoris Hui⁹ mysteriū māsisse putabit exoꝛs. Presertim reges q̃n cessere repēte De reditu verito nā somnis visio facta est. Quid quod muneribꝰ est aptꝰ recipiēdis Atq; recondendis: an sola relicta videt Mater cū puero. qñ vaga fama p vrbē Insonuit totā reges venisse potētes. In dromedarijs i pulcro ⁊ diuite cultu. Quid q̃ fortassis pgrādis fulgida stella Uisa fuit multis: signo q̃ stella pacto ⁊ Materiā redit vñ fuit formata ꝓtē. Tātos nōne ioseph te cū miraris honoꝛes: Nūq̃d nō matri ꝓgaudes tristia passe: Multa paꝰ puto q̃d vult hec veneratio q̃ris: Rn̄det ỹgo: vates mēorata ꝓtes. Mi vir: mi dñe: saluandas credito gentes. Et sua perfundet fidei lustratio corda. Primitie veniūt. inter miracula nullū Maꝰ ꝑdictū ē: totoq; ipleb̄it orbe. Fiet ⁊ ecclia de gētib⁹. ast synagogā Magna ꝑ prece cecanit deuꝰ erroꝛ. Diuitias reges ⁊ opes cumulare cupiscēt. Addēt ornatꝰ templis cum dotib⁹ amplis. Plurima dona ferēt: q̃ mystica plura decebūt. Hec ille. Credēdū q̃z est q̃ mitissima ⁊ humanissima ỹgo maria cernēs in his magis tāta fidē tāta q̃z deuotionē multa eis verecūdo ⁊ benigno sermōe de filio suo locuta est: enarrādo quō illū angelo nūciāte cōcepit ⁊ pepit angelis iubilātib⁹ ⁊ cātātib⁹ Glia in altissimis deoz. quō filij sui nativitas ab angelo fuerat pastoꝛib⁹ nūciata. Lōmēdabat insup magoz prudentiā: eorumq; sollicitudinē ateq; benignitatē: q̃ ad ipm̄ vidē dū tā cito ꝓperauerāt. ⁊ de oblatis muneribꝰ grās referebat. Uidensq; ipa bn̄dicta ỹgo q̃ dulcis eius filiꝰ osculēdebat signis q̃ libenr in brachijs magoz fuisset. quos tā libēter videbat: illis eū liberalissime ꝓtulit amplexandū ⁊ osculandū. O ỹginis consueta pietas: o filij dei ꝓfunda humilitas: o gratia supercelsitua oziēs aliū regū. q̃ a ỹgine mīe filiū dei incarnatū iter sua pectora stringēdū susciperet Notādū ỹo q̃ isti magi (vt hā Mat. ij.) admoniti i somnis ne redirēt ad Herodē: p aliam viā reuersi sunt in regionē suā. Licz em̄ Herodes dixisset eis. Ite ⁊ iterrogate diligēter de puero: ⁊ cū inueneritis renūciate mihi vt ⁊ ego veniēs adorē eū. hoc malicioſe dixerat. Un̄ Greg. i omelia Ephie ait. Adorare eum se velle simulat: vt vicz hūc si inuenire possit extinguat. De hoc etiā loquēs Johes gerson vbi s. ait. Stella fuit formata noui ꝓnūcia regis. Conspiciunt illam reges: veniunt: ⁊ in vrbe Sancta dū sistūt: cōquerūt est vbi natus Judeoz rex: hec vrbez questio turbat. Te ꝓturbato nimiū crudelis herodes. Jugiter anxia fit dominādi sena cupido. Turba sacerdotū scribarūq; agmie multo. Cōmoniti veniūt: ⁊ dāt rnsa petēti. Nascet xp̄s i Jude bethleē vrbe. Sicut divia de ꝓmplit voce micheas. Auxilio nimis humano q̃ fidere querūt Perdūt diuinū. sit in vrbe recōdita stella. Defozis inspicit: reges p cedit ad vsq; Clara domū sup̄ pueri ꝓsistere visa. Lōgaudent valde. crudel clā paꝰ ipsis Rex accersitis fallax cōdixerat. ire: Queritе de puero vt veniēs deuot⁹ adorē. Mentiris

Sic Raban⁹ dixit ⁊ glo. ordinaria Mat. j. q̃ ꝑ credidit opinionis gersonis zantoꝛis

fraus ficta tibi. nã pdere q̃ris: Nõ colere ifã tẽ. sic se põrerevez Fingit hypocrita: vult expũgre reptũ. hec ille. Propt̃ h̃ igit̃ ipi magi p aliã viã reũsi sunt in regionẽ suã. Et iõ herodes irat⁹ q̃ eẽt ab eis illusus: fecit in odiũ eoz cõburi oms naues tharsis. qz ipi reges erãt de ptib⁹ illis. Et ita exponit̃ illud qđ p/dictũ fuerat p Dauid ps. xlvij. In spũ vehemẽti ꝓteres naues tharsis. ¶ Hec aũt reuersio magoz nobis aliq̃d insinuauit faciendũ. Unde Greg. vbi. s. ait. Magnũ ẽo nob aliq̃d magi innuũt: cũ in regionẽ suã p aliã viã reuertunt̃. In eo nanqz q⁹ admoniti faciunt pfecto nobis insinuãt quid faciam⁹. Regio quippe nostra padisus ẽ: ad quã ihu cognito redire p viã qua venim⁹ phibemur. Ab regione erem nostra supbiẽdo: iobediẽdo vsibilia sequẽdo: cibũ veritũ gustando discessimus. sz ad eandẽ necẽ est vt flẽdo: obediẽdo: visibilia cotẽnẽdo atqz appetitũ carnis refrenãdo redeam⁹. q̃ p aliã viã ad regionẽ nr̃am regredimur qñ q̃ a padisi gaudijs p delectamẽta discessim⁹: ad hec p lamẽta reuocamur O igit̃ devota anima cõsidera quãtũ exultabat ꝯgo brissima: q̃ videbat puerũ suum a bonis regib⁹ sic venerari: a malis rãtũ timeri De quo inq̃t Aug. in ꝑmone Eph̃ie. In p̃se pe iacebat. z magos ab oriẽte vocabat. Ab/cõdebat in stabulo: z agnoscebat̃ i celo. vt agnus in celo manifestaret̃ in stabulo. z appellaretur epiphanie dies iste. qđ latine manifestatio dici p̃t. Simul ei⁹ cellitudinẽ humilitatẽqz cõmẽdãs: vt q̃ in apto celo sydereis signis mõstrabat̃: in angusto diuersorio quesit⁹ inueniret̃. mualid⁹ in infantilib⁹ mẽbris inuolut⁹ in pãnis adorareta magis: timeret̃ a malis. Pie g̃ timeãt reges ad p̃zis dexterã sedẽre: quẽ rex imp⁹ timuit adhuc matris vbera lambẽtẽ. Et ibidẽ exclamat idẽ Aug. di. Quis est iste rex tã paruus: tã magn⁹ nõdũ in terris loquẽs: z iã in celis edicta ꝓponens: O felices reges orientales: q̃ isti⁹ magni regis famuli facti est̃. Ut aũt dr Exyf. sup Mat. cũ ad patriã suã reuersi eẽnt pdicãtes multos erudierũt. Et deniqz cũ beatus Thomas apl's post ascẽsũ Dnẽ dñi i illa regione preriisset: ab eo baptizati sunt: z facti sunt adiutores pdicatiõis ei⁹. Quoz corpa post felicẽ mortẽ ꝓmo p Helenã Cõstãtini matrẽ repta Cõstãtinopoli trãslata sunt. Deinde plcm Eustorgiũ r: mediolanen. epz Mediolanũ sunt pducta. Et vltimo p Fredericum impatorẽ Coloniã theutonie sunt dlata. Et (vt dr) sp cũ facie respiciũt ihus mediolanũ z si aliqñ revoluant̃: itez se vertũt ihus ipaz ciuitatẽ in qua multis annis steterũt. Eorũ ẽo aie cũ dño ihesu xpo z ipa btã ỹgie matre ei⁹ in celesti regno triũphãt.

Quid magorũ reditio significet.

Corpora regũ vbi sint

¶ Pars quarta hui⁹ sermonis que dicit̃ ꝑsentatiõis.

k

Et q̃rto gaudio bñdicte ỹginis satis dixi in. viij. pte ꝓncipali hui⁹ opis: z iõ h̃ breuit̃ pträseo. Si ei Symeõ rãtũ gaudisus ẽ in ꝑsentatiõe puuli ihesu in tẽplo: vt viso z amplexato eo cantauerit. Nũc dimittis seruũ tuũ dñe z. quãtũ debebat iubilare mater ei⁹ videns sctm̃ symeonẽ spũsctõ feruentẽ obuiare filio suo: z coã eo genua flectere: eũq̃ vt dñm z deũ suũ adorare adhuc in maternis brachijs existẽtẽ atqz cũ humilitate z deuotiõe maxima extendentẽ brachia sua: z dicẽtẽ eidẽ pijssime ỹgini. O bona dña: o genitrix dei mei: o regia celi: obsecro placeat vobis dare mihi osculandũ z amplexãdũ ac in vlnis meis fouendũ dulcissimũ filiũ vestrũ saluatorẽ meũ: quem tãto tpe expectauit: z videre desiderauit. z de cui⁹ visione rñsum a spũsctõ accepi. Ego em̃ ad hoc officiũ a deo elect⁹ sum: ad hoc missus sum: z huic misterio reseruat⁹. Cui cũ benigne ỹgo filiũ suũ liberalit̃ obtulisset. z cui⁹ bñdicti pueri facie radij lucidissimi exibãt: ille lachrymis ex dulcedie decurrẽtib⁹ cũ reuerẽter z inaniter amplexat⁹ z osculatus exclamauit O felix mater q̃ te bñdictũ saluatorẽ meũ generauit. btus venter q̃ te portauit: z vbera q̃ suxisti. Existio aũt q⁹ ipe Symeon dni⁹ spiritu exclamaret. Curite curite oẽs gẽtes: z videte puerz q̃ fecit celos. Curite ỹgines et letami cũ maria. curite viri z accingimi virtute cũ sctõ Joseph. curite vidue z pdicate ac bñdicite hũc sctissimũ puuluũ cum Anna. curite angeli z obstupescite eũ in tẽplo offerri: cui oĩa offerunt̃ sacrificia. curite iusti accipite leticiã. curite petrozes z accipite veniaz curite senes z cantate mecũ Nũc dimittis seruũ tuũ dñe sm̃ ỹbũ tuũ in pace. Quia vide rũt oculi mei saluare tuũ z. In q̃ cantico laudauit filiũ ỹgis de trib⁹. ꝓmo q̃ eẽt saluator mũdi. scõo q̃ eẽt lumen tot⁹ orbis. tertio q̃ esset gl'ia plebis Jsrael. qz magna est gl'ia iudeoz q̃ fili⁹ dei nat⁹ sit de eoz stirpe. Nõ solũ aũt gaudisa est btã ỹgo de sancto symeõe cõmẽdare filiũ suũ: sz etiã de beata Anna ꝓphetissa: q̃ mirabilia de xpo oĩbus pdicabat. De his aũt oĩbus tractat Johes gerson vbi supdicẽs. Rñsum symeon accepit de super olim Nõ te moꝛs rapiet nisi xpm videꝛs añ. Xps

vbi venit q̄d gr̄a suggerit audit. B̄ra celestz radias bonitatis imago. Ecce suū venit ad tēplū dñi dñator. Juste senex timorate dei: quē spūs ip̄le t Interno affatu: facie occurras venienti. Ulnis accipito puerū bñdicito dicēs. Dimittis dñe me nūc i pace fm Uerbū tuū: q̄ sum fuus tuꝰ alme. Nāq; tua ppriis oculis nūc cerno salutē Sue salutare qđ cūctor populor. Ante paras facie lux gentibꝰ altra reuelās Jsrael ipe tue salꝰ est et gloria plebis. Mēbra senex g̃ q̄uis lāguore grauata Lorde vigente monet: templū petit ornat ouāter. Nūc ea: nūc illa loca tēpli sua det alacris Sic faciāt alij: q; mox veniet dominator. Prospicit ex aditis tēpliq; p atria quādo Promissus veniat: vidit p̄cedere tā dē Bethleē ex vtbe te ẏgo ioseph puerumq; Agmine cum sancto vicinorū atq; parentū. Spūs ex tēplo scūs sibi pdidit: hic ē. Exilit t iubilat: nō se capit: atq; iuuenus Est aglevi sa: mens i dño renouat. Forte sacer dotū sancta de sorte beati Tūc aderant cū te puero venerāde rohes Uir zacharias: t olim sterilis sua gaudia vidit. Venerat anna senex octogenaria vates. Deq; iesu cūctis multo fmone loquūtur tc̄.

Gaudiū marie de resurrectione dñi

¶ Pars q̄nta hui⁹ fmōis de q̄nto gaudio bt̄ ẏginis qđ dr resurrectiōis t ascēsiōis.

i Mista pre ꝓtinet gaudiū duplex qđ ipsa ẏgo bñdicta habuit de filio suo. Primū ē de eꝰ resurrectōe qñ. s. vidit dilectū filiū suū quē in sepulcro ipsa reposuerat totū liuidū t plagatū: cū tāta gl'ia t triūpho resuscitatū. O cuz quāta dulcedie cordis t suauitate splēdidissimū corꝑ filij sui deosculabat: incipiēdo a capite: discurrebatq; p singla mēbra di. O fili mi q̄ pulcri sunt capilli tui q̄s a indeis dilaniatos cōsperi. q̄ pulcra est facies tua: quā totam liuidā t sanguīe infectā vidi. t sic de singulis mēbris dicebat. Decātabatq; cū ppheta dicens ps. xxix. Conuertisti planctū meū in gaudiū mihi. ¶ Sciēdū ē aūt q; saluator noster ꝓmo apparuit sue mri pꝰ resurrectionē q̄ alicui alteri. Un Amb. in li. de ẏginibꝰ ait. Resurrectiōz dñi maria ẏgo ꝓmo vidit t credidit. Huic aūt opinioni nō cōtrariat illd qđ dr Matt. vi. s. q; surgēs iesus apparuit ꝓmo marie magdalene. qz illud dictū i/telligit sicut illud Mat. xj. Inter natos mulierz nō surrexit maior Johāne baptista. Ex qbꝰ tñ ẏbis nō sequit q̄n rpus t btā ẏgo sint maiores ipso Johāne baptista. Iz sint nati ex mulieribꝰ. sed p illa verba voluit saluator intimare q; inf illos q̄ ceciderant p̄ peccm̄ originale nemo surrexerat maior Johe baptista. si ei⁹ ẏba itelligant q̄ ad hñdā gl'iam celestē Ex qbꝰ ꝓcludit q; rps t btā ẏgo q̄ nō ceciderit ī pcto originali: t p dñs non surrexerūt ab eo sunt ipo Johe maiores. Et ō ipe dñs i pdictis ẏbis studiose t norāter dixit. non surrexit. nō aūt ait. nō est vel erit maior. Et sil'iter itelligunt pdicta ẏba Marc̄ i. q; rps resurgēs ꝓmo appuit marie magdalene q̄s alicui alteri ex his q̄ aliq̄n peccauerāt. Et ideo notāter post illa ẏba statim subinfert. a qua ciecerat septē dem̄onia. Et hanc opinionē tenet sc̄ta mater eccl'ia. Et in signū q; rps ꝓmo appuit ẏginī gl'iose in die resurrectiōis dñi statiōnē celebrat apd̄ sanctā mariā maiorē i vbe roma. In qua eccl'ia cū i pdicta die missā decātaret sc̄us Gregoriꝰ t dixisset. Pax dñi sit sp vobiscū. angelꝰ dei alta voce rndit. Et cum spū tuo. Et ob h̄ cuz in die pasce papa ibi celebrat i testionū huiꝰ miraculi. q̄n dic̄ Pax dñi tc̄. nihil sibi rndet. ¶ Si aūt q̄rat q̄re de hac appitiōe facta matri nulla faciūt euāgeliste mētionē. Rndet doc̄. q; appariti/ones xp̄i exhibite mri: t familiaria inter eos colloq̄a: atq; amoris sublimia signa intantū fuerūt itellectū humanū excedētia q; nec potuerūt bene sciri: nec ab iferioribꝰ dici: nisi cū tāta diminutiōe q; illa dicere cēt nob eoz ex cessu q̄dāmō deuīgre. Jtē spūsctō t euāgelistis ppositū erat illas appariciones describere q̄ carnalibꝰ hoibꝰ possent de resurrectiōe xp̄i fidedignū testimoniū ꝓbere. rideo noluerūt ponere appitiones factas mri. cui⁹ testimonio p filio nō credit. l. videam⁹. ff. de in litē iu.

Quare euangeliste nihil dicunt de appitiōe marie

Xp̄us resurgēs ꝓmo apparuit marie

Si em̄ ẏba extranea ꝓmiscue deliramenta visa sunt iudeis. multo magis mirū p filij honore delirare. Pōt aūt hec apparitio sic ꝓbari. Primꝰ debuit rps cōsolari illos q̄s plꝰ dilexit: t a qbꝰ plꝰ dilect⁹ fuit: t a qbꝰ pla bñficia recepit. t quos magis tribulatos t afflictos reliq̄rat de passiōe sua t morte q̄ alios. amor em̄ debet esse recipro⁹. ix. eth. Et bñficiatus esse debet gratus suo bñfactori. l. sed t si lege ff. consuluit. ff. de peti. here. t. c. cū j officijs. de resta. t. c. de fo. ma. xvij. q. v. Cū igit ipse dñs iesus nullū habuerit in h̄ mūdo chariorem amicū. nec a quo plura bñficia receperit q̄ matrē suā. cui ex p̄cepto legis debebat particulare reuerentiā t honorē: Exo. xx. Deutero. v. t Mat. xv. Et quā eiusdē p̄cepti obligatōe tenebat cōsolari p suo posse fm sniam Alexan. de ales in. iij. parte summe: in tracatu de p̄ceptis decalogi: sup. iiij. p̄cepto. Et/

go indubitāter tenēdū est q̄ p̄mo eam consolatus est. Nullꝰ em̄ erat in hoc mūdo q̄ tantum doluerit de morte ip̄iꝰ dn̄i Jesu: quantū cordialissima mater sua. Cum igit̄ ille q̄ in vno grauaꝝ: in alio debeat subleuari. l. eum q̄. ff. de iureiu. Cūq; eiꝰ sit cōmoda seq̄ q̄ incommoda sequūt. l. p̄m naturā. ff. de reg. iu. et. §. cum aute. instit. de empt. et ven. et. l. id quod. ff. de peri. et cōmo. rei ven. et. c. charitatē. xij. q. ij. et. c. q̄ sentit. de regu. iu. li. vj. Ideo nō ē dubitandū q̄ beata ꝑgo que p̄ma fuit in dolore filij sentiēdo: fuit etiā p̄ma in ptic̄ipāda eiꝰ consolatione. vt essent socij cōsolationū sicut fuerāt socij passionum et tribulationum. c. j. de sepul. et. ij. ad Ebꝛ. j. ¶ Apparuit ergo ip se dulcis Jesus sue benedicte matri totus iocundus: et eam ineffabili gaudio repleuit. qō ex quattuoꝛ causis p̄cedebat. Primo ex eo q̄ filius suus imortalitatem induerat: iuxta illud ad Roma. vj. Christꝰ resurgens ex mortuis: iam nō moꝛitur: moꝛs illi vltra non dominabit. Unde Leo papa in quodā sermone inquit. Post passionem xp̄i ruptis vinculis mortis: infirmitas in virtutē: mortalitas in eternitatē: et contumelia transiuit in gl̄iaz Secūdo causabat ex eo q̄ videbat filiū suuz eduxisse sanctos patres de limbo. sicut p̄nunciatū fuerat Zach. ix. vbi dꝛ xp̄o. Tu quoq; in sanguine testamēti tui eduxisti vinctos de lacu i quo nō erat aqua. Tertio causabat ex eo q̄ filius eiꝰ nobis oīibus et p̄cipaliter sibi de resurrectiōe sp̄em dabat: iuxta illd. ij. ad Ebꝛ. iiij. Qui suscitauit ip̄m et nos cū iesu suscitabit. Cum em̄ caput nostrū xp̄s resurrexit: p certo tenere debemꝰ q̄ etiā nos resurgemꝰ. quia coꝛpus sequit̄ naturā sui capitis. l. cum in diuersis. ff. de reli. et sump. fu. et accessoꝛium sui p̄cipalis. l. cum p̄cipalis. ff. de reg. iu. et. c. accessoꝛiū. eo. ti. libꝛo. vj. Et ideo in ꝑt Apls. j. ad Ebꝛ. xv. Si xp̄s resurrexit: quō quidā in vobis dicūt: q̄m resurrectio moꝛtuoꝛ nō erit? Quarto causabatur ex eo q̄ videbat et cognoscebat q̄ filiꝰ eius angelicum numeꝝ adimplebat: et coꝛum ruinam restaurabat: iuxta illud p̄s. cix. Judicabit in natiōibꝰ: implebit ruinas. Et ideo ꝑm Greg. in ome. Pasce: angelus qui annūciabat xp̄i incarnationē: dū in veste alba apparuit: de sua repatiōe suū gaudiū demonstrauit. Lōrēplemur g̃ deuote ꝟ gaudiū ꝟginis et dicamꝰ ei. O maria che fecisti q̄ndo el tuo fiol videsti? Prima credo labꝛasti. e poi ridendo li dicesti. O fiolo delicato Tuto bello e iocundo. Adesso hai cōsolato. El mio coꝛe gemebundo. O maria fame gustare quello cōsolatiōe che fecisti in abꝛazare ihu da poi la passione. Possumꝰ aut̄ deuoto coꝛde meditari q̄ pijssima ꝑgo maria: que per tres dies afflicta steterat: et in cōtinuis suspiꝛijs adueniente tertia die a passione et moꝛte filij: affectuose expectat resurrectionē eius: indubitāter credens q̄ tertia die resurgeret: vel statim appareret. vnde plozādo et lachꝛymādo coꝛde et oꝛe sic dicebat. O pater eterne: ecce iam tempus instat vt filium tuum et meū a moꝛtuis reuoces. Suscita ergo illū: et ad me mitte tanto meoꝛe pro sua passiōe afflictā. Deinde ad filium dicebat O fili mi dulcissime. O fili iocūdissime. O fili amātissime. O fili desideratissime. O fili gratiosissime. O fili suauissime: quē vidi plagis repletum: spinis coꝛonatū: crudeliq; moꝛte extinctū: et in sepulcro positū: quādo videbo te ex moꝛtuis triumphasse? Dixisti mihi sepius o fili dilectissime. Die tertia resurgam. ecce iā dies tertia imminet. Surge ergo dn̄e in requiē tuam vt p̄enūciauit David p̄s. cxxij. et veni et vide tā solatiū aie mee. et verificet illud qō inquit ꝓpheta p̄s. xxix. Ad vesperā demoꝛabit fletus: et ad matutinū leticia. Que verba cū diceret ꝑgo bn̄dicta tota lachꝛymis madefacta: ecce q̄ in ip̄am intrauit incōsueta leticia et tātū gaudiū tāq; indicibilis dulcedo et cōsolatio q̄ nequibat amplius dolere. vñ ītra se cepit dicere. Unde hoc gaudiū mihi? Nonne moꝛtuꝰ est filius meꝰ? Estne foꝛte resuscitatꝰ? Et tūc ad filiū cōuersa dicebat. Dic mihi o fili charissime: es ne tu ille qui venis ad me? Que verba cū diceret: ecce apparuit dominꝰ iesus filius eiꝰ totus festiuus et decoꝛus ac gl̄iosus: associatꝰ oībus sanctis patribus quos de limbo extraxerat. Qui dulciter salutās matrē suā p̄dilectā: amplexatus est eam et osculatus. Et dixit illi. Resurrexi et adhuc sum tecū: p̄s. cxxxviij. Regina celi letare alleluia: q̄z quē meruisti poꝛtare alla. resurrexit sicut dixit alla. Unus aūt seraphin habebat coꝛonā fulgentissimā in manu: qua volebat dn̄s ihs coꝛonare matrē suā. Dixit g̃ ite ꝝ ip̄e dn̄s nr̄ mīi sue. O dona del padiso. Per cui li angeli hano riso. Lo nemico e sta cōquiso e nel iferno relegato. e son quello che hai ꝛcepto pturito e nutricato laltro giozno vedesti moꝛto: crucifixo e vulnerato. vedemi resuscitato tuto quāto glozioso. Li patri sancti o ca uato Da lo limbo renebꝛoso. E son facto impatoꝛe et signoꝛ del vniuerso. De lo mūdo redēptoꝛe e del homo chera pꝛso. Matre mia

Dyalogꝰ ꝛēplatiuꝰ marie et iesu in die resurrectionis

Appens ppus marie eam gaudio replauit.

bñdicta cessa hoz mai de lacrimari. Piu nõ star cossi smarrita Incõmẽza a ũbilare. Pone in capo la corona la qual io te ho portato Che te fazo la madona e regina del mio stato. ¶Aliud q̃z ineffabile gaudiũ habuit ꝑgo bñtissima: cũ filiũ suũ perspexit totũ gliosum ascẽdere in celũ. Nõ em est villat⁹ dubitandũ: q̃n ipa pñs fuerit ascẽsiõi filij sui: cui iter fuerũt etiã apli: vt habet Act̃. j. ⁊ Mar. vlt̃. Hoc aũt gaudiũ ꝑginis causatũ est ex quatuoz. Primo ex eo q̃ filius ei⁹ ad dexterã dei sedere debebat. vñ Mar. vlti. dz. Et dñs q̃dẽ iesus postq̃z locut⁹ est eis assumpt⁹ est in celũ ⁊ sedet a dextris dei. Scdo ex eo q̃ aias oĩm sanctoz secũ ad celũ deducebat: ꝓm illud q̃ dixit ꝓpha ps. lxvij. Ascendisti in altũ cepisti captiuitatẽ. Et Michee. ij. dz. Ascendit pãdes iter añ eos. Tertio causabat gaudiũ ex eo q̃ celestẽ ianuã aperiebat: iuxta illud ad Heb. iiij. Habem⁹ pontificẽ q̃ penetrauit celos iesum xp̃m. Vñ ecclesia canit illi. Eternitatis nobis aditũ devicta morte reserasti. Et iterꝫ. Tu devicto mortis aculeo aperuisti credentib⁹ regna celoz. Quarto causabat ex eo q̃ filius ei⁹ aduocat⁹ humani generis cõstitut⁹ erat: iuxta illud. j. Joh. ij. Aduocatũ habem⁹ apud patrẽ ihm xp̃m iustũ. ⁊ ipe est ꝓpiciatio ꝓ pctis nris. ⁊ ad Heb. vij. Semp viuẽs ad interpellandũ ꝓ nobis. ⁊ eiusdem epl̃e. ix. c. Xps itroiuit in celũ vt appeat vultui dei ꝓ nobis. Ascẽsur⁹ aũt dñs iocundissimo vultu ⁊ suauissima voce p⁹ dulcissimos amplex⁹ ⁊ oscula dixit charissime matri sue. O dilectissima ⁊ dignissima genitrix mea: ⁊ ifantiliũ necessitatũ meaꝫ sedula mistratrix ⁊ ptiçeps oĩm laborꝫ meoz: q̃ fuisti mecũ cruci cõfixa ex dolore materne dilectionis teneri tudo reꝛeret vt te nũc mecũ adducerem ad gl̃iam: nisi hoꝫ dilectoꝫ filioꝫ tuoꝫ. ⁊ pusilli gregis mei indigẽtia me moueret: quib⁹ te matrẽ ⁊ ꝓsolatricẽ ac magistrã ĩtima pietate relinquo. ⁊ te eis vt ipoz reginã ⁊ dnam recõmẽdo. Iteꝫ aũt veniã ad te: ⁊ cũ ineffabili gloria assumã te. ⁊ vbi ego sum ⁊ tu ĩ eternũ sis mecũ.

Gaudiũ q̃d hũit i ascensiõe

M ¶ Pars sexta que dicitur missiõis: scilicz spiritussancti.

Eatã ꝑginẽ fuisse pẽsentẽ missioni
b spũssancti: q̃n in die penthecostes in forma ignis ⁊ ĩ ſpecie linguarũ descendit sup aplos in monte syon: nulli dubiũ est. Dicit aũt pẽthecostes a pentha quod est q̃nq̃: ⁊ colten q̃d est decẽ. quia q̃nquies decẽ. i. quinq̃ginta dies sunt a resurrectiõe dñi vsq̃z ad ipam diẽ. de quo vide per Arch. in. c. hunc numeꝫ. lxxxvj. di. Oz aũt etiã ipsa bñdicta ꝑgo ꝑsens fuerit patz. quia Act̃. j. dz de apostolis post ascensionẽ christi. Hi oĩs erãt vnanimiter pseuerãtes in orationib⁹ cum maria matre iesu. Et postea sequit̃ in. c. sequẽti: q̃ exist̃tibus illis in eodẽ loco factus est de celo sonus tanq̃z aduenientis spũs vehemẽtis: ⁊ replenit totam domũ vbi erãt sedẽtes ⁊c. Si igit̃ super oĩs beatavirgo spiritũsanctũ (vt indubitãter tenendum est) recepit: pfecto cõstat q̃ de eius receptione mirũ in modũ exultauit. Missio em ipsius spũssancti totũ mũdũ letificauit. Unde de filio virginis canit̃ deo patri in pfatione misse pẽthecostes. Qui ascendẽs sup oĩs celos sedensq̃z ad dexterã tuam promissum spiritũsanctum hodierna die in filios adoptiõis effudit. Quapropt̃ ꝓfusis gaudijs: totus orbe terrarũ mũdus exultat ⁊c. Et ideo mlto magis illũ recipiẽtes gaudio ⁊ exultatiõe pfudit Unde ipam bñdictã ꝑginẽ (que ipius spiritussancti habitatio ⁊ sacrariũ erat) maiori et incõparabili cõsolatiõe replenit. Nõ solum aũt tunc: sed prius sepius eã repleuerat: maxime in sua cõceptiõe ⁊ sanctificatiõe in vtero matris. sicut pdictũ fuerat ps. xlv. Fluminis impet⁹ letificat ciuitatẽ dei: sanctificauit tabernaculũ suũ altissim⁹. Item in cõceptione filij dei: iuxta illud Lu. j. Spũssanct⁹ superueniet in te ⁊ virtus altissimi obũbrabit tibi. De hac repletiõe pphetarũ fuerat Sapientie. j. vbi dicit̃. Spirit⁹ dñi replevit orbem terrarꝫ. Ipsa em orbis terre dicit̃. vnde de deo inqt̃ Ps. Operat⁹ est salutẽ in medio terre. Semp ergo gaudio replebat̃ virginis anima: que semper spiritusscto erat repleta. vñ dicebat deo illud Sap. xij. O q̃z bonus ⁊ suauis est dñe spũs tu⁹.

¶ Pars septima hui⁹ sermonis que dicit̃ assumptiõis.

Gaudiũ assumptionis Marie

N Ltimũ gaudiũ beatissime virgi-
v nis in hoc sermone explicandũ dicitur assumptiõis. de quo dicã in vndecima parte ꝓncipali huius operis: sermone. j. ⁊. ij. ⁊ ideo hic succincte ꝓtranseo. Quantũ vero gaudia sit in gloriosa sua assumptiõe: nullus hominũ mortaliũ cognoscere potest. Hoc autem eius gaudiũ causabat̃ ex quatuoz. Primo ex eo q̃ in celũ ascendebat in aĩa ⁊ coꝛpoze. Unde Augustin⁹ in sermone assumptiõis ait. Lerat maria leticia inenarrabili coꝛpet anima glificꝫ

ta per ꝓpriũ filiũ quẽ in vtero gessit: quẽ genuit: quẽ louit ⁊ aluit dei genitrix: dei ministratrix: deiq; seruitrix. de qua qm̃ aliter sentire nõ audeo: aliter dicere nõ ꝑsumo. hec ille. Et idẽ ego dico de imaculata ei⁹ cõceptiõe Secũdo causabat eius gaudiũ ex eo q̃ a tota celesti curia fuit associata. vñ Hiero. i sermone assumptiõis ait. Ad ei⁹ exeq̃as angeli famulabant: ⁊ vniuerse celoꝝ curie cõgratulabant. Nec mirũ: qz matern⁹ honoꝝ illi⁹ est q̃ ex ea nat⁹ est. Tertio causabat hoc ei⁹ gaudiũ ex eo q̃ ad terterã sui filij erat collocãda iuꝛ illd̃ ps. xliij. Astitit regina a dextris tuis: ⁊c. Quarto ei⁹ gaudiũ causabat ex eo q̃ debebat eẽ humani generis aduocata. vñ Bern. ait. Ipa est humani generis aduocata: q̃ nõ ꝑ sustinere repulsam. qm̃ apd̃ deũ inuenit gram. Prudẽs q̃dẽ ꝙgo nõ sapiẽtiã vt Salomon: nõ diuitias: nõ honores: sed gratiaz q̃rebat. Queram⁹ igit̃ gram: sed per inuẽtricem gre. Leteꝝ quicq̃d ẽ quod tro offerre paras: marie cõmẽdare memẽto. vt eodẽ alueo ad gratie largitorẽ gratia redeat quo influxit. hec ille. Hec sunt gaudia q̃ cõuenit ad honorẽ ipi⁹ brissime ꝙginis recolunt̃. Sz sciendũ est q̃ (vt legit̃) beat⁹ Thomas archiepus cantuarien. q̃ tridie cũ magna deuotiõe repetebat p̃dicta gaudia dicẽs. Gaude ꝙgo mater xpi ⁊c. Semel aũt cũ eadẽ gaudia more solito in suo oratorio diceret: appuit ei ipsa ꝙgo benedicta ⁊ dixit. Cur filij mi tm̃modo gaudes de gaudijs meis q̃ trãsierũt: ⁊ nõ ponis letaris de illis gaudijs que mõ habeo in celo: ⁊ q̃ ꝑpetuo durabũt? Gaude igit̃ ⁊ letare de cetero ac exulta mecũ: qz gloria mea excellit dignitatẽ ⁊ letitiã oim̃ sanctoꝝ ⁊ cũctorũ spirituũ beatoꝝ. ⁊ maiorẽ gl̃iam habeo ipa sola q̃z omes simul angeli ⁊ sancti. Gaude quia sicut sol illuminat diem ⁊ mundũ: sic claritas mea illumiat totũ orbẽ celestẽ. Gaude qz tota militia celi mihi obedit: me venerat̃ ⁊ honorat. Gaude qz filij⁹ me⁹ mihi semp est obediẽs: ⁊ meã voluntatẽ ⁊ cũctas ꝓeces meas semp exaudit. Gaude qz deus semp ad bene placitũ meuz remunerat seruitores meos in hoc seculo ⁊ in futuro. Gaude quia ꝓxima sedeo sancte trinitati: ⁊ vestita sũ corpe meo glorificato. Gaude qz certa sum ⁊ secura: q̃ hec mea gaudia semp stabũt ⁊ nũq̃z finiẽtur vel deficient. Et quicũq; cũ his gaudijs spiritualib⁹ letando in hoc seculo me venerabitur: in exitu aĩme sue de corpore ꝑsentiã meã obtinebit: ⁊ ipam aiam ab hostib⁹ malignis liberabo: ⁊ in cõspectu filij mei vt mecũ gaudia possideat ꝑsentabo. Et de hoc habet exẽplũ in miraculis ipi⁹ virginis. vbi legitur q̃ quidã q̃tidie dicebat septẽ ei⁹ gaudia. Qui cũ venisset ad mortẽ ⁊ ipsam bñdictã ꝙginẽ totis affectib⁹ inuocaret: venit illa ꝙginib⁹ comitata: ⁊ cũ maxima angelorũ multitudine ⁊ dixit illi infirmo. Charissime lõgo tpe mihi gaudia p̃tasti: veni g̃ secure: qz nobiscũ per ĩfinita secula pmanebis. Pro q̃bus ꝙbis ille miꝛ in modũ exultauit. ⁊ cũ gras ꝙgisset: felicit̃ migrauit ad dñm cũ ipa dei genitrice eternis gaudijs potitur⁹. Quã ꝙginẽ gaudiosã obsecro vt aiam meã cũ ex hoc seculo migrerit: in celesti palacio coraz dilecto vnigenito suo felicit̃ ꝑsentare dignet̃. Amen.

D

Explũ de septez gaudijs marie

¶ Incipit vndecima pars hui⁹ simonarij qd̃ Mariale appellat̃. In qua tractat̃ de gliose ꝙginis marie assumptõe. ⁊ ꝑticulari ac ꝓpoꝛ noie Jubilatio angelica nũcupat̃.

A

Leuauerunt

e archã i sublime: Ecc. vij. Benedicta dei genitrix ꝙgo per archam noe figurat̃. Quia sicut illa archa ꝑseruauit ipm̃ Noe cũ filijs suis a diluuio: ita ipa (⁊ multo excellenti⁹) saluauit totũ humanũ genus ab eterna damnatõe ⁊ de inferni ꝓfundo. vñ illi cant̃ in corona nostra. Archa che salua chi vole ate tornare dalo diluuio mortal che ci ꝓfuda. Figurat̃ etiã ꝑ archã testamẽti siue federis. ⁊ hoc quadruplici ex causa. Prima ex causa efficiẽte. Illã em̃ archã fecit Moyses ex precepto dei: Exodi. xxv. Beatã aũt virginẽ fecit ipse deus ⁊ habitauit in ea: iuxta illud Ps. lxxxvj. Homo natus est in ea: ⁊ ipse fundauit eã altissimus. Deus em̃ in beata virgine fuit altus: quãdo eam in vtero sanctificauit: fuit altioꝛ quãdo de ea integra eius ꝙginitate nasci voluit. Fuit ꝙ altissim⁹ quãdo ipam sup oms angelos exaltauit. Rõne igit̃ cause efficiẽtis ista archa ꝙginal̃ fuit nobilioꝛ ⁊ dignioꝛ archa federiz. Secdo ipsa archa federis figurat beatã ꝙginẽ rõne cause materialis. fuit enim facta de lignis sethim: Exo. xxv. q̃ ligna fm̃ Hiero. habet̃ leuitatẽ: pulchritudinẽ fortitudinẽ ⁊ imputribilitatẽ. per que intelligũtur quattuoꝛ dotes corpis eius. Eoꝝ⁹ em̃ gliosum ipius brissime virginis est leuitas: subtilitatẽ: pulchrũ p claritatẽ: forte p agilitatẽ: ⁊ iputribile p imoꝛtalitatẽ. Tertio ipsa archa dñam nr̃am figurat ratõe cause formalis: qz

Maria archa federis

vt habet Exo.xxv.z.xxvij.habuit in lōgitudine duos cubitos z semissem.i.v.palmos. Joseph⁹ em̄ vocat hic cubitū duos palmos. In latitudie aūt habuit tres palmos.z in altitudie cubitū z semissem: vt in eodē.c.habet Et sīl⁹ ista archa spūalis fuit.v.palmoz̄ in lōgitudine: qz ipa bn̄dicta ꝑgo q̄nqz̄ sensus suos vsqz̄ in finē purissimos ꝓseruauit. Fuit etiā triū palmoz̄ in latitudie. qz restauratiōnē angeloz̄ ac saluationē hoim̄ z renouatiōz oium creaturaz̄ ꝓcurauit. Habuit etiā hec archa cubitū z semissem i altitudie. qz ei⁹ celsitudo humanā z angelicā naturā exceſſit: sz vsqz̄ ad filij sui excellētiā nō puenit. Quarto ipa archa beatā ꝑginē figurat ratiōe cause finalis. Dicta em̄ archa facta fuit ꝯ ꝓtineret tabulas testamēti Deut.xxiij.z ꝑgā Aaron z vrnā aureā in qua erat mana. Dec aūt archa spūalis.s.bta ꝑgo intra se cōtinuit xp̄m in quo sunt tres sbe.s.diuitas dulcissima p mana significata: z aia sapientissima p tabulas testamēti ꝟsignata. in quib⁹ descripta erat dei sapietia: z caro mūdissima q̄ resurrexit. z p virgā Aaron q̄ fronduerat ꝟsignata fuit Jstā igit archā eleuauerūt angeli i sublime: vt dicūt ꝑba ꝓposita.s.in die sacratissime assumptiōis eiusdē. De qua in p̄senti sermōe septē cōsideratiōes faciem⁹.

Prima dicet optatiōis.
Secūda allegatiōis.
Tertia causatiōis.
Quarta ꝟmittiōis.
Quinta cōsolatiōis.
Sexta resurrectiōis siue assumptiōis.
Septima vero z vltima appellabitur inuibilationis.

¶ Pars prima hui⁹ sermōis que dicitur optationis.

b Eatissima virgo maria videns filium suum gloriosum ascendentē in celū: cū ipso pariter ascēdere ex optabat. Cause aūt hui⁹ ꝟsideriꝫ

B

p̄nt q̄nqz̄ assignari. Prima ꝓpter appetitū naturalē vltimi finis. Scōa ꝓpt̄ instictū ire riozē naturalis legis. Tertia ꝓpt̄ clarā cōtēplationē filial⁹ pulchritudis. Quarta ꝓpt̄ lōgā z tediosam progatiōz sue pegrinationis Quinta ꝓpt̄ affectuosam expectatiōez curie triūphātis. Primo igit dico q̄ mouebat beatā ꝑginē ad h̄ ꝟsiderandū appetit⁹ naturalis vltimi finis. Nā vt ait Ber. in li. de vita clericoz̄ c.xxvj. Naturali ꝟsiderio oēs sum mū appetim⁹ bonū. nec est in nob q̄es nisi co adepto. Et Bocc⁹ in.iij. de ꝓso.pla.ij. inqt.

Maria optabat ꝓpo ascēdere ascēdere

Dis mortaliū cura quā multipliciū studiorū labor exercet: diuerso q̄dē calle ꝓcedit: sed ad vnū tādē brītudis finē nitit puenire. Et ī eodē li. etiā dt. Est em̄ mētib⁹ hoim̄ veri boni naturalit inserta cupiditas. sz ad falsa deuius error abducit. Et Aug. xiij. de trini. ait Ad appetendā brītudinē natura cōpellit. cui sūme bon⁹ z imutabilit beat⁹ creator h̄ indidit. Et.x. de ciui. dei ītez dic. Dim certa sntia est qui ratiōe quoq̄ mō vti p̄nt btōs ee oēs hoies velle. Et ratio hui⁹ ꝟsideriꝫ ē: qz finis nr̄ brītudo: fm mgrm sen.i.ij.di.j.z ibi sctūs Bona.pte.ij.ar.ij.q.ij.z.xix.di. eiusdē libri arc.j.q.j.z per oēs theologos in.iij.di.xlix maxime sctm̄ Bona.z Ric.ar.j.q.j.z beatū Tho.j.ij.q.viij.arc.iij.in corpe.q. Lū ḡ oia appetat ꝓtingere ad finē suū: vt ait phs.ij.z viij.phisi. nō est mirū si etiā nos appetimus felicitatē z sūmū bonū. Omia em̄ bonū appetūt.j.eth.j.rheto.iij.topi.z.iij.metha. Hic aūt vltim⁹ finis nr̄ z hoc sūmū bonū est filius ꝑginis. q̄ ꝟsepo inqt Apoc.j. Ego sum ꝓncipiū z finis. ꝓncipiuz vicz a q̄ oīs creatura sumpsit exordiū. finis ꝑo ad quē oīs creatura redigit z termiat: z p quē oēbificabile felicitat. Et tō dt Haimo. Finē tāto ꝯ vehemētiozi ꝟsiderio maria appetebat q̄to illuz pl⁹ cogitebat: z q̄to forti⁹ amabat. Est em̄ amor pond⁹ spūs rōnal. dicēte Aug.xiij. ꝯfes. Pōdus meū amor me⁹: eo feror q̄cūq̄ feror. qnto igit h̄ pond⁹ est mai⁹: tāto magis inclinat⁹ ad amādū. Et qz bta ꝑgo sup oēs creatas hunc finē. i. deū amabat. tō plus oib⁹ in eū ꝟsidrio ferebat: z ad ipm ꝓtingere: ac cū illo ꝯiungi cupiebat. ¶ Scōo eā ad hoc inducebat instinct⁹ legis natural. Naturalis em̄ instict⁹ est oīb⁹ aialib⁹ ad dilectiōem filioz̄. vñ. viij. phisi. Arist. vt generātis ad genitū natural est amicicia. Hic aūt instinct⁹ ē marie ī hoibus. nā p̄ magis diligit filiū q̄s seipm. l. illi q̄ dē. in fi. ff. qō me. cā. vbi glo. dt idē ee mre.

L Maria naturali instictu ascēdere ascēdere.

Immo dico q̄ mater teneri⁹ diligit suū filiū q̄s pater: qz magis est certa eū esse suū filiū. l. quia semp. ff. de in ius vo. Amant aūt parētes filios rangz̄ aliquid sui. nā pater z mater est radix filij: filius ꝑo stos eius. xxiij. q. ij. c. tūc saluabit. Un etiā dt q̄ p̄ z filij ceni sent esse vna z eadē psona. l. fi. C. de impu. et di. sub. et vor patr⁹ vor filij. §. ei qui. insti. de inuti. sti. Dicit q̄z q̄ nullus amor vincit paternū. l. fi. C. de cura. fu. nec maternū. l. vide am⁹. ff. de ī litē iu. Et hec oia patēt ex ethymologia vocabli. Fili⁹ ei dr a philos grece q̄ d̄ē amor latīe. vt no. i. §. fi. insti. q̄ dari tu. pol. qz

igit ibtã ẏgine instinctu nature erat ordinatissim⁹ ipam iclinabat ad renerrime diligẽdũ filiũ suũ vnigenitũ. q̃ tot⁹ erat suus q̃ ad hũanitatẽ. q; qđ alij filij habuerũt ab vtrisq; pentib⁹. h̃ filij⁹ lu⁹ totũ recepat ab ipa. Amabat g̃ eũ rangz aliqđ sui q̃tũ ad carnẽ. ꝛ tangz aliqđ eterni patris q̃tũ ad diuitatẽ: ꝛ tãq; desiderabilẽ q̃tũ ad vtrũq;. Vñ imẽsitas amoris ei⁹ non sinebat illã ḋelcere in triduo qñ puer iesus remãsit in hierusalẽ: Luce. ij. quod ostẽdit diligẽtia inquisitõis. De qua Can. iij. hz vbi ipa ait. Surgã ꝛ circũibo ciuitatẽ p vicos ꝛ plateas: q̃rã quẽ diligit aia mea. Vbi Bern. ait. Aurora rutilãs q̃sta est se diẽ pdidisse lucentẽ. Stella matutina admirata est triduanã solis absentiã. Si ergo desiderauit filij sui p̃sentiã adhuc existentis in terris: sic q; quiescere nõ poterat. quãtũ desiderauit p̃sentiã eius regnãtis in celis.

¶ Tertio ipam mouebat ad hoc appetendũ clara ꝛ tẽplatõ filialis pulchritudinis. Quãuis em̃ nõ sit hesitandũ q̃n beata ẏgo in hac vita pluries ꝛ manifeste nõ p enigmata vel figuras diuine maiestatis visionẽ habuerit quod asserit de Moyse ꝛ Paulo. de quibꝫ etiã illud asserit Aug⁹. ad Orosiũ. Tamẽ p aggrauationẽ corpis lumen in quo fit talis visio: nõ est in aima pmanẽs habitualiter: sz trãsitẽs. Et ideo beata ẏgo affectabat in celis adẽdere cũ filio suo: vt sine discontinuatiõe eternalit⁹ ꝛ templaret⁹ el⁹ diuitatẽ. vñ Can. j. illi inq̃t. Indica mihi quẽ diligit aima mea vbi pascas: vbi cubes in meridie. Vbi dicit Ber. Hic pascis sz nõ i saturitate. Perfrui igit eroptabat fructu suauissimo vteri sui. de quo ps. cxxvj. inq̃t ppheta. Cũ dederit dilectis suis somnũ: ecce hereditas dñi filij merces fruct⁹ vẽteris. In xpo em̃ est vera diuitas quã videre est merces ꝛ gl'ia beatorũz: iuxta illud qđ inq̃t de⁹ Abrae Gen. xv. Ego sum merces tua magna nimis. Jtẽ est vera hũanitas. que fuit fruct⁹ beate virginis. et hanc etiã videre gloriosam est felicitas sanctorum iuxta illud Joh. xvij. Hec est vita eterna vt cognoscãt te verũ deum: ꝛ quẽ misisti iesum xpm. Cupiebat ẏ virgo p̃ssima semp ꝛ sine interruptõe filiũ suũ dulcissimũ videre: i quẽ desiderãt angeli pspicere. j. Pe. j. ¶ Quarto ad hoc ipam inclinabat loga ꝛ tediosa sibi p rogatio sue pegrinatiõis. Videbat em̃ ei q̃ tã diu vixisset in hac lachrymaꝝ valle. vñ dicebat cũ ppheta ps. cxix. ¶ Multũ incola fuit anima mea. Erat etiã illi tediosa pegrinatio hui⁹ vite. q; habitabat inẽ malos ex̃peditos iudeos. vñ dicebat cũ eodẽ ppheta vbi supꝛ. Heu mihi q; incolat⁹ me⁹ plõgat⁹ est: habitaui cũ habitãtib⁹ cedar. Cedar em̃ interp̃tat tenebre. ꝛ significat iudeos tenebrosos. ĩter quos ipa habitabat. Dicebat g̃ ipa bñdicta ẏgo illd ad Phil. j. Cupio dissolui ꝛ esse cũ xpo. ¶ Quinto ad hoc ipam inclinabat affectuosa expectatio curie triũphãtis. Noverat em̃ ẏgo gl'iosa q; tota celestis curia cũ tangz regina suã cũ maximo desiderio expectabat. ꝛ ideo dicebat filio suo illd q̃ habẽt pss. exlij Educ de custodia aiam meã ad cõfitẽdũ nomẽ tuo. me expectãt iusti donec retribuas mihi ꝛ ideo me ẋbes tecũ assumere in celũ. qđ nõ solũ mihi erit iocũdũ: sz etiã toti curie tue celesti gratissimũ.

¶ Pars secũda huius sermonis que dicitur allegatiõis.

b Carissima ẏgo q̃ optime scit allegare p alijs: etiã bñ sciebat allegare p seipsa. Inter alias aũt rõnes q̃s adducebat vt filiuz inclinaret ad eã assumẽdã ꝛ producendã secũ in gl'ia celesti: qdruplici vsa est fundamento. Quas rõnes tãgit Alex. de ales li. ij. de laudib⁹ bẽ ẏginis. c. xiij. Nã licet de ipis allegat tõib⁹ i diuinis scripturis nulla fiat mentio: tñ nihil obstat ꝛ tẽplatiõis gra aliqua meditari. Dixit ergo p̃mo sic. Te dulcis fili dũ esses parvulus blãda manu sepius leniter trahebam: nũc ita qz in recõpẽsatõe felici me manu misẽdie tue trahe ad te in gl'ia padisi. Ad qđ facit illud Hiero. in li. de honorãdis pentib⁹. Memẽto parẽtũ q; talis es q̃z manib⁹ incrementa sumpsisti. Scdo sic ait. Tu q̃ de meis visceribꝫ lac traxisti ẏgineũ: trahe me post te ad tuũ celeste cõuiuiũ: iuxta illd quod i eodẽ li. de hono. parẽ. dicit. s. Exolue fili qđ debes: ꝛ officia debita qualicũq; exhibe famulatu. q̃a parẽtibus nemo potest reddere quod debẽt. Sit tibi grata vita illoz quib⁹ charior est vita tua q̃z ppria. Redde amoris vicem colende pietatẽ. Tertio sic inq̃t. Tibi o fili patienti compassa sum. exquo g̃ tua passio mihi ꝛ tibi fuit cõmunis: quare nõ cõmunis est gloria? Scdm naturam em̃ est eum cõmoda sequi: qui incommoda sequit. l. fin naturam. ff. de regu. iu. ꝛ qui in vno aggrauatur i alio debet sublevari. l. eum qui. ff. de iureiu. Quarto dixit sic. Optima pars carnis mee iam celos tenet. quia partus est pars visceꝝ matris. l. j. ff. de ven. inspi. ꝛ. c. si ad matrẽ. de cõse. distin. iiij. Ut quid ergo pars reliqua mole terrene habitatiõis est ẋpssa. Accesso/

D Cõcepta ẏ mone bo Maria alcendere

E Incolat⁹ sculi eaz tedit desiderare assumpcoz

F

S Maria potuit allegare cãs q̃ dederz a filio assumi

riū em̄ dz seq̄ naturā sui p̄ncipalis.c.accesso
riū.de re.iu.li.vj.t.l.cū p̄ncipal'.ff.eo.ti.Tu
g̃ q̃ dixisti electz tuis Osee.xj.Trahā vos in
funib⁹ charitatis.Tu q̃ es brachiū eē ni pa
tris trahe me post te:Lañ.j.c.de exilio.l.ad
patriā:de morte ad vitā: de tenebris ad lucē
ꝑpetuā:t de miseria ad eternā felicitatē.

¶ Pars tertia huj⁹ sermonis que dicitur
caulatiōis.

Ro declaratōe huj⁹ ꝓtis q̃rit:q̃ de
cā xp̄s matrē suā i tā pūs petitiōi
p bus nō exaudierit.cū em̄ bonū fi
liū deceat exaudire matrē suā:iuꝛ
illud.iij.Reg.ij.Pete mī: neqz em̄ fas ē
vt auertā faciē meā a te.Mirabile q̃busdā
videt q̃ xp̄s tā venerabilē matrē suā:quā tā
tenero amore diligebat exaudire noluerit vt
eā secū ad gl'iam adduceret.sicut ipsa tā an
xio affectu appetebat:iz poti⁹ eā i hac lachry
mar̄ t calamitatū atq; tenebrarū caligine re
manere voluerit.Sz his hesitatōib⁹ satisfa
cere volēs dico q̃ dz deus in suis operib⁹ nīa
adinuētiōe nō indigeat:cū certū sit q̃ oīa fa
cit debito ordine certaq; rōne.qz iust⁹ dn̄s in
oīb⁹ vijs suis:t sctūs i oīb⁹ op̄ib⁹ suis:vt in
q̃t p̄s. Tñ p̄ deuotiōe augēda fideliū:t oi si
nistra opīniōe tollēda a cordib⁹ xp̄ianoꝝ inē
alias possum⁹ assignare q̃tuor cās q̃b⁹ ipse
dn̄s nr̄ rōnabil'r matrē suā dilectissimā secū
assumere noluit.Prima aūt dr cōsolatōis re
spectu remanētiū.Scā istructiōis respectu
scribētiū.Tertia cōfortatōis respectu patiē
tiū.Quarta ꝓ honoratiōis respectu obuiā
tiū.¶ Prio igit̄ dico q̃ xp̄s dimisit matrem
suā in terrz p⁹ suā ascēsionē rōe ꝓsolatiōis re
spectu remanētiū.s.apl'oꝝ t alioꝝ fidelium.
Unū sup illud Joh⁹.xix.Stabat iuxta crucē
ielu &c.dicit Aug⁹.Migratur⁹ ex hac mūdo
dn̄s ita ordinauit:vt vtraq; ecclesie portio:
triūphās vicz t militās visibili t inuisibili so
latio frueret p ipm̄.Ascēdēs em̄ in celū sctis
aīab⁹ t angelis suā diuinitatē t hūanitatē per
petuo ꝓcplādā exhibuit.vt siue ingrederen
tur siue egrederent pascua inuenirēt.Eccl'ie
ꝓo adhuc i terra militāti solatiū q̃dē visibi
le p̄misit qđ in die pēthecostes implenit q̃n
spūm ꝓsolatorē cordib⁹ fideliuz īmisit.Sola
tiū ꝓo visibile qđ de corpali eius p̄nia habe
bat fidelib⁹ suis subtrahere iam voluit.Et
idcirco matrē eccl'ie cōsolatricē vice sui dere
liq̃t.vt dū beati angeli in celis aspicerēt illū
hoiem:fideles in terris ſtuerent cū gaudio
eiusdē hoīs verā matrē.Hec ille.Et reuera
valde gaudiosum erat t cōsolatoriū videre
i terrz femināhūtē filiū regnārē i celis.Ex
stimo em̄ q̃ sicut mō fit ad lumina apl'oꝝ:sic
fiebat tūc ad ipaz pegrinatio fideliū reginā
celi t terre videre cupientiū.vt scribit beat⁹
Ignaci⁹ ad beatū Johem euāgelistā.t legit
de bō Dionysio q̃ valde desiderabat videre
virginē gl'iosam.Cū aūt ipam vidit ꝓsidē
rās magnitudinē grāz ei⁹:t excellētiam vir
tutū ac honestatē morū singularēq; vite sue
scitatē t mirabilē ip̄i⁹ pulcritudinē:dixit ei
Si dr tui filij diuitate nō fuissz mihi a Pau
lo apl'o p̄dicatū:facilīt te credere ēt deū. Nec
mirū si fideles ad videndā beatā v̄ginē curre
bant:cū legam⁹ multos diūsas mūdi partes
lustrasse vt aliq̃s hoies videret t audirēt.si
cut recitat Hiero.i epl'a ad Paulinū. Que
visitatiōes ipīs visitantib⁹ maximā cōsolatio
nē afferebāt:t ipi v̄gini in magnū honorē ce
debāt. Si em̄ gl'ia est mīri vni⁹ martyris vel
alteri⁹ scti:quanto honore debebat venerari
mr̄ scti sctoꝝ filij dei? Dimisit g̃ xp̄s mrēz suā
i terris t nolnit eā adducere secū in celis:qa
apl'is nimis durū fuisset simul ꝑuari p̄nia
solis t lune. ¶ Scō dimisit eā in terrz post
suā ascēsionē rōe istructōis respectu scribentiū
vt.s.fideles istrueret de rudimētis fidei:ma
xime de his de q̃b⁹ nulli mortaliū nīsi ipsi cō
stare potuit. Quāuis aūt euāgeliste ꝑsecto
dictāte euāgelia sua scripserint:nihilomin⁹ cre
di p̄t.t verisīle ē q̃ de talib⁹ cū ipa v̄gine ꝓfere
bāt. Sīlr t alij fideles legētes euāgelistarū
scripta ab ipa q̃rebāt si hec ita se habebant. Et
nē dubitāci q̃n spūsctūs plā brē v̄gini re
uelāda fuauerit. Quis em̄ melī⁹ scire potuit
de magz venientib⁹ cū stella.de fuga i egyptū.
de āgelica salutōe.t his ire ipam t archāge
lū gabrielē factz de natiuitate xp̄i.t de circūcisio
ne ei⁹.t de oblatōe ip̄i⁹ in tēplo.t de reliq̃s ad
filiū suū ptinentib⁹:q̃s ipsa q̃ singula fuit exper
ta:t cūcta xp̄i opera p triginta t tres annos
oculis ꝓpriis asp̄exit.vñ dr Luc.ij.Maria
aūt ꝓseruabat oīa v̄ba hec ꝓferēs in corde suo
Et ob hoc forte Lucas plura de xp̄i infantia
scripsit ranq; familiarioꝝ v̄gini.nā capellan⁹
eius asserit fuisse. Reliq̃t g̃ dn̄s matrē suam
magistrā apl'oꝝ &oim fideliū. Unū Hiero.i
simone ad Eustochiū loquēs de beato Joh̄e
ne euāgelista seruiēti ipsi v̄gini. Postea sub
dit. Nō q̃ erimus ille sanctoꝝ chorus apo
stoloꝝ eam deseruerit.in ter quos post relur
rectionē domini intrans t exies familiari
cōtulit de xp̄i incarnatiōe:tanto siquidē ve
rius q̃nto ab initio p spūm̄ scrīm plen⁹ cuncta
didicerat t pl̄ꝑxerat plen⁹ vnūqđ.lz t apli

Quat
tuoꝝ ex
cauſ xp̄s
ascendēs
noluit
mrēz secū
assumere

Mātit
terris vt
scribēres
istrueret

L Mãsit i terris vt ꝓfortarꝫ patiẽtes

p eũ dẽ spm̃sctm̃ oĩa cognouerĩt: ⁊ ĩ oẽm̃ edocti fuerint veritatẽ. hec ille. ¶ Tertio eã dimisit rõne ꝓfortationis respectu patiẽtiũ. Sciebat eñ ips fideles suos statim post ascensionẽ suã inter psecutiões vbere fluctuare. et q si matrẽ suã secũ duxisset: grex fideliũ desperare potuisset. ⁊ dicere q chariores secũ trãsferẽs ceteros traderet obliuiõi. Sed quãdo xpi fideles videbãt q ipam scissimã matrẽ suaꝫ hic reliq̃rat multis tribulatiõib⁹ ⁊ psecutiõibus affligẽdã: suas passiões eq̃nimit tolerabãt ipi⁹ ẽginis patiẽtissime exẽplo. Q⁹ autẽ gl'iosa virgo multa aduersa post ascẽsionem dñi pessa sit (psertim a iudeis) testat beatus Ignaci⁹: q ĩ epla ad Johem euãgelistam ait Maria salome quã diligis filia Anne: hierosolymis q̃q̃ mẽsib⁹ cõmorans. ⁊ q̃dã alĩ noti refert mariã matrẽ iesu omniũ gratiaꝫ hẽ abũdãtiã. ⁊ dicũt eã in tribulatiõib⁹ ⁊ psecutiõib⁹ hilarẽ: in penurijs ⁊ idigẽtijs nõ q̃rulã: iniurijs trib⁹ gratã. ⁊ q̃ molestara letat mis̃eris ⁊ afflictꝫ coafflicta. Et infra. Miꝫ aũt est q cũ ab oĩb⁹ magnificet: a phariseis tñ ⁊ scribis ei detrahit. hec ille. Si g̃ dñs iesus suã dilectissimã matrẽ q̃ nunq̃ petĩ cõmiserat in ẽ mũdo pati voluit. quato magꝫ nos digne patimur q̃ q̃tidie peccam⁹? Et iõ inq̃t Latho in suis vocumẽtꝫ. Qõ merito paterꝫ patiẽter ferre memẽto. ¶ Quarto dimisit eã rõne honoratiõis respectu obuiãtiũ. Pro cuius declaratiõe est ꝓsiderãdũ q̃ prudẽs mercator tractans pciosas merces prius tractat ⁊ ꝓsideratiõꝫ facit de loco cõgruenti ad illaꝫ repositionẽ: ⁊ illũ locũ optime coaptat ⁊ ordinat. Et filꝰ cognoscẽs dei filius matrẽ suã virginẽ gloriosam esse inter oĩa creaturas pciosam: pus voluit illi locũ pparare pciosũ ⁊ amenũ i q̃ ipa sblimaret. ⁊ postmodũ de celo descẽderet ad ipaꝫ assumẽdã. Et hãc rõeꝫ tãgit Diero. in scr. assumptõis di. Ascendit ⁊ ppauit huic sctissime ⁊ gl'iosissime virgini locũ imortalitatis: vt cũ eo regnare posset in eternũ. Et itez ibidẽ ait. Precessit eam dñs ad celestia: vt paret ei sicut ipe suis reprom̃iserat discipl'is ĩ ethereis mãsiõib⁹ locũ. Hoc aũt i figura significatũ fuerat. ij. Re. vj. vbi legit Dauid regẽ fecisse tabernaculũ iux̃ domũ suã p reponẽda archa federis. ⁊ q̃ postea discedit ipe cũ electis filijs isrl: ⁊ tulit archã de domo Aminadab q̃ erat ĩ gabaa: ⁊ posuit eã sup plastꝫ nouũ. quã cũ Oza tetigisset pussus ẽa dño. deinde Dauid cũ ipis filijs israel associauit archã ipam cũ cythara ⁊ cantor⁹: ⁊ cũ magnis festiuitatib⁹ reposuit illã in loco ꝑpato sibi. Per archã eñ federꝫ vt ẽ. dixim⁹: intelligit bñdicta ẽgo. q̃ talifedere ordinata est vt ipa eet plena gra: ⁊ per eã nos gra repleremur. ⁊ istud fuit fed⁹ vt ppe nos saluatorẽ cõciper: ⁊ p ipm̃ ppiciatiõꝫ nobis pcuraret. Un Aug⁹. in q̃dã fmõe inq̃t. Ad te gratia plẽa loquar: ex gra debes o pissima esse gratiosa. cui numiruꝫ pctor restauratio tãte sublimitatis exist cã. Mira loquar o dña. Sed si est multũ audeo multum gaudeo. Nos eñ tibi teq̃ nobis mira necessitudo ꝓfederat. cũ ẽ q̃ nobis habeas illd cẽ qd̃ habes. Si eñ nulla pcessisset trãgressio nõ foret secuta redemptio nostra. ⁊ si nece ñ fuisset nos redimi: nõ fuisset nece parere redem ptorẽ s. xpm: q̃ tabernaculũ. i. locũ sublimẽ in celis btẽ ẽgini sup oẽs angelos fm celsitudinẽ sue maiestatis ꝑpauit. Deinde ĩ die assũptiõis eiusdẽ venit cũ electꝫ filijs israel. i. cũ ordib⁹ sanctoꝝ. ⁊ recepit archã de domo aminadab. q̃ interptat ppls. gabaa ẽo vallis. i. eduxit eã de pplo mortaliũ: ⁊ de valle lachrymarũ. ſz ĩ plaustro posita. i. in sacro corpe. p cussus ẽ Oza. i. iude⁹: q̃ illd tangere tempta uit. s. murmurãdo. Uel pt p Oza significari pnceps sacerdotũ. q̃ cũ portaret corp⁹ btẽ ẽginis ad sepulturã: pstmplit appõere manus ad feretrũ in quo erat corp⁹ beatissime ẽginis: vt illud ad terrã tẽjceret. sed statim vigore brachiorum destitut⁹ est et doloꝛib⁹ maximis afflictus. Qui ad exhortationem apostolorũ penitentiã agens: tacto sacratissimo corpore immaculate virginis conualuit vt legitur in quadã hystoria de assumptione ipsius. Hãc aũt archam associauit Dauid cum cantoꝛib⁹. quia xpus cum anglis et sanctis dulciter canẽtib⁹ ac psallentib⁹ eam in celum comitat⁹ est. Et nota q plaustruꝫ dicit fuisse nouũ. sup quo posita fuit archa. quia corpore benedicte ẽginis resuscitato ⁊ incorruptibilitate dotato reddita est anima: ⁊ sic ad terrã filij sui est in gl'ia sublimata. Un Aug. in sermone de assumptiõe eiusdem ait. Ad hanc gloriam tu gloriosa perfecte proue cta es: vt supno rege nihil habeas superi⁹ in supernis. Que angelicã transies dignitatem vsq̃ ad sumi regis throni es sblimata. Ubi eñ posuit idẽ rex filius tuus quod ex te suscepit. ibi te posuit reginam de qua illd sumpsit. Nec eñ fas est alicubi te eẽ: q̃ vbi est id qd̃ a te genitum est. Hinc nos p te hereditatem misericordiã miseri: ingrati gratiã: verniã pctores: sublimia infimi: celestia terreni deũ homines: mortales vitã: ⁊ patriã pere-

M Mirac̃uluꝫ in assumptiõne marie factũ

M Mansit vt honoraret ab obuiantibus

grini.hec ille. Ista igit fuit pcipua causa q̄re xps nō assumpsit matrē suā secū: vt vicz post ea cū maiori honore suscipeꝛ in celū. & ipse cū tota celesti curia illi veniret obuiā. Et hanc causam assignat Anselm. in li. de excellētia beate virginis c. vij. dūm nr̄m alloquēs & dicēs O bone Jesu quō pati potuisti vt te ad regnum glorie reneante illā beatā matrē tuaz in miseriis mūdi relinq̄res: & nō statim tecū regnaturā assumeres? Fortassis dne h̄ agere voluisti: ne tue curie veniret in dubiū: cui potiꝰ occurreret: tibi. s. dño suo ꝓmo i assumpta carne celū petēti. An ipi matri silr in ipz regnū materno iure tecū ascēdēti? Prudētiori ergo & digniori cōsilio pcedere illam volebas: quatenꝰ ei locū imortalitatis in regno tuo ꝓparares. & sic comitatꝰ tota curia tua festinus illi occurreres: eamq̄z sicut decebat matrē tuā p teipm exaltares. hec ille. De his āt causis remāsiōis sue in hoc mūdo post ascensionē filij certificata ab ipso filio suo bñdicta ꝙgo ꝙtētissima remānsit. Nō ei petebat vt assumereꝛ cū filio nisi sub cōditiōe. s. si deo placeret: & nō alit. & hoc nō fuit velle aliq̄d ꝑ diuinā volūtatē: sz potiꝰ suū velle diuīe voluntati sbiacere. Brissima etem ꝙgo q̄ nūq̄z peccauit: nunq̄z aliq̄d ꝑ diuinā volūtatē voluit Et in hac sua petitiōe cōditionata fecit sicut postea egit filiꝰ ei⁹. q̄ Mat. xxvj. inq̄t. Pat̄ si possibile est trāseat a me calix iste. Verūtm nō sicut ego volo: sed sicut tu. Fiat voluntas tua.

¶ Pars quarta huiꝰ sermōis que dicitur dormitionis.

An mortua ꝓsint vel an sine morte fuerit assumpta

Verūt q̄dā nunq̄d gl'iosa ꝙgo sit mortua: an ꝙ sine morte fuerit i celū assumpta. sicut factū fuisz de nr̄is ꝓmis parētib⁹ si nō pccassēt Mā Aug. sup Gen. & recitat mgr̄ i. ij. di. xx. q̄ si nō fuissent trāsgressi diuinū pceptuz sine morte statuto tpe fuissent ad meliorē statū. hoc ē ad btūdinē trāslati. Ad quā dubitationē rñdeꝛ q̄lz brissima ꝙgo nūq̄z habuerit aliq̄d petm actuale nec etiā originale: vt incōuincibilit ꝓbatū est in ꝓma pte ꝓncipali huiꝰ opis. tm rōnabile fuit ipam mori: vt i ea dē pte declarauī rñdēdo ad argumentū q̄ dici posset debuisse cessare mortē in ꝙgie cessante in ea pcto. quā rñsionē vide ibi in. ij. ꝓmone pte. ij. Et hāc verissimā opinionē tenent catholici doctores. vñ Aug⁹. in ꝓmone de assumptiōe ꝙginis inq̄t. Memores ꝙditiōis hūane mortē illā tpalē subisse matrē dei dicreno metuim⁹. Idē q̄z dicit Damas. in duobus ꝓmiōibꝰ assumptiōis eiusdē. & Hieron. in ser. ad Eustochiū. vbi ait. Lū ꝓfecto nihil ꝙsterꝛ nisi q̄ hodierna die gl'iosa migrauit a corpe. ¶ Fuit aūt hoc decēs q̄druplici rōne O

Rōabilit debuit maria ḣ, us mori

Primo ꝓpt filij sui cōfirmationē. Cum enim xps naturā nostrā assumpserit: vt eadem natura q̄ peccauerat sctificareꝛ & cuit vt ḣ manifeste ondereꝛ ad ꝙfutandas multas hereses q̄s futuras ꝓnouerat. Fuit em hereticꝰ nō, nulli q̄ nō solū naturā nostrā. ḣ est de genere adā eū assumptisse negauerūt: sed omino eū corpꝰ fantasticū habuisse asseruerūt. iter q̄s fuerūt manichei. Valētinꝰ aūt hereticꝰ dixit xpm celeste corpꝰ assumptisse. Ut q̄ ondereꝛ q̄ xps ꝙe de illo genere erat q̄ mortē meruerat: decuit vt eiꝰ genitrix mortē sustineret. Si em sine morte ad gl'iam fuisset trāslata. facliter creditū fuisset vel q̄ nō fuisset de hūano genere: vel nō de illa stirpe ꝓmoꝝ parētū. & sic si btā ꝙgo nō fuisset credita eē de stirpe humana ab adā descendēte. sil'r creditū fuisz de ꝙpo eiꝰ filio. Et cōsequēter visū fuisset q̄ xps ꝓ ipo humano genere ꝙgruentē satisfactioz nō fecisset: & q̄ idoneꝰ redemptor nō fuisset. Mors aūt ipiꝰ bñdicte ꝙgis ondit illā fuisse veraciā de humano genere. & de illa ꝓpagine de qua dr̄ Heb. ix. Statutū ē hoibꝰ semel mori. ¶ Secūdo ꝙuenies fuit ipaz morꝓpt P filij sui ꝙformatioz. Neqz em decuit eam melioꝛ eē ꝙditōis q̄z filiū: q̄ ꝙe de. & hō est. Inconueniēs n̄q̄z eēt q̄ mēbꝝ ꝓcederet caput: cū oia mēbra sequant naturā sui capitis. l. cū in diuersis. ff. de reli. & sumpt. su. Lū igit filius btē ꝙginis sit caput totiꝰ eccle. vt ait Apls Col. j. Cuiꝰ vtiq̄z & virgo est mēbrū. Et ipse morte sustinuerit: imo (vt inq̄t Aug. in. ij. li. de baptismo puuloꝝ) si nullus cum interfecisset senio defecisset. ꝓfecto decuit vt beata q̄z ꝙgo moreꝛ q̄ filio suo essz cōformis. ¶ Ter Q tio hoc ꝙuenies fuit ꝓpter sui meriti augmētationē. Decuit em gra plena nō solū mereri bonis operibus: sed etiā passionibꝰ & tribulationibꝰ equanimiter toleratis. Patientia em opus pfectū habet: Jacobi. j. Et ꝓpter ea deus sepe imittit aduersa ad augmentum virtutis & meriti. vij. q. j. c. adūsitas. & xj. q. iij. c. in cunctis. Et quoniā vltimū terribilium est mors: vt dr̄ in. iij. Eth. & in. l. vltimū. ff. de pēnis. Ideo voluntaria & patiens eius sustinētia summū patiētie genus demōstrat vnde meritum auget. & tāto magis in beata virgine meritū augmētauit quato ꝓ0 vllo suo crimine mors illi debita nō fuit. ¶ Quar R to hoc cōgruū fuit ꝓpter nostram cōfortatio/

Moria mortẽ vt mortẽtes exhortarz

nẽ. Naturaliẽ eĩ oĩs mortẽ timẽs sciẽtes verã esse sniam Quintiliani i li. declamationũ: declamatiõe. v. dicẽs. O q̃s gue est mori. sez q̃ ad sensualitatẽ carnis. Quãuis aũt hic timor sit laus sit qñ xps dei filius mortẽ sustinuit: tñ posset hõ cogitare z dicere. Bñ sustinuit: qz nõ solũ hõ sz etiã dei fuit. Virgo aũt beata in q̃ fuit pura hũanitas: mortẽ libẽter sustinẽdo: nos oẽs hortata est fuare illũ Juuenalis documẽtũ li. iij. satira. j. dicẽs. Fortez posce aĩm mortis terrore carẽtẽ. Nã vt inq̃t Lucanus li. viij. Mors vltima pena est non meruẽda viris. Vñ Tullius in tuscu. qsti. li. j in fi. dicit. Teneamur z nihil censeamur eẽ malũ qđ sit a natura datũ oĩmib9. Mors eĩ nõ ẽ mala: nec ĩ sorte maloz cõputãda. v. q. j. illa. ĩ fi. Et iõ pdicus Tullius ĩ eiusdẽ opis li. ij. ait. Qui id qđ vitari nõ põt meruit: is viuere aio q̃eto nullo mõ põt. Qui vo mortez nõ timet: magnũ is plidiũ sibi ad beatã vitã cõparat. Et Quintilian9 ĩ li. pallegato. declamatiõe. iij. inq̃t. Faciam9 porus z fine remediũ: z de necessitate solatiũ. Et Seneca ad Lucillũ. lib. v. epistola xcpta. j. dicit. Vita cũ expectatiõe mortis data ẽ. Ad hãc itur quã timere demẽs est. qz certa expectãt: dubia dimittunt. Morieris itaq̃ alacri animo bñdicta vgo nobis z oĩbus hoib9 dicebat illud qđ ĩ q̃t Quintilian9 vbi. s. di. Exeam9 spõte z filio pleni securitati gras agẽtes. Sol9 virit quo ad voluit q̃ mori q̃z viuere maluit. Infirme aũt pl'sus terreneq̃z mẽtis ẽ vt numerem9 annos. Ut eĩ ait Plinius li. vij. naturalis hystorie. c. liij. Natura nihil hominib9 breuitate vite pstitit melius. Nã vt dicit Sene. in li. tragediarũ. Mors sola portus erũnis dabit. Et Jsido. li. j. soliloquioz. c. j. inq̃t. Mors calamitati terminũ pbet. oẽm eĩ calamitatẽ adimit. vñ Boeci9 li. j. de cõso. canit. Mors hoim felix. Et Franciscus petrarcha in suis triũphis ait. La morte he fine duna pssone scura. Ala nimi gẽtili A ialeri he noia. chanposto nel fango ogni loz cura. Et Ber. in q̃dam ser. inq̃t. Mors est finis miserie: victoria pugne: tanua vite: adeptio cozone: beatitudinis plen9 ingressus: in quã refrigerij: paradisi scala q̃ ascẽdit ĩ locũ tabernaculi admirabilis vsq̃z ad mõtẽ dei. Et iõ dicebat Salomõ. Prou. xiij. Sperat iust9 in morte sua Just9 ei si morte poccupat9 fuerit ĩ refrigerio erit: Sap. 4. dciosa nãq̃z ĩspectu dñi mors sctoz ei9: ps. cv. vñ dz Eccs. vij. dies mortis die natiuitatis. His g̃ exhortatiõib9 btẽ ygis z ei9 exẽplo nõ debem9 mortẽ ptimescere: sed cũ gaudio z exultatiõe expectare. q̃ (vt inquit Latho) ẽ finis oĩz maloz. Et ob hãc cãm de9 pmisit suã dilectã matrẽ mori. Possum9 q̃z aliã assignare rõnẽ: quã ponit sctus Tho. ĩ iij. pte sum. q. xxvij. ar. iij. ãn solutõe pmi ar. di. Btã ygo nõ fuit liberata a morte z alijs penalitatib9: vt p illas penalitates toti ecclie thesaurizaret.

¶ Pars quinta hui9 sermonis: que dicit cõsolatiõis.

Si q̃rat q̃ btã ygo in morte sua habuerit solatia? Rñdeo q̃ sz sacra pagina de hoc nõ faciat mẽtionẽ: tñ ex alijs scptur9 possum9 pphẽdere dormitiõz btissime mris dei multz solatiõibus fuisse repletã. Pro cui9 declaratiõe ẽ sciẽdum q̃ Hiero. in pmone assumptiõis vocat illũ libellũ apocriphũ. i. dubiũ: q̃ intitulat de trãsitu ygis. q̃ qdẽ liber etiã appellat apocrifus. i. c. sctã. xv. di. Apocripha aũt dicunt illa scpta q̃z autoz ignorat. vl q̃ ĩ canone scptu rarũ nõ habent. vl q̃ nõ sunt in publico legẽda tãq̃z autẽtica: vel q̃ sunt dubia pm Jsiõ. vj. ethy. Et ideo dr Hiero. vbi. s. loquẽs de pdicto li. Ne dubia p certis recipiantis. Nõ q̃ reprehẽdit illũ tanq̃z fallsum: sed vult aliqñ hũ dubiũ. Et pdicta de significatõe apocriphi approbat glo. ĩ. c. canones. xvj. dis. que ait. Apocripha. i. sine certo autoze: vt sapientia Salomonis. liber Jesu filij syrach. q̃ dr Eccliastic9. z liber Judicũ z Thobie. z liber Machabeoz. hi apocriphi dicũt: z tñ legũtur: sz forte nõ generaliter. hec ibi. Quãuis g̃ in dicto libro aliq̃ pricean t q̃ nõ oĩno consonant fidei. nihil tñ obstat etiã ibi plura vera cõtineri. Vñ p deuotoz consolatiõe dicere possum9 q̃ benedicta virgo in trãsitu suo q̃tuor habuit solatia inter alia multa. ¶ Primũ fuit angelice reuelatiõis. Cum eĩ filius beatissime ygis celũ ascẽdisset: ipsa continue desiderabat cũ illo coniungi. simulq̃z cũ pphera dicebat ps. xlij. Quẽadmodũ desiderat cerus ad fontes aquaz: ita desiderat aia mea ad te de9. Sitiuit ania mea ad deũ fontem viuũ: q̃n veniã z apparebo añ faciẽ dei Fuerũt mihi lachryme mee panes die ac nocte: dũ dr mihi q̃ridie: vbi ẽ de9 tus? Si q̃ desideriũ iusti oĩe bonũ: Prouer. xj. pfecto de sideriũ iustissime mris dei totũ erat intẽtum circa sũmũ bonũ filiũ suũ. vñ eũ sepe in oratiõe alloqbat dices. Quãdo farai contẽto el core mio. Tollendome dal mundo renebroso? Qñ adimpiraſſe il me desio Exestiro me il palio glioso. Quãdo vedro i chori di bea-

Libri apocrifi sic ẽ liber de trãsitu virginis

T Maria in morte hũit q̃tuoz solatia

ti. E te o dolce o benedeto filio. Lō tuti quā
ti i angel aschierati Lhe avenire me farai cel
cielo? Quādo in quel abisso de tolceza. Del
solvestita e stelle coronata. Saro absorpto e
piena dalegreza. Apresso al tuo throno sub
limata: In his aūt dulcib⁹ pcib⁹ atq; suauī/
bus petitiōib⁹ exīte ipa bñdicta ẏgine: ecce
q⁹ (vt dr in dicto li. de trāsitu ei⁹) apparuit ei
angel⁹. s. gabriel tot⁹ iocūd⁹ cū ramo palma
rum in manu: ī signū pfecte victorie: quā ha
buerat de mūdo: carne z diabolo. Erat āt to/
tus lucid⁹: z in forma hoīs pulcherrima. Et
credo eū multoz angeloz comitiua fuisse so
ciatū. Qui reuerenter gl'iosam virginē salu/
rans dixit ei. Aue ma dona de grāde cortesia
Aue maestra dogni scitade. Aue benigna
vergene maria. Aue fontana piena de carita
de. Aue del mūdo dignissima regina. Aue o
specio dogni veritade. Aue reparo di nostra
ruina. Aue dogni fidel secura guida. Aue lu
cente stella matutina. Aue speranza in cui
ognū se fida. Aue ricorso de tuti i peccatori.
Aue apozo che cognafflicto aida. Aue vaso
di lucidi splēdori. Aue donzella a dio despō/
sata. Aue belleza di supni chori. Dn̄s tecum
virgo imbalsamata. Lhe in te posti tuti soi
thesori. Et tāta gloria te ha apparegiata. Ec/
co il tempo da te desiderato. Fra trei giorni
sarai glorificata. A questo dirte da dio son
mādato. Qz aūt angel⁹ appuerit btē ẏgini
Angel⁹ Marie nūciauit mortem
ānūciās ei die felicē trāsit⁹ sui: nō ē vllatenꝰ
dubitā dū. qz cū ad alios miserit de⁹ angelos
ad ānūciādū eis finē vite. pfecto etiā ē credē
dū silr̄ eū fecisse mīri sue p ullā siniam. Bern̄. in
epla ad canonicos lugdunenses. Quicquid
alijs (lz paucissimis) est cōcessum: nō est cre/
dendū gl'iose virgini fuisse denegatū. Si er
go beat⁹ martin⁹ reuelatiōe supna obitū suū
longe aūt pscivit. z Petr⁹ scīt q; breuis eēt
depositio tabernaculi sui. z Paul⁹ q; tps sue
resolutiōis ist̄abat. z silr̄ btūs Johes euāge
lista. z sctūs Fracisc⁹. z alij q̄plēs scti. vt in
eoz legēdis habet. multo magis hoc scīuit be
atissima virgo: vt arguit Alber. sup Miss⁹
est. c. clxix. Gloriosa aūt virgo illis angelis
qui ei annūciauerāt cū gabriele archangelo
hoc bonū nouū: cum recedere vellēt dixit il/
lud Lañ. v. Nūciate dilecto meo: qz āmore
langueo. Scriptū est q̄z in quadā legenda
assumptōis: q; btā virgo p angelū tres grās
a filio petīt. s. vt oēs ap̄los sue dormitōi pre
sentes hēret. vtq; diabolū nō videret. z vt oēs
qui erāt in purgatorio a pēnis ī suo obitu eri
peret. Que omia obtinuit. De ꝑma aūt grā
imediate dicem⁹. ¶ Scōm solatiū brissime
ẏginis ī trāsitu sue fuit aplice aduētatiōis.
Apli eī cū eēnt in diuersis mūdi ptib⁹ disp
si: in q̄b⁹ fidē xpi pdicabāt: desiderāte beatissi
ma virgine illos videre ante mortē suā: affe
cranter eos esse pntes sue dormitiōi: z ei⁹ cor
pori impendere sepulturā. domin⁹ noster ie
sus xp̄us filius eius in ictu oculi eos fecit eē
añ cōspectū matris sue dilectissime. Qui eī
p angelū suū fecit Abacuc pphetā i momen
to tēporis p capillū de Judea in Babylonia
deferri: vt Danieli pphete prādiū portaret.
Dañ. vi. z btō Fracisco socios suos p mūdū
dispsos videre cupiēti ꝯgregauit ad ei⁹ pre/
ces. potuit etiā ap̄los z discipulos suos mi/
nisterio angelorū in instāti facere deportari:
vt genitrici sue mortē debitū exhiberēt ob/
sequiū. Uel dicere possum⁹ q; spūs dñi q̄ ra
puit Philippū apostolū: z starim inuēt⁹ est
in Azoto: Act. viij. Silr̄ eleuari fecit apo/
stolos oēs z ptinus inueniri in ẏginis ha
bitaculo. Affuisse aūt apostolos dormitioni
ei⁹ affirmat sanct⁹ Dionysi⁹ asserēs in li. de
diui. no. se z btm̄ Thimotheū ac plurimos
xpi apostolos z discipulos morti btē ẏginis
interfuisse. De hoc etiā inqt Damascen⁹ in
quodā sermone. Ex antiqua z verissima tra
ditiōe accepim⁹ q; tempore gloriose dormiti
onis btissime ẏginis cū oēs scti apostoli ad
saluādas gētes ozbē terre pagrarēt: momē/
to tēporis in altum sublevati Hierosolymis
deuenerūt. Ibiq; angelica eis visio facta est:
z diuina hymnodia potioz audiebāt ẏtutī
Cū aūt scti apostoli intelligerēt de genitrici
transitū iminere: cōmuni eā voce collauda/
bāt dicētes. Lū in hui⁹ mūdi icolatu te o ce/
leberrima virgo haberem⁹ cohabitatricē qui
ipm dñm deū z magistrū videtes cōlolaba/
mur. Nūc ẏo qz te transmigrandā cognoui
mus: hoc solū nobis remanet refrigerium q;
te mediatricē habebim⁹ apud deū. Fili⁹ tu⁹
creator omniū vocat te. Nemo est qui phi/
beat matrē a filio. ipa natura docet honorari
Nec decet te amplius pmanere i medio na/
tionis praue z puerse. Uade ergo in pace: et
placa nobis deum. Donec eī morabaris in
terris modica te terre portio detinebat. Lū
autem assumpta eris in celis: cōmune prepi
ciatorium totus habebit mundus. Hec ille
Paret ergo hui⁹ sancti tēstionio ap̄los mor
ti gloriose ẏginis fuisse pntes. Dicit aūt
in pdicto libro de trāsitu virginis: q; eo tem/
pore quo angelus annūciauit beate virgini
transitū suū: btūs Johes euāgelista de licen

U Omnes apli sue runt con gregati i morte marie

Qualiꝫ tã ꝙginis ꝓdicabat epheſi. Quãobrem vo/ Johes ⁊ lens btã virgo illũ ad ſe venire, cum ſup hoc alij apli/ rogaſſet filiũ ſuũ. ſtatim intonuit celũ. ⁊ cã/ ueniãt ad dida nebula eleuat⁹ ⁊ rapt⁹ ipſe btũs Johã/ mortem nes in ꝓtinẽti ſe reperit ante oſtium dom⁹ Marie in qua morabaꝫ ꝙgo bñdicta. ⁊ intrãs ad te antiſſimã ꝙginẽ cũ maxima reuerentia ſaluta uit eã. Quẽ videns ꝙgo gloriosa pre gaudio a lachrymis ꝓtinere nõ valuit. ⁊ dixit illi O Johãnes recordare verboꝝ dñi magiſtri tui quib⁹ me tibi recõmendauit in mrem. Ec ce qꝫ vocata a dño eroluere debeo ꝛdiꝛois hu mane debitũ. Recõmẽdo igiꝫ tibi corp⁹ meũ vt oĩ diligẽtia ⁊ cura illud ſtudeas ſepeli/ re. Aliud tui eñ pfidos iudeos inter ſe ꝛſiliuꝝ feciſſe dicentes. Expectem⁹ donec illa q̃ xp̃m peperit moriaꝫ. ⁊ tũc rapiemus corp⁹ eius et cõburem⁹. Facies ꝑ deportari añ feretꝝ meũ quãdo corpus meũ ad ſepulturã deferẽtur hanc palmã ſicut ex parte dei angelus mihi eaꝫ de ferens monuit faciendũ. Hec eñ palma que vt vides eſt multe claritatis. cõrubabit ini/ micos noſtros. ⁊ cuꝫ ea fiẽt multe mirabiles operationes. Dixit aut Johes. O vtinã nunc adeſſent oĩs alij apli fratres mei vt tibi poſ ſent vna mecũ ꝓparare cõdecentes exequias ⁊ abitas eroluere laudes. Hec ꝙo dicente be/ ato Johãne ſtatim ad petitionẽ briſſime vir ginis apli oĉs a quada nebula ſicut beato io hãni factũ fuerat rapti ſunt de locis in q̃bus ꝓdicabãt. ⁊ añ ꝓtã dom⁹ in qua erat ipa be nedicta ꝙgo ſunt delati. q̃ ſe inſimul inuenie tes mirari ſunt valde. Quos vidẽs gl'iosa ꝙ go multũ ꝛfortata fuit. ⁊ de eoꝝ miſſiõe filio ſuo gras egit. Ipſi ꝙo cognoſcẽtes ſe debere remanere orphanos ⁊ ꝓuatos ſua dilectiſſi/ ma magiſtra a lachrimis abſtinere nõ potue runt. Quis aũt eoꝝ planctũ deſcribere vale/ at? Quis ipſoꝝ ſuſpiria oĩumq̃ diſcipulorum fletus exp̃imere queat. Qñ em xp̃s paſſus eſt ⁊ qñ celos aſcẽdit. ipſa bñdicta virgo ei⁹ lo/ co cum ipis apl'is ⁊ diſcipulis remãũt. ex quo eius plentia cõfortabant. ⁊ dolorẽ quẽ de re/ ceſſu dñi habuerãt aliqualiter mitigabant. Nũc ꝙo vtroq̃ orbati parere remanabant. Arbitror aũt q̃ dicebãt. Quo pgis mr̃ ſine fi lijs? Quis nos meſtos ꝛſolabit? Quis dile ctus magiſtri noſtri recordatiõem dabit? Ec ce tu pgis ad alta. nos remanem⁹ i ima. Tu aſcẽdis. nos oppr̃imur. Te angeloꝝ ꝛcuen tus circũdabit. fil⁹ amplectet. pater oscula/ bitur. ſpũſſ⁹ tus inflãmabit. nos ꝛuent⁹ ma lignãtũ ⁊ pfidoꝝ ſinagoga iudeoꝝ flagellis affliget. vinculis aſtringet. tormẽtis crucia/ bit. ⁊ gladio feriet ac mactabit. Sed tu mat noſtra. tu pia oĩm aduocata: ꝛpcare filiũ tu um vt nobis aſſiſtat: ac nos in tãtis tẽtatiõ/ bus ⁊ tribulatiõibꝰ nõ deſerat. Quib⁹ beni/ giſſima dña inq̃t. Pugnate filij mei viriliter ⁊ recordami ꝙoꝝ magiſtri veſtri dicẽtis Mat. vlẽ. Ecce vobiſcũ ſum oĩbus diebꝰ vſq̃ ad ꝛſummationẽ ſeculi. Et iteꝝ. Nolite timere eos q̃ occidũt corp⁹. animã aũt oc cidere nõ p̃nt. Lu. xij. ⁊ rurſum Matthei. x Cũ ſteteritis añ reges ⁊ p̃ſides nolite cogita re quõ aut q̃d loq̃mini. dabit eñ vob in illa hora q̃d loquamini. Nõ eñ vos eſtis q̃ loq̃/ mini ſz ſp̃ũs p̃ris veſtri q̃ loquitur in vobis Cũ igiꝫ filius meus ſup pmaĩur⁹ ſit vobiſcũ Ego quoq̃ nunq̃ recedẽs ab eo vos nõ dere ram: ſz ad pugnã ꝛfortabo: apud filiũ aduo cabo. Vos ꝑ eligite fortes in bello: ⁊ pugnate cũ antiquo ſerpẽte: ⁊ accipietꝫ regnũ eternũ.

¶ Tertiũ ſolatiũ fuit xpifice apparitõis. qz dñs noſter ihs xp̃s fil⁹ ei⁹ eã in infirmitate viſitauit. de quo beatiſſima ꝙgo indicibile cõ ſolatõem ꝓcepit. Si eñ Jacob p̃riarcha deſi derauit añ mortẽ ſuã videre filios ſuos. Ge. xlix. ⁊ cũ Joſeph vidiſſet ait Jã let⁹ moriar quia vidi faciẽ tuã. Gen. xlvj. Quãtũ debe bat p̃ſſima ꝙgo appetere viſionẽ vnigeniti ſui añ mortẽ: qntũ ve ex ſpiũs viſitatõe cõſo lari? Ipm aũt dñm viſitaſſe in morte matrẽ ſuã nullaten⁹ eſt dubitãdũ. Si eñ apparuit btõ Johi. ⁊ dixit ei. Veni dilecte mi. ꝛcẽmul to magis credendũ eſt eũ apparuiſſe matri ſue dilectiſſime ⁊ in infinitũ charioꝛi. vt dicẽ Albert⁹ ſup Miſſus eſt. c. xvij. Inq̃t etiam Grego. iij. dialogoꝝ. ⁊ exẽplis pbat q̃ aliq̃n ad ꝛſolatõem egrediẽtis aie: ipe ſolet appa/ rere autor vite. Si ꝑ alijs apparuit: multo magis mr̃i: p ſupradicta Bernardi ſentẽtiã Quicq̃d aliꝰ ꝛc. Dꝛ aũt in pdicto libro de trãſitu ꝙginis q̃ ipe dñs Jhs de celo deſcẽdit cũ angelicis ordinib⁹. cũ cetu patriarcharuꝝ cũ martyrũ exercitu. cũ ꝙginũ choro. cũ ſocie tate ꝛfeſſoꝝ ⁊ oĩm ſanctoꝝ. Qui oĩs ipſo dño incipiẽte ſubſequẽtes dulcia cãtica circa lectũ beatiſſime ꝙgis frequẽtabãt.

X Xps ap/ paruit Marie in morte ſua

¶ Quartũ ſolatiũ fuit mirifice dulcoratõis. Ipe em dñs Jeſus poſt ſuauiſſima oscula ⁊ dulciſſi/ mos amplex⁹ dixit dilectiſſime mr̃i ſue illud Can. iij. dicẽs. Veni de libano ſpeciosa mea. veni coronaberis. Beata aũt virgo reſpõdit illud ps. xxxix. Ecce venio. qz in capite libri ſcriptũ eſt de me vt faciã voluntatẽ tuã deus deus me⁹ volui. legẽ tuã i medio cordis mei. Et iteꝝ ait illud ps. xvij. Paratũ cor meum

de⁹.paratū cor meū. Omnes aūt angeli ⁊ sancti decantabant illud Sap.iij. Nec est q̄ nesciuit thoꝛ in delicto. habebit fiuctū in respectione aiaꝝ sanctaꝝ. Beatissima igit̄ virgo videns dulcissimū filiū suū iocūdissimo vultu. extensisq; brachijs ei⁹ animā vt exiret expectantē dixit illud Luc.j. Beatam me dicent oēs generatiōes. Quia fecit mihi magna q̄ potēs est ⁊ sanctū nomē eius. Ad filiū aūt ꝓuersa ait illud ps.xiij. In manus tuas dñe cōmendo spūm meū. Sicut aūt ab omni coꝛruptione carnis fuerat extranea. ita ab oīi doloꝛe moꝛtis fuit aliena. Immo cū indicibili letitia ⁊ inexcogitabili suauitate exijt illa bñdictissima aīa cantātibꝫ angelis ⁊ tota celesti militia. ⁊ in brachijs chari filij sui est recepta. O igit̄ mira ⁊ iocūdissima exultatio. O immēsum gaudiū. O ineffabilis iubilatio: cū ipa sacratissima ꝟgo audiuit melliſluam vocē dilecti filij sui eā sic dulciter inuitātis. O felicissimus trāsitus. O moꝛs ab alioꝛ cōmuni moꝛte penitus diuersificata. Alij em doloribꝫ cōquassant̄ in moꝛte. Ipsa aūt ꝟgo ꝓsolatiōibꝫ replebatur ⁊ suauitate. Quāuis aūt ista moꝛs ei fuerit dulcis. tñ ei⁹ tolerantia nō fuit sine magnis meritis. quia beatissima ꝟgo eam etiā si asperrima fuisset pari voluntarie parata erat. Fuit ergo in ea moꝛs naturaliter hoꝛribilis sed p gram ꝓcupita ⁊ delectabilis. Sicut igit̄ de beato Stephano canit ecclesia. Lapites toꝛrentis illi dulces fuerūt. Et de scō Laurētio legitur q̄ prune ignis ei⁹ carnē adurētes illi refrigerium pstabāt. ex q̄ tñ gra nō est ablatū meritū Sil'r ⁊ multo magis est credendū de moꝛte felicissime ꝟginis. ¶ Ut aūt dr in dicto li. de trāsitu ipi⁹ beate ꝟgis dñs noster precepit aplis vt coꝛp⁹ matris sue deportarēt ad sepeliendū in valle Josaphat i monumēto nouo q̄d ibi inuenirēt. Alcēdit aūt celos dominus noster Jesus xps cū ania gliosa sue dilectissime mris cū ineffabili toti⁹ curie celestis iubilatione. ⁊ ad dexterā thoni sui in glia eam collocauit. Statim aūt post illi⁹ bñdicte aīe assumptionē cū tres pudice ꝟgines q̄ ibi aderant coꝛpus illud sacratissimū lauare vellēt tanto splēdoꝛe chozuscare cepit q̄ tāgi q̄dez poterat sed nō videri. Et tādiu ibi permānsit ille splendoꝛ lucis mirabilis donec ablutum fuit coꝛpus ipsi⁹ ⁊ vestitū. Qd̄ cū aplis i feretro esset collocatū: dixit bt⁹ Johes petro Tu Petre debes poꝛtare palmā an feretrū. q̄ dñs te nobis ꝓtulit ⁊ pastoꝛē ouilis sui dereliquit. Cui rñdit Petrus. Tibi magis cō uenit eā poꝛtare q̄ a dño es ꝟgo electus. Tñ dignū ē ⁊ ꝓgruū q̄ ꝟgo deferat ꝟgis palmā. Tu etiā supra pectus dñi iacuisti a q̄ hausisti flumia diuine sapie. ⁊ magis ab eo dilectus fuisti. Justū igit̄ videt vt tu q̄ a ꝟgis filio plura gre recepisti: etiā matri ei⁹ pstes pl⁹ honoris. cui⁹ filius effici meruisti. Ego ꝟo poꝛtabo feretrum in quo repositū est coꝛp⁹ ei⁹ aliꝫ apostolis illud circūdātibꝫ ⁊ deo laudes referētibus. Dixit aūt Paul⁹. Et ego q̄ sum mim⁹ oīm vestiꝫ etiā poꝛtabo feretꝫ tecū. Eleuans igit̄ Petrus cū Paulo feretrū: aliꝫ q̄z apostolis adiuuātibꝫ. incepit ipe Petr⁹ cātare ⁊ dicere. Egredere isr'l de egypto. dom⁹ Jacob de populo barbaro. Facta ē em Maria sanctificatio ei⁹: ⁊ in hier'lm ptās ei⁹. Dñs autē cooperuit feretrū ⁊ aplos vna candēte et lucidissima nebula: talit̄ q̄ ipi nō videbant. sz tñmō eoꝛ vox audiebat. Cū q̄b erāt etiaꝫ angeli cantātes. ita q̄ repleuerut totā terraꝫ canticis ⁊ sonis mirabil'r suauitatis. Tñ primo ceps sacerdotū cuꝫ maxia ppli multitudine currēs vt coꝛp⁹ beatissime ꝟgis cōburi faceret. ꝓcussus est brachioꝛ deliruōne ⁊ crucia tu maximo. sz p pniam postea curat⁹: vt supi dictū est. Popul⁹ aūt q̄ cū eo erat cecitate fuit ꝓcussus. impositā aūt illa palma super eos q̄ pnia ducebāt ⁊ credere in dñm volebant: oēs sanabant̄. Sicq; bñdicte ꝟgis coꝛp⁹ solennibꝫ exequijs est tumulatū. Et forte ipse dñs Jesus sic sua dilectissima mr coꝛp⁹ eius moꝛtuū sepelierat: ita etiā voluit coꝛp⁹ ipsi⁹ matris ꝓpꝛijs manibꝫ in sepulcro coaptare. Ut em inq̄t glo. in. c. vbicūq; xij. q. ij. Moli lius ossa cubāt manibꝫ tumulata suoꝛ. Luꝫ igit̄ de⁹ sepelierit moysen Deut. vl. cūq; ipse dñs Jesus iterfuerit exequijs Marthe hospite sue. vt in ei⁹ legēda hꝫ. q̄to magis credēdum est ipm genitricis sue exequijs honoreꝫ impēdere voluisse? Op⁹ em misēdie est sepelire moꝛtuos. q̄ ipe pater miseicoꝛdiaꝝ dñs Jesus matris sue sepulture in ꝓpria ꝑsona voluit interesse.

y De poꝛtatōe coꝛporis marie ad sepulcꝫ

¶ Pars sexta huius sermonis q̄ dr resurrectionis siue assumptōis.

Z Q, maria sit assumpta cū coꝛpore aia ꝑbat

Licet beatus Hieronym⁹ in sermone assumptionis dubitatiue locut⁹ sit de resurrectiōe ⁊ assumptōe beatissime ꝟgis quo ad coꝛp⁹. tñ Aug⁹. ⁊ Hugo de sancto vict. aliiq; doctores ꝙplurimi asserue cōfitent ipam bñdictam dei matrē in coꝛpoꝛe gloꝛiolo resuscitatā in celū assumptam fuisse. Et ita nunc sancta romana indubitāter tenet ecclesia. que sicut nūc de immacula-

ta ẏgis ꝺceptiõe solennitatẽ facit. de q̃ antiquis rpibꝫ certꝫ bonis respectibꝫ ita clare determinare noluit vt diui Augustini efficacissimis motꝫ rõnibꝫ ꝛ pncipalit sctis pũs ispiratione gl'iosam dei mrem in aĩa ꝛ corpe beatificatã esse nõ ambigit. De q̃ etiã notat Archidia. in. c. ne imitarꝫ. de ẏsti. Quã quidez veritatẽ q̃pluribꝫ pbare possum⁹ fundamẽtis. Et ꝓmo rõne pfectõis. Certũ est em̃ q bta ẏgo fuit gr̃a plena ꝛ pfecta sicut ei annũciauit angel⁹ Luc. j. Unde Hiero. vbi supꝫ ait. Ceteris ꝑ partes gr̃a pstat. Marie ẏo tota se infudit gr̃e plenitudo. Hec g̃ gr̃e plenitudo nõ solũ fuit in ei⁹ aĩa: sed etiã in corpore. quia Maria nõ constat nisi ex aĩa ꝛ corpore Hieronim⁹ aũt nõ dixit q gratie plenitudo se infuderit in aĩa ẏginis: sed in ipa virgine Maria. Plenitudo g̃ gratie fuit etiã in corpore ẏginali in q̃ habitauit plenitudo diuinitatis. vñ ipa inq̃t Ecci. xxiiij. Qui creauit me requieuit in tabernaculo meo Cũ itaqꝫ gl'ia debeat equari gratie. iuxta illõd Ecci. iiij. Et equabit gl'iam gratie eius. Cõcludit q sicut ipa bñdicta ẏgo fuit plena ꝛ pfecta gratia in corpe ꝛ aĩa. ita etiã fuit in eis pariter gl'ificata. Unde Berñ. in q̃dã ꝓmone inq̃r. Quãtum gratie in terris est adepta ꝑ ceteris. tãtũ ꝛ in celis obtinet gl'ie singularis. Et Aug⁹. i sermone assumptiõis ait. Si merito ꝑ oĩbꝫ mulieribꝫ Marie donata est gr̃a. eidẽ i morte erit minuẽda? Absit. Si em̃ mors aliorũ sanctoꝝ ẽ pciosa in ospectu dñi: mors marie erit pciosissima. Sꝫ q̃ differẽtia ess. ꝛ inẽ mortem ẏginis ꝛ aliorꝝ si nõ est in cõrpe assumpta? Et Chrysо. in quodã ꝓmone inq̃t de bta ẏgine. Plena gratia plena ẏturibꝫ non põt nõ plene gr̃am possidere. g̃rõne sue pfectiõis arguit ei⁹ assumptio totalis. ¶ Scõo idẽ ꝑ bat rõne restauratõis. Debuit em̃ restauratõ corrẽspondere puaricatioñi. in paradiso aũt terrestri fuit vterqꝫ parẽs. s. Adam ꝛ Eua. licet ꝓus Adã q̃ Eua. vt ꝓtꝫ Ben̄. ij. Cum g̃ nõ sit pfectior padisus terrestris q̃ celestis. debuit etiã in celesti paradiso esse vterqꝫ parẽs gr̃e. s. xps q̃ nos regenerauit suo sanguine. et bta ẏgo q̃ nos pauit sue pietatis lacte. Hi ei in quibꝫ culpa nunq̃ fuit extra paradisuꝫ eẽ nõ debuer̃. alioq̃n melior quo ad ꝟ fuissꝫ cõditio parentũ culpe q̃ gr̃e. Christ⁹ igit ꝓus celũ alcẽdit ꝛ postea bta ẏgo. Sicut enim vterqꝫ sexus extra paradisum expulsus fuit: ad oñendã plenã dñationẽ: ita vt oñderet plena redemptio. vterqꝫ sexus debuit in celesti paradiso introduci. Als quõ sperarẽt mulieres se eẽ pfecte redẽptas? In aĩabꝫ aũt nõ est discretio sexus. Et iõ inq̃t Aug⁹. in ꝓmõe assumptionis. Letet maria vt dignũ est letícia inenarrabili gl'ificata in anima ꝛ corpe i filio ꝓprio. ꝑ filium ꝓpriũ. ꝛ cum filio ꝓprio ¶ Tertio idẽ pbat rõe cõpatõnis. Cũ enim multi sancti iam sint in celo cũ corpe gl'ificato. q̃re nõ credam⁹ q etiã ibi sit bta ẏgo q̃ est sanctior vniuersis? Et hãc rõnem tãgit hieronym⁹ in ꝓmone assumptõis. Ut em̃ scꝑtuꝫ est Mat. xxvij. Multa corpa scõꝝ q̃ dormierant resurrexerũt cũ xpo ꝛ introierũt in sanctam ciuitatẽ. de q̃bꝫ ibi dicit glo. q iam sunt cũ corpe in gl'ia. als vt etiã refert Hiero. vbi supra: veri testes resurrectionis non fuissent Scribit q̃z idẽ Hiero. ad Heliodoꝝ ꝺ morte Nepotiani q illi resuscitati vsi sunt cum corpibꝫ in celesti hierlm. Ambro. etiã i ꝓmõe pascali ꝓfirmat ẖ de Johe euãgelista. Item ibidẽ videt velle q quotiẽs celebrat festũ resurrectionis dñi aliq̃ mortui ex sanctꝫ resurgunt ꝛ in celũ cũ corpe gl'iosо assumunt. Cũ g̃ mater dei nulla gratia sit priuata: que etiã paucissimis fuerit ꝓcessa. ꝓfecto etiã ipsa resurrexit ꝛ in celũ gl'iosa assũpta fuit. ¶ Quarto idẽ pbat rõne ꝓceptõis. Mãdauit em̃ deus Exo. xx. Deut. v. ꝛ Mat. xv. di. Honora prem tuũ ꝛ matrẽ tuã. Et apostol⁹ ad Ephe. vj. addit. Hoc em̃ iustũ est. s. iusticia naturali ꝓm phm. viij. ethi. in fi. ꝛ l. veluti. ff. de iusti. ꝛ iure. iuncto. ẏ. legis ꝓcedentis. Cum igit xps nõ venerit soluere legem sed adimplere Mat. v. Profecto voluit in omnibꝫ matris sue venerãde honorẽ ꝓseruare. sicut etiã honorificauit prem̃ suũ. Unde ait Johis. viij. Ego honorifico patrẽ meũ. Honorauit em̃ eam in vita: ei obediẽdo. Nã cũ sederet in tẽplo in medio doctoꝝ vocatus ab ipsa statim iuit cum ea relictis doctoribus. ꝛ erat subditus illi. Luc. ij. Honorauit etiã eã in morte. cum in cruce illã cõmendauit discipl'o. Johis xix. Ergo ꝛ in obitu eiusdẽ mris ꝛ post mortẽ debuit illi honorẽ exhibere. Fili⁹ em̃ tenetur q̃tuꝫ potest succurrere pẽtibꝫ suis ꝓm Alexãdrum de ales in tertia pte summe. i tractatu de quarto ꝓcepto decalogi. Sꝫ dicꝫ forte aliq̃s q xps eã honorauit p omnibꝫ in aĩa. Cui rñdeo. q hoc nõ suffeciisset. Nã fil⁹ nõ solum tenet aĩe patris ꝛ matris benefacere. sed etiaꝫ coꝝ corporibꝫ. c. cetez. lxxxvj. di. ¶ Sed ꝓ maiori ꝓfirmatione huius argumenti dico. q xps debuit assumere matrẽ suã in aĩa ꝛ corpore. quia hoc competebat sue iusticie. sapiẽtie. bonitati immẽse. ꝛ sue potentie. Primo

A

B

Maria debuit in aĩa ꝛ corpore assumi

em̄ diuine iusticie sue hoc competebat. Naz cū ip̄e deus tātū honorer corpa sanctoz. et a nobis honorari faciat: pfecto iusticie debituz eēt q̄si corp⁹ mr̄is sue sup̄ erā foret a nob illō faceret venerari. Videm⁹ em̄ corpa z reliq̄as siue cineres sanctoz in locis in quibus requiescunt ꝛ seruari venerabiliter in vasis aureis z argenteis. z in templis mirificis. aci mantheolis margaritis ornatis. Legim⁹ q̄z q̄rundam sanctoz corpib⁹ angeloz mīsterio monumēta p̄parata. z ip̄a corpa diuīa virtute integra z incorrupta p̄seruata. Videm⁹ insup̄ sanctoz ossa sericis z p̄ciosis lintheaminib⁹ circūdari. z cū maxima reuerentia adorari. z q̄n ostendunt luminaria accendi: z a diuīsis mūdi climatib⁹ ꝛfluentib⁹ gēt̄ib⁹ visitari. sicut patet de ap̄lis Petro z Paulo rome. z de sancto Jacobo in galicia. z sic de reliquis Legimus q̄z q̄ cū quorundā sanctoz corpa essent in loco despecto collocata. facta ē reuelatio vt inde amouerent z in loco venerabili collocarent. sicut pz de corpe bti Stephani p̄thomartyris de cui⁹ inuentiōe eccl̄ia festuz celebrat. Et sil'r exemplificare possum⁹ de corporib⁹ beatoz Gerualij z Protha sij et Nazarij ac Celsi martyz. z de multis alijs. Si g̃ deus sic honorari facit corpa sanctoz existētia sup̄ terrā q̄z fuerūt habitaculū spūsancti. z ad eoz sepulturas facit cecos illuminari. paraliticos sanari. lepr̄osos mūdari. surdos audire. claudos ambulare. z mortuos resurgere. tantoq̄ honore seruos suos z amicos mūdo facit manifestos. Quāto magz si corpus matris sue esset in terra illud manifestaret vt ad visitandū z adorandū ip̄m ex toto orbe terraz popul⁹ ꝛfluer̄et. ip̄ius q̄z reliquias z sepulcrum maioribus signis z pdigijs illustrar̄et? Exquo g̃ in nullo loco terraz ꝑginis corp⁹ venerat nec reperit. pfecto ꝛstat q̄ tanto thesauro terra nō fuit digna. z q̄ est in loco horrido inaccessibili z dignioꝛi q̄z terra. i. celo. s. empyreo. in paradiso. i vita eterna. In maioꝛi em̄ honore debet hr̄i corpus illud qđ fuit spūssancti sacrariū z xp̄i speciale domicilium ac totius trinitatis nobile triclinium. q̄z omnia corpa alioz sanctoz. Si aūt corp⁹ ip̄m virginale nōdum surrexisset: cū nec i celo nec in terra venerare. min⁹ honoris illi imp̄enderet q̄z alijs sanctoz corpib⁹ z reliquijs. qđ valde absonū z incōueniens esset. Et hāc rat̄ōem tāgit Bern̄. in quoda sermone dicēs. Quoniam sanctoz corpa p̄ciosa deus sublimauit. vt puta Petri z Pauli que tam gloriose venerabilia reddidit z honore tam mirifico sibi mauit: vt z ip̄is deputet locus veneratiōi cōgruus. z ad ipsa mūdus ꝓperet vniuersus. Si Marie corpus sup̄ terrā esset dicat cuz nec deuota frequētatiōe fideliū veneret. nec eidem deputet locus honoris. Mirumz xp̄s videbit honorē materni corpis ꝛtempsisse. cum em̄ sup̄ terrā alioz corpa sic honoret. hec Bern̄. Q, si aliqs dicat q̄ corp⁹ beatissime ꝑginis est adhuc sup̄ terrā. ſz iō deus non reuelauit vbi sit: quia nos nō sumus digni illud videre ac visitare. Rñdeo sm̄ Bern̄. vbi sup̄ q̄ de alijs quoq̄ sanctis dr ad Debre. xj. Quib⁹ dignus nō erat mūdus. z tm̄ eoꝝ corpa nō sunt ꝓpter h̄ nobis occultata. Preterea corpus xpi vtiq̄ p̄ciosius et digni⁹: q̄a diuinitati vnitū deus nobis tradidit cōtractandū z dispensandū. Ergo nō est putādum q̄ rōne indignitatis nostre virgineū corpus nobis fuerit celatū. Et hanc quoq̄ rōnem ponit Augustin⁹ in sm̄one assumptiōis dicens. Nunqd nō ptinuit ad benignitatē dñi matris seruare honorē q̄ nō venit soluere legem sed adimplere? Lex aūt sicut honorē matris p̄cipit: ita z inhonorē damnat. Qui g̃ p̄ceteris illā gratia conceptus honorauit. piū est credere etiā in morte singulari saluatione z speciali eā gratia honorasse. Nec ille. Preterea si crux quā xp̄s ad horā portauit. et in qua paruo tempe steterit sic honorat. pfecto in maioꝛi honore debuit haberi corpus imaculate ꝑginis: in q̄ dei filius nouē mensibus habitauit. Et si deus in tāto honore vult haberi imagines z picturas scōz. certe in maioꝛi reuerētia voluit haberi corp⁹ illud in q̄ imago sua illibata pmāsit. cū vnigenit⁹ eius q̄ est imago patris in eo decubauit. z p quod imago nostra que corrupta erat repara fuit. Et si in tanto honore habita fuit archa testamenti. qz in ea erat ꝑga Aaron: manna z tabule legz ꝛscripte. In maioꝛi pculdubio honore haberi debuit archa illa sanctificata in q̄ habitauit virga. i. caro xp̄i que florui⁹ manna. i. diuinitas. que omnē dulcedinē habuit. z tabule cōscripte. i. anima xp̄i que omī sapiētia plena fuit. ¶ Secūdo h̄ cōperabat diuine sapiētie. Sicut em̄ dr Prouer. ix. Sapientia edificauit sibi domū. Sapiēs aūt architectus domū facit pulcrā intus z extra. Sunt ꝙ quedā domus pulcre foris, sed intus turpes. sicut hypocrite. de q̄b⁹ ait dom̄inus Mat. xxiij. Ue vobis scribe z pharisei hypocrite qui similes estis sepulchris dealbatis. que foris apparēt hoib⁹ speciosa intus ꝙ plena sunt ossib⁹ mortuoz z omni spurcicia

Sapiē tia dei dom̄ mariālic assumā.

Alie aut̃ domus sunt intus pulcre ſz turpes exteri⁹. ſicut sunt serui dei q̃ sunt pulcri int⁹ p puritatẽ. ſz turpes exteri⁹ p austeritatẽ. Jrẽ quia a mũdanis hoibꝫ ꝓtemnunt̃. Alie etiã domus sunt pulcre intus ⁊ foris. ſic sunt beati in aĩa ⁊ corpe glĩficati. quoꝝ corp⁹ est lucidum. ⁊ aĩa lucida ⁊ formosa. Dom⁹ igit̃ ꝟa/ rissime ỹginis in pſenti vita fuit tota pulcra ⁊ intus in aĩa p puritatẽ. ⁊ extra in corpe per ỹginitatẽ. Si g̃ lapia dei in hac vita edificauit sibi domũ tã pulcrã. ad eandẽ sapiẽtiam ptinuit post hanc vitã pulcritudinẽ ei⁹ non diminuere ſz augere: vt esset pulcerrima intus in aĩa p felicitatẽ ⁊ extra ĩ corpe p ĩmortalitatẽ. Et iõ spõsus ipe celestis ea alloq̃t dicẽs. Cañ. iij. Tota pulcra es amica mea ⁊ macula nõ est in te. ¶ Tertio h̃ competebat immẽ/ se filij dei bonitati. Boni em̃ filij est magis p uidere matri sue q̃z sibi. Taz bonus aũt fuit filius ipse dñs Jhs q̃ i hac vita poti⁹ voluit matri sue succurrere eiq̃z puidere q̃z sibi. matrẽq̃z suã voluit gaudere in ptu. iuxta illud qđ ei cant̃. dũ paris ⁊ gaudes ẽ. Ipe aut̃ voluit flere. iuxta illud qđ in eius pſona dr. Sap. vij. Sillem voce oibꝫ emisi plorans. Cũ igit̃ p⁹ hac vitã corp⁹ suũ sibi rps ꝓseruauerit a putrefactõe. iuxta illud. ps. xv. Non dabis sanctũ tuũ videre corruptiõem. pfecto etiã est credendũ q̃ mrem suã silr a corporis corruptione pſeruauit. Boni quoq̃z filij est matris habere memoriã ⁊ inter aduersa ⁊ inter pſpera. Xps g̃ q̃ vt bon⁹ filiꝰ inter aduersa siue passionis curã habuit mris. dũ adhuc esset passibilis ⁊ mortalis. puĩlubio postq̃z fuit inter pſpera. i. iter bona paterna. ⁊ post q̃z fact⁹ est ĩmortalis ⁊ gl̃iosus de illa nõ mĩorem curã gessit ¶ Boni etiã filij est magꝫ velle q̃ mater honorẽt q̃z ipse. Xps g̃ optim⁹ filius q̃ tãtũ honorauit mrem in terris. nunq̃d eam honorare dẽsistit in celis? Boni q̃z filij est velle vt magꝫ seruiat mri q̃z sibi. Olim aũt a dño date fuerũt due ſnie Beñ. ij. Una ſz cõmunis viro ⁊ mulieri. ſ. Linis es ⁊ i cinerem reuerteris. Alia ꝟo tm̃ ptinens mulieri ſz In dolore paries filios. Xps g̃ q̃ vt bon⁹ filius matrẽ suã a priculari mulierꝫ maledictione pſeruauit. vt ſz sibi dolore ĩmo cũ maxima suauitate pareret. Profecto etiam ab alia oĩbꝫ hoibꝫ cõmuni ipam pſeruauit. a qua ipse fuit exceptus. ¶ Quarto h̃ competebat sue potentie. de q̃ inq̃t Aug⁹. in ſmone assumptionis. Si in ptãte saluatoris ẽ de scõz capite capillũ nõ ꝑtire: est ⁊ mrem suã in aĩa ⁊ corpe integrã posse seruare. q̃ si nullus fidelium dubitat hoc esse posse cur dubitãdũ est etiã eum velle? Legit Jonam in ventre ceti ꝑter naturalẽ vsum seruasse incorruptũ sola misericordia. vt habet Jone. ij. Mariam g̃ incorruptam ꝑter naturã nõ seruabit gr̃a. Seruatus est Daniel in intemperatissima fame leonum. vt habet Dañ. vl. ⁊ nõ est suata Maria tot dotata meritis dignitatũ. Potuit g̃ a putredine ⁊ puluere alienã facere. qui ex ea nascens potuit ỹginẽ relinquere. Hec ille. Que oĩa optime pñt adduci ad pbãdum q̃ xps pſeruauit mrem suã a peccato originali. ¶ Quinto ꝓncipaliter beataz ỹginẽ fuisse in anima ⁊ corpe glĩficatã pbat rõne dedicationis. Qđ em̃ semel est deo dedicatũ: nõ ẽ amplius ad vsus humanos trãsferendũ. c. mã/ cipia. de reꝝ pmu. ⁊ c. ligna. de ꝟse. dis. j. ⁊ xij. q. iij. c. que semel Ubi ꝓcipit̃ q̃ monasteria semel deo dicata nõ ꝓuertant̃ in domos seculariũ. Et similiter nec hospitalia. ⁊ idẽ de rebus sacris. vt vestibꝫ sacratis ⁊ vasis eccl̃iasticis. Sz de corpe ỹginis dr̃ ps. xlv. Sãctificauit tabernaculũ suũ altissimus. g̃ si nõ debuit humanis vsibꝫ ꝓtractari. multo mĩus decuit ipm a vermibꝫ corrodi: ⁊ pulueribus maculari. Preterea in. c. ij. de custo. cucha. pcipitur vt eccl̃ie materiales seruent̃ nitide. ita vt resplẽdeãt. ⁊ ibi etiã dr̃ q̃ nimis absurdũ videt in sacris sordes negligere q̃ dedecerẽt etiã in ꝓphanis. In eodẽ etiã. c. reprehendũtur clerici tenẽtes corpalia seu vasa eccl̃iastica ĩmũda. Corp⁹ igit̃ ỹginis cũ sit deo cõsecratũ sup oĩa corpa: nũq̃z debuit aliqua sorde maculari: ſz ei summ⁹ decor ⁊ reuerentia deputari. Nõ g̃ iacet sb̃ terre pulueribus ſz gl̃iosum venerat̃ in celi splendoribus Et hãc rõnem rãgit Aug⁹. vbi sup̃ dicens. Thronũ dei. thalamũ dei. tabernaculuz xpi. dignũ est ibi esse vbi ipse est. Tam pciosum thesauz dignius est seruari in celo q̃z i terra ¶ Sexto idem. pbat rõne figuratõis. Ut ei supra declaratũ est in exordio hui⁹ sermonis. Per archam testamẽti figurat̃ beata virgo. Cum igit̃ pceperit deus Exo. xxv. q̃ archa testamenti intus ⁊ foris tota deauraret̃ ⁊ eet de lignis imputribilibꝫ. pfecto significauit: q̃ virgo gloriosa archanoz dei cõtentiua nũq̃z putresceret: nec corpus eius incineraretur. sed tota deauraret̃ intus in anima ⁊ extra in corpe p glorificatiõem. Quã quidẽ archam deiferam vidit beat⁹ Johes euãgelista in spũ dum esset in insula pathmos. Unde dixit Apoc. xij. Apertum est templũ dei in celo: ⁊ visa est archa dei in templo. Hãc q̃z archam

preuidit in spiritu Dauid ppheta dicere/surgere cū dixit dño ihu xpo ps. cxxj. Surge dñe i requiē tuā tu z archa sanctificatōis tue. ¶Septimo idē pbatur ratione vniōis Caro em ꝟginis z caro xpi est quasi vna et eadē caro. vt ait Aug⁹. in ſmone assumptionis dicēs. Caro Jesu xpi caro ē sancte ꝟgis marie quā sup astra trāsuexit: honorās oēm humanā naturā. z multo magis maternam Dec ille. Cuz g̃ vt dicunt phi. Ignis de sua natura cōgreget homogenea z disgreget etrogenea. Non est dubitandū q ignis diuin⁹ q̃ fecit q beata virgo esset vnum cuz xpo in terris: fecit etiā vt illi coniungerē in celis Et hanc rōnem tangit Aug⁹. in ſmone assūptionis dicens. Putredo z vermis sunt opprobriū humane ꝺditiōis. a quo opprobrio cum xps alienus sit marie quoq natura excipitur quā Jhs de ea assumpsisse pbatur. vt quo ferk vna pars ferak z reliqua. Et Chrysostom⁹ inq̃t. Si pars est cū xpo: z ps cū ꝟgine. quō illud sacrum de quo xps carnem z naturā humanā assumpsit tradidit cozruptioni? Et Aug⁹. vbi s. itez dicit. Quantum intueor z quantū video quātumq intelligo Marie anima fruit christo z possidet i xpo cozpus quod genuit. Cur g̃ non etiam possideat illud p quod genuit ¶Octauo idem pbatur rōne filiationis. Nam xps etiā nunc dicit vere filiꝰ ꝟginis. g̃ virgo est. Nā ab eo qd est vel non est dicit oratio vera vel falsa. J. perier. sed cozrelativa posita se ponunt z pempta se perimūt. vt ait Aristo. in ꝑdicamēto ad aliquid. z notant legiste in. l. fi. C. de accepti. Ergo virgo Maria nūc vere dicitur z est mr xpi: cz aīa ei⁹ nō est mater xpi: cū aīa nō sit ex traduce. vt pbat mgr in. ij. sen. dist. xvj. c. vlti. nec aīa sola sit psona fm Alexan. de ales in. iij. parte summe. in tractatu de assumptione humane nature. q. vj. vbi ꝺt magistrum in hoc nō dixisse verū in. iij. dist. v. vbi ait animā solā esse personā. quē etiam reprobat sanct⁹ Bonauē. in. ij. dist. vlti. in q̃stionibus circa litterā. z Scotus in. iij. dis. j. i ꝑma q̃stione. Si g̃ anima nō est psona: nec homo: pfecto aīa ꝟginis nō homo nō potest dici mater naturalis christi hois. Non etiā caro sola ipsi⁹ ꝟginis ꝓprie potest dici mat christi cū homo mortu⁹ nō sit homo fm theologos cōiter in. iij. di. xxij. qui reprobant ibi magistrū. Si g̃ virgo Maria vere mr christi est z appellatur de psenti vt quotidie eaz nominat ecclesia. sequit q vere ꝺiūcta est anima ei⁹ cum suo cozpe. z sic est brā in vtroq

¶Nono idem pbatr̄ōne pfectionis. In ipa em ꝟgine est omis pfectio z beatitudo perfecta: vt de ipsa canit eccl'ia Cum igit̄ois pars sit imperfecta extra suū totū. vbi ait phs. v. metha. z. iij. phisi. Si anima beate virginis necdum assumpsit suū cozpus: necdū habet omnē pfectionē seu essendi modū. Cū autez angeli omnē suā in essendo pfectionē habeāt minus esset pfecta ipsa beata virgo q̃z angeli. qd̄ est inconueniens. Et hāc rōem tāgit magister in. iiij. dis. xliij. loquēs de impfectione animaz separataz. Et allegat Augu. super Ben. ad Iram. lib. xij. circa finē: di. Si ąs q̃rat quid sit opus spiritibz defūctoz suā cozpora in resurrectione suscipe. si eis potest sine cozporibz sua beatitudo ꝑberi. difficilis est q̃stio. Nec potest a nobis pfecte diffiniri cē. z tandē concludit dicens. quia in eis est naturalis quidam appetitus cozpis ministrandi: quo retardant qd̄ammō ne tota intentione pergāt in illud summū bonū donec ille appetitus cōquiescat. Et hoc nō solū dic Aug⁹. vbi sup. sed etiā Ben. in li. de diligēdo deū. Si g̃ anima ꝟginis non dū habet suū cozpus non dū habet totalē z pfectissimā beatitudinē z necdū videt deū ita quietato appetitu sicut vident angeli. quod esset valde absurdum

¶Decimo idem pbatur ratione cōmunicationis. Imperator em cōmunicat sua prīuilegia imperatrici. l. princeps. ff. de legi. Cum g̃ ipse resurrexerit glorios⁹. vt patet Marc. z Matt. vlc. c. ergo z imperatricē ꝟginē. scz gloriosam debuit resuscitare z in celum secuz assumere. ¶Undecimo idē pbatr̄ōne collocationis. Locus em debet esse ꝓportionat⁹ locato: z econtra. Sapiens ergo locat res i locis sibi cōuenientibz fm eaz dignitatez. qd̄ obseruauit deus q̃ omia in sapiētia fecit. vt inquit ps. Ita ei ordinatissime collocauit omnes creaturas q̃ quelibet habet locū sibi conuenientem. Res em dignas in loco digno posuit. Digniores aūt in honorabiliori. vt patet discurrendo machinā elemētalē z celestez Cū igit̄ post sacratissimū cozpus dñi nostri Jesu xpi: nullū sit digni⁹ cozpe sacratissime ꝟginis matris sue. sequit q̃ sicut cozpus xpi collocatum est in celis: ita z cozp⁹ sue dignissime matris: vt ait Aug⁹. in ſmone de assumptione virginis. Et quasi omes ꝑdictas rōnes tangit idē Augustin⁹ vbi sup di. de sanctissimo cozpe perpetue virgis marie eiusq̃ sacre anime assumptōne loquit suscipientes. Hoc ipsum dicimus q̃ in scripturis postq̃ dñs ea in cruce discipulo cōmendauit nihil

re ea reperitur ꝓter qđ Lucas in actibꝫ apõ/stoloꝝ cõmemorat dicẽs. Hi omnes erãt ꝑseuerantes vnanimiter in oratiõe cũ Maria matre Jesu. Quid ergo de morte. qđ de ei⁹ assumptiõe dicendũ est vbi scꝑtura nihil cõmemorat nisi querendũ rõne quid ꝓsentiat veritati fiatq; ratio ipsa veritas sine qua nec valet auctoritas? Si ḡ beatam virginẽ dicimus resolutã in cõmunẽ putredinẽ. vermem ac cinerẽ. liberandũ est si tãte cõueniat sanctitati ꝛ tante aule dei prerogatiue. Scimus em̃ dictũ primo parẽti. quia pulvis es ꝛ in pulverẽ ibis. Hanc ꝓditionem caro xpi euasit que corruptiõem nõ sustinuit. Excipitur ḡ ab illa generali sentencia de ꝑgie sumpta natura. Mulieri quoq; dixit deus. i dolore paries. sed ipsa virgo sine dolore genuit Ipsa ergo excipitur a quibusdã generalibꝫ: quã tãta attollit dignitatis ꝓgatiua. Si ḡ eam dicim⁹ adhuc mortis vinculꝫ retineri: nũquid impiũ erit? Si voluit dñs integrã matrẽ virginitatis seruare pudore. ꝛ cur nõ velit incorruptã seruare a putredinis fetore Tãtam ḡ integritatẽ meritꝫ incorruptibilitas nõ putredinis vlla resolutio sequit. Illud sacratissimũ corpus in escam vermibus traditũ sentire ñ valeo. dicere primesco. quã extimationẽ paul ꝓpellit incõparabiliꝫ gratie munus qđ suscepit. Contrendũ igit̃ censeo Mariã ad eternitatis gaudia assumptã benignitate xpi. honorabiliusq; susceptã ceteris quã gratia honorauit ꝑ ceteris. atq; ad cõmunẽ humanitatẽ nõ esse adductam post mortẽ putredis videlicꝫ: vermis ꝛ pulueris: que suũ ꝛ omniũ genuit saluatorẽ. Christus igitur letari facit Mariã in anima ꝛ corpore: nec vllam sequi corruptõnis erumnã quã nulla secuta est in pariendo filiũ integritatis corruptio: vt sit semp incorrupta quã tanta ꝓfudit gratia vt integriter viuens omnium genuerit integrã vitã. Hec ille cũ multis alijs ꝓbationibus quas brevitatis causa hic pertranseo. ¶ Duodecimo idem ꝓbatur ratiõe virgin alis conditionis que requirebat eam assumi in anima ꝛ corpore ꝛ non in cinerem ꝓuerti. Fuit em̃ in ea magna dignitas. ꝛ maxime quituplex. Prim⁹ Quia mater fuit xpi dilecta. ꝛ ideo debuit venerari: vt supra ꝓbatum est. Videmus em̃ q; xps totus voluit eẽ matris sue. quia patrẽ carnalẽ noluit habere. voluit etiã matrẽ totam esse suã quã alios filios noluit generare. Qui ergo eam noluit cõmunicare homini: nunq̃d eam cõmunicabit vermibꝫ? Et qui ex ea noluit generari filios. nunq̃d ex ea voluit generari vermes putridos? Sciebat em̃ q; dedec⁹ filij ẽ parẽs sine honore Eccli. iij. Secũda dignitas ẽ. qz fuit christi fidelis ministra. ꝛ ideo debuit ex altari. dicere dño Joh. xij. Ubi sum ego illic ꝛ minister meus erit. Ministrauit enim ei ipm̃ ꝛcipiendo. in vtero gerendo. pariendo. in ꝑsepio reclinando. fouendo. nutriẽdo. in egyptũ reportando. ꝛ inde reportando. omnẽq; eius infantiã pio mentis affectu ꝓsequendo. ꝛ vsq; ad crucẽ abeo nõ recedẽdo. et non solũ eũ lectãdo pedũ gressu. ꝫ etiã imitatiõnis effectu. Fuit ḡ fide ꝛ ope xpi mistratrix. ꝛ vsq; ad ei⁹ mortez denota fuitrix. Et iõ inquit Aug. in quodã ſmone. Si vbi xps ministros suos eẽ vult: ipa nõ est. vbi ergo erit? Et si ibi est. nunq̃d gra pari? Et si eqlẽ gra. vbi ẽ equa dei censura q̃ reddit vnicuiq; ſm merita? ¶ Tertia dignitas est. qz fuit vestis christi deaurata. ꝛ iõ debuit integra reseruari. Un Aug⁹. in ſmone assumptõis inq̃t. Si elegit diuia volũtas inf igniũ flãmas puroz vestimenta suare illesa. vt hz Dan. iij. cur abnuat in matre ꝓpria qđ elegit i veste aliena? Quarta dignitas est. qz fuit dei archa sanctificata. ꝛ iõ debuit in templo celesti collocari. Un Damas. in ſmone assumptionis dicit. Hodie ꝑgo celesti templo inuehit hodie sacra dei archa in rẽplo nõ manu facto reponit. Colũba innocẽs auolãs ex archa. i. corpe quã de⁹ suscepit pedibꝫ requiẽ adinuenit Quinta dignitas ẽ. qz fuit thesaur⁹ ꝛ gẽma ꝑciosa. ꝛ iõ debuit i gazophilatio celesti reponi ꝛ nõ terre pulueribꝫ lordidari. vt inquit Aug⁹. ¶ Decimotertio idẽ ꝓbat rõne ꝓportionis. Sic em̃ xps ex resurrectõne sua et ascẽsione magnã spem dedit hoibꝫ q; ipsi resurgẽt ꝛ in celũ assumẽt. vt inq̃t apls. ſ. ad Ebor. xv. Jta etiã ex mris sue resurrectiõe ꝛ assumptiõe magnã spem dedit mlieribꝫ: q; et ipe resurgẽt ꝛ assumẽt in celũ ipsasq; mrẽ in modũ ꝓportauit qđ ꝛ facere debuit. Ipse em̃ dñs vt Augu. inq̃t vtrũq; serũ curatur⁹ adueniet. ꝑfecta aũt curatio ꝛ liberatio i resurrectiõe mãifestat. ḡ resurrectio i vtroq; seru manifestari debuit i testimoniũ ꝑfecte curatõis. Sic igit̃ q;tũ ad virilẽ serũ manifestata est xp̃s resurgẽte. ita ꝛ i femia debuit apparere. i nulla aũt femina manifestari ꝓgruerit⁹ potuit vl debuit atq; decuit: q; in dulcissima mrẽ dñi q̃ in vita libera extitit ab oi corruptione. Et hoc est qđ ait ꝓpheta in persona xpi. ps. lxxxviij. di. Thron⁹ eius sicꝫ sol in conspectu meo. ꝛ sicut luna perfecta i eternũ. ꝛ testis in

Q Totalitꝫ assũptaẽ i testionium ꝛe surrectionis

Q Cõditio ꝛginalis arguitẽ eẽ assumptam

celo fidelis. Thron⁹ em̄ filij dei est mater ei⁹: que in ꝓspectu ipsi⁹ sicut sol fulget q̄tum ad gl'iam aie. ⁊ sicut luna pfecta in eternū q̄tuꝫ ad gl'iam corpis sine defectu. ⁊ est testis in celo fidelis q̄ non solū viri resurgēt sꝫ etiā mu
R lieres. ¶ Decimoquarto idē pbat rōne sublimationis. vt. ſ. natura hūana in xpo ⁊ī mre. ⁊ sic in vtroq; sexu sup om̄es angelos sublimaret. Ipi em̄ angeli sciebāt naturā hūanā esse eis inferiorē ex ꝺditiōe nature. iuꝟ illud ps. viij. Minuisti eū paulo min⁹ ab angelis ⁊c. Sciebāt etiā eā posse eis equari p̄ gram ⁊ meritū. ⁊ iō angel⁹ a scrō Johe euāgelista nō pmisit se adorari dicēs Apoc. xxij. Uide ne feceris: ꝓseruus em̄ tu⁹ sum ⁊ fratꝫ tuoꝫ pphetaꝫ. ⁊ coꝫ q̄ seruāt ꝟba libri hui⁹. Q, aūt humana natura ī vtroq; sexu sic mirabiliter sup eos deberet sublimari: ad plenū non cognouerāt. Et ideo de xpo ascēdente q̄si admirātes dixerūt illud Isa. lxiij. Quis ē iste q̄ venit de edom: tinctis vestibus de Bosra? Iste formosus in stola sua gradiēs in multitudine ꝟtutꝫ sue. De mre aūt ei⁹ ascendente dixerūt illud Cañ. vj. Que est ista q̄ pgreditur q̄si aurora ꝓsurgēs ⁊c. Lō decens aūt fuit vt sicut angeli habebāt xpm regē ⁊ imperatorē suū in aīa ⁊ corpe gl'iosum. ita etiā haberent matrē ei⁹ reginā ⁊ impatricē suā similiꝫ gl'ificatā. Hāc aūt sublimatiōem meruisse de
Maria mernit ita assu mi
dictā ꝟginē ⁊ corp⁹ ei⁹ imortalitate debuisse vestiri: pbat scūs Anſel. in quodā ſmone dicēs. Nō dubitandū est beate marie merita apud deū incōparabiliter excelluisse. nec aliquē sanctoꝫ singulariter. nec etiā oēs cōiter illi soli equari posse. Justū est aūt vt cum maiora ei⁹ sint apud deū merita: excellētiora etiā ab eo pcipiat ꝑmia. Deū porro ꝓstat nihil qđ iustū est negligere. Quapropꝟ beataꝫ Mariam iā gl'ia resurrectōis dotatā. ⁊ ppetua imortalitate vestitā nra psumit credulitas. Lū em̄ amplior sit ei⁹ iusticia: ⁊ copiosior ei fuerit data gra. quō corp⁹ ei⁹ ipi⁹ videlicet dei templū. spes adhuc resurgēdi manet? spes q̄ oim aīas felici expectatiōe sollicitat? Nūc ꝟo psumptuosum ē si credamus q̄ illa omes sanctos pcessit in ꝑmio quā scim⁹ oēs pcessisse in merito? Lōuenit certe dei iusto iudicio vt magnitudo muneꝫ amplificetur velocitate retributōis. pfertim cū p̄ domini liberalitate nihil donatoꝫ detrahat copie. Immo ꝟginis cōmendet iusticia. extollantur merita. atq; accedat fides nra. Itē post ascēsionē dñi q̄uis de credulitate gētiū gauderꝫ nō erat ei pfecta leticia eo q̄ careret filij pſen
tia. Desiderare aūt mrem. plis p̄tiā si sentiam pura q̄ nō delinquo. Desiderare autem nō exiliter sꝫ pfecte. vt nō solū aīa sꝫ ⁊ corpus eius quod fuerat ei⁹ deitatꝫ ꝓscium ⁊ receptaculū filio suo assisteret. Filiū aūt piū sanctum mris cōplesse desideriū nō est dubitandū. Nā cū aps's dicat. Nemo vnq; carnem suā odio hūit: mlto magꝫ ipa q̄ aliqs carnē suā dilexit. Ex cui⁹ saluatore mūdi sciebat p̄ dilse triclinio sic̄ spōsum e thalamo. Uolebat g̃ btā dña vt caro q̄ oi studio seruierat domino cū aīa: q̄ prime astaret filio. Restituisse aūt filiū volūtati generiq; sue q̄s credat? Lū ⁊ ipe in lege parētes honorari pcipiat. et in qlibet remota barbarie ples parēti honorem deferat. nisi si q̄s est belua q̄ nec ab amore parentū est vtiq; aliena. Ipe igiꝫ pieratis autor ⁊ nature dns parēti nō exhibuit qđ ⁊ ipe fieri pcepit ⁊ naturaliꝫ q̄libet solo instinctu sanguis facit? Ipe g̃ pfectū honorē phibuit mri dulcissime que ipam itellerit velle magnope. Nō aūt esset honor pfect⁹ nisi illud ꝟgineū suscitaret corp⁹. vt tota assisteret filio in cui⁹ tota laborauerat obsequio. celo igr corp⁹ maternū. suū. sc; habitaculū reposuisse credēdus est. Nāq; cū etiā scti nō sē pfecte beatos existimēt nisi cū in illa resurrectiōis gloria stolā secundā induerint. hec dña q̄ pleno gustu hauserat q̄ suauis est dom⁹ ad pfectam beatitudinē sufficere sibi crederet si tabefacto corpe solo spū p̄sentiā suā filio exhiberet? Nec ꝟo putandū est q̄ semi mutilata et q̄dāmō trūcata felicitate mrem celo induceret. Immo q̄dendū est omnē ei honorez exhibuisse quē potuit. Quātū aūt possit q̄s explicer. Amplꝫ scriptū est. Alia iusti sedes est sapiētie. Et iō maiori ⁊ excellentiori sciitate caro pollebat ei⁹ q̄ cuiuslibet sancti spiritus. Porro fides nra nō ambigit scoꝫ aīas iam regnare in celestibꝫ. Lū g̃ille sctoꝫ aīe q̄ minoris apud deū sunt sanctitatis. deū psentialiter videāt. Iniustū videt maiorꝫ sanctitatis cōsciaꝫ nō idem sibi munus meruisse. Porro sanctoꝫ corpora que fuerūt spiritibus repugnātia carnis compage soluta. quia aggrauerunt animā ⁊ in peccatū attraxerunt. Inobedientiā tabefiūt. ⁊ in terreū elemētū abeunt. Animeq; interim longa spe resurrectionis a sordibꝫ p̄ corpora ꝓtractis purgantur. Rebelle aūt nō fuit spū corpus bñ virginis que nulla vnq; habuit aie et corporis dissonantia. imo cumulata ⁊ equata ꝓportione ꝟtutū omniū tenuit armoniā. Quapp̄ iniustū est eius corpus puluescere qđ nunq;

anime blanditũ est in scelere. Preterea cum credam⁹ corp⁹ dñi i celo esse ⁊ toti mũdo ipparere: cur nõ credam⁹ eiusdẽ corpis materiaz ⁊ vt sic dicaꝫ opificẽ. ꝑginalẽ. s. carnẽ ibidem esse? Sz ne suspitiõibꝫ agam⁹ audi breuem distinctiõz ⁊ pclude. Corp⁹ scẽ marie: aut ẽ in celo aut i terra. Immersum ei mari vel p inane aeriꝫ rotari nemo puto nisi demens dicat. Est ꝙ vl' in celo vel i terra. In terra aũt nõ est credibile esse. Nã fili⁹ ei⁹ ꝙ tãto miraculoꝝ fulgore quozundã scriptoꝝ corpa clarificat. milto min⁹ mris sue corp⁹ in ꝙ nouẽ mẽsiz gratissimũ habitaculũ habuit: si vspiam terraꝝ esset ingloziũ iacere pmitteret. Nõ ibi sileret miraculoꝝ glia. cũcti em̃ ex oibꝫ vrbibus migrarẽt pegrini. Quia igit nec i terra. nec in aere. nec i mari eẽ verisimile est. restat vt i celo esse credat. Dec ille.

¶ Pars septima huius sermonis que dicit iubilationis

S Assũpta est cũ honorabili societate

a Dintelligendã iubilatiõz ꝑginalis assumptiõis est sciendũ ꝙ ipa benedicta ꝑgo ꝓmo assumpta est cum honorabili societate. qđ figuratũ est. ij. Re. vj vbi dr ꝙ Dauid ⁊ ois israel ꝺducebant archam dñi cũ gaudio. ⁊ erãt cũ Dauid septez chozi. Per Dauid em̃ intelligit xps. p septẽ aũt chozos vniuersitas angloꝝ ⁊ sanctoꝝ. qz septenari⁹ numer⁹: est numer⁹ vniuersitatis Vñ Grego. in omel'. Magdalene inquit. Quia septẽ dieby oms tps cõprehẽdit recte septenario numero vniuersitas figuratur. Vl' p septẽ chozos intelligunt angli. priarche. pphe. apli. martyres. cfessozes. ⁊ ꝑgies. ꝙ oms ipam honorabilit ꝺxerũt. ⁊ merito. qz oẽs isti eã honorare tenebant. s. angeli. qz ipa angelicam vitã duxit. priarche. qz ipa de coz stirpe descẽdens eos honorauit. pphe qz ipa spũ pphetie plena fuit. apli. quia eoz magistra extitit. Et intelligẽdũ est de ill' apostolis ꝙ iã ad celos p mortem ascẽderãt. Alij ꝙ adhuc viuebãt etiã ipsi spũ eã in celum associabãt cantãtes ⁊ dicẽtes illud qđ canit eccla. Virgo prudẽtissima q̃ pgrederis q̃si aurora valde rutilãs ⁊c. Martyres q̃z eaz honorabãt sicut tenebant. qz ipa gladio passionis pforata fuit. Itẽ cfessozes. qz ipa sola in passione xpi fidẽ tenuit: ⁊ xpm cfessa fuit. ꝑgines etiã: qz ipa ꝓmiceria ꝑginũ extitit ⁊ mgra. ¶ Dicit aũt qdã doctoꝝ ꝙ bis euacuatum est celũ. Primo qñ xpus ascẽdit. qz tunc null⁹ angel⁹ fim ipm̃ i celo remãsit. Sz oẽs obuiã xpo venerũt. Secũdo ꝓo qñ btã ꝑgo assũpta fuit. Quia oẽs angeli ⁊ amice sciꝝ ⁊ ipse xps obuiã sibi venerũt. Tertio aũt euacuabit in iudicio vniũsali qñ oẽs i valle Josaphat ꝯgregabunt. ¶ Secũdo assumpta fuit cũ ineffabili iocũditate qđ significatũ est ij. Re. vj vbi dr ꝙ Dauid ⁊ oẽs filij isrl' ꝺducebãt archam testamẽti dñi i iubilo ⁊ i clãgore buccine. ⁊ ꝙ ipe Dauid ⁊ ois domus isrl' ludebat coꝝ dño in oibꝫ lignis fabrefactis. ⁊ cytharis ⁊ lyris. Ubi notandũ ꝙ sicut dic Aug⁹ sup ps. Triplex est sonus musicus. vn⁹ q̃ fit cuz voce. sicut in cantu. alius qui fit cum flatu: sicut in buccina. tertius ꝓo qui fit cum pulsu. sicut in cythara. Prim⁹ g̃ q̃ fit cũ voce tangit cum dr: in iubilo. Est em̃ iubilatio: cant⁹ modulatio. Secũs ꝓo q̃ fit cũ flatu tãgit cũ dr. In clangore buccine. Terti⁹ aũt q̃ fit cũ pulsu tãgit cũ dr. In oibꝫ lignis fabrefactis ⁊ cytharis. Ex quibꝫ oibꝫ dat intelligi ꝙ i deductione isti⁹ arche diuinalis in celuz fuerit oẽs genera musicoꝝ. Vñ verificatũ fuit illud. iij Paral'. v. Cymbalis ⁊ psalteriis ac cytharis ⁊ tubis ac voce ꝯcrepabãt. ⁊ cũctis pariter i organis ⁊ lignis diuersi generis musicoꝝ cõcinentibꝫ ac voce in sblime tollentibꝫ lõge sonitus audiebat. Si em̃ ꝓ repatiõe tẽpli materialis sacerdotes haberes stolas cũ tubis. et leuite hẽntes cymbala collaudabãt ⁊ bñdicebant dñm ⁊ ei canticũ ꝺcantabãt. ⁊ populus isrl' tuba cecinit magnifice. ⁊ clamauit voce magna cũ gaudio magno. vt habet. ij. Esdre v. Quãto magis ꝺcebãt ꝺcãtare celestium agmina beatoꝝ ꝓ repatiõe ⁊ resuscitatiõe atq̃ glorificatiõe tẽpli viui diuini corpis. s. genitricis creatoris sui? Et cũ ad honorariõez statue quã Nabuchodonosoz fecerat fuerit sonus tube ⁊ fistule ⁊ cythare. sambuce. psalterij. ⁊ simphonie ac vniũsi generis musicoꝝ: vt hz Dan. iij. Quare ꝺductiõe ⁊ exaltatiõe regine celi nõ credam⁹ vniũsa sonoꝝ ⁊ cãticoꝝ genera affuisse? De hac aũt iubilatiõe iquit Hiero. in ser. ad Eusto. Legim⁹ q̃s sepe ad funera. sepulturas q̃z scriptoꝝ angelos aduenisse ⁊ ad exequias eoꝝ obsequia pstitisse. necnõ ⁊ animas eoꝝ vsq̃z ad celos cũ hymnis ⁊ laudibꝫ ꝺxulisse ⁊ eos dẽ milto lumine resplẽduisse. Insup adhuc viuentes in carne ibi miri odoris fragrantiã psensisse. Si igit talia ⁊ tãta circa defunctos ꝺ dignat⁹ est exhibere. Quãto magis ei⁹ genitrici i die obit⁹ sui credẽdum est celoꝝ militiã obuiã aduenisse. eãq̃z ingẽti lumie circũfulsisse. ⁊ vsq̃z ad thronũ glorie p duxisse? Nulli dubium est totam illam celestem curiam superne hierusalez ineffabili letitia tunc exultasse. ⁊ iocundatã fuisse iudici

T Assũpta cũ ineffabili iocũditate

bili charitate. tuncq; oīm gratulatione iubilasse. Oīm festiuitas hec que nobis reuoluit annua illis facta est cōmunia. Nec immerito Creditur cīm q; ipse saluator p se tot⁹ festin⁹ occurrerit. z ea cū gaudio secū in throno collocauerit. Altioq; quō crederet implesse qō ipe in lege pcepit. Honora pm tuū z mrem tuā. Hec ille. ¶ Tertio assumpta fuit cū mirabili claritate. de qua dr Lan. vj. Que est ista que pgredit qsi aurora surgēs cc. Fuit aūt tūc multiplici claritate pfusa. Primo luce supsubstātiali. qz xps q est ya lux obuiā sibi venit z ea associauit: Scō luce spūali. id est aīa sua sup oīa oīm luce z gl'ia illustrata. z tūc implerū fuit ea illd Isa. lxiij. Implebit dns splēdoribz aīam tuā. Tertio luce corpali. qz ei⁹ corp⁹ imortalitate z claritate resplēduit. Si enim iusti fulgebūt sicut sol. Mat. xiij. Quāto magz ei⁹ corpus fulgere debet q deū portauit? Quarto luce rōnali. qa oēs sancti q erāt in celo ea associauerunt. Vñ i officio assumptōis canit ecclia. Sicut dies verni circūdabāt ea flores rosaz z lilia qualiū. Flores rosaz sūt martyres. lilia cōfessores z ygies. Quinto luce intellectuali. s. angelica. qz oēs angli ea associauerūt. quoz q̄daz pcedebāt tanq; domicelli. quidā sb'sequebāt tāq; fideles mīstri. Oēs aūt iubilabāt tāq; fruitores dnori. Ecce q; luminosa ascēdit. qz a supiori illumiata fuit luce supsubstātiali. ab inferiori luce intellectuali rōnali. ab interiori luce spūali. z ab exteriori luce corpali. De hac etiā iubilatiōe canit ecclesia. Assumpta est Maria in celū gaudēt angeli laudātes bñdicūt dnm. Et i corona nra dr. Assumpta ē Maria nel alto celo. Cō tale honore e cō festa sincera. Lge admirādo dire ciascuna chiera. Chi he costei che cō honesto vello. Vien cō auroza e sol sensa riuello. Et virtute parsūma lumera. Perochel suo splendore immenso era. In quella alma digna e corpo bello. Ma nō si dolce dubio in breue vsiro. Quādo vider no a lei corona in testa. Presso al summo monarcha i alto giro Alhora li angel e sancti grāde festa. Cō soni e cāti incōmēzar sudiro. Cō dolce armonia che anchor nō resta. ¶ Quarto assumpta est cū terribili ptāte. Iux illud Lan. vj. Terribil' vt castroz acies ordinata. Tā terribilis nāq; fuit mōnibz ei⁹ assumptio q̄ demones de ilto aere caliginoso in q̄ mozant penit⁹ aufugerūt. Nec miz. fugerūt tm pterriti a taz terribili societate. iux illud Lan. vij. Quid videtis in sunamite nisi choros castrorū? i. choros angeloz z oīm sctoz. Fugerūt etiam vulnerati a tā ineffabili iocūditate. Demones em sp i luctu sc. Et ad hō applicari possz illd Eccl. xxij. Musica i luctu importuna narratō. Fuerit q; excecati a tā mirabili claritate. Ipi ei tāq; noctue diuinā claritatē ferre nō pnt. Malicia ei eoz penit⁹ excecauit eos Sap. ij. Fugerit etiā tremefacti a tā terribili ptāte. sic cut ei canis cū videt yga q̄ pcussus e: territ⁹ fugit. Sic z demōes cū viderit yga iesse i celū deuci: territi aufugerūt. iux illd Isa. xxx. A voce dñi pauebit assur yga pcussus. Bta ereni ygo assil'at yge. pmo rōe nois. qz yga dr a fruture. nā fr⁹ q̄ latet i radice se pdit i virgore yge. In ipa aūt ygie ois fruz pfectio repit. vn ipa ait Eccl. xxiij. In me ois spes vite z fruz. In ei⁹ etiā vigore ac fructu rinl sit ois fr⁹ radicz. Radix ei ex q̄ hec ygapdūt fuerit pīarche. In q̄bz q̄cq̄d gre z fruz fuit totū in b. ygie eminēt⁹ apput. Vñ i ei⁹ natiuitate cātat eccia euāgeliū Mat. s. descriptū in q̄ ponūt genealogie pīarchaz. Notāduz q̄z q i virga triplex fr⁹ inuenit fm q ex tripli ci sba componitur. s. cortice. ligno z medulla. Mediāte aūt medulla nutrit. mediante ligno surguz erigit. z mediāte cortice ꝫ exteriores ꝫrietates defensant. In b. aūt ygie tanq; medulla nutries fuit ei⁹ iterior gra. de q̄ āgelus ei dixit Lu. j. Aue gra plena. Lignū aūt erigēs fuit ei⁹ ꝓplatio assidua. iux illd Can. iij. Que ē ista q̄ ascēdit sic ygula fumi? Ubi notādū q ygula ex q̄ ascēdit: sursum tēdit. z sua summitatē ysus celū erigit. z q̄to magz a terra recedit. z surguz tēdit: tāto amplius sbtilior fit. Et sīr brissima ygo maria semp sursum tēdebat in tētōe z affectōe. Vñ sctus Odilio cluniacēsis i q̄da hmōe ait. Unū ap̄pe scim⁹ p certo q ois marie vita z actio ita fuit sp in dño. Ite summitatē. i. mentē sp ad celū dirigebat. s. i ꝓplatōe z oōe. z q̄to a terra p terrenoz ꝓcptū recedebat. z surguz ad altū p affectū celestiū accedebat. tāto i cōtemplādo sbtilior erat. Tāq; ār corter exterius defensans fuit i bta ygie diligēs sui custodia. Seruauit enī illd Prou. iij. Oi custodia serua cor tuū. z ppt hoc Can. iij. appellatur hort⁹ conclusus. Ipa igit fuit illa yga pulsa: de q̄ in ps Dauid. ps. cix. Virgā fortis tue emittet dns ꝛc. Sco assil'at yge rone germinis. Nascit ei siue germinat ex virga flos. z flos ipe z yga egredies ygā ipaz n violat sed fecundat. Virga etiā nō accipit fecūditatis gratiam nec germinandi potentiā ex aliqua seminis commixtione: sed ex solis calo-

U Assūpta est cū mirabili claritate

Maria Assilat virge

Triplex fr⁹ yge

X Assūpta cū fribili ptāte

re z celesti roze. Et sic ex ẏga nr̃a. i. ex beata ẏgine egressus ẽ flos. s. dñs Jhs q̃ incarnatus z natus ex illa absq; vteri ei⁹ violatione. Un̄ sic est secūdata q; in nullatenus violata quia sicut ante partū fuit ẏgo. ita etiã i ptu z post partū remãsit. nec etiaz ex virili semie habuit generãdi potentiã. sz solū ex roze celestis gre z ex solis caloze. i. spūssctī operatione. vt habet Lu. j. dñs ei dixit angel⁹. Spūssanctus supueniet in te z vtus altissimi obumbrabit tibi. et ita exponit illud Isa. xj. Egrediet ẏga de radice iesse. z flos de radice eius ascẽdet. Tertio assimilat ẏgie ratiõe culminis. Ut unt em̃ virga pcipue illi q̃ sunt in aliquo culmine dignitaz ꝓstituti sic reges et dñi. z ꝓpter hoc beata ẏgo dr ẏga. q; dñs dnorũ dr⁹ vius est illa. z ꝑtidie vtit ad regendu nos. quia ipam fecit nostrã gubernatricẽ Et ideo ps. inquit dco de beata virgine. Uirga directionis: virga regni tui. De alijs assimilationibz virge posui in sedã pre ꝑncipali huius opis in exordio sedi z tertij ꝑmonis. De erectione aũt hui⁹ ẏgie in celũ p ascensionẽ. z de pussione demonũ ꝓphetatũ fuerat Nume. xxiij. vbi Balaã dixit. Cõsurget virga de isrl̃ z percutiet duces Moab: vastabitq; oñs filios Seth. Hui⁹ em̃ ẏgie noiatio: salutatõ z laudatio est demonibz valde terribilis. q̃ em̃ audiũt ipam beatã virginẽ nominari: ita est ac si sentirẽt clauã cum qua percuterentur. Unde vt legit in miraculis eius: cum in forma humana apparẽs diabol⁹ cuidã mulieri eam vehemẽter veraret. z illa nec p aquã benedictã. nec p signũ crucis ipam⁹ totaliter expellere posset. tandẽ a quodam sctõ viro educta dixit. Scta Maria aduna me. z stari diabolus q̃si dana pussus aufugit dicẽs. Diabolus intret in os illi⁹ q̃ hoc te docuit. Q̃n etiã demon audit salutatiõem ei⁹: ita est ac si audiret tonitrũ quo terreret. Juxta illud ps. Vox tonitrui tui i rota. ps. lxxvj. Et iõ de assumptõe hui⁹ ẏgie in celũ exponi potest illud Exodi. ix. Extẽdit Moyses. i. xps ẏgã in celum. z dñs. i. de⁹ pater dedit tonitrua. s. demonibz. Unde verificatũ fuit illud Exodi. xix. Ceperũt audire tonitrua. Et de ipa ẏgie z de demonibz in ascẽsione ei⁹ territ⁹ pot exponi illud Job. xxvj. Quis. s. demonũ poterit tonitrũ magnitudis ei⁹ intueri? Et illõ Apoc. viij. z. xvj. Facta sunt tonitrua z voces z fletus. i. lamẽtatiões demonũ in gl̃iosa ascẽsiõe ẏginis. Quapropter dicere possum⁹ ipsi bñdicte ẏgini de demonibz illud ps. ciij. A voce tonitrui tui fozmidabũt. De ipa quoq; dici potest illud Apoc. iiij. de throno pcedunt fulgura z voces z tonitrua. Et illud Ouid. j. methaꝫ. Un̄ solet tonitrus z fulmia mittere terris. Sectã ẏ demonũ pcutit btã virgo tanq; tonitruũ. Un̄ illi dicere possum⁹ illud Ezech. xliij. Vox tonitrui tui verberauit eã. Quãdo etiã diabolus audit ipam imaculatam dei genitricẽ laudari: ita est ac si sentiret gladiũ quo iugularet. Et ꝫ figuratum fuit Judith. xiij. Ubi Judith pugione amputauit caput Holofernis. Judith em̃ interpretatur cõfitens vel glorificans deũ z significat beatam ẏginẽ que semp deũ glorificauit. In cuius assumptiõe demones q̃si gladio pcussi sunt. Et ad ꝫ applicare possum⁹ illõ qõ pdictũ fuerat Hiere. xx. Coruet gladio inimici. De ipa q̃z btã ẏgine verificatũ est illõ qõ inquit deus Zach. ix. Ponã te q̃si gladiũ fortium. Et ideo vnicuiq; christiano dicit deus illud eiusdẽ li. v. c. Sume tibi gladiũ acutũ Et illud Judicũ. ix. z. j. Regũ. xxxj. Euagina gladiũ s. demonionis beate virginis. et percute. s. demones. O igit̃ strenue miles Jhesu christi. accingere gladio tuo sup femur tuum potentissime. ps. xliij. Hoc inquã gladio de quo dicit Hiere. xlviij. Maledictus qui prohibet gladiũ suũ a sanguine. i. a demonũ vulneratione meditãte hui⁹ sanctissime ẏginis deuotione z inuocatione. Omnibz em̃ fidelibus inquit deus illud Ezech. v. Gladiũ euaginate post eos. Iste est em̃ gladius quo dr⁹ protegit castra fideliũ. Ad qõ applicari posset illud quod dr. j. Machab. iij. Protegebat castra gladio suo. ¶ Sed dimissis demonibz ex dñe nre assumptõe cõtristatis reuertamur ad iubilationẽ spirituũ beatorũ. de q̃bus inquit Alexander de ales sup Lañ. li. vj c. j. Instante tempis articulo quo in celum Maria est assumpta. extimo nõ solũ angelos inferiozis ordinis: sz etiã alioz ordinum gloriose matri dei debitũ honorẽ impendisse Uidere em̃ mihi videor angelos inferiozis ordinis nũciasse mi⁹ dei voluntatẽ filij eã vocantis ad solũ gl̃ie. Archangelos nunciasse eius aduentũ celesti curie. Potestates intueor ad irruendũ in pãtes tenebraz ne molirent forte insidias latẽter se pparasse. principes signiferos q̃ agenda erãt disponẽtes ꝑcipaliter. Dñationes vo vt huius noue solẽnitatis diem agãt celeberrimũ specialit̃ inũ gestates. Throni illã reginã decẽter locauerũt ad dexterã filij i solio regni sui. Cherubi prudenter z discrete debitã impẽderũt reuerẽtiã Seraphi ignẽ charitaz plenissimo

Maria pcutit demones

ẏ Dẽs emgeli iubl labãtma rie assumptioni.

amore venerabant dñam suã. & sic Dauid & ocs angeli deducebãt archã federis dñi cum iubilo. Dec ille. Dicro. qz in ymone assumptionis ait. Nõ credo vnq̃ in celo solẽniorẽ fuisse pcessionẽ. Quãuis em magna fuerit in xpi ascensione: tamen ista videt fuisse solennior Dec ille. De q̃ pcessione assumptois ẏginalis etiã loquẽs Bernh. inqt. Per cõparatoz vtriusq̃ illa maiestate potẽtior. sz ista pompa solẽnior. Inueniunt q̃ppe angeli soli redemptori occurrere potuisse. Patri ẏo filius ipe cũ tota celesti curia tã angloz q̃z iustorum hoim accurrẽs: euerit eã ad brãm sessionem. Dec ille. Sil' credi pt ẏm Frãciscum de mairo. in q̃dã ymone. tũc alios q̃ erant in purgatorio aliquã gram factã fuisse. vñ forte plurime & fortan ocs brãm ẏginẽ associantes ad requiẽ eternã euolauerũt. qđ ego existimo indubitãter factũ fuisse. Quã autẽ venerabiliter sit suscepta a tota trinitate nõ pt humanis ẏbis explicari. Si em filio pdigo iuxta parabolã saluatoris pr occurrit cũ gaudio. & cecidit sup collũ ei9: & osculat9 est eum. Lu. xv. O q̃nto cũ gaudio deus pr hãc non pdigaz filiã sz liberalissimã ac optimã bonorum suoz dilpẽsatricẽ recepit in sue felicitatis ꝛsortiũ? Quãta cũ exultatõe paraclytus spũsscrũs recognouit suũ sacratissimũ habitaculũ? Quãtis ẏo cũ iubilatiõibz dei filius humanitaz sue illustrauit hospiciũ? Audi Bernardũ in ymone assumptois dicentem. Quis em etiã si linguis loquat hoim & ãgeloz explicare queat quẽadmodũ supuenẽte spũsscrõ & obũbrante ẏrute altissimi caro sit factũ ẏbũ dei. p qđ facta sunt oia. & dñs vniuersitatis quẽ nõ capit vniuersitas creature inter ẏginea sese clauserit viscera factus hõ? Sz & illud cogitare q̃s sufficiat q̃z gl'iose hodie mũdi regina pcesserit: & quãto deuotõis affectu tota in eius occursum pdierit celestium legionũ multitudo? Quibz cãticis gl'ie ad thronũ sit deducta. q̃z placido vultu. q̃z serena facie. q̃z diuersis amplexibz susceptа a filio: sup oẽm exaltata creaturã. Cum honore inquã illo q̃ tãta mr digna erat. Cũ illa gl'ia que decuit tantũ filiũ. Felicia prius oscula labijs impssa lacrẽtis cui ẏgineo mr applꝯ fudebat in gremio. Nũq̃d nõ felicioza cesel'im9 q̃ ab ore sedẽtis in dextera patris hodie beata salutatione suscepit cũ ascenderet ad thronuz gl'ie cantãs & dicẽs. Osculet me osculo oris sui: Christi generatõem. Marie assumptionem q̃s enarrabit? Dec ille. In q̃bo verbis innuit dnotus doctoz q̃ sicut xpi incarnatio explicari nõ põt. sic nec gaudiũ ẏginalis assumptionis. Et in eodẽ ymone arguẽdo eriã dicit. Si nec oculus vidit: nec auris audiuit nec in cor hois ascẽdit q̃ pparauit deus diligẽtibz se. s. Isa. lxiiij. & j. ad Cor. ij. Quid pparauit genitrici sue Scrũs q̃z Bernard9 eps & martyr de iubilatõe ẏginal' assumptois in suis omelijs inqt Hodie brãm ẏginẽ celi susceperũt letãdo. angli gaudẽdo. archangeli iubilãdo. throni exultãdo. dñatiões psallendo. pncipat9 armonizãdo. prãtes cytharizãdo. cherubin & seraphin hymnyzando: atq̃ ad supnũ diuine maiestatis tribunal deducẽdo. Dec ille. Et Dicro. in ymõe assumptois ait. Dec est dies pclara: in q̃ vlq̃ ad thronũ celsitudinẽ intemerata mr & ẏgo pcessit. atq̃ in regni solio sublimata post xpm gliosa recedit. Sic itaq̃ vbiq̃z fidẽter d̃ illa sancta dei canit ecclia qđ & nullo sctoz fas est credere. vt vltra angeloz merita trãscenderit. qz si fas rudo pmittit: veritas denegat. Ad cui9 pfecto exequias q̃tũ fas est credere famulabant angeli: & vniuerse celi cõgratulabãt curie. quia credendũ est militiã celoz cui9 suis agminibz festiue obuiã venisse genitrici dei eaq̃z vlq̃ ad thronũ olim sibi eriã añ ꝛstitutionẽ mũdi pparatũ cũ laudibz & cantic9 spiritualibz pduxisse. Cũ em gaudiũ sit in celis de quolibet peccatore conuerso. multo magis putandũ est p tãte ẏginis exultatõe & gloria q̃ exultatio sit in supnis. Cui9 nimiz festiuitatis oim supnoz est gliatio. celicolarumq̃ ogratulatio. pcipue qz eius celebritas laus & fauoz est saluatoris Unde credimus q̃ nõ hũc tm diem solennẽ ducunt p eius amore ãnum: verũ etiam continuũ & eternũ iocunditatis & letitie. veneratiõis & obsequij. cũ omni tripudio amoris & gaudij. Nec immeritio ois illa celestis ciuitas ogratulat & veneratur mrem cui9 semp adorat filiũ regẽ. ante quẽ tremũt potestates & curuatur ome genu. Quã si diligẽter aspicias nihil ẏrutis est. nihil speciositatis & gl'ie qđ nõ ea respledeat. Et ideo si placet talis & tãta ẏgo. placeat ei9 opus ẏrutis ei9. Cui9 vita oim est disciplina. cui9 mores instituta sunt omniũ eccl'iaz que precellit cunctis. et supeminet vniuersis. Propterea q̃ cũq̃z virgo sibi ab ipa optat pmium & implorat auxiliũ. debet eius imitari exemplũ. Unde & Bernh. in ymõe assumptionis dicit. Preciosum hodie mun9 terra nostra direxit in celũ. & dando & accipiendo federe amicicias fedre copulẽt humana diuinis Illo em ascẽdit fruct9 terre sublimis. Unde

q̃z teneretur sit suscepta a tota trinitate

data optima descẽdũt. Ascẽdens in altũ virgo sancta Maria: dabit quoq; ipa dona hominibꝫ. Siquidẽ nec facultas ei deesse põt: nec voluntas. Regina celoꝝ misericors e mr vnigeniti dei. Nihil em sic potest protestatis eius seu pietatis magnitudinẽ cõmendare: nisi forte aut ñ credit dei filiꝰ honorare mr̃ez aut dubitare qs potest oĩno in affectũ charitatis trãsisse Marie viscera: in qbꝫ dei charitas nouẽ mẽsibꝫ cozpaliter reqeuit. Et hec q̃dem ppter vos dixerim fratres: vt tñ interileam bñficia que p ipsiꝰ glorificatõe conseq̃mur. Si eã diligimus: gauderemꝰ vtiq; q: vadit ad filiũ. nisi forte (quod absit) inuentrici gratie oĩmodis inueniamur ingrati. Quẽ em in castellũ mũdiꝰ intrantẽ pulsa ipa suscepat. ab eo suscipit hodie sancta ingrediens ciuitatẽ. Sz cuz quãto puras honore cum quãta exultatõe. cũ quãta gl'ia: Nec i terris locus dignior virginalis vteri tẽplo. in quo dei filiũ Maria suscepit: nec in celis regali solio quo beatã Mariã hodie filius sb̃limauit. ¶ Deotꝰ quoq; Ansel. in quodam sermone ait. Cũ ips matrẽ in regnũ suũ assumere: et ei magnificentiã gl'ie decreuisset ostẽdere. cuiꝰ precor dignitatis et honoris apparatibꝫ intẽdebat tota curia angelorũ? quibꝫ vocibꝫ exultatõis atq; salutis resonabãt vniuersa tabernacula antiquoꝝ patrũ ipsi carie tunc nup associatoꝝ? Certe crediderim oĩs illius patrie ciues festiuiori solito et sublimioris decoris nitore ad aduentũ mr̃is dñi sui pparari. ac noua quadã et ineffabili iocũditatis gratia p tãte rei expectatõe gubilare. Et q̃d mir̃? Ipse em Jhs deus et dns oĩm filiusipsiꝰ castissime ẽgis et dñe rez: ei sicut vnice matri sue totus festiuus occurrere voluit. ne aliqs de familiaribꝫ suis se a tãri gaudij immensitate subtraheret. Utiq; mozis int̃ homines esse scit. vnũquẽq; bonũ seruũ cuiusq; cũq; ppotẽtis dñi: eo maiori gaudio i aduentu amici sui exultare: quo ipm dñm suum cognoscit aduentantẽ amicũ magr̃ amare. Cũ po de aduentu parẽtũ dñi sui agit. de quoruz speciali dilectione nullis vlla dubitatõe tenet. illi nimiz magis felicẽ se estimat: q̃ maiori iubilo et festiuiori occurꝫsu leticie frena relaxat. Si ergo hec ita se habẽt apud hoies q̃ bus si qua bonitas est longe tã supernoꝝ ciuium bonitati impar est. ꝺ temple anim q̃ ad potest. quo gaudio. qua festiuitate. ꝑbus ꝑcentibꝫ iubilabãt oẽs beatoꝝ spirituũ ordines. qñ et vnicã mr̃em dñi sui aduẽtare. et ipz dñm ẽũ suũ ei videbãt oĩmi gl'ia sua decorantem velle occurrere. Stipatꝰ itaq; mille milibus: immo innumerabilibũ angeloꝝ agminibꝫ de ꝰ ipe hunc pyssime mr̃i sue de hoc mũdo migrãti occurrit. eaq; sup oĩs celos exaltatam cũcte secũ creature phẽni iure dñamuraz in throno gl'ie collocauit. O dies tanti occursus gloriola. O felix dies tã pclare exaltationis Beata et celebris dies tã sublimis glorificatiõis. festiua et oĩm seculo admirabilis Dies em illa nõ solũ te dñam ineffabilit sb̃limauit: sed etiã ipm celuz quod penetrasti: necnon et cũcta q̃ in eo sunt noua et inexterminabili gloria decorauit. Noua quidẽ gra celuz decorauit: qua poẽ gl'iam eiꝰ exp̃ria tua vltra q̃z dici possit aut cogitari magnificauit. Nã tu dña illuc ascẽdes noua illud ac pcelẽti ẽtutũ tuaz dignitate irradias. Immẽsaq; miserationũ et gratiaz tuaz luce plustras. Eadẽ quoq; dies tui ascẽsus cos q̃ ciues celi ab initio creature esse meruerũt solito festiuioꝝ exultationis gaudio induit. Quia nã q̃ p gloriosum fructũ fecũ de ẽgnitatis tue vident semiruptã ciuitatẽ suaz reintegrari: vere in tuo aduẽtu p quẽ tãtu bonũ meruerũt: gaudij sui magnitudo iure debuit augmentari. Terrã etiã dies exaltatiõis tue o beatissima femiaz mira gra irrigauit. q: dũ te quã de se et in se alioz hoim lege pgenitã noluit. vsq; ad creatoris oĩm thronũ exaltari recognoscit antiq maledictõis penã quã i peccato pmoz filioz suoz se merito excepisse sciebat: tiã p tãte bndictiõis tue abundantiã se euadere indubitãter credebat. Quid amplius dicere possum dña? Immẽitatẽ quippe gre et gl'ie tue desiderare et cupiẽti sensus deficit lingua fatescit. Quẽ admodũ em oĩa que in celo sunt p gl'ificatõem tuã ineffabilit decorant. ita p eandẽ gl'ificatõem cuncta q̃ in terra subsistũt mirabiliter sublimant. Singl'a nempe que p tuã beatã et integerrima ẽgnitatem dei suũ quẽ nõ cognouerãt agnoscere et cognitũ colere atq; amare meruerunt. Immense dignitatis deus receperũt: quãdo te sup oẽs celos ascẽdere: ac in dextera dei sui bñdicti filij tui exaltari cognouerũt. In eo etiã didicerũt se eidẽ deo suo totũ debere qd̃ sunt: quãdo tu que inter illa et de illis vna fuisti tãtam dignitatẽ eminẽtiã meruisti. Nihil igit aut idolis homines. aut vlle alie rez species idoloꝝ cultoribꝫ se debere intellexerunt. qñ et singulares actoẽ sui ex castissimo vtero tuo ad restitutiõem prime creationis sue progenitum susceperũt. Et te p quam amissam dignitatẽ suã recuperauerũt. oĩ creature tã sblĩ

Tot' exclamaro riusſmo anſelmi.

Quãto honoris apparatu ingo ſit ſuſcipta

mīē ꝓpōni intellererē Quas igīē laudes. q̄s ve grāz actōes nō solū humana sed eriā omnis creatura huic sacratissime ꝟginī dz. Purissima nam atq; sanctitas atq; sanctissima puritas pūssimi pectoris eius: omnē omnis creature puritatē seu sanctitatē incompabili sublimitate trāscendēs hoc ꝓmeruit. vt opatrix pditi orbis dignissime fieret Unde q̄d laudis ꝑ tam ineffabili bono ipse ꝑ eā reparatus mūdus ei iure dēbeat cor alicui⁹ sub carne mortali viuentis extimare nullatenus sufficit. Utiq; cūcta que deus fecit. vtiliē bona. in eo statu quo condita fuerē esse destiterē. sed ꝑ hanc beatissimā ꝟginem in statū pristinum restituta sunt. Sicut ḡ deus sua potentia cuncta patrando pater est. dñator oīm. Ita beata Maria suis meritis cuncta reparando mater est. dñatrix rez. Deus enim ē dñs omniū singula in sua natura ꝓpria instituendo. Maria est dña rez. singula congenite dignitati ꝑ illam quā meruit grām restituēdo. Et quēadmodū deus ex sua substantia genuit cū ꝑ quē cūctis originem dedit. ita Maria de sua carne pepit illū qui in decorē ꝓme creationis oīm cuncta restituit. Item sicut nulla rerū species nisi per dei filiū facta substitit. ita lex debite damnationis neminē deserit nisi quē ab ea filio⁹ marie absoluit. Quis igīē ista recto sensu. cor de sincero ꝓpēdēs: plene pcipe q̄at excellētiā dñe hui⁹. ꝑ quā tam ineffabili gratia. et tam inextimabili erectione erectus est mundus? Quis inquā mirā. omī re preter hāc inauditam mulieris istius grāz oculis mētis aspiciens nō obstupescat. non modo eliguis: verē etiam tante rei comphensione prozius humanis fiat? Quapropter ea que nobis impetrabilia sunt: intermittētes precibus impetrare nitamur. vt quod intellectu capere nequimus salutari effectu obtinere mereamur Ascendat igīē fidelis aīa i mētis speculam. quantū potest videat in quanta sublimitate locata sit domina nostra. Oīs natura a deo est facta. deus est ex Maria factus. Deus omniū factor se ex Maria fecit: sic cuncta refecit: q̄ potuit oīa ex nihilo facere: noluit ea violata sine Maria reficere. Dē⁹ igitur est pater rez creatarū. Maria est mat̄ rez creatarz. Deus illū genuit ꝑ quem sunt omnia facta. Maria illū genuit ꝑ quē sūt oīa refecta. Per has ḡ ratiocinatiōes impossibile est vt aliquis homo ad eā conuersus. ab ea respectus damnet. qz ipa genuit eum ꝑ quem mortua reuiuūt. ꝑ quē homines ex peccato saluant. Et quia non est iustificatio nisi quā ipsa in vtero fouit: nō est salus nisi quā ipsa peperit. Ipsa ḡ est mater iustificantis. iustificatorū. Ipsa mater salutantis. saluandorū. Igīē mater dei qui solus damnat. qui solus saluat. quem solū timemus. In quo solo speramus est mat̄ nra. iudex. saluator noster est frat̄ noster. Quomodo ḡ despereamus cū salus siue damnatio ex boni fratris. pie matris pendeat arbitrio Nunq̄d sustinebit bonus frater puniri fratres quos redemit? Bona mater dānari filios suos quorū ipa redemptorē genuit? Dulcis mater rogabit dulcē filiū suū. piū fratrē nostz. filiū. ꝑ filijs. vnigenitū ꝑ adoptatis. pius filius audiet libenē ꝓ filijs. vnigenitus ꝓ his quos adoptauit. dñator ꝑ his quos liberauit. Necille. ¶ Exultemus ḡ eti am nos cum celicolis. creaturis vniuersis ꝓout possumus. talē ac tantā ꝟginem matrem q; pissimā ꝓ nostro modulo laudare studeamus. Ad quod nos hortat̄ Hieronymus vbi supra dicens. Hodie gliosa semper ꝟgo Maria celos ascendit. rogo gaudete. qz ineffabiliter sublimata cuz xpo regnat in eternū. Regina mūdi hodie de terris. de p̄senti seculo nequā eripit. Irez dico gaudete. qz secura de sua imarcescibili gloria ad celiam puenit palatiū. Exultate inquā ac gaudete. letet omis orbis. qz nobis hodie oibz interuenientibz ei⁹ meritis salus aucta est. vobis quoq; diligentibz eā honor. virtus: ampliorq; ꝓstat. gratia. Idcirco dilectissimi letamini. exultate. qz si deū ore ꝓphetico in sanctis eius laudare iubemur. multo magis eum in hac celebritate beate virginis matris eius oportet cū hymnis. cantic; diligentius extollere. dignis de⁹ iubilare preconijs. ac mysticis honorare muneribz. Nulli em̄ dubiū est q̄n totū ad gl'iam laudis ei⁹ ꝓtineat quicq̄d digne genitrici sue impēsuz fuerit ac solēniter exhibitū. Propterea horor vos. cōmoneo in hac sacra solēnitate genitricz dei marie. nolite cessare a laudibz. Q; si ꝟgo es gaude. quia meruisti ee. tu quod laudas. tm̄ cura vt sis que digna laudare possis. Q; si ꝓtinēs es. casta: venerare. laudaq; nō aliūde ꝓstat̄ vt possis esse casta q̄ gr̄a xpi. que plenissime fuit in Maria quaz laudas. Q; si coniugata certe es aut peccatrix nihilomin⁹ ꝓsitere. lauda. qz inde oibus misceā. pfluxit. gra vt laudet. Et q̄uis ñ sit speciosa laus. ore pctor: noli cessare a laude. qz inde ꝓmittit tibi venia vnā. oiz

A Hortat laudare ꝟginē et exultare de ei⁹ assumpcōe

vt laudes. Alioq̃n nisi iuxta modulũ ingenij nostri vtq̃ in sanctis suis laudare studeamus: quõ eũ fm q̃ canim⁹: iuxta multitudinem magnitudinis ei⁹ laudare poterimus? Omino hoc ptermittendũ nõ est qõ imperitum sim⁹ quãdoq̃ fm q̃ õr. Beati q̃ habitant in domo tua dñe: in secula seculoꝝ laudabũt te. Oẽs ḡ parit festiuitatẽ gl'iose semp ẏginis Marie vnotissime celebrem⁹. qz hec est dies p̃clara: in qua meruit exaltari super choros angl'oꝝ. z puenire vltra q̃s nre hũanitatis est natura. vbi nõ subsistãtia extollit sed glorie magnitudo monstrat. cũ eleuatur ad exterã pris: vbi ips introiuit p nobis pontifex factus i eternũ ad celi palatiũ. Hec iquã est pritis diei festiuitas: in q̃ gl'iosa z felix ad ethereũ puenit thalamũ. Que pfecto festiuitas sicut z ygo incompabilis est ceterꝫ ẏginibus. ita z incompabilis est oĩm sctoꝝ festiuitatib⁹. z admirãda etiã ẏrutib⁹ angelicis. pter qõ ex psona supnoꝝ ciuiũ in ei⁹ afcõe admiras spũsctus: ait in cãtic. Que est ista q̃ ascẽdit p dsertũ q̃si virgula fumi ex aromatib⁹? Et bñ q̃si ẏgula fumi. qz gracilis z delicata. qz diuis extenuata disciplinis. z concremata int⁹ in holocaustũ incẽdio pij amoris z desiderio charitatis. vt ẏgula inquit fumi ex aromatib⁹. Nimiꝝ. qz multꝫ erat replera ẏturtũ odoribus. mananq̃ ex ea fragrabat suauissim⁹ odor etiã spiritib⁹ angelicis. Hec ille.

¶ Beat⁹ ẏo Anselm⁹ vbi s rogat btãm ẏginem sic exaltatã dicẽs. Cogita quesum⁹ z recogita apud repũissima mater. qnõ ad damnandũ iz ad saluãdũ pccatores ẏditoris nri facius ẽ homo ex te. Cur itaq̃ nõ iuuabis nos pccatores que in tantã celitudinẽ es ppternos eleuata. vt te dñam habeat z venereꝫ tota pariter creatura? An ideo vtq̃ pereamus amplius nõ curabis. qz q̃cq̃d de nobis miserius vltra eueniat. gl'ie tue nulla iactura inde pueniat? Et ẖquidẽ forte assis aliquo modo bona dña posses: si p tui soli⁹ exaltatõe z vtilitate mi⁹ dei facta fuisses. sed vtiq̃ deus q̃ homũnẽ assumpsit ex tua castissima carne: hoc fecit p tua z nostra cõi salute. Si ḡ tu q̃ plena salute es porta nõ intrẽdis vt eadez salus p modulo nostro etiã ad nos vsq̃ ptingat. ta tuoꝝ sufficiẽs cõmodoꝝ: nroꝝ negligẽs eẽ videberis. que p toti⁹mũdi saluatiõe meruisti fieri mr altissimi. Hec Anselm⁹. Beatus q̃t Aug. eandẽ ẏginẽ alloquẽs in quodaz sermone ait. Accipe itaq̃ quasicũq̃ meritꝫ tuis imparesq̃ grazz actiões z laudes. Et cũ suscipies vota: culpas nras oratio excusa. Admitte nostras preces intra sacrariũ pie exaditionis. z reporta nobis antidotũ recõciliationis. Sit p te excusabile qđ p te ĩgerimus. fiat impetrabile quod fida mente poscimus. accipe qđ offerim⁹. z impetra qđ rogamus. excusa qđ timem⁹. qz nec potiorẽ meritis inuenimus ad placandã irã iudicis q̃s te q̃ meruisti mater existere eiusdẽ redemptorꝫ. Succurre ḡ miserꝫ. inua pusillanimes. re foue flebiles. ora p populo. anteueni p clero. intercede p monachoꝝ choro. exora p vnoto femineo sexu. sentiãt omes tuũ iuuamẽ quicunq̃ vnote celebrãt tuã assumptiõem. Sit tibi cõpassio p afflictis. sit pius affectus sup celorũ pegrinis. Et cũ te semp letantẽ aspicis. flet⁹ quoq̃ nros ad vũ ipa admittas. Eũq̃ vt p primum filium p nobis interpelles precamur. Nos ei adhuc i hac terra affligimur. opprobrijs afficimur. eluctamur. sitimus. somnum parimur. i carcere retinemur. Tu ẏo i celestibus regnis p̃lata es cũctꝫ ẏginũ choris. Tu agnũ quocũq̃ prexerit seqrꝫ. Tu virgineos choros z ab incẽtiue carnis illecebrꝫ alienos p albẽria lilia. rosasq̃ ẏmates. ad sontẽ phenicis vite portãdos inuitas. Tu i illo beatoꝝ felicissimo regno p̃mi ordis dignitate adepta. plãtis roscidis oberrãs inter padisi amenitatẽ: gramineosq̃ z crocos tenero poplite pgus felicisq̃ palma violas ĩmarcescibiles carpis. Tu beatꝫ sine fine chorꝫ piucta angelicis archangelisq̃ sociata: in defessa voce sctis clamare nõ cessas. Tu i cubiculo regꝫ britudie gemmis ac margaritis ornata existis. Tibi thron⁹ ab angel' est locatus in aula regꝫ celi. Teq̃ ipe rex regũ vt mrem verã z decorã spõsam p oibus diligẽs amoris amplexu associat. Nec mirꝫ si dignet tibi aggaudere deus regnans i celis. quẽ tu puulũ ex te hoiez natuz toties oscularis es i terrꝫ. Has ḡ tuas felicitates possidẽs ouertere ad nrazz miseriaz salutẽ. Inter hec fratres charissimi toto mẽtis affectu beatissime ẏgis intercessionibus nos cõmittam⁹. eiusq̃ patrocinia oĩ nisu iplorem⁹ vt dũ nos supplici eã obsequio freqntamus in terrꝫ: ipa nos sedula pce cõmẽdare dignet in celis. Neq̃ eĩ dubiũ est eã q̃ meruit p liberãdis pferre pcium posse plus sanctis oĩbus liberatꝫ impendere suffragiũ. Sz q̃d nobis pdest hanc interpellare vocibus: nisi etiã humilitatꝫ ei⁹ exempla teneam⁹. Cur remis ḡ dilectissimi frẽs vt cũ hui⁹ diei festiuitati interesse cupim⁹: vestimentis humilitatis atq̃ charitatis induti appaream⁹. Nõ nos iuidia aliene felicitatꝫ torqat. non ira vsq̃

ad visionē dilanier. nō cupiditas a nob xpm excludat. nō seculi nos tristicia exuret. nō pspitas ei⁹ icaute decipiat. nō luxuria inq/net. nō imūdicia polluat. nō elatio corrūpat nō supbia inflet. vt cū nos virtutib⁹ ornatos charitate p̄iūctos. hūilitate fundatos. beata dei genitrix Maria sue nos festinitati iter/esse ps̄perit: ardeti⁹ occurrere festinet apd filiū z dñm suū ihm xpm saluatorē nr̄m. q̄ co/ronis phēnis regni clarificat sctos suos. et ē ei⁹ laus z expectatio oib⁹ sctis suis Hec ille Cui dulcissimo redēptori nro atq; gl'iosissi/me mri sue sit infinita laus z gl'ia p oia secula seculoz Amē.

¶ De eiusdē gl'iosissime v̄gis assumptōe Sermo. ij.

L Festū assūptōis ei⁹ mai⁹ oi/b⁹ alijs

Omni est as/sumptio nra. z sctī isr'l regis nr̄i ps̄. lxxxviij. Gl'iose assumptiōis v̄ginalis festū respectu vltimi finis est ma/ior solēnitas oīm festiuitatū ip̄i⁹ btissime ma tris dei. Si ei oīm hoīm finis vltim⁹ est feli citas. vt p theologos i. ij. di. j. btificāde i sūmo v̄gis finis sūma erat felicitas quā p̄secu ta est i sua sacratissima assumptōne. Quia q̄ fm Solonis phi sniaz. phia solūmō a fine p̄secrat. z finis est postrema pfectio rei. vt in l. j ff. de iusti. z iu. z res plus attribuit fini q̄ p̄ncipio. vt ff. de aqua quot. z esti. l. j. §. hoc interdictum. Itē finis habet rōnem optimi z est cā cause. ij. phisi. Un Aristo. j. z. v. me tha. inq̄t. Finē optimū esse i vnaq̄q; re ee di cim⁹. q; ee rei p̄fert. Et. iij. topic. ait. Meli or est finis oib⁹ q̄ sunt ad finē. Dic q; p̄men/tatoz sup. ij. metha. Qui destruit finē: destru/it oīe bonū. Et phus. iij. phis. z. j. de celo. z mūdo inq̄t. Uanū est oīe qd suū nō attin/git finē. Un inuanū ille hō vivit q̄ ad suum felicē finē nō ptingit. Ad quē nulli⁹ puenire pt donec est in hac mortali vita. aut illd Qui dij. iij. methaph. vltima sp Expectanda dies hoi. diciq; brūs An obitū nemo sumaq; fu nera debet. Jō ipa pissima v̄go toto cordis affectu hūc suū felicissimū finē q̄rtidie post filij ascensionē: vt in p̄cedēti s̄mōe dixim⁹ expectabat. Un dicebat suo sponso celesti. Dhe sa hormai cōtento il me desio. Che ptē plar te possa o dolce sposo. E videre lo aspe/cto glorioso Brato e gentil dil me fiol ardo/no. Quādo sara. quando sara quel giorno. Che cō dolceza te possa goldere. Un sera che possa possidere. El mio tio de chi inamorata sono? Poi che fiol me festi el p̄mo dono facē do me de ti inamorare. Famel secūdo. e non mel denegare. Che presto venga aldisiato fi ne. In quelle pietre reducēte e fine. Nel lam pezare lustrodi ogi toi fame pregiare fiol poi che ne foi. Ferita e sagitata in mezo el core. Succorre fio a q̄sto grā doloze. Ló toi suaui e pciosi vnguēti. De fiol mio fa che tāto non stenti. E cossi hormai el mio lacrimare. Chi me dara le penne da volare. E viro fora de corante spine. Corome fora de le triste p̄fine Del renebroso e fastidito mundo. E volaro dal me fiol iocūdo Fiol decoro e cādido gilio E soro lūbra del dolce mio fio. Staro gau/dente e leta i sempiterno. Jui nel grembo di quel signoz e⁹no. Darome pace e vinaro zo ioso Fra tāta turma electa e gloriola Dogni virtu e gratia ornata e bella. Ma trista mi che anchoza nō sono a quella. Nō vedo an/choza el caro filiolo mio. Fin che nō giongo al fin dil me desio. Cessar nō potero mai d̄ do lere. Fia pero fiol el to volere ¶ Dis vl'silib⁹ v̄bis deū freq̄nt̄ v̄go b̄ndicta dicebat. Si q̄s ait illā terro gasset q̄n ad ethereas māsio/nes esset ducturā. Ipa rndere potuisset v̄ba themat⁹ nr̄i. Sup q̄bus septē alias p̄sideratio nes faciemus

Prima dicet electionis
Secunda inuitationis
Tertia introductiōis
Quarta transgressionis
Quinta obuiationis
Sexta ostensionis
Septia fo? z vltia appellabit sblimatōis

¶ Pars prima huius sermonis que dicit electionis.

D Ro expeditōe p̄me pt̄z dicere possu/mus de mre dei illd q̄d recitat i euan/gelio sue assūptōis. z septū Lu. x. vbi dr. Optimā ptē elegit sibi Maria q̄ nō auferet ab ea i eternū. trāsiūptiuel. nisi cu p̄/dem. §. nec putes. de renū. Jsta ei v̄ba p̄prie nō p̄uenīut alicui sctō. nec alicui angelo. nec etiā ipi deo. Iz tm̄ ipi v̄gini gl'iose. Lu em̄ op timū dicat cui⁹ bonitati nō est possibil' addi tio. Optimū nāq; significat p̄ncipalē ḡduz bonitatis. ff. de verbo. obli. l. vbi aute non ap paret. §. at cū optimū. Lū nō sit aliquis san ctus vel angel⁹ ad cui⁹ pfectiōem non possit aliq̄d addi. nō nulli sctō vel angelo poterunt v̄ba ista p̄prie p̄uenire. Et cū de⁹ nō habeat partē bonitatis Iz totū. Ipe em̄ vt ait Aug⁹. in li. de vero cultu. z plato i thimeo p̄mo. Est bonitas infinita. Et vt inq̄t Anselm. i li. mono

logion est summũ bonũ quo nihil maius cogitari potest. ideo nec ipsi dño dicta ꝑba possunt cõuenire. Sola aũt gloriosa virgo optimã partẽ habet. Ad cuius pfectiõem ingẽtũ est pura humana creatura aliquid addi non potest. Et est media inter creatorẽ ⁊ totũz tenet. ⁊ omnẽ aliã creaturã que partẽ bonã vel meliorẽ possidet. Ipsa nãqz partẽ optimam obtinet. Inuenit em bonũ: meli⁹ ⁊ optimuz. l. erigẽdi. ff. glo. C. de pcu. ⁊ l. si mulier. ff. de mino. Et sil' tripler ẽ electio. s. boni a malo repbato. de qua in. c. hinc eteni. xlix. dis. ⁊ hec est incipientiũ Secũda electio est melioꝝ inter bona. qđ semper est peligendũ. j. ethicoꝝ. ⁊. iij topicoꝝ. ⁊ c. nõ mediocriter. de sacra. dist. v. ⁊ hec electio est pficientiũ. Tertia est optimi inter melioza. quod semp debet eligi. vt i auc. de defensione ciuitatis. circa ꝓncipiũ. ista est electio pfectoꝝ. Manifestũ est aũt q cũ ipsa ẋgo esset pfectissima: nõ tm elegit simplicit bona. nec tm de bonis meliora sed de melioribus optima. Istã ẋo optimã partẽ elegit in mundo ⁊ in celo. Prima pars optima quam elegit in mũdo multipler fuit. Primo enim elegit partẽ optimã đ castitate Castitas aũt tres habet partes. Una est castitas ꝯiugalis de qua ad Hebre. xiij. đ. Honorabile ꝯiugium ⁊ thorus immaculat⁹ Et ista est pars bona que habet fructũ tricesimũ. Alia est castitas vidualis. ⁊ hec est melioꝝ q habet fructũ sexagesimũ. Tertia ẋo est castitas ẋginalis. ⁊ hec est optima. q habet fructũ centesimum Et istã prẽ elegit sibi Maria. Ut tñ ostẽderet q nullũ bonũ ei defuit. ⁊ q fuit omibꝫ cõmunis ꝑsona: voluit esse ꝯiugata cũ ꝯiugalibus. ⁊ vidua cũ viduis. ⁊ immaculata ẋgo cũ ẋginibꝫ immaculatis. vt inquit Bern. in quodã ſmone. Et quoniã multe fuerũt que seruãdo virginitatẽ eius exemplo post eã prẽ optimã elegerũt. ideo ipsa elegit partẽ supra optimã. s. virginitatẽ cũ fecunditate. siue fecunditatẽ cum ẋginitate. Un Bern. in ſmone assumptiõis inquit. Optimã partez elegisibi Maria. q bona quidẽ est fecũditas ꝯiugalis. melioꝝ ẽ castitas vidualis. optima ẋo fecunditas virginea seu virginitas fecũda. Et istud ꝓuilegiũ sc̃ũmodo est Marie qđ alteri nõ fuit datũ. ¶ Secũdo ipa beata virgo elegit partẽ optimã de hũilitate. Humilitas em habet tres partes siue gradus. de quibꝫ tractat glo. in de. j. de reli. do. Primus gradus est subiici suo superiori. ⁊ de hac dr ad Hebre. vlc. Obedite ꝓpositis vestris: ⁊ vos subiacete illis. Et ista est pars bona. Secundus ẋo gradꝰ est subiici suo equali. unde illud ad Roma. xij. Honore inuicem preuenientes Et ista est pars melioꝝ. Tertius gradꝰ est subiici inferiori. Juxta illud Lu. xxij. Qui maior est vestr: fiat sicut minor. Et facit de pcnidi. ij. c. j. Et ista est pars optima quaz elegit Maria. quia nõ tm fuit obediẽs suo superiori sez đo dicens Luc. j. Ecce ancilla dñi: fiat mihi sm verbũ tuũ. Et nõ solũ suo equali sez Joseph sponso suo. quez sibi preponebat dicens xpo Lu. ij. Pater tuus ⁊ ego ꝛc. sed etiã suo inferiori se subiecit s. Elizabeth. apd quã tribo mensibꝫ mansit ⁊ ei humiliter fuit. Ipsa em de đo sentiebat digna. de se parua. de ꝓximo ẋo magna. Sed multi ꝓtrarium faciũt. Contra quos dr Leuit. xxj. Nõ accedent ad ministeriũ xi q fuerint grãdiv' paruo vel torto naso. Illi aũt hñt grandem nasum: qui de se sentiũt magna sicut sunt vana gloriosi. Illi ẋo paruũ: qui de primo sentiunt modica. sicut sunt plumpnosi. Illi aũt habent tortũ nasuz: qui de đo sentiũt ĩdigna. sicut sunt heretici. qui in scripturis sanctis torquas expositiões faciunt ⁊ de đo erronea dicunt. ¶ Tertio elegit beata virgo optimam partẽ de pfectione vite. Est em vita activa: que est pars bona. Alia ẽ ꝓtemplativa. ⁊ hec est melioꝝ. Tertia ẋo est ex vtraqz cõposita. ⁊ hec est optima. quaz elegit Maria. Ideo figurata est p Martham. que fuit activa. Et Magdalenã sororẽ suã que fuit ꝓtemplativa. vt ait Gregoꝝ ⁊ Aug⁹. super Lucam. Luce em. x. ria dicunt de Martha. que fuit ꝓtinentia ad vitã activã. ⁊ optime inuenit in benedicta virgine. Primũ est q ipsa excepit Jesum in domũ suam. Secundũ q sarabat circa frequẽs ministeriũ. Tertiuz ẋo q sollicita erat ⁊ turbabatur circa plurima. Primũ em opus significat xpi ꝓceptiõem ĩ vtero ẋginali factã. Nõ igit dr i euangelio assumptiõis q intrauit Jesus in qđdaz castellũ. significat ingressum filij dei i hũc mũdum. Dicit aũt mud⁹ castellũ. qz hz ꝯditões castelli rebellis. Primo q: fundamentũ eius instar castri est in alto supbie ⁊ vane glorie. ꝓprie reputatiõis ac pmpe. ⁊ ab ipa supbia (vt dr Thob. iij.) sumpsit initiũ omis pditis. Secũdo quia est munitũ lapidibus duris qui frangi non possunt. s. obstinatiõibꝫ. ⁊ ꝓstructum est saxis durissimis. s. auaricie. vsure. rapine. fraudulentie. et simonie. Isti enim lapides ita sunt duri vt non franganꝫ malleo verbi dei. Quis em est qui velit restituere vsuras. furta ⁊ rapinas. ⁊ bñficia simo

Tripler electio

Castitas habz tres partes

Humilitas habz tres gđs.

Marĩa figit Mariã

Mũd⁹ dr castellum

niaca relinquere? De auaro hāc verificat illud Job.xlj. Cor eius indurabitur quasi lapis. Tertio quia habet fossatum plenū aqs immundis ⁊ fetidis luxurie. cum ranis clamantibus ⁊ persuadentibus in eis permanere. De luxuriosis enim moraliter verificatur illud Exod.viij. Et bulier fluuius: id est libido ⁊ cōcupiscentia. ranas: id est malas cogitationes ⁊ locutiones Et illud qō in eodē c. habetur. s. ascenderunt rane: operuerunt tꝫ terrā egypti. Et de his tribus malis ꝑdicti bus huius castelli mūdani dicit. j. Joh̄ā. ij. Omne qō est in mūdo: aut est ꝓcupiscentia carnis: aut cōcupiscentia oculoꝝ: aut superbia vite. Quarto quia est clausum cū pontibus eleuatis: ac ianuis ⁊ seris. Et similiter castellum mundi est clausum non recipiens dilectionem proximi per inuidiam. Unde de inuido dicit potest illud. iiij. Regū.xxv. Clausa est ciuitas. s. mētis sue. Quinto qz habet profusionem diuersarū escarum per gulaz. Unde de ventre gulosi verificatur illud Eccl.xxxvj. Qēm escam mādducabit vēter. ⁊ est cibus ritu melior. De gulosis etiā dicitur ad Philip.iij. Quorum deus venter est. Sexto: qa habet arma diuersorum generum per iram. vt blasphemiam. contumeliā: ⁊ maledictionem. Unde de iracundis dicit pō. lvj. Dētes eoꝝ arma ⁊ sagitte: ⁊ lingua eorum gladius acutus. Septimo: quia est quietū ⁊ securū per accidiā qua se reputat tutū in negligentia et pigricia ⁊ plumptiōe sua. Un de demonibꝫ intrātibꝫ in accidiosis dici potest illud Judicū.xviij. Uenerūt ad populū quiescentem atqz securum ⁊c. Quia autē istud castellum mūdi erat inobediens ⁊ rebelle deo patri Ideo ipse misit filiū suū ad ipsum subiugādum. quasi diceret ei illud Matth̄.xxj. Ite in castellū quod cōtra vos est. Quod etiam habetur Marc.xj. ⁊ Luce.xix. Ipsum ḡ castelluz intrāre domino: mulier quedā Martha nomie excepit illum in domū suā. Martha autē interpretat domina seu prouocans. Et significat beatā virginē. que tua maxima humilitate prouocauit dei filiū vt veniret in domū vteri sui ꝑginalis ⁊ ipsa domia aptissime dr. que sup oīs dominata est sue ſtnsu alitati ⁊ carni. nec aliqua alia creatura digna fuit recipere dei filiū in domum vteri sui nisi ipsa. Unde cantat eccl'ia. Domus pudici pectoris templū repente fit dei. intacta nesciēs virum: verbo concepit filiū. Nunqz aūt factum fuit tam excellens opus vite actiue: sicē fecit ipsa virgo benedicta concipiendo deum in vtero suo. ¶ Secundum opus actiue vite quod euangeliū narrat de Martha est. qa ſa tagebat circa frequens ministeriū. Et simili ter hoc opus fecit beata virgo in christi ꝓuer satione. Et primo in eius natiuitate. in qua (vt ait Hieronym⁹) nulla obstetrix fuit. nul lius mulieris sedulitas intercessit. Ipa bene dicta virgo puerū natū de terra leuauit: ipm nudum pannis inuoluit. cum famelcentē lacte cibauit ⁊ potauit. Ipsa eum vestiebat et denudabat. ⁊ infirmū erate brachijs suis portabat. Oqz frequenter eum vt filium suum osculabatur. ⁊ vt deum amplexando venerabatur. Ipsa ei fecit tunicam inconsutilem. ipsa eum in tribulatione crucis positum visitauit. ⁊ eum vsqz ad sepulturā ꝓsecuta est. Ipa ei non solū in infantili erate sed vsqz ad mortem sollicite ministrauit. Et ideo ipsa ait Eccl'i.xxiiij. In habitatione sancta coram ipso ministraui. Clerici em ⁊ religiosi qui seruāt ordinatōes ⁊ cerimonias siue religionis. et bñ dicunt officiū in choro. ⁊ bñ predicant. sī hoc faciūt vt honorificent ab hominibꝫ. nō ministrāt coram deo sed coram mundo. Et similiter laici ieiunātes vel elemosynas facientes ecclesias seu capellas aut hospitalia edificari facientes vt laudent ab hominibꝫ: non ministrant coram deo: sed coram hominibꝫ. Et iō iam receperūt mercedem suā de operibus vite sue actiue. Beata autez virgo que latagebat circa frequens ministeriū xpi. coram deo semper ministrauit. quia oīa opera sua ad ipsius gloriā fecit. ¶ Tertiū opus quod dicitur de Martha ē q sollicita erat: ⁊ turbabatur erga plurima. Et similiter pissima ꝫgo in passione filij turbata est ſm partem sensitiuam. ⁊ sollicita fuit circa plurima. Nā cū Johannes euangelista venit ad nunciāduz ei q filius eius captus erat: nō remansit pene in ea spiritus pre doloze. Et tandē ad se aliquantulū reuersa: sollicitabat quomodo posset eū videre: ⁊ alloqui ante mortē. Ligz pergens de Bethania in hierusalē: mane obuiasset filio qui ducebatur ad Pylatū. cernens facies ei⁹ spuris infectā. alapisqz rumefactam. ipmqz more latronis duci ad mortē manibus post tergū ligatis: vix valens formare vocem pre lachrymis ꝙbus erat plena vt ait archiepiscopus florentin⁹ in. iiij. parte summe. titulo. xv. c. xliij. ℌ. j. dicebat. Deus fili: ego expectabā te isto mane ad prandiū: sz video q oportet te prandere in mēsa doloris Quando ꝺo ductus est ad calvarie locū balulans sibi crucem dicebat. Deu fili qd faci

H Q, ista ria Jho uit sicut martha.

V quomō mariane martha turbabatur

am infelix sine te filio meo? Utinã darer mihi illa crux ad portandũ sicut te portaui i vtero meo. Quando autẽ in cruce clamauit dicens. Sitio. multum sollicitabat vt posset ei vel aquã ad bibendũ tradere. Bis autez dicitur in euangelio Martha martha. qz affligebatur in vtroqz sez in anima z in corpore. Turbabatur quoqz dolore erga plurima quia videbat apostolos fidem perdidisse de christi diuinitate. sicut turbaretur quilibet perfectus christianus: si videret omes christianos fidem relinquere Turbabatur quoqz p̃ iudei (de quorũ stirpe processerat) filium suum crucifigi facerent ex quo dominarentur. Turbabat etiã de latrone malo z de alijs blasphemantibꝫ xpm. Turbata est ex vulneratione lateris filij sui Unde dicere poterat illõ ps. vj. Cõturbata sunt omia ossa mea: id est apostoli qui dicunt ossa eccl'ie. quia sustentauerunt corpus eius. Erãt autẽ ossa beate virginis: in qua tũc erat tota eccl'ia. de quorum conturbatione ipsa valde turbabatur ex cõpassione z dolore. Unde sequitur z dicit cũ eodem pphet. Et aĩa mea turbata ẽ valde. Et ps. cxlij. In me turbatum est cor meũ. Ex quibus omnibꝫ patet quomodo beata ꝑ go elegit optimã partẽ vite actiue p Martham designate. ¶ Quantũ ꝯo ad opera vite contemplatiue per Magdalenã designate: tria etiam notant. Et primũ est quod dicit. Maria sedens secus pedes dñi: audiebat verbũ illius. Quod quidẽ opus ipsa benedicta virgo fecit perfectius oĩ creatura Naz Magdalena audiebat verbum dñi in paucis sermonibus respective. sed beata ꝑ go nõ solum audiebat filiũ suum publice predicãtẽ: sed etiã in priuato a puericia vsqz ad mortem audiuit ab eius mellifluo ore verba vite eterne. Ipsa enim prudentissima ꝑ go quotidie interrogabat filiũ suũ de secretis celestibus. Et ille ad eius ꝓsolatiõem suauit instruebat eã de celestibꝫ. vnde possumus ꝓsiderare z ꝓtemplari qꝫ ipsa benedicta virgo sciens filium suũ etiã in puerili erate tantã hre omnium scientiã quantã nũ habet in celis: ponebat illũ ad sedendũ z ipsa stabat ad pedes eius z dicebat. Rogo te fili dilectissime: vt mihi dicas aliqd de ordinibus angelorꝫ quõ stant in cel. qm̃ Moyses z alij pphe de hoc nihil dixerunt. Item de animabꝫ sanctis qli ter in angelicis chorꝫis collocabunt. Cui dulcis z optimus filius rndebat. Mater mea charissima scias qꝫ ego cũ patre meo z spũsctõ creaui celũ empyreum: quod ita appellatur, a pyr quod est ignis. quia ad modum ignis fulget. Nõ qdẽ celũ nouez angelorꝫ ordinibꝫ repleui. s. angelis. archangelis. ꝓncipatibus potestatibꝫ. virtutibꝫ. dñationibꝫ. thronis. cherubin z seraphin. Et i istis ordinibꝫ spiritum beatorꝫ collocabũt ꝫ ẽ secõꝫ ꝑm eorꝫ merita. In ordine em̃ angelorꝫ collocabũt illi q̃ de peccatis suis pniam faciẽt. z iõ ꝑmuz thema pdicatiõis mee erit. Pniam agite: appropiquabit em̃ regnũ celorꝫ. Mat. iij. In secundo ordine s. archangelorum. qui est in decuplo pulcriorꝫ z pfectiorꝫ collocabunt illi qui vltra pniam habebunt etiã actualẽ deuotiõem que est plus q̃ penitẽtia. z sic in operibꝫ deuotis perseuerabunt. vt de ipsis verificetur illud Exo. xxxv. z. j. Paral. xxix. Obtulerũt mente pmptissima atqz deuota ꝑmitias domino. In tertio ordine. s. principatuũ: qui est i decuplo pfectiorꝫ ꝓcedente: collocabunt misericordes in operibꝫ corporalibꝫ z spũalibus. de quibus ego dicam Matth. v. Beati misericordes: qm̃ ipsi misericordiã ꝓsequentur In quarto ordine potestatũ adhuc in decuplo perfectiorꝫ ꝓcedente: collocabunt patientes qui multa aduersa equanimit tolerabũt q̃bꝫ ego dicã Lu. xxj. In patientia vra possidebitis animas vestras. In q̃nto. s. virtutum ponentur pacifici. q̃ cũ oĩbꝫ (q̃tum in eis est) pacẽ habẽtes: nulliqz malũ ꝑ malo reddẽtes. quesierunt etiã inter alios pacẽ ponere. de quibꝫ ego dicam Matth. v. Beati pacifici: quoniã filij dei vocabunt. In sexto. s. dominationũ. beatificabũtur prelati tam ecclesiastici q̃z seculares. qui per portã intrauerũt ad dignitatẽ. z non ꝑ simoniam vel ambitionem. z bene gubernauerunt subditos suos: puniendo malos z ꝓmiando bonos. de q̃bus ps. inq. Beati q̃ faciũt iudiciũ z iusticiam in oĩ tpe. De quibꝫ etiã dicet apostol⁹ me⁹ Paulus. j. ad Thimo. v. Qui bene presunt duplici honore digni sunt. In septio. s. thronorum: collocabunt illi qui pfecte seculũ derelinquẽtes: pauptatẽ volũtariã obseruabũt. Qui mecũ iudicabũt mundanos. sicut ego dicã eis Matth. xix. De ipsis etiã dicã Matth. v. Beati pauperes spũ: qm̃ ipsoꝝ est regnũ celorum. In octauo. s. cherubico ordine erunt sapientes doctores animarũ. q̃ nõ solũ ipsi bene viuent: sed etiã alios sua sapientia z doctria ad vitam eternã perducent. de quibus dicit Dan. xij. Qui docti fuerint fulgebũt sicẽ splendor firmamẽti. Et q̃ ad iusticiã erudiũt multos q̃si stelle in ꝑpetuas eternitates Qui em̃ fecerit z docuerit: h̃ magn⁹ vocabit̃ i regno ce

Quomodo Maria i vita cõtemplatiua optimaz ꝑelegit

Nõ sin guli i sin gul' ordinibꝫ ãgelorꝫ collocabuntur

lorum. vt ego dicam Matth. v. In vltimo autē ordine. s. seraphico. qui sicut omes alij precedentes sunt pfectiores in ctuplo alijs inferioribus. ita ipse est pulcrior z pfectior in ctuplo ipso cherubico ordine. stabunt illi qui erunt perfecti in ardenti charitate super omnes alios. sicut apostoli z alij similes. Seraphin em ardens interpretat. z isti implebūt preceptū meū Leuit. vj. vbi dixi. Ignis sp ardebit in altari meo. De quo igne amoris ego dicam Luce. xij. Ignem veni mittere in terrā: z quid volo nisi vt ardeat. Dis autē auditis dixit ei virgo benedicta. Et ego fili in quo ordine collocabor? Cui benignus filius respondit. Tu mater mea charissima: quia perfectior es omnib creaturis: in nullo istorum ordinū collocaberis: sed super omes spiritus angelicos exaltaberis. Nā due cathedre z sedes fulgentissime sunt nobis ppare in celo. Una mihi in qua sedebo vt rex celorum. Et alia tibi ad exteram meā in qua sedebis vt regina angelorū z omniū sanctorum. Et hoc quidē figuratū fuit. iij. Reg ij. vbi legitur. q cū mater Salomonis iret ad eum: ipse Salomon assurrexit ei honorabiliter. z fecit parari matri sue sedē iuxta sedez suam. Alia aūt die interrogabat virgo beatissima filium de ordine iudicij vniuersalis. z de penis purgatorij z inferni. Et sic p singulos dies doctrine eius intendebat. Quando aūt cepit christus publice pdicare. sequebatur virgo benedicta filium: audiens deuote verbum eius. Unde venerabilis Beda super illud Luce. xj. Beati qui audiūt verbum dei ꝛc. ait. Beatā esse matrē suaz saluator dixit que verbū dei audiuit: z pl? q̄z oms mortales custodiuit. ¶ Secundū opus vite cōtemplatiue ostēdit euangeliū Luce. x. in eo q̄ Martha dixit de Magdalena. Soror mea reliquit me solū ministrare. Hoc autem opus fecit beata virgo precipue post xpi ascensionē. que tota erat intenta oratiōi z cōtemplationi. Unde dicere poterat illud apostoli ad Philip. iij. Nostra aūt cōuersatio in celis est. ¶ Tertiū ꝙ opus quod potest notari de vita cōtemplatiua est in hoc quod dicitur. Porro vnū est necessarium. Uita em cōtemplatiua solum illud cogitat. cupit z diligit. quod est necessariū vtcunq perfectioni humane abstracta a pluralitate temporaliū actionū z occupationū exteriorū. vnde inuenit magnā quietē z dulcedinē. z est sine mūdana perturbatione. Et ideo de sapientia que reperit in cōtemplatione dicit Sapie. viij. Nō habet amaritudinem conuersatio eius. neq̄ tediū cōuictus illius: sed gaudium z letitiam. Et talis fuit beatissima virgo quesoli deo adherebat. z illi ita iuncta erat vt ab omnib terrenis penitus separata videret. Dicebatq̄ cū ps Mihi aūt adherere deo bonum est: ponere in domino deo spem meam. Unde de ipsa inquit Hieronym? in sermone assumptionis. Puto quicquid cordis est. q̄ quid virtutis humane si totū adhibeas non sufficiat vt cogitare valeas: quanto indefinēter cremabat ardore pij amoris. Quāt? mouebatur repleta spiritusancto celestiū secretorum incitamentis: duz reuolueret animo cuncta que audierat z que viderat z cognouerat. nouis quippe iugā mabatur quotidie desideriorū affectibus. totamq̄ eam incēdu erat diuinus amor ꝛc. Ex quib omnib patet quō ipsa benedicta virgo elegit optimaz partem. nō solum vite actiue sed etiā ctemplatiue. q̄ etiā manifestū est ex his que scribit Hieronymus in quadā epistola dicens. q̄ ipsa beata virgo a mane vsq̄z ad tertiam: orationi vacabat. A tertia vero vsq̄z ad nonam circa aliqua opera honesta tedita erat. Post nonā aūt angelo referente sibi refectionem: cū parcitate z gratiarū actione eam sumebat. Reliquū ꝙ tempus circa quattuor expēdebat. quia aut legebat. aut orabat. aut laborabat corpore. sz mente deo vacabat. aut loca sancta visitabat. sez annunciatiōis āgelice. natiuitatis christi. passionis z sepulcri. atq̄ locum ascensiōis. z cetera loca in quib filius eius aliqua mirabilia operatus erat.

¶ Quarto ipsa beatissima virgo elegit partē optimam de gratie cumulatione. Deus enim habet quadruplicem gratie mensurā. de qua habetur Lu. vj. s. bonā. que est accipientes iustificatōem. z hec ē ps bona. 2 ferta: q̄ alicui 2 fert nō solū ad sui iustificatōz: sed etiaz ad alioz saluatōem. z hec ē ps melior. Cogitatam: qū deus gram in aīa agitādo q̄ cōfirmat sicut facit bis q̄s i vtero sctificat. Et hec ē ps optima. Superfluentē aūt quā in tāta abūdantia tribuit: vt eā accipiēs de sua plenitudine in alios effundat. Et hec est ps poptima q̄ fuit in xpo z beatissima ꝙgine. Un illis dicere possumus illud apostoli Ephe. j. Scōz diuitias gratie eius que superabundauit in vobis ꝛc. ¶ Quintō elegit optimam partem de omni bono studio z operatione. Quidam enim intendūt proximo per eruditiōez. et hec est pars bona. Alij intendūt sibi p discussionem. z hec est pars melioz. Alij ꝙ intendūt

k

L In gnīs Maria optimaz ꝓelegit

M In omi operōne optimaz ꝓelegit

ro p vacationem. Et hec est pars optima. Maria autẽ ꝛ proximo intendebat per doctrinã: ꝛ sibi per custodiã. ꝛ ro p meditationẽ internã. Vñ dicere poterat cũ ps. Meditatus sum nocte cũ corde meo ſ. ro vacando ꝛ exercitabar ſ. proximũ erudiendo. ꝛ scopebam spũm meũ. ſ. conscientiã meã diligẽter

M In celo optimaz pẽelegit

discutiendo ¶ Secundo ꝓncipaliter dico q̃ beatissima virgo elegit optimam partem in celo. et hoc potest considerari multipliciter. Et ꝓmo q̃ztum ad subiectũ in quo est glꝛificata. ſ. in corpe ꝛ aĩa. Glꝛia em̃ quã deus dat sanctis suis tres habet ptes Una est qua glorificat eoꝝ corpa in terris. sic̃ sp̃tũ est Eccli. xx. Corpa eoꝝ in pace sepulta sunt. ꝛ nomia eorũ viuent in secula. Et hec est pars bona. Alia est qua glorificat animas eoꝝ in celo. ꝺ qua scriptum est Apoc̃. vj. Date sunt eis singule stole albe. id est dotes anime. Et hec est pars melioꝛ. Tertia vero est qua glorificat vtrũq; ſ. corpus ꝛ aĩam. quod erit in beata resurrectiõe. Et istã prem optimã Maria elegit que in corpoze ꝛ anima glꝛificata fuit Petrus g̃ ꝛ Paulus ac sanctus Jacobus ꝛ multi alij sancti habent partẽ bonam. quia eoꝝ corpora honorant in terris. Habent etiam partẽ melioꝛẽ. quia eorũ anime glorificãtur in celis. Sꝫ nõ habẽt partẽ optimã. quia eorum corpora adhuc iacent in sepulcris. Alij sancti volant in celũ cũ vna ala. id est cũ gloria anime. Ista aũt est illa mulier amicta sole que volauit in desertũ. id est in celũ: ab angelis derelictũ. cum duabꝫ alis. id est cũ glorificatione anime ꝛ corpis. vt ꝺ Apocalip. xij Alij sancti vestiunt̃ cm̃ vna stola aĩme. Hec aũt est illa mulier de qua ꝺꝛ Proverb. vlti. Byssus ꝛ purpura indumentũ eius. Per byssum enim (que est vestis candida) intelligitur glorificatio anime. Per purpurã autẽ que est vestis regalis. vt nota .C. nulli licere vel in frenis. l. j. in verbo clamidibꝫ. intelligitur glorificatio corporis virginalis qõ de regali stirpe descendit. ¶ Secũdo cõsideraꝺ eius glorificatio q̃ztũ ad modũ q̃ assumpta

D

est. Quedã em̃ anime assumunt̃ in celuꝫ per vnuꝫ angelũ. Jux illud Exo. xxiij. Ecce ego mittã angelũ meũ qui introducat te in locũ quẽ parauí tibi dicit dom̃. Et ista est pars bona. Alie vo anime assumunt̃ a pluribꝫ angelis. iuxta illud Lu. xvj. Factũ est vt moreꝛeꝺ Lazarus mẽdicus. ꝛ portaꝛeꝺ ab angelis ꝛc̃. Et ista est ps melioꝛ. Sꝫ si oĩs angelꝰ ſanctꝰ ꝛ ipe xps obuiaret aĩe. ꝛ eam glꝛioſe duceret in celũ. ista esset pars optima. Et talem partẽ elegit beata ꝙgo. vt supꝛa declarauimus. ¶ Tertio ꝓsideratur q̃ztũ ad locũ ad quẽ assumpta est. Alique em̃ anime assumunt̃ ad ordines infime hierarchie. ꝛ ista ẽ pars bona. Alie vero ad ordines medie hierarchie. ꝛ ista est pars melioꝛ. Alie aũt ad ordines supꝛeme hierarchie. ꝛ ista est pars optima. Beata igit̃ ꝙgo Maria que sup oĩm̃ ſctoꝝ̃ altitudinẽ est exaltata. iuxta illud quod ĩ figura ꝺꝛ Ben. viij. Requieuit archa sup mõtes Armenie. i. super omes beatos celestis curie. Et vltra hoc est locata a dextris filij. Juxta illud ps. xliij. Astitit regina a dextꝛis tuis ꝛc̃. Prꝛofecto optimã ptẽ celi empyrei elegit. ¶ Quarto ꝓsideraꝺ q̃ztum ad officiũ sibi cõmissum. Deus em̃ ei cõmisit quadrupler officium. ſ. sup iustos ꝛ tonos vt eos in gratia dei custodiat Et iõ illi canit ecclesia. Maria mater gratie. Et ista est pars bona. Item super peccatores ꝛ malos vt ad penitẽtiam recipiat ꝛ conuertat. Et ideo appellatur mater misericordie. Et hec dicitur pars melioꝛ Item super morientes vt eos ab insidijs diaboli custodiat ꝛ protegat. Et ideo ei canimus. Tu nos ab hoste protege. Et ista ẽ ps optima. Item sup mortuos. vt eorũ animas suscipiat ꝛ in celũ deducat. Et ideo ei canim⁹ ꝛ hora mortis suscipe. Et ista est pars supoptima. ¶ Quinto consideratur quantum ad

Q quadruplex officiũ deus cõmisit Marie.

R

euasionem: sez omnis pene. Alique enim anime iustorum vadunt ad purgatoriũ. quod est sub terra. Jn quo pena ignis valde terribili purgãtur eorum peccata. De quo igne habetur in. §. hic autẽ. de peni. distin. vij. Et hec est pars bona. quia licet patiãtur penas tamen sunt in gratia dei. Ut ꝓ theologos in iij. dist. xlv. Alie autẽ anime que non cõmiserunt peccata ita grauia. vt mereantur puniri pena ignis purgatorij: purgantur aliqua pena leuioꝛi in hoc mundo ſm̃ Rich. in. iij. dist. xx. ar. j. q. iij. Et dist. xlv. arti. j. q. ij. Et sanctum Bonauen. in eodem lib. dist. xx. arti. j. q. vj. Aliquas etiã animas sic purgari testatur Gregorius in q̃rto dialogoꝝ. Et hec est pars melioꝛ. Alie vero anime que nihil purgandũ habent: sed plene bonis operibus transeũt de hoc mundo. statim ꝛ immediate celum ascendũt. Et hec est pars optia. De istis em̃ sic moꝛiẽtibꝫ dicitur Apocalip. xiij. Beati mortui qui in dño moꝛiũt̃. Am modo em̃ iam dicit spũs vt req̃escãt a laboribus suis. Opa ei coꝝ sequunt̃ illos. Que verba non intelligunt̃ de euntibꝫ ad purga-

torū. qz illi nō reḡescūt a laboribꝫ suis. imo maiores patiūt afflictōes q̄z añ patiebant in hac vita Istā ḡ ptē optima sup oēs brissima ꝟgo elegit. q̄ nihil vl'mūmū purgādū vnq̄z habuit z oibꝫ ꝟtutibꝫ ornata de hac vita migrauit. Et iō sup oēs sctōs exaltata i celesti gloria sunt.

¶ Pars secunda huiꝰ sermonis que dicit inuitationis

Qualiꝛp singulos celos fuit inuitata vt in eis mäerz: ꝫ tractat

Egit i pdicto li. de trāsitu btē ꝟginis q̄ tertia die sue dormitiōis resurrexit ipa bñdicta mr̄ dei pnūbus apl'is z in celū gloriosa assumpta fuit. Sz cū thomas solus defuisset: z iō ipam resurrexisse credere nollet. statim ex aere circumdā ipsi⁹ ꝟgis ad se delatā recepit. z sic credidit. ꝫ tñ apocryphum reputat. Legit ät in hystoria eutimiaca. lib. iij. c. xiij. q̄ resurgēte brā ꝟgine ei⁹ vestimēta in monumēto remāserūt cū sudario Sz postea Juuenal' ēps hierosolymitan⁹ misit illa Marciano imperatori i vrbe ꝯstātinopolitana vbi honorifice collocata sunt Sed ꝛtemplatōis gr̄a dic̄ q̄dā deuot⁹ p̄dicator. q̄ ipa benignissima ꝟgo inuitata fuit: vt sic gloriosa sal'cēremaneret i terra p aliquos diel. z potuerūt fideles xp̄iani eā alcedere velle ad ce lū cernētes allegare mlt̄as sil'itudines q̄s ipa hz cū terra. Et ponit Aler. de ales aliqs eaz sup ps. xxiij. exponēs illa ꝟba. Dñi ē tra id est ꝟgo Maria. Et dic̄ istas sil'itudies cōtineri in his ꝟsibꝫ. Nigra. rotunda. capax. mediās. circūdata. feta. Integra. stans. hūilis. cibat omīa. ꝛtinet auz. Nigra aūt dr̄ qz fuit de genere ideoz. q̄ nigri fuerūt z obscuri p infidelitatem erga xp̄m. Jtē q̄a fuit vilis exteri⁹ reputata ab eis. vñ ipa ait Lañ. j. Nigra sum sz formosa. Jtē sic terra est elementū q̄litate obscuz z de se opacū. vt dr̄ in xiij. li. de pp̄. re. Jtē ipa bñdicta ꝟgo fuit nigra z obscura i passiōe filij p dolorē z affligi onē. duē illud Isa. xxiij. Luxit z elāguit terra Et eiusdē li. c. lx. dr̄. Ecce tenebre operiēt trā. z. btāz ꝟginē Mariā. Scdo ad modū tre fuit rotūda. Sic ei terra ē elemētū figurati one sperici. vt dr̄ i pdicto li. de pp̄. re. z pōit Basil⁹ i li. examerō. sic b. ꝟgo fuit rotunda id est pfecta. Vñ illi inq̄t spōsus ei⁹ celestis Lañ. vj. Vēi colū. mea. pfecta mea ꝛc. Btā igit ꝟgo dr̄ fuisse figure sperice. inq̄tū hūit plenitudinē gr̄e. Nā sic figura sperica. pbat a pho cē pfectior oīm figurarū. ita z ipa fuit pfectissima femina. Jd aūt qd̄ phi vocant sperā terre: sacra scḡptura appellat orbē terre. Gloriosa ḡ ꝟgo Maria ē illa figura sperica z orbicularis. de q̄ ps. inq̄t dño. Orbē terre z plenitudinē eius tu fundasti. Tertio sicut terra licet respectu celi sit quantitate mīma. est tamē in se maxima Unde est omniū viuētiū corpaliū receptaculū. vt dr̄ in pdicto li. de proprietatibꝫ rer̄. Et similiter beata ꝟgo licet respectu dei sit minima: tamē in se est maxima z capacissima. adeo q̄ vt ipsa inq̄t Eccli. xxiij. Qui creauit eā requieuit in habitaculo eius. Que ḡ fuit receptaculū deitatis oēs ad se cōfugientes recipiet. Ipa em̄ est refugium z receptaculū secuz oīm ad eā deuote recurrentiū. Et ꝓpter hoc data est hoibus a deo. Juxta illud ps. Terrā aūt dedit filijs hominū. Uñ ipsa non solū eos recipit benigne q̄n ad eam ꝛfugiūt. sed etiā miseri corditer inuitat vt ad ipam recurrāt: dicens Eccli. xxiij. Transite ad me oēs qui cōcupiscitis me ꝛc. Hec em̄ est illa terra de qua inquit ꝓpheta ps. xxxij. Misericordia dñi plena est terra. ¶ Quarto terra est mediū mundi. vt dic̄ in dicto libro de ꝓprietatibꝫ rer̄. z ponit Jsiḋ. li. xiij. ethimol'. c. j. Et sil'r beata virgo est media inter deū z hominem que ita bene mediauit q̄ p eius mediū salutē deus homini ꝛtulit. De quo ps. inquit. Operatus est salutē in medio terre. Et figurata fuit ipsa benedicta virgo p Hester. que liberauit populū Jsrael morti adiudicatū. Hester. iiij. Et ꝓpter hoc in die passionis stetit iuxta crucē ex parte aquilonis. quasi interpeccatores z filiū suum. ¶ Quinto sicut terra est circūdata aquis: ita beata virgo fuit circundata tribulationibꝫ in morte filij. Et sic aque nō submergunt terrā. ita nec aque tribulationū potuerunt suffocare virginē gloriosam. Juxta illud Lañ. viij. Aque multe nō potuerūt extinguere charitatē. ¶ Sexto sicut terra aque glutino seruatur integra. vt dr̄ in pdicto libro de ꝓprietatibꝫ rer̄. z ponit Basilius in libro exameron. Ita btā virgo glutino aque diuine gratie seruata est semp integra p virginitatē. Juxta illud Isaie. xj. Ecce ꝟgo ꝛcipiet ꝛc. Et Ezech. xliij. Porta hec clausa erit z nō aperiet ꝛc. ¶ Septimo sicut terra est stabilis. Juxta illud Eccl's. j. Generatio ꝓterit. z generatio aduenit terra aūt in eternū stat. Et ideo ꝑm Jsiḋ. xiij. ethimol'. dicit solū. qz est elementū solidū. Item dicit mundi fundamentū. qz oīa alia corpora mundi mouent circa eam. s. celū. ignis. aer z aqua: sed ipsa stat sicut fundamentū immobile. Sic beata ꝟgo sicut fidei fundamentū fuit sp stabilis in ea. apostolis tñ z aliis ꝙi

T

U

X

Y

Z

Qz maria hz mlt̄as sil'itudines cū terra

stianis ab ea recedentibꝫ tempore passionis
xpi. Ite ipa semp stat corã deo ad intercedendum p nobis. sicut promisit Eccli. xxiiij. dicens. Usqꝫ ad futurꝫ seculum nõ desinã. id ẽ
A vsqꝫ ad diem iudicij non cessabo iter pellere uũ p vobis. ¶ Octauo terra est corp⁹ infimu: sicut celũ est supremũ. Juxta illõ Prouer. b. xxv. Celũ sursum ⁊ terra deorsum. Et similiꝫ beata ỹgo in psideratiõe de se infimã ⁊ abiectã semp reputauit. vñ vilissimo ⁊ infimo noie feminaꝫ se ancillã appellauit: di-
B cens Luc. j. Ecce ancilla dñi ꝛc. ¶ Nono sicut dr in libro de pprietatibꝫ rerꝫ. xiij. ⁊ sunt ỹba Jsid. xij. ethimo. Terra omia cibat. et nutrit omia indigẽtia alimẽto. Et silr brã ỹgo cibauit totũ mũdũ fructu uteri sui. de qꝫ pdixerat ps. dicẽs. Dñs dabit benignitatẽ. et terra nra dabit fructũ suũ. Unde de ea dicit Prouer. vlc. Dedit cibaria ancillis suis. i. de
C uoris. ¶ Decimo de terra inquit Jsid. vbi. s. Terra mat est fecunditatis. quia nullũ vegetabile potest crescere nisi in terrestri sbstãtia radicet. Et similiꝫ brissima ỹgo fertilissima fuit. Decim⁹ fertilitate exponi põt illud Ben. j. Producat terra herbã virentẽ. i. omnis ỹtutis operationem. ¶ Undecimo de terra ait Jsid. vbi supꝫ. qꝫ naturaliter est frigida ⁊ sicca. Et similiꝫ brã ỹgo fuit frigida ⁊ sicca p carnis incorruptiõem. qꝫ caruit humore luxurie ⁊ calore concupiscẽtie. Un de illa exponi posset illud Judicũ. xv. Terrã aridã dedisti mihi. Et Deut. xxviij. Terra quã calcas ferrea est. Ferꝫ em est frigidũ ⁊ siccũ. ¶ Duodecimo dr terra inqt Basili⁹ vbi s. ⁊ ponit i pdicto libro de pprietatibꝫ rerꝫ. qꝫ est corp⁹ equalibus ipaqꝫ a celo remotũ. ⁊ iõ celi centrꝫ a sapiẽtibꝫ est vocatũ. Un ⁊ phs inqt. qꝫ terra est p pꝫis equilibrata ponderibꝫ. Quelibet enim suaꝫ ptiũ suo pondere nititur ad mũdi medium. qꝫ nisi ⁊ inclinatione singulariũ ptiũ tota circa centrꝫ eqlibrata suspenderet. ⁊ equaliter immobilis retineret. sicut scptũ est. Qui fundasti terrã sup stabilitatẽ suã: nõ inclinabit in seculũ seculi. Dec Basili⁹. Et silr brissima ỹgo dr centrꝫ celi. qꝫ ad ipaꝫ oẽs respiciũt undiqꝫ ad mediatricẽ. Et ipa sp fuit firmissima i dei amore. sicut pdixerat ps. dicẽs de deo. Firmauit orbem terre qui nõ cõmouebit. Et equalibus affectionũ bonaꝫ ponderibꝫ semp librata fuit medio are diuine charitatis. Et ad hõ exponi posset illud Claudiani dicẽtis de deo
D libro. j. Tellurem medio libauerit are ¶ Decimotertio de elemẽto terre dicit idem Basili⁹ vbi s. qꝫ est omniũ corporꝫ corpulentissimuꝫ.

Et similiter beata ỹgo fuit corpulentissima p priuilegiatiõem. quia ipsa corpus ỹgineꝫ possedit in mũdo. ⁊ corpus diuinũ portauit in utero ⁊ corpus gloriosum possedit in celo. Un de uuotis ei⁹ dici potest illud. j. Paral. iij. Inuenerit terram latissimã: quietã ⁊ fertilem. Corpus em beate ỹginis fuit terra ꝗ̃ ta a passionibꝫ carnalibus p ỹginitatẽ. fertilis p fecunditatẽ. ⁊ latissima p glorie cẽnitatẽ. ¶ Decimoquarto de terra inqt Jsidor⁹ E
vbi. s. ⁊ ponit in dicto libro de pprietati. re. Quãuis ẽra superficialiter exteri⁹ sit indecora. intrinsecus tamen continet multa pciosa. Exq̃dam em celestis influentie impressione interioribꝫ terre venis pciose gẽme ⁊ nobilia metalla generant. vñ ⁊ terre fruositas sbq̃daꝫ extrinseca deformitate occultat. Dec ille. Et silr bñdicta ỹgo i exterioribꝫ se paupercula ⁊ vilissimã ondebat. sꝫ int⁹ diuitijs spũalibꝫ bonoꝝ plena erat. Un de ei⁹ exteriori abiectione exponi potest illud Hiere. iij. Aspexi terrã: ⁊ ecce vacua erat. Et illõ Ben. j. Terra autem erat inanis ⁊ vacua. De diuitijs ỹo spũalibꝫ ipa dicere põt illud Ben. xlj. Erescere me fecit deus i ẽra pauptatis mee. ¶ Decimoquinto terra firmꝫ se tota ẽ q̃eta. ⁊ nõ solꝫ sibi F
sed etiã alijs. Unde inquit Jsidor⁹ vbi supꝫ Terra dr solũ. qꝫ est elementũ solidũ cuiusliber corporis quãtumcunqꝫ ponderosi: sustinẽs totam molẽ. unde quelibet grauia surssum mota quousqꝫ terrã stabilẽ tangunt pmanẽt in quiete. sed cum puenerint ad terrã quietant. Dec ille. Et similiter beatissima ỹgo semp fuit quietissima p mentis sue pacificatiõem. et ab omnibꝫ animi vagationibꝫ remotiõibꝫ. vñ ei attribuit sabbatũ: qđ est dies q̃etis. iuxta illud Leuit. xv. Sabbatũ erit ẽre vre. Oẽs quoqꝫ ei adherẽtes p deuotiõꝫ quietos ⁊ tranquillos facit. ita vt de ipsis postea dici possit illud. ij. Para. xxiij. Letat⁹ est popul⁹ terre ⁊ quieuit. ¶ Decimosexto ẽra dr scabellũ pedũ G
dei. Mat. v. c. Et silr fuit brã ỹgo p filiũ dei susceptõem. Quasi em pedes dei q̃bꝫ mediantibꝫ steterit i ei⁹ vro fuerũt aia ⁊ caro xpi. Et iõ inquit ipe deus Isa. lxvj. Terra escabellũ pedũ meoꝝ. ¶ Decimoseptio vt dr i pdicto li. de pp. re. Bona ẽra si roze fuerit pfusa aut cõplanta. mollificat. ipinguat ⁊ meliorat. Et similiter ego melio⁹ cultiuat: tãto maiorẽ fructuum abundantia ab illa producit. Et ecõtrario est de non cultiuata. Juxta illud Ouidii. v. de tristibus. Fertilis assiduo si non renouetur aratro. Non nisi cum spinis germen habebit ager. Et pari modo brissima ỹgo fuit

Terra dr humꝰ tellꝰ ops arida

cultiuata aratro spūssancti. ⁊ madefacta rore gre ei. Un de illa dr in figurā Judicū. vj
Omis terra rore madēs. ¶ Decimooctauo: vt inqt Jsid. xiij. ethim. Terra iō sicca appellatur qꝛ terit. Et humus dr ab humido mari cui ꝓiungit. Et tellus: quia fructus eius tollimus Item dr ops. qꝛ opem fert frugibꝫ vel quia ex ipsa cōsequit opem victus queliber corporaliter viues creatura. Dicit quoqꝫ arida. qꝛ arature ⁊ culture est apta. vel qa ab aqua ficcitate ⁊ ariditate ꝓpria est distincta Q, cm humida sit: hoc ab aque vicinitate procedit. Et similiter ipsa bñdicta virgo diuersis tribulationibꝫ attrita: ꝓgrue terra appellari potest. Fuit em a pfidis iudeis sepius conculcata ⁊ despecta. vt in pcedēti sermone dixim⁹. Un ipa dicere pōt illud ps. lv. Conculcauerūt me inimici mei. Appellari quoqꝫ potest humus ab humido humilitatis. ⁊ tellus. qꝛ de gratijs ei⁹ omnes tollim⁹. iuꝫ illud Bern. De plenitudine eius accipiūt vniūsi Jte ops. qꝛ omibꝫ ad eā recurrēnibꝫ opem impendit. Un in corona nra ei dr. Per te hanc gratia tuti. J creature. Ciascuno afflicto in te remedio troua. Potest etiā appellari arida. qꝛ vnusquisqꝫ pōt in ea arare ꝓ deuotiōz Unde de ipsa exponi potest illud Hiere. xxvj. ⁊ Michee. iij. Syon quasi ager arabit. Quilibet aūt arans hac aridā potest sperare. qꝫ maximū fructū recolliger. Juxta illd. j. ad Thoz. ix. Debet ī spe arare q arat. Ue aūt in diebꝫ illis quādo verificabit de hac terra illud Hen. q. Homo nō erat qui operaret terram. Arida etiā dr. i. sicca. ab omi humore peccati. vnde qꝛ nec in corpe nec in aīa vnqꝫ habuit vllā fecditatē seu corruptōem peccati. Jdeo de illa exponi potest illud Judicū. vj. In omi terra siccitas. Et de ipsa etiā exponi moraliter potest illud Hen. j. Appellauitqꝫ aridā terrā. ¶ Dec est illa terra de qua dic de
J us cuilibet deuoto suo illud Hen. xij. Ueni i terram quā monstrauero tibi. De quo etiaz in figura dixit Moysi Hen. xv. Semi tuo dabo terrā hanc. Quā quidē terrā dedit nobis habitandam dicens illud Hen. xx. Ecce terra cora vobis est. Et ideo vnicuiqꝫ deuoto cultiuatori eius inquit ipse deus. In pinguedine terre erit benedictio tua Hen. xxvij Omes ꝛpiani negocient in hac terra q̄ speciosa ⁊ lata est. Hen. xxviij. De q etiā figuram dixit deus Moysi Exo. iij. Terra i qua stas sancta est. O igit deuoti xpiani ꝓsidera te terram qualis sit. Nume. xiij. Quia si eā bñ ꝓsiderauerit⁹ dicetis. Terra quā circūi uimus valde bona est. Nume. xiiij. Dec est illa terra de qua in figuram dixit Moyses: Deut. viij. Dns deus tuus introducet te in terrā bonā. terrā riuoꝝ aquarūqꝫ ⁊ fontium in cui⁹ campis erumpūt fluuioꝝ abyssi Terram frumēti: ordei ac vineaꝝ. in qua ficus et malogranata ⁊ oliueta nascunt. Terra olei ac mellis. in qua absqꝫ vlla pecunia comedes panem tuū. ⁊ rerū omniū abundantia perfrueris. Gratias igit agimus tibi domie de⁹ qui verificasti in nobis illd Josue. xxiij. vbi dixisti, Dedi vobis terrā in qua n laborasti. Unde nos dicere possum⁹ illd Judicū. xviij Uidimus terrā valde opulentā. Et de nobis dici potest illud. j. Paral. iij. Inuenerunt terrā latissimā: quietā ⁊ fertile. Beatus igit ille de quo dici poterit illud Job. j. Possessio eius creuit in terra. Qui ꝓfidenter dicere potest illud ps. xxvj. Credo videre bona dni in terra viuentiū. Omes g̃ peccatores q̄ volunt saluari debent p deuotōez ꝛgis verificari facere illud ps. lxxj. Inimici eius. s. dei terram lingent. ⁊ nō esse de illis de qbus dr Prouer. x Impij nō habitabūt sup terram. Dec ē illa terra de q̄ dicit Lan. ij. Flores apparuerūt in terra nra. qꝛ flores oim fructum refulgēt in ꝛgine Maria. Dec est illa terra que absqꝫ precio pōt cōparari. Juxta illd ps xv. Pro nihilo habuert terram desiderabilē Dec est illa deo gratissima terra de qua in figuram dixit ei Salomon Sap. xij. Queri bi omniū charior est terra. Et iō nes ei valde obligati sumus q̄ nos fecit inhabitatores terre sue sancte. Sap. xij. de qua Eccl. j. dr. Latitudinē terre q̄s dimensus est. quasi dicer: nullus. Et eiusdē li. c. xx. scriptū ē. Qui opaī terrā suā visitabit acerūū frugū. De q̄ terra creata est medicina omniū saluādoruz iuxta illud Eccl. xxxviij. Altissimus de terra creauit medicinā. De qua etiā dr Isaie. xj. Repleta est terra sciētia dni. Si quis aūt vult a deo gratias recipe: ꝑus tēnt ad istam terrā aspicere. vt verificet illud Isa. xlix. vbi dicit deo. Uultu in terrā demisso adorabūt te. Deus aūt dicet vnicuiqꝫ deuoto matris sue illud Hiere. ij. Recordatus sum tui q̄n secuta es me in terra que non seminat. Per quam significat ꝛgo benedicta que virili semine non fuit seminata. Dec est illa terra q̄ in omni sua parte fuit glorificata. Un dicere possum⁹ deo illud ps. cvij. Sup oēm terrā gria tua. De quo etiā dicere possumus illud Baruch. iij. Fecit terram in eterno tempore. Dec est illa terra de qua dicit ipse deus

Ezech.xx. Seruiet mihi oẽs domus Isra
el in terra ī qua placebũt mihi. Sed heu q̃a
r quibusdã q̃queri potest dr̃ dicẽs illõ Hie
re.xvj. Cõtaminauerũt terrã meam. sez eam
infamãdo r̃ pdicãdo fuisse peccato q̃tamina
ram. Ego aũt dico eis illud Johelis.ij. No
li timere terra. sed exulta r̃ letare: zelatus est
eñ dñs terrã. Et ideo faciet ab omnibus co
gnosci. q̃ nũq̃z fuit maculata. sed semper de
ipsa virgine dici potuit illud Abacuc.iij. Et
laude eius plena est terra. Ipsam eñ terrã ab
oñi corruptione mirabiliter preseruauit dr̃
r de quo dicit ps.xiij. Qui facit mirabilia ī ce
k lo r̃ in terra. ¶ Direrunt ergo fideles christi
ani: videres beatissimã virginẽ in anima et
corpe gloriosam velle in celũ ascẽdere. Post
q̃z tot illi tudines cũ terra habuisti. r̃ totiẽs ī
sacra scriptura noie terre figurata fuisti. pla
ceat maiestati tue morari aliquãtulũ sup ter
ram. vt de hac terra materiali verificet illud
Isa.vj. Plena erat oñis terra maiestate ei⁹
Beata aũt virgo respondit Paulo. q̃ forte
erat vnus ex postulantibꝫ hãc grãm. O pau
le: nõne tu diristi ad Col'.iij. Si cõsurrexi
stis cum xpo: que sursum sunt querite: non q̃
super terrã. Preterea his temporibꝫ verifi
cata est illa sententia Juuenalis dicẽs. Ter
ra malos homines nunc educat atq̃z pusillos
rc̃. Et illud Osee.iiij. Non est veritas. non
est misericordia. non est scientia dei in terra.
Mã maledictũ homicidiũ: furtũ r̃ adulteri
l um inundauerũt sup terrã. Et iõ nolo rema
nere amplꝰ in ea. ¶ Tũc vt q̃templat̃ q̃dam
deuot⁹: dixit ei vn⁹ aliꝰ ex ipis fidelibꝫ christi
anis. O bñdicta ẽgo si in terra habitare nõ
vis: saltẽ sup aq̃s aliq̃bꝫ diebꝫ remanere di
gneris. Tu eñ habes pprietates aque. de qui
bus scriptũ est in libro de proprietatibꝫ rerũ.
Aque p/ prietatef vbi dr̃. Aqua est inter oñia elemẽta vtilissi
mum elementũ. Celũ eñ temperat. terrã fe
cundat. aerẽ suis vaporibꝫ incorporat r̃ pdẽ
sat. scandit in sublime. r̃ celum sibi vendicat
Aque etiã sunt oñm nascẽtiũ causa. quia fru
ges gignũt. ac arbores r̃ plãtas producunt.
Jtẽ sordes detergũt. peccata abluũt. r̃ potũ si
tientibꝫ tribuũt. Est insuper aqua terre cõti
nuatiua. penetratiua ac repletiua. r̃ nutriti
ua oñm inferiorꝫ. calorisq̃z celestis temperati
ua. Nisi eñ hec inferiora suis eralatiõibꝫ tẽ
perarent: oña in nihilũ p̃ flagratorꝫ vi caloris
verterent. Hec ab aialibꝫ potata nutrimẽtũ
traducit in carnis vegetatiõem. Hec piscibꝫ
dat spiraculũ: sicut aer animãlibꝫ pter vitã r̃
animationẽ. Hec sui diffusione p interiores
ptes terre facit partiũ ei⁹ vniõnẽ. Terra eñ
pter intensionẽ siccitatis dissolueret ī pul
verem nisi ps cũ pte humorositate aq̃a vni
retur. Hec oñm colorꝫ r̃ saporꝫ est suscep tiua.
Hec mouet a fundo siue cẽtro ad circumferen
tiam. nec sistit donec q̃eret ei⁹ superficies fm eã
distantiã a cẽtro terre. Hec insup lucez a ra
diꝫs solis receptã reflectit ī celestia r̃ refudit.
Et iõ q̃z superficiẽ habet specularẽ: p actiõnem
reflexi lumiꝰ rez obiectaz imagies ī se repre
sentat. r̃ intuentiũ facies ad modum speculi
manifestat. Hec etiã radios solis ipsius sub
stãtiã penetrates diffundit. r̃ i ampliorẽ la
titudinẽ extẽdit. Et iõ res ī se visas facit ap
parere maiores q̃z sint in seipsis. Quas etiã quomõ
pprietates tu beatissima ẽgo r̃ multas alias Maria
habes in teipsa. sicut ppendere potest q̃libet p aquã si
q̃ tuas velit frutes r̃ excellentias pscrutari gnificat.
Tu etiã figurata es p illã aquã de qua dicit
Num.c.xix. Qui aqua expiatiõis non fuerit
aspersus: imundus erit. r̃ manebit spurcicia
ei⁹ sup eũ. De qua etiã dicit eiusdẽ li.c.xxj.
Quicũd ignẽ nõ potuerit sustinere aqua ex
piatiõis sanctificar. Peccator eñ q̃ ignẽ di
uine iusticie r̃ vltiõis sustinere nõ potest. per
te sanctificat̃ vt igne infernali nõ cõburatur
Tu es aqua frigida. i. refrigerativa anime si
tienti. Prouer.xxv. Tu es illa aqua in q̃ re
splẽdet vultus pspicientiũ. Prouerb.xxvij.
Tu es aq̃ de petra altissima ꝓpinata. Sap.
xj. id est: a deo missa hoibꝫ. de qua dr̃ Jsaie.l.
Cõputrescẽt pisces sine aqua. Pisces eñ. id
est hoies q̃ i mari hui⁹ mũdi sunt positi: defi
cient sine deuotõe r̃ protectiõe tua. Sz heu q̃
tu cõqueri potes de q̃busdam indeuotis tuis
r̃ dicere illud Hiere.ij. Me dereliquerũt fon
tem aq̃ viue. Tu etiã es aqua purissima de
qua fit mẽtio Ezech.xxxiij. Tu es fons aq̃
splendide. de quo habetur Apoc.xxij. Tu es
aq̃ vite. de q̃ dr̃ pallegato c. Accipe aquã vi
te gratis. Tu es appellata Maria a ꝓgre
gatiõe aquaz. i. graz in re. Juxta illõ Beñ.
j. Cõgregatões aquaz appellauit maria. Et
in eodẽ c. dr̃. Spũs dñi ferebat sup aquas.
Ergo r̃ tu debes sup eas ferri. r̃ nobiscũ ali
q̃diu cõmorari. Rndit aũt brissima virgo.
Cũ in sacra scriptura p aquas etiã significet
peccatũ. Juxta illud Lañ.viij. Aque multe
nõ potuerũt extinguere charitatẽ. Jrẽ cum p
aq̃s tribulatões designent. Vñ in ꝑsona filij
mei ī passiõe positi pdixerat ppha ps.lxviij.
Saluũ me fac dr̃ q̃m intrauerũt aque vsq̃z
ad aiam meã. Et ideo idem pphera dicebat
deo ps.cvj. Libera me dr̃ aquis multis. non

videt ꝯuenies q ego remaneã sup aquas. q i anima ⁊ corpore glorificata dicere possuz cũ eodẽ pphera ps. xvij. Assumpsit me de aqs multis. ¶ Ascendit ĝ beata virgo in aera. qđ appellatur celũ aereũ. vt inquit Franciscus de mayo. in quodã ſmone. qz sua ſpera totam terrã ⁊ aquã ambit. Et ideo dæmones habitãtes in aere appellantur aues celi ⁊ volucres. Matth. xiij. ⁊ Luce. viij. quia circũquaqz volitant. Q3 autẽ aer dicatur celũ p3 Pro/uerb. xxx. ibi. Viam aquile in celo ⁊c. Et. ij. Paral. vlti. vbi đr Si clauso celo pluuia nõ fluxerit ⁊c. Item appellat aer celum. insti. de rer. diui. ℌ fere. ⁊ ff. de vsufructu. l. si cui⁹. ℌ. inde quesitũ. Inuitata aũt fuit beata virgo vt aliquo tempore remaneret in aere. Et potuit illi sic dici Lũ (vt dicit in libro de pprietatibus rer.) aer naturaliter sit suũ ipsius diffusiuus ⁊ extensiu⁹. trãsparens qz ⁊ pspicuus ⁊ celestis ſtutis acinfluentie ⁊ impressionis solaris luminis receptiu⁹. ⁊ sup oĩa alia elementa lenissim⁹. ⁊ virtutez respirãdi oĩbus animãtibus ministratiu⁹. Quas oĩes ꝺ ditiones aeris ⁊ multo plures ⁊ excellẽtiores tu ℣go bñdicta habes. sicut patet ꝺsiderãti tuas progatiuas. Tu em̃ gras tuas liberalissime omnibus cõmunicas ⁊ diffundis. Vñ dicere potes illud Sap. vij. Sine inuidia cõmunico. Tu es omnibus trãsparẽs p omniũ ſtutum exemplaritatẽ. Tu celestis ⁊ diuine gre: ⁊ eterni solis influentiã sup oĩes creaturas recipiens illuminaris. ita vt de te dici possit illud Apoc. xxj. Claritas dei illuminabit eam Et illud Sap. x. Dedit illi claritatẽ eternaz Nunqz em̃ aliqua tenebra peccati te obscurauit. Nã a tua ꝯceptione remouit de⁹ oẽm peccati originalis tenebrositatẽ. ita vt de illo dici possit illud Virgi. v. eney. Aera dimouit tenebrosum ⁊ dispulit vmbras. Tu etiã sup oĩes sanctos es mitissima ⁊ mansuetissima. Vñ tibi canit eccl'ia dicẽs. Virgo singularis inter oĩes mitis. Tu etiã es illa de q dici potest illud Job. xij. In cui⁹ manu aĩma oĩs viuẽtis: ⁊ ſpũs vniuerse carnis. Respõderunt aũt angeli dicẽtes. Que ſocietas lucis ad tenebras. ij. ad Chor. vj. Quãuis em̃ aer in ſupiori pte sit lucidus ꝓpter solẽ super existentẽ. ⁊ in inferiori parte ꝓpter radiorũ solariũ reuerberatiõem. In medio tamen interstitio est obscurus ⁊ tenebrosus. in q̃ habitant dæmones. vt p theologos in. ij. sen. dist. vj. vbi Tho. arti. ij. Et ibi manẽt ad hoĩm exercitatiõem: secũ tñ semp portãtes infernũ. non materialiter nec localiter: sed ſpũaliter:

M Q3 maria h3 p/ pẽtates aeris

vt in ĝt glo. sup Jaco. ij. c. dicens. Demones quocũqz vadũt ſp secũ infernũ portãt ĝ semper ardent. In eodez quoqz loco (vt inquit Bonauẽ. in. ij. di. vj. in ĝstionib3 circa fraz) est turbulẽtia ⁊ veratio ⁊ varietas impressionum. Et hinc est q frequẽter mouẽt vẽtos: ⁊ tempestates ac pluuias. In ipso etiã loco ẽ frigiditas. ⁊ ibi generant̃ tonitrua fulgura: ⁊ grandines. Dixerũt ĝ angeli beate ỹgini. Ascẽde sup9. Luc. xiij ¶ Lũ igit beatissima ỹgo ad sperã ignis pueniſſet. rogata est vt ibi aliquantulũ remaneret. Et potuit sic ei dici. Tu beata ỹgo p charitatis ardorem semp cũ deo manere delectaris. De⁹ aũt assimilat̃ igni. Vñ Deut. iij. đr. Deus noster ignis cõsumẽs est. Ergo i igne deus aliquãtisper remanere. marie qz ignis ſpũscti re ſi per oĩes alios ampli⁹ inflamauit. Vñ sicut inquit sanct⁹ Odio in quodã sermone. Credimus ipsam interfuisse gaudijs ascẽsionis dominice ⁊ die sctõ pẽthecostes cũ aplis ſpiritu ſancti graz pceſſe quã ꝺstat eã a ꝺcepti one xpi pleniſſime habuiſſe. Dic ille. Quia em̃ tu ỹgo ad receptiõem ignis ſpũſancti te ceteris ampli⁹ ⁊ diligẽtius dispoſuiſti. ⁊ ceteris solicitius custodiſti. ideo ipe ignis ſpiritus ſancti maiorẽ in te oparõem ⁊ ſtutem habuit. ¶ Quattuor em̃ sunt dispoſitiua ad recipiendũ spũm sctm̃. q̃ oĩa tu pfectiſſime habuiſti. Primũ est deuota orõ. Ad qđ inuitẽ dixit saluator Johã. xiij. Ego rogabo patrẽ ⁊ aliũ paracliti dabit vob. Vñ canit ecclesia. Oratibus apl'is deũ veniſſe nunciat. Hoc aũt tu ỹgo bñdicta habuiſti. De apl'is em̃ spũm sctm̃ recipiẽtibus scriptũ est Actuũ. j. Hi omes erãt pseuerãtes in orõnibus cum Maria matre Jesu. Secũdũ dispoſitiuum est pfunda humiliatio. iuxta illud Isa. lvj. Sup quẽ reqeſcet ſpũs meus niſi sup humilem ⁊c. Tu ỹo sup oĩes humillima fuiſti. Vñ in tuo cãtico cecinisti. Respexit hũilitatẽ ancille ſue. Quapropter Petr⁹ rauen. sup Missus est. ait. Ecce quã vocauit angel⁹ domina: ipa se agnoscit ꝺfitet ancillã. qz deo tus anim⁹ infusis bñficijs creſcit. ⁊ ad obsequium angel' ⁊ gram. nõ aũt ad superbiã et arrogantiã pſilit vel ptumescit. Tertiũ dispoſitiuum est cordis puritatio. Vñ pphera volens petere spũſancti infusionẽ. Primo petit cordis mundatiõem dicens ps. l. Cor mũdũ crea in me deus ⁊ ſpiritũ rectũ inuoua in viscerib3 meis. Tu vero hanc puritationem super oĩes habuiſti. quã pater eternus ſanctificauit. iuxta illud ps. xlv. Sanctifica

Quattuor dispoſitiua ad recipiendum spiritũ ſctũ

uit tabernaculũ suũ altissimus. quã filius q̃ ẽ splendor patris illustrauit. Unde Apoc. xij. appellaris mulier amicta sole. & quã spũssanctus purificauit. Iuẽ illud Lu. j. Spũssanctus supueniet in te. Quartũ dispositiuũ est mẽtis trãquilla vacatio. Uñ xps ingt apls Luc. vl. Sedete in ciuitate q̃silq3 induamini ꝓtute ex alto. Sedere. i. a supfluis curꝫ q̃escire. Tu ꝙ pfectissime obseruasti semp illud ps. xxxiij. Uacate & videte qm̃ suauis est dñs. ẽ. Q, aũt ignẽ spũsserit supp oms alios custodierꝫ manifestũ est. Nã q̃tuor fuerũt q̃ ustũ ignẽ in te custodierũt. Primũ est: q̃ i te habuisti ignẽ diuinũ & ppetuũ q̃ nũq3 extinguit. s. dei filiũ. q̃ in vtero tuo nouẽ mẽsibus habitauit. Nã licꝫ p natiuitatẽ tuã recesserit a tuo vẽtre. nõ tñ recessit a tua mẽte. ꝫ semp ignẽ spũsserit in te incẽdebat. Ipe em̃ inquit Lu. xij. Ignẽ veni mittere in terrã. & q̃d volo nisi vt ardeat. Scõm est. q̃ habebas pabulũ ꝓtinuũ. i. bona opa. Nũq3 em̃ ociosa fuisti. Uñ de te dr Prou. vl. Panẽ ociosa non comedit. Et iõ in te verificatũ est illd Leui. vj. Ignis sp ardebit i altari meo. i. in te q̃ fuisti altare dei. Quẽ nutriet sacerdos. i. xps sũmus põtifex. subijciẽs ligna. i. ꝓtutũ opa per singulos dies. Tertiũ est: q̃ habebas sufflatoriũ. i. amoꝛẽ dei. q̃ ꝓtinue cor tuũ incendebat. & in cor tuũ sufflabat. Nõ q̃dẽ sufflatorium q̃ multi nõ hñt. iuxta illud Hierem. vj Defecit sufflatoriũ in igne. Iõ ignẽ spũssanctus in te nequeũt ꝛseruare. Quartũ est: q̃ habebas feruoꝛẽ desideriũ q̃ se mutuo inflammabãt. Sic em̃ ex collisione lapidũ ignis excutit. sic ex agitatõe sanctoꝝ desiderioꝝ calor spũsserit mens tua inflãmabat. & diuinis ꝛsolationibꝫ replebat. iuxta illõ ps. cij. Qui replet in bonis desideriũ tuũ. Tu q̃ꝫ o benedicta ẽgo ꝓtẽ ac opatõem & ꝓprietatẽ ignis in te sup oms alios habuisti. Nã vt hr in libro de ꝓpri. rer. Inter alias ignis ꝓprietates est inflãmare: purgare: illuminare & vnire Sicut patet de duobꝫ ferris q̃ adinuicẽ vniri nõ pnt nisi p ignẽ. Tu ꝙ brissima virgo nõ em̃ recepisti ignẽ spũsserit in tua sanctificatione. & in filij dei ꝛceptõe. ac in lingtis igneis in visibili de celo missione. q̃ te totã inflammauit. purgauit. illumiauit. & cũ deo vniuit. ꝫ etiã omes ignis ꝓprietates in te recepisti. Tu em̃ inflãmas frigidos. & ꝓpr̃ hñ mar pulcre dilectionis appellaris. Ecci. xxiij. q̃ ad dei amoꝛẽ & dilectiõem frigidos & repidos inflãmas & accẽdis. Item immũdos purgas a peccatis. & ꝓpter hñ in pdicto. c. mater timorꝫ nominarꝫ. q̃ vt dr Prouer. xv. Per timorẽ dñi declinat oĩs homo a malo. Per ignorantiam q̃ꝫ tenebꝛosos illuminas ad dei cognitionẽ. & ꝓpter hñ in pallegato. c. dicerꝫ mr agnitionis. Itẽ hoies elongatos & diuisos a deo vnis & copulas ei. & ꝓpter hñ in eodẽ. c. vocaris mr sancte spei. p. spem em̃ hõ approximat deo Heb. vij. Tu etiã o ẽgo gl'iosa i sacra scriptura p ignẽ figurata es. Uñ Exo. xiij. dr. q̃ deus ꝓcedebat populũ suũ p noctẽ in columna ignis. De quo etiã ꝓpheta ait. ps. ciij. & ignẽ vt luceret eis p noctẽ. Te em̃ q̃si nostrã columnã misit deus vt nos añcederes. & ignee tue exemplaritatꝫ illustrares. & i terrã pmissionis pduceres. Dr q̃ꝫ Exo. xix. q̃ descendit dñs in igne. Tu em̃ fuisti ille ignis in q̃ dr descẽdit. Uñ dr Exo. xij. Apparuit dñs iflãma ignis in medio rubi. Tu em̃ fuisti flãma illa in q̃ apparuit deus incarnat⁹. Tu es ille ignis ꝓpetu⁹ q̃ nũq3 deficiet. Leuit. vj. Tu es q̃si ignis effulges. Ecci. l. Et iõ tua plentia debes aliq3tulũ elemẽtũ ignis decorare Respõderũt añtangli dicẽtes q̃ tã clarissime ꝛgini ꝛueniebat loc⁹ icõpabilit dignior & clarior. Ignis nãq3 i sua spera non lucꝫ ab ẽ ex pandẽdo splẽdorẽ suũ ꝓpr̃ defectum materie Si em̃ ab ẽ mitteret splẽdorẽ suũ: eclypsarꝫ oĩs stellas q̃ sup̃ ipm̃ sunt. Sic mãifestũ est de duabꝫ cãdelis accẽsis. quarꝫ vna alteri facẽ umbrã Licet g̃ ignis de sui natura sit lucid⁹ tñ nõ diffundit suos radios p oꝛbẽ rõne pdicta. Uñ Dionysi⁹ li. xij. de ãgelica hierarchia ingt. q̃ ignis i sua essentia ẽ occult⁹. ãsibilis & incognit⁹ ac circũuelat⁹ splẽdoꝛibꝫ. Que ꝛba expones ei⁹ cõmẽtaꝛ ait. Dr occultus q̃ in sua essentia sensibiliter nõ videt. Inuisibil & incognit⁹ dr. q̃ sine subiecta materia ñ ꝛcipit. Dr etiã circũuelat⁹ splẽdoꝛibꝫ. Naꝫ splẽdidi ignis radij circũuelant. q̃ ad secretum sbe sue sinũ reducti ab hũanis sensibꝫ occultant. His dicerꝫ sctus Joh. bap. ingt beate ꝛginj. Licet o bñdicta dei mr tu habeas pdictas ꝓprietates ignis. & alias multas q̃s posuit Dionysi⁹ vbi s. dr. q̃ ignis ẽ coꝛp⁹ lensibile lõge excellẽti⁹ & subtili⁹ oibꝫ alijs rebꝫ coꝛporalibꝫ. & nature spũali primũ. & ẽ tradens se oibꝫ sibi quoq3 mõ approximantibꝫ mouẽs vniuersa se participãtia. renouatiu⁹ omniũ. nature custos. clar⁹. distinguẽs & resiliẽs. sursum mouẽs. excellus. sp motiu⁹. ꝓhensiu⁹: & mutatiu⁹: ac pꝛeter actiu⁹. & inter oia alia elemẽta natura hñs purioꝛẽ. ẽ. Tñ q̃ꝫ vt dr in li. de ꝓpri. rer. Ignis de sui natura sp sursum ascendit. Ut etiã dic phs. iiij. metha. p hñ

Maria figurat p ignem

Quartum ꝓprium / quod habuit Maria

Maria ꝛs ꝓpheta ignis

figurat q̄ tu q̄ tota fuisti ignea diuīo amore
z semp ī mūdo ascēdisti de altitudie vni⁹ p̄tu
tis ad altitudinē alteri⁹ maiorz. vbes etiam
nūc ascēdere ī altū q̄tū potes ad locū tibi ab
eterno deputatū. vt verificēt de te illō ps. xxx
ij. Ascēdit sup cherubin z volauit: volauit su
per pēnas vētoz. i. oīm angl'oz. Tūc Gabri
el archangel⁹ dulciť intonuit. Ascēde supi⁹
o spēs z decor roti⁹ curie celestz. Ascēdit q̄ vir
go brīssima celū lune in q̄ inuitata est vt ali/
quātulū mozaretť ppť ppīetates lune quas
ipa habuit z potuit ei sic dici. Luna dz q̄si lu
minū vna. i. p̄ncipal' z maxia. qz cozpi solari
in magnitudine z pulcritudine ē simillima.
vt dz in li. de ppīe. re. vbi etiā dz. Luna ē pul
critudo noctz. Que oīa tibi ꝓueniūt o brīssi
ma femina. Unī appellarz Lañ. vj. pulcra
vt luna. Sicē em luna nocte illumiat. fugat
tenebzas. ambulātibꝫ i nocte iter ostēdit. sic
tu vallē lachrymaz tenebzosam. s. mūdi. z sil/
uā ferz plenā illumias. errātes reducis. z pec
catoribꝫ iter q̄ ad celestē p̄iam ꝓuenire pos/
sint oñdis. Sicē etiā luna suū lumē recipit a
sole. z recep tū reflectit ī terrā. vt ī eodē libzo
dz. z fuit sīa p̄bi ī libzo elementoz. Jta tu a
sole iusticie filio tuo illuminarz. Juxta illud
Apoc. xxj. Lucerna ei⁹ est agn⁹. z receptum
lumē in mundū reflectz. Tu em es lumen ad
renelatiōem gentiū: z gl'ia plebis tue israel.
Luc. ij. Et ideo in h̄ celo lune conuenienter
poteris p aliquos dies pmanere. Rñderunt
añt angeli. Nequaq̄ ita erit. Luna enīz est
instabilis z mutabilis. Unī de insipiēte dicit
Stult⁹ vt luna mutabit. Eccl. xxvij. Jpa āt
est z fuit semp q̄eta. Itē luna patit eclypsim.
nec semp illuminat. Jpa aūt semp est clara
z lumiosa. z nūq̄ illi deest lumē. et ideo de ipa
dicatur Apoc. xij. Et luna sub pedibus eius

O Maria hzp̄ꝑ eta res lune

Quapropter ascēdere debet supi⁹. ¶ Cū autē
ad celū mercurij ꝓuenisset. ūntata ē vt ibi cō
moz aret. z potuit ei sic dici. O bñdicta ꝑgo:
tu nosti q̄ Mercuri⁹ a poetz appellat⁹ deus
sapie z eloquētie. qz fm Ptolomeū dat esse
studiosos z facūdie amatores. Et ꝓpter hoc
Licaonij appellabāt Paulū mercuriū rōne
eloquētie. vt dz Act. xiij. Itē scis q̄ a pdictis
poetz (maxie a Lucano) dz ad aquaz dū ait
Quātū dñs pcussit aq̄z. ꝛc. Itē qz ipe mer/
curi⁹ est cit⁹ ī suo motu. dz ab ipis poetis cur/
sor decoz siue planeta. Jpe etiā sp cū sole gra
dit. z nūc añ solē nūc post solē. z nūc iuxē solez
inuenit. vt dz in libzo de ꝓpī. rez. Tu vero
es omniū sapientissima z eloquentissima. Unī
ꝓpter tuā facūdiā dicit tibi Iponius celestis

P Maria hzp̄ꝑ eta tes mer/ curij.

Lañ. ij. Sonet vox tua in auribꝫ meis. vox
em tua dulcis. Jnsup tu p patiam omnibus
aḡs tribulationū dnata fuisti. que tuā non
potuerūt extinguere charitatē Lañ. viij. Tu
etiā citissima z festina es in ꝑsuentiōe z auxi
lio pcōz. q̄bꝫ miserta: solē. i. filiū tuū associ/
as. nunc q̄ añ illū genuflectis z ipm pro eis
dep̄caris. nūc post illū vadens persuades vt
parcat. nūc iuxta illū sedens rogas vt eos il
lumiet. semp q̄ illi ꝓxima p amorē charitatz
ꝑsortio sociarz. Unī dicere potes illud Lañ.
ij. Dilect⁹ me⁹ mihi z ego illi. Dixerūt ān
gelib. ꝑginī Ascēde altī⁹ regia celi. qz adhuc
grādis nob restat via. nec h̄ loc⁹ tibi ꝓuenit.
Jpe ei mercuri⁹ a poetz infamat q̄ cū venere
fornicat⁹ fuerit. Tu vo sp ꝑgo purissima fui
sti. z iō nō bñ ꝓueniūt nec i vna sede morāt.
Maiestas z amor. Mercuri⁹ q̄z ili. de pp̄.
rez. mō masculin⁹ mō femin⁹ ee dicebāt. qz
se ꝓuertit ad naturā illi⁹ cui ꝓiūgit. z cū bōis
bon⁹. cū mal'āt mal⁹ effici dz. Tu vo o optia
femiaz z sp itemerata ꝑgo cū bonis bona es
z cū mal'sp plena pietate fuisti. z eis tua brīfi
cia misericozdit̄ p̄stitisti. ac eos tuo exemplo
ad bonū ꝓuertisti. Ut ei sc̄ptū ē in. c. nō ē. xxxij
q. j. q̄ bon⁹ pmāet: nō polluit̄ si malo societ̄. sed
pot⁹ suo exēplo mal⁹ ī bonū ꝓūtit̄. Quo di/
cto altī⁹ ī celū euolauit ¶ Intrāte āt illa celū
venerz inuitata fuit sic. Tu scis brīssima ꝑgo
q̄ ven⁹ a poetz appellat̄ dea amoris. qz amore
mētes īflāmat. z dura pectora mollia facē. vt
dz in li. p̄dicto de pp̄e. re. Et tu silr mī pulcre
dilectiōis appellarz. Eccl. xxiij. Tu em trāte
charitatz exiristi z trāsopere deū amasti q̄ eius
amore tuo captū ad te traxisti. eūq̄ tibi spō/
sum ac filiū fecisti. Jnsup mlt⁹ az ꝑginū cor/
da ei⁹ amore iflāmasti ita vt p⁹ te filij sui a/
more ardētes ipz seq̄nt q̄cūq̄ preserit. sic p
pphetā fuerat pdictū. ps. xliij. vbi dz. Ad/
ducēt regi ꝑgies p⁹ eā. Jpa q̄z ven⁹ (vt dz ī
li. de pp̄. re.) dz lucifer. qz ip pcedit solē habet
q̄z colorē cādentē z refulgētē sil'ez electro. z lu
per oīa sidera fulgēti⁹ lucet. ppť q̄d appellat̄
iubar. q̄si splēdorē emittēs. Tu vo ortū sol'
eterni nō solū ꝓueniste sz etiā cū mūdo oriri
fecisti. z nouē mēsibꝫ i vtero tuo baulasti. z il/
la stella q̄ solē pepit fuisti. ac oīs splēdoris et
decoris radios p vniūsum orbē emisisti. Unī
de te p̄ dici illd Job. xxv. Sup quē nō splen
det lumē illi⁹? Et illd Ezech. xliij. Splēde/
bat ꝑra a maiestate ei⁹? Ut etiā ait Misael z
Ptolome⁹ (z ponit̄ in p̄dicto libzo de ꝓpīe.
rez) venus dī ponit ad pulcritudinē. ad de/
lectatiōem vilius z odozatus. gustus audit⁹.

O Maria hzp̄ꝑ eta tes vene ris.

¶ Maria hyperetas solis.

¶ Alscẽdes igit celũ sol⁹. ibi sil⁹ iuitata fuit. et potuit sic ei dici. Tu bñ coñuisti o ꝟgo sapientissima q sol radios mittes i feces ñ inficit ab eis. Tu ꝟo intrãs i hũana generatõe pcato infecta: nõ es ꝓtamiata. imo aĩa tua intrãs corp⁹ ad modũ radij solarꝫ: illibata ⁊ ĩmaculata remãsit a pctõ originali. Uñ tibi canit eccl'ia. Sic solarꝫ radi⁹ corruptõis nescius intrasti mris viscera o gl'iosa dña. Item sol dr qũ sol⁹ luces ꝑm grãmaticos. sic ee dr in hysto. scolas. c. iiij. eo q sit fons totⁱ⁹ lumis cui⁹ radiatiõe supioza ⁊ inferioza radiãt. vñ (vt dr in pdicto li. de pp. re.) ẽ maior oĩb⁹ luminaribꝫ celi i q̃ntitate ⁊ dignitate ac claritate ⁊ ptũte. atq effectuũ multiplicitate. Et i eodẽ etiã li. dr. q sol suo ppo motu ordinato ⁊ ꝑturbato ordinat ⁊ pficit vniũsa. De q̃ in q̃t Amb. in hexamerõ. Sol est oculꝰ mundi. iocũditas diei. pulcritudo celi. mẽsura tẽporũ. virt⁹ ⁊ vigor oĩm nascẽtiũ. dom⁹ planetarum. decor ⁊ pfectio oĩm stellaꝝ. Et Marcian⁹ phs (vt etiã recitat i pdicto li. de pp. reꝫ) dic. Sol ẽ pncipiũ lucꝫ. rex nature. mẽs mũdi. fulgor olimpi. ⁊ moderator firmamẽti. Et Plato in thimeo ait. Sol a deo fact⁹ est q̃si pditor rerꝫ: lucẽ emittẽs clarissimã q cetera illustrant. Et Arist. i li. de elementꝫ inq̃t. Sol hꝫ lumẽ ppriũ. stelle ꝟo ⁊ luna lumẽ a sole ac q̃situ. sic q̃n a cãdela speculũ ei appositũ illuminat. Item dic Marcian⁹: vt etiã refert i pdicto li. de pp. re. q sol in medio signiferi incedens bifidos radios emittit ex se qbꝫ supeꝛioza ⁊ inferioza illustrant. Dionysi⁹ q̃ꝫ i li. de diui. no. c. v. de pprietatibꝫ solis loq̃ns ait q nõ solũ illuminat sꝫ etiaꝫ renouat. nutrit custodit. pficit ⁊ discernit. vnit ⁊ refouet. fecũda facit. auget. mutat. collocat. plantat. remouet ⁊ viuificat oĩa. Dec ille. Cui⁹ verba exponẽs ꝓmẽtator dic. q sol in sua substãtia ⁊ essentia hꝫ oĩmodã simplicitatẽ ⁊ ꝑpetuaꝫ ꝑmanentiã ac incorruptibilitatẽ ⁊ summam ad motũ habilitatẽ ⁊ agilitatẽ. summãq; activitatẽ ⁊ ꝟtutẽ. Nã hꝫ ꝟtutẽ illumiatiuam. Licet em cui⁹ lumẽ q̃q ab hoĩb⁹ auferatur. vtputa terre iterpositõe vel lune. tñ i suo lumine nunq̃ deficit. Item ꝟtutẽ renouatiuam. Nã pozos terre aperit: ⁊ virtutẽ latentẽ i radicibꝫ ad actũ pducit ⁊ terre supficiẽ herbis frondibꝫ ⁊ floribꝫ renouat ⁊ reuestit. Item hꝫ ꝟtutẽ nutritiuã. qꝛ ad interioza radicũ et seminũ solaris radius subintrans: calore suo humiditatẽ terre dissoluit. ⁊ vi sua attractiua de illa humiditate attrahit. ac in nutrimẽtũ terre nascẽtiũ ꝓuertit. Item ꝟtutẽ hꝫ inferiorum ꝑseruatiuã ⁊ saluatiuã. nã elemẽta ꝓpter ꝓprietatẽ quã hñt inter se: ad inuicem se destruerẽt. nisi p ꝟtutꝫ celestis (maxime solis) i fluentiã ꝓciliarent. ⁊ sic in esse debito saluarẽtur. Item hꝫ ꝟtutẽ pfectiuã. qꝛ qđ calor elemẽtaris incipit agere i generatõe corporꝫ: calor solarꝫ pficit ⁊ deducit ad debitũ ꝓplementum. Uirtutẽ q̃ꝫ discretiuã. nã colores ⁊ rerꝫ spẽs q̃ in tenebrꝫ sẽ ꝑsulse ⁊ incognite: p ꝟtutẽ solaris lumis agnoscũt ⁊ ab inuicẽ discernũt. Item ꝟtutẽ vnitiuã. qꝛ vnit ⁊ ꝯcordat ac conciliat planetas i suis effectibꝫ. ⁊ ppr hꝫ collocat⁹ est medi⁹ inr planetas. Hꝫ q̃ꝫ ꝟtutẽ fecũdatiuã qꝛ vim generãdi. Et varias spẽs pducẽdi cõfert inferioribꝫ. Nihil em fructificat vel crescit: vbi sol' radi⁹ nõ attingit. Et de hac ꝟtute tãgit phus. ij. phiꝰ. dices q sol ⁊ hõ generant hoiem. Item hꝫ ꝟtutẽ ꝑfortatiuã q mediante corpa aialiũ i mis viribꝫ fortificant. Et sil'r est de aliis viuẽtibꝫ q̃ ei⁹ approximatõe i vigore meliorãt. ⁊ p ei⁹ elõgatiõem debilitant sicut pt⁹ de floribꝫ: q̃ aperiũt in ortu solis. ⁊ in ei⁹ declinatõe marcescũt ⁊ claudũt. Uirtutem etiã hꝫ tẽpoꝝ ⁊ dieꝝ mutatiuã. ordinatiuam ⁊ distinctiuã. qꝛ ꝑm ei⁹ ascẽsum ⁊ descẽsum p signa australia ⁊ septẽtrionalia facẽ tẽpora diuersa in q̃litatibꝫ. ⁊ dies longiores ⁊ breuiores noctibꝫ. Item hꝫ ꝟtutẽ inferiorũ informatiuã. qꝛ ꝑm ei⁹ approp̃inq̃tionẽ ⁊ elongatiõem facies hoĩs ⁊ aialiũ corpa calore et vigore disponunt. Unde dicit Ptolomeus (vt etiã refert in libro de ppriet. rerꝫ) q sol facẽ hominẽ corpulentũ. facit pulcrũ ⁊ coloratuꝫ ⁊ magnoꝝ oculoꝝ. Et qꝛ natos in sua ꝓstellatione facit pulcros. ideo depingit in facie pulcri pueri. Unde etiã appellatur phebus id est pulcer. Habet quoq; virtutem purificatiuam. Radioꝝ em suoꝝ dispersione sub-

tiliat aerem ⁊ disgregat: ac cōsumit vapō: ē
inficiente aerē: ⁊ dispergit ac fugat aurā pe/
stilentem. Item habet virtutē calefactiuā: in
flammatiuā ⁊ vitiuā. Juxta illud Virgilij
viij. eney. Sol mediū celi cōscenderat igne⁹
orbem. Et virtutē attractiuā. quia caloze suo
attrahit hūores ⁊ vapores a mari ⁊ ab alijs
aquis. qui postea in pluuias ⁊ niues ⁊ simi/
lia conuertunt. Jtē virtutē vitificatiuaz. qz
inter omnes planetas maxime disponit ani
malia ad animatiōem ⁊ vitificationē. et ni/
hil posset viuere in terra nisi iuuaretur solis
vigore ⁊ influentia. Jtē habet virtutem sue
maxime quantitatis ⁊ magnitudinis ac ve
locitatis occultatiuā. Mā cum sit octies ma/
ior tota terra: vt dicit Macrobi⁹. ꝓpter alti
tudinē sui situs vir bipedalis videt. ⁊ in ei⁹
aspectu visus human⁹ recipit. qz homib⁹ vi
det maiorē i suo ortu ⁊ occasu: qñ ab eis magz
elongat ꝯ i pūcto meridiei qñ eis magis ap
propinqt. Jtē cū ꝯtinue moueat velocius la
gitta. tamē ab aliquo moueri nō videt. ꝑ ni/
mie em claritatz intensione ⁊ excessu: sicut ei⁹
quātitas: sic ⁊ mot⁹ velocitas hū annz visum
subtersugit. Hec oia cōmētator vbi s. ⁊ po/
nunt i pdicto li. de pp. re. Quas oēs solis ꝑ
prietates ⁊ multo plures tu ꝟgo bñdicta ī te
hze cognoscerz si qs tuas ꝟtutes voluerit spe
cularī. ⁊ ad spūalē intelligētiā ꝟtutes ipsius
solis reducere. Tu igit ꝟgo q tāti es splēdo/
ris. tāte lucis. tāti decoris. tāte glie. ⁊ tāti fulgo
ris: vt tua pūtia supni resplendeāt ⁊ inferi.
q sicut sol oritur sup bonos ⁊ malos Mat. v.
⁊. c. fi. xxviij. di. ita claritatē tuā oib⁹ impar/
tirz. Et nō solū es mūdi pnceps ⁊ orbis ocu
lus: iz si mille essent mūdi ⁊ orbes: oīes tuis
radijs fulgētissimis illustrares. Tu cui⁹ itel
ligētia sol appellat dicēte btō Lypano ī quo
dā sermone. Lego ⁊ intelligo q ꝟgo Maria
q dā mūd⁹ intelligibil⁹ ⁊ admirand⁹ ē. cuius
terra soliditas humilitatis. cui⁹ mare latitu
do charitatis. cui⁹ celū altitudo ꝯtemplatio
nis. cui⁹ sol splēdor intelligētie. cui⁹ luna de/
cor mūdicie. cui⁹ lucifer fulgor scitatz. cuius
arcturus grā septiformis. cui⁹ sydera cetera/
rum ornamēta ꝟtutū pulcerrima. Tu etiaz
q in sacra scꝑtura sol vocarz: dicēte ppha ps
xviij. In sole posuit tabernaculū suū. s. deus.
dehs paulisper in solis celo demorari. Et eo
maxie. qz maiestatē tuā ꝯgruit sonis dulcis/
simis recreari: q in h celo ꝓcipi pūt. Dz em ī
li. de pp. re. Et mutuo ꝯcursu orbiū ⁊ mo/
tu ꝯrario planetaz: dicūt sapiētes generari
ꝯcentū ⁊ armoniacā suauitatē Un Macro/
bi⁹ in lib. Ciceronis ait. In ipulsu ⁊ motu
ipsoz orbiū efficit son⁹ ille q acuta cū grauib⁹
temperās equalē armoniā efficit ⁊ cōcentuz.
Ad hāc aūt armoniā celestē pficiēdā h facit
sol in suo circulo qō facit media cozdula in
musico instrumēto. Hec ibi. His aūt audi/
tis cecinerūt anglī illud Ecci. xxvj. Sicē sol
oriēs mūdo: sic mulierz bone spes ī ornamen
tū dom⁹ sue. Que dom⁹ nō est hic. quā vide/
licet domū ista fulgētissima ꝟgo debet ornare
sed est multo altioz. Et iō ipsi angeli dulciter
decantādo beatissime ꝟgini dixerūt. Ascēde
superius. ¶ Peruenerūt g ad celū martz vbi
etiā inuitata fuit. ⁊ potuit sic ei dici. Mars
a gētilib⁹ ē appellat⁹ de⁹ belli. vt dz ī li. de pp.
re. vbi etiā habet q iste planeta disponit ad
audaciā ⁊ fortitudinē ⁊ victoriā de hostib⁹. et
etiā inclinat ⁊ disponit ad igneas opatiōes
fabroz. s. ⁊ ferrarioz. Tu ꝟo victoriosissima
ꝟgo de oib⁹ hostib⁹ semꝑ triūphū ⁊ victoriā
habuisti. sic ꝑ dixerat dns diabolo a te ꝯterē
do dicēs Hen. iij. Ipsa cōteret caput tuum.
Numeri q z. xxiij. pphetatū fuerat. Eōlur
get ꝟga de Israel ⁊ pcutiet duces moab. i. de/
mones. Un ī tui figurā moysi dz Exo. xiij.
Leua ꝟgā tuā ⁊ extēde manū sup mare. i. su/
per malignos spūs. q ꝯturbāt mare h⁹ mūdi
Tu hoies pusillanimes factos ꝑ petm: facis
aiosos ꝑ gram eis ipetratā. Un dicz eis illō
Isa. xxxv. Dicite pusillanimis: ꝓfortami et
nolite timere ⁊c. Tu vas fidelib⁹ tuis ō ma
lignis hostib⁹ victoriā. Un de te dicit ꝑ illō
ij. Mach. x. Horum sibi placet dat dignis vi
ctoriā. tu etiā charitate tua corda mortaliuz
oī metallo duriora facz liq̄da ⁊ tenera per de/
uotiōem. ita vt verificet illud Judith. xvj.
Petre sic cera liq̄scēt. Tu debiles ī fuitio dei
facz ex fernoze fortes ⁊ robustos. ita vt de nu
is bellatoribꝰ dici possit illō Job. x. Fortissi/
mi bellatores ei⁹. Rūdert aūt anglī dicētes.
Neq̄q o dña h ꝑmanere debes. qz iste mars
appellat⁹ de⁹ belli. tu ꝟo dea pacz. Dic (vt dz ī
dicto li. de pp. re.) ad iracūdiā ⁊ ꝑturbatōem
ꝓmouet. tu ꝟo q̄etē ⁊ trāquillitatē animi ꝑ
curas. Ascēde g superi⁹. ¶ Ad celū aūt Jouis
cū puenisset: etiā ibi. inuitata fuit ⁊ talib⁹ ꝟbis
inuitās eā vti potuit. Tu nosti q fm fabulas
poetaz ⁊ gētilū errores Jupit dz. qñ iuuas
pz. qz appellabat summ⁹ deoz ⁊ deaz pz. Et h
planeta ī li. de pp. re. dz eē benigno⁹. calidus ⁊
hūid⁹. i suis q̄litatib⁹ tpat⁹. i colore argētē⁹.
candid⁹. clar⁹ ac blād⁹. Et iō in ei⁹ circlo cau
sam felicitatz: antiqui phi posuerūt. vt dicit
Marcian⁹ phs. Et ipe reprimit maliciam

S Maria hzppeta tes maz

T Proprie tates Jo uis

naturalẽ saturni. Itẽ in corpe hois cooperat ad pulcritudinẽ ⁊ honestatẽ. pulcr̃ em̃ colorẽ nigrũ ⁊ rubꝛe pmixtũ causare solet. pulcros q̃ oculos ⁊ dẽtes ac crines. barbã q̃ rotũdã. vt in q̃rt° Ptolome⁹. ⁊ etiã ponit i pdicto li. de pp̃e. re. vbi etiã dꝛ q⁹ pest aeri ⁊ sanguinis ac languinee cõplexiõi. Et sb ipo ꝓtinent honores ⁊ diuitie ac optimũ indumẽtũ. Itẽ sm astrologos indicat sapiaz. rõem ⁊ veritatem. Et qñ apparet in ascẽdẽte dignat reuerẽtiã. honestatẽ. fidẽ ⁊ disciplinã. ⁊ erit finis ad saluatõem: ⁊ oim signoꝝ celestiũ ꝓfortat bonitatẽ. Hec ibi. Quas oẽs pp̃etates tu ꝺ̃ go bñdicta i te habes. vt pꝛz tuas excellẽtias intueri. Tu em̃ es regina celi ⁊ dña angloꝝ ⁊ oim̃ sctoꝝ. ⁊ pares restauratiua oium creaturaꝝ. Tu benigna es. seruẽs ⁊ humilis. mediũ ꝓrutis tenẽs. omi argẽto cãdidioꝛ: ⁊ q̃si nouũ speculũ in q̃ sol splendet e⁹ne q̃ris: que bonitate tua natũ ex te æũ mitigas: ⁊ placatum hoibꝫ reddis. Cui⁹ figura hꝫ. j. Regũ. xxv. de Abygail q̃ accessit i occursum Dauid irati. ⁊ veniẽtꝫ cũ exercitu suo vt vlciscꝛetur se de viro ei⁹. Uñ sua humilitate ⁊ bonitate placauit illũ. Sub te q̃z o impatrix mundi ꝓtinẽt honores: diuitie ⁊ idumẽtũ optimuz Jux illõ q̃ dꝛ to ps. xliij. Astitit regina a dextris tuis i vestitu deaurato circũdata varietate. Tu q̃z pepisti illũ q̃ est sapia dei p̃is j. Loꝛ. j. In q̃ sunt oẽs thesauri sapie dei. ad Col. ij. Qui ẽ via ꝑitas ⁊ vita. Joh. xiij. et si ꝓfuetudinẽ. viij. di. Tu duotos tuos facis pulcros i ꝺ̃spectu dei. rubiq̃dos caritate. nineosq̃ mũdicia ⁊ puritatẽ. reuerẽtes honestos. fideles ⁊ mozigeratos. eosq̃ i omi boto ꝓfortas. ⁊ postremo saluos ac felices reddis. Quibꝫ dixisti Prouer. viij. Qui me inuenerit inueniet vitã ⁊ hauriet salutez a dño. Quibꝫ de causis i celo isto dẽtes aliquantulũ saltẽ dẽmozari. Rñderũt aũt angeli dicẽtes. Nõ est ꝓgruũ te o dña nr̃a in h̃ celo mozam trahere. Iste ei Jupiter a poetꝫ infamat q⁹ se pius ꝓmisit adulteria de q̃bꝫ tractat Ouid. in li. methañ. tu ꝺ̃ es ꝺ̃go illibata. Prete rea vt legit in li. pdicto de pp̃. re. Jupiter in xij. signo significat fuitq̃ tẽ ⁊ tristiciã. ac pauertatẽ ⁊ infirmitatẽ. que nullatenꝰ tibi ꝓuenirunt. Alcẽde igit altius. qz in sublimioꝛi loco expectaris. ¶ Alcẽdit q̃ celũ saturni. et ibi etiam inuitari sic potuit. O dña q̃ cõsolaris mestos. ꝓsidera q⁹ saturn⁹ (vt dꝛ in li. de pp̃. re.) planeta est melãcolicus. malinol⁹. frigidus. siccus. nocturn⁹ ⁊ pderosus. falsidic⁹. atq̃ instabil⁹. ⁊ senex depingit cũ facie curua: ac colore pallido aut liuido sic plũbũ. duasq̃ hz moꝛtiferas q̃litates. s. frigiditatẽ ⁊ siccitatẽ. ⁊ iõ fert⁹ sb ipsi⁹ ꝓstellatõe nat⁹ ⁊ cõceptus. vl' moꝛik. vl' pessimas ꝓsecũt qualitates. Nã saturn⁹ ꝺ̃m Ptolomeum i li. de iudicijs astroꝝ: facit hoiem plerũq̃ esse fusciũ ac turpem. ⁊ ad mala opa inclinat ⁊ ad pigritiam tristiciãq̃. Et q̃uis iste planeta dicat saturnus a saturãdo. vt dꝛ i pdicto li. de pp̃. re. tñ nũc a poetꝫ habet q̃dammodo i ẽrilitaz. Uñ Ouid. in epl'is dicit. Saturn⁹ perijt. perierunt ⁊ sua iura tẽ. Et iõ dẽtes h aliq̃ntisper moꝛã traherent ei⁹ pessimas qualitates ex ma bonitate vel in bonas cõmutare vl' saltẽ aliqualit̃ tpare. Rñdit aũt tũc dñs Jhs et dixit sue bñdicte mr̃i. Licz i pdicto li. de pp̃. re. dicat q⁹ saturn⁹ disponit ad sapiaz ⁊ doctrinã. ⁊ tu sapiẽtissima mr̃ mea de teipa sp dicere potuerꝫ illõ Eccl. xxiij. In corde meo doctrina sapie. q̃uis etiã disponat ad diuitias ꝓgregadas de te ãt dicat Proũ. vi. Multe filie ꝓgregauerũt sibi diuitias: tu ꝺ̃ supgressa es vniuersas. Tñ nõ cõuenit te omi letricia ⁊ iubilatiõe dignissimã: in loco isto mestitie causatiuo dẽmozari. vl' imutare ei⁹ naturalez q̃litatẽ sibi ab initio inditã ad dcorẽ vniũsi. Et his dictꝫ cepit dulcit dẽtare illõ Lañ. ij. Jã hyems trãsijt imber abijt ⁊ recessit. surge amica mea ⁊ veni. Et statim introduxit illã in celũ stellatũ. ⁊ ibi posuit i capite ei⁹ coꝛonã stellaꝝ duodecim. de qua habet Apoc. xij. ¶ Jn h̃ aũt celo vt pmanere vellet aliq̃diu: sic potuit inuitari. O gl'iosa ꝺ̃go tu habes i te oẽs stellaz pꝛierates. qs ego posui in tertia pte ꝓncipali h⁹opis. ser. vlc. Tu enim fuisti illa stella matutina q̃ xpm ẽne diei solem tenebꝛoso mõdo adduxisti. Tu stella matutina q̃ xpianos nauigãtes p mũdi pelag⁹ ad poꝛtũ salutꝫ adducꝫ ⁊ dirigꝫ. Uñ i h⁹ figurã dꝛ Mat. ij. Stella ãcedebat eos vsq̃dum veniẽs staret sup̃ vbi erat puer. s. Jhs. q̃ sal⁹ interpꝛtat. Stelle aũt isti⁹ noie ꝓgrue tu vocaris. Quia sicut hec stella q̃ vulgariter dꝛ: la tramontana: de loco suo nũq̃ moueri videt. ⁊ tamen in spere circulo circuuoluit. vt dꝛ in li. de ppꝛi. rez. Sz q̃ circulũ hz breuissimũ. quasi non videt. vñ ⁊ immobilis dicit. Sic tu o stella diuina. q̃uis in statu gratie immobiliter pmanseris ⁊ ab ipso p motũ alicuius peccati nunq̃ recesseris. tamen in spere tue charitatis circulo: motu dilectionis diuine: velocissime cucurristi. Dicit em̃ Berñ. q⁹ q̃ amat vehemẽt⁹ currit velociꝰ ⁊ puenit citi⁹ Amoꝛ aũt tu⁹ fuit p modũ cuiusdã circula,

Maria hꝫ pp̃etates ꝓprias

Maria hꝫ pp̃etates poli

tionis.qz motꝰ circularꝫ est ab eodē in idem. Tu ꝙ sic deū amabas q̄ oīa alia nō nisi pro pter ipm diligebas. Et sic oīs amor tuus ab eo incipiebat ⁊ ad ipm redibat. Unde Ecci. xxxiij. dixisti. Gyrū celi circuiui sola. gyrū celi. i. celestiū amorū. Et bñ dixisti sola. qz nullius scti amor fuit ita ī deū totaliter directꝰ sic amor tuus. Unde ⁊ breuissimū circulū habebat. qz pꝰ ꝛēplatiōz dei oīa q̄ occurrebāt statim referebas ī eū. ⁊ oīs tua actio sp intētio fuit ī dñm. Jtē sicut illa stella a pollēdo vocat polus. ḡa semp pollet hoibꝫ. ⁊ nūq̄ occidit. vt dz in pdicto li. de ppria. rez. Sic tu splēdorē tuū nūq̄ mūdo subtrahis Et sic (vt ī pallegato li. dz) ad hāc stellā astrologi potissime respiciunt. qz p eiꝰ situ discernūt termini ⁊ status aliarū stellarū ⁊ celestiū circuloꝝ. Sic scti q̄ sunt veri astrologi celestia ꝛēplantes potissime ad te recurrūt ⁊ attendūt. qz sitꝰ sydez. i. mānsiones beatoꝝ q̄s hñt ī celo. ⁊ termini celestium circuloꝝ. i. pfectōes angeloꝝ p te discernūtur tāq̄ p ipoꝝ dñam ⁊ reginā. ⁊ p te etiā tanq̄ p celi portā oēs q̄ saluāt introducunt. Jtē sicut ista stella p girū arcturi sibi ppinqui ab aliis stellis est distincta. a cuiꝰ vicinitate polus arcticus est vocata. Arcturus em̄ ē curꝰ septē stellarū que istā stellā circūeunt: faciēntes ei quasi circulū ⁊ coronā. vt hz in dicto li. de ppria. rez. Sic tu coronis oīm sanctoꝝ: q̄ in septē ordinibꝰ distinguunt ꝛecoraris et coronaris. angeloꝝ. ſ. patriarcharū. pphetarū apl'oꝝ. martyrū. confessoꝝ ⁊ virginū. Qua re ꝛes in isto celo tibi valde ꝛdecēti aliqn tulum stare. maxie qz istud celū est ornatum varietate stellarū. sicut tu ꝛecorata es diuersitate fructū. Rndit aūt bta ꝙgo. Celū hoc sicut ⁊ alij inferiores sp mouet ⁊ instabile est. Unde Aristo. in li. de causis elementoꝝ dicit. Celū istud ingenitū est ⁊ mobile naturaliter. cuiꝰ motꝰ est retrolubilis sup axē rē. Ego aūt in oīmbꝰ requiez q̄siui. iō in hereditate dñi morabor. Ecci. xxiiij. Quapropꝛ ascēdere volo superi. ¶ Perueniē g̃ post hec ad celū crystallinū. de quo dicit m gr̃len. in ḡ. di. viij. fm opinionē Bede. q̄ factū est ex aq̄s in modū crystalli solidatis. Aquas em̄ sup celos collocatas scripture nobis auctoritas insinuat. Nā Ben. j. dz de ꝛeo. Diuisit aquas q̄ erant sub firmamento ab his que erant sup firmamentum. Firmamētū aūt est celū stellatum. Nā in eodē c. dz. q̄ fecit ꝛ stellas. ⁊ posuit eas in firmamēto celi. ⁊ dz firmamentū. qz est firmū. i. solidū ⁊ incorruptibile aci ppetuum pmanēs. Unde hac rōne octaua spera stellaꝝ q̄ ptinet sb se alias septē speras planetarū vocat firmamentū. a ꝛeo in pdicto. c. vbi dz. Appellauitq̄ firmamentū celū Extra exponit Nicolaꝰ de lyra. In hoc aūt celo q̄d ē supra firmamentū siue octauā sperā vl celum stellatū quod idez est. inuitari potuit ad manendū beata virgo talibꝰ verbis. Jstud celū est nature subtilis ⁊ celestis. tu ꝙ licz hac nus in terra fueris: vitam tamē semp celicā actitasti. ⁊ tante subtilitatis vt in te filiꝰ dei in cōceptione intraret. ⁊ in natiuitate sua extra te exiret. ⁊ p te transiret non aperiris claustris ꝙginalibꝰ. sicut intrat ⁊ exit solis radius per crystallū. Jn isto etiā celo benedicit deus Unde Dañ. iij. canebāt tres pueri in fornace ignis dicentes. Bñdicite aq̄ oēs que sup celos sunt dño: laudate ⁊ superexaltate eum ī secula. Tu ḡ que semp deū bñdixisti. ꝙ oīa secula bñdicere intēdis. q̄re in h bñdictiōis loco nō moraris? Cōsiderare etiā ꝛes q̄ aq̄ iste nō sunt frigide. fluxibiles. humide ⁊ pōderose. ſz diuina potētia sunt ita leuigate ⁊ subtiliate q̄ in naturā celestē sunt conuerse. ⁊ ideo pmanēt fixe ⁊ solide pspicueq̄ ⁊ trāsparentes sicut alij celi. vt dz in pdicto li. de ppꝛ. rez Tu ꝙ nūq̄ habuisti frigiditatē alicuiꝰ peccati. Tu fuisti sine fluxu viciꝝ. tu nō frigida p negligentiā vel tepiditatē. ſz feruida p charitatē semp extitisti. atq̄ ponderositatem iniquitatū vel ꝛcipiscentiaꝝ nunq̄ habuisti. De quibꝰ inqt Pſa. Qm̄ iniquitates mee supgresse sunt caput meum. ⁊ sicut onus graue grauate sunt sup me. Sz fuisti leuis ad volandū in altū ꝙ ꝛēplatōem. Unde ꝛe sub noie nubis dz Jſa. xix. Ecce dñs ascēdet sup nubē leuem ⁊c. Tu fuisti solida stabilitaq̄ in omni ꝛture. Jn te quoq̄ trāsparet omnis pfectio sanctoꝝ. Tuq̄ fuisti pspicua p oīm bonoꝝ morū exemplaritatē. Preterea sic dz in pallegato li. de ppꝛi. re. Celū crystallinum a superiori celo ſ. empyreo recipit lumē: ac luminositatis plenitudinē quā in inferiꝰ celuꝫ effluit ⁊ effundit. Tu ꝙ a celo diuine trinitatis tuā recipis claritatē quā p oꝛbē vniuersum diffundis Unde tibi dicere pñt nō solum mortales hoīes: ſz etiā scti oīs cū pſa. Jn lumine tuo videbimꝰ lumē. Jn te em̄ velut in crystallo relucet splēdoꝝ oīs sctitatis. Unde Amb. in li. de ꝙginibꝰ inquit. Sit vob tāq̄ in imagine descripta virginitas vitaq̄ Marie. a qua velut a speculo refulget species castitatis ⁊ forma virtutis. Hinc sumatis licz exempla: vbi tanq̄ in exemplari magisterio sunt expressa. p bitatis ⁊c. Et Hiero. in epi

Arcturꝰ quid sit

Celū crystallinuꝫ q̄re sic dr

Maria hz ꝛpera tes celi crystallini

stola ad Chromaciũ ⁊ Helyodoꝝ de re ait. In vigilijs inueniebaꝫ prioꝝ in sapiẽtia legis eruditioꝝ in humilitate humilioꝝ in carminibus Dauid pstantioꝝ in charitate gratiosioꝝ in puritate purioꝝ ⁊ in oĩ ꝓtute pfectioꝝ. Nec ille. Preterea si teneaꝫ opinio q̃ rundã astrologoꝝ: que recitaꝫ in pdicto lib. de pprietatibꝫ reꝝ scꝫ q celum cristallinũ sup̃a firmamentũ est collocatũ ad impet⁹ firmamenti moderationẽ. vel ad caloris generati ex eius velocissimo motu repressionẽ: vt calor ille celestis ad tẽperantiã ducereꝫ. ita q ex celi inflãmatione mũdus inferior dispendium nõ patiaꝫ. Hoc quoqꝫ tibi conuenit q̃ diuine vindicte impetũ moderaris ⁊ iracũdie ei⁹ calorẽ temperas ac reprimis. atqꝫ ab inflãmatiõe ⁊ exterminio interuẽtu tuo mũdum cõseruas ⁊ defendis. Et ideo sicut celuꝫ cristallinũ est mediũ inter celũ empyreuꝫ et stellatũ. ita tu es mediatrix dei ⁊ hominum. O igit̃ sponsa illius qui mittit cristalluꝫ sicam sicut buccellas. ps. cxlvij. permane aliqñ tulum in celo isto cristallino O intemerata mater xpi ante cuius sedẽ vidit beat⁹ Johannes tanqꝫ mare vitreũ simile cristallo. Apocalip. xvij. Cui etiam ostendit idem filius tu⁹ fluuiũ aque vite similẽ cristallo. Apocalip. xxij. Postqꝫ ita placet cristall⁹ filio tuo: placeat ⁊ tibi paulisper requiescere in eo. Nõ ei frigid⁹ vẽtus aquilo hic flauit: ⁊ gelauit cristallus ab aqua. Eccli. xliij. Sed celuꝫ istud cristallinũ fabricauit diuina sapientia. Nec in loco isto est aspectus qualẽ cristalli horribilis. De quo habet Ezechi. j. Sed est pulcritudo niuei candoris. His autẽ dictis respondit beata virgo illud Eccl's. xxiij. Ego in altissimis habito. s. in mundo per omniuꝫ virtutũ altitudinẽ. Et ideo nunc alto eleuari ad altissima paradisi palacia. Angeli ꝓo addiderunt. Non decet alibi collocari mrem q̃ vbi est eius filius: quẽ altior locus tenet. Et ideo ascende alti⁹ o virgo gloriosa. ⁊ iaz ingredere beata celi menia. ¶ Intrauit ḡ benedicta dei mater celũ empyreũ. De quo dicit Rabanus ⁊ Basilius in hexameron. Celum empireũ est corpꝰ purũ natura simplicissimum: de corpulẽtia habens minimuꝫ. qꝫ lubtilissimũ est: ⁊ primũ mundi firmamẽtuꝫ quantitate maximũ. qualitate lucidũ. figuratione spericum. locali situ suprem̃ũ quia a centro remotũ: amplitudine spirituũ ⁊ corporũ visibiliũ ⁊ inuisibiliũ ꝛtentiuũ. dei summũ habitaculũ. Licet em̃ deus sit vbiqꝫ. tñ specialiter dicit̃ esse in celo quia ibi relucꝫ potissime sue virtutis operatio. Et ideo celum dicit̃ specialiter sedes dei. Isa. lxvj. Item dicitur thronus dei. Mat. v. Et. c. si christ⁹. de iureiurando. De quo celo inquit sanct⁹ Bonauen. in. ij. dis. vj. in questionibꝫ circa lram. q̃ potest recte appellari palatiũ. tũ ppter speciositatem. tũ etiã ppter amenitatẽ ⁊ claritatem. Est em̃ clarissimũ ⁊ splendidissimũ. De quo etiã ait Scotus in. iij. dist. xlix. q̃ ẽ lumine plenissimũ: ⁊ omni iocũditate gratiosum. Cui⁹ pulcritudinẽ admirans Dauid inquit ps. lxxxix. Quã dilecta tabernacla tua dñe virtutũ: concupiscit ⁊ deficit anima mea in atrijs dñi. Et iterũ ibidẽ dicit deo. Melior est dies vna in atrijs tuis sup̃ milia. De ipso etiam celo ait sanctus Bonauentura in. ij. dist. ij. arti. iij. q. ij. in corpore questionis. q̃ maximũ mole. quia oĩa alia corporalia cõtinet. Et ideo Baruch. iij. dicit. O israel qꝫ magna est domus dei: ⁊ ingens locus possessionis eius: magnus ⁊ nõ habens cõsummationẽ ¶ Eius aũt qualitates describũt Apocalip. xxj. vbi beat⁹ Johannes inqt. Ostendit mihi angel⁹ ciuitatẽ sanctã hierusalẽ habentem claritatẽ dei Et erat structura eius ex lapide ialspide. Ipa ꝓo ciuitas de auro mundo. Fundamẽta muri ciuitatis oĩ lapide pciosso ornata. ⁊ portæ eius erãt ex margaritis. et platee ciuitatis aurꝫ mundũ Nec ciuitas nõ eget sole neqꝫ luna vt luceãt in ea. qꝫ nox nõ est illic. Nã claritas dei illumiat illã. ⁊ lucerna eius est agn⁹. Hec ibi. Qõ quidẽ celũ frãciscus petrarcha in suis triumphis appellat suauissimũ monte ois iocũditatis. De q̃ beatus Thobias loquẽs dicebat sui. li. c. xiij. Beatus ero si fuerint reliq̃e semis mei ad videndam claritatẽ hierl'm. s. supne. Et seq̃t. Porte hierl'm ex saphiro ⁊ smaragdo. ⁊ ex lapide pciosso ois circuit⁹ muri ei⁹. ⁊ p vicos ei⁹ cantabit alla. In hoc ḡ admirabilissimo celo introducta ipa benedicta ꝓgies cas enarrare valeat ineffabiles sonos diuersoꝝ instrumẽtorum: cas melodias: cas cant⁹ dulcissimos angelorum: ⁊ quis apparatũ indicibilẽ explicare sufficiat: quis laudes ⁊ gratactiões ei ab oĩbꝫ sanctis redditas poterit contemplari? Videre aũt mihi videor patriarchas inter se dicentes. Hec est illa benedicta filia nostra q̃ de lumbis nostris venit. ⁊ nos de omni malo dicto eripuit. Prophetas ꝓo cantantes ⁊ illam digito signantes ⁊ dicentes. Hec est illa de qua tam mira ⁊ stupẽda pphetauimus Martyres ꝓo dicebãt. Hec est illa gloriosa virgo p quã animati sumus ⁊ ad plium in-

Celũ cristallinuꝫ quat calo rẽ firmamenti

Z Celũ empyreum quid sit

Qualitas celi empyrei

citati. Cōfessores ḡz z anachorite dicebant. Jā iā veni beata. iā veni desiderata oib⁹ nob Post quos pcedebat maxima z pulcerrima turba ꝑginū i capitib⁹ florida serta hītium q̄ oēs bndicte ꝑgini reuerētiā facientes dicebant. Bras tibi inumerabiles referimus sacratissima ꝑgo. q̄ tuo exēplo nos de mūdi feroze z corruptiōe eduxisti. z ad locū istū amenissimū puenire fecisti. Tūc b. Johes baptista de ipa bndicta ꝑgine ait oib⁹ angel' z sanctis. Dñs in celo parauit sedē suā. z regnum ei⁹ oib⁹ dñabit. ps. cij. Jsta em̄ est q̄ ascendit sup celū celi ad orientē. ps. lxvij. Ad ipsaz aūt ꝑginē conuersus dixit. Aperuit tibi dñs thesauz suū optimū celū. Deut. xxviij. Unde i veritate tibi dicere possum illud ps. lxxxviij Tui sunt celi z tua est terra. Te em̄ fecit de⁹ dñam z impatricē vniuersi orbis. Et iō tu potes dicere illud Job. xlj. Oia q̄ sub celo sē mea sunt. In hoc ḡ loco pmane o bndicta ꝑgo. locus em̄ est spaciosus ad manendū. Benes. xxiij. In optimo ḡ eius loco fac habitationem. Ben. xlviij. Et ascēde in locū habitatiōis gl'ie tue. ps. xxv. Et tūc dicere poteſ cū eode ꝓpha ps. xxx. Statui i loco spacioso pedes meos. Tūc aūt David. i. xps z oēs filij israel. i. angeli. posuerūt archā dñi in locum suū. ij. Re. vj. Et Salomon. i. xps. cū populo xi. i. vniuersa curia celesti: ipsam archam collocauit in rēplo. iij. Reg. viij. z. ij. Para. v. id est in celo empyreo in loco altissimo. Et tunc beata ꝑgo filium amplexata dixit. Inuenī quē diligit anima mea. tenebo illum nec dimittā. Can. iij. Dixit ḡz. Hec requies mea in seculū seculi h̄ habitabo qm̄ elegi eam. ps. cxxxj.

¶ Pars tertia huius sermonis que dicit introductionis.

A b Eatā ꝑginē sup oēs celos debere ascendere pphetatū fuit Jsa. ij. vbi d⁹ Et erit in nouissimis diebus ꝓparatus mons dom⁹ dñi in vertice montiuz. et eleuabit sup celos. Hec aūt trāslatio dic' super colles. i. sup oēs beatoz ordines. In oib⁹ ḡ celis debuit introduci benedicta mater dei propter singularia p̄uilegia que ipa habuit. Unde dicit quida deuotus theologus. q̄ ipsa introducta fuit in duodecim cel' materialib⁹. Quoz ꝓmū d⁹ aereū. quod q̄dem ascēdit p ꝑfectā humilitatē singulariter i ea renitentis plus q̄ in ceteris creaturis. Quia sicut hoc celū est inferius ceteris. ita cor ipsius virginis humilius oīb⁹ sensit dū dixit angelo. Ecce ancilla dñi. Luce. j. Un dicit Bern. sup Missus est. q̄ cor ꝑgis gloriosei hoc ꝑfecto penetrauit centz terre p humilitatem z iō meruit exaltari. Et hāc cām exaltatōis sue assignauit ipsa brā ꝑgo Elysabeth. dicēs in suo cāt̄ico Lu. j. Quia respexit humilitatez ancille sue &c. ¶ Secdo ascēdit celū ethereū sine olimpiū. Licet aūt phus faciat differētiam inter istos celos. vt refert in li. de ppri. rerum. tamē pnunc possumus p eode accipere Ether aūt grece dicit splēdor latine fm Isidoz in lib. ethim. Et d⁹ ether suprema regio aeris in qua est ꝑpetua splendor. z nunq̄ ē obscuritas. q⁹ vmbra terre nō potest illuc puenire. vt d⁹ in p̄dicto li. de ppri. re. Et figurat beatā ꝑginem q̄ semp fuit splēdida z ad quā nunq̄ puenit vmbra pcti. Un de ipa semper dici potuit illud Jsa. xviij. Sicut lux meridiana clara est. Olimpus aūt (vt d⁹ in pallegato li. de ppriet. rer.) est mons macedonie excelsus nimis. i. valde. ita vt sub illo nubes ēe dicant. Unde ait Virgil⁹. Nubes excessit olimpus. Et iō appellat celū. Tāre enim est altitudis q̄ oēs excedit aeris turbines z passiones. Un ꝑhi ibi ascēdentes vt cursus z situs stellaz inspicerent. vt ibi possent viuere portabāt secū spongias aq̄ plēas. vt p attractiōem aq̄ aere redderēt spissiorē z grossiorē Est em̄ ibi aer summe puritaſ. vt dicit magister hystoriaz. Et figurat brissimā ꝑginez q̄ sup oēs mūdi turbines semp illesa pmāsit Et vt ait Ansel. tāta puritate renituit q̄ sub deo neq̄t maior intelligi. Jstud aūt celū ethereum sine olympium itrauit ꝑfecte fidelitatis. Sicut em̄ hoc celū oēs tenebras expellit. sic ipsa singularius ceteris creaturis p̄suam excellentē fidē oēm hereſiz extinxit. Un illi canit ecclia. Gaude Maria ꝑgo cūctas hereses sola interemisti i vniuso mūdo. Nā cum in passione dñi obscuritas infidelitaſ itrasset corda oīm discipl'oz z apl'oz. z fidē eoz extinxisset. lumē z claritas fidei i ipa virgine sola remāsit. Et ppt̄ hoc oēs cādele accense in die pascues i matutinis extinguūt ꝓter vnā

Qualiē Maria introducta est in xij. celos.

¶ In tertio celo lune bndicta ꝑgo meruit exaltari p gram sanctificatōis. Quia sic celuz lune ꝓpter frigidā influentiā cōtemperat caliditatē inordinatā ignis z solis in hec inferioza. ita gratia sanctificationis sue neduz fomitē z ignē concupiscentie tēperauit: sz etiā penitus extinxit. Un sup illa ꝑba Luce. j. Spūssanctus supueniet in te z ꝑtus altissimi obūbrabit tibi. Ait Aug. in li. de corde cuāgz. q̄ illud obumbrare fuit fomitez extinguere. ¶ Quartum celū Mercurij introiuit

Maria olymp⁹

p ꝓtutẽ patiẽtie. qz sic̃ sup̃ dixim⁹ ĩ pte p̃cedẽti. Sic̃ Mercuri⁹ dz dñari aqs. ita ipa p tolerata sup oẽs aqs tribulationũ illela p manẽs eis dñata fuit. Habuit ei ꝓtutẽ patientie i adũsis sup oẽs alios viatores. Qđ patuit i martyrio aie ab ipa tolerato tpe passionis xpi ei⁹ em aiaz ptrãsiuit gladi⁹ doloris. Lu. ij. Lũ ḡ martyriũ aie ⁊ spũs sit nobilius martyrio carnis. seq̃t ipaz bn̄dictã ꝕginem sup oẽs meruisse exaltari sup̃ ℔ celuz p patie E ꝓtutẽ. ¶ Jn q̃nto celo venerz exaltata ẽ p virtutẽ pietatz. qz sic̃ ℔ celũ ẽ causatiuũ amicicie ꝓpter suã benignã influẽtiã. ita ipa ꝕgo gl̃iosa post xpz maiores causauit amicicias q̃z omnes mũdi hoies q̃ vnq̃ fuerũt vl̃ erũt. qz pacificauit dẽũ ⁊ hoies. ⁊ amicicias ertiã ihũ fecit ter hoiem ⁊ angelũ: adeo q⁹ ĩ celo sunt ꝛiũcti simul: nõ solũ p amorẽ sz etiã p habitatõem Amicicia aũt est ⁊nius ad alterz ꝛiũctio. vt F nõ. i. l. si fuerit. ff. de re. du. ¶ Sextũ celũ sol̃ ascẽdere pmeruit ppt̃ suã mirabilẽ sapiam. Sic̃ ei p ipsũ sol̃ illumiatõz oia visibilia videt̃. ita bn̄dicta ꝕgo sua illumiata sapia oia itelligibilia itellexit. ⁊ luce clari⁹ coũit Ũn in ei⁹ plona exponi pñt illa ꝕba q̃ pdixit Da nid ps. cxxxviij. Et aia mea cognoscet nimis Et nos illi dicere possum⁹ illõ qđ ĩ eodẽ ps. dz. s. Tu cognouisti oia nouissima ⁊ antiqua B ¶ Jn septio celo martz p ꝓtutẽ fortitudinis meruit exaltari. qz sic̃ ℔ celũ (vt pdixim⁹ in pte p̃cedẽti) ad actũ fortitudis ẽ inductiuũ. Sic ipa bn̄dicta ꝕgo nos ad fortitudinẽ inducẽ. dicẽs nob illõ qđ canit eccl̃ia ĩ festo apostoloz. Estote fortes ĩ bello ⁊ pugnate cũ ãtiq̃ sp̃ete ꝛẽ. De ei⁹ ãt fortitudine dic̃ Salomõ ꝓuõ. vi. Mlierẽ fortẽ q̃s inueniet̃ q. d. nullam ei silez ĩuenire poterim⁹. ¶ Sup octauo D celo ionis exaltari pmeruit ppt̃ ꝓtutẽ tpantie. Quia sic̃ inpit̃ est ĩ q̃litate tẽperatissim⁹. ita dñi mr̃ fuit modestissima ⁊ tẽperatissima in suis sensibz. Seruauit nãq̃ modestiã nõ solũ i interioribz sensibz sz etiã i exterioribz. iuxt̃ illud ℣ Phil'. iiij. Modestia vra nota sit oibz hoibz. ¶ Nonũ celũ saturni ascẽdit p ꝓtutẽ paupratz. Quia sic̃ saturn⁹ dz maliuol⁹ oibz ist̃ inferioribz. sic ipe ꝓtutẽ pauptatis hec oia inferiora ꝛtẽpsit Ũñ de mũdo ipa dicere potuit illõ Judith. ix. Lorẽnã illũ ⁊ virtutẽ ei⁹. ¶ Decimũ celũ stellaz ascẽdit p ꝓtutẽ sue misẽdie Sic̃ em ℔ celũ hz influctiã generalẽ ad hec inferiora. sic ipa post dẽũ generalit̃ influit tã iustis q̃z pctoribz salutz remedia. Ũñ ps. inq̃r. Misẽdia dñi plena ẽ terra. Que q̃dẽ terra est illa de q̃ idẽ ꝑpha dixit deo ps. lxxxiij. Bn̄dixisti domine terrã tuã. ¶ Undecimũ celũ. s. cristallinũ ꝕgo bn̄dicta ꝛtroiuit p ꝓtutẽ pseuerãtie. Sic em pdictuz celũ licz sit de aqs formatũ: q de sui natura sẽ fluribiles. tñ (vt ĩ pcedẽti pte dixim⁹) ñ fluit sz solidũ pmanet. Ita bn̄dicta ꝕgo licz pcreata sit de iudeis q̃ erãt fluribiles per pctm. tñ ipa nũq̃z fluxit. sz ꝛtinue i dei gra stabil̃ ⁊ firma pseuerauit ⁊ ioibz ꝓtutibz solida pmãsit Ũñ de ea dicit̃ illõ Eccl̃. l. Quasi vas auri solidũ ornatũ oi lapide pciosso. ¶ Duodeci k mũ celũ. s. empyreũ ascẽdit ꝓtute sue gl̃ificationis. Sic em ℔ celũ ẽ magz gl̃iosuz oibus alijs celi. iuxt̃ illõ ps. lxxxvj. Gl̃iosa dicta sũt de te ciuitas dei. Ita brissima dei mr̃ gl̃iosiorẽ oibz scẽis. ⁊ iõ debuit ĩ loco gl̃iosiori exaltari. ⁊ ibi sup oẽs btõs collocari. De q̃ gl̃ificatiõe pdixit de⁹ Isa. lx. dicẽs. Domum maiestatis mee gl̃ificabo.

¶ Pars quarta huius sermonis q̃ dicitur transgressionis.

Scendẽs btã ꝕgo ad ꝑparatuz sibi
a filio habitaculũ visitauit mãsiones oĩm btõz. vt q̃dã dnor⁹ pdicatoz cõ templat̃. de q̃bz inq̃t saluator Joh. xiij. In domo pris mei mãsiones multe sunt. Et pzi mo visitauit decimũ chorũ: in q̃ (vt inq̃t Lanc tus Bonauẽ. in. ij. sen. di. ix.) sunt pueri p⁹ baptismũ statim discedẽtes. ⁊ alij q̃ nõ fuerũt tãi meriti vt mererẽt puenire ad ordies angeloz. sz solũmõ saluati sc̃ merito passionis xpi. Jsti aũt btĩ rogauerũt brissimã ꝕginẽ: vt in eoz societate morareť. cui ipa rndit. Quasi balsamũ nõ mixtũ odoz me⁹. Eccl̃. xxiiij. i. ego fui ĩpermixta ⁊ intacta ab oi fetore pcti. Vos aũt oẽs corrupti fuist̃ pctõ saltẽ originali. Et iõ vobiscũ nõ remaneo sz tñ vos ꝛtinue gl̃ie mee fulgoribz illustrabo. ¶ Uisitauit q̃z ꝕginũ ordinẽ. q̃ oẽs genibz flexis obsecrarũt eã vt ĩ eaz societate remaneret dicentes. Tu fuisti mgra nr̃a. dña nr̃a. ⁊ mr̃ ac abbatissa nr̃a. ordinẽq̃z nr̃m istituisti. ordinasti tenuisti ⁊ ꝛsecrasti. Decet ãt magistrã morari cũ discipul̃. dñam cũ ancill̃. abbatissaz cũ subditis. ac mr̃em cũ filiabz suis. ⁊ eo maxie q⁹ tu ĩ te habuisti tres excellẽtias. s. puritatẽ in mẽte. ꝕginitatẽ ĩ carne. ⁊ claritatẽ in ꝛuersatione. de quibus dicit̃ Sap. iiij. O q̃z pulcra est casta generatio cum claritate. Nos ãt q̃tum nobis possibile fuit tibi similes fuim⁹ Cum ergo similitudo sit causa dilectiõis: cõiunctionis ⁊ associationis Eccl̃i. xiij. ⁊. viij. ethico. Ideo i nostro mẽs ꝛtortio pmanere Respõdit aũt bn̄dicta virgo. Omnes vos

I

L

Chorus pueroꝝ

Chorus ꝕginum

aliquo mō pdidistis puritatē vestrā saltē p
petm̄ veniale. Quia de vob illud ꝓuerb.
xxiiij. verificatū est.s. Septies i die cadit iu
stus ⁊ resurgit. Et illud. iij. Re. viij. Nō est
hō q̄ nō peccet. Ego aūt q̄si lybanꝰ nō ieiūus
cuaporauī habitatōēz meā. Eccl. xxiiij. Pū
ritas em̄ mea nullo vnq̄z vel mīmo peccato
fuit incisa vel deprauata. Qua ꝓpter vo
biscū remanere nō debeo. Sz tm̄ faciā vos a
filio meo coronare. Cui canit eccl'ia. Jhū co
rona ꝑginū. Ite decorabo vos seq̄la filij mei
cui itez canit. Qui pascis inter lilia septus
chorcis ꝑginū. Et rursum. Quocūq̄z pergis
ꝑgines sequunt atq̄z laudibꝰ post te canētes
cui sitāt hymnos q̄z dulces psonāt. ¶ Uisita/
uit insup ꝓfessores ⁊ anachoritas. Qui dixe
rūt ei Utinā tibi placeret o dña gloriosa ha
bitare cū seruis tuis. q̄ deū corde: ore ⁊ opere
ꝓfessa fuisti. sicut ⁊ nos ad tui imitatōem cō/
fessi fuim⁹. Fugates ꝓsiliū archangli Rapha
elis dicētis Thob. xij. Cōfitemī ei.s. deo. qa
fecit vobiscū misēdiaz. Opa em̄ dei reuelare
⁊ ꝓfiteri honorificū est. Rūdit beata virgo.
Cōfitebor dño nimis in ore meo ⁊ in medio
multoꝝ laudabo eū. ps. cviij. Uerūtamē vo
biscum nō pmanebo. qz sicut cedrus exaltata
sum i lybano. Eccl. xxiiij. id est sic cedr⁹ lyba
ni est alta sup oēs arbores. ita ego exaltari de
beo sup oēs ꝓfessores. vbi ꝑpetuā de vobis
memoriā ego ⁊ filiꝰ meꝰ coram pre eterno facie
mus. Ipse em̄ ait Mat. x. Oēm̄is q̄ ꝓfitebi/
tur me coram hominibꝰ: ꝓfitebor ⁊ ego eum coram pre meo q̄ in cel'is est. ¶ Postea ꝺo visita
uit martires q̄ ipam silr inuitauerūt ad secū
pmanendū dicētes. Tu i mūdo diuersis af/
flictionibꝰ vexata fuisti. Un Treñ. ij. ribi de
Magna est velut mare ꝺditio tua. In hoc
aūt de more inexplicabili decorata fuisti ꝓstan
tia inestimabili. Nos ꝺo tui exēplo multas
patienter tolerauim⁹ passiones. Unde de no
bis canit eccl'ia. Oēs sancti q̄ntra passi sunt
tormenta ⁊c. Et ideo sicut tibi fuimus socij
passionū: debem⁹ etiā esse ꝓsolationū. c. j. de
sepul. Rūdit aūt beata virgo. Uos fuistis
martyres. ego aūt pl⁹ q̄z martyr p passionem
filij mei. In q̄ meaipsi⁹ aīam ptrāsiuit gladi
us. vt mihi pdixerat sanct⁹ Symeon Lu. ij
Un̄ em̄ lat⁹ filij mei lancea pforauit: anima
eius in suo corpe nō erat. aīa ꝺo mea in meo
corpe erat: qua ipa lancea pforabat. Dissecabatur q̄z caro mea videꝫ carnē vnigeniti mei
laniari. Dissecabat aūt aīa mea videꝫ aīam
ei⁹ tā grauiter ⁊ tristari. Dissecabat q̄z spiri
tus me⁹ videꝫ diuinitatē ipsi⁹ tā ignomini/
ose tractari. Quia q̄ anima est dignior cor/
pore. c. cum infirmitas de pe. ⁊ re. Et. c. sedu/
lo. xxxviij. dis. Ideo martyriū aie (quod est
digni⁹ martyrio corpis) meret alt⁹ exaltari
Et ꝓpter hoc ego quasi palma exaltata sum in
cades. Eccl. xxiiij. Per palmā aūt victoria i
telligit. Cades ꝺo iterpta est cētā. p quam vos
estis significati. q̄ estis sancti. i. languie tin
cti. Licet aūt i vestro choro nō morabor. vos
tm̄ miz i modū ꝓsolabor. Nā sicut me⁹ filius
est rex vester: cui canit eccl'ia. Rex gl'iose mar
tyz. Ita ego ero vestra regina. ¶ Uisitauit
quoq̄z mās̄iones ap̄loz. in q̄bꝰ licz ap̄li tunc
nō essent. tm̄ si ibi fuissent inuitata esset. Uel
si forte tūc aliquis eoz ibi erat. potuit eā suo
nomine ⁊ aliox oīum sic ad ibi manendū ex
hortari. De nobis o virgo intemerata dicit
q̄ sumus sal terre. lux mūdi. lucerna ardens
⁊ ciuitas supra montē posita. Tu aūt tanq̄z
optimū sal terre q̄plurimos a pcō putredie
pseruasti. ⁊ insipidū mūdū ꝺdiuisti. ac tāq̄z
fulgētissima lux mūdi ad dei cognitionē illu
minasti. ⁊ mūdū tenebrosū illustrasti ac tāq̄z
lucerna ardentissima ad dei amorez multos
inflāmasti. ⁊ mundū frigidū charitatiz igne
accendisti. Et tanq̄z ciuitas supra montē po/
sita: viscera ⁊ sinū misericordie tue oīb ape/
ruisti. Cum sis q̄ apostoloz magistra gubernatrix: debes in eoz collegio demorari. Respō
dit bta ꝺgo. Nō relinquā vos orphanos sz
ptinue videbo vos ⁊ gaudebit cor vestrum.
Ego em̄ sum q̄z tāq̄z plātatio rose i hiericho. Ec
cl'i. xxiiij. Hiericho nāq̄z iterpta luna. et si/
gnificat eccl'iam. i. ap̄loz congregatiōem. qui
ipam eccl'iam plātauerūt. Quilibet aūt vestz
o ap̄li fuit vna rosa p aliquā spālem gratiā
qua redoluit. Ego ꝺo fui tāq̄z plātatio rose
qz in me fuerūt vniuersalit oēs gr̄eq̄ in vob
fuerunt singulares. Uos q̄ estis rose coram
deo redolentes. ego ꝺo sum plantatio rose: q̄
inter vos nō loci situatiōe ⁊ mās̄ione sz p gr̄i
as q̄s habetis familiariter maneo. Nam ma
neo cū Petro p diuinitatiz ⁊ hūanitatiz filij
mei cognitōem. Quia ipe dixit ei: vt habet
Mat. xvj. Tu es xp̄s filiꝰ dei viui. Cū pau
lo p altā ꝓtemplatiōem. q̄ ait Ephe. iij. Nra
aūt ꝺuersatio i celis est. Cū Andrea p pcō/
dialem ad crucē deuotōz. q̄ cū deberet ꝛpe in
cruce poni: salutauit deuote ipam crucē dicēs
Salue crux p̄ciosa. q̄ i corpe xp̄i dedicata es.
⁊ ex mēbris eius tāq̄z margaritiz ornata. Su
scipe discipulum ei⁹ q̄ pepēdit in te magistr̄
meus christus. Cū Jacobꝰ aūt sum p vicioz
cuitatōez. Cū Johāne p ꝑginitatis conser/

M Chorꝰ cōfessorum

N Chorus martyrū

O Chorus apl'oz.

uationẽ. virgo em̃ electꝰ a dño: virgo in eum̃ pmãsit: vt canit eccl'ia. Cũ Thoma p fortiũ operũ aggressionẽ. Ipse em̃ dixit alijs apostolis Joh. xj. Eamus & nos & moriamur cũ eo. Cum Jacobo alphei sum̃ p singularẽ in vtero sanctificationẽ. Cũ Philippo p specialẽ cũ filio meo familiaritate. sicut pz Joh. vj & xij. c. Cũ Bartholomeo per feruentẽ oratiõnẽ. vñ (vt ĩ etꝰ legẽda hz̃) clamabãt dæmones dicẽtes. Bartholomee icẽdũt nos orões tue. Cũ Matheo p terrenorũ dspectionez Cũ Simone p mandatorũ dei pr̃optã executionẽ. Et cũ Thadeo p mũdiciã & puritatez nam in hystoria eccl'iastica vocat coxculus. i. cordis cultor. ¶ Uisitauit postmodũ chorũ pphetarũ: qui eã rogauerũt: vt secũ manere dignaret: dixerũtq. Tu habuisti spm̃ pphetice sicut & nos. qre ergo non erit etiã cõis habitatio? Pares em̃ cũ paribꝰ veteri puerbio facile cõgregant: vt inãt Therẽtiꝰ. Rñdit btã virgo. Aliqui ex vobis pphetauerũt dpteritis: alij ño dpsentib⁹ occultis vl' longinq̃s. alij aũt & cõiter oẽs dfuturis. Ego ãt pphetaui dpteritꝫ: psentib⁹ & futuris. Et sic in syon firmata sum: & ĩ ciuitate sctificata silr requeui: & ĩ hierl'm ptãs mea Eccl'i. xxiiij. Syõ q̃pz speculatio interpret: & significat visionẽ pphetic̃a. in qua ego sup omẽs elevata sum. Cñ etiã dicere possum illd̃ qd̃ in eodẽ. c. hz̃ scz. & qsi cypssus in monte syon. Per cypssuz nanq̃ (cuiꝰ folia vt dt Plateariꝰ sunt medicinalia) significat spũs pphetie. Uerba em̃ pphetarũ fuerũt aĩab⁹ valde salutifera & medicinalia. Quia igit reqeuit in me spũs multiplex pphetarũ: multiplici debeo sup oẽs pphetas gl'ia sublimari. De me em̃ verificatũ est illud. ij. Pe. j. Haberis firmiorẽ ppheticũ sermonẽ. & illud Eccl'i. xlvj. Exaltauit vocem illiꝰ in pphetia. Nõ tamẽ vos dsolatos relinquã. Filiꝰ em̃ meꝰ vult rddere mercedẽ suis lnis pphetis. Apoc. xj. Cñ nũc totaliꝫ cõplebit dsiderũ vr̃m. de q̃ sc̃ptũ est Mat. xij. & Lu. x. Multi pphete voluerũt videre scz dñm ihm̃ ĩ carne: & nõ viderũt. Nã nõ solũ eũ nũc videꝫ regẽ vr̃m gl'iosum: sz etiã me reginã vestrã in eternũ vsdere poteritis sup oĩa sydera incõparabiliꝫ renitentẽ. ¶ Uisitauit postremo choꝝ patriarchaꝝ: q̃ ei dixerũt Tu es filia nr̃a: tu es os & caro nr̃a: tu fuisti baculꝰ & virga senectutis nostre. ergo tanq̃ filia debes pz̃es tuos tua pr̃tia honorare: tanq̃ caro nr̃a dbes tua pr̃tia nos fouere: tanq̃ virga nostra dbes tua pr̃tia nobis psolatiõz impdere. Dauid aũt q̃ appellat patriarcha Ack. ij. subiunxit dicẽs. Fac vt adimpleat pphetia: quã ego progenitor tuus posui psal. xxij. dicẽs. Uirga tua & baculꝰ tuus ipsa me consolata sunt. Respondit autẽ beata virgo Ego q̃si oliua speciosa ĩ campis: Eccl'i. xxiiij Solus em̃ deus dicit esse ipa oliua: per quã figurat misedia. q̃ ipe deus est ipa misericordia. Uos ño habuist oleũ misericordie: cuiꝰ opib⁹ dediti fuistis. Ego autẽ fui sicut oliua quia misereri est mihi quasi cõuersum in naturam. Sum etiã quasi oliua speciosa & formosa atq̃ pulcherrima ĩ ramis: foliis & fructu. q̃ misericordiã habuit in corde exhibẽdo materne compassiõis affectũ: & in ore p salute mũdi apud deũ aduocãdo & intercedẽdo ac in opere pferẽdo miserationis auxiliũ vniuersaliter oĩbus & vbiq̃: & in omni necessitate: atq̃ omnib⁹ temporibus. Item vos saluandoꝝ numerũ carnaliter auxistis ex filiorum vestroꝝ ppagatiõe. Ego aũt quasi vitiꝫ fructificani suauitatẽ odoris: Eccl'i. xxiij. Illum em̃ fructũ ptuli sine quo nullꝰ potest saluari: & qui orbẽ vniuersum salutari odore repleuit. Cñ dicere possum illud q̃d̃ in preallegato. c. ptineat. s. Ego quasi therebintus expandi ramos meos. Uestre em̃ generatões & vestre nuptie repleuerũt terrã. mea aũt virginitas replenit paradisum. c. nuptie. xxij. q. j. & ideo debeo ĩ altiori loco sublimari: & maioris ac digniorꝫ fructꝰ mercedẽ excellẽtiorẽ & copiosiorẽ reportare. Nõ em̃ de me dictũ fuit illud Thobie. vj. In copulatiõe sanctorum patriarchaꝝ admitteris. Sz in plona mea pnũciauit sapiẽs Eccl'i. xxiiij. dicẽs. In habitatiõe sancta cor̃ ipo mistraui. Nõ tamen vos dsero patres neq̃ drelinq̃: lz maiora mihi cõferanti celesti regno pmia. Ego em̃ oĩbus sine inuidia cõmunico. Sap. vij. Cñ dr vobis dicit. j. ad Thoz. x. Patres nostri oẽs sub nube fuerũt. & illud Matthei xvij. etiã dr nobis dici potest. Ecce nubes lucida obumbrauit eos. Ego nãq̃ sicut nubes roris in die messis: Isaie. xviij. cõmunicabo vobis cõsolatiões meas: & obumbrabo vos radijs glorie mee. Ita q̃ verificabit dr vobis illud Exo. xiij. Non dfuit eis columna nubis p diẽ. q̃ erit ppetuꝰ. & illud Exodi. xxiiij. Operuit nubes montẽ. & illud eiusdẽ lib. xl. & Numeri. xvj. Operuit nubes tabernaculum. i. choꝝ patriarchaꝝ. & illud Exodi. xvj. Gloria dñi apparuit in nube. Nũc q̃ ascendente me supra vos verificabit illud. Numeri. x. Elevata ẽ nubes de tabernaculo. ¶ Possum̃ quoq̃ devote meditari q̃ ipa benigniꝫ

sima virgo visitauit oēs ēatoz spirituū oz dines: eosqz trāsecēdit: lz ab eis vt ibi morare tur inuitata fuerit. De quib⁹ angelicis ordi nib⁹ inqt Rabanus in li. de mysterio crucis. Nouē sunt ordines angeloz: vt scīpture sanc te nobis cōmēdat auctoritas. hoc est: angeli archāgeli: pncipatus: potestates: ꝓtutes: do minatiōes: thzoni: cherubin ⁊ seraphin. Cū ergo primū ordinē angeloz ingressa fuisset

Officiū angeloz

direxit ei. Tu nosti o virgo bndicta qd offi/ciū angelicū est custodire hoiem: iuxta illud ps. xc. Angelis suis de⁹ mandauit de te vt cu stodiāt te in oibus viis tuis. Sicut em tyro ni cuncti ad bellū de bono puidet magistro: q sciat oīa ad bellū necessaria illi ostēdere: vi/delz qua ex parte hostē aggredi deat: ictus/qz cauere. Sic misericors de⁹ humanā fragi litatē cognoscēs esse inexpertā ⁊ ineptā ad bel landū ⁊ resistendū fraudulēto hosti infernā li ne in aliq̄ ab ipo sathana decipiat: ⁊ p frau dulētiā vincat: dedit vnicuiqz hoi vnū ex no bis angelis suis fidelib⁹ tanqz magīm exptū scientē oīa necessaria p humana salute. sicut dicūt theologi i. ij. di. xj. Itē sicut ambulāti per viā nō turā sed periculis plenā dant cu stodes ⁊ ductores. ita cuilibet homī qdiu ē viator deputat vn⁹ ex nobis: ne fallat ab ill' malignis ac supbis spiritib⁹. de qb⁹ inqt ps. In via qua ambulabā absconderūt supbi laqueū mihi. Un ⁊ Aristo. in lib. de secretis secretoz ad Alexādrum ait. Nescis q reste Hermogene egregio doctore duo sunt spūs q te custodiūt: quoz vnus stat ad dexteram ⁊ alius ad sinistrā custodientes ⁊ scientes ope ra tua: ⁊ referentes factori tuo quicqd feceris. hoc solū in veritate dicet o Alexāder ne retra here ab oīi inhonesto ope. hec ille. Per qs angelos intelligit vnū ex nobis q stat ad de xterā: ⁊ aliū angelū sathane q stat ad sinistrā

Qualit angeli cu stodiunt hominē

Uel qz erat plat⁹ duos habebat bonos ange los custodes: fm quosdā. ¶ Nos ergo angeli dei custodim⁹ hoiem multiplicit. s. remouē do ab eo pctm̄ pteritū increpādo eū vt ab eo recedat. Un vt habet Judic. ij. cum angelus increpasset filios israel: ipsi eleuauerūt vocē cū fletu. Itē eripiēdo a pctō psenti: vt patz in eductione Loth ⁊ vroz ei⁹ de sodomis. i. de peccati cōsuetudine Ben. xix. Itē impedien do peccatū futurū: vt patet Numeri. xxij. de Balaā: qui ad maledicendū populo israel pgēs ab angelo impedit⁹ est. Un Ben. inqt Quoties grauissima cernit surgere tēptatio ⁊ tribulatio vehemēs imminere: inuoca angelū custodē tuū: directorē tuū: adiutorē tuū i oi/bus opportunitatib⁹ tuis. i tribulatiōe em nō dormitat: lz qnqz ad tēp⁹ dissimulat. Nos q qz o bona dña pregim⁹ hoiem: ⁊ in bono gre studem⁹ illū ꝓfuare multiplr. s. occipedimen tū ad bonū remouēdo. Un Exo. xij. angel⁹ p cussit ꝓmogenita egypti: vt ppt h' Pharao dimitteret populū dei sacrificare in deserto ⁊ nō suffocaret eū sicut ꝓus faciebat. Item a pi gricia excitādo. Un Zacharias inqt sui li. c. iij. Angel⁹ dñi excitauit me qsi hoiem q ex/citat a somno. Itē i viā pnie ducēdo ⁊ redu/cēdo. vñ vt ptz Tho. v. angel⁹ dñi Thobiā duxit i itinere suo: ⁊ etiam reduxit incolumē

Angeli ꝓ curant iu stificatōz hominis

Nos etiā iustificatiōz hois ꝓcuram⁹ multi/pliciter. Primo monēdo ad ptritiōz. qđ i figu rā ptz Thob. xj. vbi ad documētū āgeli de fel le (p qđ intelligit ptritio) liniti sūt oculi. s. co/dis Thobie ceci. Secdo purgando labia ad ꝓfessionē. vñ Jsa. vj. labia Jsaie purgant cal culo ignito. Tertio gaudēdo ad satisfactiōz iuxta illud Lu. xv. Gaudiū est angelis dei sup vno pctōre pniaz agēte. Nos etiā defendim⁹ hoiem multipliciter. Primo ptā demōis refre/nādo. vñ Thob. viij. angel⁹ religauit demo/nē in deserto supiori. et Apoc. xx. Angel⁹ li/gauit draconē. ⁊ misit eū i abissum. Secdo cō cupiscentiā ipi⁹ hois debilitādo. vñ Ben. xl. angel⁹ tetigit neruū femoris iacob ⁊ emarcuit Tertio meoriā passiōis xpi hūanis mētibus imprimēdo. Un angelo dictū fuit Ezech. ix. Sig thau sup frontes viroz gemētiū ⁊ dolen tiū. Defendim⁹ insup hoiem ab inimicis. Un Apoc. vij. dicit angel⁹. Nolite nocere terre et mari neqz arboribus. Terra ei sc̄pueri nouit d̄ra nati. mare sc̄ adolescētes ⁊ iuuenes velut mare feruidi ⁊ instabiles ꝓcupiscētias. Ar/bores sunt senes i vita plōgati. De qb⁹ oib⁹ inqt ps. Immittit angel⁹ dñi i circuitu timē tiū eū ⁊ eripiet eos. Nos qz solamur hoiez

Angeli cōsolant hominē

ꝓmoribus. vñ Zach. inqt sui li. c. j. Angelus loqbat in me bona ꝓsolatoria ⁊ bona. Secdo corroborādo ⁊ fortificādo. Un Thob. v. in/qt angel⁹. Fortis aīmo esto tc. ⁊ Dan. x. dixit angel⁹ Danieli: q corroborat i terrā. Noli time re: pax tibi: ꝓfortare ⁊ esto robustus. Tertio spe dādo. vñ suo angelo pt qđlibet hō dicere il lud Hiere. xvij. Spes mea tu i die afflictōis. Quarto refrigerādo. vñ Dan. iij. dr. q' āge lus dñi descēdit cū trib⁹ pueris i fornace: ⁊ ex/cussit flāmā ignis de fornace: ⁊ fecit medium fornacis qsi verū rorē flātē. ⁊ nō tetigit eos oī no ignis: neqz ꝓtristauit: nec q̄q̄d molestie i/tulit eis. Nos etiā o gl'iosa dña adiuuam⁹ hoi ad pūtādū ei⁹ vota in ꝓspectu altissimi. Un

Angeli hoim vo uptãt

Ber. inqt sup Lañ. Discurrit angel⁹ medi⁹ inr dilectũ z dilectã vota offerẽs z referẽs dna. zc. Jre plentram⁹ oões hois coã deo. vñ Thob. xij. dixit ãgel⁹. Qñ orabas cũ lachrymis ego obtuli oões tua dño. Allegam⁹ ilu pcoã deo p ipo hoie. vñ Job. xxxiij. dr. Si fuerit p eo angel⁹ loquẽs miserebit ei⁹. z Zacha. j. rndit angel⁹ dño di. Dñe exercituum vsqq tu nõ miſeberꝛ hierlm z vrbiũ iuda q/ bus irat⁹ es. Jre ãnũciam⁹ ei sniam z volũta rẽ xi. vñ Dan. ix. dixit angel⁹ Danieli. Ego veni vt nũciarẽ tibi: qz vir deſideriozꝛ tu es. Reuelam⁹ qꝛ hoi saluatõꝛ aie sue. vñ angel⁹ dixit Isa. lv. In leticia egrediemi: z in pace deducemi zc. Jre hoiez pseruam⁹. vñ Judith xiij. dixit ipa iudith. Uiuit dñs: qz custodiuit me angel⁹ ei⁹ z hinc euntẽ z ibi cõmorantẽ z inde reuertentẽ. z Ben. xxxij. Cũ Jacob valde timeret Esau: ãgelos sibi obuios habuit ipm adiuuare patos. vñ ait. Castra dei sunt hec. Jre nos ppara⁹ hoi viã: q ducit ad vitã. vñ Malach. iij. inqt de⁹. Ecce ego mitto angelũ meũ q ꝓpabit viã añ facie tua. Ipm qꝛ hoiem p viã ppatã in celũ deducim⁹ vñ Exo. xxiij. dixit de⁹. Ecce ego mitto angelũ meũ q custodiat te i via z iducat i terrã qꝛ pmisi pꝛib⁹ tuis. z Luc. xvj. dr. Factũ est vt mozeret Lazar⁹: z portaret ab angelis i sinu abrae. Que oia cũ tu o bñdicta ꝯgo exhibeas hoi: debes in hoc angel: co collegio remanere: q nostro fungerꝛ officio. Rndit btã virgo Officiũ vim est regulariꝛ circa singulares ꝑsonas. nã vn⁹ angel⁹ vnũ hoiem custodit: et aliũ angelũ custodientẽ hz vir: z aliũ mulier Unde sup illud Mat. xviij. Angeli eoꝛ semp videt faciẽ pris. dr glo. Hiero. Magna est dignitas aiaꝝ: vt habeat vnaqq ab exordio sue creatiõis angelũ ad sui custodiã deputatũ. Ego ꝯo nõ tm vnũ virũ vel mulierẽ: sed oẽs mũdi hoies custodio: ptego z conſerno. Unde Bern. inqr. Maria oĩb⁹ sinũ misericordie sue aperit: vt de plenitudie ei⁹ capiãt vniuersi zc. Qua ꝑre sum figurata p gallinã: q pullos suos custodit sub alis suis: vt dicitur Mat. xxiij. Qz ꝯ officiũ vim sup ꝯdioꝛ: ido sup vos debeo elevari. Hũc aũt oẽs angeli decãtauerũt ei illõ ps. xliij. Specie tua z pulcritudie tua: itende ꝑspe ꝓcede z regn. ¶ Ascendit ꝯ ad scoꝛ ordinẽ spiritũ beatoꝛ: q sil'r eã imitauerũt dicẽtes. Nrm officiũ est custodire multitudinẽ gẽtiũ z ciuitatẽ vel puinciã. vñ Isa. lxij. dixit dñs. Super muros tuos hierlz ꝓstitui custodes. vbi glo. inqr. i. archãgelos. Rndit btã ꝯgo. Ego nõ tm vnã ciuitatẽ seu gẽtẽ vl puinciã custodio: sz vniuersũ orbẽ z oẽs puincias: ciuitates z gẽtes. vñ Ber. inqr de me. Ipa ꝓclara stella suis radiis totũ illumiat mũdũ zc. Et iõ sup archãgelos deo sublimari. Tũc illi decatauerũt ei. Felix nanqꝫ es sacra ꝯgo maria z oi laude dignissima. z iõ sup nos alcẽde: qz maioꝛi gloria digna es. ¶ Cũ igit ascendisset ad ordinẽ ꝓncipatuũ: ab eis q̃z imitata fuit vt ibi moꝛaret: qz sic ipa facit: officiũ eoꝛ est custodire ꝓncipes z pelle regnis. vñ appellant ꝓncipat⁹ eo q ꝓncipib⁹ ꝑsint: vl qz eos custodiãt. Rndit aũt btã ꝯgo. Ego nõ solũ ꝓncipib⁹ terrenis ꝑsui: sz etiã ꝓncipi celesti: z de eo curã z custodiã habui: q (vt dr Apoc. ix.) est rex regum z dns dnantiũ. Jre in oi ppło z i oi gẽte ꝑmatũ tenui Ecci. xxiij. Et iõ officiũ vim excessit z alti⁹ mereoꝛ elevari. Tũc ꝓncipat⁹ ei cecinerũt. Speciosa facta es z suauis i delicijs tuis sctã dei genitrix. Et iõ ascẽde sup⁹: qz nostrã excedis pulcritudinẽ. ¶ Peruenit ꝯ ad ordinẽ ptãtũ: a qb⁹ etiã imitata fuit vt cũ eis ꝑmanereꝛ: qz officiũ eoꝛ ẽ arcere potẽtiã demonũ vñ Isi. in li. ethy. ait. Ptãtes sunt q adũsis ptãtib⁹ ꝓncipãt: z sua ptate refrenãt neqciã spiritũ malignoꝛ: ne pl⁹ qꝛ ꝑmittunt a deo exercere audeãt neqciã suã: vel hũanis sensibus inherere. Ipa aũt Lañ. vs. appellat terribilis vt castroꝛ acies ordinata. Rndit btã ꝯgo. Ego nõ solũ demonib⁹ i aere habitantibus vl in ra dominoꝛ: sz etiã ꝯ oẽs infernales demões impiũ ptãtis mee exerceo. Unde dicere possum illd Eccl. xxiij. Qium sblimiũ z excelsoꝛ colla ꝓpria ꝯrute calcaui: z ꝑfundũ inferni penetraui. Et hoies a mea demõib⁹ liberati dicere mihi ꝑt illõ Judith. xiij. Benedict⁹ de⁹ q ꝑ te ad nihilum redegit inimicos nros. Tunc ptãtes dixerũt ei. Scriptũ est. Dis aĩa ptãtib⁹ sublimioꝛib⁹ subdita sit: ad Rom. xiij. q. j. c. magnũ. z. xxiij. q. v. c. pdest. z. q. viij. in ꝑn. z de censi. c. ois aia. z ido tibi subiecti erim⁹. qꝛopter ascẽde sup nraz regionẽ: quia maioꝛẽ nobis habes ptãtem. ¶ Ascendit ꝯ choꝛ ꝯrutũ: a quib⁹ sil'r ad secũ manẽdũ fuit inuitata. qz ipa multa fecit z cõtinue facit miracula. quod ꝓtinet ad officiũ virtutũ. vñ Bern. in li. de ꝓsideratione ait. Virtutes sunt quarũ motu vel opere signa z pdigia fiunt. Sed beata ꝯgo rndit eis di. Ego officiũ istd excellenti⁹ oĩb⁹ vobis habui Qz nunqꝫ de⁹ fecit ad alicui⁹ vestꝛ instãtiã illud stupendissimũ miraculũ qd ad instãtiam meã fecit. s. q vna creatura respectu ciusdẽ esset mater z filia: z q in partu z post par

T Officiuz principatuum

U Officiuz prãtum.

X Officiuz virtutuz

S Officiuz archãgelorum

tū remaneret virgo incorrupta: & q creatorē generaret creatura: & q minor cōtineret in se maiorē. qđ fuit oīm nouitatū nouissimū: iuxt illđ Hiere. xxxj. Nouū faciet dñs sup terrā femina circūdabit virū. Quia ergo in vtero meo dñs fecit miraculū miraculorū. in cui⁹ cōparatiōe miracula vestra sunt mūna: iō magis debeo collocari in gl'ia. Tūc ꝓtres oīs dixerūt ei. Scit oīs populus mulierē te esse virtutis Ruth. iij. & q i manu tua virtus & potētia. j. Paral'. xxix. Te igit laudat oīs ꝓtus celoꝝ. & tibi est gl'ia in secula seculorū amen. ij. Paral'. vl. ¶ Ascēdit ḡ ad ordinē dñationū:

V Officiū dñationum

a quibus etiā inuitata fuit vt cū eis maneret. quia officiū ipoꝝ est (vt ait Jsi. vij. ethymo.) alijs inferioribus angelis ꝓsidere: & eis ꝓcipere: ac eos mittere. vñ Zach. ij. dr q vn⁹ angelus ꝓcepit alteri dicēs. Curre cito ad puerū istū: &c. De quo btūs Greg. inqt. Quādiu mūdus durat: angeli angelis & dēmones dēmonibus ꝓsunt. Ipa ꝥo būdicta ꝥgo mittit angelos vbicūq; sibi placet: & eis pest⁹ dominat. Rndit aūt gl'iosa dei mater. Vos solū mittitis inferiores angelos & eis pest⁹: ego āt mitto oēs & oib⁹ ꝓsum. q; oīm sum dña & regina angeloꝝ. & ideo dixit mihi dñs illud Deut. xv Tu dñaberis dñatiōib⁹ plurimis. Tūc dixerūt ei dñationes. Tua est gloria: tu dñaberis oīm. j. Paral'. xxix. & regnū tnū oīm⁹ dominabit. Ps. cij. Tu igit collocari debes cum filio tuo sup omnē ꝓncipatū & potestatē & virtutē & dñationē. Eph. j. ¶ Ascēdit igit ꝥgo brissima choꝝ thronoꝝ: q inuitauerunt eā dicētes. Nostra debes tua ꝓtia illustrare societatē: q; simile nobis habes dignitatē. de nobis em inqt Jsi. i vj. li. ethy. Throni sunt agmina angeloꝝ: q sedes eloquio latino dicunt: sic vocati: q; & illis cōditor ꝓsider: & sua iudicia p eos disponit: iuxta illđ ps. ix. Sedes sup thronū q iudicas iusticiā. & ibidem. Parauit in iudicio thronū suū. De te ꝥo dixit dñs. Ps. lxxxviij. Thron⁹ ei⁹ sicut sol i cōspectu meo. Rndit aūt ꝥgo būdicta. Hoc officiū valde excellēti⁹ in me fuit: in qua dñs libri⁹ reqeuit & sedit q; in vobis. q; i vobis solūmō spūaliter reqescit: & in me nouē mensibus spūalit & corporalit resedit. Vñ dicere possum illđ Eccli. xxiij. Qui creauit me reqeuit in tabernaculo meo. Et iō etiā dicā illud qđ ibidē habet. s. Ego in altissimis habito. i. habitare volo: & thron⁹ me⁹ i colūna nub. i. iuxt nubē hūanitat⁹ filij mei: q sole regit diuinitat⁹. Et tūc mihi dici poterit illud. ij. Regū. vij. Thron⁹ tu⁹ erit firm⁹ i ꝑpetuū. & Prou. xxix

Z Officiū thronoꝝ

Thron⁹ ei⁹ in eternū firmabit. Ego q; sum thron⁹ dei multo excellētioꝝ q; vos: q; p me thronū gre & misericordie ei⁹. Deb. iij. indicat de populos i eqtate: ps. xcvj. De me etiā itelligit illđ Jsa. xxviij. Spūs iudicij sedet sup thronū. Tūc dixerūt throni. Eleuet thron⁹ David sup Jsrl'. ij. Re. iij. ponat⁹ thron⁹ mris regis ad dexterā ei⁹. iij. Re. ij. ¶ Ad chorū aūt cherubicū cū puenisset inuitata fuit: vt ipa q sapientissima extitit sup omēs hoies cū eis p/manereret: i qb⁹ singlari mūere ē scia dei. vt in/qt Eze. sup Mat. & ꝓphet⁹ cherubin plenitudo scie iterpret. Rndit btā ꝥgo. In me ē maioꝝ scie plenitudo q; i vobis. vñ Ber. & me ait. Profundissima diuine sapie penetrauit abyssum. & iō optet verificari illud ps. xvij. Ascēdit sup cherubin & volauit. Debeo ē sociari filio meo. cui dr ps. lxxix. & xxix. & Jsaie xxxvij. Qui sedes sup cherubin. Tūc dixerūt oēs cherubin videtes gl'iosam ꝥginē sup se eleuari. gl'ia dñi dei assupta ē de cherub. Eze. ix. ¶ Ascēdit ḡ ꝥgo būdicta ad choꝝ seraphi cū. i q; etiā ad manendū fuit inuitata. nā ille q; erat ꝓmus in illo ordīe allegauit excellētiā suā: quā ponit Jsiđ. vij. ethy. & dixit. O ꝥgo brissima tu nosti q; nos seraphin. i. ardentes appellamur: eo q; iter nos & deū nulli alij int sunt. & iō quāto ei vicini⁹ collocamur: tanto magis claritate diuini luis inflāmamur: & tāto maiori claritate illustramur quo ardētiori motu dilectiōis in tūne inflāmamur. Vñ nostr⁹ ꝓprius officiū est ardere charitate et dilectiōe. Tu ꝥgo sup oēs hoies charitate dei et ꝓximi exarsisti. seruās illđ qđ de tei figurā dictū fuit a dño Exođ. xxvij. Ardeat lucerna sp in tabernaculo. & illud Leuit. vj. Ignis i altari meo sp ardebit. mane ḡ in ordine isto i q; sunt ꝓfectōes oīm inferioꝝ ordinū: vt inqt Diony. in li. de āgelica hierar. Qui te habuisti oēs btoꝝ spirituū ꝓperates. Angel⁹ ei interꝑtat missus: vt ait Jsi. vij. ethy. Omēs nāq; angeli sunt admīstratoꝝ spūs missi ꝓpter eos q hereditatē capiūt salutis: Heb. i. Vñ Bern. ait dño. Dne qđ est hō q; inotuisti ei: aut filius hois quia reputas eū. Demiq; mittis ei vnigenitū tuū: immittis spm tuū: ꝓmittis vultū tnū. & ne qđ vacet in celestibus ab ope sollicitudis: illos etiā btos spūs ꝓpe nos mittis in ministeriū nostrū. hec ille. Angeli em inferioꝝ ordīs mittūt ad singularia ꝓsonaꝝ defensionē & relevationē. qđ patuit iij. Reg. xix. vbi angelus portauit Helye sbcinericiū panē & vas aque. qui comedit & bibit: & ambulauit i fortitudie cibi illi⁹ vsq; ad

A Officiū cherubi

B Officiū seraphi

mõtẽ dei. Archãgeli ꝙo mittunt ad singulo/
rũ rectoꝝ eruditionẽ: ꝛ ad secretoꝝ maioꝝ re
uelatiõꝝ. vñ Habriel vt archãgel⁹ Zacharĩã
põtificẽ docuit. ꝛ natiuitatẽ xpi tibi o ꝙgo sa
cratissima nũciauit: Lu.j. Principes mittũ
tur ad pncipũ instructionẽ: vt patꝝ Dañ.x.
vbi ponunt tres pncipes: Persarum: Bre/
corũ: ꝛ Medoꝝũ. quos omnes angelus dñi
instruxit. Potestates mittunt ad demonuꝝ
ꝛ tẽptationũ repressionẽ. quod patuit Exo.
xiij. vbi angel⁹ iterposuit se inꝛ egyptios ꝑse
quẽtes filios isrl'. ac exercitũ pharaõis: ꝛ ip/
sos filios isrl'. Virtutes mittunt ad miracu
loꝝ operatoꝝ. qõ patuit Thob.xj. de angelo q̃
Thobiã illuminauit: ꝛ filiũ ei⁹ a deglutiõe pisc̃
eripuit. Dñationes mittũt ad sensuũ sb dñio
rõis sbiugatoꝝ. qõ patuit ĩ figurã Ben.xvj
vbi ãgel⁹ dixit Agar ãcillevt ad dñaꝝ suã re
diret ꝛ se ei sbijceret. Throni mittũt ad iudi
cij informationẽ. hñt eĩ informare iudices vt le
gẽ ĩtelligãt ꝛ obſuẽt. vñ Act.vij. dr. Accepi/
stis legẽ ĩ dispositõe ãgeloꝝ. Cherubĩ mittũ
tur ad sciaꝝ eruditoꝝ. qõ patuit Apoc.x. de
ãgelo q̃ hẽbat libꝝ ĩ manu. ꝛ eius.li.xviij. de
ãgelo a cui⁹ claritate terra illuiata est. Nos
ꝙo seraphĩ mittimur ad cordiũ iflãmatiõez
qõ patuit. iij. Re.ij. ĩ angel' q̃ ĩ curru igneo
ꝛ eq̃s igneis appuerũt. Hec aũt oĩa bñficia
tu exhibes hũano generi. g̃ fieri debes habi/
tatrix nr̃i tabernaculi. Tũc oẽs seraphĩ ceperũt
eã rogare dicẽs. O sc̃a dei mr̃ ꝛ oĩm: o sacra
ꝙgo ꝙginũ: o sctissima mediatrix dei ꝛ hoĩm
o dña ꝛ regina celoꝝ: o ĩpatrix exercituũ cun
ctoꝝ angeloꝝ: dcet te ardore ꝛ incẽdio chari
tat̃ feruentissimã ĩ supmo isto ordie nr̃o nobiſ
cũ residere: vt tuo felici cõsortio pfruamur.
Rñdit aũt bñdicta ꝙgo. Valde mihi cõpla
ceo ꝛ sũme ꝙgratuloꝝ de vr̃o diuino ardore.
sed tm̃ dcet me alt⁹ ascẽdere: qz vos supauĩ
amore. Si em̃ dr⁹ ab hoib⁹ ẽ amãd⁹ multo
magꝫ ab illa cui⁹ ẽ filꝰ. Nõ aũt ẽ mirũ si ego
mr̃ dei pl⁹ diligã filiũ meũ q̃z alij eius sbditi:
cu iusmodi estis vos o seraphĩ ꝛ oẽs alij an
geli. Ego em̃ sum mater pulchre dilectionis
Ecc̃i.xxiij. Preterea optet impleri scpturã.
Ben.ij. vbi dr⁹ ait. Nõ est bonũ hoiem esse
solũ: faciam⁹ ei adiutoriũ simile sibi. Cum er
go omnes sancti ꝛ sancte dei associati sint vo
biscũ ꝛ alijs ordinib⁹ inferiorib⁹: ꝛ oĩes alij
in posterꝝ glorificãdi simili modo debeãt vo/
bis associari: ita q̃ null⁹ beatus solitari⁹ erit:
sed hoies angelis erũt societate ꝑiũcti. sicut
ꝑdictũ fuit Deut̃.xxxij. vbi dicit̃ de dro. Cõ/
stituit terminos populoꝝ iuxta numerũ fili/
oruũ. i. angeloꝝ. Filiꝰ tm̃ me⁹ dr⁹ ꝛ hõ sup oẽs
ãgelicos ordies merito eleuat⁹ nõ hz ibi soci/
etatẽ sibi q̃ ad hũanitatẽ. Et iõo sicut ego in
mũdo fui ei socia ĩ tribulatiõib⁹: ita etiã ei de
bo associari in ꝛsolatiõibus. Et sicut ille ibi
ascẽdit vt ꝛtinue appeat vultui dei ꝑ hoib⁹
Heb.ix. ita ego dbo ibi ascẽdere vt appareã
vultui ipi⁹ filij ꝑ pctoꝝibus. ꝛ sic humanũ ge
nus habeat semp añ faciẽ dei adiutoriũ simi
le xpo ad ꝓcurandã suã salutẽ. vñ sctã mater
ecc̃lia in orõe secreta vigilie mee assumptõis
orat deũ di. Munera nr̃a dñe apõ clemẽtiã
tuã dei genitricis cõmẽdet oro: quã dr⁹ h̃ sc̃lo
trãstulisti: vt ꝑ pctis nr̃is apud te fiduciali⁹
ĩtercedat. Ascẽdã igit̃ sup vos ad patrẽ meũ
ꝛ patrẽ vr̃m ꝛ deũ meũ ꝛ deũ vestrũ. Ipe enĩ
me vocat di. Veni dilecta mr̃ mea: veni cha
rissima genitrix mea ꝛ ponã ĩ re thronũ meũ.
Ascẽdẽte aũt illa: dixerunt q̃dã angeli obstu
pescẽtes de imẽsitate glie ei⁹. Que ẽ ista q̃ ascẽ
dit de dcto delicijs affluẽs innixa sup dilectũ
suũ? Can̄.viij. Quib⁹ rñdet alij angeli. Ista
ẽ speciosa inꝛ filias hiel'm. Merito aũt bñssi
ma ꝙgo maria oẽs angeloꝝ ordies trãscẽdit
q̃ oẽs eoꝝ pfectiones excellẽtiori mõ possedit.
Vñ Alber. sup Missus est. c. cxciij. conclu/
dẽs ĩqr. Patet g̃ qlit̃ bñssima ꝙgo oẽs ꝓpe
tates angeloꝝ hns sup oẽs angelos ꝛ oẽs hie
rarchias est exaltata: ita q̃ singuloꝝ ꝛ oĩm ꝑ
prietates ꝛ dona ipa sola vniuſaliter ꝛ singula
riter in sũmo possidet vniuſa.

¶ Pars quinta huius sermonis que dici
tur obuiatiõis.

Quõ ca
ria celest̃
marie in
assũptõe
obuiauit

Criptũ ẽ. iij. Re.ij. q̃ Salomon
surrexit ĩ occursum Bersabee ma/
tris sue ꝛ adorauit eã: ꝛ sedit sup
thronũ suũ. positusq̃ ẽ thron⁹ ma
tris regis: que sedet ad dexterã ei⁹. Dr aut̃
oĩa in figurã ꝓtingebant illis. j. ad Thoꝝ. x.
Dec obuiatio Salomonis figurauit obuia
tionẽ xpi: qñ in occursum iuit cũ curia celesti
matri sue ĩ celũ ascẽdẽti. Quis aũt excogita/
re sufficiat supne patrie iocũditatẽ atq̃ solen
nitatẽ: qñ surrexit rex gl'iosus xpus festiu⁹ ꝛ
let⁹. ꝛ regali dcore laureat⁹: totaq̃ beatoꝝ ci
uitatẽ cõmouit: vt oẽs celi ciues occurrerent
secũ matri sue. O solẽnitas gl'iosa: o iubilus
ineꝛplicabilis: o festiuitas ineffabilis: cũ sur
rexit rex Salomon. i. xpus: in occursum ma
tris sue. ecce q̃z mirifica obuiatio. ꝛ adorauit
eã: ecce q̃z stupẽda veneratio. positusq̃ ẽ thro
nus mr̃is regꝫ: ecce q̃z altissima sublimatio. se
ditq̃ ad dexterã ei⁹: ecce q̃z ĩmediatissima cõ/
iũctio. Nõ tm̃ aut̃ dominꝰ iesus hõ laurea

tus corpore glorificato occurrit sue bñdicte matri cū toto angelorū exercitu: oīmq; sctōr comitiua. Sz etiā ipe rex etern⁹ dē trin⁹ z vn⁹ potest dici huic sacratissime ỹgini triūpha liter obuiasse: nō motu locali sz cōplacētia fa uorabili z glificatōis influctia ꝑncipali. pri mo em̄ pī p quādā approbatioz occurrit btē ỹgini: z amplexat⁹ est sponsam castissime di lectiōis: singularissime fecūdatiōis: z sollici tissime educatiōis. Que singulari mūdicia ỹginitatz: z āplⁱ⁹ profundissima abysso humili tatz placuit sibi altissimo pī. cui z filiū suuz vnigenitū dedit: quē ipsa de suis castissimis viscerib⁹ cōcepit z ꝑpit: z diligētissime enu trinit Hāc g̃ sponsā cora tota celesti curia ex nus pī recoḡuit matrē vnigeniti sui z regni sui ꝓsortē. z dixit illud Isa. xl. Domū maie statis mee glificabo. Sicq; bñdicta ỹgo q̄si altera Hester de triclinio feiaz. i. de eccla mi litāte adducta est p totā mulitiā celestis curie ad cubiculū supni regz. cui p⁹ dulces āplex⁹ dixit cū ps. Tenuisti manū dextera mea: z in volūtate tua deduxisti me: z cū glia suscepisti me. Et tūc donauit illi dē fontalē fecūditatē ad generādū spūalis oēs electos: z etiā ad le tificādos ipos angelos i aliq; gustu z gradu z experiētia diuinoz. vt inq̄t. s. Bernardin⁹ i ser. assump. q̄ incipit. Surge dñe in requiē tuā. Ipa igit ỹgo ex hᵇ accepit a pīe rōem pī nitatz z sblimitatz regal acipial sup oēz crea tā naturā. ¶ Scdo occurrit ei ipe filⁱ⁹ i gl'ia sue maiestatz oīb⁹ manifestās hanc eē verissi mā genitricē suā: q ipm ꝓcepit ꝑpit z nutri uit atq; ei i assūpta natura fidelit̄ fuiuit. vñ reuerētia filiali ipam reuerenter adorauit. O bone Jesu rex eterne glorie: q̄d est q̄ mulierē adoras? Volo inq̄t eā adorare: q: duo ipam faciūt adorādā. ꝑmū est rō matnitatis. scdz est meritū humilitatz. Mā in ea fuit matnitas singularz z humilitas incōpabilis. Primo igit dñs Iesus adorauit eā rōe matnita tis: nō vt q̄lēcūq; matrē: sed singularis suffi cictie magnificētie z diligētie. Primo singu laris sufficientie: q: sine virili semine sola ex spūsctō cōcepit. Secūdo singularis magni ficētie; q: nulla ꝑter ipam deū genuit: nlla; alia post partū mater virgo ꝑmānsit. Tertio singularis diligentie. q: nulla vnq; mater fi liū tārū dilexit: atq; sic sollicita ꝓ eo fuit: imo nec oēs alie sil' simpte. Sicut g̃ i ipo con ceptu nullū habuit sociū: ita z in isto honore nullū habebit ꝓsortium. Et sicut in tali filio nulla habuit parē. sic z in h̄ honore nulla ha bebit ꝓsimilē. Et sic in ꝓcordiali sollicitudine

D Xpus ei obuiauit

nulla habuit cōpabilē: ita z in gl'ia nulla ha bebit creatura equalē. Scdo aūt adorat xp̄s matrē rōne abyssus humilitatz. Nam vt dr Lu. xiij. Qui se humiliat exaltabit. Q: igi tur i hūilitate nō habuit creatura similē: i ex altatōe nō hēbit ꝓsortē. Est q̄ꝑ triplex mo dus ꝑmādi ỹtutes. Prim⁹ p euactuationē: vt in fide z spē. q̄b⁹ euacuatz; succedit visio fi dei z rētio spei. z dr h̄ mō facit mētionē Pau lus. j. Thoz. xiij. di. Cū venerit q̄d ꝑfectū ē: tūc euacuabit q̄d ex ꝑte est. Scds mod⁹ est p cōpletionē: vt i charitate z plibus ỹtutib⁹ cardinalib⁹. quib⁹ addet cōpletio abs q̄ defe ctu. De quo mō tangit Salomon Prouer. iiij. di. Justoz semita quasi lux splendēs pce dit: z crescit vsq; ad pfectū diē. Tert⁹ mod⁹ est p oppositioz. sicut est in pauptate z lurie ac luctu atq; humilitate. q̄b⁹ dē oppositā re promittit. Mā ipe dñs testat Matth. v. di. Beati paupes spū: q̄m ipoz est regnū celoz Beati qui esuriūt z sitiūt iusticiā: q̄m ipsi saturabunt. Beati q̄ lugēt: q̄m ipi consolabū tur. De humilitate aūt dr Job. xxij. Qui hu miliat⁹ fuerit: erit in gloria. Vide ergo quō in ỹgine benedicta ipius humilitas z diuina bonitas quadā pia oppositione contendūt. Maria se humiliat: se vilificat: seipam de spicit: z abiectā reputari apetit. dē ỹo eā ex tollit: glorificat z exaltat. Maria nō solū se humiliat sed in humilitate sub oīm ratiōali creatura se abyssat. dē aūt nō solū eā exaltat sed supza oēm etiā angelicā creaturā magni ficat. z sublimis dē eam vt suam reuerēdissi mā matrē reuerēter adorat: z ad eā veneran dam honore inestimabili corporaliter se incli nat. O stupendū pdigiū z laudite altitudi nis fastigiū: vt a mliere dei filⁱ⁹ recognoscat suū eē humanū. Quid nō debuit ỹgini cōce dere quā tantū voluit honorare? Profecto isto respectu honorz nō respiceret dei filⁱ⁹ mil lesies mille milia seraphī: z infinities (si dici li ceat) infinitos. sed nec ipi sil' oēs possent vere deū diligere: z fe ipo frui vt filio veri sui: si cut fecit ipa btā ỹgo. ¶ Tertio occurrit virgi ni gl'iose spūsctūs recognoscēs formacem sui amorz: z officinā suā stupēde operatiōis: in q̄ z dē q̄ fabricatū ē corp⁹ mū dissimū filij dei vno una infusa aīa: ambo sil' tanq; vnā naturā hu manā integrā atq; pfectā in ꝑsona filij dei vni uit. Q̄ndit aūt spūsctūs oīb⁹ electz expresse q: i hac officina z p eā fabrefecit q̄cq̄d i gra miri ficū opat. Et q: i hac totū igne operatiōis vir tuose reclusit: quē vnq; dare dispolvit crea ture rōali. Sic g̃ tota trinitas vnisormi z cō

E Spiritꝰ sanctus obuiauit triarie

cordi volũtate hanc sacratissimã virginẽ oñ dit eẽ suã sponsam incõicabilis charitaꝛ celi reginã inattingibilis dignitaꝛ: mũdi domi nam imperpetibilis ptaꝛ: electoꝛ oĩm geni tricẽ pia ĩexplicabilis pietaꝛ. oĩm dei hostiũ oculatricẽ triũphãtissimã isuperabil' strenui tatis. oĩm celestiũ thesauroꝛ dispẽsatricẽ lar gifluã p sue cõplacentia volũtatis. oĩm supna rũ delicіaꝛ ꝛ cõsolationũ gustatricẽ affluen tissimã in triclinio diuine maiestatis. Unde Bern. super Lañ. exponẽs illud Lañ. viij. Que ẽ ista q̃ pgredit de dẽto delicijs affluẽs: innixa sup dilectũ suũ. ait. Sup hũc innitit mr illa felicissima: ꝛ i aureo recliatorio diuie maiestaꝛ recũbẽs: iuẽ sponsi: imo filij sui bra chia regẽsit. O quãta dignitas: eꝫ speialis gloria initi sup illũ quẽ reuerent ãgelice ptãtes. hec ille. Absurdũ ḡ est vt tã gl'iosam ẏgi nẽ nõ venerent ligue hoĩm quã tota trinitaꝛ sic honorat: tãq̃ Veneraꝛ sublimitas ãgeloꝛ Occurram⁹ igit ꝛ nos deuotiõe ꝛ spũ ipi bn dicre ẏgini ascẽdẽti i celũ: ꝛ ei⁹ triũphantissi mã assumptionẽ debita veneratiõe recolam⁹ diceñ. Canti zoiosi e dolce melodia. Facia/ mo tuti al humile maria ꝛc. vide in cozona nra ẏginis beatissime.

¶Pars sexta huius sermõis que dicitur ostentionis.

f Assum/ptio ma rie fuit figurata

f Lõm sctm̃ Bernardinũ in q̃dã sermone assumptiõis pphete Da uid ostẽsa fuit in spiritu excellẽtissima assumptio ꝛ exaltatio matriꝫ dei. Uñ ait dño Jesu xpo ps. cxxxj. Surge dñe in requiẽ tuã: tu ꝛ archa sanctificatiõis tue. Id est: nõ solũ tu a mortuis resurge: ꝛ in requiẽ pacifi tui post labores humane redẽptois ascẽde. sed etiã archã tue scificatõis. i. matrẽ tuam que te sanctũ sanctoꝛ genuit: re surgere facias: ꝛ eam in requiẽ assume sibi a te ante secula pparatã. Beata em̃ virgo ap/pellat archa. Nã archa dicit ab arcẽdo: eo q̃ arceat ꝛ phibeat visum: vt dr sanct⁹ Bernar din⁹ vbi. s. Et siliter beata virgo arcuit per nouẽ mẽses filium dei in vtero suo. Et addit sanctificationis tue. quia eam sanctificauit: iuxta illud ps. xlv. Sanctificauit tabernacu lum suũ altissimus. Ait ergo. tu ꝛ archa san/ctificatiõis tue. i. sicut fuistis sup oẽs creatu ras in gra sublimati: ita sup oẽs ascẽdite glo/rificati. Simili etiã mõ ostẽsa est gl'ificatio matris dei Johãni euãgeliste in specie arche Apoc. xj. vbi ait. Uisa est archa dei in tem/plo: ꝛ facta sunt fulgura ꝛ voces ꝛ terremot⁹ Per ipam em̃ archã itelligit beatissima ẏgo

Nam archa (vt alibi dixim⁹) facta erat ex li/gnis sethim: vt habet Exo. xxv. Lignũ autẽ sethim fm Hiero. hz leuitarẽ: pulcritudinẽ: fortitudinẽ ĩputribilitarẽ. Per q̃ itelligun tur q̃tuoꝛ ẏtutes ipi⁹ bñdicte ẏginis. Nã leuitas ꝙuenit ei⁹ pauptati. p quã fuit a ter renis affectib⁹ ꝛ sollicitudib⁹ exonerata. vñ Isa. xix. dr. Descẽdet dñs sup nubẽ leuẽ: id ẽ Mariã pauperẽ. que nubes quidẽ fuit: ḋa ex terra nata est. sed tamen fuit leuis: quia a mũdi affectib⁹ prorsus exonerata. Pulcritu do ẏo cõperit eius puritati: per quã immu nis fuit ab dñi dẽformitate pcti. cui dr Can/ti. iiij. Tota pulcra es ꝛc. Fortitudo aũt cõ/perit ei⁹ stabilitati. s. in fide ꝛ patiẽtia. iuxta illud Proũ. vlt. Fortitudo ꝛ decoꝛ idumẽtũ ei⁹. ꝛ Eccl. xxvj. Colũne auree sup bases ar/genteas: ꝛ pedes firmi sup plãtas stabil' mu lieꝛ. Imputribilitas ẏo cõperit ei⁹ ẏginita/ti: iuꝛ illud Sap. vj.. Clara est q̃ nũq̃ mar/cescit. ¶Teplũ autẽ in q̃ hec archa fuit est tri plex. Unũ in q̃ fuit fabricata ꝛ sctificata. scz vter⁹ mris sue. s. btẽ Anne. vñ i figurã dr. iij Re. viij. q̃ itulerũt archã dñi in locũ suũ in oraculũ tepli i sctã sctoꝛ. Hec em̃ archa fede ris fuit beatissima ẏgo. quã deus auferens sterilitatẽ parentũ: ꝛ angelus promissionez dferẽs: ꝛ Joachim operã prebẽs: introduxe runt in locũ suũ. i. in vterũ beate Anne. dc q̃ subdit. in oraculũ tepli. Ipsa em̃ beata anna quoddã templũ dei fuit. cuius oraculũ erat mens ei⁹ deuota deo ꝛ oratiõi dedita. In cu ius etiam vtero beata virgo sanctificata fuit vt esset sancta sanctoꝛ. id est super oĩes san ctos sanctificata. vel vt ipsa benedicta virgo in vtero matris ẏpararet ad generandũ san ctum sanctoꝛ. Secũdũ tẽplũ in quo visa fu it hec archa fuit tẽplũ Salomonis: in quo fuit purificata. ꝛ in eo obtulit filiũ suũ dco in die purificatiõis Lu. ij. Tertiũ ẏo tẽplũ in q̃ fuit gl'ificata est templũ celi empirei. de q̃ inquit Ps. Domin⁹ in tẽplo sancto suo: do minus in celo sedes eius. In hoc ẏgitur tem plo celesti deducta fuit hec sacratissima ar/cha cũ indicibilib⁹ tripudijs ꝛ iubilationib⁹ Et ideo in pdicta visiõe Johis dicit q̃ facta sunt fulgura ꝛ voces ꝛ terremot⁹. Fulgura scz ad terroꝛe demoniũ: q̃ oẽs ex terroꝛe in fu/gã cõuersi sunt. Uoces ẏo omniũ sanctoꝛuꝫ atq̃ angelorũ iubilantiũ. Terremot⁹ autem id est cõmotio iudeoꝛ cõcurrentiũ. ¶Osten sa etiã fuit alio modo assumptio ipius beatis/sime ẏginis pdicto Johãni euãgeliste. Apo. xij. vbi ait. Signũ magnũ apparuit in celo

Quattuoꝛ ẏtutes btẽ ẏgis

Triplex templuꝫ arche

f Maria fuit assũpta tripliciter

mulier amicta sole: ⁊ luna sub pedib⁹ ei⁹: ⁊ in capite ei⁹ corona stellar. xij. In qb⁹ ꝟbis ostē dit ꝙ ipa beata virgo assumpta fuit vtiliter: sublimiter: mirabiliter ⁊ honorabiliter. Utiliter quidē si ꝛsiderem⁹ officium ad quod assumpta est. qđ oñdit ī signo. vñ ait. Signū magnū appuit in celo. i. beata ꝟgo maria assumpta est in celū: vt eēt nob signū. Sūt aut tē quedā signa directiua: vt sūt cruces i via Et signa distinctiua: vt sunt termini i agrīs. Et signa ostēsiua: vt circul⁹ añ taberna. Btā igit ꝟgo fuit signū magnū. i. mag̃ significās Ipa em nos dirigit sicut stella maris. Ipsa etiā nos a peccatis diuidit. sicut auroza que diuidit die a nocte. Ipa etiā p nobis filio p ces fundit ⁊ vbera ondit. Un est altera Hester: que apud regē p nobis assistit. Oēs g̃ signem⁹ aias nr̃as deuotōe ist⁹ magni signi vt sb ei⁹ ptectiōe viuam⁹ securi. Nā res plumit esse illi⁹ cui⁹ est signum qđ in ea repit: vt ait Bal. in auf. dos data. C. de dona. añ nup. de quo vide p Johem an. in additōib⁹ ad spec. in ri. de pscrip. ¶ Secundo fuit assumpta sublimiter: si ꝛsiderem⁹ situ: qz ipa apparuit in celo empireo sup omnes ordines angelor̃ iuxta illud Ps. viij. Eleuata est magnificentia tua sup celos. Itē apparuit in celo tāq̃ regina in throno ad regnādū cū filio: fm figuram. iij. Reg. ij. Itē apparuit tanq̃ aduocata in curia ad interpellandū p mūdo. Un figurata est in illa sapiente muliere que intrauit ad Dauid ad interpellandū p Absalone ij. Regū. xiiij. Item apparuit tanq̃ hospita ad recolligendū ingredientes. Et ideo in ei⁹ assumptiōe cantat euangeliū de Martha: q̃ xp̃m recepit in hospitio suo: vt habet Lu. x. ¶ Tertio assumpta est mirabiliter. qđ appareret si ꝛsiderem⁹ sexū: qz mulier. Miz est autem valde ꝙ mlier appareat in celo: q̃ hoiez expulit a padiso. Sed nota ꝙ beata ꝟgo dicitur mlier sex⁹ discretōe: nō corpis fractiōe: iuxta illud Eccl. xxvj. Sicut sol oriēs mūdo i altissimis dei: sic mlier bone spūs in ornamētū domus sue. Ornamētū em domus eccl'ie fuit exemplū virginitatis eius. Uel sicut sol oriēs ⁊ in alto existēs illuiat mundū: sic ipsa bndicta ꝟgo in assumptiōe ascēdēs illuiauit celū qđ dr dom⁹ dei. vñ maria interpt̃at illuminatrix. Licet g̃ appellatiōe mlieris regl'ariter intelligat illa q̃ fuit corrupta. ff. de extra. emp. l. alioquin. ⁊ de ope. no. nū. l. de pupillo §. ⁊ generaliter. ⁊ de edil. edi. l. queritur. §. mulierē. ⁊ de act. emp. l. ex empto. §. si quis virgiuem. ⁊. xxvij. q. j. c. nec aliqua. Qñq̃ tñ mulieris appellatiōe itelligit etiā virgo. l. mulieris. ff. de ꝟbor̃ sig. de quo dic vt ibi per doc. ⁊ in. l. mulier. eo. ti. Uñ mulierib⁹ legatis etiā virgines cōtinent. l. seruis legatis. §. mulierib⁹. ff. de leg. iij. ⁊ de au. ⁊ argē. le. l. argumēto. §. secūdo. ⁊ sic accipit in pdicta autoritate Itē dicit mulier benedicta virgo ex prolis fecūditate: nō ex mēris fragilitate. Mulieb̃r em sex⁹ cōmuniter est fragilis. insti. qb⁹ ali. li. vel nō. §. j. et est instabilis. xxxij. q. vij. c. quod ꝓpositi. ⁊ nō. p glo. in. c. j. de clād. est. despon. ⁊ facit. c. vl. de pac. lib. vj. Item dicit mulier non ex fatuitate vel ex vicioz multiplicitate. sicut illa cui dr. Tanq̃ vna de insipientib⁹ mulieribus locuta es. Thob. ij. ⁊ xxiij. q. vij. c. conuenior. Uel vt illa de qua dicitur. Mulier que erat in ciuitate peccatrix: Luc. vij. sed dr mulier ex fruū singularitate. velut Judith de qua dicū fuit Judith. xij Nō est talis mulier sup terrā: in sensu: i pulchritudie: ⁊ in ornatu ꝟbor̃. Non etiā dicit mulier ex debilitate ⁊ mutabilitate. sicut de femina inquit Poeta. variū ⁊ mutabile semp Femina. de quo extra de verbor̃ sig. c. fozus. §. finali. ⁊ facit. xxxij. q. ij. c. mulier. ⁊ de fri. ⁊ male. c. vltr. ⁊ in. l. filia. C. de inoffi. testa. Sz est illa mulier de qua dr Prouerb. vlt. Mulierē fortē quis inueniet ⁊c. ⁊ de qua in figurā dr Judith. xiij. Una mulier hebrea fecit confusionē in domo Nabuchodonosor. Et Prouerb. xj. Mulier gratiosa inuenier gloriam. ⁊ xij. Mulier diligēs corona est viro suo. ⁊. xiiij. Mlier sapiēs edificat domū suam. ⁊. xv. Beatus qui iuenit mulierē bonā. ⁊. xxxj. Mulier timēs deū ipa laudabit. Et io vniuersiz nr̃m moralit dr Eccl. vij. Noli discedere a muliere sensata quā sortit⁹ es in noie dñi. btūs em q̃ habitat cū muliere sensata. ⁊ mlierz bone btūs vir: Eccl. xxvj. Mulier ei fortz oblectat viz suū. ⁊ ps bona mlier bona. Ibidē. Et gra mlierz sedule delectabit viz suū. Et datū dei ē mlier tacita ⁊ sensata. ⁊ gra sup gram mlier sctā ⁊ pudorata. Ibidē Tal' g̃ fuit illa mulier. s. btissima ꝟgo: q̃ apparuit ī celo. ¶ Quarto assūpta fuit honorabilit. qđ ptz si ꝛsiderem⁹ ornatū sui corporis. qz sole amicta. sine pedū ei⁹: quia luna sb pedib⁹ ei⁹. sine capit⁹: qz ī capite ei⁹ corona stellar. duodecī. Ascēdit g̃. b. ꝟgo amicta sole. i. circūdata diuitate filij sui. ⁊ luna sub pedib⁹ eius. p quod ꝓpria stabilitas eius ꝛsignat Luna em istabilis est ⁊ nō diu manet plena ⁊ ꝛsignat mūdū ⁊ omia terrena instabilia q̃ maria contēnēs pedib⁹ cōculcauit: ⁊ ad celuz

P Subli miter

I Mira biliter.

Qualit maria di cat multi pliciter

k Honora biliter

Maria amicta sole

vbi oia stabilia sunt anhelauit. Corona ꝙ q̃ consueuit honoris esse signũ: significat datũ fuisse ipi beate ꝙgini honorẽ sibi cõdignũ. Per. xij. autẽ stellas apostoli intelligũtur. q̃ in obitu assumptiõe ipi⁹ gl'iose ꝙginis presentes fuisse dicunt. Mulieri aut ei date sunt due ale ad volandũ. p quas intelligit q̃ tam in corpe q̃ in aĩa volauit ad celũ. Petr⁹ aũt iohãnis sup Apocal. xij. exponẽs pdicta verba: Mulier amicta sole ꝛc. ait. In istis verbis notant tria que facta sunt i die assũptionis. Primũ est corꝙs ipi⁹ gl'ificatio. q̃ notatur ibi. Mulier amicta sole. i. Maria amicta corpis gl'ificatiõe. que consistit in q̃tuor dotib⁹ ei⁹. s. claritate: agilitate: subtilitate ꝛ impassibilitate. que oia in sole signifi/cant. Radi⁹ em solis est clar⁹ ꝛ agilis. nã subito ab oriẽte in occidẽtẽ volat. Itẽ subtilis ẽ q̃ intrat vitrũ sine aliq̃ fractione. Itẽ est impassibilis: quia nõ gladio nec lapide vl'alio aliq̃ potest ledi. Et ꝓpt̃ hoc dicit dñs Mathei. xiij. Fulgebũt iusti sicut sol. vbi dic Ber. Quis erit splẽdor animaꝝ: quãdo solis splẽdorẽ habebit lux corpoꝝ. Nec etiã gl'ificatio amine ꝛ corporis figurat Isaie. xlj. vbi dixit deus. Dabo eis coronaꝝ p cinere. i. gloriam anime p humilitate patientie. ꝛ oleũ gaudij id ẽ stolã seu gloriã corꝙs p luctu. i. p miseria corporali. Oleũ em est sanatiuũ seu mitigatiuũ doloris. per quod significat impassibilitas. Item est penetratiuũ: per quod significatur subtilitas. Est etiã leue. vnde oĩbus liquorib⁹ supnatat. p quod significat agilitas. Itẽ lucidus est ꝛ cibus lunaris. p quod significat claritas. Hãc igit̃ coronã cuꝝ oleo habuit virgo bñdicta q̃ in aĩa ꝛ corpe gl'iosa i celũ est assumpta. Fuit etiã ipa beatissima virgo in celo militãtis eccl'ie amicta sole: id ẽ maxima castitatis claritate. Habuit nãq̃ castitatem clarissimã ꝛ altissimã. Clara est em ꝛ alta castitas cõiugalis: clarior ꝛ altior castitas vidualis: sed clarissima ꝛ altissima fuit ei⁹ castitas ꝙginalis. Vñ. j. ad Chor. xv. dr Alia est claritas solis: alia lune ꝛ alia stellaꝝ. Claritas solis est continẽtia ꝙginalis: claritas aũt lune est cõtinentia vidualis: sꝫ claritas stellarũ est cõtinẽtia cõiugalis. Oĩs tamẽ has claritates habuit ipa benedicta mater dei. que fuit ꝙgo: cõiugata ꝛ vidua. vnd̃ Ecci. xxiij. inq̃t. In me omnis gratia vite. s. ꝙginalis: cõiugalis ꝛ vidualis. In triũphã te aũt ecclesia in assumptiõe fuit amicta sole id est oĩm sanctoꝝ ꝙgregatiõe: q̃ cũ maximo gaudio eã ad thronũ glorie deduxerunt. vñ i figurã dr Numeri. x. Eleuata est nubes. i. virgo maria: ꝛ pfecti sunt filij Israel per turmas suas eam comitãdo. Quod p̃dictũ etiã fuerat Ecci. xxiiij. vbi dicit. In dño honorabit̃: ꝛ in medio populi glorificabit̃: et in ecclesijs altissimi aperiet os suum: ꝛ in conspectu ꝙrtꝰ illius gloriabit̃: ꝛ in plenitudine sancta admirabit̃: ꝛ in mltitudine electoꝝ habebit laudẽ: ꝛ inter benedictos benedicet̃. Sicut ergo benedicta virgo in terra tenuit primatũ. vnde ipa ait Ecci. xxiiij. In oĩ terra steti: ꝛ in oĩ pplo ꝛ in oĩ gente ꝓmatũ tenui. ita etiã in celo primatũ est cõsecuta sup ocs electos. ꝛ ideo in pdicto. c. etiã dicit. Et radicaui in populo honorificato: ꝛ in partes dei mei hereditas illi⁹: ꝛ in plenitudine sanctorũ detentio mea. ¶ Dicit aũt luna sub pedibus ei⁹. i. oĩs defect⁹ ꝛ impfectio. Tunc em repleta fuit oĩ bono sine aliquo defectu. Vñ dicere potuit cum ꝓpheta ps. xxij. Dominꝰ regit me ꝛ nihil mihi deerit: in loco pascue ibi me collocauit. Quattuor aũt sunt q̃ gerunt defectũ boni. Primũ est superbia: in/xta illud ps. Defecerũt framee in finem. Et iste defectus designatur in luna: que a paganis dicebat regina celi. Vñ dicebãt Hiere. mie. vij. Faciam⁹ placentas regine celi. Supbia em vult audire placẽtia. Hanc aũt luna. i. defectũ superbie: suppeditauit beata virgo per veram humilitatẽ. De qua Luc. j. ipsa inq̃t. Respexit humilitatẽ ancille sue. Secundum est impatiẽtia: iuxta illud Job. xiij. Ue mit super te plaga ꝛ defecisti. Et hoc etiã vicium signat in luna cũ dicit Johelis. ij. q̃ luna verteretur in sanguinẽ. i. anima in furorem et iracundiã. s. per impatiẽtiã ꝛ irã: per quam sanguis ebullit: vel per quã sanguis effundi tur. Et hunc q̃z defectũ maria suppeditauit: que tota mitis ꝛ patiẽs fuit. vñ ipa ait Ecci xxiiij. Spũs me⁹ sup mel dulc̃: ꝛ hereditas mea sup mel ꝛ fauũ. Tertiũ est auaritia: iuxta illud Isa. xl. Deficient pueri. i. auari: ꝛ laborabunt. Auari em ad modũ puerorũ plus sunt amatores bonorũ temporaliũ q̃s regni celorũ. Et hic etiã defect⁹ signat in luna que eclipsat ex vmbra terre. i. anima ex auaricia terrenorũ. Et de hoc potest exponi illud Luce. xij. Luna nõ dabit lumẽ suũ. Sed hunc defectũ beata ꝙgo suppeditauit p pauptatẽ ꝛ terrenorũ omniũ contẽptũ. Vñ ei dicitur Cañ. iiij. Tota pulchra es amica mea: ꝛ macula. s. terrene auaricie: nõ est in te. Quartũ est vanitas glorie: iuxta illud ps. Defecerũt in vanitate dies eorꝝ. Et hic etiã defectus de/

Quattuor sunt q̃ gerũt defectum

Maria amicta sole

signat in lune mutabilitate: qz talis glia ē mutabilis. vñ Eccli.xxvij. dz. Stult⁹. i. hō talis z vane glie dedit⁹: vt luna mutabitur. Hūc ḡz defectū maria suppeditauit q̄ mūdi glia z despexit. Despexit em oēm glia exterioz ē grēs solūmō interioz ē. s. celestē: iux illō ps. xlviij. Quartuo/ oz impe/ diunt de/ fectum

Dis glia ei⁹ filie regz ab int⁹. ¶ Sz h etiā ē notādū: q̄ qttuoz sunt q̄ impediūt defectū. p/ mū ē patria. de q̄ dz Jac. j. Patiētia op⁹ pfe/ctū hz. z ibidē. Ut sitis pfecti z itegri i nullo deficiētes. Scdm est spes ꝓstātia. vñ Isa. xl. dz. Qui sperāt in dño mutabūt fortitudinē assumēt pēnas vt aāle: currēt z nō laborabūt atq; ambulabūt z nō deficiēt. Tertiū ē mēoria dñice passiōis. vñ Heb. xij. dz. Recogitate eū q̄ talē a pctoꝛib⁹ adūsus semetipm passus est ꝯdictiōz: vt nō fatigemī aīe vr̄is deficiētes. Quartū est desideriū celestiū: iuxta illud ps. Inq̄rētes aūt dñm nō deficient oi bono. Et ad Gal. iij. ait Pau. Bonū facientes nō deficiam⁹. spe em suo merem⁹ ñ deficientes Et hec oīa fuerūt in beata ꝑgine: vt ptz ei⁹ vitā discurrēti. ¶ Corona aūt. xij. stellarū in capite ei⁹ significat plenā beatitudinē: que ꝓsistit in. xij. gaudijs p adisi. q̄ significant p. xij. fruct⁹ ligni vite Apoc. vl. Quoz duo oriūt a deo. s. visio diuinaz: z gaudiū de ꝓcreatiōe hūanitaz xpi: i q̄b⁹ ꝓsistit vita eterna Joh. xvij. Alia duo causant a loco. s. celo empireo q̄z vnū causat ex celi spaciositate: z aliud ex eius speciositate. Alia duo a ꝓsortio beatoꝝ vnum a societate angeloz: aliud ex societate hoīm. Alia duo a mūdo: vnū de pulcritudīe creaturaz: aliud de stabilitate earū. Alia duo ab ifemo: vnū ab euasiōe: z aliud de clausiōe. Alia in sup duo a seipa: vnū de stola aie aliud aūt de stola coꝛpis gliosi. z ita exponit Petr⁹ ioh̄is vbi. s.

Plenabe atitudo ꝓsistit in duodecī

¶ Pars septima huius sermonis que dicit sublimatiōis.

N i

Nāt deuot⁹ Ber. i ser. assumptionis. Sublimis ista dies z splēdidioꝛ sole refulgurās: i q̄ ꝑgo regalis ad thronū dei pris euehit: z in ipi⁹ trinitatis sede reposita naturā etiā angelicā sollicitat ad videdū: tota ꝓglomerat ageloꝝ freqntia: vt videat reginā sedētē a dextris dñi ꝑtutū i vestitu deaurato z i coꝛpe imaculato circūdatā varietate grāz: z distictā multiplicitate ꝑtutū. Sanctus q̄z Bernardin⁹ in ser. pallegato ait. Sed quib⁹ laudib⁹ seruitus hoiz reginā efferet angeloz: q̄ pconia dilatet mortalis angustia vel officia subministret: cui celestia parēt z famul'anť obseqū celici cines? Que fert exenia: q̄s laudes attenter hūana penuria. cui⁹ gliaz angelice mirāť z pdicāt ptātes? Quibus digna honoribus plausus hoīm acclamabit i terrz quā spūum agmina broꝛ ingiť venerant in celis? Nō ē pfecto facultatz hūane ꝑginē gl'iosam vt merēť efferre nobis q̄ votū gerim⁹ obsequendi: ralē credere sufficiat tantāq; fateri quātā null⁹ hoīm valeat explicare. Sufficere forsitā pōt et illi cui sūmā ad ipm cedit ad gl'iam q̄ hodie sup angelos aīa z coꝛpe exaltata: oīm hominū z voces excellit z supat intellectū. hec ille. ¶ Uolēs aūt dns noster ieſus xp̄us matrē suā dilectissimā resuscitare a mortuis: et i celesti gl'ia sublimare. dixit ei illud Jsaie. lx. Eleuare eleuare ꝓsurge hierl'm. Ipa em ꝑgo bñdicta q̄ fuit tota pacifica: z dei visione mirabiliter illustrata: merito appellať hierl'm: que interpťať visio pacis. Bis aūt ait eleuare: z semel ꝓsurge. vt eleuationē tā mentis q̄z coꝛpis in gl'ia designare ostendat: z vt ad sui fulitudinē a mortuis gloriosa resurgat. Nec mirū si ipa virgo sacratissima eleuata est sup oēs brōs in celis: que in pñti vita sup oēs eleuata est i terrz. Eleuata em fuit i mōdo eleuatiōe gratiosa tripliciť. Primo p eminētiā scitatis supra mūdicia ꝑginum z angeloz. Scdo p excellētiā ꝓuersatiōis supra obediētiā martyꝝ z ꝓfessoꝝ. Tertio p altitudinēm cōtēplatiōis supra eminētiā apostoloꝝ: pphetarū z patriarchaꝝ. Et hāc tripliciť eleuationem (vt inqt scūs Bernardin⁹ vbi. s.) mysticē nobis ostēdit scriptura in eleuatiōe arche Noe: i eleuatiōe rote: z i eleuatiōe aāle. Primo q̄dē eleuata fuit p eminētiā scitatis. pinde Ecc̄. vij. dz. Multiplicate sunt aque. s. ꝓpter exuberantiā gratie sublimitatis z sanctitatis. Multiplicatio em aquaz in archa notat gratiaz plenitudinē in maria. Ipsa em est fons hoꝛtoꝝ z puteus aquaz viuentiū vt scribiť Can. iiij. Et hoꝛt⁹ irrigu⁹ z fōs aqrū cui⁹ nō deficiēt aque: Isa. lviij. Nec autez aque gratiaz eleuauerūt archā in qua saluatū est vniuersum semē generatōis electoꝝ in sublime a terra. i. ab oīi teneritate z amoꝛe infecto. Dicit aūt in sublime: q̄ ad hāc puritatē z mūdiciā nulla pura creatura ascendit nec angeli nec virgines. nā angeli mundiciā tm habēt in mēte: ꝑgines ꝙo in mēte z carne Sed gloriosa virgo cum quadā vtriusq; perfectiōe sup oēm creaturā est eleuata in sublime. Secūdo aūt ē eleuata fuit per excellentiam conuersatiōis designatam in eleuatiōe rote. de qua Ezech. j. dicitur. Apparuit rota

Maria fuit h. eleuata tripliciter

sup terrã. iuxta quattuor animalia habens quat tuor facies: et aspect⁹ rotar⁹ et opus ear⁹ q̃si visio maris. Et sequit. Cum eleuarent animalia de terra eleuabant rote. spūs em vite erat in rotis. Per illa q̃ttuor animalia mystice doctrina euangelica designat. Per rotã vo q̃ttuor facies habentẽ virgo benedicta denotat: que quattuor habet virtutes: sm quas vita activa regit: et oĩmoda pfectiõe ad euangelicã pformat. Et q̃m hee virtutes licz vniant in gra: distinguunt tñ in opatiõe sua. iõ dr plalit: q̃ rote ille eleuabant. q̃ virtutes in ea fuerũt in summo pfectiõis tã ad agẽdũ q̃z ad patiendũ. et hoc in tanta incomphensibilitate intellectui humano vt merito dicat q̃ aspectus rotar⁹ et opus ear⁹ erat q̃si visio maris. Nã certimabiliter supauit oĩa obedientiã et actiõz atq; conuersatiõz pfessor⁹ et martyr⁹. Nã in oĩb⁹ ipis fuit pond⁹ difficultat⁹ ad bonũ: et pnitas ad malũ. In ipa aũt v̄gine bñdicta nullũ fuit oĩno retardatiuũ. Fuit em rota volubilis sm omnẽ spũssancti motũ. Tertio aũt eleuata ẽ p excellentiã pterplatiõis. et hoc designatũ fuit i eleuatõe aq̃le. de q̃ Job. xxxix. dr. Nũqd ad pceptũ tuũ eleuabit aq̃la: et in arduis ponet nidũ suũ? Ipa em btissima v̄go sup omes apl̃os: pphetas: patriarchas: et q̃scunq; mũdi hoies eleuata est p sapiẽtiã et cõtẽplationẽ sicut aq̃la eleuat sup oĩa aues in aere. Et de his trib⁹ eleuatiõib⁹ tangit Cañ. vj. vbi de ipsa tractat v̄go dicit. Que est ista q̃ pgredit q̃si aurora psurgẽs? et hoc in sanctitate. pulchra vt luna. et in cõuersatiõe electa vt sol: et hoc in cõtẽplatiõe. terribilis vt castroz acies ordinata: et h̄ in oĩm pdictor⁹ pnexione Que quasi oĩa ponit sanct⁹ Bernardin⁹ ad litterã vbi. s. ¶ Ubi etiã dicit q̃ ipa benedicta v̄go transiẽs ex hoc mũdo eleuata est ad culmẽ triplicis dignitatis. s. altissime: latissime et firmissime. que tria in eleuatiõe diuine magnificẽtie: diuine sedis et montis imobil figurant. Primo q̃dẽ eleuata est ad culmen dignitat⁹ altissime: vt sit regnũ v̄ginis altũ. Et de hoc ps. inq̃t. Eleuata est magnificẽtia tua sup celos. Pozro singularis magnificentia dei fuit bta v̄go. q̃z i sũ⁹ exaltatiõe pl⁹ magnificat. et etiã ipa bñdicta v̄go in sua hũilitate: deuotiõe: grat⁹ actiõe: et oĩm honorũ dei fruitiõe plus magnificat deũ q̃z ois creatura alia simul sumpta. Un merito dicit eleuata sup celos. i. super angelos vniuersos. Qz sicut filius dei dñs Jesus sedet ad dexteram maiestatis in excelsis tanto melioz angelis effectus quãto pre illis differẽtiã nomẽ hereditauit: ad Heb. j. Quod nomen pfecto est vt ex hoc sit de⁹ p grã vnionis. Sic et mater ipi⁹ Jesu tanto oĩbus angelis melioz est quanto pre oĩbus in dignitate maternali abundat. Scõo eleuata est ad culmẽ dignitatis latissime: vt sit regnũ ei⁹ latũ. vñ. ij. Reg. iij. dr. Quõ intrauit David: sic facia cuz eo: vt eleuet thronus eius sup Judã et Hierusalẽ a Dan vsq; Bersabee. Thron⁹ autẽ iste in q̃ sedit et reqeuit David. q̃ manu fortis et vultu desiderabilis interptat. i. Jesus dei fili⁹. sit gloriosa v̄go maria: que eleuata fuit ad latitudinẽ regni: vt de ea dici possit q̃ non solũ dñat a Dan vsq; ad Bersabee: sz a mari gre vsq; ad mare glorie: et a fluie ifluxuũ diuinorũ vsq; ad terminos orbis terraz regnãs sup oĩa creaturã. ¶ Tertio eleuata ẽ ad culmen dignitatis firmissime. Un Isa. ij. dicit Erit in nouissimis diebus ppat⁹ mons dom⁹ dñi in vertice montiũ: et eleuabitur sup colles. Mons em iste in q̃ bñplacitũ est deo habitare in eo. et de quo abscisus est lapis sine manib⁹: est gloriosa virgo. de qua sine humano ope nat⁹ est xps ihs lapis ãgularis: qui repleuit vniuersam terrã. Hic aũt mons eleuat⁹ ẽ sup colles: quia v̄ginis ipi⁹ dignitas est sup omes sublimissima et latissima: et super cunctos firmissima et incõcussa: ita vt moueri nõ possit sublimitas montis q̃diu durat firmitas lapidis. nec regnũ matris q̃diu durat i periũ plis. De cui⁹ impio dr Dan. vij. Potestas eius potestas eterna que nõ auferet: et regnũ quod nõ corrumpet. Et hec triplex eleuatio pmostrata est Isaie. vj. vbi inq̃t ppha Uidi dñm sedentẽ super soliũ. quia imobiliter requieuit super gliosam virginẽ ratiõe dignitatis firmissime. Solium inquã excelsum et eleuatũ ratiõe dignitatis altissime. et plena erat ois terra maiestate eius ratiõe dignitatis latissime. hec sanct⁹ Bernardinus vbi. s. Beatus q̃z Bern. in quodã sermone ait. Nec in mũdo dignior loc⁹ fuit v̄ginalis uteri replo quo maria dei filiũ suscepit: nec i celo sublimior regali solio q̃ mariã marie filius sublimauit. s. i aia et in corpe: sic ipa deside rabat dicẽs filio suo ascẽdẽti i celũ. trahe me p⁹te. s. et curralit. nõ em dicebat solũmõ cũ David ps. xlij. Sitiuit aia mea ad deũ fortẽ viuũ. sed etiã cũ bto Job sui li. c. vij. Libera me domine et põe me iuxta te. s. et curralit quo ad aiam et corp⁹. Tanta autẽ excellentia exaltauit dei filius matrẽ suã sup oĩs choros angelor⁹ q̃ sicut dicit quida doctor deuotus: si ibi vbi ipa resideret ml̃titudo: nouã pstituer et hic

P Eleuata est ad triplicez dignitatẽ.

Maria sup oēs assūptaz pbat rōi/bus

Srarchiā. ¶ Licz aūt nullꝰ dubitet ipam gl̄io/sam virginē mariā sup oēs angelicas hierar chias z sup oēs brōs sublimitatā: nī hāc vita tā nōnullis pbabimꝰ rōib⁹ q̄ intellectꝰ habeat materiā speculādi: z affectꝰ illāmek desiderio imitādi. Prima aūt rō ꝺr puritatis. Sicut em̄ grauia naturaliꝝ tēdūt deorsum: ita leuia sursum. iij. de celo z mūdo. z q̄nto aliq̄d ē le/uius rāto magꝭ ascēdit dōec ad terminū sue spērā sue nature pfixā attingit. Creatura aū rōnalis fm spm̄ rāto ē leuior q̄nto ē purior a pcto. vñ pcm̄ appellat apls pōdꝰ Heb. xij di. Deponētes oē pōdꝰ z circūstās vos pcm̄ Cuiꝰ gnedinē sensērat Pē. cū dicebat. Qm̄ inīq̄tates mee supgresse sūt caput meū: z sic onus gne gnate ir sup me. Nulla autē pura creatura fuit btā ꝟgine purior. q̄ nulla leuior Sup oēs igit ascēdit rōne sue puritatis. vñ dicit Anselm quodā sermone. Sicut nulla pr sb nro maior puritas ꝟginis puritate intelligi. sic sub nro loco sibi ppinq̄or intelligi nō ꝺz illo ad quē ꝟgo est assumpta. Et iō Ber. sup pē. inq̄t. O ꝟgo ꝟga sublimis q̄ in sublime vertice sanctā erigis vsq̄ ad sedētē i throno: z vsq̄ ad dōm maiestatis. Et Hiero. in q̄dā ser. ait. Si i domo pr̄is mās̄iōes mlte sūt credim⁹ splēdidiorē mīri filiū pstitisse. quā olim edificauit sibi domū subnixā colūnis. vij. i. vij. spūsscti donis. ¶ Secꝺo idē pbat rōe hu/militatis ineffabil. Regla em̄ ꝟtissima a xpo est tradita Lu. xviij. q̄ oīs q̄ se humiliat exaltabit. vñ apls Phil. ij. arguit: q̄ q̄ xps hūi/liat⁹ ē ꝛc. iō deꝰ exaltauit illū: z ꝺedit ei nomē sup oē nomē. Delē etiā hz puer. xxv. vbi ꝺr. Bl̄iam p̄cedit hūilitas. Lū g̃ aliq̄ pura crea tura nō repiat ipa btā ꝟgie hūilior: z ueniēs est ut etiā nīl a sit in gl̄ia altior z sublimior. ut sic aq̄ q̄nto magꝭ descēdit: tanto alt⁹ ascēdit ita z ipa hūillima ꝟgo q̄nto in iferiorī abisso hūilitatꝭ descēdit: tanto in sblimiorī gl̄ie loco sit eleuata. De cuiꝰ profundissima hūilitate lo quēs Ber. sup Missus est inq̄t. Que ē hec hūilitas tā sblimis q̄ cedere nescit honoribꝰ: insolescere gloria nescit: mr̄ dei eligit: z ancil/la se noīat. ¶ Tertio idē pbat rōe ꝺignitatis Videmꝰ ei q̄ ꝺr cuilibz rei ꝺeputauit locū fz suā ꝺignitatē. Terra em̄ q̄si fex oīm i ifimis iacet. Sup eā est aq̄ rāq̄z ꝺignior. ꝺeinde aer postmodū ignis: post quē spera lune: z sic de alijs cel. q̄z q̄libet rāto i maiorī altitudīe cō/sistit q̄nto maiori nobilitate z ꝺignitate iferiora p̄cellit. Sil̄r i loc̄ collocari solēt hoīes fz eo rū ꝺignitatē. vñ pabolice loquēs dōs ait Lu. xiij. Cū inuitatꝰ fueris ad nuptias nō discū/bas i p̄mo loco: ne forte honoratior te sit inui/tatꝰ: z veniēs q̄ te et illū inuitauit: ꝺicat tibi Da huic locū ꝛc. Lū ꝟgo bn̄ꝺicta post deū sit dignissima z sup oēm purā creaturā excel lētissima. eo q̄ ē mr dei. ptz q̄ ꝺecet eā locū hīe supmū inf oēs creatas z deū. ¶ Quarto idez pbat rōne gr̄iositatis. Gratie em̄ ꝺrek gl̄ia. iuxta illud ps. lxxxiij. Gratiam z gl̄iam ꝺabit dōs. Maiorī aūt gre maior ꝺebet gl̄ia: z ma xime maxima. q̄ sicut seⁿz simplr ad simplr ita magis ad magꝭ: z maxie ad maxime. fm phm. iij. topic. Sz btā ꝟgo sup oēs creatu/ras puras fuit gra plena: iuxta illꝺ Hiero. ad Eusto. Leteris p partes gratia pstat: marie aūt tota se infudit gre plenitudo. g̃ illi ꝺebet summ⁹ gl̄ie locꝰ. Vñ Bern. in hmōi assum/ptiōis ait. Quātū plꝰ gre adepta ē in terꝭ p ceterꝭ: tantū z in celis obtinet gl̄ie singularꝭ. ¶ Quinto idē pbat rōe charitatꝭ. Charitas em̄ ē mēsura fm quā mēsurant pmia: vt q̄nto plꝰ charitatꝭ q̄s habuerit: tāto eriā plꝰ glorie accipiat: z in celis sublimior fiat. Qz g̃ beata ꝟgo sup oēs creaturas exarsit charitate. q̄z nō tm̄ amauit xpm vt deū: sed eriā vt filiū p prīū. vñ Lan. ij. ꝺicebat. Fulcite me floribꝰ: stipate me malis: q̄z amore lāgueo. Ideo su/per oēs creaturas q̄s supauit charitate ꝺeb⁹ it exaltari i celesti retributiōe. De ipa ei inq̄t Hiero. ad Eusto. Tota eā icāduerat diuinꝰ amor: z ardor cōsumꝰ pfusi amoris. Lū igit charitas z amor sit spūalis ignis. ꝺe quo ha/bet Luc. xij. z ignis naturaliꝝ ascēdat: sequit q̄ ipa ꝟgo bn̄ꝺicta q̄ super oēs igne ꝺiuini amoris plena fuit ad altitudinē gl̄ie sup oēs ascēdit. ¶ Sexto idē pbat rōe meritatōis Ut em̄ ꝺicit. j. Chor. iij. z in. c. plens cleric⁹ xx. q. iij. Unusq̄sq̄ ppriaz mercedē recipiet fm ppriū laborē. Scōm g̃ meritū hic habi/tū hebit locꝰ i p̄mio. sed ipsa benedicta virgo plus meruit sola q̄z oēs alie creature. vñ san/ctus Bona. in. iij. di. iij. ar. ij. q. ij. ꝺr q̄ ipa plus meruit intēsiue post ānūciatioz q̄z oēs sctē z sctē dei filꝰ. g̃ ꝛc. ¶ Septimo idē pbatur rōne passibilitatis. Dicit em̄ apostolꝰ. ij. ad Chor. j. Sicut socij passionū estis: ita z so latiōis eritis. ad q̄m eriā est textꝰ in. c. j. de se/pul. Unde quāto plura q̄s tormēta tolera/uit p xpo: tāto gl̄iosior erit in celo. Et iō di cebat btūs Andreas. Tāto meo regi ero ac/ceptior quāto pro eius amore fuero pmanēs in tormētis cōfessor. Et ꝓpter hoc pretenꝰ apls Johānē z Jacobo gl̄ie celsitudinē tri/ꝺit dōs Mat. xx. Potestis bibere calicē quē ego bibitur⁹ sum? Dicit eriā ꝺecretor. i. iij.

dis.xlix.q martyrib⁹ ppt passiões toleratas dat aureola. sed brissima ẏgo plus est passa qz aliqs martyrũ: iuxta illud Lu.ij. Et tuã ipi⁹ aiam ptransibit gladi⁹. Un dr Hiero. q tant⁹ fuit dolor ipius ẏginis: q lz nõ fuerit mortua tamẽ fuit plus qz martyr. Qõ etiam inqt Rich. noster in.iij. dist.xxxiij.ar.vij.q.iij. Ergo sup omes alios est in celesti curia laureata z glificata. Cui⁹ exaltratio z sblimatio (vt inqt sctus Bernardin⁹ vbi.s.) est nobis valde pficua. nam dũ relicti iuxta filiũ tria milia rapti eccle patrocinia pstat. Primo em dirigit expeditẽ do viã. Scõo ptegit repellẽdo pugnã. Tertio irrigat ipetrãdo graz Et hec triplex elevatio figurata ẽ i sacra scriptura. Prima em qz dirigit: figurata ẽ Exodi.xiiij. vbi dns ait Moysi. Eleua ẏgã tuã z extẽde manũ tuã sup mare: z divide illud vt gradiant filij ysr in medio marꝭ p siccum Hec em ẏga ad cui⁹ elevatiõez ppat via populo dei: ẽ gliosa ẏgo maria. cui⁹ patrocinio ois pene amaritudo pplo dei dulcorat: z iter ad ingrediẽdã terrã promissiõis disponit. Un ipi bñdicte ẏgini dicere possum⁹ illd Sap. xiij. Dedisti in mari viã: z in fluibus semitã fortissimã: ostẽdes qz potes es ex oib⁹ sanare: etiã si sine rate quis adeat mare Scõa figura de precliõe habet Numeri.x. vbi dicit q cũ eleuaret archa dicebat Moyses. Surge dne z dissipent inimici tui: z fugiant qui odert te a facie tua. Ex q figura mystice innuitur q cũ btissima ẏgo eleuata est in celũ: demonis potẽtia imminuta est z dissipata. vnde ipa inqt Ecci.xxiiij. Supbozꝫ z sblimiũ colla ppria frute calcaui. Tertia vo figura de irrigatiõe hr Job.xxxvij. vbi dr. Nũqd elevab inebula vocẽ tuã: z ipet⁹ aqrũ opiet te? Uor i nebula eleuata ẽ gra p orõez ẏgis ipetrata. ad quã sequit ipet⁹ aqz: qz p ipam ipetrat influctia graz atqz remissio pcõz. Un Ecci.xliij. dr. Medicina oim i festinatõe nebule. h est i festina assumptiõe ẏgis bñdicte qz oẽs q volũt pricipes fiũt gresse. Jõ ipsa i tãta gria sblimata omẽs iuitat vt ad ipam recurrat p gra ipetrãda dicẽs illud Ecci.xxiiij. Trãsite ad me oẽs q concupiscitꝭ me: z a generatiõib⁹ meis adimplemi. s. in pñti vita recipietes gram: z i futuro eterna gliam. Amen

¶Incipit duodecima z vltima ps huius tractatus qd Mariale appellat. in q tractat de beatissime ẏginis Marie coronatõe siue glorificatiõe. Et ppzio ac particulari nomie Triumphus dne paradisi appellat.

Qsuit dia/
p dema regni in capite ei⁹. A
Hester.ij. Ad gliaz z honorẽ brissime ẏgis matrꝭ dei exordiũ sumam⁹ a verbis devotissimi ei⁹ beati Bern. in pncipio cuiusdã sermonis de assumptiõe eiusdẽ: qui ait Hic totũ decurrat ingeniũ: z aure⁹ sermo totus reluceat maiestate. Uolũtaria ozis mei bñplacita sibi faciat genitrix dei: dña mundi regina celi. Ipa sensum actuet: dirigat stiluz: z linguã paupis venustioꝛi respgat eloqo. Qd z ipsa mihi hodie ipartiri dignet: vt de magnificentijs ei⁹ aliqd saltem balbutiẽdo de promã. Cui⁹ gliam in spũ videns ppha David inqt deo ps.xliiij. Astitit regina a dextrꝭ tuis in vestitu deaurato: circũdata varietate In quib⁹ ẏbis ostẽdit q ipa gliosa ẏgo tãqz regina celi diademate corõata sedet a dextrꝭ filij vestita aurato charitatꝭ indumẽto. atqz circũdata varietate oim virtutũ atqz gratiarum. De cuius triumphãtissime ẏginis glorificatiõe locutur⁹ tria devotis mentib⁹ speculanda mysteria ppono.

Primũ dr coronatiõis.
Scõm qualificatiõis z
Tertiũ ẏo recordatiõis.

¶Pars pma hui⁹ pmonis q dr coronatiõis

Egliosa ẏgine Maria: i cui⁹ ca/
d pite posuit dr⁹ diadema regni celestis: possum⁹ dicere illd Ecci.xlv B
Corona aurea sup caput ei⁹. Sz hic opepciũ est videre nũqd ipa bñdicta virgo sicut nũc est regina celi: ita etiã cũ viueret erat regina mũdi vel saltẽ regni indaici? Pro cui⁹ dubij declaratiõe querit pmo: vtrũ in regno succedat ordine successiõis: an ẏo p electionẽ? Ad qd dcndum dico teneri q succedit p successiõez p text. notabilẽ i.c. licet decreto. vbi Panor. i.q. coll. i. v. no. z allegat bonã glo. i c. decimaq. vij. q. j. cũ alijs allegatoribus. Secus aut ẽ in ipio in q succedit p electiõz: fm Pa. i c. venerabilẽ. de elec. Et sic pma cõclusio pcedit i regno priculari: nõ aut i vniuersali. Et facit glo. in. c. moyses. viij. q. j. Et rõ est fm Bal. i. l. ex h iure. ff. de insti. z iu. qz indignũ erat q monarchia ipij q nemini sbesset iret per successiõez i manib⁹ pupilli vl pupille. Sz de reg priculari magꝭ tolerat. qz ẽ sbditũ impio Lofirmant qz pdicta q regnũ trãseat p successionẽ ad quẽcũqz de domo regis fuata ordinis progeniua: etiã vsqz ad cẽtesimũ gdũ

Utrũ regnũ succesſiõe vl electione teneatur

p ea q̃ determinat Bal. in. c. j. in p̃n. in vlti. coll. de feudo marchie. vbi hoc expresse tenet Et corroborant pdicta: qz i scptura diuia in oñib⁹ libris Regũ z Paralipomenõ videmus q succedebat p gradꝰ ordine successiuo Sacra aũt scptura pot allegare ad rcisionẽ causaz fin glo. in. §. fingũt. i auc. vt indices sine quoq; suc. coll. ij. ¶ Scdo p rcisione pri/me dubitatiõis queri vtz infideles possint creari reges. Et rñdet q nõ. z si sunt: sunt de facto z nõ de iure: vt determinat Panor. i. d. c. venerabilem de elec. z glo. in phemio insti. Et pater: qz reges vngunt. c. j. de sacra vnc. cuiꝰ nõ sunt capaces heretici z infideles. Imo si rex christianꝰ efficeret hereticus pderet regnũ: vt inãt Bal. in. l. j. in. xiij. columna. C. de emanci. libe. in repetitõe. ¶ Tertio queritur: nunqd femine possint succedere in regno? Et rñdet Panor. expsse i. c. dilecti filij. i fine p̃mi no. z clariꝰ i. iij. colũ. i glo. iij. extra de arbi. q sic. z facit tex. i. c. cũ dilectus. xij. q. ij. Idẽ q̃z tenet pdictus Panor. i. c. significauit. de relcp. i. iij. no. Secus aũt ẽ in feudo: vt determinat pdictꝰ Pa. in locis palleg. z oẽs doctores in. §. et qz. de his q feu. da. pos. p illũ rex. z glo. ibi q̃ dic q femina nõ succedit in feudis nisi in tribꝰ casibus. Primo qñ notata est inuestitura. Scdo qñ feudũ redemit a dño. Tertio qñ dñs ei dedit ppter seruitiũ patrꝭ. In quibꝰ casibus ab aliquo ex parentibꝰ non est inquietãda: vt i. c. si quis sine filio masculo. quẽadmo. feu. ad fi. per. Bal. aũt in. d. §. z qz. addit quartum casum. s. quãdo feudũ est datũ ad nullũ seruitiũ. qz nõ extantibꝰ masculis succedet femina. Quintũ casum ponit Odefre. in sua sũma. s. qñ feudũ erat quesitũ iure emptionis. z hoc est poniꝰ ex natura tractꝰ q̃z feudi Sextũ casum addũt quidã in feudo pcesso ad certũ seruitiũ qd femina pot explicare p se vel p aliũ. ff. de vsufru. ac. l. si quis ticio. z. l si mulieri. fm Jaco. de belaper. q̃ dicit q fuit i facto in regno Apulie. Feminas aũt regulariter nõ succedere in feudis patet i. c. filia. de succes. feu. Qz aũt deficientibꝰ masculis femine succedãt in regno z in comitatu tenet etiã Bal. in. l. in multis. ff. de sta. ho. z Archi. in. d. c. cũ dilectus. xij. q. ij. dicit hoc fuari de cõsuetudine. Et idẽ videt tenere glo. in l. fi. C. de arbi. vbi dat exemplũ comitisse Lapue z Matelle. Lynus q̃z idem affirmat in d. l. fi. z dat exemplũ de Matilla: q fuit filia regis Italie. z postmodũ patris mitras rexit comitatus in Italia: z tẽpla multa cõstruxit: q

Utrum infideles possint creari reges.

An fẽe succedãt in regno

adhuc extãt. Et ista ꝛ suetudo maxime videt extare i ptibꝰ gallicanis. d. c. dilecti. de arbi.

¶ Quarto queritꝰ nunqd mulieres habeant aliqñ regna: iurisditiões z comitatꝰ ex radijs mariti qbꝰ choruscãt. l. femine. ff. de sena. z. §. hoc itaqz. i auc. de ꝛsu. Et rñdet q sic: vt determinat Panor. i. d. c. dilecti filij. de arbitris.

¶ His aũt omibus psuppositis dico q dñs noster Iesus xpus fuit ille rex de semine Dauid: cuiꝰ regnũ est fidele tco in pceptũ: vt diffuse pbaui i p̃ma pte rosarij sermonũ: f. xiiij p. iij. Qui quidẽ rex pmissus fuit ipi Dauid a deo: vt habet. ij. Reg. vij. Cũ ergo oñs nobilitates z dignitates respectu sanguinis habuerit xps a sola mre sua: cõstat q ipsa virgo bñdicta recta linea descẽdit de genere Dauid z ei debebat regnũ iudaicũ qd fuerat ab Herode alienigena vsurpatũ. Erãt regnũ ei cõpetebat vel ppter defectũ masculoz ex masculino genere recta linea a Dauid descendẽtiũ. vel qz si q erãt: qz ingratissimi erãt deo: vt habet Isa. j. ideo ad ipam virginẽ gratissimã de uolutũ erat ius regni iudeoz qd illis deꝰ donauerat. Qñ em̃ p̃mogeniti sunt ingrati: tũc regnũ transuoluit ad primiores in gradu. c licet. vbi Inno. de voto. Licet aũt xps noluerit administrare regnũ tẽporale. imo fugerit quãdo iudei voluerũt eum cõstituere sibi regem: Johis. vj. ramẽ de erat rex iudeorum. z nõ falsum sed verum titulũ scripsit Pylatus super crucem. s. Jesus nazarenus rex iudeorũ: Johis. xix. Hanc aũt dignitatẽ (vt supra diximus) transmisit in ipm mater sua que fuit filia Dauid z regina sui regni. Uñ ipe Dauid cum dixisset psalmo. xliij. Astitit regina a dextris tuis ꝛc. immediate subdit. Audi filia z vide ꝛc. Istud autem regnũ iudaicũ quia erat particulare: potuit in mulierẽ puenire eo modo quo supra declaratus est. Et posito q fuisset imperium vniuersale etiã ad ipam ptinuisset. quia rõ assignata p Bal. quare ad impiũ nõ pueniat p successionem: nõ militat in ipa btã ꝛgine: q etiã i ventre mris fuit capax oĩs rõis: z ad regimẽ totius mũdi aptissima. Et posito sine pudicio veri q ipa nõ eẽt primo: ad successionẽ ipiꝰ regni iudaici. saltẽ nõ pot negari q̃n ad ipm Joseph de iure ptineret: qui de regio semine descenderat p rectã lineã masculinã: vt patet Matth. j. Et cõsequẽter ipsa virgo vxor regis erat regina: z gaudere debebat pulegijs eius. l. princeps. ff. de legi. Itẽ ipsa erat sponsa dei: vt declarau in quarta parte p̃ncipali huiꝰ opis: sermone. xij. par. vl. Deus aũt est

Utrũ fẽe habeãt regna ppt maritos

Qz ad mariã in re specter regnũ iudaicum.

Etiã imperiũ totiꝰ mũdi.

impator celi ⁊ terre: ⁊ ꝙsequenter ipa erat impatrix mũdi dũ adhuc viueret. Preterea cũ (vt ℊ. diximus) imperãs mũdo debeat per electionẽ pmoueri in electione aũt electores reneant eligere meliorẽ ⁊ sapientiorẽ atq; sufficientiorẽ: ꝓm q; determinat Nicolaꝰ de ly. sup Joh. xxj. c. ⁊ beatũ Thomã in q̃li. vj. q. vj. Cunq; ipa benedicta virgo esset oibus purꝫ hoibus qui vnq; fuerunt sapientior ⁊ sufficientior ⁊ plena donis spũsancti: vt declarabi in quarta parte principali huius opis: sermone quinto ⁊ sexto. ergo ad ipam ex electione fiẽda prinebat imperiũ ⁊ gubernatio totius mundi. Preterea christo ꝓm humanitatem debit deus imperiũ ⁊ monarchiã totius mũdi. vñ ipe ait Matth. vl. Data est mihi oĩs pt̃as in celo ⁊ i terra. Sz filio sine liberis morienti succedit mr̃. l. fi. C. de senatusc̃ol. tertu. ⁊ instit. eo. ti. ℌ. sed nos. ⁊. ℌ. sz cũ. ergo ipa erat imperatrix totius mũdi. Sicut aũt eius filiꝰ vt nos doceret fugere mũdi honores noluit in regali sede ⁊ throno residere: sz voluit mĩstrare ⁊ nõ mĩstrari Mat. xx. Uñ sz suũ cẽt regnũ mũdi: iuꝫ illud Joh. j. In ppria venit ⁊c. tamẽ quia nõ venerat imperiũ exercere: ait Joh. xviij. Regnũ meũ nõ est de hoc mũdo. Silr fecit eius b̃dicta mater: q̃ etiã noluit vacare regimini mũdi: siue alicuius rẽporalis regni: quia curã ⁊ gubernatõz habebat dei filij sui. Maioz em fuit incõparabiliter eiꝰ dignitas i regẽdo dei q̃ fuisset i gubernãdo totũ mũdũ. Sicut aũt absonum ⁊ valde indignũ atq; vitupolum esset q; aliqs sapientissimꝰ atq; nobilissimus rex hns gubernationẽ sui regni: vacaret gubernationi vnꝰ asini. ita ⁊ multo magꝫ absurdissimum fuisset q; ego gl̃iosa q̃ gubernatrix cõstituta erat filij dei: attẽderet ⁊ occuparet circa gubernationẽ alicuꝰ rẽporalis et transitorij regni

Exorat i reginam mundi

¶ O igit regina nra serenissima ꝓfecto tu dicere potes illd. j. Esdre. j. O ia regna tre dedit mihi dñs. Et nos tibi dicere possumꝰ illud Thob. xiij. In oĩa scla regnũ tuũ. Et ps cxliij. Regnũ tuũ regnũ oĩm scloz. ⁊ Dañ. ij. Regnũ q̃d in eñ nõ dissipabit. veni g̃ ⁊ sup nos regnũ accipe: Judicũ. ix. De regno em tuo dici põt illud ps. cij. Et regnũ ipsiꝰ oibus dñabit. ⁊ Luce. j. Et regni eiꝰ nõ erit finis. Tu nãq; in te habes oẽs boni regis et bone regine ꝓperates. de q̃bꝰ Aristo. tractat in li. de regimine pn. ⁊ Egidi in eodẽ tractatu li. j. c. viij. vbi ait. Regẽ decet esse diuinũ ⁊ semideũ. In eiusdẽ etiã opis libro. ij. c. xix. iteq; inq̃t q; rex nõ põt esse nimis liberal' erga subditos suos: imo vix põt ꝓpingere ad liberalitatẽ sibi ꝙueniẽtẽ. Tu ꝙo ad ipaz ꝓfectionẽ liberalitatis ꝙuenisti q̃ nobis subditꝫ tuis in oĩbꝰ nostris necessitatibꝰ liberalissime succurris. Scis em q; ait Ouid. in. ij. de ponto Regia (crede mihi) res est succurrere lapsis: Lõueniẽs hoi est hoiem fuare voluptas. Et tõ dicere potes cũ Justiniano impatore in. l. ꝓnlegia. ℌ. fi. C. de sa. sanc. ec. Humanitatꝫ nostre est egenis ꝓspicere: ⁊ dare operã vt pauꝑibꝰ alimẽta non deũt. O igit liberalissima dña ꝓfecto si nõ esses nra regina rõnbꝰ palleꝫ: nos q̃ sumꝰ ꝓpls dei ꝙstituerem te regiñ nr̃am. Ꝓpls em cõstituit sibi regẽ. j. Regũ. xj. ⁊. ff. de orĩ. iu. l. ij. ℌ. i initio. ⁊. ℌ. exactꝫ Ad hoc em pagẽdũ nos attraheret bonitas tua. Ait nãq; Tulliꝰ in oõne ad cesarẽ. Nihil est tã populare q̃z bonitas. O regina excellentissima: tu ⁊ filiꝰ tuꝰ estis illi de quibꝰ ꝓncipalit dixit deꝰ Prouer. viij. Per me reges regnãt ⁊c. trãsumptiue i epla: iter claras. C. de sum. trĩ. ⁊ fi. ca. Beati aũt sunt illi q̃ viuũt sub vro regimie. Verificat em illa Platõis snia quã refert Boeciꝰ in. ij. de ꝙso. ℓ. q; beate cẽt ciuitates si aut phi regnarent aut reges philosopharent. Qz em bonꝰ rex debet habere oĩa iura in scrinio pectoris. l. oĩm. C. de testa. ⁊ debet eẽ plenꝰ sapia. l. penul. C. de his q̃. vt indi. Uñ phs in. j. rheto. c. xx. ait. Principes oportet sape. Ideo tu pfectissime cũ filio tuo fuasit illud qd̃ inq̃t Salomõ Sap. vj di. Cõcupiscẽtia sapie deducet ad regnũ ppetuũ. Et ideo o reges ꝑli diligite sapiẽtiam vt in ppetuũ regnetis. Diligite lumen sapieõẽs q̃ pestis ꝑlis. Multitudo em sapiẽtũ sanitas ẽ oꝛb terraz: ⁊ rex sapiẽs ꝑli stabilimẽtũ est. hec ille. Tu q̃z o clementissima ego merito es regina: qz pfectissime sp fuit i te pietatis ⁊ misericordie administratio: que ad quelibet bonũ regẽ ptinet: iuxta illud Prouũ. xxj. Misericordia ⁊ ṽitas custodiunt regẽ: ⁊ roborat clemẽtia throꝰ eiꝰ. et eiusdẽ li. c. xvj Clemẽtia regꝫ quasi imber serotinꝰ. Tu etiã habes in te illã boni regꝫ ꝙditiõez quã ponit Lassiodo. li. iij. epla: epla. l. di. Felicitas regnãtis ẽ famulãtes amare. Et Tulliꝰ in phi lippicꝫ li. ij. inq̃t. Charitate ac benuolẽtia ciuiũ septũ oprer eẽ ꝓncipẽ magꝫ q̃z armis. Et Sene. i li. tragediaz dr̃. Decet timeri cesarẽ sz plus diligi. Tu em fecisti illud qd̃ postea nob ꝙsuluit faciẽdũ deuotꝰ tuꝰ Jsiõ. li. ij. soli loquioz. c. xl. di. Albdit venerari magis q̃z timeri stude. Talẽq; te redde sbditis vt magis amerꝫ q̃z timearꝫ. Nõ sis terribil' i sbditꝫ

sic eis dñare vt delectet seruire. Hec ille. Et iō nos valde delectat fuire tibi. Licet em̄ dicat̄ q̄ seruit⁹ mozti cōpet̄.l.seruituꝝ.ff.de regu.iu.l.cū hic stat⁹.§.si donator.ff.de dona.inter vir̄ z vxo.l.iter dicit.ff.de ꝑdi.z dēmō.z§ si ꝙ.in auc.de nup.tū fuire tibi nobis est vita z ꝙsolatio imēsa. Un̄ tu pores dicere de de uot⁹ fuitozib⁹ tuis illō.ij.Paral.xij. Sciāt distantiā fuitutis mee z fuitut⁹ regni terrarū. Et q̄d mir̄ o ꝙgo benignissima si nob est iocūdū tibi fuire.cū fuierit Jacob ꝓ Rachel septē annis:z videbant̄ ei dies pauci p̄ amoris magnitudie⁹. Ben.xxix. O dona dominatu scis q̄ fuus tu⁹ ium ego:pē.cxv.ne igitur transeas seruū tuū: Ben.xviij.sz p tua benignitate dignare dicere de me. Erit mihi seruus sempitern⁹.ij.Reg.xxvij.z illō Isa.xlij Ecce fuus me⁹:suscipiā eū.elect⁹ me⁹:cōplacuit sibi in illo aīa mea. Placeat humanitati tue dicere mihi illud Isa.xlix. Seru⁹ me⁹ es tu:q̄ in te gloriabor.

¶ Pars secunda huⁱ⁹ sermonis que dicit qualificatiōis.

D Q Uia supza dixim⁹ brīssimā ꝙginem a deo cozonatā dyademate: pulchz erit videre q̄lis sit z q̄d significet ista cozona. Dic̄ aūt glo. in de.romani.de iureiu.q̄ dyadema ꝓprie dicit cozona impialis vel regia.z sic dicit a dya q̄ est duo:z demo dēmis.q̄ ex sui rotunditate p̄ncipiū remit z finē.z fit solū ex auro z lapidib⁹ p̄ciosis. Pzo isti⁹ aūt p̄is expeditiōe declarabūm⁹ illud q̄ dixit brūs Johes euangelista Apoc.xij.s. Signū magnū appuit i celo:mulier amicta sole:lunā sub pedib⁹ habēs:z in capite ei⁹ cozona stellaz duodecim. In q̄b⁹ verbis q̄nq̄ mysteria ꝛelignant. Primū dz signatiōis.ibi.Signū magnū. Secundū apparitiōis.ibi.apparuit i celo. Tertiū glificatiōis.ibi.mlier amicta sole. Quartū ꝙculatiōis.ibi.lunam sub pedib⁹ habens Quintū ꝙ cozonatiōis.ibi.z capite ei⁹ ꝛc.

Maria dz signū magnuz triplicat.

¶ Quo ad p̄mū dico fm̄ sctm̄ Bernardinū in ser.assumptōis:q̄ brā ꝙgo dz tripl'r signū magnū.p̄mo.s.magne gre.scdo magne glorie.tertio magne intelligētie. Primo nanq̄ fuit brā ꝙgo signū magne gre icarnatiōis filij dei demōstrare z date. Signū em̄ operit z claudit illō q̄d signatū est. Et sil'r ipsa beata ꝙgo i īmaculato vr̄o suo ex dono gre magne z ineffabilis clausit z operuit filiū dei p nob. Un̄ Ezec.xxxij. ait dñs. Solē nube tegā.s. xpm in ꝙgine absc̄dā. z Isa.vij.dz. Dabit dñs ipe vob signū. ecce ꝙcipiet ꝛc. Ipsa igit ꝙgo sctissima magne gre nob signū fuit: dū deū p carnis assumptiōez fecit ee nobiscū ex gra sua. Et ꝓpea Gabriel angelus Lu.i ad eā inq̄t. Inuenisti gram apd deū. Quia ipa sola z nō alia creatura gram p Eua pdita nobis reinuenit. Un̄ ipa dicere p̄t generi humano illud Osee.xiij. Ex me fruct⁹ tuus inuent⁹ est. Sc̄o ipa bn̄dicta ꝙgo fuit signum magne glorie:tā vtiq̄ magne q̄ vltra q̄z dici possit supat in gl'ia:z letificat omnes angelos z sc̄os. Un̄ Ecc̄l.xlij.dicit. A luna signū diei festi. Ad litterā em̄ i p̄ncipio lunaris mēsis luna aspectib⁹ hoium occultat̄.z tūc a sole illumiat̄ z ei ꝓiūctissima est. Tūc etiā apud iudeos erat festū neomenie. Et sil'r beatissima ꝙgo maria in assumptiōe sua oculis hoim̄ absc̄osa:z a rota trinitate dei formata: atq̄ filio suo in gl'iosa sede ꝓiūcta: festū supne ac magne gl'ie nouo gaudio z letitia cōsecrauit. vñ Prouerb.xij.dic̄t. Mulier gratiosa.i.beata virgo vere gratiosissima:inuenit gl'iam.s.nouā in gadilo. Et merito q̄dez inuenit gl'iam nouā i celo:que amissam gratiā inuenit in terra. Tertio brā ꝙgo est signum magne itelligētie. Signū em̄ ducit i signati cognitionē.z sil'r ipa ꝙgo gl'iosa sup̄ omnē creaturā ducit in sapiētiā z intelligētiā dei filij sui. Hinc Isa.xlv.de ipsa dñs inq̄t. Exaltabo ad populū signū meū.i.per signū meū quod est virgo benedicta altā intelligētiam dabo de meipso z de filio meo. Propter hoc etiā dicit̄ porta celi:quia p eam alta et sacra celi z scripturaz ac sacramētoz mysteria resecrant̄. De ipa quoq̄ bn̄dicta ꝙgine dixit de⁹ Noe z filijs ei⁹ i figurā Hēi.ix. Erit signū federis iter me z vos. Un̄ aūt aliquis haberet verā deuotionē ipi beate ꝙgini:signū hz de vtrādo gl'iam padisi.z illi p̄t dici de ipa illud Exo.xiij. Erit quasi signū in manu tua. Un̄ ꝙ dz⁹ tāgit cor alicui⁹ deuotiōe ipi⁹ sacratissime ꝙginis:p̄t dici illud Hester.viij. Scepтrū aureū p̄rēdit q̄ signū clemētie demōstratur. Dicat q̄libet xp̄ian⁹ deo illud ps.lxxxv Fac mecū signū in bonū: vt videant q̄ oder̄t me z ꝙfundant̄:q̄m tu dñe adiuuisti me z cōsolat⁹ es me. Hoc est signū salutis o̅im gentiū. de quo exponi p̄t illō Isa.v.z.xj. Leuabit dñs signū i natōes. Et iō cuilibz xp̄iano dz Isa.vij. Pete tibi signum a dño deo tuo. Predicatozib⁹ aūt ꝙbi dei ego dico illō Isa. lxij. Trāsite trāsite p portas:ꝓparate viā ꝑplō planū facite iter:z eleuate signum ad ꝑplos q̄d dñs auditū fecit i extremis terre.z illud Viere.iij. Leuate signū i syon.z eiusdē li.c.

Actor libr mor vt hunc ꝓponerꝫ libꝝ

l. Annũciate ī gẽtib ⁊ audituꝫ facite . leuate signũ ⁊ nolite celare. Ego aũt scies q vt legit in officio festi ꝺe niue. beata ꝙgo gratissimuꝫ habuit q Johes patricius rome sibi edificauit templũ. vñ ei dixit. Scire te volo qm̃ tuaꝫ rez hereditatiꝫ ꝓteruꝫ successorem tibi voluit putidere: vt ꝺũ mihi ꝺomũ in terra ꝓstruxeris: ego tibi in cel' copiosuꝫ thesauꝝ viuũ ⁊ eternã ꝓstruã mãsionẽ. Cogitauit ꝫ signum virgineũ leuare. ⁊ p vniuersum oꝛbẽ deferre ꝓponẽdo ꝫ opusculũ quasi palaciũ portatile ad eiusdẽ ꝙginis gl'iam fabricatũ. Et iõ predicator q̃libet desideras q ego hunc libũ cõponerem: põt dicere illud Job. xxj. Quis mihi tribuat aduitorẽ vt desideriũ meuꝫ audiat oñipotens ⁊ libꝝ scribat. vt in humero meo portẽ illũ: ⁊ circũꝺẽ illũ q̃si coronã mihi Per singulos gradus meos pnũciabo illuꝫ ⁊ q̃si ꝑncipi offeꝛã eũ. Hec ibi. Rogaui aũt ꝺn̄m vt in me verificari faceret illud Zacha. vj. Ipe extruet templũ ⁊ põrtabit gl'iam. s. beate ꝙginis p totũ mũꝺũ. vt ipa ꝙgo ꝺicere posit illud Isa. lxvj. Uideb̃t gl'iam meã. s. i ꝫ libro descriptã. ⁊ ponã in eis signũ. s. salutis. ⁊ mittã ex eis q̃ saluati fuerint ad gẽtes ī mare. in affricã. in lybiã. ī italiã ⁊ greciã ⁊ ad insulas lõge. ad eos q̃ nõ audierũt de me. ⁊ tõ ñ viderũt gl'iam meã. ⁊ annunciabũt gloriam meã gẽtib. ¶ Secundũ mysteriũ qꝺ in pdictis ꝙbis beati Johis tangit ꝺr apparitiõis dñi subdit. apparuit celo. In triplici el'celo apparuit hoc virginale acceleste signum: vt dicit beatissimus pater meuꝫ scũs Bernardinus vbi supꝛ. q̃ ista duo signa per italiam deportauit. ⁊ adorari atq venerari fecit. s. nomen Jesu ⁊ glorioseꝫ ꝙginis. ꝓpter qꝺ nunq fuit hereticus: sꝫ fidei xp̃iane zelatoꝛ pcipuus nec de huius signi veneratõe vnq penituit: vt scripsit homo q̃dã: sꝫ vsq ad mortẽ in ipsius adoratiõe pseueravit. Loquẽdo aũt de hoc signo virgineo dicit ipe sanctus Bernardinꝰ q apparuit ꝓmo in celo eccl'ie. scꝺo ī celo glorie. tertio ꝙo in celo aie. Primo nãq apparuit in celo eccl'ie militãꝫ. de q̃ exponi põt illud qꝺ idẽ Johes scripsit Apoc. xij. dicens Uidi celũ nouũ ⁊ terꝛã nouã . In ꝫ em̃ celo apparuit vt oĩbꝰ hñ viuẽꝺi pberet exemplum Un̄ Amb. in li. de ꝙginitate ait de ipa ꝙgie. Ut de ceteris eiꝰ ꝓtutib̃ taceã ꝙgo erat non solum corpe sed etiã mente. corde humil'. virgo grauis ꝛc. Et infra. Tal'fuit Maria vt eius solius vita oĩm sit ꝺisciplina . Scꝺo ꝫ ꝙginale signũ apparuit in celo gl'ie. cũ sꝫ in anima ⁊ in corpe in celũ assumpta est ipa ꝙgo gl'iosa. ex cuiꝰ illustratõe tota celestis curia decorat. Un̄ Bern̄. in quoꝺã ꝓmone inquit. Marie pñtia totus illustrat orbis. adeo vt ipsa celestis hierl'm clarius rutilet ꝙginee lãpadis illustrata fulgore. Et Ecci. xlij. ꝺicit Spes celi in visiõe gl'ie. s. mris dei. Tertio ī sup hoc ꝙginale signum apparuit. ⁊ q̃ ttidie apparet ī celo aie. de quo celo inq̃t ps̃. Celuꝫ celi dño. Celũ em̃ cũ a celãdo sit dictũ: aiam designare potest q̃ nob celata maneꝛ. Celum aũt celi ꝺr. ꝓ eo q ꝓ inhabitãdo celo creata ẽ Hoc igit ꝙginale signũ apparet in celo aie. qñ eã visitat ⁊ replet spũali ꝛsolatõe. Debet q̃libet fidelis xpianus duoꝝ oculos leuare ad ꝓtemplandũ ꝫ signuꝫ. ⁊ rogare vt aiam suã digneꝛ visitare: vt possit postea ei ꝺicere illud Job. x. Uisitatio tua custodiuit spm̃ meũ. ¶ Tertiũ mysteriũ a brõ Johe tacetiũ in ꝙbis pallegatis ꝺr glificatoꝛis ꝺñ ait Mulier amicta sole . Triplici em̃ sole ꝺicit amicta brã ꝙgo Maria. Primo sole amoꝛ quo ad volũtatẽ suã q̃ ꝺei amoꝛe feruet. Secũꝺo sole splẽꝺoꝛis q̃ ad intellectũ q̃ ꝺei lumine splẽꝺet. Tertio sole fulgoꝛis q̃ ad coꝛpus qꝺ excepto ꝺeo totũ padisum vltra oẽs btos fulgoꝛib̃ replet. vt inq̃t scũs Bernardinꝰ in loco p̃dicto. vbi pseqẽs addit. Prio igitur brã ꝙgo ꝺr amicta sole. s. calidissimi ⁊ ignitissimi amoꝛis q̃ supza oñes btos diligit deũ ⁊ humilitatẽ filij sui. Unde Bern̄. ait. Hoc em̃ amoris igne labia pphe purgãtur. istoq seraphin accẽꝺit. Loge ꝙo alit hec ꝙgo meruit nõ velut summarim tãgit. sꝫ opiri magꝫ ac circũfundi. ⁊ tãq ipo igne cõcludi. Sane cãdidissimꝰ atq calidissimꝰ ꝫ mulieris amictꝰ cuiꝰ oĩa tã excellẽter irradiata noscunt vt nihil in ea nõ ꝺico tenebroꝛuꝫ vl'saltem minꝰ lucidũ: sꝫ nec repidũ liceat suspicari. Hec ille. Scꝺo aũt ꝺr amicta sole splenꝺoꝛꝫ. s. q̃ ad lucẽ gl'ie quã eiꝰ aĩa hꝫ. vñ Bern̄. inq̃t. Denicq ipa est mlier amicta sole. ī iducta ineffabili claritate. Amicta inq lumie sic vestimẽto. de q̃ ait apls. Induimi ꝺñm ihm xpm. Nã gl'ia ipsi ꝺei supꝛ oẽm creaturã oꝛnata fuit. Tertio etiã ꝺr amicta sole fulgoꝛꝫ: q̃ ad lucẽ quã hꝫ ī coꝛpe ex redũꝺãtia gl'ie q sibi a ꝺeo in aĩa ꝺat. De q̃ Ber. ait. Quã familiaꝛꝫ ei facta es o ꝺña. q̃ pria. imo q inti ma. vestisti eũ sba carnis. ⁊ ille te gl'a sue manifestatꝫ. vestisti nube solẽ. ⁊ ipa sole vestiris. s. tã in coꝛpe q̃ i aĩma. ¶ Quartũ mysteriũ qꝺ ꝺr pculcatoꝛis tãgit b. Johes vbi ꝫ ꝺi. Luna sb pedib̃ hñs. qꝺ expõit scũs Bernardinꝰ i ser. p̃dicto de ipa brã ꝙgie. Hꝫ ei luna

£ Maria tanq̃ signũ apparuit triplici celo

f Maria amicta triplici sole

ℨ Maria olatrena pculcatrix

mutabilitatē causat frigiditatē atq; lucidi/
tatē. Per mutabilitatē signific̄at bōa tpalia
q̄ mutabilia ⁊ defectibilia sunt vt luna. Brā
em̄ ꝟgo oīa terrena ꝛtēpsit: ne aliq̄ mō impe
dirēt aut retardarēt ei⁹ dilectōnem ad xp̄m
Un̄ merito ipa inq̄t Eccl̄i. xxiiij. Ego m̄ pul
cre dilectōis. Amor em̄ ꝛmutabil' bōni sp ali
quo mō ꝺrogat amori incōmutabilis bōni.
Proinde Aug. i. x. cōfessionū ait ꝺo. Min⁹
te amat q̄ tecū aliq̄d amat q̄ nō ꝓpt̄e amat.
Frigiditas aūt significat mūdanā p̄udēri
am frigidā atq; nocturnā. Et hāc sb̄ pedib⁹
ꝟgo hūs parti sp̄reuit atq; ꝛculcauit eā. par
timq; famulatui suo subiecit. q⁹ ea tm̄ ad dei
laudē vsa fuit. Luciditas ꝟo significat clarā
creaturaq; intelligentiā. ⁊ hāc etiā sb̄ pedib⁹
habuit. Nā oīm creaturaq; cognitiōem in cō/
paratione ad supeminentē christi sciētiam
paruipendit. Cū em̄ ap̄ls Paulus hoc fece/
rit. Un̄ ipe inq̄t ad Phil'. iij. Que mihi fue
runt lucra hec arbitratus sum ꝓpter xp̄m ꝺ
trimēta. Etiā stimo em̄ oīa ꝺtrimētum eē ꝓ
pter eminentē sciam Jesu xp̄i ⁊c. Quāto ma
gis ipsa bnedicta ꝟgo sb̄ egit que mater extri
tit saluatoris? ¶ Quintū mysteriū a btō Jo
hāne tactū i pallegat⁹ ꝟbis ꝺ coronationis
dū ait. Et in capite eius ⁊c. Quod ꝑm sctū ꝛ
Bernardinū vbi supra ꝓtest tripliciter in
telligi. Primo mō vt duodecim stelle coro/
ne eius sint duodecim ap̄li xp̄i. q⁹ beate ꝟgi
nis meritis fuer̄t electi. ⁊ post ruina i xp̄i mor
te sunt ad fidē reformati: acp ei⁹ instructiōes
edocti. Nā ipa gl'iosa ꝟgo est singulariē ciui
tas illa de qua scribit Apoc̄. xxj. In q̄ omnes
electi mystice ꝛtinent. ⁊ in q̄ duodecim apo/
stoli ꝓnūt duodecim lapidū ꝑciosoꝛ funda
mēta. Et sil'r duodecim margarite. ex quib⁹
fiūt. xij. ꝓte: q̄ designāt. xij. patriarchas. qui
omni lapide ꝑciolo ornati sunt. ⁊ ꝓ quos fi
des venturi filij dei ipsi⁹ btē ꝟgis meritis ad
posteros ptās sunt. Scō mō duodecim stel
le eius corone sunt duodeciz lumiose cogita/
tiones seu illuminatiōes mēt̄is ꝟginal'. Prima
stella est cognitio corpaliū naturaq;. Scōa
spūaliū subaq;. Tertia sciētiaq; intellectualiū.
Quarta ꝟturū affectualiū. Quīta instituta
rū diuinit⁹ legū. Sexta infusaq; a deo graq;.
Septima irrephēsibiliū iudicioꝛ. Octaua
incomphensibiliū misericordiaq;. Nona ihu
merabiliū meritoꝛ. Decima remunerabiliū
premioꝛ. Undecima tēporaliū ꝺcursuuꝫ.
Duodecia eternaliū rationū. Hec ille. Qui
etiā subdit q⁹ tertio mō duodecim stelle i co/
rona ꝟgis sunt. xij. ꝓuilegia q̄ ea regnante ⁊

D Duodeci stelle i corona Marie q̄d signi ficeut

gl'iosa i celo ꝑcibꝰ ei⁹ impetrant nobis q̄ mi
litam⁹ ⁊ laboram⁹ i mūdo. Prima em̄ stella
est cecoꝛ illuminatio. Unde ipsa ait Eccl̄i.
xxiiij. Illuminabo omnes sperātes in domi/
no. Secūdo lapsoꝛ eleuatio. iuxta illō Da/
niel'. xj. Cūq; cōruerint subleuabit auxilio
paruulo. i. auxilio beate virginis que paruu/
la ꝺ ꝓpter humilitatē. Tertia sordidoꝝ la/
uatio siue purgatio. Un̄ in figurā ꝺ. j. Re.
xxv. Ecce famula tua sit in ancillaz vt lauet
ꝑdes seruoꝛ tuoꝛ. Decem em̄ inq̄t Abygail ad
Dauid. i. Maria ad xp̄z. vult em̄ lauare cō
scientias nr̄as: intellectū ⁊ affectū nostrum a
sordib⁹ vicioꝛ. Quarta stella est ꝺsolatoꝝ
letificatio. Un̄ Ean. j. illi ꝺ. Meliora sūt
vbera tua vino Qꝺ vt ait p̄s. letificat coꝛ ho
minis. Quinta est tentatoꝛ adiuuatio. Un̄
ipsa inquit Eccl̄i. xxiiij. Quasi platanus: q̄
habet folia ad modū scuti ꝙaltata sum iuxta
populos baptizatos. Et io in tentationibus
suis ꝺbet illi dicere q̄libet xp̄ian⁹ illud p̄sal.
xxiiij. Apprehēde arma ⁊ scutū ⁊ exurge in
adiutoriū mihi ⁊c̄. Sexta ē in adūsis roboꝛa
tio. Un̄ Isa. xxviij. ꝺ. Urbs fortitudis nr̄e
syon. i. btā ꝟgo Maria. Septima ē mortu
oruꝫ resuscitatio. Un̄ ipa ait Eccl̄i. xxiiij. In
me oīs spes vite ⁊ ꝟturꝫ. Octaua iduratoꝝ
mollificatio. Un̄ i figurā ꝺ. Nume. ij. Lū/
q; ꝑcussisset moyses virga bis silicē egresse ⁊
aque largissime. Virga em̄ est btā ꝟgo. Jn̄
illud qꝺ canit eccl'ia. Virga Jesse floxuit: ꝟ/
go dū ⁊ hoiem genuit ⁊c̄. Silex est coꝛ duꝝ.
Bina aūt ꝑcussio fit q̄n ipa ꝟgo facē petōe
declinare a mālo ⁊ facere bonū. a q̄ egredun
tur aque largissime lachrymaq;. Nona stella
est ad Jesum xp̄m directio. siue vie salutꝫ ꝺ/
mōstratio. Ipa em̄ fuit figurata ꝑ illā colū/
nam ignis ⁊ nubis. de q̄ habet Exo. xiij. q⁹ in/
troduxit filios israel in terrā ꝓmissiōis. iuxta
illud p̄s. cxiij. Dedit nubē in ꝓtectōem coꝛuꝫ
⁊ ignē vt luceret eis ꝑ noctē. Decima stella ē
in hoza mortis subuēnio. Un̄ Eccl'i. xv. ꝺ. ꝺ
ipsa. Obuiabit illi quasi mater honorifica/
ta. Undecima stella est ꝺ ignē purgatoꝝ re
frigeratio. Un̄ Dire. xviij. ꝺ. Nunq̄d de pe
tra aqua ꝺficiet nix lybani? id ē refrigerū de
Maria post mortē nr̄aꝫ. q⁹i dicat nō. Duo/
decia stella ē in vita celesti lux p̄ria oīm btō
rū letificatio ⁊ ꝺlectatō. Un̄ ei dicēt illō Ju
dith. xv. Tu gl'ia hierl'z. tu letitia isrl'. tu ho
norificētia ppl'i nr̄i. ¶ Quarto dicere possu/
mus q⁹ p. xij. stellas ꝛtelligūt. xij. ei⁹ ꝓuilegia
siue ꝓrogatiue. Pria aūt ꝓrogatiua ē ꝑ alis
xi p̄ris electō ad op⁹ incarnationis filij sui.

Duodecim p̄uilegia Marie

J Duodecim prerogatiue Marie.

Un̄ in figurā p̄dictū fuerat Ben. xxiiij. Virgo que egredietur ad hauriēdā aquam: ipa est quā ppauit dn̄s filio dn̄i mei. i. xpo. Portuert em ce ꝟba angli gabriel loqntis de ꝟgie maria q̄ ꝓma egressa ē ad hauriēdā aquā gre. de qua Isa. lv. inuit dn̄s. Oes sitientes venite ad aquas ꝛc. De hac aūt electione etiā p̄dixerat ps. dicēs. Elegit eā dn̄s et pelegit eā. Scda p̄rogatiua est filij dei spālis despōsatio. Un̄. ij. ad Cor. xj. dr. Despōdi em vos vni viro ꝟginē castā exhibere xpo. In veteri em testamto summ⁹ pōtifex nō ducebat vxorē nisi ꝟginem. vt hr Leuit. xxj. Tertia ē spūssi fecundatio. Un̄ Mat. j. dr. Inuēta est in vtero hns de spūsto. Quarta est filij dei cōceptio et parturitio. iuxt illud Isa. vij. Ecce ꝟgo cōcipiet ꝛc. Quinta ē dei ꝓtectio siue ꝓuersatio Un̄ ipa ait Cañ. ij. En dilectus meus mihi et ego illi. q̄ pascit int lilia. s. ꝟginitatis et puritatis mee. vl int vbera et brachia mea Sexta est dei meditatio. iuxt illd. j. Cho. vij. Muli er inupta et ꝟgo cogitat q̄ dei sunt: vt sit sctā corpe et spū. Septia est i libro vite descriptio de q̄ dr Apoc. vij. Habes pauca noia i sardis id est i ꝟginib⁹. q̄ nō inq̄nauerūt vestimēta sua. i. corpa. et nō deleb⁹ noia eor de libro vite Ipa aūt dicere potest illud ps. xxxix. In capite libri scriptū est de me. Ornata est celi ornatus et pulcritudo. iuxta illd Eccli. xxiiij. Spēs celi gl̄ia stellar. i. ꝟginū. que dicunt stelle: qr de die nō lucēt: sz in vesperis incipiūt apparere. i. in pñti latent. sed in futuro apparebunt quid sunt. Unde. j. Joh. iij. dicitur. Filij dei sumus. sed nondū ap̄paruit q̄d erimus. Nona est pfecta dei assimilatio. de q̄ dr Apoc. x. Virgines sunt et sequunt agnū q̄ cūq̄ ierit. Decima est noui cātici decantatio: q̄d tm̄nō ꝟgines decantabūt. iuxt illd Apoc xiij. Cātabūt sctī canticū nouū ꝛc. Unde ꝓpheta ait ps. cxxxvj. Quō cantabim⁹ canticū dn̄i i terra aliena? id ē in carne corrupta. Undecima ē maioris fructus ꝓmissio. Nam fructus trigesim⁹ ꝓmittit ꝓiugatis. sexagesim⁹ viduis. centesim⁹ aūt ꝟginib⁹. vt dicit doc. i expositione parabole Mat. xiij. Duodecima est duplicis corone adeptio. Nā ipsi debent aurea et aureola. Un̄ i figurā dr. j. Mach. iiij. Ornauerunt faciē templi coronis aureis. Facies em q̄ est nobilior et altior ps corporis: significat corp⁹ ꝟginale q̄d est nobili⁹ et altius oim membror ecclie. Ornauerūt aūt faciē nō tm̄ vna corona sz coronis aureis. Aurea pro charitate ei debet et aureola p ꝟginitate. Et licet hę corone cōpetāt etiā alijs ꝟgib⁹. tm̄ singularius cōpetunt ist bn̄dicte ꝟgini. et iō he duodecim stelle dicunt esse in corona capitis ei⁹. qr ipa ē oim ꝟginum ꝓmitrix et regina.

¶ Quinto dicere possum⁹ q̄ iste. xij. stelle sūt xij. ordines. s. noue angelor. et tres sanctorum scz martyr ꝓfessor et ꝟginu. q̄ oēs eā coronāt quia ipam ppetue venerant: mirāt et laudat Seraphin em miranť et laudāt i ea charitatem tā succesam. Cherubin sapiam tā ꝓfundam Throni potestatē et qētei dno sic trāquillam Dnationes tantā sup anglos p̄eminētiam. Uirtutes tantā miraculor efficaciam. Potestates tantā sup dēmones potētiā. Principat⁹ tātā de oib⁹ regnis ꝓuidētiā. Archangeli tantā de oib⁹ locis diligētiā. Angli tantā de oib⁹ et singul⁹ hoib⁹ custodiam. Martyres tantā in tribulatōe ꝓstātiā. Cōfessores tātā sobrietatē et temperātiā. Uirgines ꝟo tantā ipi⁹ puritatē et mūdiciā. Un̄ illi dicere possumus illud. ij. Paral. vl. Te laudat oīs exercit celorum. et tibi est gloria in secula seculorum Amen.

¶ Pars tertia huius sermonis que dicitur recordationis.

Memoriā et recordatiōem triumphantissime coronatiōis dn̄e paradisi debet omes devoti xpi quottidie coronā dicere devota mēte. Ad quā inducere possunt vnūquēq̄ ea q̄ in cōmendatiōe angelice salutatōis dixi i. v. pte ꝓncipali huius opis. ſmone. xij. In hac aūt corona dicūtur. lxij. Aue Maria: i cōmemoratōe annor q̄ bus ipsa ꝟgo bn̄dicta vixit ih̄u mūdo. Licet em de tpe annor ei⁹ in pñti vita fuerint varie opiniones: tm hec videť cōmuniores et pñt sic ei⁹ anni cōputari. videlicet q̄ qñ ꝛcepit dei filiū ꝓfiteri annū q̄rtum decimū. et ita trasset q̄rtum decimū p tantū tps q̄ postea qñ ꝛcepit suū bn̄dictū filiū cōpleuerat q̄rtum decimū annū. Quia ꝟo ei⁹ fili⁹ mortu⁹ ē trigintatriū annor. iō ipa tūc habebat annos. xlviij. Post ascēsionē ꝟo filij sui vixit annis. xiij. cōpletis et intrauit q̄rtum decimū annum. et sic ipa vixit in h̄ mūdo ānis. lxij. cōpletis et tetigit de. lxij. Et ob h̄ ei⁹ vita dr fuisse q̄nor lxij. sicut et ei⁹ fili⁹ dr steriisse mortu⁹ tribus diebus. q̄ tetigit de tribus diebus. In hac aūt corona interponit pr noster. ab eo incipitur vt significet q̄ oem gram suā recepit ipsa benedicta ꝟgo a pre celesti a q̄ omne datu optimū et omne donū pfectū descendit. Jaco. j. vt etiam dicit glo. in. l. ij. ff. de legi. Sciendum est aūt q̄ aliqui postq̄ dixerūt quinquies Aue Maria: dicunt vnū Pater noster. ad

k Duodecim stelle sūt xij. ordines i celo

l Oratio q̄d⁹ corona Marie q̄mō sit meritoria

memoriā q̄nq̄z vulnez̄ saluatoris. Alij vero postq̄z dixerunt septies. ⁊ hoc ad memoriaz septē gaudioz ipsi⁹ ꝑginis. Alij postq̄z nonies dixerunt Aue Maria interponūt Pater noster: vt significēt q̄ btā ꝑgo exaltata ē supra nouē chozos angelozū. Alij ꝯo postq̄z dixerūt decies vt denotent q̄ ipa gl̄iosa ꝑgo est elenata in decimo chozo celesti. Alij autez postq̄z dixerūt duodecim Aue maria dicūt vnū Pater noster in memoriā corone duodecim stellaz̄ q̄ est i capite ipsi⁹ sctissime ꝑginis. Ultimis aūt tribꝰ Aue maria interponūt Pr̄ nr̄ ad reuerētiā sctissime trinitatis. Sz qualitercūq̄z dicāt p̄dicta corona: totū redūdat in laudē dei ⁊ ipsi⁹ benedicte ꝑginis. Ego igit dico oibꝰ christicolis illud ad Rom. vi. Salutate Mariā q̄ multū laborauit in nobis. Ad h̄ aūt faciendū nos inuitat scta mat ecc̄lia q̄ eā diuersimode salutat dicēs. Salue sctā parēs. Et Salue regia misericordie Aue regina celoz. Aue marz̄ stella ⁊c. Principal⁹ ꝯo ei⁹ salutatiō deportata ē a celo. s. Aue Maria. q̄ nō debet reputari res mulieb⁹z vl̄ solū ꝑualiū gentiū sz oīm xp̄ianoz. Meli⁹ est aūt dicere vnū Aue Maria corde deuoto ⁊ cū animi feruoze q̄z centū cū tepiditate ⁊ indeuotione. c. nō mediocriter. de ꝯse. di. v

Fructus ⁊ vtilitates dicēriū corone Marie

¶ Ipsam aūt coronā deuote dicētes innumerabilia bn̄ficia ab ipa bn̄dicta ꝑgie ꝯsequentur. De quibꝰ aliqua tāgit ꝓpheta ps̄. lxxij. dicens. Bn̄dices corone anni benignitatis tue: ⁊ campi tui replebunt vbertate. Pinguescent speciosa deserti ⁊ exultatiōe colles accingent. Induti sunt arietes ouiū ⁊ valles abundabūt frumēto. clamabūt etenim hymnum dicēt. Que oīa ꝓnt exponi mozaliter de facientibꝰ coronaz ipsi⁹ ꝑginis. Et quibꝰ ꝓbis possum⁹ colligere tres fructus ꝑncipales corone ꝑginal̄. Prim⁹ ꝺr bn̄dictōis. ibi. bn̄dices corone ⁊c. Scds impinguationis ibi. pinguescēt speciosa deserti. Tertiꝰ ꝯo ꝺr inchoatōis. s. padisi. vl̄ ꝯformatōis. s. cū celesti curia. ibi. cātabūt ⁊c. Quo ad ꝑmū dicit ꝓpheta ipsi bn̄dicte ꝑgini. Bn̄dices corone anni. i. annoz. Et ponit numer⁹ singularis ꝑ plurali. sic etiā Exo. viij. ꝺr. Venit musca g̃uissima. Et Virgili⁹ in. ij. eney. inq̄t. ⁊ armato milite cōplent. i. armatz̄ militibꝰ. Bn̄dic aūt btā ꝑgo corone annoz benignitatz̄ sue. i. q̄bꝰ ipa benignissima vixit i h̄ mūdo. vñ faciētes coronā ⁊ ꝯsequter totiꝰ vite sue memoriam: obtinēt mltiplicē bn̄dictōz. s. opatiuā. remissiuā. ꝑpetuatiuā. ꝯfortatiuā ⁊ cumulatiuā. Bn̄dictōem aūt opatiuā ꝯsequmur a deo videlicet a pte celesti. eo q̄ ei⁹ dilectissima spōsa a nob in ipa corona veneraī a filio. qz ei⁹ charissima mr̄ honoraī. ⁊ a spūsctō. qz vas thesauri ipsi⁹ a nob in reuerētia habeī. Cum em̄ cuilibet sctō dicat deus illud Genes. xxvij Qui bn̄dixerit tibi bn̄dictōibꝰ repleaī. Profecto ille q̄ faciēdo coronā bn̄dicit ꝑginē mariam: a tota trinitate bn̄dicīī. ⁊ re plenitudie bn̄dictionū ipsi⁹ ꝑginis recipit. Nō g̃ amittitur illa hora que in facienda corona expenditur. sz deo ꝯsecraī ⁊ a tota trinitate acceptatur. Quia ꝯo dei dicere est facere. Juxta illd ps̄. antepenultimi. Ipse dixit ⁊ facta sūt. Jō eius bn̄dicere est bn̄ facere. Et ꝯsequenter deus qui facientes coronā bn̄dicit eis bn̄facit.

¶ Remissiuā quoq̄z bn̄dictiōem ꝯsequimur faciendo coronā. M

Mā cū bn̄dictio sacerdotis epi. cardinalis ⁊ pape remittat de peccatz̄ venialibus ꝺm Franciscum ꝑ mayro. et alios theologos in quarto sententiaz̄. dist. xx. Et Johannē andree in ꝓhemio sexti. ⁊ ibi doctores sup illud. Salutē ⁊ apostolicā benedictionem. Multo magis benedictio dei q̄ est magis curialis. ¶ Sciendū est aūt q̄ a diuīs summis pontificibꝰ concesse sunt diuerse indulgentie dicētibus Aue Maria. que licet credaī esse maioris numeri q̄z nūc exprimā. tamē colligēdo ea solum que ꝑ certo sciunt. Quando q̄s dicit Aue Maria: ꝯsequit indulgentiā. cclxxviij. diez̄. Et quando dicit Jesus totidē. Et quādo ꝺr Sancta maria: habent quadraginta dies de indulgētia Quia igit in corona ꝺr seragintatribus vicibus Aue mār̄ia ⁊ Jesus ac Sancta Maria ⁊c. ō in summa q̄s faciēs coronā ꝯsequit dies. ⁊ 7368. de indulgentia. Beatus aūt frater Cherubinus de spoleto ordinis nostri impetrauit a summo pontifice centū dies de indulgentia ꝑ omnibꝰ facientibus coronaz. Et sic in summa erunt ducēti septuagintatria milia septingēti quinq̄ginta octo dies indulgētie ꝑ qualibet vice qua ꝺr. Aue sanctissima maria mater dei. regina celi. porta paradisi. dña mūdi. singularz̄ ⁊ pura tu es ꝑgo. Tu cōcepisti xp̄m sine pctō. Tu ꝑpisti creatoꝛē ⁊ saluatoꝛē mūdi in q̄ nō dubito. Libera me ab omni malo. ⁊ oza ꝓ peccatis meis Amen.

¶ Bn̄dictōem quoq̄z compētatiuā recipiūt faciētes coronā. In recōpētatōem em̄ istius

Tota curia celestis recõmendat coronam Marie

bñdictiõis qua in ipsa corona bñdicunt dei matrẽ. bñdicunt z ipsi nõ solũ a deo: sed etiã a tota curia celesti. Omnes em angeli z beati dicũt beate virgini illud Numeri. xxiiij. Qui benedixerit tibi sit ipse benedictus. vñ cum benedicimus ipsam virginem et eius filium: respondet ipsa dei genitrix z omis paradisus secũ. Sitis z vos bñdicti. Dicit em in cõmuni puerbio. Quale verbũ dixerẽs tale audies. Et vulgariter dicit. Tal manico e tal coltello. Ipsa ergo pijssima virgo nos resalutat qñ eã salutam⁹. aliter nõ haberet in se vbanitatẽ ac curialitatẽ. Nã si alicui q̃s dicat. Bon⁹ dies. ille si nõ est valde rustic⁹ rñdet. Bon⁹ dies z bon⁹ annus. Quanto ergo magis hoc faciet beata ỹgo nobis salutãtib⁹ eã? Habet em valde gratas salutatiões nr̃as. Nã si Octavian⁹ impator emit p xcẽ milib⁹ nũmis vnũ cornũ cuiusdã romani: q̃ instruct⁹ ab illo saluraverat ipm impatorem reuertẽtẽ victoriosum de plio dicẽs. Aue imperator inicte: vt refert Macrobi⁹. Et si imperator Tyberi⁹ z romani ita chaꝛ habuerũt cornũ aliũ: q̃ eos salutabat in foro: q̃ postea de ei⁹ morte valde doluerũt. vt refert Plini⁹ x. natural' hystorie. pfecto milto chariores habet virgo benedicta illos qui ipam cordialit salutãt. Unde legit q̃ quidã abbas mortu⁹ p⁹ea resuscitat⁹ z a monachis suis interrogat⁹ q̃d vidisset in alia vita. rñdit. O filij: q̃ vult saluari sepe salutet mariã. Ut em inq̃t Ber. Nõ venit ad veniam qui nescit amare mariam. ¶ Bñdictionẽ etiã cõfortatiuã recipimus deuote faciẽdo cornũ. Nã efficimur filij ipius ỹginis: z cõsequenter ab ea tanq̃ a bona matre confortamur. Unde scieñdũ est sm doc. maxime cardi. Petꝛ dami. Fran. de may. z Petrũ iohãnis super Johem: q̃ ipi (vt habetur Joh. xix.) xp̃us in cruce dixit beate virgini de Johãne. Mulier ecce filius tuus. Tãta fuit poteñtia huius verbi q̃ fecit ipm Johannẽ vez filiũ adoptiuũ ipius ỹginis: z dedit ei affectũ filiale erga matrẽ z ecõtra. imo maiorem q̃s sit cõmunit inter filiũ naturalẽ z matrẽ ei⁹. q̃ maior est vis gratie q̃ nature. c. renera. de cõse. di. ij. Qz ỹo Johes interpretatur in quo est gr̃a. ipe Johannes accepit hanc filiationẽ p oibus qui voluerint esse z viuere in gratia dei z ipius ỹginis. Impator em celestis stans in tribunali crucis nos adoptauit in filios mr̃is sue dicẽs ei de q̃libet nr̃m. Ecce filius tu⁹. quasi diceret. Assigno q̃ tibi sint filij omes q̃ voluerint esse tui deuoti: z te reuerẽt sicut matrẽ salutare z venerari. Et ibo ipsa nos filios suos nõ põt refutare: sz cogit materna pietate cõsolari. vñ ait illd Isa. xlix. Numq̃d obliuisci põt mater infantuli sui? z si ipa oblita fuerit: ego ñ obliuiscar tui. Mater em dulcius amat filiũ q̃s pater: quia non tãtũ passus est pater in ipo filio in lucẽ pducendo quãtũ mater. Debet igit ipsa benigna ỹgo nos tenere diligere sicut mẽbra filij sui: q̃ est frater noster. z p idiuiso dare nob paradisum z hereditatẽ celestẽ. Et hec corona est q̃si prestatio q̃dã z rcpatio filialis. ac si diceret⁹. Nos o pijssima ỹgo sum⁹ tui filij: z iõ petim⁹ bñdictionẽ maternã. qz bñdictio matris firmat domos filiorũ: Eccli. iij. ¶ Benedictionẽ quoq̃ cumulatiuã. s. donorũ spiritualiũ z gratiaꝛ atq̃ meritoꝛ recipimus faciendo cornam. Et iste est fructus secũdus ipius cornone qui dicit impinguatõis. z ideo subdit ppheta. Et campi tui replebunt vbertate. Pinguescẽt speciosa deserti ꝛc. De ipa em ỹgine z de nobis potest dici illud ps. Benedixit eis z multiplicati sunt nimis ꝛc. De hac etiã bñdictiõe z fructu cornone qua benedicimus beatã virginẽ pdictũ fuit Prouer. xj. vbi dicit. Anima que benedicit ipinguabitur. Per campos autẽ qui sunt lati intelligunt mundani: qui sine districtu obedientie alteri⁹ viuũt in spũ ppie libertatis. Et istis cornonã facientib⁹ dat beata virgo vbertatez fructuũ: diuitiaꝛ: honoris z glorie: ita q̃ etiam dormiendo ditant. Item cõsolationẽ filiorũ eis tribuit: arq̃ eis sue misericordie sinũ aperit. Uel p campos intelligũtur iusti: vt exponit Alexãder de ales. q̃ suscipiunt semẽ verbi dei z pluuiã gratie diuie. z istis dat beata virgo vbertatẽ bonoꝛ operũ. Per speciosa autẽ deserti intelligunt boni religiosi z religiose fugientes campos. i. terrenas occupationes z mundialiũ cõuersatiões. Desertuꝛ em dicit monasteriũ. qz a mũdanis voluptatibus est elongatũ. In quo cum posuisti filiam: nõ ampli⁹ recordar̃s de illa. vel raro ipaꝛ visitas elemosynis. z tamẽ hoc desertũ speciosum sicut paradisus: in quo frequẽtant angeli dei. Religiosos ergo facientes sibi cornonã facẽ beata virgo impinguari charitate z deuotõe. Per colles aũt intelligunt dñi z pncipes tẽporales: q̃s replet cõsolatiõib⁹ si cornonã suaꝛ facere nõ omittãt. Sequit. Induti sunt arietes ouium. i. capita spualia: vt sacerdotes: epi: z cardinales: quos induit vestimẽto sanctitatis. z valles abũdabũt frumento. i. pauperes z despecti hẽbũt gr̃am dei p fructũ cornõe. Et ideo noster frater Jacob⁹ da le cornone de

Per cornõe cornone cumula⁹ gr̃am

Decor⁹ no ornamẽti sanctitatis

Marie confortatur per operatoꝛ cornone

Exẽpla de corona marie

puincia scti Francisci q̃ q̃tidie faciebat mul/tas coronas beate ꝟginis: hortabat oẽs vt fa/cerent coronã ⁊ instruebat quõ eã facere debe/rẽt. Un̄ etiã epi nõ discedebãt ab eo q̃n pro/mitterẽt ei facere coronã. ⁊ vixit. lxx. annis in ꝟginitate. Quãtas aũt vtilitates recipiat fa/ciens coronã deuoto corde nõ posset verbis demõstrari. Legit aũt q̃ quidã iuuenis diſ/solut⁹ ⁊ a bono ꝓposito deuiat⁹ facta deuotio/ne corone liberat⁹ est ⁊ ad bñfaciẽdũ reduct⁹ Mater etiã quedã habẽs filiũ ꝓuaũ p̃ tu/tẽ corone obtinuit ulli⁹ emẽdationẽ. Quidã quoq; perusinus positus in ꝓfundo turris desperaſq; posse euadere q̃nq; corõas dicebat i die: ⁊ sic liberat⁹ fuit. Quadã etiã die cũ nõ nulli mercatores florẽtini venirẽt de lugdu/no vn⁹ eoꝝ post socios remanẽs plane dice/bat coronã. ⁊ q; sol⁹ erat a latronib⁹ aggreſ/sus est. qui totũ ei⁹ vestimentũ in frusta in/ciderũt: ⁊ coronã quã in manu habebat arcq; carnẽ eius nõ tetigerũt. In quodã quoq; la/cu existẽte quodã deuoto btẽ ꝟginis diabol⁹ tã/tã tẽpestatẽ ꝓcitauit q̃ nauis sine barcha ver/sata est. Famul⁹ aũt cuiusdã deuoti pre timo/re mortis strinxit collũ eius. Jpe ꝙ cum co/rona in manu inuocabat beatã ꝟginẽ vt ipm adiuuaret. ⁊ sic liberat⁹ est. Legit quoq; q̃ in quadã nauicula cũ essent quidã pueri lu/dentes: inter alios erat ibi filiꝰ cuiusdã pau/peris qui quotidie faciebat coronã ꝟginis Unde submersa nauj oñib⁹ aliis suffocatis ille liber sup aquas ambulãs euasit. Uuiter re etiã in morte Pij pape ꝓpter magnã ni/uem cecidit tectũ domus: ⁊ omnia sup canicũ steterũt. q; ibi erãt duo filij pauper⁊ vidue q̃ quotidie faciebãt coronã. Ad qõ miraculuz videndũ cucurrerũt omnes de ciuitate. Itẽ fel/tri vxor cuiusdã medici capta a turcis: ꝓpter coronã liberata fuit intacta cũ filia sua. Item oranti quedã demoniaca dixit dño suo. Dic officiũ ꝟginis. Qui ille rñdit. Nescio lege/re. Et postea trahit coronã de manica dicens Hoc est meũ officiũ: ⁊ aliud nescio. Tũc illa dixit. Bñ bñ fratello mio. Questo he el me/liore lochono che tu posse trouare. Legit q̃⁊ q̃ sup nostrã ad lacũ pylati vn⁹ despat⁹ cepit clamare di. O demones venite. Qui statim cũ furore venientes dixerũt. Quid vis: quid vis? Et ille ait. Portate me vobiscũ q; nolo ãpli⁹ viuere. Illi aũt rñderũt. Nõ possum⁹ ꝓpt̃ coronã illã quã fecisti hodie. Quidã eti/am scolar⁊ perusin⁹ appetẽs quãdã mulierẽ in/uenit nigromãtẽ: q̃ i circulo q̃dã ĩtrare ipm facies arcq; demões inuocãs ab ipis respons⁹ habuit q̃ ĩ h̃ malo ei⁹ aut filiũ ꝓdere nõ poterãt ppt̃ coronã quã fecerat. O pciosa corona et gl̃iose ꝟginj grãtissima: que tãte es ꝟtut⁊ vt demonũ supes potestatẽ. Nec imerito. nã per ipsam coronã benedicimus illã. per cui⁹ bene dictionẽ confracte sunt diabolice potestates Quãdo aũt in corona dicim⁹ ipi benedicte ꝟginj. Bñdicta tu in mlieribꝰ. perinde ẽ ac si dicerem⁹. Benedict⁹ sit dies in quo nata es. bñdicta hora qñ orabas: bñdicta quãdo fuisti despõsata. bñdicta qñ fuisti annũciata ⁊c. Et sic renouam⁹ ei coronã ab angelo sibi de padiso allatã. Jpa ꝙ vnicuiq; nrm respõ/deret. Bñdicta sit vita tua: ⁊ benedicti ãni tui mẽses ⁊ dies ⁊c. ¶ Tertiꝰ fructus corone dꝛ ichoatiõis padisi: vel ꝓformatiõis cũ patria celesti: in qua btã laudãt gl̃iosam ꝟginẽ tãq; suã reginã. Qñ em facim⁹ coronã: perinde ẽ ac si eius capiti coronã ĩmponerem⁹ ⁊ ipam nostrã reginã ꝓstituerem⁹. Corona em solũ modo dat regib⁹ ⁊ reginis. Tũc ḡ ei dicim⁹ O maria imperatrix celi regintq; mũdi: ec/ce q̃ te elegim⁹ ꝓ regina nr̃a: ⁊ nos fuulos tu/os facim⁹: ⁊ in ꝑpetuũ sb̃ perij tui futiure vi/uere volum⁹. Et ideo sumus mittẽtes coro/nas añ thronũ: Apoc. v. thronũ. s. tue mai/estatis. Quia aũt miseris misedia est necessa/ria: que ẽ plenitudo ꝟtutũ. c. i singul. lxxxvj. di. ⁊ nos sumus miseri: ideo tibi offerim⁹ co/ronã. nõ q̃ egeas nostris coronis aureis vel argẽteis: ſz vt per h̃ ꝓfitẽtes te esse magnã re/ginã mereamur sub dñio tuo semp ꝑmane/re. Sicunus em q̃ nõ põt rex alienare castꝝ villã aut ciuitatẽ inuitis hoibus inhabitãti bus: ꝓm Hostien. i. c. dilecti. de maio. ⁊ obe. ⁊ Pau. de castro i q̃dã ꝓsilio suo. Et iõ postq; nr̃a regina facta es nõ poterꝫ nos refutare ti/ne ꝓsensu nr̃o. Jlõ em solũ q̃s dꝛ posse face/re qõ de iure ⁊ iuste facere põt. c. faciat. ⁊ ibi glo. xxij. q. ij. O igit̃ dña ⁊ regina nr̃a ecce q̃ nos serui tui ꝑmittim⁹ tibi fuare oẽm illã fi/delitatẽ quã tenẽt q̃libz boni sb̃diti custodire erga dñm suũ. de q̃ hꝛ i. c. de forma. xxij. q. v. ⁊ iõ etiã tu tenerꝫ erga nos eẽ fidel. Nã sic dꝛ ĩ p̃dicto. c. Dñs q̃z fideli suo in his oib⁹ vicẽ reddere debet. qõ si nõ fecerit: merito cense/bit maledictus ⁊c. ¶ Debet aũt vnuq̃q; xp̃i anus se ⁊ sua oña in manu tua cõmittere: et ñ ꝑmittere transire dicẽ q̃n saltẽ vnã dicat coro/nã ad laudẽ tuaz. Et q̃uis male quis viuat nõ debet vnq̃ a tua deuotiõe discedere. Und̃ exclamabat q̃dã bon⁹ ac deuot⁹ p̃dicator di. Nõ te spizar da maria. er trez. Affrõtatiue a maria. Nam si h̃oc ꝓiuilegiũ habet cardi/

O Per oõ nẽ corone cõforma/mur celestibus

P Etiã pre/cator nõ desistat ab orãdo coronam

nalis q ponat pileũ siue capellũ suum sup ca put illi⁹ q ducat ad iusticiã: liberat: sm Bal. z Paulũ de castro. i. l. addictos. C. de appel. Al fortiori palliũ beate ỹginis põt nos ab oi bus malis liberare. Tã lata em̃ est ei⁹ miseri cordia q si aliq̃ uenote facientẽ coronã suã viderit i medio miliũ demonũ trahi ad sup plicii: eũ primus liberabit. Nec pmitter ali quẽ male finire q ei⁹ coronã reuereter studue rit facere. Unde legit q quida inuentis ad re uerentiã ipius ỹginis omi die quo durabãt rose z flores: faciebat capellũ de ipis rosis et floribꝰ: z ponebat sup caput beate ỹginis ad modũ corone. Quãdo aũt deficiebãt rose: p qualibet rosa flexis genibꝰ dicebat vnũ Aue maria. Accidit aũt q quada die trãsibat per quãdã siluã in qua latrones erant. z anteq̃ intraret voluit soluere btẽ ỹgini qd debebat z solitꝰ erat. Dũ aũt dicebat Aue maria: ipa bñdicta virgo accipiebat vnaz rosam de ore eiꝰ ipo nesciẽte. Qd videres latrones q deli/ berauerãt prius ipm occidere: venerũt ad eũ interrogãtes ipm quenam esset illa domina que extraxerat rosas de ore eius. Qui respon dit illã eẽ beatã ỹginẽ Mariã: quã rosis ho nozabat. Et ipi latrones hoc audito cõuersi sunt ad dñm. ¶ Legit quoq; q quedã deuo/ ta inuẽcula dcuit quãdã auiculã dicere aue maria. ita q garriendo vix aliud proferebat Quadã aũt die volucris rapax ipaz rapuit z asportauit. Que cũ clamaret Aue maria: statim illa auis rapax mortua cecidit: z auicla ad gremiũ inuẽcule est reuersa. ¶ Quãtũ vo ipsa angelica salutatio que dicit i corona sit grata ipi ỹgini z filio eius patet. Nã legit q quedã mulier docebat filios suos et alios paruulos salutare beatã ỹginẽ: atq; affectu/ ose desiderabat videre filiũ eiꝰ. Quadã autẽ die vidit quẽdã puerulũ valde decorũ z for/ mosum: z vocãs illũ cepit eũ docere salutatio nẽ angelicã. z cũ diceret Bñdictꝰ fructꝰ ven tris tui. rndit puerulus. Verũ dicis mulier q ego sum bndictus. Et volens mulier ipz puerulũ i vlnis apphẽdere ait. Eya es ne tu ille quẽ ego quotidie videre desidero? Et in his vbis disparuit puerulꝰ. quẽ ipa postmo dum feruẽtius dilexit. ¶ Legit etiã q miles quidã diues z nobilis seculo abrenunciauit ordinẽ cisterciensiũ intrauit nesciẽs lras. eru diẽtes aũt monachi tã nobilẽ virũ inẽ lai/ cos depurare: dederũt ei magistz si forte aliqd vel modicũ addiscere posset: z sic inẽ mona/ chos pmaneret. Qui nihil oino pter hoc. scz Aue maria. addiscere potuit. qd tã aquide re tinuit: vt q̃cunq; deambularet z qcq̃d ageret illud incessanter diceret. Tãdẽ mortꝰ z in cimi terio cũ aliis fratribꝰ sepelitꝰ. Et ecce sup eius tumulũ excreuit liliũ pciosum habẽs in q̃libz folio Aue maria inscptũ lris aureis. Currẽ tes autẽ omes ad tam grande spectaculũ: ter ram de tumulo effoderũt: z radicẽ liliꝰ de ore defuncti pcedere reperierũt. Un intellexerũt cũ quãta deuotõe illa duo verba dixerat: quẽ ipa btã ỹgo tãto prodigio illustrauerat.

¶ Legit q̃z in cronicis ordinis nostri q qui dã frater noster ỹginis gloriose valde deuotꝰ solitꝰ erat nũq; comedere in die nisi prius co ronã ỹginis fecisset. Cõtigit aũt vt quadaz die cũ reliq̃s fratribꝰ prãdere cepisset corone imemor. cum autẽ primũ bolũ comedisset: re cordatꝰ est q nondũ coronã fecerat. z tactꝰ do lore cepit anxius causas pquirere quõ disce/ deret ab aliis: z benedictã ỹginẽ ex more salu taret. Tandẽ innuit patri guardiano vt se ire dimittat qsi aliq̃ duceret necitate. Quo impetrato mox ecclia petit: z añ ỹginis figu rã cepit coronã facere. Interuallo autẽ facto cũ nõ reuerteret: timẽs guardianꝰ ne aliqd mali ei accidisset: pcepit vni fratz vt eũ pq̃/ reret. Qui p totũ mõasteriũ discurrẽs z illũ nõ inuenies: tandẽ ipm repit in ecclia orãtẽ: z facientẽ coronã añ imaginẽ gloriose virgi/ nis. Uiditq; ipam benedictã ỹginẽ i forma pulcerrime mulieris: z ppe eã duos angelos qui de ore ipius fratris dicentis Aue maria accipiebãt vnã rosam i singulis: dũ diceret Jesus: poplite flexo z capite inclinato: quas rosas ponebãt in corona ipiꝰ ỹginis. In sin gulis aũt Pater nr formaliũ interponebãt. Finita aũt corona beata virgo illã in capite suo posuit: z sic in celũ ascẽdit. Qd videns fra ter ille stupefactus alijs fratribus enarrauit Et extũc alij fratres habuerũt ipm deuotum beate ỹginis in maiori reuerẽtia. atq; eiꝰ exẽ/ plo incitati sunt ad dicendã quotidie deuoti us coronã ipsius virginis benedicte per infi nita secula. Amen.

¶ De eiusdẽ domine paradisi triũphã ti coronatiõe Sermo. ij.

R

Perpetuũ

i coronata triũphat: Sap. iiij In exaltatõe ỹginis gl'iose in celũ verificatũ fuit illõ qõ in figurã dr. ij. Paral. xxx. Facta est celebritas grandis in hierlm qual'nõ fuit a diebꝰ Sa

lomonis in illa ciuitate. Nec imerito. Nam honor est impēdēdus illi quē ꝓnceps honorat. C. de domesticis ⁊ ꝓtectoribꝰ. l. vnica. glo. vl. Uñ si curiales pape viderēt ipm papam assurgere ad honorādū aliquē: pfecto etiam ipi illū sūmope honorarēt. Uidētes igit oēs angeli ⁊ beati deū tantū honorare beatā ꝟginem: ⁊ ipm regē celestē xpm tanta celebritate ac iubilo obuiare sue matri in celū assumēde atq illā cū tantis festiuitatibꝰ ad celū ducere: ⁊ in throno fulgētissimo collocatā coronā triumphātissima coronare. pfecto etiam ipi regine sue exaltationē sic mirabilē ineffabilibꝰ exultatiōibꝰ pſecuti sunt. Contemplatur aūt quidā deuotꝰ pdicator: q dū bñdicta virgo deberet in celū deferri: fuit facta disputatio qs deberet eā deportare. Abraham enī dicebat q sibi fuerat ꝓmissa Ben. xxij. ⁊ ideo ad eū ptinebat. Dauid dicebat q qa etiā sibi ꝓmissa erat: ⁊ ipe erat rex: ideo conuenientꝰ ad eū ptinebat relatio regine. Scūs Joachi pr eiꝰ dicebat q ipi erant parētes remoti ipiꝰ ꝟginis. ⁊ ideo nō ad eos sed ad sehmōi officiū ptinere. Sctā ꝙo Anna dicebat. Ego ipam sepi ꝓportaui dū ēet puella: et ideo etiā nūc debeo illā portare: qz ē mea filia Itē qz ꝙuenienꝰ est mulierē a mlierē deferri q̄ a vir̄ p arg. in. c. mulieres. de iudi. lib. vj. Sanctꝰ aūt Joseph. inquit. Ego sum sponsus eius: ⁊ duxi eā in egyptū: ⁊ inde eā reduxi: ⁊ debeo ꝓpe ipam sponsam meā sblimari rōe mrimonij. Indeces cm esset si illā quam sponsam habui i tribulatiōibꝰ. ⁊ cui comes fui in miserijs humanis: nō habebē etiā ꝓximā in cōsolationibꝰ ⁊ inbilatiōibus supnis Uolo igitur adimplere illud Ben. ij. Relinquet homo patrē ⁊ matrē suam et adherebit vxori sue. Tūc dñs Jesus interrogauit matrem a quo vellet deferri. Cui illa respondit Manus pctōris non moueat me. ps. xxxv. Cū aūt angeli hoc audierūt: dixerūt. Ergo ad nos ptinet eā portare q nunq̄ peccauimꝰ. Tunc dñs Jesus inquit matri sue. Uis mater mea ab angelis deferri: qui oēs alias portāt: Respōdit bñdicta ꝟgo. Mihi adherere deo bonū est: ps. lxxij. Et iterū ait. O dulcissime fili: ego cū te peperi nolui seruitricem sed meis ꝓprijs manibus te pannis inuolui atq nutrui ⁊ educaui. Tunc dñs Jesus dixit illud Isa. xlvj. Ego feci. s. te sic gl̄iosam: ⁊ ego ferā ⁊ portabo. s. ad sedez tibi ab eterno ꝓparatā. ¶ Qz ꝙo nihil inordiatū est laudabile. §. inordinatū. in aur. de here ⁊ fal. Ideo hec gloriose virginis exaltatio ⁊ coronatio cū maxīmo ordine facta est. Cum em in celū delata esset cum ꝓcessione solenniori que vnq̄ facta fuerit in paradiso. ⁊ baiulo digniori q esse possit: atq cū ordinatissimo modo: de q ꝓteractū est in superiori parte principali huius operis. Inceperunt omes angeli ⁊ beati celebrare festū dedicatiōis templi virginalis ⁊ exaltationis atq coronatiōis eius. Unde sanctus Michael ⁊ Gabriel dēcāuerunt i nitatoriū dicētes. Uenite adoremus regē regum: cuius hodie ad ethereū virgo mater assumpta est celū. Et eis respōdebāt oēs chori simul sicut fieri solet in officio maturinali Et postea hymno dēcātato cecinerūt angeli primā antiphonā. s. Exaltata est scā dei genitrix sup chozos angelorū ad celestia regna. Secūdā ꝙo añaz dēcāuit tota hūana natura dī. Paradisi porte ꝓ te nobis apte sunt q̄ hodie gl̄iosa cū angelis trūphas. Tertiā aūt añaz dēcāuit brūs Johes baptista dicens. Bñdicta tu in mulieribꝰ ⁊ bñdict fructus ventr̄ tui: qui hodie te portauit in celis quē tu sepe portasti in terris. Quartā añam cecinit Jacobꝰ maior dī. Specie tua ⁊c. Quītā sanctus Stephanus ꝓthomartyr dī. Adiuuabit eā ⁊c. Sextā oēs cognati ⁊ affines ipiꝰ brē ꝟginis dicēres. Sicut lerantiū oīm nostrū ⁊c. Et siliter alias antiphonas diuersi intonabāt: put eis Michael ⁊ Gabriel cātores ꝓncipales recōmittebāt. Primā aūt ātiphonā ad laudes dēcāuit dñs Adā dī. Assumpta est maria ⁊c. Secūdā scūs Noe dī. Maria ꝟgo assūpta ē ⁊c. Tertiā Abrahā dī. In odore ⁊c. Quartā oēs pīarche a quibꝰ ipa descēderat dicētes. Bñdicta filia tua dño ⁊c. Quītā oēs ꝓphe dicētes. Speciosa facta es ⁊c. Cōpleris aūt psalmis ⁊ antiphonis: dñs Jesus sacerdos magnus paradisi: hebdomodarijs i hac solēnitate dixit oōem. s. Dñe sancte pater omipotēs eterne deus qui gloriosum habitaculū nostr̄ bñdicere matris mee fulgoribꝰ illustrasti atq totā curiā nostrā eiꝰ dulci pſentia letificasti: cōcede ꝓpicius: vt quisquis ipsius sacratissime ꝟginis deuotꝰ extiterit in terris: eiꝰ felici consortio perfrui mereat celis. Qui mecū ⁊ cū spūsancto viuis ⁊ regnas in secula seculorū. Oēs aūt angeli ⁊ beati respōdērūt. Amē. O dies iocūdissima. O celebritas stupēdissima. O solēnitas incōparabilis qua nunq̄ paradisus habuit maiorē: cū regia Sabba cū tot aromatibꝰ est in Hierlm ingressa aū. Reg. x. cum scilz gloriosa celoz regina repleta omnīū virtutum aromatibꝰ super omes

Dialogꝰ a q̄ debeaz maria deferri

Processio et ordo i assūp tōe marie ē hīta

angelicos choros ⁊ ordines atq; hierarchias in qrta hierarchia ꝑpe filiũ suũ ẽ exaltata. vt ꝓbat Alb. sup Missus ẽ. c. etc. Ubi etiã dr: q ipa magꝫ distat ab ordie seraphico ĩ dignitate ⁊ gl'ia qꝫ seraphic⁹ ordo ab alijs inferioribꝫ. De cui⁹ ꝑginis exaltatõe inqt Aug⁹ in quodã ſmõe eã alloquẽs ⁊ dicẽs. Tibi thronus glorie regis collocat in aula regni Teq; ipse rex glorie vt matrẽ verã ⁊ decorã sponsaz ꝑ omnibꝫ diligẽs amoris amplexu associat sibi. Que verba exponẽs Alber. vbi ſ. ait. Et hac autoritate quattuor sequunt̃ reuelationes Si posit⁹ est ei thron⁹ regꝫ. q̃ idẽ sui⁹ thron⁹ ⁊ regis dr. Ergo sup omnes thronos. Item si mr regis. q̃ iuxta regẽ. Itẽ si sponsa regꝫ. q̃ iuꝑ regẽ. Itẽ si ipam inꝓportionabiliter plus omnibꝫ creaturꝫ diligit. q̃ inꝓportionabiliter sup oẽs collocauit. O dilectissimi: hodie facte sunt nuptiæ ĩ paradiso Hodie rex assuerus. i. deus. fecit parari conuiuiũ ꝓmagnificuz ꝑncipibꝫ suis. ⁊ fec nuptias Hester. i. gloriosa sponse sue. nũciauitq; pacẽ cũctis popul' suis. Hester. ij. O igit regina nr̃a. ad conubiũ eterni regꝫ adducta. si nõ vis nobis seruulis tuis porrigere de pinguibus ⁊ delicatis cibis nuptiaz tuaz: saltẽ aliqua fragmẽta micaz que cadũt de mensa tua nobis sicut catulis porrige. vt de tua meffabili iocũditate aliq̃d vel mínimũ gustare valeam⁹. Uos ꝙq̃ o deuoti xpiani: ꝓsiderãtes q̃ hodierna die ipsa ꝑgo ascendit ad tam sublimẽ gloriã ne sinatis illã abire nisi vt dicebat q̃dam deuotus ꝓdicator. Pri⁹ dimittat vobiscũ bene andata Tãta aũt est solẽnitas hui⁹ diei q̃ eccl'ia statuit in. c. alma mater. de sen. excõ. li. vj. q̃ etiam si esset interdictũ in aliqua terra vl' ciuitate. debent in ipa solẽnitate aperiri portę ecclesiaz ⁊ pulsari cãpane. ⁊ officiũ solẽniter dici ad honorẽ ipsi⁹ ꝑgis hodie sic venerabiliter coronate. ¶ Uez qz in ꝓma ꝓte ꝓcedentꝫ sermonis ꝓbauimus ipam gloriosam virginez esse imperatricẽ mũdi. ad quã dignitatẽ sublimata fuit in pũcto ꝓceptõis filij dei. Jõ de eius coronatiõe loqui volẽtes. dicim⁹ q̃ ꝑm gloſam in clemen. romani ꝓncipes. de iureiu. Imperator coronat̃ triplici corona. ſ. ferrea vltra montes in Aquisgranis. quaz accipit ab archiepo coloniẽſi. ⁊ significat ei⁹ fortitudinem. Argentea ab archiepo mediolanẽſi modoecie. ⁊ significat ei⁹ mũdiciã ⁊ puritatem. Et aurea rome a papa. ⁊ significat eius superioritatẽ ⁊ excellẽciã sup oẽs reges ꝓncipes gẽtes ⁊ natões. Dicit tñ ꝓdicta glo. q̃ Dñs imperator recepit argẽteã corona mediolani in eccl'ia sancti Ambrosij. Alb'ricus aũt ꝺ rosate in suo repertorio siue dictiõario in verbo corona. inqt. De istis tribꝫ coronis inuẽni in quodã ſmone i festo bti Stephani ꝑ mõ. Imperator recipit tres coronas. Pri mã in alemania ab archiepo moguntino. et hec est argẽtea. Et qñ ipe archiepus dat sibi ipam coronã. dic ei. Istã corona mihi cõseruues. qſi dicat. q̃ in aia sua ⁊ corpe suo ꝺz esse mũdus ⁊ pur⁹ sicut argentũ. qꝺ est puꝛ inẽ alia metalla. Secam coronã recipit ĩ Mediolano ab archiepo mediolanẽſi in ecclesia cathedrali. ⁊ est ferrea. ⁊ recipit eã genuflexo ⁊ archiepus dicit ei. Istã coronam mihi defendes. nõ intelligẽs de ipa corona materiali. ſz sicut ferrũ est metallũ ex quo fiũt infiniti labores. ⁊ est durissimũ ⁊ fortissimũ. ita imperator debet parat⁹ esse ad sustinẽdũ oẽm labrẽ corpalẽ ꝑ posse. ⁊ esse ꝓstantissim⁹ ⁊ fortissim⁹ in iusticia exhibẽda. maxime pupillis ⁊ viduis ac miserabilibꝫ ꝑsonis. Tertiã coronã recipit Rome a summo põtifice. vl' ab alio loco ei⁹. ⁊ ista est aurea. Et qñ papa eã sibi imponit: dicit. Esto fidelis vsqꝫ ad mortẽ: ⁊ dabo tibi coronã vite. Apoc. ij. Et ista designat fidelitatẽ ⁊ prudentiã sciẽdi discernere malũ a bono. Sic em̃ aut ẽ ꝑciosi⁹ oibꝫ alijs metallis. ita scire discernere bonũ a malo est dignu⁹ alijs scietijs. ¶ Istis g̃ tribꝫ coronis fuit coronata mr̃ dei. Cũ em̃ corona dr̃ ꝓpr̃ habitam victoriã de hostibꝫ. iuꝑ illꝺ. ij. ad Thim. ij. Nõ coronabit̃ nisi q̃ legitime certauerit. Ipa bñdicta ꝑgo debuit coronari q̃ pcm̃ ex omi pte debellauit ⁊ deuicit. vt inqt Aug⁹. in li. de natura ⁊ gra. Nulla nãqz fuit tã victoriosa pliatrix vt ipa: q caput serpẽtis antiq̃ cõtriuit. Ben. ij. Et tõ in signũ fortitudis ei ꝓuenienter data fuit corona ferrea. Itẽ argẽtea rõne puritatiz. q̃ tãta in ea fuit ꝑm Anſelmũ in li. de ꝓceptu ꝙginali. q̃ illa maior nulla sub deo valet itelligi. Un̄ Piero. ĩ ſmone assumptiõis ait. Nihil est candoris. nihil ẽ splẽdoris. nihil est numis: qꝺ nõ resplẽdeat ĩ ꝑgine gloriosa. Aurea qꝫ corona debuit coronari rõne superioritatiz ⁊ sufficiẽtie. Unꝺ ꝑm seraphicũ Bonauẽturã ĩ. iij. sen. dist. iij. Ipa tãte fuit pfectiõis etiã añ ꝓceptiõez filij tãtaq; lumis ⁊ aptitudis regẽdi. q̃ ꝺe digna erat esse monarcha totiꝰ mũdi. Cõsidera ꝙ aĩa deuota. q̃ si qñ coronat̃ papa vl' imperator fit celeberrima festiuitas. multo maior facta est in celo in die coronationis ipsius gloriosissime regine paradisi. Si vero corona accipiat̃ ꝑ gl'ia victorie. vt. l. j. C. de athletis.

Impera tor coronat̃ triplicicorona

Mariã ꝑplici corona coronatã.

li.x.ꝛ de re iudi.l.ꝫmodis. Profecto ipa gl'/osa ꝯgo victorijs innumerꝫ illustrata i ꝑpetuꝰ corona ta triūphat.vt dicūt ꝟba themat'/nostri. Sup quibꝫ duas tm̄ coronas ipsi⁹ dñe nr̄a declarabimus.

Prima dicet excellētiaꝫ

Scda ꝟo lapidū ꝑciosoꝫ

¶ Pars prima huius sermonis de corona ex/cellentiaꝫ btē ꝯgis

U i

Innumerabiles sunt excellētie beate ꝯginis q̄bꝫ tāq̄ fulgentissima coro/na illustrat. q̄ꝫ ꝑma ꝑ dici mūdissi/me puritatis. de q̄ satis dixi i ꝑma pte princi/pali h⁹ opis. In qua ꝓbaui ipam intemera/tā dei m̄rem purissimā fuisse ꝛ ab oi labe pcti/penit⁹ elongatā. qđ fuit ꝟo ex ies ppē tria. q̄/ponit sctus Bonauē. in. iij. dis. iij. Primo ꝑ/pter diaboli ꝛfusionē. Cōgruū em̄ erat vt il/la que opprobriū nostꝫ auferre debebat. ꝛ nos ꝑ filiū suū de diabolica seruitute eripe venie/bat: ipsum inimicuꝫ vinceret ꝛ superaret. Un̄ Bern. ꝛ Aug. exponēs illud Ben. iij. Ipsa ꝛteret caput tuū. ait. i. suggestionē tuā. q̄ nul/la diaboli suggestio i mēte ipi⁹ ꝯgis ingredi/potuit. ꝛ sic ab omni peccato immunis fuit. Scdo h̄ ꝟo ex ies fuit ppē nr̄am itercessionē Cōgruebat em̄ vt illa que humani generis/aduocata esse debebat tāta puritate fulgeret. vt nullū peccatū haberet qđ ei⁹ ꝟscientiā re/mozderet. Tertio ꝓpter diuinā dei sponsatōꝫ Cōgruū ei fuit vt illa que placuit altissimo deo. ita vt fieret ei⁹ spōsa ꝛ mater vnigeniti filiꝫ sui. sic essꝫ imaculata mēte sic erat ireme/rata carne. Indecēs nāq̄ fuisset q̄ pctoꝫ ad/uocata esset peccatrix: corona ꝛ gl'ia iustoꝫ i/iusta. Sponsa dei polluta. Specialissimum/reclinatoriū verbi dei fractū ꝛ infectū. Sa/crariū spūssti violatū. totūsq̄ trinitatis tri/cliniū ꝛtaminatū. Et tō inq̄t Bern. Decuit/reginā ꝯginū singulari ꝑuilegio sanctitatꝫ/absq̄ pcto ducere vitā. q̄ dū pcti mortꝫq̄ pa/reret emptoꝛē. mun⁹ vite ꝛ iustitie ꝑ oibus/obtineret. Hec ille. Ut g̃ dei genitrix eēt pu/rissima sup oēs puras creaturas de⁹ eā ꝑ/uauit n̄ solū a pcto actuali sꝫ etiā ab origiali. Nā ꝑculdubio illō ē magꝫ mūdū ꝛ puꝫ qđ/nū q̄ꝫ fuit sordidatū: q̄ illō qđ sel' fuit infe/ctum ꝛ postea purgatū. Hec aūt ꝑma excellē/tia mū dissime puritatꝫ b. ꝯgis alio noie ap/pellari ꝑ ꝛmunitatꝫ ab oi pctō. ℣ Scda excel/lentia de ḡtificatōis. quā tetigit angel⁹ Lu. j. Nā cū dicēdo Aue: demōstrassꝫ ꝑmā excel/lentiā ꝑdictā. postea sbdidit scdam dicēs. g̃/tia plena. Est aūt sciendū ꝛm Aug. ad Bo/nifacium. ꝛ in li. enchiridion. ꝛ i. vj. de trinl. c. viij. q̄ gra est forma q̄ meret augeri. nō q̄dē augmēto ꝛ q̄titate molis. vt dic Rich. mr̄ i j. dist. xvij. sed q̄ntitate ꝟutis. Et ꝛsequenter etiā aliq̄n meret diminui. q̄ circa qđcunq̄/hꝫ fieri vnū oppositoꝫ: hꝫ fieri ꝛ reliquum: ꝛm ꝓm. Sic g̃ nō oīa alba sunt eq̄lit albа. nec oīa calida sunt eq̄lit calida. Unū em̄ hꝫ duos grad⁹ albedinis seu caliditatꝫ. ꝛ aliud tres vel q̄ttuoꝛ. ꝛ iō vnū ē albi⁹ ꝛ calidi⁹ altero. Silr oēs scti hñt gram: sꝫ nō eq̄lit. Nā vn⁹ hꝫ vnā. ali⁹ aliā. Un⁹ hꝫ duos gradus. ali⁹ tres. ꝛ sic de singul'. Oēm aūt gram quā/p grad⁹ dedit de⁹ alijs sctis. ipi bn̄dicte ꝯgini/dedit plenarie ꝛ vniū saliter. vt inq̄t Diero. i ꝛmone ad Eustochiū di. Ceteris ꝑ ptes tē.

¶ Tertia excellētia est ꝯginalis fecūditatis. de qua angel⁹ vbi ꝑ. illi dixit. Partes quidē filium. ꝛ virginitatis nō ꝑtieris ꝛrimen/tum. Quia igit ipa beatissima regina nr̄a so/la fuit mater ꝛ virgo incoꝛruptissima. Iō be/nedicta sup oēs mulieres appellat. Q⁹ em̄ vna mulier sit ꝯgo ꝛ mr̄ simul ꝛ semel: ē im/possibile ꝑ naturaꝫ. Oportet g̃ q̄ illa q̄ vult esse ꝯgo nō ꝓcipiat filios. Et si vult hre filiꝫ/os: oportet q̄ amittat ꝯginitatē. Un̄ oēs phi/naturales habuerūt ꝑ impossibile ꝯginē ꝓcipe/re ꝛ parere: atq̄ inviolatā ꝯginitatꝫ seruare

¶ Maria tu sola ꝛ ꝯginitatē illibatissimā/obseruasti. ꝛ filiū ꝓcepisti ac peperisti. ꝛ iō ti/bi soli hec excellētia ꝓpetit. q. d. ꝯginitatem ꝛ/fecūditatē simul habuisti. Hoc aūt singl'are ꝑuilegiū ille tibi ꝓtulit: apd̄ quē nō erit im/possibile oīe ꝟbū. Lu. j. Q⁹ em̄ mulier nō/possit eē simul mr̄ ꝛ ꝯgo: h̄ est iō. q. de⁹ dedit hūc ordinē rebꝫ q̄ nō possit ml'ier ꝓcipere sine/sui ꝓtaminatōe. Cū g̃ ei⁹ sit tollere cui ē da/re. l. q̄ damnare. ff. de re iudi. ꝑfecto ipe deus hūc ordinē potuit mutare i mre sua vt ꝯgo/ꝓciperet. immo mutare posset in oīb⁹ muli/eribꝫ si vellet. Ut em̄ dic b. Tho. in. j. pre sū/me. q. cv. ar. vj. ꝛ habet ab Aug. xxvj. ꝛ Fau/stum. Deus sic rebꝫ certū ordinez indidit. vt/sibi reseruaret q̄ ipe q̄nq̄ aliter eēt factu/rus. Non em̄ deus est subiect⁹ ordini secūda/rum causaꝫ. imo ralis ordo est subiectus deo. quia ab ipo deo ꝓcedit. nō ꝑ necessitatē natu/re sꝫ p arbitriū volūtatis. Potuisset enim ꝛ/aliū ordinē rez ꝓstituere. Un̄ Hugo in lib. de sacrām̄tis ait Qui fecit vt vnum corpus/esset in vno loco: fecit quō voluit. Et si volu/isset aliter facere potuisset. Hec ille. Et q̄bus/oīb⁹ patet q̄ nō recte locut⁹ est ille q̄ dixit q̄ ad h̄ vt mater dei ꝓcipet sine pctō originа/

Maria excellētissime puritatis.

℣ Excellēt ḡtificata

℣ Virgitat fecūditas

li necesse erat q̄ ꝓcipeꝛ de ꝟ̄gie incoꝛrupta re
manere post ꝓceptum. q̄si de⁹ nō possit facere
mūdū de imūdo ꝓceptū semīe. qđ ē ꝫ dīnam
scripturā. Job. xiij. Sicut ḡ de⁹ qz ab eterno
elegerat gl'iosam ꝟ̄ginē i mīrem suā i ea muta
uit oꝛdinē generalē ꝓceptōis siue. vt. s. ꝓcipeꝛ
sine infectōe pcti. Ita etiā mutauit oꝛdinem
ꝓceptus sui. vt. s. ipa ꝓcipet seruata ꝟ̄gitate:
qđ fuit mīrabile. Un Quige. in omel'. nati/
uitatis dñi ait. O magne admiratiōis gra.
O inenarrabilis suauitas. O ineffabile ma
gnūq̄ sacrm Ipa btā ꝟ̄go. ipa mr̄ dñi. ipa ei⁹
anealla. plasmatio ei⁹ ipa q̄ genuit. Quis vn
q̄ ista audiuit? Quis vidit talia? Quis co/
gitare potuit sil'ia vt mr̄ ꝟ̄go esset intacta. et
generaret ac ꝟ̄go pmaneret? Hec eteni ꝟ̄go
ictā genuit dñm ꝫ intacta pmansit. Mr̄ effe
cta est ꝫ ꝟ̄ginitatē nō amisit. Uirgo genuit
t ꝟ̄go pmasit. Mr̄ filij facta ē castitat' sigil/
lum nō pdidit. Hec ille. ¶ Quarta ei⁹ excellē
tia est: qz ipa sola fuit mater dei ineffabilissi/
ma. t ista excellētia ꝑ dici maternitat'. Hoc
aūt ꝓuilegiū si bene ꝓsideꝛe est maximū t stu
pendū. Licet em̄ magnuz ꝓuilegium fecerit
xps Cecilie. Lucie. katherine. Agneti. Aga
the. Ursule. t alijs ꝟ̄ginibꝫ. s. q̄ sūt ei⁹ comi/
tes. Un ipsi canit eccl'ia. Quocūq̄z pgis ꝟ̄gi
nes sequunt̄ te. Ire licet magnū ꝓuilegiū fe
cerit Ade. s. q̄ in lumbis ei⁹ fuerint oēs homi
nes mūdi. gl'iose tm̄ ꝟ̄gis ꝓuilegiū h̄ est ma/
ius. Oēs em̄ sup̄dicti licz sint excelsi: sblimes
t digni: tm̄ deo sunt sbditi. t nō plati. Ipa ꝟo
bñdicta ꝟ̄go licz sit sbiecta deꝝ inq̄ztū creatu
ra. supioꝛ tm̄ illi dꝛ t plata inq̄ztum est ei⁹ mr̄
Un Lu. ij. de xpo deo t hoie scriptū est q̄ erat
sbditus illi. O ineffabilis dignitas Marie
que imperaꝛi oīm meruit impare. De hac q̄r
ta excellētia loquēs Bern̄. inq̄t. Ista est nre
ꝟ̄ginis singularis gl'ia t excellēs ꝓgatiua:
q̄ vnū eundēq̄z filiū cū deo pfe meruit habe/
re cōem. Et Amb. sup Lucā ait. Bn̄ gratia
plena dꝛ. qz gr̄az quā nulla alia habuit a deo
autoꝛe ꝓsecuta est. qz mr̄ dei ē effecta. Et Ans/
elm⁹ inq̄t. Maria ppē peccatoꝛes facta ē mr̄
dñi. qz ea sanctioꝛ. ea castioꝛ. ea humilioꝛ i ge
nere humano nulla poꝛuit inueniri: Meri/
to ḡ in tāta debuit excellētia collocari. Hec il
le. ¶ Quinta ei⁹ excellētia dꝛ familiaritatis.
Ipa em̄ sup oēs fuit t est deo familiarissi/
ma. Uidem⁹ q̄ seculi hoies hñt familiarita/
tem dñoꝛ valde charā. t reputāt magnā gr̄i
am q̄ sint eoꝝ intrinseci t domestici. Et qz
maioꝛ est ꝓnceps: rāto ceteꝛ paribꝫ maioꝛ est
reputāt cubicularij: camerarij t secretarij
eius. Quis aūt est maioꝛ ꝓnceps nōne deus
q̄ est ꝓnceps ꝓncipū: t dñs omniū dñoꝝ.
Ergo q̄ hꝫ magnā familiaritatē ipsi⁹: hꝫ ma
gnū ꝓuilegiū siue excellētiā. Licz aūt magnā
familiaritatē habuerint apli cū xpo. Un ill'
dixit Lu. x. t Mat. xiij. Beati oculi qui vi
dent q̄ vos videꝛ. Multi em̄ ꝓphete t iu/
sti cupierūt videre q̄ vos videtis. t nō vide/
runt. Quia licet aliq̄ antiq̄ patres t ꝓphete
viderint xpm̄ p fidē a lōge, pspiciēdo. non tm̄
ipm̄ viderūt pn̄tem inter eos ꝓuersando et
docendo sicut apli. Et iō dicūt beati fm̄ Ni
colaū de lyra. qz in eis fuit cōpletū qđ antiq̄s
pribꝫ erat ꝓmissum Quānis etiā magnā fa
miliaritatē oñderit ipe dñs Johi euāgeliste
qz in pectoꝛe suo illū recumbere ꝓmisit. Joh.
xiij. De q̄ etiā fit mētio eius dē euāgelij. xxj.
c. Licet q̄z magnā familiaritatem ostēderit
Magdalene cui ꝓmisit q̄ lauaꝛz sibi pedes
ac crine tergeret: osculareꝝ t vngeret Lu. vij
incōparabiliꝛ tm̄ maioꝛ fuit familiaritas quaz
secū habuit beatissima ꝟ̄go. Quis em̄ e ma/
gis domestic⁹ alicui⁹ filij q̄z mr̄ ei⁹? Nonne
domestica t familiaꝛz fuit virgo bñdicta do/
mini Jhū q̄ illū. ix. mēsibꝫ in vtero suo porta
uit. t ex vētre suo ꝓtulit t ꝓpit. t sui pectoꝛz
māmas ei dedit. t ꝓpꝛijs manibꝫ pluries la
uit. t fascia ac pānis involutum alligauit. t
ipm̄ amplexibꝫ amoꝛosis sepius cōtrectauit
t dulcissima oscula labijs eius impssit. et iu/
is manibꝫ pluries cibauit. t cum eo vsq̄z ad
mortē ei⁹ ꝓuersata fuit? Ipa igit̄ filio suo su
per oēs fuit intrinseca. quia erat ei⁹ genitrix
dulcissima q̄ eū carne vestierat. ita q̄ roram
hūanitatē ei dederat. Un inq̄ztū hō prez nū/
q̄z habuit. t ipa fuit sibi pr̄ t mr̄ t oia. Ea p/
pter inq̄t Aug⁹. Nec miꝝ Maria si digna
fuit tibi ꝓgaudere de⁹ regnās in cel' quē ꝓtu
lum ex te hoiem natū toties osculata es i ter/
ris. ¶ Sexta excellētia ei⁹ dꝛ. protestatz. Ipa
em̄ vt inq̄t scrūs Bernardin⁹ i q̄dā ꝑmone:
potuit facere de deo qđ de⁹ nō pt facere de seip
so. Impossibile em̄ ē deū ex se generare filiuz
nisi deū eternū: infinitū t imoꝛtalē. tm̄ ḡrata
ꝟ̄go ex deo ꝓcepit t genuit filiū. nō solū deuz
ꝫ etiā hoiem tpalē: finitū. t moꝛtalē. Ipa q̄z
sup oēs creaturas est poēntissima. Licet ei
oēs sancti in celo poētes sint apud deū. tm̄
ipa oēs excedit in poēntia. nec imerito. ipa
em̄ est mater celestis imperatoꝛis. Ire q̄z sancti
sunt poētes apud deū ꝑpter merita. Un q̄a
vn⁹ meruit pl⁹ alio. iō est poētioꝛ eo. Ipa aūt
gl'iosa ꝟ̄go pl⁹ meruit sola q̄z oēs scti sil'. ḡ
apud deū cunctis est potentioꝛ. t ideo ipa ait

Z Maria sola mater dei

A Maria deo familiarissima.

B Maria potentissima

Eccli.xxiiij. In hierlm ptās mea.s.sup oīs
alios sanctos. Sz q̄d tāta potētia Marie
nob pdest.si illa de nob non curaret? Sed o
xp̄iane bonū nouū nūcio tibi. Sic Maria
apud deū oīb sctis potētior est:ita z p nobis
apud deū diligēti⁹ intercedit z feruēti⁹. Et
ō pctōr ne pmittas te desperatōnis baratro
demergi.sz p fidēter ad istā potētissimā et cle
mentissimā aduocatā recurre. Ipa em oīno
tibi succurret:q̄ z poterit. Si em potuit de
um facere hoiez z creatorē creaturā.ifinitū fi
nibilē.ipassibilē mortalē.īmēsum parulum
eternū tpalē.īuisibilē z incorporeū:visibilē
ac corporeū.atq̄ diuinā maiestatē sb forma
serui.Et si suis blanditijs z fruribus potu/
it deum trahere de celo in terrā. Multo ma/
gis z facilius poterit nos trahere de terra ad
celū. O igit serenissima regina nra: q̄ sbest
tibi cū volueris posse. Sap.xj.cō misereris
oīm q̄ oīa potes. Sap.xj. Tu em fuas il/
lud Thob.iij. Quō poteris:ita esto miseri/
cors. ¶Septima excellētia dr nobilitatis.ō
quadrit in.ij.pte p̄ncipali huj⁹ opis.fmōe.j
pte.ij. Ubi declarauim⁹ q̄ oīes dignitates
z nobilitates q̄ p̄nt esse in aliquo individuo
humano fm originē sanguis:fuerunt in ipa
beata ꝟginē.Et iō debemus eā pferre in nobi
litate oīb⁹ p̄ncipib⁹ z p̄ncipissis regibus z
reginis.imperatorib⁹ z imperatricib⁹.t oīb⁹ po
testatib⁹ z dn̄is.ceteris q̄z hoīb⁹ q̄buscūq̄.q̄a
ipa inter oīes puras creaturas obtinet no/
bilitatis p̄ncipatū.Excedit em oīes ḡs ap/
pellat imperator nobiles pbaras q̄z psonas.l.
oīm.C.de testa. Jrē illos de q̄b dicit in.l.no/
biliores.C.de cōmer.z merca. Nobiliores na
talibus z honor luce cōspicuos tc. ¶Octa/
ua excellētia dr pseruatōis.de qua sic inquit
sanct⁹ Bernardin⁹ in q̄dā fmone. Maria
sola p multa annor milia añq̄ nasceret pri/
mo z p̄ncipalit adā z eū z tota posteritatez
pseruat in esse. Cōstat nēpe q̄ ex ppria trās/
gressione adā z eua nō solū mort sz etiā an/
nihilatiōis exterminiū meruissent z diuina
vltio q̄ psonar acceptionē ignorat. sicut nec
culpā angelicā:sic nec etiā hūanā dimisisset i
punē. Sz ob pcipuā reuerētiā z singularissi
mā dilectiōz quā habebat ad ꝟginē pfuauit
q̄ ea ab eterno sup oīes creaturas deo non
vniendas q̄ creande erant superexcessiue dile/
xit. Propterea preseruati sunt protoplasti
nec vt merebant in nihilū sunt redacti. Rō
huj⁹ est.q̄ hec benedicta puella in lūbis erat
Ade fm seminalē rōnem. Potēriaq̄ pducē
de puelle i pmis parētib⁹ impssa erat donec
educeret in actuz. De ipa nāq̄ nasci debebat
filius dei Jhs q̄ solū fm corpulētā substātiā in
Adam exīs:erat solū de ꝟgine z de nlla alia
educēdus. Indulsit ḡ misericors dr parēti/
bus pmis.nec eos annihilauit.q̄ sicnon fu/
isset exorta hec ꝟgo.nec p pleq̄s xp̄s sūe de
us carnē vestisset humanā. Ergo ppt istam
nobilē creaturā dr saluauit pmos parentes
de pma eor trāsgressione. Ben.iij. Noe d di
luuio inundāte. Ben.vij. Abrāā de cede/
gis Lodorlaomor. Ben.xiiij. Jsaac de ismā
ele. Ben.xxj. Jacob de Esau. Ben.xxvij. Ju
daicū populū de egypto z de ipia Pharaōis
manu. Exo.xij. Et de mari rubro. Exod.xiiij
De vitulo in deserto. Exo.xxxij. De manib⁹
diuersor regū tyrānor s. de nabuchodonosor.
Dañ.iij. De captiuitate babylonie: vt predi
crum fuit Jsa.xiij.z xxiij. Et assyrioruz.iiij.
Regū.xvij. Dauid de leone z vrso.j. Regū.
xvij. De golia eodē.c.z de Saule.j. Regū
xviij. Et vt breui fmone cūcta ꝓpendā oēs
liberatōes z indulgētias factas i veteri testa
mēto nō ambigo deū fecisse solū p huj⁹ bndi
cte puelle reuerētia z amore:quib⁹ eam deus
in sua pdestinatione phonorand dā cūct operibus suis ab eterno pordinauit. Hec sctus
Bernardin⁹ ¶Mona ei⁹ excellētia dr meri/
tatiōis.de q̄ idē sctus vbi s. ait. Pl⁹ meruit
gl'iosa ꝟgo i vno suo pensu.s. pceptiōis filij
dei q̄z oēs sūe angeli sūe hoīes in cūctis suis
actib⁹:motib⁹ z cogitatiōib⁹. Et q̄dē oīs q̄
meruerūt:nihil ampli⁹ mereri potuerūt nisi
fm diuinos stat⁹ z grad⁹ felicitatis gl'iaz eter
ne. Hec ārꝟgō i illo pensu meruit pmarū or
bis dn̄iū mūdi sup oēs creaturas sceptrū re
gni:plenitudinē oīm grāz. oīm ꝟtutū. oīm
donor. oīm britudinū. oīm fructuū spūs. oi/
um sciaz.z maxie altissime theologie. interp/
tatiōis fmonū.spūs ꝓphetie.discretiōis spi/
rituū.opatiōis ꝟtutū.gre sanitatū. Meru/
it fecūditatē i ꝟginitate.maternitatē filij dei
q̄ sit stella maris porta celi. Et sup oīa q̄ di/
uine misc die sit regina.z q̄ regina misc dieno
mineť. Hec ille. Maximū aūt meritū ipsi⁹
ꝟginis fuit q̄ ipa sola meruit esse mr dei. quod
quāte sit excellētie oīdit sctus Bernardin⁹
vbi sup dicit. Persona ꝟginis tāte superexcellētie
est q̄ nec i plonis increat, nec in angelis vel
hoīb⁹ inuenit hec incogitabil' dignitas.s. q̄
habeat deū filiū. nisi in psona divina que ē pa/
tris.z in vna humana q̄ est matris. Maxi/
ma ḡ dignitas z excellētia gl'iose ꝟginis q̄ glo/
riā ei⁹ magnā oīdit est q̄ sit mr dei. qd maꝛ
est q̄z q̄ sit dn̄a creaturarum dei. Hoc enim

L Maria nobilissima

D

E Maria i meritis excellentissima

ꝛpẽdet ab illo sic̃ ram⁹ a radice sua. Ergo cer
titudinaliꝫ tenẽdũ ẽ q̃ ipa ẽ sup oẽs ordines
angl'oꝝ tã3 p sc̃ip̃les ꝛ ptinẽs vnũ ſtegz ac
toraliꝫ ſtarũ cui ſz rectã rõz alta pſona ꝯgrua
nõ ꝑt addi. qz ipe ſtat⁹ er sui rõe ppr dignita
tẽ incõicabiliꝫ exigit vnitarẽ. sic ei nullaten⁹
ꝛcet plures eẽ chriſtos nec ꝛũ ples hoies eẽ.
sic nullo mõ ꝛcet ꝛi filiũ niſi vnã solã mr̃z
naturaliꝫhr̃e. Itẽ rõ naturaliꝫ ex gratuita lege
apte ac directe dictat q̃ mr̃ regſoim eſt ĩ sede
regia sup oẽs ordines mĩſtroꝝ ꝛ militũ col
f locãda. ¶ Uñ qz ẽ electa in mr̃em. electa ẽ ad
dignitatẽ trãſcẽdẽrẽ oẽm gdũ mĩſtroꝝ et fa
muloꝝ qz rõ maꝛni amoꝛ⁹ ei⁹ q̃ ferꝛt ĩ ꝛũ vt ĩ
filiũ ſuũ realẽ. a nllo alio affectu cuiuſcũqz q̃
nõ ẽ realiꝫ parẽs ꝛi ꝑterq̃z ab ipa vnq̃z prici
pari pt. Nã vt dr̃ ad Heb. j. Sic̃ fili⁹ ꝛi ie
ſus ſedet ad ꝛrã maieſtaꝫ ĩ excelſ: tãto me
lioꝝ ãgel' effect⁹ qzto differẽti⁹ nomẽ p ill'he
reditauit. qd̃ nom̃ ẽ vt ſit ſe ꝛ⁹ p gr̃az vnĩõiſ
ſic ꝛ mr̃ dñi Jhu gl'iosa Maria tãto melioꝝ
ãgel' ẽ effecta qzto p oiꝫ creaturis heredita
uit. vt obtineret dignisſime mr̃is nom̃. Uñ
pph̃a ait. Eleuata ẽ magnificẽtia tua sup ce
los ꝛ⁹. Magnificẽtia ei ꝛi dicta ẽ ꝯgo ma
ria. Nã sic ĩ ꝑma ꝯditõe magnificat⁹ ẽ ꝛus
qz ꝛn hilo tã ſblime vniũſuz ꝛ tã ſblimes ã
gelos ꝯdidit. sic q̃z i repatõe ñ min⁹ magni
ficat⁹ ẽ. qz ꝛ hũana nata infecta. ꝑdita ꝛ dã
nata xp̃m hoiez ꝑpagauit. ꝛ d̃ mlicbꝛi ſeru ĩ
ordie rõnaliũ ſm cõem curſũ ĩſimo. ꝛ mr̃z ſi
bi ꝛ toti celeſti curie ꝛedit. Jn q̃ q̃dẽ apꝑt⁹
magn⁹ ꝛ excelſus dñs hũilia reſpic̃. Et ĩõ re
ſperit hũilitatẽ ancille ſue. vꝛ ex h̃ eũ magni
ficẽt oẽs generatiões ãgl'ice ꝛ hũane. qz ſicut
magnificẽtia dinie ꝓtuꝝ ꝛ ipꝛioſitas ĩ hoie
xp̃o ſplẽder. sic viſcerosa tenera ꝛ mr̃na mag
ficẽtia pietatiꝝ ĩ xp̃i mr̃e ſplẽdeſcit. ꝛ h̃ q̃dẽ ita
tũ q̃ ſic̃ xp̃s ſpualiꝫ ẽgenit⁹ ꝛ ꝯcept⁹ in corde
vnuſcuiuſqz bn̄ vl' iuſti. Sic exẽplo natura
lis mr̃is filij ꝛi oẽs ĩ ipz vt vez filiũ inarde
ſcãt. Hec ãt mr̃is magnificẽtia ãpli⁹ magni
ficat ꝛũ q̃z ois creata alia ſil'ſupꝛta. vñ meri
to eleuata d̃ ſup celos. i. ſup ãgl'os vniũſos.
B Hec ille. ¶ Decimã excellẽtiã q̃ d̃ famulatõ
nis ponit ſcr̃us Bernardin⁹ vbi. s. di. Tot
create ſuiũt gl'iose ꝯgñi marie: q̃t ſuiũt tri
nitati. Oẽs nẽpe create quẽcũqz gdũ teneãt ĩ
creaturiſ. ſiue ſint ſpũales vt ãgl'i. ſiue rõnales
vt hoies: ſiue coꝛpales vt coꝛpa celeſtia vl' ele
mẽta. ꝛ oĩa q̃ ſc̃i celo vl' in ꝛra: ſiue dãnati ſi
ne bti. q̃ oĩa ſc̃ diuio ipio ſbiugata: gl'iose ꝯgi
niſſ ſbiecta. Ille eĩ q̃ filiꝰ ꝛi ẽ ꝯgis bn̄dicte
volẽs vt ſic dicã. paterno ꝓncipatui qd̃ãmo
ꝓncipatũ eq̃pare maternũ Jpe q̃ ꝛ⁹ erat mr̃i
famulabat in ꝛra. Uñ Lu. ij. ſc̃ptũ ẽ ꝛ ꝯgie
t gl'ioſo Joſeph. Et erat ſbditus ill'. Preterea
hec ẽ ꝓa. Diuio ipio oĩa famulãt ꝛ ꝯgo. ꝛ ite
rũ hec ẽ ꝓa. Impio ꝯgis oĩa famulãt ꝛ ꝛus.
¶ Undecia excellẽtia ei⁹ d̃ ſucceſſiõis. de q̃
idẽ ſcr̃us vbi s. inq̃t. Lege ſucceſſiõis ꝛ here
ditario iuꝛ⁹ toti⁹ vniuſi ꝛbeat btẽ ꝯgi ꝓmat⁹
ꝛ regnũ. Quanis ãt bn̄dicta ꝯgo poſit filiũ
fuerit nobiliꝝ pſona q̃ fuerit vl' futura ſit ĩ
oꝛbe ꝛraz. Tãte etiã p̃fectõis q̃ ec̃ ſi ñ fuiſſet
mr̃ ꝛi. ñ min⁹ ꝛbuiſſz eẽ dña mdi. Tñ ſm le
ges q̃b⁹ regitur mũd⁹. iure hereditario oẽm
mdi h⁹ ꝑmeruit ꝓncipatũ ꝛ regnũ. qz filiꝰ ei⁹
in ꝓmo iſtãti ſue ꝯceptõis monarchiã ꝑme
ruit ꝛ obtinuit vniũſ: tẽ ꝑpha teſtat⁹ dicẽs.
Dñi ẽ terra ꝛ plẽitudo ei⁹ ꝛc̃. Ex iure g̃ ꝯcep
tiõis filij ꝛi ꝯgnti icũbebat totũ illũ ꝑ. ura
re ꝛ admiſtrare qđ ex tũc filio datum ẽ. vſq̃z
ad eratẽ legitimã filij ſui ſic̃ ipe⁹ diligens nu
trix ꝛ tutrix ſm q̃ volũt iura. de q̃ tractat. C.
qñ muli. tuto. of. fun. ꝑt. i aut. mr̃ ꝛ auie. ꝛ ibi
Lin⁹ ꝛ Bar. ff. de teſta. tu. l. ſi q̃s ſbditõe. ꝛ
Spe. i ti. de tuto. ℌ. nũc dicẽdũ. ℌ. vr ãt. ꝛ ibi
Jo. an. i addit. Seq̃t ãt ſcr̃us Bernardin⁹
vbi s. Nec tñ eſt miꝛz ſi tã generoſa regia ad
miſtrãdi oꝛbẽ curã omiſerit. ꝓmo q̃z femina.
ſcdo q̃ puella. tertio q̃z ꝯgo ꝛecũda. q̃rto q̃z
pauper. a. quinto q̃z cure filij ꝛi ꝛ iue erat to
taliꝫ deſidera. ta. ſexto q̃z ñ credebat mr̃ dñi. nec
recipiebat vt oꝛbis dña. sic̃ nec filiꝰ ei⁹. q̃ vi
tã tot⁹ oꝛb ꝛ mores oꝛdiabant. ꝛ tñ nõ ẽ vt ꝛ⁹
agnit⁹. nec vt oꝛbis rex ꝛ heres recept⁹. Uñ
Jo. j. dr̃. Mũd⁹ p ipz fact⁹ ẽ. ꝛ mũd⁹ eũ nõ
coguit ꝛc̃. Scẽs igr̃ mr̃ i filio vim latẽtz di
uinitatiꝫ curã admiſtrãdi rẽpublicã ꝛeliq̃t.
At vbi honeſte poꝛat p poſſe exeq̃bat. sic̃ ꝛz
Jo. ij. q̃ i reipublice ſolatiũ ꝛ augm̃tũ vinũ
in nupꝛijs poſtulauit. ac volẽs q̃rebat filiuz
ne mũd⁹ ꝑdidiſſet dñm. Quinimo cũ filius
ei⁹ vnic⁹ moꝛeꝛet i cruce. cũ necvllũ habuiſſz
in ꝛr̃z q̃ ꝛ iure ſucceder3 ei mr̃ ei⁹ ſm oĩa iura
ſucceſſit. ac p h̃ ꝓncipatũ oim acq̃ſiuit. Suc
ceſſiõz ãt hac nul' q̃z legim⁹ reuocatã ſz diuio
mũere opante. ꝛ gr̃a ꝯgis ipꝛe trãte. cern̄im⁹ ex
pſſi⁹ elucidari q̃ tricie dũ ea dñaz ꝛ reginaz
oim ꝑdicã⁹. De mõarchia ãt vniũſi niq̃z xp̃s
teſtat⁹ ẽ eo q̃ ſine mr̃is ꝓuidicio neq̃z poꝛat
fieri. Inſup nouerat q̃ ꝑt mr̃ irritare filij re
ſtamẽtũ ſi ĩ ſui ꝓuidiciũ ſit ꝛfectũ. Itẽ ꝑt ac
uſare vt iofficioſũ. vt p̃z p glo. i. l. cũ filiꝰ. ff.
de ioff. te. Seq̃t ãt ꝑdict⁹ ſcr̃us ꝛcludẽs ꝛ di
cẽs. Ex his oĩb⁹ apriſſime claret q̃ mr̃ Jeſu
maria hereditario iure oĩm q̃ ſr̃ ifra ꝛũ p̃z re

P Maria lege ſucceſſionis mũdi ꝛo mina.

J Maria oim grā/rū dispē/satrix

gale dñiū. ⁊ felicitū obtīet ꝓncipatū. ¶Duo/decima ei⁹ excellētia ꝺꝛ dispēsatōis. ꝺ q̄ scūs Bernardin⁹ vbi s. ait. A tpe q̄ ꝟgo Maria ꝯcepit i vtero ꝟbū dei q̄ndā vt sic dicā iuris/ditionē seu autoritatē obtinuit i oi spūsctī. p cessione tpali. ita vt nulla creatura aliquaꝫ a deo obtineat grām vel ꝟtutē nisi fm ipsi⁹ pie mīs dispēsatōem. Hinc Bern⁹ devotissim⁹ ait. Nulla gratia venit de celo ad terrā: nisi trāseat p manus Marie. Et Hiero. in ser/monē de assumptōe inq̄t. In xpo fuit plenitu do grē sicut i capite influētē. In Maria ꝟo sicut i collo trāsfundētē. Un Can. vij. de ꝟgine ad xpm Salomō ait. Collū tuū sic turrꝭ eburnea. Nā sic p collū vitales spūs a capite descēdūt in corp⁹: sic p ꝟginē a capite xpo vi/tales grē in ei⁹ corp⁹ mysticū transfundunt. vñ iste est ordo diuinaꝫ grāꝫ defluxus. vt ꝑus a deo influant in xpi aiam ꝺictā. Deinde in aiam ꝟgis mīs. Deinde in seraphin. Et sic successiue in alios ordines angl'oꝝ ⁊ sctō/rū. Demū in eccl'iam militantē. Cū em̄ tota natura diuina. totū etiā scire posset ⁊ velle diui/nū intra ꝟgis vtꝫ exiterit clausum. non ti meo dicere q̄ ois efflux⁹ grāꝫ q̄ndā iurisdi/tionē habuit hec ꝟgo. de cui⁹ vtero q̄si de q̄/dā diuitatꝭ occano riui⁹ flumia emanabant oim grāꝫ. Reuera maternitas dei hāc i mū/do naturali iure obtinuit dignitatē vt regia miscōie. sic p̄dictū ē merito nūcupet. ⁊ h̄ ꝑ ꝓpr̄ filij magnificētiā q̄ ē rex regū ⁊ dns dnantī/um. Repio nāq̄ i rege nro xpo duas digniſſi mas dignitates. vicꝫ q̄ sit etern⁹ de⁹ genitus ab eterno. ⁊ etnū ꝑducat. eo q̄ spūscūm spi/rer. ⁊ ipe clausus in ꝟgis vtero i eternitate a deo pre de⁹ generabat eter⁹. Et i eadē eterni/tate ipe in vētre mīs deū inspirabat ⁊ ꝑdu/cebat. Jsta filij dignitatē. ſ. q̄ sit generatus a deo. tā infinito mō ꝟgo ꝺicta participat vt Jhs nō dicat ver⁹ fili⁹ dei q̄ filius ꝟgis. nec maior ⁊ mīor q̄ ad diuitatē. nec digniꝰ est dei filius in throno paterno sedēs: vel titus claritate quā habuit añq̄ mūd⁹ fieret q̄ pā/nis pauperib⁹ inuolut⁹. ⁊ intra fenū in ꝓsepio reclinatꝰ. Et q⁹ b. ꝟgo est mr tal'filij q̄ ꝑducit spūsctm. ⁊ō oia dona: ꝟtutes ⁊ grē ipsi⁹ spūs sancti. q̄bꝰ vult. q̄n vult. quō vult ⁊ quātum

k Maria oim ꝑfe/ctionum consum/matrix

vult: p man⁹ ipi⁹ admīstrant. Nec ille. Sz de hac excellētia etiam dicet i. xvj. excellentia. ¶Tertiadecima excellētia ei⁹ ꝺꝛ ꝟsummati/onis. de q̄ idē sctūs vbi s. inq̄t. Oēs mundi naturas ⁊ ꝑfectōes vltra sua ꝑfectōe ꝟgo sa/cra cōpleuit. Licꝫ em̄ de⁹ i mūdi creatione ni hil ꝑduxerit imꝑfectū. sz oia ꝑfecta. sicut coꝝ exigebat natura. tm̄ vltie ꝑfectōis ꝟsumma/tio vsq̄ ad ꝑtū ꝟgis dilata ē. ⁊ soli ꝟgi reser/uata. Oia em̄ entia vnū ens nobilissimū ap/petebāt. viuētia vnū nobilissimū viuēs. Lō/ceptōes nobilissimū ꝯceptum. Natūitates optimū nascibile. Rōnalia singl'arissimum rōnale. Spūalia excellētissimū spūale. Et breuit⁹ omes creature appetebāt vnū q̄ddaꝫ puꝫ creatū. His aūt sic existētib⁹ ꝑfectꝭ: pui/sum est mūdo de vna femīa sup oēs ꝺicta: q̄ vnico solo ꝑtu oīb⁹ generib⁹ reꝫ summā et vltimā ꝑfectoꝝ adduxit. Addūte diligēs aia: q̄ hec ꝺicta puella tātā ꝑfectoꝝ attulit vni/uerso q̄ vlteri⁹ ꝑfectōis nō ē capax. Nec deus ꝑ ordiata ptāte ipm̄ ꝑficere vlteriꝰ ꝑfectō/ne. imo si ipe ꝑ vl'spūsctūs de femīa nascere tur nihil accrescceret ozbi. Quia q̄cq̄d nobili tatis. q̄cq̄d veritatꝭ. ⁊ q̄cq̄d eternitatꝭ ē totū in o: de diffusum ē. ⁊ ꝓductū ꝑ ꝟginē illo eter/no suppositū qō genauit b. ꝟgo. Nec ꝟgi/ni magnū ē q̄ ꝑfectōib⁹ ozbis vltimū ꝑfecti onē adduxit. cum ⁊ ipi vnūsitatis autoꝝ vt ita dixerim nōnulla addurerit. puta eterno ꝓncipio inceptōis exordiū. Eternitati diuie tpale periodū. Infinitati īmēse quantitatez corporeā. Spēi etne pulcritudinē nouā. ꝑ q̄ bus sctūs ē. His ꝟsumatōis vidi finē. q̄ scz est brā ꝟgo Maria. Hec ille. ¶Quartade/cima excellētia ei⁹ ꝺꝛ ozdīs. de q̄ inq̄t sanctus Bernardin⁹ vbi s. De carne ꝟgis ꝺicte ⁊ in ꝑte corꝑis ei⁹ ꝑcīa ꝟsistit. ꝑficit ⁊ termiat totū de⁹ ꝑ ꝓd⁹ sacꝝ eccl'ie dei. Certū ē em̄ q̄ oīs institutō sacꝝ ⁊ oia alia sacra tāq̄ in vltim finē: ad sacr⁹ oim sacꝝ excellētissimū. ſ. eucharistie: ordināt. qō q̄dē sacm̄ ꝑficit dū pāis i corꝑ xpi cōsecrat. qō ipa ꝟgo ꝺicta de suis purissimis sanguinib⁹ generauit ¶Quintādecimā excellētiā ponit idē sanct⁹ Bernardin⁹ vbi s. q̄ appellat retributionis sic di. Sola ꝺicta ꝟgo Maria pl⁹ fecit deo vel tātū vt sic dica: q̄tū fecit de⁹ totī gene ri humano. De h̄ aūt dixi i. vj. pre p̄ncipali ꝑ mone. ij. pte. iij. S vide ibi ¶Sextādecimā excellētiā ei⁹ q̄ ꝺꝛ incōphensibilitatis: ponit idē sctūs vbi s. di. Sic diuie ꝑfectiōes oīa intellectui incōphensibiles sunt. Sic ꝑfecti/ones grāꝫ q̄s ꝟgo suscēpit i ꝯceptōe filij dei soli intellectui diuio ⁊ xpo ac sibi cōphensibi/les exiterūt. ⁊ q̄ dē q̄ deus generaret deū: nul la reg̃reba⁹ in deo dispositio. cuꝫ ei ex natura ꝓueniret vt ꝑ vitā intellect⁹ ꝑduceret ꝟbū per oia sibi eq̄le. Immo impossibile ē q̄ nō generet deū. ꝓpr̄ iuā fecūditatē: sz q̄ femia ꝯciperet et pareret deū est ⁊ fuit miraculum miraculoꝝ.

L

M

N Oim ꝟtiaꝫ ma/rie perfe ctio incō phēsibil.

Oportuit em̄ vt sic dicā femineꝫ elevari ad
ḡndā qđāmō eqlitatē diuinā p ḡndā qsi in-
finitatē pfectionū ⁊ grāꝫ. quā eqlitatē nūq̄
creatura expta ē. Un̄ credo q̄ ad illā abyssū
īperscrutabilē oīm charismatū spūssci q̄ i tra
tā ꝯginē descēderūt i hora diuīe ꝯceptōis in
tellect⁹ angelic⁹ vl̄ hūan⁹ nūq̄ potuit attīge
re. qđ declarās angel⁹ Gabriel Lu. j. cuꝫ ab
eo qreret btā ꝯgo di. Quō fiet istđ nē. rndit
se tātū mysteriū ignare di. Spūssctūs supue
niet i te nē. qsi diceret. qđ a me qrꝫ ignoro: isꝫ
etne sapie auto: q̄ sibi soli h̄ altissimū myste-
riū reuauit te p illumiatissimā expericiam
edocebit. Hec ille ¶ Decima septima eius ex
cellēcia dr̄ ꝑformitatꝫ: quā ponit etiā sanctus
Bernardin⁹ vbi s. di. Alia xpi ⁊ xps ingꝫtuꝫ
hō trāscēdit oēm ordinem pure creature seu
create nature. Grad⁹ aūt mīis ꝑformis ē ipi
hoi xpo cui⁹ hūanatio ītātū trāscēdit oēm or
dinē p̄me ꝓditōis. q̄ ē oino eī ⁊ sup integri-
tatē ordinis vniūsi. ⁊ ꝓpterea n̄ potuit cōti-
neri ab vniūso. Sꝫ dignitas mīnitatꝫ dei sic
opi incarnatōis ꝓnera ē q̄ oino alit̄ n̄ potuit
dari. Un̄ eccl̄ia ad ꝯginē ait. Quē celi cape
nō poterāt tuo gremio cōtulisti. Hinc etiam
ipa btā ꝯgo Eccī. xxiiij. inq̄t. Gyꝫ celi circū
ivi sola. Igit̄ hui⁹ mīnitatꝫ atq̄ māterne di
gnitatꝫ ordo est sup̄ totalē integritatē p̄mi or-
dinis vniūsi. ⁊ ꝓxīs sup̄ totalē integritatez
angelicoꝝ ordinū atq̄ hierarchiaꝝ. Unde
Bern̄. in q̄dā p̄mōe ait. O vēter capacior cel'
diffusior terrꝫ latior elementꝫ. q̄ illū cōtinere
valuit quē tot⁹ mūd⁹ ꝓphēdere nō potuit. et
q̄ tribꝰ digitꝫ molē terre appēdit ¶ Decima
octaua ei⁹ excellēcia p̄t dici trāsl̄itatꝫ. de q̄ in
q̄t idē sctūs vbi s. Xpi filial' aspect⁹ ad mīrem
singularissim⁹ et amorosissim⁹ ac trāscēden-
tissim⁹ eē debet. ita q̄ totā celestē curiā sil'sum-
ptam p̄ter mīrem nō dz aspicere sb̄ tali reue-
rēcia. nec sb̄ ordine talis aspectus seu amorꝫ
Quāto aūt dei aspect⁹ altꝰ ferr̄ i aliquē btō-
rū. fort⁹ ⁊ alt⁹ p̄ btitudinē se impmit illi. ⁊
tāto alt⁹ suscipit̄ ⁊ ꝓspicit̄ ac acceptat̄ ab eo.
Igit̄ inexplicabile est sb̄ q̄nta altitudine ⁊ la
titudine ⁊ gl'ie intimitate dei fili⁹ se ingerit sue
mīri. Et ꝓsil'r sb̄ q̄nta altitudine. latitudine ⁊
intimitate susciꝑitur ab eadē. Talis aūt dei
ad eos fixio gl'ie i hmōi aspectib⁹ beatoꝝ: eo
rū siq̄dē gl'ie sedes ē. vñ andict⁹ aspectus dei
ad mīrem sua regia sedes ē. Et eius i eo sessio
seu fixio est ei⁹ regal' ⁊ gl'iosa corona. vñ Hie
ro. in ser. assumptōis ait. Nō ē in cel' sblimi/
or loc⁹ regali solio q̄ maria marie fili⁹ sblima
uit. Decimanona excellēcia ei⁹ dr̄ capacitatꝫ
dr̄ q̄ idē sctūs vbi s. ait fm Diony. In regno
celoꝝ oia inferioꝝ dona i superioribꝰ i tāta per
cellēcia sr̄. q̄ qsi nulla ꝓportio ē. nisi sic ē circū
ferēcia ad suu centrꝫ. Cū g̃ btā ꝯgo sup̄ oēm
ordinē sit ītātū q̄ se fac ordinē incōicabilē si-
cut p̄dictū ē. seq̄t q̄ sup̄ inferiores oēs ordies
tā angl'oꝝ qꝫ hoim̄ sil' sumptoꝝ ipa ꝑpoꝝ-
tionabilit̄ ē plata. Et q̄cq̄d ē gl'ie oi inferio
ri gl'ificata natura tā angl'ica qꝫ humana.
⁊ mlto p̄cellēcti⁹ ē i ꝯgie mr̄e dei. Nec dubi
um h̄ reddat alioꝝ brōꝝ mlt'itudo nūerosa ⁊
magna. q̄ h̄ nihil fac ad ī ē maiorꝫ gl'ie esset
ialis seu subal'. nā in spūalibꝰ illud mai⁹ qđ
est melius reputat̄. vñ pl⁹ de substātiali gl'ia
est in vno seraphin qꝫ sit in omnibꝰ inferiori
bus angel'is p ipossibile fm numeꝝ mlt'ipli-
carent̄ i infinitū. Supaddēdū qꝫ ē q̄ null⁹
inter puras creaturas ordo i cel'tātū superat
ordinē imediate sibi ꝓiunctū. qꝫtā gloria ma
tris dei supat oīe qđ ei inferi⁹ ē. Et ad hanc
intelligētiā manuducere p̄t ꝓsideratio gdūū
⁊ ordinū eccl'iasticoꝝ. Nā q̄cq̄d p̄tt ordinē
inferiores: p̄t etiā sacerdotal' gd⁹. ⁊ icōpabili
ter plus. Sic epi sup̄ sacerdotes ⁊ papa sup̄
epos. Idē qꝫ itelligi valet i corpalibꝰ vniūsi
Nā oia supioza ꝓtinēt oia inferioza ⁊ etiam
pl⁹. Et sil'r in gradibꝰ gl'ie infinita sapia dei
plenissime ordiauit. Nā fm ap̄lm ad Rom̄.
j. Invisibilia dei a creatura mūdi p ea q̄ facta
sunt itellecta ꝓspiciunt̄. i. ꝓspectu itelligutur.
Hec ille ¶ Vigesima ei⁹ excellēcia dr̄ vniōis.
quā idē sctūs vbi s. sic declarat dicēs. Quāto
bri magꝫ vniūt̄ cū deo: tāto gl'iosiores fiant i
eo. Oēs aūt creature sil'it̄ cte nō tātū vniūt̄
deo qꝫtū sola btā ꝯgo ¶ Ad cui⁹ itelligētiam
notādū est q̄ ser sr̄ ascēsus seu gd⁹ vnionis i
deū q̄bꝫ creaturei eū gdatim ascēdūt. Prim⁹
est creatōis. scōs cognitōis. tertⁱ⁹ dilectiōis.
qrt⁹ gl'ificatōis. qnt⁹ mīnal' ꝓceptōis. sext⁹ p
sonal' vniōis. Prim⁹ aūt vnionis ascēsus est
creatōis. i. p̄ticipatoꝝ essendi. p quā entia
ꝓiunguūt deo vt cause efficiēti ⁊ finali. Scōs
secꝫ cognitōis fit p vim cognitōis sive intelli
gēdi. p quā itellectualia vniūt deo vt sbiecto
intelligibili p gr̄am fidei q̄ vniāt ei vt super
naturali credibili. Tertⁱ⁹. s. dilectōis fit p̄do
nū gratificātꝫ amorꝫ. p qđ vnimur deo trāꝫ
amico ⁊ amato. Quart⁹. s. gl'ificatōis fit per
visionē ⁊ fruitionē gl'ie sempit̄ne. p quā ania
vniūt deo ⁊ obiecto beatificato facialiter visa.
q̄nt⁹. s. maternal' ꝓceptōis fact⁹ ē in incarna-
tiōe ꝯbi p quā btā ꝯgo facta ē mīr dei. ita vt
vna atq̄ eadē esset caro ꝯgis ⁊ caro xpi: non
ꝓsiderata in xpo diuinitate ei⁹. sext⁹ aūt seꝫ

Maria donoꝝ ⁊ gl'e capacissima

Scꝫ g̃dus vnionis i deū

psonal' vnionis soli xpo cõpetit. In q̃libet ãt istoz exñs excedit i infinitũ quẽlibet alteriꝰ inferioꝛ ꝯd⁹. Quia inferior in sua specie infinities mltiplicat⁹ superiori eq̃pari nõ valet qđ sic patere pt. Primũ em̃ pz. qz eẽ in infinitũ excedit nõ esse. qz talia infinita nõ equivalent mimo pũcto cẽdi. Scđm etiã patet qz infinita intellectualia intellectu carẽtia vni intellectui eq̃alere ñ pñt. Tertiũ etiã patet qz infideles ⁊ inimici dei nõ eq̃alent vni fideli ⁊ amico dei. Unde Prouũ. xvj. scriptũ est. Melior est vn⁹ timẽs deũ q̃z mille filij impij Quartũ etiã pz. q̃cq̃d dari pt citra visiones dei: nõ eq̃alet vni brõ. qz oĩa sil' sumpta non faceret vnũ btm: q̃uis p q̃nto maior grad⁹ glie: spe ⁊ meritorie ⁊ p modũ semiarij. i domo glie ꝯphẽdat. ⁊ qđãmõ tale donũ dici valeat. q̃ ad qđ excedere inferioꝛ glie graduꝫ Quintũ q̃z pz. nã illa vnio q̃ est p ꝓrigialẽ siue maternalẽ ꝓceptoꝛ: trãscẽdit oẽs inferiores in infinitũ put in hac vnione siue ascẽsu includit matern⁹ amor sibi coꝛrespõdens vt plenarie ꝓsummat⁹. qz sic cõis amoris gradus ꝓsummat⁹ in glia. sic mater u⁹ dei amor ꝓsummat in Maria. Sextũ ⁊ vltimũ intẽdit pz nã ascẽsus q̃ est p psonalẽ vnionẽ tante transcẽdẽtie est q̃ relatiõ citra ipm infinities multiplicati nõ possent illi eq̃alere. Et loq̃r put in psonali vnione ẽcludit brificata iflectiõnis psonlit deo vnite. Ecce q̃ q̃nt⁹ ascensus vnionis i deũ. s. p maternalẽ ꝓceptõem in infinitũ excedit oẽs alios pcedẽres Et q̃ manifeste apparet q̃ q̃tũ in pñti seclo tal' vnio excessit alias vniones in gra: tantũ nũci paradiso excedit in glia. Hec ille. ¶ Uigesima ꝑma excellẽtia ei⁹ quã pdict⁹ sctus tãgit i ꝟbis ꝓpositis ꝺ: glificatõis. vñ etiã ait vbi s. sic excepto xpo tãta gra a dño ꝟgini data ẽ: q̃ta alicui creature dari possibile erat. tta data est illi largitas glie. nã i paradiso diuie glie prici patio cererꝫ qđãmõ p ptes dat. sed fm Bern. btã ꝟgo Maria diuie sapie pfũdissimã vltra q̃z credi valeat penetrauit abyssuꝫ vt q̃tũ sine psonali vnione creature cõditio patẽt illi luci iaccessibi videat imersa. Hec ille. Qui etiã ait. Scti collocãt i celo inf̃ agmina rũ hierarchias fm merita sua. Aliq̃s em̃ collocat inf̃ angl'os. alios ꝟo inf̃ archangelos. qz magꝫ meruit. ali⁹ aũt ali⁹ qz plus meruit Tu ꝟo mr dei dignissima vbi collocata es? An i ꝑma hierarchia vl' i scđa vel in tertia? Certe nõ: sz alti⁹. Data ẽ ei tibi sedes altissima ppe filiũ tuũ dulcissimũ. Et iõ bñdicta tu sup oẽs mlieres. i. sup oẽs creatas ꝓpõ⁹ supradicta ꝓuilegia ⁊ innumerabilia alia q̃ tibi tulit dulcissim⁹ filiꝰ tu⁹ q̃ sit bñdict⁹ i secula seculoꝛ Amẽ. Idẽ q̃z sctus vbi s. inq̃t. Dñs ait Joh. xiiij. In domo ꝑis mei mansiones mlte sũt. i. fm glo. diuisa ꝑmia meritoꝛ. Et. j. Coꝛ. xv. ꝺ:. Stella a stella differt i claritate id ẽ beat⁹ ab alio brõ i bñtudie ¶ Uñ ẽ aduertẽdũ fm Rich. ⁊ Bonauẽ. i. iij. di. xlix. q̃ in bñtudie duo ꝓsideranda sũt. Primo bñtudis obiectũ. i. increatũ bonũ. qđ exñs vnũ ⁊ idẽ ab oĩbꝫ ꝓticipat. Scđo ꝓsideranda ẽ ipsa dispositio brõꝝ p quã illud bonũ clare videndo ⁊ pfecte diligẽdo ꝓticipãt ipm. Et pte igr obiecti ꝓticipati null⁹ alio beatioꝛ est. Iz omes i glia sunt eq̃les. qz idẽ est obiectũ qđ ꝓticipãt oẽs. Sz ex pte dispositõis brõꝝ vn⁹ altero beatioꝛ est. qz vn⁹ alio rẽũ clariꝰ videt ⁊ pfectiꝰ amat. His igit̃ pmissis notãdũ est q̃ in mẽsa dilectio brõꝝ quã inf̃ se hñt mltiplicat inf̃ eos q̃si infinitũ numeꝝ gradioꝛ fm pfectionẽ diligẽtiũ ⁊ dilectoꝛ. Et q̃ crescũt stupendo mõ differẽtie glie accidẽtalis inter illos. Tres ei sũt differẽtie inf̃ brõs. Quidã nãq̃ iter se i glia sunt eq̃les. Quidã ꝟo alijs maiores: ⁊ alij minores. Et fm Aug. sup Joh. inter eos nõ ẽ aliq̃ invidia dispar⁹ claritat⁹. q̃m regnat i oĩbꝫ vnitas charitat⁹. Et Brego. in moral'. inq̃t. Tãta vis i illa pace nos sociat: vt qđ i se q̃sq̃ nõ accepit: ꝟ se accepisse i alio exultet. Una cũctoꝝ erit bñtudo letitie. q̃uis nõ una sit oĩbꝫ sblimitas vite. Et ab his oĩbus sic ꝓcordibꝫ honorat̃ ꝟgo btã. Primo em̃ sũt q̃dã in glia eq̃les. ⁊ hi duplicãt ꝑticã accidẽtalẽ glia sue mutuo amore. q̃i eq̃li mensura se diligũt ⁊ se diligere coglcũt. vñ q̃libet btũs de q̃libet sibi i glia coeq̃li rãtuꝫ gaudet: q̃tũ de semetipso. exceptis ei nõ itẽsius. ⁊ idẽ de ꝓsilibꝫ infra dicẽdis ꝑ Ric. vbi s. Scđo aũt q̃dã sũt i glia maiores. ⁊ hi duplicãt sibi glias accidẽtalẽ p q̃libet q̃ i glia ẽ sibi minor qz de glia cuilibet illoꝝ minor tãtũ gaudẽt q̃tũ de sua ꝓpria. cũ quẽlibet ipoꝝ fm sua capacitatẽ itelligũt glioſuꝫ Tertio ꝟo q̃dã i glia sũt minores. ⁊ hi toties duplicãt sibi glias accidẽtalẽ q̃ties glioſiores se esse cogĩscũt eos q̃ ppr⁹ amoꝛẽ eoꝝ duplicãt glias sua. Nunc q̃ ad ꝓpositũ statuam⁹ ex vna pte integralit̃ totũ amoꝛẽ quẽ hñt scti adiuicẽ. Arcq̃ ex altera pte amoꝛẽ q̃ minor beat⁹ diligit glioſam ꝟginẽz. Et credo q̃ talis amor minimi glioſi excedat oẽm alĩ amoꝛẽ beatoꝝ simul sumptũ. tã angelicũ q̃z humanum non inspiratum in beatam virginem vel in christum hominem seu in ipsum deũ. Et licet ad hoc plures pol-

In bñtudie duo ꝓsideranda

Maior est amor minimi bti ad mariam q̃ oĩum brõꝝ in mulĩe

S Maria sup oẽs glificata

sent rones dari. tñ brevitatis cā qttuor sbiungamus. Primo rone ꝓceptois. Talis enim minim⁹ beat⁹ clare cognoscit q̄ btā ꝟgo cum sit mr dei pl⁹ posuit p̄ sua salute q̄z posuerit l' ponere potuerit tota rōnal' natura sil' supta. ꝓsiderata excellētia dilectissimi filij sui q̄ fuit instrumētū sue redēptois salvatois z gl'ificatois. Ꝓsideratz etiā ꝟginis meritis et suffragijs ac exemplis. Scdo rone ꝓpassionis. talis nempe beat⁹ ap'te itelligit q̄ tota rationalis natura nō sustinuit nec sustiere potuit tātū dolorē z penā p̄ sua redēptōe q̄ntā sola sustinuit dei mr: ꝓsiderata dilectiōe eius erga filiū suū. Tātus etenī fuit dolor ꝟginis in morte xpi fm q̄ldā q̄ si i oēs creaturas q̄ pati possunt diuideret: omes subito interiret. hic tñ dolor ꝟrute spūsci q̄ suppenit i eā i ipsi⁹ aīa claudebat. nec sensitive pti corpis: ne aī debitū tps subito moreret p̄mittebat effundi Tertio rone gl'ificatois. Tāta est em gl'ia ꝟginis matris dei: sic ex p̄cedētib⁹ patet. q̄ tā/tum excedit in gl'ia naturā angelicā z humanam simul iunctā: q̄tū circūferētia firmamēti excedit i magnitudine suū centz: cū intelligat i filio suo se q̄si altez ipm deitate vestitā Quarto rone dilectois Tāt⁹ est em amor bte ꝟginis ad quēlibet minimū gloriosum: q̄ i regno celoz natura angeli z hūana diligens aliquē iā beatū est sic p̄dicit q̄si centrū ad circumferētia firmamēti. vl' mūn⁹ respectu amoris q̄ ipa ꝟgo gl'iosa minimū beatum amat. ꝓsiderato fontali ꝓncipio vñ tal' amor origine habet. Et ppt hūc amorē ꝟginis gaudiū duplicat: dū illū beatū iuxta capacitatē suā cernit pleno z q̄eto desiderio gl'iosum. Et sic per hūc amorē z p hūc modū p̄ q̄libet scto multiplicat ꝟginis gaudiū in celo. Videt aūt se minim⁹ beat⁹ tantū diligi a ꝟgine q̄ ppter eius tāta in ea gl'ia crescit: intātū inflāmat in amorem ei⁹: ac tantū letificat de gl'ia ei⁹ q̄ q̄tiens intelligit eā se in gl'ia supare: totiēs de gl'ia eius plus q̄z de gl'ia ppria iocundat. Si ergo minor sanct⁹ q̄ est in regno celoz tantū a beata ꝟgie dilect⁹ est: z tantū diligit eā: necessario sequit q̄ oēs scti q̄ in gl'ia sē maiores: amplius diligant ab ea: atq̄ ampli⁹ p amorē et dilectois feruorē in arc. Accāt i eā. Ex q̄ accidē talis gl'ia i ea ppt illos: z in omib⁹ ppt illam multiplicat Quis q̄ exprimere posset infinitam gaudij z amoris q̄dō actime z passime gloriosa ꝟgo Maria hac accidētali gl'ia varie iocūdat z honorat: Oēs aūt he differētie beatoz pūt dici luna sb̄ pedib⁹ eius collocata. q̄ tātū differt ei⁹ accidētal' gl'ia a gl'ia oīm p̄dictoz q̄tū sol a pprietatib⁹ lune. Nec sanct⁹ Bernardin⁹. ¶ Ultesima secū da excellētia ei⁹ dz cōmissiois. De q̄ scrūs p̄dict⁹ vbi sup. ait. Varietas q̄ circūdata assistit ꝟgo gl'iosa a dext̄z dei ē grāz. q. s. nob in h̄ seculo pegrinis dispensant p ea: vn maxie honorat. Ad h̄ em singulare officiū diuinit⁹ ab eterno electa est Un ipa. Prou. viij. testat dicēs. Ab eterno ordinata sum. s. dispēsatrix grāz celestiū. Ut ātē h̄ officiū suū faciliꝰ exeq̄ possz. ppe sctē trinitatis maiestatē est i gl'ia sblimata. Et istud est diadema spēi z corona gl'ie q̄ ꝟgo sup angelos coronat. vt intra trinitatis gl'iam ipa sola ampli⁹ sit enecta ac pl⁹ beatissime trinitatis diligat gl'iaz. capiat. sentiat z fruat. q̄z oīs alia pura creatura sil' sumpta. de cui⁹ gl'a post filium pncipāt vniūsi. Nec ille. Qui etiā ibidē exorat ipaz beatā ꝟginē exclamās z dicēs. O femia ab oib⁹ z sup omia bndicta. Tu nobilitas z pseruatio generis hūani. Tu meriti latitudo z ꝓsumata ptās oīm creatoz. tu vnica mr dei. tu dña vniūsi. regia mūdi. Tu dispēsatrix oīm grāz. Tu ꝓsumatio vniūsi z ecclesie sctē dcoz. Tu nra satisfactio digna corā largitore cūctoz bonoz. Tu oīm ꝟtutum donoz z grāz icōphēsibil' magnitudo. Tu p electā z dignissimū vasculuz a pmo artifice fabrefactū eēntie dei capax trēplū dei. Tu hortus delicijz. tu exēplū oīm bonoz. ꝓsolatō deuotoz. z tori⁹ salutis radix z ornamentū. Tu porta celi: letitia paradisi: z vltra q̄z dici possit gl'ia sūmi dei. Uere balbutiēdo has laudes z excellētias tuas pnūciam⁹. ſz tuā immensaz dulcedinē supplicit exoram⁹: vt tu suppleas benignitate tua il'ūficiētias nras vt te digne laudare possim⁹ p infinita secla seclo⁹ Amē

¶ Nos aūt dicere possum⁹ ꝓfirmādo supra dicta q̄ brissima ꝟgo ē cācellaria in celesti curia. Nā videm⁹ q̄ i cācellaria dñi papē cōcedunt tria genera grāz. Quedā sūt simplicis iusticie. Alie sūt pure gre. z tertie sūt mixte q̄ cōtinēt iusticiā z grāz. Et fm hūc modū dr⁹ i curia sua celesti hz tres cācellarios. Prim⁹ ad quē spectat dare lras simplicis iusticie. Et iste est michael archāgel⁹ q̄ fm picturaz rep̄ntatiōz p̄derat aīas i statera. s. tā bonas q̄z malas: vt bonis fm magnitudinē bonoz dē magnitudo pmioz. ut illd Zach. iiij. Ereq̄bit grāz gre ei⁹. Mal' aūt fm mēsurā delicti dē mēsura supplicij. ut illd Apoc. xviij. Quātū gl'ificauit se z i delicijs fuit tātū date ei tormentū z luctū. Et Prouer. xvj. dicit. Pondus z statera iudicia dnī sunt. Facit ad p̄dicta lex pedius ff. de incen. rui. z naū. cū si.

T Maria oīm grārū dei dispēsatrix

U

Dr⁹ p̄ hz tres cācellarios in curia sua

Scōs cācellarī ad quē spectat dare litteras
mixtas.s. iusticie ⁊ miscōie ē btūs petr⁹ apl's
q̄ in palacio dei ē tanitor ⁊stitut⁹. vbi sē due
portē.s. porta iusticie ⁊ miscōie. Nā p portaz
iusticie igredūr illi q̄ saluāt ex opib⁹ iusticie
p portā ꝙ miscōie ingredūnt illi q̄ saluant
ex sola dei miscōia ⁊ gra sine opib⁹. Et istam
differētiā tāgit apl's ad Ro. iij. vi. Si āt q̄
opāt merces nō ipūtat ſm gram ⁊ ſm debi-
tū. Et ꝙ nō opāt credēti āt ī eū q̄ iustificat
impiū reputat fides ei⁹ ad iusticiā ſm ꝓpōsi
tū gre dei. sic ⁊ Dauid dic. beatitudinē hois
cui de⁹ accepto fert iusticiā sine opib⁹: cuz ait
Btūs vir cui nō imputabit dñs pcm. Dec
ille. Jō Petr⁹ pingit cū duabz clauibz. q⁊ cū
vna apit portam iusticie. illis.s. q̄ dicere pñt
cū ps. Apite mihi portas iusticie. ⁊ igressus
in eas cōfitebor dño ⁊c. Cū alia ꝙ apit por-
tā gre ⁊ miscōie. s. ill'q̄bz dr ad Eph. ij. Bra
em iustificati est p fidē. ⁊ħ non ex vob. Dei
em donū est: nō ex opib⁹ ne q̄s gl'iet. Tertius
cācellari⁹ est ille ad quē spectat dare lras pu
re gre ⁊ miscōie. Et ħ officiū hz btā ꝙgo. et
ō dr mr gre ⁊ miscōie. Un refert Maurili⁹
ro. archieps. q cū q̄dā brē ꝙgini deuot⁹ in tri
bulatōe multa esset. ipa gl'iosa ꝙgo sibi appa
ruit: ⁊ an se cognoscerer requisiuit. Quo rndē
te q̄ nō. Illa ait. Ego sum miscōie mr. De-
inde sb̄dit idē archieps. O Maria mr sctā
gre ⁊ miscōie. mr pietaz ⁊ idulgētie: api sinū
pietaz ⁊ suscipe mortuos ī pcīs. Istas autē
lras miscōie dat solū in pñti vita. Nā aīa-
bus recedētibz q̄busdā dat lras pure gre. aliis
ꝙ simpliciz iusticie. ⁊ q̄busdā mixtas.s. iusti-
cie ⁊ gre. Quidā em fuerūt sibi valde deuoti
⁊ istis dat lras pure gre p q̄s mādat vt detur
eis gl'ia sine aliq̄ purgatorij pena. Alij autē
fuerunt miseri pctōres ⁊ ei⁹ indeuoti. ⁊ istis
dat lras simplicz iusticie. p q̄s mādat vt eis
fiat ꝺdigna vindicta. Alij ꝙ fuerī ī deuotōe
repidi ⁊ remissi. ⁊ istis dat lras iusticie ⁊ gre
sil'. p q̄s mādat vt ⁊ gra eis fiat. ⁊ tñ illis in-
ferat aliq̄ purgatorij pena ppt negligētiā ⁊
torporē. Et ista significāt in Hester regina q̄
vt ħ Hester. viij. c. scripsit lras vt iudei sal-
uarent. ⁊ hostes interficerent ⁊ pauperibus
munuscula darent. Judei em figurāt b. ꝙgi-
nis deuotos q̄ ipaz laudāt ⁊ gl'ificāt. q⁊ iude
us iterpt⁹ cōfites. ⁊ isti portāt secuz lras sue
saluatōis. Hostes sunt pctōres miseri. ⁊ isti
portāt secū lras sue dānatōis. Paupes sunt
in deuotōe repidi ⁊ remissi. ⁊ isti portāt secuz
lras sue purgatōis. p q̄s mādat vt dent eis
manuscula. i. pua pmia. Nā fiet q̄dē eis gra
ppt aliq̄lē deuotōz. sz pua ⁊ cū purgatorij pe
na ppt negligētiā ⁊ torporē. ¶ Uicesimater
tia excellēcia btē ꝙgis dr affectōis. p cui⁹ de-
claratōe. pbabim⁹ hāc verissimā cōclusionem
trib⁹ rōnib⁹. s. q̄ libet aīa tenet affectuose et
cordialit diligere brām ꝙginē sup omes pu
ras creaturas. Pria āt rō dr sublimationis
Teste em Seneca. v. de bñficijs. Quicunq;
nō reddit eq̄lēs. p susceptō bñficio: vicium
ingratitudis incurrit. Et Greg. ait. Cū au-
gent dona: rōes etiā crescūt donoz ⁊c. qsi di
cat Greg. ⁊ Seneca. Tāta dz ee dilectio et
charitas cuiusl'et erga bñfactorē suū q̄nta ē
dignitas ⁊ bonitas doni susceptī seu bñficij
qđ ptz. Nā si q̄s sblimaret vnū vilissimum
rusticū ad dignitatē militz, comitis vl mar-
chionis. tal' vtiq; tātū teneret illū diligere q̄
eū sblimauit q̄nū fuit donū sublimatonis ⁊
dignitatz illi collate. Multo aūt magz euz
teneret diligere si eū sblimasset ad dignitatē
ducalē regalē aut impatoriā. Sz si illū sub
limaret ad dignitatē epalē vel ad cardinala
tum seu ad papatū. tanto em magis teneret
diligere q̄nto spūales dignitates oēs tēpo
rales excedūt. vt dr in. c. solite. de maio. ⁊ obe.
q⁊ summ⁹ pōtifex impatorē ancellit in spūali
bus. q̄ tāto tpalib⁹ sunt digniora q̄nto aīa p-
fert corpi. Et q̄bz oib⁹ pz q̄nū dz bñdicta ꝙ
go amari ab hūana natura q̄ illaz puerit ac
sblimauit ⁊ exaltauit vsq; ad dignitatem et
altitudinē diuinatz. atq; ipaz naturā hūanā
q̄ in cōpatiōe dei est vilissima dēificauit dū il
la deo ꝺiūxit ī vnitate psone. sup quā digni-
tatē ipe de⁹ cū oī potētia sua nllo pacto posset
hūanā naturā magz eleuare ⁊ sblimare. Nā
ex tali inseparabili ꝺiūctōe de⁹ fact⁹ ē hō. et hō
de⁹. q̄ gra ⁊ q̄ dono nihil mai⁹ vnq; ab ipso
deo recipi posset. dicēte Aug. in. iij. de trini. c.
xix. In reb⁹ p tps ort⁹ illa sūma ⁊ excellētissi
ma gra est q̄ hō in vnitate psone deo cōiūct⁹
est. Et Bern. dicit. Idcirco dei filius ex clemē
tia homo fact⁹ est vt hō fieret de⁹. q̄ clemētia
nulla maior potuit repiri. Et q̄ħ sit vez p
bata rōne ꝺiūctōis sue assilatōis. Teste eniz
pho in li. de pp̄. re. Inferior spēs superiori cō
iuncta accipit silitudinē ⁊ denoiatōem supe-
rioris speciei. vt patet in fluminib⁹ q̄ cū ha-
beant specifica noia cū p se existūt. tñ cū ꝺiū
gunt cū mari pdunt nomen pp̄iū: et mare
appellāt̄ur. Similiter si filia alicuius rusti
ci ꝺiūgeret in mrimonio cū aliq̄ rege vel i-
peratore. respectu tal' ꝺiūctōis nō amplī⁹ ru
stica: sz magz regia vel impatrix vocaret. hu
manitas igit q̄ mediāte in temerata virgine

Maria sup oēs affectuo/ sissime diligēda

Incarna tōis vnio maxima

Ꝟiũcta fuit diuitati ꝟbi dei. gaudet ꝓuilegio ipi⁹ diuitat⁹ dũ hõ ex ipa ꝟiũctõe de⁹ digne appellat. O grãdis dignitas. o mag̃ sblimitas. o ineffabile ꝓuilegiũ. o inenarrabil' ꝓrogatiua. q ipa btã ꝟgo (vt sic dixerim) fecerit de deo hoiem. & de hoie deũ. Cũ ei (vt ait Anselm⁹ in li. monologiõ) de o nihil mai⁹ cogitari possit. hec bñdicta ꝟgo ad tãta dignitatẽ sblimauit hũanũ genꝰ q maior nõ valet cogitari. Nulli⁹ ei dignitat⁹ & excellẽtie fũt angeli & archangeli atq oẽs alij bti spũs i ꝑpatiõe hois ꝛificati. cu tñ añ talẽ sblimatiõem hũane nature: minor angel⁹ padisi nobilior essꝫ necdũ natura ſꝫ glia qlibet hoie nõdũ ꝛificato. ꝓpter qđ ꝓpheta inq̃t de o ps. viij. Minuisti eũ paulo min⁹ ab angel'. Et saluator ait de Johe bap. Mat. xj. Qui minor est i regno celoꝝ maior ẽ illo ¶ Ad hãc aũt dignitatẽ ꝛificatõis puenit naꝝ hũana meri/to ipsi⁹ ꝟgis gl'iose. q̃ ꝓdictã hois ꝛificatõꝝ pl⁹ sola meruit q̃ qlibet indiuiduũ hũane nature. Et ꝓmo rõe fidelitat⁹ qz maiorem fidẽ de incarnatõe filij dei: & de hois ꝛificatõe habuit q̃ qlibet alia ꝑsona hũana. Un io cõ cepit dei filiũ. qz sup oẽs credidit icarnãduz. Et ꝓpt̃ illi dixit Elizabeth Luc. j. Btã q̃ credidisti ꝛẽ. Scdo ꝓmeruit rõe puritat⁹. qz em purissima fuit sup oẽs puras creaꝝs io digna fuit q de⁹ cũ ei⁹ purissima carne vniret. & de ei⁹ purissimo sanguie corpus xpi formaret. Scõm ei Alex. de ales i. iij. ꝑte. sũ. q. v. ar. xvj. i corpe cõnis. & ar. xix. etiã i corpe q̃stionis. Btã ꝟgo etiaꝝ i corpe mr̃is sue hũit puritatẽ maxima q̃ excedebat puritatẽ Ade quã habuit añ pcm̃. Itẽ excessit puritatẽ angeloꝝ. qz illi crescere n̄ pñt i merito nec decrescere. necsil'r i puritate. Btã aũt ꝟgo potuit ꝓficere i merito. & nũq̃ defecit: ſꝫ vsq ad vltimũ puritat⁹ gradũ possibilẽ creature nõ vnite deo puenit. vñ oẽm puritatẽ rõalis creature post filiũ excessit. & io ei⁹ incarnatõem ꝓmeruit. Tertio hãc meruit rõe humilitatis. Quia em ipa sup oẽs humillima fuit. io dei fili⁹ volẽs altitudinẽ suã humiliare vsq ad assumptõem vilissime carnis mortal' iuxta illud Phil. ij. Exinanuit semetipsum formã serui accipiẽs ꝛc. Nõ debuit incarnari in ipa ꝟgine hũliori creatura q̃ vnq̃ fuerit vel erit. vt ꝓfundissima hũilitas creature infinitã humilitatẽ suscipet maiestat⁹ diuine. Et io Bern. assignãs rõz q̃re btã ꝟgo facta est mr̃ dei. aũt sup Missus ẽ. Humil' em fuit in corde. humil' in ꝟbis. humil' in fact⁹. hũil' in ꝓlatõe. humil' & ũ obsequijs. Dicit q̃z sanct⁹ Bonauẽ. in. iij. dis. xiij. art. ij. q. ij. q̃ btã ꝟgo Maria pl⁹ meruit dicẽdo hũiliter Ecce ancilla dñi q̃z simul mereri possent oẽs pure creature. Quarto ꝫ ꝓmeruit rõne charitat⁹ Quia em ois charitas & amor cuiuscũ q̃z creature tã hũane q̃z angelice. cõpar⁹ amori & charitati btẽ ꝟgis. est qsi q̃dã stilla liq̃ris in cõparatione aque maris. vt alibi declaratum est. Jo dei sapia (que vt ait Prou. xviij Ego diligẽtes me diligo) cemẽs le amari magis ab ipa ꝟgine q̃z ab oñi alio indiuiduo humane nature. port⁹ voluit (vt dignũ erat) ei ꝓiungi ꝑ amorẽ & nature vnionẽ q̃z alicui alteri. Et ꝓpterea Hiere. xxxj. inquit eidem virgini. In charitate ꝑpetua dilexi te: io attraxi te miserãs tui. ¶ Quinto ꝫ ꝓmeruit rõne pietatis. Teste em Amb. pietas & clementia est ꝑclarissima atq excellẽtissima virtus. Un Tulli⁹ i ozõe facta ꝑ laude cesaris dixit put etiã recitat Augu. i. ix. li. de ciui. dei. c. ix. Nulla de ꝟtutibꝫ plurimis gratior aut admirabilior est misericordia. Hoes em ad de os nulla re ꝑpius accedũt q̃z salutẽ hominibꝫ dãdo. Pulsim⁹ q̃ dei fili⁹ nõ nisi i pissima ꝟgine Maria debuit icarnari. Ipa nãq̃z sup omnes creaturas puras pietate repleta fuit Nã ante incarnatõem filij dei adeo peccatoribus a via veritatis errantibꝫ compatiebatur. & ꝑ eis diuinã maiestatẽ iugiter deprecabatur. q de ei⁹ cõpassione dr Tren. ij. Facta est magna velut mare cõtritio tua. Habebat em maximũ zelũ aiaꝝ ad imaginẽ dei creataꝝ. & ad implendã padisi domũ. Un dicebat de o illud ps. lxij. Zel⁹ domus tue comedit me. Filio quoq̃z suo moriẽti mag̃ ꝑpassa est q̃z omnis simul pura creatura. vt diffuse ꝓbaui in decima pte ꝓncipali huj⁹ opis. sermõe. j. Licet quoq̃z sic tenerrime compateret eidẽ vnigenito suo quẽ ꝓpijs oculis conspiciebat a perfidis iudeis sic crudeliter flagellari & crucifigi. tamẽ eis dẽ compatiebat. & ꝓ ipis patrem & filiũ ac spiritumsanctũ cordialiter deprecabatur: vt remissionẽ & tanto peccato & crimine tam horribili mererent accipe. Unde sin Bernardũ ꝓmptior erat in remissione iniuriarũ a crucifixoribus suo filiõ illatarum: q̃z essent crucifixores in illatione earum. O charitas ineffabilis. O amor incõparabilis. O pietas viscerosa. O misericordia excessiua ꝟginis bñdicte. Profecto si possibile fuisset q̃ aliq̃ mulier ꝓcepisset & ꝓpisset oẽs anglos & hoies. & hi oẽs occidere n̄ pñtia ipi⁹ mr̃is. & ipa occidẽtibꝫ eos iniuriã remittere: licet magna dicere ipsi⁹ clementia

Maria oim pls/sima

Jmaꝝ hois vnie mãe maioibus filijs pl⁹ solame/nit

Maior tñ fuit pietas ⁊ clemẽtia ipsi⁹ pijssime ꝙgis dñs liberaliꝫ pepcit illis q̃ suũ et dei filiũ occiderũt. Cui⁹ vita oĩbꝫ angelis ⁊ hoĩbus incõpabiliꝫ erat magꝫ extimada ¶ Reũ tẽdo igit ad p̃ncipale ꝓpositũ. dico q̃ cũ humana natura (vt s. dixi) sit ꝟificata mediãte ꝙgine q̃ dignitas ẽ ꝑlimitatis atq; altitudis infinite. tenẽt q̃libet hõ. ⁊ si nõ actu cũ sit impossibile: tñ ꝛsiderio⁹ volũtate ipsam sacratissimã ꝙginẽ infinito amore ⁊ infinita charitate cũctꝫ die⁹ vite sue. imo i eternuꝫ cordialiꝫ diligere. ¶ Scdo idẽ ꝓbaẽ rõne dignificatõis. Sic em̃ hẽ in .c. clerici officia. de vi. ⁊ ho. cle. Maiori dignitati maior cõpetit ornat⁹ ⁊ honor. Cũ igit brissima ꝙgo sit dignissima mr dei. q̃ dignitas excedit omnẽ hũanã ⁊ angl'icã dignitatẽ. iõ sup oẽs creaturas dz reuereri ⁊ amari. Et ꝛfirmaẽ ꝓdicta rõ sic. Bonũ naturaliꝫ ẽ diligibile fm phm j. etĥ. Ergo q̃to magꝫ aliq̃d hz de bonitate: tãto magꝫ ẽ diligibile. Sz b. ꝙgo sup omẽs puras creaturas fuit ⁊ est optia. ḡ sup omẽs est diligẽda. Deꝰ nãq; illi ꝛtulit tãtã bonitatẽ ac gr̃az. tantãq; dignitatẽ q̃ maiorẽ alicui pure creature ꝛo nõ vnite psonaliꝫ ꝛferre nõ potuit. qr nulla tal' creatura maiorꝫ bonitatꝫ vel gr̃e atq; dignitatꝫ capax fuit. vt ptz ex dictis bri Bonauẽ. i. j. di. xliij. Et iõ ipam dei mrem tenẽt oẽs angli ⁊ rõnales creature diligere ⁊ reuereri sup oẽs alias creaturas Immo si deꝰ de nouo crearet alios angelorũ atq; creaturaꝝ intellectualiũ spẽs oĩbꝫ alijs creatis digniores. nulliꝰ m̃ ẽent dignitatꝫ (vt sic loq̃r) in cõpatõe dei genitricꝫ. tenerẽt q̃z ipaz sup oẽs creaturas amare ⁊ reuereri ¶ Tertia rõ dz dilectõis. Cũ em̃ amor debeat esse reciprocus. ix. etĥ. vt patz etiã in lenonibꝫ ⁊ meretricibꝫ. ⁊ qđ pl⁹ ẽ etiã i bꝛutis. Vñ Isa. j. dz. Cognouit bos possessorẽ suũ ⁊ asin⁹ ꝓsepe dñi sui. Hinc est q̃ cũ brã ꝙgo vnũquẽq; cordialiꝫ diligat. ḡ vnusq̃q; (nisi sit peior adultero ⁊ cane atq; bestijs) eaz ex corde diligere dz. Q; autẽ brã ꝙgo nos cordialissime diligat. ptz sic declarãdo. Cuz em̃ sit quintuplex amor. s. seruilis. quẽ hz seruꝰ ad dñm suũ. de q̃ dz Mat. xxiij. ⁊ Lu. xij. Fidelis seruus ⁊ ꝓndẽs quẽ ꝛstituit dñs sup familiam suaz Scds ãt amor socialis. de q̃ dz Eccli. vj. Amico fideli nulla ẽ ꝓparatio. ⁊ nõ est condigna pẽderatio auri ⁊ argẽti ꝓ bonitatẽ illius. Et auro⁹ libri q̃ dz facer⁹. c. vj. canit. Utiliꝰ hoĩ nihil ẽ q̃z fidꝰ amicꝰ. Tertio dz amor naturalis. put est parentũ ad filios. ⁊ ecõtra. q̃ maior est ꝑcedentibꝫ de q̃ dz. viij. etĥ. Generãtis ad genitũ naturalis ẽ amicicia. scz magna. Quartꝰ aũt est amor matrimonialis. s. viri erga vxorẽ. ⁊ ecõtra. ⁊ iste amor excedit supdictos. Vñ Ben. ij. dz. Relinquet hõ patrẽ suũ ⁊ matrẽ suã ⁊ adherebit vxori sue. ⁊ erũt duo in carne vna. Sz q̃ntus amor dz celestialis. q̃ est celestiũ angelorz ⁊ beatorz. ⁊ excedit oẽs pdictos. Est ei tãte pfectõis ⁊ magnitudinis q̃ solꝰ amor vnius angeli ad nos. ẽ pfectior ⁊ intẽsior actu q̃z ois amor. Quadruplex p̃dictꝰ actiuꝰ ⁊ passiuꝰ in p̃nti vita. qm̃ ex diuina vsione causaẽ amor pfectior ⁊ efficacior q̃z simplicis ex fide. Et posito q̃ angelꝰ inferioris chori nos diligat cũ mille ḡdibus charitatis. clarz est q̃ archangelꝰ q̃ ẽ maioris capacitatꝫ in decuplo nos magꝫ diligit. s. cũ decẽ milibꝫ gradibꝫ charitatꝫ Ascẽde ḡ succedẽs vsq; ad seraphin. sp̃ m̃ltiplicãdo amorẽ in decuplo. Quibꝫ pactꝫ si ponaẽ ab vno latere omis amor p̃dictꝰ q̃ntuplex. ab alia vero amor p̃dicte ꝙgis. dico q̃ ipa sola incõpabiliter nos plus diligit. maioriq; charitate nob afficit q̃z omes p̃dicti simul. Mã sic̃ p̃dictuz est fm̃ Dion. in li. de angelica hierarchia. Charitas ⁊ amor superioris ordis i cõparatione inferioris: est sic̃ circũferẽtia ad suũz centrũ. Et iõ cũ beata ꝙgo sit sup̃ omẽs ordines ⁊ hierarchias angelicas exaltata intãtũ q̃ ipsa facit ordinẽ ⁊ hierarchiã incõmunicabilem vt p̃dixim⁹. sequit̃ q̃ ois amor ãgloꝝ ⁊ sctoz in cõpatiõe ei⁹ est centrũ terre in comparatõe ad circũferentiã ipsi⁹ terre ⁊ oĩm celoz. ⁊ sicut aper ⁊ cacumẽ ac⁹ i cõpatõe totiꝰ marꝫ. Vñ de ipa intẽt Hiero. in sermone ad Eusto. Totã eã incãduerat diuin⁹ amor. scz nõ solũ in amorẽ sui sz etiã nri. Et iõ ipsam cordialissima dilectõe amare tenemur ¶ Ulgesimaquarta excellẽtia ei⁹ dz honoratiõis. Dei nãq; filiꝰ honorauit mrem suã in vita. i morte. ⁊ post mortẽ. Mã in vita ipsi⁹ matris sue q̃tuoz illi fecit honores ¶ Primꝰ honor fuit qr magꝫ famã ipsi⁹ q̃z ꝓpriaz zelauit. Et hoc q̃n sp̃sam illã hr̃e voluit. Potꝰ em̃ voluit putari ad tps q̃ esset natus ex matrimonio q̃z matrẽ suã infamari de adulterio. Vñ Amb. sup Lu. ait Idcirco xps matrẽ suã voluit desponsari: ne temerate ꝙginitatꝫ adureretur infamia. Maluit aũt aliquos desinoꝛtu q̃z d̃ matris pudore dubitare ⁊c. Secũdo eã honorauit qñ p̃ ceterꝫ mulieribꝫ q̃ fuerunt añ illã. ⁊ q̃ postea fuerũt vl' erunt. ipsaz elegit in matrẽ. Vñ ei dicit Sedulꝰ ꝓpeta. Nec p̃mã silez visa es nec hr̃e sequentẽ Sola sine exemplo placuisti femina ꝓpo. Terti/

Z Maria affectuosissime diligẽda

A

Amor ẽ q̃ntuplex

Maria nos plus omnib⁹ diligit

B Maria a xpo sup oẽs honorata

us honor fuit. qñ dignat⁹ est ei⁹ filiꝰ vocari et subiici. Unde Ber. sup Missus ē inqt. Eya dñm regē hoīm. t angl'oꝝ suū audacter appellat filiū dicēs. Fili quid fecisti nob sic? Ecce Marie ꝓpilegiū. Quis enī h audeat angeloꝝ? Deinde discēdit cū illis. t venit i Nazareth. t erat sbdit⁹ illis. Quare⁹ honor fuit qñ eam in cruce exīs discipulo cōmēdauit. Unde Petr⁹ dami. ait. Cōmisit dñs petro claues eccl'ie. voluit t beato Johī custodiaz delegare Marie. Mater ē Maria. t mater ecclesia Sz Maria mr xpi. Eccl'ia mr xpianoꝝ De Maria xps carnē suscepit. Eccl'iaz ꝯo delatorē suī carne pduxit. Ex maria pdijt ꝑm carnem nat⁹. t ecclesiā ptulit carne iā mortuus Ex maria voluit nasci: t p eccl'ia dignat⁹ est mori Ex maria sel'nat⁹ est i pson̄a sua. ex ecclesia nasciꝫ qttidie mēbra sua. Dixit aūt dñs Petro. Tibi dabo claues regni celoꝝ. Sed nūqd t b. ꝯgo ñ celū fuit. in cui⁹ vtero ꝯgialiter nouē mēsibꝰ tota diuinitaſ plenitudo pmānsit. Nec ille. Scōo honorauit xps mrem suā in morte sua. qz ad eius obitū cuz tota celesti curia aduenit. t ad felicē exitū duz de miseria hui⁹ mūdi ipam inuitauit. dicēs illō Cañ. ij Surge ꝑpera amica mea. colūba mea. formosa mea t veni. Jā ei hyems trās⁹it. imber abijt t recessit tc. Que ꝯba exponēs Hugo dicto vicē. dic. q⁹ hyems t imber ē vita mortalis q tāqz hyems ad aggrediēdū ꝯtraz est pigra t ad pseuerādū est nubila. t tāqz iber est ad malū lasciua. Nā hyems interi⁹ ꝯstringit. imber ꝯo exteri⁹ soluit. Ex sil'r vita pñs interius ꝯstringit fraternā charitatē. exteri⁹ aūt dissolvit ad mūdi vanitatē. Hyems igit trās⁹it bre ꝯgini. t imber ab ea recessit. q nūqz in fraterna charitate ꝯstricta. nec ad mūdanas voluptates ē dissoluta. Et iō ad eternas delicias a suo bñdicto filio est inuitata. Tertio honorauit eā post mortē: qz tertia die sue dormitiōis cū tota celesti curia ad eā venit. et in corpe t aīa ipaz glorificauit. t in throno glorie ad dexterā suā eā collocauit vt declarauī s in p̄cedēti p̄te p̄ncipali hui⁹ opis ꝑmōe. ꝑmo

L Maria nos pro posse honorare debemus

¶Sicut aūt xps eā honorauit ita t nos pro posse debemus ipam honorare. Primo rōne ꝯtuositatis. Nā vt inqt phs. xiij. ethi. Uirtuti pfecte nō ꝑt fieri ꝺdignus honor. Si g hoīes virtuosi debent honorari. vt admonet impator in. ꝯ. illud. in auten. de mono. coll. j. vbi ait. Uir ro amabil'in ꝺuersatōe sancta longeuū vite pagēs rps. pollesq animi ꝯtutibꝰ. t corpis opatōibꝰ venerē. qz i eo grā dī relucet. Profecto ipa virtuosissima dei genitrix sup oīs grā dei t ꝯtutibꝰ plena: debet super oīes honorari. Scōo rōne supioritatis. Nā. j. Per. ij. dr. Regē honorificate. Si g reges debent honorari a subditis. multo magis regina t impatrix tot⁹ orbis. Tertio rōe beneficialitatis. Nā fm phm. ix. eth. Bñficiat⁹ qlibet dz in aliq recōpēsare t gratitudinē oī dere erga suū bñfactorē. Ad qd facē. l. sed t si lege. ꝯ consuluit. ff. de peti. he. t. ca. de forma. xxij. q. v. t c. cū in officijs testa. Cū g a bñdicta ꝯgine inumera bñficia receperim⁹ t qtidie recipiam⁹. nec in aliq alio possim⁹ recompēsare seu reddere vicē nisi i reuerētia t amore. seqt q ad ipi⁹ honorē t reuerētiā debemus qttidie aliqd facere ipamqz post deū toto cor de diligere. Nisi enī ipa ꝯgo esset: iā sepius D pctōres ira diuia deseuisset. illosqz pemisset Sz btā ꝯgo tāqz pia mr eos abscodit. Juxe illud ps. xxx. Absc̄odes eos i abscondito faciei tue. Sicut enī pullo videns pullos suos sibi nō assil'ari: valde odit illos. t nisi mr eos absc̄oderet: statim ipos occideret. Sz femella ducit eos i absc̄odito. t occultre nutrit eos donec plume eoꝝ assil'ent pinis. qd pater carens libenter postea videt eos. Sic diuia iustitia videns pctōres dissil'es xpo in opibus: odit illos. atqz pderet: nisi mr pia t aduocata pctoꝝ ꝯgo bñdicta eos absc̄oderet t protegeret sb alis sue misc̄die: donec reuocet eos a pctis. faciēqz ipos sil'es xpo i ꝯtutibꝰ t bōis opibꝰ. tūc eos repñtat pri celesti q illos occulo gre sue libēter iuuet. Que oīa cōsideranſ Aug. inqt ipsi gl'iose ꝯgini. O btā ꝯgo maria. qs digne valeat gratiaz t laudū peonia impēdere q tuo singulari alcēlu mūdo succurristi pdito? Quas tibi laudes fragilitas hūana generaſ psoluet. q solo tuo ꝺmercio recuperādi aditū inuenit tc. ¶Ex cui⁹ ꝯbis colligitur. xxv. excellētia ipi⁹ ꝯgis q dr laudatiōis. E Mariā oīs laudare debemus pro pter tria

Laudare enī eā debēt oīes ppt debitū: meritū t exemplū. Primo qdē eā laudare dēm⁹ ppter debitū qz cū essem⁹ pditi ipa nobs salutē attulit. t a morte eterna nos liberauit. Et iō ipa dicere potest illud Ezech. vj. Reroxdabunt mei liberari tc. Secōo ppter meritū qd in de ꝺsequmur. Nā ex h liberamur a ꝺfusiōe eēna. pseruamur a culpa. t digni efficimur vita eēna. Ipa ei inqt Ecci. xxiij. Qui audit me nō ꝺfundet. t q operant in me non peccabunt. Qui me elucidāt vitā eternā habebūt. Tertio debemus eā laudare ppter exemplū. Habemus enī exemplū ab angelo q eam taz reuerēter salutauit. A filio qui ipam in tāta reuerētia habuit q ei subdit⁹ ee voluit. Lu-

ij. A spūsco q̄ i eā supuenit. Lu. j. Spūssanctus supueniet i te ⁊c. A pre celesti. q̄ eā sctīficauit. ps. xlv. Sctificauit tabernaculū suum altissim⁹. Et a toto mūdo. q̄ eā beatā prestat ⁊ dic. Un ipa Lu. j. ait. Ecce em ex hac beatam me dicēt oēs generatiōes. ¶ Nō possum⁹ tn sufficiēter eā laudare ppt qrtuor cās. Prio ppter nostrā indignitatē. De q̄ Hiero. in h/mone ad Eusto. inqt. De tali tātaq̄ virgie loq̄ me indignū esse ꝓfiteor ⁊c. Scdo ppter sua dignitatē. De q̄ venerabilis Beda ait. Si rex vniuersitas singul' distincta spēbus in beate dei genitricis Marie laudē magnis succlamet vocib⁹: tn dignitatē ei⁹ intelligēti/bus surditas hocvl' silētiū apparebit Et Damascenus ait. Licet mille ora. mille lingue. voxq̄ ferrea sit. Sz nec si oēs lingue hoium ꝓuenirēt: eā mirificis possent efferre ꝓconijs. Dim em p̄conū excedit magnitudinē. ⁊ ome eloquiū ad ei⁹ excellētiā insufficiēs inuenit. Tertio ppter nram imbecillitatē. Un Aug. inqt. O felix puerperiū: iocūdū angel'. optabile sctis. necessariū pdiz. ꝓgruū pfugaris. Quid g̃ dicā paup̄igenio: cū de te q̄d dixero minor laus est q̄ tua dignitas merek? q̄d de te digne referā. cū nō sufficiat lingua carnis tuas enarrare virtutes? Et Damas. ait Qualit' eā laudare poterit mortal' hois ihū q̄ se ꝓtulit ihū qđ manet in eternū? Que lingua in ei⁹ laude inueniet idonea: q̄ illū genuit cui oia bn̄dicūt. ⁊ cū tremore obediunt elemēta? Impares igit illi sc oēs hūane lingue p̄conū. q̄ de itemerate carnis sue visceribus cibū nob ꝓtulit aiaz. Et Hiero. vbi. s. dic. Profecto nec sctitas nec facundia mihi supperit vt btām ⁊ gl'iosaz ihesū digne laudare queā. Qm (vt vez fatear) q̄q̄d humanis dici pt ihesu: min⁹ē a laude ihesu. Quarto ea sufficiēter laudare nō possumus ppter ihesu penuriā ⁊ paupratē. q. s. ihesu ad h ido nea nob deficiūt Un Aug. dic. O btā ihesu si celū te voc: altior es. si mrem gentiū dicam p̄cellis ⁊c. Et Petr⁹ dami. ait. Lū brissime dei genitricis laudes scribere volum⁹: nulla in uenim⁹ ihesu ba quib illas digne exprimendo sufficere valeam⁹. Tollit em facultatē sermonis materia singularis. Et Berardus epūs ⁊ martyr inqt. Utinā tot mihi essent lingue q̄t sunt celi stelle: vt oēs illas possem ꝓuertere ei laudē genitricis dei nec tn sic me valerē satiare

¶ Vigesima sexta ei⁹ excellētia dr cōitaz Ipa em fuit psona cōis. nō singl'aris. vt cū omib ꝓueniret. ⁊ ad oēs se ptinere oñderet Primo nāq̄ fuit ꝓtēplatiua ⁊ actiua. q̄ em actiui le pe despiciunt ꝓtēplatiuos: appellantes eos ociosos. ⁊ ꝓtēplatiui actiuos tanq̄ terrenis actib⁹ nimis intētos. Jō ipsa voluit esse i h duplici statu. vt vtrūq̄ approbaret. Et ideo appellat sol Cañ. vj. q̄ sic sol ē in medio planetaz. sic ⁊ ipsa est i medio ꝓtemplatiozuz ⁊ actiuozū. Planete q̄dē supiores significāt ꝓtēplatiuos. q̄ magis appropinquāt ad celū. Planete vo inferiores significāt actiuos. q̄ magis applicant terrenis. Ipa g̃ bn̄dicta virgo tāq̄ sol: ē in medio: inflāmās ꝓtēplatiuos in diligēdo ⁊ actiuos illuminās in agendo. Scdo ipa fuit religiosa ⁊ laica. sepe ei religiosi laicos ꝓdēnāt. ⁊ laici religiosos iudicant Et iō b. ihesu fuit claustral'. q̄ in suo thalamo hitabat. ⁊ foras sine mag̃ necessitate vl' vtilitate nō exibat. Et fuit laical'. q̄ ceteris semis se ꝓformabat. ⁊ cū eis ad templuz ⁊ ad dies festos ibat. vt ptz Lu. ij. Et iō significat per templū. iuxe illō ps. dicetis ⁊c. Suscepim⁹ deus misericordiam tuā in medio tēpli tui. Sic em templū est loc⁹ cōis laicis ⁊ clericis: sic ad ipam oēs cōit accedere p̄nt Laici vt terrena sapiēter diligāt. Et religiosi vt mūdana cōtemnāt. Tertio fuit ihesu ⁊ ꝓiugata. Virgines em despiciebāt ꝓiugatas tāq̄ corruptas Et ꝓiugare despiciebāt ihesus tāq̄ ifecūdas Et iō ipa i h duplici statu ee voluit ⁊ vtrūq̄ approbare. Et iō significat p firmamētū. qđ est i medio aquaz. Mā aq̄ supiores i cristallum ꝓuerse significāt ihesuitatem. Aque vo inferiores fluxibiles mrimoniū. Bta igit ihesu est tāq̄ firmamentū i medio istaz aquaz. ihesuines ꝓfirmās. i. ꝓposito castitatis. ꝓiugatas in studio bone opatōnis. Quarto fuit plata ⁊ subdita. sepe em plati despiciūt subditos. ⁊ subditi iudicāt platos. Et iō ipa fuit prelata q̄n in matrē dei fuit assumpta. ⁊ tn fecit se subditā. q̄n se vocauit ancillā. vn significat p lignum vite. De q̄ dr Ben. ij. Lignū vite in medio paradisi. Paradisus em significat ecclesiā. in q̄ sunt plati ⁊ subditi. in q̄z medio est bta ihesu tāq̄ lignū vite refician̄ platos cibo sapie. Jux illō Eccl. xv. Libauit illuz pane vite ⁊ intellectus. ⁊ subditos cibo salutaris obedientie. De q̄ dr Jo. x. Me⁹ cibus est vt facia voluntatē ei⁹ q̄ misit me. Quinto fuit ꝓsolata ⁊ tribulata. Sepe em tribulati ꝓsolatos iudicāt. ⁊ ꝓsolati tribulatos ꝓdēnāt. Et ideo ipa fuit in maxia ꝓsolatōe. q̄n ei angelus adnuentū filij dei nūciauit. ⁊ q̄n ipm salutatorez mūdi ꝓcepit. Un dixit Lu. j. Exultauit spiritus me⁹ in deo salutari meo. Fuit etiā i maxima tribulatōe. q̄n filiū suū crucifixū vidit

F Nō sufficim⁹ maiaz laudare

B Maria oibz cōis sima

ꝛ iõ figurat̃ p lunã Lañ.vj. Luna em̃ lucꝛ i nocte.ꝛ qñq; etiã appꝛet i die.sz tñ lux eius magꝛ appꝛet in nocte. Et silr brã ꝟgo appꝛet his q̃ sunt i die ꝛsolatõis.erudies eos ne euanescant p iuuanẽ leticiã.ꝛ his q̃ sũ in nocte tribulatõis:ꝛfortans illos ne frag̃at p ipatientiã. Magꝛ aũt lucet his q̃ sunt in tribulatiõe qꝫ illis q̃ sunt in ꝛsolatõe. Sexto fuit iusta.ꝛ tñ nõ vitauit pcõꝛ remedia.vt patuit in eiꝰ purificatõe. Lu.ij. Sepe aũt iusti despiciũt pcõres:ꝛ pcõres vilipẽdũt iustos.ꝛ tñ ipa fuit iusta.vt iusti p eã recipiãt gr̃am.ꝛ voluit pcõꝛ hr̃e remedia.vt pcõres p illaꝫ sperẽt inuenire veniã.ꝛ iõ significat̃ p auroꝛa.Lañ.vj.ꝛ p stellã matutinã Eccl̃i.l. Aurora em̃ ꝛ stella matutina sũ medie int̃ noctes ꝛ die.ꝛ ipa est media int̃ pcõres ꝛ iustos. Per ipam em̃ pcõres recipiũt misꝛdiaꝫ ꝛ iusti felicitatẽ eternã. Septimo fuit dines ꝛ paup. Sepe em̃ diuites vilipẽdũt pauper. ꝛ pauperes ipos diuites dãnãdos putãt.ꝛ iõ ipa diuitias hr̃e voluit.qñ magi suo filio auruꝫ obtulerũt.sz tñ pauptatẽ elegit.qꝛ illud pauperib; erogauit vt eꝝ hꝫ dareť intelligi q̃ ꝛ diuites ꝛ paupes pñt saluari.sz tñ tutiꝰ ẽ via pauptatis qꝫ vbertatꝫ. Et iõ significat̃ p oliuã in capis Eccl̃i.xxiiij.ad quã oẽs tã diuites qꝫ paupes accedere pñt. Ad ipam em̃ accedũt paupes vt spũalib; diuitijs ditent̃. Accedũt ꝛ diuites vt in suis diuitijs dirigant̃.

P Maria caput serpentis cõterens.

¶ Vigesimaseptima excellẽtia eiꝰ dꝛ ꝛtritionis. Ipa em̃ ꝛtriuit caput serpẽtꝫ infernalisꝫ sic illi pdixerat dꝰ Ben.iij.dꝛ. Ipa ꝛterꝫ caput tuũ. Per caput aũt intelligi pt eiꝰ suggestio vel potestas aut astutia. Primuꝫ caput id est suggestionẽ ipa cõtriuit ꝛ fregit. ita q̃ nulla diabolica suggestio ad ipaꝫ appꝛopinquare ausa fuit. Un Fulbertꝰ eps ait. Quid est caput terere: nisi pncipalẽ diaboli suggestionẽ reſistẽdo supare. Bt̃a igit̃ Maria caput eiꝰ ꝛtriuit in hꝫ q̃ ꝟginitatẽ ꝛ hũilitatẽ ꝟ uauit. Uirginitate nã qꝫ extinxit ꝛcupiscẽtiam carnis ꝛ hũilitate superbiã mẽtꝫ. Secũꝫ caput diaboli.l.pr̃ãt eiꝰ ipa ꝛtruit p filiũ suũ p quẽ ipm diabolũ suo dño spoliauit Un filius eiꝰ dicebat Joh.xij. Nũc pnceps hꝰ mũdi ejcietť foras. Tertiũ caput.l. astutia diaboli diuidit̃ in tria capita.l.i sapiaꝫ terrenã. ialẽ ꝛ diabolicã.sic dꝛ Jac.iij. Sz ipa cõtriuit sapiam terrenã p pauptatẽ ialẽ.i. carnalem p ꝟginitatẽ.ꝛ diabolicã.i.superbiã p hũilitatẽ. Ul'pt dici q̃ diabolꝰ ẽ malicios⁹. imũdus.superbꝰ ꝛ astutꝰ. Ipa igit̃ ꝛtriuit malicios⁹ p charitatẽ suã.iuxt̃ illd Judith.ix. Percutiã cũ labijs charitatꝫ mee. Sic ei serpes sp portat venenũ i ore. sic diabolꝰ sp portat maliciã i suggestiõe. Et econtrario b.ꝟgo sp portauit charitatꝫ medelã in corde ope ꝛ sermone. Et sic serpes q̃n lapidib; obruit fũditus necat.sic diabolꝰ q̃n oꝛoib; b.ꝟgis pcutit ab oi sua malicia eneruat. Et iõ bñ dꝛ. Percutiã cũ labijs charitatꝫ mee. Labia ei charitatꝫ Marie sunt eiꝰ oꝛões q̃s p nob effudit ex intimo amoꝛe cordis. Secõ ꝛtriuit imũdum p ꝟginitatẽ suã. Demões ei dicũt imũdi.qꝛ imudicias diligũt.pcurãt ꝛ suadẽt.ꝛ in cordib; imũdoꝝ libẽter habitãt. Sz istos imũdos ipa ꝛtriuit merito sue ꝟginitatis et puritatꝫ. Un i figurã dꝛ Judith.ix. Erit memoriale nois tui cũ manꝰ femie dꝛiecerit euꝫ. Ista est em̃ illa manꝰ dꝛ q̃ dꝛ Proũ.vl. Manũ suã misit ad fortia.ꝛ Que ãt sint illa fortia dꝛ ibidẽ. Accinxit fortitudie lũbos suos.roborauit brachiũ suũ. Tertio ꝛtriuit superbũ p hũilitatẽ suã. Un in figurã dꝛ Judith.xiij. Una mꝰier hebrea fec̃ ꝛfusionẽ i domo Nabuchodonosoꝛ regꝫ. Sic em̃ magꝛfusio cẽt alicui gygãti si vna puella ipꝫ vinceret vꝰ ligaret. Sic superbis dmõib; magꝛfusio fuit: q̃n ista puella bñdicta p suã hũilitatẽ coꝛ tuperbiã supauit.iuxt̃ illd Job.xl. Ligabis euꝫ ancill' tuis.vna em̃ de maioꝛib; ancill'ei.immo maioꝛ oim fuit b.ꝟgo.q̃ p suã hũilitatẽ ligauit diaboli ptãtẽ. Quarto ꝛtriuit diabolũ astutũ.iuxt̃ illd q̃d i figurã dictũ fuit Judicum.iij. In mãu femie tradet̃ Sysara.i. diabolꝰ Ipe em̃ diabolꝰ ẽ valde astutꝰ. Un apostolꝰ inq̃t.ij. Coꝛ.ix. Timeo ne sic̃ pcẽs seduxit ea astutia sua.ita ꝛ sensus vꝛi coꝛrũpat̃. zc. Uirgo aũt Maria ẽ valde sapiẽs. Unde Proũ.xiij.dꝛ. Mꝰier sapiẽs edificat domũ suã.i.eccl̃iaꝫ militãtẽ. Ipe igit̃ Sysara traditꝰ est i manu femie.qꝛ astutia diaboli tradita ẽ sapie Marie.qꝛ illd q̃d diabolꝰ astute cogitat.hꝫ ipa sapiẽter ordinat. Ista est illa mꝰier dꝛ q̃ dꝛ.ij. Re.xx. Exclamauit mꝰier sapiens de ciuitate. Et j. Ingressa ẽ ḡad oẽm populũ.ꝛ locuta ẽ eis sapiẽter.q̃ abiectaꝫ caput sibi piecerũt ad Joab. Ipa em̃ ꝟgo Maria mulier sapientissima ad dm̃ clamat.q̃n suis oꝛõib; p nob apd dm̃ iter pellat. Tũcq; sapienter ad pplum loquit̃ q̃n eiꝰ inspiratiõibus illumiamur. Tũcq; caput sibi amputat. q̃n diabolicas suggestiões frãgit penitꝰ ꝛ eneruat. ¶ Ul'pt dici q̃ p hꝫ q̃d dꝛ. Ipa ꝛteret caput tuũ.oñdit victoria ꝟginis sup diabolũ q̃ dupliciter.

victoria Marie super diabolum

Primo rõne ꝛteretis.cum dꝛ. ipa.quia non fuit vir sed femina. Secundo

rõne modi ꝓterẽdi.qz nõ pcussit. nec vulnerauit sz ꝓtriuit.qõ em̃ pcutiẽ vl' vulnerat interdũ resanat.qõ ꝯo ꝓterit nũqz vlteri⁹ reparetur. Tertio rõe pr̃ quã ꝓtriuit.qz ñ caudaz: sz caput.i.suggestiõz suã. Serpẽs em̃ i cauda pcussus euadit.sz i capite ꝓtrit⁹ nũqz resurgit. Fec̃ g̃ bt̃ ꝯgo more boni militis q̃ lãceaz suã i capite adũsariũ sui:nõ i pectore frãgere q̃rit. Quarto rõe plone quã ꝓtriuit.qz ñ aliquẽ de puis demõibꝫ:sz ipm̃ ꝓncipẽ demoniorum ꝓtriuit.qõ notat cũ dr. Caput tuũ. Jlle ei serpẽs q̃ euã decepit: figurabat lucifez q̃ est caput aliozz demonũ. Jpi igit̃ bñdicte virgini supplicabat humanũ gen⁹ dicens illud Ecci.xxxvj. Tolle adũsariũ t affligе inimicũ t ꝓtere caput ꝓncipis inimicoz nroz. Et iterum illõ ps.ix. Cõtere dr achiũ pcoris t maligni. Et illud Job.xl. Cõtere ipios in loco suo. Ipa ꝯo bñdicta ꝯgo ipis demonibꝫ dixit. Cõterã supbiã duricie vre. Leuit. xxvj. In ipa igit̃ gl'iosa ac victoriosa ꝯgine verificatũ fuit illud Ecci.xlvij. Cõtriuit inimicos vndiq. Cõtriuit em̃ diabolũ de supbia tentantẽ malleo hũilitaz. tentantẽ de auaricia malleo paupratis. tẽtantẽ de luxuria malleo castitatis. tẽtandẽ de gula malleo sobrietatis tẽtantẽ de ira malleo suppor:tatõis. tentãtem de inuidia malleo charitaz. t tẽtantem de accidia malleo sollicitudis ¶ Vigesimaoctaua eius excellẽtia dr delicioſitaz. Ipa em̃ habuit delicias spũales t celestes tã in mũdo q̃z in celo. iuxt illõ Can̄.vl. Quec̃ ista q̃ ascẽdit de deserto delicijs affluẽs inixa sup dilectũ suum. Primo em̃ habuit delicias spũales ih̃u mõdo De q̃bꝫ dic̃ Bern̄. Quid nisi delicias dixerim ꝯgitatis deus cũ munere fecũditatz. hũilitatz insigne. distillãz charitatz fauũ misericordie viscera. plenitudinẽ gr̃e. t progatiuam gl'ie singl'arz. Dec ille. Scõdo habuit delicias celestes. t iste sc̃i triplici dñia. Aliq̃ em̃ sunt generales. aliq̃ spales. t aliq̃ singl'ares. Prime delicie generales sunt oibꝫ sctis cões. De q̃libet em̃ sctõ dic̃ Augz. q̃ i eternitate dei viget. i vitate dei lucet. i dei bonitate gaudet. Iste ãt delicie cões nobil⁹ sunt in ꝯgie q̃z in ceterz sctis. qz iocũdi⁹ gaudet. clarius videt t nobil⁹ viget. Un̄ Sap.viij. dr. O q̃z pulcra est casta generatio cũ claritate. Jn h̃ em̃ q̃ dr casta generatio: notat q̃ iocũdius gaudet. ex eo q̃ ꝯgo pmãsit. t tñ genuit. Jn h̃ ꝯo q̃ dr cũ claritate. notat q̃ clarius videt. In eo ãt q̃ statim ibi inferꝫ Jmmortal' est em̃ memoria illi⁹. denotat q̃ nobili⁹ viget. Q. ãt ipa bñdicta ꝯgo clari⁹ videat dr̃ oibꝫ

I Maria omnibꝫ delicijs affluẽs

sctis. pz p̃ sniam Diony. i li. de ange. hierarc. dicẽtz. q̃ q̃to vn⁹ angel⁹ vl' vna aũa altioꝛ fungit̃ lo.o:rãto clari⁹ videt dr̃. Cum g̃ tẽ. Un̄ Piero. inq̃t. Eleuat̃ sup oẽs choros angeloz: vt possit spẽm vultũq̃ videre saluatoris: quẽ amauerat ꝓcupierat et toto dr̃io cordis. Et Aug. ait. Marie aĩa claritate fruitur x̃pi. t gl'iolis ei⁹ ꝓspectibꝫ sp pñs sp ꝓspiciens sp videre sitiẽs ĩextimabiliter palcitur

¶ Scõde delicie dicũt spales. q̃s nõ oms scĩ possidẽt. sz tm̃ ꝯgines: martyres t doctores: hñtes aureolã. put dicũt theologi in .iij. dis. xlix. Et has delicias excellẽtissime hz gl'iosa ꝯgo. Est em̃ coronata aureola ꝯginũ q̃z ipa est regina oim̃ ꝯginum Est coronata corona martyz. q̃z ipa pl⁹ q̃z martyr fuit. vt ait Hiero. Est coronata corona p̃dicatoz. q̃z in ipsa sola remãsit fides de filio dei. quã alijs p̃dicauit. t eos i fide roborauit. Sz ad pñs loqndo nõ solũ de delicijs ꝯginũ: dico q̃ hñt coronam siue aureolã i capite. Qõ significatũ fuit Exo. xxv. vbi dr̃ pcepit fieri supꝫ archã coronã aureã. Jtẽ sc̃ fulgidi in corpe. iuxt illud Apoc̃. iij. Ambulabũt mecũ i albis: t canũt cãticũ mirabile. vt hz Apoc̃. ij. Et hñt familiaritatẽ x̃pi i societate. iuxt illõ Apoc̃. xiij. Di sequunt̃ agnum quocũq̃ ierit. De aũt delicie gl'iosi⁹ fuerit ꝯgine Maria. de q̃ dr Apoca. xij. Mulier amicta sole tẽ. Alie em̃ ꝯgies hñt coronã aureolã. ipa aũt coronã. xij. stell' adornatã. Alie decorant̃ veste alba. t ipa est sole amicta. Alie sequunt̃ agnũ pedibꝫ suis. t ipa hz lunã sb pedibꝫ suis. i. eccl'iam militantem t triũphantẽ sb imperio suo. Alie cãt̃ p ꝓfunata ꝯginitate. t ipa p ꝯginitate fecunditate. t tõ ibi dr. Jn vrs hñs tẽ. ¶ Tertio hz delicias singl'ares q̃ notat̃ cuz dr. Jnnixa sup dilectũ suu. Ubi notãdũ q̃ q̃tuor inter alias sunt eius delicie singulares. Prima dr securitas. quã maxime habuit i mũdo. Securitas em̃ erat q̃ p pcm̃ nũqz cadere poterat. q̃ sup deũ innixa erat. ait em̃ Ps. Qui confidũt in dño sic mons sion nõ cmouebit̃ i eternuz tẽ. Erat em̃ securissima de sua phenni gr̃a et gl'ia. qz p sctificatõz erat i diuina gr̃a cꝛfirmata. iuxt illud ps. xlv. Flumis ipetus lerificat ciuitatẽ dei: sctificauit tabernaculũ suũ altissimus. de i medio ei⁹ ñ cmouebit̃. Scõa ꝯo dr magna dignitas. Jnnixa em̃ erat ei a q̃ angelice ptates reuerẽdo resilũt. t i cui⁹ cõspectu aspicẽdo tremũt. iuxta illud q̃ canit ecclesia. Tremũt videtes angeli tẽ. Et quem laudãt agl'i. adorãt dñationes. tremũt ptates tẽ. Tertia dicit̃ potestas. Qui enim alicui

L Delicie Marie singl'ares sc̃ q̃tuor

Sc̃ delicie spũales.

rei innitit̃ ꝓtẽ ei⁹ sibi assumit. ⁊ ea sic̃ vult vnit̃. Et filij ipa dei mr̃ de oipotẽtia filij sui cui est inuita ḡtũ vult sibi assumit. Et ideo dic̃ Eccl. xxiiij. In hierlm ptãs mea. Et Ber. in ḡt. Quare miserer nõ poterit mr̃ oipotẽtie? Quinta ẽ filij sui tota ꝓprietas. qõ notat cũ dr. sup dilectũ suũ. Alij em filij nõ sunt tota liter mris. sz etiã sunt ptis. Iste aũt filius tot⁹ brẽ ꝑgis q̃ ad hũanitatẽ fuit. qz nullũ carnalem prem habuit. Et iõ ipa tota sup eũ inixa fuit. ⁊ ei⁹ delicias abũdãtissime degustauit. et ꝓpt̃ hoc ipe illi inḡt. Cañ. viij. Quã pulcra es ⁊ qz decora charissima in delicijs. De ista q̃z delicatissima ꝑgine ꝓfitet̃ fuit illud Job. xxij. Sup omipotentẽ delicijs afflues. ⁊ eleuabis ad deũ faciẽ tuã. Rogab eũ ⁊ exaudiet te ⁊ in vijs tuis splẽdebit lumẽ Qui em hũilia tuis fuerit erit in glia. ⁊ q̃ inclinauerit oculos suos ipe saluab̃t. O igit̃ ꝑgo delicijs plena: q̃ dixisti. Prou. viij. Et delicie mee esse cũ filijs hoim. Fac vt de nob ꝓficeat illõ Neemie i. Abũdauerũt delicijs a bonitate tua mag.

M Maria deũ qrere ⁊ inuenire meruit

¶ Vigesimanona excellẽtia brẽ ꝑgis dr. q̃situs omis. Ipa em singulariť deũ q̃siuit. ⁊ inuenire meruit. eo q̃ eũ q̃siuit suo tpe loco ⁊ modo Primo em q̃siuit eũ suo tpe. s. gre. ⁊ iõ inuenire meruit gram dei. ⁊ p̃ seqns ipm deũ Et iõ dixit ei angel⁹. Inuenisti gram apud deũ Lu. j. Et hoc significatũ est Lu. ij. vbi dr q̃ p⁹ tridnũ inuenit filiũ in tẽplo. Prima ei dies fuit tps añ legẽ. ⁊ nõ potat inueniri Nã licz rogasset Moyses dicẽs Exo. xxiij. Obsecro dne mitte quẽ missur⁹es. nõ fuit exauditus. Scõs dies fuit tps ꝺ lege. in q̃ etiã non potuit inueniri. Unde licz dixissz Isa. sui li. c. lxij Utinã dirũpes celos ⁊ descenderes. tñ nõ fuit exaudit⁹. Tertia aũt dies fuit tps gre. Et i ista die si q̃rit̃ de facili inuenit̃. Un dr Isaie.

N Xps q̃situs est in tribꝰ locꝭ

lv. Querite dñm dũ inueniri pt. inuocate eũ dũ ppe ẽ ¶ Scõo q̃siuit eũ suo loco. Sz notãdũ est q̃ xps tribꝰ locꝭ fuit q̃sit⁹. s. i plepio a pastoribꝰ. in tẽplo a parẽtibꝰ. ⁊ in sepulcro a sanctꝭ mlieribꝰ. Primo pastoribꝰ fuit dictũ Lu. ij. Inuenietꝭ infantẽ in plepio Ubi sciẽ dũ q̃ xps inuenit̃ in hũilitate. ⁊ iõ dr. Inuenietꝭ infantẽ. Jrẽ inuenit̃ in pauptate. ⁊ idõ sbdit̃ pãnis inuolutũ. Inuenit̃ etiã i carnis maceratiõe. ⁊ ideo addit̃. positũ i plepio. In bis aũt tribꝰ locꝭ Maria deũ q̃siuit. ⁊ inuenit. s. in hũilitate. q̃n se ancillaz vocauit. In pauptate. q̃n oia terrena ꝓtẽpsit. ⁊ in carnis maceratõe siue asperitate q̃n ꝑgitare deuouit Doies aũt mũdani deũ q̃rere ecõtrario volunt in delicijs. in diuitijs. ⁊ in honoribꝰ. sed ibi nõ inuenit̃. iuxt illud Job. xxviij. Nõ inuenit̃ in terra suauit̃ viuẽtiũ. i. carnaliũ ⁊ delicioꝝ. Abyssus dic̃ nõ est mecũ. i. hũana cupiditas. q̃ nõ hz fundũ. qz sic̃ dr Eccl. v. Auarus nõ implebit̃ pecunia. Et mare loquitur nõ est mecũ. i. rumẽs superbia. Superbꝰ em̃ instar maris sp̃ꝫ alios irumescat. sp̃ feruet spũ est in motu ⁊ pturbatõe. Juxt illõ Isaie. lvij Coꝝ impij q̃si mare feruẽs qõ ꝙescere nõ pt Scõo xps quesit⁹ fuit in templo q̃ parẽtibꝰ. Un vt hõ Lu. ij. dixit ei brã ꝑgo. Pr̃ tu⁹ et ego dolẽtes qrebam⁹ te. Primo em̃ q̃sierunt eũ in comitatu. ⁊ nõ inuenerũt. Postmodũz quesierũt illũ inr̃ cognatos ⁊ notos. ⁊ sil̃r nõ inuenerũt. Tandẽ q̃sierũt eũ in tẽplo. ⁊ inuenerũt. ¶ Est aũt sciendũ q̃ repit̃ quadruplex amoꝝ. s. puar⁹. mũdan⁹. domestic⁹ ⁊ diuin⁹. Nõ potuerũt igit̃ ipm inuenire apd seipos: qz nõ inuenit̃ in amore ꝓprio siue puato. cũ ille amoꝝ sit periculosus. iuxt illõ. ij. Thim. iij Instabũt tpa periculosa ⁊ erũt hoies seipos amãtes ⁊c. Scõo non inuenit̃ in comitatu hoim mũdanoꝝ. qz nõ inuenit̃ in amore mũdano. iuxt illõ Joh. xiij. Spũs veritat̃ quẽ mũdus nõ pt recipe Tertio nõ inuenerũt eũ inter cognatos ⁊ notos. qz nõ inuenit̃ i amote parentũ. Un Ber. inḡt. Quõ bone Jesu inter cognatos meos te inuenia: q̃ inter tuos mime es inuẽtus? Inuenerũt aũt ipm in tẽplo dei. i. in amore spũali ⁊ diuino. iuxta illud Joh. xiij. vbi ipe ait Si q̃s diligit me sermonẽ meũ seruabit. ⁊ ad eũ veniem⁹ ⁊ mãsionem apud eũ faciem⁹. Et de his q̃tuoꝝ amoribus dicit idẽ saluatoꝝ Lu. xiij. Si q̃s venit ad me. ⁊ non odit ꝑem suũ ⁊ mrem. Ecce amoꝝ domestic⁹. Adhuc aũt ⁊ aliam sibi. Ecce amoꝝ ꝓpatus. Et q̃ nõ baiulat crucẽ suã. ecce amoꝝ mũdanus. Ille em̃ crucẽ baiulat q̃ crucifix⁹ est mũdo ⁊ mũdus sibi. Et venit post me. ecce amoꝝ spũalis ⁊ diuin⁹. Tertio fuit q̃situs in monumẽto a sanctis mulieribꝰ. sz ibi eũz iacentẽ nõ inuenerũt. Et ppt̃ hoc beata ꝑgo cũ eis ire noluit. siue ppter doloꝛẽ quẽ habuisset videndo sepulcrũ. siue ppt̃ lãguoꝛẽ quẽ in currerat ꝓpter filij sui obitũz. siue qz ꝙiebat eũ resurrexisse gl'iosum ⁊ imortalitate indutum. Credẽdũ est em̃ q̃ ꝑmo appuit ipi mri ꝑ alteri p⁹ resurrectõz. iuxt illõ Sedulij poete. Semp ꝑgo manẽs: huiusce visibꝰ astans Luce palã dñs ꝓpus obtulit ⁊c. Absurdũ ei fuisset si ꝓpus exteros de sua resurrectiõe letificasset. ⁊ mr̃ desolate vltio appruisset ¶ Tertio q̃siuit deũ debito mõ. Mod⁹ aũt q̃rẽdi deũ fm

P Dion. est triplex. Prim⁹ est per sensibilium

O In tribꝰ amoribꝰ xps q̃rit̃. sz i qrto inuenit̃

Dei qrit dz rebito mō

manuductōz. iuxt illud Sap. xiij. A magnitudine speciei t creature cogĩscibiliť poťit creator hoz videri. Et Rom. j. dz. Inuisibilia dei p ea q facta sunt intellecta ꝓspiciunť. Et iste modꝰ cognoscēdi ē magz puuloz t inciēntiū. Sc̃dꝰ modꝰ ē p itellectualiū opationē. t iste modꝰ ē magz puectoz t pficietiū. q relinquūt sensibilia t visibilia t ꝓuertunt se ad itellectualia. t tales dei inueniūt. q ait Prouer. viij. Qui vigilauerit ad me: inueniet me. Tertiꝰ modꝰ ē p imediatā vnionem t iste ē pfectoz. q relinquūt sensibilia. t deseruntitellectualia creata t imediata ad diuina ascēdūt. t reformes effecti xo se imediate vniūt. Et istū modū qrēdi deū habuit brā ẏgo. Deꝰ em dz ignis: lol t amor. Brā aut̃ ẏgo intrātū fuit igne diuio inflāmata q qdammō fuit i ignē ꝓuersa. Cū ei dicat Ezechiel. t Paulo. q iē ferz imissuz i ignē totū efficitur ignis. sic ipe charitate succēsus totꝰ effectus ē charitas. pfecto h̄ mlto magz dici pōt de ẏgie bñdicta. Tē intrātū fuit sole diuio p lustrata q ipo sole fuit amicta. vt dz Apoca. xij. Tē intrātū fuit amore diuio repleta q totafuit i amorē liq̄facta. vñ dicebat Can. v. Alia mea liq̄facta ē vt dilectꝰ locutꝰ ē. ¶ Trigesima eiꝰ excellētia dz reqetōis. Sup omes em puras creaťas q̄tē interioz hois t vacationē mētz sp dilexit. t ō i thalamo suo clauso ostio morabať. Vñ inqt Bern. sup Missus ē. q nō ē credēdū q angelꝰ gabriel qñ ad eā salutādā prexit ostiū aptū inuenerit. Iz sbtilitate nature sue clauso ostio introiuit. Voluit aūt brā ẏgo tumultꝰ fugere t sibi vacare mltis de causis. Primo vt ozōes suas secretius xo offerret. Sc̃do vt suā castitatē cauti⁹ custodiret. Et istas duas causas ponit Bern. vbi. s. di. Ingressus ē angelꝰ i secretariū pudici cubiculi: vbi ipa clauso ostio orabat pez i absc̃dito. q nimiz sibi ꝓposito erat freqntias hoim fugere t colloq̄a vitare. ne vl'oratis silentiū turbaret: vel ꝓtinētis castitas rētaretur. Tertio q̄sulit q̄tē mētis: vt ad suscipiendā gram spussti se abilitaret. qz reqescit sup humilē t q̄tū. Isa. lxvj. Vñ apli recepe rūt spūsctm sedētes. i. a curz secularibꝫ quiescētes. Vnde cria est q filij il'rl' māna recipere nō potuerūt q̄diu fuerūt i egypto t donec habuerūt farinā egypti. t donec trāsierūt mare egypti. Ille em esse i egypto dz q adhuc est i pcto. t ille hz farinā egypti q retinet occasiones peti. t ille nondū trāsiuit mare egypti q adhuc intricať curz mūdi ¶ Quia igit̃ beata ẏgo pfectā mētz q̄tē habuit. ō spūsctus in ea pfecte q̄euit In q̄busdā em̄ nullo mō reqescit. In alijs reqescit iz nō pfecte. In q̄busdā vo reqescit pfecte. Nā i pctoribꝫ ñ requiescit. qz i eis ē pugna ꝓtinua. In sctis vo peregrinātibꝫ reqescit semiplene. qz i eis ē reqes semiplena. In sctis aūt triūphātibꝫ pfecte reqescit. qz i eis ē reqes pfecta. Et qz in brā ẏgine fuit reqes pfectissima. t ipa bndicta dei mr̃ sp vacauit diuis. ō spūsanctus pfectissime in illa requieuit. Unde ipsa inquit Eccli xxiij. In omibꝫ requiē q̄siui: t in hereditate dñi morabor. tūc pcepit t dixit mihi creator oim. Et q creauit me reqeuit in tabernaculo meo. In figurā aūt pdictoz legit Ben. viij. q noe tribꝫ vicibꝫ colūbā emisit de archa. In ꝓma aūt vice nō reqeuit. qz loca paludosa i uenit In sc̃da vo vice reqeuit iz nō pfecte. reqeuit em aliqz rulū in arbore olive. iz cito ad archā redijt In tertia aūt vice reqeuit pfecte qz vltra ad archā nō redijt. Per qđ dať intelligi q corda paludosa. i. imuda. spūsctūs fugit. In cordibꝫ vo sctoz pegrinātiū qescit iz nō pfecte. qz i eis aliqđ rulū in arbore olive. iz cito ad archā redijt In tertia aūt vice reqeuit pfecte qz vltra ad archā nō redijt. Per qđ dať intelligi q corda paludosa. i. imuda. spūsctūs fugit. In cordibꝫ vo sctoz pegrinātiū qescit iz nō pfecte. qz i eis aliquā armis repugnāti am inuenit. In cordibꝫ aūt sctoz triūphātium pfecte reqescit. qz i eis nullā penit⁹ repugnātiā carnis reperit. Et ista mō i bñdicta ẏgine pfectissime reqeuit. cui⁹ caro spūi nō repugnabat. nec aliqs morꝰ iordiatos emittebat. iz rōi penit⁹ obedies erat ¶ Possum⁹ q̄z dicere q ipa q̄tissima ẏgo reqeuit i seipsa t reqescit i nob. Reqeuit ei ꝓmo i seipa i h̄ mādo t nūc reqescit i celo. In h̄ ei mdo reqeuit: q̄ ad corꝑ t aiaz. Quo ad corꝑ. qz (vt s. di. crū ē) eiꝰ caro cū aia nō hūit pugnā. sic hz caro alioz. iuxt illd ad Gal. v. Caro concupiscit adūsus spm̄. Alia vo eiꝰ p amorē cū xo vnita fuit. t ō pfecte cū ipo reqeuit. Vñ dicere poterat cū ꝓpha ps. xiij. In pace i idipz dormiā t reqeiea. Sc̃do reqescat mō i celo i corꝑe t aia. Vñ ipa inqt Eccli. xxiij. In ciuitate sctā sil'r reqeui. Reqescit ei eiꝰ corꝑ in xo q̄tū ad oēs sensus. Nā oculi eiꝰ requiescūt in videndo faciē xpi. Aures eiꝰ in audiendo vocē illiꝰ. Nares eiꝰ i odorādo odorē xpi Os eiꝰ i loqndo ore ad os cū filio Manus eiꝰ i tāgēdo pson̄ xpi. Sil'r eiꝰ aia i xo pfecte reqescit. eiꝰ itellectꝰ i pulcritudie sūme veritatis. eiꝰ volūtas in dulcedine tumme suauitatis. eiꝰ memoria i ꝓtinuatōe eternitatis. Et ꝓpt̃ ista dz de q̄libet btō. t mlto magz dicꝫ de illa Isa. xxxij. Sedebit ppls me⁹ i mlt̃itudie pacꝫ. i tabernacul' fiducie. t in requiē opulēta. Ipa em mō iedet t reqescit i multitudine pacꝫ. q̄tū ad visionē t pulcritudinez

Spūsctus diuersimode in homibꝫ quiescit.

Maria vacatiōe mētz i deum quietissima

Maria requieuit in se

summe ꝓitatꝭ.⁊ i tabernacul' fiducie q̃stũ ad
eternitatẽ securitatꝭ.⁊ i reꝙe opulẽta q̃stũ ad
dulcedinẽ sũme suauitatꝭ.¶ Scõo ꝓncipa/
liter dicoꝝ reꝙescit i nob. Vñ notãdũ est.q̃
ipa reꝙescit i seꝝ generibꝫ hoim.⁊ b tãgit Ec/
cli.xxiiij.vbi ait. Girũ celi circũiui sola:⁊ p/
fundũ abyssi penetraui.⁊ in oi terra steti.⁊ i
omi pplo.⁊ i oi gẽte ꝓmatũ tenui.⁊ oim excel
lentiũ⁊ sblimiũ colla ꝓpa ꝑtute calcaui.⁊ in
omibꝫ requiẽ q̃siui. Et q̃bꝫ ꝑbis hẽ q̃ ipa cõ/
tẽplatiuos facꝫ ꝓtinue delectari ꝓtẽplãdo cele
stia. Et iõ ait. Girꝫ celi circũiui sola. Tũc eĩ
gyꝫ celi circũit qñ ꝓtẽpleriuos celestia delide
rare facit. Ipa q̃ꝫ pfunditꝫ puosos a sua psum/
ptione reuocat: faciẽs eos timere supplicia
eterna.⁊ ideo ait.pfundũ abyssi penetraui.
Tũc em pfundũ abyssi penetrat:qñ facꝫ q̃ ꝑ
sumptuosus penã eĩã formidat. Ipa etiaꝫ
tribulatos ad ꝑciaꝫ animat.⁊ iõ ait.⁊ i flu/
ctibꝫ marꝭ ambulaui. Tũc em i fluctibꝫ marꝭ
ambulat.qñ amaricatos ad ꝑtutez patiẽtie
reuocat. Ipa q̃ꝫ auaros dspicere facꝫ terrena
⁊ iõ ait. In oi terra steti. Tũc eĩ in cordibꝫ ter
renoꝝ stat:qñ eos ad ẽrenoꝝ ꝓtẽptũ puocat
Ipa etiã pcõres supare facꝫ vicia⁊ pcã.⁊ iõ
ait. In oi pplo⁊ in oi gẽte ꝓmatiꝰ tenui. Pec
catores em dicũt ppli.dꝛpopulari.qz dꝛmo
nes eos p diũla vicia dꝛpopulãt. dicũt etiaꝫ
gẽtes.qñ gẽtiliꝫ viuẽtes. Tunc aũt ipa in oi
pplo⁊ in oi gẽte tenet ꝓmatũ:qñ facꝫ vt ipsi
pcõres vincãt⁊ supent oẽ pcm. Ipa q̃ꝫ su/
perbos reuocat ad hũilia.⁊ iõ ait.⁊ oim excel
lentiũ⁊ sblimiũ colla ꝓpa ꝑtute calcaui. Tũc
em excellẽtes⁊ sblimes calcat qñ supbos⁊ ar
rogãtes ad ꝑtutẽ hũilitatꝭ inclinat. In oibꝫ
aũt supdictꝭ ser generibꝫ hoim sic cozrectꝭ et
sic reuocatꝭ ipa reꝙescit.⁊ iõ sbdit. Et his oi
bus reꝙem q̃siui. O igiꝫ bñdicta ꝙgo q̃ ita li
bꝫter reꝙescis i nob:fac vt etiã nos reꝙescam⁹
in te.⁊ dic nob illud Judicũ.ix. Sub vmbra
mea reꝙescite. Quia ꝙo tu sp i dꝛo reꝙeuisti:
iõ etiã dꝛ⁹ sp reꝙeuit i te. Vñ dꝛ te ait ps.cxxx
j. Hec reꝙes mea i secl'm scl'i h̃itabo qm̃ ele
gi eã. Tu g̃ ꝙgo bñdicta sup oĉs puras crea
turas reꝙez habes. Nã reꝙes ẽ fructũ sui la/
boris hre.l.oĉs.vbi gloꝛiã ꝙbꝫ reꝙez.C.dꝛ fe/
ri. De te ꝙo q̃ infinitã labꝝ tuoꝝ mercedez
ꝑsides. dicã ꝑ illõ qđ dꝛ in.l.ff.C.đ appa.
ꝓpto.li.xij.s. Requiẽ labꝝ suoꝝ portauerit
⁊c.¶ Trigesima ꝑma excellẽtia btissime ꝙgi/
nis dꝛ vulneratõis. Vulnerata em fuit ml'/
tis gladijs siue sagittis ꝑ q̃bꝫ in celesti gl'ia
remuneratoꝝ maxima ꝓcepit. Prim⁹ gladi⁹
finit timorꝭ.ꝑ q̃ rogat dꝛum ps.di. Cõfige ti
more tuo carnes meas. Istũ em gladiuꝫ btã
ꝙgo habuit.ꝑ quẽ oĩa carnis vicia reseca/
uit. Habuit em nõ timorẽ seruilẽ sꝫ filialem
q̃ ꝓmanet in seculũ seculi.⁊ q̃ aiam facit pul/
cram. Vñ ipa inq̃t Ecĉi.xxiiij. Ego mr̃ pul/
cre dilectõis⁊ timoris. Scõs gladi⁹ fuit di
uini ꝛmonis.dꝛ q̃ dꝛ Heb.iij. Sermo dei ẽ
viu⁹⁹ efficax⁊ penetrabilioꝝ oi gladio anci/
piti. Istũ em gladiũ Maria i corde portа/
bat.qz dei ꝙba sp in suo corde ꝓpabat. Jnẽ
illud Lu.ij. Maria aũt ꝓpabat oia verba
hec ꝓferẽs in corde suo. Vñ Amb.inq̃t Nec
hiſtoria nec lr̃e docẽt btam Mariam gladio
vitã finisse. Incertũ est aũt vtꝝ Simeon ꝑ
gladio materiali dixerit.an ꝑ ꝙbꝫ dei valido
⁊ acutioꝝe oi gladio ancipiti. Tert⁹ gladius
fuit amorꝭ.dꝛ q̃ ipa inq̃t sꝑoso suo celesti. Vul
nerata charitate ego sum. De his tribꝫ gla/
dijs inq̃t Berñ. Est sagitta q̃dã timoꝝ dñi:
q̃ carnis dlideria ꝓfigit⁊ interficit: vt spirit⁹
salu⁹ fiat. Est etiã sagitta fmo dñi viu⁹⁹ effi
caꝝ penetrãs vsq̃ ad diuisionẽ aie⁊ spirit⁹.
Est etiã sagitta electa amoꝝ xpi q̃ aiaꝫ Ma/
rie nõ solũ ꝓfixit sꝫ etiã ptrãsiuit vt nullã in
pectoꝝe ꝙginali pticulã vacuã amoꝝe reliquе
rit. aut certe ptrãsiuit eã vt veniret vsq̃ ad
nos. vt dꝛ plenitudine eius oĩes accipemus
Quart⁹ gladi⁹ fuit pfectiõis.qz multas cum
apl'is plecutões est ꝑpessa. vt alibi dclarаui
Quint⁹ aũt gladi⁹ dꝛ doloꝛis q̃ vulnerata fu
it in filij passione. Vñ exponẽs Berñ illa ꝙ
ba Simeonis Lu.ij. Et tuã ipsi⁹ aiam per/
trãsibit gladi⁹ inq̃t. Vere ita ptrãsiuit vt eã
pl⁹q̃ martyrẽ ꝑdicem⁹. Jn q̃ nimiꝫ sensum
coꝛpoꝛee passionis excessit ꝓpassiõis affectus
De his duobꝫ gladijs vltimis ait Amb.su/
per Lu. In scriptura sacra gladij noie tpal'
tribulatio figurat. Jnẽ illud. Gladiũ euagi
nauerũt pcõres. Et itez. Gladi⁹ coꝝ itret i
corda ipsoꝝ. Et dꝛ Joseph tribulato dicitur.
Ferrũ ptrãsiuit aiam eius. Quãq̃ aũt mlte
tribulationes aiam transfoderint ꝙginis dꝛ
atissime. illa tamẽ illic specialiter dsignatur
que materna transfixit viscera dño in cruce
morieꝛe. Hec ille. His g̃ q̃nq̃ vulneribꝫ sic
filio suo fuit ꝓformis. Ita etiã facta est par/
ticeps ei⁹ infinite ꝓsolationis ¶ Trigesima
secunda eius excellellẽtia dꝛ magnificatõis.
Nulla em pura creatura ita dũ laudauit et
magnificauit sicut ipsa. Sunt aũt inter alia
decem p que dꝛ⁹ magnificari⁊ laudari põt.s.
vox humana.tuba.psalterium.cythara. tym
panum.oꝛganũ.cymbalũ.sistrũ.lyra⁊ tybia
De quibus generibꝫ instrumentoꝝ legit.ij.

Maria reꝙescit i sꝑoibꝫ

T Maria milit' gla/dijs vul nerata

U Maria dũ sume

magnifi cans

Reg.vj.vbi dr.q Dauid t oīs ppl's laudabāt dñm ī oīb lignis fabrefactis t cytharis t lyris.t tympanis.t sistr3 t cymbal' tc.Q3 aūt būdicta ỹgo deū magnificauerit oīmb3 istis modis:ondit p cāticū ei9.cui9.x. ỹsiculi istis.x.instrumētis optime ꝯcordant.Quia em̄ ꝑmo hūana lingua dr laudari dz.Jō b. ỹgo in ꝓncipio sui cārici dcāuit.Magnificat aīa mea dñm.q̄ dē mō vt ait Tho.in iij.dis.xiij.sctī in pria deū laudāt.Secundo laudari pt dr psalterio.Et iō qr psalterium exultare fac.ipa ait.Et exultauit spiritꝰ me9 in deo salutari meo.Tertio laudare possum9 deū tympano.Et qr tympanū de corio fit animo.qđ ē valde hūile t abiectū.iō ait. Quia respexit hūilitatē ancille sue Quarto laudaī dr̄ organo.t qr organū ī festiuitatib3 pulsaī.iō ait.Quia fecit mihi magn̄ q̄ potēs ē. Quinto laudaī cymbalis.t qr cymbalū est instrumentū ptū.Jō in qnto ỹsu ondit magnā dei misdiam cōcessam humano generi. dicēs.Et misdia ei9 tc.Sexto laudaī deus sistro.Sistr3 aūt est instrm̄ q̄ vrebāt mlieres ad magnificādā victoriā t potētiā Dauid3 supbū Bolyā.vt hr̄.j.Re.xvij.Et ido ait. Fecit potētiā in brachio suo.Septimo laudaī tuba.t qr tuba est instrm̄ excitās bellige/ros viros ad pugnā t inimicos vincēdū.iō cecinit.Depositi potentes de sede. Octauo laudaī dr̄ tybia.q̄ dulcē facit melodiā.t qđ ammō suos audientes suā satiat suauitate.iō ait.Esurientes implenit bonis.Nono laudatur cythara.q̄ in modū humani pectoris formata est.t in brachio pulsaī dulci melodia. iō cecinit.Suscepit israel puer3 suu3.Decio laudaī dr̄ lyra.t qr lōga ē t arcu pulsaī.Jō ipa ỹgo ondēs adimpleta q̄ lōgo tpe pribus fuerat ꝓmissa:cecinit di.Sic locut9 ē ad patres nros tc.Bñ q̄.x.ỹsiby deum magnificauit.vt onderet se oīb3 instrumētis deum laudasse.Nō solū aūt ipa sic excellēter deū magnificatur:sed etiā alios ad eū magnificandum puocauit.Un̄ Bern̄.in ꝓmoē aducēt9 ait.Angel9 ipe ampli9 boī nō loqbaī patriarcha defecerat.deerat.ppha.sacerdos auaricie studebat.dux nō inueniebaī qñ venit domin9:intantū vt auderet diabol9 dicere.oīa regna mūdi fore sua.vt pz Mat.iiij.Et ipe fili9 dei q̄ tā pdicare cepat.nō inuenies dñm laudātes:veraciī dixit se non hre vbi caput suū reclinaret.l.Mat.viij.t Luce.ix.Erat igiī dñs nō solū puul9 sz fere null9 i3 spectu hoīm.t ei9 laus totaliī defecerat.Jō ỹgo sola mutefacta hoīm labia ad dñm laudāduz inuitat dicēs.Magnificat aīa mea dñm.q̄ si diceret.Oēs gētes magnificate eū.ps.lxvj.Et qr ipa sup oēs magnificauit deū.iō de us q̄ ait.j.Reg.ij.Qui me honorificauerit. glificabo eū:sup oēs illā ī celesti glia magnificauit t exaltauit.¶Trigesimatertia ei9 excellētia dr vnitaz.multas at alias ptāseo cā breuitaz.Si em̄ de illis loq̄ velle.verificaret illud qđ ait Aug̃ ꝓmoē qrte dñice d ad uētu di.Facili9 me tps q̄z copia deficeret.Dico igiī p expeditōe h9 ptis q̄ maxia fuit vnitas inter būdictā ỹginē t deū.Est aūt q̄druplex vnitas.s.carnalis.que est inter viz t vxorez qui sunt duo in carne vna.Genes.ij.Et ista vnitas fuit inter beatā ỹginē t deū.qr eā sibi in sponsam accepit.t spuale mrimoniū cum ea ctrahit.Jux illud Osee.ij.Desponsabo te mihi in fide.Istud aūt mrimoniū fuit initiatū p angelū z p verba de futuro.qñ ei dixit. Ecce ocipies t paries filiū.Deinde fuit ratificatū p ỹba de ꝑnti.qñ ipa ỹgo osensit t dixit.Ecce ancilla dñi tc.Deinde fuit ꝯsūmatū.qñ filiꝰ dei i ea icarnat9 est.Et tūc fuerunt duo i carne vna.qr i corpe xpi generādo fuerūt duo.Sīpa ỹgo t spūssctūs .q̄ de ei9 carne corpus illud formauit.Scđa est vnitas naturalis q̄ est inē pr̄em seu matrē t filiū.de q̄ dicit Ben.xlviij.vbi Judas ait de fratre suo Beniamyn.Si itrauero ad pr̄em meū t puer defuerit:cū aīa illi9 ex hui9 aīa depēdeat morieī.Et ista aūt vnitate naturali fit q̄ mr̄ dz diligere filiū tāq̄z rē suā.t filiꝰ dz honorare mr̄em tāq̄z cāe suā.Et mr̄ ac filiꝰ debēt cōmunicare sibi actōes t passiones suas.Ista igitur naturalis vnitas fuit inē xpm t beatā ỹginem.Ipa em̄ filiū diligebat tāq̄z rē suam. Un̄ poterat dicere illō.q̄.Re.j.Sicut maī vnicum diligit filiū.ita te diligebā.Et filiꝰ honorabat mr̄em vt causam suā.vñ erat sibditus illi.Luce.ij.Et mater ac filius cōmunicabant ad inuicē suas actiones.Nam filius fuit tante clementie q̄ creaturā suaz fecit matrē suā.t mater tāte fuit excellētie.q̄ creaturam suā fecit filiū suū.Cōicabāt etiam sibi inuicē suas passiones.Nā in xpi passione t mater fuit vulnerata gladio dolozis.vt.s. dictum est.t filiꝰ fuit vulneratus affectu maxime cō passionis.vñ oblitus suoz vulnerū matrē dsolatus est dicens Joh.xix.Mulier ecce filius tuus.¶Uel cōicatio passionis t actionis potest aliter assignari.Est enim triplex compassio.scilicet accidentalis.quando seruus compatiī domino suo.naturalis: qñ mater compatitur filio.essentialis quan/

Unitas quadruplex inter deum et Mariā

Mar[illegible] [illegible]ritꝰ [illegible]acces[illegible]

Cōpassio spiritualis

do mẽbrũ cõpatiẽ capiti suo. Fuit em̃ virgo benedicta cõpassa xpo tãq̃ ancilla dño. et vt mr filio. Cõicauit etiã mr filio suã actiõz i ꝺ hẽdo. qz ibi posuit suũ ꝓsensum. Itẽ i generãdo. qz ibi posuit materiale ꝓncipiũ. Itez i saluãdo hũanũ genere. qz ibi posuit suã solliciudinẽ z studiũ. Tertia vnitas est socialis inter amicũ z amicũ. De qua ꝺr Actuũ. iiij. Multitudinis aũt credentiũ erat coꝛ vnuz z aia vna. Et ista vnitas amicicie facit inter amicos oia eẽ cõia. Amicoꝝ em̃ oia debẽt esse cõia. ij. pol'. Ois em̃ amicicia i cõicatõem est vt ait phs. viij. eth. c. vij Ista aũt vnitas et cõicatio fuit inter xpm z mrem ei⁹. Nã oia q̃ fuerũt filij: fuerunt mris. z omia q̃ fuerunt matris: fuerunt filij. Filius em̃ tria habuit. scz carnẽ. aiam z diuinitatẽ. Et ista tria fuerunt mris ſ. caro p generatõz. aia p amorẽ. z diuitas ei⁹ p fructõz. Sil'r z mr habuit hũi litatẽ. ẽginitatẽ z fecũditatẽ. Et hec oia fuerunt filij. qz ista ab illo ipa recepit. Quarta vnitas est ipũ alis. q̃ est in faiam z deũ. ꝺ quã ꝺr. j. Coꝛ. vj. Qui adheret deo vn⁹ spũs ẽ cũ eo. Et ista vnitas fuit mris ad filiũ. Intantum aũt fuit cũ eo vnita. q⁹ (vt ꝛ. dictum est) tota erat in amorẽ ꝓuersa. Et sicut ferrũ missum in igne totũ efficit ignis. sic ei⁹ aia charitate succẽsa: tota facta est charitas: imo ml'to magis inflãmata fuit q̃ ferrũ ignitũ. nã ferrum sic inflãmatũ pt aq extingui. z retinet ꝺ materia ferri. z nõ pt nisi cũ percussiõibꝫ flecti Charitas aũt inflãmata ipsi⁹ bñdicte ẽgis nullis aquis tribulationũ extingui potuit. Unꝺ Lan. viij. ꝺr. Aq̃ multe nõ potuerũt extinguere charitatẽ. Iulup de amore mũdi nihil oino habuit. sz tota amore diuino inflãmata fuit. Unꝺ Piero. in ꝓmone ad Eusto. inqt Tota eã incanduerat diuin⁹ amoꝛ: ita vt in ea nihil esset qꝺ mũdanus violaret affectus Ad ipam etiã flectẽdã ad misẽdiam: nõ oporet vti magna violẽtia pcũ: sz leui deuotione coꝛdiũ. z iõ vocat virgula: qz cito flectit Unꝺ Lan. iij. de ea ꝺr. Que est ista q̃ alcẽdit per desertũ sicut virgula fumi ex aromatibꝫ mirre z thuris: z vniuersi pulueris pigmentarij? Ipa em̃ hz flexibilitatẽ ad misẽdiam. z iõ ꝺr virgula. Hz leuitatẽ p oimodã innocẽtiam: qz nũq̃ habuit aliqꝺ pct̃i pond⁹. z iõ ꝺr fumi. Habet etiã redolentiã p odoriferã famã. z ideo ꝺr. ex aromatibꝫ. Itẽ hz deuotiõem iterna. z iõ ꝺr thuris. Itẽ habet oim̃ fructum plenitudinẽ z abundãtiã. z iõ ꝺr. z vniuersi pulueꝛ pigmẽtarij. ¶ Trigesimaqrta eius excellentia ꝺr libertatis. Nã liberꝫ arbitrium habuit in bono ꝓfirmatũ. z ideo nulli voluit ꝓsentire peccato. Potentia em̃ liberi arbitrij multis modis potest ꝓsiderari. Primo p ut se hz indifferenter ad hoc z ad illud. i. ad peccandũ vel nõ. Et hoc modo fuit in Adam i statu innocẽtie. Unꝺ ꝺr Eccli. xv. Deus ab initio ꝓstituit hoiem: z reliqt eũ i manu ꝓsilij sui. Secꝺo ꝓsideraꝝ cũ dispositõe ad peccandum. Et hoc est i regeneratz̃ post baptismũ. qa adhuc remanet i eis fomes z dispositio inclinans ad peccandũ. Tertio ꝓsideraꝝ cũ quadam quasi necessitate ad peccandũ. z hoc mõ ẽ in nõ regeneratz̃ p baptismũ. qz fomes in illꝭ nõ est tm̃ dispositio ad peccandũ sz q̃si q̃daz necessitas. Quarto ꝓsideraꝝ cũ dispositione ad nõ peccandũ. z hoc mõ fuit i sanctificatz̃ in vtero. sicut in Hieremia z Johe baptista Et multo excellẽti⁹ illis i gl'iosa ẽgine Maria quã ꝛ. in ꝓmo instãti sue ꝯceptionis ꝑseruauit ab originali peccato. z sil' sanctificauit oẽm fomitẽ ad malũ ab ipa pen⁹ elongãdo. Quinto ꝓsideraꝝ cũ necessitate ad nõ peccandũ. Et hoc mõ est in angelis z beatis. z fuit i ipa benedicta ẽgine ab instãti incarnatõis xpi in ea in qua secꝺo fuit sanctificata z in gra ꝓfirmata. ita q⁹ post illã sanctificatõem non habuit potentiã ad peccandũ. Et qrtũ ad hoc fuit i statu angl'oꝝ z brõꝝ. qz habuit liberꝫ arbitrium in bono ꝓfirmatu. Unꝺ Aug. i li. de natura et gra inqt. De btã ẽgine nullã ꝓrsus cũ de peccatis agi hre volo qstionẽ. Scim⁹ em̃ q⁹ pl⁹ gre ei fuit collatũ ad vincẽdu ex oi pte pctm̃: q̃ ꝺcipe z parere meruit quẽ ꝓstat nullũ habuisse pctm̃. Sicut autẽ angeli z sci in gra ꝓfirmati habet liberꝫ arbitriũ in bono confirmatũ. ita ecõtrario ꝺmones hñt ipm̃ liberũ arbitriũ in malo ꝓfirmatum. sm̃ theologos. marie san. Bonauẽ. i. ij. di. vij. z sil'r dãnati. Btã aũt ẽgo hãc excellẽtiã habuit sup oms puros homies. nã qꝺ alij hñt p⁹ hãc vitaz: ipa in hac vita. ſ. ꝓfirmatõz liberi arbitrij in bono. ¶ Trigesim aqnta ei⁹ excellẽtia ꝺr libertatis. Sup oẽs etenim puras creaturas ipsa fuit liberat'. Unꝺ ei⁹ liberalitas multis rebus assil'at'. Primo soli quia sicut sol oritur sup bonos z malos: vt ait saluator Matt. v. ita ei⁹ liberalis misẽdia relucet sup bonos vt eos in gra custodiat. z sup malos vt illos a malo ꝓuertat. Unꝺ Bern. ait. Virgo btã ãt velut altez̃ solẽ induit. qz ille sup bonos z malos ꝺifferenter oritur Sic ipa q̃z pterita merita non discutit: sz oĩb⁹ exorabilẽ ac clementissimaz se exponit. oĩmq̃z necessitates ãplissimo miserãt affectu. Secundo assil'at elemosynarie libe-

Maria charitas / accẽsa.

Liberꝫ arbitriũ ꝓsideraꝝ

A Maria liberalis / sima

rali. Un̄ Prou. vl. dr. Manū suā aperuit i opi. ⁊ palmas suas extēdit ad paupes. Cui⁹ liberalitas oñdit. ⁊ q⁊ manū hz aptā. ⁊ brachiū extēsuz ad paupes. ⁊ q⁊ manū hz elymis plenā. Nulla ei laus ēēt elemosynarie libali si manū aptā teneret. ⁊ brachiū ad pauperes extēderet. sz ipam manū vacuā hret Btā ig̃r ꝙgo tāz dei elymaria intrātū est liberal⁹ ꝙ dat facilit. ⁊ iō tenet manū apertā. ⁊ q⁊ dat oib⁹ cōiter. iō ⁊ tenet brachiū extēsum. ⁊ q⁊ dat oi/bus abūdant. iō manū hz elymis plenā Ter tio assilat mulieri forti. Nā ꝛ ipa dr Prou vl. Surrexit ⁊ diuisit pdā domestic⁹ suis: ⁊ cibaria ancillis suis. Et ibidē. Oēs domestici ei⁹ vestiti sūt duplicib⁹. Ipa em̄ ꝗbusdaz dat cibaria grāz. ⁊ iō dr. Dedit cibaria an/cillis suis. Alijs ꝙo dat duplicia vestimēta: ꝙtutū s. theologicaz ⁊ politicaz. ⁊ iō dicit. Oēs amici ei⁹ vestiti sūt duplicib⁹. Quibus dā aūt dat victoriā qñ. s. ipos vincere mun/dū: carnē ⁊ diabolū facit. ⁊ eis tāz domestic⁹ suis ullos ī pdā ꝛcedit. ⁊ iō dr. Deditq; pdaz domestic⁹ suis. Quarto assilat pfūme mr̄i. Un̄ ipa dic Eccī. xxiiij. Ego mr ꝛc. Ipa em̄ frigidos in amore dei ad dilectiōz inflāmat. ⁊ iō dic. Ego mr̄ pulcre dilectōis. Superbos q̄z ⁊ pſumptuosos ad sui recognitōz timore diuine maiestatis hūiliat. ⁊ iō in q̄t. ⁊ timor⁹. Tenebrosos etiā ⁊ ignorātes ad cognitōem dei illumiat. ⁊ iō subdit. ⁊ agnitōis. Ipa insu per in pfundū desperatōis demersos ad spz vente reuocat. ⁊ iō sbdit. ⁊ scīē spei. ¶Quin to assilat hospiti munifico ⁊ curiali. Un̄ ipi dr Eccī. xxiiij. In Jacob inhabita ⁊ ī Jsrael hereditare ꝛc. Ex ꝗbꝰ ꝙbis hz ꝙ ipa hospita tur ⁊ habitat cū trib⁹ generib⁹ ꝙsonaz. Quidam em̄ sūt actiui. ⁊ cū his habitat dādo eis firmā ad opandū ꝛstantiā. Et iō dr. In Ja/cob inhabita. Per Jacob em̄ (q̄ interpratat lu crator) intelligunt actiui. q̄ sunt ī mīstriplici lucratiōe ist⁹ mūdi. Alij ꝙo sunt ꝛtēplatiui cū q̄b⁹ habitat ipe trādo eis visionē dei since/ram. ⁊ iō dr. In Jsrael hereditare. Jsrael em̄ interpratat vir vidēs deū. Alij aūt sunt pfecti: q̄ hūt vitā actiuā ⁊ ꝛtēplatiuā. Et cū his ele ctis ⁊ pfect⁹ habitat dādo eis vitā firmam ⁊ pseuerantē. Et iō sbdit Et in electis meis mit te radices. Ex q̄bꝰ oib⁹ pz ꝙ ipa būdicta ꝙgo est liberalissima. Liberalis em̄ dr ille q̄ e lar/gus ⁊ munific⁹. ⁊ q̄ libēter donat ⁊ non mur/murat. Un̄ liberaliter exponit. i. large. ma/gnifice. plene ⁊ benigne. vt notat ꝙ Archid. in. c. statutū. ℊ. insup. de resc̄. li. vj. q̄ oia fue runt ī ipa dña nr̄a sup oēs. Si ꝙo accipiat liberalitas ꝙ bonitate. vt in. l. ne q̄s. ff. que sen. si. ap. relcin. etiam h̄ mō fuit liberalissima q⁊ oim optima. Ipa em̄ ē imago bonitat⁹ il/lius. s. dei. vt dr Sap. vij. ¶Trigesimasexta ei⁹ excellētia dr susceptōis. Qēs em̄ sctōz ꝙ/tutes tā noui q̄z veter⁹ testamēti a ꝙgie ple/nitudinē susceperūt. veter⁹ q̄dē in ꝙgine fu/tura. noue ꝙo leg⁹ scti in ꝙgine iā facta. Et vt clari⁹ ista videant. q̄ dā sctōz noui ⁊ vete/ris testamēti ꝙnumerari ꝙtutes pñt. Clarui/t nāq; Abel ī veteri testamēto ꝙtute inocētie vñ ⁊ dns respexit ad mūera eius. Beñ. iiij. Clarui/t Enoch ꝙtute mūdicie. vñ ⁊ tulit il lum dē. vide Beñ. vj. Clarui/t Noe ꝙtute spei. vñ ⁊ sperans a diluuio p archā liberari er dei spāli mādato illā miro mō fabricauit. Beñ. vj. Clarui/t Abraaz ꝙtute fidei. Beñ. xxij. Credidit Abraā ⁊ reputatū est ei ad iu/sticiā. vñ ⁊ filiū īmolare vōluit. vt ibidez dr. Clarui/t Jsaac ꝙtute obedīcie. vñ ⁊ pr̄i ī sui īmolatōe nō ꝓdixit di. Beñ. xxij. Ubi est vi ctima ⁊ holocaustū pr̄ mi; Et rndēs pat ait Dns ꝓuidebit fili mi ꝛc. Clarui/t Jacob ꝙ/tute amicicie. vñ ⁊ dns ei ml̄ta secreta reue/lauit. vt dr scala ꝛc. Beñ. xxviij. Clarui/t iob ꝙtute patie. vñ nec ꝓ dñm locutus ē. Job. j. Clarui/t Moyses ꝙtute māsuetudis. vnd⁹ ⁊ dño sp māsuete rndit. ⁊ iō māsuetissim⁹ di/ctus ē. Nūe. xij. c. Clarui/t Dauid ꝙtute hūi litat⁹. vñ ⁊ iumētū se eē dixit ps. lxxij. dū ait Ut iumētū fact⁹ sum apud te. Clarui/t Sa/lomon ꝙtute sapie. vñ ⁊ sapiēter de duabus meretricib⁹ iudiciū dedit. iij. Re. iij. Clarui/t Ezechias ꝙtute penitētie. vnde ⁊ versa facie ad parietem fleuit amare. Isa. xxxviij. ⁊ iiij. Regum. xx. Clarui/t ⁊ Daniel ꝙtute intelli/gentie. vñ ⁊ somniū Nabuchodonosor expo suit Dañ. iij. c. Clarui/t Susanna ꝙtute ca/stimonie. vnde ⁊ potius mori elegit ꝙ semib⁹ ꝓsentire. Dañ. xiij. Et isti sufficiant ex veteri lege. Nunc etiā sanctos quosdā noue legis cōmemorem⁹. Clarui/t nāq; Johannes ba ptista ꝙtute penitētie. vñ ⁊ a teneris annis heremū petijt. sicut canit eccl̄ia dicens. An/tra deserti teneri⁹ sb annis ꝛc. Clarui/t Pet⁹ ꝙtute ꝓstātie post hūsūrī missionē. vñ ⁊ le/tanter ibat ad crucē. Clarui/t ⁊ Paul⁹ ꝙtute fortitudis. vñ ⁊ dicebat. Cū infirmor forti/or sum. ij. ad Cor. xij. Clarui/t Andreas ꝙtu te animositat⁹. vñ ⁊ animose crucē salutauit: dicēs. Salue crux ꝑciosa ꝛc. Clarui/t Johā/nes euangelista ꝙtute doctrine. vnde ⁊ ceteris alti⁹ intonuit dicēs. In ꝓncipio erat ꝙ/bum ꝛc. Joh. j. Clarui/t Jacob⁹ frat⁹ Johis

B Maria hospitat cū tribus personis

D Maria oim ꝙtutuz susceptiua

Nota

euãgeliste ꝓtute credulitatꝭ. vñ ipe ⁊ Johes relictis oĩibꝫ secuti sunt xpm Mat.iiij. Alter Jacobꝫ ꝓtute claruit sctitatꝭ. vñ ab oĩ/bus iustꝰ est appellatꝰ. Claruit Philippus ꝓtute sollicitudis. vñ ⁊ fratri suo Nathana eli dixit. Inuenim⁹ messyã. veni ⁊ vid. Joh j. Claruit Bartholome⁹ ꝓtute pdicationis. vñ ⁊ multas pegrinauit regiões ꝛi ꝫbum se minãdo. vt ptz ĩ legẽda eius. Claruit Mat theus ꝓtute fidei. vñ ⁊ ꝑm⁹ scripsit euãgeliuꝫ. Claruit Simon ꝓtute obedictie. Unde et Simõ obedies interpret. Claruit Thomas ꝓtute hũilitatꝭ. vñ ⁊ dño humiliꝫ respondit Dns meus ⁊ deus me⁹. Joh. xx. Claruit Ju das thade⁹ ꝓtute aĩositatꝭ. vñ ⁊ ꝫ hereticos epl'am scripsit dicẽs. Hi sunt nubes sine aq̃. Judas aũt scarioth suã virtutẽ pdidit. vñ ⁊ laqueo se suspendit. Quid de aũs dicam? O sancti ⁊ sanctꝫ dei: quot q̃ntisq; ꝓtutibus longe a nobis distantibꝫ claruistis? Sz q̃so aĩa mea. audi Jsi. de sum. bo. li. ij. c. xj. Si ad boni inquit incitamentũ diuina (quibꝫ mo/uemur) preceptа ꝛessent ꝑ lege nobis sctoꝝ vita sufficeret. Ar contra: dum ⁊ deus pceptꝭ suis admoneat: ⁊ vita sanctoꝝ boni opis ex/empla ꝓponat. nulla est iam ꝛe reatu excusa/tio. qz ⁊ lex dei aures nostras quottidie ppul sat. ⁊ sanctoꝝ documẽta nr̃i cordis intima p/uocãt. Et si prauoꝝ sepe secuti sum⁹ exempla cur nõ imitamur sctoꝝ digna ⁊ laudabilia facta? Et si apti sum⁹ imitari inimicos i ma lum: cur pigri sum⁹ imitari iustos in bonuꝫ. Exemplo igit̃ sanctoꝝ varias sectare ꝓtutes Hũilitatꝭ ex xpo. Deuotõis ex petro. Charitatꝭ ex Johe. Obedictie de abraã. Patientie de Jsaac. Tolerãtie de iacob. Castimonie de Joseph. Mãsuetudis de moyse. Cõstãtie de Josue. Benignitatꝭ de samuele. Miscõicõ Dauid. Abstinẽtie de daniele. Sic ⁊ cetera facta ꝑora. quo laboze. q̃ moderamie. quave intẽtioe vl' cõpunctõe gerant: vir sanct⁹ imi tãdo ꝑsideret. Hec ille. Quid igit̃ hic de vir gine dices: nisi q̃ ceteꝛ ꝑ ptes: i Maria aũt tota se infudit gratie plenitudo. q̃re tc̃. Et ideo antiq̃ in ꝫgine sancta futũra suaꝝ ꝓtu/tum. ⁊ moderni ab ea iam dei matre facta sũ/pserunt originẽ ⁊ plenitudinẽ. Et ꝓpter hoc ipsa inquit Eccl'i. xxiiij. In plenitudine sctõ rum detẽtio mea. ¶ Habet quoq; alias innu/meras excellẽtias: quas deuotis mẽtibꝫ ꝑẽ/plandas relinquo. Solũmodo aliq̃s tangã que incipiũt ab aliqua lr̃a alphabeti sic iuo/cando ⁊ oãdo eã ꝑ discursum singulaꝝ lr̃aꝝ

Nota.

E

A. Aduocata humani generis defende cãm nostrã ⁊ oza ꝑ nobis. B. Bñdicta sup oĩs mulieres: fac nos a tuo filio bñdici. C. Con/solatio desperatoꝝ ⁊ cõfortatio eoꝝ: ne pmit/tas nos in desperatiõis baratrum mergi. D. Dulcedo deuotoꝝ: fac nos deuotõis suauita/te repleri. E. Excellentissima oĩm creatura/rum: recommenda nos tuo ⁊ nostro creatori F. Fons diuinaꝝ gratiaꝝ sitientibꝫ ⁊ aren/tibus nobis aquas salutares effunde. G. Gratiosa deo: angelis ⁊ hominibus: fac nos sponso tuo celesti gratiosos. H. Honorificẽ tia populi xpiani: fac nos intẽtos esse tue ve/nerationi. I. Impatrix paradisi: impetra no bis vt efficiamur participes tui regni. k. ka/rissimatꝰ dei dispẽsatrix: pauptatẽ ⁊ mẽdicita tem nostrã sublena. L. Lauorantiũ requies ⁊ refrigeriũ: eternã nob pausatõnem ppara. M. Mat nostra ⁊ dei: fac nos cũ filio tuo fratre nostro ꝙiũgi. N. Nobilitas mũdi: ne dimittas nos peccati ignobilitate ꝓfundi. vl' Nutrix pupillozꝝ ⁊ orphanoꝝ: nob miserꝭ ⁊ orphanis subueni. O. Ornamẽtũ vniuersi fac nos ꝫtutibꝫ ⁊ bonis moribus ornari. P. Pacificatrix discordantiũ: nos discordes et rebelles tuo nato iubeas ꝓcordari. Q. Quar te hierarchie psidens: nos in tertia fac locari R. Regina celi ⁊ terre: nos tuos suos susci/pe. S. Spes omnis tribulatꝭ: adiuua nos naufragos in hoc mari. T. Tutela oppssoꝝ seuientiũ in nos irã cõpesce demonum. U. Uita mundi: fac reclusi portas mortis ⁊ in/ferni. Nos q̃ tecum fac deduci in terra viuẽ tium. Amen.

¶ Pars secũda hui⁹ simonis de corona la pidũ pcioꝝ

O Egl'iosa ꝫgie in cel' triũphãtissime coronata: possumus dicere deo illud ps̃. xx. Posuisti ĩ capite ei⁹ coronam de lapide pcioso. Hec aũt corona est seragin/ta trium lapidũ pciosoꝝ sm numeꝝ annoꝝ quibꝫ vixit ipsa bñdicta virgo Maria in hmũdo. Quia deo nouẽ sunt ordines angelo rum. iõ hãc coronã ipsi angeli fabricantes ꝑ quolibet ordine posuerũt septẽ lapides. Ita q̃ in supma hierarchia recepit. xxj. ĩ media tordẽ. ⁊ ĩ infima sltr. Supma aũt hierarchia sm Diony. ĩ li. de angeli. hierar. dr̃ grece epo/phonia. in q̃ dicũt esse tria loca triũ celoꝝ iuxt̃ ꝓprietates triũ ordinũ angeloꝝ ipsi⁹ hierar chie. Prim⁹ locꝰ dr̃ rẽ colorꝭ rubri. scds colorꝭ albi. tertiꝰ deo colorꝭ flaui. Prim⁹ locꝰ contri/net seraphin q̃ depingunt̃ in colore rubeo ꝓ/pter immẽse charitatis ardorẽ. sunt ei magꝭ inflammati amoꝛe diuino q̃ oĩes alij angeli

f

Seragi tatres la pides co rone ma rie.

Alabastrum

Et isti ponunt. vij. lapides pciosos ad fabricandā coronā ardētissime seraphine Primo scz alabastz. qđ ē lapis cādid⁹ intercinct⁹ variis coloribꝰ de q̄ inq̄t Isi. xvj. li. eth. c. v. gvnguēta ītro posita ꝛseruat incorrupta. Et ido Magdalena sumpsit alabastz plenum vnguēto. Joh. xij. z effudit sup caput Jhu. Iste aūt lapis significat incorruptōem q̄ fuit i btā ꝛgine. sine qua nō fuisset digna suscipe in se vnguentū pciosum padisi. Ut em dr. j. Cor xv. Corruptio incorruptiōez nō possidebit. Ecōtra ꝛo dr Sap. vj. Incorruptio fac ee primū deo. Secūdus lapis dr auripigmentum. z alio nomie vocat arserascus. auri speciem ptendēs in colore. z hz vtutē dissoluēdi attrahendi z mūdificandi. vt dr in libro de ppri. rez. Et significat inter btā virginē z Joseph dissolutōem q̄tuz ad carnalē copulam z mundiciā castitatis vtriusq̄z. ac mundum z purū matrimoniū cū maria amoris attractione. z quo ad oia que ad essentiā matrimonij req̄runt. de q̄ satis dixi in. iij. pte pncipali huius opis. Smone vlt. ¶ Tertius lapis dr Adamas. de quo dr in li. de pp. rerum q̄ appellat gēma reconciliationis et amoris. Est aūt adamas) vt inq̄t Isi. xvj. li. eth. c. de cristallis) lapis indie⁹ duricie maxie. et valō fortis. qui nulli cedit materie. nec ferro q̄dē. nec igni. nec vnq̄z incalescit. Unde a grecis: vis indomita appellat. Sed cū sit inuict⁹. ac ferri ignisq̄z cōemptor: rumpit ēm sanguine hirci calido z recēti cui⁹ fragmēt⁹ sculptores in signandis z pforandis gēmis vtunt. Que oīa possent beate ꝟginī ꝛuenīēter aptari. sed solū vnā assimilatōnem explanabo breuitatis causa. z similiter faciā de alijs lapidibus. licet ponam diuersas eoꝝ pprietates relinquēs pspicaci lectori eaꝝ applicatiōem put ei videbitur. Sic ḡ adamas nulli cedit metallo seu malleo pcutiēti. ita beata ꝟgo infrangibilis stetit in patientia. z nulli cessit persecutioni. Tacta ēm sanguine calido filij sui fuit mollificata ad cōpassionē. z i teneritudinem resoluta. ¶ Quart⁹ lapis dr Ametistus eriū ipse indicus. q̄ inē gēmas purpureas obtinet pncipatū. sm Isi. vbi sup. z leuiter fundit ac emittit quasdā flāmas. z valet ꝫ ebrietatem. z facit vilē. Et (vt dr in li. de pp. rez). valet ad repellēdā malā cogitatōem z ad bonum ꝛfert intellectū. z ineist ei mollicies ad scalpendū. Et silr beata ꝟgo inter oēs beatos charitate purpureos obtinet pncipatuz "Nā de illa dr "Proū. vlt. "Byssus z purpura indumentū ei⁹. Ipa em tota facta est purpura. i. charitas. Inē illō Lan. iij. Ascēsuz purpureū media charitate ꝟstrauit ¶ Quintus lapis dr achates. a flumie einsdē nois existēs in Sicilia. iuxta quē hec gēma ꝑus fuit inuenta. vt dic Isi. vbi s. "Modo aūtez in pluribꝰ locis inuenit. Et habet diuersas pprietates ꝫm diuersa loca in qbꝰ generatur. que simul collecte sunt. Iste (put ponit li. de ppri. rez) valere em dr ad tepestates auertendas. ad sistendū flumina. ad regū fortunas. ad vitanda ꝑicula. Itē dr reddere hominē gratū z placentēz faciendū. ac vires cōferre. Itē visum fouere. ꝫ sitim. pdesse. z cōtra venenū valere. "Hāc aūt gemmā merito posuerūt seraphin in corona ipsi⁹ ꝟginis: q̄ sup oīs creaturas fuit a deo dilecta atq̄ illi gratiosa. nosq̄z ei reddit placidos z gratos. Un de illa dicere possum⁹ illud ad Ephe. j. Gratificauit nos i dilecto filio suo ¶ Sext⁹ lapis dr albestō. q̄ etiā (ꝫm Aug⁹. xvj. de ciui. dei) dr assuestos. Et (vt idem ait Aug⁹.) inuenit in Archadia. z semel accensus nūq̄z extinguit. Un dicit Isi. vbi s. q̄ apud gentiles in quodā templo veneris erat factū candelabrū in quo erat lucerna sic ardēs vt nulla tempestate. nulloq̄z imbre extingui posset. Et similiter lucerna beate ꝟginis fuit iextinguibilis. de q̄ in figuram dixit deus Moysi Exo. xxvij. Ardeat lucerna semp in tabernaculo testimoniī coz dño. z ppetu⁹ erit cultus ꝛc. Et Sap. vij. dr. Inextinguibile ē lume illi⁹. O pncipes. O potētes seculi. O pncipes. O amatores mūdi: quāto tpe durat lucerna landū vestra ꝛ? Cito lucerna impioꝝ extinguetur. "Prouer. xxiij. Lucerna aūt ꝟginea semp p seuerat. semp q̄z lucet. nullas patit tenebras. "Nūq̄z apud ipam ꝟginē est nox: ꝫ semp meridies. q̄z vt dr Isa. xvij. Sic lux meridiana clara ē. ¶ Septim⁹ lapis dr absicos. de q̄ dicit Isi. vbi s. q̄ est ponderosus z niger. venis distinct⁹ rubētibꝰ. z calefact⁹ ab igne. vij diebꝰ tenet calorē. Et ō figurat b. ꝟginez. q̄ est pōderosa. i. plena diuio amore. Quia vt ait Aug⁹ li. ꝛfes. Amor me⁹ pond⁹ meuz ꝛc. Erat etiā gramida z pōderosa diuie dulcedinis imēsitate. nigro ꝛo hūilitate. Un iquit Lan. j. "Nigra sum ꝫ formosa. Itē dicta est venis rubētibꝰ. i. oīm sctōrū z angelorum amoribꝰ. q̄ p venas amoris tanq̄ p meatus quosdā ferunt i illā. Iste etiā lapis calefact⁹ igne diuio. septē diebꝰ tenuit calorē. i. in oīm tpe. Ait em Brego. in quadā omelia de magdalena. Quia septē diebꝰ omne tempus cōprehendit. recte septenario numero vniuersi

Auripigmentū

Adamas

Ametistus

k achates.

l Albestō.

m Absicos

Alabandina

tas figuraꝝ. ¶ Post seraphin accesserũt cherubin offerẽtes septẽ alios lapides pciosos i corona ipsi⁹ ẽginis. Cherubin aũt depingũtur in colore albo. qz vt ait Algazel. Albedo causaꝫ est luce clara ⁊ mlta i corpe pspicuo. et hꝫ bñ puenischerubin. eo q̃ post seraphin sũt viciniores diuine sapiẽtie. a qua claritatem maximã recipiũt. Primꝰ aũt lapis ab eis oblatus dr Alabãdina. ⁊ est gẽma sic dicta: ab Alabanda regione Asie. cuiꝰ coloꝛ similis ẽ calcedonio. vt dicit Isi. vbi s. Scõm autez Diascoridẽ. Alabãdina est gẽma clara ⁊ subruffa vt sardius. cuius ẽrus est sanguinẽ p uocare ⁊ augmẽtarꝫ. Et hec ppꝛietas optime

Maria ꝑpm puo

pueniꝛ beatissime ẽgini. nã cũ redẽptio hũani generis nullo alio mõ ꝓgruẽrit fieri possꝫ q̃ꝫ p effusionẽ sanguis Jhu xpi. vt pbat paulus ad Heb. ix. vbi etiã ait. Et sine sanguis effusione nõ fit remissio. Beata virgo istum sanguinẽ puckauit: dum ipsum dei filiuꝫ ad assumendã carnẽ humanã induxit. ⁊ ꝓsequẽter ad effundendũ sanguinẽ in ara crucis p salute mũdi. Ũñ Bern. in q̃dam ſmone ait Hec est q̃ totius mũdi salutem obtinuit ⁊ reparatiõem oĩm impetrauit. Lõstat em ipam ꝑ humano genere fuisse sollicitã: cui dictum est. Inuenisti gram apud deũ. gram s. redẽptiõis nre quã q̃rebas. Hec ille. Nos ꝙ contemplari possum⁹ q̃ pta virgo dixit filio illõ Nume. xviij. Sanguinẽ tm̃ fundes sup altare. Et ipe ait. Hic est sanguis me⁹ noui testamẽti q̃ ꝑ multꝫ effundet in remissionẽ peccatoꝝ. Mat. xxvj. ⁊ Mar. xiiij. ¶ Secundus lapis dr Agiristis. q̃ hꝫ coloꝛẽ argentei

Agaristis

um. ⁊ dr refrenare animoꝝ impet⁹ ⁊ iracundias. vt refert in li. de pp. rez. ⁊ recitat eriaz Isi. vbi s. in. c. de gẽmis aureis. Et hec etiã ꝑ ppꝛietas optime ꝓuenit gliose ẽgini. Nã deadeo erat irat⁹ humano generi q̃ nulli⁹ hominis ꝑce flecti potuerat. licet sepi⁹ ppulsat⁹ lachrymis sanctoꝝ patrꝝ. Adam naq̃ vixit nõgentis ⁊ xxx. ãnis. vt scribit Ben. v. Semper i sacrificijs ⁊ oꝛõibꝫ ⁊ diuio cultu clamãs ⁊ dicens. Parce dñe parce: ⁊ ne des hereditatẽ tuã in pditionẽ. Joel. ij. Cui rndit de⁹ Nõ parcã: ⁊ nõ ꝓcedã ⁊ nõ miserebor. Iere. xiij. Idẽ q̃z ozauit Seth filiꝰ adã. q̃ vixit annis nõgentis duodecim Abel occidit ⁊ sanguis ei⁹ clamat vt misereat. ⁊ nõ est miser⁹. Noe vir iust⁹ i simplicitate coꝛdis sui exclamauit ad dñm. Sil'r Abraã volẽs imolare filiũ. Sic Isaac ꝓsentiẽs imolari. Et Jacob cũ. xij. ptiarchis filijs suis. Moyses etiam ⁊ Dauid cũ oĩbꝫ ꝓphis obsecrarũt deuz ⁊ tñ eos nũq̃ voluit exaudire. de q̃bꝫ dici potest illud ps. xvij. Clamauerũt ad dñm: nec exaudiuit eos. Ista aũt dulcissima ẽgo eius ira mitigauit ⁊ hũanũ genꝰ ei recõciliauit p filiũ suũ. iuẽ illud ad Col'. j. Cõplacuit p eũ recõciliari oĩa in ipm pacificas p sanguinez crucis tẽ. ¶ Tertiꝰ lapis dr Astrion. q̃ est lapis indicꝰ cristallo sil'is. in cui⁹ centro lucz q̃ ſ stella. Sic aũt dr ab astril'. eo q̃ eis opposita eaꝫ fulgoꝛẽ rapit. vt dicit Jſ. in. c. de cristallis. ⁊ ponit in li. de pp. rez. Et sil'r hãc ꝓprietatẽ habet ẽgo bñdicta. Stelle em̃ dicũtur oĩes bni ⁊ sancti. vt declarauit in tertia pte ꝓncipali huiꝰ opis. ſmone vj. i exordio. Quaꝫ stellaꝫ fulgoꝛẽ iste lapis. s. beata ẽgo rapit. qz sua sanctitas alioꝝ oĩm beatoꝝ sanctitatẽ obumbrari in sui comparatiõe facit. Et ad hꝫ applicari posset illõ Joel'. ij. Stelle retraxerũt splendoꝛẽ suũ. ¶ Quartꝰ lapis dr Allectoriꝰ. de quo dr in li. de pp. rez. q̃ valet faciendũ hoiem ꝓstantẽ ⁊ victoꝛẽ: discretum ⁊ oratoꝛẽ: ⁊ ad reformandũ amicos. at/ qz sitim extinguit. Has aũt ppꝛietates ⁊ sil'r alioꝝ lapidũ pdictoꝝ ⁊ infra dicẽdoꝝ. licet rẽcitẽ vt ab alijs positas: non tm̃ exhꝫ approbo. nec in oĩ pte veras esse credo. sz solum ab alijs delectras refero. ⁊ aliqs eaꝫ ad veras bte ẽginis ꝑpꝛietates assumo. Istius q̃ lapidis ꝑpꝛietates licet oĩes habeat bñdicta dei mater: vna tm̃ nõ mima habet. s. extinctionis sitis. Oĩes em̃ sitim habem⁹ felicitatẽ cẽne. ⁊ tanq̃ canes fessi aridã emittim⁹ linguam anhelãtes ad aquã salutis ꝑpetue: quã beata ẽgo nobis ꝓpinauit. De qua ipa dicere pot illud Joh. iiij. Qui biberit ex aqua quã ego dabo ei: fiet in eo fons aq̃ salientis in vitam eternã. Ipsa naq̃ ptulit fontẽ paradisi. s. filium suũ. q̃ aquas graꝫ suaꝫ oĩbꝫ sitiẽtibus gratꝫ ⁊ abudãter effudit dicẽs Isa. lv. Oẽs sitiẽtes venite ad aq̃s. ⁊ q̃ nõ habetis argentum venite tẽ. Sil'r ⁊ beata ẽgo nos inuitat ad extinguendã hãc sitim: ⁊ ait Can. v. Bibite amici mei ⁊ inebriamĩ charissimi. Hec em̃ est illa aqua ab ipa dña nra nobis ꝓcurata. q̃ sola inebriare facit ebrietate ꝓpria. de qua ꝓpheta inq̃t deo ps. xxxv. Inebriabunt ab vbertate domus tue ⁊ torrẽte voluptatis tue potabis eos. ¶ Quintꝰ lapis dr asterida. ⁊ est gẽma cãdida infusam ꝓtinẽs lucẽ sicut stellã int⁹ se mouentẽ. redditq̃ solis radios candidãtes. vt dr in li. de pp. rez. Ex qua figuraꝫ ipsa gliosa ẽdo que fulsit vt stella Unde ea predictum fuerat Nume. xxiij. Orietꝫ stella ex Jacob ⁊c. Reddiditq̃ radios solis

P Astrion

Q Allectorius

R asterida

candidantes. Sol em̄ iste est xp̄s q̄ habz radios igneos q̄ ad diuinitatē iuxta illō He/bre. xij. Deꝰ noster ignis est. Et iō dr Dañ. vij. Fluuiꝰ igneꝰ rapidusq; egrediebaꝫ a facie eiꝰ Sz iste lapis in se recipiēs hos radios iuxta illud Job. xl. Sub ipō erāt radij solis Fecit eos candētes p hūanitatē. Un dicitur

S Amatistes

Dañ. vij. Antiquꝰ dierꝫ sedit: vestimētū eiꝰ albū sicut nix. ¶ Sexꝰ lapis dr amatistes. q̄ (vt ait Jsi. li. xvj. ethim. c. x.) si tangit vestē igni appoꝛtā: ignis nō appꝛopinqt. et in igne ponit nō cōburit. z oibꝫ magoꝛ maleficijs obuiat z resistit. Que ꝓpetas ꝯgis imaculate ꝑseruatōz a pctō significat. Nā vestis aie dr coꝛpꝰ. eiꝰ aūt aīa tangēs. i. intrās eius coꝛpꝰ qō rōe ozgis erat igni ꝛcupiscētie apponēdū: ex fruite sibi a xo indita ipm ab oi ꝛcupiscētia z igne carnal' voluptatis ꝑseruauit. arqz ingrediēs naturā humanā pecca to originali ignitā cōbusta nō fuit. q̄nimo illesa penit i illa pmanēs: omnē magoz. i. demonū malicīā dbellauit. ¶ Septimꝰ lapis

T Berillꝰ.

dr Berillus. q̄ (vt dr in li. de pp̄. re.) venit de India. z ē coloris aurei. z dr hre fruteē ꝛ pericula hostiū. z ꝛ lites facere inuictū z mitē. et valere ad bonū ingeniū. z hoiem magnificare. z amoꝛē ꝛuigalem nutrire. Sz hoz determinatōe dimissa. vnā solā ꝓpetatē eiꝰ declarabim' q̄ ponit in p̄dicto libro. s. q̄ oculos humidos sanat. Si q̄s g̃ er aliq̄ hūiditate cecitatē incurrerit: fruite huiꝰ lapidis visum recuperabit. Sic igit cecitas (vt ait Cōstātinꝰ) est miserrima oīm passionū. ita iste lapis curatiuꝰ cecitatꝫ ē maxīe ꝑciosus. Cecitas aut

Mala cecitatis tā aie q̄ coꝛporis

has malas ꝛditōes hz. Primo em̄ sine vinculo carcerat z ligat. Scdo iudicium tollit. Un inqt phs. j. phit. q̄ cecꝰ nō iudicat de coloribꝰ. Tertio decipit i accipiēdo vnū p altero: vt argentū p auro tē. Quarto trāseūdo pontes vl' malos passus cogit plꝰ credere cecus cani q̄z sibi. Quinto sepe timet vbi nō ē timēdū. z ecōtra. Sexto sepe cadit. Septio nūq̄z est securꝰ. Octauo aliq̄n se putat tectū: z oibꝫ est ꝛspicuꝰ. Nono facie eleuat versus solē: z a sole non illuminat. nec aliq̄d videre potest. Decimo si puerꝫ ductoꝛē suū verberat ab eo punit z deserit. Licet aūt magna infirmitas sit cecitas hec coꝛpalis: maioꝛ tamen est spūalis. s. pctī. Que ꝓmo facit aīam captiuam diabolo. q̄ a quo q̄s supatus est: eius' z seruꝰ est. q̄. Pet. ij. Scdo iudiciū rōnis obnubilat. sicut de pctō ire dicit Latho. Jra impedit animū ne possit cernere verꝫ. Et de ist duobꝫ malis inqt Boeci' in. j. de ꝛsolat. loquēs de aīa passionibꝫ inoꝛdinatꝫ ceca: nubila mens est Uinctaq; frenis hec vbi regnāt. Tertio talis cecus magꝫ eligit mūdi vanitates q̄z celestes z eternas diuitias. Quarto plꝰ credere vult latrātibꝫ z susurrātibꝫ q̄z dei ꝓdicatoribꝫ. Quinto timet vbi nō est timendum. iuxt illō ps. Trepidauerūt timoꝛe vbi nō erat timoꝛ. Timet em̄ offensam hoium z nō offensam dei. Timet mala tpalia z ñ eterna. Sexto sepe cadit in aliq̄d aliud pctm: q̄ nihil est abominabilꝰ. vt ait Augꝰ. in meditatōibꝫ suis. Dic nāq; Bre. in moꝛ. Peccatū qd̄ p pniam nō diuinit: moꝛsuo ponderē ad aliud trahit. Septimo sp est in piculo damnatiōis: scies si licēt noꝛere ē esse damnatus. iuxt illud qd̄ de pctōꝛibꝫ inqt ps. Descendant in infernū viuētes. Octauo scelera sua fiūt publica. z ipe cecus credit se non videri. Et ab oīmbꝫ signat' digito z nō credit. Nihil em̄ occultū qd̄ nō reuelet. Matth. x. Nono oꝛat z nō exaudit. q; pctoꝛes de nō exaudit. Joh. ix. Decimo angelū ductoꝛē suū ꝛdenit: q; nō facē ꝛm eiꝰ monita. Et ille dicit eī dicēs illud Hiere. lj. Curauimꝰ babylonē et nō est curata: derelinquam' eā. Ubi glo. ait. Medici sunt angeli. q̄s a nob repellimus: dū eoꝝ ꝛsilio nō acq̄escim'. qd̄ ē intelligēdū ꝛm sanctū Bonauē. i. ij. dis. q. angel' nos dr delere re: qñ eiꝰ custodia nō hz effectū tē sine fructu q̄ ad nos. O grādis infirmitas! O maxīa egritudo. O mīsera mortalitū ꝛditio. Attēde z ꝛsidera vñ optatā possis recuperare salutē. O cece pctoꝛ que mūdana uoluptatū humiditas excecauit de qua dr Job xlj. Habitat i loc humēt. s. diabol' vt excecare possit voluptuosos. Recurre ad medicam q̄ te pōt z desiderat pfecte sanare. Ipa ei (qz multos quottidie sanat cecos) dicere pōt illud Job. xxix. Oculꝰ fui ceco. Dic q̄ ei. O altra. o supma. o incomparabilis cherubina: illumina oculos mētis mee. vt aliquādo videre merear in patria celesti filiū tuū speciosum forma p filios hominū: z facie tua decoram z pulcra nimis ¶ Tertio loco thꝛoni coronauerūt beatā ꝙginē sep̄tē alios lapides pciosos in eiꝰ coꝛona imponēres. Dicunt aūt thꝛoni sedes eq̄tatis. vel sedes dñi. eo q̄ dñs p eos iudicia sua discernat z i eis iudicando sedeat. In ipis ei singulariter relucet iudicij rectitudo. ꝛm q̄ ait Diony. vbi s. Et isti depingunt' i coloꝛe flauo. q̄ est medi' inf rubeuz z albū. z significat rectitudinē iudicij participatis de iusticia z miscōia. eq̄tas em̄ dr mediare inf miscōiaz z iusticiā ¶ Primꝰ aūt la-

U

Lalauꝰ.

pis dr calculꝰ.q̃ vt dr in li.de pp̃.re.ẽ rotũdus atq; durissimꝰ.purꝰ.7 ex omi pte leuissimus. vñ 7 electũ dilectat. Huic aũt ꝯrius est aliꝰ lapis q̃ dr scrupulꝰ. Est em̃ asprimꝰ. si inter pedẽ 7 calceũ iciderit: valde nocet. 7 ab eo sacra dicunt scrupea. i. aspa. vt ait Jsi. xvj li. ethi. c. iij. Hic aũ calculꝰ significat purissimã ỹginẽ Mariam. q̃ ẽ leuissima in q̃ntum nũq; habuit aliq̃ pondꝰ pcti. rotũda q̃ rotũ orbẽ gyrat sua misdia. iuxt illd q̃ ipa ait Eccli. xxiij. Gyrũ celi circuiui sola. Est autẽ durissima dmonibꝰ. ꝫ mãsueta hoibꝰ. Un ei canit eccl'ia. Uirgo singularis inf'ocs mitis. Et aũt est ꝛriꝰ scrupulꝰ. i. diabolꝰ q̃ insidiat calcaneo eiꝰ Unde dixit dꝰ ipi dmõi Hen. iij Inimicitias ponã inf'te 7 mulierẽ. 7 semen tuũ ac semẽ illius: 7 tu insidiaberis calcaneo eius. ¶ Secũdus lapis dr sardonicꝰ siue sardonyx. q̃ (vt dic Jsi. xvj. ethi. 7 ponit in li. de pp̃. re.) ostat q̃ tribꝰ coloribꝰ. Nã niger est i imo cãdidꝰ in medio. 7 rubꝰ q̃si miniũ in supremo. Jtẽ hec sola gẽma i sigillãdo dcere sꝫ stãtia nihil euellit. Inuenit aũt apd arabes 7 Jndos. 7 luxuriã repellere dr. ac valere ad hũilitatẽ 7 pudicitiã. Hui aũt lapidis pp̃etas dñe nostre corone optime conuenit. que fuit nigra in imo p hũilitatẽ. itẽ illd Can. j. Nigra sum 7c. Sz cãdida i medio p puritatẽ mẽtis 7 carnis ỹgitatẽ. iuxta illud Eccli. xlviij. Pulcritudinẽ candoris eiꝰ admirabit oculꝰ 7c. Jtẽ rubea i supmo: p feruẽtẽ charitatẽ. iuxta illud Prouer. vlt. Purpura indumentũ eiꝰ. Purpura em̃ rubeũ habet colorez. Jtẽ ipsa sola bñdicta ỹgo generãdo filiũ nihil de pcti corrupt̃one accepit. Et decet suos devotos esse castos in corpibꝰ. hũiles i cordibꝰ 7 pudicos in moribꝰ. Recte ĝ figurat p gemã sardonicã. de q̃ dr Job. xxviij. Nec lapidi sardonico pciosissimo. Ipa em̃ ẽ pciosissima 7 nob utilissima gẽma. ¶ Tertiꝰ lapis dr carbũculꝰ. q̃ est pciosissimꝰ. sic dictꝰ. qr lucet vt carbo ignitus. 7 lucet in tenebrꝫ adeo vt flãmas ad oculos vibret vt ignis. Color eiꝰ est igneꝰ 7 candidã ꝫ venã. 7a grecis dicit antros. a vulgo rubinꝰ. a q̃busdã balagius sed sunt diuerse spẽs carbũculi. q̃z. xij. assignt Jsi. li. xvj. ethi. c. xij. 7 gignit in Lybia ẽm eundẽ. Hic aũt lapis significat btissimã ỹginẽ. q̃ nobis peccatoribꝰ lucet in nocte huius vite. 7 mittit ad oculos nr̃i intellectꝰ radios suos nos illuminãtes. Candidã q̃ꝫ habuit venã. qr mũdo lacte dcelo missꝰ in sua vbera: filiũ suũ portauit tam suaui veua. Huiꝰ etiã sunt duodecim spẽs. qr ipa duodecĩ apostolis doctrinã dedit de filio suo. 7 taliter eos illuminosos fecit vt postea p vniuersum orbem discurrẽtes: radijs veritatis corda mortaliũ illustrarẽt. ¶ Quartꝰ lapis dr Chrisopassius. q̃ venit de ethyopia quẽ lux celat 7 p dit obscuritas. De nocte em̃ est igneꝰ: dr die aũt aureus. vt ait Jsi. vbi s. 7 ponit in li. de pp̃. re. Recte igit hic lapis ponit in corona ỹginis: vt significet q̃ ipa genuit eũ qui per chrisopassum figurat. s. dñm nr̃m Jhm xpm Quẽ lux inaccessibil' claritatis siue diuine celat ab oculis mortaliũ. inf illucꝫ q̃ ipse ait Exo. xxxiij. Nõ videbit me hõ 7 viuet. Deũ em̃ nemo vidit vnq;. Joh. j: Sz i nocte huius terrene vite palliabilis est vilus 7 cognitus in nr̃a infirmitate. ac vestit̃ hũana carne. Unde dicebat apl's Thome. Uide manꝰ meas 7c. Et sequit. Quia egoipse sum. Joh vlt. ¶ Quintꝰ lapis dr calcedoniꝰ. q̃ figurat beatã ỹginẽ rõne generatõis. qr vt dic Jsi. vbi s. supno imbre generat. Et silr ipa b. ỹgo fuit generata supno imbre. i. diuina gr̃a cooperãte. s. p miraculũ ex parentibꝰ sterilibꝰ. sicut legit in hystoria de natiuitate ei. De hac aũt generatiõe firmẽtio Aỹoc. xj. vbi dicit Fundamentũ tertiũ calcedoniꝰ. Tria enim sunt hũani generis fundamẽta. Primũ est gr̃ia. sicut in his q̃ producti sunt imediate a deo. vt Adã p creationẽ. 7 Euã p miraculũ dcosta. qd totũ fuit ex gr̃a liberali. Secũdũ fundamentũ est natura. sicut in his q̃ producunt p viã generatõis absq; miraculo. sic oes coit generant hoies. Tertiũ ỹo est mixtũ ex gr̃a 7 natura. sic in his q̃ producti sunt p gr̃am de parentibꝰ sterilibꝰ. 7 sic fuit b. ỹgo. Et lõ ipsa fuit calcedoniꝰ hñs tertiũ fundamẽtũ. Dicit etiã calcedoniꝰ rõne inuẽtiõis. Nam (vt ait Jsi. vbi s.) ad repcussum lune plene inuenit Quasi ei plenitudo lune. i. plenitudo gr̃e fuit q̃n brã ỹgo nata est: 7 mr̃ saluatoris iuẽta. Propr̃ qd inq̃t apl's Hal'. iij. At vbi venit plenitudo tpis: misit dꝰ filiũ suũ natum ex muliere 7c. Jtẽ dr calcedoniꝰ rõne colorationis. qr calcedoniꝰ pallido colore est colorat. Pallor aũt ꝓuenit timẽti. qr timẽtes pallescũt. Jtẽ ꝓuenit abstinẽti. Unde abbas Jsaac de syria in suo li. de vita solitaria siue monastica ait. q̃ dcor monachi ẽ pallor 7 macies. Q; aũt b. ỹgo habuerit pallorẽ timorꝰ: patz Eccli. xxviij. vbi ipa appellat mater timoris. De abstinẽtia ỹo eiꝰ latꝫ dicit i. iij. pte pncipali hoꝝ opis. ser. iij. pte. iij. 7 silr de dono timoris eiꝰ i eadẽ pte. ser. vj. pte. v. Dicit etiã calcedoniꝰ rationeꝝ vigoris. qr vt dicit in lib. de

X Sardonicus.

Y Carbũculus

Z Chrysopassius

A Calcedoniꝰ

ppō.re.hic lapis sculpture resistit. Nā tāte soliditatis est vt nō sit susceptiu⁹ incisiōis ⁊ extranee susceptōis Et sūr b. ygo nulli⁹ carnalis impssionis seu corruptōis susceptiua fuit qz ygo aīa ptū. in ptu. ⁊ p⁹ ptū extitit. Dicit aūt Diascor⁹ (vt recitat in li. de pp. re.) q⁹ iste lapis valet ad vincēdas cās. ⁊ ꝫ illusiōes ⁊ monū. q ppetas ꝫuenit gliose ygini. q aduocādo p nob apd ēū: nos vincere in oi causa facit. ⁊ ꝫ dēmonū ipugnatōes ⁊ illusiōes defendit. ¶ Sext⁹ lapis dr Erisolit⁹ venies de ethyopia. de q dr in li. de pp. re. q lucet vt aru. ⁊ q terret ⁊ fugat dēmones. ⁊ iuuat ꝫ timores nocturnos ⁊ ꝫfortat intellectū ſm Diascō. q oīa ꝫpetūt btē ygini Jtē ibidē dr q iste lapis melācoliā minuit aut depellit. Est autē melācolia humor spissus ⁊ grossus ex fece et turbulētia sanguis generat⁹. Et dr a melon qd est nigz ⁊ coli: qd ē humor. vñ melācolia dr niger humor. ⁊ a philic̄ colera nigra appellat cui⁹ sunt ples mali effect⁹. Primo em istā colerā nigrā hntes sp tristes sunt sine cā alia ab ipa colera. Un interrogati qre sic tristēt: rñdet se nescire Scdo (vt dic̄ Galien⁹) mortē timēt pl⁹ q̄z debet. q⁹ fum⁹ melācolie occupat cerebz. Tertio leui cā plāgūt. Quarto ptinacit tacēt. Quito se putāt plurz esse q̄z sint. Sexto melācolia infirmitates ⁊curabiles facit. Septimo difficil' est cognitōis de q̄ infirmitate fit mētio i. l. ij. ff. de edil. edic. Lōtrarios aūt effect⁹ habuit b. ygo. q̄ pmo sp leta fuit p ꝫscie serenitate. dicēs cū apl'o. ij. Loz. j. Glia nra hec ē testimoniuz ꝫscie nre. Scdo mortē nō timuit trāsitura ad vitā infinitaz plenā gl'ia. Un dicebat cū eodē apl'o. Mihi viuere xps ē: ⁊ mori lucz. Phil'. j. Tertio pepit eū q̄ cām flet⁹ abstulit. Un Aug. in q̄t Eua lachrymas. Maria gaudiū i vēre poz tauit. Quarto ñ tacuit ptinacit sz cito rndit Ecce ācilla dñi. Luc. j. Quito nō se putauit plurz ee: sz se vilē reputauit di. Respexit hūilitatē ancille sue. Sexta sp fuit sana ⁊ fortis De ipa ei sola dr p excellētiā Prou. vl. Mulierē fortē q̄s inuenier? Septio fec ēū nobis cogscibilē, ⁊ hītu carnis sitez nob Lōgruit g̃ h lapis cozone ygis. q fuit plena letricia ⁊no melācolia. Et q ipaz a nob melancoliā expellit: ⁊ letriciā atq exultatōz animis nris infundit. ⁊ ppē h appellat letricia isr'. Judith. xv Un q̄libet ei⁹ deuot⁹ pt illi dicere illd ps. xiij

L Dedisti letriciā in corde meo ¶ Septim⁹ lapis dr Celidoni⁹. cui⁹ due sunt spēs. Aliqui em celidonij sunt nigri. ⁊ alij ruffi. Celidonius niger (vt dr i lapidario. ⁊ i li. de pp. rez).

B Erisolitus

Propetates melancolicorum

Celidonius

facit ꝫ nociuos humores ⁊ febres. ⁊ lot⁹ aq̄ sanat oculos. Ruffus aūt (vt dr i loc' pallegat') inf alias ppetates valet ꝫ antiquū dolorē. ⁊ ꝫ insaniā. ⁊ ꝫ lunaticā passiōz. Lūatici ār dic̄ illi q̄ incremētū lune vl' ei⁹ decremētū timēt. ⁊ marie i capite. Corpa ei nra sb iecta sūt corpib⁹ celestib⁹. vt dic̄ Albert⁹ i suo introductorio i astrologia. Et cerebz maxime patit ex influētia lune. Huic aūt bñdicte ygi luna nō ē dōnata. sz ipa illā hz sb pedib⁹ suis. Apoc. xij. Jtē ei oīa corpa celestia obedi unt. snp q̄b ē exaltata Un ipa p dixerat illd Isa. xxviij. Sup astra celi exaltabo soliū meum. Et ideo merito est Celidonio cozonata. D

¶ In scda q̄z hierarchia dicunt ee tria loca triū colorū ſm ꝫditōes triū ordinū angl'orū Prim⁹ loc⁹ dr purpure⁹ in q̄ sunt dnationes Color aūt purpure⁹ pl⁹hz de rubedine q̄z de albedine. ⁊ pl⁹ hz de albedine q̄z de nigredine ⁊ inuenit i q̄busdā cōchulis marinis p modū guttaz sanguineaz. que addite colori rubeo acuūt illū colorē. vt ait Jsi. xlix. ethi. c. de tinctur?. Et h color ꝫuenit ordini dnationū. q̄ (vt ait Dio. vbi s.) suadet. q̄ instruūt nos de ponere fruilē timorē. ⁊ totaliter i ēū ferri. Et iō ꝫgrue describūt i loco purpurei color?. q̄ acuit rubedinē. i. accit sanguinē spargēdū. p xpo. vt nō timeam⁹ eos q̄ occidūt corp⁹. Matt. x.

Jste aūt dnationes ponūt. vij. lapides pciosos i cozona ygis. Quoz ꝑm⁹ dr cristall⁹ q̄ ex aq̄ frit i glacie. ⁊ ex glacie mlti tpis frit i lapidē duz. ⁊ trit⁹ ac cū melle potat⁹ vtera pleт lacte: si ex cā calida lac sit amissū. vt ait Diascō. ⁊ ponit i li. de pp. re. Q⁹ aūt cristall⁹ generet ex aq̄. patet Brist i li. methe. ⁊ Brego. in mor. de q̄ scptura sacra expssaz mētiōez facit. Eccli. xvij. dicēs. Flauit aq̄lo ⁊ ꝫgelauit cristallū ab aq̄. Iste aūt lapis ꝫuenit btē ygis cozone. i signū q⁹ ipa fuit i mltitudine aquaz. i. tribulationū. de q̄b dixi i. x. pte ꝑncipali h⁹ opis. ſmōe. j. Un poterat dicere cū pphēta ps. lxviij. Saluū me fac de⁹ quonīa intrauerūt aq̄ vsq̄ ad aīam meā. Sz ipa i ipis aq̄s facta est magz firma: solida ⁊ dura. i. pstans q⁹ diuie i oib⁹ se ꝫformabat volūtati. Jtē ex aq̄s generata ē. i. mltitudine ac plenitudine graz? pstipata ⁊ ornata. Ipa q̄z vtera sancte mris eccl'ie. i q̄b⁹ dēcerat lac ex nimia caliditate plecrōis. replent lacte doctrie? educādis puerz. i. nouellis i fide. Un dicere pōt cū apl'o. j. ad Loz. iij. Lac vob potū dedi: non escā. Oēs g̃ dēbem⁹ istd lac mellifluum ⁊ suauissimū degustare iuē illd. ij. Pet. ij. Quasi mō geniti infantes lac cōcupiscite. ¶ Secūd⁹ E

Eristall⁹

Ceram⁹ lapis ꝺr ceram⁹ hñs colorẽ ceruleũ.ꝛ inuenit in germania.alter aũt inuenit i hyſpania rutilas vt flãma.ꝛ vterq; cadit ꝺe loc; tonitrui ꝛ ꝺr ℨ vim fulgur; opitulari.vt ait Iſi.xvj. ethim.c.xiij.ꝛ ponit i lapidario.ꝛ in li.ꝺe pp. re.vbi etiã ꝺr q⁹ valet in plijs vincẽdis et ad dulces ſomnos.O ſtulti.o populares:q̃ vota faciũ ſolũ alitꝫ ſctis.credentes q⁹ hi ſoli habeãt autoritatẽ ℨ grãdinẽ ꝛ tonitrua ꝛ ceti ſagittã.Uerꝫ ẽ q⁹ ipi pñr iuuare.ſꝫ nõ ſine ꝟgine bñdicta.Sagitta celi eſt peſtilẽtia.fames.bellũ.infirmitas.ꝛ caſus repẽtinus.ac oĩs adũſitas.ꝺe qbꝫ inqt Deus.xxxij.Inebriabo ſagittas meas ſanguie.Et dauid.ij.Regũ.xxij.ꝺe ipis ait.Miſit ſagittas ſuas ꝛ diſſipauit eos:fulgura multiplicauit ꝛ ꝯturbauit eos.Si vis q̃ ab his ſagittis liberari recõmẽda te ꝺeuote brẽ ꝟgini.Et tũc verificabit i ea illꝺ pſ.xc.Scuto circũdabit te ꝟitas ei⁹.nõ timebis a timore nocturno.A ſagitta volãte i die:a negocio pãbulãte i tenebr;:ab incurſu ꝛ ꝺemonio meridiano.Si vis etiaꝫ hẽ victoriã in plijs ℨ q̃ſlibet hoſtes:ad ipam victorioſiſſimã diam recurre.ꝛ ſpare poteꝫ ab oĩ potẽte affuturã victoriã.ij.Mach.xij. Faciet q̃ꝫ te hẽ ꝺulciſſimũ illũ ſomnũ.ꝺe q̃ ꝺr pſ.cxxvj.Cũ ꝺederit ꝺilectꝫ ſuis ſomnuꝫ ecce hereditas ꝺñi filij merces fruct⁹ vẽtris

F Lozall⁹. ¶Tert⁹ lapis ꝺr Lozall⁹.ꝺe q̃ ꝺic Iſi.i.c.ꝺe gemis rubeis.q⁹ naſcit i mari rubro.ꝛ q̃ꝺiu tegit aq̃s lignũ ẽ.ſꝫ ſtatim q̃n extrahit ꝛ tangit aere i lapidẽ indurat.ſũt aũt rami ei⁹ ſb aq̃ cãdidi ꝛ molles ꝛ extracti cũ rhetibꝫ rubescũt ꝛ lapidificãt.Quãꝺo aũt apꝺ nos pcioſa ẽ indica margarita.tãto pcioſior ẽ lozall⁹ apꝺ Indos.vt ait idẽ Iſi.vbi ſ.vbi etiã ait q⁹ magi hũc ꝺicũt reſiſtere ℨ fulmẽ.ꝛ idẽ etiam ꝺr i lapidario.ꝛ i li.ꝺe pp.re.ſcptũ ẽ.Ipſe.ſ.lozalli eſt mira poteſtas.Fulmia.tiphones:tẽpeſtates q; repellit.Eſt aũt duplex.ſ.albus ꝛ ruffus.ꝛ nũq; vltra ſemipedẽ lõgior inuenit.Ruffus aũt maxie valet ℨ oẽm fluxuꝫ ſanguis.ꝛ ℨ epilẽtiam.ꝛ ℨ diabolica ꝛ vana mõſtra.mlt̃iplicat fruct⁹ ꝛ valet ad expeditẽꝺos fines ꝛ pncipia negocioꝝ.hec ibi.Que ſꝫ nõ ſint oĩa ꝛa:tñ ipa bñdicta ꝟgo hꝫ has oẽs pp̃etates.vt pt ℨ excellẽtias ſpeculãtſ. Dic aũt Zeroaſtes q⁹ lozall⁹ marie ꝯfert lozet.ꝛ ipa ꝟgo lor nim ꝯfortat ꝺas nob ſpem eterne ſalutꝫ.Uñ q̃libet ei⁹ ꝺeuot⁹ ꝺicere põt illꝺ Ecci.lj.Letatũ ẽ lor meũ i ea ¶Quart⁹

B Lorneolus lapis ꝺr Lorneol⁹.ꝺe q̃ ſcptũ ẽ in lapidario. q̃ inf alias pp̃etates valet ad mitigandum iras.Cũ igit ꝺe pr noſter celeſtis merito ſit ℨ nos irat⁹ ppt pcta nra.ꝛ ꝺe iure poſſet nos ꝑnare hereditate celeſti.q; fecim⁹ ei iniuriae.et cũ malefactoꝛibꝫ ꝯuerſati ſum⁹:ꝛ facti ſum⁹ malefactores cũ eis.ꝛ alia mlta mala perpetrauim⁹.q̃bꝫ ſm leges pt filij ꝑuari hereditate paterna ꝺe q̃bꝫ hẽ in.§.cãs.in auth.vt cũ ꝺe appel.co.col.viij.ꝛ p glo.in.c.q̃ntaallis.ꝺe iureiu. Iſte tñ lapis pciolſſim⁹ adeo irã ei⁹ mitigauit q⁹ (remiſſa oĩ offenſa) i numero bonoꝝ filioꝝ nos recepit Uñ ꝺo ſic ab ea mitigato:ipa inqt illꝺ pſ.lxxxiij.Mitigaſti omnẽ irã tuã.aũtiſti ab ira ĩdignatõnis tue.Et eccl̃ia ei ꝺic̃.Motũ fluctuũ ei⁹ tu mitigas. pſ.lxxxviij.Nos igit q̃ ꝑius eram⁹ ire filij. mediãte ipa ꝟgine facti ſum⁹ filij ꝺei.Undeſctus Maxim⁹ i q̃ꝺã ſmone ait.Eua poſteros ex ſua carne naſcẽtes trãſmittit ad iferos bñdicta Maria ex ſua ple naros ꝺirigit ad celos.Ex carne Eue ꝺicũ t filij hoĩm nati.ex brẽ Marie filio renati ꝺicũt filij ꝺei.Ledat g̃ nũc ip:operiũ Eue.q: vnuſ ſum⁹ letꝫ p ptũ ſctẽ ꝟgis Marie. Hec ille. ¶Quint⁹ la- D pis ꝺr ꝺionilia. Iſte ãt lapis ſi aq̃ ꝓterat vi Dioni num ex ea fragrat q̃ꝺ ebrietati reſiſtit.vt ait lia Iſi.xvj.li.etht.ꝛ ponit in li.ꝺe pp.re. Ipa ãt ꝟgo tacta ꝛ ꝓfricata aq ꝺiuie gre. fragrauit nobis illuꝺ vinũ ꝺulciſſimũ q̃ꝺ lerificat coꝛ hoĩs.pſ.ciij.Uinũ inquã illꝺ q̃ mũdane voluptatꝫ ebrietatẽ extinguit.ꝛ q̃ꝺ cõfortat ſtomachũ.ꝺe q̃ moraliꝫ exponi poſſꝫ illud.ij. Thim.v.Modico vtere vino ppter ſtomachũ.Illꝺ ꝺico vinũ q̃ꝺ ꝓfortat amaricatos ꝺe q̃ ꝺr Prou.xxj.Date ſicerã merẽtibꝫ ꝛ vinũ his q̃ amaro ſunt coꝛde.In ſignũ aũt huius ꝑpetatꝫ ꝟginal.aq̃ꝫ idrie ad nuptias ſẽ in vinũ ꝯuſe.Joh.ij.¶ Sext⁹ lapis ꝺr ꝺia- J docos.ꝺe q̃ ꝺr i li.ꝺe pp.re.q⁹ ẽ apt⁹ ad rñſa a Diado ꝺemonibꝫ obtinẽda.Hic ãt lapis appellat̃ ſa cos cer.ꝛ quẽ mos ſternit abhoꝛrer.vt ꝺr in lapidario.Briſſima ãt ꝟgo oĩa q̃ vult rñſa obtinet a ꝺemonibꝫ illꝰ iuitꝫ.Nã ſic boni angeli amoꝛe obꝺiũt regine celi.ſic ꝺmões timoꝛe Ipa q̃ꝫ moꝛiẽtes i pctõ mortali abhoꝛrer.et nullũ eis auxiliũ pbet. ¶Septim⁹ lapis ꝺr k E lectrũ.Hic aũt lapis ex q̃ꝺã arboꝛe fluit q̃ Electrũ. ꝺr ſuciũ.ꝛ q̃ñ pmo fluit ꝺe arboꝛe hꝫ liquoꝛe gũmi.ſꝫ p⁹ indurat caloꝛe vl frigoꝛe in duriciẽ lapidis pſpicui.vt ꝺr in dicto li.ꝺe pp.re. vbi etiã ꝺr q⁹ clari⁹ lucꝫ iſte lapis q̃ꝫ quecũq; metalla.ꝛ pdit venenũ.Aliud ꝟo ſ gen⁹ electri q̃ꝺ eſt metallũ.ſꝫ ꝺe h̃ ad pñs nõ loq̃mur Dico ãt q⁹ hꝰ lapidis pp̃ietas ꝛgruit brẽ ꝟgini.Nã p metalla ſignificãt ſcti in quibus ſculpit imago diuina.aut illud q̃ꝺ in figuraꝫ

dr Ezech. xl. In ipis ostijs tēpli cherubin et sculptura palmaꝝ tē. Sup oia aūt ista metalla ꝟ lapis ꝟginē⁹ fulget. Ipa ei btā ꝟgo tota fuit i lumie diuie claritatꝭ absorpta: sic aḡla altissime volās i lumie solis magꝭ celo appropinqt qꝫ alie aues. Trē diaboli insidias latētes ꝟb specie bni. z ei⁹ venenosas suggestiones pdit z manifestat. Diabol⁹ em se pe se trāsfigurat i angelū lucꝭ. vt dr ij. Cor. xj. ¶Scds loc⁹ dr nigri coloꝭ. Est aut ni gredo ꝓuatio claritatis. Im phm in li. de sen. z sensa. Qui locꝰ ꝓuenit ꝑncipatibꝫ quoruꝫ officiū est instruere qualit hoies grad⁹ inferi oris tenēt subdi hoibꝫ grad⁹ supioris. et vt se ꝓuatos extimēt omi reuerētie claritate in compatiē supioꝝ quoꝝ mādata suscipiant quasi a supno lumine. Hi aūt angli sūt offerūt i corona ꝟginali. vij. ꝓciosos lapides. qꝝ ꝑm⁹ dr Ethites. q (vt dr in li. de pp. re.) iuenit in littore marꝭ indici z pfici. z ē coloꝭ punicei. sicut dr in lapidario. z est duplex vt ait Isi. vbi ḡ. masculꝰ z femia. z sp bini iuenit in nidis aḡlaꝝ. nec sine his parere valz aḡla. z ꝓpter ꝟ aquila istos lapillos seruat i nido suo. De ꝟ etiā lapide dr i lapidario. z i dicto li. de pp. re. q cōfert ad sobrietatē: z ad augendas diuitias z amorē. z ad victoriā et fauorē. z q appositus pgnantibꝫ facit eas cito parere. Hic aūt lapillus masculus significat feruorē charitatis ꝟgis bndicte. Alter ꝟo femellus significat humillimā ei⁹ ꝟginitatem. Nos em duos lapides aḡla nra diuina in nido cordis sui posuit. z sic eternuꝫ xi filiū sine aliqua integritatis sue violatione parturijt ¶Secund⁹ lapis dr emathites. q (vt dr in li. de pp. re.) venit de affrica z india vt etiā inqt Isi. xvj. li. ethi. Et valere dr ꝫ oculoꝝ dolores. z hz ꝟtutē ꝫstringēdi fluxū sanguis. z dr ab emat qđ est sanguis. z thites qđ est sisto sistis. vñ pdest sanguinē vomēribus. z dissentericis singulare psidiū ē. hz etiam ꝟtutē ꝫ venenū z serpētis morsum. Sz de his pprietatibꝫ q oēs ponūt in pallegato lib. pprietatū rer. z singlē pūt dtē ꝟgini applicari. solū dico q sic serpes antiquus momordit pthoplastos pcto supbie q est initiū oīs pcti. vt dr Eccī. x. Ita iste lapis diuinus sanauit eos. ab brissima ꝟgo sua humilitate. imo etiā ipm serpentē ꝓtriuit. Un Beda in quadā omel. inqt. Decebat vt sicut serpētis morsu etā corruit. ita serpētis interitu p mariā resurgeret. Sic aūt ex supbie radice oia vicia nalcunt. sic ex fonte hūilitatꝭ oia bona generant. z iō curata plaga. z interfecto spēte sanguis pctoꝝ restringit. z effluere cessat ꝟtute hꝰ lapidis. Sāguis inqꝫ ille de q inquit pro pphā Dauid ps. l. di. Libera me de sanguinibꝰ tē. ¶Terti⁹ lapis dr elictropia. et tē gēma viridis. guttis puniceis ac venis sanguineis supsparsa. Que si ponat in aq: radijs solis opposita eā ebullire facē. z aqm̄ in vase posita resoluit i nebulā. z post paululū resoluit i guttulas pluuiales. vt dr i dicto li. de pprī. re. vbi etiā sic hz. Hec gēma videt posse facere mira. Nā posita i pelui i aq clara radios solis mutat. z ex aerꝭ repcussiōe obumbrare videt radioꝝ solariū claritatē z qndā iducere i aere sanguineū coloꝝ. ita vt qndā sol eclypsim facere videat. Et ppt hꝰ Elictropia id est solis auersio nuncupat. z hꝰ exposse dicit Isi. z Diasco. Et i lapidario dr. Ex re nomē hns ē elictropia gēma. Que solis radijs i aq subiecta bacillo. Sāguineū reddit mutato lumie solē. Eclysimqꝫ nouā terrꝭ effundere q rit tē. Et dicē Isi. q p hꝰ manifestat incātatorum z magoꝝ stultricia: q i suis pdigijs gloriāt. Illudit em hoim aspect⁹ i his q opant: sic facit gēma supdicta. Hec illa. Hec aūt gemma figurat b. ꝟginē Mariā. q qsi palliauit diuinitatē hūanitate. z potētia infirmitate. z sic sol diuinitatꝭ xps qsi obscurat⁹ iduit sanguineū coloꝝ i colūna. z i cruce: qñ exiuit de corpe ei⁹ sanguis p̄ciosus. Et de hꝰ tangitur Eccs. xlij. vbi dr. Tenebrescat sol z lumē: z reuertāt nubes p⁹ pluuiā. Et Joheł. xij. Sol ꝟtet i tenebras z lūa i sanguinē ¶Quart⁹ lapis dr enidros. q vt dr i li. de pp. re. sp desudat z emittit lacrimas. nec m liqscit aliq mō nec fit mior. vñ i lapi. canit. Perpetui fletꝰ lacrimis distillat enidros. Qui velut ex pleni fontꝭ scaturigie manat. Hec aūt gēma figurat ꝟginē pissimā. Quis ei enarrare porit ꝓtinuū ei⁹ fletū. amaras lacrimas. suspiria. gemitꝰ q d morte filij sui. qñ euꝫ videbat in cruce agonizātē tē. de qbꝫ latꝭ dixi i. x. p. ꝑncipali hꝰ opis. ser. j. Licz aūt mlti ploraverit. inꝫ illd Treñ. j. Ploras ploraūit i nocte z lacrime ei⁹ i maxillis ei⁹. tñ ci⁹ patientie ꝟtus in aliq iminuta nō fuit. q sp volūtatē suam cū diuio bñplacito ꝓfirmauit. Un de illa dicit illud ps. lxxxiij. Ascensiones i corde suo disposuit i valle lacrimaꝝ in loco qđ posuit ¶Quint⁹ lapis dr epistites. de q dr in lib. de pp. re. q est lapill⁹ rutilās z rubicūd⁹. q soli opponit ignē z radios emittit. z si in aquaꝝ feruētē fuerit. priect⁹ cessat ei⁹ ebulitio z post modicū frigescit. vt dicit Isi. z Diasco. Trē dicitur coercere locustas z volucres. et nebu

Officiū pncipatus

Ethites

M Emathites

Elictropia

Enidros.

Epistites

las nociuas ac grãdines a fructibꝫ terre. Et sil'b. ꝟgo exñs iuꝛ̃ solẽ iustitie filiũ suũ tres radios emittit. Primũ ꝫ locustas. q̃ saliẽdo paꝛ eleuanť a terra. ⁊ significãt auaros. q̃ q̃ si vipe reptãt sup ťrã ⁊ oĩa deuozare volũt sua auiditate. iuꝛ̃ illũ Deut. xxviij. Locuste deuozabũt oĩa. Sꝫ b. ꝟgo radio suo illumĩans auaros: ipos ab illa auiditate liberat. Uñ de ipa dicit põt illud Exo. x. Flare fecit ventũ ab occidẽte vehemẽtissimũ. ⁊ arreptã locustã p/iecit in mare rubꝛ. ⁊c Scõm radiũ mittit ꝫ volucres ⁊ supbos. q̃ alte volare nitũť. ⁊ eos deijcit ad hũilitatẽ. iuꝛ̃ illũ Ecc̃i. xvij. Mit/tẽs lapidẽ i volatilia deijciet ea. Tertiũ radi/um mittit ꝫ luxuriosos. ⁊ facit frigidã aquã

Q Excelli/ceros q̃ ꝟ feruebat igne luxurie ¶ Sext⁹ lapis dꝛ excelliceros. q̃ inuenit in lybia. ⁊ ẽ distinctus xl. coloꝛib⁹. ⁊ iõ tale nomẽ accepit. atq̃ oculos aspicientis hois facit tremulos. vt dꝛ i li. de p̃. re. q̃ pp̃er. Ad etiã ipi bñdicte ꝟgini ꝟgruit Nã q⁹ de⁹ ꝫquerebať q. xl. ãnis offensus fu/erat a generatõe hac. ps. xciij. Jõ ꝟgo beata xl. diebꝫ p⁹ filij resurrectõꝫ assidue oꝛauit de/um p petoꝛibꝫ tãq̃ pia mr. Acť. j. Et isti. xl. dies fuerũt quasi. xl. coloꝛes isti⁹ lapidis pci/osi. Hic quoq̃ lapis ꝟgine⁹ oculos mẽtꝫ fa/cit tremulẽtos. q⁹ nemo rãti ingenij est q̃ re/cte ĩtueri possit ipsi⁹ ꝟginis dignitatẽ. Pos/sumus ꝑ tremere sꝫ ad plenũ intelligere neq̃/mus. ¶ Septim⁹ lapis dꝛ gagates. q̃ ꝑmo i

R Gagates sicilia in gagante flumĩe fuit repert⁹. ⁊ ab eo nominat⁹. de q̃ dꝛ i li. de pp̃. re. q⁹ incẽsus odo/re suo serpẽtes fugat. dẽmoniacos q̃ pdit. et dẽmonibꝫ ꝛtrari⁹ esse puťť. Jtẽ ꝟgitates ꝫ/dit fm Diasco. q̃ ait. q⁹ aq̃ ei⁹ bibita. si bibẽs est ꝟgo nõ vrinabit. Si nõ est ꝟgo: statim vrinã emittet: etiã ꝫ voluntatẽ suã. Jtẽ hec gẽma (vt in dicto li. dꝛ) attritu digitoꝝ cale/facta paleas leues sibi appositas attrahere ꝫsueuit. Jtẽ portata ꝫfert idropicis. q⁹ noci/uũ ꝫsumit hũoꝛẽ. ⁊ dꝛ ꝫfortare epar. Jtẽ ei⁹ pulueris appositꝰ dentibꝫ: roboꝛat debiles ⁊ la/xatos. Jtẽ multũ dꝛ valere ꝫ fantasmata et nocturnas dẽmonũ vexatiões. Jtẽ dꝛ sedare doloꝛes vẽtriꝫ: qñ stomach⁹ paruť casu aliquo subuersionẽ. Jtẽ valde accelerat partũ ⁊ ad/iuuat parturientẽ. Jt dꝛ i lapidario. De hoc etiã lapide dic̃ Jsi. q⁹ in aq̃ accẽdiť. ĩ oleo ꝟo extinguiť. qđ ẽ miꝛ. Hec ille. Licet ista sint mirabilia: tñ mirabiliꝰ ẽ ꝟgo bñdicta Etiõ ꝑ hũc lapidẽ pciosum ẽ significata. Nihil ei⁹ vnq̃ mirabili⁹ fuit q̃ q⁹ ipsi⁹ ꝟginis coꝛpu/sculũ rã breue ꝛtinuerit totũ deũ. totã de⁹ po/tentiã. totãq̃ ei⁹ sapiam ⁊ clementiã. Immo ꝛtinuit oẽs creaturas. q⁹ qđ ꝛtinet vas: etiã ꝛtinet vinũ vasis. Uirgo igiť ꝛtinẽs deũ in quo sunt oĩa: ꝫnter eũ creatoꝛe ꝛtinuit oĩa creata. O igiť admirabil' femĩa q̃ deũ peperit filiũ lactauit ꝟgo. ⁊ ĩ vtero tenuit cũcta tenẽ/tem. tulitq̃ ĩ brachijs oĩa ferẽtẽ. Jtẽ ipsa p dijt ꝟginitatẽ. q⁹ de⁹ nõ elegisset coꝛruptꝛaz in mrem. Jtẽ fugauit fantasmata ⁊ illusiões de monũ. q⁹ pepit eũ q̃ destruxit oĩa tẽploꝝ ido/la. ⁊ eiecit diabolũ de mũdi ꝑncipatu. iuxta il lud Joh̃. xij. Nũc ꝑnceps hui⁹ mũdi eijciet fo ras. Recte igiť h̃ lapis ponit' i coꝛona ꝟgis q̃ in aq̃ accẽdit. q⁹ in tpe tribulatois tãq̃ bona aduocata p nob̃ feruẽti⁹ oꝛat. Jn oleo ꝟo ex tinguiť. q⁹ tpe pspitatꝫ ad illã nõ recurrẽtes illi⁹ adiutoꝛio ꝑuant. ¶ Tert⁹ loc⁹ isti⁹ hie/

S Officiũ ptãtum. rarchie dꝛ cimbrij coloꝛis. q̃ a vulgo appella tur sanguis draconũ. Dũ em̃ elephãtes ipli canť ꝫ dracões: irruũt ipi elephãtes sup eos atq̃ ipos dracones obruunt. q̃ꝛ fusus cruor terrã ĩficit. fitq̃ pigmẽtũ q̃q̃d terrã tinxe/rit. Jste aũt coloꝛ ꝛgruit ordini ptãtũ. Pote states nãq̃ dicũť. q⁹ maligni spũs eoꝝ potẽ/tia coercenť. ne rãti noceãt q̃tum cupiũt. vt dic̃ Dion⁹. i li. de angel. hierar. Bñ q̃ coloꝛe cimbrij diademata sua collocãt. q⁹ sr q̃si q̃dã elephantes q̃ serpẽtes malignos hũani gene/ris hostes iterficiũt. Quare ĩ signũ victorie loca sue statiõis rubꝛicare dicũť. Di aũt sil' in coꝛona ꝟgis ponunt. vij. lapides pciosos.

¶ Quoꝝ ꝑm⁹ dꝛ galactides q̃ hꝫ coloꝛẽ cine/

Galacti des reũ. ⁊ est gustu suauis. ⁊ si attrit⁹ fuerit: q̃ddã lac de se emittit. vt dic̃ Jsi. Hic lapis in oꝛe clausus: turbat mentẽ. ⁊ circũdat⁹ collo vbe/ra lacte repleꝛ. Et sil' b. ꝟgo hr̃e dꝛ coloꝛẽ ci/nereũ rõe hũilitatiꝫ. ⁊ ẽ tota dulcis ac suauis ⁊ si atterať p frequẽtẽ inuocatiõꝫ. vl' in collo. id est in coꝛde alligeť p deuotiõꝫ. replet lacte. id est spũali ꝫsolatõe. Si aũt q̃s eũ in oꝛe po/suerit: mẽtẽ ei⁹ turbabit. q⁹ si q̃s de ipa gliosis/sima ꝟgine loq̃ voluerit: q̃d de illa sufficiẽť dicat penit⁹ ĩgrabit. Nã vt Hiero in ser. ad Eusto. ait. Quicq̃d hũanis dici pt ꝟbis: mi nus ẽ a laude ꝟgis. ¶ Scõs lapis dꝛ heraxi

T Heraxi/pen pen. q̃ (vt dꝛ in li. de pp̃. re.) est niger. ⁊ ꝫ super/rat ꝟtute coloꝛẽ. de q̃ etiã dꝛ i lapidario. q⁹ di lectũ reddit ⁊ amabilẽ eũ sup quẽ est. Et sil' btã ꝟgo Maria nigra p hũilitatẽ supauit ꝟtute hũanã ꝛditiõꝫ. Qꝫ em̃ de mr̃ sit effe/cta: mai⁹ est q̃s ꝑhẽdere possit mens hũana. Jpa q̃ꝫ si dilexerim⁹ ea m faciet nos deo dile/ctos ⁊ amabiles. Uñ dicere põt Johã. xiij. Qui diligit me diligeť a pre meo. i. a deo. q̃ est pater noster p creationẽ. ⁊ btẽ ꝟginis per

U singularē electōz. ¶ Tertꝰ lapis ðz Jaspis. q̄ est viridis coloris. ⁊ ðz reprimere febres et idropisim in his qui gestant ipsum caste. et adiuuare parturientē. ⁊ fugare fantasmata. ⁊ inter pericula facere hoiem tutū: atq; interiorem refrigerare ardorē: ⁊ fluentez cōpescere sanguinē ac sudorē. ⁊ luxuriā cohibere. vicera quoq; inueterata sanare. ⁊ sordes oculorū purgare. ac visum acuere ⁊ ꝓfortare. atq; maleficijs ⁊ incāratōibꝫ resistere. Et tot creditur hīre ꝑtutes quot habet diuersas venulas ⁊ colores. vt dicit Diasco. ⁊ ponit in li. de ꝑp̄. re. Quas oēs ꝑprietates hz brā ꝑgo. Sz solū declarabimus quō curat idropisim. ⁊ sanat oculos. acuens visum. Idropicus em̄ (id est auarꝰ) sp sitit: ⁊ oculos suos nūq; satiat. ⁊z sp aliena desiderat: ⁊ congregare maiores diuitias anhelat. Un̄ autor astrolabij inqt. Idropico similis nūq; satiat auarus. Et lucro lucri multiplicando sitim. Hāc aūt infirmitatem curat brissima ꝑgo suo exēplo. qz sp pauperrime vixit. ⁊ ꝓpt̄ hoc diuitijs spūalibꝫ a deo repleta fuit. Un̄ Lu. j. cecinit. Esurientes implevit bonis: ⁊ diuites dimisit inanes. De ipis aūt idropicis sic curatis ab hoc lapide pciosoꝛ diuino. dici potest illō Sap. xj. Data est illi requies de lapide. ¶ Quartꝰ lapis ðz Jacinctus. q̄ (vt recitat in li. de ꝑpri. re.) ē mirabilis ꝑtutis. qz aeri maxime se ꝓformat. vt in nubilo sit nubilus. ⁊ i sereno sit serenꝰ. Et istius ꝑtus est ꝓferre letitiā: ⁊ contrariari melancolice qualitati. Est em̄ ꝓfortatiue ꝑtutis. Resistit etiā diuersis pestilētijs. q̄ solet i aere sepius generari. Uigorē etiā dat mēbris. vegetat neruos. ⁊ dulcē ac salutiferꝫ dat soporem. Itē veneno obsistit. ⁊ tosico ꝯtrariatur ſm Diasco. Has aūt ꝓperates oēs brissima virgo habuit. Sz solum dico ad pns q̄ ipa tpe nubilo nubilosa fuit. s. tpe passiois filij sui. et tpe gaudij gaudiosa ē. vt declarauit i. x. pte ꝓncipali hꝰ opis. ser. ij. Ipla q̄z mūdo letitiā contulit p suū bñdictū partū. De q̄ angelus ad pastores ait Lu. ij. Annūcio vobis gaudiū magnū ꝛc. ¶ Quintꝰ lapis ðz Iris. q̄ ꝓmo in Arabia ultra mare rubz est inuētus. nūc aūt in pluribꝫ locꝫ inuenit. s. i germania ⁊ hybernia. ⁊ i multꝫ regionibꝫ aq̄lonis. Est aūt in colore spicuꝰ ⁊ cristallo silis: vt dic Isi. Et ðz iris p silitudinē arcꝰ celestꝫ. q̄ pcussuq; sole sb recto: spēs ⁊ colores arcus celestis in ꝓximos parietes oppositos repsentat. Et inter ceteras ꝑtutes tollit dolores parturiēt̄z. Un̄ in li. de ꝑpri. re. sic ðz de illo. Hic lapis (vt fertur) cooperat parturiēti. i. vel vt citius pariat vel saltē vt dolorē parꝰ facilꝰ sustineat. ⁊ nō tantū de piculo ptimescat. Recte igit̄ h lapis ponit in corona ꝑgis: vt significet q̄ iz cōis maledictio data fuerit mlieri a deo Heū. iij. vbi ait. In dolore ⁊ erūna ꝛcepꝰ tuos paries. ipa tn̄ ꝑgo ab ea fuit exempta. Un̄ illi canit. Gaude qz deo plena ꝑpetui sine pena cū pudorꝫ lilio. Itē alias mulieres a cruciatu ⁊ piculo partꝰ liberat. si ad eius auxiliū deuote recurrat. Un̄ cuilibet eaꝝ q̄ sine piculo filios ꝑpererit eius sdē ꝑgis iteruētu: ipa ꝑt dicere illud ps. lxxx. Inuocasti me ⁊ liberaui te. ¶ Sextus lapis ðz Jena. de q̄ sic ðz in li. de ꝑp̄. rez Jena ē gēma q̄ si sb lingua hois fuerit posita: ipm dicit̄ ꝑdicere plurima futura. vt dic Isi. ⁊ Lapi. hec ibi. Hic igit̄ lapis merito i ꝑginis corona collocat̄. q̄ sup oēs ꝑphas de futuris ꝑdicere sciebat. qz lapide istū. i. spūsctī dictatū: ꝓtinus sub lingua deferebat. Un̄ dicere poterat cum ꝑpha ps. xliij. Lingua mea calamꝰ scribe velocit̄ scribētis. ¶ Septimus lapis ðz Kauma. q̄ (vt ðz in li. de p. re.) est coloris nūc albi: nūc subnigri. nūc subrubicūdi. nūcq; sb variis coloribꝫ est distinctꝰ. Est aūt sic dictꝰ a Kaumate. qđ est idē qđ incendium. qz in locis calidis inuenit. Cuius ꝑtus ſm Diasco. ē curare idropisim diūsam ⁊ diuersis imaginibꝫ sculpit̄ ⁊ polit̄. Decibi Et sil'r brissima ꝑgo vt hoium corda ad filij sui volūtatē ꝓtrahat. nūc blādicijs vtit. nūc minis ⁊ aliqn̄ nos flagellis ꝓcuri sinit. vt q̄ tāq; de genere suoꝝ amore nō trahimur. saltē ꝑterib̄ emēdemur. Aliqs etiā delicijs ⁊ cōsolatiōibꝫ spūalibꝫ allicit. ita vt cū suo bñdicto filio dicere possit illō Joh. xij. Omia trahā ad meipm. Ipa q̄z ꝑgo bñdicta videt alba per mansuetudinē ⁊ gre submiſtratōem. nigra per sui subtractiōem. qz eiꝰ pūria darificat. obumbrat absentia. Itē rubere per punctionis pmissionē: ⁊ p varios effectꝰ ðz mutari in coloribꝫ. De q̄ mutatiōe admirat Hieremias ꝓpheta Treñ. iij. dicens. Quomō mutat̄ est color optimꝰ? ¶ In tertia q̄z hierarchia sunt tria loca que dicunt esse triū colorꝫ. Primus locus ðz indici coloris. Indicus aūt color dicit aereus sive celestis. ⁊ reperitur in Azurio. vt ponit in li. de ꝑpri. rerum. Et iste locꝰ ꝓuenit ordini ꝑtutū. quoꝝ officium (vt inquit Breg. iij. moral'.) est operari miracula. q̄ solū fieri possunt ꝑtute celesti et diuina. ſm Augu. in lib. de vtilitate credēdi. Predicte aūt ꝑtutes celestes i corona ꝑgis ponūt septē alios lapides ꝑciosos. ¶ Quoꝝ primus dicit̄ kabietes. q̄ vt ðz in li. de ꝑpri.

Jaspis

Jacinctꝰ

Iris

Jena

Kauma

Officiū ꝑtutum.

kabietes

rex. est transluc̃dus ⁊ cristallo similis. et dz̃ ꝓferre ad habendã eloquentiã: gr̃az achonorem. ⁊ defendere a noxijs ⁊ venenosis. accurare tumorẽ epatis ⁊ splenis. vt dic̃ Diasc. Dic aũt lapis in corona ỹginis merito collocaꝯ. in sig̃nũ siue clarissime eloquẽtie. De facundia ꝙ ꝑmonis inq̃t Tullius. ij. de oratore. Quid admirabili⁹ q̃z res splendore illustrata verboz? Tantã vim habet illa que recte a bono poeta est vor. atq̃z nimiz regia rerum oratio. vt nõ mõ inclinatũ erigere. aut stantẽ inclinare. sz aduersantẽ atq̃z repugnãtem vt imperator bon⁹ ac fortis cape possit. Et Seneca in li. de ꝓsolatõe ad Paulinum ait. Potest eloquẽtia que parua sunt approbare ꝓ magnis. ⁊ rursus magna attenuare et ad ima deducere Immo tãte ỹtuz̃ est eloq̃ntia: vt sn̄ias ꝑmonis ꝓ libito cõuertere queat ⁊ falsa ꝓ veris suggerere. Inq̃t em̃ Seneca ad Lucillũ. Incredibile est q̃ facile magnos viros dulcedo oz̃onis abducat a vero. Huius aũt rei sunt exempla plurima. Refert ei Tullius in tusculanis questionib⁹ q̃ Egesias cyrenaicus ꝓz Cyrene ciuitatis egy prim. adeo eloquenter disserebat de bono mortis. ⁊ de malo vite ꝑsentis q̃ multi sponte sibi male inferebãt. Un̄ fuit ꝓhibit⁹ a rege Ptholomeo illa ampli⁹ edocere. De Tullio quoq̃z ait Lactãti⁹. iij. diuinaz̃ insti. adũsus gen. Tulli⁹ summ⁹ ꝓz̃s secte academice ꝓfectus oratoz̃ sua eloquẽtia coꝛda hoim in manib⁹ habuit. Plutarch⁹ etiã inq̃t. q̃ cũ ipe Tulli⁹ oraret ꝓ q̃nto ligario. q̃ ex aduersarijs cesar̃ erat: tata gr̃a facũdie admirabilis fuit vt cesar in plurimos colores vultũ verterit. manifestũq̃z fuit q̃ anim⁹ cesaris vertebaꝯ. quare ipse celar dulci victus oz̃one eũ a crimine liberauit. De eloquẽtia quoq̃z poetica inq̃t Horaci⁹ in poetria. Ut pictura poesis erit. q̃ si propius stes te capiat. tc̃. Et Hualfredus in ironia curie papalis ait Scipius audisti q̃ vis sermonib⁹ apta est. Et q̃ naturã sallida verba mouent Hec aũt facũdia maxime est necessaria doctoribꝫ ⁊ magistris. C. de ꝓfes. ⁊ medi. l. magistros. li. x. Et de ꝓfes. que in vz. ꝓstan. l. vnica. li. xj. Itẽ aduocatis. vt nõ. in auẽ. de iudi. §. ij. col vj. Ista aũt eloq̃ntia licet fuerit in multis oratoribꝫ tã xpicolis q̃z paganis. In nullo tñ tãta fuit quãta in magistra ecclesie catholice. ⁊ aduocata nostra ỹ gine benedicta. que sua dulci facundia imperatorẽ celi ⁊ terre iratũ pacificauit. ⁊ nõ vni tñ homini ipsi cõtrario. sed toti generi hũano liberatõem a morte eterna ipetrauit. Intantũ etiã aures dei sua oz̃one demulsit: vt illum attraherz a summo celo vsq̃z ad terram Et tã dulciꝫ allocuta est: vt sua lerit ꝙ fieri hominẽ. Tãq̃z suauiter cecinit q̃ se in filium de⁹ illi donauit. O lingua disserta btẽ ỹginis. O aduocata eloquẽtissima: que sua dicendi ỹtute ⁊ efficacia cyrographũ nr̃e damnationis de magni dei manib⁹ cadere fec̃ ¶ Scõs lapis dz̃ Kalcophan⁹. q̃ (vt ponit in li. de ꝓp. re.) est niger. ⁊ colore ꝛpictus. q̃ gestatus in ore dz̃ clarificare voc̃: ⁊ defendere a rauceditate fauces. vt tradit in lapidario. Reddit q̃z voc̃ sonoram. q̃ maxime est necessaria bono oratori. ꝑm Quintilianũ de oratoria instit. Hec igit̃ gẽma est corone btẽ ỹginis ꝓporti onata. ad inuendũ dulcedinẽ ⁊ sonoritatẽ vocis eius qua ad eum ꝓ nobis iterpellat. De qua inquit illi ei⁹ sponsus celestis Cañ. ij. Sonet vox tua in auribꝫ meis. Vox enim tua dulcis. Et. viij. c. Facme audire voc̃ tuam. ¶ Tertius lapis dz̃ Ligurius. de q̃ dz̃ in li. de ꝓp. re. q̃ valet ꝫ dolorez̃ stomachi. ⁊ stringit fluxũ ventris ꝓturbati. ⁊ valet icteric⁹ ⁊ discoloraz̃. qz ꝓditũ colorẽ eis restituit. Hicc̃ lapis recte ponit̃ i corona btissime ỹginis: q̃ habuit stomachũ optimũ. Malum em̃ stomachũ habẽtes assumptũ cibũ vl nõ retinẽt sed euomũt. vel retentũ in malos humores conuertunt. Ipsa aũt ỹgo bñdicta cibũ verbi dei auidissime ⁊ saluberrime assumpsit. De quo dz̃ Jaco. j. Cũ mãsuetudine suscipite insitũ ỹbum q̃ ꝑt saluare aias vras. Un̄ qz ipm cibũ retinuit ⁊ i nutrimẽtũ bonũ ꝓtrit. sz bonaz̃ cogitationũ ⁊ opez̃. iõ de illa dicit Luc. ij. Maria aũt ꝓseruabat oĩa ỹba hec ꝓferẽs i corde suo ¶ Quartus lapis dz̃ liparea q̃ (vt dz̃ li. de ꝓp. re.) venit de Scithia. Et (ꝑm q̃ legit̃) mirabil' est ỹtuz̃. Cũ ei venatores plequũt bestias. ille pgũt ad ustũ lapidẽ: ⁊ ipm intuent̃ tãq̃z patronũ. Quo pnte nec venatoz nec canes illis nocẽt. Quid aũt sunt canes. q̃d venatores: nisi diabol⁹ caro ⁊ mũdus: q̃ nos capiũt rhetib⁹ suis. Sz si inuenerim⁹ hũc lapidẽ diuinũ: ruti erim⁹. Erũt ei oĩs inimici nr̃i sic̃ canes muti nõ valẽtes latrare. Isa. lvj. ¶ Quintus lapis dz̃ margarita q̃ ꝑt ꝓsiderari q̃tũ ad sui generatoz̃. q̃litatẽ ⁊ ỹtutẽ. Generaꝯ aũt margarite (ꝑm Jsi. vt ẽdẽ dz̃ i li. de ꝓp. re.) in cochulis marinis. vñ ⁊ a mari vocãt margarite. Certo ei tpe ⁊ maxime tpe ver̃ ⁊ i autũno ipse conchule ad litus maris se transferũt ⁊ ibi se aperiũt ⁊ rorẽ celestẽ int̃ viscera recipiunt. Et cuius coagulatõe margarite generãt̃. Et iõ in ꝑdi-

D Liguri⁹

E Kalcophanus

E Liparea

F Margarita

cto li. dr. q margarite nascunt in carne cōche sicut in pisciū cerebro lapilli aliqn̄ inueniūt. Ista aūt coclea siue cōcula figurat b. virginez q se aperit vt rorē celestē recipet. t margaritā .i. xpm intra sua viscera ꝛciper. Nā aperuit angelo ꝛsensum suū vt deo in oibz obediret qn̄ dixit. Ecce ancilla dñi. Intē aperuit xpo vterū suū vt eū ibi recipet. Aperuit q̄z spūsctō aīum suū vt in eā supueniret. Et post talē aptiōez ꝛsensus sui. t vteri atq animi ros celestz spiritusscti in eā descēdit. t istā margaritā in eius vtero generauit. De hac aūt roratiōe spūsscti t ipsi⁹ beatissime virginis aptiōe dr Isaie. xlv. Rorate celi desup t nubes pluat iustū. aperiatur terra t germinet saluatorē. Scdo margarita pt ꝛsiderari q̄ztū ad suā q̄litatē. Sūt em ipe margarite pulcre: candide t clare. Ille em q sunt tales sunt meliores q̄z ille q fluescūt. Nā illas q sunt pulcre cādide t clare generauit ros matutin⁹. Alias aūt generauit aer vel pertin⁹. Hec igit margarita sic pulcra: cādida t clara significat btām virginē mariā. q fuit pulcra i mēte p puritatē. Cādida in carne p virginitatē t castitatē. t clara i ope p sanctitatē. Un̄ Sap. iij. dr. O q̄s pulcra ē tē. Ecce pulcritudo mētz casta generatō. Ecce candor t virginitas carnis. cū claritate. Ecce claritas t sanctitas opis. Tertio margarita pōt ꝛsiderari q̄ztū ad fructē. Habet aūt fructē absterſiuā. q mēbra a superfluis hūoribz abstergit. Intē restrictiuā. q fluxū sanguis t ventriz restringit Un fructē q̄z ꝛfortatiuā. qa cor debile ꝛfortat. vt dic Plin⁹. Et eodem mō brā virgo p gram quā nob infundit habet fructē absterſiuā in q̄ztū abstergit pcta pterita. Intē restrictiua in q̄ztū restringit animū ne fluat ad peccata futura. t ꝛfortatiua iq̄ztuz ꝛfortat cor. t fortificat ꝛ mala presentia. Et ic ipsa inqt Eccli. xxiiij. In me omis gra vie t veritatis: in me ois spes vite et virtutis Ipa em dat nobis gram vite: qn̄ de peccatis preteritis impetrat nobis veniā p quā a pecti morte resuscitat pctōr. Dat gram fructis. qn̄ ꝛtra futura pcula dat cautelā. p quā homo ipsa pericula vitare sciat. Intē dat gratiā fructis qn̄ ꝛtra mala pntia dat ꝛstantiam p quā hominē fortificat: vt a malis psentibus tueri se valeat. Dicit q̄z in pdicto li. de pp. re. q margarita que ē naturaliter pforata t ꝛforata: tunc dr: est melior. Et similiter beata virgo fuit naturaliter pforata. qz ab instāti sue cōceptionis fuit diuina gratia penetrata. Item fuit rotūda .i. omib⁹ fructib⁹ circū data. Un̄ in figurā eius que thronus dei fuit: dicit. iij. Regum. x. Summitas throni rotūda erat.

¶Sext⁹ lapis dr Magnes. t venit de India. vt inquit Isid. xvj. ethim. Eius aūt virtus inter alias est ferrū attrahere. Hoc aūt lapide vtunt marinarij cū ferro. quod fruite lapidis ferr versus tramontanā. Ex q̄ scire pnt vbi sunt. t multa maris pericula. scopulos t infortunia deuitāt. Nos aūt sumus in mari hui⁹ mūdi varijs agitati pcellis. t periclitamur: nisi dirigamur ad portū salutis: mediante fruite istius diuine magnetz Ipa em ferrū .i. animā nostrā ferreā (hoc est iduratā) diriget sus tramontanā .i. versus se ipsam p deuotiōem. q̄ est stella maris. faciet q̄z nos videre pericula in q̄bus sum⁹. t vtz versus portū: an ꝙ in pcipitiuz pergamus. Et tandē ipsius directione ab oib⁹ fluctuati onib⁹ liberati. optatis supne patrie litorib⁹ applicabim⁹. Pertrāseo aūt hic illud qd ponitur in li. de pp. re. fm Diasco. t Lapidarium. s. q hic lapis valet ad reconciliandū maritos vxorib⁹. t auget gram t decorē in fimone. Intē q puluis ei⁹ aspsus p q̄ttuor angulos dom⁹ sup carbones: faciet subito videri exire tib⁹ in domo q dom⁹ fuat. t h̄ pcedit ex vertigine t cōmotiōe cerebri. qd potest btē virgini applicari. cui⁹ sublimitatē si q̄s voluerit ad plenū intueri: non solū cerebri: sed etiā intellectus alteratōem incipiet pati. ¶Septim⁹ lapis dr mellectros. licet a q̄busdā appellet mellantes. t sic dicit. eo q dulcē t melleum emittit succū siue sudorē. vt ponit in libro de pp. re. fm Isi. Hic aūt succ⁹ dulcissimus p cedit a brā virgine. que tota replera est dulcedine. Un̄ Bern̄. in q̄t. Filioli mei q̄d trepidatis ire ad Mariā? Nō austera est. nō amara. sed mel t lac sub lingua eius. Hec petōz scala. Hec mea magna fiducia. hec tota spei mee ratio. Quid em mitz? potest ne illius repellere matrē: aut a matre repelli? neutrum plane. Non g trepidet ad eam accedere humana fragilitas. Tota em suauis est t dulcis Iste aūt succus virginalis gratie nō soluz nos deo pacificat: sz etiā oculos cecos nostre mentis illuminat. Et io Bern⁹. orabat dicēs Dne Jesu xpe q illuminas omnē hominem venientē in hūc mundū. mitte in me radios illius stelle de qua natus es sol. q illuminet tenebras mentis mee. Figura aūt hui⁹ illuminatiōis habet. j. Re. xiiij. vbi dicit q Jonathe oculi illūminati sunt ex degustatione mellis. Iste etiā liquor suauissim⁹ vulnera aīaz sanat. Et ideo Aug. in quoda sermone exorat di. Eya o generalis oim spes. dulcis

H Mahnes

H Mellectros

vulnez nr̃oz medicina. Tu nr̃is medere lã/
guoribꝫ. q̃ post salutare lauacz tot abluenda
I omiſim⁹ q̃ illicita ꝓpetrauim⁹. ¶Scõs lo/
Officiũ archan/ gelorum cus iſti⁹ vltime hierarchie dr̃ ſpirici ſiue phe
nicei coloris: q̃ libroz capita notãt. ⁊ colligit
in litroribꝫ marꝫ rubri: vt dr̃ in li. de pp̃. reg.
Hic ãt color ꝓpetit archangel'. i. ꝓncipibus.
Sic em̃ ꝓncipes ponũt i capite mẽſe. ſic ar/
changeli angel' pferũt. ⁊ iſte color libroz (vt
dixim⁹) in tris ꝓponit. Hi ãt archangli. vij
alios lapides pciosos i corona ẽgis offerũt
Mano/ phitis. ¶Quoz ꝑm⁹ dr̃ menophitꝫ. ⁊ venit de egy/
pto. de q̃ sic dr̃ in li. de pp̃. re. Hec gẽma tal' ẽ
nature ẽm Jſi. q̃ trita ac ſup loca q̃ vrẽda ſẽ
vel secãda ponita. vl' cũ aceto linita: ita facit
obſtupeſcere corp⁹ vt non ſentiat cruciatum
Hic igit̃ lapis i corona ẽgis debuit poni. q̃
ẽm carnẽ debebat ꝓburi fomite pcti originaľ
q̃ ẽ q̃ſt q̃dẽ ignis ardorẽ concupiſcẽtie accẽdẽs:
ẽrure lapidis diuini. i. gre pleriãtꝫ: ad ilen/
ſibilitatẽ reducta eſt. ita q̃ nullũ pnit⁹ ignẽ
k concupiſcẽtie ſenſit. Vñ dicere pt illõ Eccli. lj.
Mirtel Jn medio ignis nõ ſum eſtuata ¶Scõs la/
pis dr̃ mirtes. de q̃. dr̃ i li. de pp̃. reg. q̃ in co/
lore eſt ſil'is mirte. q̃ ꝓpſius ſpirat odorẽ ſicut
nard⁹ Bta aũt ẽgo ꝓpſa. i. guida: peperit fi
lium miri odorꝫ dicẽs. Ecce odor filij mei ſic
odor agri pleni: cui bñdixit dñs Gen. xxvij.
⁊ Cañ. j. Nard⁹ mea dedit odorẽ ſuauitatis
vñ tota domũ. i. vniuſum mũdum: repleuit
l odore vnguẽti. Joh. xj. ¶Tert⁹ lapis dr̃ me
Medo. do ſiue medus. ⁊ inuenit̃ in medoꝝ regione
Cui⁹ ẽt⁹ (vt dr̃ in li. de pp̃. re.) ẽ ꝺ cecitatem
oculoꝝ. Jtẽ ſanat podagrã: ſi cũ lacte mulie/
ris maſculũ pturiẽtꝫ tpet. Et ſil'i mõ valet ꝺ
dolorẽ renũ ⁊ frenetice paſſionẽ. Jpa ẽo btã
ẽgo freneticos pctõres ſanat. q̃d ptz. q̃ fre/
netici tenẽt ligari. c. nõ oia. v. q. v. Et ſil'r pc
catũ ligat aiaz. iuxt illõ Jſa. v. Quaſi vincu/
lum plaustri pctm̃. Jpa ẽo btiſſima ẽgo a
M pctõ liberãs: dic illõ Jſa. lij. Solue vincula
Melo/ thytus colli tui captiua filia ſion ¶Quart⁹ lapis dr̃
melochitus ſiue melocates. q̃ (vt dr̃ in dicto
li. de pp̃. re.) naſcunt̃ in arabia. ⁊ cunas ifan/
tium a nociuis dr̃ cuſtodire. Bta aũt virgo
cuſtodit nos filios ſuos ab oñibꝫ mal'. Vñ
illi dic q̃libet ei⁹ devot⁹ illud pſ. xvj. Cuſto/
di me vt pupillã oculi: ſb vmbra alaꝝ tuarũ
N prege me. ¶Quint⁹ lapis dr̃ noſech. Cui⁹ ꝓ
Noſech prietas ẽ (vt dr̃ i li. de pp̃. re.) q̃ incluſus anu
lo vrit digitũ quẽ tãgit pñte veneno. ⁊ ertaz
dr̃ mutare colorẽ. ⁊ ſic pdit venenũ vt poſſit
vitari. Et ſil'r bta ẽgo pcti mortal' venenuz
⁊ malicia nob oñdit: ⁊ ſp vrit tãgẽtꝫ digitũ.

id eſt ꝺſciam. in q̃ figit nouacula. ⁊ ſtipulum
de tali veneno. iuxt illud Proũ. xij. quaſi gla
dio pugit ꝺſcia ¶Sert⁹ lapis dr̃ onichinus
O q̃ inuenit̃ in india ⁊ arabia. In hꝫ aũt lapide
Onich/ inus (vt dr̃ i li. de pp̃. re.) ſpeculari pñt homines. et
aſtãtiũ imago videt̃ in eo q̃ſi i ſpeculo. In be/
atiſſima aũt ẽgie oim̃ ſcroꝝ frutꝰ ⁊ merita
vident̃. nec aliq̃d pt eſſe iuſticie vl' frutis q̃
nõ ſit in ẽgine gloſa. Vñ Aug. i ꝑmone. j.
de ei⁹ aſſumptõe ait. Cui⁹ iuſticie cuiuſue ſã
ctitatis ẽgo hec indigere potuit. q̃ ad oia ef/
ficacia gre plenitudinẽ accepit? Aut q̃s po/
tuit i ei⁹ aia vel corpe loc⁹ eſſe viciozũ. qñ ad
celi vicẽ ꝓtinẽtꝫ oia dei tẽpluz ẽ effecta? Hec
renera dom⁹ illa ẽ de q̃ p Salomonẽ dr̃. Sa
pientia edificauit ſibi domũ: excidit columnas
septẽ. Septẽ nãqz ẽginal' hec dom⁹ colũnis
fulcita eſt. qz venerãda hec mr̃ dñi septẽ ſpũs
ſancti donis dotata fuit. Quã talẽ vtiqz eter
na ſapia edificauit: vt digna omino eſſz ex q̃
ipe carnẽ aſſumeret. Quid aũt dign⁹ hac ẽ
gine? Quid ſancti⁹ in hũani generꝫ ſerie po
tuit exoriri? Cui null⁹ ꝓtriarchaz. nullus ꝓ
phetaz. nullus antiq̃z ſeq̃ntiũ patz. nullus
ꝓfus hoim̃ potuit cõpari. Nã quo q̃ſ q̃z hu
ic extimabit̃ cõpand⁹ ⁊ ꝺferẽd⁹? cũ hec admi
rabilis ẽgo cũctoz celſitudinẽ trãſcẽdat mor
taliũ. atq̃z partu ſuo btoz etiã excedebat me
ritũ angeloz? Jdẽ q̃z i ꝑmõe eiuſdẽ diei in q̃
Qium q̃dẽ ſcroꝝ memorie mirabiles: nihil
tñ in gl'ia ſic pñs ſolẽnitas. Abel p ſacrificiũ
notat̃. Enoch p cõtemplationẽ memoratur.
Melchiſedech ſic dei imago ꝓdicat̃. Noe p
iuſticiã laudat̃. Abraã p fidẽ approbat̃. Jſa/
ac p normã memorat̃. Jacob p luctamẽ beati
ficat̃. Joſeph p caſtimoniã honorat̃. Job per
patientiam magnificat̃. Moyſes ſic legiſla
tor extollit̃. Jeſus naue ſic dux pfert̃. Hely/
as ſicut zelotes teſtificat̃. Jſaias ſic locutor
dei ſcribit̃. Dauid ſicut prudẽtiſſim⁹ ꝓdicat̃
Ezechiel ſicut ſpeculator archanoz admira
tur. Salomõ ſic ſapiẽs notat̃. Sz null⁹ tal'
in mũdo q̃lis genitrix dei Maria. Quẽ em̃
oẽs illi i enigmate videt̃. ipa tulit icarnatũ
in vro. Hec ille. ¶Septim⁹ lapis dr̃ optali⁹
P siue opul⁹ ẽm Jſi. q̃ (vt dr̃ i dicto li. de p. re.)
Optali⁹ eſt diuſaz gemaz coloribꝫ diſtinct⁹. Et em i
eo carbũculi gen⁹. ignis amatiſti. fulgẽs pur
pura. ſmaragdi nites viriditas. ⁊ ſingli co/
lores ſb q̃dã varietate ſunt lucẽtes. nomẽ aũt
habet a patria. Et ipm̃ lapidẽ india ſola pit.
vt dic Jſido. Et tot creditur habere ẽtures
quot colores. De quo dr̃ in lapidario q̃ octi
los ſe portantes ſeruat illeſos ⁊ acutos. Sz

alioz oculos circūstantiū obdūcta nube recō
dit: vt nō videāt vel aduertant q̄ sunt cozaz
eis. Hic aūt lapis in ȳginali cozona ꝓuenie
ter ponit. Ipa em ei q̄ ea ꝺfert i cozde p uo
tiōem: fuat oculos pspicacissimos. vt videre
possz cūcta ptinētia ad salutē: ita vt de ipo di
ci ḡat illō Ecci. xxiij. Qia videt oculus ei⁹.
Econtra ȳo ō ideuorz ipi⁹ dicī pt illō ps. cxiij
Oculos hnt z nō videbūt. Et ps. lxviij. iḡt
Q ppha. Obscurēt oculi coz ne videāt ¶ Ter
tius z vltim⁹ locus celi z empyrei z tertie hie
rarchie ōr nē purpurini colozis. Purpurina
aūt apud pictores nomē a puritate sortita ē
cui⁹ materia generat i his locis q̄ sol cursus
illumiat affluēter. vt dicit Jsi. in. c. de tinctu
ris. De supdictz aūt nouē coloribꝫ tractat pli
ni⁹ li. xxxv. c. ix. vsqz ad. c. xxxij. z Jsi. li. xviij
z. xix. etbi. Hic aūt vltim⁹ loc⁹ ꝓtit angel
rōnes sue puritatz. Qui. vij. alios lapides pci
osos ponūt in cozona ȳginali ad cōplemen
Pirites. tū ei⁹ ¶ Quoz ꝑm⁹ ꝺr pirites. a pir grece qꝺ
est ignis latine. de q̄ ꝺr in li. de pp. re. Huic la
pidi plarim⁹ ignis inest. de facili ei scintillas
emittit. z tenēris manū si vehemēti⁹ premat
adurit. ppter qꝺ ab igne nomē accepit. de q̄
ꝺr in lapidario. Tāgi vult leuit: blāda q̄qz
manu teneri. Nā pssus nimiū digitos tāge
tis adurit. Et tal fuit bñdicta ȳgo q̄ igne di
uini amoris accēsa emittebat scintillas igni
tas. i. feruētes ozōnes ad dēū. z ignita exēpla
ad ꝓximū. qbꝫ eū ad feruoze spūs accēdebat
Un verificatū ē in ea illō ps. xlix. In cōspe
ctu ei⁹ exarsit ignis. Et ps. xviij. A facie eius
exarsit ignis. Digitos q̄z ea nimiū pmētis
adurit. q: si q̄s ei⁹ admirabiles excellentias
ad plenū pscrutari z describere voluerit: tāq̄
ad tactū ignis cito ad se man⁹ ab icepto ope
retrahere coact⁹ erit. Et iō mihi hec scribēti.
z ad indagatōz atqz dēclaratōz ȳginalis sb
limitatz pringere nō valēti. dici pt illō Exo
R diij. Retrahe manū tuā i sinū tuū. ¶ Scōs
Plōites lapis ꝺr plonites. de q̄ sic hz in li. de pp. rez.
Plonites ē lapis q̄ ꝺr esse femine⁹. Nā cer
to rpe ꝺcipit z parit pfilez lapidē: z confert
pgnātibꝫ. vt dic Diasco. hec ibi. Btā aūt ȳ
go pulcerrima: sapiētissima z sctissima. genu
it filiū sibi filez. s. pulcerrimū sapiētissimū z
sctissimū. vñ appellat sctūsctoz. Daniel. ix
S Terti⁹ lapis ꝺr paterō. de q̄ ꝺr i dco li. de pp.
Paterō rez. q̄ ē multoz coloz sparsoz. z pariter di
stinctoz. nā niger z rube⁹ viridis pallens q̄z
videt. Purpure⁹ crociusqz sil pzasinqz color.
De ipo ei az ꝺr in lapidario. q̄ facit hoiem
audacē z inuictū ita ꝺicēs videt mane ozi
ente sole. Cui⁹ rei ꝺimissa determinatōe veri
tatz seu falsitatz. dico q̄ hūc lapidē pciosum i
spū viderat illo mane btā ȳgo q̄ meruit effi
ci mr dei. s. in auroza. xxv. die marcij. Tunc
em adeo facta est audax q̄ dēū de celo ad fraz
traxit. Jtē adeo victoriosa. q̄ illi⁹ hostz pote
statē ꝺtriuit. de q̄ ꝺr Job. xlj. Non est ptās
sup terrā q̄ cōpet ei. q̄ fact⁹ ē vt nullū timeret
¶ Quart⁹ lapis ꝺr Saphyr⁹. de q̄ ꝺr in li. de T
pp. re. q̄ est gēma cerulea celo sereno i colore Saphy
lilis. atqz optima est inf gēmas z summe pci rus
osa. z regū digitz magz apta. z q̄ in multz lo
cis inuenit: iz oriētalis siue indicus saphyr⁹
melioz iudicat. z marie q̄n hz q̄sdā puluere
aureos intermixtos. Hic lapis marie ꝺmē
dat in lapidario. ita q̄ p sui excellētia gēma
rum gēma vocat. Nā cozp⁹ vegetat z inte
gra mēbra pseruat. Stellaqz hz reluctentē: p
cui⁹ refulgentiā ei⁹ ȳrus indicat. In medio
aūt vene saphyri velut i vētre qdā ipes car
būculi inuenit. Et iō a multz saphyr⁹ mater
carbūculi credit. eo q̄ i ei⁹ venis gigni a plu
ribꝫ phibet. De hꝫ aūt saphyro inqt Diasco.
q̄ multū valet ad discordiaz reconciliatōem:
z ad pacē reformandā. Et q̄ hz ȳrutē calorz
inatural repssiuā. vñ de ipo ꝺr in lapidario.
Lozpis ardoze refregerat iterioze. Nā in se
bribꝫ (multū caumaticz z incēsiuis) refrigeri
um pbet saphyr⁹ si inf venas cordis pullati
les suspendat. Jtē hz ȳrutē ꝺfortatiuā. z iō
ꝺr valere ꝺ cordiacā z qualibet passiōez me
lācolicā. Jtē repmit nimiū sudoze. vt ꝺr i la
pidario. Jtē hz ȳrutē fluxū sanguis restricti
uam. vñ si saphyr⁹ oriētal tribꝫ apponat: so
let restringere sanguinē de naribꝫ pfluētem.
Jtē ȳrutē hz singlarz rumorz z inflaturę se
datiuā. Certū est em q̄ apostematū repmit i
flaturā: si i pncipio inflāmatōis nocīue citi⁹
apponat. Jtē valet ꝺ antracē. Nā hz ȳrutē
malicie z venenosi tatis eius expulsiuam. et
illius furiositatē reprimit z expellit: ne eius
malicia spūs inficiat. z illius fumum ad coz
ascendere nō pmittit. vt dicit Diasco. Item
vim habet veneno ꝺtrā. z ipsi⁹ penit⁹ extin
ctiuā. vñ si aranea infra pixidē posuerz. z ve
rum saphyz in dictū siue altū lup pixidis ori
ficiū aliqꝺiu tenuerz: aranea ei⁹ ȳrute victa
quasi subito moriet. vt dicit Diasco. Item
habet vim visus ꝺseruatiuā. z sordes oculoꝝ
sine grauamine purgat. Unde scriptum est
Tollit ex oculis sordes: de fronte dolorē. Jtē
habet vim vulnerū curatiuā. Nam vt dicit
Diasco. Pulueriz atus z lacti admixtus vl
cera sanat. Item rāte auctoritatis fuit lapis

ūtē apd̄ veteros paganos ⁊ gētiles q̄ ab eis fuit Apollini singularit̄ ꝯsecrat⁹. Et cū ipm Apollinē sacrificioz̄ rpe ꝯsulerēt: certificari citi⁹ putabāt si saphyz̄ tūc i pūtia h̄rent. vñ in lapidario dr. Et pl⁹ q̄z reliq̄s amat hanc idromātia. Gēmas: vt diua q̄at p eā respōsa mereri. Itē hūc lapidē magi singl'arit̄ di/ligūt. q̄ fm eoz̄ opionē (ꝛ erroneā) p ipi⁹ v/tutē q̄dā miracl'a se credūt opari. Et h̄ tāgit in lapidario vbi dr. Hic lapis vt perhibent educit de carcere vincū. Obstrusaq̄z fores ⁊ vincula tacta resoluit. Jn h̄ āt oēs rectarores ꝯueniūt q̄ hec gēma dr amatrit castitatē. Et iō ne ei⁹ effect⁹ p īmūdicia portant̄ aliq̄ mō ispediat. dz ille q̄ eā portat caste vivere. Vñ dr i lapidario. Sz q̄ portat eā castissimus ee iubet. Itē dr in lapidario q̄ valet ad tollēdā iuidiā: ⁊ ad expellēdū timorē: ⁊ ad faciēdū audacē ⁊ victorē: ⁊ firmandū i bono. ⁊ ad faciēdū mītē ac hūilē ⁊ benignū. q̄ oia di spositiue ⁊ ñ effective itelligūt. hec oia i dicto li. de pp̄. re. Properates āt isti⁹ gēme optime ꝯueniūt ꝟgi bñdicte: ñ solū dispositiue ꝛ ec effective. Sz solū pnūc breuit̄ dico q̄ sic saphyr⁹ ē sup oēs gēmas. ita ꝟgo gl'iosa ē sup puras creaturas. Et sic saphyr⁹ apollini: ita ipa deo ē ꝯsecrata. ⁊ sic saphyr⁹ regi ꝯ digito ꝯuenit. ita b. ꝟgo dei filio celesti regi ꝯueniēs mī fuit. q̄ digit⁹ dei dr. iuē illō Exo. viij. Digit⁹ dei est h̄. ¶ Quint⁹ lapis dr smaragdus cui assil'at btissima ꝟgo. ⁊ ꝑmo rōne coloris. Nā (vt ait Jsi. ⁊ ponit̄ in li. de pp̄. re.) Smaragd⁹ gēmaz̄ oīm viridiū obtinet ꝓncipatū Nulli em herbe vl' gēme maior inest viriditas q̄ smaragdo. q̄ viriditate sua herbas virētes supat. Quasi aūt gēme vel herbe virides sunt sacratissime ꝟgies: q̄ carnis virorez̄ sp ꝓfuāt. Jnt̄ qs btissima ꝟgo obtinet ꝓncipatū. iuē illō ps. xliij. Adducēt regi ꝟgies post eā. Post eā. s. nō solū ordie ꝛ etiā dignitate. q̄ ꝛ ꝟgitati ei⁹ nulli⁹ vnq̄z ꝟgitas potuit coeq̄ri. Et⁹ āt ꝟgitas ⁊ hūilitas ita deo grate fuerūt. q̄ q̄si due porte extiterūt p q̄s i eam rps ītrauit. Et iō dr Thob. xiij. Porte hierl'm ex saphyro ⁊ smaragdo edificabūtur Nā p saphyz̄ (q̄ tumorē sedat) itelligit̄ eius hūilitas. q̄ soluit tumorē elatōis. sed p smaragdū (q̄ ē viridis coloris) intelligit̄ ꝟgitas carnis. Sedo dr smaragd⁹ rōe nitoz̄. q̄ vt in pdicto li. de pp̄. re. dr. Tāt⁹ ē nitor smaragdi q̄ ei⁹ viror nec i sole aliq̄ mō obumbratur Et silr tāt⁹ fuit nitor puritat̄ ⁊ ꝟginitat̄ domine nr̄e q̄ solē iusticie rpm gignendo vl' parendo inullo pdidit suā integritatē. Certo sic dr rōe repñtatōis. q̄: (vt dr vbi s.) si corpus smaragdi extēsum fuerit ⁊ extersum siue polit̄ ad modū speculi. imagies repñtat. Et silr btā ꝟgo: cui⁹ corp⁹ fuit extēsum ex mūnali fuidatōe. Jtē extersum ⁊ politū ex ois īmūdicie elōgatōe: ro im ꝟtutū adornatōe: imagines nob repñtauit. s. diuinā ⁊ hūanā. q̄ ꝟbū icarnatū nob ꝓtulit. s. dōm Jesum rpm. q̄ ingz̄tū ꝟbū ē imago pris ⁊ figura subee⁹. Col'. j. Et fm carnē siue hūanitatē est (vt ita dicā) imago mris. s. hō ex hoīe ñ silitudinē hoīm fact⁹. ⁊ habitu inuēt⁹ vt hō. Philip. ij. Uel btā ꝟgo q̄ fuit vt speculū politum ⁊ extersum p suā maximā puritatē: repñtat nob imagies oīm ꝟtutū: vt eas imitemur. Itē ex q̄rto dr smaragd⁹ rōe tinctōis. vñ in pdicto li. de pp̄. re. dr de pcedēti ⁊ sequēti silitudie sic Smaragd⁹ hz corp⁹ speculare ⁊ pspicuum. obiectaz̄ figuraz̄ ⁊ imaginū oīsiuū. Hz q̄z virorē sui multiplicatiuū. Et se em generat radiū: q̄ virore tingit aerē circūfusum. Et similiter btā ꝟgo emisit ex se radiū q̄n peperit dei filiū. Vñ canit eccl'ia. Sic lyd⁹ radiū p/fert: ꝟgo filiū pari forma. Neq̄z lyd⁹ radio neq̄z mat̄ filio sit corrupta. Quo filio suo viriditate. i. ꝟginali carne q̄ ipm induit: ñ tm circūstātes ⁊ pximos ei iudeos. sz etiā totum mūdū tinxit. s. tinctura baptismali. Nam rps tactu sue mūdissime carnis quaz ex ꝟgie traxit: vim regenerationis ꝓtulit aq̄s q̄bz fideles tinguūt ⁊ baptizant. Quinto dr smaragdus rōe ꝟtutis operatōis. Dic em Dialco. ⁊ etiā ponit̄ in li. de pp̄. re. ⁊ i lapi. q̄ smaragd⁹ valet ad diuitiaz̄ augmētū. Btā aūt virgo opes spūales nob auget. dū mīltiplices gras ipetrat. vl' dū nos ad bn opandū ⁊ merita cumulandū iuuat. Itē vbi s. dr q̄ smaragd⁹ collo suspēsus a morbo caduco pleruat. ⁊ ipa bñdicta ꝟgo nos a casu pcī repmit ⁊ ꝓfuat Itē ibidē dr q̄ smaragd⁹ lasciuos mot⁹ refrenat. ⁊ ꝫ illusiōes ⁊ fantasmata dēmonū valz ⁊ btissima ꝟgo ꝫ illusiōes ⁊ tēptamēta dēmonū. ac ꝫ lasciue libidinē ⁊ auxiliū nob pstat Itē vbi s. dr q̄ smaragd⁹ memoriā pdictā reparat. Et silr btā ꝟgo q̄ oia ꝟba ⁊ gesta rpi ꝓseruabat in corde suo. postea sanctis euangelistis retulit. ⁊ ꝓsequēter p eos ad memoriam filiū reduxit. Itē ibidē dr q̄ smaragdus vlum ꝓfortat. Et ipsa gloriosa ꝟgo vlum nostrū cōfortauit. pducēdo nobis verum lumen rpm. q̄ illumiat omnē hoiem venientez in hūc mundū. Joh. j. Itē vbi s. dr q̄ smaragdus valet ad sedandū tempestates. ⁊ ipa pissima virgo nos in q̄uis mundi fluctu-

U Smaragdus.

smaragdus dicit̄ mori

bus pclitātes dirigit ⁊ defendit. ⁊ ppē h̄ ab
ecc̄lia appellāt stella marꝭ. De ipa q̄z dña no
stra exponere possum⁹ illud Ecci. xxiij. Sic ē
i fabrisatōe auri signū ē smaragdi Quia bñ
dicta dei mr̄ est signū refulgēs in gl̄ia celesti.
multo magꝭ q̄z smaragd⁹ i medio auri. de q̄
signo dr Apoc. xij: Signū magnū appuit i
celo. Mulier amicta sole ⁊c. ¶ Sext⁹ lapis
Sardi⁹ dr Sardi⁹. q̄ ē rubei colorꝭ. ⁊ sic appellāt. q̄z
ꝑmut⁹ in sardis ē rept⁹. vt dic̄ Jsi. ⁊ ponit̄ i
li. de pp̄. re. Ubi etiā dr fm Diasco. q̄ icēdit
gaudiū ⁊ expellit timorē. audaces reddit. ⁊
acuit mentē. ⁊ gestātē se ab incātatiōib⁹ ⁊ ma
leficijs tuet. ac ipo pītē nō nocet onix. q̄ est
ali⁹ lapis hñs q̄sda nociuas q̄litates. Licet
aūt p̄dicta gēma nullā p̄dictaꝝ ꝑprietatem
hꝛet. hꝛ mē eas ꝗgo bñdicta. q̄ suis deuotis
auget ⁊ incēdit gaudiū. dicēs illō Mat. v.
Gaudete ⁊ exultate qm̄ merces vr̄a copiosa
est in cel'. Expellit q̄z timorē illū. de q̄ inquit
ps̄. Trepidauerūt timore vbi nō erat timor
Audaces etiā nos facꝭ ꝺ diabolū. ⁊ ab eius
maleficijs defendit. ita q̄ ei⁹ deuotōe i cordib⁹
nr̄is existēte nob nullaten⁹ nocere pt. Un̄ de
q̄ libet ipsi⁹ deuoto dici pt illō ps̄. lxxxviij. Fi
lius iniq̄tatis nō apponet nocere ei. ¶ Sep
Solix tim⁹ ⁊ vltim⁹ lapis dr Solix. de q̄ dr in li. ꝺ
pp̄. re. q̄ ē gēma cādida ⁊ trāsluces. sic dicta
eo q̄ ad silitudinē sol' i ortē fulget radios ge
rat. vt dic̄ Jsi in. c. de cādidis gēmis. Et sil'r
bta ꝗgo sole clariꝰ p ortē vniuersuꝫ radios
sue claritatꝭ effundit. q̄bꝰ oēs deuotos suos il
luminare nō desistit. Un̄ ipa Ecci. xxiij. in
q̄. Illumiabꝰ oēs sperātes i dño. De ipa ār
ꝗgine clarissima loq̄ns dantes i. xxij. cantu
paradisi inquit. Et beatrice dixe. Eccole schi
ere. Del triūpho di xp̄o. e tuto il fructo. Ri
colto del girar di q̄ste spere. parnemi chel suo
viso ardesse tuto. E li ogi hauea si de lericia
pieni che passar mi ꝓuieni senza ꝓstructo. q̄
le ne pleniluni ⁊ ne sereni Triuia ride tra le
ninphe eterne. Che depingon il ciel ꝑ tuti i
seni Ouidio sop̄ miliara de lucerne. vn sol che
tute quāte lacēdeua comeſa il nostro le viste
supne. E p la viua luce trāspareua la lucente
sbstanza tanto chiara nel viso mio che nolla
sustineua. O beatrice. o dolce guida e chara.
Ella mi dixe. Quel che ti sobranza e ostu da
cui nullo si ripara. Quiui e la sapiēza e lapoſ
sanza chapri le strade intra licielo ⁊ la t̄ra vñ
fugia si lōga disianza. Lomo loco da ssube si
dusserra ꝰ di lararsi si che nō vi capx. E foꝛ di
sua natura in giu saterra. La mēte mia cossi
tra q̄lle dapx Fac[illegible] di sestessa vsio
E che si fesse rimēbrar nō sapē. Apzili ogi erꝰ
guarda chi son io. Tu hai vedu te cose che
possente. Se facto a sostener lo riso mio. Jo
era coma quei che si risen: e Di visio ne obli
ta che singegna indarno di redurlasi a la mē
re. Quādio vdi q̄sta ꝑferta degna. Di tanto
grado che mai nō si stingue Del libro chel p
terito rassegna. Se me lonasser tute q̄lle lin
gue che polimia colle soze fero. Del lacte loꝛ
dolcissimo piu pigue Per aiutarmi al milesi
mo del vero. Nō si verria cātādo il sctō riso.
E quanto il sctō aspecto facea mero. Et. ſ.
Perētro il cielo scele vna facella. Formata i
terchio dzo a guisa di corona E cinsela e gi
ro sei torno ad ella. Qual ūcha melodia piu
dolce sona. Qua giu. ⁊ a se piu lania tira pa
rebbe nube che squarzata tona. Comparata
al sonar di quella lira vñ sincoronaua il bel
sapiro. Del q̄le il ciel piu chiaro sinzafira. lo
sono amoze ꝗgelico che giro Lalto lericia che
spira del vētre Che fu albergo del nr̄o diliro E
girezomi dona del ciel mētre che seguirai tuo
filio. ⁊ farai dia Pia la spera supma p che li
entre. Cossi la circula ta melodia Si sigi la
ua. ⁊ turi li altri lumi. Facēā sonar il nome de
Maria. Lo real māto di turi volumi. Del
mondo che ferue e piu sauina. Nel alito de
dio ⁊ ne costumi. Dauea sop̄ di noi leterna
riua. Tāto distāte che la sua puenza. La vo
uio era anchoz ñ apparina. Pero ñ hebber li
ogi mei potēza di seguitar la coz̄ata fiama
Chesi leuo apsso a sua semēsa E come fātoli
chen ver la māma. Tēde le brachia poi chel
lacte pse. Per lanio chen fin di fozsi i ifiama
Ciascun di quei cādoze i su si stese. Cō la sua
fiama. si che lalto affecto. Chaueāo a maria
mi fu palese. Indi rima serli nel mio ꝓspecto
Regina celi cārādo si dolce. Che mai da me
nō si. pti il dilecto O q̄nta helisberta che se so
folce. Jn q̄lle arche richissime che foꝛo. A se
miare q̄ gio bōe bbolce Quiui ñ gode eviue
del theoꝛo Che sa q̄sto piāgēdo nel exilio Di
babilō: oue li lascio loꝛo. Quiui triūpha so
to lalto filio Di dio ⁊ di maria di sua victo
ria. E cō lātichoꝛ col nouoꝓssilio Colui che ti
enle ciaue di tal gl̄ia. Hec ille. ¶ Pꝛoꝛclusio
ne ār hꝰ opis q̄ libet ad gl̄iaz ipi⁹ bñdicte ꝗgi
seragies ⁊ ter exclamare. vt q̄bꝰ lapidibꝰ p
anglos coronā ei factā declaranim⁹. ipis cla
moribꝰ alterā ꝓponam⁹. O igit̄ fons gr̄e su
perne. O armariū oim diuitiarū sapie ⁊ scie
dei. O cibꝰ ⁊ effectio hūane mētꝭ. O stella ma
turina. O vita nr̄a. O dulcꝭ mr̄ ⁊ pia. O au
xiliatrix i omni calamitate. O mr pietatis.

In btāz ꝗgine es
orādo cō
cludit
librum

Bernho. II.

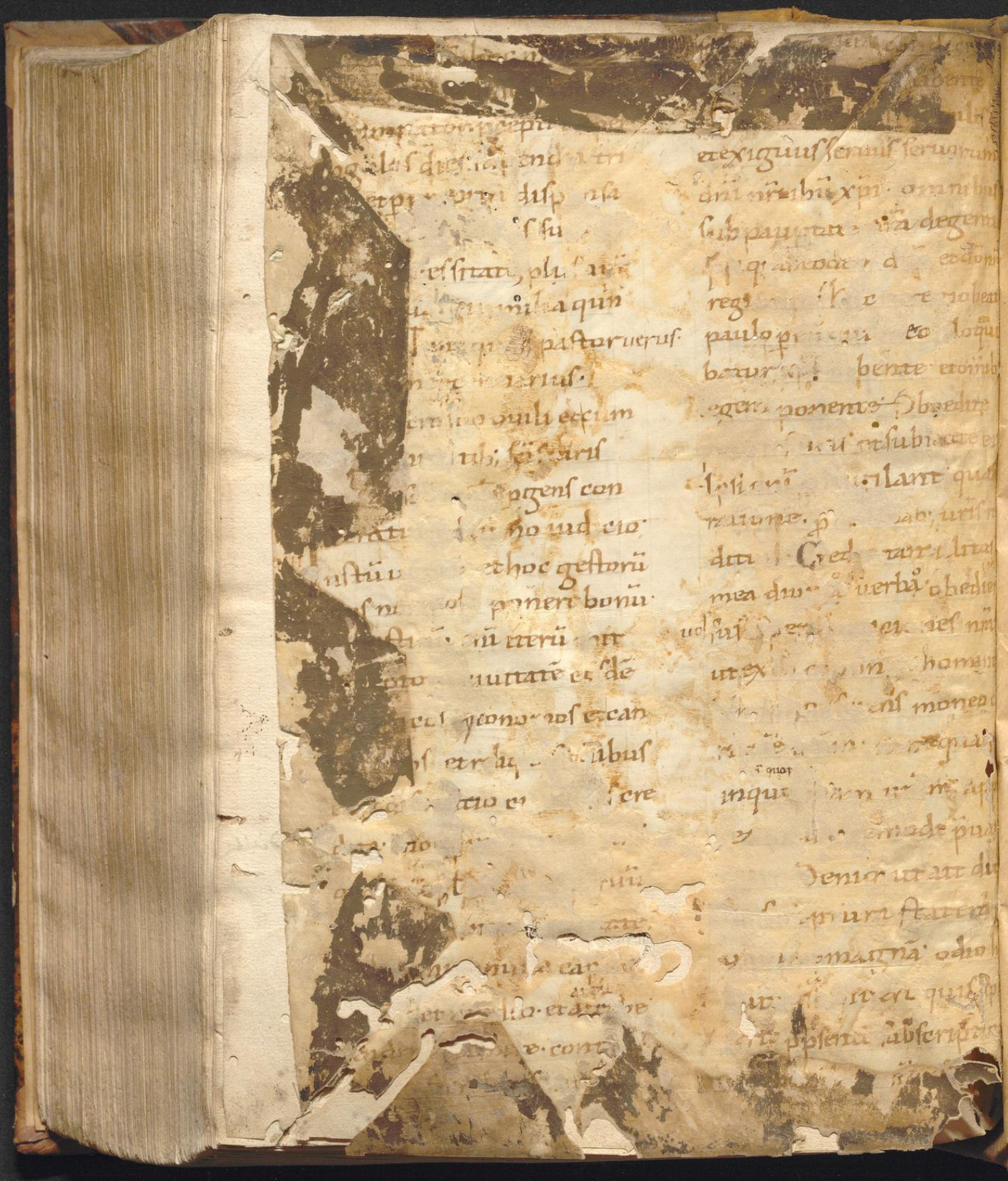
O vena nře salutis. O ꝓncipiū nři amoris. O redemptrix vniuersi. O mutatrix cursus naturalis. O recuperatrix pditi orbis. O renouatrix humane nature. O mediatrix dei & hoīum. O spes solida nře mercedis. O ductrix oīs fidelis errātis. O fundamentū nře fidei. O mare in q̄ refluūt oīa flumia diuinorū charismatū. O sagitta ꝺ serpentem antiquū. O portus desiderabilis. O scola oīum frutū. O pons periculosi huius mūdani fluminis. O ardor supni amoris. O scala per quā in celū ascendit. O vas & plū spūsancti. O speculū in quo respledet oīe bonum. O norma iusticie. O castitatis magistra. O innocentie forma. O aīa nostr iudicē aduocata fidelissima. O glia angelor. O decor oīm celor. O dispēsatrix bonor dei. O ꝟgo mar eterni verbi. O portinaria paradisi. O aq melliflua q̄ das bibere oī sitienti. O exēplar humilitatis. O secretaria eterni ꝯsilij. O tabernaculū sanctū. O refugiū nostre miserie. O viuificatrix ab eterna morte. O thesauraria altissimi. O puella sup oēs pelecta. O vox pphetar. O desideriū patriarchar. O flāma inter seraphin. O lumē ad cherubin. O throna inter thronos. O dña inter dñationes. O maria ꝓnceps inter ꝓncipat. O colūna oīs ptātis. O frutū supma virt. O archangela inter archangelos. O omnium angelor ornamentū. O hort delicior. O corona iustor. O triūphus celi empyrei. O filia pris eterni. O genitrix diuine maiestatis. O sponsa paracliti. O regina & imperatrix orbis vniuersi: defende nos a malignis spiritibꝰ. Et fac vt in die iudicij audiam⁹ vnigenitū filiū tuū nobis dicentē Venite bñdicti patris mei: possidete regnū qd vob paratū est ab origine mūdi. In quo regno phenniter te laudare & glorificare valeam⁹ vna cū ipso dilectissimo filio tuo. Qui cū eterno patre & spiritusancto viuit & regnat deus ꝑ omnia secula seculor Amen.

Liber Collegij Societatis Jesu Paderborna

¶ Mariale de excellētijs regine celi: Impressum Argentine p Martinum flach iuniorem Anno a natiuitate domini Millesimoquingentesimosecundo: Mensis vero Nouembris. die decimo Finit feliciter.

bus pclitãte
eccl'ia appellat'
stra exponere p
ĩ fabrisatõe aur
dicta dei mr̃ est
multo magꝫ q̃ꝫ
signo dr Apoc. x
celo. Mulier am
Sardi⁹ dr Sardi⁹. q̃ ẽ
ꝓmit⁹ in sardis ẽ
li. de pp̃. re. Ibi
gaudiũ ꝛ expellit
acuit mentẽ. ꝛ gest
leficijs tuet. ac ipo
ali⁹ lapis hñs q̃sc
aũr ꝓdicta gẽma
hret. hz m̃ eas ꝯg
auget ꝛ incẽdit g
Baudere ꝛ exult
est in cel'. Expelli
ps̃. Trepidauer
Audaces etiã n
maleficijs defend
nris existẽte nob
q̃libet ipsi⁹ ꝛuor
y lius iniq̃tatis n
Solix tim⁹ ꝛ vltim⁹ la
pp̃. re. q̃ ẽ gẽma
eo q̃ ad sil'tudi
rat. vt dic̃ Jsti
btã ꝯgo sole cla
sue claritatꝫ eff
luminare nõ d
q̃r. Illumiabv
ꝯgine clariss
paradisi inq
ere. Del tri
colto del gir
viso ardess
pieni che
le ne pler
trimph
seni ꝛ
tute
s

[illegible] gestu [illegible]
spector eorū factus assp[illegible]
Cumhoc dixisset reman[illegible]
num et erexit eū. Apphen
densq; duxit me in ad̄o ser
uitā domui suā; hāq; cuno
lauisset nob mensā dignatū
apponere. Dixi ad eum.
Non iustū ē domine anime
ēr̄bū relinquentes. corp̄
ante animā reficere. sed
magis ēr̄bū quinon pereu
sumam. et post modum
corpori ppriā necessita
tem prestem. Cum ergo
cepisset uitā sc̄i sine men
dacio recitare; primū
inquit et p̄cipuū bonū
eius fuit qm̄ omnimodis
nōmurauit; seruigit cur
tam et uitam artiū erquę
dicebant̄ ordinē anno
tabam. CAP. II.
Pro motus ergo et mihi
no residens in xp̄i
magna ciuitate alex
dria decreto diuino ue
[illegible] eam ex hominibus
neq; phonetis. hoc primū
forte factū ep̄m̄ omnib;
demonstrauit; Mittens
enī mox dispensatores.
et eū quidicebat̄ super
pacem. dixit coram omnib;
adeos inhonorabili secreto
Non iustū est. o frr̄. nos
ante alterius cuiusquam
curā habere quā xp̄i.
Omni uero multitudine
que conuenerat uerbo
audito compuncta et sustī
nente. diutius illebeat.
Eunte[illegible] ergo p tōtā ciuitatē
conscribite mihi usq; ad
unum oīs domino smeo.
Illis aut̄ non intelligen
tib; quihi erant. sed hoc an
tib; dicere et mirantibus
quinā patriarchę dei
existerent. respondit sur
sus angelicū illud os habe
Quos nos ergo nos et mendi
cos uocas. si [illegible] ergo domino
et auxiliatores reducem xp̄i
en̄ nob uere [illegible]
et cel̄orū regni [illegible]

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN